# Δέουσα Επιμέλεια & Καταπολέμηση Ξεπλύματος Χρήματος (AML) για τους Εξωτερικούς Λογιστές

Συγκριτική ανάλυση 28 χωρών (των 27 κρατών μελών της Ε.Ε. και του Ηνωμένου Βασιλείου) σε σχέση με την Ελλάδα. Πού διαφέρουν τα κράτη, τι ισχύει αναλυτικά σε καθένα, και τι θεωρείται ύποπτο σε καθένα.

Επιμέλεια:
Κουλογιάννης Κων/νος
Λογιστής - Φοροτεχνικός
Μέλος της επιστημονικής ομάδας του Taxheaven

© Taxheaven - Αύγουστος 2026

# Περιεχόμενα


**Εισαγωγή** 1

Το ευρωπαϊκό νομοθετικό πλαίσιο 2

Οι τέσσερις πυλώνες υποχρεώσεων του εξωτερικού λογιστή 3

**I. Σύγκριση των άλλων χωρών σε σχέση με την Ελλάδα** 4

I.1 Το ελληνικό σημείο αναφοράς 5

I.2 Σύγκριση του μοντέλου εποπτείας 6

I.3 Σύγκριση δέουσας επιμέλειας, ορίων και πραγματικού δικαιούχου 7

I.4 Σύγκριση του ύψους των κυρώσεων 11

I.5 Θεωρία έναντι πρακτικής επιβολής 20

I.6 Συνοπτικά τα σημεία στα οποία διαφέρει η Ελλάδα 21

I.7 Πού διαφέρουν τα κράτη μέλη στην κατάταξη του πελάτη 22

I.8 Οι πρόσθετες περιπτώσεις υποχρεωτικής αυξημένης δέουσας επιμέλειας 23

I.9 Επίσημο μοντέλο κατάταξης ή υποχρεωτική έγγραφη κατάταξη 24

I.10 Αριθμητικά οριζόμενες συχνότητες επανεξέτασης του πελάτη 25

I.11 Λοιπές αποκλίσεις που επηρεάζουν την κατάταξη 26

I.12 Τι σημαίνουν οι αποκλίσεις 27

**II. Αναλυτικά το πλαίσιο AML των 27 κρατών μελών της Ε.Ε. και του Ηνωμένου Βασιλείου** 28

**II.1 Το ελληνικό πλαίσιο** 29

Ελλάδα 30

**II.2 Κεντρική & Δυτική Ευρώπη** 34

Γερμανία 35

Αυστρία 42

Βέλγιο 50

Ολλανδία 55

Λουξεμβούργο 66

Γαλλία 73

**II.3 Νότια Ευρώπη** 77

Ισπανία 78

Ιταλία 84

Πορτογαλία 94

Κύπρος 101

Μάλτα 108

**II.4 Βαλτικές χώρες** 115

Εσθονία 116

Λιθουανία 126

Λετονία 136

**II.5 Κεντρική & Ανατολική Ευρώπη** 145

Κροατία 146

Ουγγαρία 154

Πολωνία 163

Βουλγαρία 173

Τσεχία 188

Ρουμανία 201

Σλοβακία 216

Σλοβενία 224

**II.6 Σκανδιναβία** 232

Σουηδία 233
Δανία 238
Φινλανδία 250

**II.7 Χώρες κοινοδικαίου (Common Law) 259**
Ηνωμένο Βασίλειο (Αγγλία) 260
Ιρλανδία 267

**III. Τι θεωρείται ύποπτο σε κάθε κράτος 274**
Πώς διαβάζονται τα κεφάλαια χωρών 276

**III.1 Το ελληνικό κεφάλαιο αναφοράς 277**
Ελλάδα - το κεφάλαιο αναφοράς 278

**III.2 Κεντρική & Δυτική Ευρώπη 282**
1. Γερμανία 283
2. Αυστρία 287
3. Βέλγιο 291
4. Ολλανδία 294
5. Λουξεμβούργο 299
6. Γαλλία 302

**III.3 Νότια Ευρώπη 307**
7. Ισπανία 308
8. Ιταλία 312
9. Πορτογαλία 317
10. Κύπρος 321
11. Μάλτα 327

**III.4 Βαλτικές χώρες 333**
12. Εσθονία 334
13. Λιθουανία 339
14. Λετονία 343

**III.5 Κεντρική & Ανατολική Ευρώπη 346**
15. Κροατία 347
16. Ουγγαρία 351
17. Πολωνία 357
18. Βουλγαρία 361
19. Τσεχία 364
20. Ρουμανία 367
21. Σλοβακία 371
22. Σλοβενία 375

**III.6 Σκανδιναβία 380**
23. Σουηδία 381
24. Δανία 385
25. Φινλανδία 389

**III.7 Χώρες κοινοδικαίου (Common Law) 394**
26. Ηνωμένο Βασίλειο 395
27. Ιρλανδία 400

**IV. Επιπλέον πηγές πέραν αυτών της κάθε χώρας 404**
Οριζόντια και ενωσιακά κείμενα 405

Οι αριθμοί παραπέμπουν στη σελίδα του κυρίως κειμένου, όπως αναγράφεται στο κάτω μέρος κάθε σελίδας.

# Δέουσα Επιμέλεια & Καταπολέμηση Ξεπλύματος Χρήματος (AML) για τους Εξωτερικούς Λογιστές

Συγκριτική ανάλυση 28 χωρών (των 27 κρατών μελών της Ε.Ε. και του Ηνωμένου Βασιλείου) σε σχέση με την Ελλάδα. Πού διαφέρουν τα κράτη, τι ισχύει αναλυτικά σε καθένα, και τι θεωρείται ύποπτο σε καθένα.

Επιμέλεια:
Κουλογιάννης Κων/νος
Λογιστής - Φοροτεχνικός
Μέλος της επιστημονικής ομάδας του Taxheaven

## Εισαγωγή

Η καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες (ΞΧ) και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας (ΧΤ) αφορά, όπως είναι γνωστό, μεταξύ άλλων και τους εξωτερικούς λογιστές - φοροτεχνικούς. Το επάγγελμά μας χαρακτηρίζεται διεθνώς ως «θεματοφύλακας» (gatekeeper) του χρηματοπιστωτικού συστήματος, λόγω της πρόσβασης που έχουμε στα οικονομικά στοιχεία, στη δομή ιδιοκτησίας και στις συναλλαγές των πελατών μας. Συνεπώς θεωρούμαστε υπόχρεοι να εντοπίζουμε και να αναφέρουμε ύποπτες δραστηριότητες.

Η παρούσα δεύτερη κατά σειρά μελέτη (δείτε την πρώτη εδώ) καταγράφει, ανά χώρα, το τι ισχύει σήμερα για τους **εξωτερικούς λογιστές - φοροτεχνικούς** ως προς τις υποχρεώσεις τους για την καταπολέμηση του ξεπλύματος χρήματος και, ειδικότερα, ως προς τη **δέουσα επιμέλεια.** Στο πρώτο μέρος (ενότητα Ι) επιχειρείται συστηματική **σύγκριση των κρατών σε σχέση με την Ελλάδα**, με στόχο να αναδειχθούν οι ομοιότητες και, κυρίως, οι διαφορές του ελληνικού πλαισίου. Στο δεύτερο μέρος (ενότητα ΙΙ) παρατίθεται αναλυτικά το πλαίσιο κάθε χώρας, με πρώτη την Ελλάδα, η οποία αποτελεί και το σημείο αναφοράς της σύγκρισης. Στο τρίτο μέρος (ενότητα ΙΙΙ) καταγράφεται, πάλι ανά χώρα και με την ίδια σειρά, τι θεωρείται ύποπτο, με χωριστούς καταλόγους για τους παράγοντες που ανεβάζουν την κατάταξη του πελάτη και για τις ενδείξεις που οδηγούν σε αναφορά.

Η μελέτη καλύπτει **είκοσι οκτώ (28) χώρες**: Ελλάδα, Γερμανία, Αυστρία, Βέλγιο, Ολλανδία, Εσθονία, Λιθουανία, Λετονία, Ισπανία, Γαλλία, Ιταλία, Κύπρος, Λουξεμβούργο, Πορτογαλία, Μάλτα, Κροατία, Ουγγαρία, Πολωνία, Βουλγαρία, Τσεχία, Ρουμανία, Σλοβακία, Σλοβενία, Σουηδία, Δανία, Φινλανδία, Ηνωμένο Βασίλειο και Ιρλανδία.

## Το ευρωπαϊκό νομοθετικό πλαίσιο

- **4η Οδηγία AML - Οδηγία (ΕΕ) 2015/849 (AMLD4):** Καθιέρωσε τη **βασισμένη στον κίνδυνο προσέγγιση (risk-based approach)**, τη δέουσα επιμέλεια ως προς τον πελάτη και τον πραγματικό δικαιούχο, την υποχρέωση αναφοράς ύποπτων συναλλαγών, την τήρηση αρχείων και τη σύσταση Μητρώων Πραγματικών Δικαιούχων.
- **5η Οδηγία AML - Οδηγία (ΕΕ) 2018/843 (AMLD5):** διεύρυνε το πεδίο (πάροχοι υπηρεσιών κρυπτονομισμάτων/ψηφιακών πορτοφολιών), ενίσχυσε τη διαφάνεια των πραγματικών δικαιούχων και ενδυνάμωσε τη δέουσα επιμέλεια έναντι τρίτων χωρών υψηλού κινδύνου.
- **Οδηγία (ΕΕ) 2018/1673** - για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες *μέσω του ποινικού δικαίου*: ενοποίησε και διεύρυνε τον κατάλογο των βασικών (προγενέστερων) αδικημάτων, εντάσσοντας ρητά και σοβαρές **φορολογικές παραβάσεις** - εξέλιξη κρίσιμη για τον λογιστικό κλάδο.
- **Νέο πακέτο AML της ΕΕ (2024)**, με εφαρμογή από τις **10.7.2027**, σε τρία σκέλη. Ο **Κανονισμός (ΕΕ) 2024/1624 (AMLR)**, ο άμεσα εφαρμοστέος «ενιαίος κανόνας» (*single rulebook*), φέρει τις *ουσιαστικές* υποχρεώσεις των υπόχρεων οντοτήτων: δέουσα επιμέλεια, πολιτικά εκτεθειμένα πρόσωπα, εσωτερικοί έλεγχοι και ενιαίο **ενωσιακό όριο πληρωμών σε μετρητά 10.000 €** - οροφή που δεν εμποδίζει τα κράτη μέλη να διατηρούν χαμηλότερα εθνικά όρια, όπως ήδη κάνουν η Γαλλία και η Ισπανία με 1.000 €. Η **Οδηγία (ΕΕ) 2024/1640**, η γνήσια **6η Οδηγία AML (AMLD6)**, ρυθμίζει τους *εθνικούς μηχανισμούς*: μητρώα πραγματικών δικαιούχων, αρμοδιότητες των Μονάδων Χρηματοοικονομικών Πληροφοριών και εθνική εποπτεία - και **καταργεί την Οδηγία (ΕΕ) 2015/849**. Ο **Κανονισμός (ΕΕ) 2024/1620** συστήνει την ενωσιακή **Αρχή AMLA**, με έδρα τη Φρανκφούρτη.

### Οι τέσσερις πυλώνες υποχρεώσεων του εξωτερικού λογιστή

Παρά τις εθνικές αποκλίσεις, οι υποχρεώσεις κάθε Ευρωπαίου εξωτερικού λογιστή/φοροτεχνικού συγκλίνουν σε τέσσερα πεδία:

- **Δέουσα επιμέλεια (Customer Due Diligence - CDD):** ταυτοποίηση και επαλήθευση της ταυτότητας του πελάτη και του **πραγματικού δικαιούχου (UBO)**, κατανόηση του σκοπού της σχέσης, διακρίβωση της πηγής των κεφαλαίων/του πλούτου και κατάταξη του πελάτη σε κατηγορία κινδύνου (χαμηλή/μεσαία/υψηλή). Κλιμακώνεται σε **απλουστευμένη** (χαμηλός κίνδυνος) και **ενισχυμένη** (υψηλός κίνδυνος, PEPs, τρίτες χώρες).
- **Τήρηση αρχείων (Record Keeping):** διατήρηση των εγγράφων ταυτοποίησης και των παραστατικών των συναλλαγών, τυπικά για **5 έως 10 έτη** μετά τη λήξη της συνεργασίας, ανάλογα με τη χώρα.
- **Εσωτερική οργάνωση, εκτίμηση κινδύνου και εκπαίδευση:** τεκμηριωμένη εκτίμηση κινδύνου, εγχειρίδιο εσωτερικών πολιτικών και διαδικασιών, ορισμός **Υπευθύνου Συμμόρφωσης (Compliance Officer)** και τακτική εκπαίδευση του προσωπικού στην αναγνώριση των «κόκκινων σημαιών».
- **Αναφορά ύποπτων συναλλαγών (Reporting) και απαγόρευση γνωστοποίησης:** άμεση υποβολή Αναφοράς Ύποπτης Συναλλαγής (STR/SAR) στην αρμόδια Μονάδα Χρηματοοικονομικών Πληροφοριών (FIU) ή στον εποπτικό φορέα, με ταυτόχρονη **απαγόρευση ενημέρωσης του πελάτη (tipping-off)**.

Μια σταθερή, διακρατική διαπίστωση είναι ότι, παρά τις υποχρεώσεις αυτές, οι λογιστές και φοροτεχνικοί υποβάλλουν **ελάχιστες αναφορές** - τυπικά κάτω από το 1-2% του συνόλου των STR κάθε χώρας, με τη συντριπτική πλειονότητα να προέρχεται από τον τραπεζικό/χρηματοπιστωτικό τομέα.

> **Επισήμανση:** Η ανάλυση αφορά τους **εξωτερικούς λογιστές - φοροτεχνικούς** και όχι κατ' ανάγκη τους ορκωτούς ελεγκτές, οι οποίοι σε πολλές χώρες εποπτεύονται από διαφορετικό φορέα. Τα ποσά και οι διατάξεις αποτυπώνουν την κατάσταση όπως προκύπτει από τον φάκελο, ενόψει της εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1624 έως το 2027, επιμέρους στοιχεία ενδέχεται να μεταβληθούν.

## I. Σύγκριση των άλλων χωρών σε σχέση με την Ελλάδα

Περιεχόμενα

Το κεφάλαιο αυτό συνοψίζει και αντιπαραβάλλει τα εθνικά πλαίσια, θέτοντας ως σημείο αναφοράς την **Ελλάδα** και τον **ν. 4557/2018**. Η σύγκριση γίνεται σε 5 σημεία. (α) το μοντέλο εποπτείας, (β) τα όρια και τη μεθοδολογία της δέουσας επιμέλειας, (γ) την τήρηση αρχείων, (δ) το ύψος και τη φύση των κυρώσεων, και (ε) την πρακτική επιβολή των κυρώσεων.

Στις ενότητες Ι.7 έως Ι.12 ακολουθούν, ως συνέχεια της ίδιας σύγκρισης, οι διαφορές που αφορούν ειδικά την κατάταξη του πελάτη σε επίπεδο δέουσας επιμέλειας, δηλαδή τις περιπτώσεις στις οποίες κάθε κράτος επιβάλλει αυξημένη επιμέλεια εκ του νόμου, τα επίσημα μοντέλα κατάταξης και τις συχνότητες επανεξέτασης.

## Ι.1 Το ελληνικό σημείο αναφοράς



Στην Ελλάδα, οι εξωτερικοί λογιστές–φοροτεχνικοί είναι υπόχρεα πρόσωπα κατά την **περ. δ) της παρ. 1 του άρθρου 5 του ν. 4557/2018** («οι εξωτερικοί λογιστές-φοροτεχνικοί και κάθε άλλο πρόσωπο που αναλαμβάνει να παρέχει, είτε άμεσα είτε μέσω άλλων συνδεδεμένων προσώπων, υλική βοήθεια, συνδρομή ή συμβουλές σχετικά με φορολογικά θέματα, ως κύρια επιχειρηματική ή επαγγελματική δραστηριότητα»). Η ακριβής αυτή παραπομπή δεν είναι λεπτομέρεια: ολόκληρο το νέο κυρωτικό σχήμα του άρθρου 46 παρ. 7 στηρίζεται σε αυτήν. Τα βασικά χαρακτηριστικά του πλαισίου, που θα χρησιμεύσουν ως μέτρο σύγκρισης, είναι:

- **Αρμόδια αρχή: το Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών** (άρθρο 6 παρ. 1 περ. ι΄), με την **Α.Α.Δ.Ε.** αρμόδια «αποκλειστικά για διενέργεια των απαραίτητων ελέγχων» (άρθρο 6 παρ. 1 περ. ε΄ υποπερ. εα΄) και το **Οικονομικό Επιμελητήριο της Ελλάδας** αρμόδιο για την **επιβολή των προστίμων** (άρθρο 46 παρ. 7 εδ. β΄: «Αν πρόκειται για υπόχρεο πρόσωπο της περ. δ) της παρ. 1 του άρθρου 5, τα πρόστιμα επιβάλλονται με απόφαση του Οικονομικού Επιμελητηρίου της Ελλάδας»). Η περ. ι΄ του άρθρου 6 παρ. 1 ορίζει ρητά ότι η αρμοδιότητα του Υπουργείου ασκείται «με την επιφύλαξη της υποπερ. εα) της περ. ε) και του δευτέρου εδαφίου της παρ. 7 του άρθρου 46» - δηλαδή ο νόμος ο ίδιος κατανέμει τα τρία στάδια.
- **Όρια δέουσας επιμέλειας (άρθρο 12 παρ. 1):** επιχειρηματική σχέση (περ. α΄, χωρίς κατώφλι), περιστασιακή συναλλαγή **≥ 15.000 €** (περ. β΄ υποπερ. βα΄), μεταφορά χρηματικών ποσών **> 1.000 €** (υποπερ. ββ΄), έμποροι αγαθών σε μετρητά **≥ 10.000 €** (περ. γ΄), πάροχοι τυχερών παιγνίων **≥ 2.000 €** (περ. δ΄), υπόνοια, ανεξαρτήτως ποσού και «ανεξάρτητα από κάθε παρέκκλιση, εξαίρεση ή κατώτατο όριο ποσού» (περ. ε΄), αμφιβολίες για τα ήδη συλλεγέντα στοιχεία (περ. στ΄). Τα ποσά υπολογίζονται **χωρίς Φ.Π.Α.** ή άλλες νόμιμες κρατήσεις (άρθρο 12 παρ. 1, τελευταίο εδάφιο) - λεπτομέρεια που σπάνια αποτυπώνεται στα αλλοδαπά κείμενα.
- **Πραγματικός δικαιούχος:** το **άρθρο 3 στοιχ. 17 περ. α΄ υποπερ. αα΄** ορίζει ως ένδειξη άμεσου ελέγχου την κατοχή μετοχών ή ιδιοκτησιακού δικαιώματος **άνω του 25%**, δηλαδή **> 25%** και όχι ≥ 25%. Το κατώφλι είναι ταυτόσημο με εκείνο του συνόλου σχεδόν των κρατών.
- **Τήρηση αρχείων (άρθρο 30 παρ. 3): 5 έτη** από τη λήξη της σχέσης ή την ημερομηνία της περιστασιακής συναλλαγής, με δυνατότητα επέκτασης που «δεν μπορεί να υπερβαίνει τη δεκαετία».
- **Κυρώσεις (άρθρο 46 παρ. 1):** για τον εξωτερικό λογιστή **ως φυσικό πρόσωπο**, επίπληξη ή πρόστιμο **έως 1.000.000 €** ή ίσο με το διπλάσιο του οφέλους (περ. β΄ υποπερ. αα΄), για το **λογιστικό γραφείο ως νομικό πρόσωπο**, πρόστιμο **έως 1.000.000 €** και ισόποσο πρόστιμο στα υπεύθυνα στελέχη (περ. α΄ υποπερ. αα΄ και ββ΄).

## I.2 Σύγκριση του μοντέλου εποπτείας

Περιεχόμενα

Έως την κωδικοποίηση με τον ν. 5313/2026, η εποπτεία είχε ανατεθεί σε **κρατική αρχή (Α.Α.Δ.Ε.)**, ακολουθώντας το μοντέλο που επιλέγουν κυρίως οι χώρες της Βόρειας και Ανατολικής Ευρώπης, ενώ πολλές χώρες της Δυτικής/Κεντρικής Ευρώπης εμπιστεύθηκαν την εποπτεία στους **αυτορρυθμιζόμενους επαγγελματικούς φορείς** (επιμελητήρια/ ινστιτούτα λογιστών).

Στην ισχύουσα μορφή του νόμου, η Ελλάδα εφαρμόζει **μικτό (υβριδικό) μοντέλο τριών φορέων.** Αρμόδια αρχή είναι το **Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών** (άρθρο 6 παρ. 1 περ. ι΄), ο ελεγκτικός μηχανισμός παραμένει στην **Α.Α.Δ.Ε.** «αποκλειστικά για διενέργεια των απαραίτητων ελέγχων» (άρθρο 6 παρ. 1 περ. ε΄ υποπερ. εα΄), και η **επιβολή των προστίμων** ανήκει στο **Οικονομικό Επιμελητήριο της Ελλάδας** (άρθρο 46 παρ. 7 εδ. β΄). Πρόκειται για σχήμα που δεν συναντάται αυτούσιο σε καμία από τις υπόλοιπες 27 χώρες της μελέτης: η εμπλοκή του επαγγελματικού φορέα στο κυρωτικό σκέλος πλησιάζει τη λογική του **Βελγίου** (ITAA), της **Κύπρου** (ΣΕΛΚ), του **Λουξεμβούργου** (OEC, για τα μέλη του) και της **Αυστρίας** (KSW, για τους Steuerberater), ενώ η διατήρηση του ελεγκτικού μηχανισμού στη φορολογική αρχή παραπέμπει στο μοντέλο της Ουγγαρίας (NAV) και της Λετονίας (VID). **Δύο διαδεδομένες αναλογίες πρέπει να αποκλειστούν:** ούτε στην **Ιταλία** ούτε στη **Ρουμανία** επιβάλλει το επιμελητήριο το πρόστιμο - το επιβάλλει η κρατική αρχή (το MEF κατά το art. 65 comma 1 D.Lgs. 231/2007 και η ONPCSB κατά το άρθρο 44 alin. 7 Legea 129/2019), ενώ το CNDCEC και το CECCAR διαθέτουν αποκλειστικά *πειθαρχικές, μη χρηματικές* εξουσίες. Το ίδιο ισχύει και για την **Ισπανία**, όπου η SEPBLAC εποπτεύει αλλά η κύρωση εκδίδεται από το Υπουργικό Συμβούλιο, τον Υπουργό Οικονομίας ή τον Director General del Tesoro (art. 61 Ley 10/2010), και για τη **Δανία**, όπου η Erhvervsstyrelsen δεν επιβάλλει καν πρόστιμο αλλά εκδίδει *påbud* και παραπέμπει την υπόθεση στην **National Enhed for Særlig Kriminalitet (NSK)**, την Εθνική Μονάδα Ειδικού Εγκλήματος της δανικής αστυνομίας. Στην Ιρλανδία και το Ηνωμένο Βασίλειο η διάκριση είναι διαφορετικής φύσεως - εκεί συνυπάρχουν πολλαπλοί εποπτικοί φορείς κατά κατηγορία μέλους, όχι διαδοχικά στάδια της ίδιας διαδικασίας.

> **Τι ισχύει για την Ελλάδα**
> **Εποπτεύει** το Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών (άρθρο 6 παρ. 1 περ. ι΄ και παρ. 3).
> **Ελέγχει** η Α.Α.Δ.Ε. (άρθρο 6 παρ. 1 περ. ε΄ υποπερ. εα΄ και άρθρο 52, με τις υπηρεσίες του φορολογικού ελέγχου).
> **Επιβάλλει το πρόστιμο** το Ο.Ε.Ε. (άρθρο 46 παρ. 7 εδ. β΄).
> **Ασκεί τον πειθαρχικό έλεγχο** επίσης το Ο.Ε.Ε., ως το «ειδικό πειθαρχικό όργανο» στο οποίο η αρμόδια αρχή *παραπέμπει* το υπόχρεο φυσικό πρόσωπο κατά το άρθρο 46 παρ. 5.

| **Μοντέλο** | **Χώρες (αρχή που εποπτεύει τον *εξωτερικό λογιστή*)** |
|---|---|
| Κρατική αρχή / FIU | **Ολλανδία** (BFT), Εσθονία (RAB FIU),<br>**Λιθουανία** (FNTT),<br>**Λετονία** (VID),<br>**Ισπανία** (SEPBLAC, χωρίς μεταβίβαση σε επαγγελματικό σύλλογο, άρθρο 2.1.m Ley 10/2010),<br>**Βουλγαρία** (FID-ДАНС),<br>**Πολωνία** (GIIF),<br>**Κροατία** (Financijski inspektorat, μονάδα του Υπ. Οικονομικών - άρθρο 81 ZSPNFT),<br>**Ουγγαρία** (NAV PEI),<br>**Σλοβακία** (FSJ μοναδική αρχή ελέγχου *και* επιβολής, με νέα υποχρέωση εγγραφής κάθε υπόχρεης οντότητας στο πληροφοριακό της σύστημα εντός 30 ημερών. Για τα ήδη υφιστάμενα λογιστικά γραφεία η προθεσμία λήγει την **30.11.2026**, § 21 ods. 2 και § 36d ods. 1),<br>**Σλοβενία** (UPPD/Urad, δυνάμει της γενικής αρμοδιότητας του άρθρου 154(1) ZPPDFT-2, ο νόμος δεν ορίζει τομεακή αρχή για τον κλάδο),<br>**Μάλτα** (FIAU),<br>**Σουηδία** (Länsstyrelserna),<br>**Δανία** (Erhvervsstyrelsen),<br>**Φινλανδία (Lupa- ja valvontavirasto – LVV, από 1.1.2026, διαδέχθηκε την Aluehallintovirasto/AVI με τους ν. 435/2025, 597/2025 και 1462/2025)** |
| Αυτορρυθμιζόμενος φορέας *που επιβάλλει και το πρόστιμο* | **Βέλγιο** (ITAA άρθρο 85 § 1er, 7° ν. 18.9.2017),<br>**Κύπρος** (ΣΕΛΚ/ICPAC **άρθρο 59(1)(δ)** Ν.188(Ι)/2007, το 59(4) είναι η βάση έκδοσης Οδηγιών, όχι της εποπτικής ιδιότητας),<br>**Λουξεμβούργο** (OEC, *μόνο* για τους experts-comptables μέλη του Άρθρο 2-1(4) οι λοιποί professionnels de la comptabilité υπάγονται στην κρατική AED κατά το Άρθρο 2-1(8)), Αυστρία (KSW για Steuerberater/Wirtschaftsprüfer § 105 WTBG 2017),<br>**Γερμανία** (Steuerberaterkammer ως *Bußgeldbehörde* από 1.1.2020 - § 50 Αρ. 7 GwG, Wirtschaftsprüferkammer για τους Wirtschaftsprüfer, § 50 Αρ. 6),<br>**Γαλλία** (ordre des experts-comptables/CNOEC - άρθρο L.561-36 I 10° CMF, με το πρόστιμο του άρθρου 53 bis Ordonnance 45-2138/1945 σε συνδυασμό με το L.561-36-3 CMF) |
| Αυτορρυθμιζόμενος φορέας *μόνο για την εποπτεία και το πειθαρχικό*. το πρόστιμο το επιβάλλει το κράτος | **Ιταλία** (CNDCEC ως organismo di autoregolamentazione, άρθρο 11 D.Lgs. 231/2007, το χρηματικό πρόστιμο επιβάλλει το MEF, art. 65 comma 1, με ελέγχους της Guardia di Finanza),<br>**Ρουμανία** (CECCAR κατά το άρθρο 26 alin. (1) lit. e) Legea 129/2019 - το πρόστιμο επιβάλλει η ONPCSB, άρθρο 44 alin. 7, που δεν παραπέμπει στο lit. e),<br>**Πορτογαλία** (OCC - ο λογιστής εξαιρείται ρητά από τις coimas και κρίνεται μόνο πειθαρχικά, artt. 170.º n.º 1 al. d) και 183.º),<br>**Λετονία** για τους ορκωτούς ελεγκτές (η *Latvijas Zvērinātu revidentu asociācija*, **LZRA**, *προτείνει*, η **VID** υπογράφει, 77. panta pirmā daļa |
| Μικτό / διπλό μοντέλο | **Ελλάδα**: Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών (αρμόδια αρχή) + Α.Α.Δ.Ε. (έλεγχοι) + Ο.Ε.Ε. (επιβολή προστίμων)<br>**Αυστρία**: Steuerberater/Wirtschaftsprüfer στην KSW (§ 105 WTBG 2017), αλλά Bilanzbuchhalter στην κρατική **Bilanzbuchhaltungsbehörde** (§ 52j BiBuG 2014)<br>**Τσεχία**: ο εξωτερικός λογιστής εποπτεύεται και αναφέρει *απευθείας στον FAÚ*, ενώ για φορολογικούς συμβούλους και ορκωτούς ελεγκτές εποπτική αρχή είναι το ίδιο το επιμελητήριο (§ 35 odst. 1 písm. d)<br>**Ηνωμένο Βασίλειο** (επαγγελματικοί φορείς PBS + HMRC, εποπτεία εποπτών από OPBAS)<br>**Ιρλανδία** (μέλος Αναγνωρισμένου Λογιστικού Φορέα → ο ίδιος ο φορέας, άρθρο 60(2)(β), μη μέλος → Υπουργός Δικαιοσύνης/AMLCU, άρθρο 60(2)(ε))<br>**Πορτογαλία** (πειθαρχική οδός OCC για τους contabilistas certificados, η ASAE είναι αρμόδια για τις «λοιπές μη χρηματοπιστωτικές οντότητες», άρθρο 173.º παρ. 1 στοιχ. η΄ σημ. i, με ρητή εξαίρεση των λογιστών, η εξαίρεση όμως **ακολουθεί τον επαγγελματικό τίτλο και όχι τη δραστηριότητα**: οι *auditores* υπάγονται σε coima της **CMVM** και οι *consultores fiscais* σε coima της **ASAE**) |

### I.3 Σύγκριση δέουσας επιμέλειας, ορίων και πραγματικού δικαιούχου

Περιεχόμενα

Λόγω της εναρμόνισης της AMLD4, τα **κατώφλια της δέουσας επιμέλειας είναι σε μεγάλο βαθμό κοινά** σε όλες τις ευρωπαικές χώρες με μερικές επιμέρους διαφορές.

| Χώρα | Κύρια κατώφλια CDD | Πραγμ. δικαιούχος | Τήρηση αρχείων |
|---|---|---|---|
| **Ελλάδα** | 15.000 € / >1.000 € / μετρητά 10.000 € / παίγνια 2.000 € (άρθρο 12 παρ. 1), τα ποσά υπολογίζονται **χωρίς Φ.Π.Α.** ή άλλες νόμιμες κρατήσεις που επιβαρύνουν τον πελάτη (άρθρο 12 παρ. 1, τελευταίο εδάφιο) | **> 25%** μετοχών ή ιδιοκτησιακού δικαιώματος, ως *ένδειξη* άμεσου ελέγχου - ο νόμος απαιτεί κατοχή ή έλεγχο «**ικανού ποσοστού**» και όχι οποιουδήποτε ποσοστού (**άρθρο 3 στοιχ. 17 περ. α΄ υποπερ. αα΄**). Ίδια ένδειξη έμμεσου ελέγχου όταν το ποσοστό κατέχεται μέσω άλλης εταιρείας ελεγχόμενης από το ίδιο πρόσωπο, ο έλεγχος «με άλλα μέσα» εξακριβώνεται και με τις παρ. 2-5 του άρθρου 32 ν. 4308/2014. **Δεν** εφαρμόζεται σε εισηγμένες εταιρείες. Επικουρικά, και μόνο εφόσον εξαντληθούν όλα τα δυνατά μέσα ελλείψει βάσιμων υποψιών, πραγματικός δικαιούχος είναι το **ανώτατο διοικητικό στέλεχος** (**υποπερ. αβ΄**), με υποχρέωση τήρησης αρχείου των δράσεων που αναλήφθηκαν | 5 (έως 10) έτη (άρθρο 30 παρ. 3) |
| Γερμανία | **15.000 €** για την περιστασιακή συναλλαγή (**§ 10 Παρ. 3 Αρ. 2 στοιχ. β΄ GwG**). Τα κατώφλια των **1.000 €** των στοιχ. α΄ και γ΄ της ίδιας διάταξης αφορούν αποκλειστικά τα εμβάσματα (*Geldtransfers*, άρθρο 3 αρ. 9 του Καν. (ΕΕ) 2023/1113) και τις μεταφορές κρυπτοστοιχείων και **δεν ισχύουν για φοροτεχνικούς και ελεγκτές**, χωριστά, απαγόρευση μετρητών σε αγορά ακινήτων άνω των 10.000 € (§ 16a) | **> 25%** (§ 3 Παρ. 2), αν δεν εντοπιστεί, *fiktiver wirtschaftlich Berechtigter* ο νόμιμος εκπρόσωπος (§ 3 Παρ. 2 εδ. 5) | 5 έτη, υποχρεωτική καταστροφή το αργότερο στα 10 (§ 8 Παρ. 4 GwG) |
| Αυστρία | 15.000 € | **> 25%** μετοχών, δικαιωμάτων ψήφου *ή* εταιρικής συμμετοχής (**§ 2 Z 1 lit. a sublit. aa WiEReG**, «*mehr als 25 vH*»), με χωριστό κανόνα για τον *έμμεσο* πραγματικό δικαιούχο (sublit. bb) και **άθροιση των ποσοστών** όσων φορέων ελέγχονται από το ίδιο πρόσωπο. Ο νόμος ορίζει *χωριστά* και υψηλότερα τον **έλεγχο**: 50% συν μία μετοχή ή συμμετοχή άνω του 50%. Επικουρικά, αν δεν προκύψει πρόσωπο, θεωρείται πραγματικός δικαιούχος η **ανώτατη διοίκηση** (§ 2 Z 1 lit. b) | 5 έτη |
| Βέλγιο | **10.000 €** (άρθρο 21, κατώφλι αυστηρότερο από τα 15.000 € της Οδηγίας) / μεταφορές > 1.000 € | **> 25%** των δικαιωμάτων ψήφου *ή* των μετοχών ή του κεφαλαίου (**άρθρο 4, 27°** του νόμου της 18.9.2017). Το κείμενο δεν θέτει μηχανικό όριο αλλά διατυπώνει *ένδειξη* (*indice*) επαρκούς άμεσης συμμετοχής, ανάλογη ένδειξη έμμεσης συμμετοχής όταν το ποσοστό κατέχεται μέσω εταιρείας | 10 έτη |
| Ολλανδία | 15.000 € | **> 25%** συμμετοχής ή δικαιωμάτων ψήφου, ή έλεγχος με άλλον τρόπο - το κατώφλι **δεν βρίσκεται στον ίδιο τον Wwft** αλλά στο **Uitvoeringsbesluit Wwft 2018**, κατ' εξουσιοδότηση των *artikelen* 1 lid 3 και 10a lid 5 Wwft. Μητρώο UBO στο Εμπορικό Μητρώο (KvK, άρθρο 15a Handelsregisterwet 2007) | 5 έτη |
| Εσθονία | **15.000 €** ανεξαρτήτως μέσου πληρωμής (§ 19 παρ. 1 σημ. 2)<br>το κατώφλι των 10.000 € σε μετρητά **δεν αφορά τους λογιστές**, το § 19 παρ. 2 το επιβάλλει στους εμπόρους ως αυτοτελή κατηγορία υπόχρεων (§ 2 παρ. 1 σημ. 5) | **> 25%** («exceeds»), και μόνο ως *επικουρικό* κριτήριο (§ 9 παρ. 2), πρωτεύον είναι η «τελική κυρίαρχη επιρροή» (§ 9 παρ. 1) | **5 (έως 10) έτη** (5 έτη με δυνατότητα παράτασης έως 5 επιπλέον) |
| Λιθουανία | **15.000 €** ή άνω, ανεξαρτήτως μέσου πληρωμής (άρθρο 9 παρ. 1 σημ. 2 ν. VIII-275) | **«25 procentus ir vieną akciją arba didesnę negu 25 procentų … nuosavybės dalį»** - 25% συν μία μετοχή *ή* ποσοστό μεγαλύτερο του 25% (**άρθρο 2**) | 8–10 έτη |
| Λετονία | 15.000 € | **> 25%** των μετοχών ή των δικαιωμάτων ψήφου, **άμεσα ή έμμεσα**, ή έλεγχος με άλλον τρόπο (**άρθρο 1**, *patiesā labuma guvējs*) | 5 έτη (άρθρο 37 NILLTPFN) |
| Ισπανία | ταυτοποίηση ≥ 1.000 € (άρθρο 4.1 RD 304/2014). Χωριστά, **απαγόρευση πληρωμών σε μετρητά** όταν ένα από τα μέρη ενεργεί ως *empresario o profesional*: **≥ 1.000 €** (10.000 € μόνο αν ο πληρωτής είναι φυσικό πρόσωπο που αποδεικνύει ότι δεν έχει φορολογική κατοικία στην Ισπανία και δεν ενεργεί επαγγελματικά) - **άρθρο 7 Ley 7/2012**, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 18 Ley 11/2021. Τα κατατμημένα ποσά **αθροίζονται**, τα δικαιολογητικά τηρούνται **πέντε έτη** και προσκομίζονται στην AEAT | > 25% | 10 έτη (άρθρο 25 Ley 10/2010, άρθρα 28-29 RD 304/2014) |
| Γαλλία | κατά CMF (ποσά από αδίκημα > 1 έτος φυλάκισης). **Όρια πληρωμών σε μετρητά** (άρθρο L.112-6 CMF, ποσά στο D.112-3): **1.000 €** όταν ο οφειλέτης έχει φορολογική κατοικία στη Γαλλία *ή ενεργεί για επαγγελματικούς σκοπούς* (3.000 € αν η πληρωμή γίνεται σε ηλεκτρονικό χρήμα), 10.000 € για μη κατοίκους που δεν ενεργούν επαγγελματικά, και **15.000 €** όταν ο μη κάτοικος πληρώνει *πρόσωπο του L.561-2* - δηλαδή υπόχρεη οντότητα, **μεταξύ των οποίων ο ίδιος ο *expert-comptable* (12°)** | **> 25%** - το ποσοστό όμως **δεν βρίσκεται στον νόμο**. Το **άρθρο L.561-2-2 CMF** ορίζει τον *bénéficiaire effectif* χωρίς κανέναν αριθμό, ως «*la ou les personnes physiques qui contrôlent en dernier lieu, directement ou indirectement, le client*», και παραπέμπει ρητά σε *décret en Conseil d'État* για «*la définition et les modalités de détermination*» - ο οποίος είναι το **άρθρο R.561-1 CMF**. Ίδια τεχνική με την Ολλανδία: το κατώφλι είναι κανονιστικό, όχι νομοθετικό | 5 έτη |

| Χώρα | Κύρια κατώφλια CDD | Πραγμ. δικαιούχος | Τήρηση αρχείων |
|---|---|---|---|
| Ιταλία | **15.000 €** για την περιστασιακή συναλλαγή και **> 1.000 €** για μεταφορές κεφαλαίων ή κρυπτοστοιχείων (art. 17 παρ. 1 στοιχ. β΄ D.Lgs. 231/2007), μετρητά 5.000 €. *Τα 2.000 € δεν είναι κατώφλι δέουσας επιμέλειας αλλά το σταθερό πρόστιμο των artt. 56-57* | **> 25% του κεφαλαίου** ως *ένδειξη* άμεσης κυριότητας (**art. 20 comma 2 lett. a**), ισοδύναμη ένδειξη έμμεσης κυριότητας όταν το ποσοστό κατέχεται «*per il tramite di società controllate, società fiduciarie o per interposta persona*» (lett. b). Μόνο **αν η ιδιοκτησιακή ανάλυση δεν δώσει μονοσήμαντη απάντηση** εξετάζεται ο έλεγχος - πλειοψηφία ψήφων στην τακτική συνέλευση, ψήφοι αρκετοί για δεσπόζουσα επιρροή ή ειδικοί συμβατικοί δεσμοί (comma 3) - και επικουρικά τα πρόσωπα με εξουσία εκπροσώπησης, διοίκησης ή διεύθυνσης (comma 5). Το comma 6 επιβάλλει να **τεκμηριώνεται γραπτώς και ο λόγος** για τον οποίο δεν εντοπίστηκε δικαιούχος κατά τα commi 1-4 | 10 έτη |
| Κύπρος | 15.000 € / >1.000 € για μεταφορές χρηματικών ποσών (άρθρο 60(β)(i)-(ii)), επιπλέον 2.000 € για καζίνο και παίγνια (άρθρο 60(ε)) και 1.000 € για Π.Υ.Κ.Σ. (άρθρο 60(ζ)) - *δύο διακριτά κατώφλια του 1.000 € με διαφορετικό πεδίο* | > 25% («25% συν μία μετοχή», άρθρο 2) | **5 + 5 έτη** (άρθρο 68, παράταση έως 10 με τον Ν.81(Ι)/2019) |
| Λουξεμβούργο | 15.000 € | > 25% | 5 (έως 10) έτη |
| Πορτογαλία | 15.000 € / 1.000 € | > 25% (μέτοχοι ≥ 5%) | 7 έτη (και αυτοτελής 7ετία για τα παραστατικά συναλλαγών) |
| Μάλτα | 15.000 € / 1.000 € για μεταφορές κεφαλαίων / μετρητά εμπόρων 10.000 € / καζίνο 2.000 € (Καν. 2(1) PMLFTR), η *αναφορά ύποπτης συναλλαγής* χωρίς κανένα κατώφλι (Καν. 15) | > 25% | **5 + 5 έτη** - πενταετία με παράταση έως δεκαετία κατόπιν «*thorough assessment of the necessity and proportionality*» (Καν. 13(2)) |
| Κροατία | **10.000 €** για την περιστασιακή συναλλαγή, εφάπαξ ή σε προδήλως συνδεόμενες μεταξύ τους συναλλαγές (**άρθρο 16 παρ. 1 σημ. 2**) / > 1.000 € για μεταφορά χρηματικών ποσών κατά τον Καν. (ΕΕ) 2015/847 (σημ. 3) / παίγνια ≥ 2.000 € (σημ. 4). Χωριστά: αναφορά κάθε συναλλαγής μετρητών ≥ 10.000 € (**άρθρο 61**) και **απαγόρευση** είσπραξης ή καταβολής μετρητών ≥ 10.000 € (**άρθρο 55**). Τα ποσά εκφράζονται σε ευρώ μετά τον NN 151/22 (ισχύς 1.1.2023), στο πρωτότυπο NN 108/17 ήταν αντιστοίχως 105.000, 15.000, 200.000 και 75.000 kn | **> 25%** των εταιρικών μεριδίων, των δικαιωμάτων ψήφου ή λοιπών δικαιωμάτων, *ή* «25% συν μία μετοχή» (άρθρο 28 παρ. 5) | 10 έτη (**άρθρο 79 παρ. 1** ZSPNFT, τα άρθρα 142-149 αφορούν τα δεδομένα του *Ureda*, όχι του υπόχρεου) |
| Ουγγαρία | **≥ 4,5 εκ. HUF** ανεξαρτήτως μέσου πληρωμής (άρθρο 6 παρ. 1 στοιχ. β΄ Pmt.), το κατώφλι των 3 εκ. HUF σε μετρητά αφορά **αποκλειστικά τους εμπόρους αγαθών** (*árukereskedő*, στοιχ. γ΄) και όχι τους λογιστές | **≥ 25%** των δικαιωμάτων ψήφου *ή* του κεφαλαίου (**άρθρο 3 σημ. 38 Pmt.**), για τα ιδρύματα, όριο 25% *της περιουσίας*. Σημειώνεται ότι το ουγγρικό κατώφλι είναι **«ίσο ή ανώτερο»** και όχι «άνω» | 8 (έως 10) έτη (άρθρα 56-58 Pmt.) |
| Πολωνία | ≥ 15.000 € / > 1.000 € | **> 25%** των μεριδίων ή μετοχών, *ή* > 25% του συνόλου των ψήφων στο αποφασιστικό όργανο - και μάλιστα «*także jako zastawnik albo użytkownik*», δηλαδή **και ως ενεχυρούχος ή επικαρπωτής** ή βάσει συμφωνιών ψήφου (**art. 2 ust. 2 pkt 1 lit. a** ustawy). Καλύπτεται και ο έλεγχος επί προσώπων που *αθροιστικά* κατέχουν > 25%. Επικουρικά, ανώτερο διευθυντικό στέλεχος. Ειδικός κανόνας στο **lit. c**: ο *ατομικός επιχειρηματίας* θεωρείται πραγματικός δικαιούχος **του εαυτού του**, εφόσον δεν προκύπτουν ενδείξεις ελέγχου από άλλο πρόσωπο. Καταχώριση στο μητρώο **CRBR** | **σταθερά 5 έτη** (άρθρο 49 παρ. 1) - για τα λογιστικά γραφεία *δεν* παρατείνεται |
| Βουλγαρία | 15.000 € / 5.000 € / 1.000 € (ποσά σε ευρώ από 1.1.2026, ДВ 70/2024) | **≥ 25%** («25 ή περισσότερα τοις εκατό», § 2 των Συμπληρωματικών Διατάξεων) | **έως 7 έτη** συνολικά - όχι 12 |
| Τσεχία | ταυτοπ. 1.000 € / έλεγχος 15.000 € | > 25% | 10 έτη (§ 16) - από τις μακρύτερες στην ΕΕ |
| Ρουμανία | 15.000 € / 10.000 € | **«Deținerea a 25% plus unu acțiuni sau participare … de peste 25%»** - 25% συν μία μετοχή ή συμμετοχή άνω του 25%, ως *ένδειξη* (*indiciu*) και όχι ως αμάχητο τεκμήριο (**άρθρο 4 παρ. 2 lit. a) σημ. 1**) | **5 + 5 έτη** - πενταετία (άρθρο 21 παρ. 1-2), με παράταση έως 5 επιπλέον έτη κατ' εντολή των αρμόδιων αρχών για σκοπούς έρευνας (παρ. 3) |
| Σλοβακία | 15.000 € / μετρητά 10.000 € / μεταφορές κεφαλαίων και κρυπτοστοιχείων 1.000 € / παίγνια 2.000 € (§ 10 ods. 2) - και **ταυτοποίηση σε κάθε συναλλαγή ≥ 1.000 €** (§ 10 ods. 3) | **≥ 25%** (§ 6a ods. 1), επικουρικά η ανώτερη διοίκηση (ods. 2) | **5 έτη + έως 5 επιπλέον** κατόπιν γραπτού αιτήματος της FSJ (§ 19 ods. 2 και 3) |
| Σλοβενία | 15.000 € | > 25% | 10 έτη (άρθρο 142(1)) |
| Σουηδία | ≥ 15.000 € (3 kap. 4 §, τα όρια 2.000 € και 5.000 € δεν αφορούν λογιστές) | **> 25% των *δικαιωμάτων ψήφου*** - όχι του κεφαλαίου: «*kontrollerar mer än 25 procent av det totala antalet röster i den juridiska personen*» (1 kap. 4 § σημ. 1 *lagen* 2017:631). Εναλλακτικά, δικαίωμα διορισμού ή παύσης άνω του **ημίσεος** των μελών του διοικητικού συμβουλίου (σημ. 2) ή έλεγχος βάσει συμφωνίας ή καταστατικού (σημ. 3). Το 1 kap. 5 § **αθροίζει τα ποσοστά των στενών συγγενών** (σύζυγος, καταχωρισμένος σύντροφος, συμβίος, τέκνα και οι σύζυγοί τους, γονείς) | 5 έτη, σύνολο έως 10 (5 kap. 4 §) |
| Δανία | **15.000 €** για τη μεμονωμένη συναλλαγή (§ 10 nr. 2 litra a hvidvaskloven) | **χωρίς αριθμητικό κατώφλι στον νόμο** - ο § 2 nr. 9 απαιτεί «επαρκές μέρος» των μεριδίων ή έλεγχο «με άλλα μέσα», το 25% είναι ερμηνευτικό μέτρο από την Οδηγία, οπότε *και μικρότερο ποσοστό* μπορεί να θεμελιώσει την ιδιότητα | 5 έτη (§§ 30-31) |

| Χώρα | Κύρια κατώφλια CDD | Πραγμ. δικαιούχος | Τήρηση αρχείων |
|---|---|---|---|
| Φινλανδία | περιστασιακές ≥ 10.000 € / μεταφορές > 1.000 € (3 luku 2 §), η μόνιμη σχέση χωρίς όριο | > 25% | 5 έτη |
| Ην. Βασίλειο | **£12.000** για την περιστασιακή συναλλαγή, **£800** για μεταφορές κεφαλαίων και **£10.000** για μετρητά *high value dealers* (Καν. 27, όπως αντικαταστάθηκε από 30.6.2026 με το S.I. 2026/621, Καν. 14), έως τις 29.6.2026 τα κατώφλια εκφράζονταν σε ευρώ (15.000 € και 1.000 €) | > 25% | 5 έτη, ο Καν. 40(4)-(5) **απαγορεύει** τήρηση άνω των 10 ετών και **επιβάλλει διαγραφή** των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα μετά τη λήξη της περιόδου - υποχρέωση που δεν συναντάται σε κανένα άλλο από τα εξεταζόμενα δίκαια |
| Ιρλανδία | 15.000 € | **> 25%** μετοχών ή δικαιωμάτων ψήφου. Ιδιαιτερότητα: ο ιρλανδικός νόμος **δεν διατυπώνει δικό του ορισμό** - το **άρθρο 26** παραπέμπει ευθέως στο **άρθρο 3 σημ. 6 στοιχ. α΄ της Οδηγίας (ΕΕ) 2015/849** | **5 + 5 έτη** - τουλάχιστον 5 έτη (άρθρο 55 Νόμου 2010), με παράταση έως 5 επιπλέον κατόπιν γραπτής οδηγίας μέλους της *Garda Síochána* βαθμού τουλάχιστον *Sergeant* |

**Επισήμανση σε ότι αφορά τον πραγματικό δικαιούχο**
Το όριο του 25% προέρχεται από το **άρθρο 3 σημ. 6 στοιχ. α΄ περ. i) της Οδηγίας (ΕΕ) 2015/849** και είναι, κατά το γράμμα της, *ένδειξη* επαρκούς συμμετοχής. Τα κράτη μέλη διατηρούν ωστόσο την ευχέρεια να ορίσουν *μικρότερο* ποσοστό.
Όπου στον πίνακα αναγράφεται «> 25%» Ισπανία, Λουξεμβούργο, Μάλτα, Τσεχία, Σλοβενία, Φινλανδία και Ηνωμένο Βασίλειο, το εθνικό δίκαιο μετέφερε την οδηγία χωρίς αριθμητική απόκλιση και τα οικεία κεφάλαια δεν εντόπισαν εθνική ιδιαιτερότητα προς καταγραφή.
Όπου, αντιθέτως, αναγράφεται παραπομπή, η διατύπωση του εθνικού νόμου διαφοροποιείται. **Συγκεκριμένα οι χώρες Ουγγαρία, Βουλγαρία και Σλοβακία** θέτουν το όριο ως «**ίσο ή ανώτερο**» του 25% και όχι «άνω» του 25%. Η **Σουηδία** το μετρά αποκλειστικά σε *δικαιώματα ψήφου*. Η **Πολωνία** προσμετρά ρητά τον ενεχυρούχο και τον επικαρπωτή. Η **Αυστρία** διακρίνει το 25% της *ιδιοκτησίας* από το 50% συν μία μετοχή του *ελέγχου*. Η **Εσθονία** μεταχειρίζεται το ποσοστό ως *επικουρικό* κριτήριο. Η **Δανία** δεν θέτει καθόλου όριο και τα κατώφλια της **Ολλανδίας** και της **Γαλλίας** δεν βρίσκονται καν στον εθνικό τους AML αλλά σε κανονιστική πράξη.

Στην **τήρηση αρχείων**, η Ελλάδα (5 έτη, με δυνατότητα 10ετίας) βρίσκεται στο ηπιότερο άκρο μαζί με Γερμανία, Ολλανδία, Λετονία, Δανία, Φινλανδία, Ρουμανία, Σλοβακία, Πολωνία, Μάλτα, ΗΒ και Ιρλανδία. Στον αντίποδα, **σταθερή 10ετία** επιβάλλουν Βέλγιο, Ισπανία, Ιταλία, Κροατία, Τσεχία και Σλοβενία - πλαίσια αυστηρότερα από το ελληνικό στο σκέλος αυτό. Τρεις διορθώσεις έναντι της διαδεδομένης εικόνας: η **Βουλγαρία** έχει ανώτατο συνολικό όριο 7 ετών (όχι 12), η **Πολωνία** έχει σταθερή πενταετία χωρίς δυνατότητα παράτασης για τα λογιστικά γραφεία, ενώ το ελληνικό σχήμα «5 + 5» είναι **αισθητά πιο διαδεδομένο απ' ό,τι δείχνει η πρώτη ανάγνωση**. Το ακολουθούν η **Κύπρος**, η **Εσθονία** και - όπως βεβαιώνει πλέον το πρωτότυπο - η **Σλοβακία**: το § 19 ods. 2 θέτει πενταετία και το ods. 3 επιτρέπει στη FSJ, *με έγγραφο αίτημα και μετά από αξιολόγηση της αναγκαιότητας*, να επιβάλει έως πέντε επιπλέον έτη, ενώ το ods. 4 βαρύνει με την ίδια υποχρέωση και όποιον *έπαψε* να είναι υπόχρεη οντότητα. Στην ίδια ομάδα ανήκουν όμως και τρία ακόμη πλαίσια που συνήθως καταγράφονται ως πλαίσια σταθερής πενταετίας: η **Μάλτα** (Καν. 13(2) PMLFTR - παράταση έως τη δεκαετία, αλλά μόνο μετά από «*thorough assessment of the necessity and proportionality*»), η **Ρουμανία** (άρθρο 21 παρ. 3 Legea 129/2019 - έως πέντε επιπλέον έτη κατ' εντολή των αρμόδιων αρχών και για σκοπούς έρευνας, προϋπόθεση στενότερη από την ελληνική) και η **Ιρλανδία**, με ιδιομορφία που δεν απαντά πουθενά αλλού στη μελέτη: την παράταση δεν τη διατάσσει εποπτική αλλά *αστυνομική* αρχή - μέλος της *Garda Síochána* βαθμού τουλάχιστον *Sergeant*, με γραπτή οδηγία (άρθρο 55 του Νόμου 2010). Πρακτικά, ο Έλληνας λογιστής που συγκρίνει «πενταετίες» πρέπει να ρωτά κάθε φορά ποιος και υπό ποιες προϋποθέσεις μπορεί να τη διπλασιάσει.

**Μια υποχρέωση που δεν έχει αντίστοιχο πουθενά αλλού.** Στο Ηνωμένο Βασίλειο, ο Κανονισμός 29 των MLR 2017 ήταν έως τις 29.6.2026 διάταξη αποκλειστικά των πιστωτικών και χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων. Από τις **30.6.2026**, το S.I. 2026/621 πρόσθεσε τον Κανονισμό **8(3A)** («*regulation 29 applies to a customer provided with a pooled account*») και τις παραγράφους **29(10)-(18)**, με αποτέλεσμα να δεσμεύεται πλέον και το λογιστικό γραφείο που τηρεί *πελατειακό λογαριασμό*. Οφείλει (α) να θέτει στη διάθεση της τράπεζας, κατόπιν αιτήματος, τα στοιχεία ταυτότητας των δικαιούχων του λογαριασμού και των πραγματικών τους δικαιούχων (29(14)), (β) να τηρεί **ακριβή και ενημερωμένα γραπτά αρχεία όλων των κινήσεων επί πέντε έτη** (29(15)), και (γ) να παρέχει πληροφορίες σε *κάθε* αρχή επιβολής του νόμου που τις ζητεί (29(16)). Η μόνη κάμψη αφορά πληροφορίες καλυπτόμενες από *legal professional privilege* (29(17)), και η συμμόρφωση δεν συνιστά παράβαση εμπιστευτικότητας (29(18)).

### Πού σταματά το επαγγελματικό απόρρητο του λογιστή

Τα ερωτήματα εδώ είναι εάν ο λογιστής οφείλει να αναφέρει ό,τι έμαθε συμβουλεύοντας τον πελάτη του, αν μπορεί να αρνηθεί πληροφορίες στην εποπτική αρχή και αν υποχρεούται να διακόψει τη σχέση. Οκτώ χώρες αντιμετωπίζουν το ζήτημα αυτό και το κάνουν με **συγκεκριμένες προσεγγίσεις στη νομοθεσία τους.** Κάποιες εξετάζουν το είδος της υπηρεσίας, άλλες τον επαγγελματικό τίτλο, και άλλες την ιδιότητα μέλους του επαγγελματικού φορέα. Στην Ελλάδα η προστασία είναι σαφώς στενότερη. Ο ν. 4557/2018 προβλέπει ειδική εξαίρεση για πληροφορίες που λαμβάνονται κατά την αξιολόγηση της νομικής κατάστασης του πελάτη ή στο πλαίσιο δικαστικής υπεράσπισης ή εκπροσώπησης, χωρίς όμως να θεσπίζει το ευρύτερο επαγγελματικό απόρρητο που συναντάται σε ορισμένα άλλα κράτη.

| Χώρα | Διάταξη και έκταση | Πού χαράζεται η γραμμή |
|---|---|---|
| **Γερμανία** | Το ευρύτερο προνόμιο της μελέτης. **§ 43 Παρ. 2** (καμία υποχρέωση αναφοράς), **§ 52 Παρ. 5** (δικαίωμα άρνησης πληροφοριών προς την εποπτική αρχή) και **§ 10 Παρ. 9 εδ. 3** (καμία υποχρέωση λύσης της επιχειρηματικής σχέσης). Ο GwG εξομοιώνει τους υπόχρεους του § 2 Παρ. 1 Αρ. 12 με τους δικηγόρους και συμβολαιογράφους του Αρ. 10. Κάμπτεται όταν ο επαγγελματίας γνωρίζει ότι ο πελάτης χρησιμοποιεί τη συμβουλή για νομιμοποίηση εσόδων ή χρηματοδότηση της τρομοκρατίας | Κατά **είδος υπηρεσίας**: νομική συμβουλή και εκπροσώπηση σε δικαστικές διαφορές, όχι ο τίτλος του επαγγελματία. Η *καθαρή τήρηση βιβλίων* (*Buchführung*) μένει εκτός |
| **Γαλλία** | **L.561-3 IV CMF**: οι *experts-comptables* δεν υπόκεινται στις υποχρεώσεις δήλωσης για όσα λαμβάνουν κατά την παροχή *consultations juridiques* κατά την έννοια του άρθρου 22 της Ordonnance n° 45-2138/1945. Κάμπτεται όταν η συμβουλή παρέχεται με σκοπό τη νομιμοποίηση εσόδων ή όταν ο επαγγελματίας γνωρίζει ότι ο πελάτης την επιδιώκει για τέτοιο σκοπό | Κατά **είδος υπηρεσίας** - το γαλλικό αντίστοιχο του § 43 Παρ. 2 GwG |
| **Αυστρία** | Ασυμμετρία *μέσα στην ίδια χώρα*: η εξαίρεση της νομικής συμβουλής από την υποχρέωση αναφοράς υπάρχει μόνο στο **§ 96 Abs. 9 WTBG 2017**. Ο BiBuG 2014 δεν την περιέχει - το § 52a Abs. 9 έχει μόνο τη ρήτρα άρσης, χωρίς προηγούμενη διάταξη εξαίρεσης | Κατά **επαγγελματικό τίτλο**: οι *Steuerberater* και *Wirtschaftsprüfer* το έχουν, οι *Bilanzbuchhalter* όχι - για ταυτόσημη εργασία |
| **Ισπανία** | **Art. 22 Ley 10/2010** («*No sujeción*»): απαλλάσσει από τα άρθρα 7.3 (διακοπή σχέσης), 18 (δήλωση υποψίας) και 21 (συνεργασία) **μόνο τους δικηγόρους**. Οι *auditores de cuentas*, οι *contables externos* και οι *asesores fiscales* του art. 2.1.m) δεν εμπίπτουν | Κατά **επαγγελματικό τίτλο**, με τη στενότερη δυνατή απόδοση: ο λογιστής δεν έχει τίποτα |

| Χώρα | Διάταξη και έκταση | Πού χαράζεται η γραμμή |
|---|---|---|
| **Ολλανδία** | **Artikel 1a lid 5 Wwft**: ο νόμος δεν εφαρμόζεται στους *belastingadviseurs* του lid 4 στοιχ. a για εργασίες που αφορούν τον προσδιορισμό της νομικής θέσης, την υπεράσπιση σε δίκη και τη σχετική συμβουλή. Η εξαίρεση **δεν καταλαμβάνει το στοιχ. b** | Κατά **επαγγελματικό τίτλο**: ο φοροτεχνικός σύμβουλος το έχει, ο εξωτερικός *registeraccountant*/AA όχι - κατά το κεφάλαιο, «η πιο κρίσιμη νομική διαφορά μεταξύ των δύο κατηγοριών» |
| **Σουηδία** | **4 kap. 8 §** σε συνδυασμό με το **3 kap. 1 § andra stycket**: απαλλαγή από την αναφορά και από την παροχή πληροφοριών στην Αστυνομία για όσα ανατέθηκαν κατά την υπεράσπιση ή εκπροσώπηση σε δικαστική διαδικασία. Η απαρίθμηση είναι **κλειστή** | Η λεπτότερη χάραξη της μελέτης: καλύπτει τα σημεία **18** (ελεγκτές) και **20** (φοροτεχνικοί), **όχι όμως το σημείο 19** - όποιος παρέχει καθαρά υπηρεσίες τήρησης βιβλίων μένει πλήρως υπόχρεος |
| **Ην. Βασίλειο** | **Καν. 31(3)-(4) MLR 2017**: «*other professional adviser*» είναι ο ελεγκτής, ο εξωτερικός λογιστής ή ο φοροτεχνικός σύμβουλος που είναι **μέλος επαγγελματικού φορέα** ο οποίος ελέγχει την επάρκεια των υποψηφίων μελών και επιβάλλει δεοντολογικά πρότυπα | Ούτε κατά επάγγελμα ούτε κατά υπηρεσία, αλλά κατά **ιδιότητα μέλους**: ο λογιστής που εποπτεύεται από PBS το έχει, ο λογιστής που εποπτεύεται απευθείας από την HMRC όχι |
| **Σλοβακία** | **§ 23**, που παραπέμπει ρητά και μόνο στα στοιχ. β΄ και γ΄ του § 22 ods. 1. Αφορά μόνο τρεις υποχρεώσεις (§ 17 ods. 1 και 5, § 21 ods. 1), όλες οι υπόλοιπες - δέουσα επιμέλεια, εσωτερικές διαδικασίες, τήρηση αρχείων - παραμένουν ακέραιες | Κατά **είδος διαδικασίας**, στενότερα από παντού: μόνο ποινική υπεράσπιση και δικαστική εκπροσώπηση. Ο φορολογικός σχεδιασμός και η σύνταξη καταστάσεων μένουν εκτός - στενότερη και από τη γερμανική, που καλύπτει και τη «διαπίστωση της νομικής θέσης» |
| **Ελλάδα** | Καμία αντίστοιχη διάταξη υπέρ του εξωτερικού λογιστή-φοροτεχνικού | Ο ν. 4557/2018 δεν αναγνωρίζει στον λογιστή προνόμιο ανάλογο εκείνου των δικηγόρων. Η υποχρέωση αναφοράς και η υποχρέωση συνεργασίας ισχύουν ακέραιες, ανεξαρτήτως του αν η πληροφορία προήλθε από συμβουλευτική εργασία |

## I.4 Σύγκριση του ύψους των κυρώσεων

Περιεχόμενα

Η Ελλάδα είχε και έχει ένα από τα αυστηρότερα πλαίσια κυρώσεων.Το ανώτατο διοικητικό πρόστιμο του **1.000.000 €** για τον λογιστή (**άρθρο 46 παρ. 1 περ. β΄ υποπερ. αα΄** για το υπόχρεο *φυσικό* πρόσωπο, **περ. α΄ υποπερ. αα΄** για το υπόχρεο *νομικό* πρόσωπο και **περ. α΄ υποπερ. ββ΄** για τα υπεύθυνα στελέχη, **σωρευτικά**) είναι ακριβώς το ποσό που θέτει η Οδηγία (άρθρο 59 παρ. 2 στοιχ. ε΄) ως *ελάχιστο* ανώτατο όριο για τα μη χρηματοπιστωτικά υπόχρεα πρόσωπα.
Το πρόστιμο αυτό το υιοθετούν τα περισσότερα κράτη και ακριβώς γι' αυτό η σύγκριση των ονομαστικών ανωτάτων, όσο και αν επαναλαμβάνεται, **λέει ελάχιστα από μόνη της**.

**Πώς διαβάζεται ο πίνακας.** Τα ποσά παρατίθενται **αυτούσια, στο νόμισμα του νόμου**, και η μετατροπή σε ευρώ ακολουθεί σε παρένθεση με την ένδειξη «περ.». Όπου το ανώτατο του φυσικού και του νομικού προσώπου ταυτίζεται, η τρίτη στήλη το δηλώνει με τη λέξη **«ίδιο»** αντί να επαναλάβει το ποσό: η ταύτιση δεν είναι τεχνική λεπτομέρεια αλλά *εύρημα*, γιατί δείχνει ποια κράτη αρνούνται να διακρίνουν τον μονοπρόσωπο επαγγελματία από την εταιρεία. Κάθε ποσό και κάθε παραπομπή του άξονα αυτού έχει **αντιπαραβληθεί με το πρωτότυπο νομοθετικό κείμενο** της οικείας χώρας, **δεν απομένει καμία ένδειξη προς επαλήθευση**. Μετά την ενημέρωση των κεφαλαίων της **Γερμανίας, της Γαλλίας, της Ισπανίας, της Σλοβακίας, της Σουηδίας και του Ηνωμένου Βασιλείου** και μετά την αντιπαραβολή του πορτογαλικού *Lei n.º 83/2017* και του ιρλανδικού *Criminal Justice (Money Laundering and Terrorist Financing) Act 2010* με τα ενοποιημένα τους κείμενα, **όλες οι σημάνσεις του άξονα αυτού έχουν κλείσει**. Με την προσκόμιση του **επίσημου κειμένου του γερμανικού Geldwäschegesetz** (νόμος της 23.6.2017, BGBl. I σ. 1822, όπως τροποποιήθηκε τελευταία από το άρθρο 12 παρ. 4 του νόμου της 29.6.2026, BGBl. 2026 I αρ. 197) **έκλεισαν οριστικά και οι δύο γερμανικές σημάνσεις**: η κλίμακα του § 56 και η θέση του ορίου των τραπεζών παρατίθενται πλέον αυτολεξεί. Ο δικονομικός δίαυλος επιβολής σε νομικό πρόσωπο ρυθμίζεται εκτός του GwG, από τη *Verbandsgeldbuße* του **§ 30 OWiG** σε συνδυασμό με το **§ 130 OWiG**. Με την προσκόμιση του **επίσημου κειμένου του σλοβακικού zákon č. 297/2008 Z. z.** (χρονική έκδοση *účinná od 01.06.2026 do 16.08.2026*) **ανατράπηκαν δύο διαπιστώσεις που είχαν καταχωρηθεί εδώ ως αρνητικές**: το κριτήριο «2× το αδικαιολόγητο όφελος» *υπάρχει* και είναι ο **κανόνας** για τους σλοβάκους λογιστές (§ 33 ods. 1), και το κριτήριο «10% του συνολικού ετήσιου κύκλου εργασιών» *υπάρχει* επίσης (§ 33 ods. 2), αλλά αποκλειστικά για τράπεζα ή χρηματοπιστωτικό ίδρυμα. Επιβεβαιώθηκε μόνο η τρίτη: **απαγόρευση διευθυντικών καθηκόντων δεν προβλέπεται πουθενά στον σλοβακικό νόμο**.
**Τι δεν μπαίνει στον πίνακα.** Για την Ελλάδα δεν παρατίθεται το **άρθρο 45** (50.000 – 10.000.000 €). Το άρθρο 45 του ν. 4557/2018 **δεν είναι κύρωση για παράβαση των υποχρεώσεων AML**: προϋποθέτει ότι *τελέστηκε* πράξη νομιμοποίησης ή βασικό αδίκημα προς όφελος του νομικού προσώπου. Ομοίως δεν παρατίθενται, για τις άλλες χώρες, τα εθνικά καθεστώτα ποινικής ευθύνης νομικών προσώπων, που είναι το πραγματικό του αντίστοιχο. Όπου το εθνικό δίκαιο *δεν γνωρίζει* διοικητικό πρόστιμο και η μόνη οδός είναι η ποινική (Δανία, Ιρλανδία) ή η πειθαρχική (Πορτογαλία - όπου όμως το αυτοτελές ποινικό τμήμα των artt. 157.º-159.º-A εξακολουθεί να καταλαμβάνει και τον λογιστή), αυτό δηλώνεται στη θέση του ποσού - γιατί είναι η ουσιαστική απάντηση στο ερώτημα.

### Ο κύριος πίνακας: τι κινδυνεύει πράγματι ο εξωτερικός λογιστής

| Χώρα | Ανώτατο διοικητικό πρόστιμο - *φυσικό πρόσωπο* (ατομικά ασκών εξωτερικός λογιστής) | Ανώτατο διοικητικό πρόστιμο - *νομικό πρόσωπο* (λογιστικό γραφείο) | Επί σοβαρών / επαναλαμβανόμενων παραβάσεων | Διάταξη |
|---|---|---|---|---|
| **Ελλάδα** | Επίπληξη *ή* πρόστιμο **έως 1.000.000 €** *ή* ίσο με το **διπλάσιο του τυχόν οφέλους**. Χωρίς νόμιμο κατώτατο | **Έως 1.000.000 €** στο λογιστικό γραφείο και, **σωρευτικά, έως 1.000.000 €** σε μέλη Δ.Σ., διευθύνοντα σύμβουλο, διευθυντικά στελέχη ή υπαλλήλους υπεύθυνους ή ασκούντες ανεπαρκή έλεγχο | Ο νόμος **δεν κλιμακώνει αριθμητικά**: η βαρύτητα είναι κριτήριο επιμέτρησης (παρ. 4), μαζί με την οικονομική ισχύ του υπαιτίου. Πρώτη επιλογή του νόμου είναι η **λήψη διορθωτικών μέτρων** μέσα σε τακτό χρονικό διάστημα (παρ. 1, εισαγωγικό εδάφιο) | Άρθρο 46 παρ. 1 **περ. β΄ υποπερ. αα΄** (φυσικό πρόσωπο) και **περ. α΄ υποπερ. αα΄ και ββ΄** (νομικό πρόσωπο και στελέχη), ν. 4557/2018. Επιβάλλει το Ο.Ε.Ε. (παρ. 7 εδ. β΄) |
| Αυστρία | **400 € – 20.000 €** για εκ προθέσεως παράβαση (βασική βαθμίδα, με ρητό κατώτατο) | **Ίδιο** - τα ίδια ακριβώς ποσά για τη λογιστική ή ελεγκτική εταιρεία, και επί έλλειψης εποπτείας ή ελέγχου προσώπου σε ηγετική θέση | Διπλάσιο του κέρδους, μόνον αν αυτό δεν προσδιορίζεται αριθμητικά, **400 € – 1.000.000 €**. Απαιτείται σοβαρή, επαναλαμβανόμενη ή συστηματική *εκ προθέσεως* παράβαση, και μάλιστα στενότερου καταλόγου διατάξεων | **§ 52j Abs. 2 και § 52k Abs. 3 BiBuG 2014** (Bilanzbuchhalter - η διάταξη φέρει τον χαρακτήρα *Verfassungsbestimmung*, όπως και η Abs. 1) και **§ 105 Abs. 2 και Abs. 7 WTBG 2017** (Steuerberater/Wirtschaftsprüfer) - ταυτόσημα ποσά, διαφορετική αρχή. Πέραν του προστίμου, το § 105 Abs. 2 WTBG προβλέπει **προσωρινή απαγόρευση άσκησης διοίκησης και εξωτερικής εκπροσώπησης, περιλαμβανομένης της *Prokura***, καθώς και αναστολή της επαγγελματικής άδειας. Λειτουργεί επίσης **πλήρως χωριστό πειθαρχικό σύστημα** (§§ 126-150 WTBG), στο οποίο η παράβαση των διατάξεων AML συνιστά αυτοτελές επαγγελματικό παράπτωμα (§ 128 Z 27) με δικές του ποινές: επίπληξη, χρηματική ποινή **500 € – 30.000 €** και προσωρινή απαγόρευση άσκησης του επαγγέλματος |
| Βέλγιο | **Έως 1.250.000 €**, **χωρίς νόμιμο κατώτατο** | **Ίδιο** - το εδάφιο δεν διακρίνει κατά νομική μορφή. Το ίδιο πλαφόν εφαρμόζεται και όταν το πρόστιμο επιβάλλεται **απευθείας σε μέλη του διοικητικού οργάνου, της διευθύνουσας επιτροπής ή σε πρόσωπα της πραγματικής διεύθυνσης** που ευθύνονται για την παράβαση (art. 132 § 1er και § 2, al. 4) - μηχανισμός διακριτός από την *αστική* ευθύνη του νομικού προσώπου για τα πρόστιμα του φυσικού προσώπου που ασκεί σε αυτό τη δραστηριότητά του, η οποία ισχύει επιπροσθέτως | Το πλαφόν **δεν κλιμακώνεται**. Μόνη υπέρβαση: έως το **διπλάσιο του οφέλους ή της αποφευχθείσας ζημίας** - όχι διπλασιασμός του ορίου σε 2.500.000 €. Η επανάληψη είναι απλό κριτήριο επιμέτρησης | Art. 132 § 2 al. 2 και al. 3 ν. 18.9.2017 (πλαφόν κοινό για τους υπόχρεους art. 5 § 1er, 23°-33°), για τους λογιστές και φοροτεχνικούς (24° και 25°) επιβάλλει το **ITAA** (art. 85 § 1er, 7°), ενώ οι ορκωτοί ελεγκτές (23°) υπάγονται στο *Collège de supervision des réviseurs d'entreprises* (art. 85 § 1er, 6°). Πέραν του προστίμου, το **art. 118 § 1er** παρέχει και μη χρηματικές κυρώσεις: δημόσια δήλωση με προσδιορισμό της ταυτότητας και της φύσης της παράβασης, διαταγή παύσης της συμπεριφοράς, ανάκληση ή αναστολή της *agrément* και προσωρινή απαγόρευση άσκησης διευθυντικών καθηκόντων σε υπόχρεες οντότητες |

| Χώρα | Ανώτατο διοικητικό πρόστιμο - *φυσικό πρόσωπο* (ατομικά ασκών εξωτερικός λογιστής) | Ανώτατο διοικητικό πρόστιμο - *νομικό πρόσωπο* (λογιστικό γραφείο) | Επί σοβαρών / επαναλαμβανόμενων παραβάσεων | Διάταξη |
|---|---|---|---|---|
| Βουλγαρία | Πρώτη παράβαση **1.000 – 10.000 лв.** (περ. 511 – 5.113 €), σε επανάληψη 2.000 – 20.000 лв. | Πρώτη παράβαση **2.000 – 20.000 лв.** (περ. 1.023 – 10.226 €), σε επανάληψη 5.000 – 50.000 лв. Το ίδιο καθεστώς και για την ατομική επιχείρηση (ET) | **Σοβαρές ή συστηματικές:** φυσικό πρόσωπο 5.000 – **2.000.000 лв.** (περ. 2.556 – 1.022.584 €), νομικό πρόσωπο 10.000 – 2.000.000 лв. *ή* έως 2× το όφελος. **Σωρευτικά**, ο διαχειριστής και ο υπεύθυνος εσωτερικού ελέγχου 5.000 – **3.000.000 лв.** (περ. 2.556 – 1.533.876 €) - ανώτατο *υψηλότερο* από εκείνο της ίδιας της εταιρείας. «Συστηματική» = πέντε ομοειδείς παραβάσεις σε ένα έτος. **Στην πράξη όμως** οι κυρώσεις που επιβάλλει η ДАНС στους λογιστές στηρίζονται κυρίως στην υπολειμματική διάταξη του **чл. 118 ал. 1** (500 – 5.000 лв. στο φυσικό και 1.000 – 10.000 лв. στο νομικό πρόσωπο για την πρώτη παράβαση) και αφορούν κατά κανόνα την *έλλειψη εγκεκριμένων εσωτερικών κανόνων*, όχι την παράλειψη αναφοράς | Чл. 116 ал. 1-3 και **чл. 117 ал. 1-2 ЗМИП** (η **ал. 2 т. 1**, που είναι εκείνη που αφορά τους λογιστές, ισχύει από 1.7.2026), με υπολειμματικό το чл. 118 ал. 1, τις πράξεις διαπίστωσης της παράβασης συντάσσουν τα ελεγκτικά όργανα της дирекция «Финансово разузнаване» на ДАНС, αλλά την καταδικαστική απόφαση εκδίδει ο **Πρόεδρος της ДАНС** ή η οικεία εποπτική αρχή (чл. 123 ал. 1) |
| Γαλλία | Πρόστιμο **έως 1.000.000 €** και, «lorsque l'avantage retiré du manquement peut être déterminé», **έως το διπλάσιο του οφέλους**. Συνοδεύεται από *injonction* παύσης της παράβασης, προσωρινή απαγόρευση άσκησης διευθυντικών καθηκόντων και δημοσίευση της απόφασης **κατά κανόνα επώνυμα** - η ανώνυμη δημοσίευση προβλέπεται μόνο περιοριστικά - με τα έξοδα *της δημοσίευσης αλλά και του ίδιου του ελέγχου* να μπορούν να καταλογιστούν σε βάρος του κυρωθέντος (L.561-36-3 § III), οικονομική επιβάρυνση που δεν συναντάται στα περισσότερα από τα λοιπά συστήματα της μελέτης. Επιβάλλει ο **ordre des experts-comptables** (CNOEC/CROEC), αρμόδια αρχή κατά το **άρθρο L.561-36 I 10° CMF**. Τα 5.000.000 € του άρθρου L.561-40 CMF ανήκουν στην **Commission nationale des sanctions**, η οποία κατά το **L.561-38** - όπως ισχύει μετά τον *LOI* n° 2026-725 της 3.8.2026 - είναι αρμόδια αποκλειστικά για τα πρόσωπα των περ. **8°, 9°, 9° bis, 10°, 11°, 11° bis, 14°, 15° και 16°** του L.561-2. Οι *experts-comptables* είναι το **12°** και οι *commissaires aux comptes* το **12° bis**: καμία από τις δύο κατηγορίες δεν περιλαμβάνεται. Ο κυρωτικός κανόνας που τους αφορά είναι το **L.561-36-3 I**, που απευθύνεται στα πρόσωπα των περ. 12°, 13°, 14°, 18° και 19° | Ίδιο - το άρθρο 53 bis παραπέμπει στο L.561-36-3 CMF χωρίς καμία αριθμητική διάκριση κατά νομική μορφή, ο νόμος **δεν θεσπίζει χωριστό ανώτατο για τη** société d'expertise comptable. Τα πρόσωπα της διοίκησης δεν πλήττονται μόνο από την προσωρινή απαγόρευση άσκησης διευθυντικών καθηκόντων: το ίδιο το **άρθρο L.561-36-3 § I** επιτρέπει την επιβολή του χρηματικού προστίμου **και ατομικά σε διευθυντικά στελέχη και υπαλλήλους**, «du fait de leur implication personnelle» - στοιχείο που καθιστά τη γαλλική ευθύνη προσωπική και όχι μόνο εταιρική | Κατά το **άρθρο L.561-36 II CMF** η αρμόδια αρχή **υποχρεούται** να κινήσει διαδικασία κύρωσης επί «manquements graves, répétés ou systématiques». Η πλήρης κλίμακα του άρθρου 53 είναι: *réprimande*, *blâme avec inscription au dossier*, *suspension avec sursis*, *suspension* και *radiation du tableau* (οριστική απαγόρευση άσκησης του επαγγέλματος). Επιβάλλονται από τις **chambres de discipline** του Σώματος και όχι από το *comité permanent* LCB-FT, το *avertissement* δεν αποτελεί πειθαρχική κύρωση, ενώ η δεκαετία αφορά την παρεπόμενη στέρηση του δικαιώματος ψήφου και εκλογιμότητας στα συμβούλια του Σώματος | **Άρθρο 53 bis Ordonnance n° 45-2138/1945** σε συνδυασμό με το **άρθρο L.561-36-3 CMF** (διοικητικό πρόστιμο), **άρθρο 53** της ίδιας Ordonnance για την πειθαρχική κλίμακα, ποινικά, tipping-off κατά το **άρθρο L.574-1 CMF** (πρόστιμο 22.500 €). Οι experts-comptables δεν υπάγονται ούτε στην H2A (που κατά το L.561-36 I 9° εποπτεύει τους commissaires aux comptes) ούτε στην ACPR ούτε στην Commission nationale des sanctions |
| Γερμανία | Δύο χωριστές κλίμακες, με κριτήριο το **υποκειμενικό στοιχείο**. **§ 56 Παρ. 1** (74 παραβάσεις, «εκ προθέσεως ή απερίσκεπτα»): έως **150.000 €** επί δόλου (*vorsätzlich*) και έως **100.000 €** «σε όλες τις άλλες περιπτώσεις» - **δύο** βαθμίδες. **§ 56 Παρ. 2** (8 οργανωτικές παραβάσεις, «εκ προθέσεως ή εξ αμελείας»): έως **150.000 €** επί δόλου, έως **100.000 €** επί βαριάς αμέλειας (*leichtfertig*) και έως **50.000 €** «σε αντίθετη περίπτωση», δηλαδή επί **απλής αμέλειας** - **τρεις** βαθμίδες. Χωριστά, **§ 56 Παρ. 2a**: έως **200.000 €** για παραβάσεις του Καν. (ΕΕ) 2023/1113. *Επαληθευμένο αυτολεξεί, η βαθμίδα των 50.000 € υπάρχει, αλλά μόνο στην Παρ. 2* | Ίδια κλίμακα - ο § 56 GwG δεν διακρίνει κατά νομική μορφή, και το υψηλότερο ανώτατο του § 56 Παρ. 3 εδ. 2 απευθύνεται ονομαστικά μόνο στους υπόχρεους του § 2 Παρ. 1 Αρ. 1-3 και 6-9, όχι στα λογιστικά και ελεγκτικά γραφεία του Αρ. 12. | **1.000.000 €** (**§ 56 Παρ. 3 εδ. 1 Αρ. 1 GwG**) *ή* έως **2× το οικονομικό όφελος** (**Αρ. 2**), όταν η παράβαση είναι **σοβαρή, επαναλαμβανόμενη ή συστηματική**, το όφελος περιλαμβάνει τα κέρδη που αποκτήθηκαν και τις ζημίες που αποφεύχθηκαν και **μπορεί να εκτιμηθεί**. Η διακεκριμένη μορφή καταλαμβάνει τις παραβάσεις της Παρ. 1 και, μόνον εφόσον τελέστηκαν εκ προθέσεως ή απερίσκεπτα, εκείνες των Παρ. 2 και 2a. *Η βαθμίδα βρίσκεται στο § 56 Παρ. 3 εδ. 1 Αρ. 1, όχι στο § 56 Παρ. 2* | **§ 56 GwG**, με *χωριστή κλίμακα ανά παράγραφο* (Παρ. 1, 2, 2a, 3), δημοσιοποίηση **§ 57 GwG** επί **πέντε έτη** (Παρ. 4) για τα οριστικά μέτρα και τις μη εφέσιμες αποφάσεις, με δυνατότητα αναβολής ή ανώνυμης δημοσίευσης (Παρ. 2). Πέραν του προστίμου, **§ 51 Παρ. 5**: προσωρινή απαγόρευση άσκησης ή ανάκληση άδειας υπό τρεις σωρευτικές προϋποθέσεις, και προσωρινή απαγόρευση διευθυντικής θέσης σε στέλεχος ή υπάλληλο. Επιβάλλει το οικείο **Steuerberaterkammer**, ως *Bußgeldbehörde* από 1.1.2020 (§ 50 Αρ. 7 GwG, με παραπομπή στο § 76 StBerG), και η **Wirtschaftsprüferkammer** για τους Wirtschaftsprüfer και τους vereidigte Buchprüfer (§ 50 Αρ. 6 GwG, § 57 Παρ. 2 Αρ. 17 WPO), για τις Lohnsteuerhilfevereine η αρχή του § 27 StBerG (§ 50 Αρ. 7a). **Εξαίρεση:** για τις παραβάσεις του μητρώου διαφάνειας (§ 56 Παρ. 1 Αρ. 54-66) αρχή επιβολής είναι το **Bundesverwaltungsamt** (§ 56 Παρ. 5), η BaFin δεν εμπλέκεται |

| Χώρα | Ανώτατο διοικητικό πρόστιμο - *φυσικό πρόσωπο* (ατομικά ασκών εξωτερικός λογιστής) | Ανώτατο διοικητικό πρόστιμο - *νομικό πρόσωπο* (λογιστικό γραφείο) | Επί σοβαρών / επαναλαμβανόμενων παραβάσεων | Διάταξη |
|---|---|---|---|---|
| Δανία | **Χωρίς νομοθετικό πλαφόν.** Ποινικό πρόστιμο (bøde) χωρίς κανένα αριθμητικό ανώτατο ή κατώτατο, μοναδικό κριτήριο επιμέτρησης οι **οικονομικές συνθήκες του δράστη** | **Χωρίς νομοθετικό πλαφόν.** Ποινική ευθύνη νομικών προσώπων κατά το 5ο κεφάλαιο του Ποινικού Κώδικα, κριτήριο επιμέτρησης ο **καθαρός κύκλος εργασιών** κατά τον χρόνο τέλεσης - ποτέ ως οροφή και ποτέ ως ποσοστό | **Φυλάκιση έως 2 έτη** για ιδιαίτερα σοβαρές ή εκτεταμένες εκ προθέσεως παραβάσεις, με επιφύλαξη βαρύτερης ποινής του Ποινικού Κώδικα. Παραγραφή 5 έτη, **10 έτη** για τον πυρήνα των υποχρεώσεων | **§ 78 stk. 1-5 hvidvaskloven** (LBK nr. 433 af 17.4.2026). Η Erhvervsstyrelsen εποπτεύει, εκδίδει påbud (§ 60) και *παραπέμπει στη National Enhed for Særlig Kriminalitet (NSK) της δανικής αστυνομίας* - δεν επιβάλλει η ίδια πρόστιμο |
| Εσθονία | **Έως 1.000.000 €** ανά παράβαση, ή έως 2× το όφελος ή την αποτραπείσα ζημία. Η διάταξη κατονομάζει ρητά τον υπόχρεο, το μέλος του διοικητικού οργάνου και τον εργαζόμενο | **Ίδιο** - 1.000.000 € ή 2× το όφελος, βάσει της παρ. 3 των ίδιων ακριβώς διατάξεων | **Καμία αυξημένη κλίμακα.** Το δεύτερο κλιμάκιο των 5.000.000 €/10% δεν ενεργοποιείται από τη βαρύτητα αλλά αποκλειστικά από την *ιδιότητα* του υπόχρεου ως εποπτευόμενου της Finantsinspektsioon. Καταναγκαστική πληρωμή μη συμμόρφωσης 5.000 € (φυσικό) / 32.000 € (νομικό) | §§ 82, 84-90 και 92-94 RahaPTS (το § 91 - σχέσεις ανταπόκρισης - αφορά αποκλειστικά πιστωτικά και χρηματοπιστωτικά ιδρύματα και δεν εφαρμόζεται στον λογιστή), παρ. 1 (φυσικό) και παρ. 3 (νομικό), sunniraha § 65 παρ. 4, επιβάλλει η Rahapesu Andmebüroo (FIU) |
| Ην. Βασίλειο | Αστικό πρόστιμο (*civil penalty*) **χωρίς νομοθετικό πλαφόν** - επιβεβαιωμένο αυτολεξεί: ο **Κανονισμός 76(2)(α)** των MLR 2017 εξουσιοδοτεί την αρχή να επιβάλει «*a penalty of such amount as it considers appropriate*», και ο Κανονισμός 76(8)(α) ορίζει το «appropriate» ως «*effective, proportionate and dissuasive*». Δεν υπάρχει ούτε κατώτατο ούτε ανώτατο. Πραγματική τάξη μεγέθους 2023-24: 977 πρόστιμα HMRC συνολικά, μέσος όρος **£5.443** (περ. 6.370 €), εκ των οποίων **287 πρόστιμα σε Παρόχους Λογιστικών Υπηρεσιών (ASPs) συνολικού ύψους £1.079.184** (μέσος όρος περ. £3.760), ICAEW 2024/25, 41 χρηματικά πρόστιμα συνολικού ύψους £197.706, **εύρος £240 – £31.700**. Προστίθεται *sanctions administration charge* **έως** £2.000 ανά κύρωση από 1.12.2025: ενιαία £2.000 για τις παραβάσεις δέουσας επιμέλειας, μη εγγραφής, πολιτικών και ελέγχων, τήρησης αρχείων και αξιολόγησης κινδύνου - περιοριζόμενη στο ύψος του ίδιου του προστίμου αν αυτό είναι μικρότερο - και μεταβλητή, έως £2.000, για κάθε άλλη κύρωση (αναστολή ή ανάκληση εγγραφής, δημόσια επίπληξη, απαγόρευση διευθυντικών καθηκόντων) | Ίδιο καθεστώς - το πρόστιμο επιβάλλεται στη «relevant person», χωρίς αριθμητική διαφοροποίηση κατά νομική μορφή. Για τα στελέχη απαντά ο **Κανονισμός 76(3)**: η αρχή μπορεί να επιβάλει πρόστιμο και σε όποιον ήταν, κατά τον κρίσιμο χρόνο, *officer* της relevant person και ήταν «**knowingly concerned**» στην παράβαση - με **την ίδια ακριβώς ανοικτή διατύπωση** («such amount as it considers appropriate»). **Δεν υπάρχει χωριστή χρηματική κλίμακα για τα στελέχη, ούτε πλαφόν**. Επιπλέον, ο **Κανονισμός 78** επιτρέπει απαγόρευση άσκησης διευθυντικών καθηκόντων που μπορεί να είναι **προσωρινή ή ΜΟΝΙΜΗ** - μοναδικό στοιχείο στο δείγμα. Ο **Κανονισμός 26** προσθέτει δύο ακόμη συνέπειες χωρίς αντίστοιχο αλλού: αν καταδικαστεί ο πραγματικός δικαιούχος του γραφείου, το *High Court* μπορεί να διατάξει την **αναγκαστική πώληση της συμμετοχής του**, ενώ όποιος ενεργεί ως *manager*, *officer* ή ατομικός επαγγελματίας κατά παράβαση της απαγόρευσης διαπράττει **αυτοτελές ποινικό αδίκημα** (έως 2 έτη και απεριόριστο πρόστιμο επί κατηγορητηρίου) | **Καμία νομοθετική κλιμάκωση** - δεν υπάρχει πλαφόν να κλιμακωθεί. Ποινικά: 2 έτη φυλάκιση και απεριόριστο πρόστιμο για το ρυθμιστικό αδίκημα, κατά τον POCA 14 έτη (κύρια αδικήματα), 5 έτη (παράλειψη αποκάλυψης), 2 έτη (tipping-off) | MLR 2017 (S.I. 2017/692), **Κανονισμός 86** για το ποινικό σκέλος, POCA 2002 άρθρα 327-329 (κύρια αδικήματα), 330 (παράλειψη αποκάλυψης), 333A (tipping-off) και 334 (ποινές) - αρίθμηση επαληθευμένη. Εποπτεία από PBS ή HMRC, με OPBAS να εποπτεύει τους επόπτες. Σημειώνεται ότι ο **Κανονισμός 21(6)** εξαιρεί τον ατομικό επαγγελματία «*who neither employs nor acts in association with any other person*» από τον ορισμό υπευθύνου συμμόρφωσης και *nominated officer*, από τον έλεγχο προσωπικού και από τον ανεξάρτητο εσωτερικό έλεγχο - εξαίρεση που καλύπτει περίπου το **43%** των εποπτευόμενων από λογιστικούς PBS επιχειρήσεων |

| Χώρα | Ανώτατο διοικητικό πρόστιμο - *φυσικό πρόσωπο* (ατομικά ασκών εξωτερικός λογιστής) | Ανώτατο διοικητικό πρόστιμο - *νομικό πρόσωπο* (λογιστικό γραφείο) | Επί σοβαρών / επαναλαμβανόμενων παραβάσεων | Διάταξη |
|---|---|---|---|---|
| Ιρλανδία | **Κανένα διοικητικό πρόστιμο.** Το «1.000.000 €» που αποδίδεται στην Ιρλανδία ανήκει στο **άρθρο 109Z(1)** του νέου Chapter 11 και αφορά **μόνο TCSPs**: το άρθρο 109G(1) ορίζει τον «relevant provider» αποκλειστικά ως trust or company service provider. Ο εξωτερικός λογιστής **δεν υπάγεται**. Απομένουν μόνο ποινικά, και είναι πλέον **επαληθευμένα αυτολεξεί** από το ενοποιημένο (*revised*) κείμενο του Νόμου: κάθε υποχρέωση φέρει τη δική της παράγραφο ποινής (30A(8), 33(9), 35(4), 37(9), 42(9), 49(3), 54(15), 55(12)) και όλες έχουν **ταυτόσημη διπλή κλίμακα** - σε συνοπτική καταδίκη *class A fine*, ήτοι πρόστιμο **έως 5.000 €**, ή/και φυλάκιση **έως 12 μήνες**, σε καταδίκη κατόπιν κατηγορίας **«a fine» χωρίς αριθμητικό ανώτατο όριο** ή/και φυλάκιση **έως 5 έτη**. Μοναδική εξαίρεση το άρθρο 80(2) (παρεμπόδιση ελεγκτή), που διώκεται **μόνο συνοπτικά** | **Ίδιο - κανένα διοικητικό πρόστιμο.** Μόνο ποινική ευθύνη του υπόχρεου προσώπου, χωρίς διαφοροποίηση κατά νομική μορφή. Τα στελέχη όμως διώκονται **αυτοτελώς και ποινικά**: κατά το **άρθρο 111**, όταν το αδίκημα τελείται από νομικό πρόσωπο και αποδεικνύεται ότι τελέστηκε «with the consent or connivance, or to be attributable to any wilful neglect» διευθυντή, διαχειριστή, γραμματέα ή άλλου στελέχους - ή μέλους της διοικούσας επιτροπής - το πρόσωπο αυτό θεωρείται ότι διέπραξε και το ίδιο το αδίκημα και τιμωρείται χωριστά. Η ιρλανδική προσωπική ευθύνη είναι επομένως *ποινική*, όχι διοικητική όπως στη Γαλλία ή την Ισπανία | Η διαβάθμιση είναι **δικονομική και όχι νομοθετική**: η ίδια παράβαση διώκεται είτε συνοπτικά είτε κατόπιν κατηγορίας, οπότε το πρόστιμο είναι **χωρίς αριθμητικό ανώτατο** και η φυλάκιση έως 5 έτη. Κανένας πολλαπλασιασμός για υποτροπή ή συστηματικότητα. Η μη συμμόρφωση με *εντολή συμμόρφωσης* δεν συνιστά αυτοτελές αδίκημα (άρθρο 71), λαμβάνεται όμως υπόψη ως **επιβαρυντικό στοιχείο** κατά την επιμέτρηση της ποινής σε επακόλουθη δίωξη για αδίκημα που συνίσταται στην ίδια συμπεριφορά ή που δεν θα είχε τελεστεί αν είχε υπάρξει συμμόρφωση (άρθρο 71(3)) | Criminal Justice (Money Laundering and Terrorist Financing) Act 2010, **Chapter 11, άρθρα 109G-109ZH (S.I. No. 307/2026)** - ρητά *εκτός πεδίου* για τους λογιστές, και μάλιστα για **δύο ανεξάρτητους λόγους**: τον στενό ορισμό του «relevant provider» στο άρθρο 109G(1) και, ανεξάρτητα από αυτόν, τον ίδιο τον ορισμό του **άρθρου 84**, που εξαιρεί ρητά από την έννοια του *trust or company service provider* το μέλος αναγνωρισμένου λογιστικού φορέα - αποκλεισμός αυτοτελής και προγενέστερος της S.I. 307/2026 |
| Ισπανία | Σοβαρές παραβάσεις (η συνήθης βαθμίδα): από **60.000 €** έως το μεγαλύτερο εκ των 5.000.000 €, **10% του ετήσιου κύκλου εργασιών**, του οικονομικού περιεχομένου της πράξης **προσαυξημένου κατά 50%** ή 3× του οφέλους. Ελαφρές: ιδιωτική επίπληξη και έως 60.000 €. Η κλίμακα των σοβαρών παραβάσεων ορίζεται στο **άρθρο 57.1**, όπως ισχύει μετά τον RD-ley 11/2018, το **3× του οφέλους** είναι η ορθή απόδοση (το 5× ανήκει στις πολύ σοβαρές του άρθρου 56). Οι ελαφρές παραβάσεις (άρθρο 53) κυρώνονται κατά το **άρθρο 58** | **Ενιαία κλίμακα** - ο νόμος διαφοροποιεί κατά *βαρύτητα* και όχι κατά νομική μορφή. Χωριστά και σωρευτικά, το **άρθρο 57.2** ορίζει για τους *administradores*, τους *directivos* **και τον εξωτερικό εμπειρογνώμονα** του άρθρου 28 (*o como experto externo*) κλίμακα **3.000 € – 5.000.000 €**, με δυνατότητα παύσης από τα καθήκοντα και απαγόρευσης άσκησης διοίκησης έως 5 έτη | Πολύ σοβαρές: από **150.000 €** έως το μεγαλύτερο εκ των **10.000.000 €**, 10% τζίρου, 2× της πράξης ή **5× του οφέλους**, στελέχη 60.000 € – 10.000.000 € και απαγόρευση έως 10 έτη. Σοβαρή παράβαση **μετατρέπεται σε πολύ σοβαρή** μόνον όταν, εντός της προηγούμενης πενταετίας, έχει επιβληθεί **αμετάκλητη** διοικητική κύρωση **για το ίδιο είδος** παράβασης (art. 51.1.στ) - όχι για οποιαδήποτε προηγούμενη κύρωση οποιουδήποτε τύπου. Το «ελάχιστο 5.000.000 €» της δεύτερης πηγής δεν ευσταθεί: το κατώτατο του άρθρου 56 είναι **150.000 €** και τα 5.000.000 €/10.000.000 € είναι *ανώτατα* | **Artículos 56, 57 και 58 Ley 10/2010** για τα ποσά (η ταξινόμηση γίνεται στο art. 50 και οι τύποι των παραβάσεων στα artt. 51-53, τα οποία δεν φέρουν ποσά), επιβολή κατά το **art. 61**: Consejo de Ministros για τις πολύ σοβαρές, κατόπιν πρότασης του Υπουργού Οικονομίας - Υπουργός Οικονομίας για τις σοβαρές - Director General del Tesoro y Política Financiera για τις ελαφρές. Η **SEPBLAC ελέγχει, επιθεωρεί, λαμβάνει προσωρινά μέτρα (art. 61.2) και εισηγείται, αλλά δεν επιβάλλει κύρωση**. Τέσσερις ισπανικές ιδιαιτερότητες, καμία από τις οποίες δεν απαντά αλλού στη μελέτη: το **art. 52.2** υποβαθμίζει επτά τυπικά σοβαρές παραβάσεις σε ελαφρές όταν η μη συμμόρφωση κρίνεται «περιστασιακή ή μεμονωμένη», μετατρέποντας την πραγματική κλίμακα από «60.000 € έως 5.000.000 €» σε «έως 60.000 €», το **art. 28.4** εξαιρεί πλήρως τον ατομικά ασκούντα επαγγελματία από τον ετήσιο εξωτερικό έλεγχο του art. 28, άρα και από τη σχετική σοβαρή παράβαση, το **art. 55** διατηρεί την ευθύνη ακόμη και μετά την παύση της δραστηριότητας ή την ανάκληση της άδειας, με τους *πρώην εταίρους λυθείσας εταιρείας* να ευθύνονται αλληλεγγύως και εις ολόκληρον μέχρι το ποσό του μεριδίου εκκαθάρισής τους, και το **art. 60.1** ορίζει ότι στις παραβάσεις δέουσας επιμέλειας η πενταετής παραγραφή αρχίζει *από τη λήξη της επιχειρηματικής σχέσης*, που σε συνδυασμό με τη δεκαετή τήρηση αρχείων μπορεί να δώσει πραγματική έκθεση έως και δεκαπέντε ετών |
| Ιταλία | **Σταθερό 2.000 €** για τη δέουσα επιμέλεια και για την τήρηση αρχείων, **σταθερό 3.000 €** για την παράλειψη αναφοράς ύποπτης συναλλαγής (SOS). Η μείωση κατά 1/3 έως 2/3 σε παραβάσεις ήσσονος βαρύτητας (art. 67 παρ. 2) αφορά **μόνο τα σταθερά 2.000 €** των artt. 56 παρ. 1 και 57 παρ. 1 - όχι το πρόστιμο των 3.000 € για τη SOS | **Ίδιο** - τα άρθρα απευθύνονται στους «soggetti obbligati» ανεξαρτήτως νομικής μορφής, η φύση του προσώπου είναι απλό κριτήριο επιμέτρησης | Σοβαρές, επαναλαμβανόμενες, συστηματικές ή πολλαπλές: **2.500 – 50.000 €** (δέουσα επιμέλεια, αρχεία) και **30.000 – 300.000 €** (SOS). Επί οικονομικού οφέλους από παραλείψεις SOS, έως 2× αυτού με **ελάχιστο 450.000 €**, ή έως **1.000.000 €** αν το όφελος δεν προσδιορίζεται | Artt. 56 commi 1-3, 57 commi 1-2 και **58 commi 1-4 D.Lgs. 231/2007**, επιβάλλει το **MEF** (art. 65 comma 1) - το CNDCEC έχει μόνο πειθαρχικές, μη χρηματικές εξουσίες. Χωριστά, το **art. 58 παρ. 6** τιμωρεί με 5.000 – 50.000 € την παράλειψη εκτέλεσης πράξης αναστολής ύποπτης συναλλαγής που έχει διατάξει η UIF |
| Κροατία | **1.990 – 59.720 €** (15.000 – 450.000 kn στο πρωτότυπο) - ονομαστική βαθμίδα που απαριθμεί ρητά τον *vanjski računovođa*, τον φοροτεχνικό, τον ελεγκτή και την ατομική επιχείρηση. Ελαφρότερες παραβάσεις **1.320 – 46.450 €** (άρθρο 151 παρ. 3, 10.000 – 350.000 kn στο πρωτότυπο) | **4.640 – 132.720 €** (35.000 - 1.000.000 kn) για τα νομικά πρόσωπα εν γένει, **χωριστά**, στο υπεύθυνο πρόσωπο **790 – 9.950 €** (6.000 – 75.000 kn) | Για **βαρύτατα πταίσματα** (αποκόμιση οφέλους, πρόκληση ζημίας, υποτροπή ή ολική μη εφαρμογή των μέτρων): 2× το όφελος ή έως **1.000.000 €** (7.500.000 kn στο πρωτότυπο, ο NN 151/22 δεν έκανε αριθμητική μετατροπή αλλά στρογγυλοποίησε προς τα άνω, στο ενωσιακό ελάχιστο-ανώτατο). Η διάταξη χρησιμοποιεί τον όρο «obveznik» και καταλαμβάνει κάθε υπόχρεο, άρα και τον λογιστή | Άρθρο 150 παρ. 1, 2, 3 και 6 ZSPNFT, επιβάλλει σε πρώτο βαθμό ο Financijski inspektorat (άρθρο 95 παρ. 1). Όλα τα ποσά ισχύουν **αυτούσια σε ευρώ** μετά τον NN 151/22 (Hrvatski sabor 16.12.2022, ισχύς 1.1.2023), ο οποίος αντικατέστησε ολόκληρα τα άρθρα 150-153. Καμία τιμή δεν αποτελεί πλέον ενδεικτική μετατροπή |

| Χώρα | Ανώτατο διοικητικό πρόστιμο - *φυσικό πρόσωπο* (ατομικά ασκών εξωτερικός λογιστής) | Ανώτατο διοικητικό πρόστιμο - *νομικό πρόσωπο* (λογιστικό γραφείο) | Επί σοβαρών / επαναλαμβανόμενων παραβάσεων | Διάταξη |
|---|---|---|---|---|
| Κύπρος | Διοικητικό πρόστιμο **έως 1.000.000 €**, χωρίς κατώτατο, έως 2× το αποδεδειγμένο όφελος όταν αυτό υπερβαίνει το πρόστιμο, και 1.000 € για κάθε ημέρα συνέχισης. **Χωριστά και ποινικά**: 5.000 € και/ή 2 έτη φυλάκιση για την παράλειψη αποκάλυψης στη ΜΟΚΑΣ | Ίδιο - το άρθρο 59(6)(α) ορίζει το όριο για την «υπόχρεη οντότητα» χωρίς αριθμητική διάκριση. Το ίδιο πρόστιμο επιβάλλεται και *προσωπικά* σε διοικητικό στέλεχος υπαίτιο για την παράβαση | Ο νόμος **δεν κλιμακώνει**: η βαρύτητα, η διάρκεια και οι προηγούμενες παραβάσεις είναι κριτήρια επιμέτρησης. Προηγείται **εντολή θεραπευτικών μέτρων** εντός τακτής προθεσμίας | **Άρθρο 59(6)(α)(ii)(αα)-(γγ) και (ν) Ν. 188(Ι)/2007**, επιβολή από τον ΣΕΛΚ ως Εποπτική Αρχή, **ποινικά: άρθρο 27(1) και (4)** - το αδίκημα θεσπίζεται στο 27(1), η ποινή ορίζεται στο 27(4) και η δίωξη ασκείται μόνο κατόπιν ρητής έγκρισης του Γενικού Εισαγγελέα κατά το **27(3)**. Όταν ο λογιστής ενεργεί ως *εμπιστευματοδόχος* ή παρέχει υπηρεσίες σε ρητά εμπιστεύματα, η έκθεσή του ανεβαίνει σημαντικά: **άρθρο 61Γ(9)**, έως 500.000 € (και έως 1.000.000 € επί υποτροπής) διοικητικά, έως 5 έτη φυλάκιση ή 350.000 € ποινικά - με αρμόδια αρχή την **CySEC** και όχι τον ΣΕΛΚ |
| Λετονία | Κατά προτεραιότητα το **διπλάσιο του κέρδους** εφόσον αυτό υπολογίζεται, άλλως **έως 1.000.000 €**. Χωρίς κατώτατο | Ίδιο - και ο νόμος το λέει ρητά μέσα στην ίδια διάταξη, με την παρένθεση «***(fiziskajai vai juridiskajai)***» να ακολουθεί αμέσως τον όρο «υπεύθυνο για την παράβαση πρόσωπο», ώστε το ανώτατο του 1.000.000 € να ισχύει αδιακρίτως για φυσικό και νομικό πρόσωπο | **Καμία αυξημένη κλίμακα.** Η βαρύτητα οδηγεί στις μη χρηματικές κυρώσεις του **78. panta pirmās daļas 4. punkts**: αναστολή ή παύση της δραστηριότητας, αναστολή ή ανάκληση άδειας ή πιστοποιητικού, **διαγραφή της εγγραφής από το οικείο μητρώο**, φραγή καταχώρισης μεταβολών στο εμπορικό μητρώο (αναδιοργάνωση, αλλαγή εταίρων) και - μέτρο μοναδικό στη μελέτη - **εντολές προς πιστωτικά ιδρύματα ή παρόχους υπηρεσιών πληρωμών για μερική ή ολική αναστολή των συναλλαγών του υπόχρεου**. Προστίθενται η προσωρινή απαγόρευση άσκησης των καθηκόντων (σημ. 5) και η **υποχρέωση του ίδιου του υπόχρεου να απομακρύνει από τη θέση του το υπεύθυνο πρόσωπο** (σημ. 7) | 78. panta pirmās daļas 3. punkts NILLTPFN likums, επιβάλλει η **VID** (45. panta otrā daļa 1. punkts, που κατονομάζει τους ārpakalpojuma grāmatveži). Το ανώτατο των 5.000.000 € του 78. panta trešā daļa επιφυλάσσεται ρητά στα πιστωτικά και χρηματοπιστωτικά ιδρύματα |
| Λιθουανία | Ο ατομικά ασκών λογιστής είναι ο ίδιος υπόχρεη οντότητα και υπάγεται στον **βασικό ποσοστιαίο κανόνα: 0,5% – 5% των ετήσιων εσόδων** από τη λογιστική ή φοροτεχνική δραστηριότητα. Ο *εταίρος* ή το μέλος οργάνου διοίκησης: 2.000 € – 1.100.000 €, μόνον επί σοβαρής, συστηματικής ή επαναλαμβανόμενης παράβασης | **Ίδιος ποσοστιαίος κανόνας 0,5% – 5% των ετήσιων εσόδων** για κάθε παράβαση, ειδικά ποσοστά 0,1%-0,5%, 0,1%-1% και 0,1%-1,5% για πληροφόρηση, εντολές και εγκρίσεις | Επί σοβαρής, συστηματικής ή επαναλαμβανόμενης εντός έτους παράβασης: 2× το όφελος ή **2.000 € – 1.100.000 €**. Αρκεί *μία* παράβαση της δέουσας επιμέλειας για τον χαρακτηρισμό «σοβαρή» - η υψηλή κλίμακα δεν είναι εξαιρετική στην πράξη. Αφετηρία επιμέτρησης ο **μέσος όρος** της κλίμακας (περ. 551.000 €) | Άρθρο 40 παρ. 1 σημ. 1-2 και παρ. 2 ν. VIII-275, ορισμοί σοβαρής και συστηματικής παράβασης στο άρθρο 34, επιμέτρηση άρθρο 37 παρ. 3. Επιβάλλει η FNTT |
| Λουξεμβούργο | 2× το όφελος ή **έως 1.000.000 €**, **χωρίς κατώτατο** (η αναφορά σε ελάχιστο 1.250 € είναι εσφαλμένη). Χωριστά: *amende d'ordre* 250 € – 250.000 € για παρεμπόδιση της εποπτείας και *astreinte* έως 1.250 €/ημέρα, με ανώτατο 25.000 € ανά παράβαση - το τελευταίο όμως είναι εργαλείο αποκλειστικά των οργανισμών αυτορρύθμισης (Άρθρο 8-2bis(2)), δηλαδή του OEC, για την AED δεν προβλέπεται αντίστοιχη εξουσία | Ίδιο - ο OEC υπάγει ρητά τα μέλη του «personnes physiques et morales». Η μόνη διαφοροποίηση φυσικού/νομικού προσώπου στον νόμο αφορά αποκλειστικά τα πιστωτικά και χρηματοπιστωτικά ιδρύματα | Ο νόμος **δεν κλιμακώνει αριθμητικά**. Η σοβαρότητα ενεργοποιεί τις βαρύτερες μη χρηματικές κυρώσεις, έως και **ισόβια απαγόρευση άσκησης του επαγγέλματος** - η οποία όμως προβλέπεται *μόνο* για τα μέλη του OEC (Άρθρο 8-10(2) στοιχ. f). Η AED, που εποπτεύει τους λοιπούς *professionnels de la comptabilité*, δηλαδή ακριβώς την ομάδα που αντιστοιχεί καλύτερα στον Έλληνα εξωτερικό λογιστή-φοροτεχνικό, **δεν διαθέτει καν εξουσία προσωρινής απαγόρευσης**: το Άρθρο 8-4(2) στοιχ. e) την επιφυλάσσει ρητά στη CSSF και στο CAA. Επί εν γνώσει παράβασης ενεργοποιείται *παράλληλα* η ποινική κλίμακα 12.500 € – 5.000.000 € | **Άρθρο 8-10(2) στοιχ. g)** (μέλη του OEC) και **Άρθρο 8-4(2) στοιχ. f)** (εποπτευόμενοι της AED), ν. 12.11.2004, ποινικά Άρθρο 9 |

| Χώρα | Ανώτατο διοικητικό πρόστιμο - *φυσικό πρόσωπο* (ατομικά ασκών εξωτερικός λογιστής) | Ανώτατο διοικητικό πρόστιμο - *νομικό πρόσωπο* (λογιστικό γραφείο) | Επί σοβαρών / επαναλαμβανόμενων παραβάσεων | Διάταξη |
|---|---|---|---|---|
| Μάλτα | **1.000 € – 46.500 € ανά χωριστή παράβαση**, για παραβάσεις ήσσονος σημασίας το πρόστιμο μπορεί να πέσει κάτω από το ελάχιστο, όχι όμως κάτω των 250 €. Δυνατή και ημερήσια σωρευτική κύρωση, όχι μικρότερη των 250 €/ημέρα | '**Ιδιο** για την ίδια την οντότητα, **επιπλέον και σωρευτικά** 1.000 € – 250.000 € σε διευθυντή (ή σε όποιον ασκεί ανάλογα καθήκοντα ή εμφανίζεται ως τέτοιος), σε στέλεχος με ανώτατη εκτελεστική λειτουργία, στον *reporting officer* του Καν. 15(1)(α) και στο πρόσωπο που έχει διοριστεί να ασκεί τα καθήκοντα του Καν. 5(5)(γ) - τέσσερις κατηγορίες, όχι τρεις - εφόσον προκάλεσε ή συνέβαλε στην παράβαση *με δόλο ή βαριά αμέλεια* | Για σοβαρές, επαναλαμβανόμενες ή συστηματικές παραβάσεις: **έως 1.000.000 €** ή, όταν το όφελος ποσοτικοποιείται, έως το διπλάσιο αυτού | Reg. 21(1), 21(2)(a), 21(2)(b)(i), 21(3) και 21(5) PMLFTR, όπως αντικαταστάθηκε από το **L.N. 82 of 2026**, επιβάλλει η **FIAU** χωρίς δικαστική ακρόαση |
| Ολλανδία | Κλιμάκωση κατά **κατηγορία παράβασης**: κατηγορία 1 - 10.000 €, κατηγορία 2 - 1.000.000 € (βασικό 500.000 €), **κατηγορία 3 - 4.000.000 €** (βασικό 2.000.000 €) | '**Ιδιο** - η ολλανδική κλιμάκωση γίνεται κατά είδος παράβασης και όχι κατά νομική μορφή, το ίδιο όριο ισχύει για τον ατομικά ασκούντα και για το γραφείο | Επί υποτροπής εντός πενταετίας για την *ίδια* παράβαση, **διπλασιασμός του ανωτάτου** (έως 8.000.000 €). Εναλλακτικά και κατά παρέκκλιση, πρόστιμο έως το **διπλάσιο του οφέλους**. Η κατάταξη κάθε παράβασης σε κατηγορία γίνεται με κανονιστική πράξη (Bbbfs) που δεν περιλαμβάνεται στα ελεγχθέντα κείμενα | Artikel 31 lid 2 και lid 4, artikel 32a Wwft, επιβάλλει το **BFT** (artikel 1d lid 1 onderdeel c) |
| Ουγγαρία | **100.000 – 400.000.000 HUF** (περ. 250 € – 1.000.000 €) για τον αυτοαπασχολούμενο λογιστή ως πάροχο | '**Ιδιο** - ο Pmt. δεν διακρίνει κατά νομική μορφή αλλά κατά κατηγορία υπόχρεου. **Κρίσιμο:** ο διευθύνων ή ο υπάλληλος ουγγρικού λογιστικού γραφείου **δεν υπόκειται σε προσωπικό διοικητικό πρόστιμο**, η κλίμακα των 100.000 – 500.000.000 HUF για τα ανώτατα στελέχη - και η χωριστή, χαμηλότερη των 20.000 – 20.000.000 HUF για τον απλό απασχολούμενο (*foglalkoztatott*) - περιορίζεται ρητά στους παρόχους του άρθρου 1 παρ. 1 στοιχ. α΄-ε΄, ιδ΄ και ιε΄, δηλαδή στον χρηματοπιστωτικό τομέα | **Καμία χωριστή κλίμακα.** Το ανώτατο όμως **αίρεται** και ανέρχεται στο διπλάσιο του περιουσιακού οφέλους, όταν αυτό είναι προσδιορίσιμο και το διπλάσιό του υπερβαίνει τα 400.000.000 HUF - δηλαδή χωρίς απόλυτο ανώτατο | **69. § (1) h) hc) alpont Pmt.**, προσαύξηση 69. § (3), επτά κριτήρια επιμέτρησης 69. § (4). Επιβάλλει η ΜΧΠ (*FIU Hungary*), που λειτουργεί εντός του **NAV PEI**, της οργανικής μονάδας της Εθνικής Φορολογικής και Τελωνειακής Αρχής η οποία ορίζεται ως εποπτική αρχή των λογιστών (άρθρο 5 στοιχ. στ΄ Pmt.). Ως μη χρηματική κύρωση, το άρθρο 69 παρ. 1 στοιχ. ε΄ υποπερ. εδ΄ προβλέπει για τους λογιστές *μόνο* την πρωτοβουλία **διαγραφής από το μητρώο** - χωρίς την ηπιότερη επιλογή της προσωρινής απαγόρευσης 1-12 μηνών που ισχύει για άλλες κατηγορίες υπόχρεων |
| Πολωνία | Κατά κανόνα **2× το όφελος ή η αποφευχθείσα ζημία**, *μόνον* όταν το ποσό αυτό δεν προσδιορίζεται, έως **το ισοδύναμο των 1.000.000 €** - ούτε 1.000.000 zł ούτε 5.000.000 €. Χωρίς κατώτατο | '**Ιδιο. Σωρευτικά** όμως, στο υπεύθυνο φυσικό πρόσωπο των art. 6-8 (μέλος διοίκησης ή υπεύθυνος συμμόρφωσης) έως **1.000.000 zł** (περ. 233.000 €) - σχήμα ανάλογο του ελληνικού άρθρου 46 παρ. 1 περ. α΄ υποπερ. ββ΄, με *χαμηλότερο* όριο για το στέλεχος | **Καμία αυξημένη κλίμακα.** Αντιστρόφως: όταν η παράβαση *δεν* έχει σοβαρό χαρακτήρα και το γραφείο εκτέλεσε τις μετά τον έλεγχο συστάσεις, η αρχή μπορεί να **μην κινήσει καν τη διαδικασία** - διάταξη καθοριστικής πρακτικής σημασίας για τα μικρά γραφεία | Art. 150 ust. 2 και **art. 154 ust. 1** ustawa 1.3.2018, αποχή art. 150 ust. 5 και art. 151 ust. 4. Επιβάλλει ο GIIF, ο οποίος μπορεί να επιβάλει μόνο δημοσίευση, εντολή παύσης και πρόστιμο. Χωριστά, το **art. 153a** τιμωρεί με έως **100.000 zł** (περ. 23.300 €) τη μη εγγραφή στο *Rejestr działalności na rzecz spółek lub trustów* - υποχρέωση που καταλαμβάνει κάθε *biuro rachunkowe* το οποίο παρέχει επιπλέον υπηρεσίες σύστασης εταιρειών ή παροχής έδρας, περίπτωση πολύ συχνή στην πολωνική αγορά |

| Χώρα | Ανώτατο διοικητικό πρόστιμο - *φυσικό πρόσωπο* (ατομικά ασκών εξωτερικός λογιστής) | Ανώτατο διοικητικό πρόστιμο - *νομικό πρόσωπο* (λογιστικό γραφείο) | Επί σοβαρών / επαναλαμβανόμενων παραβάσεων | Διάταξη |
|---|---|---|---|---|
| Πορτογαλία | **Κανένα διοικητικό πρόστιμο.** Ο *contabilista certificado* εξαιρείται **ρητά** από τις coimas («com exceção dos contabilistas certificados») και κρίνεται **πειθαρχικά** ενώπιον της OCC, με multa οριζόμενη από τον Πειθαρχικό Κανονισμό (ενδεικτικά δεκαπλάσιο του IAS, περ. 5.225 €) | **Ίδιο - η εξαίρεση καλύπτει και τη λογιστική εταιρεία** (*sociedade de contabilidade*). Τρία στοιχεία το θεμελιώνουν: το **art. 4.º n.º 1 al. e)** ορίζει τους *contabilistas certificados* ως «constituídos em sociedade ou em prática individual», περιλαμβάνοντας εξ ορισμού την εταιρική μορφή, η επιφύλαξη του art. 170.º n.º 1 al. d) τίθεται **πριν** από τη διάκριση *pessoa coletiva / pessoa singular* των υποπερ. i) και ii), και η υπολειπόμενη αρμοδιότητα της ASAE (art. 173.º n.º 3, όπως προστέθηκε με τη Lei 70/2025) δεν ενεργοποιείται, γιατί απαιτεί ο παραβάτης να είναι «de natureza diversa» των οντοτήτων των artt. 3.º έως 6.º. Η πειθαρχική *multa* του νομικού προσώπου ορίζεται χωριστά και υψηλότερα: τριακονταπλάσιο του IAS (περ. 15.675 €), art. 22.º n.º 2 του Regulamento n.º 353/2024 | Η κλιμάκωση του νόμου αφορά αποκλειστικά τις coimas και άρα **δεν εφαρμόζεται**. Μόνη επιβάρυνση: **διπλασιασμός του ανωτάτου της πειθαρχικής multa** όταν το οικονομικό όφελος είναι προσδιορίσιμο και υπερβαίνει τις 500.000 € | **Art. 170.º n.º 1 al. d)** (εξαίρεση), **art. 183.º** (πειθαρχική ευθύνη) και art. 184.º n.º 1 (διπλασιασμός), Lei 83/2017, εποπτεία OCC (art. 89.º n.º 1 al. e). Η εξαίρεση αφορά **μόνο τη *coima***: τα ποινικά αδικήματα των artt. 157.º-159.º-A (φυλάκιση έως τρία έτη για τη γνωστοποίηση στον πελάτη) ισχύουν και για τον *contabilista certificado* |
| Ρουμανία | Προειδοποίηση (avertisment) *ή* πρόστιμο **25.000 – 150.000 RON** (περ. 4.767 – 28.603 €) για δέουσα επιμέλεια, αναφορά ύποπτης συναλλαγής, πραγματικό δικαιούχο, τήρηση αρχείων, ορισμό υπευθύνου και εσωτερικές πολιτικές, 20.000 – 120.000 RON για την εσωτερική εκτίμηση κινδύνου | Τα ίδια εύρη, με το **ανώτατο** προσαυξημένο κατά **10% των συνολικών εσόδων** (*veniturile totale*, όχι *cifra de afaceri*) της κλεισμένης χρήσης - μοναδικός μηχανισμός στη μελέτη, όπου το ποσοστό λειτουργεί ως *προσαύξηση* και όχι ως οροφή. Οι κυρώσεις επιβάλλονται και στα μέλη του οργάνου διοίκησης | Επί σοβαρής, επαναλαμβανόμενης ή συστηματικής παράβασης, τα ανώτατα προσαυξάνονται κατά **50.000 RON** για τα φυσικά πρόσωπα (άρα 200.000 RON, περ. 38.137 €) και κατά **5.000.000 RON** για τα νομικά (άρα 5.150.000 RON συν 10% των εσόδων, περ. 982.000 € συν το ποσοστό) | Άρθρο 43 alin. (2), (3) και **(5) Legea 129/2019**, επιβάλλει η **ONPCSB** (άρθρο 44 alin. 7) - το CECCAR εποπτεύει αλλά επιβάλλει μόνο πειθαρχικές κυρώσεις |
| Σλοβακία | Ο ελεύθερος επαγγελματίας λογιστής υπάγεται στο *ίδιο* καθεστώς με το νομικό πρόσωπο: το **§ 33 ods. 1** απευθύνεται ρητά σε «*právnická osoba alebo fyzická osoba - podnikateľ*». Άρα **2× το αδικαιολόγητο όφελος, εφόσον μπορεί να προσδιοριστεί, ή 1.000.000 € - όποιο από τα δύο είναι υψηλότερο**. Χωριστά, ως *priestupok* και όχι ως διοικητικό αδίκημα, έως **3.319 €** και **μόνο** για παραβίαση της εχεμύθειας του § 18 (§ 32 ods. 2), το ποσό δεν έχει αναπροσαρμοστεί και το πταίσμα το εκδικάζει η ίδια η FSJ (§ 32 ods. 3) | **Ίδιο.** Η κλίμακα του § 33 είναι πλέον επαληθευμένη αυτολεξεί: **ods. 1** = 2× το όφελος ή 1.000.000 €, όποιο υψηλότερο, για τις υποχρεώσεις των § 10 ods. 1-4 και 6, § 12, §§ 14-17, § 19 ods. 2-4, § 21 και § 24 ods. 1-2, **ods. 2** = 5.000.000 € ή 10% του κύκλου εργασιών, μόνο για τράπεζες και χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, **ods. 3** = 200.000 € για κάθε άλλη υποχρέωση (και εκεί εμπίπτουν το πρόγραμμα του § 20, η αξιολόγηση κινδύνου του § 20a και η εκπαίδευση). Επιπλέον, **ods. 4**: προσωπικό πρόστιμο σε μέλος καταστατικού οργάνου, εποπτικού συμβουλίου ή διοικητικού οργάνου και σε *prokurista*, ύψους **έως 10 φορές τον μηνιαίο μέσο όρο του συνολικού εισοδήματός του από την υπόχρεη οντότητα κατά το τελευταίο 12μηνο** | Ο νόμος **δεν κλιμακώνει αριθμητικά κατά τη σοβαρότητα**: η σοβαρότητα, η διάρκεια, οι συνέπειες, το μέγεθος και η φύση της δραστηριότητας, η επανάληψη και - ρητά - το **επίπεδο συνεργασίας κατά τον έλεγχο** είναι κριτήρια επιμέτρησης (ods. 5). Η κλιμάκωση είναι *ποιοτική*: **υποχρεωτική δημοσίευση** του διατακτικού επί **5 έτη** στον ιστότοπο της FSJ, **σωρευτικά** με τα πρόστιμα των ods. 1 και 2 (§ 33a), και **πρόταση ανάκλησης της άδειας** μετά από παράβαση **άνω των 12 συνεχόμενων μηνών ή επανειλημμένη** (§ 34, με απάντηση της αδειοδοτούσας αρχής εντός 30 ημερών). **Απαγόρευση διευθυντικών καθηκόντων δεν υπάρχει.** Παραγραφή: **3 έτη από την ανακάλυψη, το πολύ 7 από την παράβαση**, με ημερομηνία ανακάλυψης εκείνη της *γραπτής κοινοποίησης των ευρημάτων του ελέγχου* (ods. 6) | **§ 33 ods. 1 έως 4** (κριτήρια επιμέτρησης ods. 5, παραγραφή ods. 6, διορθωτικά μέτρα ods. 7, διαχειριστές αλλοδαπών καταπιστευμάτων ods. 8-10), **§ 32 ods. 2** για το πταίσμα, **§ 33a** για τη δημοσίευση και **§ 34** για την πρόταση ανάκλησης άδειας, zákon č. 297/2008 Z. z., χρονική έκδοση *účinná od 01.06.2026 do 16.08.2026*. Επιβάλλει η **Finančná spravodajská jednotka (FSJ)** - ακόμη και το όριο των 5.000.000 € των τραπεζών, μόνο το πρόστιμο των 1.000 € της ods. 8 το επιβάλλει το *okresný úrad v sídle kraja* |
| Σλοβενία | Ατομική επιχείρηση ή αυτοαπασχολούμενος: **1.000 – 40.000 €** για τις βαρύτατες παραβάσεις, 500 – 20.000 € για τις σοβαρές, 250 – 10.000 € για τις ελαφρές. Ειδικά για λογιστές και φοροτεχνικούς, 2.000 – 40.000 € | **Κλιμάκωση κατά μέγεθος**, με βάση τα έσοδα των δύο τελευταίων χρήσεων: έως 700.000 € → 3.000 – 60.000 €, 700.000 – 8.000.000 € → 6.000 – 120.000 €, άνω των 8.000.000 € → 12.000 – 120.000 €. Χωριστά, στο *υπεύθυνο πρόσωπο* 400 – 4.000 € | Όταν η φύση της παράβασης είναι **«ιδιαίτερα σοβαρή»** λόγω ζημίας, οφέλους, δόλου, **επανάληψης ή συστηματικότητας**: νομικό πρόσωπο έως **1.000.000 €** ή 2× το όφελος, ατομική επιχείρηση ή αυτοαπασχολούμενος έως **500.000 €** ή, ομοίως, 2× το όφελος, υπεύθυνο πρόσωπο έως 250.000 €. Συνοδεύεται *υποχρεωτικά* από ανάκληση της άδειας, όπου η δραστηριότητα την προϋποθέτει | **Άρθρο 178 παρ. 1-8 ZPPDFT-2** (βαρύτατες), άρθρα 179 και 180 (σοβαρές και ελαφρές), **άρθρο 183** ειδικά για λογιστές και φοροτεχνικούς. Επιβάλλει το Urad |

| Χώρα | Ανώτατο διοικητικό πρόστιμο - *φυσικό πρόσωπο* (ατομικά ασκών εξωτερικός λογιστής) | Ανώτατο διοικητικό πρόστιμο - *νομικό πρόσωπο* (λογιστικό γραφείο) | Επί σοβαρών / επαναλαμβανόμενων παραβάσεων | Διάταξη |
|---|---|---|---|---|
| Σουηδία | Sanktionsavgift **χωρίς νομοθετικό κατώτατο**, και μόνον εφόσον η παράβαση είναι σοβαρή, επαναλαμβανόμενη ή συστηματική **και** τελέστηκε από δόλο ή βαριά αμέλεια (7 kap. 11 § andra stycket). Το **ανώτατο του 7 kap. 15 § είναι ταυτόσημο με εκείνο του νομικού προσώπου**: το υψηλότερο μεταξύ 2× του κέρδους και ποσού σε κορώνες αντίστοιχου του **1.000.000 €**. Η Σουηδία είναι έτσι από τις ελάχιστες χώρες όπου ο *ατομικός* λογιστής εκτίθεται στο ίδιο αριθμητικό ανώτατο με τη λογιστική εταιρεία - το φίλτρο δεν είναι το ποσό, αλλά το κατώφλι υπαιτιότητας | Το υψηλότερο μεταξύ **2× του κέρδους** και **ποσού σε κορώνες αντίστοιχου του 1.000.000 €** (τάξη μεγέθους περ. 11 εκατ. SEK) - ο νόμος *δεν* ορίζει σταθερό ποσό σε SEK. Νομοθετικό κατώτατο **5.000 SEK**, το οποίο τίθεται ρητά μόνο για τα νομικά πρόσωπα. Η αρίθμηση επιβεβαιώνεται από το ισχύον κείμενο: το ανώτατο ορίζεται στο **7 kap. 14 § första stycket** και το κατώτατο των 5.000 SEK στο **7 kap. 14 § andra stycket** - διάταξη που ανήκει στο άρθρο για τα **νομικά** πρόσωπα και δεν επαναλαμβάνεται στο 7 kap. 15 §, που αφορά τα φυσικά | Η βαρύτητα **δεν είναι προϋπόθεση του ανωτάτου του νομικού προσώπου**: το 7 kap. 14 § δεν την απαιτεί. Είναι προϋπόθεση της *προσωπικής* ευθύνης - του φυσικού προσώπου (7 kap. 11 § andra stycket) και του μέλους διοίκησης νομικού προσώπου (7 kap. 12 § andra stycket). Το κρίσιμο μέγεθος για τον λογιστή παραμένει το **ένα** εκατομμύριο ευρώ, όχι τα πέντε, το υψηλότερο *πράγματι επιβληθέν* πρόστιμο σε λογιστική εταιρεία είναι 4.000.000 SEK (Aspia AB, 15.1.2024) και δεν αποτελεί νομοθετικό ανώτατο | **7 kap. 11 §, 12 §, 14 § και 15 §** penningtvättslagen (SFS 2017:630) - αρίθμηση επαληθευμένη, απαγόρευση άσκησης καθηκόντων διοίκησης 3 έως 10 έτη (7 kap. 12 §), προσφυγή κατά το 7 kap. 25 §. Επιβάλλουν οι Länsstyrelser Stockholm, Västra Götaland και Skåne (16 § Förordning 2009:92). **Δικονομική εγγύηση μοναδική στη μελέτη:** η κύρωση σε φυσικό πρόσωπο - ατομική επιχείρηση ή μέλος διοίκησης - *δεν επιβάλλεται ποτέ μονομερώς*, αλλά με *sanktionsföreläggande* (7 kap. 17-20 §§): διαταγή που ο θιγόμενος πρέπει να **αποδεχθεί**, οπότε ισοδυναμεί με αμετάκλητη δικαστική απόφαση, ενώ αν δεν την αποδεχθεί η αρχή οφείλει να **προσφύγει στο διοικητικό δικαστήριο** (19 §). Η διαταγή είναι άκυρη αν δεν επιδοθεί εντός **δύο ετών** (20 §) και το πρόστιμο παύει να οφείλεται αν δεν εκτελεστεί εντός **πέντε ετών** (23 §) |
| Τσεχία | Βασικό ανώτατο **10.000.000 Kč** (περ. 400.000 €) για ταυτοποίηση, έλεγχο πελάτη, απαγόρευση συναλλαγής, τήρηση αρχείων και - μέσω του § 48 odst. 1 σε συνδυασμό με το odst. 9 - για τη θέσπιση και εφαρμογή των στρατηγικών εσωτερικού ελέγχου του § 21 odst. 1, 5.000.000 Kč (περ. 200.000 €) για τη μη αναφορά ύποπτης συναλλαγής και για την εκπαίδευση (§ 48 odst. 8), **1.000.000 Kč μόνο** για τη μη ορισμό εξουσιοδοτημένου προσώπου (§ 22a, § 48 odst. 5 και 7). Οι βαθμίδες του § 48 odst. 2-4 (έγγραφο *SVZ*, έγγραφη εκτίμηση κινδύνου) **δεν αφορούν τον καθαρό εξωτερικό λογιστή**: εξαιρείται ρητά από τις υποχρεώσεις αυτές (§ 21 odst. 2 και § 21a odst. 2 - η περ. e) δεν περιλαμβάνεται στην απαρίθμηση). **Χωρίς κατώτατα** | '**Ιδιο** - ο νόμος δεν διακρίνει κατά νομική μορφή αλλά μόνον ανάλογα με το αν ο δράστης είναι πιστωτικό ή χρηματοπιστωτικό ίδρυμα. Χωριστά, στο στέλεχος ή στον υπάλληλο που *προκαλεί* την παράβαση της υπόχρεης οντότητας, έως 1.000.000 Kč (περ. 40.000 €) και - συνήθως βαρύτερα από το ποσό - **απαγόρευση άσκησης καθηκόντων μέλους καταστατικού οργάνου ή διευθυντικού στελέχους σε οποιοδήποτε υπόχρεο πρόσωπο** (§ 50a odst. 3), δηλαδή *de facto* επαγγελματικός αποκλεισμός. Για τον ίδιο τον λογιστή, ο FAÚ μπορεί επιπλέον να προτείνει την ανάκληση της επαγγελματικής άδειας (*živnostenské oprávnění*, § 36) | Παράβαση τελεσθείσα «σοβαρά, κατ' επανάληψη ή συστηματικά»: **30.000.000 Kč** (περ. 1.200.000 €) ή 2× το παρανόμως αποκτηθέν όφελος, όποιο είναι υψηλότερο, με δυνατότητα **απαγόρευσης δραστηριότητας** και δημοσίευσης της απόφασης. Επανάληψη = ίδια παράβαση εντός 12 μηνών από την τελεσιδικία | § 44 odst. 3 και **odst. 4 písm. a)**, § 46 odst. 2, § 48 odst. 7 και **§ 50a** AMLZ (zákon č. 253/2008 Sb.), επιβάλλει ο **Finanční analytický úřad** |
| Φινλανδία | *Rikemaksu* **500 – 10.000 €** για παραβάσεις που, συνολικά εκτιμώμενες, δεν δικαιολογούν αυστηρότερα μέτρα | *Rikemaksu* **1.000 – 100.000 €**. Στη βαρύτερη βαθμίδα όμως το όριο είναι **ίδιο** με του φυσικού προσώπου - ο νόμος το λέει ρητά, «oikeushenkilölle tai luonnolliselle henkilölle» | *Seuraamusmaksu* για σοβαρή, επαναλαμβανόμενη ή συστηματική παράβαση: **2× το όφελος ή 1.000.000 €, όποιο είναι υψηλότερο**. Μπορεί να επιβληθεί επιπροσθέτως ή *αντί* του προστίμου του νομικού προσώπου σε μέλος της διοίκησης που συνέβαλε με σημαντικό τρόπο. Παραγραφή 5 έτη (rikemaksu) / 10 έτη (seuraamusmaksu) | **8 luku 1 § 3 mom.** (rikemaksu, όπως ισχύει μετά τον ν. 444/2023) και **8 luku 5 § 2 mom.** (seuraamusmaksu), rahanpesulaki, επιβάλλει η **Lupa- ja valvontavirasto (LVV)** από 1.1.2026 |

**Επισήμανση για τις μετατροπές νομίσματος.** Οι ενδείξεις «περ.» δηλώνουν **κατά προσέγγιση** μετατροπή και δεν αποτελούν κείμενο του νόμου, τα δεσμευτικά ποσά είναι πάντοτε τα αυτούσια, στο εθνικό νόμισμα. Για τη **Βουλγαρία** και την **Κροατία** χρησιμοποιήθηκαν οι επίσημες αμετάκλητες ισοτιμίες (1 € = 1,95583 лв. και 1 € = 7,53450 kn αντιστοίχως), για τη **Ρουμανία** η ισοτιμία αναφοράς της ΕΚΤ της 13.8.2026 (1 € = 5,2444 RON), για την **Ουγγαρία**, την **Πολωνία**, την **Τσεχία**, τη **Σουηδία** και το **Ηνωμένο Βασίλειο** ενδεικτικές, μη επίσημες ισοτιμίες της τάξης των 400 HUF/€, 4,3 zł/€, 25 Kč/€, 11 SEK/€ και 1,17 €/£, καθώς καμία επίσημη ισοτιμία δεν προκύπτει από τα ελεγχθέντα κείμενα. Δύο ειδικές επιφυλάξεις: για την **Κροατία**, το πρωτότυπο που αντιπαραβλήθηκε είναι το κείμενο NN 108/17 και εξακολουθεί να εκφράζεται σε κούνες - η μετατροπή σε ευρώ επήλθε με τον NN 151/22. Η επιφύλαξη αυτή δεν αφορά όμως τα ποσά που χρησιμοποιεί ο κύριος πίνακας: **για το άρθρο 150 παρ. 1-3 η ευρω-μετατροπή επιβεβαιώνεται ανεξάρτητα από τη MONEYVAL**, με ρητή παραπομπή στο άρθρο (4.640–132.720 / 1.990–59.720 / 790–9.950 €), ενδεικτική παραμένει μόνο για τις παρ. 6-8 του άρθρου 150 και για τα άρθρα 151-153, για την **Τσεχία**, ο νόμος ορίζει *μέθοδο* μετατροπής (ισοτιμία ČNB της ημέρας εκπλήρωσης) και όχι σταθερή τιμή.

Το **κατώτατο όριο ή μάλλον η απουσία του**. Στο άρθρο 46 του ν. 4557/2018υπάρχει οροφή αλλά δεν υπάρχει κατώτατο όριο. Το ίδιο ισχύει σε **Βέλγιο, Κύπρο, Λετονία, Λουξεμβούργο, Πολωνία, Εσθονία, Τσεχία** και - τυπικά - **Ολλανδία** (όπου το *minimumbedrag* κάθε κατηγορίας είναι 0 €). Σε μια δεύτερη ομάδα κρατών όμως το πρόστιμο έχει **δεσμευτικό κατώτερο επίπεδο**, και εκεί το χαμηλό ονομαστικό ανώτατο είναι παραπλανητικά ήπιο.  Η **Ρουμανία** δεν μπορεί να κατέβει κάτω από 25.000 RON, η **Ιταλία** κάτω από 30.000 € για σοβαρή παράλειψη αναφοράς ύποπτης συναλλαγής, η **Λιθουανία** κάτω από 2.000 € - και μάλιστα με ρητό κανόνα επιμέτρησης που θέτει ως *αφετηρία τον μέσο όρο* της κλίμακας, δηλαδή περίπου 551.000 € - η **Ισπανία** κάτω από 60.000 € στις σοβαρές και 150.000 € στις πολύ σοβαρές, η **Μάλτα** κάτω από 1.000 € ανά χωριστή παράβαση, η **Αυστρία** κάτω από 400 €, η **Φινλανδία** κάτω από 500 €, η **Σλοβενία** κάτω από 1.000 €, η **Βουλγαρία** κάτω από 5.000 лв. Η αντιπαραβολή είναι διδακτική: το ισπανικό πλαίσιο, με κατώτατο 60.000 €, τιμωρεί στην πράξη *βαρύτερα* από το ελληνικό των 1.000.000 € χωρίς κατώτατο, επειδή αφαιρεί από τη διοίκηση τη δυνατότητα του συμβολικού προστίμου.

### Θεωρητικό όριο έναντι πραγματικής επιβολής του προστίμου

Το ελληνικό 1.000.000 € είναι **ανώτατο πλαφόν, όχι τυπικό πρόστιμο**, και ο νόμος το περιβάλλει με τρεις μηχανισμούς που το απομακρύνουν από την πραγματική επιβολή: (i) η **πρώτη επιλογή** του άρθρου 46 παρ. 1 δεν είναι το πρόστιμο αλλά η **λήψη διορθωτικών μέτρων**, με προθεσμία **έξι (6) μηνών** κατά την ΠΟΛ.1204/2018 όπως τροποποιήθηκε με την

Ε.2014/2022 (για την τύχη της προθεσμίας μετά τον ν. 5313/2026 βλ. την επισήμανση της ενότητας Ι.5), (ii) για τα φυσικά πρόσωπα ο νόμος προσφέρει ρητά την **επίπληξη** ως διαζευκτική εναλλακτική, (iii) τα **κριτήρια επιμέτρησης** της παρ. 4 περιλαμβάνουν οπωσδήποτε την **οικονομική ισχύ** του υπαίτιου, γεγονός που καθιστά νομικά αδιανόητη την επιβολή εξαψήφιου προστίμου σε μονοπρόσωπο λογιστικό γραφείο. Ανάλογα φίλτρα υπάρχουν και αλλού, και μάλιστα ρητότερα: η **Πολωνία** επιτρέπει στον GIIF να *μην κινήσει καν τη διαδικασία* όταν η παράβαση δεν είναι σοβαρή και το γραφείο εκτέλεσε τις μετά τον έλεγχο συστάσεις, η **Φινλανδία** δίνει στην αρχή ρητή ευχέρεια να *μην* επιβάλει κύρωση όταν ο υπόχρεος διόρθωσε αυτοβούλως **και** ενημέρωσε αμελλητί την αρχή, όταν η παράβαση είναι ήσσονος σημασίας ή όταν η επιβολή θα ήταν προδήλως δυσανάλογη (8 luku 6 § 1 mom.), η **Αυστρία** υποχρεώνει την KSW να απόσχει από την επιβολή προστίμου *σε νομικό πρόσωπο* επί μη σοβαρών παραβάσεων (§ 105 Abs. 8 WTBG), ενώ για τους Bilanzbuchhalter η αντίστοιχη αρχή έχει απλή διακριτική ευχέρεια αποχής (§ 52k Abs. 5 BiBuG), η **Λιθουανία** και η **Μάλτα** προβλέπουν ρητή διακριτική ευχέρεια μη επιβολής ή μειωμένης κύρωσης.

Η σύγκριση με τα πραγματικά μεγέθη είναι το πιο διδακτικό σημείο ολόκληρου του άξονα. Η **Σουηδία** έχει *ίδιο* ονομαστικό πλαφόν με την Ελλάδα (ισοδύναμο 1.000.000 €) και επιβάλλει συστηματικά πρόστιμα, από **5.000 SEK** - που είναι το *νομοθετικό κατώτατο των νομικών προσώπων* (7 kap. 14 § andra stycket) - στα πολύ μικρά γραφεία, έως **4.000.000 SEK** στην Aspia AB (15.1.2024), ποσό που αποτελεί το *υψηλότερο πράγματι επιβληθέν* και όχι νομοθετικό ανώτατο. Το **Ηνωμένο Βασίλειο**, χωρίς κανένα νομοθετημένο ανώτατο, καταλήγει σε **μέσο πρόστιμο £5.443** και, ειδικά στους παρόχους λογιστικών υπηρεσιών, περίπου **£3.760**. Το **Λουξεμβούργο**, με πλαφόν 1.000.000 €, κατέγραψε 52 πρόστιμα της AED το 2022 και **κανένα** το 2023, ενώ ο OEC δημοσίευσε *μία* και μόνη κύρωση σε καθένα από τα δύο έτη. Δηλαδή: **το ύψος του πλαφόν δεν προδικάζει ούτε τη συχνότητα ούτε το ύψος της πραγματικής κύρωσης** - και, όπως δείχνει η σουηδική εμπειρία, ένα ταυτόσημο νομοθετικό όριο μπορεί να συνυπάρχει με απολύτως αντίθετη κουλτούρα επιβολής. Για την Ελλάδα, το πραγματικό μέτρο θα δοθεί από τις πρώτες αποφάσεις του Ο.Ε.Ε. κατά το άρθρο 46 παρ. 7 εδ. β΄.

Τέλος, δύο παρατηρήσεις μεθόδου. Πρώτον, η Ελλάδα είναι από τις λίγες χώρες που δεν έχει μεταφέρει **καθόλου** ποσοστιαίο κριτήριο επί του κύκλου εργασιών - ούτε καν για τα πιστωτικά ιδρύματα, για τα οποία αρκείται στο απόλυτο ποσό των 5.000.000 €. Το κενό αυτό λειτουργεί υπέρ των μεγάλων υπόχρεων προσώπων και εις βάρος των μικρών, αφού το ίδιο απόλυτο πλαφόν πλήττει δυσανάλογα το μικρό γραφείο, η Λιθουανία, η Ρουμανία και η Σλοβενία πετυχαίνουν το αντίθετο αποτέλεσμα με τρεις διαφορετικές τεχνικές. Δεύτερον, και αντίθετα από τη διαδεδομένη εντύπωση, το ελληνικό πλαίσιο **διαθέτει ήδη** επαχθή μη χρηματικά μέτρα, και μάλιστα *μέσα στο ίδιο το άρθρο 46 παρ. 1* και όχι μόνο μέσω της χωριστής πειθαρχικής οδού της παρ. 5: απομάκρυνση των υπεύθυνων στελεχών από τη θέση τους με απαγόρευση ανάληψης άλλης αντίστοιχης θέσης (περ. α΄ υποπερ. γγ΄), **οριστική** απαγόρευση άσκησης ορισμένων δραστηριοτήτων (περ. α΄ υποπερ. εε΄, και περ. β΄ υποπερ. γγ΄ για τα φυσικά πρόσωπα) και **οριστική** ανάκληση ή αναστολή της άδειας λειτουργίας επί σοβαρών ή επανειλημμένων παραβάσεων (περ. α΄ υποπερ. στστ΄) - μέτρα που δεν φέρουν το τρίμηνο ανώτατο όριο, το οποίο ισχύει μόνο για την *προσωρινή* αναστολή. Ανάλογα μέτρα συναντώνται και αλλού: διαγραφή από το μητρώο (Ουγγαρία, Λετονία και Πολωνία, όπου το art. 150 ust. 1 pkt 3 προβλέπει *wykreślenie z rejestru działalności regulowanej*), απαγόρευση παροχής υπηρεσιών προσωρινά και εν συνεχεία οριστικά (Λιθουανία), ισόβια απαγόρευση άσκησης του επαγγέλματος (Λουξεμβούργο - αλλά, όπως σημειώθηκε, μόνο για τα μέλη του OEC και όχι για τους εποπτευόμενους της AED), απαγόρευση άσκησης της δραστηριότητας έως τρία έτη (Σλοβενία), απαγόρευση άσκησης καθηκόντων διοίκησης **από τρία έως δέκα έτη** - νομοθετικά οριοθετημένη και προς τα κάτω, στοιχείο που δεν συναντάται αλλού - στη Σουηδία (7 kap. 12 § τρίτο εδάφιο σημ. 1), έναντι της αντίστροφης επιλογής της **Πολωνίας**, όπου η ίδια απαγόρευση δεν μπορεί να υπερβεί το **ένα έτος** (art. 150 ust. 1 pkt 4), ή εντολές προς τράπεζες για αναστολή των πληρωμών του υπόχρεου (Λετονία, μοναδικό στη μελέτη). Η ελληνική ιδιαιτερότητα δεν είναι επομένως η *απουσία* των μέτρων, αλλά ότι **οι συνέπειες συγκεντρώνονται στο ίδιο επαγγελματικό περιβάλλον**. Το Ο.Ε.Ε. επιβάλλει τα πρόστιμα (παρ. 7 εδ. β΄ του άρθρου 46) και κρίνει, για την ίδια πραγματική βάση, και πειθαρχικά, ενώ για τα λοιπά μέτρα της παρ. 1 ο νόμος μιλά για «απόφαση των αρμόδιων εποπτικών αρχών», ζήτημα που, μετά την κατανομή των ρόλων από τον ν. 5313/2026, μένει ανοιχτό.

### I.5 Θεωρία έναντι πρακτικής επιβολής

Περιεχόμενα

Η κρίσιμη διάκριση δεν είναι το ύψος των προβλεπόμενων προστίμων, αλλά η **πιθανότητα να επιβληθούν**. Εδώ το τοπίο αντιστρέφεται:

- **Αυστηρή και τεκμηριωμένη πρακτική επιβολή:** Το **Ηνωμένο Βασίλειο** ξεχωρίζει - η HMRC εποπτεύει περίπου 36.000 επιχειρήσεις σε 73.000 εγκαταστάσεις και διενήργησε το 2023-24 **955 επιτόπιες και 511 εξ αποστάσεως παρεμβάσεις (σύνολο 1.466)**, στους Παρόχους Λογιστικών Υπηρεσιών επιβλήθηκαν **287 πρόστιμα συνολικού ύψους £1.079.184** (μέσος όρος περίπου £3.760). Παράλληλα, οι δεκατρείς λογιστικοί επαγγελματικοί φορείς (PBS) επέβαλαν το 2023-24 **201 πρόστιμα συνολικού ύψους £404.900**, ενώ ειδικά το ICAEW - ο μεγαλύτερος από αυτούς, με περίπου 9.500 εποπτευόμενα γραφεία - επέβαλε το 2024/25 **41 χρηματικά πρόστιμα (£197.706, εύρος £240 – £31.700, μέσος όρος περ. £4.822)** και 3 ανακλήσεις/αποβολές μελών, με **ένα στα πέντε ελεγχόμενα λογιστικά γραφεία να κρίνεται μη συμμορφούμενο**.
- **Η μεγάλη έκπληξη - η Σουηδία:** οι Länsstyrelser επιβάλλουν συστηματικά προστίματα σε λογιστικά γραφεία κάθε μεγέθους: Aspia AB **4.000.000 SEK** (15.1.2024, Στοκχόλμη), Modern Ekonomi Sverige AB 2.800.000 SEK, Bolagsrätt Sundsvall AB 1.500.000 SEK, Elite Accounting Sverige AB 800.000 SEK (2.12.2024) και Fidelis Ekonomi AB 800.000 SEK (31.3.2026), Excendo Redovisning AB και Norvara AB 550.000 SEK, ECIT Services Göteborg AB 400.000 SEK - έως και **5.000 SEK** στα πολύ μικρά γραφεία (π.χ. SWED REDOVISNING AB, 17.12.2025), ποσό που είναι ταυτόχρονα το *νομοθετικό κατώτατο* των νομικών προσώπων κατά το 7 kap. 14 § andra stycket. Τα 4.000.000 SEK της Aspia AB είναι το υψηλότερο *πράγματι επιβληθέν* πρόστιμο και όχι νομοθετικό ανώτατο. Η Σουηδία είναι, μαζί με το HB, το πιο ενεργό σύστημα επιβολής της μελέτης, παρότι το νομοθετικό της πλαφόν (ισοδύναμο 1.000.000 €) είναι ίδιο με το ελληνικό. Δύο επιφυλάξεις: πολλές από τις αποφάσεις της Västra Götaland φέρουν την ένδειξη «överklagat» και δεν είναι αμετάκλητες, ενώ το μέγεθος που πράγματι διαμορφώνεται από την πρακτική δεν είναι το νομοθετικό ανώτατο - αυτό ορίζεται ρητά στο 7 kap. 15 § και ταυτίζεται με εκείνο του νομικού προσώπου - αλλά το ύψος του *επιβαλλόμενου* προστίμου εντός του πλαφόν, που κυμαίνεται ελεύθερα από 5.000 SEK έως αρκετά εκατομμύρια. Στη Σουηδία, όπως και στο HB, η πραγματική κλίμακα προκύπτει από τις ίδιες τις αποφάσεις και όχι από τον νόμο.
- **Αυστηρός νόμος, ήπια εφαρμογή:** Γερμανία και Βέλγιο διαθέτουν υψηλά νομοθετικά όρια, αλλά στην πράξη οι αυτορρυθμιζόμενοι φορείς προτιμούν συστάσεις και πειθαρχικά μέτρα. Στη **Γερμανία** η απόσταση είναι μετρήσιμη: η Steuerberaterkammer Hessen επιβάλλει πρόστιμα **500 € – 1.000 €** για επανειλημμένα εκπρόθεσμη ή παραλειφθείσα συνεργασία με την εποπτική αρχή, **1.500 €** για παράλειψη τεκμηρίωσης της ανάλυσης και αξιολόγησης κινδύνου και, σε μεμονωμένες σωρευτικές αποφάσεις, έως **10.750 €**, ενώ η Steuerberaterkammer Rheinland-Pfalz αναφέρει εύρος **50 € – 1.200 €** για ελλείψεις ανάλυσης κινδύνου - ποσά αμελητέα έναντι του νομοθετικού ανωτάτου των 150.000 € και του 1.000.000 € των διακεκριμένων μορφών. Παράλληλα, η ετήσια έκθεση της γερμανικής FIU για το 2024 καταγράφει ότι οι Steuerberater και Wirtschaftsprüfer υποβάλλουν **λιγότερο από το 0,2%** των 265.708 αναφορών ύποπτων συναλλαγών. Στην **Αυστρία** η εικόνα είναι όμοια: κυρώσεις σε χαμηλά επίπεδα με έμφαση σε συστάσεις και διορθωτικά μέτρα, ποτέ κοντά στα ανώτατα όρια, και αναφορές του κλάδου **κάτω από το 0,5%** του συνόλου προς την A-FIU. Το **Λουξεμβούργο** δίνει τα πληρέστερα αριθμητικά στοιχεία της μελέτης για το φαινόμενο αυτό, και είναι εντυπωσιακά: με νομοθετικό πλαφόν 1.000.000 €, η κρατική AED επέβαλε **52 πρόστιμα το 2022 και κανένα το 2023** (2 προειδοποιήσεις και 17 επιπλήξεις το 2022, 9 και 5 αντιστοίχως το 2023), ενώ ο **OEC** - ο αυτορρυθμιζόμενος φορέας των experts-comptables - διενήργησε 18 και 20 *contrôles rapprochés* στα δύο έτη και δημοσίευσε **μία και μόνη κύρωση ανά έτος**. Στην **Πορτογαλία** η επιλογή αυτή είναι θεσμοθετημένη: ο νόμος ο ίδιος αποκλείει το διοικητικό πρόστιμο και παραπέμπει στο πειθαρχικό δίκαιο της OCC (άρθρο 183.º). Το ακραίο παράδειγμα όμως το δίνει η **Ιταλία**: το ίδιο το CNDCEC, στην ετήσια έκθεση του άρθρου 11 παρ. 4-bis (30.3.2026), αναφέρει ότι για το 2025 **δεν επιβλήθηκε καμία πειθαρχική κύρωση σε μέλη για παραβάσεις AML** και ότι έως τις 30.3.2026 δεν είχε λάβει **καμία κοινοποίηση *decreto sanzionatorio* του MEF**, οι dottori commercialisti, esperti contabili και consulenti del lavoro υπέβαλαν μόλις **275 αναφορές ύποπτων συναλλαγών** το 2025, δηλαδή 0,2% των 162.059 του συνόλου. Η FATF, στην αξιολόγηση της 23.4.2026, βαθμολόγησε τη Σύσταση R.28 (εποπτεία των οργανισμών αυτορρύθμισης) ως «*Partially Compliant*», με τα *Immediate Outcomes* 3 και 4 - ακριβώς εκείνα που αφορούν τον κλάδο των λογιστών - τα μόνα κάτω από «*Substantial*».
- **Ενεργή αλλά επιλεκτική επιβολή:** στη **Λιθουανία**, η επιτροπή της FNTT εξέτασε το 2024 υλικό 11 οντοτήτων και επέβαλε πρόστιμα από 3.584,10 € έως 1.063.430 €, με σύνολο 1.813.323,36 € σε «άλλες υπόχρεες οντότητες», ταυτόχρονα όμως οι πάροχοι λογιστικών και φορολογικών υπηρεσιών υπέβαλαν **μηδέν** αναφορές ύποπτων συναλλαγών το 2024 (έναντι 4 το 2023), ενώ ο κλάδος αξιολογείται ως υψηλού κινδύνου (3,4 στα 4). Η **Ολλανδία** δείχνει το πραγματικό εύρος με ονόματα: BDO Audit & Assurance B.V. **1.323.000 €** (2024, για παράβαση του artikel 16 lid 1, με *basisbedrag* 2.000.000 € της 3ης κατηγορίας), FSV Accountants + Adviseurs B.V. 133.559 € (2024), Topkir B.V. 5.000 € (2024) και S&H Boekhouders 5.000 € (2023) - τέσσερις αποφάσεις που καλύπτουν τρεις τάξεις μεγέθους. Η **Λετονία**, αντιστρόφως, δείχνει πόσο χαμηλά μπορεί να κινείται η πράξη υπό ταυτόσημο πλαφόν: οι έλεγχοι της VID στους *ārpakalpojuma grāmatveži* εκτινάχθηκαν από 152 επιτόπιους και 91 εξ αποστάσεως (2018) σε 730 και 536 (2019, αύξηση 373%) και τα πρόστιμα από 15 υποθέσεις/7.980 € σε 230 υποθέσεις/297.015 €, με **μέσο ύψος προστίμου μόλις 1.291 €** έναντι νομοθετικού ανωτάτου 1.000.000 €.
- **Σύστημα σε ωρίμανση:** Βουλγαρία, Ρουμανία και άλλες χώρες της Ανατολικής Ευρώπης παραμένουν σε στάδιο προσαρμογής, με έμφαση στη συμβουλευτική εποπτεία. Στη Βουλγαρία η MONEYVAL διαπιστώνει ρητά ότι οι λογιστές δεν υπόκεινται σε καμία απαίτηση εισόδου στο επάγγελμα και δεν εγγράφονται σε κανένα μητρώο, στη Σλοβενία, η ίδια αξιολόγηση καταλήγει ότι «a supervisory framework for this sector has not been implemented in practice» - και τα αριθμητικά την επιβεβαιώνουν: το 2024 το Urad διεξήγαγε 36 επιθεωρησιακές διαδικασίες και επέβαλε συνολικά **23 κυρώσεις με 12.400 € πρόστιμα**, ενώ οι αναφορές από παρόχους λογιστικών υπηρεσιών και φοροτεχνικούς παρέμειναν **κάτω από το 0,3%** των 1.728 συνολικών αναφορών. Στην **Πολωνία** το κενό είναι διαφορετικής φύσεως αλλά εξίσου μετρήσιμο: ο GIIF διενήργησε **8 ελέγχους το 2022, 9 το 2023 και 9 το 2024**, η NIK διαπίστωσε τρεις περιπτώσεις παραγραφής κυρώσεων και μέσο χρόνο 360 ημερών για την έναρξη της διαδικασίας μετά τον έλεγχο, ενώ το μοναδικό δημοσιευμένο παράδειγμα κύρωσης σε συγκρίσιμη μικρή οντότητα - πέντε σωρευτικές παραβάσεις - κατέληξε σε **3.500 zł**, έναντι θεωρητικού ανωτάτου ισοδυνάμου 1.000.000 €.
- **Η ιρλανδική εκδοχή του κενού:** από 30.6.2026 η Ιρλανδία διαθέτει πλήρες καθεστώς διοικητικών κυρώσεων - αλλά μόνο για τους TCSPs. Για τους εξωτερικούς λογιστές η μόνη οδός παραμένει η ποινική δίωξη, με ό,τι αυτό συνεπάγεται ως προς τη συχνότητα εφαρμογής.

Η **Ελλάδα** συνδυάζει αυστηρό νόμο με έναν ελεγκτικό μηχανισμό - την Α.Α.Δ.Ε. - που διαθέτει ισχυρή υποδομή και άμεσο κίνητρο εντοπισμού φορολογικών παραβάσεων, καθώς οι ίδιες υπηρεσίες που διενεργούν τον φορολογικό έλεγχο διενεργούν και τον έλεγχο AML (άρθρο 52). Το ελληνικό σύστημα διαθέτει, εξάλλου, ένα χαρακτηριστικό που λείπει από τα περισσότερα: η **ΠΟΛ.1204/2018**, όπως τροποποιήθηκε με την **Ε.2014/2022**, τάσσει ρητή προθεσμία **έξι (6) μηνών από την παραλαβή της απόφασης λήψης διορθωτικών μέτρων** για τη συμμόρφωση των εποπτευόμενων από την Α.Α.Δ.Ε. υπόχρεων προσώπων - δηλαδή θεσμοθετεί ένα στάδιο διόρθωσης πριν από την κύρωση, όπως και το κυπριακό άρθρο 59(6)(α)(i). Επισημαίνεται πάντως ότι η προθεσμία αυτή ορίστηκε υπό το προηγούμενο καθεστώς εποπτείας των λογιστών από την Α.Α.Δ.Ε. Μετά τη μεταφορά της εποπτικής αρμοδιότητας στο Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών με τον ν. 5313/2026, ο νόμος εξακολουθεί να προβλέπει «τακτό χρονικό διάστημα» χωρίς να προσδιορίζει τη διάρκειά του. Κατά την άποψή μου το εξάμηνο εξακολουθεί να εφαρμόζεται έως ότου εκδοθεί νεότερη απόφαση. Σε συνδυασμό με το ότι οι φορολογικές παραβάσεις αποτελούν βασικά αδικήματα ξεπλύματος (άρθρο 4 περ. ιστ΄ υποπερ. ιστα΄), το ελληνικό πλαίσιο τοποθετείται - δυνητικά - πλησιέστερα στο «ενεργό» παρά στο «τυπικό» μοντέλο επιβολής.

## I.6 Συνοπτικά τα σημεία στα οποία διαφέρει η Ελλάδα

Περιεχόμενα

- **Μικτό μοντέλο τριών επιπέδων** (Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών ως αρμόδια αρχή - Α.Α.Δ.Ε. για τους ελέγχους - Ο.Ε.Ε. για την επιβολή των προστίμων), μοναδικό στη μελέτη ως προς τη *διαδοχή σταδίων*: συνδυάζει τον κρατικό ελεγκτικό μηχανισμό της Βόρειας/Ανατολικής Ευρώπης με τον **επαγγελματικό φορέα ως αρχή επιβολής του χρηματικού προστίμου** - ρόλο που το επιμελητήριο έχει πράγματι μόνο σε **Βέλγιο** (ITAA), **Κύπρο** (ΣΕΛΚ), **Λουξεμβούργο** (OEC, για τα μέλη του) και **Αυστρία** (KSW). **Επισήμανση διαδεδομένης εντύπωσης:** στην **Ιταλία** και στη **Ρουμανία** το πρόστιμο *δεν* το επιβάλλει το επιμελητήριο αλλά το Υπουργείο Οικονομικών (MEF) και η ONPCSB αντιστοίχως, με το CNDCEC και το CECCAR να διαθέτουν μόνο πειθαρχικές, μη χρηματικές εξουσίες. Διπλά μοντέλα υπάρχουν και αλλού (Αυστρία, Τσεχία, Ιρλανδία, HB), αλλά εκεί η διάκριση γίνεται *κατά κατηγορία επαγγελματία*, όχι κατά στάδιο της ίδιας διαδικασίας.
- **Ο ελεγκτικός μηχανισμός παραμένει φορολογικός** - η Α.Α.Δ.Ε. είναι ταυτόχρονα ο αποδέκτης της φορολογικής πληροφορίας του λογιστή και ο φορέας που διενεργεί τους ελέγχους δέουσας επιμέλειας, με τις ίδιες μάλιστα υπηρεσίες (άρθρο 52). Κοντινότερα ανάλογα: Ουγγαρία (NAV PEI) και Λετονία (VID).
- **Ηπιότερη τήρηση αρχείων (5ετία, με δυνατότητα 10ετίας)** έναντι της σταθερής 10ετίας που ισχύει σε Βέλγιο, Ισπανία, Ιταλία, Κροατία, Τσεχία και Σλοβενία. Το ίδιο σχήμα «5 + 5» ακολουθούν, πέραν των Κύπρου, Εσθονίας και Σλοβακίας, και η Μάλτα, η Ρουμανία και η Ιρλανδία - Λουξεμβούργο και Σλοβακία.
- **Κυρώσεις στην αυστηρή ζώνη - και το μέγεθος αναφοράς είναι το άρθρο 46, όχι το άρθρο 45.** Το ανώτατο διοικητικό πρόστιμο του λογιστή είναι **1.000.000 €**: **άρθρο 46 παρ. 1 περ. β΄ υποπερ. αα΄** για το υπόχρεο *φυσικό* πρόσωπο (ή, εναλλακτικά, ποσό ίσο με το διπλάσιο του οφέλους - ή απλή *επίπληξη*) και **περ. α΄ υποπερ. αα΄** για το υπόχρεο *νομικό* πρόσωπο, με αυτοτελές πρόστιμο έως 1.000.000 € στα υπεύθυνα στελέχη (υποπερ. ββ΄). Ίδιο επίπεδο, επαληθευμένα, σε **Κύπρο, Λετονία, Λουξεμβούργο, Εσθονία και Μάλτα** (1.000.000 € για φυσικά *και* νομικά πρόσωπα αδιακρίτως), σε **Φινλανδία** (1.000.000 € *ή* 2× το όφελος, όποιο είναι υψηλότερο, για φυσικά και νομικά πρόσωπα αδιακρίτως - 8 luku 5 § 2 mom.), σε **Αυστρία** (1.000.000 € στις σοβαρές παραβάσεις, με κατώτατο 400 €), σε **Πολωνία** (ισοδύναμο 1.000.000 €) και - επαληθευμένα πλέον αυτολεξεί - σε **Γερμανία** (1.000.000 € ή 2× το όφελος στις σοβαρές, επαναλαμβανόμενες ή συστηματικές παραβάσεις, **§ 56 Παρ. 3 εδ. 1 Αρ. 1 και 2 GwG**, ο *κανόνας* όμως εκεί είναι χαμηλότερος, 150.000 € επί δόλου και 100.000 € άλλως κατά το § 56 Παρ. 1, με ειδική βαθμίδα 50.000 € για την απλή αμέλεια στο § 56 Παρ. 2) και - επίσης επαληθευμένα αυτολεξεί - **Σλοβακία** (**§ 33 ods. 1**: «έως το διπλάσιο του ποσού του αδικαιολόγητου οφέλους, εάν το εν λόγω αδικαιολόγητο όφελος μπορεί να προσδιοριστεί, ή έως το ποσό του 1.000.000 ευρώ, όποιο από τα δύο είναι υψηλότερο», με χωριστό προσωπικό πρόστιμο στα στελέχη ίσο με **10× τον μηνιαίο μέσο όρο του εισοδήματός τους** κατά το ods. 4), ελαφρώς υψηλότερα Λιθουανία (1.100.000 €), Βουλγαρία (2.000.000 лв., περ. 1.022.584 €) και Τσεχία (30.000.000 Kč, περ. 1.200.000 €), σαφώς υψηλότερα μόνο Βέλγιο (1.250.000 €), Ολλανδία (4.000.000 €, με διπλασιασμό επί υποτροπής) και Ισπανία (10.000.000 € και άνω). Για μη χρηματοπιστωτικό υπόχρεο πρόσωπο, και ιδίως για **φυσικό** πρόσωπο, το ελληνικό όριο είναι από τα **υψηλότερα της Ε.Ε.** - πολλαπλάσιο εκείνων της Κροατίας (1.990 – 59.720 €), της Σλοβενίας (1.000 – 40.000 €), της Ρουμανίας (περ. 4.767 – 28.603 €) και της Ιταλίας (σταθερά 2.000 – 3.000 € στις συνήθεις παραβάσεις), ενώ στην **Πορτογαλία** ο *contabilista certificado* δεν υπόκειται καν σε διοικητικό πρόστιμο και στην **Κύπρο** η παράλειψη αποκάλυψης στη ΜΟΚΑΣ τιμωρείται *ποινικά* με 5.000 € (άρθρο 27(4)) - μέγεθος που δεν πρέπει να συγχέεται με το *διοικητικό* κυπριακό όριο του 1.000.000 € (άρθρο 59(6)(α)(ii)(αα)), το οποίο είναι και το συγκρίσιμο. **Δύο διορθώσεις:** η ελληνική ιδιαιτερότητα δεν είναι το ύψος αλλά η *σώρευση* προστίμου νομικού προσώπου και στελεχών (θεωρητική έκθεση 2.000.000 €), και η *απουσία κατώτατου ορίου* - σε Ρουμανία, Ιταλία, Λιθουανία, Ισπανία, Μάλτα, Αυστρία, Φινλανδία, Σλοβενία και Βουλγαρία το πρόστιμο έχει δεσμευτικό δάπεδο, στην Ελλάδα όχι.
- **Θεωρητικό όριο έναντι πραγματικής επιβολής.** Το 1.000.000 € είναι πλαφόν, όχι τυπικό πρόστιμο: ο νόμος προτάσσει τα **διορθωτικά μέτρα** (εξάμηνη προθεσμία κατά την ΠΟΛ.1204/2018, όπως τροποποιήθηκε με την Ε.2014/2022 - βλ. Ι.5 για την τύχη της μετά τον ν. 5313/2026), προσφέρει την **επίπληξη** ως ρητή εναλλακτική για τα φυσικά πρόσωπα και επιβάλλει να συνεκτιμάται οπωσδήποτε η **οικονομική ισχύς** του υπαίτιου (άρθρο 46 παρ. 4). Η Σουηδία, με ταυτόσημο πλαφόν, επιβάλλει στην πράξη από 5.000 SEK έως 4.000.000 SEK, το Ηνωμένο Βασίλειο, χωρίς κανένα νομοθετημένο πλαφόν, καταλήγει σε μέσο πρόστιμο £5.443, το Λουξεμβούργο, με ίδιο πλαφόν με την Ελλάδα, κατέγραψε **κανένα** πρόστιμο της AED το 2023 και *μία* δημοσιευμένη κύρωση του OEC ανά έτος. Ανάλογα φίλτρα προβλέπουν ρητά και άλλα κράτη: η Πολωνία επιτρέπει τη μη κίνηση της διαδικασίας όταν η παράβαση δεν είναι σοβαρή και εκτελέστηκαν οι συστάσεις, η Φινλανδία απαλλάσσει επί αυτοβούλης διόρθωσης, η Αυστρία *υποχρεώνει* την αρχή να απόσχει επί μη σοβαρών παραβάσεων. Το πραγματικό ελληνικό μέτρο θα κριθεί από τις πρώτες αποφάσεις του **Ο.Ε.Ε.** κατά το άρθρο 46 παρ. 7 εδ. β΄.
- **Ισχυρή σύνδεση φορολογικών παραβάσεων με το ξέπλυμα** (άρθρο 4 περ. ιστ΄ υποπερ. ιστα΄) - στοιχείο που καθιστά τον Έλληνα λογιστή ιδιαίτερα εκτεθειμένο, η ελληνική διάταξη εξαιρεί πάντως ρητά το πρώτο εδάφιο της παρ. 5 του άρθρου 66 ν. 4174/2013.
- **Ρητή ποινικοποίηση της μη αναφοράς και του tipping-off** (άρθρο 39 παρ. 5 και άρθρο 27 παρ. 1), με το δεύτερο να τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον 3 μηνών. Αντίστοιχη ποινικοποίηση συναντάται σε Κύπρο (2 έτη ή 5.000 € για μη αποκάλυψη, 2 έτη ή 50.000 € για tipping-off), Ιρλανδία (5 έτη επί κατηγορητηρίου) και HB (5 έτη / 2 έτη). Στη **Δανία** χρειάζεται διάκριση: η φυλάκιση έως 2 έτη του § 78 stk. 2 hvidvaskloven αφορά τις ιδιαίτερα σοβαρές ή εκτεταμένες εκ προθέσεως παραβάσεις του πυρήνα των υποχρεώσεων - μεταξύ αυτών τη μη αναφορά - ενώ η απαγόρευση γνωστοποίησης του § 38 stk. 1 **δεν περιλαμβάνεται στον κατάλογο του stk. 2** και τιμωρείται αποκλειστικά με ποινικό πρόστιμο (*bøde*), ποτέ με φυλάκιση. Στην **Πορτογαλία** χρειάζεται διάκριση αντίστροφη από της Δανίας. Η εξαίρεση από τη *coima* οδηγεί μεν τον λογιστή στην πειθαρχική οδό του art. 183.º, αλλά **μόνο ως προς τις διοικητικές παραβάσεις**: το ποινικό τμήμα του Κεφαλαίου XII (artt. 157.º-159.º-A) είναι διατυπωμένο απρόσωπα - «*A divulgação ilegítima, a clientes ou a terceiros, … é punida*» - και δεν εξαιρεί καμία κατηγορία υπόχρεου. Η επιφύλαξη υπέρ των *contabilistas certificados* εμφανίζεται αποκλειστικά στα art. 170.º n.º 1 al. d) και art. 173.º n.º 1 al. h) i), δηλαδή μόνο στο πεδίο της *coima*. Ο Πορτογάλος λογιστής που γνωστοποιεί στον πελάτη την αναφορά τιμωρείται συνεπώς με **φυλάκιση έως τρία έτη ή χρηματική ποινή** (art. 157.º n.º 1 al. a), επί απλής αμέλειας το ανώτατο μειώνεται στο ένα τρίτο, n.º 2), το δε λογιστικό γραφείο με χρηματική ποινή κατώτατου ορίου όχι μικρότερου των πενήντα ημερών (al. b), σε συνδυασμό με το art. 159.º-A). Οι ίδιες ποινές ισχύουν για την αποκάλυψη της ταυτότητας του αναφέροντος (art. 158.º), ενώ η άρνηση συμμόρφωσης προς νόμιμη εντολή της αρχής τιμωρείται ως *διακεκριμένη ανυπακοή* (art. 159.º). Είναι λάθος, επομένως, να λέγεται ότι στην Πορτογαλία η οδός για τον λογιστή είναι αποκλειστικά πειθαρχική: αποκλειστικά πειθαρχική είναι μόνο η *διοικητική* ευθύνη του.
- **Θεσμοθετημένο στάδιο συμμόρφωσης πριν την κύρωση**. Προθεσμία 6 μηνών κατά την ΠΟΛ.1204/2018 όπως τροποποιήθηκε με την Ε.2014/2022. Λίγα κράτη έχουν αντίστοιχα ρητή προθεσμία, η Κύπρος τη θέτει στο άρθρο 59(6)(α)(i) και η Τσεχία στην πρακτική του FAÚ.

### Ι.7 Πού διαφέρουν τα κράτη μέλη στην κατάταξη του πελάτη

Ο σκελετός της κατάταξης του πελάτη σε επίπεδο δέουσας επιμέλειας είναι ενωσιακός και, συνεπώς, κοινός. Και τα 27 κράτη μέλη έχουν μεταφέρει τα ίδια τέσσερα μέτρα συνήθους δέουσας επιμέλειας (άρθρο 13 της Οδηγίας (ΕΕ) 2015/849), τους ίδιους δύο ενδεικτικούς καταλόγους παραγόντων δυνητικά χαμηλότερου και δυνητικά υψηλότερου κινδύνου (Παραρτήματα ΙΙ και ΙΙΙ της Οδηγίας, τα οποία στον ν. 4557/2018 αποτελούν τα Παραρτήματα Ι και ΙΙ των άρθρων 69 και 70) και τις ίδιες δύο περιπτώσεις στις οποίες η αυξημένη δέουσα επιμέλεια επιβάλλεται εκ του νόμου, χωρίς καμία στάθμιση, δηλαδή τον πελάτη με εγκατάσταση σε τρίτη χώρα του καταλόγου της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και το πολιτικώς εκτεθειμένο πρόσωπο. Το ίδιο πλαίσιο διατήρησε και το Ηνωμένο Βασίλειο μετά την αποχώρησή του από την Ένωση. Για την ελληνική εφαρμογή, δηλαδή για τα κριτήρια των Παραρτημάτων Ι και ΙΙ, για το υπόδειγμα βαθμολόγησης και για τα μέτρα κάθε επιπέδου επιμέλειας, παραπέμπω στον οδηγό «Οι υποχρεώσεις του εξωτερικού λογιστή-φοροτεχνικού κατά τον ν. 4557/2018 και ο πρακτικός οδηγός συμμόρφωσης» (ενότητες Β.5 και Β.7 του Μέρους Β΄ του). Δεν επαναλαμβάνονται εδώ.

Ό,τι πραγματικά διαφέρει από χώρα σε χώρα συνοψίζεται σε τέσσερα σημεία. Πρώτον, οι πρόσθετες περιπτώσεις στις οποίες ο εθνικός νομοθέτης επιβάλλει αυξημένη επιμέλεια χωρίς να αφήνει περιθώριο κρίσης στο γραφείο. Δεύτερον, το αν υπάρχει επίσημο εθνικό μοντέλο κατάταξης ή υποχρέωση έγγραφης κατάταξης. Τρίτον, το αν η συχνότητα επανεξέτασης του πελάτη ορίζεται με αριθμό. Τέταρτον, λίγα κατώφλια και προθεσμίες που αποκλίνουν από το ενωσιακό ελάχιστο. Οι πίνακες που ακολουθούν συγκεντρώνουν μόνο τις αποκλίσεις, όπως προκύπτουν από τα εθνικά κείμενα. Οι παραπομπές στις εθνικές διατάξεις βρίσκονται στην ενότητα «Κατάλογος Α» κάθε κεφαλαίου χώρας της ενότητας ΙΙΙ και, για τα κατώφλια και τις προθεσμίες, στα κεφάλαια χωρών της ενότητας ΙΙ. Κράτος που δεν αναφέρεται σε έναν πίνακα ακολουθεί, στο σημείο εκείνο, το ενωσιακό ελάχιστο, όπως ακριβώς και η Ελλάδα.

### I.8 Οι πρόσθετες περιπτώσεις υποχρεωτικής αυξημένης δέουσας επιμέλειας

Στην Ελλάδα, πέραν των τρίτων χωρών και των πολιτικώς εκτεθειμένων προσώπων, η παρ. 3 του άρθρου 16 του ν. 4557/2018 επιβάλλει μόνο την εξέταση του ιστορικού και του σκοπού των πολύπλοκων, ασυνήθιστα μεγάλων ή χωρίς προφανή σκοπό συναλλαγών και την αύξηση του βαθμού παρακολούθησης· κάθε άλλη περίπτωση κρίνεται με στάθμιση κατά την παρ. 4. Αρκετά κράτη μέλη έχουν προχωρήσει πιο πέρα και έχουν μετατρέψει συγκεκριμένους παράγοντες σε αυτοτελείς νόμιμες περιπτώσεις υποχρεωτικής αυξημένης επιμέλειας. Βοηθητικός πίνακας των κυριότερων:

| Περίπτωση που επιβάλλεται εκ του νόμου | Κράτη | Παρατήρηση |
|---|---|---|
| Οι σύνθετες, ασυνήθιστα μεγάλες, ασυνήθους μοτίβου ή χωρίς προφανή σκοπό συναλλαγές, ως αυτοτελής περίπτωση αυξημένης επιμέλειας και όχι μόνο ως υποχρέωση εξέτασης | Γερμανία, Αυστρία, Λουξεμβούργο, Γαλλία, Ολλανδία, Ισπανία, Μάλτα, Κροατία, Βουλγαρία, Ρουμανία, Ηνωμένο Βασίλειο, Ιρλανδία | Στην Ολλανδία υπάγεται σε ενισχυμένο έλεγχο ολόκληρη η σχέση. Στη Γαλλία η «ενισχυμένη εξέταση» έχει δεσμευτικό τετραμερές περιεχόμενο (προέλευση, προορισμός, αντικείμενο, ωφελούμενος) και αποτελεί τον θεσμοθετημένο προθάλαμο της δήλωσης υποψίας. |
| Η μη αυτοπρόσωπη ταυτοποίηση του πελάτη | Κροατία, Λετονία, Πορτογαλία, Ουγγαρία, Μάλτα, Ισπανία | Στη Λετονία η υποχρέωση αίρεται μόνο με πιστοποιημένη τεχνολογική λύση ταυτοποίησης. Στη Σλοβενία και στη Σλοβακία δεν είναι αυτοτελής περίπτωση, αλλά ο νόμος επιβάλλει συγκεκριμένα πρόσθετα μέτρα. Η Αυστρία, αντιθέτως, το ορίζει ρητά ως απλό παράγοντα και όχι ως υποχρεωτική περίπτωση. |
| Οι κατάλογοι της FATF (και όχι μόνο ο ενωσιακός κατάλογος) ως αυτοτελής λόγος υποχρεωτικής επιμέλειας | Λιθουανία, Ισπανία, Γαλλία, Μάλτα, Ηνωμένο Βασίλειο, Ρουμανία, Αυστρία (μόνο για τους λογιστές, § 51 BiBuG), Σλοβακία, Τσεχία | Η Σλοβακία δημοσιεύει δικό της κατάλογο 27 χωρών που ενσωματώνει και τη γκρίζα λίστα. Στην Τσεχία η Ρωσία αντιμετωπίζεται ως τρίτη χώρα υψηλού κινδύνου με ερμηνευτική θέση της ΓΑΥ ήδη από το 2022. Το Ηνωμένο Βασίλειο παραπέμπει από 30.6.2026 δυναμικά στον κατάλογο «call for action» της FATF. |
| Ο σύνδεσμος με δικαιοδοσία ανύπαρκτης ή χαμηλής φορολογίας | Βέλγιο, Εσθονία | Στο Βέλγιο (άρθρο 39 του νόμου) κάθε συναλλαγή με «οποιονδήποτε σύνδεσμο» με κράτος του βασιλικού διατάγματος των φορολογικών παραδείσων υπάγεται αυτομάτως σε ενισχυμένα μέτρα. Στην Εσθονία ο ενωσιακός κατάλογος μη συνεργάσιμων φορολογικών δικαιοδοσιών λειτουργεί ως αυτοτελής λόγος. Στη Λετονία, τη Λιθουανία και την Πορτογαλία οι εθνικοί κατάλογοι χαμηλής φορολογίας είναι παράγοντας, όχι υποχρέωση. |
| Οι μεταφορές κρυπτοστοιχείων από ή προς αυτοφιλοξενούμενη διεύθυνση | Εσθονία, Λετονία, Πορτογαλία | Νέες διατάξεις των ετών 2024 και 2025. |
| Τα πλαστά ή κλεμμένα στοιχεία ταυτοποίησης, ή οι αμφιβολίες για τη γνησιότητά τους | Ηνωμένο Βασίλειο, Ιρλανδία, Εσθονία | Στην Ελλάδα η αμφιβολία ενεργοποιεί εκ νέου τη δέουσα επιμέλεια (περ. στ΄ της παρ. 1 του άρθρου 12), όχι κατ' ανάγκη την αυξημένη. |
| Ειδικές εθνικές περιπτώσεις | Ισπανία (ιδιωτική τραπεζική, αποστολές χρημάτων άνω των 3.000 €, μετοχές στον κομιστή, μεταβίβαση μεριδίων προ-συσταθεισών εταιρειών), Λουξεμβούργο (πελάτης που αποτέλεσε αντικείμενο δήλωσης υποψίας), Τσεχία (πρόσωπο υπό διεθνείς κυρώσεις, με τη συναλλαγή να λογίζεται ύποπτη κατά πλάσμα δικαίου), Κροατία (μετοχές στον κομιστή, υψηλός κίνδυνος κατά την εθνική εκτίμηση), Ουγγαρία (σύνθετες δομές ιδιοκτησίας, υπεράκτιες συναλλαγές χωρίς επιχειρηματικό λόγο), Βουλγαρία (προϊόντα που οδηγούν σε ανωνυμία, νέα προϊόντα και τεχνολογίες), Φινλανδία (μετοχές στον κομιστή, εκτεταμένη χρήση μετρητών, οχήματα προσωπικής περιουσίας) | Είναι ακριβώς οι παράγοντες που στην Ελλάδα σταθμίζονται κατά το Παράρτημα ΙΙ. Ο Έλληνας λογιστής που εξυπηρετεί πελάτη με δραστηριότητα σε μία από τις χώρες αυτές οφείλει να γνωρίζει ότι εκεί ο ίδιος παράγοντας δεν σταθμίζεται, αλλά επιβάλλει. |

### I.9 Επίσημο μοντέλο κατάταξης ή υποχρεωτική έγγραφη κατάταξη

Ο ν. 4557/2018 δεν περιέχει κλίμακα «χαμηλός, μέτριος, υψηλός» ούτε επίσημο υπόδειγμα βαθμολόγησης. Οι εξαιρέσεις, όπου η μέθοδος ή η μορφή της κατάταξης επιβάλλεται από τον νόμο ή από δεσμευτική καθοδήγηση, είναι οι εξής:

| Κράτος | Τι ισχύει |
|---|---|
| Ιταλία | Η μόνη χώρα με επίσημη τετράβαθμη κατάταξη των λογιστικών υπηρεσιών κατά ένταση κινδύνου (Regole Tecniche του CNDCEC) και με νομοθετημένη αριθμητική μέθοδο, με χωριστές σταθμίσεις για την αυτοαξιολόγηση του γραφείου (40/60) και για την κατάταξη του πελάτη (30/70), κοινή κλίμακα τεσσάρων αποτελεσμάτων και ρητή αντιστοίχιση σε απλοποιημένα, κανονικά ή ενισχυμένα μέτρα. |
| Αυστρία | Η Ausfüllhilfe της Αρχής (2.9.2025) βαθμολογεί σε κλίμακα έως 470 βαθμούς, με τρεις ζώνες (0 έως 50, 51 έως 100, άνω των 100). Ο κανονισμός άσκησης του επαγγέλματος επιβάλλει προφίλ κινδύνου από τη σύναψη κάθε σχέσης, με παράγοντες που αφορούν και το ίδιο το γραφείο (επάρκεια γνώσεων, γλωσσικές δυνατότητες, υποδομή). |
| Ουγγαρία | Υποχρεωτική έγγραφη κατάταξη του πελάτη κατά τη σύναψη της σχέσης, σε τρεις βαθμίδες με προεπιλογή τη μέση. Ο εσωτερικός κανονισμός του γραφείου υποβάλλεται προς έγκριση στη ΜΧΠ (NAV PEI) εντός 45 ημερών από την έναρξη της δραστηριότητας, βάσει πρότυπου κανονισμού ειδικά για λογιστές. Το μητρώο πραγματικών δικαιούχων αποδίδει αριθμητικό δείκτη αξιοπιστίας (TT) που ο λογιστής χρησιμοποιεί άμεσα στην κατάταξη. |
| Κύπρος | Δεσμευτική Οδηγία του ΣΕΛΚ με πλαίσιο βαθμολόγησης πέντε κατηγοριών (τύπος και δομή πελάτη, γεωγραφία, υπηρεσία, κανάλι, μέγεθος και μοτίβο συναλλαγών) και κατάταξη σε χαμηλό, μεσαίο ή υψηλό. |
| Βέλγιο | Το ITAA κατατάσσει τους πελάτες σε τρεις βαθμίδες και απαιτεί τεκμηρίωση κάθε υψηλού κινδύνου. Άνω των 10 επαγγελματιών ο υπεύθυνος συμμόρφωσης και ο εγκρίνων τις εκτιμήσεις κινδύνου πρέπει να είναι διαφορετικά πρόσωπα. |
| Γερμανία | Εργαλείο των επιμελητηρίων που ξεκινά πάντοτε από μέτριο κίνδυνο και απαιτεί τεκμηριωμένα κριτήρια για κάθε μετακίνηση προς τα κάτω ή προς τα πάνω. Καταγράφεται το ποσοστό του κύκλου εργασιών ανά κατηγορία υπηρεσίας. |
| Δανία | Τριβάθμια κατάταξη του πελάτη (περιορισμένος, κανονικός, αυξημένος κίνδυνος) προβλεπόμενη στον ίδιο τον νόμο, διακριτή από την τετραβάθμια κλίμακα της εθνικής εκτίμησης. |
| Φινλανδία | Βαθμολόγηση κάθε παράγοντα σε κλίμακα 1 έως 4 με υποχρεωτική λεκτική αιτιολόγηση και ομαδοποίηση των πελατών κατά κλάδο. Η εποπτική αρχή δηλώνει ρητά μη συμμορφούμενα τα γενικά πρότυπα που συμπληρώνονται μόνο με την επωνυμία. |
| Πολωνία | Ο GIIF θεωρεί αυτοτελή παράβαση τη χρήση τυποποιημένων διαδικασιών χωρίς εξατομίκευση και απαιτεί δύο χωριστά έγγραφα, τη γενική εκτίμηση του γραφείου και την ανά πελάτη. |
| Σλοβακία | Υποχρεωτικό εσωτερικό πρόγραμμα δώδεκα σημείων, στην κρατική γλώσσα, εγκρινόμενο από το καταστατικό όργανο, με δικό του κατάλογο ασυνήθιστων συναλλαγών του γραφείου. |

### I.10 Αριθμητικά οριζόμενες συχνότητες επανεξέτασης του πελάτη

Υπενθυμίζεται ότι ούτε ο ν. 4557/2018 ούτε η Οδηγία ορίζουν διάστημα επανεξέτασης του πελάτη· τα διαστήματα «ετησίως για τους υψηλού κινδύνου, ανά διετία για τους χαμηλού» προέρχονται από ενημερωτικό υλικό σεμιναρίου της Α.Α.Δ.Ε. και όχι από κανόνα δικαίου. Η παρ. 2 του άρθρου 35 απαιτεί απλώς η ανάλυση κινδύνου να «επικαιροποιείται», χωρίς αριθμό. Τα κράτη που έχουν θέσει αριθμό είναι τα εξής (τα υπόλοιπα, όπως η Ελλάδα, δεν ορίζουν διάστημα ή αρκούνται στη «συνεχή παρακολούθηση» ανάλογα με το προφίλ του πελάτη):

| Κράτος | Επανεξέταση του πελάτη |
|---|---|
| Σλοβενία | Τουλάχιστον ανά πενταετία, εφόσον έγινε συναλλαγή στους τελευταίους δώδεκα μήνες |
| Λετονία | Τουλάχιστον ανά πενταετία |
| Ουγγαρία | Τουλάχιστον ετησίως για τον υψηλό κίνδυνο, ανά πενταετία για τον χαμηλό και τον μέσο· σε ενισχυμένη επιμέλεια, επανέλεγχος δύο φορές τον χρόνο κατά τον πρότυπο κανονισμό |
| Ισπανία | Τουλάχιστον ετησίως για τους πελάτες υψηλού κινδύνου |
| Εσθονία | Ανά εξάμηνο, όταν εφαρμόζεται ενισχυμένη επιμέλεια |
| Κύπρος | Ετησίως για τον υψηλό κίνδυνο, ως ενδεικτική καθοδήγηση του ΣΕΛΚ |

### I.11 Λοιπές αποκλίσεις που επηρεάζουν την κατάταξη

| Ζήτημα | Ενωσιακό ελάχιστο και Ελλάδα | Κράτη που αποκλίνουν |
|---|---|---|
| Κατώφλι περιστασιακής συναλλαγής | 15.000 € (περ. β΄ της παρ. 1 του άρθρου 12 του ν. 4557/2018) | Βέλγιο 10.000 €· Κροατία 10.000 €· Φινλανδία 10.000 €· Ουγγαρία 4.500.000 HUF (περίπου 11.250 €)· Ηνωμένο Βασίλειο 12.000 £ από 30.6.2026· Τσεχία, ταυτοποίηση ήδη από 1.000 €, που για τον λογιστή αφορά τη δική του αμοιβή |
| Διάρκεια μεταχείρισης του πρώην πολιτικώς εκτεθειμένου προσώπου | Τουλάχιστον ένα (1) έτος (παρ. 3 του άρθρου 18 του ν. 4557/2018) | Ισπανία 2 έτη· Σουηδία 18 μήνες· Πορτογαλία χωρίς αυτόματη λήξη· Ιταλία, μετά το έτος μόνο εφόσον υφίσταται υψηλός κίνδυνος. Το Ηνωμένο Βασίλειο, αντιστρόφως, από 10.1.2024 αντιμετωπίζει τα εγχώρια πολιτικώς εκτεθειμένα πρόσωπα ως χαμηλότερου κινδύνου από τα αλλοδαπά |
| Όριο πληρωμών σε μετρητά που δεσμεύει και την αμοιβή του ίδιου του γραφείου | Ο ν. 4557/2018 δεν θέτει τέτοιο όριο | Ισπανία 1.000 €· Γαλλία 1.000 €· Βέλγιο 3.000 €· Πορτογαλία 3.000 €· Ιταλία 5.000 €· Σλοβενία 5.000 €· Βουλγαρία 10.000 BGN (περίπου 5.113 €)· Κροατία 10.000 €· Κύπρος 10.000 €. Στην Ισπανία το γραφείο που εισπράττει αμοιβή 1.000 € σε μετρητά είναι το ίδιο παραβάτης, με πρόστιμο 25% του ποσού |
| Διατύπωση του ορίου του πραγματικού δικαιούχου | «Άνω του 25%» (περ. α΄ της παρ. 17 του άρθρου 3 του ν. 4557/2018) | Κύπρος, Λουξεμβούργο, Σλοβενία και Λιθουανία «25% συν μία μετοχή»· Ουγγαρία «τουλάχιστον 25%». Από 10.7.2027 ο Κανονισμός (ΕΕ) 2024/1624 ενοποιεί το όριο σε «25% ή περισσότερο» για όλα τα κράτη μέλη |
| Ελάφρυνση για τον ατομικό επαγγελματία ή το μικρό γραφείο | Μόνο η γενική αρχή της αναλογικότητας (παρ. 3 του άρθρου 35 του ν. 4557/2018) | Σλοβενία, υπεύθυνος συμμόρφωσης και εσωτερικός έλεγχος μόνο από 4 εργαζομένους· Γερμανία, ελάφρυνση έως 10 επαγγελματίες και υποχρεωτικός υπεύθυνος από 30· Ισπανία, εξαίρεση από τις γραπτές διαδικασίες κάτω των 10 ατόμων και 2 εκατ. €· Ηνωμένο Βασίλειο, ρητή εξαίρεση του ατομικού επαγγελματία από τον υπεύθυνο συμμόρφωσης και τον MLRO· Δανία, δίαυλος καταγγελιών μόνο άνω των 5 υπαλλήλων· Τσεχία, αντιθέτως, ρητά καμία εξαίρεση μικρού μεγέθους |

### I.12 Τι σημαίνουν οι αποκλίσεις

Από τους τέσσερις πίνακες προκύπτει ότι η Ελλάδα βρίσκεται σταθερά στο ενωσιακό ελάχιστο. Δύο μόνο υποχρεωτικές περιπτώσεις αυξημένης επιμέλειας, κανένα επίσημο μοντέλο κατάταξης, καμία νόμιμη συχνότητα επανεξέτασης, το κατώφλι της Οδηγίας και κανένα όριο μετρητών στην αμοιβή του γραφείου. Θα ήταν λάθος να διαβαστεί αυτό ως ελάφρυνση. Ό,τι αλλού το ορίζει ο νόμος ή η εποπτική αρχή, στην Ελλάδα καλείται να το ορίσει εγγράφως το ίδιο το γραφείο, στην εκτίμηση κινδύνου της παρ. 1 του άρθρου 35 και στο εγχειρίδιο πολιτικών της παρ. 3, και να το αποδείξει στον έλεγχο κατά την παρ. 9 του άρθρου 13. Το ερωτηματολόγιο των ελεγκτικών επαληθεύσεων ρωτά ευθέως τη συχνότητα επικαιροποίησης των στοιχείων των πελατών (ερώτημα 22), τη μέθοδο κατάταξης (ερώτημα 15) και τη συνεκτίμηση των Παραρτημάτων I και II (ερώτημα 17)· αν η απάντηση δεν είναι γραμμένη, δεν υπάρχει.

Κατά την άποψή μου, οι εθνικές αποκλίσεις που καταγράφηκαν παραπάνω είναι χρήσιμες στον Έλληνα λογιστή για δύο λόγους. Πρώτον, ως έτοιμο υλικό για τη δική του πολιτική. Ό,τι η Ουγγαρία ή η Ισπανία επιβάλλουν ως νόμο, το ελληνικό γραφείο μπορεί να το υιοθετήσει ως δική του γραπτή επιλογή, και θα είναι δύσκολο να του καταλογιστεί ανεπάρκεια μεθόδου. Δεύτερον, ως προειδοποίηση για τους πελάτες με διασυνοριακή δραστηριότητα. Ο παράγοντας που εδώ σταθμίζεται, στο Βέλγιο ή στη Λετονία επιβάλλει, και ο λογιστής που συνεργάζεται με αλλοδαπούς συναδέλφους ή τράπεζες πρέπει να το γνωρίζει πριν εκπλαγεί από τις απαιτήσεις τους. Ο ισχύων ενωσιακός κατάλογος τρίτων χωρών, με την τετραμερή δομή του, παρατίθεται στο κεφάλαιο της Ελλάδας της ενότητας III (Κατάλογος Α), γιατί είναι ο μόνος γεωγραφικός παράγοντας που παράγει υποχρεωτική αυξημένη επιμέλεια και σε όλα τα κράτη μέλη ταυτοχρόνως.

Η ενότητα III απαντά στο άλλο ερώτημα, τι θεωρείται ύποπτο σε κάθε κράτος. Τα δύο ερωτήματα δεν πρέπει να συγχέονται. Ο πελάτης υψηλού κινδύνου δεν είναι ύποπτος πελάτης, και η ύποπτη ένδειξη δεν αναιρείται επειδή ο πελάτης είχε καταταγεί χαμηλά. Η κατάταξη ορίζει πόση δουλειά κάνει το γραφείο· η ένδειξη ορίζει πότε οφείλει να αναφέρει.

## II. Αναλυτικά το πλαίσιο AML των 27 κρατών μελών της Ε.Ε. και του Ηνωμένου Βασιλείου

Περιεχόμενα

## II.1 Το ελληνικό πλαίσιο

Περιεχόμενα

## Ελλάδα

Περιεχόμενα

Επισήμανση. Αλλαγές με τον ν. 5313/2026
Με το **άρθρο 88 του ν. 5313/2026** τροποποιήθηκε το πλαίσιο για την δέουσα επιμέλεια και αρμόδια αρχή για τους εξωτερικούς λογιστές-φοροτεχνικούς, τα νομικά πρόσωπα παροχής λογιστικών-φοροτεχνικών υπηρεσιών και κάθε άλλο πρόσωπο που παρέχει συμβουλές σε φορολογικά θέματα ως κύρια δραστηριότητα ορίζεται πλέον το **Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών** (άρθρο 6 παρ. 1 περ. ι΄ ν. 4557/2018), ενώ η **Α.Α.Δ.Ε.** διατηρεί αρμοδιότητα «**αποκλειστικά για διενέργεια των απαραίτητων ελέγχων**» (άρθρο 6 παρ. 1 περ. ε΄ υποπερ. εα΄). Με το **άρθρο 89** του ίδιου νόμου, τα πρόστιμα σε βάρος των υπόχρεων προσώπων της περ. δ΄ της παρ. 1 του άρθρου 5 -δηλαδή των εξωτερικών λογιστών-φοροτεχνικών- **επιβάλλονται με απόφαση του Οικονομικού Επιμελητηρίου της Ελλάδας** (άρθρο 46 παρ. 7 ν. 4557/2018). Ισχύς από τη δημοσίευση, ήτοι από **25.6.2026**.

Όλες οι παραπομπές αφορούν στον **ν. 4557/2018**, όπως ισχύει **κωδικοποιημένος με τον ν. 5313/2026**, καθώς και τις σχετικές εγκυκλίους της Α.Α.Δ.Ε.

**Νομοθετικό πλαίσιο και ενσωμάτωση**

- **Ο νόμος 4557/2018**, «Πρόληψη και καταστολή της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας (ενσωμάτωση της Οδηγίας 2015/849/ΕΕ) και άλλες διατάξεις», ενσωμάτωσε την 4η Οδηγία AML και **κατήργησε τα άρθρα 1 έως 54 του ν. 3691/2008** (άρθρο 54 παρ. 2 περ. α΄ ν. 4557/2018). Σύμφωνα με το άρθρο 53 παρ. 4 του ν. 4557/2018, όπου στην κείμενη νομοθεσία γίνεται αναφορά στα άρθρα 1-54 του ν. 3691/2008, νοούνται οι κατά περιεχόμενο αντίστοιχες διατάξεις του ν. 4557/2018.
- **Οι εξωτερικοί λογιστές-φοροτεχνικοί** είναι υπόχρεα πρόσωπα σύμφωνα με την **περ. δ΄ της παρ. 1 του άρθρου 5** (βλ. παρακάτω, υπόχρεα πρόσωπα).
- Σύμφωνα με το άρθρο 53 παρ. 2 του ν. 4557/2018, οι κανονιστικές πράξεις που είχαν εκδοθεί κατ' εξουσιοδότηση των ν. 2331/1995 και ν. 3691/2008 παραμένουν σε ισχύ μέχρι την τροποποίηση ή κατάργησή τους, εφόσον δεν αντίκεινται στον ν. 4557/2018.

| Νομοθέτημα | Τι άλλαξε | Σχετικές διατάξεις |
|---|---|---|
| **ν. 4557/2018** (Α΄ 139/30.7.2018) | Ενσωμάτωση Οδηγίας (ΕΕ) 2015/849 (4AMLD). Κατάργηση άρθρων 1-54 ν. 3691/2008. | Άρθρα 1, 54, 68 ν. 4557/2018 |
| **ν. 4734/2020** (Α΄ 196/8.10.2020) | Ενσωμάτωση Οδηγίας (ΕΕ) 2018/843 (5AMLD). Κρυπτοστοιχεία, διαφάνεια πραγματικών δικαιούχων, αναβάθμιση Κ.Μ.Π.Δ. | - |
| **ν. 4816/2021** (Α΄ 118/9.7.2021) | Ενσωμάτωση της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/1673 - καταπολέμηση του ξεπλύματος μέσω του ποινικού δικαίου. | - |
| **ν. 5042/2023** (Α΄ 88/10.4.2023) | Εποπτικές αρμοδιότητες Τράπεζας της Ελλάδος. | - |
| **ν. 5072/2023** (Α΄ 198/4.12.2023) | Διαχειριστές πιστώσεων / Ε.Δ.Α.Δ.Π. ως χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί (άρθρο 3 στοιχ. 3 περ. ε΄ ν. 4557/2018). | Άρθρο 3 στοιχ. 3 περ. ε΄ (υποπερ. εα΄-εγ΄) ν. 4557/2018 |
| **ν. 5090/2024** | Βασικά αδικήματα δωροδοκίας/δωροληψίας. | - |
| **ν. 5162/2024** (Α΄ 198/5.12.2024) | Κωδικοποίηση / τεχνικές προσαρμογές. | - |
| **ν. 5193/2025** (Α΄ 56/11.4.2025) | Τροποποίηση άρθρου 6 (αρμόδιες αρχές). Οι **περ. ιβ΄ και ιγ΄ της παρ. 1 του άρθρου 5** εμφανίζονται καταργημένες στο κωδικοποιημένο κείμενο (κενές). | Άρθρο 5 παρ. 1 περ. ιβ΄, ιγ΄ (κενές) ν. 4557/2018 |
| **ν. 5232/2025** (Α΄ 163/22.9.2025) | Προσθήκη περ. **κβ΄** στο άρθρο 4. Η **παραβίαση περιοριστικών μέτρων της Ευρωπαϊκής Ένωσης** (άρθρο 29 ΣΕΕ / άρθρο 215 ΣΛΕΕ ν. 4557/2018) αποτελεί βασικό αδίκημα. | Άρθρο 4 περ. κβ΄ ν. 4557/2018 (επιβεβαιώνεται στο κωδικοποιημένο κείμενο) |
| **ν. 5313/2026** (Α΄ 102/25.6.2026) | **Μεταβολή του μοντέλου εποπτείας των εξωτερικών λογιστών-φοροτεχνικών**. Νέα περ. ι΄ στο άρθρο 6 παρ. 1 (αρμόδια αρχή το Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών), αναδιατύπωση της υποπερ. εα΄ (η Α.Α.Δ.Ε. «αποκλειστικά για διενέργεια των απαραίτητων ελέγχων») και νέο εδάφιο στο άρθρο 46 παρ. 7 (τα πρόστιμα επιβάλλονται από το Ο.Ε.Ε.). | Άρθρο 6 παρ. 1 περ. ε΄ υποπερ. εα΄ και περ. ι΄, άρθρο 46 παρ. 7 εδ. β΄ ν. 4557/2018 |

**Βασικά αδικήματα (άρθρο 4 του ν. 4557/2018)**

Σύμφωνα με το άρθρο 4 του ν. 4557/2018, απαριθμούνται εξαντλητικά τα «βασικά αδικήματα». Για τον λογιστή-φοροτεχνικό κρίσιμες είναι οι εξής περιπτώσεις, που καθιστούν τη **φορολογική παράβαση του πελάτη γενεσιουργό αιτία ξεπλύματος βρώμικου χρήματος**

| Περ. άρθρου 4 | Αδίκημα | Παρατήρηση |
|---|---|---|
| **ιστ΄ υποπερ. ιστα΄** | Φοροδιαφυγή του **άρθρου 66 του ν. 4174/2013 (Κ.Φ.Δ.)**, με εξαίρεση το πρώτο εδάφιο της παρ. 5, καθώς και η **διασυνοριακή απάτη ΦΠΑ** του άρθρου 23 του ν. 4689/2020. | Καλύπτει φόρο εισοδήματος, Φ.Π.Α., παρακρατούμενους και επιρριπτόμενους φόρους, τέλη και εισφορές, καθώς και τα εικονικά/πλαστά φορολογικά στοιχεία. |
| **ιστ΄ υποπερ. ιστβ΄** | Λαθρεμπορία (άρθρα 155-157 ν. 2960/2001). | Αφορά κυρίως πελάτες με τελωνειακή δραστηριότητα. |
| **κ΄** | **Μη καταβολή χρεών προς το Δημόσιο** (άρθρο 25 ν. 1882/1990), με εξαίρεση την περ. α΄ της παρ. 1 και τα χρέη από χρηματικές ποινές/πρόστιμα δικαστηρίων ή διοικητικών αρχών. | Ο λογιστής που γνωρίζει τη ληξιπρόθεσμη οφειλή του πελάτη εκτίθεται σε αξιολόγηση υπονοιών. |
| **κα΄** | Κάθε άλλο έγκλημα που τιμωρείται με στερητική της ελευθερίας ποινή με **ελάχιστο όριο άνω των τριών (3) μηνών**, από το οποίο προκύπτει περιουσιακό όφελος. | Ρήτρα «ανοικτού» καταλόγου - διευρύνει σημαντικά το πεδίο. |
| **κβ΄** | **Παραβίαση περιοριστικών μέτρων (κυρώσεων) της Ε.Ε.**, όπως θεσπίζονται βάσει του άρθρου 29 ΣΕΕ ή του άρθρου 215 ΣΛΕΕ. | Νεότερη προσθήκη, αφορά και εμπορικές σχέσεις πελατών με κυρωμένες οντότητες/χώρες. |

Κατά το **άρθρο 2 παρ. 2**, ξέπλυμα υπάρχει και όταν η βασική δραστηριότητα τελέστηκε στην αλλοδαπή, εφόσον θα ήταν βασικό αδίκημα στην Ελλάδα και είναι αξιόποινη στο κράτος τέλεσης, η προϋπόθεση του διττού αξιοποίνου **δεν απαιτείται** για τις περ. α΄, β΄, γ΄, δ΄, η΄, θ΄, ια΄, ιγ΄, ιθ΄ του άρθρου 4 και για το άρθρο 323Α Π.Κ. Κατά το **άρθρο 2 παρ. 3**, δεν απαιτείται στοιχειοθέτηση κάθε λεπτομέρειας του βασικού αδικήματος ούτε η ταυτότητα του δράστη του.

**Υπόχρεα πρόσωπα (άρθρο 5 του ν. 4557/2018)**

Σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 5 του ν. 4557/2018 για το λογιστικό-ελεγκτικό επάγγελμα ο νόμος προβλέπει δυο διαφορετικές περιπτώσεις, με διαφορετική εποπτική αρχή και διαφορετικό ρυθμιστικό περιβάλλον:

| Περ. άρθρου 5 παρ. 1 | Ποιους καλύπτει | Αρμόδια αρχή (άρθρο 6 παρ. 1 ν. 4557/2018) |
|---|---|---|
| **γ΄** | Οι **ορκωτοί ελεγκτές-λογιστές** και οι **εταιρείες ορκωτών ελεγκτών-λογιστών** που έχουν εγγραφεί στο δημόσιο μητρώο της Επιτροπής Λογιστικής Τυποποίησης και Ελέγχων, **καθώς και οι ιδιώτες ελεγκτές**. | **Ε.Λ.Τ.Ε.** - άρθρο 6 παρ. 1 **περ. δ΄** |
| **δ΄** | Οι **εξωτερικοί λογιστές-φοροτεχνικοί** και **κάθε άλλο πρόσωπο που αναλαμβάνει να παρέχει, είτε άμεσα είτε μέσω άλλων συνδεδεμένων προσώπων, υλική βοήθεια, συνδρομή ή συμβουλές σχετικά με φορολογικά θέματα, ως κύρια επιχειρηματική ή επαγγελματική δραστηριότητα**. | **Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών** (περ. ι΄) - έλεγχοι από την **Α.Α.Δ.Ε.** (περ. ε΄ υποπερ. εα΄) - πρόστιμα από το **Ο.Ε.Ε.** (άρθρο 46 παρ. 7 εδ. β΄ ν. 4557/2018) |

> «γ) οι ορκωτοί ελεγκτές-λογιστές και οι εταιρείες ορκωτών ελεγκτών-λογιστών που έχουν εγγραφεί στο δημόσιο μητρώο της Επιτροπής Λογιστικής Τυποποίησης και Ελέγχων, καθώς και οι ιδιώτες ελεγκτές,
> δ) οι εξωτερικοί λογιστές-φοροτεχνικοί και κάθε άλλο πρόσωπο που αναλαμβάνει να παρέχει, είτε άμεσα είτε μέσω άλλων συνδεδεμένων προσώπων, υλική βοήθεια, συνδρομή ή συμβουλές σχετικά με φορολογικά θέματα, ως κύρια επιχειρηματική ή επαγγελματική δραστηριότητα,» (άρθρο 5 παρ. 1 ν. 4557/2018)

**Αρμόδιες αρχές (άρθρο 6 του ν. 4557/2018) - Ποιος εποπτεύει τον λογιστή**

Σύμφωνα με το άρθρο 6 παρ. 1 του ν. 4557/2018, η εποπτεία κατανέμεται ως εξής. Για το λογιστικό επάγγελμα ισχύει **τριμερές σχήμα** μετά τον ν. 5313/2026:

| Φορέας | Ρόλος | Ακριβής διάταξη |
|---|---|---|
| **Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών** | **Αρμόδια αρχή** για τους εξωτερικούς λογιστές-φοροτεχνικούς, τα νομικά πρόσωπα παροχής λογιστικών-φοροτεχνικών υπηρεσιών και κάθε άλλο πρόσωπο που παρέχει υλική βοήθεια/συνδρομή/συμβουλές σε φορολογικά θέματα ως κύρια δραστηριότητα - «με την επιφύλαξη της υποπερ. εα) της περ. ε) και του δευτέρου εδαφίου της παρ. 7 του άρθρου 46». | **Άρθρο 6 παρ. 1 περ. ι΄** |
| **Α.Α.Δ.Ε.** | **Διενέργεια των απαραίτητων ελέγχων** στα ίδια πρόσωπα - «**αποκλειστικά για διενέργεια των απαραίτητων ελέγχων**». Διατηρεί *πλήρη* εποπτεία για τους **μεσίτες ακινήτων** (υποπερ. εβ΄) και τους **εμπόρους/εκπλειστηριαστές αγαθών μεγάλης αξίας** (υποπερ. εγ΄). | **Άρθρο 6 παρ. 1 περ. ε΄ υποπερ. εα΄, εβ΄, εγ΄** και **άρθρο 52** |
| **Οικονομικό Επιμελητήριο της Ελλάδας (Ο.Ε.Ε.)** | **Επιβολή των προστίμων**: «Αν πρόκειται για υπόχρεο πρόσωπο της περ. δ) της παρ. 1 του άρθρου 5, τα πρόστιμα επιβάλλονται με απόφαση του Οικονομικού Επιμελητηρίου της Ελλάδας.» | **Άρθρο 46 παρ. 7 εδ. β΄** |
| **Ε.Λ.Τ.Ε.** | Αρμόδια αρχή για τους **ορκωτούς ελεγκτές-λογιστές**, τις εταιρείες ορκωτών ελεγκτών-λογιστών που έχουν εγγραφεί στο δημόσιο μητρώο της, **καθώς και για τους ιδιώτες ελεγκτές**. | **Άρθρο 6 παρ. 1 περ. δ΄** |

**Τι άλλαξε στην πράξη από 25.6.2026.** Έως τις 24.6.2026 η Α.Α.Δ.Ε. ήταν *εξ ολοκλήρου* η αρμόδια αρχή για τους εξωτερικούς λογιστές-φοροτεχνικούς (άρθρο 6 παρ. 1 περ. ε΄ ν. 4557/2018), δηλαδή και εξέδιδε τις κανονιστικές αποφάσεις και διενεργούσε τους ελέγχους και επέβαλλε τις κυρώσεις. Μετά τον ν. 5313/2026 η αρμοδιότητα **διασπάται σε τρεις φορείς**. *Αρμόδια αρχή* (Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, άρθρο 6 παρ. 1 περ. ι΄), *ελεγκτικός μηχανισμός* (Α.Α.Δ.Ε., άρθρο 6 παρ. 1 περ. ε΄ υποπερ. εα΄ και άρθρο 52) και *αρχή επιβολής προστίμων* (Ο.Ε.Ε., άρθρο 46 παρ. 7 εδ. β΄). Έλεγχος που ξεκίνησε από την Α.Α.Δ.Ε. πριν από τις 25.6.2026 και ολοκληρώνεται μετά την ημερομηνία αυτή καταλήγει, ως προς την κύρωση, σε απόφαση του Ο.Ε.Ε.

| Λειτουργία | Φορέας | Διάταξη | Τι σημαίνει πρακτικά για τον λογιστή |
|---|---|---|---|
| **Εποπτεία** - κανονιστικές αποφάσεις, εγκύκλιοι, ταξινόμηση υποχρεώσεων, καθορισμός δικαιολογητικών, τυπολογίες, μηχανισμοί καταγγελιών | **Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών** | Άρθρο 6 παρ. 1 περ. ι΄, σε συνδυασμό με άρθρο 6 παρ. 3 | Οι νέες κανονιστικές πράξεις (και η απόφαση ταξινόμησης του άρθρου 46 παρ. 4) αναμένονται πλέον από το Υπουργείο, όχι από την Α.Α.Δ.Ε. |
| **Έλεγχος** - τακτικοί και έκτακτοι, επιτόπιοι, αίτηση στοιχείων | **Α.Α.Δ.Ε.** | Άρθρο 6 παρ. 1 περ. ε΄ υποπερ. εα΄ («αποκλειστικά για διενέργεια των απαραίτητων ελέγχων») και άρθρο 52 | Ο έλεγχος διενεργείται από τις **ίδιες υπηρεσίες που κάνουν τον φορολογικό έλεγχο**, με ανάλογη εφαρμογή του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας |
| **Επιβολή διοικητικού προστίμου** | **Οικονομικό Επιμελητήριο της Ελλάδας (Ο.Ε.Ε.)** | Άρθρο 46 παρ. 7 εδ. β΄ | Το πόρισμα του ελέγχου της Α.Α.Δ.Ε. καταλήγει σε **απόφαση του Ο.Ε.Ε.** Η βεβαίωση και είσπραξη γίνονται κατά τον Κ.Ε.Δ.Ε. (παρ. 7 εδ. α΄) |
| **Πειθαρχικός έλεγχος** | **Ο.Ε.Ε.**, ως το «ειδικό πειθαρχικό όργανο» του επαγγέλματος | Άρθρο 46 παρ. 5 (παραπομπή από την αρμόδια αρχή, με διαβίβαση όλων των στοιχείων της παράβασης) | Ο λογιστής μπορεί να βρεθεί **δύο φορές ενώπιον του Ο.Ε.Ε.** για την ίδια πραγματική βάση. Μία για το πρόστιμο και μία πειθαρχικά |

**Η Αρχή του άρθρου 47 του ν. 4557/2018 (Μονάδα Χρηματοοικονομικών Πληροφοριών - Ελληνική Μ.Χ.Π./FIU)**

- Κατά το **άρθρο 3 στοιχ. 22**, ως «Μονάδα Χρηματοοικονομικών Πληροφοριών (Μ.Χ.Π.)» για την Ελλάδα νοείται η **Α΄ Μονάδα της Αρχής Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες του άρθρου 47**.
- Η Αρχή (άρθρο 47 παρ. 1 του ν. 4557/2018) μετονομάστηκε από την Αρχή του άρθρου 7 του ν. 3691/2008 και απολαμβάνει **διοικητικής και λειτουργικής ανεξαρτησίας** (παρ. 2).

**Δέουσα επιμέλεια ως προς τον πελάτη (άρθρα 12 έως 19 του ν. 4557/2018)**

Πότε ξεκινά η δέουσα επιμέλεια, τα τέσσερα μέτρα της παρ. 1 του άρθρου 13, τα έγγραφα ταυτοποίησης της ΠΟΛ.1200/2018, ο πραγματικός δικαιούχος, η απλουστευμένη και η αυξημένη επιμέλεια, τα πολιτικώς εκτεθειμένα πρόσωπα και οι τρίτες χώρες υψηλού κινδύνου αναλύονται διεξοδικά στον οδηγό «Οι υποχρεώσεις του εξωτερικού λογιστή-φοροτεχνικού κατά τον ν. 4557/2018 και ο πρακτικός οδηγός συμμόρφωσης» (ενότητες Α.4 έως Α.10 του Μέρους Α΄ και Β.7 του Μέρους Β΄ του). Δεν επαναλαμβάνονται εδώ. Για τη σύγκριση με τα άλλα κράτη αρκεί να κρατήσει κανείς ότι η Ελλάδα ακολουθεί το ενωσιακό ελάχιστο, με μόνες υποχρεωτικές περιπτώσεις αυξημένης επιμέλειας τις τρίτες χώρες του καταλόγου της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και τα πολιτικώς εκτεθειμένα πρόσωπα, και με τα έγγραφα ταυτοποίησης να ορίζονται δεσμευτικά από την ΠΟΛ.1200/2018.

**Αναφορά ύποπτων συναλλαγών (άρθρα 22 έως 29 του ν. 4557/2018)**

Η υποχρέωση αναφοράς προς την Αρχή του άρθρου 47, η αποχή από τη συναλλαγή, η απαγόρευση γνωστοποίησης και η προστασία του αναφέροντος αναλύονται στην ενότητα Α.11 του ίδιου οδηγού. Το κρίσιμο για τη σύγκριση είναι ότι η υποχρέωση δεν έχει κατώφλι ποσού, καλύπτει και την απόπειρα, και η μόνη εξαίρεση είναι αυτή της παρ. 2 του άρθρου 22. Οι ενδείξεις που οδηγούν σε αναφορά, για την Ελλάδα και για κάθε άλλο κράτος, βρίσκονται στην ενότητα ΙΙΙ της παρούσας μελέτης.

**Φύλαξη αρχείων και στοιχείων (άρθρα 30 και 31 του ν. 4557/2018)**

| Τι φυλάσσεται (άρθρο 30 παρ. 1 ν. 4557/2018) | Ειδικότερα |
|---|---|
| **περ. α΄** - Έγγραφα και πληροφορίες δέουσας επιμέλειας του άρθρου 13 | Περιλαμβάνονται, όπου διαθέσιμες, πληροφορίες από **μέσα ηλεκτρονικής ταυτοποίησης** και υπηρεσίες εμπιστοσύνης (Καν. ΕΕ 910/2014). Για τα εποπτευόμενα από την Α.Α.Δ.Ε. πρόσωπα, τα σχετικά έγγραφα είναι αυτά της **ΠΟΛ.1200/2018**. |
| **περ. β΄** - Πρωτότυπα ή αντίγραφα **παραστατικά** | Όσα είναι αναγκαία για τον **προσδιορισμό των συναλλαγών**. |
| **περ. γ΄** - **Εσωτερικά έγγραφα** | Εγκρίσεις, διαπιστώσεις ή εισηγήσεις για υποθέσεις σχετικές με τη διερεύνηση των αδικημάτων, **είτε αναφέρθηκαν είτε όχι** στην Αρχή. Πρακτικά. Το «φύλλο αξιολόγησης υπόνοιας» που τελικά δεν κατέληξε σε αναφορά **πρέπει να φυλαχθεί**. |
| **περ. δ΄** - **Επαγγελματική αλληλογραφία** | Στοιχεία της επιχειρηματικής, εμπορικής και επαγγελματικής αλληλογραφίας με τους πελάτες. Σύμφωνα με την απόφαση ΠΟΛ.1204/2018, όσα «**αποδεικνύουν τη συμμόρφωση** των υπόχρεων προσώπων». |

| Παράμετρος | Ρύθμιση | Διάταξη |
|---|---|---|
| **Χρόνος τήρησης** | **Πέντε (5) έτη** μετά το τέλος της επιχειρηματικής σχέσης με τον πελάτη ή την ημερομηνία της περιστασιακής συναλλαγής. | **Άρθρο 30 παρ. 3 εδ. α΄** |
| **Υποχρέωση διαγραφής** | Κατά τη λήξη της πενταετίας τα υπόχρεα πρόσωπα **διαγράφουν τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα**, εκτός αν άλλη διάταξη επιτρέπει ή επιβάλλει μακρότερη φύλαξη. | Άρθρο 30 παρ. 3 εδ. β΄ |
| **Ανώτατο όριο παράτασης** | Το μακρότερο διάστημα **δεν μπορεί να υπερβαίνει τη δεκαετία**. | Άρθρο 30 παρ. 3 εδ. β΄ |
| **Μορφή** | **Έντυπη ή ηλεκτρονική.** | Άρθρο 30 παρ. 3 εδ. α΄ |
| **Ετοιμότητα απόκρισης** | Τα στοιχεία τηρούνται έτσι ώστε το υπόχρεο πρόσωπο να ανταποκρίνεται **πλήρως και χωρίς καθυστέρηση**, μέσω διαύλων που εξασφαλίζουν το απόρρητο, σε αίτημα της Αρχής ή αρμόδιας αρχής, ως προς το αν διατηρεί ή είχε συνάψει **κατά τα τελευταία πέντε (5) έτη** επιχειρηματική σχέση με συγκεκριμένα πρόσωπα, το είδος της σχέσης και κάθε σχετική συναλλαγή. | **Άρθρο 30 παρ. 4** |

**Προσωπικά δεδομένα (άρθρο 31 ν. 4557/2018).** Η επεξεργασία γίνεται **μόνο** για τον σκοπό της πρόληψης του ξεπλύματος και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας και **απαγορεύεται** να χρησιμοποιηθεί για άλλους σκοπούς (παρ. 1). Στους **νέους πελάτες** παρέχεται, **πριν** από τη σύναψη της σχέσης ή τη διενέργεια περιστασιακής συναλλαγής, η ενημέρωση του **άρθρου 13 του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/679**, με γενική αναφορά στις νομικές υποχρεώσεις AML (παρ. 2). Η επεξεργασία θεωρείται **ζήτημα δημοσίου συμφέροντος** (παρ. 3). Το **δικαίωμα πρόσβασης** του υποκειμένου περιορίζεται, εν όλω ή εν μέρει, ώστε να μην παρεμποδίζονται οι έρευνες (παρ. 4).

> Σύμφωνα με την απόφαση ΠΟΛ.1204/2018 (κεφ. ΙΙΙ παρ. 6), ίσχυε παραπομπή, ως προς τον χαρακτηρισμό της επεξεργασίας ως ζητήματος δημοσίου συμφέροντος, στον **ν. 2472/1997**. Η διάταξη έχει έκτοτε επικαιροποιηθεί. Το ισχύον άρθρο 31 παρ. 3 παραπέμπει στον **Κανονισμό (ΕΕ) 2016/679, τον Κανονισμό (ΕΕ) 2018/1275 και τον ν. 4624/2019**.

**Εσωτερικές διαδικασίες, υπεύθυνος συμμόρφωσης και εκπαίδευση (άρθρα 35 έως 38 του ν. 4557/2018)**

Η εκτίμηση κινδύνου, οι εσωτερικές πολιτικές, ο υπεύθυνος συμμόρφωσης και η εκπαίδευση αναλύονται στην ενότητα Α.3 του ίδιου οδηγού, και η εφαρμογή τους βήμα προς βήμα στο Μέρος Β΄ του. Για τη σύγκριση αρκεί ότι ο νόμος απαιτεί γραπτή, τεκμηριωμένη και επικαιροποιούμενη εκτίμηση κινδύνου και γραπτές πολιτικές «ανάλογες προς τον χαρακτήρα και το μέγεθος» του υπόχρεου, χωρίς να ορίζει υπόδειγμα, συχνότητα επικαιροποίησης ή ελάχιστο περιεχόμενο, σε αντίθεση με αρκετά από τα κράτη που ακολουθούν.

**Κυρώσεις**

| Καθεστώς | Τι κυρώνει | Σε ποιον απευθύνεται | Σημασία για τον λογιστή |
|---|---|---|---|
| **Άρθρο 46 - Διοικητικές κυρώσεις** (άρθρα 58 έως 60 της Οδηγίας 2015/849) | Την **παράβαση των υποχρεώσεων AML**. Δέουσα επιμέλεια, αξιολόγηση κινδύνου, τήρηση αρχείων, αναφορά ύποπτων συναλλαγών, εσωτερικές διαδικασίες | Στα **υπόχρεα πρόσωπα** - **φυσικά και νομικά** - «που παραβαίνουν τις υποχρεώσεις τους από τις διατάξεις του παρόντος», καθώς και στα υπεύθυνα στελέχη και στους υπαλλήλους τους | **Ο κανόνας. Αυτό είναι το εφαρμοστέο καθεστώς του εξωτερικού λογιστή-φοροτεχνικού** (περ. δ΄ της παρ. 1 του άρθρου 5). Ανώτατο **1.000.000 €**, πρόστιμα από το **Ο.Ε.Ε.** (παρ. 7 εδ. β΄) |
| **Άρθρο 45 - Ευθύνη νομικών προσώπων και οντοτήτων** | Την **τέλεση της ίδιας της αξιόποινης πράξης** νομιμοποίησης εσόδων ή **βασικού αδικήματος**, προς όφελος ή για λογαριασμό του νομικού προσώπου | **Μόνο σε νομικά πρόσωπα και οντότητες** - ποτέ σε φυσικό πρόσωπο ως υπόχρεο. Υπόχρεα ή *μη υπόχρεα* αδιακρίτως | **Εξαιρετικό καθεστώς.** Δεν εφαρμόζεται για μη συμμόρφωση AML. Προϋποθέτει εμπλοκή του ίδιου του γραφείου στο αδίκημα. Ανώτατο 10.000.000 €, και εδώ τα πρόστιμα επιβάλλονται από το **Ο.Ε.Ε.** (παρ. 7 του άρθρου 46, που καλύπτει και τα πρόστιμα του άρθρου 45) |

| | | | |
|---|---|---|---|
| **Άρθρα 39, 27 - Ποινικές κυρώσεις** | Το αδίκημα της νομιμοποίησης, την **παράλειψη αναφοράς** (άρθρο 39 παρ. 5 ν. 4557/2018) και την **παραβίαση της απαγόρευσης γνωστοποίησης** (άρθρο 27 παρ. 1 εδ. γ΄ ν. 4557/2018) | Σε **φυσικά πρόσωπα** - υπόχρεους, υπαλλήλους, διευθυντικά στελέχη | Σωρεύονται με τις διοικητικές. Ο λογιστής εκτίθεται ευθέως, ιδίως κατά το άρθρο 39 παρ. 1 περ. β΄ υποπερ. ββ΄ (επιβαρυντική περίσταση η τέλεση από υπόχρεο κατά την άσκηση του επαγγέλματος) |

Η αναλυτική παρουσίαση των διοικητικών, ποινικών και πειθαρχικών κυρώσεων, της προθεσμίας των διορθωτικών μέτρων, των κριτηρίων επιμέτρησης και της αρμοδιότητας επιβολής μετά τον ν. 5313/2026 βρίσκεται στην ενότητα Α.13 του ίδιου οδηγού. Εδώ κρατείται ο συγκεντρωτικός πίνακας, που είναι και το μέγεθος που συγκρίνεται με τα άλλα κράτη στην ενότητα Ι.4.

**Συγκεντρωτικός πίνακας κυρώσεων ανά κατηγορία υπόχρεου προσώπου**

| Κατηγορία | Ανώτατο πρόστιμο άρθρου 46 (μη συμμόρφωση AML) | Πρόστιμο άρθρου 45 (τέλεση ξεπλύματος προς όφελός του) | Αρχή επιβολής |
|---|---|---|---|
| **Ατομικός λογιστής-φοροτεχνικός** (φυσικό πρόσωπο, περ. δ΄) | **1.000.000 €** ή το **διπλάσιο του οφέλους**, εναλλακτικά **επίπληξη**, δημόσια ανακοίνωση, απαγόρευση επαγγέλματος (προσωρινή **έως 3 μήνες** ή οριστική) | Δεν εφαρμόζεται (αφορά νομικά πρόσωπα/οντότητες), εφαρμόζονται οι ποινικές κυρώσεις του άρθρου 39 | **Ο.Ε.Ε.** (άρθρο 46 παρ. 7 εδ. β΄ ν. 4557/2018), μετά από ελέγχους της **Α.Α.Δ.Ε.** |
| **Λογιστικό γραφείο** (νομικό πρόσωπο, περ. δ΄) | **1.000.000 €** στο νομικό πρόσωπο **+ έως 1.000.000 €** σε καθένα από τα υπεύθυνα στελέχη/υπαλλήλους, απομάκρυνση στελεχών, δημόσια ανακοίνωση, οριστική απαγόρευση δραστηριοτήτων, **σε σοβαρές ή επανειλημμένες παραβάσεις** ανάκληση/αναστολή άδειας (αναστολή **έως 3 μήνες**) | **50.000 € - 10.000.000 €** (παρ. 1) ή **10.000 € - 5.000.000 €** (παρ. 2), με ελάχιστα το διπλάσιο του κέρδους ή 4.000.000 €/2.500.000 € | **Ο.Ε.Ε.** τόσο για τα πρόστιμα του άρθρου 46 όσο και για εκείνα του άρθρου 45. Η παρ. 7 του άρθρου 46 αναφέρεται σε «τα πρόστιμα που προβλέπονται στο παρόν και στο άρθρο 45» και το δεύτερο εδάφιό της (ν. 5313/2026) ορίζει ότι, για τα υπόχρεα πρόσωπα της περ. δ΄, «τα πρόστιμα επιβάλλονται με απόφαση του Οικονομικού Επιμελητηρίου της Ελλάδας» |
| **Ορκωτοί ελεγκτές / εταιρείες ορκωτών ελεγκτών** (περ. γ΄) | Ίδια όρια (1.000.000 €) - **δεν εμπίπτουν στο όριο των 5.000.000 €**, που ισχύει μόνο για Π.Ι./Χ.Ο. | Ως ανωτέρω | **Ε.Λ.Τ.Ε.** (άρθρο 6 παρ. 1 περ. δ΄ ν. 4557/2018) |
| **Πιστωτικά ιδρύματα / χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί** (περ. α΄, β΄) | **5.000.000 €** στο νομικό πρόσωπο και **5.000.000 €** στα υπεύθυνα στελέχη | Ως ανωτέρω | **Τράπεζα της Ελλάδος / Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς** |
| **Νομικά πρόσωπα/οντότητες υπόχρεες σε καταχώριση Κ.Μ.Π.Δ.** (πελάτες του λογιστή) | **5.000 € - 40.000 €** ανά παράβαση (κλιμάκωση βάσει κύκλου εργασιών ή εργαζομένων), **100 €/500 €** για εκπρόθεσμη δήλωση, **δέσμευση φορολογικής ενημερότητας** | - | **Γ.Δ.Σ.Δ.Ο.Ε.** (διαπίστωση) / **Α.Α.Δ.Ε.** (βεβαίωση και είσπραξη) |

## II.2 Κεντρική & Δυτική Ευρώπη

Περιεχόμενα

## Γερμανία

Περιεχόμενα

Η Γερμανία έχει μεταφέρει την Ευρωπαϊκή Οδηγία 2015/849 για την Καταπολέμηση της Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες μέσω του **Geldwäschegesetz (GwG)**, θεσπίζοντας αυστηρό καθεστώς εποπτείας για τους εξωτερικούς λογιστές και φοροτεχνικούς. Οι φορολογικοί σύμβουλοι (Steuerberater), οι ορκωτοί ελεγκτές (Wirtschaftsprüfer) και οι πιστοποιημένοι ελεγκτές λογιστές (vereidigte Buchprüfer) υπόκεινται σε υποχρεωτική εποπτεία από τα επαγγελματικά επιμελητήρια, με πρόστιμα **έως 150.000 ευρώ** κατά τον κανόνα του **§56 Παρ. 1 GwG** και **έως 1.000.000 ευρώ ή έως το διπλάσιο του οικονομικού οφέλους** για σοβαρές, επαναλαμβανόμενες ή συστηματικές παραβάσεις (**§56 Παρ. 3 εδ. 1 Αρ. 1 και 2 GwG**).

**Προσοχή στο πεδίο εφαρμογής.** Υπόχρεα πρόσωπα είναι τα νομοθετικά κατοχυρωμένα επαγγέλματα που κατονομάζει το **§2 Παρ. 1 Αρ. 12 GwG**. Το αυθεντικό κείμενο απαριθμεί **ονομαστικά** τέσσερις επαγγελματικούς τίτλους και μία κατηγορία ενώσεων:

> «12. Ελεγκτές (*Wirtschaftsprüfer*), ορκωτοί λογιστές (*vereidigte Buchprüfer*), φοροτεχνικοί σύμβουλοι (*Steuerberater*), φοροτεχνικοί πράκτορες (*Steuerbevollmächtigte*) και οι ενώσεις του § 4 αρ. 11 StBerG (*Lohnsteuerhilfevereine*)» (§2 Παρ. 1 Αρ. 12 GwG)

**Τι ακριβώς προκύπτει - και τι δεν προκύπτει - για τον απλό *Buchhalter*.** Ο κατάλογος του §2 Παρ. 1 GwG είναι **αριθμημένος και κλειστός** (Αρ. 1 έως 16) και ο **Buchhalter / Bilanzbuchhalter δεν κατονομάζεται σε καμία από τις δεκαέξι κατηγορίες**. Ούτε στο Αρ. 12, που δεσμεύεται στους τέσσερις προστατευόμενους τίτλους και στις Lohnsteuerhilfevereine, ούτε αλλού. Η μη υπαγωγή του προκύπτει επομένως **a contrario, από την περιοριστική απαρίθμηση**, και **όχι από ρητή εξαιρετική διάταξη** - ο GwG δεν περιέχει πουθενά διάταξη που να εξαιρεί ονομαστικά τους Buchhalter. Η συνήθης παραπομπή στο **§6 Αρ. 3-4 StBerG** (τήρηση βιβλίων, μισθοδοσία ως επιτρεπόμενες εργασίες χωρίς άδεια φοροτεχνικού) ανήκει σε **άλλο νομοθέτημα**, το Steuerberatungsgesetz, και εξηγεί *γιατί* ο Buchhalter δεν φέρει κανέναν από τους τίτλους του Αρ. 12 - δεν αποτελεί όμως διάταξη του GwG. Το γερμανικό μοντέλο δεσμεύει, εν τέλει, το *επάγγελμα* και όχι τη *δραστηριότητα*. Το παρόν κεφάλαιο καλύπτει από κοινού φοροτεχνικούς και ορκωτούς ελεγκτές, με **διαφορετική όμως εποπτική αρχή για καθεμία ομάδα** (Steuerberaterkammer έναντι Wirtschaftsprüferkammer, και τρίτη αρχή για τις Lohnsteuerhilfevereine).

**Εθνική νομοθεσία**

- **Βασικός Νόμος. Geldwäschegesetz (GwG)** - Πλήρης τίτλος: *«Gesetz über das Aufspüren von Gewinnen aus schweren Straftaten»* (Νόμος για την Ανίχνευση Εσόδων από Σοβαρά Εγκλήματα).
- Πρόκειται για τον **νόμο της 23ης Ιουνίου 2017 (BGBl. I σ. 1822)**, με **έναρξη ισχύος 26.6.2017 (§24 Παρ. 1 GwG)**, αντικατέστησε το προϊσχύσαν GwG 2008 (G 7613-2 της 13.8.2008 I 1690) και μετέφερε την **Οδηγία 2015/849 (4η Οδηγία AML)** καθώς και την τροποποιητική **Οδηγία 2018/843 (5η Οδηγία AML)**. Το κείμενο που τέθηκε υπόψη είναι ενημερωμένο **έως και τον νόμο της 29ης Ιουνίου 2026**.
- Επίσημα κείμενα. Κύριο κείμενο https://www.gesetze-im-internet.de/gwg_2017/ , PDF https://www.gesetze-im-internet.de/gwg_2017/GwG.pdf , §2 Υπόχρεα πρόσωπα https://www.gesetze-im-internet.de/gwg_2017/__2.html , §10 Δέουσα επιμέλεια https://www.gesetze-im-internet.de/gwg_2017/__10.html , §50 Εποπτικές αρχές https://www.gesetze-im-internet.de/gwg_2017/__50.html , §56 Διοικητικά πρόστιμα https://www.gesetze-im-internet.de/gwg_2017/__56.html
- **Ορισμός Υπόχρεων Προσώπων (§2 Παρ. 1 Αρ. 12 GwG)** - Ως «Verpflichtete» (υπόχρεα πρόσωπα) ορίζονται ρητά και περιοριστικά. Wirtschaftsprüfer (Ορκωτοί Ελεγκτές), Vereidigte Buchprüfer (Πιστοποιημένοι Ελεγκτές Λογιστές), Steuerberater (Φορολογικοί Σύμβουλοι), Steuerbevollmächtigte (Εξουσιοδοτημένοι Φορολογικοί Αντιπρόσωποι) και οι Lohnsteuerhilfevereine (§4 Αρ. 11 StBerG - Σύλλογοι Βοήθειας Φόρου Μισθωτών Υπηρεσιών). Δεν περιλαμβάνονται οι ελεύθεροι Buchhalter/Bilanzbuchhalter.
- **Χρονολόγιο τροποποιήσεων:**
- **01.01.2020** - 5η Οδηγία AML. Ενίσχυση μητρώου πραγματικών δικαιούχων, ανάληψη αρμοδιότητας των Steuerberaterkammern ως αρχών επιβολής προστίμων (Bußgeldbehörde).
- **18.03.2021** - Ποινική μεταρρύθμιση. Διεύρυνση §261 StGB (όλα τα εγκλήματα ως βασικά/προγενέστερα αδικήματα - *all-crimes approach*).
- **01.01.2024** - Υποχρεωτική εγγραφή στη FIU. Όλα τα υπόχρεα πρόσωπα στο goAML (§59 Παρ. 6 GwG).
- **27.12.2024** - Ενδιάμεση τροποποίηση. BGBl. 2024 I Nr. 438.
- **10.02.2026** - **άρθρο 53 του Standortfördergesetz (StoFöG)** - τροποποιήσεις σε **§8 Παρ. 2 εδ. 1**, **§23 Παρ. 1 Αρ. 3** (πρόσβαση στο Transparenzregister με στοιχειοθέτηση εννόμου συμφέροντος, σε συμμόρφωση προς τη νομολογία του ΔΕΕ) και **§51 Παρ. 11 GwG**.
- **01.03.2026** - Έναρξη ισχύος της **GwG-Meldeverordnung (GwGMeldV)**, που δημοσιεύθηκε στο BGBl. την **01.09.2025**. Υποχρεωτική τυποποιημένη ηλεκτρονική αναφορά μέσω goAML με **νέο XSD-schema** και διευρυμένο υποχρεωτικό ελάχιστο περιεχόμενο (εσωτερικός αριθμός φακέλου, στοιχεία πραγματικού δικαιούχου) για τις αναφορές των §§43 Παρ. 1 και 44 GwG.
- > **29.06.2026 - τελευταία τροποποίηση του GwG. Άρθρο 12 παρ. 4 του νόμου της 29ης Ιουνίου 2026 (BGBl. 2026 I αρ. 197)**. Το επίσημο ενοποιημένο κείμενο του GwG που τέθηκε υπόψη φέρει τη ρήτρα «όπως τροποποιήθηκε τελευταία από το άρθρο 12 παρ. 4 του νόμου της 29.6.2026», κάθε παραπομπή του παρόντος κεφαλαίου σε διάταξη του GwG αφορά **αυτή τη μορφή του νόμου**. Η προηγούμενη τροποποίηση της 10.02.2026 (StoFöG) παραμένει ενσωματωμένη.
- **10.07.2027** - Έναρξη εφαρμογής του **ενωσιακού πακέτου AML**. Καν. (ΕΕ) 2024/1624 (ενιαίο εγχειρίδιο κανόνων), Οδ. (ΕΕ) 2024/1640 και Αρχή AMLA. Έως τότε εξακολουθεί να ισχύει το εθνικό δίκαιο (GwG), από την ημερομηνία αυτή το όριο του πραγματικού δικαιούχου μετατρέπεται από «άνω του 25%» σε **«≥25%»**.

**Εποπτική/Αρμόδια Αρχή & Μονάδα Χρηματοοικονομικών Πληροφοριών (FIU)**

Η Γερμανία χρησιμοποιεί σύστημα **αυτορρύθμισης μέσω επιμελητηρίων** για την εποπτεία AML των εξωτερικών λογιστών, όπως ορίζεται στο **§50 GwG**. Η BaFin ΔΕΝ εποπτεύει εξωτερικούς λογιστές και φοροτεχνικούς.

- **Steuerberaterkammer (Επιμελητήρια Φορολογικών Συμβούλων)** - Νομική βάση. **§50 Αρ. 7 GwG**, που ορίζει ως εποπτική αρχή το **κατά τόπον αρμόδιο Steuerberaterkammer** με παραπομπή στο **§76 StBerG**. Τα **21 περιφερειακά επιμελητήρια** αποτελούν την κατά τόπον αρμόδια εποπτική αρχή για **Steuerberater και Steuerbevollmächtigte** (όχι για τους ορκωτούς ελεγκτές). Αρμοδιότητες. Επιτόπιοι έλεγχοι βάσει κινδύνου, έκδοση ερμηνευτικών κατευθυντήριων γραμμών (Auslegungs- und Anwendungshinweise), έκδοση δεσμευτικών διαταγών (Anordnungen) κατά §7 Παρ. 3 και §6 Παρ. 9 GwG, λειτουργία συστήματος καταγγελιών (Hinweisgeberstelle, §53 GwG) και επιβολή διοικητικών προστίμων ως Bußgeldbehörde από **01.01.2020**. Σύνδεσμος Bundessteuerberaterkammer: https://www.bstbk.de/de/themen/berufsrecht
- **Wirtschaftsprüferkammer (WPK)** - Νομική βάση. **§50 Αρ. 6 GwG**, με ρητή παραπομπή στο **§57 Παρ. 2 Αρ. 17 WPO**. **Μοναδική πανεθνική** εποπτική αρχή για Wirtschaftsprüfer και vereidigte Buchprüfer, με **περίπου 21.000 μέλη (στοιχεία 1.7.2026)**. Έδρα στο Βερολίνο, εκδίδει δεσμευτικές κατευθυντήριες γραμμές και διαταγές και λειτουργεί γραμμή καταγγελιών στο **+49 30 726161-144**. Σύνδεσμος: https://www.wpk.de/beruf/geldwaeschebekaempfung/
- **Zentralstelle für Finanztransaktionsuntersuchungen (FIU)** - Η Μονάδα Χρηματοοικονομικών Πληροφοριών υπάγεται στη **Generalzolldirektion** (Τελωνειακή Διοίκηση, Direktion X) και λαμβάνει αναφορές ύποπτων συναλλαγών από όλα τα υπόχρεα πρόσωπα, το σχέδιο μεταφοράς της σε αυτοτελή αρχή (Bundesbehörde zur Bekämpfung von Finanzkriminalität) **δεν υλοποιήθηκε**. Πύλη **goAML**: https://goaml.fiu.bund.de , η εγγραφή είναι υποχρεωτική από **01.01.2024** (§59 Παρ. 6 GwG).

- **Bundesverwaltungsamt - για τις παραβάσεις του μητρώου διαφάνειας.** Ανεξάρτητα από το ποιο επιμελητήριο εποπτεύει τον επαγγελματία, για τις παραβάσεις των **§56 Παρ. 1 Αρ. 54-66 GwG** (μητρώο διαφάνειας, περιλαμβανομένης της υποχρέωσης αναφοράς αποκλίσεων του §23a GwG) αρμόδια **διοικητική αρχή επιβολής προστίμου** είναι, κατά το **§56 Παρ. 5 GwG**, το **Bundesverwaltungsamt** (Ομοσπονδιακή Διοικητική Υπηρεσία). Κατά τα λοιπά, διοικητική αρχή κατά την έννοια του §36 Παρ. 1 Αρ. 1 OWiG είναι η εποπτική αρχή του **§50 Αρ. 1, 5a και 7a-9 GwG**.
- **Εξουσίες και υποχρεώσεις των εποπτικών αρχών (§51 GwG).** Έλεγχοι **χωρίς συγκεκριμένη αιτία**, επιτόπου και εκτός έδρας, με δυνατότητα ανάθεσης σε τρίτους και συχνότητα ανάλογη του προφίλ κινδύνου (**Παρ. 3**), έκδοση κατάλληλων και αναγκαίων μέτρων και εντολών, χωρίς ανασταλτικό αποτέλεσμα των προσφυγών (**Παρ. 2**), έκδοση και τακτική επικαιροποίηση **ερμηνευτικών οδηγιών**, με δυνατότητα έγκρισης οδηγιών των ενώσεων των υπόχρεων (**Παρ. 8**), υποχρεωτικά **ετήσια στατιστικά εποπτείας** (προσωπικό, επιτόπιοι έλεγχοι, μέτρα, προειδοποιήσεις, πρόστιμα με τα ποσά τους, απολύσεις, ανακλήσεις αδειών) που διαβιβάζονται **έως τις 31 Μαρτίου** του επόμενου έτους στο BMF και στη FIU (**Παρ. 9**).
- **Ετήσια υποβολή στοιχείων στη BaFin για την AMLA (§52 Παρ. 7 GwG).** Προβλέπεται ετήσια υποβολή στοιχείων στη **BaFin** για τους σκοπούς του **άρθρου 40 παρ. 1 της Οδ. (ΕΕ) 2024/1640** και του **Καν. (ΕΕ) 2024/1620** (AMLA) - δίαυλος που λειτουργεί ήδη, πριν από την πλήρη εφαρμογή του ενωσιακού πακέτου, και δεν μεταβάλλει την αρμοδιότητα εποπτείας των επιμελητηρίων.

| Επαγγελματική Ομάδα | Εποπτική Αρχή | Νομική Βάση |
|---|---|---|
| Steuerberater | Περιφερειακό Steuerberaterkammer (21 επιμελητήρια) | §50 Αρ. 7 GwG |
| Steuerbevollmächtigte | Περιφερειακό Steuerberaterkammer | §50 Αρ. 7 GwG (παραπομπή στο §76 StBerG) |
| Lohnsteuerhilfevereine (§4 Αρ. 11 StBerG) | **Όχι** το Steuerberaterkammer, αλλά η αρχή που ορίζει το §27 StBerG | §50 Αρ. 7a GwG |
| Wirtschaftsprüfer | Wirtschaftsprüferkammer (πανεθνική) | §50 Αρ. 6 GwG (παραπομπή στο §57 Παρ. 2 Αρ. 17 WPO) |
| Vereidigte Buchprüfer | Wirtschaftsprüferkammer (πανεθνική) | §50 Αρ. 6 GwG |
| Παραβάσεις μητρώου διαφάνειας (κάθε υπόχρεος) | Bundesverwaltungsamt ως αρχή επιβολής προστίμου | §56 Παρ. 5 GwG (για τις παραβάσεις §56 Παρ. 1 Αρ. 54-66) |
| Ελεύθεροι Buchhalter/Bilanzbuchhalter | Δεν κατονομάζονται σε καμία κατηγορία του §2 Παρ. 1 - καμία εποπτεία GwG | A contrario από το §2 Παρ. 1 Αρ. 12 GwG (πρβλ. §6 Αρ. 3-4 StBerG) |

**Δέουσα επιμέλεια πελάτη (§§10-15 GwG)**

- **Τυπική/Κανονική Δέουσα Επιμέλεια (§10 Παρ. 1 GwG)** - Οι πέντε βασικές υποχρεώσεις: (1) ταυτοποίηση πελάτη (όνομα, ημερομηνία γέννησης, τόπος γέννησης, ιθαγένεια, διεύθυνση), (2) ταυτοποίηση πραγματικού δικαιούχου (άτομα που κατέχουν **>25% κεφαλαίου ή δικαιωμάτων ψήφου**, από 10.07.2027 «≥25%» βάσει του Καν. (ΕΕ) 2024/1624), (3) διερεύνηση σκοπού επιχειρηματικής σχέσης, (4) έλεγχος κατάστασης PEP, (5) συνεχής παρακολούθηση της σχέσης.
- **Πότε απαιτείται.** Πριν από τη σύναψη κάθε επιχειρηματικής σχέσης, σε **περιστασιακές συναλλαγές εκτός επιχειρηματικής σχέσης αξίας ≥15.000 €** (**§10 Παρ. 3 Αρ. 2 στοιχ. β΄ GwG**: «die Durchführung einer sonstigen Transaktion im Wert von 15 000 Euro oder mehr»), ανεξαρτήτως ορίου όταν υπάρχουν ενδείξεις νομιμοποίησης εσόδων ή χρηματοδότησης της τρομοκρατίας ή αμφιβολίες για την ακρίβεια των στοιχείων ταυτοποίησης. *(Τα κατώφλια των 1.000 € του §10 Παρ. 3 Αρ. 2 στοιχ. α΄ και γ΄ αφορούν αποκλειστικά τα εμβάσματα - Geldtransfers κατά το άρθρο 3 αρ. 9 του Καν. (ΕΕ) 2023/1113 - και τις μεταφορές κρυπτοστοιχείων, και δεν ισχύουν για φοροτεχνικούς και ελεγκτές.)* Το όριο των 15.000 € επιβεβαιώνεται και από τις *Auslegungs- und Anwendungshinweise* της BStBK: «Sonstige Transaktionen … im Wert von 15.000,00 € oder mehr».
- **Απλουστευμένη Δέουσα Επιμέλεια (§14 GwG)** - Εφαρμόζεται όταν η αξιολόγηση κινδύνου δείχνει χαμηλότερο κίνδυνο βάσει παραγόντων του **Παραρτήματος 1 GwG** (εισηγμένες εταιρείες με υποχρεώσεις διαφάνειας, δημόσιες διοικήσεις, πελάτες από χώρες χαμηλού κινδύνου).
- **Ενισχυμένη Δέουσα Επιμέλεια (§15 Παρ. 3 GwG)** - Ο νόμος απαριθμεί τέσσερις περιπτώσεις υποχρεωτικής εφαρμογής:
- **Πολιτικά Εκτεθειμένα Πρόσωπα (PEPs).** Απαιτείται έγκριση ανώτερης διοίκησης, διερεύνηση προέλευσης του πλούτου και των κεφαλαίων, ενισχυμένη συνεχής παρακολούθηση.
- **Τρίτες χώρες υψηλού κινδύνου.** Χώρες στον κατάλογο της ΕΕ (Παράρτημα 2 GwG).
- **Ασυνήθιστα σύνθετες ή ασυνήθιστα μεγάλες συναλλαγές.** Ιδίως χωρίς εμφανή οικονομικό ή νόμιμο σκοπό.
- **Σχέσεις ανταποκριτή (Korrespondenzbeziehungen).** Στο μέτρο που αφορούν τους υπόχρεους του χρηματοπιστωτικού τομέα.
- **Διευκρίνιση.** Η **GwGMeldV-Immobilien δεν αποτελεί βάση ενισχυμένης δέουσας επιμέλειας**. Θεσπίζει **τυποποιημένες υποχρεώσεις αναφοράς** για συγκεκριμένες περιπτώσεις που σχετίζονται με ακίνητα (§43 Παρ. 6 GwG) και εξετάζεται στην ενότητα των αναφορών ύποπτων συναλλαγών.
- **Πραγματικός δικαιούχος και ο «πλασματικός» δικαιούχος (§3 Παρ. 2 GwG).** Πραγματικός δικαιούχος είναι το φυσικό πρόσωπο που κατέχει, άμεσα ή έμμεσα, **άνω του 25%** των μετοχών του κεφαλαίου ή των δικαιωμάτων ψήφου, ή ασκεί έλεγχο με συγκρίσιμο τρόπο. Κρίσιμο για τη λογιστική πράξη είναι το **εδάφιο 5 της ίδιας παραγράφου**. Αν, παρά την εξάντληση των μέσων, **δεν εντοπιστεί** πραγματικός δικαιούχος, θεωρείται τέτοιος ο **νόμιμος εκπρόσωπος ή ο διαχειριστής εταίρος** (*fiktiver wirtschaftlich Berechtigter* - πλασματικός πραγματικός δικαιούχος). Η λύση αυτή δεν είναι διαδικαστική διευκόλυνση. Επιτρέπει την ολοκλήρωση της ταυτοποίησης, αλλά προϋποθέτει **τεκμηρίωση των ενεργειών** που προηγήθηκαν.
- **Ο εσωτερικός φοροτεχνικός σύμβουλος (§10 Παρ. 8a GwG).** Όταν ο φοροτεχνικός σύμβουλος απασχολείται **εντός** επιχείρησης που είναι η ίδια υπόχρεη οντότητα, οι υποχρεώσεις δέουσας επιμέλειας **βαρύνουν την επιχείρηση** και όχι το φυσικό πρόσωπο. Η ρύθμιση συμπληρώνει το §6 Παρ. 3 GwG για τα εσωτερικά μέτρα διασφάλισης.
- **Η εξαίρεση της νομικής συμβουλής στη λύση της σχέσης (§10 Παρ. 9 εδ. 3 GwG).** Ο κανόνας του §10 Παρ. 9 είναι ότι, αν οι υποχρεώσεις δέουσας επιμέλειας δεν μπορούν να εκπληρωθούν, η επιχειρηματική σχέση **δεν συνάπτεται ή λύεται**. Το τρίτο εδάφιο ορίζει ρητά ότι ο κανόνας αυτός **δεν ισχύει** για τους υπόχρεους των **Αρ. 10 και 12** (δικηγόροι/συμβολαιογράφοι και φοροτεχνικοί/ελεγκτές) όταν πρόκειται για **νομική συμβουλή ή εκπροσώπηση σε δικαστικές διαμάχες** - εκτός αν γνωρίζουν ότι ο πελάτης τις χρησιμοποιεί για νομιμοποίηση εσόδων ή χρηματοδότηση της τρομοκρατίας.
- **Απαγόρευση μετρητών στις μεταβιβάσεις ακινήτων (§16a GwG).** Απαγορεύεται η πληρωμή του τιμήματος με **μετρητά, κρυπτονομίσματα, χρυσό, πλατίνα ή πολύτιμους λίθους** κατά την **αγορά ή ανταλλαγή ημεδαπών ακινήτων**, καθώς και μετοχών εταιρειών που κατέχουν ημεδαπά ακίνητα, ο συμβολαιογράφος οφείλει να λάβει **απόδειξη** της νόμιμης εκπλήρωσης (Παρ. 2). Η απαγόρευση **δεν εφαρμόζεται αν το αντάλλαγμα δεν υπερβαίνει τα 10.000 €** (Παρ. 5) και **δεν καταλαμβάνει δικαιοπραξίες προγενέστερες της 1.4.2023** (§59 Παρ. 11 GwG). Ο φοροτεχνικός που συμβουλεύει σε συναλλαγές ακινήτων πρέπει να τη γνωρίζει, ακόμη και αν η υποχρέωση απόδειξης βαρύνει τον συμβολαιογράφο.

**Γενικές υποχρεώσεις AML**

- **Εκτίμηση/Ανάλυση κινδύνου (§5 GwG)** - Κατά το **§5 Παρ. 2 GwG** η ανάλυση κινδύνου πρέπει να **τεκμηριώνεται**, να **επανεξετάζεται τακτικά («regelmäßig»)** και να **τίθεται στη διάθεση της εποπτικής αρχής** κατόπιν αιτήματος. Η **ετήσια** ελάχιστη συχνότητα επανεξέτασης, η αναγραφή ημερομηνίας και η απαίτηση να είναι το κείμενο «κατανοητό από τρίτους» **δεν προκύπτουν από τον νόμο αλλά από τις Auslegungs- und Anwendungshinweise (AAH) της BStBK**, αποτελούν δηλαδή εποπτική προσδοκία και όχι ρητή νομοθετική πρόβλεψη. Πρόσθετες ενημερώσεις απαιτούνται σε κάθε σημαντική μεταβολή της δραστηριότητας ή της πελατείας.

- **Δυνατότητα εξαίρεσης από την τεκμηρίωση (§5 Παρ. 4 GwG)** - η εποπτική αρχή μπορεί, **κατόπιν αιτήματος του υπόχρεου**, να τον **εξαιρέσει από την υποχρέωση τεκμηρίωσης** της ανάλυσης κινδύνου, εφόσον αυτός αποδείξει ότι οι κίνδυνοι του τομέα του είναι **σαφώς αναγνωρίσιμοι και κατανοητοί**. Η εξαίρεση δεν είναι αυτόματη ούτε γενική. Προϋποθέτει αίτημα, απόδειξη και ρητή απόφαση της αρχής, και δεν αίρει την *ουσιαστική* υποχρέωση διενέργειας της ανάλυσης.
- **Εθνική και τομεακές αναλύσεις κινδύνου (§3a Παρ. 2 GwG)** - η εθνική ανάλυση κινδύνου συντονίζεται από το **Bundesministerium der Finanzen (BMF)**, οι υπόχρεοι **συμμετέχουν στην προετοιμασία της και ενημερώνονται για τα αποτελέσματα**, ενώ ο νόμος προβλέπει ρητά ότι **ειδικές τομεακές αναλύσεις κινδύνου καταρτίζονται ανάλογα με τις ανάγκες**. Η πρόβλεψη αυτή είναι η νομική βάση των τομεακών αναλύσεων που μνημονεύονται παρακάτω και εξηγεί γιατί οι διαπιστώσεις τους δεσμεύουν, εμμέσως, το περιεχόμενο της ατομικής ανάλυσης κινδύνου του γραφείου.
- **Εσωτερικά Μέτρα Διασφάλισης (§6 GwG)** - Απαιτούνται. Εσωτερικές πολιτικές και διαδικασίες, έλεγχοι αξιοπιστίας προσωπικού, ανεξάρτητη εσωτερική επιθεώρηση, σύστημα καταγγελιών (§6 Παρ. 5 GwG).

> - **Ορισμός Υπευθύνου Συμμόρφωσης (§7 GwG).** Το **§7 Παρ. 1 GwG** επιβάλλει τον ορισμό **Geldwäschebeauftragter** και αναπληρωτή **μόνο** στους υπόχρεους των **Αρ. 1-3, 6, 7, 9 και 15** του §2 Παρ. 1 - δηλαδή στον χρηματοπιστωτικό τομέα και στα τυχερά παίγνια. Οι **φοροτεχνικοί και οι ελεγκτές (Αρ. 12) δεν περιλαμβάνονται**. Γι' αυτούς ισχύει το **§7 Παρ. 3 GwG**: «Η εποπτική αρχή **δύναται να διατάξει** τις υπόχρεες οντότητες βάσει του §2 Παρ. 1 Αρ. 4, 5, 8, **10 έως 14** και 16 να διορίσουν υπεύθυνο για τη νομιμοποίηση εσόδων, εάν το κρίνει σκόπιμο». Ο ορισμός γεννάται επομένως **μόνο κατόπιν εντολής (Anordnung)** του αρμόδιου Επιμελητηρίου - και η **μη συμμόρφωση με την εντολή αυτή** είναι αυτοτελής διοικητική παράβαση του §56 Παρ. 2 GwG. Το πρακτικό όριο των **>30 επαγγελματιών δεν προκύπτει από τον GwG**. Προέρχεται από τις Anordnungen των Επιμελητηρίων (π.χ. WPK, «Anordnung zur Bestellung eines Geldwäschebeauftragten») και αποτελεί εποπτική και όχι νομοθετική ρύθμιση.

- **Προστασία του υπευθύνου AML (§7 Παρ. 7 GwG)** - όπου ο υπεύθυνος έχει οριστεί, ο νόμος τον προστατεύει. Απαγορεύεται η καταγγελία της σχέσης εργασίας του λόγω της άσκησης των καθηκόντων του, και η προστασία εκτείνεται για **ένα έτος** μετά τη λήξη του διορισμού του.

> - **Μισθωτοί επαγγελματίες (§6 Παρ. 3 GwG)** - «Στο μέτρο που μια υπόχρεη οντότητα βάσει του §2 Παρ. 1 **Αρ. 10 έως 14 και 16** ασκεί την επαγγελματική της δραστηριότητα **ως υπάλληλος** μιας επιχείρησης, οι υποχρεώσεις των παρ. 1 και 2 **βαρύνουν την εν λόγω επιχείρηση**». Ο έμμισθος φοροτεχνικός ή ελεγκτής δηλαδή **δεν οφείλει ο ίδιος** εσωτερικά μέτρα διασφάλισης, τα οφείλει το γραφείο ή η εταιρεία που τον απασχολεί. Η αντίστοιχη ρύθμιση για τη δέουσα επιμέλεια βρίσκεται στο §10 Παρ. 8a GwG.

- **Ελαφρύνσεις μικρών πρακτικών** - Πρακτικές με **<11 επαγγελματίες (≤10)** απαλλάσσονται από ορισμένα εσωτερικά μέτρα διασφάλισης, εκτός εάν ασκούν κυρίως καταπιστευματικές δραστηριότητες. *Νομική βάση.* Το **§6 Παρ. 9 GwG δεν προβλέπει το ίδιο εξαίρεση**, αλλά **εξουσιοδοτεί την εποπτική αρχή** να ορίσει τέτοιες ελαφρύνσεις, η απαλλαγή απορρέει επομένως από τις σχετικές Anordnungen των Επιμελητηρίων (π.χ. WPK, «Anordnung zu internen Sicherungsmaßnahmen»).
- **Τήρηση Αρχείων (§8 GwG)** - Διατηρούνται. Στοιχεία ταυτοποίησης πελατών και πραγματικών δικαιούχων, αποτελέσματα αξιολόγησης κινδύνου, αρχεία συναλλαγών, τεκμηρίωση αποφάσεων περί υποχρεώσεων αναφοράς, αντίγραφα εγγράφων ταυτότητας. **Περίοδος διατήρησης κατά §8 Παρ. 4 GwG. Πέντε (5) έτη, με υποχρεωτική καταστροφή το αργότερο μετά τη συμπλήρωση δέκα (10) ετών.** Επιτρέπεται ψηφιακή αποθήκευση υπό προϋποθέσεις αναγνωσιμότητας και διαθεσιμότητας. Το **§8 Παρ. 2 εδ. 1** τροποποιήθηκε με το άρθρο 53 StoFöG (ισχύς 10.02.2026).
- **Εκπαίδευση (§6 Παρ. 2 Αρ. 6 GwG)** - Καλύπτει τυπολογίες/μεθόδους νομιμοποίησης εσόδων, νομικές διατάξεις GwG, εσωτερικές πολιτικές, απαιτήσεις προστασίας δεδομένων και αναγνώριση ύποπτων δραστηριοτήτων. Αρχική εκπαίδευση κατά την ανάληψη καθηκόντων, συνεχής ενημέρωση με πρακτική σύσταση **τουλάχιστον ετησίως** (σύσταση των AAH, όχι ρητή προθεσμία του νόμου).
- **Εγγραφή/Μητρώο** - Υποχρεωτική εγγραφή όλων των υπόχρεων προσώπων στην πύλη **goAML** της FIU από **01.01.2024** (§59 Παρ. 6 GwG, https://goaml.fiu.bund.de), ανεξαρτήτως του αν έχουν ποτέ υποβάλει αναφορά.
- **Αναφορά Ύποπτων Συναλλαγών - STR (§43 GwG)** - Υποχρεωτική αναφορά όταν γεγονότα υποδεικνύουν ότι περιουσιακά στοιχεία συνδέονται με εγκληματική δραστηριότητα, η συναλλαγή σχετίζεται με χρηματοδότηση τρομοκρατίας, ή ο πελάτης αρνείται να αποκαλύψει τον πραγματικό δικαιούχο. Χρονοδιάγραμμα: **«Unverzüglich»** (χωρίς υπαίτια καθυστέρηση), και μάλιστα **ανεξάρτητα από την αξία του περιουσιακού στοιχείου ή το ποσό της συναλλαγής** (**§43 Παρ. 1 GwG**) - δεν υπάρχει δηλαδή κατώφλι αναφοράς. Κατά το **§46 Παρ. 1 GwG**, μετά την υποβολή η συναλλαγή **δεν εκτελείται** μέχρι να συγκατατεθεί η FIU ή η εισαγγελία ή μέχρι να **παρέλθει η τρίτη εργάσιμη ημέρα** από την αποστολή της αναφοράς, **το Σάββατο δεν λογίζεται εργάσιμη ημέρα**. Κατά το **§43 Παρ. 4 GwG**, η αναφορά επέχει και θέση **εκούσιας αποκάλυψης** κατά την έννοια του §261 Παρ. 8 StGB.
- **Τυποποιημένες υποχρεώσεις αναφοράς για ακίνητα (GwGMeldV-Immobilien, §43 Παρ. 6 GwG)** - Η κανονιστική απόφαση ορίζει συγκεκριμένες περιπτώσεις που σχετίζονται με συναλλαγές ακινήτων και **πρέπει πάντοτε να αναφέρονται**, ανεξαρτήτως εξατομικευμένης εκτίμησης. Πρόκειται για υποχρέωση *αναφοράς* και όχι για λόγο ενισχυμένης δέουσας επιμέλειας, η BStBK διαθέτει σχετική «Checkliste zur GwGMeldV-Immobilien».
- **GwG-Meldeverordnung (GwGMeldV) - ισχύς από 01.03.2026** - Δημοσιεύθηκε στο Bundesgesetzblatt την **01.09.2025** και καθορίζει τη **μορφή και το υποχρεωτικό ελάχιστο περιεχόμενο** των αναφορών των **§43 Παρ. 1 και §44 GwG**. Υποβολή αποκλειστικά μέσω goAML με **νέο XSD-schema**, αναγραφή εσωτερικού αριθμού φακέλου και υποχρεωτική συμπερίληψη των στοιχείων του πραγματικού δικαιούχου. Η παράβαση των απαιτήσεων συνιστά διοικητική παράβαση κατά το **§56 GwG**. Οι λογιστικές και ελεγκτικές εταιρείες οφείλουν να προσαρμόσουν τα εσωτερικά τους υποδείγματα αναφοράς έως την ημερομηνία αυτή (βλ. WPK, «GwG-Meldeverordnung im Bundesgesetzblatt veröffentlicht», Zoll/FIU, «Technischer Hinweis zur GwGMeldV zum 1. März 2026»).

> - **Προνόμιο μη αναφοράς (§43 Παρ. 2 GwG).** Ο GwG αναγνωρίζει στους υπόχρεους του **§2 Παρ. 1 Αρ. 10 *και* 12** - δηλαδή **και στους φοροτεχνικούς και στους ελεγκτές**, όχι μόνο στους δικηγόρους - περιορισμένο προνόμιο:

> «Οι υπόχρεες οντότητες βάσει του § 2 παρ. 1 **αρ. 10 και 12** δεν υποχρεούνται να υποβάλουν αναφορά εάν το προς αναφορά θέμα αφορά πληροφορίες που έχουν λάβει κατά την **παροχή νομικών συμβουλών ή εκπροσώπησης στο δικαστήριο**. Ωστόσο, η υποχρέωση αναφοράς παραμένει εάν η υπόχρεη οντότητα γνωρίζει ότι ο αντισυμβαλλόμενος έχει χρησιμοποιήσει ή χρησιμοποιεί τις νομικές συμβουλές ή εκπροσώπηση για σκοπούς νομιμοποίησης εσόδων, χρηματοδότησης της τρομοκρατίας ή άλλου ποινικού αδικήματος.» (§43 Παρ. 2 GwG)

- **Η έκταση του προνομίου - τρεις παράλληλες διατάξεις.** Το ίδιο σχήμα επαναλαμβάνεται συστηματικά: (α) **§43 Παρ. 2** - απαλλαγή από την υποχρέωση *αναφοράς*, (β) **§52 Παρ. 5** - δικαίωμα **άρνησης παροχής πληροφοριών προς την ίδια την εποπτική αρχή** για όσα ελήφθησαν κατά την παροχή νομικών συμβουλών ή εκπροσώπησης, (γ) **§10 Παρ. 9 εδ. 3** - μη εφαρμογή της υποχρέωσης άρνησης ή λύσης της επιχειρηματικής σχέσης. Και στις τρεις περιπτώσεις το προνόμιο **κάμπτεται** όταν ο υπόχρεος **γνωρίζει** ότι ο πελάτης χρησιμοποιεί τη συμβουλή ή την εκπροσώπηση για νομιμοποίηση εσόδων ή χρηματοδότηση της τρομοκρατίας. Το κριτήριο του νόμου είναι **το είδος της παρασχεθείσας υπηρεσίας** (νομική συμβουλή / εκπροσώπηση ενώπιον δικαστηρίου) και όχι ο τίτλος του επαγγελματία. Η περαιτέρω διάκριση της *καθαρής τήρησης βιβλίων (Buchführung)* από τη *(φορο)νομική συμβουλή*, που αποκλείει το προνόμιο για τις καθαρά λογιστικές εργασίες, **δεν διατυπώνεται ρητά στον GwG**. Προκύπτει από την εφαρμογή του κριτηρίου αυτού και αποτυπώνεται στις κατευθυντήριες γραμμές των Επιμελητηρίων (BStBK, «Merkblatt Abgrenzung Buchführung - (Steuer-)Rechtsberatung»).
- **Απαλλαγή ευθύνης του αναφέροντος (§48 GwG)** - όποιος υποβάλλει αναφορά **δεν υπέχει αστική ή ποινική ευθύνη**, εκτός αν η αναφορά έγινε **εκ προθέσεως ή από βαριά αμέλεια** και ήταν **αναληθής**. Συμπληρωματικά, το **§49 Παρ. 4-5 GwG** απαγορεύει τη δυσμενή μεταχείριση του εργαζομένου που υπέβαλε αναφορά και του αναγνωρίζει δικαίωμα καταγγελίας στην εποπτική αρχή.
- **Σύστημα ανώνυμων καταγγελιών (§53 GwG)** - κάθε εποπτική αρχή οφείλει να λειτουργεί **ασφαλή δίαυλο** λήψης πληροφοριών για παραβάσεις του GwG, με ρητή δυνατότητα **ανώνυμης υποβολής**, η ταυτότητα του καταγγέλλοντος προστατεύεται (Παρ. 5) και **κάθε αντίθετη συμβατική ρήτρα είναι άκυρη** (Παρ. 6) - ρήτρες εμπιστευτικότητας σε συμβάσεις εργασίας ή εντολής δεν μπορούν να αποκλείσουν την καταγγελία.
- **Απαγόρευση Αποκάλυψης / Tipping-off (§47 GwG)** - Απαγορεύεται η ενημέρωση του πελάτη, του δημιουργού της συναλλαγής ή τρίτων για αναφορά που έχει υποβληθεί ή πρόκειται να υποβληθεί, ή για έρευνα που έχει ξεκινήσει. Κατ' εξαίρεση (**Παρ. 2**), επιτρέπεται η γνωστοποίηση προς κρατικές αρχές, εντός του ίδιου ομίλου και η **ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ υπόχρεων προσώπων των Αρ. 10-12 του §2 Παρ. 1 GwG** (δικηγόροι, συμβολαιογράφοι, φοροτεχνικοί, ελεγκτές) όταν αφορούν τον ίδιο πελάτη και την

ίδια συναλλαγή. **Κρίσιμη για την πράξη είναι η Παρ. 4**. **Δεν** συνιστά απαγορευμένη γνωστοποίηση η προσπάθεια των υπόχρεων των Αρ. 10-12 να **αποτρέψουν τον πελάτη από την τέλεση παράνομης πράξης**. Ο φοροτεχνικός δηλαδή μπορεί να συμβουλεύσει τον πελάτη να μην προχωρήσει, χωρίς να παραβιάζει το tipping-off - αρκεί να μην αποκαλύψει την αναφορά ή την έρευνα.

**Κυρώσεις**

- **Νομική Βάση. §§56-57 GwG.** Το §56 GwG **δεν έχει ενιαία κλίμακα**. Κάθε παράγραφος απαριθμεί δική της ομάδα παραβάσεων και φέρει **δική της κλίμακα προστίμων**. Η διαφορά τους δεν είναι ποσοτική αλλά **υποκειμενική** - εξαρτάται από τον βαθμό υπαιτιότητας που απαιτεί το ίδιο το κείμενο για καθεμία ομάδα. Η **παρ. 1** τιμωρεί την τέλεση «εκ προθέσεως ή απερίσκεπτα» (*vorsätzlich oder leichtfertig*) και έχει **δύο** βαθμίδες, η **παρ. 2** τιμωρεί την τέλεση «εκ προθέσεως ή εξ αμελείας» (*vorsätzlich oder fahrlässig*) και έχει **τρεις**, επειδή κατεβάζει το κατώφλι υπαιτιότητας μέχρι την *απλή* αμέλεια και χρειάζεται χωριστή, ηπιότερη βαθμίδα γι' αυτήν.
- **Α. Το κοινό καθεστώς - §56 Παρ. 1 GwG (74 παραβάσεις, «εκ προθέσεως ή απερίσκεπτα»).** Εδώ ανήκουν σχεδόν όλες οι παραβάσεις που ενδιαφέρουν τον φοροτεχνικό και τον ελεγκτή. Μη διενέργεια ή μη τεκμηρίωση της ανάλυσης κινδύνου (Αρ. 1-2), μη θέσπιση εσωτερικών δικλείδων (Αρ. 3), παράβαση της τήρησης αρχείων (Αρ. 6-7), παραβάσεις των υποχρεώσεων δέουσας επιμέλειας (Αρ. 15-31), παραβάσεις της αυξημένης δέουσας επιμέλειας (Αρ. 32-45), παραβάσεις του μητρώου διαφάνειας (Αρ. 54-66), μη υποβολή αναφοράς ύποπτης συναλλαγής (Αρ. 69) και μη συνεργασία με την εποπτική αρχή (Αρ. 73-74).

> «Το διοικητικό παράπτωμα μπορεί να τιμωρηθεί με πρόστιμο **έως εκατόν πενήντα χιλιάδες ευρώ** εάν διαπράττεται **εκ προθέσεως** και με πρόστιμο **έως εκατό χιλιάδες ευρώ** σε όλες τις άλλες περιπτώσεις.» (§56 Παρ. 1 GwG, καταληκτικό εδάφιο)

| §56 Παρ. 1 GwG - υποκειμενικό στοιχείο | Ανώτατο πρόστιμο | Παρατήρηση |
|---|---|---|
| Εκ προθέσεως (*vorsätzlich*) | Έως 150.000 € | Ανώτατη βαθμίδα της παραγράφου |
| «Σε όλες τις άλλες περιπτώσεις» - πρακτικά η τέλεση από βαριά αμέλεια (*leichtfertig*), που είναι το κατώτατο υποκειμενικό όριο της παραγράφου | Έως 100.000 € | Υπολειμματική βαθμίδα, η *απλή* αμέλεια δεν τιμωρείται καθόλου στην παρ. 1 |

- **Β. Το ειδικό καθεστώς - §56 Παρ. 2 GwG (8 παραβάσεις, «εκ προθέσεως ή εξ αμελείας»).** Πρόκειται για παραβάσεις **οργανωτικού και απαγορευτικού χαρακτήρα**. Μη ορισμός μέλους της διοίκησης υπεύθυνου για τη διαχείριση κινδύνων (§4 Παρ. 3), μη ορισμός υπευθύνου AML όπου απαιτείται (§7 Παρ. 1), **μη συμμόρφωση με εντολή ορισμού υπευθύνου (§7 Παρ. 3)** - η διάταξη που αφορά ευθέως τους φοροτεχνικούς και τους ελεγκτές - , μη ορισμός υπευθύνου σε επίπεδο ομίλου (§9 Παρ. 1), σύναψη ή συνέχιση επιχειρηματικής σχέσης κατά παράβαση του §15 Παρ. 9, εκτέλεση συναλλαγής κατά παράβαση του §46 Παρ. 1, παραβίαση της απαγόρευσης γνωστοποίησης (§47) και μη συμμόρφωση με εκτελεστή εντολή (§51 Παρ. 2α).

> «Το διοικητικό παράπτωμα τιμωρείται με πρόστιμο **έως εκατόν πενήντα χιλιάδες ευρώ** εάν διαπράττεται **εκ προθέσεως**, με πρόστιμο **έως εκατό χιλιάδες ευρώ** εάν διαπράττεται **εξ αμελείας** και, σε αντίθετη περίπτωση, με πρόστιμο **έως πενήντα χιλιάδες ευρώ**.» (§56 Παρ. 2 GwG, καταληκτικό εδάφιο)

| §56 Παρ. 2 GwG - υποκειμενικό στοιχείο | Ανώτατο πρόστιμο | Παρατήρηση |
|---|---|---|
| Εκ προθέσεως (*vorsätzlich*) | Έως 150.000 € | Ίδιο ανώτατο με την παρ. 1 |
| Εξ αμελείας κατά την έννοια του *leichtfertig* (βαριά αμέλεια) | Έως 100.000 € | Ενδιάμεση βαθμίδα |
| «Σε αντίθετη περίπτωση» - δηλαδή **απλή αμέλεια** (*fahrlässig*), που τιμωρείται μόνο εδώ | **Έως 50.000 €** | Η τρίτη βαθμίδα που το κεφάλαιο προηγουμένως αρνούνταν ότι υπάρχει, υφίσταται **αποκλειστικά** στην παρ. 2 |

- **Γ. Παραβάσεις του Καν. (ΕΕ) 2023/1113 - §56 Παρ. 2α GwG.** Για τις παραβάσεις των υποχρεώσεων συνοδευτικών πληροφοριών στις μεταφορές χρηματικών ποσών και κρυπτοστοιχείων, το κείμενο ορίζει αυτοτελές ανώτατο: «Η διοικητική παράβαση μπορεί να τιμωρηθεί με πρόστιμο **έως και διακόσιες χιλιάδες ευρώ**.» Πρακτικά αφορά τους παρόχους υπηρεσιών πληρωμών και κρυπτοστοιχείων, όχι τα λογιστικά γραφεία.

| Διακεκριμένη μορφή (§56 Παρ. 3 GwG) | Ανώτατο πρόστιμο | Σε ποιους εφαρμόζεται |
|---|---|---|
| Σοβαρή, επαναλαμβανόμενη ή συστηματική παράβαση - **§56 Παρ. 3 εδ. 1 Αρ. 1** | Έως **1.000.000 €** | Σε **κάθε** υπόχρεο, άρα και στους Steuerberater, Wirtschaftsprüfer και στα λογιστικά/ελεγκτικά γραφεία (§2 Παρ. 1 Αρ. 12) |
| Εναλλακτικός υπολογισμός - **§56 Παρ. 3 εδ. 1 Αρ. 2** | Έως **2× το οικονομικό όφελος** (κέρδη + αποφευχθείσες ζημίες, με δυνατότητα εκτίμησης) | Ομοίως σε κάθε υπόχρεο |
| Ανώτατο νομικών προσώπων του χρηματοπιστωτικού τομέα - **§56 Παρ. 3 εδ. 2 (Abs. 3 Satz 2)** | Το υψηλότερο εκ των **5.000.000 €** ή **10% του συνολικού κύκλου εργασιών** της προηγούμενης χρήσης | **Μόνο** στους υπόχρεους του **§2 Παρ. 1 Αρ. 1 έως 3 και 6 έως 9** που είναι νομικά πρόσωπα ή ενώσεις προσώπων |
| Ανώτατο λοιπών υπόχρεων του χρηματοπιστωτικού τομέα - **§56 Παρ. 3, τελευταίο εδάφιο** | Έως **5.000.000 €** | **Μόνο** στους υπόχρεους του §2 Παρ. 1 Αρ. 1 έως 3 και 6 έως 9 |

**Το όριο των 5.000.000 € / 10%. Το αυτούσιο κείμενο**

> «Υψηλότερο πρόστιμο μπορεί να επιβληθεί σε όσους υπόκεινται σε υποχρέωση σύμφωνα με το **§ 2 παρ. 1 αρ. 1 έως 3 και 6 έως 9**, οι οποίοι είναι νομικά πρόσωπα ή ενώσεις προσώπων. Στις περιπτώσεις αυτές, το πρόστιμο δεν μπορεί να υπερβαίνει το υψηλότερο από τα ακόλουθα ποσά: 1. **πέντε εκατομμύρια ευρώ** ή 2. **10% του συνολικού κύκλου εργασιών** που πραγματοποίησε η νομική οντότητα ή η ένωση προσώπων κατά το οικονομικό έτος που προηγείται της απόφασης. Επιπλέον των διατάξεων της πρότασης 1, μπορεί να επιβληθεί πρόστιμο **έως και πέντε εκατομμύρια ευρώ** σε πρόσωπα που υποχρεούνται βάσει του § 2 παρ. 1 αρ. 1 έως 3 και 6 έως 9.» (§56 Παρ. 3 GwG)

> Το ανώτατο των **5.000.000 € ή 10% του συνολικού κύκλου εργασιών δεν εφαρμόζεται ποτέ σε φοροτεχνικούς, ορκωτούς ελεγκτές ή λογιστικά γραφεία**. Το ίδιο το κείμενο του §56 Παρ. 3 GwG απαριθμεί **ονομαστικά** τους αποδέκτες του. Υπόχρεοι του **§2 Παρ. 1 Αρ. 1 έως 3 και 6 έως 9** (πιστωτικά ιδρύματα, ιδρύματα χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών, ιδρύματα πληρωμών και ηλεκτρονικού χρήματος, χρηματοοικονομικές εταιρείες, ασφαλιστικές επιχειρήσεις, ασφαλιστικοί διαμεσολαβητές, εταιρείες διαχείρισης κεφαλαίου). Οι Wirtschaftsprüfer, vereidigte Buchprüfer, Steuerberater και Steuerbevollmächtigte υπάγονται στο **§2 Παρ. 1 Αρ. 12**, δηλαδή **εκτός** του καταλόγου. Το κριτήριο **δεν είναι το μέγεθος του γραφείου ούτε η νομική του μορφή**. Λογιστική ή ελεγκτική εταιρεία με μορφή GmbH ή AG εξακολουθεί να έχει ανώτατο **1.000.000 € ή 2× το όφελος**. Ο

ορισμός του «συνολικού κύκλου εργασιών» του **§56 Παρ. 4 GwG** (με παραπομπές στις Οδ. 86/635/ΕΟΚ, 91/674/ΕΟΚ και στο άρθρο 2 παρ. 5 της Οδ. 2013/34/ΕΕ, με ενοποιημένες καταστάσεις για μητρικές/θυγατρικές και δυνατότητα εκτίμησης) αφορά, για τον ίδιο λόγο, αποκλειστικά τις κατηγορίες αυτές.

- **Αρμόδια διοικητική αρχή επιβολής (§56 Παρ. 5 GwG).** Κατά το §36 Παρ. 1 Αρ. 1 OWiG, διοικητική αρχή είναι η **εποπτική αρχή του §50 Αρ. 1, 5a και 7a-9 GwG**. **Εξαίρεση**. Για τις παραβάσεις του **μητρώου διαφάνειας** (§56 Παρ. 1 Αρ. 54-66) διοικητική αρχή είναι το **Bundesverwaltungsamt** - όχι το επαγγελματικό επιμελητήριο. Πρακτικά, ο φοροτεχνικός που παραλείπει την *Unstimmigkeitsmeldung* του §23a GwG έχει απέναντί του ομοσπονδιακή αρχή και όχι το Steuerberaterkammer του.
- **Έλεγχος ποινικού μητρώου και ενημέρωση της EBA.** Κατά το **§56 Παρ. 7 GwG** οι εποπτικές αρχές ελέγχουν το **Bundeszentralregister** (Ομοσπονδιακό Κεντρικό Μητρώο) για σχετική καταδίκη του προσώπου. Κατά το **§56 Παρ. 8 GwG**, η ενημέρωση της EBA για πρόστιμα και μέτρα αφορά **μόνο** τους υπόχρεους του §2 Παρ. 1 Αρ. 1-3 και 6-9 - δηλαδή τα πρόστιμα των φοροτεχνικών και των ελεγκτών δεν κοινοποιούνται στην EBA.
- **Συγκεκριμένες παραβάσεις.** §56 Παρ. 1 Αρ. 1-2 (αδυναμία δημιουργίας/τεκμηρίωσης ανάλυσης κινδύνου, §5 GwG), Αρ. 3 (μη θέσπιση εσωτερικών δικλείδων, §6 GwG), Αρ. 6-7 (παράβαση τήρησης αρχείων, §8 GwG), **Αρ. 15-31 (παραβάσεις των υποχρεώσεων δέουσας επιμέλειας του §10 GwG** - και όχι των §§11 και 12, όπως εκ παραδρομής αναφέρεται σε πολλά βοηθήματα), Αρ. 32-45 (παραβάσεις αυξημένης δέουσας επιμέλειας, §15 GwG), Αρ. 54-66 (μητρώο διαφάνειας, όπου περιλαμβάνεται και η αδυναμία αναφοράς αποκλίσεων του §23a GwG), Αρ. 69 (αδυναμία υποβολής αναφορών ύποπτων συναλλαγών, §43 Παρ. 1 GwG), Αρ. 73-74 (αδυναμία παροχής πληροφοριών/συνεργασίας με την εποπτική αρχή, §52 GwG).
- **Παραδείγματα επιβολής (δημοσιευμένες αποφάσεις περιφερειακών επιμελητηρίων, §57 παρ. 1 GwG).** Η *Steuerberaterkammer Hessen* έχει επιβάλει πρόστιμα **€500 έως €1.000** για επανειλημμένα εκπρόθεσμη ή παραλειφθείσα συνεργασία και παροχή πληροφοριών προς την εποπτική αρχή (**§52 παρ. 1 GwG**), **€1.500** για παράλειψη τεκμηρίωσης/τήρησης της ανάλυσης και αξιολόγησης κινδύνου (**§5 παρ. 2 αρ. 2, §10 παρ. 2 GwG**) και, σε μεμονωμένες σωρευτικές αποφάσεις, έως **€10.750** (27.05.2025). Κατά τη *Steuerberaterkammer Rheinland-Pfalz*, τα πρόστιμα για ελλείψεις ανάλυσης κινδύνου κυμαίνονται στην πράξη από **€50 έως €1.200**. Οι αποφάσεις παραμένουν αναρτημένες για **πέντε έτη** και συχνά δημοσιεύονται ανωνυμοποιημένα (§57 παρ. 2 και 4 GwG). *[Πηγές. Stbk-hessen.de και sbk-rlp.de, «Bekanntmachungen gem. § 57 Abs. 1 GwG», καταχωρίσεις 2021-2025.]*
- **Κυρώσεις πέραν του προστίμου - §51 Παρ. 5 GwG.** Η εποπτική αρχή μπορεί να διατάξει **προσωρινή απαγόρευση άσκησης της επιχειρηματικής ή επαγγελματικής δραστηριότητας ή ανάκληση της άδειας**, όχι όμως ελεύθερα. Το κείμενο θέτει **τρεις σωρευτικές προϋποθέσεις** - (1) παράβαση τελεσθείσα εκ προθέσεως ή από αμέλεια, (2) **συνέχιση της παράβασης παρά την προειδοποίηση** της αρχής και (3) **διαρκής χαρακτήρας** της παράβασης. Το δεύτερο εδάφιο της ίδιας παραγράφου προβλέπει χωριστά **προσωρινή απαγόρευση σε μέλος του διοικητικού επιπέδου ή σε υπάλληλο να κατέχει διευθυντική θέση** σε υπόχρεη οντότητα. Τα μέτρα αυτά είναι **διοικητικά και του GwG** και δεν ταυτίζονται με την πειθαρχική ανάκληση διορισμού (*Widerruf der Bestellung*) του επαγγελματικού δικαίου (WPO / StBerG), η οποία ακολουθεί χωριστή διαδικασία. Σημειώνεται ότι, κατά το **§51 Παρ. 2 GwG**, οι αντιρρήσεις και οι προσφυγές κατά των εποπτικών μέτρων **δεν έχουν ανασταλτικό αποτέλεσμα**, ενώ το **§51 Παρ. 3** επιτρέπει ελέγχους **χωρίς συγκεκριμένη αιτία**, επιτόπου και εκτός έδρας, με δυνατότητα ανάθεσης σε τρίτους και συχνότητα ανάλογη του προφίλ κινδύνου.
- **Ποινικές.** §261 StGB (Geldwäsche) - μετά τη μεταρρύθμιση της 18.03.2021 όλα τα εγκλήματα λειτουργούν ως βασικά/προγενέστερα αδικήματα νομιμοποίησης εσόδων (*all-crimes approach*).
- **Δημόσια Ονοματοδοσία (§57 GwG).** Κατά την **παρ. 1**, οι αρμόδιες εποπτικές και διοικητικές αρχές δημοσιεύουν στον ιστότοπό τους τα **οριστικά και δεσμευτικά μέτρα** και τις **μη εφέσιμες αποφάσεις κυρώσεων**, αφού πρώτα ενημερώσουν τον αποδέκτη, η δημοσίευση προσδιορίζει **το είδος και τη φύση της παράβασης και τα υπεύθυνα φυσικά ή νομικά πρόσωπα**. Η **παρ. 2** επιτρέπει **αναβολή** ή **ανώνυμη** δημοσίευση όταν θίγονται προσωπικά δικαιώματα, κινδυνεύει η σταθερότητα των χρηματοπιστωτικών αγορών ή τίθενται σε κίνδυνο εκκρεμείς έρευνες, ενώ η **παρ. 3** επιτρέπει και πλήρη παράλειψη της δημοσίευσης αν τα μέτρα της παρ. 2 δεν επαρκούν. Κατά την **παρ. 4**, «μια ειδοποίηση πρέπει να παραμένει δημοσιευμένη στον ιστότοπο της εποπτικής αρχής για **πέντε έτη**», με διαγραφή των προσωπικών δεδομένων μόλις η ειδοποίηση παύσει να είναι απαραίτητη. Πρόκειται για τον σοβαρότερο, στην πράξη, κίνδυνο φήμης του γερμανικού πλαισίου.
- > **Εκκρεμότητα - η επιβολή προστίμου σε νομικό πρόσωπο.** Το γερμανικό δίκαιο δεν ρυθμίζει στον GwG τον *δικονομικό δίαυλο* μέσω του οποίου το πρόστιμο επιβάλλεται στην ίδια τη λογιστική ή ελεγκτική εταιρεία. Αυτό γίνεται με τη *Verbandsgeldbuße* του **§30 OWiG**, σε συνδυασμό με την παράβαση του καθήκοντος εποπτείας του **§130 OWiG**.

**Όρια συμμόρφωσης ανά μέγεθος πρακτικής**

| Μέγεθος Πρακτικής | Ειδικές Απαιτήσεις | Νομική Βάση |
|---|---|---|
| ≤10 επαγγελματίες | Ελάφρυνση από ορισμένα εσωτερικά μέτρα διασφάλισης (όχι για καταπιστευματικές δραστηριότητες) | §6 Παρ. 9 GwG (εξουσιοδότηση) + Anordnung του Επιμελητηρίου |
| >10 επαγγελματίες | Πλήρη εσωτερικά μέτρα διασφάλισης | §6 GwG |
| >30 επαγγελματίες | Υποχρεωτικός διορισμός Geldwäschebeauftragter + αναπληρωτή | §7 Παρ. 3 GwG + Anordnung του Επιμελητηρίου (όχι §7 Παρ. 1) |
| Όλα τα μεγέθη | Ανάλυση κινδύνου, υποχρεώσεις ταυτοποίησης, αναφορά ύποπτων συναλλαγών, εγγραφή goAML | §§5, 10, 43, 59 Παρ. 6 GwG |

**Παραδείγματα ύποπτων συναλλαγών & δείκτες/κατάλογοι κινδύνου**

- **Ενδείξεις συμπεριφοράς πελάτη.** Άρνηση/καθυστέρηση παροχής εγγράφων ταυτότητας, πλαστά ή αντιγραμμένα έγγραφα, προσφορά χρημάτων για παράκαμψη απαιτήσεων ταυτοποίησης, ασυνήθιστη εξοικείωση με τη νομοθεσία AML, κατά τη σχέση. Συμπεριφορά ασυνεπής με το γνωστό οικονομικό προφίλ, αντιφατικές πληροφορίες, απόσυρση από συναλλαγές όταν εξηγούνται οι απαιτήσεις συμμόρφωσης.
- **Ασυνήθιστα μοτίβα - μετρητά.** Ασυνήθιστα μεγάλες συναλλαγές μετρητών, πληρωμές σε μικρά χαρτονομίσματα (**5€, 10€**), μεταφορά μετρητών με ασυνήθιστους τρόπους, επιχειρήσεις εντάσεως μετρητών χωρίς νόμιμη εξήγηση, πληρωμές ακριβώς κάτω από τα όρια αναφοράς (**structuring**).
- **Ασυνήθιστα μοτίβα - μεταφορές.** Πολλαπλοί λογαριασμοί χωρίς σαφή επιχειρηματικό σκοπό, κυκλικές συναλλαγές, ταχεία μετακίνηση κεφαλαίων σε πολλαπλές δικαιοδοσίες, πληρωμές προς/από χώρες υψηλού κινδύνου, ανεξήγητη χρηματοδότηση από τρίτους.
- **Ειδικοί δείκτες για λογιστική (Buchführung).** Πωλήσεις που αναφέρονται συνεχώς κάτω του κόστους, προηγουμένως αδρανής εταιρεία με ξαφνική μεγάλη δραστηριότητα, στρογγυλοποιημένες συναλλαγές χωρίς σαφή εμπορική λογική, υψηλός όγκος συναλλαγών μεταξύ συνδεδεμένων μερών.
- **Ειδικοί δείκτες για φορολογική συμβουλευτική.** Σύνθετες εταιρικές δομές χωρίς σαφές φορολογικό ή εμπορικό όφελος, συναλλαγές σχεδιασμένες αποκλειστικά για μείωση φόρων χωρίς ουσία, ασυνέπειες μεταξύ δηλωθέντος εισοδήματος και εμφανούς τρόπου ζωής, εταιρείες-κέλυφος χωρίς λειτουργική δραστηριότητα.
- **Γεωγραφικοί παράγοντες κινδύνου.** Χώρες υψηλού κινδύνου FATF, χώρες υπό κυρώσεις (**Ρωσία, Λευκορωσία**), φορολογικοί παράδεισοι, χώρες με αδύναμους ελέγχους AML.
- **Παράγοντες χαμηλότερου κινδύνου (Παράρτημα 1 GwG).** Εισηγμένες εταιρείες με υποχρεώσεις διαφάνειας, δημόσιες διοικήσεις/επιχειρήσεις, πελάτες σε γεωγραφικές περιοχές χαμηλότερου κινδύνου, κράτη μέλη ΕΕ/ΕΟΧ.
- **Παράγοντες υψηλότερου κινδύνου (Παράρτημα 2 GwG).** Ασυνήθιστα σύνθετη δομή επιχειρηματικής σχέσης, νομικά πρόσωπα για διαχείριση ιδιωτικών περιουσιακών στοιχείων, εταιρείες με εικονικούς μετόχους ή ανώνυμες μετοχές, επιχειρήσεις εντάσεως μετρητών, PEPs, τρίτες χώρες υψηλού κινδύνου, χώρες υπό κυρώσεις/εμπάργκο.
- **Εθνική Αξιολόγηση Κινδύνου:** *«Erste Nationale Risikoanalyse 2018/2019 - Bekämpfung von Geldwäsche und Terrorismusfinanzierung»*, δημοσιεύθηκε **19 Οκτωβρίου 2019** από το Bundesministerium der Finanzen (BMF). Κύριοι τομείς κινδύνου. Ανώνυμες επιλογές συναλλαγών, τομέας ακινήτων (υψηλός κίνδυνος), τραπεζικός τομέας, διασυνοριακές δραστηριότητες, επιχειρήσεις μεταφοράς μετρητών. Ειδικοί κίνδυνοι για Steuerberater/WP. Καταπιστευματικές δραστηριότητες (Treuhandtätigkeiten, ιδίως με ξένες συνδέσεις ή πληρωμές μετρητών), συναλλαγές Share Deal στον τομέα ακινήτων, κατασκευές αντιπροσώπου (Strohmann-Konstruktionen).
- **Τομεακή ανάλυση κινδύνου 2026.** Με ημερομηνία στοιχείων **20.07.2026 (Stand: 20.07.2026)** το **Bundesministerium der Finanzen (BMF)**, σε συνεργασία με το **Bundesministerium der Justiz und für Verbraucherschutz (BMJV)** και με συμμετοχή **άνω των 60 αρχών** καθώς και των εκπροσώπων των νομικών και φοροτεχνικών

επαγγελμάτων, δημοσίευσε την τομεακή ανάλυση κινδύνου με πλήρη τίτλο *«Sektorspezifische Risikoanalyse zur Bekämpfung von Geldwäsche und Terrorismusfinanzierung - Bewertung der von juristischen Personen des Privatrechts, Personengesellschaften und Rechtsgestaltungen ausgehenden Risiken»*. Η έκθεση εστιάζει στην **κατάχρηση νομικών προσώπων και νομικών μορφωμάτων** (*legal persons and legal arrangements*) και κατατάσσει τον κλάδο των **Steuerberater και Wirtschaftsprüfer σε μεσαία προς υψηλή έκθεση (*Mittel / Hoch*)** ως προς την ευπάθεια εκμετάλλευσης σε συγκεκριμένες δραστηριότητες. Επιβεβαιώνει και επεκτείνει τις βασικές τυπολογίες κινδύνου της Εθνικής Αξιολόγησης. **Share Deals σε ακίνητα** (αποφυγή φόρου μεταβίβασης και απόκρυψη του πραγματικού δικαιούχου), **Strohmann-Konstruktionen** (εικονικοί εκπρόσωποι / αχυράνθρωποι) και **Durchlaufgesellschaften / Scheinunternehmen** (εταιρείες-οχήματα διέλευσης χρημάτων).

- **Στατιστικά αναφορών ύποπτων συναλλαγών (FIU Jahresbericht).** Κατά την τελευταία επίσημη ετήσια έκθεση της FIU (έτος αναφοράς **2024**, δημοσίευση **Ιούλιος 2025**), το συνολικό *Meldeaufkommen* ανήλθε σε **265.708 Verdachtsmeldungen**, μειωμένο έναντι των **322.590** αναφορών του 2023. Ο **μη χρηματοπιστωτικός τομέας (Nichtfinanzsektor)** αντιπροσωπεύει μόλις το **3,9% του συνόλου** (περίπου **10.300 αναφορές**), με τη συντριπτική πλειονότητά τους να προέρχεται από τους **συμβολαιογράφους (Notare)**, λόγω της ειδικής κανονιστικής υποχρέωσης αναφοράς για τα ακίνητα (**GwGMeldV-Immobilien**). Οι **Steuerberater και Wirtschaftsprüfer** παραμένουν σε εξαιρετικά χαμηλά επίπεδα υποβολής (**υπο-αναφορά κάτω του 0,2% επί του συνόλου**), γεγονός που καταγράφεται ρητά από τη FIU ως ανάγκη ευαισθητοποίησης των ελεύθερων επαγγελμάτων, παρότι η εγγραφή και η υποβολή μέσω **goAML** είναι καθολικά υποχρεωτικές από 01.01.2024.

| **Μέγεθος αναφοράς (FIU Jahresbericht 2024)** | **Στοιχείο** |
|---|---|
| Σύνολο Verdachtsmeldungen 2024 | 265.708 |
| Σύνολο Verdachtsmeldungen 2023 (σύγκριση) | 322.590 |
| Μερίδιο μη χρηματοπιστωτικού τομέα (Nichtfinanzsektor) | 3,9% του συνόλου (~10.300 αναφορές) |
| Κύρια πηγή αναφορών στον μη χρηματοπιστωτικό τομέα | Συμβολαιογράφοι (Notare) - GwGMeldV-Immobilien |
| Steuerberater / Wirtschaftsprüfer | Κάτω του 0,2% του συνόλου (καταγεγραμμένη υπο-αναφορά) |

**Ιδιαιτερότητες/σημεία προσοχής**

- **Υπόχρεοι κατ' επάγγελμα και όχι κατά δραστηριότητα.** Σε αντίθεση με άλλα κράτη μέλη, η Γερμανία δεσμεύει τις υποχρεώσεις AML στον επαγγελματικό τίτλο. Το §2 Παρ. 1 Αρ. 12 GwG κατονομάζει **μόνο** Wirtschaftsprüfer, vereidigte Buchprüfer, Steuerberater, Steuerbevollmächtigte και τις Lohnsteuerhilfevereine του §4 Αρ. 11 StBerG. Οι ελεύθεροι **Buchhalter/Bilanzbuchhalter δεν κατονομάζονται σε καμία από τις δεκαέξι κατηγορίες** του §2 Παρ. 1 και επομένως - *a contrario, από την περιοριστική απαρίθμηση και όχι από ρητή εξαιρετική διάταξη* - δεν είναι υπόχρεα πρόσωπα ούτε υπόκεινται στην εποπτεία των Steuerberaterkammern. Η αιτία βρίσκεται εκτός GwG, στο **§6 Αρ. 3-4 StBerG**, που τους επιτρέπει ορισμένες εργασίες (τήρηση βιβλίων, μισθοδοσία) χωρίς να αποκτούν κανέναν από τους τίτλους του Αρ. 12. Το στοιχείο αυτό δημιουργεί συχνά σύγχυση στο ελληνικό κοινό, όπου ο «λογιστής» είναι εξ ορισμού υπόχρεος.
- **Διάκριση φοροτεχνικών από ορκωτούς ελεγκτές.** Τους **Steuerberater/Steuerbevollmächtigte** εποπτεύει το **κατά τόπον αρμόδιο Steuerberaterkammer (§50 Αρ. 7 GwG)**, ενώ τους **Wirtschaftsprüfer/vereidigte Buchprüfer** εποπτεύει αποκλειστικά και πανεθνικά η **Wirtschaftsprüferkammer (§50 Αρ. 6 GwG)**. Διπλή ιδιότητα (WP και StB) συνεπάγεται συντονισμό των δύο επιμελητηρίων, με τις αντίστοιχες ΑΑΗ να έχουν διαφορετικό περιεχόμενο και διαφορετικές ημερομηνίες ισχύος.
- > **Το περιορισμένο «δικηγορικό» προνόμιο των Γερμανών φοροτεχνικών - πραγματική ιδιαιτερότητα.** Ελάχιστα κράτη μέλη αναγνωρίζουν στους λογιστές και φοροτεχνικούς ό,τι αναγνωρίζουν στους δικηγόρους. Ο GwG το κάνει **ρητά και τρεις φορές**. Οι υπόχρεοι του §2 Παρ. 1 **Αρ. 12** εξομοιώνονται με εκείνους του Αρ. 10 (δικηγόροι, συμβολαιογράφοι) στο **§43 Παρ. 2** (μη υποχρέωση αναφοράς), στο **§52 Παρ. 5** (δικαίωμα άρνησης πληροφοριών προς την εποπτική αρχή) και στο **§10 Παρ. 9 εδ. 3** (μη υποχρέωση λύσης της σχέσης) - πάντοτε **μόνο** για όσα ελήφθησαν κατά την **παροχή νομικών συμβουλών ή εκπροσώπησης στο δικαστήριο** και πάντοτε με την επιφύλαξη της **γνώσης** ότι η υπηρεσία χρησιμοποιείται για ΞΧ/ΧΤ. Ο Έλληνας εξωτερικός λογιστής-φοροτεχνικός δεν διαθέτει αντίστοιχο προνόμιο.
- **Διάκριση φορολογικής συμβουλευτικής από λογιστική.** Επειδή το κριτήριο του νόμου είναι το *είδος της υπηρεσίας*, το προνόμιο του §43 Παρ. 2 GwG καλύπτει τη (φορο)νομική συμβουλή αλλά όχι την **καθαρή τήρηση βιβλίων (Buchführung)**. Η οριοθέτηση αυτή δεν διατυπώνεται ρητά στον GwG, αποτυπώνεται στις κατευθυντήριες γραμμές των Επιμελητηρίων. Σχετικό εργαλείο. BStBK «Merkblatt Abgrenzung Buchführung - (Steuer-)Rechtsberatung».
- **Κυρώσεις πέραν του προστίμου, με σωρευτικές προϋποθέσεις.** Το **§51 Παρ. 5 GwG** επιτρέπει προσωρινή απαγόρευση άσκησης της δραστηριότητας ή ανάκληση της άδειας μόνον όταν συντρέχουν **και οι τρεις** προϋποθέσεις (υπαίτια παράβαση, συνέχιση παρά την προειδοποίηση, διαρκής χαρακτήρας), καθώς και προσωρινή απαγόρευση κατοχής **διευθυντικής θέσης** σε στέλεχος ή υπάλληλο. Πρόκειται για μέτρα βαρύτερα από το πρόστιμο, που συχνά παραλείπονται από τις συγκριτικές παρουσιάσεις.
- **Καταπιστευματικές δραστηριότητες (Treuhandtätigkeiten).** Αντιμετωπίζονται με αυξημένη αυστηρότητα - δεν επιτρέπονται μειωμένα μέτρα ακόμη και για μικρές πρακτικές (≤10).
- **Σύστημα αυτορρύθμισης, αλλά με τρεις αρχές και μία ομοσπονδιακή εξαίρεση.** Steuerberaterkammern (**§50 Αρ. 7**, με παραπομπή στο §76 StBerG), Wirtschaftsprüferkammer (**§50 Αρ. 6**, με παραπομπή στο §57 Παρ. 2 Αρ. 17 WPO) και, για τις Lohnsteuerhilfevereine, η αρχή του **§27 StBerG** (**§50 Αρ. 7a**). Για τις παραβάσεις του μητρώου διαφάνειας η επιβολή περνά στο **Bundesverwaltungsamt** (§56 Παρ. 5). Η BaFin δεν εμπλέκεται στην εποπτεία εξωτερικών λογιστών και φοροτεχνικών - λαμβάνει μόνο τα ετήσια στοιχεία του §52 Παρ. 7 GwG για τους σκοπούς της AMLA.
- **Ψηφιοποίηση συμμόρφωσης.** Η υποχρεωτική εγγραφή στο goAML από **01.01.2024** και η **GwG-Meldeverordnung από 01.03.2026** (τυποποιημένο XSD-schema, υποχρεωτικά πεδία) σηματοδοτούν τη μετάβαση σε πλήρως δομημένη ηλεκτρονική αναφορά, με κυρώσεις του §56 GwG σε περίπτωση μη συμμόρφωσης.
- **Πρόσβαση στο Transparenzregister.** Μετά τη νομολογία του ΔΕΕ, το **§23 Παρ. 1 Αρ. 3 GwG** τροποποιήθηκε με το άρθρο 53 StoFöG (10.02.2026) και η πρόσβαση προϋποθέτει πλέον **στοιχειοθέτηση εννόμου συμφέροντος**, η υποχρέωση αναφοράς αποκλίσεων (Unstimmigkeitsmeldung, §23a GwG) παραμένει.
- **Μετάβαση στο ενωσιακό πακέτο AML.** Έως τις **10.07.2027** εφαρμόζεται το εθνικό δίκαιο (GwG), από την ημερομηνία αυτή τίθενται σε εφαρμογή ο **Καν. (ΕΕ) 2024/1624** και η **Οδ. (ΕΕ) 2024/1640**, με την Αρχή **AMLA** να αναλαμβάνει συντονιστικό ρόλο, μεταξύ άλλων το όριο του πραγματικού δικαιούχου μετατρέπεται σε **«≥25%»**.
- **Εποπτικές κατευθυντήριες γραμμές (ισχύουσες εκδόσεις).** BStBK, *Auslegungs- und Anwendungshinweise zum Geldwäschegesetz* - **Stand 01.01.2026** (έγκριση Προεδρείου 27.01.2026, υιοθέτηση από τη Steuerberaterkammer Hessen 10.02.2026, Kammerrundschreiben 2026/1), **οι εκδόσεις 01.08.2022 και 12.10.2021 των ΑΑΗ δεν ισχύουν πλέον**. Εξακολουθούν να ισχύουν. BStBK «Hinweise … zur strafrechtlichen Relevanz der Geldwäsche» (12.01.2022), «GwG - Merkblatt über die Pflichten für Steuerberater» (12.10.2021), «Merkblatt Abgrenzung Buchführung - (Steuer-)Rechtsberatung», «Checkliste zur GwGMeldV-Immobilien», WPK «Auslegungs- und Anwendungshinweise der WPK zum GwG» (17.10.2024), «Anordnung zur Bestellung eines Geldwäschebeauftragten» (>30 επαγγελματίες), «Anordnung zu internen Sicherungsmaßnahmen» (§6 Παρ. 9 GwG, ελάφρυνση ≤10 επαγγελματιών). Δημοσιεύσεις FIU. Handbuch goAML Web Portal, Typologiepapiere, ετήσιες εκθέσεις (https://www.zoll.de/DE/Service_II/FIU-intern/fiu-intern_node.html).

**Πηγές:**

- **Νομοθεσία:**
  - **Geldwäschegesetz (GwG) - πλήρης τίτλος: «Gesetz über das Aufspüren von Gewinnen aus schweren Straftaten (Geldwäschegesetz - GwG)»**, νόμος της **23ης Ιουνίου 2017**, δημοσίευση **BGBl. I σ. 1822**, έναρξη ισχύος **26.6.2017 (§24 Παρ. 1)**, αντικατέστησε το GwG 2008 (G 7613-2 της 13.8.2008 I 1690). **Όπως τροποποιήθηκε τελευταία από το άρθρο 12 παρ. 4 του νόμου της 29ης Ιουνίου 2026 (BGBl. 2026 I αρ. 197)** - μορφή του νόμου στην οποία στηρίζονται όλες οι παραπομπές του παρόντος κεφαλαίου, ενδιάμεσες τροποποιήσεις. BGBl. 2024 I αρ. 438 (27.12.2024) και άρθρο 53 του Standortfördergesetz (StoFöG, 10.02.2026) - https://www.gesetze-im-internet.de/gwg_2017/
  - PDF ενοποιημένου κειμένου: https://www.gesetze-im-internet.de/gwg_2017/GwG.pdf

- §2 Υπόχρεα πρόσωπα (Αρ. 12, Wirtschaftsprüfer, vereidigte Buchprüfer, Steuerberater, Steuerbevollmächtigte, Lohnsteuerhilfevereine): https://www.gesetze-im-internet.de/gwg_2017/__2.html
- §§3 Παρ. 2 (πραγματικός δικαιούχος >25% και fiktiver wirtschaftlich Berechtigter), 3a Παρ. 2 (εθνική και τομεακές αναλύσεις κινδύνου), 5 Παρ. 4 (εξαίρεση από την τεκμηρίωση), 6 Παρ. 3 (μισθωτοί), 7 Παρ. 1, 3 και 7 (υπεύθυνος AML), 8 Παρ. 4 (5 έτη / καταστροφή στα 10), 16a (απαγόρευση μετρητών σε ακίνητα, όριο 10.000 €, έναρξη 1.4.2023 κατά §59 Παρ. 11) GwG
- §10 Γενικές υποχρεώσεις δέουσας επιμέλειας (όριο 15.000 € στην Παρ. 3 Αρ. 2 στοιχ. β΄, 1.000 € για μεταφορές χρημάτων και κρυπτοστοιχείων, Παρ. 8a εσωτερικός φοροτεχνικός, Παρ. 9 εδ. 3 εξαίρεση νομικής συμβουλής): https://www.gesetze-im-internet.de/gwg_2017/__10.html
- §§43 (Παρ. 1 unverzüglich, Παρ. 2 εξαίρεση νομικής συμβουλής για τους Αρ. 10 και 12, Παρ. 4 εκούσια αποκάλυψη), 46 Παρ. 1 (τρίτη εργάσιμη ημέρα), 47 (tipping-off, με την εξαίρεση της Παρ. 4), 48 και 49 Παρ. 4-5 (απαλλαγή ευθύνης και προστασία εργαζομένου), 53 (ανώνυμες καταγγελίες) GwG
- §50 Εποπτικές αρχές (Αρ. 6 Wirtschaftsprüferkammer / §57 Παρ. 2 Αρ. 17 WPO, Αρ. 7 Steuerberaterkammer / §76 StBerG, Αρ. 7a Lohnsteuerhilfevereine / §27 StBerG): https://www.gesetze-im-internet.de/gwg_2017/__50.html
- §51 Εποπτεία (Παρ. 2 μη ανασταλτικό αποτέλεσμα, Παρ. 3 έλεγχοι χωρίς αιτία, **Παρ. 5 απαγόρευση άσκησης/ανάκληση άδειας και απαγόρευση διευθυντικής θέσης**, Παρ. 8-9) και §52 (Παρ. 1 δωρεάν πληροφορίες, Παρ. 5 δικαίωμα άρνησης, Παρ. 7 ετήσια στοιχεία στη BaFin για την AMLA) GwG
- **§56 Διοικητικά πρόστιμα - χωριστές κλίμακες ανά παράγραφο.** Παρ. 1 (74 παραβάσεις, 150.000 €/100.000 €), Παρ. 2 (8 παραβάσεις, 150.000 €/100.000 €/**50.000 €**), Παρ. 2a (Καν. (ΕΕ) 2023/1113, 200.000 €), **Παρ. 3 εδ. 1 Αρ. 1-2** (1.000.000 € ή 2× το όφελος) και **Παρ. 3 εδ. 2** (5.000.000 € ή 10% τζίρου, μόνο §2 Παρ. 1 Αρ. 1-3 και 6-9), Παρ. 4 (ορισμός κύκλου εργασιών), Παρ. 5 (Bundesverwaltungsamt για το μητρώο διαφάνειας), Παρ. 7 (Bundeszentralregister), Παρ. 8 (ενημέρωση EBA): https://www.gesetze-im-internet.de/gwg_2017/__56.html
- §57 Δημοσίευση (Παρ. 1 οριστικά μέτρα και μη εφέσιμες αποφάσεις, Παρ. 2 αναβολή ή ανώνυμη δημοσίευση, Παρ. 3 παράλειψη, Παρ. 4 πέντε έτη): https://www.gesetze-im-internet.de/gwg_2017/__57.html
- Παραρτήματα 1 και 2 GwG (§§5, 10, 14, 15) - παράγοντες χαμηλότερου και υψηλότερου κινδύνου
- Steuerberatungsgesetz (StBerG) - §4 Αρ. 11 (Lohnsteuerhilfevereine), §6 Αρ. 3-4 (επιτρεπόμενες εργασίες μη υπόχρεων Buchhalter), §27 (εποπτική αρχή Lohnsteuerhilfevereine) και §76 (Steuerberaterkammer), Wirtschaftsprüferordnung (WPO) - §57 Παρ. 2 Αρ. 17
- > Gesetz über Ordnungswidrigkeiten (OWiG) - §36 Παρ. 1 Αρ. 1 (αρμόδια διοικητική αρχή), **§30 (Verbandsgeldbuße) και §130 (παράβαση καθήκοντος εποπτείας)**.
- GwG-Meldeverordnung (GwGMeldV) - δημοσίευση στο Bundesgesetzblatt 01.09.2025, έναρξη ισχύος 01.03.2026
- GwGMeldV-Immobilien (τυποποιημένες υποχρεώσεις αναφοράς, §43 Παρ. 6 GwG)
- Καν. (ΕΕ) 2024/1624, Οδ. (ΕΕ) 2024/1640 και Καν. (ΕΕ) 2024/1620 (AMLA) - εφαρμογή από 10.07.2027, Καν. (ΕΕ) 2023/1113 (άρθρο 3 αρ. 9 - ορισμός Geldtransfer)
- (§261 StGB - ποινική μεταρρύθμιση 18.03.2021, all-crimes approach)

- **Εποπτική αρχή / FIU:**
  - Bundessteuerberaterkammer (BStBK, §50 Αρ. 7 GwG) - https://www.bstbk.de/de/themen/berufsrecht
  - Wirtschaftsprüferkammer (WPK, §50 Αρ. 6 GwG, ~21.000 μέλη κατά 1.7.2026) - https://www.wpk.de/beruf/geldwaeschebekaempfung/
  - Steuerberaterkammer Hessen - Geldwäschegesetz, Kammerrundschreiben 2026/1 «Änderungen GwG» - https://www.stbk-hessen.de/berufsrecht/geldwaeschegesetz
  - Steuerberaterkammer Rheinland-Pfalz, «Bekanntmachungen gem. § 57 Abs. 1 GwG» - https://www.sbk-rlp.de
  - Zentralstelle für Finanztransaktionsuntersuchungen (FIU, Generalzolldirektion - Direktion X), πύλη goAML - https://goaml.fiu.bund.de
  - FIU-intern (Zoll) - https://www.zoll.de/DE/Service_II/FIU-intern/fiu-intern_node.html
  - Zoll/FIU, «Technischer Hinweis zur GwGMeldV zum 1. März 2026» - https://www.zoll.de

- **Οδηγίες / μητρώα / λοιπά έγγραφα:**
  - BStBK, «Auslegungs- und Anwendungshinweise zum Geldwäschegesetz», **Stand 01.01.2026** (ισχύουσα έκδοση, αντικαθιστά τις εκδόσεις 01.08.2022 και 12.10.2021) - https://www.bstbk.de/downloads/bstbk/recht-und-berufsrecht/fachinfos/BStBK-Hinweise_Auslegungs-_und_Anwendungshinweise_Geldwaeschegesetz.pdf
  - BStBK, «Hinweise … zur strafrechtlichen Relevanz der Geldwäsche» (12.01.2022), «GwG - Merkblatt über die Pflichten für Steuerberater» (12.10.2021), «Merkblatt Abgrenzung Buchführung - (Steuer-)Rechtsberatung», «Checkliste zur GwGMeldV-Immobilien» - https://www.bstbk.de/de/themen/berufsrecht *(ο παλαιός σύνδεσμος της ενότητας «Bekämpfung Geldwäsche» της BStBK έχει καταργηθεί και επιστρέφει σφάλμα 404)*
  - WPK, «Auslegungs- und Anwendungshinweise der WPK zum GwG» (17.10.2024), «Anordnung zur Bestellung eines Geldwäschebeauftragten», «Anordnung zu internen Sicherungsmaßnahmen» - https://www.wpk.de/beruf/geldwaeschebekaempfung/
  - WPK, «GwG-Meldeverordnung im Bundesgesetzblatt veröffentlicht» (ανακοίνωση) - https://www.wpk.de
  - Εθνική Αξιολόγηση Κινδύνου «Erste Nationale Risikoanalyse 2018/2019» (BMF, δημοσίευση **19.10.2019**) - https://www.bundesfinanzministerium.de/Content/DE/Downloads/Broschueren_Bestellservice/2019-10-19-erste-nationale-risikoanalyse_2018-2019.pdf
  - BMF (σε συνεργασία με BMJV και άνω των 60 αρχών), «Sektorspezifische Risikoanalyse zur Bekämpfung von Geldwäsche und Terrorismusfinanzierung - Bewertung der von juristischen Personen des Privatrechts, Personengesellschaften und Rechtsgestaltungen ausgehenden Risiken», Stand 20.07.2026 (κατάταξη Steuerberater/Wirtschaftsprüfer, Mittel/Hoch) - https://www.bundesfinanzministerium.de
  - Zentralstelle für Finanztransaktionsuntersuchungen (FIU), «Jahresbericht 2024» (δημοσίευση Ιούλιος 2025, 265.708 Verdachtsmeldungen, μη χρηματοπιστωτικός τομέας 3,9%) - https://www.zoll.de/DE/Service_II/FIU-intern/fiu-intern_node.html
  - Transparenzregister - https://www.transparenzregister.de
  - Handbuch goAML Web Portal (zoll.de)

- **Εθνική Εκτίμηση Κινδύνου (BMF):** «Erste Nationale Risikoanalyse 2018/2019» - δημοσίευση **19.10.2019** - https://www.bundesfinanzministerium.de/Content/DE/Downloads/Broschueren_Bestellservice/2019-10-19-erste-nationale-risikoanalyse_2018-2019.html

## Αυστρία

Περιεχόμενα

**Εθνική νομοθεσία**

Η Αυστρία **δεν** ενσωμάτωσε την Οδηγία (ΕΕ) 2015/849 για τους εξωτερικούς λογιστές μέσω του **Finanzmarkt-Geldwäschegesetz (FM-GwG)** (που διέπει μόνο τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα), αλλά μέσω τομεακής επαγγελματικής νομοθεσίας - διπλό σύστημα ανάλογα με την επαγγελματική κατηγοριοποίηση:

- Για Φορολογικούς Συμβούλους (**Steuerberater**) και Ορκωτούς Ελεγκτές (**Wirtschaftsprüfer**). **Wirtschaftstreuhandberufsgesetz 2017 (WTBG 2017)** - BGBl. I Nr. 137/2017 (CELEX 32006L0043, 32014L0056, **32015L0849**), διατάξεις AML. **§§ 87-105 WTBG 2017** (1. Teil, 4. Hauptstück, 2. Abschnitt, «*Maßnahmen zur Verhinderung der Geldwäsche und der Terrorismusfinanzierung*»), ενσωμάτωση της 5ης Οδηγίας AML με **BGBl. I Nr. 67/2020** (CELEX 32018L0843). Ακολούθησαν οι τροποποιήσεις BGBl. I Nr. 141/2020, 139/2021, 240/2021, 113/2022, 232/2022, 42/2023, 86/2024, **150/2024**, **50/2025** και **6/2026**, η ισχύουσα μορφή είναι ο WTBG 2017 *idF BGBl. I Nr. 6/2026*.
- Για Λογιστές (**Bilanzbuchhalter, Buchhalter, Personalverrechner**). **Bilanzbuchhaltungsgesetz 2014 (BiBuG 2014)** - BGBl. I Nr. 191/2013. Η **4η Οδηγία AML** ενσωματώθηκε με τον BGBl. I Nr. 135/2017 (CELEX 32015L0849) και η **5η Οδηγία AML με BGBl. I Nr. 66/2020** (CELEX 32018L0843, έναρξη ισχύος 22.7.2020). Ο κατάλογος τροποποιήσεων του BiBuG κλείνει με τον **BGBl. I Nr. 50/2025**, η ισχύουσα μορφή είναι επομένως ο BiBuG 2014 *idF BGBl. I Nr. 50/2025* - **ο BGBl. I Nr. 6/2026 δεν τροποποίησε τον BiBuG**. Διατάξεις AML. **§§ 43-52k BiBuG 2014** (2. Abschnitt, ομώνυμος τίτλος).

**Τι πράγματι άλλαξε ο BGBl. I Nr. 6/2026 (επαλήθευση από το ενοποιημένο κείμενο του RIS)**. Ο νόμος αυτός φέρει CELEX **32022L2464**, δηλαδή ενσωματώνει την Οδηγία (ΕΕ) 2022/2464 για την **εταιρική αναφορά βιωσιμότητας (CSRD)**, και **δεν αγγίζει καμία διάταξη AML**. Κατά το **§ 238 WTBG 2017**, οι τροποποιήσεις του BGBl. I Nr. 6/2026 αφορούν. Τον πίνακα περιεχομένων, τα §§ 2 Abs. 1 (πρώτο εδάφιο, Z 1 και Z 3) και 3 Abs. 2 Z 1 και Z 3 (εύρος επαγγελματικής άδειας Steuerberater/Wirtschaftsprüfer), § 6 Abs. 5, § 13 Abs. 1, § 20, §§ 7 Abs. 7 Z 2, 7 Abs. 8 Z 2 και 7 Abs. 9, §§ 22, 23, 34, 36, 38 Abs. 2 (εξετάσεις και κριτήρια αξιολόγησης), το νέο **§ 45a «Praxiszeiten Nachhaltigkeitsberichterstattung»** (οκτάμηνη τουλάχιστον πρακτική άσκηση στον έλεγχο της αναφοράς βιωσιμότητας), § 46 Abs. 3 και 4, § 80 Abs. 4 Z 4, § 152 Abs. 2 Z 8 και το νέο **§ 239b «Übergangsbestimmungen 2026»** (συμπληρωματική εξέταση αναφοράς βιωσιμότητας για υποψηφίους Wirtschaftsprüfer). Οι διατάξεις τίθενται σε ισχύ την επομένη της δημοσίευσης, ενώ οι εξεταστικές διατάξεις (§§ 7, 22, 23, 34, 36, 38 Abs. 2) την **1.1.2026**.

**Ποια τροποποίηση άγγιξε πράγματι το κεφάλαιο AML**. Κατά το **§ 238 Abs. 9 WTBG 2017**, «*§ 87 in der Fassung des Bundesgesetzes BGBl. I Nr. 150/2024 tritt mit Ablauf des Tages der Kundmachung in Kraft*» - ο **BGBl. I Nr. 150/2024 τροποποίησε το § 87 WTBG** (και, κατοπτρικά, το **§ 43 BiBuG** κατά το § 67j BiBuG), εισάγοντας τους ορισμούς της **χρηματοδότησης της διάδοσης όπλων μαζικής καταστροφής (*Proliferationsfinanzierung*, § 87 Abs. 2 Z 20)**, των **στοχευμένων χρηματοοικονομικών κυρώσεων (Z 21)** και των **στοχευμένων χρηματοοικονομικών κυρώσεων σε σχέση με τη χρηματοδότηση της διάδοσης (Z 22)**. Καθοριστική είναι η νέα **§ 87 Abs. 3**. Κάθε αναφορά των §§ 87-105 σε «χρηματοδότηση της τρομοκρατίας» εκτείνεται αναλόγως και στη **μη εφαρμογή ή καταστρατήγηση** των στοχευμένων χρηματοοικονομικών κυρώσεων που συνδέονται με τη χρηματοδότηση της διάδοσης (καθεστώτα ΛΔ Κορέας και Ιράν - Αποφάσεις ΚΕΠΠΑ 2016/849 και 2010/413, Καν. (ΕΕ) 2017/1509 και 267/2012). Πρακτικά, όλες οι υποχρεώσεις δέουσας επιμέλειας, αναφοράς και τήρησης αρχείων ενεργοποιούνται πλέον και επί παραβάσεων κυρωτικών καθεστώτων.

Ο **BGBl. I Nr. 50/2025** είναι το *Informationsfreiheits-Anpassungsgesetz*. Κατά το § 238 Abs. 10 WTBG τροποποίησε μόνο τον πίνακα περιεχομένων, το § 131 Abs. 3, το § 181 Abs. 4 και το § 184 (ισχύς 1.9.2025), ενώ στον BiBuG (§ 67k) μόνο το § 64 - **ουδεμία σχέση με τις διατάξεις AML**.

Η ορθή οριοθέτηση του εύρους των διατάξεων AML του BiBuG 2014 είναι κρίσιμη, διότι οι **κυρώσεις βρίσκονται στο τέλος του κεφαλαίου**. Η παραπομπή «§§ 43-52i» σταματά ακριβώς πριν από το κυρωτικό οπλοστάσιο. Το πλήρες κεφάλαιο, όπως προκύπτει από το ενοποιημένο κείμενο, αντιστοιχεί σχεδόν διάταξη προς διάταξη στα §§ 87-105 WTBG 2017:

| Αντικείμενο | WTBG 2017 (Steuerberater / Wirtschaftsprüfer) | BiBuG 2014 (Bilanzbuchhalter κ.λπ.) |
|---|---|---|
| Γενικά - ορισμοί (*Allgemeines und Begriffsbestimmungen*) | § 87 | § 43 |
| Προσέγγιση βάσει κινδύνου (*Risikobasierter Ansatz*) | § 88 | § 44 |
| Γενεσιουργές περιστάσεις δέουσας επιμέλειας | § 89 | § 45 |
| Έκταση της δέουσας επιμέλειας | § 90 | § 46 |
| Χρονικά κριτήρια δέουσας επιμέλειας | § 91 | § 47 |
| Αδυναμία εκπλήρωσης της δέουσας επιμέλειας | § 92 | § 48 |
| Απλουστευμένη δέουσα επιμέλεια | § 93 | § 49 |
| Ενισχυμένη δέουσα επιμέλεια | § 94 | § 50 |
| Αυξημένος κίνδυνος - χώρες μη συμμορφούμενες με FATF | *δεν υπάρχει αντίστοιχη διάταξη* | **§ 51** |
| Εκτέλεση μέσω τρίτων | § 95 | § 52 |
| Υποχρεώσεις αναφοράς | § 96 | § 52a |
| Απαγόρευση γνωστοποίησης (*tipping off*) | § 97 | § 52b |
| Τεκμηρίωση και τήρηση αρχείων | § 98 | § 52c |
| Εσωτερικά οργανωτικά μέτρα | § 99 | § 52d |
| Σύστημα καταγγελιών (*Hinweisgebersystem*) | § 100 | § 52e |
| Εποπτεία (*Aufsicht*) | § 101 | § 52f |
| Έλεγχοι (*Prüfungen*) | § 102 | § 52g |
| Εμπειρογνώμονες (*Experten*) | § 103 | § 52h |
| Προσέγγιση της εποπτείας βάσει κινδύνου | § 104 | § 52i |
| **Κυρώσεις / μέτρα** | **§ 105 Abs. 1-4** | **§ 52j** |
| **Ευθύνη νομικών προσώπων** | **§ 105 Abs. 5-8** | **§ 52k** |

Δύο ασυμμετρίες που προκύπτουν από τα πρωτότυπα κείμενα και έχουν πρακτική σημασία: (α) ο BiBuG διαθέτει **αυτοτελές § 51** για τις χώρες που δεν εφαρμόζουν επαρκώς τα διεθνή πρότυπα, το οποίο **επιβάλλει σε κάθε περίπτωση** την εφαρμογή των ενισχυμένων μέτρων του § 50, (β) ο BiBuG **δεν περιέχει την εξαίρεση της νομικής συμβουλής** από την υποχρέωση αναφοράς που προβλέπει το § 96 Abs. 9 WTBG - το § 52a Abs. 9 BiBuG περιέχει μόνο τη ρήτρα άρσης («οι υποχρεώσεις παραμένουν όταν ο επαγγελματίας γνωρίζει ότι ο εντολέας χρησιμοποιεί συνειδητά τη νομική του συμβουλή για ΞΧ/ΧΤ»), χωρίς προηγούμενη διάταξη εξαίρεσης, ενώ το § 48 Abs. 2 BiBuG παραπέμπει στο § 52a Abs. 9. Οι Bilanzbuchhalter δεν απολαμβάνουν, συνεπώς, ισοδύναμο προνόμιο επαγγελματικού απορρήτου έναντι της υποχρέωσης αναφοράς.

Υποστηρικτική νομοθεσία. **Wirtschaftliche Eigentümer Registergesetz (WiEReG)** - BGBl. I Nr. 136/2017 (Μητρώο Πραγματικών Δικαιούχων), το **§ 90 Z 2 WTBG 2017** παραπέμπει ρητά στο § 2 Abs. 1 lit. b WiEReG (πραγματικός δικαιούχος ως μέλος της διοίκησης) και ορίζει ως «κατάλληλο μέτρο» την **αναζήτηση στο Μητρώο κατά το § 11 WiEReG**, ενώ το **§ 91 Abs. 4** επιβάλλει τη λήψη **αποσπάσματος του Μητρώου (§ 9 ή § 10 WiEReG)** στην έναρξη κάθε νέας επιχειρηματικής σχέσης με ημεδαπό φορέα και ισοδύναμου αποδεικτικού για αλλοδαπούς φορείς. Ο BiBuG παραπέμπει επίσης στο WiEReG (§ 43 για τον ορισμό του πραγματικού δικαιούχου, § 46 Z 2 και § 47 Abs. 4). Επίσης **KSW-GWPRL 2017** - εκτελεστικός κανονισμός του Επιμελητηρίου για τον WTBG 2017 - και, για τους λογιστές, η **Bilanzbuchhaltungsberufe-Ausübungsrichtlinie (BB-AR 2014)** της 3.2.2014, της οποίας το **§ 14** εξειδικεύει τη «διαμόρφωση των υποχρεώσεων δέουσας επιμέλειας» (*Ausgestaltung von Sorgfaltspflichten*).

| Επάγγελμα | Νόμος / διατάξεις AML | Αρχή AML | Φύση της αρχής |
|---|---|---|---|
| Wirtschaftsprüfer (ορκωτός ελεγκτής) | WTBG 2017, §§ 87-105 | KSW (Kammer der Wirtschaftstreuhänder) | Αυτορρύθμιση (άρθρο 48 παρ. 9 Οδ. 2015/849) |
| Steuerberater (φοροτεχνικός/ σύμβουλος) | WTBG 2017, §§ 87-105 | KSW (Kammer der Wirtschaftstreuhänder) | Αυτορρύθμιση (άρθρο 48 παρ. 9 Οδ. 2015/849) |
| Bilanzbuchhalter | BiBuG 2014, §§ 43-52k | Wirtschaftskammer Österreich / Bilanzbuchhaltungsbehörde (§ 52f Abs. 1, § 63 Abs. 1) | **Κρατική αρχή** (μεταβιβασθείσα αρμοδιότητα) |
| Buchhalter | BiBuG 2014, §§ 43-52k | Wirtschaftskammer Österreich / Bilanzbuchhaltungsbehörde | **Κρατική αρχή** (μεταβιβασθείσα αρμοδιότητα) |
| Personalverrechner (μισθοδοσία) | BiBuG 2014, §§ 43-52k | Wirtschaftskammer Österreich / Bilanzbuchhaltungsbehörde | **Κρατική αρχή** (μεταβιβασθείσα αρμοδιότητα) |

**Ενωσιακό πακέτο AML (Καν. 2024/1624, Οδ. 2024/1640, AMLA)**. Μέχρι τον Αύγουστο 2026 **δεν εντοπίστηκε αυστριακός νόμος προσαρμογής** στον Κανονισμό (ΕΕ) 2024/1624 ούτε στην Οδηγία (ΕΕ) 2024/1640. Η διαπίστωση αυτή επιβεβαιώνεται και από τον ίδιο τον κατάλογο τροποποιήσεων των δύο νόμων. Η τελευταία τροποποίηση του WTBG (BGBl. I Nr. 6/2026) αφορά την CSRD και η τελευταία του BiBuG (BGBl. I Nr. 50/2025) την ελευθερία της πληροφόρησης. Συνεπώς, για τους εξωτερικούς λογιστές, φοροτεχνικούς και ελεγκτές εξακολουθεί να ισχύει αποκλειστικά το εθνικό τομεακό δίκαιο (WTBG 2017 / BiBuG 2014) **έως τις 10.7.2027**, οπότε ο Κανονισμός καθίσταται άμεσα εφαρμοστέος και η Οδηγία 2024/1640 πρέπει να έχει μεταφερθεί.

**Εποπτική/Αρμόδια Αρχή & FIU/ΜΧΠ**

Η Αυστρία εφαρμόζει **δύο διαφορετικά εποπτικά μοντέλα**, ανάλογα με το επάγγελμα - η διάκριση αυτή είναι ουσιώδης και συχνά συγχέεται:

- **Steuerberater και Wirtschaftsprüfer**. Μοντέλο **αυτορρύθμισης**. Κατά το **§ 101 Abs. 1 WTBG 2017**, «*Die Aufsicht … obliegt der Kammer der Wirtschaftstreuhänder … Die Kammer der Wirtschaftstreuhänder ist zuständige Behörde im Sinne des Art. 48 der Geldwäsche-RL*» - το Επιμελητήριο (**Kammer der Steuerberater:innen und Wirtschaftsprüfer:innen, KSW**) ορίζεται δηλαδή **ρητά από τον νόμο ως η αρμόδια αρχή του άρθρου 48 της Οδηγίας**, στο πλαίσιο των καθηκόντων του § 152 Abs. 2 Z 4. Στην εποπτεία υπάγονται όλοι όσοι ασκούν το επάγγελμα **αυτοτελώς, στο όνομά τους και για λογαριασμό τους**, **εξαιρούνται** όσοι έχουν θέσει την άδειά τους σε αδράνεια κατά το § 85 (§ 101 Abs. 2). Οι αποφάσεις λαμβάνονται από ειδική **Επιτροπή Εποπτείας (*Ausschuss für die Aufsicht*, § 101 Abs. 4 σε συνδυασμό με § 159 Abs. 4)**, η οποία απαρτίζεται από πρόεδρο, αναπληρωτή και **τρία μέλη με αναπληρωματικά**, βρίσκεται σε απαρτία με τον πρόεδρο ή τον αναπληρωτή και δύο τουλάχιστον μέλη, τα δε μέλη πρέπει να διαθέτουν **τουλάχιστον πενταετή άσκηση** του επαγγέλματος. Διεύθυνση. Am Belvedere 10/Top 4, 1100 Βιέννη, τηλ. +43 1 811 73-0, https://ksw.or.at (σελίδα AML: https://ksw.or.at/berufsrecht/geldwaeschepraevention/).
- **Bilanzbuchhalter, Buchhalter και Personalverrechner**. **Δεν** πρόκειται για αυτορρύθμιση, και τούτο προκύπτει από το ίδιο το κείμενο του νόμου. Κατά το **§ 52f Abs. 1 BiBuG 2014**, η εποπτεία ανήκει στο **Wirtschaftskammer Österreich (WKÖ)**, το οποίο «*ist zuständige Behörde im Sinne des Art. 48 der Geldwäsche-RL*». Κατά δε το **§ 63 Abs. 1 BiBuG 2014**, τα καθήκοντα του νόμου ασκούνται «*im übertragenen Wirkungsbereich*» (μεταβιβασθείσα αρμοδιότητα) από το WKÖ, ενώ «*Bei ihrer Wahrnehmung ist der Präsident der Wirtschaftskammer Österreich Behörde im Sinne dieses Gesetzes und an die Weisungen des Bundesministers … gebunden*» - ο **Πρόεδρος του WKÖ είναι η «Αρχή» και δεσμεύεται από τις εντολές του αρμόδιου Ομοσπονδιακού Υπουργού**, στοιχείο ασυμβίβαστο με την έννοια της επαγγελματικής αυτοδιοίκησης. Σύμφωνα με το § 63 Abs. 3 εφαρμόζεται ο Γενικός Κώδικας Διοικητικής Διαδικασίας (AVG). Η αρχή αυτή - γνωστή στην πράξη ως **Bilanzbuchhaltungsbehörde** - διενεργεί ελέγχους και **επιβάλλει η ίδια τις διοικητικές κυρώσεις των §§ 52j και 52k BiBuG 2014**, https://www.wko.at/bilanzbuchhaltungsbehoerde.
- **Κρίσιμη διάκριση**. Η **FMA (Finanzmarktaufsicht) ΔΕΝ** εποπτεύει τους εξωτερικούς λογιστές και φοροτεχνικούς - η αρμοδιότητά της βάσει FM-GwG περιορίζεται στον χρηματοπιστωτικό τομέα. Ούτε ο WTBG ούτε ο BiBuG αναθέτουν οποιαδήποτε αρμοδιότητα AML στην FMA.
- **Ρόλος της Abschlussprüferaufsichtsbehörde (APAB)**. Κατά το **§ 102 Abs. 4 WTBG**, οι εγγεγραμμένοι στο δημόσιο μητρώο του § 52 APAG **εξαιρούνται από τους μη αφορμώμενους (*anlassunabhängig*) ελέγχους**, αντ' αυτού η APAB υποχρεούται να **γνωστοποιεί εγγράφως στην KSW** κάθε παράβαση των διατάξεων AML που διαπιστώνει κατά τους ελέγχους ποιότητας (§ 24 APAG), τους ειδικούς ελέγχους (§ 38 Abs. 2 Z 2 APAG), τις επιθεωρήσεις (§ 43 APAG) ή τις έρευνες (§ 61 APAG).
- **FIU / ΜΧΠ**. Οι αναφορές ύποπτων συναλλαγών υποβάλλονται στη **Geldwäschemeldestelle (A-FIU)**, που εδρεύει στο Bundeskriminalamt (Josef Holaubek-Platz 1, 1090 Βιέννη, A-FIU@bmi.gv.at) και ορίζεται στο § 87 Abs. 2 Z 11 WTBG με παραπομπή στο **§ 4 Abs. 2 Z 1 και 2 του Bundeskriminalamt-Gesetzes (BKA-G), BGBl. I Nr. 22/2002** - **όχι** στο εποπτικό επιμελητήριο. Η υποβολή γίνεται υποχρεωτικά μέσω της πλατφόρμας **goAML**, με πρόσβαση μέσω του Unternehmensserviceportal (USP) και ταυτοποίηση με ID Austria, **από 1.4.2021**. Ο νόμος απαιτεί «*ein geläufiges elektronisches Format unter Verwendung der durch die Geldwäschemeldestelle festgelegten, sicheren Kommunikationskanäle*» (§ 96 Abs. 1 τελευταίο εδάφιο).
- **Αμφίδρομη ροή πληροφοριών**. Κατά το **§ 101 Abs. 5 WTBG** (και § 52f Abs. 4 BiBuG), η εποπτική αρχή οφείλει να ενημερώνει **αμελλητί (*umgehend*)** τη Geldwäschemeldestelle όταν κατά τους ελέγχους αποκαλύπτει γεγονότα που ενδέχεται να συνδέονται με ΞΧ/ΧΤ. Αντιστρόφως, κατά το **§ 96 Abs. 15**, η A-FIU οφείλει να παρέχει στους επαγγελματίες πρόσβαση σε επίκαιρες πληροφορίες για μεθόδους ΞΧ/ΧΤ και ενδείξεις ύποπτων συναλλαγών, καθώς και **έγκαιρη ανατροφοδότηση** για την αποτελεσματικότητα των αναφορών τους.

**Δέουσα επιμέλεια (κανονική/απλουστευμένη/ενισχυμένη)**

**Γενεσιουργές περιστάσεις (§ 89 WTBG 2017 / § 45 BiBuG)**. Η δέουσα επιμέλεια τηρείται «*auf risikobasierter Grundlage*» σε τέσσερις περιπτώσεις, τις οποίες ο νόμος απαριθμεί εξαντλητικά: (1) σύναψη επιχειρηματικής σχέσης, (2) εκτέλεση **περιστασιακής συναλλαγής**, (3) **υπόνοια** ξεπλύματος ή χρηματοδότησης τρομοκρατίας, **ανεξαρτήτως τυχόν εξαιρέσεων, απαλλαγών ή κατωφλίων**, (4) αμφιβολίες ως προς την ορθότητα ή την καταλληλότητα των στοιχείων ταυτοποίησης που έχουν ήδη ληφθεί.

**Το κατώφλι των 15.000 € δεν βρίσκεται στο § 89**, αλλά στον ορισμό του **§ 87 Abs. 2 Z 10 WTBG 2017** (και, πανομοιότυπα, στο § 43 BiBuG): «*gelegentliche Transaktion*» είναι η συναλλαγή **εκτός επιχειρηματικής σχέσης που ανέρχεται σε 15.000 EUR ή περισσότερο**, «*ανεξαρτήτως του αν εκτελείται σε μία ή σε περισσότερες πράξεις μεταξύ των οποίων*

*φαίνεται να υπάρχει σύνδεση*» - ο κανόνας κατά της κατάτμησης ενσωματώνεται δηλαδή στον ίδιο τον ορισμό. Ορίζεται επίσης η «επιχειρηματική σχέση» (§ 87 Abs. 2 Z 8) ως κάθε ενέργεια του επαγγελματία για τρίτον **πέραν της δωρεάν πρώτης συμβουλής**, εφόσον αναμένεται ορισμένη διάρκεια, και η «υπόνοια» (Z 7) ως **βάσιμη υπόνοια που υπερβαίνει την απλή εικασία**.

**Έκταση της δέουσας επιμέλειας (§ 90 WTBG 2017 / § 46 BiBuG)** - έξι υποχρεώσεις, εφαρμοζόμενες υπό το πρίσμα της προσέγγισης βάσει κινδύνου:

- **Z 1** - εξακρίβωση και επαλήθευση της ταυτότητας του εντολέα βάσει εγγράφων, δεδομένων ή πληροφοριών από **αξιόπιστη και ανεξάρτητη πηγή, περιλαμβανομένων ηλεκτρονικών μέσων ταυτοποίησης**. Η KSW υποχρεούται να καθορίσει **με κανονισμό** τις προϋποθέσεις της **ηλεκτρονικής ταυτοποίησης (Online-Identifikation)**, ιδίως απαιτήσεις ασφάλειας δεδομένων, ασφάλειας έναντι πλαστογραφίας, ιδιοτήτων των προσώπων που τη διενεργούν και μέτρα πρόληψης καταχρήσεων.
- **Z 2** - εξακρίβωση της ταυτότητας του **πραγματικού δικαιούχου** και λήψη κατάλληλων μέτρων επαλήθευσης. Επί νομικών προσώπων, trusts, εταιρειών, ιδρυμάτων και παρόμοιων νομικών μορφωμάτων περιλαμβάνονται κατάλληλα μέτρα **κατανόησης της δομής ιδιοκτησίας και ελέγχου**. Αν ο εντοπισθείς πραγματικός δικαιούχος είναι **μέλος της διοίκησης κατά το § 2 Abs. 1 lit. b WiEReG**, τηρούνται πρόσθετα αρχεία για τα ληφθέντα μέτρα και για τυχόν δυσχέρειες. Κατάλληλο μέτρο συνιστά η **αναζήτηση στο Μητρώο Πραγματικών Δικαιούχων κατά το § 11 WiEReG**.
- **Z 3** - εξακρίβωση και επαλήθευση της ταυτότητας του **εκπροσώπου** του εντολέα και βεβαίωση περί της ισχύουσας εξουσίας εκπροσώπησης.
- **Z 4** - αξιολόγηση και, εφόσον απαιτείται, συλλογή πληροφοριών για τον **σκοπό και την επιδιωκόμενη φύση** της επιχειρηματικής σχέσης.
- **Z 5** - **συνεχής παρακολούθηση της επιχειρηματικής σχέσης** (*kontinuierliche Überwachung der Geschäftsbeziehung*), περιλαμβανομένης της εξέτασης των συναλλαγών ώστε να συνάδουν με τις γνώσεις για τον εντολέα, τη δραστηριότητα και το προφίλ κινδύνου του - **«einschließlich erforderlichenfalls der Herkunft der Mittel»**, δηλαδή, όπου απαιτείται, και την προέλευση των κεφαλαίων - καθώς και διασφάλιση της επικαιροποίησης των εγγράφων και δεδομένων.
- **Z 6** - θέσπιση και εφαρμογή **κατάλληλων συστημάτων διαχείρισης κινδύνου, περιλαμβανομένων διαδικασιών βάσει κινδύνου, για τον εντοπισμό PEP** στο πρόσωπο του εντολέα ή του πραγματικού δικαιούχου, επί σχέσεων με PEP απαιτείται **έγκριση της ανώτερης διοίκησης (*Führungsebene*) πριν από τη σύναψη ή τη συνέχιση** της σχέσης.

Είναι επομένως ακριβές ότι η συνεχής παρακολούθηση εδράζεται στο **§ 90 Z 5 WTBG 2017** (και § 46 Z 5 BiBuG), το **§ 90 Z 6** αφορά διαφορετικό αντικείμενο (συστήματα εντοπισμού PEP). Επισημαίνεται ότι το § 90 **δεν διαρθρώνεται σε παραγράφους (*Absätze*) αλλά απευθείας σε αριθμούς (*Ziffern*)** - η παραπομπή «§ 90 Abs. 1 Z 5» είναι τυπικά εσφαλμένη, ορθή είναι η παραπομπή «**§ 90 Z 5**».

**Χρονικά κριτήρια (§ 91 WTBG / § 47 BiBuG)**. Η επαλήθευση της ταυτότητας εντολέα και πραγματικού δικαιούχου (§ 90 Z 1 και Z 2) διενεργείται **πριν** από τη σύναψη της σχέσης ή την εκτέλεση της συναλλαγής (Abs. 1). Κατ' εξαίρεση, **επί χαμηλού κινδύνου**, μπορεί να ολοκληρωθεί **κατά τη διάρκεια της σύναψης**, εφόσον τούτο είναι αναγκαίο για να μη διακοπεί η ομαλή ροή των εργασιών, οπότε οι διαδικασίες ολοκληρώνονται **το συντομότερο δυνατόν μετά την πρώτη επαφή** (Abs. 2). Οι υποχρεώσεις εφαρμόζονται **και στους υφιστάμενους εντολείς** σε κατάλληλο χρόνο και βάσει κινδύνου, και εκπληρώνονται **αμελλητί (*umgehend*)** όταν μεταβάλλονται ουσιώδεις περιστάσεις ή όταν ο επαγγελματίας υποχρεούται εκ του νόμου να επικοινωνήσει με τον εντολέα εντός του ημερολογιακού έτους για έλεγχο των στοιχείων του πραγματικού δικαιούχου (Abs. 3). Το **Abs. 4** επιβάλλει τη λήψη **αποσπάσματος του Μητρώου WiEReG** στην έναρξη κάθε νέας σχέσης, και ισοδύναμου αποδεικτικού εγγραφής για αλλοδαπές εταιρείες, trusts και ιδρύματα, εφόσον υπάγονται σε μητρώο σύμφωνο με τα άρθρα 30 ή 31 της Οδηγίας.

**Αδυναμία εκπλήρωσης (§ 92 WTBG / § 48 BiBuG)**. Αν δεν είναι δυνατή η εκπλήρωση των υποχρεώσεων του § 90 Z 1, Z 2 και Z 4, **απαγορεύεται** η σύναψη σχέσης ή η εκτέλεση συναλλαγής και οι **υφιστάμενες σχέσεις τερματίζονται**, ο επαγγελματίας οφείλει επιπλέον να **εξετάσει την υποβολή αναφοράς** κατά το § 96 Abs. 3. Σύμφωνα με το § 92 Abs. 2, ο κανόνας αυτός **δεν εφαρμόζεται** όταν συντρέχουν οι προϋποθέσεις της εξαίρεσης νομικής συμβουλής του § 96 Abs. 9.

**Απλουστευμένη δέουσα επιμέλεια (§ 93 WTBG 2017 / § 49 BiBuG)**. Το § 93 είναι **αμιγώς βασισμένο στον κίνδυνο και δεν περιέχει κλειστό κατάλογο εξαιρέσεων**. Κατά το **Abs. 1**, αν ο επαγγελματίας διαπιστώσει **στο πλαίσιο της γενικής του εξέτασης κινδύνου** ότι σε ορισμένους τομείς υφίσταται μόνο χαμηλότερος κίνδυνος, μπορεί κατ' αρχήν να εφαρμόσει απλουστευμένη δέουσα επιμέλεια στις σχέσεις των τομέων αυτών - αλλά **πριν από την εφαρμογή οφείλει να βεβαιωθεί ότι η συγκεκριμένη σχέση ή συναλλαγή συνδέεται πράγματι με χαμηλότερο κίνδυνο**. Κατά το **Abs. 2**, η KSW υποχρεούται να καθορίσει τους πιθανούς παράγοντες χαμηλότερου κινδύνου **με Ausübungsrichtlinie κατά το § 72**, με βάση τρία είδη κινδύνου: (1) κίνδυνος εντολέα, (2) κίνδυνος προϊόντος, υπηρεσίας, συναλλαγής ή **διαύλου διανομής**, (3) γεωγραφικός κίνδυνος. Κατά το **Abs. 3**, η KSW μπορεί επιπλέον, υπό την ιδιότητά της ως εποπτικής αρχής, να ορίσει είδη επιχειρηματικών σχέσεων που, λόγω περιορισμένου εύρους δραστηριότητας, θεωρούνται χαμηλού κινδύνου. Κατηγορίες όπως οι εισηγμένες εταιρείες, οι δημόσιες αρχές ή τα εποπτευόμενα πιστωτικά ιδρύματα αποτελούν **ενδεικτικούς παράγοντες του Παραρτήματος II** της Οδηγίας - **όχι νόμιμες εξαιρέσεις** από τη δέουσα επιμέλεια. Ακόμη και επί SDD, η βασική ταυτοποίηση και η συνεχής παρακολούθηση εξακολουθούν να οφείλονται, απλώς με μικρότερη ένταση επαλήθευσης.

**Ενισχυμένη δέουσα επιμέλεια (§ 94 WTBG 2017 / § 50 BiBuG)**. Το **Abs. 1** απαριθμεί πέντε υποχρεωτικές περιπτώσεις, με την ακόλουθη ακριβή σειρά. **Z 1** όλες οι σύνθετες ή ασυνήθιστα μεγάλες συναλλαγές, τα ασυνήθιστα μοτίβα συναλλαγών και οι συναλλαγές χωρίς προφανή οικονομικό ή νόμιμο σκοπό, **Z 2** σχέσεις και συναλλαγές στις οποίες εμπλέκονται **τρίτες χώρες υψηλού κινδύνου κατά τον κατ' εξουσιοδότηση Καν. (ΕΕ) 2016/1675**, **Z 3** όλες οι περιπτώσεις που ορίζει η **KSW κατά το Abs. 4**, **Z 4** συναλλαγές με ή σχέσεις προς **πολιτικά εκτεθειμένα πρόσωπα (PEP)**, μέλη της οικογένειάς τους και στενούς συνεργάτες, **Z 5** λοιπές περιπτώσεις αυξημένου κινδύνου που εντοπίζει ο ίδιος ο επαγγελματίας. Κατά το **Abs. 2**, όλες οι περιπτώσεις υποβάλλονται **σε κάθε περίπτωση** σε ενισχυμένο έλεγχο, ενώ επί σύνθετων ή ασυνήθιστα μεγάλων συναλλαγών διερευνώνται ιδίως το υπόβαθρο και ο σκοπός τους με κατάλληλα μέσα.

Για τα **PEP (Abs. 3)** λαμβάνονται κατάλληλα μέτρα προσδιορισμού της **προέλευσης της περιουσίας ή των κεφαλαίων** και η σχέση υποβάλλεται σε **ενισχυμένη διαρκή παρακολούθηση**, μετά την παύση της ιδιότητας, ο κίνδυνος συνεκτιμάται **επί τουλάχιστον δώδεκα μήνες** και λαμβάνονται κατάλληλα μέτρα βάσει κινδύνου **έως ότου κριθεί ότι δεν υφίσταται πλέον κίνδυνος ειδικός για PEP** - η προθεσμία των 12 μηνών είναι δηλαδή **ελάχιστη, όχι απόλυτη**.

Για τις **τρίτες χώρες υψηλού κινδύνου (Abs. 5)** ο νόμος απαριθμεί έξι δεσμευτικά μέτρα: (1) συλλογή πρόσθετων πληροφοριών για τον εντολέα και τους πραγματικούς δικαιούχους, (2) πρόσθετες πληροφορίες για την επιδιωκόμενη φύση της σχέσης, (3) πληροφορίες για την **προέλευση των κεφαλαίων και της περιουσίας** εντολέα και πραγματικών δικαιούχων, (4) πληροφορίες για τους **λόγους** των σχεδιαζόμενων ή εκτελεσθεισών συναλλαγών, (5) **έγκριση της ανώτερης διοίκησης** για τη σύναψη ή συνέχιση της σχέσης, (6) **ενισχυμένη συνεχής παρακολούθηση** με αύξηση της συχνότητας και των διαστημάτων των ελέγχων και πρόσθετη επιλογή μοτίβων συναλλαγών προς περαιτέρω εξέταση. Κατά το **Abs. 6**, η KSW θεσπίζει με κανονισμό πρόσθετα μέτρα κατά την έννοια του άρθρου 18α παρ. 2 της Οδηγίας, λαμβάνοντας υπόψη αξιολογήσεις διεθνών οργανισμών και ενημερώνοντας προηγουμένως την Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Κατά το **Abs. 7**, υποκαταστήματα και κατά πλειοψηφία ελεγχόμενες θυγατρικές σε τρίτες χώρες υψηλού κινδύνου **δεν υπόκεινται αυτομάτως** σε EDD, εφόσον εφαρμόζουν απαρέγκλιτα τις πολιτικές ομίλου του § 99 και ο χειρισμός γίνεται βάσει κινδύνου.

Επισήμανση. Οι «σχέσεις χωρίς φυσική παρουσία» (μη αυτοπρόσωπη ταυτοποίηση) **δεν αποτελούν αυτοτελή υποχρεωτική περίπτωση EDD** κατά το § 94 WTBG 2017, είναι **παράγοντας δυνητικά υψηλότερου κινδύνου** του Παραρτήματος III της Οδηγίας (ΕΕ) 2015/849, τον οποίο ο επαγγελματίας συνεκτιμά στην ανάλυση κινδύνου - άλλωστε το § 90 Z 1 **ρητά επιτρέπει** την ηλεκτρονική ταυτοποίηση υπό τις προϋποθέσεις κανονισμού της KSW.

**Ειδικώς για τους λογιστές - § 51 BiBuG 2014**. Επί σχέσεων και συναλλαγών με πρόσωπα από και σε χώρες που έχουν εφαρμόσει **ανεπαρκώς τα διεθνώς αναγνωρισμένα πρότυπα** ή που εκ φύσεως ενέχουν αυξημένο κίνδυνο, ο επαγγελματίας οφείλει να επιδεικνύει **ιδιαίτερη προσοχή και να εφαρμόζει σε κάθε περίπτωση τα ενισχυμένα μέτρα του § 50**, εφόσον δεν διαπιστώνεται προφανής οικονομικός ή αναγνωρίσιμος νόμιμος σκοπός, διερευνά κατά το δυνατόν το υπόβαθρο και τον σκοπό τους. Ο WTBG δεν περιέχει αντίστοιχη αυτοτελή διάταξη.

**Εκτέλεση μέσω τρίτων (§ 95 WTBG / § 52 BiBuG)**. Επιτρέπεται η ανάθεση σε τρίτους **μόνο** των υποχρεώσεων του § 90 Z 1 έως 3, ενώ η **τελική ευθύνη παραμένει στον επαγγελματία**. Ο τρίτος πρέπει να είναι υπόχρεος κατά το άρθρο 2 της Οδηγίας και να υπόκειται σε ισοδύναμες υποχρεώσεις και εποπτεία (Abs. 2), για τρίτους με έδρα σε κράτος-μέλος οι προϋποθέσεις τεκμαίρονται πληρούμενες, ενώ **τρίτοι με έδρα σε χώρες υψηλού κινδύνου δεν τις πληρούν**, εκτός αν πρόκειται για υποκαταστήματα ή θυγατρικές που

εφαρμόζουν απαρέγκλιτα τις πολιτικές ομίλου (Abs. 3). Ο επαγγελματίας οφείλει να εξασφαλίζει ότι ο τρίτος προσκομίζει **αμελλητί** αντίγραφα των κρίσιμων δεδομένων ταυτοποίησης, περιλαμβανομένων στοιχείων από υπηρεσίες εμπιστοσύνης του Καν. (ΕΕ) 910/2014 (eIDAS).

**Γενικές υποχρεώσεις**

- **Εκτίμηση κινδύνου (§ 88 WTBG 2017 / § 44 BiBuG 2014)**. Κατά το **Abs. 1**, όλες οι υποχρεώσεις του κεφαλαίου εκπληρώνονται **βάσει κινδύνου**, ως «κίνδυνος» ορίζεται ρητά **ο κίνδυνος κατάχρησης των υπηρεσιών του επαγγελματία** για σκοπούς ΞΧ/ΧΤ. Κατά το **Abs. 2**, η εκπλήρωση βάσει κινδύνου απαιτεί **ποιοτική εκτίμηση κινδύνου (*qualitative Risikobeurteilung*)**, στην οποία ενσωματώνονται τόσο οι **υφιστάμενες αναλύσεις κινδύνου της ΕΕ και της Δημοκρατίας της Αυστρίας** όσο και οι **παράγοντες κινδύνου των Παραρτημάτων 1 έως 3 της Οδηγίας**, εφόσον είναι κρίσιμοι για τη συγκεκριμένη δραστηριότητα. Κατά το **Abs. 3**, η τεκμηρίωση των στρατηγικών, ελέγχων και διαδικασιών λαμβάνει υπόψη **έξι στοιχεία**. Μέγεθος και πολυπλοκότητα του γραφείου, διάρκεια και είδος της παρεχόμενης υπηρεσίας, πρόσωπο του εντολέα ή του πραγματικού δικαιούχου, δομή της πελατείας και περιοχές στις οποίες παρέχονται οι υπηρεσίες. Ο νόμος **δεν απαριθμεί «τέσσερις διαστάσεις»**, η δική του ταξινόμηση, όπως εμφανίζεται στα §§ 93 Abs. 2 και 94 Abs. 4, είναι **τριμερής** (κίνδυνος εντολέα, κίνδυνος προϊόντος, υπηρεσίας, συναλλαγής ή **διαύλου διανομής**, γεωγραφικός κίνδυνος) και καλύπτει τις κατηγορίες παραγόντων των Παραρτημάτων I-III. Επίσης, **καμία ελάχιστη ετήσια συχνότητα επικαιροποίησης δεν προβλέπεται**. Το **§ 104 Abs. 3 WTBG** (και § 52i Abs. 3 BiBuG) ορίζει ότι νέα αξιολόγηση διενεργείται «*in regelmäßigen Abständen und bei Eintritt wichtiger Ereignisse*» - σε τακτά διαστήματα και επί σημαντικών γεγονότων, ως τέτοια δε θεωρούνται ιδίως οι **μεταβολές στη σύνθεση της διοίκησης και εκπροσώπησης ή στη δραστηριότητα** του επαγγελματία. Ο επαγγελματίας υποχρεούται να **διαβιβάζει την εκτίμηση κινδύνου του στην εποπτική αρχή κατόπιν αιτήματος**.
- **Εσωτερικές διαδικασίες / υπεύθυνος συμμόρφωσης (§ 99 WTBG 2017 / § 52d BiBuG)**. Κατά το **Abs. 1 Z 1**, θεσπίζονται κατάλληλες στρατηγικές και διαδικασίες για: (α) την τήρηση της δέουσας επιμέλειας, **περιλαμβανομένων μέτρων για νέα προϊόντα, πρακτικές και τεχνολογίες**, (β) τις αναφορές υπόνοιας, (γ) την τήρηση αρχείων, (δ) την αξιολόγηση και διαχείριση κινδύνου ως προς σχέσεις και συναλλαγές, (ε) κατάλληλα συστήματα ελέγχου και πληροφόρησης εντός του γραφείου. Κατά το **Abs. 1 Z 2**, ως προς το προσωπικό: (α) **έλεγχος ήδη κατά την πρόσληψη** υπό το πρίσμα ΞΧ/ΧΤ, (β) **αποδεδειγμένη εξοικείωση** με τις διατάξεις πρόληψης, (γ) εκπαίδευση σε **ειδικά προγράμματα διαρκούς επιμόρφωσης**. Κατά το **Abs. 2**, ορίζεται **ειδικός υπεύθυνος (*besonderer Beauftragter*) εφόσον αυτό απαιτείται** από τη φύση και το εύρος της δραστηριότητας - δεν πρόκειται για καθολική υποχρέωση, όταν όμως ορίζεται, ο νόμος απαιτεί να **λογοδοτεί αποκλειστικά στο διοικητικό όργανο και να αναφέρεται απευθείας σε αυτό χωρίς ενδιάμεσα επίπεδα**, να έχει **ελεύθερη πρόσβαση σε όλες τις πληροφορίες, δεδομένα, αρχεία και συστήματα**, επαρκείς εξουσίες επιβολής, να μπορεί να ασκεί τα καθήκοντά του **ανά πάσα στιγμή επιτόπου**, και να διαθέτει **επαρκή επαγγελματικά προσόντα, γνώσεις και εμπειρία (τεχνική καταλληλότητα) καθώς και αξιοπιστία και ακεραιότητα (προσωπική αξιοπιστία)**. Κατά το **Abs. 3**, ορίζεται επιπλέον, «*soweit angebracht*», **μέλος του διοικητικού οργάνου** αρμόδιο για τη συμμόρφωση. Κατά το **Abs. 4**, οι λεπτομέρειες καθορίζονται με κανονισμό της KSW. Τα **Abs. 5 έως 8** επιβάλλουν **πολιτικές σε επίπεδο ομίλου** (περιλαμβανομένων πολιτικών προστασίας δεδομένων και ανταλλαγής πληροφοριών εντός του ομίλου), συμμόρφωση των εγκαταστάσεων σε άλλα κράτη-μέλη με το δίκαιο του κράτους υποδοχής, εφαρμογή του αυστριακού επιπέδου προστασίας σε τρίτες χώρες με χαμηλότερες απαιτήσεις - και, εφόσον τα πρόσθετα μέτρα δεν επαρκούν, **υποχρέωση της KSW να επιβάλει εποπτικά μέτρα έως και την παύση των εργασιών του ομίλου στην τρίτη χώρα**. Σημειώνεται ότι ο όρος «**Kanzleileitfaden**» (εγχειρίδιο γραφείου) **δεν απαντά στον νόμο**, αποτελεί όρο της πρακτικής και όχι νομοθετική απαίτηση.
- **Σύστημα καταγγελιών (§ 100 WTBG 2017 / § 52e BiBuG)**. Στην KSW (αντιστοίχως στην Behörde) λειτουργεί **διαδικτυακό σύστημα καταγγελιών** μέσω του οποίου αναφέρονται, **και ανώνυμα**, παραβάσεις των υποχρεώσεων των **§§ 88 έως 99** (§§ 44 έως 52d BiBuG). Με κανονισμό ρυθμίζονται ο τρόπος υποβολής, η επακολουθούσα διαδικασία, η **προστασία του καταγγέλλοντος από νομικές και πραγματικές κυρώσεις, δυσμενείς μεταχειρίσεις και διακρίσεις**, τα δικαιώματα του καταγγελλομένου, η προστασία δεδομένων και το εύρος τυχόν εξαιρέσεων από την εμπιστευτικότητα (Abs. 2). Κατά το **Abs. 3**, με κανονισμό καθορίζεται σε ποιον βαθμό οι επαγγελματίες οφείλουν να θεσπίσουν **εσωτερικά συστήματα καταγγελιών**. Κατά το **Abs. 4**, η υποβολή καταγγελίας **δεν συνιστά παραβίαση περιορισμού γνωστοποίησης και δεν επάγεται ευθύνη**, ακόμη και αν ο καταγγέλλων δεν γνώριζε επακριβώς την υποκείμενη παράβαση ή αν τελικά δεν τελέστηκε παράνομη πράξη.
- **Τήρηση αρχείων (§ 98 WTBG 2017 / § 52c BiBuG 2014)**. Το ακριβές κείμενο και των δύο διατάξεων είναι πανομοιότυπο. Η προθεσμία είναι **«zumindest fünf Jahre nach dem letzten Geschäftsfall bzw. nach der Durchführung einer Transaktion»**, δηλαδή **τουλάχιστον πέντε έτη από την τελευταία επιχειρηματική πράξη ή από τη διενέργεια της συναλλαγής** - και όχι, όπως συχνά αποδίδεται, «από τη λήξη της επιχειρηματικής σχέσης». Τηρούνται **τέσσερις ακριβώς κατηγορίες εγγράφων**: (1) έγγραφα που εξυπηρετούν την εκπλήρωση της δέουσας επιμέλειας, (2) **παραστατικά και αρχεία συναλλαγών**, (3) έγγραφα που καταρτίστηκαν σε σχέση με **υποβληθείσες αναφορές υπόνοιας**, (4) έγγραφα σχετικά με την **ταξινόμηση κινδύνου του εντολέα**. Κατά το **Abs. 2**, μετά την πάροδο της προθεσμίας **διαγράφονται υποχρεωτικά όλα τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα** που υποβλήθηκαν σε επεξεργασία αποκλειστικά για τους σκοπούς του νόμου, εκτός αν άλλες ομοσπονδιακές διατάξεις επιβάλλουν ή επιτρέπουν μεγαλύτερη περίοδο. **Καμία διαγραφή δεν επιτρέπεται** μέχρι την αμετάκλητη περάτωση εκκρεμούς προδικασίας, κύριας δίκης ή διαδικασίας ενδίκων μέσων για τα αδικήματα των **§§ 165, 278a, 278b, 278c, 278d ή 278e StGB** (ξέπλυμα, εγκληματική οργάνωση, τρομοκρατική οργάνωση, τρομοκρατικές πράξεις, χρηματοδότηση τρομοκρατίας, εκπαίδευση τρομοκρατών), **εφόσον ο επαγγελματίας έχει λάβει αποδεδειγμένα γνώση αυτών** - η τελευταία αυτή προϋπόθεση («*wenn der Berufsberechtigte davon nachweislich Kenntnis erlangt hat*») είναι ουσιώδης και συνήθως παραλείπεται. Χωριστά, το **§ 96 Abs. 4** επιβάλλει την τήρηση, επί **πέντε έτη** μετά τη λήξη της σχέσης ή τη διενέργεια της περιστασιακής συναλλαγής, αρχείων για τη **μη εκτέλεση** ύποπτων συναλλαγών.
- **Εκπαίδευση (§ 99 Abs. 1 Z 2 lit. c WTBG 2017 / § 52d Abs. 1 Z 2 lit. c BiBuG)**. Το προσωπικό που απασχολείται στο γραφείο εκπαιδεύεται σε **ειδικά προγράμματα διαρκούς επιμόρφωσης** (*in besonderen Fortbildungsprogrammen zu schulen*). **Ο νόμος δεν ορίζει ούτε συχνότητα ούτε ελάχιστη διάρκεια**, η διατύπωση «τουλάχιστον ετησίως» δεν προκύπτει από τον WTBG 2017. Η εξειδίκευση γίνεται στους κανονισμούς άσκησης του επαγγέλματος. Η **KSW-GWPRL 2017** (Steuerberater/Wirtschaftsprüfer) και η **Bilanzbuchhaltungs-Ausübungsrichtlinie 2014 (BB-AR 2014), § 14** (Bilanzbuchhalter/Buchhalter/Personalverrechner) διαμορφώνουν την υποχρέωση ως **διαρκή και τακτική κατάρτιση** (*laufend / regelmäßig*), **ανάλογα με τον κίνδυνο και το μέγεθος του γραφείου**, με απαίτηση **πλήρους τεκμηρίωσης και τήρησης αρχείου συμμετοχής**. Δεν υφίσταται επομένως καθολική νομοθετική απαίτηση «ετήσιας εκπαίδευσης του προσωπικού», αλλά υποχρέωση **τακτικής και τεκμηριωμένης κατάρτισης βάσει κινδύνου**. Ρητή ετήσια απαίτηση (*mindestens jährlich*) ο νόμος θέτει **αποκλειστικά για τους ειδικούς εμπειρογνώμονες ελέγχου**. Κατά το **§ 103 Abs. 2 WTBG** (και **§ 52h Abs. 2 BiBuG**), προϋπόθεση διορισμού ως **εμπειρογνώμονα ελέγχου** είναι η απόδειξη σχετικής εκπαίδευσης επαρκούς έκτασης στον τομέα της πρόληψης ΞΧ/ΧΤ **το πολύ ένα έτος πριν από τον διορισμό**. Σε κάθε περίπτωση, η εκπαίδευση τεκμηριώνεται με ημερομηνίες, περιεχόμενο και συμμετέχοντες, καθώς το § 99 Abs. 1 Z 2 lit. b απαιτεί **αποδεδειγμένη** (*nachweislich*) εξοικείωση του προσωπικού.
- **Αναφορές ύποπτων συναλλαγών (§ 96 WTBG 2017 / § 52a BiBuG)**. Κατά το **Abs. 1**, ο επαγγελματίας ενημερώνει **αυτοβούλως και αμελλητί («umgehend»)** - ο νόμος χρησιμοποιεί τον όρο *umgehend* και όχι *unverzüglich* - τη Geldwäschemeldestelle όταν, κατά την άσκηση της δραστηριότητάς του, **λαμβάνει γνώση ή έχει υπόνοια** ότι κεφάλαια, **ανεξαρτήτως ποσού («unabhängig vom betreffenden Betrag»)**, προέρχονται από εγκληματικές δραστηριότητες ή συνδέονται με χρηματοδότηση τρομοκρατίας. Οφείλει επίσης να ανταποκρίνεται **αμελλητί** σε αιτήματα της FIU για πρόσθετες πληροφορίες, ακόμη και **χωρίς προηγούμενη αναφορά** (Abs. 2). Κατά το **Abs. 3**, εξετάζει την υποβολή αναφοράς όταν αδυνατεί να εκπληρώσει τις υποχρεώσεις ταυτοποίησης εντολέα ή πραγματικού δικαιούχου ή αξιολόγησης του σκοπού της σχέσης. Κατά το **Abs. 4**, **απαγορεύεται η εκτέλεση** συναλλαγών για τις οποίες υπάρχει γνώση ή υπόνοια, έως ότου ολοκληρωθούν τα μέτρα του Abs. 1. Κατά το **Abs. 6**, ο επαγγελματίας δικαιούται να ζητήσει από τη FIU να αποφανθεί αν υπάρχουν αντιρρήσεις για την άμεση εκτέλεση, **αν η FIU δεν απαντήσει έως το τέλος της επόμενης εργάσιμης ημέρας, η εντολή εκτελείται**. Κατά το **Abs. 8**, η διαβίβαση μπορεί να γίνεται από ειδικά εξουσιοδοτημένα πρόσωπα. Το **Abs. 11** προβλέπει **πλήρη απαλλαγή από ευθύνη** για καλόπιστη αναφορά, ενώ το **Abs. 12** απαγορεύει κάθε δυσμενή μεταχείριση του αναφέροντος (αμοιβή, εξέλιξη, εκπαίδευση, μετάθεση, λύση της σχέσης εργασίας) και κάθε ποινική ευθύνη, εκτός αν η αναφορά υποβλήθηκε **εκ προθέσεως ψευδώς**, κάθε αντίθετη συμβατική ρήτρα είναι **άκυρη**.
- **Εξουσίες δέσμευσης της FIU (§ 96 Abs. 13-14 WTBG / § 52a Abs. 12-13 BiBuG)**. Η Geldwäschemeldestelle μπορεί να διατάξει τη **μη εκτέλεση ή προσωρινή αναστολή** τρέχουσας ή επικείμενης συναλλαγής και να εξαρτήσει κάθε εκροή κεφαλαίων από τη συναίνεσή της. Ενημερώνει χωρίς περιττή καθυστέρηση την εισαγγελία, η **ενημέρωση του εντολέα μπορεί να αναβληθεί κατ' ανώτατο όριο για πέντε εργάσιμες ημέρες**, αν διαφορετικά θα παρεμποδιζόταν η δίωξη των ωφελουμένων. Η διαταγή **παύει να ισχύει μετά την πάροδο έξι μηνών** ή μόλις το δικαστήριο αποφανθεί αμετάκλητα επί αιτήματος κατάσχεσης (§ 109 Z 2 και § 115 Abs. 1 Z 3 StPO). Ο εντολέας ενημερώνεται για το δικαίωμά του να προσφύγει στο αρμόδιο διοικητικό δικαστήριο.
- **Εξαίρεση της νομικής συμβουλής από την υποχρέωση αναφοράς (§ 96 Abs. 9 WTBG 2017)**. Οι υποχρεώσεις των Abs. 1 έως 7 **δεν εφαρμόζονται** για πληροφορίες που ο επαγγελματίας λαμβάνει ή αποκτά: (1) από ή για εντολέα του **στο πλαίσιο της αξιολόγησης της νομικής του θέσης** (*im Rahmen der Beurteilung der Rechtslage*), (2) κατά την άσκηση καθηκόντων **υπερασπιστή ή εκπροσώπου** του εντολέα σε δικαστική ή άλλη διοικητική διαδικασία, (3) **σχετικά με τέτοια διαδικασία, περιλαμβανομένης συμβουλής**

**για την κίνηση ή την αποφυγή της** - και τούτο ανεξαρτήτως αν οι πληροφορίες αποκτήθηκαν πριν, κατά τη διάρκεια ή μετά τη διαδικασία. Κατά το **§ 96 Abs. 10**, οι υποχρεώσεις **παραμένουν** όταν ο επαγγελματίας **γνωρίζει** ότι ο εντολέας χρησιμοποιεί συνειδητά τη νομική συμβουλή για σκοπούς ΞΧ/ΧΤ. Όπως προαναφέρθηκε, **ο BiBuG 2014 δεν περιέχει αντίστοιχη εξαίρεση**.

- **Απαγόρευση γνωστοποίησης - *tipping off* (§ 97 WTBG 2017 / § 52b BiBuG)**. Απαγορεύεται η ενημέρωση του εντολέα ή τρίτων ότι διαβιβάζονται, θα διαβιβαστούν ή διαβιβάστηκαν πληροφορίες στη FIU, ή ότι διεξάγεται ή ενδέχεται να διεξαχθεί ανάλυση, κατά το Abs. 1 τελευταίο εδάφιο, **αναστέλλεται το δικαίωμα πρόσβασης του υποκειμένου στα δεδομένα του**. Η απαγόρευση **δεν** καλύπτει τη διαβίβαση προς τη FIU και την εποπτική αρχή ή για σκοπούς ποινικής δίωξης (Abs. 2), ούτε την ανταλλαγή πληροφοριών εντός του ίδιου νομικού προσώπου ή ομίλου (Abs. 3) ή μεταξύ υπόχρεων της **ίδιας επαγγελματικής κατηγορίας** που αφορούν τον ίδιο εντολέα ή την ίδια συναλλαγή (Abs. 4). Η προσπάθεια αποτροπής του εντολέα από παράνομη πράξη **δεν συνιστά** γνωστοποίηση (Abs. 5). Κατά το **Abs. 6**, όταν η εφαρμογή της δέουσας επιμέλειας θα μπορούσε ευλόγως να παρεμποδίσει τη δίωξη των ωφελουμένων, ο επαγγελματίας **αναστέλλει τη δέουσα επιμέλεια** και ενημερώνει αντ' αυτής αμελλητί τη FIU με αναφορά υπόνοιας.
- **Εγγραφή στο goAML - και τι δεν είναι υποχρέωση AML**. Η εγγραφή στο επαγγελματικό μητρώο (KSW για Steuerberater/Wirtschaftsprüfer, Bilanzbuchhaltungsbehörde για Bilanzbuchhalter/Buchhalter/Personalverrechner) αποτελεί **προϋπόθεση άσκησης του επαγγέλματος** και όχι αυτοτελή υποχρέωση AML. Η ειδική υποχρέωση AML είναι η **εγγραφή στο σύστημα goAML** μέσω USP με ID Austria, υποχρεωτική για την υποβολή κάθε αναφοράς **από 1.4.2021**. Παράλληλα, χρησιμοποιείται το Μητρώο WiEReG για τους πραγματικούς δικαιούχους.

**Εποπτικοί έλεγχοι**

Κατά το **§ 102 WTBG 2017** (και § 52g BiBuG), οι έλεγχοι διενεργούνται είτε **μη αφορμώμενοι (*anlassunabhängig*), βάσει κινδύνου**, είτε **αφορμώμενοι (*anlassbezogen*)**, ιδίως επί σημαντικών γεγονότων ή εξελίξεων στη διοίκηση και τη δραστηριότητα του επαγγελματία. Μορφές ελέγχου είναι (α) η **αξιολόγηση εγγράφων** που προσκομίζει ο επαγγελματίας (*offsite*) και (β) η **επιτόπια επιθεώρηση (*Nachschau*)**, περιλαμβανομένης δειγματοληπτικής εξέτασης φακέλων εντολών. Η επιτόπια επιθεώρηση διενεργείται **υποχρεωτικά από εμπειρογνώμονες του § 103**, με τήρηση των κανόνων περί σύγκρουσης συμφερόντων, οι **αμοιβαίες επιθεωρήσεις απαγορεύονται**, η επιθεώρηση **προαναγγέλλεται εγγράφως τουλάχιστον μία εβδομάδα πριν**, ο εμπειρογνώμων συντάσσει έκθεση με τελική κρίση, η οποία διαβιβάζεται στην KSW. Το **κόστος** της επιτόπιας επιθεώρησης βαρύνει **τον ελεγχόμενο**, ενώ το κόστος του μη αφορμώμενου ελέγχου μπορεί να του μετακυλιστεί ολικά ή μερικά (Abs. 5). Οι εμπειρογνώμονες επιλέγονται από κατάλογο του Διοικητικού Συμβουλίου, καταρτιζόμενο από τους **Untersuchungskommissäre (§ 140 WTBG)** και τους **ελεγκτές ποιότητας (§ 26 Abs. 5 APAG)**, και πρέπει να αποδεικνύουν **σχετική εκπαίδευση AML το πολύ ένα έτος πριν από τον διορισμό** (§ 103 Abs. 2). Κατά το **§ 104 Abs. 1**, η **συχνότητα και η ένταση** των ελέγχων προσανατολίζονται στο προφίλ κινδύνου του επαγγελματία και στους υφιστάμενους κινδύνους ΞΧ/ΧΤ στην Αυστρία, ενώ κατά το **Abs. 4** η KSW οφείλει να καθορίσει **με κανονισμό τις παραμέτρους** της εποπτείας βάσει κινδύνου, τηρώντας τις κατευθυντήριες γραμμές των Ευρωπαϊκών Εποπτικών Αρχών (άρθρο 48 παρ. 10 της Οδηγίας). Κατά το **Abs. 2**, ο **Ομοσπονδιακός Υπουργός Εργασίας και Οικονομίας** και η Geldwäschemeldestelle υποχρεούνται να παρέχουν στην KSW τις αναγκαίες πληροφορίες για τους υφιστάμενους κινδύνους (για τον BiBuG, ο Ομοσπονδιακός Υπουργός Επιστήμης, Έρευνας και Οικονομίας, § 52i Abs. 2).

**Κυρώσεις (ΠΟΣΑ/εύρη)**

Οι διοικητικές κυρώσεις για Steuerberater και Wirtschaftsprüfer ρυθμίζονται στο **§ 105 WTBG 2017 («Maßnahmen-Sanktionen»)**, οι δε παράγραφοι 1, 2, 5 και 7 φέρουν τον χαρακτήρα **συνταγματικής διάταξης (*Verfassungsbestimmung*)** - γεγονός που υπογραμμίζει τη μεταβίβαση κρατικής κυρωτικής εξουσίας σε επιμελητήριο. Ο νόμος διακρίνει δύο βαθμίδες και προσθέτει αυτοτελή ευθύνη νομικών προσώπων:

| Βαθμίδα | Προϋποθέσεις | Κύρωση |
|---|---|---|
| **§ 105 Abs. 1 WTBG 2017** (Verfassungsbestimmung) | Παράβαση των υποχρεώσεων του κεφαλαίου AML **εκ προθέσεως** (*vorsätzlich*), συνιστά **διοικητική παράβαση** (*Verwaltungsübertretung*) | Πρόστιμο **400 € έως 20.000 €**, επιβαλλόμενο από την KSW |
| **§ 105 Abs. 2 WTBG 2017** (Verfassungsbestimmung) | **Σοβαρές, επαναλαμβανόμενες ή συστηματικές** εκ προθέσεως παραβάσεις - **ειδικώς των §§ 89 έως 96 καθώς και των §§ 98 και 99** (το πεδίο είναι δηλαδή στενότερο από του Abs. 1) | Πέντε μέτρα: (1) **εντολή παύσης** της παράνομης συμπεριφοράς και αποχής από επανάληψη, (2) **δημόσια ανακοίνωση** του ονόματος και του είδους της παράβασης στον ιστότοπο της KSW, (3) πρόστιμο **διπλάσιο του οφέλους** που αποκομίστηκε, εφόσον προσδιορίζεται, άλλως **τουλάχιστον 400 € και έως 1.000.000 €**, (4) **προσωρινή απαγόρευση** άσκησης διοίκησης και εξωτερικής εκπροσώπησης, περιλαμβανομένης της *Prokura*, εταιρείας Wirtschaftstreuhand, (5) **αναστολή της επαγγελματικής άδειας** κατά το § 106 Abs. 1 Z 7 |
| **§ 105 Abs. 5-8 WTBG 2017** (Abs. 5 και 7, Verfassungsbestimmung) | **Ευθύνη νομικών προσώπων**. Παράβαση προς όφελός τους από πρόσωπο σε ηγετική θέση (εξουσία εκπροσώπησης, λήψης αποφάσεων ή ελέγχου), επίσης όταν **έλλειψη εποπτείας ή ελέγχου** από τέτοιο πρόσωπο κατέστησε δυνατή την παράβαση από υφιστάμενο (Abs. 6) | Για παράβαση του Abs. 1. **400 € έως 20.000 €**. Για παράβαση του Abs. 2. Διπλάσιο του οφέλους ή **τουλάχιστον 400 € και έως 1.000.000 €**. Κατά το **Abs. 8**, η KSW **οφείλει να απόσχει** από την επιβολή προστίμου σε νομικό πρόσωπο όταν δεν πρόκειται για σοβαρή, επαναλαμβανόμενη ή συστηματική παράβαση και δεν συντρέχουν ειδικές αντίθετες περιστάσεις |
| **§ 52j BiBuG 2014** (Abs. 1 και 2, Verfassungsbestimmung) | Abs. 1. Παράβαση **εκ προθέσεως** των υποχρεώσεων του κεφαλαίου, Abs. 2. **Σοβαρές, επαναλαμβανόμενες ή συστηματικές** εκ προθέσεως παραβάσεις **των §§ 45 έως 52a καθώς και των §§ 52c και 52d** | **Πανομοιότυπη κλίμακα. 400 € έως 20.000 €** και, αντιστοίχως, τα πέντε μέτρα του Abs. 2 (εντολή παύσης, δημόσια ανακοίνωση στον ιστότοπο της Αρχής, διπλάσιο του οφέλους ή **400 € έως 1.000.000 €**, προσωρινή απαγόρευση διοίκησης εταιρείας Bilanzbuchhaltung, **αναστολή της άδειας κατά το § 53 Abs. 1 Z 7**) - επιβάλλονται από τη **Behörde (Bilanzbuchhaltungsbehörde) ως κρατική αρχή**, όχι από επιμελητήριο |
| **§ 52k BiBuG 2014** - «*Strafbarkeit juristischer Personen*» (Abs. 1 και 3, Verfassungsbestimmung) | Παράβαση του § 52j Abs. 1 ή 2 προς όφελος νομικού προσώπου από πρόσωπο σε ηγετική θέση, επίσης επί έλλειψης εποπτείας ή ελέγχου (Abs. 2) | **400 € έως 20.000 €** (για παράβαση του § 52j Abs. 1) ή διπλάσιο του οφέλους, άλλως **400 € έως 1.000.000 €** (για παράβαση του § 52j Abs. 2), εφαρμόζεται αναλόγως το § 52j Abs. 3 για την επιμέτρηση, κατά το Abs. 5 η Αρχή **δύναται** να απόσχει επί μη σοβαρών παραβάσεων |

**Επιμέτρηση της κύρωσης (§ 105 Abs. 3 WTBG / § 52j Abs. 3 BiBuG)**. Βάση της επιμέτρησης είναι η **υπαιτιότητα** του επαγγελματία. Η αρχή συνεκτιμά τις επιπτώσεις της κύρωσης στη μελλοντική ζωή του υπαιτίου, καθώς και το ύψος που απαιτείται για την **αποτροπή παρόμοιων παραβάσεων από άλλους** (γενική πρόληψη). Λαμβάνονται υποχρεωτικά υπόψη **επτά κριτήρια**: (1) η **σοβαρότητα και η διάρκεια** της παράβασης, (2) ο **βαθμός υπαιτιότητας**, (3) η **οικονομική ισχύς** του υπαιτίου, όπως προκύπτει π.χ. από τον συνολικό κύκλο εργασιών ή τα ετήσια εισοδήματά του, (4) τα **κέρδη** που αποκομίστηκαν, εφόσον προσδιορίζονται αριθμητικά, (5) οι **ζημίες τρίτων**, εφόσον προσδιορίζονται, (6) η **προθυμία συνεργασίας** με την αρχή, (7) οι **προηγούμενες παραβάσεις**.

**Σώρευση και επικουρικότητα (§ 105 Abs. 4 / § 52j Abs. 4)**. Τα μέτρα των Z 1, 2 και 3 (εντολή παύσης, δημοσιοποίηση, πρόστιμο) **μπορούν να συνδυάζονται**. Αντιθέτως, τα βαρύτερα μέτρα των **Z 4 και 5** (απαγόρευση διοίκησης, αναστολή άδειας) **επιβάλλονται μόνον εφόσον** τα μέτρα των Z 1-3 ή ο συνδυασμός τους **δεν επαρκούν** για να αποτρέψουν περαιτέρω παράβαση - ρητή αρχή αναλογικότητας.

**Δημοσιοποίηση (§ 105 Abs. 10 WTBG / § 52j Abs. 6 BiBuG)**. Όλα τα αμετακλήτως επιβληθέντα μέτρα **δημοσιεύονται στον ιστότοπο** της αρχής, ο θιγόμενος ενημερώνεται εκ των προτέρων, η δημοσίευση ταυτότητας ή δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα **δεν επιτρέπεται να είναι δυσανάλογη**, ιδίως επί ήσσονος σημασίας μέτρων, **σε περίπτωση αμφιβολίας η δημοσίευση γίνεται ανώνυμα**, οι δημοσιεύσεις παραμένουν προσβάσιμες **επί τουλάχιστον πέντε έτη**.

**Λοιπές δικονομικές ρυθμίσεις**. Για κάθε κύρωση ή μέτρο εκδίδεται **διοικητική πράξη (*Bescheid*)**, χωρίς να θίγονται οι δικονομικές διατάξεις για την επιβολή πειθαρχικών και διοικητικών ποινών (§ 105 Abs. 9 / § 52j Abs. 5). Κατά το **§ 105 Abs. 11**, εφαρμόζεται ο **Verwaltungsstrafgesetz 1991 (VStG), BGBl. Nr. 52**. Κατά το **Abs. 12** επιτρέπεται η **διοικητική και δικαστική συνδρομή προς και από αλλοδαπές αρχές**, υπό όρο αμοιβαιότητας, ενώ κατά το **Abs. 13** ποινή που έχει ήδη εκτιθεί στην αλλοδαπή για την ίδια παράβαση **συνυπολογίζεται** στην ημεδαπή (§ 52j Abs. 7 και 8 BiBuG αντιστοίχως).

**Πειθαρχικές κυρώσεις κατά τον WTBG 2017 (2. Teil, §§ 126-150)**. Πρόκειται για **χωριστό και παράλληλο** κυρωτικό σύστημα, το οποίο εφαρμόζεται στα τακτικά και έκτακτα μέλη του Επιμελητηρίου (§ 126), ενώ για τα επαγγελματικά παραπτώματα εταιρειών ευθύνονται πειθαρχικά οι **νόμιμοι εκπρόσωποι ή διαχειριστές εταίροι** (§ 126 Abs. 2). Κατά το **§ 127 Abs. 1**, οι πειθαρχικές ποινές είναι **τρεις και μόνον τρεις**: (1) **επίπληξη** (*Verwarnung*), (2) **χρηματική ποινή** (*Geldbuße*), (3) **προσωρινή απαγόρευση της αυτοτελούς άσκησης του επαγγέλματος**. Τα ποσά ορίζονται στο **§ 127 Abs. 2**. Εφόσον δεν αρκεί η επίπληξη, **500 € έως 15.000 €**, αν ο δράστης προκάλεσε **σοβαρή ζημία** ή τέλεσε το παράπτωμα του § 128 Z 30, **2.000 € έως 30.000 €**. Κατά το **Abs. 3**, η προσωρινή απαγόρευση είναι επιτρεπτή **μόνον εφόσον τελέστηκε παράπτωμα του § 128 και ο δράστης προκάλεσε σοβαρή ζημία**, και ορίζεται **αποκλειστικά επικουρικά, για την περίπτωση ανείσπρακτης χρηματικής ποινής**, ταυτόχρονα με την επιβολή της, κλιμακώνεται δε ως εξής. **Ένας μήνας** για ποινές κάτω των 20.000 €, **δύο μήνες** για ποινές από 20.000 € έως 25.000 €, **τρεις μήνες** για ποινές άνω των 25.000 €. Κατά το **Abs. 4**, τα εισπραττόμενα ποσά διατίθενται σε **ταμεία πρόνοιας για άπορα μέλη ή επιζώντες** ή σε σκοπούς επαγγελματικής επιμόρφωσης και εκπαίδευσης νέων επαγγελματιών.

Η **παράβαση των διατάξεων AML συνιστά αυτοτελές επαγγελματικό παράπτωμα κατά το § 128 Z 27 WTBG 2017**. Διαπράττει επαγγελματικό παράπτωμα όποιος «*eine im 1. Teil, 4. Hauptstück, 2. Abschnitt normierte Pflicht betreffend Maßnahmen zur Verhinderung von Geldwäsche und Terrorismusbekämpfung verletzt*». Η εκδίκαση γίνεται από **τμήμα (*Senat*) του Πειθαρχικού Συμβουλίου** του Επιμελητηρίου (§ 129). **Επισήμανση**. Η «ανάκληση του διορισμού» (*Widerruf der öffentlichen Bestellung*) **δεν αποτελεί πειθαρχική ποινή**, ρυθμίζεται αυτοτελώς στο **§ 111 WTBG** (5. Hauptstück, «Suspendierung - Endigung - Verwertung»), όπως και η **προσωρινή απαγόρευση/αναστολή του § 106**. Ο BiBuG 2014 **δεν διαθέτει αυτοτελές πειθαρχικό δίκαιο** για τις παραβάσεις AML. Κατά το § 62 BiBuG, οι πειθαρχικές διατάξεις του 2. Teil του WTBG εφαρμόζονται αναλόγως μόνο σε μία ειδική περίπτωση (ψευδής επίκληση πληρεξουσιότητας έναντι των φορολογικών αρχών), οπότε για τους Bilanzbuchhalter το κυρωτικό βάρος φέρουν αποκλειστικά τα §§ 52j και 52k.

Ενδεικτικές παραβάσεις. Αποτυχία αναφοράς (§ 96 WTBG), ανεπαρκής δέουσα επιμέλεια (§§ 89-92 WTBG), ανεπαρκής ενισχυμένη δέουσα επιμέλεια (§ 94 WTBG), έλλειψη ή πλημμελής ανάλυση κινδύνου (§ 88 WTBG), ανεπαρκής τήρηση αρχείων (§ 98 WTBG), έλλειψη εσωτερικών ελέγχων και εκπαίδευσης (§ 99 WTBG), άρνηση παροχής στοιχείων ή πρόσβασης στην εποπτική αρχή (§§ 101 Abs. 3 και 102 WTBG). Για τους λογιστές, οι αντίστοιχες υποχρεώσεις εντοπίζονται στα §§ 43-52k BiBuG 2014, με την εποπτεία και τους ελέγχους να ρυθμίζονται στα §§ 52f-52h και την προσέγγιση βάσει κινδύνου στο § 52i.

**«Beraten statt strafen»** (συμβουλεύω αντί να τιμωρώ). Ο θεσμός του **§ 33a VStG αποκλείεται ρητά επί εκ προθέσεως τελούμενων αδικημάτων**. Δεδομένου ότι τόσο το **§ 105 Abs. 1 και 2 WTBG 2017** όσο και το **§ 52j Abs. 1 και 2 BiBuG 2014** τιμωρούν **μόνο** τις «*vorsätzliche*» (εκ προθέσεως) παραβάσεις - όπως επιβεβαιώνεται αυτολεξεί από το πρωτότυπο κείμενο και των τεσσάρων παραγράφων - ο θεσμός **δεν έχει πεδίο εφαρμογής** στις παραβάσεις AML των εξωτερικών λογιστών, φοροτεχνικών και ελεγκτών. Η αναφορά σε γενικευμένη πρακτική «σύστασης αντί προστίμου» στις πρώτες παραβάσεις δεν τεκμηριώνεται νομοθετικά. Σημειώνεται πάντως ότι το ίδιο το **§ 105 Abs. 2 Z 1** προβλέπει ως ηπιότερο μέτρο την **απλή εντολή παύσης και αποχής από επανάληψη**, η οποία λειτουργεί λειτουργικά ως «σύσταση» εντός του κυρωτικού πλαισίου.

**Παραγραφή**. Με τον **FM-GwG-Anpassungsgesetz, BGBl. I Nr. 151/2024 (13.12.2024)**, η προθεσμία δίωξης (*Verfolgungsverjährung*) επεκτάθηκε από **3 σε 6 έτη** και η παραγραφή του αξιοποίνου (*Strafbarkeitsverjährung*) από **5 σε 8 έτη**. Χωριστό νομοθέτημα αποτελεί το **FATF-Prüfungsanpassungsgesetz 2024, BGBl. I Nr. 5/2025**. **Καμία από τις δύο παρεμβάσεις δεν τροποποίησε τον WTBG 2017 ή τον BiBuG 2014** - τούτο επιβεβαιώνεται πλέον από τους ίδιους τους καταλόγους τροποποιήσεων των δύο νόμων, στους οποίους **δεν εμφανίζονται ούτε ο BGBl. I Nr. 151/2024 ούτε ο BGBl. I Nr. 5/2025**. Οι δύο νόμοι αφορούν τον FM-GwG, τον WiEReG και τον BWG, δηλαδή τον χρηματοπιστωτικό τομέα και το μητρώο πραγματικών δικαιούχων. Για τις παραβάσεις των §§ 105 WTBG και 52j BiBuG ισχύουν, συνεπώς, οι **γενικές προθεσμίες του VStG**, τον οποίο το § 105 Abs. 11 WTBG καθιστά ρητά εφαρμοστέο.

**Παραδείγματα ύποπτων συναλλαγών & δείκτες κινδύνου**

- Δείκτες συμπεριφοράς πελάτη. Αποφυγή παροχής στοιχείων ταυτότητας/πραγματικών δικαιούχων/πηγής κεφαλαίων/σκοπού, προβλήματα ταυτοποίησης (πιθανώς πλαστά έγγραφα), τακτικές πίεσης/επείγον, ανωμαλίες προφίλ (εγκληματικές ή PEP συνδέσεις, ασυνήθιστα υψηλές αμοιβές, συχνές αλλαγές συμβούλων).
- Δείκτες συναλλαγών. Μεγάλες πληρωμές μετρητών (ειδικά **≥ 10.000 €**), διάρθρωση κάτω από όρια αναφοράς - που όμως προσκρούει ευθέως στον ορισμό του **§ 87 Abs. 2 Z 10 WTBG**, ο οποίος αθροίζει τις συνδεδεμένες πράξεις - , επιχειρήσεις εντάσεως μετρητών, ανεξήγητες πληρωμές τρίτων, δάνεια από μη θεσμικούς δανειστές, πολλαπλοί αλλοδαποί λογαριασμοί, μοτίβα «διέλευσης»/«πληρωμής μέσω», συναλλαγές back-to-back χωρίς οικονομική λογική.
- Ειδικές για λογιστές. Treuhand/καταπιστεύματα (κεφάλαια σε μεσεγγύηση χωρίς σκοπό, γρήγορες αναλήψεις), σύσταση εταιρειών (πολυεπίπεδες δομές, εικονικά πρόσωπα/*Scheingeschäftsführer*, εταιρείες-βιτρίνες), λογιστική (ανοργάνωτα αρχεία, εικονική τιμολόγηση/*Scheinrechnungen*).
- Νέα κατηγορία μετά τον BGBl. I Nr. 150/2024. Ενδείξεις **καταστρατήγησης στοχευμένων χρηματοοικονομικών κυρώσεων** (§ 87 Abs. 2 Z 21-22 και Abs. 3 WTBG) - δομές που παρεμβάλλονται για τη διοχέτευση κεφαλαίων προς πρόσωπα υπό κυρώσεις, ιδίως στα καθεστώτα ΛΔ Κορέας και Ιράν, καθώς και η **μη εφαρμογή** των υποχρεώσεων δέσμευσης περιουσιακών στοιχείων.

Παράγοντες κινδύνου κατά το § 88 WTBG 2017. PEP (Υψηλός), σύνθετες δομές/καταπιστεύματα (Υψηλός), μετοχές στον κομιστή και ιδιωτικά ιδρύματα (Υψηλός), επιχειρήσεις εντάσεως μετρητών (Υψηλός), εισηγμένες εταιρείες και δημόσιες αρχές (Χαμηλός), τρίτες χώρες υψηλού κινδύνου ΕΕ και γκρίζα/μαύρη λίστα FATF (Υψηλός), Κράτη-Μέλη ΕΕ (Χαμηλότερος), καταπιστευματικές δραστηριότητες με αλλοδαπές συνδέσεις (Υψηλός), σύσταση εταιρειών (Υψηλός), τυπική λογιστική τήρηση βιβλίων (Μέτριος). Οι παράγοντες αυτοί εντάσσονται στα τρία είδη κινδύνου που ορίζει ο ίδιος ο νόμος (§§ 93 Abs. 2 και 94 Abs. 4 WTBG). Κίνδυνος εντολέα, κίνδυνος προϊόντος/υπηρεσίας/συναλλαγής/**διαύλου διανομής** και γεωγραφικός κίνδυνος.

**Μεθοδολογία ταξινόμησης κινδύνου.** Η βαθμολόγηση «Χαμηλός 3 / Μέτριος 6 / Υψηλός 9» **δεν τεκμηριώνεται σε επίσημη πηγή** ούτε στα κείμενα του WTBG/BiBuG. Η επίσημη «*Ausfüllhilfe zur Risikoanalyse gemäß § 44 Abs. 2 BiBuG 2014*» (WKO, έκδοση 2.9.2025) - που παραπέμπει ακριβώς στη διάταξη περί ποιοτικής εκτίμησης κινδύνου με ενσωμάτωση των αναλύσεων ΕΕ/Αυστρίας και των Παραρτημάτων 1-3 - χρησιμοποιεί κλίμακα βαθμολόγησης **έως 470 βαθμούς**, με τα εξής όρια:

| Βαθμολογία | Κατηγορία κινδύνου (Ausfüllhilfe WKO, 2.9.2025) |
|---|---|
| **0-50** | Ελάχιστος κίνδυνος (*minimales Risiko*) |
| **51-100** | Μεσαίος κίνδυνος (*mittleres Risiko*) |
| **> 100** | Μέγιστος κίνδυνος (*maximales Risiko*) |

Η **Εθνική Αξιολόγηση Κινδύνου** χρησιμοποιεί, αντιθέτως, τετραβάθμια κλίμακα. *Niedrig* (χαμηλός) / *mittel* (μεσαίος) / *hoch* (υψηλός) / *sehr hoch* (πολύ υψηλός).

**Εθνική Αξιολόγηση Κινδύνου (NRA)**. Ισχύουσα είναι η **Nationale Risikoanalyse 2025** του Ομοσπονδιακού Υπουργείου Οικονομικών (BMF), με ημερομηνία στοιχείων **14.5.2025** - και όχι η NRA 2021. Ο τύπος υπολογισμού επιβεβαιώνεται αυτολεξεί εκεί. **40% Απειλή (Bedrohung) + 60% Ευπάθεια (Verletzbarkeit) − Μέτρα μείωσης = Συνολικός κίνδυνος (Gesamtrisiko)**. Η NRA 2025 κατατάσσει τις **υπεράκτιες (offshore) δομές ως «sehr hoch»** (πολύ υψηλού κινδύνου). Η συνεκτίμηση της εθνικής αξιολόγησης δεν είναι προαιρετική. Επιβάλλεται ρητά από το **§ 88 Abs. 2 WTBG 2017** και το **§ 44 Abs. 2 BiBuG 2014** («*Risikoanalysen der EU und der Republik Österreich*»).

**Αξιολόγηση FATF - 5ος γύρος**. Η Έκθεση Αμοιβαίας Αξιολόγησης (MER) της Αυστρίας **δημοσιεύθηκε στις 30.4.2026** (επιτόπια αποστολή Ιούνιος-Ιούλιος 2025). Ως προς τους ΜΧΕΔ/DNFBP - κατηγορία στην οποία υπάγονται οι εξωτερικοί λογιστές, φοροτεχνικοί και ελεγκτές - η έκθεση διαπιστώνει:

> «Except for casino supervision, and to some extent for lawyers and notaries, overall DNFBP supervision suffers from major shortcomings, including fragmentation, shortage of resources, and few remedial actions.» (Πλην της εποπτείας των καζίνο και, ως έναν βαθμό, των δικηγόρων και συμβολαιογράφων, η συνολική εποπτεία των ΜΧΕΔ πάσχει από σοβαρές αδυναμίες, κατακερματισμό, έλλειψη πόρων και ελάχιστες διορθωτικές ενέργειες.)

Ως προς τις Συστάσεις, η **Σύσταση 28 (ρύθμιση και εποπτεία των ΜΧΕΔ)** βαθμολογήθηκε **Largely Compliant (σε μεγάλο βαθμό συμμορφούμενη)**. Η διαπίστωση περί κατακερματισμού αφορά ευθέως το αυστριακό διπλό μοντέλο (KSW για Steuerberater/Wirtschaftsprüfer, Bilanzbuchhaltungsbehörde για τους λοιπούς λογιστικούς κλάδους) και επιβεβαιώνεται από τη δομή των ίδιων των νόμων. Δύο πλήρη, παράλληλα και σχεδόν πανομοιότυπα κεφάλαια AML (§§ 87-105 WTBG και §§ 43-52k BiBuG), με δύο χωριστές εποπτικές αρχές, δύο συστήματα καταγγελιών, δύο μητρώα εμπειρογνωμόνων και δύο ετήσιες εκθέσεις.

**Ιδιαιτερότητες**

- Διπλό καθεστώς συμμόρφωσης (WTBG 2017 έναντι BiBuG 2014) ανάλογα με το επάγγελμα, με **διαφορετική φύση εποπτικής αρχής**. Αυτορρύθμιση μέσω KSW για Steuerberater και Wirtschaftsprüfer (§ 101 Abs. 1 WTBG), **κρατική εποπτεία** μέσω WKÖ/Bilanzbuchhaltungsbehörde για Bilanzbuchhalter, Buchhalter και Personalverrechner (§ 52f Abs. 1 σε συνδυασμό με § 63 Abs. 1 BiBuG, ο Πρόεδρος του WKÖ ως «Behörde», **δεσμευόμενος από υπουργικές εντολές**).
- **Ασυμμετρία στο επαγγελματικό απόρρητο**. Η εξαίρεση της νομικής συμβουλής από την υποχρέωση αναφοράς υπάρχει **μόνο** στον WTBG (§ 96 Abs. 9), ο BiBuG 2014 **δεν την περιέχει**, παρότι το § 52a Abs. 9 και το § 48 Abs. 2 προϋποθέτουν τη λειτουργία της.
- Οι εξωτερικοί λογιστές **δεν** υπάγονται στον FM-GwG ούτε στην εποπτεία της FMA, η υπαγωγή γίνεται αποκλειστικά μέσω της επαγγελματικής νομοθεσίας.
- **Επέκταση στις στοχευμένες χρηματοοικονομικές κυρώσεις**. Μετά τον BGBl. I Nr. 150/2024, το § 87 Abs. 3 WTBG (και § 43 BiBuG) εξομοιώνει, για τους σκοπούς ολόκληρου του κεφαλαίου AML, τη **μη εφαρμογή και καταστρατήγηση** των στοχευμένων κυρώσεων που συνδέονται με τη χρηματοδότηση της διάδοσης ΟΜΚ προς τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας.
- **Ρητή υποχρέωση ετήσιας δημόσιας έκθεσης**. Κατά το **§ 101 Abs. 6 WTBG 2017** και το **§ 52f Abs. 5 BiBuG 2014**, η κάθε εποπτική αρχή δημοσιεύει ετησίως έκθεση με πληροφορίες για τα μέτρα ελέγχου της τήρησης της δέουσας επιμέλειας, τις αναφορές υπόνοιας, τις υποχρεώσεις τήρησης αρχείων και τους εσωτερικούς ελέγχους, τις **επιβληθείσες κυρώσεις των §§ 105 / 52j**, τον **αριθμό των καταγγελιών** που ελήφθησαν μέσω του συστήματος των §§ 100 Abs. 1 / 52e Abs. 1, καθώς και τον **αριθμό και την περιγραφή των ελέγχων** των §§ 102 / 52g. Για την κατάρτιση της έκθεσης της KSW, η Abschlussprüferaufsichtsbehörde υποχρεούται να διαβιβάζει στοιχεία για τους εξαιρούμενους κατά το § 102 Abs. 4 επαγγελματίες.
- Η **Nationale Risikoanalyse 2025** (BMF, Stand 14.5.2025) αναγνωρίζει τις υπεράκτιες δομές ως «**sehr hoch**» (πολύ υψηλού κινδύνου), οι καταπιστευματικές δραστηριότητες με αλλοδαπές συνδέσεις αποτελούν ιδιαίτερη ανησυχία για τον κλάδο των Wirtschaftstreuhänder.
- Καθοδήγηση KSW. **KSW-GWPRL 2017**, «**Handbuch für Geldwäsche- und Terrorismusfinanzierungs-Compliance für Steuerberater und Wirtschaftsprüfer**», έκδοση **29.10.2021**. Το εγχειρίδιο **δεν διαρθρώνεται σε «10 αυτοτελείς ενότητες»**, όπως αναφέρεται σε ορισμένα βοηθήματα, αλλά σε **κύριες θεματικές ενότητες** που καλύπτουν. Οργανωτικά μέτρα και εσωτερικές διαδικασίες, εκτίμηση κινδύνου πελάτη και γραφείου, μέτρα δέουσας επιμέλειας (CDD/EDD), ειδικές κατηγορίες (PEP, χώρες υψηλού κινδύνου), υποχρεώσεις αναφοράς προς την A-FIU, καθήκον εχεμύθειας και εξαιρέσεις, εκπαίδευση προσωπικού, τήρηση αρχείων. Συνοδεύεται από **εκτενές παράρτημα υποδειγμάτων** (*Checklisten, Musterdokumente, Risikoanalyse-Formulare*), το οποίο αποτελεί το βασικό πρακτικό εργαλείο συμμόρφωσης για τα μέλη του Επιμελητηρίου. Επίσης. Έγγραφα του ερωτηματολογίου εποπτείας (*Fragebogen zur Überprüfung*) με ημερομηνία **17.7.2023** (και όχι Μάιος 2023), **Stellungnahme KFS/PE 30** της **8.10.2019**, ετήσιες εκθέσεις εποπτείας - έχει ήδη εκδοθεί ο **Jahresbericht 2024 (24.7.2026)**.
- Για τους Bilanzbuchhalter/Buchhalter/Personalverrechner. **BB-AR 2014** (3.2.2014), **§ 14** «Ausgestaltung von Sorgfaltspflichten», **Ausfüllhilfe zur Risikoanalyse gemäß § 44 Abs. 2 BiBuG 2014** (WKO, 2.9.2025). Σημειώνεται ότι το § 49 Abs. 2 και το § 50 Abs. 4 BiBuG εξουσιοδοτούν την Αρχή να καθορίσει τους παράγοντες χαμηλότερου και υψηλότερου κινδύνου **στο πλαίσιο της Ausübungsrichtlinie κατά το § 34 BiBuG** - νομική βάση της BB-AR 2014.
- **Στατιστικά εποπτείας και αναφορών**. Η υποχρέωση δημοσίευσης είναι πλέον τεκμηριωμένη πρωτογενώς (§ 101 Abs. 6 WTBG / § 52f Abs. 5 BiBuG) και το περιεχόμενο της έκθεσης ορίζεται από τον νόμο. Τα δεδομένα δημοσιεύονται στις ετήσιες εκθέσεις εποπτείας της KSW (*Jahresberichte* 2021-2024, ksw.or.at) και στις εκθέσεις κατάστασης της A-FIU (*Lageberichte Geldwäsche*, bundeskriminalamt.at). Ως προς την **εικόνα που προκύπτει από τα δημοσιευμένα δεδομένα**: (α) οι **έλεγχοι της KSW** κατά το § 102 WTBG διενεργούνται ενταγμένοι στο πλαίσιο της εποπτείας ποιότητας (τακτικοί έλεγχοι ποιότητας και συμμόρφωσης AML), (β) οι **επιβαλλόμενες πειθαρχικές κυρώσεις και τα διοικητικά πρόστιμα του § 105 WTBG** για αμιγείς παραβάσεις AML κινούνται σε **χαμηλά επίπεδα** και εστιάζουν πρωτίστως σε **συστάσεις και διορθωτικά μέτρα** για ελλείψεις στα εσωτερικά εγχειρίδια και στην τεκμηρίωση της εκτίμησης κινδύνου, χωρίς επιβολή κυρώσεων κοντά στα ανώτατα όρια, (γ) στα στατιστικά της **A-FIU (Geldwäschemeldestelle, Bundeskriminalamt)**, το σύνολο των *Verdachtsmeldungen* προέρχεται συντριπτικά από τον **τραπεζικό τομέα (άνω του 90%)**, ενώ ο κλάδος των **Wirtschaftstreuhänder (Steuerberater/Wirtschaftsprüfer)** και των **Bilanzbuchhalter** καταγράφει σταθερά **μονοψήφιο ή πολύ χαμηλό διψήφιο αριθμό αναφορών ετησίως (κάτω του 0,5% του συνόλου)**, επιβεβαιώνοντας το ευρωπαϊκό μοτίβο υπο-αναφοράς στους εξωτερικούς λογιστές.
- **Ενωσιακό πακέτο AML**. Μέχρι τον Αύγουστο 2026 δεν έχει εντοπιστεί αυστριακός νόμος προσαρμογής στον Καν. (ΕΕ) 2024/1624 και στην Οδ. (ΕΕ) 2024/1640, τούτο επιβεβαιώνεται από τους καταλόγους τροποποιήσεων των δύο νόμων (τελευταίες, 6/2026 για τον WTBG με CELEX 32022L2464 και 50/2025 για τον BiBuG). Το εθνικό τομεακό δίκαιο ισχύει έως **10.7.2027**.
- Ημερομηνία επικαιροποίησης του κεφαλαίου. Αύγουστος 2026.

**Πηγές:**

- **Νομοθεσία (πρωτογενής επαλήθευση από τα ενοποιημένα κείμενα του RIS):**
  - Bundesgesetz über die Wirtschaftstreuhandberufe (**Wirtschaftstreuhandberufsgesetz 2017 - WTBG 2017**) - StF. BGBl. I Nr. 137/2017 (CELEX 32006L0043, 32014L0056, 32015L0849), *idF* BGBl. I Nr. 32/2018, 46/2019, 104/2019, 32/2020, **67/2020** (5AMLD, CELEX 32009L0138, 32013L0036, 32015L0849, 32018L0843), 141/2020, 139/2021, 240/2021, 113/2022, 232/2022, 42/2023, 86/2024, **150/2024** (τροποποίηση § 87, Proliferationsfinanzierung, gezielte finanzielle Sanktionen), **50/2025** (Informationsfreiheits-Anpassungsgesetz, § 131 Abs. 3, § 181 Abs. 4, § 184, ισχύς 1.9.2025) και **6/2026** (CELEX 32022L2464 - CSRD, §§ 2, 3, 6 Abs. 5, 7, 13 Abs. 1, 20, 22, 23, 34, 36, 38 Abs. 2, **45a**, 46 Abs. 3-4, 80 Abs. 4 Z 4, 152 Abs. 2 Z 8, **239b**, **ουδεμία τροποποίηση των §§ 87-105**). Επαληθευμένες διατάξεις. **§ 87** (ορισμοί, Abs. 2 Z 7, 8, 10, 11, 20-22, Abs. 3), **§ 88** (Abs. 1-3), **§ 89**, **§ 90 Z 1-6**, **§ 91 Abs. 1-4**, **§ 92**, **§ 93 Abs. 1-3**, **§ 94 Abs. 1-7**, **§ 95**, **§ 96 Abs. 1-15**, **§ 97 Abs. 1-6**, **§ 98 Abs. 1-2**, **§ 99 Abs. 1-8**, **§ 100 Abs. 1-4**, **§ 101 Abs. 1-6**, **§ 102 Abs. 1-6**, **§ 103 Abs. 1-4**, **§ 104 Abs. 1-4**, **§ 105 Abs. 1-13**, πειθαρχικό δίκαιο **§§ 126-150** (ιδίως § 127 Abs. 1-4 και § 128 Z 27), **§ 159 Abs. 4** (Ausschuss für die Aufsicht), **§ 238** (Inkrafttreten) - https://www.ris.bka.gv.at/GeltendeFassung.wxe?Abfrage=Bundesnormen&Gesetzesnummer=20009983
  - Bundesgesetz über die Bilanzbuchhaltungsberufe (**Bilanzbuchhaltungsgesetz 2014 - BiBuG 2014**) - StF. BGBl. I Nr. 191/2013, *idF* BGBl. I Nr. 50/2016, 107/2017, **135/2017** (4AMLD, CELEX 32015L0849), 32/2018, 46/2019, 32/2020, **66/2020** (5AMLD, CELEX 32018L0843, ισχύς 22.7.2020), 97/2020, 141/2020, 138/2021, 240/2021, 113/2022, 232/2022, 86/2024, **150/2024** (τροποποίηση § 43) και **50/2025** (§ 64, ισχύς 1.9.2025) - ισχύουσα μορφή *idF BGBl. I Nr. 50/2025*. Επαληθευμένες διατάξεις AML. **§§ 43-52k**, ιδίως **§ 44** (Abs. 1-3), **§ 45**, **§ 46**, **§ 47 Abs. 4**, **§ 48**, **§ 49**, **§ 50**, **§ 51**, **§ 52**, **§ 52a**, **§ 52b**, **§ 52c Abs. 1-2**, **§ 52d**, **§ 52e**, **§ 52f Abs. 1-5**, **§ 52g**, **§ 52h**, **§ 52i**, **§ 52j Abs. 1-8**, **§ 52k Abs. 1-5**, επίσης **§ 34** (Ausübungsrichtlinie), **§ 53 Abs. 1 Z 7** (Suspendierung), **§ 62** (παραπομπή στο πειθαρχικό δίκαιο του WTBG), **§ 63 Abs. 1 και 3** (χαρακτήρας της Αρχής), **§§ 67j και 67k** (Inkrafttreten) - https://www.ris.bka.gv.at/GeltendeFassung.wxe?Abfrage=Bundesnormen&Gesetzesnummer=20008571
  - Wirtschaftliche Eigentümer Registergesetz (WiEReG) - BGBl. I Nr. 136/2017 (§ 1, § 2 Abs. 1 lit. b, §§ 9, 10, 11, κατά παραπομπή των §§ 90 Z 2 και 91 Abs. 4 WTBG και §§ 43, 46 Z 2, 47 Abs. 4 BiBuG)
  - Bundeskriminalamt-Gesetz (BKA-G) - BGBl. I Nr. 22/2002, § 4 Abs. 2 Z 1 και 2 (νομική βάση της Geldwäschemeldestelle, κατά παραπομπή του § 87 Abs. 2 Z 11 WTBG)
  - Abschlussprüfer-Aufsichtsgesetz (APAG) - BGBl. I Nr. 83/2016, §§ 24, 26 Abs. 5, 36, 38 Abs. 2 Z 2, 40, 43, 52, 61 (εξαίρεση από τους ελέγχους και ροή πληροφοριών κατά το § 102 Abs. 4 WTBG)
  - Κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμός (ΕΕ) 2016/1675 (τρίτες χώρες υψηλού κινδύνου, κατά ρητή παραπομπή του § 94 Abs. 1 Z 2 WTBG και § 50 Abs. 1 Z 2 BiBuG), Κανονισμός (ΕΕ) 910/2014 (eIDAS, § 95 Abs. 1 WTBG)

- Finanzmarkt-Geldwäschegesetz (FM-GwG) - δεν εφαρμόζεται στους εξωτερικούς λογιστές/φοροτεχνικούς/ελεγκτές
- FM-GwG-Anpassungsgesetz - BGBl. I Nr. 151/2024 (13.12.2024). Verfolgungsverjährung 3→6 έτη, Strafbarkeitsverjährung 5→8 έτη (αφορά FM-GwG, WiEReG, BWG, **δεν εμφανίζεται στους καταλόγους τροποποιήσεων WTBG/BiBuG**)
- FATF-Prüfungsanpassungsgesetz 2024 - BGBl. I Nr. 5/2025 (**δεν εμφανίζεται στους καταλόγους τροποποιήσεων WTBG/BiBuG**)
- Strafgesetzbuch (StGB) - §§ 165, 278a, 278b, 278c, 278d, 278e (αναστολή της υποχρεωτικής διαγραφής αρχείων κατά τα §§ 98 Abs. 2 WTBG και 52c Abs. 2 BiBuG), Strafprozessordnung (StPO) - §§ 109 Z 2 και 115 Abs. 1 Z 3 (κατάσχεση, § 96 Abs. 14 WTBG), §§ 210-215 StPO (§ 106 WTBG)
- Verwaltungsstrafgesetz 1991 (VStG), BGBl. Nr. 52 - εφαρμοστέος δυνάμει του § 105 Abs. 11 WTBG, § 33a «Beraten statt strafen» (ανεφάρμοστο επί εκ προθέσεως παραβάσεων), Allgemeines Verwaltungsverfahrensgesetz 1991 (AVG), BGBl. Nr. 51 - εφαρμοστέος δυνάμει του § 63 Abs. 3 BiBuG
- Κανονισμός (ΕΕ) 2024/1624 και Οδηγία (ΕΕ) 2024/1640 (AMLA) - εφαρμογή/μεταφορά έως 10.7.2027, μέχρι τον Αύγουστο 2026 δεν εντοπίστηκε αυστριακός νόμος προσαρμογής

- **Εποπτική αρχή / FIU:**
  - Kammer der Steuerberater:innen und Wirtschaftsprüfer:innen (KSW) - αρμόδια αρχή κατά το άρθρο 48 της Οδ. 2015/849 δυνάμει του § 101 Abs. 1 WTBG 2017, εξουσίες §§ 101-105, Ausschuss für die Aufsicht (§ 101 Abs. 4 σε συνδ. με § 159 Abs. 4), Am Belvedere 10/Top 4, 1100 Wien, τηλ. +43 1 811 73-0 - https://ksw.or.at
  - Σελίδα AML της KSW - https://ksw.or.at/berufsrecht/geldwaeschepraevention/
  - Wirtschaftskammer Österreich / Bilanzbuchhaltungsbehörde - αρμόδια αρχή κατά το άρθρο 48 της Οδ. 2015/849 δυνάμει του § 52f Abs. 1 BiBuG 2014, κρατικός χαρακτήρας κατά το § 63 Abs. 1 BiBuG (ο Πρόεδρος του WKÖ ως «Behörde» στο πλαίσιο μεταβιβασθείσας αρμοδιότητας, δεσμευόμενος από υπουργικές εντολές) - https://www.wko.at/bilanzbuchhaltungsbehoerde
  - WKO, Bilanzbuchhaltungsbehörde - Aufgaben (κυρώσεις κατά §§ 52e, 52f, 52g, 52i, 52j, 52k BiBuG 2014) - https://www.wko.at/bilanzbuchhaltungsbehoerde/aufgaben
  - Abschlussprüferaufsichtsbehörde (APAB) - ρόλος κατά το § 102 Abs. 4 WTBG 2017
  - Geldwäschemeldestelle (A-FIU) στο Bundeskriminalamt - Josef Holaubek-Platz 1, 1090 Wien, A-FIU@bmi.gv.at, αναφορές μέσω goAML/USP με ID Austria από 1.4.2021 - https://www.bundeskriminalamt.at/308/start.aspx
  - Finanzmarktaufsicht (FMA) - δεν εποπτεύει εξωτερικούς λογιστές/φοροτεχνικούς/ελεγκτές

- **Οδηγίες / μητρώα / λοιπά έγγραφα:**
  - KSW-GWPRL 2017 (εκτελεστικός κανονισμός του Επιμελητηρίου για τον WTBG 2017, νομικές βάσεις, §§ 72, 90 Z 1, 93 Abs. 2, 94 Abs. 4 και 6, 99 Abs. 4, 100 Abs. 2 και 3, 104 Abs. 4 WTBG, εξειδικεύει την υποχρέωση κατάρτισης του § 99 Abs. 1 Z 2 lit. c ως διαρκή/τακτική - *laufend / regelmäßig* - βάσει κινδύνου και μεγέθους γραφείου, με τεκμηρίωση και αρχείο συμμετοχής) - https://ksw.or.at/berufsrecht/geldwaeschepraevention/
  - KSW, «Handbuch für Geldwäsche- und Terrorismusfinanzierungs-Compliance für Steuerberater und Wirtschaftsprüfer», 29.10.2021 (θεματική διάρθρωση, οργανωτικά μέτρα, εκτίμηση κινδύνου, CDD/EDD, PEP και χώρες υψηλού κινδύνου, αναφορές προς την A-FIU, εχεμύθεια, εκπαίδευση, τήρηση αρχείων, παράρτημα με Checklisten, Musterdokumente και Risikoanalyse-Formulare) - https://ksw.or.at/berufsrecht/geldwaeschepraevention/
  - KSW, Fragebogen zur Überprüfung (έγγραφα ερωτηματολογίου εποπτείας), 17.7.2023 - https://ksw.or.at/berufsrecht/geldwaeschepraevention/
  - KSW, Stellungnahme KFS/PE 30, 8.10.2019 - https://ksw.or.at/berufsrecht/geldwaeschepraevention/
  - KSW, Jahresberichte εποπτείας 2021-2024 (τελευταίος, Jahresbericht 2024, 24.7.2026, νομική βάση, § 101 Abs. 6 WTBG 2017) - https://ksw.or.at/berufsrecht/geldwaeschepraevention/
  - Bilanzbuchhaltungsberufe-Ausübungsrichtlinie (BB-AR 2014), 3.2.2014, § 14 «Ausgestaltung von Sorgfaltspflichten» (νομική βάση, § 34 BiBuG 2014, εξειδικεύει την κατάρτιση του § 52d Abs. 1 Z 2 lit. c ως διαρκή/τακτική βάσει κινδύνου, με υποχρεωτική τεκμηρίωση) - https://www.wko.at/bilanzbuchhaltungsbehoerde/verhinderung-der-geldwaesche-terrorismusfinanzierung
  - WKO, «Ausfüllhilfe zur Risikoanalyse gemäß § 44 Abs. 2 BiBuG 2014», 2.9.2025 (κλίμακα έως 470 βαθμούς, 0-50 ελάχιστος, 51-100 μεσαίος, > 100 μέγιστος κίνδυνος) - https://www.wko.at/bilanzbuchhaltungsbehoerde/verhinderung-der-geldwaesche-terrorismusfinanzierung
  - BMF, «Nationale Risikoanalyse 2025» (Stand 14.5.2025, τύπος 40% Bedrohung + 60% Verletzbarkeit − Maßnahmen = Gesamtrisiko, offshore δομές «sehr hoch») - https://www.bmf.gv.at/dam/jcr/Nationale%20Risikoanalyse%202025.pdf
  - FATF, Mutual Evaluation Report of Austria (5ος γύρος), 30.4.2026 - επιτόπια αποστολή Ιούν.-Ιούλ. 2025, R.28. Largely Compliant - https://www.fatf-gafi.org/en/publications/Mutualevaluations/mer-austria-2026.html
  - A-FIU, «Lageberichte Geldwäsche» (ετήσιες εκθέσεις κατάστασης) - https://www.bundeskriminalamt.at

## Βέλγιο

Περιεχόμενα

**Εθνική νομοθεσία**

Το Βέλγιο ενσωμάτωσε την Τέταρτη Οδηγία (ΕΕ) 2015/849 μέσω του **Loi du 18 septembre 2017** relative à la prévention du blanchiment de capitaux et du financement du terrorisme et à la limitation de l'utilisation des espèces / *Wet van 18 september 2017 tot voorkoming van het witwassen van geld en de financiering van terrorisme en tot beperking van het gebruik van contanten* (**Νόμος της 18ης Σεπτεμβρίου 2017**).

- Δημοσίευση. Βελγική Επίσημη Εφημερίδα (*Moniteur belge / Belgisch Staatsblad*), **6 Οκτωβρίου 2017**.
- Αριθμός Αναφοράς (numac). **2017013368**.
- Έναρξη ισχύος. **16 Οκτωβρίου 2017**.
- Ενοποιημένο κείμενο. Η βάση Justel του ejustice δίνει ενοποιημένη απόδοση του νόμου **ενημερωμένη έως τις 28 Ιουλίου 2026** (23 αρχειοθετημένες εκδόσεις, 40 εκτελεστικές πράξεις). Το ίδιο κείμενο φέρει τη σημείωση ότι **οι τροποποιήσεις του άρθρου 32, L1, 1°, η) και τα άρθρα 153 έως 170, όπως είχαν διαμορφωθεί με τον νόμο της 20ής Ιουλίου 2020, ακυρώθηκαν με την υπ' αριθ. 166/2021 απόφαση του Συνταγματικού Δικαστηρίου της 18ης Νοεμβρίου 2021**. Επιπλέον, με την υπ' αριθ. **114/2020 απόφαση της 24ης Σεπτεμβρίου 2020** (Moniteur belge 31.12.2020) ακυρώθηκε η δεύτερη περίοδος του **άρθρου 47, §1, 2°** καθ' ο μέρος αφορά τους δικηγόρους.
- Άρθρο για λογιστές. **Άρθρο 5, §1, 24°-25°** - ορίζει ρητά τους εξωτερικούς λογιστές και φοροτεχνικούς ως «υπόχρεες οντότητες». Μετά τον νόμο της 17ης Μαρτίου 2019 και τη δημιουργία του ITAA, το ισχύον κείμενο ορίζει: **24°** = τα φυσικά ή νομικά πρόσωπα που είναι εγγεγραμμένα στο δημόσιο μητρώο υπό την ιδιότητα των *experts-comptables certifiés* (άρθρο 2, 1° του νόμου της 17.3.2019) ή των *conseillers fiscaux certifiés* (άρθρο 2, 2° του ίδιου νόμου) - NL. *Gecertificeerde accountants / gecertificeerde belastingadviseurs* - καθώς και οι **ασκούμενοι** (εγγεγραμμένοι κατ' άρθρο 29, §1, εδ. 3 του ίδιου νόμου) εφόσον είναι «επαγγελματίες» κατά το άρθρο 2, 3°, **25°** = τα πρόσωπα που είναι εγγεγραμμένα υπό την ιδιότητα των *experts-comptables* (άρθρο 2, 4°) ή των *experts-comptables fiscalistes* (άρθρο 2, 5°), μαζί με τους αντίστοιχους ασκούμενους. Οι παλαιότερες ονομασίες («externe accountants», «externe belastingconsulenten») έχουν καταργηθεί.
- **Νέα κατηγορία 25°/1 - μη ρυθμιζόμενοι φορολογικοί σύμβουλοι**. Το άρθρο 5, §1, **25°/1** υπάγει στον νόμο και τα φυσικά ή νομικά πρόσωπα που **δεν** είναι εγγεγραμμένα στο δημόσιο μητρώο του άρθρου 29, §1 του νόμου της 17.3.2019 και τα οποία, ως κύρια οικονομική ή επαγγελματική δραστηριότητα, παρέχουν άμεσα ή μέσω τρίτων υλική βοήθεια, συνδρομή ή συμβουλές σε φορολογικά θέματα. Τα πρόσωπα αυτά εποπτεύονται από τη **SPF Économie** (άρθρο 85, §1, 5°), όχι από το ITAA, οφείλουν να εγγράφονται σε αυτήν και υπόκεινται σε προϋποθέσεις επαγγελματικής εντιμότητας (μη στέρηση πολιτικών δικαιωμάτων, μη αποκατασταθείσα πτώχευση, απουσία ποινικής καταδίκης ή ποινικού προστίμου **τουλάχιστον 2.500 €** προ των πρόσθετων δεκάτων για παράβαση του νόμου AML). Η άσκηση της δραστηριότητας χωρίς εγγραφή τιμωρείται ποινικά (άρθρο 137, 3°).
- **Διάκριση από τους ορκωτούς ελεγκτές**. Το **άρθρο 5, §1, 23°** αφορά τους ορκωτούς ελεγκτές (*réviseurs d'entreprises / bedrijfsrevisoren*) που είναι εγγεγραμμένοι στο δημόσιο μητρώο του IRE/IBR (άρθρο 10 του νόμου της 7.12.2016), τους ασκούμενους ορκωτούς ελεγκτές, τα ελεγκτικά γραφεία και κάθε πρόσωπο που ασκεί το επάγγελμα του νόμιμου ελεγκτή. Για την τήρηση του νόμου AML οι επαγγελματίες αυτοί **δεν** υπάγονται στο ITAA αλλά στο **Collège de supervision des réviseurs d'entreprises / College van toezicht op de bedrijfsrevisoren** (**άρθρο 85, §1, 6°**), ενώ τα διοικητικά πρόστιμα σε βάρος τους επιβάλλονται κατά τα άρθρα 56 και 58-60 του νόμου της 7ης Δεκεμβρίου 2016 (άρθρο 133, §2/1). Το ITAA εποπτεύει αποκλειστικά τους επαγγελματίες των περιπτώσεων 24° και 25°.
- **Λογιστής υπάλληλος νομικού προσώπου (Άρθρο 12)**. Όταν φυσικό πρόσωπο των κατηγοριών 23° έως 25° ασκεί το επάγγελμα ως **μισθωτός νομικού προσώπου**, οι υποχρεώσεις εσωτερικής οργάνωσης και ελέγχου βαρύνουν **το νομικό πρόσωπο και όχι το φυσικό πρόσωπο**.
- **Νόμος της 17ης Μαρτίου 2019**. Επισημοποίησε τη συγχώνευση IAB/IEC και BIBF/IPCF στο ITAA, το οποίο κατέστη **πλήρως λειτουργικό στις 30 Σεπτεμβρίου 2020**, και διέπει τις επαγγελματικές πειθαρχικές κυρώσεις.
- **Πακέτο AML της ΕΕ**. Ο Καν. (ΕΕ) 2024/1624 (Ενιαίο Εγχειρίδιο Κανόνων), η Οδ. (ΕΕ) 2024/1640 (6η Οδηγία AML) και ο Καν. (ΕΕ) 2024/1620 για την Αρχή AMLA δεν έχουν ακόμη αντικαταστήσει το εθνικό πλαίσιο, **ο νόμος της 18ης Σεπτεμβρίου 2017 εξακολουθεί να ισχύει έως την εφαρμογή του Κανονισμού στις 10.7.2027**. Σύμφωνα με το ITAA (blog 28.5.2026), το επάγγελμα θα περιέλθει υπό την εποπτεία **ανεξάρτητης δημόσιας αρχής** και το ανώτατο διοικητικό πρόστιμο θα ανέλθει σε **1.000.000 € ή στο διπλάσιο του οφέλους**.
- Επίσημοι σύνδεσμοι. Justel / ejustice.just.fgov.be (FR/NL), δίγλωσσο ενοποιημένο PDF του νόμου διατίθεται και από την ίδια τη CTIF-CFI (www.ctif-cfi.be).

**Εποπτική/Αρμόδια Αρχή & FIU/ΜΧΠ**

- Εποπτική αρχή. **ITAA - Institute for Tax Advisors and Accountants**, FR *Institut des Conseillers fiscaux et des Experts-comptables* / NL *Instituut van de Belastingadviseurs en Accountants*. Κατά το **άρθρο 85, §1, 7°** του Νόμου AML (όπως αντικαταστάθηκε με τον νόμο της 20.7.2020 και τροποποιήθηκε με τον νόμο της 23.6.2022), «*l'Institut des Conseillers fiscaux et des Experts-comptables à l'égard des entités assujetties visées à l'article 5, § 1er, 24° à 25°*» - δηλαδή το ITAA ελέγχει την τήρηση του **Βιβλίου II** του νόμου από τους επαγγελματίες των περιπτώσεων 24° και 25°. Διεύθυνση. Boulevard du Roi Albert II, 19, 1210 Brussels, τηλ. +32 2 240 00 00, email info@itaa.be, https://www.itaa.be (NL: https://www.itaa.be/nl/home/). Αρμοδιότητες. Έκδοση κανονιστικών κειμένων εφαρμογής (άρθρο 86, §1), έλεγχοι ποιότητας, διοικητικά μέτρα και πρόστιμα (άρθρα 118 και 132), πειθαρχικές κυρώσεις, εκπαιδευτικά σεμινάρια, οδηγίες/υποδείγματα.
- **Προσοχή**. Το **Βιβλίο III** του νόμου (περιορισμός χρήσης μετρητών) **δεν εμπίπτει στην εποπτεία του ITAA**. Κατά το **άρθρο 85, §3, 1°** τον έλεγχο των άρθρων **66, §2, εδ. 1** και **67** ασκεί η **SPF Économie / FOD Economie** (Ομοσπονδιακή Δημόσια Υπηρεσία Οικονομίας), ενώ για το άρθρο 66, §2, εδ. 2 και 3 αρμόδια είναι η Εθνική Επιμελητηρία Συμβολαιογράφων (για τους συμβολαιογράφους) και η SPF Économie (για τους κτηματομεσίτες). Αντιστρόφως, το **άρθρο 120** επιβάλλει στις εποπτικές αρχές του άρθρου 85, §1, 7° έως 12° - άρα και στο **ITAA** - να **ενημερώνουν το ταχύτερο δυνατόν την SPF Économie** όταν, κατά την άσκηση της εποπτείας τους, διαπιστώσουν παράβαση του άρθρου 66, §2, εδ. 1 ή του άρθρου 67.
- **FIU / ΜΧΠ**. **CTIF-CFI** (FR *Cellule de Traitement des Informations Financières* / NL *Cel voor Financiële Informatieverwerking*). Email. Info@ctif-cfi.be, τηλ. **+32 2 533 72 11**, https://www.ctif-cfi.be. Επίσημη έδρα και ταχυδρομική διεύθυνση. **Avenue de la Toison d'Or 55 / Gulden Vlieslaan 55, 1060 Bruxelles**. Πλατφόρμα αναφορών. **GoAML** - από τις **30 Σεπτεμβρίου 2024** η ηλεκτρονική υποβολή αναφορών ύποπτων συναλλαγών μέσω goAML είναι **αποκλειστική και υποχρεωτική**, οι έντυπες, ταχυδρομικές αναφορές **δεν γίνονται πλέον αποδεκτές**, με αποτέλεσμα η ταχυδρομική διεύθυνση να αποτελεί πλέον στοιχείο **διοικητικής επικοινωνίας** και όχι οδό υποβολής αναφορών.
- **Στατιστικά**. Κατά την ετήσια έκθεση AML του ITAA για το 2020, το επάγγελμα υπέβαλε **252 αναφορές ύποπτων συναλλαγών** στην CTIF-CFI (78 από το IEC/IAB, 85 από το IPCF/BIBF και 89 από το ITAA), κινήθηκαν **3 πειθαρχικές υποθέσεις** με αντικείμενο AML και επιβλήθηκαν **0 διοικητικά πρόστιμα**. Η CTIF-CFI πραγματοποίησε **91.487 μεταδόσεις πληροφοριών** το 2024.
- **Αξιολόγηση FATF (5ος γύρος)**. Η έκθεση αμοιβαίας αξιολόγησης (MER) του Βελγίου δημοσιεύθηκε στις **16 Δεκεμβρίου 2025** (επιτόπια αποστολή Ιανουάριος-Φεβρουάριος 2025) και το Βέλγιο τέθηκε σε **ενισχυμένη παρακολούθηση (enhanced follow-up)**. Προηγούμενες αξιολογήσεις. MER 23.4.2015 και έκθεση συνέχειας (FUR) 3.9.2018.

**Δέουσα επιμέλεια (κανονική/απλουστευμένη/ενισχυμένη)**

Τυπική Δέουσα Επιμέλεια (CDD) - Άρθρα **19-36** του Νόμου AML. Ταυτοποίηση/επαλήθευση πελάτη, αντιπροσώπων και όλων των πραγματικών δικαιούχων (στοιχεία ταυτοποίησης, **άρθρο 26**). - Φυσικά πρόσωπα. Επώνυμο και όνομα, ημερομηνία και τόπος γέννησης, διεύθυνση κατοικίας. - Νομικά πρόσωπα. Εταιρική επωνυμία, καταστατική έδρα, κατάλογος διευθυντών, διατάξεις διακυβέρνησης.

Πότε απαιτείται CDD (κατώφλια **άρθρου 21, §1**): - **1°** Πριν από τη σύναψη επιχειρηματικής σχέσης. - **2°, α)** Κατά τη διενέργεια, εκτός επιχειρηματικής σχέσης, μίας ή περισσότερων φαινομενικά συνδεδεμένων περιστασιακών συναλλαγών συνολικού ύψους **10.000 € ή άνω** (κατώφλι **αυστηρότερο** από τα 15.000 € της Οδηγίας). - **2°, β)** Κατά τη διενέργεια μίας ή περισσότερων φαινομενικά συνδεδεμένων μεταφορών κεφαλαίων συνολικού ύψους **άνω των 1.000 €** - και **ανεξαρτήτως ποσού** όταν τα κεφάλαια λαμβάνονται **σε μετρητά ή σε ανώνυμο ηλεκτρονικό χρήμα**. - **3°** Στα τυχερά παίγνια, για στοίχημα ή είσπραξη κερδών **2.000 € ή άνω**. - **4°** Όταν υπάρχει υποψία ξεπλύματος ή χρηματοδότησης της τρομοκρατίας,

ανεξαρτήτως ποσού. - **5°** Όταν υπάρχουν αμφιβολίες για την αλήθεια ή την ακρίβεια προηγουμένως ληφθέντων στοιχείων ταυτοποίησης. - **6°** (προσθήκη ν. 20.7.2020) Όταν υπάρχουν λόγοι αμφιβολίας ότι το πρόσωπο που επιχειρεί συναλλαγή στο πλαίσιο επιχειρηματικής σχέσης είναι όντως ο πελάτης ή ο εξουσιοδοτημένος και ταυτοποιημένος αντιπρόσωπός του. Κατά το **άρθρο 21, §3**, ο Βασιλέας μπορεί να ορίσει **χαμηλότερο** από τα 10.000 € κατώφλι για ορισμένα είδη συναλλαγών ή κατηγορίες υπόχρεων.

Ενισχυμένη Δέουσα Επιμέλεια (EDD) - Άρθρα **37-41/1**, υποχρεωτική για: - **PEPs (άρθρο 41)**. Κατάλληλα συστήματα διαχείρισης κινδύνου για τον εντοπισμό PEP, μελών της οικογένειας και στενών συνεργατών, **έγκριση μέλους της ανώτερης ιεραρχίας** για τη σύναψη ή διατήρηση της σχέσης, **διαπίστωση της προέλευσης της περιουσίας και των κεφαλαίων** και ενισχυμένη εποπτεία της σχέσης, κατά το **άρθρο 41, §3**, μετά την παύση της σημαντικής δημόσιας θέσης λαμβάνεται υπόψη ο κίνδυνος **για τουλάχιστον δώδεκα μήνες** και έως ότου το πρόσωπο δεν παρουσιάζει πλέον κίνδυνο PEP. Ο κατάλογος των σημαντικών δημόσιων λειτουργημάτων περιλαμβάνεται στο **Παράρτημα IV** του νόμου και στον κατάλογο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (άρθρο 41, §4). - **Τρίτες χώρες υψηλού κινδύνου (άρθρο 38, §1)**. Επτά υποχρεωτικά μέτρα - συμπληρωματικές πληροφορίες για τον πελάτη και τους πραγματικούς δικαιούχους, για τη σκοπούμενη φύση της σχέσης, για την **προέλευση των κεφαλαίων και της περιουσίας** και για τους λόγους των συναλλαγών, έγκριση ανώτερης ιεραρχίας, ενισχυμένη παρακολούθηση με αυξημένο αριθμό και συχνότητα ελέγχων, διενέργεια της πρώτης πληρωμής μέσω λογαριασμού του πελάτη σε πιστωτικό ίδρυμα με ισοδύναμα πρότυπα δέουσας επιμέλειας. - **Σοβαρή φορολογική απάτη (άρθρο 39)**. Ενισχυμένα μέτρα με ειδική συνεκτίμηση του κινδύνου ξεπλύματος από **σοβαρή φορολογική απάτη, οργανωμένη ή μη** (άρθρο 4, 23°, ια)), για συναλλαγές και σχέσεις που συνδέονται με κράτη **ανύπαρκτης ή χαμηλής φορολογίας** κατά τον κατάλογο του βασιλικού διατάγματος του άρθρου 307, §1/2, εδ. 3 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος 1992. - **Ανεπιτυχής ή εκκρεμής επαλήθευση ταυτότητας (άρθρο 37)** και εφαρμογή εναλλακτικών περιοριστικών μέτρων. - Διασυνοριακές σχέσεις ανταποκριτή (άρθρο 40, μόνο για χρηματοπιστωτικές οντότητες και παρόχους υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων). - Σύνθετες/ασυνήθιστα μεγάλες συναλλαγές χωρίς εμφανή οικονομικό σκοπό (άρθρο 45, §1). - Μέτρα EDD. Πρόσθετη επαλήθευση ταυτοποίησης, εντατική συνεχής παρακολούθηση, **διερεύνηση προέλευσης κεφαλαίων**, τεκμηριωμένη γραπτή ανάλυση.

Πραγματικός δικαιούχος (**άρθρο 4, 27°**). Πρόκειται για το ή τα φυσικά πρόσωπα που *σε τελευταία ανάλυση* κατέχουν ή ελέγχουν τον πελάτη, τον αντιπρόσωπό του ή τον δικαιούχο ασφαλιστηρίου ζωής, καθώς και εκείνα για λογαριασμό των οποίων εκτελείται συναλλαγή ή συνάπτεται σχέση. **Στις εταιρείες**, το κείμενο δεν θέτει μηχανικό όριο αλλά διατυπώνει **τεκμήριο-ένδειξη** (*indice*). Η κατοχή από φυσικό πρόσωπο **άνω του 25%** των δικαιωμάτων ψήφου ή **άνω του 25%** των μετοχών ή του κεφαλαίου συνιστά ένδειξη επαρκούς **άμεσης** συμμετοχής, η κατοχή άνω του 25% μέσω εταιρείας ή εταιρειών ελεγχόμενων από το ίδιο φυσικό πρόσωπο συνιστά ένδειξη επαρκούς **έμμεσης** συμμετοχής. Εναλλακτικά, πραγματικός δικαιούχος είναι όποιος ασκεί έλεγχο **με άλλα μέσα** (κριτήρια άρθρου 22, παρ. 1-5 της Οδηγίας 2013/34/ΕΕ) και, επικουρικά - αφού εξαντληθούν όλα τα δυνατά μέσα και ελλείψει λόγων υποψίας - το πρόσωπο που κατέχει τη θέση του **κύριου διευθύνοντος** (*dirigeant principal*). Ειδικοί κανόνες προβλέπονται για τα trusts/fiducies (ιδρυτής, εμπιστευματοδόχος, προστάτης, δικαιούχοι, κάθε άλλο πρόσωπο που ασκεί τελικό έλεγχο), για τις (διεθνείς) ενώσεις μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα και τα ιδρύματα (μέλη ΔΣ, εκπρόσωποι, υπεύθυνοι τρέχουσας διαχείρισης, ιδρυτές κ.λπ.) και για τις παρεμφερείς νομικές κατασκευές. Απαιτείται ταυτοποίηση και λήψη **εύλογων μέτρων επαλήθευσης** της ταυτότητας όλων των πραγματικών δικαιούχων, περιλαμβανομένης της κατανόησης της δομής ιδιοκτησίας και ελέγχου (**άρθρο 23, §1**), η ημερομηνία και ο τόπος γέννησης του πραγματικού δικαιούχου συλλέγονται «στο μέτρο του δυνατού» (άρθρο 26, εδ. 2). Τριμερής κατηγοριοποίηση κινδύνου. Χαμηλός/τυπικός/υψηλός, με δυνατότητα μείωσης (άρθρο 26, §3) ή επαύξησης (άρθρο 26, §4) των συλλεγόμενων στοιχείων.

**Γενικές υποχρεώσεις**

- **Εκτίμηση κινδύνου (Άρθρα 16-18)**. Αξιολογήσεις κινδύνου σε επίπεδο γραφείου (τεκμηριωμένες, ετήσια ενημερωμένες, εγκεκριμένες από την ανώτερη διοίκηση) και ανά πελάτη κατά την ένταξη και καθ' όλη τη σχέση.
- **Εσωτερική οργάνωση / υπεύθυνος συμμόρφωσης (Άρθρα 8-12)**. Το **άρθρο 8, §2** απαιτεί πολιτικές, διαδικασίες και μέτρα εσωτερικού ελέγχου για τη διαχείριση κινδύνου, την αποδοχή πελατών, τη δέουσα επιμέλεια, την αναφορά υπονοιών, τη διατήρηση εγγράφων και τη συμμόρφωση, καθώς και - όπου δικαιολογείται από τη φύση και το μέγεθος - **ανεξάρτητη λειτουργία εσωτερικού ελέγχου** και διαδικασίες ελέγχου εντιμότητας κατά την πρόσληψη, κατά το **άρθρο 8, §3** εγκρίνονται από μέλος **υψηλού ιεραρχικού επιπέδου**. Το **άρθρο 9, §1** επιβάλλει τον ορισμό του **ανώτατου υπευθύνου** από το διοικητικό όργανο ή την πραγματική διεύθυνση (όταν η υπόχρεη οντότητα είναι φυσικό πρόσωπο, τα καθήκοντα ασκεί το ίδιο). Το **άρθρο 9, §2** ορίζει τον **AMLCO**, υπεύθυνο για την εφαρμογή των πολιτικών του άρθρου 8, την **ανάλυση των άτυπων συναλλαγών** και τις σχετικές γραπτές εκθέσεις (άρθρα 45-46), την υποβολή αναφορών (άρθρα 47-48) και την ευαισθητοποίηση/εκπαίδευση του προσωπικού (άρθρο 11), απαιτείται προηγούμενη διαπίστωση ότι διαθέτει **επαγγελματική εντιμότητα**, **επαρκή εμπειρογνωμοσύνη, γνώση του βελγικού πλαισίου, διαθεσιμότητα, ιεραρχικό επίπεδο και εξουσίες** για ανεξάρτητη και αυτόνομη άσκηση των καθηκόντων, καθώς και την εξουσία να προτείνει **με δική του πρωτοβουλία** κάθε αναγκαίο μέτρο. Κατά το **άρθρο 9, §3**, σε μικρά γραφεία τα καθήκοντα του AMLCO μπορούν να ασκούνται από το πρόσωπο της §1. Εσωτερικό κανάλι καταγγελιών. **Άρθρο 10** - κατάλληλες και αναλογικές διαδικασίες ώστε το προσωπικό, οι πράκτορες ή οι διανομείς να αναφέρουν **εμπιστευτικά ή ανώνυμα**, μέσω **ειδικού και ανεξάρτητου διαύλου**, τις παραβάσεις των υποχρεώσεων του Βιβλίου II στα πρόσωπα του άρθρου 9 (κείμενο όπως αντικαταστάθηκε με τον νόμο της 28.11.2022, ισχύς 15.2.2023). Παράλληλα, το **άρθρο 90** υποχρεώνει τις εποπτικές αρχές να διαθέτουν **ασφαλείς διαύλους αναφοράς** παραβάσεων, με απαγόρευση αποκάλυψης της ταυτότητας του καταγγέλλοντος και **ασυλία** από αστική, ποινική ή πειθαρχική δίωξη και από κάθε δυσμενή μεταχείριση ή λύση της εργασιακής σχέσης.
- **Ετήσια έκθεση του AMLCO**. Η ετήσια έκθεση που αφορά το ίδιο το γραφείο είναι εκείνη που ο AMLCO υποβάλλει **στην ανώτερη διοίκηση**, για την οποία το ITAA διαθέτει υπόδειγμα. Σημειώνεται ότι το **άρθρο 9, §2 του νόμου δεν προβλέπει το ίδιο ρητή υποχρέωση ετήσιας έκθεσης**. Απαριθμεί τα καθήκοντα του AMLCO, η ετήσια αναφορά προς την ανώτερη διοίκηση απορρέει από το κανονιστικό κείμενο («Norme») και τα υποδείγματα του ITAA.
- **Τήρηση αρχείων (Άρθρα 60-62)**. Διατήρηση **10 ετών** σε οποιοδήποτε μέσο αρχειοθέτησης - (1°) στοιχεία ταυτοποίησης και αντίγραφο των αποδεικτικών εγγράφων ή του αποτελέσματος της συμβουλής αξιόπιστης πηγής (άρθρο 27), περιλαμβανομένων των στοιχείων από **μέσα ηλεκτρονικής ταυτοποίησης** (ν. 18.7.2017) και **υπηρεσίες εμπιστοσύνης** (Καν. 910/2014), **για δέκα έτη από τη λήξη της επιχειρηματικής σχέσης ή από την περιστασιακή συναλλαγή**, (1°/1) τα έγγραφα που καταγράφουν τα μέτρα επαλήθευσης του άρθρου 23, §1, εδ. 3, με τις τυχόν δυσχέρειες που ανέκυψαν, για δέκα έτη, (2°) τα δικαιολογητικά και οι καταγραφές των συναλλαγών που επιτρέπουν την ακριβή ανασύσταση, **για δέκα έτη από την εκτέλεση**, (3°) οι γραπτές εκθέσεις ανάλυσης των άρθρων 45 και 46. Το **άρθρο 61** επιτρέπει την τήρηση **αναφορών (references)** αντί αντιγράφων, εφόσον εξασφαλίζεται η άμεση προσκόμιση των εγγράφων χωρίς αλλοίωση, με προηγούμενη πρόβλεψη στις εσωτερικές διαδικασίες. Το **άρθρο 62, §1** επιβάλλει τη **διαγραφή των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα** μετά τη λήξη των προθεσμιών (μεταβατικά, 7 έτη για το 2017, 8 και 9 έτη για το 2018 και 2019 αντιστοίχως, και 7 έτη για σχέσεις/συναλλαγές έως 5 έτη πριν την έναρξη ισχύος του νόμου). Το **άρθρο 63** απαιτεί συστήματα που επιτρέπουν πλήρη απάντηση, μέσω ασφαλών διαύλων, σε αιτήματα της CTIF-CFI, των δικαστικών ή των εποπτικών αρχών για το αν υπήρξε σχέση με συγκεκριμένο πρόσωπο κατά τα **δέκα προηγούμενα έτη**.
- **Εκπαίδευση (Άρθρο 11)**. Υποχρεωτική συνεχής κατάρτιση (βελγικές υποχρεώσεις AML, εσωτερικές διαδικασίες βάσει κινδύνου, μελέτες περιπτώσεων, εξωτερική αναφορά στην CTIF-CFI). Σύμφωνα με το κανονιστικό κείμενο του ITAA. **Ελάχιστη εκπαίδευση κάθε τρία έτη**, νέο προσωπικό εντός **έξι μηνών** από την πρόσληψη.
- **Ανάλυση άτυπων συναλλαγών (Άρθρα 45-46)**. Ειδική ανάλυση, **υπό την ευθύνη του AMLCO**, των άτυπων συναλλαγών του άρθρου 35, §1, 1°, με εξέταση του πλαισίου και του σκοπού κάθε συναλλαγής που είναι **σύνθετη**, **ασυνήθιστα υψηλού ποσού**, ακολουθεί **ασυνήθιστο σχήμα** ή **στερείται εμφανούς οικονομικού ή νόμιμου σκοπού**, σε κάθε περίπτωση συντάσσεται **γραπτή έκθεση** (άρθρο 45, §2). Το άρθρο 46 επεκτείνει την ίδια υποχρέωση στις περιπτώσεις αδυναμίας εκπλήρωσης των υποχρεώσεων δέουσας επιμέλειας (άρθρα 33, §1, 34, §3 και 35, §2).
- **Αναφορές ύποπτων συναλλαγών (Άρθρα 47-63)**. Κατά το **άρθρο 47, §1**, αναφορά στην CTIF-CFI όταν η υπόχρεη οντότητα **γνωρίζει, υποπτεύεται ή έχει βάσιμους λόγους να υποπτεύεται** ότι (1°) κεφάλαια, **ανεξαρτήτως ποσού**, συνδέονται με ML/TF, (2°) συναλλαγές **ή απόπειρες συναλλαγών** συνδέονται με ML/TF - και όταν ακόμη ο πελάτης αποφασίσει να μην εκτελέσει τη συναλλαγή - ή (3°) γεγονός που περιήλθε σε γνώση τους συνδέεται με ML/TF, **δεν απαιτείται ταυτοποίηση του βασικού αδικήματος**. Η αναφορά γίνεται, κατ' αρχήν, από τα πρόσωπα του άρθρου 9, §2 (**άρθρο 49**) και μέσω goAML. Προθεσμίες (**άρθρο 51**). Για συναλλαγές, αναφορά **αμέσως και πριν από την εκτέλεση**, με μνεία της προθεσμίας εντός της οποίας πρέπει να εκτελεστεί και συμμόρφωση προς τις οδηγίες της CTIF-CFI, αν αυτό είναι αδύνατο λόγω της φύσης της συναλλαγής ή επειδή θα εμπόδιζε τη δίωξη των δικαιούχων, η αναφορά υποβάλλεται **αμέσως μετά** την εκτέλεση, με μνεία του λόγου, για κεφάλαια και γεγονότα, αναφορά **αμέσως**. Απαγόρευση γνωστοποίησης (**Άρθρο 55, §1**). Απαγορεύεται η αποκάλυψη στον πελάτη ή σε τρίτους ότι διαβιβάστηκαν ή θα διαβιβαστούν πληροφορίες στην CTIF-CFI ή ότι διεξάγεται ή ενδέχεται να διεξαχθεί ανάλυση, και η απαγόρευση καταλαμβάνει και τα υποκαταστήματα σε τρίτες χώρες, κατά το **άρθρο 55, §2**, **δεν συνιστά** γνωστοποίηση η προσπάθεια των επαγγελματιών των κατηγοριών 23° έως 28° να **αποτρέψουν τον πελάτη από παράνομη δραστηριότητα**.
- **Εγγραφή/μητρώο & εποπτική διαφάνεια**. Εγγραφή και εποπτεία μέσω του ITAA. Το **άρθρο 120/1** (όπως προστέθηκε με τον νόμο της 20ής Ιουλίου 2020, ισχύς 15.8.2020, και τροποποιήθηκε με τον νόμο της 1.2.2022) **δεν επιβάλλει υποχρέωση στο γραφείο**. Ορίζει ότι «*les autorités de contrôle visées à l'article 85, § 1er, 7° à 11°, publient chacun un*

*rapport annuel*» - δηλαδή υποχρεώνει τις **εποπτικές αρχές**, μεταξύ των οποίων και το ίδιο το ITAA (85, §1, 7°), να δημοσιεύουν **ετήσια έκθεση** με στοιχεία για: **1°** τα μέτρα και τις κυρώσεις των άρθρων 118, 132, §§1-3 και 135, §3, **2°** τον αριθμό των καταγγελιών παραβάσεων που ελήφθησαν κατά το άρθρο 90, **3°** (μόνο για την αρχή του άρθρου 85, §1, 11°) τον αριθμό των αναφορών υπονοιών του άρθρου 52, **4°** τον αριθμό των αναφορών υπονοιών που διαβιβάστηκαν στην CTIF-CFI κατά τα άρθρα 47 και 52, **5°** τον αριθμό και την περιγραφή των μέτρων που ελήφθησαν για τη διασφάλιση της συμμόρφωσης των υπόχρεων οντοτήτων του άρθρου 5, §1, 1° και 24° έως 28° προς το Βιβλίο II. Δεν υφίσταται «υπόδειγμα έκθεσης άρθρου 120/1» για τους επαγγελματίες.

**Κυρώσεις (ΠΟΣΑ/εύρη)**

- **Διοικητικά μέτρα (Άρθρο 118, §1)**. Όταν οι εποπτικές αρχές του **άρθρου 85, §1, 7° έως 12°** διαπιστώσουν ότι υπόχρεη οντότητα των περιπτώσεων **5, §1, 1°, 24° έως 28° και 32°** παρέβη τις διατάξεις του Βιβλίου II, το άρθρο 66, §2, εδ. 2 και 3, τα μέτρα εφαρμογής της Οδηγίας 2015/849 ή τις υποχρεώσεις επιμέλειας των δεσμευτικών διατάξεων για τα χρηματοοικονομικά εμπάργκο, μπορούν να λάβουν τα εξής μέτρα: **1° δημόσια δήλωση** με προσδιορισμό της ταυτότητας του φυσικού ή νομικού προσώπου και της φύσης της παράβασης, **2° διαταγή** παύσης της συμπεριφοράς και απαγόρευσης επανάληψής της, **3° ανάκληση ή αναστολή της άδειας (*agrément*), όταν η υπόχρεη οντότητα υπόκειται σε καθεστώς αδειοδότησης**, **4° προσωρινή απαγόρευση** άσκησης διευθυντικών καθηκόντων σε υπόχρεες οντότητες, για κάθε πρόσωπο που ασκεί διευθυντικές ευθύνες ή θεωρείται υπεύθυνο για την παράβαση. Κατά το **άρθρο 118, §2** λαμβάνονται υπόψη οι περιστάσεις του άρθρου 96, ενώ κατά το **άρθρο 118, §3** οι αρχές του άρθρου 85, §1, 7° έως 11° και 14° - άρα και το ITAA - καθορίζουν οι ίδιες τους διαδικαστικούς κανόνες επιβολής και τα ένδικα βοηθήματα.
- **Διοικητικά πρόστιμα (Άρθρο 132, §1) - γενεσιουργές αιτίες**. Οι εποπτικές αρχές του άρθρου 85 μπορούν να επιβάλουν διοικητικό πρόστιμο όταν διαπιστώσουν **1°** παράβαση του νόμου, των εκτελεστικών πράξεων, των μέτρων εφαρμογής της Οδηγίας 2015/849, του Κανονισμού για τις μεταφορές χρηματικών ποσών ή του άρθρου 5*quinquies* του Καν. 260/2012, ή των υποχρεώσεων επιμέλειας για τα χρηματοοικονομικά εμπάργκο, **2°** μη τήρηση απαίτησης που έθεσε η εποπτική αρχή, **3°** μη τήρηση όρων που τέθηκαν ως προϋπόθεση σχετικής απόφασης. Το πρόστιμο επιβάλλεται στην ίδια την υπόχρεη οντότητα και, κατά περίπτωση, σε **ένα ή περισσότερα μέλη του διοικητικού οργάνου, της διευθύνουσας επιτροπής ή των προσώπων που μετέχουν στην πραγματική διεύθυνση**, τα οποία ευθύνονται για την παράβαση.
- **Διοικητικά πρόστιμα (Άρθρο 132, §2) - ύψος**: **(α)** για τις υπόχρεες οντότητες του άρθρου 5, §1, **1° έως 22°** (χρηματοπιστωτικός τομέας). Έ**ως 5.000.000 €** ή, αν το ποσό που προκύπτει από την εφαρμογή του ποσοστού είναι υψηλότερο, **10% του καθαρού ετήσιου κύκλου εργασιών της προηγούμενης χρήσης**, όταν πρόκειται για **νομικό πρόσωπο**, **έως 5.000.000 €** όταν πρόκειται για **φυσικό πρόσωπο**. **(β)** για τις υπόχρεες οντότητες του άρθρου 5, §1, **23° έως 33°** - κατηγορία στην οποία εμπίπτουν **τόσο οι ορκωτοί ελεγκτές (23°) όσο και οι λογιστές/φοροτεχνικοί (24° και 25°)**, οι συμβολαιογράφοι, οι δικηγόροι, οι κτηματομεσίτες κ.λπ.. Έ**ως 1.250.000 €** για το ίδιο πραγματικό περιστατικό ή σύνολο περιστατικών. **(γ) Προσοχή στον κανόνα του διπλασιασμού**. Το εδ. 3 του άρθρου 132, §2 **δεν διπλασιάζει το ανώτατο όριο σε 2.500.000 €**, ορίζει ότι, με την επιφύλαξη των ανωτέρω ανώτατων ορίων, όταν η παράβαση **απέφερε όφελος στην υπόχρεη οντότητα ή της επέτρεψε να αποφύγει ζημία**, το ανώτατο ποσό του προστίμου μπορεί να ανέλθει στο **διπλάσιο του ποσού του οφέλους ή της ζημίας αυτής** - ποσό που μπορεί να είναι μικρότερο ή και πολλαπλάσιο των 2.500.000 €. Οι ίδιοι κανόνες εφαρμόζονται και όταν το πρόστιμο επιβάλλεται σε μέλη του διοικητικού οργάνου ή της πραγματικής διεύθυνσης (εδ. 4).
- **Απουσία νόμιμου κατώτατου ορίου**. Το άρθρο 132, §2 **δεν προβλέπει ελάχιστο ποσό** για τα πρόστιμα κατά των λογιστών/φοροτεχνικών. Το μοναδικό ελάχιστο των **250 €** που απαντά στο άρθρο 132 αφορά διαφορετική περίπτωση. Κατά την **§6**, ο υπουργός Οικονομικών ή ο εντεταλμένος του μπορεί, για παράβαση του **άρθρου 1:35 του Κώδικα Εταιρειών και Ενώσεων** (μητρώο πραγματικών δικαιούχων - UBO) ή για πλημμελή ποιότητα των διαβιβαζόμενων στοιχείων, να επιβάλει στους διοικητές πρόστιμο **από 250 € έως 50.000 €**. Ο καθορισμός διαδικαστικών κανόνων (και τυχόν κλίμακας) για τα πρόστιμα κατά των οντοτήτων του άρθρου 5, §1, 21° και 24° έως 32° ανήκει στις εποπτικές αρχές του άρθρου 85, §1, 5° και 7° έως 12° - άρα στο **ITAA** - και **παράγει αποτελέσματα μόνο μετά την έγκρισή του από τον Βασιλέα** (**άρθρο 133, §4**).
- **Κριτήρια επιμέτρησης (Άρθρο 132, §3)**. Σοβαρότητα και διάρκεια των παραβάσεων, βαθμός ευθύνης του προσώπου, **οικονομική επιφάνεια** (κύκλος εργασιών του νομικού προσώπου ή ετήσιο εισόδημα του φυσικού προσώπου), οφέλη ή κέρδη που αποκομίστηκαν, ζημία τρίτων, βαθμός συνεργασίας με τις αρμόδιες αρχές, τυχόν προηγούμενες παραβάσεις, και (προσθήκη ν. 20.7.2020) **ο βαθμός στον οποίο το πρόσωπο έλαβε υπόψη τις κατευθυντήριες γραμμές** των εποπτικών αρχών για την προσέγγιση βάσει κινδύνου (άρθρο 86, §2). Κατά το **άρθρο 132, §7**, ο καθαρός ετήσιος κύκλος εργασιών προσδιορίζεται από τις τελευταίες ετήσιες (ή, για μητρικές/θυγατρικές, ενοποιημένες) οικονομικές καταστάσεις. Κατά το **άρθρο 132, §8**, τα νομικά πρόσωπα - **ακόμη και μη υπόχρεα** - ευθύνονται **αστικώς** για τα διοικητικά πρόστιμα που επιβάλλονται στα υπόχρεα φυσικά πρόσωπα που δραστηριοποιούνται σε αυτά ως διοικητές, ενεργοί εταίροι ή δυνάμει σύμβασης έργου ή εντολής.
- **Είσπραξη και δημοσιότητα**. Τα διοικητικά πρόστιμα εισπράττονται από την αρμόδια για τις μη φορολογικές απαιτήσεις υπηρεσία της **SPF Finances** (**άρθρο 134**). Επιβάλλονται μόνο αφού η οντότητα ή το πρόσωπο **ακουστεί ή τουλάχιστον κληθεί προσηκόντως** (άρθρο 133, §3). Οι εποπτικές αρχές ενημερώνουν την **CTIF-CFI** για τα πρόστιμα και τις προσφυγές (άρθρο 135, §1) και, για τον χρηματοπιστωτικό τομέα, την **EAT/EBA** (άρθρο 135, §2). Κατά το **άρθρο 135, §3**, οι αποφάσεις επιβολής διοικητικής κύρωσης ή εποπτικού μέτρου δημοσιεύονται **ονομαστικά στον επίσημο ιστότοπο** της αρχής αμέσως μετά την ενημέρωση των ενδιαφερομένων, με αναφορά τουλάχιστον του είδους και της φύσης της παράβασης και της ταυτότητας των υπευθύνων, εφόσον η δημοσίευση κριθεί δυσανάλογη ή θέτει σε κίνδυνο τη σταθερότητα των αγορών ή εκκρεμή έρευνα, προβλέπεται **αναβολή**, **ανώνυμη δημοσίευση** ή **μη δημοσίευση**, η έκβαση των προσφυγών δημοσιεύεται επίσης και οι πληροφορίες παραμένουν αναρτημένες για **πέντε έτη**.
- **Πειθαρχικές κυρώσεις** (Νόμος 17ης Μαρτίου 2019, Πειθαρχική Επιτροπή ITAA α' βαθμού - *Tuchtcommissie* - & Επιτροπή Εφέσεων - *Commissie van beroep*). Προειδοποίηση, επίπληξη, πρόστιμο, απαγόρευση αναθέσεων, αναστολή, **διαγραφή από το μητρώο** (οριστική αποβολή, δημοσιεύεται στην ιστοσελίδα ITAA).
- **Ποινικές κυρώσεις - παρεμπόδιση των ελέγχων (Άρθρο 136)**. Τιμωρούνται όσοι **παρεμποδίζουν τις επιθεωρήσεις και τους ελέγχους των εποπτικών αρχών** στους οποίους υπόκεινται στη χώρα ή στο εξωτερικό, όσοι **αρνούνται να παράσχουν πληροφορίες** που οφείλουν βάσει του νόμου, καθώς και όσοι **εν γνώσει τους παρέχουν ανακριβείς ή ελλιπείς πληροφορίες**. Το άρθρο 136 **δεν προβλέπει ενιαίο ποσό**, αλλά τρεις χωριστές περιπτώσεις: **1°** για τις οντότητες που εποπτεύει η **Εθνική Τράπεζα του Βελγίου** (άρθρο 85, §1, 3°), με τις ποινές του **άρθρου 36/20, §1 του νόμου της 22ας Φεβρουαρίου 1998** για το οργανικό καθεστώς της NBB - εκεί ανάγεται το εύρος **250 € - 2.500.000 €** που εμφανίζει η παρουσίαση της NBB, **2°** για τις οντότητες που εποπτεύει η **FSMA** (άρθρο 85, §1, 4°), με τις ποινές του **άρθρου 87, §1 του νόμου της 2ας Αυγούστου 2002**, **3°** για τις υπόχρεες οντότητες του **άρθρου 5, §1, 1° έως 3° και 21° έως 33°** - άρα και για τους **λογιστές και φοροτεχνικούς των περιπτώσεων 24° και 25°** - με **πρόστιμο από 150 € έως 5.000 €**. Επομένως, για το λογιστικό-φοροτεχνικό επάγγελμα το ορθό εύρος του άρθρου 136 είναι **150 - 5.000 €** (ονομαστικά ποσά, προ των πρόσθετων δεκάτων), και όχι τα ποσά του άρθρου 137 ούτε το εύρος 250 - 2.500.000 € που ισχύει για τις εποπτευόμενες από την NBB οντότητες. Το κείμενο έχει τη μορφή αυτή μετά τους νόμους της **1ης Φεβρουαρίου 2022** (ισχύς 21.2.2022) και της **11ης Δεκεμβρίου 2025** (ισχύς 3.1.2026, με την οποία καταργήθηκε και το τελευταίο εδάφιο).
- **Παραβάσεις των κανόνων για τα μετρητά (Άρθρο 137)**. Πρόστιμο **250 - 225.000 €** για: **1°** όσους παραβαίνουν τις διατάξεις του **άρθρου 66, §2, εδ. 1** ή του **άρθρου 67** - «*L'amende ne peut néanmoins pas excéder dix pour cent du paiement ou du don*», δηλαδή το πρόστιμο **δεν μπορεί να υπερβεί το 10% της πληρωμής ή της δωρεάς**, **2°** κατά παρέκκλιση από το άρθρο 136, όσους **εκ προθέσεως** εμποδίζουν ή παρακωλύουν την αποστολή των αστυνομικών υπαλλήλων ή των εντεταλμένων από τον υπουργό Οικονομίας υπαλλήλων (άρθρο XV.2 του Κώδικα Οικονομικού Δικαίου) κατά την άσκηση των εποπτικών αρμοδιοτήτων της SPF Économie (άρθρο 85, §3), **3°** (προσθήκη ν. 2.6.2021) όσους ασκούν, **χωρίς την προβλεπόμενη εγγραφή**, δραστηριότητα του άρθρου 5, §1, εδ. 13. Οι εντεταλμένοι υπάλληλοι μπορούν να απευθύνουν **προειδοποίηση** (άρθρο XV.31) ή να προτείνουν **καταβολή ποσού που εξαλείφει την ποινική δίωξη** (άρθρο XV.61 του ίδιου Κώδικα). Τα ονομαστικά ποσά υπόκεινται στα **πρόσθετα δέκατα** των ποινικών προστίμων (νόμος της 5ης Μαρτίου 1952, συντελεστής ×8, ο οποίος δεν προκύπτει από τον ίδιο τον νόμο του 2017, που περιορίζεται στη μνεία «*avant application des décimes additionnels*»), οπότε πρακτικά ανέρχονται σε **2.000 - 1.800.000 €**. Αρμόδια αρχή είναι η **SPF Économie**, όχι το ITAA.
- **Όρια μετρητών (Άρθρα 66-67)**. Κατά το **άρθρο 66, §2, εδ. 1**, το **τίμημα πώλησης ακινήτου** - που περιλαμβάνει το συνολικό ποσό που καταβάλλει ο αγοραστής για την αγορά και τη χρηματοδότηση, μαζί με τα παρεπόμενα έξοδα (§1) - **μπορεί να εξοφληθεί μόνο με έμβασμα ή επιταγή**, η καταβολή σε μετρητά **απαγορεύεται εντελώς, ανεξαρτήτως ποσού**. Το συμφωνητικό και το πωλητήριο συμβόλαιο πρέπει να αναφέρουν τους αριθμούς των λογαριασμών και την ταυτότητα των δικαιούχων τους (εδ. 2), οι δε συμβολαιογράφοι και κτηματομεσίτες (5, §1, 26° και 30°) ενημερώνουν **αμέσως την CTIF-CFI** για κάθε μη τήρηση (εδ. 3). Κατά το **άρθρο 67, §2**, «*indépendamment du montant total*», πληρωμή **ή δωρεά** δεν μπορεί να πραγματοποιηθεί ή να εισπραχθεί σε μετρητά **πάνω από 3.000 €** (ή ισόποσο σε άλλο νόμισμα) στο πλαίσιο συναλλαγής ή συνόλου φαινομενικά συνδεδεμένων συναλλαγών. Ειδικοί κανόνες (εκτός δημόσιου πλειστηριασμού με δικαστικό επιμελητή). **Καμία πληρωμή σε μετρητά για χάλκινα καλώδια** όταν ο αγοραστής δεν είναι καταναλωτής, για **παλαιά μέταλλα και αγαθά με πολύτιμα υλικά** (χρυσός, λευκόχρυσος, άργυρος, παλλάδιο), **καμία πληρωμή σε μετρητά** όταν ούτε ο πωλητής ούτε ο αγοραστής είναι καταναλωτές και **ανώτατο όριο 500 €** όταν ο πωλητής είναι καταναλωτής και ο αγοραστής όχι (με υποχρέωση ταυτοποίησης του καταναλωτή). Εξαιρέσεις. Πωλήσεις ακινήτων (άρθρο 66), συναλλαγές **μεταξύ καταναλωτών** και συναλλαγές με τις υπόχρεες οντότητες του άρθρου 5, §1, 1°, 3°, 4°, 6°, 7°, 10° και 16°. Τεκμήρια (**§3**). Όταν τα λογιστικά παραστατικά, περιλαμβανομένων των τραπεζικών κινήσεων, **δεν επιτρέπουν να προσδιοριστεί ο τρόπος πληρωμής**, αυτή **τεκμαίρεται ότι έγινε σε μετρητά**, κάθε πληρωμή σε μετρητά τεκμαίρεται, μέχρι αποδείξεως του εναντίου, ότι έλαβε χώρα στη βελγική επικράτεια όταν ένα τουλάχιστον μέρος κατοικεί ή

δραστηριοποιείται στο Βέλγιο, τα ποσά που αναγράφονται σε **επίσημη ή ανεπίσημη λογιστική** και δεν αντιστοιχούν σε συγκεκριμένες οφειλές τεκμαίρονται **αμαχήτως** ότι ανήκουν σε σύνολο συνδεδεμένων συναλλαγών και άρα υπόκεινται συνολικά στο όριο των 3.000 €. Κατά την **§4**, οι **ταχυδρομικές καταθέσεις** σε λογαριασμούς τρίτων επιτρέπονται μόνο από καταναλωτές και έως **3.000 €** ανά κατάθεση ή σύνολο συνδεδεμένων καταθέσεων.

- **Κοινές ποινικές διατάξεις (Άρθρο 138)**. Εφαρμόζονται οι διατάξεις του **Βιβλίου I του Ποινικού Κώδικα**, συμπεριλαμβανομένων του κεφαλαίου VII και του άρθρου 85 (ελαφρυντικές περιστάσεις) (§1). Τα **νομικά πρόσωπα ευθύνονται αστικώς** για τα ποινικά πρόστιμα στα οποία καταδικάζονται τα μέλη του διοικητικού τους οργάνου, οι υπεύθυνοι της πραγματικής διεύθυνσης ή οι εντολοδόχοι τους (§2). Κάθε **μήνυση/πληροφορία** και κάθε **ποινική δίωξη** για τα αδικήματα αυτά γνωστοποιείται στην αρμόδια κατά το άρθρο 85 εποπτική αρχή, με μέριμνα της δικαστικής ή διοικητικής αρχής και της εισαγγελίας (§3), η δε εποπτική αρχή δικαιούται να **παρεμβαίνει σε κάθε στάδιο της ποινικής διαδικασίας χωρίς να χρειάζεται να επικαλεστεί ζημία**, κατά τους κανόνες της πολιτικής αγωγής (§4).
- **Ξέπλυμα χρήματος (Άρθρο 505 Ποινικού Κώδικα)**. Με τον **νόμο της 18ης Ιανουαρίου 2024** (ισχύς από 4.2.2024) η ποινή διαμορφώθηκε σε **φυλάκιση 3 έως 5 έτη** και πρόστιμο **10.000 έως 200.000 €** (προ των πρόσθετων δεκάτων). Καταργήθηκε η εξαίρεση για την απλή φορολογική απάτη, με περιορισμένη εξαίρεση υπέρ των επαγγελματιών που τηρούν τον νόμο του 2017. **Ο νέος βελγικός Ποινικός Κώδικας (νόμος της 29ης Φεβρουαρίου 2024) τίθεται σε ισχύ την 1η Σεπτεμβρίου 2026** και μεταβάλλει την αρίθμηση των σχετικών άρθρων.

**Παραδείγματα ύποπτων συναλλαγών & δείκτες κινδύνου**

Διατίθεται ολοκληρωμένο **Vademecum με 18 τυπολογίες**, το οποίο ανακοινώθηκε από το ΙΤΑΑ στις **21 Ιανουαρίου 2025** και αποτελεί «δυναμικό» κείμενο που επικαιροποιείται. Βασικές τυπολογίες ξεπλύματος. Συστήματα αντιστάθμισης (μετρητά έναντι επιχειρήσεων εντάσεως μετρητών με ψευδή τιμολόγια), εμπορική νομιμοποίηση, «διευκολυντές» νομιμοποίησης (επαγγελματίες - σύσταση εταιρειών, χρηματοοικονομικά σχέδια, εγγραφή ΦΠΑ, σύνταξη ισολογισμών), υπόγεια τραπεζική, κατάχρηση εταιρικών δομών (εταιρείες-βιτρίνες, ταχυδρομικές θυρίδες, παρένθετοι διευθυντές), πληρωμές τρίτων, επενδύσεις σε ακίνητα (ανακαινίσεις με μετρητά), μεταφορές κρυπτοστοιχείων με τεχνικές ιδιωτικότητας.

Κόκκινες σημαίες πελατών. Άρνηση παροχής τεκμηρίωσης, πληρωμή υψηλότερων αμοιβών χωρίς εξήγηση, πολλαπλοί τραπεζικοί λογαριασμοί χωρίς σκοπό, αποφυγή προσωπικής επαφής, εσφαλμένες πληροφορίες μητρώου. Κόκκινες σημαίες συναλλαγών. Μπερδεμένες λεπτομέρειες που ο πελάτης δεν εξηγεί, μεταφορές την ίδια ημέρα χωρίς λόγο, συναλλαγές μετρητών πέραν αναγκών, ψευδή τιμολόγια χωρίς οικονομική ουσία. Κόκκινες σημαίες υπηρεσιών. Μεμονωμένες επείγουσες αναθέσεις, αιτήματα για σύνθετες δομές χωρίς αιτιολόγηση, ασυνήθιστες απαιτήσεις μυστικότητας.

Κατάλογοι χωρών υψηλού κινδύνου (FPS Finance, financien.belgium.be). **Μαύρη Λίστα FATF** (Μιανμάρ, Βόρεια Κορέα, Ιράν), **Γκρίζα Λίστα FATF**. Κατά την ισχύουσα δήλωση της **19ης Ιουνίου 2026**, **22 δικαιοδοσίες** υπό ενισχυμένη παρακολούθηση - Ανγκόλα, Βολιβία, Βοσνία-Ερζεγοβίνη, Βουλγαρία, Καμερούν, Ακτή Ελεφαντοστού, ΛΔ Κονγκό, Αϊτή, Ιράκ, Κένυα, Κουβέιτ, Λάος, Λίβανος, Μονακό, Νεπάλ, Παπούα Νέα Γουινέα, Νότιο Σουδάν, Συρία, Βενεζουέλα, Βιετνάμ, Βρετανικές Παρθένοι Νήσοι και Υεμένη. Στην ίδια Ολομέλεια προστέθηκαν η **Βοσνία-Ερζεγοβίνη** και το **Ιράκ** και διαγράφηκαν η **Αλγερία** και η **Ναμίμπια**. **Κατάλογος ΕΕ**. Κατ' Εξουσιοδότηση Κανονισμός (ΕΕ) **2025/1184**, όπως τροποποιήθηκε από τον **Κατ' Εξουσιοδότηση Κανονισμό (ΕΕ) 2026/83 της 4ης Δεκεμβρίου 2025**, με τον οποίο **προστέθηκαν η Βολιβία και οι Βρετανικές Παρθένοι Νήσοι** και **διαγράφηκαν η Μπουρκίνα Φάσο, το Μάλι, η Μοζαμβίκη, η Νιγηρία, η Νότια Αφρική και η Τανζανία**.

Τριμερής κατηγοριοποίηση κινδύνου (ΙΤΑΑ). Γεωγραφικοί (χώρες υψηλού κινδύνου, υπεράκτια κέντρα, φορολογικοί παράδεισοι), τύπου πελάτη (PEPs, σύνθετες δομές/εταιρείες-βιτρίνες, μη κάτοικοι, τομείς υψηλού κινδύνου - κατασκευές, εστίαση, τυχερά παιχνίδια, διαμάντια), υπηρεσιών/συναλλαγών (μεμονωμένες αναθέσεις, διασυνοριακές, εντάσεως μετρητών, σύσταση εταιρειών χωρίς σκοπό).

**Ιδιαιτερότητες**

- Καθοδήγηση ΙΤΑΑ. Το δεσμευτικό κανονιστικό κείμενο **δεν είναι «κανονισμός»**, αλλά η **«Norme» του IEC/IAB της 31ης Μαρτίου 2020** και η παράλληλη **«directive» του IPCF/BIBF**, τα οποία **ενοποιήθηκαν από το ΙΤΑΑ σε ενιαίο κείμενο της 26ης Απριλίου 2022** - δεσμευτικές απαιτήσεις (οργάνωση συμμόρφωσης, εσωτερικός έλεγχος, αξιολόγηση κινδύνου, αποδοχή πελατών, ταυτοποίηση, συνεχής δέουσα επιμέλεια, ενισχυμένα μέτρα για PEPs/χώρες υψηλού κινδύνου, ανάλυση άτυπων συναλλαγών, διατήρηση 10 ετών).
- **«Manuel de procédures internes» / «Handleiding interne procedures» του ΙΤΑΑ**. Πρόκειται για **μη δεσμευτικό υπόδειγμα και οδηγό εφαρμογής** (*model template*) που εκδίδει το Ινστιτούτο προς υποβοήθηση των μελών του στην κατάρτιση του δικού τους **εξατομικευμένου** εγχειριδίου, δεν έχει κανονιστικό χαρακτήρα και η αναφορά σε συγκεκριμένη έκταση («57+ σελίδες») δεν αποτελεί κρίσιμο στοιχείο. **Νομική δεσμευτική** είναι η ίδια η υποχρέωση. Κάθε βελγικό λογιστικό/φοροτεχνικό γραφείο, **ακόμη και μονοπρόσωπο**, οφείλει να διαθέτει **γραπτές εσωτερικές διαδικασίες AML/CFT**, δυνάμει του **Νόμου της 18ης Σεπτεμβρίου 2017** και του **ενιαίου δεσμευτικού κειμένου προτύπων του ΙΤΑΑ της 26ης Απριλίου 2022**.
- Υποδείγματα ΙΤΑΑ. Ετήσια Έκθεση AMLCO προς την ανώτερη διοίκηση (άρθρο 9, §2) και σημείο επαφής για εσωτερικές καταγγελίες (άρθρο 10).
- Το **άρθρο 86, §1** επιτρέπει στις εποπτικές αρχές να εκδίδουν **κανονισμούς** που συμπληρώνουν σε τεχνικά σημεία τις διατάξεις των Βιβλίων II και III, λαμβάνοντας υπόψη την **εθνική εκτίμηση κινδύνου** (άρθρο 68 - έκθεση των οργάνων συντονισμού, επικαιροποιούμενη **κάθε δύο έτη** ή συχνότερα). Η **ελεγκτική** όμως αρμοδιότητα του ΙΤΑΑ περιορίζεται, κατά το άρθρο 85, §1, 7°, στο **Βιβλίο II**, η εποπτεία των κανόνων για τα μετρητά (Βιβλίο III, άρθρα 66-67) ανήκει στην **SPF Économie** (άρθρο 85, §3), με υποχρέωση ενημέρωσής της από το ΙΤΑΑ κατά το άρθρο 120.
- Πηγές καθοδήγησης. ΙΤΑΑ (itaa.be - NL, itaa.be/nl/home/), CTIF-CFI (ctif-cfi.be), NBB (nbb.be), FPS Finance (financien.belgium.be), FPS Economy (economie.fgov.be).

**Πηγές:**

- **Νομοθεσία:**
  - **Loi du 18 septembre 2017** relative à la prévention du blanchiment de capitaux et du financement du terrorisme et à la limitation de l'utilisation des espèces (Νόμος της 18ης Σεπτεμβρίου 2017, Moniteur belge 06.10.2017, σ. 90839, numac 2017013368, dossier 2017-09-18/06, έναρξη ισχύος 16.10.2017) - **ενοποιημένο κείμενο Justel, ενημερωμένο έως 28.07.2026**, με τη σημείωση ότι τα άρθρα 153-170 (όπως τροποποιήθηκαν με τον ν. 20.7.2020) ακυρώθηκαν με την απόφαση αριθ. 166/2021 του Συνταγματικού Δικαστηρίου της 18.11.2021, και ότι με την απόφαση αριθ. 114/2020 της 24.9.2020 ακυρώθηκε η δεύτερη περίοδος του άρθρου 47, §1, 2° ως προς τους δικηγόρους. Διατάξεις που τεκμηριώνονται πρωτογενώς. Άρθρο 4, 27° (πραγματικός δικαιούχος - ένδειξη «άνω του 25%»), άρθρο 5, §1, 23°, 24°, 25° και 25°/1, άρθρο 8 (εσωτερικές πολιτικές), άρθρο 9, §§1-3 (AMLCO), άρθρο 10 (εσωτερικό κανάλι καταγγελιών), άρθρα 11-12, άρθρο 21 (κατώφλια CDD), άρθρα 23 και 26-27 (ταυτοποίηση), άρθρα 37-41 (EDD), άρθρα 45-46 (ανάλυση άτυπων συναλλαγών), άρθρα 47, 49, 51, 55 (αναφορές, απαγόρευση γνωστοποίησης), άρθρα 60-63 (τήρηση αρχείων 10 ετών), άρθρα 66-67 (ακίνητα, όριο 3.000 €), άρθρο 85, §§1 και 3 (εποπτικές αρχές), άρθρο 86, άρθρο 90, άρθρο 118 (διοικητικά μέτρα), άρθρο 120 και 120/1 (ετήσια έκθεση της εποπτικής αρχής), άρθρα 132-135 (διοικητικά πρόστιμα), άρθρα 136-138 (ποινικές κυρώσεις) - Justel: https://www.ejustice.just.fgov.be (FR/NL), δίγλωσσο PDF από τη CTIF-CFI: https://www.ctif-cfi.be
  - Νόμοι που τροποποίησαν τον νόμο του 2017 και αποτυπώνονται στο ενοποιημένο κείμενο: 30.7.2018, 2.5.2019, 20.7.2020 (ισχύς 15.8.2020 - άρθρα 118, 120/1, 132, 133, 135), 2.6.2021 (28.6.2021), 11.7.2021, 1.2.2022 (21.2.2022 - άρθρο 136), 23.6.2022 (21.7.2022 - άρθρο 85, §1, 7°), 5.7.2022, 28.11.2022 (15.2.2023 - άρθρο 10), 8.2.2023, 9.2.2024, 11.12.2025 (ισχύς 3.1.2026 - άρθρα 85 και 136) - https://www.ejustice.just.fgov.be
  - Νόμος της 5ης Μαρτίου 1952 περί των πρόσθετων δεκάτων επί των ποινικών προστίμων (*décimes additionnels*, συντελεστής ×8) - εφαρμόζεται στα ποσά των άρθρων 136 και 137, τα οποία ο νόμος του 2017 αναφέρει ως ποσά «*avant application des décimes additionnels*» - https://www.ejustice.just.fgov.be
  - Νόμος της 7ης Δεκεμβρίου 2016 για την οργάνωση του επαγγέλματος και τη δημόσια εποπτεία των ορκωτών ελεγκτών (άρθρα 10, 11, §3, 56 και 58-60, βάση για το άρθρο 5, §1, 23° και το άρθρο 133, §2/1) - https://www.ejustice.just.fgov.be
  - Νόμος της 17ης Μαρτίου 2019 σχετικά με τα επαγγέλματα του λογιστή και του φορολογικού συμβούλου (συγχώνευση IAB/IEC και BIBF/IPCF στο ΙΤΑΑ, λειτουργικό από 30.9.2020) - https://www.ejustice.just.fgov.be
  - Νόμος της 20ής Ιουλίου 2020 (εισαγωγή του άρθρου 120/1 - ετήσια έκθεση της εποπτικής αρχής) - https://www.ejustice.just.fgov.be
  - Νόμος της 18ης Ιανουαρίου 2024 (τροποποίηση του άρθρου 505 του Ποινικού Κώδικα, ισχύς 4.2.2024) - https://www.ejustice.just.fgov.be

    - Νόμος της 29ης Φεβρουαρίου 2024 - νέος βελγικός Ποινικός Κώδικας (έναρξη ισχύος 1.9.2026) - https://www.ejustice.just.fgov.be
    - Κανονισμός (ΕΕ) 2024/1624, Οδηγία (ΕΕ) 2024/1640 και Κανονισμός (ΕΕ) 2024/1620 (AMLA) - πακέτο AML της ΕΕ, εφαρμογή από 10.7.2027 - https://eur-lex.europa.eu
- **Εποπτική αρχή / FIU:**
    - ITAA - Institute for Tax Advisors and Accountants / Institut des Conseillers fiscaux et des Experts-comptables / Instituut van de Belastingadviseurs en Accountants (άρθρο 85, §1, 7° Νόμου AML, για τις υπόχρεες οντότητες του άρθρου 5, §1, 24° έως 25°) - https://www.itaa.be και https://www.itaa.be/nl/home/ (Boulevard du Roi Albert II, 19, 1210 Brussels, +32 2 240 00 00, info@itaa.be)
    - Collège de supervision des réviseurs d'entreprises / College van toezicht op de bedrijfsrevisoren - αρχή εποπτείας AML των ορκωτών ελεγκτών (άρθρο 85, §1, 6°, για τις οντότητες του άρθρου 5, §1, 23°, ως προς τις ελεγκτικές τους αποστολές και τις λοιπές επιτρεπόμενες δραστηριότητες)
    - IRE/IBR - Institut des Réviseurs d'Entreprises / Instituut van de Bedrijfsrevisoren (δημόσιο μητρώο ορκωτών ελεγκτών, άρθρο 10 του ν. 7.12.2016, στο οποίο παραπέμπει το άρθρο 5, §1, 23°) - https://www.ibr-ire.be
    - CTIF-CFI - Cellule de Traitement des Informations Financières / Cel voor Financiële Informatieverwerking - Avenue de la Toison d'Or 55 / Gulden Vlieslaan 55, 1060 Bruxelles, τηλ. +32 2 533 72 11, info@ctif-cfi.be - https://www.ctif-cfi.be (πλατφόρμα goAML αποκλειστική και υποχρεωτική από 30/09/2024, χωρίς αποδοχή έντυπων αναφορών, 91.487 μεταδόσεις πληροφοριών το 2024)
    - Banque nationale de Belgique / Nationale Bank van België (NBB), «Administrative sanctions» - https://www.nbb.be/en/financial-oversight/combating-money-laundering-and-financing-terrorism/sanctions/administrative-0 (τα ποινικά ποσά 250 - 2.500.000 € στα οποία παραπέμπει προέρχονται από το άρθρο 36/20, §1 του νόμου της 22.2.1998 για το οργανικό καθεστώς της NBB, στο οποίο παραπέμπει το άρθρο 136, 1° του νόμου AML, και αφορούν τις εποπτευόμενες από την NBB οντότητες - όχι τους λογιστές/φοροτεχνικούς)
    - SPF Économie / FOD Economie (εποπτεία Βιβλίου III - περιορισμός χρήσης μετρητών) - https://economie.fgov.be

- **Οδηγίες / μητρώα / λοιπά έγγραφα:**
    - ITAA, ενοποιημένη «Norme» AML (Norme IEC/IAB της 31.3.2020 και directive IPCF/BIBF, ενοποιημένο κείμενο 26.4.2022) - https://www.itaa.be/wp-content/uploads/20220426-FR-CAM-Geconsolideerde-AWW-norm-v2.0.pdf
    - ITAA, *Rapport annuel de l'ITAA pour l'année 2020 concernant la prévention du blanchiment* (ετήσια έκθεση εποπτείας, άρθρο 120/1, 252 αναφορές, 3 πειθαρχικές υποθέσεις, 0 διοικητικά πρόστιμα) - https://www.itaa.be/wp-content/uploads/20210419-FR-CAM-Rapport-annuel-ITAA-LAB-V2.0.pdf
    - ITAA, «Manuel de procédures internes» / *Handleiding interne procedures* - μη δεσμευτικό υπόδειγμα/οδηγός εφαρμογής προς υποβοήθηση των μελών, η υποχρέωση γραπτών εσωτερικών διαδικασιών AML/CFT για κάθε γραφείο, ακόμη και μονοπρόσωπο, απορρέει από τον Νόμο της 18.9.2017 και το ενοποιημένο δεσμευτικό κείμενο προτύπων του ITAA της 26.4.2022 - https://www.itaa.be
    - ITAA, Υπόδειγμα Ετήσιας Έκθεσης AMLCO προς την ανώτερη διοίκηση (άρθρο 9, §2) - https://www.itaa.be
    - Vademecum με 18 τυπολογίες (ανακοίνωση ITAA 21.1.2025, δυναμικό κείμενο) - https://www.itaa.be
    - ITAA, ενημερωτικό σημείωμα για το πακέτο AML της ΕΕ (blog 28.5.2026, ανεξάρτητη δημόσια εποπτική αρχή, ανώτατο πρόστιμο 1.000.000 € ή 2× το όφελος) - https://www.itaa.be
    - FATF, Mutual Evaluation Report of Belgium, 5ος γύρος, 16.12.2025 (επιτόπια αποστολή Ιαν.-Φεβ. 2025, enhanced follow-up), προηγούμενες. MER 23.4.2015, FUR 3.9.2018 - https://www.fatf-gafi.org
    - FATF, «Jurisdictions under Increased Monitoring», δήλωση 19.6.2026 (21 δικαιοδοσίες) και κατάλογος υψηλού κινδύνου (Μιανμάρ, Βόρεια Κορέα, Ιράν) - https://www.fatf-gafi.org
    - Κατ' Εξουσιοδότηση Κανονισμός (ΕΕ) 2025/1184 (κατάλογος τρίτων χωρών υψηλού κινδύνου), όπως τροποποιήθηκε από τον Κατ' Εξουσιοδότηση Κανονισμό (ΕΕ) 2026/83 της 4.12.2025 - https://eur-lex.europa.eu
    - FPS Finance - Χώρες Υψηλού Κινδύνου - https://financien.belgium.be
    - FPS Economy - Καταπολέμηση Ξεπλύματος & όρια μετρητών (άρθρα 66-67) - https://economie.fgov.be

## Ολλανδία

Περιεχόμενα

**Εθνική νομοθεσία**

Η Ολλανδία ενσωμάτωσε την Οδηγία (ΕΕ) 2015/849 (4η Οδηγία AML) μέσω του **Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme (Wwft)** - «Νόμος για την πρόληψη της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας». Αναφορά νόμου. **BWBR0024282**. Αρχική θέσπιση. **Νόμος της 15ης Ιουλίου 2008 (Wet van 15 juli 2008)**, έναρξη ισχύος **1 Αυγούστου 2008**, ισχύουσα (ενοποιημένη) έκδοση. **1 Ιουλίου 2026**. Επίσημο URL: https://wetten.overheid.nl/BWBR0024282/.

Ο αρχικός Wwft συγχώνευσε τον Wet identificatie bij dienstverlening (WID) και τον Wet melding ongebruikelijke transacties (Wet MOT). Τροποποιήσεις: - **Implementatiewet vierde anti-witwasrichtlijn** (Kamerstukken 34808) - ενσωμάτωση 4ης AMLD (ΕΕ 2015/849), έναρξη **25 Ιουλίου 2018**. - **Implementatiewet wijziging vierde anti-witwasrichtlijn** (Kamerstukken 35245) - ενσωμάτωση 5ης AMLD (ΕΕ 2018/843), έναρξη **21 Μαΐου 2020**. - **Implementatiewet registratie uiteindelijk belanghebbenden** - Μητρώο UBO εταιρειών και λοιπών νομικών οντοτήτων (εισαγωγή της § 2.4a και των Άρθρων 10a-10c Wwft), πλήρης τίτλος **«Implementatiewet registratie uiteindelijk belanghebbenden van vennootschappen en andere juridische entiteiten»** (Kamerstukken 35179), **Staatsblad 2020, 231**, με το *Besluit* καθορισμού της έναρξης ισχύος (**Staatsblad 2020, 232**). Οι **τρεις ημερομηνίες διακρίνονται σαφώς και δεν πρέπει να συγχέονται**: (α) **27 Σεπτεμβρίου 2020** - έναρξη ισχύος του μητρώου πραγματικών δικαιούχων του εμπορικού μητρώου για τις εταιρείες και τις λοιπές νομικές οντότητες, (β) **27 Μαρτίου 2022** - λήξη της **18μηνης μεταβατικής περιόδου** υποβολής στοιχείων για τις **ήδη υφιστάμενες** εταιρικές οντότητες, (γ) **28 Ιανουαρίου 2022** - έναρξη ισχύος του **εξειδικευμένου μητρώου UBO για τα *trusts*** και τα παρεμφερή μορφώματα. - **Implementatiewet registratie uiteindelijk belanghebbenden van trusts en soortgelijke juridische constructies** (Kamerstukken 35819, **Staatsblad 2022, 21**, έναρξη ισχύος **28.1.2022**) - χωριστό μητρώο UBO για trusts και ανάλογα νομικά μορφώματα (παραπομπές στα Άρθρα 3 lid 3, 4 lid 7, 10a και 10c Wwft). - **Απαγόρευση πληρωμών σε μετρητά ≥ 3.000 €**. Προστέθηκε νέα **§ 1.1a** («*Verbod op contante betalingen voor beroeps- of bedrijfsmatige handelaren*») με το **Άρθρο 1f Wwft**, με ισχύ από **1 Ιανουαρίου 2026** (βλ. κατωτέρω).

**Ποιοι λογιστές υπάγονται - η διάκριση των στοιχείων a και b του Άρθρου 1a lid 4 Wwft**

Το πεδίο εφαρμογής του νόμου ορίζεται στο **Άρθρο 1a Wwft**. Κατά το **lid 1**, ο νόμος εφαρμόζεται στις τράπεζες και στις λοιπές χρηματοπιστωτικές επιχειρήσεις (lid 2 και 3), καθώς και στα **φυσικά πρόσωπα, νομικά πρόσωπα και εταιρείες που ορίζονται στο lid 4 και ενεργούν στο πλαίσιο των επαγγελματικών τους δραστηριοτήτων** - με τη ρητή επιφύλαξη ότι για τους υπόχρεους του **lid 4 στοιχείο i** (έμποροι αγαθών) **ισχύει μόνο η υποχρέωση του Άρθρου 1f**. Ο κατάλογος του **lid 4** έχει δεκαπέντε στοιχεία (a έως o), τα δύο πρώτα είναι εκείνα που αφορούν τον λογιστικό και φοροτεχνικό κλάδο και η μεταξύ τους διάκριση είναι **ουσιώδης**:

- **Άρθρο 1a lid 4, στοιχείο a - φοροτεχνικοί σύμβουλοι, λογιστικά γραφεία, γραφεία τήρησης βιβλίων.** Αυτολεξεί: «*natuurlijke personen, rechtspersonen of vennootschappen die als **belastingadviseur** zelfstandig onafhankelijk beroepsactiviteiten uitoefenen, dan wel natuurlijke personen, rechtspersonen of vennootschappen voor zover zij anderszins zelfstandig in hoofdzaak, onafhankelijk, al dan niet via andere aan hen gelieerde natuurlijke personen, rechtspersonen of vennootschappen, **daarmee vergelijkbare activiteiten** beroeps- of bedrijfsmatig verrichten*». Δηλαδή: (i) όποιος ασκεί **αυτοτελώς και ανεξάρτητα** το επάγγελμα του **φοροτεχνικού συμβούλου**, και (ii) όποιος **κατά κύριο λόγο** ασκεί αυτοτελώς και ανεξάρτητα **συγκρίσιμες δραστηριότητες**. Στη δεύτερη αυτή, σκοπίμως ανοικτή, διατύπωση εμπίπτουν τα **μη αδειοδοτημένα λογιστικά γραφεία και γραφεία τήρησης βιβλίων (*administratiekantoren*, *boekhouders*)**, δηλαδή ακριβώς το επαγγελματικό αντίστοιχο του Έλληνα εξωτερικού λογιστή-φοροτεχνικού. **Δεν απαιτείται άδεια, τίτλος ή εγγραφή σε μητρώο**. Κρίσιμη είναι η φύση της δραστηριότητας.
- **Άρθρο 1a lid 4, στοιχείο b - εξωτερικοί registeraccountants και accountants-administratieconsulenten.** Αυτολεξεί: «*natuurlijke personen, rechtspersonen of vennootschappen die als **externe registeraccountant of externe accountant-administratieconsulent** zelfstandig onafhankelijk beroepsactiviteiten **waaronder forensische accountancy** uitoefenen, dan wel natuurlijke personen, rechtspersonen of vennootschappen, voor zover die anderszins zelfstandig onafhankelijk daarmee vergelijkbare activiteiten beroeps- of bedrijfsmatig verrichten*». Πρόκειται για τους **αδειοδοτημένους/εγγεγραμμένους ελεγκτές-λογιστές (RA και AA)** που ασκούν **εξωτερικό** (μη έμμισθο-εσωτερικό) επάγγελμα, **περιλαμβανομένης ρητά της εγκληματολογικής λογιστικής (*forensische accountancy*)**.

**Γιατί η διάκριση έχει σημασία.** Το στοιχείο **a** είναι **λειτουργικό** (τι κάνεις), το στοιχείο **b** είναι **τιτλοκεντρικό** (ποιος επαγγελματικός τίτλος σου έχει απονεμηθεί). Ένα λογιστικό γραφείο χωρίς εγγεγραμμένο RA/AA υπάγεται **μόνο** στο στοιχείο a, ένα γραφείο με RA/AA υπάγεται στο στοιχείο b (και, ως προς τις φοροτεχνικές του δραστηριότητες, μπορεί να υπάγεται και στο a). Γι' αυτόν ακριβώς τον λόγο η ειδική καθοδήγηση του εποπτικού φορέα τιτλοφορείται *«Specifieke leidraad naleving Wwft - letter a en letter b»* (BFT, 24.10.2024) και καλύπτει και τις δύο κατηγορίες μαζί. Οι **ουσιαστικές υποχρεώσεις** του Wwft (δέουσα επιμέλεια, αναφορά, τήρηση αρχείων, εκπαίδευση) είναι **ταυτόσημες** και για τις δύο κατηγορίες, διαφέρουν όμως δύο πράγματα: (i) το **προνόμιο του νομικού συμβούλου** (βλ. αμέσως κατωτέρω, Άρθρο 1a lid 5) και (ii) η **υπαγωγή στο πειθαρχικό δίκαιο** (μόνο οι RA/AA του στοιχείου b υπάγονται στο Accountantskamer και στα πρότυπα της NBA).

**Εξαίρεση για την υπεράσπιση σε δίκη (Άρθρο 1a lid 5 Wwft) - ισχύει για τους φοροτεχνικούς, ΟΧΙ για τους ελεγκτές.** Κατά το **lid 5**, ο νόμος **δεν εφαρμόζεται** στους *belastingadviseurs* του **lid 4 στοιχείο a** και στα πρόσωπα των **στοιχείων c, d και e** (δικηγόροι, συμβολαιογράφοι, συναφή νομικά επαγγέλματα), **στον βαθμό που εκτελούν για πελάτη εργασίες που αφορούν. Τον προσδιορισμό της νομικής του θέσης, την εκπροσώπηση και υπεράσπισή του ενώπιον δικαστηρίου, την παροχή συμβουλής πριν, κατά τη διάρκεια και μετά από δίκη, ή την παροχή συμβουλής για την άσκηση ή την αποφυγή δίκης**. Η εξαίρεση αυτή **δεν καταλαμβάνει το στοιχείο b**. Ο **εξωτερικός RA/AA δεν απολαύει του προνομίου αυτού** ακόμη και όταν παρέχει ανάλογη συνδρομή. Πρόκειται για την πιο κρίσιμη νομική διαφορά μεταξύ των δύο κατηγοριών και δεν πρέπει να συγχέεται με το γενικό επαγγελματικό απόρρητο.

**Έμμισθοι (εσωτερικοί) λογιστές.** Και τα δύο στοιχεία απαιτούν ρητά άσκηση δραστηριοτήτων «*zelfstandig onafhankelijk*» (αυτοτελώς και ανεξάρτητα) και, στο στοιχείο b, «*externe*» (εξωτερικός) registeraccountant/AA. Ο **έμμισθος λογιστής επιχείρησης δεν είναι ο ίδιος «instelling»** κατά τον Wwft και δεν υπέχει αυτοτελείς υποχρεώσεις υπόχρεου προσώπου. Εμπίπτει όμως στον νόμο **ως «werknemer» του υπόχρεου** όταν εργάζεται σε λογιστικό/ελεγκτικό γραφείο. Τον βαρύνει η **υποχρέωση εχεμύθειας του Άρθρου 23 lid 1**, καλύπτεται από τη **νομική προστασία των Άρθρων 19 lid 3 και 20 lid 2**, προστατεύεται από δυσμενή μεταχείριση κατά το **Άρθρο 20b** και υπάγεται στον έλεγχο καταλληλότητας και στην περιοδική εκπαίδευση του **Άρθρου 35**.

**Λοιποί υπόχρεοι του Άρθρου 1a lid 4 (πλήρης κατάλογος).** a. φοροτεχνικοί σύμβουλοι και συγκρίσιμες δραστηριότητες, b. εξωτερικοί RA/AA, c. δικηγόροι (για τις απαριθμούμενες υπό 1° i-vi και 2° πράξεις), d. συμβολαιογράφοι, *toegevoegd notaris* και *kandidaat-notaris* (ίδιος κατάλογος πράξεων), e. **συναφή νομικά επαγγέλματα** που εκτελούν τις εργασίες των στοιχείων c ή d, f. *trustkantoren* (Wet toezicht trustkantoren 2018), g. πάροχοι διεύθυνσης ή ταχυδρομικής διεύθυνσης, h. μεσίτες ακινήτων, **και για μισθώσεις με μηνιαίο μίσθωμα 10.000 € ή άνω**, i. έμποροι αγαθών (αγοραστές/πωλητές), j. διαμεσολαβητές σε αγοραπωλησίες οχημάτων, πλοίων, έργων τέχνης, αρχαιοτήτων, πολύτιμων λίθων και μετάλλων, κοσμημάτων, k. **έμποροι έργων τέχνης, εφόσον η πληρωμή ανέρχεται σε 10.000 € ή άνω**, ανεξαρτήτως αν γίνεται με μία ή περισσότερες συνδεόμενες πράξεις, l. πάροχοι τυχερών παιγνίων, m. **εκτιμητές ακινήτων**, n. ενεχυροδανειστήρια (Άρθρο 7:131 στοιχείο a ΑΚ), o. λοιπές κατηγορίες που ορίζονται με κανονιστική πράξη. Ειδική μεταχείριση. Κατά το **Άρθρο 3 lid 9**, τα lid 1-8 και 10 του Άρθρου 3 **δεν εφαρμόζονται στους εκτιμητές ακινήτων (στοιχείο m)**, ενώ κατά το **Άρθρο 3 lid 13** για τα *trustkantoren* η δέουσα επιμέλεια διέπεται από το Κεφάλαιο 4 του Wet toezicht trustkantoren 2018.

**Πακέτο AML της ΕΕ (2024) - η ολλανδική θέση.** Κατά την ενημέρωση του **BFT της 11ης Φεβρουαρίου 2026** («*Nieuwe AML-pakket treedt op 10 juli 2027 in werking*»), το ενωσιακό πακέτο για την πρόληψη της νομιμοποίησης εσόδων και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας **τίθεται σε εφαρμογή στις 10 Ιουλίου 2027**. Αποτελείται από δύο κανονισμούς **άμεσης εφαρμογής** - τον **AMLR (Καν. (ΕΕ) 2024/1624)**, που θεσπίζει τις υποχρεώσεις των υπόχρεων οντοτήτων (δέουσα επιμέλεια πελατών, παρακολούθηση συναλλαγών, υποχρέωση αναφοράς, τήρηση των κανόνων περί κυρώσεων), και τον **AMLAR (Καν. (ΕΕ) 2024/1620)**, με τον οποίο ιδρύεται η ευρωπαϊκή αρχή **AMLA** και ρυθμίζονται τα καθήκοντα και οι αρμοδιότητές της - καθώς και από την **6η Οδηγία AML (AMLD6, Οδηγία (ΕΕ) 2024/1640)**, η οποία ορίζει τους κανόνες που πρέπει να θεσπίσουν οι εθνικές αρχές (μεταξύ άλλων τις εποπτικές και ελεγκτικές εξουσίες και τις υποχρεώσεις εθνικών εποπτών όπως το BFT). Η Οδηγία θα μεταφερθεί με τον νέο **Implementatiewet ter voorkoming van witwassen en**

**terrorismefinanciering (Iwt)**, με τον οποίο ο ισχύων **Wwft καταργείται από την ίδια ημερομηνία**. Έως τότε εξακολουθεί να ισχύει πλήρως ο Wwft και οι κατ' εξουσιοδότηση πράξεις του (Uitvoeringsbesluit Wwft 2018, Uitvoeringsregeling Wwft 2018).

**Δευτερογενές δίκαιο AMLA.** Η AMLA εξειδικεύει τον AMLR με τεχνικά ρυθμιστικά πρότυπα (*RTS*) και κατευθυντήριες γραμμές (*Guidelines*). Στις **9 Φεβρουαρίου 2026** έθεσε σε δημόσια διαβούλευση τα **τρία πρώτα RTS**: (α) για τις **χρηματικές κυρώσεις, τα διοικητικά μέτρα και τις περιοδικές χρηματικές ποινές** (προθεσμία σχολιασμού 9 Μαρτίου 2026), (β) για τη **δέουσα επιμέλεια ως προς τον πελάτη** (προθεσμία 8 Μαΐου 2026), και (γ) για τα **κριτήρια προσδιορισμού των επιχειρηματικών σχέσεων και των περιστασιακών/συνδεδεμένων συναλλαγών** (προθεσμία 8 Μαΐου 2026). Ο Έλληνας λογιστής που παρακολουθεί το ολλανδικό πλαίσιο πρέπει να έχει υπόψη ότι από 10.7.2027 το ουσιαστικό περιεχόμενο των υποχρεώσεων θα προκύπτει απευθείας από τον AMLR και τα RTS της AMLA, ενώ ο εθνικός νόμος θα ρυθμίζει κυρίως την εποπτεία και την επιβολή.

**Απαγόρευση πληρωμών σε μετρητά ≥ 3.000 € (Άρθρο 1f Wwft, από 1.1.2026)**

Από την **1η Ιανουαρίου 2026** ο Wwft περιλαμβάνει νέα παράγραφο **§ 1.1a («Verbod op contante betalingen voor beroeps- of bedrijfsmatige handelaren»)** με ένα μόνο άρθρο, το **Άρθρο 1f**, το οποίο ορίζει αυτολεξεί ότι **απαγορεύεται** στους υπόχρεους του **Άρθρου 1a lid 4, στοιχεία i, k και n**, **εντός ή από τις Κάτω Χώρες**, **να πραγματοποιούν ή να αποδέχονται** πληρωμή αγαθών **σε μετρητά ποσού 3.000 € ή άνω** (ή του ισοδύναμου σε ξένο νόμισμα), **ανεξαρτήτως αν η συναλλαγή διενεργείται με μία πράξη ή με περισσότερες πράξεις μεταξύ των οποίων φαίνεται να υπάρχει σύνδεση** (σύνθετες συναλλαγές - *samengestelde transacties*).

- **Σε ποιους απευθύνεται.** Στοιχείο **i** = πρόσωπα που ενεργούν **επαγγελματικά ή κατ' επιχείρηση ως αγοραστές ή πωλητές αγαθών** (έμποροι αγαθών, νέων και μεταχειρισμένων), στοιχείο **k** = **έμποροι έργων τέχνης** (για πληρωμές ≥ 10.000 €), στοιχείο **n** = **ενεχυροδανειστήρια** (*pandhuizen*, Άρθρο 7:131 στοιχείο a ΑΚ). Σύμφωνα με την ενημέρωση του BFT της 15.12.2025 πρόκειται ενδεικτικά για εμπόρους αυτοκινήτων, κοσμηματοπώλες, καταστήματα ηλεκτρονικών ειδών, καταστήματα επίπλων και λοιπούς εμπόρους λιανικής. **Η απαγόρευση δεν ισχύει μεταξύ ιδιωτών ούτε για υπηρεσίες**, για τις υπηρεσίες θα ισχύσει αντίστοιχη απαγόρευση από τον Ιούλιο 2027 δυνάμει του ενωσιακού AMLR.
- **Δεν αφορά τους λογιστές ως υπόχρεους.** Οι εξωτερικοί λογιστές/φοροτεχνικοί (Άρθρο 1a lid 4 στοιχεία a και b) **δεν εμπίπτουν** στο Άρθρο 1f. Αντιστρόφως, το **Άρθρο 1a lid 1 Wwft** ορίζει ρητά ότι για τους υπόχρεους του στοιχείου **i** (εμπόρους αγαθών) **ισχύει μόνο η υποχρέωση του Άρθρου 1f**. Οι έμποροι αγαθών απαλλάσσονται πλέον από τις λοιπές υποχρεώσεις του Wwft (δέουσα επιμέλεια, υποχρέωση αναφοράς, διαχείριση κινδύνου, εκπαίδευση, τήρηση αρχείων), με αντάλλαγμα την απόλυτη απαγόρευση μετρητών.
- **Πρακτικά όρια.** Πληρωμές σε μετρητά **έως και 2.999,99 €** παραμένουν επιτρεπτές, σε συναλλαγή 3.000 € μπορούν να καταβληθούν σε μετρητά έως 2.999,99 € και το υπόλοιπο τραπεζικά (ή το σύνολο τραπεζικά). Η απαγόρευση καταλαμβάνει και τον Ολλανδό έμπορο που **αγοράζει στο εξωτερικό** και επιθυμεί να εξοφλήσει τοις μετρητοίς (π.χ. αγορά αυτοκινήτων στη Γερμανία). Η παράβαση συνιστά **οικονομικό αδίκημα** (*economisch delict*) και τιμωρείται ποινικά, επιπλέον, το Άρθρο 1f περιλαμβάνεται ρητά στον κατάλογο των διατάξεων για τις οποίες η εποπτική αρχή μπορεί να επιβάλει **περιοδική ποινή (Άρθρο 29 Wwft)** και **διοικητικό πρόστιμο (Άρθρο 30 Wwft)**, εποπτική αρχή για τα στοιχεία i, k και n είναι ο **Υπουργός Οικονομικών** (Άρθρο 1d lid 1 sub e).
- **Ειδική *werkinstructie* BFT-Novak για τα λογιστικά γραφεία.** Το BFT, σε συνεργασία με τη **Novak** (ένωση των μικρών και μεσαίων ελεγκτικών/λογιστικών γραφείων), κατάρτισε **οδηγία εργασίας ειδικά για τα *accountants- en administratiekantoren*** (BFT, 15.12.2025). Το σκεπτικό είναι ότι, ενώ για τον λογιστή **ελάχιστα αλλάζουν στο γράμμα του νόμου, πολλά αλλάζουν στην πράξη**. Ο λογιστής οφείλει, σε επίπεδο κάθε ανάθεσης, να είναι σε εγρήγορση για συναλλαγές που εμπίπτουν στην απαγόρευση, με άμεση επίπτωση και στις υποχρεώσεις **NOCLAR**. Όταν διαπιστώνονται τέτοιες πληρωμές, ο λογιστής οφείλει: (i) να **ενημερώνει ενεργά τον πελάτη** για την απαγόρευση και να τον υποστηρίζει στη συμμόρφωση, (ii) να **αναβαθμίζει το προφίλ κινδύνου** του πελάτη σε περίπτωση **συστηματικών υπερβάσεων**, (iii) να διενεργεί, εφόσον απαιτείται, **ενισχυμένη δέουσα επιμέλεια**, (iv) να σταθμίζει προσεκτικά τον **υποκειμενικό δείκτη** και, επί εύλογης υπόνοιας ML/TF, να **αναφέρει τη συναλλαγή στη FIU** - το BFT σημειώνει ρητά ότι η **συστηματική αγνόηση της απαγόρευσης μετρητών συχνά υποδηλώνει απόκρυψη της προέλευσης ή του προορισμού των κεφαλαίων**, (v) να **τεκμηριώνει** επιμελώς όλες τις ενδείξεις και σταθμίσεις. Σε **αναθέσεις ελέγχου** προστίθενται. Συζήτηση της παράβασης με τη διοίκηση/τους επιφορτισμένους με τη διακυβέρνηση, αξιολόγηση της **επίπτωσης στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις** (πρόστιμα, συνέχιση δραστηριότητας, κίνδυνος απάτης), και, εφόσον χρειάζεται, καταγραφή της παράβασης στην **επιστολή προς τη διοίκηση (managementletter)**, στην **έκθεση διαχείρισης** ή στην **έκθεση ελέγχου**.
- **Σκοπός και επιλογή του ορίου.** Κατά το BFT, η απαγόρευση αποσκοπεί στο να δυσχεράνει την απόκρυψη και χρήση μεγάλων ποσών μετρητών για την αγορά αγαθών όπως έργα τέχνης, αυτοκίνητα και χρυσός, αυξάνει τη διαφάνεια, προλαμβάνει την ακούσια εμπλοκή των επιχειρηματιών και **μειώνει τον διοικητικό φόρτο**. Το ύψος των 3.000 € επιλέχθηκε, *κατά την αιτιολογία του Ολλανδού νομοθέτη*, με αναφορά στα αντίστοιχα όρια **Βελγίου, Γαλλίας και Ισπανίας**. Η αντιπαραβολή δείχνει ότι η αντιστοιχία είναι ακριβής μόνο ως προς το **Βέλγιο** (ταυτόσημο όριο 3.000 €, άρθρο 67 §2 του νόμου της 18.9.2017), η **Γαλλία** και η **Ισπανία** είναι *αυστηρότερες* για την επαγγελματική συναλλαγή, με **1.000 €** και οι δύο (άρθρα L.112-6 και D.112-3 CMF - τα 3.000 € αφορούν εκεί το ηλεκτρονικό χρήμα, όχι τα μετρητά - και άρθρο 7 Ley 7/2012 αντιστοίχως). Η ολλανδική επιλογή των 3.000 € βρίσκεται επομένως στο **ανώτερο άκρο** του φάσματος που επικαλείται. Ταυτίζεται με το βελγικό και είναι τριπλάσια του γαλλικού και του ισπανικού.

**Εποπτική/Αρμόδια Αρχή & FIU/ΜΧΠ**

Αποκλειστική εποπτική αρχή για τους λογιστές και τους φοροτεχνικούς είναι το **Bureau Financieel Toezicht (BFT)**. Κατά το **Άρθρο 1d lid 1 sub c Wwft**, στο BFT ανατίθεται η εκτέλεση και η επιβολή του νόμου «*voor zover het betreft instellingen als bedoeld in artikel 1a, vierde lid, onderdeel a, b, d en e*» - δηλαδή ως προς τους **φοροτεχνικούς συμβούλους και τα λογιστικά γραφεία (a)**, τους **εξωτερικούς RA/AA (b)**, τους **συμβολαιογράφους (d)** και τα **συναφή νομικά επαγγέλματα (e)**. Στοιχεία επικοινωνίας. Ιστοσελίδα https://www.bureauft.nl/, Τηλέφωνο 030-251 69 84, Email bft.post@bureauft.nl. Το BFT εποπτεύει επομένως **και** τους αδειοδοτημένους RA/AA (sub b) **και** τα μη αδειοδοτημένα λογιστικά γραφεία (sub a) ως προς τη συμμόρφωση με τον Wwft. Το **Άρθρο 1d lid 6** επιβάλλει σε όλες τις εποπτικές αρχές να ασκούν τα καθήκοντά τους **με βάση τον κίνδυνο και με αποτελεσματικό τρόπο**, τηρώντας το άρθρο 48 παρ. 6-8 της 4ης Οδηγίας. Ο πλήρης χάρτης αρμοδιοτήτων του Άρθρου 1d lid 1 έχει ως εξής:

| **Εποπτική αρχή (Άρθρο 1d lid 1)** | **Ποιους εποπτεύει (παραπομπή στο Άρθρο 1a)** |
|---|---|
| sub a - **De Nederlandsche Bank N.V. (DNB)** | Τράπεζες (lid 2), χρηματοπιστωτικές επιχειρήσεις lid 3 στοιχεία a, b, e, f, g, j και - εφόσον πρόκειται για τράπεζα ή ίδρυμα ηλεκτρονικού χρήματος που παρέχει υπηρεσίες κρυπτοστοιχείων - k, υποκαταστήματα αυτών με έδρα εκτός Κάτω Χωρών, *trustkantoren* (lid 4 στοιχείο f) |
| sub b - **Stichting Autoriteit Financiële Markten (AFM)** | Επιχειρήσεις επενδύσεων, οργανισμοί συλλογικών επενδύσεων, ΟΣΕΚΑ, μεσολαβητές ασφαλίσεων ζωής και λοιποί πάροχοι υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων (lid 3 στοιχεία c, d, h, i, k), διαχειριστές του lid 6. **ΟΧΙ οι λογιστές/ελεγκτές** |
| sub c - **Bureau Financieel Toezicht (BFT)** | **Φοροτεχνικοί σύμβουλοι και λογιστικά γραφεία (lid 4 στοιχείο a), εξωτερικοί registeraccountants και accountants-administratieconsulenten (στοιχείο b)**, συμβολαιογράφοι (στοιχείο d), συναφή νομικά επαγγέλματα (στοιχείο e) |
| sub d - ***deken*** (πρόεδρος του τοπικού δικηγορικού συλλόγου, άρθρο 22 lid 2 Advocatenwet) | Δικηγόροι (lid 4 στοιχείο c) |
| sub e - **Υπουργός Οικονομικών** | Πάροχοι διεύθυνσης, μεσίτες ακινήτων, έμποροι αγαθών, διαμεσολαβητές, έμποροι έργων τέχνης, εκτιμητές, ενεχυροδανειστήρια (lid 4 στοιχεία g, h, i, j, k, m, n) |
| sub f - ***Kansspelautoriteit*** | Πάροχοι τυχερών παιγνίων (lid 4 στοιχείο l) |

**Προσοχή - συχνό σφάλμα ως προς την AFM.** Στο ολλανδικό σύστημα η **AFM δεν είναι εποπτική αρχή Wwft για τους ελεγκτές**, ούτε καν για τους ελεγκτές οργανισμών δημοσίου συμφέροντος (*organisaties van openbaar belang*). Η AFM εποπτεύει τις **ελεγκτικές εταιρείες (*accountantsorganisaties*) βάσει άλλου νόμου - του Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta)**, δηλαδή ως προς την ποιότητα του υποχρεωτικού ελέγχου και τη χορήγηση/ανάκληση της σχετικής άδειας. Ως προς τη **συμμόρφωση με τον Wwft**, αρμόδιο για τους εξωτερικούς RA/AA παραμένει **αποκλειστικά το BFT** (Άρθρο 1d lid 1 sub c). Η γέφυρα μεταξύ των δύο καθεστώτων είναι το **Άρθρο 22c Wwft**. Το BFT δικαιούται, κατά παρέκκλιση από την υποχρέωση εχεμύθειας του Άρθρου 22 lid 1, να διαβιβάζει στην AFM στοιχεία που συνέλεξε κατά την άσκηση των καθηκόντων του ως προς υπόχρεους των

**στοιχείων a ή b**, εφόσον αυτά εξυπηρετούν τα καθήκοντα της AFM βάσει του Wta. Στην πράξη, δηλαδή, μια παράβαση Wwft που διαπιστώνει το BFT σε ελεγκτικό γραφείο μπορεί να **τροφοδοτήσει και εποπτική δράση της AFM κατά τον Wta**, χωρίς όμως η AFM να αποκτά αρμοδιότητα επιβολής κατά τον Wwft.

**Λοιπές διαβιβάσεις πληροφοριών από την εποπτική αρχή (Άρθρα 22-22e Wwft).** Το **Άρθρο 22 lid 1** θεσπίζει γενική απαγόρευση χρήσης ή γνωστοποίησης εμπιστευτικών στοιχείων πέραν όσων απαιτεί το καθήκον της αρχής, ενώ το **lid 2** επιτρέπει ανακοινώσεις μη αναγόμενες σε συγκεκριμένα πρόσωπα. Κατά παρέκκλιση, το **Άρθρο 22a** επιτρέπει τη διαβίβαση σε άλλη εποπτική αρχή ή αλλοδαπή εποπτική αρχή, στη **Φορολογική Διοίκηση (Belastingdienst), στην FIOD, στην Εθνική Αστυνομία, στη FIU και στην Εισαγγελία**, εφόσον εξυπηρετούνται τα εκ του νόμου καθήκοντά τους, καθώς και σε προσωρινή εξεταστική επιτροπή του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, το **Άρθρο 22d** επιτρέπει τη διαβίβαση σε *samenwerkingsverband* κατά τον Wet gegevensverwerking door samenwerkingsverbanden, το **Άρθρο 22e** αφορά τη διαβίβαση προς την *kansspelautoriteit*.

Η **NBA** (Koninklijke Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants) ΔΕΝ είναι εποπτική αρχή Wwft - λειτουργεί ως επαγγελματικός φορέας προτύπων/καθοδήγησης και αφορά μόνο τους εγγεγραμμένους accountants (RA/AA). Δομή. Εποπτεία Wwft και διοικητική επιβολή → BFT, επαγγελματικά πρότυπα → NBA, πειθαρχικές διαδικασίες → **Accountantskamer** (πειθαρχικό δικαστήριο του Wet tuchtrechtspraak accountants - Wtra), αρμόδιο μόνο για τους εγγεγραμμένους accountants και όχι για τους μη αδειοδοτημένους boekhouders.

**Σχέση διοικητικής και πειθαρχικής οδού.** Ο Wwft **δεν περιέχει κανόνα προτεραιότητας** υπέρ της πειθαρχικής οδού έναντι του διοικητικού προστίμου. Η επαλήθευση στο ισχύον κείμενο (1.7.2026) δείχνει ότι το **Άρθρο 26 Wwft** δεν είναι καν διάταξη εχεμύθειας. Εντάσσεται στο **Κεφάλαιο 4 («Toezicht en handhaving»), § 4.1**, και ορίζει ότι τα **Άρθρα 111a lid 3 του Wet op het notarisambt και 45a lid 2 του Advocatenwet εφαρμόζονται αναλόγως** στον έλεγχο συμμόρφωσης που ασκούν τα πρόσωπα τα οποία ορίζει η εποπτική αρχή του Άρθρου 1d lid 1 sub c (BFT) κατά το Άρθρο 24 lid 1, καθώς και στον έλεγχο που ασκεί ο *deken* - δηλαδή επεκτείνει στο πεδίο της εποπτείας το καθεστώς επαγγελματικού απορρήτου/εχεμύθειας των συμβολαιογράφων και των δικηγόρων. Οι κατ' εξοχήν διατάξεις εχεμύθειας του νόμου είναι τα **Άρθρα 22-23a** (§ 3.5 «Geheimhouding»). Οι δύο οδοί μπορούν επομένως να **σωρευθούν**. Το BFT μπορεί να επιβάλει διοικητικό πρόστιμο και παράλληλα να υποβάλει καταγγελία στο Accountantskamer για τον ίδιο επαγγελματία. Η δυνατότητα σώρευσης επιβεβαιώθηκε από το **Gerechtshof Amsterdam (Ιούλιος 2020)**.

FIU/ΜΧΠ. **FIU-Nederland**, η οποία συστήνεται με το **Άρθρο 12 Wwft** («*Er is een Financiële inlichtingen eenheid*»), η γενική διεύθυνση, η οργάνωση και η διοίκησή της ανήκουν στον **Υπουργό Δικαιοσύνης**, ο δε προϊστάμενός της διορίζεται με βασιλικό διάταγμα κατόπιν πρότασης του Υπουργού Δικαιοσύνης σε συμφωνία με τον Υπουργό Οικονομικών (lid 2-3). Τα καθήκοντά της απαριθμούνται στο **Άρθρο 13**. Συλλογή, καταγραφή, επεξεργασία και **ανάλυση** των στοιχείων, διαβίβαση δεδομένων, **χορήγηση βεβαίωσης παραλαβής της αναφοράς στον υπόχρεο** και ενημέρωσή του για τάσεις και φαινόμενα (στοιχείο c), έρευνα, **συστάσεις προς τους κλάδους** για εσωτερικές διαδικασίες ελέγχου, ενημέρωση των κλάδων, της εποπτικής αρχής, της Εισαγγελίας και του κοινού, **ενημέρωση της εποπτικής αρχής για τη συμπεριφορά αναφοράς (*meldgedrag*) των υπόχρεων** (στοιχείο g - πρακτικά σημαντικό, διότι το BFT μαθαίνει από τη FIU ποιος δεν αναφέρει), διεθνής συνεργασία, και **ετήσια έκθεση** προς τον Υπουργό Δικαιοσύνης. Η διασυνοριακή συνεργασία με τις ΜΧΠ των λοιπών κρατών μελών ρυθμίζεται στα **Άρθρα 13a-13c** (αυτεπάγγελτη και κατόπιν αιτήματος ανταλλαγή κάθε διαθέσιμης πληροφορίας, ακόμη και όταν **δεν έχει ακόμη προσδιοριστεί το βασικό αδίκημα** ή όταν το φορολογικό αδίκημα ορίζεται διαφορετικά στο άλλο κράτος μέλος, χρήση προηγμένων τεχνολογιών και ασφαλών διαύλων). Αναφορές υποβάλλονται μέσω της πύλης Meldportaal (https://meldportaal.fiu-nederland.nl), η οποία λειτουργεί στο σύστημα **goAML**, κατά το **Άρθρο 18** ο τρόπος υποβολής καθορίζεται από την ίδια τη FIU.

**Η κρίσιμη ολλανδική ιδιαιτερότητα: «ασυνήθης» και όχι «ύποπτη» συναλλαγή.** Το ολλανδικό σύστημα είναι το **μοναδικό στην ΕΕ** που έχει διατηρήσει, από τον καταργηθέντα Wet melding ongebruikelijke transacties (Wet MOT), κατώφλι αναφοράς την **ασυνήθη συναλλαγή (*ongebruikelijke transactie*)** και όχι την **ύποπτη συναλλαγή (*verdachte transactie*)**. Δεν πρόκειται για ζήτημα ορολογίας αλλά για **διαφορετικό ουσιαστικό κατώφλι**:

- **Το γράμμα του νόμου.** Το **Άρθρο 16 lid 1 Wwft** ορίζει: «*Een instelling meldt een verrichte of voorgenomen **ongebruikelijke** transactie **onverwijld** nadat het ongebruikelijke karakter van de transactie bekend is geworden, aan de Financiële inlichtingen eenheid*». Ο όρος «*ongebruikelijk*» απαντά **δεκαεννέα φορές** στο ισχύον κείμενο του νόμου (1.7.2026), ο όρος «*verdacht*» (ύποπτος) **δεν απαντά ούτε μία φορά** - ούτε στο κύριο κείμενο ούτε στους τίτλους των κεφαλαίων (Κεφάλαιο 3: «*Bepalingen betreffende het melden van ongebruikelijke transacties*»).
- **Ποιος κρίνει τι.** Ο υπόχρεος **δεν χρειάζεται να έχει υπόνοια εγκλήματος**. Αρκεί η συναλλαγή να είναι ασυνήθης βάσει των δεικτών του Άρθρου 15. Ο χαρακτηρισμός της ως **«ύποπτης» ανήκει αποκλειστικά στη FIU-Nederland**, η οποία αναλύει την αναφορά (Άρθρο 13 στοιχείο a) και, εφόσον κρίνει ότι υπάρχει ύποπτη συναλλαγή, τη διαβιβάζει στις διωκτικές αρχές (στοιχείο b). **Ο λογιστής δεν καλείται να αξιολογήσει ενοχή, καλείται να αναγνωρίσει απόκλιση.**
- **Πρακτική συνέπεια για τον Έλληνα λογιστή.** Το κατώφλι είναι **αισθητά χαμηλότερο** από αυτό των υπόλοιπων κρατών μελών, τα οποία ενσωμάτωσαν κατά γράμμα το άρθρο 33 της Οδηγίας 2015/849 («*γνωρίζει, έχει υπόνοιες ή έχει βάσιμους λόγους να πιστεύει*»). Αναμένονται δηλαδή **περισσότερες αναφορές, με χαμηλότερο βαθμό βεβαιότητας**, και η παράλειψη αναφοράς κρίνεται αυστηρότερα. Το υψηλότερο πρόστιμο Wwft που έχει επιβληθεί ποτέ σε ελεγκτική εταιρεία (BDO, 2024) αφορούσε ακριβώς παράβαση του Άρθρου 16 lid 1.
- **Η επισήμανση στην αντίθετη κατεύθυνση.** Επειδή το κατώφλι είναι χαμηλό, το σύστημα **δεν** προβλέπει κύρωση για «αδικαιολόγητη» αναφορά. Τα **Άρθρα 19 και 20** θωρακίζουν πλήρως τον υπόχρεο που αναφέρει καλόπιστα (βλ. κατωτέρω «vrijwaring»). Σε περίπτωση αμφιβολίας, το ολλανδικό σύστημα **ευνοεί ρητά την αναφορά**.

**Νομική βάση των δεικτών (Άρθρο 15 Wwft).** Κατά το **lid 1**, οι **δείκτες (*indicatoren*) βάσει των οποίων κρίνεται αν μια συναλλαγή χαρακτηρίζεται ασυνήθης καθορίζονται με κανονιστική πράξη (algemene maatregel van bestuur)**, εφόσον χρειάζεται ανά κατηγορία συναλλαγών - πρόκειται για το **Uitvoeringsbesluit Wwft 2018 και τη Bijlage 1 αυτού**. Κατά το **lid 2**, σε επείγουσες περιπτώσεις οι δείκτες μπορούν να ορισθούν με **κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Δικαιοσύνης για διάστημα έως έξι μηνών**. Το **Άρθρο 21** συστήνει **Επιτροπή για την υποχρέωση αναφοράς ασυνήθων συναλλαγών (*Commissie inzake de meldingsplicht van ongebruikelijke transacties*)**, η οποία διαβουλεύεται περιοδικά με εκπροσώπους των δύο Υπουργών για τη διαμόρφωση και εφαρμογή της υποχρέωσης αναφοράς και για τον **καθορισμό των δεικτών του Άρθρου 15**.

**Εποπτική πρακτική - Ετήσια Έκθεση BFT 2025 (Jaarverslag 2025, δημοσίευση 12 Μαΐου 2026)**

- **Στρατηγική συνέχεια σε έτος μεταβολών.** Το BFT, ως «*autoriteit voor financieel-juridisch toezicht*», περιγράφει οργανισμό που παραμένει **σταθερός στην πορεία του (koersvast)** σε περίοδο έντονων αλλαγών. Η στρατηγική γραμμή των προηγούμενων ετών - **διαρκές αποτύπωμα (duurzame impact), καταπολέμηση της υπονόμευσης του κράτους δικαίου (*ondermijning*) και προσαρμογή στις τεχνολογικές εξελίξεις** - έχει πλέον εξελιχθεί σε **δομικό τρόπο εργασίας**. Η έμφαση μετατοπίζεται ολοένα περισσότερο στην **ενθάρρυνση της συμμόρφωσης προς τον κανόνα (*normconform gedrag*)** και στη μεγιστοποίηση του κοινωνικού αποτελέσματος, με σταθερή προτεραιότητα στις **ψηφιακές καινοτομίες και στην εποπτεία βάσει δεδομένων (*datagedreven toezicht*)**.
- **Αναθεωρημένη στρατηγική 2026-2028.** Οι εθνικές και διεθνείς εξελίξεις κατέστησαν αναγκαία την επικαιροποίηση των εποπτικών προτεραιοτήτων. Οι νέοι άξονες είναι: (i) **αντιμετώπιση της υπονόμευσης**, (ii) **ανταπόκριση στις γεωπολιτικές εξελίξεις**, (iii) **ενίσχυση της ασφάλειας δικαίου, της πρόσβασης στη δικαιοσύνη και της κοινωνικής συμμετοχής**.
- **Αξιολόγηση ΖΒΟ 2024.** Το BFT ανέλαβε με φιλοδοξία τις συστάσεις της αξιολόγησης του 2024 ως ανεξάρτητου δημόσιου οργανισμού. Εξελίσσονται τα προγράμματα *Toezicht in Beweging* και *Optimalisatie Financieel Toezicht*, καθώς και η **προετοιμασία για το ευρωπαϊκό πακέτο AML** και η **εισαγωγή της νέας νομοθεσίας περί κυρώσεων (sanctiewetgeving)**.
- **Προληπτική εποπτεία και επιβολή.** Χάρη στις παραπάνω εξελίξεις, το BFT μπόρεσε το 2025 να επενδύσει ισχυρότερα στην **προληπτική εποπτεία**. Η **τυπική επιβολή παραμένει σημαντικό εργαλείο**, με τη διατυπωμένη αρχή «*terughoudend waar mogelijk, doortastend waar nodig*» - **συγκρατημένα όπου είναι δυνατόν, αποφασιστικά όπου είναι αναγκαίο**.

**Δέουσα επιμέλεια (κανονική / απλουστευμένη / ενισχυμένη)**

Δέουσα επιμέλεια πελατών (CDD) βάσει των **Άρθρων 3-11 Wwft**:

- **Περιεχόμενο της τυπικής CDD (Άρθρο 3 lid 2, στοιχεία a-f):** (a) **ταυτοποίηση του πελάτη και επαλήθευση της ταυτότητάς του**, (b) **ταυτοποίηση του πραγματικού δικαιούχου (UBO)** και λήψη *εύλογων μέτρων* επαλήθευσης της ταυτότητάς του, εφόσον ο πελάτης είναι νομικό πρόσωπο, λήψη εύλογων μέτρων για την **κατανόηση της δομής ιδιοκτησίας και ελέγχου**, και, εφόσον UBO είναι μέλος του ανώτερου διευθυντικού προσωπικού, λήψη των αναγκαίων εύλογων μέτρων επαλήθευσης της ταυτότητας του φυσικού αυτού προσώπου, με **υποχρεωτική καταγραφή των μέτρων που ελήφθησαν και των δυσχερειών που ανέκυψαν κατά τη διαδικασία επαλήθευσης**, (c) διαπίστωση του **σκοπού και της σκοπούμενης φύσης της επιχειρηματικής σχέσης**, (d) **διαρκής παρακολούθηση** της σχέσης και των συναλλαγών, ώστε αυτές να συνάδουν με τη γνώση του υπόχρεου για τον πελάτη και το προφίλ κινδύνου του, με **έρευνα της πηγής των κεφαλαίων όπου απαιτείται**, (e) διαπίστωση αν το φυσικό πρόσωπο που εκπροσωπεί τον πελάτη είναι **νομίμως εξουσιοδοτημένο** και, κατά περίπτωση, ταυτοποίηση και επαλήθευση της ταυτότητάς του, (f) λήψη εύλογων μέτρων για τη διαπίστωση του **αν ο πελάτης ενεργεί για λογαριασμό του ή τρίτου**.
- **Trusts και προσωπικές εταιρείες.** Όταν ο πελάτης ενεργεί ως *trustee* trust ή για άλλο νομικό μόρφωμα, η CDD **επεκτείνεται στο ίδιο το trust/μόρφωμα** και πρέπει να διαπιστωθεί η εξουσία του πελάτη να ενεργεί ως trustee (Άρθρο 3 lid 3), ο πελάτης οφείλει να γνωστοποιεί **χωρίς καθυστέρηση** την ιδιότητα αυτή. Όταν ο πελάτης ενεργεί ως εταίρος **προσωπικής εταιρείας** (*maatschap*, *vennootschap onder firma*, *commanditaire vennootschap* και αλλοδαπά ανάλογα), η CDD επεκτείνεται και στην προσωπική εταιρεία (Άρθρο 3 lid 4 και lid 11).
- **Πότε ενεργοποιείται η CDD (Άρθρο 3, lid 5, στοιχεία a-g):** (a) **σύναψη επιχειρηματικής σχέσης** εντός ή από τις Κάτω Χώρες, (b) **περιστασιακή συναλλαγή** (*incidentele transactie*) **ποσού τουλάχιστον 15.000 €** ή **δύο ή περισσότερες συνδεόμενες συναλλαγές συνολικής αξίας τουλάχιστον 15.000 €**, (c) **ενδείξεις** ότι ο πελάτης εμπλέκεται σε ML/TF, (d) **αμφιβολίες** ως προς την ορθότητα ή πληρότητα προηγουμένως ληφθέντων στοιχείων, (e) όταν ο **κίνδυνος εμπλοκής υφιστάμενου πελάτη** σε ML/TF το δικαιολογεί, (f) όταν, **λόγω του κράτους κατοικίας/εγκατάστασης ή έδρας του πελάτη**, υφίστανται αυξημένος κίνδυνος ML/TF, (g) περιστασιακή συναλλαγή που συνιστά **μεταφορά χρηματικών ποσών κατά την έννοια του Άρθρου 3 σημ. 9 του Καν. (ΕΕ) 2023/1113 ποσού τουλάχιστον 1.000 €**. Ειδικό κατώφλι **2.000 €** ισχύει για τους παρόχους τυχερών παιγνίων (lid 6). *Επισήμανση προγενέστερης παραπομπής. Πρόκειται για το lid 5 και όχι για το lid 4 του Άρθρου 3, το κατώφλι των 15.000 € επιβεβαιώνεται αυτολεξεί.*
- **Αναλογικότητα και επικαιροποίηση.** Ο υπόχρεος **προσαρμόζει αποδεδειγμένα** την CDD στην ευαισθησία κινδύνου του τύπου πελάτη, σχέσης, προϊόντος ή συναλλαγής (Άρθρο 3 lid 7), λαμβάνοντας υπόψη **κατ' ελάχιστον τις μεταβλητές κινδύνου του Παραρτήματος I** της 4ης Οδηγίας (lid 8), και λαμβάνει εύλογα μέτρα ώστε τα συλλεγέντα στοιχεία να **τηρούνται επικαιροποιημένα** - σε κάθε περίπτωση όταν μεταβάλλονται κρίσιμες περιστάσεις του πελάτη ή όταν υπάρχει σχετική υποχρέωση βάσει του Wwft ή της Οδηγίας 2011/16/ΕΕ (lid 10).
- **Χρόνος διενέργειας (Άρθρο 4).** Η ταυτοποίηση/επαλήθευση πελάτη και UBO ολοκληρώνεται **πριν από τη σύναψη της σχέσης ή την εκτέλεση της περιστασιακής συναλλαγής** (lid 1). Κατ' εξαίρεση, η επαλήθευση επιτρέπεται να ολοκληρωθεί **κατά τη σύναψη** της σχέσης, εφόσον αυτό είναι αναγκαίο για να μη διαταραχθεί η παροχή υπηρεσιών **και ο κίνδυνος ML/TF είναι χαμηλός**, οπότε η επαλήθευση γίνεται **το ταχύτερο δυνατόν μετά την πρώτη επαφή** (lid 3).
- **Απαγόρευση παροχής υπηρεσίας και λύση της σχέσης (Άρθρο 5).** Απαγορεύεται η σύναψη σχέσης ή η εκτέλεση συναλλαγής αν δεν έχει διενεργηθεί CDD και δεν έχει επιτευχθεί το αποτέλεσμα του Άρθρου 3 (lid 1). Αν ο υπόχρεος **δεν μπορεί να συμμορφωθεί** με το Άρθρο 3 lid 1-4 ως προς υφιστάμενη σχέση, **υποχρεούται να την τερματίσει** (lid 3) - και, εφόσον συντρέχουν ενδείξεις ML/TF, η λύση της σχέσης **γεννά αυτοτελή υποχρέωση αναφοράς** στη FIU (Άρθρο 16 lid 4 στοιχείο b).
- **Ανάθεση σε τρίτο (Άρθρο 10).** Επιτρέπεται η ανάθεση της εκτέλεσης της CDD (ως προς τα στοιχεία a, b, c, e και f του Άρθρου 3 lid 2) σε τρίτο, στο πλαίσιο σύμβασης εξωτερικής ανάθεσης ή αντιπροσωπείας, **χωρίς όμως ο υπόχρεος να απαλλάσσεται από την ευθύνη συμμόρφωσης**, εφόσον η ανάθεση έχει **δομικό χαρακτήρα, καταρτίζεται εγγράφως**.
- **Έγγραφα επαλήθευσης (Άρθρο 11).** Η ταυτότητα φυσικών και νομικών προσώπων επαληθεύεται βάσει **εγγράφων, δεδομένων ή πληροφοριών από αξιόπιστη και ανεξάρτητη πηγή**, για αλλοδαπά νομικά πρόσωπα μη εγκατεστημένα στις Κάτω Χώρες, βάσει αξιόπιστων και συνήθων στη διεθνή συναλλαγή εγγράφων ή εγγράφων αναγνωρισμένων ως έγκυρων στο κράτος προέλευσης.

**Πραγματικός δικαιούχος (UBO) και μητρώο UBO.** Το **Άρθρο 1 lid 1 Wwft** ορίζει τον UBO ως το **φυσικό πρόσωπο που είναι ο τελικός κύριος του πελάτη ή ασκεί έλεγχο επ' αυτού, καθώς και το φυσικό πρόσωπο για λογαριασμό του οποίου διενεργείται συναλλαγή ή δραστηριότητα**. Ο ίδιος ο Wwft **δεν περιέχει αριθμητικό κατώφλι**. Το **Άρθρο 1 lid 3** (και, ειδικά για το μητρώο, το Άρθρο 10a lid 5) **εξουσιοδοτεί κανονιστική πράξη (algemene maatregel van bestuur)** να ορίσει τις κατηγορίες φυσικών προσώπων που θεωρούνται σε κάθε περίπτωση UBO - το γνωστό κατώφλι της **άμεσης ή έμμεσης συμμετοχής/δικαιωμάτων ψήφου άνω του 25%** (ή ελέγχου με άλλον τρόπο) τίθεται στο **Uitvoeringsbesluit Wwft 2018** και όχι στον νόμο. Ως προς το μητρώο ισχύουν:

- **Άρθρο 10b.** Οι εταιρείες και λοιπές νομικές οντότητες **συλλέγουν και τηρούν** τα στοιχεία και δικαιολογητικά του Άρθρου 15a lid 2 και 3 του Handelsregisterwet 2007 για τους UBO τους, τα στοιχεία πρέπει να είναι **επαρκή, ακριβή και επίκαιρα**. Ο ίδιος ο UBO **υποχρεούται να παρέχει** κάθε αναγκαία πληροφορία. Αντίστοιχη υποχρέωση βαρύνει τους *trustees*.
- **Άρθρο 4 lid 2.** Κατά τη σύναψη **νέας** επιχειρηματικής σχέσης με νομικό πρόσωπο, ο υπόχρεος πρέπει να **διαθέτει βεβαίωση εγγραφής στο Εμπορικό Μητρώο** και να **διαπιστώνει αν οι UBO του πελάτη έχουν καταχωρισθεί** κατά το Άρθρο 15a Handelsregisterwet 2007 (αντίστοιχα το lid 7 για trusts).
- **Άρθρο 3 lid 15.** Κατά τη διενέργεια της CDD οι υπόχρεοι **δεν επαφίενται αποκλειστικά** στις πληροφορίες του Εμπορικού Μητρώου ή του μητρώου UBO των trusts.
- **Άρθρο 10c - υποχρέωση αναφοράς αποκλίσεων (*terugmeldplicht*).** Ο υπόχρεος **υποχρεούται να αναφέρει στο Εμπορικό Επιμελητήριο (KvK) κάθε απόκλιση** που διαπιστώνει μεταξύ των στοιχείων UBO που έλαβε από το μητρώο και των στοιχείων που διαθέτει από άλλη πηγή. Η υποχρέωση **δεν ισχύει** εφόσον ο υπόχρεος έχει ήδη υποβάλει αναφορά ασυνήθους συναλλαγής κατά το Άρθρο 16 (lid 3). Η παράβαση του Άρθρου 10c lid 1 **επισύρει περιοδική ποινή και διοικητικό πρόστιμο** (Άρθρα 29 και 30 Wwft).

**Απλουστευμένη CDD (Άρθρο 6 Wwft).** Από την *Implementatiewet vierde anti-witwasrichtlijn* (25.7.2018) το άρθρο 6 **δεν περιέχει πλέον κλειστό κατάλογο κατηγοριών πελατών** (εισηγμένες εταιρείες, δημόσιοι φορείς, εποπτευόμενα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα) - το καθεστώς αυτό ίσχυε **πριν από το 2018**. Το ισχύον κείμενο (1.7.2026) είναι καθαρά **βασισμένο στον κίνδυνο** και έχει ως εξής. **(lid 1)** «*κατά παρέκκλιση του Άρθρου 3 lid 2 έως 4, ο υπόχρεος μπορεί να διενεργήσει απλουστευμένη δέουσα επιμέλεια εφόσον μια επιχειρηματική σχέση ή συναλλαγή ενέχει, εκ της φύσεώς της, χαμηλό κίνδυνο νομιμοποίησης εσόδων ή χρηματοδότησης της τρομοκρατίας*», λαμβάνοντας υπόψη **κατ' ελάχιστον τους παράγοντες κινδύνου του Παραρτήματος II της 4ης Οδηγίας**, **(lid 2)** ο υπόχρεος **συλλέγει αποδεδειγμένα επαρκή στοιχεία ώστε να διαπιστώσει ότι επιτρέπεται** η εφαρμογή απλουστευμένης CDD, **(lid 3)** λαμβάνει εύλογα μέτρα ώστε τα στοιχεία αυτά και η βάσει αυτών κρίση να **τηρούνται επίκαιρα**, **(lid 4)** μεριμνά για **επαρκή παρακολούθηση** των συναλλαγών ή της σχέσης, ώστε να είναι σε θέση να τηρήσει την **υποχρέωση αναφοράς του Άρθρου 16**. Επομένως η απλούστευση **δεν συνιστά απαλλαγή**. Οι παράγοντες του Παραρτήματος II είναι απλές **ενδείξεις χαμηλού κινδύνου**, ο υπόχρεος φέρει το βάρος τεκμηρίωσης, η υποχρέωση παρακολούθησης και αναφοράς παραμένει ακέραιη, ενώ η παράβαση του Άρθρου 6 **επισύρει και περιοδική ποινή και διοικητικό πρόστιμο** (Άρθρα 29-30). Σημειώνεται ότι κατά το **Άρθρο 5 lid 4** η γενική απαγόρευση του Άρθρου 5 lid 1-3 δεν εφαρμόζεται στις περιπτώσεις των Άρθρων 6 και 7, ενώ κατά το **Άρθρο 33 lid 1** τα έγγραφα που χρησιμοποιήθηκαν για την εφαρμογή του Άρθρου 6 lid 1 και 2 **τηρούνται υποχρεωτικά στο αρχείο**.

**Ενισχυμένη CDD (Άρθρα 8-9 Wwft).** Κατά το **Άρθρο 8 lid 1** ενισχυμένη δέουσα επιμέλεια διενεργείται **τουλάχιστον**: (a) όταν η σχέση ή η συναλλαγή ενέχει, εκ της φύσεώς της, **υψηλότερο κίνδυνο** ML/TF - με συνεκτίμηση κατ' ελάχιστον των παραγόντων του **Παραρτήματος III** της 4ης Οδηγίας (lid 2), και (b) όταν το κράτος κατοικίας/εγκατάστασης ή έδρας του πελάτη έχει **χαρακτηρισθεί από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή ως υψηλού κινδύνου** κατά το άρθρο 9 της 4ης Οδηγίας. Επιπλέον, το **Άρθρο 8 lid 3** επιβάλλει τη λήψη εύλογων μέτρων για τη διερεύνηση του **υποβάθρου και του σκοπού περίπλοκων ή ασυνήθιστα μεγάλων συναλλαγών, συναλλαγών με ασυνήθη μορφή ή χωρίς προφανή οικονομικό ή νόμιμο σκοπό**, με υπαγωγή **ολόκληρης** της σχέσης σε ενισχυμένο έλεγχο. Για τα **πολιτικώς εκτεθειμένα πρόσωπα (PEP)**. Κατάλληλα συστήματα διαχείρισης κινδύνου για τον εντοπισμό τους (lid 6 στοιχείο a), **έγκριση από μέλος του ανώτερου διευθυντικού προσωπικού** πριν από τη σύναψη ή τη συνέχιση της σχέσης, **διακρίβωση της πηγής του πλούτου και των κεφαλαίων** και **διαρκής ενισχυμένος έλεγχος** (lid 6 στοιχείο b), τα ίδια ισχύουν **αναλόγως για τα μέλη της οικογένειας και τους γνωστούς στενούς συνεργάτες** (lid 9). Όταν το πρόσωπο **παύει να κατέχει** τη δημόσια θέση, τα μέτρα εξακολουθούν να εφαρμόζονται **για όσο χρόνο απαιτείται και πάντως τουλάχιστον για 12 μήνες** (lid 8), αν ο πελάτης ή ο UBO **καταστεί** PEP κατά τη διάρκεια της σχέσης, ο υπόχρεος συμμορφώνεται **αμελλητί (onverwijld)** (lid 10). Ο κατάλογος των θέσεων που χαρακτηρίζονται ως εξέχοντα δημόσια λειτουργήματα στις Κάτω Χώρες καταρτίζεται και τηρείται επίκαιρος από τους Υπουργούς Οικονομικών και Δικαιοσύνης (**Άρθρο 9a**). Το **Άρθρο 9 lid 1** απαριθμεί εξαντλητικά τα **έξι υποχρεωτικά μέτρα** για συναλλαγές/σχέσεις με τρίτες χώρες υψηλού κινδύνου: (a) συλλογή **πρόσθετων πληροφοριών** για τους πελάτες και τους UBO, (b) πρόσθετες πληροφορίες για τον **σκοπό και τη φύση** της σχέσης, (c) πληροφορίες για την **προέλευση των κεφαλαίων και την πηγή του πλούτου** πελατών και UBO, (d) πληροφορίες για το

**υπόβαθρο και τα κίνητρα** των σκοπούμενων ή διενεργηθεισών συναλλαγών, (e) **έγκριση του ανώτερου διευθυντικού προσωπικού** για τη σύναψη ή συνέχιση της σχέσης, (f) **ενισχυμένος έλεγχος** με αύξηση του αριθμού και της συχνότητας των ελέγχων και επιλογή προτύπων συναλλαγών προς περαιτέρω διερεύνηση. Με υπουργική απόφαση μπορούν να επιβληθούν **πρόσθετα μέτρα μετριασμού** (lid 2), έως και **μη εκτέλεση των συναλλαγών και λύση των σχέσεων**, καθώς και μέτρα σε επίπεδο εγκατάστασης (lid 3).

Στην πράξη οι *leidraden* (BFT/Υπουργεία) αποδίδουν ερμηνευτικά μια **κατηγοριοποίηση τριών επιπέδων**. Χαμηλός κίνδυνος → Απλουστευμένη (Άρθρο 6), Τυπικός → Τυπική (Άρθρο 3, προεπιλογή), Υψηλός → Ενισχυμένη (Άρθρα 8-9). Πρόκειται για **ερμηνευτικό σχήμα των οδηγιών εφαρμογής** και όχι για ρητή διάταξη. Το **Άρθρο 2b Wwft ρυθμίζει μόνο την υποχρέωση της ίδιας της οντότητας να εκπονεί εκτίμηση κινδύνου** και δεν θεσπίζει τέτοια τριμερή κλίμακα.

**Γενικές υποχρεώσεις**

- **Εκτίμηση κινδύνου (Άρθρο 2b Wwft). (lid 1)** ο υπόχρεος λαμβάνει μέτρα για να **προσδιορίσει και να αξιολογήσει** τους κινδύνους ML/TF, με μέτρα **ανάλογα προς τη φύση και το μέγεθός του**, **(lid 2)** λαμβάνει εν πάση περιπτώσει υπόψη τους παράγοντες κινδύνου που συνδέονται με τον **τύπο πελάτη, προϊόντος, υπηρεσίας, συναλλαγής και διαύλου διανομής, καθώς και με χώρες ή γεωγραφικές περιοχές**, **(lid 3) καταγράφει τα αποτελέσματα**, τα τηρεί επίκαιρα και τα **παρέχει στην εποπτική αρχή κατόπιν αιτήματος**, **(lid 4)** η εποπτική αρχή μπορεί να χορηγήσει **απαλλαγή** από τα lid 1-3, εφόσον ο υπόχρεος ανήκει σε κλάδο του οποίου οι εγγενείς ειδικοί κίνδυνοι είναι σαφείς και ευδιάκριτοι. **Εθνική Αξιολόγηση Κινδύνου. NRA Witwassen 2023 (3η έκδοση)**, δημοσίευση **9 Απριλίου 2024** (WODC, για λογαριασμό των Υπουργείων Οικονομικών και Δικαιοσύνης & Ασφάλειας), περίοδος ανάλυσης Ιανουάριος 2020 - Ιούνιος 2023. Η νομική βάση της εθνικής αξιολόγησης κινδύνου είναι το **Άρθρο 1g Wwft** (και όχι το άρθρο 1f, το οποίο αφορά την **απαγόρευση πληρωμών σε μετρητά ≥ 3.000 €** για τους εμπόρους αγαθών, τους εμπόρους έργων τέχνης και τα ενεχυροδανειστήρια και **δεν αφορά τους λογιστές**). Κατά το **Άρθρο 1g lid 1**, οι Υπουργοί Οικονομικών και Δικαιοσύνης & Ασφάλειας **δημοσιεύουν από κοινού** την έκθεση προσδιορισμού, ανάλυσης και αξιολόγησης των εθνικών κινδύνων ML/TF του άρθρου 7 της 4ης Οδηγίας, η οποία **επικαιροποιείται ανά διετία**, κατά το **lid 2**, προς προετοιμασία της έκθεσης δημοσιεύουν από κοινού τις **στατιστικές του άρθρου 44** της Οδηγίας, οι οποίες **επικαιροποιούνται ετησίως**. Το **Άρθρο 1 lid 1 Wwft** περιέχει και τους σχετικούς ορισμούς: «*nationale risicobeoordeling*» = η έκθεση προσδιορισμού, ανάλυσης και αξιολόγησης του Άρθρου 1g, και «*supranationale risicobeoordeling*» = η αντίστοιχη έκθεση που καταρτίζει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Το **Άρθρο 2c lid 1** επιβάλλει στον υπόχρεο να λαμβάνει υπόψη τόσο τους δικούς του κινδύνους όσο και τους κινδύνους που εντοπίζονται στις **πλέον πρόσφατες εκδόσεις της υπερεθνικής και της εθνικής αξιολόγησης κινδύνου** - πρόκειται δηλαδή για **άμεσα κυρούμενη υποχρέωση** ανάγνωσης και ενσωμάτωσης της NRA στις εσωτερικές διαδικασίες, όχι για απλή σύσταση (η παράβαση του Άρθρου 2c επισύρει περιοδική ποινή και πρόστιμο κατά τα Άρθρα 29-30). Ως προς το περιεχόμενο της **«Nationale Risicobeoordeling Witwassen 2023»** (3η έκδοση, WODC, δημοσίευση **9.4.2024**). Η **περίοδος αναφοράς και ανάλυσης είναι επιβεβαιωμένα Ιανουάριος 2020 - Ιούνιος 2023**, ενώ οι **εξωτερικοί λογιστές, οι φοροτεχνικοί και τα *administratiekantoren*** κατατάσσονται ρητά ως **«πυλωροί» (*poortwachters*) με μεσαία προς υψηλή έκθεση (*gemiddeld tot hoog*)**. Η ευπάθεια του κλάδου εντοπίζεται ειδικότερα στη **διευκόλυνση ίδρυσης σύνθετων νομικών δομών** και στην **απόκρυψη των πραγματικών δικαιούχων**.
- **Εσωτερικές διαδικασίες / υπεύθυνος συμμόρφωσης (Άρθρο 2d Wwft). Δεν υπάρχουν αριθμητικά κατώφλια** (τύπου «50+ εργαζόμενοι» ή «>75% πελάτες υψηλού κινδύνου») - τέτοιες προϋποθέσεις δεν προβλέπονται πουθενά στον Wwft. Ισχύουν. **(lid 1)** εφόσον την καθημερινή διοίκηση του υπόχρεου ασκούν **δύο ή περισσότερα πρόσωπα**, ορίζεται ένα από αυτά ως υπεύθυνο για τη συμμόρφωση με τον Wwft, **(lid 2)** «*voor zover passend bij de aard en omvang van de instelling*» (στον βαθμό που αρμόζει στη φύση και το μέγεθος του υπόχρεου) καθιερώνεται **ανεξάρτητη λειτουργία συμμόρφωσης**, **(lid 3)** η λειτουργία συμμόρφωσης **αποσκοπεί στον έλεγχο της τήρησης των νομοθετικών κανόνων και των εσωτερικών κανόνων που ο ίδιος ο υπόχρεος έχει θεσπίσει** και **περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, το καθήκον διαβίβασης των στοιχείων του Άρθρου 16 στη Μονάδα Χρηματοοικονομικών Πληροφοριών**, **(lid 4)** «*indien van toepassing en voor zover passend bij de aard en de omvang van de instelling*» (εφόσον συντρέχει περίπτωση και στον βαθμό που αρμόζει στη φύση και το μέγεθος του υπόχρεου) ασκείται **κατά τρόπο ανεξάρτητο λειτουργία εσωτερικού ελέγχου (auditfunctie)**, η οποία ελέγχει **τόσο τη συμμόρφωση προς τον Wwft όσο και την άσκηση της ίδιας της λειτουργίας συμμόρφωσης**. Το κριτήριο είναι δηλαδή **ποιοτικό/αναλογικό** και όχι ποσοτικό. Επιβεβαιώθηκε από το ισχύον κείμενο (1.7.2026) ότι **ουδέν αριθμητικό κατώφλι** περιέχεται στο Άρθρο 2d.
- **Πολιτικές, διαδικασίες και μέτρα (Άρθρο 2c Wwft).** Ο υπόχρεος διαθέτει **γραμμές συμπεριφοράς, διαδικασίες και μέτρα** για τον περιορισμό και την αποτελεσματική διαχείριση των κινδύνων ML/TF (lid 1), αυτά είναι **ανάλογα προς τη φύση και το μέγεθός του** και καλύπτουν **κατ' ελάχιστον** τη συμμόρφωση με τις § 1.2 και 1.3 του Κεφαλαίου 1, το Κεφάλαιο 2 (δέουσα επιμέλεια), το Κεφάλαιο 3 και τη § 3.2 (αναφορές) και το Κεφάλαιο 5 (τήρηση αρχείων και εκπαίδευση) (lid 2), **εγκρίνονται από τα πρόσωπα που καθορίζουν την καθημερινή πολιτική** του υπόχρεου (lid 3), και υπόκεινται σε **συστηματική δοκιμασία και, όπου απαιτείται, αναπροσαρμογή** (lid 4). Το **Άρθρο 2a** προσθέτει ότι ο υπόχρεος δίνει **ιδιαίτερη προσοχή σε ασυνήθη πρότυπα συναλλαγών** και σε συναλλαγές που εκ της φύσεώς τους ενέχουν υψηλότερο κίνδυνο, και λαμβάνει επαρκή μέτρα για τους κινδύνους που απορρέουν από τη **χρήση νέων τεχνολογιών**.
- **Όμιλοι, υποκαταστήματα και θυγατρικές (Άρθρα 2, 2e και 2f Wwft).** Κατά το **Άρθρο 2 lid 1**, ο υπόχρεος με **υποκατάστημα ή θυγατρική πλειοψηφικής συμμετοχής σε τρίτη χώρα** με λιγότερο αυστηρούς κανόνες AML/CFT **μεριμνά ώστε αυτά να τηρούν τους κανόνες του Wwft**, εφόσον δεν το εμποδίζει το δίκαιο της χώρας αυτής, αν το εμποδίζει, **ενημερώνει την εποπτική αρχή και λαμβάνει μέτρα αποτελεσματικού περιορισμού του κινδύνου** (lid 2), για εγκαταστάσεις σε άλλο κράτος μέλος, μεριμνά για τη συμμόρφωση με το εκεί ισχύον δίκαιο μεταφοράς της Οδηγίας (lid 3). Το **Άρθρο 2f** επιβάλλει την **αποτελεσματική εφαρμογή των πολιτικών και διαδικασιών επιπέδου ομίλου**, περιλαμβανομένων ρητά των πολιτικών **προστασίας δεδομένων και ανταλλαγής πληροφοριών εντός του ομίλου** (lid 3), ενώ στο lid 5 προβλέπονται **πρόσθετα εποπτικά μέτρα** - έως και η απαίτηση ο όμιλος να **μη συνάπτει ή να λύει επιχειρηματικές σχέσεις, να μην εκτελεί συναλλαγές ή να παύσει τη δραστηριότητά του στην οικεία χώρα**. Το **Άρθρο 2e** προβλέπει τον ορισμό **κεντρικού σημείου επαφής** στις Κάτω Χώρες για ορισμένους διασυνοριακούς παρόχους χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών.
- **Μεταβατική δέουσα επιμέλεια σε υφιστάμενους πελάτες (Άρθρο 38 Wwft).** Για πελάτες ως προς τους οποίους είχε ήδη διενεργηθεί CDD υπό το προ της *Implementatiewet vierde anti-witwasrichtlijn* καθεστώς, ο υπόχρεος διενεργεί τη CDD του Άρθρου 3 lid 1 «**με την πρώτη ευκαιρία**» (*bij eerste gelegenheid*). Το **lid 2** ορίζει την «πρώτη ευκαιρία» ως **την πρώτη στιγμή κατά την οποία ο πελάτης έρχεται σε επαφή με τον υπόχρεο**, ή την πρώτη στιγμή κατά την οποία ο υπόχρεος, λαμβάνοντας υπόψη την ευαισθησία κινδύνου του τύπου πελάτη, σχέσης, προϊόντος ή συναλλαγής, **κρίνει ότι συντρέχει λόγος** να διενεργηθεί CDD. Κατά το **lid 4**, στη μεταβατική αυτή CDD εφαρμόζονται αναλόγως και τα Άρθρα 3a, 6, 7 και 8 - δηλαδή **επιτρέπεται απλουστευμένη και επιβάλλεται ενισχυμένη** κατά περίπτωση. Η παράβαση του Άρθρου 38 **περιλαμβάνεται ρητά** στους καταλόγους των Άρθρων 29 και 30 και επισύρει περιοδική ποινή και πρόστιμο.
- **Απλουστευμένο καθεστώς ηλεκτρονικού χρήματος (Άρθρο 7 Wwft) - δεν αφορά τους λογιστές.** Για λόγους πληρότητας, το Άρθρο 7 προβλέπει τη μη εφαρμογή ορισμένων μέτρων CDD σε πράξεις ηλεκτρονικού χρήματος υπό σωρευτικές προϋποθέσεις (μη επαναφορτιζόμενο μέσο ή όριο συναλλαγών **150 € μηνιαίως** με χρήση μόνο στις Κάτω Χώρες, αποθηκευμένη αξία έως **150 €**, χρήση αποκλειστικά για αγορά αγαθών ή υπηρεσιών, αδυναμία φόρτισης με ανώνυμο ηλεκτρονικό χρήμα, επαρκής παρακολούθηση ώστε να τηρείται το Άρθρο 16). Το καθεστώς **δεν εφαρμόζεται** σε εξαργύρωση ή ανάληψη σε μετρητά άνω των **50 €** ή σε εξ αποστάσεως πράξη πληρωμής άνω των **50 € ανά συναλλαγή** (lid 3). Το Άρθρο 3a αφορά αντιστοίχως τους **δικαιούχους ασφαλιστηρίων ζωής** και απευθύνεται σε τράπεζες και λοιπές χρηματοπιστωτικές επιχειρήσεις.
- **Κύρος των δικαιοπραξιών (Άρθρο 36 Wwft).** Η ενδεχόμενη παράβαση του Wwft **δεν θίγει το κύρος της δικαιοπραξίας** ιδιωτικού δικαίου που καταρτίστηκε κατά παράβαση των κανόνων του νόμου (η διάταξη διατυπώνεται για τους υπόχρεους του Άρθρου 1a lid 2). Πρακτικά. Η μη διενέργεια CDD **δεν ακυρώνει τη σύμβαση με τον πελάτη** - γεννά μόνο εποπτική και ποινική ευθύνη.
- **Εσωτερική ανώνυμη καταγγελία (Άρθρα 20a-20b Wwft).** Ο υπόχρεος διαθέτει **επαρκείς μηχανισμούς, ανάλογους προς τη φύση και το μέγεθός του, που επιτρέπουν στους εργαζομένους (ή σε πρόσωπα ανάλογης θέσης) να καταγγέλλουν εσωτερικά και ανώνυμα** παραβάσεις του Wwft, μέσω ειδικού και ανεξάρτητου διαύλου (Άρθρο 20a lid 1), η εποπτική αρχή διαθέτει αντίστοιχους μηχανισμούς κατά το άρθρο 61 της 4ης Οδηγίας (lid 2). Το **Άρθρο 20b** απαγορεύει κάθε **δυσμενή μεταχείριση** προσώπου που, καλόπιστα και προσηκόντως, υπέβαλε αναφορά στη FIU ή εσωτερική καταγγελία, και του παρέχει δικαίωμα **υποβολής καταγγελίας στην εποπτική αρχή**. Η παράβαση των Άρθρων 20a και 20b **επισύρει διοικητικό πρόστιμο** (Άρθρο 30).
- **Τήρηση αρχείων CDD (Άρθρο 33 Wwft).** Ο υπόχρεος **καταγράφει κατά τρόπο ανακτήσιμο** τα έγγραφα και τα δεδομένα που χρησιμοποιήθηκαν για τη συμμόρφωση με τα Άρθρα 3 lid 2-4, 3a lid 1, **6 lid 1 και 2**, 7 lid 2 και 8 lid 3, 4, 6, 7 και 9 (lid 1). Στα τηρούμενα στοιχεία περιλαμβάνονται **κατ' ελάχιστον** (lid 2). Για τα *φυσικά πρόσωπα* - επώνυμο, ονόματα, ημερομηνία γέννησης, διεύθυνση και τόπος κατοικίας ή εγκατάστασης του πελάτη **και του προσώπου που ενεργεί για λογαριασμό του**, ή αντίγραφο του εγγράφου με τον αριθμό ταυτοποίησης, καθώς και **το είδος, ο αριθμός, η ημερομηνία και ο τόπος έκδοσης του εγγράφου** βάσει του οποίου επαληθεύθηκε η ταυτότητα, για τους *UBO* - η ταυτότητα (τουλάχιστον επώνυμο και ονόματα) και **τα στοιχεία/έγγραφα που συγκεντρώθηκαν στο πλαίσιο των εύλογων μέτρων επαλήθευσης**, για τις *εταιρείες και λοιπές νομικές οντότητες* - νομική μορφή, καταστατική και εμπορική επωνυμία, πλήρης διεύθυνση, τόπος εγκατάστασης και χώρα καταστατικής έδρας, ο **αριθμός μητρώου στο Εμπορικό Επιμελητήριο** και ο τρόπος επαλήθευσης, καθώς και τα στοιχεία των προσώπων που ενεργούν για λογαριασμό τους, για τα *trusts* - ο σκοπός και η φύση τους και το

δίκαιο που τα διέπει. **Προθεσμία τήρησης (lid 3). Πέντε έτη από τη λήξη της επιχειρηματικής σχέσης ή πέντε έτη από την εκτέλεση της συγκεκριμένης συναλλαγής**, κατά τρόπο προσιτό. Επιπλέον (lid 4-5), ο υπόχρεος διαθέτει **συστήματα που του επιτρέπουν να απαντά αμελλητί και πλήρως** σε ερωτήματα της FIU και της εποπτικής αρχής - μεταξύ άλλων στο ερώτημα **αν διατηρεί ή διατηρούσε κατά την τελευταία πενταετία** επιχειρηματική σχέση με συγκεκριμένο πελάτη και ερωτήματα για τη φύση της σχέσης - μέσω **ασφαλών διαύλων που διασφαλίζουν το απόρρητο** των αιτημάτων.

- **Τήρηση αρχείων αναφορών (Άρθρο 34 Wwft).** Ο υπόχρεος που υπέβαλε αναφορά καταγράφει κατά τρόπο ανακτήσιμο **(α)** όλα τα στοιχεία του Άρθρου 16 lid 2 που είναι αναγκαία για την **ανασύσταση της συναλλαγής**, **(β) αντίγραφο της ίδιας της αναφοράς** με τα συνυποβληθέντα στοιχεία και **(γ) τη βεβαίωση παραλαβής της αναφοράς από τη FIU**. **Προθεσμία. Πέντε έτη από την ημερομηνία υποβολής της αναφοράς ή, αντιστοίχως, από την παραλαβή της βεβαίωσης της FIU** (lid 2).
- **Προστασία δεδομένων (Άρθρο 34a Wwft). (lid 1)** τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που συλλέγονται βάσει του Wwft **επεξεργάζονται αποκλειστικά για την πρόληψη ML/TF** και **δεν υφίστανται περαιτέρω επεξεργασία για εμπορικούς ή άλλους ασυμβίβαστους σκοπούς**, **(lid 2)** ο υπόχρεος **ενημερώνει τον πελάτη, πριν από τη σύναψη της σχέσης ή τη διενέργεια περιστασιακής συναλλαγής**, για τις υποχρεώσεις επεξεργασίας δεδομένων που υπέχει βάσει του νόμου, **(lid 3) καταστρέφει τα δεδομένα αμέσως μετά τη λήξη** των προθεσμιών των Άρθρων 33 lid 3 και 34, εκτός αν άλλη διάταξη ορίζει διαφορετικά. Συνδυαστικά με το Άρθρο 23 lid 3 (δυνατότητα μη εφαρμογής του δικαιώματος πρόσβασης του άρθρου 15 GDPR στο μέτρο που είναι αναγκαίο για την τήρηση της απαγόρευσης γνωστοποίησης), ο Wwft συγκροτεί ένα **κλειστό καθεστώς επεξεργασίας**.
- **Έλεγχος προσωπικού και εκπαίδευση (Άρθρο 35 Wwft).** Ο υπόχρεος μεριμνά ώστε οι **εργαζόμενοί του, καθώς και οι καθορίζοντες την καθημερινή πολιτική** - στον βαθμό που είναι κρίσιμο για την άσκηση των καθηκόντων τους και **λαμβανομένων υπόψη των κινδύνων, της φύσης και του μεγέθους του υπόχρεου** - (i) να **ελέγχονται ως προς την καταλληλότητά τους (*doorgelicht*)**, (ii) να **γνωρίζουν τις διατάξεις του Wwft** και (iii) να **λαμβάνουν περιοδική εκπαίδευση** που τους καθιστά ικανούς να **αναγνωρίζουν ασυνήθη συναλλαγή** και να **διενεργούν ορθά και πλήρως τη δέουσα επιμέλεια**. Ο νόμος **δεν θέτει ωριαίες απαιτήσεις** - το κριτήριο είναι βασισμένο στον κίνδυνο, η παράβαση του Άρθρου 35 επισύρει περιοδική ποινή και διοικητικό πρόστιμο (Άρθρα 29-30). Ως προς τα εποπτικά ευρήματα, ο **ισχυρισμός περί ποσοστού μη συμμόρφωσης «~50%»** δεν προκύπτει ως πάγιος στατιστικός δείκτης των εκθέσεων και **δεν υιοθετείται**. Από τις ετήσιες και θεματικές εκθέσεις εποπτείας του BFT (*Jaarverslagen* και *sectorrapportages / themaonderzoeken* για τα *accountants- en administratiekantoren*) προκύπτει η τεκμηριωμένη διαπίστωση ότι **η μη επαρκής εκπαίδευση του προσωπικού (Άρθρο 35 Wwft) αποτελεί σταθερά μία από τις κύριες και συχνότερες διαπιστωμένες παραβάσεις κατά τους ελέγχους του BFT**, ιδίως στα μικρομεσαία γραφεία.
- **Πιστοποιητικό ποινικού μητρώου διοίκησης (Άρθρο 35a Wwft).** Οι υπόχρεοι του Άρθρου 1a lid 4 **στοιχεία a έως e** - άρα **ρητά και τα λογιστικά γραφεία (a) και οι εξωτερικοί RA/AA (b)**, καθώς και οι δικηγόροι, οι συμβολαιογράφοι και τα συναφή νομικά επαγγέλματα - **καθώς και οι υπόχρεοι του στοιχείου h εφόσον μεσολαβούν σε συμβάσεις επί ακινήτων**, υποχρεούνται να προσκομίζουν στην εποπτική αρχή, **κατόπιν αιτήματος και εντός εύλογης προθεσμίας που αυτή τάσσει**, **δήλωση περί συμπεριφοράς (*verklaring omtrent het gedrag*, VOG)** εκδοθείσα από τον Υπουργό Δικαιοσύνης & Ασφάλειας για τα πρόσωπα που καθορίζουν ή συνδιαμορφώνουν την πολιτική. Εάν η VOG **δεν χορηγηθεί**, ο υπόχρεος λαμβάνει τα αναγκαία μέτρα ώστε το πρόσωπο αυτό **να μην κατέχει θέση διαμόρφωσης πολιτικής**.
- **Αναφορές ασυνήθων συναλλαγών (Άρθρο 16 Wwft).** Ο υπόχρεος αναφέρει στη FIU-Nederland κάθε **διενεργηθείσα ή σκοπούμενη ασυνήθη συναλλαγή, αμελλητί (*onverwijld*) αφότου κατέστη γνωστός ο ασυνήθης χαρακτήρας της** (lid 1). **Δεν υφίσταται σταθερή προθεσμία ημερών.** Η παλαιά προθεσμία των **14 ημερών καταργήθηκε το 2013**. Το **lid 2** απαριθμεί το **υποχρεωτικό περιεχόμενο** της αναφοράς: (a) ταυτότητα του πελάτη, των UBO και, κατά το δυνατόν, του προσώπου για λογαριασμό του οποίου διενεργείται η συναλλαγή, (b) **είδος και αριθμός του αποδεικτικού ταυτότητας**, (c) **φύση, χρόνος και τόπος** της συναλλαγής, (d) **μέγεθος, προορισμός και προέλευση** των κεφαλαίων, τίτλων, πολύτιμων μετάλλων ή άλλων αξιών, (e) οι **περιστάσεις λόγω των οποίων η συναλλαγή χαρακτηρίζεται ασυνήθης**, (f) **περιγραφή των αντικειμένων μεγάλης αξίας σε συναλλαγές άνω των 10.000 €**, (g) πρόσθετα στοιχεία που ορίζονται με κανονιστική πράξη. Κατά το **lid 4**, η υποχρέωση αναφοράς ισχύει **αναλόγως** όταν (a) η CDD **δεν οδηγεί στο απαιτούμενο αποτέλεσμα** και συντρέχουν συγχρόνως ενδείξεις εμπλοκής του πελάτη σε ML/TF, ή (b) **λύεται η επιχειρηματική σχέση** κατά το Άρθρο 5 lid 3 και συντρέχουν τέτοιες ενδείξεις, στην περίπτωση αυτή προστίθεται **περιγραφή των λόγων** (lid 5). Το **Άρθρο 17** υποχρεώνει τον υπόχρεο να παρέχει στη FIU, **αμελλητί και εγγράφως** (σε επείγουσες περιπτώσεις και προφορικά), κάθε πρόσθετο στοιχείο που ζητείται. Κατά το **Άρθρο 17a**, η FIU μπορεί να ζητήσει την **αναστολή εκτέλεσης συναλλαγής για έως πέντε εργάσιμες ημέρες** (παρατάσιμες κατά πέντε ακόμη επί αιτήματος αλλοδαπής ΜΧΠ), ο υπόχρεος **συμμορφώνεται αμελλητί**, διαθέτει σχετικές εσωτερικές διαδικασίες και **ενημερώνει πάραυτα τον πελάτη** για την εφαρμογή του μέτρου. Ο τρόπος υποβολής των αναφορών καθορίζεται από την ίδια τη FIU (Άρθρο 18).
- **Δείκτες αναφοράς - αντικειμενικός και υποκειμενικός (Άρθρο 15 Wwft, Bijlage 1 Uitvoeringsbesluit Wwft 2018).** Ο ίδιος ο Wwft **δεν περιέχει τους δείκτες**, το **Άρθρο 15 lid 1** εξουσιοδοτεί κανονιστική πράξη (*algemene maatregel van bestuur*) να τους καθορίσει, και η πράξη αυτή είναι το **Uitvoeringsbesluit Wwft 2018 (Besluit van 25 juli 2018, Staatsblad 2018, 241, αναφορά νόμου BWBR0041193), με τον κατάλογο των δεικτών στη Bijlage 1 αυτού**, ο πλήρης κατάλογος των δεικτών βρίσκεται στη Bijlage 1, διαθέσιμη στο wetten.overheid.nl. Η δομή είναι διμερής: **(α) αντικειμενικός δείκτης** - αριθμητικό κατώφλι που, μόλις συμπληρωθεί, **γεννά υποχρέωση αναφοράς αυτομάτως, χωρίς καμία κρίση ή αξιολόγηση**, **(β) υποκειμενικός δείκτης** - «*transactie waarbij de instelling aanleiding heeft om te veronderstellen dat deze verband kan houden met witwassen of financieren van terrorisme*», δηλαδή κάθε συναλλαγή για την οποία ο υπόχρεος έχει **λόγο να υποθέσει** ότι μπορεί να συνδέεται με ML/TF - καθαρή άσκηση επαγγελματικής κρίσης. Για τους λογιστές, τα λογιστικά γραφεία και τους φοροτεχνικούς συμβούλους (Άρθρο 1a lid 4 στοιχεία a και b) απομένει σήμερα **ένας μόνο αντικειμενικός δείκτης**. **Συναλλαγή ποσού 10.000 € ή άνω, καταβαλλόμενη σε μετρητά προς ή μέσω του υπόχρεου** (περιλαμβανομένης της περίπτωσης όπου τα μετρητά μετατρέπονται σε άλλο νόμισμα ή σε τίτλο), η οποία αναφέρεται αυτομάτως. Το κατώφλι αυτό των 10.000 € **δεν πρέπει να συγχέεται** με τα λοιπά όρια του Wwft. Με τα **15.000 €** της περιστασιακής συναλλαγής που ενεργοποιεί τη δέουσα επιμέλεια (Άρθρο 3 lid 5 στοιχείο b), με τα **3.000 €** της απαγόρευσης μετρητών για τους εμπόρους αγαθών (Άρθρο 1f) και με τα **10.000 €** του Άρθρου 16 lid 2 στοιχείο f, που αφορά μόνο την *περιγραφή* των αντικειμένων μεγάλης αξίας μέσα στην ίδια την αναφορά. Ο δεύτερος αντικειμενικός δείκτης, «κάθε συναλλαγή προς ή υπέρ προσώπου εγκατεστημένου σε τρίτη χώρα υψηλού κινδύνου», **καταργήθηκε στις 18/21 Οκτωβρίου 2019** (τροποποίηση της Bijlage 1 του Uitvoeringsbesluit Wwft 2018, Stb. 2019, 310). Η σύνδεση με χώρα υψηλού κινδύνου **δεν συνιστά πλέον λόγο αυτόματης αναφοράς**, αλλά **παράγοντα ενισχυμένης δέουσας επιμέλειας (Άρθρα 8-9 Wwft)**, μπορεί βεβαίως να οδηγήσει σε αναφορά μέσω του **υποκειμενικού δείκτη** («λόγος να υποθέσουμε» ότι η συναλλαγή σχετίζεται με ML/TF - επαγγελματική κρίση).
- **Απαγόρευση γνωστοποίησης (tipping-off, Άρθρο 23 Wwft).** Ο υπόχρεος **και τα πρόσωπα που εργάζονται για αυτόν** υποχρεούνται σε **εχεμύθεια έναντι οποιουδήποτε**, εκτός αν η ανάγκη γνωστοποίησης προκύπτει από τον ίδιο τον νόμο, ως προς: (a) την **υποβολή αναφοράς** κατά το Άρθρο 16, (b) τα **πρόσθετα στοιχεία** που δόθηκαν κατά το Άρθρο 17, (c) το γεγονός ότι η αναφορά **οδήγησε ή πρόκειται να οδηγήσει σε έρευνα** για ML/TF, (d) τη **διαβούλευση περί της τήρησης του Άρθρου 16** ως προς συγκεκριμένη συναλλαγή (lid 1). Η ίδια υποχρέωση καταλαμβάνει και **κάθε τρίτο που λαμβάνει γνώση** τέτοιων στοιχείων (lid 4). Κρίσιμη **εξαίρεση για τους λογιστές (lid 5).** Η απαγόρευση **δεν εφαρμόζεται σε ανακοίνωση που απευθύνει υπόχρεος του Άρθρου 1a lid 4 στοιχεία a έως e προς πελάτη με σκοπό να τον αποτρέψει από παράνομη πράξη** - διάταξη που στηρίζει ακριβώς τη συμβουλευτική παρέμβαση την οποία περιγράφει η *werkinstructie* BFT/Novak για την απαγόρευση των μετρητών. Περαιτέρω εξαιρέσεις (lid 6) αφορούν ανακοινώσεις **εντός του ίδιου νομικού προσώπου ή δικτύου** για υπόχρεους των στοιχείων a έως e, καθώς και μεταξύ υπόχρεων της ίδιας κατηγορίας, εφόσον η ανακοίνωση αφορά **κοινό πελάτη και κοινή συναλλαγή**, το άλλο ίδρυμα εδρεύει σε κράτος μέλος ή σε ισοδύναμη τρίτη χώρα και η ανακοίνωση αποσκοπεί **αποκλειστικά στην πρόληψη ML/TF**. Το **Άρθρο 23a** επιβάλλει, με την επιφύλαξη του Άρθρου 23 lid 1, τη **διάχυση της πληροφορίας περί αναφοράς εντός του ομίλου**, εκτός αν η FIU ορίσει άλλως.
- **Νομική προστασία - *vrijwaring* (Άρθρα 19-20 Wwft).** Κατά το **Άρθρο 19 lid 1**, στοιχεία που παρασχέθηκαν **καλόπιστα** κατά τα Άρθρα 16 ή 17 **δεν μπορούν να χρησιμεύσουν ως βάση ή στο πλαίσιο ποινικής προδικασίας ή δίωξης, ούτε ως αποδεικτικό στοιχείο κατηγορίας για ML/TF εις βάρος του ίδιου του υπόχρεου που τα παρέσχε**, κατά το **lid 2**, στοιχεία που δόθηκαν **υπό την εύλογη πεποίθηση** ότι εκτελείται υποχρέωση των Άρθρων 16 ή 17 δεν μπορούν να θεμελιώσουν δίωξη για **παραβίαση επαγγελματικού απορρήτου (άρθρο 272 Ποινικού Κώδικα)**, κατά το **lid 3**, η προστασία εκτείνεται και στα **πρόσωπα που εργάζονται για τον υπόχρεο** και συνέπραξαν. Κατά το **Άρθρο 20**, ο υπόχρεος που υπέβαλε αναφορά ή παρέσχε στοιχεία υπό την εύλογη πεποίθηση ότι εκτελεί τα Άρθρα 16-17 **δεν ευθύνεται για οποιαδήποτε ζημία υποστεί τρίτος εξ αυτού του λόγου** - και το ίδιο ισχύει για τους εργαζομένους του. Κατά το **Άρθρο 20c**, τα Άρθρα 20 και 20b εφαρμόζονται αναλόγως και όταν ο υπόχρεος συμμορφώνεται προς αίτημα αναστολής συναλλαγής του Άρθρου 17a lid 1.
- **Στατιστικά αναφορών.** Οι Ολλανδοί λογιστές ήταν **TOP 5** αναφέροντες το 2024 με **3.388 αναφορές ασυνήθων συναλλαγών**, από τις οποίες το **98% βάσει του υποκειμενικού δείκτη** (πηγή, FIU-Nederland) - ένδειξη ότι, μετά την κατάργηση του δεύτερου αντικειμενικού δείκτη, η αναφορά στηρίζεται σχεδόν αποκλειστικά στην επαγγελματική κρίση του λογιστή.

**Κυρώσεις (ποσά/εύρη)**

- **Εργαλεία επιβολής (Άρθρα 28-32d Wwft): (α) Aanwijzing (Άρθρο 28)** - η εποπτική αρχή μπορεί να δώσει σε οποιονδήποτε δεν τηρεί υποχρέωση του νόμου **δεσμευτική οδηγία να ακολουθήσει συγκεκριμένη γραμμή συμπεριφοράς εντός εύλογης προθεσμίας** που η ίδια τάσσει, **(β) Last onder dwangsom (Άρθρο 29)** - **διαταγή υπό απειλή περιοδικής χρηματικής ποινής**, **(γ) Bestuurlijke boete (Άρθρο 30)** - **διοικητικό πρόστιμο**, **(δ) Ontzegging (Άρθρο 32c)** - **απαγόρευση άσκησης θέσεων διαμόρφωσης πολιτικής** σε υπόχρεο του Άρθρου 1a, για παραβάσεις της 2ης ή 3ης κατηγορίας, **διάρκειας έως ενός έτους με δυνατότητα μίας παράτασης έως ενός ακόμη έτους**, εφόσον η παράβαση τελέσθηκε από νομικό πρόσωπο, το μέτρο επιβάλλεται στα **φυσικά πρόσωπα που έδωσαν την εντολή ή άσκησαν πραγματική διεύθυνση**, **(ε) Waarschuwing/verklaring (Άρθρο 32e)** - δημοσίευση **προειδοποίησης ή δήλωσης με αναφορά της παράβασης και του παραβάτη**, για παραβάσεις 2ης ή 3ης κατηγορίας.
- **Ποιες παραβάσεις κολάζονται (Άρθρα 29 και 30 Wwft).** Ο κατάλογος είναι **ταυτόσημος** για την περιοδική ποινή και για το πρόστιμο και περιλαμβάνει ρητά τα Άρθρα **1e, 1f, 2, 2a, 2b, 2c, 2d, 2e lid 1-2, 2f lid 1, 2 και 4, 3 lid 1-9 και 11, 3a lid 1-2, 4 lid 1, lid 2 δεύτερη περίοδος και lid 3, 5 lid 1, 3 και 5, 6, 7 lid 2, 8, 9, 10 lid 2, 10c lid 1, 11, 16, 17 lid 2, 17a lid 5, 20a, 20b, 23 lid 1, 2 και 4, 23a, 33, 34, 35, 35a και 38**, καθώς και τις παραβάσεις των ενωσιακών κανονισμών (Καν. (ΕΕ) 2023/1113 για τα στοιχεία που συνοδεύουν τις μεταφορές χρηματικών ποσών και κρυπτοστοιχείων - άρθρα 4 έως 24 και 26 lid 1, κανονισμός για τον πλειστηριασμό δικαιωμάτων εκπομπής, και κάθε άλλος κανονισμός που ορίζεται κατά το Άρθρο 1d lid 4), την παράβαση του **Άρθρου 1a lid 6** από διαχειριστή οργανισμού συλλογικών επενδύσεων και τη **μη συμμόρφωση (ή εκπρόθεσμη/ελλιπή συμμόρφωση) προς aanwijzing** του Άρθρου 28. **Μία μόνο διαφορά μεταξύ των δύο καταλόγων.** Το Άρθρο 30 προσθέτει, ως στοιχείο f, την **παράβαση του άρθρου 5:20 lid 1 του Awb (γενικού διοικητικού κώδικα) - δηλαδή την άρνηση συνεργασίας με τον εποπτικό υπάλληλο**, η παράβαση αυτή τιμωρείται με πρόστιμο αλλά όχι με περιοδική ποινή βάσει του Άρθρου 29. **Πρακτικά για τον λογιστή.** Από τον κατάλογο αυτόν προκύπτει ότι κυρώνονται όχι μόνο οι «μεγάλες» παραβάσεις (μη διενέργεια CDD - Άρθρο 3, μη αναφορά - Άρθρο 16), αλλά εξίσου η **παράλειψη εκπόνησης εκτίμησης κινδύνου (Άρθρο 2b)**, η **έλλειψη γραπτών πολιτικών και διαδικασιών (Άρθρο 2c)**, ο **μη ορισμός υπευθύνου συμμόρφωσης (Άρθρο 2d)**, η **μη τήρηση αρχείων (Άρθρα 33-34)**, η **μη εκπαίδευση του προσωπικού (Άρθρο 35)**, η **μη προσκόμιση VOG (Άρθρο 35a)** και η **μη αναφορά απόκλισης UBO στο KvK (Άρθρο 10c lid 1)**.
- **Κατηγορίες και ύψος προστίμων (Άρθρο 31 Wwft).** Ο **ίδιος ο Wwft**, και όχι μόνο το *Besluit bestuurlijke boetes financiële sector* (Bbbfs), ορίζει το πλαίσιο. Κατά το **Άρθρο 31 lid 1**, το ποσό καθορίζεται με κανονιστική πράξη (algemene maatregel van bestuur = Bbbfs), **με ανώτατο όριο 5.000.000 € ανά μεμονωμένη παράβαση** και **10.000.000 € στις περιπτώσεις του lid 4**. Κατά το **lid 2**, η κανονιστική πράξη κατατάσσει κάθε παράβαση σε κατηγορία, με τον ακόλουθο πίνακα που τίθεται **στο ίδιο το κείμενο του νόμου**. **Κατηγορία 1** → βασικό ποσό **10.000 €**, ελάχιστο 0 €, ανώτατο **10.000 €**, **Κατηγορία 2** → βασικό **500.000 €**, ελάχιστο 0 €, ανώτατο **1.000.000 €**, **Κατηγορία 3** → βασικό **2.000.000 €**, ελάχιστο 0 €, ανώτατο **4.000.000 €**. Κατά το **lid 3**, ειδικά για τράπεζες, λοιπές χρηματοπιστωτικές επιχειρήσεις και *trustkantoren* (Άρθρο 1a lid 2, 3 και 4 sub f) το βασικό ποσό της 3ης κατηγορίας ανέρχεται σε **2.500.000 €** και το ανώτατο σε **5.000.000 €**. Κατά το **lid 4**, αν κατά τον χρόνο τέλεσης **δεν έχουν παρέλθει πέντε έτη** από την επιβολή προστίμου στον ίδιο παραβάτη **για την ίδια παράβαση**, το πρόστιμο ανέρχεται έως το **διπλάσιο** του κατά τα lid 2 ή 3 ανωτάτου ποσού.
- **ΠΡΟΕΙΔΟΠΟΙΗΣΗ - το όριο «10% του κύκλου εργασιών ή 5.000.000 €» ΔΕΝ ισχύει για τους λογιστές.** Το όριο αυτό προέρχεται από το **άρθρο 59 παρ. 3 της Οδηγίας (ΕΕ) 2015/849** και αφορά, κατά το ίδιο το γράμμα της Οδηγίας, **αποκλειστικά τα πιστωτικά και τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα**. Στο ολλανδικό δίκαιο δεν εμφανίζεται καν με τη μορφή αυτή. Ο Ολλανδός νομοθέτης το μετέφερε **αυστηρότερα**, ως **20% του καθαρού κύκλου εργασιών** στο **Άρθρο 32 lid 1**, και το περιόρισε ρητά στους υπόχρεους του **Άρθρου 1a lid 2, lid 3 ή lid 4 στοιχείο f** - τράπεζες, λοιπές χρηματοπιστωτικές επιχειρήσεις και *trustkantoren*. **Οι λογιστές και οι φοροτεχνικοί των στοιχείων a και b δεν αναφέρονται πουθενά στο Άρθρο 32.** Ό,τι πραγματικά ισχύει γι' αυτούς είναι: (i) η κλίμακα του Άρθρου 31 lid 2, με ανώτατο για την 3η κατηγορία τα **4.000.000 €** (και όχι 5.000.000 €, που είναι το ανώτατο του lid 3 μόνο για τον χρηματοπιστωτικό τομέα), (ii) το γενικό απόλυτο πλαφόν των **5.000.000 €** ανά παράβαση του Άρθρου 31 lid 1, το οποίο λειτουργεί ως όριο προς τα άνω για την κανονιστική πράξη και όχι ως εφαρμοστέο ανώτατο, (iii) ο **διπλασιασμός επί υποτροπής εντός πενταετίας** (Άρθρο 31 lid 4), και (iv) το **Άρθρο 32a**, που επιτρέπει πρόστιμο **έως το διπλάσιο του αποκομισθέντος οφέλους** και είναι **η μόνη διάταξη «αναλογικού» προστίμου που καταλαμβάνει τους λογιστές**. Κάθε απόδοση του «10% του κύκλου εργασιών» στους Ολλανδούς λογιστές είναι **σφάλμα**.
- **Συγκεντρωτική κλίμακα διοικητικών κυρώσεων του Wwft για τους λογιστές (στοιχεία a και b του Άρθρου 1a lid 4):**

| Μέτρο | Διάταξη | Ποσό / διάρκεια | Προϋποθέσεις - παρατηρήσεις |
|---|---|---|---|
| *Aanwijzing* (δεσμευτική οδηγία) | Άρθρο 28 | - | Σε οποιονδήποτε δεν τηρεί υποχρέωση του νόμου, τάσσεται εύλογη προθεσμία και συγκεκριμένη γραμμή συμπεριφοράς. Η μη συμμόρφωση κυρώνεται αυτοτελώς (Άρθρα 29 στ. f και 30 στ. g) |
| *Last onder dwangsom* (διαταγή υπό απειλή περιοδικής ποινής) | Άρθρο 29 | Καθορίζεται από την αρχή κατά τα άρθρα 5:31d επ. Awb | Για τον κατάλογο παραβάσεων του Άρθρου 29 στ. a-f. Η **κατάπτωση** της ποινής δημοσιοποιείται το ταχύτερο δυνατόν (Άρθρο 32f lid 5) |
| *Bestuurlijke boete* - κατηγορία 1 | Άρθρα 30-31 lid 2 | Βασικό **10.000 €**, ελάχιστο 0 €, ανώτατο **10.000 €** | Ελαφρότερες παραβάσεις, η κατάταξη κάθε παράβασης γίνεται με το Bbbfs |
| *Bestuurlijke boete* - κατηγορία 2 | Άρθρα 30-31 lid 2 | Βασικό **500.000 €**, ελάχιστο 0 €, ανώτατο **1.000.000 €** | Ενεργοποιεί επιπλέον τη δυνατότητα *ontzegging* (Άρθρο 32c) και δημοσίευσης προειδοποίησης/δήλωσης (Άρθρο 32e) |
| *Bestuurlijke boete* - κατηγορία 3 | Άρθρα 30-31 lid 2 | Βασικό **2.000.000 €**, ελάχιστο 0 €, ανώτατο **4.000.000 €** | Βαρύτερες παραβάσεις (π.χ. Άρθρο 16 - μη αναφορά). **Άμεση δημοσιοποίηση** χωρίς αναμονή του αμετάκλητου (Άρθρο 32f lid 4) |
| Προσαύξηση για τον χρηματοπιστωτικό τομέα | Άρθρο 31 lid 3 | Βασικό **2.500.000 €**, ανώτατο **5.000.000 €** | **Δεν αφορά τους λογιστές**. Μόνο Άρθρο 1a lid 2, 3, lid 4 στ. f και lid 6 |
| Υποτροπή εντός 5ετίας | Άρθρο 31 lid 4 | **Διπλάσιο** του κατά περίπτωση ανωτάτου (έως το απόλυτο πλαφόν των 10.000.000 € του lid 1) | Απαιτείται **ίδια παράβαση** και προηγούμενο πρόστιμο στον ίδιο παραβάτη |
| Πρόστιμο βάσει κύκλου εργασιών | Άρθρο 32 | Έως **20% του καθαρού κύκλου εργασιών** της προηγούμενης χρήσης | **ΔΕΝ εφαρμόζεται στους λογιστές.** Μόνο Άρθρο 1a lid 2, 3, lid 4 στ. f, lid 6, μόνο για 3η κατηγορία, και μόνο αν υπερβαίνει το διπλάσιο του ανωτάτου του Άρθρου 31 lid 3. Σε ομίλους. Ενοποιημένα μεγέθη τελικής μητρικής (lid 2) |
| Πρόστιμο βάσει οφέλους | Άρθρο 32a | Έως το **διπλάσιο του οφέλους** που αποκόμισε ο παραβάτης | **Γενικής εφαρμογής - καταλαμβάνει και τους λογιστές**, επιβάλλεται «κατά παρέκκλιση των Άρθρων 31 ή 32», άρα μπορεί να υπερβεί την κλίμακα |
| *Ontzegging* (απαγόρευση θέσεων διαμόρφωσης πολιτικής) | Άρθρο 32c | Έως **1 έτος**, με μία παράταση έως **1 ακόμη έτος** | Μόνο για παραβάσεις 2ης ή 3ης κατηγορίας, επί νομικού προσώπου επιβάλλεται στα **φυσικά πρόσωπα που έδωσαν την εντολή ή άσκησαν πραγματική διεύθυνση** (lid 2) |
| Άμεσα μέτρα σε εγκαταστάσεις | Άρθρο 32d | Προσωρινής φύσης | Για σοβαρές ελλείψεις που απαιτούν άμεση παρέμβαση σε εγκατάσταση του Άρθρου 2e lid 1, αίρονται μόλις αποκατασταθούν οι ελλείψεις |
| Δημοσίευση προειδοποίησης ή δήλωσης | Άρθρο 32e | - | Με αναφορά της παράβασης και του παραβάτη, μόνο για παραβάσεις 2ης ή 3ης κατηγορίας |
| Υποχρεωτική δημοσιοποίηση της απόφασης | Άρθρα 32f-32j | Παραμονή **5 έτη** στον ιστότοπο της αρχής | Κανόνας. Μόλις καταστεί αμετάκλητη, 3η κατηγορία και κατάπτωση περιοδικής ποινής. **Το ταχύτερο δυνατόν**. Αναβολή/ανωνυμοποίηση κατά το Άρθρο 32g, αναμονή 5 εργάσιμων ημερών κατά το Άρθρο 32i |

- **Αναστολή καταβολής και αρχή *ne bis in idem*.** Κατά το **Άρθρο 32b lid 1**, η άσκηση ένστασης (*bezwaar*), προσφυγής (*beroep*) ή έφεσης (*hoger beroep*) **αναστέλλει αυτοδικαίως την υποχρέωση καταβολής** του προστίμου μέχρι την πάροδο της προθεσμίας ή την έκδοση απόφασης, κατά το **lid 2** όμως **δεν αναστέλλεται ο υπολογισμός των νόμιμων τόκων**. Ο Wwft **δεν περιέχει διάταξη** που να αποκλείει τη σώρευση της διοικητικής με την πειθαρχική οδό (βλ. ανωτέρω για το Άρθρο 26), η σχέση διοικητικού προστίμου και ποινικής δίωξης διέπεται από τους γενικούς κανόνες του Awb και του Ποινικού Κώδικα.
- **Πρόστιμο βάσει κύκλου εργασιών ή οφέλους (Άρθρα 32 και 32a Wwft - ουσιώδης διευκρίνιση).** Το όριο του **20% του καθαρού κύκλου εργασιών** της χρήσης που προηγείται της απόφασης **δεν εφαρμόζεται στους λογιστές**. Κατά το ρητό γράμμα του **Άρθρου 32 lid 1** αφορά **μόνο** τους υπόχρεους του Άρθρου 1a lid 2, lid 3 ή lid 4 sub f (τράπεζες, λοιπές χρηματοπιστωτικές επιχειρήσεις, *trustkantoren*) και μόνο για παραβάσεις της 3ης κατηγορίας, εφόσον το ποσό αυτό **υπερβαίνει το διπλάσιο** του ανωτάτου του Άρθρου 31 lid 3, σε ομίλους με ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις λαμβάνονται τα **ενοποιημένα μεγέθη της τελικής μητρικής** (lid 2). Αντιθέτως, το **Άρθρο 32a** έχει **γενική εφαρμογή** και επιτρέπει στην εποπτική αρχή, **κατά παρέκκλιση των Άρθρων 31 ή 32**, να επιβάλει πρόστιμο **έως το διπλάσιο του οφέλους που ο παραβάτης αποκόμισε από την παράβαση**. Κατά το **Άρθρο 32b**, η **άσκηση ένστασης ή προσφυγής αναστέλλει την υποχρέωση καταβολής** του προστίμου έως την πάροδο της προθεσμίας ή την έκδοση απόφασης, **χωρίς όμως να αναστέλλεται ο υπολογισμός των νόμιμων τόκων**. Η **κατάταξη κάθε επιμέρους παράβασης σε κατηγορία** και οι **συντελεστές επιμέτρησης** ορίζονται στο **«Besluit bestuurlijke boetes financiële sector» (Bbbfs)** - *Besluit* της 11ης Ιουλίου 2009 *houdende regels tot vaststelling van de hoogte van bestuurlijke boetes in de financiële sector*, Staatsblad 2009, 329, αναφορά νόμου **BWBR0026089** - σε συνδυασμό με το Άρθρο 31 Wwft. Σύμφωνα με την κατάταξη αυτή. Στην **Κατηγορία 1** υπάγονται οι **τυπικές οργανωτικές παραλείψεις**, στην **Κατηγορία 2** υπάγονται, μεταξύ άλλων, οι παραβάσεις του **Άρθρου 35 Wwft (υποχρεώσεις εκπαίδευσης)** και του **Άρθρου 33 Wwft (τήρηση αρχείων)**, στην **Κατηγορία 3** υπάγονται οι παραβάσεις του **Άρθρου 3 Wwft (δέουσα επιμέλεια πελάτη)** και του **Άρθρου 16 Wwft (παράλειψη αναφοράς ασυνήθους συναλλαγής στη FIU)**. Ως προς την επιμέτρηση, τα **άρθρα 2 και 6-10 του Bbbfs** επιτρέπουν στην εποπτική αρχή (για τους λογιστές, το **BFT**) να αυξομειώνει το βασικό ποσό - με τυπικό εύρος προσαρμογής **±50%** - λαμβάνοντας υπόψη τη **βαρύτητα και τη διάρκεια** της παράβασης, τον **βαθμό υπαιτιότητας**, το **οικονομικό μέγεθος και την οικονομική ικανότητα** της οντότητας και τη **στάση συνεργασίας** της. **Προσοχή στα ανώτατα.** Για τους εξωτερικούς λογιστές και φοροτεχνικούς το ανώτατο της 3ης κατηγορίας παραμένει **4.000.000 €**, όπως τίθεται αυτολεξεί στον πίνακα του **Άρθρου 31 lid 2 Wwft**. Τα ποσά **2.500.000 / 5.000.000 €** είναι του **lid 3** και αφορούν μόνο τράπεζες, λοιπές χρηματοπιστωτικές επιχειρήσεις και *trustkantoren*, ενώ το αναλογικό όριο του κύκλου εργασιών στο ολλανδικό δίκαιο είναι **20% (Άρθρο 32)** - και ούτε αυτό εφαρμόζεται στους λογιστές.

| Κατηγορία (Bbbfs σε συνδυασμό με Άρθρο 31 lid 2 Wwft) | Βασικό ποσό | Ανώτατο για λογιστές/φοροτεχνικούς | Χαρακτηριστικές παραβάσεις Wwft |
|---|---|---|---|
| Κατηγορία 1 | 10.000 € | 10.000 € | Τυπικές οργανωτικές παραλείψεις |
| Κατηγορία 2 | 500.000 € | 1.000.000 € (διπλασιασμός επί υποτροπής εντός 5ετίας, Άρθρο 31 lid 4) | Άρθρο 35 (εκπαίδευση προσωπικού), Άρθρο 33 (τήρηση αρχείων) |
| Κατηγορία 3 | 2.000.000 € | 4.000.000 € (διπλασιασμός επί υποτροπής εντός 5ετίας) | Άρθρο 3 (δέουσα επιμέλεια πελάτη), Άρθρο 16 (παράλειψη αναφοράς στη FIU) |
| Επιμέτρηση (Bbbfs άρθρα 2 και 6-10) | Εκκίνηση από το βασικό ποσό της κατηγορίας | Τυπικό εύρος προσαρμογής ±50% | Κριτήρια. Βαρύτητα, διάρκεια, βαθμός υπαιτιότητας, οικονομικό μέγεθος και ικανότητα, στάση συνεργασίας |

- **Δημοσιοποίηση κυρώσεων (Άρθρα 32e-32j Wwft).** Η δημοσιοποίηση δεν ρυθμίζεται στο Άρθρο 32 αλλά στη **§ 4.3 («Publicatiebevoegdheden toezichthoudende autoriteit»)**. Κατά το **Άρθρο 32f lid 1**, η εποπτική αρχή **δημοσιοποιεί υποχρεωτικά** κάθε απόφαση επιβολής διοικητικής κύρωσης, **μόλις η απόφαση καταστεί αμετάκλητη**, κατά το **lid 4**, όταν πρόκειται για πρόστιμο **3ης κατηγορίας** η δημοσιοποίηση γίνεται **το ταχύτερο δυνατόν**, δηλαδή **χωρίς αναμονή του αμετάκλητου**, ομοίως δημοσιοποιείται άμεσα η **κατάπτωση περιοδικής ποινής** (lid 5), καθώς και η άσκηση και η έκβαση των ενδίκων βοηθημάτων (lid 2 και 6). Η απόφαση παραμένει **διαθέσιμη στον ιστότοπο της εποπτικής αρχής επί πέντε έτη** από τη δημοσίευση (lid 7). Κατά το **Άρθρο 32g**, η δημοσιοποίηση **αναβάλλεται ή γίνεται ανωνυμοποιημένα** εφόσον θα ήταν δυσανάλογη για φυσικό πρόσωπο, θα προκαλούσε δυσανάλογη ζημία, θα υπονόμευε εν εξελίξει ποινική ή εποπτική έρευνα ή θα έθετε σε κίνδυνο τη σταθερότητα του χρηματοπιστωτικού συστήματος, και **παραλείπεται** επί ήσσονος σημασίας παραβάσεων (πλην προστίμων). Κατά το **Άρθρο 32i**, η δημοσιοποίηση γίνεται **μόνο μετά την πάροδο πέντε εργάσιμων ημερών** από τη γνωστοποίηση της απόφασης στον ενδιαφερόμενο και **αναστέλλεται** εάν ζητηθεί προσωρινή δικαστική προστασία, ενώ σε περίπτωση ανάκλησης ή ακύρωσης της απόφασης η αρχή **παύει αμελλητί τη διαθεσιμότητα των στοιχείων** και προσφέρεται να δημοσιοποιήσει την ανάκληση/ακύρωση.
- **Πρόσφατα παραδείγματα επιβολής. BDO Audit & Assurance B.V.** - απόφαση BFT της **1ης Οκτωβρίου 2024**, διοικητικό πρόστιμο **1.323.000 €** για παράβαση του **Άρθρου 16 lid 1 Wwft** (παράλειψη αμελλητί αναφοράς ασυνήθους συναλλαγής, υπόθεση Vitesse), με **basisbedrag 2.000.000 €** (κατηγορία 3) και μείωση κατά την επιμέτρηση, πρόκειται για το υψηλότερο πρόστιμο Wwft σε ελεγκτική/λογιστική εταιρεία και τελεί υπό δικαστική αμφισβήτηση. Περαιτέρω αναφερόμενες υποθέσεις. FSV Accountants + Adviseurs B.V. (Μάι 2024) → **133.559 €**, Topkir B.V. (Ιαν 2024) → **5.000 €**, S&H Boekhouders (Μάι 2023) → **5.000 €**. Και οι τέσσερις υποθέσεις προέρχονται από το **μητρώο δημοσιευμένων κυρώσεων του BFT** («*Openbaarmakingen Wwft*» / *gepubliceerde handhavingsmaatregelen*, bureauft.nl), το οποίο τηρείται **υποχρεωτικά** δυνάμει του **Άρθρου 32f lid 7 Wwft**, με διαθεσιμότητα των αποφάσεων επί **πέντε έτη** από τη δημοσίευση. Οι υποθέσεις **FSV Accountants + Adviseurs B.V. (133.559 €)**, **Topkir B.V. (5.000 €)** και **S&H Boekhouders (5.000 €)** αποτελούν χαρακτηριστικές εφαρμογές των **συντελεστών επιμέτρησης του Bbbfs** σε γραφεία παροχής λογιστικών και διοικητικών υπηρεσιών (*administratiekantoren*), ενώ στην υπόθεση **BDO** το βασικό ποσό εκκίνησης ήταν τα **2.000.000 €** της 3ης κατηγορίας, προσαρμοσμένο στη συνέχεια κατά τα κριτήρια του Bbbfs στο τελικό ποσό των 1.323.000 €. Για τις αποφάσεις που προσβάλλονται δικαστικά, η εξέλιξη παρακολουθείται μέσω της βάσης νομολογίας **rechtspraak.nl** (Rechtbank Rotterdam / Rechtbank Midden-Nederland και College van Beroep voor het bedrijfsleven).
- **Πειθαρχικές (Accountantskamer, Άρθρο 2 Wtra).** Waarschuwing (προειδοποίηση), Berisping (επίπληξη), **Geldboete** ύψους έως το πρόστιμο **3ης κατηγορίας** του Άρθρου 23 lid 4 του Ποινικού Κώδικα (Wetboek van Strafrecht), δηλαδή **10.300 € από 1.1.2024** (το ποσό αναπροσαρμόζεται ανά διετία, τα 9.000 € ίσχυαν κατά τα έτη 2022-2023), Tijdelijke doorhaling (προσωρινή διαγραφή, μέγ. **3 έτη**), Doorhaling (μόνιμη διαγραφή με απαγόρευση επανεγγραφής **έως 10 έτη**).
- **Ποινικές κυρώσεις - ο Wwft ως οικονομικό αδίκημα (*economisch delict*).** Ο ίδιος ο Wwft **δεν περιέχει ποινικές διατάξεις**. Η ποινική διάσταση εισάγεται **έμμεσα**, μέσω του **Άρθρου 44 Wwft**, το οποίο - όπως ρητά σημειώνεται στο ενοποιημένο κείμενο («*[Red: Wijzigt de Wet op de economische delicten.]*») - **τροποποίησε τον Wet op de economische delicten (WED)** ώστε οι παραβάσεις του Wwft να ενταχθούν στον κατάλογο των **οικονομικών αδικημάτων**. Πρακτικά αυτό σημαίνει ότι η ίδια συμπεριφορά μπορεί να διωχθεί **είτε διοικητικά από το BFT είτε ποινικά από την Εισαγγελία**, με τη διαλογή («*selectie*») να γίνεται κατά κανόνα με βάση τη σοβαρότητα και τον δόλο. Από τα πρωτότυπα κείμενα επιβεβαιώνεται **ρητά μία περίπτωση**. Κατά την ενημέρωση του BFT της 15.12.2025 για την απαγόρευση μετρητών, «*overtreding van deze wettelijke bepaling een **economisch delict** is*» - η **παράβαση της απαγόρευσης πληρωμών σε μετρητά ≥ 3.000 € του Άρθρου 1f Wwft συνιστά οικονομικό αδίκημα**. Ως προς τη γενική ποινική μεταχείριση, οι εκ προθέσεως παραβάσεις κατατάσσονται στα κακουργήματα (*misdrijven*) του WED και οι εξ αμελείας στα πταίσματα (*overtredingen*), με ποινές φυλάκισης, κοινωφελούς εργασίας και χρηματικές ποινές κατά τις κατηγορίες του άρθρου 23 του Ποινικού Κώδικα (*Wetboek van Strafrecht*), με προσαύξηση κατά μία κατηγορία για τα νομικά πρόσωπα (άρθρο 23 lid 7 Sr), ο WED προβλέπει επιπροσθέτως **παρεπόμενα μέτρα**, όπως την **πλήρη ή μερική παύση λειτουργίας της επιχείρησης**, τη θέση της υπό διαχείριση, τη δήμευση και τη δημοσίευση της απόφασης. Ειδικότερα, κατά το **άρθρο 1 υπό 2° και το άρθρο 1a του Wet op de economische delicten (WED)** - νόμος της 22ας Ιουνίου 1950, αναφορά νόμου **BWBR0002063** - οι παραβάσεις συγκεκριμένων υποχρεώσεων του Wwft χαρακτηρίζονται **οικονομικά αδικήματα**, με την ακόλουθη διαβάθμιση:

| Μορφή υπαιτιότητας | Χαρακτηρισμός κατά τον WED | Ποινή στέρησης της ελευθερίας | Χρηματική ποινή (άρθρο 23 lid 4 Sr, αναπροσαρμογή 2024) |
|---|---|---|---|
| Εκ προθέσεως (*opzet*) | Έγκλημα (*misdrijf*) | Φυλάκιση έως **2 έτη** | Χρηματική ποινή **4ης κατηγορίας** - έως **25.750 €** |
| Χωρίς πρόθεση / εξ αμελείας (*geen opzet*) | Πταίσμα (*overtreding*) | Κράτηση έως **6 μήνες** | Χρηματική ποινή **3ης κατηγορίας** - έως **10.300 €** |

Στα νομικά πρόσωπα οι χρηματικές ποινές προσαυξάνονται κατά μία κατηγορία (άρθρο 23 lid 7 Sr), ενώ τα ποσά των κατηγοριών **αναπροσαρμόζονται ανά διετία** με το *Besluit indexering geldboetecategorieën*. Κατά τα **άρθρα 7 και 8 WED**, μπορούν να επιβληθούν **παρεπόμενες κυρώσεις**. Δικαστική διαταγή **παύσης λειτουργίας** της επιχείρησης, **κατάσχεση και δήμευση** και **δημοσίευση της απόφασης**.

**Παραδείγματα ασυνήθων (*ongebruikelijke*) συναλλαγών & δείκτες κινδύνου**

Ακολουθούν παραδείγματα από τα *praktijkvoorbeelden* και τις *leidraden* του BFT. Υπενθυμίζεται ότι στο ολλανδικό σύστημα **το ζητούμενο δεν είναι η υπόνοια εγκλήματος αλλά η απόκλιση από το αναμενόμενο**. Τα ακόλουθα δεν είναι «ύποπτες» συναλλαγές αλλά ενδείξεις που ενεργοποιούν τον **υποκειμενικό δείκτη** και, εφόσον ο λογιστής έχει λόγο να υποθέσει σύνδεση με ML/TF, γεννούν υποχρέωση **άμεσης (*onverwijld*) αναφοράς** κατά το Άρθρο 16 lid 1.

- *Ταμειακές ροές/τεκμηρίωση (BFT, Οκτ 2024).* Υψηλά έσοδα μετρητών σε σχέση με τον τζίρο χωρίς εξήγηση, μεγάλες ποσότητες χαρτονομισμάτων 500€/200€ χωρίς προέλευση, εγγραφές τέλους χρήσης εσόδων χωρίς τεκμηρίωση, αρνητικές θέσεις μετρητών (φυσικά αδύνατες), δάνεια από μη χρηματοπιστωτικά ιδρύματα με μη αγοραίους όρους, αναλήψεις τρεχούμενου λογαριασμού με ασαφείς ροές (π.χ. **350.000€+** χωρίς τεκμηρίωση), εργαζόμενος που κερδίζει περισσότερα από τον ιδιοκτήτη, «αποπληρωμές δανείων» χωρίς πραγματικά δάνεια.
- *Κατηγορία D (χαρακτηριστικά συναλλαγών).* Συναλλαγές εκτός κανονικής δραστηριότητας, ασυνήθεις ως προς μέγεθος/φύση/συχνότητα, ασαφές υπόβαθρο σύνθετων συναλλαγών, ίδια μέρη σε πολλαπλές συναλλαγές.
- *Κατηγορία E (συμπεριφορά πληρωμών).* Προτίμηση για μετρητά, κεφάλαια από ασαφείς πηγές, μεγάλες εφάπαξ πληρωμές στο εξωτερικό.
- *Κατηγορία J (λογιστικά/οικονομικά).* Ασυνήθιστα υψηλά έσοδα/κέρδη χωρίς δραστηριότητες, πληρωμές χωρίς τιμολόγια, πωλήσεις χωρίς αγορές, πληρωμές μετρητών με αρνητική θέση, δάνεια με ασαφή προέλευση.
- *Κατηγορίες πελατών υψηλού κινδύνου (BFT).* Εντάσεως μετρητών (εστιατόρια, σούπερ μάρκετ, έμποροι αυτοκινήτων, κοσμηματοπωλεία, ινστιτούτα αισθητικής), πιθανά εγκληματικά προσχήματα (συνεργεία, πιτσαρίες, σνακ μπαρ, πλυντήρια), ναρκωτικά (growshops, coffeeshops), κίνδυνος απάτης ΦΠΑ (ανταλλακτικά, scrap metal, εξαρτήματα Η/Υ, κινητά), σύνθετες δομές (υπεράκτιες οντότητες, εταιρείες κέλυφος, nominees).
- *Γεωγραφικοί δείκτες - τρίτες χώρες υψηλού κινδύνου ΕΕ.* Η λίστα του **Ιουνίου 2025** (κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμός (ΕΕ) **2025/1184**) περιλάμβανε **27 τρίτες χώρες** και μεταξύ άλλων την Ακτή Ελεφαντοστού, το Λάος, τον Λίβανο, τη Ναμίμπια, το Νεπάλ, το Τρινιδάδ και Τομπάγκο και το Βανουάτου. Στη συνέχεια τροποποιήθηκε με τους κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμούς **(ΕΕ) 2026/46 και (ΕΕ) 2026/83**, με τους οποίους **διαγράφηκαν** Μπουρκίνα Φάσο, Μάλι, Μοζαμβίκη, Νιγηρία, Νότια Αφρική και Τανζανία και **προστέθηκαν** Βολιβία, Βρετανικές Παρθένοι Νήσοι και Ρωσική Ομοσπονδία. Έτσι, ο ισχύων κατάλογος περιλαμβάνει. Αφγανιστάν, Αλγερία, Αγκόλα, Αϊτή, Ακτή Ελεφαντοστού, Βανουάτου, Βενεζουέλα, Βιετνάμ, Βολιβία, Βόρεια Κορέα, Βρετανικές Παρθένοι Νήσοι, Ιράν, Καμερούν, Κένυα, Λάος, Λίβανος, Λαϊκή Δημοκρατία του Κονγκό, Μιανμάρ, Μονακό, Ναμίμπια, Νεπάλ, Νότιο Σουδάν, Ρωσική Ομοσπονδία, Συρία, Τρινιδάδ και Τομπάγκο, Υεμένη. **Η Βουλγαρία και η Κροατία δεν περιλαμβάνονται ούτε μπορούν να περιληφθούν στον *ενωσιακό* αυτόν κατάλογο, διότι είναι κράτη μέλη της ΕΕ** και ο κατάλογος αφορά αποκλειστικά *τρίτες* χώρες. Ο περιορισμός αυτός δεν ισχύει για τους καταλόγους της **FATF**, που είναι παγκόσμιοι. Η **Βουλγαρία** βρίσκεται στη γκρίζα λίστα των δικαιοδοσιών υπό αυξημένη παρακολούθηση από τις 27.10.2023 (βλ. το κεφάλαιο της Βουλγαρίας). Τα δύο εργαλεία ενημερώνονται χωριστά και δεν πρέπει να συγχέονται. Πρόσθετες πηγές αξιολόγησης. Δικαιοδοσίες υπό αυξημένη παρακολούθηση της FATF, Δείκτης Αντίληψης Διαφθοράς της Transparency International, Δείκτης Basel AML, λίστες κυρώσεων ΕΕ/ΟΗΕ. Χώρες που επισημάνθηκαν σε έρευνες BFT. Μάλτα, Κύπρος, ΗΑΕ, Ντέλαγουερ, Παναμάς, Ελβετία, Νήσοι Κέιμαν, Γκέρνσι, Τζέρσι, BVI, Λιχτενστάιν, Λουξεμβούργο, Χονγκ Κονγκ.

Συνοπτικά, οι δείκτες αναφοράς για τον ολλανδό εξωτερικό λογιστή έχουν ως εξής:

| Δείκτης | Περιεχόμενο | Ισχύς |
|---|---|---|
| Αντικειμενικός - μετρητά | Συναλλαγή ≥ 10.000 € σε μετρητά προς/μέσω του υπόχρεου | Ισχύει (Bijlage 1 Uitvoeringsbesluit Wwft 2018) |
| Αντικειμενικός - τρίτες χώρες υψηλού κινδύνου | Κάθε συναλλαγή προς/υπέρ προσώπου σε τρίτη χώρα υψηλού κινδύνου | Καταργήθηκε 18/21.10.2019 (Stb. 2019, 310) - πλέον παράγοντας EDD, άρθρα 8-9 Wwft |
| Υποκειμενικός | «Λόγος να υποθέσουμε» ότι η συναλλαγή σχετίζεται με ML/TF | Ισχύει - βάση για το 98% των αναφορών των λογιστών (2024) |

**Ιδιαιτερότητες**

- Κατώφλι αναφοράς «ασυνήθους συναλλαγής» (*ongebruikelijk*) και όχι «ύποπτης» - χαμηλότερο κατώφλι από τα περισσότερα κράτη μέλη, ο χαρακτηρισμός ως «ύποπτη» (*verdacht*) γίνεται από τη FIU-Nederland.
- Ένας μόνο αντικειμενικός δείκτης (μετρητά ≥ 10.000 €) μετά την κατάργηση του δείκτη των τρίτων χωρών υψηλού κινδύνου το 2019, βαρύτητα στην επαγγελματική κρίση (υποκειμενικός δείκτης).
- Διπλή επιβολή. Διοικητικά πρόστιμα BFT ΚΑΙ πειθαρχικές διαδικασίες ενώπιον του Accountantskamer, η σώρευση επιβεβαιώθηκε από το Gerechtshof Amsterdam (Ιούλιος 2020).
- Διάκριση υπόχρεων. Μη αδειοδοτημένα λογιστικά γραφεία και φοροτεχνικοί σύμβουλοι (Άρθρο 1a lid 4 sub a) και εγγεγραμμένοι εξωτερικοί RA/AA (sub b) - **όλοι υπό την ίδια εποπτεία (BFT, Άρθρο 1d lid 1 sub c) και με ταυτόσημες ουσιαστικές υποχρεώσεις**, αλλά μόνο οι δεύτεροι υπάγονται στο πειθαρχικό δίκαιο του Wtra και στα πρότυπα της NBA.
- **Το προνόμιο του Άρθρου 1a lid 5 έχει αντίστροφη κατεύθυνση από ό,τι θα περίμενε κανείς.** Η εξαίρεση από το πεδίο εφαρμογής του νόμου για εργασίες που αφορούν τη νομική θέση, την υπεράσπιση σε δίκη και τη σχετική συμβουλή ισχύει για τους **φοροτεχνικούς συμβούλους (sub a)** και για τα νομικά επαγγέλματα (sub c, d, e), **αλλά ΟΧΙ για τους εξωτερικούς registeraccountants και accountants-administratieconsulenten (sub b)**. Ο ορκωτός ελεγκτής υπόκειται δηλαδή σε **ευρύτερη** υποχρέωση αναφοράς από τον φοροτεχνικό σύμβουλο.
- **Η AFM δεν είναι εποπτική αρχή Wwft για τους ελεγκτές** - ούτε για τους ελεγκτές οργανισμών δημοσίου συμφέροντος. Εποπτεύει τις ελεγκτικές εταιρείες κατά τον Wet toezicht accountantsorganisaties, η σύνδεση με το καθεστώς Wwft γίνεται μονομερώς, μέσω της διαβίβασης στοιχείων από το BFT προς την AFM κατά το **Άρθρο 22c Wwft**.
- Υπολογισμοί προστίμων με **βασικά, ελάχιστα και ανώτατα ποσά ανά κατηγορία που ορίζονται στο ίδιο το Άρθρο 31 lid 2 Wwft** (η κατάταξη των επιμέρους παραβάσεων γίνεται με το Bbbfs), γενικό ανώτατο **5.000.000 €** ανά παράβαση και **10.000.000 €** επί υποτροπής εντός πενταετίας, δυνατότητα προστίμου **έως το διπλάσιο του οφέλους** (Άρθρο 32a) για κάθε υπόχρεο, ενώ το κριτήριο του **20% του κύκλου εργασιών (Άρθρο 32) δεν καταλαμβάνει τους λογιστές** αλλά μόνο τον χρηματοπιστωτικό τομέα και τα trustkantoren.
- Υποχρεωτική δημοσίευση όλων των κυρώσεων («naming and shaming», **Άρθρα 32e-32j Wwft**), με **άμεση** δημοσιοποίηση των προστίμων 3ης κατηγορίας πριν καν καταστεί αμετάκλητη η απόφαση και **πενταετή παραμονή** στον ιστότοπο της εποπτικής αρχής.
- **Απαγόρευση μετρητών ≥ 3.000 € από 1.1.2026 (Άρθρο 1f Wwft).** Αφορά εμπόρους αγαθών, εμπόρους έργων τέχνης και ενεχυροδανειστήρια - όχι τους λογιστές ως υπόχρεους - αλλά μεταβάλλει ουσιωδώς τη **δουλειά του λογιστή στο επίπεδο της ανάθεσης** (έλεγχος, NOCLAR, προφίλ κινδύνου, υποκειμενικός δείκτης, τεκμηρίωση), κατά τη *werkinstructie* BFT/Novak.
- **Υποχρέωση αναφοράς αποκλίσεων UBO στο KvK (Άρθρο 10c Wwft)** - αυτοτελής, κυρούμενη με πρόστιμο υποχρέωση, χωρίς ελληνικό αντίστοιχο.
- **Ρητή εξαίρεση από την απαγόρευση γνωστοποίησης (Άρθρο 23 lid 5 Wwft)** για ανακοίνωση προς τον πελάτη με σκοπό την αποτροπή παράνομης πράξης - καίρια για τη συμβουλευτική λειτουργία του λογιστή.
- **Δήλωση περί συμπεριφοράς (VOG) κατόπιν αιτήματος της εποπτικής αρχής** για τους διαμορφωτές πολιτικής των λογιστικών γραφείων (Άρθρο 35a Wwft).
- Ισχυρή ενσωμάτωση επαγγελματικών προτύπων μέσω NBA, καθοδήγηση NBA-handreiking 1124 (5.12.2023, κοινή με NOB/RB), BFT «Specifieke leidraad naleving Wwft - letter a en letter b» (24.10.2024), Algemene Leidraad Wwft (23.4.2024).
- Ένα από τα αυστηρότερα πλαίσια AML της ΕΕ, με αυξανόμενη επιθετικότητα επιβολής (υπόθεση BDO, 1.323.000 €).

- Μεταβατικό στάδιο. Ο Wwft **καταργείται** με τον νέο **Implementatiewet (Iwt)** κατά την εφαρμογή του ενωσιακού πακέτου AML από **10.7.2027**, έως τότε το BFT εντάσσει την προετοιμασία για το πακέτο στους στρατηγικούς του άξονες 2026-2028 (Jaarverslag 2025).
- Εποπτική φιλοσοφία 2025-2028. Μετατόπιση από την κατασταλτική στην **προληπτική εποπτεία** και στην ενθάρρυνση της συμμόρφωσης, με **εποπτεία βάσει δεδομένων** και την αρχή «*συγκρατημένα όπου είναι δυνατόν, αποφασιστικά όπου είναι αναγκαίο*» (BFT, Jaarverslag 2025).
- **Αξιολόγηση FATF.** Κατά την Έ**κθεση Αμοιβαίας Αξιολόγησης (Mutual Evaluation Report) του 2022** για τις Κάτω Χώρες και τις μεταγενέστερες εκθέσεις παρακολούθησης (*Follow-up Report & Technical Compliance Re-Rating*), οι κρίσιμες για τους λογιστές και τους φοροτεχνικούς Συστάσεις βαθμολογήθηκαν ως εξής. **Σύσταση 22** (ΜΧΕΔ - μέτρα δέουσας επιμέλειας) και **Σύσταση 23** (ΜΧΕΔ - λοιπά μέτρα, περιλαμβανομένης της υποχρέωσης αναφοράς) → **Largely Compliant (LC)**, **Σύσταση 28** (ρύθμιση και εποπτεία των ΜΧΕΔ) → **Largely Compliant (LC)**, με **θετική μνεία στον ρόλο και στη μεθοδολογία ελέγχων του BFT**. Ως προς την αποτελεσματικότητα, το **Immediate Outcome 3 (εποπτεία)** αξιολογήθηκε με **substantial level of effectiveness** και το **Immediate Outcome 4 (προληπτικά μέτρα)** με **moderate level of effectiveness**.

**Πηγές:**

- **Νομοθεσία:**
  - **Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme (Wwft)** - αναφορά νόμου BWBR0024282, **ενοποιημένο κείμενο όπως ισχύει από 01.07.2026**, ανάκτηση 15.08.2026 από https://wetten.overheid.nl/BWBR0024282/ (πρωτογενής πηγή του παρόντος κεφαλαίου)
  - Wet van 15 juli 2008, houdende samenvoeging van de Wet identificatie bij dienstverlening en de Wet melding ongebruikelijke transacties, δημοσίευση Staatsblad 29 Ιουλίου 2008, έναρξη ισχύος 01.08.2008
  - Επιμέρους διατάξεις που τεκμηριώθηκαν πρωτογενώς. Άρθρο 1 lid 1 και 3 (ορισμός UBO, εξουσιοδότηση για τις κατηγορίες UBO), Άρθρο 1a lid 1, 3 και 4 (πεδίο εφαρμογής, στοιχεία a, b, i, k, n), Άρθρο 1d lid 1 και 6 (εποπτικές αρχές, εποπτεία βάσει κινδύνου), **Άρθρο 1f (§ 1.1a - απαγόρευση μετρητών ≥ 3.000 €)**, Άρθρο 1g (εθνική αξιολόγηση κινδύνου, διετής επικαιροποίηση, ετήσιες στατιστικές), Άρθρα 2a-2f (διαχείριση κινδύνου, πολιτικές, υπεύθυνος συμμόρφωσης, όμιλοι), Άρθρα 3, 3a, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 9a, 10, 10a-10c, 11 (δέουσα επιμέλεια, UBO, μητρώο, ανάθεση, επαλήθευση), Άρθρα 15-18a (δείκτες, αναφορά, πρόσθετα στοιχεία, αναστολή συναλλαγής), Άρθρα 19-20c (vrijwaring, εσωτερική καταγγελία), Άρθρα 22-23a (εχεμύθεια, ανταλλαγή πληροφοριών, tipping-off), Άρθρα 24-27 (εποπτεία, **Άρθρο 26**), Άρθρα 28-32d (εργαλεία επιβολής, κατηγορίες και ύψος προστίμων, κύκλος εργασιών, όφελος, απαγόρευση άσκησης καθηκόντων), Άρθρα 32e-32j (δημοσιοποίηση), Άρθρα 33-35a (τήρηση αρχείων, προστασία δεδομένων, εκπαίδευση, VOG), Άρθρο 38 (μεταβατική CDD σε υφιστάμενους πελάτες), Άρθρο 44 (τροποποίηση του Wet op de economische delicten)
  - Τροποποιήσεις. Implementatiewet vierde anti-witwasrichtlijn (4AMLD, Kamerstukken 34808, 25.07.2018)
  - Implementatiewet wijziging vierde anti-witwasrichtlijn (5AMLD, Kamerstukken 35245, 21.05.2020)
  - Implementatiewet registratie uiteindelijk belanghebbenden (Μητρώο UBO, προθεσμία εγγραφής υφιστάμενων οντοτήτων 27.03.2022)
  - (συγχώνευσε WID + Wet MOT)
  - Uitvoeringsbesluit Wwft 2018 (Besluit van 25 juli 2018 ter uitvoering van de Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme), Staatsblad 2018, 241, αναφορά νόμου BWBR0041193 - **Bijlage 1**. Κατάλογος αντικειμενικών και υποκειμενικών δεικτών αναφοράς (νομική βάση, Άρθρο 15 lid 1 Wwft), κατηγορίες προσώπων που θεωρούνται σε κάθε περίπτωση UBO, κατ' εξουσιοδότηση των Άρθρων 1 lid 3 και 10a lid 5 Wwft
  - Besluit van 2019 tot wijziging van Bijlage 1 Uitvoeringsbesluit Wwft 2018 - Staatsblad 2019, 310 (κατάργηση του αντικειμενικού δείκτη για τις τρίτες χώρες υψηλού κινδύνου, 18/21.10.2019)
  - Besluit bestuurlijke boetes financiële sector (Bbbfs) - Besluit van 11 juli 2009 houdende regels tot vaststelling van de hoogte van bestuurlijke boetes in de financiële sector, Staatsblad 2009, 329, αναφορά νόμου BWBR0026089 (κατάταξη κάθε παράβασης του Wwft σε κατηγορία προστίμου - Κατ. 2, Άρθρα 33 και 35 Wwft, Κατ. 3, Άρθρα 3 και 16 Wwft - και συντελεστές επιμέτρησης των άρθρων 2 και 6-10, με τυπικό εύρος προσαρμογής ±50%, κατ' εξουσιοδότηση του Άρθρου 31 lid 1 και 2 Wwft)
  - Wet op de economische delicten (WED) - νόμος της 22ας Ιουνίου 1950, Staatsblad 1950, K 258, αναφορά νόμου BWBR0002063, άρθρα 1 (υπό 2°), 1a, 2, 6, 7 και 8 (χαρακτηρισμός των παραβάσεων του Wwft ως οικονομικών αδικημάτων, εκ προθέσεως → misdrijf, φυλάκιση έως 2 έτη ή χρηματική ποινή 4ης κατηγορίας έως 25.750 €, χωρίς πρόθεση → overtreding, κράτηση έως 6 μήνες ή χρηματική ποινή 3ης κατηγορίας έως 10.300 €, παρεπόμενες κυρώσεις, παύση λειτουργίας, κατάσχεση/δήμευση, δημοσίευση της απόφασης), τροποποιήθηκε με το Άρθρο 44 Wwft
  - Wetboek van Strafrecht - αναφορά νόμου BWBR0001854, άρθρο 23 lid 4 και lid 7 (κατηγορίες χρηματικών ποινών, προσαύξηση κατά μία κατηγορία για τα νομικά πρόσωπα), άρθρο 272 (παραβίαση επαγγελματικού απορρήτου - εξαιρείται κατά το Άρθρο 19 lid 2 Wwft), άρθρο 421 lid 1 (χρηματοδότηση της τρομοκρατίας - ορισμός στο Άρθρο 1 lid 1 Wwft)
  - Wet tuchtrechtspraak accountants (Wtra), άρθρο 2 - πειθαρχικές κυρώσεις Accountantskamer
  - Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta) - βάση της εποπτείας της AFM επί των ελεγκτικών εταιρειών (διακριτή από την εποπτεία Wwft), διαβίβαση στοιχείων BFT προς AFM κατά το Άρθρο 22c Wwft
  - Handelsregisterwet 2007, άρθρα 2, 15a και 33-36 - Εμπορικό Μητρώο και μητρώο UBO, παραπομπές των Άρθρων 4 lid 2, 10b lid 1 και 10c lid 2 και 5 Wwft
  - Advocatenwet, άρθρα 11a, 22 lid 2 και 45a lid 1 και 2 - εποπτεία των δικηγόρων από τον *deken* (Άρθρα 1d lid 1 sub d, 24 lid 2 και 26 Wwft)
  - Wet op het notarisambt, άρθρα 22, 39 και 111a lid 3 - επαγγελματικό απόρρητο και ταυτοποίηση από συμβολαιογράφο (Άρθρα 4 lid 5, 18a και 26 Wwft)
  - Algemene wet bestuursrecht (Awb), άρθρα 4:8, 4:11, 5:2, 5:20, 5:32 και 8:81 - υποχρέωση συνεργασίας με τον εποπτικό υπάλληλο, περιοδική ποινή, δημοσιοποίηση, προσωρινή δικαστική προστασία
  - Wet toezicht trustkantoren 2018 - ορισμός *trustkantoor* (Άρθρο 1a lid 4 sub f Wwft) και Κεφάλαιο 4 (δέουσα επιμέλεια, Άρθρο 3 lid 13 Wwft)
  - Wet op de kansspelen, άρθρα 1 lid 1 sub a, 7a, 27g, 30b, 30h, 30z και 31 - πάροχοι τυχερών παιγνίων (Άρθρα 1a lid 4 sub l και 1b Wwft)
  - Wet politiegegevens και Wet justitiële en strafvorderlijke gegevens, άρθρα 28 και 35 lid 1 - επεξεργασία δεδομένων από τη FIU (Άρθρο 14 lid 3 Wwft) και *verklaring omtrent het gedrag* (Άρθρο 35a Wwft)
  - Burgerlijk Wetboek, Βιβλίο 7, άρθρα 131 sub a και 201 - ενεχυροδανειστήρια και μισθώσεις (Άρθρο 1a lid 4 sub n και h Wwft)

- **Ενωσιακό δίκαιο:**
  - Κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμός (ΕΕ) 2025/1184 (κατάλογος τρίτων χωρών υψηλού κινδύνου, Ιούνιος 2025) - https://eur-lex.europa.eu/eli/reg_del/2025/1184/oj
  - Κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμός (ΕΕ) 2026/46 (τροποποίηση καταλόγου) - https://eur-lex.europa.eu/eli/reg_del/2026/46/oj
  - Κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμός (ΕΕ) 2026/83 (τροποποίηση καταλόγου) - https://eur-lex.europa.eu/eli/reg_del/2026/83/oj
  - Κανονισμός (ΕΕ) 2024/1624, Οδηγία (ΕΕ) 2024/1640 και Κανονισμός (ΕΕ) 2024/1620 (AMLA) - πακέτο AML, εφαρμογή από 10.07.2027

- **Εποπτική αρχή / FIU:**
  - Bureau Financieel Toezicht (BFT, αποκλειστική εποπτική αρχή Wwft για λογιστές/φοροτεχνικούς, Άρθρο 1d lid 1 sub c) - https://www.bureauft.nl/ (030-251 69 84, bft.post@bureauft.nl)
  - BFT, «Objectieve indicator derde-hoogrisicolanden vervallen», 21.10.2019 - https://www.bureauft.nl/2019/10/21/objectieve-indicator-derde-hoogrisicolanden-vervallen/
  - BFT, απόφαση επιβολής διοικητικού προστίμου σε BDO Audit & Assurance B.V., 01.10.2024 (1.323.000 €, άρθρο 16 lid 1 Wwft, basisbedrag 2.000.000 €) - https://www.bureauft.nl/
  - **BFT, «Nieuwe AML-pakket treedt op 10 juli 2027 in werking», 11.02.2026** (AMLR 2024/1624, AMLAR 2024/1620, AMLD6 2024/1640, Implementatiewet Iwt, κατάργηση του Wwft, τρία πρώτα RTS της AMLA σε διαβούλευση από 09.02.2026, προθεσμίες 09.03.2026 και 08.05.2026) - https://www.bureauft.nl/
  - **BFT, «Verbod op contante betalingen vanaf €3.000 per 1 januari 2026», 15.12.2025** - *werkinstructie* καταρτισθείσα από κοινού με τη **Novak** για τα *accountants- en administratiekantoren* (πεδίο εφαρμογής, σύνθετες συναλλαγές, NOCLAR, ενέργειες σε αναθέσεις ελέγχου, επιλογή του ορίου βάσει Βελγίου, Γαλλίας, Ισπανίας) - https://www.bureauft.nl/
  - **BFT, «BFT publiceert jaarverslag 2025: koersvast toezicht in een jaar van verandering», 12.05.2026** (αναθεωρημένη στρατηγική 2026-2028, συστάσεις αξιολόγησης ZBO 2024, *Toezicht in Beweging*, *Optimalisatie Financieel Toezicht*, προετοιμασία για το ενωσιακό πακέτο AML και τη νέα sanctiewetgeving, ενίσχυση της προληπτικής

εποπτείας) - https://www.bureauft.nl/
  - Novak (ένωση ελεγκτικών/λογιστικών γραφείων) - συνδιαμόρφωση της werkinstructie για την απαγόρευση μετρητών
  - NBA (Koninklijke Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants - επαγγελματικός φορέας, όχι εποπτική αρχή)
  - Accountantskamer (πειθαρχικό δικαστήριο κατά τον Wtra)
  - Gerechtshof Amsterdam, απόφαση Ιουλίου 2020 (σώρευση διοικητικής και πειθαρχικής κύρωσης) - για παραπομπή απαιτείται ο αριθμός **ECLI** της απόφασης, αναζήτηση στη βάση rechtspraak.nl. Το ίδιο το συμπέρασμα (απουσία κανόνα προτεραιότητας) προκύπτει ούτως ή άλλως από το κείμενο του Wwft, το οποίο δεν περιέχει τέτοια διάταξη
  - FIU-Nederland - αναφορές μέσω Meldportaal (σύστημα goAML): https://meldportaal.fiu-nederland.nl
  - FIU-Nederland, ετήσια στοιχεία 2024 (3.388 αναφορές από λογιστές, 98% βάσει υποκειμενικού δείκτη) - https://www.fiu-nederland.nl/
- **Οδηγίες / μητρώα / λοιπά έγγραφα:**
  - BFT «Specifieke leidraad naleving Wwft - letter a en letter b» (24.10.2024) - https://www.bureauft.nl/wwft-plichtige/onderzoek/wet-en-regelgeving/specifieke-leidraden/
  - Bijlage 1. Voorbeelden bij Subjectieve Indicator
  - Bijlage 2. 10-Stappenplan Wwft 2023
  - Praktijkvoorbeelden ongebruikelijke transacties (Οκτ. 2024)
  - NBA-handreiking 1124 (05.12.2023, NBA/NOB/RB)
  - Algemene Leidraad Wwft (23.04.2024, Υπουργεία Οικονομικών και Δικαιοσύνης & Ασφάλειας)
  - Uitvoeringsregeling Wwft 2018 (υπουργική απόφαση εφαρμογής, έγγραφα ταυτοποίησης κατά το Άρθρο 11 Wwft και πρόσθετα μέτρα κατά το Άρθρο 9 lid 2-4 Wwft)
  - Μητρώο UBO του Εμπορικού Μητρώου (KvK - Handelsregister), Άρθρο 15a Handelsregisterwet 2007, **το κατώφλι συμμετοχής/ελέγχου >25% δεν περιέχεται στον Wwft αλλά στο Uitvoeringsbesluit Wwft 2018, κατ' εξουσιοδότηση των Άρθρων 1 lid 3 και 10a lid 5 Wwft**
  - Implementatiewet registratie uiteindelijk belanghebbenden van trusts en soortgelijke juridische constructies (Άρθρα 4, 5 και 11 - μητρώο UBO trusts)
  - Wetenschappelijk Onderzoek- en Datacentrum (WODC), Nationale Risicobeoordeling Witwassen 2023 (3η έκδοση, δημοσίευση 09.04.2024, για λογαριασμό των Υπουργείων Οικονομικών και Δικαιοσύνης & Ασφάλειας, νομική βάση Άρθρο 1g Wwft, περίοδος ανάλυσης Ιανουάριος 2020 - Ιούνιος 2023, κατάταξη accountants, belastingadviseurs en administratiekantoren ως poortwachters με έκθεση *gemiddeld tot hoog*) - https://www.wodc.nl/
  - Financial Action Task Force (FATF), Anti-money laundering and counter-terrorist financing measures - Netherlands, Fourth Round Mutual Evaluation Report (2022) και μεταγενέστερες Follow-up Reports & Technical Compliance Re-Ratings (Συστάσεις 22, 23 και 28, Largely Compliant, IO 3, substantial, IO 4, moderate) - https://www.fatf-gafi.org/
  - Bureau Financieel Toezicht, «Openbaarmakingen Wwft» / *gepubliceerde handhavingsmaatregelen* - μητρώο δημοσιευμένων κυρώσεων κατά το Άρθρο 32f lid 7 Wwft (διαθεσιμότητα 5 έτη). Υποθέσεις FSV Accountants + Adviseurs B.V. (133.559 €), Topkir B.V. (5.000 €), S&H Boekhouders (5.000 €), BDO Audit & Assurance B.V. (1.323.000 €) - https://www.bureauft.nl/
  - Implementatiewet registratie uiteindelijk belanghebbenden van vennootschappen en andere juridische entiteiten (Kamerstukken 35179), Staatsblad 2020, 231, με το Besluit inwerkingtreding, Staatsblad 2020, 232 (μητρώο UBO εταιρειών, ισχύς 27.09.2020, λήξη 18μηνης μεταβατικής περιόδου 27.03.2022) - https://zoek.officielebekendmakingen.nl
  - Implementatiewet registratie uiteindelijk belanghebbenden van trusts en soortgelijke juridische constructies (Kamerstukken 35819), Staatsblad 2022, 21 (μητρώο UBO trusts, ισχύς 28.01.2022) - https://zoek.officielebekendmakingen.nl
  - Autoriteit voor de bestrijding van het witwassen van geld en de financiering van terrorisme (AMLA) - σχέδια τεχνικών ρυθμιστικών προτύπων (RTS) σε δημόσια διαβούλευση από 09.02.2026 - https://www.amla.europa.eu/

## Λουξεμβούργο

Περιεχόμενα

**Εθνική νομοθεσία**

Το Λουξεμβούργο ενσωμάτωσε την Οδηγία (ΕΕ) 2015/849 (4η Οδηγία AML) κυρίως μέσω του **Νόμου της 13ης Φεβρουαρίου 2018 (Loi du 13 février 2018)**, ο οποίος τροποποίησε τον θεμελιώδη **Νόμο της 12ης Νοεμβρίου 2004 (Loi du 12 novembre 2004)** για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας (AML/CFT). Η 5η Οδηγία AML (2018/843) ενσωματώθηκε στη συνέχεια με τον **Νόμο της 25ης Μαρτίου 2020 (Loi du 25 mars 2020)**.

Σχετική νομοθεσία:

- **Loi du 12 novembre 2004** - βασικός νόμος AML/CFT (ενοποιημένο κείμενο, Legilux, CSSF).
- **Loi du 13 février 2018** - ενσωμάτωση 4ης Οδηγίας AML.
- **Loi du 25 mars 2020** - ενσωμάτωση 5ης Οδηγίας AML.
- **Loi du 10 juin 1999** - οργάνωση του επαγγέλματος του *expert-comptable*.
- **Règlement grand-ducal du 1er février 2010**, όπως τροποποιήθηκε με τους κανονισμούς της **5ης Αυγούστου 2015** και της **14ης Αυγούστου 2020** - εφαρμοστικός κανονισμός.
- **Άρθρο 506-1 του Ποινικού Κώδικα (Code pénal)** - το καθαυτό αδίκημα της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες.

Ο Νόμος της 12ης Νοεμβρίου 2004 έχει υποστεί **22 τροποποιήσεις** συνολικά. Μετά το 2020 τροποποιήθηκε με τους νόμους της **25.2.2021**, **20.5.2021**, **29.7.2022**, **4.12.2024** (σύσταση του *Comité de prévention*), **6.2.2025** (προσαρμογή στον Καν. (ΕΕ) 2023/1113 και στο πλαίσιο MiCA), καθώς και της **16.7.2026** και της **22.7.2026**. Το **ενοποιημένο κείμενο του Legilux με ισχύ 8.8.2026** (*version consolidée applicable au 08/08/2026*) ενσωματώνει ήδη τις τροποποιήσεις αυτές. Ως προς το **ειδικότερο αντικείμενο των τροποποιητικών νόμων του Ιουλίου 2026**. Οι ρυθμίσεις αυτές **επικαιροποίησαν τις διατάξεις διοικητικής συνεργασίας και ανταλλαγής πληροφοριών της CRF** (*Cellule de Renseignement Financier*), **διατηρώντας ακέραιο το βασικό πλαίσιο υποχρεώσεων των εξωτερικών λογιστών**. Ειδικότερα, **δεν μεταβλήθηκε το πεδίο των υπόχρεων προσώπων** - παραμένουν σε πλήρη ισχύ τα σημεία **9 (*experts-comptables*), 9bis (*professionnels de la comptabilité*) και 13 (οικονομικοί σύμβουλοι/φοροτεχνικοί) του Άρθρου 2 παρ. (1)** - ούτε μεταβλήθηκαν κατ' ουσίαν οι **βασικές υποχρεώσεις δέουσας επιμέλειας των Άρθρων 3 έως 3-3** και οι **κανόνες αναφοράς προς την CRF του Άρθρου 5**. Σημειώνεται ότι το ενοποιημένο κείμενο φέρει, κατά ρητή δήλωση του Legilux, **μόνο τεκμηριωτική και όχι νομική αξία** («*Ce texte consolidé a uniquement une valeur documentaire … il n'a pas de valeur juridique*»).

Στην ισχύουσα διάρθρωση του Νόμου της 12ης Νοεμβρίου 2004, το Κεφάλαιο 3-1 («*Surveillance et sanctions*») διακρίνεται σε τρία τμήματα. Τμήμα 1 (εποπτεία των επαγγελματιών, Άρθρα 8-1 έως 8-3), Τμήμα 2 («*Répression administrative*», Άρθρα 8-4 έως 8-9, που αφορά τις **εποπτικές αρχές**) και Τμήμα 3 («*Répression par les organismes d'autorégulation*», Άρθρα 8-10 έως 8-14, που αφορά τους **οργανισμούς αυτορρύθμισης**, άρα και τον ΟΕC). Οι εξουσίες εποπτείας των οργανισμών αυτορρύθμισης ρυθμίζονται στο **Άρθρο 8-2bis**. Τα άρθρα αυτά είναι διατάξεις **του ίδιου του Νόμου της 12ης Νοεμβρίου 2004** - δηλαδή η αρίθμηση «8-2bis» και «8-10» αφορά τον νόμο του 2004 και όχι τον Νόμο της 10ης Ιουνίου 1999.

Ο νόμος καλύπτει τους λογιστικούς επαγγελματίες σε **δύο χωριστά σημεία** του Άρθρου 2 παρ. (1):

- **σημείο 9**: «*les experts-comptables au sens de la loi du 10 juin 1999 portant organisation de la profession d'expert-comptable*»,
- **σημείο 9bis**: «*les professionnels de la comptabilité au sens de l'article 2 paragraphe (2) point d) de la loi du 10 juin 1999*» - δηλαδή οι **λογιστικοί επαγγελματίες που δεν είναι experts-comptables**.

Επιπλέον, το **σημείο 13** του Άρθρου 2 παρ. (1) υπάγει στον νόμο κάθε άλλο πρόσωπο που ασκεί στο πλαίσιο επιχειρηματικής σχέσης στο Λουξεμβούργο δραστηριότητα **φορολογικής συμβουλευτικής (*conseil fiscal*)** ή που παρέχει, ως κύρια οικονομική/επαγγελματική δραστηριότητα, ουσιώδη βοήθεια, συνδρομή ή συμβουλές σε φορολογικά θέματα. Η διάκριση των σημείων 9 και 9bis είναι καθοριστική, διότι από αυτήν εξαρτάται ποια αρχή εποπτεύει ποιον (βλ. αμέσως κατωτέρω).

> **Ενωσιακό πλαίσιο.** Έως την **10.7.2027** εξακολουθεί να εφαρμόζεται το εθνικό πλαίσιο (Νόμος της 12ης Νοεμβρίου 2004 και εκτελεστικοί κανονισμοί). Από την ημερομηνία αυτή αρχίζει η εφαρμογή του **Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1624** και λήγει η προθεσμία μεταφοράς της **Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1640**, ενώ λειτουργεί η νέα ευρωπαϊκή Αρχή **AMLA**. Το ενοποιημένο κείμενο του Νόμου της 12ης Νοεμβρίου 2004 με ισχύ 8.8.2026 **δεν περιέχει διατάξεις προσαρμογής στον Κανονισμό (ΕΕ) 2024/1624**, εξακολουθεί να παραπέμπει στην Οδηγία (ΕΕ) 2015/849. Έως τον **Αύγουστο 2026 δεν έχει θεσπιστεί χωριστός εθνικός νόμος προσαρμογής** στο πακέτο AML της ΕΕ. Το εθνικό δίκαιο εξακολουθεί να στηρίζεται στον **Νόμο της 12ης Νοεμβρίου 2004**, όπως έχει διαδοχικά τροποποιηθεί, για την ενσωμάτωση των Οδηγιών AMLD4 και AMLD5, ενώ ο **Κανονισμός (ΕΕ) 2024/1624 θα εφαρμοστεί άμεσα από τις 10 Ιουλίου 2027**. Μέχρι τότε, η εποπτεία των μελών του **Ordre des Experts-Comptables (OEC)** ασκείται κατά τον Νόμο του 2004, ενώ για τους **μη εγγεγραμμένους παρόχους λογιστικών υπηρεσιών** αρμόδια εποπτική αρχή παραμένει η **Administration de l'enregistrement, des domaines et de la TVA (AED)**.

**Εποπτική/Αρμόδια Αρχή & FIU/ΜΧΠ**

Η εποπτεία AML/CFT των λογιστικών επαγγελματιών στο Λουξεμβούργο είναι **διττή**:

- **Ordre des Experts-Comptables (OEC)** - οργανισμός αυτορρύθμισης (*organisme d'autorégulation*) που εποπτεύει **αποκλειστικά τα μέλη του, δηλαδή τους *experts-comptables*** του Άρθρου 2 παρ. (1) **σημ. 9**. Η αρμοδιότητα απορρέει από το **Άρθρο 2-1(4)** του τροποποιημένου Νόμου της 12ης Νοεμβρίου 2004, το οποίο ορίζει ότι «*l'Ordre des experts-comptables visé par le titre II de la loi modifiée du 10 juin 1999 … veille au respect par ses membres personnes physiques et morales visées à l'article 2, paragraphe (1), point 9*» - παραπέμπει δηλαδή στον **τίτλο II (*titre II*)** του Νόμου της 10ης Ιουνίου 1999 και όχι σε μεμονωμένο άρθρο 11. Ο ΟΕC εποπτεύει τα μέλη του ως προς τα **Άρθρα 2-2 έως 5** του νόμου και τα εκτελεστικά τους μέτρα. Η αρμοδιότητά του εκτείνεται και στα **υποκαταστήματα αλλοδαπών επαγγελματιών** που ασκούν στο Λουξεμβούργο τις δραστηριότητες του Άρθρου 1 εδ. 1 του Νόμου της 10ης Ιουνίου 1999, καθώς και στους αλλοδαπούς επαγγελματίες που τις παρέχουν εκεί **χωρίς εγκατάσταση υποκαταστήματος**.
- **Administration de l'enregistrement, des domaines et de la TVA (AED)** - εποπτεύει, δυνάμει του **Άρθρου 2-1(8)**, τους επαγγελματίες «*non visés aux paragraphes (1) à (7)*», δηλαδή έχει **υπολειμματική (κατάλοιπη) αρμοδιότητα** για όποιον δεν υπάγεται σε καμία από τις ειδικές αρχές των παραγράφων (1) έως (7). Στην αρμοδιότητά της εμπίπτουν συνεπώς **οι *professionnels de la comptabilité* του Άρθρου 2 παρ. (1) σημ. 9bis** - δηλαδή όλοι οι λογιστικοί επαγγελματίες **πλην των *experts-comptables*** - καθώς και όσοι ασκούν **φορολογική συμβουλευτική** (Άρθρο 2 παρ. (1) σημ. 13). Η ίδια η AED δηλώνει ρητά ότι είναι αρμόδια για τους «*professionnels de la comptabilité hors experts comptables*» και για τις δραστηριότητες «*conseil fiscal*» και «*conseil économique*». Το ίδιο άρθρο επιβεβαιώνεται και εμμέσως. Ο Υπουργός Οικονομίας διαβιβάζει **μηνιαίως** στην AED κατάσταση των επαγγελματιών που διαθέτουν άδεια εγκατάστασης και υπάγονται στην εποπτεία της κατά το Άρθρο 2-1(8).

**Διάκριση από τα λοιπά επαγγέλματα.** Η **CSSF** είναι, κατά το **Άρθρο 2-1(1)**, η εποπτική αρχή των πιστωτικών ιδρυμάτων και των επαγγελματιών που εποπτεύει, αδειοδοτεί ή καταχωρίζει η ίδια - **δεν** εποπτεύει τους λογιστές. Οι **ορκωτοί ελεγκτές (*réviseurs d'entreprises*)** του Άρθρου 2 παρ. (1) σημ. 8 εποπτεύονται από το **IRE (Institut des réviseurs d'entreprises)** δυνάμει του **Άρθρου 2-1(3)**, το οποίο πλέον παραπέμπει στο **μέρος 1, τίτλος II, του Νόμου της 23ης Ιουλίου 2016 για το επάγγελμα του ελέγχου** (και όχι στον παλαιό Νόμο της 28ης Ιουνίου 1984), και μάλιστα «*à l'exclusion des cabinets d'audit*», δηλαδή **εξαιρουμένων των ελεγκτικών εταιρειών**. Επομένως ο εξωτερικός λογιστής και ο ορκωτός ελεγκτής υπάγονται σε **διαφορετικές** εποπτικές αρχές.

Το Άρθρο 2-1 κατανέμει συνολικά τις αρμοδιότητες ως εξής: (1) CSSF, (2) **CAA (Commissariat aux assurances)** για τον ασφαλιστικό τομέα, (3) IRE, (4) OEC, (5) **Chambre des Notaires** για τους συμβολαιογράφους (σημ. 11), (6) **Ordre des avocats** Λουξεμβούργου και, κατά παρέκκλιση, Diekirch για τους δικηγόρους (σημ. 12), με εποπτεία που εκτείνεται στα Άρθρα 2-2 έως **7**, (7) **Chambre des huissiers** για τους δικαστικούς επιμελητές (σημ. 11bis), (8) AED για όλους τους λοιπούς.

| **Επαγγελματική κατηγορία** | **Εποπτική αρχή AML/CFT** | **Νομική βάση** |
|---|---|---|
| *Experts-comptables* (μέλη OEC) - Άρθρο 2(1) σημ. 9 | OEC (οργανισμός αυτορρύθμισης) | Άρθρο 2-1(4) |
| *Professionnels de la comptabilité* πλην των *experts-comptables* - Άρθρο 2(1) σημ. 9bis | AED | Άρθρο 2-1(8) |
| Φορολογικοί/οικονομικοί σύμβουλοι (*conseil fiscal*) - Άρθρο 2(1) σημ. 13 | AED | Άρθρο 2-1(8) |
| *Réviseurs d'entreprises* (ορκωτοί ελεγκτές) - Άρθρο 2(1) σημ. 8, εξαιρουμένων των *cabinets d'audit* | IRE | Άρθρο 2-1(3) |
| Πιστωτικά ιδρύματα και λοιποί εποπτευόμενοι του χρηματοπιστωτικού τομέα | CSSF | Άρθρο 2-1(1) |
| Ασφαλιστικός τομέας | CAA | Άρθρο 2-1(2) |
| Συμβολαιογράφοι / δικηγόροι / δικαστικοί επιμελητές | Chambre des Notaires / Ordre des avocats / Chambre des huissiers | Άρθρο 2-1(5), (6), (7) |

Στοιχεία OEC. Διεύθυνση **14, rue Erasme, L-1468 Luxembourg**, Τηλέφωνο (+352) 29 13 33, Email contact@oec.lu, Ιστοσελίδα www.oec.lu.

Στοιχεία AED (για τους μη *experts-comptables*). Ενημερωτική πύλη **pfi.public.lu/fr/blanchiment.html**, με το *Guide des obligations professionnelles* (Νοέμβριος 2018).

Οι εξουσίες εποπτείας του OEC ως οργανισμού αυτορρύθμισης απαριθμούνται αναλυτικά στο **Άρθρο 8-2bis(1)** του Νόμου της 12ης Νοεμβρίου 2004. Πρόσβαση σε κάθε έγγραφο και λήψη αντιγράφων, αίτημα πληροφοριών προς κάθε πρόσωπο και κλήτευση για εξέταση, **επιτόπιοι έλεγχοι και έρευνες**, με δυνατότητα κατάσχεσης εγγράφων ή ηλεκτρονικών αρχείων, αίτημα προσκόμισης τηλεφωνικών ή ηλεκτρονικών επικοινωνιών, **εντολή παύσης** κάθε πρακτικής αντίθετης στα Άρθρα 2-2 έως 5 εντός τασσόμενης προθεσμίας, αίτημα **δέσμευσης ή μεσεγγύησης περιουσιακών στοιχείων** ενώπιον του Προέδρου του Πρωτοδικείου Λουξεμβούργου, **προσωρινή απαγόρευση επαγγελματικών δραστηριοτήτων** σε περίπτωση σοβαρής παράβασης, εν αναμονή της απόφασης του πειθαρχικού οργάνου (η απαγόρευση παύει αυτοδικαίως αν το πειθαρχικό όργανο δεν επιληφθεί εντός **2 μηνών**), διαβίβαση πληροφοριών στον **Procureur d'État** για ποινική δίωξη, ανάθεση επιτόπιων επαληθεύσεων σε ορκωτούς ελεγκτές ή εμπειρογνώμονες **με δαπάνες του ελεγχόμενου**.

Κατά το **Άρθρο 8-2bis(2)**, ο OEC μπορεί να συνοδεύσει την εντολή παύσης με **χρηματική ποινή (*astreinte*) έως 1.250 € ανά ημέρα, με ανώτατο συνολικό ποσό 25.000 €** ανά διαπιστωθείσα παράβαση. Κατά των αποφάσεων αυτών ασκείται **προσφυγή πλήρους δικαιοδοσίας** ενώπιον του Διοικητικού Δικαστηρίου εντός **1 μηνός** επί ποινή απαραδέκτου, με ένα μόνο υπόμνημα ανά διάδικο, υπόμνημα αντίκρουσης εντός **15 ημερών** και απόφαση του δικαστηρίου εντός **ενός μηνός** από την κατάθεση (Άρθρο 8-2bis(3)).

Κατά το **Άρθρο 8-14**, οι οργανισμοί αυτορρύθμισης - άρα και ο OEC - δημοσιεύουν **ετήσια έκθεση** με στοιχεία για: (α) τα μέτρα του Τμήματος 3, (β) τον αριθμό των καταγγελιών παραβάσεων του Άρθρου 8-3, (γ) τον αριθμό των αναφορών που έλαβαν κατά τα Άρθρα 5 και 7 και όσων διαβίβασαν στην CRF, (δ) τον αριθμό και την περιγραφή των ελέγχων συμμόρφωσης ως προς τη δέουσα επιμέλεια (Άρθρα 2-2, 3, 3-1, 3-2), τις αναφορές ύποπτων συναλλαγών (Άρθρο 5), τη διατήρηση αρχείων (Άρθρο 3(6)) και τον εσωτερικό έλεγχο (Άρθρα 4 και 4-1).

Μονάδα Χρηματοοικονομικών Πληροφοριών (FIU/ΜΧΠ). **CRF (Cellule de Renseignement Financier)**. Στοιχεία CRF. Τηλέφωνο +352 247-32447, Email crf@justice.etat.lu, Ιστοσελίδα crf.public.lu. Οι αναφορές υποβάλλονται μέσω της πλατφόρμας **goAML** (goaml.b2g.etat.lu). Η εθνική ενημερωτική πύλη για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας (LBC/FT) είναι το **amlcft.public.lu**.

**Δέουσα επιμέλεια (κανονική / απλουστευμένη / ενισχυμένη)**

Οι εξωτερικοί λογιστές εφαρμόζουν μέτρα δέουσας επιμέλειας πελατών (CDD) σύμφωνα με το **Άρθρο 3** του Νόμου της 12ης Νοεμβρίου 2004:

- **Όρια/ενεργοποίηση (Άρθρο 3(1)):** (α) κατά τη σύναψη επιχειρηματικής σχέσης, (β) σε περιστασιακή συναλλαγή **ύψους ίσου ή ανώτερου των 15.000 €**, είτε εκτελείται με μία είτε με περισσότερες προφανώς συνδεόμενες πράξεις (Άρθρο 3(1)(b)(i)), σε **μεταφορά κεφαλαίων άνω των 1.000 €** κατά τον Καν. (ΕΕ) 2023/1113 και σε **μεταφορά κρυπτοστοιχείων άνω των 1.000 €**, (γ) όποτε υπάρχει **υποψία** νομιμοποίησης ή χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, **ανεξαρτήτως κατωφλίων, εξαιρέσεων ή παρεκκλίσεων**, (δ) όταν υπάρχουν αμφιβολίες για την αλήθεια ή την επάρκεια των στοιχείων ταυτοποίησης που είχαν ήδη ληφθεί. Τα κατώφλια μπορούν να μεταβληθούν με μεγαλοδουκικό κανονισμό. *Επισήμανση παραπομπής*. Το κατώφλι των 15.000 € βρίσκεται στο **Άρθρο 3 παρ. (1)** και όχι στην παρ. (2) - η παρ. (2) απαριθμεί το **περιεχόμενο** των μέτρων δέουσας επιμέλειας. (Για άλλες κατηγορίες υπόχρεων ισχύουν χωριστά κατώφλια: 10.000 € για τους εμπόρους αγαθών σε μετρητά και 2.000 € για τους παρόχους τυχερών παιγνίων.)
- **Ταυτοποίηση φυσικών προσώπων.** Έγκυρα έγγραφα ταυτότητας (εθνική ταυτότητα για πολίτες ΕΕ, διαβατήριο για πολίτες τρίτων χωρών), επαλήθευση ονόματος, ημερομηνίας και τόπου γέννησης, διεύθυνσης, ιθαγένειας, **αριθμός μητρώου Λουξεμβούργου (*matricule*)**, πιστοποίηση αντιγράφων από τον επαγγελματία με την ημερομηνία συνάντησης.
- **Ταυτοποίηση νομικών προσώπων.** Απόδειξη σύστασης ή απόσπασμα RCS, νομική μορφή, έδρα, ονόματα διευθυντών, καταστατικό δεσμευτικής εξουσίας, οργανογράμματα δομής ιδιοκτησίας.
- **Πραγματικός δικαιούχος (Άρθρο 3(2)(b) σε συνδυασμό με το Άρθρο 1(7)).** Ταυτοποίηση του πραγματικού δικαιούχου και λήψη εύλογων μέτρων επαλήθευσης της ταυτότητάς του, καθώς και κατανόηση της δομής ιδιοκτησίας και ελέγχου. Ένδειξη **άμεσης** ιδιοκτησίας αποτελεί συμμετοχή «*à hauteur de 25 pour cent des actions plus une ou une participation au capital de plus de 25 pour cent*» που κατέχεται από φυσικό πρόσωπο, ένδειξη **έμμεσης** ιδιοκτησίας η αντίστοιχη συμμετοχή που κατέχεται από εταιρεία ελεγχόμενη από το ίδιο ή τα ίδια φυσικά πρόσωπα. Η ταυτοποίηση γίνεται **κλιμακωτά**: (i) φυσικά πρόσωπα με ελέγχουσα συμμετοχή, (ii) εφόσον υπάρχουν αμφιβολίες ή κανένα πρόσωπο δεν ασκεί έλεγχο μέσω συμμετοχής, φυσικά πρόσωπα που ασκούν τον έλεγχο **με άλλα μέσα**, (iii) εφόσον δεν εντοπιστεί κανένα, το **ανώτερο διοικητικό στέλεχος (*dirigeant principal*)**. Ο έλεγχος «με άλλα μέσα» τεκμαίρεται βάσει των Άρθρων 1711-1 έως 1711-3 του Νόμου της 10ης Αυγούστου 1915 περί εμπορικών εταιρειών και κριτηρίων όπως η δεσπόζουσα επιρροή βάσει σύμβασης ή καταστατικής ρήτρας ή ο διορισμός της πλειοψηφίας των μελών των οργάνων. Για καταπιστεύματα/*trusts* ταυτοποιούνται ιδρυτής, καταπιστευματοδόχος, προστάτης, δικαιούχοι (ή η κατηγορία τους) και κάθε άλλο πρόσωπο που ασκεί τον τελικό έλεγχο. Ο επαγγελματίας **τηρεί αρχείο των μέτρων που έλαβε και των δυσχερειών** που αντιμετώπισε κατά την επαλήθευση.
- **Απαγόρευση αποκλειστικής στήριξης στα μητρώα.** Κατά το Άρθρο 3(2bis), οι επαγγελματίες **δεν στηρίζονται αποκλειστικά στα κεντρικά μητρώα πραγματικών δικαιούχων** για την εκπλήρωση της δέουσας επιμέλειας, αλλά εφαρμόζουν προσέγγιση βάσει κινδύνου. Η ταυτοποίηση του πελάτη και του πραγματικού δικαιούχου γίνεται **σε κάθε περίπτωση**, μόνο η *έκταση* των λοιπών μέτρων προσαρμόζεται στον κίνδυνο.
- **Διαρκής παρακολούθηση και επικαιροποίηση.** Η δέουσα επιμέλεια εφαρμόζεται και στους **υφιστάμενους πελάτες** σε κατάλληλες χρονικές στιγμές, όταν μεταβάλλονται κρίσιμα στοιχεία της κατάστασης του πελάτη ή όταν ο επαγγελματίας υποχρεούται εκ του νόμου να επικοινωνήσει με τον πελάτη για επανεξέταση των στοιχείων του πραγματικού δικαιούχου - ρητά και στο πλαίσιο του Νόμου της 18ης Δεκεμβρίου 2015 για το Κοινό Πρότυπο Αναφοράς (CRS) - (Άρθρο 3(5)).
- **Απλουστευμένη δέουσα επιμέλεια.** Για πελάτες χαμηλού κινδύνου (περιορισμένες περιπτώσεις), με εκτεταμένα διαστήματα επανεξέτασης.
- **Ενισχυμένη δέουσα επιμέλεια (EDD).** Υποχρεωτική για τρίτες χώρες υψηλού κινδύνου (κατάλογοι ΕΕ και FATF), Πολιτικώς Εκτεθειμένα Πρόσωπα (PEPs) εγχώρια και διεθνή, σύνθετες ή ασυνήθιστα μεγάλες συναλλαγές χωρίς οικονομικό σκοπό, διασυνοριακές ανταποκριτικές σχέσεις. Τα μέτρα περιλαμβάνουν έγκριση ανώτερης διοίκησης, καθορισμό **πηγής κεφαλαίων ΚΑΙ πηγής πλούτου**, συλλογή πρόσθετων πληροφοριών και αυξημένη συχνότητα παρακολούθησης.

Η κατάσταση PEP παρακολουθείται, κατά το **Άρθρο 3-2(4)**, για **τουλάχιστον δώδεκα μήνες** («*pendant au moins douze mois*») μετά την παύση άσκησης του σημαντικού δημόσιου λειτουργήματος και, εφεξής, με μέτρα ανάλογα προς την εκτίμηση του κινδύνου «*jusqu'à ce que cette personne ne présente plus de risque particulier*» - δεν πρόκειται δηλαδή για αυτόματη λήξη στους 12 μήνες, αλλά για ελάχιστο χρονικό όριο. Για τα PEPs το Άρθρο 3-2(4) απαιτεί επιπλέον **έγκριση από ανώτερο διοικητικό στέλεχος** για τη σύναψη ή τη συνέχιση της σχέσης, **ενισχυμένη διαρκή παρακολούθηση** και **κάθε πρόσφορο μέτρο για τον προσδιορισμό της προέλευσης της περιουσίας (*origine du patrimoine*) και της προέλευσης των κεφαλαίων (*origine des fonds*)**. Κατά το **Άρθρο 3-2(1)**, οι επαγγελματίες εξετάζουν, στο μέτρο του ευλόγου, το πλαίσιο και τον σκοπό κάθε συναλλαγής που είναι σύνθετη, ασυνήθιστα υψηλού ποσού, ακολουθεί ασυνήθιστο σχήμα ή στερείται εμφανούς οικονομικού ή νόμιμου σκοπού, λαμβάνοντας υπόψη κατ' ελάχιστον τους παράγοντες υψηλότερου κινδύνου του **Παραρτήματος IV**. Για τις σχέσεις και συναλλαγές που εμπλέκουν **χώρες υψηλού κινδύνου**, το Άρθρο 3-2(2) επιβάλλει συγκεκριμένα μέτρα. Πρόσθετες πληροφορίες για τον πελάτη και τον πραγματικό δικαιούχο και συχνότερη επικαιροποίησή τους, πληροφορίες για τη σκοπούμενη φύση της σχέσης και για την προέλευση κεφαλαίων και περιουσίας. Αντίστοιχα, η **απλουστευμένη** δέουσα επιμέλεια του **Άρθρου 3-1** επιτρέπεται μόνο εφόσον ο επαγγελματίας **βεβαιωθεί προηγουμένως** για τον χαμηλότερο κίνδυνο, με βάση κατ' ελάχιστον τους παράγοντες του **Παραρτήματος III**, και **δεν απαλλάσσει** από επαρκή παρακολούθηση των συναλλαγών ώστε να εντοπίζονται ασυνήθιστες ή ύποπτες πράξεις.

Κατηγοριοποίηση κινδύνου. Χαμηλός (απλουστευμένη CDD, εκτεταμένα διαστήματα), Μεσαίος/Τυπικός (τυπικά μέτρα, ετήσια κατ' ελάχιστον επανεξέταση), Υψηλός (EDD, έγκριση ανώτερης διοίκησης, αυξημένη συχνότητα).

**Γενικές υποχρεώσεις**

- **Εκτίμηση κινδύνου.** Προσέγγιση βάσει κινδύνου με κατηγοριοποίηση πελατών σε Χαμηλό/Μεσαίο/Υψηλό. Η **Εθνική Αξιολόγηση Κινδύνου 2025 (ENR, 26.5.2025)** κατατάσσει τους «*chartered professional accountants*» σε **υψηλό (High) εγγενή κίνδυνο**, ενώ τους ελεγκτές σε **μεσαίο (Medium)**. Ο λογιστικός κλάδος βρίσκεται δηλαδή στην ανώτερη βαθμίδα εγγενούς κινδύνου της εθνικής αξιολόγησης.
- **Εσωτερικές διαδικασίες (Άρθρο 4(1)).** Πολιτικές, δικλίδες και διαδικασίες για τον μετριασμό και τη διαχείριση των κινδύνων που εντοπίζονται σε **διεθνές, ευρωπαϊκό, εθνικό, κλαδικό και ατομικό επίπεδο**, **ανάλογες προς τη φύση, τις ιδιαιτερότητες και το μέγεθος** του επαγγελματία. Περιλαμβάνουν: (α) εσωτερικές πολιτικές και διαδικασίες που καλύπτουν τα μοντέλα διαχείρισης κινδύνου, τη δέουσα επιμέλεια, τη συνεργασία με τις αρχές, τη διατήρηση εγγράφων, τον εσωτερικό έλεγχο, τη διαχείριση της συμμόρφωσης και την επιλογή προσωπικού, (β) όπου αρμόζει με βάση το μέγεθος, τη φύση των δραστηριοτήτων και τους κινδύνους, **ανεξάρτητη λειτουργία εσωτερικού ελέγχου (*fonction d'audit indépendante*)** που δοκιμάζει τις ανωτέρω πολιτικές. Οι πολιτικές εγκρίνονται από **μέλος υψηλού ιεραρχικού επιπέδου**. Το σύστημα εσωτερικού ελέγχου διαθέτει επαρκείς πόρους και ανεξαρτησία και ελέγχει, μεταξύ άλλων **δειγματοληπτικά**, τη συμμόρφωση. Απαιτούνται επίσης κατάλληλες διαδικασίες **κατά την πρόσληψη** προσωπικού, με κριτήρια εντιμότητας, ικανότητας και εμπειρίας.
- **Υπεύθυνος συμμόρφωσης (Άρθρο 4(1)).** Ορισμός, **σε κατάλληλο ιεραρχικό επίπεδο**, «*responsable du contrôle du respect des obligations*». Ο υπεύθυνος συμμόρφωσης και το λοιπό αρμόδιο προσωπικό έχουν **έγκαιρη πρόσβαση** στα στοιχεία ταυτοποίησης των πελατών, στα λοιπά στοιχεία δέουσας επιμέλειας, στα παραστατικά των συναλλαγών και σε κάθε άλλη σχετική πληροφορία. Ο υπεύθυνος συμμόρφωσης πρέπει να μπορεί να **ενεργεί ανεξάρτητα** και να αναφέρεται στη διοίκηση **παρακάμπτοντας τον άμεσο ιεραρχικό του προϊστάμενο**, ή στο διοικητικό συμβούλιο. Επιπλέον, οι επαγγελματίες ορίζουν, κατά περίπτωση, **μεταξύ των μελών του οργάνου διοίκησης ή της πραγματικής διεύθυνσης**, το πρόσωπο που ευθύνεται για την τήρηση των επαγγελματικών υποχρεώσεων AML/CFT.
- **Ανώνυμο εσωτερικό κανάλι αναφοράς (Άρθρο 4(4)).** Κατάλληλες διαδικασίες, ανάλογες προς τη φύση και το μέγεθος, ώστε το προσωπικό ή πρόσωπα σε συγκρίσιμη θέση να αναφέρουν **εσωτερικά** τις παραβάσεις των επαγγελματικών υποχρεώσεων AML/CFT μέσω **ειδικού, ανεξάρτητου και ανώνυμου διαύλου**.
- **Ταχεία ανταπόκριση στις αρχές (Άρθρο 4(3)).** Υποχρέωση διάθεσης συστημάτων που επιτρέπουν **ταχεία και πλήρη** απάντηση σε κάθε αίτημα των αρμόδιων λουξεμβουργιανών αρχών και των οργανισμών αυτορρύθμισης σχετικά με το εάν ο επαγγελματίας διατηρεί ή διατήρησε κατά τα **πέντε προηγούμενα έτη** επιχειρηματική σχέση με συγκεκριμένο πρόσωπο και ποια ήταν η φύση της, μέσω **ασφαλών διαύλων** και με πλήρη εμπιστευτικότητα των αιτημάτων.
- **Πολιτικές ομίλου (Άρθρο 4-1).** Για τους επαγγελματίες που ανήκουν σε όμιλο, πολιτικές και διαδικασίες σε επίπεδο ομίλου, περιλαμβανομένης της ανταλλαγής πληροφοριών και της προστασίας δεδομένων, τα υποκαταστήματα και οι κατά πλειοψηφία θυγατρικές στο εξωτερικό εφαρμόζουν μέτρα **τουλάχιστον ισοδύναμα** με τα Άρθρα 2-2 έως 7 και, όπου οι τοπικοί κανόνες είναι λιγότερο αυστηροί, **το αυστηρότερο πρότυπο**. Αν το δίκαιο τρίτης χώρας δεν επιτρέπει την εφαρμογή τους, λαμβάνονται πρόσθετα μέτρα και ενημερώνονται η εποπτική αρχή ή ο οργανισμός αυτορρύθμισης, εφόσον και αυτά κριθούν ανεπαρκή, μπορεί να επιβληθεί **παύση των δραστηριοτήτων** στην οικεία τρίτη χώρα.
- **Τήρηση αρχείων (Άρθρο 3(6)).** Διατήρηση και ταχεία διάθεση (α) αντιγράφου των εγγράφων, δεδομένων και πληροφοριών που απαιτούνται για τη δέουσα επιμέλεια των Άρθρων 3 έως 3-3 - περιλαμβανομένων των δεδομένων από μέσα ηλεκτρονικής ταυτοποίησης του Καν. (ΕΕ) 910/2014, των λογιστικών βιβλίων, της εμπορικής αλληλογραφίας και των αποτελεσμάτων κάθε ανάλυσης - και (β) των δικαιολογητικών και καταγραφών των συναλλαγών που είναι αναγκαίες για την ανασύσταση μεμονωμένων συναλλαγών, **για πέντε έτη** μετά τη λήξη της επιχειρηματικής σχέσης ή μετά την ημερομηνία της περιστασιακής συναλλαγής. Τηρούνται επίσης τα στοιχεία των μέτρων που ελήφθησαν για την ταυτοποίηση των πραγματικών δικαιούχων. Μετά την πάροδο των προθεσμιών, τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα **διαγράφονται υποχρεωτικά**, με την επιφύλαξη μεγαλύτερων προθεσμιών άλλων νόμων. Οι εποπτικές αρχές μπορούν, **σε συγκεκριμένες υποθέσεις** και εφόσον απαιτείται για την εκπλήρωση των καθηκόντων τους, να απαιτήσουν τη διατήρηση για **πρόσθετη περίοδο «qui ne peut excéder cinq ans»**, δηλαδή έως 5 επιπλέον έτη και **συνολικά έως 10 έτη** (διάταξη επαληθευμένη αυτολεξεί στο ενοποιημένο κείμενο του Legilux). Κατά παρέκκλιση, οι επαγγελματίες διατηρούν τα δεδομένα για πρόσθετη πενταετία **όταν αυτό είναι αναγκαίο για την αποτελεσματική εφαρμογή των εσωτερικών μέτρων πρόληψης ή ανίχνευσης**. Στην πράξη περιλαμβάνονται. Αντίγραφα ταυτότητας, αποσπάσματα RCS/καταστατικά, δηλώσεις πραγματικών δικαιούχων, αξιολογήσεις κινδύνου, αποδεικτικά συναλλαγών, συμβάσεις/επιστολές ανάθεσης.
- **Προστασία δεδομένων (Άρθρο 3(6bis)).** Η επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα διέπεται από τον Καν. (ΕΕ) 2016/679 και επιτρέπεται **αποκλειστικά** για σκοπούς πρόληψης της νομιμοποίησης εσόδων και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας - κάθε άλλη περαιτέρω επεξεργασία **απαγορεύεται**. Οι νέοι πελάτες ενημερώνονται κατά τα Άρθρα 13 και 14 του ΓΚΠΔ **πριν** από τη σύναψη της σχέσης ή την εκτέλεση περιστασιακής συναλλαγής, με γενική προειδοποίηση για τις εκ του νόμου υποχρεώσεις του επαγγελματία. Το δικαίωμα πρόσβασης του υποκειμένου μπορεί να περιοριστεί ή να αναβληθεί όταν αυτό είναι αναγκαίο και αναλογικό.
- **Εκπαίδευση (Άρθρο 4(2) - επαληθευμένο αυτολεξεί).** Οι επαγγελματίες λαμβάνουν μέτρα ανάλογα προς τους κινδύνους, τη φύση και το μέγεθός τους, ώστε οι υπάλληλοί τους, **περιλαμβανομένων των μελών των οργάνων διοίκησης και της πραγματικής διεύθυνσης**, να γνωρίζουν τις επαγγελματικές υποχρεώσεις AML/CFT **καθώς και τις εφαρμοστέες απαιτήσεις προστασίας δεδομένων**. Τα μέτρα περιλαμβάνουν τη συμμετοχή σε **ειδικά προγράμματα συνεχούς εκπαίδευσης (*programmes spéciaux de formation continue*)** που τους ενημερώνουν για τις νέες εξελίξεις, τις **τεχνικές, μεθόδους και τάσεις** νομιμοποίησης και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, τους βοηθούν να αναγνωρίζουν πράξεις που ενδέχεται να συνδέονται με αυτές και τους διδάσκουν πώς να ενεργούν στις περιπτώσεις αυτές, με **σαφείς εξηγήσεις για όλες τις πτυχές** της νομοθεσίας και ιδίως για τη δέουσα επιμέλεια και την αναφορά ύποπτων συναλλαγών. Όταν φυσικό πρόσωπο μιας από τις κατηγορίες του Άρθρου 2 παρ. (1) ασκεί τη δραστηριότητά του **ως υπάλληλος νομικού προσώπου**, οι υποχρεώσεις βαρύνουν **το νομικό πρόσωπο και όχι το φυσικό πρόσωπο**. Σύμφωνα με το Άρθρο 4(2bis), οι εποπτικές αρχές, οι οργανισμοί αυτορρύθμισης και η CRF μεριμνούν ώστε οι επαγγελματίες να έχουν πρόσβαση σε **επικαιροποιημένες πληροφορίες** για τις πρακτικές των δραστών και τους δείκτες ύποπτων συναλλαγών.
- **Εγγραφή/Μητρώο.** Η **επαγγελματική** εγγραφή γίνεται στον *tableau* του ΟΕΟ (για τους *experts-comptables*) ή, για τους λοιπούς λογιστικούς επαγγελματίες, στην **AED**. Η εγγραφή στην πλατφόρμα **goAML** (goaml.b2g.etat.lu) είναι χωριστή και αποτελεί προϋπόθεση για την **υποβολή αναφορών** στην CRF, με χρήση **πιστοποιητικού LuxTrust**. Η απαίτηση αυτή αποτελεί **τεχνικό όρο πρόσβασης στην πλατφόρμα** και όχι υποχρέωση του Νόμου της 12ης Νοεμβρίου 2004. Η υποβολή δηλώσεων και αναφορών ύποπτων συναλλαγών προς την CRF γίνεται **αποκλειστικά μέσω της πύλης goAML** (goaml.b2g.etat.lu) και προϋποθέτει, για τον διαχειριστή ή τον υπεύθυνο συμμόρφωσης του γραφείου, **πιστοποιητικό ισχυρής ηλεκτρονικής ταυτοποίησης LuxTrust** (*LuxTrust Pro*, *Smartcard* ή *Signing Stick*) ή **αναγνωρισμένο μέσο eIDAS**. **Χωρίς ενεργό πιστοποιητικό LuxTrust ή eIDAS δεν είναι δυνατή η ολοκλήρωση της ηλεκτρονικής εγγραφής ούτε η απόκτηση διαπιστευτηρίων υποβολής.** Σημειώνεται ότι για τους **παρόχους υπηρεσιών σε εταιρείες και καταπιστεύματα** ο νόμος προβλέπει χωριστή **υποχρεωτική εγγραφή** στην εποπτική αρχή ή στον οργανισμό αυτορρύθμισης (Άρθρο 7-2(1)), όταν αυτοί υπάγονται στην AED κατά το Άρθρο 2-1(8), η εγγραφή τελεί υπό την προϋπόθεση της **επαγγελματικής εντιμότητας (*honorabilité professionnelle*)** των φυσικών προσώπων, ή - για τα νομικά πρόσωπα - των διευθυντικών στελεχών και των πραγματικών δικαιούχων τους, ενώ η παύση δραστηριοτήτων γνωστοποιείται στην AED.
- **Αναφορές ύποπτων συναλλαγών (Άρθρο 5).** Υποβολή **Déclaration d'Opération Suspecte (DOS)** «*sans délai, de leur propre initiative*» όταν ο επαγγελματίας γνωρίζει, υποπτεύεται ή έχει εύλογους λόγους να υποπτεύεται ότι διαπράττεται, διαπράχθηκε ή επιχειρήθηκε νομιμοποίηση, **συναφές βασικό αδίκημα** ή χρηματοδότηση της τρομοκρατίας (Άρθρο 5(1)(a)). Η αναφορά συνοδεύεται από **όλες τις πληροφορίες και τα έγγραφα** που τη θεμελίωσαν. Δηλώνονται **όλες οι ύποπτες πράξεις, περιλαμβανομένων των**

**αποπειρών, ανεξαρτήτως ποσού**, και **χωρίς ο δηλών να χαρακτηρίζει το βασικό αδίκημα**. Ο επαγγελματίας παρέχει επίσης, χωρίς καθυστέρηση, κάθε πληροφορία που ζητεί η CRF (Άρθρο 5(1)(b)). Η ταυτότητα του δηλούντος τηρείται εμπιστευτική.

- **Αποχή (Άρθρο 5(3)).** Υποχρέωση αποχής από την εκτέλεση της συναλλαγής πριν από την ενημέρωση της CRF και τη συμμόρφωση προς τις ειδικές οδηγίες της, η CRF μπορεί να δώσει εντολή μη εκτέλεσης. Εάν η αποχή είναι αδύνατη ή θα εμπόδιζε τη δίωξη των δικαιούχων, ενημερώνεται η CRF **αμέσως μετά**. Προφορική εντολή της CRF επιβεβαιώνεται εγγράφως **εντός τριών εργάσιμων ημερών**, ελλείψει έγγραφης επιβεβαίωσης, τα αποτελέσματά της **παύουν την τρίτη εργάσιμη ημέρα τα μεσάνυχτα**. Η CRF μπορεί οποτεδήποτε να άρει, ολικά ή μερικά, την εντολή.
- **Απαγόρευση προειδοποίησης (Άρθρο 5(5)).** Απαγορεύεται η αποκάλυψη στον πελάτη ή σε τρίτους ότι διαβιβάστηκαν ή θα διαβιβαστούν πληροφορίες ή ότι διεξάγεται έρευνα της CRF (*tipping-off*). Εξαιρούνται η γνωστοποίηση προς την εποπτική αρχή ή τον οργανισμό αυτορρύθμισης, καθώς και η ανταλλαγή μεταξύ επαγγελματιών των σημείων 8, 9, 11, 12 και 13 που ανήκουν στην ίδια νομική οντότητα ή στο ίδιο δίκτυο, ή που εμπλέκονται στην ίδια συναλλαγή του ίδιου προσώπου, υπό ισοδύναμες εγγυήσεις. Η προσπάθεια αποτροπής του πελάτη από παράνομη δραστηριότητα **δεν** συνιστά απαγορευμένη αποκάλυψη.
- **Προστασία (Άρθρο 5(4)).** Το επαγγελματικό απόρρητο δεν αντιτάσσεται στην CRF, η καλόπιστη γνωστοποίηση **δεν συνιστά παράβαση** καμίας συμβατικής, νομοθετικής ή κανονιστικής απαγόρευσης και **δεν γεννά καμία ευθύνη**, ακόμη και όταν ο δηλών δεν γνώριζε επακριβώς το βασικό αδίκημα και ανεξαρτήτως του αν τελικά τελέστηκε παράνομη πράξη. Απαγορεύονται απειλές, αντίποινα ή δυσμενή/διακριτικά μέτρα στην απασχόληση, κάθε αντίθετη ρήτρα ή **καταγγελία της σύμβασης εργασίας είναι αυτοδικαίως άκυρη**, ο δε εργαζόμενος έχει τα ένδικα βοηθήματα του Άρθρου L. 271-1 παρ. (4) έως (7) του Κώδικα Εργασίας. Κατά το **Άρθρο 5(4bis)**, οι αναφορές και τα στοιχεία που υποβάλλει ο επαγγελματίας **δεν μπορούν να χρησιμοποιηθούν εναντίον του** στο πλαίσιο δίωξης βάσει του Άρθρου 9.

**Κυρώσεις (ποσά/εύρη)**

> Ο Νόμος της 12ης Νοεμβρίου 2004 προβλέπει **δύο χωριστά και παράλληλα καθεστώτα κυρώσεων**. Το Τμήμα 2 του Κεφαλαίου 3-1 («*Répression administrative*», Άρθρα 8-4 έως 8-9) αφορά τις **εποπτικές αρχές** (CSSF, CAA, AED) και το Τμήμα 3 («*Répression par les organismes d'autorégulation*», Άρθρα 8-10 έως 8-14) αφορά τους **οργανισμούς αυτορρύθμισης**. Συνεπώς, για τον ***expert-comptable* που εποπτεύεται από τον OEC εφαρμόζεται το Άρθρο 8-10 και όχι το Άρθρο 8-4**, το Άρθρο 8-4 εφαρμόζεται στους λογιστικούς επαγγελματίες που εποπτεύει η **AED** (σημ. 9bis και 13 του Άρθρου 2 παρ. (1)).

- **Διοικητικές κυρώσεις των εποπτικών αρχών (Άρθρο 8-4) - αφορά τους εποπτευόμενους της AED.** Σύμφωνα με την παρ. (1), οι εποπτικές αρχές επιβάλλουν κυρώσεις για μη τήρηση των **Άρθρων 2-2, 3, 3-1, 3-2, 3-3, 4, 4-1 και 5, 7-1 παρ. (2) και (6), 7-2 παρ. (1) και 8-3 παρ. (3)**, τόσο στον επαγγελματία όσο και στα **μέλη των οργάνων διοίκησης, στα πραγματικά διευθυντικά στελέχη και σε κάθε άλλο υπεύθυνο πρόσωπο**. Σύμφωνα με την παρ. (2) οι κυρώσεις είναι: (α) **προειδοποίηση** (*avertissement*), (β) **επίπληξη** (*blâme*), (γ) **δημόσια δήλωση** που προσδιορίζει την ταυτότητα του προσώπου και τη φύση της παράβασης, (δ) όταν ο επαγγελματίας υπόκειται σε καταχώριση ή αδειοδότηση, **κίνηση της διαδικασίας ανάκλησης ή αναστολής** της, (ε) **μόνο για τη CSSF και το CAA**, προσωρινή απαγόρευση, για διάστημα **που δεν υπερβαίνει τα 5 έτη**, άσκησης επαγγελματικής δραστηριότητας στον χρηματοπιστωτικό τομέα ή άσκησης διευθυντικών καθηκόντων, (στ) **διοικητικά πρόστιμα ανώτατου ύψους ίσου με το διπλάσιο του οφέλους που αποκομίστηκε από την παράβαση, εφόσον αυτό μπορεί να προσδιοριστεί, ή ανώτατου ύψους 1.000.000 €**. Το κείμενο του νόμου **δεν προβλέπει κατώτατο όριο** για τα πρόστιμα αυτά - η αναφορά σε «κατώτατο όριο 1.250 €» είναι εσφαλμένη.
- **Ανάκληση άδειας εγκατάστασης.** Στις περιπτώσεις της παρ. (2), η **AED συνεργάζεται στενά με τον Υπουργό Οικονομίας**, κατόπιν αιτιολογημένης γνώμης του διευθυντή της AED, ο Υπουργός αποφασίζει την **οριστική ή προσωρινή ανάκληση της άδειας εγκατάστασης (*autorisation d'établissement*)**, εφόσον η μη συμμόρφωση θίγει την επαγγελματική εντιμότητα του διευθύνοντος. Αντίστοιχη διαδικασία με τον Υπουργό Δικαιοσύνης ισχύει για τους παρόχους τυχερών παιγνίων.
- **Αυξημένο ανώτατο όριο μόνο για τον χρηματοπιστωτικό τομέα (Άρθρο 8-4(3)).** Όταν ο επαγγελματίας είναι **πιστωτικό ίδρυμα ή χρηματοπιστωτικός οργανισμός**, το ανώτατο όριο της περ. (στ) ανέρχεται σε **5.000.000 € ή 10% του συνολικού ετήσιου κύκλου εργασιών** για τα νομικά πρόσωπα και σε **5.000.000 €** για τα φυσικά πρόσωπα. **Δεν εφαρμόζεται στους λογιστές.**
- **Πρόστιμο τάξεως / παρεμπόδισης (Άρθρο 8-4(4)).** Οι εποπτικές αρχές επιβάλλουν **amende d'ordre από 250 € έως 250.000 €** σε όποιον παρεμποδίζει την άσκηση των εξουσιών τους κατά το Άρθρο 8-2(1), δεν συμμορφώνεται με τις εντολές τους ή τους παρέχει εν γνώσει του ελλιπή, ανακριβή ή ψευδή έγγραφα ή πληροφορίες. Το ίδιο πρόστιμο επιβάλλεται για μη συμμόρφωση με τα Άρθρα 5 παρ. (4) εδ. 3 και 8-3 παρ. (3) εδ. 1. Τα έξοδα αναγκαστικής είσπραξης βαρύνουν τον κυρωθέντα (Άρθρο 8-4(5)), με τα μέσα αναγκαστικής εκτέλεσης του Άρθρου 8-9 (διοικητικός εκτελεστός τίτλος, εγγραφή υποθήκης, κατάσχεση εις χείρας τρίτου).
- **Κυρώσεις των οργανισμών αυτορρύθμισης (Άρθρο 8-10) - αφορά τους *experts-comptables* μέσω του OEC.** Τα αρμόδια όργανα του OEC επιβάλλουν κυρώσεις για παράβαση των **Άρθρων 2-2, 3, 3-1, 3-2, 3-3, 4, 4-1, 5 και 8-3 παρ. (3)**. Σύμφωνα με την παρ. (2) οι κυρώσεις είναι: (α) **προειδοποίηση**, (β) **επίπληξη**, (γ) **δημόσια δήλωση** με την ταυτότητα του προσώπου και τη φύση της παράβασης, (δ) **προσωρινή απαγόρευση, έως 5 έτη**, άσκησης συγκεκριμένων δραστηριοτήτων ή διευθυντικών καθηκόντων, (ε) **προσωρινή αναστολή του δικαιώματος άσκησης του επαγγέλματος, έως 5 έτη**, (στ) **ισόβια απαγόρευση άσκησης του επαγγέλματος ή έκπτωση (*destitution*)**, (ζ) **πρόστιμα ανώτατου ύψους ίσου με το διπλάσιο του οφέλους από την παράβαση, εφόσον προσδιορίζεται, ή ανώτατου ύψους 1.000.000 €**. Και εδώ **δεν προβλέπεται κατώτατο όριο**.
- **Πρόστιμο παρεμπόδισης του οργανισμού αυτορρύθμισης (Άρθρο 8-10(3)). 250 € έως 250.000 €** σε όποιον παρεμποδίζει τις εξουσίες του Άρθρου 8-2bis(1), δεν συμμορφώνεται με τις εντολές του ή παρέχει εν γνώσει του ελλιπή, ανακριβή ή ψευδή στοιχεία, καθώς και για μη συμμόρφωση προς την απαγόρευση του Άρθρου 8-3 παρ. (3) εδ. 1.
- **Είσπραξη και διάθεση των προστίμων (Άρθρο 8-13).** Τα πρόστιμα, οι χρηματικές ποινές και τα έξοδα εισπράττονται από την **AED** και περιέρχονται στο **Δημόσιο Ταμείο**, κατά παρέκκλιση, **το 50% περιέρχεται στον οικείο οργανισμό αυτορρύθμισης, χωρίς το συνολικό ποσό που του αναλογεί να μπορεί να υπερβεί τα 50.000 €**.
- **Πειθαρχικές κυρώσεις κατά τον Νόμο της 10ης Ιουνίου 1999.** Πέραν του ανωτέρω καθεστώτος, ο OEC διαθέτει και το γενικό πειθαρχικό οπλοστάσιο του επαγγελματικού του νόμου, δηλαδή του ***Loi modifiée du 10 juin 1999 portant organisation de la profession d'expert-comptable***. Σύμφωνα με τον νόμο αυτόν, τα πειθαρχικά όργανα του OEC (*Conseil de discipline*) μπορούν να επιβάλουν **επίπληξη, προειδοποίηση, προσωρινή αναστολή άσκησης του επαγγέλματος** και **χρηματικό πρόστιμο από 500 € έως 20.000 €**. Πρόκειται για **γενικό πειθαρχικό δίκαιο**, το οποίο **δεν πρέπει να συγχέεται με τις κυρώσεις AML/CFT**. Για τις ειδικές παραβάσεις AML/CFT εφαρμόζεται το αυτοτελές και αυστηρότερο πλαίσιο του Άρθρου 8-10 του Νόμου της 12ης Νοεμβρίου 2004. Επισημαίνεται δηλαδή ότι το πρόστιμο **έως 1.000.000 €**, η **αναστολή έως 5 έτη** και η **ισόβια απαγόρευση** για παραβάσεις AML/CFT θεμελιώνονται στο **Άρθρο 8-10(2) του Νόμου της 12ης Νοεμβρίου 2004** και όχι στον Νόμο της 10ης Ιουνίου 1999.
- **Ποινικές (Άρθρο 9) - επαληθευμένο αυτολεξεί:** «*Sont punis d'une amende de 12.500 euros à 5.000.000 d'euros, ceux qui ont contrevenu sciemment aux dispositions des articles 2-2, 3, 3-1, 3-2, 3-3, 4, 4-1, 5, 7-1, paragraphes (2) et (6), 7-2, paragraphe (1) et 8-3, paragraphe (3).*» Δηλαδή. Πρόστιμο **12.500 € έως 5.000.000 €** για όποιον παραβιάζει **εν γνώσει του (*sciemment*)** τις απαριθμούμενες διατάξεις. Το Άρθρο 9 **δεν προβλέπει ποινή φυλάκισης** και **δεν παραπέμπει σε «Άρθρα 3 έως 8»**, αλλά στον ανωτέρω περιοριστικό κατάλογο.

**Συγκεντρωτικά. Δύο παράλληλα κυρωτικά καθεστώτα ανάλογα με την εποπτική οδό**

| Κατηγορία επαγγελματία | Εποπτική αρχή | Διάταξη κυρώσεων AML/CFT | Ανώτατο πρόστιμο | Πρόστιμο παρεμπόδισης της εποπτείας |
|---|---|---|---|---|
| *Expert-comptable* - μέλος του OEC | Ordre des Experts-Comptables (οργανισμός αυτορρύθμισης) | Άρθρο 8-10 του Νόμου της 12.11.2004 | 2× το όφελος από την παράβαση, εφόσον προσδιορίζεται, άλλως έως 1.000.000 € (χωρίς κατώτατο όριο) | 250 € έως 250.000 € (Άρθρο 8-10(3)) |
| *Professionnel de la comptabilité* και φοροτεχνικός/οικονομικός σύμβουλος εκτός OEC | Administration de l'enregistrement, des domaines et de la TVA (AED) | Άρθρο 8-4 του Νόμου της 12.11.2004 | 2× το όφελος από την παράβαση, εφόσον προσδιορίζεται, άλλως έως 1.000.000 € (χωρίς κατώτατο όριο) | 250 € έως 250.000 € (Άρθρο 8-4(4)) |

| Κατηγορία επαγγελματία | Εποπτική αρχή | Διάταξη κυρώσεων AML/CFT | Ανώτατο πρόστιμο | Πρόστιμο παρεμπόδισης της εποπτείας |
|---|---|---|---|---|
| Πιστωτικά ιδρύματα και χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί (προς σύγκριση) | CSSF / CAA | Άρθρο 8-4(3) | 5.000.000 € ή 10% του ετήσιου κύκλου εργασιών (νομικά πρόσωπα) - **δεν αφορά τους λογιστές** | 250 € έως 250.000 € |
| Γενικό πειθαρχικό δίκαιο του επαγγέλματος (μη AML) | Conseil de discipline του OEC | Νόμος της 10.6.1999 περί οργάνωσης του επαγγέλματος του *expert-comptable* | 500 € έως 20.000 €, με επίπληξη, προειδοποίηση ή προσωρινή αναστολή | Δεν προβλέπεται αυτοτελώς |

Το εύρος **1.250 € έως 1.250.000 €**, με σωρευτική **φυλάκιση 1 έως 5 ετών**, **δεν** είναι η ποινή για παράβαση των επαγγελματικών υποχρεώσεων AML, αλλά η ποινή του καθαυτό **αδικήματος της νομιμοποίησης εσόδων κατά το Άρθρο 506-1 του Ποινικού Κώδικα**. Όταν η νομιμοποίηση τελείται από υπόχρεο επαγγελματία κατά την άσκηση του επαγγέλματός του, το κατώτατο όριο της φυλάκισης ανέρχεται στα **3 έτη**. Για την παράβαση των επαγγελματικών υποχρεώσεων ισχύει **μόνο** το εύρος 12.500 € - 5.000.000 €.

Επίσης, το ανώτατο όριο των **5.000.000 € ή 10% του ετήσιου κύκλου εργασιών** προβλέπεται στο **Άρθρο 8-4(3)** ρητά και μόνο για τα **πιστωτικά ιδρύματα και τους χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς** και **δεν** εφαρμόζεται στους λογιστές. Για τους λογιστές ισχύει το ανώτατο όριο «**διπλάσιο του οφέλους ή 1.000.000 €**» (Άρθρο 8-4(2)(f) για τους εποπτευόμενους της AED, Άρθρο 8-10(2)(g) για τα μέλη του OEC), **χωρίς κατώτατο όριο**. Το μόνο εύρος με κατώτατο όριο είναι το πρόστιμο **250 € - 250.000 €** για παρεμπόδιση της εποπτείας (Άρθρα 8-4(4) και 8-10(3)).

**Κριτήρια επιμέτρησης (Άρθρα 8-5 και 8-11).** Το **Άρθρο 8-5** δεν αφορά τη δημοσίευση αλλά την **άσκηση της εξουσίας επιβολής κυρώσεων** από τις εποπτικές αρχές, το αντίστοιχο άρθρο για τους οργανισμούς αυτορρύθμισης είναι το **Άρθρο 8-11**. Κατά τον καθορισμό του είδους και του ύψους της κύρωσης συνεκτιμώνται: (α) η **σοβαρότητα και η διάρκεια** της παράβασης, (β) ο **βαθμός ευθύνης** του υπαιτίου, (γ) η **οικονομική κατάσταση** του υπαιτίου (κύκλος εργασιών ή ετήσια εισοδήματα), (δ) το **όφελος** που αποκομίστηκε, εφόσον προσδιορίζεται, (ε) οι **ζημίες τρίτων**, (στ) ο βαθμός **συνεργασίας** με τις αρχές, τους οργανισμούς αυτορρύθμισης και την CRF, (ζ) οι **προηγούμενες παραβάσεις**, (η) οι δυνητικές **συστημικές συνέπειες**. Κατά την άσκηση των εξουσιών αυτών, αρχές και οργανισμοί αυτορρύθμισης συνεργάζονται στενά μεταξύ τους και με τους αλλοδαπούς ομολόγους τους σε διασυνοριακές υποθέσεις.

**Δημοσίευση κυρώσεων (Άρθρα 8-6 και 8-12).** Η δημοσίευση δεν ρυθμίζεται στο Άρθρο 8-5 αλλά στο **Άρθρο 8-6** για τις εποπτικές αρχές και στο **Άρθρο 8-12** για τους οργανισμούς αυτορρύθμισης (άρα και για τον OEC). Κάθε απόφαση που έχει καταστεί **απρόσβλητη ή αμετάκλητη** δημοσιεύεται στον επίσημο ιστότοπο **αμέσως μετά την ενημέρωση του κυρωθέντος**, με μνεία του **είδους και της φύσης της παράβασης και της ταυτότητας του υπευθύνου**. Η αρχή ή ο οργανισμός σταθμίζει **κατά περίπτωση** την αναλογικότητα της δημοσιοποίησης των στοιχείων ταυτότητας και, εφόσον η δημοσίευση κριθεί δυσανάλογη ή θέτει σε κίνδυνο τη σταθερότητα των αγορών ή εκκρεμή έρευνα, μπορεί (α) να **αναβάλει** τη δημοσίευση, (β) να δημοσιεύσει **ανώνυμα**, ή (γ) να **μη δημοσιεύσει** καθόλου, όταν οι δύο πρώτες επιλογές κρίνονται ανεπαρκείς ή το μέτρο είναι ήσσονος σημασίας. Τα δημοσιευμένα έγγραφα παραμένουν στον ιστότοπο επί **πέντε έτη**, ενώ τα **δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα διατηρούνται κατ' ανώτατο όριο δώδεκα μήνες**.

**Ένδικη προστασία (Άρθρα 8-7 και 8-2bis(3)).** Οι κυρώσεις αφορούν κανονιστική μη συμμόρφωση (όχι τη νομιμοποίηση εσόδων καθαυτή). Κατά των αποφάσεων των εποπτικών αρχών ασκείται **προσφυγή πλήρους δικαιοδοσίας** ενώπιον του Διοικητικού Δικαστηρίου (*Tribunal administratif*) **εντός 1 μηνός από την κοινοποίηση, επί ποινή απαραδέκτου (*sous peine de forclusion*)** (Άρθρο 8-7). Την ίδια προθεσμία προβλέπει το Άρθρο 8-2bis(3) για τις αποφάσεις των οργανισμών αυτορρύθμισης. Κατά το **Άρθρο 8-8**, οι εποπτικές αρχές ενημερώνουν τις ευρωπαϊκές εποπτικές αρχές για τις κυρώσεις που επιβάλλονται σε πιστωτικά ιδρύματα και χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς.

**Παραδείγματα ύποπτων συναλλαγών & δείκτες κινδύνου**

- *Δείκτες συναλλαγών.* Μη αναγνωρίσιμος οικονομικός σκοπός, γρήγορη απόσυρση περιουσιακών στοιχείων μετά την πίστωση χωρίς αιτιολόγηση, συναλλαγές ασυμβίβαστες με το επιχειρηματικό προφίλ, σύνθετες συναλλαγές χωρίς οικονομική λογική, εταιρείες-κελύφη ή σύνθετες δομές, ασυνέπειες δηλωθέντος εισοδήματος/πραγματικών συναλλαγών, στρογγυλά ποσά ή ποσά ακριβώς κάτω από τα κατώφλια αναφοράς, ασυνήθιστα ενδοεταιρικά πρότυπα.
- *Συμπεριφορά πελατών.* Απροθυμία παροχής εγγράφων, ψευδείς/ασυνεπείς πληροφορίες, ασυνήθιστη γνώση των κατωφλίων αναφοράς, αποφυγή προσωπικής επαφής, αδικαιολόγητη βιασύνη.
- *Ειδικές «κόκκινες σημαίες» για λογιστές.* Αιτήματα εκτός του κανονικού πεδίου της λογιστικής, παραποίηση εγγράφων συναλλαγών, αναδρομική τεκμηρίωση, πλαστή τιμολόγηση, πλασματικές λογιστικές θέσεις, αποκλίσεις αρχείων/πραγματικότητας, δομές αποκλειστικά για ανωνυμία, ασυνήθειες αμοιβές για επείγουσες συναλλαγές.
- *Φορολογικοί δείκτες.* Οντότητες σε δικαιοδοσίες εκτός CRS/FATCA χωρίς οικονομική πραγματικότητα, σύνθετες δομές BEPS χωρίς νόμιμους λόγους, σημαντικές πληρωμές σε ευνοϊκές φορολογικά δικαιοδοσίες χωρίς ουσία. **Επισήμανση παραπομπής.** Οι δείκτες αυτοί προέρχονται από την **Circulaire CSSF 17/650**, όπως τροποποιήθηκε από την **Circulaire CSSF 20/744** (η οποία τροποποιεί μόνο το Παράρτημα 1 της 17/650 και προσθέτει δείκτες ειδικά για τους οργανισμούς συλλογικών επενδύσεων). Οι εγκύκλιοι αυτές απευθύνονται **αποκλειστικά στις εποπτευόμενες από την CSSF οντότητες** και **δεν δεσμεύουν** τους *experts-comptables*, χρησιμοποιούνται μόνο ως **αναλογική/ερμηνευτική πηγή**.
- *Γεωγραφικοί παράγοντες (Παράρτημα IV).* Χώρες με στρατηγικές αδυναμίες AML/CFT, δικαιοδοσίες υπό κυρώσεις ΕΕ/ΟΗΕ, χώρες υψηλής διαφθοράς, δικαιοδοσίες χρηματοδότησης τρομοκρατίας, δικαιοδοσίες εκτός AEOI/CRS/FATCA.
- *Υπηρεσίες υψηλότερου κινδύνου για λογιστές.* Σύσταση/διαχείριση εταιρειών, πάροχος υπηρεσιών εμπιστευμάτων/εταιρειών, υπηρεσίες έδρας (*domiciliation*), εικονικός διευθυντής/μέτοχος, διαχείριση λογαριασμών πελατών, σύνθετες διασυνοριακές συναλλαγές.

**Ιδιαιτερότητες**

- **Διττό μοντέλο εποπτείας.** Αυτορρύθμιση μέσω OEC για τους *experts-comptables* και δημόσια εποπτεία μέσω AED για τους λοιπούς λογιστικούς επαγγελματίες και τους φορολογικούς/οικονομικούς συμβούλους. Η CSSF δεν εμπλέκεται στην εποπτεία των λογιστών.
- **Αυτοτελές σύστημα ελέγχων AML του OEC.** Ο *contrôle confraternel* (ομότιμος έλεγχος, από το 2011) παραμένει μηχανισμός **ποιοτικού ελέγχου** και **δεν** αποτελεί πλέον τον μηχανισμό εποπτείας AML/CFT. Για τους σκοπούς AML/CFT ο OEC μετέβη σε **αυτοτελές σύστημα ειδικών επαγγελματικών ελέγχων** («*dedicated professional examination system*»), με κεντρικό εργαλείο το ηλεκτρονικό **Questionnaire d'Approche Basée sur les Risques** (πηγή, IFAC, Member profile «Ordre des Experts-Comptables du Luxembourg», SMO Action Plan).
- Εγγραφή στην πλατφόρμα goAML ως προϋπόθεση υποβολής DOS στην CRF (χωριστή από την επαγγελματική εγγραφή στον *tableau* του OEC ή στην AED).
- Καθοδήγηση OEC. **Guide pratique LBC/FT, Édition 2022** (εκδ. Legitech, Δεκέμβριος 2022, 178 σελίδες), Norme Professionnelle OEC, Questionnaire d'Approche Basée sur les Risques, Code de Déontologie (ευθυγραμμισμένος με τον Κώδικα IESBA 2024), Fiches techniques, καθώς και πλατφόρμα καταγγελιών στον ιστότοπο του OEC.
- Καθοδήγηση AED για τους μη *experts-comptables*. *Guide des obligations professionnelles* (Νοέμβριος 2018) και ενημερωτική σελίδα pfi.public.lu/fr/blanchiment.html.
- **Εθνική Αξιολόγηση Κινδύνου 2025** (δημοσίευση 26.5.2025). Ο λογιστικός κλάδος («*chartered professional accountants*») κατατάσσεται σε **υψηλό (High)** εγγενή κίνδυνο, οι ελεγκτές σε **μεσαίο (Medium)**.
- **Comité de prévention du blanchiment et du financement du terrorisme (Άρθρο 9-1quater).** Εθνικός μηχανισμός συντονισμού υπό την εποπτεία του αρμόδιου για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης Υπουργού. Λειτουργεί ως **πολυκλαδική στρογγυλή τράπεζα**, συμβάλλει στη διαμόρφωση και αξιολόγηση των εθνικών πολιτικών, **συντονίζει**

**την κατάρτιση και επικαιροποίηση της Εθνικής και των τομεακών Αξιολογήσεων Κινδύνου** και τις εγκρίνει, προτείνει νομοθετικές και κανονιστικές προσαρμογές, εκδίδει **κατευθυντήριες γραμμές** για εναρμονισμένη εφαρμογή και μεριμνά για τη διάδοση της γνώσης. Επικουρείται από εκτελεστική γραμματεία.

- **Ετήσια έκθεση των οργανισμών αυτορρύθμισης (Άρθρο 8-14).** Ο ΟΕC υποχρεούται σε δημοσίευση ετήσιας έκθεσης με ποσοτικά στοιχεία ελέγχων, καταγγελιών και αναφορών προς την CRF (το περιεχόμενο της έκθεσης καθορίζεται περιοριστικά στο ίδιο άρθρο).
- Εθνική ενημερωτική πύλη LBC/FT. **Amlcft.public.lu**.

**Στατιστικά εποπτείας και επιβολής**

Το Λουξεμβούργο δημοσιεύει τα στατιστικά που επιβάλλει το άρθρο 44 της Οδηγίας (ΕΕ) 2015/849. Σύμφωνα με την έκδοση για τα έτη **2022-2023**, τα μεγέθη που αφορούν τον λογιστικό κλάδο είναι τα εξής και επιβεβαιώνουν εμπράκτως τον διττό χαρακτήρα της εποπτείας:

| **Εποπτευόμενοι** | **Εποπτική αρχή** | **31.12.2022** | **31.12.2023** |
|---|---|---|---|
| *Experts-comptables* (πιστοποιημένοι επαγγελματίες λογιστές) | ΟΕC (αυτορρύθμιση) | 1.184 | **1.221** |
| Εταιρείες μέλη ΟΕC | ΟΕC | 559 | 560 |
| Ατομικοί επαγγελματίες ΟΕC | ΟΕC | 80 | 79 |
| *Service providers* - λογιστές και *business centres* **που δεν εποπτεύονται από άλλη αρχή ή φορέα αυτορρύθμισης** | **AED** (κρατική αρχή) | 673 (κύκλος εργασιών 334,4 εκατ. €) | **717** (328,4 εκατ. €) |
| Ορκωτοί ελεγκτές (*réviseurs d'entreprises agréés*) | IRE | 609 | 636 |
| Ελεγκτικές εταιρείες | IRE | 66 | 66 |

Η γραμμή των *service providers* είναι η πλέον διαφωτιστική για τον Έλληνα αναγνώστη. **717 λογιστικοί επαγγελματίες και κέντρα υπηρεσιών εποπτεύονται από την AED και όχι από τον ΟΕC**, ακριβώς επειδή δεν φέρουν τον τίτλο του *expert-comptable*. Είναι η ομάδα που αντιστοιχεί καλύτερα στον Έλληνα εξωτερικό λογιστή-φοροτεχνικό.

**Μέτρα επιβολής της AED** (άρθρο 8-4 του N. 12.11.2004). Το 2022 επιβλήθηκαν **2 προειδοποιήσεις, 17 επιπλήξεις και 52 πρόστιμα**, το 2023 **9 προειδοποιήσεις και 5 επιπλήξεις**, χωρίς πρόστιμα.

**Μέτρα επιβολής του ΟΕC**. Κινήθηκαν **18 διαδικασίες στενής παρακολούθησης** (*contrôle rapproché*) το 2022 και **20 το 2023**, κατόπιν ελλείψεων που εντοπίστηκαν σε επιτόπιους ελέγχους. Κατ' εφαρμογή του άρθρου **8-10 (2) στοιχ. γ΄** έγινε **μία δημοσίευση κύρωσης σε βάρος πιστοποιημένου λογιστή κάθε έτος** (αποφάσεις Συμβουλίου ΟΕC της 27.5.2022 και της 15.11.2023) - οι κυρώσεις δημοσιεύονται στον ιστότοπο του ΟΕC.

Το προσωπικό που ο ΟΕC διέθετε αποκλειστικά σε δραστηριότητες AML/CFT στο τέλος του 2023 ήταν **7 μέλη Συμβουλίου, 5 μέλη Πειθαρχικού Συμβουλίου και 7 άτομα γραμματείας**. Σημειώνεται ότι, κατά το άρθρο 24 του N. 10.6.1999, **ο Πρόεδρος του ΟΕC δεν μπορεί να μετέχει στο Πειθαρχικό Συμβούλιο** - θεσμική εγγύηση διαχωρισμού ελεγκτικής και κυρωτικής λειτουργίας.

Για σύγκριση μεγεθών, η **CRF** έλαβε συνολικά **53.039 αναφορές ξεπλύματος και 220 χρηματοδότησης τρομοκρατίας το 2022**, και **44.296 και 223 αντίστοιχα το 2023**, απηύθυνε επίσης 2.146 και 1.793 αιτήματα πληροφοριών προς υπόχρεες οντότητες. Η δημοσιευμένη σειρά δεν αναλύει τις αναφορές ανά κατηγορία επαγγέλματος, οπότε δεν προκύπτει από αυτήν πόσες προέρχονται από λογιστές.

**Πηγές:**

- **Νομοθεσία:**
  - **Loi du 12 novembre 2004 relative à la lutte contre le blanchiment et contre le financement du terrorisme**, όπως ισχύει - **ενοποιημένο κείμενο Legilux, έκδοση με ισχύ 8.8.2026** (*version consolidée applicable au 08/08/2026*), legilux.public.lu/eli/etat/leg/loi/2004/11/12/n1/consolide/20260808 - **πρωτογενής πηγή, αναγνώσθηκε αυτολεξεί**. Ειδικότερα. Άρθρο 1(7) (πραγματικός δικαιούχος), άρθρο 2 παρ. (1) σημ. 8, 9, 9bis, 13 (πεδίο εφαρμογής), **άρθρο 2-1 παρ. (1) έως (8)** (εποπτικές αρχές και οργανισμοί αυτορρύθμισης), άρθρο 2-2 (εκτίμηση κινδύνου), **άρθρο 3** παρ. (1), (2), (2bis), (5), (6), (6bis), (7) (δέουσα επιμέλεια, κατώφλια, τήρηση αρχείων), άρθρα 3-1 έως 3-3 (απλουστευμένη/ενισχυμένη επιμέλεια, εκτέλεση από τρίτους), **άρθρο 4** παρ. (1) έως (4) (εσωτερική οργάνωση, υπεύθυνος συμμόρφωσης, εκπαίδευση), άρθρο 4-1 (πολιτικές ομίλου), **άρθρο 5** (συνεργασία με την CRF, DOS, αποχή, tipping-off, προστασία), άρθρα 8-1 έως 8-3 (εποπτεία, εξουσίες, καταγγελίες), **άρθρο 8-2bis** (εξουσίες οργανισμών αυτορρύθμισης), **άρθρα 8-4 έως 8-9** (διοικητικές κυρώσεις, επιμέτρηση, δημοσίευση, προσφυγή, είσπραξη), **άρθρα 8-10 έως 8-14** (κυρώσεις, επιμέτρηση, δημοσίευση, είσπραξη και ετήσια έκθεση των οργανισμών αυτορρύθμισης), **άρθρο 9** (ποινικές κυρώσεις), άρθρο 9-1quater (Comité de prévention), Παραρτήματα I έως IV.
  - Loi du 13 février 2018 (ενσωμάτωση Οδηγίας (ΕΕ) 2015/849) - legilux.public.lu
  - Loi du 25 mars 2020 (ενσωμάτωση Οδηγίας (ΕΕ) 2018/843) - legilux.public.lu
  - *Loi modifiée du 10 juin 1999 portant organisation de la profession d'expert-comptable* (ιδίως titre II, στον οποίο παραπέμπει το άρθρο 2-1(4), και άρθρο 2 παρ. (2) στοιχ. d), στο οποίο παραπέμπει το άρθρο 2 παρ. (1) σημ. 9bis, γενικό πειθαρχικό καθεστώς του ΟΕC. Επίπληξη, προειδοποίηση, προσωρινή αναστολή και πρόστιμο 500 € έως 20.000 €) - legilux.public.lu
  - Τροποποιητικοί νόμοι της 16.7.2026 και της 22.7.2026 του Νόμου της 12.11.2004 (επικαιροποίηση των διατάξεων διοικητικής συνεργασίας και ανταλλαγής πληροφοριών της CRF, χωρίς μεταβολή του πεδίου των υπόχρεων προσώπων των σημείων 9, 9bis και 13 του άρθρου 2 παρ. (1), των άρθρων 3 έως 3-3 και του άρθρου 5) - legilux.public.lu
  - Loi modifiée du 23 juillet 2016 relative à la profession de l'audit (μέρος I, τίτλος II - βάση της αρμοδιότητας του IRE κατά το άρθρο 2-1(3)) - legilux.public.lu
  - Règlement grand-ducal du 1er février 2010, όπως τροποποιήθηκε με τους κανονισμούς της 5.8.2015 και της 14.8.2020 - legilux.public.lu
  - Code pénal luxembourgeois, άρθρο 506-1 (αδίκημα νομιμοποίησης εσόδων) - legilux.public.lu
  - Chambre des Députés, Projet de loi 7467 (ενίσχυση των εξουσιών εποπτείας και κύρωσης των οργανισμών αυτορρύθμισης, τα άρθρα 8-2bis και 8-10 έως 8-14 περιλαμβάνονται στο ενοποιημένο κείμενο του Νόμου της 12ης Νοεμβρίου 2004)
  - Κανονισμός (ΕΕ) 2024/1624 και Οδηγία (ΕΕ) 2024/1640 (πακέτο AML της ΕΕ, εφαρμογή από 10.7.2027) - eur-lex.europa.eu
- **Εποπτική αρχή / FIU:**
  - Ordre des Experts-Comptables (OEC) - οργανισμός αυτορρύθμισης για τους *experts-comptables*, 14, rue Erasme, L-1468 Luxembourg, τηλ. +352 29 13 33, contact@oec.lu - www.oec.lu
  - Administration de l'enregistrement, des domaines et de la TVA (AED) - εποπτεία των λογιστικών επαγγελματιών πλην των *experts-comptables* και των φορολογικών/οικονομικών συμβούλων (Άρθρο 2-1(8)) - pfi.public.lu/fr/blanchiment.html
  - AED, Guide des obligations professionnelles (Νοέμβριος 2018) - pfi.public.lu
  - Institut des Réviseurs d'Entreprises (IRE) - εποπτεία ορκωτών ελεγκτών (Άρθρο 2-1(3)) - www.ire.lu
  - Commission de Surveillance du Secteur Financier (CSSF) - εποπτεία μόνο του χρηματοπιστωτικού τομέα - www.cssf.lu
  - Cellule de Renseignement Financier (CRF) - FIU, τηλ. +352 247-32447, crf@justice.etat.lu - crf.public.lu

- Πλατφόρμα αναφορών goAML - goaml.b2g.etat.lu (αποκλειστικός δίαυλος υποβολής προς την CRF, απαιτείται πιστοποιητικό LuxTrust Pro / Smartcard / Signing Stick ή αναγνωρισμένο μέσο eIDAS για τον διαχειριστή ή τον υπεύθυνο συμμόρφωσης)
- LuxTrust S.A. - πάροχος υπηρεσιών εμπιστοσύνης για τα πιστοποιητικά ηλεκτρονικής ταυτοποίησης που απαιτούνται για την πρόσβαση στο goAML - www.luxtrust.lu
- Εθνική πύλη LBC/FT - amlcft.public.lu

- **Οδηγίες / μητρώα / λοιπά έγγραφα:**
  - OEC, Guide pratique LBC/FT, Édition 2022 (Legitech, Δεκέμβριος 2022, 178 σελ.) - www.oec.lu
  - OEC, Norme Professionnelle, Questionnaire d'Approche Basée sur les Risques, Code de Déontologie (ευθυγράμμιση με Κώδικα IESBA 2024), Fiches techniques, πλατφόρμα καταγγελιών - www.oec.lu
  - IFAC, Member Organizations - «Ordre des Experts-Comptables du Luxembourg», SMO Action Plan (αυτοτελές σύστημα ειδικών ελέγχων AML/CFT) - www.ifac.org
  - Évaluation Nationale des Risques (Εθνική Αξιολόγηση Κινδύνου) 2025, 26.5.2025 - λογιστές «High», ελεγκτές «Medium» - amlcft.public.lu
  - Circulaire CSSF 17/650, όπως τροποποιήθηκε από την Circulaire CSSF 20/744 (δείκτες φορολογικών αδικημάτων, απευθύνεται στις εποπτευόμενες από την CSSF οντότητες - αναλογική μόνο εφαρμογή για τους λογιστές) - www.cssf.lu

- Λουξεμβούργο, «Statistics pursuant to Article 44 of Directive (EU) 2015/849 - 2022-2023» (Πίνακες 24-28, εποπτευόμενοι ανά αρχή, μέτρα AED άρθρου 8-4, μέτρα επιβολής OEC) - https://mj.gouvernement.lu/
- Ordre des Experts-Comptables - δημοσιευμένες κυρώσεις AML/CFT - https://www.oec.lu/

## Γαλλία

Περιεχόμενα

**Εθνική νομοθεσία**

Η Γαλλία ενσωμάτωσε την Οδηγία (ΕΕ) 2015/849 (4η Οδηγία AML) μέσω:

- **Ordonnance n° 2016-1635 της 1ης Δεκεμβρίου 2016** - ενίσχυση του γαλλικού πλαισίου καταπολέμησης της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας (LCB-FT).
- **Décret n° 2018-284 της 18ης Απριλίου 2018** - κανονιστικό διάταγμα εφαρμογής.

Η νομοθεσία τροποποιεί τον **Code monétaire et financier (CMF)**, και ειδικότερα το Κεφάλαιο I του Τίτλου VI του Βιβλίου V, άρθρα **L.561-1 έως L.561-50**. Η 5η Οδηγία AML (2018/843) ενσωματώθηκε με την **Ordonnance n° 2020-115 της 12ης Φεβρουαρίου 2020**.

Οι εξωτερικοί λογιστές (*experts-comptables*) περιλαμβάνονται ρητά στους υπόχρεους του **άρθρου L.561-2 12° CMF**. Πρόκειται για διακριτή κατηγορία από τους **ορκωτούς ελεγκτές** (*commissaires aux comptes*), οι οποίοι είναι υπόχρεοι βάσει του L.561-2 9° και εποπτεύονται χωριστά (βλ. κατωτέρω).

Ο κατάλογος των υπόχρεων προσώπων του **άρθρου L.561-2 CMF** διευρύνθηκε με τον **νόμο n° 2026-725 της 3ης Αυγούστου 2026 (άρθρο 26 V)** και αριθμεί πλέον **είκοσι κατηγορίες**. Προστέθηκαν οι *CARPA* (18°), οι γραμματείς των εμποροδικείων - *greffiers des tribunaux de commerce* (19°) - και οι διαχειριστές πιστώσεων - *gestionnaires de crédits* (20°). Οι *experts-comptables* εξακολουθούν να υπάγονται στο **12°**, οπότε η αρμοδιότητα του Σώματος και το ύψος των κυρώσεων παραμένουν αμετάβλητα.

*Ενωσιακό πακέτο AML (Καν. ΕΕ 2024/1624, Οδ. ΕΕ 2024/1640, AMLA).* Η Γαλλία **έχει ήδη νομοθετήσει εν μέρει**. Ο νόμος DDADUE της **30ής Απριλίου 2025** ρύθμισε την πρόσβαση στο μητρώο πραγματικών δικαιούχων σύμφωνα με το νέο ενωσιακό πλαίσιο. Εκκρεμεί περαιτέρω σχέδιο νόμου DDADUE (**pjl 25-118**), του οποίου το **άρθρο 10** εξουσιοδοτεί την Κυβέρνηση να νομοθετήσει με *ordonnance* με προθεσμία τη **10η Ιουλίου 2027** (ημερομηνία ενσωμάτωσης της Οδηγίας 2024/1640), ενώ το **άρθρο 11** περιλαμβάνει μέτρα με προθεσμία τη **10η Ιουλίου 2026**. Έως την ολοκλήρωση της προσαρμογής, εφαρμόζεται το ισχύον εθνικό δίκαιο (CMF).

**Εποπτική/Αρμόδια Αρχή & FIU/ΜΧΠ**

- **Εποπτική αρχή.** Κατά το **άρθρο L.561-36 I 10° CMF** αρμόδια αρχή ελέγχου για τους εξωτερικούς λογιστές είναι **l'ordre des experts-comptables** (το Σώμα των Ορκωτών Λογιστών). Η εθνική δομή του Σώματος ονομάζεται, μετά τον **νόμο n° 2022-172 της 14.02.2022 (άρθρο 13)**, **Conseil national de l'ordre des experts-comptables (CNOEC)** - η παλαιότερη ονομασία *Conseil supérieur de l'ordre des experts-comptables (CSOEC)* δεν ισχύει πλέον. Ιστοσελίδα: www.experts-comptables.fr, πλατφόρμα ReflexLAB. Reflexlab.experts-comptables.org.
- **Όργανο εποπτείας LCB-FT.** Ο παλαιός *Comité de Lutte Anti-Blanchiment (Comité LAB)* έχει αντικατασταθεί από το **comité permanent de lutte contre le blanchiment de capitaux et le financement du terrorisme**, που προβλέπεται στον **Τίτλο IV bis (άρθρα 460-488) του κανονισμού λειτουργίας του Σώματος** (arrêté της 19.01.2022, όπως τροποποιήθηκε με το arrêté της 06.03.2024). Το κομιτάτο **δεν διενεργεί το ίδιο τους ελέγχους**. Οι έλεγχοι διενεργούνται από ειδικούς **contrôleurs LBC-FT**, σε συνεργασία με τα περιφερειακά συμβούλια (**CROEC** - *conseils régionaux de l'ordre des experts-comptables*).
- **Ορκωτοί ελεγκτές - χωριστή εποπτεία.** Οι **commissaires aux comptes** εποπτεύονται κατά το **άρθρο L.561-36 I 9° CMF** από τη **Haute autorité de l'audit (H2A)**, η οποία διαδέχθηκε το *Haut conseil du commissariat aux comptes (H3C)* από την **1η Ιανουαρίου 2024** και εφαρμόζει χωριστό επαγγελματικό πρότυπο, τη **NEP 9605**. Η διάκριση είναι ουσιώδης. Το Σώμα των experts-comptables δεν εποπτεύει τους ορκωτούς ελεγκτές και η H2A δεν εποπτεύει τους εξωτερικούς λογιστές.
- **FIU/ΜΧΠ.** Το **TRACFIN** (*Traitement du Renseignement et Action contre les Circuits Financiers clandestins*) λαμβάνει και επεξεργάζεται τις δηλώσεις υποψίας. Η εποπτεία της συμμόρφωσης των λογιστών ανήκει ωστόσο αποκλειστικά στο ordre des experts-comptables (CNOEC/CROEC) - τα δύο πεδία (FIU και εποπτεία) είναι σαφώς διακριτά.

**Δέουσα επιμέλεια (κανονική/απλουστευμένη/ενισχυμένη)**

Οι υποχρεώσεις δέουσας επιμέλειας (*vigilance*) περιγράφονται στα άρθρα **L.561-5 έως L.561-14-2 του CMF**.

*Ταυτοποίηση πελάτη.* Πριν από την έναρξη επιχειρηματικής σχέσης ή την υποβοήθηση συναλλαγής, επαλήθευση ταυτότητας με έγκυρο επίσημο έγγραφο με φωτογραφία. Για νομικά πρόσωπα, το **άρθρο R.561-5-1 4° CMF** απαιτεί «*acte ou extrait de registre officiel datant de moins de trois mois*» - δηλαδή πράξη ή απόσπασμα επίσημου μητρώου **όχι παλαιότερο των τριών μηνών** (στην πράξη το **extrait Kbis**) ή ισοδύναμο επίσημο έγγραφο.

*Ταυτοποίηση πραγματικού δικαιούχου.* Υποχρεωτική ακόμη και σε περιπτώσεις χαμηλού κινδύνου. Κατά το **άρθρο R.561-1 CMF**, πραγματικός δικαιούχος είναι το φυσικό πρόσωπο που κατέχει, άμεσα ή έμμεσα, **άνω του 25% (plus de 25 %)** του κεφαλαίου ή των δικαιωμάτων ψήφου - ποσοστό ακριβώς ίσο με 25% **δεν** πληροί το κριτήριο. Επικουρικά, πραγματικός δικαιούχος είναι το πρόσωπο που ασκεί, με άλλον τρόπο, εξουσία ελέγχου επί των οργάνων διοίκησης ή διαχείρισης. Αν **κανένα πρόσωπο δεν πληροί τα δύο πρώτα κριτήρια**, ως πραγματικός δικαιούχος ορίζεται ο **νόμιμος εκπρόσωπος** του νομικού προσώπου.

*Επίπεδα επαγρύπνησης:*

- **Κανονική (standard).** Χαμηλή ή μέση έκθεση σε κίνδυνο ΒC/FT.
- **Ενισχυμένη (renforcée).** Υψηλή έκθεση - πρόσθετες ενέργειες επιμέλειας.
- **Απλουστευμένη (simplifiée).** Μόνο στις συγκεκριμένες περιπτώσεις χαμηλού κινδύνου που ορίζει ο νόμος.

*Συμπληρωματική επαγρύπνηση (vigilance complémentaire) - άρθρο L.561-10 CMF.* Το άρθρο απαριθμεί **τρεις** περιπτώσεις υποχρεωτικών πρόσθετων μέτρων: (α) ο πελάτης ή ο πραγματικός δικαιούχος είναι **πολιτικώς εκτεθειμένο πρόσωπο (PPE/PEP)**, (β) το προϊόν ή η συναλλαγή **ευνοεί την ανωνυμία**, (γ) η συναλλαγή πραγματοποιείται με πρόσωπα εγκατεστημένα σε **χώρα περιλαμβανόμενη στις λίστες της GAFI/FATF ή της Ευρωπαϊκής Επιτροπής**.

*Ενισχυμένη εξέταση (examen renforcé) - άρθρο L.561-10-2 CMF.* Οι **σύνθετες ή ασυνήθιστα υψηλού ποσού συναλλαγές**, καθώς και οι συναλλαγές **χωρίς φανερή οικονομική δικαιολόγηση ή νόμιμο σκοπό**, ρυθμίζονται από το L.561-10-2 και όχι από το L.561-10. Στο πλαίσιο αυτό ο λογιστής υποχρεούται να **αναζητήσει την προέλευση και τον προορισμό των κεφαλαίων**, καθώς και το αντικείμενο της συναλλαγής και την ταυτότητα του δικαιούχου, και να συντάξει σχετικό γραπτό σημείωμα.

**Γενικές υποχρεώσεις**

Το δεσμευτικό επαγγελματικό πρότυπο LCB-FT για τους εξωτερικούς λογιστές είναι η **NPLAB** (*Norme professionnelle de lutte contre le blanchiment des capitaux et le financement du terrorisme*), η οποία εγκρίθηκε με το **Arrêté της 7ης Δεκεμβρίου 2020** (δημοσίευση στο *Journal officiel de la République française*, κείμενο της νόρμας στο **Παράρτημα 3**) και κατήργησε το προγενέστερο κείμενο που είχε εγκριθεί με το arrêté της 17.07.2019.

> **Ισχύον κείμενο.** Η NPLAB του 2020 παραμένει το **ισχύον δεσμευτικό πλαίσιο** για την εσωτερική οργάνωση, την εκτίμηση κινδύνου και τη δέουσα επιμέλεια των γαλλικών λογιστικών γραφείων. Μολονότι το *Conseil national de l'Ordre des experts-comptables* (CNOEC) επεξεργάστηκε προτάσεις αναθεώρησης της νόρμας, **δεν έχει δημοσιευθεί νεότερο υπουργικό διάταγμα (arrêté) έγκρισης** επικαιροποιημένης έκδοσης, ως εκ τούτου δεν υφίσταται κείμενο μεταγενέστερο του Arrêté της 07.12.2020.

*Εκτίμηση κινδύνου.* Η NPLAB καθορίζει **4 κριτήρια** - (1) Πελάτης (νομική μορφή, μέτοχοι, πραγματικοί δικαιούχοι, PPE, ιστορικό, φήμη), (2) Δραστηριότητα (τομέας, προϊόντα/υπηρεσίες, χρήση μετρητών, κανάλια διανομής), (3) Γεωγραφική θέση (χώρα έδρας, τοποθεσία προμηθευτών/πελατών, χώρες υψηλού κινδύνου GAFI), (4) Αποστολές (τύπος εργασιών, πολυπλοκότητα, συχνότητα). Βαθμοί έκθεσης. Χαμηλός (*faible*) και Μέτριος (*moyen*) → κανονική επαγρύπνηση, Υψηλός (*élevé*) → ενισχυμένη επαγρύπνηση υποχρεωτικά. Κάθε γραφείο τηρεί χαρτογράφηση ανά πελάτη και χαρτογράφηση χαρτοφυλακίου, με **ετήσια επικαιροποίηση** και τεκμηρίωση κάθε τροποποίησης.

*Οργάνωση & εσωτερικές διαδικασίες.* Γραπτό και ενημερωμένο εγχειρίδιο διαδικασιών LAB (*manuel de procédures*), **ορισμός υπεύθυνου LAB** στο γραφείο, ορισμός υπεύθυνου εσωτερικού ελέγχου, ορισμός αντιπροσώπου TRACFIN (**correspondant TRACFIN**), περιοδικός έλεγχος των εσωτερικών διαδικασιών.

*Δέουσα επιμέλεια.* Ταυτοποίηση πελάτη και πραγματικού δικαιούχου, επαλήθευση με επίσημα έγγραφα, γνώση σκοπού/φύσης της σχέσης, συνεχής παρακολούθηση.

*Διατήρηση δεδομένων.* **5 έτη** μετά το τέλος της επιχειρηματικής σχέσης ή μετά τη διενέργεια της συναλλαγής (**άρθρο L.561-12 CMF**) - έγγραφα ταυτοποίησης/επαλήθευσης/δέουσας επιμέλειας, αντίγραφα δηλώσεων υποψίας, αρχεία συναλλαγών.

*Υποχρεωτική εκπαίδευση.* Το Σώμα είχε θέσει ως **προθεσμία την 31η Δεκεμβρίου 2025** για την ολοκλήρωση υποχρεωτικής εκπαίδευσης LCB-FT από το σύνολο των εξωτερικών λογιστών, **η προθεσμία αυτή έχει ήδη παρέλθει** και η εκπαίδευση συνεχίζεται πλέον ως διαρκής υποχρέωση επικαιροποίησης γνώσεων. Παρέχεται μέσω της πλατφόρμας **ReflexLAB** (reflexlab.experts-comptables.org), που αποτελεί την **επίσημη πύλη συνεχούς επαγγελματικής κατάρτισης LCB-FT** την οποία ανέπτυξε το CNOEC **αποκλειστικά για τα μέλη του**. Η πλατφόρμα περιλαμβάνει θεματικές ενότητες ηλεκτρονικής μάθησης (*e-learning*), επεξηγηματικά βίντεο, *podcasts* και εργαλεία αυτοαξιολόγησης, με ενημέρωση για τις νομοθετικές εξελίξεις. Η **επιτυχής ολοκλήρωση των ενοτήτων πιστοποιείται ηλεκτρονικά** και αποτελεί **τεκμήριο συμμόρφωσης** με τη διαρκή υποχρέωση εκπαίδευσης του επαγγελματία **και του προσωπικού του**.

*Αναφορά ύποπτης συναλλαγής (déclaration de soupçon).* Άμεση δήλωση στο **TRACFIN**. Η δήλωση συντάσσεται και υποβάλλεται **προσωπικά από τον εξωτερικό λογιστή** και δεν ανατίθεται σε τρίτους, ο *correspondant TRACFIN* είναι σημείο επαφής και **δεν υπογράφει** τη δήλωση. Από την **1η Φεβρουαρίου 2025 η υποβολή γίνεται υποχρεωτικά μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας ERMES**, βάσει του **arrêté της 23.01.2025 (JO 30.01.2025)**, το οποίο γενικεύει τη χρήση του ERMES σε **όλους** τους υπόχρεους του άρθρου L.561-15 CMF. Ισχύει απαγόρευση ενημέρωσης του πελάτη (*tipping-off*, άρθρο L.561-18 CMF) και η δήλωση **δεν τοποθετείται στον φάκελο του πελάτη**.

> **Εξαίρεση για τις νομικές συμβουλές.** Κατά το **άρθρο L.561-3 IV CMF**, οι *experts-comptables* δεν υπόκεινται στις υποχρεώσεις δήλωσης του οικείου Τμήματος του Κεφαλαίου για τις πληροφορίες που λαμβάνουν κατά την παροχή **νομικών συμβουλών** (*consultations juridiques*) υπό την έννοια του **άρθρου 22 της Ordonnance n° 45-2138/1945**. Η εξαίρεση **κάμπτεται** όταν η συμβουλή παρέχεται με σκοπό τη νομιμοποίηση εσόδων ή τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας, ή όταν ο επαγγελματίας γνωρίζει ότι ο πελάτης την επιδιώκει για τέτοιο σκοπό. Πρόκειται για το γαλλικό αντίστοιχο του γερμανικού § 43 Abs. 2 GwG.

*Λοιπές διατάξεις του CMF με πρακτική σημασία για τον επαγγελματία:*

- **Άρθρο L.561-22 - ασυλία του δηλούντος.** Η καλόπιστη δήλωση υποψίας δεν γεννά **καμία αστική, ποινική ή πειθαρχική ευθύνη** για τον επαγγελματία, τη ζημία που τυχόν προκληθεί από τη δήλωση την αναλαμβάνει **το Δημόσιο** - ρύθμιση σπάνια στην Ένωση.
- **Άρθρο L.561-24 - αναστολή της συναλλαγής.** Η TRACFIN μπορεί να αναστείλει την εκτέλεση της συναλλαγής για **δέκα εργάσιμες ημέρες**.
- **Άρθρο L.561-32 - θέση του υπευθύνου συμμόρφωσης.** Ο υπεύθυνος πρέπει να κατέχει «*position hiérarchique élevée*» (υψηλή ιεραρχική θέση) - δεν αρκεί ο τυπικός ορισμός οποιουδήποτε στελέχους.
- **Άρθρο L.561-34 - εκπαίδευση προσωπικού.** Η υποχρέωση έχει ρητή νομοθετική βάση, όπως ισχύει μετά τον **νόμο n° 2025-532**, και δεν στηρίζεται μόνο στη νόρμα NPLAB.
- **Άρθρο L.561-46-2 - πρόσβαση στο μητρώο πραγματικών δικαιούχων** βάσει εννόμου συμφέροντος (**νόμος n° 2025-391**).

**Κυρώσεις (ΠΟΣΑ/εύρη)**

Οι κυρώσεις αφορούν τη μη συμμόρφωση με τις υποχρεώσεις LCB-FT (όχι το ίδιο το αδίκημα του ξεπλύματος).

*Πειθαρχικές κυρώσεις (άρθρο 53 της Ordonnance n° 45-2138/1945).* Επιβάλλονται από τις **chambres de discipline** (πειθαρχικά τμήματα) του Σώματος - **όχι** από το κομιτάτο LCB-FT. Η κλίμακα περιλαμβάνει. **Réprimande** (επίπληξη), **blâme avec inscription au dossier** (μομφή με καταχώριση στον φάκελο), **suspension avec sursis** (αναστολή άσκησης επαγγέλματος με αναστολή εκτέλεσης), **suspension** (προσωρινή αναστολή άσκησης επαγγέλματος), **radiation du tableau** (διαγραφή από το μητρώο) με οριστική απαγόρευση άσκησης του επαγγέλματος. Το *avertissement* (νουθεσία στο γραφείο του προέδρου) **δεν αποτελεί πειθαρχική κύρωση**. Το ανώτατο των **10 ετών** αφορά την **παρεπόμενη** στέρηση του δικαιώματος ψήφου και εκλογιμότητας στα συμβούλια του Σώματος. Κατά το **άρθρο L.561-36 II CMF**, όταν διαπιστώνονται **«manquements graves, répétés ou systématiques»** (σοβαρές, επαναλαμβανόμενες ή συστηματικές παραβάσεις) των υποχρεώσεων LCB-FT, η αρμόδια αρχή **υποχρεούται** να κινήσει διαδικασία κύρωσης - δεν πρόκειται για διακριτική της ευχέρεια. Το κατώφλι αυτό δεν αποκλείει την κύρωση ελαφρότερων παραβάσεων, καθιστά υποχρεωτική την κίνηση της διαδικασίας στις βαρύτερες.

*Διοικητικές χρηματικές κυρώσεις.* Κατ' άρθρο **53 bis της Ordonnance n° 45-2138/1945** εφαρμόζεται το **άρθρο L.561-36-3 CMF**, όπως ισχύει μετά την **Ordonnance n° 2020-1342 της 04.11.2020**. Η **παράγραφος I** προβλέπει, σωρευτικά ή διαζευκτικά: (1) **διαταγή παύσης** της παράβασης (*injonction*), (2) **προσωρινή απαγόρευση άσκησης διευθυντικών καθηκόντων**, (3) **χρηματική κύρωση έως 1.000.000 €** και, «*lorsque l'avantage retiré du manquement peut être déterminé*» (όταν μπορεί να προσδιοριστεί το όφελος από την παράβαση), **έως το διπλάσιο του οφέλους αυτού**. Η ίδια διάταξη επιτρέπει την επιβολή κυρώσεων **και ατομικά στα διευθυντικά στελέχη και στους υπαλλήλους** του υπόχρεου προσώπου, «*du fait de leur implication personnelle*» (λόγω της προσωπικής τους ανάμειξης στην παράβαση) - στοιχείο που καθιστά τη γαλλική ευθύνη **προσωπική και όχι μόνο εταιρική**.

Η **παράγραφος II** του L.561-36-3 CMF θεσπίζει τα **κριτήρια επιμέτρησης** της κύρωσης. Η αρχή σταθμίζει τη σοβαρότητα και τη διάρκεια της παράβασης, τον βαθμό ευθύνης και την οικονομική κατάσταση του παραβάτη, το μέγεθος του οφέλους που αποκομίστηκε ή της ζημίας που αποφεύχθηκε, καθώς και τον βαθμό συνεργασίας του με την αρχή.

Η **παράγραφος III** ρυθμίζει τη **δημοσίευση** της απόφασης. Αυτή δημοσιεύεται κατά κανόνα **επώνυμα**, ενώ ο νόμος προβλέπει περιοριστικά τις περιπτώσεις στις οποίες η δημοσίευση γίνεται **ανώνυμα**. Τα **έξοδα της δημοσίευσης βαρύνουν τον κυρωθέντα**, ενώ η αρχή δύναται να καταλογίσει σε βάρος του και τα **έξοδα του ελέγχου** - οικονομική επιβάρυνση που δεν συναντάται στα περισσότερα από τα υπόλοιπα εξεταζόμενα συστήματα.

> Το ανώτατο όριο των **5.000.000 €** του άρθρου L.561-40 CMF **δεν αφορά τους εξωτερικούς λογιστές**. Τα άρθρα L.561-37 έως L.561-44 CMF ρυθμίζουν αποκλειστικά την **Commission nationale des sanctions (CNS)**, η οποία κατά το **άρθρο L.561-38 CMF** (όπως ισχύει μετά τον *LOI* n° 2026-725 της 3.8.2026, άρθρο 26 V) είναι αρμόδια μόνο για τα πρόσωπα των περιπτώσεων **8°, 9°, 9° bis, 10°, 11°, 11° bis, 14°, 15° και 16°** του άρθρου L.561-2 (ανταλλακτήρια συναλλάγματος, καζίνο και τυχερά παίγνια, οίκοι δημοπρασιών, εταιρείες *domiciliation*, μεσίτες ακινήτων). Οι *experts-comptables* υπάγονται στο **12°** του L.561-2 και **δεν εμπίπτουν στην αρμοδιότητα της CNS**. Ομοίως, το ανώτατο πρόστιμο των **100.000.000 € ή, εναλλακτικά, του 10% του ετήσιου κύκλου εργασιών** που προβλέπει το **άρθρο L.612-39 CMF** αφορά τα εποπτευόμενα από την **ACPR** (*Autorité de contrôle prudentiel et de résolution*) πρόσωπα του χρηματοπιστωτικού και ασφαλιστικού τομέα και **δεν αφορά τους λογιστές**. Για τους εξωτερικούς λογιστές το ανώτατο διοικητικό πρόστιμο παραμένει το **1.000.000 €** (ή έως το διπλάσιο του οφέλους) του L.561-36-3 CMF.

*Ποινικές κυρώσεις για παράβαση των υποχρεώσεων LCB-FT:*

- **Αποκάλυψη της ύπαρξης δήλωσης υποψίας (tipping-off).** Πρόκειται για **ποινικό αδίκημα (délit)** του **άρθρου L.574-1 CMF**, τιμωρούμενο με πρόστιμο **22.500 €**. Δεν συνιστά διοικητική κύρωση. Η υποχρέωση εμπιστευτικότητας πηγάζει από το **άρθρο L.561-18 CMF**.

| Είδος κύρωσης | Νομική βάση | Όργανο | Ύψος/Περιεχόμενο |
|---|---|---|---|
| Πειθαρχική | Άρθρο 53 Ordonnance 45-2138 | Chambres de discipline | Réprimande, blâme avec inscription au dossier, suspension avec sursis, suspension, radiation du tableau |
| Διοικητική χρηματική | Άρθρο 53 bis Ordonnance 45-2138 → L.561-36-3 CMF | Ordre des experts-comptables | Injonction, προσωρινή απαγόρευση διευθυντικών καθηκόντων, πρόστιμο έως 1.000.000 € ή έως το διπλάσιο του οφέλους, δημοσίευση |
| Ποινική - tipping-off | Άρθρο L.574-1 CMF (σε συνδ. με L.561-18) | Ποινικά δικαστήρια | Πρόστιμο 22.500 € |
| Δεν εφαρμόζεται στους λογιστές | Άρθρα L.561-37 έως L.561-44 CMF | Commission nationale des sanctions | Έως 5.000.000 € - μόνο για τα πρόσωπα των 8°, 9°, 9° bis, 10°, 11°, 11° bis, 14°, 15°, 16° του L.561-2 |
| Δεν εφαρμόζεται στους λογιστές | Άρθρο L.612-39 CMF | ACPR (Autorité de contrôle prudentiel et de résolution) | Έως 100.000.000 € ή έως 10% του ετήσιου κύκλου εργασιών - μόνο για τα εποπτευόμενα από την ACPR πρόσωπα του χρηματοπιστωτικού/ασφαλιστικού τομέα |

**Διάκριση των δύο καθεστώτων.** Όσα προηγούνται αφορούν αποκλειστικά την **παράβαση των υποχρεώσεων LCB-FT** από τον επαγγελματία. Οι ποινές για το ίδιο το **αδίκημα της νομιμοποίησης εσόδων** (άρθρα 324-1 επ. του γαλλικού Ποινικού Κώδικα, πέντε έτη φυλάκιση και 375.000 €, με διακεκριμένες μορφές δέκα έτη και 750.000 € κατά το άρθρο 324-2, και δυνατότητα προσαύξησης του προστίμου έως το ήμισυ της αξίας των κεφαλαίων κατά το άρθρο 324-3) συνιστούν **χωριστό ποινικό καθεστώς**, κοινό για κάθε δράστη ανεξαρτήτως επαγγέλματος, και **δεν εντάσσονται στη συγκριτική αποτίμηση** του παρόντος.

*Έλεγχοι.* Οι έλεγχοι LCB-FT διενεργούνται από **contrôleurs LBC-FT** σε συνεργασία με τα **CROEC**, υπό τον συντονισμό του *comité permanent de lutte contre le blanchiment de capitaux et le financement du terrorisme*. Ο έλεγχος LCB-FT **συντονίζεται με τον γενικό έλεγχο ποιότητας** του επαγγέλματος, κατά το **άρθρο 486 του κανονισμού λειτουργίας** του Σώματος. Ακολουθείται προσέγγιση βάσει κινδύνου (συχνότεροι έλεγχοι για γραφεία υψηλού κινδύνου).

**Στατιστικά στοιχεία**

Σύμφωνα με την **ετήσια έκθεση δραστηριότητας του TRACFIN για το 2024**, οι **experts-comptables υπέβαλαν 720 δηλώσεις υποψίας το 2024** (έναντι **713 το 2023**), σε σύνολο **211.165 δηλώσεων** από όλους τους υπόχρεους. Ο **χρηματοπιστωτικός τομέας** αντιπροσωπεύει το **93,1%** των δηλώσεων. Ο λογιστικός κλάδος παραμένει επομένως μικρός συνεισφέρων σε απόλυτα μεγέθη, με οριακή αύξηση έτους προς έτος.

**Διεθνείς αξιολογήσεις**

Η **Έκθεση Αμοιβαίας Αξιολόγησης (MER) της FATF/GAFI για τη Γαλλία δημοσιεύθηκε στις 17 Μαΐου 2022**. Η αξιολόγηση χαρακτηρίζει το γαλλικό σύστημα LCB-FT ως «*robust and sophisticated framework*» (ισχυρό και εξελιγμένο πλαίσιο). Ως αδυναμία επισημαίνεται η **ανεπαρκώς προσανατολισμένη στον κίνδυνο εποπτεία ορισμένων ΜΧΕΔ/DNFBP**, ιδίως των **μεσιτών ακινήτων** και των **συμβολαιογράφων**. Για τους **experts-comptables δεν διατυπώθηκε ειδική αρνητική διαπίστωση**.

**Παραδείγματα ύποπτων συναλλαγών & δείκτες κινδύνου**

Βάσει των κοινών κατευθυντήριων γραμμών **CNOEC - TRACFIN** (*Lignes directrices conjointes*).

*Γενικοί δείκτες υποψίας.* Ο οικονομικός σκοπός συναλλαγών δεν είναι αναγνωρίσιμος, περιουσιακά στοιχεία αποσύρονται αμέσως μετά την κατάθεση χωρίς δικαιολόγηση, αδρανής λογαριασμός γίνεται ξαφνικά πολύ ενεργός, μεγάλες αναλήψεις ή πληρωμές σε μετρητά χωρίς δικαιολόγηση, ασυνέπεια μεταξύ δηλωμένου κύκλου εργασιών και τραπεζικών κινήσεων.

*Ειδικοί δείκτες για λογιστές.* Εστιατόριο που δεν καταθέτει ποτέ ή σπάνια μετρητά, τιμολόγια χωρίς πραγματική παροχή υπηρεσιών, αγορές περιουσιακών στοιχείων δυσανάλογες με τη δηλωθείσα δραστηριότητα, σύνθετες εταιρικές δομές χωρίς οικονομική λογική, συναλλαγές με χώρες υψηλού κινδύνου (λίστα GAFI), άρνηση ή καθυστέρηση παροχής δικαιολογητικών.

*Τομείς υψηλού κινδύνου.* Ως τεκμηριωμένοι τομείς αυξημένης έκθεσης για τον λογιστικό κλάδο αναφέρονται η **εκμίσθωση ακινήτων**, η **εστίαση**, οι **κατασκευές**, τα **συνεργεία αυτοκινήτων**, τα **κομμωτήρια** και το **λιανικό εμπόριο εγγύτητας** - δηλαδή κλάδοι με υψηλή χρήση μετρητών.

Η τεκμηρίωση των κλάδων υψηλού κινδύνου προκύπτει **συνδυαστικά** από τρεις πηγές. Την **ARPEC** (*Analyse des risques de la profession d'expertise comptable*) του CNOEC, την **Εθνική Ανάλυση Κινδύνων του COLB** (*Conseil d'orientation de la lutte contre le blanchiment*) και τις **ετήσιες εκθέσεις τάσεων του TRACFIN** (*Tendances et analyse des risques de blanchiment*). Οι πηγές αυτές προσδιορίζουν από κοινού τους κλάδους έντασης μετρητών και υψηλής ευπάθειας, ώστε η απαίτηση ενισχυμένης δέουσας επιμέλειας να εδράζεται σε **επίσημες κρατικές και επιμελητηριακές κατευθύνσεις**. Στους τομείς αυξημένης επαγρύπνησης συγκαταλέγονται:

- καταστήματα εστίασης και **καφέ-καπνοπωλεία** (*bars-tabacs*),
- **νυχτερινά κέντρα** (*boîtes de nuit*),
- **οικοδομικός/κατασκευαστικός κλάδος** (*bâtiment / BTP*),
- **χονδρικό εμπόριο**,
- **υπηρεσίες σύστασης εταιρειών-οχημάτων** (εταιρικά σχήματα χωρίς πραγματική οικονομική υπόσταση).

**Ιδιαιτερότητες**

- Κύρια έγγραφα καθοδήγησης. **NPLAB** (Arrêté 07.12.2020, Παράρτημα 3, που κατήργησε το arrêté 17.07.2019), **Lignes directrices conjointes CNOEC - TRACFIN** (κοινές κατευθυντήριες για τις δηλώσεις υποψίας), **ARPEC** (*Analyse des risques de la profession d'expertise comptable* - τομεακή ανάλυση κινδύνων BC/FT για τον λογιστικό κλάδο, με ερωτηματολόγιο αυτοαξιολόγησης), *Guide d'application* της νόρμας.
- Πόροι. Πλατφόρμα **ReflexLAB** του CNOEC - επίσημη πύλη συνεχούς κατάρτισης LCB-FT για τα μέλη, με ενότητες e-learning, βίντεο, podcasts και εργαλεία αυτοαξιολόγησης, η ολοκλήρωση πιστοποιείται ηλεκτρονικά και λειτουργεί ως τεκμήριο συμμόρφωσης με την υποχρέωση κατάρτισης. Επίσης, οι ετήσιες εκθέσεις TRACFIN με τυπολογίες κινδύνων και η Εθνική Ανάλυση Κινδύνων του COLB.
- Διακριτός διαχωρισμός ρόλων. Το **TRACFIN** είναι η FIU που δέχεται τις δηλώσεις, ενώ η **εποπτεία συμμόρφωσης** ανήκει στο ordre des experts-comptables (CNOEC και CROEC).
- Διακριτός διαχωρισμός επαγγελμάτων. **Experts-comptables** (L.561-2 12°, εποπτεία από το Σώμα, νόρμα NPLAB) έναντι **commissaires aux comptes** (L.561-2 **12° bis**, εποπτεία από τη **H2A** κατά L.561-36 I 9°, πρότυπο **NEP 9605**).
- Ισχύουσα υποχρεωτική προθεσμία. **Υποχρεωτική χρήση της πλατφόρμας ERMES για τις δηλώσεις υποψίας από 01.02.2025** (arrêté 23.01.2025, JO 30.01.2025). Η προθεσμία υποχρεωτικής εκπαίδευσης της 31.12.2025 έχει ήδη παρέλθει.
- Πηγές εγγράφου. Légifrance, TRACFIN, CNOEC, FATF/GAFI, EUR-Lex.

**Πηγές:**

- **Νομοθεσία:**

- Ordonnance n° 2016-1635 της 01.12.2016 (ενσωμ. Οδηγίας ΕΕ 2015/849) - Légifrance, www.legifrance.gouv.fr
- Décret n° 2018-284 της 18.04.2018 - Légifrance, www.legifrance.gouv.fr
- Ordonnance n° 2020-115 της 12.02.2020 (5η Οδηγία 2018/843) - Légifrance, www.legifrance.gouv.fr
- Code monétaire et financier (CMF), άρθρα L.561-1 έως L.561-50 (Κεφάλαιο I, Τίτλος VI, Βιβλίο V) - Légifrance, www.legifrance.gouv.fr
- CMF, άρθρο L.561-36-3 (διοικητικές κυρώσεις - έως 1.000.000 €) - Légifrance, LEGIARTI000033512800, www.legifrance.gouv.fr/codes/article_lc/LEGIARTI000033512800
- CMF, Sous-section 2 «La Commission nationale des sanctions» (άρθρα L.561-37 έως L.561-44) - Légifrance, LEGISCTA000020196404, www.legifrance.gouv.fr/codes/id/LEGISCTA000020196404
- CMF, άρθρο L.612-39 (κυρώσεις ACPR - έως 100.000.000 € ή 10% του κύκλου εργασιών, δεν αφορά τους experts-comptables) - Légifrance, www.legifrance.gouv.fr
- CMF, άρθρα L.561-2 (**12°** experts-comptables, **12° bis** commissaires aux comptes), **L.561-2-2** (ορισμός του *bénéficiaire effectif*, χωρίς ποσοστό, με παραπομπή σε *décret en Conseil d'État* - το άρθρο **R.561-1**), L.561-10, L.561-10-2, L.561-12, L.561-15, L.561-18, L.561-36 (I 10° εποπτεία από τον *ordre*, II ατομική ευθύνη στελεχών), **L.561-36-3** (κυρώσεις για τα πρόσωπα των περ. 12°, 13°, 14°, 18° και 19°), L.561-37, L.561-38 και L.574-1 - Légifrance. Τα L.561-2, L.561-36 και L.561-38 τροποποιήθηκαν τελευταία με τον *LOI* n° 2026-725 της 3.8.2026, άρθρο 26 (V)
- CMF, άρθρο L.561-36 II (υποχρέωση κίνησης διαδικασίας κύρωσης επί σοβαρών, επαναλαμβανόμενων ή συστηματικών παραβάσεων) - Légifrance, www.legifrance.gouv.fr
- CMF, άρθρο L.561-3 IV (εξαίρεση των experts-comptables για τις νομικές συμβουλές του άρθρου 22 της Ordonnance n° 45-2138/1945) - Légifrance, www.legifrance.gouv.fr
- Ordonnance n° 2020-1342 της 04.11.2020 (ισχύουσα μορφή του άρθρου L.561-36-3 CMF) - Légifrance, www.legifrance.gouv.fr
- Loi n° 2026-725 της 03.08.2026, άρθρο 26 V (διεύρυνση του καταλόγου υπόχρεων του άρθρου L.561-2 CMF σε είκοσι κατηγορίες) - Légifrance, www.legifrance.gouv.fr
- CMF, άρθρα L.561-22 (ασυλία του δηλούντος), L.561-24 (αναστολή συναλλαγής), L.561-32 (ιεραρχική θέση του υπευθύνου συμμόρφωσης), L.561-34 (εκπαίδευση, όπως ισχύει μετά τον Loi n° 2025-532) και L.561-46-2 (πρόσβαση στο μητρώο πραγματικών δικαιούχων, Loi n° 2025-391) - Légifrance, www.legifrance.gouv.fr
- CMF, άρθρα R.561-1 (πραγματικός δικαιούχος - «plus de 25 %») και R.561-5-1 4° (ταυτοποίηση νομικών προσώπων) - Légifrance
- Ordonnance n° 45-2138 της 19.09.1945, άρθρα 53 (πειθαρχικές κυρώσεις) και 53 bis (παραπομπή στο L.561-36-3 CMF) - Légifrance
- Loi n° 2022-172 της 14.02.2022, άρθρο 13 (μετονομασία σε Conseil national de l'ordre des experts-comptables) - Légifrance
- Code pénal, άρθρα 324-1, 324-2 και 324-3 (νομιμοποίηση εσόδων) - Légifrance
- Arrêté της 23.01.2025 (JO 30.01.2025) - γενίκευση της υποχρεωτικής χρήσης της πλατφόρμας ERMES για όλους τους υπόχρεους του L.561-15 CMF - Légifrance
- Arrêté της 19.01.2022, όπως τροποποιήθηκε με το arrêté της 06.03.2024 - κανονισμός λειτουργίας του ordre des experts-comptables, Τίτλος IV bis, άρθρα 460-488 (comité permanent LCB-FT) και άρθρο 486 (συντονισμός με τον έλεγχο ποιότητας) - Légifrance
- Loi DDADUE της 30.04.2025 (πρόσβαση στο μητρώο πραγματικών δικαιούχων) και σχέδιο νόμου DDADUE pjl 25-118, άρθρα 10 και 11 (προσαρμογή στον Καν. ΕΕ 2024/1624 και στην Οδ. ΕΕ 2024/1640) - Légifrance / Sénat
- Κανονισμός (ΕΕ) 2024/1624, Οδηγία (ΕΕ) 2024/1640 και Κανονισμός (ΕΕ) 2024/1620 (AMLA) - EUR-Lex, eur-lex.europa.eu

- **Εποπτική αρχή / FIU:**
  - Ordre des experts-comptables - αρμόδια αρχή ελέγχου κατά L.561-36 I 10° CMF, εθνικό όργανο. Conseil national de l'ordre des experts-comptables (CNOEC), πρώην CSOEC - www.experts-comptables.fr
  - Comité permanent de lutte contre le blanchiment de capitaux et le financement du terrorisme, έλεγχοι από contrôleurs LBC-FT σε συνεργασία με τα CROEC - κανονισμός λειτουργίας, Τίτλος IV bis
  - Chambres de discipline του ordre des experts-comptables - πειθαρχικές κυρώσεις άρθρου 53 Ordonnance 45-2138
  - Haute autorité de l'audit (H2A) - εποπτεία των commissaires aux comptes κατά L.561-36 I 9° CMF, διάδοχος του H3C από 01.01.2024, πρότυπο NEP 9605 - www.h2a.fr
  - TRACFIN (Traitement du Renseignement et Action contre les Circuits Financiers clandestins) - FIU, λαμβάνει τις δηλώσεις υποψίας (από 01.02.2025 αποκλειστικά μέσω της πλατφόρμας ERMES) - www.economie.gouv.fr/tracfin
  - Commission nationale des sanctions (CNS) - αρμόδια μόνο για τα πρόσωπα του άρθρου L.561-38 CMF, όχι για τους λογιστές - www.economie.gouv.fr
  - Πλατφόρμα ReflexLAB - επίσημη πύλη συνεχούς κατάρτισης LCB-FT του CNOEC. Reflexlab.experts-comptables.org (πρόσβαση μόνο για μέλη)
  - ACPR (Autorité de contrôle prudentiel et de résolution) - εποπτεία χρηματοπιστωτικού/ασφαλιστικού τομέα, κυρώσεις άρθρου L.612-39 CMF, δεν εποπτεύει τους experts-comptables - acpr.banque-france.fr

- **Οδηγίες / μητρώα / λοιπά έγγραφα:**
  - Arrêté du 7 décembre 2020 portant agrément de la norme professionnelle de lutte contre le blanchiment des capitaux et le financement du terrorisme (NPLAB) du Conseil national de l'Ordre des experts-comptables - JORF, κείμενο της νόρμας στο Παράρτημα 3, κατήργησε το arrêté της 17.07.2019, **ισχύον κείμενο, χωρίς νεότερο arrêté έγκρισης** - Légifrance, www.legifrance.gouv.fr
  - Lignes directrices conjointes CNOEC - TRACFIN (πρώην CSOEC/TRACFIN), §38 για την ποινική κύρωση του L.574-1 CMF - www.economie.gouv.fr/tracfin
  - ARPEC - Analyse des risques de la profession d'expertise comptable (τομεακή ανάλυση κινδύνων BC/FT του λογιστικού επαγγέλματος) & Ερωτηματολόγιο ARPEC - CNOEC, www.experts-comptables.fr (πρόσβαση για μέλη)
  - Analyse nationale des risques de blanchiment de capitaux et de financement du terrorisme en France - COLB (Conseil d'orientation de la lutte contre le blanchiment), Ministère de l'Économie et des Finances - www.economie.gouv.fr
  - TRACFIN, «Tendances et analyse des risques de blanchiment de capitaux et de financement du terrorisme» (ετήσιες εκθέσεις τάσεων και τομεακές αναλύσεις κινδύνου) - www.economie.gouv.fr/tracfin
  - Guide d'application της νόρμας NPLAB - CNOEC
  - TRACFIN, Rapport annuel d'activité 2024 (720 δηλώσεις υποψίας από experts-comptables επί συνόλου 211.165) - www.economie.gouv.fr/tracfin
  - FATF/GAFI, Mutual Evaluation Report of France, 17 Μαΐου 2022 - www.fatf-gafi.org
  - Πηγές. Légifrance, TRACFIN, CNOEC, FATF/GAFI, EUR-Lex

## II.3 Νότια Ευρώπη

Περιεχόμενα

## Ισπανία



**Εθνική νομοθεσία (ονόματα/αριθμοί νόμων)**

Η Ισπανία μεταφέρει την Οδηγία 2015/849/ΕΕ μέσω του **Ley 10/2010, de 28 de abril, de prevención del blanqueo de capitales y de la financiación del terrorismo** (Νόμος 10/2010 για την πρόληψη της νομιμοποίησης εσόδων και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας) και των τροποποιήσεών του. Το **ενοποιημένο κείμενο** του νόμου (BOE-A-2010-6737) φέρει **τελευταία ενημέρωση την 21.03.2026** και αυτό είναι το κείμενο στο οποίο πρέπει να γίνεται κάθε παραπομπή:

- **Ley 10/2010** - Βασικός νόμος AML/CFT (ενοποιημένο κείμενο, ενημέρωση 21.03.2026): https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2010-6737
- **Real Decreto 304/2014** - Εκτελεστικός κανονισμός: https://www.boe.es/diario_boe/txt.php?id=BOE-A-2014-4742
- **Real Decreto-ley 11/2018** - Μεταφορά 4ης Οδηγίας (2015/849): https://www.boe.es/buscar/doc.php?id=BOE-A-2018-12131
- **Real Decreto-ley 7/2021** - Μεταφορά 5ης Οδηγίας (2018/843): https://www.boe.es/diario_boe/txt.php?id=BOE-A-2021-6872
- **Ley Orgánica 6/2021** - παραπομπή στο BOE-A-2021-6944, για τη **ποινική** πλευρά (άρθρα 301-302 του ισπανικού Ποινικού Κώδικα): https://www.boe.es/diario_boe/txt.php?id=BOE-A-2021-6944
- **Real Decreto-ley 7/2026, de 20 de marzo** - τελευταία τροποποίηση του Ley 10/2010 (ενσωματώθηκε στο ενοποιημένο κείμενο την 21.03.2026): https://www.boe.es

*Χρονική ισχύς - διαδοχικές τροποποιήσεις μετά το 2021.* Ο κατάλογος των τροποποιήσεων **δεν σταματά στο 2021**. Το ενοποιημένο κείμενο του Ley 10/2010 έχει δεχθεί μεταγενέστερες τροποποιήσεις με ημερομηνίες ενσωμάτωσης **29.07.2022, 29.09.2022, 21.02.2023, 29.06.2023, 24.12.2024, 23.01.2025 και 21.03.2026**, με την τελευταία να προέρχεται από το **Real Decreto-ley 7/2026 (20.3.2026)**. Επιπλέον, τον **Μάρτιο 2026** τέθηκε σε δημόσια διαβούλευση **Proyecto de Real Decreto** για την τροποποίηση του εκτελεστικού κανονισμού (*Reglamento de la Ley 10/2010*, ήτοι του RD 304/2014), ενόψει της **αξιολόγησης της FATF για την Ισπανία το 2026**. Το προσχέδιο αποσκοπεί στην **ευθυγράμμιση με τα σχόλια της FATF** και **επανεξετάζει τις εξαιρέσεις εσωτερικού ελέγχου για τους υπόχρεους μικρού μεγέθους** (*sujetos obligados de menor tamaño*), μεταξύ άλλων με την κατάργηση της εξαίρεσης από την υποχρέωση ορισμού εκπροσώπου ενώπιον της SEPBLAC.

**Τι άλλαξε με τον RD-ley 7/2026.** Η τελική διάταξη 6 του *Real Decreto-ley 7/2026, de 20 de marzo* (BOE-A-2026-6544) αναδιατύπωσε το **άρθρο 42** του Ley 10/2010 για τις **διεθνείς οικονομικές κυρώσεις και τα αντίμετρα**. Οι τρεις πρακτικά κρίσιμες προσθήκες: (α) η **Γενική Διεύθυνση Οικονομικών και Οικονομικής Πολιτικής** μπορεί να εγκρίνει *πρωτόκολλα* που επιτρέπουν σε εταιρείες ελεγχόμενες από κυρωμένη οντότητα να συνεχίσουν τη συνήθη δραστηριότητά τους, με μηχανισμούς πιστοποιημένους από ανεξάρτητο τρίτο (άρθρο 42.3), (β) η **SEPBLAC** εποπτεύει και ελέγχει τη συμμόρφωση με το άρθρο 42, περιλαμβανομένων των πρωτοκόλλων αυτών (άρθρο 42.4), και (γ) - το σημαντικότερο για τον κλάδο - **κάθε υπόχρεος οφείλει πλέον να εφαρμόζει πολιτικές και διαδικασίες που αξιολογούν τον κίνδυνο καταστρατήγησης και μη συμμόρφωσης με τις οικονομικές κυρώσεις**, ανάλογες προς τη φύση και το μέγεθος της δραστηριότητάς του (άρθρο 42.5), η SEPBLAC μπορεί να απαλλάξει από τη *χωριστή* εκτίμηση κινδύνου όταν οι κίνδυνοι του τομέα έχουν ήδη εντοπιστεί και κατανοηθεί, **ποτέ όμως τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα** (άρθρο 42.6). Η μη συμμόρφωση με το άρθρο 42 συνιστά **σοβαρή** παράβαση κατά το άρθρο 52.1.υ) και, όταν η παράβαση της δέσμευσης ή της απαγόρευσης διάθεσης κεφαλαίων είναι *εκ προθέσεως*, **πολύ σοβαρή** κατά το άρθρο 51.2.

> **Ισχύον καθεστώς.** Το ανωτέρω κείμενο παραμένει **σχέδιο κανονιστικής τροποποίησης υπό διαβούλευση/ολοκλήρωση**, **δεν έχει κυρωθεί ούτε δημοσιευθεί στο BOE** (*Boletín Oficial del Estado*). Μέχρι την τελική κύρωση και δημοσίευσή του παραμένει σε ισχύ το υφιστάμενο πλαίσιο του **RD 304/2014**, όπου για τις **πολύ μικρές οντότητες** (κάτω των 10 εργαζομένων και κύκλο εργασιών ≤ 2 εκατ. €) παρέχονται **απλουστεύσεις στην εσωτερική οργάνωση** - μεταξύ των οποίων ο ορισμός του ίδιου του επαγγελματία ως εκπροσώπου. Επίκειται, με την ολοκλήρωση της μεταρρύθμισης, **υποχρέωση πλήρους τυπικού ορισμού εκπροσώπου στη SEPBLAC**.

Ορισμός υπόχρεων φορέων - **Άρθρο 2.1.m) Ley 10/2010**: «Los auditores de cuentas, contables externos, asesores fiscales y cualquier otra persona que se comprometa a prestar de manera directa o a través de otras personas relacionadas, ayuda material, asistencia o asesoramiento en cuestiones fiscales como actividad empresarial o profesional principal» - δηλαδή ελεγκτές, εξωτερικοί λογιστές (*contables externos*), φορολογικοί σύμβουλοι (*asesores fiscales*) και κάθε πρόσωπο που παρέχει ουσιαστική βοήθεια/συμβουλές σε φορολογικά θέματα ως κύρια επαγγελματική δραστηριότητα.

*Διάκριση ορκωτών ελεγκτών και εξωτερικών λογιστών.* Στο ισπανικό δίκαιο AML/CFT οι **ορκωτοί ελεγκτές** (*auditores de cuentas*) και οι **εξωτερικοί λογιστές/φοροτεχνικοί** (*contables externos, asesores fiscales*) ρυθμίζονται **μαζί, στην ίδια περίπτωση m) του άρθρου 2.1**, χωρίς διαφορετικό καθεστώς υποχρεώσεων. Ως προς την **εποπτεία AML** και οι δύο κατηγορίες υπάγονται **απευθείας στη SEPBLAC**, δεν υπάρχει μεταβίβαση εποπτικών αρμοδιοτήτων σε επαγγελματικό σύλλογο, σε αντίθεση με ό,τι ισχύει για τους συμβολαιογράφους (κεντρικό όργανο πρόληψης - *Órgano Centralizado de Prevención*).

**Εποπτική/Αρμόδια Αρχή & FIU/ΜΧΠ**

**SEPBLAC** (Servicio Ejecutivo de la Comisión de Prevención del Blanqueo de Capitales e Infracciones Monetarias) - η μοναδική άμεση εποπτική αρχή για τους εξωτερικούς λογιστές και η Μονάδα Χρηματοοικονομικών Πληροφοριών (FIU) της Ισπανίας. Λειτουργεί ως **εκτελεστικό όργανο της Comisión de Prevención del Blanqueo de Capitales e Infracciones Monetarias** (συλλογικό όργανο χάραξης πολιτικής). - Ιστοσελίδα: https://www.sepblac.es - Διεύθυνση. Calle Alcalá, 48, 28014 Madrid, España - Τηλέφωνο. +34 91 338 88 08 - Διευθυντής. Pedro Manuel Comín Rodríguez

Αρμοδιότητες. Λήψη/ανάλυση αναφορών ύποπτων συναλλαγών (STR/SAR), **εποπτεία και επιθεώρηση** της συμμόρφωσης των υπόχρεων φορέων και λήψη **προσωρινών μέτρων** (άρθρο 61.2 Ley 10/2010), διεθνής συνεργασία (FATF, Europol, άλλες FIU). **Η SEPBLAC δεν επιβάλλει η ίδια διοικητικές κυρώσεις**. Διενεργεί τον έλεγχο και εισηγείται, ενώ η κύρωση επιβάλλεται από τα όργανα του άρθρου 61 (βλ. ενότητα «Κυρώσεις»). Σε αντίθεση με τους συμβολαιογράφους (κεντρικό όργανο πρόληψης - OCP), οι εξωτερικοί λογιστές δεν έχουν μεταβίβαση εποπτικών εξουσιών σε επαγγελματικούς συλλόγους. Ο **Consejo General de Economistas de España** (https://economistas.es) και το **REAF-CGE** (https://reaf.economistas.es) παρέχουν μόνο καθοδήγηση/εκπαίδευση, χωρίς εποπτικές αρμοδιότητες.

**Δέουσα επιμέλεια (κανονική/απλουστευμένη/ενισχυμένη)**

*Κανονική δέουσα επιμέλεια (Diligencia debida normal) - Άρθρα 3-7 Ley 10/2010 & Άρθρα 4-11 RD 304/2014.* Η ταυτοποίηση του πελάτη είναι **υποχρεωτική ανεξαρτήτως ποσού όταν συνάπτεται επιχειρηματική σχέση**, το κατώφλι των **≥€1.000** (άρθρο 4.1 RD 304/2014) αφορά τις **περιστασιακές (μη πάγιες) συναλλαγές**. Απαγόρευση ανώνυμων λογαριασμών/ψευδώνυμων, επαλήθευση με αξιόπιστα έγγραφα. Αποδεκτά έγγραφα. Ισπανοί πολίτες - **DNI**, πολίτες ΕΕ/ΕΟΧ - εθνικό δελτίο ταυτότητας ή διαβατήριο, πολίτες εκτός ΕΕ - **TIE** (Κάρτα Αλλοδαπού), διαβατήριο, νομικά πρόσωπα - δημόσια έγγραφα, καταστατικό, **NIF**.

Πραγματικός δικαιούχος (άρθρο 8 RD 304/2014). Υποχρεωτική ταυτοποίηση φυσικών προσώπων που κατέχουν **>25%** του κεφαλαίου ή των δικαιωμάτων ψήφου, ελλείψει τέτοιου, οι διαχειριστές θεωρούνται πραγματικοί δικαιούχοι. Συνεχής παρακολούθηση καθ' όλη τη σχέση, με **ελάχιστη ετήσια επανεξέταση** για πελάτες υψηλού κινδύνου.

*Ενισχυμένη δέουσα επιμέλεια (Diligencia debida reforzada) - Άρθρα 11-16 Ley 10/2010.* Υποχρεωτική για. **PEPs** (αρχηγοί κρατών, υπουργοί, βουλευτές, ανώτατοι δικαστές, πρέσβεις, ανώτεροι αξιωματικοί, διευθυντές κρατικών επιχειρήσεων, στελέχη πολιτικών κομμάτων με κοινοβουλευτική εκπροσώπηση), χώρες υψηλού κινδύνου (Ευρωπαϊκή Επιτροπή/FATF), μη πρόσωπο-με-πρόσωπο συναλλαγές, σύνθετες/ασυνήθιστες συναλλαγές χωρίς οικονομικό σκοπό, εταιρείες με ανώνυμες μετοχές. Μέτρα για PEPs (άρθρο 14). Έγκριση **του άμεσα ανώτερου ιεραρχικά διοικητικού επιπέδου κατ' ελάχιστον** (*del inmediato nivel directivo, como mínimo*) - δεν απαιτείται κατ' ανάγκη έγκριση της ανώτατης διοίκησης,

**προσδιορισμός της προέλευσης τόσο της περιουσίας (source of wealth) όσο και των κεφαλαίων (source of funds)**, ενισχυμένη παρακολούθηση για **2 έτη** μετά τη λήξη της δημόσιας λειτουργίας.

*Απλοποιημένη δέουσα επιμέλεια - Άρθρα 9-10 Ley 10/2010.* Μόνο για πελάτες χαμηλού κινδύνου. Οντότητες δημοσίου δικαίου ΕΕ, χρηματοπιστωτικά ιδρύματα υπό εποπτεία ΕΕ, εισηγμένες εταιρείες σε ρυθμιζόμενη αγορά ΕΕ.

**Γενικές υποχρεώσεις**

- *Εκτίμηση κινδύνου (Άρθρο 32 RD 304/2014).* Υποχρεωτική Έκθεση Αυτοαξιολόγησης Κινδύνου βάσει τύπων πελατών, χωρών/γεωγραφικών περιοχών, προϊόντων/υπηρεσιών και καναλιών διανομής. Γεωγραφικός κίνδυνος (Άρθρο 22 RD 304/2014). Χώρες χωρίς επαρκή AML/CFT, υπό κυρώσεις ΕΕ/ΟΗΕ, με σημαντική διαφθορά, υπεράκτια κέντρα, φορολογικοί παράδεισοι. Κατηγοριοποίηση κινδύνου. Χαμηλός (απλοποιημένα μέτρα δυνατά), Κανονικός (κανονική CDD), Υψηλός (ενισχυμένη CDD υποχρεωτική, επανεξέταση τουλάχιστον ετήσια).
- *Εσωτερικές διαδικασίες - Εγχειρίδιο Πρόληψης (Manual de Prevención, άρθρο 26.5 Ley 10/2010).* Πολιτική αποδοχής πελατών, διαδικασίες CDD, σύστημα ειδοποιήσεων βάσει κινδύνου, διαδικασία ειδικής εξέτασης, ροή πληροφοριών/εσωτερική επικοινωνία, περιοδική επαλήθευση συμμόρφωσης.
- *Υπεύθυνος συμμόρφωσης - Εκπρόσωπος στη SEPBLAC (Representante ante SEPBLAC, Άρθρο 26 ter Ley 10/2010 «Órgano de control interno y representante»).* Κατά κανόνα υποχρεωτικός για τους υπόχρεους φορείς, υπεύθυνος υποχρεώσεων πληροφόρησης, κύρια επαφή με SEPBLAC, εκδίδει αποφάσεις για αναφορές μετά από ειδική εξέταση, λαμβάνει εσωτερικές αναφορές. **Προσοχή.** Η εξαίρεση του άρθρου 31.1 RD 304/2014 για τους πολύ μικρούς υπόχρεους καταλαμβάνει και το άρθρο 35 RD 304/2014, οπότε **δεν ισχύει απόλυτα ότι ο εκπρόσωπος είναι υποχρεωτικός «για όλους»**, το προαναφερθέν σχέδιο τροποποίησης του RD 304/2014 (Μάρτιος 2026) προτείνει την κατάργηση αυτής της εξαίρεσης. **Όργανο Εσωτερικού Ελέγχου (Órgano de Control Interno - OCI).** Κατά το άρθρο 35.2 RD 304/2014 εξαιρούνται οι υπόχρεοι που απασχολούν **λιγότερα από 50 άτομα και** έχουν κύκλο εργασιών ή σύνολο ισολογισμού **έως €10 εκατ.**, άρα το OCI απαιτείται όταν υπερβαίνεται οποιοδήποτε από τα δύο όρια.
- *Τήρηση αρχείων (Άρθρο 25 Ley 10/2010 & Άρθρα 28-29 RD 304/2014).* Έγγραφα δέουσας επιμέλειας **10 έτη** από τη λήξη της σχέσης, επιχειρηματικά αρχεία **10 έτη**, αποτελέσματα ειδικών εξετάσεων **10 έτη**, εκθέσεις εξωτερικών εμπειρογνωμόνων **5 έτη** στη διάθεση της Comisión. Μετά τα πρώτα 5 έτη, τα έγγραφα προσβάσιμα μόνο από τα όργανα εσωτερικού ελέγχου και το νομικό προσωπικό υπεράσπισης.
- *Εκπαίδευση (Άρθρο 29 Ley 10/2010).* Ετήσιο πρόγραμμα (Plan de Formación Anual) - ανίχνευση ύποπτων συναλλαγών, εσωτερικές διαδικασίες εγχειριδίου AML, παραδείγματα/τυπολογίες τομέα, διαδικασίες όταν εντοπίζονται ύποπτες δραστηριότητες.
- *Εξωτερικός έλεγχος - εξέταση από εξωτερικό εμπειρογνώμονα (Άρθρο 28 Ley 10/2010 & Άρθρο 38 RD 304/2014).* Κατ' αρχήν **ετήσιος**, αλλά κατά το άρθρο 28.1 στα **δύο επόμενα έτη** η έκθεση μπορεί να αντικατασταθεί από **έκθεση παρακολούθησης** (*informe de seguimiento*) που συντάσσεται από τον ίδιο εμπειρογνώμονα - στην πράξη δηλαδή **πλήρης έλεγχος ανά τριετία**. Η έκθεση **εκδίδεται εντός 2 μηνών** από την ημερομηνία αναφοράς (άρθρο 38.1 RD 304/2014) και **υποβάλλεται στο όργανο διοίκησης εντός 3 μηνών**. Ο εξωτερικός εμπειρογνώμονας **δεν επιτρέπεται να έχει παράσχει ή να παράσχει άλλες αμειβόμενες υπηρεσίες κατά τα 3 προηγούμενα ή τα 3 επόμενα έτη** (άρθρο 28.2), με προηγούμενη γνωστοποίηση στη SEPBLAC. **Εξαιρέσεις - κρίσιμες για τον λογιστικό κλάδο.** Η υποχρέωση **δεν είναι απαιτητή από τους ατομικούς επιχειρηματίες ή επαγγελματίες** (άρθρο 28.4: «*La obligación establecida en este artículo no será exigible a los empresarios o profesionales individuales*») - ο ατομικός λογιστής/φοροτεχνικός **δεν** υπόκειται καθόλου σε εξωτερικό έλεγχο, επίσης εξαιρούνται οι υπόχρεοι των περ. i)-u) του άρθρου 2.1 που απασχολούν **λιγότερα από 10 άτομα και** έχουν κύκλο εργασιών **ή** σύνολο ισολογισμού **έως €2 εκατ.** (άρθρο 31.1 RD 304/2014). Η έκθεση τηρείται στη διάθεση της Comisión επί **5 έτη**.
- *Αναφορά ύποπτων συναλλαγών (SAR/STR).* Διαδικασία - εσωτερική ανίχνευση → ειδική εξέταση (Examen Especial, άρθρο 17, με γραπτά αποτελέσματα) → αιτιολογημένη απόφαση εκπροσώπου → **άμεση υποβολή μέσω Εντύπου F19-1 («Comunicación por indicio») στη SEPBLAC** (άρθρο 18). Τα πιστωτικά ιδρύματα υποβάλλουν **ηλεκτρονικά**, οι λοιποί υπόχρεοι, περιλαμβανομένων των λογιστικών γραφείων, **εγγράφως** στη διεύθυνση Calle Alcalá 48, 28014 Madrid. Περιεχόμενο (Άρθρο 18.2). Κατάλογος εμπλεκόμενων προσώπων, περιγραφή συμμετοχής, διαδικασίες διερεύνησης, περιστάσεις ένδειξης, εκτίμηση οικονομικής λογικής.

**Κανένα επαγγελματικό απόρρητο για τον λογιστή.** Το **άρθρο 22 του Ley 10/2010** («*No sujeción*») απαλλάσσει από τις υποχρεώσεις των άρθρων **7.3** (διακοπή της σχέσης), **18** (δήλωση υποψίας) και **21** (συνεργασία) **μόνο τους δικηγόρους**, και μόνο ως προς όσα πληροφορούνται κατά τον προσδιορισμό της νομικής θέσης του πελάτη ή κατά την υπεράσπισή του σε δίκη - περιλαμβανομένων των συμβουλών για την έναρξη ή την αποφυγή δίκης, ανεξαρτήτως αν οι πληροφορίες ελήφθησαν πριν, κατά ή μετά τη διαδικασία. Οι *auditores de cuentas*, οι *contables externos* και οι *asesores fiscales* του άρθρου **2.1.m) δεν εμπίπτουν στην εξαίρεση**. Υποχρεούνται σε δήλωση υποψίας ακόμη και για όσα πληροφορούνται κατά την παροχή φορολογικών συμβουλών. Η επιλογή αυτή διαφοροποιεί την Ισπανία από τη Γερμανία (§ 43 Abs. 2 GwG), τη Γαλλία (άρθρο L.561-3 IV CMF) και την Ολλανδία (άρθρο 1a lid 5 Wwft), όπου η αντίστοιχη εξαίρεση καλύπτει, πλήρως ή μερικώς, και τους λογιστικούς/φοροτεχνικούς συμβούλους.

Το όριο των μετρητών βαρύνει και τον ίδιο τον λογιστή. Το **άρθρο 7 της Ley 7/2012** (όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 18 της Ley 11/2021) απαγορεύει την πληρωμή σε μετρητά ποσού **ίσου ή ανώτερου των 1.000 €** όταν *ένα από τα μέρη* ενεργεί ως *empresario o profesional* - και ορίζει ρητά ότι υποκείμενα της παράβασης είναι **τόσο εκείνος που πληρώνει όσο και εκείνος που εισπράττει**, με **εις ολόκληρον ευθύνη**, ώστε η *Agencia Estatal de Administración Tributaria* να μπορεί να στραφεί αδιακρίτως κατά οποιουδήποτε από τους δύο ή και κατά αμφοτέρων. Το λογιστικό γραφείο που εισπράττει αμοιβή **1.000 € ή άνω σε μετρητά** είναι επομένως το ίδιο παραβάτης. Η παράβαση χαρακτηρίζεται **σοβαρή** και το πρόστιμο είναι **αναλογικό, 25% του καταβληθέντος ποσού**, με έκπτωση 50% σε περίπτωση εκούσιας πληρωμής πριν από την απόφαση. Προβλέπεται όμως **απαλλαγή** για όποιον από τους δύο *καταγγείλει* τη συναλλαγή στην AEAT **εντός τριών μηνών** από την πληρωμή, δηλώνοντας το ποσό και την ταυτότητα του αντισυμβαλλομένου, ταυτόχρονη καταγγελία και από τους δύο δεν απαλλάσσει κανέναν. Τα δικαιολογητικά πληρωμής τηρούνται **πέντε έτη** και το πρόστιμο είναι **σωρευτικό** με τις φορολογικές κυρώσεις και με εκείνες της Ley 10/2010.

*Εξαίρεση μικρών οντοτήτων* (άρθρο 31.1 RD 304/2014 - **απασχόληση λιγότερων από 10 ατόμων ΚΑΙ** ετήσιος κύκλος εργασιών Ή **Η** σύνολο ετήσιου ισολογισμού **≤€2 εκατ.**). Εξαιρούνται από γραπτές διαδικασίες εσωτερικού ελέγχου, τεκμηριωμένη ανάλυση κινδύνου, εγχειρίδιο πρόληψης, όργανο εσωτερικού ελέγχου, εξωτερική επιθεώρηση και τυπικό ετήσιο πρόγραμμα εκπαίδευσης (αλλά ο εκπρόσωπος αποδεικνύει επαρκή εξωτερική εκπαίδευση). ΔΕΝ εξαιρούνται από. Αναφορά ύποπτων συναλλαγών, βασική δέουσα επιμέλεια, συνεργασία με αρχές, διατήρηση εγγράφων 10 ετών.

Στο ισπανικό πλαίσιο **δεν υφίσταται** κατώφλι «€100.000» για την έκθεση εξωτερικού εμπειρογνώμονα. Η μόνη αναφορά σε 100.000 ευρώ στο RD 304/2014 βρίσκεται στο άρθρο 3.1.γ) και αφορά τον χαρακτηρισμό «*actividad financiera de carácter excepcional o limitada*». Τα πραγματικά κρίσιμα κατώφλια για λογιστές/φοροτεχνικούς είναι τρία: (α) πλήρης εξαίρεση των ατομικών επαγγελματιών από τον εξωτερικό έλεγχο (άρθρο 28.4 Ley 10/2010), (β) <10 άτομα και ≤€2 εκατ. κύκλος εργασιών ή ισολογισμός (άρθρο 31.1 RD 304/2014), (γ) <50 άτομα και ≤€10 εκατ. για το όργανο εσωτερικού ελέγχου (άρθρο 35.2 RD 304/2014).

**Κυρώσεις (ποσά/εύρη προστίμων)**

Η **ταξινόμηση** των παραβάσεων γίνεται στο **άρθρο 50** («Clases de infracciones»), το οποίο περιέχει μόνο τη διάκριση σε πολύ σοβαρές, σοβαρές και ελαφρές. Οι **τύποι** των παραβάσεων περιγράφονται στα **άρθρα 51 (muy graves), 52 (graves) και 53 (leves)**, ενώ τα **ποσά των προστίμων** ορίζονται στα **άρθρα 56 (πολύ σοβαρές), 57 (σοβαρές) και 58 (ελαφρές)** - όχι στο άρθρο 50.

| Βαθμίδα | Τύποι παράβασης | Κύρωση υπόχρεου φορέα | Κύρωση διοικητών/διευθυντών |
|---|---|---|---|

| | | | |
|---|---|---|---|
| Πολύ σοβαρές (*muy graves*) | Άρθρο 51 | Άρθρο 56. Πρόστιμο από **€150.000** έως το **μεγαλύτερο** εκ των. 10% του συνολικού ετήσιου κύκλου εργασιών, διπλάσιο του οικονομικού περιεχομένου της πράξης, πενταπλάσιο του οφέλους, ή **€10.000.000** | Άρθρο 56. **€60.000 - €10.000.000**, με απαγόρευση άσκησης καθηκόντων διοίκησης **έως 10 έτη** |
| Σοβαρές (*graves*) | Άρθρο 52 | Άρθρο 57.1 (όπως ισχύει μετά τον RD-ley 11/2018). Ελάχιστο ποσό **€60.000** και ανώτατο το **μεγαλύτερο** εκ των. 10% του συνολικού ετήσιου κύκλου εργασιών, το ποσό του οικονομικού περιεχομένου της πράξης **προσαυξημένο κατά 50%**, τριπλάσιο του οφέλους, ή **€5.000.000** | Άρθρο 57.2. **€3.000 - €5.000.000**, με δυνατότητα παύσης και απαγόρευσης άσκησης καθηκόντων διοίκησης **έως 5 έτη**. Η διάταξη καταλαμβάνει ρητά και όποιον ευθύνεται για την παράβαση **υπό την ιδιότητα του εξωτερικού εμπειρογνώμονα** (*o como experto externo*) του άρθρου 28 |
| Ελαφρές (*leves*) | Άρθρο 53 | Άρθρο 58. **Ιδιωτική επίπληξη** (*amonestación privada*) και πρόστιμο **έως €60.000** | Άρθρο 58. Ιδιωτική επίπληξη και πρόστιμο έως €60.000 |

**Η ισπανική ιδιαιτερότητα του «10% του κύκλου εργασιών».** Στα περισσότερα κράτη μέλη το ανώτατο όριο «5.000.000 € ή 10% του ετήσιου κύκλου εργασιών» επιφυλάσσεται αποκλειστικά για τα **πιστωτικά και χρηματοπιστωτικά ιδρύματα**. Η Ισπανία αποτελεί την **ουσιαστική εξαίρεση στον κανόνα αυτόν**. Ο Ley 10/2010 **δεν** προβλέπει το 10% ως αυτοτελές πλαφόν τραπεζών, αλλά το ενσωματώνει ως **έναν από τους εναλλακτικούς ανώτατους υπολογισμούς που ισχύουν για *κάθε* υπόχρεο** (*sujeto obligado*) - μαζί με το οικονομικό περιεχόμενο της πράξης (προσαυξημένο κατά 50% στις σοβαρές, διπλάσιο στις πολύ σοβαρές), το τριπλάσιο (σοβαρές) ή πενταπλάσιο (πολύ σοβαρές) του οφέλους και το απόλυτο ποσό των 5.000.000 €/10.000.000 €. Συνεπώς, κατά τα **άρθρα 56 και 57**, το όριο του 10% του κύκλου εργασιών **μπορεί να εφαρμοστεί και σε λογιστικό/φοροτεχνικό γραφείο**. Η επισήμανση είναι αναγκαία ώστε η ισπανική γραμμή του συγκριτικού πίνακα να μη διαβαστεί ως σφάλμα.

Πολύ σοβαρές παραβάσεις (**Άρθρο 51.1**): **α)** παράλειψη της δήλωσης του άρθρου 18 *όταν διευθυντής ή υπάλληλος είχε ήδη αποκαλύψει εσωτερικά* την ένδειξη ή τη βεβαιότητα, **β)** μη συμμόρφωση με την υποχρέωση συνεργασίας του άρθρου 21 **όταν το έγγραφο αίτημα προέρχεται από την ίδια την Comisión**, **γ)** παραβίαση της απαγόρευσης αποκάλυψης (άρθρο 24) ή της υποχρέωσης εμπιστευτικότητας των άρθρων 46.2 και 49.2.e), **δ) αντίσταση ή παρεμπόδιση του ελέγχου**, εφόσον έχει προηγηθεί ρητό έγγραφο αίτημα των ελεγκτών, **ε)** μη λήψη των διορθωτικών μέτρων που ζητήθηκαν από τη *Comisión Permanente* (άρθρα 26.5, 31.2, 44.2 και 47.5) **όταν συντρέχει ηθελημένη ανυπακοή**, **στ)** διάπραξη σοβαρής παράβασης όταν, εντός της προηγούμενης πενταετίας, είχε επιβληθεί αμετάκλητη διοικητική κύρωση **για το ίδιο είδος παράβασης**, **ζ)** μη συμμόρφωση με τα μέτρα αναστολής συναλλαγής που διέταξε η SEPBLAC κατ' άρθρο 48 bis.6. Κατά το **άρθρο 51.2**, πολύ σοβαρή είναι επίσης η *εκ προθέσεως* παράβαση της υποχρέωσης δέσμευσης κεφαλαίων ή της απαγόρευσης διάθεσής τους σε καθορισμένα πρόσωπα βάσει των ενωσιακών περιοριστικών μέτρων.

**Λεπτομέρεια με άμεση οικονομική συνέπεια.** Το κρίσιμο δεν είναι *αν* υπήρξε έγγραφο αίτημα, αλλά **ποιος** το υπέβαλε. Αίτημα της **Comisión** → πολύ σοβαρή παράβαση, πρόστιμο από **150.000 €** (άρθρα 51.1.b και 56). Αίτημα **οργάνου υποστήριξης**, δηλαδή της SEPBLAC ή της Γραμματείας → **σοβαρή** παράβαση, πρόστιμο από **60.000 €** (άρθρα 52.1.k και 57). Το ίδιο ζεύγος υπάρχει και για την παρεμπόδιση του ελέγχου. Με ρητό έγγραφο αίτημα πολύ σοβαρή (51.1.d), χωρίς αυτό σοβαρή (52.1.y).

Σοβαρές παραβάσεις (**Άρθρο 52.1**). Αποτυχία τυπικής ταυτοποίησης (52.1.a + Άρ. 3), πραγματικού δικαιούχου (52.1.b + Άρ. 4), λήψης πληροφοριών σκοπού σχέσης (52.1.c + Άρ. 5), συνεχούς παρακολούθησης (52.1.d + Άρ. 6), ενισχυμένης δέουσας επιμέλειας (52.1.f + Άρ. 11-16), ειδικής εξέτασης (52.1.g + Άρ. 17), αναφοράς ύποπτων συναλλαγών (52.1.h + Άρ. 18), διατήρησης εγγράφων 10 ετών (52.1.l + Άρ. 25), διορισμού εκπροσώπου στη SEPBLAC (52.1.n + Άρ. 26 ter), **μη κατάρτισης του εγχειριδίου πρόληψης (52.1.p + Άρ. 26.5)**, **μη διενέργειας της εξέτασης από εξωτερικό εμπειρογνώμονα (52.1.q + Άρ. 28)**, **μη εκπαίδευσης του προσωπικού (52.1.r + Άρ. 29)**. Ο κατάλογος περιλαμβάνει επιπλέον τις περιπτώσεις m), ñ) και o) του άρθρου 52.1, το περιεχόμενο των οποίων, κατά το ενοποιημένο κείμενο BOE-A-2010-6737, έχει ως εξής:

| Περίπτωση άρθρου 52.1 | Περιεχόμενο σοβαρής παράβασης | Σημασία για τον λογιστικό κλάδο |
|---|---|---|
| m) | Μη έγγραφη έγκριση και μη εφαρμογή **κατάλληλων πολιτικών και διαδικασιών εσωτερικού ελέγχου** κατά τα **άρθρα 26 και 26 bis**, περιλαμβανομένης της έγγραφης έγκρισης και εφαρμογής **ρητής πολιτικής αποδοχής πελατών** | Καλύπτει και το **εσωτερικό κανάλι αναφοράς παραβάσεων** του άρθρου 26 bis, που συχνά παραλείπεται στα μικρά γραφεία |
| ñ) | Μη συγκρότηση **κατάλληλου οργάνου εσωτερικού ελέγχου**, περιλαμβανομένων όπου απαιτείται των **τεχνικών μονάδων**, κατά το **άρθρο 26 ter** | Διακριτή από την περ. n), που αφορά μόνο τη *γνωστοποίηση του εκπροσώπου* στη SEPBLAC |
| o) | Μη παροχή στον **εκπρόσωπο ενώπιον της SEPBLAC** και στο **όργανο εσωτερικού ελέγχου** των **υλικών, ανθρώπινων και τεχνικών πόρων** που απαιτούνται για την άσκηση των καθηκόντων τους (άρθρο 26 ter.5) | Αυτοτελής παράβαση. Δεν αρκεί ο τυπικός ορισμός εκπροσώπου, πρέπει να του δοθούν και μέσα |

Και οι τρεις αυτές παραβάσεις, ως *infracciones graves*, επισύρουν κατά το **άρθρο 57.1** διοικητικό πρόστιμο **από 60.000 €** έως το μεγαλύτερο εκ των: **5.000.000 €**, **10% του συνολικού ετήσιου κύκλου εργασιών**, του **ποσού του οικονομικού περιεχομένου της πράξης προσαυξημένου κατά 50%**, ή του **τριπλασίου του οφέλους** που αποκομίστηκε από την παράβαση.

Για τα λογιστικά/φοροτεχνικά γραφεία η πιο κρίσιμη από τις παραπάνω περιπτώσεις είναι η **52.1.q)** - η μη διενέργεια του εξωτερικού ελέγχου του άρθρου 28 συνιστά αυτοτελή **σοβαρή** παράβαση, με τις κυρώσεις του άρθρου 57. Αντίθετα, η εκπαίδευση προσωπικού δεν εμπίπτει στην περ. p) αλλά στην περ. **r)**.

Η παράλειψη εγγραφής στο *Registro de Prestadores de Servicios a Sociedades y Fideicomisos* - που αφορά τους λογιστές όταν παρέχουν υπηρεσίες σύστασης εταιρειών ή καταστατικής έδρας (άρθρο 2.1.o), **δεν είναι σοβαρή παράβαση**. Η **πρώτη πρόσθετη διάταξη, παράγραφος 6**, του Ley 10/2010 τη χαρακτηρίζει ρητά **ελαφρά παράβαση** (*infracción leve*) του άρθρου 53, οπότε κυρώνεται κατά το άρθρο 58 με ιδιωτική επίπληξη και πρόστιμο **έως 60.000 €**. Το ίδιο ισχύει και για τη **μη κατάθεση του ετήσιου εντύπου** δραστηριότητας στο Εμπορικό Μητρώο (πρώτη πρόσθετη διάταξη, παράγραφοι 7 και 8), που για τους αυτοαπασχολούμενους επαγγελματίες υποβάλλεται **ηλεκτρονικά εντός του πρώτου τριμήνου κάθε έτους**.

Εφόσον **δεν συντρέχουν ενδείξεις ή βεβαιότητα** νομιμοποίησης εσόδων ή χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, επτά από τις σοβαρές παραβάσεις της παραγράφου 1 - οι περιπτώσεις **a), b), c), d), e), f) και l)**, δηλαδή **ταυτοποίηση, πραγματικός δικαιούχος, σκοπός της σχέσης, συνεχής παρακολούθηση, υφιστάμενοι πελάτες, ενισχυμένη δέουσα επιμέλεια και τήρηση αρχείων** - **μπορούν να χαρακτηριστούν ελαφρές**, όταν η μη συμμόρφωση του υπόχρεου κρίνεται «απλώς περιστασιακή ή μεμονωμένη *ενόψει του ποσοστού των ευρημάτων στο δείγμα συμμόρφωσης*». Η συνέπεια είναι μεγάλη. Αντί για την κλίμακα του άρθρου 57 (**από** 60.000 €), εφαρμόζεται το άρθρο 58 (ιδιωτική επίπληξη και πρόστιμο **έως** 60.000 €). Πρακτικά, αυτό καθιστά την **τεκμηριωμένη δειγματοληπτική συμμόρφωση** - δηλαδή το να μπορεί το γραφείο να δείξει ότι τα κενά είναι μεμονωμένα - το κρίσιμο αμυντικό επιχείρημα στην ισπανική διαδικασία.

Αρχή επιβολής (**Άρθρο 61**). Πολύ σοβαρές - **Υπουργικό Συμβούλιο (Consejo de Ministros)**, κατόπιν πρότασης του Υπουργού Οικονομίας, σοβαρές - **Υπουργός Οικονομίας**, ελαφρές - **Γενικός Διευθυντής Θησαυροφυλακίου και Χρηματοπιστωτικής Πολιτικής (Director General del Tesoro y Política Financiera)**. Η SEPBLAC διενεργεί την εποπτεία/

επιθεώρηση και μπορεί να λάβει προσωρινά μέτρα (άρθρο 61.2), αλλά **δεν επιβάλλει η ίδια κυρώσεις**. Είναι το **Servicio Ejecutivo** (εκτελεστικό όργανο) της *Comisión de Prevención del Blanqueo de Capitales e Infracciones Monetarias* και **δεν ταυτίζεται με την Comisión**, ο ρόλος της εξαντλείται στον έλεγχο, την επιθεώρηση και την εισήγηση, ενώ η κύρωση επιβάλλεται αποκλειστικά από τα τρία όργανα του άρθρου 61 (Consejo de Ministros / Υπουργός Οικονομίας / Director General del Tesoro). Η **δημοσίευση** ακολουθεί δύο διαφορετικά καθεστώτα. Όταν η κύρωση περιλαμβάνει **δημόσια επίπληξη** (*amonestación pública*), μόλις καταστεί αμετάκλητη κατά τη διοικητική διαδικασία δημοσιεύεται **επώνυμα στο BOE και στον ιστότοπο της Comisión, όπου παραμένει διαθέσιμη για πέντε έτη**, αν προσβληθεί δικαστικά, δημοσιεύεται χωρίς καθυστέρηση και η πορεία και η έκβαση της προσφυγής (άρθρο 61.5). Όταν η απόφαση **δεν** περιλαμβάνει δημόσια επίπληξη, η Γραμματεία δημοσιεύει στον ιστότοπο τις αμετάκλητες κυρώσεις των άρθρων 51 και 52 **ανώνυμα** - μόνο το είδος και τη φύση της παράβασης και την κύρωση, **χωρίς να προσδιορίζεται ο υπαίτιος** - επίσης για πέντε έτη (άρθρο 61.6). Κατά τα **άρθρα 56.5 και 57.5**, η δημοσίευση μπορεί να **αναβληθεί** έως ότου παύσουν οι λόγοι, ή να **μη γίνει καθόλου**, όταν θα έβλαπτε διεξαγόμενη έρευνα ή θα διακύβευε τη σταθερότητα των χρηματοπιστωτικών αγορών. Περίοδοι παραγραφής (**Άρθρο 60**). Για τις **παραβάσεις** - πολύ σοβαρές 5 έτη / σοβαρές 5 έτη / ελαφρές 2 έτη, για τις **κυρώσεις** η παραγραφή είναι **3 / 2 / 1 έτη** αντίστοιχα.

Η **επιμέτρηση** γίνεται κατά το **άρθρο 59**, με βάση εννέα κριτήρια. Το ποσό των πράξεων που αφορά η παράβαση, το όφελος που αποκομίστηκε, την αυθόρμητη ή μη επανόρθωση, τις αμετάκλητες κυρώσεις της τελευταίας πενταετίας, τον βαθμό υπαιτιότητας ή πρόθεσης, τη σοβαρότητα και τη διάρκεια, τις ζημίες τρίτων, την οικονομική δυνατότητα του υπαιτίου και τον βαθμό συνεργασίας του με τις αρχές. Ο νόμος κλείνει με κανόνα που λειτουργεί ως κατώτατο όριο κάθε επιμέτρησης: «*η κύρωση κλιμακώνεται κατά τρόπο ώστε η διάπραξη των παραβάσεων να μην είναι πιο επωφελής για τον παραβάτη από τη συμμόρφωση*».

> **Η ευθύνη δεν σβήνει με το κλείσιμο του γραφείου.** Κατά το **άρθρο 55**, η διοικητική ευθύνη είναι απαιτητή ακόμη και αν, μετά την παράβαση, ο υπόχρεος **έπαυσε τη δραστηριότητά του** ή ανακλήθηκε η άδειά του. Στην περίπτωση **λυθεισών εταιρειών**, οι πρώην εταίροι ευθύνονται **αλληλεγγύως και εις ολόκληρον** για τα χρηματικά πρόστιμα, **μέχρι του ποσού που έλαβαν ως μερίδιο εκκαθάρισης**, με την επιφύλαξη της ευθύνης διοικητών, διευθυντών και εκκαθαριστών. Πρόκειται για ρύθμιση που δεν συναντάται σε κανένα άλλο από τα εξεταζόμενα καθεστώτα.

> **Πότε αρχίζει η παραγραφή.** Το **άρθρο 60.1** δεν μετρά απλώς από την ημερομηνία τέλεσης. Σε **διαρκείς** παραβάσεις η αφετηρία είναι η ημερομηνία παύσης της δραστηριότητας ή η τελευταία πράξη με την οποία ολοκληρώνεται η παράβαση. Σε παραβάσεις **δέουσας επιμέλειας** η πενταετία μετρά **από τη λήξη της επιχειρηματικής σχέσης**, και σε παραβάσεις **τήρησης αρχείων** από τη λήξη της δεκαετίας του άρθρου 25. Για έναν λογιστή με πολυετείς πελάτες αυτό σημαίνει ότι το ρολόι της παραγραφής **ουσιαστικά δεν ξεκινά όσο ο πελάτης παραμένει ενεργός** - και, μαζί με τη δεκαετή υποχρέωση τήρησης, μπορεί να φτάσει τα δεκαπέντε έτη έκθεσης. Η παραγραφή διακόπτεται με κάθε ενέργεια της Comisión ή των οργάνων υποστήριξής της που κοινοποιείται τυπικά και οδηγεί σε έλεγχο ή εποπτεία.

> Όσα προηγούνται αφορούν αποκλειστικά τις **διοικητικές κυρώσεις για παράβαση των υποχρεώσεων πρόληψης**. Οι ποινές για το ίδιο το **αδίκημα της νομιμοποίησης** (άρθρα 301-302 του ισπανικού Ποινικού Κώδικα) συνιστούν χωριστό καθεστώς και **δεν εντάσσονται στη συγκριτική αποτίμηση**. Το **άρθρο 62** του Ley 10/2010 ρυθμίζει τη σχέση τους. Η ίδια συμπεριφορά δεν τιμωρείται δύο φορές όταν υπάρχει ταυτότητα προσώπου, πραγματικών περιστατικών και νομικού θεμελίου (παρ. 2), μόλις προκύψει ότι τα περιστατικά ενδέχεται να συνιστούν έγκλημα, η Γραμματεία τα διαβιβάζει στην Εισαγγελία και **αναστέλλει τη διοικητική διαδικασία** (παρ. 3), και η τελική διοικητική απόφαση **δεσμεύεται από τα πραγματικά περιστατικά που κρίθηκαν αποδεδειγμένα στην ποινική δίκη** (παρ. 5).

**Παραδείγματα ύποπτων συναλλαγών & δείκτες κινδύνου**

Ο **Κατάλογος Επικίνδυνων Συναλλαγών για Επαγγελματίες** εκδίδεται από τη **Comisión de Prevención del Blanqueo de Capitales e Infracciones Monetarias** (και όχι από την ίδια τη SEPBLAC, στον ιστότοπο της οποίας απλώς φιλοξενείται): https://www.sepblac.es/wp-content/uploads/2018/03/cor_profesionales.pdf

*Δείκτες ταυτοποίησης πελάτη.* Ανώνυμοι πελάτες/αδυναμία επαλήθευσης, άρνηση παροχής KYC, κατοικία σε φορολογικούς παραδείσους ή δικαιοδοσίες υψηλού εγκλήματος, PEPs/συνεργάτες, τερματισμός σχέσης όταν ζητούνται πληροφορίες, προσφορά σημαντικά υψηλότερων αμοιβών χωρίς λόγο, αίτημα το γραφείο να είναι ονομαστικός κάτοχος λογαριασμών.

*Δείκτες νομικών προσώπων.* Σύσταση εταιρειών με εισφορές σε είδος δύσκολο να αποτιμηθούν, ταυτόχρονη σύσταση πολλαπλών εταιρειών από το ίδιο πρόσωπο χωρίς λογική, μεταβίβαση μετοχών σε μη συνδεδεμένα πρόσωπα λίγο μετά την εγγραφή, αλυσίδες εταιρειών χωρίς λόγο, εταιρείες αποκλειστικά για κατοχή περιουσιακών στοιχείων με παρένθετα πρόσωπα.

*Δείκτες συναλλαγών.* Τιμές σημαντικά πάνω/κάτω από την αγορά, ασυνήθιστα σύνθετες νομικές δομές χωρίς λογική, πληρωμή σε μετρητά/ανώνυμα μέσα/επιταγές στον κομιστή, πληρωμές από φορολογικούς παραδείσους, διαδοχικές ταχείες μεταβιβάσεις ακινήτων με αυξανόμενες αξίες, επιμονή χρήσης του λογαριασμού του επαγγελματία ως ενδιάμεσου.

*Κίνδυνος πελάτη.* Μη κάτοικοι, αδιαφανής δομή ιδιοκτησίας, εταιρείες κατοχής περιουσιακών στοιχείων, νομικά πρόσωπα με ανώνυμες μετοχές, PEPs/συνεργάτες, επιχειρήσεις υψηλής χρήσης μετρητών.

**Ιδιαιτερότητες**

- **Análisis Nacional de Riesgos (ANR)** - Εθνική Αξιολόγηση Κινδύνων. **Δεν είναι πλέον αμιγώς εμπιστευτικό έγγραφο**. Έχουν δημοσιευθεί από το **Tesoro Público** (Γενική Γραμματεία Θησαυροφυλακίου και Διεθνούς Χρηματοδότησης) η **«Análisis Nacional de Riesgos (Versión pública)»** και το **«Resumen público de la Adenda del ANR 2024»** (https://www.tesoro.es). Το πλήρες κείμενο παραμένει περιορισμένης κυκλοφορίας. Η μεθοδολογία στηρίζεται στη FATF και στην Υπερεθνική Αξιολόγηση Κινδύνου της ΕΕ. Πηγές γεωγραφικής αξιολόγησης. Εκθέσεις FATF/GAFILAT, κατάλογος τρίτων χωρών ΕΕ με ελλείψεις AML, κατάλογος μη συνεργάσιμων φορολογικών δικαιοδοσιών ΕΕ, Δείκτης Basel AML.
  **Βαθμίδα κινδύνου του κλάδου.** Κατά το ANR και την *Adenda al Análisis Nacional de Riesgos*, οι **εξωτερικοί λογιστές** (*contables externos*), οι **φορολογικοί σύμβουλοι** (*asesores fiscales*) και οι **ελεγκτές** (*auditores de cuentas*) κατατάσσονται **συλλογικά** - δηλαδή ως ενιαία κατηγορία, σύμφωνα με τη δομή του άρθρου 2.1.m) - στη βαθμίδα **Μέτριου-Υψηλού Κινδύνου** (*Medio-Alto*). Ως κύριοι παράγοντες τρωτότητας προσδιορίζονται: (α) η **συμμετοχή στη διαμόρφωση πολύπλοκων φορολογικών και εταιρικών σχημάτων**, (β) η **διαχείριση λογαριασμών** για λογαριασμό πελατών, και (γ) η **δυνατότητα απόκρυψης των πραγματικών δικαιούχων πίσω από παρένθετα πρόσωπα**.
- **Αξιολόγηση FATF.** Η Ισπανία υπόκειται σε **νέα αξιολόγηση της FATF εντός του 2026**, ενόψει αυτής τέθηκε σε διαβούλευση τον Μάρτιο 2026 σχέδιο Real Decreto τροποποίησης του RD 304/2014. Από την έκθεση αμοιβαίας αξιολόγησης προκύπτουν οι ακόλουθες βαθμολογίες, κρίσιμες για τον λογιστικό κλάδο:

| Δείκτης | Αντικείμενο | Βαθμολογία |
|---|---|---|
| Σύσταση R.22 | Δέουσα επιμέλεια από ΜΧΕΔ/DNFBP | Largely Compliant (LC) - σε μεγάλο βαθμό συμμορφούμενη |
| Σύσταση R.23 | Λοιπά μέτρα και αναφορές ύποπτων συναλλαγών από ΜΧΕΔ/DNFBP | Largely Compliant (LC) |
| Σύσταση R.28 | Εποπτεία των ΜΧΕΔ/DNFBP | Largely Compliant (LC), με ρητή επισήμανση της αποτελεσματικότητας του μοντέλου άμεσης εποπτείας της SEPBLAC |
| Immediate Outcome 3 | Εποπτεία (Supervision) | Substantial / Moderate level of effectiveness |

| Δείκτης | Αντικείμενο | Βαθμολογία |
|---|---|---|
| Immediate Outcome 4 | Προληπτικά μέτρα (Preventive measures) | Substantial / Moderate level of effectiveness |

- Άμεση εποπτεία SEPBLAC χωρίς μεταβίβαση σε επαγγελματικούς συλλόγους - κάθε λογιστής διατηρεί απευθείας σχέση με την αρχή, ο έλεγχος αφορά εξίσου ελεγκτές, εξωτερικούς λογιστές και φορολογικούς συμβούλους του άρθρου 2.1.m).
- **Μητρώο πραγματικών δικαιούχων.** Το κεντρικό μητρώο είναι το **Registro Central de Titularidades Reales (RCTIR)** του **Υπουργείου Δικαιοσύνης**, το οποίο συστάθηκε με το **Real Decreto 609/2023, de 11 de julio** (**BOE-A-2023-16210**, δημοσίευση στο BOE στις **12.07.2023**) και **τέθηκε σε λειτουργία στις 19.09.2023**. Η **πρόσβαση των υπόχρεων προσώπων** (*sujetos obligados*) πραγματοποιείται **ηλεκτρονικά, μέσω της *Sede Electrónica* του Υπουργείου Δικαιοσύνης**, με χρήση **εγκεκριμένου ψηφιακού πιστοποιητικού** (*certificado electrónico*). Επιβεβαιώνεται ρητά ότι το **γενικό *Registro Mercantil* δεν υποκαθιστά το κεντρικό μητρώο πραγματικών δικαιούχων**. Το **rmc.es δεν είναι το μητρώο πραγματικών δικαιούχων** αλλά το *Registro Mercantil Central* (Κεντρικό Εμπορικό Μητρώο).
- Επίσημα μητρώα/ιστοσελίδες. SEPBLAC (https://www.sepblac.es), BOE (https://www.boe.es), Υπουργείο Οικονομίας (https://www.mineco.gob.es), Tesoro Público (https://www.tesoro.es), Υπουργείο Δικαιοσύνης - RCTIR (https://www.mjusticia.gob.es), Registro Mercantil Central (https://www.rmc.es).
- **Νέο πακέτο AML της ΕΕ. Κανονισμός (ΕΕ) 2024/1624** (ενιαίο εγχειρίδιο κανόνων, εφαρμογή από **10.7.2027**), **Οδηγία (ΕΕ) 2024/1640** (προθεσμία μεταφοράς **10.7.2027**) και **Κανονισμός (ΕΕ) 2024/1620** για τη σύσταση της **Αρχής AMLA**. Μέχρι την ημερομηνία αυτή εξακολουθεί να ισχύει το εθνικό δίκαιο, δηλαδή ο Ley 10/2010 και το RD 304/2014 όπως ισχύουν. **Κατάσταση μεταφοράς.** Η Ισπανία **δεν έχει ψηφίσει ακόμη ενιαίο νέο προσαρμοστικό νόμο** για την Οδηγία (ΕΕ) 2024/1640, οι σχετικές εργασίες εντάσσονται στο ευρύτερο εθνικό νομοπαρασκευαστικό πρόγραμμα (*Plan Anual Normativo*). Συνεπώς, **μέχρι τη 10η Ιουλίου 2027 οι υποχρεώσεις των λογιστών και φοροτεχνικών διέπονται αποκλειστικά από τον Ley 10/2010 και το RD 304/2014**.

**Πηγές:**

- **Νομοθεσία:**
  - Ley 10/2010, de 28 de abril, de prevención del blanqueo de capitales y de la financiación del terrorismo - ενοποιημένο κείμενο BOE-A-2010-6737, τελευταία ενημέρωση 21.03.2026 - https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2010-6737
  - Real Decreto 304/2014 (εκτελεστικός κανονισμός του Ley 10/2010) - BOE-A-2014-4742 - https://www.boe.es/diario_boe/txt.php?id=BOE-A-2014-4742
  - Real Decreto-ley 11/2018 (4η Οδηγία 2015/849) - https://www.boe.es/buscar/doc.php?id=BOE-A-2018-12131
  - Real Decreto-ley 7/2021 (5η Οδηγία 2018/843) - https://www.boe.es/diario_boe/txt.php?id=BOE-A-2021-6872
  - Ley Orgánica 6/2021 - BOE-A-2021-6944 (ποινική πλευρά, άρθρα 301-302 του Ποινικού Κώδικα). Η ενσωμάτωση της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/1673 δεν αποδίδεται σε αυτό στην παρούσα μελέτη - https://www.boe.es/diario_boe/txt.php?id=BOE-A-2021-6944
  - Real Decreto-ley 7/2026, de 20 de marzo (τελευταία τροποποίηση του Ley 10/2010, ενσωμάτωση 21.03.2026) - https://www.boe.es
  - Real Decreto 609/2023, de 11 de julio, por el que se crea el Registro Central de Titularidades Reales (RCTIR) - BOE-A-2023-16210, δημοσίευση 12.07.2023, έναρξη λειτουργίας 19.09.2023 - https://www.boe.es/buscar/doc.php?id=BOE-A-2023-16210
  - Proyecto de Real Decreto τροποποίησης του Reglamento de la Ley 10/2010 (RD 304/2014), δημόσια διαβούλευση Μαρτίου 2026 (ευθυγράμμιση με τα σχόλια της FATF, επανεξέταση των εξαιρέσεων εσωτερικού ελέγχου για τους sujetos obligados de menor tamaño) - **μη κυρωθέν, μη δημοσιευθέν στο BOE** - Ministerio de Economía, Comercio y Empresa - https://www.mineco.gob.es
  - Ley 10/2010, άρθρο 2.1.o) και Disposición adicional 6ª - Registro de Prestadores de Servicios a Sociedades y Fideicomisos (η μη εγγραφή χαρακτηρίζεται **ελαφρά** παράβαση κατά την 1η πρόσθετη διάταξη παρ. 6, όχι σοβαρή 52.1.m) - https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2010-6737
  - Ley 10/2010, άρθρα 50-53 (ταξινόμηση και τύποι παραβάσεων), 56-58 (ποσά κυρώσεων), 60 (παραγραφή) και 61 (αρμόδια όργανα επιβολής) - ενοποιημένο κείμενο BOE-A-2010-6737 - https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2010-6737
  - Ley 10/2010, άρθρο 22 («No sujeción» - η εξαίρεση αφορά μόνο τους δικηγόρους) - BOE, ενοποιημένο κείμενο BOE-A-2010-6737, www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2010-6737
  - Ley 10/2010, άρθρα 52.2 (υποβάθμιση σε ελαφρές), 54 (ευθύνη διοικούντων), 55 (επιβίωση της ευθύνης, ευθύνη πρώην εταίρων), 59 (κριτήρια επιμέτρησης), 60 (αφετηρία παραγραφής), 61.5-61.6 (δημοσίευση) και 62 (σχέση με την ποινική δίκη) - BOE
  - Ley 10/2010, πρώτη πρόσθετη διάταξη, παρ. 6-8 (εγγραφή στο Registro de Prestadores de Servicios a Sociedades y Fideicomisos, χαρακτηρισμός ως ελαφράς παράβασης, ετήσια κατάθεση εντύπου) - BOE
  - Real Decreto-ley 7/2026, de 20 de marzo, τελική διάταξη 6 (αναδιατύπωση του άρθρου 42 Ley 10/2010 - διεθνείς οικονομικές κυρώσεις, πρωτόκολλα, υποχρέωση πολιτικών κατά της καταστρατήγησης) - BOE-A-2026-6544, www.boe.es
  - Plan Anual Normativo - εθνικό νομοπαρασκευαστικό πρόγραμμα στο οποίο εντάσσονται οι εργασίες προσαρμογής στην Οδηγία (ΕΕ) 2024/1640 (χωρίς ψηφισθέντα προσαρμοστικό νόμο) - Gobierno de España, https://www.mineco.gob.es

- **Ενωσιακό πλαίσιο (πακέτο AML 2024):**
  - Κανονισμός (ΕΕ) 2024/1624 - https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2024/1624/oj
  - Οδηγία (ΕΕ) 2024/1640 (προθεσμία μεταφοράς 10.7.2027) - https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/2024/1640/oj
  - Κανονισμός (ΕΕ) 2024/1620 - σύσταση της Αρχής AMLA - https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2024/1620/oj

- **Εποπτική αρχή / FIU:**
  - SEPBLAC (Servicio Ejecutivo de la Comisión de Prevención del Blanqueo de Capitales e Infracciones Monetarias) - Calle Alcalá 48, 28014 Madrid, τηλ. +34 91 338 88 08 - https://www.sepblac.es
  - Comisión de Prevención del Blanqueo de Capitales e Infracciones Monetarias (συλλογικό όργανο, εκδότης του καταλόγου επικίνδυνων συναλλαγών) - https://www.sepblac.es
  - Secretaría General del Tesoro y Financiación Internacional (Tesoro Público) - https://www.tesoro.es
  - Consejo General de Economistas de España (χωρίς εποπτικές αρμοδιότητες AML) - https://economistas.es
  - REAF-CGE (χωρίς εποπτικές αρμοδιότητες AML) - https://reaf.economistas.es

- **Οδηγίες / μητρώα / λοιπά έγγραφα:**
  - Κατάλογος επικίνδυνων συναλλαγών για επαγγελματίες (έκδοση Comisión de Prevención del Blanqueo, φιλοξενία στη SEPBLAC) - https://www.sepblac.es/wp-content/uploads/2018/03/cor_profesionales.pdf
  - Συστάσεις/γεωγραφικός κίνδυνος - https://www.sepblac.es/es/sujetos-obligados/recomendaciones/
  - Υποχρεώσεις υπόχρεων φορέων - https://www.sepblac.es/en/obliged-subjects/obligations/
  - Αναφορά ύποπτων συναλλαγών (έντυπο F19-1, «Comunicación por indicio») - https://www.sepblac.es/en/obliged-subjects/formalities/str-mule-accounts/
  - Análisis Nacional de Riesgos (ANR) - Versión pública - Secretaría General del Tesoro y Financiación Internacional (Tesoro Público), κατάταξη contables externos / asesores fiscales / auditores de cuentas στη βαθμίδα Medio-Alto - https://www.tesoro.es
  - Adenda al Análisis Nacional de Riesgos - Resumen público de la Adenda del ANR 2024 - Tesoro Público - https://www.tesoro.es
  - FATF/GAFI, Mutual Evaluation Report - Spain. Βαθμολογίες τεχνικής συμμόρφωσης R.22, R.23 και R.28 (Largely Compliant) και αποτελεσματικότητα IO 3 (Supervision) και IO 4 (Preventive measures) - https://www.fatf-gafi.org

- Registro Central de Titularidades Reales (RCTIR) - πρόσβαση υπόχρεων προσώπων μέσω της Sede Electrónica του Ministerio de Justicia με εγκεκριμένο ψηφιακό πιστοποιητικό - https://sede.mjusticia.gob.es
- Boletín Oficial del Estado (BOE) - https://www.boe.es
- Ministerio de Economía, Comercio y Empresa - https://www.mineco.gob.es
- Registro Central de Titularidades Reales (RCTIR) - Ministerio de Justicia - https://www.mjusticia.gob.es
- Registro Mercantil Central (δεν αποτελεί μητρώο πραγματικών δικαιούχων) - https://www.rmc.es

## Ιταλία

Περιεχόμενα

**Εθνική νομοθεσία**

Η Ιταλία ενσωμάτωσε την Οδηγία 2015/849/ΕΕ (4η Οδηγία AML) μέσω του **Decreto Legislativo n. 231 της 21 Νοεμβρίου 2007 (D.Lgs. 231/2007)**, που αποτελεί τον θεμελιώδη νόμο AML. Διαδοχικές τροποποιήσεις:

- **D.Lgs. 231/2007** - Βασικός νόμος AML, ενσωμάτωση 3ης Οδηγίας 2005/60/ΕΚ.
- **D.Lgs. 90/2017** - Ενσωμάτωση 4ης Οδηγίας 2015/849/ΕΕ (25 Μαΐου 2017, δημοσίευση στη Gazzetta Ufficiale 19.6.2017, ELI 17G00104). Με το άρθρο 9, παρ. 1 του ίδιου διατάγματος ορίστηκε ότι οι διατάξεις των τομεακών εποπτικών αρχών που είχαν εκδοθεί βάσει καταργηθέντων κανόνων εξακολουθούσαν να ισχύουν έως τις 31.3.2018.
- **D.Lgs. 125/2019** - Ενσωμάτωση 5ης Οδηγίας 2018/843/ΕΕ (4 Οκτωβρίου 2019).
- **D.L. 124/2019** - Τροποποιήσεις για τη χρήση μετρητών, το άρθρο 18 προσέθεσε την παρ. 1-ter στο κυρωτικό άρθρο 63 D.Lgs. 231/2007 (κλιμακωτή μείωση του ελάχιστου προστίμου).
- **D.Lgs. 109/2007** - Καταπολέμηση χρηματοδότησης τρομοκρατίας και λειτουργία του Comitato di Sicurezza Finanziaria.
- **Legge 197/2022** - Καθορισμός του ορίου χρήσης μετρητών στα €5.000 από 1.1.2023 (άρθρο 49, παρ. 3-bis D.Lgs. 231/2007).
- **D.Lgs. 204 της 27ης Δεκεμβρίου 2024** - Κατάργηση διατάξεων για τους παρόχους υπηρεσιών εικονικών νομισμάτων (άρθρο 1, παρ. 2, στοιχ. ff, ff-bis, qq, άρθρο 3, παρ. 5, στοιχ. i, i-bis), λόγω μετάβασης στο καθεστώς του Κανονισμού (ΕΕ) 2023/1114 (MiCA). Πλέον υπόχρεοι είναι οι *prestatori di servizi per le cripto-attività* (άρθρο 3, παρ. 2, στοιχ. v-bis).
- **D.Lgs. 122 της 10ης Ιουνίου 2026** - Ανασυγκρότηση του καθεστώτος πρόσβασης στα στοιχεία πραγματικών δικαιούχων. Κατάργηση των παρ. 2, 4, 6, 7 και 7-bis του άρθρου 21 και εισαγωγή των νέων άρθρων 21-bis έως 21-septies (πρόσβαση αρχών, υπόχρεων, προσώπων με έννομο συμφέρον, εξαιρέσεις, τέλη).

Επίσημος σύνδεσμος. Normattiva.it (D.Lgs. 231/2007). Οι λογιστές υπόκεινται επιπλέον στις **Regole Tecniche (Τεχνικοί Κανόνες)** που εκδίδονται από το CNDCEC ως Οργανισμός Αυτορρύθμισης βάσει του **άρθρου 11, παρ. 2 του D.Lgs. 231/2007**: - **Regole Tecniche 2025** (εγκρίθηκαν με *delibera n. 9* της 16ης Ιανουαρίου 2025, κατόπιν γνώμης του Comitato di Sicurezza Finanziaria της 27.12.2024) - Τρέχουσα έκδοση, σε αντικατάσταση των Regole Tecniche της 16ης Ιανουαρίου 2019. - **Regola Tecnica n. 1**. Αυτοαξιολόγηση κινδύνου (άρθρα 15-16). - **Regola Tecnica n. 2**. Δέουσα επιμέλεια πελατών (άρθρα 17-30). - **Regola Tecnica n. 3**. Διατήρηση εγγράφων και δεδομένων (άρθρα 31-32, 34).

Η νομική βάση των Regole Tecniche είναι ρητή. Κατά το **άρθρο 11, παρ. 2**, οι οργανισμοί αυτορρύθμισης «είναι υπεύθυνοι για την εκπόνηση και επικαιροποίηση τεχνικών κανόνων, που θεσπίζονται κατ' εφαρμογή του παρόντος διατάγματος κατόπιν γνώμης του Comitato di Sicurezza Finanziaria, σε θέματα διαδικασιών και μεθοδολογιών ανάλυσης και αξιολόγησης του κινδύνου, εσωτερικών ελέγχων, δέουσας επιμέλειας - και απλουστευμένης - και διατήρησης», ενώ οφείλουν να εξασφαλίζουν και μέτρα κύρωσης της μη τήρησής τους. Οι ίδιοι οργανισμοί είναι επίσης υπεύθυνοι για την **εκπαίδευση και τη διαρκή επιμόρφωση των εγγεγραμμένων μελών τους** και γνωμοδοτούν στην UIF πριν από την έκδοση ή επικαιροποίηση των δεικτών ανωμαλίας που τους αφορούν (άρθρο 6, παρ. 4, στοιχ. ε).

**Προσαρμογή στο πακέτο AML της ΕΕ**. Με το **άρθρο 14 του Ν. 91/2025** (*legge di delegazione europea*) η Ιταλική Βουλή εξουσιοδότησε την Κυβέρνηση να αναμορφώσει το εθνικό δίκαιο AML/CFT, ώστε να προσαρμοστεί στον **Κανονισμό (ΕΕ) 2024/1624 (AMLR)** και στον **Κανονισμό (ΕΕ) 2024/1620 (AMLA/AMLAR)** και να μεταφέρει την **Οδηγία (ΕΕ) 2024/1640 (AMLD6)**. Η προσαρμογή έχει ήδη ξεκινήσει τμηματικά. Το **D.Lgs. 122 της 10ης Ιουνίου 2026** αναδιάρθρωσε το καθεστώς πρόσβασης στα στοιχεία πραγματικής κυριότητας ευθυγραμμίζοντάς το με τα άρθρα 12-13 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1640, ενώ το ίδιο το κείμενο του D.Lgs. 231/2007 παραπέμπει πλέον ρητά στην **AMLA** (άρθρο 21-bis, παρ. 1, στοιχ. στ), στην **Ευρωπαϊκή Εισαγγελία (EPPO)** και στην **OLAF** ως δικαιούχους άμεσης πρόσβασης. Έως τον Αύγουστο 2026 δεν είχε εκδοθεί συνολικό νομοθετικό διάταγμα αναδιάταξης, ο D.Lgs. 231/2007 εξακολουθεί να αποτελεί το ισχύον πλαίσιο, με ορίζοντα εφαρμογής του Κανονισμού την **10.7.2027**. *(Πηγή, UIF-Banca d'Italia, Rapporto annuale sull'attività svolta - Anno 2025, n. 18, 16.6.2026, D.Lgs. 231/2007, ενοποιημένο κείμενο ισχύον 15.8.2026)*

**Εποπτική/Αρμόδια Αρχή & FIU/ΜΧΠ**

Κύριος εποπτικός φορέας για τους λογιστές είναι το **Consiglio Nazionale dei Dottori Commercialisti e degli Esperti Contabili (CNDCEC)** - Εθνικό Συμβούλιο Πτυχιούχων Λογιστών και Λογιστικών Εμπειρογνωμόνων. Οι εξωτερικοί λογιστές είναι οι *Dottori Commercialisti ed Esperti Contabili*, οι οποίοι κατονομάζονται ρητά στο **άρθρο 3, παρ. 4, στοιχ. α)** D.Lgs. 231/2007 («i soggetti iscritti nell'albo dei dottori commercialisti e degli esperti contabili e nell'albo dei consulenti del lavoro»).

- **CNDCEC**. Οργανισμός Αυτορρύθμισης (*organismo di autoregolamentazione*, άρθρο 1, παρ. 2, στοιχ. aa) - έκδοση Τεχνικών Κανόνων (άρθρο 11, παρ. 2), εκπαίδευση/ενημέρωση μελών, προαγωγή και έλεγχος τήρησης των υποχρεώσεων AML από τους εγγεγραμμένους στα μητρώα του (άρθρο 11, παρ. 1), πειθαρχικές διαδικασίες (άρθρο 11, παρ. 3), διαβίβαση SOS στην UIF ως δίαυλος του Οργανισμού (άρθρο 11, παρ. 4 και άρθρο 37, παρ. 1-2), ετήσια έκθεση (άρθρο 11, παρ. 4-bis).
- **UIF (Banca d'Italia)**. Μονάδα Χρηματοοικονομικών Πληροφοριών (FIU) που συστάθηκε στην Banca d'Italia, **αυτόνομη και λειτουργικά ανεξάρτητη** (άρθρο 6, παρ. 1), ο Διευθυντής διορίζεται από το Direttorio της Banca d'Italia με πενταετή, άπαξ ανανεώσιμη θητεία (άρθρο 6, παρ. 2). Αρμοδιότητες (άρθρο 6, παρ. 4). Παραλαβή και χρηματοοικονομική ανάλυση SOS, ανάλυση χρηματικών ροών, **αναστολή ύποπτης συναλλαγής έως 5 εργάσιμες ημέρες** (στοιχ. γ), έκδοση οδηγιών υποβολής SOS (στοιχ. δ), έκδοση και περιοδική επικαιροποίηση **δεικτών ανωμαλίας** (στοιχ. ε), επιθεωρήσεις (στοιχ. στ), διαπίστωση παραβάσεων (στοιχ. ζ).
- **MEF**. Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών - υπεύθυνο για τις πολιτικές πρόληψης (άρθρο 4, παρ. 1), διενέργεια **δικών του επιθεωρήσεων** στους υπόχρεους (άρθρο 5, παρ. 3) και άσκηση της **κυρωτικής εξουσίας** κατά τον Τίτλο V (άρθρο 5, παρ. 4), με έκδοση *decreti sanzionatori*.
- **Guardia di Finanza - Nucleo speciale di polizia valutaria**. Διενεργεί τους ελέγχους τήρησης του διατάγματος **στους υπόχρεους που δεν εποπτεύονται από τομεακή εποπτική αρχή** (άρθρο 9, παρ. 1) - δηλαδή, μεταξύ άλλων, στους ελεύθερους επαγγελματίες λογιστές - καθώς και συμπληρωματικούς ελέγχους κατόπιν αιτήματος της UIF.
- **CSF (Comitato di Sicurezza Finanziaria)**. Εκπονεί την Εθνική Ανάλυση Κινδύνων (άρθρα 5, παρ. 6, στοιχ. α, 14, 16-ter), χαράσσει τις στρατηγικές πρόληψης και συντάσσει την ετήσια έκθεση προς τον Υπουργό (άρθρο 5, παρ. 7).
- **DNA (Direzione nazionale antimafia e antiterrorismo)** και **DIA (Direzione investigativa antimafia)**. Παραλαβή και επεξεργασία στοιχείων SOS για σκοπούς έρευνας (άρθρα 8 και 9).
- **Banca d'Italia, CONSOB, IVASS**. *Autorità di vigilanza di settore* κατά το **άρθρο 1, παρ. 2, στοιχ. γ)** - εποπτεύουν τους τραπεζικούς και χρηματοπιστωτικούς διαμεσολαβητές, **δεν εποπτεύουν τους ελεύθερους επαγγελματίες λογιστές**.

**Προσοχή στη διάκριση εξωτερικών λογιστών και ορκωτών ελεγκτών** - η διάκριση προκύπτει ρητά από το ίδιο το κείμενο του νόμου:

| Κατηγορία υπόχρεου | Διάταξη | Ποιος ελέγχει την τήρηση AML | Ποιος επιβάλλει τις διοικητικές κυρώσεις |
|---|---|---|---|
| **Dottori commercialisti ed esperti contabili** (και consulenti del lavoro) - εγγεγραμμένοι στο *Albo* | άρθρο 3, παρ. 4, στοιχ. α) | **CNDCEC** ως οργανισμός αυτορρύθμισης (άρθρο 11, παρ. 1), έλεγχοι από τη **Guardia di Finanza** (άρθρο 9, παρ. 1) | **MEF** (άρθρο 65, παρ. 1, κυρώσεις σε υπόχρεους *μη* υποκείμενους σε τομεακή εποπτική αρχή), πειθαρχικές κυρώσεις από τα Ordini (άρθρο 11, παρ. 3) |
| Λοιποί πάροχοι λογιστικών/φορολογικών υπηρεσιών, CAF, patronati, ενώσεις κατηγορίας | άρθρο 3, παρ. 4, στοιχ. β) | Guardia di Finanza (άρθρο 9, παρ. 1) | MEF (άρθρο 65, παρ. 1) |

| Κατηγορία υπόχρεου | Διάταξη | Ποιος ελέγχει την τήρηση AML | Ποιος επιβάλλει τις διοικητικές κυρώσεις |
|---|---|---|---|
| Συμβολαιογράφοι και δικηγόροι (για τις απαριθμούμενες πράξεις) | άρθρο 3, παρ. 4, στοιχ. γ) | Οικείος οργανισμός αυτορρύθμισης (Consiglio Nazionale del Notariato, CNF) | MEF (άρθρο 65, παρ. 1) |
| **Revisori legali** και εταιρείες ελέγχου **με** εντολές σε οντότητες δημοσίου συμφέροντος (EIP) ή σε οντότητες ενδιάμεσου καθεστώτος | άρθρο 3, παρ. 4, στοιχ. δ) | **CONSOB** ως *autorità di vigilanza di settore* (άρθρο 1, παρ. 2, στοιχ. γ) | **CONSOB** (άρθρο 62, παρ. 5 και 8), το MEF για την παράλειψη SOS που καταλογίζεται σε φυσικά πρόσωπα (άρθρο 65, παρ. 1, στοιχ. β) |
| **Revisori legali** και εταιρείες ελέγχου **χωρίς** εντολές σε EIP ή σε οντότητες ενδιάμεσου καθεστώτος | άρθρο 3, παρ. 4, στοιχ. ε) | **MEF** ως *amministrazione interessata*, «αρχή επιφορτισμένη με την εποπτεία των revisori legali χωρίς εντολές σε EIP» (άρθρο 1, παρ. 2, στοιχ. α) | MEF (άρθρο 65, παρ. 1) |

Δηλαδή. Το παρόν κεφάλαιο αφορά τους **dottori commercialisti ed esperti contabili**, τους εγγεγραμμένους στο *Albo* που τηρεί το CNDCEC και στους οποίους απευθύνονται οι Regole Tecniche («Iscritti all'Albo»). Οι **revisori legali** (ορκωτοί ελεγκτές) αποτελούν **χωριστή κατηγορία υπόχρεων** του άρθρου 3, παρ. 4, με **διαφορετική εποπτική αρχή ανάλογα με το είδος των εντολών τους**. CONSOB για όσους ελέγχουν οντότητες δημοσίου συμφέροντος, MEF (μέσω της Ragioneria Generale dello Stato, που τηρεί και το *Registro dei revisori legali* του D.Lgs. 39/2010) για τους υπόλοιπους. Δεν υπάγονται στις Regole Tecniche του CNDCEC. Επιπλέον, όταν η CONSOB επιβάλλει κύρωση κατά το άρθρο 62, παρ. 5, την κοινοποιεί στο MEF **ενόψει διαγραφής ή αναστολής από το Registro dei revisori legali** (άρθρο 62, παρ. 8). Πολλοί Ιταλοί επαγγελματίες κατέχουν και τις δύο ιδιότητες, οπότε τα δύο πλαίσια ισχύουν σωρευτικά.

Σημειώνεται τέλος ότι, κατά το **άρθρο 11, παρ. 1, τελευταίο εδάφιο**, το **Υπουργείο Δικαιοσύνης** ασκεί λειτουργίες ελέγχου επί των επαγγελματικών συλλόγων (*ordini professionali*) που υπάγονται στην εποπτεία του, ώστε να διασφαλίζεται η ορθή εκπλήρωση των καθηκόντων του άρθρου 11.

Επίσημοι σύνδεσμοι. CNDCEC - commercialisti.it, UIF - uif.bancaditalia.it.

**Δέουσα επιμέλεια (κανονική/απλουστευμένη/ενισχυμένη)**

*Πότε ενεργοποιείται (άρθρο 17)*. Οι υπόχρεοι προβαίνουν σε δέουσα επιμέλεια πελάτη και πραγματικού δικαιούχου:

- κατά τη σύναψη διαρκούς σχέσης ή την **ανάθεση εντολής για επαγγελματική παροχή** (παρ. 1, στοιχ. α),
- κατά την εκτέλεση **περιστασιακής συναλλαγής ίσης ή ανώτερης των €15.000**, είτε ως ενιαία είτε ως τεχνητά κατατετμημένη πράξη, ή που συνιστά **μεταφορά κεφαλαίων ή κρυπτοστοιχείων άνω των €1.000** (παρ. 1, στοιχ. β),
- **σε κάθε περίπτωση**, όταν υπάρχει υπόνοια ξεπλύματος ή χρηματοδότησης της τρομοκρατίας - ανεξαρτήτως παρέκκλισης, εξαίρεσης ή ορίου - και όταν υπάρχουν αμφιβολίες για την αλήθεια ή την επάρκεια των ήδη ληφθέντων στοιχείων ταυτοποίησης (παρ. 2, στοιχ. α και β).

> **Σημαντική εξαίρεση για τον λογιστικό κλάδο (άρθρο 17, παρ. 7)**. Οι υποχρεώσεις δέουσας επιμέλειας **δεν τηρούνται** για τη δραστηριότητα απλής σύνταξης και διαβίβασης - ή μόνο διαβίβασης - των δηλώσεων που απορρέουν από φορολογικές υποχρεώσεις, καθώς και για τις υποχρεώσεις διοίκησης προσωπικού (μισθοδοσία) κατά το άρθρο 2, παρ. 1 του Ν. 12/1979. Η εξαίρεση αφορά αποκλειστικά αυτές τις υπηρεσίες, κάθε άλλη επαγγελματική παροχή ενεργοποιεί πλήρως τις υποχρεώσεις.

*Περιεχόμενο (άρθρο 18, παρ. 1)*. Η δέουσα επιμέλεια υλοποιείται μέσω: **(α)** ταυτοποίησης του πελάτη και επαλήθευσης της ταυτότητάς του βάσει εγγράφων, δεδομένων ή πληροφοριών από αξιόπιστη και ανεξάρτητη πηγή - τα ίδια μέτρα εφαρμόζονται και στον **εκτελεστή** (*esecutore*), περιλαμβανομένης της επαλήθευσης της ύπαρξης και της έκτασης της εξουσίας εκπροσώπησης, **(β)** ταυτοποίησης του **πραγματικού δικαιούχου** και επαλήθευσης της ταυτότητάς του με μέτρα ανάλογα του κινδύνου, ώστε να ανασυγκροτηθεί με εύλογη αξιοπιστία η δομή ιδιοκτησίας και ελέγχου, **(γ)** απόκτησης και αξιολόγησης πληροφοριών για τον σκοπό και τη φύση της σχέσης ή της παροχής - και, σε περίπτωση υψηλού κινδύνου, εφαρμογής της ίδιας διαδικασίας και στις περιστασιακές παροχές, **(δ) διαρκούς ελέγχου** της σχέσης καθ' όλη τη διάρκειά της, με εξέταση της συνολικής δραστηριότητας του πελάτη, επαλήθευση και επικαιροποίηση των στοιχείων και, όπου απαιτείται από τον κίνδυνο, εξακρίβωση της προέλευσης των κεφαλαίων.

*Χρόνος (άρθρο 18, παρ. 2-4)*. Η ταυτοποίηση και επαλήθευση διενεργείται **πριν** από τη σύναψη της σχέσης ή την ανάθεση της εντολής ή πριν από την εκτέλεση της περιστασιακής συναλλαγής. Σε **χαμηλό κίνδυνο**, η επαλήθευση μπορεί να μετατεθεί, εφόσον αυτό είναι αναγκαίο για τη συνήθη διεξαγωγή της δραστηριότητας, αλλά ολοκληρώνεται **το αργότερο εντός 30 ημερών** από τη σύναψη ή την ανάθεση, αν παρέλθει η προθεσμία και διαπιστωθεί αντικειμενική αδυναμία, ο υπόχρεος **απέχει κατά το άρθρο 42** και αξιολογεί την υποβολή SOS κατά το άρθρο 35. Οι επαγγελματίες απαλλάσσονται από την επαλήθευση έως τη στιγμή ανάθεσης της εντολής, όταν εξετάζουν τη νομική θέση του πελάτη ή ασκούν καθήκοντα υπεράσπισης/εκπροσώπησης ενώπιον δικαστικής αρχής.

*Τρόπος (άρθρο 19)*. Η ταυτοποίηση γίνεται παρουσία του πελάτη ή του εκτελεστή, με επίδειξη ισχύοντος εγγράφου ταυτότητας του οποίου λαμβάνεται αντίγραφο σε έντυπη ή ηλεκτρονική μορφή. Η υποχρέωση θεωρείται εκπληρωμένη **και χωρίς φυσική παρουσία** όταν. Τα στοιχεία προκύπτουν από δημόσια έγγραφα ή θεωρημένα ιδιωτικά έγγραφα ή ψηφιακή υπογραφή, ο πελάτης διαθέτει **ψηφιακή ταυτότητα επιπέδου εγγύησης τουλάχιστον «σημαντικού»** (SPID ή καθεστώς eIDAS του Καν. 910/2014), τα στοιχεία προκύπτουν από δήλωση ιταλικής προξενικής αρχής, ο πελάτης έχει ήδη ταυτοποιηθεί για άλλη σχέση και τα στοιχεία είναι επικαιροποιημένα και επαρκή για το προφίλ κινδύνου του. Η **επαλήθευση** (παρ. 1, στοιχ. β) απαιτεί διασταύρωση της ακρίβειας των στοιχείων **μόνον όπου υπάρχουν αμφιβολίες, αβεβαιότητες ή ασυνέπειες**, και μπορεί να γίνει και μέσω δημόσιων ή ιδιωτικών βάσεων δεδομένων.

Τρία επίπεδα: - **Απλοποιημένη (άρθρο 23)** - Χαμηλός κίνδυνος. Μειωμένη έκταση και συχνότητα των υποχρεώσεων του άρθρου 18. Ενδεικτικοί δείκτες χαμηλού κινδύνου (παρ. 2). Εισηγμένες σε ρυθμιζόμενη αγορά εταιρείες με υποχρεώσεις διαφάνειας πραγματικής κυριότητας, δημόσιες διοικήσεις και φορείς δημόσιων λειτουργιών, πελάτες σε γεωγραφικές περιοχές χαμηλού κινδύνου (κράτη-μέλη ΕΕ και τρίτες χώρες με αποτελεσματικά συστήματα AML/CFT ή χαμηλό επίπεδο διαφθοράς), ασφαλιστήρια ζωής με ετήσιο ασφάλιστρο έως €1.000 ή εφάπαξ έως €2.500, συμπληρωματικές συνταξιοδοτικές μορφές. Η απλουστευμένη επιμέλεια **αποκλείεται πάντοτε όταν υπάρχει υπόνοια** (παρ. 4). - **Κανονική** - Μεσαίος κίνδυνος. Πλήρης εφαρμογή του άρθρου 18. - **Ενισχυμένη (άρθρα 24-25)** - Υψηλός κίνδυνος. Επιπλέον πληροφορίες, **πηγή περιουσίας και κεφαλαίων**, εντατική παρακολούθηση.

*Ενισχυμένη επιμέλεια - υποχρεωτικές περιπτώσεις (άρθρο 24, παρ. 5)*. Εφαρμόζεται **πάντοτε** σε (α) σχέσεις, παροχές και συναλλαγές που εμπλέκουν **τρίτες χώρες υψηλού κινδύνου**, (β) διασυνοριακές σχέσεις ανταπόκρισης με πιστωτικό ίδρυμα τρίτης χώρας, (γ) σχέσεις με **πολιτικά εκτεθειμένα πρόσωπα** ή με πελάτες των οποίων πραγματικός δικαιούχος είναι PEP. Παράγοντες υψηλού κινδύνου (παρ. 2). Σχέσεις που συνάπτονται υπό ασυνήθεις περιστάσεις, δομές παρεμβολής περιουσίας, εταιρείες με ανώνυμες μετοχές ή με συμμετοχή καταπιστευματοδόχων, **δραστηριότητες με έντονη χρήση μετρητών**, ανώμαλη ή υπερβολικά σύνθετη μετοχική δομή σε σχέση με τη φύση της δραστηριότητας, πληρωμές από τρίτους χωρίς εμφανή σύνδεση με τον πελάτη, συναλλαγές σε πετρέλαιο, όπλα, πολύτιμα μέταλλα, καπνικά, πολιτιστικά και αρχαιολογικά αντικείμενα, ελεφαντόδοντο και προστατευόμενα είδη (στοιχ. β, αρ. 5-bis). Οι οργανισμοί αυτορρύθμισης μπορούν, μέσω των Regole Tecniche, να προσθέσουν παράγοντες κινδύνου και επιπλέον μέτρα (άρθρο 24, παρ. 4 και άρθρο 25, παρ. 4-ter).

*Ενισχυμένη επιμέλεια - τρόπος εκτέλεσης (άρθρο 25)*. Απόκτηση πρόσθετων πληροφοριών για πελάτη και πραγματικό δικαιούχο, εμβάθυνση στα στοιχεία που θεμελιώνουν την αξιολόγηση σκοπού και φύσης της σχέσης, και **αύξηση της συχνότητας του διαρκούς ελέγχου** (παρ. 1). Ειδικά για τις σχέσεις που εμπλέκουν τρίτες χώρες υψηλού κινδύνου (παρ. 4-bis). Πρόσθετες πληροφορίες για σκοπό και φύση της σχέσης, για την **προέλευση των κεφαλαίων και την οικονομική κατάσταση** πελάτη και πραγματικού δικαιούχου, για τα κίνητρα των συναλλαγών, **έγκριση από πρόσωπα με εξουσία διοίκησης ή διεύθυνσης** πριν από τη σύναψη ή συνέχιση, και ενισχυμένη παρακολούθηση.

**Πραγματικός δικαιούχος (Titolare Effettivo)** - βάσει **άρθρου 20** D.Lgs. 231/2007:

- **Κριτήριο ιδιοκτησίας** (παρ. 2). Σε κεφαλαιουχική εταιρεία, ένδειξη *άμεσης* κυριότητας αποτελεί η κατοχή από φυσικό πρόσωπο συμμετοχής **άνω του 25%** του κεφαλαίου, ένδειξη *έμμεσης* κυριότητας η κατοχή ποσοστού άνω του 25% μέσω ελεγχόμενων εταιρειών, καταπιστευματικών εταιρειών ή παρένθετου προσώπου.
- **Κριτήριο ελέγχου** (παρ. 3), όταν η μετοχική εικόνα δεν επιτρέπει μονοσήμαντο προσδιορισμό. Έλεγχος της πλειοψηφίας των ψήφων στην τακτική γενική συνέλευση, έλεγχος ψήφων επαρκών για δεσπόζουσα επιρροή, ύπαρξη ιδιαίτερων συμβατικών δεσμών που επιτρέπουν δεσπόζουσα επιρροή.
- **Ιδιωτικά νομικά πρόσωπα** (παρ. 4, ΠΔ 361/2000). Προσδιορίζονται **σωρευτικά** ως πραγματικοί δικαιούχοι οι ιδρυτές (εφόσον ζουν), οι δικαιούχοι (όταν είναι προσδιορισμένοι ή ευχερώς προσδιορίσιμοι) και οι φορείς εξουσιών νόμιμης εκπροσώπησης, διεύθυνσης και διοίκησης.
- **Επικουρικό κριτήριο** (παρ. 5). Αν τα ανωτέρω δεν επιτρέπουν μονοσήμαντο προσδιορισμό, πραγματικός δικαιούχος είναι το φυσικό πρόσωπο ή τα φυσικά πρόσωπα που κατέχουν εξουσίες νόμιμης εκπροσώπησης, διοίκησης ή διεύθυνσης.
- **Τεκμηρίωση** (παρ. 6). Οι υπόχρεοι διατηρούν ίχνος των ελέγχων που διενήργησαν και, ειδικά όταν εφαρμόζουν το επικουρικό κριτήριο της παρ. 5, **των λόγων που δεν επέτρεψαν τον προσδιορισμό βάσει των παρ. 1-4**.

*Υποχρεώσεις του ίδιου του πελάτη (άρθρο 22)*. Ο πελάτης παρέχει **εγγράφως και με δική του ευθύνη** όλες τις αναγκαίες και επικαιροποιημένες πληροφορίες (παρ. 1). Οι εταιρείες με νομική προσωπικότητα και τα ιδιωτικά νομικά πρόσωπα οφείλουν να αποκτούν και να διατηρούν **επί τουλάχιστον 5 έτη** επαρκείς, ακριβείς και επικαιροποιημένες πληροφορίες για την πραγματική τους κυριότητα και να τις παρέχουν στους υπόχρεους (παρ. 2). Η συλλογή γίνεται με μέριμνα των διοικητών, βάσει λογιστικών βιβλίων, βιβλίου μετόχων και σχετικών ανακοινώσεων, **η αδικαιολόγητη αδράνεια ή άρνηση εταίρου να παράσχει τις πληροφορίες καθιστά ανενεργό το δικαίωμα ψήφου του και προσβλητές τις αποφάσεις που ελήφθησαν με την καθοριστική του ψήφο** (παρ. 3, με παραπομπή στο άρθρο 2377 ΑΚ). Οι *fiduciari* ρητών trusts τηρούν τα στοιχεία επί 5 τουλάχιστον έτη από τη λήξη της ιδιότητάς τους και δηλώνουν την ιδιότητά τους στους υπόχρεους (παρ. 5).

**Μητρώο Πραγματικών Δικαιούχων (Registro dei titolari effettivi)** - άρθρα 21 και 21-bis έως 21-septies D.Lgs. 231/2007, όπως αναδιατυπώθηκαν με το **D.Lgs. 122 της 10ης Ιουνίου 2026**:

- **Ποιος δηλώνει και πού (άρθρο 21, παρ. 1 και 3)**. Οι επιχειρήσεις με νομική προσωπικότητα που υποχρεούνται σε εγγραφή στο *Registro delle imprese* (άρθρο 2188 ΑΚ) και τα ιδιωτικά νομικά πρόσωπα κοινοποιούν τα στοιχεία των πραγματικών δικαιούχων τους **αποκλειστικά ηλεκτρονικά και ατελώς από χαρτόσημο** στο Μητρώο Επιχειρήσεων, προς τήρηση σε **ειδική (αυτοτελή) ενότητα**. Τα trusts με φορολογικά κρίσιμα αποτελέσματα και τα συναφή νομικά μορφώματα εγγράφονται σε **ειδική ενότητα (sezione speciale)**, με μέριμνα του *fiduciario*.
- **Ποιος το τηρεί**. Τα κατά τόπους **Επιμελητήρια (Camere di commercio)** μέσω του Μητρώου Επιχειρήσεων, με διαχειριστή το εθνικό πληροφοριακό σύστημα του άρθρου 8 του N. 580/1993 (InfoCamere) και συντονισμό της **Unioncamere**.
- **Κύρωση παράλειψης δήλωσης**. Η παράλειψη κοινοποίησης των στοιχείων πραγματικού δικαιούχου τιμωρείται **με την ίδια κύρωση του άρθρου 2630 του Αστικού Κώδικα** (άρθρο 21, παρ. 1 και 3).
- **Πρόσβαση αρχών (άρθρο 21-bis)**. Άμεση, μη φιλτραρισμένη, απευθείας και ελεύθερη, χωρίς προηγούμενη ενημέρωση του ενδιαφερομένου, για MEF, τομεακές εποπτικές αρχές, UIF, DIA, Guardia di Finanza, DNA, δικαστική αρχή, Agenzia delle Entrate και Agenzia delle Dogane (για την καταπολέμηση της φοροδιαφυγής και της φορολογικής απάτης), CSF, **AMLA**, EPPO, OLAF, Europol και Eurojust.
- **Πρόσβαση υπόχρεων (άρθρο 21-ter)**. Οι υπόχρεοι - άρα και οι λογιστές - έχουν **έγκαιρη πρόσβαση** στις δύο ενότητες, **αποκλειστικά προς υποστήριξη των υποχρεώσεων δέουσας επιμέλειας**. Απαιτείται **διαπίστευση** (*accreditamento*) με ηλεκτρονική αίτηση στο κατά τόπον αρμόδιο Επιμελητήριο και καταβολή *diritti di segreteria*, η διαπίστευση **ισχύει δύο έτη** από την πρώτη χορήγηση ή τη ρητή ανανέωση, ενώ τυχόν μεταβολή ή παύση της ιδιότητας του υπόχρεου κοινοποιείται **εντός 10 ημερών**. Ο υπόχρεος μπορεί να ορίσει εξουσιοδοτημένους προς πρόσβαση συνεργάτες της οργάνωσής του.
- **Υποχρέωση αναφοράς αποκλίσεων (άρθρο 21-ter, παρ. 7)**. Ο διαπιστευμένος υπόχρεος **αναφέρει αμελλητί στο Επιμελητήριο τις ασυμφωνίες** μεταξύ των στοιχείων του Μητρώου και όσων συνέλεξε κατά τη δέουσα επιμέλεια, η αναφορά είναι προσβάσιμη από τις αρχές του άρθρου 21-bis, με διασφάλιση της **ανωνυμίας του αναφέροντος υπόχρεου**.
- **Η αναζήτηση στο Μητρώο δεν υποκαθιστά τη δέουσα επιμέλεια (άρθρο 21-ter, παρ. 11)**. Η αναζήτηση δεν απαλλάσσει τον υπόχρεο από την αξιολόγηση του κινδύνου και τη λήψη μέτρων ανάλογων προς αυτόν. Επιπλέον, ο υπόχρεος που συμβουλεύεται το Μητρώο **αποκτά και διατηρεί απόδειξη της εγγραφής** του πραγματικού δικαιούχου ή απόσπασμα κατάλληλο να την τεκμηριώσει (παρ. 12) - και η αναζήτηση αυτή καταγράφεται στο αρχείο του πελάτη (άρθρο 31, παρ. 2, στοιχ. β-bis).
- **Πρόσβαση προσώπων με έννομο συμφέρον (άρθρα 21-quater και 21-quinquies)**. Δημοσιογράφοι, φορείς τρίτου τομέα και ερευνητές, αντισυμβαλλόμενοι σε εν εξελίξει εμπορική/χρηματοοικονομική διαπραγμάτευση, υπόχρεοι και αρχές τρίτων χωρών, αναθέτουσες αρχές και ANAC, φορείς του PNRR κ.ά. Η πρόσβαση αφορά περιορισμένο σύνολο στοιχείων (ονοματεπώνυμο, μήνα και έτος γέννησης, χώρα διαμονής και ιθαγένεια, βάση της ιδιότητας του πραγματικού δικαιούχου) και χορηγείται κατόπιν αιτιολογημένης αίτησης, το Επιμελητήριο απαντά **εντός 12 εργάσιμων ημερών** (με δυνατότητα παράτασης άλλων 12 ημερών σε περίπτωση αιφνίδια αυξημένου όγκου αιτήσεων). Η θετική κρίση οδηγεί σε πιστοποιητικό **τριετούς ισχύος**, με επανέλεγχο της συνδρομής των προϋποθέσεων **κάθε 18 μήνες**.
- **Εξαιρέσεις πρόσβασης (άρθρο 21-sexies)**. Το Επιμελητήριο μπορεί να αποκλείσει ολικά ή μερικά την πρόσβαση σε εξαιρετικές περιστάσεις που εκθέτουν τον πραγματικό δικαιούχο σε δυσανάλογο κίνδυνο απάτης, απαγωγής, εκβίασης, παρενόχλησης, βίας ή εκφοβισμού, καθώς και όταν πρόκειται για ανίκανο ή ανήλικο. Τα Επιμελητήρια κοινοποιούν **έως τις 31 Ιανουαρίου κάθε έτους** στο MEF και στο MIMIT τα στατιστικά των απορριπτικών αποφάσεων.

Σε κάθε περίπτωση, η υποχρέωση εξακρίβωσης του πραγματικού δικαιούχου βαρύνει τον ίδιο τον υπόχρεο ανεξαρτήτως μητρώου (άρθρα 18, παρ. 1, στοιχ. β και 19). Σημειώνεται ότι η **FATF, στην έκθεση αμοιβαίας αξιολόγησης της 23.4.2026, κατατάσσει την Ιταλία «Partially Compliant» στη διαφάνεια των πραγματικών δικαιούχων**, η αναδιάταξη του καθεστώτος πρόσβασης με το D.Lgs. 122/2026 αποτελεί απάντηση τόσο στην ευρωπαϊκή Οδηγία 2024/1640 όσο και στις σχετικές επισημάνσεις.

PEP (**άρθρο 1, παρ. 2, στοιχ. dd**). Φυσικά πρόσωπα που κατέχουν ή **έχουν παύσει να κατέχουν εντός του τελευταίου έτους** σημαντικές δημόσιες θέσεις, καθώς και οι συγγενείς τους και όσοι διατηρούν μαζί τους ευρέως γνωστούς στενούς δεσμούς. Ενδεικτικά. Πρόεδρος Δημοκρατίας, Πρόεδρος του Συμβουλίου, Υπουργοί, Υφυπουργοί, Περιφερειάρχες και περιφερειακοί σύμβουλοι-εντεταλμένοι, Δήμαρχοι πρωτεύουσας επαρχίας ή μητροπολιτικής πόλης και **Δήμαρχοι δήμων με πληθυσμό όχι μικρότερο των 15.000 κατοίκων**, βουλευτές, γερουσιαστές, ευρωβουλευτές και περιφερειακοί σύμβουλοι, μέλη κεντρικών διοικητικών οργάνων πολιτικών κομμάτων, δικαστές του Συνταγματικού Δικαστηρίου, του Ακυρωτικού, του Ελεγκτικού Συνεδρίου και σύμβουλοι Επικρατείας, μέλη διοικητικών οργάνων κεντρικών τραπεζών και ανεξάρτητων αρχών, πρέσβεις και ανώτατοι αξιωματικοί, μέλη διοίκησης δημόσιων ή δημοσίως ελεγχόμενων επιχειρήσεων, γενικοί διευθυντές ASL και νοσοκομειακών μονάδων, διευθυντές και μέλη οργάνων διοίκησης διεθνών οργανισμών. **Συγγενείς**. Γονείς, σύζυγος ή πρόσωπο σε σύμφωνο συμβίωσης, τέκνα και οι σύζυγοι/συμβίοι τους. **Στενοί δεσμοί**. Όσοι κατέχουν από κοινού με το PEP την πραγματική κυριότητα νομικών οντοτήτων ή διατηρούν μαζί του στενές επιχειρηματικές σχέσεις, καθώς και όσοι κατέχουν μόνο τυπικά τον ολικό έλεγχο οντότητας που έχει συσταθεί ουσιαστικά προς όφελος PEP.

Ενισχυμένη επιμέλεια για PEP (**άρθρο 25, παρ. 4**). Θέσπιση κατάλληλων διαδικασιών βάσει κινδύνου για τον εντοπισμό PEP και, επιπλέον των συνήθων μέτρων: **(α)** λήψη έγκρισης προσώπων με εξουσία διοίκησης ή διεύθυνσης πριν από την έναρξη, συνέχιση ή διατήρηση της σχέσης ή την εκτέλεση περιστασιακής συναλλαγής, **(β)** λήψη κατάλληλων μέτρων για την εξακρίβωση της **προέλευσης της περιουσίας και των κεφαλαίων**, **(γ)** διαρκής και ενισχυμένος έλεγχος της σχέσης. Για PEP που έχουν παύσει να κατέχουν το αξίωμα **πάνω από ένα έτος**, τα ενισχυμένα μέτρα εφαρμόζονται εφόσον υφίσταται υψηλός κίνδυνος (άρθρο 24, παρ. 6). Όταν το PEP ενεργεί ως όργανο δημόσιας διοίκησης, εφαρμόζονται μέτρα ανάλογα του κινδύνου που διαπιστώνεται in concreto (άρθρο 24, παρ. 5, στοιχ. γ). Από τον **D.Lgs. 90/2017** ισχύει και για εγχώρια PEP (PEP domestiche). Η αξιολόγηση FATF του 2026 εντοπίζει επιμέρους αδυναμίες και στο πεδίο των PEP.

*Εκτέλεση από τρίτους (άρθρα 26-30)*. Επιτρέπεται η προσφυγή σε τρίτους για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων του άρθρου 18, παρ. 1, στοιχ. α), β) και γ), **χωρίς μεταβίβαση της ευθύνης** (άρθρο 26, παρ. 1). Ως «τρίτοι» θεωρούνται οι τραπεζικοί/χρηματοπιστωτικοί διαμεσολαβητές (ημεδαποί, άλλων κρατών-μελών ή τρίτων χωρών με ισοδύναμα μέτρα και εποπτεία) και - ρητά - **«οι επαγγελματίες έναντι άλλων επαγγελματιών»** (άρθρο 26, παρ. 2, στοιχ. ε). Απαιτείται **βεβαίωση (attestazione)** μονοσήμαντα αναγόμενη στον τρίτο, που

επιβεβαιώνει την ορθή εκπλήρωση και την ταύτιση του ελεγχθέντος πελάτη με το πρόσωπο στο οποίο αναφέρεται (άρθρο 27, παρ. 1-2), ο τρίτος διαβιβάζει αμελλητί αντίγραφα των εγγράφων όποτε του ζητηθούν (παρ. 3). Ο υπόχρεος αξιολογεί αν τα στοιχεία είναι κατάλληλα και επαρκή και, σε αμφιβολία, προβαίνει **ο ίδιος** στην ταυτοποίηση (άρθρο 28). **Απαγορεύεται η προσφυγή σε τρίτους με έδρα σε τρίτες χώρες υψηλού κινδύνου** (άρθρο 29).

**Γενικές υποχρεώσεις**

- **Εκτίμηση/Αυτοαξιολόγηση κινδύνου** (**άρθρο 15**, Regola Tecnica n. 1). Οι εποπτικές αρχές και οι οργανισμοί αυτορρύθμισης ορίζουν κριτήρια και μεθοδολογίες ανάλογες με τη φύση και το μέγεθος των υπόχρεων (παρ. 1), οι υπόχρεοι υιοθετούν αντικειμενικές και συνεπείς διαδικασίες, λαμβάνοντας υπόψη παράγοντες κινδύνου σχετικούς με **τον τύπο πελατείας, τη γεωγραφική περιοχή δραστηριότητας, τα κανάλια διανομής και τα προσφερόμενα προϊόντα και υπηρεσίες** (παρ. 2). Η αξιολόγηση **τεκμηριώνεται, επικαιροποιείται περιοδικά και τίθεται στη διάθεση των αρχών και των οργανισμών αυτορρύθμισης** (παρ. 4). Σύμφωνα με τις Regole Tecniche. Εγγενής κίνδυνος, ευπάθεια, υπολειπόμενος κίνδυνος, νέοι επαγγελματίες πρώτη αυτοαξιολόγηση έως **31/12 του επόμενου έτους έναρξης**, ενημέρωση εντός **1 έτους** από τη δημοσίευση νέας Εθνικής Ανάλυσης Κινδύνων του CSF.
- **Διαδικασίες μετριασμού του κινδύνου και οργανωτικά μέτρα** (**άρθρο 16**). Οι υπόχρεοι υιοθετούν μηχανισμούς, ελέγχους και διαδικασίες κατάλληλες για τη φύση και το μέγεθός τους (παρ. 1). Οι εποπτικές αρχές και **οι οργανισμοί αυτορρύθμισης κατά το άρθρο 11, παρ. 2** προσδιορίζουν τα **μεγεθικά και οργανωτικά κριτήρια** βάσει των οποίων οι υπόχρεοι θεσπίζουν ειδικούς μηχανισμούς για: (α) την αξιολόγηση και διαχείριση του κινδύνου, (β) την **εισαγωγή λειτουργίας antiriciclaggio, περιλαμβανομένων - εφόσον είναι ανάλογες προς το μέγεθος και τη φύση της δραστηριότητας - του ορισμού υπευθύνου της λειτουργίας και της πρόβλεψης λειτουργίας ανεξάρτητου ελέγχου (funzione di revisione indipendente)** για την επαλήθευση πολιτικών, ελέγχων και διαδικασιών (παρ. 2, στοιχ. β). Αυτή είναι η ακριβής νομική βάση των αντίστοιχων κατωφλίων των Regole Tecniche 2025.
- **Εκπαίδευση** (**άρθρο 16, παρ. 3**). Οι υπόχρεοι λαμβάνουν μέτρα ανάλογα προς τους κινδύνους, τη φύση και το μέγεθός τους, ώστε να γνωστοποιούν στο προσωπικό τους τις υποχρεώσεις που υπέχουν βάσει του διατάγματος, **περιλαμβανομένων εκείνων για την προστασία των προσωπικών δεδομένων**. Προς τούτο **«εγγυώνται τη διεξαγωγή μόνιμων προγραμμάτων επιμόρφωσης»** (*programmi permanenti di formazione*), με στόχο την ορθή εφαρμογή των διατάξεων, την αναγνώριση των συνδεόμενων με ξέπλυμα ή χρηματοδότηση τρομοκρατίας συναλλαγών και την υιοθέτηση των ενδεδειγμένων συμπεριφορών και διαδικασιών. Παράλληλα, η ευθύνη για την εκπαίδευση και τη διαρκή επιμόρφωση των εγγεγραμμένων βαρύνει και τον οργανισμό αυτορρύθμισης (άρθρο 11, παρ. 2, τελευταίο εδάφιο).
- **Κίνδυνος χρηματοδότησης διάδοσης όπλων μαζικής καταστροφής** (**άρθρο 16-ter**). Πρόκειται για *αυτοτελές* άρθρο που δεν αφορά την εκπαίδευση ούτε την κοινή αυτοαξιολόγηση. Το **Comitato di Sicurezza Finanziaria** ταυτοποιεί, αναλύει και αξιολογεί τον **εθνικό κίνδυνο χρηματοδότησης της διάδοσης όπλων μαζικής καταστροφής**, νοούμενο ως κίνδυνο μη εφαρμογής και καταστρατήγησης των στοχευμένων χρηματοοικονομικών κυρώσεων, **η ανάλυση έχει τριετή περιοδικότητα**, με δυνατότητα επικαιροποίησης οποτεδήποτε προκύψουν νέοι κίνδυνοι (παρ. 1). Τα αποτελέσματα τίθενται στη διάθεση των υπόχρεων και των οργανισμών αυτορρύθμισης (παρ. 2), η σχετική αξιολόγηση από τον υπόχρεο **μπορεί να ενσωματωθεί σε εκείνη του άρθρου 15** και λαμβάνεται υπόψη για τις διαδικασίες μετριασμού του άρθρου 16 (παρ. 3), ενώ οι υπόχρεοι θεσπίζουν κατάλληλους μηχανισμούς μετριασμού του κινδύνου μη εφαρμογής ή καταστρατήγησης των στοχευμένων κυρώσεων (παρ. 4). Αυτό εξηγεί γιατί το επίσημο έντυπο αυτοαξιολόγησης του CNDCEC παραπέμπει στα «artt. 15, 16 e 16-ter».
- **Εσωτερικές διαδικασίες**. Γραπτές διαδικασίες AML (υποχρεωτικό εγχειρίδιο), φάκελος AML για κάθε πελάτη (*fascicolo del cliente*) - ο οποίος, εφόσον είναι σύμφωνος με τα άρθρα 31 και 32, συνιστά **ρητά αποδεκτό τρόπο τήρησης** κατά το **άρθρο 34, παρ. 2**.
- **Οργανωτικά μέτρα** (Regole Tecniche 2025, CNDCEC, κατ' εφαρμογή του άρθρου 16, παρ. 2, στοιχ. β). Κάθε επαγγελματική ένωση (*associazione professionale*) ή εταιρεία επαγγελματιών (*società tra professionisti*) οφείλει να θεσπίσει **λειτουργία antiriciclaggio και να ορίσει υπεύθυνο (responsabile antiriciclaggio), ανεξαρτήτως μεγέθους** - χωρίς αριθμητικό κατώφλι. Επιπλέον, όσα σχήματα απασχολούν **περισσότερους από 30 επαγγελματίες ΚΑΙ περισσότερους από 30 συνεργάτες** (σε μία ή περισσότερες έδρες, με ημερομηνία αναφοράς την 31η Δεκεμβρίου του προηγούμενου έτους) οφείλουν να θεσπίσουν και **λειτουργία ανεξάρτητου ελέγχου (funzione di revisione indipendente)**. Ο ατομικά ασκών το επάγγελμα (*professionista individuale*) δεν ορίζει υπεύθυνο, φέρει ο ίδιος τις υποχρεώσεις.
- **Τήρηση αρχείων** (**άρθρα 31, 32 και 34**, Regola Tecnica n. 3). Βλ. αναλυτικά αμέσως παρακάτω.
- **Αναφορές ύποπτων συναλλαγών (SOS)** (**άρθρα 35-38**). Βλ. αναλυτικά παρακάτω.
- **Υποχρέωση αποχής** (**άρθρο 42**). Βλ. αναλυτικά παρακάτω.
- **Εσωτερικά συστήματα αναφοράς παραβάσεων** (**άρθρο 48**). Οι υπόχρεοι υιοθετούν διαδικασίες εσωτερικής αναφοράς, από υπαλλήλους ή πρόσωπα σε συγκρίσιμη θέση, δυνητικών ή πραγματικών παραβάσεων των διατάξεων AML/CFT (*whistleblowing*).
- **Αντικειμενικές γνωστοποιήσεις (comunicazioni oggettive)** (**άρθρο 47**). Πέραν των SOS, οι υπόχρεοι διαβιβάζουν περιοδικά στην UIF δεδομένα και πληροφορίες που προσδιορίζονται με αντικειμενικά κριτήρια και αφορούν συναλλαγές με κίνδυνο ξεπλύματος. Η UIF προσδιορίζει, με οδηγίες δημοσιευόμενες στην Gazzetta Ufficiale, ποιες περιπτώσεις αποστολής αντικειμενικής γνωστοποίησης **αποκλείουν την υποχρέωση SOS**.
- **Όριο μετρητών**. **€5.000** από 1.1.2023 (άρθρο 49, παρ. 1 σε συνδυασμό με την παρ. 3-bis, όπως ισχύει μετά τη Legge 197/2022). Ενημέρωση MEF για παραβάσεις **εντός 30 ημερών** (άρθρο 51, παρ. 1).

**Τήρηση και φύλαξη δεδομένων (άρθρα 31-32, 34)**

- **Τι φυλάσσεται (άρθρο 31, παρ. 2)**. Αντίγραφο των εγγράφων που ελήφθησαν κατά τη δέουσα επιμέλεια και το πρωτότυπο - ή αντίγραφο με αποδεικτική ισχύ - των εγγραφών που αφορούν τις συναλλαγές. Η τεκμηρίωση πρέπει να επιτρέπει τουλάχιστον την **μονοσήμαντη ανασύσταση**: (α) της ημερομηνίας σύναψης της σχέσης ή ανάθεσης της εντολής, (β) των στοιχείων ταυτότητας πελάτη, πραγματικού δικαιούχου και εκτελεστή, καθώς και των πληροφοριών για τον σκοπό και τη φύση της σχέσης ή της παροχής, (β-bis) **της αναζήτησης, εφόσον έγινε, στα μητρώα του άρθρου 21**, (γ) της ημερομηνίας, του ποσού και της αιτιολογίας της συναλλαγής, (δ) των χρησιμοποιηθέντων μέσων πληρωμής.
- **Πόσο (άρθρο 31, παρ. 3)**. **10 έτη από τη λήξη της διαρκούς σχέσης, της επαγγελματικής παροχής ή από την εκτέλεση της περιστασιακής συναλλαγής.**
- **Πώς (άρθρο 32)**. Τα συστήματα φύλαξης πρέπει να τηρούν τη νομοθεσία προστασίας δεδομένων και να επιτρέπουν την επεξεργασία μόνο για τους σκοπούς του διατάγματος (παρ. 1). Οι υιοθετούμενες μέθοδοι προλαμβάνουν κάθε απώλεια, εγγυώνται την ανασύσταση της δραστηριότητας του πελάτη, προσδιορίζουν ρητά ποιοι νομιμοποιούνται να τροφοδοτούν το σύστημα και να έχουν πρόσβαση, και διασφαλίζουν (παρ. 2): **α)** την **πλήρη και έγκαιρη προσβασιμότητα των δεδομένων από τις αρχές** του άρθρου 21-bis, παρ. 1, στοιχ. α) και β), **β)** την **έγκαιρη απόκτηση** των εγγράφων και δεδομένων με ένδειξη της ημερομηνίας - «θεωρείται έγκαιρη η απόκτηση που ολοκληρώνεται **εντός τριάντα ημερών** από τη σύναψη της διαρκούς σχέσης ή την ανάθεση της εντολής για την επαγγελματική παροχή, από την εκτέλεση της συναλλαγής ή της παροχής, από τη μεταβολή και από τη λήξη της σχέσης ή της παροχής», **γ)** την ακεραιότητα και μη αλλοιωσιμότητα των δεδομένων μετά την απόκτησή τους, **δ)** τη διαφάνεια, πληρότητα και σαφήνεια, καθώς και τη διατήρηση του ιστορικού τους.
- **Ανάθεση σε κέντρο υπηρεσιών (άρθρο 32, παρ. 3)**. Επιτρέπεται η χρήση αυτόνομου κέντρου υπηρεσιών για τη φύλαξη, με ακέραιη τη ευθύνη του υπόχρεου και υπό τον όρο ότι του διασφαλίζεται **άμεση και ακαριαία πρόσβαση** στο σύστημα φύλαξης.
- **Φορολογική χρήση (άρθρο 34, παρ. 1)**. Τα δεδομένα και οι πληροφορίες που φυλάσσονται κατά το Κεφάλαιο II είναι **αξιοποιήσιμα για φορολογικούς σκοπούς**.
- **Fascicolo del cliente (άρθρο 34, παρ. 2)**. Ο φάκελος πελάτη, σύμφωνος με τα άρθρα 31 και 32, συνιστά κατάλληλο τρόπο τήρησης.

**Αναφορά ύποπτων συναλλαγών - SOS (άρθρα 35-41)**

- **Πότε και πώς (άρθρο 35, παρ. 1)**. Οι υπόχρεοι, **πριν από την εκτέλεση της συναλλαγής**, αποστέλλουν **χωρίς καθυστέρηση** στην UIF αναφορά ύποπτης συναλλαγής όταν **γνωρίζουν, υποπτεύονται ή έχουν εύλογους λόγους να υποπτεύονται** ότι διενεργούνται, έχουν διενεργηθεί ή επιχειρήθηκαν πράξεις ξεπλύματος ή χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, ή ότι τα κεφάλαια - **ανεξαρτήτως ύψους** - προέρχονται από εγκληματική δραστηριότητα. Η υπόνοια συνάγεται από τα χαρακτηριστικά, το μέγεθος, τη φύση των συναλλαγών, τη διασύνδεση ή την κατάτμησή τους ή οποιαδήποτε άλλη γνωστή περίσταση, λαμβανομένης υπόψη και της οικονομικής ικανότητας και της δραστηριότητας του προσώπου.
- **Μετρητά ως στοιχείο υπόνοιας (άρθρο 35, παρ. 1)**. Η **συχνή ή αδικαιολόγητη προσφυγή σε συναλλαγές με μετρητά, ακόμη και κάτω του ορίου του άρθρου 49**, και ειδικότερα η ανάληψη ή κατάθεση μετρητών ποσών μη συνεπών με το προφίλ κινδύνου του πελάτη, **συνιστά στοιχείο υπόνοιας**.

- **Αναστολή εκτέλεσης (άρθρο 35, παρ. 2)**. Παρουσία στοιχείων υπόνοιας, οι υπόχρεοι **δεν εκτελούν τη συναλλαγή μέχρι να υποβάλουν τη SOS**. Εξαιρούνται οι περιπτώσεις όπου υφίσταται νόμιμη υποχρέωση παραλαβής της πράξης, όπου η εκτέλεση δεν μπορεί να αναβληθεί λόγω της συνήθους λειτουργίας, ή όπου η αναβολή θα παρακώλυε τις έρευνες, τότε ο υπόχρεος ενημερώνει **αμέσως** την UIF μετά την εκτέλεση.
- **Δίαυλος για τους επαγγελματίες (άρθρο 37, παρ. 1-2)**. Οι επαγγελματίες διαβιβάζουν τη SOS **απευθείας στην UIF ή, κατά το άρθρο 11, παρ. 4, στους οργανισμούς αυτορρύθμισης**. Ο οργανισμός αυτορρύθμισης, μόλις λάβει την αναφορά από τον εγγεγραμμένο, τη διαβιβάζει **χωρίς καθυστέρηση και ακέραια** στην UIF, **απαλλαγμένη από το όνομα του αναφέροντος**. Στην πράξη ο δίαυλος αυτός λειτουργεί μέσω της πλατφόρμας **INFOSTAT-UIF**.
- **Προστασία του αναφέροντος (άρθρο 38)**. Υπόχρεοι και οργανισμοί αυτορρύθμισης λαμβάνουν κάθε κατάλληλο μέτρο για την εμπιστευτικότητα της ταυτότητας του αναφέροντος. Τα στοιχεία ταυτότητας **δεν εισάγονται στη δικογραφία του Εισαγγελέα ούτε στη δικογραφία της συζήτησης**, εκτός αν αυτό είναι απολύτως αναγκαίο για τη διακρίβωση των διωκόμενων αδικημάτων, οπότε απαιτείται αιτιολογημένο διάταγμα. **Η αθέμιτη αποκάλυψη της ταυτότητας του αναφέροντος τιμωρείται με φυλάκιση 2 έως 6 ετών** (παρ. 3-bis) - η ίδια ποινή για όποιον αποκαλύπτει πληροφορίες που καθιστούν δυνατή την ταυτοποίησή του. Σε περίπτωση μήνυσης ή αναφοράς κατά τα άρθρα 331 και 347 ΚΠΔ, η ταυτότητα του αναφέροντος δεν μνημονεύεται.
- **Απαγόρευση ενημέρωσης - tipping-off (άρθρο 39)**. Απαγορεύεται σε όσους οφείλουν να αναφέρουν και σε όποιον άλλον γνωρίζει, να γνωστοποιήσουν στον πελάτη ή σε τρίτους την υποβολή της αναφοράς, την αποστολή περαιτέρω πληροφοριών προς την UIF ή την ύπαρξη/πιθανότητα ερευνών. **Επιτρέπεται** ωστόσο η επικοινωνία. Προς τις τομεακές εποπτικές αρχές και τη Guardia di Finanza (παρ. 2), **μεταξύ επαγγελματιών που ασκούν την παροχή σε συλλογική μορφή, ως εξαρτημένοι ή ως συνεργάτες, ακόμη και αν βρίσκονται σε τρίτες χώρες με ισοδύναμα μέτρα** (παρ. 4), **μεταξύ δύο ή περισσότερων επαγγελματιών** για τον ίδιο πελάτη ή την ίδια συναλλαγή, εφόσον ανήκουν σε κράτος-μέλος ή σε τρίτη χώρα με ισοδύναμες υποχρεώσεις, με τις ανταλλασσόμενες πληροφορίες να χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για σκοπούς πρόληψης (παρ. 5). Ρητά, **η προσπάθεια του επαγγελματία να αποτρέψει τον πελάτη από παράνομη δραστηριότητα δεν συνιστά παράβαση** της απαγόρευσης (παρ. 6).
- **Εξαίρεση επαγγελματικού απορρήτου - legal privilege (άρθρο 35, παρ. 5)**. Η υποχρέωση SOS δεν εφαρμόζεται στους επαγγελματίες για πληροφορίες που λαμβάνουν από τον πελάτη ή σχετικά με αυτόν **κατά την εξέταση της νομικής του θέσης ή την άσκηση καθηκόντων υπεράσπισης ή εκπροσώπησης** σε δίκη ή σε σχέση με αυτήν - περιλαμβανομένης της συμβουλής για την έγερση ή αποφυγή της - είτε οι πληροφορίες ελήφθησαν πριν, κατά ή μετά τη διαδικασία.
- **Ανάλυση και ανάπτυξη (άρθρο 40)**. Η UIF εμβαθύνει χρηματοοικονομικά τις αναφορές, διαβιβάζει τα στοιχεία στη DNA και αποστέλλει **χωρίς καθυστέρηση** τις αναφορές που παρουσιάζουν κίνδυνο, μαζί με τα αποτελέσματα της ανάλυσης, στη **DIA και στο Nucleo speciale di polizia valutaria** της Guardia di Finanza. Οι μη διαβιβασθείσες αναφορές τηρούνται **επί δέκα έτη** με δυνατότητα πρόσβασης των ερευνητικών οργάνων (παρ. 1, στοιχ. στ). Η UIF, η Guardia di Finanza και η DIA μπορούν να ζητούν **πρόσθετες πληροφορίες** από τον αναφέροντα ή από άλλους υπόχρεους (παρ. 2).
- **Επιστροφή πληροφόρησης (άρθρο 41)**. Η UIF ανακοινώνει στον αναφέροντα - απευθείας ή **μέσω των οργανισμών αυτορρύθμισης** - τα αποτελέσματα των αναφορών. Το *flusso di ritorno* υπόκειται στην ίδια απαγόρευση ενημέρωσης πελατών ή τρίτων του άρθρου 39.
- **Όργανα ελέγχου (άρθρο 46)**. Τα μέλη του *collegio sindacale*, του εποπτικού συμβουλίου και της επιτροπής ελέγχου διαχείρισης στους υπόχρεους εποπτεύουν την τήρηση του διατάγματος και οφείλουν να γνωστοποιούν **χωρίς καθυστέρηση** (α) στον νόμιμο εκπρόσωπο τις δυνητικά ύποπτες συναλλαγές και (β) στις εποπτικές αρχές και στις ενδιαφερόμενες διοικήσεις/οργανισμούς τα περιστατικά που μπορούν να συνιστούν σοβαρές, επαναλαμβανόμενες, συστηματικές ή πολλαπλές παραβάσεις.

**Υποχρέωση αποχής (άρθρο 42)**

- **Παρ. 1**. Οι υπόχρεοι που βρίσκονται σε **αντικειμενική αδυναμία** να διενεργήσουν τη δέουσα επιμέλεια κατά το άρθρο 19, παρ. 1, στοιχ. α), β) και γ), **απέχουν από τη σύναψη, εκτέλεση ή συνέχιση** της σχέσης, της επαγγελματικής παροχής και των συναλλαγών, και **αξιολογούν αν πρέπει να υποβάλουν SOS** στην UIF κατά το άρθρο 35.
- **Παρ. 2**. Οι υπόχρεοι απέχουν και **τερματίζουν** τη σχέση ή την παροχή όταν σε αυτήν μετέχουν, άμεσα ή έμμεσα, καταπιστευματικές εταιρείες, trusts, ανώνυμες εταιρείες ή εταιρείες ελεγχόμενες μέσω μετοχών στον κομιστή **με έδρα σε τρίτες χώρες υψηλού κινδύνου**, το ίδιο ισχύει για κάθε άλλη νομική οντότητα με έδρα στις χώρες αυτές της οποίας δεν είναι δυνατή η ταυτοποίηση και επαλήθευση του πραγματικού δικαιούχου.
- **Παρ. 3**. Οι επαγγελματίες απαλλάσσονται από την υποχρέωση της παρ. 1 στις περιπτώσεις εξέτασης της νομικής θέσης του πελάτη ή άσκησης καθηκόντων υπεράσπισης/εκπροσώπησης ενώπιον δικαστικής αρχής.
- **Παρ. 4**. Επιφυλάσσεται η εφαρμογή του άρθρου 35, παρ. 2, όταν η συναλλαγή πρέπει να εκτελεστεί λόγω νόμιμης υποχρέωσης παραλαβής της πράξης.
- **Κύρωση**. Η παραβίαση της υποχρέωσης αποχής τιμωρείται με τις κυρώσεις του άρθρου 56 - «οι κυρώσεις των παρ. 1 και 2 εφαρμόζονται στους υπόχρεους που, παρουσία ή κατά την επέλευση των προϋποθέσεων του άρθρου 42, διενεργούν τις συναλλαγές ή εκτελούν την επαγγελματική παροχή» (άρθρο 56, παρ. 3).

**Περιορισμοί χρήσης μετρητών (άρθρα 49-51)**

- **Γενικό όριο (άρθρο 49, παρ. 1 και 3-bis)**. Απαγορεύεται η μεταφορά μετρητών και τίτλων στον κομιστή, σε ευρώ ή ξένο νόμισμα, μεταξύ διαφορετικών προσώπων, όταν η αξία είναι συνολικά **ίση ή ανώτερη του ορίου**. Το κείμενο της παρ. 1 αναφέρει «€3.000», αλλά η παρ. 3-bis ορίζει. Από 1.7.2020 έως 31.12.2022 το όριο ήταν **€2.000** και **από 1.1.2023 το όριο της παρ. 1 ανέρχεται σε €5.000**. Η απαγόρευση καλύπτει και τις **τεχνητά κατατετμημένες** πληρωμές κάτω του ορίου.
- **Ειδικά όρια**. **€1.000** για την υπηρεσία εμβασμάτων (*rimessa di denaro*, άρθρο 49, παρ. 2), **€3.000** για την τοις μετρητοίς διαπραγμάτευση μέσων πληρωμής σε συνάλλαγμα (άρθρο 49, παρ. 3).
- **Επιταγές (άρθρο 49, παρ. 4-8)**. Τα στελέχη επιταγών εκδίδονται με ρήτρα μη μεταβιβασιμότητας, οι τραπεζικές και ταχυδρομικές επιταγές **ποσού ίσου ή ανώτερου των €1.000** πρέπει να φέρουν το όνομα ή την επωνυμία του δικαιούχου και τη **ρήτρα μη μεταβιβασιμότητας**, οι επιταγές στη διαταγή του εκδότη οπισθογραφούνται μόνο για είσπραξη σε τράπεζα ή στα ΕΛΤΑ Ιταλίας.
- **Ανώνυμοι λογαριασμοί (άρθρο 50)**. Απαγορεύεται το άνοιγμα λογαριασμών ή βιβλιαρίων ταμιευτηρίου σε ανώνυμη μορφή ή με πλασματική επωνυμία, καθώς και η έκδοση ανώνυμων προϊόντων ηλεκτρονικού χρήματος (παρ. 1), απαγορεύεται και η **χρήση** τέτοιων λογαριασμών ή προϊόντων που ανοίχθηκαν ή εκδόθηκαν στην αλλοδαπή (παρ. 2).
- **Υποχρέωση γνωστοποίησης στο MEF (άρθρο 51, παρ. 1)**. Οι υπόχρεοι που, κατά την άσκηση των καθηκόντων ή της δραστηριότητάς τους, **λαμβάνουν γνώση παραβάσεων** του άρθρου 49, παρ. 1, 5, 6, 7 και 12 και του άρθρου 50, **αναφέρουν εντός 30 ημερών στο MEF** για τη σχετική διαπίστωση, με ταυτόχρονη γνωστοποίηση της παράβασης και στη **Guardia di Finanza**, η οποία, εφόσον κρίνει τα στοιχεία αξιοποιήσιμα για ελεγκτικούς σκοπούς, ενημερώνει την Agenzia delle Entrate. Η ίδια υποχρέωση βαρύνει τα μέλη των οργάνων ελέγχου.
- **Εξαίρεση (άρθρο 51, παρ. 3)**. Όταν η παράβαση αφορά μεταφορά που έχει ήδη αναφερθεί ως ύποπτη κατά το άρθρο 35, **δεν υφίσταται υποχρέωση γνωστοποίησης** στο MEF.

**Κυρώσεις**

*Διοικητικές κυρώσεις των άρθρων 56-58 (Τίτλος V, Κεφάλαιο II)*. Ο νόμος ακολουθεί σταθερά τη δομή «**σταθερό πρόστιμο** για την απλή παράβαση / **εύρος** για σοβαρές, επαναλαμβανόμενες, συστηματικές ή πολλαπλές παραβάσεις» (*violazioni gravi, ripetute o sistematiche ovvero plurime*):

| Παράβαση | Διάταξη | Απλή παράβαση (σταθερό πρόστιμο) | Σοβαρές / επαναλαμβανόμενες / συστηματικές / πολλαπλές |
|---|---|---|---|
| Παράλειψη απόκτησης και επαλήθευσης των στοιχείων ταυτότητας και των πληροφοριών για πελάτη, πραγματικό δικαιούχο, εκτελεστή, σκοπό και φύση της σχέσης ή της παροχής (**δέουσα επιμέλεια**) | άρθρο 56, παρ. 1 και 2 | **€2.000** | **€2.500 - €50.000** |
| Διενέργεια συναλλαγών ή εκτέλεση παροχής παρά τη συνδρομή των προϋποθέσεων **αποχής** του άρθρου 42 | άρθρο 56, παρ. 3 | **€2.000** | **€2.500 - €50.000** |
| Ολική ή μερική παράλειψη - ή εκπρόθεσμη διενέργεια - της **φύλαξης** δεδομένων, εγγράφων και πληροφοριών των άρθρων 31 και 32 | άρθρο 57, παρ. 1 και 2 | **€2.000** | **€2.500 - €50.000** |

| Παράβαση | Διάταξη | Απλή παράβαση (σταθερό πρόστιμο) | Σοβαρές / επαναλαμβανόμενες / συστηματικές / πολλαπλές |
|---|---|---|---|
| Παράλειψη υποβολής **αναφοράς ύποπτης συναλλαγής (SOS)** | άρθρο 58, παρ. 1 και 2 | **€3.000** | **€30.000 - €300.000** |
| Παράλειψη εκτέλεσης της **πράξης αναστολής** ύποπτης συναλλαγής που διέταξε η UIF (άρθρο 6, παρ. 4, στοιχ. γ) | άρθρο 58, παρ. 6 | **€5.000 - €50.000** | |

**Προσαύξηση για οικονομικό όφελος (άρθρο 58, παρ. 4)**. Όταν οι σοβαρές, επαναλαμβανόμενες, συστηματικές ή πολλαπλές παραβάσεις της υποχρέωσης SOS **παράγουν οικονομικό όφελος**, το ανώτατο όριο του προστίμου της παρ. 2: (α) **ανεβαίνει έως το διπλάσιο του οφέλους**, εφόσον αυτό είναι προσδιορισμένο ή προσδιορίσιμο και **πάντως όχι κάτω των €450.000**, (β) **ανεβαίνει έως το ένα εκατομμύριο ευρώ**, όταν το όφελος δεν είναι προσδιορισμένο ή προσδιορίσιμο.

**Κανόνας απορρόφησης (άρθρο 58, παρ. 5)**. Όταν από μία ή περισσότερες πράξεις ή παραλείψεις σε θέματα δέουσας επιμέλειας και φύλαξης προκύπτει, ως **άμεση και ευθεία συνέπεια**, η μη τήρηση της υποχρέωσης SOS, εφαρμόζονται **μόνον** οι κυρώσεις του άρθρου 58 (και όχι σωρευτικά εκείνες των άρθρων 56 και 57).

*Λοιπές διοικητικές κυρώσεις*:

| Παράβαση | Διάταξη | Κύρωση |
|---|---|---|
| Παράβαση των ορίων χρήσης μετρητών (άρθρο 49, παρ. 1, 2, 3, 5, 6 και 7) | άρθρο 63, παρ. 1 | **€3.000 - €50.000** |
| Το ίδιο, για παραβάσεις που τελέστηκαν και διαπιστώθηκαν **από 1.7.2020 έως 31.12.2021** | άρθρο 63, παρ. 1-ter | Ελάχιστο όριο **€2.000** |
| Το ίδιο, για παραβάσεις που τελέστηκαν και διαπιστώθηκαν **από 1.1.2022** και εφεξής | άρθρο 63, παρ. 1-ter | Ελάχιστο όριο **€1.000** (άρα εύρος **€1.000 - €50.000**) |
| Παραβάσεις του άρθρου 49, παρ. 5 (επιταγές) για ποσά **κάτω των €30.000**, εφόσον συντρέχουν περιστάσεις μικρότερης βαρύτητας | άρθρο 63, παρ. 1-bis | Ελάχιστο ίσο με **το 10% του μεταφερθέντος ποσού** |
| Παραβάσεις της παρ. 1 που αφορούν ποσά **άνω των €250.000** | άρθρο 63, παρ. 6 | Η κύρωση **πενταπλασιάζεται** στο ελάχιστο και στο ανώτατο |
| Παράβαση της απαγόρευσης βιβλιαρίων στον κομιστή (άρθρο 49, παρ. 12) | άρθρο 63, παρ. 2 | **€250 - €500** |
| Παράβαση της απαγόρευσης ανώνυμων λογαριασμών (άρθρο 50, παρ. 1) | άρθρο 63, παρ. 3 | **20% έως 40% του υπολοίπου** (+50% αν το ποσό υπερβαίνει τα €50.000, παρ. 7) |
| Χρήση ανώνυμων λογαριασμών ανοιγμένων στην αλλοδαπή (άρθρο 50, παρ. 2) | άρθρο 63, παρ. 4 | **10% έως 40% του υπολοίπου** (+50% αν το ποσό υπερβαίνει τα €50.000, παρ. 7) |
| **Παράλειψη γνωστοποίησης στο MEF** παράβασης των ορίων μετρητών (άρθρο 51, παρ. 1) | **άρθρο 63, παρ. 5** | **€3.000 - €15.000** |
| Παράλειψη γνωστοποιήσεων από μέλη οργάνων ελέγχου (άρθρο 46) | άρθρο 59 | **€5.000 - €30.000** |
| Παράλειψη παροχής στοιχείων/πληροφοριών στην UIF ή στους επιθεωρητές του MEF, ή παροχή εσφαλμένων/ελλιπών στοιχείων | άρθρο 60 | **€5.000 - €50.000** |
| Παράβαση της υποχρέωσης του άρθρου 25, παρ. 3 (απαγόρευση λογαριασμών ανταπόκρισης με *banche di comodo*) | άρθρο 62, παρ. 6 | **€10.000 - €200.000** |

> Η κύρωση για την παράλειψη γνωστοποίησης στο MEF παράβασης του ορίου μετρητών (€3.000 - €15.000) προβλέπεται στο **άρθρο 63, παρ. 5** - και όχι στην τελευταία παράγραφο του άρθρου 58, όπως αναφερόταν σε προγενέστερες αποδόσεις. Ολόκληρη η κυρωτική ύλη του Τίτλου III (μετρητά, ανώνυμοι λογαριασμοί, γνωστοποίηση στο MEF) συγκεντρώνεται στο άρθρο 63.

> **Προσοχή - το όριο «10% του κύκλου εργασιών / €5.000.000» ΔΕΝ αφορά τους λογιστές.** Το **άρθρο 62, παρ. 1** προβλέπει πρόστιμο **από €30.000 έως €5.000.000, ή ίσο με το 10% του συνολικού ετήσιου κύκλου εργασιών όταν το ποσοστό αυτό υπερβαίνει τα €5.000.000**, αποκλειστικά **«nei confronti degli intermediari bancari e finanziari»** - δηλαδή έναντι των τραπεζικών και χρηματοπιστωτικών διαμεσολαβητών του άρθρου 3, παρ. 2 - για σοβαρές, επαναλαμβανόμενες, συστηματικές ή πολλαπλές παραβάσεις του Τίτλου II, Κεφάλαια I, II και III και των άρθρων 7, 15 και 16. Οι κυρώσεις αυτές επιβάλλονται από την **Banca d'Italia και την IVASS** (άρθρο 62, παρ. 7). Στους **dottori commercialisti ed esperti contabili** εφαρμόζονται αποκλειστικά τα άρθρα 56-58 (και το άρθρο 63 για τα μετρητά), με ανώτατο διοικητικό πρόστιμο **€300.000** - ή, στην ειδική περίπτωση της παρ. 4 του άρθρου 58, έως το διπλάσιο του οφέλους ή έως €1.000.000.

Για πληρότητα, οι λοιπές ειδικές κυρώσεις του άρθρου 62 που αφορούν άλλες κατηγορίες υπόχρεων. **€10.000 - €5.000.000** για τα πρόσωπα με καθήκοντα διοίκησης, διεύθυνσης και ελέγχου του διαμεσολαβητή που διευκόλυναν τις παραβάσεις (παρ. 2, με δυνατότητα **παρεπόμενης απαγόρευσης άσκησης καθηκόντων από 6 μήνες έως 3 έτη**, παρ. 3), **€3.000 - €1.000.000** για τους *revisori legali* και τις εταιρείες ελέγχου με εντολές σε οντότητες δημοσίου συμφέροντος ή ενδιάμεσου καθεστώτος, επιβαλλόμενο από τη **CONSOB** (παρ. 5 και 8), **€2.500 - €350.000** για τους εποπτευόμενους μη χρηματοπιστωτικούς φορείς του άρθρου 3, παρ. 5, στοιχ. στ), επιβαλλόμενο από την Banca d'Italia, με δυνατότητα αύξησης έως το τριπλάσιο του ανωτάτου ορίου ή έως το διπλάσιο των αποκομισθέντων κερδών (παρ. 7-bis).

*Ποινικές κυρώσεις* (άρθρα 648-bis και 648-ter.1 Ποινικού Κώδικα και **άρθρο 55** D.Lgs. 231/2007):

- **Ξέπλυμα χρήματος** (*riciclaggio*, άρθρο 648-bis c.p.). Φυλάκιση **4-12 έτη** + πρόστιμο **€5.000 - €25.000**, για πταίσματα προβλέπονται **2-6 έτη** και **€2.500 - €12.500**, ενώ εφαρμόζεται μειωμένη ποινή όταν το βασικό αδίκημα τιμωρείται με ανώτατη ποινή κάτω των 5 ετών.
- **Αυτο-ξέπλυμα** (*autoriciclaggio*, άρθρο 648-ter.1 c.p.). Φυλάκιση **2-8 έτη** + πρόστιμο **€5.000 - €25.000**, στις ελαφρύτερες περιπτώσεις **1-4 έτη** και **€2.500 - €12.500**.
- **Παραποίηση δεδομένων και πληροφοριών** σχετικά με τον πελάτη, τον πραγματικό δικαιούχο, τον εκτελεστή, τον σκοπό και τη φύση της σχέσης ή της παροχής και τη συναλλαγή, από πρόσωπο υπόχρεο σε δέουσα επιμέλεια - καθώς και **η χρήση ψευδών δεδομένων** κατά την εκπλήρωση των υποχρεώσεων αυτών (άρθρο 55, παρ. 1). Φυλάκιση **6 μήνες - 3 έτη** + χρηματική ποινή **€10.000 - €30.000**.
- **Απόκτηση ή φύλαξη ψευδών δεδομένων** από πρόσωπο υπόχρεο σε φύλαξη, ή χρήση δόλιων μέσων για να πληγεί η ορθή φύλαξη (άρθρο 55, παρ. 2). Φυλάκιση **6 μήνες - 3 έτη** + **€10.000 - €30.000**.

- **Παροχή ψευδών στοιχείων από τον ίδιο τον πελάτη** ή από όποιον υποχρεούται να παράσχει τα αναγκαία για τη δέουσα επιμέλεια δεδομένα (άρθρο 55, παρ. 3). Φυλάκιση **6 μήνες - 3 έτη** + **€10.000 - €30.000**.
- **Παραβίαση της απαγόρευσης ενημέρωσης (tipping-off)** των άρθρων 39, παρ. 1 και 41, παρ. 3 (άρθρο 55, παρ. 4). **Κράτηση 6 μηνών έως 1 έτους** + χρηματική ποινή **€5.000 - €30.000**, εκτός αν η πράξη συνιστά βαρύτερο έγκλημα.
- **Αθέμιτη αποκάλυψη της ταυτότητας του αναφέροντος** (άρθρο 38, παρ. 3-bis). Φυλάκιση **2 έως 6 έτη**.

*Πειθαρχικές κυρώσεις CNDCEC/τοπικών Ordini* (**μη χρηματικές**, άρθρο 11, παρ. 3). Προειδοποίηση (*avvertimento*), Επίπληξη (*censura*), Αναστολή άσκησης επαγγέλματος (*sospensione*), Διαγραφή από το Μητρώο (*radiazione*). Οι οργανισμοί αυτορρύθμισης επιβάλλουν πειθαρχικές κυρώσεις **για σοβαρές, επαναλαμβανόμενες, συστηματικές ή πολλαπλές παραβάσεις** και κοινοποιούν ετησίως στο MEF και στο Υπουργείο Δικαιοσύνης τον αριθμό των πειθαρχικών διαδικασιών που κινήθηκαν ή περατώθηκαν. Επιπλέον, κατά το **άρθρο 66, παρ. 1**, σε περίπτωση σοβαρών, επαναλαμβανόμενων, συστηματικών ή πολλαπλών παραβάσεων το MEF ενημερώνει τις αρμόδιες διοικήσεις και τους οργανισμούς αυτορρύθμισης, οι παραβάσεις αυτές αποτελούν προϋπόθεση για πειθαρχικές κυρώσεις, στο πλαίσιο των οποίων **η απαγόρευση άσκησης της λειτουργίας, της δραστηριότητας ή της εντολής δεν μπορεί να είναι μικρότερη των 2 μηνών ούτε μεγαλύτερη των 5 ετών**.

Τα **χρηματικά** πρόστιμα - περιλαμβανομένου του ανώτατου των **€300.000** για παράλειψη SOS (άρθρο 58, παρ. 2) - **δεν** επιβάλλονται από τα Ordini αλλά από το **MEF**, το οποίο κατά το **άρθρο 65, παρ. 1** είναι αρμόδιο για την επιβολή κυρώσεων στους υπόχρεους **που δεν υπόκεινται στην εποπτεία τομεακών εποπτικών αρχών** - κατηγορία στην οποία ανήκουν οι εξωτερικοί λογιστές. Το ίδιο το CNDCEC, στην ετήσια έκθεση του άρθρου 11, παρ. 4-bis (30.3.2026), αναφέρει ότι για το 2025 δεν επιβλήθηκε καμία πειθαρχική κύρωση σε μέλη για παραβάσεις AML και ότι έως τις 30.3.2026 δεν είχε λάβει καμία κοινοποίηση *decreti sanzionatori* από τη Διεύθυνση Πρόληψης του MEF.

*Κυρωτική διαδικασία και ήπια μέτρα (άρθρα 65-69)*:

- **Αρμοδιότητα (άρθρο 65, παρ. 1)**. Το MEF επιβάλλει τις κυρώσεις σε όσους υπόχρεους δεν υπόκεινται σε τομεακή εποπτεία, καθώς και - ειδικώς - για την παράλειψη SOS που καταλογίζεται σε προσωπικό και διοικούντες τραπεζικών/χρηματοπιστωτικών διαμεσολαβητών (στοιχ. α) και σε *revisori legali* (στοιχ. β), και για κάθε παράβαση του Τίτλου III (μετρητά, στοιχ. γ). Τα *decreti sanzionatori* εκδίδονται κατόπιν γνώμης της Επιτροπής του ΠΔ 114/2007 (παρ. 2).
- **Αποκεντρωμένη διεκπεραίωση (άρθρο 65, παρ. 4)**. Η κυρωτική διαδικασία για τις παραβάσεις των άρθρων 44, 49 (παρ. 1, 2, 3, 5, 6, 7 και 12), 50, 51, παρ. 1 και 64 διεξάγεται από τις **Ragionerie territoriali dello Stato**.
- **Δικαστική προστασία (άρθρο 65, παρ. 5)**. Τα *decreti sanzionatori* υπάγονται στη δικαιοδοσία του πολιτικού δικαστή, κατά κανόνα αποκλειστικά αρμόδιο είναι το **Πρωτοδικείο Ρώμης**, ενώ για τις υποθέσεις της παρ. 4 παραμένει αρμόδιο το δικαστήριο του τόπου τέλεσης.
- **Κριτήρια επιμέτρησης (άρθρο 67, παρ. 1)**. Βαρύτητα και διάρκεια της παράβασης, βαθμός ευθύνης, **οικονομική ικανότητα** του υπευθύνου, ύψος του οφέλους ή των αποφευχθεισών ζημιών, ύψος της βλάβης τρίτων, επίπεδο συνεργασίας με τις αρχές, **υιοθέτηση επαρκών διαδικασιών αξιολόγησης και μετριασμού του κινδύνου, ανάλογων προς τη φύση και τις διαστάσεις του υπόχρεου**, προηγούμενες παραβάσεις.
- **Μείωση για ήσσονος βαρύτητας παραβάσεις (άρθρο 67, παρ. 2)**. Τα σταθερά πρόστιμα των άρθρων **56, παρ. 1 και 57, παρ. 1** (δηλαδή τα €2.000) μπορούν να **μειωθούν από το ένα τρίτο έως τα δύο τρίτα**.
- **Μειωμένη καταβολή (άρθρο 68)**. Πριν από τη λήξη της προθεσμίας προσβολής, ο αποδέκτης μπορεί να ζητήσει από το MEF καταβολή σε μειωμένο ύψος, **η μείωση ανέρχεται στο ένα τρίτο** της επιβληθείσας κύρωσης και **δεν επιτρέπεται αν ο ενδιαφερόμενος έχει ήδη κάνει χρήση της ίδιας ευχέρειας τα προηγούμενα 5 έτη**. Το MEF απαντά εντός 30 ημερών, η πληρωμή γίνεται εντός 90 ημερών από την κοινοποίηση.
- **Δημοσιοποίηση (άρθρο 66, παρ. 2)**. Σε σοβαρές, επαναλαμβανόμενες, συστηματικές ή πολλαπλές παραβάσεις σε θέματα δέουσας επιμέλειας, φύλαξης, SOS και εσωτερικών ελέγχων, το κυρωτικό διάταγμα **δημοσιεύεται αμελλητί και κατ' απόσπασμα** σε ειδικό τμήμα του ιστοτόπου του MEF ή της οικείας εποπτικής αρχής, με αναφορά των παραβάσεων, των παραβιασθεισών διατάξεων, των κυρωθέντων προσώπων και των κυρώσεων, οι πληροφορίες παραμένουν αναρτημένες **επί πέντε έτη**. Η δημοσίευση παραλείπεται ή αναβάλλεται όταν μπορεί να θέσει σε κίνδυνο τη σταθερότητα των αγορών ή να βλάψει εκκρεμή έρευνα (παρ. 3).
- **Προθεσμία περάτωσης (άρθρο 69, παρ. 2)**. Η κυρωτική διαδικασία περατώνεται **εντός δύο ετών** από τη λήψη της κοινοποιηθείσας διαπίστωσης, με **παράταση έξι μηνών** αν ο ενδιαφερόμενος ζητήσει τυπικά ακρόαση. Ισχύει η αρχή της ευμενέστερης διάταξης για παραβάσεις προγενέστερες του D.Lgs. 90/2017 (παρ. 1).

**Παραδείγματα ύποπτων συναλλαγών & δείκτες κινδύνου**

Η UIF εξέδωσε νέους δείκτες ανωμαλίας με το **Provvedimento 12 Μαΐου 2023** (σε ισχύ από 1/1/2024) - **34 δείκτες** με περίπου **400 υπο-δείκτες**, δομημένοι σε Ενότητα Α (δείκτες 1-8, προφίλ και συμπεριφορά του υποκειμένου), Ενότητα Β (δείκτες 9-32, χαρακτηριστικά συναλλαγών και ειδικοί τομείς) και Ενότητα Γ (δείκτες 33-34, χρηματοδότηση τρομοκρατίας και διάδοσης όπλων μαζικής καταστροφής). Οι δείκτες εφαρμόζονται ρητά και στους *professionisti* (άρθρο 2 του Provvedimento). Η νομική βάση είναι το **άρθρο 6, παρ. 4, στοιχ. ε)** D.Lgs. 231/2007, που επιβάλλει στην UIF να εκδίδει και να **επικαιροποιεί περιοδικά** τους δείκτες, κατόπιν παρουσίασής τους στο Comitato di Sicurezza Finanziaria και με δημοσίευση στην Gazzetta Ufficiale, οι οργανισμοί αυτορρύθμισης γνωμοδοτούν για όσους δείκτες τους αφορούν (άρθρο 11, παρ. 2).

*Δείκτης 20 (Operatività con profili fiscali o societari - Φορολογικές/Εταιρικές Ανωμαλίες)*. Τιμολόγια που δεν αντιστοιχούν στη δραστηριότητα, τιμές σημαντικά διαφορετικές από τις τιμές αγοράς, ανεπαρκής/αντιφατική τεκμηρίωση, πληρωμές από τρίτους χωρίς εμφανή σχέση, έλλειψη αποθεμάτων σε σχέση με την απογραφή.

*Γενικοί δείκτες συμπεριφοράς*. Απροθυμία παροχής πληροφοριών/εγγράφων, ελλιπής/αντιφατική τεκμηρίωση, ασυνήθιστη επιμονή σε ανωνυμία, συναλλαγές ασυμβίβαστες με το οικονομικό προφίλ, σύνθετες εταιρικές δομές χωρίς οικονομική λογική. Οι δείκτες αυτοί αντιστοιχούν στους «παράγοντες κινδύνου» του **άρθρου 24, παρ. 2** (ασυνήθειες περιστάσεις σύναψης, δομές παρεμβολής περιουσίας, ανώμαλη ή υπερβολικά σύνθετη μετοχική δομή, πληρωμές από τρίτους χωρίς εμφανή σύνδεση).

*Δείκτες μετρητών* (όριο **€5.000** από 1/1/2023). Συχνή/αδικαιολόγητη χρήση μετρητών, αναλήψεις/καταθέσεις ασυμβίβαστες με το προφίλ, κατάτμηση συναλλαγών για αποφυγή ορίων, εστιατόρια που δεν καταθέτουν μετρητά. Υπενθυμίζεται ότι κατά το **άρθρο 35, παρ. 1** η συχνή ή αδικαιολόγητη χρήση μετρητών **ακόμη και κάτω του ορίου του άρθρου 49** συνιστά αυτοτελές στοιχείο υπόνοιας. Επιπλέον, το **άρθρο 24, παρ. 2, στοιχ. α), αρ. 5** κατατάσσει τις «οικονομικές δραστηριότητες που χαρακτηρίζονται από έντονη χρήση μετρητών» στους παράγοντες υψηλού κινδύνου.

*Τομείς υψηλού κινδύνου*. Compro oro (αγοραστές χρυσού), money transfer, τυχερά παιχνίδια/στοιχήματα, κατασκευές (edilizia), ακίνητα, κρυπτονομίσματα/εικονικά νομίσματα. Σύμφωνα με την UIF (Rapporto 2025), οι αναφορές από μη χρηματοπιστωτικούς φορείς αυξήθηκαν κατά **+77,6%**, με τα compro oro στο **+96,6%** και τους παρόχους υπηρεσιών εικονικών νομισμάτων στο **+85,1%**. Ο ίδιος ο νόμος απαριθμεί ως ιδιαίτερα εκτεθειμένους τομείς τις συναλλαγές σε **πετρέλαιο, όπλα, πολύτιμα μέταλλα, καπνικά προϊόντα, πολιτιστικά και αρχαιολογικά αγαθά, ελεφαντόδοντο και προστατευόμενα είδη** (άρθρο 24, παρ. 2, στοιχ. β, αρ. 5-bis).

Επιπλέον, η **Comunicazione UIF της 10ης Νοεμβρίου 2020** («Schemi rappresentativi di comportamenti anomali ai sensi dell'articolo 6, comma 7, lettera b) del d.lgs. 231/2007 - Operatività connessa con illeciti fiscali») περιγράφει τυπολογίες συμπεριφορών συνδεόμενων με φορολογικά αδικήματα, ιδιαίτερα κρίσιμες για τον λογιστικό κλάδο. Η νομική της βάση, το **άρθρο 6, παρ. 7, στοιχ. β)**, αναθέτει στην UIF την επεξεργασία και διάδοση «μοντέλων και σχημάτων αντιπροσωπευτικών ανώμαλων συμπεριφορών σε οικονομικό και χρηματοοικονομικό επίπεδο, αναγόμενων σε πιθανές δραστηριότητες ξεπλύματος και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας».

Κατηγοριοποίηση υπηρεσιών κατά εγγενή κίνδυνο. Μη σημαντικός (φορολογικές δηλώσεις, μισθοδοσία - υπενθυμίζεται ότι η απλή σύνταξη/διαβίβαση δηλώσεων και η μισθοδοσία **εξαιρούνται εντελώς** από τη δέουσα επιμέλεια κατά το άρθρο 17, παρ. 7), Λίγο σημαντικός (λογιστική τήρηση, οικονομικές καταστάσεις), Αρκετά σημαντικός (αποτίμηση, φορολογικός σχεδιασμός), Πολύ σημαντικός (σύσταση/διαχείριση εταιρειών, συγχωνεύσεις, εξαγορές, διαχείριση περιουσίας).

**Ιδιαιτερότητες**

- Εποπτεία μέσω Οργανισμού Αυτορρύθμισης (CNDCEC) με δεσμευτικές Regole Tecniche 2025 (delibera n. 9/16.1.2025), οι οποίες απευθύνονται αποκλειστικά στους εγγεγραμμένους στο Albo dei Dottori Commercialisti e degli Esperti Contabili. Οι έλεγχοι επιτόπου στους λογιστές διενεργούνται από τη **Guardia di Finanza - Nucleo speciale di polizia valutaria** (άρθρο 9, παρ. 1), ενώ οι χρηματικές κυρώσεις επιβάλλονται από το MEF (άρθρο 65, παρ. 1).
- **Η Εθνική Ανάλυση Κινδύνων (Analisi nazionale del rischio) εκπονείται από το Comitato di Sicurezza Finanziaria με ρητή τριετή περιοδικότητα**. Κατά το **άρθρο 14, παρ. 1**, το CSF ταυτοποιεί, αναλύει και αξιολογεί τον εθνικό κίνδυνο ξεπλύματος και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, εντοπίζοντας τις σημαντικότερες απειλές, τις ευπάθειες του εθνικού συστήματος πρόληψης, έρευνας και καταστολής, τις μεθόδους και τα μέσα και τους πλέον εκτεθειμένους τομείς - «**η ανάλυση έχει τριετή περιοδικότητα** (*cadenza triennale*), με την επιφύλαξη της ευχέρειας του CSF να προβαίνει σε επικαιροποίηση όταν προκύπτουν νέοι κίνδυνοι και οποτεδήποτε το κρίνει σκόπιμο». Τα αποτελέσματα τίθενται στη διάθεση των υπόχρεων και των οργανισμών αυτορρύθμισης, ώστε να αξιολογήσουν τους δικούς τους κινδύνους (παρ. 4), και κοινοποιούνται στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, στην EAT και στις αρχές άλλων κρατών-μελών (παρ. 5). Παράλληλα, το άρθρο 16-ter προβλέπει **χωριστή, επίσης τριετή**, εθνική ανάλυση του κινδύνου χρηματοδότησης της διάδοσης όπλων μαζικής καταστροφής. Το έγγραφο φέρει τον τίτλο «*Analisi nazionale dei rischi di riciclaggio e di finanziamento del terrorismo*» και εκδίδεται από το **Comitato di Sicurezza Finanziaria (CSF)** του **MEF** δυνάμει του άρθρου 14 D.Lgs. 231/2007.
  **Βαθμίδα κινδύνου του κλάδου.** Οι **Dottori Commercialisti ed Esperti Contabili** κατατάσσονται στη βαθμίδα «**Abbastanza significativo**» (αρκετά σημαντικός κίνδυνος - αντιστοιχεί σε μέτριο-υψηλό επίπεδο). Η κατάταξη αποδίδεται στην ευπάθεια που προκύπτει από τη **σύσταση εταιρειών**, τη **διαχείριση φορολογικών θεμάτων** και την **επαφή με πολύπλοκες εταιρικές δομές**.
  **Προθεσμία αυτοαξιολόγησης γραφείου.** Βάσει των **Regole Tecniche 2025 του CNDCEC (Delibera n. 9 της 16.01.2025)**, κάθε ιταλικό λογιστικό γραφείο οφείλει να επικαιροποιεί τη γραπτή εσωτερική αυτοαξιολόγηση κινδύνου (*autovalutazione del rischio*) **εντός ενός (1) έτους από τη δημοσίευση κάθε νέας έκθεσης ή επικαιροποίησης της Εθνικής Ανάλυσης Κινδύνου του CSF**.
- **Ετήσια λογοδοσία που επιβάλλει ο ίδιος ο νόμος**: (α) ο Υπουργός Οικονομίας υποβάλλει στη Βουλή, **έως τις 30 Ιουνίου κάθε έτους**, έκθεση για την κατάσταση της δράσης πρόληψης, συνοδευόμενη από **έκθεση της UIF για τη δραστηριότητά της** και από έκθεση της Banca d'Italia για τους πόρους που της διατίθενται (άρθρο 4, παρ. 2), (β) το CSF υποβάλλει τη σχετική έκθεση στον Υπουργό **έως τις 30 Μαΐου**, ενώ η UIF, οι εποπτικές αρχές, **οι οργανισμοί αυτορρύθμισης**, η Guardia di Finanza και η DIA παρέχουν τα στατιστικά τους **έως τις 30 Μαρτίου** κάθε έτους - η UIF οφείλει να δηλώνει τουλάχιστον τον αριθμό των SOS που έλαβε και τη συνέχεια που δόθηκε (άρθρο 5, παρ. 7), (γ) οι **οργανισμοί αυτορρύθμισης δημοσιεύουν ετήσια έκθεση** (άρθρο 11, παρ. 4-bis) με. Τον αριθμό των *decreti sanzionatori* και λοιπών κυρωτικών μέτρων ανά τύπο παράβασης, τον αριθμό των SOS που έλαβαν προς διαβίβαση στην UIF, τον αριθμό και το είδος των πειθαρχικών μέτρων για σοβαρές, επαναλαμβανόμενες, συστηματικές ή πολλαπλές παραβάσεις. Η *Relazione ex art. 11, comma 4-bis* του CNDCEC της 30.3.2026 εκδόθηκε ακριβώς σε εκτέλεση αυτής της υποχρέωσης.
- **Διεθνής αξιολόγηση (FATF)**. Η FATF δημοσίευσε στις **23 Απριλίου 2026** τη νέα έκθεση αμοιβαίας αξιολόγησης της Ιταλίας («Italy's measures to counter money laundering, terrorist financing and proliferation financing»), με επιτόπια αποστολή Ιούνιο-Ιούλιο 2025. Η εικόνα είναι κατά βάση θετική: «Compliant»/«Largely Compliant» στις περισσότερες από τις 40 Συστάσεις και **9 από τα 11 Immediate Outcomes σε «Substantial Effectiveness»** (2 σε «Moderate»), με επιμέρους «Partially Compliant» στη **διαφάνεια των πραγματικών δικαιούχων** και στα PEP. Η προηγούμενη έκθεση ήταν της 9.2.2016, με follow-up report της 27.3.2019. Η UIF επιβεβαιώνει ότι «στις αρχές του 2026 ολοκληρώθηκε η Mutual Evaluation του ιταλικού συστήματος αντιξεπλύματος… με ικανοποιητικό αποτέλεσμα». Οι επιμέρους βαθμολογίες που αφορούν άμεσα τον λογιστικό κλάδο έχουν ως εξής:

| Δείκτης | Αντικείμενο | Βαθμολογία | Παρατήρηση |
|---|---|---|---|
| Σύσταση R.22 | Δέουσα επιμέλεια από ΜΧΕΔ/DNFBP | Largely Compliant (LC) | - |
| Σύσταση R.23 | Λοιπά μέτρα και αναφορές ύποπτων συναλλαγών από ΜΧΕΔ/DNFBP | Largely Compliant (LC) | - |
| Σύσταση R.24 | Διαφάνεια πραγματικών δικαιούχων νομικών προσώπων | Partially Compliant (PC) | - |
| Σύσταση R.25 | Διαφάνεια καταπιστευμάτων (*trusts*) | Partially Compliant (PC) | - |
| Σύσταση R.28 | Εποπτεία ΜΧΕΔ/DNFBP και οργανισμών αυτορρύθμισης | Partially Compliant (PC) | Επισημαίνεται η ανάγκη **ενίσχυσης των κυρωτικών και ελεγκτικών μηχανισμών των επαγγελματικών συλλόγων** - εύρημα που αφορά ευθέως το CNDCEC και τα Ordini |
| Immediate Outcome 3 | Εποπτεία (Supervision) | Moderate level of effectiveness | Ένα από τα δύο IO που δεν έλαβαν «Substantial» |
| Immediate Outcome 4 | Προληπτικά μέτρα (Preventive measures) | Moderate level of effectiveness | Ρητή υπόδειξη της ανάγκης **αύξησης των αναφορών ύποπτων συναλλαγών (SOS) από τους ελεύθερους επαγγελματίες** |

  Τα δύο *Immediate Outcomes* που βαθμολογήθηκαν ως «Moderate» είναι επομένως ακριβώς εκείνα που αφορούν την εποπτεία και τα προληπτικά μέτρα - δηλαδή τα δύο πεδία στα οποία εντάσσεται η δραστηριότητα των λογιστών.
- **Στατιστικά SOS (UIF, Rapporto annuale anno 2025, Tavola 1.2)**. Το 2025 η UIF έλαβε συνολικά **162.059 SOS** (έναντι 145.401 το 2024, **+11,5%**). Τράπεζες και Poste υπέβαλαν 94.669 (58,4%), οι μη χρηματοπιστωτικοί φορείς 11.120 (6,9%) και το σύνολο των *professionisti* 10.399 (6,4%) - εκ των οποίων όμως 10.000 (6,2%) προέρχονται από συμβολαιογράφους και το Consiglio Nazionale del Notariato και μόλις 27 από δικηγόρους. Οι **dottori commercialisti, esperti contabili και consulenti del lavoro υπέβαλαν μόνο 275 SOS (0,2% του συνόλου)**, ένδειξη σημαντικής υπο-αναφοράς. Σύμφωνα με το CNDCEC, το 2025 διαβιβάστηκαν στην UIF μέσω του Οργανισμού Αυτορρύθμισης **195 αναφορές** από εγγεγραμμένα μέλη, ενώ **δεν επιβλήθηκε καμία πειθαρχική κύρωση AML** από τα Ordini. Τα μεγέθη αυτά επιβεβαιώνονται από τις ίδιες τις πηγές. Κατά το *Rapporto Annuale* της UIF ο συνολικός όγκος κινείται σταθερά άνω των **160.000 SOS ετησίως**, με τον **χρηματοπιστωτικό τομέα να καλύπτει άνω του 90%**, ενώ ο κλάδος των *dottori commercialisti / esperti contabili / consulenti del lavoro* παραμένει σταθερά στις **250-300 SOS ετησίως, ήτοι κάτω του 0,2% του συνόλου**. Αντιστοίχως, κατά την *Relazione ex art. 11, comma 4-bis* του CNDCEC, οι αναφορές που διαβιβάζονται μέσω του αυτόνομου συστήματος του Εθνικού Συμβουλίου κυμαίνονται στις **190-200 διαβιβάσεις**, ενώ οι καταγεγραμμένες **πειθαρχικές κυρώσεις αμιγώς για παραβάσεις AML/CFT από τα τοπικά πειθαρχικά συμβούλια παραμένουν σχεδόν μηδενικές** - στοιχείο που τεκμηριώνει αριθμητικά το συμπέρασμα των διεθνών εκθέσεων περί **υπο-επιβολής κυρώσεων σε επίπεδο αυτορρύθμισης** και συνδέεται ευθέως με τη βαθμολογία «Partially Compliant» της Σύστασης R.28.
- **Κεντρικός φορέας διαχείρισης δεδομένων των συμβολαιογράφων (άρθρο 34-bis)** - χρήσιμο σημείο σύγκρισης για τους λογιστές. Στο Consiglio Nazionale del Notariato έχει συσταθεί **αυτόνομος και ανεξάρτητος οργανισμός συγκεντρωτικής διαχείρισης των δεδομένων antiriciclaggio**, ο οποίος αναλύει τα δεδομένα, επιστρέφει στους συμβολαιογράφους «ροή ανατροφοδότησης» των αναλύσεων, τους υποδεικνύει ενδείξεις προς αξιολόγηση κατά το άρθρο 35 και μπορεί να λειτουργήσει ως διαμεσολαβητής στη διαβίβαση των SOS. Ο νόμος προβλέπει ρητά ότι, όταν ο συμβολαιογράφος έχει τηρήσει τις σχετικές υποδείξεις, η τυχόν παράβαση των υποχρεώσεων SOS **τιμωρείται με το ελάχιστο πρόστιμο του άρθρου 58, παρ. 1** (παρ. 12), εκτός από σοβαρές δόλιες, επαναλαμβανόμενες ή συστηματικές παραβάσεις. Ο οργανισμός υποβάλλει ετήσια έκθεση **έως τις 30 Απριλίου** (παρ. 13). Αντίστοιχος μηχανισμός **δεν** προβλέπεται για το CNDCEC.
- Πλατφόρμες/εργαλεία. **INFOSTAT-UIF** (υποβολή SOS), **Registro dei titolari effettivi** - ειδική (αυτοτελής) και ειδικού καθεστώτος ενότητα του Registro delle imprese που τηρούν τα Επιμελητήρια, με διαπίστευση των υπόχρεων κατά το άρθρο 21-ter - και τα επίσημα εργαλεία του CNDCEC για τα μέλη του. *Modulistica AML* (04/2026), *Scheda autovalutazione del rischio* (άρθρα 15, 16, 16-ter), *Scheda valutazione del rischio del cliente* (άρθρο 17) και *Indicazioni operative* (03/2026). Ο ιστότοπος antiriciclaggiopro.it **δεν αποτελεί θεσμικό εργαλείο**. Δεν προβλέπεται από τον D.Lgs. 231/2007, δεν συγκαταλέγεται στα εργαλεία που το CNDCEC διαθέτει στα μέλη του και έχει αφαιρεθεί από τον κατάλογο πηγών του παρόντος κεφαλαίου.

- Κείμενα UIF. Provvedimento 12/05/2023, Schemi di comportamenti anomali, Comunicazione 10/11/2020 (φορολογικά αδικήματα), Rapporto Annuale UIF (Anno 2025, n. 18, 16.6.2026).
- Έγγραφο συνταχθέν. Δεκέμβριος 2025, επικαιροποίηση Αύγουστος 2026 βάσει του ενοποιημένου κειμένου του D.Lgs. 231/2007 *«Vigente al: 15-8-2026»*. Πηγές. D.Lgs. 231/2007 (πρωτογενές κείμενο), CNDCEC, UIF/Banca d'Italia, MEF, FATF, Normattiva.it.

**Πηγές:**

- **Νομοθεσία:**
  - D.Lgs. 21 novembre 2007, n. 231 - «Attuazione della direttiva 2005/60/CE concernente la prevenzione dell'utilizzo del sistema finanziario a scopo di riciclaggio dei proventi di attività criminose e di finanziamento del terrorismo nonché della direttiva 2006/70/CE che ne reca misure di esecuzione» (βασικός νόμος AML), **ενοποιημένο κείμενο ισχύον την 15.8.2026** - https://www.normattiva.it
  - D.Lgs. 231/2007, άρθρα που τεκμηριώνονται πρωτογενώς στο παρόν κεφάλαιο. 1 (ορισμοί, παρ. 2, στοιχ. α, γ, aa, dd), 3 (υπόχρεοι, παρ. 4), 4 και 5 (MEF και CSF), 6 (UIF), 7 (τομεακές εποπτικές αρχές), 8-9 (DNA, DIA, Guardia di Finanza), 11 (οργανισμοί αυτορρύθμισης), 12-13 (συνεργασία), 14 (εθνική ανάλυση κινδύνου, τριετής), 15-16 και 16-ter (αξιολόγηση κινδύνου, διαδικασίες μετριασμού, εκπαίδευση, κίνδυνος διάδοσης όπλων), 17-30 (δέουσα επιμέλεια), 21 και 21-bis έως 21-septies (μητρώο πραγματικών δικαιούχων), 31-34 (φύλαξη), 34-bis (οργανισμός συμβολαιογράφων), 35-41 (αναφορά ύποπτων συναλλαγών), 42 (αποχή), 46-48 (όργανα ελέγχου, αντικειμενικές γνωστοποιήσεις, whistleblowing), 49-51 (μετρητά), 55 (ποινικές μορφές), 56-58 (διοικητικές κυρώσεις), 59-64 (λοιπές κυρώσεις), 65-69 (κυρωτική διαδικασία)
  - D.Lgs. 90/2017 (ενσωμάτωση Οδηγίας 2015/849/ΕΕ), Gazzetta Ufficiale 19.6.2017, ELI 17G00104 - https://www.gazzettaufficiale.it/eli/id/2017/06/19/17G00104/sg
  - D.Lgs. 125/2019 (ενσωμάτωση Οδηγίας 2018/843/ΕΕ) - https://uif.bancaditalia.it/normativa/norm-antiricic/index.html
  - D.L. 124/2019, άρθρο 18 (παρ. 1-ter του άρθρου 63, ελάχιστο πρόστιμο €2.000 για 1.7.2020-31.12.2021 και €1.000 από 1.1.2022) και Legge 197/2022 (όριο μετρητών €5.000, άρθρο 49, παρ. 3-bis)
  - D.L. 23 ottobre 2018, n. 119, μετατραπείς με τη L. 17 dicembre 2018, n. 136, άρθρο 9-bis (παρ. 1-bis του άρθρου 63)
  - D.Lgs. 27 dicembre 2024, n. 204 (κατάργηση διατάξεων για τους παρόχους υπηρεσιών εικονικών νομισμάτων)
  - D.Lgs. 10 giugno 2026, n. 122 (αναδιάταξη του καθεστώτος πρόσβασης στα στοιχεία πραγματικής κυριότητας, άρθρα 21 και 21-bis έως 21-septies)
  - D.Lgs. 109/2007 (χρηματοδότηση τρομοκρατίας, λειτουργία του Comitato di Sicurezza Finanziaria)
  - D.Lgs. 27 gennaio 2010, n. 39 (Registro dei revisori legali - MEF/Ragioneria Generale dello Stato)
  - Legge 24 novembre 1981, n. 689 (γενικό δίκαιο διοικητικών κυρώσεων, εφαρμοστέο κατ' άρθρο 65, παρ. 9)
  - Legge 91/2025, άρθρο 14 (εξουσιοδότηση προσαρμογής στο πακέτο AML της ΕΕ)
  - Κανονισμός (ΕΕ) 2024/1624 (AMLR), Κανονισμός (ΕΕ) 2024/1620 (AMLA), Οδηγία (ΕΕ) 2024/1640 (AMLD6) - εφαρμογή από 10.7.2027
  - Άρθρα 648-bis και 648-ter.1 Ποινικού Κώδικα - https://www.brocardi.it/codice-penale/libro-secondo/titolo-xiii/capo-ii/art648bis.html , https://www.brocardi.it/codice-penale/libro-secondo/titolo-xiii/capo-ii/art648ter1.html

- **Εποπτική αρχή / FIU:**
  - CNDCEC (Οργανισμός Αυτορρύθμισης λογιστών, άρθρα 1 παρ. 2 στοιχ. aa και 11 D.Lgs. 231/2007) - https://commercialisti.it
  - UIF - Unità di Informazione Finanziaria per l'Italia (Banca d'Italia, FIU, άρθρο 6 D.Lgs. 231/2007) - https://uif.bancaditalia.it
  - UIF, Ordinamento italiano (εποπτεία και κυρώσεις) - https://uif.bancaditalia.it/sistema-antiriciclaggio/ordinamento-italiano/index.html
  - MEF - Ministero dell'Economia e delle Finanze (διοικητικές κυρώσεις κατά τα άρθρα 5 παρ. 4 και 65, εποπτεία revisori legali χωρίς εντολές σε ΕΙΡ κατά το άρθρο 1 παρ. 2 στοιχ. α, Registro dei revisori legali μέσω της Ragioneria Generale dello Stato)
  - Guardia di Finanza - Nucleo speciale di polizia valutaria (έλεγχοι AML στους μη εποπτευόμενους υπόχρεους, άρθρο 9 D.Lgs. 231/2007)
  - CSF - Comitato di Sicurezza Finanziaria (Εθνική Ανάλυση Κινδύνων, άρθρα 5, 14 και 16-ter)
  - Banca d'Italia, CONSOB, IVASS (autorità di vigilanza di settore, άρθρο 1 παρ. 2 στοιχ. γ, η CONSOB και για τους revisori legali με εντολές σε οντότητες δημοσίου συμφέροντος)
  - Ministero della Giustizia (έλεγχος επί των ordini professionali, άρθρο 11 παρ. 1)
  - Camere di commercio / Unioncamere / InfoCamere (τήρηση των ενοτήτων πραγματικής κυριότητας του Registro delle imprese, άρθρα 21 και 21-bis έως 21-septies)

- **Οδηγίες / μητρώα / λοιπά έγγραφα:**
  - CNDCEC, Regole Tecniche antiriciclaggio 2025 (delibera n. 9 της 16.1.2025) - https://commercialisti.it/wp-content/uploads/2025/01/Regole-Tecniche-antiriciclaggio-2025.pdf
  - CNDCEC, Regole Tecniche Antiriciclaggio - gennaio 2019 (προηγούμενη έκδοση) - https://commercialisti.it/wp-content/uploads/2024/05/Regole-Tecniche-Antiriciclaggio-gennaio-2019.pdf
  - CNDCEC, Indicazioni operative per la compilazione della modulistica (03/2026) - https://commercialisti.it/wp-content/uploads/2026/03/CNDCEC_Indicazioni-operative-2.pdf
  - CNDCEC, Relazione ex art. 11, comma 4-bis, d.lgs. 231/2007 - Anno 2025 (30.3.2026) - https://commercialisti.it/wp-content/uploads/2026/04/Anno-2025-30.03.2026-Relazione-art.-11-comma-4bis.pdf
  - CNDCEC, Modulistica AML (04/2026) - https://commercialisti.it/wp-content/uploads/2026/04/CNDCEC_modulistica-AML-def.docx
  - CNDCEC, Scheda autovalutazione del rischio (άρθρα 15, 16, 16-ter) - https://commercialisti.it/wp-content/uploads/2026/03/Scheda-autovalutazione-del-rischio-art.-15-e-16-ter-dlgs-231-2007-2.xls
  - CNDCEC, Scheda valutazione del rischio del cliente (άρθρο 17) - https://commercialisti.it/wp-content/uploads/2026/03/Scheda-valutazione-del-rischio-del-cliente-art.-17-dlgs-231-2007-2.xls
  - CNDCEC, σελίδα Antiriciclaggio (Norme tecniche) - https://commercialisti.it/norme-per-la-professione/norme-tecniche/antiriciclaggio/
  - UIF, Provvedimento 12 maggio 2023 e allegato (indicatori di anomalia, ισχύς 1.1.2024) - https://uif.bancaditalia.it/normativa/norm-indicatori-anomalia/Provvedimento_della_UIF_del_12_maggio_2023_e_allegato.pdf
  - UIF, σελίδα Indicatori di anomalia / Schemi - https://uif.bancaditalia.it/normativa/norm-indicatori-anomalia/index.html
  - UIF, Comunicazione 10 novembre 2020 - Operatività connessa con illeciti fiscali - https://uif.bancaditalia.it/normativa/norm-indicatori-anomalia/schemi-rappresentativi/Schemi-fiscali-10.11.2020.pdf
  - UIF, Rapporto annuale sull'attività svolta - Anno 2025 (n. 18, 16.6.2026) - https://uif.bancaditalia.it/pubblicazioni/rapporto-annuale/2026/Rapporto-UIF-anno-2025.pdf
  - Comitato di Sicurezza Finanziaria (CSF) / MEF - Dipartimento del Tesoro, «Analisi nazionale dei rischi di riciclaggio e di finanziamento del terrorismo» (Εθνική Ανάλυση Κινδύνων κατ' άρθρο 14 D.Lgs. 231/2007, κατάταξη των Dottori Commercialisti ed Esperti Contabili στη βαθμίδα «Abbastanza significativo») - https://www.dt.mef.gov.it
  - MEF - Dipartimento del Tesoro, σελίδα Comitato di Sicurezza Finanziaria (CSF) - https://www.dt.mef.gov.it
  - FATF, Italy - Mutual Evaluation Report (23.4.2026). Τεχνική συμμόρφωση R.22 και R.23 «Largely Compliant», R.24, R.25 και R.28 «Partially Compliant», αποτελεσματικότητα IO 3 (Supervision) και IO 4 (Preventive measures) «Moderate» - https://www.fatf-gafi.org/en/countries/detail/Italy.html
  - UIF - Banca d'Italia, σειρά «Rapporti Annuali sull'attività svolta» (στατιστικά SOS ανά κατηγορία υπόχρεου) - https://uif.bancaditalia.it/pubblicazioni/rapporto-annuale/index.html
  - CNDCEC, σελίδα Relazioni e documenti antiriciclaggio (εκθέσεις ex art. 11, comma 4-bis) - https://commercialisti.it/norme-per-la-professione/norme-tecniche/antiriciclaggio/
  - D.M. Ministero delle imprese e del made in Italy 20 aprile 2023 (diritti di segreteria για το μητρώο πραγματικών δικαιούχων), Gazzetta Ufficiale n. 149 της 28.6.2023 - παραπομπή του άρθρου 21-septies, παρ. 1
  - D.M. Economia e Finanze 11 marzo 2022, n. 55 (κανονισμός λειτουργίας του μητρώου πραγματικών δικαιούχων) - παραπομπή του άρθρου 21-bis, παρ. 3

**Επισήμανση.** Το παρόν κεφάλαιο στηρίζεται στο **πρωτότυπο ενοποιημένο κείμενο του D.Lgs. 231/2007, όπως ίσχυε την 15.8.2026**. Όλα τα ποσά των κυρώσεων (άρθρα 55-69), οι προθεσμίες (άρθρα 18, 32, 51, 68, 69), τα κατώφλια (άρθρα 17, 20, 49) και οι εποπτικές αρμοδιότητες (άρθρα 1, 3, 5, 7, 9, 11, 62, 65) τεκμηριώνονται πρωτογενώς. Τα εξωνομοθετικά στοιχεία - βαθμίδα κινδύνου του κλάδου στην Εθνική Ανάλυση Κινδύνων του CSF, επιμέρους ratings της έκθεσης FATF και στατιστικά SOS της UIF και του CNDCEC - συμπληρώθηκαν από τις αντίστοιχες επίσημες εκθέσεις (Analisi nazionale dei rischi του CSF/MEF, Mutual Evaluation Report της FATF, Rapporto Annuale UIF, Relazione ex art. 11, comma 4-bis του CNDCEC). Παραμένει προς επιβεβαίωση μόνον **ο αριθμός έκδοσης και η ακριβής ημερομηνία δημοσίευσης της τελευταίας Analisi nazionale del rischio**.

## Πορτογαλία

Περιεχόμενα

**Εθνική νομοθεσία**

Η Πορτογαλία ενσωμάτωσε την Οδηγία (ΕΕ) 2015/849 μέσω του **Lei n.º 83/2017, de 18 de agosto (Νόμος 83/2017 της 18ης Αυγούστου)** - επίσημος τίτλος «*Estabelece medidas de combate ao branqueamento de capitais e ao financiamento do terrorismo*». Ο νόμος ενσωματώνει μερικώς την **Οδηγία 2015/849/ΕΕ (AMLD4)** και την **Οδηγία 2016/2258/ΕΕ**, τροποποιεί τον Ποινικό Κώδικα και τον Κώδικα Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας και καταργεί την προηγούμενη νομοθεσία AML (**Lei n.º 25/2008** και **Decreto-Lei n.º 125/2008** - άρθρο 190.º). Το ισχύον κείμενο πρέπει να αναζητείται πάντοτε στην **ενοποιημένη έκδοση (legislação consolidada)** του Diário da República και όχι στο αρχικό κείμενο του 2017, διότι ο νόμος έχει τροποποιηθεί επανειλημμένα, η ενοποιημένη έκδοση που χρησιμοποιήθηκε εδώ φέρει ημερομηνία τελευταίας τροποποίησης **22.12.2025** και ενσωματώνει τη Lei n.º 70/2025.

Το **άρθρο 1.º** ορίζει το αντικείμενο. Πέραν της μεταφοράς των Οδηγιών, ο νόμος θεσπίζει (παρ. 2, όπως αναδιατυπώθηκε από τη Lei n.º 70/2025) «*as medidas nacionais necessárias à execução do Regulamento (UE) 2023/1113*» - δηλαδή τα εθνικά μέτρα εκτέλεσης του Κανονισμού για τις πληροφορίες που συνοδεύουν τις μεταφορές κεφαλαίων και ορισμένων κρυπτοστοιχείων - «*bem como às adaptações legislativas necessárias decorrentes do Regulamento (UE) 2024/1620*», δηλαδή τις νομοθετικές προσαρμογές που απορρέουν από τον Κανονισμό ίδρυσης της **AMLA**.

Βασικά άρθρα για πιστοποιημένους λογιστές: - **Άρθρο 4.º παρ. 1 στοιχ. ε΄.** Ορίζει τους «*auditores, contabilistas certificados e consultores fiscais, constituídos em sociedade ou em prática individual, bem como qualquer outra pessoa que se comprometa a prestar, diretamente ou por intermédio de outras pessoas..., ajuda material, assistência ou consultoria em matéria fiscal, como principal atividade comercial ou profissional*» ως υπόχρεες οντότητες (μη χρηματοπιστωτικές οντότητες - *entidades não financeiras*). - **Άρθρο 2.º παρ. 1 στοιχ. y).** Ορίζει τις *ordens profissionais* - Ordem dos Advogados, **Ordem dos Contabilistas Certificados**, Ordem dos Notários, Ordem dos Revisores Oficiais de Contas και Ordem dos Solicitadores e dos Agentes de Execução, οι τομεακές αρχές (*autoridades setoriais*) ορίζονται χωριστά στο στοιχ. f) και **δεν περιλαμβάνουν** τις ordens profissionais (οι οποίες, κατά το άρθρο 90.º παρ. 2, απλώς *εξομοιώνονται* προς αυτές). - **Άρθρο 11.** Απαριθμεί τα δέκα προληπτικά καθήκοντα.

Τροποποιητική νομοθεσία (σύνολο **έξι** διπλωμάτων, όπως προκύπτει από τις σημειώσεις «*Alterações ao artigo*» της ενοποιημένης έκδοσης): - **Decreto-Lei n.º 144/2019, de 23 de setembro** (άρθρο 9.º, ισχύς 1.1.2020) - τροποποίησε το άρθρο 3.º (κατάλογος χρηματοπιστωτικών οντοτήτων). - **Lei n.º 58/2020, de 31 de agosto** (άρθρα 5.º και 7.º, ισχύς 1.9.2020) - η **μεγαλύτερη τροποποίηση** (θίγει περί τα ενενήντα σημεία του νόμου), ενσωμάτωση AMLD5 (Οδηγία 2018/843), **αυτή προσέθεσε το άρθρο 169.º-Α** για τις ιδιαιτέρως σοβαρές παραβάσεις. - **Decreto-Lei n.º 9/2021, de 29 de janeiro** (άρθρο 12.º, ισχύς **28.7.2021**) - *Regime Jurídico das Contraordenações Económicas*, **τροποποίησε ένα και μόνο άρθρο, το 182.º («Direito subsidiário»)**, ορίζοντας ότι για τις διαδικασίες όπου η ανακριτική αρμοδιότητα ανήκει σε «λοιπές τομεακές αρχές» εφαρμόζεται επικουρικά το RJCE. - **Decreto-Lei n.º 56/2021, de 30 de junho** (ισχύς 1.7.2021) - άρθρα 2.º, 8.º, 110.º, 140.º, 141.º και 181.º. - **Lei n.º 99-A/2021, de 31 de dezembro** (άρθρο 7.º, ισχύς 30.1.2022) - άρθρα 2.º, 3.º, 4.º και 62.º-Α. - **Lei n.º 70/2025, de 22 de dezembro** (ισχύς **27.12.2025**) - η πλέον πρόσφατη και δεύτερη σε έκταση τροποποίηση. Συμπληρωματικά ισχύει ο **Lei n.º 89/2017, de 21 de agosto**, που καθιερώνει το Κεντρικό Μητρώο Πραγματικών Δικαιούχων (**RCBE**).

**Τι άλλαξε η Lei n.º 70/2025.** Τροποποίησε περί τα σαράντα άρθρα (μεταξύ των οποίων τα 1.º, 2.º, 3.º, 4.º, 6.º, 8.º, **23.º**, 36.º, 70.º, 71.º, 86.º, 87.º, **89.º**, 94.º, 122.º, 124.º, 141.º, 143.º, 147.º έως 158.º, **169.º**, **169.º-Α** και 173.º), **προσέθεσε** τα άρθρα 71.º-Α (ενισχυμένα μέτρα για μεταφορές κρυπτοστοιχείων προς ή από *endereço autoalojado* - αυτοφιλοξενούμενη διεύθυνση), 148.º-Α και 150.º-Α, και **κατήργησε** τα άρθρα 112.º-Α και 112.º-Β (το δεύτερο με παραγωγή αποτελεσμάτων από 1.7.2026). Εισήγαγε επίσης τους ορισμούς «*criptoativo*», «*serviço de criptoativos*» και «*prestador de serviços de criptoativos*» με παραπομπή στον Καν. (ΕΕ) 2023/1114 (MiCA) - άρθρο 2.º παρ. 1 στοιχ. ll), mm) και oo) - καθώς και τον ορισμό της **AMLA** στο στοιχ. rr).

**Εποπτική/Αρμόδια Αρχή & FIU/ΜΧΠ**

Εποπτική αρχή είναι η **Ordem dos Contabilistas Certificados (OCC)** - Τάγμα Πιστοποιημένων Λογιστών. Το **Άρθρο 89.º («*Entidades competentes*»), παρ. 1 στοιχ. ε΄** του Νόμου 83/2017 της αναθέτει ρητά και αυτολεξεί την ευθύνη: «*À Ordem dos Contabilistas Certificados, relativamente aos contabilistas certificados*». Το άρθρο 89.º τροποποιήθηκε τελευταία από τη Lei n.º 70/2025. Στοιχεία. Avenida Barbosa du Bocage, 45, 1049-013 Lisboa, Τηλέφωνο 217 999 700, Email geral@occ.pt, Ιστοσελίδα AML https://www.occ.pt/pt-pt/contabilista-certificado/branqueamento-de-capitais-e-financiamento-do-terrorismo.

Η **πλήρης κατανομή εποπτείας του μη χρηματοπιστωτικού τομέα (άρθρο 89.º παρ. 1)** έχει ως εξής. **Στοιχ. α΄** Serviço de Regulação e Inspeção de Jogos do Turismo de Portugal, για τις οντότητες των *στοιχ. α΄ και γ΄ του άρθρου 4.º παρ. 1* (καζίνα και μπίνγκο, τυχερά παίγνια εξ αποστάσεως του RJO), **στοιχ. β΄** Inspeção-Geral do Ministério do Trabalho, Solidariedade e Segurança Social, για τις οντότητες του *στοιχ. β΄ του άρθρου 4.º παρ. 1* (καταβολή επάθλων στοιχημάτων και λαχείων), **στοιχ. γ΄** IMPIC, I. P., για τις οντότητες του *στοιχ. δ΄ του άρθρου 4.º παρ. 1* (κτηματομεσιτικές δραστηριότητες), **στοιχ. δ΄ CMVM** για τους *auditores*, **στοιχ. ε΄ OCC** για τους *contabilistas certificados*, στοιχ. στ΄ Ordem dos Advogados, στοιχ. ζ΄ Ordem dos Solicitadores e dos Agentes de Execução, στοιχ. η΄ ο αρμόδιος για τη δικαιοσύνη κυβερνητικός φορέας με τη συνδρομή του IRN και σε συνεννόηση με την Ordem dos Notários, **στοιχ. θ΄ ASAE** ως γενική «υπολειμματική» αρχή για κάθε υπόχρεη οντότητα του άρθρου 4.º που δεν υπάγεται σε άλλη αρχή. **Προσοχή στη διπλή αρίθμηση.** Τα γράμματα του άρθρου 89.º παρ. 1 προσδιορίζουν την *αρχή*, ενώ τα γράμματα του άρθρου 4.º παρ. 1 προσδιορίζουν την *κατηγορία υπόχρεου*, οι δύο απαριθμήσεις δεν συμπίπτουν και συγχέονται εύκολα. Σημειώνεται τέλος ότι, κατά την **παρ. 3 του άρθρου 89.º**, ανήκει στην **αποκλειστική** αρμοδιότητα της CMVM τόσο η εποπτεία των ελεγκτών οντοτήτων δημοσίου συμφέροντος όσο και η διεξαγωγή και η κρίση των διαδικασιών *contraordenação* για **οποιονδήποτε** ελεγκτή - στοιχείο που ενισχύει τη διάκριση από τους *contabilistas certificados*, οι οποίοι εξαιρούνται πλήρως από τις *coimas*.

**Διάκριση εξωτερικών λογιστών από ορκωτούς ελεγκτές.** Μολονότι το άρθρο 4.º παρ. 1 στοιχ. ε΄ αντιμετωπίζει από κοινού «*auditores, contabilistas certificados e consultores fiscais*», δηλαδή οι **ουσιαστικές υποχρεώσεις AML είναι κοινές**, η **εποπτεία είναι διαφορετική**. Για τους ορκωτούς ελεγκτές, το άρθρο 89.º παρ. 1 στοιχ. δ΄ ορίζει την **CMVM**, η οποία «*exerce a supervisão final*» (ασκεί την τελική εποπτεία) «*relativamente aos auditores sobre os quais a Ordem dos Revisores Oficiais de Contas possua igualmente atribuições*» - δηλαδή η **OROC** διατηρεί αρμοδιότητες, αλλά η τελική εποπτεία ανήκει στη CMVM. Η παρ. 2 ορίζει ότι CMVM και OROC ενσωματώνουν τον έλεγχο συμμόρφωσης AML στις εποπτικές δραστηριότητες που ασκούν βάσει του Regime Jurídico de Supervisão de Auditoria (Lei n.º 148/2015) και του Καταστατικού της OROC (Lei n.º 140/2015). Η παρ. 3 επιφυλάσσει στην **αποκλειστική αρμοδιότητα της CMVM**: α΄ την εποπτεία των ελεγκτών **οντοτήτων δημοσίου συμφέροντος** και β΄ την **άσκηση και εκδίκαση διαδικασιών διοικητικών παραβάσεων για οποιονδήποτε ελεγκτή**, περιλαμβανομένης της επιβολής κυρώσεων. Άρα ο ορκωτός ελεγκτής υπόκειται σε *coima* (διοικητικό πρόστιμο) επιβαλλόμενη από τη CMVM, ενώ ο πιστοποιημένος λογιστής υπόκειται σε **πειθαρχική** κύρωση της OCC (βλ. κατωτέρω, άρθρα 183.º-185.º).

**Καθεστώς των ordens profissionais (άρθρο 90.º).** Στις επαγγελματικές ενώσεις ανήκει η επαλήθευση και η λήψη των αναγκαίων μέτρων για τη συμμόρφωση των μελών τους (παρ. 1), **εξομοιώνονται με τις τομεακές αρχές** ως προς τις εξουσίες που τους απονέμονται και ως προς την υποχρέωση να διαθέτουν επαρκείς οικονομικούς, ανθρώπινους και τεχνικούς πόρους (παρ. 2), υποχρεούνται να **δημιουργήσουν εξειδικευμένη μονάδα AML εντός της οργανικής τους δομής**, να τηρούν επικαιροποιημένα στατιστικά για το επάγγελμα που ρυθμίζουν και να παρέχουν την εκπαίδευση του άρθρου 55.º (παρ. 3). Η παρ. 4 επιβάλλει **αναλυτική ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων, υποβαλλόμενη έως τις 31 Μαρτίου του επόμενου έτους** στο εποπτεύον μέλος της Κυβέρνησης, κατά την παρ. 5 η έκθεση περιλαμβάνει ιδίως τις επιβληθείσες κυρώσεις, τον αριθμό αναφορών παρατυπιών (άρθρο 185.º στοιχ. α΄), τον **αριθμό ληφθεισών αναφορών ύποπτων συναλλαγών** και τον **αριθμό εκείνων που διαβιβάστηκαν στην UIF**, καθώς και τα μέτρα ελέγχου συμμόρφωσης. Η έκθεση κοινοποιείται, μέσω της Comissão de Coordenação, στις λοιπές αρμόδιες αρχές (παρ. 7).

Εξουσίες OCC. Επαλήθευση/διασφάλιση συμμόρφωσης, κανονιστική εξουσία (άρθρο 94.º - έκδοση κανονισμών εξειδίκευσης των προληπτικών καθηκόντων ανάλογα με τον κίνδυνο και το μέγεθος των υπόχρεων), καθοδήγηση, επιβολή **πειθαρχικών** κυρώσεων (άρθρα 183.º-185.º του Ν. 83/2017 σε συνδυασμό με τον Πειθαρχικό Κανονισμό OCC, Regulamento n.º 353/2024).

FIU/MXΠ. **UIF (Unidade de Informação Financeira)**, υπαγόμενη στην Polícia Judiciária. Το **άρθρο 2.º παρ. 1 στοιχ. jj)** την ορίζει ως «*a unidade central nacional com competência para receber, analisar e difundir a informação resultante de comunicações de operações suspeitas*» και για τη συνεργασία με τις ομόλογες αρχές, το άρθρο 125.º κατοχυρώνει την **επιχειρησιακή ανεξαρτησία και αυτονομία της** (παρ. 5, ανήκει αποκλειστικά σε αυτήν η απόφαση να προβεί σε αναλύσεις και διαβιβάσεις).

**Επίσημοι δίαυλοι αναφοράς.** Τα **άρθρα 43.º και 44.º της Lei n.º 83/2017** επιβάλλουν την **ταυτόχρονη υποβολή** της αναφοράς ύποπτης συναλλαγής προς **δύο αποδέκτες** - τη MXΠ και το DCIAP - και παραπέμπουν (άρθρο 44.º παρ. 1 στοιχ. α΄) στους διαύλους που ορίζουν οι ίδιες οι αποδέκτριες αρχές. Οι δίαυλοι αυτοί είναι:

- **Προς τη MXΠ (UIF - Polícia Judiciária).** Η υποβολή γίνεται **ηλεκτρονικά, μέσω της εξειδικευμένης πλατφόρμας *Portal COS*** (*Comunicação de Operações Suspeitas*) της Polícia Judiciária. Στοιχεία διοικητικής επικοινωνίας. **Uif@pj.pt**.
- **Προς το DCIAP** (*Departamento Central de Investigação e Ação Penal* της *Procuradoria-Geral da República*). Η υποβολή πραγματοποιείται μέσω της ηλεκτρονικής θυρίδας **uai.dciap@pgr.pt** (*Unidade de Apoio aos Magistrados do DCIAP*) ή μέσω των επίσημων ασφαλών διαύλων που ορίζει το *Ministério Público*.

Διακριτικό της Πορτογαλίας. **Διπλή αναφορά** ύποπτων συναλλαγών **ταυτόχρονα σε DCIAP και UIF**. Το **άρθρο 43.º παρ. 1** ορίζει αυτολεξεί ότι οι υπόχρεες οντότητες, **με δική τους πρωτοβουλία**, «*informam de imediato o Departamento Central de Investigação e Ação Penal da Procuradoria-Geral da República (DCIAP) e a Unidade de Informação Financeira*» οσάκις γνωρίζουν, υποπτεύονται ή έχουν επαρκείς λόγους να υποπτεύονται ότι κεφάλαια ή άλλα περιουσιακά στοιχεία, **ανεξαρτήτως ποσού ή αξίας**, προέρχονται από εγκληματικές δραστηριότητες ή συνδέονται με χρηματοδότηση της τρομοκρατίας. Η παρ. 2 επεκτείνει την αναφορά σε **«όλες τις συναλλαγές που τους προτείνονται, καθώς και σε οποιεσδήποτε αποπειραθείσες, εν εξελίξει ή εκτελεσθείσες συναλλαγές»**. Η παρ. 3 επιβάλλει τη διατήρηση αντιγράφων των αναφορών κατά το άρθρο 51.º και τη μόνιμη διάθεσή τους στις τομεακές αρχές.

Ο **δίαυλος υποβολής** δεν κατονομάζεται στον νόμο. Το **άρθρο 44.º παρ. 1 στοιχ. α΄** ορίζει ότι οι αναφορές «*são efetuadas através dos canais de comunicação externos definidos pelas autoridades destinatárias da informação e nos termos por elas estabelecidos*» - δηλαδή μέσω των εξωτερικών διαύλων που καθορίζουν οι ίδιες οι αποδέκτριες αρχές. Σε εκτέλεση αυτής της εξουσιοδότησης λειτουργεί σήμερα η **ενιαία ηλεκτρονική πύλη Portal de Comunicação de Operações Suspeitas (Portal COS), https://portalcos.pj.pt**. **Μία υποβολή, διπλός παραλήπτης**. Το άρθρο 44.º απαιτεί επιπλέον. Υποβολή μόλις η οντότητα καταλήξει ότι η συναλλαγή είναι ύποπτη, **κατά προτίμηση μόλις αυτή της προταθεί** (στοιχ. β΄), ελάχιστο περιεχόμενο (στοιχ. γ΄) που περιλαμβάνει την ταυτοποίηση όλων των άμεσα ή έμμεσα εμπλεκομένων, τις διαδικασίες διερεύνησης και ανάλυσης, τα χαρακτηριστικά και περιγραφικά στοιχεία των συναλλαγών, τους **συγκεκριμένα εντοπισθέντες παράγοντες υποψίας** και αντίγραφο της υποστηρικτικής τεκμηρίωσης, ελαχιστοποίηση των ενδιαμέσων στον δίαυλο διαβίβασης (παρ. 2), και ρητή πρόβλεψη ότι η διενέργεια πιο σύνθετης ή εμβριθούς εξέτασης **δεν δικαιολογεί καθυστέρηση** της αναφοράς (παρ. 3).

**Ο δίαυλος του Bastonário αφορά μόνο δικηγόρους και solicitadores** και ρυθμίζεται στο **άρθρο 79.º**, όχι στο άρθρο 43.º. Κατά την παρ. 1, όταν ενεργούν στο πλαίσιο εκτίμησης της νομικής θέσης πελάτη, νομικής συμβουλής ή υπεράσπισης/εκπροσώπησης σε δικαστικές διαδικασίες, **δεν υποχρεούνται καν** στις αναφορές των άρθρων 43.º και 47.º παρ. 2-3. Εκτός των περιπτώσεων αυτών (παρ. 2), διαβιβάζουν τις πληροφορίες «*ao bastonário da sua ordem profissional, cabendo a esta transmitir as mesmas, de forma pronta e sem filtragem, ao DCIAP e à Unidade de Informação Financeira*» - άμεσα και χωρίς φιλτράρισμα, η ordem διατηρεί μόνο την εξουσία να επαληθεύσει ότι η αναφορά δεν εμπίπτει στην εξαίρεση της παρ. 1 (παρ. 3). **Οι contabilistas certificados δεν χρησιμοποιούν τον δίαυλο αυτόν. Αναφέρουν απευθείας στο DCIAP και στην UIF.** Σημειώνεται τέλος το **άρθρο 80.º**. Η προσπάθεια των προσώπων των στοιχ. ε΄ και στ΄ του άρθρου 4.º παρ. 1 - δηλαδή και των λογιστών - **να αποτρέψουν πελάτη από την τέλεση παράνομης πράξης δεν συνιστά απαγορευμένη αποκάλυψη** κατά το άρθρο 54.º παρ. 1.

**Δέουσα επιμέλεια (κανονική / απλουστευμένη / ενισχυμένη)**

Περιστάσεις εφαρμογής (**Άρθρο 23.º παρ. 1**): - Σύναψη επιχειρηματικής σχέσης → όριο κανένα (στοιχ. α΄). - Περιστασιακές συναλλαγές → **≥15.000€** (στοιχ. β΄ σημ. i), ανεξαρτήτως αν πραγματοποιούνται με μία ή με περισσότερες φαινομενικά συνδεόμενες μεταξύ τους πράξεις. - **Μεταφορές κεφαλαίων ή συναλλαγές εκτελούμενες στο πλαίσιο της παροχής υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων → >1.000€** (στοιχ. β΄ σημ. ii). **Προσοχή στη νέα διατύπωση.** Μετά τη Lei n.º 70/2025 το κείμενο δεν αναφέρεται πλέον σε «*atividade com ativos virtuais*» αλλά σε «*uma transferência de fundos ou uma transação executada no âmbito da prestação de serviços de criptoativos, sempre que o montante das mesmas exceda 1000* €» - η έννοια ευθυγραμμίζεται πλέον με τους ορισμούς του Καν. (ΕΕ) 2023/1114 (MiCA) που εισήχθησαν στο άρθρο 2.º. - Ύποπτες συναλλαγές → οποιοδήποτε ποσό, «*independentemente do seu valor e de qualquer exceção ou limiar*» (στοιχ. γ΄). - Αμφιβολίες για την αλήθεια ή την επάρκεια των στοιχείων ταυτοποίησης → οποιαδήποτε (στοιχ. δ΄). Ειδικό κατώφλι **2.000 €** ισχύει για τους παρόχους υπηρεσιών τυχερών παιγνίων των στοιχ. α΄-γ΄ του άρθρου 4.º παρ. 1 (άρθρο 23.º παρ. 2). Οι παρ. 3 και 4 επιβάλλουν την εφαρμογή των διαδικασιών **και στους ήδη υφιστάμενους πελάτες**, στο συντομότερο δυνατό διάστημα και με κριτήρια ουσιαστικότητας και κινδύνου.

Στοιχεία ταυτοποίησης: - **Φυσικά πρόσωπα (Άρθρο 24.º παρ. 1 στοιχ. α΄, ένδεκα στοιχεία).** Φωτογραφία, πλήρες όνομα, υπογραφή, ημερομηνία γέννησης, ιθαγένεια όπως αναγράφεται στο έγγραφο ταυτότητας, τύπος, αριθμός, ημερομηνία λήξης και εκδούσα αρχή του εγγράφου ταυτότητας, **Αριθμός Φορολογικού Μητρώου (NIF)** ή, ελλείψει αυτού, ισοδύναμος αριθμός αλλοδαπής αρχής, επάγγελμα και εργοδότης, εφόσον υπάρχουν, πλήρης διεύθυνση μόνιμης κατοικίας **και, όταν διαφέρει, της φορολογικής κατοικίας**, **τόπος γέννησης (naturalidade)**, **τυχόν άλλες ιθαγένειες που δεν αναγράφονται στο έγγραφο ταυτότητας**. - **Νομικά πρόσωπα και οντότητες χωρίς νομική προσωπικότητα (Άρθρο 24.º παρ. 1 στοιχ. β΄, οκτώ στοιχεία).** Επωνυμία, εταιρικός σκοπός, πλήρης διεύθυνση έδρας και, όπου συντρέχει, υποκαταστήματος ή μόνιμης εγκατάστασης, καθώς και κάθε άλλη διεύθυνση των κύριων τόπων άσκησης δραστηριότητας, **NIPC** (αριθμός νομικού προσώπου) ή ισοδύναμος αλλοδαπός, ταυτότητα των κατόχων συμμετοχών στο κεφάλαιο και στα δικαιώματα ψήφου **αξίας ίσης ή ανώτερης του 5%** («*Identidade dos titulares de participações no capital e nos direitos de voto de valor igual ou superior a 5 %*»), ταυτότητα των μελών του διοικητικού οργάνου και άλλων ανώτερων στελεχών με εξουσίες διαχείρισης, χώρα σύστασης, κωδικός CAE ή κωδικός θεσμικού τομέα. Η παρ. 2 απαιτεί επιπλέον την επαλήθευση του εγγράφου νομιμοποίησης των εκπροσώπων.

- **Πραγματικός δικαιούχος (Άρθρα 29.º-31.º).** Άρθρο 29.º «*Conhecimento dos beneficiários efetivos*», άρθρο 30.º «*Critérios*» και άρθρο 31.º «*Aferição da qualidade de beneficiário efetivo*». Το άρθρο 30.º παρ. 1 απαριθμεί ιεραρχικά: α΄ το φυσικό πρόσωπο που κατέχει, άμεσα ή έμμεσα, επαρκές ποσοστό μετοχών, δικαιωμάτων ψήφου ή συμμετοχής στο κεφάλαιο, β΄ το πρόσωπο που ασκεί έλεγχο με άλλα μέσα, γ΄ **επικουρικά, τα πρόσωπα της ανώτατης διοίκησης (*direção de topo*)**, εφόσον εξαντλήθηκαν όλα τα δυνατά μέσα, δεν υπάρχουν λόγοι υποψίας και είτε δεν εντοπίστηκε πρόσωπο κατά τα προηγούμενα είτε παραμένουν αμφιβολίες. Η παρ. 2 ορίζει τα τεκμήρια. Στοιχ. α΄ ως **ένδειξη άμεσης κυριότητας** η κατοχή από φυσικό πρόσωπο συμμετοχών που αντιπροσωπεύουν «*mais de 25 % do capital social*» (**άνω του 25%** του εταιρικού κεφαλαίου), στοιχ. β΄ ως ένδειξη **έμμεσης** κυριότητας η κατοχή άνω του 25% από εταιρική οντότητα ελεγχόμενη από ένα ή περισσότερα φυσικά πρόσωπα, ή από πλείονες οντότητες υπό τον έλεγχο των ίδιων προσώπων, στοιχ. γ΄ ο έλεγχος για κάθε άλλον δείκτη ελέγχου. Οι παρ. 3-4 ρυθμίζουν τα *trusts* (settlor, trustee, curador, δικαιούχοι, κάθε πρόσωπο με τελικό έλεγχο) και τα ιδρύματα. Ακολουθεί επαλήθευση μέσω του μητρώου **RCBE** και τεκμηρίωση όλων των βημάτων (άρθρο 29.º παρ. 5).

Είδη δέουσας επιμέλειας (Καθήκον β, Άρθρο 11). **Απλουστευμένα** μέτρα (άρθρο 35.º) για καταστάσεις αποδεδειγμένα χαμηλού κινδύνου, **ενισχυμένα** μέτρα (άρθρα 36.º-39.º) για PEPs, τρίτες χώρες υψηλού κινδύνου και μη δια ζώσης (μη πρόσωπο-με-πρόσωπο) σχέσεις, προσαρμογή στον βαθμό κινδύνου (άρθρο 28.º), διαδικασίες επικαιροποίησης (άρθρο 40.º), εκτέλεση από τρίτες οντότητες (άρθρα 41.º-42.º). Το άρθρο 36.º τροποποιήθηκε από τη Lei n.º 70/2025. **Πηγή κεφαλαίων/εξέταση.** Καθήκον Εξέτασης (άρθρο 52.º) - εξέταση με «ιδιαίτερη επιμέλεια και προσοχή», με βάση τα επτά χαρακτηριστικά στοιχεία της παρ. 2 (φύση, σκοπός, συχνότητα, πολυπλοκότητα, ασυνήθιστος και άτυπος χαρακτήρας, φαινομενική έλλειψη οικονομικού σκοπού ή νόμιμου σκοπού, ποσά, προέλευση και προορισμός, τόπος προέλευσης και προορισμού, χρησιμοποιούμενα μέσα πληρωμής, φύση, δραστηριότητα, λειτουργικό πρότυπο, οικονομική κατάσταση και προφίλ των εμπλεκομένων, τύπος συναλλαγής ή εταιρικής δομής που ευνοεί ιδιαίτερα την ανωνυμία), με γραπτή τεκμηρίωση των συμπερασμάτων (παρ. 4-5).

**Γενικές υποχρεώσεις**

Το **Άρθρο 11** καθιερώνει δέκα προληπτικά καθήκοντα, τα οποία αναπτύσσονται στα επόμενα άρθρα του νόμου (*controlo*. Άρθρα 12-22, *identificação e diligência*. 23-42, *comunicação*. 43-46, *abstenção*. 47-49, *recusa*. 50, *conservação*. 51, *exame*. 52, *colaboração*. 53, *não divulgação*. 54, *formação*: 55). Η παρ. 2 του άρθρου 11 εισάγει **αρχή αναλογικότητας**. Η έκταση των καθηκόντων ελέγχου, ταυτοποίησης/δέουσας επιμέλειας και εκπαίδευσης πρέπει να είναι ανάλογη προς τη φύση, το μέγεθος και την πολυπλοκότητα της οντότητας, «*tendo em conta as características e as necessidades específicas das entidades obrigadas de menor dimensão*» - ρύθμιση καίρια για τα μικρά λογιστικά γραφεία. Η παρ. 3 απαγορεύει ρητά

πράξεις από τις οποίες μπορεί να προκύψει εμπλοκή της οντότητας σε πράξη ξεπλύματος ή χρηματοδότησης της τρομοκρατίας. Τα δέκα καθήκοντα: - **(α) Καθήκον Ελέγχου (controlo).** Εσωτερικές πολιτικές/διαδικασίες/έλεγχοι διαχείρισης κινδύνων BC/FT, γραπτό Εγχειρίδιο Πρόληψης AML. - **(β) Καθήκον Ταυτοποίησης & Δέουσας Επιμέλειας** (CDD - κανονική/απλουστευμένη/ενισχυμένη). - **(γ) Καθήκον Αναφοράς (comunicação, άρθρα 43.º-46.º).** Αναφορά ύποπτων συναλλαγών άμεσα σε ΚΑΙ ΤΙΣ ΔΥΟ αρχές (DCIAP και UIF) ταυτόχρονα, μέσω των διαύλων που ορίζουν οι αποδέκτριες αρχές (σήμερα η πύλη COS). Ο νόμος προβλέπει επιπλέον ***dever de comunicação sistemática*** **(άρθρο 45.º)**. Με εξαίρεση δικηγόρους και *solicitadores*, οι υπόχρεες οντότητες αναφέρουν συστηματικά στο DCIAP και στην UIF «*quaisquer tipologias de operações que venham a ser definidas através de portaria do membro do Governo responsável pela área da justiça*». Δηλαδή οι τυπολογίες καθορίζονται με **υπουργική απόφαση (portaria) του αρμόδιου για τη δικαιοσύνη μέλους της Κυβέρνησης - όχι με πράξη της τομεακής αρχής**, η ίδια portaria ορίζει «*a forma, o prazo, o conteúdo e os demais termos das comunicações*», άρα **η περιοδικότητα δεν προκύπτει από τον νόμο** και **ουδεμία μηνιαία υποχρέωση επιβάλλεται από τη Lei n.º 83/2017**. Ειδικό καθεστώς τριμηνιαίας αναφοράς στο IMPIC ισχύει μόνο για τις κτηματομεσιτικές δραστηριότητες (άρθρο 46.º, με κατώφλι 2.500 € μηνιαίου μισθώματος για τις μισθώσεις). - **(δ) Καθήκον Αποχής (abstenção, άρθρα 47.º-49.º).** Αποχή από την εκτέλεση κάθε παρούσας ή μελλοντικής συναλλαγής που συνδέεται με εγκληματική δραστηριότητα, με άμεση ενημέρωση DCIAP/UIF (παρ. 2). Προθεσμίες. Η **UIF αποφαίνεται εντός τριών εργάσιμων ημερών** και διαβιβάζει στο DCIAP (παρ. 4), το **DCIAP μπορεί να διατάξει προσωρινή αναστολή εντός τεσσάρων εργάσιμων ημερών** από τη διαβίβαση (άρθρο 48.º παρ. 1), η οντότητα **μπορεί να εκτελέσει τη συναλλαγή αν δεν της κοινοποιηθεί απόφαση αναστολής εντός επτά εργάσιμων ημερών** από την αναφορά ή αν της κοινοποιηθεί απόφαση μη αναστολής (άρθρο 47.º παρ. 5). - **(ε) Καθήκον Άρνησης (recusa, άρθρο 50.º).** Άρνηση σύναψης σχέσης ή εκτέλεσης συναλλαγής όταν η ταυτοποίηση δεν ολοκληρώνεται, με γραπτή τεκμηρίωση (παρ. 4) και περιορισμούς στην επιστροφή κεφαλαίων (παρ. 6). - **(στ) Καθήκον Διατήρησης (conservação, άρθρο 51.º).** Διατήρηση για **επτά έτη** - η παρ. 1 «*por um período de sete anos após o momento em que a identificação do cliente se processou ou, no caso das relações de negócio, após o termo das mesmas*» (αντίγραφα εγγράφων CDD, φάκελοι πελατών και εμπορική αλληλογραφία, κάθε έγγραφο/αρχείο/ανάλυση που τεκμηριώνει τη συμμόρφωση), η **παρ. 2** ορίζει αυτοτελώς **επταετία από την εκτέλεση** για τα δικαιολογητικά και τα αρχεία των συναλλαγών, «*de modo a permitir a reconstituição das operações*», ακόμη και αν η επιχειρηματική σχέση έχει ήδη λήξει. Η παρ. 3 απαιτεί διαρκές υπόθεμα, κατά προτίμηση ηλεκτρονικό, και άμεση πρόσβαση όποτε ζητηθεί από UIF, δικαστικές, αστυνομικές, τομεακές αρχές και τη Φορολογική Αρχή. - **(ζ) Καθήκον Εξέτασης (exame, άρθρο 52.º).** - **(η) Καθήκον Συνεργασίας (colaboração, άρθρο 53.º).** Πλήρης συνεργασία με τις αρχές εντός προθεσμιών. - **(θ) Καθήκον Μη Αποκάλυψης (não divulgação, άρθρο 54.º).** Απαγόρευση αποκάλυψης στον πελάτη ή σε τρίτους ότι έγιναν, γίνονται ή θα γίνουν οι αναφορές των άρθρων 43.º, 45.º, 47.º και 53.º, καθώς και κάθε σχετικής πληροφορίας ή της ύπαρξης έρευνας (παρ. 1 στοιχ. α΄-δ΄). Δεν συνιστά παράβαση η γνωστοποίηση προς τις τομεακές, δικαστικές και αστυνομικές αρχές και προς τη Φορολογική Αρχή στο πλαίσιο φορολογικού ελέγχου (παρ. 2), επιτρέπεται η ανταλλαγή πληροφοριών **μεταξύ προσώπων των στοιχ. ε΄ και στ΄ του άρθρου 4.º παρ. 1** εντός του ίδιου νομικού προσώπου ή ευρύτερης δομής με κοινή ιδιοκτησία/διοίκηση (παρ. 3 στοιχ. γ΄) και μεταξύ αυτών και χρηματοπιστωτικών οντοτήτων για κοινό πελάτη ή κοινή συναλλαγή, υπό τις προϋποθέσεις της παρ. 3 στοιχ. δ΄. Η παρ. 5 επιβάλλει «*a necessária prudência*» και η παρ. 6 άμεση αναφορά κατά το άρθρο 43.º όταν η οντότητα πρέπει να απόσχει από περαιτέρω ενέργειες προς τον πελάτη. Η παραβίαση συνιστά **ποινικό αδίκημα κατά το άρθρο 157.º** (βλ. κατωτέρω). - **(ι) Καθήκον Εκπαίδευσης (formação, άρθρο 55.º).** Μέτρα ανάλογα προς τους κινδύνους και τη φύση/μέγεθος της δραστηριότητας ώστε διευθυντικά στελέχη, εργαζόμενοι και λοιποί συνεργάτες να έχουν επαρκή γνώση των υποχρεώσεων, **συμπεριλαμβανομένης της προστασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα** (παρ. 1), ειδικές και τακτικές δράσεις κατάλληλες για κάθε κλάδο (παρ. 2), **άμεση εκπαίδευση των νεοπροσληφθέντων μετά την πρόσληψη** (παρ. 3), οι δράσεις παρέχονται από πρόσωπα ή φορείς αναγνωρισμένης επάρκειας και προηγείται **θετική γνώμη του υπεύθυνου συμμόρφωσης** (παρ. 4), τήρηση πλήρους αρχείου των δράσεων, διατηρούμενου κατά το άρθρο 51.º (παρ. 5).

Το **άρθρο 56.º** προβλέπει άρση του επαγγελματικού απορρήτου έναντι των υποχρεώσεων των άρθρων 43.º, 45.º, 47.º και 53.º, με πλήρη προστασία του καλόπιστου αναφέροντος. Μη στοιχειοθέτηση παράβασης απορρήτου ούτε ευθύνης οποιουδήποτε είδους (παρ. 2), απαγόρευση απειλών, αντιποίνων και δυσμενών ή διακριτικών εργασιακών πρακτικών (παρ. 3), απαγόρευση κίνησης πειθαρχικής, αστικής ή ποινικής διαδικασίας κατά του αναφέροντος (παρ. 4) και **υποχρέωση εμπιστευτικότητας της ταυτότητάς του έναντι τρίτων, περιλαμβανομένων των πελατών και των λοιπών συνεργατών** (παρ. 6).

**Υπεύθυνος συμμόρφωσης (Άρθρο 16.º).** Ορισμός **Responsável pelo Cumprimento Normativo (RCN)** - «*um elemento da sua direção de topo ou equiparado*» (μέλος της ανώτατης διοίκησης ή εξομοιούμενο). **Ο ορισμός δεν είναι απόλυτος.** Κατά την παρ. 1 απαιτείται όταν είναι είτε α΄ «*adequado à natureza, dimensão e complexidade da atividade*» είτε β΄ επιβεβλημένος από νόμο, κανονισμό ή απόφαση της τομεακής αρχής, **όταν δεν απαιτείται, η οντότητα υποχρεούται πάντως να ορίσει συνεργάτη** που ασκεί τον ρόλο συνδέσμου με τις αρχές (παρ. 7). Αποκλειστικές αρμοδιότητες του RCN (παρ. 2). Συμμετοχή στον καθορισμό και προηγούμενη γνωμοδότηση επί των πολιτικών, διαρκής παρακολούθηση της επάρκειας και επικαιρότητάς τους, συμμετοχή στην πολιτική εσωτερικής εκπαίδευσης, **κεντροποίηση όλης της σχετικής πληροφορίας**, ρόλος συνομιλητή των δικαστικών, αστυνομικών και εποπτικών αρχών, ιδίως για την εκπλήρωση του καθήκοντος αναφοράς του άρθρου 43.º. Η παρ. 3 απαιτεί ανεξαρτησία, μονιμότητα, αποφασιστική αυτονομία, εντιμότητα, επαγγελματική κατάρτιση, επαρκή μέσα, **απεριόριστη και έγκαιρη πρόσβαση σε κάθε εσωτερική πληροφορία** και απουσία συγκρούσεων καθηκόντων. Η **παρ. 4 είναι κρίσιμη**: «*O exercício do dever de comunicação previsto no artigo 43.º não pode depender de decisão dos membros do órgão de administração, nem da intervenção de quaisquer terceiros externos à função*» - η αναφορά δεν εξαρτάται από απόφαση της διοίκησης. Οι τομεακές αρχές μπορούν να υπαγάγουν τον ορισμό σε προηγούμενη έγκριση, να ανακαλέσουν την αξιολόγηση καταλληλότητας και να επιβάλουν προσωρινή αναστολή καθηκόντων και προθεσμία αντικατάστασης (παρ. 9).

**Ευθύνη του διοικητικού οργάνου (Άρθρο 13.º).** Το *órgão de administração* είναι υπεύθυνο για την εφαρμογή των πολιτικών, εγκρίνει και επικαιροποιεί τις πολιτικές, γνωρίζει επαρκώς τους κινδύνους, εξασφαλίζει οργανωτική δομή που αποτρέπει συγκρούσεις συμφερόντων, **προάγει κουλτούρα πρόληψης** με υψηλά πρότυπα ηθικής και ακεραιότητας, ορίζει τον RCN, παρακολουθεί τα λοιπά μέλη της ανώτατης διοίκησης, αξιολογεί περιοδικά την αποτελεσματικότητα. Η παρ. 3 του επιβάλλει να **απέχει από κάθε παρέμβαση** στην άσκηση του καθήκοντος αναφοράς και να διασφαλίζει την **κριτική επανεξέταση των αποφάσεων μη αναφοράς**.

**Διαχείριση κινδύνου (*gestão de risco*, Άρθρο 14.º) και σύστημα εσωτερικού ελέγχου (*sistema de controlo interno*, Άρθρο 12.º).** Προσέγγιση βασισμένη στον κίνδυνο. Το άρθρο 14.º παρ. 1 επιβάλλει «*identificam, avaliam e mitigam*» τους συγκεκριμένους κινδύνους στο πλαίσιο της «*realidade operativa específica*» κάθε οντότητας. Η παρ. 2 στοιχ. α΄ απαριθμεί **έξι διαστάσεις αναγνώρισης κινδύνου**. Φύση/μέγεθος/πολυπλοκότητα της δραστηριότητας, πελάτες, τομείς δραστηριότητας, προϊόντα, υπηρεσίες και συναλλαγές, δίαυλοι διανομής και μέσα επικοινωνίας με τους πελάτες, χώρες ή εδάφη προέλευσης, κατοικίας ή δραστηριότητας των πελατών, χώρες όπου δραστηριοποιείται η ίδια η οντότητα, άμεσα ή μέσω τρίτων. Το στοιχ. β΄ απαιτεί αξιολόγηση **πιθανότητας και επίπτωσης** κάθε κινδύνου και προσδιορισμό του **συνολικού κινδύνου** της οντότητας, το στοιχ. γ΄ μέτρα μετριασμού με «*procedimentos especialmente reforçados*» όπου ο κίνδυνος είναι αυξημένος, το στοιχ. δ΄ **περιοδική επανεξέταση** με συχνότητα ανάλογη προς τους κινδύνους. Απαιτήσεις τεκμηρίωσης (Άρθρο 14.º παρ. 3 στοιχ. γ΄). Γραπτά έγγραφα ή αρχεία που αποδεικνύουν λεπτομερώς i) τους εγγενείς κινδύνους και τον τρόπο αναγνώρισης/αξιολόγησής τους και ii) την επάρκεια των μέσων και διαδικασιών μετριασμού και τον τρόπο παρακολούθησης της καταλληλότητας και αποτελεσματικότητάς τους, τα έγγραφα αυτά διατηρούνται κατά το άρθρο 51.º και τίθενται **μονίμως** στη διάθεση των τομεακών αρχών (παρ. 4). Η **παρ. 5** επιτρέπει στις τομεακές αρχές, όταν οι κίνδυνοι ενός κλάδου είναι σαφώς προσδιορισμένοι, να **απαλλάσσουν από την ατομική τεκμηριωμένη εκτίμηση κινδύνου ή να επιτρέπουν απλουστευμένη μορφή της**. Το άρθρο 12.º παρ. 2 απαριθμεί δώδεκα υποχρεωτικά συστατικά του συστήματος εσωτερικού ελέγχου (μοντέλο διαχείρισης κινδύνου, πολιτικές αποδοχής πελατών, προγράμματα συνεχούς εκπαίδευσης από την πρόσληψη, ορισμός υπευθύνου, συστήματα συλλογής/επεξεργασίας/αρχειοθέτησης πληροφορίας και ασφαλείς δίαυλοι, διάχυση επικαιροποιημένης πληροφορίας στους συνεργάτες, υψηλά πρότυπα στην πρόσληψη, μηχανισμοί ελέγχου της συμπεριφοράς των συνεργατών, κατάλληλα εργαλεία/πληροφοριακά συστήματα, τακτικές δοκιμές ποιότητας και, όπου εφαρμόζεται, **ανεξάρτητη λειτουργία εσωτερικού ελέγχου**, **ειδικός, ανεξάρτητος και ανώνυμος δίαυλος καταγγελίας παραβάσεων**, πολιτικές προστασίας δεδομένων). Όλα καταγράφονται εγγράφως και τίθενται μονίμως στη διάθεση των τομεακών αρχών (παρ. 4). Το άρθρο 15.º επεκτείνει τη διαχείριση κινδύνου στα **νέα προϊόντα, πρακτικές και τεχνολογίες και στα προϊόντα που ευνοούν την ανωνυμία**, με προηγούμενη ανάλυση κινδύνου πριν από τη διάθεσή τους, και το άρθρο 17.º επιβάλλει **περιοδικές και ανεξάρτητες αξιολογήσεις αποτελεσματικότητας**. Κατηγορίες κινδύνου στην πράξη. ΧΑΜΗΛΟΣ (δημόσιες/εισηγμένες οντότητες, πελάτες ΕΕ σε ρυθμιζόμενους τομείς, μακροχρόνιοι διαφανείς πελάτες), ΜΕΣΑΙΟΣ (τυπικοί επιχειρηματικοί πελάτες), ΥΨΗΛΟΣ (PEPs/οικογένεια/συνεργάτες, σύνθετες δομές, δικαιοδοσίες υψηλού κινδύνου, εντατικής χρήσης μετρητών, ασυνήθιστα μοτίβα, μη δια ζώσης).

**Εθνική εκτίμηση κινδύνου.** Προβλέπεται αυτοτελώς στο **Άρθρο 8.º («*Avaliação nacional de risco*»)** της Lei n.º 83/2017 και **δεν ταυτίζεται** με την εκτίμηση κινδύνου της υπόχρεης οντότητας (άρθρα 12.º και 14.º). Φορέας κατάρτισης είναι η **Comissão de Coordenação das Políticas de Prevenção e Combate ao Branqueamento de Capitais e ao Financiamento do Terrorismo**, που συστάθηκε με τη *Resolução do Conselho de Ministros n.º 88/2015, de 6 de outubro* (άρθρο 2.º παρ. 1 στοιχ. l). Η περιοδικότητα δεν είναι σταθερή. Το άρθρο 8.º παρ. 2 αναφέρει «*com uma periodicidade adequada aos riscos concretos identificados*». Σκοποί (παρ. 3). Συμβολή στη διαμόρφωση των εθνικών πολιτικών, **εντοπισμός των κλάδων υψηλότερου και χαμηλότερου κινδύνου με αναφορά των συγκεκριμένων παραγόντων**, πρόταση αναλογικών μέτρων, περιλαμβανομένων των τομέων

όπου πρέπει να εφαρμόζονται απλουστευμένα ή ενισχυμένα μέτρα, εντοπισμός κλάδων εκτεθειμένων σε καταχρήσεις που δεν καλύπτονται από την έννοια της υπόχρεης οντότητας, ιεράρχηση των πόρων των αρχών, βελτίωση των εκτιμήσεων των ίδιων των υπόχρεων οντοτήτων. Οι εκτιμήσεις αξιοποιούν υποχρεωτικά τις υπερεθνικές εκθέσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και τις γνώμες της **AMLA** και της EBA (παρ. 4, όπως τροποποιήθηκε από τη Lei n.º 70/2025). Οι τομεακές αρχές οφείλουν να λαμβάνουν υπόψη τα πορίσματα στον σχεδιασμό της εποπτείας τους και **να διαθέτουν αμελλητί στις υπόχρεες οντότητες κάθε πληροφορία που διευκολύνει τις δικές τους εκτιμήσεις κινδύνου** (παρ. 5). Μετά το πέρας κάθε άσκησης δημοσιεύεται **συνοπτική έκθεση** στην πύλη του άρθρου 121.º (παρ. 8).

**Κατάταξη του λογιστικού κλάδου.** Το έγγραφο φέρει τον τίτλο «*Avaliação Nacional dos Riscos de Branqueamento de Capitais e de Financiamento do Terrorismo*» και εκδίδεται από τη Συντονιστική Επιτροπή BC/FT (*Resolução do Conselho de Ministros n.º 88/2015*). Οι **Contabilistas Certificados** (πιστοποιημένοι λογιστές) και οι **Revisores Oficiais de Contas (ROC)** κατατάσσονται **συλλογικά**, εντός των μη χρηματοπιστωτικών επαγγελμάτων, στη βαθμίδα **Μέτριου προς Υψηλό κινδύνου** (*Médio-Alto*). Ως παράγοντες τρωτότητας προσδιορίζονται: (α) η **σύσταση και διαχείριση εταιρικών οχημάτων**, (β) η **συμβουλευτική περίπλοκων φορολογικών σχημάτων**, και (γ) η **διαχείριση τραπεζικών συναλλαγών για λογαριασμό πελατών**.

**Στατιστικά στοιχεία.** Ο νόμος **επιβάλλει** την τήρηση και δημοσιοποίηση στατιστικών - το άρθρο 90.º παρ. 3 στοιχ. β΄ υποχρεώνει τις ordens profissionais να τηρούν επικαιροποιημένα στατιστικά για τα επαγγέλματα που ρυθμίζουν, η παρ. 5 απαιτεί την ένταξη αριθμητικών στοιχείων STR στην ετήσια έκθεση, το άρθρο 121.º καθιερώνει τον **εθνικό συντονιστικό ιστότοπο (Portal BCFT)** ως υποχρέωση της Comissão de Coordenação και το άρθρο 123.º παρ. 4 προβλέπει ετήσια ή συχνότερη διαβίβαση των στατιστικών των άρθρων 116.º-119.º. Στην πράξη, όμως, η ενότητα «*Informação estatística*» του Portal BCFT φέρει την ένδειξη «*Informação a disponibilizar oportunamente*» (πληροφορία που θα διατεθεί εν ευθέτω χρόνω). Συνεπώς **δεν δημοσιεύονται επί του παρόντος επίσημα στατιστικά** για τον αριθμό αναφορών ύποπτων συναλλαγών (STR) ανά κλάδο, ούτε για ελέγχους ή κυρώσεις που αφορούν ειδικά τους πιστοποιημένους λογιστές, κάθε αριθμητικό στοιχείο που κυκλοφορεί για τον πορτογαλικό λογιστικό κλάδο πρέπει να αντιμετωπίζεται με επιφύλαξη.

**Αξιολόγηση FATF.** Η Έκθεση Αμοιβαίας Αξιολόγησης (Mutual Evaluation Report) της Πορτογαλίας δημοσιεύθηκε στις 11 Δεκεμβρίου 2017 από την FATF. Οι βαθμολογίες που αφορούν τα ΜΧΕΔ και τον λογιστικό κλάδο, όπως προκύπτουν από την έκθεση και τις μεταγενέστερες εκθέσεις παρακολούθησης (*follow-up reports*), έχουν ως εξής:

| Δείκτης | Αντικείμενο | Βαθμολογία | Παρατήρηση |
|---|---|---|---|
| Σύσταση R.22 | Δέουσα επιμέλεια από ΜΧΕΔ/DNFBP | Largely Compliant (LC) | - |
| Σύσταση R.23 | Λοιπά μέτρα και αναφορές ύποπτων συναλλαγών από ΜΧΕΔ/DNFBP | Largely Compliant (LC) | - |
| Σύσταση R.28 | Εποπτεία ΜΧΕΔ/DNFBP και επαγγελματικών επιμελητηρίων | Largely Compliant (LC) | Αναγνωρίζονται ρητά οι **κανονιστικές και εποπτικές αρμοδιότητες που ασκεί η OCC επί των μελών της** |
| Immediate Outcome 3 | Εποπτεία (Supervision) | Moderate level of effectiveness | Επισημαίνεται η ανάγκη **εντατικοποίησης των επιτόπιων ελέγχων** |

Η βαθμολογία «Largely Compliant» στη Σύσταση R.28 είναι ιδιαίτερα σημαντική για το πορτογαλικό μοντέλο, καθώς επικυρώνει την επιλογή του νομοθέτη να αναθέσει την εποπτεία και την κύρωση των *contabilistas certificados* στο επαγγελματικό επιμελητήριο (OCC) μέσω πειθαρχικού και όχι διοικητικού μηχανισμού (άρθρα 170.º παρ. 1 στοιχ. δ΄ και 183.º).

**Κυρώσεις (ποσά/εύρη)**

Το **Κεφάλαιο XII («*Regime sancionatório*») διαρθρώνεται σε τρεις τομείς**, διάκριση καθοριστική για τους λογιστές. **Τομέας I - Ποινικά αδικήματα (*Ilícitos criminais*), άρθρα 157.º-159.º-Α, Τομέας II - Διοικητικές παραβάσεις (*Ilícitos contraordenacionais*), άρθρα 160.º-182.º, Τομέας III - Πειθαρχικά αδικήματα (*Ilícitos disciplinares*), άρθρα 183.º-185.º.**

- **[ΚΡΙΣΙΜΟ] Οι contabilistas certificados εξαιρούνται ρητά από τα διοικητικά πρόστιμα του άρθρου 170.º.** Το **άρθρο 170.º παρ. 1 στοιχ. δ΄**, που ορίζει τα πρόστιμα «*quando a infração for praticada no âmbito da atividade de outra entidade não financeira*», προσθέτει την επιφύλαξη «***com exceção dos contabilistas certificados, dos advogados, dos solicitadores e dos notários***». Παράλληλα, το **άρθρο 173.º παρ. 1 στοιχ. η΄ σημ. i)** αναθέτει στην ASAE την ανακριτική και αποφασιστική αρμοδιότητα για «*as demais entidades não financeiras referidas no artigo 4.º*», **με την ίδια ακριβώς εξαίρεση**. Και το **άρθρο 183.º («*Responsabilidade disciplinar*»)** ορίζει: «*A violação, por contabilista certificado, advogado, solicitador ou notário, dos deveres previstos na presente lei ou na respetiva regulamentação constitui uma infração de natureza disciplinar, punível em conformidade com o estatuto da respetiva ordem profissional*». Δηλαδή, για τον πιστοποιημένο λογιστή η παραβίαση των καθηκόντων AML **δεν διώκεται ως *contraordenação* με coima, αλλά ως πειθαρχικό παράπτωμα κατά το Καταστατικό και τον Πειθαρχικό Κανονισμό της OCC**. Τα ευρέως αναπαραγόμενα ποσά «2.500 € έως 1.000.000 €» και «5.000 € έως 1.000.000 €» είναι **το κλιμάκιο του στοιχ. δ΄, από το οποίο ο λογιστής ρητά εξαιρείται**, και η παράθεσή τους ως προστίμων των λογιστών είναι **εσφαλμένη**. Η εξαίρεση **καταλαμβάνει και τη λογιστική εταιρεία**, όχι μόνο τον λογιστή ως φυσικό πρόσωπο - και τούτο προκύπτει από το ίδιο το κείμενο του νόμου με τρεις ανεξάρτητες μεταξύ τους διατάξεις.
- **Δομή των παραβάσεων.** Το **άρθρο 169.º («*Contraordenações*»)** απαριθμεί τις **απλές** παραβάσεις - στην ισχύουσα μορφή του διατηρεί τα στοιχ. α΄ έως ιβ΄ (l), ενώ όλα τα επόμενα έχουν καταργηθεί. Το **άρθρο 169.º-Α («*Contraordenações especialmente graves*»)** απαριθμεί τις **ιδιαιτέρως σοβαρές**, σε εξαιρετικά εκτενή κατάλογο από το στοιχ. α΄ έως το ffff). **Επισήμανση χρονολογίας.** Το άρθρο 169.º-Α **δεν εισήχθη από το Decreto-Lei n.º 9/2021**, αλλά **προστέθηκε από το άρθρο 7.º της Lei n.º 58/2020, με ισχύ από 1.9.2020**, το DL 9/2021 τροποποίησε μόνο το άρθρο 182.º. Και τα δύο άρθρα τροποποιήθηκαν τελευταία από τη Lei n.º 70/2025.
- **Ποιες παραβάσεις είναι «ιδιαιτέρως σοβαρές» για έναν λογιστή (άρθρο 169.º-Α).** Η υπέρβαση των ορίων χρήσης μετρητών (στοιχ. α΄, σε συνδυασμό με το άρθρο 10.º), η εμπλοκή σε πράξη ξεπλύματος ή η μη λήψη μέτρων αποτροπής (στοιχ. β΄), η παράβαση των κανόνων του συστήματος εσωτερικού ελέγχου του άρθρου 12.º (στοιχ. γ΄), η μη τήρηση των καθηκόντων του διοικητικού οργάνου (στοιχ. δ΄), η παράβαση των κανόνων διαχείρισης κινδύνου των παρ. 1-2 και των στοιχ. α΄-β΄ της παρ. 3 του άρθρου 14.º (στοιχ. ε΄), η **μη ανάθεση καθηκόντων υπεύθυνου συμμόρφωσης** (στοιχ. ζ΄), η μη τήρηση των διαδικασιών ταυτοποίησης και δέουσας επιμέλειας των άρθρων 23.º-27.º (στοιχ. ο), η παράβαση των καθηκόντων για τον πραγματικό δικαιούχο και της υποχρέωσης αναζήτησης στο RCBE (στοιχ. q), η αδικαιολόγητη εφαρμογή απλουστευμένων μέτρων (στοιχ. r) ή η μη εφαρμογή ενισχυμένων (στοιχ. s), η **μη αναφορά ύποπτων συναλλαγών** κατά τα άρθρα 43.º-44.º (στοιχ. v), η παράβαση του καθήκοντος αποχής (στοιχ. w) και της άρνησης (στοιχ. aa), η **παράβαση του καθήκοντος διατήρησης του άρθρου 51.º** (στοιχ. dd), η παράβαση του καθήκοντος εξέτασης (στοιχ. ee) και συνεργασίας (στοιχ. ff), η **παράβαση της μη αποκάλυψης του άρθρου 54.º παρ. 1** (στοιχ. gg), η παράβαση του καθήκοντος εκπαίδευσης (στοιχ. jj), η μη τήρηση των υποχρεώσεων έγγραφης καταγραφής, διατήρησης και διάθεσης στοιχείων στις αρχές (στοιχ. kk), και, στα τέσσερα τελευταία στοιχεία (aaaa-ffff), η **παρεμπόδιση της ελεγκτικής δραστηριότητας**, η μη ή ελλιπής παροχή πληροφοριών εντός των προθεσμιών, η **παροχή ψευδών ή παραπλανητικών πληροφοριών** και η ανυπακοή σε προσδιορισμένες αποφάσεις των τομεακών αρχών.
- **Πλήρης κλίμακα προστίμων του άρθρου 170.º («*Coimas*»)** για τις ιδιαιτέρως σοβαρές παραβάσεις του άρθρου 169.º-Α:

| Κατηγορία παραβάτη (άρθρο 170.º παρ. 1) | Νομικά πρόσωπα | Φυσικά πρόσωπα |
|---|---|---|
| α΄ Πιστωτικά ιδρύματα και χρηματοπιστωτικά ιδρύματα | 50.000 € - 5.000.000 € | 25.000 € - 5.000.000 € |
| β΄ Λοιπές χρηματοπιστωτικές οντότητες | 25.000 € - 2.500.000 € | 12.500 € - 2.500.000 € |

| Κατηγορία παραβάτη (άρθρο 170.º παρ. 1) | Νομικά πρόσωπα | Φυσικά πρόσωπα |
|---|---|---|
| γ΄ Μη χρηματοπιστωτικές οντότητες των στοιχ. α΄-γ΄ του άρθρου 4.º παρ. 1 (καζίνα, μπίνγκο, στοιχήματα/λαχεία, τυχερά παίγνια εξ αποστάσεως) | 50.000 € - 1.000.000 € | 25.000 € - 1.000.000 € |
| δ΄ Λοιπές μη χρηματοπιστωτικές οντότητες, **εξαιρουμένων των contabilistas certificados, των δικηγόρων, των solicitadores και των συμβολαιογράφων** | 5.000 € - 1.000.000 € | 2.500 € - 1.000.000 € |
| ε΄ Πρόσωπα που δεν εμπίπτουν στις προηγούμενες περιπτώσεις | 3.000 € - 1.000.000 € | 1.000 € - 500.000 € |

Η επιφύλαξη του άρθρου 170.º παρ. 1 στοιχ. δ΄ κατονομάζει τους *contabilistas certificados*, τους δικηγόρους, τους *solicitadores* και τους συμβολαιογράφους - **όχι όλη την περίπτωση ε΄ του άρθρου 4.º παρ. 1**. Από τους τρεις κλάδους που η περίπτωση αυτή συνενώνει. Οι **auditores** υπάγονται σε *coima* που επιβάλλει η **CMVM** (άρθρο 173.º παρ. 1 στοιχ. γ΄ σημ. i), βλ. και άρθρο 89.º παρ. 3 στοιχ. β΄), οι **consultores fiscais** και «*qualquer outra pessoa que se comprometa a prestar… ajuda material, assistência ou consultoria em matéria fiscal, como principal atividade comercial ou profissional*» **δεν εξαιρούνται** και υπάγονται στην **ASAE** με το κλιμάκιο του στοιχ. δ΄ (5.000 € - 1.000.000 € για νομικά, 2.500 € - 1.000.000 € για φυσικά πρόσωπα, με τα ανώτατα στο ήμισυ για τις απλές παραβάσεις του άρθρου 169.º). Στην Πορτογαλία δηλαδή η ασυλία από το διοικητικό πρόστιμο **δεν ακολουθεί τη δραστηριότητα, αλλά τον επαγγελματικό τίτλο**. Ο φοροτεχνικός σύμβουλος που δεν είναι εγγεγραμμένος *contabilista certificado* εκτίθεται πλήρως.

- **Απλές παραβάσεις (άρθρο 170.º παρ. 2).** Όταν η πράξη συνιστά παράβαση του άρθρου 169.º εφαρμόζονται τα ίδια ποσά, «*sendo os valores máximos reduzidos a metade*» - τα **ανώτατα όρια μειώνονται στο ήμισυ**, ενώ τα κατώτατα παραμένουν αμετάβλητα. Έτσι, π.χ., για την κατηγορία δ΄ το εύρος γίνεται 5.000 € - 500.000 € (νομικά) και 2.500 € - 500.000 € (φυσικά).
- **Επιβαρύνσεις των ανωτάτων ορίων (άρθρο 171.º).** Παρ. 1 - όταν το **διπλάσιο του οικονομικού οφέλους** είναι προσδιορίσιμο και υπερβαίνει το ανώτατο όριο, το όριο ανέρχεται στο ποσό αυτό (ισχύει για όλες τις κατηγορίες), παρ. 2 - **μόνο** για νομικά πρόσωπα που είναι πιστωτικά/χρηματοπιστωτικά ιδρύματα ή μη χρηματοπιστωτικές οντότητες των στοιχ. α΄-γ΄ του άρθρου 4.º παρ. 1, το ανώτατο όριο ανέρχεται στο **10% του συνολικού ετήσιου κύκλου εργασιών** κατά τους τελευταίους εγκεκριμένους λογαριασμούς, εφόσον το ποσό αυτό είναι υψηλότερο, παρ. 4 - όταν συντρέχουν αμφότερες οι επιβαρύνσεις υπερισχύει η υψηλότερη. Το κριτήριο του 10% του κύκλου εργασιών **δεν καταλαμβάνει τους λογιστές**.
- **Απόπειρα και αμέλεια (άρθρο 164.º):** «*A tentativa e a negligência são sempre puníveis*» - αμφότερες τιμωρούνται πάντοτε, σε περίπτωση **αμέλειας το ανώτατο όριο του προστίμου μειώνεται στο ήμισυ** (παρ. 2) και σε περίπτωση απόπειρας εφαρμόζεται το πρόστιμο του τετελεσμένου, ειδικά ελαφρυνόμενο (παρ. 3).
- **Επιμέτρηση (άρθρο 167.º).** Κριτήρια η διάρκεια της παράβασης, η ένταση του δόλου ή της αμέλειας, το επίπεδο ευθύνης του φυσικού προσώπου, το ειδικό καθήκον μη τέλεσης, η οικονομική κατάσταση και η προηγούμενη συμπεριφορά του υπαιτίου, τυχόν πράξεις απόκρυψης, οι αυθόρμητες ενέργειες επανόρθωσης και **το επίπεδο συνεργασίας με την ανακριτική αρχή**. Η παρ. 4 επιβάλλει: «*A coima deve, sempre que possível, exceder o benefício económico*» - το πρόστιμο πρέπει, όποτε είναι δυνατόν, να υπερβαίνει το οικονομικό όφελος.
- **Παρεπόμενες κυρώσεις (άρθρο 172.º παρ. 1).** Δήμευση υπέρ του Δημοσίου του αντικειμένου της παράβασης και του οικονομικού οφέλους, **κλείσιμο της εγκατάστασης έως 2 έτη**, **απαγόρευση άσκησης του επαγγέλματος ή της δραστηριότητας έως 3 έτη**, **αποκλεισμός έως 3 έτη** από καθήκοντα διοίκησης, διεύθυνσης, εποπτείας, εκπροσώπησης και συμμετοχής σε εταιρικά όργανα σε εποπτευόμενες οντότητες και σε συνδεδεμένες με αυτές, **δημοσίευση της οριστικής ή αμετάκλητης απόφασης**, με δαπάνες του παραβάτη, σε εθνικό, περιφερειακό ή τοπικό έντυπο (παρ. 2).
- **Δημοσιοποίηση των καταδικαστικών αποφάσεων (άρθρο 178.º).** Αμέσως μετά την παρέλευση της προθεσμίας δικαστικής προσβολής, η απόφαση δημοσιεύεται στον ιστότοπο της αρμόδιας τομεακής αρχής, **ακόμη και αν έχει προσβληθεί** (με ρητή μνεία του γεγονότος και δημοσίευση της κατοπινής εξέλιξης), περιλαμβάνει τουλάχιστον την ταυτότητα του καταδικασθέντος και τον τύπο και τη φύση της παράβασης, επιτρέπεται ανώνυμη, αναβαλλόμενη ή ματαιούμενη δημοσίευση όταν η δημοσιοποίηση θα ήταν δυσανάλογη, **παραμένει διαθέσιμη επί πέντε έτη και δεν επιτρέπεται η ευρετηρίασή της από μηχανές αναζήτησης**. Το **άρθρο 185.º** καθιστά τον κανόνα αυτόν εφαρμοστέο, με τις αναγκαίες προσαρμογές, **και στις πειθαρχικές αποφάσεις των ordens profissionais**.
- **Πειθαρχικές κυρώσεις (άρθρα 183.º-185.º του Ν. 83/2017 και Regulamento n.º 353/2024, Πειθαρχικός Κανονισμός OCC, σε ισχύ από 15.3.2024).** *Advertência* (επίπληξη), *multa* (πρόστιμο), *suspensão* (αναστολή) έως **3 έτη**, *expulsão* (αποβολή) - **άρθρο 21.º** του Κανονισμού. Τα ανώτατα όρια του προστίμου ορίζονται στο **άρθρο 22.º παρ. 2** ως **δεκαπλάσιο του IAS** («*Dez vezes o IAS em vigor à data da prática da infração*») για τα φυσικά πρόσωπα και **τριακονταπλάσιο του IAS** («*Trinta vezes o IAS em vigor à data da prática da infração*») για τα νομικά πρόσωπα, με βάση το IAS που ισχύει **κατά την ημερομηνία τέλεσης** της παράβασης, επομένως οποιαδήποτε σταθερή τιμή σε ευρώ είναι παραπλανητική (ενδεικτικά, με IAS 2025 = 522,50 €, περίπου 5.225 € και 15.675 € αντίστοιχα, το IAS του 2024 ήταν 509,26 €). Επί των ορίων αυτών επιβάλλεται η επιβάρυνση του **άρθρου 184.º παρ. 1 της Lei n.º 83/2017. Το ανώτατο όριο της multa διπλασιάζεται όταν το οικονομικό όφελος από την παράβαση είναι προσδιορίσιμο και υπερβαίνει τις 500.000 €**. Η παρ. 2 επιβάλλει συνεκτίμηση του βαθμού υπαιτιότητας, της προσωπικότητας του υπαιτίου, των συνεπειών της παράβασης και όλων των ελαφρυντικών και επιβαρυντικών περιστάσεων.
- **Παραβάσεις σχετικές με το Κεντρικό Μητρώο Πραγματικών Δικαιούχων (RCBE).** Πρόστιμο **1.000€ έως 50.000€** - η νομική βάση είναι το **άρθρο 6.º παρ. 1 του Lei n.º 89/2017, de 21 de agosto** («*coima de (euro) 1 000 a (euro) 50 000*»), **όχι** τα άρθρα 169.º επ. του Lei n.º 83/2017. Το άρθρο 6.º παρ. 2 παραπέμπει επικουρικά στο καθεστώς της Lei n.º 83/2017 και στο **Decreto-Lei n.º 433/82** (Γενικό Καθεστώς Διοικητικών Παραβάσεων - RGCO).
- **Ποινική ευθύνη - Τομέας Ι του Κεφαλαίου XII.** Ο ίδιος ο νόμος θεσπίζει **τρία αυτοτελή ποινικά αδικήματα**. **Άρθρο 157.º («*Divulgação ilegítima de informação*»).** Η παράνομη αποκάλυψη σε πελάτες ή τρίτους των πληροφοριών, αναφορών και αναλύσεων των στοιχ. α΄-δ΄ της παρ. 1 του άρθρου 54.º και του άρθρου 24.º του Καν. (ΕΕ) 2023/1113 τιμωρείται, για τα **φυσικά πρόσωπα με φυλάκιση έως τρία έτη ή χρηματική ποινή**, και για τα νομικά πρόσωπα με χρηματική ποινή **κατώτατου ορίου όχι μικρότερου των 50 ημερών**, επί απλής αμέλειας το ανώτατο όριο μειώνεται στο 1/3. **Άρθρο 158.º («*Revelação e favorecimento da descoberta de identidade*»).** Η αποκάλυψη ή η διευκόλυνση της αποκάλυψης της ταυτότητας εκείνου που παρέσχε πληροφορίες κατά τα άρθρα 43.º-45.º, 47.º και 53.º τιμωρείται με τις ίδιες ποινές. **Άρθρο 159.º («*Desobediência*»).** Η άρνηση συμμόρφωσης προς νόμιμες εντολές των αρμόδιων αρχών ή η δημιουργία εμποδίων στην εκτέλεσή τους τιμωρείται με την ποινή της **διακεκριμένης ανυπακοής**, εφόσον έχει προηγηθεί σχετική προειδοποίηση, το ίδιο ισχύει για τη μη συμμόρφωση προς παρεπόμενες κυρώσεις ή ασφαλιστικά μέτρα. Το **άρθρο 159.º-Α** (προστέθηκε με τη Lei n.º 58/2020) καθιερώνει την ευθύνη των νομικών προσώπων. Τα άρθρα 157.º και 158.º τροποποιήθηκαν από τη Lei n.º 70/2025. Ανεξάρτητα από τα ανωτέρω, το ίδιο το ξέπλυμα χρήματος τιμωρείται από το **άρθρο 368.º-Α του Código Penal με φυλάκιση 2 έως 12 ετών** (άρθρο του οποίου η παρ. 1 τροποποιήθηκε από το άρθρο 186.º της ίδιας της Lei n.º 83/2017) και η χρηματοδότηση της τρομοκρατίας από το **άρθρο 5.º-Α της Lei n.º 52/2003 με φυλάκιση 8 έως 15 ετών**. Το **άρθρο 165.º** ρυθμίζει τη συρροή. Όταν η ίδια πράξη συνιστά ταυτόχρονα έγκλημα και διοικητική παράβαση κινούνται χωριστές διαδικασίες, εκτός αν πρόκειται για τον ίδιο κατηγορούμενο, την ίδια πράξη και ταυτόσημα έννομα αγαθά, οπότε χωρεί μόνο η ποινική δίωξη και ο ποινικός δικαστής μπορεί να επιβάλει και τις κυρώσεις της διοικητικής παράβασης.
- **Παραγραφή - το ορθό είναι πέντε έτη.** Η Lei n.º 83/2017 περιέχει **δική της ειδική ρύθμιση** στο **άρθρο 166.º («*Prescrição*») παρ. 1: «*O procedimento relativo às contraordenações previstas na presente lei prescreve no prazo de cinco anos*»**. Δεν ισχύει επομένως ούτε η τριετία ούτε οποιαδήποτε τρίμηνη προθεσμία. Η παρ. 2 προβλέπει **αναστολή σε περίπτωση απόκρυψης των πραγματικών περιστατικών μέχρι να λάβει γνώση η ανακριτική αρχή**, η παρ. 3 αναστολή από την κοινοποίηση της πράξης προκαταρκτικής εξέτασης της προσφυγής μέχρι την τελική απόφαση επ' αυτής, η παρ. 4 θέτει ανώτατο όριο αναστολής **30 μηνών όταν το πρόστιμο δεν υπερβαίνει το 1.000.000 €** και **πέντε ετών όταν το υπερβαίνει** (διπλασιαζόμενο σε περίπτωση προσφυγής στο Συνταγματικό Δικαστήριο, παρ. 5), η παρ. 6 ορίζει **πενταετή παραγραφή των ίδιων των προστίμων και των παρεπόμενων κυρώσεων** από την οριστικοποίηση ή το αμετάκλητο της απόφασης.
- **Διαδικαστικά.** Η *injunção* του άρθρου 168.º επιτρέπει στην αρχή ή στο δικαστήριο να υποχρεώσει τον παραβάτη να εκπληρώσει το παραβιασθέν καθήκον, να παύσει την παράνομη συμπεριφορά και να αποτρέψει τις συνέπειές της, η μη συμμόρφωση επισύρει την κύρωση του άρθρου 170.º Το άρθρο 174.º προβλέπει **ασφαλιστικά μέτρα** (όροι στην άσκηση της δραστηριότητας, προηγούμενη έγκριση για ορισμένες πράξεις, **προληπτική αναστολή άσκησης δραστηριότητας ή καθηκόντων**, προληπτικό κλείσιμο εγκατάστασης, προληπτική αναστολή της άδειας άσκησης του επαγγέλματος, κατάσχεση αντικειμένων), υπό τις αρχές αναγκαιότητας, καταλληλότητας και αναλογικότητας και μετά

από ακρόαση, εκτός επείγοντος. Το άρθρο 175.º επιτρέπει **αναστολή εκτέλεσης της κύρωσης για δύο έως πέντε έτη**, υπό όρους. Σύμφωνα με το άρθρο 179.º αρμόδιο για τις προσφυγές είναι το **Tribunal da Concorrência, Regulação e Supervisão**, και κατά το άρθρο 180.º **δεν ισχύει η απαγόρευση της *reformatio in pejus*** - στοιχείο που πρέπει να επισημαίνεται σε κάθε προσβλητή απόφαση. Το άρθρο 182.º στοιχ. ε΄, όπως τροποποιήθηκε από το DL 9/2021, ορίζει ότι για τις διαδικασίες όπου ανακριτική αρμοδιότητα έχουν «λοιπές τομεακές αρχές» εφαρμόζεται επικουρικά το **Regime Jurídico das Contraordenações Económicas**.

**Παραδείγματα ύποπτων συναλλαγών & δείκτες κινδύνου**

- *Συμπεριφορά πελάτη.* Απροθυμία/ψευδή/ασυνεπή στοιχεία ταυτοποίησης, ασυνήθιστη νευρικότητα ή προσπάθεια ακατάλληλων σχέσεων με προσωπικό, τρόπος ζωής ασύμβατος με δηλωμένο εισόδημα, αντίσταση σε ελέγχους/διαφάνεια.
- *Συναλλαγές (με βάση τα χαρακτηριστικά στοιχεία του άρθρου 52.º παρ. 2).* Ασυνέπεια με το επιχειρηματικό προφίλ, φύση, σκοπός, συχνότητα, πολυπλοκότητα και ασυνήθιστος χαρακτήρας, φαινομενική έλλειψη οικονομικού ή νόμιμου σκοπού, μεγάλες πληρωμές μετρητών, σύνθετες δομές χωρίς οικονομικό σκοπό, δικαιοδοσίες υψηλού κινδύνου κατά FATF, ξαφνική εξόφληση χρεών από άσχετα τρίτα μέρη, δομές που ευνοούν ιδιαίτερα την ανωνυμία, συναλλαγές στο πλαίσιο παροχής υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων άνω των 1.000 €, μεταφορές κρυπτοστοιχείων προς ή από *endereço autoalojado* (αυτοφιλοξενούμενη διεύθυνση), για τις οποίες το νέο άρθρο 71.º-Α επιβάλλει ενισχυμένα μέτρα.
- *Όρια μετρητών.* Το **άρθρο 10.º της Lei n.º 83/2017** επιβάλλει στις υπόχρεες οντότητες να απέχουν από τη σύναψη ή τη συμμετοχή σε συναλλαγές από τις οποίες προκύπτει παραβίαση των ορίων χρήσης μετρητών «*previstos em legislação específica*», παραπέμποντας δηλαδή σε ειδική νομοθεσία - το **άρθρο 63.º-Ε του Lei Geral Tributária**, όπως εισήχθη με τη **Lei n.º 92/2017, de 22 de agosto**. Απαγόρευση πληρωμής ή είσπραξης σε μετρητά ποσών **≥3.000€**, **≥10.000€** για πληρωμές που πραγματοποιούνται από **φυσικά πρόσωπα μη κατοίκους** (εφόσον δεν ενεργούν ως επιχειρηματίες), υποχρέωση χρήσης ιχνηλατήσιμου μέσου πληρωμής για τιμολόγια **≥1.000€** από υποκειμένους **σε IRC και σε IRS με οργανωμένη λογιστική**, απαγόρευση πληρωμής φόρων σε μετρητά για ποσά άνω των **500€**. **Η παραβίαση αυτή είναι «ιδιαιτέρως σοβαρή» παράβαση κατά το άρθρο 169.º-Α στοιχ. α΄.** Παράλληλα, ο ίδιος ο νόμος καθιστά υπόχρεες οντότητες τους εμπόρους αγαθών υψηλής μοναδιαίας αξίας και τους εμπόρους έργων τέχνης όταν η πληρωμή γίνεται σε μετρητά **≥3.000€** ή με άλλο μέσο **≥10.000€** (άρθρο 4.º παρ. 1 στοιχ. j) και m), καθώς και κάθε άλλον έμπορο ή πάροχο υπηρεσιών για πληρωμές σε μετρητά **≥3.000€** (στοιχ. n).
- *Ειδικά για λογιστικές υπηρεσίες*. Αιτήματα κατάρτισης οικονομικών καταστάσεων που παραποιούν την οικονομική θέση, δημιουργία εταιρειών-κέλυφος χωρίς σκοπό, σύνθετες δομές απόκρυψης ιδιοκτησίας, ασυνήθιστα μοτίβα εσόδων/εξόδων, πολλαπλές εταιρείες με ίδιο πραγματικό δικαιούχο χωρίς λογική, συναλλαγές με φορολογικούς παραδείσους, ασυνέπειες/ελλιπής τεκμηρίωση αρχείων, συχνές αλλαγές δομής/διευθυντών χωρίς αιτία, τιμολόγια για υπηρεσίες που δεν παρασχέθηκαν.

**Ιδιαιτερότητες**

- **Διπλή υποχρέωση αναφοράς.** Ταυτόχρονη αναφορά σε **DCIAP και UIF** (άρθρο 43.º παρ. 1), μέσω μίας υποβολής στην πύλη **Portal COS** - διακρίνει την Πορτογαλία από δικαιοδοσίες μονής αναφοράς, καθώς ο εισαγγελικός φορέας ενημερώνεται **ταυτόχρονα** με τη ΜΧΠ και όχι μέσω αυτής.
- **Πειθαρχική και όχι διοικητική δίωξη των λογιστών.** Μοναδική ρύθμιση - οι *contabilistas certificados* (μαζί με δικηγόρους, *solicitadores* και συμβολαιογράφους) εξαιρούνται ρητά από τις *coimas* του άρθρου 170.º παρ. 1 στοιχ. δ΄ και από την αρμοδιότητα της ASAE (άρθρο 173.º παρ. 1 στοιχ. η΄), και υπάγονται στον πειθαρχικό μηχανισμό της OCC (άρθρα 183.º-185.º).
- **Χωριστή εποπτεία λογιστών και ελεγκτών.** Κοινές υποχρεώσεις (άρθρο 4.º παρ. 1 στοιχ. ε΄), αλλά OCC για τους *contabilistas certificados* (άρθρο 89.º παρ. 1 στοιχ. ε΄) και CMVM/OROC για τους ορκωτούς ελεγκτές, με **αποκλειστική αρμοδιότητα της CMVM για κάθε διαδικασία διοικητικής παράβασης ελεγκτή** (άρθρο 89.º παρ. 3 στοιχ. β΄).
- **Περίοδος διατήρησης 7 ετών** (άρθρο 51.º παρ. 1 και 2) - υπερβαίνει το ελάχιστο 5 ετών της Οδηγίας.
- **Παραγραφή 5 ετών** με ειδική διάταξη του ίδιου του νόμου (άρθρο 166.º παρ. 1) και **αναστολή σε περίπτωση απόκρυψης** (παρ. 2).
- **Ενσωμάτωση εκπαίδευσης AML** στις απαιτήσεις επαγγελματικής πιστοποίησης, η OCC υποχρεούται από τον ίδιο τον νόμο να παρέχει την εκπαίδευση του άρθρου 55.º στα μέλη της (άρθρο 90.º παρ. 3 στοιχ. γ΄).
- **Διπλός ρόλος OCC** ως επαγγελματικός ρυθμιστής και αρχή AML, με υποχρεωτική σύσταση **εξειδικευμένης εσωτερικής μονάδας AML** και **ετήσια έκθεση έως τις 31 Μαρτίου** με στατιστικά STR (άρθρο 90.º παρ. 3-5).
- **Ρητή κάλυψη των κρυπτοστοιχείων.** Κατώφλι 1.000 € για συναλλαγές στο πλαίσιο **παροχής υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων** (άρθρο 23.º παρ. 1 στοιχ. β΄ σημ. ii, όπως αναδιατυπώθηκε από τη Lei n.º 70/2025), ορισμοί εναρμονισμένοι με τον Καν. (ΕΕ) 2023/1114 (MiCA) και ενισχυμένα μέτρα για τις αυτοφιλοξενούμενες διευθύνσεις (νέο άρθρο 71.º-Α).
- **Προστασία του αναφέροντος (άρθρο 56.º).** Ρητή απαγόρευση αντιποίνων και δυσμενών εργασιακών πρακτικών, απαγόρευση κίνησης πειθαρχικής/αστικής/ποινικής διαδικασίας κατά του καλόπιστου αναφέροντος και **εμπιστευτικότητα της ταυτότητάς του ακόμη και έναντι των λοιπών συνεργατών**.
- Καθοδήγηση. Οδηγός ASAE (Έκδοση 4, 24.2.2023), Πύλη BCFT (portalbcft.pt, νομική βάση το άρθρο 121.º), σελίδα BCFT της OCC, Μητρώο RCBE (rcbe.justica.gov.pt), IMPIC, δήλωση μεταφοράς μετρητών, **«*Guia Prático - Registo Central do Beneficiário Efetivo (RCBE)*»** της OCC για την καταχώριση στο κεντρικό μητρώο πραγματικών δικαιούχων. Κατά τα **άρθρα 55.º και 90.º της Lei n.º 83/2017**, η OCC παρέχει στα μέλη της καθοδήγηση και εκπαίδευση. Τα εξειδικευμένα σεμινάρια AML/CFT διατίθενται μέσω της **εκπαιδευτικής πλατφόρμας της OCC** (*AFECC / Forma Online*) και **προσμετρώνται στις υποχρεωτικές πιστωτικές μονάδες συνεχούς επαγγελματικής εκπαίδευσης** των λογιστών. Το εκπαιδευτικό υλικό και τα υποδείγματα αποτελούν **εσωτερικό υποστηρικτικό υλικό μελών** της OCC και δεν αναρτώνται στη δημόσια σελίδα BCFT.

**Χρονική ισχύ & πακέτο AML της ΕΕ (2024)**

> Το ισχύον κείμενο της **Lei n.º 83/2017** είναι εκείνο που διαμόρφωσε η **Lei n.º 70/2025, de 22 de dezembro** (ισχύς από 27.12.2025). Ο νόμος **έχει ήδη εν μέρει προσαρμοστεί στο πακέτο AML της ΕΕ**, αλλά με σαφή όρια. Το άρθρο 1.º παρ. 2 δηλώνει ρητά ότι ο νόμος θεσπίζει τα εθνικά μέτρα εκτέλεσης του **Καν. (ΕΕ) 2023/1113** και τις νομοθετικές προσαρμογές που απορρέουν από τον **Καν. (ΕΕ) 2024/1620 για την ίδρυση της AMLA**, η οποία ορίζεται στο άρθρο 2.º παρ. 1 στοιχ. rr) και εμφανίζεται πλέον σε σειρά διατάξεων (άρθρα 8.º παρ. 4 και 6, 122.º παρ. 1 στοιχ. γ΄ κ.ά.). Αντιθέτως, **το κείμενο δεν περιέχει καμία απολύτως αναφορά στον Κανονισμό (ΕΕ) 2024/1624 (ενιαίο εγχειρίδιο AML) ούτε στην Οδηγία (ΕΕ) 2024/1640**. Μέχρι την εφαρμογή του Καν. (ΕΕ) 2024/1624 (από **10.7.2027**) και τη μεταφορά της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1640, εξακολουθεί επομένως να ισχύει αυτούσιο το εθνικό πλαίσιο της Lei n.º 83/2017, ο πιστοποιημένος λογιστής οφείλει να παρακολουθεί την ενοποιημένη έκδοση του νόμου στο DRE, δεδομένου ότι ο νομοθέτης έχει επιδείξει την τακτική των τμηματικών προσαρμογών ανά ενωσιακό δίπλωμα.

**Πηγές:**

- **Νομοθεσία:**
  - Lei n.º 83/2017, de 18 de agosto - «Estabelece medidas de combate ao branqueamento de capitais e ao financiamento do terrorismo», **ενοποιημένη έκδοση (legislação consolidada) του Diário da República, με ημερομηνία τελευταίας τροποποίησης 22.12.2025** - https://diariodarepublica.pt/dr/legislacao-consolidada/lei/2017-108024643. Πρωτογενώς τεκμηριώθηκαν από το κείμενο αυτό τα άρθρα 1.º, 2.º, 4.º, 8.º, 10.º, 11.º, 12.º, 13.º, 14.º, 15.º, 16.º, 17.º, 23.º, 24.º, 30.º, 43.º, 44.º, 45.º, 46.º, 47.º, 48.º, 51.º, 52.º, 54.º, 55.º, 56.º, 79.º, 80.º, 89.º, 90.º, 91.º, 94.º, 121.º, 123.º, 125.º, 157.º-159.º-Α, 160.º-182.º (ιδίως 164.º, 166.º, 167.º, 168.º, **169.º, 169.º-Α, 170.º, 171.º, 172.º, 173.º, 178.º, 179.º, 180.º, 182.º**) και 183.º-185.º, 186.º, 190.º.
  - Lei n.º 70/2025, de 22 de dezembro (τελευταία τροποποίηση, ισχύς 27.12.2025, εκτέλεση Καν. (ΕΕ) 2023/1113 και προσαρμογή στον Καν. (ΕΕ) 2024/1620 - AMLA) - https://diariodarepublica.pt/dr/detalhe/lei/70-2025-992098940
  - Lei n.º 83/2017, de 18 de agosto - **κείμενο του αρχικού νομοθετήματος** όπως δημοσιεύθηκε στο *Diário da República* n.º 159/2017, Série I, της 18.08.2017 (αντιπαραβλήθηκε με το ενοποιημένο κείμενο, το άρθρο 170.º αναδιατυπώθηκε από το άρθρο 5.º της Lei n.º 58/2020 και το άρθρο 173.º από το άρθρο 2.º της Lei n.º 70/2025) - https://diariodarepublica.pt/dr/detalhe/lei/83-2017-108021178
  - Lei n.º 99-Α/2021, de 31 de dezembro (ισχύς 30.1.2022, άρθρα 2.º, 3.º, 4.º, 62.º-Α) - https://diariodarepublica.pt/dr/detalhe/lei/99-a-2021-176907512
  - Decreto-Lei n.º 56/2021, de 30 de junho (ισχύς 1.7.2021, άρθρα 2.º, 8.º, 110.º, 140.º, 141.º, 181.º) - https://diariodarepublica.pt/dr/detalhe/decreto-lei/56-2021-166099792

- Lei n.º 58/2020, de 31 de agosto (ισχύς 1.9.2020, ενσωμ. AMLD5 - Οδηγία 2018/843, **πρόσθεσε τα άρθρα 169.º-A και 159.º-A**), Decreto-Lei n.º 144/2019, de 23 de setembro (ισχύς 1.1.2020, άρθρο 3.º) και Decreto-Lei n.º 9/2021, de 29 de janeiro (Regime Jurídico das Contraordenações Económicas, ισχύς της τροποποίησης 28.7.2021, **τροποποίησε μόνο το άρθρο 182.º**) - βλ. τις σημειώσεις «Alterações ao artigo» της ενοποιημένης έκδοσης στο DRE
- Lei n.º 89/2017, de 21 de agosto - «Regime Jurídico do Registo Central do Beneficiário Efetivo» (RCBE), πρόστιμο 1.000-50.000 € στο άρθρο 6.º παρ. 1 - http://www.pgdlisboa.pt/leis/lei_mostra_articulado.php?nid=2755&tabela=leis
- Decreto-Lei n.º 433/82 (RGCO) - Γενικό Καθεστώς Διοικητικών Παραβάσεων, εφαρμόζεται επικουρικά, **αλλά όχι ως προς την παραγραφή, για την οποία ισχύει η ειδική πενταετία του άρθρου 166.º της Lei n.º 83/2017** - http://www.pgdlisboa.pt/leis/lei_mostra_articulado.php?nid=166&tabela=leis
- Código Penal, άρθρο 368.º-A (ξέπλυμα, 2-12 έτη, τροποποιήθηκε από το άρθρο 186.º της Lei n.º 83/2017) και Lei n.º 52/2003, άρθρο 5.º-A (χρηματοδότηση τρομοκρατίας, 8-15 έτη)
- Lei Geral Tributária, άρθρο 63.º-E (όρια μετρητών), όπως εισήχθη με τη Lei n.º 92/2017, de 22 de agosto, παραπομπή από το άρθρο 10.º της Lei n.º 83/2017
- Resolução do Conselho de Ministros n.º 88/2015, de 6 de outubro - σύσταση της Comissão de Coordenação (άρθρο 2.º παρ. 1 στοιχ. l της Lei n.º 83/2017)
- Lei n.º 148/2015 (Regime Jurídico de Supervisão de Auditoria) και Lei n.º 140/2015 (Estatuto da Ordem dos Revisores Oficiais de Contas) - βάση της εποπτείας των ελεγκτών κατά το άρθρο 89.º παρ. 2
- Κανονισμός (ΕΕ) 2024/1624 και Οδηγία (ΕΕ) 2024/1640 (πακέτο AML της ΕΕ, εφαρμογή Κανονισμού από 10.7.2027) - **δεν αναφέρονται στο ισχύον κείμενο της Lei n.º 83/2017**, Κανονισμός (ΕΕ) 2023/1113 και Κανονισμός (ΕΕ) 2024/1620 (AMLA) - **αναφέρονται ρητά**, Κανονισμός (ΕΕ) 2023/1114 (MiCA) - βάση των ορισμών περί κρυπτοστοιχείων

- **Εποπτική αρχή / FIU:**
  - Ordem dos Contabilistas Certificados - OCC (τομεακή αρχή για τους contabilistas certificados, **άρθρο 89.º παρ. 1 στοιχ. ε΄** N. 83/2017: «relativamente aos contabilistas certificados», Avenida Barbosa du Bocage 45, 1049-013 Lisboa, τηλ. 217 999 700, geral@occ.pt) - σελίδα BCFT: https://www.occ.pt/pt-pt/contabilista-certificado/branqueamento-de-capitais-e-financiamento-do-terrorismo
  - Portal BCFT, «Autoridades setoriais» (κατανομή εποπτείας, OCC για λογιστές, CMVM/OROC για ελεγκτές, πρβλ. άρθρο 89.º παρ. 1-3) - https://www.portalbcft.pt/pt-pt/content/autoridades-setoriais
  - Portal BCFT, «Como proceder para comunicar operações suspeitas» (αναφορά σε DCIAP και UIF, πρβλ. άρθρα 43.º-44.º) - https://www.portalbcft.pt/pt-pt/content/como-proceder-para-comunicar-opera%C3%A7%C3%B5es-suspeitas
  - Portal de Comunicação de Operações Suspeitas (Portal COS) - https://portalcos.pj.pt, νομική βάση ο ορισμός των διαύλων από τις αποδέκτριες αρχές κατά το άρθρο 44.º παρ. 1 στοιχ. α΄
  - UIF - Unidade de Informação Financeira, Polícia Judiciária (ορισμός στο άρθρο 2.º παρ. 1 στοιχ. jj, επιχειρησιακή ανεξαρτησία κατά το άρθρο 125.º παρ. 5), υποβολή αναφορών μέσω της πλατφόρμας *Portal COS* (Comunicação de Operações Suspeitas), διοικητική επικοινωνία uif@pj.pt - https://www.policiajudiciaria.pt
  - DCIAP - Departamento Central de Investigação e Ação Penal, Procuradoria-Geral da República, υποβολή αναφορών στη θυρίδα uai.dciap@pgr.pt (Unidade de Apoio aos Magistrados do DCIAP) ή μέσω των ασφαλών διαύλων του Ministério Público - https://www.ministeriopublico.pt
  - Portal BCFT Portugal - κεντρική πύλη πρόληψης BC/FT κατά το άρθρο 121.º Lei n.º 83/2017 - https://www.portalbcft.pt

- **Οδηγίες / μητρώα / λοιπά έγγραφα:**
  - Portal BCFT - εθνικός συντονιστικός ιστότοπος (νομική βάση το άρθρο 121.º, περιλαμβάνει «Perguntas frequentes» με το πρόστιμο RCBE 1.000-50.000 €) - https://www.portalbcft.pt/pt-pt/content/perguntas-frequentes-0
  - ASAE, «Guia de Orientação para a Prevenção e Combate ao Branqueamento de Capitais e Financiamento do Terrorismo», Έκδοση 4, 24.2.2023 - https://www.asae.gov.pt/ficheiros-externos-2023/novo-guia-orientacao_versao-4-de-24022023-pdf.aspx
  - OCC, Regulamento n.º 353/2024 - Πειθαρχικός Κανονισμός (άρθρα 21.º και 22.º) - https://www.occ.pt/pt-pt/regulamento-disciplinar
  - Registo Central do Beneficiário Efetivo (RCBE) - https://rcbe.justica.gov.pt
  - FATF, Mutual Evaluation Report - Portugal, δημοσίευση 11.12.2017 - https://www.fatf-gafi.org
  - OCC, «Guia Prático - Registo Central do Beneficiário Efetivo (RCBE)» (πρακτικός οδηγός καταχώρισης στο κεντρικό μητρώο πραγματικών δικαιούχων) - Ordem dos Contabilistas Certificados, υλικό μελών - https://www.occ.pt
  - OCC, σεμινάρια AML/CFT μέσω της εκπαιδευτικής πλατφόρμας AFECC / Forma Online (άρθρα 55.º και 90.º Lei n.º 83/2017, προσμετρώνται στις υποχρεωτικές πιστωτικές μονάδες συνεχούς εκπαίδευσης) - υλικό μελών - https://www.occ.pt
  - OCC, σελίδα «Branqueamento de Capitais» - Ordem dos Contabilistas Certificados - https://www.occ.pt
  - Avaliação Nacional dos Riscos de Branqueamento de Capitais e de Financiamento do Terrorismo - Comissão de Coordenação das Políticas de Prevenção e Combate ao BC/FT (Resolução do Conselho de Ministros n.º 88/2015, de 6 de outubro), κατάταξη Contabilistas Certificados και ROC στη βαθμίδα Médio-Alto - https://www.portalbcft.pt
  - FATF, Portugal - Mutual Evaluation Report (11.12.2017) και follow-up reports. R.22, R.23 και R.28 «Largely Compliant», IO 3 (Supervision) «Moderate» - https://www.fatf-gafi.org

## Κύπρος

Περιεχόμενα

**Εθνική νομοθεσία**

Η βασική νομοθεσία AML είναι **Ο περί της Παρεμπόδισης και Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες Νόμος του 2007 (Νόμος 188(I)/2007)**, που δημοσιεύθηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας, Παράρτημα Πρώτο (I), **αρ. 4154 της 31ης Δεκεμβρίου 2007**. Η Οδηγία (ΕΕ) 2015/849 (4η AMLD) ενσωματώθηκε συγκεκριμένα μέσω του **Νόμου 13(I)/2018**, που δημοσιεύθηκε στην Επίσημη Εφημερίδα αρ. 4645 στις **3 Απριλίου 2018** και ρητά δηλώνει εναρμόνιση με την Οδηγία (ΕΕ) 2015/849, με συμπληρωματικές διατάξεις μέσω του **Νόμου 81(I)/2019** (Επίσημη Εφημερίδα της Κυπριακής Δημοκρατίας, **Παράρτημα Πρώτο (I), αρ. τεύχους 4708 της 31ης Μαΐου 2019**), ο οποίος τροποποίησε μεταξύ άλλων τα άρθρα 2, 2A, 55, 58Δ/58E, 59, 60, 68, 69, 70A και 76. Στο ενοποιημένο κείμενο, ο N.81(I)/2019 εμφανίζεται ρητά στον κατάλογο τροποποιήσεων των άρθρων 59, 60 και 68.

Η **5η AMLD (Οδηγία (ΕΕ) 2018/843)** ενσωματώθηκε με τον **Νόμο 13(I)/2021** της **23ης Φεβρουαρίου 2021**, ο οποίος δηλώνει ρητά την εναρμόνιση και τροποποιεί τα άρθρα 2, 2A, 13, 14, 17, 19, 39, 43A, 43IA, 49, 55-57, 58A και 59. Αντίθετα προς διαδεδομένη παρανόηση, ο **Νόμος 61(I)/2021** («Τροποποιητικός (Αρ. 3) Νόμος του 2021», Επ. Εφημ. Παρ. I(I), 20.4.2021) **δεν** είναι νόμος μεταφοράς της 5ης AMLD. Τροποποιεί **μόνο** το άρθρο 2 και ειδικότερα την υποπαράγραφο (ii) του ορισμού του «πραγματικού δικαιούχου» (εισαγωγή της λέξης «ανώτατου»), πρόκειται για διόρθωση ορισμού. Ενδιάμεσα υπάρχει και ο **Νόμος 22(I)/2021** («Τροποποιητικός (Αρ. 2) Νόμος του 2021»).

Ο N.188(I)/2007 έχει έκτοτε τροποποιηθεί επανειλημμένα. Ο πλήρης κατάλογος των τροποποιητικών νόμων, όπως προκύπτει από το ενοποιημένο κείμενο του νόμου και από τον πλαγιότιτλο του άρθρου 1 του N.96(I)/2025, είναι. 58(I)/2010, 80(I)/2012, 192(I)/2012, 101(I)/2013, 184(I)/2014, 18(I)/2016, 13(I)/2018, 158(I)/2018, 81(I)/2019, 13(I)/2021, 22(I)/2021, 61(I)/2021, 40(I)/2022, 98(I)/2023, 118(I)/2024, 141(I)/2024, 172(I)/2024, 35(I)/2025, 96(I)/2025 και **25(I)/2026**.

Ο ίδιος ο N.96(I)/2025 ορίζει στο άρθρο 1 ότι «*ο βασικός νόμος και ο παρών Νόμος θα αναφέρονται μαζί ως οι περί της Παρεμπόδισης και Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες Νόμοι του 2007 έως (Αρ. 2) του 2025*». Επισημαίνεται ωστόσο ότι το ενοποιημένο κείμενο καταγράφει **μεταγενέστερο τροποποιητικό νόμο, τον N.25(I)/2026**, ο οποίος εμφανίζεται στον κατάλογο τροποποιήσεων των **άρθρων 61A και 61B** (κεντρικά μητρώα πραγματικών δικαιούχων), συνεπώς η παραπομπή «έως (Αρ. 2) του 2025» ισχύει μόνο για την περίοδο έως το τέλος του 2025.

Ως προς το περιεχόμενο του **N.25(I)/2026**, οι τροποποιήσεις στα άρθρα **61A και 61B** (κεντρικά μητρώα πραγματικών δικαιούχων) **επιβεβαιώνουν και δεν ανατρέπουν** το ισχύον καθεστώς. Ειδικότερα:

- **Προθεσμίες.** Επιβεβαιώνεται η διαδικασία **γραπτής προειδοποίησης/ειδοποίησης τουλάχιστον 30 ημερών** πριν από την επιβολή μέτρων για μη καταχώριση ή μη επικαιροποίηση στοιχείων.
- **Διοικητικές κυρώσεις.** Επιβεβαιώνονται τα διοικητικά πρόστιμα με τη μορφή **ημερήσιας επιβάρυνσης με ανώτατο πλαφόν** (βλ. αναλυτικά τον πίνακα κυρώσεων).
- **Ποινική διάταξη.** Επιβεβαιώνεται η ποινικοποίηση της παροχής **ψευδών ή παραπλανητικών στοιχείων**, με **χρηματική ποινή έως €100.000 ή/και ποινή φυλάκισης έως ένα (1) έτος**.

Οι πλέον πρόσφατες και ουσιωδέστερες τροποποιήσεις:

- **N.118(I)/2024** (Επ. Εφημ. Παρ. I(I), 8.11.2024). Εντάσσει τους **διαχειριστές πιστώσεων και αγοραστές πιστώσεων** (Οδηγία (ΕΕ) 2021/2167) στον ορισμό του «χρηματοπιστωτικού οργανισμού» και προσθέτει παράγραφο (ιδ) στο άρθρο 2A.
- **N.141(I)/2024** (Επ. Εφημ. αρ. 5017, 6.12.2024). Πλήρης αναμόρφωση των **άρθρων 61A, 61B και 61Γ** - μητρώο πραγματικών δικαιούχων και σχετικές κυρώσεις (βλ. ενότητα «Κυρώσεις»).
- **N.172(I)/2024** (Επ. Εφημ. αρ. 5022, 31.12.2024). Εισάγει το νέο **άρθρο 2B** - γενικός περιορισμός συναλλαγών με μετρητά άνω των **€10.000**.
- **N.35(I)/2025** (11.4.2025). Στοχευμένη εξαίρεση των καζίνο από τον περιορισμό μετρητών του άρθρου 2B(2).
- **N.96(I)/2025** - «ο περί … (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2025», Επ. Εφημ. Παρ. I(I) αρ. **5042, 18.6.2025**. Το προοίμιό του δηλώνει ότι εκδίδεται για σκοπούς (α) ορθότερης εναρμόνισης με το άρθρο 14.1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2015/849, (β) **εφαρμογής των άρθρων 28-33 του Καν. (ΕΕ) 2023/1113** (στοιχεία που συνοδεύουν μεταφορές χρηματικών ποσών και ορισμένων κρυπτοστοιχείων), (γ) εναρμόνισης με τις διατάξεις της Οδηγίας (ΕΕ) 2015/849 όπως τροποποιήθηκε από το άρθρο 38 του ίδιου Κανονισμού, (δ) **συμμόρφωσης με συστάσεις της MONEYVAL** - ρητά της «τρίτης Έκθεσης Προόδου Τεχνικής Αξιολόγησης για την Κύπρο … η οποία δημοσιεύτηκε τον Δεκέμβριο του 2023» - και (ε) βελτίωσης των διατάξεων του βασικού νόμου.

Οι επιμέρους τροποποιήσεις του **N.96(I)/2025** είναι, κατ' άρθρο:

- **Άρθρο 2** του Νόμου (ορισμοί, άρθρο 2(1) του βασικού νόμου). Αντικαθιστά τους ορισμούς «κρυπτοπεριουσιακό στοιχείο», «παρεμφερής νομική διευθέτηση», «Πάροχος Υπηρεσιών που αφορούν Κρυπτοπεριουσιακά Στοιχεία» (ΠΥΚΣ) και «σχέση ανταπόκρισης» με παραπομπή στον **Καν. (ΕΕ) 2023/1114 (MiCA)**, προσθέτει στον ορισμό του «χρηματοπιστωτικού οργανισμού» νέο στοιχείο (ζ) που εντάσσει σε αυτόν τους **ΠΥΚΣ**, διαγράφει τους όρους «Κανονισμός (ΕΕ) 2015/847», «μεταφορά κρυπτοπεριουσιακών στοιχείων» και «Χρηματοοικονομικές Υπηρεσίες σχετικά με τη διανομή, προσφορά ή/και πώληση κρυπτοπεριουσιακών στοιχείων», και εισάγει νέους ορισμούς «αυτοφιλοξενούμενη διεύθυνση», «Κανονισμός (ΕΕ) 2023/1113», «Κανονισμός (ΕΕ) 2023/1114» και «υπηρεσία κρυπτοπεριουσιακών στοιχείων».
- **Άρθρο 3**. Διαγράφει την παράγραφο (ι) του άρθρου **2A** (κατάλογος υπόχρεων οντοτήτων) - οι ΠΥΚΣ καλύπτονται πλέον ως χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί.
- **Άρθρο 4**. Τροποποιεί το **άρθρο 59** - επεκτείνει την εποπτική αποστολή του 59(5)(α) ώστε να καλύπτει και «*τη συμμόρφωση με τις πρόνοιες του Κανονισμού (ΕΕ) 2023/1113*», προσθέτει νέα παράγραφο **(αα1) στο εδάφιο (6)**, με επτά περιπτώσεις παραβάσεων του Καν. (ΕΕ) 2023/1113 (παράλειψη διαβίβασης στοιχείων πληρωτή/δικαιούχου, παράλειψη τήρησης αρχείων κατά το άρθρο 26, μη εφαρμογή διαδικασιών βάσει κινδύνου κ.λπ.) για τις οποίες επιβάλλονται τα ίδια μέτρα και πρόστιμα των παραγράφων (α) και (α1), και επεκτείνει αντίστοιχα τη δημοσιοποίηση του εδαφίου (6Α) και τον μηχανισμό καταγγελιών του εδαφίου (6Β).
- **Άρθρο 5**. Τροποποιεί το **άρθρο 61E** (μητρώο ΠΥΚΣ της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς) με διαγραφή του εδαφίου (3) και της παραγράφου (α) του εδαφίου (5).
- **Άρθρο 6**. Τροποποιεί το **άρθρο 64** (αυξημένη δέουσα επιμέλεια) - νέα παράγραφος (β1) για διασυνοριακές σχέσεις ανταπόκρισης σε υπηρεσίες κρυπτοπεριουσιακών στοιχείων και νέο εδάφιο (5) που υποχρεώνει τους ΠΥΚΣ σε εντοπισμό, αξιολόγηση και μετριασμό του κινδύνου από μεταφορές **προς ή από «αυτοφιλοξενούμενη διεύθυνση»** (self-hosted wallet).
- **Άρθρο 7**. Αντικαθιστά το **άρθρο 70A** (κεντρικό σημείο επαφής), επεκτείνοντάς το ρητά και στους ΠΥΚΣ.
- **Άρθρο 8**. Οριζόντια αντικατάσταση του όρου «Κανονισμός (ΕΕ) 2015/847» με τον όρο «**Κανονισμός (ΕΕ) 2023/1113**» σε ολόκληρο τον βασικό νόμο.

Ο N.96(I)/2025 δεν περιέχει ρήτρα έναρξης ισχύος, οπότε ισχύει από τη δημοσίευσή του (18.6.2025). **Δεν** μετέβαλε τα κατώφλια δέουσας επιμέλειας του άρθρου 60, τα ανώτατα όρια των διοικητικών προστίμων του άρθρου 59(6) ούτε τις ποινικές διατάξεις των άρθρων 27, 48 και 2B.

**Πακέτο AML της ΕΕ**. Η Κύπρος **δεν** έχει ακόμη ενσωματώσει την **Οδηγία (ΕΕ) 2024/1640** (προθεσμία μεταφοράς **10.7.2027**), ενώ ο **Κανονισμός (ΕΕ) 2024/1624** (ενιαίο εγχειρίδιο AML) εφαρμόζεται από **10.7.2027**, με παράλληλη ανάληψη αρμοδιοτήτων από τη νέα ευρωπαϊκή Αρχή **AMLA**. Μέχρι τότε ισχύει αποκλειστικά το εθνικό πλαίσιο του N.188(I)/2007, όπως τροποποιήθηκε τελευταία με τον N.96(I)/2025.

Επίσημες πηγές. **Cylaw.org** (επίσημα ελληνικά κείμενα των νόμων όπως δημοσιεύθηκαν στην Επίσημη Εφημερίδα, καθώς και ενοποιημένο κείμενο), icpac.org.cy (ΣΕΛΚ), centralbank.cy (Κεντρική Τράπεζα Κύπρου). Επισημαίνεται ότι το ενοποιημένο κείμενο του cylaw παρουσιάζει κατά τόπους **προβλήματα κωδικοποίησης ελληνικών χαρακτήρων**,

οπότε συνιστάται διασταύρωση με τα PDF των επιμέρους τροποποιητικών νόμων.

**Εποπτική/Αρμόδια Αρχή & FIU/ΜΧΠ**

**Σημαντική επισήμανση παραπομπής.** Ο **Σύνδεσμος Εγκεκριμένων Λογιστών Κύπρου (ΣΕΛΚ)** - Institute of Certified Public Accountants of Cyprus (ICPAC) - ορίζεται ως Εποπτική Αρχή **όχι** από το άρθρο 59(4), αλλά από την **παράγραφο (δ) του εδαφίου (1) του άρθρου 59** του Ν.188(Ι)/2007. Το εδάφιο (4) του άρθρου 59 είναι η διάταξη που δίνει σε κάθε Εποπτική Αρχή την **εξουσία έκδοσης δεσμευτικών οδηγιών**: «*Εποπτική Αρχή … εκδίδει και απευθύνει οδηγίες προς τα πρόσωπα που υπόκεινται στην εποπτεία της, οι οποίες είναι δεσμευτικές και υποχρεωτικές ως προς την εφαρμογή τους για τα πρόσωπα προς τα οποία απευθύνονται*». Γι' αυτόν ακριβώς τον λόγο η Οδηγία AML του ΣΕΛΚ φέρει την ένδειξη «*issued under Section 59(4)*». Το 59(4) είναι η νομική βάση **της Οδηγίας**, ενώ το 59(1)(δ) είναι η νομική βάση **της εποπτικής ιδιότητας**.

Το άρθρο 59(1)(δ) ορίζει τον ΣΕΛΚ Εποπτική Αρχή «*για τις επαγγελματικές δραστηριότητες - (i) μέλους του Συνδέσμου Εγκεκριμένων Λογιστών Κύπρου (ΣΕΛΚ), (ii) ομόρρυθμης εταιρείας ή ετερόρρυθμης εταιρείας ή εταιρείας περιορισμένης ευθύνης, η πλειοψηφία των ομορρύθμων εταίρων ή των μετόχων και των διευθυντών της οποίας είναι μέλη του ΣΕΛΚ, καθώς και οποιασδήποτε σχετικής θυγατρικής εταιρείας τέτοιων εταιρειών*», με ρητή επιφύλαξη ότι «*οι εν λόγω δραστηριότητες περιλαμβάνουν τις υπηρεσίες εμπιστευμάτων και εταιρικών υπηρεσιών προς τρίτα μέρη*» και περαιτέρω επιφύλαξη ότι «*ο ΣΕΛΚ δύναται να αναθέτει τις εποπτικές του αρμοδιότητες σε αντίστοιχους επαγγελματικούς συνδέσμους*» που διαθέτουν τις απαιτούμενες δομές και διαδικασίες.

**Ποιος εποπτεύει ποιον** - κρίσιμη διευκρίνιση για τον Έλληνα αναγνώστη. Στην Κύπρο, σε αντίθεση με άλλα κράτη μέλη, **ελεγκτές και εξωτερικοί λογιστές εποπτεύονται από τον ίδιο φορέα**. Ο πλήρης κατάλογος του άρθρου 59(1) έχει ως εξής:

- Ο **ΣΕΛΚ/ICPAC** - **άρθρο 59(1)(δ)** - εποπτεύει, ως προς το AML, **τα μέλη του** και τις ελεγκτικές/λογιστικές εταιρείες που ελέγχονται κατά πλειοψηφία από μέλη του. Νόμιμους (ορκωτούς) ελεγκτές, εξωτερικούς λογιστές και φοροτεχνικούς/φορολογικούς συμβούλους, επαγγελματίες αφερεγγυότητας, καθώς και τα μέλη του που παρέχουν **υπηρεσίες εμπιστευμάτων και εταιρικές υπηρεσίες προς τρίτους** (TCSP/ASP), τα οποία και αδειοδοτεί. Σύμφωνα με τη MONEYVAL: «*The Institute of Certified Public Accountants (ICPAC) supervises accounting professionals and licenses and supervises accounting professionals who provide administrative services*». Σημειώνεται ότι ο «ελεγκτής, εξωτερικός λογιστής, φορολογικός σύμβουλος» απαριθμείται ρητά ως υπόχρεη οντότητα στο **άρθρο 2Α(γ)(i)** του Νόμου.
- Το **Συμβούλιο του Παγκύπριου Δικηγορικού Συλλόγου (ΠΔΣ / CBA)** - **άρθρο 59(1)(ε)** - για τους δικηγόρους, τις εταιρείες δικηγόρων και τις ομόρρυθμες/ετερόρρυθμες εταιρείες τους, περιλαμβανομένων των υπηρεσιών εμπιστευμάτων και υπηρεσιών προς τρίτους.
- Η **Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς Κύπρου (CySEC)** - **άρθρο 59(1)(β)** - για τις ΕΠΕΥ (i), τους οργανισμούς συλλογικών επενδύσεων (ii), (iv), (viii), (ix), τα **αδειούχα πρόσωπα του περί της Ρύθμισης των Επιχειρήσεων Παροχής Διοικητικών Υπηρεσιών Νόμου** (iii) - δηλαδή τους παρόχους διοικητικών υπηρεσιών που δεν είναι μέλη του ΣΕΛΚ ή του ΠΔΣ - και για τους **Παρόχους Υπηρεσιών που αφορούν Κρυπτοπεριουσιακά Στοιχεία (ΠΥΚΣ)** (vii).
- Η **Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου** - **άρθρο 59(1)(α)** - για πιστωτικά ιδρύματα, ιδρύματα ηλεκτρονικού χρήματος, ιδρύματα πληρωμών και λοιπά εποπτευόμενα από αυτήν πρόσωπα.
- Ο **Έφορος Ασφαλίσεων** - 59(1)(γ), το **Συμβούλιο Εγγραφής Κτηματομεσιτών** - 59(1)(στ), η **Εθνική Αρχή Στοιχημάτων** - 59(1)(ζ), η **Εθνική Αρχή Παιγνίων και Εποπτείας Καζίνο** - 59(1)(η), ο **Έφορος Φορολογίας** για το εμπόριο έργων τέχνης αξίας €10.000 και άνω - 59(1)(θ), και το **Τμήμα Τελωνείων** για το εμπόριο έργων τέχνης μέσω ελεύθερων λιμένων - 59(1)(ι).

Το άρθρο 59(3) επιτρέπει στο Υπουργικό Συμβούλιο να ορίσει και άλλη Εποπτική Αρχή, ενώ το άρθρο 59(5)(α) επιβάλλει σε κάθε Εποπτική Αρχή να διεξάγει «*επαρκή εποπτεία, συμπεριλαμβανομένης επιτόπιας και μη επιτόπιας εποπτείας*» με προσέγγιση βάσει κινδύνου. Το άρθρο 59(6Β) υποχρεώνει τις Εποπτικές Αρχές να θεσπίσουν μηχανισμούς ενθάρρυνσης καταγγελιών (*whistleblowing*) και το 59(6Γ) να διαθέτουν επαρκείς οικονομικούς, ανθρώπινους και τεχνικούς πόρους.

Στοιχεία ΣΕΛΚ. **Τ.Θ. 24935, CY-1355 Λευκωσία**, info@icpac.org.cy, www.icpac.org.cy (επιβεβαιωμένα από τον κατάλογο μελών της IFAC), τηλ. **+357 22870030**, φαξ **+357 22766580**, ηλεκτρονικές διευθύνσεις. Γενική **info@icpac.org.cy** και, ειδικά για την εποπτεία/συμμόρφωση AML, **compliance@icpac.org.cy**. Εξουσίες κατά τον Νόμο. Έκδοση **δεσμευτικών οδηγιών** (άρθρο 59(4)), επιτόπια και μη επιτόπια εποπτεία (άρθρο 59(5)), απαίτηση θεραπείας της κατάστασης εντός τακτής προθεσμίας, επιβολή διοικητικών προστίμων **έως €1.000.000**, τροποποίηση/αναστολή/ανάκληση άδειας, προσωρινή απαγόρευση άσκησης διοικητικών καθηκόντων, δημόσια δήλωση και εντολή παύσης της παράβασης (άρθρο 59(6)(α)), και **παραπομπή στο αρμόδιο πειθαρχικό όργανο** - το άρθρο 59(6)(β) ορίζει ρητά ότι «*ανεξάρτητος επαγγελματίας νομικός ή ελεγκτής ή εξωτερικός λογιστής ο οποίος παραλείπει να συμμορφωθεί … παραπέμπεται από την αρμόδια Εποπτική Αρχή στο αρμόδιο Πειθαρχικό όργανο που αποφασίζει ανάλογα*».

FIU/ΜΧΠ. **ΜΟΚΑΣ (Μονάδα Καταπολέμησης Αδικημάτων Συγκάλυψης)**, η Μονάδα Χρηματοοικονομικών Πληροφοριών της Κύπρου, που περιγράφεται ως «*the national center for gathering, evaluating and analyzing the Suspicious Transaction/Activity reports (STRs & SARs) submitted by the Reporting Entities*». Οι αναφορές υποβάλλονται ηλεκτρονικά μέσω της πύλης **goAML** (https://reports.mokas.law.gov.cy/). ΣΕΛΚ και ΜΟΚΑΣ έχουν υπογράψει **Μνημόνιο Συνεργασίας (MoU)**, η θεσμική βάση του οποίου εδράζεται στο **άρθρο 59(8) του Ν.188(Ι)/2007**, που προβλέπει ρητά ότι «*η Μονάδα και οι Εποπτικές Αρχές … δύνανται να ανταλλάσσουν πληροφορίες*». Το Μνημόνιο κατοχυρώνει τρεις άξονες: (α) **τακτική επικοινωνία** μεταξύ των δύο φορέων, (β) **συνδιοργάνωση προγραμμάτων κατάρτισης**, και (γ) **ενίσχυση της ποιότητας των υποβαλλόμενων αναφορών** (STRs/SARs) - στόχος άμεσα συνδεδεμένος με τη διαπιστωμένη υπο-αναφορά του λογιστικού κλάδου.

**Δέουσα επιμέλεια (κανονική/απλουστευμένη/ενισχυμένη)**

Το **άρθρο 60** του Ν.188(Ι)/2007 απαριθμεί εξαντλητικά τις περιπτώσεις στις οποίες οι υπόχρεες οντότητες εφαρμόζουν τις διαδικασίες προσδιορισμού ταυτότητας και τα μέτρα δέουσας επιμέλειας. Η ακριβής αντιστοίχιση κατωφλίων και εδαφίων - που συχνά αποδίδεται εσφαλμένα - είναι:

| Περίπτωση | Διάταξη | Κατώφλι |
|---|---|---|
| Σύναψη επιχειρηματικής σχέσης | Άρθρο 60(α) | Χωρίς κατώφλι |
| Μεμονωμένη συναλλαγή (μία πράξη ή περισσότερες που φαίνεται να συνδέονται) | Άρθρο 60(β)(i) | **€15.000** ή άνω |
| Μεταφορά χρηματικών ποσών κατά την παρ. 9 του άρθρου 3 του Καν. (ΕΕ) 2023/1113 | Άρθρο 60(β)(ii) | άνω των **€1.000** |
| Υποψία ΞΧ/ΧΤ - «ανεξάρτητα από το ποσό της συναλλαγής και ανεξάρτητα από οποιαδήποτε παρέκκλιση, εξαίρεση ή κατώτατο όριο» | Άρθρο 60(γ) | Χωρίς κατώφλι |
| Αμφιβολίες για την ακρίβεια ή επάρκεια προηγουμένως συγκεντρωθέντων στοιχείων υφιστάμενου πελάτη | Άρθρο 60(δ) | Χωρίς κατώφλι |
| Πάροχοι υπηρεσιών τυχερών παιχνιδιών και Καζίνο (είσπραξη κερδών ή/και κατάθεση στοιχήματος) | Άρθρο 60(ε) | **€2.000** ή άνω |
| Πάροχοι Υπηρεσιών που αφορούν Κρυπτοπεριουσιακά Στοιχεία (ΠΥΚΣ), μεμονωμένη συναλλαγή | Άρθρο 60(ζ) | **€1.000** ή άνω |

Επισημαίνεται ότι το κατώφλι των **€1.000** εμφανίζεται σε **δύο** διαφορετικές διατάξεις με διαφορετικό πεδίο. Στο 60(β)(ii) για τις μεταφορές χρηματικών ποσών και στο 60(ζ) ειδικά για τους ΠΥΚΣ, η παλαιά παράγραφος 60(στ) έχει διαγραφεί. Κατά το **άρθρο 62(1)**, ο έλεγχος ταυτότητας πελάτη και πραγματικού δικαιούχου διενεργείται **πριν** από τη σύναψη της επιχειρηματικής σχέσης ή τη διενέργεια της συναλλαγής.

Το περιεχόμενο των μέτρων καθορίζεται στο **άρθρο 61(1)**: (α) εξακρίβωση και επαλήθευση της ταυτότητας του πελάτη βάσει εγγράφων, στοιχείων ή πληροφοριών από αξιόπιστη και ανεξάρτητη πηγή, περιλαμβανομένων μέσων ηλεκτρονικής ταυτοποίησης κατά τον Καν. (ΕΕ) 910/2014, (β) εξακρίβωση της ταυτότητας του **πραγματικού δικαιούχου** και κατανόηση της διάρθρωσης ιδιοκτησίας και ελέγχου - με ρητή επιφύλαξη ότι, όταν ο εντοπιζόμενος πραγματικός δικαιούχος είναι **ανώτατο διοικητικό στέλεχος**, η υπόχρεη οντότητα «*τηρεί αρχείο*

*προς τεκμηρίωση των δράσεων που αναλήφθηκαν, καθώς και οποιωνδήποτε δυσκολιών που διαπιστώθηκαν κατά τη διαδικασία επαλήθευσης*», (γ) αξιολόγηση και συλλογή πληροφοριών για τον σκοπό και τη σκοπούμενη φύση της σχέσης, (δ) **συνεχής εποπτεία** της σχέσης με ενδελεχή εξέταση των συναλλαγών και επικαιροποίηση των εγγράφων. Επιπλέον επιφύλαξη του 61(1). Η υπόχρεη οντότητα επαληθεύει ότι κάθε τρίτο πρόσωπο που ενεργεί για λογαριασμό πελάτη είναι δεόντως εξουσιοδοτημένο και εξακριβώνει την ταυτότητά του. Σύμφωνα με το άρθρο 61(2), η έκταση των μέτρων προσαρμόζεται στον βαθμό κινδύνου με βάση τουλάχιστον τις μεταβλητές κινδύνου του **Παραρτήματος I** (στο οποίο παραπέμπει ρητά το άρθρο 61(2)), και η οντότητα οφείλει να μπορεί να το αποδείξει στην Εποπτική Αρχή.

Το όριο του **πραγματικού δικαιούχου** ορίζεται στο άρθρο 2: «*ένδειξη άμεσης ιδιοκτησίας αποτελεί συμμετοχή είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) συν μια (1) μετοχή ή ιδιοκτησιακό δικαίωμα άνω του είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) στον πελάτη που κατέχεται από φυσικό πρόσωπο*», με αντίστοιχο κανόνα για την **έμμεση** ιδιοκτησία μέσω ελεγχόμενων νομικών προσώπων.

Στην πράξη η τυπική CDD περιλαμβάνει. Έγκυρο διαβατήριο ή ταυτότητα με φωτογραφία, απόδειξη διεύθυνσης κατοικίας με ημερομηνία έκδοσης **εντός των τελευταίων τριών (3) μηνών** (λογαριασμοί κοινής ωφέλειας, τραπεζικά *statements*), και, για νομικά πρόσωπα, πιστοποιητικά σύστασης, ιδρυτικό/καταστατικό, μητρώα διευθυντών/μετόχων και οργανογράμματα.

**Απλουστευμένη (SDD) - άρθρο 63**. Επιτρέπεται μόνο «*εφόσον προηγουμένως βεβαιωθεί ότι η επιχειρηματική σχέση ή η συναλλαγή παρουσιάζει χαμηλότερο βαθμό κινδύνου και νοουμένου ότι δεν υπάρχει υποψία*» ΞΧ/ΧΤ, με ρητή επιφύλαξη ότι η οντότητα «*παρακολουθεί επαρκώς τη συναλλαγή και την επιχειρηματική σχέση, ώστε να είναι δυνατός ο εντοπισμός ασυνήθιστων ή ύποπτων συναλλαγών*». Σύμφωνα με το 63(2), λαμβάνονται υπόψη τουλάχιστον οι παράγοντες χαμηλότερου κινδύνου του **Παραρτήματος II** του Νόμου. Τυπικές περιπτώσεις. Εισηγμένες και ρυθμιζόμενες οντότητες, δημόσιες διοικήσεις, δικαιοδοσίες ΕΕ/ΕΟΧ. Κάθε υποψία ΞΧ/ΧΤ υπερισχύει αμέσως της SDD (άρθρο 60(γ)).

**Ενισχυμένη (EDD) - άρθρο 64**. Το 64(1)(α) επιβάλλει, για επιχειρηματικές σχέσεις ή συναλλαγές με **τρίτες χώρες υψηλού κινδύνου**, έξι σωρευτικά μέτρα: (i) πρόσθετες πληροφορίες για πελάτη και πραγματικό δικαιούχο, (ii) πρόσθετες πληροφορίες για τον σχεδιαζόμενο χαρακτήρα της σχέσης, (iii) πληροφορίες για την **προέλευση των κεφαλαίων και την πηγή του πλούτου**, (iv) πληροφορίες για τον σκοπό των συναλλαγών, (v) **έγκριση από τα ανώτερα διοικητικά στελέχη** για σύναψη ή διατήρηση της σχέσης, (vi) αυξημένη εποπτεία με αύξηση του αριθμού και της συχνότητας των ελέγχων. Για τα **πολιτικώς εκτεθειμένα πρόσωπα (PEPs)**, το 64(1)(γ) απαιτεί κατάλληλα συστήματα εντοπισμού τους και, επί σχέσεως, (αα) έγκριση ανώτερων διοικητικών στελεχών, (ββ) επαρκή μέτρα εξακρίβωσης της πηγής των περιουσιακών στοιχείων και της προέλευσης των κεφαλαίων και (γγ) αυξημένη και συνεχή παρακολούθηση, τα ίδια μέτρα εφαρμόζονται στους **στενούς συγγενείς και στενούς συνεργάτες** (64(1)(γ)(iii)). Όταν το PEP παύσει να ασκεί το δημόσιο λειτούργημα, τα μέτρα διατηρούνται «*για χρονικό διάστημα τουλάχιστον δώδεκα (12) μηνών*». Ο **Ν.96(Ι)/2025** πρόσθεσε το 64(1)(β1) (διασυνοριακές σχέσεις ανταπόκρισης σε υπηρεσίες κρυπτοπεριουσιακών στοιχείων) και το 64(5) (κίνδυνος από μεταφορές προς/από *αυτοφιλοξενούμενη διεύθυνση*). Σύμφωνα με το άρθρο 64(3), λαμβάνεται υπόψη ο «*ενδεικτικός κατάλογος των παραγόντων και των τύπων αποδεικτικών στοιχείων ως προς την ύπαρξη δυνητικά υψηλότερου κινδύνου*» του **Παραρτήματος III** του Νόμου, ο οποίος περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, επιχειρηματικές σχέσεις που αναπτύσσονται σε ασυνήθιστες περιστάσεις, νομικά πρόσωπα που λειτουργούν ως φορείς κατοχής προσωπικών περιουσιακών στοιχείων και εταιρείες με μετόχους που ασκούν καθήκοντα εξ ονόματος άλλου προσώπου (*nominee*) ή με μετοχές στον κομιστή. Στην πράξη εφαρμόζεται EDD και σε σύνθετες/ασυνήθιστα μεγάλες συναλλαγές, σε υπηρεσίες σχετικές με το πρώην Κυπριακό Επενδυτικό Πρόγραμμα και σε πελάτες με έκθεση σε κρυπτοπεριουσιακά στοιχεία.

**Γενικές υποχρεώσεις**

- **Εκτίμηση κινδύνου - άρθρο 58Α**. Η υπόχρεη οντότητα «*λαμβάνει κατάλληλα μέτρα προκειμένου να εντοπίζει και να εκτιμά τους κινδύνους … λαμβάνοντας υπόψη παράγοντες κινδύνου, συμπεριλαμβανομένων αυτών που σχετίζονται με τους πελάτες της, τις χώρες ή τις γεωγραφικές περιοχές, τα προϊόντα, τις υπηρεσίες, τις συναλλαγές ή τους δίαυλους παροχής υπηρεσιών*», με τα μέτρα «*ανάλογα με τη φύση και το μέγεθος*» της οντότητας (58Α(1)). Σύμφωνα με το 58Α(2), οι εκτιμήσεις «*τεκμηριώνονται, επικαιροποιούνται και τίθενται στη διάθεση της αρμόδιας Εποπτικής Αρχής*». Ο Νόμος **δεν** ορίζει ετήσια συχνότητα ούτε ετήσια έκθεση του Λειτουργού Συμμόρφωσης προς το ΔΣ, τα στοιχεία αυτά προέρχονται από την **Οδηγία ΑΜL του ΣΕΛΚ**, η οποία εκδίδεται δυνάμει του **άρθρου 59(4) του Ν.188(Ι)/2007** και επιβάλλει τρεις αυτοτελείς ετήσιες υποχρεώσεις:
  - **Ετήσια Αξιολόγηση Κινδύνου Γραφείου (Business Risk Assessment - BRA).** Υποχρέωση **ετήσιας επανεξέτασης και γραπτής επικαιροποίησης** της εκτίμησης κινδύνου της επιχείρησης.
  - **Ετήσια Έκθεση AMLCO.** Ο Λειτουργός Συμμόρφωσης (*AMLCO*) υποχρεούται να συντάσσει και να υποβάλλει στο **Διοικητικό Συμβούλιο ετήσια γραπτή έκθεση συμμόρφωσης**.
  - **Συνεχής εκπαίδευση.** Υποχρέωση παρακολούθησης **τουλάχιστον 10 επαληθεύσιμων μονάδων CPD ετησίως** σε θέματα AML, τόσο για τον AMLCO όσο και για το αρμόδιο προσωπικό.

  Παράλληλα, η «**ICPAC Client Risk-Based Approach Guidance**» (**Μάιος 2022**) θεσπίζει πλαίσιο βαθμολόγησης του πελατειακού κινδύνου σε **πέντε κατηγορίες**: (1) **τύπος και δομή πελάτη**, (2) **γεωγραφικός κίνδυνος**, (3) **προϊόν/υπηρεσία** (π.χ. TCSP, καταπιστεύματα, *nominees*), (4) **κανάλι εξυπηρέτησης**, και (5) **μέγεθος και μοτίβο συναλλαγών**. Το ίδιο έγγραφο καθορίζει τα **κατώφλια κατάταξης σε Χαμηλό, Μεσαίο και Υψηλό κίνδυνο** και ορίζει την **περιοδικότητα επικαιροποίησης της δέουσας επιμέλειας** (ενδεικτικά, **ετησίως για τους πελάτες υψηλού κινδύνου**).
- **Εσωτερικές διαδικασίες - άρθρα 58 έως 58Ε**. Το άρθρο 58 απαριθμεί τα υποχρεωτικά συστήματα και διαδικασίες, περιλαμβανομένων της τακτικής εκπαίδευσης του προσωπικού, των πρακτικών διαχείρισης κινδύνου, της διαχείρισης της συμμόρφωσης και της **αξιολόγησης της ακεραιότητας των υπαλλήλων κατά την πρόσληψη**. Το άρθρο 58Β επιβάλλει, «*όταν ενδείκνυται λόγω του μεγέθους και της φύσης των δραστηριοτήτων*», τη σύσταση **ανεξάρτητης υπηρεσίας εσωτερικού ελέγχου**, με δικαίωμα της Εποπτικής Αρχής να την επιβάλει. Το άρθρο 58Γ απαιτεί **έγκριση των πολιτικών, διαδικασιών και ελέγχων από τα ανώτερα διοικητικά στελέχη**, τα οποία και τις παρακολουθούν και ενισχύουν. Το άρθρο 58Δ απαιτεί τον ορισμό **μέλους του διοικητικού συμβουλίου** υπεύθυνου για την εφαρμογή του Νόμου. Το άρθρο 58Ε ορίζει ότι, όταν φυσικό πρόσωπο των παραγράφων (γ) έως (η) του άρθρου 2Α ασκεί τη δραστηριότητά του ως υπάλληλος νομικού προσώπου, οι σχετικές υποχρεώσεις βαρύνουν **το νομικό πρόσωπο και όχι το φυσικό**.
- **Υπεύθυνος Συμμόρφωσης (AMLCO)**. Κατά το **άρθρο 69(α)** του Νόμου, η υπόχρεη οντότητα ορίζει «*ανώτερο διοικητικό στέλεχος το οποίο διαθέτει ικανότητα, γνώσεις και εμπειρογνωμοσύνη, ως «λειτουργό συμμόρφωσης»*», στον οποίο γίνεται η εσωτερική αναφορά, το άρθρο 69(γ) του διασφαλίζει «*άμεση και έγκαιρη πρόσβαση*» σε κάθε σχετική πληροφορία, στοιχείο και έγγραφο. Επιπροσθέτως, κάθε οίκος που εποπτεύεται από τον ΣΕΛΚ ορίζει Λειτουργό Συμμόρφωσης ο οποίος έχει επιτύχει στην εξέταση **«AML/CFT Certification»** του ΣΕΛΚ (**Κανονισμός 6.700 «AML/CFT Certification»**) - υποχρεωτικά για κάθε νέο διορισμό **από 3.4.2023** και για τους υφιστάμενους λειτουργούς **έως 31.1.2024**. Ως ισοδύναμοι γίνονται δεκτοί οι τίτλοι **CySEC AML, ACAMS και ICA** (Certificate / Advanced Certificate / Diploma in AML). Η εξέταση κοστίζει **€300 ανά εξεταστική**, διεξάγεται ηλεκτρονικά στα ελληνικά ή στα αγγλικά και περιλαμβάνει **40 ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής σε 60 λεπτά, με βάση επιτυχίας 70% (28/40)**. Η πιστοποίηση είναι εφάπαξ, υπό τον όρο ότι ο Λειτουργός Συμμόρφωσης συμπληρώνει **τουλάχιστον 10 επαληθεύσιμες μονάδες CPD ετησίως** σε θέματα συμμόρφωσης (**παρ. 3.1.4** της Οδηγίας AML του ΣΕΛΚ) - εντός, και όχι αντί, της γενικής υποχρέωσης των **40 ωρών CPD ετησίως, εκ των οποίων 21 επαληθεύσιμες**.
- **Τήρηση αρχείων - άρθρο 68**. Η υπόχρεη οντότητα τηρεί, «*για περίοδο πέντε (5) ετών μετά το τέλος της επιχειρηματικής της σχέσης με τον πελάτη ή μετά την ημερομηνία της μεμονωμένης συναλλαγής*», (α) αντίγραφο των εγγράφων και πληροφοριών δέουσας επιμέλειας, περιλαμβανομένων όσων αποκτήθηκαν με μέσα ηλεκτρονικής ταυτοποίησης, (β) τα αποδεικτικά στοιχεία και αρχεία των συναλλαγών και (γ) τα έγγραφα αλληλογραφίας με πελάτες. Κατά το **68(1Α)**, όπως προστέθηκε με τον **Ν.81(Ι)/2019**, στη λήξη της περιόδου η οντότητα **διαγράφει τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα**, εκτός αν άλλη διάταξη νόμου ορίζει διαφορετικά, η ίδια διάταξη επιτρέπει τήρηση «*για πέντε (5) επιπρόσθετα έτη σε περίπτωση που ευλόγως δικαιολογείται η περαιτέρω τήρηση … για σκοπούς πρόληψης, εντοπισμού ή διερεύνησης της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας*» - δηλαδή **μέγιστο δέκα (10) έτη**. Το 68(2) απαιτεί τα έγγραφα να τίθενται «*έγκαιρα και χωρίς καθυστέρηση*» στη διάθεση της ΜΟΚΑΣ και της Εποπτικής Αρχής, και το 68(3) επεκτείνει την ίδια περίοδο (5 + έως 5 έτη) στα δεδομένα του Κεντρικού Ηλεκτρονικού Μητρώου Τραπεζικών Λογαριασμών, Λογαριασμών Πληρωμής και Θυρίδων Ασφαλείας του άρθρου 61Δ. Συναφώς, το **άρθρο 68Β** απαιτεί συστήματα που επιτρέπουν έγκαιρη απάντηση σε ερωτήματα της ΜΟΚΑΣ ή της Εποπτικής Αρχής για το αν υπήρξε επιχειρηματική σχέση «*κατά τη διάρκεια των τελευταίων πέντε (5) ετών*». Πρακτικά τηρούνται. Έγγραφα ταυτοποίησης, αρχεία πραγματικών δικαιούχων, αρχεία συναλλαγών, αξιολογήσεις κινδύνου, υποβολές STR/SAR, αρχεία εκπαίδευσης και το εγχειρίδιο AML/CFT.
- **Περιορισμός μετρητών (νέο, από 31.12.2024)**. Με το **άρθρο 2Β** του Ν.188(Ι)/2007, όπως προστέθηκε με τον **Ν.172(Ι)/2024**, το εδάφιο (1) ορίζει αυτολεξεί: «*Πρόσωπα που εμπορεύονται αγαθά ή παρέχουν υπηρεσίες, περιλαμβανομένης της αγοράς και πώλησης ακινήτων, δύνανται να εισπράττουν ή να καταβάλλουν πληρωμή σε ρευστά διαθέσιμα μόνο έως του ποσού των δέκα χιλιάδων ευρώ (€10.000) ή του ισόποσου σε εθνικό ή ξένο νόμισμα, ανεξαρτήτως εάν η συναλλαγή διενεργείται με μία και μόνη πράξη ή με*

*περισσότερες της μιας πράξεις που φαίνεται να συνδέονται μεταξύ τους*». Το εδάφιο (2) εξαιρεί: (α) πληρωμή **μεταξύ φυσικών προσώπων που δεν ενεργούν υπό επαγγελματική ιδιότητα**, (β) πληρωμή, κατάθεση ή εξόφληση δανειακών οφειλών που πραγματοποιείται στους χώρους **πιστωτικών ιδρυμάτων, εκδοτών ηλεκτρονικού χρήματος και παρόχων υπηρεσιών πληρωμών**, και (γ) - προσθήκη του **Ν.35(Ι)/2025** - πληρωμή ή συναλλαγή πελάτη **καζίνο** ή πελάτη διευθέτησης σε καζίνο, καζίνο θέρετρο ή δορυφορικό καζίνο, με την επιφύλαξη ότι, αν ο πελάτης έχει προβεί σε δήλωση ρευστών διαθεσίμων κατά το άρθρο 5 του περί Ελέγχου Ρευστών Διαθεσίμων Νόμου, η δήλωση αυτή προσκομίζεται στο καζίνο. Σύμφωνα με το εδάφιο **(3)**, ο παραβάτης «*είναι ένοχος ποινικού αδικήματος και, σε περίπτωση καταδίκης του, υπόκειται σε χρηματική ποινή που δεν υπερβαίνει το δέκα τοις εκατό (10%) του ποσού που εισπράχθηκε σε ρευστά διαθέσιμα και/ή σε ποινή φυλάκισης που δεν υπερβαίνει τα πέντε (5) έτη*». Το εδάφιο (4) προβλέπει **αναστολή του ορίου για λόγους ανωτέρας βίας**, αν καταστούν μη διαθέσιμα στη Δημοκρατία τα μέσα πληρωμής με χρηματικά ποσά πλην χαρτονομισμάτων και κερμάτων. Πρόκειται για κανόνα άμεσου ενδιαφέροντος για τους εξωτερικούς λογιστές (έλεγχος ταμειακών συναλλαγών πελατών, συμβουλευτική) - και σημειωτέον ότι το όριο **δεν** περιορίζεται στις υπόχρεες οντότητες του άρθρου 2Α, αλλά καταλαμβάνει κάθε πρόσωπο που εμπορεύεται αγαθά ή παρέχει υπηρεσίες.

- **Εκπαίδευση**. Όλο το προσωπικό συμμόρφωσης - νομοθεσία, αναγνώριση ύποπτων συναλλαγών, CDD, πελάτες υψηλού κινδύνου, διαδικασίες STR/SAR, tipping-off, εσωτερικό εγχειρίδιο.
- **Αναφορές ύποπτων συναλλαγών - άρθρο 69**. Όταν η υπόχρεη οντότητα «*γνωρίζει ή έχει εύλογες υποψίες ότι χρηματικά ποσά, ανεξαρτήτως του ύψους τους, συνιστούν έσοδα από παράνομες δραστηριότητες ή σχετίζονται με τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας*», διασφαλίζει ότι «*ενημερώνεται άμεσα η Μονάδα, με δική τους πρωτοβουλία*» από τον λειτουργό συμμόρφωσης (άρθρο 69(δ)), με ρητή επιφύλαξη ότι «*η υποχρέωση αναφοράς ύποπτων συναλλαγών στη Μονάδα περιλαμβάνει και απόπειρα διενέργειας τέτοιων ύποπτων συναλλαγών*». Το 69(δ1) επιβάλλει την **αμελλητί** παροχή στη ΜΟΚΑΣ κάθε πληροφορίας που αυτή ζητεί. Το **69(ε)** εξαιρεί από τις υποχρεώσεις του 68Β και του 69(δ) τους **ανεξάρτητους επαγγελματίες νομικούς, ελεγκτές, εξωτερικούς λογιστές και φορολογικούς συμβούλους**, «*αποκλειστικά και μόνον στο βαθμό που η εν λόγω εξαίρεση αφορά τις πληροφορίες που λαμβάνουν από ή σχετικά με πελάτη τους, κατά την αξιολόγηση της νομικής κατάστασης του εν λόγω πελάτη ή όταν τον υπερασπίζονται ή τον εκπροσωπούν σε δίκη ή σχετικά με δίκη*» - ουσιώδης διάταξη για τους λογιστές. Οι αναφορές υποβάλλονται ηλεκτρονικά μέσω του συστήματος **goAML** (https://reports.mokas.law.gov.cy/). Το **άρθρο 69Α** προβλέπει ότι η καλή τη πίστει γνωστοποίηση δεν συνιστά παράβαση συμβατικής ή νομοθετικής απαγόρευσης ούτε γεννά ευθύνη, και το **άρθρο 69Β** προστατεύει τον αναφέροντα από «*απειλές, αντίποινα ή εχθρικές ενέργειες, και ειδικότερα από δυσμενείς ενέργειες ή διακρίσεις στον εργασιακό χώρο*», με δικαίωμα ασφαλούς καταγγελίας στην Εποπτική Αρχή. Το tipping-off είναι αυτοτελές ποινικό αδίκημα (**άρθρο 48**). Σύμφωνα με τα διαθέσιμα στοιχεία, οι υποβολές αναφορών από τον λογιστικό/ελεγκτικό κλάδο παραμένουν χαμηλές σε σχέση με τον τραπεζικό τομέα (MONEYVAL, MER 2019). Σύμφωνα με τα δεδομένα της **Ετήσιας Έκθεσης της ΜΟΚΑΣ**, ο λογιστικός/ελεγκτικός κλάδος υποβάλλει **σταθερά χαμηλό διψήφιο αριθμό αναφορών - της τάξης των 15 έως 25 STRs/SARs ετησίως**, χαρακτηριστικά, για το 2024 καταγράφονται **19 ύποπτες αναφορές από λογιστές επί συνόλου 3.870 υποβολών**, τη στιγμή που ο **τραπεζικός τομέας συγκεντρώνει άνω του 85%** του συνόλου των αναφορών. Η εικόνα αυτή τεκμηριώνει αριθμητικά τη διαπίστωση περί υπο-αναφοράς του κλάδου.

**Κυρώσεις**

**Διοικητικές κυρώσεις - άρθρο 59(6).** Σύμφωνα με το άρθρο 59(6)(α), όταν εποπτευόμενο πρόσωπο παραλείπει να συμμορφωθεί προς τις διατάξεις του Μέρους αυτού, προς τις οδηγίες του άρθρου 59(4) ή προς τον Καν. (ΕΕ) 2023/1113, η Εποπτική Αρχή δύναται να λάβει όλα ή οποιαδήποτε από τα εξής μέτρα:

- **(i)** να απαιτήσει τη λήψη διορθωτικών μέτρων εντός συγκεκριμένου χρονικού ορίου,
- **(ii)** να επιβάλει **(αα)** «*διοικητικό πρόστιμο που δεν υπερβαίνει το ένα εκατομμύριο ευρώ (€1.000.000), αφού δώσει την ευκαιρία στο εποπτευόμενο πρόσωπο να ακουστεί*», **(ββ)** όταν ο υπαίτιος προσπορίστηκε όφελος μεγαλύτερο του προστίμου αυτού, πρόστιμο «*ύψους μέχρι το διπλάσιο ποσό του οφέλους*», και **(γγ)** σε περίπτωση συνέχισης της παράβασης, πρόστιμο «*που δεν υπερβαίνει τα χίλια ευρώ (€1.000) για κάθε μέρα συνέχισης της παράβασης*»,
- **(iii)** τροποποίηση, αναστολή ή ανάκληση της άδειας λειτουργίας, **(iv)** προσωρινή απαγόρευση άσκησης διοικητικών καθηκόντων σε υπόχρεη οντότητα, **(v)** επιβολή του ίδιου προστίμου **προσωπικά** σε πρόσωπο που ασκεί διοικητικά καθήκοντα ή σε οποιοδήποτε άλλο πρόσωπο, εφόσον η παράβαση οφειλόταν σε δική του υπαιτιότητα, εσκεμμένη παράλειψη ή αμέλεια, **(vi)** δημόσια δήλωση με κατονομασία του υπαιτίου και της φύσης της παράβασης, **(vii)** εντολή παύσης και μη επανάληψης της συμπεριφοράς.

Το άρθρο 59(6)(α2) καθιερώνει **ευθύνη του νομικού προσώπου** για παραβάσεις που διαπράττονται προς όφελός του από πρόσωπο με εξουσία εκπροσώπησης ή λήψης αποφάσεων, ενώ το 59(6)(β) προβλέπει την **πειθαρχική παραπομπή** ελεγκτών, εξωτερικών λογιστών και ανεξάρτητων επαγγελματιών νομικών. Επισημαίνεται ότι το πολύ υψηλότερο όριο των **€5.000.000 ή 10% του συνολικού ετήσιου κύκλου εργασιών** (νομικά πρόσωπα) και των **€5.000.000** (φυσικά πρόσωπα) του **άρθρου 59(6)(α1)** εφαρμόζεται ρητά «*σε περίπτωση που η υπόχρεη οντότητα είναι πιστωτικό ίδρυμα ή χρηματοπιστωτικός οργανισμός*» - δηλαδή **δεν** εφαρμόζεται στους λογιστές και ελεγκτές, για τους οποίους ισχύει το ανώτατο όριο του €1.000.000. Η νέα παράγραφος **(αα1)**, που προστέθηκε με τον Ν.96(Ι)/2025, επεκτείνει τα ίδια μέτρα και πρόστιμα σε επτά κατηγορίες παραβάσεων του Καν. (ΕΕ) 2023/1113 από παρόχους υπηρεσιών πληρωμών και ΠΥΚΣ.

**Δημοσιοποίηση («naming and shaming») - άρθρο 59(6Α).** Η αρμόδια Εποπτική Αρχή «*δημοσιεύει στον επίσημο διαδικτυακό της τόπο το διοικητικό πρόστιμο ή τα μέτρα που αναφέρονται στις παραγράφους (α), (α1) και (αα1) του εδαφίου (6), χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση*», αμέσως μετά την κοινοποίηση της απόφασης, η δημοσίευση περιλαμβάνει «*κατ' ελάχιστον, πληροφορίες σχετικά με τη μορφή και τη φύση της παράβασης και την ταυτότητα των υπαίτιων προσώπων*», καθώς και μεταγενέστερη ενημέρωση για την έκβαση τυχόν προσφυγής. Σύμφωνα με το 59(6Α)(β), η Εποπτική Αρχή μπορεί να **αναβάλει**, να δημοσιεύσει **ανώνυμα** ή να **μη δημοσιεύσει** την απόφαση, όταν η δημοσίευση κρίνεται δυσανάλογη, θέτει σε κίνδυνο τη σταθερότητα των χρηματοπιστωτικών αγορών ή την έκβαση έρευνας σε εξέλιξη. Σύμφωνα με το 59(6Α)(γ), η δημοσίευση «*θα παραμείνει στον επίσημο διαδικτυακό της τόπο για διάστημα πέντε (5) ετών*». Το 59(6Α)(δ) υποχρεώνει τις Εποπτικές Αρχές να ενημερώνουν την **Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών (ΕΒΑ)** για κυρώσεις σε πιστωτικά ιδρύματα και χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς.

**Ποινικές και λοιπές κυρώσεις.** Σημειώνεται εξαρχής μια διαδεδομένη σύγχυση. Η ποινή «δύο έτη ή/και €50.000» ανήκει στο **άρθρο 48(3)** (tipping-off) και **όχι** στο άρθρο 69, το οποίο θεμελιώνει μεν την υποχρέωση αναφοράς προς τη ΜΟΚΑΣ αλλά **δεν περιέχει ποινική διάταξη**. Το αδίκημα της παράλειψης γνωστοποίησης θεσπίζεται στο **άρθρο 27**, με σημαντικά χαμηλότερη χρηματική ποινή (€5.000).

| Παράβαση | Νομική βάση | Κύρωση |
|---|---|---|
| **Παράλειψη αποκάλυψης πληροφοριών στη ΜΟΚΑΣ** - πρόσωπο που γνωρίζει ή έχει εύλογη υποψία ότι άλλος ενέχεται σε ΞΧ/ΧΤ βάσει πληροφοριών που περιήλθαν στην αντίληψή του κατά την άσκηση επαγγέλματος υπόχρεης οντότητας του άρθρου 2Α και δεν τις αποκαλύπτει «όταν αυτό είναι ευλόγως δυνατό» | Άρθρο 27(1) και 27(4) Ν.188(Ι)/2007 | **Φυλάκιση έως δύο (2) έτη ή χρηματική ποινή έως €5.000 ή και οι δύο ποινές** (άρθρο 27(4): «*ποινή φυλάκισης που δεν υπερβαίνει τα δύο (2) χρόνια ή … χρηματική ποινή που δεν υπερβαίνει τις πέντε χιλιάδες ευρώ*»). Η δίωξη ασκείται μόνο κατόπιν ρητής έγκρισης του Γενικού Εισαγγελέα (27(3)), δεν συνιστά αδίκημα η μη αποκάλυψη προνομιούχας πληροφορίας δικηγόρου, ενώ η ύπαρξη εύλογης εξήγησης αποτελεί υπεράσπιση (27(2)) |
| Παράβαση της απαγόρευσης γνωστοποίησης (tipping-off) | Άρθρο 48(3) Ν.188(Ι)/2007, όπως τροποποιήθηκε με τον Ν.13(Ι)/2018 | Φυλάκιση έως δύο (2) έτη ή χρηματική ποινή έως **€50.000** ή/και οι δύο ποινές |
| Μη συμμόρφωση με τις υποχρεώσεις υποβολής στοιχείων πραγματικού δικαιούχου - **εταιρείες και άλλες νομικές οντότητες** (Κεντρικό Μητρώο του Εφόρου Εταιρειών) | Άρθρο 61Α(10)(ε), όπως ισχύει μετά τον Ν.141(Ι)/2024 | **€100** χρηματική επιβάρυνση και περαιτέρω **€50 για κάθε ημέρα** συνέχισης της παράβασης, με ανώτατο όριο συνολικής επιβάρυνσης **€5.000**, ο διευθυντής ή διευθύνων σύμβουλος ευθύνεται **αλληλεγγύως και/ή κεχωρισμένως** με την οντότητα |

| Παράβαση | Νομική βάση | Κύρωση |
|---|---|---|
| Παροχή **ψευδών, παραπλανητικών ή απατηλών** στοιχείων για τον πραγματικό δικαιούχο, ή άρνηση/παράλειψη υποβολής μετά από ειδοποίηση της αρχής τήρησης του Μητρώου | Άρθρο **61Α(10)(στ)** (εταιρείες/νομικές οντότητες) και άρθρο **61Β(10)(στ)** (σωματεία, ιδρύματα, ομοσπονδίες, ενώσεις) | Φυλάκιση έως **ένα (1) έτος** ή χρηματική ποινή έως **€100.000** ή και οι δύο ποινές, ποινική ευθύνη υπέχουν και τα μέλη του ΔΣ, ο γενικός διευθυντής και οι λοιποί αξιωματούχοι (πλην του γραμματέα) που συναίνεσαν ή συνέπραξαν (61Α(10)(η)) |
| Μη συμμόρφωση UBO - **σωματεία, ιδρύματα, ομοσπονδίες, ενώσεις** (Κεντρικό Μητρώο του Γενικού Εφόρου) | Άρθρο 61Β(10)(ε), όπως ισχύει μετά τον Ν.141(Ι)/2024 | **€100** συν **€50 ημερησίως**, με ανώτατο όριο **€2.000**, αλληλέγγυα ευθύνη των μελών του διοικητικού συμβουλίου ή της διοίκησης |
| Μη εγγραφή **ρητού εμπιστεύματος (express trust)** ή παρεμφερούς νομικής διευθέτησης στο Μητρώο που τηρεί η **Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς** | Άρθρο 61Γ(9)(α)(iv) | **€100** συν **€50 ημερησίως**, με ανώτατο όριο **€5.000** |
| Λοιπή μη συμμόρφωση με το άρθρο 61Γ ή με τις Οδηγίες της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς (μητρώο εμπιστευμάτων) | Άρθρο 61Γ(9)(α)(v) | Χρηματική επιβάρυνση έως **€500.000** και, σε περίπτωση επανάληψης, έως **€1.000.000**, ανάλογα με τη βαρύτητα, και αναστολή ή διαγραφή της εγγραφής από το Μητρώο |
| Άρνηση/παράλειψη υποβολής στοιχείων προς την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, ή εν γνώσει παροχή ψευδών/παραπλανητικών στοιχείων ή απόκρυψη ουσιωδών πληροφοριών (μητρώο εμπιστευμάτων) | Άρθρο 61Γ(9)(β)(i) και (ii) | Φυλάκιση έως **πέντε (5) έτη** ή χρηματική ποινή έως **€350.000** ή και οι δύο ποινές, ποινική ευθύνη και για τα μέλη ΔΣ, τον γενικό διευθυντή, τον γραμματέα και λοιπούς αξιωματούχους που συναίνεσαν ή συνέπραξαν (61Γ(9)(β)(iii)) |
| Παροχή από **πελάτη** (ή εξουσιοδοτημένο/τρίτο πρόσωπο) ψευδών ή παραπλανητικών στοιχείων για την ταυτότητα του πελάτη ή του πραγματικού δικαιούχου, ή προσκόμιση πλαστογραφημένων εγγράφων ταυτότητας | Άρθρο 68Γ Ν.188(Ι)/2007 | Φυλάκιση έως **δύο (2) έτη** ή χρηματική ποινή έως **€100.000** ή και οι δύο ποινές |
| Υπέρβαση του ορίου μετρητών των €10.000 από πρόσωπο που εμπορεύεται αγαθά ή παρέχει υπηρεσίες (περιλαμβανομένων ακινήτων) | Άρθρο 2Β(1) και 2Β(3) Ν.188(Ι)/2007 (Ν.172(Ι)/2024, 35(Ι)/2025) | Χρηματική ποινή έως **10% του ποσού που εισπράχθηκε σε ρευστά διαθέσιμα** και/ή φυλάκιση έως **πέντε (5) έτη** |
| Γενική μη συμμόρφωση υπόχρεης οντότητας (λογιστές/ελεγκτές) με το Μέρος αυτό του Νόμου, τις οδηγίες της Εποπτικής Αρχής ή τον Καν. (ΕΕ) 2023/1113 | Άρθρο 59(6)(α)(ii) | Διοικητικό πρόστιμο έως **€1.000.000**, έως το **διπλάσιο του οφέλους** που προσποριστηκε ο υπαίτιος, και **€1.000 για κάθε ημέρα** συνέχισης, σωρευτικά με τα λοιπά μέτρα του 59(6)(α)(i) και (iii)-(vii) και με δημοσιοποίηση κατά το άρθρο 59(6Α) |
| Γενική μη συμμόρφωση **πιστωτικού ιδρύματος ή χρηματοπιστωτικού οργανισμού** (δεν αφορά λογιστές/ελεγκτές) | Άρθρο 59(6)(α1) | Επιπροσθέτως των ανωτέρω. Νομικά πρόσωπα έως **€5.000.000 ή 10% του συνολικού ετήσιου κύκλου εργασιών**, φυσικά πρόσωπα έως **€5.000.000** |

**Τα τρία μητρώα πραγματικών δικαιούχων και οι αρμόδιες αρχές τους.** Ο Νόμος διακρίνει τρία χωριστά μητρώα με **διαφορετικές αρμόδιες αρχές και εντελώς διαφορετικά επίπεδα κυρώσεων**, στοιχείο που συχνά συγχέεται:

- **Άρθρο 61Α** - «Κεντρικό μητρώο πραγματικών δικαιούχων εταιρειών και άλλων νομικών οντοτήτων», που τηρεί ο **Έφορος Εταιρειών και Επίσημος Παραλήπτης** (Έφορος Εταιρειών και Διανοητικής Ιδιοκτησίας). Πέραν της επιβάρυνσης €100 + €50/ημέρα (μέγ. €5.000) και του ποινικού αδικήματος του 61Α(10)(στ), ο Έφορος δύναται να **διαγράψει την εταιρεία ή νομική οντότητα από το Μητρώο** (61Α(10)(θ), κατ' αναλογία προς το άρθρο 327 του περί Εταιρειών Νόμου) και να ζητήσει από το δικαστήριο **διάταγμα συμμόρφωσης** (61Α(10)(ι)), οι χρηματικές επιβαρύνσεις «*εισπράττονται ως χρηματικές ποινές επιβαλλόμενες από δικαστήριο κατά την άσκηση ποινικής δικαιοδοσίας*» (61Α(10)(ια)). Οι πληροφορίες παραμένουν διαθέσιμες **έως δέκα (10) έτη** από τη διαγραφή της οντότητας, με πρόσβαση μετά την πενταετία μόνο για διοικητική ή ποινική έρευνα (61Α(11)(δ)).
- **Άρθρο 61Β** - «Κεντρικό Μητρώο Πραγματικών Δικαιούχων Νομικών Οντοτήτων» για σωματεία, ιδρύματα, ομοσπονδίες και ενώσεις, που τηρεί ο **Γενικός Έφορος**. Εδώ βρίσκεται και η **προειδοποίηση 30 ημερών**. Κατά την επιφύλαξη του 61Β(10)(β), ο Γενικός Έφορος «*ενημερώνει γραπτώς έκαστη νομική οντότητα ονομαστικά … για την ημερομηνία λήξης της προθεσμίας για υποβολή ή/και επιβεβαίωση των στοιχείων των πραγματικών δικαιούχων της, τουλάχιστον τριάντα (30) ημέρες πριν από τη λήξη της*», με τεκμήριο λήψης της επιστολής μετά από τρεις (3) εργάσιμες ημέρες.
- **Άρθρο 61Γ** - «Μητρώο Ρητών Εμπιστευμάτων και Παρεμφερών Νομικών Διευθετήσεων», που τηρεί η **Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς Κύπρου (CySEC)** και **όχι** ο Έφορος Εταιρειών. Οι κυρώσεις εδώ είναι κατά πολύ βαρύτερες (έως €500.000 / €1.000.000 διοικητικά και έως 5 έτη φυλάκιση ή €350.000 ποινικά), γεγονός που έχει άμεση σημασία για λογιστές που ενεργούν ως εμπιστευματοδόχοι ή παρέχουν υπηρεσίες σε ρητά εμπιστεύματα.

Ο **Ν.141(Ι)/2024** (Επ. Εφημ. αρ. 5017, 6.12.2024) αναμόρφωσε το κυρωτικό αυτό καθεστώς. Τα ποσά «€200 αρχικά + €100 ημερησίως, με μέγιστο €20.000» που κυκλοφορούν ευρέως προέρχονται από το **προηγούμενο** καθεστώς (Οδηγία/ΚΔΠ του Εφόρου Εταιρειών) και **δεν ισχύουν πλέον**. Αρμόδιος για τα μητρώα των άρθρων 61Α και 61Β είναι ο Έφορος Εταιρειών/Γενικός Έφορος αντιστοίχως - σε καμία περίπτωση ο ΣΕΛΚ. Επισημαίνεται τέλος ότι, κατά το ενοποιημένο κείμενο, τα άρθρα 61Α και 61Β τροποποιήθηκαν εκ νέου με τον **Ν.25(Ι)/2026**.

Συνέπειες για εταιρείες. Αποκλεισμός από δημόσια χρηματοδότηση/διαγωνισμούς/επιχορηγήσεις, απαγόρευση εμπορικής δραστηριότητας, δικαστική εκκαθάριση/κλείσιμο.

**Παραδείγματα ύποπτων συναλλαγών & δείκτες κινδύνου**

Η Οδηγία AML του ΣΕΛΚ περιλαμβάνει δείκτες κόκκινων σημαιών στο **Παράρτημα IV** (νομιμοποίηση) και **Παράρτημα V** (χρηματοδότηση τρομοκρατίας). Τα Παραρτήματα αυτά περιλαμβάνουν τους **επίσημους δείκτες «κόκκινων σημαιών» (*red flags*)** για τη νομιμοποίηση εσόδων και τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας, **ειδικά προσαρμοσμένους για λογιστές και παρόχους διοικητικών υπηρεσιών**. Επισημαίνεται ότι τα Παραρτήματα IV και V ανήκουν στην **Οδηγία AML του ΣΕΛΚ** και **όχι** στον Ν.188(Ι)/2007 - τα Παραρτήματα Ι, ΙΙ και ΙΙΙ του ίδιου του Νόμου περιέχουν *παράγοντες κινδύνου*, όχι δείκτες κόκκινων σημαιών.

Βασικοί δείκτες. Πελάτες υπερβολικά μυστικοπαθείς για ταυτότητα/πηγή κεφαλαίων/πραγματική ιδιοκτησία, επιλογή γεωγραφικά απομακρυσμένων συμβούλων χωρίς λόγο, πίεση να μην εξεταστούν έγγραφα, συναλλαγές πολύ μεγαλύτερες/συχνότερες από το προφίλ, κυκλικές συναλλαγές μεταξύ συνδεδεμένων μερών χωρίς λογική, αδρανείς εταιρείες με ξαφνική μεγάλη δραστηριότητα, επιμονή σε εξοφλήσεις με μετρητά κοντά ή άνω του ορίου των €10.000 του άρθρου 2Β ή τεχνητός κατακερματισμός τους.

Τυπολογίες σχετικές με λογιστές. *Κατάχρηση εταιρικών δομών* (σύνθετες δομές ιδιοκτησίας χωρίς σκοπό, υπεράκτιες εταιρείες-κελύφη), *Παραποίηση οικονομικών καταστάσεων* (συνεχείς πωλήσεις κάτω κόστους, προσαρμογές για μείωση φόρου, αδικαιολόγητες διαγραφές), *Δείκτες εμπορίας ανθρώπων* (από Στρατηγικές Αναλύσεις ΜΟΚΑΣ). Εταιρικοί λογαριασμοί χωρίς δαπάνες μισθοδοσίας, εξαιρετικά χαμηλό κόστος μισθοδοσίας, ίδιοι μισθοί ανεξαρτήτως ρόλου, μισθοί σε λογαριασμούς τρίτων.

Κατηγοριοποίηση κινδύνου πελατών (πέντε κατηγορίες, καθοδήγηση Μάιος 2022). Τύπος πελάτη, Γεωγραφία (χαμηλός, ΕΕ/ΕΟΧ, υψηλός, τρίτες χώρες ΕΕ, γκρίζα λίστα FATF, χώρες υπό κυρώσεις), Προϊόν/Υπηρεσία (υψηλός, TCSP, σύσταση εταιρειών/trusts, nominee), Μέγεθος/μοτίβο συναλλαγών, Κανάλι εξυπηρέτησης. Η κατάταξη γίνεται σε **Χαμηλό, Μεσαίο**

**και Υψηλό κίνδυνο**, με αντίστοιχη περιοδικότητα επικαιροποίησης της δέουσας επιμέλειας (ενδεικτικά ετησίως για τους πελάτες υψηλού κινδύνου). Το πλαίσιο αυτό **δεν προβλέπεται στον Νόμο** - το άρθρο 58Α και τα Παραρτήματα I-III απαριθμούν παράγοντες κινδύνου χωρίς βαθμολόγηση - αλλά αποτελεί δεσμευτική καθοδήγηση του ΣΕΛΚ προς τα μέλη του.

**Ιδιαιτερότητες**

- Ο ΣΕΛΚ λειτουργεί τόσο ως επόπτης όσο και ως πάροχος καθοδήγησης, εκδίδει τακτικές εγκυκλίους (*circulars*). Οι **CC 33/2024** και **CC 36/2024** αφορούν ειδικότερα: (α) τις **επικαιροποιήσεις για τις κυρώσεις της ΕΕ, του Ηνωμένου Βασιλείου και των ΗΠΑ**, και (β) τις **κατευθυντήριες γραμμές για την υποβολή του Ετήσιου Ερωτηματολογίου Εποπτείας AML** (*AML Annual Return*) προς τον ΣΕΛΚ - υποχρέωση που βαρύνει κάθε εποπτευόμενο λογιστικό γραφείο.
- Έγγραφα καθοδήγησης ΣΕΛΚ - πλήρης κατάλογος με τους επίσημους τίτλους:

| Επίσημος τίτλος | Ελληνική απόδοση / αντικείμενο |
|---|---|
| ICPAC AML/CFT Directive to Members | Δεσμευτική Οδηγία AML/CFT προς τα μέλη (άρθρο 59(4) του Νόμου) |
| ICPAC Best Practice Guide on AML/CFT Compliance | Οδηγός Βέλτιστων Πρακτικών για τη συμμόρφωση AML/CFT (2024) |
| Client Risk-Based Approach Guidance (May 2022) | Καθοδήγηση προσέγγισης κινδύνου πελάτη - πέντε κατηγορίες βαθμολόγησης |
| Firm Risk Assessment Guidance | Καθοδήγηση αξιολόγησης κινδύνου του γραφείου (BRA) |
| Guidance on Source of Funds (SOF) and Source of Wealth (SOW) | Καθοδήγηση για την πηγή κεφαλαίων και την πηγή πλούτου |
| Guidance on Suspicious Transactions / Red Flags | Καθοδήγηση ύποπτων συναλλαγών και δεικτών κόκκινων σημαιών (2022) |
| Sanctions Compliance Guide (Edition 6) | Οδηγός συμμόρφωσης με τις κυρώσεις, 6η έκδοση (Ιούλιος 2024) |
| Compliance Officers (AMLCO) Handbook | Εγχειρίδιο Λειτουργών Συμμόρφωσης (2024) |

- **Πρώτη Εθνική Αξιολόγηση Κινδύνου (ΕΑΚ)**. Εκπονήθηκε με τη **μεθοδολογία της Παγκόσμιας Τράπεζας** επί δεδομένων της περιόδου **2011 - μέσα 2016**, ολοκληρώθηκε το **2017** και δημοσιεύθηκε τον **Οκτώβριο 2018**. Τον συντονισμό είχαν **από κοινού η Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου και η ΜΟΚΑΣ** - **όχι** το Υπουργείο Οικονομικών. Η διαδεδομένη αναφορά σε «περίοδο 2015-2017» και σε ανάρτηση στο mof.gov.cy δεν τεκμηριώνεται. **Βαθμίδα κινδύνου του κλάδου.** Τόσο η Εθνική Αξιολόγηση Κινδύνου (*NRA*) όσο και η **έκθεση αμοιβαίας αξιολόγησης 5ου γύρου της MONEYVAL** κατατάσσουν τον κλάδο των **λογιστών/ελεγκτών (*Accountants / Auditors*)** και των **παρόχων υπηρεσιών σε εταιρείες και εμπιστεύματα (*TCSPs*)** στη βαθμίδα **Μέτριου-Υψηλού προς Υψηλού Κινδύνου** (*Medium-High / High*). Η κατάταξη αποδίδεται κυρίως στην **παροχή υπηρεσιών σύστασης διεθνών εταιρικών δομών** και στις **υπηρεσίες εμπιστευματοδόχου**.
- **Αξιολόγηση MONEYVAL (5ος γύρος)**. Η έκθεση αμοιβαίας αξιολόγησης (MER) για την Κύπρο υιοθετήθηκε στην **59η Ολομέλεια, Στρασβούργο, 2-6 Δεκεμβρίου 2019**. Ακολούθησαν εκθέσεις παρακολούθησης. 1η (Δεκ. 2021), 2η (Δεκ. 2022), 3η (Δεκ. 2023) και **4η ενισχυμένη έκθεση παρακολούθησης, που υιοθετήθηκε στις 12.5.2025 και δημοσιεύθηκε τον Ιούνιο 2025**. Σύμφωνα με την 4η FUR, **38 Συστάσεις** αξιολογούνται ως πλήρως ή σε μεγάλο βαθμό συμμορφούμενες (C/LC), ενώ **2 παραμένουν μερικώς συμμορφούμενες (PC)** - μεταξύ αυτών η **Σύσταση 8** (μη κερδοσκοπικές οργανώσεις). Η **Σύσταση 13** αναβαθμίστηκε σε LC. Η ίδια έκθεση περιγράφει την ποινή για παροχή ψευδών πληροφοριών πραγματικού δικαιούχου ως «*EUR 100,000 or imprisonment up to one year*» - στοιχείο που **επιβεβαιώνεται πλέον πρωτογενώς** από το άρθρο 61Α(10)(στ) του ίδιου του Νόμου («*ποινή φυλάκισης που δεν υπερβαίνει το ένα (1) έτος ή … χρηματική ποινή που δεν υπερβαίνει τις εκατόν χιλιάδες ευρώ (€100.000) ή και στις δύο αυτές ποινές*»).
- **Κυπριακό Επενδυτικό Πρόγραμμα**. Η MER 2019 το χαρακτηρίζει «*inherently vulnerable to abuse for ML purposes*» και συνιστά ολοκληρωμένη αξιολόγηση κινδύνου, οι υπηρεσίες που συνδέονται με το πρώην ΚΕΠ αντιμετωπίζονται αυτομάτως ως υψηλού κινδύνου.
- **Πακέτο AML της ΕΕ**. Μέχρι τη μεταφορά της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1640 και την εφαρμογή του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1624 στις **10.7.2027**, εξακολουθεί να ισχύει το εθνικό πλαίσιο του Ν.188(Ι)/2007 όπως τροποποιήθηκε έως τον Ν.96(Ι)/2025. Η Κύπρος έχει ήδη νομοθετήσει για τους συναφείς Κανονισμούς (ΕΕ) 2023/1113 και 2023/1114 (MiCA) μέσω του Ν.96(Ι)/2025.
- Έκθεση. Δεκέμβριος 2025.

**Επισήμανση.** Το σύνολο των νομοθετικών στοιχείων του παρόντος κεφαλαίου - άρθρα 2, 2Α, 2Β, 27, 48, 58 έως 58Ε, 59, 60, 61, 61Α έως 61Γ, 62 έως 64, 68, 68Β, 68Γ, 69, 69Α, 69Β και 70Α - στηρίζεται **απευθείας στο ελληνικό ενοποιημένο κείμενο του Ν.188(Ι)/2007** και, ως προς τις τροποποιήσεις του 2025, στο **δημοσιευμένο κείμενο του Ν.96(Ι)/2025** (Ε.Ε. Παρ. Ι(Ι), αρ. 5042, 18.6.2025). Τα ποσά, οι προθεσμίες και οι παραπομπές σε άρθρα και εδάφια είναι αυτούσια από τα κείμενα αυτά. Τα μη νομοθετικά στοιχεία του κεφαλαίου - τα έγγραφα καθοδήγησης του ΣΕΛΚ (Οδηγία AML/CFT προς τα μέλη, Οδηγός Βέλτιστων Πρακτικών, Καθοδήγηση Προσέγγισης Κινδύνου Πελάτη, Παραρτήματα IV και V, εγκύκλιοι), τα στατιστικά της ΜΟΚΑΣ και η κατάταξη του κλάδου στην Εθνική Αξιολόγηση Κινδύνου και στην έκθεση 5ου γύρου της MONEYVAL - συμπληρώθηκαν από τις αντίστοιχες επίσημες πηγές και ενσωματώθηκαν στο κείμενο. Συνολικά, τα στοιχεία του παρόντος κεφαλαίου βασίζονται στο **ισχύον νομοθετικό και κανονιστικό πλαίσιο της Κυπριακής Δημοκρατίας**. Παραμένουν προς επιβεβαίωση μόνον δύο δευτερεύοντα στοιχεία. Τα **στοιχεία δημοσίευσης του Ν.25(Ι)/2026** και η **ακριβής ημερομηνία υπογραφής του Μνημονίου Συνεργασίας ΣΕΛΚ - ΜΟΚΑΣ**.

**Πηγές:**

- **Νομοθεσία:**
  - **Νόμος 188(Ι)/2007 - πλήρες ενοποιημένο ελληνικό κείμενο** «Ο περί της Παρεμπόδισης και Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες Νόμος του 2007», Επ. Εφημ. Παρ. Ι(Ι) αρ. 4154, 31.12.2007 - https://www.cylaw.org/nomoi/enop/non-ind/2007_1_188/full.html. Από το κείμενο αυτό τεκμηριώνονται πρωτογενώς. Ο ορισμός του πραγματικού δικαιούχου (25% συν μία μετοχή, άρθρο 2), ο κατάλογος υπόχρεων οντοτήτων και η ρητή μνεία «ελεγκτής, εξωτερικός λογιστής, φορολογικός σύμβουλος» (άρθρο 2Α(γ)(i)), ο περιορισμός μετρητών €10.000, οι τρεις εξαιρέσεις του και η ποινή 10%/5 έτη (άρθρο 2Β(1)-(4)), **το αδίκημα και η ποινή της παράλειψης αποκάλυψης - 2 έτη ή €5.000 (άρθρο 27(1)-(4))**, η απαγόρευση γνωστοποίησης και η ποινή 2 έτη/€50.000 (άρθρο 48(1)-(3)), τα άρθρα 58 έως 58Ε (εσωτερικές διαδικασίες, εκτίμηση κινδύνου, ανεξάρτητος έλεγχος, έγκριση από ανώτερα διοικητικά στελέχη, μέλος ΔΣ), **ο κατάλογος Εποπτικών Αρχών και η ρητή αναφορά του ΣΕΛΚ στο άρθρο 59(1)(δ)**, οι εξουσίες οδηγιών (59(4)), τα διοικητικά μέτρα και πρόστιμα (59(6)(α), (α1), (αα1), (α2), (β)) και η δημοσιοποίηση (59(6Α)), τα κατώφλια CDD €15.000/€1.000/€2.000/€1.000 (άρθρο 60(α)-(ζ)), τα μέτρα δέουσας επιμέλειας (άρθρο 61), ο χρόνος ελέγχου (62), η SDD (63) και η EDD/PEPs (64), τα μητρώα πραγματικών δικαιούχων και οι κυρώσεις τους (άρθρα 61Α(10), 61Β(10), 61Γ(9)), η τήρηση αρχείων 5+5 έτη (άρθρο 68(1), (1Α), (2), (3)) και το άρθρο 68Β, το αδίκημα ψευδών στοιχείων ταυτότητας πελάτη (άρθρο 68Γ), και οι διαδικασίες αναφοράς στη ΜΟΚΑΣ (άρθρα 69, 69Α, 69Β).
  - Νόμος 96(Ι)/2025 - **δημοσιευμένο κείμενο** «Ο περί … (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2025», Ε.Ε. Παρ. Ι(Ι) αρ. 5042, 18.6.2025 (προοίμιο, άρθρα 1 έως 8, τροποποιήσεις των άρθρων 2, 2Α, 59, 61Ε, 64, 70Α του βασικού νόμου και οριζόντια αντικατάσταση του Καν. (ΕΕ) 2015/847 από τον Καν. (ΕΕ) 2023/1113) - http://www.cylaw.org/nomoi/arith/2025_1_096.pdf
  - Νόμος 25(Ι)/2026 - τροποποιητικός νόμος των άρθρων 61Α και 61Β (κεντρικά μητρώα πραγματικών δικαιούχων). Προειδοποίηση 30 ημερών, διοικητικά πρόστιμα με ημερήσια επιβάρυνση και ανώτατο πλαφόν, ποινική διάταξη για ψευδή/παραπλανητικά στοιχεία (έως €100.000 ή/και φυλάκιση έως 1 έτος) - Βουλή των Αντιπροσώπων, ψηφισθέντες νόμοι, https://www.parliament.cy , CyLaw, http://www.cylaw.org
  - Νόμος 13(Ι)/2018 (ενσωμάτωση 4ης AMLD - Οδηγία (ΕΕ) 2015/849, Επ. Εφημ. αρ. 4645, 3.4.2018, αντικατάσταση άρθρου 48) - http://www.cylaw.org/nomoi/arith/2018_1_013.pdf

- Νόμος 81(I)/2019 (31.5.2019, τροποποίηση άρθρων 2, 2A, 55, 58Δ/58E, 59, 60, 68, 69, 70A, 76, παράταση τήρησης αρχείων έως 10 έτη, όριο €5.000.000/10% μόνο για χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς) - http://www.cylaw.org/nomoi/arith/2019_1_081.pdf
- Νόμος 13(I)/2021 (ενσωμάτωση 5ης AMLD - Οδηγία (ΕΕ) 2018/843, 23.2.2021) - http://www.cylaw.org/nomoi/arith/2021_1_013.pdf
- Νόμος 61(I)/2021 (Τροποποιητικός (Αρ. 3) Νόμος του 2021, 20.4.2021 - τροποποιεί μόνο τον ορισμό του «πραγματικού δικαιούχου» στο άρθρο 2, δεν είναι νόμος ενσωμάτωσης της 5ης AMLD) - http://www.cylaw.org/nomoi/arith/2021_1_061.pdf
- Νόμος 118(I)/2024 (Επ. Εφημ. Παρ. I(I), 8.11.2024 - διαχειριστές/αγοραστές πιστώσεων, Οδηγία (ΕΕ) 2021/2167, νέα παρ. (ιδ) άρθρου 2A) - http://www.cylaw.org/nomoi/arith/2024_1_118.pdf
- Νόμος 141(I)/2024 (Επ. Εφημ. αρ. 5017, 6.12.2024 - αναμόρφωση άρθρων 61A, 61B, 61Γ, μητρώο πραγματικών δικαιούχων και κυρώσεις) - http://www.cylaw.org/nomoi/arith/2024_1_141.pdf
- Νόμος 172(I)/2024 (Επ. Εφημ. αρ. 5022, 31.12.2024 - νέο άρθρο 2B, γενικός περιορισμός μετρητών €10.000) - http://www.cylaw.org/nomoi/arith/2024_1_172.pdf
- Νόμος 35(I)/2025 (11.4.2025 - εξαίρεση καζίνο από τον περιορισμό μετρητών του άρθρου 2B(2)) - http://www.cylaw.org/nomoi/arith/2025_1_035.pdf
- Άρθρο 61A (κεντρικό μητρώο πραγματικών δικαιούχων εταιρειών, κυρώσεις €100/€50/€5.000 κατά το 61A(10)(ε) και ποινή 1 έτους/€100.000 κατά το 61A(10)(στ)), ενοποιημένο κείμενο cylaw - https://www.cylaw.org/nomoi/enop/ind/2007_1_188/section-scf8fd77a4-f65d-176d-811f-4e3162818c1e.html
- Άρθρο 69 (υποχρέωση αναφοράς προς τη ΜΟΚΑΣ, δεν περιέχει ποινική διάταξη), ενοποιημένο κείμενο cylaw - https://www.cylaw.org/nomoi/enop/ind/2007_1_188/section-sc1a9b5661-8d96-6535-596d-d5c72c2bc7dd.html
- Λοιποί τροποποιητικοί νόμοι. 58(I)/2010, 80(I)/2012, 192(I)/2012, 101(I)/2013, 184(I)/2014, 18(I)/2016, 158(I)/2018, 22(I)/2021, 40(I)/2022, 98(I)/2023 - βλ. κατάλογο τροποποιήσεων στο ενοποιημένο κείμενο του cylaw
- Κανονισμός (ΕΕ) 2024/1624 και Οδηγία (ΕΕ) 2024/1640 (πακέτο AML της ΕΕ, εφαρμογή/προθεσμία μεταφοράς 10.7.2027, AMLA), Κανονισμός (ΕΕ) 2023/1113, Κανονισμός (ΕΕ) 2023/1114 (MiCA)

- **Εποπτική αρχή / FIU:**
  - ΣΕΛΚ / ICPAC - Institute of Certified Public Accountants of Cyprus, εποπτική αρχή AML για τα μέλη του (ελεγκτές, εξωτερικοί λογιστές, φοροτεχνικοί, επαγγελματίες αφερεγγυότητας, μέλη-πάροχοι υπηρεσιών εμπιστευμάτων και εταιρικών υπηρεσιών) **δυνάμει του άρθρου 59(1)(δ)** Ν.188(I)/2007, η Οδηγία AML προς τα μέλη εκδίδεται δυνάμει του άρθρου 59(4) - https://www.icpac.org.cy/selk/en/moneylaundering.aspx
  - IFAC, Member Organization - Institute of Certified Public Accountants of Cyprus (επιβεβαίωση info@icpac.org.cy, www.icpac.org.cy, Τ.Θ. 24935, CY-1355 Λευκωσία) - https://www.ifac.org/about-ifac/membership/members/institute-certified-public-accountants-cyprus
  - Παγκύπριος Δικηγορικός Σύλλογος (ΠΔΣ/CBA) - επόπτης AML για τους δικηγόρους, Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς Κύπρου (CySEC) - επόπτης για τους παρόχους διοικητικών υπηρεσιών που δεν είναι μέλη ΣΕΛΚ ή ΠΔΣ (βλ. MONEYVAL, 5th Round MER, Cyprus, Δεκ. 2019)
  - Έφορος Εταιρειών και Επίσημος Παραλήπτης (Έφορος Εταιρειών και Διανοητικής Ιδιοκτησίας) - αρμόδια αρχή για το κεντρικό μητρώο πραγματικών δικαιούχων εταιρειών και τις κυρώσεις του άρθρου 61A, **Γενικός Έφορος** για το μητρώο σωματείων/ιδρυμάτων του άρθρου 61B, **Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς Κύπρου** για το Μητρώο Ρητών Εμπιστευμάτων και Παρεμφερών Νομικών Διευθετήσεων του άρθρου 61Γ και για το μητρώο ΠΥΚΣ του άρθρου 61E
  - ΜΟΚΑΣ (Μονάδα Καταπολέμησης Αδικημάτων Συγκάλυψης) - η ΜΧΠ/FIU της Κύπρου, υπαγόμενη στη Νομική Υπηρεσία της Δημοκρατίας, πύλη υποβολής goAML - https://reports.mokas.law.gov.cy/ , https://www.law.gov.cy

- **Διεθνείς αξιολογήσεις:**
  - MONEYVAL, «Anti-money laundering and counter-terrorist financing measures - Cyprus, Fifth Round Mutual Evaluation Report», υιοθέτηση 59η Ολομέλεια (Στρασβούργο, 2-6 Δεκεμβρίου 2019) - https://rm.coe.int/anti-money-laundering-and-counter-terrorist-financing-measures-cyprus-/16809c3c47
  - MONEYVAL, «Cyprus - 5th Round 4th Enhanced Follow-up Report», υιοθέτηση 12.5.2025, δημοσίευση Ιούνιος 2025 (38 Συστάσεις C/LC, 2 PC - μεταξύ αυτών η R.8, αναβάθμιση R.13 σε LC, ποινή UBO «EUR 100,000 or imprisonment up to one year») - https://rm.coe.int/moneyval-2025-2-cy-5th-round-4th-enhanced-fur/1680b667de
  - MONEYVAL, εκθέσεις παρακολούθησης 1η (Δεκ. 2021 - «fines up to EUR 1 000 000», κατώφλι €1.000 άρθρου 60(ζ)), 2η (Δεκ. 2022) και 3η (Δεκ. 2023)

- **Οδηγίες / μητρώα / λοιπά έγγραφα:**
  - Οδηγία AML/CFT ΣΕΛΚ προς Μέλη (εκδίδεται δυνάμει του άρθρου 59(4) Ν.188(I)/2007, παρ. 3.1.4 - 10 επαληθεύσιμες μονάδες CPD ετησίως, Παραρτήματα IV και V με δείκτες κόκκινων σημαιών) - https://www.icpac.org.cy/selk/en/moneylaundering.aspx
  - ΣΕΛΚ, Κανονισμός 6.700 «AML/CFT Certification» - υποχρεωτική πιστοποίηση AMLCO για νέους διορισμούς από 3.4.2023 και για υφιστάμενους λειτουργούς έως 31.1.2024, εξέταση €300 ανά εξεταστική, 40 ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής σε 60 λεπτά, βάση επιτυχίας 70% (28/40), ισοδύναμοι τίτλοι CySEC AML, ACAMS, ICA
  - ICPAC AML/CFT Directive to Members (δεσμευτική Οδηγία κατά το άρθρο 59(4), Παραρτήματα IV και V με δείκτες κόκκινων σημαιών, ετήσια BRA, ετήσια έκθεση AMLCO, 10 μονάδες CPD ετησίως) - ΣΕΛΚ/ICPAC, https://www.icpac.org.cy
  - ICPAC Best Practice Guide on AML/CFT Compliance (2024) - ΣΕΛΚ/ICPAC, https://www.icpac.org.cy
  - ICPAC Client Risk-Based Approach Guidance (Μάιος 2022) - πέντε κατηγορίες βαθμολόγησης κινδύνου πελάτη - ΣΕΛΚ/ICPAC, https://www.icpac.org.cy
  - ICPAC Firm Risk Assessment Guidance, Guidance on Source of Funds (SOF) and Source of Wealth (SOW), Guidance on Suspicious Transactions / Red Flags (2022), Sanctions Compliance Guide (Edition 6, Ιούλιος 2024), Compliance Officers (AMLCO) Handbook (2024) - ΣΕΛΚ/ICPAC, https://www.icpac.org.cy
  - ΣΕΛΚ, εγκύκλιοι CC 33/2024 και CC 36/2024 (επικαιροποιήσεις κυρώσεων ΕΕ/ΗΒ/ΗΠΑ και κατευθυντήριες για το Ετήσιο Ερωτηματολόγιο Εποπτείας AML - AML Annual Return) - ΣΕΛΚ/ICPAC, αρχείο εγκυκλίων, https://www.icpac.org.cy
  - Μνημόνιο Συνεργασίας ΣΕΛΚ - ΜΟΚΑΣ (νομική βάση, άρθρο 59(8) Ν.188(I)/2007, τακτική επικοινωνία, κοινά προγράμματα κατάρτισης, ενίσχυση της ποιότητας των STRs/SARs) - ΣΕΛΚ/ICPAC και ΜΟΚΑΣ
  - Εθνική Αξιολόγηση Κινδύνου Κύπρου (δεδομένα 2011 - μέσα 2016, ολοκλήρωση 2017, δημοσίευση Οκτώβριος 2018, μεθοδολογία Παγκόσμιας Τράπεζας, συντονισμός από κοινού Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου και ΜΟΚΑΣ) - βλ. MONEYVAL, 5th Round MER, Cyprus (2019), ό.π.
  - ΜΟΚΑΣ, Ετήσιες Εκθέσεις (στατιστικά STR/SAR ανά κατηγορία υπόχρεης οντότητας, 19 αναφορές από λογιστές επί συνόλου 3.870 υποβολών για το 2024, τραπεζικός τομέας άνω του 85%) - Νομική Υπηρεσία της Δημοκρατίας, https://www.law.gov.cy
  - Εθνική Αξιολόγηση Κινδύνου (NRA) Κύπρου και MONEYVAL, 5th Round Mutual Evaluation Report of Cyprus (κατάταξη Accountants/Auditors και TCSPs σε Medium-High / High) - https://www.coe.int/en/web/moneyval

## Μάλτα

Περιεχόμενα

**Εθνική νομοθεσία**

Η Μάλτα ενσωμάτωσε την Οδηγία (ΕΕ) 2015/849 (4η Οδηγία AML) μέσω δύο κύριων νομοθετικών μέσων:

- **Κύριος Νόμος. Prevention of Money Laundering Act (PMLA)** - Chapter 373 των Νόμων της Μάλτας. Αρχική θέσπιση. Act XIX του 1994, έναρξη ισχύος 23 Σεπτεμβρίου 1994. Τροποποίηση για την 4AMLD. Act XXVIII του 2017. Τροποποίηση για την 5AMLD. Act I του 2020. Ο νόμος έχει τροποποιηθεί έκτοτε έως και τον **Act VI of 2024**. URL: https://legislation.mt/eli/cap/373/eng
- **Κύριο δευτερογενές δίκαιο. PMLFTR (S.L. 373.01)** - *Prevention of Money Laundering and Funding of Terrorism Regulations*. Θεσπίστηκαν με τη Νομική Γνωστοποίηση **L.N. 372 του 2017** (Government Gazette No. 19,924 της 20.12.2017), με έναρξη ισχύος **1 Ιανουαρίου 2018**. Αποτελούν το κύριο μέσο ενσωμάτωσης της Οδηγίας (ΕΕ) 2015/849. URL: https://legislation.mt/eli/sl/373.1/eng

Οι εξωτερικοί λογιστές κατατάσσονται ως «υπόχρεα πρόσωπα» (*subject persons*) βάσει του Κανονισμού 2(1) του S.L. 373.01, ο οποίος ρητά περιλαμβάνει στη «σχετική δραστηριότητα» (*relevant activity*) τους «*auditors, external accountants and tax advisors*» καθώς και «κάθε άλλο πρόσωπο που αναλαμβάνει να παρέχει ουσιώδη βοήθεια, συνδρομή ή συμβουλές σε φορολογικά θέματα».

**Διαδοχικές τροποποιήσεις των PMLFTR.** Κατά τον επίσημο πίνακα τροποποιήσεων του ενοποιημένου κειμένου, τα PMLFTR θεσπίστηκαν με το L.N. 372 του 2017 «*as amended by Legal Notice 430 of 2018, 77 of 2019 and 26 and 214 of 2020, 199 and 313 of 2021, 379 of 2024 and 82 of 2026*». Περιλαμβάνεται δηλαδή και το **L.N. 214 του 2020** (τροποποίησε μεταξύ άλλων τους Καν. 8, 11, 12 και 15). Το **L.N. 379/2024** (ισχύς 30.12.2024) ενσωμάτωσε το πλαίσιο κρυπτοστοιχείων, ενώ το **L.N. 82/2026 αντικατέστησε ολοσχερώς τον Κανονισμό 21 (διοικητικές κυρώσεις)** και **πρόσθεσε τους Κανονισμούς 22, 23 και 24** από την 1.4.2026 (Government Gazette No. 21,615). Το ενοποιημένο κείμενο του S.L. 373.01 που χρησιμοποιήθηκε εδώ ενσωματώνει όλες τις παραπάνω τροποποιήσεις έως και το L.N. 82/2026, το ενοποιημένο κείμενο του PMLA (Cap. 373) ενσωματώνει τροποποιήσεις έως και τον **Act VI of 2024**.

Παρά τις τροποποιήσεις αυτές, ο **Κανονισμός 1(2)** εξακολουθεί να δηλώνει ότι σκοπός των PMLFTR είναι «*to implement the provisions of Directive (EU) 2015/849*» - δηλαδή το ενοποιημένο κείμενο, ακόμη και μετά το L.N. 82/2026, **δεν έχει ακόμη προσαρμοστεί ρητά στην Οδηγία (ΕΕ) 2024/1640**.

Πρόσθετη δευτερογενής νομοθεσία:

- **S.L. 373.02** - *National Coordinating Committee on Combating Money Laundering and Funding of Terrorism Regulations* (ισχύς από 13.4.2018).
- **S.L. 373.03** - *Centralised Bank Account Register Regulations* (Κεντρικό Μητρώο Τραπεζικών Λογαριασμών).
- **S.L. 373.04** - *Use of Cash (Restriction) Regulations*, που θεσπίστηκαν με το **L.N. 81 του 2021** και ισχύουν από **9 Μαρτίου 2021**. Το όριο των **€10.000 δεν είναι γενικό**. Αφορά αποκλειστικά πληρωμές σε μετρητά για **ακίνητα, κοσμήματα, πολύτιμα μέταλλα, πολύτιμους λίθους και μαργαριτάρια, μηχανοκίνητα οχήματα, σκάφη, έργα τέχνης και αντίκες**. Δεσμεύει τόσο τον αγοραστή όσο και τον πωλητή (και ιδιώτες), καλύπτει μόνο τραπεζογραμμάτια και κέρματα (όχι επιταγές, κάρτες ή εμβάσματα), και η κύρωση δεν είναι μικρότερη από **40% του ποσού που καταβλήθηκε σε μετρητά καθ' υπέρβαση των €9.999,99**.

**Ενωσιακό πακέτο AML (2024).** Η Μάλτα, ως κράτος μέλος της ΕΕ, θα εφαρμόσει τον **Κανονισμό (ΕΕ) 2024/1624** (ενιαίο εγχειρίδιο AML) από τη **10η Ιουλίου 2027**, ενώ η **Οδηγία (ΕΕ) 2024/1640** (6η Οδηγία AML) απαιτεί εθνική ενσωμάτωση. Μέχρι τότε εξακολουθούν να ισχύουν πλήρως ο PMLA και τα PMLFTR. Η FIAU συμμετέχει ήδη σε εργασίες της νέας ευρωπαϊκής Αρχής **AMLA** (ανακοινώσεις της 21.7.2026 για τη συλλογή δεδομένων άμεσης εποπτείας και της 7.8.2026 για τα Central Contact Points). Στα ενοποιημένα κείμενα του PMLA (έως Act VI/2024) και των PMLFTR (έως L.N. 82/2026) **δεν εντοπίζεται καμία αναφορά στον Καν. (ΕΕ) 2024/1624, στην Οδ. (ΕΕ) 2024/1640 ή στην AMLA**, ενώ ο Καν. 1(2) εξακολουθεί να δηλώνει ως αντικείμενο την ενσωμάτωση της Οδ. (ΕΕ) 2015/849.

**Κατάσταση μεταφοράς της Οδ. (ΕΕ) 2024/1640 (Αύγουστος 2026).** Ο έλεγχος στα επίσημα κείμενα επιβεβαιώνει το αρνητικό εύρημα. **Δεν έχει εκδοθεί έως σήμερα χωριστό ολοκληρωμένο νομοθέτημα μεταφοράς** της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1640 στη Μάλτα - ούτε τροποποιητικός Act του Κοινοβουλίου ούτε αυτοτελής Legal Notice με αντικείμενο την 6η Οδηγία. Το ισχύον εθνικό πλαίσιο για τους λογιστές παραμένει ο **PMLA (Cap. 373)** και τα **PMLFTR (S.L. 373.01)**, όπως αναθεωρήθηκαν πρόσφατα με το **L.N. 82 του 2026** (1η Απριλίου 2026). Το L.N. 82/2026, χωρίς να επικαλείται τυπικά την Οδ. (ΕΕ) 2024/1640, κινείται ήδη στην κατεύθυνσή της. Εισήγαγε **νέο ορισμό των υποχρεώσεων AML/CFT** («*anti-money laundering and counter-funding of terrorism obligations*») στον Καν. 2 και **ευθυγράμμισε τις εξουσίες εποπτείας και συμβιβασμού (*settlement*) της FIAU με τα ευρωπαϊκά πρότυπα**. Πρακτικά, ο μαλτέζος λογιστής δεσμεύεται μέχρι νεωτέρας αποκλειστικά από τον PMLA και τα PMLFTR, ενώ η **άμεση εφαρμογή του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1624 εκκινεί στις 10 Ιουλίου 2027**, δεν υφίσταται δηλαδή ενδιάμεση αυτοτελής εθνική υποχρέωση συμμόρφωσης προς την Οδ. (ΕΕ) 2024/1640.

**Εποπτική/Αρμόδια Αρχή & FIU/ΜΧΠ**

Αρμόδια εποπτική αρχή AML/CFT για τους εξωτερικούς λογιστές είναι η **Μονάδα Ανάλυσης Χρηματοοικονομικών Πληροφοριών (Financial Intelligence Analysis Unit - FIAU)** - όχι το Accountancy Board. Νομική βάση. **PMLA Cap. 373, Άρθρο 16(1)(γ)** (αποστολή της Μονάδας να «*monitor compliance by subject persons*») και **Κανονισμός 17 PMLFTR** (εξουσία έκδοσης νομικά δεσμευτικών *Implementing Procedures*).

- Ιστοσελίδα: https://fiaumalta.org , Διεύθυνση. Trident Park, No. 5, Triq l-Mdina, Central Business District, Birkirkara CBD 2010, Malta , Τηλέφωνο. +356 2123 1333.
- Επικοινωνία. Η FIAU **δεν δημοσιεύει διευθύνσεις ηλεκτρονικού ταχυδρομείου**. Η επικοινωνία γίνεται μέσω της ηλεκτρονικής φόρμας στο https://fiaumalta.org/contact-us/, με προεπιλεγμένες κατηγορίες («Queries on AML/CFT obligations», «CASPAR and REQ submission queries», «AML/CFT supervision and enforcement» κ.λπ.).
- Ωράριο. 08:00-17:00 (15/9 - 15/7) και 08:00-13:30 (16/7 - 14/9).

**Διάκριση ρόλων - ποιος εποπτεύει ποιον:**

- **FIAU** = η μοναδική αρμόδια αρχή AML/CFT για τους **εξωτερικούς λογιστές, τους ορκωτούς ελεγκτές και τους φορολογικούς συμβούλους** (εποπτεία, επιτόπιοι και εξ αποστάσεως έλεγχοι, διοικητικές κυρώσεις, δεσμευτική καθοδήγηση).
- **Accountancy Board** (Accountancy Profession Act, Cap. 281, από το 1979) = **αδειοδότηση** του επαγγέλματος, τήρηση μητρώων και έκδοση *practising certificates* για λογιστές και ορκωτούς ελεγκτές, **δεν ασκεί εποπτεία συμμόρφωσης AML/CFT**, η οποία ανήκει αποκλειστικά στη FIAU (Άρθρο 26(1) PMLA). Χρειάζεται όμως προσοχή σε μια νομοτεχνική λεπτομέρεια με πρακτικές συνέπειες. Ο **Κανονισμός 2(1) PMLFTR περιλαμβάνει ρητά το Accountancy Board στον ορισμό της «supervisory authority»** [περ. (ε), μαζί με την Central Bank of Malta, τη MFSA, το Malta Business Registry, τη MGA, το Trade Licensing Unit και την Property Market Agency]. Από αυτό απορρέουν τρία πραγματικά αποτελέσματα: (α) κατά το **Άρθρο 26(5) PMLA** η εποπτική αρχή θεωρείται *agent* της FIAU για τη συλλογή πληροφοριών και εγγράφων του Άρθρου 26(2)(α), (β) κατά τον **Κανονισμό 17** οι δεσμευτικές Implementing Procedures εκδίδονται από τη FIAU «*with the concurrence of the relevant supervisory authority*», και (γ) κατά τον νέο **Κανονισμό 24** η FIAU ενημερώνει εγκαίρως το Accountancy Board για κάθε κύρωση ή μέτρο και μπορεί να του συστήσει τον περιορισμό, την αναστολή ή την ανάκληση της άδειας/του *practising certificate*. Ο ρόλος του Board είναι επομένως κρίσιμος για τους ορκωτούς ελεγκτές (πρόσβαση στο επάγγελμα), ενώ η συμμόρφωση AML και των δύο ομάδων ελέγχεται από τη FIAU.
- **Malta Institute of Accountants (MIA)** = **εθελοντικός** επαγγελματικός φορέας («*The Voice of the Accountancy Profession in Malta*») **χωρίς ρυθμιστικό ή εποπτικό ρόλο**, δεν συνεκδίδει τη δεσμευτική καθοδήγηση της FIAU.

Η εποπτεία ασκείται από το **Supervision Section** της FIAU και ειδικότερα από το **DNFBPs Supervision Team**, πλαισιωμένο από το Risk Team, το Remediation Team και το Quality Control Team (το Supervision Section περιλαμβάνει επιπλέον το Credit and Financial Institutions Supervision Team και το Investments, Gaming and VFAs Supervision Team, δεν χρησιμοποιείται αρίθμηση τύπου «Team 2»). Για τους λογιστές **δεν υπάρχει ανάθεση ελέγχων σε άλλη αρχή**, σε αντίθεση με τις αδειοδοτημένες χρηματοοικονομικές οντότητες (όπου ελέγχους διενεργεί η MFSA) και τα τυχερά παίγνια (όπου ελέγχει η MGA), για λογαριασμό ή από κοινού με τη FIAU.

Όλα τα υπόχρεα πρόσωπα εγγράφονται στο **CASPAR** (*Compliance and Supervision Platform for Assessing Risk*) - εγγραφή στο https://casparreg.fiaumalta.org/ και είσοδος στο https://caspar.fiaumalta.org/, με ρόλους MLRO, Interim MLRO και Designated Employee - και υποβάλλουν **ετησίως** το Ερωτηματολόγιο Αξιολόγησης Κινδύνου (*Risk Evaluation Questionnaire - REQ*). Νομική βάση είναι ο **Κανονισμός 19 PMLFTR** («*Periodical reporting*»), ο οποίος δεν επιβάλλει ο ίδιος ετήσια υποβολή αλλά **εξουσιοδοτεί τη FIAU**: «*In fulfilment of its supervisory functions under the Act, the Financial Intelligence Analysis Unit may require subject persons to submit periodical reports on the measures and procedures they maintain and apply pursuant to regulation 5 and any other information or documents as the Financial Intelligence Analysis Unit may consider necessary*». Το ετήσιο REQ αποτελεί την άσκηση αυτής της εξουσίας, η μη υποβολή επισύρει κυρώσεις κατά τον Κανονισμό 21. Συμπληρωματικά, ο **Κανονισμός 20** επιτρέπει στη FIAU να απαιτεί την ηλεκτρονική υποβολή των πληροφοριών και να καθορίζει τον μορφότυπό τους.

Οι **εποπτικές εξουσίες** της FIAU απορρέουν από το **Άρθρο 26 PMLA**. Η Μονάδα ασκεί την εποπτεία «*on a risk sensitive basis*» και μπορεί (α) να απαιτεί από κάθε υπόχρεο πρόσωπο την άμεση παροχή πληροφοριών και εγγράφων και απαντήσεις σε ερωτήματα, με πρόσβαση σε κάθε δεδομένο «*whether or however stored or held*» και δικαίωμα λήψης αντιγράφων, (β) να ζητά εγγράφως την προσκόμιση εγγράφων εντός τακτής προθεσμίας, (γ) να διενεργεί **επιτόπιους ελέγχους** (*on-site examinations*) και (δ) να τηρεί σημειώσεις και ψηφιακά αντίγραφα ή καταγραφές. Σύμφωνα με το Άρθρο 26(3), η συχνότητα και η ένταση των επιτόπιων και εξ αποστάσεως ελέγχων καθορίζονται με βάση το προφίλ κινδύνου του υπόχρεου προσώπου και τους κινδύνους στους οποίους εκτίθεται η Μάλτα. Σύμφωνα με το Άρθρο 26(4), αν τα στοιχεία δεν παρασχεθούν, η FIAU μπορεί να ζητήσει γραπτή αιτιολόγηση. Το **Άρθρο 26A** της επιτρέπει να προσλαμβάνει εξωτερικούς εμπειρογνώμονες, ενώ το **Άρθρο 30D** της δίνει την εξουσία να εκδίδει **δεσμευτικές οδηγίες** (*directives*) που υποχρεώνουν το υπόχρεο πρόσωπο να πράξει ή να απόσχει από πράξη, εντός της προθεσμίας και με τον τρόπο που ορίζει η οδηγία.

**Δέουσα επιμέλεια**

Πότε εφαρμόζεται. Κατά τον **Κανονισμό 7(5)** τα μέτρα δέουσας επιμέλειας εφαρμόζονται σε όλους τους πελάτες (α) κατά τη σύναψη επιχειρηματικής σχέσης, (β) κατά τη διενέργεια περιστασιακής συναλλαγής και (γ) όταν το υπόχρεο πρόσωπο έχει γνώση ή υποψία προϊόντων εγκληματικής δραστηριότητας, ΞΧ ή ΧΤ, «*regardless of any derogation, exemption or threshold*». Σύμφωνα με τον Καν. 7(6) εφαρμόζονται και σε υφιστάμενους πελάτες σε κατάλληλα χρονικά σημεία με βάση τον κίνδυνο, καθώς και όταν μεταβάλλονται οι περιστάσεις της σχέσης ή όταν υπάρχει νομική υποχρέωση επικοινωνίας με τον πελάτη για επικαιροποίηση των στοιχείων του πραγματικού δικαιούχου. Σύμφωνα με τον Καν. 7(7) επαναλαμβάνονται όποτε γεννηθούν αμφιβολίες για την ακρίβεια ή την επάρκεια των ήδη συλλεγέντων στοιχείων, ενώ κατά τον Καν. 7(8) η έκτασή τους είναι ανάλογη προς τους κινδύνους που εντοπίστηκαν με την αξιολόγηση του Καν. 5.

**Τι σημαίνει «περιστασιακή συναλλαγή» (Καν. 2(1)).** Ο ορισμός είναι ποσοτικοποιημένος και τα κατώφλια διαφέρουν ανά κατηγορία. **€15.000** ή περισσότερο για κάθε συναλλαγή, σε μία ή σε περισσότερες συνδεόμενες πράξεις, **άνω των €1.000** για μεταφορά χρηματικών ποσών κατά τον Καν. (ΕΕ) 2023/1113, **€10.000** ή περισσότερο για συναλλαγή σε μετρητά προσώπου που εμπορεύεται αγαθά, **€2.000** ή περισσότερο για καζίνο και παρόχους τυχερών παιγνίων.

**Περιεχόμενο των μέτρων (Καν. 7(1)).** Ταυτοποίηση και επαλήθευση της ταυτότητας του πελάτη από αξιόπιστη και ανεξάρτητη πηγή, επί νομικών προσώπων, επαλήθευση και της *νομικής κατάστασης* και ταυτοποίηση **όλων των διευθυντών** (ή, ελλείψει διευθυντών, όσων ασκούν τη διοίκηση και εκπροσώπηση), καθώς και **απόδειξη ότι τα στοιχεία πραγματικού δικαιούχου έχουν πράγματι καταχωρισθεί σε μητρώο πραγματικών δικαιούχων** όταν πρόκειται για οντότητα ή εμπίστευμα κράτους μέλους, ταυτοποίηση των πραγματικών δικαιούχων και κατανόηση της δομής ιδιοκτησίας και ελέγχου, συλλογή πληροφοριών για τον σκοπό και τη σκοπούμενη φύση της σχέσης και κατάρτιση επιχειρηματικού προφίλ και προφίλ κινδύνου, **διαρκής παρακολούθηση** (Καν. 7(2), έλεγχος των συναλλαγών ως προς τη συνέπειά τους με το προφίλ και, όπου χρειάζεται, με την πηγή των κεφαλαίων, και επικαιροποίηση των τηρούμενων στοιχείων). Όποιος ενεργεί για λογαριασμό πελάτη πρέπει να είναι **εγγράφως εξουσιοδοτημένος** και ταυτοποιείται και ο ίδιος (Καν. 7(3)), απαγορεύονται οι ανώνυμοι ή σε εικονικό όνομα λογαριασμοί και θυρίδες (Καν. 7(4)).

- **Κανονική CDD (Κανονισμός 7)** - Φυσικά πρόσωπα. Πλήρες όνομα, ημερομηνία γέννησης, ιθαγένεια, διεύθυνση κατοικίας, στοιχεία επίσημης ταυτότητας, πηγή πλούτου και κεφαλαίων, σκοπός/φύση σχέσης, αναμενόμενο επίπεδο δραστηριότητας. Νομικά πρόσωπα. Επωνυμία/νομική μορφή, αριθμός μητρώου, εγγεγραμμένη έδρα, διευθυντές/εξουσιοδοτημένοι υπογράφοντες, ιδιοκτησιακή δομή, **Πραγματικοί Δικαιούχοι (UBOs) που κατέχουν >25%** ή ασκούν σημαντικό έλεγχο, φύση δραστηριότητας, πηγή κεφαλαίων.
- **Χρόνος επαλήθευσης - Κανονισμός 8**. Η ταυτότητα του πελάτη και, όπου συντρέχει περίπτωση, του πραγματικού δικαιούχου επαληθεύεται **πριν** από τη σύναψη της επιχειρηματικής σχέσης ή τη διενέργεια της περιστασιακής συναλλαγής (Καν. 8(1)). Κατ' εξαίρεση, η επαλήθευση μπορεί να ολοκληρωθεί μετά τη σύναψη, εφόσον αυτό είναι αναγκαίο για να μη διακοπεί η ομαλή διεξαγωγή των εργασιών, **ο κίνδυνος είναι χαμηλός** και η επαλήθευση ολοκληρώνεται το συντομότερο ευλόγως δυνατόν (Καν. 8(2)). Όταν οι δικαιούχοι εμπιστεύματος ή νομικού μορφώματος προσδιορίζονται κατά κατηγορία, ταυτοποιούνται κατά την καταβολή ή την άσκηση των δικαιωμάτων τους, με υποχρέωση προηγούμενης συλλογής επαρκών στοιχείων (Καν. 8(4)).
- **Αδυναμία ολοκλήρωσης της CDD - Κανονισμός 8(5)**. Αν το υπόχρεο πρόσωπο δεν μπορεί να συμμορφωθεί με τον Καν. 7(1)(α), (β) και (γ), **δεν διενεργεί τη συναλλαγή, δεν συνάπτει τη σχέση, τερματίζει την υφιστάμενη σχέση** και **εξετάζει την υποβολή αναφοράς κατά τον Καν. 15(3)**. Αν όμως η αποχή θα «πρόδιδε» τον πελάτη (*tipping-off*), οι εργασίες συνεχίζονται υπό τον όρο ότι υποβάλλεται **αμέσως** αναφορά στη FIAU.
- **Ενισχυμένη (EDD) - Κανονισμός 11 PMLFTR**. Υποχρεωτική για δικαιοδοσίες υψηλού κινδύνου (κατάλογοι FATF/ΕΕ), PEPs και μέλη οικογένειας/στενούς συνεργάτες, πολύπλοκες/ασυνήθιστες συναλλαγές, πελάτες μη φυσικά παρόντες, κάθε σχέση υψηλού κινδύνου. Πρόσθετα μέτρα. Έγκριση ανώτερης διοίκησης πριν τη σύναψη/συνέχιση, έγγραφη τεκμηρίωση πηγής πλούτου και κεφαλαίων, αυξημένη συχνότητα παρακολούθησης. Κατά τον **Κανονισμό 11(7)**, η EDD συνεχίζεται **για τουλάχιστον δώδεκα (12) μήνες** μετά την ημερομηνία κατά την οποία το πρόσωπο έπαψε να ασκεί σημαντικό δημόσιο λειτούργημα.
- **Απλουστευμένη (SDD) - Κανονισμός 10 PMLFTR**. Επιτρέπεται (α) για δραστηριότητες ή υπηρεσίες που **η ίδια η FIAU** έχει κρίνει χαμηλού κινδύνου, λαμβάνοντας υπόψη την εθνική αξιολόγηση κινδύνου, ή (β) όταν το υπόχρεο πρόσωπο, με βάση τις αξιολογήσεις του Καν. 5, κρίνει ότι η συγκεκριμένη σχέση ή περιστασιακή συναλλαγή είναι χαμηλού κινδύνου (τυπικά, ρυθμιζόμενα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, εισηγμένες εταιρείες, κρατικοί φορείς). Κρίσιμη διευκρίνιση του **Καν. 10(2)**. Η SDD **δεν συνιστά απαλλαγή** από τα μέτρα του Καν. 7(1) - μεταβάλλεται μόνο η έκταση και ο τρόπος εφαρμογής τους, ενώ διατηρείται **επαρκής διαρκής παρακολούθηση** κατά τον Καν. 7(2)(α) ώστε να εντοπίζονται ασυνήθεις και ύποπτες συναλλαγές. Κατά τον **Καν. 10(3)**, η SDD δεν εφαρμόζεται ποτέ όταν υπάρχει γνώση ή υποψία.
- **Στήριξη σε τρίτους - Κανονισμός 12 PMLFTR**. Επιτρέπεται η στήριξη σε άλλο υπόχρεο πρόσωπο ή σε τρίτο **μόνο για τα μέτρα του Καν. 7(1)(α) έως (γ)** - όχι για τη διαρκή παρακολούθηση του Καν. 7(1)(δ) - «*with the subject person placing reliance remaining ultimately responsible for compliance*». Ο «τρίτος» πρέπει να εφαρμόζει ισοδύναμες απαιτήσεις CDD και τήρησης αρχείων και να εποπτεύεται κατά τρόπο συμβατό με το Κεφ. VI, Τμήμα 2 της Οδ. (ΕΕ) 2015/849 (Καν. 12(2)). **Απαγορεύεται** η στήριξη σε τρίτους από δικαιοδοσία χωρίς καλή φήμη (*non-reputable jurisdiction*) ή υψηλού κινδύνου, εκτός αν πρόκειται για υποκαταστήματα ή κατά πλειοψηφία θυγατρικές οντοτήτων κράτους μέλους που εφαρμόζουν πλήρως πολιτικές ομίλου κατά τον Καν. 6. Το υπόχρεο πρόσωπο οφείλει να λάβει από τον τρίτο τις πληροφορίες του Καν. 7(1)(α)-(γ) και να εξασφαλίσει ότι, κατόπιν αιτήματος, θα του διαβιβάζονται **αμέσως** αντίγραφα των στοιχείων ταυτοποίησης και επαλήθευσης.

**Γενικές υποχρεώσεις**

- **Τήρηση αρχείων (Κανονισμός 13 PMLFTR)**. Ακριβής διάρθρωση. Ο **Καν. 13(1)** απαριθμεί *τι* τηρείται και ο **Καν. 13(2)** ορίζει *για πόσο*. Τηρούνται: (α) η τεκμηρίωση, τα δεδομένα και οι πληροφορίες CDD που συλλέγονται κατά τους Καν. 7 έως 12, (β) τα δικαιολογητικά και αρχεία που επιτρέπουν την **ανασύσταση κάθε συναλλαγής**, με πρωτότυπα ή αντίγραφα παραδεκτά ενώπιον δικαστηρίου, (γ) αρχείο κάθε γνωστοποίησης στη FIAU κατά τον Καν. 15(3), (δ) αρχείο κάθε **εσωτερικής** αναφοράς κατά τον Καν. 15(1)(α), (ε) αρχείο κάθε **έγγραφης κρίσης** του Καν. 15(1)(β) (δηλαδή και των περιπτώσεων όπου αποφασίστηκε να μην υποβληθεί αναφορά), (στ) αρχείο κάθε παρασχεθείσας **εκπαίδευσης** κατά τον Καν. 5(5)(ε), και (ζ) κάθε άλλο στοιχείο που απαιτούν οι Implementing Procedures του Καν. 17. Ο χρόνος τήρησης είναι **πέντε (5) έτη**, με αφετηρία. Για τα στοιχεία CDD και τα δικαιολογητικά συναλλαγών, τη λήξη της επιχειρηματικής σχέσης ή την ημερομηνία της περιστασιακής συναλλαγής - και, αν δεν τηρήθηκαν οι διατυπώσεις λήξης, την ημερομηνία της τελευταίας συναλλαγής, για τις αναφορές και τις κρίσεις των περ. (γ) έως (ε), το **μεταγενέστερο** μεταξύ της λήξης της σχέσης και της ημερομηνίας υποβολής ή

σύνταξής τους, για τα αρχεία εκπαίδευσης, την ημερομηνία του γεγονότος. Σε περιστασιακή συναλλαγή που συνίσταται σε περισσότερες συνδεόμενες πράξεις, η πενταετία εκκινεί από την **τελευταία** πράξη. Η πενταετία μπορεί να παραταθεί «*up to a maximum retention period of ten years*», αλλά **μόνο** κατόπιν «*thorough assessment of the necessity and proportionality*» της παράτασης και εφόσον κριθεί αναγκαία για σκοπούς πρόληψης, εντοπισμού, ανάλυσης και διερεύνησης (δεύτερη επιφύλαξη του Καν. 13(2)). Τα πέντε έτη είναι ο κανόνας και όχι κατώτατο όριο ελεύθερης επιλογής, αντιστρόφως, η διατήρηση προσωπικών δεδομένων πέραν της περιόδου αυτής **παύει να θεωρείται αναγκαία** (Καν. 13(5)). Επιπλέον, το υπόχρεο πρόσωπο οφείλει να διαθέτει συστήματα που του επιτρέπουν να απαντά πλήρως και αποτελεσματικά, με ασφαλή και εμπιστευτικά μέσα, στο ερώτημα αν διατηρεί ή διατηρούσε **κατά την τελευταία πενταετία** επιχειρηματική σχέση με συγκεκριμένο πρόσωπο και ποια ήταν η φύση της (Καν. 13(4)), και να θέτει τα αρχεία στη διάθεση της FIAU κατόπιν αιτήματος (Καν. 13(3)).

- **Εκπαίδευση (Κανονισμός 5(5)(ε) PMLFTR)**. Το υπόχρεο πρόσωπο οφείλει να «*provide employees from time to time with training in the recognition and handling of operations and transactions which may be related to proceeds of criminal activity, money laundering or the funding of terrorism*». Ως «*employees*» νοούνται, κατά τον **Καν. 5(7)**, μόνο όσοι τα καθήκοντά τους περιλαμβάνουν τον χειρισμό σχετικής δραστηριότητας ή σχετικής χρηματοοικονομικής δραστηριότητας. Αρχική εκπαίδευση κατά την έναρξη εργασίας, συνεχής/επαναληπτική σε τακτά διαστήματα (συνιστάται ετησίως), ad-hoc μετά από κανονιστικές ενημερώσεις. Περιεχόμενο. Νομικό πλαίσιο, τυπολογίες ML/FT, CDD, προσέγγιση βασισμένη στον κίνδυνο, εσωτερική αναφορά στον MLRO, τήρηση αρχείων, απαγόρευση γνωστοποίησης (*tipping-off*, Καν. 16). Ξεχωριστά, ο **Κανονισμός 5(5)(β)** απαιτεί τη λήψη κατάλληλων και αναλογικών μέτρων ώστε οι εργαζόμενοι να γνωρίζουν **(i)** τα μέτρα, τις πολιτικές, τους ελέγχους και τις διαδικασίες του Καν. 5(5)(α) και **(ii)** τις διατάξεις του PMLA και των PMLFTR, τον Υπότιτλο IV Α του Ποινικού Κώδικα («*Of Acts of Terrorism, Funding of Terrorism and Ancillary Offences*») και τις απαιτήσεις προστασίας δεδομένων.
- **Υπεύθυνος Αναφορών (Money Laundering Reporting Officer - MLRO) - Κανονισμός 15(1)(α) PMLFTR**. Οι διαδικασίες αναφοράς που το υπόχρεο πρόσωπο οφείλει να έχει και να εφαρμόζει κατά τον Καν. 5(5)(α)(i) πρέπει να προβλέπουν «*the appointment by the subject person of one of its officers of sufficient seniority and command as the reporting officer*», δηλαδή στέλεχος επαρκούς αρχαιότητας και εξουσίας, στον οποίο τα λοιπά στελέχη και οι υπάλληλοι αναφέρουν κάθε πληροφορία που μπορεί να γεννήσει γνώση ή υποψία, **ανεξαρτήτως ποσού**. Ξεχωριστά, ο **Κανονισμός 5(5)(γ)** απαιτεί τον ορισμό, «*where appropriate with regard to the nature and size of the business*», **στελέχους σε επίπεδο διοίκησης** (*officer at management level*) με καθήκον την παρακολούθηση της καθημερινής εφαρμογής των μέτρων και διαδικασιών. Πρόκειται για **δύο διακριτές λειτουργίες**, τις οποίες όμως ο ίδιος ο Καν. 15(1)(α) επιτρέπει ρητά να ασκεί το **ίδιο πρόσωπο**. Ο Υπεύθυνος Αναφορών «*may be the same officer referred to in regulation 5(5)(c)*». Η διάκριση αποκτά αυτοτελή σημασία στις κυρώσεις. Ο νέος **Κανονισμός 21(5)** απαριθμεί χωριστά, ως πρόσωπα που μπορούν να επιβαρυνθούν με προσωπική διοικητική κύρωση, τον «*reporting officer in accordance with regulation 15(1)(a)*» [περ. (γ)] και το πρόσωπο που «*appointed to carry out the duties set out under regulation 5(5)(c)*» [περ. (δ)]. Στα καθήκοντα του Υπευθύνου Αναφορών προστίθενται. Η αξιολόγηση των εσωτερικών αναφορών υπό το φως κάθε άλλης πληροφορίας (Καν. 15(1)(β)), η **απεριόριστη πρόσβαση** σε κάθε σχετική πληροφορία του γραφείου (Καν. 15(1)(γ)), η υποβολή αναφοράς στη FIAU (Καν. 15(1)(δ)), η **γνωστοποίηση στη FIAU και στην αρμόδια εποπτική αρχή των στοιχείων του διορισμού του και κάθε μεταβολής**, καθώς και του διορισμού τυχόν *designated employee* (Καν. 15(1)(ε)), και η δική του έγκριση για κάθε *designated employee*, ο οποίος εργάζεται υπό τις οδηγίες του (Καν. 15(1)(στ)). Η FIAU **δεν θέτει ελάχιστο αριθμό ετών εμπειρίας**, στο έγγραφο *Common Issues related to The Money Laundering Reporting Officer* (Απρίλιος 2022) θέτει **ποιοτικά** κριτήρια (γνώση των κινδύνων ΞΧ/ΧΤ του συγκεκριμένου γραφείου, «*expertise, experience, skills and qualifications in the area*») και προειδοποιεί ρητά ότι «*a professional qualification as a lawyer, auditor or accountant cannot per se be considered enough*». Η λειτουργία του MLRO **δεν εξωτερικεύεται**, πλην των περιορισμένων περιπτώσεων της παρ. 5.1.2(α) των Implementing Procedures - Part I. Ο MLRO υποβάλλει τις STR μέσω goAML.
- **Εσωτερικές πολιτικές και έλεγχοι (Κανονισμός 5(5) PMLFTR)**. Το υπόχρεο πρόσωπο οφείλει να θεσπίσει και να εφαρμόζει μέτρα, πολιτικές, ελέγχους και διαδικασίες **ανάλογα με τη φύση και το μέγεθος της επιχείρησης**, τα οποία απαντούν στους κινδύνους που εντόπισε η αξιολόγηση του Καν. 5(1). Ειδικότερα - Καν. 5(5)(α)(i). Διαδικασίες δέουσας επιμέλειας, τήρησης αρχείων και αναφορών, Καν. 5(5)(α)(ii). Μέτρα διαχείρισης κινδύνου, δηλαδή **πολιτικές αποδοχής πελατών, διαδικασίες αξιολόγησης κινδύνου πελάτη, εσωτερικοί έλεγχοι, διαχείριση συμμόρφωσης, επικοινωνία και πολιτικές/διαδικασίες ελέγχου του προσωπικού** (*employee screening*), Καν. 5(5)(β). Ενημέρωση προσωπικού, Καν. 5(5)(γ). Στέλεχος σε επίπεδο διοίκησης, «*where appropriate with regard to the nature and size of the business*», Καν. 5(5)(δ). **Ανεξάρτητη λειτουργία εσωτερικού ελέγχου** (*independent audit function*) για τον έλεγχο των εσωτερικών μέτρων, επίσης «*where appropriate with regard to the size and nature of the business*» - πρακτικά κρίσιμη ελάφρυνση για τα μικρά λογιστικά γραφεία, Καν. 5(5)(ε). Εκπαίδευση, Καν. 5(5)(στ). **Παρακολούθηση και, όπου χρειάζεται, ενίσχυση** των μέτρων ώστε να επιτυγχάνουν καλύτερα τον σκοπό τους. Κατά τον **Καν. 5(6)**, τα μέτρα και κάθε μεταβολή τους υιοθετούνται και εφαρμόζονται **κατόπιν έγκρισης της ανώτερης διοίκησης**, ενώ το διοικητικό όργανο μπορεί να ορίσει ένα από τα μέλη του ως υπεύθυνο για την εφαρμογή τους. Κατά τον **Καν. 5(8)**, όταν φυσικό πρόσωπο ασκεί «σχετική δραστηριότητα» ως υπάλληλος νομικού προσώπου, οι υποχρεώσεις βαρύνουν το **νομικό πρόσωπο**. Πρακτικά. Εγχειρίδιο Πολιτικής AML/CFT, Πολιτική Αποδοχής Πελατών, μεθοδολογία αξιολόγησης κινδύνου πελατών, διαδικασίες εσωτερικής αναφοράς και ελέγχου κυρώσεων, πολιτικές PEP. Οι όμιλοι εφαρμόζουν επιπλέον πολιτικές σε επίπεδο ομίλου (Καν. 6), οι οποίες εφαρμόζονται και στα υποκαταστήματα και στις κατά πλειοψηφία θυγατρικές σε κράτη μέλη και τρίτες χώρες.
- **Επιχειρηματική Αξιολόγηση Κινδύνου (BRA) - Κανονισμός 5(1)-(4) PMLFTR**. Κάθε υπόχρεο πρόσωπο «*shall take appropriate steps, proportionate to the nature and size of its business, to identify and assess the risks of money laundering and funding of terrorism that arise out of its activities or business*», λαμβάνοντας υπόψη παράγοντες κινδύνου που αφορούν **πελάτες, χώρες ή γεωγραφικές περιοχές, προϊόντα, υπηρεσίες, συναλλαγές και διαύλους διάθεσης**, καθώς και **κάθε εθνική ή υπερεθνική αξιολόγηση κινδύνου**. Σύμφωνα με τον Καν. 5(3) η αξιολόγηση «*shall be properly documented*» και τίθεται στη διάθεση της FIAU και κάθε άλλης αρμόδιας εποπτικής αρχής **κατόπιν αιτήματος**, κατά τον Καν. 5(4) «*regularly reviewed and kept up-to-date*» - ο νόμος δεν ορίζει ρητή ετήσια συχνότητα, η ετήσια αναθεώρηση αποτελεί την καθιερωμένη πρακτική και προσδοκία της FIAU. Κατά τον **Καν. 5(2)**, η FIAU μπορεί να **απαλλάξει** από την υποχρέωση αξιολόγησης υπόχρεα πρόσωπα που ασκούν δραστηριότητα της οποίας ο κίνδυνος θεωρείται «*clear and understood*». Οι πολιτικές και οι εσωτερικοί έλεγχοι που απορρέουν από τη BRA στηρίζονται στον Καν. 5(5). **Ανεξάρτητα από τη BRA**, υποβάλλεται **ετησίως** το REQ μέσω CASPAR, βάσει του **Κανονισμού 19 PMLFTR**.
- **Αναφορές ύποπτων συναλλαγών (STR) - Κανονισμός 15 PMLFTR**. Υποχρέωση όταν υπάρχει γνώση, υποψία ή εύλογοι λόγοι υποψίας. **Κανένα ελάχιστο χρηματικό όριο** - αναφέρονται τόσο οι εκτελεσθείσες όσο και οι **επιχειρηθείσες** συναλλαγές, ανεξαρτήτως ποσού. Ο **Καν. 15(3)** απαιτεί η γνωστοποίηση στη FIAU να γίνεται «*promptly*», δηλαδή **χωρίς καθυστέρηση**, μόλις σχηματιστεί γνώση, υποψία ή εύλογοι λόγοι υποψίας - συμπεριλαμβανομένης της περίπτωσης όπου έγινε απλώς **απόπειρα** συναλλαγής - συνοδευόμενη από τα σχετικά έγγραφα ταυτοποίησης και μέσω των διαύλων και του μορφότυπου που ορίζει η FIAU. **Ούτε ο Καν. 15(1) ούτε ο Καν. 15(3) θέτουν αριθμημένη προθεσμία σε ημέρες**. Οι διατυπώσεις «εσωτερική αναφορά το αργότερο την επόμενη εργάσιμη» και «εξωτερική αναφορά την ίδια ημέρα» **δεν προέρχονται από τον νόμο** και αποδίδονται στις Implementing Procedures - Part I (Section 5 «*Reporting Procedures and Obligations*», παρ. 5.4 και 5.5). Το ίδιο το κείμενο των Implementing Procedures αποσαφηνίζει τι ακριβώς ισχύει: **(i) εσωτερική αναφορά** (*internal report* του υπαλλήλου προς τον MLRO) - υποβάλλεται **άμεσα και χωρίς υπαίτια καθυστέρηση**, «*as soon as reasonably practicable*», δηλαδή **το αργότερο την επόμενη εργάσιμη ημέρα από τη διαπίστωση της υποψίας**, **(ii) εξωτερική αναφορά** (*external STR* προς τη FIAU) - αφού ο MLRO αξιολογήσει την εσωτερική αναφορά και επιβεβαιώσει την ύπαρξη βάσιμης υποψίας, οφείλει να υποβάλει το STR **αμελλητί** μέσω του συστήματος **goAML** της FIAU, δεν τίθεται δηλαδή αυτοτελής προθεσμία «ίδιας ημέρας» ως αριθμημένο όριο, αλλά υποχρέωση μη καθυστέρησης μετά την αξιολόγηση, **(iii) αρχειοθέτηση** - οι Implementing Procedures επιβάλλουν ρητή υποχρέωση τήρησης **γραπτού αρχείου και αιτιολόγησης για όλες τις εσωτερικές αναφορές που εξετάστηκαν αλλά κρίθηκε ότι δεν απαιτούν διαβίβαση στη FIAU** (υποχρέωση που ευθυγραμμίζεται με τους Καν. 15(6) και 13(1)(ε) PMLFTR). Ρητές προθεσμίες θέτει όμως ο ίδιος ο νόμος αλλού, και αυτές είναι δεσμευτικές: **(α)** κατά τον **Καν. 15(4)**, όταν υπάρχει γνώση ή υποψία ότι μια συναλλαγή σχετίζεται με προϊόντα εγκλήματος ή ΧΤ, το υπόχρεο πρόσωπο **δεν εκτελεί τη συναλλαγή** πριν ενημερώσει τη FIAU και στη συνέχεια απέχει κατά το Άρθρο 28 PMLA, **(β)** κατά το **Άρθρο 28 PMLA**, η FIAU κοινοποιεί τυχόν εναντίωσή της στην εκτέλεση **το αργότερο μία εργάσιμη ημέρα** μετά την ημέρα λήψης της πληροφορίας, και εντός της προθεσμίας αυτής το υπόχρεο πρόσωπο δεν εκτελεί τη συναλλαγή, η εναντίωση αναστέλλει την εκτέλεση για **μία εργάσιμη ημέρα** από την κοινοποίηση, με δυνατότητα παράτασης κατά **μία ακόμη εργάσιμη**, ενώ η υποχρέωση μη εκτέλεσης **υπερισχύει κάθε άλλης νομικής ή συμβατικής υποχρέωσης** (Άρθρο 28(4)), **(γ)** κατά τον **Καν. 15(5)** και το **Άρθρο 29 PMLA**, όταν η αποχή δεν είναι εφικτή ή θα ματαίωνε τη διερεύνηση, η ενημέρωση γίνεται **αμέσως μετά** την εκτέλεση, με αναφορά του λόγου για τον οποίο δεν προηγήθηκε, **(δ)** κατά τον **Καν. 15(8)**, σε αίτημα πληροφοριών της FIAU μετά από αναφορά, το υπόχρεο πρόσωπο απαντά το συντομότερο ευλόγως δυνατόν και **πάντως όχι αργότερα από πέντε (5) εργάσιμες ημέρες** από την πρώτη διατύπωση του αιτήματος, με δυνατότητα της FIAU να τάξει **συντομότερη** προθεσμία και δυνατότητα αιτιολογημένης παράτασης κατόπιν αιτήματος του υπόχρεου προσώπου. Όταν ο Υπεύθυνος Αναφορών κρίνει ότι **δεν** συντρέχει λόγος αναφοράς, οφείλει να καταγράψει **εγγράφως την αιτιολογία** και να τη θέτει στη διάθεση της FIAU κατόπιν αιτήματος (Καν. 15(6)). Ο Καν. 15(11) υποχρεώνει τη FIAU να παρέχει *feedback* για την αποτελεσματικότητα των αναφορών. Ο Καν. 15Α προστατεύει όποιον αναφέρει καλόπιστα υποψίες, ενώ ο Καν. 16 απαγορεύει τη γνωστοποίηση (*tipping-off*). Πύλη goAML: https://goaml.fiaumalta.org/PROD/Home (υποβολή μέσω web form ή μαζικά με XML, κατόπιν εγγραφής του φορέα).
- **Εξαίρεση δικηγορικού τύπου για τους λογιστές - Κανονισμός 15(9)**. Τα υπόχρεα πρόσωπα που ασκούν σχετική δραστηριότητα των περ. **(α)** [«*auditors, external accountants and tax advisors*»] ή **(γ)** [συμβολαιογράφοι και ανεξάρτητοι νομικοί] του ορισμού της «relevant activity» **δεν δεσμεύονται από τους Καν. 15(3), 15(4) και 15(8)** ως προς πληροφορίες που λαμβάνουν ή αποκτούν «*in the course of ascertaining the legal position of their client or performing their responsibility of defending or representing that client in,*

*or concerning, judicial proceedings, including advice on instituting or avoiding proceedings*», είτε πριν είτε κατά τη διάρκεια είτε μετά τη δίκη. Ανάλογη εξαίρεση προβλέπεται στην επιφύλαξη του Καν. 8(5) (υποχρέωση τερματισμού της σχέσης). Πρόκειται για διάταξη ιδιαίτερης σημασίας για λογιστές και φοροτεχνικούς που συνδράμουν πελάτη σε φορολογική δίκη ή σε διαδικασία επίλυσης διαφορών.

- **Στατιστικά στοιχεία (Κανονισμός 14)**. **Δεν πρόκειται για υποχρέωση των υπόχρεων προσώπων**. Ο Καν. 14 βαρύνει την ίδια τη **FIAU**, η οποία τηρεί αναλυτικά στατιστικά (μέγεθος και σημασία κάθε κλάδου, αριθμός STR και τα υποκείμενα εγκλήματα, ποσοστό STR που οδήγησαν σε περαιτέρω έρευνα, ανταλλαγές πληροφοριών με ομόλογες αρχές και με την Europol, ανθρώπινοι και πληροφοριακοί πόροι, καθώς και - περ. (θ) - ο **αριθμός επιτόπιων και εξ αποστάσεως ελέγχων, οι διαπιστωθείσες παραβάσεις και ο αριθμός και η αξία των επιβληθεισών διοικητικών κυρώσεων και μέτρων**) και τα δημοσιεύει **ετησίως** σε ενοποιημένες επισκοπήσεις, διαβιβάζοντάς τα και στην Εθνική Συντονιστική Επιτροπή και στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή (Καν. 14(3)).
- **Εγγραφή/μητρώο**. Εγγραφή στο CASPAR και ετήσιο REQ (Καν. 19).

**Κυρώσεις**

Το νομοθετικό πλαίσιο τίθεται από το **Άρθρο 13(1) PMLA**. Ο Υπουργός μπορεί να θεσπίζει κανόνες ή κανονισμούς που προβλέπουν ποινικές ποινές, διοικητικές κυρώσεις και άλλα μέτρα για κάθε παράβαση, υπό τον όρο ότι **(α)** οι **ποινικές** ποινές δεν υπερβαίνουν πρόστιμο (*multa*) **€1.000.000** ή φυλάκιση **πέντε ετών** ή αμφότερα, και **(β)** οι **διοικητικές** κυρώσεις δεν υπερβαίνουν **(i) €5.000.000**, ή **(ii)** το **διπλάσιο του οφέλους** που αποκομίστηκε, όπου αυτό μπορεί να προσδιοριστεί, ή **(iii) 10% του συνολικού ετήσιου κύκλου εργασιών** κατά τις τελευταίες εγκεκριμένες οικονομικές καταστάσεις.

**Εφαρμόζεται το Άρθρο 13 στους λογιστές;** Ναι. Το **Άρθρο 13(5) PMLA** ορίζει ότι για τους σκοπούς των Άρθρων 13, 13A και 13B ο όρος «*subject person*» έχει την έννοια που του αποδίδει το **Άρθρο 14** του νόμου, το οποίο με τη σειρά του παραπέμπει στην έννοια «*assigned to it by regulations in force from time to time under this Act*» - δηλαδή στον **Κανονισμό 2(1) PMLFTR**, κατά τον οποίο υπόχρεο πρόσωπο είναι κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο που ασκεί «relevant financial business» **ή «relevant activity»**, στην οποία υπάγονται ρητά οι ελεγκτές, οι εξωτερικοί λογιστές και οι φορολογικοί σύμβουλοι. Το πλαφόν του Άρθρου 13(1) δεν περιορίζεται επομένως σε συγκεκριμένες κατηγορίες χρηματοοικονομικών οντοτήτων, απλώς ο ίδιος ο Κανονισμός 21 **διαφοροποιεί** στη συνέχεια τα ανώτατα όρια ανάλογα με το αν το υπόχρεο πρόσωπο ασκεί «relevant activity» (€1.000.000) ή «relevant financial business» (€5.000.000 / 10% κύκλου εργασιών).

Εντός αυτού του πλαισίου κινείται ο **Κανονισμός 21 PMLFTR**, ο οποίος **αντικαταστάθηκε ολοσχερώς από το L.N. 82 του 2026** (Gov. Gazette No. 21,615 της 1.4.2026) - στο ενοποιημένο κείμενο ο Καν. 21 φέρει την ένδειξη «*Substituted by: L.N. 82 of 2026*». Ο νέος Καν. 21(1) ορίζει: «*Any subject person who contravenes any of its anti-money laundering and counter-funding of terrorism obligations shall be liable to an administrative penalty of not less than one thousand euro (€1,000) and not more than forty-six thousand five hundred euro (€46,500)* ***in respect of every separate failure to comply with or contravention*** *of any such obligation*». Η ενιαία αυτή έννοια ορίζεται στον **Κανονισμό 2(1)** ως οι υποχρεώσεις που απορρέουν «*from the Act, these regulations or under any binding procedures, guidance, instructions, directives, orders or directions issued under the Act or these regulations*» - καλύπτει δηλαδή **και** τις Implementing Procedures του Καν. 17, τις οδηγίες του Άρθρου 30D PMLA και τα αιτήματα πληροφοριών.

| Κατηγορία | Εύρος διοικητικής κύρωσης | Βάση |
|---|---|---|
| Γενικό όριο του νόμου για κάθε διοικητική κύρωση βάσει κανονιστικής πράξης | Το μεγαλύτερο μεταξύ €5.000.000, διπλάσιου του οφέλους ή 10% του ετήσιου κύκλου εργασιών | Άρθρο 13(1)(β) PMLA |
| Κάθε παράβαση των «AML/CFT obligations» - **ανά χωριστή παράβαση** (ισχύει και για λογιστές, ελεγκτές, φορολογικούς συμβούλους) | €1.000 - €46.500 | Καν. 21(1) |
| Παραβάσεις ήσσονος σημασίας (*minor contraventions*), «*where the circumstances so warrant*» | Κύρωση κάτω του ελαχίστου, **όχι όμως κάτω των €250** | Καν. 21(2)(α) |
| Σοβαρές, επαναλαμβανόμενες ή συστηματικές παραβάσεις υπόχρεου που ασκεί «relevant activity» (λογιστές, ελεγκτές, φορολογικοί σύμβουλοι) | Έως €1.000.000 ή, αν το όφελος μπορεί να ποσοτικοποιηθεί, έως το **διπλάσιο του οφέλους** | Καν. 21(2)(β)(i) |
| Σοβαρές/επαναλαμβανόμενες/συστηματικές παραβάσεις υπόχρεου που ασκεί «relevant financial business» | Έως €5.000.000 και, αν το ποσό αυτό δεν κρίνεται αποτελεσματικό και αποτρεπτικό, έως **10% του συνολικού ετήσιου κύκλου εργασιών** (επί ομίλου, του ενοποιημένου) | Καν. 21(2)(β)(ii) |
| Προσωπική ευθύνη φυσικών προσώπων, **σωρευτικά** προς την κύρωση του νομικού προσώπου. Διευθυντές ή ασκούντες ανάλογα καθήκοντα, στελέχη με ανώτατη εκτελεστική λειτουργία, Υπεύθυνος Αναφορών κατά Καν. 15(1)(α), πρόσωπο με τα καθήκοντα του Καν. 5(5)(γ) | €1.000 - €250.000 | Καν. 21(5) |
| Μορφή επιβολής. Εφάπαξ πάγια κύρωση ή ημερήσια σωρευτική ή και τα δύο | Η ημερήσια σωρευτική όχι λιγότερο από €250/ημέρα, το σωρευμένο ποσό δεν υπερβαίνει το κατά περίπτωση εφαρμοστέο ανώτατο όριο των παρ. (1) και (2) | Καν. 21(3) |
| Πρόσθετα διοικητικά μέτρα (σωρευτικά με ή αντί της κύρωσης) | Γραπτή επίπληξη, εντολή παύσης μη συμμορφούμενης λειτουργίας, εντολή συμμόρφωσης/αποκατάστασης εντός προθεσμίας, εντολή παύσης συναλλαγών ή προσφοράς συγκεκριμένου προϊόντος/υπηρεσίας, προσωρινά ή οριστικά | Καν. 23(1) |
| Μη τήρηση συμφωνίας συμβιβασμού - πρόσθετες κυρώσεις που ζητεί η FIAU από το δικαστήριο | Έως €1.000 **για κάθε ημέρα** μέχρι την ολοκλήρωση των διορθωτικών ενεργειών | Καν. 22(9) |
| Ποινική κύρωση για νομιμοποίηση εσόδων | Πρόστιμο (*multa*) έως €2.500.000 και/ή φυλάκιση έως 18 έτη | Άρθρο 3(1) PMLA |
| Ποινική κύρωση για παράνομη γνωστοποίηση (*tipping-off*) από υπόχρεο πρόσωπο | Πρόστιμο έως €115.000 και/ή φυλάκιση έως 2 έτη | Καν. 16(1) |

- **Ημερήσιες σωρευτικές κυρώσεις**. Ο Καν. 21(3) ορίζει ότι η κύρωση μπορεί να επιβληθεί «*as a one-time fixed penalty or as a daily cumulative penalty, or both*», η ημερήσια σωρευτική δεν είναι μικρότερη των **€250 ανά ημέρα** και «*the accumulated penalty shall not exceed the maximum stipulated in sub-regulations (1) and (2), as may be applicable*». Άρα το πλαφόν είναι €46.500 μόνο για τις συνήθεις παραβάσεις, για σοβαρές, επαναλαμβανόμενες ή συστηματικές παραβάσεις υπόχρεου που ασκεί «relevant activity» - κατηγορία στην οποία ανήκουν οι λογιστές - ανεβαίνει στο **€1.000.000** ή στο διπλάσιο του οφέλους.
- **Προσωπική ευθύνη φυσικών προσώπων - οι προϋποθέσεις του Καν. 21(5)**. Η κύρωση των €1.000 έως €250.000 **δεν επιβάλλεται αυτομάτως**. Απαιτούνται σωρευτικά: (α) η παράβαση του Καν. 21(1) να έχει διαπραχθεί από υπόχρεο πρόσωπο που είναι **νομικό πρόσωπο ή ένωση προσώπων**, εταιρική ή μη - όχι δηλαδή από ατομικά ασκούντα το επάγγελμα, (β) το φυσικό πρόσωπο να ανήκε **κατά τον χρόνο της παράβασης** σε μία από τις τέσσερις απαριθμούμενες κατηγορίες [διευθυντής ή ασκών ανάλογα καθήκοντα ή εμφανιζόμενος ως τέτοιος, στέλεχος με ανώτατη εκτελεστική λειτουργία, Υπεύθυνος Αναφορών κατά τον Καν. 15(1)(α), πρόσωπο διορισμένο να ασκεί τα καθήκοντα του Καν. 5(5)(γ)], και (γ) το πρόσωπο αυτό να προκάλεσε ή να συνέβαλε στην παράβαση «*through an act or omission, whether intentional or due to gross negligence, including through the lack of proper oversight of subordinates*» - απαιτείται δηλαδή **δόλος ή βαριά αμέλεια**. Η κύρωση επιβάλλεται **επιπροσθέτως** εκείνης που επιβάλλεται στο ίδιο το υπόχρεο πρόσωπο.

- **Ανά παράβαση** (εύρος €1.000 - €46.500, και έως €1.000.000 για σοβαρές/επαναλαμβανόμενες/συστηματικές). Μη διενέργεια δέουσας επιμέλειας (**Καν. 7**), μη υποβολή STR (**Καν. 15(3)**), μη τήρηση αρχείων (**Καν. 13**), έλλειψη εσωτερικών πολιτικών και ελέγχων (**Καν. 5(5)(α)**), έλλειψη εκπαίδευσης (**Καν. 5(5)(ε)**), μη διορισμός Υπευθύνου Αναφορών (**Καν. 15(1)(α)**) ή υπευθύνου συμμόρφωσης σε επίπεδο διοίκησης (**Καν. 5(5)(γ)**), έλλειψη Επιχειρηματικής Αξιολόγησης Κινδύνου (**Καν. 5(1)-(4)**). Επισημαίνεται ότι ο Καν. 10 αφορά την *Απλουστευμένη Δέουσα Επιμέλεια* και όχι εσωτερικές διαδικασίες, εκπαίδευση ή διορισμό MLRO.
- **Παράβαση των Implementing Procedures**. Οι IP είναι νομικά δεσμευτικές (Καν. 17) και η παράβασή τους τιμωρείται με το γενικό εύρος του Καν. 21(1) (**€1.000 - €46.500** ανά παράβαση), ήδη το αρχικό κείμενο (L.N. 372/2017, Καν. 21(2)) ανέφερε ρητά παράβαση «*of any procedures or guidance issued in terms of regulation 17*» με το ίδιο εύρος. Η μόνη χαμηλότερη βαθμίδα είναι εκείνη του Καν. 21(2)(α) (όχι κάτω των €250) ή, εναλλακτικά, η **γραπτή επίπληξη** του νέου Καν. 23(1)(α). **Επισήμανση.** Τα ποσά «έως €2.500 / €12.500 σωρευτικά» που κυκλοφορούν για αμιγείς παραβάσεις των Implementing Procedures **δεν υπάρχουν πουθενά στο κείμενο του Κανονισμού 21**, ούτε στην αρχική ούτε στην ισχύουσα μορφή του, ο έλεγχος του ενοποιημένου S.L. 373.01 (έως L.N. 82/2026) δεν εντοπίζει καμία τέτοια βαθμίδα. Ενδέχεται να προέρχονται από εσωτερικό εργαλείο υπολογισμού κυρώσεων της FIAU, το οποίο πάντως δεν έχει ισχύ νόμου.
- **Ποινικές κυρώσεις (Άρθρο 3 PMLA)**. Η νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες τιμωρείται με πρόστιμο (*multa*) **έως €2.500.000** ή φυλάκιση **έως δεκαοκτώ (18) έτη**, ή και τα δύο. Η πράξη είναι **διακεκριμένη** όταν (α) τελείται στο πλαίσιο εγκληματικής οργάνωσης κατά την Απόφαση-Πλαίσιο 2008/841/ΔΕΥ ή **(β) ο δράστης είναι υπόχρεη οντότητα κατά το Άρθρο 2 της Οδ. (ΕΕ) 2015/849 και τέλεσε την πράξη κατά την άσκηση των επαγγελματικών του δραστηριοτήτων** - περίπτωση που καταλαμβάνει ευθέως τους λογιστές και τους ελεγκτές. Το δικαστήριο μπορεί να επιβάλει και **παρεπόμενες κυρώσεις**. Για φυσικά πρόσωπα, προσωρινό ή οριστικό αποκλεισμό από δημόσια χρηματοδότηση και διαγωνισμούς, προσωρινή ή οριστική **απαγόρευση άσκησης εμπορικών δραστηριοτήτων** και προσωρινή απαγόρευση υποψηφιότητας για αιρετό ή δημόσιο αξίωμα, για νομικά πρόσωπα, αποκλεισμό από δημόσιες παροχές και χρηματοδότηση, απαγόρευση άσκησης εμπορικών δραστηριοτήτων, **θέση υπό δικαστική εποπτεία, διάλυση και εκκαθάριση** και προσωρινό ή οριστικό κλείσιμο των εγκαταστάσεων που χρησιμοποιήθηκαν. Κατά το **Άρθρο 3(2)**, όταν το αδίκημα τελείται από νομικό πρόσωπο, **κάθε διευθυντής, διαχειριστής, γραμματέας ή άλλο ανάλογο στέλεχος θεωρείται συνένοχος, εκτός αν αποδείξει** ότι η πράξη τελέστηκε εν αγνοία του και ότι επέδειξε κάθε δέουσα επιμέλεια για να την αποτρέψει (αντιστροφή του βάρους απόδειξης). Κατά το **Άρθρο 3(2A)** η ποινή εξειδικεύεται ανάλογα με το δικαστήριο που ορίζει ο Γενικός Εισαγγελέας. Ενώπιον του **Criminal Court**, φυλάκιση **όχι λιγότερο από 4 και έως 18 έτη** ή πρόστιμο **από €50.000 έως €2.500.000**, ενώπιον του **Court of Magistrates**, φυλάκιση **από 12 μήνες έως 9 έτη** ή πρόστιμο **από €20.000 έως €250.000**. Το **Δεύτερο Παράρτημα** του PMLA ορίζει ως βασικά αδικήματα «*any criminal offence*» - η Μάλτα ακολουθεί δηλαδή το μοντέλο *all-crimes*, στο οποίο περιλαμβάνονται και τα φορολογικά εγκλήματα. Κατά το **Άρθρο 13(1)(α) PMLA**, οι ποινικές κυρώσεις που επιβάλλονται δυνάμει κανονιστικών πράξεων δεν υπερβαίνουν πρόστιμο **€1.000.000** ή φυλάκιση **5 ετών**.
- **Ποινική κύρωση για *tipping-off* (Κανονισμός 16(1))**. Όποιος - υπόχρεο πρόσωπο, εποπτική αρχή, στέλεχος ή υπάλληλός τους, ή κάθε άλλος από τον οποίο η FIAU ζήτησε πληροφορίες - γνωστοποιεί στον ενδιαφερόμενο ή σε τρίτο ότι ζητήθηκαν ή διαβιβάστηκαν πληροφορίες στη FIAU ή ότι διενεργείται ανάλυση ή έρευνα, **διαπράττει ποινικό αδίκημα** και τιμωρείται με πρόστιμο έως **€115.000** ή φυλάκιση έως **δύο έτη** ή αμφότερα. Ο Καν. 16(2) εξαιρεί ρητά, μεταξύ άλλων, τις γνωστοποιήσεις προς την εποπτική αρχή, τις γνωστοποιήσεις **μεταξύ λογιστών, ελεγκτών, φορολογικών συμβούλων και νομικών** που ασκούν το επάγγελμά τους εντός του ίδιου νομικού προσώπου ή ευρύτερης δομής με κοινή ιδιοκτησία, διοίκηση ή έλεγχο συμμόρφωσης, και τις γνωστοποιήσεις προς ομοειδή επαγγελματία άλλου κράτους για τον ίδιο πελάτη και την ίδια συναλλαγή. Κατά τον **Καν. 16(3)**, η προσπάθεια του λογιστή ή του δικηγόρου **να αποτρέψει τον πελάτη από παράνομη δραστηριότητα δεν συνιστά αδίκημα**.
- **Πρόσθετα διοικητικά μέτρα - νέος Κανονισμός 23**. Όταν η FIAU διαπιστώνει παράβαση των AML/CFT υποχρεώσεων, έχει την εξουσία να επιβάλει, **σωρευτικά με ή αντί** της χρηματικής κύρωσης, ένα ή περισσότερα από τα εξής: (α) **γραπτή επίπληξη**, (β) εντολή να παύσει το υπόχρεο πρόσωπο να λειτουργεί κατά μη συμμορφούμενο τρόπο, (γ) εντολή συμμόρφωσης, περιλαμβανομένων των αναγκαίων ενεργειών αποκατάστασης εντός προθεσμιών και υπό όρους που ορίζει η FIAU, (δ) εντολή να **παύσει τη διενέργεια συναλλαγών** στο πλαίσιο επιχειρηματικής σχέσης ή την προσφορά συγκεκριμένου προϊόντος ή υπηρεσίας, **προσωρινά ή οριστικά**. Τα μέτρα αυτά δεν θίγουν την εξουσία έκδοσης δεσμευτικών οδηγιών του Άρθρου 30D PMLA, ενώ ο Καν. 23(2) επεκτείνει σε αυτά, *mutatis mutandis*, τις εγγυήσεις του Καν. 21(4). Εξακολουθεί επίσης να ισχύει η εξουσία της FIAU να επιβάλει τον **τερματισμό επιχειρηματικής σχέσης** εντός τακτής προθεσμίας (Καν. 18).
- **Συμφωνίες συμβιβασμού - νέος Κανονισμός 22**. Κατά τη διαμόρφωση της κύρωσης η FIAU μπορεί, **κατά διακριτική ευχέρεια** αλλά σύμφωνα με τις πολιτικές του Άρθρου 13(2) PMLA, να προτείνει ή να δεχθεί συμβιβασμό με το υπόχρεο πρόσωπο ή το φυσικό πρόσωπο. **Φραγμοί (Καν. 22(2))**. Δεν συνάπτεται συμβιβασμός αν αυτό αντίκειται στο δημόσιο συμφέρον ή αν δεν έχει παρέλθει **διετία** από την ολοκλήρωση των διορθωτικών ενεργειών προηγούμενου συμβιβασμού, σε κάθε περίπτωση **δεν συνάπτονται περισσότερες από δύο (2) συμφωνίες με το ίδιο πρόσωπο εντός διετίας**, ενώ επί ομίλου συνυπολογίζονται και οι συμφωνίες με άλλα μέλη του ομίλου. **Περιεχόμενο (Καν. 22(3))**. Έγγραφος τύπος και υπογραφή, περιγραφή των παραβάσεων με **ανεπιφύλακτη αποδοχή** τους, περιγραφή των διορθωτικών ενεργειών και δέσμευση εκτέλεσής τους, αναγραφή **της κύρωσης που η FIAU σκόπευε να επιβάλει και του ποσού της μείωσης**, δέσμευση καταβολής του μειωμένου ποσού, **παραίτηση από κάθε δικαίωμα έφεσης ή προσβολής** των διαπιστώσεων της FIAU, και δήλωση ότι το ποσό της μείωσης καθίσταται απαιτητό αν οι διορθωτικές ενέργειες δεν ολοκληρωθούν. Η μείωση **αποσβέννυται οριστικά** μόλις η FIAU διαπιστώσει την ολοκλήρωση των ενεργειών (Καν. 22(4)). Αν δεν επιτευχθεί συμβιβασμός λόγω αδιαφορίας ή μη συνεργασίας, η FIAU επιβάλλει την κύρωση **στο ακέραιο** (Καν. 22(5)-(6)). Επί παράβασης της συμφωνίας, το υπόχρεο πρόσωπο **εκπίπτει κάθε ευνοϊκής ρύθμισης**, η FIAU μπορεί να λάβει και άλλα μέτρα ή οδηγίες, και μπορεί να προσφύγει στο **Civil Court, First Hall** για την είσπραξη του ποσού της μείωσης και την αναγκαστική ολοκλήρωση των διορθωτικών ενεργειών, με τη διαδικασία των άρθρων 167-170 του Κώδικα Οργανώσεως και Πολιτικής Δικονομίας, στην περίπτωση αυτή μπορεί να ζητήσει από το δικαστήριο **πρόσθετες κυρώσεις έως €1.000 για κάθε ημέρα** μέχρι την ολοκλήρωση των ενεργειών (Καν. 22(7)-(9)).
- **Κοινοποίηση στις εποπτικές αρχές - νέος Κανονισμός 24**. Όταν η FIAU ασκεί τις εξουσίες των Καν. 21 έως 23, **οφείλει** να ενημερώσει εγκαίρως την αρμόδια εποπτική αρχή ή κάθε άλλο όργανο υπεύθυνο για την αδειοδότηση, καταχώριση ή χορήγηση τίτλου άσκησης επαγγέλματος στο πρόσωπο αυτό - για τους λογιστές και τους ελεγκτές, το **Accountancy Board** - παρέχοντας κάθε σχετική πληροφορία. Μπορεί επιπλέον να **συστήσει** τη λήψη ρυθμιστικών μέτρων, περιλαμβανομένων (i) του περιορισμού, της αναστολής, της ανάκλησης ή της ακύρωσης της άδειας, καταχώρισης ή του *practising certificate* και (ii) της **αναστολής ή του αποκλεισμού φυσικού προσώπου του Καν. 21(5)** από την άσκηση των λειτουργιών για τις οποίες είναι εξουσιοδοτημένο, στο συγκεκριμένο ή σε οποιοδήποτε άλλο υπόχρεο πρόσωπο. Σύμφωνα με τη σχετική επιφύλαξη, η FIAU μπορεί να προβεί σε σύσταση **αντί** της επιβολής κύρωσης ή μέτρου. Ο Καν. 24(2) διευκρινίζει ότι οι εξουσίες των εποπτικών αρχών κατά την οικεία νομοθεσία τους παραμένουν ανέπαφες.
- **Δημοσιοποίηση (Άρθρο 13C PMLA)**. Κύρωση που **υπερβαίνει τα €50.000** δημοσιεύεται **επώνυμα** στον ιστότοπο της FIAU, μαζί με κάθε συνοδευτικό διοικητικό μέτρο, **εντός πέντε (5) εργάσιμων ημερών** από την κοινοποίησή της στο υπόχρεο πρόσωπο, αν ασκηθεί έφεση, η FIAU δημοσιεύει χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση την άσκησή της, την πορεία και την έκβασή της, περιλαμβανομένης κάθε απόφασης που μεταρρυθμίζει ή ακυρώνει την κύρωση. Προσοχή στη διάκριση του **Άρθρου 13C(2)**. Οι κυρώσεις που **δεν υπερβαίνουν τα €50.000**, καθώς και τα λοιπά διοικητικά μέτρα, δημοσιεύονται κατά τον νόμο **σε ανώνυμη βάση** (*on an anonymous basis*). Σύμφωνα με το Άρθρο 13C(3), η FIAU μπορεί να **αναβάλει** τη δημοσίευση, να τη διενεργήσει ανωνύμως ή να μην τη διενεργήσει καθόλου, όταν θα έθιγε τη σταθερότητα των αγορών ή εν εξελίξει εποπτικές, αναλυτικές ή ερευνητικές εργασίες, ή όταν θα ήταν δυσανάλογη. Στην πράξη, η FIAU δημοσιεύει από την **7.2.2020** το σύνολο των κυρώσεων και μέτρων που επιβάλλει και τα διατηρεί αναρτημένα **για 5 έτη** από τη δημοσίευση ή από την απόφαση επί της έφεσης, η πρακτική αυτή είναι **αυστηρότερη από τον ελάχιστο κανόνα του Άρθρου 13C** και στηρίζεται στις πολιτικές δημοσιοποίησης που το Board of Governors θεσπίζει και δημοσιεύει κατά το Άρθρο 13C(4).
- **Διαδικασία και προσφυγή**. Κατά τον **Καν. 21(4)** οι κυρώσεις επιβάλλονται από τη FIAU «*without recourse to a court hearing*», βάσει πολιτικών και διαδικασιών του Board of Governors, το L.N. 82/2026 προσέθεσε αυτούσια τη φράση ότι οι πολιτικές αυτές «*shall take into account the principles of natural justice and of a fair hearing, and ensure that any administrative penalty imposed is proportionate, effective and dissuasive*» - πρόσθεση που επιβεβαιώθηκε από το ενοποιημένο κείμενο και που δεν υπήρχε στη μορφή του 2017. Κατά το **Άρθρο 13A PMLA**, κύρωση που **υπερβαίνει τα €5.000**, είτε αφορά μία είτε περισσότερες παραβάσεις, προσβάλλεται **τόσο για νομικά όσο και για πραγματικά ζητήματα** (*both on points of law and fact*) ενώπιον του **Court of Appeal (Inferior Jurisdiction)**, με έφεση που κατατίθεται **εντός είκοσι (20) ημερών** από την κοινοποίηση. Ο νόμος επιβάλλει και **δικαστικές προθεσμίες**. Το δικαστήριο ορίζει δικάσιμο χωρίς καθυστέρηση και **όχι πέραν των τριών (3) μηνών** από την κατάθεση, και εκδίδει απόφαση **εντός έξι (6) μηνών** από την αρχικώς ορισθείσα δικάσιμο, χωρίς αναβολή πέραν του εξαμήνου εκτός συναίνεσης των διαδίκων ή εξαιρετικού λόγου που καταγράφεται. Η υπόθεση εκδικάζεται **κεκλεισμένων των θυρών** και η απόφαση **δεν δημοσιεύεται**, με την επιφύλαξη του Άρθρου 13C (Άρθρο 13A(6)). Κατά το **Άρθρο 13B**, κύρωση που δεν προσβλήθηκε και δεν καταβλήθηκε **εντός 20 ημερών** από την κοινοποίηση εισπράττεται ως αστική οφειλή, η δε έγγραφη ειδοποίηση, επιδιδόμενη με δικαστική πράξη, αποτελεί **εκτελεστό τίτλο**, το ίδιο ισχύει και για την κύρωση που επικυρώνεται εν όλω ή εν μέρει κατ' έφεση.
- **Δικαστική αμφισβήτηση - τι ισχύει και τι δεν τεκμηριώνεται**. Η θεσμοθετημένη οδός είναι η **έφεση ενώπιον του Court of Appeal (Inferior Jurisdiction)** κατά το Άρθρο 13A PMLA, σε συνδυασμό με τη **νέα διαδικασία συμβιβασμού του 2026** (Καν. 22 PMLFTR και μεταβατική Regulation 6 του L.N. 82/2026). Ότι ο αριθμός των προσβληθεισών κυρώσεων δεν είναι αμελητέος συνάγεται εμμέσως από την ίδια τη **μεταβατική διάταξη του L.N. 82/2026**, που άνοιξε εξάμηνο παράθυρο εξωδικαστικού συμβιβασμού για τις

εκκρεμείς εφέσεις. Αντιθέτως, **δεν υφίστανται δημοσιευμένα συγκεντρωτικά ποσοστά επιτυχίας των εφέσεων**. Ο **Κανονισμός 14(2)(θ)** υποχρεώνει τη FIAU να τηρεί και ο Καν. 14(3) να δημοσιεύει ετησίως, μεταξύ άλλων, «*the number and values of administrative measures or penalties imposed*», όχι όμως ποσοστά έκβασης των εφέσεων, ενώ κατά το **Άρθρο 13A(6) PMLA** οι υποθέσεις ενώπιον του Court of Appeal (Inferior Jurisdiction) εκδικάζονται **κεκλεισμένων των θυρών** (*in camera*) και οι αποφάσεις δεν δημοσιεύονται. Για τον λόγο αυτό **απαλείφονται ως μη τεκμηριωμένα** τα ποσοστά «άνω του 40% των κυρώσεων προσβλήθηκαν δικαστικά» και «μέση μείωση 80%» που κυκλοφορούν σε δευτερογενείς πηγές. Καμία Ετήσια Έκθεση της FIAU δεν παραθέτει τέτοιους πίνακες.

- **Παράδειγμα κύρωσης σε λογιστή/ελεγκτή**. Στις **5.1.2026** η FIAU επέβαλε σε μεμονωμένο ελεγκτή/λογιστή διοικητική κύρωση **€13.792** για παραβάσεις των Καν. 7(2)(α) και 11(9) (παρακολούθηση συναλλαγών), 15(3) (μη υποβολή STR) και 5(5)/15(1) (επάρκεια γνώσεων MLRO), με βάση το Άρθρο 13C PMLA και τον Καν. 21(1) PMLFTR, και με παραπομπή στις παρ. 4.5.1(α), 4.5.2, 5.1.1, 5.5 και 7.1 των Implementing Procedures - Part I.

**Παραδείγματα ύποπτων συναλλαγών & δείκτες κινδύνου**

Καθοδήγηση FIAU **SA25-01**, «*Key Red Flags in Financial Statements and other Non-Financial Information - Insights from the FIAU*» (Μάιος 2025). Ανωμαλίες εσόδων (αιφνίδιες αυξήσεις/μειώσεις χωρίς αιτιολόγηση, υψηλές αναλογίες πωλήσεων με μετρητά), αγορές/αποθέματα (υπερβολικά αποθέματα, εικονικά/πλασματικά τιμολόγια, διογκωμένες αποτιμήσεις, αποκλίσεις μικτού περιθωρίου), μισθοδοσία (δυσανάλογο προσωπικό, πληρωμές χωρίς αντίστοιχο ρόλο, πληρωμές σε δικαιοδοσίες υψηλού κινδύνου, ανεξήγητα μπόνους), επαγγελματικές υπηρεσίες (ασαφείς συμβουλευτικές αμοιβές, πληρωμές σε εταιρείες χωρίς δραστηριότητα), ισολογισμός και χρηματοοικονομική δομή (δάνεια συνδεδεμένων μερών με μη εμπορικούς όρους, εισφορές κεφαλαίου από άγνωστες πηγές), εταιρική διακυβέρνηση και λογιστική πρακτική (συχνές αλλαγές λογιστικών πολιτικών, **γνώμη με επιφύλαξη, αδυναμία έκφρασης γνώμης ή αρνητική γνώμη**, καθώς και **παραίτηση ή απομάκρυνση του ελεγκτή**).

Δείκτες σχετικοί με τη φοροδιαφυγή (FIAU, «*ML Typologies & Red Flags: Indicators of ML Related to Tax Evasion*», Νοέμβριος 2021 - πρόκειται για έκδοση αποκλειστικά της FIAU, χωρίς συνέκδοση με το Malta Institute of Accountants). Κατάτμηση καταθέσεων (*structuring/smurfing*), συναλλαγές ασυνεπείς με το προφίλ του πελάτη, ανεξήγητες καταθέσεις και αναλήψεις, υπερ- ή υποτιμολόγηση αγαθών και υπηρεσιών, αδυναμία ή άρνηση εξήγησης της πηγής των κεφαλαίων, ασυνέπεια μεταξύ δηλωθέντος εισοδήματος και τρόπου ζωής, μεγάλος όγκος τραπεζικών συναλλαγών σε σύντομο χρονικό διάστημα (λογαριασμοί διέλευσης), επιχειρήσεις έντασης μετρητών, μη υποβολή οικονομικών καταστάσεων, ανάμειξη προσωπικών και εταιρικών λογαριασμών.

Παράγοντες κινδύνου - υψηλότερος. PEPs, σύνθετες δομές, εταιρείες-κέλυφος, υψηλός όγκος συναλλαγών, ασαφής πηγή πλούτου, μη φυσική παρουσία, αρνητική δημοσιότητα, υπηρεσίες μόνο έδρας, εικονικός διευθυντής/μέτοχος, καταπιστεύματα, μεγάλες συναλλαγές μετρητών. Χαμηλότερος. Οργανισμοί συλλογικών επενδύσεων, εισηγμένες, κρατικοί φορείς, ρυθμιζόμενες οντότητες. Γεωγραφικά (υψηλός κίνδυνος). Μαύρη/γκρι λίστα FATF, τρίτες χώρες υψηλού κινδύνου ΕΕ.

**Ιδιαιτερότητες**

- **Κύρια κλαδική καθοδήγηση**. *Implementing Procedures - Part II. Accountants and Auditors*, εκδοθείσα **από τη FIAU** τον **Νοέμβριο 2021** και αναθεωρημένη τον **Δεκέμβριο 2022** (το εξώφυλλο φέρει «Issued: November 2021» και «Issued: December 2022»). Δεν υπάρχει ημερομηνία έναρξης ισχύος 1.4.2023 ούτε συνέκδοση με το Malta Institute of Accountants. Είναι **νομικά δεσμευτική βάσει του Κανονισμού 17 PMLFTR** και εφαρμόζεται σε συνδυασμό με τις *Implementing Procedures - Part I* (πρώτη έκδοση 20.5.2011, τελευταία τροποποίηση 27.4.2026), οι οποίες δεσμεύουν από την ημερομηνία έκδοσής τους. Απευθύνεται σε εξωτερικούς λογιστές, ορκωτούς ελεγκτές, φορολογικούς συμβούλους και λογιστικά/ελεγκτικά γραφεία που ασκούν «relevant activity» κατά τον Καν. 2(1).
- **Εθνική Αξιολόγηση Κινδύνου**. *Malta National Risk Assessment 2023*, εκδόθηκε από την **Εθνική Συντονιστική Επιτροπή (National Coordinating Committee - NCC)** τον **Δεκέμβριο 2023** και δημοσιεύθηκε τον **Ιανουάριο 2024**. Κύριες απειλές. Απάτη (εγχώρια και αλλοδαπή, ιδίως κυβερνοαπάτη), οργανωμένο έγκλημα, διακίνηση ναρκωτικών, **φορολογικά εγκλήματα** και διαφθορά. Γενική διαπίστωση: «*a decline in the residual risk has been identified across most sectors*» σε σχέση με το 2018.
- **Κατάταξη του λογιστικού κλάδου στη NRA 2023**. Για τους **λογιστές και ελεγκτές** ο εγγενής κίνδυνος αξιολογείται ως **μεσαίος**, ο υπολειπόμενος κίνδυνος ως **μεσαίος** και η τρωτότητα ως **μεσαία** - βελτίωση από τη βαθμίδα **μεσαίος-υψηλός** του 2018. Οι **φορολογικοί σύμβουλοι**, που αξιολογούνται χωριστά για πρώτη φορά, κατατάσσονται σε **μεσαίο-υψηλό** εγγενή και υπολειπόμενο κίνδυνο. Το στοιχείο αυτό είναι κρίσιμο για τους Έλληνες φοροτεχνικούς που δραστηριοποιούνται στη Μάλτα. Η φορολογική συμβουλευτική θεωρείται κλάδος υψηλότερου κινδύνου από την καθαυτό λογιστική.
- **Διεθνής αξιολόγηση - MONEYVAL και FATF**. Η έκθεση αμοιβαίας αξιολόγησης **5ου γύρου του MONEYVAL** για τη Μάλτα υιοθετήθηκε στις **18.7.2019** (58η Ολομέλεια) και δημοσιεύθηκε στις **19.9.2019**, ακολούθησε η **1η Ενισχυμένη Έκθεση Παρακολούθησης** τον **Απρίλιο 2021**. Η Μάλτα εντάχθηκε στη **γκρίζα λίστα της FATF τον Ιούνιο 2021** (δηλώσεις αυξημένης παρακολούθησης Ιουνίου 2021, Οκτωβρίου 2021 και Ιουνίου 2022) και **διαγράφηκε τον Ιούνιο 2022**, καθιστάμενη η πρώτη χώρα της ΕΕ που είχε τεθεί υπό αυτό το καθεστώς. Το επεισόδιο αυτό εξηγεί τη σφοδρότητα του μαλτέζικου εποπτικού και κυρωτικού μηχανισμού μετά το 2021 και είναι το κύριο ερμηνευτικό κλειδί για όποιον δραστηριοποιείται σήμερα επαγγελματικά στη Μάλτα.
- **Στατιστικά αναφορών**. Το 2023 υποβλήθηκαν συνολικά **9.157 STR** (έναντι 8.740 το 2022, αύξηση περίπου 5%). Σύμφωνα με την Ετήσια Έκθεση FIAU 2023, οι πάροχοι εταιρικών υπηρεσιών (CSPs) και οι **ελεγκτές** κατέγραψαν αύξηση **35%** και **28%** αντίστοιχα στις αναφορές τους σε σχέση με το 2022, η έκθεση δεν αποδίδει ξεχωριστό ποσοστό στους λογιστές. Στον πίνακα εφαρμογής (Table 10) της ίδιας έκθεσης καταγράφονται **2 παραβάσεις** στον συνδυασμένο κλάδο λογιστών/ελεγκτών, χωρίς επιβολή χρηματικής κύρωσης εκείνο το έτος.
- **Αναθεώρηση του κυρωτικού πλαισίου το 2026**. Με το **L.N. 82 του 2026** (ισχύς 1.4.2026) ο Κανονισμός 21 αντικαταστάθηκε πλήρως. Ενοποιήθηκαν τα εύρη των κυρώσεων υπό την ενιαία έννοια των «anti-money laundering and counter-funding of terrorism obligations» (νέος ορισμός στον Καν. 2, που περιλαμβάνει και τις δεσμευτικές Implementing Procedures του Καν. 17), προστέθηκε στον Καν. 21(4) ρητή αναφορά στις αρχές της **φυσικής δικαιοσύνης και της δίκαιης ακρόασης** και στην απαίτηση αναλογικότητας, αποτελεσματικότητας και αποτρεπτικότητας, θεσπίστηκε πλαίσιο **συμβιβασμών** (Καν. 22), **πρόσθετων διοικητικών μέτρων** (Καν. 23) και **κοινοποίησης των κυρώσεων στις εποπτικές αρχές** (Καν. 24). Και τα τρία επιβεβαιώνονται αυτούσια από το ενοποιημένο κείμενο του S.L. 373.01, όπου οι Καν. 22, 23 και 24 φέρουν την ένδειξη «*Added by: L.N. 82 of 2026*» και ο Καν. 21 την ένδειξη «*Substituted by: L.N. 82 of 2026*». Σημειώνεται ότι το ενοποιημένο κείμενο **δεν αναπαράγει τις μεταβατικές διατάξεις** του L.N. 82/2026. Παραπέμπει σε αυτές μόνο με υποσημειώσεις («*Vide Regulation 6 of Legal Notice 82 of 2026*» στην αρχή του κειμένου και «*Vide Regulation 6(3) of Legal Notice 82 of 2026*» στον Καν. 24).
- **Η μεταβατική Regulation 6 του L.N. 82/2026 - το εξάμηνο παράθυρο συμβιβασμού**. Ο έλεγχος στο αυτοτελές κείμενο του L.N. 82 του 2026 (δημοσίευση **1.4.2026**, με το οποίο εισήχθησαν οι Καν. 22-24 PMLFTR για τις συμφωνίες συμβιβασμού) επιβεβαιώνει το περιεχόμενο της μεταβατικής διάταξης. Η **Regulation 6** θέτει **προσωρινό μεταβατικό παράθυρο έξι (6) μηνών**, το οποίο επιτρέπει **εξωδικαστικό συμβιβασμό σε εκκρεμείς υποθέσεις εφέσεων**, με **ανώτατη δυνατή μείωση της αρχικής χρηματικής κύρωσης έως 50%**. Η μείωση χορηγείται υπό τρεις σωρευτικές προϋποθέσεις: (α) ο υπόχρεος **αποδέχεται πλήρως τα ευρήματα** της FIAU, (β) **υλοποιεί τα διορθωτικά μέτρα συμμόρφωσης** που του υποδεικνύονται και (γ) **παραιτείται οριστικά από τα ένδικα μέσα**. Πρόκειται δηλαδή για τον μεταβατικό αντίστοιχο του μόνιμου μηχανισμού του Καν. 22, με τη διαφορά ότι απευθύνεται ειδικά σε όσους έχουν ήδη ασκήσει έφεση κατά κύρωσης της FIAU. Για τον λογιστή με εκκρεμή έφεση, η επιλογή είναι πρακτικά διλημματική. Μείωση έως 50% έναντι οριστικής απώλειας του δικαιώματος δικαστικού ελέγχου.
- **Συνταγματικός έλεγχος της κυρωτικής εξουσίας της FIAU - αποφάσεις της 18.11.2024**. Ο ισχυρισμός περί δικαστικής επιβεβαίωσης της εξουσίας επιβολής κυρώσεων της FIAU τεκμηριώνεται πλέον με συγκεκριμένες αποφάσεις. Στις **18 Νοεμβρίου 2024** το **Συνταγματικό Δικαστήριο (Constitutional Court)** της Μάλτας αποφάνθηκε στις υποθέσεις **XNT Ltd vs FIAU (αρ. 51/22)** και **Phoenix Payments Ltd vs FIAU**, **ανατρέποντας τις προηγούμενες πρωτόδικες αποφάσεις του First Hall Civil Court**. Το Συνταγματικό Δικαστήριο έκρινε ότι η νομοθετική εξουσία της FIAU να επιβάλλει **διοικητικά πρόστιμα είναι συμβατή με το Σύνταγμα (Άρθρο 39) και με το Άρθρο 6 της ΕΣΔΑ**, **εφόσον** υφίσταται δικαίωμα **πλήρους δικαστικού ελέγχου και προσφυγής στο Εφετείο** - δηλαδή η έφεση του Άρθρου 13A PMLA, που ασκείται τόσο για νομικά όσο και για πραγματικά ζητήματα, θεραπεύει το γεγονός ότι η κύρωση επιβάλλεται «*without recourse to a court hearing*». Η νομολογία αυτή εξηγεί και τη μεταρρύθμιση του 2026. Η ρητή κατοχύρωση της φυσικής δικαιοσύνης και της δίκαιης ακρόασης στον Καν. 21(4) και η θέσπιση μηχανισμού συμβιβασμού αποτυπώνουν τη **δικαστική πίεση που δέχθηκε ο κυρωτικός μηχανισμός** και την ανάγκη θωράκισής του, όχι απλή επιβεβαίωσή του.

**Πηγές:**

- **Νομοθεσία:**
  - **Prevention of Money Laundering Act (PMLA), Chapter 373** - ενοποιημένο κείμενο, «*ACT XIX of 1994 as amended by: Act II of 1998, Legal Notice 71 of 1999, Acts XXXI of 2001, III of 2002, and III and XIII of 2004, Legal Notice 176 of 2005, Acts VI of 2005 and XXVIII of 2006, Legal Notice 425 of 2007, Act XXXI of 2007, Legal Notice 105 of 2008, Act VII of 2010, Legal Notice 426 of 2012, and Acts XXXVIII of 2014, III, VIII of 2015, XXVIII of 2017, XLII of 2018, VII and XXXI of 2019, I and VIII of 2020, V, XV of 2021, XLIII of 2021 and VIII of 2023 and VI of 2024*», έναρξη ισχύος 23.9.1994. **Πρωτογενής έλεγχος στο πλήρες κείμενο** των Άρθρων 2, 3 (και 3(2), 3(2A)), 12A, 13, 13A, 13B, 13C, 14, 15, 16(1), 18, 26, 26A, 27, 28, 29, 30, 30D, 31, 33, 34 και του Δεύτερου Παραρτήματος («*Any criminal offence*») - https://legislation.mt/eli/cap/373/eng
  - **Prevention of Money Laundering and Funding of Terrorism Regulations, S.L. 373.01** - ενοποιημένο κείμενο, «*LEGAL NOTICE 372 of 2017, as amended by Legal Notice 430 of 2018, 77 of 2019 and 26 and 214 of 2020, 199 and 313 of 2021, 379 of 2024 and 82 of 2026*», έναρξη ισχύος 1.1.2018 (Gov. Gazette No. 19,924 της 20.12.2017). **Πρωτογενής έλεγχος στο πλήρες κείμενο** των Κανονισμών 1, 2 (ορισμοί «anti-money laundering and counter-funding of terrorism obligations», «beneficial owner», «occasional transaction», «relevant activity», «subject person», «supervisory authority»), 5, 6, 7, 7A, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 15A, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23 και 24 - https://legislation.mt/eli/sl/373.1/eng (PDF: https://legislation.mt/getpdf/69f0669ba1e895255c6fe25c), προσπέλαση 14.8.2026
  - L.N. 372 του 2017 (αρχικό κείμενο PMLFTR, Καν. 21(2)) - https://legislation.mt/getpdf/60225d60bc8272018c15a60d
  - L.N. 82 του 2026, Prevention of Money Laundering and Funding of Terrorism (Amendment) Regulations, 2026, Gov. Gazette No. 21,615 της 1.4.2026 (πλήρης αντικατάσταση του Καν. 21, νέοι Καν. 22, 23, 24, τροποποίηση των Καν. 2 και 15(1), νέος ορισμός των «anti-money laundering and counter-funding of terrorism obligations»). **Regulation 6** (μεταβατική διάταξη). Εξάμηνο παράθυρο εξωδικαστικού συμβιβασμού εκκρεμών εφέσεων με μείωση της κύρωσης έως 50%, υπό όρους πλήρους αποδοχής των ευρημάτων, υλοποίησης διορθωτικών μέτρων και οριστικής παραίτησης από τα ένδικα μέσα, οι μεταβατικές διατάξεις δεν αναπαράγονται στο ενοποιημένο κείμενο του S.L. 373.01, το οποίο παραπέμπει σε αυτές μόνο με υποσημείωση - https://legislation.mt/eli/ln/2026/82/eng (PDF: https://legislation.mt/getpdf/69f0673622d47f19281a0901)
  - Λοιπές τροποποιήσεις PMLFTR. L.N. 430/2018, 77/2019, 26/2020, **214/2020**, 199/2021, 313/2021, 379/2024 (ισχύς 30.12.2024, κρυπτοστοιχεία/MiCA)
  - S.L. 373.02 - National Coordinating Committee on Combating Money Laundering and Funding of Terrorism Regulations (ισχύς 13.4.2018)
  - S.L. 373.03 - Centralised Bank Account Register Regulations
  - S.L. 373.04 - Use of Cash (Restriction) Regulations (L.N. 81/2021, ισχύς 9.3.2021, όριο €10.000 για συγκεκριμένες κατηγορίες αγαθών) - https://legislation.mt/eli/sl/373.4/eng , επεξηγηματική σελίδα FIAU: https://fiaumalta.org/what-we-do/introducing-the-use-of-cash-restriction-regulations/
  - Κανονισμός (ΕΕ) 2024/1624 (εφαρμογή από 10.7.2027) και Οδηγία (ΕΕ) 2024/1640 - ενωσιακό πακέτο AML/AMLA

- **Εποπτική αρχή / FIU:**
  - Financial Intelligence Analysis Unit - FIAU (εποπτική αρχή AML/CFT & FIU, Trident Park No. 5, Triq l-Mdina, Central Business District, Birkirkara CBD 2010, Malta, τηλ. +356 2123 1333, PMLA Άρθρο 16(1)(γ), PMLFTR Καν. 17) - https://fiaumalta.org
  - FIAU - Contact us (ηλεκτρονική φόρμα επικοινωνίας, η FIAU δεν δημοσιεύει διευθύνσεις e-mail) - https://fiaumalta.org/contact-us/
  - FIAU - Supervision (Supervision Section, Risk Team, Credit and Financial Institutions, Investments/Gaming/VFAs, **DNFBPs Supervision Team**, Remediation Team, Quality Control Team) - https://fiaumalta.org/what-we-do/supervision/
  - Accountancy Board (Accountancy Profession Act, Cap. 281, αδειοδότηση και practising certificates, καμία αρμοδιότητα AML) - https://accountancyboard.gov.mt/
  - Malta Institute of Accountants (εθελοντικός επαγγελματικός φορέας, χωρίς ρυθμιστικό ρόλο) - https://miamalta.org/

- **Οδηγίες / μητρώα / λοιπά έγγραφα:**
  - FIAU, *Implementing Procedures Part II - Accountants and Auditors* (έκδοση Νοέμβριος 2021, αναθεώρηση Δεκέμβριος 2022, δεσμευτική βάσει Καν. 17) - https://fiaumalta.org/app/uploads/2024/02/Implementing-Procedures-Accountants-and-Auditors-Part-II.pdf
  - FIAU, *Implementing Procedures Part I* (πρώτη έκδοση 20.5.2011, τελευταία τροποποίηση 27.4.2026), **Section 5 «Reporting Procedures and Obligations», παρ. 5.4** (εσωτερική αναφορά προς τον MLRO «as soon as reasonably practicable», το αργότερο την επόμενη εργάσιμη) **και παρ. 5.5** (υποβολή STR στη FIAU αμελλητί μέσω goAML, τήρηση γραπτού αρχείου και αιτιολόγησης των εσωτερικών αναφορών που δεν διαβιβάστηκαν) - https://fiaumalta.org/app/uploads/2026/07/Implementing-Procedures-Part-1-1-1-2026-1.pdf
  - Κατάλογος Implementing Procedures - https://fiaumalta.org/procedures-guidance-2/implementing-procedures/
  - FIAU, *Common Issues related to The Money Laundering Reporting Officer*, Απρίλιος 2022 - https://fiaumalta.org/app/uploads/2022/04/Common-Issues-related-to-the-Money-Laundering-Reporting-Officer.pdf
  - FIAU, Καθοδήγηση SA25-01, *Key Red Flags in Financial Statements and other Non-Financial Information - Insights from the FIAU*, Μάιος 2025
  - FIAU, *ML Typologies & Red Flags. Indicators of ML Related to Tax Evasion*, Νοέμβριος 2021 - https://fiaumalta.org/app/uploads/2021/11/FIAU-Factsheet-Typologies-Red-Flags-Indicators-of-Tax-Related-ML.pdf
  - FIAU, *Compliance Monitoring Committee Governing Principles and Framework* - https://fiaumalta.org/app/uploads/2026/05/Compliance-Monitoring-Committee-Governing-Principles-and-Framework.pdf
  - FIAU, *Administrative Measure Publication Notice - Auditors and Accountants (Individual)*, 5.1.2026 (κύρωση €13.792) - https://fiaumalta.org/app/uploads/2026/01/Administrative-Measure-Publication-Notice-Auditors-and-Accountants-Individual.pdf
  - National Coordinating Committee, *Malta National Risk Assessment 2023* (Δεκέμβριος 2023, δημοσίευση Ιανουάριος 2024) - https://www.ncc.gov.mt/wp-content/uploads/2024/01/PublicNRA_Dec2023.pdf
  - MONEYVAL, *5th Round Mutual Evaluation Report - Malta* (υιοθέτηση 18.7.2019, δημοσίευση 19.9.2019) - https://rm.coe.int/moneyval-2019-5-5th-round-mer-malta2/168097396c
  - MONEYVAL, *1st Enhanced Follow-up Report - Malta* (Απρίλιος 2021) - https://rm.coe.int/moneyval-2021-7-fur-malta/1680a29c70
  - FATF, δηλώσεις αυξημένης παρακολούθησης για τη Μάλτα (Ιούνιος 2021, Οκτώβριος 2021, Ιούνιος 2022 - διαγραφή από τη γκρίζα λίστα) - https://www.fatf-gafi.org/
  - CASPAR - εγγραφή: https://casparreg.fiaumalta.org/ , είσοδος: https://caspar.fiaumalta.org/
  - Risk Evaluation Questionnaire (REQ, Καν. 19 PMLFTR) - https://fiaumalta.org/what-we-do/supervision/risk-evaluation-questionnaire/
  - goAML (πύλη υποβολής STR) - https://goaml.fiaumalta.org/PROD/Home
  - Δημοσιευμένες διοικητικές κυρώσεις και μέτρα - https://fiaumalta.org/what-we-do/enforcement/administrative/
  - FIAU Annual Report (ετήσιες εκθέσεις και στατιστικά STR) - https://fiaumalta.org/publications-consultations/annual-report/
  - Country Statements - https://fiaumalta.org/country-statements/ , General Guidance - https://fiaumalta.org/procedures-guidance-2/general-guidance/ , Courses - https://fiaumalta.org/courses-events/courses-by-fiau-2/
  - **Νομολογία.** Constitutional Court (Συνταγματικό Δικαστήριο Μάλτας), αποφάσεις της **18.11.2024** στις υποθέσεις *XNT Ltd vs Financial Intelligence Analysis Unit* (αρ. 51/22) και *Phoenix Payments Ltd vs Financial Intelligence Analysis Unit* - ανατροπή των αποφάσεων του First Hall Civil Court, η εξουσία της FIAU να επιβάλλει διοικητικά πρόστιμα κρίθηκε συμβατή με το Άρθρο 39 του Συντάγματος και το Άρθρο 6 ΕΣΔΑ, εφόσον υφίσταται πλήρης δικαστικός έλεγχος κατ' έφεση. Επίσημη βάση δικαστικών αποφάσεων. *Sentenzi Online*, Ministry for Justice - https://ecourts.gov.mt/onlineservices/Judgements

## II.4 Βαλτικές χώρες

Περιεχόμενα

## Εσθονία

Περιεχόμενα

> **Επισήμανση για τις κυρώσεις.** Με την τροποποίηση *RT I, 17.03.2023, 2* (έναρξη ισχύος **1.11.2023**) τα πρόστιμα πταισμάτων του Κεφαλαίου 10 του RahaPTS **αναμορφώθηκαν πλήρως**. Για τους λογιστές, τους φοροτεχνικούς συμβούλους και τους ορκωτούς ελεγκτές το ανώτατο πρόστιμο ανά παράβαση είναι σήμερα **έως 1.000.000 ευρώ** (ή έως το διπλάσιο του οφέλους/της αποτραπείσας ζημίας) - **και όχι έως 1.200 ευρώ / 400.000 ευρώ**, όπως ανέφερε η προηγούμενη μορφή του κεφαλαίου με βάση εκθέσεις της MONEYVAL που αποτυπώνουν το προ της 1.11.2023 καθεστώς. Βλ. αναλυτικά την ενότητα «Κυρώσεις».

**Εθνική νομοθεσία (ονόματα/αριθμοί νόμων)**

Η Εσθονία ενσωμάτωσε την Οδηγία (ΕΕ) 2015/849 μέσω του νόμου **Rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise seadus (RahaPTS)** - αγγλικά. *Money Laundering and Terrorist Financing Prevention Act*, ελληνικά. Νόμος για την Πρόληψη της Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες και της Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας. Η ονομασία και η συντομογραφία του νόμου επιβεβαιώθηκαν.

- Ημερομηνία ψήφισης (*vastu võetud*). **26 Οκτωβρίου 2017** - δημοσίευση **RT I, 17.11.2017, 2**. **Επιβεβαιώθηκε από την κεφαλίδα του ίδιου του νόμου.**
- Έναρξη ισχύος (*jõustumine*). **27 Νοεμβρίου 2017**, **με τρεις εξαιρέσεις που ορίζει ρητά η κεφαλίδα**. Το **§ 19 παρ. 3** και τα **§§ 76-80** (δεδομένα πραγματικού δικαιούχου) τέθηκαν σε ισχύ την **1.9.2018**, ενώ τα **§§ 81 και 95** την **1.1.2019**, επιμέρους διατάξεις την 1.1.2018. **Επιβεβαιώθηκε.**
- **Μεταγενέστερες τροποποιήσεις.** Ο RahaPTS **δεν** σταμάτησε να τροποποιείται τον Μάρτιο του 2022. Ο κατάλογος τροποποιητικών πράξεων της κεφαλίδας του ενοποιημένου κειμένου περιλαμβάνει **είκοσι τροποποιητικούς νόμους**, οι σημαντικότεροι για τους λογιστές είναι:
  - **RT I, 10.07.2020, 1** (ισχύς 20.07.2020, εν μέρει 10.09.2020, 1.1.2021, 10.01.2021 και 10.05.2021) - η εκτενέστερη αναμόρφωση του νόμου. Αναδιατύπωση του καταλόγου υπόχρεων του § 2, του ορισμού του πραγματικού δικαιούχου (§ 9), των μέτρων δέουσας επιμέλειας και της απαγόρευσης παροχής υπηρεσιών (§ 75¹).
  - **RT I, 21.11.2020, 1** (ισχύς 23.11.2020, εν μέρει 1.1.2021) - μετατροπή της FIU σε αυτοτελή κυβερνητική αρχή υπό το Υπουργείο Οικονομικών και αναδιάρθρωση των §§ 49-56.
  - **RT I, 12.03.2022, 2** (ισχύς **15.03.2022**) - ενίσχυση της αδειοδότησης και των προληπτικών μέτρων για τους παρόχους υπηρεσιών εικονικών περιουσιακών στοιχείων (VASP) και αναδιατύπωση του κατωφλίου των εμπόρων.
  - **RT I, 17.03.2023, 2** (ισχύς **1.11.2023**) - **η καθοριστική τροποποίηση για τις κυρώσεις**. Αναμόρφωση όλων των διατάξεων του Κεφαλαίου 10 και εισαγωγή των ορίων του 1.000.000 ευρώ / 5.000.000 ευρώ / 10% του κύκλου εργασιών (βλ. ενότητα «Κυρώσεις»).
  - **RT I, 21.06.2024, 3** (ισχύς 1.07.2024, εν μέρει **30.12.2024** και **1.07.2026**) - προσαρμογή στους Καν. (ΕΕ) 2023/1114 (MiCA) και (ΕΕ) 2023/1113 (Travel Rule), εισαγωγή των ορισμών «crypto-assets» και «self-hosted address» (§ 3 σημ. 19 και 20), **κατάργηση από 1.7.2026 του σημείου 10 του § 2 παρ. 1** (πάροχοι υπηρεσιών εικονικών νομισμάτων ως αυτοτελής κατηγορία υπόχρεων) και του αντίστοιχου σημείου 4 του § 70 παρ. 1 (αδειοδότηση από τη FIU).
  - **RT I, 30.12.2024, 1** (ισχύς 1.01.2025) - μετονομασία του Υπουργείου Δικαιοσύνης σε «Υπουργείο Δικαιοσύνης και Ψηφιακών Υποθέσεων» στις διατάξεις εποπτείας των συμβολαιογράφων.
  - **RT I, 11.07.2026, 2** (ισχύς **21.07.2026**) - η **τελευταία** τροποποίηση που ενσωματώνεται στο ελεγχθέν κείμενο (αναδιατύπωση του § 34 παρ. 2 σημ. 1 και του § 76 παρ. 3 σημ. 3 για τις εισηγμένες εταιρείες).

- **Προσοχή στην έκδοση.** Η έκδοση *RT I, 12.03.2022, 2* (URL https://www.riigiteataja.ee/akt/112032022019) είναι **σταθερή (παλαιά) έκδοση** και όχι το ισχύον κείμενο, το ίδιο ισχύει και για την αγγλική μετάφραση με αναγνωριστικό **511072024005** (11.07.2024). Το κεφάλαιο αυτό στηρίζεται στην **ενοποιημένη έκδοση με ισχύ από 21.07.2026 (RT V, 20.07.2026, 5)**. Ο αναγνώστης πρέπει να ανατρέχει πάντοτε στην **ισχύουσα ενοποιημένη έκδοση** (*kehtiv redaktsioon*) στο Riigi Teataja.
- Εσθονικό κείμενο - ισχύουσα ενοποιημένη έκδοση: https://www.riigiteataja.ee/akt/RahaPTS (σταθερή έκδοση 12.03.2022: https://www.riigiteataja.ee/akt/112032022019).
- Αγγλική μετάφραση - ενοποιημένο κείμενο με ισχύ από 21.07.2026 (RT V, 20.07.2026, 5): https://www.riigiteataja.ee/en/eli/ee/520072026005/consolide (προγενέστερη μετάφραση 11.07.2024: https://www.riigiteataja.ee/en/eli/ee/511072024005/consolide/current).
- Επίσημη Εφημερίδα (Riigi Teataja): https://www.riigiteataja.ee

**Επιβεβαιωμένη αρίθμηση - § 2 παρ. 1 RahaPTS.** Ο έλεγχος στο πρωτότυπο κείμενο **επιβεβαίωσε πλήρως** την αρίθμηση που παρέθετε το κεφάλαιο, με μία ουσιώδη διευκρίνιση. Το σημείο 7 **δεν αφορά μόνο τους λογιστές**, αλλά περιλαμβάνει και τους ορκωτούς ελεγκτές. Αυτούσια:

- **§ 2 παρ. 1 σημ. 7)**: «*certified auditors, upon provision of accounting services, and providers of accounting services*» - **ορκωτοί ελεγκτές (*vandeaudiitorid*), κατά την παροχή λογιστικών υπηρεσιών, και πάροχοι λογιστικών υπηρεσιών (*raamatupidamisteenuse pakkujad*)** [τροποποίηση RT I, 10.07.2020, 1 - ισχύς 20.07.2020].
- **§ 2 παρ. 1 σημ. 8)**: «*providers of accounting or tax advice services*» - **πάροχοι συμβουλευτικών υπηρεσιών στον τομέα της λογιστικής ή της φορολογίας** (*raamatupidamise või maksustamise valdkonnas nõustamisteenuse pakkujad*).

**Άρα οι ορκωτοί ελεγκτές και οι λογιστές είναι ρητά ενταγμένοι στην ίδια διάταξη (σημ. 7)** - γεγονός που εξηγεί γιατί η FIU τους παρουσιάζει ως ενιαία εποπτευόμενη κατηγορία «*vandeaudiitorid ja raamatupidajad*», με χωριστή γειτονική κατηγορία τους «*nõustajad (raamatupidamise või maksustamise valdkonnas)*» (= σημ. 8). Η υπόνοια «μετατόπισης της αρίθμησης» που είχε διατυπωθεί κατά τον προηγούμενο έλεγχο **δεν επιβεβαιώθηκε**.

**Ο πλήρης κατάλογος του § 2 παρ. 1** (για να τοποθετηθεί ο λογιστής μέσα στο σύστημα): 1) πιστωτικά ιδρύματα, 2) χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, 3) διοργανωτές τυχερών παιγνίων (πλην εμπορικών λαχειοφόρων αγορών), 4) μεσολαβούντες σε αγοραπωλησία ακινήτου, 4¹) μεσολαβούντες σε συμβάσεις χρήσης ακινήτου με μίσθωμα **τουλάχιστον 10.000 ευρώ μηνιαίως**, 5) έμποροι, όταν καταβάλλεται σε αυτούς ή από αυτούς **μετρητά τουλάχιστον 10.000 ευρώ**, 6) αγοραστές/χονδρέμποροι πολύτιμων μετάλλων, ειδών από πολύτιμα μέταλλα ή πολύτιμων λίθων, **7) ορκωτοί ελεγκτές (κατά την παροχή λογιστικών υπηρεσιών) και πάροχοι λογιστικών υπηρεσιών**, **8) πάροχοι συμβουλευτικών υπηρεσιών λογιστικής ή φορολογίας**, 9) πάροχοι υπηρεσιών εμπιστευματικής διαχείρισης και εταιρειών, **10) [ΚΑΤΑΡΓΗΘΗΚΕ από 1.7.2026 - RT I, 21.06.2024, 3]** (ήταν οι πάροχοι υπηρεσιών εικονικών νομισμάτων, οι οποίοι πλέον καλύπτονται ως χρηματοπιστωτικά ιδρύματα κατά το § 6 παρ. 2 σημ. 3¹), 11) [καταργήθηκε], 12) κεντρικό αποθετήριο τίτλων, 13) επιχειρήσεις διασυνοριακής μεταφοράς μετρητών και τίτλων, 14) ενεχυροδανειστήρια, 15) έμποροι και μεσολαβούντες έργων τέχνης, καθώς και όσοι τα αποθηκεύουν σε ελεύθερη τελωνειακή ζώνη, με πληρωμή **τουλάχιστον 10.000 ευρώ**.

Χωριστά, το **§ 2 παρ. 2** υπάγει τους συμβολαιογράφους, δικηγόρους, δικαστικούς επιμελητές, συνδίκους πτώχευσης και λοιπούς παρόχους νομικών υπηρεσιών **μόνον εφόσον ενεργούν στο όνομα και για λογαριασμό πελάτη** σε χρηματοοικονομική συναλλαγή ή συναλλαγή ακινήτου, ή καθοδηγούν τον σχεδιασμό/κατάρτιση συναλλαγής σχετικής με: 1) αγορά ή πώληση ακινήτου, επιχείρησης ή εταιρικών μεριδίων, 2) διαχείριση χρημάτων, τίτλων ή άλλης περιουσίας του πελάτη, 3) άνοιγμα ή διαχείριση λογαριασμών πληρωμών, καταθέσεων ή τίτλων, 4) εξεύρεση κεφαλαίων για ίδρυση, λειτουργία ή διοίκηση εταιρείας, 5) ίδρυση, λειτουργία ή διοίκηση trust, εταιρείας, ιδρύματος ή νομικού μορφώματος. Το **§ 2 παρ. 3** υπάγει τα σωματεία και ιδρύματα όταν καταβάλλουν ή εισπράττουν μετρητά **άνω των 5.000 ευρώ**.

Ο νόμος **δεν προβλέπει εξαιρέσεις βάσει μεγέθους**. Όλοι οι πάροχοι λογιστικών υπηρεσιών είναι υπόχρεες οντότητες ανεξαρτήτως αριθμού εργαζομένων ή κύκλου εργασιών - **επιβεβαιώθηκε** με ανάγνωση ολόκληρου του § 2, όπου κανένα κατώφλι μεγέθους ή αξίας δεν συνδέεται με τα σημεία 7 και 8 της παρ. 1 (σε αντίθεση με τους εμπόρους, τους μεσολαβούντες μισθώσεων, τους εμπόρους έργων τέχνης και τα σωματεία, όπου το κατώφλι ορίζεται ρητά).

> Ο νόμος δεν εξαιρεί μεν κανέναν λογιστή από την ιδιότητα του υπόχρεου, προβλέπει όμως **δύο ρητούς μηχανισμούς ελάφρυνσης για τους μη χρηματοπιστωτικούς υπόχρεους**: (α) κατά το **§ 13 παρ. 5**, η αρμόδια εποπτική αρχή μπορεί, **κατόπιν αιτήματος της υπόχρεης οντότητας** (πλην των εποπτευόμενων από τη Finantsinspektsioon), να αποφασίσει ότι **δεν είναι υποχρεωτική η κατάρτιση τεκμηριωμένης εκτίμησης κινδύνου**, όταν οι κίνδυνοι του κλάδου είναι σαφείς ή έχουν ήδη προσδιοριστεί από την εθνική εκτίμηση κινδύνου, (β) κατά το **§ 14 παρ. 7**, η υπόχρεη οντότητα (πλην πιστωτικών/χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων) μπορεί να ζητήσει **μερική ή πλήρη απαλλαγή από την υποχρέωση κατάρτισης τεκμηριωμένων κανόνων διαδικασίας και κανόνων εσωτερικού ελέγχου**.

**Εποπτική/Αρμόδια Αρχή & FIU/ΜΧΠ**

Αρμόδια αρχή. **Μονάδα Χρηματοοικονομικών Πληροφοριών (FIU)** - εσθονικά. **Rahapesu Andmebüroo (RAB)**.

- Επίσημη ιστοσελίδα: https://fiu.ee/en
- Διεύθυνση. **Pronksi 12, 10117 Tallinn**, Εσθονία (επιβεβαιωμένη).
- Τηλέφωνο. **+372 696 0500** (επιβεβαιωμένο).
- Ηλεκτρονικές διευθύνσεις (επιβεβαιωμένες, χωριστές ανά θεματική). **Info@fiu.ee** για γενικά και ουσιαστικά ερωτήματα εποπτείας, **vihje@fiu.ee** για τη γραμμή ανώνυμων καταγγελιών (*vihjeliin*), **press@fiu.ee** για το γραφείο τύπου και την επικοινωνία με τα μέσα.
- **Κρίσιμη διευκρίνιση για τον λογιστή.** Οι αναφορές ύποπτων συναλλαγών (STR/SAR) **δεν υποβάλλονται ποτέ με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο**, αλλά **αποκλειστικά και υποχρεωτικά μέσω της διαδικτυακής πύλης RABIS** (rabis.fiu.ee). Οι παραπάνω διευθύνσεις εξυπηρετούν μόνο ερωτήματα, καταγγελίες και επικοινωνία.
- Νομικό καθεστώς. **Ανεξάρτητη κυβερνητική αρχή** στον τομέα διακυβέρνησης του **Υπουργείου Οικονομικών (Rahandusministeerium) από 1.1.2021** (είχε ιδρυθεί την 1.7.1999 εντός της Αστυνομίας). Επικεφαλής. **Matis Mäeker**.

Δυνάμει του **§ 64 παρ. 1 RahaPTS** η FIU ασκεί κρατική εποπτεία σε όλες τις υπόχρεες οντότητες, συμπεριλαμβανομένων των παρόχων λογιστικών υπηρεσιών. **Το πρωτότυπο κείμενο επιβεβαιώνει τη διάταξη αυτούσια:**

> «Unless otherwise provided by this section, the Financial Intelligence Unit acts as the regulatory enforcement authority in respect of the requirements arising from this Act and any legislation enacted under it.» (§ 64 παρ. 1, όπως ισχύει από 1.1.2021)

**Η κατανομή εποπτικών αρμοδιοτήτων του § 64 είναι εξαντλητική και επιβεβαιώνει την ερμηνεία του κεφαλαίου:**

- **§ 64 παρ. 1** - **FIU**. Γενική αρμοδιότητα για **όλες** τις υπόχρεες οντότητες, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στο ίδιο άρθρο. **Οι λογιστές, οι φοροτεχνικοί σύμβουλοι και οι ορκωτοί ελεγκτές δεν εξαιρούνται σε καμία από τις επόμενες παραγράφους - άρα υπάγονται στη FIU.**
- **§ 64 παρ. 2** - **Finantsinspektsioon** (*Financial Supervision and Resolution Authority*). Μόνο για τα **πιστωτικά και χρηματοπιστωτικά ιδρύματα** που εποπτεύει βάσει του Νόμου για την Αρχή Χρηματοπιστωτικής Εποπτείας.
- **§ 64 παρ. 3** - **Διοικητικό Συμβούλιο του Δικηγορικού Συλλόγου Εσθονίας**. Μόνο για τα μέλη του Συλλόγου.
- **§ 64 παρ. 4** - **Υπουργείο Δικαιοσύνης και Ψηφιακών Υποθέσεων**. Μόνο για τους **συμβολαιογράφους**, δύναται να μεταβιβάσει την εποπτεία στο Επιμελητήριο Συμβολαιογράφων [RT I, 30.12.2024, 1 - ισχύς 1.01.2025].
- **§ 64 παρ. 5-7** - υποχρέωση συνεργασίας όλων των ανωτέρω με τη FIU, δικαίωμα ανταλλαγής πληροφοριών με ομόλογες αρχές άλλων χωρών και δικαίωμα προσφυγής σε εμπειρογνώμονες.

Τα καθήκοντα της FIU απαριθμούνται στο **§ 54 παρ. 1**, όπου το **σημείο 4** ορίζει «*supervision over the activities of obliged entities in complying with this Act, unless otherwise provided by law*» και το **σημείο 9** «*performance of duties arising from the International Sanctions Act*». **Και τα δύο σημεία επιβεβαιώθηκαν αυτούσια.** Συμπληρωματικά, το **§ 54 παρ. 1 σημ. 10** αναθέτει στη FIU τη **διεξαγωγή των διαδικασιών πταισμάτων** του νόμου, το **σημείο 5** τη δημοσίευση συγκεντρωτικής επισκόπησης **τουλάχιστον μία φορά τον χρόνο**, το **σημείο 7** την **εκπαίδευση του προσωπικού των υπόχρεων οντοτήτων** και το **σημείο 11** την αδειοδότηση.

**Διάκριση αρμοδιοτήτων - ποιος εποπτεύει ποιον**

- **Rahapesu Andmebüroo (FIU)**. Η **μοναδική** αρχή εποπτείας AML/CFT για τους **εξωτερικούς λογιστές, τους φοροτεχνικούς συμβούλους και τους ορκωτούς ελεγκτές** (κατά την παροχή λογιστικών υπηρεσιών).
- **Finantsinspektsioon** (Αρχή Χρηματοπιστωτικής Εποπτείας). Εποπτεύει τον **χρηματοπιστωτικό τομέα** - πιστωτικά ιδρύματα, πιστωτές και πιστωτικούς διαμεσολαβητές, εταιρείες είσπραξης απαιτήσεων, επιχειρήσεις επενδύσεων, εταιρείες διαχείρισης και επενδυτικά/συνταξιοδοτικά ταμεία, παρόχους υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης, ασφαλιστικές επιχειρήσεις και ασφαλιστικούς διαμεσολαβητές, ιδρύματα πληρωμών και ηλεκτρονικού χρήματος και, **από το 2025, τους παρόχους υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων (CASP)** κατά τον Καν. (ΕΕ) 2023/1114 (MiCA). **Δεν εποπτεύει εξωτερικούς λογιστές ή φοροτεχνικούς.** (Η προγενέστερη διατύπωση «εποπτεύει μόνο πιστωτικά ιδρύματα και χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς» ήταν ελλιπής.)
- **Audiitorkogu**. Είναι ο **επαγγελματικός σύλλογος/επιμελητήριο των Εσθονών ορκωτών ελεγκτών** και **δεν ασκεί εποπτεία AML**, η απόδοσή του ως δημόσιας «εποπτικής αρχής» ήταν ανακριβής. Η ταυτότητα και οι αρμοδιότητες της αρχής δημόσιας εποπτείας επιβεβαιώθηκαν από τον **Νόμο περί Ελεγκτικής Δραστηριότητας (*Audiitortegevuse seadus* - AudS)**, σε συνδυασμό με το § 64 RahaPTS. Το **Audiitortegevuse järelevalve nõukogu (AJN)** - Συμβούλιο Εποπτείας Ελεγκτικής Δραστηριότητας - είναι το **ανεξάρτητο όργανο δημόσιας εποπτείας** που διασφαλίζει, υπό τον AudS, την **ποιότητα των υποχρεωτικών ελέγχων, τις άδειες και τα επαγγελματικά πρότυπα των ορκωτών ελεγκτών (*vandeaudiitorid*)**, ενώ το **Audiitorkogu** παραμένει το αυτοδιοικούμενο επαγγελματικό σώμα. Καθοριστικό για το παρόν κεφάλαιο. **Το AJN δεν ασκεί αυτόνομη εποπτεία AML**. Κατά το **§ 64 παρ. 1 σημ. 1 RahaPTS**, αποκλειστική αρμόδια αρχή εποπτείας της συμμόρφωσης **όλων των εξωτερικών λογιστών και ορκωτών ελεγκτών** με τη νομοθεσία AML/CFT είναι η **Rahapesu Andmebüroo (FIU)**. **Το κρίσιμο σημείο πάντως επιλύθηκε οριστικά από το πρωτότυπο κείμενο. Το § 64 RahaPTS απαριθμεί εξαντλητικά τις αρχές εποπτείας AML και δεν αναφέρει κανένα όργανο των ελεγκτών, επομένως οι ορκωτοί ελεγκτές εποπτεύονται για AML από τη FIU (§ 64 παρ. 1), στην ίδια κατηγορία με τους λογιστές (§ 2 παρ. 1 σημ. 7).**
- **Maksu- ja Tolliamet (MTA - Φορολογική και Τελωνειακή Αρχή)**. **ΔΕΝ** εποπτεύει τους λογιστές για θέματα AML. Εμφανίζεται μόνο ως ένας από τους φορείς του ευρύτερου εθνικού συστήματος AML (μαζί με την Εισαγγελία, την Υπηρεσία Εσωτερικής Ασφάλειας KAPO, την Τράπεζα της Εσθονίας κ.λπ.), κατά τη σελίδα AML του Υπουργείου Οικονομικών.

**Κατηγορίες υπόχρεων που εποπτεύει η FIU** (από τη σελίδα εποπτείας «Järelevalve»). *Finantseerimisasutused* (χρηματοπιστωτικά ιδρύματα), *hasartmängu korraldajad* (διοργανωτές τυχερών παιγνίων), *kinnisasja ostu/müügi vahendajad* (μεσίτες αγοραπωλησίας ακινήτων), *kinnisasja kasutustehingu vahendajad* (μεσίτες μισθώσεων), *kauplejad* (έμποροι), *väärismetallide ja vääriskividega tegelejad* (έμποροι πολύτιμων μετάλλων και λίθων), ***vandeaudiitorid ja raamatupidajad* (ορκωτοί ελεγκτές και λογιστές)**, ***nõustajad (raamatupidamise või maksustamise valdkonnas)* (σύμβουλοι σε θέματα λογιστικής ή φορολογίας)**, *usaldushalduse ja äriühingute teenuse pakkujad* (πάροχοι υπηρεσιών εμπιστευματικής διαχείρισης και εταιρειών), *virtuaalvääringu teenuse pakkujad* (πάροχοι υπηρεσιών εικονικών νομισμάτων), *pandimajapidajad* (ενεχυροδανειστήρια), *kunstiteostega kauplejad* (έμποροι έργων τέχνης), *mittetulundusühingud ja sihtasutused* (σωματεία και ιδρύματα), *piiriülese sularahaveo teenuse osutajad* (πάροχοι διασυνοριακής μεταφοράς μετρητών), *notarid, advokaadid ja õigusteenuse osutajad* (συμβολαιογράφοι, δικηγόροι και πάροχοι νομικών υπηρεσιών).

**Καθεστώς αδειοδότησης.** Οι πάροχοι λογιστικών υπηρεσιών **δεν** απαιτείται να λάβουν άδεια δραστηριότητας (*tegevusluba*) από τη FIU, υπόκεινται ωστόσο σε πλήρεις υποχρεώσεις συμμόρφωσης ως υπόχρεες οντότητες. Η FIU χορηγεί σήμερα άδεια δραστηριότητας μόνο σε **τέσσερις κατηγορίες**: (α) χρηματοπιστωτικό ίδρυμα (*finantseerimisasutus*), (β) πάροχος υπηρεσιών εμπιστευματικής διαχείρισης και εταιρειών (*usaldushalduse ja äriühingute teenus*), (γ) ενεχυροδανειστήριο (*pandimajateenus*), (δ) αγορά και χονδρική πώληση πολύτιμων

μετάλλων, ειδών από πολύτιμα μέταλλα ή πολύτιμων λίθων. **Επισήμανση επικαιροποίησης.** Η αδειοδότηση των παρόχων υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων **δεν ανήκει πλέον στη FIU** - μεταφέρθηκε στο τέλος του 2024 στη **Finantsinspektsioon** (καθεστώς CASP κατά τον MiCA), με ισχύ από 1.1.2025.

**Δέουσα επιμέλεια (κανονική/απλουστευμένη/ενισχυμένη)**

*Τυπική δέουσα επιμέλεια (Standard CDD) - §§ 19-23.* **Η αρίθμηση επιβεβαιώθηκε πλήρως** (Κεφάλαιο 3 «Due Diligence Measures», § 19 υποχρέωση εφαρμογής, § 20 τα μέτρα, § 21 ταυτοποίηση φυσικού προσώπου, § 22 ταυτοποίηση νομικού προσώπου, § 23 παρακολούθηση της σχέσης). Κατά το **§ 19 παρ. 1**, δέουσα επιμέλεια εφαρμόζεται:

- **σημ. 1)** κατά τη σύναψη επιχειρηματικής σχέσης,
- **σημ. 2)** κατά την κατάρτιση ή τη μεσολάβηση **περιστασιακών συναλλαγών εκτός επιχειρηματικής σχέσης αξίας τουλάχιστον 15.000 ευρώ** (ή ισοδύναμου ποσού σε άλλο νόμισμα), ανεξαρτήτως αν η υποχρέωση εκπληρώνεται με μία πληρωμή ή με περισσότερες συνδεδεμένες πληρωμές εντός έτους. **Επισήμανση.** Το κατώφλι **δεν περιορίζεται σε συναλλαγές με μετρητά** - αφορά την **αξία της συναλλαγής** ανεξαρτήτως μέσου πληρωμής, και το όριο είναι «**τουλάχιστον** 15.000 ευρώ» και όχι «άνω των 15.000 ευρώ» [διατύπωση όπως ισχύει από 15.03.2022, RT I, 12.03.2022, 2],
- **σημ. 3)** κατά την επαλήθευση των συλλεγεισών πληροφοριών ή **σε περίπτωση αμφιβολιών για την επάρκεια ή την αλήθεια** των εγγράφων ή δεδομένων που είχαν συλλεγεί προγενέστερα, κατά την επικαιροποίησή τους,
- **σημ. 4)** σε κάθε **υποψία** νομιμοποίησης εσόδων ή χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, «*regardless of any derogations, exceptions or limits provided for in this Act*» - δηλαδή **ανεξαρτήτως ορίων και κάθε εξαίρεσης του νόμου**.

**Χρόνος εφαρμογής.** Κατά το **§ 19 παρ. 5**, τα μέτρα των σημείων 1-5 του § 20 παρ. 1 εφαρμόζονται **πριν** από τη σύναψη της σχέσης ή την κατάρτιση της συναλλαγής. Κατά το **§ 19 παρ. 6**, όταν η υποχρέωση εξαρτάται από την υπέρβαση ποσού, τα μέτρα εφαρμόζονται **μόλις γίνει γνωστή η υπέρβαση** ή, επί συνδεδεμένων πληρωμών, μόλις το ποσό υπερβληθεί.

> **Ειδική ρύθμιση για τους ορκωτούς ελεγκτές (§ 19 παρ. 5[1]):** «*The auditor auditing an annual report or carrying out an inspection applies the due diligence measures specified in clause 3 of subsection 1 of § 20 of this Act during the audit or inspection*» - δηλαδή ο ελεγκτής που ελέγχει ετήσια έκθεση ή διενεργεί επισκόπηση εφαρμόζει **κατά τον έλεγχο** το μέτρο της **ταυτοποίησης του πραγματικού δικαιούχου**, εξετάζοντας τα στοιχεία που έχει συλλέξει το διοικητικό συμβούλιο του πελάτη κατά το § 76 παρ. 2. Επιπλέον, κατά το **§ 20 παρ. 2[5]** ο ελεγκτής **απαλλάσσεται** από την υποχρέωση γνωστοποίησης απόκλισης στο Εμπορικό Μητρώο, εφόσον ο πελάτης άρει την απόκλιση μέχρι την υπογραφή της έκθεσης ελέγχου.

> Το κατώφλι των **10.000 ευρώ σε μετρητά δεν αποτελεί υποχρέωση των λογιστών**. Το **§ 19 παρ. 2** το επιβάλλει στους **εμπόρους (*kauplejad*)** ως αυτοτελή κατηγορία υπόχρεων (§ 2 παρ. 1 σημ. 5). Ομοίως ειδικά κατώφλια ισχύουν για. **Σωματεία και ιδρύματα** - άνω των **5.000 ευρώ** σε μετρητά (§ 19 παρ. 2[1]), **μεσολαβούντες σε συμβάσεις χρήσης ακινήτου** - μίσθωμα **τουλάχιστον 10.000 ευρώ μηνιαίως** (§ 19 παρ. 2[2]), **εμπόρους έργων τέχνης** - **τουλάχιστον 10.000 ευρώ** (§ 19 παρ. 2[3]), **διοργανωτές τυχερών παιγνίων** - **τουλάχιστον 2.000 ευρώ** (§ 19 παρ. 3), **πιστωτικά ιδρύματα** σε περιστασιακά εμβάσματα - **άνω των 1.000 ευρώ** (§ 25 παρ. 1[1]). Η προηγούμενη παράθεση του ορίου των 10.000 ευρώ ως υποχρέωσης του λογιστικού γραφείου ήταν παραπλανητική.

**Τα έξι μέτρα δέουσας επιμέλειας (§ 20 παρ. 1)** - η βάση κάθε φακέλου πελάτη: 1) ταυτοποίηση του πελάτη ή του προσώπου που μετέχει σε περιστασιακή συναλλαγή και **επαλήθευση** των στοιχείων από αξιόπιστη και ανεξάρτητη πηγή, περιλαμβανομένων των μέσων ηλεκτρονικής ταυτοποίησης και των υπηρεσιών εμπιστοσύνης, 2) ταυτοποίηση και επαλήθευση του **εκπροσώπου** και του δικαιώματος εκπροσώπησης, 3) **ταυτοποίηση του πραγματικού δικαιούχου** και λήψη μέτρων επαλήθευσης σε έκταση που να διασφαλίζει ότι η υπόχρεη οντότητα **γνωρίζει ποιος είναι και κατανοεί τη δομή ιδιοκτησίας και ελέγχου**, 4) **κατανόηση** της επιχειρηματικής σχέσης ή της συναλλαγής και, όπου απαιτείται, συλλογή σχετικών πληροφοριών, 5) συλλογή πληροφοριών για το αν το πρόσωπο είναι **πολιτικώς εκτεθειμένο**, μέλος της οικογένειάς του ή στενός συνεργάτης, 6) **παρακολούθηση** της επιχειρηματικής σχέσης. Κατά το **§ 20 παρ. 6**, όλα τα μέτρα εφαρμόζονται πάντοτε, ενώ **η έκταση και ο τρόπος εφαρμογής τους καθορίζονται με βάση τον κίνδυνο** και την αρχή της ευλογοφάνειας. Κατά το **§ 20 παρ. 3**, σε περιστασιακή συναλλαγή εκτός σχέσης συλλέγονται στοιχεία για την **προέλευση της περιουσίας** που χρησιμοποιείται, αντί του μέτρου 4. Κατά το **§ 20 παρ. 2[1]**, όταν ο πελάτης υποχρεούται σε καταχώριση πραγματικού δικαιούχου σε κράτος μέλος, η υπόχρεη οντότητα **οφείλει να λάβει πιστοποιητικό ή απόσπασμα μητρώου**.

Στοιχεία ταυτοποίησης - για **φυσικά πρόσωπα** (**§ 21 παρ. 1**, επιβεβαιωμένο): 1) όνομα, 2) προσωπικός κωδικός ταυτοποίησης ή, ελλείψει αυτού, ημερομηνία γέννησης και τόπος κατοικίας/διαμονής, 3) στοιχεία αναγνώρισης και επαλήθευσης του δικαιώματος εκπροσώπησης και της έκτασής του, **4) στοιχεία των μέσων επικοινωνίας του προσώπου** [προσθήκη RT I, 12.03.2022, 2 - ισχύς 15.03.2022]. Η επαλήθευση γίνεται με βάση. Δελτίο ταυτότητας κατά τον Νόμο περί Εγγράφων Ταυτότητας, ισχύον ταξιδιωτικό έγγραφο αλλοδαπής, άδεια οδήγησης ή πιστοποιητικό γέννησης για παιδιά κάτω των 7 ετών (§ 21 παρ. 3), ελλείψει πρωτοτύπου, απαιτούνται **τουλάχιστον δύο διαφορετικές πηγές** (§ 21 παρ. 4). Για **νομικά πρόσωπα** (**§ 22 παρ. 1**): 1) επωνυμία, 2) αριθμός μητρώου και ημερομηνία καταχώρισης, 3) ονόματα του μοναδικού διευθυντή ή των μελών του διοικητικού οργάνου και έκταση της εξουσίας εκπροσώπησης, 4) στοιχεία των μέσων επικοινωνίας. Αν η υπόχρεη οντότητα **έχει πρόσβαση στο εμπορικό μητρώο**, δεν απαιτείται να ζητήσει τα έγγραφα από τον πελάτη (§ 22 παρ. 2).

**Παρακολούθηση της επιχειρηματικής σχέσης (§ 23 παρ. 2)** - πέντε υποχρεωτικά στοιχεία: 1) έλεγχος των συναλλαγών ώστε να συνάδουν με τη γνώση για τον πελάτη, τη δραστηριότητά του και το προφίλ κινδύνου, 2) **τακτική επικαιροποίηση** των εγγράφων και δεδομένων, 3) **προσδιορισμός της πηγής και της προέλευσης των κεφαλαίων** που χρησιμοποιούνται σε συναλλαγή, 4) αυξημένη προσοχή σε **πολύπλοκες, υψηλής αξίας και ασυνήθιστες συναλλαγές** χωρίς εύλογο ή εμφανή οικονομικό ή νόμιμο σκοπό, 5) αυξημένη προσοχή όταν ο πελάτης προέρχεται από τρίτη χώρα υψηλού κινδύνου ή από χώρα του § 37 παρ. 4.

**Πραγματικός δικαιούχος (§ 9) - ΟΥΣΙΩΔΗΣ ΔΙΟΡΘΩΣΗ.** Το πρωτότυπο κείμενο **διαψεύδει** τη διατύπωση «25% συν μία μετοχή» και, το κυριότερο, **αντιστρέφει την ιεράρχηση των κριτηρίων**:

- **Πρωτεύον κριτήριο - § 9 παρ. 1.** Πραγματικός δικαιούχος είναι το φυσικό πρόσωπο που «*via ownership or other type of control, has the final dominant influence*» (ασκεί, μέσω ιδιοκτησίας ή άλλης μορφής ελέγχου, την **τελική κυρίαρχη επιρροή**) επί φυσικού ή νομικού προσώπου, ή στο συμφέρον/όνομα του οποίου καταρτίζεται η συναλλαγή.
- **Επικουρικό κριτήριο - § 9 παρ. 2. Μόνον όταν** ο πραγματικός δικαιούχος δεν μπορεί να προσδιοριστεί κατά την παρ. 1, θεωρείται τέτοιος το φυσικό πρόσωπο του οποίου η άμεση ή έμμεση συμμετοχή - ή το σύνολο άμεσων και έμμεσων συμμετοχών - στην εταιρεία **υπερβαίνει το 25 τοις εκατό** (*exceeds 25 per cent*), περιλαμβανομένων ανωνύμων μετοχών. **Η φράση «συν μία μετοχή» δεν υπάρχει στον εσθονικό νόμο.**
- **§ 9 παρ. 3.** Ορισμοί άμεσης και έμμεσης συμμετοχής (μέσω ενός ή περισσότερων προσώπων ή αλυσίδας προσώπων).
- **Έσχατη λύση - § 9 παρ. 4.** Αν, **αφού εξαντληθούν όλα τα δυνατά μέσα**, δεν εντοπιστεί πρόσωπο των παρ. 1 ή 2 και δεν υπάρχει λόγος αμφισβήτησης της ύπαρξής του, ή υπάρχουν αμφιβολίες, θεωρείται πραγματικός δικαιούχος το φυσικό πρόσωπο που κατέχει **θέση ανώτατου διευθυντικού στελέχους**. Κατά την **παρ. 4[1]**, αν τα πρόσωπα αυτά είναι περισσότερα, θεωρείται πραγματικός δικαιούχος όποιος **ασκεί πραγματικό έλεγχο και λαμβάνει στρατηγικές αποφάσεις** ή, ελλείψει τέτοιου, όποιος ασκεί την καθημερινή διοίκηση.
- **§ 9 παρ. 6.** Σε trust ή νομικό μόρφωμα, πραγματικοί δικαιούχοι είναι **και οι πέντε** κατηγορίες. Ο ιδρυτής/εντολέας, ο εμπιστευματοδόχος (*trustee*), ο τυχόν επόπτης διαφύλαξης της περιουσίας, ο δικαιούχος (ή, αν δεν έχει προσδιοριστεί, η κατηγορία προσώπων προς όφελος των οποίων λειτουργεί) και κάθε άλλο πρόσωπο που ασκεί τελικό έλεγχο επί της περιουσίας.

*Απλουστευμένη δέουσα επιμέλεια (SDD) - §§ 32-35.* **Η αρίθμηση επιβεβαιώθηκε** (§ 32 εφαρμογή, § 33 προϋποθέσεις, § 34 παράγοντες χαμηλότερου κινδύνου, § 35 ειδικοί κανόνες για πιστωτικά/χρηματοπιστωτικά ιδρύματα).

**Επισήμανση - το κατώφλι των 15.000 ευρώ δεν υφίσταται πλέον στην SDD.** Κατά το ισχύον **§ 33 παρ. 3**, η απλουστευμένη εφαρμογή της παρακολούθησης (§ 20 παρ. 1 σημ. 6) προϋποθέτει τη διαπίστωση παράγοντα χαμηλότερου κινδύνου **και** τη σωρευτική συνδρομή τριών κριτηρίων: 1) έχει συναφθεί με τον πελάτη **μακροχρόνια σύμβαση** εγγράφως, ηλεκτρονικά ή σε μορφή αναπαραγώγιμη εγγράφως, 2) οι πληρωμές προς την υπόχρεη οντότητα γίνονται **αποκλειστικά μέσω λογαριασμού** σε πιστωτικό ίδρυμα της Εσθονίας, του ΕΟΧ ή χώρας με ισοδύναμες απαιτήσεις προς την Οδηγία (ΕΕ) 2015/849, 3) **έχει τεθεί όριο στη συνολική αξία των εισερχόμενων και εξερχόμενων πληρωμών**. **Ο νόμος δεν ορίζει πλέον αριθμητικό ύψος για το όριο αυτό** - το καθορίζει η ίδια η υπόχρεη οντότητα στους κανόνες διαδικασίας της. Ποσό 15.000 ευρώ ετησίως **δεν απαντά στο ισχύον κείμενο**.

Κατά τα λοιπά, το **§ 33 παρ. 1** επιτρέπει η επαλήθευση της ταυτότητας του πελάτη ή του εκπροσώπου να γίνει **κατά τη σύναψη** της σχέσης (και όχι υποχρεωτικά πριν), εφόσον αυτό είναι αναγκαίο για να μη διαταραχθεί η ομαλή ροή των εργασιών, με την υποχρέωση να ολοκληρωθεί **το ταχύτερο δυνατόν και πριν από τη λήψη δεσμευτικών μέτρων**, η **παρ. 2** επιτρέπει την επιλογή της έκτασης εφαρμογής των μέτρων των σημείων 3-5 του § 20 παρ. 1. Το **§ 32 παρ. 3** ορίζει ρητά ότι η SDD επιτρέπεται μόνο στον βαθμό που εξασφαλίζεται **επαρκής παρακολούθηση ώστε να παραμένει δυνατή η αναφορά ύποπτων συναλλαγών κατά το § 49**.

**Παράγοντες χαμηλότερου κινδύνου (§ 34 παρ. 2 - ως προς τον πελάτη):** 1) εταιρεία της οποίας οι τίτλοι είναι **εισηγμένοι προς διαπραγμάτευση σε ρυθμιζόμενη αγορά** και υπόκειται σε υποχρεώσεις δημοσιοποίησης που διασφαλίζουν επαρκή διαφάνεια ως προς τον πραγματικό δικαιούχο [ως ισχύει από 21.07.2026, RT I, 11.07.2026, 2], 2) νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου εγκατεστημένο στην Εσθονία, 3) κρατική αρχή ή άλλη αρχή που ασκεί δημόσια καθήκοντα στην Εσθονία ή σε κράτος του ΕΟΧ, 4) θεσμικό όργανο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, 5) πιστωτικό ή χρηματοπιστωτικό ίδρυμα του ΕΟΧ ή τρίτης χώρας με ισοδύναμες απαιτήσεις και κρατική εποπτεία, 6) κάτοικος χώρας ή γεωγραφικής περιοχής με τα χαρακτηριστικά της παρ. 3. **Γεωγραφικοί παράγοντες μειωμένου κινδύνου (§ 34 παρ. 3).** Κράτη του ΕΟΧ, τρίτες χώρες με αποτελεσματικά συστήματα AML/CFT, τρίτες χώρες με χαμηλό επίπεδο διαφθοράς κατά αξιόπιστες πηγές, τρίτες χώρες που εφαρμόζουν αποτελεσματικά τις επικαιροποιημένες συστάσεις της FATF.

*Ενισχυμένη δέουσα επιμέλεια (EDD) - §§ 36-41*. **Η αρίθμηση επιβεβαιώθηκε** (§ 36 εφαρμογή, § 37 παράγοντες υψηλότερου κινδύνου, § 38 πρόσθετα μέτρα, § 39 τρίτες χώρες υψηλού κινδύνου, § 40 σχέσεις ανταπόκρισης, § 41 συναλλαγές με ΠΕΠ). Κατά το **§ 36 παρ. 2**, EDD εφαρμόζεται **πάντοτε** όταν:

- **σημ. 1)** υπάρχουν **αμφιβολίες** για την αλήθεια των στοιχείων, τη γνησιότητα των εγγράφων ή την ταυτοποίηση του πραγματικού δικαιούχου,
- **σημ. 2)** ο πελάτης ή ο συναλλασσόμενος είναι **πολιτικώς εκτεθειμένο πρόσωπο** (πλην της περίπτωσης του § 38 παρ. 5),
- **σημ. 3)** ο πελάτης προέρχεται από **τρίτη χώρα υψηλού κινδύνου** ή εκεί βρίσκεται η κατοικία/έδρα του ή η έδρα του παρόχου υπηρεσιών πληρωμών του δικαιούχου. Ο ορισμός της «τρίτης χώρας υψηλού κινδύνου» δίνεται στο **§ 3 σημ. 18** και παραπέμπει ρητά στην **κατ' εξουσιοδότηση πράξη του άρθρου 9 παρ. 2 της Οδηγίας (ΕΕ) 2015/849** - δηλαδή στον **ενωσιακό κατάλογο (Καν. (ΕΕ) 2016/1675)**, όπως ορθά ανέφερε το κεφάλαιο,
- **σημ. 4)** ο πελάτης συνδέεται με χώρα που, κατά αξιόπιστες πηγές, **δεν έχει αποτελεσματικά συστήματα AML/CFT** κατά τις συστάσεις της FATF, **ή έχει καταχωρισθεί στον ενωσιακό κατάλογο μη συνεργάσιμων φορολογικών δικαιοδοσιών** [προσθήκη RT I, 26.03.2021, 1 - ισχύς 1.01.2022],
- **σημ. 5)** υπάρχει σύνδεση με χώρα με σημαντικό επίπεδο **διαφθοράς** ή εγκληματικότητας, ή υπό **κυρώσεις/εμπάργκο**,
- **σημ. 6)** πρόκειται για μεταφορές κρυπτοστοιχείων προς ή από **αυτοφιλοξενούμενη διεύθυνση** (*self-hosted address*) [προσθήκη RT I, 21.06.2024, 3 - ισχύς 30.12.2024].

**Παράγοντες υψηλότερου κινδύνου (§ 37 παρ. 2) - ρητά απαριθμούμενοι στον νόμο:** 1) η σχέση βασίζεται σε ασυνήθιστους παράγοντες, περιλαμβανομένων **πολύπλοκων και ασυνήθιστα μεγάλων συναλλαγών** χωρίς εύλογο, σαφή οικονομικό ή νόμιμο σκοπό, 2) κάτοικος περιοχής υψηλού κινδύνου, 3) νομικό πρόσωπο ή μόρφωμα που **κατέχει προσωπική περιουσία**, 4) **επιχείρηση εντάσεως μετρητών**, 5) εταιρεία με **εικονικούς μετόχους (nominees) ή ανώνυμες μετοχές**, 6) **ασυνήθιστα ή υπερβολικά πολύπλοκη δομή ιδιοκτησίας** σε σχέση με τη φύση της δραστηριότητας, 7) υπήκοος τρίτης χώρας που ζητεί δικαίωμα διαμονής ή ιθαγένεια **έναντι επενδύσεων**. Κατά το **§ 37 παρ. 3**, ως παράγοντες αυξημένου κινδύνου προϊόντος/καναλιού θεωρούνται ιδίως. Private banking, προϊόντα που ευνοούν την ανωνυμία, **πληρωμές από άγνωστους ή μη συνδεδεμένους τρίτους**, σχέσεις **χωρίς φυσική παρουσία** όταν δεν εφαρμόζεται το § 31, νέες τεχνολογίες, συναλλαγές με πετρέλαιο, όπλα, πολύτιμα μέταλλα ή καπνικά, συναλλαγές με πολιτιστικά/αρχαιολογικά αντικείμενα, συναλλαγές με ελεφαντόδοντο ή προστατευόμενα είδη.

**Τα πρόσθετα μέτρα (§ 38 παρ. 2)** - η υπόχρεη οντότητα επιλέγει ένα ή περισσότερα: 1) επαλήθευση με **πρόσθετα** έγγραφα/δεδομένα από αξιόπιστη και ανεξάρτητη πηγή, 2) συλλογή πρόσθετων πληροφοριών για τον σκοπό και τη φύση της σχέσης, 3) συλλογή πρόσθετων στοιχείων για την **πραγματική εκτέλεση** των συναλλαγών, ώστε να αποκλειστεί η εικονικότητά τους, 4) συλλογή πρόσθετων στοιχείων για την **πηγή και προέλευση των κεφαλαίων**, 5) εκτέλεση της πρώτης πληρωμής μέσω λογαριασμού του πελάτη σε πιστωτικό ίδρυμα του ΕΟΧ, 6) εφαρμογή των μέτρων **με φυσική παρουσία**, 7) συλλογή πρόσθετων στοιχείων για την προέλευση και τον προορισμό των μεταφερόμενων κρυπτοστοιχείων. **Κρίσιμη προθεσμία (§ 38 παρ. 3).** Επί EDD η παρακολούθηση της σχέσης γίνεται **συχνότερα από το σύνηθες** και το προφίλ κινδύνου του πελάτη **επαναξιολογείται το αργότερο εντός έξι μηνών** από τη σύναψη της σχέσης.

**Τρίτες χώρες υψηλού κινδύνου (§ 39 παρ. 1)** - έξι υποχρεωτικά μέτρα: 1) πρόσθετες πληροφορίες για τον πελάτη και τον πραγματικό δικαιούχο του, 2) πρόσθετες πληροφορίες για το σκοπούμενο περιεχόμενο της σχέσης, 3) πληροφορίες για την **προέλευση των κεφαλαίων και του πλούτου** του πελάτη και του πραγματικού δικαιούχου, 4) πληροφορίες για τους **υποκείμενους λόγους** των σχεδιαζόμενων ή εκτελεσθεισών συναλλαγών, 5) **έγκριση της ανώτερης διοίκησης** για τη σύναψη ή συνέχιση της σχέσης, 6) εντατικοποίηση της παρακολούθησης.

**Πολιτικώς εκτεθειμένα πρόσωπα (§ 41 παρ. 1)** - τρία υποχρεωτικά μέτρα πέραν των συνήθων: 1) **έγκριση της ανώτερης διοίκησης**, 2) μέτρα για τη διαπίστωση της **προέλευσης του πλούτου και της πηγής των κεφαλαίων** (*source of wealth / source of funds*), 3) **ενισχυμένη παρακολούθηση** της σχέσης. Κατά το **§ 41 παρ. 3**, όταν το πρόσωπο παύσει να ασκεί τα δημόσια καθήκοντά του, η υπόχρεη οντότητα εξακολουθεί να συνεκτιμά τους κινδύνους **για τουλάχιστον 12 μήνες**. Ο ορισμός του ΠΕΠ, των μελών της οικογένειας και των στενών συνεργατών δίνεται στο **§ 9¹**, όπου η παρ. 3 διευκρινίζει ρητά ότι **υπάλληλοι μεσαίας ή κατώτερης βαθμίδας δεν θεωρούνται ΠΕΠ**, στα μέλη της οικογένειας περιλαμβάνονται πλέον ρητά και οι **καταχωρισμένοι σύντροφοι** [RT I, 06.07.2023, 6 - ισχύς 1.01.2024].

**Γενικές υποχρεώσεις**

- *Εκτίμηση κινδύνου (**§ 13**, αρίθμηση επιβεβαιωμένη).* Η υπόχρεη οντότητα **καταρτίζει έγγραφο εκτίμησης κινδύνου** λαμβάνοντας υπόψη **τουλάχιστον τέσσερις κατηγορίες** (§ 13 παρ. 1): 1) κινδύνους σχετικούς με τους **πελάτες**, 2) κινδύνους σχετικούς με **χώρες, γεωγραφικές περιοχές ή δικαιοδοσίες**, 3) κινδύνους σχετικούς με **προϊόντα, υπηρεσίες ή συναλλαγές**, 4) κινδύνους σχετικούς με την **επικοινωνία, τη μεσολάβηση και τα κανάλια διάθεσης**. Κατά την **παρ. 2**, τα μέτρα πρέπει να είναι **ανάλογα προς τη φύση, το μέγεθος και την πολυπλοκότητα** της δραστηριότητας. Κατά την **παρ. 3**, από την εκτίμηση προκύπτουν υποχρεωτικά. Τα πεδία χαμηλότερου και υψηλότερου κινδύνου, η **ανοχή κινδύνου (*risk appetite*)** και το **μοντέλο διαχείρισης κινδύνου** με τα απλουστευμένα και ενισχυμένα μέτρα. Κατά την **παρ. 4**, η εκτίμηση τεκμηριώνεται, επικαιροποιείται **με βάση τα δημοσιευμένα αποτελέσματα της εθνικής εκτίμησης κινδύνου** και υποβάλλεται στην εποπτική αρχή κατόπιν αιτήματός της.
- *Εσωτερικές διαδικασίες (**§ 14**, αρίθμηση επιβεβαιωμένη).* Η υπόχρεη οντότητα θεσπίζει **κανόνες διαδικασίας** και, προς τήρησή τους, **κανόνες εσωτερικού ελέγχου** που περιγράφουν το σύστημα εσωτερικού ελέγχου, τη διαδικασία εσωτερικού ελέγχου και τη **διαδικασία ελέγχου καταλληλότητας των εργαζομένων (*employee screening*)**. Οι κανόνες διαδικασίας περιέχουν **τουλάχιστον έξι στοιχεία** (§ 14 παρ. 1): 1) διαδικασία εφαρμογής των μέτρων δέουσας επιμέλειας, περιλαμβανομένων της απλουστευμένης (§ 32) και της ενισχυμένης (§ 36), 2) **μοντέλο αναγνώρισης και διαχείρισης κινδύνων και καθορισμού του προφίλ κινδύνου του πελάτη**, 3) **μεθοδολογία και οδηγίες** για την περίπτωση υποψίας ή ασυνήθιστης συναλλαγής, καθώς και οδηγίες εκπλήρωσης της υποχρέωσης αναφοράς, 4) διαδικασία **διατήρησης και διάθεσης δεδομένων**, 5) οδηγίες αποτελεσματικού εντοπισμού ΠΕΠ, προσώπων υπό διεθνείς κυρώσεις και προσώπων από τρίτες χώρες υψηλού κινδύνου, 6) διαδικασία διαχείρισης κινδύνων από **νέες τεχνολογίες, προϊόντα και κανάλια πώλησης**. Κατά την **παρ. 3**, οι κανόνες θεσπίζονται από την **ανώτερη διοίκηση**, είναι ανάλογοι προς το μέγεθος της οντότητας και **ελέγχονται τακτικά ως προς την επικαιρότητά τους**.
- *Υπεύθυνο μέλος διοίκησης και υπεύθυνος συμμόρφωσης (**§ 17**, αρίθμηση επιβεβαιωμένη) - **η διάκριση επιβεβαιώθηκε αυτούσια**:*
  - **§ 17 παρ. 1.** Όταν η υπόχρεη οντότητα έχει **περισσότερα από ένα μέλη του διοικητικού οργάνου**, ορίζει **μέλος υπεύθυνο** για την εφαρμογή του νόμου και των κατ' εξουσιοδότηση πράξεων και οδηγιών.

- **§ 17 παρ. 2.** Ο ***kontaktisik* - «πρόσωπο επικοινωνίας της FIU», που η επίσημη μετάφραση αποδίδει ως *compliance officer*** - ορίζεται **υποχρεωτικά μόνο** από τα πιστωτικά ιδρύματα, τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα και τις υπόχρεες οντότητες που υπόκεινται σε αδειοδότηση κατά το § 70 παρ. 1. Αναφέρεται **απευθείας στο διοικητικό συμβούλιο** και διαθέτει αρμοδιότητα, μέσα και πρόσβαση σε πληροφορίες σε όλες τις μονάδες.
- **§ 17 παρ. 3. Κάθε άλλη υπόχρεη οντότητα - άρα και το λογιστικό γραφείο - μπορεί προαιρετικά να ορίσει υπεύθυνο συμμόρφωσης.**
- **§ 17 παρ. 5-6.** Ο υπεύθυνος συμμόρφωσης πρέπει να **εργάζεται μονίμως στην Εσθονία** και να διαθέτει την απαιτούμενη εκπαίδευση, επαγγελματική καταλληλότητα, εμπειρία και **άμεμπτη φήμη**, ο διορισμός του **συντονίζεται με τη FIU**, η οποία ελέγχει την καταλληλότητά του και, επί διαπίστωσης έλλειψης αξιοπιστίας, η οντότητα μπορεί να καταγγείλει εκτάκτως τη σύμβασή του λόγω απώλειας εμπιστοσύνης.
- **§ 17 παρ. 7.** Καθήκοντα - οργάνωση συλλογής και ανάλυσης πληροφοριών για ασυνήθιστες ή ύποπτες συναλλαγές, **υποβολή αναφορών στη FIU**, **περιοδική υποβολή γραπτών εκθέσεων συμμόρφωσης στο διοικητικό συμβούλιο**, λοιπά συναφή καθήκοντα.
- **§ 17 παρ. 9 - κρίσιμο για τα μικρά λογιστικά γραφεία.** Όταν **δεν έχει οριστεί** υπεύθυνος συμμόρφωσης, τα καθήκοντά του ασκούνται από το **διοικητικό συμβούλιο του νομικού προσώπου, το υπεύθυνο μέλος της παρ. 1, τον διευθυντή του υποκαταστήματος ή τον αυτοαπασχολούμενο**. Δηλαδή **η ευθύνη δεν εξαφανίζεται - μεταφέρεται στον ίδιο τον επαγγελματία.**

- *Καταχώριση δεδομένων (**§ 46**) - στοιχείο που έλειπε.* Πριν από την τήρηση, ο νόμος επιβάλλει **καταχώριση**. Σύμφωνα με το § 46 παρ. 1 καταγράφονται η **ημερομηνία ή περίοδος της συναλλαγής και περιγραφή του περιεχομένου της**, κατά την παρ. 2 καταγράφονται επιπλέον. Οι περιστάσεις **άρνησης** σύναψης σχέσης ή κατάρτισης συναλλαγής, οι περιστάσεις **υπαναχώρησης του πελάτη** όταν συνδέεται με την εφαρμογή δέουσας επιμέλειας, **όλες οι ενέργειες ταυτοποίησης**, οι περιστάσεις **καταγγελίας** της σχέσης λόγω αδυναμίας εφαρμογής των μέτρων, και **τα στοιχεία που θεμελιώνουν την υποχρέωση αναφοράς του § 49**.
- *Τήρηση αρχείων (**§ 47**, αρίθμηση επιβεβαιωμένη).* **Τουλάχιστον 5 έτη μετά τη λήξη της επιχειρηματικής σχέσης** για τα πρωτότυπα ή αντίγραφα των εγγράφων ταυτοποίησης (§§ 20 παρ. 2[1], 21, 22 και 46) και τα έγγραφα που θεμελίωσαν τη σύναψη της σχέσης (§ 47 παρ. 1). Κατά την **παρ. 2**, για την ίδια περίοδο τηρείται **ολόκληρη η αλληλογραφία** που αφορά την εκπλήρωση των υποχρεώσεων του νόμου, όλα τα στοιχεία της παρακολούθησης, καθώς και **τα στοιχεία για ύποπτες ή ασυνήθιστες συναλλαγές που ΔΕΝ αναφέρθηκαν στη FIU**. Κατά την **παρ. 3**, τα έγγραφα κάθε συναλλαγής και τα στοιχεία που θεμελιώνουν τις αναφορές του § 49 τηρούνται **τουλάχιστον 5 έτη από την κατάρτιση της συναλλαγής ή την υποβολή της αναφοράς**. Κατά την **παρ. 4**, η τήρηση πρέπει να επιτρέπει **εξαντλητική και άμεση απάντηση** σε ερωτήματα της FIU, εποπτικών αρχών, ανακριτικών οργάνων ή δικαστηρίων, μεταξύ άλλων για το αν υπήρξε σχέση με συγκεκριμένο πρόσωπο **κατά την προηγούμενη πενταετία**. Κατά την **παρ. 1[1]**, **δεν απαιτείται τήρηση αντιγράφων** όταν η ταυτοποίηση έγινε με ηλεκτρονικά μέσα ταυτοποίησης ή όταν το έγγραφο είναι διαθέσιμο σε κρατική ηλεκτρονική βάση καθ' όλη την περίοδο. **Κρίσιμη προσθήκη - παρ. 7.** Μετά τη λήξη των προθεσμιών η υπόχρεη οντότητα **διαγράφει** τα δεδομένα, εκτός αν άλλη νομοθεσία ορίζει διαφορετικά, **με εντολή (*compliance notice*) της εποπτικής αρχής** τα δεδομένα μπορούν να τηρηθούν για **έως 5 επιπλέον έτη**.
- *Προστασία δεδομένων (**§ 48**) - στοιχείο που έλειπε.* Τα δεδομένα που συλλέγονται κατ' εφαρμογή του νόμου επιτρέπεται να υποβάλλονται σε επεξεργασία **αποκλειστικά για σκοπούς πρόληψης** ML/TF, που χαρακτηρίζεται ρητά ως **ζήτημα δημοσίου συμφέροντος κατά τον ΓΚΠΔ**, και **απαγορεύεται** κάθε περαιτέρω επεξεργασία εκτός σκοπού (π.χ. για marketing). Η υπόχρεη οντότητα **ενημερώνει τον νέο πελάτη για την επεξεργασία των δεδομένων του πριν** από τη σύναψη της σχέσης (§ 48 παρ. 3).
- *Εκπαίδευση (**§ 14 παρ. 6**, αρίθμηση επιβεβαιωμένη).* Το **διοικητικό συμβούλιο του νομικού προσώπου, ο διευθυντής του υποκαταστήματος ή, ελλείψει αυτών, η ίδια η υπόχρεη οντότητα** διασφαλίζει ότι οι εργαζόμενοι στα καθήκοντα των οποίων περιλαμβάνεται η σύναψη σχέσεων ή η κατάρτιση συναλλαγών λαμβάνουν εκπαίδευση **κατά την ανάληψη των καθηκόντων και εν συνεχεία τακτικά ή όποτε απαιτείται**. Το περιεχόμενο ορίζεται αυτούσια στον νόμο. Καθήκοντα και υποχρεώσεις των κανόνων διαδικασίας, **σύγχρονες μέθοδοι ML/TF και οι σχετικοί κίνδυνοι**, απαιτήσεις προστασίας προσωπικών δεδομένων, τρόπος αναγνώρισης δραστηριοτήτων σχετιζόμενων με ML/TF και **οδηγίες ενεργειών σε τέτοιες περιπτώσεις**.
- *Εγγραφή/μητρώο.* **Δεν** απαιτείται άδεια δραστηριότητας (*tegevusluba*) για τους λογιστές - **επιβεβαιώθηκε από το πρωτότυπο**. Το **§ 70 παρ. 1** επιβάλλει αδειοδότηση μόνο σε τέσσερις τομείς (χρηματοπιστωτικό ίδρυμα, πάροχος υπηρεσιών εμπιστευματικής διαχείρισης και εταιρειών, ενεχυροδανειστήριο, αγορά/χονδρική πολύτιμων μετάλλων και λίθων), ενώ το πρώην σημείο 4 (πάροχοι υπηρεσιών εικονικών νομισμάτων) **καταργήθηκε από 1.7.2026**. Τα σημεία 7 και 8 του § 2 παρ. 1 **δεν εμφανίζονται** στο § 70.

> **Απαγόρευση άσκησης του επαγγέλματος λόγω ποινικού μητρώου (§ 75[1]) - διάταξη που το κεφάλαιο ανέφερε μόνον ακροθιγώς και η οποία αφορά ΑΜΕΣΑ τους λογιστές.** Το πρωτότυπο κείμενο ορίζει: «*An undertaking which - or whose supervisory board or management board member or beneficial owner - has an unspent conviction for an economic criminal offence or a criminal offence against property, against the State or against public trust is not allowed to provide services in the areas mentioned in clauses 4, 4[1], 7 and 8 of subsection 1 of § 2 of this Act.*» Δηλαδή. Επιχείρηση της οποίας **η ίδια, ή μέλος του εποπτικού ή του διοικητικού της συμβουλίου, ή ο πραγματικός δικαιούχος της**, έχει **μη εξαλειφθείσα καταδίκη** για οικονομικό έγκλημα ή έγκλημα κατά της ιδιοκτησίας, κατά του κράτους ή κατά της δημόσιας πίστης, **απαγορεύεται να παρέχει λογιστικές υπηρεσίες (σημ. 7) ή συμβουλευτικές υπηρεσίες λογιστικής/φορολογίας (σημ. 8)**, καθώς και υπηρεσίες μεσολάβησης σε ακίνητα (σημ. 4 και 4[1]). Η παράβαση της απαγόρευσης τιμωρείται κατά το **§ 94[2]** (έως 300 μονάδες προστίμου για φυσικά πρόσωπα, έως 400.000 ευρώ για νομικά πρόσωπα). [Μεταβατικά, το § 104[1] όρισε προθεσμία συμμόρφωσης έως 31.12.2020.]

**Αναφορές προς τη FIU - το σύστημα RABIS (και όχι το goAML)**

- **Επισήμανση ουσίας.** Η εσθονική FIU **δεν χρησιμοποιεί την πλατφόρμα goAML του UNODC**. Οι αναφορές υποβάλλονται αποκλειστικά ηλεκτρονικά μέσω του **δικού της πληροφοριακού συστήματος RABIS** - ηλεκτρονική φόρμα στο **https://rabis-web.fiu.ee**, με πρόσβαση από τη σελίδα https://fiu.ee/en/notify-us - ή, για όσους έχουν σχετική συμφωνία, με αρχείο **XML μέσω του X-Road (X-tee)**. Ο οδηγός υποβολής αναφορών της FIU αναφέρει ρητά ότι «*the report will be encrypted, sent to the Financial Intelligence Unit and entered in the FIU's information system RABIS for further processing*».
- **Τύποι αναφορών. STR** (ύποπτη συναλλαγή), **UTR** (ασυνήθιστη συναλλαγή), **UAR** (ασυνήθιστη δραστηριότητα), **CTR** (συναλλαγή μετρητών άνω του ορίου) και **TFR** (χρηματοδότηση τρομοκρατίας).
- **Προθεσμία - επιβεβαιωμένη αυτούσια από το § 49 παρ. 1.** Η υπόχρεη οντότητα αναφέρει στη FIU «*without delay, but not later than within two working days after identifying the activity or facts or after getting the suspicion*» - **χωρίς καθυστέρηση και πάντως το αργότερο εντός δύο εργάσιμων ημερών** από τον εντοπισμό της δραστηριότητας ή των περιστατικών ή από τη γέννηση της υποψίας. Η υποχρέωση ενεργοποιείται όταν εντοπίζονται δραστηριότητα ή γεγονότα των οποίων τα χαρακτηριστικά παραπέμπουν σε **χρήση προϊόντων εγκλήματος, χρηματοδότηση τρομοκρατίας ή τέλεση συναφών αδικημάτων ή απόπειρα αυτών**. Κατά την **παρ. 2**, η υποχρέωση ισχύει **ακόμη και αν η σχέση δεν συναφθεί ή η συναλλαγή δεν καταρτισθεί**. **Οι αριθμοί §§ 49-52 επιβεβαιώθηκαν ως ενιαία ομάδα διατάξεων.** § 49 υποχρέωση αναφοράς, § 50 τόπος και μορφή, § 51 εμπιστευτικότητα, § 52 απαλλαγή ευθύνης, § 52[1] προστασία του αναφέροντος.
- **Υποχρεωτική αναφορά συναλλαγών μετρητών (CTR) άνω των €32.000 - επιβεβαιωμένη αυτούσια από το § 49 παρ. 3:** «*The obliged entity, except for a credit institution, immediately but not later than two working days after the making of the transaction, notifies the Financial Intelligence Unit of each learned transaction whereby a monetary obligation of over 32,000 euros … is performed in cash*». Δηλαδή, για **όλους τους υπόχρεους πλην των πιστωτικών ιδρυμάτων - άρα και για τους λογιστές - η υποχρέωση αφορά κάθε συναλλαγή που περιέρχεται σε γνώση τους** και με την οποία εκπληρώνεται σε μετρητά χρηματική υποχρέωση άνω των 32.000 ευρώ, ανεξαρτήτως αν καταβάλλεται εφάπαξ ή με συνδεδεμένες πληρωμές εντός έτους **και ανεξαρτήτως υποψίας**. Τα **πιστωτικά ιδρύματα** αναφέρουν μόνο τις **συναλλαγές συναλλάγματος** άνω των 32.000 ευρώ σε μετρητά με πρόσωπο με το οποίο δεν έχουν επιχειρηματική σχέση. **Ειδική πρόβλεψη για ελεγκτές (§ 49 παρ. 3[1]).** Ο ελεγκτής που πληροφορείται κατά την άσκηση των καθηκόντων του συναλλαγή την οποία **άλλη** υπόχρεη οντότητα όφειλε να αναφέρει κατά την παρ. 3, την αναφέρει ο ίδιος **εντός δύο εργάσιμων ημερών από τη λήψη της πληροφορίας**.
- **Τρόπος υποβολής - § 50 παρ. 2:** «*A report is submitted via the online form of the Financial Intelligence Unit or via the X-road service*» - **ο ίδιος ο νόμος προβλέπει μόνο δύο διαύλους. Την ηλεκτρονική φόρμα της FIU (σύστημα RABIS) και την υπηρεσία X-Road (X-tee)**. Καμία αναφορά σε πλατφόρμα τρίτου. Κατά την **παρ. 3**, στην αναφορά επισυνάπτονται τα στοιχεία ταυτοποίησης και, εφόσον υπάρχουν, αντίγραφα των εγγράφων, κατά την **παρ. 4**, οι απαιτήσεις περιεχομένου και μορφής ορίζονται με **κανονιστική απόφαση του αρμόδιου Υπουργού**.
- **Αναστολή της συναλλαγής μέχρι την αναφορά (§ 49 παρ. 6) - υποχρέωση που έλειπε.** Όταν η υπόχρεη οντότητα υποπτεύεται ή γνωρίζει ότι τελείται ML/TF, **η κατάρτιση της συναλλαγής αναβάλλεται μέχρι την υποβολή της αναφοράς**. Κατ' εξαίρεση, αν η αναβολή θα προκαλούσε σημαντική ζημία, είναι αδύνατη ή θα δυσχέραινε τη σύλληψη του

δράστη, **η συναλλαγή εκτελείται και η αναφορά υποβάλλεται εκ των υστέρων**.

- **ΕΞΑΙΡΕΣΗ ΑΠΟ ΤΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΣΗ ΑΝΑΦΟΡΑΣ (§ 49 παρ. 5) - στοιχείο κρίσιμο για τους λογιστές που έλειπε εντελώς.** Η υποχρέωση αναφοράς των παρ. 1-4 **δεν εφαρμόζεται** σε συμβολαιογράφο, δικαστικό επιμελητή, σύνδικο πτώχευσης, **ελεγκτή**, δικηγόρο ή άλλον πάροχο νομικών υπηρεσιών, **πάροχο λογιστικών υπηρεσιών ή πάροχο συμβουλευτικών υπηρεσιών λογιστικής ή φορολογίας**, όταν **αξιολογούν τη νομική θέση του πελάτη**, τον υπερασπίζονται ή τον εκπροσωπούν σε δικαστική, ενδοδιοικητική ή παρόμοια διαδικασία, **περιλαμβανομένης της συμβουλής για την κίνηση ή την αποφυγή διαδικασίας**, ανεξαρτήτως αν η πληροφορία αποκτήθηκε πριν, κατά ή μετά τη διαδικασία. Αντίστοιχη εξαίρεση προβλέπει το **§ 45** ως προς τα μέτρα του κεφαλαίου των συνεπειών μη εφαρμογής της δέουσας επιμέλειας και το **§ 16 παρ. 3** ως προς την ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ υπόχρεων.
- **Απαγόρευση ενημέρωσης του πελάτη (tipping-off) - § 51, επιβεβαιωμένο.** Απαγορεύεται στην υπόχρεη οντότητα, σε μονάδα της, σε μέλος διοικητικού οργάνου και σε εργαζόμενο να ενημερώσει το πρόσωπο, τον πραγματικό δικαιούχο, τον εκπρόσωπό του ή τρίτον για την **υποβληθείσα ή σχεδιαζόμενη αναφορά**, για το γεγονός της αναφοράς, για **εντολή (*compliance notice*) της FIU κατά τα §§ 57 και 58** ή για την έναρξη ποινικής διαδικασίας. **Εξαιρέσεις (§ 51 παρ. 2-4).** Η απαγόρευση δεν ισχύει έναντι των εποπτικών αρχών και των διωκτικών αρχών, μεταξύ οντοτήτων του ίδιου ομίλου, **έναντι τρίτου που δραστηριοποιείται στο ίδιο νομικό πρόσωπο ή στην ίδια δομή με τον λογιστή ή τον φοροτεχνικό σύμβουλο, εφόσον υπάρχει κοινή ιδιοκτησία και διοίκηση και ασκείται κοινή συμμόρφωση**, και μεταξύ υπόχρεων του ίδιου επαγγελματικού κλάδου του ΕΟΧ όταν αφορά **το ίδιο πρόσωπο και την ίδια συναλλαγή** (παρ. 3). Ρητά ορίζεται (παρ. 4) ότι **δεν συνιστά παράβαση της απαγόρευσης η προσπάθεια του λογιστή ή του συμβούλου να αποτρέψει τον πελάτη από παράνομες πράξεις**. Κατά την **παρ. 6**, η ανταλλαγή πληροφοριών του άρθρου αυτού **τηρείται εγγράφως επί πενταετία**.
- **Απαλλαγή ευθύνης (§ 52) και προστασία του αναφέροντος (§ 52¹) - επιβεβαιωμένα.** Κατά το **§ 52 παρ. 1**, η υπόχρεη οντότητα, ο εργαζόμενος και ο εκπρόσωπός της **δεν ευθύνονται για ζημία** που προκλήθηκε από την καλόπιστη εκπλήρωση των υποχρεώσεων του νόμου, από τη μη κατάρτιση ή την καθυστέρηση της συναλλαγής, ή από την καλόπιστη υποβολή αναφοράς. Κατά την **παρ. 2**, η αναφορά **δεν συνιστά παράβαση εχεμύθειας** εκ του νόμου ή της σύμβασης και **κάθε αντίθετη συμφωνία είναι άκυρη**. Κατά την **παρ. 4**, η υπόχρεη οντότητα οφείλει να θεσπίσει, αναλόγως του μεγέθους της, σύστημα που να επιτρέπει στους εργαζομένους να αναφέρουν **ανώνυμα** και να τους προστατεύει από **δυσμενή ή διακριτική μεταχείριση**. Το **§ 52¹** προσθέτει ότι η ταυτότητα του φυσικού προσώπου που υπέβαλε αναφορά **αποκαλύπτεται μόνο με τη γραπτή συναίνεσή του**, ότι ο εργοδότης **απαγορεύεται** να το μεταχειριστεί άνισα και ότι στη σχετική δίκη ισχύει **αντιστροφή/επιμερισμός του βάρους απόδειξης** υπέρ του αναφέροντος.

**Κυρώσεις (ποσά/εύρη προστίμων)**

**Πρόστιμα πταισμάτων (*väärteod*) - Κεφάλαιο 10 «Liability», §§ 82-97. Το εύρος και όλα τα επιμέρους άρθρα επιβεβαιώθηκαν** (§ 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 94¹, 94², 94³, 95, 96, 96², 96⁴, 97).

**Η δομή κάθε διάταξης είναι ενιαία και σε τέσσερις παραγράφους**, γεγονός που εξηγεί και τη σύγχυση με το όριο των 5.000.000 ευρώ:

- **παρ. 1** - φυσικό πρόσωπο (υπόχρεη οντότητα, μέλος του διοικητικού της οργάνου ή εργαζόμενος). **Έως 1.000.000 ευρώ** ή έως το **διπλάσιο του οφέλους** που αποκομίσθηκε από το πταίσμα ή της ζημίας που αποτράπηκε,
- **παρ. 2** - **η ίδια πράξη, όταν η υπόχρεη οντότητα υπόκειται σε χρηματοπιστωτική εποπτεία από τη Finantsinspektsioon**. Έως **5.000.000 ευρώ** ή έως το διπλάσιο του οφέλους/της αποτραπείσας ζημίας,
- **παρ. 3** - η πράξη της παρ. 1 τελεσθείσα από **νομικό πρόσωπο**. **Έως 1.000.000 ευρώ** ή έως το διπλάσιο του οφέλους/της ζημίας,
- **παρ. 4** - η πράξη της παρ. 2 (δηλαδή **μόνο για τα εποπτευόμενα από τη Finantsinspektsioon**) τελεσθείσα από νομικό πρόσωπο. Έως **5.000.000 ευρώ**, ή έως το διπλάσιο του οφέλους/της ζημίας, **ή έως 10% του ενοποιημένου κύκλου εργασιών** του νομικού προσώπου ή του ομίλου ενοποίησής του.

> Το όριο των **5.000.000 ευρώ / 10% του κύκλου εργασιών ΥΠΑΡΧΕΙ πράγματι στον RahaPTS**. Ισχύει όμως **αποκλειστικά για τις υπόχρεες οντότητες που υπόκεινται σε χρηματοπιστωτική εποπτεία από τη Finantsinspektsioon** (παρ. 2 και 4 κάθε διάταξης). **Για τους λογιστές, τους φοροτεχνικούς συμβούλους και τους ορκωτούς ελεγκτές - που εποπτεύονται από τη FIU - το ανώτατο πρόστιμο ανά παράβαση είναι 1.000.000 ευρώ (ή το διπλάσιο του οφέλους/της αποτραπείσας ζημίας), τόσο για το φυσικό όσο και για το νομικό πρόσωπο.**

| Παράβαση | Διάταξη (επιβεβαιωμένη) | Λογιστές / ελεγκτές / σύμβουλοι (εποπτεία FIU) - φυσικά και νομικά πρόσωπα | Εποπτευόμενοι από τη Finantsinspektsioon (πιστωτικά/χρηματοπιστωτικά ιδρύματα) |
|---|---|---|---|
| Παράβαση ή μη εφαρμογή των απαιτήσεων για την εκτίμηση κινδύνου (§ 13), τους κανόνες διαδικασίας και τους κανόνες εσωτερικού ελέγχου (§ 14) | § 82 | έως 1.000.000 € ή έως 2× το όφελος/την αποτραπείσα ζημία | έως 5.000.000 € ή 2× ή (νομικά πρόσωπα) έως 10% του ενοποιημένου κύκλου εργασιών |
| Άνοιγμα ανώνυμου λογαριασμού, βιβλιαρίου, θυρίδας ή λογαριασμού κρυπτοστοιχείων (§ 25 παρ. 2) | § 83 | δεν εφαρμόζεται (αφορά μόνο πιστωτικά/χρηματοπιστωτικά ιδρύματα) | έως 5.000.000 € ή 2× ή έως 10% του κύκλου εργασιών |
| Παράλειψη ταυτοποίησης του προσώπου και επαλήθευσης της ταυτότητάς του | § 84 | έως 1.000.000 € ή 2× | έως 5.000.000 € ή 2× ή έως 10% |
| Παράβαση της υποχρέωσης ταυτοποίησης του πραγματικού δικαιούχου | § 85 | έως 1.000.000 € ή 2× | έως 5.000.000 € ή 2× ή έως 10% |
| Παράβαση των απαιτήσεων συλλογής και αξιολόγησης πληροφοριών για τον σκοπό και τη φύση της σχέσης | § 86 | έως 1.000.000 € ή 2× | έως 5.000.000 € ή 2× ή έως 10% |
| Παράβαση των απαιτήσεων για συναλλαγές με πολιτικώς εκτεθειμένο πρόσωπο | § 87 | έως 1.000.000 € ή 2× | έως 5.000.000 € ή 2× ή έως 10% |
| Παράβαση της απαγόρευσης σύναψης σχέσης ή κατάρτισης περιστασιακής συναλλαγής (§ 42) | § 88 | έως 1.000.000 € ή 2× | έως 5.000.000 € ή 2× ή έως 10% |
| Παράβαση της υποχρέωσης παρακολούθησης της επιχειρηματικής σχέσης | § 89 | έως 1.000.000 € ή 2× | έως 5.000.000 € ή 2× ή έως 10% |
| Παράβαση της απαγόρευσης εξωτερικής ανάθεσης δραστηριότητας | § 90 | έως 1.000.000 € ή 2× | έως 5.000.000 € ή 2× ή έως 10% |
| Παράβαση των απαιτήσεων για σχέσεις ανταπόκρισης | § 91 | δεν εφαρμόζεται (αφορά πιστωτικά/χρηματοπιστωτικά ιδρύματα) | έως 5.000.000 € ή 2× ή έως 10% |
| Παράβαση της υποχρέωσης αναφοράς υποψίας ML/TF ή συναλλαγής μετρητών άνω των 32.000 € | § 92 | έως 1.000.000 € ή 2× | έως 5.000.000 € ή 2× ή έως 10% |

| Παράβαση | Διάταξη (επιβεβαιωμένη) | Λογιστές / ελεγκτές / σύμβουλοι (εποπτεία FIU) - φυσικά και νομικά πρόσωπα | Εποπτευόμενοι από τη Finantsinspektsioon (πιστωτικά/χρηματοπιστωτικά ιδρύματα) |
|---|---|---|---|
| Παράνομη γνωστοποίηση δεδομένων που διαβιβάστηκαν στη FIU (tipping-off) | § 93 | έως 1.000.000 € ή 2× | έως 5.000.000 € ή 2× ή έως 10% |
| Παράβαση της υποχρέωσης καταχώρισης και διατήρησης δεδομένων (§§ 46-47) | § 94 | έως 1.000.000 € ή 2× | έως 5.000.000 € ή 2× ή έως 10% |
| Παράβαση της υποχρέωσης γνωστοποίησης μεταβολών ή παύσης της δραστηριότητας (αδειοδοτούμενοι, § 70) | § 94¹ | έως 300 μονάδες προστίμου (= 1.200 €) / νομικά πρόσωπα έως 400.000 € | ομοίως |
| **Παράβαση της απαγόρευσης παροχής υπηρεσιών του § 75¹ (αφορά και τους λογιστές)** | § 94² | έως 300 μονάδες προστίμου (= 1.200 €) / νομικά πρόσωπα έως 400.000 € | ομοίως |
| Παράβαση της υποχρέωσης υποβολής εκθέσεων στη FIU (§ 54¹) | § 94³ | έως 300 μονάδες προστίμου (= 1.200 €) / νομικά πρόσωπα έως 400.000 € | ομοίως |
| Παράλειψη υποβολής ή υποβολή ψευδών στοιχείων πραγματικού δικαιούχου (από μέτοχο/εταίρο ή trustee) | § 95 | έως 300 μονάδες προστίμου (= 1.200 €) / νομικά πρόσωπα έως 400.000 € | ομοίως |
| Παράβαση υποχρεώσεων παρόχου υπηρεσιών πληρωμών (Καν. (ΕΕ) 2023/1113) | § 96 | δεν εφαρμόζεται | έως 5.000.000 € ή 2× ή έως 10% |
| Παράβαση υποχρεώσεων παρόχου υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων (CASP) | § 96² | δεν εφαρμόζεται | έως 5.000.000 € ή 2× ή έως 10% |

**Ορισμός του κύκλου εργασιών (§ 96⁴).** Ως κύκλος εργασιών νοείται ο **ετήσιος συνολικός κύκλος εργασιών κατά τις τελευταίες διαθέσιμες οικονομικές καταστάσεις που έχει εγκρίνει το διοικητικό όργανο**, επί μητρικής ή θυγατρικής υποχρεωμένης σε ενοποίηση, λαμβάνεται ο συνολικός κύκλος εργασιών κατά τις τελευταίες διαθέσιμες καταστάσεις που ενέκρινε το διοικητικό όργανο της **ανώτατης μητρικής**.

**Αρμόδιο όργανο και παραγραφή (§ 97).** Εξωδικαστικά όργανα των διαδικασιών πταισμάτων του Κεφαλαίου 10 είναι **η FIU και η Finantsinspektsioon** (παρ. 1), η **παραγραφή των πταισμάτων των §§ 82-94 και 96-96² είναι τριετής** (παρ. 2, ως ισχύει από 30.12.2024).

**Καταναγκαστικές πληρωμές μη συμμόρφωσης (*sunniraha*) - § 65. ΟΥΣΙΩΔΗΣ ΔΙΟΡΘΩΣΗ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΑΠΟΔΕΚΤΗ.** Η αρίθμηση επιβεβαιώθηκε, τα ποσά όμως που παρέθετε το κεφάλαιο **δεν αφορούν τους λογιστές**. Ο § 65 διακρίνει δύο εντελώς διαφορετικά καθεστώτα.

| Κατηγορία υπόχρεου | Φυσικά πρόσωπα | Νομικά πρόσωπα |
|---|---|---|
| **§ 65 παρ. 2 - μόνο πιστωτικά και χρηματοπιστωτικά ιδρύματα** | έως **5.000 €** την πρώτη φορά και έως **50.000 €** κάθε επόμενη, για τον εξαναγκασμό σε εκπλήρωση της **ίδιας** υποχρέωσης, με **συνολικό ανώτατο όριο 5.000.000 €** ή το διπλάσιο του οφέλους/της αποτραπείσας ζημίας | έως **32.000 €** την πρώτη φορά και έως **100.000 €** κάθε επόμενη, με συνολικό ανώτατο όριο το **υψηλότερο** μεταξύ 5.000.000 € και **10% του συνολικού ετήσιου κύκλου εργασιών**, ή το διπλάσιο του οφέλους/της ζημίας |
| **§ 65 παρ. 4 - όλοι οι λοιποί υπόχρεοι, δηλαδή και οι λογιστές, οι φοροτεχνικοί σύμβουλοι και οι ορκωτοί ελεγκτές** | **έως 5.000 €** (χωρίς κλιμάκωση, χωρίς πρόσθετο ανώτατο όριο) | **έως 32.000 €** (χωρίς κλιμάκωση, χωρίς πρόσθετο ανώτατο όριο) |

> **Ένταξη στο ενωσιακό πλαίσιο.** Με τη δομή αυτή ο RahaPTS εφαρμόζει με ακρίβεια το άρθρο 59 της Οδηγίας (ΕΕ) 2015/849. Το όριο του **άρθρου 59 παρ. 3 (5.000.000 € ή 10% του κύκλου εργασιών)** επιφυλάσσεται στα **πιστωτικά και χρηματοπιστωτικά ιδρύματα**, ενώ για τους λοιπούς υπόχρεους - όπως οι λογιστές - το **άρθρο 59 παρ. 2 στοιχ. ε΄** απαιτεί ανώτατο όριο τουλάχιστον διπλάσιο του οφέλους ή τουλάχιστον 1.000.000 ευρώ, ο Εσθονός νομοθέτης επέλεξε ακριβώς αυτή τη διατύπωση («*up to 1,000,000 euros or of up to twice the amount corresponding to the benefit derived from the misdemeanour or to the harm prevented*»).

**Δημοσιοποίηση των αποφάσεων (§ 67 παρ. 3-5) - στοιχείο που έλειπε.** Η FIU και η Finantsinspektsioon **δημοσιεύουν χωρίς καθυστέρηση στον ιστότοπό τους** κάθε τελεσίδικη απόφαση σε υπόθεση πταίσματος του Κεφαλαίου 10, καθώς και κάθε διοικητική απόφαση, εντολή ή απόφαση επιβολής καταναγκαστικής πληρωμής, αναφέροντας **τουλάχιστον το είδος και τη φύση της παράβασης, τα στοιχεία του υπευθύνου και πληροφορίες για τυχόν προσφυγή και ακύρωση**, η πληροφορία παραμένει διαθέσιμη **επί τουλάχιστον πέντε έτη**. Η δημοσίευση μπορεί να αναβληθεί ή να γίνει ανώνυμα όταν θέτει σε κίνδυνο τη σταθερότητα των αγορών ή εκκρεμείς διαδικασίες, ή όταν η κατονομασία θα ήταν **δυσανάλογη προς την επιβληθείσα κύρωση** (παρ. 4-5). Κατά το **§ 67 παρ. 2**, η Finantsinspektsioon, το Δ.Σ. του Δικηγορικού Συλλόγου και το Υπουργείο Δικαιοσύνης και Ψηφιακών Υποθέσεων υποβάλλουν στη FIU **έως τις 15 Απριλίου** κάθε έτους στατιστικά για τις εποπτικές διαδικασίες και τις διαπιστωθείσες παραβάσεις.

**Πρόσθετα μέτρα.** Διοικητικές αποφάσεις και εντολές συμμόρφωσης (*ettekirjutused*, **§ 55 παρ. 1**), απαγόρευση παροχής υπηρεσιών (**§ 75¹**, **αρίθμηση επιβεβαιωμένη** - βλ. αναλυτικά ανωτέρω), δικαίωμα της εποπτικής αρχής για **επιτόπιο έλεγχο στην έδρα ή στον τόπο δραστηριότητας** με πλήρη πρόσβαση σε έγγραφα και προφορικές/γραπτές εξηγήσεις (**§ 66**), υποχρέωση σύνταξης **έκθεσης ελέγχου** που κοινοποιείται στον ελεγχόμενο **εντός ενός μηνός**, με δικαίωμα υποβολής γραπτών εξηγήσεων **εντός επτά ημερών** (**§ 68**), δημοσίευση των αποφάσεων στη σελίδα https://fiu.ee/tegevusluba-ja-jarelevalve/ettekirjutused (σελίδα υπαρκτή και ενεργή, με εντολές των ετών 2021-2025, κυρίως κατά VASP, παρόχων εταιρικών υπηρεσιών, χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων, ενεχυροδανειστηρίων και εμπόρων πολύτιμων μετάλλων).

**Παράδειγμα επιβολής (χρηματοπιστωτικός τομέας) - υπόθεση LHV Pank.** Το 2024 η FIU επέβαλε στην **AS LHV Pank** πρόστιμο πταίσματος **€300.000** για παραβάσεις σχετιζόμενες με μέτρα δέουσας επιμέλειας και με στοχευμένες χρηματοοικονομικές κυρώσεις κατά της Ρωσίας (μη δέσμευση ρωσικών πληρωμών ύψους περίπου €2,2 εκατ., αποδοχή καταθέσεων άνω των €100.000 από κυρωμένους κατοίκους Ρωσίας, μη έγκαιρη αναφορά συναλλαγής €597.648,35). **Η νομική βάση των κυρώσεων επιβεβαιώθηκε.** Εφαρμοστέο ουσιαστικό δίκαιο είναι ο **Νόμος περί Διεθνών Κυρώσεων (*Rahvusvahelise sanktsiooni seadus* - RSanS)** σε συνδυασμό με το **§ 54 παρ. 1 σημ. 9 RahaPTS**, που αναθέτει ρητά στη FIU και τα καθήκοντα που απορρέουν από τον RSanS, το **κεφάλαιο πταισμάτων (*väärteod*) του RSanS** προβλέπει πρόστιμο για παράβαση της υποχρέωσης εφαρμογής των διεθνών και ενωσιακών χρηματοοικονομικών κυρώσεων και δέσμευσης κεφαλαίων. Η απόφαση της FIU κατά της AS LHV Pank **συνδύασε** παραβάσεις εσωτερικού ελέγχου κατά τον RahaPTS με **παράλειψη αυτοματοποιημένου ελέγχου των καταλόγων περιοριστικών μέτρων** κατά τον RSanS. Η τράπεζα προσέφυγε και το **Επαρχιακό Δικαστήριο του Harju (Harju Maakohus)** - πρωτοβάθμιο δικαστήριο γενικής δικαιοδοσίας και **όχι «Περιφερειακό Δικαστήριο»**, όρος που αντιστοιχεί στο *ringkonnakohus* (Εφετείο) - **ακύρωσε** την απόφαση στις **13.09.2024**, περατώνοντας τη διαδικασία πταίσματος βάσει του **§ 29 (1) 1) του Κώδικα Διαδικασίας Πταισμάτων**. Η απόφαση κατέστη **τελεσίδικη την 1.10.2024**, καθώς η FIU δεν άσκησε ένδικο μέσο (ανακοίνωση FIU 10.10.2024).

> **Καταλληλότητα του παραδείγματος.** Η LHV Pank είναι **τράπεζα και όχι λογιστικό γραφείο**. Στις δημοσιευμένες εντολές (*ettekirjutused*) της FIU **δεν εντοπίστηκε καμία εντολή κατά καθαρά λογιστικού γραφείου**, η πλησιέστερη περίπτωση είναι η **DKLex OÜ (2024)**, εταιρεία που παρείχε υπηρεσίες εμπιστευματικής διαχείρισης/εταιρειών **και** «*nõustamisteenus raamatupidamise või maksustamise valdkonnas*» (συμβουλευτική σε θέματα λογιστικής ή φορολογίας).

**Διαδικασία προσφυγής - δύο διακριτές οδοί.** Η προηγούμενη ενιαία περιγραφή ήταν ανακριβής:

- **Διοικητικά μέτρα** της FIU (*ettekirjutus*, *sunniraha*). Ένσταση ενώπιον της FIU (προαιρετική) ή προσφυγή στο **διοικητικό δικαστήριο** (Tallinn ή Tartu) → *ringkonnakohus* (Εφετείο) → *Riigikohus* (Ανώτατο Δικαστήριο). **Η οδός αυτή επιβεβαιώνεται από το § 55 παρ. 5 RahaPTS:** «*A claim against an administrative decision or step of the Financial Intelligence Unit is filed with the administrative court.*» Σημειώνεται η ιδιαιτερότητα των §§ 55 παρ. 2-3. Οι εντολές δέσμευσης περιουσίας ή περιορισμού χρήσης λογαριασμού (§§ 57-58) **δεν εκθέτουν τους πραγματικούς λόγους στο σώμα τους** - αυτοί καταγράφονται σε **χωριστό έγγραφο**, στο οποίο ο θιγόμενος έχει δικαίωμα πρόσβασης, με τη FIU να μπορεί να αρνηθεί την πρόσβαση σε τρεις περιοριστικά αναφερόμενες περιπτώσεις.
- **Πρόστιμα πταισμάτων** (όπως στην υπόθεση LHV). Προσφυγή ενώπιον του ***maakohus*** (Επαρχιακό Δικαστήριο) → *ringkonnakohus* → *Riigikohus*.

**Παραδείγματα ύποπτων συναλλαγών & δείκτες κινδύνου**

Επίσημο έγγραφο της FIU. *Guidelines on the Characteristics of Suspicious Transactions* (αρχική έγκριση **25.04.2022**, τελευταία ενημέρωση **22.07.2024**, παραπέμπει στα §§ 49 και 56 RahaPTS - **αμφότερα επιβεβαιωμένα στο πρωτότυπο κείμενο**. Το § 49 θεσπίζει την υποχρέωση αναφοράς και το § 56 εξουσιοδοτεί τη FIU να εκδίδει τις οδηγίες αυτές - και στα §§ 19 και 21 του Νόμου περί Διεθνών Κυρώσεων).

- **Δείκτες συμπεριφοράς πελάτη** (οδηγός FIU, γενικοί). Απροθυμία παροχής στοιχείων ταυτοποίησης ή πληροφοριών, ασυνήθιστη μυστικότητα, ταχεία εναλλαγή επαγγελματικών συμβούλων, συναλλαγές ασυνεπείς με το προφίλ του πελάτη, αίτημα περιττής εμπιστευτικότητας.
- **Κόκκινες σημαίες συναλλαγών** (οδηγός FIU, γενικοί). Μεγάλες πληρωμές μετρητών ασυνεπείς με τον τύπο της επιχείρησης, ανεξήγητες πληρωμές τρίτων, πλασματικά τιμολόγια ή συμφωνίες δανείων, πολύπλοκες δομές χωρίς οικονομικό σκοπό, συναλλαγές με δικαιοδοσίες υψηλού κινδύνου.
- **Τυπολογίες ειδικά του λογιστικού επαγγέλματος** (**πηγή. FATF, RBA for the Accounting Profession, 2019** - όχι ο οδηγός της FIU). Κατάχρηση λογαριασμών πελατών, αγορές ακινήτων με έσοδα εγκλήματος, πολύπλοκες εταιρικές δομές και trusts, διακανονισμοί με εικονικούς δικαιούχους (*nominees*), πλασματικές δανειακές ρυθμίσεις.

**Ενδεικτική κλιμάκωση κινδύνου πελατολογίου.** Το ζήτημα αποσαφηνίστηκε. Ο **RahaPTS (§ 13)** υποχρεώνει την υπόχρεη οντότητα να καταρτίζει **εσωτερική εκτίμηση κινδύνου και μοντέλο βαθμολόγησης πελατών**, **χωρίς να επιβάλλει νομοθετικά συγκεκριμένη κρατική κλίμακα** (το § 13 παρ. 3 σημ. 1 αναθέτει στην ίδια την οντότητα να προσδιορίσει «πεδία χαμηλότερου και υψηλότερου κινδύνου», με τους παράγοντες των §§ 34 και 37). Ωστόσο, στις **επίσημες κατευθυντήριες γραμμές (*juhendid*) της FIU προτείνεται η μεθοδολογία τριών επιπέδων**. ***Madal risk* (χαμηλός), *keskmine risk* (μέσος), *kõrge risk* (υψηλός)**. Ο πίνακας που ακολουθεί παρατίθεται επομένως ως **πρακτικό εργαλείο εφαρμογής των οδηγιών της FIU και της μεθοδολογίας της FATF**, και όχι ως δεσμευτική εκ του νόμου κατάταξη:

- **Υψηλού κινδύνου.** PEPs και οικογένειες/στενοί συνεργάτες τους, δικαιοδοσίες υψηλού κινδύνου κατά FATF, πολύπλοκες δομές ιδιοκτησίας, αδιαφανής πραγματική ιδιοκτησία, εταιρείες με e-Residents ως διευθυντές ή πραγματικούς δικαιούχους, επιχειρήσεις εικονικών νομισμάτων, επιχειρήσεις εντάσεως μετρητών, πελάτες που αρνούνται πληροφορίες, εταιρείες-κέλυφος.
- **Μέσου κινδύνου.** Μη κάτοικοι από κράτη της ΕΕ, μετρίως πολύπλοκες δομές, ρυθμιζόμενοι τομείς χωρίς αυξημένο κίνδυνο.
- **Χαμηλού κινδύνου.** Εγχώριοι πελάτες με διαφανή ιδιοκτησία, δημόσιες και κυβερνητικές οντότητες, πελάτες με καθιερωμένο ιστορικό, απλές εταιρικές δομές.

**Κατάλογοι χωρών.** Η FIU δημοσιεύει το παράρτημα *Countries with a Higher Risk of Terrorist Financing* (**18.09.2024**), το οποίο επιβεβαιώθηκε ως παράρτημα του οδηγού ύποπτων συναλλαγών. **Προσοχή.** Ο κατάλογος αυτός αφορά ειδικά τον κίνδυνο **χρηματοδότησης της τρομοκρατίας** και **δεν υποκαθιστά τον ενωσιακό κατάλογο τρίτων χωρών υψηλού κινδύνου** (Καν. (ΕΕ) 2016/1675), ο οποίος είναι εκείνος που ενεργοποιεί την υποχρεωτική ενισχυμένη δέουσα επιμέλεια.

**Ιδιαιτερότητες**

- **Εθνική Εκτίμηση Κινδύνου (NRA) 2025** - Υπουργείο Οικονομικών, δημοσίευση **Δεκέμβριος 2025**, δεδομένα **2020-2024**, σε **τρεις χωριστές εκθέσεις (ML, TF, PF)**. Συνολικός κίνδυνος ML **ΜΕΣΟΣ**, κίνδυνος TF **γενικά χαμηλός**. Η NRA 2025 **δεν παραθέτει αριθμητικά σκορ**.
- **Κατάταξη του λογιστικού κλάδου (το πιο κρίσιμο στοιχείο για τον αναγνώστη).** Η NRA 2025 βαθμολογεί ρητά την κατηγορία «**accountants and tax advisors**» (λογιστές και φοροτεχνικοί σύμβουλοι) με **απειλή ΜΕΣΗ, ευπάθεια ΜΕΣΗ και υπολειπόμενο κίνδυνο ΜΕΣΟ**.
- **Επισήμανση παραπομπής.** Τα αριθμητικά σκορ απειλής **2,40/5** και ευπάθειας **2,73/5** (και TF 2,09 / 2,67) **δεν προέρχονται από την NRA 2025** αλλά από την **προηγούμενη (δεύτερη) εθνική αξιολόγηση**, με δεδομένα **2017-2019** και έρευνα του καλοκαιριού 2020, αυτή είναι και η έκθεση στην οποία οδηγεί το URL https://www.fin.ee/en/media/5435/download που παρατίθετο ως «Περίληψη NRA».
- **Αξιολόγηση MONEYVAL για τον κλάδο.** Η κρίση περί «ανησυχητικά χαμηλών» ποσοστών αναφοράς προέρχεται από την έκθεση αμοιβαίας αξιολόγησης 5ου γύρου (επιτόπια επίσκεψη 25.4-6.5.2022, υιοθέτηση **7.12.2022**):

  > «The level of reporting by the sector is alarmingly low and the control systems are overall insufficient.»

  Διαπιστώνονται επίσης ανεπαρκής κατανόηση των υποχρεώσεων AML/CFT και ανάγκη αυξημένης ευαισθητοποίησης. Στην **1η ενισχυμένη έκθεση παρακολούθησης (Δεκ. 2024)** η Σύσταση 6 αναβαθμίστηκε σε *Largely Compliant*, ενώ στη **2η (Δεκ. 2025)** αναβαθμίστηκαν οι Συστάσεις **7 και 15** από *Partially Compliant* σε *Largely Compliant*.
- **Στατιστικά αναφορών (Estonian FIU Yearbook 2025).** Το 2025 η FIU έλαβε συνολικά **14.323 αναφορές** (ίδιος αριθμός με το 2024), εκ των οποίων **8.035 STR**, **1.696 UAR** και **712 UTR**. Τα πιστωτικά ιδρύματα υπέβαλαν περίπου το **40%** του συνόλου. Αντίθετα, η κατηγορία των ελευθέρων επαγγελματιών (νομικές, ελεγκτικές και συναφείς υπηρεσίες) υπέβαλε μόλις **354 αναφορές**, ενώ **μόνο το 6% των παρόχων εταιρικών υπηρεσιών** υπέβαλε έστω μία αναφορά. Η ίδια η FIU χαρακτηρίζει τη δραστηριότητα αναφοράς των κλάδων αυτών «**εξαιρετικά χαμηλή**».
- **Εργαλεία συμμόρφωσης.** Η FIU δεν παρέχει έτοιμα πρότυπα εκτίμησης κινδύνου ή ερωτηματολόγια ειδικά για λογιστές, διαθέτει ωστόσο σειρά ερμηνευτικών οδηγών (βλ. Πηγές). **Το πρωτότυπο κείμενο διευκρινίζει τη νομική τους φύση (§ 56).** Κατά την **παρ. 1**, η FIU «*has a right to issue advisory guidelines to explain AML/CFT legislation*» - έχει δηλαδή δικαίωμα έκδοσης **συμβουλευτικών (μη δεσμευτικών) κατευθυντήριων γραμμών** προς επεξήγηση της νομοθεσίας, κατά τις **παρ. 2-3**, εκδίδει **υποχρεωτικά** οδηγίες για τα χαρακτηριστικά των ύποπτων συναλλαγών και για τα χαρακτηριστικά των συναλλαγών ύποπτων για χρηματοδότηση τρομοκρατίας (οι τελευταίες κατόπιν **προηγούμενης συνεννόησης με την Υπηρεσία Εσωτερικής Ασφάλειας**), κατά την **παρ. 4**, όλες δημοσιεύονται στον ιστότοπό της. **Επισήμανση. Δεν υφίσταται τυπικός νομοθετικός κανόνας «συμμόρφωση ή εξήγηση» (*comply or explain*)**, καθώς δεν προβλέπεται ούτε στον RahaPTS ούτε σε δήλωση της FIU, οι ερμηνευτικοί οδηγοί έχουν **συμβουλευτικό/καθοδηγητικό χαρακτήρα (*soovituslik*)**. Η πρακτική τους σημασία παραμένει όμως καθοριστική. Σε **επιτόπιο έλεγχο**, αν η υπόχρεη οντότητα αποκλίνει από τις δημοσιευμένες πρακτικές της FIU, **φέρει η ίδια το βάρος να αποδείξει ότι τα εναλλακτικά μέτρα που εφάρμοσε επιτυγχάνουν ισοδύναμο αποτέλεσμα μετριασμού του κινδύνου**.
- **Διεθνής αναφορά.** FATF, *Guidance for a Risk-Based Approach for the Accounting Profession* (Ιούνιος 2019, αντικαθιστά την έκδοση του 2008). **Ετήσιο συνέδριο της FIU (EFIUC)** - EFIUC 2025. **3-5 Νοεμβρίου 2025** (3-4/11 με ζωντανή μετάδοση, 5/11 ημέρα εκπαίδευσης κατόπιν πρόσκλησης).

**Συνοπτικά όρια και κατάσταση τεκμηρίωσης**

| Αντικείμενο | Όριο/Προθεσμία | Διάταξη & κατάσταση τεκμηρίωσης |
|---|---|---|
| CDD - περιστασιακές συναλλαγές εκτός επιχειρηματικής σχέσης (**όχι μόνο μετρητά**) | αξία **τουλάχιστον €15.000** | **§ 19 παρ. 1 σημ. 2 - επιβεβαιωμένο αυτούσια** |
| CDD - έμποροι (*kauplejad*), **όχι λογιστές** | μετρητά **τουλάχιστον €10.000** | **§ 2 παρ. 1 σημ. 5 και § 19 παρ. 2 - επιβεβαιωμένο** |
| CDD - σωματεία και ιδρύματα | μετρητά **άνω των €5.000** | **§ 2 παρ. 3 και § 19 παρ. 2[1] - επιβεβαιωμένο** |
| CDD - διοργανωτές τυχερών παιγνίων | **τουλάχιστον €2.000** | **§ 19 παρ. 3 - επιβεβαιωμένο** |
| Απλουστευμένη δέουσα επιμέλεια (SDD) - ετήσιο σύνολο | **ΔΕΝ υφίσταται αριθμητικό όριο στον νόμο**, απαιτείται μόνο να έχει τεθεί όριο στη συνολική αξία των πληρωμών | **§ 33 παρ. 3 σημ. 3 - ΔΙΟΡΘΩΘΗΚΕ** (το «€15.000 ετησίως» δεν υπάρχει στο ισχύον κείμενο) |
| Όριο πραγματικού δικαιούχου | συμμετοχή που **υπερβαίνει το 25%** - και μόνον ως **επικουρικό** κριτήριο, πρωτεύον κριτήριο η τελική κυρίαρχη επιρροή | **§ 9 παρ. 1-2 - ΔΙΟΡΘΩΘΗΚΕ** (η φράση «+1 μετοχή» δεν υπάρχει στον εσθονικό νόμο) |
| Επαναξιολόγηση προφίλ κινδύνου επί EDD | το αργότερο **εντός 6 μηνών** από τη σύναψη της σχέσης | **§ 38 παρ. 3 - νέο στοιχείο, επιβεβαιωμένο** |
| Παρακολούθηση πρώην ΠΕΠ μετά την παύση των καθηκόντων | τουλάχιστον **12 μήνες** | **§ 41 παρ. 3 - νέο στοιχείο, επιβεβαιωμένο** |
| Αναφορά συναλλαγών μετρητών (CTR) στη FIU | **άνω των €32.000** | **§ 49 παρ. 3 - επιβεβαιωμένο αυτούσια** |
| Προθεσμία αναφοράς STR/CTR | χωρίς καθυστέρηση, **το αργότερο 2 εργάσιμες ημέρες** | **§ 49 παρ. 1 και 3 - επιβεβαιωμένο αυτούσια** |
| Δίαυλοι υποβολής αναφοράς | ηλεκτρονική φόρμα της FIU (RABIS) ή **X-Road** | **§ 50 παρ. 2 - επιβεβαιωμένο, ουδεμία αναφορά σε goAML** |
| Διατήρηση αρχείων | **τουλάχιστον 5 έτη** από τη λήξη της σχέσης, 5 έτη από τη συναλλαγή/αναφορά, δυνατή παράταση έως 5 επιπλέον έτη με εντολή της αρχής | **§ 47 παρ. 1, 3 και 7 - επιβεβαιωμένο** |
| **Πρόστιμο πταίσματος - λογιστές/ελεγκτές/ σύμβουλοι (§§ 82, 84-90, 92-94)** | **έως €1.000.000** ή έως 2× το όφελος/την αποτραπείσα ζημία - **για φυσικά και για νομικά πρόσωπα** | **Κεφ. 10 RahaPTS, ως ισχύει από 1.11.2023 - ΔΙΟΡΘΩΘΗΚΕ** (το «€1.200 / €400.000» ήταν το προ της 1.11.2023 καθεστώς) |
| Πρόστιμο πταίσματος - εποπτευόμενοι από τη Finantsinspektsioon | έως **€5.000.000** ή 2× ή, για νομικά πρόσωπα, έως **10% του ενοποιημένου κύκλου εργασιών** | **παρ. 2 και 4 κάθε διάταξης του Κεφ. 10 - επιβεβαιωμένο, ΔΕΝ αφορά τους λογιστές** |
| Πρόστιμο πταίσματος - υπολειπόμενες διατάξεις (§§ 94[1], 94[2], 94[3], 95) | έως **300 μονάδες προστίμου (€1.200)** / νομικά πρόσωπα έως **€400.000** | **Επιβεβαιωμένο - μόνο εδώ επιβιώνουν τα ποσά που ανέφερε η MONEYVAL** |
| **Καταναγκαστική πληρωμή (*sunniraha*) - λογιστές** | **έως €5.000** φυσικά πρόσωπα / **έως €32.000** νομικά πρόσωπα | **§ 65 παρ. 4 - ΔΙΟΡΘΩΘΗΚΕ** (τα €5.000/€50.000 και €32.000/€100.000 αφορούν μόνο πιστωτικά/χρηματοπιστωτικά ιδρύματα κατά την παρ. 2) |
| Παραγραφή πταισμάτων | **3 έτη** (§§ 82-94, 96-96[2]) | **§ 97 παρ. 2 - νέο στοιχείο, επιβεβαιωμένο** |
| Δημοσίευση τελεσίδικων αποφάσεων στον ιστότοπο της αρχής | τουλάχιστον **5 έτη** | **§ 67 παρ. 3 - νέο στοιχείο, επιβεβαιωμένο** |
| Άδεια δραστηριότητας για λογιστές | δεν απαιτείται | **§ 70 παρ. 1 - επιβεβαιωμένο** (μόνο 4 τομείς αδειοδότησης) |
| Απαγόρευση παροχής λογιστικών υπηρεσιών λόγω μη εξαλειφθείσας καταδίκης | ισχύει για τα σημ. 4, 4[1], **7 και 8** του § 2 παρ. 1 | **§ 75[1] - νέο στοιχείο, επιβεβαιωμένο** |

**Πηγές:**

- **Νομοθεσία:**
  - **ΠΡΩΤΟΓΕΝΗΣ ΠΗΓΗ ΤΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ.** *Rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise seadus* (RahaPTS) / *Money Laundering and Terrorist Financing Prevention Act* - εκδότης **Riigikogu**, είδος πράξης *seadus*, είδος κειμένου **ενοποιημένο κείμενο (*terviktekst*)**, **ψήφιση 26.10.2017, δημοσίευση RT I, 17.11.2017, 2, έναρξη ισχύος 27.11.2017** (εν μέρει 1.1.2018, § 19 παρ. 3 και §§ 76-80 την 1.9.2018, §§ 81 και 95 την 1.1.2019), **έκδοση σε ισχύ από 21.07.2026, λήξη ισχύος έκδοσης 30.03.2029, στοιχεία δημοσίευσης RT V, 20.07.2026, 5** (αναγνωριστικό 520072026005). Επίσημη αγγλική μετάφραση του Riigi Teataja - https://www.riigiteataja.ee/en/eli/ee/520072026005/consolide. *Από την πηγή αυτή τεκμηριώνονται πρωτογενώς. §§ 1, 2, 3, 4, 5, 6, 9, 9[1], 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 52[1], 54, 54[1], 55, 56, 64, 65, 66, 67, 68, 70, 75[1], 76 και ολόκληρο το Κεφάλαιο 10 (§§ 82-97), καθώς και οι μεταβατικές διατάξεις §§ 100, 101 και 104[1].*
  - Rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise seadus (RahaPTS) - **ισχύουσα ενοποιημένη έκδοση στα εσθονικά**: https://www.riigiteataja.ee/akt/RahaPTS
  - RahaPTS - σταθερή (παλαιά) έκδοση RT I, 12.03.2022, 2 - https://www.riigiteataja.ee/akt/112032022019
  - RahaPTS - προγενέστερη αγγλική μετάφραση 11.07.2024 (αναγνωριστικό 511072024005) - https://www.riigiteataja.ee/en/eli/ee/511072024005/consolide/current
  - Τροποποιητικοί νόμοι του RahaPTS με ιδιαίτερη σημασία για τους λογιστές. **RT I, 10.07.2020, 1** (ισχύς 20.07.2020 επ.), **RT I, 21.11.2020, 1** (ισχύς 23.11.2020, εν μέρει 1.1.2021), **RT I, 12.03.2022, 2** (ισχύς 15.03.2022), **RT I, 17.03.2023, 2** (ισχύς **1.11.2023** - αναμόρφωση των προστίμων του Κεφαλαίου 10 και του § 65), **RT I, 21.06.2024, 3** (ισχύς 1.07.2024, 30.12.2024 και 1.07.2026), **RT I, 30.12.2024, 1** (ισχύς 1.01.2025), **RT I, 11.07.2026, 2** (ισχύς 21.07.2026).
  - **Rahvusvahelise sanktsiooni seadus (RSanS)** - Νόμος περί Διεθνών Κυρώσεων, κεφάλαιο πταισμάτων (*väärteod*) για παράβαση της υποχρέωσης εφαρμογής διεθνών και ενωσιακών χρηματοοικονομικών κυρώσεων και δέσμευσης κεφαλαίων, εφαρμοστέος παράλληλα με τον RahaPTS (§ 54 παρ. 1 σημ. 9) - https://www.riigiteataja.ee/akt/RSanS
  - **Audiitortegevuse seadus (AudS)** - Νόμος περί Ελεγκτικής Δραστηριότητας, θεσπίζει το *Audiitortegevuse järelevalve nõukogu* (AJN) ως ανεξάρτητο όργανο δημόσιας εποπτείας των ορκωτών ελεγκτών (ποιότητα υποχρεωτικών ελέγχων, άδειες, επαγγελματικά πρότυπα), **χωρίς αρμοδιότητα εποπτείας AML** - https://www.riigiteataja.ee/akt/AudS
  - Riigi Teataja (Επίσημη Εφημερίδα) - https://www.riigiteataja.ee
  - Οδηγία (ΕΕ) 2015/849 (4η Οδηγία AML, ιδίως άρθρο 59 παρ. 2 στοιχ. ε΄ και παρ. 3) - https://eur-lex.europa.eu
  - Καν. (ΕΕ) 2024/1624 (Ενιαίο Εγχειρίδιο Κανόνων AML, εφαρμογή από 10.7.2027), Οδ. (ΕΕ) 2024/1640 (6η Οδηγία AML) και Καν. (ΕΕ) 2024/1620 (AMLA) - https://eur-lex.europa.eu
  - Καν. (ΕΕ) 2023/1114 (MiCA) και Καν. (ΕΕ) 2023/1113 (Travel Rule) - βάση των τροποποιήσεων του RahaPTS του Δεκεμβρίου 2024 - https://eur-lex.europa.eu
  - Καν. (ΕΕ) 2016/1675 (ενωσιακός κατάλογος τρίτων χωρών υψηλού κινδύνου) - https://eur-lex.europa.eu

- **Εποπτική αρχή / FIU:**
  - Rahapesu Andmebüroo (RAB) - Financial Intelligence Unit (FIU), Pronksi tn 12, 10117 Tallinn, τηλ. +372 696 0500, info@fiu.ee (ερωτήματα εποπτείας), vihje@fiu.ee (ανώνυμες καταγγελίες), press@fiu.ee (τύπος) - https://fiu.ee/en
  - FIU, «Järelevalve» (εποπτεία, νομική βάση RahaPTS § 54 lg 1 p 4 ja p 9 ning § 64 lg 1, πλήρης κατάλογος εποπτευόμενων κατηγοριών) - https://fiu.ee/tegevusluba-ja-jarelevalve/jarelevalve
  - FIU, «Authorisation for economic activity» (τέσσερις κατηγορίες αδειοδότησης, μεταφορά της αδειοδότησης VASP/CASP στη Finantsinspektsioon από το τέλος του 2024) - https://fiu.ee/en/authorisation-economic-activity/authorisation-economic-activity
  - FIU, «Notify us» (πρόσβαση στο σύστημα αναφορών) - https://fiu.ee/en/notify-us
  - FIU, σύστημα αναφορών **RABIS** - https://rabis-web.fiu.ee
  - Finantsinspektsioon (Αρχή Χρηματοπιστωτικής Εποπτείας, εποπτευόμενες οντότητες, καθεστώς CASP) - https://www.fi.ee/en
  - Finantsinspektsioon, *Supervision policy* - https://www.fi.ee/sites/default/files/2019-01/RPT%20Poliitika%202019%20%28EN%29_pdf.pdf
  - Υπουργείο Οικονομικών (Rahandusministeerium), σελίδα AML - https://www.fin.ee/en/financial-policy-and-external-relations/financial-and-entrepreneurship-policy/anti-money-laundering
  - Audiitorkogu (αυτοδιοικούμενο επαγγελματικό σώμα ορκωτών ελεγκτών, δεν ασκεί εποπτεία AML) - https://www.audiitorkogu.ee
  - Audiitortegevuse järelevalve nõukogu (AJN) - Συμβούλιο Εποπτείας Ελεγκτικής Δραστηριότητας, ανεξάρτητο όργανο δημόσιας εποπτείας των ορκωτών ελεγκτών κατά τον AudS, δεν ασκεί εποπτεία AML - https://www.rahandusministeerium.ee
  - Riigikohus (Ανώτατο Δικαστήριο) - https://www.riigikohus.ee/en/supreme-court-estonia

- **Οδηγίες / μητρώα / λοιπά έγγραφα:**
  - Κατευθυντήριες γραμμές FIU (συγκεντρωτική σελίδα) - https://fiu.ee/en/guidelines-fiu/guidelines
  - FIU, *Guidelines on the Characteristics of Suspicious Transactions* (έγκριση 25.04.2022, τελ. ενημέρωση 22.07.2024) - https://fiu.ee/sites/default/files/documents/2024-08/Guidelines%20on%20the%20Characteristics%20of%20Suspicious%20Transactions_22.07.2024.pdf
  - FIU, *Countries with a Higher Risk of Terrorist Financing* (παράρτημα, 18.09.2024) - https://fiu.ee/sites/default/files/documents/2024-09/Countries%20with%20a%20Higher%20Risk%20of%20Terrorist%20Financing_Appendix%20to%20the%20Guidelines_18.09.2024.pdf
  - FIU, *Guidelines for submitting a report to the financial intelligence unit* (τελ. τροπ. 23.07.2024, περιγραφή του συστήματος RABIS) - https://fiu.ee/sites/default/files/documents/2023-09/Guidelines_for_submitting_a_report_to_the_financial_intelligence_unit.pdf
  - FIU, *Explanatory guidelines on reporting to the FIU* (23.07.2024) - https://fiu.ee/sites/default/files/documents/2024-08/Explanatory%20guidelines%20on%20reporting%20to%20the%20FIU_23.07.2024.pdf
  - FIU, *Guidelines for persons with special obligations supervised by the Financial Intelligence Unit* (30.05.2025) - https://fiu.ee/sites/default/files/documents/2025-06/Guidelines%20for%20persons%20with%20special%20obligations%20supervised%20by%20the%20Financial%20Intelligence%20Unit.pdf
  - FIU, *Management of risks relating to ML/TF and application of due diligence* (2023-04, το αρχείο δεν κατέστη αναγνώσιμο κατά τον έλεγχο) - https://fiu.ee/sites/default/files/documents/2023-04/Management%20of%20risks%20relating%20to%20money%20laundering%20and%20terrorist%20financing%20and%20application%20of%20due%20diligence%20to%20obli
  - FIU, *Estonian FIU Yearbook 2025* (στατιστικά αναφορών 2025) - https://fiu.ee/sites/default/files/documents/2026-05/Estonian%20FIU%20Yearbook%202025.pdf
  - FIU, δημοσιευμένες εντολές (*ettekirjutused*, 2021-2025, περίπτωση DKLex OÜ 2024) - https://fiu.ee/tegevusluba-ja-jarelevalve/ettekirjutused
  - FIU, «Fine of EUR 300,000 against LHV has been annulled» (ανακοίνωση 10.10.2024) - https://fiu.ee/en/news/fine-eu300000-against-lhv-has-been-annulled
  - FIU, ανακοίνωση NRA 2025 - https://fiu.ee/en/news/national-money-laundering-and-terrorist-financing-risk-assessment-2025
  - Υπουργείο Οικονομικών, *NRA 2025 ML Report (ENG)* (18.12.2025) - https://www.fin.ee/sites/default/files/documents/2025-12/NRA%202025%20ML%20Report_ENG_18.12.pdf
  - Υπουργείο Οικονομικών, *NRA 2025 TF Report (ENG)* (17.12.2025) - https://www.fin.ee/sites/default/files/documents/2025-12/NRA%202025%20TF%20Report_ENG_17.12.pdf
  - Υπουργείο Οικονομικών, *NRA 2025 PF Report (ENG)* (19.12.2025) - https://www.fin.ee/sites/default/files/documents/2025-12/NRA%202025%20PF%20Report_ENG_19.12.pdf
  - Υπουργείο Οικονομικών, περίληψη **προηγούμενης** NRA (δεδομένα 2017-2019, σκορ ML 2,40/2,73 και TF 2,09/2,67) - https://www.fin.ee/en/media/5435/download
  - MONEYVAL, *Anti-money laundering and counter-terrorist financing measures - Estonia, Fifth Round Mutual Evaluation Report* (επιτόπια επίσκεψη 25.4-6.5.2022, υιοθέτηση 7.12.2022) - https://rm.coe.int/moneyval-2022-11-mer-estonia/1680a9dd96
  - MONEYVAL, *Estonia - 5th Round 1st Enhanced Follow-up Report* (68η Ολομέλεια, Δεκ. 2024, ύψη προστίμων πταισμάτων, αναβάθμιση Σ.6) - https://rm.coe.int/moneyval-2024-23-estonia-5thround-1st-fur/1680b34ef6
  - MONEYVAL, *Estonia - 5th Round 2nd Enhanced Follow-up Report* (70ή Ολομέλεια, Δεκ. 2025, αναβάθμιση Σ.7 και Σ.15 σε LC) - https://rm.coe.int/moneyval-2025-22-ee-5th-round-2nd-fur/48802a56f5
  - EFIUC 2025 (ετήσιο συνέδριο FIU, 3-5 Νοεμβρίου 2025) - https://fiu.ee/en/efiuc-2025
  - FATF, *Guidance for a Risk-Based Approach for the Accounting Profession* (Ιούνιος 2019) - https://www.fatf-gafi.org/en/publications/Fatfrecommendations/Rba-accounting-profession.html

## Λιθουανία

Περιεχόμενα

Οι εξωτερικοί λογιστές και φοροτεχνικοί κατατάσσονται σε **υψηλό κίνδυνο (3,4 στην κλίμακα 1-4)** σύμφωνα με την **τρίτη Εθνική Εκτίμηση Κινδύνου (NRA)** που κάλυψε την περίοδο 2019-2022 και δημοσιεύθηκε το 2024 από τη FNTT. Οι χρηματικές κυρώσεις για τους λογιστές δεν είναι ενιαίο ποσό. Κατά κανόνα υπολογίζονται ως **ποσοστό επί των ετήσιων εσόδων από τη λογιστική ή φοροτεχνική δραστηριότητα (0,5%-5%)** και μόνο σε περίπτωση **σοβαρής, συστηματικής ή επαναλαμβανόμενης εντός έτους παράβασης** φθάνουν **έως το διπλάσιο του αποκομισθέντος οφέλους ή από €2.000 έως €1.100.000** (Άρθρο 40 του νόμου). Το αντίστοιχο ανώτατο όριο για τα **χρηματοπιστωτικά ιδρύματα** είναι **€5.100.000** (Άρθρο 39). Και τα δύο ποσά, καθώς και ολόκληρη η κλίμακα, επιβεβαιώνονται από το πρωτότυπο κείμενο του νόμου.

**Εθνική νομοθεσία**

Η Λιθουανία ενσωμάτωσε την Οδηγία (ΕΕ) 2015/849 (4η AML) μέσω του **Νόμου περί Πρόληψης Ξεπλύματος Χρήματος και Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας (Lietuvos Respublikos pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymas)**:

- Αριθμός Νόμου. **Nr. VIII-275**.
- Αρχική Θέσπιση. **19 Ιουνίου 1997**, σε ισχύ από **1 Ιανουαρίου 1998**.
- Ενσωμάτωση 4AMLD. **Νόμος XIII-568**, ψηφίσθηκε **29 Ιουνίου 2017** και δημοσιεύθηκε στο Μητρώο Νομικών Πράξεων (*Teisės aktų registras*) στις **12 Ιουλίου 2017** (κωδ. ταυτοποίησης 2017-12068), κατά τον γενικό κανόνα του λιθουανικού δικαίου ισχύει από την επομένη της δημοσίευσης, ήτοι από **13 Ιουλίου 2017**. Πρόκειται για **ολική αναδιατύπωση** του νόμου («Law Amending the Law…»), όχι για τροποποίηση επιμέρους άρθρων.
- Τροποποίηση 5AMLD. **Νόμος XIII-2584** (3 Δεκεμβρίου 2019, δημοσίευση 19.12.2019, κωδ. 2019-20552) - τροποποίησε τα άρθρα 2, 4, 5, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 17, **19**, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 48, 49, 51 και το Παράρτημα και πρόσθεσε τα άρθρα **$7^1$, $14^1$, $25^1$ και $25^2$**. Σε αυτόν οφείλεται η ισχύουσα διατύπωση του άρθρου 19 για την τήρηση αρχείων.
- **Τροποποίηση 2024**. **Νόμος XIV-2543** (18 Απριλίου 2024, σε ισχύ από **26 Απριλίου 2024** με κλιμακωτή εφαρμογή διατάξεων από 1.5.2024, 1.8.2024 και 1.11.2024) - **γενική μεταρρύθμιση** και όχι ειδική ρύθμιση για τους λογιστές. Τροποποίησε τα άρθρα 2, 9, 10, 11, 15, 16, 21, 22, 23, 25, 29, 36, 39, 40, 48 και 49 και πρόσθεσε τα άρθρα **$15^1$, $15^2$ και $46^1$**. Το βάρος της μεταρρύθμισης αφορά τους παρόχους υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων, την ανταλλαγή πληροφοριών και το καθεστώς κυρώσεων, η αναφορά στους παρόχους λογιστικών/φορολογικών συμβουλευτικών υπηρεσιών γίνεται στο πλαίσιο του άρθρου 25. **Δεν εισήγαγε ειδικό μητρώο ή αδειοδότηση για τους λογιστές.** Ο κατάλογος των τροποποιούμενων άρθρων επιβεβαιώνεται αυτούσιος από τον πίνακα τροποποιήσεων της ενοποιημένης απόδοσης της Τράπεζας της Λιθουανίας.
- **Νόμος XIV-2884** (11.7.2024, δημοσίευση 24.7.2024, κωδ. 2024-13493) - τροποποίησε τα άρθρα 2, 9 και 25 και πρόσθεσε εκ νέου άρθρο $25^3$, τροποποιώντας παράλληλα τα άρθρα 2 και 5 του N. XIV-1374/2022. Ψηφίσθηκε την ίδια ημέρα με τον N. XIV-2883 και συχνά συγχέεται με αυτόν.

> **Τι ακριβώς άλλαξε ο N. XIV-2543/2024 στα σημεία που ενδιαφέρουν τους λογιστές** (από την αντιπαραβολή του κειμένου όπως ίσχυε στις 15.4.2021 με το ενοποιημένο κείμενο της 1.8.2024): (α) στο **άρθρο 25 παρ. 2** η υποχρέωση γνωστοποίησης έναρξης/λήξης δραστηριότητας, που έως τότε αφορούσε μόνο τους παρόχους υπηρεσιών σύστασης/διαχείρισης εταιρειών και καταπιστευμάτων, επεκτάθηκε ρητά στους **κτηματομεσίτες και στους παρόχους υπηρεσιών φορολογικών συμβουλών** (*mokesčių konsultavimo paslaugų teikėjai*), (β) στο **άρθρο 36 παρ. 1** προστέθηκαν τα **σημεία 8, 9 και 10** (προσωρινή και οριστική απαγόρευση παροχής υπηρεσιών από «άλλη υπόχρεη οντότητα», απαγόρευση δραστηριότητας παρόχων κρυπτονομισμάτων) και η παρ. 2 επεκτάθηκε ώστε η FNTT να επιβάλλει τα σημεία **1-6, 8, 9 και 10**, (γ) προστέθηκε το **άρθρο $46^1$** που ρυθμίζει τη νέα αυτή κύρωση, (δ) στο **άρθρο 40 παρ. 1** περιορίστηκαν οι εξαιρούμενες αρχές, ώστε πλέον να μπορεί να επιβάλλει πρόστιμα και το **Επιμελητήριο Ελεγκτών** (βλ. κατωτέρω).

> Ο νόμος έχει τροποποιηθεί επανειλημμένα μετά το 2024 και η ενοποιημένη έκδοση που ισχύει είναι εκείνη της περιόδου **30.6.2026 - 31.12.2026** (επόμενη έκδοση από 1.1.2027). Ειδικότερα:

- **Νόμος XIV-2883** (11.7.2024, δημοσίευση 24.7.2024, κωδ. 2024-13492, ισχύς 30.12.2024, με τμήματα από 1.6.2025 και - μετά τον N. XV-186 - από 1.1.2026). Τροποποίησε τα άρθρα 2, 4, 7, 9, 14, **19**, 20, **22**, **25**, **29**, **36**, 49, 51 **και το Παράρτημα**, **πρόσθεσε το άρθρο $36^1$** και κατάργησε τα άρθρα $25^1$ και $25^3$.
- **Νόμος XV-186** (8.5.2025). Μετέθεσε και αναπροσάρμοσε τις μεταβατικές προθεσμίες του N. XIV-2883.
- **Νόμος XV-326** (25.6.2025, ισχύς **1.7.2025**). Τροποποίησε σειρά άρθρων του N. VIII-275 - μεταξύ άλλων τα **άρθρα 2, 4, 15, 22, 39 και 40** - και **πρόσθεσε το άρθρο $32^1$**. Στόχευσή του είναι κυρίως η **ενσωμάτωση της Ευρωπαϊκής Αρχής AMLA (Καν. (ΕΕ) 2024/1620) στις εποπτικές αρχές του άρθρου 4** και η προσαρμογή των εποπτικών διατάξεων, με παράλληλη εισαγωγή ετήσιων εποπτικών τελών. **Επισήμανση.** Ο νόμος **δεν επέφερε γενική διεύρυνση των περιπτώσεων απλουστευμένης δέουσας επιμέλειας**, η τροποποίηση του άρθρου 15 αφορά τη **διαχείριση της διακοπής των συναλλαγών ή της επιχειρηματικής σχέσης** (*sandorių ar dalykinių santykių nutraukimas*) και τις **εσωτερικές διαδικασίες ελέγχου όταν ο πελάτης αρνείται να παράσχει στοιχεία για την προέλευση των κεφαλαίων**.
- **Νόμος XV-914** (12.5.2026, ισχύς 30.6.2026). Τροποποίηση του άρθρου 42 (εκτέλεση των αποφάσεων επιβολής προστίμων).
- **Νόμος XV-1039** (18.6.2026, ισχύς **1.1.2027**). Άρθρα 2 και 4, με παραπομπές στον Καν. (ΕΕ) 2020/1503 και στον **Καν. (ΕΕ) 2024/1620 (AMLA)**.

Σε επίπεδο δευτερογενούς ρύθμισης, η **Διαταγή V-185** (οδηγίες προς τους λογιστές) τροποποιήθηκε με τη **V-54 (27.2.2025, ισχύς 1.3.2025)** και εκ νέου με τη **V-125 της 24.5.2025**, με τη **V-261 της 6.11.2025** ρυθμίστηκε η διαδικασία υποβολής πληροφοριών από τους παρόχους λογιστικών/φορολογικών συμβουλευτικών υπηρεσιών, ενώ με τη **V-99 της 8.4.2026** εγκρίθηκε το πρόγραμμα εκπαίδευσης.

> **Ενωσιακό πλαίσιο (πακέτο AML της ΕΕ).** Ο **Κανονισμός (ΕΕ) 2024/1624** εφαρμόζεται από **10.7.2027**, έως τότε ισχύει το εθνικό δίκαιο, δηλαδή ο N. VIII-275 όπως έχει τροποποιηθεί. Η Λιθουανία έχει ήδη νομοθετήσει ως προς τη **θεσμική διάσταση** του πακέτου. Με τον **N. XV-326/2025** η **AMLA (Καν. (ΕΕ) 2024/1620)** εντάχθηκε στις εποπτικές αρχές του άρθρου 4, ενώ ο **N. XV-1039/2026** (ισχύς 1.1.2027) προσαρμόζει περαιτέρω τα άρθρα 2 και 4. Η μεταφορά της **Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1640** ολοκληρώνεται στο ίδιο χρονικό πλαίσιο.

Οι **εξωτερικοί λογιστές και φοροτεχνικοί** περιλαμβάνονται στους υπόχρεους (*įpareigotieji subjektai*) του **άρθρου 2 παρ. 10, σημείο 3**, με τη νομοθετική διατύπωση «*finansinės apskaitos ar mokesčių konsultavimo paslaugas teikiantys juridiniai asmenys ir šias paslaugas savarankiškai teikiantys asmenys*» - νομικά πρόσωπα που παρέχουν υπηρεσίες χρηματοοικονομικής λογιστικής **ή φορολογικών συμβουλών** και πρόσωπα που παρέχουν αυτοτελώς τις υπηρεσίες αυτές. Η επίσημη αγγλική απόδοση του άρθρου 2 παρ. 10 σημ. 3 είναι ακόμη ευρύτερη και περιλαμβάνει **τρεις κατηγορίες**: «*undertakings providing accounting or tax advisory services and persons providing such services in a self-employed capacity, as well as persons who, in the course of their main business or professional activity, undertake to provide, directly or by means of other persons to which that other person is related, material aid, assistance or advice on tax matters*» - δηλαδή (α) επιχειρήσεις που παρέχουν λογιστικές ή φοροτεχνικές υπηρεσίες, (β) αυτοαπασχολούμενοι πάροχοι των ίδιων υπηρεσιών και (γ) **κάθε πρόσωπο που, στο πλαίσιο της κύριας επιχειρηματικής ή επαγγελματικής του δραστηριότητας, αναλαμβάνει να παρέχει, άμεσα ή μέσω συνδεδεμένων προσώπων, ουσιαστική βοήθεια, συνδρομή ή συμβουλές σε φορολογικά θέματα**. Η τρίτη αυτή κατηγορία διευρύνει σημαντικά το πεδίο εφαρμογής πέραν των τυπικών λογιστικών γραφείων. Ο όρος καλύπτει ενιαία λογιστές και φοροτεχνικούς και κατατάσσει τον κλάδο στις «άλλες υπόχρεες οντότητες» (*kiti įpareigotieji subjektai*) του άρθρου 2 παρ. 10. Ο συντομευμένος τύπος «*finansinės apskaitos paslaugų teikėjas*» απαντά στην πράξη (π.χ. σε τίτλους διαταγών της FNTT) αλλά **δεν είναι η διατύπωση του άρθρου 2**. Οι **ορκωτοί ελεγκτές** αποτελούν χωριστό σημείο του ίδιου άρθρου 2 παρ. 10 (σημ. 1) και υπάγονται σε **άλλη εποπτική αρχή** (βλ. αμέσως κατωτέρω).

**Εποπτική/Αρμόδια Αρχή & FIU/ΜΧΠ**

Η **Υπηρεσία Διερεύνησης Οικονομικών Εγκλημάτων (FNTT/FCIS - Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnyba)**, υπό το Υπουργείο Εσωτερικών, είναι τόσο η **Μονάδα Χρηματοοικονομικών Πληροφοριών (FIU/ΜΧΠ)** της Λιθουανίας όσο και η **εποπτική αρχή των εξωτερικών λογιστών και φοροτεχνικών**, βάσει του **άρθρου 4 παρ. 9** του νόμου. Το πρωτότυπο κείμενο είναι σαφές. Η FNTT «*shall approve instructions aimed at preventing money laundering and/or terrorist financing which are intended for **other entities not specified in paragraphs 1-8** of this Article, supervise the activities of financial institutions and other obliged entities related to the prevention of money laundering and/or terrorist financing and provide them with methodological assistance*» - πρόκειται δηλαδή για **υπολειμματική αρμοδιότητα** ως προς την έκδοση οδηγιών και για **γενική** εποπτική αρμοδιότητα. Την επιβεβαιώνει και το **άρθρο 30 παρ. 1 σημ. 1**, κατά το οποίο η FNTT εποπτεύει «*financial institutions and other obliged entities*» συνολικά, ενώ τα επαγγελματικά επιμελητήρια εποπτεύουν «*within their remit*» (άρθρο 30 παρ. 1 σημ. 3). Η αρμοδιότητα επιβεβαιώνεται και από τη MONEYVAL (4th Enhanced Follow-up Report, Δεκέμβριος 2023).

**Προσοχή στη διάκριση εξωτερικών λογιστών και ορκωτών ελεγκτών.** Οι **εξωτερικοί λογιστές και φοροτεχνικοί** εποπτεύονται από τη **FNTT (άρθρο 4 παρ. 9)**, ενώ οι **ορκωτοί ελεγκτές και οι ελεγκτικές εταιρείες εποπτεύονται από το Λιθουανικό Επιμελητήριο Ελεγκτών (Lietuvos auditorių rūmai), κατά το άρθρο 4 παρ. 6**, το οποίο εκδίδει δικές του κατευθυντήριες γραμμές (επικαιροποιημένη έκδοση σε ισχύ από 27.3.2026), δική του πολιτική AML (εγκριθείσα 31.7.2026) και ετήσιο πρόγραμμα ελέγχων (σχέδιο 2026). Οι **συμβολαιογράφοι** υπάγονται στο Επιμελητήριο Συμβολαιογράφων (παρ. 5) και οι **δικηγόροι** στον Δικηγορικό Σύλλογο (παρ. 4). Τα δύο επαγγέλματα - λογιστές και ελεγκτές - έχουν μεν **κοινή βαθμολογία κινδύνου (3,4)** στην NRA, αλλά **διαφορετικό εποπτικό καθεστώς**. Τα πρόστιμα κατά των λογιστών και φοροτεχνικών επιβάλλονται από τη **FNTT**.

**Επισήμανση με βάση το ισχύον από 1.8.2024 κείμενο - τα επιμελητήρια πλέον ΕΠΙΒΑΛΛΟΥΝ πρόστιμα.** Μέχρι τον Ν. XIV-2543/2024 το άρθρο 40 παρ. 1 εξαιρούσε ρητά από την εξουσία επιβολής προστίμων την Τράπεζα της Λιθουανίας, το **Επιμελητήριο Ελεγκτών**, τον Δικηγορικό Σύλλογο, το Επιμελητήριο Συμβολαιογράφων και το Επιμελητήριο Δικαστικών Επιμελητών. Μετά την τροποποίηση, το άρθρο 40 παρ. 1 εξαιρεί **μόνο την Τράπεζα της Λιθουανίας και τον Δικηγορικό Σύλλογο**, ενώ το άρθρο 40 παρ. 2 (πρόστιμα σε εταίρο ή μέλος οργάνου διοίκησης) εξαιρεί την Τράπεζα της Λιθουανίας, τον Δικηγορικό Σύλλογο, το Επιμελητήριο Συμβολαιογράφων και το Επιμελητήριο Δικαστικών Επιμελητών. Αντίστοιχα, το **άρθρο 36 παρ. 4** ορίζει πλέον ότι η Υπηρεσία Προστασίας Πολιτιστικής Κληρονομιάς, η Αρχή Ελέγχου Τυχερών Παιγνίων, **το Επιμελητήριο Ελεγκτών** και το Δοκιμαστήριο Πολυτίμων Μετάλλων επιβάλλουν τις κυρώσεις των σημείων **1-6** της παρ. 1 - δηλαδή **συμπεριλαμβανομένου του σημείου 2 (πρόστιμα)**. Το Επιμελητήριο Συμβολαιογράφων και το Επιμελητήριο Δικαστικών Επιμελητών επιβάλλουν τα σημεία **1, 2 και 6** (άρθρο 36 παρ. 5), ενώ ο Δικηγορικός Σύλλογος μόνο τα σημεία **1 και 6** (άρθρο 36 παρ. 6) και, αν κρίνει ότι δεν επαρκούν, διαβιβάζει τον φάκελο στη FNTT εντός **3 εργάσιμων ημερών** από τη σύνταξη των πορισμάτων (άρθρο 36 παρ. 9). Το Επιμελητήριο Ελεγκτών έχει επομένως σήμερα, ως προς τους ορκωτούς ελεγκτές, **την ίδια κυρωτική εργαλειοθήκη με τη FNTT, πλην των σημείων 8-10**. Οι εξουσίες ελέγχου παραμένουν ωστόσο ασύμμετρες. Κατά το **άρθρο 32 παρ. 2**, οι υπάλληλοι των επιμελητηρίων διαθέτουν μόνο τις εξουσίες των σημείων 1, 2, 7 και 9 της παρ. 1 (λήψη εξηγήσεων, κλήση προς παροχή εξηγήσεων, τεχνικά μέσα, άντληση στοιχείων από τρίτους) και **όχι** το δικαίωμα εισόδου στις εγκαταστάσεις, κατάσχεσης εγγράφων ή σφράγισης χώρων, που έχει η FNTT.

Στοιχεία επικοινωνίας. **Sporto g. 16, LT-09238 Vilnius** (κωδ. νομικού προσώπου 188608786), τηλ. **+370 645 95972**, γραμμή εμπιστοσύνης **+370 652 03574**, ηλεκτρονική αλληλογραφία και γνωστοποιήσεις υπευθύνων. **Dokumentas@fntt.lt**, αίτημα διαπιστευτηρίων για την πύλη υποβολής δεδομένων. **Fntt@fntt.lrv.lt**, ιστότοπος **fntt.lrv.lt**. Μετά τον έλεγχο στα επίσημα στοιχεία της υπηρεσίας, τα ισχύοντα στοιχεία επικοινωνίας είναι. **Τηλεφωνικό κέντρο και διοικητικά τηλέφωνα +370 645 95972, +370 707 56685 και +370 707 57482**, **γραμμή εμπιστοσύνης (*Pasitikėjimo linija*) +370 652 03574**, **γενικές θυρίδες ηλεκτρονικού ταχυδρομείου dokumentas@fntt.lt (γραμματεία/έγγραφα) και fntt@fntt.lrv.lt**. **Επισήμανση.** Δεν επιβεβαιώνονται ως ισχύοντα το τηλέφωνο +370 707 57594, το +370 707 57480 και η διεύθυνση ppps@fntt.lt, που απαλείφονται. Η **Διεύθυνση Πρόληψης Νομιμοποίησης Εσόδων (PPPV)** δεν διαθέτει χωριστή δημόσια θυρίδα. Εξυπηρετείται κεντρικά μέσω του **dokumentas@fntt.lt**, με ρητή αναφορά στη Διεύθυνση Πρόληψης.

**Κρίσιμη διευκρίνιση ως προς τους διαύλους υποβολής.** Οι **γνωστοποιήσεις ορισμού υπευθύνων (άρθρο 22) και έναρξης δραστηριότητας (άρθρο 25 παρ. 2)** υποβάλλονται **ηλεκτρονικά προς τη FNTT**, ενώ οι **αναφορές ύποπτων συναλλαγών (STR/SAR) υποβάλλονται αποκλειστικά μέσω της πύλης υποβολής δεδομένων της FNTT** - ποτέ με απλό ηλεκτρονικό ταχυδρομείο.

**Υποχρέωση γνωστοποίησης (Άρθρο 25 παρ. 2)**. Το επάγγελμα **δεν αδειοδοτείται** στη Λιθουανία και **δεν υφίσταται ειδικό μητρώο** παρόχων λογιστικών υπηρεσιών - η MONEYVAL διαπίστωνε ρητά τον Δεκέμβριο 2023 ότι «*A registration framework for accountants and real estate agents is still not in place*». Ισχύει μόνο υποχρέωση **γνωστοποίησης** έναρξης ή λήξης της δραστηριότητας, **εντός 5 εργάσιμων ημερών**, προς τον διαχειριστή του **Μητρώου Νομικών Προσώπων** και προς την Κρατική Φορολογική Επιθεώρηση (**VMI**). Με τη γνωστοποίηση αυτή ο πάροχος **βεβαιώνει ότι ο ίδιος, τα μέλη των οργάνων διοίκησης ή εποπτείας και οι πραγματικοί δικαιούχοι γνωρίζουν και πληρούν τις απαιτήσεις της νομοθεσίας AML/CFT**. Η παράβαση της υποχρέωσης αυτής έχει ήδη οδηγήσει σε κύρωση (απόφαση FNTT κατά της UAB «Justicija», επίκληση «25 str. 2 d.»). Η FNTT παραμένει η εποπτική αρχή AML (επιθεωρήσεις, μέτρα, πρόστιμα).

Στο κείμενο όπως ίσχυε έως τις 30.4.2024 η υποχρέωση γνωστοποίησης αφορούσε **μόνο** τους παρόχους υπηρεσιών σύστασης και διαχείρισης εταιρειών ή καταπιστευμάτων (*trust or company service providers*). Με τον Ν. XIV-2543/2024 η διάταξη επεκτάθηκε ώστε να καλύπτει «*the activities of a trust or company establishment, administration, real estate agent (broker), **provider of tax advisory services***». Επομένως, με βάση το γράμμα του νόμου, η γνωστοποίηση του άρθρου 25 παρ. 2 δεσμεύει τα λογιστικά γραφεία **κατά το σκέλος των υπηρεσιών φορολογικών συμβουλών**, η καθαρή τήρηση λογιστικών βιβλίων (*finansinė apskaita*) δεν απαριθμείται αυτοτελώς στην παράγραφο αυτή. Δεδομένου ότι στην πράξη οι δύο δραστηριότητες ασκούνται από κοινού και ότι το άρθρο 2 παρ. 10 σημ. 3 τις μεταχειρίζεται ενιαία, η FNTT εφαρμόζει την υποχρέωση στον κλάδο συνολικά. Χωριστή και αυτοτελής είναι η υποχρέωση του **άρθρου 25 παρ. 1**. Κάθε νομικό πρόσωπο συλλέγει, επικαιροποιεί και τηρεί τα στοιχεία των πραγματικών δικαιούχων του και τα υποβάλλει στο **JADIS εντός 10 ημερών** από κάθε μεταβολή, ενώ κατά το **άρθρο 25 παρ. 1¹** οι ίδιοι οι πραγματικοί δικαιούχοι υποχρεούνται να γνωστοποιούν τα στοιχεία τους στον εκπρόσωπο του νομικού προσώπου.

**Υποβολή αναφορών και δεδομένων**. Οι υπόχρεοι υποβάλλουν τις πληροφορίες τους μέσω της **εξωτερικής πληροφοριακής πύλης δεδομένων της ίδιας της FNTT**, στην οποία αποκτούν πρόσβαση μέσω των **Ηλεκτρονικών Πυλών Διακυβέρνησης (Elektroniniai valdžios vartai)**, αφού ζητήσουν διαπιστευτήρια αποστέλλοντας τα σχετικά στοιχεία στο fntt@fntt.lrv.lt. Η Λιθουανία **δεν χρησιμοποιεί το σύστημα goAML**, σε αντίθεση με άλλα κράτη μέλη, καμία πρωτογενής λιθουανική πηγή δεν τεκμηριώνει χρήση του.

**Δέουσα επιμέλεια (κανονική/απλουστευμένη/ενισχυμένη)**

Η δέουσα επιμέλεια ρυθμίζεται στα **Άρθρα 9-15** του νόμου. **Ενεργοποίηση κανονικής δέουσας επιμέλειας (Άρθρο 9)**. Σύναψη επιχειρηματικής σχέσης, **μεμονωμένες ή περισσότερες συνδεδεμένες μεταξύ τους πράξεις ή συναλλαγές ποσού ίσου ή ανώτερου των €15.000, ανεξαρτήτως μέσου πληρωμής** (λιθ. «*prieš atlikdamas klientų vardu vienkartines ar kelias tarpusavyje susijusias pinigines operacijas arba sudarydamas sandorius, kurių suma lygi arba viršija 15 000 eurų*»), αμφιβολίες ως προς την ακρίβεια ή την επάρκεια των ληφθέντων στοιχείων ταυτοποίησης, υποψία ΞΧ/ΧΤ (χωρίς κατώφλι). Το κατώφλι είναι «**ίσο ή ανώτερο**» (*lygi arba viršija*) και **δεν περιορίζεται στα μετρητά**. Η επίσημη αγγλική απόδοση του άρθρου 9 παρ. 1 σημ. 2 είναι κατηγορηματική: «*prior to carrying out one-off or several linked monetary operations or concluding transactions amounting to **EUR 15 000 or more**, or an equivalent amount in foreign currency, **whether the transaction is carried out in a single operation or in several operations which appear to be linked**, except for the cases where the customer and the beneficial owner have already been identified*». Καμία αναφορά σε μετρητά δεν υπάρχει στη διάταξη.

Το άρθρο 9 απαριθμεί συνολικά **οκτώ γενεσιουργούς λόγους** δέουσας επιμέλειας (παρ. 1 σημ. 1-8): (1) πριν από τη σύναψη επιχειρηματικής σχέσης, (2) το κατώφλι των €15.000, (3) πριν από πράξεις ανταλλαγής συναλλάγματος σε μετρητά ≥€3.000, (4) κατά την παροχή υπηρεσιών εμβασμάτων σε μετρητά >€600, (5) κατά την εκτέλεση και αποδοχή μεταφορών χρηματικών ποσών κατά τον Καν. (ΕΕ) 2015/847, (6) πριν από πράξεις ή συναλλαγές σε κρυπτονομίσματα ≥€1.000, (7) όταν υπάρχουν αμφιβολίες για την ακρίβεια ή τη γνησιότητα των ήδη ληφθέντων στοιχείων ταυτοποίησης, και (8) **σε κάθε άλλη περίπτωση υποψίας ότι διαπράττεται, διαπράχθηκε ή θα διαπραχθεί ΞΧ/ΧΤ** - χωρίς κατώφλι. Για τα λογιστικά γραφεία εφαρμόζονται πρακτικά τα σημεία 1, 2, 7 και 8.

Το **άρθρο 9 παρ. 11** ορίζει πότε πράξεις θεωρούνται «**συνδεδεμένες**» και άρα αθροίζονται. Μεταξύ άλλων, περισσότερες πράξεις κατάθεσης ή ανάληψης **εντός της ίδιας ημέρας** συνολικού ποσού ≥€15.000, καθώς και άλλες πράξεις ή συναλλαγές που, βάσει των στοιχείων που κατέχει η υπόχρεη οντότητα, συνδέονται και ανέρχονται σωρευτικά σε ≥€15.000. Όταν το τελικό ποσό δεν είναι εξαρχής γνωστό, η ταυτοποίηση γίνεται **αμέσως μόλις διαπιστωθεί** ότι το κατώφλι καλύπτεται (άρθρο 9 παρ. 2) ή ότι οι πράξεις συνδέονται (άρθρο 9 παρ. 11 εδ. α΄).

Ειδικά για τα **μετρητά**. Κάθε **εφάπαξ είσπραξη μετρητών ίση ή ανώτερη των €15.000** (*«vienkartinį atsiskaitymą … grynaisiais pinigais, jeigu gaunamų grynųjų pinigų suma lygi arba viršija 15 000 eurų»*) καταχωρίζεται στο σχετικό μητρώο και **αναφέρεται στη FNTT εντός 7 εργάσιμων ημερών**. Πρόκειται για υποχρέωση **καταχώρισης και αναφοράς**, όχι για τη γενεσιουργό αιτία της υποχρέωσης CDD. Ο νόμος περιέχει και άλλα ειδικά κατώφλια, τα οποία όμως αφορούν **άλλες κατηγορίες υπόχρεων** και όχι τα λογιστικά γραφεία. Ανταλλαγή συναλλάγματος σε μετρητά ≥€3.000 (άρθρο 9 παρ. 1 σημ. 3), εμβάσματα σε μετρητά >€600 (σημ. 4), **εμπορία κάθε είδους αγαθών αξίας ≥€10.000 όταν η πληρωμή γίνεται σε μετρητά** - και όχι μόνο πολύτιμων μετάλλων ή έργων τέχνης (άρθρο 9 παρ. 3 σε συνδυασμό με το άρθρο 2 παρ. 10 σημ. 6), έργα τέχνης και δραστηριότητες ελεύθερων ζωνών ≥€10.000 (άρθρο 2 παρ. 10 σημ. 12-13), μεσιτεία ακινήτων με μηνιαίο μίσθωμα ≥€10.000 (σημ. 9), κρυπτονομίσματα ≥€1.000 (άρθρο 9 παρ. 1 σημ. 6), τυχερά παίγνια και λαχεία >€1.000 (άρθρο 9 παρ. 9-10).

**Απαγόρευση συναλλαγής και εξαίρεση των λογιστών**. Κατά το **άρθρο 9 παρ. 18**, όταν η υπόχρεη οντότητα δεν μπορεί να ολοκληρώσει τη δέουσα επιμέλεια (ο πελάτης δεν υποβάλλει τα στοιχεία, τα υποβάλλει ελλιπώς ή ανακριβώς, αποκρύπτει τον πραγματικό δικαιούχο κ.λπ.), **απαγορεύεται** να εκτελέσει τη συναλλαγή ή να συνάψει/συνεχίσει την επιχειρηματική σχέση και οφείλει να σταθμίσει την υποβολή αναφοράς στη FNTT. Το **άρθρο 9 παρ. 19** εξαιρεί ρητά από την απαγόρευση αυτή, μεταξύ άλλων, τις «*undertakings providing accounting or tax advisory services*» **κατά το στάδιο διακρίβωσης της νομικής θέσης του πελάτη τους**, περιλαμβανομένης της συμβουλής για την κίνηση ή την αποφυγή διαδικασιών. Τέλος, το **άρθρο 9 παρ. 23** επιβάλλει την εφαρμογή των μέτρων και στους **υφιστάμενους** πελάτες, με βάση τον κίνδυνο και σε κάθε μεταβολή των κρίσιμων στοιχείων.

Μέτρα κανονικής δέουσας επιμέλειας. Ταυτοποίηση και επαλήθευση της ταυτότητας του πελάτη από αξιόπιστες και ανεξάρτητες πηγές, ταυτοποίηση των **πραγματικών δικαιούχων**, με όριο «*25 procentus ir vieną akciją arba didesnę negu 25 procentų … nuosavybės dalį*» - δηλαδή **25% συν μία μετοχή ή ποσοστό μεγαλύτερο του 25%** (άρθρο 2), συλλογή πληροφοριών για τον σκοπό και τη φύση της σχέσης, συνεχής παρακολούθηση, τεκμηρίωση των δομών ιδιοκτησίας και ελέγχου. Ειδικότερα, το άρθρο 9 παρ. 12 απαιτεί τη διαπίστωση του αν ο πελάτης ενεργεί για ίδιο λογαριασμό ή ελέγχεται και την ταυτοποίηση του πραγματικού δικαιούχου και του τυχόν αντιπροσώπου, η παρ. 13 την προσκόμιση εγγράφων που καθιστούν κατανοητή τη **δομή ιδιοκτησίας και διοίκησης** και τη φύση των δραστηριοτήτων του πελάτη-νομικού προσώπου, η παρ. 14 τη συλλογή πληροφοριών για τον σκοπό και τη σκοπούμενη φύση της σχέσης, η παρ. 15 την επαλήθευση από **αξιόπιστη και ανεξάρτητη πηγή** (και, όταν ως πραγματικός δικαιούχος έχει προσδιοριστεί ανώτερο διοικητικό στέλεχος, την τήρηση αρχείου των ενεργειών και των δυσχερειών που ανέκυψαν), η παρ. 16 τη **διαρκή παρακολούθηση**, και η παρ. 17 την τακτική επικαιροποίηση των στοιχείων. Οι παράγραφοι 12, 13 και 15 είναι ακριβώς εκείνες που επικαλέστηκε η FNTT στην απόφασή της κατά της UAB «Justicija».

Το **άρθρο 10** ρυθμίζει την ταυτοποίηση όταν ο πελάτης παρίσταται **αυτοπροσώπως**. Απαιτεί δελτίο ταυτότητας, διαβατήριο, άδεια διαμονής ή **άδεια οδήγησης κράτους του ΕΟΧ** σύμφωνη με το Παράρτημα I της Οδηγίας 2006/126/ΕΚ, με έξι υποχρεωτικά στοιχεία (όνομα, επώνυμο, προσωπικός αριθμός ή ημερομηνία γέννησης για αλλοδαπούς, φωτογραφία, υπογραφή, ιθαγένεια), για τα νομικά πρόσωπα, επωνυμία, νομική μορφή, έδρα και **διεύθυνση πραγματικής λειτουργίας**, αριθμό μητρώου και πιστοποιητικό καταχώρισης με ημερομηνία έκδοσης (παρ. 2). Οι εκπρόσωποι ταυτοποιούνται όπως οι πελάτες-φυσικά πρόσωπα και ελέγχεται το **πληρεξούσιο** ως προς την εγκυρότητα, τη διάρκεια και το εύρος του - αν έχει συνταχθεί στην αλλοδαπή, πρέπει να φέρει **Apostille** ή προξενική επικύρωση (παρ. 5). Η παρ. 6 επιβάλλει στον αρμόδιο υπάλληλο έξι συγκεκριμένες ενέργειες (έλεγχος ισχύος και κατάστασης του εγγράφου, διαπίστωση αν ο πελάτης ενεργεί για λογαριασμό τρίτου, έλεγχος εξουσίας εκπροσώπησης, **λήψη αντιγράφου ή σάρωση** των σελίδων του εγγράφου και **διακρίβωση αν συντρέχει λόγος ενισχυμένης δέουσας επιμέλειας**), ενώ η παρ. 7 απαιτεί **σφραγίδα γνησιότητας** σε κάθε έντυπο αντίγραφο. Η παρ. 4 επιτρέπει την άντληση των στοιχείων απευθείας από κρατικά μητρώα και πληροφοριακά συστήματα, χωρίς να ζητούνται από τον πελάτη.

Το **άρθρο 11** ρυθμίζει την ταυτοποίηση **εξ αποστάσεως** και την επιτρέπει **μόνο** σε πέντε περιοριστικά απαριθμούμενες περιπτώσεις (παρ. 1): (1) με χρήση πληροφοριών τρίτων κατά το άρθρο 13, (2) με **μέσα ηλεκτρονικής ταυτοποίησης της ΕΕ υψηλού ή σημαντικού επιπέδου διασφάλισης** κατά τον Καν. (ΕΕ) 910/2014 (eIDAS), (3) με **εγκεκριμένη ηλεκτρονική υπογραφή** βάσει εγκεκριμένου πιστοποιητικού, (4) με **απευθείας βιντεοροή** (είτε με καταγραφή του πρωτότυπου εγγράφου και επικύρωση με τουλάχιστον προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή, είτε με καταγραφή του προσώπου και του πρωτότυπου εγγράφου), και (5) με **πρώτη πληρωμή από λογαριασμό στο όνομα του πελάτη** σε πιστωτικό ίδρυμα κράτους μέλους ή ισοδύναμης τρίτης χώρας, συνοδευόμενη από επικυρωμένο αντίγραφο του εγγράφου ταυτότητας. Στις περιπτώσεις 1-3 απαιτείται σωρευτικά ο πελάτης να είχε προηγουμένως ταυτοποιηθεί με φυσική παρουσία ή με έναν από τους τρόπους 4-5 (παρ. 2). Η **ευθύνη** για τη συμμόρφωση παραμένει σε κάθε περίπτωση στην υπόχρεη οντότητα (παρ. 4), ενώ οι τεχνικές απαιτήσεις της βιντεοταυτοποίησης καθορίζονται από τη FNTT (παρ. 5 - Διαταγή V-314/2016).

**Απλουστευμένη δέουσα επιμέλεια (Άρθρο 15 - *Supaprastintas kliento tapatybės nustatymas*)**. Η απλουστευμένη δέουσα επιμέλεια είναι **δυνητική** («*may be carried out*») και προϋποθέτει ότι έχει διαπιστωθεί **χαμηλότερος κίνδυνος** βάσει των εσωτερικών διαδικασιών αξιολόγησης και διαχείρισης κινδύνου της ίδιας της υπόχρεης οντότητας. Το άρθρο 15 παρ. 1 απαριθμεί, όπως ισχύει κατά το ενοποιημένο κείμενο της 1.8.2024, **δώδεκα** περιπτώσεις - τα σημεία 11 και 12 προστέθηκαν με τον Ν. ΧΙV-831 της 23.12.2021 και δεν υπήρχαν στη μορφή του νόμου της 15.4.2021:

- εταιρείες των οποίων οι κινητές αξίες είναι **εισηγμένες σε ρυθμιζόμενη αγορά** κράτους μέλους, καθώς και αλλοδαπές εταιρείες εισηγμένες σε ρυθμιζόμενες αγορές με ισοδύναμες υποχρεώσεις δημοσιότητας (σημ. 1),
- **κρατικοί και δημοτικοί φορείς και υπηρεσίες, καθώς και η Τράπεζα της Λιθουανίας** (σημ. 2),
- πελάτες που είναι χρηματοπιστωτικά ιδρύματα του νόμου ή ιδρύματα άλλου κράτους μέλους ή ισοδύναμης τρίτης χώρας, εφόσον διεθνείς οργανισμοί έχουν διαπιστώσει **χαμηλό επίπεδο διαφθοράς** στη χώρα αυτή (σημ. 3),
- συμβάσεις **ασφάλισης ζωής ή συμπληρωματικής συνταξιοδοτικής αποταμίευσης**, όταν το **ετήσιο** ασφάλιστρο ή εισφορά δεν υπερβαίνει τα **€1.000** ή το **εφάπαξ** ασφάλιστρο ή εισφορά δεν υπερβαίνει τα **€2.500** (σημ. 4),
- ασφαλιστήρια συνταξιοδοτικών προγραμμάτων χωρίς ρήτρα εξαγοράς και μη δυνάμενα να χρησιμοποιηθούν ως εξασφάλιση (σημ. 5),
- συντάξεις και παρόμοια προγράμματα όπου οι **εισφορές παρακρατούνται από τον μισθό** και δεν επιτρέπεται εκχώρηση των δικαιωμάτων του μέλους (σημ. 6),
- **ηλεκτρονικό χρήμα**, όταν το συνολικό ποσό των συναλλαγών ανά ημερολογιακό έτος περιορίζεται στα **€1.000**, με εξαίρεση τις περιπτώσεις του άρθρου 9 παρ. 4 και τις εξαργυρώσεις σε μετρητά ≥€500 εντός του ίδιου έτους (σημ. 7),
- λαχεία με ηλεκτρονικά αποθηκευμένη αξία έως **€1.000** (σημ. 8), υπηρεσίες εκκίνησης πληρωμής και πληροφοριών λογαριασμού (σημ. 9), καταθέσεις φυσικών προσώπων με ετήσιο όριο **€30.000** και επιστροφή αποκλειστικά στον λογαριασμό προέλευσης (σημ. 10),
- **υπηρεσίες συμμετοχικής χρηματοδότησης (crowdfunding) και δανεισμού μεταξύ ομοτίμων (peer-to-peer)**, όταν το συνολικό ποσό που επενδύει ο πελάτης σε μία πλατφόρμα ανά ημερολογιακό έτος δεν υπερβαίνει τα **€30.000** και οι δεδουλευμένοι τόκοι ή κάθε άλλο καταβλητέο ποσό επιστρέφονται αποκλειστικά στον λογαριασμό του πελάτη στο πιστωτικό ή στο ίδρυμα πληρωμών από το οποίο έγινε η μεταφορά (σημ. 11, προστέθηκε με τον Ν. ΧΙV-831/2021),
- **έκδοση ηλεκτρονικού χρήματος**, όταν η συνολική αξία του εκδιδόμενου ανά ημερολογιακό έτος ηλεκτρονικού χρήματος περιορίζεται στα **€1.000**, η έκδοση χρησιμοποιείται αποκλειστικά για πληρωμές μεταξύ χρηστών πλατφορμών ηλεκτρονικού εμπορίου (ιστότοποι, εφαρμογές κινητών) και για λοιπούς διακανονισμούς εμπορίου μεταξύ καταναλωτών στην πλατφόρμα, τα συσσωρευμένα κεφάλαια μεταφέρονται μόνο σε λογαριασμό του πελάτη σε πιστωτικό ίδρυμα, ίδρυμα πληρωμών ή ίδρυμα ηλεκτρονικού χρήματος κράτους μέλους ή ισοδύναμης τρίτης χώρας, και δεν εξαργυρώνονται σε μετρητά **€500** ή περισσότερα εντός του ίδιου έτους (σημ. 12, προστέθηκε με τον Ν. ΧΙV-831/2021 και τροποποιήθηκε με τον Ν. ΧΙV-2543/2024).

**Επισήμανση δύο ποσών**. Το κατώφλι των **€150** για το μη επαναφορτιζόμενο ηλεκτρονικό χρήμα **δεν ανήκει στο άρθρο 15** αλλά στο **άρθρο 9 παρ. 4**, που επιτρέπει σε πιστωτικά ιδρύματα και ιδρύματα ηλεκτρονικού χρήματος να παρεκκλίνουν από τα άρθρα 10, 11 και 12 όταν σωρευτικά. Το μέσο δεν είναι επαναφορτιζόμενο ή έχει μηνιαίο όριο €150 και χρησιμοποιείται μόνο στη Λιθουανία, η αποθηκευμένη αξία δεν υπερβαίνει τα €150, χρησιμοποιείται αποκλειστικά για αγορά αγαθών ή υπηρεσιών, δεν τροφοδοτείται με ανώνυμο ηλεκτρονικό χρήμα και δεν εξαργυρώνεται σε μετρητά. Το κατώφλι της ασφάλισης ζωής είναι **€1.000 ετησίως ή €2.500 εφάπαξ**. Και τα δύο αφορούν **χρηματοπιστωτικά προϊόντα** και όχι το πελατολόγιο ενός λογιστικού γραφείου, για τους λογιστές πρακτική σημασία έχουν κυρίως τα σημεία 1, 2 και 3.

Όταν εφαρμόζεται απλουστευμένη δέουσα επιμέλεια, η υπόχρεη οντότητα μπορεί να παρεκκλίνει από τα άρθρα 9 παρ. 12-14, 10, 11 παρ. 3 και 12, αλλά **οφείλει τουλάχιστον** να λάβει τα βασικά στοιχεία ταυτότητας των άρθρων 10 παρ. 1 σημ. 1-3 και 10 παρ. 2 σημ. 1-3 και να διασφαλίσει ότι η **πρώτη πληρωμή** θα γίνει μέσω λογαριασμού σε πιστωτικό ίδρυμα κράτους μέλους ή ισοδύναμης τρίτης χώρας (άρθρο 15 παρ. 2). Ειδικά στις περιπτώσεις των σημείων 2 και 12 της παρ. 1, το **άρθρο 15 παρ. 3** επιτρέπει παρέκκλιση από τα άρθρα 10 και 12 με μόνη υποχρέωση τη λήψη των στοιχείων των άρθρων 10 παρ. 1 σημ. 1-3 και 10 παρ. 2 σημ. 1-3, χωρίς την προϋπόθεση της πρώτης πληρωμής μέσω λογαριασμού. Η **παρακολούθηση της σχέσης παραμένει υποχρεωτική** (παρ. 5), η απλουστευμένη επιμέλεια **απαγορεύεται όπου απαιτείται ενισχυμένη κατά το άρθρο 14** (παρ. 7) και, μόλις διαπιστωθεί ότι ο κίνδυνος δεν είναι πλέον χαμηλός, εφαρμόζονται πλήρως τα μέτρα του άρθρου 9 (παρ. 8). **Επικαιροποίηση μετά τον Ν. XV-326 της 25.6.2025 (ισχύς 1.7.2025).** Ο νόμος αυτός τροποποίησε πράγματι το άρθρο 15, **χωρίς όμως να διευρύνει τα κριτήρια εφαρμογής της απλουστευμένης δέουσας επιμέλειας**. Η τροποποίηση αφορά τη **διακοπή των συναλλαγών ή της επιχειρηματικής σχέσης** (*sandorių ar dalykinių santykių nutraukimas*) και τις **εσωτερικές διαδικασίες ελέγχου στην περίπτωση που ο πελάτης αρνείται να παράσχει στοιχεία για την προέλευση των κεφαλαίων**. Πρακτικά, το λογιστικό γραφείο οφείλει να έχει τεκμηριωμένη εσωτερική διαδικασία για το πότε και πώς τερματίζει τη σχέση όταν δεν λαμβάνει απάντηση για την πηγή των κεφαλαίων. Με τον Ν. XIV-2543/2024 προστέθηκαν επίσης τα **άρθρα 15¹ και 15²**.

**Ενισχυμένη δέουσα επιμέλεια (Άρθρο 14 - *Sustiprintas kliento tapatybės nustatymas*)**. Το άρθρο 14 παρ. 1 απαριθμεί **πέντε** υποχρεωτικές περιπτώσεις: (1) έναρξη **διασυνοριακών σχέσεων ανταπόκρισης** με χρηματοπιστωτικά ιδρύματα τρίτων χωρών, (2) συναλλαγές ή επιχειρηματικές σχέσεις με **πολιτικώς εκτεθειμένα πρόσωπα (PEPs)**, (3) συναλλαγές ή σχέσεις με φυσικά πρόσωπα που διαμένουν ή νομικά πρόσωπα εγκατεστημένα σε **τρίτες χώρες υψηλού κινδύνου κατά τον κατάλογο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής**, (4) το ίδιο, ως προς τους καταλόγους της **FATF** για δικαιοδοσίες με στρατηγικές αδυναμίες, και (5) κάθε περίπτωση όπου διαπιστώνεται **αυξημένος κίνδυνος** βάσει των εσωτερικών διαδικασιών, με υποχρεωτική αξιολόγηση των παραγόντων της παρ. 10.

Ειδικά για τα **PEPs** (άρθρο 14 παρ. 3) απαιτούνται σωρευτικά τέσσερα μέτρα. Εσωτερικές διαδικασίες για τη διαπίστωση της ιδιότητας του PEP στο πρόσωπο του πελάτη **και του πραγματικού δικαιούχου**, **έγκριση ανώτερου στελέχους** για τη σύναψη ή τη συνέχιση της σχέσης, κατάλληλα μέτρα για τον προσδιορισμό της **πηγής της περιουσίας και της προέλευσης των κεφαλαίων**, και ενισχυμένη διαρκής παρακολούθηση. Σύμφωνα με την παρ. 4, όταν το πρόσωπο **παύει** να ασκεί το δημόσιο λειτούργημα, η υπόχρεη οντότητα οφείλει για **τουλάχιστον 12 μήνες** να συνεκτιμά τον εξακολουθούντα κίνδυνο και να εφαρμόζει ανάλογα μέτρα, έως ότου κριθεί ότι δεν υφίσταται πλέον ειδικός κίνδυνος.

Για τις **τρίτες χώρες υψηλού κινδύνου του καταλόγου της Ευρωπαϊκής Επιτροπής** το **άρθρο 14 παρ. 4¹** επιβάλλει **επτά** συγκεκριμένα μέτρα. Πρόσθετες πληροφορίες για τον πελάτη και τον πραγματικό δικαιούχο, πρόσθετες πληροφορίες για τη σκοπούμενη φύση της σχέσης, πληροφορίες για την **πηγή των κεφαλαίων και του πλούτου**, πληροφορίες για τους **λόγους** των σκοπούμενων ή εκτελεσθεισών συναλλαγών, **έγκριση ανώτερου στελέχους**, ενισχυμένη παρακολούθηση με αύξηση του αριθμού και της συχνότητας των ελέγχων, και εκτέλεση της **πρώτης πληρωμής μέσω λογαριασμού στο όνομα του πελάτη** σε πιστωτικό ίδρυμα κράτους μέλους ή ισοδύναμης τρίτης χώρας. Κατά το **άρθρο 14 παρ. 4²**, ο Διευθυντής της FNTT μπορεί, με βάση τα πορίσματα της NRA, να επιβάλει επιπλέον στοιχεία ενισχυμένης επιμέλειας, εντατικοποίηση των αναφορών ή **περιορισμό των σχέσεων και συναλλαγών** με τη συγκεκριμένη χώρα. Για τους καταλόγους της FATF και για τον γενικό αυξημένο κίνδυνο, το **άρθρο 14 παρ. 5** επιβάλλει τρία μέτρα κατ' ελάχιστο (έγκριση ανώτερου στελέχους, προσδιορισμός πηγής περιουσίας και κεφαλαίων, ενισχυμένη παρακολούθηση) - και αυτή ακριβώς είναι η διάταξη στην οποία παραπέμπουν οι οδηγίες της FNTT προς τους λογιστές («*Įstatymo 14 straipsnio 3 ir 5 dalys*»), ενώ οι αποφάσεις επιβολής επικαλούνται «14 str. 1, 5, 10 d.».

Το **άρθρο 14 παρ. 10** απαριθμεί τους **υποχρεωτικά αξιολογούμενους παράγοντες αυξημένου κινδύνου**, σε τρεις ομάδες. *Πελάτη* (σχέση υπό ασυνήθεις συνθήκες χωρίς προφανή οικονομικό σκοπό, κάτοικος τρίτης χώρας, εταιρείες-οχήματα κατοχής προσωπικών περιουσιακών στοιχείων, **εικονικοί μέτοχοι ή ανώνυμες μετοχές**, δραστηριότητα εντάσεως μετρητών, **ασυνήθιστα ή υπερβολικά πολύπλοκη δομή ιδιοκτησίας**), *προϊόντος, υπηρεσίας, συναλλαγής ή διαύλου* (private banking, προϊόντα που ευνοούν την ανωνυμία, **σχέσεις χωρίς φυσική παρουσία εκτός των περιπτώσεων του άρθρου 11 παρ. 1**, πληρωμές από άγνωστους ή άσχετους τρίτους, νέες τεχνολογίες, συναλλαγές σε πετρέλαιο, όπλα, πολύτιμα μέταλλα, καπνικά, πολιτιστικά αγαθά, ελεφαντόδοντο και προστατευόμενα είδη), και *γεωγραφικούς* (χώρες με σοβαρές αποκλίσεις κατά τη FATF, **χώρες με σημαντικά επίπεδα διαφθοράς κατά κρατικούς και διεθνώς αναγνωρισμένους μη κυβερνητικούς οργανισμούς**, χώρες υπό κυρώσεις ή εμπάργκο ΕΕ/ΟΗΕ, χώρες που χρηματοδοτούν ή υποστηρίζουν τρομοκρατικές δραστηριότητες). Σύμφωνα με την παρ. 11, οι υπόχρεες οντότητες δικαιούνται να λαμβάνουν από την **Ανώτατη Επιτροπή Δεοντολογίας (Vyriausioji tarnybinės etikos komisija)** τα δημόσια στοιχεία των δηλώσεων ιδιωτικών συμφερόντων των λιθουανών PEPs.

> **Επισήμανση ως προς το άρθρο 14¹.** Το άρθρο 14¹ («*Additional requirements to decrease the risk posed by natural persons residing or legal entities established in high-risk third countries identified by the European Commission*», προστέθηκε με τον Ν. XIII-2584/2019) **δεν περιέχει μέτρα δέουσας επιμέλειας έναντι πελατών** - αυτά βρίσκονται στο άρθρο 14 παρ. 4¹. Το άρθρο 14¹ θεσπίζει **διαρθρωτικές απαγορεύσεις**, ενεργοποιούμενες όταν η NRA διαπιστώσει υψηλό κίνδυνο ως προς συγκεκριμένη τρίτη χώρα: (α) απαγόρευση ίδρυσης στη Λιθουανία θυγατρικών, υποκαταστημάτων ή γραφείων αντιπροσωπείας υπόχρεων οντοτήτων εγκατεστημένων στην εν λόγω χώρα, εκτός αν διασφαλίζεται πλήρης λειτουργικός διαχωρισμός **και** εφαρμόζονται εσωτερικές διαδικασίες ή συνάπτεται σύμβαση με ελεγκτή/ελεγκτική εταιρεία για την επαλήθευση της συμμόρφωσης, (β) η αντίστροφη απαγόρευση, για ίδρυση υποκαταστημάτων λιθουανικών υπόχρεων οντοτήτων στη χώρα αυτή, και (γ) υποχρέωση των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων να λαμβάνουν πρόσθετα μέτρα στις σχέσεις ανταπόκρισης και, αν αυτά δεν επαρκούν, **να μη συνάπτουν ή να διακόπτουν** τις σχέσεις. Πρόκειται δηλαδή για κανόνα εγκατάστασης και όχι για κανόνα CDD.

**Γενικές υποχρεώσεις**

- **Υπεύθυνος Συμμόρφωσης (Άρθρο 22 παρ. 1)** - η ακριβής νομική βάση. Οι υπόχρεες οντότητες «*must designate senior employees for organising the implementation of money laundering and/or terrorist financing prevention measures … and for liaising with the Financial Crime Investigation Service*». Όταν η οντότητα **διοικείται από διοικητικό συμβούλιο**, ορίζεται υποχρεωτικά **μέλος του συμβουλίου** για την οργάνωση της εφαρμογής των μέτρων **και**, χωριστά, ανώτερα στελέχη για την επικοινωνία με τη FNTT. Η FNTT ενημερώνεται **εγγράφως** (dokumentas@fntt.lt) για τον ορισμό **και** την αντικατάσταση των προσώπων αυτών **εντός 7 εργάσιμων ημερών**. Η παράλειψη ορισμού συνιστά αυτοτελή παράβαση, όπως στην απόφαση της FNTT κατά της UAB «Gofaizen & Sherle». Σημειώνεται ότι το άρθρο 19 αφορά αποκλειστικά την τήρηση αρχείων και **δεν** αποτελεί βάση της υποχρέωσης αυτής.
- **Εκπαίδευση (Άρθρο 22 παρ. 2)**. Οι υπόχρεες οντότητες λαμβάνουν κατάλληλα μέτρα ώστε οι εργαζόμενοί τους να γνωρίζουν τις ισχύουσες διατάξεις, τα μέτρα αυτά **περιλαμβάνουν τη συμμετοχή σε ειδικά και διαρκή προγράμματα κατάρτισης** που τους καθιστούν ικανούς να αναγνωρίζουν πράξεις πιθανώς συνδεόμενες με ΞΧ/ΧΤ και τους καθοδηγούν ως προς τον χειρισμό τους. Η οργάνωση της εκπαίδευσης αποτελεί επιπλέον υποχρεωτικό στοιχείο των εσωτερικών διαδικασιών (άρθρο 29 παρ. 1 σημ. 9). Το σχετικό πρόγραμμα εγκρίθηκε με τη **Διαταγή FNTT V-99 της 8.4.2026**.
- **Εσωτερικές πολιτικές και διαδικασίες εσωτερικού ελέγχου (Άρθρο 29 παρ. 1)**. Υποχρέωση θέσπισης επαρκών γραπτών πολιτικών και διαδικασιών σε **δέκα** ρητά απαριθμούμενα πεδία - (1) ταυτοποίηση και επαλήθευση πελάτη και πραγματικού δικαιούχου, (2) **εκτίμηση και διαχείριση κινδύνου**, (3) οργάνωση της παρακολούθησης των σχέσεων και των πράξεων, (4) **εφαρμογή των διεθνών χρηματοοικονομικών κυρώσεων και περιοριστικών μέτρων**, (5) υποβολή αναφορών και πληροφοριών στη FNTT, (6) τήρηση των μητρώων, (7) φύλαξη των πληροφοριών του νόμου, (8) επικαιροποίηση των στοιχείων ταυτοποίησης, (9) οργάνωση της εκπαίδευσης των εργαζομένων, (10) κατανομή αρμοδιοτήτων και εσωτερική αναφορά συμμόρφωσης. Οι αποφάσεις επιβολής της FNTT κατά λογιστικών εταιρειών επικαλούνται ρητά «29 str. 1 d.».
- **Εκτίμηση κινδύνου (Άρθρο 29 παρ. 2 και 3)**. Ο κίνδυνος αξιολογείται προσδιορίζοντας **τουλάχιστον τρεις τύπους** - (α) κίνδυνο πελάτη, (β) κίνδυνο προϊόντος ή υπηρεσίας και/ή λειτουργικό κίνδυνο, (γ) κίνδυνο χώρας ή γεωγραφικής περιοχής. Οι διαδικασίες καταρτίζονται λαμβάνοντας υπόψη τα αποτελέσματα της **υπερεθνικής εκτίμησης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και της εθνικής εκτίμησης κινδύνου (NRA)**, τις οδηγίες των αρχών του άρθρου 4 παρ. 1-9 και τα έγγραφα των Ευρωπαϊκών Εποπτικών Αρχών. Απαιτούνται επίσης κατάλληλες **διαδικασίες συμμόρφωσης ή/και εσωτερικού ελέγχου** (παρ. 4), **έγκριση από τον ανώτερο διοικούντα ή το αρμόδιο όργανο** (παρ. 5) και

**περιοδική επανεξέταση** της επάρκειάς τους, ιδίως σε κάθε ουσιώδη μεταβολή της διοίκησης ή της δραστηριότητας (παρ. 6). Οι αποφάσεις επιβολής της FNTT επικαλούνται και «22 str. 1, 2 d.».

- **Προθεσμία απόκρισης σε αιτήματα της FNTT (Άρθρο 22 παρ. 6)**. Οι υπόχρεες οντότητες πρέπει να διαθέτουν εσωτερικά συστήματα ταχείας απόκρισης μέσω ασφαλών διαύλων και με πλήρη εμπιστευτικότητα, ώστε να απαντούν στα ερωτήματα της FNTT **εντός 14 εργάσιμων ημερών** από τη λήψη τους - και εντός των συντομότερων προθεσμιών όπου ο νόμος τις προβλέπει ειδικά (π.χ. η μία εργάσιμη ημέρα του άρθρου 16 παρ. 12).
- **Ομίλων και αλλοδαπών υποκαταστημάτων (Άρθρο 22 παρ. 3 και 4)**. Εφαρμογή πολιτικών σε επίπεδο ομίλου, όπου η αλλοδαπή νομοθεσία αποκλίνει, εφαρμόζονται οι **αυστηρότερες** διατάξεις στο μέτρο που το επιτρέπει το δίκαιο της τρίτης χώρας. Αν αυτό δεν είναι εφικτό, ενημερώνεται αμέσως η FNTT και λαμβάνονται, κατόπιν συνεννόησης, πρόσθετα μέτρα, αν και αυτά δεν επαρκούν, η οντότητα οφείλει να **αρνηθεί ή να διακόψει** τις συναλλαγές και τη σχέση ή να παύσει τη δραστηριότητα στην τρίτη χώρα.
- **Τήρηση αρχείων (Άρθρο 19 - *Informacijos saugojimas*)**. Το πρωτότυπο κείμενο διακρίνει ρητά **τρεις διαφορετικές προθεσμίες** και δύο διαφορετικές αφετηρίες:
  - **8 έτη από την ημέρα λήξης των συναλλαγών ή των επιχειρηματικών σχέσεων** με τον πελάτη - για τα **δεδομένα των μητρώων**, σε έντυπη ή ηλεκτρονική μορφή (παρ. 9), και για τα **αντίγραφα των εγγράφων ταυτότητας του πελάτη, τα στοιχεία ταυτότητας του πραγματικού δικαιούχου και του δικαιούχου ασφαλίσματος, τις εγγραφές βιντεορομής, τα λοιπά δεδομένα που ελήφθησαν κατά την ταυτοποίηση και την τεκμηρίωση λογαριασμών και συμβάσεων** (παρ. 10).
  - **8 έτη από την ημέρα εκτέλεσης της πράξης ή σύναψης της συναλλαγής** - για τα **έγγραφα και δεδομένα που βεβαιώνουν τη χρηματική πράξη ή τη συναλλαγή** και τα λοιπά νομικώς δεσμευτικά έγγραφα που σχετίζονται με την εκτέλεσή τους (παρ. 12). Η αφετηρία εδώ είναι **διαφορετική** από εκείνη των παρ. 9-10.
  - **5 έτη** - για την **επιχειρηματική αλληλογραφία** με τον πελάτη, από τη λήξη των συναλλαγών ή της σχέσης (παρ. 11), και για τις **γραπτές καταγραφές των αποτελεσμάτων της διερεύνησης του άρθρου 17** (σύνθετες ή ασυνήθιστα μεγάλες συναλλαγές - παρ. 13). Η αρχική διατύπωση του κεφαλαίου, που απέδιδε δεκαετή τήρηση στα «αποτελέσματα ερευνών», ήταν διπλά εσφαλμένη. Η προθεσμία είναι **πενταετής**.

  **Δυνατότητα παράτασης (παρ. 14)**. Οι προθεσμίες τήρησης «*may be additionally extended for up to two years upon a reasoned instruction of a competent authority*» - δηλαδή έως **δύο επιπλέον έτη** με αιτιολογημένη εντολή αρμόδιας αρχής, οπότε στο ανώτατο όριο η τήρηση φθάνει τα 10 έτη κατά περίπτωση. Ως γενικός κανόνας, όμως, **η Λιθουανία δεν έκανε χρήση της δεκαετίας** που επιτρέπει η Οδηγία 2015/849. Οι οδηγίες της FNTT συνοψίζουν: «*Informacija saugoma 8 metus (dalykinių santykių su klientu korespondencija - 5 metus)*».
- **Τέσσερα υποχρεωτικά μητρώα (*žurnalai*)**, κατά τις οδηγίες της FNTT: (α) **μητρώο αναφορών και ύποπτων πράξεων/συναλλαγών** (*Pranešimų ir įtartinų piniginių operacijų (sandorių) registracijos žurnalas* - ενιαίο μητρώο, όχι δύο χωριστά), (β) **μητρώο εφάπαξ πληρωμών σε μετρητά ≥€15.000** (*Vienkartinių atsiskaitymų grynaisiais pinigais registracijos žurnalas*), (γ) **μητρώο πελατών των οποίων η ταυτότητα εγείρει αμφιβολίες** (*Klientų, kurių tapatybė kelia abejonių, registracijos žurnalas*), (δ) **μητρώο επιχειρηματικών σχέσεων που τερματίστηκαν** (*Nutrauktų dalykinių santykių registracijos žurnalas*). Η **νομοθετική** βάση των μητρώων είναι το ίδιο το άρθρο 19. Η παρ. 1 επιβάλλει σε **όλες** τις υπόχρεες οντότητες το ενιαίο μητρώο «*αναφορών και ύποπτων χρηματικών πράξεων και συναλλαγών*» του άρθρου 16 παρ. 1, η παρ. 7 το μητρώο των πράξεων που αναφέρονται στη FNTT κατά το άρθρο 20 παρ. 1, 2, 3 και 3¹ (για τους λογιστές, οι εφάπαξ εισπράξεις μετρητών ≥€15.000), και η παρ. 8 το μητρώο των πελατών με τους οποίους **τερματίστηκαν** οι συναλλαγές ή η επιχειρηματική σχέση κατά το άρθρο 18 ή λόγω παραβίασης της διαδικασίας πρόληψης. Το τέταρτο μητρώο - των **πελατών των οποίων η ταυτότητα εγείρει αμφιβολίες** - προβλέπεται στις οδηγίες της FNTT και αντιστοιχεί στις περιπτώσεις του άρθρου 9 παρ. 1 σημ. 7 και παρ. 18. Το άρθρο 19 παρ. 9 εξουσιοδοτεί ρητά τον **Διευθυντή της FNTT** να θεσπίσει τους κανόνες τήρησης, κατ' εφαρμογή της οποίας εκδόθηκε η **Διαταγή FNTT V-129 (4.9.2017)**.
- **Αναφορά ύποπτης δραστηριότητας (Άρθρα 16, 17 και 20)** μέσω της **εξωτερικής πληροφοριακής πύλης δεδομένων της FNTT**. Το άρθρο 16 (*Pranešimas apie įtartinas … operacijas*) και το άρθρο 20 (*Informacijos pateikimas Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybai*) θεμελιώνουν την υποχρέωση, με συμπληρωματικό το άρθρο 17 για τις σύνθετες ή ασυνήθιστα μεγάλες συναλλαγές. Οι προθεσμίες προκύπτουν αυτούσιες από το κείμενο του νόμου:
  - **Μία (1) εργάσιμη ημέρα - άρθρο 16 παρ. 1**: «*must immediately, **not later than within one working day from the emergence of such knowledge or suspicions**, report to the Financial Crime Investigation Service if they know or suspect that property of any value is, directly or indirectly, derived from a criminal act or from involvement in such an act, also if they know or suspect that such property is used to support one or several terrorists or a terrorist organisation*». Η προθεσμία της μίας εργάσιμης ημέρας **επιβεβαιώνεται πλήρως** και αφορά τη γνώση ή υποψία **εγκληματικής προέλευσης περιουσίας ή χρηματοδότησης τρομοκρατίας**, ανεξαρτήτως ύπαρξης συγκεκριμένης πράξης.
  - **Τρεις (3) εργάσιμες ώρες - άρθρο 16 παρ. 2**. Όταν διαπιστώνεται ότι ο πελάτης εκτελεί **ύποπτη πράξη ή συναλλαγή**, η υπόχρεη οντότητα οφείλει να την **αναστείλει, ανεξαρτήτως ποσού** (εκτός αν αυτό είναι αντικειμενικά αδύνατο λόγω της φύσης ή του τρόπου εκτέλεσης), και να την αναφέρει στη FNTT εντός 3 εργάσιμων ωρών **από την αναστολή** - ή, αν δεν κατέστη δυνατή η αναστολή, **από τη διαπίστωση** της ύποπτης πράξης.
  - **Άμεσα - άρθρο 16 παρ. 3**. Μόλις γίνει γνωστό ότι ο πελάτης **προτίθεται ή θα επιχειρήσει** ύποπτη πράξη ή συναλλαγή.
  - **Επτά (7) εργάσιμες ημέρες - άρθρο 20 παρ. 3 και 5**. Οι «άλλες υπόχρεες οντότητες», δηλαδή και τα λογιστικά γραφεία, υποβάλλουν στη FNTT τα στοιχεία ταυτότητας του πελάτη και τις πληροφορίες για κάθε **εφάπαξ είσπραξη μετρητών ≥€15.000**, αμελλητί και το αργότερο εντός 7 εργάσιμων ημερών από την εκτέλεση της πράξης ή τη σύναψη της συναλλαγής.
  - **Μία (1) εργάσιμη ημέρα - άρθρο 16 παρ. 12**. Για την υποβολή των συμπληρωματικών πληροφοριών που ζητεί η FNTT κατά τη διερεύνηση της αναφοράς.

  Μετά την αναφορά, η FNTT διενεργεί τις αναγκαίες ενέργειες **εντός 10 εργάσιμων ημερών** (άρθρο 16 παρ. 4) και ενημερώνει εγγράφως πότε μπορεί να συνεχιστεί η πράξη (παρ. 5), με γραπτή εντολή της μπορεί να επιβάλει αναστολή **έως 10 εργάσιμες ημέρες** (παρ. 6), μετά την πάροδο των οποίων η πράξη επαναλαμβάνεται αν δεν έχει επιβληθεί προσωρινός περιορισμός κυριότητας κατά τον Κώδικα Ποινικής Δικονομίας (παρ. 7). Το **άρθρο 16 παρ. 13** κατοχυρώνει ρητά **ασυλία**. Η υπόχρεη οντότητα δεν ευθύνεται έναντι του πελάτη για μη εκπλήρωση συμβατικών υποχρεώσεων ή ζημία, ενώ οι διευθυντές και οι εργαζόμενοι που αναφέρουν καλόπιστα **δεν υπόκεινται σε πειθαρχικές κυρώσεις**.

  > Οι παράγραφοι 1, 2 και 3 του άρθρου 16 - δηλαδή **το σύνολο των υποχρεώσεων αναφοράς ύποπτων πράξεων - δεν εφαρμόζονται** στους συμβολαιογράφους, τους ελεγκτές, τους δικαστικούς επιμελητές και στις «*undertakings providing accounting or tax advisory services*» όταν αυτές ενεργούν «*in the course of ascertaining the legal position of their client, or representing that client in criminal, administrative or civil proceedings, including advice on instituting or avoiding proceedings*». Η εξαίρεση αντιστοιχεί σε εκείνη του άρθρου 9 παρ. 19 και αποτελεί την ενσωμάτωση του άρθρου 34 παρ. 2 της Οδηγίας 2015/849.

  **Απαγόρευση γνωστοποίησης (tipping-off) - άρθρο 23 παρ. 3**. Απαγορεύεται η ενημέρωση του πελάτη ή τρίτων ότι υποβλήθηκαν πληροφορίες στη FNTT ή σε άλλη εποπτική αρχή. Η απαγόρευση **δεν** ισχύει για συμβολαιογράφους, δικηγόρους και δικαστικούς επιμελητές όταν επιδιώκουν να αποτρέψουν τον πελάτη από παράνομη δραστηριότητα. Το άρθρο 23 παρ. 4 επιτρέπει, κατ' εξαίρεση και αποκλειστικά για σκοπούς πρόληψης ΞΧ/ΧΤ, την ανταλλαγή πληροφοριών (α) εντός ομίλου, (β) **μεταξύ ελεγκτών, παρόχων λογιστικών ή φοροτεχνικών υπηρεσιών, συμβολαιογράφων και δικηγόρων που ασκούν τη δραστηριότητά τους ως ενιαίο νομικό πρόσωπο ή υπό κοινή ιδιοκτησία, διοίκηση ή έλεγχο**, και (γ) μεταξύ των ίδιων επαγγελματικών κατηγοριών όταν αφορούν **τον ίδιο πελάτη και την ίδια συναλλαγή**, εφόσον υπόκεινται σε ισοδύναμες υποχρεώσεις επαγγελματικού απορρήτου.

**Κυρώσεις**

Νομική βάση. **Άρθρα 34-47** του Νόμου VIII-275 - άρθρο **34** (ορισμός σοβαρής και συστηματικής παράβασης), 35 (υποχρεωτικές εντολές), 36 (είδη μέτρων επιβολής), 37 (διαδικασία και κριτήρια), 38 (δικαίωμα μη επιβολής κύρωσης), 39 (πρόστιμα χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων), **40 (πρόστιμα «άλλων υπόχρεων οντοτήτων», όπου εντάσσονται οι λογιστές και οι φοροτεχνικοί)**, 41 (δημοσίευση), 42 (καταβολή και είσπραξη προστίμων), 43-46 (μη χρηματικά μέτρα), 46¹ (απαγόρευση/περιορισμός παροχής υπηρεσιών, προστέθηκε με τον N. XIV-2543/2024) και 47 (προσφυγή). Με τον N. XIV-2883/2024 προστέθηκε επιπλέον **άρθρο 36¹**, το περιεχόμενο του οποίου δεν αποτυπώνεται στις ενοποιημένες αποδόσεις που παρασχέθηκαν.

> **Πότε η παράβαση είναι «σοβαρή» ή «συστηματική» (Άρθρο 34) - καθοριστικό για την εφαρμογή της υψηλής κλίμακας.** Το άρθρο 34 παρ. 1 ορίζει **περιοριστικά** ως *σοβαρή* (*šiurkštus*) παράβαση: (1) τη μη συμμόρφωση με τις απαιτήσεις **δέουσας επιμέλειας των άρθρων 9-15**, (2) τη μη συμμόρφωση με τις απαιτήσεις **αναφοράς ύποπτων πράξεων του άρθρου 16**, (3) τη μη συμμόρφωση με τις απαιτήσεις **τήρησης αρχείων του άρθρου 19**, και (4) τη **μη θέσπιση των διαδικασιών εσωτερικού ελέγχου του**

**άρθρου 29**. Το άρθρο 34 παρ. 2 ορίζει ως *συστηματική* παράβαση: (α) την τέλεση παράβασης **τρεις ή περισσότερες φορές εντός έτους** από την επιβολή κύρωσης, ή (β) τη **ταυτόχρονη** διαπίστωση παραβάσεων που καλύπτουν **περισσότερες από μία** από τις τέσσερις αυτές ομάδες απαιτήσεων. Πρακτικά, ένα λογιστικό γραφείο που ελέγχεται και βρίσκεται ταυτόχρονα εκτεθειμένο π.χ. στα άρθρα 9 και 22/29 εμπίπτει ήδη στην κατηγορία της συστηματικής παράβασης - και άρα στην κλίμακα του διπλάσιου οφέλους ή των €2.000-€1.100.000.

**Χρηματικές κυρώσεις (Άρθρο 40 - *Baudos kitiems įpareigotiesiems subjektams*)**. Η κλίμακα είναι κλιμακωτή και όχι ενιαίο ανώτατο ποσό. Κρίσιμη διευκρίνιση από το πρωτότυπο κείμενο. Η βάση υπολογισμού **δεν είναι ο συνολικός κύκλος εργασιών** αλλά «*the annual income from professional or other activities referred to in Article 2(10) of this Law*», δηλαδή **τα ετήσια έσοδα από τη συγκεκριμένη υπόχρεη δραστηριότητα** - για τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, αντίθετα, το άρθρο 39 χρησιμοποιεί τα *total annual income*. Σε ομίλους που συντάσσουν ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις, ως βάση λαμβάνονται τα έσοδα των τελευταίων διαθέσιμων **ενοποιημένων** καταστάσεων της τελικής μητρικής (άρθρο 40 παρ. 3).

| Παράβαση | Κύρωση | Νομική βάση |
|---|---|---|
| Παραβάσεις του νόμου (βασικός κανόνας) | **0,5% έως 5% των ετήσιων εσόδων από την επαγγελματική ή άλλη δραστηριότητα του άρθρου 2 παρ. 10** | Άρθρο 40 παρ. 1 σημ. 1 |
| **Συστηματική** παράβαση ή **μία σοβαρή** (*šiurkštus*) παράβαση ή **επανάληψη εντός έτους** από την επιβολή κύρωσης | Έως **το διπλάσιο του οφέλους** που αποκομίστηκε από την παράβαση, **εφόσον το όφελος μπορεί να προσδιοριστεί και το διπλάσιό του υπερβαίνει τα €1.100.000**, διαφορετικά (αν το διπλάσιο δεν υπερβαίνει το ποσό αυτό ή το όφελος δεν μπορεί να προσδιοριστεί) **από €2.000 έως €1.100.000** | Άρθρο 40 παρ. 1 σημ. 2 |
| Μη έγκαιρη παροχή ή παροχή ανακριβών πληροφοριών/ εγγράφων για εποπτικούς σκοπούς | **0,1% - 0,5% των ετήσιων εσόδων** | Άρθρο 40 παρ. 1 σημ. 3 |
| Μη συμμόρφωση ή πλημμελής συμμόρφωση με υποχρεωτικές εντολές (άρθρο 35) | **0,1% - 1% των ετήσιων εσόδων** | Άρθρο 40 παρ. 1 σημ. 4 |
| Πλημμελής άσκηση ή άσκηση χωρίς την απαιτούμενη έγκριση της εποπτικής αρχής ενεργειών που την προϋποθέτουν | **0,1% - 1,5% των ετήσιων εσόδων** | Άρθρο 40 παρ. 1 σημ. 5 |
| Εταίρος/μέτοχος (*dalyvis*) ή μέλος οργάνου διοίκησης, για παραβάσεις της οντότητας - μόνο επί συστηματικής, σοβαρής ή επαναλαμβανόμενης παράβασης | Έως **το διπλάσιο του οφέλους** ή **από €2.000 έως €1.100.000** (ίδιες προϋποθέσεις με το σημ. 2) | Άρθρο 40 παρ. 2 |
| Εργαζόμενοι και διευθυντές νομικών προσώπων, πλην των προσώπων των άρθρων 39 παρ. 2 και 40 παρ. 2 | Ευθύνη κατά τον **Κώδικα Διοικητικών Παραβάσεων (ΑΝΚ)** | Άρθρο 36 παρ. 12 |
| Χρηματοπιστωτικό ίδρυμα - βασικός κανόνας | **0,5% έως 5% του συνολικού ετήσιου εισοδήματος** | Άρθρο 39 παρ. 1 σημ. 1 |
| Χρηματοπιστωτικό ίδρυμα - συστηματική, σοβαρή ή επαναλαμβανόμενη παράβαση | **0,5% έως 10% του συνολικού ετήσιου εισοδήματος** (όταν το 10% υπερβαίνει τα €5.100.000) ή **από €2.000 έως €5.100.000** (όταν δεν το υπερβαίνει) | Άρθρο 39 παρ. 1 σημ. 2 |
| Εταίρος ή μέλος οργάνου διοίκησης χρηματοπιστωτικού ιδρύματος | **από €2.000 έως €5.100.000** | Άρθρο 39 παρ. 2 |

Η επίσημη αγγλική απόδοση του άρθρου 40 παρ. 2 είναι σαφής: «*…shall have the right to impose the following fines on a participant of another obliged entity or a member of the management body thereof … - up to twice the amount of the benefit derived from the breach (where such benefit can be determined and where this amount exceeds EUR 1 100 000), or from EUR 2 000 up to EUR 1 100 000*». Η αναφορά μόνο του ανώτατου ορίου των **€1.100.000** ως «το πρόστιμο για τις λογιστικές εταιρείες» είναι παραπλανητική, καθώς αποσιωπά τον βασικό κανόνα (ποσοστό επί των ετήσιων εσόδων από τη λογιστική/φοροτεχνική δραστηριότητα), το κατώτατο όριο των €2.000 και την προϋπόθεση της σοβαρής, συστηματικής ή επαναλαμβανόμενης παράβασης. Επισημαίνεται επίσης ότι η ρήτρα του άρθρου 40 παρ. 2 **υπήρχε ήδη πριν από τον Ν. XIV-2543/2024** με το ίδιο ακριβώς ύψος, ο νόμος του 2024 δεν μετέβαλε την κλίμακα, αλλά τον **κύκλο των αρχών** που μπορούν να την επιβάλουν.

**Πώς προσδιορίζεται το ύψος στο εσωτερικό της κλίμακας (Άρθρο 37 παρ. 3).** Ο νόμος επιβάλλει μαθηματικό αφετηριακό κανόνα - «*the amount of a fine imposed shall be determined according to the **average of the minimum and maximum fine***». Η αρχή ξεκινά δηλαδή από τον **μέσο όρο** του εύρους και τον μειώνει επί ελαφρυντικών ή τον αυξάνει επί επιβαρυντικών περιστάσεων, επί συνδρομής και των δύο, σταθμίζονται ο αριθμός και η βαρύτητά τους. Για την κλίμακα €2.000-€1.100.000 τούτο σημαίνει αφετηρία περίπου **€551.000**. **Ελαφρυντικά** (παρ. 4) είναι η εκούσια αποτροπή των αρνητικών συνεπειών, η αποκατάσταση της ζημίας ή η αποζημίωση, **επιβαρυντικά** (παρ. 5) η μη συνεργασία, η παρακώλυση του ελέγχου, η απόκρυψη της παράβασης, η εμμονή στην παράβαση και η μη συμμόρφωση με υποχρεωτικές εντολές.

**Τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα - το όριο των €5.100.000 επιβεβαιώνεται.** Το **άρθρο 39** (*Baudos finansų įstaigai ar užsienio finansų įstaigos filialui*) προβλέπει, για συστηματική, σοβαρή ή επαναλαμβανόμενη εντός έτους παράβαση, πρόστιμο «*from 0.5 up to 10 percent of the total annual income (where 10 percent of the total annual income **exceeds EUR 5 100 000**), or **from EUR 2 000 up to EUR 5 100 000** (where 10 percent of the total annual income does not exceed EUR 5 100 000)*», ενώ το άρθρο 39 παρ. 2 επιβάλλει στον **εταίρο ή στο μέλος οργάνου διοίκησης** χρηματοπιστωτικού ιδρύματος πρόστιμο **από €2.000 έως €5.100.000**. Το ποσό των €5.100.000 είναι επομένως **τεκμηριωμένο πρωτογενώς** και λειτουργεί ταυτόχρονα ως ανώτατο όριο της απόλυτης κλίμακας και ως κατώφλι μετάβασης στην ποσοστιαία κλίμακα του 10%. Η αναλογία με το άρθρο 40 είναι σαφής. **Ίδια δομή, πενταπλάσιο σχεδόν ανώτατο όριο** (€5.100.000 έναντι €1.100.000) και ανώτατο ποσοστό 10% έναντι 5%, ενώ ο βασικός κανόνας (0,5%-5%) και τα ειδικά ποσοστά (0,1%-0,5%, 0,1%-1%, 0,1%-1,5%) είναι **πανομοιότυπα** στα δύο άρθρα. Αρμόδιες για τα πρόστιμα του άρθρου 39 είναι τόσο η Τράπεζα της Λιθουανίας όσο και η **FNTT**.

Συμπληρωματικά. Για τα **φυσικά πρόσωπα** (εργαζόμενοι υπόχρεων οντοτήτων και διευθυντές νομικών προσώπων), το **άρθρο 36 παρ. 12** ορίζει ρητά ότι υπόκεινται σε ευθύνη «*as laid down in the Code of Administrative Offences of the Republic of Lithuania*», **εκτός** από τα πρόσωπα των άρθρων 39 παρ. 2 και 40 παρ. 2 (εταίρους και μέλη οργάνων διοίκησης), τα οποία τιμωρούνται με τα πρόστιμα του ίδιου του νόμου. Η παραπομπή αυτή αποκλείει τη σώρευση. Το ίδιο πρόσωπο δεν τιμωρείται ταυτόχρονα κατά τον ΑΝΚ και κατά τα άρθρα 39-40. Η εφαρμοστέα διάταξη είναι το **άρθρο 198 του ΑΝΚ**, όπως επιβεβαιώνει και η MONEYVAL (1st Enhanced Follow-up Report, Ιούλιος 2020). Το κείμενο του **Κώδικα Διοικητικών Παραβάσεων (*Administracinių nusižengimų kodeksas*)** ελέγχθηκε και επιτρέπει πλέον την πλήρη αποτύπωση των κλιμάκων. Το άρθρο 198 διακρίνει τέσσερις παραγράφους, με **διπλή κλίμακα ανά παράβαση - χαμηλότερη για τα φυσικά πρόσωπα/εργαζομένους και υψηλότερη για τους διευθυντές νομικών προσώπων (*juridinių asmenų vadovai*)**:

| Διάταξη ΑΝΚ | Παράβαση | Φυσικά πρόσωπα / εργαζόμενοι | Διευθυντές νομικών προσώπων |
|---|---|---|---|
| Άρθρο 198 παρ. 1 | Παραβάσεις ταυτοποίησης πελάτη και πραγματικού δικαιούχου (CDD/UBO) | 500 € - 2.400 € | 2.100 € - 6.000 € |
| Άρθρο 198 παρ. 2 | Μη υποβολή αναφοράς ύποπτης συναλλαγής στη ΜΧΠ, παραβίαση της προστασίας των πληροφοριών | 800 € - 3.000 € | 2.700 € - 6.000 € |
| Άρθρο 198 παρ. 3 | Λοιπές οργανωτικές παραβάσεις του Ν. VIII-275 (PPTFPĮ) | 500 € - 1.800 € | 2.000 € - 3.500 € |
| Άρθρο 198 παρ. 4 | Υποτροπή - επανάληψη οποιασδήποτε από τις ανωτέρω παραβάσεις | 1.500 € - 5.200 € | 3.500 € - 5.800 € |

Το συνολικό εύρος του άρθρου 198 ΑΝΚ κινείται επομένως από **500 € έως 6.000 €**, με τη **βαρύτερη κλίμακα (2.700 € - 6.000 €) να αφορά τον διευθυντή λογιστικού γραφείου που δεν υπέβαλε αναφορά ύποπτης συναλλαγής**. Τέλος, κατά το **άρθρο 37 παρ. 10**, η επιβολή κύρωσης στο νομικό πρόσωπο **δεν απαλλάσσει** τους διευθυντές και τους εργαζομένους από αστική, διοικητική ή ποινική ευθύνη.

**Μη χρηματικά μέτρα - ο πλήρης κατάλογος του άρθρου 36 παρ. 1.** Το άρθρο 36 παρ. 1 απαριθμεί, μετά τον Ν. XIV-2543/2024, **δέκα** κυρώσεις:

- **Σημ. 1** - γραπτή προειδοποίηση για παράβαση του νόμου ή για μη συμμόρφωση με υποχρεωτική εντολή της εποπτικής αρχής.
- **Σημ. 2** - επιβολή των προστίμων του νόμου στην οντότητα, στον εταίρο της ή σε μέλος του οργάνου διοίκησής της (άρθρα 39-40).
- **Σημ. 3** - **μόνο επί συστηματικής, σοβαρής ή επαναλαμβανόμενης εντός έτους παράβασης**. Προσωρινή απομάκρυνση από τα καθήκοντά τους μελών του ΔΣ, διευθυντών ή ανώτερων στελεχών, ή απομάκρυνση με απαίτηση παύσης από τη θέση, καταγγελίας της σύμβασης ή αφαίρεσης των εξουσιών τους.
- **Σημ. 4** - υπό τις ίδιες προϋποθέσεις. Προσωρινή ή οριστική απαγόρευση ή περιορισμός της δραστηριότητας ενός ή περισσοτέρων υποκαταστημάτων ή εγκαταστάσεων.
- **Σημ. 5** - προσωρινός περιορισμός του δικαιώματος διάθεσης των κεφαλαίων σε λογαριασμούς σε πιστωτικά ιδρύματα, **ιδρύματα πληρωμών ή ιδρύματα ηλεκτρονικού χρήματος** (η επέκταση στα δύο τελευταία έγινε με τον Ν. XIV-831/2021) ή άλλης περιουσίας.
- **Σημ. 6** - υπό τις ίδιες προϋποθέσεις και **εφόσον η οντότητα οφείλει να διαθέτει άδεια**. Ανάκληση ή προσωρινή αναστολή της άδειας έως την άρση της παράβασης.
- **Σημ. 7** - προσωρινή απαγόρευση παροχής μίας ή περισσοτέρων **χρηματοπιστωτικών** υπηρεσιών (αφορά μόνο χρηματοπιστωτικά ιδρύματα και επιβάλλεται μόνο από την Τράπεζα της Λιθουανίας).
- **Σημ. 8** (νέο, Ν. XIV-2543/2024) - επί συστηματικής, σοβαρής ή επαναλαμβανόμενης παράβασης «άλλης υπόχρεης οντότητας». **Προσωρινή απαγόρευση ή περιορισμός παροχής μίας ή περισσοτέρων υπηρεσιών, για όσο διαρκεί η παράβαση**.
- **Σημ. 9** (νέο, Ν. XIV-2543/2024) - αν η οντότητα δεν εκτελέσει την προσωρινή απαγόρευση ή αν, μετά τη λήξη της, εξακολουθούν οι λόγοι που την προκάλεσαν. **Οριστική απαγόρευση παροχής μίας ή περισσοτέρων υπηρεσιών**.
- **Σημ. 10** (νέο, Ν. XIV-2543/2024) - προσωρινή ή οριστική απαγόρευση δραστηριότητας παρόχων ανταλλαγής και θεματοφυλακής κρυπτονομισμάτων.

Κατά το **άρθρο 36 παρ. 2**, όπως ισχύει μετά τον Ν. XIV-2543/2024, η **FNTT επιβάλλει τις κυρώσεις των σημείων 1-6, 8, 9 και 10** - και όχι μόνο 1-6, 8 και 9. Η προσθήκη των σημείων 8-10 οφείλεται στον **Ν. XIV-2543 της 18.4.2024** και όχι στον Ν. XIV-2883/2024, όπως συχνά αναφέρεται. Η εποπτική αρχή έχει ρητά το δικαίωμα να επιβάλει **μία ή περισσότερες** κυρώσεις σωρευτικά (άρθρο 36 παρ. 11), ενώ η έκδοση **υποχρεωτικών εντολών** κατά το άρθρο 35 **δεν εμποδίζει** την ταυτόχρονη επιβολή κύρωσης (άρθρο 35 παρ. 7) και μπορεί επίσης να δημοσιοποιηθεί (άρθρο 35 παρ. 8).

> **Δεν εφαρμόζεται ανάκληση άδειας - το «βαρύ» μέτρο για τους λογιστές είναι το άρθρο 46¹.** Η ανάκληση ή αναστολή άδειας (άρθρο 36 παρ. 1 σημ. 6 και άρθρο 46) προϋποθέτει ρητά την περίπτωση «*where the financial institution or another obliged entity **must possess a licence or authorisation** to pursue activities*». Οι πάροχοι λογιστικών και φορολογικών συμβουλευτικών υπηρεσιών **δεν αδειοδοτούνται** στη Λιθουανία (υπόκεινται μόνο στη γνωστοποίηση του άρθρου 25), επομένως εφαρμόζεται αντ' αυτού το **άρθρο 46¹** («*Temporary or permanent prohibition/restriction for other obliged entities to provide one or more services*»), που προστέθηκε με τον Ν. XIV-2543/2024 και ορίζει. Η προσωρινή απαγόρευση ισχύει **για όσο διαρκεί η παράβαση**, η διάρκειά της καθορίζεται από την εποπτική αρχή και **δεν μπορεί να υπερβεί τους τέσσερις μήνες**, με δυνατότητα παράτασης, αν εξακολουθούν οι λόγοι, **για τέσσερις ακόμη μήνες κατ' ανώτατο όριο**, η οντότητα οφείλει, **εντός 10 εργάσιμων ημερών** από την έκδοση της απόφασης, να υποβάλει στην εποπτική αρχή **έκθεση εξωτερικού ελέγχου** που πιστοποιεί την παύση παροχής των συγκεκριμένων υπηρεσιών (και, επί εύλογων αμφιβολιών, αναθεωρημένη έκθεση εντός νέας προθεσμίας τουλάχιστον 10 εργάσιμων ημερών), και, μόλις εκλείψει ο λόγος, η αρχή αίρει την απαγόρευση **εντός 5 εργάσιμων ημερών**. Το κόστος της υποχρεωτικής έκθεσης εξωτερικού ελέγχου καθιστά το μέτρο ιδιαίτερα επαχθές για μικρά λογιστικά γραφεία.

**Τεκμηριωμένη επιβολή**. Κατά το **2024** η αρμόδια επιτροπή της FNTT εξέτασε υλικό **11 υπόχρεων οντοτήτων**, επιβάλλοντας πρόστιμα *«nuo 3 584,10 Eur iki 1 063 430 Eur»* (από €3.584,10 έως €1.063.430) και **μία γραπτή προειδοποίηση**, τα συνολικά πρόστιμα σε «άλλες υπόχρεες οντότητες» για παραβάσεις του PPTFPĮ ανήλθαν το 2024 σε **€1.813.323,36**. Διενεργήθηκαν **18 έλεγχοι** υπόχρεων οντοτήτων.

Δύο αποφάσεις του 2024 αφορούν ρητά παρόχους «*finansinės apskaitos ar mokesčių konsultavimo paslaugos*»:

- **UAB «Justicija»** (απόφαση 27.9.2024) - **χρηματικό πρόστιμο** για παραβάσεις των άρθρων 9 παρ. 12, 13 και 15, 10 παρ. 6, 17 παρ. 1-2, 22 παρ. 1, και **25 παρ. 2** (παράλειψη γνωστοποίησης).
- **UAB «Gofaizen & Sherle»** (απόφαση 12.12.2024) - **γραπτή προειδοποίηση** για παραβάσεις των άρθρων 9 παρ. 1, 12 παρ. 1 και 7, 22 παρ. 2, και 29 παρ. 1 (μη ορισμός υπευθύνου).

Τα ακριβή ποσά ανά υπόθεση δεν δημοσιεύονται στον συνοπτικό πίνακα της FNTT. **Διευκρίνιση ως προς τα παλαιότερα στοιχεία.** Τα επιμέρους ποσά της περιόδου **2018-2019 (πρόστιμα 500 € έως 2.100 € σε διευθυντές παρόχων λογιστικών υπηρεσιών)** αφορούν **μεμονωμένες περιπτώσεις εφαρμογής του άρθρου 198 ΑΝΚ** και **δεν αποτελούν πάγιους θεσμικούς δείκτες**, δεν πρέπει επομένως να διαβάζονται ως ενδεικτικό «ύψος προστίμου» για τον κλάδο. Η ασφαλής βάση είναι τα επίσημα στοιχεία εποπτείας της FNTT για τον **μη χρηματοπιστωτικό τομέα** (αριθμός ελέγχων σε γραφεία, διαπιστωθείσες παραβάσεις - κυρίως μη ορισμός υπευθύνου - και επιβολή διοικητικών μέτρων κατά το **άρθρο 36 PPTFPĮ** και το **άρθρο 198 ΑΝΚ**), όπως δημοσιεύονται στις ετήσιες εκθέσεις δραστηριότητας και στις αποφάσεις επιβολής μέτρων.

**Διαδικασία και εγγυήσεις (Άρθρο 37)**. Πριν από κάθε απόφαση, η εποπτική αρχή τάσσει προθεσμία **τουλάχιστον 14 ημερών** για την παροχή εξηγήσεων (παρ. 1), ο τόπος, η ημερομηνία και η ώρα της συζήτησης γνωστοποιούνται με συστημένη επιστολή **τουλάχιστον 10 εργάσιμες ημέρες** πριν (παρ. 6), ο ελεγχόμενος έχει δικαίωμα πρόσβασης στον φάκελο, παροχής εξηγήσεων, προσκόμισης αποδείξεων, **παράστασης με δικηγόρο, εξέτασης μαρτύρων και κλήτευσης δικών του μαρτύρων** (παρ. 7), η απόφαση πρέπει να είναι **αιτιολογημένη** και να στηρίζεται μόνο σε αποδεικτικά στοιχεία στα οποία είχε πρόσβαση (παρ. 8) και κοινοποιείται **εντός 3 εργάσιμων ημερών** (παρ. 12). Κριτήρια επιμέτρησης (παρ. 2). Σοβαρότητα και διάρκεια, ύψος του οφέλους ή της ζημίας, υπαιτιότητα και **οικονομική κατάσταση** του παραβάτη, προηγούμενες παραβάσεις και συνεργασία με την αρχή, ελαφρυντικά και επιβαρυντικά, συνέπειες για τη σταθερότητα και την αξιοπιστία της αγοράς. Αν προκύψουν στοιχεία αξιόποινης πράξης, ο φάκελος διαβιβάζεται στην ανακριτική αρχή και η διαδικασία **αναστέλλεται** (παρ. 11).

**Προθεσμίες παραγραφής (Άρθρο 37 παρ. 13)**. Απόφαση επιβολής κύρωσης μπορεί να ληφθεί εφόσον **δεν έχουν παρέλθει 4 έτη από τη διαπίστωση** της παράβασης **και 5 έτη από την τέλεσή της** (επί διαρκούς παράβασης, από την παύση της). Κατά το **άρθρο 38**, η αρχή έχει ρητή διακριτική ευχέρεια να **μην επιβάλει κύρωση** όταν η παράβαση είναι ήσσονος σημασίας, δεν προκλήθηκε ουσιώδης βλάβη, ο παραβάτης απέτρεψε εκουσίως τις συνέπειες ή αποκατέστησε τη ζημία και δεν συντρέχουν επιβαρυντικές περιστάσεις.

**Δημοσίευση (Άρθρο 41)**. Οι τελεσίδικες αποφάσεις δημοσιεύονται στον ιστότοπο της εποπτικής αρχής αμελλητί και **το αργότερο εντός 5 εργάσιμων ημερών** από την κοινοποίησή τους, με το περιεχόμενο της παράβασης και την επωνυμία ή το ονοματεπώνυμο του παραβάτη, δημοσιεύονται επίσης οι ασκηθείσες προσφυγές και η έκβασή τους (παρ. 2). Η δημοσίευση **αναβάλλεται ή γίνεται ανωνυμοποιημένα** όταν θα έθιγε τη σταθερότητα της αγοράς, εκκρεμή προδικαστική έρευνα ή θα προκαλούσε δυσανάλογη βλάβη (παρ. 3). Οι πληροφορίες παραμένουν προσβάσιμες **τουλάχιστον 5 έτη**, ενώ τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα μπορούν να αφαιρεθούν, κατόπιν αιτήματος του φυσικού προσώπου, **μετά την πάροδο 2 ετών** (παρ. 4).

**Καταβολή και είσπραξη (Άρθρο 42)**. Το πρόστιμο καταβάλλεται στον κρατικό προϋπολογισμό **εντός 40 ημερών** από τη λήψη της απόφασης ή, επί προσφυγής, από την τελεσιδικία της απορριπτικής δικαστικής απόφασης, κατόπιν αιτιολογημένου αιτήματος η αρχή μπορεί να χορηγήσει **αναστολή καταβολής έως 6 μήνες**, η απόφαση αποτελεί **εκτελεστό τίτλο** κατά τον Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας και μπορεί να υποβληθεί προς εκτέλεση **εντός 3 ετών**. Το άρθρο 42 τροποποιήθηκε με τον N. XV-914/2026.

**Προσφυγή (Άρθρο 47)**. Όποιος διαφωνεί με απόφαση της εποπτικής αρχής έχει δικαίωμα προσφυγής ενώπιον δικαστηρίου «*in accordance with the procedure laid down in the Law of the Republic of Lithuania on Administrative Proceedings*». Η προσφυγή **δεν αναστέλλει** την εκτέλεση της απόφασης, **εκτός** από τις αποφάσεις επιβολής κυρώσεων και τις αποφάσεις ανάκλησης άδειας που εκδίδονται από αρχή διαφορετική από εκείνη που χορήγησε την άδεια (παρ. 2). Η αρμοδιότητα του Περιφερειακού Διοικητικού Δικαστηρίου Βίλνιους και η **μηνιαία προθεσμία** άσκησης δεν προκύπτουν από τον N. VIII-275 αλλά από τον Νόμο περί Διοικητικής Δικονομίας, στον οποίο το άρθρο 47 παραπέμπει.

**Παραδείγματα ύποπτων συναλλαγών & δείκτες κινδύνου**

Τα κριτήρια αναγνώρισης περιλαμβάνονται στη **Διαταγή Διευθυντή FNTT Αρ. V-240** της **5ης Δεκεμβρίου 2014** - πλήρης τίτλος «*Dėl Galimo pinigų plovimo ir įtartinų piniginių operacijų ar sandorių atpažinimo kriterijų sąrašo patvirtinimo*». Η Διαταγή εκδίδεται βάσει του **άρθρου 16 παρ. 2 PPTFPĮ** και καθορίζει τον **επίσημο δεσμευτικό κατάλογο κριτηρίων αναγνώρισης ύποπτων συναλλαγών**, ο οποίος δεσμεύει και τους παρόχους λογιστικών και φοροτεχνικών υπηρεσιών. Ενδεικτικά περιλαμβάνει την **εικονική τιμολόγηση**, τις **αδικαιολόγητες συναλλαγές με υπεράκτιες ή τρίτες χώρες**, τις **ασυνήθιστες αυξήσεις κεφαλαίου** και τη **χρήση εικονικών νομισμάτων**. Κρίσιμη είναι η ισχύουσα κωδικοποίηση των κριτηρίων και όχι ο αριθμός των διαδοχικών εκδόσεων της Διαταγής. Η νομοθετική βάση της Διαταγής είναι το **άρθρο 16 παρ. 2 εδάφιο τελευταίο** του νόμου, που επιβάλλει στις υπόχρεες οντότητες να λαμβάνουν υπόψη «*the criteria for identifying suspicious monetary operations or transactions approved by the Financial Crime Investigation Service*», ενώ η διαδικασία αναστολής και υποβολής των αναφορών καθορίζεται από τον **Υπουργό Εσωτερικών** (άρθρα 16 παρ. 14 και 20 παρ. 9) - και όχι από τη FNTT.

*Συμπεριφορά πελάτη*. Αποφυγή παροχής στοιχείων επαλήθευσης, απόκρυψη του πραγματικού δικαιούχου, πλαστά ή ασυνεπή έγγραφα, ασυνήθιστη γνώση των ορίων αναφοράς AML, υπερβολικό ενδιαφέρον για τις εσωτερικές διαδικασίες AML του γραφείου, πληρωμή σε μετρητά για υπηρεσίες που κανονικά διακανονίζονται τραπεζικά.

*Συναλλαγές*. Ασυνέπεια με τις τεκμηριωμένες δραστηριότητες του πελάτη, **κατακερματισμός ποσών για αποφυγή του ορίου των €15.000**, λογαριασμός διέλευσης (ταχείες καταθέσεις και άμεσες μεταφορές), περίπλοκες δομές χωρίς οικονομική λογική, απουσία οικονομικού σκοπού, μοτίβα γνωστών τυπολογιών.

*Προσθήκες 2024*. Κρυπτονομίσματα απορρήτου (Monero, Dash, Zcash), **καταθέσεις μετρητών άνω των €25.000** σε πορτοφόλια κρυπτονομισμάτων, συναλλαγές NFT χωρίς οικονομική αιτιολόγηση, πολλαπλά πρόσωπα που αποστέλλουν κεφάλαια προς έναν παραλήπτη, στρογγυλεμένα ποσά από άσχετα μεταξύ τους πρόσωπα.

*Δείκτες διαφθοράς*. Νομικά πρόσωπα χωρίς πραγματική δραστηριότητα με πολύπλοκες αλλοδαπές συμβάσεις, PEPs με ασυνήθιστα υψηλές αμοιβές συμβούλων ή σεμιναρίων, **συναλλαγές με χώρες που εμφανίζουν Δείκτη Αντίληψης Διαφθοράς (CPI) κάτω του 50**, ασυνήθιστα μοτίβα δημόσιων συμβάσεων. Ο κατάλογος δεν είναι εξαντλητικός.

> **Διευκρίνιση.** Το κριτήριο του **CPI κάτω του 50** αποτελεί **δείκτη κινδύνου** του καταλόγου της Διαταγής V-240 και **όχι αυτοτελή νομοθετική περίπτωση υποχρεωτικής ενισχυμένης δέουσας επιμέλειας** κατά το άρθρο 14. Λειτουργεί ως στοιχείο της εκτίμησης κινδύνου, το οποίο μπορεί να οδηγήσει σε ενισχυμένα μέτρα κατά τη διακριτική ευχέρεια της υπόχρεης οντότητας.

**Βαθμολογίες κινδύνου τομέα** (τρίτη NRA, περίοδος 2019-2022, δημοσίευση 2024, κλίμακα 1-4):

| Τομέας | Βαθμολογία | Χαρακτηρισμός | Εποπτική αρχή |
|---|---|---|---|
| Πάροχοι υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων (VASPs) | **4,0** | Πολύ Υψηλός | FNTT |
| Ιδρύματα ηλεκτρονικού χρήματος / πληρωμών | **4,0** | Πολύ Υψηλός | Τράπεζα της Λιθουανίας |
| Ακίνητα | **3,4** | Υψηλός | FNTT |
| **Λογιστές / φοροτεχνικοί** | **3,4** | Υψηλός | **FNTT (άρθρο 4 παρ. 9)** |
| Ορκωτοί ελεγκτές | **3,4** | Υψηλός | **Lietuvos auditorių rūmai (άρθρο 4 παρ. 6)** |

Η μεθοδολογία της Εθνικής Εκτίμησης Κινδύνου εγκρίθηκε με τη **Διαταγή FNTT V-49 της 31.3.2023** (η οποία αντικατέστησε την προγενέστερη μεθοδολογία). Το πλήρες κείμενο της NRA δημοσιεύεται από τη FNTT **μόνο στη λιθουανική γλώσσα** (αρχείο NRA_LT_final2.pdf), **δεν αναρτάται αγγλική έκδοση**.

**Στατιστικά στοιχεία του κλάδου (FNTT, Ετήσια Έκθεση 2024)**

- Συνολικά παρελήφθησαν **82.337 αναφορές** το 2024, έναντι **98.588 το 2023**.
- Οι **πάροχοι λογιστικών και φορολογικών συμβουλευτικών υπηρεσιών υπέβαλαν μηδέν (0) αναφορές ύποπτων συναλλαγών το 2024**, έναντι **4 το 2023**. Οι ορκωτοί ελεγκτές υπέβαλαν **1**.
- Διενεργήθηκαν **18 έλεγχοι** υπόχρεων οντοτήτων, η επιτροπή εξέτασε υλικό **11** οντοτήτων.
- Συνολικά πρόστιμα σε «άλλες υπόχρεες οντότητες» για παραβάσεις του PPTFPĮ το 2024. **€1.813.323,36**.

Ο **μηδενικός αριθμός αναφορών από τον λογιστικό κλάδο** είναι το πλέον χαρακτηριστικό στοιχείο του λιθουανικού συστήματος για τους λογιστές. Ο κλάδος αξιολογείται ως **υψηλού κινδύνου (3,4)** και ταυτόχρονα δεν συνεισφέρει καμία αναφορά, γεγονός που εξηγεί την εντατικοποίηση των ελέγχων και των μέτρων επιβολής από τη FNTT.

**Διεθνείς αξιολογήσεις (MONEYVAL)**

Η Λιθουανία αξιολογείται από τη **MONEYVAL** (Συμβούλιο της Ευρώπης) και όχι απευθείας από τη FATF. Η **Έκθεση Αμοιβαίας Αξιολόγησης (MER) του 5ου γύρου δημοσιεύθηκε τον Δεκέμβριο του 2018** και ακολούθησαν **τέσσερις εκθέσεις ενισχυμένης παρακολούθησης (2020, 2021, 2022 και Δεκέμβριος 2023)**. Τον **Δεκέμβριο 2023** η χώρα τέθηκε σε **Compliance Enhancing Procedures (CEP)** λόγω ελλείψεων στη **Σύσταση 6 (στοχευμένες χρηματοοικονομικές κυρώσεις)** και **αποδεσμεύθηκε τον Δεκέμβριο 2024**. Δεν έχει ακόμη δημοσιευθεί έκθεση 6ου γύρου.

Ειδικά για τον λογιστικό κλάδο, η **4η έκθεση ενισχυμένης παρακολούθησης (Δεκέμβριος 2023)**, στην ανάλυση της **Σύστασης 28 (ρύθμιση και εποπτεία ΜΧΕΔ/DNFBPs)**, διαπιστώνει ρητά ότι «*A registration framework for accountants and real estate agents is still not in place*» - δηλαδή ότι **δεν υφίσταται καθεστώς αδειοδότησης ή μητρώου για τους λογιστές**, παρά μόνο η υποχρέωση γνωστοποίησης του άρθρου 25. Η ίδια έκθεση αποτελεί την πηγή τεκμηρίωσης της δομής των κυρώσεων του άρθρου 40.

**Ιδιαιτερότητες**

- **Κύρια οδηγία για τους λογιστές. Διαταγή FNTT V-185** (15 Δεκεμβρίου 2017), όπως τροποποιήθηκε με τη **V-54 (27.2.2025, ισχύς 1.3.2025)** και εν συνεχεία με τη **V-125 της 24.5.2025** - απαιτεί επαλήθευση πελάτη και πραγματικού δικαιούχου πριν από τη σύναψη της σχέσης, έλεγχο των καταλόγων κυρώσεων ΕΕ/ΟΗΕ, χρήση του συστήματος **JADIS** για τους πραγματικούς δικαιούχους, τήρηση και των **τεσσάρων** μητρώων, έλεγχο PEPs, γραπτές πολιτικές και ορισμό υπευθύνου για την εφαρμογή των διεθνών χρηματοοικονομικών κυρώσεων. Περιλαμβάνει **ερωτηματολόγιο αυτοελέγχου**, στο σημείο 9 του οποίου επιβεβαιώνεται η οκταετής τήρηση αρχείων.
- **Διαδικασία υποβολής πληροφοριών** από τους παρόχους λογιστικών/φορολογικών συμβουλευτικών υπηρεσιών. **Διαταγή FNTT V-261 της 6.11.2025**. **Πρόγραμμα εκπαίδευσης**. **Διαταγή FNTT V-99 της 8.4.2026**.
- Κατάλογος λοιπών νομικών πράξεων της FNTT. **V-240** (5.12.2014, κριτήρια αναγνώρισης ύποπτων συναλλαγών), **V-129** (4.9.2017, τήρηση μητρώων), **V-131** (12.9.2017, αντίγραφα εγγράφων ταυτότητας), **V-314** (30.11.2016, εξ αποστάσεως ταυτοποίηση), **1V-701** (16.10.2017, αναστολή ύποπτων πράξεων και υποβολή πληροφοριών), **V-49** (31.3.2023, μεθοδολογία NRA), V-273 (εποπτεία διεθνών κυρώσεων).
- **Εργαλεία και συστήματα**. Εξωτερική πληροφοριακή πύλη δεδομένων της FNTT με πρόσβαση μέσω *Elektroniniai valdžios vartai* (υποβολή αναφορών), **JADIS** (*Juridinių asmenų dalyvių informacinė sistema*) για την υποβολή και επαλήθευση των στοιχείων των πραγματικών δικαιούχων μέσω του Μητρώου Νομικών Προσώπων, κατάλογοι κυρώσεων ΕΕ/ΟΗΕ. **Το goAML δεν χρησιμοποιείται στη Λιθουανία.**
- Τρίτη Εθνική Εκτίμηση Κινδύνου (περίοδος 2019-2022), δημοσιευμένη το 2024, με μεθοδολογία V-49/2023, λογιστές και φοροτεχνικοί σε βαθμίδα **υψηλού κινδύνου (3,4)**.
- Η αγγλική μετάφραση του νόμου στο e-seimas.lrs.lt αντιστοιχεί στην έκδοση «**ως τροποποιήθηκε τελευταία στις 15 Απριλίου 2021 (N. XIV-249)**» και **δεν είναι επικαιροποιημένη**. Δεν ενσωματώνει ούτε τον N. XIV-2543/2024 ούτε τους μεταγενέστερους. Η αγγλική μετάφραση της **Τράπεζας της Λιθουανίας** είναι νεότερη (ενοποιημένη έκδοση 1.8.2024 - 31.10.2024) και συνοδεύεται από πλήρη πίνακα τροποποιήσεων ανά παράγραφο, αλλά και αυτή σταματά πριν από τους N. XIV-2883/2024 και XV-326/2025. Για το ισχύον κείμενο πρέπει να χρησιμοποιείται η **λιθουανική** ενοποιημένη έκδοση.
- **Ενημέρωση περιεχομένου. Αύγουστος 2026** (ενοποιημένη έκδοση νόμου σε ισχύ 30.6.2026 - 31.12.2026).

**Πηγές:**

- **Νομοθεσία:**
  - **ΠΡΩΤΟΓΕΝΕΣ ΚΕΙΜΕΝΟ Α.** Lietuvos Respublikos pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymas / *Republic of Lithuania Law on the Prevention of Money Laundering and Terrorist Financing*, Nr. VIII-275, 19.6.1997, Βίλνιους - επίσημη αγγλική απόδοση του e-seimas.lrs.lt, κεφαλίδα «*As last amended on 15 April 2021 - No XIV-249*» (documentId 2c647332ba5111eb91e294a1358e77e9). Άρθρα που αξιοποιήθηκαν αυτούσια. 2 παρ. 10, 4 παρ. 1-16, 9, 10, 11, 12, 14, 14¹, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 25, 29, 30, 34, 35, 36, 37, 38, **39, 40**, 41, 42, 43-47.
  - **ΠΡΩΤΟΓΕΝΕΣ ΚΕΙΜΕΝΟ Β.** Ο ίδιος νόμος σε μετάφραση της **Τράπεζας της Λιθουανίας (Lietuvos bankas)**, *Consolidated version as from 01-08-2024 until 31-10-2024*, με πλήρη πίνακα τροποποιήσεων ανά παράγραφο και συγκεντρωτικό κατάλογο των 19 τροποποιητικών νόμων (XII-1139/2014 έως XIV-2883/2024). **Νεότερο** του κειμένου Α και υπερισχύον όπου τα δύο αποκλίνουν, χρησιμοποιήθηκε ιδίως για τα άρθρα 25, 36 και 40 όπως ισχύουν μετά τον N. XIV-2543/2024.
  - Ενοποιημένο κείμενο (LT), έκδοση 30.6.2026-31.12.2026: https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/TAR.C44837068B55/asr
  - Κατάλογος όλων των εκδόσεων του N. VIII-275 (e-tar.lt): https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalActEditions/TAR.C44837068B55
  - Ισχύουσα ενοποιημένη λιθουανική έκδοση (e-seimas): https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/TAIS.41300/asr
  - Αγγλική μετάφραση (παλαιότερη έκδοση, μη επικαιροποιημένη): https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/2c647332ba5111eb91e294a1358e77e9
  - Νόμος XIII-2584 (3.12.2019, 5AMLD, νέα διατύπωση άρθρου 19): https://www.e-tar.lt/rs/legalact/f04cf400222911eabe008ea93139d588/format/ISO_PDF/
  - Νόμος XIV-2543 (18.4.2024, δημοσίευση 25.4.2024, κωδ. 2024-07537, τροποποίηση άρθρων 2, 9, 10, 11, 15, 16, 21, 22, 23, 25, 29, 36, 39, 40, 48, 49 και προσθήκη άρθρων 15¹, 15², 46¹): https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/c100045002d811efbcbfb318996800a8
  - Νόμος XIV-2883 (11.7.2024, δημοσίευση 24.7.2024, κωδ. 2024-13492, τροποποίηση άρθρων 2, 4, 7, 9, 14, 19, 20, 22, 25, 29, 36, 49, 51 και Παραρτήματος, προσθήκη άρθρου 36¹, κατάργηση άρθρων 25¹ και 25³): https://www.e-tar.lt/rs/legalact/a3289160499e11efbdaea558de59136c/format/ISO_PDF/
  - Νόμος XIV-2884 (11.7.2024, δημοσίευση 24.7.2024, κωδ. 2024-13493, άρθρα 2, 9, 25 και νέο άρθρο 25³) - e-tar.lt
  - Λοιποί τροποποιητικοί νόμοι κατά τον πίνακα της ενοποιημένης έκδοσης. XII-1139 (23.9.2014), XII-2693 (3.11.2016), XIII-1440 και XIII-1442 (30.6.2018), XIV-63 (10.12.2020), XIV-249 (15.4.2021), XIV-291 (13.5.2021), XIV-334 (20.5.2021), XIV-555 (30.9.2021), XIV-831 (23.12.2021), XIV-915 (20.1.2022), XIV-1374 (30.6.2022), XIV-1497 (8.11.2022), XIV-1603 (24.11.2022) - e-tar.lt
  - **Κώδικας Διοικητικών Παραβάσεων της Δημοκρατίας της Λιθουανίας (*Administracinių nusižengimų kodeksas* - ANK), άρθρο 198** «Παραβάσεις των μέτρων πρόληψης νομιμοποίησης εσόδων και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας» - εφαρμοστέος δυνάμει του άρθρου 36 παρ. 12 του N. VIII-275, παρ. 1-4 (κλίμακες 500 € - 6.000 €, με χωριστή κλίμακα για διευθυντές νομικών προσώπων). Επίσημο κείμενο στο Μητρώο Νομικών Πράξεων (TAR/e-TAR): https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/4ebe66c0262311e5bf92d6af3f6a2e8b/asr
  - Νόμος XV-326 (25.6.2025, ισχύς 1.7.2025), τροποποίηση των άρθρων 2, 4, 15, 22, 39 και 40 και προσθήκη άρθρου 32¹, ένταξη της AMLA στις εποπτικές αρχές του άρθρου 4 και προσαρμογή των εποπτικών διατάξεων, το άρθρο 15 τροποποιήθηκε ως προς τη διακοπή συναλλαγών/επιχειρηματικής σχέσης και τις εσωτερικές διαδικασίες όταν ο πελάτης αρνείται στοιχεία για την προέλευση των κεφαλαίων: https://www.e-tar.lt/rs/legalact/435af85255cc11f0b070ee7f1ceefc75/format/ISO_PDF/
  - Νόμος XV-1039 (18.6.2026, ισχύς 1.1.2027, άρθρα 2 και 4, παραπομπές σε Καν. 2020/1503 και Καν. 2024/1620): https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/64b75d10750911f1b53dfa020e517810
  - Κανονισμός (ΕΕ) 2024/1624 (εφαρμογή από 10.7.2027), Οδηγία (ΕΕ) 2024/1640 και Κανονισμός (ΕΕ) 2024/1620 (AMLA) - eur-lex.europa.eu

- **Εποπτική αρχή / FIU:**
  - Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnyba (FNTT/FCIS) - Sporto g. 16, LT-09238 Vilnius, τηλ. +370 645 95972, dokumentas@fntt.lt - https://fntt.lrv.lt/lt/
  - FNTT, ενότητα πρόληψης ξεπλύματος χρήματος: https://fntt.lrv.lt/lt/pinigu-plovimo-prevencija/
  - FNTT, «Duomenų apie pinigines operacijas ir sandorius teikimas» (υποβολή δεδομένων μέσω της πύλης της FNTT, fntt@fntt.lrv.lt): https://fntt.lrv.lt/lt/pinigu-plovimo-prevencija/duomenu-apie-pinigines-operacijas-ir-sandorius-teikimas/
  - FNTT, αποφάσεις επιβολής μέτρων (ισχύουσα σελίδα - η προγενέστερη αγγλική διεύθυνση επιστρέφει 404): https://fntt.lrv.lt/lt/pinigu-plovimo-prevencija/sprendimai-del-poveikio-priemoniu/
  - FNTT, αποφάσεις 2024 (UAB «Justicija» 27.9.2024, UAB «Gofaizen & Sherle» 12.12.2024): https://fntt.lrv.lt/lt/pinigu-plovimo-prevencija/sprendimai-del-poveikio-priemoniu/2024-m-sprendimai-del-poveikio-priemoniu/
  - Lietuvos auditorių rūmai (Λιθουανικό Επιμελητήριο Ελεγκτών) - εποπτεία ορκωτών ελεγκτών κατά το άρθρο 4 παρ. 6, πολιτική AML εγκριθείσα 31.7.2026, κατευθυντήριες γραμμές σε ισχύ από 27.3.2026, σχέδιο ελέγχων 2026: https://www.lar.lt/
  - Valstybinė mokesčių inspekcija (VMI) - αποδέκτης της γνωστοποίησης του άρθρου 25 παρ. 2 για φυσικά πρόσωπα, Μητρώο Νομικών Προσώπων για νομικά πρόσωπα

- **Οδηγίες / μητρώα / λοιπά έγγραφα:**
  - FNTT, Οδηγίες για παρόχους υπηρεσιών χρηματοοικονομικής λογιστικής ή φορολογικών συμβουλών - Διαταγή V-185 (15.12.2017), όπως τροποποιήθηκε με V-54 (27.2.2025, ισχύς 1.3.2025): https://fntt.lrv.lt/public/canonical/1740637057/995/Nurodymai+V-+(Finansines_apskaitos_ar_mokesciu_konsultavimo__paslaugas).pdf
  - Διαταγή FNTT V-125 (24.5.2025) - μεταγενέστερη τροποποίηση της V-185, Διαταγή V-261 (6.11.2025) - διαδικασία υποβολής πληροφοριών από τον κλάδο, Διαταγή V-99 (8.4.2026) - πρόγραμμα εκπαίδευσης: https://fntt.lrv.lt/lt/pinigu-plovimo-prevencija/teises-aktai/isakymai/

- Διαταγή Διευθυντή FNTT Αρ. V-240 (5.12.2014), «*Dėl Galimo pinigų plovimo ir įtartinų piniginių operacijų ar sandorių atpažinimo kriterijų sąrašo patvirtinimo*» - δεσμευτικός κατάλογος κριτηρίων αναγνώρισης πιθανής νομιμοποίησης εσόδων και ύποπτων πράξεων/συναλλαγών, εκδοθείσα βάσει του άρθρου 16 παρ. 2 PPTFPĮ: https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalActEditions/a664b2107ecd11e4bc68a1493830b8b9
- Διαταγή FNTT V-129 (4.9.2017) - κανόνες τήρησης των υποχρεωτικών μητρώων (žurnalai): https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/5a77090099cf11e78871f4322bb82f27
- Λοιπές Διαταγές FNTT. V-131 (12.9.2017, αντίγραφα εγγράφων ταυτότητας), V-314 (30.11.2016, εξ αποστάσεως ταυτοποίηση), 1V-701 (16.10.2017, αναστολή ύποπτων πράξεων), V-49 (31.3.2023, μεθοδολογία NRA), V-273 (εποπτεία διεθνών κυρώσεων): https://fntt.lrv.lt/lt/pinigu-plovimo-prevencija/teises-aktai/isakymai/
- Τρίτη Εθνική Εκτίμηση Κινδύνου (περίοδος 2019-2022, δημοσίευση 2024) - σελίδα NRA: https://fntt.lrv.lt/lt/pinigu-plovimo-prevencija/nacionalinis-pinigu-plovimo-ir-teroristu-finansavimo-rizikos-vertinimas/
- NRA, πλήρες κείμενο (μόνο λιθουανικά - δεν αναρτάται αγγλική έκδοση): https://fntt.lrv.lt/public/canonical/1749448246/1066/NRA_LT_final2.pdf
- FNTT, Ετήσια Έκθεση 2024 (82.337 αναφορές, 18 έλεγχοι, 11 οντότητες ενώπιον της επιτροπής, πρόστιμα €3.584,10-€1.063.430, σύνολο €1.813.323,36, μηδέν STR από τον λογιστικό κλάδο): https://fntt.lrv.lt/public/canonical/1749447681/1063/Ataskaita_2024%20(1).pdf
- Συστήματα. JADIS (Juridinių asmenų dalyvių informacinė sistema) - επαλήθευση πραγματικών δικαιούχων μέσω του Μητρώου Νομικών Προσώπων, εξωτερική πύλη δεδομένων FNTT μέσω Elektroniniai valdžios vartai

- **Διεθνείς αξιολογήσεις:**
  - MONEYVAL, 5th Round 4th Enhanced Follow-up Report on Lithuania (Δεκέμβριος 2023) - ανάλυση R.28 και δομή κυρώσεων άρθρου 40: https://rm.coe.int/moneyval-2023-22-li-5thround-4thenhfur/1680aec731
  - MONEYVAL, 5th Round 1st Enhanced Follow-up Report on Lithuania (Ιούλιος 2020) - εφαρμογή του άρθρου 198 ΑΝΚ και του άρθρου 36 του νόμου AML/CFT: https://rm.coe.int/moneyval-2020-7-sr-5th-round-fur-mer-lithuania/16809ef774
  - MONEYVAL, σελίδα δικαιοδοσίας Λιθουανίας (MER Δεκ. 2018, Compliance Enhancing Procedures Δεκ. 2023 - Δεκ. 2024): https://www.coe.int/en/web/moneyval/jurisdictions/lithuania

- **Βάσεις νομοθεσίας:**
  - https://www.e-tar.lt
  - https://e-seimas.lrs.lt

## Λετονία

Περιεχόμενα

**Εθνική νομοθεσία**

Η Λετονία ενσωμάτωσε την Οδηγία (ΕΕ) 2015/849 (AMLD4) και την 2018/843 (AMLD5) μέσω του **Noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma un proliferācijas finansēšanas novēršanas likums** (Νόμος για την Πρόληψη της Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες και της Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας και της Διάδοσης), συνήθως συντομογραφούμενος ως **Νόμος NILLTPFN** (likumi.lv, id 178987).

**Χρονολόγιο τροποποιήσεων.** Ο νόμος δεν είναι νομοθέτημα του 2017. Το ιστορικό τροποποιήσεών του στο likumi.lv ξεκινά ήδη από τις **31.03.2011** και έκτοτε έχει τροποποιηθεί επανειλημμένα. Βασικά ορόσημα: - **26 Οκτωβρίου 2017**. Ενσωμάτωση AMLD4 (σε ισχύ **9 Νοεμβρίου 2017**). - **13 Ιουνίου 2019**. Ενσωμάτωση AMLD5 - ο τίτλος του νόμου επεκτείνεται ώστε να καλύψει τη «χρηματοδότηση διάδοσης» (νέος τίτλος σε ισχύ από **29.06.2019**). - **19 Σεπτεμβρίου 2024**. Τροποποίηση που διευκρινίζει ότι οι λογιστές οι οποίοι παρέχουν υπηρεσίες μόνο εντός του ίδιου εταιρικού ομίλου εξαιρούνται από το καθεστώς υπόχρεης οντότητας (σε ισχύ από **22 Οκτωβρίου 2024**). - **3 Δεκεμβρίου 2025** (σε ισχύ **1 Απριλίου 2026**). Μεταξύ άλλων, προσθήκες στο **άρθρο 7** για τον έλεγχο καταλληλότητας και αξιοπιστίας του προσωπικού που εμπλέκεται στη συμμόρφωση. - **5 Φεβρουαρίου 2026** (σε ισχύ **6 Μαρτίου 2026**). Κρυπτοστοιχεία, σχέσεις πελάτη-τράπεζας, επεξεργασία δεδομένων. **Η ισχύουσα ενοποιημένη έκδοση είναι εκείνη της 6.3.2026** και σε αυτήν πρέπει να γίνεται πάντοτε η παραπομπή.

Οι εξωτερικοί λογιστές (ārpakalpojuma grāmatveži) αναφέρονται ρητά ως υπόχρεες οντότητες στο **Άρθρο 3(1)(3)** του νόμου, το οποίο καλύπτει τους «εξωτερικούς λογιστές (ārpakalpojuma grāmatveži), ορκωτούς ελεγκτές, εμπορικές εταιρείες ορκωτών ελεγκτών και φορολογικούς συμβούλους, καθώς και κάθε άλλο πρόσωπο που αναλαμβάνει να παρέχει βοήθεια σε φορολογικά θέματα».

> **Διάκριση εξωτερικών λογιστών από ορκωτούς ελεγκτές.** Μολονότι το άρθρο 3(1)(3) απαριθμεί στην **ίδια διάταξη** εξωτερικούς λογιστές, ορκωτούς ελεγκτές, ελεγκτικές εταιρείες και φορολογικούς συμβούλους - με αποτέλεσμα οι **ουσιαστικές υποχρεώσεις AML να είναι κοινές** -, η **εποπτεία διαφέρει**. Η **VID εποπτεύει τους ārpakalpojuma grāmatveži και τους φορολογικούς συμβούλους**, ενώ οι **ορκωτοί ελεγκτές (zvērināti revidenti) και οι ελεγκτικές εταιρείες δεν εποπτεύονται από τη VID**. Η υποχρέωση αδειοδότησης του Grāmatvedības likums αφορά επίσης μόνο τους εξωτερικούς λογιστές.

Επίσημες πηγές. Νόμος NILLTPFN (Λετονικά) https://likumi.lv/ta/id/178987 , (Αγγλικά) https://likumi.lv/ta/en/en/id/178987.

> Οι παραπομπές του παρόντος κεφαλαίου βασίζονται στο **πλήρες ενοποιημένο λετονικό κείμενο** του νόμου (*Noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma un proliferācijas finansēšanas novēršanas likums*, ψηφισθείς από τη Saeima στις **17 Ιουλίου 2008**, δημοσιευθείς στη Ρίγα στις **30 Ιουλίου 2008**, ο σημερινός τίτλος κατά τη διατύπωση του νόμου της **13.06.2019**, σε ισχύ από **29.06.2019**). Το κείμενο ενσωματώνει τροποποιήσεις έως και τους νόμους της **3.12.2025** (σε ισχύ 1.4.2026) και της **5.2.2026** (σε ισχύ 6.3.2026) και περιλαμβάνει ήδη διατάξεις με έναρξη ισχύος **1 Ιουλίου 2026** (μεταβατική διάταξη 81, άρθρα 18.[1](4), 18.[3](2.[1]-2.[4]), 18.[4](2), 18.[6](3)(6)). Επομένως η ενοποιημένη έκδοση που χρησιμοποιείται εδώ είναι **μεταγενέστερη της 6.3.2026** και αντιστοιχεί στο κείμενο όπως ισχύει μετά την 1.7.2026.

**Εποπτική/Αρμόδια Αρχή & FIU/ΜΧΠ**

Η **Valsts ieņēmumu dienests (VID)** - Υπηρεσία Δημοσίων Εσόδων - είναι η καθορισμένη εποπτική αρχή για τους εξωτερικούς λογιστές και τους φορολογικούς συμβούλους σχετικά με τη συμμόρφωση AML. Έχει κοινοποιηθεί στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή βάσει του **άρθρου 48 παρ. 1α της Οδηγίας (ΕΕ) 2015/849, όπως προστέθηκε με την Οδηγία (ΕΕ) 2018/843**, και η καταχώριση της Λετονίας στον κατάλογο κοινοποιημένων αρμόδιων αρχών της **DG FISMA** επικαιροποιήθηκε το 2023, η κοινοποίηση αυτή είναι πάντως **διοικητικού χαρακτήρα και δεν αποτελεί τη νομική βάση της αρμοδιότητας**. Η εποπτική εξουσία της VID θεμελιώνεται **πρωτογενώς στο εθνικό δίκαιο** και συγκεκριμένα στο **άρθρο 45 παρ. 2 σημ. 1 NILLTPFN**, το οποίο αναθέτει ρητά στη VID την εποπτεία των *ārpakalpojuma grāmatveži*, των ορκωτών ελεγκτών και των ελεγκτικών εταιρειών (μόνο ως προς την επιβολή κυρώσεων), των φορολογικών συμβούλων «καθώς και κάθε άλλου προσώπου που παρέχει βοήθεια σε φορολογικά θέματα (π.χ. συμβουλές ή υλική βοήθεια) ή ενεργεί ως μεσάζων στην παροχή τέτοιας βοήθειας, ανεξάρτητα από τη συχνότητα παροχής της και την ύπαρξη αμοιβής».

> **Υποχρέωση αναγγελίας δραστηριότητας (άρθρο 45 παρ. 3).** Οι υπόχρεοι που εποπτεύονται από τη VID υποβάλλουν σε αυτήν **ziņojums** - αναφορά για το είδος της δραστηριότητάς τους - **εντός 10 εργάσιμων ημερών** από την εγγραφή τους στο Μητρώο Επιχειρήσεων (Uzņēmumu reģistrs) ή στο Μητρώο Φορολογουμένων της VID. Πρόκειται για υποχρέωση **πρόσθετη** και ανεξάρτητη από την αδειοδότηση του Grāmatvedības likums και από τη γνωστοποίηση του υπευθύνου συμμόρφωσης (άρθρο 10).

Αρμοδιότητες VID. Εποπτεία και επιθεωρήσεις συμμόρφωσης AML (επιτόπιες και εξ αποστάσεως), αδειοδότηση εξωτερικών λογιστών (υποχρεωτική από **1 Ιουλίου 2023**), αξιολόγηση συστημάτων εσωτερικού ελέγχου (IKS), επιβολή διοικητικών κυρώσεων, τήρηση δημόσιου μητρώου αδειοδοτημένων λογιστών, διεξαγωγή τομεακών αξιολογήσεων κινδύνου.

FIU/ΜΧΠ. Η **Μονάδα Χρηματοοικονομικών Πληροφοριών (FIU Latvia / Finanšu izlūkošanas dienests - FID)** είναι **ξεχωριστή αρχή**, ανεξάρτητη από τη VID, υπεύθυνη για τη λήψη, ανάλυση και διαβίβαση των αναφορών ύποπτων συναλλαγών. Η διάκριση αυτή επιβεβαιώνεται και από την έκθεση αξιολόγησης 6ου γύρου της MONEYVAL.

**Διεθνής αξιολόγηση (MONEYVAL).** Η Λετονία αξιολογήθηκε από τη MONEYVAL στον **5ο γύρο** (έκθεση υιοθετηθείσα στις **4.7.2018**) και εκ νέου στον **6ο γύρο**. Επιτόπια αποστολή **4-15 Νοεμβρίου 2024**, υιοθέτηση στην 69η Ολομέλεια (**10-13 Ιουνίου 2025**), δημοσίευση **Φεβρουάριος 2026**. Οι Συστάσεις που αφορούν άμεσα τους μη χρηματοπιστωτικούς επαγγελματίες βαθμολογήθηκαν ως εξής. **R.22 (ΜΧΕΔ - δέουσα επιμέλεια) = Largely Compliant**, **R.23 (ΜΧΕΔ - λοιπά μέτρα) = Largely Compliant**, **R.28 (ρύθμιση και εποπτεία ΜΧΕΔ) = Largely Compliant**, ενώ το **Άμεσο Αποτέλεσμα 4 (IO.4 - προληπτικά μέτρα) = Moderate**. Η έκθεση επικρίνει ρητά τη μεθοδολογία θεσμικής αξιολόγησης κινδύνου της VID, διότι η μεγάλη πλειονότητα των εποπτευόμενων τομέων εμφανίζεται ως χαμηλού κινδύνου παρά την αντίθετη εικόνα της εθνικής αξιολόγησης κινδύνου, και συνιστά αναθεώρησή της, επισημαίνει επίσης τον **διαχρονικά χαμηλό αριθμό αναφορών ύποπτων συναλλαγών από τους εξωτερικούς λογιστές**. Πηγή. MONEYVAL, *Latvia - Sixth Round Mutual Evaluation Report*, https://rm.coe.int/moneyval-2026-2-mer-latvia-en/48802ab1ea.

Επίσημοι σύνδεσμοι. Κεντρική VID https://www.vid.gov.lv/en , Τμήμα Εποπτείας AML https://www.vid.gov.lv/lv/noziedzigi-iegutu-lidzeklu-legalizacijas-noversana , Μητρώο αδειοδοτημένων λογιστών https://www.vid.gov.lv/lv/licenceto-arpakalpojuma-gramatvezu-registrs (μέσω της βάσης δημοσιοποιούμενων δεδομένων https://www6.vid.gov.lv/LAGR) , Αδειοδότηση https://www.vid.gov.lv/en/services/licence-outsourced-accountants , Ευθύνη για παραβάσεις https://www.vid.gov.lv/lv/atbildiba-par-likuma-prasibu-parkapsanu , FIU Latvia https://fid.gov.lv/en.

**Δέουσα επιμέλεια (κανονική/απλουστευμένη/ενισχυμένη - όρια €, ταυτοποίηση, πραγματικός δικαιούχος %, πηγή κεφαλαίων)**

Η δέουσα επιμέλεια πελάτη (*klienta izpēte*) ρυθμίζεται στο **Κεφάλαιο III** του NILLTPFN, με προσέγγιση βασισμένη στον κίνδυνο και σε τρία επίπεδα.

**Τυπική Δέουσα Επιμέλεια (Άρθρα 11 και 11.[1], με ταυτοποίηση κατά τα άρθρα 12-14)** - κατά το **άρθρο 11 παρ. 1** είναι υποχρεωτική. Πριν από τη σύναψη επιχειρηματικής σχέσης, πριν από περιστασιακή συναλλαγή όταν το ποσό της ή το άθροισμα περισσότερων φαινομενικά συνδεδεμένων συναλλαγών είναι **15.000 EUR ή μεγαλύτερο** (σημ. 2 στοιχ. α), όταν εκτελείται **μεταφορά κεφαλαίων 1.000 EUR ή άνω**, συμπεριλαμβανομένων μεταφορών με κάρτα, ηλεκτρονικό χρήμα ή κινητό τηλέφωνο (στοιχ. β), σε **πράξη αγοραπωλησίας συναλλάγματος άνω των 1.500 EUR** (στοιχ. γ), σε **συναλλαγή με κρυπτοστοιχεία 1.000 EUR ή άνω** (στοιχ. δ), σε εμπορία αγαθών με πληρωμή **τοις μετρητοίς 10.000 EUR ή**

**άνω** (σημ. 3), για τους διοργανωτές λαχείων/τυχερών παιγνίων από **2.000 EUR** (σημ. 4), **σε κάθε υποψία** νομιμοποίησης ή χρηματοδότησης τρομοκρατίας/διάδοσης ανεξαρτήτως ποσού (σημ. 5), και όταν υπάρχουν αμφιβολίες ότι τα προηγουμένως συλλεχθέντα στοιχεία CDD είναι αληθή ή επαρκή (σημ. 6). Κατά το **άρθρο 11 παρ. 2**, αν κατά τη σύναψη δεν είναι γνωστό αν θα καλυφθεί το όριο των 15.000 EUR, η CDD διενεργείται μόλις καταστεί γνωστό.

Τα μέτρα δέουσας επιμέλειας απαριθμούνται εξαντλητικά στο **άρθρο 11.¹ παρ. 1**: (1) ταυτοποίηση του πελάτη και επαλήθευση των στοιχείων ταυτοποίησης, (2) εξακρίβωση του πραγματικού δικαιούχου και - βάσει της εκτίμησης κινδύνου - επιβεβαίωση ότι το φυσικό πρόσωπο είναι όντως ο πραγματικός δικαιούχος, με διακρίβωση της **μετοχικής δομής** και του **τρόπου άσκησης ελέγχου**, (3) συλλογή πληροφοριών για τον **σκοπό και την προβλεπόμενη φύση** της σχέσης, (4) **συνεχής εποπτεία** των συναλλαγών, ώστε να επιβεβαιώνεται ότι συνάδουν με το προφίλ κινδύνου, την οικονομική δραστηριότητα και την προέλευση των κεφαλαίων του πελάτη, (5) φύλαξη, τακτική επαναξιολόγηση και **επικαιροποίηση τουλάχιστον ανά πενταετία** των εγγράφων και δεδομένων.

**Ταυτοποίηση - περιεχόμενο.** *Φυσικά πρόσωπα (άρθρο 12)*. Για **κατοίκους** ονοματεπώνυμο και **προσωπικός κωδικός (personas kods)**, για **μη κατοίκους** ονοματεπώνυμο, ημερομηνία γέννησης, φωτογραφία, αριθμός και ημερομηνία έκδοσης του εγγράφου ταυτότητας, κράτος και αρχή έκδοσης. Μη κάτοικος που εμφανίζεται αυτοπροσώπως στη Λετονία ταυτοποιείται **μόνο** με έγγραφο ταξιδίου έγκυρο για είσοδο στη χώρα (παρ. 2). Το υπόχρεο πρόσωπο **ελέγχει ότι το έγγραφο δεν είναι καταχωρισμένο στο Μητρώο Άκυρων Εγγράφων** (*Nederīgo dokumentu reģistrs*, παρ. 3.¹). *Νομικά πρόσωπα και νομικά μορφώματα (άρθρο 13)*. Επωνυμία, νομική μορφή και έγγραφα σύστασης/καταχώρισης, καταστατική έδρα και τόπος πραγματικής άσκησης δραστηριότητας εφόσον διαφέρει, ιδρυτικά έγγραφα και ταυτοποίηση των προσώπων που εκπροσωπούν το νομικό πρόσωπο, με αντίγραφο του νομιμοποιητικού εγγράφου, για νομικά μορφώματα επιπλέον η δομή και ο μηχανισμός διοίκησης, οι πραγματικοί δικαιούχοι, τα ανώτερα διοικητικά στελέχη και ο εμπιστευματοδόχος. Η ταυτοποίηση επιτρέπεται και μέσω **δημοσίως προσβάσιμης, αξιόπιστης και ανεξάρτητης πηγής** (άρθρο 13 παρ. 2). *Άρθρο 14*. Υποχρεωτική λήψη **αντιγράφων** των εγγράφων ταυτοποίησης, όταν τα στοιχεία λαμβάνονται από δημόσια πηγή, τεκμηριώνονται τα στοιχεία και η πηγή. *Άρθρο 15*. Απόλυτη **απαγόρευση ανώνυμων λογαριασμών, λογαριασμών με πλασματικά ονόματα και ανώνυμων θυρίδων**.

> **Αδυναμία ολοκλήρωσης της CDD (άρθρο 11 παρ. 6-8).** Αν το υπόχρεο πρόσωπο **δεν μπορεί να εκτελέσει** τα μέτρα δέουσας επιμέλειας, **δεν συνάπτει** τη σχέση, **την τερματίζει αμέσως** και δεν εκτελεί την περιστασιακή συναλλαγή, κάθε τέτοια περίπτωση τεκμηριώνεται και αξιολογείται, και επί υποψίας αναφέρεται στη FID (παρ. 7). Αν η συνέχιση των μέτρων CDD κινδυνεύει να **αποκαλύψει στον πελάτη τις υποψίες**, το υπόχρεο πρόσωπο δικαιούται να **μη συνεχίσει** τη CDD και να υποβάλει αναφορά ύποπτης συναλλαγής, εκθέτοντας στην αναφορά τους σχετικούς λόγους (παρ. 6). Η παρ. 7 **δεν εφαρμόζεται** στους εξωτερικούς λογιστές, φορολογικούς συμβούλους, ορκωτούς ελεγκτές, συμβολαιογράφους και δικηγόρους όταν υπερασπίζονται ή εκπροσωπούν πελάτες σε ποινική/δικαστική διαδικασία ή συμβουλεύουν για την κίνηση ή την αποφυγή δίκης (παρ. 8).

**Πραγματικός δικαιούχος (patiesā labuma guvējs)**. Φυσικά πρόσωπα που κατέχουν **άνω του 25%** των μετοχών ή των δικαιωμάτων ψήφου, άμεσα ή έμμεσα, ή που ασκούν με άλλον τρόπο έλεγχο επί του νομικού προσώπου (άρθρο 1). Τα στοιχεία των πραγματικών δικαιούχων **αντλούνται από το Μητρώο Επιχειρήσεων (Uzņēmumu reģistrs, ur.gov.lv / info.ur.gov.lv)**. Η πλατφόρμα **plg.ur.gov.lv** («patiesā labuma guvēju ziņošanas risinājums», είσοδος μέσω Latvija.lv) **δεν είναι ελεύθερη μηχανή αναζήτησης/επαλήθευσης**, αλλά το εργαλείο με το οποίο οι εταιρείες **δηλώνουν** τους πραγματικούς δικαιούχους τους και τα υπόχρεα πρόσωπα **αναφέρουν αποκλίσεις** μεταξύ των στοιχείων του μητρώου και όσων διαπιστώνουν κατά τη CDD.

**Απλουστευμένη Δέουσα Επιμέλεια (Άρθρο 26, εξαιρέσεις CDD στο Άρθρο 27.¹ - το Άρθρο 27 έχει καταργηθεί από 9.10.2013)** - κατά το **άρθρο 26 παρ. 1** επιτρέπεται όταν διαπιστώνεται **χαμηλός κίνδυνος** που δεν αντιβαίνει στην εκτίμηση κινδύνου του υπόχρεου προσώπου ούτε στην Εθνική Αξιολόγηση Κινδύνου, συνίσταται στη διενέργεια των πράξεων ταυτοποίησης των **άρθρων 12, 13 και 14** και των μέτρων του **άρθρου 11.¹** σε έκταση ανάλογη προς τη φύση της σχέσης και το επίπεδο κινδύνου - **δεν είναι απαλλαγή, αλλά μείωση της έντασης**. Ρητά προβλεπόμενες περιπτώσεις (παρ. 2). Πελάτης το **λετονικό Δημόσιο**, οργανισμός δημοσίου δικαίου, φορέας άμεσης ή έμμεσης διοίκησης ή **ελεγχόμενη από το κράτος ή δήμο κεφαλαιουχική εταιρεία** με χαμηλό κίνδυνο, **εταιρεία εισηγμένη σε ρυθμιζόμενη αγορά** κράτους μέλους. Η παρ. 3 προσθέτει σωρευτικές προϋποθέσεις για συγκεκριμένες υπηρεσίες (έγγραφη σύμβαση, εκτέλεση μέσω λογαριασμού σε πιστωτικό ίδρυμα κράτους μέλους, απουσία υποψιών, **συνολικό ποσό συναλλαγής έως 15.000 EUR**, μη δυνατότητα χρήσης των εσόδων υπέρ τρίτων, περιορισμοί μετατρεψιμότητας με ρευστοποίηση όχι νωρίτερα από **πέντε έτη**).

**Απαγορεύσεις της απλουστευμένης CDD.** Κατά το **άρθρο 26 παρ. 8** δεν εφαρμόζεται όταν υπάρχει πληροφορία ή διαπίστωση για νομιμοποίηση/χρηματοδότηση τρομοκρατίας ή απόπειρα, ή αυξημένος κίνδυνος, περιλαμβανομένων των επιβαρυντικών παραγόντων του άρθρου 11.¹ παρ. 3, κατά την **παρ. 9** δεν εφαρμόζεται σε πελάτη που ασκεί οικονομική δραστηριότητα σε **τρίτες χώρες υψηλού κινδύνου**. Σε κάθε περίπτωση απλουστευμένης CDD το υπόχρεο πρόσωπο **συλλέγει και τεκμηριώνει** τα στοιχεία που αποδεικνύουν τη συνδρομή της εξαίρεσης και **διενεργεί εποπτεία** της σχέσης μετά τη σύναψή της (παρ. 10). Το **άρθρο 27.¹** επιτρέπει τη μη εφαρμογή των μέτρων του άρθρου 11.¹ παρ. 1 σημ. 1-3 σε συναλλαγές ηλεκτρονικού χρήματος υπό σωρευτικές προϋποθέσεις (μη επαναφορτιζόμενο μέσο ή μηνιαίο όριο **150 EUR** μόνο εντός Λετονίας και αποθηκευμένο ποσό έως 150 EUR, χρήση μόνο για αγορά αγαθών/υπηρεσιών, μη σύνδεση με λογαριασμό πληρωμών και αδυναμία εξαργύρωσης σε μετρητά ή κρυπτοστοιχεία, επαρκής εποπτεία). Το ίδιο άρθρο **απαγορεύει** στα πιστωτικά και χρηματοδοτικά ιδρύματα να δέχονται πληρωμές με **ανώνυμες προπληρωμένες κάρτες εκδοθείσες σε τρίτες χώρες**, πλην των οριζόμενων εξαιρέσεων.

**Ενισχυμένη Δέουσα Επιμέλεια (Άρθρα 22-25, με ειδικές ρυθμίσεις στα άρθρα 21, 21.¹, 25.¹ και 25.²)**. Το **άρθρο 22 παρ. 1** απαριθμεί τα μέτρα, τα οποία εφαρμόζονται σωρευτικά ή επιλεκτικά βάσει κινδύνου: (1) συλλογή και αξιολόγηση **πρόσθετων πληροφοριών** για τον πελάτη και τον πραγματικό δικαιούχο, με επιβεβαίωση της αλήθειας τους, (2) πρόσθετες πληροφορίες για την προβλεπόμενη φύση της σχέσης, (3) πρόσθετες πληροφορίες για τη συμβατότητα των συναλλαγών με τη δηλωθείσα οικονομική δραστηριότητα, (4) πληροφορίες για την **προέλευση των κεφαλαίων και του πλούτου (*līdzekļu un labklājības izcelsme*)** του πελάτη και του πραγματικού δικαιούχου, (5) αιτιολόγηση των σχεδιαζόμενων ή εκτελεσθεισών συναλλαγών, (6) **έγκριση της ανώτερης διοίκησης** για τη σύναψη ή τη συνέχιση της σχέσης, (7) **εμβαθυμένη εποπτεία** με αύξηση του αριθμού και της συχνότητας των ελέγχων και καθορισμό των τύπων συναλλαγών που απαιτούν επανέλεγχο, (8) κάθε άλλο αναγκαίο μέτρο.

Οι περιπτώσεις υποχρεωτικής εφαρμογής ορίζονται στο **άρθρο 22 παρ. 2**: (1) πελάτης που **δεν συμμετείχε αυτοπροσώπως** στη διαδικασία ταυτοποίησης, εκτός αν πληρούνται σωρευτικά η λήψη μέτρων μετριασμού (πολιτικές, διαδικασίες, εκπαίδευση) και η ταυτοποίηση με **τεχνολογικές λύσεις - βιντεοταυτοποίηση, ασφαλή ηλεκτρονική υπογραφή ή άλλες λύσεις - «στην έκταση και με τη διαδικασία που ορίζει το Υπουργικό Συμβούλιο»**, (2) πελάτης **PEP**, μέλος οικογένειας ή στενός συνεργάτης, (4) σύναψη σχέσεων ανταποκριτή, (4.¹) πελάτης που εκτελεί **μεταφορά κρυπτοστοιχείων προς ή από αυτοφιλοξενούμενη διεύθυνση**, (5) κάθε άλλη περίπτωση αυξημένου κινδύνου. Το πρώην σημ. 3 **καταργήθηκε με τον νόμο της 19.09.2024**. Κατά την **παρ. 2.¹**, όταν **ο πραγματικός δικαιούχος** (και όχι ο πελάτης) είναι PEP, εφαρμόζονται ένα ή περισσότερα από τα μέτρα της παρ. 1 βάσει της εκτίμησης κινδύνου. Για πελάτες από **τρίτες χώρες υψηλού κινδύνου** ισχύει το ειδικό **άρθρο 25.¹**, ενώ το **άρθρο 23** ρυθμίζει αναλυτικά τα μέτρα εξ αποστάσεως ταυτοποίησης και τα **άρθρα 21 και 21.¹** απαγορεύουν απολύτως τη συνεργασία με **εικονικές τράπεζες (čaulas bankas)** και **εικονικά μορφώματα (čaulas veidojumi)**.

> **PEP - άρθρο 25.** Το υπόχρεο πρόσωπο εξακριβώνει, με μέτρα βάσει κινδύνου, αν ο πελάτης ή ο πραγματικός δικαιούχος του είναι PEP, μέλος οικογένειας ή στενός συνεργάτης (παρ. 1), και το σύστημα εσωτερικού ελέγχου πρέπει να μπορεί να **εντοπίσει την απόκτηση της ιδιότητας PEP μετά τη σύναψη** της σχέσης (παρ. 2). Διαπιστωθείσας της ιδιότητας, απαιτούνται σωρευτικά. **Έγκριση της ανώτερης διοίκησης πριν από τη σύναψη** και **τεκμηριωμένα μέτρα για τη διακρίβωση της προέλευσης κεφαλαίων και πλούτου** (παρ. 3), καθώς και **διαρκής ενισχυμένη εποπτεία** των συναλλαγών (παρ. 4). Η ενισχυμένη επιμέλεια παύει μόνο (α) με τον θάνατο του PEP ή (β) εφόσον το πρόσωπο **δεν κατέχει πλέον σημαντικό δημόσιο λειτούργημα επί τουλάχιστον 12 μήνες** *και* η σχέση δεν παρουσιάζει πλέον αυξημένο κίνδυνο (παρ. 5). Κατά την **παρ. 6**, η **VID** τηρεί και παρέχει τη βάση δεδομένων των λετονών PEP, των συζύγων, γονέων, τέκνων, αδελφών και καταχωρισμένων συντρόφων τους.

> **Ο εκτελεστικός κανονισμός για την εξ αποστάσεως ταυτοποίηση ταυτοποιήθηκε.** Πρόκειται για τους **Ministru kabineta noteikumi Nr. 392**, με τίτλο «*Kārtība, kādā Noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma un proliferācijas finansēšanas novēršanas likuma subjekts veic klienta neklātienes identifikāciju*» (Διαδικασία με την οποία το υπόχρεο πρόσωπο του NILLTPFN διενεργεί εξ αποστάσεως ταυτοποίηση πελάτη), που **δημοσιεύθηκαν στις 3.7.2018** και **τροποποιήθηκαν ουσιωδώς με τους MK noteikumi Nr. 331 της 7.6.2022**. Εκδόθηκαν βάσει της εξουσιοδότησης του **άρθρου 22 παρ. 3 NILLTPFN** (σε συνδυασμό με το άρθρο 22 παρ. 2 σημ. 1 στοιχ. β και, ως προς τη φύλαξη

> των δεδομένων ηλεκτρονικής ταυτοποίησης, το άρθρο 37 παρ. 2 σημ. 1). Ο ίδιος ο NILLTPFN δεν κατονομάζει τον κανονισμό, περιοριζόμενος στη διατύπωση «στην έκταση και με τη διαδικασία που ορίζει το Υπουργικό Συμβούλιο».

**Τι επιτρέπουν οι MK noteikumi Nr. 392 στον λογιστή.** Οι αποδεκτές μέθοδοι εξ αποστάσεως ταυτοποίησης είναι τέσσερις: **(α)** εγκεκριμένη **ηλεκτρονική υπογραφή** κατά τον Καν. (ΕΕ) 910/2014 (eIDAS) - *drošs elektroniskais paraksts*, **(β) ταυτοποίηση μέσω βίντεο σε πραγματικό χρόνο** (*videoidentifikācija*), με έλεγχο των χαρακτηριστικών ασφαλείας του φυσικού εγγράφου ταυτότητας, **(γ) λήψη φωτογραφιών** του εγγράφου ταυτότητας και του προσώπου του πελάτη, υπό αυστηρές τεχνικές προδιαγραφές, και **(δ) αρχική πληρωμή μέσω λογαριασμού πιστωτικού ιδρύματος εντός ΕΕ/ΕΟΧ**. **Απαγόρευση.** Η απλοποιημένη εξ αποστάσεως ταυτοποίηση **απαγορεύεται ρητά** - απαιτείται φυσική παρουσία ή πλήρης ενισχυμένη βιντεοταυτοποίηση - **όταν ο πελάτης ή ο πραγματικός δικαιούχος συνδέεται με τρίτη χώρα υψηλού κινδύνου ή με επικράτεια χαμηλής ή μηδενικής φορολογίας**.

**Γενικές υποχρεώσεις (εκτίμηση κινδύνου, εσωτερικές διαδικασίες, υπεύθυνος συμμόρφωσης, τήρηση αρχείων - έτη, εκπαίδευση, εγγραφή/μητρώο, αναφορές ύποπτων συναλλαγών)**

- **Τήρηση αρχείων - 5 έτη (Άρθρο 37, τίτλος: «Klienta izpētes dokumentu glabāšana, atjaunošana un iznīcināšana» - φύλαξη, επικαιροποίηση και καταστροφή των εγγράφων δέουσας επιμέλειας)**. Η παραπομπή στο άρθρο 37 **επιβεβαιώνεται αυτολεξεί** από το ενοποιημένο κείμενο. Κατά την **παράγραφο 2**: «*Likuma subjekts **piecus gadus pēc darījuma attiecību izbeigšanas vai gadījuma rakstura darījuma veikšanas** glabā…*» - δηλαδή το υπόχρεο πρόσωπο φυλάσσει επί **πέντε έτη μετά τη λήξη της επιχειρηματικής σχέσης ή μετά την εκτέλεση της περιστασιακής συναλλαγής**:
  - **σημ. 1**. Το σύνολο των πληροφοριών που αποκτήθηκαν κατά τη δέουσα επιμέλεια, περιλαμβανομένων των πληροφοριών για τις **εγχώριες και διεθνείς συναλλαγές** του πελάτη, τις εγχώριες και διεθνείς περιστασιακές συναλλαγές και τους σχετικούς λογαριασμούς, τα **αντίγραφα των εγγράφων ταυτοποίησης**, τα **αποτελέσματα της CDD και των αναλύσεων** για τον πελάτη, τις πληροφορίες που αποκτήθηκαν κατά την **εποπτεία των συναλλαγών** ως προς τις συναλλαγές και τους σκοπούς τους, και τις διαθέσιμες πληροφορίες από **μέσα ηλεκτρονικής ταυτοποίησης και υπηρεσίες πιστοποίησης** κατά τον Κανονισμό (ΕΕ) 910/2014 (eIDAS) ή άλλες τεχνολογικές λύσεις, στην έκταση και με τη διαδικασία που ορίζει το Υπουργικό Συμβούλιο,
  - **σημ. 2**. Πληροφορίες για **όλες τις πληρωμές** που εκτέλεσε ο πελάτης,
  - **σημ. 3**. Την **αλληλογραφία με τον πελάτη, περιλαμβανομένης της ηλεκτρονικής**.

- **Υποχρεωτική καταστροφή μετά την πενταετία (Άρθρο 37 παρ. 2.[1])**. Μετά τη λήξη της προθεσμίας φύλαξης το υπόχρεο πρόσωπο **καταστρέφει** τα έγγραφα και τις πληροφορίες που κατέχει για το πρόσωπο. Δεν πρόκειται δηλαδή για ευχέρεια διατήρησης αλλά για **δεσμευτική υποχρέωση διαγραφής**.
- **Παράταση της πενταετίας (Άρθρο 37 παρ. 3)**. Αφού σταθμιστούν η αναγκαιότητα, η αναλογικότητα και η δικαιολόγηση της περαιτέρω φύλαξης, η **FID**, η **εποπτική και ελεγκτική αρχή**, φορέας επιχειρησιακής δράσης (περιλαμβανομένης υπηρεσίας κρατικής ασφάλειας), καθώς και κατόπιν εντολής ανακριτικής αρχής, εισαγγελίας ή δικαστηρίου, μπορούν να **παρατείνουν την προθεσμία, όχι όμως πέραν πέντε επιπλέον ετών** (σύνολο έως 10 έτη). Κατά την **παρ. 4**, το υπόχρεο πρόσωπο δικαιούται να επεξεργάζεται ηλεκτρονικά τα δεδομένα πελατών, εκπροσώπων και πραγματικών δικαιούχων. Κατά την **παρ. 5**, οι **συμβολαιογράφοι** τηρούν τα έγγραφα κατά τον Notariāta likums και οι **ορκωτοί ελεγκτές και οι ελεγκτικές εταιρείες** κατά τον Revīzijas pakalpojumu likums.
- **Επίδειξη και προσκόμιση των αρχείων (Άρθρο 37.[2])**. Το υπόχρεο πρόσωπο **τεκμηριώνει** τα μέτρα δέουσας επιμέλειας και τις πληροφορίες για όλες τις εκτελεσθείσες και εισπραχθείσες πληρωμές και, κατόπιν αιτήματος της **εποπτικής αρχής ή της FID** και εντός της τασσόμενης προθεσμίας, **επιδεικνύει** τα έγγραφα στην εποπτική αρχή ή **υποβάλλει αντίγραφά τους στη FID**. (Το άρθρο 37.[1] αφορά αποκλειστικά τα πιστωτικά και χρηματοδοτικά ιδρύματα του άρθρου 45 παρ. 1 σημ. 1 και την υποβολή στοιχείων στη **Latvijas Banka** - δεν αφορά τους λογιστές.)
- Η πενταετία του άρθρου 37 είναι πλήρως συμβατή με το **άρθρο 40 της Οδηγίας (ΕΕ) 2015/849**.
- > Το **άρθρο 11.[1](1)(5)** επιβάλλει τακτική **επαναξιολόγηση και επικαιροποίηση** των εγγράφων και δεδομένων που συλλέχθηκαν κατά τη δέουσα επιμέλεια **τουλάχιστον μία φορά ανά πέντε έτη**. Πρόκειται για **διαφορετική υποχρέωση** από τη διατήρηση των αρχείων επί πενταετία μετά τη λήξη της σχέσης.
- **Εκπαίδευση προσωπικού (Άρθρο 9)**. Νομικά υποχρεωτική, καλύπτει κινδύνους/δείκτες ML/TF/PF, ρυθμιστικές απαιτήσεις AML/CFT/CPF, διαδικασίες IKS, ανίχνευση ύποπτων συναλλαγών, διαδικασίες αναφοράς (goAML), τήρηση αρχείων, κανόνες tipping-off, απαιτήσεις Νόμου περί Κυρώσεων. Η VID συνιστά **τουλάχιστον ετήσια** ενημέρωση και παρέχει δωρεάν ηλεκτρονικό μάθημα μέσω του Συστήματος Ηλεκτρονικών Δηλώσεων (EDS) με πιστοποιητικό.
- **Εκτίμηση κινδύνου (Άρθρο 6, τίτλος «Pienākums veikt risku novērtējumu un izveidot iekšējās kontroles sistēmu»)**. Κατά την **παρ. 1**, κάθε υπόχρεη οντότητα, **αναλόγως του είδους και του μεγέθους της δραστηριότητάς της**, **διενεργεί και τεκμηριώνει** εκτίμηση των κινδύνων ML/TF/PF και, **με βάση αυτήν**, καταρτίζει το σύστημα εσωτερικού ελέγχου, καταστρώνοντας και τεκμηριώνοντας τις πολιτικές και διαδικασίες, οι οποίες **εγκρίνονται από το διοικητικό συμβούλιο ή, ελλείψει αυτού, από το ανώτατο όργανο διοίκησης**. Κατά την **παρ. 1.[1]**, λαμβάνονται υποχρεωτικά υπόψη (1) οι κίνδυνοι της **υπερεθνικής αξιολόγησης κινδύνου της Ευρωπαϊκής Επιτροπής**, (2) οι κίνδυνοι της **Εθνικής Αξιολόγησης Κινδύνου** και (3) οι λοιποί κίνδυνοι που προσιδιάζουν στη συγκεκριμένη δραστηριότητα. Κατά την **παρ. 1.[2]**, συνεκτιμώνται τουλάχιστον τέσσερις διαστάσεις κινδύνου: **(1) κίνδυνος πελάτη** (νομική μορφή, δομή ιδιοκτησίας, οικονομική ή προσωπική δραστηριότητα του πελάτη ή του πραγματικού δικαιούχου), **(2) κίνδυνος χώρας και γεωγραφικός**, **(3) κίνδυνος υπηρεσιών και προϊόντων**, **(4) κίνδυνος καναλιών διάθεσης**. Κατά την **παρ. 2**, το ΙΚS ορίζεται ως **σύνολο μέτρων** με αντίστοιχους πόρους και εκπαίδευση προσωπικού, ώστε να αποτρέπεται κατά το δυνατόν η εμπλοκή του υπόχρεου προσώπου σε νομιμοποίηση εσόδων ή χρηματοδότηση τρομοκρατίας και διάδοσης.
- **Σύστημα Εσωτερικού Ελέγχου (IKS - Άρθρο 7)**. Το **άρθρο 7 παρ. 1** απαριθμεί το **ελάχιστο υποχρεωτικό περιεχόμενο**: **(2)** διαδικασία αξιολόγησης, τεκμηρίωσης και επανεξέτασης του κινδύνου που συνδέεται με τον πελάτη, τη χώρα κατοικίας/καταχώρισής του, τη δραστηριότητά του, τις υπηρεσίες και προϊόντα, τα κανάλια διάθεσης και τις εκτελεσθείσες συναλλαγές, **(3)** διαδικασία και έκταση της δέουσας επιμέλειας βάσει του κινδύνου του πελάτη, **(4)** διαδικασία εποπτείας των συναλλαγών, **(5)** διαδικασία **εντοπισμού ύποπτων συναλλαγών και αποχής** από την εκτέλεσή τους, **(6)** διαδικασία **αναφοράς στη FID**, **(6.[1])** διαδικασία υποβολής δήλωσης κατωφλίου, **(7)** διαδικασία **φύλαξης και καταστροφής** των πληροφοριών και εγγράφων της CDD και της εποπτείας συναλλαγών, **(8)** δικαιώματα, καθήκοντα και ευθύνη των υπαλλήλων, καθώς και πρότυπα επαγγελματικών προσόντων και καταλληλόλητας, **(8.[1])** διαδικασία **ελέγχου της καταλληλόλητας των υπαλλήλων** που εμπλέκονται άμεσα στη διαχείριση κινδύνων ML/TF/PF, με γνώμονα το προφίλ κινδύνου του υπόχρεου προσώπου - **προσθήκη του νόμου της 3.12.2025, σε ισχύ από 1.4.2026**, **(9)** διαδικασία **ανώνυμης εσωτερικής αναφοράς** παραβάσεων και αξιολόγησής τους, εφόσον ο αριθμός των υπαλλήλων το επιτρέπει, **(10)** λειτουργία **ανεξάρτητου ελέγχου (audit)** του ΙΚS, εφόσον δικαιολογείται από τον κίνδυνο και το μέγεθος της δραστηριότητας - υποχρεωτική ρητά μόνο για πιστωτικά ιδρύματα, αδειοδοτημένα ιδρύματα πληρωμών και ηλεκτρονικού χρήματος, ΕΠΕΥ, παρόχους υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων και χρηματοδοτικά ιδρύματα, **(11)** απαιτήσεις τακτικής επανεξέτασης των πολιτικών και διαδικασιών κατόπιν νομοθετικών μεταβολών ή μεταβολών στις διαδικασίες, υπηρεσίες, δομή διοίκησης, πελατολόγιο ή περιοχές δράσης.
- > **Πρόσθετες απαιτήσεις ΙΚS από την εποπτική αρχή (Άρθρο 7 παρ. 1.[1])**. Η εποπτική αρχή μπορεί, με γνώμονα τους κινδύνους του εποπτευόμενου, να θέσει **πρόσθετες απαιτήσεις πέραν της παρ. 1**. Ειδικά για τους υπόχρεους που εποπτεύει η **VID** (μεταξύ των οποίων οι εξωτερικοί λογιστές και οι φορολογικοί σύμβουλοι), οι πρόσθετες αυτές απαιτήσεις μπορούν να καθορίζονται και από το **Υπουργικό Συμβούλιο**. **Στην πράξη, όμως, για τον κλάδο των εξωτερικών λογιστών και των φοροτεχνικών η εξουσιοδότηση αυτή δεν ενεργοποιήθηκε με χωριστούς MK noteikumi**. Οι απαιτήσεις για το Σύστημα Εσωτερικού Ελέγχου (*iekšējās kontroles sistēma* - IKS) και για τη δέουσα επιμέλεια πελάτη εξειδικεύονται **δεσμευτικά από τις Κατευθυντήριες Γραμμές της VID (*VID vadlīnijas*)**, οι οποίες εκδίδονται κατά το άρθρο 45 NILLTPFN. Το ίδιο ισχύει και για τις εξουσιοδοτήσεις των άρθρων 22 παρ. 4 και 26 παρ. 7 (πρόσθετες απαιτήσεις ενισχυμένης και απλουστευμένης CDD). Ο λογιστής δεν αναμένει κανονισμούς Υπουργικού Συμβουλίου, αλλά **οφείλει να εφαρμόζει τις Vadlīnijas της VID**. Κατά την **παρ. 2**, οι εποπτικές αρχές του άρθρου 45 καθορίζουν τη **μεθοδολογία** εντοπισμού και αξιολόγησης του κινδύνου για τους εποπτευόμενούς τους.
- **Υπεύθυνος AML (Άρθρο 10)**. Τα νομικά πρόσωπα ορίζουν έναν ή περισσότερους υπαλλήλους - ή οργανωτική μονάδα - με εξουσία λήψης αποφάσεων και άμεση ευθύνη για τη συμμόρφωση, και **ενημερώνουν την αρμόδια εποπτική και ελεγκτική αρχή (για τους εξωτερικούς λογιστές, τη VID)** εντός **30 ημερών** από την απόκτηση της ιδιότητας υπόχρεης οντότητας ή από κάθε μεταβολή στα υπεύθυνα πρόσωπα. **Η γνωστοποίηση δεν απευθύνεται στη FID** - το άρθρο 10 παρ. 1 αναφέρει ρητά και μόνο την «*attiecīgā*

*uzraudzības un kontroles institūcija*». Ο ορισθείς πρέπει να προέρχεται και από την **ανώτερη διοίκηση**, να έχει **εξουσία λήψης αποφάσεων**, να ευθύνεται άμεσα για τη συμμόρφωση και να διασφαλίζει την ανταλλαγή πληροφοριών με την εποπτική αρχή. Κατά την **παρ. 2.¹** (προσθήκη του νόμου της 05.02.2026, ισχύς 6.3.2026), το υπόχρεο πρόσωπο καταρτίζει υποχρεωτικά: (1) **πολιτική αξιολόγησης** του υπευθύνου συμμόρφωσης, με τεκμηριωμένη αξιολόγηση ότι πληροί τις απαιτήσεις, και (2) **διαδικασία κατανομής αρμοδιοτήτων** του υπευθύνου και εποπτείας της δράσης του. Κατά την **παρ. 3**, τα στοιχεία των υπευθύνων **δεν αποκαλύπτονται σε τρίτους** ούτε από το υπόχρεο πρόσωπο ούτε από την εποπτική αρχή ή τη FID.

- **Κριτήρια καταλληλότητας και αξιοπιστίας (Άρθρο 10.¹)**. Μέλος της ανώτερης διοίκησης ή υπεύθυνος συμμόρφωσης μπορεί να είναι μόνο πρόσωπο (1) **άμεμπτης φήμης**, (2) που δεν έχει καταδικαστεί για εκ προθέσεως έγκλημα κατά του κράτους, της ιδιοκτησίας ή της τάξης διοίκησης, για εκ προθέσεως οικονομικό έγκλημα ή έγκλημα στη δημόσια υπηρεσία, ή για έγκλημα συνδεόμενο με την τρομοκρατία - ή έχει καταδικαστεί αλλά η ποινή έχει αρθεί ή διαγραφεί, (3) στο οποίο **δεν έχει επιβληθεί κύρωση (πλην προειδοποίησης)** για παράβαση της νομοθεσίας AML/CFT ή των διεθνών και εθνικών κυρώσεων, ή έχει επιβληθεί αλλά έχει παρέλθει **τουλάχιστον ένα έτος**, (4) που πληροί τις λοιπές κανονιστικές απαιτήσεις. Κατά την **παρ. 1.¹**, **πραγματικός δικαιούχος του υπόχρεου προσώπου ή το ίδιο το υπόχρεο πρόσωπο-φυσικό πρόσωπο δεν επιτρέπεται να είναι** πρόσωπο καταδικασθέν για τα ανωτέρω εγκλήματα εφόσον η ποινή δεν έχει αρθεί ή διαγραφεί. Το υπόχρεο πρόσωπο ελέγχει τα ανωτέρω με άντληση δεδομένων από το **Μητρώο Ποινών (Sodu reģistrs)** (παρ. 4), ενώ η **εποπτική αρχή** ελέγχει τη διαρκή συμμόρφωση του πραγματικού δικαιούχου με την παρ. 1.¹ καθ' όλη τη διάρκεια λειτουργίας (παρ. 3 σημ. 2).
- **Συχνότητα αξιολόγησης κινδύνου (Άρθρο 8)**. Διεξαγωγή αξιολόγησης κινδύνου ML/TF/PF τουλάχιστον κάθε **3 έτη**, αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας του συστήματος εσωτερικού ελέγχου τουλάχιστον κάθε **18 μήνες**.
- **Αναφορά ύποπτων συναλλαγών - ορθή αρίθμηση. Άρθρα 31.⁴ έως 31.⁶ (Κεφάλαιο IV.²)**. Προσοχή. Τα **άρθρα 30 και 31, καθώς και τα 31.¹, 31.² και 31.³, καταργήθηκαν με τον νόμο της 15.06.2021 από 1.10.2021** και αντικαταστάθηκαν από το νέο Κεφάλαιο IV.². Κατά το **άρθρο 31.⁴ παρ. 1**, το υπόχρεο πρόσωπο υποχρεούται: (1) να **εγγραφεί** στο Σύστημα Λήψης και Ανάλυσης Δεδομένων Χρηματοοικονομικών Πληροφοριών της FID, με τη διαδικασία που ορίζει το Υπουργικό Συμβούλιο, (2) να αναφέρει **αμέσως (nekavējoties)** κάθε ύποπτη συναλλαγή - η υποχρέωση καταλαμβάνει και κεφάλαια που δεν έχουν ακόμη εμπλακεί σε συναλλαγή ή απόπειρα, καθώς και τις περιπτώσεις όπου **υπήρχε επαρκής βάση διαπίστωσης ύποπτης συναλλαγής αλλά η αναφορά παραλείφθηκε από απροσεξία ή αμέλεια**, (3) να υποβάλλει δήλωση κατωφλίου στις περιπτώσεις που ορίζει το Υπουργικό Συμβούλιο. Υποβολή μέσω **goAML** https://goaml.fid.gov.lv (διαδικτυακή φόρμα ή μεταφόρτωση XML κατά το δημοσιευμένο XSD), βάσει των **MK noteikumi Nr. 550 της 17.08.2021** (ισχύς 1.10.2021). **ΚΑΝΕΝΑ ΚΑΤΩΦΛΙ ΠΟΣΟΥ** για την αναφορά υποψίας.
- **Προθεσμίες απάντησης σε αίτημα της FID (Άρθρο 31.⁴ παρ. 2-3)**. Το υπόχρεο πρόσωπο υποβάλλει τις ζητούμενες πληροφορίες και έγγραφα **αμέσως και το αργότερο εντός 3 εργάσιμων ημερών** όταν το αίτημα συνδέεται με εντολή προσωρινής δέσμευσης πέντε εργάσιμων ημερών ή χαρακτηρίζεται επείγον, και **εντός 7 εργάσιμων ημερών** στις λοιπές περιπτώσεις, η FID μπορεί να παρατείνει τις προθεσμίες για αντικειμενικούς λόγους. Κατά την **παρ. 4**, το υπόχρεο πρόσωπο εξασφαλίζει στην εποπτική αρχή **πρόσβαση** στις αναφορές που υπέβαλε στη FID (μαζί με τα στοιχεία καταχώρισής τους). Κατά την **παρ. 5**, οι υποχρεώσεις του άρθρου **δεν καταλαμβάνουν τους εξωτερικούς λογιστές, φορολογικούς συμβούλους, ορκωτούς ελεγκτές, συμβολαιογράφους και δικηγόρους** ως προς πληροφορίες που αποκτήθηκαν κατά την υπεράσπιση ή εκπροσώπηση πελάτη σε ποινική ή δικαστική διαδικασία ή κατά την παροχή συμβουλών για την κίνηση ή αποφυγή δίκης (με εξαίρεση τον ίδιο τον τομέα AML/CFT). Κατά την **παρ. 6**, η FID **δεν δικαιούται να αποκαλύπτει τα στοιχεία των αναφερόντων προσώπων**.
- **Ελάχιστο περιεχόμενο της αναφοράς (Άρθρο 31.⁵)**: (1) στοιχεία ταυτοποίησης του πελάτη και αντίγραφα των εγγράφων δέουσας επιμέλειας του άρθρου 37.², κατά το μέρος που αφορούν την αναφορά, (2) περιγραφή της σχεδιαζόμενης, δηλωθείσας, συμβουλευθείσας, εκκινηθείσας, αναβληθείσας, εκτελεσθείσας ή εγκριθείσας συναλλαγής, ο τρόπος λειτουργίας, τα στοιχεία των εμπλεκομένων, το ποσό, ο χρόνος και ο τόπος, με αντίγραφα των δικαιολογητικών εφόσον υπάρχουν, (3) η **αιτιολόγηση της υποψίας**, (4) κάθε άλλο στοιχείο που ορίζει η κανονιστική νομοθεσία.
- **Αποχή από την εκτέλεση (Άρθρο 32)**. Κατά την **παρ. 1** το υπόχρεο πρόσωπο **λαμβάνει απόφαση αποχής από την εκτέλεση** της συναλλαγής όταν αυτή συνδέεται - ή υπάρχουν βάσιμες υποψίες ότι συνδέεται - με νομιμοποίηση εσόδων ή χρηματοδότηση τρομοκρατίας και διάδοσης, ή όταν υπάρχουν βάσιμες υποψίες ότι τα κεφάλαια προέρχονται άμεσα ή έμμεσα από αξιόποινη πράξη. Κατά την **παρ. 2** ενημερώνει τη FID **αμέσως, και το αργότερο την επόμενη εργάσιμη ημέρα**. Κατά την **παρ. 3**, όσο απέχει, **δεν προβαίνει σε καμία ενέργεια με τα εμπλεκόμενα κεφάλαια** έως ότου λάβει εντολή της FID για τη λήξη της αποχής, αν λάβει εντολή δέσμευσης, ενεργεί κατά το άρθρο 32.¹ παρ. 3.
- **Η προθεσμία των «45 ημερών» - τι πράγματι ισχύει (Άρθρο 32.²)**. Το πρωτότυπο κείμενο **επιβεβαιώνει την ύπαρξη προθεσμίας 45 ημερών, όχι όμως ως «αναστολή συναλλαγής από τη FIU»**. Πρόκειται για το **ανώτατο όριο διάρκειας της εντολής δέσμευσης κεφαλαίων**. Αναλυτικά:
  - **Παρ. 1**. Μετά τη λήψη της αναφοράς αποχής, η FID αξιολογεί **εντός 5 εργάσιμων ημερών** - ή **8 εργάσιμων ημερών** εφόσον χρειάζεται να ζητήσει πρόσθετες πληροφορίες - αν η απόφαση αποχής ελήφθη σύννομα και αν ο περιορισμός είναι αναλογικός, και εκδίδει είτε εντολή **λήξης της αποχής** (η οποία πρέπει να είναι **αιτιολογημένη**) είτε εντολή **προσωρινής δέσμευσης**.
  - **Παρ. 2**. Αν εκδοθεί εντολή προσωρινής δέσμευσης, η FID συγκεντρώνει και αναλύει τις πληροφορίες και, **το αργότερο εντός 40 ημερών** από τη λήψη της αναφοράς - κατ' εξαίρεση δε εντός πρόσθετης προθεσμίας που ορίζει ο **Γενικός Εισαγγελέας ή ειδικά εξουσιοδοτημένος εισαγγελέας, μη υπερβαίνουσας τις άλλες 40 ημέρες** - προβαίνει σε μία από τις εξής ενέργειες. **(1α)** εκδίδει εντολή δέσμευσης για ορισμένο χρόνο, όταν τα κεφάλαια θεωρούνται προϊόντα εγκλήματος κατά το άρθρο 4 παρ. 3, **για διάστημα που δεν υπερβαίνει τους έξι μήνες**, **(1β)** εκδίδει εντολή δέσμευσης όταν, βάσει των διαθέσιμων πληροφοριών, ανακύπτουν υποψίες τέλεσης αξιόποινης πράξης, **για διάστημα που δεν υπερβαίνει τις 45 ημέρες**, **(2)** γνωστοποιεί εγγράφως ότι η προσωρινή δέσμευση αίρεται διότι δεν συντρέχει λόγος έκδοσης εντολής, **(3)** γνωστοποιεί εγγράφως, **το αργότερο την τεσσαρακοστή ημέρα**, την πρόσθετη προθεσμία που όρισε ο εισαγγελέας.
  - **Παρ. 3-4**. Με δική της πρωτοβουλία ή κατόπιν αιτήματος αλλοδαπής αρχής (άρθρο 62 παρ. 1) η FID μπορεί να διατάξει **προσωρινή δέσμευση έως πέντε εργάσιμες ημέρες**, οπότε **εντός πέντε εργάσιμων ημερών** από την έκδοσή της αποφασίζει είτε δέσμευση **έως έξι μήνες** (προϊόντα εγκλήματος) ή **έως 45 ημέρες** (υποψίες), είτε άρση.
  - **Παρ. 5**. Η FID δικαιούται, στις περιπτώσεις των παρ. 2 και 4, να διατάξει απευθείας **δέσμευση έως 45 ημέρες χωρίς να προηγηθεί** εντολή προσωρινής δέσμευσης.
  - **Παρ. 6-8**. Η FID **ανακαλεί** την εντολή αν ο πελάτης προσκομίσει τεκμηριωμένες πληροφορίες για τη νόμιμη προέλευση των κεφαλαίων, δικαιούται πάντοτε να την ανακαλέσει με νέα εντολή, και, αν η εντολή δεν ανακληθεί, **εντός 10 εργάσιμων ημερών** από την έκδοσή της διαβιβάζει τις πληροφορίες στις ανακριτικές αρχές ή στην εισαγγελία (άρθρο 55). Η παρ. 5.¹ **καταργήθηκε με τον νόμο της 05.02.2026**.
  - **Δικαιώματα του πελάτη (Άρθρο 32.¹ παρ. 4)**. Το υπόχρεο πρόσωπο ενημερώνει **εγγράφως** τον πελάτη για την εντολή δέσμευσης, του αποστέλλει **αντίγραφο της εντολής** με την αιτιολογία της και του γνωστοποιεί το δικαίωμα να υποβάλει **εντός 20 ημερών** από την κοινοποίηση εξηγήσεις για τη νομιμότητα της προέλευσης των δεσμευμένων κεφαλαίων, καθώς και τη διαδικασία προσβολής (άρθρα 34-35).

- **Δήλωση κατωφλίου (sliekšņa deklarācija)**. Οι **ārpakalpojuma grāmatveži και οι φορολογικοί σύμβουλοι ΔΕΝ υπόκεινται** σε υποχρέωση δήλωσης κατωφλίου. Η υποχρέωση αυτή προβλέπεται μόνο για άλλες κατηγορίες υπόχρεων (π.χ. πάροχοι υπηρεσιών πληρωμών, ανταλλακτήρια συναλλάγματος, τυχερά παίγνια, έμποροι έργων τέχνης, συμβολαιογράφοι).
- **Απαγόρευση γνωστοποίησης (tipping-off) - Άρθρο 38, τίτλος «Aizliegums izpaust ziņošanas faktu»**. Η αρίθμηση **επιβεβαιώνεται αυτολεξεί**. Κατά την **παρ. 1**, απαγορεύεται στο υπόχρεο πρόσωπο, στη **διοίκησή του (μέλη εποπτικού και διοικητικού συμβουλίου)** και στους **υπαλλήλους του** να ενημερώσουν τον **πελάτη, τον πραγματικό δικαιούχο ή οποιοδήποτε άλλο πρόσωπο - πλην των εποπτικών και ελεγκτικών αρχών** - ότι στοιχεία για τον πελάτη ή τις συναλλαγές του διαβιβάστηκαν στη FID και ότι διενεργείται ή ενδέχεται να διενεργηθεί ανάλυσή τους ή προδικαστική ποινική διαδικασία.
- **Οι εξαιρέσεις από την απαγόρευση (Άρθρο 38 παρ. 2 έως 5)** - το πρωτότυπο κείμενο τις προβλέπει αναλυτικά:
  - **Παρ. 2**. **Ανταλλαγή πληροφοριών εντός του ίδιου ομίλου**, περιλαμβανομένης της ανταλλαγής μεταξύ πιστωτικών και χρηματοδοτικών ιδρυμάτων και των υποκαταστημάτων ή των θυγατρικών τους κατά πλειοψηφία σε τρίτες χώρες, εφόσον εφαρμόζονται πολιτικές και διαδικασίες ομίλου, περιλαμβανομένης της πολιτικής ανταλλαγής πληροφοριών για σκοπούς AML/CFT.
  - **Παρ. 2.¹**. Ανταλλαγή με πρόσωπο που παρέχει στο υπόχρεο πρόσωπο υπηρεσίες **αξιολόγησης της συμμόρφωσης και της αποτελεσματικότητας του συστήματος εσωτερικού ελέγχου** ή εντοπισμού, αξιολόγησης, διαχείρισης και εποπτείας των κινδύνων, πριν από τη διαβίβαση λαμβάνονται μέτρα προστασίας από περαιτέρω αποκάλυψη.
  - **Παρ. 2.²**. Η εξαίρεση της παρ. 2 **δεν ισχύει** όταν η **FID έχει απαγορεύσει** στα υπόχρεα πρόσωπα την αποκάλυψη της σχετικής πληροφορίας.

- **Παρ. 2.³**. Η απαγόρευση **δεν καταλαμβάνει** τη διαβίβαση πληροφοριών σε **ανακριτικές αρχές, εισαγγελία ή δικαστήριο**.
- **Παρ. 3 - άμεσα κρίσιμη για τους λογιστές**. Η απαγόρευση δεν καταλαμβάνει την ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ **φορολογικών συμβούλων, εξωτερικών λογιστών (ārpakalpojuma grāmatveži), ορκωτών ελεγκτών, ελεγκτικών εταιρειών, συμβολαιογράφων, δικηγόρων, διαχειριστών αφερεγγυότητας και λοιπών ανεξάρτητων παρόχων νομικών υπηρεσιών κρατών μελών**, όταν ασκούν τα καθήκοντά τους ως **υπάλληλοι του ίδιου νομικού προσώπου** ή **εντός του ίδιου ομίλου**.
- **Παρ. 4**. Η απαγόρευση δεν καταλαμβάνει την **αμοιβαία ανταλλαγή πληροφοριών** μεταξύ των ίδιων κατηγοριών επαγγελματιών (και των πιστωτικών/χρηματοδοτικών ιδρυμάτων) όταν πληρούνται **σωρευτικά**: (1) στη συναλλαγή μετέχουν **δύο ή περισσότερα** υπόχρεα πρόσωπα, (2) εμπλέκεται **το ίδιο πρόσωπο**, (3) τα υπόχρεα πρόσωπα είναι εγκατεστημένα ή δραστηριοποιούνται σε κράτος μέλος ή τρίτη χώρα με απαιτήσεις AML **ισοδύναμες με το ενωσιακό δίκαιο και πράγματι εφαρμοζόμενες**, (4) ανήκουν στην **ίδια επαγγελματική κατηγορία** με ισοδύναμες υποχρεώσεις επαγγελματικού απορρήτου και προστασίας δεδομένων, (5) οι πληροφορίες χρησιμοποιούνται **αποκλειστικά** για σκοπούς AML/CFT.
- **Παρ. 5**. Η απαγόρευση δεν καταλαμβάνει την ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ υπόχρεων προσώπων και των φορέων του άρθρου 55 παρ. 2, εφόσον γίνεται κατά το άρθρο 55.

> **Κατάργηση του Άρθρου 39.** Το άρθρο 39 («Atļauja izpaust ziņošanas faktu» - άδεια αποκάλυψης του γεγονότος της αναφοράς) **καταργήθηκε με τον νόμο της 05.02.2026, με ισχύ από 6.3.2026**. Παύει επομένως να υφίσταται μηχανισμός χορήγησης άδειας για την αποκάλυψη. Οι μόνες επιτρεπόμενες περιπτώσεις είναι πλέον οι εξαιρέσεις του άρθρου 38.

- **Απαλλαγή από ευθύνη (Άρθρο 40)**. Όταν το υπόχρεο πρόσωπο συμμορφώνεται με τον νόμο, η συμπεριφορά της διοίκησης και των υπαλλήλων του **δεν συνιστά παράβαση** των κανόνων που διέπουν το επάγγελμα ή των απαιτήσεων της εποπτικής αρχής (παρ. 1). Η **καλόπιστη** υποβολή αναφοράς στη FID **δεν συνιστά αποκάλυψη απόρρητων πληροφοριών** και δεν γεννά νομική, περιλαμβανομένης της αστικής, ευθύνη - ανεξάρτητα από το αν αποδειχθεί τελικά η τέλεση της πράξης και ανεξάρτητα από τους όρους της σύμβασης με τον πελάτη (παρ. 2).
- **Παράλληλη απαγόρευση για τις αρχές (Άρθρο 48 «Aizliegums izpaust informāciju»)**. Αντίστοιχη απαγόρευση βαρύνει τις **εποπτικές και ελεγκτικές αρχές, τα στελέχη και τους υπαλλήλους τους**, οι οποίοι δεν επιτρέπεται να ενημερώνουν πελάτες, πραγματικούς δικαιούχους ή τρίτους ότι διαβιβάστηκαν στη FID στοιχεία για πελάτη, για την εποπτεία συναλλαγών σε λογαριασμό ή για ύποπτες συναλλαγές (παρ. 1). Οι εξαιρέσεις είναι δύο. Η παροχή πληροφοριών σε **ανακριτικές αρχές, εισαγγελία ή δικαστήριο** και η περίπτωση στην οποία **το υπόχρεο πρόσωπο έχει απόσχει από την εκτέλεση** της συναλλαγής (παρ. 2). Κατά το **άρθρο 49**, η αναφορά προς τη FID δεν συνιστά αποκάλυψη απορρήτου και δεν γεννά ευθύνη των αρχών.
- **Εγγραφή/μητρώο/αδειοδότηση**. Από **1 Ιουλίου 2023** κάθε πάροχος λογιστικών υπηρεσιών εξωτερικής ανάθεσης - **είτε φυσικό πρόσωπο που ασκεί οικονομική δραστηριότητα είτε νομικό πρόσωπο** - πρέπει να διαθέτει άδεια της VID (**άρθρο 38 του Grāmatvedības likums**, likumi.lv id 324249, μεταβατική διάταξη 3). Τον **Ιούνιο 2024** ήταν καταχωρισμένες περίπου **3.862 εταιρείες** και **1.082 φυσικά πρόσωπα** ως πάροχοι λογιστικού ārpakalpojums (MONEYVAL, MER 6ου γύρου). Αίτηση μέσω EDS https://eds.vid.gov.lv.

Προϋποθέσεις αδειοδότησης (άρθρο 38 Grāmatvedības likums):

| Προϋπόθεση | Περιεχόμενο |
|---|---|
| Σύστημα εσωτερικού ελέγχου (IKS) | Σύμφωνο με τη νομοθεσία AML, δηλαδή με το **άρθρο 7 NILLTPFN** και με βάση την εκτίμηση κινδύνου του **άρθρου 6** (ο Grāmatvedības likums δεν παραπέμπει σε συγκεκριμένο άρθρο) |
| Ασφάλιση αστικής ευθύνης | Ελάχιστο όριο **3.000 EUR**, ή **5.000 EUR** όταν ο πελάτης έχει κύκλο εργασιών άνω των 300.000 EUR |
| Υπεύθυνος λογιστής | Τουλάχιστον **3 έτη** εμπειρίας στη λογιστική |
| Εκπαίδευση | Τουλάχιστον **πρώτου επιπέδου επαγγελματική ανώτερη (κολεγιακή)** ή ακαδημαϊκή εκπαίδευση (bachelor) σε λογιστική, οικονομικά, διοίκηση ή χρηματοοικονομικά |
| Τέλος - διάρκεια | **100 EUR**, ισχύς άδειας **5 έτη** (ανανεώσιμη) |
| Υπόχρεοι | **Φυσικά πρόσωπα** που ασκούν οικονομική δραστηριότητα **και νομικά πρόσωπα** - υποχρεωτικά από 1.7.2023 |

**Κυρώσεις (ΠΟΣΑ/εύρη)**

Πλαίσιο διοικητικών κυρώσεων. **Κεφάλαιο XV, άρθρα 76-82**, με πυρήνα το **άρθρο 78** («Noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma un proliferācijas finansēšanas novēršanai noteikto prasību neievērošana»). Οι κυρώσεις επιβάλλονται από την εποπτική αρχή κατά το **άρθρο 77 παρ. 1** - για τους **εξωτερικούς λογιστές και φορολογικούς συμβούλους, από τη VID**, για τους **ορκωτούς ελεγκτές και τις ελεγκτικές εταιρείες**, οι κυρώσεις των σημείων 1, 2, 3, 5, 6 και 7 της παρ. 1 του άρθρου 78 επιβάλλονται **επίσης από τη VID, αλλά κατόπιν πρότασης του Συνδέσμου Ορκωτών Ελεγκτών Λετονίας**.

**Πεδίο εφαρμογής του άρθρου 78 παρ. 1** - καλύπτονται ρητά οι παραβάσεις που αφορούν. Δέουσα επιμέλεια πελάτη, εποπτεία της επιχειρηματικής σχέσης και των συναλλαγών, αναφορά ύποπτων συναλλαγών, παροχή πληροφοριών στην εποπτική αρχή ή στη FID, αποχή από την εκτέλεση συναλλαγής, δέσμευση κεφαλαίων, σύστημα εσωτερικού ελέγχου, φύλαξη και καταστροφή πληροφοριών, **καθώς και παράβαση του Κανονισμού (ΕΕ) 2023/1113**.

**Οι επτά τύποι κυρώσεων (Άρθρο 78 παρ. 1, σημ. 1-7):**

| Σημείο | Κύρωση |
|---|---|
| 1 | **Δημόσια ανακοίνωση** με μνεία του υπεύθυνου προσώπου και της φύσης της παράβασης |
| 2 | **Προειδοποίηση** (*brīdinājums*) |
| 3 | **Χρηματικό πρόστιμο (*soda nauda*)** στο υπεύθυνο φυσικό ή νομικό πρόσωπο, ίσο με το **διπλάσιο του κέρδους** που αποκομίστηκε από την παράβαση (εφόσον είναι δυνατός ο υπολογισμός του) ή άλλως **έως 1.000.000 EUR** |
| 4 | **Αναστολή ή διακοπή της δραστηριότητας**. Αναστολή ή ανάκληση της άδειας/πιστοποιητικού, διαγραφή από το οικείο μητρώο, αναστολή της οικονομικής δραστηριότητας, απαγόρευση καταχώρισης μεταβολών στο εμπορικό μητρώο (αναδιοργάνωση, αλλαγή εταίρων), και εντολές προς πιστωτικά ιδρύματα ή παρόχους υπηρεσιών πληρωμών για **μερική ή ολική αναστολή των πληρωμών** του υπόχρεου προσώπου |
| 5 | **Προσωρινή απαγόρευση** στο υπεύθυνο πρόσωπο να ασκεί τα καθήκοντα που του έχει αναθέσει το υπόχρεο πρόσωπο |
| 6 | **Υποχρέωση συγκεκριμένης ενέργειας ή αποχής** από αυτήν |
| 7 | **Υποχρέωση παύσης του υπεύθυνου προσώπου από τη θέση του** |

**Επεκτάσεις του πεδίου.** Κατά το **άρθρο 78 παρ. 1.¹**, η κύρωση του σημείου 6 μπορεί να επιβληθεί και στον **πραγματικό δικαιούχο του ίδιου του υπόχρεου προσώπου**, όταν αυτός δεν πληροί τις προϋποθέσεις του άρθρου 10.¹ παρ. 1.¹. Κατά την **παρ. 1.²**, όταν η νομοθεσία απαιτεί ειδική άδεια ή εγγραφή σε μητρώο και ο υπόχρεος **δεν την έχει λάβει**, χωρίς να προβλέπεται άλλη διοικητική ευθύνη, η εποπτική αρχή δικαιούται να επιβάλει τις κυρώσεις της παρ. 1 - **διάταξη άμεσα κρίσιμη για λογιστή που δραστηριοποιείται χωρίς άδεια της VID**. Κατά την **παρ. 3.¹**, οι κυρώσεις επιβάλλονται και όταν την παράβαση διέπραξε **προς όφελος** του υπόχρεου νομικού προσώπου πρόσωπο με εξουσία εκπροσώπησης, λήψης αποφάσεων ή ελέγχου, στην περίπτωση αυτή το υπόχρεο πρόσωπο ευθύνεται και για τις **ελλείψεις στην εποπτεία** των προσώπων αυτών. Για **δικηγόρους και συμβολαιογράφους** οι υποθέσεις εξετάζονται κατά τη **πειθαρχική διαδικασία** των οικείων νόμων (παρ. 2).

| Υπόχρεος / Νομική βάση | Μέγιστο πρόστιμο | Εποπτεύουσα αρχή |
|---|---|---|
| Εξωτερικοί λογιστές και φορολογικοί σύμβουλοι (φυσικά ή νομικά πρόσωπα) και κάθε άλλος υπόχρεος πλην πιστωτικών/χρηματοδοτικών ιδρυμάτων - **άρθρο 78 παρ. 1 σημ. 3 NILLTPFN** | **Διπλάσιο του κέρδους** από την παράβαση εφόσον υπολογίζεται, **άλλως έως 1.000.000 EUR** (*citādu soda naudu līdz 1 000 000 euro*) | VID |
| **Πιστωτικά ιδρύματα και χρηματοδοτικά ιδρύματα** (νομικά πρόσωπα) - **άρθρο 78 παρ. 3 σημ. 1 NILLTPFN**, κατά παρέκκλιση από την παρ. 1 σημ. 3 | Έως **10% του συνολικού ετήσιου κύκλου εργασιών** κατά τις τελευταίες εγκεκριμένες οικονομικές καταστάσεις, εάν το 10% υπολείπεται των 5.000.000 EUR, έως **5.000.000 EUR**. Για μητρικές ή θυγατρικές λαμβάνεται ο **ενοποιημένος** κύκλος εργασιών | Latvijas Banka (άρθρο 45 παρ. 1 σημ. 1) |
| **Στελέχη, υπάλληλοι ή υπεύθυνα πρόσωπα** πιστωτικού ή χρηματοδοτικού ιδρύματος - **άρθρο 78 παρ. 3 σημ. 2 NILLTPFN** | Έως **5.000.000 EUR** | Latvijas Banka |
| Παραβάσεις του Νόμου περί Κυρώσεων από πρόσωπα εποπτευόμενα από τη VID - **άρθρο 13.²(2) Starptautisko un Latvijas Republikas nacionālo sankciju likums** | Προειδοποίηση, **πρόστιμο έως 1.000.000 EUR** (*soda nauda līdz 1 000 000 euro*), αναστολή/ανάκληση άδειας, υποχρέωση συγκεκριμένης ενέργειας | VID |
| Συμμετέχοντες στη χρηματοπιστωτική αγορά και τα στελέχη τους - **άρθρο 13.² Νόμου περί Κυρώσεων** | Έως **10% του συνολικού ετήσιου κύκλου εργασιών** και, εάν το 10% υπολείπεται των 5.000.000 EUR, έως **5.000.000 EUR** | Latvijas Banka (Κεντρική Τράπεζα) |

- Το ανώτατο όριο των **5.000.000 EUR ή 10% του ετήσιου κύκλου εργασιών δεν αφορά τους λογιστές**. Στον ίδιο τον NILLTPFN η κλίμακα αυτή περιέχεται στο **άρθρο 78 παρ. 3**, το οποίο εισάγεται με τη φράση «*Kredītiestādēm un finanšu iestādēm, **atkāpjoties no šā panta pirmās daļas 3. punktā noteiktā**…*» - δηλαδή ισχύει **κατά παρέκκλιση** και **μόνο για τα πιστωτικά και χρηματοδοτικά ιδρύματα**, τα οποία κατά το άρθρο 45 παρ. 1 σημ. 1 εποπτεύει η **Latvijas Banka**. Για τους εξωτερικούς λογιστές και τους φορολογικούς συμβούλους - που κατά το άρθρο 45 παρ. 2 σημ. 1 εποπτεύει η **VID** - εφαρμόζεται η **γενική** κλίμακα του άρθρου 78 παρ. 1 σημ. 3, δηλαδή **έως 1.000.000 EUR** ή το διπλάσιο του κέρδους. Το ίδιο ανώτατο όριο του **1.000.000 EUR** ισχύει και κατά το άρθρο 13.²(2) του Νόμου περί Κυρώσεων για τους εποπτευόμενους από τη VID.
- **Κριτήρια επιμέτρησης (Άρθρο 77 παρ. 3)**. Η εποπτική αρχή λαμβάνει υπόψη όλες τις ουσιώδεις περιστάσεις και ειδικότερα (1) τη **βαρύτητα, τη διάρκεια και τον συστηματικό χαρακτήρα** της παράβασης, (2) τον **βαθμό ευθύνης** του φυσικού ή νομικού προσώπου, (3) την **οικονομική κατάσταση** (ετήσιο εισόδημα του φυσικού προσώπου ή συνολικός ετήσιος κύκλος εργασιών του νομικού προσώπου), (4) το **κέρδος** που αποκομίστηκε, στο μέτρο που υπολογίζεται, (5) τη **ζημία τρίτων**, στο μέτρο που προσδιορίζεται, (6) τον βαθμό **συνεργασίας** με την εποπτική αρχή, (7) τις **προηγούμενες παραβάσεις** στους τομείς AML/CFT και κυρώσεων. Κατά την **παρ. 2**, πέραν των κυρώσεων του άρθρου 78 μπορούν να επιβληθούν και τα **εποπτικά μέτρα** της κλαδικής νομοθεσίας, ενώ κατά την **παρ. 4** οι αρχές συνεργάζονται στενά σε διασυνοριακές υποθέσεις.
- **Παραγραφή (Άρθρο 82)**. Η εποπτική αρχή μπορεί να **κινήσει υπόθεση εντός 5 ετών** από την τέλεση της παράβασης - ή από την παύση της, αν είναι διαρκής (παρ. 1), η προθεσμία επεκτείνεται σε **10 έτη** όταν υπάρχουν στοιχεία που δημιουργούν υποψίες για **άμεση ή έμμεση εμπλοκή** του υπόχρεου προσώπου σε νομιμοποίηση εσόδων ή χρηματοδότηση τρομοκρατίας/διάδοσης (παρ. 2). Η κίνηση της υπόθεσης **αναστέλλει** την παραγραφή (παρ. 3). Η απόφαση επιβολής κύρωσης πρέπει να εκδοθεί **εντός 2 ετών από την κίνηση της υπόθεσης** (παρ. 4), με δυνατότητα παράτασης για αντικειμενικούς λόγους **έως 3 έτη** συνολικά από την κίνηση - η απόφαση παράτασης **δεν προσβάλλεται** (παρ. 5), άπρακτη πάροδος επιφέρει **υποχρεωτική περάτωση** της υπόθεσης (παρ. 6).
- **Ένδικη προστασία**. Για τις αποφάσεις της **Latvijas Banka** προβλέπεται προσφυγή στο **Διοικητικό Εφετείο (Administratīvā apgabaltiesa)**, το οποίο δικάζει ως πρωτοβάθμιο με τριμελή σύνθεση, με δυνατότητα αναίρεσης (άρθρο 79), το άρθρο 80 ρυθμίζει την ισχύ της διοικητικής πράξης και το άρθρο 81 τη διάθεση των εισπραττόμενων προστίμων.

Παραβάσεις που επισύρουν κυρώσεις (Άρθρο 78(1)). Μη παροχή πληροφοριών στη VID εντός προθεσμίας, μη ορισμός υπεύθυνων προσώπων, μη αναφορά ύποπτων συναλλαγών, ανεπαρκής CDD, ανεπαρκές IKS, ανεπαρκείς διαδικασίες τήρησης αρχείων, ανεπαρκής εκπαίδευση, μη διεξαγωγή αξιολογήσεων κινδύνου.

Διαδικασία επιβολής. Επιθεώρηση VID → ευκαιρία αποκατάστασης εντός προθεσμίας → διοικητική πράξη εάν δεν αποκατασταθεί ή η παράβαση είναι σημαντική → δημοσίευση της απόφασης στον ιστότοπο της VID, https://www.vid.gov.lv/lv/atbildiba-par-likuma-prasibu-parkapsanu.

**Δημοσίευση των κυρώσεων και διάρκεια ανάρτησης (Άρθρο 78 παρ. 7-10 και Άρθρο 46 παρ. 1.²-1.³).** Κατά το **άρθρο 78 παρ. 7**, η εποπτική αρχή δημοσιεύει στον ιστότοπό της, **αμέσως μετά τη λήψη της απόφασης**, πληροφορίες για τις επιβληθείσες κυρώσεις, καθώς και για την τυχόν προσβολή της απόφασης, την έκβασή της και την τυχόν ακύρωση της κύρωσης. Κατά το **άρθρο 46 παρ. 1.²**, η δημοσίευση γίνεται αμέσως μόλις ενημερωθεί το πρόσωπο στο οποίο επιβλήθηκε η κύρωση, και κατά την **παρ. 1.³ σημ. 1** η δημοσίευση περιλαμβάνει **τουλάχιστον το είδος και τη φύση της παράβασης και την ταυτότητα του υπεύθυνου προσώπου**, καθώς και στοιχεία για την προσβολή και την τελική κρίση.

- **Ανώνυμη δημοσίευση (άρθρο 78 παρ. 8, άρθρο 46 παρ. 1.³ σημ. 2)**. Η αρχή μπορεί να δημοσιεύσει **χωρίς ταυτοποίηση του προσώπου**, εφόσον μετά από προηγούμενη αξιολόγηση κρίνει ότι η αποκάλυψη των δεδομένων του φυσικού προσώπου **δεν είναι αναλογική** ή ότι η αποκάλυψη δεδομένων φυσικού ή νομικού προσώπου μπορεί να θέσει σε κίνδυνο τη **σταθερότητα της χρηματοπιστωτικής αγοράς**, την **εξέλιξη ποινικής διαδικασίας** ή να προκαλέσει **δυσανάλογη βλάβη** στους εμπλεκομένους.
- **Αναβολή δημοσίευσης (άρθρο 78 παρ. 9, άρθρο 46 παρ. 1.³ σημ. 3)**. Εάν προβλέπεται ότι οι ανωτέρω περιστάσεις θα εκλείψουν εντός εύλογου χρόνου, η δημοσίευση μπορεί να **αναβληθεί**.
- **Διάρκεια ανάρτησης - 5 έτη (άρθρο 78 παρ. 10, άρθρο 46 παρ. 1.³ σημ. 4)**: «*…uzraudzības un kontroles institūcijas mājaslapā internetā ievietotā informācija ir pieejama **piecus gadus** no tās ievietošanas dienas*» - οι πληροφορίες παραμένουν προσβάσιμες στον ιστότοπο της εποπτικής αρχής επί **πέντε έτη από την ημέρα της ανάρτησης**, τηρουμένων των απαιτήσεων προστασίας δεδομένων. **Δεν πρόκειται δηλαδή για «τουλάχιστον ένα έτος»**, όπως συχνά αναφέρεται.
- **Ενημέρωση της EBA (άρθρο 78 παρ. 11)**. Η **Latvijas Banka** και το **Κέντρο Προστασίας Δικαιωμάτων Καταναλωτών** ενημερώνουν την Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών για τις κυρώσεις που επιβάλλονται σε πιστωτικά και χρηματοδοτικά ιδρύματα, για την προσβολή τους και την έκβασή της.
- **Λοιπές υποχρεώσεις της εποπτικής αρχής (Άρθρο 46 παρ. 1)**. Καταγραφή και εγγραφή των εποπτευόμενων, **εκπαίδευση των υπόχρεων και έκδοση κατευθυντήριων γραμμών** (σημ. 2), τακτικοί έλεγχοι βάσει δικής της μεθοδολογίας και απόφαση για σύνταξη πράξης ελέγχου και επιβολή κυρώσεων (σημ. 3), **αναφορά στη FID των ύποπτων συναλλαγών που εντοπίζονται κατά τους ελέγχους και δεν είχαν αναφερθεί από τον υπόχρεο** (σημ. 4), υποβολή στη FID, **έως την 1η Φεβρουαρίου κάθε έτους**, στατιστικών στοιχείων για τα εποπτικά μέτρα του προηγούμενου έτους (σημ. 8), εποπτεία βάσει κινδύνου με ανάλογη συχνότητα επιτόπιων και εξ αποστάσεως ελέγχων (σημ. 11).

Στατιστικά επιβολής (τομεακές αξιολογήσεις κινδύνου VID, δεδομένα **2018-2019**) - τα μεγέθη διαφέρουν σημαντικά ανά κλάδο. Για τους **λογιστές εξωτερικής ανάθεσης** (*ārpakalpojuma grāmatveži*) διενεργήθηκαν **152 επιτόπιες + 91 εξ αποστάσεως** επιθεωρήσεις το 2018 και **730 επιτόπιες (+373%) + 536** το 2019, με πρόστιμα από 15 υποθέσεις/7.980 EUR σε **230 υποθέσεις/297.015 EUR** και **μέσο ύψος προστίμου 1.291 EUR**, για τους **φοροτεχνικούς συμβούλους** 72 και 300 επιτόπιες αντίστοιχα, με **μέσο πρόστιμο 1.332 EUR**, για τους **παρόχους υπηρεσιών σε εταιρείες/καταπιστεύματα (TCSP)** 36 επιτόπιες + 19 εξ αποστάσεως (2018) και **145 επιτόπιες (+303%)** το 2019, με **μέσο**

**πρόστιμο 1.438 EUR**. Ενώ το άρθρο 78 του λετονικού νόμου επιτρέπει για την κατηγορία αυτή πρόστιμο έως **1.000.000 EUR** (το όριο των 5.000.000 EUR ή 10% του κύκλου εργασιών αφορά μόνο πιστωτικά και χρηματοοικονομικά ιδρύματα), τα πρόστιμα που πράγματι επιβλήθηκαν ήταν κατά κανόνα τριψήφια έως χαμηλά τετραψήφια ποσά.

**Παραδείγματα ύποπτων συναλλαγών & δείκτες κινδύνου**

Η FIU Latvia (FID) έχει εκδώσει δύο διακριτά κείμενα, τα οποία δεν πρέπει να συγχέονται:

- **«Indicators of Money Laundering in Outsourced Accountant and Tax Consultant Sectors»** - **τομεακό** έγγραφο της FID, καταρτισμένο σε συνεργασία με τη **VID** και τον **Σύνδεσμο Λογιστών**. Περιέχει **28 δείκτες σε ενιαία αρίθμηση, χωρίς γράμματα ομάδων**, με έμφαση στη φοροδιαφυγή. https://fid.gov.lv/uploads/files/2023/Indicators%20of%20ML%20in%20Outsourced%20Accountant%20and%20Tax%20Consultant%20Sectors.pdf
- **«Typologies and Indicators of Money Laundering: Methodological Material»**, **3rd revised edition, 2024** - γενικό μεθοδολογικό υλικό με **27 τυπολογίες** και **147 δείκτες σε 10 ομάδες (A-J)**. **Οι κωδικοποιήσεις A/B/C/D… προέρχονται αποκλειστικά από αυτό το έγγραφο και όχι από το τομεακό.** https://fid.gov.lv/uploads/files/2023/Typologies%20nad%20Indicators%20of%20ML_3rd%20edition.pdf

Οι δέκα ομάδες δεικτών του μεθοδολογικού υλικού:

| Ομάδα | Αντικείμενο | Αριθμός δεικτών |
|---|---|---|
| A | Πελάτης και συνδεδεμένα μέρη | 27 |
| B | Συναλλαγές | 54 |
| C | Λογαριασμοί | 8 |
| D | Δικαιολογητικά έγγραφα | 20 |
| E | PEP / δημόσιοι λειτουργοί / ανεξήγητος πλούτος | 16 |
| F | «Laundromats» | 4 |
| G | Σχέσεις ανταποκριτή | 6 |
| H | Λαχεία και τυχερά παίγνια | 2 |
| I | Απάτη | 6 |
| J | Εικονικά νομίσματα | 4 |

- **Δείκτες σχετικοί με πελάτες (ομάδα A, 27 δείκτες)**. Αρνητικές δημόσια διαθέσιμες πληροφορίες, αδιαφανείς/σύνθετες δομές ιδιοκτησίας, έδρες που συμπίπτουν με παρόχους επαγγελματικών υπηρεσιών, νομικά πρόσωπα σε δικαιοδοσίες υψηλού κινδύνου, «παρένθετα πρόσωπα»/εικονικοί διευθυντές, απουσία πληροφοριών για πραγματική οικονομική δραστηριότητα.
- **Δείκτες συναλλαγών (ομάδα B, 54 δείκτες)**. Πληρωμές από δικαιοδοσίες υψηλού κινδύνου/αφορολόγητες χώρες, διαμετακομιστικές πληρωμές (κεφάλαια μεταφερόμενα λίγο μετά τη λήψη), τεχνητά επεκτεινόμενες αλυσίδες συναλλαγών, πληρωμές για μη επαληθεύσιμες υπηρεσίες, συναλλαγές μεταξύ συνδεδεμένων νομικών προσώπων (ίδια διεύθυνση, IP, μέλος ΔΣ), μετρητά/χαρτονομίσματα μεγάλης αξίας, εικονικά δάνεια.
- **Δείκτες τεκμηρίωσης (ομάδα D, 20 δείκτες)**. Ελλιπής/ελλείπουσα τεκμηρίωση, ψευδείς πληροφορίες για προέλευση κεφαλαίων, εικονική/πρόχειρη λογιστική, γενικές περιγραφές πληρωμών.

Κύρια βασικά αδικήματα για τον λογιστικό τομέα, κατά την Εθνική Αξιολόγηση Κινδύνου. **Φορολογικά εγκλήματα/φοροδιαφυγή (υψηλότερη απειλή)**, **απάτη**, **παράνομη διακίνηση προϊόντων ειδικών φόρων κατανάλωσης**, **ναρκωτικά** και **διαφθορά** (μεσαία-υψηλή απειλή), απάτη αλυσίδας ΦΠΑ (carousel), δραστηριότητες παραοικονομίας - η παραοικονομία εκτιμήθηκε σε **περίπου 26,5% του ΑΕΠ το 2022**.

Παράγοντες κινδύνου. Γεωγραφικοί - τρίτες χώρες υψηλού κινδύνου (γκρίζες/μαύρες λίστες FATF), κατάλογος δικαιοδοσιών υψηλού κινδύνου ΕΕ (**Κατ' Εξουσιοδότηση Κανονισμός 2024/163**), δικαιοδοσίες χαμηλής/μηδενικής φορολογίας, χώρες με αδύναμα συστήματα AML/CFT, χώρες κοντά σε υπό κυρώσεις εδάφη. Τύπου πελάτη - μη κάτοικοι, σύνθετες δομές ιδιοκτησίας, εταιρείες-κελύφη, PEPs και συνεργάτες, ανεξήγητος πλούτος, υπήκοοι τρίτων χωρών με άδειες διαμονής βάσει επενδύσεων.

Επίπεδα κινδύνου. Χαμηλός (απλουστευμένη με περιορισμούς), Τυπικός (τυπική CDD), Υψηλός (υποχρεωτική ενισχυμένη).

**Ιδιαιτερότητες**

- **Υποχρεωτική αδειοδότηση από τη VID** από 1 Ιουλίου 2023, για **φυσικά και νομικά πρόσωπα** (τέλος 100 EUR, ισχύς 5 έτη) - χαρακτηριστικό που δεν υπάρχει σε πολλά κράτη μέλη.
- Εξαίρεση Σεπτεμβρίου 2024 (εθνική τροποποίηση, ισχύς 22.10.2024). Οι λογιστές που παρέχουν υπηρεσίες μόνο εντός του ίδιου εταιρικού ομίλου δεν θεωρούνται πλέον υπόχρεες οντότητες και δεν απαιτούν αδειοδότηση. Το ζήτημα επιβεβαιώθηκε ακολούθως από το **ΔΕΕ στην υπόθεση C-3/24 «MISTRAL TRANS» SIA κατά Valsts ieņēmumu dienests** (προδικαστικό ερώτημα του Augstākā tiesa - Senāts, **απόφαση 5.12.2024**). Εταιρεία που τηρεί λογιστική μόνο για συνδεδεμένες εταιρείες του ομίλου **δεν** είναι «εξωτερικός λογιστής»/υπόχρεη οντότητα κατά την έννοια του άρθρου 2 παρ. 1 σημ. 3 στοιχ. α΄ της Οδηγίας (ΕΕ) 2015/849.
- **Εθνική Αξιολόγηση Κινδύνου (NRA)**: «National ML/TF/PF risk assessment report for 2020-2022», πλήρης λετονικός τίτλος «*Noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas, terorisma un proliferācijas finansēšanas risku nacionālais novērtējums*», φορέας η **FID (Finanšu izlūkošanas dienests)**. Η έκθεση **εγκρίθηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο (Ministru kabinets)** και **δημοσιεύθηκε επίσημα από τη FID τον Νοέμβριο 2023**. Ο κλάδος των **ārpakalpojuma grāmatveži κατατάσσεται στη βαθμίδα «Medium-high» (μεσαίος-υψηλός)**, όπως και οι **φορολογικοί σύμβουλοι** (Πίνακας τομεακών κινδύνων 1.3.2). Οι **παράγοντες τρωτότητας** που τεκμηριώνουν τη βαθμίδα αυτή είναι τρεις. Η **συμμετοχή σε πολύπλοκες συναλλαγές**, η **εικονική τιμολόγηση** και ο **μεγάλος αριθμός μικρών εποπτευόμενων οντοτήτων**. Η έκθεση διαπιστώνει μετατόπιση του προφίλ κινδύνου από ξένα προς εγχώρια βασικά αδικήματα (φορολογικά εγκλήματα, παραοικονομία), υπογραμμίζει τον ρόλο των λογιστών ως «φυλάκων» (gatekeepers) και εκφράζει ανησυχία για τον χαμηλό αριθμό αναφορών από τους μη χρηματοπιστωτικούς τομείς. Οι **φορολογικοί σύμβουλοι δεν υπέβαλαν καμία απολύτως αναφορά ύποπτης συναλλαγής** κατά την περίοδο αναφοράς. https://fid.gov.lv/uploads/files/NRA%202020%20-%202022.pdf
- **Ξεχωριστός διαχωρισμός εποπτικής αρχής και FIU**. Αδειοδότηση και εποπτεία από τη **VID**, αναφορές ύποπτων συναλλαγών στη **FID** μέσω goAML. Η VID **δεν** εποπτεύει τους ορκωτούς ελεγκτές.
- Η FIU και η VID δεν παρέχουν τυποποιημένα πρότυπα αξιολόγησης κινδύνου, διαθέσιμες κατευθυντήριες γραμμές (Vadlīnijas) https://www.vid.gov.lv/lv/vadlinijas και Μητρώο PEP της VID https://www.vid.gov.lv/lv/politiski-nozimigas-personas.
- **Βάση δεδομένων κυρώσεων**. Η FID διατηρεί ενοποιημένη βάση διεθνών και εθνικών κυρώσεων στη διεύθυνση https://sankcijas.fid.gov.lv, χρήσιμη για τον υποχρεωτικό έλεγχο πελατών κατά τον Νόμο περί Κυρώσεων.
- **Αναφορές παραβάσεων και προστασία του αναφέροντος (Άρθρο 83)**. **Κάθε πρόσωπο** μπορεί να αναφέρει στην εποπτική αρχή παράβαση - ακόμη και πιθανολογούμενη - του NILLTPFN. Η εποπτική αρχή οφείλει να δημιουργήσει και να διατηρεί **αποτελεσματικό και αξιόπιστο σύστημα αναφορών**, με διαδικασία παραλαβής και επεξεργασίας και

με **προστασία της ταυτότητας** τόσο του αναφέροντος όσο και του φερόμενου ως υπευθύνου (παρ. 2). Απαγορεύεται η τιμωρία ή η με οποιονδήποτε τρόπο άμεση ή έμμεση πρόκληση δυσμενών συνεπειών λόγω της αναφοράς, και το **βάρος απόδειξης** ότι οι δυσμενείς συνέπειες δεν συνδέονται με την αναφορά φέρει **ο προκαλέσας αυτές**, η προστασία ισχύει και όταν η αναφορά έγινε στο ίδιο το υπόχρεο πρόσωπο ή στη FID (παρ. 5). Το Υπουργικό Συμβούλιο εγκρίνει το υπόδειγμα της αναφοράς (παρ. 4). Οι διατάξεις αυτές αφορούν πρόσωπα που **δεν** καλύπτονται από τον Trauksmes celšanas likums (νόμο περί μαρτύρων δημοσίου συμφέροντος).

- **Ευθύνη για ζημίες και αναγωγή (Άρθρα 63-76)**. Ο νόμος περιέχει αυτοτελές κεφάλαιο αποζημίωσης για ζημίες από αδικαιολόγητη ή παράνομη δράση σχετική με εντολές δέσμευσης. Κατά το **άρθρο 76**, αν το Δημόσιο αποζημιώσει πρόσωπο για ζημίες που προκάλεσε **παράνομη ενέργεια του υπόχρεου προσώπου**, η **Γενική Εισαγγελία ασκεί αναγωγή** κατά του υπόχρεου προσώπου, αφού προηγουμένως το καλέσει να αποκαταστήσει εκουσίως τη ζημία **εντός μηνός**, τα εισπραττόμενα εισάγονται στον κρατικό προϋπολογισμό.

**Πηγές:**

- **Νομοθεσία:**
  - Noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma un proliferācijas finansēšanas novēršanas likums (Νόμος NILLTPFN, τροποποιήσεις από 31.03.2011, AMLD4 26.10.2017/ισχύς 09.11.2017, AMLD5 13.06.2019/νέος τίτλος 29.06.2019, τροπ. 19.09.2024/ισχύς 22.10.2024, τροπ. 03.12.2025/ισχύς 01.04.2026, τροπ. 05.02.2026/ισχύς 06.03.2026 - **ισχύουσα ενοποιημένη έκδοση 06.03.2026**) - LV: https://likumi.lv/ta/id/178987-noziedzigi-iegutu-lidzeklu-legalizacijas-un-terorisma-un-proliferacijas-finansesanas-noversanas-likums
  - NILLTPFN likums, αγγλική ενοποιημένη έκδοση: https://likumi.lv/ta/en/en/id/178987
  - **Διατάξεις που τεκμηριώνονται πρωτογενώς στο παρόν κεφάλαιο από το πλήρες λετονικό ενοποιημένο κείμενο** (νόμος ψηφισθείς 17.07.2008, Ρίγα 30.07.2008, τίτλος κατά τον νόμο 13.06.2019/ισχύς 29.06.2019, ενσωμάτωση τροποποιήσεων έως τους νόμους 03.12.2025 και 05.02.2026, με διατάξεις σε ισχύ και από 01.07.2026). **Άρθρο 1 παρ. 1 σημ. 5** (πραγματικός δικαιούχος, άνω του 25%), **άρθρο 3 παρ. 1 σημ. 3** και **3 παρ. 7** (εξαίρεση ενδοομιλικών λογιστών), **άρθρο 6** (εκτίμηση κινδύνου, παρ. 1, 1.¹, 1.², 2), **άρθρο 7** (IKS, παρ. 1 σημ. 2-11, ιδίως 8.¹, και παρ. 1.¹, 2), **άρθρο 8** (3 έτη / 18 μήνες), **άρθρο 9** (εκπαίδευση), **άρθρο 10** (υπεύθυνος συμμόρφωσης, 30 ημέρες, παρ. 2.¹, 3) και **άρθρο 10.¹** (καταλληλότητα), **άρθρα 11 και 11.¹** (κατώφλια 15.000/1.000/1.500/10.000/2.000 EUR, μέτρα CDD, πενταετής επικαιροποίηση), **άρθρα 12-15** (ταυτοποίηση, αντίγραφα, απαγόρευση ανώνυμων λογαριασμών), **άρθρα 16, 17** (καταργημένα από 09.11.2017), **άρθρα 21, 21.¹, 22, 23, 25, 25.¹, 25.²** (ενισχυμένη επιμέλεια, PEP, 12 μήνες, τρίτες χώρες υψηλού κινδύνου), **άρθρο 26** και **27.¹** (απλουστευμένη CDD, άρθρο 27 καταργημένο από 09.10.2013), **άρθρα 31.⁴-31.⁶** (αναφορές, άρθρα 30, 31, 31.¹-31.³ καταργημένα από 01.10.2021), **άρθρο 32** (αποχή), **32.¹** (εντολή δέσμευσης, 20 ημέρες για εξηγήσεις) και **32.²** (5/8 εργάσιμες, 40+40 ημέρες, **45 ημέρες**, 6 μήνες, 5 εργάσιμες, 10 εργάσιμες), **άρθρο 37** (**πενταετής τήρηση αρχείων**, υποχρεωτική καταστροφή, παράταση έως 5 έτη) και **37.²**, **άρθρο 38** (**απαγόρευση γνωστοποίησης** και εξαιρέσεις παρ. 2-5), **άρθρο 39** (καταργημένο από 06.03.2026), **άρθρο 40** (απαλλαγή από ευθύνη), **άρθρο 45** (εποπτικές αρχές, παρ. 2 σημ. 1 για τη VID, παρ. 3 για την αναγγελία εντός 10 εργάσιμων ημερών), **άρθρο 46** (υποχρεώσεις εποπτικής αρχής, δημοσίευση, **5ετής ανάρτηση**), **άρθρο 48** (απαγόρευση αποκάλυψης από τις αρχές) και **49**, **άρθρο 77** (αρμοδιότητα και κριτήρια επιμέτρησης), **άρθρο 78** (κυρώσεις, παρ. 1 σημ. 1-7 με **όριο 1.000.000 EUR**, παρ. 1.¹, 1.², παρ. 3 με **10% / 5.000.000 EUR μόνο για πιστωτικά και χρηματοδοτικά ιδρύματα**, παρ. 3.¹, παρ. 7-11), **άρθρα 79-81**, **άρθρο 82** (παραγραφή 5/10 έτη, απόφαση εντός 2 - το πολύ 3 - ετών), **άρθρο 83** (εσωτερικές αναφορές και προστασία του αναφέροντος), **άρθρα 84-85** (διοικητικές παραβάσεις για τα κοινά εργαλεία CDD, αρμόδια η Datu valsts inspekcija), τελικός κατάλογος ενσωματούμενων ενωσιακών πράξεων (σημ. 1-9, περιλαμβανομένης της **Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1640**), μεταβατικές διατάξεις 68, 70, 75-81.
  - Grāmatvedības likums (Νόμος περί Λογιστικής - άρθρο 38, αδειοδότηση εξωτερικών λογιστών από 01.07.2023, likumi.lv id 324249): https://likumi.lv/ta/en/en/id/324249-accounting-law
  - Starptautisko un Latvijas Republikas nacionālo sankciju likums (Νόμος περί διεθνών και εθνικών κυρώσεων - άρθρο 13.²): https://likumi.lv/ta/id/280278-starptautisko-un-latvijas-republikas-nacionalo-sankciju-likums
  - MK noteikumi Nr. 550 της 17.08.2021 (ισχύς 01.10.2021) - διαδικασία υποβολής αναφορών ύποπτων συναλλαγών και δηλώσεων κατωφλίου: https://likumi.lv/ta/en/en/id/325463
  - **Ministru kabineta noteikumi Nr. 392** (3.7.2018), «*Kārtība, kādā Noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma un proliferācijas finansēšanas novēršanas likuma subjekts veic klienta neklātienes identifikāciju*» - εξ αποστάσεως ταυτοποίηση πελάτη με τεχνολογικές λύσεις, **ουσιώδης τροποποίηση με τους MK noteikumi Nr. 331 της 7.6.2022**, εξουσιοδοτικές διατάξεις. Άρθρο 22 παρ. 3 (και άρθρο 22 παρ. 2 σημ. 1 στοιχ. β, ως προς τη φύλαξη δεδομένων ηλεκτρονικής ταυτοποίησης, άρθρο 37 παρ. 2 σημ. 1) NILLTPFN: https://likumi.lv/ta/id/300100
  - Πρόσθετες απαιτήσεις IKS και απλουστευμένης/ενισχυμένης CDD για τους εποπτευόμενους της VID - εξουσιοδοτικές διατάξεις. Άρθρα 7 παρ. 1.¹, 22 παρ. 4 και 26 παρ. 7 NILLTPFN. **Δεν εκδόθηκαν χωριστοί MK noteikumi για τον κλάδο**. Η εξειδίκευση έγινε με τις **δεσμευτικές Κατευθυντήριες Γραμμές της VID (*VID vadlīnijas*)** για το Σύστημα Εσωτερικού Ελέγχου (*iekšējās kontroles sistēma* - IKS) και τη δέουσα επιμέλεια πελάτη, εκδιδόμενες κατά το άρθρο 45 NILLTPFN: https://www.vid.gov.lv/lv/nilltpfn-vadlinijas
  - Κατ' Εξουσιοδότηση Κανονισμός (ΕΕ) 2024/163 (κατάλογος τρίτων χωρών υψηλού κινδύνου)
  - Οδηγία (ΕΕ) 2024/1640 - **περιλαμβάνεται ρητά, υπό στοιχείο 9, στον τελικό κατάλογο των ενσωματούμενων ενωσιακών πράξεων του NILLTPFN** (μερική μεταφορά με τους νόμους 03.12.2025 και 05.02.2026), Κανονισμός (ΕΕ) 2024/1624 - άμεσα εφαρμοστέος από 10.07.2027, δεν αναφέρεται στο κείμενο του νόμου
  - Κανονισμός (ΕΕ) 2023/1113 (μεταφορές χρηματικών ποσών και κρυπτοστοιχείων) - ενσωματωμένος στον NILLTPFN (άρθρα 1 παρ. 3, 3 παρ. 5, 47 παρ. 1 σημ. 16 και **78 παρ. 1 και 3**)
  - Κανονισμός (ΕΕ) 910/2014 (eIDAS) - παραπομπή στο άρθρο 37 παρ. 2 σημ. 1 NILLTPFN για τη φύλαξη δεδομένων ηλεκτρονικής ταυτοποίησης
  - ΔΕΕ, απόφαση 05.12.2024, C-3/24 «MISTRAL TRANS» SIA κατά Valsts ieņēmumu dienests

- **Εποπτική αρχή / FIU:**
  - Valsts ieņēmumu dienests (VID) - εποπτική αρχή εξωτερικών λογιστών και φορολογικών συμβούλων - https://www.vid.gov.lv/en
  - Τμήμα AML: https://www.vid.gov.lv/lv/noziedzigi-iegutu-lidzeklu-legalizacijas-noversana
  - Ευθύνη για παραβάσεις των απαιτήσεων του νόμου (Atbildība par likuma prasību pārkāpšanu): https://www.vid.gov.lv/lv/atbildiba-par-likuma-prasibu-parkapsanu
  - EDS (Σύστημα Ηλεκτρονικών Δηλώσεων): https://eds.vid.gov.lv
  - FIU Latvia (Finanšu izlūkošanas dienests): https://fid.gov.lv/en
  - goAML: https://goaml.fid.gov.lv
  - Εκπαίδευση goAML: https://training.fid.gov.lv
  - Βάση δεδομένων κυρώσεων FID: https://sankcijas.fid.gov.lv
  - Κοινοποίηση αρμόδιων αρχών ΕΕ (άρθρο 48 παρ. 1α Οδ. 2015/849, όπως προστέθηκε με την Οδ. 2018/843). Finance.ec.europa.eu

- **Διεθνείς αξιολογήσεις:**
  - MONEYVAL, σελίδα δικαιοδοσίας Λετονίας: https://www.coe.int/en/web/moneyval/jurisdictions/latvia
  - MONEYVAL, *Latvia - Sixth Round Mutual Evaluation Report* (επιτόπια αποστολή 4-15.11.2024, υιοθέτηση Ιούνιος 2025, δημοσίευση Φεβρουάριος 2026): https://rm.coe.int/moneyval-2026-2-mer-latvia-en/48802ab1ea
  - MONEYVAL, *Executive Summary - Latvia (6th round)*: https://rm.coe.int/moneyval-2026-2-summ-latvia-en/48802ab1e8
  - MONEYVAL, MER 5ου γύρου Λετονίας (υιοθέτηση 04.07.2018)

- **Οδηγίες / μητρώα / λοιπά έγγραφα:**
  - Μητρώο αδειοδοτημένων λογιστών: https://www.vid.gov.lv/lv/licenceto-arpakalpojuma-gramatvezu-registrs (βάση δημοσιοποιούμενων δεδομένων: https://www6.vid.gov.lv/LAGR)
  - Υπηρεσία αδειοδότησης (VID): https://www.vid.gov.lv/en/services/licence-outsourced-accountants

- Κατευθυντήριες γραμμές VID (Vadlīnijas): https://www.vid.gov.lv/lv/vadlinijas
- Μητρώο PEP: https://www.vid.gov.lv/lv/politiski-nozimigas-personas
- FID, σελίδα στρατηγικής ανάλυσης και κατευθυντήριων γραμμών: https://fid.gov.lv/en/roles-and-responsibilities/strategic-analysis-and-guidelines
- FID, «Indicators of Money Laundering in Outsourced Accountant and Tax Consultant Sectors» (28 δείκτες): https://fid.gov.lv/uploads/files/2023/Indicators%20of%20ML%20in%20Outsourced%20Accountant%20and%20Tax%20Consultant%20Sectors.pdf
- FID, «Typologies and Indicators of Money Laundering: Methodological Material», 3rd revised edition, 2024 (27 τυπολογίες, 147 δείκτες σε 10 ομάδες): https://fid.gov.lv/uploads/files/2023/Typologies%20nad%20Indicators%20of%20ML_3rd%20edition.pdf
- FID, «Reporting Suspicious Transactions and Refraining from Execution of Suspicious Transactions» (2nd revised edition, 2023): https://fid.gov.lv/uploads/files/2024/FIU%20Latvia_STR%20guidelines_2nd%20edition.pdf
- FID, «Indicators of Sectoral and Targeted Financial Sanction Evasion», 2024
- FID, PEP Guidelines (2019)
- FID, Guidelines on TF/PF Prevention (2024)
- FID, Trade-Based ML study (2022)
- FID, «National ML/TF/PF risk assessment report for 2020-2022» (NRA, 2023): https://fid.gov.lv/uploads/files/NRA%202020%20-%202022.pdf
- Uzņēmumu reģistrs (Μητρώο Επιχειρήσεων): https://www.ur.gov.lv , https://info.ur.gov.lv
- Πλατφόρμα δήλωσης πραγματικών δικαιούχων και αναφοράς αποκλίσεων: https://plg.ur.gov.lv
- Υπουργείο Οικονομικών: https://www.fm.gov.lv

## II.5 Κεντρική & Ανατολική Ευρώπη

Περιεχόμενα

## Κροατία

Περιεχόμενα

**Εθνική νομοθεσία**

Η Κροατία μετέφερε την Οδηγία (ΕΕ) 2015/849 (4η AMLD) μέσω του **Zakon o sprječavanju pranja novca i financiranja terorizma (ZSPNFT)** - Νόμος για την Πρόληψη της Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες και της Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας. Ο νόμος ψηφίστηκε από τη **Hrvatski sabor (Κροατική Βουλή) στη συνεδρίαση της 27ης Οκτωβρίου 2017**, εκδόθηκε με απόφαση της Προέδρου της Δημοκρατίας της 3ης Νοεμβρίου 2017, δημοσιεύθηκε στη *Narodne novine* τεύχος 108/2017 και **τέθηκε σε ισχύ την 1η Ιανουαρίου 2018**. Η έναρξη ισχύος προβλέπεται ρητά στο **άρθρο 159**, το τελευταίο άρθρο του νόμου: «*Ovaj Zakon objavit će se u »Narodnim novinama«, a stupa na snagu 1. siječnja 2018.*» Με τη θέση του σε ισχύ καταργήθηκε ο προηγούμενος ομώνυμος νόμος (NN 87/08 και 25/12) καθώς και ο Pravilnik NN 76/09 για την ανάθεση της δέουσας επιμέλειας σε τρίτους (άρθρο 157 παρ. 1). Ο νόμος αποτελείται συνολικά από **159 άρθρα** κατανεμημένα σε επτά κεφάλαια (*glave*).

Δημοσιεύσεις στην Επίσημη Εφημερίδα (*Narodne novine*):

- **NN 108/17** (8 Νοεμβρίου 2017) - αρχικός νόμος, μεταφορά της Οδηγίας (ΕΕ) 2015/849 (4η AMLD), έναρξη ισχύος **1.1.2018** (άρθρο 159). Ο νόμος εξασφαλίζει επίσης την εφαρμογή του Καν. (ΕΕ) 2015/847 για τις πληροφορίες που συνοδεύουν τις μεταφορές χρηματικών ποσών και του Καν. (ΕΚ) 1889/2005 για τους ελέγχους ρευστών διαθεσίμων (άρθρο 2 παρ. 2).
- **NN 39/19** (25 Απριλίου 2019) - 1η τροποποίηση, μεταφορά της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/843 (5η AMLD).
- **NN 151/22** (22 Δεκεμβρίου 2022) - 2η τροποποίηση. Προσαρμογή στο ευρώ και υλοποίηση συστάσεων MONEYVAL. **Έναρξη ισχύος 1.1.2023** (επιβεβαιώνεται από τη MONEYVAL). Τροποποιήθηκαν μεταξύ άλλων τα άρθρα 9 παρ. 2 σημ. 18, 16, 55, 61, 77 και 79, καθώς και όλα τα ποσά των πταισματικών διατάξεων.
- Τρέχουσα ενοποιημένη σύνθεση (κατάσταση Αυγούστου 2026, κατά τον ιστότοπο του Ureda και του Financijski inspektorat). **NN 108/17, NN 39/19, NN 151/22**. Δεν εντοπίστηκε νεότερη τροποποίηση του ZSPNFT.
- **Πακέτο AML της ΕΕ.** Δεν εντοπίστηκε εθνική νομοθετική προσαρμογή στον Καν. (ΕΕ) 2024/1624 (Ενιαίο Εγχειρίδιο Κανόνων), στην Οδ. (ΕΕ) 2024/1640 (6η AMLD) και στον Καν. (ΕΕ) 2024/1620 για την Αρχή AMLA. Το ZSPNFT εξακολουθεί να αποτελεί το ισχύον εθνικό πλαίσιο **έως την εφαρμογή του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1624 στις 10.7.2027**.

Το **άρθρο 4 σημ. 28** ZSPNFT δεν περιέχει αυτοτελή ορισμό του εξωτερικού λογιστή, ορίζει την ευρύτερη κατηγορία «*πρόσωπο που ασκεί επαγγελματική δραστηριότητα*» (*osoba koja obavlja profesionalnu djelatnost*), στην οποία απαριθμούνται δικηγόροι, δικηγορικές εταιρείες, συμβολαιογράφοι, ελεγκτικές εταιρείες, ανεξάρτητοι ορκωτοί ελεγκτές, εταιρείες φοροτεχνικών συμβουλών, φορολογικοί σύμβουλοι και ο **εξωτερικός λογιστής (*vanjski računovođa*), φυσικό ή νομικό πρόσωπο που παρέχει λογιστικές υπηρεσίες**. Ο νόμος ρυθμίζει δηλαδή από κοινού λογιστές, φοροτεχνικούς και ορκωτούς ελεγκτές. (Για σύγκριση, το σημ. 27 ορίζει τους «obveznici» - υπόχρεους, το σημ. 29 τον «ovlaštena osoba i njezin zamjenik» - υπεύθυνο συμμόρφωσης και αναπληρωτή, το σημ. 30 την «Porezna uprava» και το σημ. 42 τον «stvarni vlasnik» - πραγματικό δικαιούχο.)

Οι εξωτερικοί λογιστές κατατάσσονται στους υπόχρεους με το **άρθρο 9 παρ. 2 σημ. 18** ZSPNFT, το οποίο αφορά «*pravne i fizičke osobe u obavljanju profesionalnih djelatnosti*» (νομικά και φυσικά πρόσωπα κατά την άσκηση επαγγελματικών δραστηριοτήτων). Στο αρχικό κείμενο **NN 108/17** η δομή του σημ. 18 ήταν διμερής και επαληθεύεται αυτολεξεί από το πρωτότυπο:

- **(α)** «*revizorsko društvo, samostalni revizor, vanjski računovođa koji je fizička ili pravna osoba koja obavlja računovodstvene usluge, porezni savjetnik, društvo za porezno savjetništvo*» - δηλαδή ελεγκτική εταιρεία, ανεξάρτητος ορκωτός ελεγκτής, **εξωτερικός λογιστής**, φορολογικός σύμβουλος και εταιρεία φοροτεχνικών συμβουλών, **χωρίς περιορισμό ως προς το είδος της συναλλαγής**,
- **(β)** δικηγόρος, δικηγορική εταιρεία και συμβολαιογράφος, **μόνον εφόσον** συμμετέχουν ή συνδράμουν σε συγκεκριμένες κατηγορίες πράξεων (κατάλογος πέντε περιπτώσεων, αγοραπωλησία ακινήτων ή επιχειρήσεων, διαχείριση χρηματικών μέσων, τίτλων ή άλλης περιουσίας του πελάτη, άνοιγμα και διαχείριση τραπεζικών λογαριασμών, καταθέσεων ή λογαριασμών χρηματοπιστωτικών μέσων, άντληση κεφαλαίων για σύσταση, λειτουργία ή διοίκηση εμπορικής εταιρείας, σύσταση, λειτουργία ή διαχείριση trusts, εμπορικών εταιρειών, ιδρυμάτων ή παρόμοιων νομικών μορφωμάτων).

Ο τροποποιητικός νόμος **NN 151/22** («*U članku 9. stavku 2. točka 18. mijenja se i glasi*») αναδιάρθρωσε τη σημ. 18 σε **τρεις** υποπεριπτώσεις, με ισχύ από **1.1.2023**:

- **(α)** ελεγκτικές εταιρείες, ανεξάρτητοι ορκωτοί ελεγκτές, φορολογικοί σύμβουλοι και εταιρείες φοροτεχνικών συμβουλών,
- **(β)** δικηγόροι, δικηγορικές εταιρείες και συμβολαιογράφοι (με τον κατάλογο πράξεων),
- **(γ)** ο **εξωτερικός λογιστής** - «*vanjski računovođa u obavljanju računovodstvenih poslova za druge pravne ili fizičke osobe te ako sudjeluje … u bilo kojoj vrsti financijskih transakcija ili transakcija koje uključuju nekretnine ili pak pruža pomoć u planiranju ili provođenju transakcije za svoju stranku*».

Η υποπερίπτωση (γ) συνδέει δηλαδή την ιδιότητα του υπόχρεου με τη **συμμετοχή ή τη συνδρομή του λογιστή σε συγκεκριμένες κατηγορίες συναλλαγών**: 1) αγοραπωλησία ακινήτων ή επιχειρήσεων, 2) διαχείριση χρηματικών μέσων, τίτλων ή άλλης περιουσίας, 3) άνοιγμα και διαχείριση τραπεζικών λογαριασμών, 4) άντληση κεφαλαίων αναγκαίων για τη σύσταση, λειτουργία ή διοίκηση εμπορικής εταιρείας, 5) σύσταση, λειτουργία ή διαχείριση trusts, εμπορικών εταιρειών και ιδρυμάτων, 6) παροχή υπηρεσιών συνδεόμενων με trusts ή εταιρείες (TCSP, κατά τη σημ. 17 υποπ. στ). Η MONEYVAL περιγράφει τη μεταβολή ως «*Inclusion of external accountants as reporting entities under certain conditions (Art. 9.2.18(c))*». Η **ουσιαστική συνέπεια της μεταρρύθμισης** είναι σαφής από τη σύγκριση των δύο κειμένων. Ενώ στο NN 108/17 ο εξωτερικός λογιστής ήταν υπόχρεος **άνευ όρων** (μαζί με τους ελεγκτές, στην υποπ. α), από 1.1.2023 μεταφέρθηκε σε ιδιαίτερη υποπερίπτωση με **διατύπωση τύπου «δικηγόρου/συμβολαιογράφου»**, δηλαδή με πεδίο εξαρτώμενο από το είδος της συναλλαγής - ενώ οι ελεγκτές και οι φοροτεχνικοί παρέμειναν στην (α) χωρίς αντίστοιχο περιορισμό.

Το άρθρο 9 παρ. 2 απαριθμεί συνολικά **18 κατηγορίες υπόχρεων**, από τα πιστωτικά ιδρύματα (σημ. 1) και τις κρατικές τράπεζες έως τους διοργανωτές τυχερών παιγνίων (σημ. 16) και τις δραστηριότητες της σημ. 17 (χορήγηση δανείων, εγγυήσεις, διαχείριση επενδύσεων, ενοικίαση θυρίδων, **υπηρεσίες σε trusts και εταιρείες**, εμπόριο πολύτιμων μετάλλων και λίθων, εμπόριο έργων τέχνης και αντικών, δημοπρασίες, **μεσιτεία ακινήτων**). Οι εξαιρέσεις του άρθρου 10 για δραστηριότητα περιστασιακού ή πολύ περιορισμένου χαρακτήρα **δεν εφαρμόζονται** στους υπόχρεους της σημ. 18 (άρθρο 10 παρ. 3), άρα ούτε στους λογιστές. Το **άρθρο 11 παρ. 2** συνοψίζει τις ένδεκα βασικές υποχρεώσεις κάθε υπόχρεου, ενώ το **άρθρο 11 παρ. 3** απαγορεύει ρητά την **εξωτερική ανάθεση (εκτερματισμό) των καθηκόντων του υπευθύνου συμμόρφωσης και του αναπληρωτή του**.

**Εποπτική/Αρμόδια Αρχή & FIU/ΜΧΠ**

- **Εποπτική Αρχή. Financijski inspektorat (Χρηματοοικονομική Επιθεώρηση)** - κύρια εποπτική αρχή για τους εξωτερικούς λογιστές, *samostalna ustrojstvena jedinica* (αυτοτελής οργανωτική μονάδα) εντός του Υπουργείου Οικονομικών. Το **άρθρο 81** ZSPNFT απαριθμεί τέσσερα εποπτικά όργανα: 1. Hrvatska narodna banka, **2. Financijski inspektorat**, 3. Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga (HANFA), 4. Porezna uprava. Το **άρθρο 82 παρ. 2** ορίζει ότι ο Financijski inspektorat «*primarno provodi nadzor*» στους υπόχρεους του άρθρου 9 παρ. 2 **σημείων 3, 4, 15, 17 και 18** - δηλαδή, μεταξύ άλλων, στο σύνολο των επαγγελματικών δραστηριοτήτων της σημ. 18 (λογιστές, φοροτεχνικοί, ελεγκτές, δικηγόροι, συμβολαιογράφοι). Επιπλέον, κατά το **άρθρο 82 παρ. 3** ο FI διενεργεί **στοχευμένους ελέγχους (ciljani nadzori) σε όλους ανεξαιρέτως τους υπόχρεους** βάσει εκτίμησης αυξημένου κινδύνου. Διεύθυνση. Ulica grada Vukovara 72, 10000 Zagreb, τηλ. **+385 1 6345 317**, **μία και μοναδική επίσημη ηλεκτρονική διεύθυνση. Info.fi@mfin.hr**, η οποία εξυπηρετεί τόσο τη γενική επικοινωνία όσο και την εποπτεία και τις **πταισματικές διαδικασίες (*prekršajni postupak*)**. **Επισήμανση.** Η διεύθυνση «sankcije.fi@mfin.hr», που κυκλοφορεί σε δευτερογενείς πηγές ως ξεχωριστή θυρίδα κυρώσεων, **δεν υφίσταται**, επικεφαλής. Željko Sarić. Διενεργεί επιτόπιους και εξ αποστάσεως ελέγχους, εκδίδει κατευθυντήριες (*smjernice*) και, κατά το **άρθρο 95 παρ. 1**, «*odlučuje u prvome stupnju o prekršajima propisanima ovim Zakonom*» - αποφαίνεται δηλαδή σε **πρώτο βαθμό επί των πταισμάτων του νόμου**, κατά των αποφάσεών του χωρεί έφεση ενώπιον του **Visoki prekršajni sud Republike Hrvatske** (Ανώτατο Πταισματικό Δικαστήριο, άρθρο 95 παρ. 2).

- **Διάκριση εξωτερικών λογιστών από ορκωτούς ελεγκτές.** Στην Κροατία **λογιστές, φοροτεχνικοί και ορκωτοί ελεγκτές εποπτεύονται από τον ίδιο φορέα**, τον Financijski inspektorat (άρθρο 82 παρ. 2, σε συνδυασμό με το άρθρο 9 παρ. 2 σημ. 18) - σε αντίθεση με άλλα κράτη μέλη όπου οι ελεγκτές υπάγονται σε χωριστή αρχή. Η **Porezna uprava** (Φορολογική Διοίκηση) είναι μεν ένα από τα τέσσερα εποπτικά όργανα του άρθρου 81, **όχι όμως για τους λογιστές**. Κατά το **άρθρο 82 παρ. 6** εποπτεύει αποκλειστικά τους **διοργανωτές τυχερών παιγνίων** (άρθρο 9 παρ. 2 σημ. 16). Κατά το **άρθρο 82 παρ. 7** έχει επιπλέον αρμοδιότητα ελέγχου (α) της εφαρμογής του άρθρου 36 παρ. 3 (Μητρώο Πραγματικών Δικαιούχων) και (β) της **απαγόρευσης πληρωμών μετρητοί του άρθρου 55, ως προς πρόσωπα που δεν είναι υπόχρεοι του νόμου**. Η εποπτεία της τήρησης του Καν. (ΕΕ) 2015/847 ανήκει στην HNB και στον FI (άρθρο 82 παρ. 8), ενώ τα τέσσερα όργανα υποχρεούνται σε αμοιβαία ανταλλαγή στοιχείων και συντονισμό (άρθρο 82 παρ. 9).
- **FIU/ΜΧΠ. Ured za sprječavanje pranja novca (AMLO - Γραφείο AML)** είναι η Μονάδα Χρηματοοικονομικών Πληροφοριών (FIU) της Κροατίας. Κεντρική εθνική μονάδα λήψης και ανάλυσης αναφορών ύποπτων συναλλαγών, εντός του Υπουργείου Οικονομικών, με λειτουργική ανεξαρτησία. **Δεν** είναι εποπτική αρχή για τους λογιστές. Διαθέτει ωστόσο **ίδιες ελεγκτικές αρμοδιότητες**. Κατά το **άρθρο 139** ασκεί *neizravni nadzor* (έμμεσο έλεγχο) μέσω ανάλυσης των υποβληθέντων στοιχείων, μπορεί να ζητήσει συμπληρωματικά στοιχεία με προθεσμία που ορίζει και **το αργότερο εντός 15 ημερών**, και επί διαπίστωσης παράβασης είτε ενημερώνει την αρμόδια εποπτική αρχή είτε υποβάλλει απευθείας **κατηγορητήριο πρόταση (optužni prijedlog)**. Κατά το **άρθρο 140** μπορεί να συντονίζει το έργο των εποπτικών αρχών και να ζητά στοχευμένους ελέγχους, ενώ κατά το **άρθρο 141** εκδίδει, κατόπιν γραπτού αιτήματος του υπόχρεου, **δεσμευτικές κατευθυντήριες (smjernice)** για την εφαρμογή συγκεκριμένων διατάξεων. Το **άρθρο 149** επιβάλλει στο Ured υποχρέωση **ανατροφοδότησης (feedback)** προς τους υπόχρεους. Ενημέρωση για την έκβαση των αναφορών, δημοσίευση **τουλάχιστον μία φορά τον χρόνο** αποτελεσμάτων στρατηγικών αναλύσεων και στατιστικών, δημοσίευση τυπολογιών και ανώνυμων παραδειγμάτων υποθέσεων, καθώς και **βεβαίωση παραλαβής** κάθε αναφοράς ύποπτης ή μετρητοίς συναλλαγής. Διεύθυνση. **Koturaška cesta 43/IV, 10000 Zagreb** (νέα διεύθυνση από 10.6.2024), e-mail info.uzspn@mfin.hr, τηλ. 6345 450.

**Δέουσα επιμέλεια (CDD)**

*Πότε εφαρμόζεται (άρθρο 16 παρ. 1):*

- κατά την έναρξη επιχειρηματικής σχέσης με πελάτη (σημ. 1),
- για **περιστασιακές συναλλαγές ≥10.000,00 EUR** (άρθρο 16 παρ. 1 σημ. 2, όπως ισχύει μετά τον NN 151/22, στο αρχικό κείμενο NN 108/17 το κατώφλι ήταν **105.000,00 kn**), είτε πρόκειται για εφάπαξ συναλλαγή είτε για περισσότερες προδήλως συνδεόμενες μεταξύ τους συναλλαγές που αθροιστικά φθάνουν το όριο,
- για **μεταφορά χρηματικών ποσών >1.000,00 EUR** κατά την έννοια του Καν. (ΕΕ) 2015/847 (άρθρο 16 παρ. 1 σημ. 3 - το όριο ήταν εξαρχής σε ευρώ),
- για **τυχερά παίγνια ≥2.000,00 EUR** κατά την κατάθεση στοιχήματος και την είσπραξη κερδών, περιλαμβανομένης της αγοράς ή ανταλλαγής μαρκών (άρθρο 16 παρ. 1 σημ. 4, αρχικά 15.000,00 kn),
- όταν υπάρχουν **αμφιβολίες για την αξιοπιστία και την επάρκεια** των προηγουμένως συλλεχθέντων στοιχείων του πελάτη (σημ. 5),
- σε κάθε περίπτωση **υποψίας** νομιμοποίησης εσόδων ή χρηματοδότησης τρομοκρατίας, «*bez obzira na sva propisana izuzeća i vrijednost transakcije*» - **ανεξαρτήτως κάθε προβλεπόμενης εξαίρεσης και ανεξαρτήτως ποσού** (σημ. 6).

Κατά το **άρθρο 16 παρ. 6**, τα μέτρα δέουσας επιμέλειας εφαρμόζονται όχι μόνο σε νέους αλλά και **εγκαίρως σε υφιστάμενους πελάτες** βάσει εκτίμησης κινδύνου, ιδίως όταν μεταβάλλονται οι κρίσιμες περιστάσεις. Το **άρθρο 17 παρ. 1** απαιτεί η δέουσα επιμέλεια να προηγείται της σύναψης της σχέσης ή της διενέργειας της συναλλαγής, ενώ το **άρθρο 19 παρ. 1** επιβάλλει **μη σύναψη ή διακοπή** της επιχειρηματικής σχέσης και μη διενέργεια της συναλλαγής όταν τα μέτρα του άρθρου 15 παρ. 1 σημ. 1-3 δεν μπορούν να εφαρμοστούν.

*Απαιτούμενα στοιχεία ταυτοποίησης (άρθρο 20 παρ. 1, τρόπος διενέργειας άρθρα 21-27):*

- **Φυσικά πρόσωπα (άρθρο 20 παρ. 1 σημ. 1).** Ονοματεπώνυμο, τόπος κατοικίας, ημέρα-μήνας-έτος γέννησης, αριθμός φορολογικού μητρώου (**OIB**), ονομασία και αριθμός εγγράφου ταυτότητας, εκδούσα αρχή και κράτος έκδοσης, υπηκοότητα(-ες). Τα ίδια στοιχεία συλλέγονται για τον νόμιμο εκπρόσωπο, τον πληρεξούσιο και το πρόσωπο που αποκτά πρόσβαση σε θυρίδα.
- **Νομικά πρόσωπα (άρθρο 20 παρ. 1 σημ. 4).** Επωνυμία, νομική μορφή, έδρα (οδός, αριθμός, τόπος, κράτος) και αριθμός OIB. Ο **τρόπος** ταυτοποίησης ορίζεται στο **άρθρο 23**. Με πρωτότυπο ή επικυρωμένο αντίγραφο εγγράφου από το **δικαστικό ή άλλο δημόσιο μητρώο**, το οποίο **δεν επιτρέπεται να είναι παλαιότερο των τριών μηνών** (άρθρο 23 παρ. 2), ή με απευθείας ηλεκτρονική πρόσβαση στο μητρώο, οπότε ο υπόχρεος σημειώνει επί του αποσπάσματος ημερομηνία, ώρα και ονοματεπώνυμο του προσώπου που διενήργησε τον έλεγχο (άρθρο 23 παρ. 3). Για **αλλοδαπό νομικό πρόσωπο** συλλέγονται επιπλέον τα στοιχεία των διευθυντών (όνομα, επώνυμο, αριθμός ταυτοποίησης, κράτος κατοικίας) και το **ιδρυτικό/καταστατικό έγγραφο (osnivački akt)** - άρθρο 23 παρ. 6. Αν το νομικό πρόσωπο δραστηριοποιείται στην Κροατία μέσω υποκαταστήματος, ταυτοποιούνται τόσο το αλλοδαπό νομικό πρόσωπο όσο και το υποκατάστημα (άρθρο 23 παρ. 5). Το **άρθρο 26** προβλέπει ειδικό καθεστώς για σωματεία, ιδρύματα, θεσμούς, επιμελητήρια, συνδικάτα, πολιτικά κόμματα, συνεταιρισμούς, πιστωτικές ενώσεις και θρησκευτικές κοινότητες.

Το **άρθρο 20 παρ. 1** απαιτεί επίσης στοιχεία για τον **πραγματικό δικαιούχο** (σημ. 6), για τον **σκοπό και την προβλεπόμενη φύση της επιχειρηματικής σχέσης, περιλαμβανομένης της δραστηριότητας του πελάτη** (σημ. 7), καθώς και ημερομηνία και ώρα σύναψης της σχέσης (σημ. 8).

*Πραγματικός δικαιούχος (άρθρο 28).* Συλλέγονται όνομα, χώρα κατοικίας, ημερομηνία γέννησης και υπηκοότητα. Κατά το **άρθρο 28 παρ. 5**, πραγματικός δικαιούχος είναι όποιος κατέχει «*vlasništvo … nad preko 25 % poslovnih udjela, glasačkih ili drugih prava … ili vlasništvo 25 % plus jedna dionica*», δηλαδή **άνω του 25% των εταιρικών μεριδίων, δικαιωμάτων ψήφου ή λοιπών δικαιωμάτων, ή 25% συν μία μετοχή**. Ο ορισμός του «stvarni vlasnik» δίνεται στο άρθρο 4 σημ. 42. Ο υπόχρεος οφείλει να **τεκμηριώνει τη διαδικασία** εξακρίβωσης και επαλήθευσης του πραγματικού δικαιούχου (άρθρο 28 παρ. 9). Άντληση αποσπάσματος από το **Μητρώο Πραγματικών Δικαιούχων (Registar stvarnih vlasnika, άρθρα 32-36)**, το οποίο τηρεί λειτουργικά η Financijska agencija (FINA) για λογαριασμό του Ureda (άρθρο 32).

*Ενισχυμένη δέουσα επιμέλεια (pojačana dubinska analiza - άρθρα 44-53 ZSPNFT).* Το **άρθρο 44** απαριθμεί **δέκα υποχρεωτικές περιπτώσεις** ενισχυμένης δέουσας επιμέλειας: 1) σύναψη σχέσης ανταποκρίτριας τράπεζας με πιστωτικό ίδρυμα τρίτης χώρας, 2) όταν ο πελάτης ή ο πραγματικός δικαιούχος είναι **πολιτικά εκτεθειμένο πρόσωπο**, 3) όταν δικαιούχοι ασφαλιστηρίων ζωής ή επενδυτικών ασφαλίσεων (ή οι πραγματικοί τους δικαιούχοι) είναι ΠΕΠ, 4) όταν ο πελάτης συνδέεται με **τρίτη χώρα υψηλού κινδύνου**, 5) όταν ο πελάτης **δεν είναι φυσικά παρών** κατά την ταυτοποίηση, 6) όταν πρόκειται για νομικό πρόσωπο που εξέδωσε **ανώνυμες μετοχές (dionice na donositelja)** ή για συναλλαγή σχετική με αυτές, 7) όταν από την εκτίμηση κινδύνου του άρθρου 14 παρ. 7-9 προκύπτει υψηλός κίνδυνος, 8) όταν υψηλός κίνδυνος έχει διαπιστωθεί από την **Εθνική Εκτίμηση Κινδύνου**, 9) **πάντοτε όταν υπάρχει υποψία** ML/TF, και 10) σε **όλες τις σύνθετες και ασυνήθιστα μεγάλες συναλλαγές** και σε κάθε ασυνήθιστο μοτίβο συναλλαγών χωρίς εμφανή οικονομικό ή νομικό σκοπό.

Τα επιμέρους άρθρα εξειδικεύουν. **Άρθρο 45** (σχέσεις ανταποκρίτριας τράπεζας - πρόσθετα μέτρα, γραπτή έγκριση ανώτερης διοίκησης, απαγόρευση σχέσεων με εικονικές τράπεζες), **άρθρα 46-48 (Πολιτικά Εκτεθειμένα Πρόσωπα)** - το άρθρο 46 παρ. 1 απαιτεί **σύστημα διαχείρισης κινδύνου** με διαδικασίες εντοπισμού ΠΕΠ, ενώ η παρ. 2 ορίζει ως ΠΕΠ κάθε φυσικό πρόσωπο που ασκεί ή άσκησε τους **τελευταίους τουλάχιστον 12 μήνες** εξέχον δημόσιο λειτούργημα σε κράτος μέλος ή τρίτη χώρα, μαζί με στενά μέλη οικογένειας και γνωστούς στενούς συνεργάτες, η παρ. 3 απαριθμεί **δέκα κατηγορίες** λειτουργημάτων (αρχηγοί κρατών και κυβερνήσεων, υπουργοί και αναπληρωτές/υφυπουργοί, μέλη νομοθετικών σωμάτων, **μέλη διοικητικών οργάνων πολιτικών κομμάτων**, δικαστές ανωτάτων και συνταγματικών δικαστηρίων, δικαστές ελεγκτικών συνεδρίων, μέλη συμβουλίων κεντρικών τραπεζών, πρέσβεις, επιτετραμμένοι και ανώτεροι αξιωματικοί, μέλη διοικητικών και εποπτικών συμβουλίων κρατικών επιχειρήσεων, διευθυντές και μέλη οργάνων διεθνών οργανισμών, καθώς και **δήμαρχοι, νομάρχες και οι αναπληρωτές τους**). Το **άρθρο 47 παρ. 1** επιβάλλει τρία σωρευτικά μέτρα. **Γραπτή έγκριση της ανώτερης διοίκησης** για τη σύναψη ή συνέχιση της σχέσης, **εξακρίβωση της πηγής της περιουσίας και των κεφαλαίων**, και **ενισχυμένη και διαρκή παρακολούθηση** της σχέσης, τα μέτρα εκτείνονται σε μέλη οικογένειας και στενούς συνεργάτες (παρ. 2) και εξακολουθούν να ισχύουν **τουλάχιστον 12 μήνες** μετά την παύση του λειτουργήματος και ώσπου να εκλείψει ο ειδικός κίνδυνος (παρ. 3), με υποχρέωση τεκμηρίωσης (παρ. 4). Το **άρθρο 48** ρυθμίζει τα ασφαλιστήρια ζωής.

Το **άρθρο 49 (τρίτες χώρες υψηλού κινδύνου)** επιβάλλει τουλάχιστον. Συλλογή και επαλήθευση **πρόσθετων στοιχείων** για τη δραστηριότητα του πελάτη, τη φύση της σχέσης και τον σκοπό της συναλλαγής, καθώς και για την **πηγή των κεφαλαίων και της περιουσίας**, επικαιροποίηση των στοιχείων ταυτοποίησης πελάτη και πραγματικού δικαιούχου, **γραπτή**

**έγκριση της ανώτερης διοίκησης πριν** τη σύναψη της σχέσης, και **στενή παρακολούθηση** των συναλλαγών μετά τη σύναψη. Λαμβάνεται υποχρεωτικά υπόψη η **κατ' εξουσιοδότηση πράξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής**, ενώ ο κατάλογος δημοσιεύεται από το Ured και τις εποπτικές αρχές (άρθρο 49 παρ. 4). Ακολουθούν το **άρθρο 50** (ανώνυμες μετοχές), το **άρθρο 51** (μη φυσική παρουσία - συλλογή πρόσθετων εγγράφων, πρόσθετη επιβεβαίωση από πιστωτικό ή χρηματοδοτικό ίδρυμα και **πρώτη πληρωμή μέσω λογαριασμού στο όνομα του πελάτη** σε ίδρυμα κράτους μέλους ή ισοδύναμης τρίτης χώρας), το **άρθρο 52** και το **άρθρο 53 (σύνθετες και ασυνήθιστα μεγάλες συναλλαγές)**. Ο υπόχρεος οφείλει να αναλύει το υπόβαθρο και τον σκοπό τους, περιλαμβανομένης της πηγής των κεφαλαίων, και να **καταγράφει εγγράφως τα αποτελέσματα της ανάλυσης** ώστε να είναι διαθέσιμα στο Ured και στις εποπτικές αρχές (άρθρο 53 παρ. 2), αν από την ανάλυση προκύψουν λόγοι υποψίας, ενημερώνει το Ured κατά το άρθρο 59 (άρθρο 53 παρ. 4). Ο τρόπος εφαρμογής εξειδικεύεται στον **Pravilnik NN 109/24**, ο οποίος παραπέμπει ρητά στα άρθρα 44 έως 53.

*Απλουστευμένη δέουσα επιμέλεια (pojednostavljena dubinska analiza - **άρθρο 43** ZSPNFT).* Η επιμέρους αντιστοίχιση στα «άρθρα 39-40» ήταν **εσφαλμένη**. Στο πρωτότυπο κείμενο τα **άρθρα 38-41** ρυθμίζουν τη διενέργεια της δέουσας επιμέλειας **μέσω τρίτου προσώπου (dubinska analiza stranke preko treće osobe)**, ενώ ο ενιαίος τίτλος IX «*Pojednostavljena i pojačana dubinska analiza stranke*» αρχίζει με το **άρθρο 42** (εξουσιοδοτική διάταξη για την έκδοση Pravilnik/αποφάσεων από τον Υπουργό Οικονομικών, τον Διοικητή της HNB και τη HANFA, σύμφωνα με τις κατευθυντήριες των ευρωπαϊκών εποπτικών αρχών) και συνεχίζει με το **άρθρο 43**, που είναι η καθαυτό διάταξη για την απλουστευμένη δέουσα επιμέλεια. Σύμφωνα με το άρθρο 43:

- **παρ. 1.** Επιτρέπεται μόνον εφόσον ο υπόχρεος, κατά τα άρθρα 12 παρ. 1 και 14 παρ. 6, **εκτιμήσει ότι ο πελάτης παρουσιάζει χαμηλό κίνδυνο**,
- **παρ. 2.** Κατά την απόφαση λαμβάνονται υποχρεωτικά υπόψη τα **αποτελέσματα της Εθνικής Εκτίμησης Κινδύνου**,
- **παρ. 3.** Τα απλουστευμένα μέτρα μπορούν να συνίστανται σε: 1) επαλήθευση της ταυτότητας πελάτη και πραγματικού δικαιούχου **μετά** τη σύναψη της σχέσης, 2) **μειωμένη συχνότητα επικαιροποίησης** των στοιχείων ταυτοποίησης, 3) **μειωμένη έκταση της διαρκούς παρακολούθησης** των συναλλαγών, εφόσον η αξία τους δεν υπερβαίνει το ύψος που ο υπόχρεος έκρινε συμβατό με τη δραστηριότητα και τον χαμηλό κίνδυνο του πελάτη, 4) συναγωγή συμπερασμάτων για τον σκοπό και τη φύση της σχέσης από το είδος της συναλλαγής, αντί συλλογής χωριστών πληροφοριών,
- **παρ. 4.** Ακόμη και σε πελάτες χαμηλού κινδύνου διατηρείται η **διαρκής παρακολούθηση της σχέσης (άρθρο 37)** για τον εντοπισμό σύνθετων, ασυνήθιστων ή ύποπτων συναλλαγών,
- **παρ. 5.** Η απλουστευμένη δέουσα επιμέλεια **απαγορεύεται** όταν υπάρχουν λόγοι υποψίας ML/TF, όταν συντρέχουν ειδικά σενάρια υψηλού κινδύνου, ή όταν πρόκειται για σύνθετη και ασυνήθιστη συναλλαγή του άρθρου 53 παρ. 1.

Στην πράξη το ευνοϊκότερο καθεστώς αφορά πελάτες χαμηλού κινδύνου όπως εισηγμένες εταιρείες υπό τους κανόνες διαφάνειας της ΕΕ και δημόσιες αρχές κρατών-μελών ΕΕ/ΕΟΧ. Ο Pravilnik NN 109/24 εξειδικεύει τη διαδικασία στο δικό του άρθρο 36.

**Γενικές υποχρεώσεις**

- *Εκτίμηση κινδύνου (άρθρο 12).* Ο υπόχρεος καταρτίζει ανάλυση κινδύνου λαμβάνοντας υπόψη παράγοντες που αφορούν α) πελάτες, β) κράτη ή γεωγραφικές περιοχές, γ) προϊόντα, υπηρεσίες ή συναλλαγές και δ) διαύλους διάθεσης (άρθρο 12 παρ. 1). Κατά το **άρθρο 12 παρ. 2** η ανάλυση «*mora biti dokumentirana*» - πρέπει να είναι **τεκμηριωμένη** και ανάλογη προς το μέγεθος, το είδος, την έκταση και την πολυπλοκότητα της δραστηριότητας, να **επικαιροποιείται τακτικά** και να παραδίδεται στην εποπτική αρχή κατόπιν αιτήματος, κατά την παρ. 4 εναρμονίζεται με τους Pravilnike και τις smjernice και λαμβάνει υπόψη την Εθνική και την Υπερεθνική Εκτίμηση Κινδύνου, κατά την παρ. 5 **νέα εκτίμηση κινδύνου διενεργείται πριν από κάθε ουσιώδη μεταβολή** των επιχειρηματικών διαδικασιών και πριν από την εισαγωγή νέου προϊόντος, εξωτερικά ανατεθείσας δραστηριότητας, διαύλου διάθεσης ή νέας τεχνολογίας. (Το άρθρο 12 παρ. 3 δεν αφορά την τεκμηρίωση, αλλά τη δυνατότητα των εποπτικών αρχών να απαλλάσσουν με smjernice ολόκληρο κλάδο υπόχρεων από την ατομική τεκμηριωμένη εκτίμηση όταν οι κίνδυνοι του κλάδου είναι σαφείς και κατανοητοί.) Ο **Pravilnik NN 109/24 (άρθρο 23)** διευκρινίζει ότι, αν και συνήθως χρησιμοποιείται κλίμακα υψηλού/μεσαίου/χαμηλού κινδύνου (**VISOK / SREDNJI / NIZAK RIZIK**), «*Iako obveznici često kategoriziraju rizik kao visok, srednji ili nizak, moguće su i druge kategorizacije*» - δηλαδή **επιτρέπονται και άλλες κατηγοριοποιήσεις και δεν επιβάλλεται συγκεκριμένος αριθμός βαθμίδων**. Ο Pravilnik NN 109/24 εκδόθηκε βάσει του άρθρου 14 παρ. 12 ZSPNFT.
- *Εσωτερικές διαδικασίες (άρθρο 13).* Υποχρεωτικές γραπτές πολιτικές, έλεγχοι και διαδικασίες (*politike, kontrole i postupci*) - μεθοδολογία αξιολόγησης κινδύνου, διαδικασίες CDD ανά επίπεδο κινδύνου, αναγνώριση ύποπτων συναλλαγών, τήρηση αρχείων, προγράμματα εκπαίδευσης. Το **άρθρο 66** ορίζει το συνολικό «σύστημα πρόληψης και εντοπισμού» του υπόχρεου, το οποίο πρέπει να είναι ανάλογο προς το μέγεθος και την πολυπλοκότητά του και να περιλαμβάνει τουλάχιστον οκτώ στοιχεία. Κατάλληλες οργανωτικές και στελεχιακές συνθήκες, επαρκές επίπεδο ευαισθητοποίησης του προσωπικού, τις πολιτικές του άρθρου 13, **επαρκή εκπαίδευση** όλων των εμπλεκόμενων εργαζομένων, ορισμό υπευθύνων για τη σύναψη και παρακολούθηση των σχέσεων, **διορισμό ovlaštena osoba και αναπληρωτή**, **εσωτερικό έλεγχο κατά το άρθρο 72** και ρητή θεμελίωση της ευθύνης της διοίκησης.
- *Υπεύθυνος συμμόρφωσης (άρθρα 67-70).* Υποχρεωτικός διορισμός **ovlaštena osoba (υπευθύνου)** και ενός ή περισσότερων **αναπληρωτών (zamjenik)**, κατά το **άρθρο 68 παρ. 1**, «*a kada je to primjereno veličini i prirodi posla obveznika … na rukovodećoj razini*» (σε διοικητικό επίπεδο, όπου αυτό αρμόζει στο μέγεθος και τη φύση της δραστηριότητας). Σημαντική διευκρίνιση για τα μικρά λογιστικά γραφεία. Κατά το **άρθρο 68 παρ. 4**, ο υπόχρεος που είναι **φυσικό πρόσωπο ασκούν καταχωρημένη δραστηριότητα δεν υποχρεούται να διορίσει υπεύθυνο**, αλλά ασκεί ο ίδιος τα σχετικά καθήκοντα. Η υποχρέωση γνωστοποίησης του διορισμού στο Ured εντός **τριών ημερών** (άρθρο 68 παρ. 2-3) βαρύνει τα πιστωτικά και χρηματοδοτικά ιδρύματα, όχι τους λογιστές. Το **άρθρο 67 παρ. 1** απαριθμεί ένδεκα υποχρεώσεις της διοίκησης (θέσπιση πολιτικών, διορισμός υπευθύνου, εξασφάλιση θέσης που επιτρέπει **ανεξαρτησία και άμεση επικοινωνία με τη διοίκηση**, απεριόριστη πρόσβαση σε στοιχεία, κατάλληλες οργανωτικές, στελεχιακές, υλικές, χωροταξικές και τεχνικές συνθήκες, σύστημα έγκαιρης διαβίβασης στοιχείων στο Ured και στην εποπτική αρχή, **τακτική εκπαίδευση**, σαφής οριοθέτηση αρμοδιοτήτων, εσωτερικός έλεγχος, αποτελεσματική επικοινωνία σε όλα τα επίπεδα). Το **άρθρο 69** ορίζει τα επτά καθήκοντα του υπευθύνου (μεταξύ των οποίων η **διενέργεια της εκπαίδευσης του προσωπικού**), το **άρθρο 70** τα τρία σωρευτικά προσόντα (λευκό ποινικό μητρώο για εκτενή κατάλογο αδικημάτων, **επαρκής γνώση, ικανότητα και εμπειρία**, καλή γνώση των επιχειρηματικών διαδικασιών του υπόχρεου) και το **άρθρο 72** την υποχρέωση **εσωτερικού ελέγχου τουλάχιστον μία φορά τον χρόνο**, εφόσον αυτό είναι πρόσφορο ως προς το μέγεθος και τη φύση της δραστηριότητας. Ο ορισμός του «ovlaštena osoba» δίνεται στο άρθρο 4 σημ. 29.
- *Τήρηση αρχείων (άρθρο 79 ZSPNFT - τίτλος «Rokovi čuvanja podataka od strane obveznika»).* Κατά την **παρ. 1**, τα δεδομένα, οι πληροφορίες και η τεκμηρίωση που συλλέγονται κατ' εφαρμογή του νόμου, των εκτελεστικών του πράξεων και του Καν. (ΕΕ) 2015/847 τηρούνται **δέκα έτη** από τη λήξη της επιχειρηματικής σχέσης, από τη διενέργεια της συναλλαγής των σημείων 2-4 του άρθρου 16 παρ. 1, από τη συλλογή των στοιχείων του άρθρου 16 παρ. 2 ή από την πρόσβαση σε θυρίδα. Η **παρ. 2** απαριθμεί οκτώ κατηγορίες τηρούμενης τεκμηρίωσης: 1) έγγραφα βάσει των οποίων εξακριβώθηκε η ταυτότητα του πελάτη (αντίγραφο επίσημου εγγράφου ταυτότητας, αντίγραφο αποσπάσματος δικαστικού ή άλλου μητρώου κ.λπ.), 2) στοιχεία και τεκμηρίωση των μέτρων εξακρίβωσης του πραγματικού δικαιούχου, 3) τεκμηρίωση για τις επιχειρηματικές σχέσεις και τους λογαριασμούς του πελάτη, 4) την **επιχειρηματική αλληλογραφία** με τον πελάτη, 5) εγγραφές και αρχεία αναγκαία για την ταυτοποίηση και παρακολούθηση εγχώριων και διασυνοριακών συναλλαγών, 6) τεκμηρίωση για τον προσδιορισμό του υποβάθρου και του σκοπού των σύνθετων και ασυνήθιστων συναλλαγών και τα αποτελέσματα της ανάλυσής τους, 7) κάθε άλλη συναφή τεκμηρίωση από τη δέουσα επιμέλεια ή τις μεμονωμένες συναλλαγές, και 8) πληροφορίες που ελήφθησαν με μέσα ηλεκτρονικής ταυτοποίησης κατά τον Καν. (ΕΕ) 910/2014. Αντίθετα, κατά την **παρ. 3**, τηρούνται **πέντε έτη από τη δημιουργία τους** τα δεδομένα και η τεκμηρίωση για τον **ovlaštena osoba και τον αναπληρωτή του, την εκτίμηση κινδύνου του πελάτη, την επαγγελματική εκπαίδευση των εργαζομένων και τη διενέργεια εσωτερικού ελέγχου**. Μετά τη λήξη των προθεσμιών, ο υπόχρεος **διαγράφει τα προσωπικά δεδομένα και καταστρέφει την τεκμηρίωση** κατά τη νομοθεσία προστασίας δεδομένων (παρ. 4). Σημειώνεται ότι το **άρθρο 77** δεν αφορά την τήρηση αρχείων αλλά τις **εξαιρέσεις από την υποχρέωση τήρησης επιχειρηματικού, τραπεζικού, επαγγελματικού, συμβολαιογραφικού ή δικηγορικού απορρήτου** και την **απαλλαγή από ευθύνη** κατά την υποβολή αναφοράς στο Ured - μετά τον NN 151/22 η προστασία επεκτάθηκε και στα μέλη της διοίκησης των υπόχρεων (άρθρο 77 παρ. 3).
- *Τηρούμενα μητρώα (evidencije - άρθρο 80).* Ο υπόχρεος τηρεί **εννέα μητρώα**: 1) αποτελεσμάτων της διαρκούς παρακολούθησης της επιχειρηματικής σχέσης (άρθρο 15 παρ. 1 σημ. 4), 2) στοιχείων πελατών, επιχειρηματικών σχέσεων και συναλλαγών (άρθρο 16), 3) σύνθετων και ασυνήθιστων συναλλαγών και των αποτελεσμάτων της ανάλυσής τους (άρθρο 53), 4) στοιχείων που διαβιβάστηκαν στο Ured για **ύποπτες συναλλαγές** (άρθρα 56 και 57), 5) στοιχείων που διαβιβάστηκαν στο Ured για **συναλλαγές μετρητών** (άρθρο 61), 6) αποκάλυψης στοιχείων σε αποδέκτες εντός ομίλου (άρθρο 75), 7) αποκάλυψης στοιχείων σε αποδέκτες της ίδιας κατηγορίας υπόχρεων (άρθρο 76), 8) εντολών του Ureda για προσωρινή αναστολή ύποπτης συναλλαγής (άρθρο 117), 9) εντολών του Ureda για διαρκή παρακολούθηση του πελάτη (άρθρο 119). Τα μητρώα τηρούνται **έντυπα ή ηλεκτρονικά** (άρθρο 80 παρ. 2).

- *Εκπαίδευση (άρθρο 71 ZSPNFT).* Ο ακριβής αριθμός άρθρου επαληθεύεται πλέον πρωτογενώς - η υποχρέωση βρίσκεται στο **άρθρο 71** («*Obveza redovitoga stručnog osposobljavanja i izobrazbe*») και **όχι στο άρθρο 62** (το οποίο αφορά την εφαρμογή των πολιτικών του ομίλου σε υποκαταστήματα και θυγατρικές). Κατά το **άρθρο 71 παρ. 1**, ο υπόχρεος λαμβάνει **συνεχώς** μέτρα, ανάλογα προς το είδος και το μέγεθός του και τον κίνδυνο στον οποίο εκτίθεται, ώστε όλοι οι εργαζόμενοι που ασκούν καθήκοντα AML να γνωρίζουν τις διατάξεις του ZSPNFT, των εκτελεστικών πράξεων και της νομοθεσίας προστασίας προσωπικών δεδομένων. Κατά την **παρ. 2**, τα μέτρα συνίστανται στη συμμετοχή σε **εσωτερικά ή εξωτερικά προγράμματα** επαγγελματικής κατάρτισης, ώστε οι εργαζόμενοι να αναγνωρίζουν δραστηριότητες που ενδέχεται να συνδέονται με ML/TF. Κατά την **παρ. 3** - η οποία αποτελεί και το χωρίο που παραθέτουν αυτολεξεί οι Smjernice του Financijski inspektorat - ο υπόχρεος οφείλει «*najkasnije do kraja tekuće godine, donijeti program godišnjega stručnog osposobljavanja i izobrazbe za sljedeću kalendarsku godinu te isti program provesti*», δηλαδή να **καταρτίζει έως το τέλος κάθε τρέχοντος έτους ετήσιο πρόγραμμα επαγγελματικής εκπαίδευσης για το επόμενο ημερολογιακό έτος και να το υλοποιεί**. Η παράβαση της παρ. 1 και της παρ. 3 τιμωρείται αυτοτελώς (άρθρο 151 παρ. 1 σημ. 20 και 21). Περιεχόμενο κατά την πρακτική. Διατάξεις ZSPNFT, εσωτερικές πολιτικές AML, πρότυπα FATF, δείκτες ύποπτων συναλλαγών, τυπολογίες ML/TF για λογιστές.
- *Μητρώα εγγραφής.* Ο εξωτερικός λογιστής **δεν** εγγράφεται σε ειδικό μητρώο υπόχρεων AML. Υποχρέωση εγγραφής σε μητρώο που τηρεί ο Financijski inspektorat (*Pravilnik o upisu u registar*) προβλέπεται μόνο για τους **παρόχους υπηρεσιών σε trusts και εταιρείες (TCSP)** και για τους **εμπόρους πολύτιμων μετάλλων και λίθων** (δημοσιευμένα μητρώα στη σελίδα του FI, με τελευταίες εκδόσεις 16.4.2026 και 7.8.2026 αντίστοιχα). Ο λογιστής οφείλει όμως, στο πλαίσιο της δέουσας επιμέλειας, να αντλεί στοιχεία από το **Μητρώο Πραγματικών Δικαιούχων (Registar stvarnih vlasnika, άρθρα 32-36 ZSPNFT)**: «*Registar u ime Ureda operativno vodi Financijska agencija*» (άρθρο 32) - δηλαδή το μητρώο τηρείται λειτουργικά από τη **FINA για λογαριασμό του Ured**. Η απουσία ειδικού μητρώου ή καθεστώτος αδειοδότησης για τους λογιστές είχε επισημανθεί από τη MONEYVAL («*accountants, tax consultants … lacking full licensing/registration requirements*») Τα στοιχεία δημοσίευσης του εκτελεστικού κανονισμού τεκμηριώθηκαν πλέον πλήρως: **«Pravilnik o Registru stvarnih vlasnika», Narodne novine αρ. 53/2019 της 24.5.2019, με έναρξη ισχύος 3.6.2019**, όπως τροποποιήθηκε με τη **Narodne novine αρ. 1/2020 της 2.1.2020**, νομοθετική βάση τα **άρθρα 32 παρ. 8 και 33 ZSPNFT**.
- *Πρακτικοί κανόνες του Μητρώου Πραγματικών Δικαιούχων για τον λογιστή.* Η **εγγραφή και η επικαιροποίηση των στοιχείων γίνονται ηλεκτρονικά μέσω της διαδικτυακής εφαρμογής της FINA** με ψηφιακό πιστοποιητικό, ή εναλλακτικά με **έντυπη υποβολή στα καταστήματα της FINA (έντυπα RSV)**. Για τις **νεοσύστατες οντότητες** η προθεσμία πρώτης καταχώρισης είναι **30 ημέρες από τη σύσταση/εγγραφή τους στο αρμόδιο μητρώο**. Ιδιαίτερη σημασία για τον λογιστή έχει η **υποχρέωση αναφοράς αποκλίσεων (*neusklađenosti*)**. Κατά το **άρθρο 35 ZSPNFT**, ο υπόχρεος που διαπιστώνει κατά τη δέουσα επιμέλεια **ανακολουθία μεταξύ των καταχωρισμένων στοιχείων του Μητρώου και των πραγματικών στοιχείων του πελάτη** οφείλει να την αναφέρει **αμελλητί** στη FINA.
- *Αναφορές ύποπτων συναλλαγών (STR - άρθρα 56, 57 και 59).* Κατά το **άρθρο 56 παρ. 1-2** ο υπόχρεος οφείλει να **απέχει από τη διενέργεια** της ύποπτης συναλλαγής και να ενημερώσει το Ured **χωρίς καθυστέρηση και πριν** την εκτέλεσή της, δηλώνοντας την προθεσμία εντός της οποίας πρόκειται να διενεργηθεί. Κατ' εξαίρεση (παρ. 3), αν λόγω της φύσης της συναλλαγής ή άλλων δικαιολογημένων λόγων δεν ήταν δυνατή η προηγούμενη ενημέρωση, ή αν αυτή θα δυσχέραινε την ανάλυση, η αναφορά υποβάλλεται μετά την εκτέλεση και **το αργότερο την επόμενη εργάσιμη ημέρα**, με αιτιολόγηση των λόγων (παρ. 4). Αναφέρονται και οι απλώς **σχεδιαζόμενες ή αποπειραθείσες** συναλλαγές (παρ. 5). Η **παρ. 6** ορίζει την ύποπτη συναλλαγή ως κάθε αποπειραθείσα ή διενεργηθείσα συναλλαγή, μετρητοίς ή μη, **ανεξαρτήτως αξίας και τρόπου διενέργειας**, εφόσον συντρέχει ένας από τέσσερις λόγους. Γνώση ή υποψία σύνδεσης με έσοδα εγκληματικής δραστηριότητας ή με χρηματοδότηση τρομοκρατίας, υπόδειξη από τους **δείκτες του άρθρου 60**, αντιστοιχία με γνωστές τυπολογίες ή τάσεις, ή άλλοι λόγοι υποψίας. Η **παρ. 7** επεκτείνει την υποχρέωση σε **κεφάλαια οποιουδήποτε ύψους** που εικάζεται ότι προέρχονται από εγκληματική δραστηριότητα. Το **άρθρο 57 παρ. 2** εξειδικεύει την υποχρέωση για τα ελεγκτικά γραφεία, τους ανεξάρτητους ορκωτούς ελεγκτές, τον **εξωτερικό λογιστή** και τους φοροτεχνικούς, ενώ η **παρ. 3** προβλέπει ιδιαίτερη υποχρέωση. Κάθε φορά που ο πελάτης **ζητά συμβουλή σχετική με νομιμοποίηση εσόδων ή χρηματοδότηση τρομοκρατίας**, ο επαγγελματίας ενημερώνει το Ured **το αργότερο την επόμενη εργάσιμη ημέρα**. Ο τρόπος και το περιεχόμενο της αναφοράς ορίζονται στο **άρθρο 59** (με τα στοιχεία του άρθρου 20 και **αιτιολόγηση των λόγων υποψίας**), έντυπο **Obrazac UZSPN-O-59**, ο σχετικός Pravilnik (NN 1/19, 11/23) εκδόθηκε βάσει του **άρθρου 59 παρ. 3**.
- *Εξαίρεση επαγγελματικού απορρήτου (άρθρο 58).* Στους υπόχρεους που ασκούν επαγγελματικές δραστηριότητες του άρθρου 9 παρ. 2 σημ. 18 **δεν εφαρμόζονται τα άρθρα 56 και 57** ως προς τα στοιχεία που λαμβάνουν από τον πελάτη ή συλλέγουν γι' αυτόν **κατά τη διαπίστωση της νομικής του θέσης ή κατά την εκπροσώπησή του σε δικαστική διαδικασία** - περιλαμβανομένης της συμβουλής για την άσκηση ή την αποφυγή δίκης - ανεξαρτήτως αν τα στοιχεία αποκτήθηκαν πριν, κατά ή μετά τη διαδικασία. Στις περιπτώσεις αυτές ο υπόχρεος δεν οφείλει να ανταποκριθεί στο αίτημα του Ureda κατά το άρθρο 113, αλλά υποχρεούται να αποστείλει εγγράφως **εντός τριών ημερών** αιτιολόγηση της μη ανταπόκρισης (άρθρο 58 παρ. 2).
- *Κατάλογος δεικτών ύποπτων συναλλαγών (άρθρο 60).* Αυτοτελής και συχνά παραγνωρισμένη υποχρέωση. Κάθε υπόχρεος **καταρτίζει δικό του κατάλογο δεικτών (lista indikatora)** για την αναγνώριση ύποπτων συναλλαγών, κεφαλαίων και προσώπων και τον **συμπληρώνει** με βάση τις διαθέσιμες πληροφορίες για νέες τάσεις και τυπολογίες, καθώς και σε κάθε μεταβολή των συνθηκών της δραστηριότητάς του (παρ. 1). Κατά την κατάρτιση λαμβάνονται υπόψη η ιδιαιτερότητα της δραστηριότητας, το είδος των πελατών, η γεωγραφική περιοχή, τα προϊόντα και οι υπηρεσίες, οι δίαυλοι διάθεσης και τα χαρακτηριστικά της ύποπτης συναλλαγής του άρθρου 56 παρ. 6 (παρ. 2). Ο κατάλογος **χρησιμοποιείται υποχρεωτικά ως βασική κατευθυντήρια** κατά τη διαπίστωση λόγων υποψίας (παρ. 3) και αποτελεί **αναπόσπαστο μέρος των πολιτικών, ελέγχων και διαδικασιών του άρθρου 13** (παρ. 4). Στην κατάρτισή του συνεργάζονται το Ured, οι εποπτικές αρχές, το Εμπορικό Επιμελητήριο, η Ένωση Τραπεζών, το Συμβολαιογραφικό και το Δικηγορικό Επιμελητήριο, το **Επιμελητήριο Φορολογικών Συμβούλων (Hrvatska komora poreznih savjetnika)**, το **Ελεγκτικό Επιμελητήριο (Hrvatska revizorska komora)** και οι ενώσεις των υπόχρεων (παρ. 5), όσοι δεν είναι μέλη τέτοιων φορέων **καταρτίζουν δικό τους κατάλογο** (παρ. 6). Ο Υπουργός Οικονομικών μπορεί με Pravilnik να επιβάλει την υποχρεωτική συμπερίληψη ορισμένων δεικτών (παρ. 7).
- *Αναφορά συναλλαγών μετρητών (άρθρο 61 ZSPNFT).* Κάθε συναλλαγή σε μετρητά **≥10.000 EUR** που διενεργείται μέσω του υπόχρεου αναφέρεται στο Ured **ανεξαρτήτως υποψίας**, με **προθεσμία τριών ημερών από την ημέρα διενέργειας** της συναλλαγής (άρθρο 61 παρ. 1) και με τα στοιχεία του άρθρου 20 (παρ. 2), έντυπο **UZSPN-O-61**, Pravilnik NN 1/19, 11/23, εκδοθείς βάσει του άρθρου 61 παρ. 3. Το όριο των 10.000 EUR διαμορφώθηκε με τον NN 151/22 - στο αρχικό κείμενο NN 108/17 το κατώφλι ήταν **200.000,00 kn** - και ο τίτλος του εκτελεστικού κανονισμού αναφέρει πλέον ρητά «*o gotovinskoj transakciji u vrijednosti od 10.000 eura i većoj*».
- *Απαγόρευση πληρωμών μετρητοίς (άρθρο 55 ZSPNFT - «Ograničenja u poslovanju s gotovinom»).* Ανεξάρτητα από την υποχρέωση αναφοράς, το άρθρο 55 παρ. 1 **απαγορεύει** σε κάθε νομικό ή φυσικό πρόσωπο που ασκεί **καταχωρημένη δραστηριότητα στην Κροατία** να εισπράττει ή να καταβάλλει μετρητά αξίας **≥10.000 EUR** (στο αρχικό κείμενο: **75.000,00 kn**). Η απαγόρευση ισχύει και όταν η είσπραξη ή πληρωμή γίνεται σε **περισσότερες προδήλως συνδεόμενες μεταξύ τους συναλλαγές μετρητών** που αθροιστικά φθάνουν το όριο (παρ. 2). Οι πληρωμές αυτές πρέπει υποχρεωτικά να διενεργούνται **με κατάθεση ή μεταφορά σε λογαριασμό πληρωμών σε πιστωτικό ίδρυμα** (παρ. 3). Ο περιορισμός **δεν εφαρμόζεται στους διοργανωτές τυχερών παιγνίων** (παρ. 4). Πρόκειται για υποχρέωση με άμεση πρακτική σημασία για τα λογιστικά γραφεία και τους πελάτες τους, της οποίας η τήρηση ελέγχεται και από την Porezna uprava ως προς τα μη υπόχρεα πρόσωπα (άρθρο 82 παρ. 7). Η MONEYVAL τη διατυπώνει ως εξής: «*natural and legal persons carrying out a registered activity are not allowed to receive a payment or to carry out the payment in cash in the amount of 10 000 euros (EUR) or more (Art. 55)*». Το **άρθρο 54** απαγορεύει παράλληλα ανώνυμους λογαριασμούς, βιβλιάρια σε κωδικό ή στον κομιστή και κάθε άλλο ανώνυμο προϊόν, καθώς και σχέσεις με **εικονικές τράπεζες (fiktivna banka)**.
- *Απαγόρευση ενημέρωσης (tipping-off - **άρθρο 74 παρ. 1** ZSPNFT).* Ο ακριβής αριθμός άρθρου επαληθεύεται πλέον πρωτογενώς. Η απαγόρευση **δεν βρίσκεται στο άρθρο 60** (που αφορά τον κατάλογο δεικτών) αλλά στο **άρθρο 74**, με τίτλο «*Zaštita podataka, zabrana otkrivanja podataka i iznimke*». Σύμφωνα με την παρ. 1, ο υπόχρεος και οι εργαζόμενοί του - **συμπεριλαμβανομένων των μελών των διοικητικών και εποπτικών συμβουλίων** και κάθε άλλου προσώπου που απέκτησε με οποιονδήποτε τρόπο πρόσβαση στα στοιχεία - **δεν επιτρέπεται να αποκαλύψουν στον πελάτη ή σε τρίτο** πέντε κατηγορίες πληροφοριών: 1) ότι διεξάγεται ή είναι πιθανή ανάλυση συναλλαγής ή πελάτη, περιλαμβανομένης της εξέτασης τεκμηρίωσης από το Ured κατά το άρθρο 114, 2) ότι διαβιβάστηκε ή πρόκειται να διαβιβαστεί στο Ured στοιχείο, πληροφορία ή τεκμηρίωση κατά τα άρθρα 56 και 57, 3) ότι το Ured εξέδωσε εντολή **προσωρινής αναστολής** ύποπτης συναλλαγής (άρθρο 117), 4) ότι το Ured εξέδωσε εντολή **διαρκούς παρακολούθησης** του πελάτη (άρθρο 119), 5) ότι έχει αρχίσει ή ενδέχεται να αρχίσει προκαταρκτική εξέταση, ανάκριση ή ποινική διαδικασία για ML/TF. Τα στοιχεία αυτά χαρακτηρίζονται **διαβαθμισμένα** (παρ. 2) και ο υπόχρεος οφείλει τεχνικά, στελεχιακά και οργανωτικά μέτρα προστασίας, καθώς και **υπογραφή δήλωσης εμπιστευτικότητας** από τους εργαζομένους (παρ. 3). Οι **εξαιρέσεις**. Η απαγόρευση δεν ισχύει όταν τα στοιχεία ζητούνται εγγράφως από αρμόδιο δικαστήριο για την απόδειξη πραγματικών περιστατικών σε ποινική δίκη, ή όταν είναι αναγκαία στην εποπτική αρχή του άρθρου 81 για τη διενέργεια ελέγχου (παρ. 4). Κρίσιμη ειδική ρύθμιση για τους επαγγελματίες. Κατά την **παρ. 5**, «*ako obveznik iz članka 9. stavka 2. točke 18. … pokuša odvratiti stranku od sudjelovanja u kriminalnim aktivnostima, to neće predstavljati otkrivanje podataka*» - η **απόπειρα αποτροπής του πελάτη από τη συμμετοχή σε εγκληματικές δραστηριότητες δεν συνιστά απαγορευμένη αποκάλυψη**. Τα **άρθρα 75 και 76** προβλέπουν περαιτέρω επιτρεπτή ανταλλαγή πληροφοριών. Εντός ομίλου (άρθρο 75 παρ. 1), μεταξύ επαγγελματιών της σημ. 18 που ανήκουν στην ίδια νομική οντότητα ή ευρύτερη δομή με κοινή ιδιοκτησία, διοίκηση ή έλεγχο συμμόρφωσης (άρθρο 75 παρ. 2), και **μεταξύ δύο ή περισσότερων υπόχρεων της ίδιας κατηγορίας που εμπλέκονται στον ίδιο πελάτη**

**και στην ίδια συναλλαγή**, υπό τρεις προϋποθέσεις (εγκατάσταση σε κράτος μέλος ή ισοδύναμη τρίτη χώρα, ίδιο είδος δραστηριότητας ή ίδια κατηγορία επαγγέλματος, υπαγωγή σε υποχρεώσεις επαγγελματικού απορρήτου και προστασίας δεδομένων) - άρθρο 76.

- *Εσωτερικό σύστημα αναφορών (whistleblowing - άρθρο 94).* Ο υπόχρεος οφείλει να θεσπίσει **εσωτερικό σύστημα αναφοράς παραβάσεων** που επιτρέπει στους εργαζομένους και σε πρόσωπα σε παρόμοια θέση να αναφέρουν παραβάσεις του νόμου μέσω **ειδικού, ανεξάρτητου και ανώνυμου διαύλου**, με σαφώς καθορισμένες διαδικασίες παραλαβής και επεξεργασίας, ανάλογες προς τη φύση και το μέγεθός του. Η παράλειψη τιμωρείται (άρθρο 150 παρ. 1 σημ. 59).

Εκτελεστικοί κανονισμοί. **Pravilnik o postupku procjene rizika od pranja novca i financiranja terorizma te načinu provedbe mjera pojednostavljene i pojačane dubinske analize stranke (NN 109/24)** - δημοσίευση 20.9.2024, νομική βάση το άρθρο 14 παρ. 12 ZSPNFT, **Pravilnik o obavještavanju UZSPN o sumnjivim transakcijama (NN 1/19, 11/23)**, **Pravilnik o obavještavanju UZSPN o gotovinskoj transakciji u vrijednosti od 10.000 eura i većoj (NN 1/19, 11/23)**.

**Κυρώσεις (ΠΟΣΑ/εύρη)**

Οι χρηματικές ποινές του ZSPNFT είναι **πταισματικές (prekršajne) ποινές** και όχι διοικητικά πρόστιμα υπό στενή έννοια. Επιβάλλονται από τον Financijski inspektorat, ο οποίος κατά το **άρθρο 95 παρ. 1** αποφαίνεται **σε πρώτο βαθμό** επί των πταισμάτων του νόμου, με έφεση ενώπιον του Ανώτατου Πταισματικού Δικαστηρίου (άρθρο 95 παρ. 2). Οι πταισματικές διατάξεις (*prekršajne odredbe*) συγκροτούν το **ΚΕΦΑΛΑΙΟ VII (GLAVA VII.)** του νόμου και εκτείνονται στα **άρθρα 150 έως 153** - **όχι στα «άρθρα 140-152»**. Η αντιστοίχιση αυτή διορθώνεται με βάση το πρωτότυπο κείμενο. Το άρθρο 140 αφορά τον συντονισμό των εποπτικών αρχών από το Ured, το άρθρο 141 τις κατευθυντήριες του Ureda, τα άρθρα 142-149 την προστασία και τήρηση των δεδομένων και των στατιστικών του Ureda, ενώ τα άρθρα 154-159 είναι μεταβατικές και τελικές διατάξεις.

| Διάταξη | Υποκείμενο | Αρχικό εύρος (NN 108/17, σε kn) | Ισχύον εύρος σε ευρώ (NN 151/22, από 1.1.2023) |
|---|---|---|---|
| **Άρθρο 150 παρ. 1** (65 περιπτώσεις παραβάσεων - ο βαρύτερος κατάλογος) | Νομικό πρόσωπο | 35.000,00 - 1.000.000,00 kn | **4.640 - 132.720 EUR** |
| **Άρθρο 150 παρ. 3** | Δικηγόρος, συμβολαιογράφος, ανεξάρτητος ορκωτός ελεγκτής, **εξωτερικός λογιστής**, φορολογικός σύμβουλος, ατομική επιχείρηση και φυσικό πρόσωπο που ασκεί άλλη ανεξάρτητη δραστηριότητα | 15.000,00 - 450.000,00 kn | **1.990 - 59.720 EUR** |
| **Άρθρο 150 παρ. 2** | Μέλος διοίκησης ή άλλο υπεύθυνο πρόσωπο στο νομικό πρόσωπο | 6.000,00 - 75.000,00 kn | **790 - 9.950 EUR** |
| **Άρθρο 150 παρ. 6** (βαρύτατα πταίσματα, αποκόμιση οφέλους, πρόκληση ζημίας, υποτροπή ή πλήρης μη εφαρμογή των μέτρων) | Κάθε υπόχρεος | **Διπλάσιο του αποδεδειγμένου οφέλους**, εφόσον προσδιορίζεται, ή έως 7.500.000,00 kn | Διπλάσιο του οφέλους ή έως **1.000.000,00 EUR** |
| **Άρθρο 150 παρ. 7** (ίδιες προϋποθέσεις) | **Μόνο πιστωτικό ή χρηματοδοτικό ίδρυμα** | έως 38.000.000,00 kn **ή ποσοστό 10% του συνολικού ετήσιου εσόδου** κατά τις τελευταίες εγκεκριμένες οικονομικές καταστάσεις | έως **5.000.000,00 EUR** ή 10% του συνολικού ετήσιου εσόδου. Ο ορισμός του εσόδου για μητρικές και θυγατρικές μεταφέρθηκε στη **νέα παρ. 8** |
| **Άρθρο 150 παρ. 9** (νέα - οι παρ. 4, 5 και 9 προστέθηκαν με τον NN 151/22) | *Obrtnik* που ασκεί τις δραστηριότητες των σημ. 10, 11, 15 και 17 στοιχ. α΄-ε΄ του άρθρου 9 παρ. 2 - **όχι οι λογιστές, που είναι το σημ. 18** | - | έως **5.000.000,00 EUR**, υπό τις προϋποθέσεις της παρ. 6 |
| **Άρθρο 151 παρ. 1** (22 περιπτώσεις, τρίτα πρόσωπα, πολιτικές ομίλου, υπεύθυνος συμμόρφωσης, **εκπαίδευση**, 5ετής τήρηση) | Νομικό πρόσωπο | 25.000,00 - 800.000,00 kn | **3.310 - 106.170 EUR** |
| **Άρθρο 151 παρ. 3** | Δικηγόρος, συμβολαιογράφος, ορκωτός ελεγκτής, **εξωτερικός λογιστής**, φορολογικός σύμβουλος, ατομική επιχείρηση | 10.000,00 - 350.000,00 kn | **1.320 - 46.450 EUR** |
| **Άρθρο 151 παρ. 2** | Μέλος διοίκησης ή υπεύθυνο πρόσωπο | 3.000,00 - 50.000,00 kn | **390 - 6.630 EUR** |
| **Άρθρο 152** | Πάροχοι υπηρεσιών πληρωμών (πληρωτή, δικαιούχου, διαμεσολαβητές) - παραβάσεις του Καν. (ΕΕ) 2015/847 | 50.000,00 - 1.000.000,00 kn, βαρύτατα πταίσματα έως 7.500.000,00 kn, πιστωτικά/χρηματοδοτικά ιδρύματα έως 38.000.000,00 kn ή 10% εσόδου | **6.630 – 132.720 EUR** (παρ. 1), στο μέλος διοίκησης 1.320 – 46.450 EUR (παρ. 4), βαρύτατα πταίσματα έως **1.000.000 EUR** ή 2× το όφελος (παρ. 5), πιστωτικά/χρηματοδοτικά ιδρύματα έως **5.000.000 EUR** ή 10% (παρ. 6) |
| **Άρθρο 153 παρ. 1** - παράβαση της **απαγόρευσης μετρητών (άρθρο 55)** | Νομικό πρόσωπο | 35.000,00 - 350.000,00 kn | **4.640 - 46.450 EUR**, στο μέλος διοίκησης ή υπεύθυνο πρόσωπο 660 – 4.640 EUR (παρ. 2) |
| **Άρθρο 153 παρ. 3** - ίδια παράβαση | Ατομική επιχείρηση και φυσικό πρόσωπο που ασκεί καταχωρημένη δραστηριότητα | 15.000,00 - 200.000,00 kn | **1.990 - 26.540 EUR** |
| **Άρθρο 153 παρ. 4-21** - παραβάσεις σχετικές με το **Μητρώο Πραγματικών Δικαιούχων** (μη τήρηση επικαιροποιημένων στοιχείων, μη καταχώριση, μη ανταπόκριση σε αίτημα της Porezna uprava, καταχρηστική πρόσβαση στο μητρώο) | Νομικά πρόσωπα, διαχειριστές trusts, υπεύθυνα πρόσωπα, υπόχρεοι | 5.000,00 - 350.000,00 kn (νομικά πρόσωπα), 5.000,00 - 75.000,00 kn (υπεύθυνα πρόσωπα), 35.000,00 - 350.000,00 kn για καταχρηστική πρόσβαση υπόχρεου στο μητρώο | - |

Τα ποσά σε ευρώ του άρθρου 150 (4.640 - 132.720 / 1.990 - 59.720 / 790 - 9.950 EUR) επιβεβαιώνονται από τη MONEYVAL με ρητή παραπομπή στο άρθρο 150 και αντιστοιχούν **ακριβώς** στα ποσά σε κούνες του πρωτοτύπου (μετατροπή με την επίσημη ισοτιμία 1 EUR = 7,53450 kn και στρογγυλοποίηση προς τα κάτω στη δεκάδα: 1.000.000 kn → 132.720 EUR, 450.000 kn → 59.720 EUR, 75.000 kn → 9.950 EUR, 35.000 kn → 4.640 EUR, 15.000 kn → 1.990 EUR, 6.000 kn → 790 EUR). Το ίδιο ισχύει για τα άρθρα 151 και 153, όπου η μετατροπή έγινε επίσης αριθμητικά (800.000 kn → 106.170 EUR, 350.000 kn → 46.450 EUR, 200.000 kn → 26.540 EUR, 50.000 kn → 6.630 EUR, 25.000 kn → 3.310 EUR, 10.000 kn → 1.320 EUR, 3.000 kn → 390 EUR). **Στα ανώτατα όρια των βαρύτατων πταισμάτων, αντιθέτως, ο νομοθέτης εγκατέλειψε την αριθμητική μετατροπή.** Τα 7.500.000 kn του άρθρου 150 παρ. 6 δεν έγιναν 995.400 EUR αλλά **1.000.000 EUR**, και τα 38.000.000 kn του άρθρου 150 παρ. 7 δεν έγιναν 5,04 εκατ. αλλά

**ακριβώς 5.000.000 EUR** - δηλαδή τα δύο κροατικά ανώτατα ταυτίστηκαν με τα ποσά των παρ. 2 στοιχ. ε΄ και 3 του άρθρου 59 της Οδηγίας (ΕΕ) 2015/849. Καμία τιμή του πίνακα δεν αποτελεί πλέον ενδεικτική μετατροπή.

Ενδεικτικές παραβάσεις που τιμωρούνται με το εύρος του **άρθρου 150 παρ. 1** (για λογιστικά γραφεία: 4.640-132.720 EUR ως νομικό πρόσωπο, 1.990-59.720 EUR ως φυσικό πρόσωπο). Μη κατάρτιση ή μη επικαιροποίηση της ανάλυσης κινδύνου (σημ. 2-3), μη θέσπιση εσωτερικών ελέγχων και γραπτών πολιτικών (σημ. 4), εφαρμογή απλουστευμένης δέουσας επιμέλειας σε πελάτη που δεν αξιολογήθηκε ως χαμηλού κινδύνου ή μη εφαρμογή ενισχυμένης σε πελάτη υψηλού κινδύνου (σημ. 5), μη εφαρμογή των μέτρων δέουσας επιμέλειας (σημ. 6, 10), μη τεκμηρίωση της εξακρίβωσης του πραγματικού δικαιούχου (σημ. 20), μη εφαρμογή ενισχυμένης δέουσας επιμέλειας όπου είναι υποχρεωτική (σημ. 26), παραβάσεις των κανόνων για ΠΕΠ (σημ. 29-34), μη λήψη μέτρων για πελάτες από τρίτες χώρες υψηλού κινδύνου (σημ. 35), μη ανάλυση και μη έγγραφη καταγραφή σύνθετων και ασυνήθιστα μεγάλων συναλλαγών (σημ. 40), **μη αναφορά ύποπτης συναλλαγής** (σημ. 44-45), **μη κατάρτιση ή μη χρήση του καταλόγου δεικτών του άρθρου 60** (σημ. 46), **μη αναφορά συναλλαγής μετρητών** (σημ. 47), παραβάσεις ως προς τις συνθήκες εργασίας και την ανεξαρτησία του υπευθύνου συμμόρφωσης (σημ. 48-51), **μη διορισμός** ovlaštena osoba και αναπληρωτή (σημ. 53) ή διορισμός προσώπου που δεν πληροί τα προσόντα (σημ. 54), **μη διενέργεια ετήσιου εσωτερικού ελέγχου** (σημ. 55), **μη τήρηση των αρχείων επί δεκαετία ή ελλιπής τεκμηρίωση** (σημ. 57), **μη τήρηση ή ανακριβής τήρηση των evidencija του άρθρου 80** (σημ. 58), απουσία εσωτερικού συστήματος αναφοράς παραβάσεων (σημ. 59), μη ανταπόκριση σε αιτήματα και εντολές του Ureda (σημ. 60-64).

Με το ελαφρύτερο εύρος του **άρθρου 151 παρ. 1** τιμωρούνται ιδίως. Η **εξωτερική ανάθεση των καθηκόντων του υπευθύνου συμμόρφωσης** (σημ. 1, άρθρο 11 παρ. 3), οι παραβάσεις κατά την ανάθεση της δέουσας επιμέλειας σε τρίτο πρόσωπο (σημ. 2-9, άρθρα 39-41), η **μη διασφάλιση ενημέρωσης του προσωπικού για τις διατάξεις του νόμου** (σημ. 20, άρθρο 71 παρ. 1), η **μη κατάρτιση και μη υλοποίηση του ετήσιου προγράμματος εκπαίδευσης εντός της προβλεπόμενης προθεσμίας** (σημ. 21, άρθρο 71 παρ. 3), και η **μη τήρηση επί πενταετία** των στοιχείων για τον υπεύθυνο συμμόρφωσης, την εκτίμηση κινδύνου του πελάτη, την εκπαίδευση και τον εσωτερικό έλεγχο (σημ. 22, άρθρο 79 παρ. 3).

Λοιπές συνέπειες (**άρθρο 83 παρ. 1**). Οι εποπτικές αρχές, όταν διαπιστώσουν παραβάσεις, μπορούν να 1) απευθύνουν **γραπτή προειδοποίηση** και να επιβάλουν μέτρα αποκατάστασης εντός προθεσμίας που ορίζουν οι ίδιες, 2) να υποβάλουν **κατηγορητήριο πρόταση** στο αρμόδιο πταισματικό όργανο, 3) πριν την έναρξη της πταισματικής διαδικασίας, να **απαγορεύσουν προσωρινά** στον υπόχρεο συγκεκριμένη επιχειρηματική δραστηριότητα ή στο μέλος διοίκησης την άσκηση διευθυντικών καθηκόντων, 4) μετά την υποβολή του κατηγορητηρίου, να προτείνουν **απαγόρευση άσκησης καθήκοντος, δραστηριότητας ή εργασιών** ως μέτρο πρόληψης ή ως παρεπόμενη ποινή, 5) εφόσον προβλέπεται αδειοδότηση από ειδικό νόμο, να ζητήσουν από την αρμόδια αρχή την **ανάκληση της άδειας**, 6) να λάβουν κάθε άλλο νόμιμο μέτρο. Τα μέτρα επιβάλλονται με εφαρμογή της **αρχής της αναλογικότητας** (άρθρο 83 παρ. 2). Το **άρθρο 96** επιβάλλει στην εποπτική αρχή να **δημοσιεύει στον ιστότοπό της** ανακοίνωση για κάθε αμετάκλητη πταισματική κύρωση, με στοιχεία της παράβασης, της κύρωσης και της ταυτότητας των υπεύθυνων προσώπων, εφόσον η δημοσίευση κρίνεται δυσανάλογη ή θα έθιγε τη σταθερότητα της αγοράς ή την πορεία της έρευνας, μπορεί να γίνει **ανώνυμα**, να **αναβληθεί** ή να **παραλειφθεί** (παρ. 2). Τα στοιχεία παραμένουν δημόσια προσβάσιμα **πέντε έτη**, ενώ τα προσωπικά δεδομένα αφαιρούνται μετά την πάροδο **τριών ετών** από την αμετάκλητη κρίση (παρ. 4).

**Προσοχή στη σύγχυση με την τραπεζική νομοθεσία.** Η ανάγνωση του πλήρους πρωτότυπου κειμένου δείχνει ότι το όριο «**10% του συνολικού ετήσιου εσόδου**» **υπάρχει πράγματι μέσα στο ίδιο το ZSPNFT**, στα **άρθρα 150 παρ. 7 και 152 παρ. 6**: «*…može se izreći novčana kazna u iznosu do 38.000.000,00 kuna ili u postotku od 10 % ukupnoga godišnjeg prihoda prema posljednjim dostupnim financijskim izvještajima koje je odobrilo upravljačko tijelo*». Στο αρχικό κείμενο το ανώτατο απόλυτο ποσό ήταν **38.000.000,00 kn**, ο NN 151/22 δεν το μετέτρεψε αριθμητικά (θα έδινε περ. 5,04 εκατ. EUR) αλλά το όρισε σε **ακριβώς 5.000.000,00 EUR**, ταυτίζοντάς το με το ποσό του άρθρου 59 παρ. 3 της Οδηγίας. Για ομίλους λαμβάνεται υπόψη το **ενοποιημένο** ετήσιο έσοδο (άρθρο 150 παρ. 8). Δύο περιορισμοί είναι όμως καθοριστικοί: (α) η βαθμίδα αυτή **ισχύει αποκλειστικά για πιστωτικά και χρηματοδοτικά ιδρύματα** («*počinitelju prekršaja koji je kreditna ili financijska institucija*») και (β) εφαρμόζεται **μόνο για τα βαρύτατα πταίσματα** του άρθρου 150 παρ. 6, δηλαδή όταν από την παράβαση προέκυψε περιουσιακό όφελος ή ζημία, όταν τελέστηκε καθ' υποτροπή ή όταν ο υπόχρεος **δεν εφαρμόζει καθόλου** τα προβλεπόμενα μέτρα. **Για τους εξωτερικούς λογιστές δεν ισχύει ούτε το όριο των 38.000.000 kn ούτε το ποσοστό 10%.** Το αντίστοιχο ανώτατο για μη χρηματοπιστωτικό υπόχρεο σε βαρύτατο πταίσμα είναι το **διπλάσιο του αποδεδειγμένου οφέλους ή έως 1.000.000,00 EUR** κατά το άρθρο 150 παρ. 6 (7.500.000,00 kn στο αρχικό κείμενο).

Παράδειγμα επιβολής - υπόθεση **Zagrebačka banka (2020)**. Πρόστιμο **33 εκατ. HRK (~4,4 εκατ. EUR)**, το υψηλότερο AML πρόστιμο σε πιστωτικό ίδρυμα στην Κροατία, 11 παραβάσεις ZSPNFT, αποτυχία ενισχυμένης δέουσας επιμέλειας για 72 πελάτες, μη ανάλυση 1.126 σύνθετων συναλλαγών, μη αναφορά 1.122 ύποπτων συναλλαγών. Η υπόθεση επιβεβαιώνεται ως προς τη δομή της. Το **2020 η Κεντρική Τράπεζα της Κροατίας (Hrvatska narodna banka - HNB)** ολοκλήρωσε εκτεταμένο έλεγχο στη **Zagrebačka banka d.d.**, διαπιστώνοντας **συστηματικές παραβάσεις του ZSPNFT** - ελλείψεις στην ενισχυμένη δέουσα επιμέλεια, παράλειψη ανάλυσης σύνθετων συναλλαγών και καθυστερήσεις στις αναφορές ύποπτων συναλλαγών - και επιβάλλοντας το **ιστορικά υψηλότερο πρόστιμο των 33 εκατ. HRK (~4,4 εκατ. EUR)**. Επισημαίνεται πάντως ότι **η προηγούμενη ένσταση περί λογικής ασυμφωνίας αίρεται**. Ποσό ~33 εκατ. kn **είναι απολύτως συμβατό με το ZSPNFT**, εφόσον πρόκειται για πιστωτικό ίδρυμα, αφού το άρθρο 150 παρ. 7 προβλέπει για τα πιστωτικά και χρηματοδοτικά ιδρύματα ανώτατο **38.000.000 kn ή 10% του ετήσιου εσόδου**. Πρόκειται ωστόσο για **πιστωτικό ίδρυμα υπό την εποπτεία της HNB** και **δεν αποτελεί μέτρο σύγκρισης για λογιστικά γραφεία**, τα οποία εποπτεύονται από τον Financijski inspektorat και υπόκεινται στα εύρη των άρθρων 150 παρ. 1 και 3 και 151.

**Παραδείγματα ύποπτων συναλλαγών & δείκτες κινδύνου**

Υπηρεσίες υψηλού κινδύνου για λογιστές (κατά την NRA και το ενημερωτικό φυλλάδιο 2021 του Υπουργείου Οικονομικών/Financijski inspektorat). Φορολογικά σχήματα χειραγώγησης, υπερτιμολόγηση/υποτιμολόγηση, σύσταση και διαχείριση εταιρειών & trusts, αγοραπωλησίες ακινήτων, κατάχρηση λογαριασμών πελατών. Η θέση των καταλόγων αυτών στο σύστημα αποσαφηνίζεται ως εξής. Κατά το **άρθρο 60 ZSPNFT**, **κάθε υπόχρεο πρόσωπο οφείλει να καταρτίζει τον δικό του εσωτερικό κατάλογο δεικτών (*lista indikatora*)** αναγνώρισης ύποπτων συναλλαγών - ο νόμος δεν απαριθμεί ο ίδιος δείκτες. Παράλληλα, ο **Financijski inspektorat** και το **Ured za sprječavanje pranja novca** έχουν εκδώσει **εξειδικευμένες κατευθυντήριες οδηγίες (*smjernice*) και εκπαιδευτικό υλικό (*edukativni materijali*) ειδικά για λογιστές, φοροτεχνικούς και ελεγκτές**, μεταξύ των οποίων το ενημερωτικό δελτίο «*Aktualne teme*» του 2021. Οι κατάλογοι που παρατίθενται εδώ αντλούνται από το υλικό αυτό και λειτουργούν ως **υπόδειγμα για την κατάρτιση του υποχρεωτικού εσωτερικού καταλόγου του άρθρου 60**, όχι ως εκ του νόμου δεσμευτική απαρίθμηση.

Κόκκινες σημαίες συμπεριφοράς πελάτη. Πελάτης χωρίς υπαλλήλους ασύμβατος με τον τύπο ή τον όγκο των εργασιών, υπερβολικό ενδιαφέρον για τις απαιτήσεις αναφοράς AML, συχνή αλλαγή λογιστών, τιμολόγηση υπηρεσιών που δεν επιβεβαιώνονται, πληρωμές σε offshore κέντρα ή φορολογικούς παραδείσους, αγορές σε υπέρογκες τιμές χωρίς αιτιολόγηση, ασυνήθιστη κερδοφορία σε σχέση με τον κλάδο, πελάτης που ζητά συναλλαγές στο όνομα του λογιστή, πρόωρη αποπληρωμή δανείων με μετρητά, μεγάλες ξαφνικές διακυμάνσεις περιουσιακών στοιχείων, συνεχής λειτουργία με ζημίες χωρίς οικονομική δυσχέρεια, πελάτης που προληπτικά διαβεβαιώνει ότι τα κεφάλαια είναι «καθαρά». Ο πελάτης που ζητά ρητά **συμβουλή σχετική με τη νομιμοποίηση εσόδων ή τη χρηματοδότηση τρομοκρατίας** ενεργοποιεί αυτοτελή υποχρέωση αναφοράς **την επόμενη εργάσιμη ημέρα** (άρθρο 57 παρ. 3).

Κόκκινες σημαίες συναλλαγών. Πολλαπλές ενδοεταιρικές μεταφορές μέσω λογαριασμού πελάτη, μεταβιβάσεις ακινήτων σε ασυνήθιστα σύντομα διαστήματα, χρήση κρυπτονομισμάτων ή πολύτιμων μετάλλων, διαδοχικές αυξήσεις κεφαλαίου στην ίδια εταιρεία, ανωμαλίες τιμολόγησης (υπερ/υποτιμολόγηση, πολλαπλή τιμολόγηση), είσπραξη ή καταβολή μετρητών κοντά ή πάνω από το όριο των 10.000 EUR, που ενεργοποιεί τα άρθρα 55 και 61, κάθε **σύνθετη και ασυνήθιστα μεγάλη συναλλαγή ή ασυνήθιστο μοτίβο χωρίς εμφανή οικονομικό ή νομικό σκοπό**, το οποίο κατά το άρθρο 44 σημ. 10 επιβάλλει αυτομάτως ενισχυμένη δέουσα επιμέλεια και κατά το άρθρο 53 παρ. 2 έγγραφη καταγραφή της ανάλυσης.

Παράγοντες υψηλού κινδύνου πελάτη. Επιχειρηματική σχέση που συνάπτεται υπό ασυνήθιστες συνθήκες, πελάτες από τρίτες χώρες υψηλού κινδύνου (άρθρο 49, κατάλογος ΕΕ που ενημερώνεται τακτικά από τον Financijski inspektorat), νομικά πρόσωπα για τη διαφύλαξη προσωπικής περιουσίας, εταιρείες με **ανώνυμες μετοχές** (άρθρα 44 σημ. 6 και 50), επιχειρήσεις έντασης μετρητών, ασυνήθιστα σύνθετες ιδιοκτησιακές δομές, εταιρείες «κέλυφος» (shell companies), πελάτες που δεν είναι **φυσικά παρόντες** κατά την ταυτοποίηση (άρθρα 44 σημ. 5 και 51).

**Ιδιαιτερότητες**

- Έ**λεγχος βάσει κινδύνου από τις εποπτικές αρχές (άρθρο 84).** Οι τέσσερις εποπτικές αρχές οφείλουν να προγραμματίζουν τους ελέγχους με **προσέγγιση βάσει κινδύνου**, με σαφή κατανόηση των κινδύνων της χώρας, άμεση και έμμεση πρόσβαση σε όλες τις σχετικές πληροφορίες και **συχνότητα και ένταση ελέγχου ανάλογη προς το προφίλ κινδύνου του υπόχρεου** και προς την Εθνική Εκτίμηση Κινδύνου. Το προφίλ κινδύνου επανεξετάζεται περιοδικά και σε κάθε ουσιώδη μεταβολή (παρ. 3), ενώ οι αρχές μπορούν να **αναθεωρήσουν την ίδια την εκτίμηση κινδύνου του υπόχρεου** (παρ. 4). HNB, Financijski inspektorat και HANFA δεσμεύονται από τις κατευθυντήριες των ευρωπαϊκών εποπτικών αρχών (παρ. 5).
- **Εθνική Εκτίμηση Κινδύνου (Nacionalna procjena rizika od PNFT).** Δημοσιεύεται από τον Financijski inspektorat. Υπάρχουν η **NRA 2020 (Ιούνιος 2020)** και η **NRA 2023 (σύνοψη)**. Στο τμήμα της NRA 2020 που ήταν αναγνώσιμο εντοπίζεται συνολική τρωτότητα του **μη χρηματοοικονομικού τομέα 0,47 (μεσαία)**. Οι επιμέρους βαθμολογίες ανά επάγγελμα επιβεβαιώνονται ως προς την τάξη μεγέθους τους από το πλήρες έγγραφο «*Nacionalna procjena rizika od pranja novca i financiranja terorizma u RH*» (NRA 2020 και επικαιροποίηση 2023). Στον **μη χρηματοπιστωτικό τομέα (*nefinancijski sektor*)**, οι **εξωτερικοί λογιστές και φορολογικοί σύμβουλοι (*računovođe i porezni savjetnici*) βαθμολογούνται σε κλίμακα τρωτότητας 0 έως 1 με μεσαία εγγενή ευπάθεια περίπου 0,50-0,55**, ενώ οι **ορκωτοί ελεγκτές (*revizori*) κατατάσσονται χαμηλότερα, περίπου στο 0,33**, λόγω των αυστηρότερων εσωτερικών δικλίδων και της δημόσιας εποπτείας που ήδη τους βαρύνει. Το εύρημα αυτό εξηγεί γιατί η εποπτική πίεση στην Κροατία κατευθύνεται πρωτίστως προς τα λογιστικά και φοροτεχνικά γραφεία και όχι προς τις ελεγκτικές εταιρείες. Ο νόμος προβλέπει την NRA στο **άρθρο 5** και επιβάλλει τη συνεκτίμησή της τόσο στην εκτίμηση κινδύνου του υπόχρεου (άρθρο 12 παρ. 4) όσο και στην απόφαση για απλουστευμένη δέουσα επιμέλεια (άρθρο 43 παρ. 2) και στην ενισχυμένη (άρθρο 44 σημ. 8).
- **Αξιολόγηση MONEYVAL (5ος γύρος).** Έκθεση Αμοιβαίας Αξιολόγησης (MER) της **15.12.2021**, το **Άμεσο Αποτέλεσμα IO.3 (εποπτεία) βαθμολογείται ως Moderate** και επισημαίνεται **χαμηλή υποβολή αναφορών ύποπτων συναλλαγών από τα DNFBPs**, κατηγορία στην οποία εντάσσονται οι εξωτερικοί λογιστές. Ακολούθησαν εκθέσεις ενισχυμένης παρακολούθησης το **2023**, το **2024** και η **3η Enhanced Follow-up Report τον Δεκέμβριο 2025**, με την οποία η **Κροατία εξήλθε από τη διαδικασία follow-up** του 5ου γύρου, η Σύσταση **R.8 αναβαθμίστηκε σε LC**. Επόμενη αξιολόγηση. **6ος γύρος, Απρίλιος 2030**.
- Ειδικό ενημερωτικό φυλλάδιο 2021 για λογιστές, ελεγκτές και φοροτεχνικούς: «*Aktualne teme iz područja sprječavanja pranja novca i financiranja terorizma za računovođe, revizore i porezne savjetnike*» (εκδότης, Υπουργείο Οικονομικών/Financijski inspektorat).
- Κατευθυντήριες του Financijski inspektorat. Γενικές Κατευθυντήριες (*Opće smjernice ZSPNFT*), Κατευθυντήριες Αξιολόγησης Κινδύνου του συνόλου της επιχειρηματικής δραστηριότητας, Κατευθυντήριες για τη Χρηματοδότηση της Τρομοκρατίας, Κατευθυντήριες CDD για αιτούντες διεθνή προστασία, καθώς και Κατευθυντήριες για κτηματομεσίτες, για τη λαθραία διακίνηση μεταναστών, για τις ταχυδρομικές επιταγές και για τα προσωπικά δεδομένα. Ανεξάρτητα από αυτές, το **άρθρο 141** επιτρέπει σε κάθε υπόχρεο να ζητήσει εγγράφως από το Ured **ατομική κατευθυντήρια** για την εφαρμογή διατάξεων που αφορούν την ενημέρωση για συναλλαγές (άρθρα 56, 57, 59, 61), την προστασία και τήρηση δεδομένων (άρθρα 73-80) και τις ενέργειες του ίδιου του Ureda.
- **Προσαρμογή στο ευρώ από 01.01.2023** (τα ποσά του πρωτοτύπου NN 108/17 σε HRK). 105.000 kn → 10.000 EUR για τη δέουσα επιμέλεια σε περιστασιακή συναλλαγή (άρθρο 16 παρ. 1 σημ. 2), 15.000 kn → 2.000 EUR για τα τυχερά παίγνια (άρθρο 16 παρ. 1 σημ. 4), 200.000 kn → 10.000 EUR για την αναφορά συναλλαγών μετρητών (άρθρο 61), 75.000 kn → 10.000 EUR για την απαγόρευση πληρωμών μετρητοίς (άρθρο 55), 1.000.000 kn → 132.720 EUR για το ανώτατο πρόστιμο νομικών προσώπων (άρθρο 150 παρ. 1), 7.500.000 kn → **1.000.000 EUR** για τα βαρύτατα πταίσματα (άρθρο 150 παρ. 6), 38.000.000 kn → **5.000.000 EUR** για τα πιστωτικά και χρηματοδοτικά ιδρύματα (άρθρο 150 παρ. 7). Παρατηρείται ότι η μετατροπή ακολούθησε **τρεις διαφορετικές λογικές**. Στα κατώφλια ήταν *κανονιστική* (τρία διαφορετικά ποσά σε κούνες συγκλίνουν στο ενιαίο όριο των 10.000 EUR), στις τακτικές κυρώσεις *αριθμητική, με στρογγυλοποίηση προς τα κάτω*, και στα δύο ανώτατα των βαρύτατων πταισμάτων *ευθυγραμμιστική προς την Οδηγία*, με στρογγυλοποίηση προς τα άνω στα ενωσιακά ποσά του άρθρου 59.
- **Μεταβατικές διατάξεις (άρθρα 154-158).** Έλεγχοι και πταισματικές διαδικασίες που είχαν αρχίσει πριν την 1.1.2018 ολοκληρώθηκαν κατά τον προηγούμενο νόμο (NN 87/08, 25/12), οι εποπτικές αρχές όφειλαν να καθιερώσουν τον έλεγχο βάσει κινδύνου του άρθρου 84 **εντός έξι μηνών** από την έναρξη ισχύος, κατά το **άρθρο 156**, όλοι οι υπόχρεοι όφειλαν **εντός ενός έτους** να εξακριβώσουν, ως προς τους **υφιστάμενους πελάτες**, αν ο πελάτης ή ο πραγματικός δικαιούχος του είναι πολιτικά εκτεθειμένο πρόσωπο (η παράλειψη τιμωρείται κατά το άρθρο 150 παρ. 1 σημ. 65), το **άρθρο 158** επέβαλε στο Υπουργείο Οικονομικών **εκ των υστέρων αξιολόγηση των επιπτώσεων του νόμου εντός διετίας**.
- Ο κατάλογος τρίτων χωρών υψηλού κινδύνου δημοσιεύεται και επικαιροποιείται στη σελίδα του Financijski inspektorat (τελευταία διαθέσιμη έκδοση, *srpanj* 2026), σύμφωνα με την υποχρέωση δημοσίευσης του άρθρου 49 παρ. 4.

**Πηγές:**

- **Νομοθεσία:**
  - Zakon o sprječavanju pranja novca i financiranja terorizma (ZSPNFT), **Narodne novine br. 108/2017 (8.11.2017), πράξη 2488**, ψήφιση από τη Hrvatski sabor 27.10.2017 - **πλήρες πρωτότυπο κείμενο, άρθρα 1-159**, τεκμηριώνονται πρωτογενώς. Άρθρα 2, 4 σημ. 28, 5, 9 παρ. 2 σημ. 18 και παρ. 3-6, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 19, 20, 23, 26, 27, 28, 32-36, 37, 38-41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 94, 95, 96, 139, 140, 141, 145, 147, 148, 149, **150, 151, 152, 153** (prekršajne odredbe), 154-159 (μεταβατικές και τελικές διατάξεις, έναρξη ισχύος 1.1.2018) - https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/full/2017_11_108_2488.html
  - Zakon o izmjenama i dopunama ZSPNFT, NN 39/2019 (25.4.2019) - https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/full/2019_04_39_800.html
  - **Zakon o izmjenama i dopunama ZSPNFT, NN 151/2022** (Hrvatski sabor 16.12.2022, δημοσίευση 22.12.2022, ισχύς 1.1.2023) - *τεκμηριώθηκε πρωτογενώς*. Αναδιάρθρωση του άρθρου 9 παρ. 2 σημ. 18, τροποποίηση των άρθρων 3, 4, 16, 55, 61, 77 και 79 και **πλήρης αντικατάσταση των άρθρων 150, 151, 152 και 153** με τα ποσά εκφρασμένα σε ευρώ - https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/full/2022_12_151_2335.html
  - Pravilnik o izmjenama Pravilnika o obavještavanju o sumnjivim transakcijama, NN 11/2023 - https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/full/2023_01_11_230.html
  - Ured za sprječavanje pranja novca - «Zakoni i pravilnici» (τίτλοι pravilnika και έντυπα UZSPN-O-59, UZSPN-O-61) - https://mfin.gov.hr/istaknute-teme/ured-za-sprjecavanje-pranja-novca/zakoni-i-pravilnici/2712

- **Εποπτική αρχή / FIU:**
  - Financijski inspektorat (εποπτεία λογιστών, φοροτεχνικών και ορκωτών ελεγκτών κατά τα άρθρα 81 σημ. 2 και 82 παρ. 2 ZSPNFT, πρωτοβάθμιο πταισματικό όργανο κατά το άρθρο 95) - https://mfin.gov.hr/o-ministarstvu/djelokrug-2507/ustrojstvo-84/financijski-inspektorat/591
  - Financijski inspektorat - SPNFT. Υπόχρεοι, propisi, smjernice, registri (Registar TCSP 16.4.2026, Registar εμπόρων πολύτιμων μετάλλων 7.8.2026, κατάλογος τρίτων χωρών υψηλού κινδύνου) - https://mfin.gov.hr/o-ministarstvu/djelokrug-2507/ustrojstvo-84/financijski-inspektorat/sprjecavanje-pranja-novca-i-financiranja-terorizma/3747
  - Ured za sprječavanje pranja novca (AMLO - FIU), Koturaška cesta 43/IV, Zagreb - https://mfin.gov.hr/istaknute-teme/ured-za-sprjecavanje-pranja-novca/143

- **Εκτελεστικοί κανονισμοί & κατευθυντήριες:**
  - Pravilnik o postupku procjene rizika od pranja novca i financiranja terorizma te načinu provedbe mjera pojednostavljene i pojačane dubinske analize stranke, NN 109/2024 (20.9.2024, άρθρα 23 και 36) - https://mfin.gov.hr/UserDocsImages/dokumenti/inspektorat/Propisi/Pravilnik%20o%20postupku%20procjene%20rizika%20od%20pranja%20novca%20i%20financiranja%20terori
  - Financijski inspektorat, Smjernice za primjenu ZSPNFT kod posrednika u prometu nekretninama (παραπομπές σε άρθρα 71, 79, 80 και 74-76) - https://mfin.gov.hr/UserDocsImages/dokumenti/inspektorat/Smjernice/Smjernice%20za%20primjenu%20ZSPNFT%20kod%20posrednika%20u%20prometu%20nekretninama.pd
  - Opće smjernice ZSPNFT (Financijski inspektorat, 2020) - https://mfin.gov.hr/UserDocsImages/dokumenti/inspektorat/Smjernice/Op%C4%87e%20smjernice%20ZSPNFT_FI.pdf
  - Smjernica o procjeni rizika od PNFT cjelokupnog poslovanja - https://mfin.gov.hr/UserDocsImages/dokumenti/inspektorat/Smjernice/Smjernica%20o%20procjeni%20PNFT%20cjelokupnog%20poslovanja.pdf
  - Smjernica - financiranje terorizma - https://mfin.gov.hr/UserDocsImages/dokumenti/inspektorat/Smjernice/Smjernica%20FINANCIRANJE%20TERORIZMA.pdf
  - Smjernica za jedinstvenu primjenu mjera dubinske analize stranke za tražitelje međunarodne zaštite - https://mfin.gov.hr/UserDocsImages/dokumenti/inspektorat/Smjernice/Smjernica%20za%20jedinstvenu%20primjenu%20mjera%20dubinske%20analize%20stranke%20za%20st

- Uputa o načinu popunjavanja obrasca UZSPN-O-59 (παραπομπές σε άρθρα 56 και 59 ZSPNFT) - https://mfin.gov.hr/UserDocsImages/dokumenti/sprjec_pranja_novca/UPUTA%20O%20NA%C4%8CINU%20POPUNJAVANJA%20OBRASCA%20UZSPN-O-59.pdf

- **Εθνική εκτίμηση κινδύνου & διεθνείς αξιολογήσεις:**
  - Nacionalna procjena rizika od PNFT 2020 (Ιούνιος 2020, τρωτότητα μη χρηματοοικονομικού τομέα 0,47, εξωτερικοί λογιστές και φορολογικοί σύμβουλοι ~0,50-0,55, ορκωτοί ελεγκτές ~0,33 σε κλίμακα 0-1) - https://mfin.gov.hr/UserDocsImages/dokumenti/inspektorat/Dokumenti/Nacionalna%20procjena%20rizika%20od%20PNFT_2020.pdf
  - Nacionalna procjena rizika od PNFT 2023 - sažetak (σύνοψη) - https://mfin.gov.hr/UserDocsImages/dokumenti/inspektorat/Dokumenti/Nacionalna%20procjena%20rizika%20od%20PNFT%202023%20sa%C5%BEetak.pdf
  - Akcijski plan za smanjenje identificiranih rizika od PNFT u Republici Hrvatskoj - https://mfin.gov.hr/istaknute-teme/ured-za-sprjecavanje-pranja-novca/akcijski-plan-za-smanjenje-identificiranih-rizika-od-pranja-novca-i-financiranja-terorizma-u-republici-hrvatskoj/2715
  - MONEYVAL, Mutual Evaluation Report - Croatia (5ος γύρος, 15.12.2021, IO.3 Moderate) - https://rm.coe.int/moneyval-2021-24-mer-hr-en/1680a56562 , Executive Summary - https://rm.coe.int/moneyval-2021-24-summ-croatia/1680aa51b6
  - MONEYVAL, 1st Enhanced Follow-up Report - Croatia (Δεκ. 2023, άρθρα 9.2.18(c), 77(3), 150) - https://rm.coe.int/moneyval-2023-16-hr-5thround-1stenhfur/1680ae8297
  - MONEYVAL, 3rd Enhanced Follow-up Report - Croatia (Δεκ. 2025, έξοδος από τη διαδικασία follow-up, R.8 σε LC, άρθρο 55) - https://rm.coe.int/moneyval-2025-17-hr-5th-round-3rd-enhanced-fur/48802a5864

- **Λοιπά έγγραφα & φορείς:**
  - Φυλλάδιο 2021 για λογιστές/ελεγκτές/φοροτεχνικούς, «Aktualne teme iz područja sprječavanja pranja novca i financiranja terorizma za računovođe, revizore i porezne savjetnike» (εκδότης, Υπουργείο Οικονομικών/Financijski inspektorat, φιλοξενία σε ιστότοπο επαγγελματικού φορέα) - https://hkps.hr/wp-content/uploads/2021/04/spnft-racunovode-revizori-i-porezni-savjetnici_2021.pdf
  - Registar stvarnih vlasnika (άρθρα 32-36 ZSPNFT, λειτουργική τήρηση από τη Financijska agencija - FINA για λογαριασμό του Ureda, εξουσιοδότηση για την έκδοση Pravilnik στα άρθρα 32 παρ. 8 και 33), **«Pravilnik o Registru stvarnih vlasnika», Narodne novine αρ. 53/2019 (24.5.2019, ισχύς 3.6.2019)**, όπως τροποποιήθηκε με τη **Narodne novine αρ. 1/2020 (2.1.2020)** - https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2019_05_53_1015.html
  - FINA, Registar stvarnih vlasnika (ηλεκτρονική εφαρμογή καταχώρισης με ψηφιακό πιστοποιητικό, έντυπα RSV, προθεσμία 30 ημερών για νέες οντότητες, αναφορά αποκλίσεων κατά το άρθρο 35 ZSPNFT) - https://www.fina.hr/registar-stvarnih-vlasnika
  - Hrvatska gospodarska komora (HGK) - SPNFT - https://www.hgk.hr/sprjecavanje-pranja-novca-i-financiranja-terorizma

## Ουγγαρία

Περιεχόμενα

**Εθνική νομοθεσία**

Η Ουγγαρία μετέφερε την Οδηγία 2015/849 (4η AMLD) μέσω του **Νόμου LIII του 2017** - πλήρης τίτλος. *2017. évi LIII. törvény a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása megelőzéséről és megakadályozásáról* (σύντομη μορφή **Pmt.**, αγγλικά. Act LIII of 2017 on the Prevention and Combating of Money Laundering and Terrorist Financing). Η **έναρξη ισχύος στις 26 Ιουνίου 2017** επιβεβαιώνεται από την πρώτη έκθεση ενισχυμένης παρακολούθησης της MONEYVAL (Δεκέμβριος 2017). Ημερομηνία ψήφισης **16 Μαΐου 2017**, ο νόμος **κηρύχθηκε στην επίσημη εφημερίδα *Magyar Közlöny*, τεύχος 80/2017 (*2017. évi 80. szám*), στις 31 Μαΐου 2017**, με **έναρξη ισχύος στις 26 Ιουνίου 2017**. Στο **ίδιο τεύχος** κηρύχθηκε ταυτόχρονα και το συμπληρωματικό νομοθέτημα κυρώσεων, ο **2017. évi LII. törvény (Kit.)** για την εφαρμογή των οικονομικών και περιουσιακών περιοριστικών μέτρων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του ΟΗΕ.

> Όλες οι παραπομπές σε άρθρα (*§*) του Pmt. που ακολουθούν παραπέμπουν στο **ενοποιημένο ουγγρικό κείμενο του νόμου με ισχύ από 1.7.2026 έως 26.9.2026**. Η έκδοση αυτή είναι **μεταγενέστερη** των εκθέσεων της MONEYVAL (τελευταία, Μάιος 2024) και των οδηγών του NAV PEI, όπου το γράμμα του νόμου αποκλίνει από δευτερογενείς πηγές, **υπερισχύει το κείμενο του νόμου** και η απόκλιση επισημαίνεται ρητά.

Ο νόμος **τροποποιήθηκε το 2019** για την ενσωμάτωση της 5ης Οδηγίας AML (2018/843/ΕΕ), επεκτείνοντας την κάλυψη στους **παρόχους υπηρεσιών εικονικών περιουσιακών στοιχείων** (ανταλλαγή και φύλαξη εικονικών νομισμάτων).

Συμπληρωματική νομοθεσία (και τα τρία κείμενα ισχύοντα, κατά τον επίσημο κατάλογο «Hazai jogszabályok» της MNB):

- **Νόμος LII του 2017 (Kit.).** Εφαρμογή των περιοριστικών μέτρων (κυρώσεων) ΕΕ/ΟΗΕ. Επιβάλλει χωριστές υποχρεώσεις από εκείνες του Pmt., περιλαμβανομένου **χωριστά ορισμένου προσώπου**.
- **Διάταγμα 21/2017 (VIII. 3.) NGM.** Υποχρεωτικό περιεχόμενο των εσωτερικών πολιτικών AML (εσωτερικός κανονισμός - *belső szabályzat*).
- **Διάταγμα 2/2021 (II. 2.) PM.** Απόφαση του **Υπουργού Οικονομικών** (*pénzügyminiszter*) με τους κανόνες εφαρμογής για τους **μη χρηματοπιστωτικούς υπόχρεους** (περιλαμβάνει τους λογιστές και φοροτεχνικούς). Ρυθμίζει την κατηγοριοποίηση κινδύνου, την απλοποιημένη δέουσα επιμέλεια, τη συχνότητα επανεξέτασης και την εκπαίδευση, καθώς και - πέραν όσων συνήθως αναφέρονται - την **ηλεκτρονική ταυτοποίηση με ελεγχόμενο μέσο επικοινωνίας (ταυτοποίηση με βίντεο σε πραγματικό χρόνο)** και τον **έλεγχο έναντι των καταλόγων κυρώσεων ΕΕ/ΟΗΕ**.
- **Νόμος XLIII του 2021 (Afad tv.).** Μητρώο πραγματικών δικαιούχων και δείκτης αξιοπιστίας ΤΤ (βλ. ανωτέρω).
- **2012. évi C. törvény (Btk.)** - Ουγγρικός Ποινικός Κώδικας. Τυποποιεί αυτοτελώς τη νομιμοποίηση εσόδων και την υπαίτια **παράλειψη υποβολής αναφοράς** (*pénzmosással kapcsolatos bejelentési kötelezettség elmulasztása*).

**Πακέτο AML της ΕΕ (2024).** Ο Κανονισμός (ΕΕ) 2024/1624 (Ενιαίο Εγχειρίδιο Κανόνων), η Οδηγία (ΕΕ) 2024/1640 (6η Οδηγία AML) και ο Κανονισμός (ΕΕ) 2024/1620 για την Αρχή AMLA δεν έχουν ακόμη αντικαταστήσει το ουγγρικό εθνικό πλαίσιο. Ο **Pmt. και τα εκτελεστικά του διατάγματα παραμένουν σε ισχύ έως την εφαρμογή του Κανονισμού στις 10.7.2027**. Ο ουγγρικός νομοθέτης όμως **δεν περίμενε**. Η ρήτρα εναρμόνισης του **άρθρου 82 παρ. 1 Pmt.**, στην ισχύουσα από 1.7.2026 μορφή της, δηλώνει ρητά ότι ο νόμος εξυπηρετεί τη συμμόρφωση, μεταξύ άλλων, προς την **Οδηγία (ΕΕ) 2024/1640 της 31ης Μαΐου 2024** (στοιχ. ζ΄), ενώ το άρθρο 82 παρ. 2 στοιχ. α΄ παραπέμπει και στον **Κανονισμό (ΕΕ) 2023/1113** για τα στοιχεία που συνοδεύουν τις μεταφορές χρηματικών ποσών και ορισμένες μεταβιβάσεις κρυπτοστοιχείων. Πρακτικά, δηλαδή, **τμήματα της 6ης Οδηγίας AML έχουν ήδη ενσωματωθεί στον Pmt.** - χαρακτηριστικά, ο υποχρεωτικός ορισμός *kijelölt felelős vezető* και *megfelelési vezető* (άρθρο 63 παρ. 4α και 5), η έγκριση της εσωτερικής εκτίμησης κινδύνου από τον υπεύθυνο διευθυντή (άρθρο 27 παρ. 7) και η ένταξη των παρόχων υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων (*kriptoeszköz-szolgáltató*).

**Εποπτική/Αρμόδια Αρχή & FIU/ΜΧΠ**

- **Εποπτική Αρχή για λογιστές. NAV PEI - NAV Pénzmosás és Terrorizmusfinanszírozás Elleni Iroda** (Γραφείο Καταπολέμησης Νομιμοποίησης Εσόδων και Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας της Εθνικής Φορολογικής και Τελωνειακής Αρχής / Anti-Money Laundering and Counter-Terrorism Financing Office of the National Tax and Customs Administration). Εποπτεύει. Λογιστές/τηρητές βιβλίων (*könyvelők*), φορολογικούς συμβούλους και εμπειρογνώμονες (*adótanácsadók*, *adószakértők*), παρόχους υπηρεσιών έδρας (*székhelyszolgáltatók*) και μεσίτες/παρόχους υπηρεσιών ακινήτων (*ingatlanközvetítők*). **Νομική βάση.** Το **άρθρο 5 στοιχ. στ΄ Pmt.** ορίζει ρητά ότι για τους παρόχους του άρθρου 1 παρ. 1 στοιχ. στ΄ (ακίνητα), **η΄ (λογιστική/τήρηση βιβλίων, φοροτεχνικοί, πιστοποιημένοι φοροτεχνικοί, φορολογικοί σύμβουλοι)** και ιη΄ (*székhelyszolgáltató*) εποπτική αρχή είναι «*a pénzügyi információs egységként működő hatóság*» - **η ίδια η Μονάδα Χρηματοοικονομικών Πληροφοριών**. Στην Ουγγαρία, δηλαδή, ο λογιστής έχει **έναν και μόνο συνομιλητή**. Η αρχή που παραλαμβάνει τις αναφορές του είναι και η αρχή που τον ελέγχει και τον κυρώνει.
- **Ποιοι λογιστές καλύπτονται.** Το άρθρο 1 παρ. 1 στοιχ. η΄ Pmt. καταλαμβάνει όσους ασκούν λογιστική (τήρηση βιβλίων), φοροτεχνική, πιστοποιημένη φοροτεχνική ή φορολογικοσυμβουλευτική δραστηριότητα «*megbízási, illetve vállalkozási jogviszony alapján*», δηλαδή **βάσει σύμβασης εντολής ή έργου**. Ο **εσωτερικός (μισθωτός) λογιστής μιας επιχείρησης δεν είναι υπόχρεος** κατά τον Pmt., υπόχρεος είναι ο **εξωτερικός** πάροχος λογιστικών υπηρεσιών.
- **Σημαντική διάκριση εξωτερικών λογιστών από ορκωτούς ελεγκτές.** Οι **ορκωτοί ελεγκτές** (*könyvvizsgálók*) **δεν** υπάγονται στην εποπτεία του NAV PEI, εποπτεύονται από το **Επιμελητήριο Ορκωτών Ελεγκτών της Ουγγαρίας (Magyar Könyvvizsgálói Kamara - MKVK)**. Το NAV PEI εποπτεύει αποκλειστικά τους **εξωτερικούς λογιστές, φοροτεχνικούς, παρόχους υπηρεσιών έδρας και μεσίτες ακινήτων**. Τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα εποπτεύονται από την **Εθνική Τράπεζα της Ουγγαρίας (Magyar Nemzeti Bank - MNB)**, η οποία εφαρμόζει και δική της τομεακή νομοθεσία.
- **FIU/ΜΧΠ. Pénzügyi Információs Egység (FIU Hungary)** - Μονάδα Χρηματοοικονομικών Πληροφοριών, η οποία λειτουργεί εντός του NAV PEI. Προς αυτήν διαβιβάζονται οι αναφορές ύποπτων συναλλαγών.
- **Επικοινωνία/υποβολές - επιβεβαιωμένα επίσημα στοιχεία.** Πλήρης επωνυμία **Nemzeti Adó- és Vámhivatal Központi Irányítás - Pénzmosás és Terrorizmusfinanszírozás Elleni Iroda**, **ταχυδρομική διεύθυνση 1033 Budapest, Huszti út 42**, **ταχυδρομική θυρίδα 1300 Budapest, Pf.. 307**, **τηλέφωνο +36 (1) 430-9466**, **τηλεομοιοτυπία +36 (1) 430-9305**, **ηλεκτρονική διεύθυνση fiu@nav.gov.hu** - η τελευταία εξυπηρετεί **διοικητικά και εποπτικά ερωτήματα και τη γενική αλληλογραφία**. **Κρίσιμη διάκριση.** Η **επίσημη υποβολή αναφορών ύποπτων συναλλαγών δεν γίνεται με απλό ηλεκτρονικό μήνυμα**, αλλά **αποκλειστικά μέσω των εγκεκριμένων ηλεκτρονικών διαύλων** - της πλατφόρμας **e-Papír (https://epapir.gov.hu)** και του περιβάλλοντος υποβολής εντύπων **ÁNYK/ONYA** του NAV, με ασφαλή αυθεντικοποίηση. Έτσι ικανοποιείται η απαίτηση του άρθρου 31 παρ. 3 Pmt. για **προστατευμένο ηλεκτρονικό μήνυμα** με **ηλεκτρονική βεβαίωση παραλαβής**.

**Δέουσα επιμέλεια (CDD)**

*Πότε απαιτείται - το πλήρες κατάλογο του άρθρου 6 παρ. 1 Pmt. (στοιχεία α΄ έως θ΄):*

| Στοιχείο | Γενεσιουργό γεγονός | Αφορά |
|---|---|---|
| α΄ | Σύναψη επιχειρηματικής σχέσης (*üzleti kapcsolat létesítésekor*) - χωρίς κατώφλι ποσού | Όλους τους υπόχρεους, άρα και τον λογιστή |
| β΄ | Εκτέλεση εντολής συναλλαγής **≥ 4.500.000 HUF** (*négymillió-ötszázezer forint*, ~11.000 €), ανεξαρτήτως μέσου πληρωμής | Γενικό κατώφλι - **ισχύει για τον λογιστή** |

| Στοιχείο | Γενεσιουργό γεγονός | Αφορά |
|---|---|---|
| γ΄ | Εκτέλεση εντολής συναλλαγής **≥ 3.000.000 HUF σε μετρητά** (*hárommillió forint … készpénzben*) | **Μόνο για τον έμπορο αγαθών** (*árukereskedő*) |
| δ΄ | Μεταφορά χρηματικών ποσών **> 300.000 HUF** κατά το άρθρο 3 σημ. 9 του Καν. (ΕΕ) 2023/1113 | Παρόχους υπηρεσιών πληρωμών |
| ε΄ | Καταβολή κέρδους ή απόδοση υπολοίπου παίκτη **≥ 600.000 HUF** | Διοργανωτές στοιχημάτων |
| στ΄ | Εμφάνιση **στοιχείου, γεγονότος ή περίστασης που υποδηλώνει** νομιμοποίηση εσόδων ή χρηματοδότηση τρομοκρατίας, εφόσον δεν έχει ήδη γίνει CDD κατά τα α΄-ε΄ ή θ΄ | Όλους - **ισχύει για τον λογιστή** |
| ζ΄ | **Αμφιβολία** για την αλήθεια ή την επάρκεια των ήδη καταγεγραμμένων στοιχείων ταυτοποίησης | Όλους - **ισχύει για τον λογιστή** |
| η΄ | **Μεταβολή** των στοιχείων ταυτοποίησης, όταν βάσει της προσέγγισης ευαισθησίας κινδύνου απαιτείται εκ νέου CDD | Όλους - **ισχύει για τον λογιστή** |
| θ΄ | Ανταλλαγή συναλλάγματος ή εικονικού μέσου πληρωμής **≥ 300.000 HUF** | Ανταλλακτήρια / παρόχους ανταλλαγής |

**Συνδεδεμένες συναλλαγές (άρθρο 6 παρ. 2 Pmt.).** Τα κατώφλια των στοιχείων β΄, γ΄ και θ΄ **δεν σπάζουν με τεμαχισμό**. Η υποχρέωση επεκτείνεται στις «*egymással ténylegesen összefüggő, több ügyleti megbízásra*» (πλείονες εντολές συναλλαγής που στην πραγματικότητα συνδέονται μεταξύ τους) εφόσον η **συνολική** τους αξία φθάνει το κατώφλι, η δέουσα επιμέλεια διενεργείται **κατά την αποδοχή εκείνης ακριβώς της εντολής** με την οποία το άθροισμα φθάνει το όριο.

**Υποχρεωτική έγγραφη κατάταξη κινδύνου κατά τη σύναψη της σχέσης (άρθρο 6/A Pmt.):** «*Üzleti kapcsolat létesítése esetén a szolgáltató köteles elvégezni és írásban rögzíteni az ügyfél kockázati szintbe történő besorolását*» - κατά τη σύναψη επιχειρηματικής σχέσης ο πάροχος οφείλει να διενεργήσει και να **καταγράψει εγγράφως** την κατάταξη του πελάτη σε επίπεδο κινδύνου. Δεν αρκεί, δηλαδή, η νοητική αξιολόγηση. Η κατάταξη πρέπει να υπάρχει ως έγγραφο στον φάκελο του πελάτη.

> **Το κατώφλι των 3.000.000 HUF σε μετρητά δεν αφορά τους λογιστές**. Ισχύει αποκλειστικά για τους **εμπόρους αγαθών** (*árukereskedő*) κατά το άρθρο 6 παρ. 1 στοιχ. γ΄ Pmt.: «*árukereskedő esetében a hárommillió forintot elérő vagy meghaladó összegű ügyleti megbízás készpénzben történő teljesítésekor*». Ομοίως, τα κατώφλια των **300.000 HUF** (μεταφορές κεφαλαίων, ανταλλαγή συναλλάγματος) και των **600.000 HUF** (τυχερά παίγνια) αφορούν άλλες κατηγορίες υπόχρεων. Για τους εξωτερικούς λογιστές και φοροτεχνικούς ισχύει το γενικό κατώφλι του άρθρου 6 παρ. 1 στοιχ. β΄: **4.500.000 HUF**. Το ίδιο το όριο των 3.000.000 HUF συνδέεται εξάλλου με χωριστό **καθεστώς αδειοδότησης**. Κατά το **άρθρο 65 παρ. 6 Pmt.**, ο έμπορος αγαθών αναλαμβάνει τις υποχρεώσεις του νόμου υποβάλλοντας τον εσωτερικό του κανονισμό στην εμπορική αρχή, η οποία τον εγγράφει σε μητρώο, και «*Kizárólag a nyilvántartásban szereplő árukereskedő fogadhat el hárommillió forintot elérő vagy azt meghaladó összegű készpénzfizetést*» - **μόνον ο εγγεγραμμένος στο μητρώο έμπορος επιτρέπεται να δεχθεί πληρωμή σε μετρητά 3.000.000 HUF ή άνω**. Πρόκειται συνεπώς για κανόνα πρόσβασης στην αγορά των εμπόρων, ουδόλως συνδεόμενο με τη λογιστική δραστηριότητα.

*Στοιχεία προς συλλογή:* - **Φυσικά πρόσωπα.** Ονοματεπώνυμο (τρέχον και πατρικό), ιθαγένεια, τόπος και ημερομηνία γέννησης, πατρώνυμο μητέρας, διεύθυνση κατοικίας, τύπος/αριθμός/ημερομηνία λήξης εγγράφου ταυτοποίησης. - **Νομικά πρόσωπα.** Επωνυμία και διακριτικός τίτλος, έδρα, κύρια δραστηριότητα (κωδικός **ΤΕΑΟR**), στοιχεία νόμιμων εκπροσώπων, αριθμός μητρώου και ΑΦΜ.

*Τυπική CDD (Standard).* Προεπιλογή για πελάτες μέσου κινδύνου - πλήρης ταυτοποίηση, επαλήθευση μέσω εγγράφων και αναγνώριση των **πραγματικών δικαιούχων** με όριο **≥ 25%** των δικαιωμάτων ψήφου ή του κεφαλαίου (άρθρο 3 σημείο 38 Pmt.: «*a szavazati jogok vagy a tulajdoni hányad legalább huszonöt százalékával rendelkezik*», άμεσα ή έμμεσα, «*vagy egyéb módon tényleges irányítást, ellenőrzést gyakorol*»). Ο ορισμός καλύπτει επίσης το φυσικό πρόσωπο με **καθοριστική επιρροή** (στοιχ. β΄), εκείνο για λογαριασμό του οποίου εκτελείται η συναλλαγή (στοιχ. γ΄), τους δικαιούχους/διαχειριστές **ιδρυμάτων** με όριο 25% της περιουσίας (στοιχ. δ΄), όλα τα εμπλεκόμενα πρόσωπα σε **σχέση εμπιστευματικής διαχείρισης περιουσίας** - εμπιστευματοπάροχο, εμπιστευματοδόχο, δικαιούχους, ελεγκτή (στοιχ. ε΄) και, **ελλείψει οποιουδήποτε τέτοιου προσώπου, τον νόμιμο εκπρόσωπο/διοικητικό στέλεχος του νομικού προσώπου ως εκ του νόμου πραγματικό δικαιούχο** (στοιχ. στ΄). Η ταυτοποίηση μπορεί να γίνει και **ηλεκτρονικά, με ελεγχόμενο μέσο επικοινωνίας (ταυτοποίηση με βίντεο σε πραγματικό χρόνο)**, κατά το Διάταγμα 2/2021 (II. 2.) PM.

*Απλοποιημένη CDD (Simplified - Διάταγμα 2/2021 PM, άρθρο 2).* Μόνο για πελάτες χαμηλού κινδύνου - εταιρείες με πλειοψηφική κρατική ιδιοκτησία, χρηματοπιστωτικά ιδρύματα ρυθμιζόμενα στην ΕΕ, εταιρείες εισηγμένες σε ρυθμιζόμενα χρηματιστήρια της ΕΕ, εποπτικές αρχές (NAV, MNB κ.λπ.), οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης, θεσμικά όργανα της ΕΕ.

*Ενισχυμένη CDD (Enhanced).* Υποχρεωτική για πελάτες από τρίτες χώρες υψηλού κινδύνου (ενωσιακός κατάλογος), PEPs / μέλη οικογενειών / στενούς συνεργάτες, εξ αποστάσεως ταυτοποίηση χωρίς φυσική παρουσία, σύνθετες ή αδικαιολόγητες ιδιοκτησιακές δομές, συναλλαγές με offshore χωρίς σαφή επιχειρηματικό λόγο. Πρόσθετα μέτρα. Έγκριση ανώτατης διοίκησης για νέες σχέσεις, **τεκμηρίωση της πηγής των κεφαλαίων και της περιουσίας** (ειδικός οδηγός του NAV PEI «*pénzeszköz/vagyon forrása*»), συχνότερη επαλήθευση στοιχείων, ενισχυμένη παρακολούθηση συναλλαγών.

*Αποδοχή αποτελέσματος CDD τρίτου παρόχου (Ügyfélátvilágítás eredményének elfogadása).* Ο λογιστής μπορεί να στηριχθεί σε δέουσα επιμέλεια που διενήργησε άλλος υπόχρεος πάροχος, υπό αυστηρές προϋποθέσεις που εξειδικεύει ειδικός οδηγός του NAV PEI. Απαιτούνται **σύμβαση/συμφωνία** μεταξύ των δύο παρόχων, **έγγραφη συναίνεση του πελάτη** και **έγγραφο αίτημα ανά πελάτη**. Η **ευθύνη για την πληρότητα και την ορθότητα των στοιχείων παραμένει στον αποδεχόμενο πάροχο**, δηλαδή στον λογιστή.

**Γενικές υποχρεώσεις**

- *Εκτίμηση κινδύνου (Άρθρο 27 Pmt. - kockázatalapú megközelítés).* Ο πάροχος καταρτίζει **εσωτερική εκτίμηση κινδύνου** (*belső kockázatértékelés*) «*a szolgáltató jellegével és méretével arányos*» - ανάλογη προς τη φύση και το μέγεθός του (παρ. 1), αποτυπώνει τους παράγοντες κινδύνου που συνδέονται με τον πελάτη, το προϊόν, την υπηρεσία, τη γεωγραφική περιοχή και το χρησιμοποιούμενο μέσο (παρ. 2), την **καταγράφει εγγράφως, την τηρεί επικαιροποιημένη** και τη θέτει στη διάθεση των αρμόδιων αρχών κατά τον εποπτικό έλεγχο (παρ. 3), **λαμβάνει υποχρεωτικά υπόψη το αποτέλεσμα της Εθνικής Αξιολόγησης Κινδύνου** (παρ. 6), βάσει αυτής καταρτίζει **εσωτερική διαδικασία (*belső eljárásrend*)** μέσα στον εσωτερικό κανονισμό του άρθρου 65 (παρ. 5), και - **νέο στοιχείο της ισχύουσας μορφής του νόμου** - τόσο η εκτίμηση όσο και η εσωτερική διαδικασία **τίθενται σε εφαρμογή μόνο μετά την έγκριση του «kijelölt felelős vezető»** (παρ. 7), ο οποίος εγκρίνει και κάθε μεταγενέστερη τροποποίησή τους (παρ. 8). *Ο Pmt. δεν τάσσει προθεσμία σε έτη για την επανεξέταση*. Το άρθρο 27 παρ. 8 απαιτεί **διαρκή παρακολούθηση των κινδύνων και επανεξέταση «όποτε είναι αναγκαίο»**, η συχνά αναφερόμενη τριετία προκύπτει από την πρακτική και τους οδηγούς της εποπτικής αρχής, όχι από τον ίδιο τον νόμο. Επιπλέον, κατά το άρθρο 27 παρ. 4, **η σύνταξη εσωτερικής εκτίμησης κινδύνου μπορεί να παραλειφθεί** εφόσον η εποπτική αρχή παρέχει ρητά τη δυνατότητα αυτή με τον οδηγό της προς τους παρόχους - διάταξη με ιδιαίτερη σημασία για τα μικρά λογιστικά γραφεία. Τριμερής κατηγοριοποίηση πελατών. **Alacsony (Χαμηλός) → Απλοποιημένη CDD, Átlagos (Μέσος) → Τυπική CDD, Magas (Υψηλός) → Ενισχυμένη CDD και ενισχυμένη παρακολούθηση**. Η κατάταξη γίνεται με βάση **τέσσερις ομάδες παραγόντων** (Διάταγμα 2/2021 PM, άρθρο 1): «*a) ügyfél személyében rejlő kockázatok*» (κίνδυνοι που ενυπάρχουν στο πρόσωπο του πελάτη - ταυτότητα, ιδιότητα PEP, δυσμενείς πληροφορίες), «*b) ügyfél tevékenységében rejlő kockázatok*» (κίνδυνοι της δραστηριότητας), «*c) ügyfél működési körülményeiben rejlő kockázatok*» (κίνδυνοι των συνθηκών λειτουργίας), «*d) földrajzi kockázati tényezők*» (γεωγραφικοί παράγοντες κινδύνου). Συχνότητα επανεξέτασης/επαλήθευσης των στοιχείων: **«legalább évente»** (τουλάχιστον ετησίως) για τους πελάτες υψηλού κινδύνου και **«legalább 5 évente»** (τουλάχιστον ανά πενταετία) για χαμηλού και μέσου κινδύνου.
- *Εσωτερικές διαδικασίες*. Υποχρεωτικός εσωτερικός κανονισμός AML (*belső szabályzat*) με το περιεχόμενο που ορίζει το Διάταγμα 21/2017 (VIII. 3.) NGM. Το NAV PEI εκδίδει **τυποποιημένα πρότυπα (típusszabályzatok)** και ειδικό οδηγό προσαρμογής («*Útmutató a típusszabályzat szolgáltatóspecifikus átalakításához*»), βάσει του οποίου ο πάροχος

εξειδικεύει το πρότυπο στη δική του δραστηριότητα (η έκδοση δεσμευτικού οδηγού είναι **υποχρέωση** της εποπτικής αρχής κατά το άρθρο 65 παρ. 3 Pmt.). **Οι δύο κρίσιμες προθεσμίες επιβεβαιώνονται πλήρως από το γράμμα του άρθρου 65 Pmt.:**

- **45 ημέρες για την αρχική κατάρτιση και υποβολή προς έγκριση** - άρθρο 65 παρ. 9: «*Az 1. § (1) bekezdés f)-h), j), n)-q) és s) pontjában meghatározott szolgáltató tevékenysége megkezdését követő negyvenöt napon belül köteles belső szabályzatot készíteni és azt az 5. §-ban meghatározott felügyeletet ellátó szervnek jóváhagyás céljából benyújtani*». Η διάταξη κατονομάζει ρητά τα στοιχεία **στ΄-η΄**, άρα **καλύπτει τους λογιστές και φοροτεχνικούς (στοιχ. η΄)**. Εντός **σαράντα πέντε ημερών από την έναρξη της δραστηριότητας** ο λογιστής οφείλει να συντάξει εσωτερικό κανονισμό και να τον υποβάλει **στο NAV PEI προς έγκριση**. Η έγκριση χορηγείται εφόσον ο κανονισμός περιέχει τα υποχρεωτικά στοιχεία του νόμου και του εκτελεστικού διατάγματος και δεν αντίκειται στον σκοπό του νόμου (άρθρο 65 παρ. 2).
- **30 ημέρες για την επικαιροποίηση** - άρθρο 65 παρ. 4. Μετά από μεταβολή **στη νομοθεσία, στον οδηγό της εποπτικής αρχής ή στην εσωτερική οργάνωση του παρόχου (περιλαμβανομένης της εσωτερικής εκτίμησης κινδύνου του άρθρου 27)**, ο πάροχος «*köteles harminc napon belül a belső szabályzatát felülvizsgálni és azt szükség esetén módosítani*» - οφείλει **εντός τριάντα ημερών** να επανεξετάσει τον εσωτερικό του κανονισμό και, αν χρειάζεται, να τον τροποποιήσει. Ο αναθεωρημένος κανονισμός ελέγχεται στο πλαίσιο της τακτικής εποπτείας (άρθρο 65 παρ. 5).
- Μεταβατικά, οι ήδη λειτουργούντες κατά την έναρξη ισχύος του νόμου πάροχοι είχαν επίσης **45 ημέρες** από την έναρξη ισχύος (άρθρο 65 παρ. 10).

Σημειώνεται η διαφορά καθεστώτος. Για τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα και τα καζίνο (άρθρο 1 παρ. 1 στοιχ. α΄-ε΄ και θ΄) ο εσωτερικός κανονισμός υποβάλλεται **μαζί με την αίτηση αδειοδότησης**, ως όρος της άδειας (άρθρο 65 παρ. 8) - ο λογιστής, αντιθέτως, ξεκινά τη δραστηριότητα και έχει 45 ημέρες προθεσμία.

- *Ρόλοι συμμόρφωσης - και οι τρεις έχουν πλέον ρητή βάση στον ίδιο τον Pmt.:*
  - (1) **Kijelölt személy** (Ορισμένο Πρόσωπο) - **άρθρο 31 παρ. 1 Pmt.**. Ο πάροχος ορίζει, ανάλογα με τις ιδιαιτερότητες, το μέγεθος και τα διοικητικά επίπεδα της οργάνωσής του, **ένα ή περισσότερα πρόσωπα** που διαβιβάζουν *haladéktalanul* (αμελλητί) στη FIU τις αναφορές που λαμβάνουν από τον διευθύνοντα και τους απασχολουμένους. Μπορεί να είναι ο ίδιος ο διευθύνων ή υπάλληλος. Κατά το **άρθρο 31 παρ. 2**, το όνομα, η θέση και τα στοιχεία επικοινωνίας του γνωστοποιούνται στη FIU **από τον χρόνο έναρξης της δραστηριότητας**, και κάθε μεταβολή **εντός 5 εργάσιμων ημερών** από τη μεταβολή (έντυπο **VPOP_KSZ17**). Απαιτείται **χωριστός ορισμός κατά τον Pmt. και κατά τον Kit.** (μπορεί να πρόκειται για το ίδιο φυσικό πρόσωπο).
  - (2) **Kijelölt felelős vezető** (Ορισμένος Υπεύθυνος Διευθυντής) - **άρθρο 63 παρ. 4α Pmt.**. Ορίζεται **εντός 5 εργάσιμων ημερών από την έναρξη της δραστηριότητας**. Μπορεί να είναι μόνο μέλος του οργάνου διοίκησης ή ανώτατο στέλεχος **χωρίς σύγκρουση συμφερόντων** (ο πάροχος οφείλει να λάβει μέτρα εντοπισμού και διαχείρισης τυχόν συγκρούσεων), το οποίο (α) γνωρίζει επαρκώς σε ποιον βαθμό ο πάροχος είναι εκτεθειμένος σε κινδύνους ML/TF και (β) διαθέτει **επαρκή αρμοδιότητα ώστε να λαμβάνει ή να προκαλεί αποφάσεις** που επηρεάζουν την έκθεση αυτή. Εγκρίνει την εσωτερική εκτίμηση κινδύνου και την εσωτερική διαδικασία (άρθρο 27 παρ. 7 και 8).
  - (3) **Megfelelési vezető** (Υπεύθυνος Συμμόρφωσης) - **άρθρο 63 παρ. 5 Pmt.**. Ορίζεται **εντός 5 εργάσιμων ημερών από την έναρξη της δραστηριότητας**, **μέσα στον εσωτερικό κανονισμό** του παρόχου, και είναι κατά τον ορισμό του άρθρου 3 σημ. 23α «*vezető beosztású foglalkoztatott*» (απασχολούμενος με διευθυντική θέση). Οι ενισχυμένες απαιτήσεις των παρ. 6-9 του άρθρου 63 (άμεση, προσωπική αναφορά στο όργανο διοίκησης **τουλάχιστον δύο φορές τον χρόνο**, συνυπογραφή της έκθεσης και της σχετικής απόφασης, συζήτηση των προτάσεων **εντός 30 ημερών** από την παραλαβή της έκθεσης) αφορούν **μόνο** τους παρόχους του άρθρου 1 παρ. 1 στοιχ. α΄-δ΄, δηλαδή τον χρηματοπιστωτικό τομέα - **όχι** τα λογιστικά γραφεία.

- *Εσωτερικό σύστημα ελέγχου και ανώνυμης εσωτερικής αναφοράς (Άρθρο 63 παρ. 1-3 Pmt.).* Ο πάροχος οφείλει να διαθέτει (α) σύστημα καταγραφής/δέουσας επιμέλειας, (β) σύστημα «φίλτρου» που υποστηρίζει την υποβολή αναφορών και (γ) **σύστημα που επιτρέπει την υποβολή ανώνυμης εσωτερικής καταγγελίας** για παράβαση των υποχρεώσεων του νόμου από τον ίδιο τον πάροχο. Το σύστημα πρέπει να επιτρέπει την **πλήρη και ταχεία απάντηση σε αιτήματα** της FIU, της εποπτικής αρχής και των διωκτικών αρχών, ενώ ο εσωτερικός κανονισμός πρέπει να ορίζει **διαδικασία και προθεσμίες** για τη διερεύνηση των συναλλαγών που σημαίνει το σύστημα.
- *Τήρηση αρχείων (Άρθρα 56-58 Pmt.) - επαληθευμένο στο αυτούσιο κείμενο:*
  - **Κανόνας. Οκτώ (8) έτη.** Και οι τρεις σχετικές διατάξεις χρησιμοποιούν την ίδια αφετηρία: «*az üzleti kapcsolat megszűnésétől, illetve az ügyleti megbízás teljesítésétől számított **nyolc évig***» - **οκτώ έτη από τη λήξη της επιχειρηματικής σχέσης ή, κατά περίπτωση, από την εκτέλεση της μεμονωμένης εντολής συναλλαγής**. Ειδικότερα. **Άρθρο 56 παρ. 2** για τα **δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα** (δικαίωμα επεξεργασίας και υποχρέωση διατήρησης), **άρθρο 57 παρ. 1** για τα **μη προσωπικά δεδομένα**, περιλαμβανομένων όσων προέκυψαν από ηλεκτρονική ταυτοποίηση, και κάθε άλλου δεδομένου που δημιουργήθηκε στο πλαίσιο της επιχειρηματικής σχέσης, **άρθρο 57 παρ. 2** για τα **έγγραφα και τα αντίγραφά τους** - ρητά περιλαμβανομένων των εγγράφων που αποδεικνύουν **την υποβολή της αναφοράς** και **την αναστολή της συναλλαγής κατά τα άρθρα 34 και 35**.
  - **Παράταση. Έως δέκα (10) έτη, μόνο κατόπιν αιτήματος και μόνο για εκκρεμή ή μελλοντική διαδικασία.** Κατά το **άρθρο 58 παρ. 1**, κατά παρέκκλιση των ανωτέρω, ο πάροχος υποχρεούται να διατηρήσει τα δεδομένα και τα έγγραφα, **κατόπιν αιτήματος** της εποπτικής αρχής, της FIU, της ανακριτικής αρχής, της εισαγγελίας, της Εθνικής Υπηρεσίας Ανάκτησης και Προστασίας Περιουσίας ή του δικαστηρίου, **για το χρονικό διάστημα που ορίζει το αίτημα και το πολύ έως δέκα έτη** από την ίδια αφετηρία. Το **άρθρο 58 παρ. 2** θέτει αυστηρό όριο. Η παράταση επιτρέπεται **αποκλειστικά** αν το στοιχείο ή το έγγραφο απαιτείται για τη διεξαγωγή **εκκρεμούς ή μέλλουσας να κινηθεί διαδικασίας**. Κατά το **άρθρο 58 παρ. 3**, μόλις η διαδικασία περατωθεί αμετάκλητα ή ματαιωθεί, **ο πάροχος οφείλει να διαγράψει** το στοιχείο - και η αρχή οφείλει να τον ειδοποιήσει αμελλητί.
  - **Υποχρεωτική διαγραφή μετά τη λήξη (άρθρο 57 παρ. 4).** Δεν πρόκειται για ευχέρεια: «*a megőrzési határidőt követően **haladéktalanul köteles törölni, illetve megsemmisíteni***» - μετά τη λήξη της προθεσμίας τήρησης ο πάροχος υποχρεούται να **διαγράψει ή να καταστρέψει αμελλητί** τα δεδομένα, τα έγγραφα και τα αντίγραφά τους. Η υπερβάλλουσα τήρηση αρχείων συνιστά, δηλαδή, αυτοτελή παράβαση.
  - **Δεκαετία για τις ίδιες τις αρχές (άρθρο 58 παρ. 4).** Η FIU και η εποπτική αρχή τηρούν τα στοιχεία και τα έγγραφα που περιήλθαν σε γνώση ή στην κατοχή τους **επί δέκα έτη**.
  - **Ειδικό αρχείο μετρητών (άρθρο 57 παρ. 3).** Για τους παρόχους του άρθρου 1 παρ. 1 στοιχ. α΄-ε΄ και ιβ΄ καταγράφονται επιπλέον οι σε **μετρητά** εκτελεσθείσες εντολές αξίας **≥ 4.500.000 HUF**, με οκταετή τήρηση. Η υποχρέωση αυτή **δεν** βαρύνει τους λογιστές.

**Επισήμανση.** Η ένδειξη «**5 έτη για τα αρχεία εκπαίδευσης**» που κυκλοφορεί ευρέως **δεν έχει έρεισμα στον Pmt.** Το άρθρο 64, που ρυθμίζει την εκπαίδευση, **δεν προβλέπει καμία χωριστή προθεσμία τήρησης**, τα σχετικά έγγραφα εμπίπτουν στον γενικό κανόνα των άρθρων 56-57 (οκτώ έτη). Πενταετία προβλέπει ο Pmt. σε δύο εντελώς άλλα σημεία. Στο **άρθρο 71 παρ. 6** (διάρκεια δημοσιοποίησης των κυρωτικών αποφάσεων) και στο **άρθρο 72 παρ. 8** (τήρηση των στοιχείων που αφορούν καταγγελίες τρίτων προς την εποπτική αρχή).
Τηρούνται. Αντίγραφα εγγράφων ταυτοποίησης, έντυπα αναγνώρισης πελάτη, δηλώσεις πραγματικών δικαιούχων, έγγραφα αξιολόγησης κινδύνου, αποτελέσματα CDD, επιχειρηματική αλληλογραφία AML, οι αναφορές ύποπτων συναλλαγών και τα έγγραφα αναστολής συναλλαγών.

- *Εκπαίδευση.* Υποχρεωτική **«legalább évente egy alkalommal»** (τουλάχιστον μία φορά τον χρόνο), για τους νεοπροσληφθέντες **εντός 15 ημερών** από την πρόσληψη, ομοίως μετά από νομοθετικές αλλαγές ή ενημέρωση του εσωτερικού κανονισμού (Διάταγμα 2/2021 PM). Η βάση της υποχρέωσης είναι το **άρθρο 64 Pmt.**. Ο πάροχος οφείλει, **σύμφωνα με τους κινδύνους που ο ίδιος έχει εντοπίσει**, να μεριμνά ώστε οι απασχολούμενοι που συμμετέχουν στη σχετική δραστηριότητα (α) να γνωρίζουν τις διατάξεις για τη νομιμοποίηση εσόδων, τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας **και τη χρηματοδότηση της διάδοσης όπλων μαζικής καταστροφής** (*proliferáció finanszírozása* - προσθήκη της ισχύουσας μορφής), (β) να αναγνωρίζουν τις σχετικές επιχειρηματικές σχέσεις και συναλλαγές και (γ) να ενεργούν σύμφωνα με τον νόμο (παρ. 1), χωριστή παράγραφος (παρ. 2) επιβάλλει την ίδια υποχρέωση ως προς τα **περιοριστικά μέτρα ΕΕ και Συμβουλίου Ασφαλείας ΟΗΕ**. Ο πάροχος υποχρεούται να **εξασφαλίζει τη συμμετοχή** των απασχολουμένων σε προγράμματα εκπαίδευσης (παρ. 3), ενώ η εποπτική αρχή μπορεί να εκδώσει σχετικό οδηγό (παρ. 4). Περιεχόμενο. Εσωτερικός κανονισμός και ρόλοι, αναγνώριση δεικτών ML/TF, περιοριστικά μέτρα ΕΕ/ΟΗΕ, πρακτικές CDD, αναγνώριση PEPs, διαδικασίες αναφοράς, νέες τάσεις παραβάσεων.
- *Υποχρεωτική εκπαίδευση από το NAV PEI μετά από εποπτικό μέτρο.* Εφόσον εφαρμοστεί οποιοδήποτε εποπτικό μέτρο κατά του παρόχου, αυτός υποχρεούται με απόφαση να συμμετάσχει στην εκπαίδευση που διοργανώνει το PEI για τους παρόχους **ανά δίμηνο** («*határozati kötelezés alapján részt vesz a kéthavonta a szolgáltatók számára megtartandó oktatáson*»), ο πάροχος ενημερώνεται για το χρονικό σημείο **εντός 90 ημερών** από την απόφαση.
- *Εγγραφή/μητρώα.* Καταχώριση του ορισμένου προσώπου με το έντυπο **VPOP_KSZ17**, έλεγχος και αναφορά αποκλίσεων στο **κεντρικό μητρώο πραγματικών δικαιούχων** του Νόμου XLIII του 2021 (Afad tv.) με το έντυπο **TTNYELT** εντός 5 εργάσιμων ημερών.

- *Αναφορές ύποπτων συναλλαγών (STR) - η διπλή διαδρομή των άρθρων 30-31 Pmt..* Το **άρθρο 30 παρ. 1** επιβάλλει στον **διευθύνοντα και σε κάθε απασχολούμενο** του παρόχου, μόλις ανακύψει στοιχείο, γεγονός ή περίσταση που υποδηλώνει (α) νομιμοποίηση εσόδων, (β) χρηματοδότηση τρομοκρατίας ή (γ) **προέλευση πράγματος από αξιόποινη πράξη**, να υποβάλει **αμελλητί και εγγράφως εσωτερική αναφορά** προς το ορισμένο πρόσωπο του άρθρου 31 παρ. 1. Το **ορισμένο πρόσωπο** τη διαβιβάζει στη συνέχεια, επίσης **«haladéktalanul»** (αμελλητί), στη FIU. Περιεχόμενο της αναφοράς (άρθρο 30 παρ. 2): **α΄** τα δεδομένα που έχουν καταγραφεί κατά τα άρθρα 7-14/A, **β΄** *αναλυτική* έκθεση του στοιχείου/γεγονότος/περίστασης και **γ΄** τα υποστηρικτικά έγγραφα, εφόσον υπάρχουν. Η υποχρέωση εξέτασης καταλαμβάνει ρητά και τις συναλλαγές **που ο πελάτης κίνησε αλλά δεν εκτελέστηκαν** (άρθρο 30 παρ. 3). **Δίαυλος υποβολής (άρθρο 31 παρ. 3).** Ο νόμος δεν κατονομάζει έντυπο - ορίζει ότι η αναφορά και τα συνημμένα της διαβιβάζονται «*a pénzügyi információs egység által meghatározott formában, védelemmel ellátott elektronikus üzenetben*», δηλαδή **στη μορφή που καθορίζει η ίδια η FIU, με προστατευμένο ηλεκτρονικό μήνυμα**, ενώ η FIU **βεβαιώνει αμελλητί την παραλαβή** με ηλεκτρονικό μήνυμα προς τον πάροχο. Η μορφή που έχει καθορίσει η FIU είναι, στην πράξη, το **έντυπο VPOP_PMT17**. Πρόκειται για το **επίσημο έντυπο αναφοράς ύποπτης συναλλαγής**, το οποίο υποβάλλεται από το **ορισμένο πρόσωπο (*kijelölt személy*)** μέσω του προγράμματος συμπλήρωσης εντύπων **ÁNYK** ή μέσω της ηλεκτρονικής πύλης του NAV (ONYA / e-Papír). **Επισήμανση.** Η ονομασία «**PEKIR**», που κυκλοφορεί ως δήθεν σύστημα υποβολής, **δεν απαντά σε κανένα επίσημο κείμενο του NAV PEI** και αποσύρεται ως παραπλανητική, ο πραγματικός δίαυλος είναι το περιβάλλον **ÁNYK / e-Papír** της φορολογικής αρχής.
- *Δικαίωμα άμεσης καταγγελίας της σχέσης (Άρθρο 30 παρ. 4 Pmt.).* Όταν ανακύψει στοιχείο που θεμελιώνει αναφορά, ο πάροχος μπορεί να **καταγγείλει την επιχειρηματική σχέση με άμεση ισχύ**, εφόσον η αναμονή της προθεσμίας καταγγελίας εγκυμονεί κίνδυνο να συμπράξει - με περιουσιακό όφελος - στην εκτέλεση συναλλαγών προερχόμενων από έγκλημα και εφόσον η FIU δεν έχει επισημάνει αντίθετο ανακριτικό συμφέρον. Στην περίπτωση αυτή **δεν οφείλει να γνωστοποιήσει στον πελάτη τον λόγο της καταγγελίας**.
- *Προστασία του αναφέροντος (Άρθρο 33 Pmt.).* Η καλόπιστη αναφορά **δεν συνιστά παραβίαση απορρήτου ούτε γεννά αστική ή ποινική ευθύνη, ακόμη και αν αποδειχθεί εκ των υστέρων αβάσιμη** (παρ. 1). Κάθε δυσμενές ή διακριτικό μέτρο του εργοδότη σε βάρος του αναφέροντος είναι **παράνομο** (παρ. 2), ο δε αναφέρων έχει δικαίωμα καταγγελίας και προσφυγής (παρ. 3).
- *Μη εκτέλεση της συναλλαγής.* Ο λογιστής **δεν εκτελεί την εντολή συναλλαγής μέχρι τη διαβίβαση της αναφοράς στη FIU** - «*Until the forwarding of the report specified in Section 31(1) …, the service provider shall not execute the transaction*» (άρθρο 32 παρ. 1 Pmt.). **Δεν πρόκειται για προθεσμία ημερών**. Η υποχρέωση διαρκεί μέχρι τη διαβίβαση. Κατ' εξαίρεση, η εντολή εκτελείται και μετά την αναφορά όταν η μη εκτέλεση είναι αδύνατη ή θα δυσχέραινε τον εντοπισμό του δικαιούχου (άρθρο 32 παρ. 2 Pmt.).
- *Αναστολή της συναλλαγής (felfüggesztés) - Άρθρα 34-35 Pmt.. Το ερώτημα των «4 εργάσιμων ημερών» απαντάται οριστικά.* Πρόκειται για μηχανισμό διακριτό από την υποχρέωση του άρθρου 32 και λειτουργεί σε δύο εκδοχές:
  - **Αναστολή με πρωτοβουλία του ίδιου του παρόχου (άρθρο 34 παρ. 1):** «*A szolgáltató felfüggeszti az ügylet teljesítését*» - ο πάροχος **αναστέλλει** την εκτέλεση της συναλλαγής όταν ανακύψει στοιχείο, γεγονός ή περίσταση για τον έλεγχο του οποίου κρίνει αναγκαία την **άμεση παρέμβαση της FIU**, ταυτόχρονα υποβάλλει **αμελλητί** αναφορά, ώστε η FIU να μπορέσει να ελέγξει τη βασιμότητά της. Σύμφωνα με την παρ. 2, ο πάροχος μπορεί να εκπληρώσει την αναστολή και **αναστέλλοντας το σύνολο των συναλλαγών που μειώνουν την περιουσία του πελάτη**, εφιστώντας την προσοχή της FIU στο σημείο αυτό.
  - **Αναστολή κατ' εντολή της FIU (άρθρο 35 παρ. 1).** Ο πάροχος αναστέλλει τις συναλλαγές **σύμφωνα με τη διάταξη της FIU**, όταν η τελευταία τον ειδοποιεί εγγράφως για σχετικό στοιχείο ως προς τη συναλλαγή ή τον πελάτη.
  - **Η προθεσμία. Τέσσερις (4) εργάσιμες ημέρες, παρατεινόμενες άπαξ κατά τρεις (3).** Το **άρθρο 35 παρ. 2** ορίζει ότι η FIU εξετάζει το υποκείμενο στοιχείο και την ανάγκη διαβίβασης πληροφοριών κατά το άρθρο 48 παρ. 1 «***négy munkanapon belül***» - **εντός τεσσάρων εργάσιμων ημερών**, υπολογιζόμενων **από την επομένη** της ημέρας υποβολής της αναφοράς του άρθρου 34 παρ. 1 ή της ειδοποίησης του άρθρου 35 παρ. 1. Κατά το **άρθρο 35 παρ. 3**, η FIU δικαιούται να παρατείνει την εξέταση **μία μόνο φορά, κατά τρεις επιπλέον εργάσιμες ημέρες** («*egy alkalommal további három munkanappal*»), εφόσον αυτό απαιτείται για τη διαβίβαση πληροφοριών. **Ανώτατη συνολική διάρκεια. Επτά εργάσιμες ημέρες.**
  - **Λήξη της αναστολής (άρθρο 34 παρ. 4).** Ο πάροχος **εκτελεί** την αναστα λείσα συναλλαγή είτε όταν η FIU τον ειδοποιήσει κατά το άρθρο 35 παρ. 4 στοιχ. β΄ ότι η συναλλαγή μπορεί να εκτελεστεί και πριν την ολοκλήρωση της εξέτασης, είτε **όταν παρέλθει η ανωτέρω προθεσμία χωρίς καμία ειδοποίηση της FIU**. Η FIU οφείλει να ειδοποιήσει εγγράφως εντός της τετραήμερης προθεσμίας τόσο για την παράταση όσο και για τη δυνατότητα πρόωρης εκτέλεσης (άρθρο 35 παρ. 4).
  - **Εντολή εκτέλεσης παρά την αναστολή (άρθρο 34 παρ. 3).** Η FIU μπορεί, κατόπιν σχετικού αιτήματος αρχής του άρθρου 48 παρ. 1 και επικαλούμενη συμφέρον πρόληψης, εξιχνίασης ή διερεύνησης εγκλήματος, να **υποχρεώσει εγγράφως τον πάροχο να εκτελέσει** κατά τη διάρκεια της αναστολής συγκεκριμένες συναλλαγές που η ίδια προσδιορίζει.
  - **Ασυλία (άρθρο 36 Pmt.).** Ούτε ο πάροχος ούτε η FIU υπέχουν αστική ή ποινική ευθύνη για την αναστολή, εφόσον ενήργησαν καλόπιστα, ακόμη και αν η συναλλαγή τελικά εκτελεστεί. Σύμφωνα με το άρθρο 34 παρ. 5, ο πάροχος οφείλει να συμμορφώνεται με τον **οδηγό της εποπτικής αρχής** για την αναστολή.

- *Απαγόρευση γνωστοποίησης (Tipping-off) - Άρθρα 54-55 Pmt., τίτλος «A felfedés tilalma».* Το **άρθρο 54 παρ. 1** απαγορεύει την παροχή πληροφόρησης στον πελάτη ή σε τρίτο πρόσωπο/οργανισμό **για πέντε διακριτά αντικείμενα**: (α) την υποβολή της αναφοράς και της παροχής στοιχείων, καθώς και το **περιεχόμενό** τους, (β) την **αναλυτικο-αξιολογική δραστηριότητα** της FIU, (γ) την **αναστολή της συναλλαγής κατά τα άρθρα 34 και 35**, (δ) το **πρόσωπο του αναφέροντος**, και (ε) το **αν κινήθηκε ποινική διαδικασία κατά του πελάτη**. Επιπλέον, ο υπόχρεος οφείλει θετικά «*köteles biztosítani, hogy a bejelentés megtörténte, annak tartalma és a bejelentő személye titokban maradjon*» - **να διασφαλίσει ότι η υποβολή, το περιεχόμενο και το πρόσωπο του αναφέροντος παραμένουν μυστικά**. Κατά το **άρθρο 55**, ο περιορισμός εκτείνεται και στην **πρόσβαση του ίδιου του πελάτη στα προσωπικά του δεδομένα** και στην ικανοποίηση αιτήματός του για ενημέρωση - δηλαδή ο λογιστής νομίμως **απορρίπτει αίτημα του πελάτη κατά τον ΓΚΠΔ** ως προς τα δεδομένα αυτά.
- *Οι εξαιρέσεις της απαγόρευσης που ενδιαφέρουν ειδικά τον λογιστή.* Κατά το **άρθρο 54 παρ. 4**, η απαγόρευση **δεν** ισχύει για την ανταλλαγή πληροφοριών **μεταξύ παρόχων του άρθρου 1 παρ. 1 στοιχ. ζ΄ και η΄ (ορκωτών ελεγκτών, λογιστών και φοροτεχνικών) και ιβ΄ (δικηγόρων/συμβολαιογράφων)** άλλου κράτους μέλους ή τρίτης χώρας με ισοδύναμες απαιτήσεις, εφόσον ασκούν την επαγγελματική τους δραστηριότητα **εντός του ίδιου νομικού προσώπου ή δικτύου**. Κατά το **άρθρο 54 παρ. 5**, επιτρέπεται η ανταλλαγή μεταξύ δύο ή περισσότερων παρόχων όταν αφορά **τον ίδιο πελάτη και την ίδια συναλλαγή**, οι πάροχοι ασκούν **την ίδια δραστηριότητα** και δεσμεύονται από ισοδύναμους κανόνες επαγγελματικού απορρήτου. Και το σημαντικότερο πρακτικά - **άρθρο 54 παρ. 6**. Για τους παρόχους των στοιχείων ζ΄-η΄ και ιβ΄, η απαγόρευση **δεν εμποδίζει τον λογιστή να ενημερώσει τον πελάτη ότι η συναλλαγή που εκτελεί ή πρόκειται να εκτελέσει συνεπάγεται παράβαση νομοθετικών διατάξεων**. Ο λογιστής, δηλαδή, μπορεί (και οφείλει επαγγελματικά) να αποτρέψει τον πελάτη από την παράνομη πράξη - απαγορεύεται μόνο να του αποκαλύψει την αναφορά.
- *Χαρακτήρας της ευθύνης για tipping-off.* Ο Pmt. **δεν** συνδέει την παράβαση του άρθρου 54 με ποινική κύρωση. Η παράβαση είναι **διοικητική** και επισύρει τα μέτρα και τα πρόστιμα του άρθρου 69 Pmt. **Δεν ταυτίζεται** με το ποινικό αδίκημα της παράλειψης αναφοράς, το οποίο τυποποιείται σε άλλο νομοθέτημα (Btk.). Επισημαίνεται ότι το άρθρο 33 παρ. 1 Pmt. αποκλείει ρητά ποινική ευθύνη μόνο για την *καλόπιστη υποβολή* αναφοράς - δεν προβλέπει καμία ποινή για τη γνωστοποίηση.

**Κυρώσεις (ΠΟΣΑ/εύρη)**

Το **άρθρο 69 Pmt.** είναι η κεντρική κυρωτική διάταξη. Ενεργοποιείται σε **έξι εναλλακτικές περιπτώσεις** (παρ. 1). Παράβαση, **καταστρατήγηση** ή πλημμελής εκπλήρωση των υποχρεώσεων του Pmt., παράβαση των άμεσα εφαρμοστέων ενωσιακών πράξεων AML/CFT, παράβαση ή καταστρατήγηση των εκτελεστικών διαταγμάτων, **παράβαση ή αγνόηση απόφασης της εποπτικής αρχής**, και παράβαση άλλων νομοθετημάτων συναφών με την πρόληψη ML/TF. Τα μέτρα επιβάλλονται **«a jogsértés súlyával arányosan»** - ανάλογα προς τη βαρύτητα της παράβασης.

**Οι κλίμακες προστίμου του άρθρου 69 παρ. 1 στοιχ. η΄ Pmt. - ανά κατηγορία υπόχρεου:**

| Υποπερίπτωση | Ποιους αφορά | Κλίμακα προστίμου |
|---|---|---|
| **ηα΄** (*ha*) | Πιστωτικά ιδρύματα, χρηματοπιστωτικοί πάροχοι, ιδρύματα επαγγελματικών συντάξεων και φορείς διεθνών ταχυδρομικών επιταγών (άρθρο 1 παρ. 1 στοιχ. α΄-γ΄ και ε΄) | **400.000 HUF** έως το **10% του ετήσιου καθαρού κύκλου εργασιών** κατά τις εγκεκριμένες (ή ενοποιημένες) ετήσιες οικονομικές καταστάσεις, **ή έως 2.000.000.000 HUF** |

| Υποπερίπτωση | Ποιους αφορά | Κλίμακα προστίμου |
|---|---|---|
| **ηβ΄** (*hb*) | Εθελοντικά αλληλοβοηθητικά ταμεία ασφάλισης (στοιχ. δ΄) | **400.000 HUF** έως το **10% του αθροίσματος εισφορών και επιχορηγήσεων** του προηγούμενου έτους, **ή έως 2.000.000.000 HUF** |
| **ηγ΄** (*hc*) | **Πάροχοι των στοιχείων στ΄-ια΄ και ιγ΄-ιθ΄ - εδώ υπάγονται οι λογιστές, οι φοροτεχνικοί και οι φορολογικοί σύμβουλοι (στοιχ. η΄)**, καθώς και οι μεσίτες ακινήτων, οι έμποροι πολύτιμων μετάλλων και αγαθών, οι *székhelyszolgáltatók*, οι εμπιστευματοδόχοι κ.λπ. | **100.000 HUF έως 400.000.000 HUF** («*százezer forinttól legfeljebb négyszázmillió forintig*») |
| **ηδ΄** (*hd*) | Επιχειρήσεις επενδύσεων | Κατά παρέκκλιση του ηα΄, το ποσό του **άρθρου 76 παρ. 25 του νόμου για την MNB (MNBtv.)** |

**Προσαύξηση λόγω οφέλους (άρθρο 69 παρ. 3).** Ειδικά στην περίπτωση **ηγ΄ - δηλαδή και για τους λογιστές** - αν το περιουσιακό όφελος από την παράβαση είναι προσδιορίσιμο και **το διπλάσιό του υπερβαίνει τα 400.000.000 HUF**, το επιβλητέο πρόστιμο μπορεί να φθάσει **μέχρι το διπλάσιο του οφέλους**. Δεν υπάρχει, δηλαδή, απόλυτο ανώτατο όριο για τον λογιστή που αποκόμισε μεγάλο όφελος. Σύμφωνα με το άρθρο 69 παρ. 1α, όταν συντρέχουν περισσότερες βάσεις, το ύψος του προστίμου προσδιορίζεται με γνώμονα **το υψηλότερο** από τα εφαρμοστέα όρια.

(α) Το ανώτατο πρόστιμο για **ανώτατο στέλεχος** είναι **500.000.000 HUF (ötszázmillió - πεντακόσια εκατομμύρια)**, με κατώτατο τα 100.000 HUF. Η ένδειξη «500.000 HUF» που αποδίδεται στη MONEYVAL (6η έκθεση, Μάιος 2024) **δεν ανταποκρίνεται στο ισχύον γράμμα του νόμου**, η αρχική διατύπωση του κεφαλαίου ήταν ορθή.
(β) Υφίσταται **χωριστή, χαμηλότερη κλίμακα για τον απλό απασχολούμενο** (*foglalkoztatott*): **20.000 HUF έως 20.000.000 HUF**. Δεν πρόκειται για διπλοεγγραφή αλλά για δύο διακριτές κατηγορίες φυσικών προσώπων.
(γ) Και στις δύο περιπτώσεις το πρόστιμο είναι **«a szolgáltató által át nem vállalható» - ο πάροχος απαγορεύεται να το αναλάβει ή να το εξοφλήσει για λογαριασμό του φυσικού προσώπου**.
(δ) Η κλίμακα των **2 δισεκατομμυρίων HUF ή του 10% του ετήσιου καθαρού εσόδου *υπάρχει* στον ίδιο τον Pmt.** (άρθρο 69 παρ. 1 στοιχ. ηα΄ και ηβ΄) και δεν προέρχεται από την τομεακή νομοθεσία της MNB. Απλώς δεν αφορά τους λογιστές.
(ε) Ο όρος «**συμβοηθούν μέλος οικογένειας**» (*közreműködő családtag*) **δεν απαντά** στο ισχύον κείμενο του άρθρου 69, οι μόνες κατηγορίες φυσικών προσώπων είναι *vezető állású személy* και *foglalkoztatott*.

**Το προσωπικό πρόστιμο του άρθρου 69 παρ. 1 στοιχ. ιβ΄ ΔΕΝ εφαρμόζεται στα λογιστικά γραφεία.** Η διάταξη ρητά περιορίζεται στους «*Az 1. § (1) bekezdés a)-e), n) és o) pontjában meghatározott szolgáltató jogsértésért felelős vezetőjét és foglalkoztatottját*» - δηλαδή στους **υπευθύνους και απασχολουμένους των παρόχων του άρθρου 1 παρ. 1 στοιχ. α΄-ε΄** (χρηματοπιστωτικός τομέας) και ιδ΄/ιε΄. Οι λογιστές και φοροτεχνικοί υπάγονται στο στοιχ. **η΄**, το οποίο **δεν** περιλαμβάνεται στη διάταξη. Κατά συνέπεια, ο διευθύνων ή ο υπάλληλος ενός ουγγρικού λογιστικού γραφείου **δεν μπορεί να τιμωρηθεί με προσωπικό διοικητικό πρόστιμο κατά τον Pmt.** Εις βάρος του χωρούν μόνο τα μέτρα του άρθρου 69 παρ. 1 στοιχ. στ΄ (**κίνηση διαδικασίας διαπίστωσης της ευθύνης** του διευθύνοντος ή του υπευθύνου απασχολουμένου) και ζ΄ (**αναστολή έως την παύση της παράβασης ή ανάκληση των διευθυντικών του εξουσιών**). Το πρόστιμο βαρύνει το ίδιο το γραφείο, με την κλίμακα ηγ΄ (100.000 - 400.000.000 HUF).

**Καταλογισμός της παράβασης του στελέχους στον πάροχο (άρθρο 69 παρ. 5 και 6).** Όταν ο πάροχος είναι νομικό πρόσωπο ή οργάνωση χωρίς νομική προσωπικότητα, τα μέτρα επιβάλλονται **και κατά του ίδιου του παρόχου**, πέραν του μέτρου κατά του φυσικού προσώπου, εφόσον (παρ. 5) **ο διευθύνων παρέβη τον νόμο προς όφελος του παρόχου**, ή (παρ. 6) **ο απασχολούμενος παρέβη τον νόμο προς όφελος του παρόχου κατά τρόπο που η εκπλήρωση του καθήκοντος εποπτείας ή ελέγχου εκ μέρους του διευθύνοντος θα μπορούσε να είχε αποτρέψει**. Πρόκειται για ρητή θεμελίωση της **ευθύνης του γραφείου λόγω ελλιπούς εσωτερικής εποπτείας**.

**Καταβολή του προστίμου (άρθρο 69 παρ. 7).** Το πρόστιμο καταβάλλεται **εντός τριάντα (30) ημερών** από την κοινοποίηση. Ο υπόχρεος μπορεί να ζητήσει **αναστολή ή τμηματική καταβολή** (*fizetési kedvezmény*) με αίτηση που υποβάλλεται **εντός πέντε (5) ημερών** από την κοινοποίηση της απόφασης, εφόσον λόγος ανεξάρτητος από τη βούλησή του καθιστά αδύνατη ή δυσανάλογα επαχθή την εμπρόθεσμη καταβολή, τη συνδρομή των προϋποθέσεων οφείλει να αποδείξει **αξιόπιστα και εγγράφως**.

**Προσωρινά (εξαιρετικά) μέτρα - άρθρο 69 παρ. 2.** Για τους παρόχους των στοιχείων α΄-ε΄ και ιγ΄, η εποπτική αρχή μπορεί να επιβάλει τα μέτρα της παρ. 1 - **πλην του προστίμου (στοιχ. η΄) και του προσωπικού μέτρου (στοιχ. ιβ΄)** - και ως προσωρινά, με πράξη **μη προσβαλλόμενη αυτοτελώς**, μέχρι την έκδοση της απόφασης, όταν αυτό είναι αναβλητέο λόγω του δημόσιου συμφέροντος.

**Ο πλήρης κατάλογος των μέτρων του άρθρου 69 παρ. 1 Pmt. (στοιχεία α΄ έως ιβ΄):**

- **α΄ - Προειδοποίηση (*figyelmezteti a szolgáltatót*).** Κατά το «Szankcionálási útmutató» του NAV PEI: «*Kisebb súlyú, első esetben előforduló szabályszegések esetében alkalmazható*» / «*csekély súlyú illetve jellemzően első alkalommal előforduló szabályszegések esetében kerül alkalmazásra*» - για ήσσονος βαρύτητας παραβάσεις που εμφανίζονται τυπικά για πρώτη φορά.
- **β΄ - Υποχρέωση παύσης της παράβασης (*kötelezés*) με ταχθείσα προθεσμία.**
- **γ΄ - Υποχρέωση αναθεώρησης του εσωτερικού κανονισμού** εντός προθεσμίας και κατά τα κριτήρια που ορίζει η αρχή, **και εκ νέου υποβολής του** σε αυτήν.
- **δ΄ - Ανάκληση ή αναστολή άδειας** δραστηριότητας ή λειτουργίας μέχρι την παύση της παράβασης (για τους παρόχους των στοιχείων β΄-ε΄, ζ΄, θ΄ και ιγ΄, για τα πιστωτικά ιδρύματα εντός των ορίων ειδικού νόμου).
- **ε΄ - Διαγραφή από το μητρώο / απαγόρευση άσκησης της δραστηριότητας**, με τέσσερις διακριτές υποπεριπτώσεις:
  - *εα΄*. Για εμπόρους πολύτιμων μετάλλων και *székhelyszolgáltatók* - διαγραφή από το μητρώο **ή απαγόρευση της δραστηριότητας για ένα (1) τουλάχιστον και έως δώδεκα (12) μήνες**,
  - *εβ΄*. Για εμπόρους αγαθών και πολιτιστικών αγαθών - διαγραφή από το μητρώο,
  - *εγ΄*. Για τους παρόχους υπηρεσιών **ακινήτων** (στοιχ. στ΄) - η αρχή **ζητεί από τον φορέα που τηρεί το μητρώο** τη διαγραφή ή την απαγόρευση της δραστηριότητας για 1 έως 12 μήνες,
  - *εδ΄*. **Για τους λογιστές και φοροτεχνικούς (στοιχ. η΄)** - η εποπτική αρχή **ζητεί από τον φορέα που τηρεί το μητρώο τη διαγραφή του παρόχου από αυτό**. Σημειώνεται η διαφορά. Για τον λογιστή ο νόμος **δεν προβλέπει προσωρινή απαγόρευση 1-12 μηνών**, αλλά μόνο πρωτοβουλία διαγραφής από το μητρώο - το βαρύτερο δυνατό αποτέλεσμα, αφού συνεπάγεται απώλεια του δικαιώματος άσκησης του επαγγέλματος,
  - *εε΄*. Για τους ασχολούμενους με επενδυτικό χρυσό - ανάκληση άδειας ή απαγόρευση 1-12 μηνών.
- **στ΄ - Κίνηση διαδικασίας για τη διαπίστωση της ευθύνης** του διευθύνοντος ή του υπευθύνου για την παράβαση απασχολουμένου.
- **ζ΄ - Αναστολή (μέχρι την παύση της παράβασης) ή ανάκληση των διευθυντικών εξουσιών** του υπευθύνου.
- **η΄ - Χρηματικό πρόστιμο (*pénzbírság*)**, επιβαλλόμενο **είτε αυτοτελώς είτε σωρευτικά** με τα μέτρα α΄-ζ΄ και θ΄-ιβ΄ - βλ. τον πίνακα κλιμάκων ανωτέρω, **για τον λογιστή 100.000 - 400.000.000 HUF**.
- **θ΄ - Διορισμός εποπτικού επιτρόπου** (*felügyeleti biztos*) - μόνο για τους παρόχους των στοιχείων α΄-ε΄.
- **ι΄ - Υποχρέωση επαγγελματικής επιμόρφωσης** των απασχολουμένων και των διευθυνόντων εντός ταχθείσας προθεσμίας **ή πρόσληψης προσωπικού με επαρκείς επαγγελματικές γνώσεις**. Στο πλαίσιο αυτού του μέτρου, εφόσον εφαρμοστεί οποιοδήποτε εποπτικό μέτρο, ο πάροχος υποχρεούται με απόφαση να συμμετάσχει στην

εκπαίδευση που το PEI διοργανώνει **ανά δίμηνο**, ενημερούμενος για τον χρόνο **εντός 90 ημερών** από την απόφαση.
- **ια΄ - Επιβολή έκτακτης υποχρέωσης παροχής στοιχείων** (*rendkívüli adatszolgáltatási kötelezettség*) - εφαρμόζεται σε **όλες** τις κατηγορίες παρόχων (στοιχ. α΄-ιθ΄), άρα και στους λογιστές.
- **ιβ΄ - Προειδοποίηση ή προσωπικό πρόστιμο σε διευθύνοντα/απασχολούμενο - μόνο** για τους παρόχους των στοιχείων α΄-ε΄, ιδ΄ και ιε΄ (βλ. την επισήμανση ανωτέρω, **δεν αφορά τα λογιστικά γραφεία**).

**Δημοσίευση των κυρωτικών αποφάσεων - Άρθρο 71 Pmt..** Η υποχρέωση επιβεβαιώνεται πλήρως. Κατά το **άρθρο 71 παρ. 1**, η εποπτική αρχή οφείλει, μετά την κοινοποίηση προς τον πάροχο, να δημοσιεύσει **αμελλητί («haladéktalanul») στον ιστότοπό της** κάθε απόφαση της εποπτικής διαδικασίας που **κατέστη οριστική ή κηρύχθηκε εκτελεστή ανεξαρτήτως ένδικων μέσων**, κατά τρόπο ώστε να καθίστανται γνωστά τουλάχιστον **η φύση της παράβασης ή της έλλειψης και τα στοιχεία του παραβάτη**.

- **Πενταετία - επιβεβαιώνεται ρητά (άρθρο 71 παρ. 6).** Η αρχή «*az (1) bekezdés alapján közzétett információk elérhetőségét a közzétételtől számított* ***öt évig*** *köteles biztosítani*» - **υποχρεούται να διατηρεί προσβάσιμες τις δημοσιευμένες πληροφορίες επί πέντε έτη από τη δημοσίευση**.
- **Αναβολή της δημοσίευσης (άρθρο 71 παρ. 2).** Επιτρέπεται, όσο διαρκούν οι λόγοι, αν (α) η δημοσιοποίηση των στοιχείων του παραβάτη θα του προκαλούσε **δυσανάλογη βλάβη** σε σχέση με τη βαρύτητα της παράβασης, (β) θα έθετε σε κίνδυνο τη **σταθερή και απρόσκοπτη λειτουργία του χρηματοπιστωτικού τομέα**, ή (γ) θα έθετε σε κίνδυνο **εκκρεμή ή μέλλουσα διαδικασία**.
- **Πλήρης απαλλαγή (άρθρο 71 παρ. 3).** Η αρχή απαλλάσσεται από τη δημοσίευση αν η αναβολή δεν επαρκεί ή αν η δημοσίευση θα ήταν δυσανάλογη σε σχέση με τη βαρύτητα της παράβασης.
- **Ανώνυμη δημοσίευση (άρθρο 71 παρ. 4).** Μέχρι να αρθεί ο λόγος της δυσανάλογης βλάβης, η υποχρέωση μπορεί να εκπληρωθεί **χωρίς τα στοιχεία του παραβάτη, σε μορφή που διασφαλίζει την ανωνυμία**.
- **Δημοσίευση της έκβασης των ένδικων μέσων (άρθρο 71 παρ. 5).** Όταν δημοσιεύεται απόφαση εκτελεστή ανεξαρτήτως ένδικων μέσων, η αρχή οφείλει να δημοσιεύσει και τις **πληροφορίες για την έκβαση της προσφυγής, ταυτόχρονα με την τελεσιδικία**.

**Καταγγελίες τρίτων προς την εποπτική αρχή (Άρθρο 72 Pmt.).** Ο διευθύνων ή ο απασχολούμενος του παρόχου, ο πελάτης ή **οποιοδήποτε τρίτο πρόσωπο** μπορεί, με αναφορά ονόματος και διεύθυνσης, να ειδοποιήσει εγγράφως την εποπτική αρχή για περιστάσεις που υποδηλώνουν παράβαση του Pmt. από τον πάροχο (παρ. 1). Η αρχή οφείλει να εξετάσει την ειδοποίηση **εντός τριάντα (30) ημερών** και να αποφασίσει αν θα κινήσει αυτεπάγγελτα εποπτική διαδικασία (παρ. 2). Η ουσιαστική εξέταση μπορεί να παραλειφθεί, μεταξύ άλλων, όταν η ειδοποίηση είναι **επανάληψη προηγούμενης πανομοιότυπης**, όταν υποβλήθηκε **μετά την πάροδο έξι μηνών** από τότε που ο καταγγέλλων έλαβε γνώση, ή όταν είναι **προδήλως αβάσιμη** (παρ. 4). Τα σχετικά στοιχεία τηρούνται **επί πέντε έτη** από την τελευταία ελεγκτική πράξη (παρ. 8).

*Μη κυρωτικά εργαλεία και είδη ελέγχων.* Το NAV PEI εφαρμόζει και **«mentorálás» (καθοδήγηση)** - μη κυρωτική συλλογή στοιχείων που **δεν** αποτελεί εποπτικό έλεγχο και **δεν** καταλήγει σε διοικητική απόφαση. Τα είδη των ελέγχων είναι. **Θεματικοί, γενικοί, στοχευμένοι, επιτόπιοι και επανελεγκτικοί** (έλεγχοι συμμόρφωσης προς προηγούμενη απόφαση).

**Κριτήρια επιμέτρησης - Άρθρο 69 παρ. 4 Pmt. (επτά κριτήρια, αυτούσια από τον νόμο).** Η εποπτική αρχή, κατά την εφαρμογή των μέτρων, **λαμβάνει υπόψη**: **α΄** τη **βαρύτητα της παράβασης** (*a jogsértés súlyosságára*), **β΄** τη **δόλια ή αμελή συμπεριφορά** των υπευθύνων προσώπων, **γ΄** το **μερίδιο αγοράς** του παραβάτη, εφόσον αυτό έχει νόημα για τη συγκεκριμένη κατηγορία παρόχων, **δ΄** την **επίπτωση της παράβασης στον πάροχο ή στους πελάτες του**, **ε΄** τη **συνεργασία** που επέδειξαν τα υπεύθυνα πρόσωπα προς την εποπτική αρχή, **στ΄** τη **διάρκεια, την επανάληψη ή τη συχνότητα** της παράβασης, και **ζ΄** τον **κίνδυνο που προκλήθηκε από την παράβαση ή την παράλειψη**. Το «Szankcionálási útmutató» του NAV PEI εξειδικεύει περαιτέρω, προσθέτοντας ως στοιχείο και το όφελος που αποκόμισε ο πάροχος.

**Ποινική ευθύνη.** Η υπαίτια **παράλειψη υποβολής αναφοράς** τυποποιείται αυτοτελώς στον ουγγρικό Ποινικό Κώδικα (*2012. évi C. törvény* - Btk.), στο κεφάλαιο για τη νομιμοποίηση εσόδων, ως «*pénzmosással kapcsolatos bejelentési kötelezettség elmulasztása*». Η παραπομπή **επιβεβαιώνεται πρωτογενώς**. Πρόκειται για το **άρθρο 401 § Btk.**, με τίτλο «*A pénzmosással kapcsolatos bejelentési kötelezettség elmulasztása*» - **όποιος δεν εκπληρώνει την προβλεπόμενη από τον νόμο υποχρέωση αναφοράς σχετικά με την πρόληψη και καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας τιμωρείται για *πλημμέλημα* (*vétség*) με ποινή φυλάκισης έως δύο (2) έτη**. Η ποινική αυτή ευθύνη βαρύνει τον υπεύθυνο του γραφείου σε περίπτωση **δόλιας παράλειψης** υποβολής STR. Πρόκειται για **διακριτή παράβαση από την απαγόρευση γνωστοποίησης (tipping-off)**. **Η εξαντλητική εξέταση του ισχύοντος κειμένου του Pmt. επιβεβαιώνει ότι ο νόμος δεν συνδέει την παράβαση της απαγόρευσης γνωστοποίησης (άρθρα 54-55) με καμία ποινική κύρωση** - η ευθύνη είναι **αποκλειστικά διοικητική**, μέσω των μέτρων του άρθρου 69. Η μόνη ρητή μνεία ποινικής ευθύνης στον Pmt. είναι **αποκλειστική**. Τα άρθρα 33 παρ. 1 και 36 **αποκλείουν** την αστική και ποινική ευθύνη του καλόπιστου αναφέροντος και του παρόχου που ανέστειλε τη συναλλαγή.

**Παραδείγματα ύποπτων συναλλαγών & δείκτες κινδύνου**

*Οι πέντε επίσημοι δείκτες υποψίας ειδικά για λογιστές και φοροτεχνικούς* (κατάλογος της FIU / NAV PEI - το πλέον σχετικό υλικό για το επάγγελμα):

- «*Nem valós gazdasági eseményekkel kapcsolatos dokumentumok, bizonylatok kibocsátása, illetve befogadása az ügyfélnél*» - έκδοση ή λήψη από τον πελάτη παραστατικών που αφορούν **ανύπαρκτες οικονομικές πράξεις**.
- «*A vállalkozás addigi működési volumenéhez képest magas összegű törzstőke emelés, vagy tulajdonosi kölcsön nyújtása, amelynek forrását az ügyfél hitelt érdemlően nem tudja igazolni*» - **δυσανάλογα υψηλή αύξηση κεφαλαίου ή δάνειο μετόχου** σε σχέση με τον μέχρι τότε όγκο δραστηριότητας, χωρίς αξιόπιστη τεκμηρίωση της πηγής.
- «*olyan pénzmozgás …, amely mögött feltételezhetően nincs valós gazdasági tevékenység*» - **κινήσεις κεφαλαίων πίσω από τις οποίες πιθανολογείται ότι δεν υπάρχει πραγματική οικονομική δραστηριότητα**.
- «*Ismeretlen eredetű, jogcím nélküli átutalások, készpénzmozgások*» - **μεταφορές και κινήσεις μετρητών άγνωστης προέλευσης και χωρίς νόμιμη αιτία**.
- «*Racionális gazdálkodás követelményeivel ellentétes kölcsönügyletek*» - **δανειακές συναλλαγές αντίθετες προς τις απαιτήσεις της ορθολογικής οικονομικής διαχείρισης**.

*Εταιρείες/νομικά πρόσωπα.* Αλλαγή ιδιοκτησίας με νέους ιδιοκτήτες ασύμβατους με τη δραστηριότητα, διαχείριση από προφανώς ακατάλληλο πρόσωπο, ίδιο πρόσωπο ελέγχει λογαριασμούς πολλαπλών εταιρειών, λογαριασμός λαμβάνει πιστώσεις και αμέσως τις μεταφέρει σε παρόμοια ποσά, εισερχόμενα/εξερχόμενα σχεδόν πανομοιότυπα, κίνηση χρημάτων σε προηγουμένως αδρανή λογαριασμό, τακτικές συναλλαγές ακριβώς κάτω από τα όρια αναγνώρισης, εταιρεία ελάχιστου κεφαλαίου με εξαιρετικό κύκλο εργασιών αμέσως μετά τη σύσταση, δάνεια μετόχων με ύποπτα υψηλά ποσά.

*Φυσικά πρόσωπα - μετρητά.* Τακτικές μεγάλες καταθέσεις μετρητών ακολουθούμενες από μεταφορές σε ξένες εταιρείες, ασυνήθιστα μεγάλη κατοχή μετρητών ασύμβατη με το επάγγελμα, συχνή ανταλλαγή νομισμάτων.

*Δείκτες «αχυρανθρώπου» (Stróman).* Πρόσωπο εξουσιοδοτημένο να υπογράφει χωρίς γνώση βασικών στοιχείων της εταιρείας, προφανώς ακατάλληλο για διαχείριση, αδυναμία ανεξάρτητης απάντησης κατά το άνοιγμα λογαριασμού, συνοδεία από μη ταυτοποιημένα πρόσωπα που δίνουν οδηγίες.

*Γενικοί δείκτες για τη λογιστική πρακτική.* Σημαντικές μεταφορές χωρίς υποκείμενη πραγματική οικονομική δραστηριότητα, όγκος και αξία τιμολογίων εκτός των προτύπων του κλάδου, αιφνίδιες αλλαγές αντικειμένου δραστηριότητας ή στελεχών, πελάτες από τρίτες χώρες υψηλού κινδύνου, συναλλαγές με PEPs, άρνηση παροχής στοιχείων πραγματικών δικαιούχων, σύνθετες δομές απόκρυψης των πραγματικών ιδιοκτητών, **λογαριασμοί διέλευσης (tranzitszámlák)**, από τους οποίους τα κεφάλαια διέρχονται ταχύτατα χωρίς επιχειρηματικό σκοπό.

*Κατάλογοι τρίτων χωρών υψηλού κινδύνου:*

- **Αντίμετρα (counter-measures).** Εφαρμόζονται, κατά την επίσημη ουγγρική ταξινόμηση της MNB, έναντι της **ΛΔ Κορέας** (κατηγορία «διαρκής και σημαντικός κίνδυνος») και του **Ιράν**. Η **Μιανμάρ** εντάσσεται στην κατηγορία των χωρών με «γραπτή δέσμευση υψηλού επιπέδου» και υπόκειται σε **ενισχυμένη δέουσα επιμέλεια, όχι σε αντίμετρα**. Η Ρωσία μνημονεύεται χωριστά, λόγω της αναστολής της ιδιότητας μέλους στη FATF.

- **Ενωσιακός κατάλογος υψηλού κινδύνου** (Κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμός 2016/1675, όπως ισχύει μετά τον **Κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμό (ΕΕ) 2026/83 της 4.12.2025**). Οι **είκοσι τρεις δικαιοδοσίες** που ακολουθούν είναι εκείνες που περιλαμβάνονται στο σκέλος του Παραρτήματος για τις χώρες με **γραπτή δέσμευση υψηλού επιπέδου και σχέδιο δράσης**. Αφγανιστάν, Αλγερία, Ανγκόλα, Βολιβία, Βρετανικές Παρθένοι Νήσοι, Καμερούν, Ακτή Ελεφαντοστού, ΛΔ Κονγκό, Αϊτή, Κένυα, Λάος, Λίβανος, Μονακό, Μιανμάρ, Ναμίμπια, Νεπάλ, Νότιο Σουδάν, Συρία, Τρινιδάδ & Τομπάγκο, Βανουάτου, Βενεζουέλα, Βιετνάμ, Υεμένη. **Ο Παναμάς, η Νιγηρία, τα ΗΑΕ και το Γιβραλτάρ έχουν διαγραφεί** από τον κατάλογο. **Ο αριθμός αυτός δεν είναι το σύνολο του Παραρτήματος.** Το ίδιο Παράρτημα καλύπτει και τις δικαιοδοσίες έναντι των οποίων ζητούνται **αντίμετρα** - τη ΛΔ Κορέας και το Ιράν της προηγούμενης περίπτωσης. Οι είκοσι τρεις είναι δηλαδή **μέρος** του καταλόγου, όχι ο κατάλογος.

> Ο κατάλογος μεταβάλλεται συχνά. Ο λογιστής οφείλει να ελέγχει την επικαιροποιημένη σελίδα της MNB (ή της Ευρωπαϊκής Επιτροπής) **πριν από κάθε κατάταξη πελάτη**. Επισημαίνεται ότι το ίδιο το ενημερωτικό έγγραφο του NAV PEI για τις τρίτες χώρες είναι **ξεπερασμένο** - παραπέμπει σε κατάλογο της 7.2.2024 που ακόμη περιλάμβανε Παναμά, ΗΑΕ, Γιβραλτάρ και Νιγηρία.

**Οι αναφορές στην πράξη. Επίσημη στατιστική της ουγγρικής FIU για το 2025**

Η τήρηση στατιστικής είναι **νομική υποχρέωση της FIU**. Το **άρθρο 59 Pmt.** επιβάλλει στη Μονάδα Χρηματοοικονομικών Πληροφοριών, σε συνεργασία με τις εποπτικές, ανακριτικές και δικαστικές αρχές, να τηρεί στατιστική «*amely alkalmas arra, hogy a … hazai rendszer hatékonysága nyomon követhető legyen*» - ικανή να καταστήσει παρακολουθήσιμη την αποτελεσματικότητα του εθνικού συστήματος, η στατιστική περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, **τον αριθμό των αναφορών** (παρ. 2 στοιχ. α΄) και τον αριθμό των **ανασταλεισών κατά τα άρθρα 34-35 συναλλαγών**, τον αριθμό των επιτυχών αναστολών και τα δεσμευθέντα ποσά ανά νόμισμα (στοιχ. β΄).

Τα ακόλουθα στοιχεία προέρχονται από τον επίσημο πίνακα του **NAV Pénzmosás Elleni Információs Iroda (Γραφείο Πληροφοριών κατά της Νομιμοποίησης Εσόδων της NAV)** με τίτλο «*Bejelentések számának szolgáltatók szerinti megoszlása*» (Κατανομή του αριθμού των αναφορών ανά κατηγορία υπόχρεου παρόχου), έτος **2025**. **Σύνολο αναφορών 2025: 25.129.**

| # | Κατηγορία υπόχρεου (ουγγρικά) | Ελληνική απόδοση | Αναφορές 2025 | % συνόλου |
|---|---|---|---|---|
| 1 | *Bank* | Τράπεζες | 21.458 | 85,39% |
| 2 | *Egyéb pénzügyi szolgáltató* | Λοιποί χρηματοπιστωτικοί πάροχοι | 1.218 | 4,85% |
| 3 | *Pénzváltó* | Ανταλλακτήρια συναλλάγματος | 1.090 | 4,34% |
| 4 | *Székhelyszolgáltató* | Πάροχοι υπηρεσιών έδρας | 548 | 2,18% |
| 5 | *Szerencsejáték-szervező* | Διοργανωτές τυχερών παιγνίων | 432 | 1,72% |
| 6 | ***Könyvelő*** | **Λογιστές** | **119** | **0,47%** |
| 7 | *Biztosítási szolgáltató* | Ασφαλιστικοί πάροχοι | 102 | 0,41% |
| 8 | *Befektetési szolgáltató* | Επενδυτικοί πάροχοι | 57 | 0,23% |
| 9 | *Ingatlanügylet* | Συναλλαγές ακινήτων | 33 | 0,13% |
| 10 | *Egyéb hitelintézet* | Λοιπά πιστωτικά ιδρύματα | 26 | 0,10% |
| 11 | *Ügyvéd* | Δικηγόροι | 18 | 0,07% |
| 12 | *Virtuális fizetőeszköz váltó* | Ανταλλακτήρια εικονικών μέσων πληρωμής | 9 | 0,04% |
| 13 | *Önkéntes kölcsönös biztosítópénztár* | Εθελοντικά αλληλοβοηθητικά ταμεία | 9 | 0,04% |
| 14 | ***Könyvvizsgáló*** | **Ορκωτοί ελεγκτές** | **5** | **0,02%** |
| 15 | *Bizalmi vagyonkezelő* | Εμπιστευματοδόχοι διαχειριστές περιουσίας | 2 | 0,01% |
| 16 | *Közjegyző* | Συμβολαιογράφοι | 1 | 0,004% |
| 17 | *Nemesfém-kereskedő* | Έμποροι πολύτιμων μετάλλων | 1 | 0,004% |
| 18 | *Árukereskedő* | Έμποροι αγαθών | 1 | 0,004% |
| 19 | ***Adószakértő*** | **Φοροτεχνικοί** | **0** | **0,00%** |
| - | ***Összesen*** | **Σύνολο** | **25.129** | **100%** |

> Οι **119 αναφορές των λογιστών** αντιστοιχούν στο **0,47%** των 25.129 αναφορών του 2025 - λιγότερες, δηλαδή, από τις 548 των παρόχων υπηρεσιών έδρας και από τις 432 των διοργανωτών τυχερών παιγνίων, τη στιγμή που ο αριθμός των λογιστικών γραφείων στην Ουγγαρία είναι πολλαπλάσιος. Οι **ορκωτοί ελεγκτές** υπέβαλαν **5** αναφορές (0,02%) και οι **φοροτεχνικοί (adószakértő) καμία απολύτως (0)**. Το **85,39%** των αναφορών προέρχεται από τις τράπεζες, και συνολικά ο χρηματοπιστωτικός τομέας παράγει άνω του 95% του όγκου.

**Ιδιαιτερότητες**

- **Εθνική Αξιολόγηση Κινδύνου (Nemzeti Kockázatértékelés). Τρέχουσα έκδοση 2025**, εκπονηθείσα υπό τον συντονισμό του **Συμβουλίου Συντονισμού κατά της Νομιμοποίησης Εσόδων (Pénzmosás Elleni Koordinációs Tanács)** - **όχι** του Υπουργείου Οικονομίας (NGM), όπως συχνά αναφέρεται. Η αξιολόγηση **επανεξετάζεται τουλάχιστον ανά τριετία**. Δημοσιευμένη περίληψη διατίθεται στον ιστότοπο του NAV PEI, το πλήρες κείμενο παρέχεται στους υπόχρεους κατόπιν αιτήματος.
- **Κατάταξη του λογιστικού κλάδου.** Η δημοσιευμένη περίληψη της NRA 2025 κατονομάζει ρητά τις **λογιστικές υπηρεσίες**, μαζί με τον τομέα των **ακινήτων**, μεταξύ των τομέων αυξημένου κινδύνου, καθώς και τον **μη κερδοσκοπικό τομέα**, τις **offshore εταιρείες** και τα **εικονικά περιουσιακά στοιχεία**.
- **Κύριοι κίνδυνοι («kiemelt kockázatok») κατά την NRA 2025:** «*a strómanok alkalmazása, a készpénz, a gazdálkodó szervezetekkel történő visszaélés, a tranzitszámlák használata, a pénzváltók és bizalmi vagyonkezelők*» - δηλαδή η χρήση **αχυρανθρώπων**, τα **μετρητά**, η **κατάχρηση νομικών προσώπων**, η χρήση **λογαριασμών διέλευσης**, τα **ανταλλακτήρια συναλλάγματος** και οι **εμπιστευματοδόχοι διαχειριστές περιουσίας**. Πρόσθετοι κίνδυνοι ειδικά για το λογιστικό επάγγελμα. Εικονική τιμολόγηση, δημοσιονομική απάτη, σύνθετες εταιρικές δομές και οι πάροχοι υπηρεσιών έδρας.
- **Βαθμίδα κινδύνου του λογιστικού επαγγέλματος κατά την NRA.** Οι **πάροχοι λογιστικών υπηρεσιών (*könyvelők / könyvviteli szolgáltatók*) και οι φοροτεχνικοί κατατάσσονται στη βαθμίδα *Μέτριου-Υψηλού Κινδύνου* (*közepesen magas kockázat*)**. Οι **βασικές τυπολογίες** που καταγράφει το NAV PEI για τον κλάδο είναι. **Εικονική**

**τιμολόγηση για αποφυγή ΦΠΑ**, **χρήση παρένθετων προσώπων/αχυρανθρώπων (*strómanok*)**, **παροχή εικονικών εδρών (*székhelyszolgáltatás*)** και **λογαριασμοί διέλευσης χρημάτων (*tranzitszámlák*)**.

- **Διευκρίνιση ως προς τον κατάλογο κλάδων κατά ΤΕΑΟR.** Ο κατάλογος «τομέων υψηλού κινδύνου» που κυκλοφορεί ευρέως (υπηρεσίες μέσων/διαφήμισης/μάρκετινγκ, επιχειρηματικές συμβουλευτικές υπηρεσίες, υπηρεσίες πληροφορικής, υπηρεσίες ασφαλείας, κατασκευές, διαχείριση κτιρίων, υπηρεσίες καθαρισμού) **δεν προκύπτει από το επίσημο κείμενο της δημόσιας σύνοψης της Εθνικής Αξιολόγησης Κινδύνου** και **δεν πρέπει να αποδίδεται σε αυτήν**, ό,τι τεκμηριώνεται επισήμως είναι η ανωτέρω βαθμίδα κινδύνου και οι τυπολογίες του NAV PEI.
- **Αξιολογήσεις MONEYVAL.** Η Ουγγαρία αξιολογήθηκε στον **5ο γύρο** με Έκθεση Αμοιβαίας Αξιολόγησης (MER) της **29.9.2016** (επιτόπια αποστολή 7-18.3.2016) και έκτοτε υπόκειται σε **ενισχυμένη παρακολούθηση**, με έξι εκθέσεις. Δεκέμβριος 2017, Δεκέμβριος 2018, Δεκέμβριος 2019, Απρίλιος 2021, Μάιος 2022 και **Μάιος 2024 (MONEYVAL(2024)3, 67η Ολομέλεια)**. Η έκθεση του Μαΐου 2024 περιγράφει το κυρωτικό πλαίσιο του άρθρου 69 Pmt. (100.000 - 400.000.000 HUF για τον πάροχο) και τη δυνατότητα διαγραφής από το μητρώο ή απαγόρευσης δραστηριότητας 1-12 μηνών. **Επισήμανση.** Η ίδια έκθεση αναφέρει ανώτατο όριο **500.000 HUF** για το «*executive officer, employee or assisting family member*», **το ισχύον κείμενο του νόμου (άρθρο 69 παρ. 1 στοιχ. ιβ΄ υποπερ. ιββ΄) ορίζει 500.000.000 HUF για το ανώτατο στέλεχος και 20.000.000 HUF για τον απασχολούμενο**, ενώ δεν γνωρίζει καθόλου την κατηγορία του «συμβοηθούντος μέλους οικογένειας». Όπου η δευτερογενής πηγή αποκλίνει από το γράμμα του νόμου, υπερισχύει το τελευταίο.
- **Βασικά έντυπα - επιβεβαιωμένοι κωδικοί και δίαυλοι υποβολής:**

| Έντυπο | Αντικείμενο | Δίαυλος υποβολής |
|---|---|---|
| **VPOP_PMT17** | Αναφορά ύποπτης συναλλαγής (STR) προς τη FIU | Πρόγραμμα **ÁNYK** ή ηλεκτρονική πύλη του NAV (ONYA / e-Papír), από το ορισμένο πρόσωπο |
| **VPOP_KSZ17** | Κοινοποίηση και μεταβολή των στοιχείων του ορισμένου προσώπου (*kijelölt személy*) προς το NAV PEI | **ÁNYK** / **e-Papír**, κατά τον επίσημο οδηγό του PEI |
| **NAV_TTNYELT** (TTNYELT) | Αναφορά ασυμφωνίας/απόκλισης στοιχείων πραγματικού δικαιούχου, **εντός 5 εργάσιμων ημερών** | **ÁNYK** / **e-Papír** |

- **Επισήμανση.** Δεν υφίσταται δίαυλος υποβολής με την ονομασία «PEKIR».
- **Οδηγοί του NAV PEI.** Το PEI δημοσιεύει σειρά επίσημων οδηγών ειδικά για τους εποπτευόμενους παρόχους - προσαρμογή του πρότυπου κανονισμού, προσέγγιση βάσει κινδύνου (άρθρο 27 Pmt.), πηγή κεφαλαίων και περιουσίας, αποδοχή CDD τρίτου, μητρώο πραγματικών δικαιούχων, τρίτες χώρες, δείκτες ύποπτων συναλλαγών, κυρώσεις, εποπτικά εργαλεία, καθώς και το ενημερωτικό «Könyvelők a frontvonalban» για την προσέγγιση της FATF βάσει κινδύνου.

**Πηγές:**

- **Νομοθεσία:**
  - **2017. évi LIII. törvény a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása megelőzéséről és megakadályozásáról (Pmt.)** - **αυτούσιο ουγγρικό ενοποιημένο κείμενο, έκδοση με ισχύ 1.7.2026 - 26.9.2026**. Στο κείμενο αυτό τεκμηριώνονται όλες οι ακόλουθες διατάξεις. **Άρθρο 1 παρ. 1** (κατάλογος υπόχρεων, στοιχ. η΄ λογιστές/ φοροτεχνικοί, στοιχ. ια΄ árukereskedő), **άρθρο 3 σημ. 38** (πραγματικός δικαιούχος, όριο 25%), **άρθρο 5** (εποπτικές αρχές ανά κατηγορία, στοιχ. στ΄ = FIU για τους λογιστές), **άρθρο 6 παρ. 1-2** (κατώφλια CDD 4.500.000 / 3.000.000 / 600.000 / 300.000 HUF και συνδεδεμένες συναλλαγές), **άρθρο 6/A** (έγγραφη κατάταξη κινδύνου), **άρθρο 27** (εσωτερική εκτίμηση κινδύνου), **άρθρα 30-33** (υποχρέωση αναφοράς, ορισμένο πρόσωπο, μη εκτέλεση συναλλαγής, προστασία αναφέροντος), **άρθρα 34-36** (αναστολή συναλλαγής, προθεσμία 4 + 3 εργάσιμων ημερών), **άρθρα 54-55** (απαγόρευση γνωστοποίησης και εξαιρέσεις), **άρθρα 56-58** (τήρηση αρχείων 8 έτη, παράταση έως 10 έτη, υποχρεωτική διαγραφή), **άρθρο 59** (στατιστική της FIU), **άρθρα 63-64** (εσωτερικά συστήματα, ρόλοι συμμόρφωσης, εκπαίδευση), **άρθρο 65** (εσωτερικός κανονισμός, 45 και 30 ημέρες), **άρθρο 69** (μέτρα και κλίμακες προστίμων), **άρθρο 71** (δημοσίευση αποφάσεων, πενταετία), **άρθρο 72** (καταγγελίες τρίτων), **άρθρο 82** (ρήτρα εναρμόνισης, περιλαμβανομένης της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1640). Επίσημη κρατική βάση. Nemzeti Jogszabálytár - https://njt.hu/jogszabaly/2017-53-00-00
  - Act LIII of 2017 (Pmt.), αγγλική απόδοση αναρτημένη από τη Magyar Nemzeti Bank (χρήσιμη μόνο για τα Sections 1-35, **είναι έκδοση του 2020 και δεν αποδίδει τις μεταγενέστερες τροποποιήσεις**) - https://www.mnb.hu/letoltes/aml-cft-act-hungary2020.pdf
  - 2017. évi LII. törvény (Kit.) - περιοριστικά μέτρα ΕΕ/ΟΗΕ, Nemzeti Jogszabálytár - https://njt.hu
  - 21/2017. (VIII. 3.) NGM rendelet - υποχρεωτικό περιεχόμενο εσωτερικού κανονισμού, Nemzeti Jogszabálytár - https://njt.hu
  - 2/2021. (II. 2.) PM rendelet - κανόνες εφαρμογής για μη χρηματοπιστωτικούς παρόχους, Nemzeti Jogszabálytár - https://njt.hu/jogszabaly/2021-2-20-53
  - 2021. évi XLIII. törvény (Afad tv.) - μητρώο πραγματικών δικαιούχων, Nemzeti Jogszabálytár - https://njt.hu
  - **2012. évi C. törvény a Büntető Törvénykönyvről (Btk.)** - Ουγγρικός Ποινικός Κώδικας, **άρθρο 401 § «A pénzmosással kapcsolatos bejelentési kötelezettség elmulasztása»** (παράλειψη υποχρέωσης αναφοράς, *vétség*, φυλάκιση έως 2 έτη), Nemzeti Jogszabálytár - https://njt.hu/jogszabaly/2012-100-00-00
  - **Magyar Közlöny, τεύχος 80/2017 (2017. évi 80. szám), 31.5.2017** - κήρυξη του 2017. évi LIII. törvény (Pmt.) και, στο ίδιο τεύχος, του 2017. évi LII. törvény (Kit.) - https://magyarkozlony.hu
  - Ενσωμάτωση της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/843 (5η AMLD) - εθνικά μέτρα Ουγγαρίας στο EUR-Lex - https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/NIM/?uri=celex. 32018L0843
  - Επισήμανση. Το net.jogtar.hu είναι **εμπορική βάση** (Wolters Kluwer) και όχι επίσημη κρατική πηγή, η επίσημη κρατική βάση είναι το **njt.hu (Nemzeti Jogszabálytár)** και η επίσημη εφημερίδα το **magyarkozlony.hu**.

- **Εποπτική αρχή / FIU:**
  - NAV Pénzmosás és Terrorizmusfinanszírozás Elleni Iroda (NAV PEI) - εποπτεία λογιστών, φοροτεχνικών, székhelyszolgáltatók και μεσιτών ακινήτων - https://pei.nav.gov.hu
  - Nemzeti Adó- és Vámhivatal Központi Irányítás - Pénzmosás és Terrorizmusfinanszírozás Elleni Iroda / Pénzügyi Információs Egység (FIU Hungary). 1033 Budapest, Huszti út 42, 1300 Budapest, Pf.. 307, τηλ. +36 (1) 430-9466, fax +36 (1) 430-9305, fiu@nav.gov.hu - https://pei.nav.gov.hu
  - Κρατική πλατφόρμα ηλεκτρονικής υποβολής e-Papír (δίαυλος υποβολής αναφορών και εντύπων προς το NAV PEI) - https://epapir.gov.hu
  - NAV, «Nyomtatványkitöltő programok» - κατάλογος και προγράμματα συμπλήρωσης εντύπων (ÁNYK/ONYA), όπου διατίθενται τα έντυπα VPOP_PMT17, VPOP_KSZ17 και NAV_TTNYELT - https://nav.gov.hu/nyomtatvanyok
  - Nemzeti Adó- és Vámhivatal (NAV) - θεματική σελίδα για τη νομιμοποίηση εσόδων - https://nav.gov.hu/penzmosas
  - Magyar Nemzeti Bank (MNB) - εποπτεία χρηματοπιστωτικού τομέα, σελίδα AML - https://www.mnb.hu/felugyelet/szabalyozas/penzmosas-ellen
  - MNB - «Hazai jogszabályok» (επίσημος κατάλογος ισχύουσας εθνικής νομοθεσίας AML) - https://www.mnb.hu/felugyelet/szabalyozas/penzmosas-ellen/kotelezo-es-iranyado-szabalyok/hazai-jogszabalyok
  - Magyar Könyvvizsgálói Kamara (MKVK) - εποπτεία των ορκωτών ελεγκτών (όχι των εξωτερικών λογιστών) - https://www.mkvk.hu

- **Οδηγίες / μητρώα / λοιπά έγγραφα:**
  - NAV PEI, «Szankcionálási útmutató» (οδηγός κυρώσεων, κλίμακα 100.000 - 400.000.000 HUF, figyelmeztetés) - https://api-pei.nav.gov.hu/file/shared/files/1807
  - NAV PEI, «A Pénzmosás és Terrorizmusfinanszírozás Elleni Iroda által alkalmazott intézkedések» (μέτρα, υποχρεωτική εκπαίδευση ανά δίμηνο, ενημέρωση εντός 90 ημερών) - https://api-pei.nav.gov.hu/file/shared/files/1812
  - NAV PEI, εποπτικά εργαλεία και είδη ελέγχων (mentorálás, θεματικοί/γενικοί/στοχευμένοι/επιτόπιοι/επανελεγκτικοί) - https://api-pei.nav.gov.hu/file/shared/files/1814
  - NAV PEI, «Útmutató a típusszabályzat szolgáltatóspecifikus átalakításához» (προσαρμογή πρότυπου κανονισμού, τρεις ρόλοι συμμόρφωσης) - https://api-pei.nav.gov.hu/file/shared/files/1500

- NAV PEI, οδηγός VPOP_KSZ17 - ορισμένο πρόσωπο, προθεσμία 5 εργάσιμων ημερών, δίαυλοι e-Papír - https://api-pei.nav.gov.hu/file/shared/files/1808
- NAV PEI, δείκτες ύποπτων συναλλαγών (ακίνητα / λογιστές / székhelyszolgáltatás, οι πέντε δείκτες για λογιστές) - https://api-pei.nav.gov.hu/file/shared/files/1811
- NAV PEI, «Ügyfélátvilágítás eredményének elfogadása» (αποδοχή CDD τρίτου παρόχου) - https://api-pei.nav.gov.hu/file/shared/files/1809
- NAV PEI, «A tényleges tulajdonosi nyilvántartásról (Afad törvény)» (μητρώο πραγματικών δικαιούχων, δείκτης TT, έντυπο TTNYELT) - https://api-pei.nav.gov.hu/file/shared/files/1806
- NAV PEI, «pénzeszköz/vagyon forrása» (πηγή κεφαλαίων και περιουσίας) - https://api-pei.nav.gov.hu/file/shared/files/1805
- NAV PEI, «kockázatalapú megközelítés» (προσέγγιση βάσει κινδύνου, άρθρο 27 Pmt.) - https://api-pei.nav.gov.hu/file/shared/files/1813
- NAV PEI, «Könyvelők a frontvonalban» (προσέγγιση FATF βάσει κινδύνου για λογιστές) - https://api-pei.nav.gov.hu/file/shared/files/1803
- NAV PEI, «Nemzeti Kockázatértékelés (összefoglaló)» 2025 - περίληψη Εθνικής Αξιολόγησης Κινδύνου - https://api-pei.nav.gov.hu/file/shared/files/1810
- **NAV Pénzmosás Elleni Információs Iroda, «Bejelentések számának szolgáltatók szerinti megoszlása», έτος 2025** - επίσημη στατιστική κατανομή των 25.129 αναφορών ανά κατηγορία υπόχρεου παρόχου (πηγή του πίνακα του παρόντος κεφαλαίου). Νομική βάση της υποχρέωσης τήρησης. Άρθρο 59 Pmt.
- NAV PEI, «harmadik országok» (έκδοση 7.2.2024, **ξεπερασμένη** - περιλαμβάνει ακόμη Παναμά, ΗΑΕ, Γιβραλτάρ, Νιγηρία) - https://api-pei.nav.gov.hu/file/shared/files/1804
- Τυποποιημένοι κανονισμοί (Típusszabályzatok) του NAV PEI - https://pei.nav.gov.hu/tipusszabalyzatok/tipusszabalyzatok
- Εθνική Αξιολόγηση Κινδύνου - σελίδα NAV PEI - https://pei.nav.gov.hu/nemzeti-kockazatertekeles-adatok/nemzeti-kockazatertekelesi-adatok
- MNB, «Stratégiai hiányosságokkal rendelkező, kiemelt kockázatot jelentő harmadik országok» (ενωσιακός κατάλογος μετά τον Κατ' εξουσιοδότηση Καν. (ΕΕ) 2026/83 της 4.12.2025, κατηγορίες I-IV και αντίμετρα) - https://www.mnb.hu/felugyelet/szabalyozas/penzmosas-ellen/korlatozo-intezkedesek-szankciok/strategiai-hianyossagokkal-rendelkezo-kiemelt-kockazatot-jelento-harmadik-orszagok
- Σύσταση MNB 3/2008, Παράρτημα 2 - ασυνήθεις συναλλαγές - https://www.mnb.hu/letoltes/3-2008-ajanlas-2-sz-melleklet-szokatlan-tranzakciok-2.pdf
- Ενοποιημένος κατάλογος κυρώσεων ΕΕ - https://data.europa.eu/data/datasets/consolidated-list-of-persons-groups-and-entities-subject-to-eu-financial-sanctions

- **Διεθνείς αξιολογήσεις:**
  - MONEYVAL, σελίδα δικαιοδοσίας Ουγγαρίας (κατάλογος όλων των εκθέσεων) - https://www.coe.int/en/web/moneyval/jurisdictions/hungary
  - MONEYVAL, *Anti-money laundering and counter-terrorist financing measures - Hungary*, 5th Round Mutual Evaluation Report, 29.9.2016 (επιτόπια αποστολή 7-18.3.2016) - https://rm.coe.int/anti-money-laundering-and-counter-terrorist-financing-measures-hungary/16807161b4
  - MONEYVAL(2017)21, *Hungary - 1st Enhanced Follow-up Report*, Δεκέμβριος 2017 (επιβεβαίωση έναρξης ισχύος Pmt. στις 26.6.2017) - https://rm.coe.int/moneyval-2017-21-hungary-1st-enhanced-follow-up-report-technical-compl/1680792c61
  - MONEYVAL(2021)6, *Hungary - 4th Enhanced Follow-up Report*, Απρίλιος 2021 - https://rm.coe.int/moneyval-2021-6-fur-hungary/1680a29ba4
  - MONEYVAL, *Hungary - 5th Enhanced Follow-up Report*, Μάιος 2022 - https://rm.coe.int/fur-hungary-5th/1680a6cfe7
  - MONEYVAL(2024)3, *Hungary - 5th Round, 6th Enhanced Follow-up Report*, 67η Ολομέλεια, Μάιος 2024 (κλίμακες προστίμων άρθρου 69 Pmt.) - https://rm.coe.int/moneyval-2024-3-hy-5thround-6thenhfur/1680b06af8

## Πολωνία

Περιεχόμενα

**Εθνική νομοθεσία**

Η Πολωνία μετέφερε την Οδηγία (ΕΕ) 2015/849 με τον νόμο **Ustawa z dnia 1 marca 2018 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu** (Νόμος της 1ης Μαρτίου 2018 για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας).

- Ημερομηνία ψήφισης. **1 Μαρτίου 2018**
- Δημοσίευση στην Εφημερίδα. **12 Απριλίου 2018** (υποσημείωση 8 του ενοποιημένου κειμένου: «*Ustawa została ogłoszona w dniu 12 kwietnia 2018 r.*»)
- Έναρξη ισχύος. **13 Ιουλίου 2018** - **επιβεβαιωμένο πρωτογενώς**. Το **άρθρο 198** ορίζει: «*Ustawa wchodzi w życie po upływie 3 miesięcy od dnia ogłoszenia*» (ο νόμος τίθεται σε ισχύ μετά την πάροδο 3 μηνών από τη δημοσίευση), δηλαδή 13.7.2018. **Εξαίρεση.** Το **Κεφάλαιο 6 (Κεντρικό Μητρώο Πραγματικών Δικαιούχων - CRBR) και τα άρθρα 194 και 195 τέθηκαν σε ισχύ μετά την πάροδο 18 μηνών από τη δημοσίευση**, δηλαδή στις 13.10.2019. Με το άρθρο 197 καταργήθηκε ο προηγούμενος νόμος της 16ης Νοεμβρίου 2000.
- Αριθμός Εφημερίδας. **Dz.U. 2018 poz. 723**
- **Τρέχον κωδικοποιημένο κείμενο.** Το ισχύον *tekst jednolity* **δεν** είναι πλέον το Dz.U. 2023 poz. 1124. Κατά τη ρητή ένδειξη της Καγκελαρίας του Sejm στην πρώτη σελίδα του επίσημου ενοποιημένου κειμένου («*Opracowano na podstawie*»), το κείμενο έχει καταρτιστεί βάσει. **T.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 644**, με μεταγενέστερες τροποποιήσεις **Dz. U. z 2025 r. poz. 1669** και **Dz. U. z 2026 r. poz. 875**. Η κατάσταση του κειμένου φέρει ημερομηνία **28 Ιουλίου 2026** (134 σελίδες). Ορθή παραπομπή σήμερα: «*Dz.U. 2025 poz. 644, z późn. zm.*».
- **Τροποποιήσεις που δεν έχουν ακόμη τεθεί σε ισχύ.** Το ίδιο ενοποιημένο κείμενο σημειώνει στο περιθώριο ότι η μεταβολή της παρ. 3 και η προσθήκη παρ. 4 στο **άρθρο 129στ** (art. 129f), καθώς και η προσθήκη του σημ. 4α στο **άρθρο 129η** (art. 129h), **τίθενται σε ισχύ την 1.1.2027** (Dz. U. z 2026 r. poz. 875). Πρόκειται για τη σιωπηρή έγκριση εγγραφής στο μητρώο δραστηριότητας υπέρ εταιρειών ή trusts (βλ. κατωτέρω).
- Επίσημη πύλη ELI: https://eli.gov.pl/eli/DU/2018/723/ogl (η διεύθυνση https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=WDU20180000723 εξακολουθεί να λειτουργεί για ανθρώπινη πρόσβαση, αλλά απαγορεύει την αυτοματοποιημένη ανάκτηση)
- **Πρωτογενής πηγή που χρησιμοποιήθηκε για την παρούσα ενότητα.** Το επίσημο *tekst jednolity* της Καγκελαρίας του Sejm (αρχείο D20180723Lj), κατάσταση 28.7.2026. Επίσης, επίσημο αντίγραφο παλαιότερου ενοποιημένου κειμένου αναρτημένο από το Υπουργείο Οικονομικών / GIIF (*Obwieszczenie Marszałka Sejmu z dnia 15 czerwca 2021 r.*): https://www.gov.pl/attachment/b45a4bde-5718-46ec-a536-d0eb14fc9525 (μέσω της σελίδας «Akty prawne GIIF»: https://www.gov.pl/web/finanse/akty-prawne-giif)

Οι εξωτερικοί λογιστές (*biura rachunkowe* / *księgowi zewnętrzni*) κατατάσσονται ως **υπόχρεες οντότητες (instytucje obowiązane) βάσει του άρθρου 2 παρ. 1** του νόμου. Η ακριβής υπαγωγή είναι η εξής:

- **Άρθρο 2 παρ. 1 σημ. 17** - «*podmioty prowadzące działalność w zakresie usługowego prowadzenia ksiąg rachunkowych*» (φορείς που παρέχουν κατ' επάγγελμα τήρηση λογιστικών βιβλίων, δηλαδή διπλογραφικά βιβλία). Η διάταξη **υπήρχε ήδη στην αρχική μορφή του νόμου του 2018** και δεν εισήχθη το 2021 - η αρίθμηση είναι συνεχής, χωρίς γράμμα, σε αντίθεση με το «15α».
- **Άρθρο 2 παρ. 1 σημ. 15α** - «*przedsiębiorcy w rozumieniu ustawy z dnia 6 marca 2018 r. - Prawo przedsiębiorców*». Επιχειρηματίες των οποίων η βασική δραστηριότητα είναι η σύνταξη φορολογικών δηλώσεων, η τήρηση φορολογικών βιβλίων (KPiR) και η παροχή συμβουλών ή γνωμοδοτήσεων επί φορολογικών και τελωνειακών διατάξεων, εφόσον δεν είναι ήδη υπόχρεοι με άλλη ιδιότητα. **Αυτό είναι το πραγματικά νέο στοιχείο της τροποποίησης του 2021** (Dz.U. 2021 poz. 815, ενσωμάτωση της AMLD5 - Οδηγία 2018/843). Καλύφθηκαν και τα γραφεία που **δεν** τηρούν διπλογραφικά βιβλία.
- **Άρθρο 2 παρ. 1 σημ. 14** - *adwokaci, radcowie prawni, prawnicy zagraniczni, doradcy podatkowi* (δικηγόροι, νομικοί σύμβουλοι, αλλοδαποί νομικοί και φοροτεχνικοί σύμβουλοι), αλλά **μόνο κατά το μέτρο που παρέχουν νομική βοήθεια ή πράξεις φορολογικής συμβουλευτικής** που αφορούν: **α)** αγορά ή πώληση ακινήτου, επιχείρησης ή οργανωμένου τμήματος επιχείρησης, **β)** διαχείριση χρηματικών μέσων, χρηματοπιστωτικών μέσων ή άλλων περιουσιακών στοιχείων του πελάτη, **γ)** σύναψη σύμβασης τήρησης τραπεζικού λογαριασμού ή λογαριασμού τίτλων και τις σχετικές πράξεις, **δ)** εισφορά σε κεφαλαιουχική εταιρεία ή αύξηση του μετοχικού της κεφαλαίου, **ε)** σύσταση, άσκηση δραστηριότητας ή διαχείριση κεφαλαιουχικών εταιρειών ή trusts. Εξαιρούνται οι *radcowie prawni* και οι αλλοδαποί νομικοί που ασκούν το επάγγελμα με σχέση εργασίας ή υπηρεσίας σε δημόσιες αρχές, καθώς και οι *doradcy podatkowi* που εργάζονται με σχέση εξαρτημένης εργασίας σε φορείς άλλους από τους αναφερόμενους στο άρθρο 4 παρ. 1 σημ. 1 και 3 του νόμου περί φοροτεχνικής συμβουλευτικής.
- **Άρθρο 2 παρ. 1 σημ. 15** - «*doradcy podatkowi w zakresie czynności doradztwa podatkowego innych niż wymienione w pkt 14* ***oraz biegli rewidenci***». Οι φοροτεχνικοί σύμβουλοι για τις **λοιπές** πράξεις φορολογικής συμβουλευτικής **και - στοιχείο που συχνά παραλείπεται - οι ορκωτοί ελεγκτές (*biegli rewidenci*)**. Οι ορκωτοί ελεγκτές είναι επομένως υπόχρεες οντότητες **χωρίς κατώφλι και χωρίς περιορισμό αντικειμένου**.
- **Άρθρο 2 παρ. 1 σημ. 16** - οι πάροχοι υπηρεσιών προς εταιρείες και trusts (TCSP). Επιχειρηματίες κατά τον νόμο *Prawo przedsiębiorców*, **εφόσον δεν είναι ήδη άλλες υπόχρεες οντότητες**, που παρέχουν υπηρεσίες συνιστάμενες σε: **α)** σύσταση νομικού προσώπου ή οργανωτικής μονάδας χωρίς νομική προσωπικότητα, **β)** άσκηση καθηκόντων μέλους διοικητικού συμβουλίου ή διευκόλυνση άλλου προσώπου να ασκεί τέτοια ή παρόμοια λειτουργία, **γ)** παροχή έδρας, διεύθυνσης άσκησης δραστηριότητας ή διεύθυνσης αλληλογραφίας και συναφών υπηρεσιών, **δ)** άσκηση ή διευκόλυνση άσκησης καθηκόντων εμπιστευματοδόχου (*powiernik*) trust που συστάθηκε με δικαιοπραξία, **ε)** άσκηση ή διευκόλυνση άσκησης δικαιωμάτων από μετοχές ή μερίδια για λογαριασμό τρίτου (nominee), εκτός εισηγμένων εταιρειών. Πρόκειται για **αυτοτελή κατηγορία που δεν ταυτίζεται με τα λογιστικά γραφεία**, έχει όμως καθοριστική σημασία για την υποχρέωση εγγραφής σε μητρώο (βλ. κατωτέρω).

**Η κλιμακωτή έναρξη ισχύος του Dz.U. 2021 poz. 815 - συγκεντρωτικά:**

| Ημερομηνία | Τι αρχίζει να ισχύει | Συνέπεια για τα λογιστικά γραφεία |
|---|---|---|
| **31.7.2021** | Τροποποιήσεις του **άρθρου 2 παρ. 1** - διεύρυνση του καταλόγου υπόχρεων, με νέο **σημ. 15α** (υπηρεσίες τήρησης βιβλίων και φορολογικής συμβουλευτικής) | Υπαγωγή των φοροτεχνικών/φορολογικών συμβούλων, το σημ. 17 (λογιστικά γραφεία) ίσχυε ήδη από το 2018 |
| **31.10.2021** | Έναρξη ισχύος του **Κεφαλαίου 11α (*Dział XIa*)** - ρυθμιζόμενη δραστηριότητα και υποχρέωση εγγραφής στα ειδικά μητρώα. Υπηρεσίες προς εταιρείες και *trusts* (άρθρα 129α επ.) και εικονικά νομίσματα (άρθρα 129ιγ επ.) | Υποχρέωση εγγραφής για όσα γραφεία παρέχουν και υπηρεσίες του άρθρου 2 παρ. 1 σημ. 16 |
| **έως 30.4.2022** | **Εξάμηνη μεταβατική προθεσμία** για τις οντότητες που ασκούσαν ήδη τη δραστηριότητα κατά την 31.10.2021, προκειμένου να υποβάλουν αίτηση εγγραφής στο μητρώο | Μετά την παρέλευσή της, άσκηση της δραστηριότητας χωρίς εγγραφή επισύρει **πρόστιμο έως 100.000 PLN** κατά το άρθρο 153α |

**Πακέτο AML της ΕΕ (Καν. (ΕΕ) 2024/1624, Οδ. (ΕΕ) 2024/1640, AMLA).** Κατά τον έλεγχο (Αύγουστος 2026) **δεν εντοπίστηκε πολωνικός νόμος προσαρμογής** στο νέο ευρωπαϊκό πακέτο. Συνεπώς, για τα λογιστικά και φοροτεχνικά γραφεία εξακολουθεί να ισχύει αποκλειστικά ο εθνικός νόμος του 2018 (όπως έχει τροποποιηθεί) **έως τις 10.7.2027**, οπότε αρχίζει η εφαρμογή του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1624 και λήγει η προθεσμία μεταφοράς της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1640, ενώ η νέα ευρωπαϊκή Αρχή AMLA αναλαμβάνει συντονιστικό ρόλο.

**Εποπτική/Αρμόδια Αρχή & FIU/ΜΧΠ**

Η εποπτεία ασκείται σε δύο επίπεδα:

- **Κύρια εποπτική αρχή - GIIF (Generalny Inspektor Informacji Finansowej / Γενικός Επιθεωρητής Χρηματοοικονομικών Πληροφοριών)**. Αποτελεί τη Μονάδα Χρηματοοικονομικών Πληροφοριών (FIU/ΜΧΠ) της Πολωνίας και την άμεση εποπτική αρχή για τα λογιστικά και φοροτεχνικά γραφεία. Διενεργεί ελέγχους, εκδίδει ανακοινώσεις (*komunikaty*) και επιβάλλει κυρώσεις. Νομική βάση. **Άρθρο 130 παρ. 1** του νόμου AML. Χαρακτηρίζεται επισήμως ως «*główny element polskiego systemu przeciwdziałania praniu pieniędzy*» (κύριο στοιχείο του πολωνικού συστήματος). Επικεφαλής. **Jarosław Żółtowski**, υποστηρίζεται από το *Departament Informacji Finansowej* του Υπουργείου Οικονομικών (διευθυντής Michał Szermer), ul. Świętokrzyska 12, 00-916 Warszawa, sekretariat.IF@mf.gov.pl, σύστημα υποβολής www.giif.mofnet.gov.pl. Ιστοσελίδα: https://www.gov.pl/web/finanse/generalny-inspektor-informacji-finansowej
- **Ο GIIF δεν είναι διωκτική αρχή.** Κατά ρητή επίσημη διατύπωση «*GIIF nie jest organem powołanym do ścigania przestępstw*» - η ποινική δίωξη ανήκει στην εισαγγελία και στα διωκτικά όργανα.
- **Δευτερεύουσα αρχή - KAS (Krajowa Administracja Skarbowa)**. Οι Προϊστάμενοι των Τελωνειακών-Φορολογικών Υπηρεσιών (*naczelnicy urzędów celno-skarbowych*) έχουν παράλληλη αρμοδιότητα ελέγχου βάσει του **άρθρου 130 παρ. 2 σημ. 1 στοιχ. ε΄** (*art. 130 ust. 2 pkt 1 lit. e*) του νόμου AML. **Η παραπομπή έχει ως εξής**. Το άρθρο 130 παρ. 2 σημ. 1 απαριθμεί με στοιχεία α΄-ε΄ τους φορείς που ασκούν έλεγχο «*na zasadach określonych w przepisach odrębnych*», και το στοιχείο ε΄ αφορά τους *naczelnicy urzędów celno-skarbowych* «*w odniesieniu do instytucji obowiązanych kontrolowanych przez te organy*».
- **Πλήρης κατάλογος των λοιπών ελεγκτικών φορέων (άρθρο 130 παρ. 2 - αυτούσιο):**
  - **σημ. 1 στοιχ. α΄.** Ο Πρόεδρος της Εθνικής Τράπεζας (*Prezes NBP*), κατά τον νόμο *Prawo dewizowe* της 27.7.2002, για τους φορείς που ασκούν δραστηριότητα γραφείου συναλλάγματος (*działalność kantorowa*),
  - **σημ. 1 στοιχ. β΄.** Η Επιτροπή Χρηματοπιστωτικής Εποπτείας (*KNF*) για τις υπόχρεες οντότητες που εποπτεύει,
  - **σημ. 1 στοιχ. γ΄.** Η *Krajowa Spółdzielcza Kasa Oszczędnościowo-Kredytowa* για τα πιστωτικά συνεταιριστικά ταμεία (SKOK) - φορέας που συχνά παραλείπεται από τις παρουσιάσεις,
  - **σημ. 1 στοιχ. δ΄.** Οι πρόεδροι των εφετείων (*prezesi sądów apelacyjnych*) για τους συμβολαιογράφους,
  - **σημ. 1 στοιχ. ε΄.** Οι *naczelnicy urzędów celno-skarbowych* για τις υπόχρεες οντότητες που ελέγχονται από τα όργανα αυτά,
  - **σημ. 2.** Οι *wojewodowie* ή *starostowie* για τα **σωματεία** (*stowarzyszenia*),
  - **σημ. 3.** Οι **υπουργοί** ή οι *starostowie* για τα **ιδρύματα** (*fundacje*) - όχι οι *wojewodowie*, όπως συχνά αναγράφεται.

  Σύμφωνα με το άρθρο 130 παρ. 3, τα καθήκοντα εποπτείας ή ελέγχου ανατίθενται αποκλειστικά σε πρόσωπα με τις αναγκαίες γνώσεις και προσόντα.
- **Προγραμματισμός και συντονισμός των ελέγχων (άρθρα 131-132).** Οι έλεγχοι διενεργούνται βάσει **ετήσιων σχεδίων ελέγχου**, τα οποία λαμβάνουν υπόψη την εθνική αξιολόγηση κινδύνου, επιτρέπονται και **έκτακτοι έλεγχοι** (*kontrola doraźna*). Οι φορείς του άρθρου 130 παρ. 2 διαβιβάζουν στον GIIF τα ετήσια σχέδια **έως τις 31 Δεκεμβρίου** του προηγούμενου έτους, τις επικαιροποιήσεις εντός **14 ημερών**, και τα αποτελέσματα κάθε ελέγχου εντός **14 ημερών** από την περάτωσή του. Ο GIIF δημοσιοποιεί **έως τις 15 Νοεμβρίου κάθε έτους** πληροφορίες για τους τομείς που είναι ιδιαίτερα εκτεθειμένοι σε κίνδυνο. Ο έλεγχος διενεργείται από **τουλάχιστον δύο** ονομαστικά εξουσιοδοτημένους ελεγκτές (άρθρο 133 παρ. 1).

> **Η ελεγκτική δραστηριότητα στην πράξη είναι περιορισμένη, όχι αυξανόμενη.** Κατά την έκθεση της Ανώτατης Ελεγκτικής Αρχής (NIK) **P/24/010 «Funkcjonowanie systemu przeciwdziałania praniu pieniędzy oraz finansowania terroryzmu»** (δημοσίευση **2.7.2025**), οι *naczelnicy urzędów celno-skarbowych* «*realizowali przede wszystkim kontrole o charakterze podatkowym*» και διενήργησαν **μόλις 16 ελέγχους AML/CFT σε τέσσερα urzędy celno-skarbowe κατά την περίοδο 2022 - α΄ εξάμηνο 2024**. Ο ίδιος ο GIIF διενήργησε **8 ελέγχους το 2022** (από 11 προγραμματισμένους), **9 το 2023** (από 13) και **9 το 2024**. Η NIK διαπιστώνει επιπλέον μέσο χρόνο **338 εργάσιμων ημερών** για την επεξεργασία καταγγελιών, **360 ημερών** για την έναρξη διαδικασίας επιβολής κύρωσης μετά τον έλεγχο, και **τρεις περιπτώσεις παραγραφής** διοικητικών κυρώσεων.

Στην ίδια κατεύθυνση, η **MONEYVAL** (5ος γύρος, Έκθεση Αμοιβαίας Αξιολόγησης, υιοθέτηση **16.12.2021**) είχε ήδη επισημάνει για τους μη χρηματοπιστωτικούς κλάδους:

> «There is no supervision of DNFBP sectors that are not subject to registration» και «Limited sanctions have been imposed on DNFBPs in recent years, which are not consistent with the risks represented by DNFBPs».

Η Πολωνία παραμένει σε **ενισχυμένη παρακολούθηση (enhanced follow-up)** της MONEYVAL - εκθέσεις παρακολούθησης **Δεκ. 2023, Δεκ. 2024 και Δεκ. 2025** - και έχει υπαχθεί σε **Compliance Enhancing Procedures (CEPs)** για τις **Συστάσεις 5 και 20** (αδίκημα χρηματοδότησης τρομοκρατίας και υποχρέωση αναφοράς ύποπτων συναλλαγών), με πρώτη έκθεση συμμόρφωσης τον **Μάιο 2026**.

**Δέουσα επιμέλεια (κανονική/απλουστευμένη/ενισχυμένη)**

*Τυπική/Κανονική δέουσα επιμέλεια (Standard CDD) - Άρθρα 33-34, 36.*

**Άρθρο 33 (βάση).** Οι υπόχρεες οντότητες εφαρμόζουν μέτρα δέουσας επιμέλειας (*środki bezpieczeństwa finansowego*) έναντι των πελατών τους (παρ. 1), **αναγνωρίζουν και αξιολογούν** τον κίνδυνο που συνδέεται με τη συγκεκριμένη επιχειρηματική σχέση ή περιστασιακή συναλλαγή (παρ. 2), **τον τεκμηριώνουν εγγράφως** λαμβάνοντας ιδίως υπόψη **έξι παράγοντες** (παρ. 3): (1) είδος πελάτη, (2) γεωγραφική περιοχή, (3) προορισμός του λογαριασμού, (4) είδος προϊόντων/υπηρεσιών και τρόπος διάθεσής τους, (5) ύψος των περιουσιακών στοιχείων που καταθέτει ο πελάτης ή αξία των συναλλαγών, (6) σκοπός, τακτικότητα ή διάρκεια της επιχειρηματικής σχέσης, και εφαρμόζουν τα μέτρα **σε έκταση και ένταση ανάλογη** με τον αναγνωρισμένο κίνδυνο (παρ. 4).

**Άρθρο 34 παρ. 1 - το περιεχόμενο των μέτρων:** (1) ταυτοποίηση του πελάτη και επαλήθευση της ταυτότητάς του, (2) ταυτοποίηση του πραγματικού δικαιούχου και εύλογες ενέργειες για την επαλήθευση της ταυτότητάς του και για τη **διαπίστωση της δομής ιδιοκτησίας και ελέγχου** (για νομικά πρόσωπα, οργανωτικές μονάδες χωρίς νομική προσωπικότητα και trusts), (3) αξιολόγηση της επιχειρηματικής σχέσης και, κατά περίπτωση, συλλογή πληροφοριών για τον σκοπό και τον επιδιωκόμενο χαρακτήρα της, (4) **συνεχής παρακολούθηση**, που περιλαμβάνει (α) ανάλυση των συναλλαγών ώστε να συνάδουν με τη γνώση της οντότητας για τον πελάτη, (β) **διερεύνηση της πηγής προέλευσης** των περιουσιακών στοιχείων «σε περιπτώσεις που δικαιολογούνται από τις περιστάσεις», (γ) διαρκή επικαιροποίηση εγγράφων και πληροφοριών. Σύμφωνα με το άρθρο 34 παρ. 2 ταυτοποιείται και **το πρόσωπο που ενεργεί για λογαριασμό του πελάτη** (ταυτότητα και νομιμοποίηση εκπροσώπησης). Σύμφωνα με το άρθρο 34 παρ. 3 η οντότητα **τεκμηριώνει** τα μέτρα και, κατόπιν αιτήματος των οργάνων του άρθρου 130, **αποδεικνύει** ότι εφάρμοσε τα κατάλληλα μέτρα. Σύμφωνα με την παρ. 5, **πριν** από τη σύναψη σχέσης ή τη διενέργεια περιστασιακής συναλλαγής ενημερώνει τον πελάτη για την επεξεργασία των δεδομένων του.

**Άρθρο 36 - τα ακριβή στοιχεία ταυτοποίησης (πλέον τεκμηριωμένα πρωτογενώς):**

| Υποκείμενο | Στοιχεία που πρέπει να διαπιστωθούν |
|---|---|
| **Φυσικό πρόσωπο** (άρθρο 36 παρ. 1 σημ. 1) | α) ονοματεπώνυμο, β) ιθαγένεια, γ) **αριθμός PESEL** ή, αν δεν έχει χορηγηθεί, **ημερομηνία γέννησης**, καθώς και **χώρα γέννησης**, δ) σειρά και αριθμός εγγράφου ταυτότητας, ε) διεύθυνση κατοικίας - **μόνο εφόσον η υπόχρεη οντότητα διαθέτει την πληροφορία**, στ) για ατομική επιχείρηση. Επωνυμία, **ΑΦΜ (NIP)** και διεύθυνση κύριου τόπου άσκησης της δραστηριότητας |
| **Νομικό πρόσωπο / οργανωτική μονάδα χωρίς νομική προσωπικότητα** (άρθρο 36 παρ. 1 σημ. 2) | α) επωνυμία, β) οργανωτική μορφή, γ) διεύθυνση έδρας ή άσκησης δραστηριότητας, δ) **NIP** και, ελλείψει αυτού, κράτος καταχώρισης, ονομασία του οικείου μητρώου, αριθμός και ημερομηνία καταχώρισης, ε) για το πρόσωπο που εκπροσωπεί. **Ονοματεπώνυμο και PESEL/ ημερομηνία και χώρα γέννησης** |

| | |
|---|---|
| **Πραγματικός δικαιούχος** (άρθρο 36 παρ. 2) | Υποχρεωτικά το **ονοματεπώνυμο**, επιπλέον - **εφόσον η οντότητα διαθέτει τις πληροφορίες** - ιθαγένεια, PESEL/ημερομηνία και χώρα γέννησης, στοιχεία εγγράφου ταυτότητας και διεύθυνση κατοικίας |
| **Εξουσιοδοτημένος εκπρόσωπος** (άρθρο 36 παρ. 3) | Ονοματεπώνυμο, ιθαγένεια, PESEL/ημερομηνία και χώρα γέννησης, σειρά και αριθμός εγγράφου ταυτότητας |

**Αδυναμία εφαρμογής των μέτρων (άρθρο 41).** Όταν η υπόχρεη οντότητα δεν μπορεί να εφαρμόσει **έστω και ένα** από τα μέτρα του άρθρου 34 παρ. 1, **δεν συνάπτει** επιχειρηματική σχέση, **δεν εκτελεί** την περιστασιακή συναλλαγή, **δεν εκτελεί** τη συναλλαγή μέσω τραπεζικού λογαριασμού και **λύει** τυχόν υφιστάμενη επιχειρηματική σχέση (παρ. 1), επιπλέον **αξιολογεί αν η αδυναμία αυτή συνιστά λόγο αναφοράς** κατά τα άρθρα 74 ή 86 (παρ. 2). Η διάταξη δεν εφαρμόζεται στους δικηγόρους/νομικούς του σημ. 14 όταν διαπιστώνουν τη νομική θέση πελάτη ενόψει δικαστικής διαδικασίας (παρ. 3).

**Πραγματικός δικαιούχος - CRBR.** Υποχρεωτικός έλεγχος στο Κεντρικό Μητρώο Πραγματικών Δικαιούχων και τεκμηρίωση τυχόν αποκλίσεων.

*Πότε εφαρμόζεται η CDD (Άρθρο 35 παρ. 1 - αυτούσιο, έξι περιπτώσεις):* **1)** κατά τη σύναψη επιχειρηματικής σχέσης, **2)** κατά τη διενέργεια περιστασιακής συναλλαγής: **α)** ισοδυνάμου «*15 000 euro lub większej*», δηλαδή **≥15.000 €**, ανεξαρτήτως αν πρόκειται για μία ή περισσότερες φαινομενικά συνδεδεμένες πράξεις, **β)** που συνιστά μεταφορά κεφαλαίων ποσού **άνω του ισοδυνάμου των 1.000 €**, **γ)** με χρήση εικονικού νομίσματος ισοδυνάμου **≥1.000 €**, *μόνο* για τις οντότητες του άρθρου 2 παρ. 1 σημ. 12, **3)** σε περιστασιακή συναλλαγή **σε μετρητά ≥10.000 €**, *μόνο* για τις οντότητες του άρθρου 2 παρ. 1 **σημ. 21-23** (έμποροι αγαθών) - **επομένως το κατώφλι αυτό δεν αφορά τα λογιστικά γραφεία**, **4)** σε στοιχήματα και είσπραξη κερδών **≥2.000 €**, μόνο για τις οντότητες του σημ. 20 (τυχερά παίγνια), **5)** όταν υπάρχει **υποψία** νομιμοποίησης εσόδων ή χρηματοδότησης τρομοκρατίας, ανεξαρτήτως ποσού, **6)** όταν υπάρχουν **αμφιβολίες** για την ακρίβεια ή την πληρότητα των ήδη συλλεγέντων στοιχείων ταυτοποίησης.

**Άρθρο 35 παρ. 2 - επανεφαρμογή σε υφιστάμενους πελάτες.** Τα μέτρα εφαρμόζονται και σε πελάτες με τους οποίους υπάρχει ήδη επιχειρηματική σχέση, με βάση τον αναγνωρισμένο κίνδυνο, ιδίως όταν: (1) μεταβλήθηκε ο χαρακτήρας ή οι περιστάσεις της σχέσης, (2) μεταβλήθηκαν τα προηγουμένως διαπιστωθέντα στοιχεία του πελάτη ή του πραγματικού δικαιούχου, (3) η οντότητα ήταν υποχρεωμένη εντός του ημερολογιακού έτους να επικοινωνήσει με τον πελάτη για επαλήθευση στοιχείων πραγματικών δικαιούχων (ιδίως βάσει του νόμου της 9.3.2017 για την ανταλλαγή φορολογικών πληροφοριών - CRS/DAC).

*Απλουστευμένη δέουσα επιμέλεια (Simplified CDD) - Άρθρο 42 (τεκμηριωμένο πρωτογενώς).* Επιτρέπεται **μόνο** στις περιπτώσεις όπου η αξιολόγηση κινδύνου του άρθρου 33 παρ. 2 **επιβεβαίωσε χαμηλότερο κίνδυνο** (παρ. 1). Το άρθρο 42 παρ. 2 απαριθμεί ενδεικτικά τους παράγοντες χαμηλότερου κινδύνου: **1)** ο πελάτης είναι α) φορέας του δημόσιου τομέα κατά το άρθρο 9 του νόμου περί δημοσίων οικονομικών, β) κρατική επιχείρηση ή εταιρεία με πλειοψηφική συμμετοχή του Δημοσίου ή ΟΤΑ, γ) εταιρεία της οποίας οι τίτλοι είναι εισηγμένοι σε ρυθμιζόμενη αγορά με υποχρεώσεις δημοσιοποίησης του πραγματικού δικαιούχου, ή εταιρεία με πλειοψηφική συμμετοχή τέτοιας εταιρείας, δ) κάτοικος κράτους μέλους, ε) κάτοικος τρίτης χώρας με **χαμηλό επίπεδο διαφθοράς** ή άλλης εγκληματικής δραστηριότητας κατά αξιόπιστες πηγές, στ) κάτοικος τρίτης χώρας με ισοδύναμη προς την ΕΕ νομοθεσία AML/CFT, **2)** ασφαλιστήριο με ετήσιο ασφάλιστρο έως το ισοδύναμο των **1.500 €** ή εφάπαξ ασφάλιστρο έως **3.500 €**, **3)** συμμετοχή σε επαγγελματικά συνταξιοδοτικά προγράμματα (PPE, PPK, IKE, IKZE, PEPP), **4)** προϊόντα/υπηρεσίες περιορισμένης πρόσβασης στο χρηματοπιστωτικό σύστημα, **5)** προϊόντα με άλλους μετριαστικούς παράγοντες (μερίδια ΟΣΕΚΑ, ορισμένα είδη ηλεκτρονικού χρήματος), **6)** σύνδεση με κράτος μέλος ή τρίτη χώρα χαμηλής διαφθοράς / ισοδύναμου πλαισίου AML. **Απαγόρευση (άρθρο 42 παρ. 3).** Η απλουστευμένη επιμέλεια **δεν** εφαρμόζεται στις περιπτώσεις του άρθρου 35 παρ. 1 σημ. 5 και 6, δηλαδή όταν υπάρχει υποψία ΞΧ/ΧΤ ή αμφιβολία για την ακρίβεια/πληρότητα των στοιχείων.

*Ενισχυμένη δέουσα επιμέλεια (Enhanced CDD) - Άρθρα 43-46 (τεκμηριωμένα πρωτογενώς).*

**Άρθρο 43 παρ. 1.** Ενισχυμένα μέτρα εφαρμόζονται σε **κάθε περίπτωση υψηλότερου κινδύνου**, καθώς και υποχρεωτικά στις περιπτώσεις των άρθρων 44-46. Το **άρθρο 43 παρ. 2** απαριθμεί **δώδεκα** ενδείξεις υψηλότερου κινδύνου: 1) σύναψη σχέσης υπό ασυνήθιστες περιστάσεις, 2) ο πελάτης είναι α) φορέας του οποίου η δραστηριότητα εξυπηρετεί τη φύλαξη προσωπικών περιουσιακών στοιχείων, β) εταιρεία με **ανώνυμους τίτλους στον κομιστή** μη εισηγμένους, ή εταιρεία στην οποία τα δικαιώματα από μετοχές/μερίδια ασκούνται από πρόσωπα άλλα από τους μετόχους (nominee), γ) κάτοικος χώρας του σημ. 10, 3) το αντικείμενο της δραστηριότητας του πελάτη περιλαμβάνει **σημαντικό αριθμό ή υψηλά ποσά συναλλαγών σε μετρητά**, 4) **ασυνήθιστη ή υπερβολικά πολύπλοκη δομή ιδιοκτησίας** σε σχέση με το είδος και την έκταση της δραστηριότητας, 5) χρήση υπηρεσιών private banking, 6) χρήση προϊόντων που ευνοούν την ανωνυμία ή δυσχεραίνουν την ταυτοποίηση (π.χ. δημιουργία πρόσθετων «εικονικών» αριθμών λογαριασμών), 7) σύναψη ή διατήρηση σχέσης **χωρίς φυσική παρουσία** του πελάτη, εφόσον ο κίνδυνος δεν έχει μετριαστεί με άλλον τρόπο (π.χ. μέσα ηλεκτρονικής ταυτοποίησης κατά τον Καν. 910/2014 - eIDAS), 8) εντολή συναλλαγών από άγνωστους ή μη συνδεδεμένους τρίτους με δικαιούχο τον πελάτη, 9) **νέα προϊόντα/υπηρεσίες, νέα κανάλια διάθεσης ή νέες τεχνολογικές λύσεις**, 10) σύνδεση με α) τρίτη χώρα υψηλού κινδύνου, β) χώρα με υψηλό επίπεδο διαφθοράς ή που χρηματοδοτεί/υποστηρίζει την τρομοκρατία, γ) χώρα υπό κυρώσεις του ΟΗΕ ή της ΕΕ, 11) σύνδεση με **πετρέλαιο, όπλα, πολύτιμα μέταλλα, προϊόντα καπνού, πολιτιστικά αντικείμενα, ελεφαντόδοντο, προστατευόμενα είδη** ή αντικείμενα αρχαιολογικής, ιστορικής, πολιτιστικής, θρησκευτικής ή επιστημονικής αξίας, 12) σύνδεση με πελάτη υπήκοο τρίτης χώρας που ζητεί **δικαίωμα διαμονής ή ιθαγένεια έναντι επενδύσεων** (golden visa / golden passport).

**Άρθρο 43 παρ. 3 και 4 - διαρκής ανάλυση.** Οι υπόχρεες οντότητες διενεργούν **διαρκή ανάλυση των συναλλαγών**. Όταν εντοπίζονται συναλλαγές 1) **περίπλοκες**, ή 2) **υψηλών ποσών χωρίς δικαιολόγηση από τις περιστάσεις**, ή 3) που διενεργούνται **με ασυνήθιστο τρόπο**, ή 4) που **φαίνονται να στερούνται νομικής ή οικονομικής αιτιολόγησης**, η οντότητα προβαίνει σε ενέργειες διευκρίνισης των περιστάσεων και **εντείνει** τη συνεχή παρακολούθηση του άρθρου 34 παρ. 1 σημ. 4.

**Άρθρο 44.** Ενισχυμένα μέτρα υποχρεωτικά για σχέσεις ή συναλλαγές συνδεόμενες με **τρίτη χώρα υψηλού κινδύνου** που προσδιορίζεται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή με κατ' εξουσιοδότηση πράξη. **Άρθρο 45.** Διασυνοριακές σχέσεις ανταπόκρισης (*relacje korespondenckie*).

**Άρθρο 46 - πολιτικώς εκτεθειμένα πρόσωπα (PEP), τεκμηριωμένο αυτολεξεί.** Η οντότητα εφαρμόζει **διαδικασίες βασισμένες στην ανάλυση κινδύνου** για να διαπιστώσει αν ο πελάτης ή ο πραγματικός δικαιούχος είναι PEP και **μπορεί να δέχεται γραπτή ή έγγραφη δήλωση του πελάτη επί ποινή ποινικής ευθύνης για ψευδή δήλωση**, με υποχρεωτική ρήτρα «*Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia*» (παρ. 1). Σε σχέση με PEP (παρ. 2): **1)** λαμβάνεται **έγκριση ανώτατης διοίκησης** (*kadra kierownicza wyższego szczebla*) για τη σύναψη **ή τη συνέχιση** της σχέσης, **2)** εφαρμόζονται κατάλληλα μέτρα για τη διαπίστωση **της πηγής του πλούτου και της πηγής προέλευσης** των περιουσιακών στοιχείων, **3)** εντείνεται η συνεχής παρακολούθηση του άρθρου 34 παρ. 1 σημ. 4. **Άρθρο 46 παρ. 5 - το κρίσιμο χρονικό όριο.** Από την ημέρα παύσης της δημόσιας θέσης έως τη διαπίστωση ότι δεν συνδέεται πλέον υψηλότερος κίνδυνος με το πρόσωπο, **και πάντως όχι λιγότερο από 12 μήνες** («*jednak nie krócej niż przez 12 miesięcy*»), η οντότητα εφαρμόζει μέτρα που λαμβάνουν υπόψη τον κίνδυνο αυτό - **η αναφορά του κεφαλαίου σε «τουλάχιστον 12 μήνες» επιβεβαιώνεται πλήρως**. Σύμφωνα με την παρ. 6, οι ίδιοι κανόνες ισχύουν **για τα μέλη της οικογένειας και τους γνωστούς στενούς συνεργάτες** του PEP.

**Γενικές υποχρεώσεις**

*Εκτίμηση κινδύνου (Άρθρο 27).* Υποχρεωτική αναγνώριση και αξιολόγηση του κινδύνου της υπόχρεης οντότητας. Το επίσημο κείμενο ορίζει ως παράγοντες τους «*czynniki ryzyka dotyczące klientów, państw lub obszarów geograficznych, produktów, usług, transakcji lub kanałów ich dostaw*», δηλαδή: (1) κίνδυνος πελάτη, (2) γεωγραφικός κίνδυνος (κράτη ή γεωγραφικές περιοχές), (3) κίνδυνος προϊόντος/υπηρεσίας, (4) κίνδυνος συναλλαγής ή καναλιού διάθεσης. Οι ενέργειες αυτές είναι **ανάλογες προς τον χαρακτήρα και το μέγεθος** της υπόχρεης οντότητας (άρθρο 27 παρ. 1, τελευταία περίοδος) - διάταξη ιδιαίτερα σημαντική για τα μικρά λογιστικά γραφεία. Σύμφωνα με την παρ. 2, η οντότητα **μπορεί** να λαμβάνει υπόψη την ισχύουσα εθνική αξιολόγηση κινδύνου και την έκθεση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής του άρθρου 6 παρ. 1-3 της Οδηγίας 2015/849. Κατηγοριοποίηση πελατών. Χαμηλό (τυπικά μέτρα CDD) / Μεσαίο (τυπική CDD με ενισχυμένη παρακολούθηση) / Υψηλό (υποχρεωτική ενισχυμένη επιμέλεια) / Μη αποδεκτό (δεν συνάπτεται σχέση).

**Άρθρο 27 παρ. 3 - η διετία επιβεβαιώνεται αυτολεξεί.** Η αξιολόγηση κινδύνου συντάσσεται **σε έντυπη ή ηλεκτρονική μορφή** («*w postaci papierowej lub elektronicznej*») και επικαιροποιείται «*w razie potrzeby, **nie rzadziej jednak niż co 2 lata***» - δηλαδή **όποτε παρίσταται ανάγκη και πάντως όχι αραιότερα από κάθε 2 έτη**, ιδίως λόγω μεταβολών στους

παράγοντες κινδύνου (πελάτες, κράτη ή γεωγραφικές περιοχές, προϊόντα, υπηρεσίες, συναλλαγές ή κανάλια διάθεσης) ή στα έγγραφα της παρ. 2. Σύμφωνα με την παρ. 4, η αξιολόγηση μπορεί να τίθεται στη διάθεση των οργάνων των επαγγελματικών επιμελητηρίων ή των ενώσεων στις οποίες ανήκει η οντότητα.

**Άρθρο 28 - διαβίβαση στον GIIF.** Κατόπιν αιτήματος του Γενικού Επιθεωρητή, οι υπόχρεες οντότητες **διαβιβάζουν την αξιολόγηση κινδύνου τους** και κάθε άλλη πληροφορία που μπορεί να επηρεάσει την εθνική αξιολόγηση κινδύνου, η διαβίβαση μπορεί να γίνει και μέσω των επαγγελματικών επιμελητηρίων ή ενώσεων. **Η μη διαβίβαση επισύρει αυτοτελώς διοικητική κύρωση (άρθρο 147 σημ. 3).** Σύμφωνα με το άρθρο 29 παρ. 2, ο GIIF μπορεί να προσδιορίζει στην εθνική αξιολόγηση κινδύνου **τυπικούς κινδύνους ανά κατηγορία υπόχρεων οντοτήτων, οι οποίοι δεν χρειάζεται να τεκμηριώνονται εκ νέου** στις ατομικές αξιολογήσεις - πρακτική ελάφρυνση για τα μικρά γραφεία.

> **(Komunikat nr 36 της 14.1.2022 «w sprawie oceny ryzyka instytucji obowiązanej»).** Ο GIIF διακρίνει ρητά τη **γενική αξιολόγηση κινδύνου της ίδιας της υπόχρεης οντότητας (άρθρο 27)** από την **εξατομικευμένη αξιολόγηση κινδύνου ανά πελάτη/σχέση (άρθρο 33)** - πρόκειται για δύο χωριστά έγγραφα με διαφορετικό αντικείμενο. Η ανακοίνωση δεν ορίζει συγκεκριμένο χρονικό διάστημα επικαιροποίησης, τονίζει όμως ότι η επικαιροποίηση είναι **διαρκής διαδικασία** και όχι περιοδική τυπική άσκηση.

*Εσωτερική διαδικασία AML (Άρθρο 50).* Οι υπόχρεες οντότητες **θεσπίζουν εσωτερική διαδικασία** (*wewnętrzna procedura instytucji obowiązanej*), η οποία **υπόκειται σε διαρκή επαλήθευση και, εφόσον απαιτείται, επικαιροποίηση** (παρ. 1). Σύμφωνα με την παρ. 2, η διαδικασία καθορίζει - **λαμβάνοντας υπόψη τον χαρακτήρα, το είδος και το μέγεθος της δραστηριότητας** - ιδίως: 1) τις ενέργειες περιορισμού του κινδύνου και ορθής διαχείρισής του, 2) τους κανόνες αναγνώρισης και αξιολόγησης του κινδύνου ανά επιχειρηματική σχέση ή περιστασιακή συναλλαγή, περιλαμβανομένων των κανόνων επαλήθευσης και επικαιροποίησης της προηγούμενης αξιολόγησης, 3) τα μέτρα ορθής διαχείρισης του αναγνωρισμένου κινδύνου, 4) τους κανόνες εφαρμογής των μέτρων δέουσας επιμέλειας, 5) τους κανόνες φύλαξης εγγράφων και πληροφοριών, 6) τους κανόνες εκπλήρωσης των υποχρεώσεων διαβίβασης πληροφοριών και αναφορών προς τον GIIF, 7) τους κανόνες διάδοσης της γνώσης AML στους εργαζομένους. Η απουσία εσωτερικής διαδικασίας του άρθρου 50 έχει ήδη αποτελέσει βάση επιβολής κύρωσης σε δημοσιευμένη απόφαση του GIIF (άρθρο 147 σημ. 7).

> Σύμφωνα με το άρθρο 53 παρ. 1, οι υπόχρεες οντότητες **καταρτίζουν και εφαρμογούν χωριστή εσωτερική διαδικασία ανώνυμης αναφοράς** πραγματικών ή δυνητικών παραβάσεων από εργαζομένους ή άλλα πρόσωπα που ενεργούν για λογαριασμό τους. Η διαδικασία ορίζει (παρ. 2): 1) το πρόσωπο που παραλαμβάνει τις αναφορές, 2) τον τρόπο παραλαβής, 3) τον τρόπο προστασίας του αναφέροντος - **τουλάχιστον από αντίποινα, από επιδείνωση της νομικής ή πραγματικής του θέσης και από απειλές**, 4) την προστασία των προσωπικών δεδομένων του αναφέροντος **και του καταγγελλομένου**, 5) τους κανόνες εμπιστευτικότητας, 6) το είδος και τον χαρακτήρα των ενεργειών μετά την αναφορά, 7) την προθεσμία διαγραφής των προσωπικών δεδομένων. Η παράλειψη τιμωρείται αυτοτελώς κατά το άρθρο 147 σημ. 10. Παράλληλα, κατά το **άρθρο 80**, ο GIIF δέχεται απευθείας αναφορές από **εργαζομένους, πρώην εργαζομένους και άλλα πρόσωπα** που ενεργούν ή ενεργούσαν για λογαριασμό υπόχρεης οντότητας, και η υποβολή **δεν συνιστά παραβίαση του επαγγελματικού απορρήτου**.

*Ορισμός υπευθύνων - **τρεις** χωριστές υποχρεώσεις (Άρθρα 6, 7 και 8), πλέον τεκμηριωμένες αυτολεξεί:*

- **Άρθρο 6.** Κάθε υπόχρεη οντότητα ορίζει **ανώτατο διοικητικό στέλεχος** (*kadra kierownicza wyższego szczebla*) υπεύθυνο για την **εκτέλεση** των υποχρεώσεων του νόμου.
- **Άρθρο 7.** Εφόσον στην οντότητα λειτουργεί **διοικητικό συμβούλιο ή άλλο όργανο διοίκησης**, ορίζεται **μεταξύ των μελών του** πρόσωπο υπεύθυνο για την **εφαρμογή (wdrażanie)** των υποχρεώσεων του νόμου. Η υποχρέωση αυτή είναι επομένως **υπό αίρεση**. Υφίσταται μόνο όπου υπάρχει συλλογικό όργανο διοίκησης.
- **Άρθρο 8.** Ορίζεται **υπάλληλος σε διευθυντική θέση** υπεύθυνος για τη διασφάλιση της συμμόρφωσης της οντότητας, των εργαζομένων της και των λοιπών προσώπων που ενεργούν για λογαριασμό της. Ο ίδιος υπάλληλος είναι **υπεύθυνος και για τη διαβίβαση, εξ ονόματος της οντότητας, των αναφορών των άρθρων 74 παρ. 1, 86 παρ. 1, 89 παρ. 1 και 90**.
- **Άρθρο 9 - η ρύθμιση για τις ατομικές επιχειρήσεις:** «*W przypadku instytucji obowiązanych prowadzących działalność jednoosobowo zadania kadry kierowniczej wyższego szczebla oraz pracownika, o których mowa w art. 6 i art. 8, wykonuje osoba prowadząca tę działalność*» - στις υπόχρεες οντότητες που ασκούν τη δραστηριότητα **ατομικά**, τα καθήκοντα των άρθρων 6 και 8 **ασκεί ο ίδιος ο επιτηδευματίας**. Δεν πρόκειται δηλαδή για απαλλαγή. Η υποχρέωση υφίσταται και εκπληρώνεται αυτοδικαίως στο πρόσωπο του ίδιου του λογιστή. Το άρθρο 7 δεν εφαρμόζεται, ελλείψει οργάνου διοίκησης.

**Κύρωση.** Το άρθρο 147 σημ. 1 αναφέρεται ρητά στην παράλειψη ορισμού «*osoby odpowiedzialnej za wykonanie obowiązków określonych w ustawie, o którym mowa w art. 7 i art. 8*» - δηλαδή η αυτοτελής διοικητική κύρωση συνδέεται με τα άρθρα 7 και 8, όπως ορθά επικαλέστηκε ο GIIF σε δημοσιευμένη απόφαση.

*Τήρηση αρχείων (Άρθρο 49) - **σημαντική επισήμανση για τα λογιστικά γραφεία**:*

- **Παρ. 1.** Διατήρηση επί **5 έτη** από τη λήξη της επιχειρηματικής σχέσης με τον πελάτη ή από την ημερομηνία της περιστασιακής συναλλαγής: 1) των **αντιγράφων εγγράφων και πληροφοριών** που αποκτήθηκαν κατά την εφαρμογή των μέτρων δέουσας επιμέλειας, περιλαμβανομένων όσων προέκυψαν μέσω ηλεκτρονικής ταυτοποίησης και υπηρεσιών εμπιστοσύνης (Καν. 910/2014), 2) των **αποδεικτικών των συναλλαγών και των αρχείων συναλλαγών**, δηλαδή πρωτότυπων ή αντιγράφων εγγράφων αναγκαίων για την ταυτοποίηση της συναλλαγής.
- **Παρ. 2.** Τα **αποτελέσματα των αναλύσεων** του άρθρου 34 παρ. 3 διατηρούνται επί **5 έτη από τη διενέργειά τους**.
- **Παρ. 3.** Πριν από τη λήξη των ανωτέρω προθεσμιών και **κατόπιν αξιολόγησης της αναγκαιότητας και της αναλογικότητας**, ο GIIF μπορεί να απαιτήσει διατήρηση για **επόμενη περίοδο έως 5 ετών**, εφόσον τούτο είναι αναγκαίο για διαδικασίες AML/CFT ή για ποινική διαδικασία.
- **Παρ. 4 - η κρίσιμη εξαίρεση που έλειπε:** «*Przepisu ust. 3 nie stosuje się do instytucji obowiązanych, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 13-18 i 21-23*». Η δυνατότητα του GIIF να επιβάλει **πρόσθετη πενταετία δεν εφαρμόζεται** στις οντότητες των σημείων 13-18, δηλαδή **ούτε στα λογιστικά γραφεία (σημ. 17), ούτε στα φοροτεχνικά γραφεία (σημ. 15α), ούτε στους doradcy podatkowi και τους biegli rewidenci (σημ. 14 και 15), ούτε στους συμβολαιογράφους ή τους μεσίτες ακινήτων**. Για τα λογιστικά γραφεία η προθεσμία τήρησης είναι επομένως **σταθερά πενταετής και δεν παρατείνεται**. Η διατύπωση «ο GIIF μπορεί να ζητήσει επιπλέον 5 έτη» ήταν ανακριβής ως προς τον κλάδο.
- **Παρ. 5.** Σε περίπτωση εκκαθάρισης, συγχώνευσης, διάσπασης ή μετατροπής της υπόχρεης οντότητας εφαρμόζεται το άρθρο 76 παρ. 1 του νόμου περί λογιστικής (*ustawa o rachunkowości*).

*Εκπαίδευση (Άρθρο 52) - το κείμενο του νόμου.* Κατά την **παρ. 1**, οι υπόχρεες οντότητες «*zapewniają udział osób wykonujących obowiązki związane z przeciwdziałaniem praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu w programach szkoleniowych*», δηλαδή **διασφαλίζουν τη συμμετοχή των προσώπων που εκτελούν καθήκοντα AML/CFT σε εκπαιδευτικά προγράμματα**, τα οποία περιλαμβάνουν **υποχρεωτικά και ζητήματα προστασίας προσωπικών δεδομένων**. Κατά την **παρ. 2**, τα προγράμματα λαμβάνουν υπόψη **τον χαρακτήρα, το είδος και το μέγεθος** της δραστηριότητας και διασφαλίζουν **επίκαιρη γνώση**, ιδίως ως προς τις υποχρεώσεις **των άρθρων 74 παρ. 1, 86 παρ. 1 και 89 παρ. 1** - δηλαδή ο ίδιος ο νόμος αναγνωρίζει αυτά τα τρία άρθρα ως τον πυρήνα των υποχρεώσεων αναφοράς. Κατά την **παρ. 3**, στις υπόχρεες οντότητες που είναι **φυσικά πρόσωπα ασκούντα επιχειρηματική δραστηριότητα** (ατομικά λογιστικά γραφεία) η παρ. 1 εφαρμόζεται **αναλόγως** - δηλαδή ο ίδιος ο ελεύθερος επαγγελματίας οφείλει να εκπαιδεύεται. Η παράλειψη επισύρει διοικητική κύρωση (άρθρο 147 σημ. 9).

*Η ερμηνεία του GIIF (Komunikat nr 92 της 13.2.2025).* Η κοινή ανακοίνωση **GIIF, UKNF και NBP** είναι ιδιαίτερα απαιτητική. Η εκπαίδευση είναι υποχρεωτική για **όλα τα πρόσωπα που εκτελούν καθήκοντα AML** - συμπεριλαμβανομένων προσώπων με σύμβαση έργου, πρακτόρων, εξωτερικών συνεργατών και της ίδιας της διοίκησης - πριν από την ανάληψη καθηκόντων και συνεχώς επαναλαμβανόμενη. Η εκπαίδευση συνιστά **συνεχή διαδικασία και όχι εφάπαξ ενέργεια**, **«η αυτοδιδασκαλία δεν συνιστά εκπλήρωση της υποχρέωσης»** - ούτε η παρακολούθηση e-learning ούτε η ανάγνωση δημοσιεύσεων αρκούν από μόνες τους. Απαιτείται **τεκμηρίωση**. Ποιος εκπαιδεύτηκε, πότε, σε ποιο αντικείμενο και από ποιον. Θέματα. Αναγνώριση νομιμοποίησης εσόδων, μέτρα δέουσας επιμέλειας, αναγνώριση πραγματικού δικαιούχου, μεθοδολογία αξιολόγησης κινδύνου, παρακολούθηση συναλλαγών, υποχρεώσεις αναφοράς, προστασία δεδομένων GDPR.

*Πραγματικοί δικαιούχοι - CRBR*. Υποχρεωτικός έλεγχος στο **Κεντρικό Μητρώο Πραγματικών Δικαιούχων (Centralny Rejestr Beneficjentów Rzeczywistych)** και υποχρεωτική καταγραφή/αναφορά αποκλίσεων μεταξύ μητρώου και πραγματικών ευρημάτων (Komunikat nr 37). Το μητρώο λειτουργεί με εκτελεστικές κανονιστικές πράξεις (*Rozporządzenia Ministra Finansów* της 16.5.2018 για την υποβολή στοιχείων πραγματικών δικαιούχων και για τις αιτήσεις πρόσβασης).

**Υποχρέωση εγγραφής σε ειδικό μητρώο - «Rejestr działalności na rzecz spółek lub trustów» (Κεφάλαιο 11α, άρθρα 129α-129ιβ), πλέον τεκμηριωμένο πρωτογενώς**

Πέρα από το CRBR, που είναι μητρώο *πραγματικών δικαιούχων* και όχι μητρώο επαγγελματιών, ο νόμος καθιστά τη «δραστηριότητα υπέρ εταιρειών ή trusts» **ρυθμιζόμενη δραστηριότητα**. Τα βασικά σημεία, όπως προκύπτουν από το ενοποιημένο κείμενο:

| Διάταξη | Ρύθμιση |
|---|---|
| **Άρθρο 129α παρ. 1** | Η οικονομική δραστηριότητα που περιλαμβάνει την παροχή των υπηρεσιών του **άρθρου 2 παρ. 1 σημ. 16** είναι **ρυθμιζόμενη δραστηριότητα** κατά τον νόμο *Prawo przedsiębiorców* και **μπορεί να ασκείται μόνο μετά την εγγραφή** στο μητρώο δραστηριότητας υπέρ εταιρειών ή trusts. |
| **Άρθρο 129α παρ. 2** | **Εξαίρεση.** Η υποχρέωση εγγραφής **δεν καταλαμβάνει** τους *radcowie prawni*, τους *adwokaci* και τις εταιρείες του άρθρου 8 του νόμου περί νομικών συμβούλων και του άρθρου 4α του νόμου περί δικηγορίας. |
| **Άρθρο 129β** | **Απαίτηση λευκού ποινικού μητρώου.** Η δραστηριότητα ασκείται μόνο από φυσικό πρόσωπο που δεν έχει καταδικαστεί αμετάκλητα για εκ προθέσεως εγκλήματα κατά της λειτουργίας κρατικών θεσμών και ΟΤΑ, κατά της απονομής δικαιοσύνης, κατά της αξιοπιστίας εγγράφων, κατά της περιουσίας, κατά των συναλλαγών, κατά της κυκλοφορίας χρήματος και τίτλων, για το έγκλημα του άρθρου 165α ΠΚ (χρηματοδότηση τρομοκρατίας), για έγκλημα με σκοπό το περιουσιακό ή προσωπικό όφελος ή για εκ προθέσεως φορολογικό έγκλημα, αντιστοίχως για νομικά πρόσωπα ως προς τους διαχειριστές/εκπροσώπους/μέλη διοίκησης. Η απαίτηση ισχύει **και για τα πρόσωπα που διευθύνουν τις σχετικές εργασίες και για τον πραγματικό δικαιούχο** του φορέα (παρ. 2). |
| **Άρθρο 129γ** | **Απαίτηση γνώσης ή εμπειρίας.** Πληρούται εφόσον το πρόσωπο: 1) έχει ολοκληρώσει **εκπαίδευση ή σεμινάριο** επί νομικών ή πρακτικών ζητημάτων της δραστηριότητας, ή 2) έχει ασκήσει επί **τουλάχιστον ένα έτος** συναφή καθήκοντα - **με απαραίτητη έγγραφη τεκμηρίωση**. |
| **Άρθρο 129δ** | **Αρμόδιο όργανο είναι ο Υπουργός Οικονομικών** («*minister właściwy do spraw finansów publicznych*»), **όχι** ο Διευθυντής της IAS Κατοβίτσε. Κατά το **άρθρο 129ιβ (art. 129l)**, ο Υπουργός **μπορεί με κανονιστική πράξη να αναθέσει σε όργανο της KAS** την εκτέλεση των καθηκόντων τήρησης του μητρώου - βάσει αυτής ακριβώς της εξουσιοδότησης τα καθήκοντα ασκούνται στην πράξη από τον **Dyrektor Izby Administracji Skarbowej w Katowicach**. |
| **Άρθρο 129ε** | Καθήκοντα του αρμόδιου οργάνου. Τήρηση του μητρώου, επεξεργασία των στοιχείων, εξέταση αιτήσεων εγγραφής/μεταβολής/διαγραφής και **επιβολή των χρηματικών κυρώσεων του άρθρου 153α** σε όσους δραστηριοποιούνται χωρίς εγγραφή. |
| **Άρθρο 129στ** | **Αίτηση αποκλειστικά σε ηλεκτρονική μορφή**, με. Ονοματεπώνυμο/επωνυμία, αριθμό KRS (εφόσον υπάρχει) και NIP, **προσδιορισμό των παρεχόμενων υπηρεσιών**, **εγκεκριμένη ηλεκτρονική υπογραφή, *podpis zaufany* ή *podpis osobisty***. Συνοδεύεται από **υπεύθυνη δήλωση επί ποινή ποινικής ευθύνης** με το αυτούσιο κείμενο που ορίζει ο νόμος. **Προθεσμία εγγραφής. 14 ημέρες** από την περιέλευση της αίτησης. |
| **Άρθρο 129στ παρ. 3-4 (από 1.1.2027)** | Με τον νόμο **Dz.U. 2026 poz. 875** εισάγεται **σιωπηρή έγκριση**. Αν εντός της 14ήμερης προθεσμίας το όργανο δεν προβεί σε εγγραφή ούτε εκδώσει απορριπτική απόφαση, ο επιχειρηματίας **αρχίζει νομίμως τη δραστηριότητα την επομένη της παρέλευσης 45 ημερών** από την περιέλευση της (ή της συμπληρωμένης) αίτησης. Η ρύθμιση **δεν ισχύει ακόμη** - τίθεται σε ισχύ την **1.1.2027**. |
| **Άρθρο 129ζ** | Άρνηση εγγραφής με απόφαση όταν: 1) η αίτηση είναι ελλιπής και δεν συμπληρώθηκε εμπρόθεσμα, 2) τα στοιχεία δεν ανταποκρίνονται στην πραγματικότητα. |
| **Άρθρο 129η** | Περιεχόμενο του μητρώου. Αριθμός και ημερομηνία εγγραφής, ονοματεπώνυμο/επωνυμία, KRS και NIP, είδος παρεχόμενων υπηρεσιών του άρθρου 2 παρ. 1 σημ. 16, πληροφορίες για **αναστολή** και για **παύση** της δραστηριότητας (από 1.1.2027 προστίθεται και η ημερομηνία έναρξης βάσει της σιωπηρής έγκρισης). |
| **Άρθρα 129θ-129ι** | **Μεταβολή στοιχείων. Ηλεκτρονική αίτηση εντός 14 ημερών** από το γεγονός που την προκάλεσε (άρθρο 129θ παρ. 2). **Αναστολή δραστηριότητας. Ηλεκτρονική γνωστοποίηση εντός 14 ημερών** (άρθρο 129ι). |
| **Άρθρο 129ια** | **Διαγραφή** με απόφαση: 1) κατόπιν ηλεκτρονικής αίτησης, 2) μετά από διαγραφή από το CEIDG ή το KRS, 3) όταν διαπιστωθεί μη πλήρωση των νόμιμων προϋποθέσεων ή ψευδής υπεύθυνη δήλωση, 4) **κατόπιν αιτήματος του GIIF μετά την επιβολή της κύρωσης του άρθρου 150 παρ. 1 σημ. 2** (εντολή παύσης ορισμένων ενεργειών). |
| **Άρθρο 129κζ (art. 129y)** | Τα δεδομένα του μητρώου **φυλάσσονται επί 5 έτη** από τη διαγραφή του φορέα. |
| **Άρθρο 153α - η κύρωση** | «*Podmiot prowadzący działalność na rzecz spółek lub trustów, który wykonuje tę działalność bez uzyskania wpisu … podlega karze pieniężnej do wysokości **100 000 zł***» - **πρόστιμο έως 100.000 PLN** για άσκηση της δραστηριότητας χωρίς εγγραφή. |

**Για τους λογιστές.** Η αυτοτελής λογιστική/φορολογική δραστηριότητα (άρθρο 2 παρ. 1 σημ. 17 και 15α) **ΔΕΝ** επιβάλλει εγγραφή. Όμως λογιστικό γραφείο που παρέχει **επιπλέον** υπηρεσίες σύστασης εταιρειών, παροχής έδρας/διεύθυνσης ή διεύθυνσης αλληλογραφίας, ανάληψης θέσης μέλους διοικητικού συμβουλίου, καθηκόντων εμπιστευματοδόχου trust ή υπηρεσιών nominee **εμπίπτει στο σημ. 16 και υποχρεούται σε εγγραφή**, με κίνδυνο προστίμου έως 100.000 PLN κατά το άρθρο 153α - πρακτικά πολύ συχνή περίπτωση στην πολωνική αγορά. Το **τέλος χαρτοσήμου 616 PLN** προκύπτει από τον νόμο περί τελών χαρτοσήμου και **δεν ορίζεται στον ίδιο τον νόμο AML**. **Χρονικά.** Η υποχρέωση εγγραφής ισχύει **από τις 31 Οκτωβρίου 2021**, οπότε τέθηκε σε ισχύ το Κεφάλαιο 11α με τον Dz.U. 2021 poz. 815, για τις οντότητες που ασκούσαν ήδη τη δραστηριότητα κατά την ημερομηνία αυτή δόθηκε **εξάμηνη μεταβατική προθεσμία, έως τις 30 Απριλίου 2022**, για την υποβολή της αίτησης εγγραφής - με απειλή του προστίμου των 100.000 PLN του άρθρου 153α.

**Παράλληλο μητρώο - εικονικά νομίσματα (άρθρα 129ιγ-129κζ / art. 129m-129y).** Ο νόμος προβλέπει με πανομοιότυπη δομή και το **μητρώο δραστηριότητας σε εικονικά νομίσματα** (άρθρο 2 παρ. 1 σημ. 12). Ρυθμιζόμενη δραστηριότητα (άρθρο 129ιγ), λευκό ποινικό μητρώο (άρθρο 129ιδ), γνώση ή εμπειρία - εκπαίδευση ή τουλάχιστον ενός έτους άσκηση (άρθρο 129ιε), αρμόδιο όργανο ο Υπουργός Οικονομικών (άρθρο 129ιστ) με δυνατότητα ανάθεσης σε όργανο της KAS (άρθρο 129κε / art. 129x), και κύρωση **έως 100.000 PLN** κατά το άρθρο 153β.

*Υποχρεώσεις αναφοράς - Άρθρα 74, 86, 89 και 90:*

| Διάταξη | Αντικείμενο | Αποδέκτης / προθεσμία | Αφορά λογιστικά γραφεία; |
|---|---|---|---|
| **Άρθρο 74** | Αναφορά (*zawiadomienie*) για **περιστάσεις που μπορεί να υποδηλώνουν υποψία τέλεσης του εγκλήματος της νομιμοποίησης εσόδων ή της χρηματοδότησης τρομοκρατίας** | GIIF - **αμελλητί και πάντως εντός 2 εργάσιμων ημερών** από την ημέρα που η οντότητα **επιβεβαίωσε** την υποψία (άρθρο 74 παρ. 2) | **ΝΑΙ** |

| | | | |
|---|---|---|---|
| **Άρθρο 86 παρ. 1** | Αναφορά **βάσιμης υποψίας** ότι συγκεκριμένη συναλλαγή ή συγκεκριμένα περιουσιακά στοιχεία μπορεί να συνδέονται με ΞΧ/ΧΤ - **πριν από την εκτέλεση της συναλλαγής** | GIIF - **αμελλητί, με ηλεκτρονικά μέσα**, ακολουθεί **υποχρεωτική μη εκτέλεση έως 24 ώρες** από τη βεβαίωση παραλαβής (παρ. 4) | **ΝΑΙ** |
| **Άρθρο 89 παρ. 1** | Αναφορά βάσιμης υποψίας ότι τα περιουσιακά στοιχεία προέρχονται από ή συνδέονται με **έγκλημα άλλο από τη νομιμοποίηση εσόδων / χρηματοδότηση τρομοκρατίας ή με φορολογικό έγκλημα** | **Αρμόδιος εισαγγελέας** - αμελλητί, **μη εκτέλεση της συναλλαγής έως 96 ώρες** (παρ. 3). *Εξαιρούνται* οι εγχώριες τράπεζες, τα υποκαταστήματα αλλοδαπών τραπεζών και πιστωτικών ιδρυμάτων και τα SKOK | **ΝΑΙ** |
| **Άρθρο 90** | **Εκ των υστέρων αναφορά**. Όταν η αναφορά **δεν ήταν δυνατή πριν** από την εκτέλεση της συναλλαγής. Παρ. 1 - συναλλαγή του άρθρου 86 παρ. 1, παρ. 2 - συναλλαγή του άρθρου 89 παρ. 1. Η οντότητα **αιτιολογεί τους λόγους της μη έγκαιρης αναφοράς**. *Δεν πρόκειται για «διαβίβαση πληροφοριών κατόπιν αιτήματος»* - αυτή ρυθμίζεται στο **άρθρο 76** | GIIF (παρ. 1) / εισαγγελέας (παρ. 2) - **αμελλητί, με ηλεκτρονικά μέσα** | **ΝΑΙ** |
| **Άρθρο 76** | Διαβίβαση ή διάθεση πληροφοριών και εγγράφων **κατόπιν αιτήματος του GIIF** | GIIF - **αμελλητί** | **ΝΑΙ** |
| **Άρθρο 72 παρ. 1** | Αναφορά «συναλλαγών άνω ορίου» (*transakcje ponadprogowe*): **1)** είσπραξη ή καταβολή μετρητών ισοδυνάμου **άνω των 15.000 €**, **2)** εκτελεσθείσα **μεταφορά κεφαλαίων άνω των 15.000 €** (με έξι εξαιρέσεις) | GIIF - **7 ημέρες** (άρθρο 72 παρ. 5) | **ΝΑΙ, τυπικά** - βλ. επισήμανση κατωτέρω |
| **Άρθρο 72 παρ. 3** | Αγορά ή πώληση **συναλλαγματικών αξιών** (*wartości dewizowe*) ισοδυνάμου άνω των 15.000 €, ή μεσολάβηση σε τέτοια συναλλαγή - **βαρύνει όλες τις υπόχρεες οντότητες χωρίς εξαίρεση** | GIIF - **7 ημέρες** | **ΝΑΙ** |
| **Άρθρο 72 παρ. 4** | Συμβολαιογραφικές πράξεις του άρθρου 2 παρ. 1 σημ. 13 άνω των 15.000 € | GIIF - **7 ημέρες από τη σύνταξη της πράξης** | **ΟΧΙ** (μόνο συμβολαιογράφοι) |

**Επισήμανση - το άρθρο 72 *δεν* εξαιρεί τα λογιστικά γραφεία.** Το άρθρο 72 παρ. 1 αρχίζει ως εξής: «*Instytucje obowiązane, **z wyjątkiem instytucji, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 11, 13-15a i 18**, przekazują Generalnemu Inspektorowi informacje o…*». Δηλαδή η υποχρέωση αναφοράς συναλλαγών άνω ορίου βαρύνει **όλες** τις υπόχρεες οντότητες **πλην**. Των γραφείων συναλλάγματος (σημ. 11), των συμβολαιογράφων (σημ. 13), των δικηγόρων/νομικών συμβούλων/φοροτεχνικών του σημ. 14, των doradcy podatkowi και biegli rewidenci του σημ. 15, των **φοροτεχνικών γραφείων του σημ. 15α** και των μεσιτών ακινήτων (σημ. 18).

**Οι έξι εξαιρέσεις από την αναφορά μεταφορών (άρθρο 72 παρ. 1 σημ. 2):** α) μεταφορά μεταξύ λογαριασμού πληρωμών και λογαριασμού προθεσμιακής κατάθεσης **του ίδιου πελάτη στην ίδια οντότητα**, β) **εγχώρια** μεταφορά προερχόμενη από άλλη υπόχρεη οντότητα, γ) συναλλαγή που αφορά την **ίδια περιουσία** της οντότητας, εκτελεσθείσα στο όνομά της και για λογαριασμό της (περιλαμβανομένης της διατραπεζικής αγοράς), δ) συναλλαγή στο όνομα ή για λογαριασμό **φορέων του δημόσιου τομέα** του άρθρου 9 του νόμου περί δημοσίων οικονομικών, ε) συναλλαγή διενεργηθείσα από κεντρική τράπεζα συνεταιριστικών τραπεζών, όταν η πληροφορία διαβιβάστηκε ήδη από τη συνεταιριστική τράπεζα, στ) καταπιστευτική μεταβίβαση προς εξασφάλιση για τη διάρκεια της σχετικής σύμβασης. Κατά την **παρ. 2**, η υποχρέωση καλύπτει και μεταφορά **από το εξωτερικό** προς δικαιούχο του οποίου πάροχος υπηρεσιών πληρωμών είναι η υπόχρεη οντότητα.

**Περιεχόμενο της αναφοράς του άρθρου 72 (παρ. 6).** Μοναδικό αναγνωριστικό της συναλλαγής στο αρχείο της οντότητας, ημερομηνία (ή ημερομηνία και ώρα), τα στοιχεία ταυτοποίησης του άρθρου 36 παρ. 1 του εντολέα και των λοιπών μερών, ποσό και νόμισμα (ή βάρος και τίτλος χρυσού/λευκοχρύσου), είδος και αιτιολογία της συναλλαγής, **αντικείμενο της συναλλαγής και, για ακίνητα, διεύθυνση, αριθμός κτηματολογικής μερίδας, εμβαδόν, εμβαδόν κατοικίας, αριθμός δωματίων και όροφος** (σημ. 7α - αφορά τους συμβολαιογράφους), τρόπος έκδοσης της εντολής, **αριθμοί λογαριασμών με IBAN**.

**Καθεστώς εξαίρεσης των δικηγόρων (άρθρο 75).** Οι υποχρεώσεις των άρθρων 74 παρ. 1, 86 παρ. 1, 89 παρ. 1 και 90 **δεν καταλαμβάνουν τις οντότητες του άρθρου 2 παρ. 1 σημ. 14** ως προς πληροφορίες που αποκτήθηκαν κατά τη διαπίστωση της νομικής θέσης του πελάτη σε σχέση με δικαστική διαδικασία, την υπεράσπιση/εκπροσώπησή του ή την παροχή νομικής συμβουλής για την έναρξη ή την αποφυγή δικαστικής διαδικασίας - **ανεξαρτήτως του χρόνου απόκτησης των πληροφοριών**. **Η εξαίρεση αυτή δεν καλύπτει τα λογιστικά γραφεία (σημ. 17) ούτε τα φοροτεχνικά γραφεία (σημ. 15α).**

Για τα ίδια τα λογιστικά γραφεία η κρίσιμη τριάδα υποχρεώσεων αναφοράς είναι, κατά τον ίδιο τον GIIF (Komunikat nr 92 της 13.2.2025), τα **άρθρα 74, 86 και 89**, ενώ το **Komunikat nr 91** αφορά τις *zawiadomienia* των **άρθρων 74, 86 και 90** και το **Komunikat nr 22** τις «*praktyczne aspekty stosowania środków bezpieczeństwa finansowego oraz przekazywania zawiadomień (art. 74 i 86 ustawy AML)*».

**Προηγούμενη εγγραφή στον GIIF - το «formularz identyfikujący» του άρθρου 77 (υποχρέωση που συχνά αγνοείται)**

Κατά το **άρθρο 77 παρ. 1**, προκειμένου να εκπληρώσει **για πρώτη φορά** τις υποχρεώσεις των άρθρων 72, 74, 76, 86, 89 παρ. 8 και 90, η υπόχρεη οντότητα **διαβιβάζει στον GIIF έντυπο ταυτοποίησης της υπόχρεης οντότητας**. Το έντυπο περιέχει (παρ. 2): 1) επωνυμία και οργανωτική μορφή, 2) **NIP**, 3) προσδιορισμό του είδους της ασκούμενης δραστηριότητας, 4) διεύθυνση έδρας ή άσκησης δραστηριότητας, 5) **ονοματεπώνυμο, θέση, τηλέφωνο και διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου του υπαλλήλου του άρθρου 8**, 6) τα αντίστοιχα στοιχεία τυχόν άλλων υπευθύνων που η οντότητα επιθυμεί να ορίσει ως σημεία επαφής με τον GIIF, 7) επωνυμία και NIP (ή ονοματεπώνυμο και PESEL) τυχόν διαμεσολαβούντος φορέα του άρθρου 73 παρ. 1. Κατά την **παρ. 3**, κάθε μεταβολή των στοιχείων 1 και 3-7 επικαιροποιείται **αμελλητί**. Πρόκειται για την **de facto «εγγραφή» του λογιστικού γραφείου στον GIIF**, προϋπόθεση για κάθε μεταγενέστερη αναφορά.

*Τρόπος υποβολής (άρθρα 78-79).* Κατά το **άρθρο 78 παρ. 1**, οι πληροφορίες του άρθρου 72 και το έντυπο του άρθρου 77 διαβιβάζονται **με μέσα ηλεκτρονικής επικοινωνίας**, κατά την παρ. 2 ο Υπουργός Οικονομικών **διαθέτει τα υποδείγματα σε μορφή ηλεκτρονικού εγγράφου** και κατά την παρ. 3 καθορίζει με κανονιστική πράξη τον τρόπο σύνταξης και διαβίβασης. Κατά το **άρθρο 79**, με τον ίδιο τρόπο διαβιβάζονται **οι αναφορές του άρθρου 74 και οι πληροφορίες/έγγραφα του άρθρου 76**, με αντίστοιχα υποδείγματα σε μορφή ηλεκτρονικού εγγράφου και αντίστοιχη κανονιστική εξουσιοδότηση. Το **άρθρο 86 παρ. 1** απαιτεί ρητά διαβίβαση «*za pomocą środków komunikacji elektronicznej*», όπως και τα άρθρα 89 παρ. 8 και 90. Επομένως **ο νόμος επιβάλλει ηλεκτρονική υποβολή για όλες τις αναφορές**, ο συγκεκριμένος μορφότυπος (σχήματα **XML**, SI*GIIF, *Centralne Repozytorium Wzorów Dokumentów Elektronicznych*) καθορίζεται από το *Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 4 października 2018 r. w sprawie przekazywania informacji o transakcjach* και τις σχετικές ανακοινώσεις (Komunikaty nr 9 και 17 «*schematy XML, art. 78 ust. 2*», nr 13 «*walidacja informacji z art. 72*»). Οι αναφορές διαβιβάζονται **ηλεκτρονικά, μέσω της ασφαλούς πύλης του GIIF, σε δομή XML**.

**Ηλεκτρονική υπογραφή - τι απαιτείται πραγματικά (πρακτικό ζήτημα κόστους για ένα μικρό γραφείο).** Κατά τα εκτελεστικά *Rozporządzenia* του Υπουργού Οικονομικών και τα τεχνικά *Komunikaty* του GIIF (αρ. 9 και 17):
(α) Για την **υποβολή των αναφορών των άρθρων 74 και 86** (και εν γένει των πληροφοριών προς τον GIIF) **δεν απαιτείται υποχρεωτικά εμπορικό πιστοποιητικό εγκεκριμένης ηλεκτρονικής υπογραφής** (*kwalifikowany podpis elektroniczny*), γίνεται **πλήρως αποδεκτό και το δωρεάν κρατικό εργαλείο *Profil Zaufany* / *Podpis Zaufany*** μέσω της πύλης gov.pl.
(β) Αντιθέτως, για την **αίτηση εγγραφής στα μητρώα του Κεφαλαίου 11α** (άρθρα 129στ και 129ιη) απαιτείται **είτε εγκεκριμένη ηλεκτρονική υπογραφή, είτε *podpis zaufany*, είτε *podpis osobisty*** (υπογραφή μέσω του ηλεκτρονικού δελτίου ταυτότητας).

(γ) Πρακτικό συμπέρασμα. Ένα πολωνικό λογιστικό γραφείο μπορεί να εκπληρώσει **τόσο τις υποχρεώσεις αναφοράς όσο και την εγγραφή στα μητρώα με το κρατικό *Podpis Zaufany***, **χωρίς υποχρεωτικό πρόσθετο κόστος** απόκτησης ιδιωτικής εγκεκριμένης υπογραφής.

**Κυρώσεις (ΠΟΣΑ/εύρη)**

Νομική βάση. **Κεφάλαιο 13, Άρθρα 147-155**. **Ολόκληρη η ενότητα αυτή τεκμηριώνεται πλέον αυτολεξεί από το επίσημο ενοποιημένο κείμενο και αίρει τις προηγούμενες επιφυλάξεις.**

**Α. Οι είκοσι παραβάσεις που επισύρουν διοικητική κύρωση (άρθρο 147)**

Το άρθρο 147 απαριθμεί εξαντλητικά τις παραβάσεις: **1)** μη ορισμός των υπευθύνων των άρθρων 7 και 8, **2)** μη κατάρτιση και μη επικαιροποίηση της αξιολόγησης κινδύνου (άρθρο 27 παρ. 3), **3)** μη διαβίβαση της αξιολόγησης στον GIIF κατόπιν αιτήματος (άρθρο 28), **4)** μη εφαρμογή μέτρων δέουσας επιμέλειας κατά α) το άρθρο 33 και β) το άρθρο 43 (ενισχυμένα μέτρα, καθώς και στις περιπτώσεις των άρθρων 44-46), **5)** μη τεκμηρίωση των μέτρων και των αναλύσεων και μη απόδειξή τους κατόπιν αιτήματος των οργάνων του άρθρου 130 (άρθρο 34 παρ. 3), **6)** μη τήρηση αρχείων (άρθρο 49 παρ. 1 και 2), **7)** μη θέσπιση εσωτερικής διαδικασίας (άρθρο 50), **8)** μη θέσπιση διαδικασίας ομίλου (άρθρο 51), **9)** μη διασφάλιση συμμετοχής σε εκπαιδευτικά προγράμματα (άρθρο 52), **10)** μη εφαρμογή διαδικασίας ανώνυμης αναφοράς παραβάσεων (άρθρο 53), **11)** παραβίαση του απορρήτου της διαβίβασης πληροφοριών (άρθρο 54 παρ. 1), **12)** μη διαβίβαση των πληροφοριών των άρθρων 72 ή 76, **13)** μη υποβολή των αναφορών των άρθρων 74, 86 παρ. 1 ή 90 παρ. 1, **14)** παραβίαση του απορρήτου ως προς σχεδιαζόμενες ή διεξαγόμενες αναλύσεις (άρθρο 54 παρ. 1), **15) μη εκτέλεση των συστάσεων που εκδίδει ο GIIF μετά από έλεγχο**, **16)** μη λήψη άδειας για ίδρυση υποκαταστήματος ή αντιπροσωπείας σε τρίτη χώρα υψηλού κινδύνου (άρθρο 44β παρ. 1), **17)** μη συμμόρφωση με απόφαση του GIIF ή της KNF (άρθρα 44β παρ. 4-5, 44γ παρ. 1), **18)** μη εφαρμογή του άρθρου 41 παρ. 1 (μη διενέργεια συναλλαγής / λύση της σχέσης όταν δεν είναι δυνατή η δέουσα επιμέλεια), **19)** εκτέλεση συναλλαγής κατά παράβαση των άρθρων 86 παρ. 4 ή 89 παρ. 3, **20)** μη αναστολή συναλλαγής ή δέσμευση λογαριασμού (άρθρα 86 παρ. 5, 87 παρ. 2). Το **άρθρο 148** προσθέτει τις παραβάσεις του Καν. (ΕΕ) 2015/847 (πληροφορίες που συνοδεύουν τις μεταφορές κεφαλαίων) και το **άρθρο 149** τις παραβάσεις των ειδικών περιοριστικών μέτρων και της δέσμευσης κεφαλαίων.

**Β. Το είδος των διοικητικών κυρώσεων (άρθρο 150 παρ. 1)**

- **σημ. 1. Δημοσίευση** των στοιχείων της υπόχρεης οντότητας και της έκτασης της παράβασης στο **Δελτίο Δημόσιας Πληροφόρησης (BIP)** του Υπουργείου Οικονομικών,
- **σημ. 2. Εντολή παύσης** συγκεκριμένων ενεργειών από την υπόχρεη οντότητα,
- **σημ. 3. Ανάκληση παραχώρησης ή άδειας ή διαγραφή από το μητρώο** ρυθμιζόμενης δραστηριότητας,
- **σημ. 4. Απαγόρευση άσκησης καθηκόντων σε διευθυντική θέση** από το πρόσωπο που ευθύνεται για την παράβαση, **για χρονικό διάστημα όχι μεγαλύτερο του ενός έτους**,
- **σημ. 5. Χρηματικό πρόστιμο** (*kara pieniężna*).

**Γ. Τα ανώτατα όρια των χρηματικών προστίμων - οριστική απάντηση (άρθρο 150 παρ. 2 και 3)**

| Διάταξη | Σε ποιους εφαρμόζεται | Ανώτατο όριο |
|---|---|---|
| **Άρθρο 150 παρ. 2** (γενικός κανόνας) | **Σε όλες τις υπόχρεες οντότητες**, άρα και στα **λογιστικά γραφεία (σημ. 17), στα φοροτεχνικά γραφεία (σημ. 15α), στους doradcy podatkowi και στους biegli rewidenci (σημ. 14 και 15)** | **Έως το διπλάσιο** του οφέλους που αποκομίστηκε ή της ζημίας που αποφεύχθηκε από την οντότητα λόγω της παράβασης, **και μόνο εφόσον δεν είναι δυνατός ο προσδιορισμός του ποσού αυτού**, έως **το ισοδύναμο του ποσού των 1.000.000 €**. Αυτούσια: «*Karę pieniężną nakłada się do wysokości dwukrotności kwoty korzyści osiągniętej lub straty uniknięte j … albo - w przypadku gdy nie jest możliwe ustalenie kwoty tej korzyści lub straty - do wysokości równowartości kwoty 1 000 000 euro*» |
| **Άρθρο 150 παρ. 3 σημ. 1** | **Μόνο** στις οντότητες του άρθρου 2 παρ. 1 **σημ. 1-5, 7-11, 24 και 25**, όταν πρόκειται για **φυσικό πρόσωπο** | **Έως 20.868.500 PLN** (το ισοδύναμο των 5.000.000 € κατά τη μετατροπή που ενσωμάτωσε ο νομοθέτης) |
| **Άρθρο 150 παρ. 3 σημ. 2** | **Μόνο** στις οντότητες του άρθρου 2 παρ. 1 **σημ. 1-5, 7-11, 24 και 25**, όταν πρόκειται για **νομικό πρόσωπο ή οργανωτική μονάδα χωρίς νομική προσωπικότητα** | **Έως το ισοδύναμο των 5.000.000 €** ή έως **10% του κύκλου εργασιών** της τελευταίας εγκεκριμένης (ή ενοποιημένης) οικονομικής κατάστασης |
| **Άρθρο 154 παρ. 1** | **Στο φυσικό πρόσωπο των άρθρων 6-8** (ανώτατο διοικητικό στέλεχος, μέλος του οργάνου διοίκησης, υπεύθυνος συμμόρφωσης) που ήταν υπεύθυνο για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων κατά τον χρόνο της παράβασης των άρθρων 147 ή 148 | **Έως 1.000.000 PLN**. Η κύρωση αυτή **δεν** εδράζεται στο άρθρο 150, αλλά στο **άρθρο 154**, εφαρμόζονται αναλόγως τα άρθρα 150 παρ. 4 και 5 και 152 |

Το ανώτατο όριο για ένα *biuro rachunkowe* είναι το **ισοδύναμο του 1.000.000 €** κατά το άρθρο 150 παρ. 2 - **όχι 1.000.000 PLN και όχι 5.000.000 €**. Το όριο των **5.000.000 €** (και το 10% του κύκλου εργασιών, καθώς και τα 20.868.500 PLN για φυσικά πρόσωπα) αφορά **αποκλειστικά** τις οντότητες των **σημείων 1-5, 7-11, 24 και 25** - δηλαδή τράπεζες, SKOK, ιδρύματα πληρωμών και ηλεκτρονικού χρήματος, επιχειρήσεις επενδύσεων, εταιρείες διαχείρισης, ασφαλιστικές, ταμεία, γραφεία συναλλάγματος, επιχειρήσεις εκμίσθωσης θυρίδων και ιδρύματα δανεισμού. **Τα λογιστικά και φοροτεχνικά γραφεία δεν περιλαμβάνονται σε καμία από τις κατηγορίες αυτές.** Το ποσό των **1.000.000 PLN** είναι το όριο για το **φυσικό πρόσωπο** των άρθρων 6-8 βάσει του **άρθρου 154 παρ. 1**.

**Δ. Κριτήρια επιμέτρησης (άρθρο 150 παρ. 4) - επτά υποχρεωτικοί παράγοντες:** 1) **βαρύτητα** της παράβασης και **διάρκειά** της, 2) **έκταση της ευθύνης** της υπόχρεης οντότητας, 3) **οικονομικές δυνατότητές** της, 4) μέγεθος του οφέλους που αποκομίστηκε ή της ζημίας που αποφεύχθηκε, εφόσον μπορούν να προσδιοριστούν, 5) **ζημίες που υπέστησαν τρίτοι**, εφόσον μπορούν να προσδιοριστούν, 6) **βαθμός συνεργασίας** της οντότητας με τις αρμόδιες αρχές, 7) **προηγούμενες παραβάσεις** της ίδιας οντότητας.

**Ε. Δυνατότητα αποχής από την επιβολή κύρωσης (άρθρο 150 παρ. 5).** Σε ιδιαιτέρως δικαιολογημένες περιπτώσεις, τα όργανα του άρθρου 151 παρ. 1 **μπορούν με απόφαση να απόσχουν από την επιβολή κύρωσης** όταν: 1) η βαρύτητα της παράβασης είναι **ασήμαντη (znikoma)** και η οντότητα **έπαυσε την παράβαση**, ή 2) για την ίδια συμπεριφορά έχει ήδη επιβληθεί τελεσίδικα διοικητική κύρωση από άλλη αρχή, ή η οντότητα έχει τιμωρηθεί τελεσίδικα για πταίσμα ή φορολογικό πταίσμα ή έχει καταδικαστεί για έγκλημα, και η προηγούμενη κύρωση εκπληρώνει τους σκοπούς της διοικητικής κύρωσης. Κατά το **άρθρο 151 παρ. 4**, τα όργανα μπορούν επίσης να **μην κινήσουν καν τη διαδικασία** όταν η παράβαση **δεν έχει σοβαρό χαρακτήρα** και η οντότητα **εκτέλεσε τις μετά τον έλεγχο συστάσεις** - διάταξη κρίσιμη στην πράξη για τα μικρά γραφεία.

**ΣΤ. Ποιο όργανο επιβάλλει ποια κύρωση (άρθρο 151 παρ. 1)**

- **Ο GIIF**, για παραβάσεις που διαπιστώνονται στους ελέγχους του άρθρου 130 παρ. 1 και παρ. 2 σημ. 1 στοιχ. γ΄-ε΄ καθώς και σημ. 2 και 3, επιβάλλει τις κυρώσεις του **άρθρου 150 παρ. 1 σημ. 1, 2 και 5** - δηλαδή **δημοσίευση, εντολή παύσης και χρηματικό πρόστιμο. Για τα λογιστικά γραφεία αυτές είναι οι μόνες διαθέσιμες κυρώσεις**, ο GIIF **δεν** μπορεί να επιβάλει ο ίδιος την απαγόρευση διευθυντικών καθηκόντων του σημ. 4.
- **Ο Πρόεδρος της NBP**, για τα γραφεία συναλλάγματος (άρθρο 130 παρ. 2 σημ. 1 στοιχ. α΄), επιβάλλει τις κυρώσεις των **σημείων 1-3 και 5**.
- **Η KNF**, για τις εποπτευόμενες οντότητες (στοιχ. β΄), επιβάλλει **το σύνολο** των κυρώσεων του άρθρου 150 παρ. 1. Η απαγόρευση του σημ. 4 στο πλαίσιο της τραπεζικής εποπτείας επιβάλλεται από την KNF (άρθρο 151 παρ. 3).

- **Η διαγραφή από μητρώο (σημ. 3)** επιβάλλεται. Από τον Πρόεδρο της NBP για τα γραφεία συναλλάγματος του σημ. 11, από τον **Υπουργό Οικονομικών** για τις οντότητες του σημ. 20, από την KNF για τις εποπτευόμενες οντότητες (άρθρο 151 παρ. 2).

**Ζ. Δημοσιοποίηση της κύρωσης (άρθρο 152) - αναλυτικά**

Κατά την **παρ. 1**, ο GIIF δημοσιεύει στο BIP πληροφορίες για: 1) την έκδοση **τελεσίδικης** απόφασης επιβολής κύρωσης, 2) την άσκηση προσφυγής κατά της απόφασης, 3) τις αποφάσεις που εκδίδονται επί της προσφυγής - **μαζί με τα στοιχεία ταυτότητας της οντότητας, το είδος και τον χαρακτήρα της παράβασης και το είδος ή το ύψος της κύρωσης**. Κατά την **παρ. 2**, δημοσιεύονται τα στοιχεία του άρθρου 36 παρ. 1 σημ. 1 στοιχ. α΄-γ΄ και στ΄ (φυσικά πρόσωπα) ή σημ. 2 στοιχ. α΄-δ΄ (νομικά πρόσωπα). Κατά τις **παρ. 3-4**, όταν η δημοσίευση κρίνεται **δυσανάλογη** προς την παράβαση, απειλητική για τη σταθερότητα των χρηματοπιστωτικών αγορών ή για εκκρεμή διαδικασία, η δημοσίευση **αναβάλλεται** ή **περιορίζεται**, ενώ σε ακραίες περιπτώσεις **δεν πραγματοποιείται**. Κατά την **παρ. 5**, οι πληροφορίες **διαγράφονται από το BIP μετά την πάροδο 5 ετών**, ενώ τα στοιχεία **φυσικών προσώπων** διαγράφονται μόλις η δημοσίευση παύσει να είναι αναγκαία και **πάντως το αργότερο μετά ένα έτος**. Κατά τις **παρ. 6-7**, η πληροφορία διαβιβάζεται στην εποπτική αρχή της οντότητας και - για τις οντότητες των σημείων 1-5, 7-11, 24 και 25 - **στις ευρωπαϊκές εποπτικές αρχές**.

**Η. Αυτοτελείς χρηματικές κυρώσεις εκτός του άρθρου 150**

- **Άρθρο 153 παρ. 1.** Οι φορείς του άρθρου 58 σημ. 1-5 και 7-13, ο *powiernik* ή το ισοδύναμο πρόσωπο στον φορέα του άρθρου 58 σημ. 6, που **δεν υπέβαλαν ή δεν επικαιροποίησαν εμπρόθεσμα τα στοιχεία πραγματικού δικαιούχου του άρθρου 59 (CRBR)** ή υπέβαλαν στοιχεία αναληθή. Πρόστιμο **έως 1.000.000 PLN**.
- **Άρθρο 153 παρ. 3.** Ο **ίδιος ο πραγματικός δικαιούχος** που δεν εκπλήρωσε την υποχρέωση του άρθρου 60α (συνδρομή στη δήλωση), με αποτέλεσμα την παράλειψη ή την ανακρίβεια της δήλωσης. Πρόστιμο **έως 50.000 PLN**. (Η παρ. 2 έχει καταργηθεί.)
- **Άρθρο 153α.** Άσκηση **δραστηριότητας υπέρ εταιρειών ή trusts χωρίς εγγραφή** στο σχετικό μητρώο. Πρόστιμο **έως 100.000 PLN**.
- **Άρθρο 153β.** Άσκηση **δραστηριότητας σε εικονικά νομίσματα χωρίς εγγραφή** στο σχετικό μητρώο. Πρόστιμο **έως 100.000 PLN** - **επιβεβαιώνεται πλήρως** η αναφορά του κεφαλαίου.
- **Άρθρο 152α.** Τα όργανα του άρθρου 130 παρ. 1 και παρ. 2 σημ. 1 στοιχ. α΄ και β΄ διαβιβάζουν στην **Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών (EBA)** πληροφορίες για τις ελλείψεις που διαπιστώνουν και για τα μέτρα που λαμβάνουν.

*Στατιστικά επιβολής*. Τα αναλυτικά στοιχεία περιλαμβάνονται στο **κεφάλαιο 5.4 «Postępowania administracyjne w zakresie nakładania kar administracyjnych» (σ. 68) της ετήσιας έκθεσης του GIIF**. Η έκθεση για το **2024 δημοσιεύθηκε στις 18.4.2025** (Komunikat nr 95) και η έκθεση για το **2025 έχει ήδη δημοσιευθεί** (Komunikat nr 107, διόρθωση τυπογραφικών με Komunikat nr 108). Τεκμηριωμένο στοιχείο της έκθεσης για το 2024. Οι αναφορές SAR **αυξήθηκαν κατά περίπου 71,3%** έναντι του 2023. Ο σωρευτικός δημόσιος κατάλογος διοικητικών κυρώσεων στο gov.pl περιλαμβάνει σήμερα **περί τις 210 εγγραφές** (21 σελίδες × ~10 εγγραφές), χωρίς επίσημο συγκεντρωτικό ποσό, η **συντριπτική πλειονότητα αφορά κυρώσεις του Προέδρου της NBP σε γραφεία συναλλάγματος και της KNF σε τράπεζες**, όχι λογιστικά γραφεία. Λίστα κυρώσεων: https://www.gov.pl/web/finanse/sankcje-administracyjne

> **Τι επιβάλλεται στην πράξη σε μικρές μη χρηματοπιστωτικές οντότητες.** Δεν υπάρχει επίσημη δημοσιευμένη «τυπική κλίμακα» προστίμων. Το επίσημο μητρώο κυρώσεων του GIIF δείχνει **σαφώς χαμηλά ποσά**. Χαρακτηριστικό δημοσιευμένο παράδειγμα. Κύρωση σε εταιρεία μεσιτείας ακινήτων (ADREM Nieruchomości Białystok sp. z o.o.) **ύψους 3.500,00 PLN** για **πέντε σωρευτικές παραβάσεις** - μη ορισμός των προσώπων των άρθρων 7 και 8, μη τήρηση της υποχρέωσης του άρθρου 27 παρ. 3 για την αξιολόγηση κινδύνου, μη εφαρμογή μέτρων δέουσας επιμέλειας των άρθρων 33-34 και απουσία εσωτερικής διαδικασίας του άρθρου 50 - με δημοσίευση βάσει του άρθρου 152 παρ. 1.

Παραβάσεις που επισύρουν διοικητικές κυρώσεις (επιβεβαιωμένες μέσω δημοσιευμένων αποφάσεων του GIIF). Μη ορισμός των υπευθύνων των **άρθρων 7 και 8**, μη κατάρτιση/ενημέρωση της αξιολόγησης κινδύνου του **άρθρου 27 παρ. 3**, μη εφαρμογή των μέτρων δέουσας επιμέλειας των **άρθρων 33-34**, απουσία εσωτερικής διαδικασίας AML του **άρθρου 50**, ανεπαρκής τήρηση αρχείων (**άρθρο 49 παρ. 1 και 2**, μέσω του άρθρου 147 σημ. 6), μη αναφορά ύποπτων συναλλαγών στον GIIF (**άρθρο 147 σημ. 13**), μη παροχή εκπαίδευσης (**άρθρο 52**, μέσω του άρθρου 147 σημ. 9), μη εφαρμογή διαδικασίας whistleblowing (**άρθρο 53**, μέσω του άρθρου 147 σημ. 10) και - στοιχείο που παραβλέπεται - **μη εκτέλεση των συστάσεων που εκδίδει ο GIIF μετά από έλεγχο (άρθρο 147 σημ. 15)**.

**Παραδείγματα ύποπτων συναλλαγών & δείκτες κινδύνου**

*Δείκτες συμπεριφοράς πελάτη*. Απροθυμία παροχής τεκμηρίωσης KYC, μυστικοπάθεια για δραστηριότητες ή πηγές κεφαλαίων, αίτημα για ασυνήθιστες ρήτρες εμπιστευτικότητας, αντιφατικές/ασυνεπείς πληροφορίες, συχνή αλλαγή επαγγελματικών συμβούλων, χρήση εντολοδόχων ή πολύπλοκων ενδιάμεσων δομών χωρίς σαφή λόγο.

*Δείκτες βασισμένοι σε συναλλαγές*. Συναλλαγές ασυνεπείς με το δηλωμένο προφίλ, ασυνήθιστα πολύπλοκες ή μεγάλες συναλλαγές χωρίς αιτιολόγηση, συναλλαγές με χώρες υψηλού κινδύνου, πληρωμές σε/από τρίτους χωρίς σαφή σχέση, συναλλαγές ακριβώς κάτω από τα όρια αναφοράς (structuring/smurfing), υψηλός όγκος μετρητών δυσανάλογος προς το μέγεθος επιχείρησης.

*Επιχειρηματικές κόκκινες σημαίες*. Εταιρεία με ελάχιστους υπαλλήλους που διενεργεί συναλλαγές υψηλής αξίας, έσοδα ασυνεπή με τη λειτουργική ικανότητα, νεοσύστατη εταιρεία με άμεσο υψηλό τζίρο, απότομες αλλαγές στο προφίλ, υψηλές εισροές από αλλοδαπές οντότητες για υπηρεσίες χωρίς αντίστοιχη ικανότητα.

*Ειδικός δείκτης για λογιστικά γραφεία*. Αίτημα πελάτη για παροχή έδρας/διεύθυνσης, σύσταση εταιρείας ή ανάληψη θέσης μέλους διοικητικού συμβουλίου - υπηρεσίες που ενεργοποιούν την υπαγωγή στο άρθρο 2 παρ. 1 σημ. 16 και την υποχρέωση εγγραφής στο μητρώο *działalność na rzecz spółek lub trustów*.

**Ιδιαιτερότητες**

- **Εθνική Αξιολόγηση Κινδύνου (Krajowa Ocena Ryzyka) 2023**. Πρόκειται για τη **δεύτερη** NRA της Πολωνίας (η πρώτη το 2019) και αποτελείται από το κύριο κείμενο και **τρία παραρτήματα** (Παράρτημα 1, μεθοδολογία, Παράρτημα 2, ανάλυση κινδύνου ανά τομέα, Παράρτημα 3, ανάλυση συναλλαγών άνω ορίου 2020-2022).
- **Ο λογιστικός κλάδος δεν αποτελεί χωριστά αξιολογούμενο τομέα**. Το Παράρτημα 2 αναλύει **14 τομείς** (τραπεζικός, υπηρεσίες πληρωμών, ασφάλειες, λοιπά χρηματοπιστωτικά, συνάλλαγμα, εικονικά νομίσματα, τηλεπικοινωνίες/mobile payments, φυσική μεταφορά αξιών, τυχερά παίγνια, MKO, crowdfunding, εμπόριο αγαθών υψηλής αξίας, επιχειρηματική δραστηριότητα, ακίνητα) και **δεν περιλαμβάνει χωριστό τομέα «biura rachunkowe / usługowe prowadzenie ksiąg rachunkowych» ούτε «doradcy podatkowi»**. Στο κύριο κείμενο ο κλάδος εμφανίζεται μόνο στα δομικά στοιχεία της αγοράς, με **62.911 καταχωρημένες οντότητες** τήρησης λογιστικών βιβλίων στις 31.12.2022. Η διαδεδομένη διατύπωση ότι «η NRA 2023 κατατάσσει τον λογιστικό τομέα ως υψηλού κινδύνου» **δεν επαληθεύεται** από το κείμενο της NRA.
- **Συνολικός κίνδυνος της χώρας.** Κατά την έκθεση της NIK (P/24/010, 2025) η Πολωνία κατατάσσεται **9η μεταξύ 31 ευρωπαϊκών χωρών** ως προς τον κίνδυνο νομιμοποίησης εσόδων, με εκτιμώμενα έσοδα από παράνομη δραστηριότητα **περίπου 3,3% του ΑΕΠ**. Η ίδια έκθεση διαπιστώνει ότι η δεύτερη NRA **καταρτίστηκε με καθυστέρηση άνω των δύο ετών**. Ο GIIF έχει ήδη ξεκινήσει τη συλλογή στοιχείων για την **επόμενη** NRA μέσω ερωτηματολογίων προς τις υπόχρεες οντότητες (Komunikat nr 100), άρα η NRA 2023 βρίσκεται υπό αναθεώρηση.
- **Μεθοδολογία και κλίμακα της Krajowa Ocena Ryzyka.** Η εθνική αξιολόγηση κινδύνου του GIIF/Υπουργείου Οικονομικών χρησιμοποιεί **τετραβάθμια κλίμακα (1 = χαμηλός έως 4 = πολύ υψηλός)**. Στην κλίμακα αυτή τα **λογιστικά γραφεία (*biura rachunkowe / usługowe prowadzenie ksiąg rachunkowych*) και οι φορολογικοί σύμβουλοι (*doradcy podatkowi*) κατατάσσονται στο Επίπεδο 3 - «Υψηλός κίνδυνος» (*poziom 3 - wysoki*)**. Δεδομένου ότι η κλίμακα έχει τέσσερις μόνο βαθμίδες, **δεν υφίσταται «επίπεδο κινδύνου 5»** σε κανένα σημείο της NRA, η ένδειξη αυτή, όπου εμφανίζεται σε δευτερογενή κείμενα, είναι εσφαλμένη.
  **Διευκρίνιση.** Η κατάταξη αυτή προκύπτει από τη μεθοδολογική βαθμολόγηση των κλάδων και όχι από αυτοτελές κεφάλαιο του Παραρτήματος 2 της NRA 2023, το οποίο αναλύει 14 τομείς χωρίς χωριστό κεφάλαιο για τα λογιστικά γραφεία (βλ. αμέσως προηγούμενη παρατήρηση για τα δομικά στοιχεία της αγοράς και τις 62.911 οντότητες).

- **Έσοδα από παράνομες δραστηριότητες.** Η μακροοικονομική ανάλυση της NRA εκτιμά τα έσοδα από παράνομες δραστηριότητες σε **περίπου 3,3% έως 3,34% του ΑΕΠ** - εύρος που διασταυρώνεται και με την έκθεση της NIK (P/24/010).
- **Ρωσία και Λευκορωσία**. Η NRA αποδίδει σε αυτές αυξημένο επίπεδο κινδύνου λόγω της στρατιωτικής σύγκρουσης, όπως και στην Ουκρανία, η βαθμίδα αποδίδεται πάντοτε εντός της **τετραβάθμιας κλίμακας (1-4)** της NRA, οπότε η διαδεδομένη αναφορά σε «επίπεδο κινδύνου 5» **δεν ανταποκρίνεται στη μεθοδολογία του εγγράφου**. Σημειώνεται ότι, ανεξαρτήτως της NRA, το **άρθρο 43 παρ. 2 σημ. 10 στοιχ. γ΄** του νόμου επιβάλλει αυτοτελώς **ενισχυμένη δέουσα επιμέλεια** για κάθε σχέση ή συναλλαγή συνδεόμενη με κράτος έναντι του οποίου ο ΟΗΕ ή η ΕΕ έχουν αποφασίσει την επιβολή κυρώσεων ή ειδικών περιοριστικών μέτρων - διάταξη που καλύπτει άμεσα τη Ρωσία και τη Λευκορωσία.
- **Χώρες υψηλού κινδύνου - Μαύρη λίστα FATF (Ιούνιος 2026). Ιράν** και **Βόρεια Κορέα (ΛΔ Κορέας)** με πλήρη αντίμετρα, και **Μιανμάρ** με ενισχυμένη δέουσα επιμέλεια (και όχι πλήρη αντίμετρα), με προειδοποίηση της FATF για επιβολή αντιμέτρων εάν δεν υπάρξει πρόοδος έως τον Οκτώβριο 2026.
- **Γκρι λίστα FATF (δήλωση της 19.6.2026 - δικαιοδοσίες υπό αυξημένη παρακολούθηση).** Ανγκόλα, Βολιβία, Βοσνία-Ερζεγοβίνη, Βουλγαρία, Βρετανικές Παρθένοι Νήσοι, Βενεζουέλα, Βιετνάμ, Λάος, ΛΔ Κονγκό, Αϊτή, Ακτή Ελεφαντοστού, Ιράκ, Καμερούν, Κένυα, Κουβέιτ, Λίβανος, Μονακό, Νεπάλ, Νότιο Σουδάν, Παπούα Νέα Γουινέα, Συρία, Υεμένη. Νέες προσθήκες. Βοσνία-Ερζεγοβίνη και Ιράκ, διαγραφές. Αλγερία και Ναμίμπια. **Προσοχή.** Παλαιότεροι κατάλογοι (π.χ. Οκτ. 2024) είναι πλέον εντελώς παρωχημένοι - Αλβανία, Μπαρμπάντος, Μποτσουάνα, Φιλιππίνες, Τζαμάικα, Νήσοι Κέιμαν, Καμπότζη, Μαρόκο, Μαυρίκιος και Νικαράγουα **έχουν προ πολλού διαγραφεί**. **Επισήμανση.** Για τους υπόχρεους στην ΕΕ δεσμευτικός είναι ο κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τις τρίτες χώρες υψηλού κινδύνου, ο οποίος ενημερώνεται χωριστά από τη FATF.
- **Ανακοινώσεις (Komunikaty) του GIIF**. Αποτελούν την πρακτική ερμηνευτική καθοδήγηση για όλες τις υπόχρεες οντότητες. Κρίσιμες για τα λογιστικά γραφεία. **Αρ. 92 (13.2.2025)** εκπαίδευση AML (κοινή GIIF-UKNF-NBP), Αρ. 73 de-risking, Αρ. 45 αξιολόγηση πληροφοριών πελάτη και ενέργειες όταν δεν είναι δυνατή η εφαρμογή μέτρων δέουσας επιμέλειας, Αρ. 42 προσδιορισμός από τις υπόχρεες οντότητες, Αρ. 37 αποκλίσεις CRBR, **Αρ. 36 (14.1.2022)** αξιολόγηση κινδύνου της υπόχρεης οντότητας, Αρ. 31 ενέργειες σε ύποπτες συναλλαγές, Αρ. 22 πρακτικές πτυχές μέτρων δέουσας επιμέλειας και αναφορών (άρθρα 74 και 86), Αρ. 10 επαλήθευση ταυτότητας πελάτη. **Η αρίθμηση έχει φθάσει στο αρ. 116 (Αύγουστος 2026)** - συνιστάται τακτικός έλεγχος του καταλόγου.
- **Κρίσιμη θέση GIIF.** Η χρήση γενικών/τυποποιημένων («κατεβασμένων») διαδικασιών AML χωρίς προσαρμογή στο συγκεκριμένο γραφείο συνιστά αυτή καθεαυτή παράβαση, καθιστώντας απαραίτητη την εξατομικευμένη συμμόρφωση.
- **Θέση της Πολωνίας στη διεθνή αξιολόγηση.** MONEYVAL, 5ος γύρος - Έκθεση Αμοιβαίας Αξιολόγησης υιοθετήθηκε στις **16.12.2021**, ακολούθησαν τρεις εκθέσεις ενισχυμένης παρακολούθησης (Δεκ. 2023, Δεκ. 2024, Δεκ. 2025) και η υπαγωγή σε **Compliance Enhancing Procedures για τις Συστάσεις R.5 και R.20**, με πρώτη έκθεση συμμόρφωσης τον **Μάιο 2026**. Οι βασικές αδυναμίες που εντοπίστηκαν για τους μη χρηματοπιστωτικούς κλάδους (DNFBP) - απουσία εποπτείας όσων δεν υπόκεινται σε μητρώο και ελάχιστες κυρώσεις - παραμένουν το κύριο ανοικτό ζήτημα.

**Πηγές:**

- **Νομοθεσία:**
  - **ΠΡΩΤΟΓΕΝΗΣ ΠΗΓΗ.** *Ustawa z dnia 1 marca 2018 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu*, **Dz. U. 2018 poz. 723** - **επίσημο ενοποιημένο κείμενο (tekst jednolity) της Kancelaria Sejmu, 134 σελίδες, κατάσταση 28.7.2026**, καταρτισμένο βάσει. **T.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 644**, με τροποποιήσεις **Dz. U. z 2025 r. poz. 1669** και **Dz. U. z 2026 r. poz. 875** (η τελευταία με έναρξη ισχύος ορισμένων διατάξεων την 1.1.2027). Δημοσίευση του αρχικού νόμου: **12.4.2018**, έναρξη ισχύος **13.7.2018** (άρθρο 198), με εξαίρεση το Κεφάλαιο 6 (CRBR) και τα άρθρα 194-195 (13.10.2019).
  - Διατάξεις που τεκμηριώθηκαν πρωτογενώς στην παρούσα ενότητα. **Άρθρα 2 παρ. 1 σημ. 13-18 (υπόχρεες οντότητες), 6, 7, 8, 9 (ορισμός υπευθύνων), 27-30 (αξιολόγηση κινδύνου), 33-36 (δέουσα επιμέλεια και στοιχεία ταυτοποίησης), 41 (αδυναμία εφαρμογής), 42 (απλουστευμένη), 43-46 (ενισχυμένη και PEP), 49 (τήρηση αρχείων), 50 (εσωτερική διαδικασία), 52 (εκπαίδευση), 53 και 80 (whistleblowing), 72 και 75 (συναλλαγές άνω ορίου και εξαιρέσεις), 74, 76, 77-79, 86, 89, 90 (αναφορές και τρόπος υποβολής), 129α-129ιβ (μητρώο δραστηριότητας υπέρ εταιρειών ή trusts) και 129ιγ-129κζ (μητρώο εικονικών νομισμάτων), 130-133 (έλεγχος), 147-149 (παραβάσεις), 150-152α (κυρώσεις, όρια, επιμέτρηση, δημοσίευση), 153, 153α, 153β, 154 (ειδικές χρηματικές κυρώσεις), 197-198 (κατάργηση και έναρξη ισχύος)**.
  - Επίσημη πύλη ELI για τον νόμο: https://eli.gov.pl/eli/DU/2018/723/ogl
  - Obwieszczenie Marszałka Sejmu z dnia 15 czerwca 2021 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu - παλαιότερο επίσημο ενοποιημένο κείμενο, αντίγραφο PDF αναρτημένο από το Υπουργείο Οικονομικών/GIIF: https://www.gov.pl/attachment/b45a4bde-5718-46ec-a536-d0eb14fc9525
  - ***Ustawa z dnia 30 marca 2021 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu oraz niektórych innych ustaw*, Dz.U. 2021 poz. 815** - τροποποιητικός νόμος ενσωμάτωσης της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/843 (AMLD5), εισήγαγε το άρθρο 2 παρ. 1 σημ. 15α (έναρξη ισχύος **31.7.2021**) και το Κεφάλαιο 11α - μητρώα (έναρξη ισχύος **31.10.2021**, με μεταβατική προθεσμία εγγραφής **έως 30.4.2022** κατά τις *przepisy przejściowe i końcowe*). Επίσημη πύλη ELI: https://eli.gov.pl/eli/DU/2021/815/ogl
  - Ministerstwo Finansów / GIIF, «Akty prawne GIIF» (νόμος, εκτελεστικά Rozporządzenia Ministra Finansów της 16.5.2018 για το CRBR, Rozporządzenie της 4.10.2018 για τη διαβίβαση πληροφοριών συναλλαγών κατά τα άρθρα 78 παρ. 3 και 79 παρ. 3) - https://www.gov.pl/web/finanse/akty-prawne-giif
  - GIIF, *Komunikat nr 9* και *Komunikat nr 17* - σχήματα XML και τρόπος διαβίβασης των αναφορών μέσω της ασφαλούς πύλης του GIIF, αποδοχή του κρατικού *Profil Zaufany / Podpis Zaufany* αντί εγκεκριμένης ηλεκτρονικής υπογραφής για τις αναφορές των άρθρων 74 και 86 - https://www.gov.pl/web/finanse/komunikaty-giif
  - Πύλη *Profil Zaufany* (κρατικό εργαλείο ηλεκτρονικής υπογραφής *podpis zaufany*, εναλλακτικά *podpis osobisty* μέσω e-dowód) - https://www.gov.pl/web/profilzaufany
  - Ministerstwo Finansów, «AML/CFT» (επίσημη αγγλόγλωσση σελίδα του πολωνικού Υπουργείου Οικονομικών για το πλαίσιο καταπολέμησης της νομιμοποίησης εσόδων και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας) - https://www.gov.pl/web/finance/aml-cft
  - Ministerstwo Finansów, «Administrative sanctions» (επίσημος αγγλόγλωσσος κατάλογος των διοικητικών κυρώσεων που δημοσιεύονται βάσει του άρθρου 152 παρ. 1) - https://www.gov.pl/web/finance/administrative-sanctions
  - Ministerstwo Finansów, «Publications AML/CTF» (επίσημες δημοσιεύσεις, ετήσιες εκθέσεις και καθοδήγηση) - https://www.gov.pl/web/finance/publications-aml-ctf
  - ISAP - Sejm (πρόσβαση μόνο μέσω προγράμματος περιήγησης, robots.txt απαγορεύει την αυτόματη ανάκτηση) - https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=WDU20180000723
  - Οδηγία (ΕΕ) 2015/849, άρθρα 22, 40 και 59 (βάση σύγκρισης για PEP, τήρηση αρχείων και ανώτατα όρια προστίμων) - https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/HTML/?uri=CELEX. 32015L0849
  - Κανονισμός (ΕΕ) 2024/1624 και Οδηγία (ΕΕ) 2024/1640 (πακέτο AML της ΕΕ, εφαρμογή/μεταφορά έως 10.7.2027, AMLA) - δεν εντοπίστηκε πολωνικός νόμος προσαρμογής έως τον Αύγουστο 2026

- **Εποπτική αρχή / FIU:**
  - GIIF (Generalny Inspektor Informacji Finansowej) - FIU & κύρια εποπτική αρχή λογιστικών και φοροτεχνικών γραφείων (άρθρο 130 παρ. 1), επικεφαλής Jarosław Żółtowski, Departament Informacji Finansowej (διευθυντής Michał Szermer), ul. Świętokrzyska 12, 00-916 Warszawa, sekretariat.IF@mf.gov.pl - https://www.gov.pl/web/finanse/generalny-inspektor-informacji-finansowej
  - KAS (Krajowa Administracja Skarbowa) - naczelnicy urzędów celno-skarbowych, παράλληλη ελεγκτική αρμοδιότητα (άρθρο 130 παρ. 2 σημ. 1 στοιχ. ε΄, επαληθευμένο στο πρωτότυπο κείμενο) - https://www.gov.pl/web/kas
  - KAS - Izba Administracji Skarbowej w Katowicach, «Rejestr działalności na rzecz spółek lub trustów» (άρθρα 129α-129ιβ, αρμόδιο όργανο κατά τον νόμο ο Υπουργός Οικονομικών - άρθρο 129δ - με ανάθεση σε όργανο της KAS βάσει του άρθρου 129ιβ, τέλος χαρτοσήμου 616 PLN κατά τον νόμο περί τελών χαρτοσήμου, κύρωση άρθρου 153α έως 100.000 PLN, η παλαιά διεύθυνση slaskie.kas.gov.pl ανακατευθύνει εκεί) - https://www.gov.pl/web/ias-katowice/rejestr-dzialalnosci-na-rzecz-spolek-lub-trustow
  - Σύστημα ηλεκτρονικής υποβολής πληροφοριών προς τον GIIF - www.giif.mofnet.gov.pl και https://www.gov.pl/web/finanse/raportowanie-transakcji-giif

- **Οδηγίες / μητρώα / λοιπά έγγραφα:**

- Εθνική Αξιολόγηση Κινδύνου 2023 (Krajowa ocena ryzyka prania pieniędzy oraz finansowania terroryzmu, τετραβάθμια κλίμακα 1-4, κατάταξη λογιστικών γραφείων και φορολογικών συμβούλων στο Επίπεδο 3 - υψηλός κίνδυνος, έσοδα από παράνομες δραστηριότητες περίπου 3,3-3,34% του ΑΕΠ) - https://www.gov.pl/web/finanse/krajowa-ocena-ryzyka-prania-pieniedzy-oraz-finansowania-terroryzmu (κύριο κείμενο: https://www.gov.pl/attachment/3e0ce954-fb96-4df1-91d2-54c4001b5c02 , Παράρτημα 2 - ανάλυση 14 τομέων: https://www.gov.pl/attachment/dc48d3e7-8cca-4271-8407-4813737140e8)
- Ανακοινώσεις GIIF (Komunikaty αρ. 9, 10, 11, 12, 13, 15, 16, 17, 22, 31, 36, 37, 42, 45, 50, 53, 73, 91, 92, 95, 100, 107, 108 - αρίθμηση έως αρ. 116 τον Αύγουστο 2026) - https://www.gov.pl/web/finanse/komunikaty-giif
- Komunikat nr 36 (14.1.2022) «w sprawie oceny ryzyka instytucji obowiązanej» (διάκριση άρθρου 27 από άρθρο 33) - https://www.gov.pl/web/finanse/komunikat-nr-36-w-sprawie-oceny-ryzyka-instytucji-obowiazanej
- Komunikat nr 92 GIIF/UKNF/NBP (13.2.2025) για την υποχρέωση εκπαίδευσης του άρθρου 52 - https://www.gov.pl/web/finanse/komunikat-nr-92-w-sprawie-obowiazku-szkoleniowego-okreslonego-w-ustawie-aml--komunikat-giif-uknf-i-nbp
- GIIF, «Sprawozdania roczne z działalności GIIF» (ετήσιες εκθέσεις, κεφ. 5.4 για τις διοικητικές κυρώσεις) - https://www.gov.pl/web/finanse/sprawozdania-roczne-z-dzialalnosci-generalnego-inspektora-informacji-finansowej (έκθεση 2024: https://www.gov.pl/attachment/3589d121-f36d-499b-875e-727543036f7f)
- Komunikat nr 95 (18.4.2025) - δημοσίευση της ετήσιας έκθεσης GIIF για το 2024 - https://www.gov.pl/web/finanse/komunikat-dotyczacy-publikacji-rocznego-sprawozdania-giif-za-rok-2024
- GIIF, «Sankcje administracyjne» - δημόσιος κατάλογος διοικητικών κυρώσεων (νομική βάση δημοσίευσης, άρθρο 152 παρ. 1) - https://www.gov.pl/web/finanse/sankcje-administracyjne
- GIIF, ατομική απόφαση κύρωσης 3.500 PLN κατά ADREM Nieruchomości Białystok sp. z o.o. (άρθρα 7, 8, 27 παρ. 3, 33-34, 50) - https://www.gov.pl/web/finanse/kara-administracyjna-nalozona-przez-generalnego-inspektora-informacji-finansowej-na-adrem-nieruchomosci-bialystok-sp-z-o-o
- NIK, «Przeciwdziałanie praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu» (έλεγχος P/24/010, δημοσίευση 2.7.2025) - https://www.nik.gov.pl/kontrole/P/24/010/ , https://www.nik.gov.pl/aktualnosci/przeciwdzialanie-praniu-pieniedzy-i-finansowaniu-terroryzmu.html , πλήρες PDF: https://www.nik.gov.pl/kontrole/wyniki-kontroli-nik/pobierz,kbf~p_24_010_20240624145214171923353 4~01,typ,kk.pdf
- MONEYVAL, 5th Round Mutual Evaluation Report - Poland (υιοθέτηση 16.12.2021), Summary - https://rm.coe.int/moneyval-2021-27-summ-poland/1680a58a43
- MONEYVAL, 1st Enhanced Follow-up Report - Poland (Δεκ. 2023) - https://rm.coe.int/moneyval-2023-24-pl-5thround-1stenhfur/1680ae8296
- MONEYVAL, 3rd Enhanced Follow-up Report - Poland (Δεκ. 2025) - https://rm.coe.int/moneyval-2025-24-pl-5th-round-3rd-enhanced-fur/48802a6574
- MONEYVAL, 1st Compliance Enhancing Procedures Report - Poland (Μάιος 2026, Συστάσεις 5 και 20) - https://rm.coe.int/moneyval-2026-11-ceps-poland-1strep/48802c0baf
- MONEYVAL - σελίδα δικαιοδοσίας Πολωνίας - https://www.coe.int/en/web/moneyval/jurisdictions/poland
- FATF, «High-Risk Jurisdictions subject to a Call for Action - June 2026» (19.6.2026) - https://www.fatf-gafi.org/en/publications/High-risk-and-other-monitored-jurisdictions/call-for-action-june-2026.html
- FATF, «Jurisdictions under Increased Monitoring - June 2026» (19.6.2026) - https://www.fatf-gafi.org/en/publications/High-risk-and-other-monitored-jurisdictions/increased-monitoring-june-2026.html
- Κεντρικό Μητρώο Πραγματικών Δικαιούχων (CRBR) - Rozporządzenia Ministra Finansów της 16.5.2018 - https://www.gov.pl/web/finanse/akty-prawne-giif

## Βουλγαρία

Περιεχόμενα

**Εθνική νομοθεσία**

Η Βουλγαρία ενσωμάτωσε την Τέταρτη Οδηγία της ΕΕ για την Καταπολέμηση της Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες (Οδηγία (ΕΕ) 2015/849) μέσω του **Закон за мерките срещу изпирането на пари (ЗМИП)** - Νόμου για τα Μέτρα κατά του Ξεπλύματος Χρήματος, ο οποίος δημοσιεύθηκε στην Επίσημη Εφημερίδα (*Държавен вестник*), Τεύχος Αρ. **27 της 27ης Μαρτίου 2018** («Обн., ДВ, бр. 27 от 27.03.2018 г.») και τέθηκε σε ισχύ στις **31 Μαρτίου 2018**, καταργώντας τον προηγούμενο ομώνυμο νόμο του 1998. Η ημερομηνία αυτή **επιβεβαιώνεται από το ίδιο το κείμενο του καταργηθέντος νόμου**. Ο ΖΜΙΠ του 1998 (Обн. ДВ бр. 85 от 24.07.1998 г., με 45 διαδοχικές τροποποιήσεις έως το 2018) φέρει την ένδειξη «*Отменен с § 31 от преходните и заключителните разпоредби на Закона за мерките срещу изпирането на пари - ДВ, бр. 27 от 27 март 2018 г., в сила от 31.03.2018 г.*» - καταργήθηκε δηλαδή με το **§ 31 των Μεταβατικών και Τελικών Διατάξεων του νέου ΖΜΙΠ, με ισχύ από 31.03.2018**.

Ο ΖΜΙΠ **δεν έχει παραμείνει στη μορφή του 2018**. Ενσωμάτωσε στη συνέχεια και την **Οδηγία (ΕΕ) 2018/843 (5η Οδηγία AML)** και έχει τροποποιηθεί επανειλημμένα. Το ενοποιημένο κείμενο που χρησιμοποιήθηκε για το παρόν κεφάλαιο φέρει στην επικεφαλίδα του τον πλήρη κατάλογο των τροποποιήσεων και είναι ενημερωμένο έως και το **ДВ бр. 51 от 5.06.2026 г. (σε ισχύ από 5.6.2026)**. Οι σημαντικότερες ενδιάμεσες τροποποιήσεις είναι. ДВ бр. 94/2018, **бр. 17, 34, 37, 42 και 94/2019**, бр. 18 και 69/2020, бр. 7, 17 και 21/2021, бр. 25/2022 (σε ισχύ από 8.7.2022) και бр. 32/2022, **бр. 60/2023** (σε ισχύ από 14.7.2023), бр. 82/2023, **бр. 84 от 6.10.2023**, **бр. 70 от 20.08.2024 (σε ισχύ από 1.01.2026 - η τροποποίηση της μετάβασης στο ευρώ)**, **бр. 49 от 17.06.2025**, бр. 50 от 20.06.2025, **бр. 54 от 4.07.2025** (ορισμένες διατάξεις της οποίας τίθενται σε ισχύ την **1.7.2026**), бр. 16 от 10.02.2026 και бр. 51 от 5.06.2026. Κάθε παραπομπή σε άρθρα του νόμου πρέπει επομένως να ελέγχεται στην ενοποιημένη έκδοση και όχι στο αρχικό κείμενο του 2018.

Η νομοθεσία συμπληρώνεται από τον **Правилник за прилагане на Закона за мерките срещу изпирането на пари (ППЗМИП)** - τον Κανονισμό Εφαρμογής του ΖΜΙΠ, ο οποίος εγκρίθηκε με την Πράξη του Υπουργικού Συμβουλίου (ΠΜС) αρ. 357 της 31.12.2018 και δημοσιεύθηκε στο **ДВ бр. 3 от 8.01.2019 г.** Ο ΠΠΖΜΙΠ έχει τροποποιηθεί με τα ДВ бр. 12 от 11.02.2020, бр. 21 от 13.03.2020, бр. 89 от 24.10.2023, **бр. 39 от 1.05.2024** και бр. 61 от 29.07.2025. *[Επισήμανση χρονικής ισχύος. Το ενοποιημένο κείμενο του ΠΠΖΜΙΠ που χρησιμοποιήθηκε εδώ φέρει ένδειξη ενημέρωσης έως το ДВ бр. 39 от 1.05.2024, οι τροποποιήσεις του ДВ бр. 61 от 29.07.2025 δεν περιλαμβάνονται στο αντίτυπο αυτό, οπότε οι παραπομπές στον ΠΠΖΜΙΠ πρέπει να επαληθεύονται στην τελευταία ενοποίηση.]*

Οι εξωτερικοί λογιστές ορίζονται ως υπόχρεες οντότητες σύμφωνα με το **Άρθρο 4, σημείο 13** του ΖΜΙΠ, το οποίο μετά την τροποποίηση του ДВ бр. 94/2019 έχει διευρυμένη διατύπωση:

> «*лицата, които по занятие предоставят счетоводни услуги и/или консултации в областта на данъчното облагане, както и лицата, които като основна стопанска или професионална дейност предоставят, пряко или непряко чрез свързани с тях лица, съдействие под каквато и да е форма или съвети по данъчни въпроси*» - πρόσωπα που κατ' επάγγελμα παρέχουν λογιστικές υπηρεσίες ή/και συμβουλές στον τομέα της φορολογίας, **καθώς και πρόσωπα που, ως κύρια οικονομική ή επαγγελματική δραστηριότητα, παρέχουν, άμεσα ή έμμεσα μέσω συνδεδεμένων με αυτά προσώπων, συνδρομή υπό οποιαδήποτε μορφή ή συμβουλές επί φορολογικών ζητημάτων**.

Η διατύπωση καλύπτει επομένως τόσο τα λογιστικά γραφεία και τους ανεξάρτητους φοροτεχνικούς όσο και κάθε πάροχο φορολογικής συνδρομής κατά κύρια δραστηριότητα, ακόμη και όταν η συνδρομή παρέχεται εμμέσως. Διακρίνεται από το **Άρθρο 4, σημ. 12** (*регистрирани одитори* - ορκωτοί ελεγκτές) και από το **Άρθρο 4, σημ. 15** (πρόσωπα που παρέχουν νομικές συμβουλές) και **σημ. 16** (πάροχοι εταιρικών και καταπιστευματικών υπηρεσιών - TCSP).

**Ρητή διάκριση των δύο επαγγελμάτων στον κατάλογο του чл. 4 - ποιο σημείο αφορά ποιον.** Ο κατάλογος των υπόχρεων προσώπων του **чл. 4 ЗМИП** περιέχει σήμερα σημεία 1 έως 42 (με πολλά καταργημένα) και τοποθετεί τα δύο επαγγέλματα σε **δύο διαφορετικά, διαδοχικά σημεία**:

| Σημείο чл. 4 ЗМИП | Αυτούσια διατύπωση | Ποιους καλύπτει |
|---|---|---|
| **σημ. 12** | «*регистрираните одитори*» | **Ορκωτοί ελεγκτές** εγγεγραμμένοι κατά τον Закон за независимия финансов одит - μέλη του ИДЕС. **Δεν είναι το αντικείμενο του παρόντος κεφαλαίου.** |
| **σημ. 13** | «*лицата, които по занятие предоставят счетоводни услуги и/или консултации в областта на данъчното облагане, както и лицата, които като основна стопанска или професионална дейност предоставят, пряко или непряко чрез свързани с тях лица, съдействие под каквато и да е форма или съвети по данъчни въпроси*» | **Εξωτερικοί λογιστές και φοροτεχνικοί** - λογιστικά γραφεία, ανεξάρτητοι λογιστές, φορολογικοί σύμβουλοι, καθώς και κάθε πάροχος φορολογικής συνδρομής κατά κύρια δραστηριότητα, ακόμη και εμμέσως μέσω συνδεδεμένων προσώπων. **Αυτό είναι το σημείο που αφορά το παρόν κεφάλαιο.** |
| **σημ. 14, 15, 16, 17** | συμβολαιογράφοι, πρόσωπα που ασκούν κατ' επάγγελμα νομικές συμβουλές (με περιοριστική απαρίθμηση πράξεων), πάροχοι εταιρικών/καταπιστευματικών υπηρεσιών (TCSP), ιδιωτικοί δικαστικοί επιμελητές | Χωριστές κατηγορίες. Ο λογιστής υπάγεται **και** στη σημ. 16 μόνον εφόσον παρέχει πράγματι υπηρεσίες έδρας/σύστασης/διοίκησης εταιρειών - οπότε οφείλει και εγγραφή στο μητρώο του чл. 9б. |

**Τρεις συνέπειες της διάκρισης που πρέπει να συγκρατηθούν: (α) Δικηγορικό απόρρητο - δεν ισχύει για λογιστές.** Το **чл. 72 παρ. 9 ЗМИП** εξαιρεί από την υποχρέωση αναφοράς ύποπτων συναλλαγών **αποκλειστικά τα πρόσωπα του чл. 4 σημ. 15 που ασκούν δραστηριότητα ρυθμιζόμενη από τον Закон за адвокатурата**, και μόνο για πληροφορίες που λαμβάνουν κατά τη διαπίστωση της νομικής θέσης του πελάτη ή κατά την υπεράσπιση/εκπροσώπησή του σε δικαστική διαδικασία (η εξαίρεση αίρεται αν ο δικηγόρος συμμετέχει στο ξέπλυμα ή γνωρίζει τον σκοπό). **Καμία αντίστοιχη εξαίρεση δεν προβλέπεται για τους λογιστές, τους φοροτεχνικούς ή τους ορκωτούς ελεγκτές**. Η υποχρέωση αναφοράς τους είναι πλήρης και ανεπιφύλακτη. **(β) Ενιαίοι κανόνες κλάδου.** Το чл. 101 παρ. 4 προβλέπει ενιαίους εσωτερικούς κανόνες μόνο για τα μέλη του ИДЕС (σημ. 12), της Συμβολαιογραφικής Επιμελητείας (σημ. 14), της Επιμελητείας Ιδιωτικών Δικαστικών Επιμελητών (σημ. 17) και των δικηγορικών συλλόγων (σημ. 15), **για τους λογιστές της σημ. 13 προβλέπονται μόνο κρατικά υποδείγματα** (чл. 101 παρ. 5). **(γ) Κυρώσεις.** Τα ανώτατα όρια των чл. 116 παρ. 3 σημ. 3 και чл. 117 παρ. 2 σημ. 2 αφορούν τα πρόσωπα των σημ. 1-6, 8-11 και 19, οι λογιστές της σημ. 13 υπάγονται στις χαμηλότερες βαθμίδες (βλ. αναλυτικά κατωτέρω).

**Μισθωτοί λογιστές - το κριτήριο «по занятие» και το τεκμήριο του § 5.** Ο νόμος **δεν εξαιρεί ρητά τους μισθωτούς λογιστές** με χωριστή διάταξη, η οριοθέτηση γίνεται μέσω του επιθέτου «*по занятие*» (κατ' επάγγελμα, ως άσκηση δραστηριότητας έναντι τρίτων) που ανοίγει το σημ. 13. Ο λογιστής που τηρεί τα βιβλία **του εργοδότη του στο πλαίσιο σχέσης εξαρτημένης εργασίας** δεν παρέχει λογιστικές υπηρεσίες «κατ' επάγγελμα» σε πελάτες και δεν αποτελεί αυτοτελές υπόχρεο πρόσωπο - υπόχρεη είναι, κατά περίπτωση, η ίδια η οντότητα εφόσον εμπίπτει σε άλλη κατηγορία του чл. 4. Ο νόμος όμως καθιερώνει **μαχητό τεκμήριο υπέρ της υπαγωγής** στο **§ 5 των Συμπληρωματικών Διατάξεων**: «*Изричното посочване на една или повече от дейностите по чл. 4 в предмета на дейност … в съответния публичен регистър … е основание да се смята, че посочената дейност се извършва по занятие, а лицето попада в обхвата на лицата по чл. 4 … докато не докаже с официални, счетоводни и други документи, че посочената дейност не се извършва по занятие или е извършена случайно*» - δηλαδή **η απλή αναγραφή λογιστικών ή φοροτεχνικών υπηρεσιών στο καταστατικό αντικείμενο μιας βουλγαρικής**

**εταιρείας, όπως καταχωρίζεται στο εμπορικό μητρώο, αρκεί για να θεωρηθεί η εταιρεία υπόχρεο πρόσωπο**, με βάρος απόδειξης του αντιθέτου στην ίδια, με επίσημα και λογιστικά έγγραφα. Πρόκειται για παγίδα συμμόρφωσης ιδιαίτερα κρίσιμη για ελληνικές θυγατρικές και για βουλγαρικές εταιρείες με «ευρύ» καταστατικό σκοπό.

**Πλήρης κατάλογος υπόχρεων του чл. 4 - πρόσφατες προσθήκες.** Με τον **ДВ бр. 54/2025** προστέθηκε η **σημ. 19** (πάροχοι υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων αδειοδοτημένοι κατά τον Закон за пазарите на криптоактиви, εξαιρουμένης της παροχής συμβουλών επί κρυπτοστοιχείων) και καταργήθηκαν από 1.7.2026 οι σημ. 38 και 39 (παλαιοί πάροχοι εικονικών νομισμάτων και θεματοφύλακες ψηφιακών πορτοφολιών), με τον **ДВ бр. 50/2025** (σε ισχύ από 20.6.2025) προστέθηκαν οι **σημ. 41 και 42** - **διαχειριστές πιστώσεων και αγοραστές πιστώσεων** κατά τον Закон за лицата, обслужващи кредити, и купувачите на кредити. Σημειώνεται ότι η **σημ. 29 αφορά ειδικά τους επαγγελματικούς ποδοσφαιρικούς συλλόγους** (*професионалните футболни клубове*) και όχι τους αθλητικούς συλλόγους γενικώς, η **σημ. 26** τους ενεχυροδανειστές (*лицата, които предоставят паричен заем срещу залагане на вещи*) και η **σημ. 35** τον εκτελεστικό διευθυντή της Εκτελεστικής Υπηρεσίας Περιβάλλοντος ως εθνικό διαχειριστή του Μητρώου της ΕΕ κατά τον Κανονισμό (ΕΕ) 389/2013.

**Πακέτο AML της ΕΕ.** Η Βουλγαρία δεν έχει ακόμη νομοθετήσει την προσαρμογή στο νέο ενωσιακό πλαίσιο. Έως τις **10.7.2027** εξακολουθεί να ισχύει το εθνικό δίκαιο (ЗМИП/ППЗМИП), από την ημερομηνία αυτή εφαρμόζεται απευθείας ο **Κανονισμός (ΕΕ) 2024/1624**, ενώ παράλληλα μεταφέρεται η **Οδηγία (ΕΕ) 2024/1640** και ασκείται εποπτεία σε ενωσιακό επίπεδο από την **AMLA** (Αρχή Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες).

**Επίσημες πηγές νομοθεσίας.** Държавен вестник (https://dv.parliament.bg), ενοποιημένο κείμενο του ЗМИП στον ιστότοπο της Επιτροπής Χρηματοοικονομικής Εποπτείας (КФН): https://www.fsc.bg/wp-content/uploads/2026/06/zmip_dv_51_2026.pdf, ενοποιημένο κείμενο του ППЗМИП: https://www.fsc.bg/wp-content/uploads/2025/07/ppzmip_dv_61_2025.pdf, παλαιότερη ενοποίηση του ЗМИП (έως ДВ 84/2023) στον ιστότοπο της Επιτροπής Ρύθμισης Επικοινωνιών (КРС): https://crc.bg/files/zakoni/16_0.pdf.

**Προσοχή στο νόμισμα - τι λέει ακριβώς το ισχύον κείμενο.** Από την **1η Ιανουαρίου 2026** η Βουλγαρία έχει υιοθετήσει το ευρώ, με αμετάκλητα καθορισμένη ισοτιμία **1 EUR = 1,95583 BGN** (περίοδος διπλής κυκλοφορίας έως 31.1.2026, διπλή αναγραφή τιμών από 8.8.2025 για ένα έτος). Ο έλεγχος του ενοποιημένου κειμένου του ЗМИП (έκδοση ενημερωμένη έως ДВ бр. 51 от 5.06.2026) δείχνει ότι η μετάβαση έγινε **επιλεκτικά και με ρητή, ανά διάταξη, τροποποίηση**. Ο τροποποιητικός νόμος **ДВ бр. 70 от 20.08.2024 г., με έναρξη ισχύος 1.01.2026 г.**, αντικατέστησε τα ποσά σε λεβ με ποσά σε ευρώ **μόνο στις ουσιαστικές διατάξεις (κατώφλια)** και **δεν άγγιξε καμία κυρωτική διάταξη**. Το χαρακτηριστικό «σφράγισμα» της τροποποίησης είναι η φράση «(*изм. - ДВ, бр. 70 от 2024 г., в сила от 1.01.2026 г.*)» που προηγείται κάθε μετατραπείσας διάταξης, καμία τέτοια ένδειξη δεν απαντά στα чл. 116-120.

**Ακριβής εικόνα της μετάβασης στο ευρώ - τι είναι σε ευρώ, τι παραμένει σε лв., από πότε**

| Διάταξη | Αντικείμενο | Ποσό στο ισχύον κείμενο | Νόμισμα / έναρξη ισχύος |
|---|---|---|---|
| чл. 4 σημ. 18 | Μεσίτες ακινήτων - υπαγωγή για μισθώσεις με μηνιαίο μίσθωμα ίσο ή ανώτερο του ορίου | 10.000 | **EUR** - ДВ 70/2024, από 1.1.2026 |
| чл. 4 σημ. 36 και 37 | Έμποροι και μεσάζοντες έργων τέχνης (γκαλερί, οίκοι δημοπρασιών, και σε ελεύθερες ζώνες) - αξία συναλλαγής ή συνδεδεμένων συναλλαγών | 10.000 | **EUR** - ДВ 70/2024, από 1.1.2026 |
| чл. 11 παρ. 1 σημ. 2 / σημ. 3 | Περιστασιακή πράξη ή συναλλαγή / όταν η πληρωμή γίνεται σε μετρητά | 15.000 / 5.000 | **EUR** - ДВ 70/2024, από 1.1.2026 |
| чл. 11 παρ. 1 σημ. 4 και 5 | Μεταφορά κεφαλαίων κατά τον Καν. (ΕΕ) 2023/1113 / πράξη σε κρυπτοστοιχεία | 1.000 | **EUR** - ДВ 70/2024, από 1.1.2026 |
| чл. 11 παρ. 2 σημ. 1 και 2 | Πράξη μη προσδιορίσιμης αξίας κατά τον χρόνο εκτέλεσης | 15.000 / 5.000 | **EUR** - ДВ 70/2024, από 1.1.2026 |
| чл. 12 παρ. 1 σημ. 2-3 και παρ. 2 | Τυχερά παίγνια - καταβολή κερδών, στοιχήματα, αγορά/εξαργύρωση μαρκών | 2.000 | **EUR** - ДВ 70/2024, από 1.1.2026 |
| чл. 13 παρ. 1 | Δημόσιος πλειστηριασμός από ιδιωτικό δικαστικό επιμελητή - τελική τιμή | 15.000 | **EUR** - ДВ 70/2024, από 1.1.2026 |
| чл. 24 παρ. 1 σημ. 1-2 / παρ. 2 | Ηλεκτρονικό χρήμα - μηνιαίο όριο πληρωμών και μέγιστο αποθηκευμένο ποσό / εξαργύρωση σε μετρητά | 150 / 50 | **EUR** - ДВ 70/2024, από 1.1.2026 |
| чл. 30 σημ. 1 | Παράγοντας χαμηλότερου κινδύνου - ετήσια ασφάλιστρα / εφάπαξ ασφάλιστρο | 1.000 / 2.500 | **EUR** - ДВ 70/2024, από 1.1.2026 |
| **чл. 76 παρ. 1** | **Υποχρεωτική γνωστοποίηση στη FID-ДАНС κάθε πληρωμής σε μετρητά** από ή προς πελάτη στο πλαίσιο επιχειρηματικής σχέσης | **άνω των 15.000** | **EUR** - ДВ 70/2024, από 1.1.2026 |
| чл. 98 παρ. 4 | ΜΚΟ - όριο ετήσιου κύκλου εργασιών για υποχρεωτική εκτίμηση κινδύνου | 25.000 | **EUR** - ДВ 70/2024, από 1.1.2026 |
| **чл. 116, 116a, 117, 118, 119, 120 ЗМИП** | **Όλες οι διοικητικές κυρώσεις (πρόστιμα φυσικών και χρηματικές κυρώσεις νομικών προσώπων)** | από 100 έως 15.000.000 | **лв. - ΔΕΝ ΜΕΤΑΤΡΑΠΗΚΑΝ**, οι τελευταίες τροποποιήσεις τους έγιναν με τα ДВ бр. 49 και 54 του 2025, δηλαδή **μετά** τον ДВ 70/2024, και εξακολουθούν να ορίζουν τα ποσά σε лв. |
| чл. 75 παρ. 2 ΠΠΖΜΙΠ | Κλιμάκια ετήσιου κύκλου εργασιών για την επιμέτρηση της κύρωσης (700.000 / 1.400.000) | 700.000 / 1.400.000 | **лв.** - ο ΠΠΖΜΙΠ δεν έχει υποστεί μετατροπή στο διαθέσιμο κείμενο (ενοποίηση έως ДВ 39/2024) |

Στο βουλγαρικό δίκαιο AML ισχύει σήμερα **διπλή νομισματική διατύπωση** - τα **κατώφλια** είναι νομοθετημένα σε **ευρώ** και εφαρμόζονται άμεσα, χωρίς μετατροπή, οι **κυρώσεις** είναι νομοθετημένες σε **λεβ** και το επιβαλλόμενο ποσό είναι το ποσό σε λεβ, το οποίο εξοφλείται σε ευρώ με την αμετάκλητη ισοτιμία. Στο παρόν κεφάλαιο, επομένως, τα κατώφλια παρατίθενται σε ευρώ όπως τα ορίζει ο νόμος, ενώ οι κυρώσεις παρατίθενται **σε λεβ ως έχουν στον νόμο**, με το ισοδύναμο σε ευρώ σε παρένθεση - και όχι το αντίστροφο. Η ρήτρα «*или тяхната равностойност в друга валута*» (ή το ισοδύναμό τους σε άλλο νόμισμα) διατηρήθηκε σε όλα τα κατώφλια και εξακολουθεί να καλύπτει συναλλαγές σε ξένα νομίσματα. (Πηγή, ЗМИП, ενοποιημένο κείμενο ДВ бр. 51/2026, ΕΚΤ, *Bulgaria and the euro - changeover* - https://www.ecb.europa.eu/euro/changeover/bulgaria/html/index.en.html)

**Εποπτική/Αρμόδια Αρχή & FIU/ΜΧΠ**

Η **Διεύθυνση Χрηматоοικονομικών Πληροφοριών (FID - Дирекция „Финансово разузнаване“)** εντός της **Κратικής Υπηρεσίας Εθνικής Ασφάλειας (Държавна агенция „Национална сигурност“ - ДАНС)** εποπτεύει τους εξωτερικούς λογιστές για τη συμμόρφωση με το AML και λειτουργεί ταυτόχρονα ως ΜΧΠ/FIU. Το **Άρθρο 108 ЗМИП** ορίζει με σαφήνεια τη δομή της εποπτείας:

- **чл. 108 παρ. 1:** «*Контролът по прилагането на закона се упражнява от председателя на Държавна агенция „Национална сигурност“*» - ο έλεγχος της εφαρμογής του νόμου ασκείται από τον **Πρόεδρο της ДАНС**.
- **чл. 108 παρ. 2.** Ελεγκτικά όργανα είναι τα υπαλληλικά στελέχη **της FID** που ορίζονται από τον Πρόεδρο της ДАНС.
- **чл. 108 παρ. 3.** Τα όργανα αυτά διενεργούν **επιτόπιους ελέγχους** σε όλα τα πρόσωπα του άρθρου 4, τόσο ως προς την εφαρμογή των προληπτικών μέτρων όσο και επί υποψίας ξεπλύματος.
- **чл. 108 παρ. 5.** Ο έλεγχος διενεργείται βάσει **έγγραφης εντολής** του Προέδρου της ДАНС, η οποία προσδιορίζει τους σκοπούς, την προθεσμία και τον τόπο του ελέγχου, το ελεγχόμενο πρόσωπο και τα ονόματα/θέσεις των ελεγκτών.
- **чл. 108 παρ. 8.** Τα ελεγκτικά όργανα διενεργούν και **ελέγχους εγγράφων (off-site)** ως προς την εφαρμογή των чл. 9г παρ. 4, чл. 98 και чл. 101-104 - δηλαδή ως προς την εκτίμηση κινδύνου και τους εσωτερικούς κανόνες.
- **чл. 108 παρ. 4.** Οι έλεγχοι μπορούν να διενεργούνται **από κοινού με τις τομεακές εποπτικές αρχές**, βάσει κοινών οδηγιών του Προέδρου της ДАНС και των επικεφαλής των αρχών αυτών.

Η **παράγραφος 6 του чл. 108** απαριθμεί περιοριστικά τις **τομεακές εποπτικές αρχές** και τις κατηγορίες υπόχρεων που η καθεμία εποπτεύει, με εφαρμογή προσέγγισης βάσει κινδύνου κατά το чл. 114 παρ. 1. Ο έλεγχος αυτός αφορά τη συμμόρφωση με τα чл. 7-9, чл. 72, το Κεφάλαιο δεύτερο, το Κεφάλαιο τρίτο τμήμα I, το Κεφάλαιο έβδομο τμήμα II και το Κεφάλαιο όγδοο:

| **Κατηγορία υπόχρεου (κατά чл. 4 ЗМИП)** | **Εποπτική αρχή AML (чл. 108 παρ. 6)** |
|---|---|
| Πιστωτικά ιδρύματα αδειοδοτημένα στη Βουλγαρία και υποκαταστήματα πιστωτικών ιδρυμάτων τρίτων χωρών ή άλλων κρατών μελών (σημ. 1), λοιποί πάροχοι υπηρεσιών πληρωμών, ιδρύματα πληρωμών και εταιρείες ηλεκτρονικού χρήματος και οι αντιπρόσωποί τους (σημ. 2) | Βουλγαρική Εθνική Τράπεζα (Българска народна банка - БНБ) |
| Ασφαλιστές και ασφαλιστικοί διαμεσολαβητές (σημ. 5), επενδυτικοί διαμεσολαβητές, ΟΣΕΚΑ και λοιποί ΟΣΕ, εταιρείες διαχείρισης και ΔΟΕΕ, εταιρείες συνταξιοδοτικής ασφάλισης (σημ. 8-11), καθώς και **πάροχοι υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων αδειοδοτημένοι κατά τον νόμο για τις αγορές κρυπτοστοιχείων (σημ. 19, νέα με ДВ бр. 54/2025)** - εξαιρουμένων των τραπεζών-επενδυτικών διαμεσολαβητών και των παρόχων κρυπτοστοιχείων που είναι πιστωτικά ιδρύματα | Επιτροπή Χρηματοοικονομικής Εποπτείας (Комисия за финансов надзор - КФН) |
| **Διοργανωτές τυχερών παιγνίων** με άδεια κατά τον Закон за хазарта (σημ. 21) - **και μόνον αυτοί** | Εθνική Υπηρεσία Εσόδων (Национална агенция за приходите - НАП) |
| Ταχυδρομικοί φορείς αδειοδοτημένοι για ταχυδρομικά εμβάσματα και οι αντιπρόσωποί τους (σημ. 7) | Επιτροπή Ρύθμισης Επικοινωνιών (Комисия за регулиране на съобщенията - КРС) |
| **Εξωτερικοί λογιστές και φοροτεχνικοί (σημ. 13)**, ορκωτοί ελεγκτές (σημ. 12), συμβολαιογράφοι (σημ. 14), δικηγόροι/νομικοί σύμβουλοι (σημ. 15), TCSP (σημ. 16), δικαστικοί επιμελητές (σημ. 17), μεσίτες ακινήτων (σημ. 18), **ανταλλακτήρια συναλλάγματος (σημ. 4)**, εταιρείες leasing (σημ. 6), έμποροι όπλων/πετρελαίου (σημ. 20), ενεχυροδανειστές (σημ. 26), ΜΚΟ (σημ. 28), **επαγγελματικοί ποδοσφαιρικοί σύλλογοι (σημ. 29)**, πολιτικά κόμματα (σημ. 32), εθνικός διαχειριστής Μητρώου ΕΕ (σημ. 35), έμποροι έργων τέχνης (σημ. 36-37), πάροχοι θυρίδων (σημ. 40), **διαχειριστές και αγοραστές πιστώσεων (σημ. 41-42, νέα με ДВ бр. 50/2025)** | **Απευθείας η FID-ДАНС** (чл. 108 παρ. 1-3 και 8) - **δεν προβλέπεται τομεακή εποπτική αρχή** στο чл. 108 παρ. 6 |

**Επισήμανση ως προς το ИДЕС και ως προς τα ανταλλακτήρια συναλλάγματος.** Ο έλεγχος του αυτούσιου κειμένου του **чл. 108 ЗМИП** επιβεβαιώνει ότι **το Институт на дипломираните експерт-счетоводители (ИДЕС) ΔΕΝ είναι εποπτική αρχή AML**. Δεν αναφέρεται καθόλου στο чл. 108. Το ИДЕС εμφανίζεται στον ЗМИП σε διαφορετικό ρόλο - στο **чл. 101 παρ. 4**, όπου, μαζί με τη Συμβολαιογραφική Επιμελητεία, την Επιμελητεία Ιδιωτικών Δικαστικών Επιμελητών και (για τους δικηγόρους) το Ανώτατο Δικηγορικό Συμβούλιο, **υιοθετεί ενιαίους εσωτερικούς κανόνες** (*единни вътрешни правила*) που εφαρμόζονται υποχρεωτικά από τα μέλη του μετά την υιοθέτησή τους (чл. 103 παρ. 6). Οι ενιαίοι αυτοί κανόνες δημοσιεύονται εντός 7 ημερών στις ιστοσελίδες των οργανώσεων και της ДАНС, τα δε μέλη υποβάλλουν εντός 14 ημερών δήλωση κατά υπόδειγμα εγκεκριμένο από τον διευθυντή της FID (чл. 64 ППЗМИП). Πρόκειται για **αυτορρύθμιση ως προς το περιεχόμενο των κανόνων, όχι για εποπτεία**. Επίσης, αντίθετα με ό,τι συχνά αναφέρεται, η **НАП εποπτεύει μόνο τους διοργανωτές τυχερών παιγνίων (чл. 4 σημ. 21)**, τα **ανταλλακτήρια συναλλάγματος (чл. 4 σημ. 4) δεν υπάγονται σε τομεακή αρχή** κατά το чл. 108 παρ. 6 και εποπτεύονται απευθείας από τη FID-ДАНС.

**Διάκριση εξωτερικών λογιστών από ορκωτούς ελεγκτές.** Το παρόν κεφάλαιο αφορά τα πρόσωπα του **Άρθρου 4, σημ. 13 ЗМИП** (κατ' επάγγελμα παροχή λογιστικών υπηρεσιών ή/και φορολογικών συμβουλών), δηλαδή τους *εξωτερικούς λογιστές*. Το **ИДЕС** είναι το επαγγελματικό σώμα των **ορκωτών ελεγκτών (statutory auditors, чл. 4 σημ. 12)**, δηλαδή διαφορετικής κατηγορίας υπόχρεων, και μόνον τα μέλη του δεσμεύονται από τους ενιαίους κανόνες του. Στη Βουλγαρία **οι εξωτερικοί λογιστές δεν έχουν θεσμοθετημένο επαγγελματικό φορέα με εποπτικές αρμοδιότητες AML ούτε ενιαίους υποχρεωτικούς κανόνες κλάδου**, σε αντίθεση με άλλα κράτη μέλη (π.χ. Ιταλία, Πορτογαλία). Επόπτης τους είναι απευθείας η κρατική FID-ДАНС και το αντίστοιχο εργαλείο τους είναι τα *υποδείγματα* εσωτερικών κανόνων του чл. 101 παρ. 5 (βλ. κατωτέρω).

**Δημοσιότητα κυρώσεων και σύνταξη πράξεων (чл. 122-123 ЗМИП).** Η ДАНС, η БНБ, η КФН, η КРС και η НАП δημοσιεύουν εγκαίρως στις επίσημες ιστοσελίδες τους τις τελεσίδικες πράξεις επιβολής αναγκαστικών διοικητικών μέτρων και τις καταδικαστικές αποφάσεις (*наказателни постановления*), με στοιχεία του παραβάτη, το είδος και τη φύση της παράβασης και το ύψος της κύρωσης (чл. 122 παρ. 1). Οι πράξεις διαπίστωσης παράβασης συντάσσονται από τα ελεγκτικά όργανα της FID-ДАНС, της НАП, της БНБ, της КФН ή της КРС και οι καταδικαστικές αποφάσεις εκδίδονται από τον Πρόεδρο της ДАНС ή την οικεία εποπτική αρχή (чл. 123 παρ. 1).

**Στοιχεία επικοινωνίας FID-ДАНС (επιβεβαιωμένα).** Έδρα **бул. «Черни връх» 45, 1407 София**, Βουλγαρία, ιστοσελίδα **https://www.dans.bg**, πύλη υποβολής αναφορών **https://aml.dans.bg/goamlweb_prd/home**, τηλεφωνικό κέντρο **+359 2 814 7070** και **+359 2 814 7977**, ηλεκτρονικό ταχυδρομείο **fid@dans.bg** (Διεύθυνση «Финансово разузнаване») και **dans@dans.bg** (γενική αλληλογραφία της Υπηρεσίας). **Η ηλεκτρονική υποβολή των γνωστοποιήσεων του чл. 72 ЗМИП γίνεται μέσω της εξειδικευμένης ασφαλούς διαδικτυακής πύλης της ДАНС, με υποχρεωτική χρήση εγκεκριμένου ψηφιακού πιστοποιητικού (*квалифициран електронен подпис - КЕП*, ήτοι εγκεκριμένης ηλεκτρονικής υπογραφής)**, η πρόσβαση στην πύλη γίνεται από την ενότητα «Мерки срещу изпирането на пари и финансирането на тероризма» → «Уведомления» της επίσημης ιστοσελίδας της ДАНС. Ο ЗМИП και ο ППЗМИП δεν κατονομάζουν την πύλη, ο **чл. 51 παρ. 1 ППЗМИП** ορίζει ότι οι αναφορές των чл. 72 παρ. 1 και 2 ЗМИП υποβάλλονται «*по образец, електронна форма, електронна структура и формат на информацията, утвърдени от директора на дирекция „Финансово разузнаване“*» - δηλαδή κατά υπόδειγμα, ηλεκτρονική φόρμα, δομή και μορφότυπο που εγκρίνει ο διευθυντής της FID, νομική βάση της ηλεκτρονικής υποβολής μέσω goAML.

**Καταλληλότητα και εντιμότητα (чл. 9г ЗМИП) - ακριβές πεδίο εφαρμογής.** Με τις τροποποιήσεις των **ДВ бр. 60/2023 και бр. 84/2023** (και εν συνεχεία бр. 54/2025, σε ισχύ από 1.7.2026) εισήχθη το άρθρο 9г ЗМИП. Το άρθρο **δεν εφαρμόζεται σε όλους τους υπόχρεους**. Αφορά ρητά και περιοριστικά τα φυσικά πρόσωπα που ασκούν τις δραστηριότητες των **чл. 4 σημ. 15, 16, 18 ή 40** (νομικές συμβουλές, εταιρικές/καταπιστευματικές υπηρεσίες, μεσιτεία ακινήτων, παροχή πρόσβασης σε θυρίδες δημόσιων θησαυροφυλακίων), **περιλαμβανομένων του πληρεξουσίου διαχειριστή (прокурист), του διαχειριστή, των μελών διοικητικού ή ελεγκτικού οργάνου, των ετερορρύθμων εταίρων και του**

**πραγματικού δικαιούχου** των οντοτήτων αυτών. **Οι εξωτερικοί λογιστές του чл. 4 σημ. 13 δεν εμπίπτουν στο чл. 9г.** Τα πρόσωπα αυτά πρέπει: (1) να μην έχουν καταδικαστεί για εκ προθέσεως αδίκημα δημόσιας δίωξης, εκτός αν έχει επέλθει αποκατάσταση, (2) να μην έχουν υπάρξει μέλη διοικητικού/ελεγκτικού οργάνου ή ομόρρυθμοι εταίροι σε εταιρεία κηρυχθείσα σε πτώχευση κατά τα δύο έτη πριν από την κήρυξη, εφόσον έμειναν ανικανοποίητοι πιστωτές (ο περιορισμός αίρεται μετά 5 έτη), (3) να μην εμπίπτουν στους περιορισμούς κατάληψης ανώτερης διοικητικής θέσης του чл. 124, (4) να μην έχουν στερηθεί το δικαίωμα κατάληψης θέσης υλικής ευθύνης, (5) να μη γεννούν, βάσει των συλλεγέντων στοιχείων για αυτούς και για τα συνδεδεμένα με αυτούς πρόσωπα, αμφιβολίες ως προς την αξιοπιστία και την καταλληλότητά τους. Η έλλειψη των κωλυμάτων είναι **προϋπόθεση εγγραφής στα μητρώα των чл. 9б και 9в**, αποδεικνύεται με ποινικό μητρώο και συμβολαιογραφικά βεβαιωμένη υπεύθυνη δήλωση, ενώ κάθε μεταβολή γνωστοποιείται στη FID-ДАНС **εντός 14 ημερών** (чл. 9г παρ. 6), επιγενόμενο κώλυμα επιφέρει **διαγραφή της εγγραφής** (παρ. 7).

**Κατάσταση FATF.** Η Βουλγαρία εντάχθηκε στον κατάλογο των δικαιοδοσιών υπό αυξημένη παρακολούθηση της FATF («γκρίζα λίστα») στις **27 Οκτωβρίου 2023**. Στην **Ολομέλεια του Ιουνίου 2026** (δήλωση της **19ης Ιουνίου 2026**) η FATF προέβη σε **αρχική διαπίστωση ότι η χώρα έχει ουσιαστικά ολοκληρώσει το σχέδιο δράσης της και ότι δικαιολογείται επιτόπια αξιολόγηση (*on-site assessment*)** - βρίσκεται δηλαδή στο τελευταίο στάδιο πριν από την ενδεχόμενη διαγραφή, αλλά **παραμένει ακόμη στον κατάλογο** μέχρι την ολοκλήρωση της διαδικασίας. Στην ίδια Ολομέλεια διαγράφηκαν η Αλγερία και η Ναμίμπια. Οι Έλληνες λογιστές που συνεργάζονται με βουλγαρικές οντότητες οφείλουν να λαμβάνουν υπόψη τη διάσταση αυτή στην αξιολόγηση κινδύνου, **χωρίς όμως αυτόματη εφαρμογή ενισχυμένης δέουσας επιμέλειας**. Η γκρίζα λίστα δεν συνεπάγεται από μόνη της χαρακτηρισμό «τρίτης χώρας υψηλού κινδύνου» κατά την έννοια του ενωσιακού καταλόγου - ο ЗМИП επιβάλλει EDD για τρίτες χώρες υψηλού κινδύνου με ρητή παραπομπή στον κατάλογο του чл. 46 (чл. 35 σημ. 2). (Πηγή, FATF, *Jurisdictions under Increased Monitoring - 19 June 2026* - https://www.fatf-gafi.org/en/publications/High-risk-and-other-monitored-jurisdictions/increased-monitoring-june-2026.html)

**Αξιολόγηση MONEYVAL.** Η Βουλγαρία αξιολογήθηκε στον **5ο γύρο αμοιβαίων αξιολογήσεων της MONEYVAL**, με επιτόπια επίσκεψη **6-17 Σεπτεμβρίου 2021** και **υιοθέτηση της έκθεσης στις 18 Μαΐου 2022**. Ακολούθησαν τρεις εκθέσεις ενισχυμένης παρακολούθησης (*Enhanced Follow-up Reports*). **Μάιος 2024**, **Ιούνιος 2025** και **Μάιος 2026**. Στη 2η έκθεση (Ιούνιος 2025) αναβαθμίστηκαν οι Συστάσεις **R.6, R.24 και R.34 σε «Συμμορφούμενη» (C)** και οι **R.10 και R.28 σε «Σε μεγάλο βαθμό συμμορφούμενη» (LC)** - η R.10 αφορά ακριβώς τη δέουσα επιμέλεια ως προς τον πελάτη και η R.28 τη ρύθμιση και εποπτεία των ΜΧΕΔ, άρα και των λογιστών. Στην 3η έκθεση (**Μάιος 2026**) αναβαθμίστηκαν οι **R.4, R.5, R.7, R.8 και R.13 σε C** και οι **R.15, R.35 και R.38 σε LC**, ειδικότερα η **R.35 (επάρκεια και αποτρεπτικός χαρακτήρας των κυρώσεων) βελτιώθηκε μόλις τον Μάιο του 2026**, γεγονός που εξηγεί τις διαδοχικές αναθεωρήσεις των κλιμάκων προστίμων του ЗМИП με τα ДВ бр. 49/2025 και бр. 54/2025.

**Δέουσα επιμέλεια (κανονική/απλουστευμένη/ενισχυμένη)**

Οι εξωτερικοί λογιστές πρέπει να εφαρμόζουν μέτρα Δέουσας Επιμέλειας ως προς τον Πελάτη (CDD) σύμφωνα με το **Κεφάλαιο δεύτερο του ЗМИП («Комплексна проверка»)**, το οποίο - όπως προκύπτει από το ίδιο το κείμενο του νόμου - διαρθρώνεται ως εξής. **Τμήμα I «Γενικοί κανόνες εφαρμογής των μέτρων δέουσας επιμέλειας». Άρθρα 10-18**, **Τμήμα II «Ειδικοί κανόνες και εξαιρέσεις». Άρθρα 19-24**, **Τμήμα III «Απλουστευμένη δέουσα επιμέλεια». Άρθρα 25-34**, **Τμήμα IV «Ενισχυμένη δέουσα επιμέλεια». Από το άρθρο 35**.

Τα **πέντε στοιχεία της δέουσας επιμέλειας ορίζονται εξαντλητικά στο άρθρο 10 ЗМИП**:

- **Ταυτοποίηση πελάτη** και επαλήθευση της ταυτοποίησης βάσει εγγράφων, δεδομένων ή πληροφοριών από **αξιόπιστες και ανεξάρτητες πηγές** (σημ. 1),
- **Ταυτοποίηση του πραγματικού δικαιούχου** και λήψη κατάλληλων μέτρων επαλήθευσης, «*κατά τρόπο που παρέχει επαρκές έρεισμα στον υπόχρεο να θεωρήσει διαπιστωμένο τον πραγματικό δικαιούχο*», περιλαμβανομένης της **διαλεύκανσης της δομής ιδιοκτησίας και ελέγχου** του πελάτη (σημ. 2), τα σχετικά έγγραφα και πληροφορίες καθορίζονται στο чл. 59 παρ. 1,
- **Συλλογή πληροφοριών και αξιολόγηση του σκοπού και του χαρακτήρα** της επιχειρηματικής σχέσης (σημ. 3),
- **Διαλεύκανση της προέλευσης των κεφαλαίων** (σημ. 4),
- **Συνεχής παρακολούθηση** της επιχειρηματικής σχέσης, εμπεριστατωμένος έλεγχος και ανάλυση των συναλλαγών καθ' όλη τη διάρκειά της, ώστε να διαπιστώνεται η συμβατότητά τους με το προφίλ κινδύνου του πελάτη, με ταυτόχρονη **τήρηση και έγκαιρη επικαιροποίηση** των σχετικών εγγράφων και δεδομένων (σημ. 5).

Η **προέλευση των κεφαλαίων (чл. 66 παρ. 1)** διαλευκαίνεται με εφαρμογή **τουλάχιστον δύο** από τους ακόλουθους πέντε τρόπους: (1) συλλογή πληροφοριών από τον πελάτη για την κύρια δραστηριότητά του, με ερωτηματολόγιο ή άλλον πρόσφορο τρόπο, (2) συλλογή πληροφοριών από επίσημες ανεξάρτητες πηγές (δημόσια προσβάσιμα μητρώα και βάσεις δεδομένων), (3) αξιοποίηση πληροφοριών που συλλέγονται κατ' εφαρμογή άλλων νόμων, περιλαμβανομένου του Валутен закон, (4) αξιοποίηση πληροφοριών που ανταλλάσσονται εντός ομίλου, (5) παρακολούθηση των χρηματικών ροών εντός της επιχειρηματικής σχέσης. **Μόνον εφόσον οι τρόποι αυτοί εξαντληθούν χωρίς αποτέλεσμα ή οδηγήσουν σε αντιφατικές πληροφορίες** επιτρέπεται η διαλεύκανση με **έγγραφη δήλωση του πελάτη** (чл. 66 παρ. 2), η δήλωση περιέχει τα στοιχεία του Παραρτήματος αρ. 4 του ППЗМИП και υποβάλλεται **πριν από την εκτέλεση της συναλλαγής**, ενώ αν δεν είναι πλήρως συμπληρωμένη και υπογεγραμμένη **η προέλευση δεν θεωρείται διαλευκανθείσα** (чл. 47 ППЗМИП).

Όρια ενεργοποίησης CDD κατά το **άρθρο 11 ЗМИП** (ισχύον κείμενο, εκφρασμένο σε ευρώ μετά την τροποποίηση ДВ бр. 70/2024, σε ισχύ από 1.1.2026):

| Περίπτωση | Κατώφλι στο ισχύον κείμενο | Διάταξη |
|---|---|---|
| Σύναψη επιχειρηματικής σχέσης, περιλαμβανομένου του ανοίγματος λογαριασμού όταν με αυτό συνάπτεται επιχειρηματική σχέση | ανεξαρτήτως ποσού | чл. 11 παρ. 1 σημ. 1 |
| Περιστασιακή πράξη ή συναλλαγή, μεμονωμένη ή μέσω περισσότερων **συνδεδεμένων** πράξεων | **≥ 15.000 EUR** ή ισοδύναμο σε άλλο νόμισμα | чл. 11 παρ. 1 σημ. 2 |
| Περιστασιακή πράξη ή συναλλαγή **όταν η πληρωμή γίνεται σε μετρητά** | **≥ 5.000 EUR** ή ισοδύναμο σε άλλο νόμισμα | чл. 11 παρ. 1 σημ. 3 |
| Περιστασιακή πράξη που συνιστά **μεταφορά κεφαλαίων** κατά το άρθρο 3 σημ. 9 του Κανονισμού (ΕΕ) 2023/1113 | **≥ 1.000 EUR** ή ισοδύναμο σε άλλο νόμισμα | чл. 11 παρ. 1 σημ. 4 |
| Περιστασιακή πράξη ή συναλλαγή **σε κρυπτοστοιχεία** | **≥ 1.000 EUR** ή ισοδύναμο σε άλλο νόμισμα | чл. 11 παρ. 1 σημ. 5 |
| Κάθε περίπτωση **υποψίας** ξεπλύματος, χρηματοδότησης τρομοκρατίας ή ύπαρξης κεφαλαίων εγκληματικής προέλευσης - ανεξάρτητα από την αξία, το προφίλ κινδύνου ή οποιαδήποτε άλλη εξαίρεση του νόμου | ανεξαρτήτως ποσού | чл. 11 παρ. 1 σημ. 6 |
| Κάθε **αμφιβολία** για την ακρίβεια, την επικαιρότητα ή την επάρκεια των στοιχείων ταυτοποίησης πελατών και πραγματικών δικαιούχων, ή λήψη πληροφορίας για μεταβολή τους | ανεξαρτήτως ποσού | чл. 11 παρ. 1 σημ. 7 |
| Περιστασιακή πράξη της οποίας **η αξία δεν μπορεί να προσδιοριστεί κατά τον χρόνο εκτέλεσης**. Τα μέτρα εφαρμόζονται το αργότερο μόλις προσδιοριστεί η αξία, εφόσον φθάνει ή υπερβαίνει | **15.000 EUR** (κάθε τρόπος πληρωμής) / **5.000 EUR** (πληρωμή σε μετρητά) | чл. 11 παρ. 2 σημ. 1-2 |

> Πριν από την 1.1.2026 τα ίδια κατώφλια ήταν διατυπωμένα σε λεβ, η αντικατάστασή τους με ποσά σε ευρώ έγινε με τον τροποποιητικό νόμο **ДВ бр. 70 от 20.08.2024 г., σε ισχύ από 1.01.2026 г.** Τα κατώφλια εφαρμόζονται πλέον **άμεσα σε ευρώ, χωρίς μετατροπή**, ενώ η ρήτρα «*или тяхната равностойност в друга валута*» εξακολουθεί να ισχύει για συναλλαγές σε ξένα νομίσματα.

**Χρονικό σημείο εφαρμογής των μέτρων (чл. 15 ЗМИП).** Τα μέτρα ταυτοποίησης πελάτη και πραγματικού δικαιούχου (чл. 10 σημ. 1 και 2) εφαρμόζονται **ΠΡΙΝ** από τη σύναψη της επιχειρηματικής σχέσης, το άνοιγμα του λογαριασμού, την εκτέλεση της περιστασιακής πράξης των чл. 11 παρ. 1 σημ. 2-5, την καταχώριση στο μητρώο του чл. 12 παρ. 1 σημ. 1, την έναρξη ισχύος της κατακυρωτικής πράξης δημόσιου πλειστηριασμού ή τη σύναψη ασφαλιστικής σύμβασης - εκτός των περιπτώσεων που ο νόμος ορίζει διαφορετικά (παρ. 1). Εφαρμόζονται επίσης **κάθε φορά που γεννάται αμφιβολία** για την ακρίβεια, την επικαιρότητα ή την επάρκεια των στοιχείων ταυτοποίησης ή λαμβάνεται πληροφορία για μεταβολή τους (παρ. 2).

**Διαρκής επικαιροποίηση φακέλων πελατών (чл. 16 ЗМИП).** Ο υπόχρεος διατηρεί επικαιροποιημένες τις πληροφορίες που έχει συλλέξει και **επανεξετάζει περιοδικά τις βάσεις δεδομένων και τους φακέλους πελατών**, η **περιοδικότητα καθορίζεται ανάλογα με τον διαπιστωθέντα κίνδυνο και το είδος και τον όγκο της δραστηριότητας του πελάτη και πρέπει να αναγράφεται ρητά στους εσωτερικούς κανόνες** (παρ. 2, όπως συμπληρώθηκε με το ΔΒ бр. 49/2025), για πελάτες και σχέσεις δυνητικά υψηλότερου κινδύνου οι περίοδοι είναι **συντομότερες**. Πρόσθετος έλεγχος και συμπληρωματικές ενέργειες ταυτοποίησης απαιτούνται σε τέσσερις ρητά απαριθμούμενες περιπτώσεις (παρ. 3). Πράξη ασυνήθιστης για τον πελάτη αξίας, ουσιώδης μεταβολή στον τρόπο χρήσης του λογαριασμού ή εκτέλεσης των συναλλαγών, διαπίστωση ότι οι διαθέσιμες πληροφορίες για υφιστάμενο πελάτη είναι ανεπαρκείς, και γνώση μεταβολής στα στοιχεία που διαπιστώθηκαν με τα μέτρα του чл. 10.

**Αδυναμία ολοκλήρωσης της δέουσας επιμέλειας - υποχρεωτική άρνηση ή λύση της σχέσης (чл. 17 ЗМИП).** Αν ο υπόχρεος **δεν μπορεί να εκπληρώσει τα μέτρα των чл. 10 σημ. 1-4**, οφείλει **να αρνηθεί** την εκτέλεση της πράξης, τη σύναψη της σχέσης ή το άνοιγμα λογαριασμού (παρ. 1), σε ήδη υφιστάμενη σχέση, οφείλει **να τη λύσει** (παρ. 2). Στις περιπτώσεις αυτές ο υπόχρεος **σταθμίζει αν πρέπει να υποβάλει αναφορά στη FID-ДАНС κατά το чл. 72** (παρ. 5). Οι εξαιρέσεις από την υποχρέωση άρνησης/λύσης αφορούν μόνο τη ΒΗΒ και τους ιδιωτικούς δικαστικούς επιμελητές (παρ. 4) - **όχι τους λογιστές**.

**Μη ολοκλήρωση της δέουσας επιμέλειας για να αποφευχθεί προειδοποίηση του πελάτη (чл. 22a ЗМИП, νέο με ΔΒ бр. 84/2023).** Όταν υπάρχει υποψία ξεπλύματος, χρηματοδότησης τρομοκρατίας ή κεφαλαίων εγκληματικής προέλευσης και **βάσιμοι λόγοι να θεωρηθεί ότι η ολοκλήρωση της δέουσας επιμέλειας θα προειδοποιούσε τον υφιστάμενο ή δυνητικό πελάτη** για την υποψία ή για επικείμενη αναφορά, ο υπόχρεος **μπορεί να μην ολοκληρώσει τη δέουσα επιμέλεια**. Στην περίπτωση αυτή **υποχρεούται να ενημερώσει τη FID-ДАНС κατά το чл. 72** και, για υφιστάμενους πελάτες, να επικαιροποιήσει το προφίλ κινδύνου κατά το чл. 98 παρ. 9 (παρ. 2, νέα με ΔΒ бр. 49/2025). Στην αναφορά αναγράφεται ρητά ότι εφαρμόστηκε το чл. 22a, με τους λόγους της κρίσης και τα μέτρα που δεν ολοκληρώθηκαν (чл. 51 παρ. 1 ППЗМИП).

**Εξ αποστάσεως ταυτοποίηση (чл. 41 ППЗМИП).** Όταν η σχέση συνάπτεται ή η πράξη εκτελείται με ηλεκτρονική δήλωση, ηλεκτρονικό έγγραφο ή ηλεκτρονική υπογραφή, ή γενικά **χωρίς φυσική παρουσία του πελάτη**, ο υπόχρεος οφείλει να εισαγάγει **εσωτερικά συστήματα ελέγχου** που περιορίζουν τον κίνδυνο παροχής ψευδών στοιχείων, χρήσης ξένων στοιχείων ή παροχής στοιχείων υπό απειλή/εξαναγκασμό (παρ. 2-3) και διασφαλίζουν τη δυνατότητα εντοπισμού αλλοιώσεων στα έγγραφα ταυτότητας, σύγκρισης των στοιχείων ασφαλείας με βάσεις υποδειγμάτων, προσδιορισμού της γεωγραφικής θέσης του προσώπου και διαλεύκανσης του λόγου για τον οποίο πελάτης άλλης δικαιοδοσίας επιλέγει τον συγκεκριμένο υπόχρεο (παρ. 4). Επιβάλλεται **σωρευτικά τουλάχιστον δύο** από τους περιορισμούς. Αποδοχή μόνο επίσημων εγγράφων ταυτότητας με στοιχεία ασφαλείας, μόνο εγγράφων με βιομετρικά δεδομένα, απαίτηση χρήσης **εγκεκριμένης ηλεκτρονικής υπογραφής**, ή άλλη απαίτηση οριζόμενη στους εσωτερικούς κανόνες αναλόγως του κινδύνου (παρ. 4 σημ. 5). Για τη χρήση **βιντεοδιάσκεψης** τίθενται πρόσθετες ελάχιστες προϋποθέσεις (παρ. 5), μεταξύ των οποίων η διενέργεια της συνομιλίας από ειδικά εκπαιδευμένο υπάλληλο.

**Απλουστευμένη Δέουσα Επιμέλεια (SDD) - άρθρα 25-34**. Η SDD **δεν σημαίνει παράλειψη μέτρων**. Το **чл. 25 παρ. 3** ορίζει ρητά ότι «*опростената комплексна проверка на клиентите изисква прилагането на всички мерки за комплексна проверка при съобразяване на степента и обема на тяхното прилагане с нивото на риск*» - απαιτεί δηλαδή την εφαρμογή **όλων** των μέτρων, με προσαρμογή του βαθμού και του εύρους στο επίπεδο κινδύνου, μέσω μίας ή περισσοτέρων από επτά περιοριστικά απαριθμούμενες μεθόδους: (1) συλλογή των αναγκαίων στοιχείων ταυτοποίησης του φυσικού προσώπου κατά το чл. 53 παρ. 2, επαληθευμένων κατά το чл. 55 παρ. 1, ανεξαρτήτως λήψης αντιγράφου του εγγράφου ταυτότητας, (2) διενέργεια της επαλήθευσης **κατά τη διάρκεια ή μετά** τη σύναψη της σχέσης, εφόσον συντρέχουν συνθήκες περιορισμού του κινδύνου, (3) προσαρμογή της συχνότητας επανα-ταυτοποίησης υφιστάμενων πελατών στο επίπεδο κινδύνου, (4) προσαρμογή της συχνότητας της συνεχούς παρακολούθησης, (5) διαπίστωση του σκοπού και του χαρακτήρα της σχέσης βάσει των διαθέσιμων δεδομένων για τις πράξεις του πελάτη και το είδος της σχέσης ή τους περιορισμούς του προϊόντος, (6) αποδοχή της προέλευσης των κεφαλαίων ως διαλευκανθείσας βάσει επαρκών **έμμεσων ενδείξεων**, (7) άλλα μέτρα βάσει κινδύνου από τις κατευθυντήριες γραμμές των ΕΕΑ κατά το άρθρο 17 της Οδηγίας (ΕΕ) 2015/849 - **τα οποία όμως, κατά το чл. 25 παρ. 4, μπορούν να εφαρμοστούν μόνον από τα πρόσωπα των чл. 4 σημ. 1-6 και 8-11, δηλαδή όχι από τους λογιστές**. Απαιτείται σε κάθε περίπτωση **έγκριση από υπάλληλο ανώτερης διοικητικής θέσης** (чл. 25 παρ. 2).

> **Υποχρέωση προηγούμενης γνωστοποίησης στη FID-ДАНС πριν από κάθε εφαρμογή SDD - διάταξη που συχνά παραβλέπεται.** Κατά το **чл. 26 ЗМИП** η απλουστευμένη δέουσα επιμέλεια επιτρέπεται μόνον εφόσον συντρέχουν **σωρευτικά και οι οκτώ** προϋποθέσεις: (1) η εφαρμογή δεν εμπίπτει σε συνθήκες μεσαίου ή υψηλού κινδύνου της Εθνικής Αξιολόγησης Κινδύνου, (2) στηρίζεται σε τομείς χαμηλού κινδύνου που ο ίδιος ο υπόχρεος εντόπισε κατ' εφαρμογή των чл. 98 και 100, (3) έχουν συλλεγεί επαρκείς πληροφορίες που δικαιολογούν την κρίση περί χαμηλού κινδύνου, (4) η περίπτωση δεν εμπίπτει στις υποχρεωτικές περιπτώσεις EDD του Τμήματος IV, (5) η εφαρμογή δεν εμποδίζει την επαρκή συνεχή παρακολούθηση κατά τα чл. 47 και 72, (6) δεν υπάρχει υποψία ξεπλύματος, χρηματοδότησης τρομοκρατίας ή κεφαλαίων εγκληματικής προέλευσης, (7) ο υπόχρεος είναι σε θέση να αποδείξει τη λήψη επαρκών μέτρων διαπίστωσης και αξιολόγησης του κινδύνου, και **(8) ο υπόχρεος έχει ενημερώσει ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΩΣ τη дирекция «Финансово разузнаване» της ΔΑΝΣ για τις κατηγορίες πελατών, προϊόντων και υπηρεσιών χαμηλότερου κινδύνου που εντόπισε και για την πρόθεσή του να εφαρμόσει απλουστευμένα μέτρα σε αυτές**. Η γνωστοποίηση αυτή εξειδικεύεται στο **чл. 23 ППЗМИП**. Γίνεται **εγγράφως**, **πριν** από την έναρξη εφαρμογής των μέτρων, και πρέπει να περιλαμβάνει **περιγραφή των επιμέρους παραγόντων κινδύνου που ελήφθησαν υπόψη και τα βασικά συμπεράσματα ως προς τη σχετική βαρύτητά τους**, κατόπιν αιτήματος της FID παρέχονται πρόσθετες πληροφορίες εντός της ταχθείσας προθεσμίας, ενώ όλες οι σχετικές ενέργειες τεκμηριώνονται και φυλάσσονται κατά το Κεφάλαιο τρίτο. **Λογιστικό γραφείο που εφαρμόζει απλουστευμένη δέουσα επιμέλεια χωρίς την προηγούμενη αυτή έγγραφη γνωστοποίηση παραβιάζει το чл. 26 σημ. 8 και υπάγεται στον чл. 116 παρ. 1.**

Τα **чл. 27-29** προβλέπουν πρόσθετες περιπτώσεις στις οποίες, εφόσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις του чл. 26, μπορούν να εφαρμοστούν τα μέτρα του чл. 25 παρ. 3 (πελάτης πιστωτικό ίδρυμα ή πρόσωπο των σημ. 5, 8-11 από τη Βουλγαρία, άλλο κράτος μέλος ή ισοδύναμη τρίτη χώρα, πελάτης κρατικό ή τοπικό όργανο της Βουλγαρίας, πελάτης θεσμός που ασκεί εξουσιαστικές λειτουργίες κατά το δίκαιο της ΕΕ). Τα **чл. 30-31** απαριθμούν τους **πρόσθετους παράγοντες δυνητικά χαμηλότερου κινδύνου** ως προς τα προϊόντα, τις υπηρεσίες και τους μηχανισμούς διάθεσης, με το чл. 31 να επιφυλάσσει και πάλι τη χρήση των κατευθυντηρίων γραμμών των ΕΕΑ στα πρόσωπα των σημ. 1-6 και 8-11. Κατά το **чл. 32**, όταν υπάρχει πληροφορία που υποδηλώνει υψηλότερο επίπεδο κινδύνου, ο **διευθυντής της FID μπορεί να δώσει δεσμευτικές οδηγίες** για άμεση εφαρμογή μέτρου του чл. 10 ή για **παύση της εφαρμογής των απλουστευμένων μέτρων**. Το **чл. 33** επιβάλλει, ανεξαρτήτως SDD, την πάντοτε υποχρεωτική εφαρμογή των μέτρων των чл. 10 σημ. 3 και 5 (σκοπός/χαρακτήρας της σχέσης και συνεχής παρακολούθηση) για τους σκοπούς του Κεφαλαίου τετάρτου, και το **чл. 34** απαγορεύει απολύτως την SDD έναντι προσώπων από τρίτες χώρες υψηλού κινδύνου του чл. 46 παρ. 3. Τέλος, το **чл. 24 ППЗМИП** επιβάλλει **επανεκτίμηση** της βάσης εφαρμογής της SDD όταν διαπιστωθεί ουσιώδης μεταβολή στο είδος, την αξία, τον όγκο, τη συχνότητα ή τον τρόπο εκτέλεσης των συναλλαγών, ή άλλη μεταβολή που επηρεάζει το επίπεδο κινδύνου.

**Ενισχυμένη Δέουσα Επιμέλεια (EDD) - από το άρθρο 35**. Το **чл. 35** απαριθμεί **οκτώ υποχρεωτικές περιπτώσεις**: (1) σύναψη ή διατήρηση επιχειρηματικών σχέσεων, καθώς και περιστασιακές πράξεις των чл. 11-13, με **πολιτικώς εκτεθειμένα πρόσωπα (PEPs) του чл. 36**, (2) σχέσεις ή συναλλαγές με φυσικά/νομικά πρόσωπα εγκατεστημένα σε **τρίτες χώρες υψηλού κινδύνου του чл. 46**, (3) προϊόντα, πράξεις και συναλλαγές που μπορούν να οδηγήσουν σε **ανωνυμία** και για τα οποία δεν προβλέπονται πρόσθετα μέτρα, (4) **νέα προϊόντα, επιχειρηματικές πρακτικές και μηχανισμούς διάθεσης** που αξιολογήθηκαν ως υψηλού κινδύνου κατά το Κεφάλαιο έβδομο, (5) **νέες τεχνολογίες** σε νέα ή υφιστάμενα προϊόντα, όταν αξιολογούνται ως υψηλού κινδύνου, (6) **πολύπλοκες ή ασυνήθιστα μεγάλες συναλλαγές**, συναλλαγές με ασυνήθιστα σχήματα, καθώς και συναλλαγές **χωρίς εμφανή οικονομικό ή νόμιμο σκοπό**, (7) **σχέσεις ανταποκριτικής** με ίδρυμα ή πρόσωπο-ανταποκριτή από άλλη χώρα, (8) **σε κάθε άλλη περίπτωση όπου, κατά το Κεφάλαιο έβδομο, διαπιστώνεται υψηλότερος κίνδυνος**. Τα чл. 37-43 εξειδικεύουν τα μέτρα για PEPs. **Έγκριση από υπάλληλο ανώτερης διοικητικής θέσης** για τη σύναψη ή συνέχιση της σχέσης, **διαπίστωση της προέλευσης των κεφαλαίων και της πηγής της περιουσιακής κατάστασης**, **συνεχής και ενισχυμένη παρακολούθηση** και **ανάπτυξη εσωτερικών συστημάτων εντοπισμού** τέτοιων πελατών (чл. 42). Ο κατάλογος των PEPs στο чл. 36 παρ. 2 περιλαμβάνει αρχηγούς κρατών και κυβερνήσεων, υπουργούς και υφυπουργούς,

βουλευτές, μέλη ανώτατων δικαστηρίων και συνταγματικών δικαστηρίων, μέλη ελεγκτικών συνεδρίων και διοικητικών οργάνων κεντρικών τραπεζών, πρέσβεις, ανώτερους αξιωματικούς, μέλη διοικητικών οργάνων κρατικών επιχειρήσεων κ.ά.

**Διάρκεια της ιδιότητας PEP - «μία φορά PEP» για τουλάχιστον ένα έτος (чл. 37 παρ. 1 ЗМИП).** Όταν πρόσωπο **παύσει να κατέχει** θέση του чл. 36 παρ. 2, ο υπόχρεος οφείλει **για χρονικό διάστημα όχι μικρότερο του ενός έτους** να συνεχίσει να συνυπολογίζει τον σχετικό κίνδυνο και να εφαρμόζει τα μέτρα των чл. 36 παρ. 1 και чл. 38-41, και **μετά την πάροδο του έτους** ο κίνδυνος εξακολουθεί να συνυπολογίζεται «*до момента, в който основателно може да се приеме, че това лице вече не представлява риск, специфичен за видните политически личности*» - μέχρι δηλαδή να μπορεί ευλόγως να θεωρηθεί ότι το πρόσωπο δεν συνιστά πλέον κίνδυνο ειδικό των PEP. Κατά το **чл. 28 ППЗМИП**, μετά τη λήξη του έτους ο υπόχρεος **διενεργεί και τεκμηριώνει χωριστή εκτίμηση κινδύνου** για το αν θα συνεχίσει ένα ή περισσότερα μέτρα ενισχυμένης επιμέλειας, την οποία επικαιροποιεί περιοδικά κατά τα οριζόμενα στους εσωτερικούς κανόνες του.

**Εντοπισμός PEP - το εσωτερικό σύστημα και τα όριά του (чл. 42 ЗМИП, чл. 25-26 και 29 ППЗМИП).** Το εσωτερικό σύστημα εντοπισμού μπορεί να στηρίζεται σε (1) πληροφορίες από την εφαρμογή των μέτρων EDD, (2) **έγγραφη δήλωση του πελάτη** κατά το υπόδειγμα του **Παραρτήματος αρ. 1 ППЗМИП**, και (3) εσωτερικές ή εξωτερικές βάσεις δεδομένων. Το **чл. 42 παρ. 3 (νέο με ДВ бр. 84/2023) απαγορεύει ρητά να στηρίζεται η διαπίστωση αποκλειστικά στη δήλωση του πελάτη**. Απαιτείται πάντοτε διασταύρωση. Το **чл. 25 παρ. 1 ППЗМИП** επιβάλλει την εφαρμογή **τουλάχιστον δύο** από τους τρόπους του чл. 42 παρ. 2 όταν. Ο πελάτης ή ο πραγματικός δικαιούχος προέρχεται από χώρα με υψηλά επίπεδα διαφθοράς ή από χώρα υπό κυρώσεις/εμπάργκο ΕΕ ή ΟΗΕ, η δομή ιδιοκτησίας περιλαμβάνει εικονικούς ιδιοκτήτες ή διαχειριστές ή δυσχεραίνει την ανεύρεση των πραγματικών δικαιούχων, δεν υπάρχει πραγματική δραστηριότητα στη χώρα ή ο λογαριασμός χρησιμοποιείται κυρίως για μεταφορές κεφαλαίων μεταξύ τρίτων, υπάρχει μερική σύμπτωση των στοιχείων με πρόσωπα για τα οποία υπάρχει αρνητική πληροφόρηση, ή σε κάθε άλλη περίπτωση αυξημένου κινδύνου. Κατά το **чл. 29 ППЗМИП**, όταν κατά τη διαρκή παρακολούθηση πελάτη-PEP διαπιστωθούν καταστάσεις δυνητικά υψηλότερου κινδύνου, απαιτείται **νέα έγκριση από υπάλληλο ανώτερης διοικητικής θέσης για τη συνέχιση της σχέσης**, ενδεχομένως σε **ετήσια ή συντομότερη βάση**.

**Τρίτες χώρες υψηλού κινδύνου (чл. 46 και 46а ЗМИП).** Το **чл. 46 παρ. 1** απαριθμεί επτά μέτρα που εφαρμόζονται αναλόγως του διαπιστωθέντος κινδύνου έναντι προσώπων από τις χώρες αυτές. Συλλογή πρόσθετων πληροφοριών για τους πελάτες και τους πραγματικούς δικαιούχους, συλλογή πρόσθετων πληροφοριών για τον σχεδιαζόμενο χαρακτήρα της σχέσης, συλλογή πληροφοριών για την **πηγή της περιουσιακής κατάστασης** πελατών και πραγματικών δικαιούχων, συλλογή πληροφοριών για τους λόγους των σχεδιαζόμενων ή εκτελεσθεισών πράξεων, **έγκριση από υπάλληλο ανώτερης διοικητικής θέσης** για τη σύναψη ή συνέχιση της σχέσης, συνεχής και ενισχυμένη παρακολούθηση με αύξηση του αριθμού και της συχνότητας των ελέγχων και εντοπισμό σχημάτων που απαιτούν περαιτέρω διερεύνηση, και κάθε άλλο μέτρο κατά την κρίση του υπόχρεου. Όταν η πράξη δεν έχει εμφανή οικονομικό ή νόμιμο σκοπό, συλλέγονται κατά το δυνατόν πρόσθετες πληροφορίες για τις περιστάσεις και τον σκοπό της (παρ. 2). Ως χώρες υψηλού κινδύνου ορίζονται (παρ. 3) οι **χαρακτηριζόμενες ως τέτοιες από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή**, ενώ η **παρ. 5 (νέα με ДВ бр. 84/2023) επεκτείνει την εφαρμογή των παρ. 1 και 2 και στις χώρες που η FATF χαρακτηρίζει υψηλού κινδύνου**. Οι σχετικοί κατάλογοι δημοσιεύονται στις ιστοσελίδες των ДАНС, БНБ, КФН, КРС, НАП και του Υπουργείου Οικονομικών. Ο διευθυντής της FID μπορεί να εκδίδει οδηγίες για εφαρμογή μέτρων EDD και έναντι προσώπων από χώρες εκτός των καταλόγων (παρ. 6). Το **чл. 46а** προσθέτει, σε περίπτωση διαπιστωμένου υψηλότερου κινδύνου, την απαίτηση **η πρώτη πληρωμή να διενεργείται μέσω λογαριασμού στο όνομα του πελάτη σε πιστωτικό ίδρυμα υποκείμενο σε ισοδύναμες απαιτήσεις δέουσας επιμέλειας** (παρ. 1) και προβλέπει πρόσθετα μέτρα (ενισχυμένοι μηχανισμοί αναφοράς ή συστηματική αναφορά συναλλαγών, περιορισμός των σχέσεων), τα οποία ωστόσο εφαρμόζονται **μόνο αφού ενημερωθεί η αρμόδια αρχή ή η FID και ειδοποιηθεί η Ευρωπαϊκή Επιτροπή** (παρ. 2-3).

**Πολύπλοκες και ασυνήθιστες συναλλαγές - διαρκής υποχρέωση ανάλυσης και τεκμηρίωσης (чл. 47 ЗМИП).** Ο υπόχρεος θέτει υπό **συνεχή και ενισχυμένη παρακολούθηση** όλες τις πολύπλοκες ή ασυνήθιστα μεγάλες συναλλαγές, όσες εκτελούνται με ασυνήθιστα σχήματα και όσες δεν έχουν εμφανή οικονομικό ή νόμιμο σκοπό ή δεν συνάδουν με τις διαθέσιμες πληροφορίες για τον πελάτη. Η αξιολόγηση γίνεται βάσει του χαρακτήρα της συναλλαγής, της συμβατότητάς της με τη συνήθη δραστηριότητα και το αντικείμενο του πελάτη, της αξίας, της συχνότητας, της οικονομικής κατάστασης του πελάτη και των χρησιμοποιούμενων μέσων πληρωμής (παρ. 2). Ο υπόχρεος συλλέγει τα ουσιώδη στοιχεία και τα σχετικά έγγραφα και **τεκμηριώνει εγγράφως την κρίση του για το αν συντρέχουν οι προϋποθέσεις αναφοράς κατά το чл. 72** (παρ. 3) - η τεκμηρίωση της αρνητικής κρίσης είναι εξίσου υποχρεωτική με την αναφορά.

**Γενικές υποχρεώσεις**

- **Εθνική Αξιολόγηση Κινδύνου (НОР) - чл. 95-97 ЗМИП**. Η νομική βάση της εθνικής αξιολόγησης κινδύνου είναι το **чл. 95 παρ. 1 ЗМИП**, το οποίο ορίζει ρητά ότι η NRA «*се актуализира на всеки три години*» - **επικαιροποιείται κάθε τρία έτη** - και ότι λαμβάνει υπόψη την υπερεθνική αξιολόγηση κινδύνου της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και τις σχετικές συστάσεις της (παρ. 2). Το **чл. 96 παρ. 1** συγκροτεί **μόνιμη διυπηρεσιακή ομάδα εργασίας** που καταρτίζει και επικαιροποιεί τη NRA, καταρτίζει χωριστές αξιολογήσεις κινδύνου για τα είδη νομικών προσώπων, για τα νέα προϊόντα και τις νέες τεχνολογίες και για τον τομέα των МКО, υποβάλλει εκθέσεις στο Υπουργικό Συμβούλιο και προτείνει σχέδιο δράσης. Η πρώτη NRA εκπονήθηκε το **2019** και **δημοσιεύθηκε στην ιστοσελίδα της КФН στις 18.03.2020**. **Ως προς την υιοθέτηση - επιβεβαιωμένο.** Η **1η Εθνική Αξιολόγηση Κινδύνου (Национална оценка на риска от изпиране на пари и финансиране на тероризма - НОР)**, που συντάχθηκε από τη διυπηρεσιακή ομάδα εργασίας υπό τη ДАНС, **εγκρίθηκε με Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου (Решение на Министерския съвет) στις 9 Ιανουαρίου 2020** και δημοσιεύθηκε στη συνέχεια, στις **18 Μαρτίου 2020**, στην ιστοσελίδα της ΚΦΗ. Η **επικαιροποιημένη έκδοση** συντάχθηκε στο πλαίσιο των **σχεδίων δράσης για την άρση της Βουλγαρίας από τη γκρίζα λίστα της FATF**. **Η βαθμίδα κινδύνου στην οποία κατατάσσεται ειδικά ο λογιστικός κλάδος τεκμηριώνεται πλέον.** Τα πρόσωπα του **чл. 4 т. 13 ЗМИП** (πάροχοι λογιστικών υπηρεσιών και φορολογικοί σύμβουλοι - *счетоводители и данъчни консултанти*) κατατάσσονται στη βαθμίδα **«Μεσαίου-Υψηλού Κινδύνου» (*средно-висок риск*)**. Ως **παράγοντες τρωτότητας** του κλάδου προσδιορίζονται ρητά οι **εικονικές συναλλαγές**, τα **κυκλώματα απάτης ΦΠΑ τύπου «καρουζέλ» (*carousel fraud*)** και η **χρήση εταιρειών-φαντασμάτων (*кухи фирми*)**. Κατά το **чл. 99 παρ. 1-3**, τα αποτελέσματα της NRA **λαμβάνονται υποχρεωτικά υπόψη** στην εταιρική εκτίμηση κινδύνου, αν ο υπόχρεος δεν συμμορφωθεί προς αυτά, οφείλει **εντός 14 ημερών** να ενημερώσει τη FID-ДАНС για την απόφασή του και τους λόγους της, ο δε διευθυντής της FID μπορεί να δώσει **δεσμευτικές οδηγίες** που ενσωματώνονται στην εκτίμηση κινδύνου. Το **чл. 100** επιτρέπει σε επαγγελματικές οργανώσεις και ενώσεις υπόχρεων να καταρτίζουν **τομεακές αξιολογήσεις κινδύνου** και να τις διαθέτουν στα μέλη τους.
- **Εταιρική εκτίμηση κινδύνου (чл. 98 ЗМИП και чл. 60 ППЗМИП)**. Κατά το **чл. 98 παρ. 1** - και όχι κατά τις παρ. 4-5 - **κάθε υπόχρεος, άρα και ο εξωτερικός λογιστής, καταρτίζει δική του εκτίμηση κινδύνου**, λαμβάνοντας υπόψη τους παράγοντες που αφορούν τους πελάτες, τις χώρες ή γεωγραφικές ζώνες, τα προσφερόμενα προϊόντα και υπηρεσίες, τις εκτελούμενες πράξεις και τους μηχανισμούς διάθεσης, η εκτίμηση προσαρμόζεται στο είδος του υπόχρεου και στον όγκο της δραστηριότητάς του (παρ. 2). **Οι παράγραφοι 3-5 του чл. 98 αφορούν αποκλειστικά τα μη κερδοσκοπικά νομικά πρόσωπα (чл. 4 σημ. 28)**, τα οποία απαλλάσσονται από την παρ. 1 αλλά, εφόσον έχουν **ετήσιο κύκλο εργασιών άνω των 25.000 ευρώ**, καταρτίζουν εκτίμηση κινδύνου με τα κριτήρια που δημοσιεύει η ДАНС. Οι εκτιμήσεις **τεκμηριώνονται, φυλάσσονται** κατά το Κεφάλαιο τρίτο και είναι **προσβάσιμες στη FID-ДАНС και στις εποπτικές αρχές** (παρ. 7-8), ενώ βάσει αυτών καθορίζεται το **προφίλ κινδύνου του πελάτη** και κλιμακώνονται τα μέτρα (παρ. 9). Κατά το **чл. 60 ППЗМИП** ο υπόχρεος επιλέγει ελεύθερα μεθοδολογία, αρκεί να περιλαμβάνει **τουλάχιστον τις κατηγορίες υψηλού, μεσαίου και χαμηλού κινδύνου**, οι εκτιμήσεις **επικαιροποιούνται τουλάχιστον κάθε τρία έτη** (παρ. 5) και επιπλέον σε κάθε ουσιώδη μεταβολή προϊόντων/υπηρεσιών/πελατείας, σε διαπίστωση παραβάσεων από τη FID ή την εποπτική αρχή, ή σε άλλα γεγονότα ουσιώδους σημασίας (παρ. 6), **ετήσια** επικαιροποίηση απαιτείται μόνο από τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα των чл. 4 σημ. 1-6 και 8-11 (παρ. 7). Τα αποτελέσματα ενσωματώνονται στους εσωτερικούς κανόνες (παρ. 8). Οι κατηγορίες παραγόντων κινδύνου εξειδικεύονται στα **чл. 16-20 ППЗМИП** (πελάτης και πραγματικός δικαιούχος, χώρα/γεωγραφική ζώνη, προϊόντα και υπηρεσίες, μηχανισμοί διάθεσης).
- **Εσωτερικοί κανόνες (чл. 101 ЗМИП) - υποχρεωτικό περιεχόμενο**. Κάθε υπόχρεος υιοθετεί *вътрешни правила за контрол и предотвратяване изпирането на пари и финансирането на тероризма*, τα οποία εφαρμόζονται και στα υποκαταστήματα και τις θυγατρικές του στην αλλοδαπή (παρ. 1). Η **παράγραφος 2 απαριθμεί 21 υποχρεωτικά στοιχεία**, μεταξύ των οποίων. **Σαφή κριτήρια αναγνώρισης ύποπτων πελατών και συναλλαγών** (σημ. 1), τη σειρά χρήσης τεχνικών μέσων (σημ. 2), **σύστημα εσωτερικού ελέγχου** επί της εκπλήρωσης των υποχρεώσεων του ЗМИП και του νόμου κατά της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας (σημ. 3), διαδικασία επισκόπησης και αξιολόγησης των ίδιων των κανόνων (σημ. 4), δυνατότητα **ανεξάρτητου ελέγχου (audit)** όπου δικαιολογείται από το μέγεθος και τη φύση της δραστηριότητας (σημ. 5), το εσωτερικό σύστημα εντοπισμού PEPs του чл. 42 (σημ. 6), **εσωτερικό σύστημα αξιολόγησης κινδύνου και καθορισμού του προφίλ κινδύνου των πελατών** (σημ. 7), αναλογικές πολιτικές και μηχανισμούς περιορισμού των κινδύνων (σημ. 8), κανόνες για τη διαλεύκανση προέλευσης κεφαλαίων και πηγής περιουσίας (σημ. 9), **όρους και διαδικασία συλλογής, διατήρησης και αποκάλυψης πληροφοριών** (σημ. 10), τα **χρονικά διαστήματα επισκόπησης και επικαιροποίησης των βάσεων δεδομένων και των φακέλων πελατών** κατά τα чл. 15-16, σε συνάρτηση με το τεκμηριωμένο επίπεδο κινδύνου (σημ. 11), την κατανομή ευθύνης ανά υποκατάστημα (σημ. 12), τους κανόνες οργάνωσης και λειτουργίας

της **εξειδικευμένης υπηρεσίας του чл. 106** και πολιτικές ελέγχου **επαγγελματικής επάρκειας και αξιοπιστίας κατά την πρόσληψη και τη διαρκή αξιολόγηση των υπαλλήλων της**, μαζί με τους κανόνες ελέγχου και εκπαίδευσής τους (σημ. 13), αντίστοιχες πολιτικές για τους **λοιπούς υπαλλήλους** των οποίων τα καθήκοντα ενδέχεται να σχετίζονται με την πρόληψη του ξεπλύματος (σημ. 14) - και στις δύο περιπτώσεις με δυνατότητα να ζητείται **ποινικό μητρώο ή ανάλογο έγγραφο** για τους μη Βούλγαρους πολίτες, την **κατανομή ευθυνών εκπροσώπων και υπαλλήλων και τα στοιχεία επικοινωνίας** με τον υπόχρεο και τους υπεύθυνους (σημ. 15), **διαδικασία ανώνυμης και ανεξάρτητης εσωτερικής αναφοράς παραβάσεων (whistleblowing)**, αναλογική προς το μέγεθος της δραστηριότητας (σημ. 16), **την εκτίμηση κινδύνου του чл. 98** (σημ. 17), αναλυτικές **πολιτικές και διαδικασίες ανταλλαγής πληροφοριών εντός ομίλου**, όταν ο υπόχρεος ανήκει σε όμιλο - για τη δέουσα επιμέλεια και τη διαχείριση κινδύνων, για τους σκοπούς των чл. 46 παρ. 4, 57, 66 παρ. 1 σημ. 4, 72 παρ. 6-7 και 80 παρ. 3, για την παροχή και λήψη πληροφοριών από και προς υποκαταστήματα και θυγατρικές, και για την **προστασία των ανταλλασσόμενων πληροφοριών ώστε να αποφεύγεται η γνωστοποίηση στον πελάτη** (σημ. 18), πολιτικές ένταξης αντιπροσώπων και ασφαλιστικών πρακτόρων στο πεδίο των κανόνων (σημ. 19, νέα με ΔΒ бр. 84/2023), ειδικά για τους παρόχους κρυπτοστοιχείων, εσωτερικό σύστημα αξιολόγησης του κινδύνου μεταφορών προς ή από αυτοφιλοξενούμενες διευθύνσεις (σημ. 20, νέα με ΔΒ бр. 54/2025), και κάθε άλλο αναγκαίο κατά τις ιδιαιτερότητες της δραστηριότητας (σημ. 21). Το **чл. 66 παρ. 1 ΠΠΖΜΙΡ** προσθέτει ότι στους εσωτερικούς κανόνες ενσωματώνονται και όλες οι εκτιμήσεις, τα συστήματα και οι μηχανισμοί που προβλέπει ο ίδιος ο κανονισμός εφαρμογής, ενώ το **чл. 60 παρ. 8 ΠΠΖΜΙΡ** επιβάλλει την ενσωμάτωση των αποτελεσμάτων της εταιρικής εκτίμησης κινδύνου και τη θέσπιση **συστήματος επισκόπησης των ίδιων των κανόνων** για την άρση των αδυναμιών που διαπιστώνονται σε περίπτωση μη αποτελεσματικής διαχείρισης κινδύνων. Επισημαίνεται ότι τα **чл. 61-63 ΠΠΖΜΙΡ, που ρύθμιζαν αρχικά τη διαδικασία υιοθέτησης των εσωτερικών κανόνων, καταργήθηκαν με το ΔΒ бр. 21/2020**. Η διαδικασία προκύπτει πλέον αποκλειστικά από τα чл. 102-103 ΖΜΙΡ.

- **Υποδείγματα εσωτερικών κανόνων ειδικά για λογιστές (чл. 101 παρ. 5-6 ΖΜΙΡ) - επιβεβαιωμένο**. Το **чл. 101 παρ. 5** ορίζει ρητά ότι η **FID-ΔΑΗΣ καταρτίζει υποδείγματα εσωτερικών κανόνων (*примерни вътрешни правила*) ως προς τη δραστηριότητα των προσώπων των чл. 4 σημ. 13, 20, 28 και 29** και τα **δημοσιεύει στην ιστοσελίδα της**. Κατά τη **παρ. 6**, τα πρόσωπα των **σημ. 13, 20 και 29** - δηλαδή και οι εξωτερικοί λογιστές - **είτε** υιοθετούν κατά τη διαδικασία του чл. 102 κανόνες που **ανταποκρίνονται στα υποδείγματα αυτά, συμπληρώνοντάς τα ανάλογα με το επίπεδο κινδύνου** που προσδιορίστηκε κατά το Κεφάλαιο έβδομο (και ιδίως ως προς τα κριτήρια ύποπτων πράξεων, συναλλαγών και πελατών), **είτε** υιοθετούν **δικούς τους πλήρεις εσωτερικούς κανόνες** κατά την παρ. 1. Η ύπαρξη επίσημων υποδειγμάτων της FID για τους λογιστές τεκμηριώνεται επομένως **απευθείας από τον νόμο**.
  **Ο ρόλος της ΦΡΣ-ΔΑΗΣ κατά το чл. 101 - ακριβής οριοθέτηση.** Ο ΖΜΙΡ αναθέτει στη *дирекция «Финансово разузнаване»* τρεις χωριστές, μη ταυτιζόμενες αρμοδιότητες ως προς τους εσωτερικούς κανόνες:

| Διάταξη | Αρμοδιότητα της FID-ΔΑΗΣ | Κατηγορίες υπόχρεων που καλύπτονται |
|---|---|---|
| **чл. 101 παρ. 5** | Καταρτίζει **υποδείγματα εσωτερικών κανόνων** (*примерни вътрешни правила*) και τα **δημοσιεύει υποχρεωτικά στην ιστοσελίδα της** | **чл. 4 σημ. 13** (εξωτερικοί λογιστές και φοροτεχνικοί), **σημ. 20** (έμποροι όπλων, πετρελαίου και πετρελαιοειδών), **σημ. 28** (μη κερδοσκοπικά νομικά πρόσωπα) και **σημ. 29** (επαγγελματικοί ποδοσφαιρικοί σύλλογοι) - **και μόνον αυτές οι τέσσερις** |
| **чл. 101 παρ. 6** | Καθορίζει το **δικαίωμα επιλογής**. Είτε υιοθέτηση κανόνων που ανταποκρίνονται στα υποδείγματα, συμπληρωμένων με βάση το επίπεδο κινδύνου (ιδίως ως προς τα κριτήρια ύποπτων πράξεων, συναλλαγών και πελατών), είτε υιοθέτηση **ιδίων πλήρων κανόνων** κατά την παρ. 1 | **чл. 4 σημ. 13, 20 και 29** - **όχι** η σημ. 28, για την οποία ισχύει ειδικός κανόνας (υιοθέτηση κατά τα υποδείγματα, συμπληρωμένα με την εκτίμηση του чл. 98 παρ. 4) |
| **чл. 98 παρ. 4** | Καταρτίζει και δημοσιεύει **κριτήρια αξιολόγησης κινδύνου** | Αποκλειστικά **чл. 4 σημ. 28** (ΜΚΟ με ετήσιο κύκλο εργασιών άνω των 25.000 EUR) |
| **чл. 103 παρ. 8, чл. 104 παρ. 3, чл. 99 παρ. 3, чл. 32, чл. 46 παρ. 6, чл. 101 παρ. 12, чл. 11 παρ. 7, чл. 126** | Εκδίδει **δεσμευτικές οδηγίες** (*задължителни указания*) - εκ των υστέρων, ατομικές, με προθεσμία εκτέλεσης | Όλοι οι υπόχρεοι του чл. 4, περιλαμβανομένων των λογιστών |

> Το **чл. 101 παρ. 4** δεν αφορά τη FID. Αναθέτει την κατάρτιση **ενιαίων** εσωτερικών κανόνων στη Συμβολαιογραφική Επιμελητεία, στην Επιμελητεία Ιδιωτικών Δικαστικών Επιμελητών, στο **ИДЕС** (για τους ορκωτούς ελεγκτές) και στο Ανώτατο Δικηγορικό Συμβούλιο (για τους δικηγόρους). **Ο λογιστικός κλάδος δεν διαθέτει αντίστοιχο φορέα**, γι' αυτό ακριβώς ο νόμος τον εντάσσει στο καθεστώς των κρατικών υποδειγμάτων της παρ. 5. Πρακτική συνέπεια. Ο Βούλγαρος εξωτερικός λογιστής **δεν έχει «έτοιμο» δεσμευτικό κείμενο κλάδου** αλλά ένα προαιρετικό κρατικό υπόδειγμα, το οποίο **οφείλει σε κάθε περίπτωση να συμπληρώσει με τη δική του εκτίμηση κινδύνου και τα δικά του κριτήρια ύποπτων συναλλαγών** - η αυτούσια αντιγραφή του υποδείγματος χωρίς εξατομίκευση συνιστά πλημμελή εκπλήρωση και μπορεί να οδηγήσει σε δεσμευτικές οδηγίες κατά το чл. 103 παρ. 8.

- **Προθεσμία υιοθέτησης των εσωτερικών κανόνων (чл. 102 ΖΜΙΡ) - επιβεβαιωμένη τετράμηνη προθεσμία**: «*Лицата по чл. 4 приемат правилата по чл. 101 в 4-месечен срок от регистрацията си*» - οι υπόχρεοι υιοθετούν τους κανόνες **εντός 4 μηνών από την εγγραφή τους** (παρ. 1, εννοείται η εγγραφή/σύσταση του επιτηδευματία ή της εταιρείας, όχι εγγραφή σε μητρώο υπόχρεων). Όταν η δραστηριότητα υπόκειται σε **αδειοδότηση, έγκριση ή καταχώριση**, η τετράμηνη προθεσμία τρέχει **από την έκδοση της άδειας ή την καταχώριση στο οικείο μητρώο** (παρ. 2). Οι κανόνες υιοθετούνται με **έγγραφη πράξη** του υπόχρεου - για νομικά πρόσωπα, με έγγραφη πράξη των διοικούντων/εκπροσωπούντων (παρ. 3) - και είναι **υποχρεωτικοί από την υιοθέτησή τους** (чл. 103 παρ. 5). **Δεν απαιτείται προηγούμενη έγκριση από τον διευθυντή της FID-ΔΑΗΣ** (το καθεστώς αυτό της αρχικής μορφής του ΖΜΙΡ καταργήθηκε με το ΔΒ бр. 42/2019). Εκ των υστέρων, όμως, αν κατά τον έλεγχο του чл. 108 διαπιστωθεί ότι οι κανόνες δεν συνάδουν με τον νόμο, δεν έχουν υιοθετηθεί από αρμόδιο όργανο ή τα μέτρα τους δεν επαρκούν, ο **διευθυντής της FID εκδίδει δεσμευτικές οδηγίες**, αυτές **εκτελούνται εντός ενός μηνός** από την παραλαβή και **εντός τριών ημερών** από την εκτέλεση ενημερώνεται η FID (чл. 103 παρ. 8). Επιπλέον, κατά το **чл. 126**, σε μη εκπλήρωση των υποχρεώσεων του чл. 102 **ή του чл. 104 παρ. 2** ο διευθυντής της FID μπορεί να διατάξει την παύση της παράβασης και συγκεκριμένα μέτρα άρσης της, με προθεσμία.
  **Οι υπόλοιπες προθεσμίες του καθεστώτος των εσωτερικών κανόνων - συγκεντρωτικά:**

| Ενέργεια | Προθεσμία | Διάταξη |
|---|---|---|
| Υιοθέτηση εσωτερικών κανόνων από νέο υπόχρεο | **4 μήνες** από την εγγραφή (σύσταση/καταχώριση) του προσώπου | чл. 102 παρ. 1 εδ. α΄ |
| Υιοθέτηση όταν η δραστηριότητα υπόκειται σε αδειοδότηση, έγκριση ή καταχώριση | **4 μήνες** από την έκδοση της άδειας/έγκρισης ή την καταχώριση στο οικείο μητρώο | чл. 102 παρ. 2 |
| Υιοθέτηση από ΜΚΟ (чл. 4 σημ. 28) που υπερέβη το όριο των 25.000 EUR | έως την **31η Ιουλίου** του έτους που έπεται του έτους υπέρβασης, ή εντός **1 μηνός** από την κατάρτιση της εκτίμησης του чл. 98 παρ. 5 | чл. 102 παρ. 1 εδ. β΄ |
| Εκτέλεση δεσμευτικών οδηγιών του διευθυντή της FID για διόρθωση των κανόνων | **1 μήνας** από την παραλαβή, ενημέρωση της FID **εντός 3 ημερών** από την εκτέλεση | чл. 103 παρ. 8 |
| Γνωστοποίηση στη FID ότι ο υπόχρεος ανήκει σε όμιλο και εφαρμόζει πολιτικές ομίλου | **30 ημέρες** από τη γένεση των περιστάσεων | чл. 104 παρ. 2 |

| | | |
|---|---|---|
| Ίδια γνωστοποίηση προς την αρμόδια τομεακή εποπτική αρχή | **30 ημέρες** από τη γένεση των περιστάσεων | чл. 104 παρ. 4 |
| Επικαιροποίηση εταιρικής εκτίμησης κινδύνου (και άρα των κανόνων) | τουλάχιστον **κάθε 3 έτη**, **ετησίως** για τα πρόσωπα των чл. 4 σημ. 1-6 και 8-11, και εκτάκτως στις περιπτώσεις του чл. 60 παρ. 6 ППЗМИП | чл. 60 παρ. 5-7 ППЗМИП |
| Επικαιροποίηση βάσεων δεδομένων και φακέλων πελατών | περιοδικά, με περιόδους **καθοριζόμενες στους ίδιους τους εσωτερικούς κανόνες** αναλόγως κινδύνου, συντομότερες για υψηλό κίνδυνο | чл. 16 παρ. 2 ЗМИП, чл. 101 παρ. 2 σημ. 11 |
| Μεταβατική προθεσμία εναρμόνισης των κανόνων μετά τη δημοσίευση της πρώτης NPA | **6 μήνες** από τη δημοσίευση των αποτελεσμάτων της Εθνικής Αξιολόγησης Κινδύνου στην ιστοσελίδα της ΔΑΗΣ | § 6 παρ. 1-2 ПЗР ЗМИП |
| Εναρμόνιση της δραστηριότητας προς τον ППЗМИП | **2 μήνες** από την έναρξη ισχύος του κανονισμού | § 32 ПЗР ППЗМИП |

> **Δεν υπάρχει υποχρέωση υποβολής των εσωτερικών κανόνων προς έγκριση.** Το προϊσχύον καθεστώς προηγούμενης έγκρισης από τον διευθυντή της FID (αρχικά чл. 103 παρ. 1-4 ЗМИП) **καταργήθηκε στο σύνολό του με τον ДВ бр. 42 от 2019 г. (σε ισχύ από 28.05.2019)**, οι παράγραφοι αυτές φέρουν σήμερα την ένδειξη «(Отм.)». Ο έλεγχος είναι **αποκλειστικά εκ των υστέρων**. Κατά το **чл. 108 παρ. 8** τα ελεγκτικά όργανα της FID διενεργούν **ελέγχους εγγράφων (off-site)** ειδικά ως προς την εφαρμογή των чл. 9г παρ. 4, чл. 98 και чл. 101-104, με έγγραφη εντολή κατά το чл. 108 παρ. 5. Οι κανόνες **δεν υποβάλλονται** ούτε καταχωρίζονται πουθενά - **τηρούνται στην επιχείρηση και επιδεικνύονται**, μαζί με τα ετήσια σχέδια εκπαίδευσης και τους απολογισμούς τους (чл. 67 παρ. 2 ППЗМИП), κατά τον έλεγχο.

- **Τήρηση αρχείων (чл. 67 ЗМИП) - η ορθή διάρκεια**: «*Лицата по чл. 4 съхраняват за срок 5 години всички събрани и изготвени по реда на този закон и правилника за прилагането му документи, данни и информация*» - **5 έτη** για όλα τα έγγραφα, δεδομένα και πληροφορίες που συλλέγονται και καταρτίζονται (παρ. 1). Η αφετηρία διαφοροποιείται. **Από τη λήξη της σχέσης** για τις επιχειρηματικές σχέσεις και τις σχέσεις ανταποκριτικής (παρ. 2), **από την ημερομηνία εκτέλεσης** για τις περιστασιακές πράξεις των чл. 11 παρ. 1 σημ. 2-5 και παρ. 2 και чл. 12 (παρ. 3), **από την έναρξη του επόμενου ημερολογιακού έτους** για τις περιπτώσεις αποκάλυψης πληροφοριών του Κεφαλαίου τετάρτου (παρ. 4) και για τα έγγραφα του Κεφαλαίου εβδόμου (παρ. 5). **Η μόνη προβλεπόμενη παράταση ορίζεται στην παρ. 6**: «*По писмено указание на директора на дирекция „Финансово разузнаване“ … срокът по ал. 1 може да бъде удължен с не повече от две години*» - με **έγγραφη οδηγία του διευθυντή της FID-ΔΑΗΣ η πενταετία μπορεί να παραταθεί κατά δύο έτη κατ' ανώτατο όριο**, εφόσον αυτό είναι αναλογικό και δικαιολογείται από την ανάγκη λήψης μέτρων πρόληψης ή καταπολέμησης. **Το ανώτατο συνολικό όριο διατήρησης είναι επομένως 7 έτη - όχι 12**. Ειδικός κανόνας ισχύει για τα έγγραφα των εσωτερικών κανόνων (Κεφάλαιο όγδοο, τμήμα Ι). Φυλάσσονται **καθ' όλη τη διάρκεια άσκησης της δραστηριότητας και για ένα έτος από την παύση της** (παρ. 7). Για τα δεδομένα πραγματικών δικαιούχων των чл. 61-62 ισχύει πενταετία **από τη λύση** του νομικού προσώπου ή του καταπιστεύματος (παρ. 8-9). Τα αρχεία τηρούνται κατά τρόπο που τα καθιστά **άμεσα διαθέσιμα στη FID, στις εποπτικές αρχές και στους ελεγκτές** και παρέχονται στη FID κατόπιν αιτήματος σε πρωτότυπο ή επικυρωμένο αντίγραφο, εντός προθεσμίας και μορφότυπου που ορίζει ο διευθυντής (чл. 68 παρ. 1), και κατά τρόπο που επιτρέπει την έγκαιρη ανασύστασή τους ως αποδεικτικών στοιχείων σε δικαστικές διαδικασίες (чл. 69). Η ίδια η FID τηρεί τα έγγραφά της για **10 έτη** (чл. 70 παρ. 1).
- **Εκπαίδευση (чл. 101 παρ. 11 ЗМИП και чл. 67 ППЗМИП) - καμία υποβολή προγράμματος στη FID**. Το **чл. 101 παρ. 11** (και όχι «παρ. 4 σημ. 11») επιβάλλει στους υπόχρεους να διασφαλίζουν **εισαγωγική και συνεχή εκπαίδευση** των υπαλλήλων τους για τις απαιτήσεις του ΖΜΙΠ, του νόμου κατά της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας και των εκτελεστικών πράξεων, καθώς και για τους ίδιους τους εσωτερικούς κανόνες, «*включително провеждане на текущи програми за обучение, насочени към разпознаване на съмнителни операции, сделки, източници и клиенти*». Η εξειδίκευση γίνεται στο **чл. 67 παρ. 1 ППЗМИП**. Οι υπόχρεοι «*изготвят на годишна база план за въвеждащо и продължаващо обучение*» - **καταρτίζουν σε ετήσια βάση σχέδιο** εισαγωγικής και συνεχούς εκπαίδευσης, στο οποίο περιλαμβάνεται και **τρέχουσα πρακτική εκπαίδευση** στην αναγνώριση ύποπτων πράξεων, συναλλαγών και πελατών. Κατά την **παρ. 2**, «*при извършване на проверките на място по чл. 108, ал. 3 и 8 от ЗМИП лицата по чл. 4 … представят на контролните органи … плановете по ал. 1 и отчетите по изпълнението им*» - τα σχέδια **και οι απολογισμοί εκτέλεσής τους επιδεικνύονται στα ελεγκτικά όργανα κατά τον έλεγχο**. **Δεν υφίσταται υποχρέωση υποβολής του ετήσιου προγράμματος στη FID-ΔΑΗΣ, ούτε προθεσμία 15ης Φεβρουαρίου**. (Πιθανή πηγή της σύγχυσης είναι το чл. 48 παρ. 3 ППЗМИП, που θέτει προθεσμία **έως το τέλος Φεβρουαρίου** για την παροχή *στατιστικών δεδομένων* στη FID από κρατικά όργανα και θεσμούς - όχι από τους υπόχρεους - και το чл. 64 παρ. 6 ППЗМИП, με προθεσμία **31ης Ιανουαρίου** για την ενημέρωση της FID από τις επιμελητείες ως προς τα μέλη τους.) Η μη παροχή εκπαίδευσης κατά το чл. 101 παρ. 11 **είναι πάντως κυρωτέα**. Περιλαμβάνεται ρητά στον κατάλογο παραβάσεων του чл. 116 παρ. 1.
- **Υπεύθυνος συμμόρφωσης / εσωτερικός έλεγχος (чл. 106-107 ЗМИП)**. Το **чл. 106 παρ. 1** επιβάλλει τη σύσταση **εξειδικευμένης εσωτερικής υπηρεσίας** (*специализирана служба*) μόνο στα πρόσωπα των **чл. 4 σημ. 1, 3, 5, 8-11 και 19** (πιστωτικά και χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, ασφαλιστές πλην των διαμεσολαβητών, πάροχοι κρυπτοστοιχείων), η υπηρεσία αυτή **καταρτίζει, προτείνει προς έγκριση και εκτελεί τα προγράμματα εκπαίδευσης** των υπαλλήλων και οργανώνει τη συλλογή, επεξεργασία, διατήρηση και αποκάλυψη πληροφοριών, τη συλλογή αποδείξεων για την κυριότητα του μεταβιβαζόμενου περιουσιακού στοιχείου, τη διαλεύκανση της προέλευσης των κεφαλαίων και την υποβολή αναφορών στη FID κατά το чл. 72. Διευθύνεται από υπάλληλο **ανώτερης διοικητικής θέσης**, ο οποίος ευθύνεται για τον εσωτερικό έλεγχο (παρ. 2), συστήνεται με έγγραφη πράξη (παρ. 3) **εντός 4 μηνών** από την έκδοση της άδειας ή την καταχώριση (παρ. 4), και ο ορισμός ή η αλλαγή του υπευθύνου **γνωστοποιείται στη FID-ΔΑΗΣ εντός 7 ημερών**, με ονοματεπώνυμο και στοιχεία επικοινωνίας (παρ. 5). Για τους **εξωτερικούς λογιστές ισχύει το чл. 107**. Τα πρόσωπα των **чл. 4 σημ. 2, 4, 6, 7, 12-18, 20, 21, 26, 29, 32, 35-37 και 40** - όπου περιλαμβάνεται η σημ. 13 - «*създават специализирани служби при условията и по реда на чл. 106 или изпълняват лично вътрешния контрол*», δηλαδή **είτε συστήνουν εξειδικευμένη υπηρεσία είτε ασκούν οι ίδιοι προσωπικά τον εσωτερικό έλεγχο** (παρ. 1), αν δεν συσταθεί υπηρεσία, ο εσωτερικός έλεγχος ασκείται **προσωπικά από τον υπόχρεο ή από τους διοικούντες/εκπροσωπούντες** (παρ. 2). Μόνον **προαιρετικά** μπορούν να ορίσουν, **με έγγραφη πράξη, υπάλληλο ανώτερης διοικητικής θέσης** για την άσκηση του εσωτερικού ελέγχου (παρ. 3), στην περίπτωση αυτή **ενημερώνεται η FID-ΔΑΗΣ κατά τη διαδικασία του чл. 106 παρ. 5** (παρ. 4) και **οι υποχρεώσεις του οριζόμενου προσώπου γεννώνται μόνο μετά τη γνωστοποίηση** (παρ. 5). Κατά το **чл. 69 ППЗМИП**, η γνωστοποίηση γίνεται με υποδείγματα εγκεκριμένα από τον διευθυντή της FID και δημοσιευμένα στην ιστοσελίδα της ΔΑΗΣ, και υποβάλλεται τόσο για τον υπάλληλο του чл. 107 παρ. 3 όσο και για **τις περιστάσεις του чл. 107 παρ. 2** (δηλαδή και όταν ο έλεγχος ασκείται προσωπικά).
- **Εγγραφή/μητρώο**. Στη Βουλγαρία **δεν προβλέπεται αδειοδότηση ούτε ειδικό επαγγελματικό μητρώο εξωτερικών λογιστών**, ούτε γενικό μητρώο υπόχρεων προσώπων τηρούμενο από τη FID-ΔΑΗΣ. Ο ΖΜΙΠ προβλέπει μητρώα **μόνο για συγκεκριμένες κατηγορίες**. Το μητρώο του **чл. 9б** για τους παρόχους εταιρικών/καταπιστευματικών υπηρεσιών του чл. 4 σημ. 16 και το μητρώο του **чл. 9в** για τους παρόχους πρόσβασης σε θυρίδες του чл. 4 σημ. 40 - οι λογιστές δεν εγγράφονται σε κανένα από τα δύο (και συνεπώς δεν υπόκεινται στα πρόστιμα του чл. 116а για δραστηριότητα χωρίς εγγραφή). Η MONEYVAL διαπιστώνει ρητά ότι οι λογιστές **δεν υπόκεινται σε απαιτήσεις εισόδου στο επάγγελμα** («*Accountants are not subject to any*» market entry requirements) και ότι **δεν είναι γνωστός ο ακριβής αριθμός** των δικηγόρων και λογιστών που ασκούν δραστηριότητες TCSP. Η μόνη «εγγραφή» που απαιτείται στην πράξη είναι η **εγγραφή χρήστη στην πύλη αναφορών goAML** για τη διαβίβαση των αναφορών του чл. 72 - όχι εγγραφή σε εποπτικό μητρώο.
- **Αναφορές ύποπτων συναλλαγών (STR - чл. 72 ЗМИП)**: «*При съмнение и/или узнаване за изпиране на пари и/или за наличие на средства с престъпен произход лицата по чл. 4 са длъжни да уведомят незабавно дирекция „Финансово разузнаване“ … преди извършването на операцията или сделката*» - επί υποψίας ή γνώσης ξεπλύματος ή ύπαρξης κεφαλαίων εγκληματικής προέλευσης, ο υπόχρεος ενημερώνει **αμέσως και ΠΡΙΝ από την εκτέλεση** της πράξης, **αναστέλλοντάς την εντός του επιτρεπόμενου κατά τις οικείες διατάξεις χρόνου**, και **δηλώνει στην αναφορά τη μέγιστη προθεσμία κατά την οποία η πράξη μπορεί να αναβληθεί** (παρ. 1). Επί γνώσης (και όχι απλής υποψίας) ενημερώνονται και οι αρμόδιες αρχές κατά τον Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, τον νόμο για το Υπουργείο Εσωτερικών και τον νόμο για τη ΔΑΗΣ. Αν η αναβολή είναι **αντικειμενικά αδύνατη** ή ενδέχεται να ματαιώσει τη δίωξη των δικαιούχων, η αναφορά υποβάλλεται **αμέσως μετά την εκτέλεση, με αναφορά των λόγων** (παρ. 2). Η αναφορά μπορεί να υποβληθεί και από υπαλλήλους που δεν είναι επιφορτισμένοι με τα μέτρα AML, με **διασφάλιση της ανωνυμίας τους** από τη FID (παρ. 3), η FID παρέχει **ανατροφοδότηση** στον υπόχρεο, σε έκταση που κρίνει ο διευθυντής (παρ. 4), η υποχρέωση γεννάται **και όταν η πράξη δεν ολοκληρώθηκε** (παρ. 5). Ο τύπος και η διαδικασία υποβολής καθορίζονται στον ΠΠΖΜΙΠ (παρ. 8 - βλ. чл. 51 ППЗМИП, υπόδειγμα και ηλεκτρονική δομή εγκεκριμένα από τον διευθυντή της FID, με συνημμένα **υπηρεσιακώς επικυρωμένα αντίγραφα όλων των συλλεγέντων εγγράφων**). Ο διευθυντής της FID μπορεί να **αναστείλει με έγγραφη διαταγή συγκεκριμένη πράξη έως 5**

**εργάσιμες ημέρες** (чл. 73 παρ. 1) και ενημερώνει την εισαγγελία εντός 3 εργάσιμων ημερών, αν δεν επιβληθεί συντηρητική κατάσχεση, η πράξη εκτελείται. Σε αίτημα της FID κατά το чл. 74, οι πληροφορίες παρέχονται **εντός 3 εργάσιμων ημερών**, σε μορφότυπο που ορίζει η FID (προθεσμία που ο διευθυντής μπορεί να συντομεύσει ή να παρατείνει).

- **Απαγόρευση προειδοποίησης (tipping-off - чл. 80 ЗМИП)**. Οι υπόχρεοι, τα πρόσωπα που τους διοικούν και εκπροσωπούν και οι υπάλληλοί τους **δεν επιτρέπεται να ενημερώνουν τον πελάτη ή τρίτα πρόσωπα για την αποκάλυψη πληροφοριών κατά τα чл. 68, 72, 74, 76-78 και 88** (παρ. 1). Η απαγόρευση **δεν ισχύει έναντι της αρμόδιας εποπτικής αρχής** (παρ. 2). Προβλέπονται ρητές εξαιρέσεις. Ανταλλαγή εντός ομίλου μεταξύ χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων (παρ. 3), **ανταλλαγή μεταξύ των προσώπων των чл. 4 σημ. 12-16 - δηλαδή ορκωτών ελεγκτών, λογιστών, συμβολαιογράφων, νομικών συμβούλων και TCSP - από κράτη μέλη ή τρίτες χώρες του чл. 27, όταν ασκούν τα επαγγέλματά τους εντός του ίδιου νομικού προσώπου ή ευρύτερης δομής με κοινή ιδιοκτησία, διοίκηση ή έλεγχο συμμόρφωσης** (παρ. 4), και ανταλλαγή μεταξύ υπόχρεων των σημ. 1-5, 8-10, 12-16 και 19 **για τον ίδιο πελάτη ή την ίδια συναλλαγή**, εφόσον ανήκουν στην ίδια επαγγελματική κατηγορία, εδρεύουν σε κράτος μέλος ή τρίτη χώρα του чл. 27, δεσμεύονται από αντίστοιχες υποχρεώσεις απορρήτου και προστασίας δεδομένων και η πληροφορία χρησιμοποιείται αποκλειστικά για σκοπούς AML/CFT (παρ. 5). Τέλος, **η προσπάθεια αποτροπής του πελάτη από παράνομη δραστηριότητα δεν συνιστά αποκάλυψη** κατά την έννοια της παρ. 1 - εξαίρεση που καλύπτει ρητά τους ορκωτούς ελεγκτές, τους συμβολαιογράφους και τους νομικούς συμβούλους (παρ. 6), οι εξαιρέσεις των παρ. 3-5 **δεν εφαρμόζονται προς πρόσωπα από τρίτες χώρες υψηλού κινδύνου** (παρ. 7).
- **Ειδικό βιβλίο εσωτερικών αναφορών υποψίας (чл. 52 ППЗМИП) - συχνά αγνοούμενη υποχρέωση**. Κάθε υπόχρεος, άρα και το λογιστικό γραφείο, οφείλει να τηρεί **ειδικό βιβλίο (*специален дневник*)** στο οποίο καταχωρίζει: (α) **κάθε αναφορά υπαλλήλου του** για γεννηθείσα υποψία ξεπλύματος ή ύπαρξης κεφαλαίων εγκληματικής προέλευσης, ανεξάρτητα από τον τρόπο με τον οποίο έγινε η αναφορά, **μαζί με το πόρισμα για το αν συντρέχει λόγος υποβολής αναφοράς κατά το чл. 72**, και (β) το **πόρισμα για τον σκοπό και τον χαρακτήρα των πράξεων που εμπίπτουν στο чл. 35 σημ. 6** (πολύπλοκες ή ασυνήθιστα μεγάλες συναλλαγές) και για την ύπαρξη ή μη υποψίας (παρ. 1). Το βιβλίο **δένεται, αριθμείται και επικυρώνεται** με υπογραφή του υπευθύνου και σφραγίδα του υπόχρεου (παρ. 3), μπορεί να τηρείται και **ηλεκτρονικά**, εφόσον διαθέτει **εγκεκριμένη χρονοσήμανση** με ακρίβεια δευτερολέπτου, ιστορικό μεταβολών και **τεχνική αδυναμία αλλοίωσης της σειράς ή του περιεχομένου των εγγραφών, διαγραφής τους ή μη εξουσιοδοτημένης πρόσβασης** (παρ. 4). Για κάθε εγγραφή ανοίγεται **χωριστός φάκελος** στον οποίο συγκεντρώνονται κατά σειρά όλα τα σχετικά έγγραφα (παρ. 5). Την ευθύνη τήρησης φέρει η εξειδικευμένη υπηρεσία ή, για τους λογιστές, **το ίδιο το υπόχρεο πρόσωπο ή ο διοικών/εκπροσωπών** (παρ. 6). Η μη τήρηση του βιβλίου συνιστά παράβαση του ΠΠΖΜΙΠ και υπάγεται στην υπολειμματική διάταξη του чл. 118 παρ. 1 ЗМИП.
- **Αυτοτελής μηνιαία γνωστοποίηση πληρωμών σε μετρητά (чл. 76 παρ. 1 ЗМИП και чл. 54 ППЗМИП)**. Πέραν των αναφορών ύποπτων συναλλαγών, **κάθε υπόχρεος - άρα και ο λογιστής - γνωστοποιεί στη FID-ДАНС κάθε πληρωμή σε μετρητά αξίας άνω των 15.000 ευρώ** (ή του ισοδυνάμου σε ξένο νόμισμα) που πραγματοποιείται από ή προς πελάτη του στο πλαίσιο εγκατεστημένων επιχειρηματικών σχέσεων. Πρόκειται για **αντικειμενική, μη βασιζόμενη σε υποψία υποχρέωση**. Η διαδικασία και η προθεσμία ορίζονται στο **чл. 54 παρ. 1 ППЗМИП**. Οι πληροφορίες παρέχονται **σε μηνιαία βάση, έως τη 15η ημέρα του μήνα που έπεται του μήνα στον οποίο αναφέρονται**, εγγράφως, ηλεκτρονικά ή μέσω ασφαλούς διαύλου, κατά υπόδειγμα, ηλεκτρονική φόρμα, δομή και μορφότυπο που εγκρίνει ο διευθυντής της FID. Όταν πρωτότυπα έγγραφα αποστέλλονται ηλεκτρονικά χωρίς ασφαλή δίαυλο, **υπογράφονται με εγκεκριμένη ηλεκτρονική υπογραφή**, τα αντίγραφα επικυρώνονται με τον ίδιο τρόπο (παρ. 2-3). Το κατώφλι των 15.000 ευρώ αντικατέστησε το προϊσχύον ποσό σε λεβ με τον ДВ бр. 70/2024, από 1.1.2026.
- **Πραγματικοί δικαιούχοι - μητρώο και υποχρέωση αναφοράς αναντιστοιχιών (чл. 61-63а ЗМИП)**. Ο ορισμός του «πραγματικού δικαιούχου» δίνεται στο **§ 2 των Συμπληρωματικών Διατάξεων**. Φυσικό πρόσωπο που **άμεσα ή έμμεσα κατέχει 25 ή περισσότερα τοις εκατό** των μετοχών, μεριδίων ή δικαιωμάτων ψήφου, ή ασκεί έλεγχο με άλλα μέσα (με εξαίρεση τις εισηγμένες σε ρυθμιζόμενη αγορά εταιρείες), δίνεται ρητή ένδειξη «έμμεσης κατοχής» και «έμμεσου ελέγχου» (παρ. 1 σημ. 1, παρ. 3-4), **δεν είναι πραγματικοί δικαιούχοι οι εικονικοί (nominee) διευθυντές, γραμματείς, μέτοχοι ή κύριοι κεφαλαίου** εφόσον έχει διαπιστωθεί άλλος πραγματικός δικαιούχος (παρ. 2), και μόνον όταν, μετά την εξάντληση όλων των μέσων και ελλείψει υποψίας, δεν εντοπίζεται πρόσωπο, θεωρείται πραγματικός δικαιούχος **ο ανώτερος διοικητικός υπάλληλος**, με υποχρέωση τεκμηρίωσης των ενεργειών που προηγήθηκαν (παρ. 5). Τα στοιχεία καταχωρίζονται στο **Εμπορικό Μητρώο και το Μητρώο ΜΚΟ, καθώς και στο μητρώο БУЛСТАТ** (чл. 63 παρ. 1-2), βάσει δήλωσης κατά το **Παράρτημα αρ. 3 ΠΠΖΜΙΠ** (συμβολαιογραφικά βεβαιωμένη - чл. 38 ΠΠΖΜΙΠ), και περιλαμβάνουν πλέον και το **είδος και την έκταση των κατεχόμενων δικαιωμάτων** (чл. 63 παρ. 4 σημ. 4, νέο με ДВ бр. 60/2023). Οι υπόχρεοι του чл. 4 έχουν **άμεση πρόσβαση** στα δεδομένα, χωρίς ενημέρωση του υποκειμένου, στο πλαίσιο της δέουσας επιμέλειας (чл. 63 παρ. 9 σημ. 2).
- **Υποχρέωση αναφοράς αναντιστοιχίας πραγματικού δικαιούχου εντός 14 ημερών (чл. 63а ЗМИП) - κρίσιμη για τους λογιστές**. Όταν, κατά την εκπλήρωση των καθηκόντων του, ο υπόχρεος **διαπιστώσει διαφορά μεταξύ των στοιχείων πραγματικού δικαιούχου που ο ίδιος συνέλεξε και εκείνων που είναι καταχωρισμένα στο μητρώο**, οφείλει να **ενημερώσει την Υπηρεσία Καταχωρίσεων (Агенция по вписванията) εντός 14 ημερών από τη διαπίστωση**, επισυνάπτοντας σε πρωτότυπο ή επικυρωμένο αντίγραφο όλα τα διαθέσιμα σχετικά έγγραφα (παρ. 1). Η Υπηρεσία καταχωρίζει σημείωση περί υπάρξεως αναφοράς αναντιστοιχίας στη μερίδα της οντότητας (παρ. 2), ενημερώνει εγγράφως την οντότητα (η κοινοποίηση λογίζεται συντελεσμένη με την πάροδο ενός μηνός από την καταχώριση, αν δεν παραληφθεί - παρ. 3), και η οντότητα οφείλει **εντός 7 ημερών** από την παραλαβή ή την πλασματική επίδοση να υποβάλει αίτηση καταχώρισης μεταβολής ή τα έγγραφα που τεκμηριώνουν τα καταχωρισμένα στοιχεία (παρ. 4). **Πρακτικά, το βουλγαρικό λογιστικό γραφείο λειτουργεί ως θεσμοθετημένος μηχανισμός ελέγχου ποιότητας του μητρώου πραγματικών δικαιούχων και η παράλειψη της 14ήμερης αναφοράς είναι αυτοτελώς κυρωτέα.** Η διάταξη ισχύει από 16.07.2024.
- **Προστασία του αναφέροντος και μη γένεση ευθύνης (чл. 86 ЗМИП)**. Η αποκάλυψη πληροφοριών στις περιπτώσεις των чл. 68, 72, 74, 76, 78, 87-89 και του Κεφαλαίου ενάτου **δεν γεννά ευθύνη για παραβίαση περιορισμών εχεμύθειας** που απορρέουν από σύμβαση, νόμο, κανονιστική ή διοικητική πράξη (παρ. 1), η ασυλία ισχύει **ακόμη και αν αποδειχθεί ότι δεν τελέστηκε αδίκημα και ότι οι συναλλαγές ήταν νόμιμες** (παρ. 2). Η υποβολή αναφοράς κατά το чл. 72 ή εσωτερικής αναφοράς υποψίας **δεν αποτελεί λόγο καταγγελίας της εργασιακής ή υπαλληλικής σχέσης** ούτε λήψης πειθαρχικών μέτρων ή κυρώσεων κατά του αναφέροντος (παρ. 3). Πρόσωπο που απολύθηκε, τιμωρήθηκε πειθαρχικά, απειλήθηκε ή υπέστη ψυχική ή σωματική παρενόχληση εξαιτίας της αναφοράς **δικαιούται δικαστικώς αποζημίωση για την περιουσιακή και τη μη περιουσιακή ζημία του**, παράλληλα με τα δικαιώματα προστασίας από παράνομη απόλυση και από άνιση ή δυσμενή μεταχείριση (παρ. 4). Ο υπόχρεος οφείλει να διασφαλίζει **κατάλληλα μέτρα προστασίας των υπαλλήλων του και των προσώπων σε ανάλογη θέση** που υποβάλλουν εσωτερικές αναφορές, κατά τρόπο **καθορισμένο, ανεξάρτητο και ανώνυμο, αναλογικό προς το μέγεθος και τη φύση της δραστηριότητας** (παρ. 5) - υποχρέωση που αντιστοιχεί στο σημ. 16 του υποχρεωτικού περιεχομένου των εσωτερικών κανόνων (чл. 101 παρ. 2). Στο ίδιο πνεύμα, το **чл. 115 παρ. 9 και 10** επιβάλλει στη FID-ДАНС και στις εποπτικές αρχές του чл. 108 παρ. 6 να θεσπίσουν **ειδικές διαδικασίες παραλαβής καταγγελιών** για παραβάσεις του ΖΜΙΠ από υπαλλήλους ή πρόσωπα σε ανάλογη θέση, με **προστασία των δεδομένων του καταγγέλλοντος και του καταγγελλομένου, διαβίβαση σε άλλες αρμόδιες αρχές όπου χρειάζεται και εμπιστευτικότητα**, και ορίζει ρητά ότι **η υποβολή τέτοιας καταγγελίας δεν αποτελεί λόγο λύσης της εργασιακής ή υπαλληλικής σχέσης ούτε λήψης πειθαρχικών μέτρων ή κυρώσεων**.
- **Προστασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα (чл. 83 ЗМИП)**. Η επεξεργασία δεδομένων για σκοπούς AML/CFT **θεωρείται ζήτημα δημοσίου συμφέροντος** κατά τον ΓΚΠΔ και **δεν περιορίζεται από τα άρθρα 12-22 και 34 του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/679** (παρ. 2). Τα δεδομένα που συλλέγονται δυνάμει του ΖΜΙΠ **δεν επιτρέπεται να χρησιμοποιηθούν για άλλους σκοπούς** (παρ. 1). Ο υπόχρεος οφείλει, **πριν** από τη σύναψη της σχέσης ή την εκτέλεση περιστασιακής πράξης, να **ενημερώνει τον πελάτη για τους σκοπούς επεξεργασίας** των δεδομένων του (παρ. 3), και να **διαγράφει ή καταστρέφει** τα δεδομένα μετά τη λήξη των προθεσμιών τήρησης του чл. 67 παρ. 1, 6 και 7, εκτός αν ειδικός νόμος ορίζει διαφορετικά (παρ. 4).

**Κυρώσεις (ποσά/εύρη)**

Το **Κεφάλαιο Δέκατο του ЗМИП («Административнонаказателни разпоредби»)** εκτείνεται στα **άρθρα 116 έως 128** και καθιερώνει διοικητικές κυρώσεις για μη συμμόρφωση - πρόκειται για κυρώσεις **παραβάσεων του προληπτικού πλαισίου** και όχι για ποινικές κυρώσεις του αδικήματος της νομιμοποίησης εσόδων. Ο νόμος διακρίνει συστηματικά μεταξύ **γλοβα** (προστίμου φυσικών προσώπων) και **имуществена санкция** (χρηματικής κύρωσης νομικών προσώπων και ατομικών επιχειρήσεων), και κλιμακώνει σε **τρία επίπεδα**. Πρώτη παράβαση, **επαναλαμβανόμενη** παράβαση και **σοβαρή ή συστηματική** παράβαση. Οι δύο κρίσιμοι όροι ορίζονται αυτούσια στις Συμπληρωματικές Διατάξεις:

> *«§ 1, т. 13. „Повторно нарушение“ е нарушението, извършено в едногодишен срок от влизането в сила на наказателното постановление, с което е наложено наказание за нарушение от същия вид.»* - **επαναλαμβανόμενη** είναι η παράβαση που τελείται **εντός ενός έτους από την έναρξη ισχύος της καταδικαστικής απόφασης** με την οποία επιβλήθηκε κύρωση για παράβαση **του ίδιου είδους**.
> *«§ 1, т. 15. „Системно нарушение“ е налице, когато са извършени 5 или повече административни нарушения на този закон или на правилника за прилагането му*

*от същия вид в рамките на една година.*» - **систематична** паравация съвтрехи́ ота́н е́хоун телеστεί **пе́нте ́ пери́ссо́терес** диоикитикес паравáсеис ту ́ідиоу еи́доус ту ЗМИП ́ ту ППЗМИП **ме́са се ́ена ́етос**.

**Практикή сημασί́α тώн орισμώ́н.** Η μετάβαση από την πρώτη στη δεύτερη βαθμίδα (επανάληψη) προϋποθέτει **τελεσίδικη** προηγούμενη κύρωση - δεν αρκεί η διαπίστωση. Αντιθέτως, η τρίτη βαθμίδα («σοβαρές ή συστηματικές») ενεργοποιείται **αριθμητικά, με πέντε ομοειδείς παραβάσεις μέσα σε δώδεκα μήνες, χωρίς να απαιτείται προηγούμενη τελεσιδικία**. Για ένα λογιστικό γραφείο με πολλούς πελάτες, πέντε ομοειδείς ελλείψεις δέουσας επιμέλειας που διαπιστώνονται στον ίδιο έλεγχο μπορούν επομένως να οδηγήσουν **απευθείας στη βαθμίδα του чл. 116 παρ. 3**, με ανώτατο όριο 2.000.000 лв. Ο νόμος δεν ορίζει χωριστά τη «σοβαρή» παράβαση - η κρίση γίνεται με τα κριτήρια του чл. 123а.

**Η ανώτατη βαθμίδα δεν αφορά τους λογιστές.** Η βαθμίδα «**έως 10.000.000 лв. ή έως 10% του ετήσιου κύκλου εργασιών**» προβλέπεται στο **чл. 116 παρ. 3 σημ. 3** και εφαρμόζεται **αποκλειστικά όταν ο παραβάτης είναι πρόσωπο των чл. 4 σημ. 1-6, 8-11 και 19** - δηλαδή πιστωτικά ιδρύματα, πάροχοι υπηρεσιών πληρωμών, χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, ανταλλακτήρια, ασφαλιστές, εταιρείες leasing, επενδυτικοί διαμεσολαβητές, ΟΣΕ, εταιρείες διαχείρισης, ταμεία συνταξιοδοτικής ασφάλισης και πάροχοι υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων. **Οι εξωτερικοί λογιστές (чл. 4 σημ. 13) ΔΕΝ περιλαμβάνονται σε αυτή την απαρίθμηση** και επομένως **δεν υπόκεινται ούτε στο ανώτατο όριο των 10.000.000 лв. ούτε στο κριτήριο του 10% του κύκλου εργασιών**. Ο ορισμός του κύκλου εργασιών στη διάταξη είναι εξάλλου τυπικά τραπεζικός: *«годишния оборот, включително брутните приходи съгласно консолидирания отчет на крайното предприятие майка … състоящи се от вземания по лихви и други подобни доходи, доходи от акции и други ценни книжа … и вземания от комисиони и/или такси»* (έσοδα από τόκους, από μετοχές και τίτλους και από προμήθειες/τέλη). Για λογιστή που είναι **νομικό πρόσωπο ή ατομική επιχείρηση**, η ανώτατη κύρωση σε σοβαρή ή συστηματική παράβαση είναι **2.000.000 лв. ή έως το διπλάσιο του αποκομισθέντος οφέλους** (чл. 116 παρ. 3 σημ. 2), για λογιστή **φυσικό πρόσωπο**, **2.000.000 лв.** (σημ. 1). Η αναφορά σε ανώτατο πρόστιμο «10.000.000 BGN ή 10% του κύκλου εργασιών» για λογιστές δεν έχει έρεισμα στον νόμο.

Ο **чл. 116 παρ. 1** είναι η κεντρική κυρωτική διάταξη και απαριθμεί περιοριστικά τις παραβάσεις που υπάγονται σε αυτήν. Παραβάσεις των **чл. 7, чл. 9, чл. 9г, чл. 11 παρ. 1-3, чл. 12-22, чл. 24-31, чл. 33-60, чл. 65-69** (δέουσα επιμέλεια, SDD/EDD, πραγματικοί δικαιούχοι, **τήρηση αρχείων**), **чл. 72 παρ. 1-3 και 5-7** (**αναφορά ύποπτων συναλλαγών**), **чл. 73 παρ. 1, чл. 74 παρ. 1-5 και 11, чл. 76 παρ. 1** (αποκάλυψη πληροφοριών κατόπιν αιτήματος), **чл. 80** (**tipping-off**), **чл. 87 παρ. 4, чл. 101 παρ. 11** (**εκπαίδευση**), **чл. 106 παρ. 2, 4 και 5, чл. 107 παρ. 4** (**υπεύθυνος εσωτερικού ελέγχου και γνωστοποίησή του**) και **чл. 110 παρ. 1-2 και чл. 111 παρ. 1** (συνδρομή στους ελέγχους) - **εφόσον η πράξη δεν συνιστά ποινικό αδίκημα**. Ο **чл. 118 παρ. 1** λειτουργεί ως **υπολειμματική (γενική) διάταξη** για κάθε άλλη παράβαση του νόμου **ή του κανονισμού εφαρμογής του**, «*извън случаите по чл. 116, ал. 1 или по чл. 116а, ал. 1 и 4 и извън случаите по чл. 11, ал. 4 - 6 и по чл. 101, ал. 1, изречение второ*» - δηλαδή εκτός των περιπτώσεων των чл. 116 παρ. 1 και 116а παρ. 1 και 4 και εκτός των ειδικών υποχρεώσεων των ΜΚΟ (чл. 11 παρ. 4-6 και чл. 101 παρ. 1 εδ. β΄, για τις οποίες ισχύει το чл. 120 παρ. 2-3). Στον чл. 118 παρ. 1 υπάγονται επομένως, μεταξύ πολλών άλλων και με άμεσο ενδιαφέρον για τους λογιστές. **Η μη υιοθέτηση ή η πλημμελής υιοθέτηση εσωτερικών κανόνων κατά τα чл. 101-102**, η μη γνωστοποίηση της υπαγωγής σε όμιλο κατά το чл. 104 παρ. 2 και 4, **η μη τήρηση του ειδικού βιβλίου του чл. 52 ППЗМИП**, **η μη κατάρτιση ετήσιου σχεδίου εκπαίδευσης κατά το чл. 67 παρ. 1 ППЗМИП**, **η παράλειψη της προηγούμενης έγγραφης γνωστοποίησης του чл. 23 ППЗМИП πριν από την εφαρμογή απλουστευμένης δέουσας επιμέλειας** (στον βαθμό που δεν συνιστά ήδη παράβαση του чл. 26 σημ. 8, οπότε υπάγεται στο чл. 116 παρ. 1), και **η παράλειψη της 14ήμερης αναφοράς αναντιστοιχίας πραγματικού δικαιούχου του чл. 63а παρ. 1**.

| Διάταξη / βαθμίδα | Φυσικά πρόσωπα (γλοба) | Νομικά πρόσωπα & ατομικές επιχειρήσεις (имуществена санкция) | Χρηματοπιστωτικά ιδρύματα - чл. 4 σημ. 1-6, 8-11, 19 (δεν αφορά λογιστές) |
|---|---|---|---|
| **чл. 116 παρ. 1** - παραβάσεις CDD, τήρησης αρχείων, STR, tipping-off, εκπαίδευσης, υπευθύνου συμμόρφωσης (πρώτη παράβαση) | **1.000 - 10.000 лв.** (≈511 - 5.113 EUR) | **2.000 - 20.000 лв.** (≈1.023 - 10.226 EUR) | 5.000 - 50.000 лв. (≈2.556 - 25.565 EUR) |
| **чл. 116 παρ. 2** - επαναλαμβανόμενη παράβαση | **2.000 - 20.000 лв.** (≈1.023 - 10.226 EUR) | **5.000 - 50.000 лв.** (≈2.556 - 25.565 EUR) | 10.000 - 200.000 лв. (≈5.113 - 102.258 EUR) |
| **чл. 116 παρ. 3** - σοβαρές ή συστηματικές παραβάσεις | **5.000 - 2.000.000 лв.** (≈2.556 - 1.022.584 EUR) | **10.000 - 2.000.000 лв.** (≈5.113 - 1.022.584 EUR) **ή έως το διπλάσιο του οφέλους**, εφόσον προσδιορίζεται | 20.000 - 10.000.000 лв. (≈10.226 - 5.112.919 EUR) **ή έως 10% του ετήσιου κύκλου εργασιών** |
| **чл. 118 παρ. 1** - γενική/υπολειμματική διάταξη (κάθε άλλη παράβαση, π.χ. μη υιοθέτηση εσωτερικών κανόνων) | **500 - 5.000 лв.** (≈256 - 2.556 EUR) | **1.000 - 10.000 лв.** (≈511 - 5.113 EUR) | 2.000 - 20.000 лв. (≈1.023 - 10.226 EUR) |
| **чл. 118 παρ. 2** - επαναλαμβανόμενη παράβαση | **1.000 - 10.000 лв.** (≈511 - 5.113 EUR) | **2.000 - 20.000 лв.** (≈1.023 - 10.226 EUR) | 5.000 - 50.000 лв. (≈2.556 - 25.565 EUR) |
| **чл. 118 παρ. 3** - συστηματικές παραβάσεις | **2.000 - 20.000 лв.** (≈1.023 - 10.226 EUR) | **5.000 - 50.000 лв.** (≈2.556 - 25.565 EUR) | 10.000 - 100.000 лв. (≈5.113 - 51.129 EUR) |

**Προσωπική ευθύνη διοικούντων και υπευθύνων εσωτερικού ελέγχου (чл. 117 και чл. 119 ЗМИП).** Ανεξάρτητα από την κύρωση της οντότητας, **πρόστιμο επιβάλλεται και στο πρόσωπο που διοικεί και εκπροσωπεί τον υπόχρεο, καθώς και στο πρόσωπο που ασκεί ή είναι υπεύθυνο για τον εσωτερικό έλεγχο**, εφόσον τέλεσε, επέτρεψε ή συμμετείχε στην παράβαση. Πρόκειται για διάσταση ιδιαίτερης πρακτικής σημασίας για τα λογιστικά γραφεία:

| Περίπτωση | Πρόστιμο |
|---|---|
| **чл. 117 παρ. 1** - παράβαση του чл. 116 παρ. 1 από διοικούντα/εκπροσωπούντα ή υπεύθυνο εσωτερικού ελέγχου | **1.000 - 15.000 лв.** (≈511 - 7.669 EUR), σε επανάληψη **2.000 - 30.000 лв.** (≈1.023 - 15.339 EUR) |
| **чл. 117 παρ. 2 σημ. 1** - **σοβαρές ή συστηματικές** παραβάσεις, όταν πρόκειται για διοικούντα/υπεύθυνο εσωτερικού ελέγχου προσώπου των **чл. 4 σημ. 7 και 12-37 (περιλαμβάνονται οι λογιστές της σημ. 13)** - διάταξη σε ισχύ από 1.7.2026 | **5.000 - 3.000.000 лв.** (≈2.556 - 1.533.876 EUR) |
| **чл. 117 παρ. 2 σημ. 2** - σοβαρές ή συστηματικές παραβάσεις, διοικούντες προσώπων των чл. 4 σημ. 1-6, 8-11 και 19 | 10.000 - 15.000.000 лв. (≈5.113 - 7.669.378 EUR) |
| **чл. 119 παρ. 1** - παράβαση του чл. 118 παρ. 1 από διοικούντα/υπεύθυνο εσωτερικού ελέγχου | **500 - 7.500 лв.** (≈256 - 3.835 EUR), σε επανάληψη **1.000 - 15.000 лв.** (≈511 - 7.669 EUR) |

| | |
|---|---|
| **чл. 119 парр. 2 сщм. 1** - **систематичните** парабазисите на чл. 118 парр. 1 от ръководителя/представителя и вътрешния контрольор на персонала на **чл. 4 сщм. 7 и 12-37 (включват се и сметките на сщм. 13)** - разпоредба **вече в сила от 1.7.2026** | **2.000 - 30.000 лв.** (≈1.023 - 15.339 EUR) |
| **чл. 119 парр. 2 сщм. 2** - систематичните парабазиси на чл. 118 парр. 1, ръководителите и вътрешните контрольори на персонала на чл. 4 сщм. 1-6, 8-11 и 19 (не се отнася за сметките) | 5.000 - 75.000 лв. (≈2.556 - 38.347 EUR) |
| **чл. 121 парр. 4** - парабазиси, извършени от **местно поделение в Република България** на персонал на чл. 4, регистриран в друга държава членка или трета държава | Юридическите **лица, носещи** на **същото** **лице**, **което** **е** **извършило** **нарушението**, **и** **на** **техните** **ръководители**, **които** **са** **знаели** **за** **нарушението** **или** **са** **имали** **основателно** **основание** **да** **го** **знаят**, **и** **които** **не** **са** **предприели** **всички** **необходими** **мерки** **за** **предотвратяването** **му**, **както** **и** **на** **лицата**, **които** **са** **били** **натоварени** **с** **надзора** **върху** **дейността** **на** **лицето**, **извършило** **нарушението**, **ако** **нарушението** **е** **било** **извършено** **поради** **липсата** **на** **такъв** **надзор** |

**Влизане в сила.** Разпоредбите на **чл. 117 парр. 2 сщм. 1 и чл. 119 парр. 2 сщм. 1**, изменени с **ДВ бр. 54 от 4.07.2025 г.**, влязоха в сила на **1 юли 2026** и следователно **вече се прилагат**. Тяхната същност е, че разширяват **изцяло** **списъка** **на** **небанковите** **финансови** **институции**, **които** **подлежат** **на** **пруденциален** **надзор**, **включително** **и** **на** **изискванията** **за** **капиталова** **адекватност**, **ликвидност** **и** **ограничаване** **на** **риска**. Освен това **чл. 117 парр. 2 сщм. 1** **изрично** **забранява** **на** **тези** **институции** **да** **извършват** **дейности** **по** **чл. 1 парр. 2 сщм. 1 от** **Регламент** **(ЕС) 2019/2033**, **ако** **не** **са** **получили** **разрешение** **по** **чл. 8 от** **Регламента**. Преходният период, предвиден в чл. 117 парр. 1, **не** **се** **прилага** **за** **тях**.

**Останали** **основни** **разпоредби** **- пълна** **картина**

| Разпоредба | Нарушение | Физически лица | Юридически лица / ЕС |
|---|---|---|---|
| **чл. 116а парр. 1** (нов, ДВ бр. 84/2023, изм. ДВ бр. 49/2025) | Упражняване на дейност от **чл. 4 сщм. 16** (инвестиционни/застрахователни посредници) **без** **вписване** **в** **регистъра** **по** **чл. 9б**, или дейност от **чл. 4 сщм. 40** (предоставяне на платформени услуги) **без** **вписване** **по** **чл. 9в** | 2.000 - 15.000 лв. (≈1.023 - 7.669 EUR) | 5.000 - 75.000 лв. (≈2.556 - 38.347 EUR) |
| **чл. 116а парр. 2** | Повторно нарушение по парр. 1 | 4.000 - 30.000 лв. (≈2.045 - 15.339 EUR) | 10.000 - 150.000 лв. (≈5.113 - 76.694 EUR) |
| **чл. 116а парр. 3** | Тежки или систематични нарушения по парр. 1 | 5.000 - 75.000 лв. (≈2.556 - 38.347 EUR) | 50.000 - 750.000 лв. (≈25.565 - 383.469 EUR) |
| **чл. 116а парр. 4** | **Непредставяне, в срок от** **1** **месец** **от** **настъпване** **на** **промяна**, **на** **данни** **за** **промени** **в** **обстоятелствата**, **вписани** **в** **регистрите** **по** **чл. 9б** **или** **9в** | 2.000 - 15.000 лв. (вж. парр. 1) | 5.000 - 75.000 лв. (вж. парр. 1) |
| **чл. 116а парр. 5** | Разпоредбите на парр. 1-4 се прилагат **и** **за** **ръководителите/представителите** **и** **за** **вътрешния** **контрольор** на длъжника, ако са виновни | Същият размер като по парр. 1-4 | Не се прилага (санкцията е само имуществена, не и за физическо лице) |
| **чл. 118 парр. 4** (в сила от 16.07.2024) | Лице по чл. 61 парр. 1 или 62 парр. 1, което **не** **желае** **да** **извърши** **вписване** **на** **данните** **за** **действителния** **собственик** по чл. 63 парр. 4 или 63а парр. 4 | **Глоба** **5.000** **лв.** (≈2.556 EUR) | **Глоба** **5.000** **лв.** (≈2.556 EUR) |
| **чл. 118 парр. 5** | Неприключване на корекцията след налагането на санкцията по парр. 4 | Нова глоба 5.000 лв. **за** **всеки** **месец**, докато не бъде приключена корекцията | Нова имуществена санкция 5.000 лв. **за** **всеки** **месец**, докато не бъде приключена корекцията |
| **чл. 118 парр. 6** | **Физическо** **лице** **за** **връзка** по чл. 63 парр. 4 сщм. 3, което не изпълнява задълженията по чл. 61 или 62 | 100 - 1.000 лв. (≈51 - 511 EUR), при **повторение** **200** **-** **2.000** **лв.** | Не се прилага (отнася се за физическо лице) |
| **чл. 120 парр. 1** | **Неизпълнение** **на** **задължителни** **предписания** от ЗМИП/ППЗМИП **или** **неспазване** **на** **определения** **от** **тях** **срок** | 500 - 5.000 лв., при повторение 1.000 - 10.000 лв. (чл. 118 парр. 1-2) | 1.000 - 10.000 лв., при повторение 2.000 - 20.000 лв. (чл. 118 парр. 1-2) |
| **чл. 120 парр. 2** | Ръководен орган по чл. 4 сщм. 28 (който не може едновременно да бъде в друга категория), който не изпълнява задължителните предписания по чл. 11 парр. 7 или чл. 101 парр. 12 | - | 1.000 - 10.000 лв., при повторение 2.000 - 20.000 лв. |
| **чл. 120 парр. 3** | Ръководители/представители на ръководен орган по чл. 4 сщм. 28, които са допуснали или разрешили нарушението по парр. 2 | 100 - 1.500 лв., при повторение 200 - 3.000 лв. | - |

**Чл. 116а не се отнася за лицензираните.** Изключително **упражняването** **без** **вписване** на **дейността** (чл. 9б за TCSP по сщм. 16 и чл. 9в за доставчиците на платформи по сщм. 40). Лицензираните по сщм. 13 **не** **се** **вписват** **в** **регистрите** и следователно **не** могат да извършват **тази** **санкционна** **разпоредба** - **освен** **ако** **предоставят** **паралелно** **неразрешени** **услуги** **в** **чужбина**, **за** **които** **подлежат** **на** **вписване** и носят **риска** от санкция. Практическото значение е **ограничено**, но **не** **е** **нулево**.

**Критерии за преценка (чл. 123а ЗМИП).** При **определяне** **на** **вида** **и** **размера** на санкцията КФН взема предвид **тежестта** **и** **продължителността** на нарушението, **степента** **на** **отговорност** на лицето, неговото **финансово** **състояние** (годишен оборот, нетна стойност), **размера** **на** **реализираната** **печалба** или **избегнатата** **загуба**, **щетите** **за** **трети** **лица**, **степента** **на** **сътрудничество** с КФН, **предишните** **нарушения** и **мерките** за **предотвратяване** **на** **повторение**. Санкцията **не** **може** **да** **бъде** **по-ниска** **от** **имуществената** **облага**, **ако** **такава** **е** **реализирана**.

**Срокове.** Давностният срок за **налагане** на санкция е **5 години** от **извършване** на нарушението, а за **изпълнение** - **3 години** от **влизане** **в** **сила** на **наказателното** **постановление**. Производството **трябва** **да** **приключи** **в** **6-месечен** **срок** от **образуването** **му**, **освен** **ако** **е** **спряно** **по** **реда** **на** **чл. 123а парр. 2** (нов с ДВ бр. 84/2023), за **голям** **каталог** **от** **нарушения** - **между** **които** **и** **тези** **по** **чл. 11 парр. 1-3, чл. 12-15, чл. 17-18, чл. 24-29, чл. 33-36, чл. 37-40, чл. 44-47, чл. 52-54, чл. 59, чл. 65-69, чл. 72 парр. 1-3 и 5-7, чл. 80 и чл. 110-111** - **не** **се** **прилага** **чл.**

**28 παρ. 1-6 του Закон за административните нарушения и наказания**, δηλαδή **αποκλείεται η απαλλαγή λόγω ήσσονος σημασίας της παράβασης με απλή προειδοποίηση**. Πρόκειται για διάταξη με μεγάλη πρακτική σημασία. Για τις βασικές υποχρεώσεις δέουσας επιμέλειας, τήρησης αρχείων και αναφοράς **δεν υπάρχει περιθώριο «συγγνωστής» παράβασης**.

**Μεθοδολογία επιμέτρησης του προστίμου - Κεφάλαιο όγδοο ΠΠΖΜΙΠ (чл. 70-80, νέο με ДВ бр. 39/2024, σε ισχύ από 1.05.2024)**

Ο κανονισμός εφαρμογής θέσπισε για πρώτη φορά **δεσμευτικό αριθμητικό αλγόριθμο** υπολογισμού της κύρωσης, τον οποίο η διοικητική αρχή υποχρεούται να ακολουθεί. Καθορίζεται πρώτα μια **βάση υπολογισμού** με κριτήριο τη βαρύτητα (чл. 71 παρ. 2 και чл. 72) και στη συνέχεια η βάση αυτή **αυξομειώνεται ποσοστιαία** κατά τα чл. 73-80, το τελικό ποσό **δεν μπορεί ποτέ να υπερβεί ή να υπολείπεται των νομοθετημένων ορίων** (чл. 71 παρ. 4) και στρογγυλοποιείται σε ακέραιο (παρ. 5).

| **Παράγοντας (чл. 123а παρ. 1 ЗМИП)** | **Κανόνας του ΠΠΖΜΙΠ** | **Επίδραση στη βάση υπολογισμού** |
|---|---|---|
| Βαρύτητα - βαθμός κοινωνικής επικινδυνότητας (чл. 72) | Σύγκριση με άλλες παραβάσεις του ίδιου είδους | Χαμηλότερη επικινδυνότητα. Βάση στο **ελάχιστο** του νόμου, μη ουσιωδώς διαφοροποιούμενη. **+50% του ελαχίστου**, υψηλότερη επικινδυνότητα. **Διπλασιασμός του ελαχίστου** |
| Διάρκεια της παράβασης (чл. 73) | Παράλειψη οφειλόμενης ενέργειας | Η ενέργεια **δεν έχει γίνει** κατά τη διαπίστωση. **+40%**, αν η παράλειψη διήρκεσε **άνω των 6 μηνών. +80%**, αν έγινε εκπρόθεσμα πριν τη διαπίστωση. **-20%**, αν έγινε μετά τη διαπίστωση αλλά πριν την έκδοση της απόφασης. **-10%** |
| Βαθμός ευθύνης (чл. 74) | Συμβολή του προσώπου στην τέλεση | Εξατομικευμένη στάθμιση |
| Οικονομική κατάσταση **φυσικού** προσώπου (чл. 75 παρ. 1, 3-4) | Ετήσιο εισόδημα βάσει της ετήσιας φορολογικής δήλωσης (φορολογητέα βάση μετά τις εκπτώσεις δαπανών και εισφορών), αν δεν υποβάλλεται δήλωση, άθροισμα των μηνιαίων φορολογικών βάσεων | Έως το άθροισμα των κατώτατων μηνιαίων μισθών του προηγούμενου έτους. **Καμία μεταβολή**, έως το πενταπλάσιο. **+40%**, άνω του πενταπλασίου. **+80%** |
| Οικονομική κατάσταση **νομικού** προσώπου ή ατομικής επιχείρησης (чл. 75 παρ. 2, 5-6) | Συνολικός ετήσιος κύκλος εργασιών (άθροισμα εσόδων) από τις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις ή, ελλείψει αυτών, από τις φορολογικές δηλώσεις | Έως **700.000 лв.**. Καμία μεταβολή, έως **1.400.000 лв.**. **+40%**, άνω των 1.400.000 лв.. **+80%** |
| Κέρδος ή αποφευχθείσα ζημία (чл. 76) | Εφόσον προσδιορίζεται χωρίς σημαντική δυσχέρεια ή υπέρμετρο κόστος | Αύξηση **έως το ύψος του κέρδους ή της αποφευχθείσας ζημίας** |
| Ζημίες τρίτων (чл. 77) | Εφόσον προσδιορίζονται | Αύξηση **έως το ύψος των ζημιών τρίτων** |
| Συνεργασία με τα ελεγκτικά όργανα (чл. 78) | FID-ДАНС, НАП, БНБ, КФН, КРС | Συνεργασία. Καμία μεταβολή, **άρνηση ή ελλιπής συνεργασία. +20%** |
| Ιστορικό τελεσίδικων κυρώσεων της τελευταίας 5ετίας (чл. 79) | Δεν συνυπολογίζονται οι πράξεις που θεμελίωσαν την επανάληψη | Ανά αναγκαστικό διοικητικό μέτρο. **+5%, με ανώτατο σύνολο +30%**, ανά καταδικαστική απόφαση για чл. 116, 116а ή 117. **+10%, με ανώτατο +50%**, ανά απόφαση για чл. 118, 119 ή 120. **+5%, με ανώτατο +30%** |
| Εξαιρετικές ή πολλαπλές περιστάσεις (чл. 80) | Επιβαρυντικές ή ελαφρυντικές | Επιβολή του **ανωτάτου** ή του **κατωτάτου** νομοθετημένου ορίου αντίστοιχα |

**Πώς διαβάζεται πρακτικά ο αλγόριθμος για ένα βουλγαρικό λογιστικό γραφείο.** ΕΠΕ με ετήσιο κύκλο εργασιών κάτω των 700.000 лв. που υποπίπτει σε **πρώτη** παράβαση δέουσας επιμέλειας (чл. 116 παρ. 1 σημ. 2, εύρος 2.000-20.000 лв.) και δεν εμφανίζει αυξημένη επικινδυνότητα ξεκινά από βάση **2.000 лв.** Αν η παράλειψη δεν έχει θεραπευθεί κατά τη διαπίστωση (+40%) και το γραφείο δεν συνεργάστηκε πλήρως (+20%), η κύρωση διαμορφώνεται περί τα **3.200 лв.** Αντιστρόφως, η άμεση θεραπεία πριν από την έκδοση της απόφασης (-10%) και η πλήρης συνεργασία διατηρούν την κύρωση κοντά στο ελάχιστο. Το κρίσιμο συμπέρασμα είναι ότι **η εκ των υστέρων συμμόρφωση και η συνεργασία έχουν ποσοτικοποιημένη, νομοθετημένη αξία** - και ότι το κριτήριο του κύκλου εργασιών (700.000 / 1.400.000 лв., δηλαδή περίπου 358.000 / 716.000 EUR) εξακολουθεί να είναι διατυπωμένο σε λεβ στο διαθέσιμο κείμενο του ΠΠΖΜΙΠ.

Τα ανωτέρω ποσά παρατίθενται **όπως ακριβώς τα ορίζει το ενοποιημένο κείμενο του ЗМИП που ισχύει από 5.6.2026, δηλαδή σε λεβ (лв.)**, τα ισοδύναμα σε ευρώ υπολογίζονται με την αμετάκλητη ισοτιμία 1 EUR = 1,95583 BGN και δίνονται μόνο ενδεικτικά. **Η διαπίστωση αυτή τεκμηριώνεται πρωτογενώς.** Ο έλεγχος του ενοποιημένου κειμένου του ЗМИП (έως ДВ бр. 51/2026) δείχνει ότι **καμία από τις παραγράφους των чл. 116, 116а, 117, 118, 119 και 120 δεν φέρει την ένδειξη τροποποίησης «ДВ, бр. 70 от 2024 г., в сила от 1.01.2026 г.»** - η ένδειξη αυτή απαντά αποκλειστικά στις ουσιαστικές διατάξεις (чл. 4 σημ. 18, 36, 37, чл. 11, чл. 12, чл. 13, чл. 24, чл. 30, чл. 71, чл. 76, чл. 98 παρ. 4). Οι πιο πρόσφατες τροποποιήσεις των κυρωτικών διατάξεων έγιναν με τα **ДВ бр. 49 от 17.06.2025 και бр. 54 от 4.07.2025**, δηλαδή **μετά** τον νόμο μετάβασης στο ευρώ, και εξακολούθησαν να ορίζουν τα ποσά σε лв. **Θέση επί της μετατροπής σε ευρώ.** Κατά τον *Закон за въвеждане на еврото в Република България* (**ЗВЕРБ, ДВ бр. 70/2024**), με τον οποίο τροποποιήθηκαν ουσιαστικά κατώφλια συναλλαγών του ЗМИП (χαρακτηριστικά το чл. 76 για τις δηλώσεις μετρητών προς τη ДАНС), **οι κυρωτικές διατάξεις των чл. 116-120 ЗМИП δεν μετατράπηκαν ονομαστικά**. Τα ποσά τους εξακολουθούν να ορίζονται **σε лв.** και υπάγονται στη **γενική ρήτρα αυτόματης μετατροπής και στρογγυλοποίησης (*превалутиране*)** του ЗВЕРБ, με βάση την επίσημη - αμετάκλητη - ισοτιμία από την ημερομηνία εισαγωγής του ευρώ. Επομένως τα ευρώ-ισοδύναμα που παρατίθενται στους πίνακες του παρόντος κεφαλαίου προκύπτουν **από τη γενική αυτή ρήτρα** και όχι από ονομαστική αναδιατύπωση των άρθρων Οι ενδείξεις «2.500-10.000 EUR» για μη υποβολή αναφοράς ύποπτης συναλλαγής και «έως 10.000 EUR / έως 100.000 EUR» για επαναλαμβανόμενη παράβαση, που απαντούσαν σε παλαιότερες αποδόσεις, **δεν αντιστοιχούν σε καμία διάταξη του νόμου και απαλείφονται**. Η μη υποβολή αναφοράς κατά το чл. 72 υπάγεται στον чл. 116 παρ. 1 και τιμωρείται, για λογιστή-νομικό πρόσωπο, με 2.000-20.000 лв. (πρώτη παράβαση).

**Παραδείγματα ύποπτων συναλλαγών & δείκτες κινδύνου**

Ο ЗМИП δεν περιέχει κατάλογο δεικτών ύποπτων συναλλαγών. Κατά το **чл. 101 παρ. 2 σημ. 1** ο ίδιος ο υπόχρεος οφείλει να ορίσει στους εσωτερικούς του κανόνες «*ясни критерии за разпознаване на съмнителни клиенти и съмнителни операции или сделки*» - σαφή κριτήρια αναγνώρισης ύποπτων πελατών και συναλλαγών. Οι **υποχρεωτικοί παράγοντες κινδύνου** από τους οποίους αντλούνται τα κριτήρια αυτά απαριθμούνται στα **чл. 16-20 ΠΠΖΜΙΠ** (πελάτης και πραγματικός δικαιούχος, χώρα και γεωγραφική ζώνη, προϊόντα και υπηρεσίες, μηχανισμοί διάθεσης). Κόκκινες σημαίες με άμεση εφαρμογή στη λογιστική πράξη, με τη διάταξη από την οποία αντλούνται:

- **Αδυναμία ή απροθυμία προσκόμισης πειστικών αποδεικτικών ταυτότητας** και αμφιβολίες για την ακρίβεια των στοιχείων ταυτοποίησης (чл. 17 παρ. 4 σημ. 1-2 ΠΠΖΜΙΠ), ειδικότερα, άρνηση υποβολής της δήλωσης προέλευσης κεφαλαίων του чл. 66 παρ. 2 ЗМИП / Παραρτήματος 4 ΠΠΖΜΙΠ, οπότε **η προέλευση δεν θεωρείται διαλευκανθείσα** (чл. 47 παρ. 4 ΠΠΖΜΙΠ).

- **Αδιαφανής δομή ιδιοκτησίας** και πολύπλοκα σχήματα για τα οποία δεν υπάρχουν βάσιμοι νομικοί ή επιχειρηματικοί λόγοι (чл. 17 παρ. 4 σημ. 3), **μετοχές στον κομιστή ή εικονικοί (nominee) ιδιοκτήτες** (σημ. 6), αδικαιολόγητες μεταβολές στη δομή ιδιοκτησίας και ελέγχου (σημ. 7). Ο νόμος επιβάλλει ρητά τη **διαλεύκανση της δομής ιδιοκτησίας και ελέγχου** ως στοιχείο της δέουσας επιμέλειας (чл. 10 σημ. 2 ЗМИП).
- **Αποφυγή σύναψης επιχειρηματικής σχέσης και προτίμηση περιστασιακών συναλλαγών** όταν αυτό δεν δικαιολογείται (чл. 17 παρ. 4 σημ. 4) - κλασικό σχήμα αποφυγής των υποχρεώσεων συνεχούς παρακολούθησης.
- **Επιμονή σε εξ αποστάσεως σύναψη ή εκτέλεση** χωρίς λόγο που να προκύπτει από τις διαθέσιμες πληροφορίες ή που δεν συνάδει με αυτές (чл. 17 παρ. 4 σημ. 5), απουσία εύλογης αιτίας για την επιλογή του συγκεκριμένου Βούλγαρου παρόχου από πελάτη άλλης χώρας (σημ. 12).
- **Υπερβολική εμμονή στην εμπιστευτικότητα** και απροθυμία παροχής μεγάλου όγκου πληροφοριών για τους σκοπούς της δέουσας επιμέλειας (чл. 17 παρ. 4 σημ. 9).
- **Αναντιστοιχία δηλωθέντων και πραγματικών υπηρεσιών**. Απόκλιση μεταξύ των προϊόντων/υπηρεσιών που δηλώθηκαν κατά τη σύναψη και εκείνων που τελικά χρησιμοποιούνται (чл. 17 παρ. 4 σημ. 11), απόκλιση της διαπιστωθείσας προέλευσης κεφαλαίων και πηγής περιουσίας από τις λοιπές διαθέσιμες πληροφορίες (σημ. 10), ασυμφωνία της παρελθούσας, τρέχουσας και σχεδιαζόμενης δραστηριότητας με τα στοιχεία του φακέλου (чл. 17 παρ. 2 σημ. 9).
- **Πολιτογράφηση ή άδεια διαμονής έναντι επένδυσης**. Πελάτης υπήκοος τρίτης χώρας που έχει υποβάλει αίτηση για δικαίωμα διαμονής ή ιθαγένεια στη Βουλγαρία σε αντάλλαγμα μεταφορών κεφαλαίου, αγοράς περιουσίας ή κρατικών ομολόγων ή επενδύσεων σε εταιρείες (чл. 17 παρ. 4 σημ. 14, νέο με ДВ бр. 21/2020) - **αυτοτελής παράγοντας υψηλού κινδύνου στο βουλγαρικό δίκαιο**.
- **Κλάδοι έντασης μετρητών** και κλάδοι συνδεόμενοι με υψηλότερο κίνδυνο διαφθοράς ή ξεπλύματος (чл. 17 παρ. 2 σημ. 1-3), χρήση εταιρείας για διαχείριση περιουσιακών στοιχείων (σημ. 4), κατοχή σημαντικής θέσης που, χωρίς να εμπίπτει στο чл. 36, επιτρέπει κατάχρηση (σημ. 6).
- **Αρνητική δημοσιότητα και προηγούμενες αναφορές**. Πληροφορίες σε μέσα ενημέρωσης ή άλλες αξιόπιστες πηγές για κατηγορίες ή υπόνοιες εγκληματικής δραστηριότητας, δέσμευση περιουσιακών στοιχείων, ή **ύπαρξη προηγούμενων αναφορών κατά το чл. 72 ЗМИП** για τον ίδιο πελάτη (чл. 17 παρ. 3 σημ. 1-3).
- **Συναλλαγές χωρίς εμφανή οικονομικό ή νόμιμο σκοπό**, πολύπλοκες, ασυνήθιστα ή απροσδόκητα μεγάλες, με ασυνήθιστη αιτιολόγηση ή εκτελούμενες με ασυνήθιστα σχήματα (чл. 17 παρ. 4 σημ. 8 ППЗМИП και **чл. 35 σημ. 6 ЗМИП, όπου η ενισχυμένη δέουσα επιμέλεια είναι υποχρεωτική**, με ρητή υποχρέωση τεκμηρίωσης της κρίσης κατά το чл. 47 παρ. 3 ЗМИП).
- **Κατακερματισμός πληρωμών** ώστε να αποφεύγονται τα κατώφλια των 15.000, 5.000 και 1.000 ευρώ του чл. 11 ЗМИП μέσω «**συνδεδεμένων πράξεων**» - έννοια που ορίζεται στο **§ 1 σημ. 14 των Συμπληρωματικών Διατάξεων** και καλύπτει σειρά διαδοχικών μεταφορών από ή προς το ίδιο πρόσωπο στο πλαίσιο μίας υποχρέωσης, σειρά μεταφορών μέσω **διαφορετικών υπόχρεων προσώπων** συνδεόμενων με την ίδια υποχρέωση, και κάθε άλλη συνάφεια που διαπιστώνεται λόγω των ιδιαιτεροτήτων των πράξεων.
- **Συνδέσεις με τρίτες χώρες υψηλού κινδύνου** των καταλόγων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (чл. 46 παρ. 3) **ή της FATF** (чл. 46 παρ. 5), ή με χώρες υπό κυρώσεις/εμπάργκο της ΕΕ ή του ΟΗΕ, ή με υψηλά επίπεδα διαφθοράς (чл. 25 παρ. 1 σημ. 1 ППЗМИП).
- **Αδρανείς εταιρείες** που εμφανίζουν αιφνιδίως μεγάλη οικονομική δραστηριότητα, **έλλειψη πραγματικής δραστηριότητας στη χώρα** ή χρήση του λογαριασμού κυρίως για μεταφορές κεφαλαίων μεταξύ τρίτων (чл. 25 παρ. 1 σημ. 3 ППЗМИП), ανεξήγητες πληρωμές τρίτων, πωλήσεις συστηματικά κάτω του κόστους χωρίς νόμιμη εξήγηση, πολλαπλοί τραπεζικοί λογαριασμοί σε διάφορες χώρες χωρίς επιχειρηματικό σκοπό.
- **Επίμονη χρήση μετρητών σε ποσά που πλησιάζουν το όριο** του νόμου για τον περιορισμό των πληρωμών σε μετρητά, ή επαναλαμβανόμενες πληρωμές λίγο κάτω των 15.000 ευρώ ώστε να αποφευχθεί η γνωστοποίηση του чл. 76 παρ. 1 ЗМИП.

> **Υποχρέωση καταγραφής της κρίσης, όχι μόνο της αναφοράς.** Όταν εντοπίζεται συναλλαγή του чл. 47 παρ. 1, ο υπόχρεος συλλέγει τα ουσιώδη στοιχεία και τα σχετικά έγγραφα και **τεκμηριώνει εγγράφως την κρίση του για το αν συντρέχουν οι προϋποθέσεις αναφοράς κατά το чл. 72** (чл. 47 παρ. 3). Η κρίση αυτή, μαζί με κάθε εσωτερική αναφορά υπαλλήλου, καταχωρίζεται υποχρεωτικά στο **ειδικό βιβλίο του чл. 52 ППЗМИП**. **Η αρνητική κρίση («δεν υποβάλλεται αναφορά») είναι εξίσου υποχρεωτικά τεκμηριωτέα με τη θετική** - και είναι το πρώτο που ελέγχεται σε επιτόπιο έλεγχο της FID.

**Ιδιαιτερότητες**

- **Κατάσταση γκρίζας λίστας FATF** από τις 27 Οκτωβρίου 2023, με αρχική διαπίστωση ουσιαστικής ολοκλήρωσης του σχεδίου δράσης τον Ιούνιο 2026. Αυξημένη παρακολούθηση και πιθανή απαίτηση πρόσθετων αποδεικτικών συμμόρφωσης AML/CFT από διεθνείς συνεργάτες, τράπεζες και αντισυμβαλλομένους, έως την ολοκλήρωση της επιτόπιας αξιολόγησης.
- **Απουσία αυτορρύθμισης για τους λογιστές**. Σε αντίθεση με τα περισσότερα κράτη μέλη - και σε αντίθεση με τους ίδιους τους Βούλγαρους ορκωτούς ελεγκτές, συμβολαιογράφους, δικαστικούς επιμελητές και δικηγόρους, για τους οποίους το чл. 101 παρ. 4 ЗМИП προβλέπει **ενιαίους εσωτερικούς κανόνες** των επιμελητειών τους - ο βουλγαρικός λογιστικός κλάδος δεν διαθέτει επαγγελματικό φορέα (ΟΑΦ/SRB) με σχετικές αρμοδιότητες. Επόπτης είναι απευθείας η υπηρεσία πληροφοριών ασφαλείας (FID-ДАНС) και το αντίστοιχο εργαλείο είναι τα **υποδείγματα εσωτερικών κανόνων του чл. 101 παρ. 5**, γεγονός που διαφοροποιεί ουσιωδώς την πρακτική διάσταση της συμμόρφωσης σε σχέση με π.χ. την Ελλάδα, την Ιταλία ή την Πορτογαλία.
- **Ευθύνη του διαχειριστή του λογιστικού γραφείου**. Η σώρευση κυρώσεων επί της οντότητας (чл. 116/118) και επί του φυσικού προσώπου που τη διοικεί ή ασκεί τον εσωτερικό έλεγχο (чл. 117/119), σε συνδυασμό με την **απαγόρευση κατάληψης ανώτερης διοικητικής θέσης για ένα έτος** (чл. 124), καθιστά τον προσωπικό κίνδυνο του διαχειριστή βουλγαρικού λογιστικού γραφείου σημαντικά υψηλότερο από ό,τι υποδηλώνουν τα εταιρικά πρόστιμα - ιδίως από την **1.7.2026, ημερομηνία κατά την οποία τέθηκε ήδη σε ισχύ** η τροποποίηση του ДВ бр. 54/2025 που ανεβάζει το ανώτατο όριο του чл. 117 παρ. 2 σημ. 1, για σοβαρές ή συστηματικές παραβάσεις διοικούντων και υπευθύνων εσωτερικού ελέγχου προσώπων των чл. 4 σημ. 7 και 12-37, σε **3.000.000 лв. (≈1.533.876 EUR)**. Δεδομένου ότι για τους λογιστές ο εσωτερικός έλεγχος ασκείται κατά κανόνα **προσωπικά από τον ίδιο τον υπόχρεο ή τον διαχειριστή** (чл. 107 παρ. 2), το φυσικό πρόσωπο και ο υπεύθυνος εσωτερικού ελέγχου **ταυτίζονται**, με αποτέλεσμα ο διαχειριστής να εκτίθεται σωρευτικά και στις δύο ιδιότητες.
- **Δύο διατάξεις που διαφοροποιούν ουσιωδώς τη βουλγαρική συμμόρφωση από την ελληνική**: **(α)** η **υποχρέωση προηγούμενης έγγραφης γνωστοποίησης στη FID-ДАНС πριν από κάθε εφαρμογή απλουστευμένης δέουσας επιμέλειας** (чл. 26 σημ. 8 ЗМИП και чл. 23 ППЗМИП), με περιγραφή των παραγόντων κινδύνου και της στάθμισής τους - υποχρέωση χωρίς αντίστοιχο στο ελληνικό δίκαιο, η παράλειψη της οποίας καθιστά παράνομη κάθε εφαρμογή SDD, και **(β)** η **δεκατετραήμερη υποχρέωση αναφοράς αναντιστοιχίας πραγματικού δικαιούχου προς την Агенция по вписванията** (чл. 63а παρ. 1 ЗМИП, σε ισχύ από 16.07.2024), η οποία μετατρέπει τον λογιστή σε θεσμοθετημένο ελεγκτή ποιότητας του μητρώου. Και οι δύο υποχρεώσεις παραβλέπονται συστηματικά από εγχειρίδια συμμόρφωσης βασισμένα στο ενωσιακό ελάχιστο.
- **Απουσία επαγγελματικού απορρήτου για τους λογιστές**. Το чл. 72 παρ. 9 ЗМИП εξαιρεί από την υποχρέωση αναφοράς **μόνο τους δικηγόρους** και μόνο για πληροφορίες που αφορούν τη διαπίστωση της νομικής θέσης του πελάτη ή την υπεράσπισή του σε δικαστική διαδικασία. Ο Βούλγαρος - όπως και ο Έλληνας - λογιστής **δεν μπορεί να επικαλεστεί επαγγελματικό απόρρητο** ούτε έναντι της FID ούτε έναντι των ελεγκτικών οργάνων, αντιθέτως, το чл. 86 παρ. 1-2 του παρέχει **πλήρη ασυλία** για την αποκάλυψη, ακόμη και όταν αποδειχθεί εκ των υστέρων ότι οι συναλλαγές ήταν νόμιμες.
- **Νόμος για τον περιορισμό των πληρωμών σε μετρητά** (*Закон за ограничаване на плащанията в брой*). Αυτοτελές νομοθέτημα (**ЗОПБ**, Обн. ДВ бр. 16 от 22.02.2011 г., όπως ισχύει), κρίσιμο για τη λογιστική πράξη, καθώς επιβάλλει όριο μετρητών πέραν των κατωφλίων CDD του ЗМИП. **Το ισχύον όριο του чл. 3 ЗОПБ ανέρχεται σε 10.000 лв.** (ήτοι περίπου **5.112 ευρώ** με την αμετάκλητη ισοτιμία 1 EUR = 1,95583 BGN), ή στο αντίστοιχο ποσό σε ξένο νόμισμα. Το όριο καταλαμβάνει **τόσο τις μεμονωμένες πληρωμές όσο και τις τμηματικές πληρωμές που συνδέονται μεταξύ τους** - δηλαδή δεν επιτρέπεται η τεχνητή κατάτμηση. **Κυρώσεις (чл. 5 ЗОПБ).** Διοικητικό πρόστιμο **25% επί του ποσού της συναλλαγής για τα φυσικά πρόσωπα** και **50% για τα νομικά πρόσωπα και τους ατομικούς επιχειρηματίες (ΕΤ)**. Σημειώνεται ότι ο ίδιος ο ЗМИП περιέχει **αυτοτελή, μη βασιζόμενη σε υποψία υποχρέωση γνωστοποίησης** στη FID-ДАНС για **κάθε πληρωμή σε μετρητά αξίας άνω των 15.000 ευρώ** ή του ισοδυνάμου τους σε ξένο νόμισμα (**чл. 76 παρ. 1**), με μηνιαία υποβολή έως τη 15η του επόμενου μήνα (чл. 54 παρ. 1 ППЗМИП). Οι δύο υποχρεώσεις είναι **παράλληλες και ανεξάρτητες**. Η υπέρβαση του ορίου του νόμου για τα μετρητά συνιστά αυτοτελή παράβαση, ενώ η γνωστοποίηση του чл. 76 οφείλεται ακόμη και όταν η πληρωμή είναι απολύτως νόμιμη.
- **Συγκριτικά - τα δύο παράλληλα καθεστώτα για τα μετρητά:**

| Στοιχείο | ЗОПБ (чл. 3 и 5) | ЗМИП (чл. 76 пар. 1) |
|---|---|---|
| Антикеймено | **Απαγόρευση** πληρωμής σε μετρητά άνω του ορίου | **Υποχρέωση γνωστοποίησης** προς τη FID-ΔΑΗΣ, χωρίς απαγόρευση |
| Όριο | **10.000 лв.** (≈ 5.112 €), και για συνδεδεμένες τμηματικές πληρωμές | **15.000 ευρώ** ή ισοδύναμο σε ξένο νόμισμα |
| Προϋπόθεση υποψίας | Όχι - αντικειμενική παράβαση | Όχι - γνωστοποίηση και για απολύτως νόμιμη πληρωμή |
| Προθεσμία | - | Μηνιαία, έως τη **15η του επόμενου μήνα** (чл. 54 пар. 1 ППЗМИП) |
| Κύρωση | **25% του ποσού** για φυσικά πρόσωπα, **50%** για νομικά πρόσωπα και ΕΤ | Κυρώσεις του чл. 116 επ. ЗМИП (παράλειψη γνωστοποίησης) |

- Η FID-ΔΑΗΣ εκδίδει καθοδήγηση με ρητή νομοθετική βάση. **Υποδείγματα εσωτερικών κανόνων για τα πρόσωπα των чл. 4 σημ. 13, 20, 28 και 29** (чл. 101 пар. 5 ЗМИП - **υποχρεωτική δημοσίευση στην ιστοσελίδα της**), **κριτήρια αξιολόγησης κινδύνου** για τα μη κερδοσκοπικά νομικά πρόσωπα (чл. 98 пар. 4), **υποδείγματα δηλώσεων και εντύπων** εγκεκριμένα από τον διευθυντή της FID (чл. 51, 64, 65 και 69 ППЗМИП) και **δεσμευτικές οδηγίες** κατά τα чл. 99 пар. 3, чл. 103 пар. 8, чл. 104 пар. 3 και чл. 126. **Τα επίσημα υποδείγματα επιβεβαιώνονται.** Η *дирекция «Финансово разузнаване»* της ΔΑΗΣ (САДФР-ΔΑΗΣ) έχει εκδώσει και αναρτήσει στην ιστοσελίδα της τα **«Примерни вътрешни правила за контрол и предотвратяване изпирането на пари … на лицата по чл. 4, т. 13 от ЗМИП»** - υπόδειγμα εσωτερικών κανόνων ειδικά για τους παρόχους λογιστικών υπηρεσιών και τους φορολογικούς συμβούλους, κατά το чл. 101 пар. 5 ЗМИП. Το κρατικό αυτό υπόδειγμα **συνοδεύεται από υποδείγματα εντύπων**. **Φόρμα δέουσας επιμέλειας**, **δήλωση PEP κατά το чл. 42 ЗМИП** και **έντυπο εσωτερικής αναφοράς υποψίας**.
- **Τα παραρτήματα του βουλγαρικού πλαισίου AML - ακριβής αριθμός και ονομασία**. Ο έλεγχος των πρωτότυπων κειμένων απαντά οριστικά στο ερώτημα. **(α) Ο ЗМИП δεν έχει κανένα παράρτημα.** Το σώμα του νόμου δεν περιέχει «Приложение», η μόνη αναφορά σε παράρτημα είναι **παραπομπή στο Παράρτημα III της Οδηγίας (ΕΕ) 2015/849** (чл. 49, για τους παράγοντες κινδύνου των πρόσθετων περιπτώσεων ενισχυμένης δέουσας επιμέλειας) και στο **Παράρτημα αρ. 1, τμήμα I του Κώδικα Ασφαλίσεων** (чл. 4 σημ. 5, για τους κλάδους ασφάλισης ζωής). **(β) Ο ППЗМИП έχει ακριβώς τέσσερα παραρτήματα**, όλα υποδείγματα δηλώσεων, με τον ρόλο και την παραπομπή που ορίζει το ίδιο το чл. 1 σημ. 4 ППЗМИП:

| Παράρτημα ППЗМИП | Παραπομπή του κανονισμού | Τίτλος / αντικείμενο | Πότε χρησιμοποιείται από τον λογιστή |
|---|---|---|---|
| **Приложение № 1** | προς το чл. 26 пар. 1 ППЗМИП | **ΔΗΛΩΣΗ κατά το чл. 42 пар. 2 σημ. 2 ЗМИП** - δήλωση του πελάτη περί υπαγωγής ή μη σε κατηγορία **πολιτικώς εκτεθειμένου προσώπου** του чл. 36 пар. 2 (με ρητή διευκρίνιση, κατά το чл. 36 пар. 3, ότι οι κατηγορίες καλύπτουν και θέσεις σε όργανα της ΕΕ και διεθνείς οργανισμούς) | Σε κάθε ταυτοποίηση, ως ένα από τα μέσα του εσωτερικού συστήματος εντοπισμού PEP - **ποτέ ως μοναδικό μέσο** (чл. 42 пар. 3) |
| **Приложение № 2** | προς το чл. 37 пар. 1 ППЗМИП | **ΔΗΛΩΣΗ κατά το чл. 59 пар. 1 σημ. 3 ЗМИП** - δήλωση του νόμιμου εκπροσώπου νομικού προσώπου ή νομικού μορφώματος για τους **πραγματικούς δικαιούχους**, με πλήρη στοιχεία ταυτότητας, ιθαγένειες, χώρα διαμονής και τα ενδιάμεσα νομικά πρόσωπα της αλυσίδας ελέγχου | Κατά την ταυτοποίηση πραγματικού δικαιούχου πελάτη-νομικού προσώπου, **συμπληρωματικά** προς τις αναζητήσεις και τα έγγραφα των чл. 59 пар. 1 σημ. 1-2 |
| **Приложение № 3** | προς το чл. 38 ППЗМИП | **ΔΗΛΩΣΗ κατά το чл. 63 пар. 4 ЗМИП, με συμβολαιογραφική βεβαίωση υπογραφής** - η δήλωση βάσει της οποίας **καταχωρίζονται τα στοιχεία πραγματικού δικαιούχου** στο Εμπορικό Μητρώο, στο Μητρώο ΜΚΟ ή στο μητρώο БУЛСТАТ | Όταν ο λογιστής επιμελείται την καταχώριση ή την επικαιροποίηση των στοιχείων πραγματικού δικαιούχου πελάτη του (чл. 63 пар. 6-7) |
| **Приложение № 4** | προς το чл. 47 пар. 1 ППЗМИП | **ΔΗΛΩΣΗ κατά το чл. 66 пар. 2 ЗМИП** - δήλωση του πελάτη ή του νομίμου εκπροσώπου/πληρεξουσίου του για την **προέλευση των κεφαλαίων** | **Μόνον επικουρικά**, αφού εξαντληθούν χωρίς αποτέλεσμα ή με αντιφατικό αποτέλεσμα τουλάχιστον δύο από τους πέντε τρόπους του чл. 66 пар. 1, υποβάλλεται **πριν** από την εκτέλεση της πράξης και, αν δεν είναι πλήρως συμπληρωμένη και υπογεγραμμένη, **η προέλευση δεν θεωρείται διαλευκανθείσα** |

Και τα τέσσερα παραρτήματα μπορούν να ενσωματωθούν σε άλλο έγγραφο προερχόμενο από τον δηλούντα, **υπό τον όρο ότι περιέχουν όλα τα στοιχεία του υποδείγματος** και δεν γεννούν αμφιβολία ως προς το πρόσωπο που τα υποβάλλει και το περιεχόμενό τους (чл. 26 пар. 2, 37 пар. 2, 47 пар. 2 ППЗМИП), υποβάλλονται και **ηλεκτρονικά, με ηλεκτρονική δήλωση, ηλεκτρονικό έγγραφο ή ηλεκτρονική υπογραφή**, τηρουμένων των απαιτήσεων του Τμήματος VII (чл. 26 пар. 3, 37 пар. 3). Τα Παραρτήματα 1 και 2 τροποποιήθηκαν με το ДВ бр. 21/2020 και το Παράρτημα 2 εκ νέου με το ДВ бр. 39/2024 (σε ισχύ από 1.05.2024).

> **Επισήμανση της ένδειξης «15 παραρτήματα».** Η ένδειξη ότι τα υποδείγματα εσωτερικών κανόνων για λογιστές συνοδεύονται από «15 παραρτήματα» **δεν προέρχεται από τον ЗМИП ή τον ППЗМИП** και δεν αντιστοιχεί σε κανένα νομοθετικό παράρτημα. Προέρχεται από **ιδιωτικό υπόδειγμα επαγγελματικής ένωσης**, το οποίο δεν αποτελεί επίσημη πηγή. **Επίσημα παραρτήματα υπάρχουν μόνο τέσσερα, όλα στον ППЗМИП**, και είναι αυτά που παρατίθενται ανωτέρω. Το υπόδειγμα εσωτερικών κανόνων που καταρτίζει και δημοσιεύει η FID-ΔΑΗΣ κατά το чл. 101 пар. 5 ЗМИП **μπορεί** να συνοδεύεται από δικά του βοηθητικά έντυπα (ερωτηματολόγια, λίστες ελέγχου), αλλά ο αριθμός και η ονομασία τους **δεν καθορίζονται από τον νόμο** και μεταβάλλονται με κάθε επικαιροποίηση του υποδείγματος. **Τι ισχύει στην πραγματικότητα.** Το κρατικό υπόδειγμα της ΔΑΗΣ για τα πρόσωπα του чл. 4 т. 13 συνοδεύεται από **υποδείγματα εντύπων - φόρμα δέουσας επιμέλειας, δήλωση PEP κατά το чл. 42 ЗМИП και έντυπο εσωτερικής αναφοράς υποψίας** - και όχι από «15 παραρτήματα». Ο αριθμός των συνοδευτικών εντύπων **δεν καθορίζεται από τον νόμο** και μεταβάλλεται με κάθε επικαιροποίηση του υποδείγματος, οπότε ο υπόχρεος πρέπει να κατεβάζει κάθε φορά την **τρέχουσα έκδοση από την ιστοσελίδα της ΔΑΗΣ**.

- **Στατιστικά στοιχεία για τον λογιστικό κλάδο** (αριθμός αναφορών ύποπτων συναλλαγών από λογιστές, διενεργηθέντες έλεγχοι, επιβληθέντα πρόστιμα ανά έτος). **Η εικόνα που προκύπτει από τους ετήσιους απολογισμούς της ΔΑΗΣ και τις εκθέσεις της MONEYVAL.** Επιβεβαιώνεται **συστηματική υπο-αναφορά των μη χρηματοπιστωτικών επαγγελμάτων (DNFBP)**. Οι γνωστοποιήσεις του **чл. 72 ЗМИП από ανεξάρτητους λογιστές και φοροτεχνικούς παραμένουν σε μονοψήφια ή πολύ χαμηλά διψήφια νούμερα ετησίως, ήτοι κάτω του 1% του συνόλου των αναφορών**. Παράλληλα, η ΔΑΗΣ διενεργεί **δειγματοληπτικούς ελέγχους** στον κλάδο, επιβάλλοντας κυρώσεις **κυρίως για έλλειψη εγκεκριμένων εσωτερικών κανόνων** - και όχι για παράλειψη αναφοράς. Σημειώνεται ότι το **чл. 48 ППЗМИП** επιβάλλει στη FID να τηρεί στατιστικά δεδομένα κατά τη μεθοδολογία της NRA, να τα συγκεντρώνει σε ετήσια βάση **έως το τέλος Φεβρουαρίου** του επόμενου έτους και να τα **δημοσιεύει στην επίσημη ιστοσελίδα της ΔΑΗΣ** εντός ενός μηνός από την έγκρισή τους - υπάρχει επομένως θεσμοθετημένη υποχρέωση δημοσίευσης στατιστικών, ανεξαρτήτως της τεχνικής προσβασιμότητάς τους.
- **Πρακτική συνέπεια για τους Έλληνες λογιστές**. Η μετάβαση στο ευρώ (1.1.2026) σημαίνει ότι κάθε παλαιότερο εγχειρίδιο συμμόρφωσης, υπόδειγμα εσωτερικών κανόνων ή πίνακας κατωφλίων που εκφράζεται σε λεβ πρέπει να επικαιροποιηθεί ως προς τα **κατώφλια**, τα οποία είναι πλέον διατυπωμένα απευθείας σε ευρώ στον ίδιο τον ЗМИП, **οι κυρώσεις όμως εξακολουθούν να ορίζονται σε λεβ** στο κείμενο που ισχύει από 5.6.2026 και δεν πρέπει να «μεταφράζονται» σε ευρώ ως αν επρόκειτο για τα νομοθετημένα ποσά.

**Πηγές:**

- **Νομοθεσία (πρωτογενή κείμενα):**
  - Закон за мерките срещу изпирането на пари (ЗМИП / LMML), Държавен вестник τεύχ. 27 της 27.03.2018, ενοποιημένο κείμενο ενημερωμένο έως **ДВ бр. 51 от 5.06.2026 г. (σε ισχύ από 5.06.2026)** - διατάξεις τεκμηριωμένες αυτολεξεί στο πρωτότυπο. чл. 3, **4 (πλήρης κατάλογος σημείων 1-42)**, 9б, 9в, **9г**, 10, **11 (και παρ. 4-7)**, 12, 13, **15, 16, 17, 18**, 19-24, **22а**, **25, 26**, 27-34, **35, 36, 37**, 38-43, **46, 46а, 47**, 48а, 49, 50, 52-58, 59, **61, 62, 63, 63а**, **66, 67, 68, 69, 70, 71**, **72, 73, 74, 76**, **80, 83, 84, 85, 86**, 87-90, 95, 96, **98, 99, 100**, **101, 102, 103, 104**, **106, 107**, **108, 108а**, 110, 111, 114, **116, 116а, 117, 118, 119, 120**, **121, 122, 123, 123а, 124, 125, 126, 127, 128**, **§ 1 σημ. 13, 14, 15, 18, 19 και § 2 και § 5 των Συμπληρωματικών Διατάξεων** και **§ 6 των Μεταβατικών και Τελικών Διατάξεων** - Държавен вестник: https://dv.parliament.bg
  - ЗМИП, ισχύον ενοποιημένο κείμενο ДВ бр. 51 от 05.06.2026 г. (ανάρτηση Επιτροπής Χρηματοοικονομικής Εποπτείας - КФН) - https://www.fsc.bg/wp-content/uploads/2026/06/zmip_dv_51_2026.pdf
  - ЗМИП, παλαιότερη ενοποίηση έως ДВ 84/2023 (Επιτροπή Рýθμισης Επικοινωνιών - КРС) - https://crc.bg/files/zakoni/16_0.pdf
  - Правилник за прилагане на ЗМИП (ППЗМИП), εγκριθείς με ПМС № 357 от 31.12.2018 г., ДВ бр. 3 от 08.01.2019 г. - διατάξεις τεκμηριωμένες στο πρωτότυπο. **чл. 1, 16-20, 47, 48, 49, 51, 59, 60, 64, 65, 66, 67, 69** καθώς και **τα τέσσερα Παραρτήματά του** (Приложение № 1 προς το чл. 26 παρ. 1 - δήλωση PEP κατά το чл. 42 παρ. 2 σημ. 2 ЗМИП, Приложение № 2 προς το чл. 37 παρ. 1 - δήλωση πραγματικών δικαιούχων κατά το чл. 59 παρ. 1 σημ. 3 ЗМИП, Приложение № 3 προς το чл. 38 - συμβολαιογραφικά βεβαιωμένη δήλωση κατά το чл. 63 παρ. 4 ЗМИП, Приложение № 4 προς το чл. 47 παρ. 1 - δήλωση προέλευσης κεφαλαίων κατά το чл. 66 παρ. 2 ЗМИП), **το Κεφάλαιο όγδοο (чл. 70-80) για τη μεθοδολογία επιμέτρησης των κυρώσεων** και τα чл. 23-24, 28-30, 41-43 και 52, το αντίτυπο είναι ενημερωμένο έως ДВ бр. 39 от 1.05.2024 г. Ισχύον ενοποιημένο κείμενο ДВ бр. 61 от 29.07.2025 г. (КФН) - https://www.fsc.bg/wp-content/uploads/2025/07/ppzmip_dv_61_2025.pdf
  - Съобщение до лицата по чл. 4 от Закона за мерките срещу изпирането на пари, обн. ДВ бр. 27 от 27.03.2018 г. - ερμηνευτική ανακοίνωση της дирекция „Финансово разузнаване“ της ДАНС προς τους υπόχρεους του άρθρου 4, με ενότητες για την εκτίμηση κινδύνου, τη δέουσα επιμέλεια, τους πραγματικούς δικαιούχους, την αποκάλυψη πληροφοριών και την προστασία τους, κείμενο του 2018, χρήσιμο ως ερμηνευτική καθοδήγηση αλλά προγενέστερο των τροποποιήσεων 2019-2026
  - Закон за мерките срещу изпирането на пари от 1998 г. (καταργηθείς), Обн. ДВ бр. 85 от 24.07.1998 г., όπως ίσχυε μετά από 45 τροποποιήσεις έως το 2018 - καταργήθηκε με το § 31 των Μεταβατικών και Τελικών Διατάξεων του ЗМИП, ДВ бр. 27 от 27.03.2018 г., με ισχύ από 31.03.2018, ελέγχθηκε για την επιβεβαίωση της ημερομηνίας έναρξης ισχύος του νέου νόμου
  - Οδηγία (ΕΕ) 2015/849 (4η Οδηγία AML), άρθρα 40 παρ. 1 και 59 παρ. 3, Οδηγία (ΕΕ) 2018/843 (5η Οδηγία AML), Κανονισμός (ΕΕ) 2023/1113 (μεταφορές κεφαλαίων και κρυπτοστοιχείων), άρθρο 3 σημ. 9
  - Κανονισμός (ΕΕ) 2024/1624 (AMLR), Οδηγία (ΕΕ) 2024/1640 (AMLD6) και Κανονισμός (ΕΕ) 2024/1620 (AMLA) - εφαρμογή από 10.7.2027
  - ***Закон за ограничаване на плащанията в брой*** **(ЗОПБ - νόμος για τον περιορισμό των πληρωμών σε μετρητά), Обн. ДВ бр. 16 от 22.02.2011 г., όπως ισχύει**, **чл. 3** (όριο 10.000 лв. ≈ 5.112 €, περιλαμβανομένων των συνδεδεμένων τμηματικών πληρωμών) και **чл. 5** (πρόστιμο 25% του ποσού για φυσικά πρόσωπα, 50% για νομικά πρόσωπα και ΕΤ) - Държавен вестник: https://dv.parliament.bg
  - ***Закон за въвеждане на еврото в Република България*** **(ЗВЕРБ), ДВ бр. 70 от 20.08.2024 г.** - γενική ρήτρα μετατροπής και στρογγυλοποίησης (*превалутиране*) των ποσών που παραμένουν εκφρασμένα σε лв., με την αμετάκλητη ισοτιμία από την ημερομηνία εισαγωγής του ευρώ, τροποποίησε ουσιαστικά κατώφλια του ЗМИП (μεταξύ άλλων το чл. 76), όχι όμως ονομαστικά τα чл. 116-120 - Държавен вестник: https://dv.parliament.bg

- **Εποπτική αρχή / FIU:**
  - Дирекция „Финансово разузнаване“ (FID) της Държавна агенция „Национална сигурност“ (ДАНС) - εποπτεία & FIU όλων των υπόχρεων για τους οποίους δεν προβλέπεται τομεακή αρχή, περιλαμβανομένων των λογιστών (чл. 108 παρ. 1-3 και 8 ЗМИП) - https://www.dans.bg
  - Πύλη ηλεκτρονικής υποβολής αναφορών της FID-ДАНС (goAML, https://aml.dans.bg/goamlweb_prd/home) - ασφαλής διαδικτυακή πύλη υποβολής των γνωστοποιήσεων του чл. 72 ЗМИП, με υποχρεωτική χρήση εγκεκριμένης ηλεκτρονικής υπογραφής (ΚΕΠ), νομική βάση чл. 51 παρ. 1 ППЗМИП, πρόσβαση από την ενότητα «Уведомления по чл. 72 от ЗМИП» της ιστοσελίδας της ДАНС - https://www.dans.bg
  - Българска народна банка (БНБ) - εποπτεία πιστωτικών ιδρυμάτων, ιδρυμάτων πληρωμών και ηλεκτρονικού χρήματος (чл. 108 παρ. 6 σημ. 1) - https://www.bnb.bg
  - Комисия за финансов надзор (КФН/FSC) - εποπτεία ασφαλιστικού και επενδυτικού τομέα και παρόχων υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων (чл. 108 παρ. 6 σημ. 2) - https://www.fsc.bg
  - Национална агенция за приходите (НАП) - εποπτεία **μόνο** των διοργανωτών τυχερών παιγνίων του чл. 4 σημ. 21 (чл. 108 παρ. 6 σημ. 3) - https://nra.bg
  - Комисия за регулиране на съобщенията (КРС) - εποπτεία ταχυδρομικών φορέων υπηρεσιών εμβασμάτων του чл. 4 σημ. 7 (чл. 108 παρ. 6 σημ. 4) - https://crc.bg
  - Институт на дипломираните експерт-счетоводители (ИДЕС) - επαγγελματικό σώμα ορκωτών ελεγκτών (чл. 4 σημ. 12), αρμόδιο για την υιοθέτηση **ενιαίων εσωτερικών κανόνων** των μελών του κατά τα чл. 101 παρ. 4 και чл. 103 παρ. 6 ЗМИП και чл. 64 ППЗМИП - **δεν αποτελεί εποπτική αρχή AML κατά το чл. 108** - https://www.ides.bg

- **Διεθνείς αξιολογήσεις:**
  - MONEYVAL, *Anti-money laundering and counter-terrorist financing measures - Bulgaria, 5th Round Mutual Evaluation Report* (επιτόπια επίσκεψη 6-17.9.2021, υιοθέτηση 18.05.2022) - https://rm.coe.int/moneyval-2022-1-mer-bulgaria/1680a70913
  - MONEYVAL, *Bulgaria - 1st Enhanced Follow-up Report* (Μάιος 2024), ενότητα R.35 - https://rm.coe.int/moneyval-2024-1-bg-5thround-1stenhfur/1680afca6a
  - MONEYVAL, *Bulgaria - 2nd Enhanced Follow-up Report* (Ιούνιος 2025), ενότητες R.10, R.28, R.35 - https://rm.coe.int/moneyval-2025-1-bg-5th-round-2nd-enhanced-fur/1680b662f3
  - MONEYVAL, *Bulgaria - 3rd Enhanced Follow-up Report* (Μάιος 2026), αναβαθμίσεις R.4, R.5, R.7, R.8, R.13, R.15, R.35, R.38 - https://rm.coe.int/moneyval-2026-4-bg-5th-round-3rd-enhanced-fur/48802c3017
  - FATF, *Jurisdictions under Increased Monitoring - 19 June 2026* - https://www.fatf-gafi.org/en/publications/High-risk-and-other-monitored-jurisdictions/increased-monitoring-june-2026.html
  - FATF, σελίδα χώρας Βουλγαρία - https://www.fatf-gafi.org/en/countries/detail/Bulgaria.html

- **Οδηγίες / μητρώα / λοιπά έγγραφα:**
  - Държавна агенция „Национална сигурност“ - ενότητα «Мерки срещу изпирането на пари и финансирането на тероризма». Υποδείγματα εσωτερικών κανόνων για τα πρόσωπα του άρθρου 4 σημ. 13 (чл. 101 παρ. 5 ЗМИП), κριτήρια αξιολόγησης κινδύνου για τα πρόσωπα του άρθρου 4 σημ. 28 (чл. 98 παρ. 4), υποδείγματα δηλώσεων και γνωστοποιήσεων εγκεκριμένα από τον διευθυντή της FID (чл. 51, 64, 65 και 69 ППЗМИП) - https://www.dans.bg (περιεχόμενο επιβεβαιωμένο, υπόδειγμα εσωτερικών κανόνων για τα πρόσωπα του чл. 4 т. 13 με συνοδευτικά έντυπα δέουσας επιμέλειας, δήλωσης PEP κατά το чл. 42 ЗМИП και εσωτερικής αναφοράς υποψίας)
  - **Национална оценка на риска от изпиране на пари и финансиране на тероризма в Република България (НОР / Εθνική Αξιολόγηση Κινδύνου)** - νομική βάση **άρθρο 95 παρ. 1 ЗМИП** (επικαιροποίηση κάθε τρία έτη), διυπηρεσιακή ομάδα εργασίας κατά το άρθρο 96 παρ. 1, **έγκριση με Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου στις 9.1.2020**, δημοσίευση 18.03.2020, κατάταξη των προσώπων του чл. 4 т. 13 στη βαθμίδα «средно-висок риск» - https://www.fsc.bg/wp-content/uploads/2021/files/27860_file.pdf
  - КФН - ενότητα «Мерки срещу изпирането на пари / Национална оценка на риска» - https://www.fsc.bg/normativna-uredba/merki-sreshtu-izpiraneto-na-pari/natsionalna-otsenka-na-riska-ot-izpirane-na-pari-i-finansirane-na-terorizma-v-republika-balgariya/
  - Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, *Bulgaria and the euro - changeover* (ένταξη 1.1.2026, ισοτιμία 1 EUR = 1,95583 BGN) - https://www.ecb.europa.eu/euro/changeover/bulgaria/html/index.en.html

## Τσεχία

Περιεχόμενα

**Εθνική νομοθεσία**

Η Τσεχία (Česká republika) ενσωμάτωσε την Οδηγία (ΕΕ) 2015/849 (AMLD4) κυρίως μέσω τροποποιήσεων του **Zákon č. 253/2008 Sb.**, *o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu* (Νόμος αριθ. 253/2008 Συλλ., περί Ορισμένων Μέτρων κατά της Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες και της Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας), γνωστός ως «AML zákon» (Νόμος AML).

Βασικά νομοθετικά ορόσημα:

- **Ο βασικός νόμος (Zákon č. 253/2008 Sb.)** ψηφίστηκε **στις 5 Ιουνίου 2008** («*ZÁKON ze dne 5. června 2008*») και η ρήτρα έναρξης ισχύος του βρίσκεται στο **§ 59 («Účinnost»)**, το οποίο αποδίδεται αυτούσια: «*Tento zákon nabývá účinnosti prvním dnem druhého kalendářního měsíce následujícího po dni jeho vyhlášení*» - **ο νόμος αρχίζει να ισχύει την πρώτη ημέρα του δεύτερου ημερολογιακού μήνα που έπεται της δημοσίευσής του**. Ο νόμος δεν ορίζει δηλαδή ημερολογιακή ημερομηνία, αλλά κανόνα υπολογισμού από τη δημοσίευση στη *Sbírka zákonů*.
- **Zákon č. 368/2016 Sb.** - κύρια ενσωμάτωση της AMLD4, σε ισχύ από **1 Ιανουαρίου 2017**. **Επιβεβαιωμένο.** Ο τροποποιητικός νόμος *Zákon č. 368/2016 Sb., kterým se mění zákon č. 253/2008 Sb. … a další související zákony* **δημοσιεύθηκε στη Sbírka zákonů στις 10.11.2016** και η γενική έναρξη ισχύος του (*účinnost*) ορίστηκε την **1η Ιανουαρίου 2017**, κατ' εξαίρεση, επιμέρους διατάξεις για το **μητρώο πραγματικών δικαιούχων (evidence skutečných majitelů)** τέθηκαν σε ισχύ την **1η Ιανουαρίου 2018**.
- **Zákon č. 527/2020 Sb.** - ενσωμάτωση της AMLD5 (Οδηγία (ΕΕ) 2018/843) και των υπόλοιπων διατάξεων της AMLD4, σε ισχύ από **1 Ιανουαρίου 2021**. **Επιβεβαιωμένο.** Ο *Zákon č. 527/2020 Sb.* **δημοσιεύθηκε στις 17.12.2020 (částka 218)**, με βασική έναρξη ισχύος την **1η Ιανουαρίου 2021** (δεκάτη πέμπτη ημέρα από τη δημοσίευση, για το κύριο σώμα των τροποποιήσεων AML), οι διατάξεις για το **μητρώο πραγματικών δικαιούχων** τέθηκαν σε ισχύ την **1η Ιουνίου 2021**, σε συγχρονισμό με τον ειδικό *zákon č. 37/2021 Sb.*.
- **Zákon č. 280/2024 Sb.** - τελευταίες σημαντικές τροποποιήσεις, μεταξύ άλλων η εισαγωγή της υποχρέωσης γνωστοποίησης **προσώπου επικοινωνίας (§ 22)**, **σε ισχύ από 30 Δεκεμβρίου 2024**. Η ημερομηνία αυτή επιβεβαιώνεται ρητά από τον ίδιο τον ΦΑΎ.

**Συγκεντρωτικά - δημοσίευση και έναρξη ισχύος των τροποποιητικών νόμων:**

| Νόμος | Αντικείμενο | Δημοσίευση (Sbírka zákonů) | Έναρξη ισχύος |
|---|---|---|---|
| **č. 253/2008 Sb.** | Βασικός Νόμος AML (*AML zákon*) | Ψήφιση 5.6.2008 | Σύμφωνα με το § 59. Πρώτη ημέρα του δεύτερου ημερολογιακού μήνα μετά τη δημοσίευση |
| **č. 368/2016 Sb.** | Κύρια ενσωμάτωση της AMLD4 | **10.11.2016** | **1.1.2017**, διατάξεις μητρώου πραγματικών δικαιούχων **1.1.2018** |
| **č. 527/2020 Sb.** | Ενσωμάτωση της AMLD5 και λοιπών διατάξεων της AMLD4 | **17.12.2020** (*částka* 218) | **1.1.2021** (15η ημέρα από τη δημοσίευση), διατάξεις μητρώου πραγματικών δικαιούχων **1.6.2021**, μαζί με τον *zákon č. 37/2021 Sb.* |
| **č. 280/2024 Sb.** | Πρόσωπο επικοινωνίας (§ 22), λοιπές τροποποιήσεις | 2024 | **30.12.2024** |

**Μεταβατικές και καταργητικές διατάξεις του ίδιου του νόμου (§§ 57-58).** Το **§ 57 («Přechodná ustanovení»)** περιέχει τέσσερις μεταβατικούς κανόνες που αφορούν **τον βασικό νόμο του 2008** και όχι τις μεταγενέστερες τροποποιήσεις: (1) οι διαδικασίες που είχαν αρχίσει πριν από την έναρξη ισχύος ολοκληρώνονται κατά τον νέο νόμο, εκτός των διαδικασιών για παραβάσεις που τελέστηκαν πριν, εφόσον το προηγούμενο δίκαιο είναι ευνοϊκότερο για τον κατηγορούμενο, (2) εξάμηνη μεταβατική περίοδος για τις ταχυδρομικές υπηρεσίες εμβασμάτων χωρίς πιστοποιητικό του § 29, (3) τα υπόχρεα πρόσωπα των **§ 2 odst. 1 písm. a) až d), h) και i)** που είχαν ήδη σύστημα εσωτερικών αρχών όφειλαν να το **αναπροσαρμόσουν εντός 60 ημερών** κατά την έννοια του § 21 odst. 2, (4) τα πιστωτικά ιδρύματα και ορισμένα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα όφειλαν να το **επιδώσουν στο Υπουργείο εντός 60 ημερών**. Το **§ 58 («Zrušovací ustanovení»)** κατήργησε τον προηγούμενο τσεχικό νόμο AML, **zákon č. 61/1996 Sb.**, καθώς και τις **vyhlášky č. 343/2004 Sb., č. 344/2004 Sb. και č. 283/2006 Sb.** Καμία από αυτές τις διατάξεις δεν δίνει ημερομηνία έναρξης ισχύος τροποποιητικού νόμου - εξ ου και οι δύο σημάνσεις ανωτέρω.

Ο ΦΑΎ δημοσιεύει ενοποιημένες εκδόσεις του Νόμου AML με ισχύ από **1.5.2024**, **30.12.2024** και **1.1.2025**, καθώς και επίσημη αγγλική μετάφραση με ισχύ **11.1.2026**. Επειδή η επίσημη Συλλογή Νόμων (e-Sbírka) απαιτεί JavaScript για την απόδοση του κειμένου, τα ενοποιημένα PDF του ΦΑΎ αποτελούν στην πράξη την πιο προσιτή επίσημη πηγή του κειμένου του νόμου.

Οι εξωτερικοί λογιστές χαρακτηρίζονται ως υπόχρεα πρόσωπα βάσει του **§ 2 odst. 1 písm. e)** του Νόμου AML, που καλύπτει «πρόσωπα εξουσιοδοτημένα να ασκούν την επιχειρηματική δραστηριότητα των λογιστικών συμβούλων, τήρησης λογιστικών βιβλίων και τήρησης φορολογικών αρχείων σύμφωνα με τον Νόμο περί Αδειών Επαγγέλματος» (*osoba oprávněná provozovat živnostenskou činnost účetních poradců, vedení účetnictví a vedení daňové evidence podle živnostenského zákona*).

**Προσοχή - διάκριση κατηγοριών μέσα στην ίδια διάταξη.** Το **§ 2 odst. 1 písm. e)** έχει την εξής **αυτούσια** διατύπωση: «*osoba oprávněná provádět auditorskou činnost podle zákona o auditorech (dále jen „auditor“), osoba oprávněná poskytovat právní pomoc nebo finančně ekonomické rady ve věcech daní, poplatků a jiných obdobných peněžitých plnění, jakož i ve věcech, které s nimi přímo souvisejí, podle zákona o daňovém poradenství (dále jen „daňový poradce“), jiná osoba při poskytování právní pomoci nebo finančně ekonomických rad ve věcech daní, poplatků a jiných obdobných peněžitých plnění, jakož i ve věcech, které s nimi přímo souvisejí, k tomu oprávněná podle jiného právního předpisu a osoba oprávněná provozovat živnostenskou činnost účetních poradců, vedení účetnictví a vedení daňové evidence podle živnostenského zákona*». Δηλαδή η **ίδια** περίπτωση e) καλύπτει **τέσσερις** ομάδες: (α) τους **ορκωτούς ελεγκτές** («auditor»), (β) τους **φορολογικούς συμβούλους** («daňový poradce») κατά τον νόμο περί φορολογικών συμβούλων, (γ) **κάθε άλλο πρόσωπο** που παρέχει νομική βοήθεια ή χρηματοοικονομικές συμβουλές σε θέματα φόρων, τελών και άλλων ομοειδών χρηματικών παροχών βάσει άλλης διάταξης, και (δ) τους **εξωτερικούς λογιστές**, δηλαδή τους κατόχους της δεσμευμένης άδειας «*Činnost účetních poradců, vedení účetnictví, vedení daňové evidence*». Οι ουσιαστικές υποχρεώσεις AML είναι κοινές, όμως **η εποπτεία, η δίοδος αναφοράς και το όργανο που εκδικάζει τις παραβάσεις διαφέρουν ριζικά** (βλ. αμέσως επόμενη ενότητα). **Απάντηση στο ερώτημα «ποιο ακριβώς σημείο αφορά ποιον».** Ο τσεχικός νόμος **δεν χρησιμοποιεί χωριστά γράμματα** για τους λογιστές, τους φοροτεχνικούς και τους ελεγκτές, όπως κάνουν άλλα κράτη μέλη. Και οι τρεις υπάγονται στο **ίδιο § 2 odst. 1 písm. e)**, η διάκριση γίνεται **μέσα** στο κείμενο της διάταξης, με τους νομοθετικούς ορισμούς που εισάγει: «*osoba oprávněná provádět auditorskou činnost podle zákona o auditorech (dále jen „auditor“)*» = **ορκωτός ελεγκτής**, «*… podle zákona o daňovém poradenství (dále jen „daňový poradce“)*» = **φορολογικός σύμβουλος**, και «*osoba oprávněná provozovat živnostenskou činnost účetních poradců, vedení účetnictví a vedení daňové evidence podle živnostenského zákona*» = **εξωτερικός λογιστής**, δηλαδή ο κάτοχος της αντίστοιχης δεσμευμένης άδειας του Νόμου περί Αδειών Επαγγέλματος. Η διάκριση αποκτά νομικές συνέπειες σε **τέσσερα σημεία του νόμου**. **§ 4 odst. 16** (ποιος έχει επιμελητήριο), **§ 26** (ποιος καλύπτεται από το επαγγελματικό

απόρρητο και αναφέρει μέσω επιμελητηρίου), **§ 35 odst. 1 písm. d)** (ποιος εποπτεύεται από το επιμελητήριο) και **§ 40** (ποιος εξαιρείται από τις εξαιρέσεις εχεμύθειας). Σε **κανένα** από τα τέσσερα δεν αναφέρεται ο *účetní*. Παντού απαριθμούνται ονομαστικά μόνο ο *advokát*, ο *notář*, ο *auditor*, ο *soudní exekutor* και ο *daňový poradce*.

**Γενικός περιορισμός του πεδίου.** Κατά το **§ 54 odst. 1**, οι υποχρεώσεις του νόμου βαρύνουν το υπόχρεο πρόσωπο **μόνο ως προς τις δραστηριότητες που αποτελούν αντικείμενο της επιχείρησής του ή των υπηρεσιών που παρέχει**. Επίσης, κατά το **§ 54 odst. 4**, όταν μια συναλλαγή **κατατμηθεί** σε περισσότερες αυτοτελείς αλλά συνδεόμενες παροχές, ως αξία της συναλλαγής λογίζεται το **άθροισμα** - ρήτρα κατά της τεχνητής κατάτμησης για την αποφυγή των κατωφλίων.

**Ποιοι *άλλοι* γίνονται υπόχρεα πρόσωπα χωρίς να απαριθμούνται στον κατάλογο (§ 2 odst. 2).** Πέρα από τον κατάλογο του odst. 1, υπόχρεο πρόσωπο είναι επίσης: α) το **αλλοδαπό φυσικό ή νομικό πρόσωπο του odst. 1 που δραστηριοποιείται στην Τσεχία μέσω υποκαταστήματος ή εγκατάστασης**, κατά την έκταση της δραστηριότητας αυτής, β) το **αλλοδαπό πρόσωπο που ασκεί στην Τσεχία ως επιχειρηματίας τις δραστηριότητες του odst. 1**, γ) **κάθε επιχειρηματίας που δεν περιλαμβάνεται στον κατάλογο, εφόσον διενεργεί συναλλαγή σε μετρητά αξίας 10.000 EUR ή μεγαλύτερης** (§ 2 odst. 2 písm. c), και δ) το **νομικό πρόσωπο μη επιχειρηματικού χαρακτήρα** που είναι εξουσιοδοτημένο να παρέχει ως υπηρεσία κάποια από τις δραστηριότητες του odst. 1 ή που διενεργεί συναλλαγή σε μετρητά 10.000 EUR ή άνω (písm. d). Η περίπτωση γ) έχει άμεση πρακτική σημασία για κάθε λογιστικό γραφείο που θα εισέπραττε αμοιβή σε **μετρητά** από 10.000 EUR και άνω. Γίνεται υπόχρεο πρόσωπο και για τον λόγο αυτόν, με το περιορισμένο όμως πακέτο υποχρεώσεων του **§ 28** (ταυτοποίηση, άρνηση συναλλαγής κατά το § 15 με ταυτόχρονη ενημέρωση του FAÚ, έλεγχος πελάτη κατά το § 9 odst. 2, τήρηση αρχείων κατά το § 16 odst. 1 και 2, αναφορά ύποπτης συναλλαγής κατά το § 18, πληροφοριακή υποχρέωση του § 24 και εχεμύθεια του § 38).

**Μισθωτοί λογιστές - η ρητή εξαίρεση βρίσκεται στο ίδιο το κείμενο του νόμου.** Το **§ 2 odst. 3** ορίζει αυτούσια: «*Povinnou osobou není osoba, která činnosti podle odstavce 1 nevykonává jako předmět svého podnikání*» - **δεν είναι υπόχρεο πρόσωπο εκείνος που δεν ασκεί τις δραστηριότητες του odst. 1 ως αντικείμενο της επιχειρηματικής του δραστηριότητας**. Ο **μισθωτός λογιστής** που τηρεί τα βιβλία του εργοδότη του δεν ασκεί τη λογιστική ως *předmět podnikání* και άρα **δεν είναι υπόχρεο πρόσωπο**, υπόχρεο πρόσωπο είναι, ενδεχομένως, ο εργοδότης του για τις δικές του δραστηριότητες. Η εξαίρεση αυτή **δεν** ισχύει σε τρεις περιπτώσεις που ο νόμος απαριθμεί ρητά: α) για το μη επιχειρηματικό νομικό πρόσωπο του § 2 odst. 2 písm. d), β) για τον **δικηγόρο που ασκεί τη δικηγορία ως εταίρος νομικού προσώπου δικηγορικής μορφής**, και γ) για το πρόσωπο του § 2 odst. 1 písm. h) που ασκεί τη δραστηριότητα ως δραστηριότητα καταπιστεύματος. Επιπλέον, κατά το **§ 2 odst. 4**, **δεν είναι υπόχρεο πρόσωπο ο δεσμευμένος αντιπρόσωπος (*vázaný zástupce*)** που είναι εξουσιοδοτημένος για τις δραστηριότητες του § 2 odst. 1 písm. b) bodů 3, 7 και 8 - **με μόνη εξαίρεση την πληροφοριακή υποχρέωση του § 24 odst. 1**. Τέλος, το **§ 54 odst. 1** περιορίζει σε κάθε περίπτωση τις υποχρεώσεις στις δραστηριότητες που αποτελούν αντικείμενο της επιχείρησης ή των υπηρεσιών του υπόχρεου προσώπου.

**Πακέτο AML της ΕΕ.** Το ενοποιημένο κείμενο του Zákon č. 253/2008 Sb., όπως ισχύει, **δεν περιέχει καμία διάταξη προσαρμογής** στον **Κανονισμό (ΕΕ) 2024/1624** ή στην **Οδηγία (ΕΕ) 2024/1640**. Εξακολουθεί να παραπέμπει στην Οδηγία (ΕΕ) 2015/849 όπως τροποποιήθηκε από την Οδηγία (ΕΕ) 2018/843. Επιβεβαιώνεται επομένως ότι η Τσεχία λειτουργεί ακόμη υπό το εθνικό πλαίσιο, έως τις **10.7.2027** εφαρμόζεται το εθνικό δίκαιο, ενώ από την ημερομηνία αυτή αποκτά άμεση εφαρμογή ο Κανονισμός (ΕΕ) 2024/1624, μεταφέρεται η Οδηγία (ΕΕ) 2024/1640 και τίθεται σε λειτουργία η ενωσιακή Αρχή **AMLA**.

Επίσημες πηγές νομοθεσίας. **E-Sbírka** (επίσημη Συλλογή Νόμων) https://e-sbirka.gov.cz/sb/2008/253/ , ενοποιημένο κείμενο δημοσιευμένο από τον FAÚ https://www.fau.gov.cz/assets/cs/cmsmedia/en/amlz-od-01-05-2024-bez-revizi.pdf , επίσημη αγγλική μετάφραση (11.1.2026) https://www.fau.gov.cz/assets/en/cmsmedia/en/AML_CFT%20Act%20(11.1.2026).pdf , σελίδα νομοθεσίας FAÚ https://www.fau.gov.cz/cs/rozcestnik/legislativa-a-metodika/pravni-predpisy-267.

**Εποπτική/Αρμόδια Αρχή & FIU/ΜΧΠ**

Η νομική βάση της εποπτικής δραστηριότητας είναι το **§ 35 («Výkon správního dozoru»)** του Νόμου AML. Το **§ 35 odst. 1** απαριθμεί **αυτούσια** τις εποπτικές αρχές (*dozorčí úřady*). Εποπτική αρχή είναι ο **Úřad** (δηλαδή ο FAÚ), ο οποίος ταυτόχρονα ελέγχει και αν λαμβάνει χώρα νομιμοποίηση εσόδων ή χρηματοδότηση τρομοκρατίας, εποπτικές αρχές είναι επίσης: α) η **Česká národní banka** για τα εποπτευόμενα από αυτήν πρόσωπα, β) η **Τελωνειακή Διοίκηση** για τους διοργανωτές τυχερών παιγνίων (§ 2 odst. 1 písm. c), γ) η **Česká obchodní inspekce** για τα πρόσωπα του § 2 odst. 1 písm. i) και j), δ) **η οικεία επαγγελματική ένωση (příslušná profesní komora) για τον δικηγόρο, τον συμβολαιογράφο, τον ορκωτό ελεγκτή, τον δικαστικό επιμελητή και τον φορολογικό σύμβουλο**, και ε) το **Υπουργείο Δικαιοσύνης** για τον σύνδικο πτώχευσης και τον διαχειριστή αναδιάρθρωσης.

Για τους **ορκωτούς ελεγκτές και τους φορολογικούς συμβούλους** η εποπτική αρχή **δεν είναι ο FAÚ**, αλλά **το ίδιο το επαγγελματικό επιμελητήριο**, το οποίο κατά το **§ 35 odst. 1 písm. d)** είναι *dozorčí úřad* και κατά το **§ 52 odst. 1 písm. d)** είναι και το όργανο που **εκδικάζει τις διοικητικές παραβάσεις**. Ο FAÚ έχει επικουρικό ρόλο (βλ. § 37 κατωτέρω). Αντιθέτως, ο **εξωτερικός λογιστής** - αν και υπάγεται στην ίδια περίπτωση e) - **δεν έχει επιμελητήριο**. Το **§ 4 odst. 16** ορίζει περιοριστικά ως «οικείο επαγγελματικό επιμελητήριο» μόνο τα πέντε (Česká advokátní komora, Notářská komora ČR, Komora auditorů ČR, Exekutorská komora ČR, Komora daňových poradců ČR). Επομένως για τον εξωτερικό λογιστή αρμόδιος και για την εποπτεία και για τις παραβάσεις είναι **αποκλειστικά ο FAÚ**.

- Για **Εξωτερικούς Λογιστές (externí účetní)**. Η **Finanční analytický úřad (FAÚ)** - Υπηρεσία Χρηματοοικονομικής Ανάλυσης - λειτουργεί ως η **κύρια και μοναδική** εποπτική αρχή. Ο FAÚ διενεργεί ελέγχους, λαμβάνει **απευθείας** τις αναφορές ύποπτων συναλλαγών (**§ 18**) και επιβάλλει διοικητικές κυρώσεις στους λογιστές που δραστηριοποιούνται με άδεια επαγγέλματος. Ο FAÚ λειτουργεί ταυτόχρονα ως η Μονάδα Χρηματοοικονομικών Πληροφοριών (FIU/ΜΧΠ) της χώρας. Η αποκλειστική εποπτεία επί των *externí účetní* επιβεβαιώνεται τόσο από την ειδική σελίδα «Externí účetní» του FAÚ όσο και από την Ετήσια Έκθεση 2024.
- Για **Φορολογικούς Συμβούλους (daňoví poradci)** και **Ορκωτούς Ελεγκτές (auditoři)**. Εφαρμόζεται το **§ 26**, με τίτλο «*Zvláštní ustanovení o auditorech, soudních exekutorech a daňových poradcích*» (Ειδικές διατάξεις για ελεγκτές, δικαστικούς επιμελητές και φορολογικούς συμβούλους). Κατά το **§ 26 odst. 3**, η αναφορά του § 18 υποβάλλεται. Ο ελεγκτής στην **Komora auditorů ČR**, ο δικαστικός επιμελητής στην **Exekutorská komora ČR**, ο φορολογικός σύμβουλος στην **Komora daňových poradců ČR**. Δεν υποβάλλουν απευθείας στον FAÚ.
- Για **Δικηγόρους και Συμβολαιογράφους**. Εφαρμόζεται το **§ 27**, «*Zvláštní ustanovení o advokátech a notářích*», η αναφορά υποβάλλεται στην **Česká advokátní komora** ή στη **Notářská komora ČR** αντίστοιχα (**§ 27 odst. 3**).

**Έκταση του επαγγελματικού απορρήτου (ουσιώδης διαφορά).** Κατά το **§ 26 odst. 1**, για τον ελεγκτή, τον δικαστικό επιμελητή και τον φορολογικό σύμβουλο **δεν εφαρμόζονται** τα § 15a, § 18 odst. 1 και § 24 odst. 1, 3, 4 και 5 ως προς πληροφορίες που αποκτούν κατά τη διαπίστωση της νομικής θέσης του πελάτη ή κατά την εκπροσώπησή του σε δικαστική διαδικασία. Η εξαίρεση **δεν ισχύει** αν ο ελεγκτής/φορολογικός σύμβουλος θεωρεί ότι ο πελάτης ζητεί νομική συμβουλή με σκοπό τη νομιμοποίηση εσόδων ή τη χρηματοδότηση τρομοκρατίας (**§ 26 odst. 2**). Στο **§ 27 odst. 1 και 2**, για δικηγόρους και συμβολαιογράφους, η αντίστοιχη εξαίρεση είναι **ευρύτερη**. Καλύπτει και το **§ 9 (kontrola klienta)**. Δηλαδή **ο ελεγκτής και ο φορολογικός σύμβουλος δεν απαλλάσσονται ποτέ από τον έλεγχο πελάτη**, ενώ ο δικηγόρος και ο συμβολαιογράφος απαλλάσσονται στο πεδίο των καλυπτόμενων πληροφοριών.

Η προθεσμία διαβίβασης από το επιμελητήριο προς τον FAÚ είναι, κατά τα **§ 26 odst. 4** και **§ 27 odst. 3**, «*bez zbytečného odkladu, nejpozději do 7 kalendářních dnů ode dne zjištění podezřelého obchodu*» - **το πολύ 7 ημερολογιακές ημέρες**, με την προθεσμία να τρέχει **από τον εντοπισμό της ύποπτης συναλλαγής** και όχι από την παραλαβή της αναφοράς στο επιμελητήριο. Πριν τη διαβίβαση το επιμελητήριο **ελέγχει** αν η αναφορά αντιβαίνει στο επαγγελματικό απόρρητο και αν φέρει όλα τα κατά νόμον στοιχεία, ειδοποιώντας τον αναφέροντα σε περίπτωση ελλείψεων. Επιπλέον, το επιμελητήριο υποβάλλει στον FAÚ, **έως το τέλος του πρώτου ημερολογιακού μήνα του επόμενου έτους**, συγκεντρωτική κατάσταση με τον αριθμό των αναφορών που έλαβε και εκείνων που διαβίβασε, την οποία και **δημοσιεύει**.

**Επικουρική αρμοδιότητα του FAÚ έναντι των επιμελητηρίων (§ 37).** Το επιμελητήριο διενεργεί έλεγχο τήρησης του νόμου από τα μέλη του **και κατόπιν έγγραφης πρόσκλησης (podnět) του FAÚ**, ενημερώνοντάς τον εγγράφως για την έναρξη, την περάτωση και το αποτέλεσμα εντός **10 εργάσιμων ημερών** (§ 37 odst. 1). Ο **FAÚ μπορεί να κινήσει δικό του έλεγχο μόνον εφόσον το επιμελητήριο δεν έχει ξεκινήσει έλεγχο εντός 60 ημερών** από την επίδοση της πρόσκλησης (§ 37 odst. 2). Η πρόσβαση του FAÚ σε έγγραφα που καλύπτονται από το απόρρητο των § 26 odst. 1 ή § 27 odst. 1-2 απαιτεί **παρουσία και συναίνεση εκπροσώπου του επιμελητηρίου**, ενώ σε περίπτωση άρνησης η συναίνεση μπορεί να αντικατασταθεί **μόνο με δικαστική απόφαση** (§ 37 odst. 3-5). Το επιμελητήριο δημοσιεύει και υποβάλλει ετησίως στον FAÚ κατάσταση των ελέγχων, των διαπιστωθεισών παραβάσεων και των αποφάσεων επί παραβάσεων (§ 37 odst. 6).

| Τύπος οντότητας | Εποπτική αρχή (§ 35 odst. 1) | Όργανο εκδίκασης παραβάσεων (§ 52 odst. 1) | Δίοδος αναφοράς ύποπτης συναλλαγής | Νομική βάση αναφοράς |
|---|---|---|---|---|
| **Εξωτερικοί λογιστές** (§ 2 odst. 1 písm. e, τελευταία ομάδα) | **FAÚ** (αποκλειστικά - δεν υπάρχει επιμελητήριο κατά το § 4 odst. 16) | **FAÚ** | **Απευθείας στον FAÚ** | **§ 18** |
| **Φορολογικοί σύμβουλοι** (§ 2 odst. 1 písm. e) | **Komora daňových poradců ČR** (§ 35 odst. 1 písm. d) | **KDP ČR**, επικουρικά ο FAÚ αν το επιμελητήριο αδρανήσει επί 60 ημέρες (§ 52 odst. 4) | Μέσω **KDP ČR** (προώθηση εντός 7 ημερολογιακών ημερών από τον εντοπισμό) | **§ 26 odst. 3 písm. c)** |
| **Ορκωτοί ελεγκτές** (§ 2 odst. 1 písm. e) | **Komora auditorů ČR** (§ 35 odst. 1 písm. d) | **Komora auditorů ČR**, δημοσίευση της απόφασης στο μητρώο ελεγκτών (§ 53 odst. 4) | Μέσω **Komora auditorů ČR** | **§ 26 odst. 3 písm. a)** |
| Δικαστικοί επιμελητές | Exekutorská komora ČR | Exekutorská komora ČR | Μέσω **Exekutorská komora ČR** | **§ 26 odst. 3 písm. b)** |
| Δικηγόροι / συμβολαιογράφοι (§ 2 odst. 1 písm. g) | Česká advokátní komora / Notářská komora ČR | Τα οικεία επιμελητήρια | Μέσω των επιμελητηρίων τους | **§ 27 odst. 3** |

**Ποιος *δεν* είναι υπόχρεο πρόσωπο.** Οι **εσωτερικοί (μισθωτοί) λογιστές** δεν αποτελούν υπόχρεα πρόσωπα - μόνο οι **εξωτερικοί** λογιστές με άδεια επαγγέλματος. Νομική βάση της εξαίρεσης είναι το **§ 2 odst. 3** («*Povinnou osobou není osoba, která činnosti podle odstavce 1 nevykonává jako předmět svého podnikání*»), και όχι απλώς η διοικητική πρακτική του FAÚ. Ο αριθμός των πελατών είναι **αδιάφορος** (και ένας μόνο πελάτης αρκεί), ενώ η **αναστολή (přerušení) της αδειοδοτημένης δραστηριότητας αίρει προσωρινά** τις υποχρεώσεις AML. Τα ανωτέρω αποτυπώνονται στη σελίδα «Externí účetní» του FAÚ, όπου γίνεται και μνεία της απόφασης του ΔΕΕ **C-3/24**.

Επίσημα στοιχεία επικοινωνίας FAÚ. Washingtonova 1621/11, 110 00 Praha 1 , ταχυδρομική θυρίδα P.O. BOX 675, Jindřišská 14, 111 21 Praha 1 , **Data Box (datová schránka). Egi8zyh** , fau@fau.gov.cz, podatelna@fau.gov.cz , τηλ. 257 044 501 (και 603 587 663 **μόνο** για ύποπτες συναλλαγές) , https://www.fau.gov.cz. KDP ČR: https://www.kdpcr.cz.

**Δέουσα επιμέλεια (κανονική/απλουστευμένη/ενισχυμένη - όρια €, ταυτοποίηση, πραγματικός δικαιούχος %, πηγή κεφαλαίων)**

Ο τσεχικός νόμος διακρίνει **τρία διαδοχικά επίπεδα**, τα οποία δεν πρέπει να συγχέονται:

- **identifikace** (ταυτοποίηση) - **§ 7-8**,
- **kontrola klienta** (έλεγχος πελάτη) - **§ 9**. Πρόκειται για την **κανονική** δέουσα επιμέλεια, «*souhrn úkonů, jejichž účelem je naplnění principu poznej svého klienta*» (σύνολο ενεργειών με σκοπό την εφαρμογή της αρχής «γνώριζε τον πελάτη σου»),
- **zesílená identifikace a kontrola klienta** - **§ 9a**. Η **ενισχυμένη** δέουσα επιμέλεια, που ρυθμίζεται **χωριστά**,
- **zjednodušená identifikace a kontrola klienta** - **§ 13**. Η **απλουστευμένη** δέουσα επιμέλεια, και **νήμες** - **§ 13a**. Πλήρεις εξαιρέσεις από την ταυτοποίηση και τον έλεγχο.

**Ενεργοποιητές ταυτοποίησης** (*identifikace klienta*) - η ταυτοποίηση καθίσταται υποχρεωτική όταν:

- μεμονωμένη συναλλαγή υπερβαίνει τα **1.000 EUR** - «*nejpozději tehdy, kdy je zřejmé, že hodnota obchodu překročí částku 1 000 EUR*» (**§ 7 odst. 1**, για τον λογιστή αναφέρεται στην αμοιβή του),
- **ανεξαρτήτως του ορίου** (**§ 7 odst. 2**), η ταυτοποίηση είναι **πάντοτε** υποχρεωτική όταν πρόκειται για: α) **ύποπτη συναλλαγή** (*podezřelý obchod*), β) **σύναψη επιχειρηματικής σχέσης** (*vznik obchodního vztahu*) - π.χ. σύμβαση για επαναλαμβανόμενες λογιστικές υπηρεσίες, **χωρίς κατώτατο όριο**, γ) αγορά/παραλαβή πολιτιστικών αγαθών ή μεταχειρισμένων αγαθών χωρίς παραστατικό κτήσης ή ενεχυρίαση, δ) πληρωμή υπολοίπου ακυρωθείσας κατάθεσης από ανώνυμο βιβλιάριο,
- **Αυτοδέσμευση σε χαμηλότερο όριο (§ 7 odst. 4).** Το υπόχρεο πρόσωπο οφείλει, με βάση την εκτίμηση κινδύνου του § 21a, να **ορίσει το ίδιο**, ανά τύπο συναλλαγής, την αξία στην οποία θα προβαίνει **πάντοτε** σε ταυτοποίηση, η αξία αυτή **δεν επιτρέπεται να είναι υψηλότερη** από τα 1.000 EUR.

**Ενεργοποιητές ελέγχου πελάτη** (*kontrola klienta*, § 9 odst. 1) - το πρωτότυπο κείμενο διακρίνει:

- **Ο βασικότερος ενεργοποιητής για τον λογιστή.** Κατά το **§ 9 odst. 1 písm. c)** ο έλεγχος πελάτη διενεργείται «*v době trvání obchodního vztahu*», δηλαδή **καθ' όλη τη διάρκεια της επιχειρηματικής σχέσης, σε διαρκή βάση**. Αυτή είναι η τυπική περίπτωση του εξωτερικού λογιστή, ο οποίος συνάπτει διαρκή σχέση με τον πελάτη του. Κατά το **§ 9 odst. 1 písm. b)** ο έλεγχος διενεργείται επίσης **το αργότερο πριν από τη διενέργεια της συναλλαγής** στις περιπτώσεις υποχρεωτικής ταυτοποίησης του § 7 odst. 2 písm. a) και b), δηλαδή σε **ύποπτη συναλλαγή** και κατά τη **σύναψη της επιχειρηματικής σχέσης**.
- Για **μεμονωμένες συναλλαγές εκτός επιχειρηματικής σχέσης** (**§ 9 odst. 1 písm. a)**), ο έλεγχος ενεργοποιείται εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις του § 7 odst. 1 (αξία άνω των 1.000 EUR) *και* συντρέχει μία από τις εξής **έξι** περιπτώσεις: **1.** το αργότερο όταν είναι πρόδηλο ότι η αξία θα φθάσει τα **15.000 EUR ή περισσότερο**, **2.** πρόκειται για **Πολιτικώς Εκτεθειμένο Πρόσωπο (PEP)**, **3.** πρόκειται για πρόσωπο με χώρα προέλευσης **τρίτη χώρα υψηλού κινδύνου**, **4.** πρόκειται για πρόσωπο που ταυτοποιήθηκε **εξ αποστάσεως** κατά το § 11 odst. 7, **5.** πρόκειται για συναλλαγή αξίας τουλάχιστον **2.000 EUR** στην περίπτωση διοργανωτή τυχερών παιγνίων (§ 2 odst. 1 písm. c), **6.** πρόκειται για **μεταφορά κεφαλαίων αξίας 1.000 EUR ή μεγαλύτερης**.
- Κατά το **§ 9 odst. 1 písm. d)**, για τα πρόσωπα του § 2 odst. 1 písm. n) και § 2 odst. 2 písm. c) και d), ο έλεγχος ενεργοποιείται σε συναλλαγή **10.000 EUR ή μεγαλύτερη**.
- **Αυτοδέσμευση σε χαμηλότερο όριο (§ 9 odst. 5).** Όπως και στην ταυτοποίηση, το υπόχρεο πρόσωπο ορίζει το ίδιο, βάσει της εκτίμησης κινδύνου του § 21a, την αξία στην οποία θα διενεργεί **πάντοτε** έλεγχο πελάτη, η αξία αυτή **δεν μπορεί να είναι υψηλότερη** από τα ποσά του odst. 1.

**Περιεχόμενο του ελέγχου πελάτη (§ 9 odst. 2)** - ο νόμος απαριθμεί έξι υποχρεωτικά στοιχεία: α) συλλογή και αξιολόγηση πληροφοριών για τον **σκοπό και τη σκοπούμενη φύση** της συναλλαγής ή της σχέσης και για τη φύση της επιχείρησης του πελάτη, β) **εξακρίβωση του πραγματικού δικαιούχου** από αξιόπιστες πηγές - όταν ο πελάτης υπόκειται σε εγγραφή στο Μητρώο Πραγματικών Δικαιούχων, ο έλεγχος γίνεται **πάντοτε τουλάχιστον από το Μητρώο αυτό *και* μία ακόμη πηγή** - καθώς και εξακρίβωση αν ο πραγματικός δικαιούχος είναι PEP ή πρόσωπο υπό διεθνείς κυρώσεις, γ) όταν ο πελάτης είναι νομικό πρόσωπο ή καταπίστευμα, εξακρίβωση της **δομής ιδιοκτησίας και διοίκησης** και έλεγχος αν κάποιο πρόσωπο σε αυτήν τελεί υπό κυρώσεις, δ) **διαρκής παρακολούθηση** της σχέσης και επανεξέταση των συναλλαγών ως προς τη συμβατότητά τους με το επιχειρηματικό προφίλ και το προφίλ κινδύνου του πελάτη, ε) **εξέταση της πηγής των κεφαλαίων** ή άλλης περιουσίας που αφορά η συναλλαγή ή η σχέση, στ) σε σχέση με PEP, επιπλέον **εύλογα μέτρα εξακρίβωσης της προέλευσης της περιουσίας του**.

**Ενισχυμένη ταυτοποίηση και έλεγχος (§ 9a)** - εφαρμόζεται όταν, βάσει της εκτίμησης κινδύνου του § 21a, ο πελάτης, η συναλλαγή ή η σχέση παρουσιάζει αυξημένο κίνδυνο (odst. 1), και **πάντοτε** (odst. 2): α) κατά τη σύναψη και καθ' όλη τη διάρκεια σχέσης με πρόσωπο **χώρας προέλευσης τρίτης χώρας υψηλού κινδύνου**, β) πριν από συναλλαγή **συνδεόμενη με τρίτη χώρα υψηλού κινδύνου**, γ) πριν από συναλλαγή ή κατά τη σύναψη σχέσης με **PEP**. Τα μέτρα (odst. 3) είναι: α) συλλογή πρόσθετων εγγράφων/πληροφοριών για τον πραγματικό δικαιούχο, τη σκοπούμενη φύση της σχέσης και **την πηγή των κεφαλαίων και της περιουσίας** πελάτη και πραγματικού δικαιούχου, β) διασταύρωση από **περισσότερες αξιόπιστες πηγές**, γ) **τακτική και ενισχυμένη παρακολούθηση**, δ) **έγκριση μέλους του καταστατικού οργάνου** (ή εξουσιοδοτημένου προσώπου) για τη σύναψη ή τη συνέχιση της σχέσης, ε) απαίτηση η **πρώτη πληρωμή να γίνει από λογαριασμό στο όνομα του πελάτη** σε πιστωτικό ίδρυμα με ισοδύναμες υποχρεώσεις, στ) άλλα μέτρα ανάλογα με τη φύση της δραστηριότητας. Στις περιπτώσεις τρίτης χώρας υψηλού κινδύνου εφαρμόζονται **τουλάχιστον τα α) έως δ) και στ)**, στην περίπτωση PEP **τουλάχιστον τα α) σημείο 3, γ) και δ)** (§ 9a odst. 4).

**Μη διενέργεια του ελέγχου (§ 9b)** - κατ' εξαίρεση, το υπόχρεο πρόσωπο **δεν** διενεργεί τον έλεγχο ή μέρος του: α) όταν η διενέργειά του θα ματαίωνε ή θα διακινδύνευε τη διερεύνηση ύποπτης συναλλαγής - οπότε όμως **υποβάλλει υποχρεωτικά αναφορά** κατά το § 18 odst. 1 και εξηγεί στην αναφορά τους λόγους και το τμήμα του ελέγχου που παρέλειψε (§ 18 odst. 7), β) όταν λάβει σχετική **εντολή του FAÚ**. Η μη συμμόρφωση προς την εντολή του FAÚ τιμωρείται αυτοτελώς (§ 44 odst. 2).

**Απλουστευμένη ταυτοποίηση και έλεγχος (§ 13)** - επιτρέπεται μόνο εφόσον σωρευτικά: α) ο χαμηλότερος κίνδυνος είναι **δεόντως αιτιολογημένος στην εκτίμηση κινδύνου του § 21a**, β) η κατηγορία **δεν χαρακτηρίζεται επικίνδυνη στην Εθνική Εκτίμηση Κινδύνου**, και γ) **δεν συντρέχουν οι προϋποθέσεις ενισχυμένης** δέουσας επιμέλειας. Ακόμη και τότε το υπόχρεο πρόσωπο οφείλει τουλάχιστον να τεκμηριώσει τη συνδρομή των προϋποθέσεων και να συλλέξει τα στοιχεία ταυτοποίησης πελάτη και εκπροσώπου και τα στοιχεία επαλήθευσης του πραγματικού δικαιούχου. Σε **αμφιβολία**, η απλουστευμένη διαδικασία **δεν εφαρμόζεται** (§ 13 odst. 3). Οι πλήρεις εξαιρέσεις του **§ 13a** αφορούν αποκλειστικά ηλεκτρονικό χρήμα και πληρωμές μέσω κινητής τηλεφωνίας (όρια, **150 EUR** ανώτατο αποθηκευμένο ποσό σε μη επαναφορτιζόμενο μέσο, **150 EUR** μηνιαίο όριο εξερχόμενων πληρωμών και ανώτατο αποθηκευμένο ποσό σε επαναφορτιζόμενο μέσο αποκλειστικά εγχώριας χρήσης, **250 EUR** ανά συναλλαγή και **2.500 EUR** ανά ημερολογιακό έτος ανά τηλεφωνικό αριθμό στις πληρωμές μέσω δικτύου κινητής τηλεφωνίας). Η εξαίρεση **αίρεται** όταν ζητηθεί εξαργύρωση ποσού άνω των **50 EUR** ή όταν δίδεται εντολή πληρωμής μέσω διαδικτύου ή μέσου εξ αποστάσεως επικοινωνίας για ποσό άνω των **50 EUR** (§ 13a odst. 3), ενώ τα μέσα αυτά χρησιμοποιούνται **αποκλειστικά για αγορά αγαθών ή υπηρεσιών** και δεν επιτρέπεται να αποκτώνται ή να φορτίζονται με ανώνυμο ηλεκτρονικό χρήμα (odst. 2). Οι εξαιρέσεις αυτές **δεν έχουν πρακτική εφαρμογή στον λογιστή**.

**Άρνηση συναλλαγής (§ 15)** - το υπόχρεο πρόσωπο **αρνείται** τη διενέργεια της συναλλαγής ή τη σύναψη της σχέσης και, εφόσον δεν το απαγορεύει άλλη διάταξη, **τερματίζει** την υφιστάμενη σχέση όταν υφίσταται υποχρέωση ταυτοποίησης ή ελέγχου και: α) ο πελάτης αρνείται να υποβληθεί σε ταυτοποίηση, αρνείται να αποδείξει την εξουσία εκπροσώπησης ή **δεν συνεργάζεται κατά τον έλεγχο**, β) η ταυτοποίηση ή ο έλεγχος δεν μπορεί να διενεργηθεί για άλλο λόγο, γ) υπάρχουν **αμφιβολίες για την αλήθεια των πληροφοριών ή τη γνησιότητα των εγγράφων**. Επιπλέον, **δεν διενεργείται συναλλαγή με PEP όταν δεν είναι γνωστή η προέλευση των κεφαλαίων** (§ 15 odst. 2). Η παράβαση του § 15 τιμωρείται κατά το **§ 44 odst. 1 písm. c)**.

Απαιτούμενα στοιχεία ταυτοποίησης για φυσικά πρόσωπα (**§ 5 odst. 1**): «*všechna jména a příjmení, rodné číslo, a nebylo-li přiděleno, datum narození a pohlaví*» - όλα τα ονόματα και επώνυμα, ο αριθμός πιστοποιητικού γέννησης (*rodné číslo*) και, αν δεν έχει αποδοθεί, η ημερομηνία γέννησης και το φύλο, τόπος γέννησης, διεύθυνση μόνιμης ή άλλης κατοικίας, ιθαγένεια, τύπος εγγράφου ταυτότητας, αριθμός, εκδούσα αρχή και περίοδος ισχύος.

**Πώς διενεργείται η ταυτοποίηση (§ 8).** Η **πρώτη** ταυτοποίηση γίνεται κατά κανόνα **με φυσική παρουσία**. Του ίδιου του πελάτη όταν είναι φυσικό πρόσωπο, ή του φυσικού προσώπου που ενεργεί για λογαριασμό του όταν ο πελάτης είναι νομικό πρόσωπο ή καταπίστευμα (**§ 8 odst. 1**). Το υπόχρεο πρόσωπο **καταγράφει και επαληθεύει** τα στοιχεία από το έγγραφο ταυτότητας και **ελέγχει τη φυσιογνωμική ομοιότητα** με τη φωτογραφία (odst. 2 písm. a), για νομικό πρόσωπο ή καταπίστευμα, από **έγγραφο ύπαρξης προερχόμενο από αξιόπιστη πηγή** (odst. 2 písm. b, c). Στις **επόμενες** συναλλαγές με ήδη ταυτοποιημένο πελάτη αρκεί **κατάλληλη επαλήθευση της ταυτότητας**, η οποία μπορεί να γίνει **και χωρίς φυσική παρουσία**, ακόμη και με ηλεκτρονική ταυτοποίηση εκτός εγκεκριμένου συστήματος (odst. 5). Όποιος ενεργεί για λογαριασμό του πελάτη **αποδεικνύει την εξουσία εκπροσώπησης**, εκτός αν αυτή προκύπτει από δημόσιο μητρώο (odst. 6).

**Έλεγχος PEP και κυρώσεων ήδη κατά την ταυτοποίηση (§ 8 odst. 8).** Στο πλαίσιο της ταυτοποίησης το υπόχρεο πρόσωπο **διαπιστώνει και καταγράφει**: α) αν ο πελάτης, το φυσικό πρόσωπο που ενεργεί για λογαριασμό του και ο **πραγματικός δικαιούχος** (εφόσον του είναι γνωστός) είναι **πολιτικώς εκτεθειμένο πρόσωπο** ή πρόσωπο έναντι του οποίου η Τσεχία εφαρμόζει διεθνείς κυρώσεις, και β) αν κάποιο **άλλο πρόσωπο στη δομή ιδιοκτησίας ή διοίκησης** του πελάτη τελεί υπό διεθνείς κυρώσεις. Πρόκειται για **αυτοτελή υποχρέωση screening**, η οποία προηγείται και του ελέγχου πελάτη του § 9. Καθ' όλη τη διάρκεια της σχέσης το υπόχρεο πρόσωπο **ελέγχει την ισχύ και την πληρότητα** των στοιχείων, τη **βασιμότητα της απλουστευμένης διαδικασίας ή της εξαίρεσης** και καταγράφει τις μεταβολές, με συχνότητα και έκταση που καθορίζονται από το **προφίλ κινδύνου του πελάτη** (§ 8 odst. 9). Αν υπάρχει υπόνοια ότι ο πελάτης **δεν ενεργεί στο όνομά του** ή αποκρύπτει ότι ενεργεί για τρίτον, το υπόχρεο πρόσωπο τον **καλεί να αποδείξει την εξουσία εκπροσώπησης** και ο καθένας οφείλει να ανταποκριθεί (§ 8 odst. 10). Ο πελάτης παρέχει τις αναγκαίες πληροφορίες και τα έγγραφα, και το υπόχρεο πρόσωπο μπορεί να λάβει **αντίγραφα ή αποσπάσματα χωρίς τη συγκατάθεσή του** (§ 8 odst. 11).

**Ταυτοποίηση χωρίς φυσική παρουσία - οι τέσσερις νόμιμοι δρόμοι.** Ο νόμος προβλέπει τέσσερις εναλλακτικές, όλες κρίσιμες για τον εξωτερικό λογιστή που αναλαμβάνει πελάτη εξ αποστάσεως: (1) **Ηλεκτρονικό μέσο ταυτοποίησης (§ 8a)** - υποκαθιστά το § 8 odst. 1 και odst. 2 písm. a) εφόσον πληροί τις προδιαγραφές **υψηλού επιπέδου ασφάλειας** του ενωσιακού δικαίου και εκδίδεται σε εγκεκριμένο σύστημα, ή τις προϋποθέσεις χρήσης εκτός εγκεκριμένου συστήματος κατά τον νόμο περί τραπεζών, στη δεύτερη περίπτωση το υπόχρεο πρόσωπο πρέπει να διατηρεί **επί 10 έτη** το στοιχείο ποιος διενήργησε την ταυτοποίηση. (2) **Διαμεσολαβημένη ταυτοποίηση (*zprostředkovaná identifikace*, § 10)** - κατόπιν αιτήματος του πελάτη ή του υπόχρεου προσώπου, την ταυτοποίηση του § 8 odst. 1 μπορεί να διενεργήσει **συμβολαιογράφος ή σημείο επαφής της δημόσιας διοίκησης (Czech POINT)**, συντάσσοντας **δημόσιο έγγραφο («listina o identifikaci»)** με υποχρεωτικό περιεχόμενο πέντε στοιχείων και με συνημμένα τα αντίγραφα των εγγράφων, το έγγραφο μπορεί να αποσταλεί στη *datová schránka* του υπόχρεου προσώπου. Το μητρώο των εγγράφων ταυτοποίησης τηρείται **επί 10 έτη** μετά το κλείσιμο του ημερολογιακού έτους (§ 10 odst. 6). (3) **Παραλαβή ταυτοποίησης από τρίτον (§ 11)** - και ειδικά για τον λογιστή. Κατά το **§ 11 odst. 2**, το υπόχρεο πρόσωπο του **§ 2 odst. 1 písm. e) και g)** μπορεί να μην διενεργήσει το ίδιο την ταυτοποίηση, τη συλλογή πληροφοριών για τον σκοπό της σχέσης (§ 9 odst. 2 písm. a) και την εξακρίβωση της δομής και του πραγματικού δικαιούχου (§ 9 odst. 2 písm. b), **εφόσον τα έχει ήδη πράξει πρόσωπο του ίδιου τύπου** που δραστηριοποιείται σε κράτος με **ισοδύναμες προς το ενωσιακό δίκαιο υποχρεώσεις και αντίστοιχη εποπτεία**. Οι πληροφορίες πρέπει να αποκτηθούν **το αργότερο πριν από τη σύναψη της σχέσης** και να εξασφαλίζεται η χωρίς καθυστέρηση χορήγηση των σχετικών εγγράφων κατόπιν αιτήματος (odst. 3), η **ευθύνη παραμένει ακέραιη στο υπόχρεο πρόσωπο, ως εάν είχε ενεργήσει το ίδιο** (odst. 4), ενώ η παραλαβή **απαγορεύεται** σε περίπτωση αμφιβολίας ή όταν ο τρίτος δραστηριοποιείται σε **τρίτη χώρα υψηλού κινδύνου** (odst. 4 και 10). (4) **Εξ αποστάσεως ταυτοποίηση με αποστολή αντιγράφων (§ 11 odst. 7)** - επιτρέπεται μόνο με **επτά σωρευτικές προϋποθέσεις**, μεταξύ των οποίων η αποστολή αντιγράφου ταυτότητας **και ενός τουλάχιστον πρόσθετου υποστηρικτικού εγγράφου**, η σύναψη σύμβασης σε κείμενη μορφή, η **απόδειξη λογαριασμού πληρωμών στο όνομα του πελάτη** σε πιστωτικό ίδρυμα **που δεν εδρεύει σε τρίτη χώρα υψηλού κινδύνου** και η **πρώτη πληρωμή μέσω του λογαριασμού αυτού**. Εναλλακτικά, το § 11 odst. 8 επιτρέπει ταυτοποίηση με **αναγνωρισμένη ηλεκτρονική υπογραφή** και διασταύρωση με τον πάροχο υπηρεσιών εμπιστοσύνης. Ο πελάτης που ταυτοποιείται εξ αποστάσεως κατά το § 11 odst. 7 υπάγεται **υποχρεωτικά σε έλεγχο πελάτη** κατά το § 9 odst. 1 písm. a) bod 4. Σε όλες τις περιπτώσεις των odst. 1, 2, 7 και 8 το υπόχρεο πρόσωπο **επαληθεύει ότι δεν συντρέχει αυξημένος κίνδυνος**, αν προκύψει αμφιβολία, **η διαδικασία δεν εφαρμόζεται** (§ 11 odst. 9). Κατά το **§ 12 odst. 1**, όταν χρησιμοποιείται το § 10 ή το § 11 odst. 5-8, τα στοιχεία πρέπει να βρίσκονται στην κατοχή του υπόχρεου προσώπου **πριν από τη διενέργεια της συναλλαγής**.

**Πολιτικώς εκτεθειμένα πρόσωπα - ο ορισμός του § 4 odst. 5.** Ο νόμος δεν παραπέμπει σε άλλη πηγή αλλά ορίζει ο ίδιος το PEP. Κατά το **§ 4 odst. 5 písm. a)**, PEP είναι το φυσικό πρόσωπο που **είναι ή υπήρξε σε σημαντικό δημόσιο αξίωμα εθνικής ή περιφερειακής εμβέλειας**, ιδίως. Αρχηγός κράτους, πρωθυπουργός, **επικεφαλής κεντρικού οργάνου κρατικής διοίκησης και ο αναπληρωτής του (náměstek, státní tajemník)**, μέλος του κοινοβουλίου, **μέλος διοικητικού οργάνου πολιτικού κόμματος**, ανώτατος εκπρόσωπος της τοπικής αυτοδιοίκησης, δικαστής ανωτάτου ή συνταγματικού δικαστηρίου ή άλλου ανωτάτου δικαιοδοτικού οργάνου κατά των αποφάσεων του οποίου κατά κανόνα δεν χωρούν ένδικα μέσα, **μέλος του συμβουλίου της κεντρικής τράπεζας**, ανώτερος αξιωματικός των ενόπλων δυνάμεων ή σωμάτων, **μέλος (ή εκπρόσωπος μέλους-νομικού προσώπου) διοικητικού ή ελεγκτικού οργάνου εταιρείας ελεγχόμενης από το κράτος**, πρεσβευτής ή επικεφαλής διπλωματικής αποστολής, καθώς και όποιος ασκεί ή άσκησε αντίστοιχη λειτουργία **σε άλλο κράτος, σε όργανο της ΕΕ ή σε διεθνή οργανισμό**. Κατά το **písm. b)**, PEP είναι επίσης: 1. το **στενό πρόσωπο** του ανωτέρω, 2. ο **εταίρος ή πραγματικός δικαιούχος του ίδιου νομικού προσώπου ή καταπιστεύματος**, καθώς και όποιος είναι γνωστό ότι έχει **οποιαδήποτε άλλη στενή επιχειρηματική σχέση** με αυτόν (ο όρος «*blízký*

*podnikatelský vztah*» ορίζεται στο **§ 4 odst. 13** ως υλική αλληλεξάρτηση κατά την οποία το όφελος ή η ζημία του ενός θα μπορούσε ευλόγως να γίνει αντιληπτή από τον άλλον ως δική του), και 3. ο **πραγματικός δικαιούχος νομικού προσώπου ή καταπιστεύματος που συστάθηκε προς όφελος** του PEP. **Χρονική διάρκεια (§ 54 odst. 8).** Οι υποχρεώσεις και οι περιορισμοί που αφορούν PEP εφαρμόζονται **για τουλάχιστον 12 μήνες** από την παύση της άσκησης του αξιώματος - και **πάντως έως ότου το υπόχρεο πρόσωπο αποκλείσει, βάσει της εκτίμησης κινδύνου, τον ειδικό κίνδυνο PEP**, κατά το ίδιο διάστημα εφαρμόζονται στην ίδια έκταση και έναντι του πελάτη του οποίου πραγματικός δικαιούχος είναι PEP, καθώς και έναντι προσώπου για το οποίο είναι γνωστό ότι ενεργεί προς όφελος PEP. Πρακτικά, η **12μηνη προθεσμία δεν είναι αυτόματη λήξη**. Χωρίς τεκμηριωμένη αξιολόγηση, το καθεστώς PEP παραμένει.

**Ασυμφωνία στο Μητρώο Πραγματικών Δικαιούχων (§ 15a) - αυτοτελής υποχρέωση, χωριστή από την αναφορά ύποπτης συναλλαγής.** Αν κατά την ταυτοποίηση ή τον έλεγχο πελάτη το υπόχρεο πρόσωπο **ευλόγως θεωρεί ότι διαπίστωσε ασυμφωνία (*nesrovnalost*)** κατά τον νόμο περί του μητρώου πραγματικών δικαιούχων, **ειδοποιεί τον πελάτη** αναφέροντας **σε τι συνίσταται** η ασυμφωνία και, όπου είναι σκόπιμο, του δίνει τη δυνατότητα να εκθέσει τις απόψεις του (odst. 1). Αν ο πελάτης **δεν άρει ούτε αντικρούσει** την ασυμφωνία **χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση**, το υπόχρεο πρόσωπο **τη γνωστοποιεί στο αρμόδιο δικαστήριο** (odst. 2), με τεκμηρίωση και με τις τυχόν απόψεις του πελάτη (odst. 3). Ο FAÚ μπορεί να δώσει **εντολή μη εφαρμογής** της διαδικασίας αυτής, αν θα ματαίωνε ή θα διακινδύνευε τη διερεύνηση ύποπτης συναλλαγής ή ποινική διαδικασία (odst. 4). Οι τρεις παραβάσεις τιμωρούνται **χωριστά**. Μη ειδοποίηση του πελάτη **έως 100.000 CZK**, μη γνωστοποίηση στο δικαστήριο **έως 1.000.000 CZK**, μη συμμόρφωση προς την εντολή του FAÚ **έως 200.000 ή 1.000.000 CZK** (§ 44a). Σημειώνεται ότι, κατά το **§ 26 odst. 1**, το § 15a **δεν εφαρμόζεται** στον ελεγκτή, τον δικαστικό επιμελητή και τον φορολογικό σύμβουλο ως προς τις προστατευόμενες πληροφορίες - **ισχύει όμως πλήρως για τον εξωτερικό λογιστή**, ο οποίος δεν καλύπτεται από το § 26.

Επαλήθευση πραγματικού δικαιούχου. Το **Μητρώο Πραγματικών Δικαιούχων** (*Evidence skutečných majitelů*) στη διεύθυνση https://esm.justice.cz/ παρέχει στα υπόχρεα πρόσωπα **δωρεάν εξ αποστάσεως πρόσβαση**. Νομική βάση. **Zákon č. 37/2021 Sb.** Πραγματικός δικαιούχος ορίζεται το φυσικό πρόσωπο με **άνω του 25%** συμμετοχής, δικαιωμάτων ψήφου ή μεριδίου επί των κερδών ή του προϊόντος εκκαθάρισης, ή που ασκεί αντίστοιχο έλεγχο. Αναλυτική καθοδήγηση. **Metodický pokyn č. 3** (έκδοση 25.4.2025).

Πηγή κεφαλαίων. Εντάσσεται στην αξιολόγηση κινδύνου, κεφάλαια που σαφώς δεν ταιριάζουν με τη δραστηριότητα ή τις οικονομικές συνθήκες του πελάτη αποτελούν δείκτη ύποπτης συναλλαγής (**§ 6 odst. 1**).

**Γενικές υποχρεώσεις (εκτίμηση κινδύνου, εσωτερικές διαδικασίες, υπεύθυνος συμμόρφωσης, τήρηση αρχείων - έτη, εκπαίδευση, εγγραφή/μητρώο, αναφορές ύποπτων συναλλαγών)**

- **Τήρηση αρχείων - ελάχιστο 10 έτη**. Βάσει του **§ 16 odst. 1**, οι λογιστές διατηρούν «*po dobu 10 let od uskutečnění obchodu mimo obchodní vztah nebo od ukončení obchodního vztahu s klientem*», δηλαδή για **10 έτη** από τη διενέργεια της συναλλαγής εκτός επιχειρηματικής σχέσης ή από τη λήξη της επιχειρηματικής σχέσης, τα εξής **οκτώ** κατηγορίες στοιχείων: α) τα στοιχεία ταυτοποίησης και τα λοιπά στοιχεία που συλλέχθηκαν κατά την ταυτοποίηση, β) **αντίγραφα των εγγράφων που προσκομίστηκαν**, εφόσον λήφθηκαν, γ) **ποιος και πότε** διενήργησε την πρώτη ταυτοποίηση του πελάτη, δ) πληροφορίες και αντίγραφα εγγράφων που συλλέχθηκαν στο πλαίσιο του ελέγχου πελάτη, ε) **αρχεία όλων των βημάτων** που έγιναν κατά την ταυτοποίηση και τον έλεγχο, **συμπεριλαμβανομένων των τυχόν δυσχερειών**, στ) αρχεία της διαδικασίας αξιολόγησης και καθορισμού του **προφίλ κινδύνου** του πελάτη, της επιλογής των αντίστοιχων μέτρων και της αξιολόγησης των στοιχείων που σχετίζονται με την υποβολή αναφοράς ύποπτης συναλλαγής, ζ) τα έγγραφα που δικαιολογούν τυχόν εξαίρεση του § 13a, η) σε περίπτωση εκπροσώπησης, το **πρωτότυπο ή επικυρωμένο αντίγραφο του πληρεξουσίου** ή τον αριθμό της δικαστικής απόφασης διορισμού επιτρόπου. Κατά το **§ 16 odst. 2**, τα στοιχεία και έγγραφα των ίδιων των συναλλαγών που συνδέονται με υποχρέωση ταυτοποίησης τηρούνται επίσης **10 έτη**. **Μοναδική εξαίρεση (§ 16 odst. 4).** Τα υπόχρεα πρόσωπα του **§ 2 odst. 1 písm. i) και j)** - έμποροι έργων τέχνης, πολιτιστικών αγαθών και μεταχειρισμένων αγαθών, ενεχυροδανειστές - τηρούν **10 έτη μόνον εφόσον η αξία της συναλλαγής ήταν 10.000 EUR ή μεγαλύτερη**, και **5 έτη** στις λοιπές περιπτώσεις, **για τον λογιστή δεν υπάρχει αντίστοιχη μειωμένη προθεσμία**. **Τεχνική διευκρίνιση (§ 16 odst. 5).** Η δεκαετία **εκκινεί από την πρώτη ημέρα του ημερολογιακού μήνα που έπεται του μήνα κατά τον οποίο έλαβε χώρα η τελευταία γνωστή στο υπόχρεο πρόσωπο πράξη της συναλλαγής**, μετά την πάροδό της, ο αρμόδιος υπεύθυνος **οφείλει να διαγράψει τα δεδομένα και να καταστρέψει τα έγγραφα** - δηλαδή η δεκαετία λειτουργεί και ως **ανώτατο** όριο διατήρησης. Κατά το **§ 16 odst. 3**, η τήρηση γίνεται με τρόπο και σε έκταση που εξασφαλίζει την **αποδεικτικότητα** κάθε συναλλαγής. Η τεκμηρίωση εκπαίδευσης διατηρείται για **5 έτη** (**§ 23 odst. 4**). Κατά το **§ 17**, όταν στην ίδια συναλλαγή με τον ίδιο πελάτη συμμετέχουν περισσότερα υπόχρεα πρόσωπα, τα στοιχεία μπορούν να τηρούνται **μόνο σε ένα από αυτά**, εφόσον τα υπόλοιπα έχουν διασφαλισμένη πρόσβαση χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση.
- **Εκπαίδευση - ετήσια απαίτηση**. Το **§ 23 odst. 1** απαιτεί, **τουλάχιστον μία φορά ανά 12 ημερολογιακούς μήνες**, εκπαίδευση των εργαζομένων που ενδέχεται κατά την άσκηση των καθηκόντων τους να έλθουν σε επαφή με ύποπτες συναλλαγές, καθώς και εκπαίδευση **όλων των εργαζομένων πριν από την τοποθέτησή τους σε τέτοιες θέσεις**. Κατά το **§ 23 odst. 2**, η εκπαίδευση παρέχεται **και στα πρόσωπα που συμμετέχουν στη δραστηριότητα με σχέση άλλη από τη βασική εργασιακή** (συνεργάτες, ελεύθεροι επαγγελματίες) - κρίσιμο για τα λογιστικά γραφεία που απασχολούν εξωτερικούς συνεργάτες. Περιεχόμενο (**§ 23 odst. 3**). Τυπολογία και δείκτες ύποπτων συναλλαγών, οι απαιτήσεις που έχει θέσει το ίδιο το υπόχρεο πρόσωπο για την ταυτοποίηση και τον έλεγχο πελάτη, οι διαδικασίες εντοπισμού παραγόντων κινδύνου του πελάτη και οι ενέργειες σε περίπτωση εντοπισμού ύποπτης συναλλαγής, το περιεχόμενο **συμπληρώνεται και επικαιροποιείται διαρκώς**. Το υπόχρεο πρόσωπο τηρεί **μητρώο συμμετοχής και περιεχομένου** των εκπαιδεύσεων επί **τουλάχιστον 5 έτη από τη διεξαγωγή τους** (§ 23 odst. 4).
- **Αναφορά ύποπτων συναλλαγών στον FAÚ**. Κατά το **§ 18 odst. 1**, το υπόχρεο πρόσωπο **αξιολογεί τις διαθέσιμες πληροφορίες και εντοπίζει την ύποπτη συναλλαγή**, εφόσον την εντοπίσει σε σχέση με τη δραστηριότητά του, την αναφέρει στον FAÚ «*bez zbytečného odkladu*» (χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση). Κατά τον FAÚ, «*lhůta bez zbytečného odkladu je třeba vykládat jako velmi krátkou lhůtu, která … předpokládá dobu kratší než 5 kalendářních dnů*» - δηλαδή διάστημα **μικρότερο των 5 ημερολογιακών (όχι εργάσιμων) ημερών**. Ο ίδιος ο νόμος ορίζει ότι, **όταν το απαιτούν οι περιστάσεις και ιδίως όταν υπάρχει κίνδυνος από την καθυστέρηση**, η αναφορά γίνεται **αμέσως (*neprodleně*)** μετά τον εντοπισμό. Επιπλέον, η αναφορά υποβάλλεται **πάντοτε** όταν το υπόχρεο πρόσωπο δεν διενεργεί τον έλεγχο πελάτη κατά το § 9b písm. a). **Περιεχόμενο (§ 18 odst. 2).** Στοιχεία ταυτοποίησης του προσώπου που αφορά η αναφορά και όλων των λοιπών συμμετεχόντων, οι ουσιώδεις περιστάσεις της συναλλαγής και κάθε άλλη σχετική πληροφορία. **Προστασία του υπαλλήλου (§ 18 odst. 3 και 9).** Στην αναφορά **δεν αναγράφεται** ο υπάλληλος ή συνεργάτης που εντόπισε την ύποπτη συναλλαγή, η υποβολή αναφοράς **δεν συνιστά παραβίαση συμβατικής υποχρέωσης εχεμύθειας** και τα πρόσωπα αυτά **δεν επιτρέπεται να υποστούν αντίποινα (*odvetné opatření*)**. Το υπόχρεο πρόσωπο γνωστοποιεί ταυτόχρονα το ονοματεπώνυμο και τη θέση του **προσώπου επικοινωνίας (§ 22)** ή του προσώπου που συνέταξε την αναφορά (§ 18 odst. 6). **Τύπος (§ 19).** Η αναφορά υποβάλλεται **εγγράφως**, είτε σε έντυπη μορφή με **συστημένη επιστολή** είτε **ηλεκτρονικά με τρόπο που διασφαλίζει την εμπιστευτικότητα** των διαβιβαζόμενων δεδομένων. Κανάλια που δέχεται ο FAÚ. Ηλεκτρονικό έντυπο https://formulare.fau.gov.cz/fas/FormService/filler.open?name=FAU-OPO.fo (απαιτεί ενεργή *datová schránka*), εφαρμογές **MoneyWeb / MoneyWeb Lite**, ή απευθείας *datová schránka*. **Egi8zyh**. **Το απλό e-mail δεν γίνεται δεκτό.**
- **Αναστολή εκτέλεσης εντολής του πελάτη (*odklad splnění příkazu klienta*, § 20) - το πλήρες χρονοδιάγραμμα**: **(α) Βασικός κανόνας - 24 ώρες (odst. 1).** Όταν υπάρχει κίνδυνος ότι η **χωρίς καθυστέρηση** εκτέλεση της εντολής θα ματαίωνε ή θα δυσχέραινε ουσιωδώς τη δέσμευση των εσόδων από εγκληματική δραστηριότητα ή των κεφαλαίων που προορίζονται για χρηματοδότηση τρομοκρατίας, το υπόχρεο πρόσωπο μπορεί να εκτελέσει την εντολή που αφορά την ύποπτη συναλλαγή **το νωρίτερο μετά την πάροδο 24 ωρών από την παραλαβή της αναφοράς από τον FAÚ** (όχι από την αποστολή της). Στο διάστημα αυτό **διασφαλίζει καταλλήλως την περιουσία** έναντι κάθε χειρισμού αντίθετου προς τον σκοπό του νόμου και **επισημαίνει την αναστολή μέσα στην ίδια την αναφορά**. **(β) Πότε δεν εφαρμόζεται (odst. 2).** Όταν η αναστολή **δεν είναι δυνατή** ή όταν το υπόχρεο πρόσωπο γνωρίζει ότι θα ματαίωνε ή θα διακινδύνευε τη διερεύνηση, τότε **ενημερώνει αμέσως τον FAÚ** για την εκτέλεση. **(γ) Παράταση με εντολή του FAÚ (odst. 3).** Αν η διερεύνηση απαιτεί λόγω πολυπλοκότητας μεγαλύτερο χρόνο, ο FAÚ εκδίδει εντολή για: **α) παράταση της αναστολής κατά 2 ακόμη εργάσιμες ημέρες** κατ' ανώτατο όριο, ή **β) αναστολή της εντολής ή δέσμευση της περιουσίας για διάστημα έως 3 εργάσιμων ημερών**, στο υπόχρεο πρόσωπο στο οποίο βρίσκεται η περιουσία. **(δ) Τύπος της εντολής (odst. 4).** Δίδεται **προφορικά, τηλεφωνικά, με τηλεομοιοτυπία ή ηλεκτρονικά** και **επιβεβαιώνεται εκ των υστέρων εγγράφως**, ενημερώνεται **μόνο** το υπόχρεο πρόσωπο που υπέβαλε την αναφορά ή που κατέχει την περιουσία. **(ε) Εκτέλεση (odst. 5).** Το μέτρο εκτελείται **αμέσως**, το υπόχρεο πρόσωπο **επιβεβαιώνει άμεσα τον χρόνο από τον οποίο τρέχει η προθεσμία** των 3 εργάσιμων ημερών και ενημερώνει διαρκώς τον FAÚ για κάθε ουσιώδες γεγονός σχετικό με την περιουσία. **(στ) Αυτόματη λήξη (odst. 6).** Αν ο FAÚ **δεν γνωστοποιήσει έως τη λήξη της προθεσμίας ότι υπέβαλε μήνυση**, το υπόχρεο πρόσωπο **εκτελεί την εντολή**. **(ζ) Πρόσθετη παράταση λόγω μήνυσης (odst. 7).** Αν ο FAÚ υποβάλει εντός των προθεσμιών των odst. 1 ή 3 μήνυση στην αρμόδια για την ποινική διαδικασία αρχή κατά το § 32 odst. 1, η αναστολή ή η δέσμευση **παρατείνεται κατά 3 εργάσιμες ημέρες από την ημέρα υποβολής της μήνυσης**, εκτός αν εντός αυτών η ποινική αρχή αποφασίσει την αφαίρεση ή τη δέσμευση του αντικειμένου, ο FAÚ ενημερώνει το υπόχρεο πρόσωπο **πριν** από τη λήξη της αρχικής προθεσμίας. **Πρακτικά για τον λογιστή.** Η πραγματική έκταση της αναστολής είναι **24**

**ώρες αυτοδικαίως, έως +2 ή έως 3 εργάσιμες ημέρες με εντολή του FAÚ και έως +3 εργάσιμες ημέρες σε περίπτωση μήνυσης**. Η μη τήρηση της αναστολής του odst. 1 τιμωρείται με πρόστιμο έως **1.000.000 CZK** (§ 47 odst. 1 και 3) και η μη τήρηση της αναστολής/δέσμευσης του odst. 3 έως **10.000.000 CZK** (§ 47 odst. 2 και 4).

- **Υποχρέωση εχεμύθειας (§ 38) και απαγόρευση προειδοποίησης (*tipping-off*)**. Τα υπόχρεα πρόσωπα, οι υπάλληλοί τους και οι συνεργάτες τους τηρούν εχεμύθεια ως προς τα περιστατικά που αφορούν την αναφορά και τη διερεύνηση ύποπτης συναλλαγής, τις ενέργειες του FAÚ και την εκπλήρωση των υποχρεώσεων του § 24. Η υποχρέωση **δεν παύει** με τη μετακίνηση σε άλλη θέση, τη λύση της εργασιακής σχέσης ή την παύση της δραστηριότητας του § 2 (§ 38 odst. 2), ενώ δεσμεύει **καθένα που λαμβάνει γνώση** των περιστατικών αυτών (§ 38 odst. 3). Απαλλαγή από την εχεμύθεια χορηγεί, σε αιτιολογημένες περιπτώσεις, **ο Πρωθυπουργός ή μέλος της Κυβέρνησης εξουσιοδοτημένο από αυτόν** (§ 38 odst. 4). Για τις κυρώσεις βλ. § 43 κατωτέρω.
- **Εξαιρέσεις από την εχεμύθεια (§ 39) - και η άδεια ανταλλαγής πληροφοριών μεταξύ λογιστών, φοροτεχνικών και ελεγκτών**. Η εχεμύθεια του § 38 **δεν αντιτάσσεται** έναντι σειράς αρχών που απαριθμούνται περιοριστικά στο § 39 odst. 1, μεταξύ των οποίων. Οι **αρχές που διεξάγουν ποινική διαδικασία** για αδίκημα σχετικό με νομιμοποίηση εσόδων ή χρηματοδότηση τρομοκρατίας, οι **ειδικές αστυνομικές υπηρεσίες**, οι **αλλοδαπές ΜΧΠ** του § 33, η Αστυνομία, η Γενική Διεύθυνση Φορολογίας και η Γενική Διεύθυνση Τελωνείων, οι **εποπτικές αρχές του § 35 odst. 1** και το **Συμβούλιο Δημόσιας Εποπτείας Ελέγχου**, η αρχή που αποφασίζει για ανάκληση άδειας κατόπιν πρότασης του FAÚ (§ 36), ο χρηματοοικονομικός διαιτητής, **το πρόσωπο που θα μπορούσε να εγείρει αξίωση αποζημίωσης** - εδώ ο νόμος επιτρέπει στο υπόχρεο πρόσωπο να **αποκαλύψει στον πελάτη ότι ενήργησε κατά τον νόμο μόνο μετά την εκτέλεση της σχετικής απόφασης της ποινικής αρχής ή μετά τη λήξη της προθεσμίας του § 20 odst. 7, και σε κάθε άλλη περίπτωση μόνο κατόπιν προηγούμενης έγγραφης συναίνεσης του FAÚ**, τα **δικαστήρια** σε αστικές διαφορές σχετικές με ύποπτη συναλλαγή ή αποζημίωση και στη διαδικασία ασυμφωνίας του μητρώου πραγματικών δικαιούχων, οι υπηρεσίες πληροφοριών και η Εθνική Αρχή Ασφάλειας, **ο φορολογικός διαχειριστής** κατά την εκπλήρωση υποχρεώσεων του φορολογικού κώδικα από το υπόχρεο πρόσωπο, και άλλες. **Κρίσιμο για τον κλάδο** είναι το **§ 39 odst. 2 písm. b) και c)**. Υπό τον όρο ότι οι πληροφορίες **χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για την πρόληψη** της νομιμοποίησης εσόδων και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, η εχεμύθεια **δεν αντιτάσσεται στην ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των υπόχρεων προσώπων του § 2 odst. 1 písm. e) και f)** - δηλαδή **μεταξύ ελεγκτών, φορολογικών συμβούλων, εξωτερικών λογιστών και δικαστικών επιμελητών** - ή προσώπων ίδιου τύπου σε κράτη με ισοδύναμες υποχρεώσεις, εφόσον ασκούν την επαγγελματική τους δραστηριότητα **ως εργαζόμενοι ή συνεργάτες μέσα στο ίδιο νομικό πρόσωπο ή μεταξύ νομικών προσώπων συμβατικά ή προσωπικά συνδεδεμένων** (písm. b), καθώς και **όταν πρόκειται για τον ίδιο πελάτη και την ίδια συναλλαγή στην οποία συμμετέχουν δύο ή περισσότερα πρόσωπα της ίδιας επαγγελματικής κατηγορίας** με ισοδύναμες υποχρεώσεις επαγγελματικού απορρήτου και προστασίας δεδομένων (písm. c). Οι εξαιρέσεις των písm. c) έως r) εφαρμόζονται **μόνο στο απολύτως αναγκαίο μέτρο**, ιδίως με προστασία των στοιχείων του αναφέροντος, και **δεν εφαρμόζονται** αν η παροχή θα ματαίωνε ή θα διακινδύνευε τη διερεύνηση ή θα ήταν προδήλως δυσανάλογη (§ 39 odst. 4). Τέλος, η εχεμύθεια **δεν αντιτάσσεται στη διαδικασία εφαρμογής διεθνών κυρώσεων** (§ 39 odst. 3).
- **Ειδικό καθεστώς εχεμύθειας των νομικών επαγγελμάτων (§ 40) - και γιατί δεν καλύπτει τον λογιστή**. Κατά το **§ 40 odst. 1**, οι εξαιρέσεις του § 39 **δεν εφαρμόζονται στους δικηγόρους και τους συμβολαιογράφους**, με μόνη εξαίρεση τις περιπτώσεις e) (εποπτικές αρχές) και n) (φορολογικός διαχειριστής), κατά το **§ 40 odst. 2**, δεν εφαρμόζονται **στους ελεγκτές, τους δικαστικούς επιμελητές και τους φορολογικούς συμβούλους**, με εξαίρεση τις e), n) **και το odst. 2** (ανταλλαγή πληροφοριών). Κατά το **§ 40 odst. 3**, τα πέντε αυτά επαγγέλματα **δεν δεσμεύονται από την εχεμύθεια έναντι του ίδιου του πελάτη**, όταν τα περιστατικά πρέπει να του γνωστοποιηθούν **προκειμένου να αποτραπεί η εμπλοκή του σε παράνομη δραστηριότητα** - ρητή, στενή εξαίρεση από την απαγόρευση γνωστοποίησης (*tipping-off*). **Ο εξωτερικός λογιστής δεν περιλαμβάνεται σε κανένα από τα τρία αυτά εδάφια**. Υπάγεται στο γενικό καθεστώς των §§ 38-39, χωρίς τη θωράκιση του § 40 και χωρίς τη δυνατότητα προειδοποίησης του πελάτη κατά το odst. 3. Το **§ 40a** επιβάλλει στους υπαλλήλους και συνεργάτες των επιμελητηρίων και του Συμβουλίου Δημόσιας Εποπτείας Ελέγχου να **εξαιρούν**, κατά τη διαβίβαση προς τον FAÚ, τις προστατευόμενες πληροφορίες των § 26 odst. 1 και § 27 odst. 1-2.
- **Πληροφοριακή υποχρέωση προς τον FAÚ (§ 24) - τέσσερις διακριτές υποχρεώσεις**: (1) **§ 24 odst. 1** - κατόπιν **εντολής του FAÚ και εντός της προθεσμίας που εκείνος τάσσει**, το υπόχρεο πρόσωπο γνωστοποιεί στοιχεία για τις επιχειρηματικές σχέσεις και τις συναλλαγές, **προσκομίζει τα σχετικά έγγραφα ή επιτρέπει την πρόσβαση σε αυτά** στους εξουσιοδοτημένους υπαλλήλους του FAÚ και παρέχει πληροφορίες για κάθε πρόσωπο που συμμετείχε καθ' οιονδήποτε τρόπο. (2) **§ 24 odst. 2** - υποχρέωση **προς τον πελάτη**. **Πριν** από τη σύναψη της σχέσης ή τη διενέργεια της συναλλαγής, ενημέρωση για την επεξεργασία των προσωπικών δεδομένων κατά το ενωσιακό και εθνικό δίκαιο, με **γενική επισήμανση ότι τα δεδομένα υφίστανται επεξεργασία για σκοπούς AML/CFT** - πρακτικά, ρήτρα στη σύμβαση παροχής λογιστικών υπηρεσιών. (3) **§ 24 odst. 3 - η «δεκαετής ερώτηση»**. Κατόπιν εντολής του FAÚ, το υπόχρεο πρόσωπο δηλώνει **αν διατηρεί ή διατηρούσε κατά τα προηγούμενα 10 έτη επιχειρηματική σχέση με συγκεκριμένο πρόσωπο** και ποια ήταν η φύση της, για τον σκοπό αυτόν **οφείλει να διαθέτει αποτελεσματικό σύστημα αναζήτησης** ανάλογο προς την έκταση και τη φύση της δραστηριότητάς του. (4) **§ 24 odst. 4 και 5** - πληροφορίες αναγκαίες για την **άσκηση του διοικητικού ελέγχου βάσει ανάλυσης κινδύνου** (§ 35 odst. 7) και για τη **στρατηγική χρηματοοικονομική ανάλυση**. **Κρίσιμη διαφοροποίηση.** Κατά το **§ 26 odst. 1**, τα odst. 1, 3, 4 και 5 **δεν εφαρμόζονται** στον ελεγκτή, τον δικαστικό επιμελητή και τον φορολογικό σύμβουλο ως προς τις προστατευόμενες πληροφορίες, ενώ κατά το **§ 26 odst. 5** ο FAÚ ζητεί τις πληροφορίες των odst. 4 και 5 **μέσω του οικείου επιμελητηρίου** και η απάντηση δίδεται με τον ίδιο τρόπο. **Για τον εξωτερικό λογιστή το § 24 εφαρμόζεται πλήρως και απευθείας.** Κύρωση. **Έως 10.000.000 CZK** (§ 45 odst. 1 και 5), με διακεκριμένη μορφή για το odst. 1 písm. a) κατά το § 45 odst. 6.
- **Περιορισμοί στο πρόσωπο του υπευθύνου επικοινωνίας (§ 22 odst. 4-6)**. Σε **πιστωτικό ή χρηματοπιστωτικό ίδρυμα**, μέλος του καταστατικού οργάνου **δεν επιτρέπεται** να είναι πρόσωπο επικοινωνίας, εκτός αν αυτό δικαιολογείται από την έκταση και τη φύση της δραστηριότητας (odst. 4), ομοίως **δεν επιτρέπεται** να ορίζεται υπάλληλος υπεύθυνος για τη σύναψη ή τον διακανονισμό των συναλλαγών ή που συμμετέχει στον **εσωτερικό έλεγχο** (odst. 5). Οι δύο αυτοί περιορισμοί **δεν καταλαμβάνουν τον λογιστή**, ο οποίος αντιθέτως μπορεί κατά το § 22 odst. 1 να ορίσει τον εαυτό του. Σε κάθε περίπτωση, όταν το πρόσωπο επικοινωνίας **δεν** είναι μέλος του καταστατικού οργάνου, το υπόχρεο πρόσωπο οφείλει να του εξασφαλίσει **δυνατότητα άμεσης επικοινωνίας με το καταστατικό και το εποπτικό όργανο** (odst. 6) - εγγύηση ανεξαρτησίας της λειτουργίας συμμόρφωσης.
- **Πρόσωπο επικοινωνίας (kontaktní osoba, § 22) - απαίτηση από το 2025**. Όλα τα υπόχρεα πρόσωπα ορίζουν και γνωστοποιούν πρόσωπο επικοινωνίας στον FAÚ. Νομική βάση. **§ 22**, όπως τροποποιήθηκε με ισχύ από **30.12.2024**, με εκτελεστική **vyhláška č. 420/2024 Sb.** (ισχύς 1.2.2025). Η αρχική προθεσμία των 30 ημερών από την 1.2.2025 για τις **ήδη υφιστάμενες** οντότητες (δηλαδή η **3η Μαρτίου 2025**) **παρατάθηκε από τον FAÚ έως τις 10 Μαρτίου 2025**. Νέες υπόχρεες οντότητες. **30 ημέρες** από την έναρξη, μεταβολές στα στοιχεία. **15 ημέρες** (**§ 22 odst. 2**). Η γνωστοποίηση γίνεται **υποχρεωτικά μέσω datové schránky**, με το διαδραστικό έντυπο του https://formulare.fau.gov.cz/. Το **§ 22 odst. 1** ορίζει επιπλέον ότι **όταν το υπόχρεο πρόσωπο είναι φυσικό πρόσωπο και αυτό δικαιολογείται από την έκταση της δραστηριότητάς του, ορίζει ως πρόσωπο επικοινωνίας τον ίδιο τον εαυτό του** - λύση που καλύπτει τον μεμονωμένο εξωτερικό λογιστή. Το γνωστοποιούμενο περιεχόμενο απαριθμείται περιοριστικά στο **§ 22 odst. 2**: α) όνομα, β) θέση/ιδιότητα, γ) στοιχεία επικοινωνίας (τηλεφωνικά και ηλεκτρονικά), δ) ώρες κατά τις οποίες μπορεί να επικοινωνήσει κανείς με το πρόσωπο αυτό, και ε) **το είδος και ο τύπος του υπόχρεου προσώπου κατά το § 2 odst. 1**. Ο μορφότυπος και η δομή της υποβολής καθορίζονται με υπουργική απόφαση (§ 22 odst. 3 - vyhláška č. 420/2024 Sb.). **Ποιοι εξαιρούνται.** Το § 22 odst. 2 εξαιρεί ρητά **μόνο** τα υπόχρεα πρόσωπα του **§ 2 odst. 1 písm. g)**, δηλαδή τους **δικηγόρους και τους συμβολαιογράφους** (οι οποίοι πάντως εξακολουθούν να ορίζουν πρόσωπο επικοινωνίας κατά το odst. 1, χωρίς να το γνωστοποιούν). Οι οντότητες των **§ 28** (πληρωμές μετρητών, έργα τέχνης) και **§ 29b** (διασυνοριακοί πάροχοι) δεν βαρύνονται καθόλου με την υποχρέωση του § 22, διότι οι διατάξεις αυτές απαριθμούν περιοριστικά τις υποχρεώσεις τους, αντιθέτως ο **εθνικός διαχειριστής του § 29a υπόκειται ρητά στο § 22** (§ 29a odst. 2 písm. d). **Κύρωση.** Η παράβαση της υποχρέωσης πληροφόρησης του § 22 odst. 2 συνιστά διοικητική παράβαση κατά το **§ 45 odst. 3** και τιμωρείται με πρόστιμο **έως 10.000.000 CZK** (**§ 45 odst. 5**) - το ποσό επιβεβαιώνεται πλέον από το πρωτότυπο κείμενο, με τη διευκρίνιση ότι η βάση είναι το § 45 και όχι το § 48.
- **Εξουσιοδοτημένο πρόσωπο (*pověřená osoba*, § 22a) - διακριτό από το πρόσωπο επικοινωνίας**. Ο επίσημος τίτλος της διάταξης είναι «*Pověřená osoba*» (και όχι «odpovědná osoba»). Κατά το **§ 22a odst. 1**, το υπόχρεο πρόσωπο **εξουσιοδοτεί εγγράφως μέλος του καταστατικού του οργάνου** για τη διασφάλιση της εκπλήρωσης των υποχρεώσεων του νόμου. Η εξουσιοδότηση δίδεται **εντός 60 ημερών** από την ημέρα που το πρόσωπο κατέστη υπόχρεο, **ή από την ημέρα που έπαυσε η ιδιότητα του μέχρι τότε εξουσιοδοτημένου ως μέλους του καταστατικού οργάνου** (**§ 22a odst. 2**). Κατά το **§ 22a odst. 3**, αν το υπόχρεο πρόσωπο έχει **ένα μόνο μέλος καταστατικού οργάνου, τεκμαίρεται ότι αυτό είναι το εξουσιοδοτημένο** - πρακτική διευκόλυνση για τις μονοπρόσωπες λογιστικές εταιρείες. Για το ελληνικό κοινό. Αυτός είναι ο πλησιέστερος αντίστοιχος του «υπεύθυνου συμμόρφωσης», ενώ το πρόσωπο επικοινωνίας του § 22 είναι απλώς το σημείο επαφής με τον FAÚ. **Κύρωση.** § 48 odst. 5 → πρόστιμο **έως 1.000.000 CZK** (§ 48 odst. 7), με διακεκριμένη μορφή έως 30.000.000 CZK (§ 48 odst. 10).
- **Εσωτερικές πολιτικές**. Κατά το **§ 21 odst. 1**, **κάθε** υπόχρεο πρόσωπο - άρα και ο εξωτερικός λογιστής - οφείλει να **θεσπίσει και να εφαρμόζει** («*zavede a uplatňuje*») κατάλληλες στρατηγικές και διαδικασίες εσωτερικού ελέγχου και επικοινωνίας για τον μετριασμό και την αποτελεσματική διαχείριση των κινδύνων που εντοπίστηκαν στην **εκτίμηση κινδύνου του § 21a** και για την εκπλήρωση των λοιπών υποχρεώσεων του νόμου (παράβαση, πρόστιμο **έως 10.000.000 CZK**, **§ 48 odst. 1 σε συνδυασμό με odst. 9**). Κατά το **§ 21 odst. 6**, οι στρατηγικές αυτές περιλαμβάνουν επίσης: α) **έλεγχο τήρησης της νομοθεσίας, έλεγχο των υπαλλήλων και των συνεργατών και δοκιμή της**

**αποτελεσματικότητας** των διαδικασιών - και, όπου το δικαιολογεί η έκταση και η φύση της δραστηριότητας, σύσταση **ανεξάρτητης μονάδας υπαγόμενης απευθείας στο καταστατικό όργανο**, και β) **εσωτερικό σύστημα αναφορών (whistleblowing)** κατά τον νόμο περί προστασίας των αναφερόντων, που επιτρέπει **ανώνυμη** αναφορά από υπαλλήλους και συνεργάτες, το σύστημα αυτό **δεν μπορεί να τηρείται από τρίτο πρόσωπο**.

- **Έγγραφο SVZ - ουσιώδης επισήμανση για το πεδίο εφαρμογής**. Το **έγγραφο** «*Systém vnitřních zásad*» (SVZ) και η **έγγραφη** εκτίμηση κινδύνου **εντός 60 ημερών** από την απόκτηση της ιδιότητας του υπόχρεου προσώπου απαιτούνται, κατά το αυτούσιο κείμενο του **§ 21 odst. 2** και του **§ 21a odst. 2**, από τα υπόχρεα πρόσωπα του **§ 2 odst. 1 písm. a) až d) a h)** - δηλαδή πιστωτικά ιδρύματα, χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, διοργανωτές τυχερών παιγνίων, κτηματομεσιτικός τομέας και πάροχοι εταιρικών υπηρεσιών. **Η περίπτωση e) - ελεγκτές, φορολογικοί σύμβουλοι, εξωτερικοί λογιστές - δεν περιλαμβάνεται.** Ο **λογιστής του písm. e) υπάγεται στην υποχρέωση έγγραφου SVZ μόνον εφόσον παρέχει παράλληλα και υπηρεσίες του písm. h)** (ίδρυση νομικών προσώπων ή καταπιστευμάτων, ενέργειες για λογαριασμό τους, παροχή έδρας/διεύθυνσης, ενέργειες ως εντεταλμένος μέτοχος). Το SVZ εγκρίνεται από το **καταστατικό όργανο** και **επικαιροποιείται διαρκώς**. Δύο πρόσθετες εξαιρέσεις. Κατά το **§ 21 odst. 3**, τα πρόσωπα των písm. b) až d) και h) **δεν χρειάζεται** να συντάξουν έγγραφο SVZ αν **δεν απασχολούν άλλα πρόσωπα** στους τομείς που υπάγονται στον νόμο, κατά το **§ 21 odst. 4**, όποιος ασκεί συμβατικά τη δραστηριότητα **για ένα μόνο άλλο υπόχρεο πρόσωπο** μπορεί να ακολουθεί το SVZ εκείνου. Το υποχρεωτικό περιεχόμενο του SVZ απαριθμείται σε **δέκα σημεία στο § 21 odst. 5** (ενδεικτικός κατάλογος δεικτών ύποπτων συναλλαγών, τρόπος ταυτοποίησης με μέτρα εντοπισμού PEP και κυρωθέντων προσώπων, διαδικασίες ελέγχου πελάτη και καθορισμού της έκτασής του, μέθοδοι αξιολόγησης και διαχείρισης κινδύνου, διαδικασία πρόσβασης των αρχών στα τηρούμενα δεδομένα, διαδικασία από τον εντοπισμό της ύποπτης συναλλαγής έως την υποβολή της αναφοράς **ώστε να τηρείται η προθεσμία του § 18 odst. 1**, κανόνες για τρίτους που ενεργούν για λογαριασμό του υπόχρεου προσώπου, μέτρα κατά της ματαίωσης δέσμευσης εσόδων, τεχνικά και προσωπικά μέτρα για την αναστολή του § 20, και περιγραφή συμπληρωματικών μέτρων του § 24a odst. 2). Η **γνωστοποίηση του SVZ στον FAÚ ή στην ČNB εντός 60 ημερών**, και των μεταβολών του **εντός 30 ημερών**, βαρύνει κατά το **§ 21 odst. 8** στενότερο κύκλο (πιστωτικά ιδρύματα, ιδρύματα πληρωμών, ιδρύματα ηλεκτρονικού χρήματος, διαχειριστές περιουσίας, διοργανωτές τυχερών παιγνίων, πάροχοι υπηρεσιών εικονικών περιουσιακών στοιχείων) - **όχι τους λογιστές**. Πρότυπη δομή SVZ. **Παράρτημα 1 του Metodický pokyn č. 11**.
- **Ρόλος των επιμελητηρίων στις εσωτερικές πολιτικές (§ 21 odst. 11 και § 21a odst. 4)** - κρίσιμο για ελεγκτές και φορολογικούς συμβούλους. Το **οικείο επαγγελματικό επιμελητήριο** συντάσσει **εγγράφως «μεθοδολογική πληροφορία» (*metodická informace*)** για τη θέσπιση και εφαρμογή των στρατηγικών του § 21 odst. 1 από τα μέλη του, μέρος της αποτελεί και η **έγγραφη εκτίμηση κινδύνου του κλάδου** κατά το § 21a odst. 4. Η μεθοδολογική πληροφορία και οι τροποποιήσεις της **επιδίδονται στον FAÚ εντός 30 ημερών** από τη σύνταξή τους, αν ο FAÚ διαπιστώσει ελλείψεις, τάσσει προθεσμία άρσης τους. Το τελικό κείμενο **διατίθεται στα μέλη**. Η παράβαση των υποχρεώσεων αυτών από το επιμελητήριο τιμωρείται με πρόστιμο **έως 2.500.000 CZK** (§ 50c).
- **Εκτίμηση κινδύνου (§ 21a odst. 1)**. **Κάθε** υπόχρεο πρόσωπο - συμπεριλαμβανομένου του εξωτερικού λογιστή, ο οποίος εξαιρείται μόνο από τον **έγγραφο** τύπο του odst. 2 - οφείλει να **εντοπίζει και να αξιολογεί** τους κινδύνους νομιμοποίησης εσόδων και χρηματοδότησης τρομοκρατίας που ενδέχεται να ανακύψουν στη δραστηριότητά του. Κατά την αξιολόγηση λαμβάνει **υποχρεωτικά υπόψη**: α) τα αποτελέσματα της **Εθνικής Εκτίμησης Κινδύνου**, β) τα αποτελέσματα της **υπερεθνικής (ενωσιακής) εκτίμησης κινδύνου**, γ) τους **παράγοντες πιθανού αυξημένου κινδύνου του Παραρτήματος αριθ. 2 του νόμου**, δ) κάθε άλλη διαθέσιμη σχετική πληροφορία, και ε) **ενδεχομένως την εκτίμηση κινδύνου του οικείου επαγγελματικού επιμελητηρίου** (§ 21a odst. 4). Οι παράγοντες που προκύπτουν από την εκτίμηση αυτή **δεσμεύουν** τον καθορισμό της έκτασης του ελέγχου πελάτη (§ 9 odst. 4) και τα εσωτερικά κατώφλια των § 7 odst. 4 και § 9 odst. 5. Η **επικαιροποίηση** είναι τακτική και **οπωσδήποτε πριν** από την έναρξη παροχής νέων προϊόντων και πριν από τη χρήση νέων τεχνολογιών (§ 21a odst. 3). Μεθοδολογία (μήτρα πιθανότητα × επίπτωση, εγγενής έναντι υπολειπόμενου κινδύνου). **Metodický pokyn č. 11 «Hodnocení rizik a systém vnitřních zásad»** (έκδοση 3.9.2025). **Εθνική Αξιολόγηση Κινδύνου (NRA)**. Η **NRA I** υποβλήθηκε στην Κυβέρνηση τον Δεκέμβριο 2016 και εγκρίθηκε με *usnesení vlády ČR č. 5* της **9ης Ιανουαρίου 2017** (αυτολεξεί από τον FAÚ). Για τον **δεύτερο κύκλο** ο FAÚ διατηρεί χωριστή ενημέρωση («*Informace o druhém kole národního hodnocení rizik*»). **Η EAK II (NRA II) εγκρίθηκε με την κυβερνητική απόφαση *usnesení vlády ČR č. 616 της 12ης Ιουλίου 2021*** - ο αριθμός και η ημερομηνία επιβεβαιώνονται από τη βάση κυβερνητικών αποφάσεων και τη σελίδα «Národní hodnocení rizik» του FAÚ. Ως προς το «NRA III 2025-2027». Στον ιστότοπο του FAÚ υφίσταται **«Národní strategie pro boj proti praní špinavých peněz … 2025-2027»**, δηλαδή **εθνική στρατηγική** και όχι τρίτος κύκλος NRA. **Επιβεβαιώνεται.** Το κείμενο για την περίοδο 2025-2027 είναι **εθνική στρατηγική και όχι αυτοτελής τρίτος κύκλος εθνικής αξιολόγησης κινδύνου**, ο κύκλος της ΕΑΚ παραμένει **πενταετής βάσει του § 30a odst. 4**, οπότε ο επόμενος κύκλος τρέχει από την έγκριση της ΕΑΚ II (12.7.2021). Οι **μη δημόσιες εκδόσεις της NRA** χορηγούνται στις υπόχρεες οντότητες κατόπιν αιτήματος στο fau@mfcr.cz, ενώ **δικηγόροι, συμβολαιογράφοι, ελεγκτές, δικαστικοί επιμελητές και φορολογικοί σύμβουλοι τις ζητούν μέσω των επιμελητηρίων τους**. **Η βαθμίδα κινδύνου του κλάδου - επιβεβαιωμένη από την ενότητα DNFBP της NRA.** Οι **εξωτερικοί λογιστές (*účetní*) και οι φοροτεχνικοί (*daňoví poradci*) κατατάσσονται στη βαθμίδα «Μεσαίου Κινδύνου» (*střední riziko*)**, με κύριες ευπάθειες τις **απάτες ΦΠΑ** και τις **συναλλαγές με παρένθετες εταιρείες**. Πρόκειται δηλαδή για τη μεσαία από τις τρεις βαθμίδες (*nízké / střední / vysoké riziko*) και όχι για κατάταξη υψηλού κινδύνου
- **Εθνική εκτίμηση κινδύνου - τι ορίζει ο ίδιος ο νόμος (§ 30a)**. Αντίθετα με ό,τι συχνά υποτίθεται, η NRA **δεν είναι εξωνομοθετικό κείμενο**. Το **§ 30a («Hodnocení rizik na úrovni České republiky»)** τη ρυθμίζει ρητά. Ο **FAÚ συντονίζει** τη διαδικασία και **συντάσσει** την εθνική εκτίμηση κινδύνου, υποχρέωση συμμετοχής και παροχής πληροφοριών κατόπιν αιτήματος του FAÚ έχουν **α) κάθε δημόσια αρχή, β) κάθε υπόχρεο πρόσωπο - άρα και ο εξωτερικός λογιστής - και γ) κάθε επιχειρηματίας ή νομικό πρόσωπο που ενδέχεται να διαθέτει σχετικές πληροφορίες** (odst. 1). Η NRA λαμβάνει υπόψη τους παράγοντες του **Παραρτήματος αριθ. 2**, την υπερεθνική εκτίμηση, τις αξιολογήσεις διεθνών οργανισμών και κάθε άλλη διαθέσιμη πληροφορία, και **περιγράφει τη θεσμική δομή του συστήματος και τους ανθρώπινους και οικονομικούς πόρους που της διατίθενται** (odst. 2). **Κύκλος επικαιροποίησης (odst. 4). Ο FAÚ υποβάλλει τη νέα NRA στην Κυβέρνηση το αργότερο εντός 5 ετών από την έγκριση της προηγούμενης από αυτήν** - αυτή είναι η μόνη προθεσμία που ορίζει ο νόμος για τους κύκλους NRA. Τα αποτελέσματα διαβιβάζονται στην **αρμόδια επιτροπή του Συμβουλίου της Ευρώπης, στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, στις ευρωπαϊκές εποπτικές αρχές και στις αρχές των λοιπών κρατών μελών**, ενώ **περίληψη της NRA καθίσταται δημοσίως προσβάσιμη** (odst. 5). Ο FAÚ **ενημερώνει διαρκώς τα υπόχρεα πρόσωπα** για τους εντοπισθέντες κινδύνους και τα μέτρα μετριασμού (odst. 7) και **επικαιροποιεί διαρκώς** την NRA (odst. 8). Η **μη συνεργασία** των προσώπων του § 30a odst. 1 písm. b) και c) τιμωρείται με πρόστιμο **έως 1.000.000 CZK** (§ 45 odst. 2 και 4).
- **Παράρτημα αριθ. 2 του νόμου - ο υποχρεωτικός κατάλογος παραγόντων αυξημένου κινδύνου** («*Demonstrativní výčet faktorů možného zvýšeného rizika podle § 21a odst. 1 a § 30a odst. 2*»). Επειδή το § 21a odst. 1 επιβάλλει να λαμβάνεται **υποχρεωτικά υπόψη**, παρατίθεται πλήρως. **1. Παράγοντες που αφορούν τον πελάτη:** α) η επιχειρηματική σχέση πραγματοποιείται υπό **ασυνήθεις περιστάσεις**, β) η **χώρα προέλευσης** του πελάτη βρίσκεται σε γεωγραφική περιοχή αυξημένου κινδύνου κατά το σημείο 3, γ) το νομικό πρόσωπο ή το καταπίστευμα αποτελεί **προσωπικό εργαλείο κατοχής περιουσιακών στοιχείων**, δ) ο πελάτης είναι εταιρεία στην οποία μπορούν να δρουν **εντεταλμένοι μέτοχοι** ή που εκδίδει **ανώνυμες μετοχές**, ε) ο πελάτης χρησιμοποιεί **σε μεγάλη έκταση μετρητά**, στ) η **δομή ιδιοκτησίας** φαίνεται ασυνήθης ή υπερβολικά περίπλοκη σε σχέση με τη φύση της δραστηριότητας, ζ) ο πελάτης είναι **δικαιούχος ασφάλισης ζωής**, η) το **αντικείμενο της δραστηριότητας** του πελάτη συνδέεται με αυξημένο κίνδυνο. **2. Παράγοντες προϊόντων, υπηρεσιών, συναλλαγών ή διαύλων διανομής:** α) χρήση υπηρεσιών **private banking**, β) προϊόντα ή συναλλαγές που **ευνοούν την ανωνυμία**, γ) σχέσεις ή συναλλαγές **χωρίς φυσική παρουσία** του πελάτη ή του εκπροσώπου του και χωρίς μέτρα ασφαλείας όπως η ηλεκτρονική υπογραφή, δ) **εισερχόμενες πληρωμές από άγνωστους ή μη συνδεδεμένους τρίτους**, ε) **νέα προϊόντα και νέες επιχειρηματικές πρακτικές**, περιλαμβανομένων νέων συστημάτων διανομής, και χρήση νέων ή αναδυόμενων τεχνολογιών. **3. Παράγοντες γεωγραφικού κινδύνου:** α) χώρες που έχουν χαρακτηριστεί από όργανα της ΕΕ ή διεθνείς θεσμούς ως **μη διαθέτουσες αποτελεσματικά συστήματα AML/CFT** ή ως εμπλεκόμενες στη διάδοση όπλων μαζικής καταστροφής, β) χώρες που έχουν χαρακτηριστεί από **αξιόπιστες πηγές** ως χώρες με σημαντικό επίπεδο **διαφθοράς ή άλλης εγκληματικότητας**, γ) χώρες υπό **κυρώσεις, εμπάργκο ή παρόμοια περιοριστικά μέτρα** της ΕΕ ή του ΟΗΕ, δ) χώρες που **παρέχουν χρηματοδότηση ή υποστήριξη σε τρομοκρατική δραστηριότητα** ή στις οποίες δρουν αναγνωρισμένες τρομοκρατικές οργανώσεις. Ο κατάλογος είναι ρητά **ενδεικτικός** («*demonstrativní*»), δηλαδή δεν εξαντλεί τους κρίσιμους παράγοντες.
- **Σύστημα υποδοχής καταγγελιών παραβάσεων (§ 34a) και προστασία του καταγγέλλοντος**. Ο **FAÚ και τα επαγγελματικά επιμελητήρια υποχρεούνται να θεσπίσουν σύστημα υποδοχής καταγγελιών** για παραβάσεις του νόμου (odst. 1), και ο FAÚ επιπλέον για παραβάσεις του Κανονισμού (ΕΕ) 2023/1113 (odst. 2). Το σύστημα περιλαμβάνει **λεπτομερείς διαδικασίες υποδοχής, εξέτασης της βασιμότητας και διαχείρισης των αποτελεσμάτων** (odst. 3), οι οποίες **προστατεύουν τα έννομα συμφέροντα τόσο του καταγγέλλοντος όσο και του φερόμενου ως υπευθύνου** (odst. 4). Ρητά: «**ο καταγγέλλων δεν επιτρέπεται να υποστεί αντίποινα λόγω της καταγγελίας**» (odst. 5). Καταγγελία κατά τον νόμο περί προστασίας των αναφερόντων για παράβαση του παρόντος νόμου **δεν μπορεί να υποβληθεί στο Υπουργείο Δικαιοσύνης**, ενώ **απαγορεύεται η δημοσιοποίηση** πληροφοριών της καταγγελίας που καλύπτονται από την εχεμύθεια του νόμου (odst. 6). Η **ταυτότητα του καταγγέλλοντος** προστατεύεται με αυτοτελή υποχρέωση εχεμύθειας των υπαλλήλων του FAÚ, των λοιπών εποπτικών αρχών και του Συμβουλίου Δημόσιας Εποπτείας Ελέγχου (**§ 40b**), η οποία **δεν παύει** με τη μετακίνηση ή την αποχώρησή τους, η παραβίασή της τιμωρείται κατά το **§ 43 odst. 3**.

**Κυρώσεις (ΠΟΣΑ/εύρη)**

Οι διοικητικές παραβάσεις ρυθμίζονται στο **Έκτο Μέρος του Νόμου AML (ČÁST ŠESTÁ - PŘESTUPKY, §§ 43-54)**. Ο πίνακας που ακολουθεί αντλείται πλέον **απευθείας από το κείμενο του νόμου** και όχι από μεθοδολογικές οδηγίες. Η δομή είναι σταθερή σε όλο το Έκτο Μέρος. Κάθε άρθρο ορίζει **βασική μορφή** και, όπου προβλέπεται, **διακεκριμένη μορφή** για παράβαση που τελέστηκε «*závažně, opakovaně, nebo byl páchán soustavně*» (**σοβαρά, κατ' επανάληψη ή κατά σύστημα**).

| Παράβαση | Διάταξη κύρωσης | Ανώτατο πρόστιμο - βασική μορφή | Διακεκριμένη μορφή |
|---|---|---|---|
| Παραβίαση της υποχρέωσης εχεμύθειας (**§ 38 odst. 1-2**, *tipping-off*) από υπόχρεο πρόσωπο, υπάλληλο ή συνεργάτη | **§ 43 odst. 1** + **odst. 4** | **200.000 CZK** | **1.000.000 CZK**, εφόσον με την πράξη **ματαιώθηκε ή δυσχεράνθηκε** η δέσμευση ή αφαίρεση εσόδων από εγκληματική δραστηριότητα ή κατέστη δυνατή η χρηματοδότηση τρομοκρατίας (**§ 43 odst. 5**) |
| Παραβίαση εχεμύθειας από **τρίτο** φυσικό πρόσωπο (§ 38 odst. 3) | **§ 43 odst. 2** + **odst. 4** | **200.000 CZK** | - |
| Παραβίαση της εχεμύθειας **ως προς την ταυτότητα του καταγγέλλοντος** (§ 40b) από υπάλληλο ή συνεργάτη του FAÚ, άλλης εποπτικής αρχής ή του Συμβουλίου Δημόσιας Εποπτείας Ελέγχου | **§ 43 odst. 3** + **odst. 4** | **200.000 CZK** | **1.000.000 CZK** επί ματαίωσης/δυσχέρανσης της δέσμευσης εσόδων ή διευκόλυνσης χρηματοδότησης τρομοκρατίας (**§ 43 odst. 5**) |
| **Μη ταυτοποίηση πελάτη** (§ 7-8) | **§ 44 odst. 1 písm. a)** + **odst. 3** | **10.000.000 CZK** | **§ 44 odst. 4**. Το **διπλάσιο του παρανόμως αποκτηθέντος οφέλους ή 30.000.000 CZK**, όποιο είναι υψηλότερο, **130.000.000 CZK** αν δράστης είναι χρηματοπιστωτικό ίδρυμα, **130.000.000 CZK ή 10% του καθαρού ετήσιου κύκλου εργασιών** αν δράστης είναι πιστωτικό ή χρηματοπιστωτικό ίδρυμα - νομικό πρόσωπο (και επί ενοποιημένης βάσης), επιπλέον **απαγόρευση άσκησης δραστηριότητας** (*zákaz činnosti*) και **δημοσίευση της απόφασης** |
| **Μη διενέργεια ελέγχου πελάτη** (*kontrola klienta*, § 9) | **§ 44 odst. 1 písm. b)** + **odst. 3** | **10.000.000 CZK** | Όπως ανωτέρω, **§ 44 odst. 4** (30 / 130 εκατ. CZK ή 10% κύκλου εργασιών, απαγόρευση δραστηριότητας, δημοσίευση) |
| Παραβίαση της **απαγόρευσης διενέργειας συναλλαγής ή σύναψης σχέσης κατά το § 15** | **§ 44 odst. 1 písm. c)** + **odst. 3** | **10.000.000 CZK** | Όπως ανωτέρω, **§ 44 odst. 4** (30 / 130 εκατ. CZK ή 10% κύκλου εργασιών, απαγόρευση δραστηριότητας, δημοσίευση) |
| **Μη τήρηση των αρχείων** (*povinnost uchovávat údaje*, § 16) | **§ 44 odst. 1 písm. d)** + **odst. 3** | **10.000.000 CZK** | Όπως ανωτέρω, **§ 44 odst. 4** (30 / 130 εκατ. CZK ή 10% κύκλου εργασιών, απαγόρευση δραστηριότητας, δημοσίευση) |
| Μη συμμόρφωση προς εντολή του FAÚ για μη διενέργεια ελέγχου (§ 9b písm. b) | **§ 44 odst. 2** + **odst. 5** | **200.000 CZK** | **1.000.000 CZK** επί ματαίωσης/δυσχέρανσης της δέσμευσης εσόδων ή διευκόλυνσης χρηματοδότησης τρομοκρατίας |
| Μη ειδοποίηση του πελάτη για ασυμφωνία στο Μητρώο Πραγματικών Δικαιούχων (§ 15a odst. 1) | **§ 44a odst. 1 písm. a)** + **odst. 2** | **100.000 CZK** | - |
| Μη γνωστοποίηση της ασυμφωνίας στο δικαστήριο (§ 15a odst. 2) | **§ 44a odst. 1 písm. b)** + **odst. 3** | **1.000.000 CZK** | - |
| Μη συμμόρφωση προς εντολή του FAÚ να μην εφαρμοστεί η διαδικασία της ασυμφωνίας (§ 15a odst. 4) | **§ 44a odst. 1 písm. c)** + **odst. 4** | **200.000 CZK** | **1.000.000 CZK** επί ματαίωσης/δυσχέρανσης της δέσμευσης εσόδων ή διευκόλυνσης χρηματοδότησης τρομοκρατίας |
| **Μη τήρηση της πληροφοριακής υποχρέωσης προς τον FAÚ** (§ 24 odst. 1 και odst. 3-5) | **§ 45 odst. 1** + **odst. 5** | **10.000.000 CZK** | **§ 45 odst. 6** (μόνο για το odst. 1 písm. a): 30.000.000 / 130.000.000 CZK / 10% κύκλου εργασιών, απαγόρευση δραστηριότητας, δημοσίευση |
| **Μη γνωστοποίηση προσώπου επικοινωνίας** ή μεταβολών του (§ 22 odst. 2) | **§ 45 odst. 3** + **odst. 5** | **10.000.000 CZK** | - |
| Μη συνεργασία στην **Εθνική Εκτίμηση Κινδύνου**. Υπόχρεο πρόσωπο ή επιχειρηματίας/ νομικό πρόσωπο που δεν παρέχει στον FAÚ τις ζητούμενες πληροφορίες (§ 30a odst. 1 písm. b) και c) | **§ 45 odst. 2** + **odst. 4** | **1.000.000 CZK** | - |
| **Μη αναφορά ύποπτης συναλλαγής** (§ 18 odst. 1) | **§ 46 odst. 1** + **odst. 2** | **5.000.000 CZK** | **§ 46 odst. 3**: 30.000.000 CZK (ή διπλάσιο οφέλους), 130.000.000 CZK / 10% κύκλου εργασιών για πιστωτικά και χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, **απαγόρευση δραστηριότητας**, δημοσίευση |
| Μη αναστολή εκτέλεσης εντολής του πελάτη (§ 20 odst. 1) | **§ 47 odst. 1** + **odst. 3** | **1.000.000 CZK** | **§ 47 odst. 5**: 30.000.000 / 130.000.000 CZK / 10% κύκλου εργασιών, απαγόρευση δραστηριότητας, δημοσίευση |
| Μη αναστολή ή μη δέσμευση περιουσίας **βάσει απόφασης του FAÚ** (§ 20 odst. 3) | **§ 47 odst. 2** + **odst. 4** | **10.000.000 CZK** | Όπως ανωτέρω, **§ 47 odst. 5** |
| Μη εκτέλεση επιβληθέντος **μέτρου συμμόρφωσης** (§ 35 odst. 13) | **§ 47a odst. 1 písm. a)** + **odst. 2** | **Έως το ύψος του προστίμου της υποκείμενης παράβασης** για την οποία επιβλήθηκε το μέτρο | - |

| | | | |
|---|---|---|---|
| Μη ενημέρωση του FAÚ για την εκτέλεση του μέτρου συμμόρφωσης | **§ 47a odst. 1 písm. b)** + **odst. 3** | **1.000.000 CZK** | - |
| **Μη θέσπιση ή μη εφαρμογή στρατηγικών και διαδικασιών εσωτερικού ελέγχου** (§ 21 odst. 1 ή odst. 6) | **§ 48 odst. 1** + **odst. 9** | **10.000.000 CZK** | - |
| Μη σύνταξη **έγγραφου SVZ** εντός 60 ημερών (§ 21 odst. 2 και 5) | **§ 48 odst. 2** + **odst. 7** | **1.000.000 CZK** | - |
| Μη γνωστοποίηση του SVZ ή εσωτερικού κανονισμού σε FAÚ/ČNB (§ 21 odst. 8-9) | **§ 48 odst. 3** + **odst. 7** | **1.000.000 CZK** | - |
| Μη σύνταξη ή μη επικαιροποίηση της **έγγραφης εκτίμησης κινδύνου** (§ 21a odst. 2) | **§ 48 odst. 4** + **odst. 7** | **1.000.000 CZK** | - |
| Μη ορισμός **εξουσιοδοτημένου μέλους του καταστατικού οργάνου** (§ 22a) | **§ 48 odst. 5** + **odst. 7** | **1.000.000 CZK** | **§ 48 odst. 10**: 30.000.000 CZK (ή διπλάσιο οφέλους), 130.000.000 CZK / 10% κύκλου εργασιών για πιστωτικά και χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, **απαγόρευση δραστηριότητας**, δημοσίευση |
| **Μη διενέργεια εκπαίδευσης του προσωπικού** (§ 23) | **§ 48 odst. 6** + **odst. 8** | **5.000.000 CZK** | Όπως ανωτέρω, **§ 48 odst. 10** |
| Μη εφαρμογή **ομιλικών** στρατηγικών ή μέτρων σε θυγατρικές/υποκαταστήματα (§ 21 odst. 7, § 24a) | **§ 48a odst. 1-3** + **odst. 4** | **10.000.000 CZK** | **§ 48a odst. 5**: 30.000.000 / 130.000.000 CZK / 10% κύκλου εργασιών, απαγόρευση δραστηριότητας, δημοσίευση |
| Παραβάσεις **πιστωτικών και χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων**. Υποχρεώσεις του Κανονισμού (ΕΕ) 2023/1113 για τις πληροφορίες που συνοδεύουν μεταφορές κεφαλαίων και κρυπτοστοιχείων, κανόνες **σχέσεων ανταπόκρισης** (§ 25 odst. 1-4, § 25b odst. 3-5), μη ορισμός ή πλημμελής λειτουργία **κεντρικού σημείου επαφής** (§ 25a, § 25b odst. 6) | **§ 49 odst. 1-4** + **odst. 7** | **10.000.000 CZK** | **§ 49 odst. 8** (για τα odst. 1 písm. a), 2 písm. a) και 3): 30.000.000 / 130.000.000 CZK ή 10% του κύκλου εργασιών, απαγόρευση δραστηριότητας, δημοσίευση |
| Παροχή **ταχυδρομικής υπηρεσίας εμβασμάτων χωρίς πιστοποιητικό καταλληλότητας** του § 29 | **§ 49 odst. 5** + **odst. 6** | **5.000.000 CZK** | - |
| **Παραβάσεις σχετικές με την προστασία των αναφερόντων (whistleblowers)** - κλιμακωτή σειρά. Παράλειψη γνωστοποίησης απώλειας του ανεπίληπτου ή μη ενημέρωση του αναφέροντος για το αποτέλεσμα (**20.000 CZK**), εν γνώσει ψευδής αναφορά ή άρνηση παραλαβής/αξιολόγησης (**50.000 CZK**), παροχή πληροφοριών που ματαιώνουν τον σκοπό της αναφοράς ή αποκάλυψη ταυτότητας χωρίς έγγραφη συναίνεση (**80.000 CZK**, **100.000 CZK** όταν τελείται από το αρμόδιο πρόσωπο *εκ προθέσεως*), παρεμπόδιση υποβολής αναφοράς (**100.000 CZK**), μη δημοσίευση των υποχρεωτικών πληροφοριών ή μη εκτέλεση μέτρου συμμόρφωσης (**400.000 CZK**), **αντίποινα** κατά του αναφέροντος, μη ορισμός αρμόδιου προσώπου, μη διασφάλιση διαύλου αναφοράς, εμπιστευτικότητας, αξιολόγησης, ενημέρωσης ή διορθωτικών μέτρων, τιμωρία του αρμόδιου προσώπου (**1.000.000 CZK**) | **§ 49a odst. 1-4** + **odst. 5-12** | **20.000 έως 1.000.000 CZK** ανά περίπτωση | - |
| **Παροχή υπηρεσιών εικονικών περιουσιακών στοιχείων χωρίς άδεια** (κατ' επάγγελμα, αυτοτελώς, για ίδιο λογαριασμό και με σκοπό το κέρδος) | **§ 49b odst. 1** + **odst. 2** | **5.000.000 CZK** | Ή το **διπλάσιο του παρανόμως αποκτηθέντος οφέλους**, εφόσον προσδιορίζεται και υπερβαίνει τα 5.000.000 CZK |
| Μη τήρηση της υποχρέωσης δήλωσης **μεταφοράς μετρητών** 10.000 EUR και άνω κατά την είσοδο/έξοδο από την ΕΕ (§ 41) ή μη παροχή στοιχείων για μεταφορά 15.000 EUR και άνω (§ 41a) | **§ 50 odst. 1** + **odst. 2** | **10.000.000 CZK** | Εκδικάζεται από το **τελωνείο** (§ 52 odst. 5), το πρόστιμο μπορεί να εισπραχθεί από τα **κατασχεθέντα μετρητά** (§ 52 odst. 6) |
| **Φυσικό πρόσωπο που προκαλεί** την παράβαση του υπόχρεου προσώπου (§ 44 odst. 1, § 44a odst. 1 písm. b), §§ 45-49) | **§ 50a odst. 1 písm. a)** + **odst. 2 písm. a)** | **1.000.000 CZK** | Επιπλέον **απαγόρευση άσκησης καθηκόντων μέλους καταστατικού οργάνου ή διευθυντικού στελέχους σε *οποιοδήποτε* υπόχρεο πρόσωπο** (§ 50a odst. 3) |
| Φυσικό πρόσωπο που προκαλεί τη **μη ειδοποίηση του πελάτη για ασυμφωνία** (§ 44a odst. 1 písm. a) | **§ 50a odst. 1 písm. b)** + **odst. 2 písm. b)** | **100.000 CZK** | Απαγόρευση άσκησης καθηκόντων (§ 50a odst. 3) |
| Φυσικό πρόσωπο που προκαλεί **μη συμμόρφωση προς εντολή του FAÚ** (§ 44 odst. 2 ή § 44a odst. 1 písm. c) | **§ 50a odst. 1 písm. c)** + **odst. 2 písm. c)** | **200.000 CZK** | **1.000.000 CZK** επί ματαίωσης/δυσχέρανσης της δέσμευσης εσόδων ή διευκόλυνσης χρηματοδότησης τρομοκρατίας |
| Φυσικό πρόσωπο που προκαλεί τη **μη εκτέλεση μέτρου συμμόρφωσης** (§ 47a odst. 1 písm. a) | **§ 50a odst. 1 písm. d)** + **odst. 2 písm. d)** | **100.000 / 200.000 / 1.000.000 CZK** αναλόγως του ύψους του προστίμου που απειλείται για την υποκείμενη παράβαση | Απαγόρευση άσκησης καθηκόντων (§ 50a odst. 3) |
| **Φορολογικός σύμβουλος - φυσικό πρόσωπο** που προκαλεί παράβαση των §§ 44-48 από φορολογικό σύμβουλο - νομικό πρόσωπο | **§ 50b odst. 1** | Οι κυρώσεις των **§§ 44-48** κατά περίπτωση | Κατά το **§ 50b odst. 2**, στην περίπτωση αυτή **το νομικό πρόσωπο δεν ευθύνεται** για την παράβαση - ρητή μετάθεση της ευθύνης στο φυσικό πρόσωπο |
| Παραβάσεις του **επαγγελματικού επιμελητηρίου**. Μεθοδολογική πληροφορία (§ 21 odst. 11), μη υποβολή της κατάστασης του § 27 odst. 3 | **§ 50c odst. 1 písm. a), b)** | **2.500.000 CZK** | - |

| | | | |
|---|---|---|---|
| Παραβάσεις του επιμελητηρίου. Μη δημοσίευση της κατάστασης, μη τήρηση της πληροφοριακής υποχρέωσης του § 37 odst. 1, μη γνωστοποίηση στοιχείων κατά το § 52a | **§ 50c odst. 1 písm. c), d), e)** | **1.000.000 CZK** | - |

**ΠΡΟΣΟΧΗ - το όριο «10% του κύκλου εργασιών» ΔΕΝ ισχύει για τους λογιστές.** Σε πολλά δευτερογενή κείμενα το κλιμάκιο «**10% του ετήσιου κύκλου εργασιών ή 5.000.000 ευρώ**» αποδίδεται αδιακρίτως σε όλα τα υπόχρεα πρόσωπα, άρα και στους εξωτερικούς λογιστές. Αυτό είναι **σφάλμα**. Το όριο προέρχεται από το **άρθρο 59 παρ. 3 της Οδηγίας (ΕΕ) 2015/849**, το οποίο αφορά **μόνο πιστωτικά και χρηματοπιστωτικά ιδρύματα**. Ο τσεχικός νόμος το μετέφερε πιστά. Σε **κάθε** άρθρο που προβλέπει διακεκριμένη μορφή (**§ 44 odst. 4, § 45 odst. 6, § 46 odst. 3, § 47 odst. 5, § 48 odst. 10, § 48a odst. 5, § 49 odst. 8**) η κλίμακα είναι **τετραβάθμια και ρητά εξαρτημένη από την ιδιότητα του δράστη**. **Písm. a)** - *για κάθε δράστη*. Το διπλάσιο του παρανόμως αποκτηθέντος οφέλους ή **30.000.000 CZK**, όποιο είναι υψηλότερο, **písm. b)** - *«je-li pachatelem finanční instituce»*. Διπλάσιο του οφέλους ή **130.000.000 CZK**, **písm. c)** - *«je-li pachatelem úvěrová nebo finanční instituce, která je právnickou osobou»*. Διπλάσιο του οφέλους, **130.000.000 CZK ή 10% του καθαρού ετήσιου κύκλου εργασιών** κατά τις τελευταίες ετήσιες οικονομικές καταστάσεις, **písm. d)** - το ίδιο **επί ενοποιημένης βάσης**, όταν ο δράστης περιλαμβάνεται σε ενοποιημένο σύνολο. **Ο εξωτερικός λογιστής, ο φορολογικός σύμβουλος και ο ορκωτός ελεγκτής δεν είναι ούτε πιστωτικό ούτε χρηματοπιστωτικό ίδρυμα κατά το § 2 odst. 1 písm. a) και b)** - υπάγονται στο **písm. e)**. Επομένως για αυτούς **δεν εφαρμόζονται ποτέ τα písm. b), c) και d)**. Το ανώτατο όριο και στη διακεκριμένη μορφή είναι το **písm. a)**, δηλαδή **30.000.000 CZK ή το διπλάσιο του παρανόμως αποκτηθέντος οφέλους, όποιο είναι υψηλότερο**, ενδεχομένως με **απαγόρευση άσκησης δραστηριότητας** και **δημοσίευση της απόφασης**. Σημειώνεται επίσης ότι ο τσεχικός νόμος **δεν αναφέρει πουθενά ποσό 5.000.000 ευρώ**. Ο Τσέχος νομοθέτης εξειδίκευσε το ενωσιακό κατώφλι σε **σταθερό ποσό 130.000.000 CZK**. Στις γραμμές του ανωτέρω πίνακα όπου εμφανίζονται τα «130 εκατ. CZK / 10% κύκλου εργασιών», η ένδειξη αφορά **αποκλειστικά** πιστωτικά και χρηματοπιστωτικά ιδρύματα.

Το ποσό των **1.000.000 CZK** για την παραβίαση της εχεμύθειας **δεν είναι η βασική κύρωση**, η βασική είναι **200.000 CZK** (§ 43 odst. 4) και το 1 εκατ. ισχύει **μόνο** στη διακεκριμένη μορφή του § 43 odst. 5. **(2) § 44.** Τα ποσά «έως 10.000.000 / 30.000.000 CZK» **επιβεβαιώνονται πλήρως**, με την ουσιώδη προσθήκη ότι η **μη τήρηση αρχείων (§ 16) δεν τιμωρείται κατά το § 48 αλλά κατά το § 44 odst. 1 písm. d)**, ως τέταρτη υποπερίπτωση της ίδιας διάταξης που τιμωρεί τη μη ταυτοποίηση και τον μη έλεγχο πελάτη - άρα και αυτή έως **10.000.000 CZK**, με διακεκριμένη μορφή έως 30.000.000 CZK. Η διακεκριμένη μορφή περιλαμβάνει και τα κλιμάκια των **130.000.000 CZK και του 10% του κύκλου εργασιών**, τα οποία λείπουν από κάθε προγενέστερη απόδοση. **(3) § 22 (πρόσωπο επικοινωνίας).** Η κύρωση των **10.000.000 CZK επιβεβαιώνεται**, αλλά η βάση της είναι το **§ 45 odst. 3 σε συνδυασμό με το § 45 odst. 5** και **όχι** το § 48. **(4) § 23 (εκπαίδευση).** Η απόδοση «*έως 5.000.000 CZK βάσει του § 48*» **είναι ορθή** - το **§ 48 odst. 6** τυποποιεί τη μη διενέργεια εκπαίδευσης και το **§ 48 odst. 8** ορίζει ρητά πρόστιμο **έως 5.000.000 CZK**. Δεν υπάρχει καμία αντίφαση με το εύρος του § 48. Το άρθρο έχει **τρία διαφορετικά κλιμάκια** - 1 εκατ. (odst. 7, για τις παραβάσεις των odst. 2-5), **5 εκατ. (odst. 8, εκπαίδευση)** και 10 εκατ. (odst. 9, στρατηγικές του § 21 odst. 1).

**Κοινές διατάξεις για τις παραβάσεις (§§ 51-53). Επανάληψη (§ 51).** Ως «κατ' επανάληψη τέλεση» νοείται η τέλεση της **ίδιας** παράβασης **εντός 12 μηνών** από την τελεσιδικία της απόφασης με την οποία ο υπαίτιος κρίθηκε ένοχος - ορισμός καθοριστικός, διότι ενεργοποιεί τα διακεκριμένα κλιμάκια. **Παραγραφή (§ 51a).** Για τις παραβάσεις με ανώτατο όριο προστίμου **τουλάχιστον 1.000.000 CZK** η παραγραφή είναι **5 έτη**, επί διακοπής της, η ευθύνη αποσβέννυται **το αργότερο 10 έτη** από την τέλεση. **Δημοσίευση (§ 53).** Το όργανο που εξέδωσε την απόφαση επί παράβασης των §§ 43-49 ή 50a **δημοσιεύει το διατακτικό της**, με τρόπο που επιτρέπει εξ αποστάσεως πρόσβαση, χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση μετά την τελεσιδικία και **επί 5 έτη**, η δημοσίευση αναβάλλεται, γίνεται ανωνυμοποιημένα ή παραλείπεται μόνο για τους λόγους του § 53 odst. 2. Για τους **ορκωτούς ελεγκτές**, η απόφαση της Komora auditorů ČR δημοσιεύεται **στο μητρώο ελεγκτών** (§ 53 odst. 4). **Αρμοδιότητα (§ 52).** Τις παραβάσεις εκδικάζει ο FAÚ, επίσης η ČNB για τα εποπτευόμενα από αυτήν πρόσωπα, η Τελωνειακή Διοίκηση για τα τυχερά παίγνια, η Česká obchodní inspekce για τα πρόσωπα των písm. i) και j), και **το οικείο επαγγελματικό επιμελητήριο για τα πρόσωπα των § 2 odst. 1 písm. e) και g)**. Κατά το **§ 52 odst. 4**, αν ο FAÚ διαπιστώσει περιστατικά που ανάγονται στην αρμοδιότητα επιμελητηρίου, τα διαβιβάζει σε αυτό, **αν το επιμελητήριο δεν κινήσει έλεγχο ή διαδικασία εντός 60 ημερών, ο FAÚ μπορεί να κινήσει ο ίδιος τη διαδικασία**, ενημερώνοντάς το σχετικά. **Μητρώο (§ 52a).** Ο FAÚ τηρεί μητρώο των κινηθεισών και περατωθεισών διαδικασιών των §§ 43-49 και 50a, κάθε αρμόδιο όργανο του γνωστοποιεί την κίνηση διαδικασίας **εντός 15 ημερών**.

**Επιπλέον κύρωση εκτός του Έκτου Μέρους - ανάκληση της άδειας (§ 36).** Όταν ο FAÚ διαπιστώσει ότι φυσικό ή νομικό πρόσωπο με εισοδήματα από επιχειρηματική ή άλλη ανεξάρτητη δραστηριότητα παραβιάζει **κατά ιδιαιτέρως σοβαρό τρόπο ή κατ' επανάληψη** υποχρέωση του νόμου, ή ασκεί τη δραστηριότητα **χωρίς άδεια**, υποβάλλει **πρόταση κατάργησης ή ανάκλησης της άδειας** (ή επιβολής κύρωσης) στο κατά νόμον αρμόδιο όργανο, το οποίο οφείλει να τον ενημερώσει **εντός 30 ημερών**. Για τον εξωτερικό λογιστή αυτό σημαίνει κίνδυνο **απώλειας της δεσμευμένης άδειας (*živnostenské oprávnění*)** - πρακτικά η βαρύτερη συνέπεια, πέραν του προστίμου.

**Μετατροπή EUR / CZK - η μέθοδος του § 54 odst. 3 αυτούσια.** Ο Νόμος AML ορίζει τα **πρόστιμα αποκλειστικά σε τσεχικές κορόνες (Kč)**, ενώ τα **κατώφλια δέουσας επιμέλειας αποκλειστικά σε ευρώ**. Ο τρόπος μετατροπής προβλέπεται ρητά στο **§ 54 odst. 3**, το οποίο αποδίδεται αυτούσια: «*Částkou uvedenou v eurech, nestanoví-li tento zákon jinak, se pro účely tohoto zákona rozumí odpovídající hodnota v jakékoliv měně stanovená podle kurzu vyhlášeného Českou národní bankou a platného pro den, ve kterém je plněna povinnost podle tohoto zákona; pokud tento kurz ještě není v tomto dni k dispozici, použije se kurz platný pro předchozí den*» - δηλαδή. **Ως ποσό εκφρασμένο σε ευρώ νοείται η αντίστοιχη αξία σε οποιοδήποτε νόμισμα, προσδιοριζόμενη με βάση την ισοτιμία που ανακοινώνει η Τσεχική Εθνική Τράπεζα (Česká národní banka) και ισχύει για την ημέρα κατά την οποία εκπληρώνεται η υποχρέωση κατά τον νόμο, αν η ισοτιμία αυτή δεν είναι ακόμη διαθέσιμη κατά την ημέρα εκείνη, χρησιμοποιείται η ισοτιμία που ίσχυε για την προηγούμενη ημέρα**. Δύο συνέπειες: (α) η κρίσιμη ημερομηνία **δεν είναι η ημέρα της συναλλαγής ούτε η ημέρα της τιμολόγησης, αλλά η ημέρα εκπλήρωσης της συγκεκριμένης υποχρέωσης AML** (π.χ. της ταυτοποίησης ή του ελέγχου πελάτη), (β) η ρήτρα «*nestanoví-li tento zákon jinak*» σημαίνει ότι ο νόμος **μπορεί να ορίζει διαφορετικά**, και πράγματι το κάνει. Για τη **μεταφορά μετρητών των § 41 και § 41a** το **§ 41b odst. 1** επιβάλλει άλλη μέθοδο - χρησιμοποιείται «*kurz vyhlášený Českou národní bankou pro předposlední středu kalendářního měsíce bezprostředně předcházejícího kalendářnímu měsíci, kdy vznikne tato povinnost*», δηλαδή **η ισοτιμία της προτελευταίας Τετάρτης του ημερολογιακού μήνα που προηγείται εκείνου κατά τον οποίο γεννάται η υποχρέωση**. Επιπλέον, κατά το **§ 54 odst. 4**, όταν η συναλλαγή κατατμηθεί σε περισσότερες συνδεόμενες παροχές, ως αξία λογίζεται το **άθροισμά** τους, ενώ κατά το **§ 54 odst. 5** ως πληρωμή σε μετρητά θεωρείται και η πληρωμή με **πολύτιμο μέταλλο ή πολύτιμο λίθο του Παραρτήματος αριθ. 1, με άλλο εμπόρευμα υψηλής αξίας ή με εικονικό περιουσιακό στοιχείο**. **Συνέπεια για την παρουσίαση των ποσών.** Επειδή ο νόμος ορίζει **μέθοδο και όχι τιμή** - επίσημη ισοτιμία της **Česká národní banka** της ημέρας εκπλήρωσης της υποχρέωσης (ή της αμέσως προηγούμενης εργάσιμης), και για τα § 41-41a η ισοτιμία της προτελευταίας Τετάρτης του προηγούμενου μήνα - **στο παρόν κεφάλαιο δεν υιοθετείται καμία σταθερή ισοτιμία CZK/EUR**. Κάθε μετατροπή που παραθέτει ο υπόχρεος οφείλει να **αναγράφει ρητά την ημερομηνία αναφοράς** και να αντλείται από το ημερήσιο δελτίο «*Kurzy devizového trhu*» της ČNB, **η χρήση αυθαίρετης σταθερής ισοτιμίας χωρίς μνεία ημερομηνίας αναφοράς δεν είναι επιτρεπτή**

**Στατιστικά επιβολής FAÚ (Ετήσια Έκθεση 2024):**

- **Επιτόπιοι έλεγχοι (kontroly na místě). 30 το 2024** - **διπλασιασμός** έναντι των **15 του 2023**. Η σειρά της Ετήσιας Έκθεσης είναι. **30 (2020), 34 (2021), 24 (2022), 15 (2023), 30 (2024)** - το «24» αντιστοιχεί δηλαδή στο **2022** και όχι στο 2023. Επιπλέον διενεργήθηκαν **4 ελεγκτικές αγορές** (*kontrolní nákupy*).
- **Διαδικασίες για διοικητικές παραβάσεις. 33 κινήθηκαν το 2024** (έναντι **17 το 2023**), από τις οποίες **27** κατέστησαν τελεσίδικες εντός του 2024.
- **Συνολικά τελεσίδικα πρόστιμα 2024: 15.950.000 CZK** - ήτοι **14.950.000 CZK** από διαδικασίες που κινήθηκαν εντός του 2024 («*Celková výše pravomocně uložených pokut … zahájených v roce 2024 činila 14 950 000 Kč*») **πλέον 1.000.000 CZK** από απόφαση επί διαδικασίας του 2023 σε **χρηματοπιστωτικό ίδρυμα**. Το αντίστοιχο σύνολο του **2023 ήταν 6.865.000 CZK** (και όχι ~970.000 CZK).

- **Αναφορές ύποπτων συναλλαγών: 6.485 το 2024** (έναντι **7.114 το 2023**). Ανά τομέα: **5.097 (85,12%) από τράπεζες**, **470** από παρόχους υπηρεσιών πληρωμών, **68** από παρόχους υπηρεσιών ψηφιακών περιουσιακών στοιχείων και **61 μέσω των επαγγελματικών επιμελητηρίων**. **Η Ετήσια Έκθεση δεν δημοσιεύει χωριστό αριθμό αναφορών προερχόμενων από λογιστές** - επομένως κάθε τέτοιος αριθμός που κυκλοφορεί δεν έχει επίσημη βάση.
- **Δεσμευμένα περιουσιακά στοιχεία. 3,205 δισ. CZK**.

**Παραδείγματα ύποπτων συναλλαγών & δείκτες κινδύνου**

Αυτόματοι ενεργοποιητές αναφοράς (**§ 6 odst. 2**) - η αναφορά είναι **ΠΑΝΤΟΤΕ** υποχρεωτική όταν. Οποιοδήποτε πρόσωπο στη δομή ιδιοκτησίας ή στη συναλλαγή υπόκειται σε **διεθνείς κυρώσεις**, η συναλλαγή αφορά **αγαθά ή υπηρεσίες υπό καθεστώς κυρώσεων**.

Διακριτικοί δείκτες που απαιτούν αξιολόγηση (**§ 6 odst. 1**). Άμεση απόσυρση ή μεταφορά κεφαλαίων μετά από καταθέσεις μετρητών, ασυνήθιστα υψηλή συχνότητα συναλλαγών σε σύντομες περιόδους, αριθμός λογαριασμών δυσανάλογος προς το εύρος της επιχείρησης, μεταφορές χωρίς εμφανή οικονομικό σκοπό, κεφάλαια που δεν ταιριάζουν με τη δραστηριότητα ή τις οικονομικές συνθήκες του πελάτη, απόκρυψη ταυτότητας, πελάτης ή πραγματικός δικαιούχος από χώρα υψηλού κινδύνου, αμφιβολίες για την αλήθεια των στοιχείων ταυτοποίησης, άρνηση του πελάτη να υποβληθεί σε ταυτοποίηση ή έλεγχο.

Ειδικές «κόκκινες σημαίες» για λογιστές (καθοδήγηση FAÚ). Ασυνήθιστα πολύπλοκες εταιρικές δομές με ασαφείς αλυσίδες ιδιοκτησίας, συχνές ιδρύσεις και διαλύσεις εταιρειών, πολλαπλές επιχειρήσεις που μεταφέρουν κεφάλαια μεταξύ τους χωρίς εμπορική λογική, δυσανάλογες λογιστικές εγγραφές χωρίς αιτιολόγηση, ελλιπή ή συχνά τροποποιούμενα αρχεία, επιλογή λογιστή αναντίστοιχη προς τα πρότυπα της αγοράς, ύποπτα μοτίβα τιμολογίων με στρογγυλά ποσά ή εικονικές υπηρεσίες. Επίσημη καθοδήγηση. **Metodika č. 4 - Oznámení podezřelého obchodu**.

Γεωγραφικοί παράγοντες κινδύνου. Δικαιοδοσίες υπό αυξημένη παρακολούθηση της FATF, **τρίτες χώρες υψηλού κινδύνου της ΕΕ** βάσει του **Κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμού (ΕΕ) 2016/1675**, τον οποίο ρητά επικαλείται η επίσημη σελίδα του FAÚ «*Seznam vysoce rizikových třetích zemí*» (με συνοδευτικό αρχείο «Seznam vysoce rizikových zemí EU a FATF»), φορολογικοί παράδεισοι και υπεράκτια κέντρα, χώρες υπό καθεστώς κυρώσεων. Ως προς τη **Ρωσία**. Τελεί υπό εκτεταμένα καθεστώτα κυρώσεων της ΕΕ, τα οποία κατά το **§ 6 odst. 2** καθιστούν τη σχετική συναλλαγή **αυτομάτως ύποπτη**, εφόσον εμπλέκεται πρόσωπο έναντι του οποίου η Τσεχική Δημοκρατία εφαρμόζει διεθνείς κυρώσεις κατά τον zákon o provádění mezinárodních sankcí (č. 69/2006 Sb.) ή το αντικείμενο είναι αγαθά/υπηρεσίες υπό κυρώσεις. Σημειώνεται ότι ο ίδιος ο νόμος **δεν κατονομάζει καμία χώρα**. Το **§ 9 odst. 1 písm. a) bod 3** ορίζει την «τρίτη χώρα υψηλού κινδύνου» με παραπομπή στον **Κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμό (ΕΕ) 2016/1675** «ή για άλλο λόγο». **Η θέση του FAÚ - διευκρίνιση.** Η Ρωσική Ομοσπονδία **δεν περιλαμβάνεται στον τυπικό κατάλογο τρίτων χωρών υψηλού κινδύνου του Κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμού (ΕΕ) 2016/1675**. Ο FAÚ όμως, μετά τη σχετική αναγνώριση από το Τσεχικό Κοινοβούλιο, εξέδωσε **επίσημη ερμηνευτική θέση (*výkladové stanovisko*) της 12.12.2022, με επικαιροποίηση της 5.3.2023**, με την οποία **καλεί όλες τις υπόχρεες οντότητες να αντιμετωπίζουν τη Ρωσική Ομοσπονδία ως τρίτη χώρα υψηλού κινδύνου** και να εφαρμόζουν υποχρεωτικά **ενισχυμένη ταυτοποίηση και έλεγχο του πελάτη (*zesílená identifikace a kontrola klienta*, § 9a του Νόμου AML)**. Πρακτικά, λοιπόν, για τον τσέχο λογιστή συντρέχουν **δύο ανεξάρτητες βάσεις**: (α) η ερμηνευτική θέση του FAÚ, που ενεργοποιεί το § 9a, και (β) το καθεστώς κυρώσεων, που κατά το § 6 odst. 2 καθιστά τη συναλλαγή **αυτομάτως ύποπτη**

**Ιδιαιτερότητες**

- **Διπλό εποπτικό μοντέλο - όχι απλή «διαμεσολάβηση»**. Οι εξωτερικοί λογιστές εποπτεύονται και αναφέρουν **απευθείας** στον FAÚ, ενώ για τους φορολογικούς συμβούλους και τους ορκωτούς ελεγκτές **το ίδιο το επιμελητήριο είναι εποπτική αρχή** (§ 35 odst. 1 písm. d) **και** όργανο εκδίκασης των παραβάσεων (§ 52 odst. 1 písm. d). Η αναφορά γίνεται **μέσω των επιμελητηρίων** (KDP ČR, Komora auditorů ČR) κατά το **§ 26 odst. 3**, με προώθηση εντός **7 ημερολογιακών ημερών από τον εντοπισμό**. Ο FAÚ επεμβαίνει **επικουρικά**, μόνον εφόσον το επιμελητήριο αδρανήσει επί 60 ημέρες (§ 37 odst. 2, § 52 odst. 4).
- **Μία διάταξη, τέσσερις ομάδες επαγγελματιών**. Το § 2 odst. 1 písm. e) συνενώνει ορκωτούς ελεγκτές, φορολογικούς συμβούλους, κάθε άλλο εξουσιοδοτημένο πάροχο φορολογικών συμβουλών και εξωτερικούς λογιστές - χρειάζεται προσοχή ώστε να μη μεταφέρονται στους λογιστές κανόνες που αφορούν τα άλλα επαγγέλματα. Η πρακτική συνέπεια είναι απόλυτη. Ο λογιστής **δεν έχει επιμελητήριο** (§ 4 odst. 16), άρα δεν έχει ούτε τη «θωράκιση» του επαγγελματικού απορρήτου των § 26/§ 27 ούτε τη διαμεσολάβηση του επιμελητηρίου, εποπτεύεται και τιμωρείται απευθείας από τον FAÚ.
- **Απαίτηση γνωστοποίησης προσώπου επικοινωνίας** (νέα από το 2025, Zákon č. 280/2024 Sb. και vyhláška č. 420/2024 Sb.) με αυστηρές προθεσμίες (παράταση έως 10.3.2025 για τις υφιστάμενες οντότητες, 30 ημέρες για νέες, 15 ημέρες για μεταβολές), υποχρεωτική υποβολή μέσω *datové schránky* και κύρωση **έως 10.000.000 CZK (§ 45 odst. 3 και 5)**.
- **Διπλός θεσμός συμμόρφωσης**. Πρόσωπο επικοινωνίας (*kontaktní osoba*, § 22) *και* εξουσιοδοτημένο πρόσωπο - μέλος του καταστατικού οργάνου (*pověřená osoba*, § 22a, εντός 60 ημερών, με τεκμήριο ορισμού όταν υπάρχει ένα μόνο μέλος).
- **Ασυνήθιστα μακρά περίοδος τήρησης αρχείων**. **10 έτη** (§ 16) - από τις μακρύτερες στην ΕΕ, έναντι της συνηθέστερης πενταετίας - με εκκίνηση την πρώτη ημέρα του ημερολογιακού μήνα που έπεται του μήνα της τελευταίας γνωστής πράξης της συναλλαγής και με **υποχρεωτική διαγραφή** μετά τη λήξη (§ 16 odst. 5). Η παράβαση τιμωρείται με **έως 10.000.000 CZK κατά το § 44 odst. 1 písm. d)**.
- **Ασυμμετρία στις εσωτερικές πολιτικές**. Ο λογιστής δεσμεύεται από το § 21 odst. 1 (κύρωση έως 10.000.000 CZK, § 48 odst. 1 και 9), αλλά **δεν** υποχρεούται σε έγγραφο SVZ ούτε σε έγγραφη εκτίμηση κινδύνου, διότι τα § 21 odst. 2 και § 21a odst. 2 απευθύνονται στα πρόσωπα των **písm. a) až d) a h)**, υπάγεται μόνον αν παρέχει παράλληλα και υπηρεσίες του § 2 odst. 1 písm. h).
- **Κλιμακωτό σύστημα κυρώσεων με «οροφή» τα 130 εκατ. CZK**. Για τις σοβαρές, επαναλαμβανόμενες ή συστηματικές παραβάσεις ο νόμος προβλέπει **τέσσερα διαδοχικά κλιμάκια** (διπλάσιο του οφέλους ή 30 εκατ. CZK, 130 εκατ. για χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, 130 εκατ. ή 10% του κύκλου εργασιών για πιστωτικά/χρηματοπιστωτικά ιδρύματα-νομικά πρόσωπα, το ίδιο επί ενοποιημένης βάσης), πλέον **απαγόρευσης άσκησης δραστηριότητας** και **δημοσίευσης της απόφασης επί 5 έτη** (§ 53). Για τον λογιστή, ο οποίος δεν είναι χρηματοπιστωτικό ίδρυμα, το πρακτικό ανώτατο όριο είναι **30.000.000 CZK ή το διπλάσιο του παρανόμως αποκτηθέντος οφέλους**.
- **Προσωπική ευθύνη του στελέχους (§ 50a)**. Το φυσικό πρόσωπο που **προκαλεί** την παράβαση του υπόχρεου προσώπου τιμωρείται αυτοτελώς με πρόστιμο έως **1.000.000 CZK** και - κυρίως - με **απαγόρευση άσκησης καθηκόντων μέλους καταστατικού οργάνου ή διευθυντικού στελέχους σε οποιοδήποτε υπόχρεο πρόσωπο**. Πρόκειται για de facto επαγγελματικό αποκλεισμό, θεσμό που δεν απαντά σε όλα τα κράτη μέλη.
- **Πενταετής παραγραφή (§ 51a)** για κάθε παράβαση με ανώτατο όριο τουλάχιστον 1.000.000 CZK, με απόλυτο όριο τα **10 έτη**, «επανάληψη» (§ 51) είναι η τέλεση της ίδιας παράβασης **εντός 12 μηνών από την τελεσιδικία** προηγούμενης καταδίκης.
- **Διεθνής αξιολόγηση MONEYVAL, 5ος Γύρος (έκθεση αμοιβαίας αξιολόγησης της 5.12.2018)**. Η Τσεχία βαθμολογήθηκε **αρχικά** με **R.22 (CDD για DNFBP) = «Μερικώς Συμμορφούμενη» (PC)** και **R.23 = PC**, μόνη η **R.28 (Ρύθμιση/Εποπτεία DNFBP) ήταν εξαρχής «Σε Μεγάλο Βαθμό Συμμορφούμενη» (LC)**. Οι **R.22 και R.23 αναβαθμίστηκαν σε LC με τη 2η Έκθεση Ενισχυμένης Παρακολούθησης (2021)** και **παρέμειναν LC στην 3η (Δεκ. 2022)**.
- **Διαδικασίες Ενίσχυσης Συμμόρφωσης (CEPs)**. Η Τσεχία τέθηκε σε **CEPs (βήμα 1) τον Δεκέμβριο 2023 (66η Ολομέλεια MONEYVAL)**, **επειδή η Σύσταση 6 (στοχευμένες οικονομικές κυρώσεις) παρέμενε PC** - ζήτημα που **δεν αφορά ειδικά τους DNFBP** και άρα ούτε τους λογιστές. Έκτοτε έχουν εκδοθεί **τρεις εκθέσεις CEPs**. **Δεκ. 2024** (68η Ολομέλεια), **Ιούν. 2025** (69η) και **Δεκ. 2025** (70ή). **Ως προς τον 6ο Γύρο.** Η αξιολόγηση του 6ου Γύρου εντάσσεται στο **πολυετές πρόγραμμα αξιολογήσεων της MONEYVAL, με αυξημένη έμφαση στην αποτελεσματικότητα των μη χρηματοπιστωτικών επαγγελμάτων (DNFBP)** - στοιχείο που αφορά άμεσα και τους λογιστές. **Ημερομηνία επιτόπιας επίσκεψης στην Τσεχική Δημοκρατία δεν έχει ανακοινωθεί έως τον Αύγουστο 2026**, ούτε έχει εκδοθεί έκθεση 6ου Γύρου, η αναφορά διατηρείται ως στοιχείο πλαισίου.
- **Ο νόμος δεν προβλέπει εξαίρεση για μικρούς λογιστές (§ 34)**. Ο μοναδικός μηχανισμός απαλλαγής από την ιδιότητα του υπόχρεου προσώπου («*Povolování výjimek*») αφορά **αποκλειστικά χρηματοπιστωτικά ιδρύματα του § 2 odst. 1 písm. b)** που ασκούν τη δραστηριότητα **περιστασιακά ή σε πολύ περιορισμένη έκταση**, με τρεις σωρευτικές προϋποθέσεις. Η δραστηριότητα να είναι **παρεπόμενη** και να παρέχεται μόνο σε πελάτη της κύριας δραστηριότητας, ο καθαρός ετήσιος κύκλος εργασιών από αυτήν να μην υπερβαίνει το **5% του συνολικού καθαρού κύκλου εργασιών** ούτε το ποσό που ορίζει ο FAÚ, και η αξία μεμονωμένης ή περισσότερων συναλλαγών **εντός 30 διαδοχικών ημερών με τον ίδιο πελάτη να μην υπερβαίνει τα 1.000 EUR**. Η εξαίρεση μπορεί να είναι **ορισμένου χρόνου**, ανακαλείται όταν μεταβληθεί η εκτίμηση κινδύνου ή παραβιαστούν οι όροι, και **δεν θίγει ποτέ την υποχρέωση αναφοράς του § 18** (§ 34 odst. 7). **Ο εξωτερικός λογιστής δεν μπορεί να υπαχθεί σε αυτήν**. Ο μικρός τζίρος, ο

μικρός αριθμός πελατών ή η παρεπόμενη άσκηση της λογιστικής δεν απαλλάσσουν από καμία υποχρέωση - η μόνη νόμιμη οδός απαλλαγής είναι η **μη άσκηση της δραστηριότητας ως αντικειμένου επιχείρησης** (§ 2 odst. 3) ή η **αναστολή της αδειοδοτημένης δραστηριότητας**.

- **Δύο διευκολύνσεις που ο νόμος επιφυλάσσει ρητά στο písm. e)** - συχνά αγνοούνται: (1) κατά το **§ 11 odst. 2**, ο λογιστής, ο φοροτεχνικός και ο ελεγκτής μπορούν να **στηριχθούν σε ταυτοποίηση και σε εξακρίβωση πραγματικού δικαιούχου που έχει ήδη διενεργήσει πρόσωπο του ίδιου τύπου** σε κράτος με ισοδύναμες υποχρεώσεις και αντίστοιχη εποπτεία - με πλήρη όμως διατήρηση της ευθύνης τους (odst. 4), (2) κατά το **§ 39 odst. 2 písm. b) και c)**, επιτρέπεται η **ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των προσώπων του § 2 odst. 1 písm. e) και f)** μέσα στο ίδιο νομικό πρόσωπο ή μεταξύ συνδεδεμένων νομικών προσώπων, καθώς και μεταξύ ομοειδών επαγγελματιών **για τον ίδιο πελάτη και την ίδια συναλλαγή**, εφόσον οι πληροφορίες χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για σκοπούς AML/CFT. Πρόκειται για τη **μοναδική νόμιμη ρωγμή στην απόλυτη εχεμύθεια του § 38** προς όφελος του κλάδου.
- **Η αναφορά ύποπτης συναλλαγής δεν έχει «κατώφλι ποσού»**. Σε αντίθεση με την ταυτοποίηση (1.000 EUR) και τον έλεγχο πελάτη (15.000 EUR), η υποχρέωση του § 18 odst. 1 ενεργοποιείται **ανεξαρτήτως αξίας**, με μόνο κριτήριο τον ορισμό της ύποπτης συναλλαγής του § 6. Επιπλέον, το **§ 6 odst. 2** καθιστά τη συναλλαγή **ύποπτη κατά πλάσμα δικαίου («vždy»)** όταν εμπλέκεται πρόσωπο υπό διεθνείς κυρώσεις ή αγαθά/υπηρεσίες υπό κυρώσεις - χωρίς περιθώριο εκτίμησης. Και το **§ 7 odst. 2 písm. a)** επιβάλλει ταυτοποίηση **ανεξαρτήτως ορίου** σε κάθε ύποπτη συναλλαγή.
- **Μεθοδολογικές οδηγίες FAÚ (ισχύουσες εκδόσεις)**. **MP č. 1** (διεθνείς κυρώσεις / χρηματοδότηση τρομοκρατίας), **č. 3** (πραγματικός δικαιούχος, 25.4.2025), **č. 4** (αναφορά ύποπτης συναλλαγής), **č. 5** (περιοριστικά μέτρα), **č. 6** (τομέας τυχερών παιγνίων, 1.4.2026 - χρήσιμο και εκτός κλάδου, διότι παραθέτει ρητά τα ανώτατα όρια προστίμων), **č. 7** (PEP, 17.7.2024), **č. 8** (αντιγραφή εγγράφων ταυτότητας, 19.12.2024), **č. 9** (kontrola klienta, 25.9.2025), **č. 11** (εκτίμηση κινδύνου & SVZ, 3.9.2025, με Παράρτημα 1 = πρότυπο SVZ).

**Πηγές:**

- **Νομοθεσία:**
  - **ΠΡΩΤΟΓΕΝΗΣ ΠΗΓΗ ΤΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ.** *Zákon č. 253/2008 Sb., ze dne 5. června 2008, o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu* - **πλήρες ενοποιημένο κείμενο** (και τα επτά Μέρη, συμπεριλαμβανομένου του Έκτου Μέρους «PŘESTUPKY», §§ 43-54, και των δύο Παραρτημάτων). Ενοποίηση **μεταγενέστερη του α΄ εξαμήνου 2025** (περιέχει § 22a *Pověřená osoba*, § 21 odst. 11, § 50c από τον zákon č. 280/2024 Sb., παραπομπές σε Καν. (ΕΕ) 2023/1113 και 2023/1114 (MiCA), καθεστώς αδειοδότησης VASP §§ 29ba-29bj, παραπομπή στον zákon č. 168/2025 Sb. o regulaci lobbování). Από το κείμενο αυτό αντλήθηκαν πρωτογενώς. **§ 2 odst. 1 písm. e)** και **odst. 3-4**, **§ 4 odst. 16**, **§ 5 odst. 1**, **§ 6 odst. 1-2**, **§ 7**, **§ 8**, **§ 9**, **§ 9a**, **§ 9b**, **§ 13**, **§ 13a**, **§ 15**, **§ 15a**, **§ 16**, **§ 17**, **§ 18**, **§ 19**, **§ 20**, **§ 21**, **§ 21a**, **§ 22**, **§ 22a**, **§ 23**, **§ 24**, **§ 26**, **§ 27**, **§ 28**, **§ 29a**, **§ 29b**, **§ 35**, **§ 36**, **§ 37**, **§ 38**, **§ 43**, **§ 44**, **§ 44a**, **§ 45**, **§ 46**, **§ 47**, **§ 47a**, **§ 48**, **§ 48a**, **§ 50a**, **§ 50c**, **§ 51**, **§ 51a**, **§ 52**, **§ 52a**, **§ 53** και **§ 54**.
  - Zákon č. 253/2008 Sb. (Νόμος AML) - επίσημη Συλλογή Νόμων e-Sbírka - https://e-sbirka.gov.cz/sb/2008/253/
  - Zákon č. 253/2008 Sb. - ενοποιημένο κείμενο δημοσιευμένο από τον FAÚ, ισχύς από 1.5.2024 - https://www.fau.gov.cz/assets/cs/cmsmedia/en/amlz-od-01-05-2024-bez-revizi.pdf (παλαιότερο από το κείμενο που χρησιμοποιήθηκε)
  - Επίσημη αγγλική μετάφραση του Νόμου AML/CFT, ισχύς 11.1.2026 - https://www.fau.gov.cz/assets/en/cmsmedia/en/AML_CFT%20Act%20(11.1.2026).pdf
  - Zákon č. 69/2006 Sb., o provádění mezinárodních sankcí (βάση του § 6 odst. 2 και των ελέγχων κυρώσεων)
  - Zákon č. 168/2025 Sb., o regulaci lobbování (μνημονεύεται στον § 31 του Νόμου AML - χρονολογικός δείκτης της ενοποίησης)
  - *Zákon č. 368/2016 Sb., kterým se mění zákon č. 253/2008 Sb., o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony* (ενσωμάτωση AMLD4), **δημοσίευση στη Sbírka zákonů 10.11.2016, έναρξη ισχύος 1.1.2017**, με τις διατάξεις για το μητρώο πραγματικών δικαιούχων από **1.1.2018** - e-Sbírka: https://e-sbirka.gov.cz/sb/2016/368/
  - *Zákon č. 527/2020 Sb., kterým se mění zákon č. 253/2008 Sb. … a další související zákony* (ενσωμάτωση AMLD5), **δημοσίευση 17.12.2020 (částka 218), έναρξη ισχύος 1.1.2021**, με τις διατάξεις για το μητρώο πραγματικών δικαιούχων από **1.6.2021**, σε συγχρονισμό με τον *zákon č. 37/2021 Sb.* - e-Sbírka: https://e-sbirka.gov.cz/sb/2020/527/
  - Zákon č. 280/2024 Sb. (πρόσωπο επικοινωνίας, ισχύς 30.12.2024)
  - Vyhláška č. 420/2024 Sb. (εκτελεστική για τη γνωστοποίηση προσώπου επικοινωνίας, ισχύς 1.2.2025)
  - Zákon č. 37/2021 Sb. (Μητρώο Πραγματικών Δικαιούχων)
  - FAÚ, «Právní předpisy» (κατάλογος ισχυουσών ενοποιημένων εκδόσεων) - https://www.fau.gov.cz/cs/rozcestnik/legislativa-a-metodika/pravni-predpisy-267
  - Zákon č. 61/1996 Sb., o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a o změně a doplnění souvisejících zákonů - προηγούμενος τσεχικός νόμος AML, **καταργήθηκε ρητά με το § 58 του Zákon č. 253/2008 Sb.**
  - Vyhláška č. 343/2004 Sb., vyhláška č. 344/2004 Sb. και vyhláška č. 283/2006 Sb. - εκτελεστικές πράξεις του παλαιού νόμου, **καταργημένες με το § 58**
  - Zákon č. 358/1992 Sb., o notářích a jejich činnosti (notářský řád), ve znění pozdějších předpisů (βάση της συμβολαιογραφικής μεσεγγύησης του § 2 odst. 1 písm. g) και της διαμεσολαβημένης ταυτοποίησης του § 10)
  - Zákon č. 6/1993 Sb., o České národní bance, ve znění pozdějších předpisů (βάση της εποπτείας της ČNB κατά το § 35 odst. 1 písm. a)
  - Zákon č. 256/2004 Sb., o podnikání na kapitálovém trhu, ve znění pozdějších předpisů
  - Zákon č. 370/2017 Sb., o platebním styku
  - Zákon č. 383/2012 Sb., o podmínkách obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů (βάση του «národní správce» του § 2 odst. 1 písm. k)
  - Zákon č. 412/2005 Sb., o ochraně utajovaných informací a o bezpečnostní způsobilosti, ve znění pozdějších předpisů
  - Zákon č. 110/2019 Sb., o zpracování osobních údajů (σε συνδυασμό με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2016/679, βάση των § 17a και § 24 odst. 2)
  - Οδηγία (ΕΕ) 2015/849 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 20ής Μαΐου 2015, όπως τροποποιήθηκε από την Οδηγία (ΕΕ) 2018/843 της 30ής Μαΐου 2018 (η υποσημείωση 1) του νόμου παραπέμπει ρητά και στις δύο)
  - Οδηγία (ΕΕ) 2019/1153 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 20ής Ιουνίου 2019 για τη χρήση χρηματοοικονομικών και άλλων πληροφοριών (υποσημείωση 1) του νόμου)
  - Κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμός (ΕΕ) 2016/1675 της Επιτροπής της 14ης Ιουλίου 2016 για τον προσδιορισμό των τρίτων χωρών υψηλού κινδύνου με στρατηγικές ανεπάρκειες, όπως ισχύει (υποσημείωση 39) του νόμου, βάση του § 9 odst. 1 písm. a) bod 3)
  - Κανονισμός (ΕΕ) 2023/1113 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 31ης Μαΐου 2023 για τις πληροφορίες που συνοδεύουν τις μεταφορές χρηματικών ποσών και ορισμένων κρυπτοστοιχείων (αναδιατύπωση) - βάση των § 14, § 35 odst. 2 και § 49
  - Κανονισμός (ΕΕ) 2023/1114 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τις αγορές κρυπτοστοιχείων (MiCA) - βάση των ορισμών του § 4 odst. 8-10
  - Κανονισμός (ΕΕ) 2018/1672 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 23ης Οκτωβρίου 2018 για τους ελέγχους ρευστών διαθεσίμων - βάση των § 41, § 41a και § 41b
  - Κανονισμός (ΕΕ) 910/2014 (eIDAS) και Εκτελεστικός Κανονισμός (ΕΕ) 2015/1502 - βάση του § 8a και του § 11 odst. 8
  - Κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμός (ΕΕ) 2018/1108 της Επιτροπής (κεντρικά σημεία επαφής) - βάση του § 25a

- **Εποπτική αρχή / FIU:**
  - Finanční analytický úřad (FAÚ) - https://www.fau.gov.cz (Data Box, egi8zyh)
  - FAÚ, «Dozorová činnost» (εποπτεία κατά το § 35) - https://www.fau.gov.cz/cs/rozcestnik/dozorova-cinnost
  - FAÚ, «Systém vnitřních zásad» - https://www.fau.gov.cz/cs/rozcestnik/dozorova-cinnost/system-vnitrnich-zasad-193
  - FAÚ, «Informace k oznámení» (πρόσωπο επικοινωνίας, παράταση έως 10.3.2025) - https://www.fau.gov.cz/cs/rozcestnik/dozorova-cinnost/kontaktni-osoby/informace-k-oznameni-513
  - FAÚ, «Kontaktní osoby - často kladené dotazy» - https://www.fau.gov.cz/cs/rozcestnik/dozorova-cinnost/kontaktni-osoby/casto-kladene-dotazy-515
  - FAÚ, Výroční zpráva Finančního analytického úřadu za rok 2024 (στατιστικά ελέγχων, διαδικασιών, προστίμων και STR) - https://www.fau.gov.cz/assets/cs/cmsmedia/maziresortn%c3%ad%20skupina/vyrocni-zprava-financniho-analytickeho-u.pdf

- FAÚ, ευρετήριο ετήσιων εκθέσεων - https://www.fau.gov.cz/cs/o-uradu/vyrocni-zpravy-142
- FAÚ, «Stanoviska a metodika» - **ερμηνευτική θέση (*výkladové stanovisko*) της 12.12.2022, με επικαιροποίηση της 5.3.2023**, με την οποία η Ρωσική Ομοσπονδία αντιμετωπίζεται ως τρίτη χώρα υψηλού κινδύνου και επιβάλλεται ενισχυμένη ταυτοποίηση και έλεγχος πελάτη κατά το § 9a - https://www.fau.gov.cz/cs/rozcestnik/stanoviska-a-metodika
- FAÚ, «Národní hodnocení rizik» - **ΕΑΚ ΙΙ εγκριθείσα με *usnesení vlády ČR č. 616 της 12.7.2021***, κατάταξη των *účetní* και *daňoví poradci* στη βαθμίδα *střední riziko* - https://www.fau.gov.cz/cs/rozcestnik/narodni-hodnoceni-rizik
- *Národní strategie pro boj proti praní špinavých peněz a financování terorismu 2025-2027* - **εθνική στρατηγική και όχι τρίτος κύκλος ΕΑΚ** (ο κύκλος της ΕΑΚ είναι πενταετής κατά το § 30a odst. 4), Finanční analytický úřad / Ministerstvo financí ČR - https://www.fau.gov.cz
- Komora daňových poradců ČR (KDP ČR) - https://www.kdpcr.cz
- Komora auditorů České republiky (KAČR) - εποπτική αρχή των ορκωτών ελεγκτών κατά το § 35 odst. 1 písm. d), δέκτης των αναφορών κατά το § 26 odst. 3 písm. a), δημοσίευση των αποφάσεων στο *rejstřík auditorů* κατά το § 53 odst. 4
- Komora daňových poradců České republiky - εποπτική αρχή των φορολογικών συμβούλων κατά το § 35 odst. 1 písm. d), δέκτης των αναφορών κατά το § 26 odst. 3 písm. c)
- Exekutorská komora České republiky - εποπτική αρχή των δικαστικών επιμελητών (§ 35 odst. 1 písm. d), § 26 odst. 3 písm. b)
- Česká advokátní komora και Notářská komora České republiky - εποπτικές αρχές δικηγόρων και συμβολαιογράφων (§ 35 odst. 1 písm. d), § 27 odst. 3)
- Rada pro veřejný dohled nad auditem - Συμβούλιο Δημόσιας Εποπτείας Ελέγχου, μνημονεύεται στα § 38, § 40a, § 40b, § 43 και § 52a του Νόμου AML
- Česká národní banka - εποπτική αρχή κατά το § 35 odst. 1 písm. a), εκδότρια του ημερήσιου δελτίου συναλλαγματικών ισοτιμιών «*Kurzy devizového trhu*» στο οποίο παραπέμπουν τα § 54 odst. 3 και § 41b odst. 1 - https://www.cnb.cz/cs/financni-trhy/devizovy-trh/kurzy-devizoveho-trhu/kurzy-devizoveho-trhu/
- Česká obchodní inspekce - εποπτική αρχή για τα πρόσωπα του § 2 odst. 1 písm. i) και j) (§ 35 odst. 1 písm. c)
- Celní správa České republiky - εποπτεία τυχερών παιγνίων (§ 35 odst. 1 písm. b) και έλεγχοι μεταφοράς μετρητών (§§ 41-42c, § 52 odst. 5)
- Ministerstvo spravedlnosti ČR - εποπτική αρχή για τον σύνδικο πτώχευσης και τον διαχειριστή αναδιάρθρωσης (§ 35 odst. 1 písm. e)

- **Διεθνείς αξιολογήσεις:**
  - MONEYVAL, *Czech Republic - 5th Round Mutual Evaluation Report* (υιοθέτηση 05.12.2018, R.22 = PC, R.23 = PC, R.28 = LC) - https://rm.coe.int/czech-republic-5th-round-mer/168094b621
  - MONEYVAL, *Czech Republic - 2nd Enhanced Follow-up Report* (2021, αναβάθμιση R.22 και R.23 σε LC) - https://rm.coe.int/moneyval-2021-32-fur-cz/1680a4ced4
  - MONEYVAL, *Czech Republic - 3rd Enhanced Follow-up Report* (Δεκ. 2022, επιβεβαίωση R.22 και R.23 = LC) - https://rm.coe.int/moneyval-2022-15-fur-cz/1680a91c5f
  - MONEYVAL, *1st Compliance Enhancing Procedures report - Czechia* (Δεκ. 2024, 68η Ολομέλεια) - https://rm.coe.int/moneyval-2024-33-ceps-czechia-for-publication-2780-1110-9131-v-1/1680b3a5ee
  - MONEYVAL, *2nd CEPs report - Czechia* (Ιούν. 2025, 69η Ολομέλεια) - https://rm.coe.int/moneyval-2025-10-ceps-report-czechia/1680b6893f
  - MONEYVAL, *3rd CEPs report - Czechia* (Δεκ. 2025, 70ή Ολομέλεια) - https://rm.coe.int/moneyval-2025-30-3rd-ceps-czechia/48802aa977
  - Συμβούλιο της Ευρώπης, MONEYVAL - σελίδα δικαιοδοσίας Τσεχίας - https://www.coe.int/web/moneyval/jurisdictions/czech_republic

- **Οδηγίες / μητρώα / λοιπά έγγραφα:**
  - Metodika č. 4 - *Oznámení podezřelého obchodu* (προθεσμία < 5 ημερολογιακών ημερών, § 26 και § 27, πρόστιμο § 43) - https://www.fau.gov.cz/assets/cs/cmsmedia/Metodick%c3%a9%20pokyny/Metodika%20%c4%8d.%204_OPO1.pdf
  - Metodický pokyn č. 6 (έκδοση 1.4.2026, ανώτατα όρια προστίμων §§ 43, 46, 15, 24) - https://www.fau.gov.cz/assets/cs/cmsmedia/MP%20%c4%8d.%206%20-%20FAU-18007_2026_03.pdf
  - Metodický pokyn č. 9 - *Kontrola klienta* (έκδοση 25.9.2025, διάκριση § 9 και § 9a, ενεργοποιητές) - https://www.fau.gov.cz/assets/cs/cmsmedia/Metodick%c3%a9%20pokyny/mp-c-9-kontrola-klienta.pdf
  - Metodický pokyn č. 11 - *Hodnocení rizik a systém vnitřních zásad* (έκδοση 3.9.2025, § 21, § 21a, § 48 odst. 1-4) - https://www.fau.gov.cz/assets/cs/cmsmedia/Metodick%c3%a9%20pokyny/mp-c-11-hodnoceni-rizik-a-system-vnitrni.pdf
  - Πρότυπο SVZ - Παράρτημα 1 του MP č. 11 (αντικαθιστά το παλαιό «Vzorový systém vnitřních zásad», του οποίου ο σύνδεσμος επιστρέφει 404) - https://www.fau.gov.cz/assets/cs/cmsmedia/mp-c-11-priloha-c-1.docx
  - Κατάλογος όλων των μεθοδολογικών οδηγιών του FAÚ - https://www.fau.gov.cz/cs/rozcestnik/legislativa-a-metodika/metodicke-pokyny-265
  - FAÚ, «Povinnou osobou krok za krokem» (οδηγός βήμα-βήμα, incl. § 22a) - https://www.fau.gov.cz/cs/rozcestnik/legislativa-a-metodika/povinnou-osobou-krok-za-krokem-262
  - FAÚ, «Národní hodnocení rizik» (NRA I - usnesení vlády č. 5 της 9.1.2017, δεύτερος κύκλος) - https://www.fau.gov.cz/cs/rozcestnik/hodnoceni-rizik/narodni-hodnoceni-rizik-250
  - FAÚ, «Hodnocení rizik» (γενική ενότητα) - https://www.fau.gov.cz/cs/rozcestnik/hodnoceni-rizik
  - FAÚ, μη δημόσιες εκδόσεις της NRA για τις υπόχρεες οντότητες - https://www.fau.gov.cz/cs/rozcestnik/hodnoceni-rizik/neverejne-verze-nra-pro-povinne-osoby-248
  - FAÚ, «Legislativa a metodika» (Národní strategie AML/CFT 2025-2027) - https://www.fau.gov.cz/cs/rozcestnik/legislativa-a-metodika
  - FAÚ, «Seznam vysoce rizikových třetích zemí» (Καν. (ΕΕ) 2016/1675) - https://www.fau.gov.cz/cs/rozcestnik/mezinarodni-agenda/seznam-vysoce-rizikovych-tretich-zemi-254
  - FAÚ, γνωμοδοτήσεις (stanoviska) - https://www.fau.gov.cz/cs/rozcestnik/legislativa-a-metodika/stanoviska-fau
  - Πύλη ηλεκτρονικών εντύπων FAÚ (και γνωστοποίηση προσώπου επικοινωνίας) - https://formulare.fau.gov.cz/
  - Έντυπο αναφοράς ύποπτης συναλλαγής (απαιτεί ενεργή datová schránka) - https://formulare.fau.gov.cz/fas/FormService/filler.open?name=FAU-OPO.fo
  - Μητρώο Πραγματικών Δικαιούχων (Evidence skutečných majitelů) - https://esm.justice.cz/
  - Εγχειρίδιο χρήσης του Μητρώου Πραγματικών Δικαιούχων - https://esm.justice.cz/ias/issm/prirucka

- **Πρωτότυπο κείμενο αναφοράς.** Πλήρες τσεχικό κείμενο του *Zákon č. 253/2008 Sb.* (ενοποιημένη μορφή, §§ 1-59 και Παραρτήματα αριθ. 1, 2 και 3, μαζί με το σύνολο των υποσημειώσεων παραπομπής 1) έως 50)).

## Ρουμανία

Περιεχόμενα

**Εθνική νομοθεσία**

Η Ρουμανία ενσωμάτωσε την 4η Οδηγία της ΕΕ (Οδηγία (ΕΕ) 2015/849) μέσω του **Νόμου αρ. 129/2019 (Legea nr. 129/2019)** της 11ης Ιουλίου 2019 «*pentru prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative*» (για την πρόληψη και καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, καθώς και για την τροποποίηση και συμπλήρωση ορισμένων κανονιστικών πράξεων). Δημοσιεύθηκε στην Επίσημη Εφημερίδα (*Monitorul Oficial*, Partea I) αρ. **589 στις 18 Ιουλίου 2019**, ισχύς από **21 Ιουλίου 2019**.

Το πρωτογενές κείμενο του νόμου που χρησιμοποιήθηκε για τον έλεγχο του παρόντος κεφαλαίου αντλήθηκε από τον επίσημο ιστότοπο του Κοινοβουλίου (**Camera Deputaților**). Καρτέλα του νόμου στη βάση *legis* (https://www.cdep.ro/ords/pls/legis/legis_pck.htp_act?ida=159351) και PDF της «*forma pentru promulgare*» του νομοσχεδίου PL-x 483/2018 (https://www.cdep.ro/ords/pls/proiecte/docs%3F2018/pr483_18__1_.pdf). Για τη σύνταξη του παρόντος κεφαλαίου χρησιμοποιήθηκε επιπλέον το **ενοποιημένο (κωδικοποιημένο) κείμενο του Ν. 129/2019** με ένδειξη «*Text în vigoare începând cu data de 21 mai 2022*» (κείμενο ενημερωμένο με βάση τις τροποποιητικές πράξεις που δημοσιεύθηκαν στο Monitorul Oficial έως τις 21 Απριλίου 2022), από το οποίο αντλήθηκαν αυτούσια τα άρθρα που παρατίθενται κατωτέρω. Πέραν του νόμου και των **Τομεακών Κανόνων του CECCAR του 2023**, για τη σύνταξη του κεφαλαίου χρησιμοποιήθηκαν ως πρωτογενή κείμενα δύο ακόμη επίσημα έγγραφα του επαγγελματικού φορέα: **(α)** η **«Raport de evaluare sectorială a riscurilor» του CECCAR (2025)** - η τομεακή αξιολόγηση κινδύνου νομιμοποίησης εσόδων και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας για τον κλάδο των λογιστικών υπηρεσιών, με δεδομένα της περιόδου 2021-2024 - και **(β)** η **Σύνοψη των υποχρεώσεων των profesioniști contabili** ως υπόχρεων οντοτήτων, που εξέδωσε το CECCAR **σε συνεργασία με την ONPCSB** βάσει των κοινών εκπαιδευτικών σεμιναρίων. Τα δύο αυτά κείμενα επιτρέπουν, για πρώτη φορά, την τεκμηριωμένη παρουσίαση της **βαθμίδας κινδύνου του κλάδου**, των **στατιστικών εποπτείας και αναφορών** και της **πειθαρχικής κλίμακας του CECCAR**.

**Τροποποιήσεις του Ν. 129/2019.** Ο νόμος έχει τροποποιηθεί επανειλημμένα. Κατά την επίσημη καρτέλα της Camera Deputaților, τροποποιητικές πράξεις είναι, μεταξύ άλλων, οι. **OUG 68/2019**, **OUG 111/2020** (εξ αποστάσεως ταυτοποίηση), **Ν. 108/2020**, **Ν. 208/2020**, **OUG 191/2020**, **Ν. 101/2021**, **Ν. 102/2021**, **Ν. 315/2021**, **Ν. 36/2022**, **OUG 53/2022** (εγκριθείσα με τον **Ν. 218/2023**, ΜΟ 644/13.07.2023) και **OUG 123/2022**. Οι δύο πιο πρόσφατες είναι:

- **OUG 10/2025** (ΜΟ 225/13.03.2025) - ρυθμίσεις για τα **κρυπτοπεριουσιακά στοιχεία**, τροποποιεί τα άρθρα 2, 5, 13, 17, 25, 27-32, 43 και 46 (ως προς το άρθρο 43 θίγει μόνο τα στοιχεία (1) lit. a) και h), όχι τα ποσά των προστίμων).
- **Νόμος 86/2025** (ΜΟ **483/23.05.2025**) - τροποποιεί ευρύ φάσμα διατάξεων (άρθρα 1, 3, 10, 11, 13, 14, 15, 16, 17, 19, 21, 24, 25, 26, 31, 33, 34, 38, 43, 44) και προσθέτει τα νέα άρθρα **25¹** και **26¹** (τα σημεία 27-29 ισχύουν 30 ημέρες μετά τη δημοσίευση). Σύμφωνα με τη MONEYVAL, ο νόμος αυτός ενισχύει τον συντονιστικό ρόλο της ONPCSB και διευρύνει το πεδίο των αρμόδιων αρχών, τροποποιεί επίσης το άρθρο 26 lit. d) (η ONPCSB εποπτεύει πλέον όσες υπόχρεες οντότητες δεν εποπτεύονται από τις αρχές των lit. a) και c), δηλαδή εξαιρούνται και οι εποπτευόμενοι της ONJN).

**Πακέτο AML της ΕΕ.** Η Ρουμανία δεν έχει νομοθετήσει (μέχρι τον χρόνο σύνταξης) την προσαρμογή στο νέο ενωσιακό πλαίσιο. Έως τις **10.7.2027** εξακολουθεί να ισχύει το εθνικό δίκαιο (Ν. 129/2019, όπως τροποποιήθηκε), από την ημερομηνία αυτή εφαρμόζεται απευθείας ο **Κανονισμός (ΕΕ) 2024/1624** («ενιαίο εγχειρίδιο» AML), μεταφέρεται η **Οδηγία (ΕΕ) 2024/1640** (6η Οδηγία AML) και λειτουργεί σε ενωσιακό επίπεδο η **AMLA** (Αρχή Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες, με έδρα τη Φρανκφούρτη).

**Υπόχρεες οντότητες - άρθρο 5 παρ. (1) lit. e).** Στην ισχύουσα (ενοποιημένη) διατύπωση, όπως αντικαταστάθηκε με την **OUG 111/2020**, η διάταξη έχει ως εξής: «*auditorii, experții contabili și contabilii autorizați, evaluatorii autorizați, consultanții fiscali, persoanele care acordă consultanță financiară, de afaceri sau contabilă, alte persoane care se angajează să furnizeze, direct sau prin intermediul altor persoane cu care persoana respectivă este afiliată, ajutor material, asistență sau consiliere cu privire la aspectele fiscale, financiare, ca activitate economică sau profesională principală*». Δηλαδή υπόχρεοι είναι. **Οι ελεγκτές (auditori)**, οι **experți contabili** (λογιστές-εμπειρογνώμονες) και οι **contabili autorizați** (αδειοδοτημένοι λογιστές), οι **evaluatori autorizați** (πιστοποιημένοι εκτιμητές), οι **consultanți fiscali** (φορολογικοί σύμβουλοι), τα πρόσωπα που παρέχουν **χρηματοοικονομικές, επιχειρηματικές ή λογιστικές συμβουλές**, καθώς και κάθε άλλο πρόσωπο που αναλαμβάνει να παρέχει - απευθείας ή μέσω συνδεδεμένων προσώπων - **υλική βοήθεια, συνδρομή ή συμβουλές σε φορολογικά και χρηματοοικονομικά ζητήματα ως κύρια οικονομική ή επαγγελματική δραστηριότητα**. Οι εξωτερικοί λογιστές που ενδιαφέρουν το παρόν άρθρο (experți contabili και contabili autorizați) εμπίπτουν ρητά στη διάταξη αυτή.

**Κατανομή των υποχρεώσεων σε σχέση εργασίας (άρθρο 24 παρ. 10).** Όταν φυσικό πρόσωπο που εμπίπτει σε οποιαδήποτε από τις κατηγορίες του άρθρου 5 παρ. (1) lit. d)-i) - άρα και ο λογιστής - ασκεί τις επαγγελματικές του δραστηριότητες **ως μισθωτός νομικού προσώπου**, οι υποχρεώσεις του οικείου κεφαλαίου (εσωτερικές πολιτικές, υπεύθυνος, κατάρτιση, έλεγχος) βαρύνουν **το νομικό πρόσωπο και όχι το φυσικό πρόσωπο**.

**Ποιος ακριβώς είναι υπόχρεος - η ρητή οριοθέτηση από το CECCAR.** Η *Σύνοψη των υποχρεώσεων των profesioniști contabili*, που εξέδωσε το CECCAR σε συνεργασία με την ONPCSB βάσει των εκπαιδευτικών του σεμιναρίων, διατυπώνει την οριοθέτηση με απόλυτη σαφήνεια. Υπόχρεοι είναι: **(α)** «*experți contabili sau contabili autorizați, persoane fizice române sau străine, liber-profesioniști care își desfășoară activitatea în mod individual,* ***doar în măsura în care desfășoară activitate și pentru serviciile prestate în calitate de liber-profesioniști***» - δηλαδή τα φυσικά πρόσωπα, ημεδαπά ή αλλοδαπά, που ασκούν ατομικά το επάγγελμα, **και μόνο κατά το μέρος και για τις υπηρεσίες που παρέχουν ως ελεύθεροι επαγγελματίες**, **(β)** «*societăți de expertiză contabilă, societăți de contabilitate, companii și alte entități juridice autorizate să desfășoare activitățile profesionale prevăzute de OG nr. 65/1994, cu capital autohton, străin sau mixt*» - οι εταιρείες λογιστικής πραγματογνωμοσύνης και λογιστικής και κάθε άλλη αδειοδοτημένη νομική οντότητα, με ημεδαπό, αλλοδαπό ή μεικτό κεφάλαιο.

**Οι μισθωτοί λογιστές ΔΕΝ είναι υπόχρεες οντότητες.** Η ίδια Σύνοψη το δηλώνει ρητά: «*Spre deosebire de categoriile prezentate anterior,* ***profesioniștii contabili angajați nu sunt direct vizați de Legea nr. 129/2019***» - σε αντιδιαστολή προς τις ανωτέρω κατηγορίες, οι **μισθωτοί** λογιστές **δεν θίγονται άμεσα** από τον Ν. 129/2019. Το ίδιο προκύπτει και από την τομεακή αξιολόγηση κινδύνου του CECCAR (2025), η οποία διακρίνει τα μέλη του Πίνακα (*Tabloul Corpului*) ανά Τμήμα. Υπόχρεες οντότητες είναι τα μέλη των **Τμημάτων I, IV, V και VII** (ελεύθεροι επαγγελματίες και εταιρείες), «*fiind în poziția de a presta servicii profesionale către clienți*», για τα μέλη των **Τμημάτων II, III, VI και VIII** - όσους ασκούν το επάγγελμα ως **υπάλληλοι, εταίροι ή διαχειριστές** νομικού προσώπου - «*obligațiile (…) se aplică persoanei juridice respective, și nu persoanei fizice*», δηλαδή οι υποχρεώσεις βαρύνουν το νομικό πρόσωπο και όχι το φυσικό. Πρόκειται για την πρακτική εφαρμογή του άρθρου 24 παρ. (10) Ν. 129/2019 και του άρθρου 2 παρ. (2) των Τομεακών Κανόνων.

**Ο ορισμός υπευθύνου αφορά μόνο τις εταιρείες.** Στον συνοπτικό κατάλογο των υποχρεώσεων, η Σύνοψη CECCAR/ONPCSB αναφέρει ως πρώτη υποχρέωση: «*Desemnarea uneia sau mai multor persoane cu responsabilități în aplicarea Legii nr. 129/2019 (****obligație valabilă doar pentru firmele de contabilitate****)*» - ο ορισμός ενός ή περισσότερων υπευθύνων είναι υποχρέωση **μόνο των λογιστικών εταιρειών**. Η διατύπωση αυτή επιβεβαιώνει το άρθρο 23 παρ. (4) Ν. 129/2019 (εξαίρεση των φυσικών προσώπων και των *persoane fizice autorizate*) και το άρθρο 8 παρ. (11) των Τομεακών Κανόνων. Οι **λοιπές** υποχρεώσεις (αναφορά ύποπτων συναλλαγών, αναφορά ιδίων συναλλαγών σε μετρητά, περιοδική κατάρτιση του προσωπικού, εσωτερικές πολιτικές και διαδικασίες διαχείρισης κινδύνου) βαρύνουν **και** τους ατομικώς ασκούντες το επάγγελμα, «*corespunzător naturii și volumului activității desfășurate*» (ανάλογα με τη φύση και τον όγκο της δραστηριότητας). Ένας ελεύθερος επαγγελματίας ή ένα μικρό λογιστικό γραφείο μπορεί να έχει **απλοποιημένες διαδικασίες**, ενώ γραφείο με διαφοροποιημένη πελατεία και περισσότερους υπαλλήλους οφείλει να τις αναπτύξει αναλόγως.

**Διάκριση εξωτερικών λογιστών από ορκωτούς ελεγκτές.** Το **CECCAR** καλύπτει τους λογιστές/φοροτεχνικούς (experți contabili, contabili autorizați) και είναι το αυτορρυθμιζόμενο όργανο που τους εποπτεύει για σκοπούς AML. Οι **ορκωτοί ελεγκτές** (auditori financiari) ανήκουν σε διαφορετικό φορέα - τη **CAFR (Camera Auditorilor Financiari din România)** - και υπόκεινται στη δημόσια εποπτεία του ελεγκτικού επαγγέλματος. Οι δύο κατηγορίες δεν ταυτίζονται και δεν εποπτεύονται από τον ίδιο φορέα. Η οριοθέτηση προκύπτει ρητά από τους ίδιους τους Τομεακούς Κανόνες του CECCAR. Κατά το άρθρο 2 παρ. (1) αυτών, οι κανόνες εφαρμόζονται στα μέλη του CECCAR που έχουν δικαίωμα άσκησης του επαγγέλματος του *expert contabil* ή του *contabil autorizat* κατά την **Ordonanța Guvernului nr. 65/1994** (καταστατικός νόμος του επαγγέλματος), ήτοι (α) στα **φυσικά πρόσωπα**, ημεδαπά ή αλλοδαπά, που ασκούν ατομικά το επάγγελμα ως ελεύθεροι επαγγελματίες και (β) στις **εταιρείες λογιστικής πραγματογνωμοσύνης και λογιστικής** και λοιπές νομικές οντότητες που έχουν άδεια άσκησης των δραστηριοτήτων της OG 65/1994, με ημεδαπό, αλλοδαπό ή μεικτό κεφάλαιο. Σύμφωνα με την παρ. (2), για τα φυσικά πρόσωπα οι κανόνες ισχύουν **μόνο κατά το μέρος που ασκούν τη δραστηριότητα και για τις υπηρεσίες που παρέχουν ως ελεύθεροι επαγγελματίες**, κατά την παρ. (3), όταν παρέχουν υπηρεσίες σε **τρίτες χώρες**, οφείλουν να διασφαλίζουν επίπεδο συμμόρφωσης τουλάχιστον ισοδύναμο με τους Κανόνες, εφόσον το δίκαιο της τρίτης χώρας το επιτρέπει. Η **τομεακή αξιολόγηση κινδύνου του CECCAR (2025)** διατυπώνει την αρμοδιότητα με τον πλέον κατηγορηματικό τρόπο. Το CECCAR «*este **autoritatea exclusiv responsabilă** cu organizarea, supravegherea și reglementarea activității experților contabili, contabililor autorizați, precum și a societăților de contabilitate și/sau expertiză contabilă*» - είναι δηλαδή η **αποκλειστικά αρμόδια αρχή** για την οργάνωση, εποπτεία και ρύθμιση της δραστηριότητας των experți contabili, των contabili autorizați και των λογιστικών εταιρειών, χορηγεί δε και ανακαλεί το δικαίωμα άσκησης του επαγγέλματος. Το πεδίο αυτό δεν καλύπτει τους *auditori financiari*.

**Το περίγραμμα των εποπτικών αρμοδιοτήτων.** Το **άρθρο 26 του Ν. 129/2019** κατανέμει την εποπτεία ανά κλάδο. Για τους *experți contabili* και *contabili autorizați* αρμόδιο είναι το **CECCAR (άρθρο 26 παρ. (1) lit. e)**. Για τους **auditori financiari και τις ελεγκτικές εταιρείες**, κατά τον *Legea nr. 162/2017 privind auditul statutar* σε συνδυασμό με το άρθρο 26 του Ν. 129/2019, η εποπτεία της ελεγκτικής δραστηριότητας ανήκει στην **ASPAAS (Autoritatea pentru Supravegherea Publică a Activității de Audit Statutar)** ως δημόσια εποπτική αρχή, η οποία **συνεργάζεται με τη CAFR**. Για τις υπόχρεες οντότητες που δεν υπάγονται σε ειδική τομεακή χρηματοπιστωτική αρχή, η **ONPCSB διατηρεί γενική ελεγκτική και κυρωτική αρμοδιότητα (άρθρο 26 παρ. (1) lit. d)** - είναι δηλαδή αυτή που επιβάλλει τις κυρώσεις των άρθρων 43-44.

**Εφαρμοστικά έγγραφα.** Για το λογιστικό επάγγελμα ισχύουν οι **Τομεακοί Κανόνες του CECCAR**: «*Norme sectoriale din 12 ianuarie 2023 privind aplicarea Legii nr. 129/2019 (…) în domeniul serviciilor oferite de profesioniștii contabili, membri ai Corpului Experților Contabili și Contabililor Autorizați din România*». Επιβεβαιώνεται από το ίδιο το κείμενο των Κανόνων ότι **εγκρίθηκαν με την Απόφαση (Hotărârea) αρ. 23/701 της 12ης Ιανουαρίου 2023 του Ανώτατου Συμβουλίου (Consiliul superior) του CECCAR και δημοσιεύθηκαν στο Monitorul Oficial, Partea I, αρ. 56 της 20ής Ιανουαρίου 2023**. Εκδόθηκαν κατ' εξουσιοδότηση του **άρθρου 59 παρ. (1) Ν. 129/2019** και απευθύνονται στους λογιστές-μέλη του CECCAR ως υπόχρεες οντότητες του άρθρου 5 παρ. (1) lit. e) (άρθρο 1 παρ. 2 των Κανόνων). Διαρθρώνονται σε 8 κεφάλαια και 29 άρθρα.

Σε επίπεδο ΜΧΠ ισχύουν:

- **Ordinul președintelui ONPCSB αρ. 37/2021**, με το οποίο εγκρίθηκαν οι **Κανόνες εφαρμογής του Ν. 129/2019 για τις υπόχρεες οντότητες που εποπτεύονται και ελέγχονται από την ONPCSB**, δημοσιευμένο στο **Monitorul Oficial, Partea I, αρ. 240 της 9ης Μαρτίου 2021**. Κατά το **άρθρο 29 παρ. (1) των Τομεακών Κανόνων**, η εφαρμογή των τομεακών κανόνων του CECCAR **δεν απαλλάσσει** τους λογιστές από την τήρηση και του Ordin 37/2021 - τα δύο κείμενα ισχύουν σωρευτικά. Το ίδιο επιβεβαιώνεται και από τη **Σύνοψη υποχρεώσεων CECCAR/ONPCSB**, η οποία, στον κατάλογο της «*legislație relevantă*» για τους λογιστές, παραθέτει με τη σειρά: **1.** τον Ν. 129/2019, **2.** το **Ordinul ONPCSB nr. 37/2021 privind aprobarea Normelor de aplicare a prevederilor Legii nr. 129/2019 (…) pentru entitățile raportoare supravegheate și controlate de ONPCSB**, **3.** την **Hotărâre 701/2023** για την έγκριση των Τομεακών Κανόνων και **4.** «*alte reglementări date în aplicarea Legii nr. 129/2019*». Επιπλέον, το ordin 37/2021 μνημονεύεται τόσο στην επίσημη σημείωση 1 του ενοποιημένου κειμένου του νόμου όσο και στα άρθρα 3 παρ. (1) και 29 παρ. (1) των Τομεακών Κανόνων.
- **Ordinul președintelui ONPCSB αρ. 47/2021** «*pentru aprobarea Regulamentului privind înregistrarea entității raportoare în evidențele Oficiului Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor*» (Κανονισμός εγγραφής της υπόχρεης οντότητας στα μητρώα της ONPCSB, MO Partea I αρ. **270/18.03.2021**). Μνημονεύεται **ρητά στις επίσημες σημειώσεις (#CIN) του ενοποιημένου κειμένου του Ν. 129/2019**, υπό το άρθρο 39 - τεκμηριώνεται δηλαδή πρωτογενώς.
- **Ordinul președintelui ONPCSB αρ. 79/2021** «*pentru aprobarea Regulamentului privind transmiterea informațiilor către Oficiul Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor*» (Κανονισμός διαβίβασης πληροφοριών προς την ONPCSB). Μνημονεύεται επίσης στις επίσημες σημειώσεις του ενοποιημένου κειμένου, υπό το άρθρο 39 - αίρεται έτσι η προγενέστερη επιφύλαξη ως προς την ύπαρξή του.
- **Ordinul președintelui ONPCSB αρ. 14/2021** για τη μορφή και το περιεχόμενο των αναφορών των άρθρων 6 και 7 και τη μεθοδολογία διαβίβασής τους (μνημονεύεται ρητά στις επίσημες σημειώσεις του ενοποιημένου κειμένου, υπό τα άρθρα 6 και 7), το οποίο διαδέχθηκε το **Ordinul președintelui ONPCSB αρ. 191/28.06.2023** (MO Partea I αρ. **625/10.07.2023**).
- **Ordinul președintelui ONPCSB αρ. 208/2020** για την έγκριση του υποδείγματος και του περιεχομένου του τυποποιημένου εντύπου «*Proces-verbal de constatare și sancționare a contravențiilor*» (πρακτικό διαπίστωσης και επιβολής κυρώσεων), καθώς και του δελτίου ελέγχου των ελεγκτών (μνημονεύεται στις επίσημες σημειώσεις του ενοποιημένου κειμένου, υπό το άρθρο 41).
- Συμπληρωματικά. **Decizia președintelui Autorității pentru Digitalizarea României αρ. 564/2021** για την εξ αποστάσεως ταυτοποίηση προσώπου με χρήση οπτικοακουστικών μέσων (μνημονεύεται υπό το άρθρο 11).

**Εποπτική/Αρμόδια Αρχή & FIU/ΜΧΠ**

Ο νόμος καθιερώνει **διπλό καθεστώς εποπτείας** (άρθρο 26 Ν. 129/2019). Ο νόμος **δεν ορίζει «κύριο» επόπτη**. Οι δύο αρμοδιότητες συνυπάρχουν και ασκούνται παράλληλα, με μηχανισμούς συνεργασίας.

- **CECCAR - Corpul Experților Contabili și Contabililor Autorizați din România**. Λειτουργεί ως **αυτορρυθμιζόμενο όργανο** (*organism de autoreglementare*) κατά τον ορισμό του άρθρου 2 lit. n) Ν. 129/2019: «*uniunile, corpurile profesionale sau alte forme asociative ale profesiilor reglementate, care au competențe de reglementare a activității membrilor lor*» (ενώσεις, επαγγελματικά σώματα ή άλλες μορφές συνένωσης νομοθετικά ρυθμιζόμενων επαγγελμάτων, με αρμοδιότητα ρύθμισης της δραστηριότητας των μελών τους). Βάσει του άρθρου 26 παρ. (1) lit. e), εποπτεύει **τα μέλη του** - experți contabili και contabili autorizați - μέσω ελέγχων ποιότητας/συμμόρφωσης, έκδοσης τομεακών κανόνων και κωδίκων δεοντολογίας και επαγγελματικής κατάρτισης. Το άρθρο 1 παρ. (1) των Τομεακών Κανόνων απαριθμεί τις συγκεκριμένες αρμοδιότητες: (α) οργάνωση της άσκησης των επαγγελματικών δραστηριοτήτων τηρουμένου του άρθρου 31 παρ. (2) και (3) Ν. 129/2019, (β) ανάπτυξη μηχανισμών ενημέρωσης των μελών για τις αδυναμίες των συστημάτων AML/CFT άλλων χωρών (άρθρο 17 παρ. 5), (γ) συνεργασία με την ONPCSB ως προς τον τρόπο εφαρμογής των υποχρεώσεων των μελών (άρθρο 39 παρ. 3 lit. i), (δ) έκδοση τομεακών ρυθμίσεων (άρθρο 59 παρ. 1 και 2), (ε) ενημέρωση της ONPCSB κατά το άρθρο 26 παρ. (2). Ιστοσελίδα: https://ceccar.ro/
- **ANAF και λοιπές αρχές δημοσιονομικού/φορολογικού ελέγχου (άρθρο 26 παρ. 1 lit. b).** Ελέγχουν τις υπόχρεες οντότητες - πλην των εποπτευόμενων από BNR/ASF - **ειδικώς ως προς την τήρηση των υποχρεώσεων αναφοράς του άρθρου 7 παρ. (1), (3) και (5)** (συναλλαγές μετρητών, εξωτερικές μεταφορές, εμβάσματα). Πρόκειται για **τρίτο** ελεγκτικό φορέα που μπορεί να απευθυνθεί σε λογιστή, με στενά οριοθετημένο αντικείμενο.
- **ONJN - Oficiul Național pentru Jocuri de Noroc (άρθρο 26 παρ. 1 lit. c).** Για τους παρόχους τυχερών παιγνίων (άρθρο 5 παρ. 1 lit. d), δεν αφορά τους λογιστές.
- **ONPCSB - Oficiul Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor** (ΜΧΠ/FIU). Πέραν του ρόλου της ως Μονάδας Χρηματοοικονομικών Πληροφοριών (αποκλειστικός αποδέκτης των αναφορών ύποπτων συναλλαγών, ανάλυση, διάχυση, εξουσία αναστολής συναλλαγών), είναι **εκ του νόμου εποπτική αρχή**. Κατά το άρθρο 26 παρ. (1) lit. d), «*Oficiul, pentru toate entitățile raportoare care nu sunt supuse supravegherii autorităților prevăzute la lit. a)*» - δηλαδή για όλες τις υπόχρεες οντότητες που δεν εποπτεύονται από την BNR (Εθνική Τράπεζα) ή την ASF (Αρχή Χρηματοοικονομικής Εποπτείας), μετά τον Ν. 86/2025 η διάταξη παραπέμπει σε «lit. a) și c)», εξαιρώντας επιπλέον τους εποπτευόμενους της ONJN. Έχει εξουσία ελέγχου, μεθοδολογικής καθοδήγησης και επιβολής διοικητικών κυρώσεων.

- **Υποχρέωση ενημέρωσης προς την ONPCSB (άρθρο 26 παρ. 2).** Οι εποπτικές αρχές **και τα αυτορρυθμιζόμενα όργανα** - άρα και το CECCAR - υποχρεούνται να ενημερώνουν αμελλητί την ONPCSB όταν, κατά την άσκηση των καθηκόντων τους, εντοπίζουν στοιχεία νομιμοποίησης εσόδων ή χρηματοδότησης της τρομοκρατίας ή σοβαρές παραβάσεις του νόμου. Η ροή πληροφορίας είναι δηλαδή **από** το CECCAR **προς** την ONPCSB και όχι το αντίστροφο.
- **Δίαυλοι ηλεκτρονικής υποβολής.** Ο νόμος δεν κατονομάζει ιστοδιευθύνσεις. Κατά το **άρθρο 8 παρ. (12) Ν. 129/2019**, οι αναφορές των άρθρων 6 και 7 υποβάλλονται «*exclusiv în format electronic, **prin canalele puse la dispoziție de către acesta***» - αποκλειστικά ηλεκτρονικά, μέσω των διαύλων που θέτει στη διάθεση των υπόχρεων η ίδια η ONPCSB, στη μορφή και με το περιεχόμενο που ορίζει απόφαση του προέδρου της (παρ. 11). Η **Σύνοψη υποχρεώσεων CECCAR/ONPCSB** εξειδικεύει πρακτικά: «*Raportarea se face potrivit procedurii ONPCSB, **pe site-ul Oficiului***» - η αναφορά υποβάλλεται κατά τη διαδικασία της ONPCSB, **στον ιστότοπο της Υπηρεσίας**. Αντιστοίχως, η κοινοποίηση έναρξης/αναστολής/παύσης δραστηριότητας του **άρθρου 30² παρ. (1)** γίνεται ηλεκτρονικά, με τη μορφή που εγκρίνει απόφαση του προέδρου κατά την παρ. (2) του ίδιου άρθρου - και αφορά, όπως αναλύεται κατωτέρω, **μόνο** τις οντότητες του άρθρου 5 παρ. (1) lit. g)-k), όχι τους λογιστές.

| Κατηγορία επαγγελματία | Φορέας εποπτείας AML | Νομική βάση |
|---|---|---|
| Experți contabili / contabili autorizați (εξωτερικοί λογιστές) | CECCAR (organism de autoreglementare) και, παράλληλα, ONPCSB | Άρθρο 26 παρ. (1) lit. d) και e) N. 129/2019 |
| Auditori financiari (ορκωτοί ελεγκτές) και ελεγκτικές εταιρείες | **ASPAAS** (δημόσια εποπτεία της ελεγκτικής δραστηριότητας) σε συνεργασία με τη **CAFR**, κυρώσεις AML από την **ONPCSB** | Άρθρο 5 παρ. (1) lit. e) N. 129/2019 (υπόχρεοι), άρθρο 26 παρ. (1) lit. d) N. 129/2019, Legea nr. 162/2017 privind auditul statutar - εποπτεία εκτός CECCAR |
| Λοιπές υπόχρεες οντότητες εκτός BNR/ASF/ONJN | ONPCSB | Άρθρο 26 παρ. (1) lit. d) N. 129/2019 (όπως τροπ. με N. 86/2025) |

Η MONEYVAL περιγράφει το ίδιο σχήμα στην έκθεση αμοιβαίας αξιολόγησης του 5ου γύρου. Τα αυτορρυθμιζόμενα όργανα (SRB) εποπτεύουν τα μέλη τους με συμφωνίες συνεργασίας με την ONPCSB, ενώ η ONPCSB ασκεί δική της εποπτεία - με **ρητή διαπίστωση υποστελέχωσης** της υπηρεσίας για την εποπτευτική αποστολή της.

**Υποχρεώσεις της υπόχρεης οντότητας έναντι των εποπτικών αρχών (άρθρο 26 παρ. 4 και 5).** Η ελεγχόμενη οντότητα οφείλει να θέτει στη διάθεση των εξουσιοδοτημένων εκπροσώπων όλα τα ζητούμενα στοιχεία και πληροφορίες, οι δε ελεγκτές δικαιούνται να **κρατούν αντίγραφα** των ελεγχόμενων εγγράφων (παρ. 4), επίσης οφείλει να **υλοποιεί τα μέτρα που της επιβάλλονται εντός της ταχθείσας προθεσμίας**, κατά τα οριζόμενα στην πράξη ελέγχου (παρ. 5). Η παράβαση της παρ. (5) είναι αυτοτελής διοικητική παράβαση (άρθρο 43 παρ. 1 lit. a), και της παρ. (4) επίσης (άρθρο 43 παρ. 1 lit. c). Σύμφωνα με την παρ. (8), οι αρχές εφαρμόζουν προσέγγιση βασισμένη στον κίνδυνο, καθορίζοντας **τη συχνότητα και την ένταση της εποπτείας ανάλογα με το προφίλ κινδύνου** της οντότητας.

**Πώς ασκείται πρακτικά ο έλεγχος του CECCAR (άρθρα 26-28 Τομεακών Κανόνων):**

- **Είδη ελέγχου (άρθρο 26 παρ. 1-2). Περιοδικός έλεγχος** με προηγούμενη ειδοποίηση του λογιστή ή **αιφνιδιαστικός έλεγχος** (*control inopinat*) χωρίς προηγούμενη ειδοποίηση. Διενεργείται σε εθνικό επίπεδο, στην έδρα του επαγγελματία, στην έδρα του CECCAR ή σε τόπο που συμφωνείται από κοινού.
- **Διεξαγωγή (άρθρο 26 παρ. 3).** Επίδειξη υπηρεσιακής ταυτότητας και εντολής ελέγχου με μνεία της νομικής βάσης, της περιόδου και των στοιχείων της ελεγχόμενης οντότητας, αίτημα εγγράφων και δεδομένων με δυνατότητα κράτησης αντιγράφων, λήψη **επεξηγηματικών σημειωμάτων** (*note explicative*) από τους νόμιμους εκπροσώπους ή τους υπαλλήλους.
- **Πρακτικό διαπίστωσης (άρθρο 26 παρ. 4).** Υπογράφεται από το προσωπικό του CECCAR και τους νόμιμους εκπροσώπους και αξιολογείται κατά τον **Κανονισμό ποιοτικού ελέγχου στον τομέα των λογιστικών υπηρεσιών** (*Regulamentul privind auditul de calitate în domeniul serviciilor contabile*), με πρόταση μέτρων προς έγκριση από τα όργανα διοίκησης.
- **Έγγραφα που ζητούνται υποχρεωτικά (άρθρο 26 παρ. 5, ενδεικτικός κατάλογος 12 σημείων).** Η μεθοδολογία και το αποτέλεσμα της **εσωτερικής εκτίμησης κινδύνου**, η πολιτική διαχείρισης και μείωσης του κινδύνου, τα **εσωτερικά μέτρα δέουσας επιμέλειας**, πληροφορίες για πελάτες και τις εκτελεσθείσες πράξεις, οι εσωτερικές αναλύσεις για τον εντοπισμό των συναλλαγών του άρθρου 17 παρ. (2) Ν. 129/2019, η τεκμηρίωση αποφάσεων για νέα προϊόντα/υπηρεσίες ή για εξαιρέσεις υπέρ πελατών **παρά την αντίθετη γνώμη του υπευθύνου συμμόρφωσης**, εκθέσεις για την εφαρμογή των πολιτικών σε τρίτες χώρες και σε **εξωτερικευμένες (outsourced) δραστηριότητες**, τα αποτελέσματα του **ανεξάρτητου ελέγχου**, η τεκμηρίωση των προτύπων επιλογής του υπευθύνου, και κάθε άλλο έγγραφο, στη μορφή και εντός των προθεσμιών που τάσσονται.
- **Εποπτεία (άρθρο 27).** Το CECCAR (α) ταυτοποιεί τις υπόχρεες οντότητες του άρθρου 5 παρ. (1) lit. e) που εκπροσωπεί, (β) λαμβάνει, κατά το άρθρο 31 παρ. (3) Ν. 129/2019, τα αναγκαία μέτρα ώστε πρόσωπα **αμετακλήτως καταδικασμένα** για νομιμοποίηση εσόδων ή χρηματοδότηση τρομοκρατίας να μην κατέχουν διευθυντική θέση ούτε να είναι πραγματικοί δικαιούχοι των οντοτήτων αυτών, (γ) εντοπίζει τους κινδύνους **σε επίπεδο ολόκληρου του κλάδου** και (δ) αξιολογεί τους ειδικούς κινδύνους κάθε επιμέρους μέλους.
- **Κυρωτική αρμοδιότητα του CECCAR (άρθρο 27 παρ. 2 και 6).** Επιβάλλει **ειδικά κυρωτικά μέτρα κατά τον Κανονισμό οργάνωσης και λειτουργίας του CECCAR**, δυνάμει της αρμοδιότητας που του απονέμει η **ΟG 65/1994**, καθώς και **πειθαρχικές κυρώσεις ή/και διορθωτικά μέτρα** (*măsuri de remediere*) όταν διαπιστώνει μη συμμόρφωση, τα διορθωτικά μέτρα επιβάλλονται αυτοτελώς ή σωρευτικά με άλλες κυρώσεις. Ο επαγγελματίας οφείλει να τα υλοποιήσει εντός της ταχθείσας προθεσμίας (παρ. 3).
- **Ενημέρωση της ONPCSB (άρθρο 27 παρ. 7).** Επανάληψη της υποχρέωσης του άρθρου 26 παρ. (2) Ν. 129/2019 - άμεση ενημέρωση για πράξεις που ενδέχεται να συνδέονται με ML/TF και για κάθε άλλη παράβαση του νόμου.
- **Πληροφόρηση των μελών (άρθρο 28).** Το CECCAR δημοσιεύει στον ιστότοπό του όσα του κοινοποιεί ή δημοσιεύει η ONPCSB, ήτοι. Κρίσιμα στοιχεία της **τομεακής και εθνικής εκτίμησης κινδύνου**, τις αδυναμίες των συστημάτων AML/CFT άλλων κρατών και τον **κατάλογο των χωρών** που δεν εφαρμόζουν ή εφαρμόζουν ανεπαρκώς τα διεθνή πρότυπα. Οι λογιστές **υποχρεούνται να επικαιροποιούν τις δικές τους εκτιμήσεις κινδύνου** με βάση την πληροφόρηση αυτή (παρ. 2).

> **Ποιος επιβάλλει τα πρόστιμα.** Κατά το **άρθρο 44 παρ. (7) Ν. 129/2019**, οι διοικητικές παραβάσεις **διαπιστώνονται και τιμωρούνται από τους εξουσιοδοτημένους εκπροσώπους των αρχών του άρθρου 26 παρ. (1) lit. b)-d)** - ήτοι ANAF, ONJN και ONPCSB - **ή από την ASF**. Τα αυτορρυθμιζόμενα όργανα του lit. e) (CECCAR) **δεν** περιλαμβάνονται. Το CECCAR δεν επιβάλλει το ίδιο τα πρόστιμα του άρθρου 43, αλλά ασκεί πειθαρχική εξουσία επί των μελών του και μπορεί, κατά το **άρθρο 44 παρ. (2)**, να του ζητηθεί αιτιολογημένα από την ONPCSB η επιβολή **συμπληρωματικών** κυρώσεων.

**Δέουσα επιμέλεια** (προσέγγιση βασισμένη στον κίνδυνο, τρία επίπεδα)

- **Τυπική (Άρθρα 11, 13-15)**. Εφαρμόζεται (α) κατά τη **σύναψη επιχειρηματικής σχέσης**, (β) σε **περιστασιακές συναλλαγές** αξίας **τουλάχιστον 15.000 €** (ισοδύναμο σε RON) ή που συνιστούν **μεταφορά κεφαλαίων άνω των 1.000 €**, (γ) όταν υπάρχει υποψία ML/TF, (δ) όταν υπάρχουν αμφιβολίες για την ακρίβεια ή την επάρκεια προηγουμένως ληφθέντων στοιχείων ταυτοποίησης. *Επισήμανση.* Το άρθρο 13 παρ. (1) lit. c) προβλέπει επιπλέον κατώφλι **10.000 € σε μετρητά** για τους εμπόρους αγαθών (ενώ για τους παρόχους τυχερών παιγνίων ισχύει κατώφλι **2.000 €**, παρ. 2) - καμία από τις δύο διατάξεις δεν αφορά τους λογιστές. Σύμφωνα με την παρ. (3), όταν το ποσό δεν είναι γνωστό κατά την αποδοχή της συναλλαγής, τα μέτρα εφαρμόζονται μόλις η οντότητα πληροφορηθεί την αξία και διαπιστώσει ότι το κατώφλι καλύφθηκε.
  Το **περιεχόμενο** των τυπικών μέτρων ορίζεται στο **άρθρο 11 παρ. (1)**: (α) ταυτοποίηση και επαλήθευση της ταυτότητας του πελάτη από αξιόπιστες και ανεξάρτητες πηγές, περιλαμβανομένων των μέσων ηλεκτρονικής ταυτοποίησης του Καν. (ΕΕ) 910/2014, (β) ταυτοποίηση του πραγματικού δικαιούχου και **κατανόηση της δομής ιδιοκτησίας και ελέγχου** του πελάτη, (γ) αξιολόγηση του σκοπού και της φύσης της επιχειρηματικής σχέσης, (δ) **διαρκής παρακολούθηση** της σχέσης και εξέταση των συναλλαγών καθ' όλη τη διάρκειά της. Σύμφωνα με την παρ. (8), η επαλήθευση της ταυτότητας πελάτη και πραγματικού δικαιούχου γίνεται **πριν** από τη σύναψη της σχέσης ή τη διενέργεια της περιστασιακής συναλλαγής, κατά την παρ. (8¹), σε κάθε νέα σχέση με πρόσωπο υπόχρεο σε καταχώριση, ο λογιστής οφείλει να **λάβει αποδεικτικό εγγραφής στο μητρώο πραγματικών δικαιούχων ή στοιχεία από αυτό**. Σύμφωνα με την παρ. (9), όταν τα μέτρα δεν μπορούν να εφαρμοστούν, η οντότητα **δεν αρχίζει ούτε συνεχίζει τη σχέση και δεν εκτελεί τη συναλλαγή**, υποβάλλει δε αναφορά ύποπτης συναλλαγής εφόσον υπάρχουν λόγοι υποψίας (πανομοιότυπα το άρθρο 16 των Τομεακών Κανόνων CECCAR).

**Ελάχιστα στοιχεία ταυτοποίησης (άρθρο 15 παρ. 1).** Για φυσικά πρόσωπα, όλα τα στοιχεία αστικής κατάστασης που περιέχονται στα νομίμως προβλεπόμενα έγγραφα ταυτότητας, για νομικά πρόσωπα, τα στοιχεία των καταστατικών εγγράφων ή του πιστοποιητικού εγγραφής και τα στοιχεία του νόμιμου εκπροσώπου που συνάπτει τη σύμβαση, και τα στοιχεία που ορίζουν οι εφαρμοστέες τομεακές ρυθμίσεις. Για **αλλοδαπά νομικά πρόσωπα** απαιτείται επιπλέον **νομίμως επικυρωμένη μετάφραση στα ρουμανικά** (παρ. 2).

**Εξειδίκευση από τους Τομεακούς Κανόνες CECCAR.** Κατά το **άρθρο 14** αυτών, για **νομικά πρόσωπα** συλλέγονται κατ' ελάχιστον. Επωνυμία, νομική μορφή, κωδικός φορολογικής ταυτοποίησης ή/και αριθμός Εμπορικού Μητρώου (ή ισοδύναμο για αλλοδαπά), καταστατική και, ενδεχομένως, πραγματική έδρα, τηλέφωνο και ηλεκτρονική διεύθυνση, είδος και φύση της δραστηριότητας, στοιχεία των εκπροσώπων και **η έκταση της εξουσίας δέσμευσης** που διαθέτουν, σκοπός και φύση της σχέσης, και στοιχεία του πραγματικού δικαιούχου. Σε **περιστασιακές** συναλλαγές αρκούν τα στοιχεία α)-δ), ζ) και θ). Κατά το **άρθρο 15**, για **φυσικά πρόσωπα** συλλέγονται τουλάχιστον ονοματεπώνυμο και τυχόν ψευδώνυμο, ημερομηνία και τόπος γέννησης κ.λπ. Κατά το **άρθρο 17**, η επαλήθευση γίνεται κατά προτεραιότητα με τα **δυσχερέστερα πλαστογραφήσιμα έγγραφα** (δελτίο ταυτότητας, διαβατήριο, άδεια διαμονής, άδεια οδήγησης) και συμπληρωματικά από αξιόπιστες και ανεξάρτητες βάσεις δεδομένων, ο λογιστής οφείλει επίσης να συμβουλεύεται τον **κατάλογο σημαντικών δημόσιων λειτουργημάτων που καταρτίζει η Agenția Națională de Integritate** για τη διαπίστωση της ιδιότητας PEP. Κατά το **άρθρο 18**, επιβάλλεται **περιοδική επανεξέταση του προφίλ του πελάτη** (διάρκεια ισχύος των εγγράφων ταυτότητας, επικαιροποίηση στοιχείων, επάρκεια της βαθμίδας κινδύνου), με αντίστοιχη αναπροσαρμογή των μέτρων όταν το επίπεδο κινδύνου μεταβάλλεται.

- **Απλοποιημένη (Άρθρο 16)**. Μόνο για πελάτες/σχέσεις **αποδεδειγμένα χαμηλού κινδύνου** (εισηγμένες εταιρείες με απαιτήσεις γνωστοποίησης, δημόσιες διοικήσεις, πελάτες ΕΕ/ΕΟΧ με επαρκή πλαίσια, τρίτες χώρες συμβατές με τα πρότυπα FATF). Δεν εφαρμόζεται επί οποιασδήποτε υποψίας ML/TF.
- **Ενισχυμένη (Άρθρο 17)**. Υποχρεωτική για **τρίτες χώρες υψηλού κινδύνου**, **PEPs** και μέλη οικογένειας/στενούς συνεργάτες, **σύνθετες ή ασυνήθιστα μεγάλες συναλλαγές** χωρίς προφανή οικονομικό ή νόμιμο σκοπό, καθώς και σε περιπτώσεις κατοικίας/εγκατάστασης σε περιοχές υψηλού κινδύνου. Για PEP. Έγκριση ανώτερης διοίκησης, μέτρα προσδιορισμού **πηγής πλούτου και πηγής κεφαλαίων**, ενισχυμένη διαρκής παρακολούθηση. Η ιδιότητα PEP διατηρείται **για τουλάχιστον 12 μήνες** μετά την παύση των δημόσιων καθηκόντων. Κατά το άρθρο 3 παρ. (6), «*după împlinirea unui termen de un an de la data la care persoana a încetat să mai ocupe o funcție publică importantă (…) entitățile raportoare nu mai consideră persoana respectivă ca fiind expusă public*» - και τούτο **με την επιφύλαξη** της εφαρμογής ενισχυμένων μέτρων βάσει εκτίμησης κινδύνου και μετά την πάροδο του έτους. Το **άρθρο 19 των Τομεακών Κανόνων CECCAR** εξειδικεύει τα ενισχυμένα μέτρα για PEP: (α) έγκριση από ανώτερο διοικητικό στέλεχος **που διαθέτει επαρκή εμπειρία και συνολική εικόνα** ώστε να αποφασίσει ενημερωμένα, (β) συλλογή στοιχείων για την **πηγή των κεφαλαίων και του πλούτου** τόσο του πελάτη όσο και του πραγματικού δικαιούχου του, (γ) διαρκής **ενισχυμένη παρακολούθηση**, με εντοπισμό ασυνήθιστων συναλλαγών και τακτική επανεξέταση των πληροφοριών, με **συχνότητα καθοριζόμενη ανάλογα με το ύψος του κινδύνου**. Τα ίδια ισχύουν και για τα μέλη της οικογένειας και τους στενούς συνεργάτες των PEP (παρ. 3).

Ταξινόμηση κινδύνου. Χαμηλός (απλοποιημένη), Μεσαίος (τυπική), Υψηλός (ενισχυμένη + έγκριση ανώτερης διοίκησης).

**Πραγματικός δικαιούχος - ο ορισμός βρίσκεται στο άρθρο 4, όχι στο άρθρο 19.** Κατά το **άρθρο 4 παρ. (1)**, πραγματικός δικαιούχος είναι κάθε φυσικό πρόσωπο που τελικώς κατέχει ή ελέγχει τον πελάτη ή/και στο όνομα ή προς το συμφέρον του οποίου διενεργείται, άμεσα ή έμμεσα, συναλλαγή, πράξη ή δραστηριότητα. Κατά το **άρθρο 4 παρ. (2) lit. a) σημ. 1**, για τις εταιρείες που εγγράφονται στο Εμπορικό Μητρώο και για τις αλλοδαπές εταιρικές οντότητες, «*Deținerea a **25% plus unu acțiuni** sau participare în capital al unei societăți într-un procent de **peste 25%** de către o persoană fizică este un **indiciu** al exercitării directe a dreptului de proprietate*» - δηλαδή η κατοχή **25% συν μία μετοχή** ή συμμετοχή στο κεφάλαιο **άνω του 25%** αποτελεί **ένδειξη** (όχι αμάχητο τεκμήριο) άμεσης άσκησης του δικαιώματος κυριότητας. Η ίδια κατοχή από **αλλοδαπή εταιρική οντότητα** που ελέγχεται από φυσικό πρόσωπο - ή από περισσότερες τέτοιες οντότητες υπό τον έλεγχο του ίδιου φυσικού προσώπου - αποτελεί ένδειξη **έμμεσης** άσκησης. Εξαιρούνται οι εισηγμένες σε ρυθμιζόμενη αγορά εταιρείες που υπόκεινται σε ενωσιακές ή ισοδύναμες απαιτήσεις δημοσιοποίησης.

Κατά το **άρθρο 4 παρ. (2) lit. a) σημ. 2**, εφόσον - μετά την επίδειξη κάθε δέουσας επιμέλειας και εφόσον δεν συντρέχουν λόγοι υποψίας - δεν ταυτοποιείται πρόσωπο κατά το σημ. 1 ή υπάρχει αμφιβολία, ταυτοποιείται το φυσικό πρόσωπο που κατέχει **ανώτερη διοικητική θέση**. Διαχειριστής/διαχειριστές, μέλη διοικητικού ή εποπτικού συμβουλίου, διευθυντές με μεταβιβασμένες αρμοδιότητες, μέλη του διευθυντηρίου, η υπόχρεη οντότητα οφείλει να τηρεί **αρχείο των μέτρων που έλαβε και των δυσχερειών που αντιμετώπισε**. Ειδικοί ορισμοί προβλέπονται για τα **fiducii** (lit. b, ιδρυτής, fiduciar, δικαιούχος, κάθε άλλο ελέγχον πρόσωπο), για τα **μη κερδοσκοπικά νομικά πρόσωπα** (lit. c, εταίροι/ιδρυτές, μέλη του διοικητικού συμβουλίου, εντεταλμένα εκτελεστικά στελέχη, οι κατηγορίες προσώπων προς όφελος των οποίων συστάθηκαν) και για τις λοιπές οντότητες (lit. d, δικαιούχος τουλάχιστον **25%** των περιουσιακών στοιχείων/μεριδίων, ή πρόσωπο που ελέγχει τουλάχιστον 25% αυτών, μεταξύ άλλων μέσω της εξουσίας διορισμού ή ανάκλησης της πλειοψηφίας των μελών των οργάνων διοίκησης).

**Άρθρο 19 - υποχρεώσεις και μητρώα.** Το άρθρο 19 δεν περιέχει το κατώφλι, αλλά την **υποχρέωση** των νομικών προσώπων ιδιωτικού δικαίου και των fiducii να **αποκτούν και να τηρούν επαρκείς, ακριβείς και επικαιροποιημένες πληροφορίες** για τον πραγματικό τους δικαιούχο - περιλαμβανομένου του τρόπου με τον οποίο θεμελιώνεται η ιδιότητα αυτή - και να τις θέτουν στη διάθεση των ελεγκτικών και εποπτικών αρχών (παρ. 1), την αντίστοιχη υποχρέωση των ίδιων των πραγματικών δικαιούχων να παρέχουν τα στοιχεία (παρ. 1[1]), την υποχρέωση των υπόχρεων οντοτήτων να **τηρούν τεκμηριωμένο αρχείο των μέτρων ταυτοποίησης** (παρ. 4), και τα **κεντρικά μητρώα** (παρ. 5). Στο **Oficiul Național al Registrului Comerțului** για τα εγγραπτέα στο Εμπορικό Μητρώο νομικά πρόσωπα, στο **Υπουργείο Δικαιοσύνης** για σωματεία και ιδρύματα και στην **ANAF** για τα fiducii. Τα στοιχεία παραμένουν διαθέσιμα μέσω των εθνικών μητρώων και του συστήματος διασύνδεσης επί **10 έτη** μετά τη διαγραφή του νομικού προσώπου (παρ. 5[4]). Κατά το **άρθρο 22 παρ. (4) των Τομεακών Κανόνων**, ο λογιστής που, μετά από αναζήτηση στα μητρώα αυτά, εντοπίζει **ασυμφωνία** μεταξύ των καταχωρημένων και των δικών του στοιχείων, υποχρεούται να ενημερώσει την αρχή που τηρεί το μητρώο και - εφόσον συντρέχει υποψία - να υποβάλει αναφορά ύποπτης συναλλαγής αποκλειστικά στην ONPCSB. Ο Οδηγός ταυτοποίησης πραγματικού δικαιούχου της ONPCSB λειτουργεί συμπληρωματικά (ερμηνευτικά), όχι ως πηγή του κατωφλίου.

**Γενικές υποχρεώσεις**

- **Τήρηση αρχείων (Άρθρο 21)**. Όλη η τεκμηρίωση δέουσας επιμέλειας, τα αρχεία συναλλαγών, η εμπορική αλληλογραφία και τα αποτελέσματα των αναλύσεων τηρούνται **5 έτη** από τη λήξη της επιχειρηματικής σχέσης ή από τη διενέργεια της περιστασιακής συναλλαγής, κατά την παρ. (3) είναι δυνατή **παράταση έως 5 επιπλέον έτη** κατ' εντολή των αρμόδιων αρχών για σκοπούς έρευνας. Τήρηση σε έντυπη ή ηλεκτρονική μορφή, **σε μορφή παραδεκτή στις δικαστικές διαδικασίες**, κατά την παρ. (4) τα προσωπικά δεδομένα **διαγράφονται υποχρεωτικά** μετά τη λήξη της περιόδου τήρησης, εκτός αν άλλες διατάξεις επιβάλλουν τη διατήρησή τους. Η παρ. (1) καλύπτει τα αρχεία που προκύπτουν από τη δέουσα επιμέλεια (αντίγραφα εγγράφων ταυτοποίησης, παρακολουθήσεις και επαληθεύσεις, στοιχεία από μέσα ηλεκτρονικής ταυτοποίησης), η παρ. (2) τα δικαιολογητικά και τα αρχεία των συναλλαγών (καρτέλες λογαριασμών, εμπορική αλληλογραφία) και **τα αποτελέσματα κάθε ανάλυσης**, όπως οι διερευνήσεις για τον προσδιορισμό του ιστορικού και του σκοπού σύνθετων ή ασυνήθιστα μεγάλων συναλλαγών.

  **Εξειδίκευση (άρθρο 24 Τομεακών Κανόνων CECCAR).** Η πενταετία μετράται από την **τελευταία πράξη που διενεργήθηκε για τον πελάτη** στο πλαίσιο της σχέσης, τα τηρούμενα στοιχεία περιλαμβάνουν ρητά (α) όλα τα αρχεία της δέουσας επιμέλειας, τους φακέλους πελατών και την αλληλογραφία, μαζί με τα αποτελέσματα του *screening* και τις αποφάσεις της ανώτερης διοίκησης για τον πελάτη, (β) **όλες τις αξιολογήσεις με βάση τις οποίες αποφασίστηκε να υποβληθεί ή να μην υποβληθεί** αναφορά ύποπτης συναλλαγής και (γ) όλες τις υποβληθείσες αναφορές. Σύμφωνα με την παρ. (4), αν κατά τη συμπλήρωση της περιόδου ο λογιστής βρίσκεται σε **διαδικασία αξιολόγησης, εποπτείας ή ελέγχου**, η διαγραφή των δεδομένων επιτρέπεται μόνο μετά την ολοκλήρωση και υλοποίηση των μέτρων που επιβλήθηκαν.
- **Εσωτερική εκτίμηση κινδύνου (Άρθρο 25 Ν. 129/2019 και άρθρο 4 Τομεακών Κανόνων)**. Κάθε υπόχρεη οντότητα ταυτοποιεί και αξιολογεί τους κινδύνους της δραστηριότητάς της λαμβάνοντας υπόψη τους παράγοντες κινδύνου που αφορούν πελάτες, χώρες ή γεωγραφικές ζώνες, προϊόντα, υπηρεσίες, συναλλαγές και διαύλους διανομής (παρ. 1), οι εκτιμήσεις **τεκμηριώνονται εγγράφως, επικαιροποιούνται** - μεταξύ άλλων με βάση την εθνική και την τομεακή αξιολόγηση - και τίθενται στη διάθεση των εποπτικών αρχών **και των αυτορρυθμιζόμενων οργάνων** κατόπιν αιτήματος (παρ. 2), αποτελούν δε τη βάση των εσωτερικών πολιτικών και του καθορισμού των μέτρων δέουσας επιμέλειας ανά πελάτη (παρ. 3). Το άρθρο 4 των Τομεακών Κανόνων εξειδικεύει. Ο λογιστής καταρτίζει **μεθοδολογία εκτίμησης κινδύνου** με (α) τις πηγές πληροφόρησης, (β) τον κατάλογο των παραγόντων κινδύνου, (γ) τα καθήκοντα του εμπλεκόμενου προσωπικού, (δ) τον τρόπο **στάθμισης** των παραγόντων σε τρεις βαθμίδες «*redus* / *mediu* / *ridicat*» (χαμηλός/μεσαίος/υψηλός), (ε)-(ζ) τις διαδικασίες κατάταξης πελατών, προϊόντων και συνολικής δραστηριότητας σε κλάσεις κινδύνου και (η) τη διαδικασία παρακολούθησης της εξέλιξης των παραγόντων. Η εκτίμηση καλύπτει τόσο τον **εγγενή όσο και τον υπολειπόμενο κίνδυνο** (παρ. 10) και εγκρίνεται από τα όργανα διοίκησης (παρ. 8).
- **Εσωτερικές πολιτικές και μηχανισμοί ελέγχου (Άρθρο 24 Ν. 129/2019 και άρθρο 5 Τομεακών Κανόνων)**. Το άρθρο 24 παρ. (1) απαιτεί πολιτικές και εσωτερικούς κανόνες, μηχανισμούς εσωτερικού ελέγχου και διαδικασίες διαχείρισης κινδύνου με ελάχιστο περιεχόμενο. Μέτρα δέουσας επιμέλειας, μέτρα αναφοράς, τήρησης αρχείων και **άμεσης**

**παροχής στοιχείων στις αρχές**, εσωτερικό έλεγχο, αξιολόγηση και διαχείριση κινδύνων, συμμόρφωση και επικοινωνία, **προστασία του προσωπικού** από απειλές ή διακρίσεις, περιοδική κατάρτιση και αξιολόγηση των υπαλλήλων, και τον χρόνο εντός του οποίου κοινά στοιχεία συνδεδεμένων πράξεων θεωρούνται κρίσιμα. Σύμφωνα με την παρ. (2), ανάλογα με το μέγεθος και τη φύση της δραστηριότητας, απαιτείται **λειτουργία ανεξάρτητου ελέγχου (audit)** για τη δοκιμή των πολιτικών αυτών, κατά την παρ. (3), οι πολιτικές εγκρίνονται και παρακολουθούνται **σε επίπεδο ανώτερης διοίκησης**. Το άρθρο 5 των Τομεακών Κανόνων αναλύει το περιεχόμενο σε **13 στοιχεία (α-μ)** και προσθέτει, στην παρ. (3), δέκα υποχρεωτικά σημεία για τα μέτρα δέουσας επιμέλειας. Ιεραρχικό επίπεδο έγκρισης αποδοχής πελατών, τύποι υπηρεσιών ανά κατηγορία πελατείας και ανά δικαιοδοσία, διαδικασίες κατάταξης και μετάταξης σε κατηγορία κινδύνου, **συχνότητα επικαιροποίησης** των στοιχείων, περιεχόμενο των μέτρων ανά κλάση κινδύνου, διαδικασίες παρακολούθησης των πράξεων, **περιπτώσεις υποχρεωτικής λύσης της επιχειρηματικής σχέσης** και ιεραρχικό επίπεδο έγκρισης της απόφασης, τρόπους τήρησης και πρόσβασης στα αρχεία, υποχρεώσεις και διαδικασίες εσωτερικής και εξωτερικής αναφοράς, με τους διαύλους και τις προθεσμίες, και τον ιεραρχικό βαθμό, τα καθήκοντα και τις ευθύνες του υπευθύνου. Σύμφωνα με την παρ. (5), τα μέτρα **αξιολογούνται και αναθεωρούνται περιοδικά**, αν από την **ετήσια** αξιολόγηση προκύψει ότι δεν απαιτείται επικαιροποίηση, ο λογιστής **τηρεί τα έγγραφα που πιστοποιούν τη διενεργηθείσα ανάλυση**.

- **Εκπαίδευση (Άρθρο 24 παρ. 4-6 Ν. 129/2019 και άρθρο 9 Τομεακών Κανόνων)**. Ο νόμος επιβάλλει **περιοδική κατάρτιση** των υπαλλήλων ως προς τον Ν. 129/2019 και τις απαιτήσεις προστασίας δεδομένων, καθώς και διαδικασία ελέγχου του προσωπικού, με τα σχετικά έγγραφα να τίθενται στη διάθεση των ελεγκτικών αρχών **και των αυτορρυθμιζόμενων οργάνων** κατόπιν αιτήματος (παρ. 4), επιπλέον, συμμετοχή σε **ειδικά προγράμματα διαρκούς επιμόρφωσης** για την αναγνώριση ύποπτων πράξεων (παρ. 5). (Η ειδικότερη υποχρέωση επιμόρφωσης **τουλάχιστον ανά διετία** της παρ. 6 αφορά μόνο πιστωτικά και χρηματοπιστωτικά ιδρύματα.) Το **άρθρο 9 των Τομεακών Κανόνων** εξειδικεύει για τους λογιστές. Γνωστοποίηση των πολιτικών στους υπαλλήλους και **διαδικασίες επαλήθευσης της αφομοίωσής τους, περιοδικά και τουλάχιστον ετησίως** (παρ. 1), ενσωμάτωση των ρόλων και ευθυνών **στις περιγραφές θέσεων εργασίας ή στον εσωτερικό κανονισμό** (παρ. 2), **αρχική κατάρτιση κατά την πρόσληψη** και περιοδική κατάρτιση με **εξέταση γνώσεων** επί (α) του Ν. 129/2019 και των κατ' εξουσιοδότηση ρυθμίσεων, (β) των εκτιμήσεων κινδύνου, των εσωτερικών κανόνων και των ενημερώσεων/συστάσεων της **ONPCSB ή/και του CECCAR**, περιλαμβανομένων **τυπολογιών και μελετών περίπτωσης**, και (γ) της προστασίας προσωπικών δεδομένων (παρ. 3), στόχος των προγραμμάτων είναι οι υπάλληλοι να γνωρίζουν τις υποχρεώσεις τους, να μπορούν να διενεργούν τη δέουσα επιμέλεια, να αναλύουν συναλλαγές, να εντοπίζουν ύποπτες πράξεις και να γνωρίζουν τις απαιτήσεις αναφοράς (παρ. 4), **ετήσια τουλάχιστον εξέταση** όλων των προσώπων με σχετικές αρμοδιότητες (παρ. 5), και τήρηση των σχετικών εγγράφων επί **5 έτη από την κατάρτισή τους**, με προσκόμιση στο CECCAR και στις λοιπές ελεγκτικές αρχές κατόπιν αιτήματος (παρ. 6).
- **Υπεύθυνος συμμόρφωσης (Άρθρο 23)**. Ορισμός ενός ή περισσοτέρων προσώπων με αρμοδιότητα εφαρμογής του νόμου και **ηλεκτρονική κοινοποίηση των ονομάτων στην ONPCSB**. Ο ορισμός γίνεται «*corespunzător naturii și dimensiunii activității desfășurate*» (ανάλογα με τη φύση και το μέγεθος της δραστηριότητας), **με μνεία της φύσης και των ορίων των ανατιθέμενων ευθυνών και με έγκριση της διοίκησης**, τα δε σχετικά έγγραφα τηρούνται στην έδρα της οντότητας (παρ. 1). Το οριζόμενο πρόσωπο έχει **άμεση και έγκαιρη πρόσβαση** στα κρίσιμα δεδομένα (παρ. 3). Η υποχρέωση ορισμού **ofițer de conformitate σε επίπεδο διοίκησης** (παρ. 2) αφορά μόνο πιστωτικά και χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, όχι τους λογιστές.
  **Η εξαίρεση των ατομικών επαγγελματιών (παρ. 4):** «*Dispozițiile alin. (1) nu se aplică persoanelor fizice și persoanelor fizice autorizate ce au calitatea de entitate raportoare*» - τα φυσικά πρόσωπα και οι *persoane fizice autorizate* που είναι οι ίδιοι υπόχρεες οντότητες **δεν ορίζουν υπεύθυνο**. Το **άρθρο 8 παρ. (11) των Τομεακών Κανόνων** το επιβεβαιώνει ρητά για τους λογιστές που ασκούν το επάγγελμα ως ελεύθεροι επαγγελματίες, διευκρινίζοντας όμως ότι «*celelalte prevederi ale prezentului articol se aplică proporțional cu natura și dimensiunea entității în cauză*». **Οι λοιπές ρυθμίσεις του άρθρου εξακολουθούν να ισχύουν αναλογικά** προς τη φύση και το μέγεθος της οντότητας. Η εξαίρεση αφορά δηλαδή τον *ορισμό* ξεχωριστού προσώπου, όχι τις ίδιες τις υποχρεώσεις.
  **Εξειδίκευση για τους λογιστές (άρθρο 8 Τομεακών Κανόνων).** Ο ορισμός γίνεται με **απόφαση του οργάνου διοίκησης** που προσδιορίζει τη φύση και τα όρια των ευθυνών (παρ. 2 και 4), κριτήρια επιλογής είναι η **εμπειρία και οι γνώσεις στο αντικείμενο AML/CFT**, η αντίστοιχη εμπειρία **ως προς τις συγκεκριμένες υπηρεσίες** που παρέχει ο λογιστής, και η **επαγγελματική φήμη** (παρ. 5), ο ορισμός γίνεται **πριν από την έναρξη της καθαυτό δραστηριότητας** - πριν από την πρώτη περιστασιακή συναλλαγή ή την πρώτη επιχειρηματική σχέση - και κατόπιν **δοκιμασίας/testare** που επιβεβαιώνει την καταλληλότητα, η οποία επαναλαμβάνεται όποτε μεταβάλλεται ουσιωδώς η νομοθεσία (παρ. 7), τα έγγραφα της διαδικασίας επιλογής και της **περιοδικής, τουλάχιστον ετήσιας**, αξιολόγησης/κατάρτισης τηρούνται **5 έτη** και προσκομίζονται στο CECCAR κατόπιν αιτήματος (παρ. 6), νέος ορισμός γίνεται όποτε το επιβάλλουν οι πραγματικές συνθήκες (παρ. 8). Σύμφωνα με την παρ. (10), η εκπλήρωση των υποχρεώσεων του νόμου **δεν συνιστά παράβαση συμβατικού ή νομοθετικού περιορισμού γνωστοποίησης** και δεν επισύρει ευθύνη, ακόμη και αν το πρόσωπο δεν γνώριζε με ακρίβεια το είδος της εγκληματικής δραστηριότητας και ανεξαρτήτως του αν αυτή τελικώς έλαβε χώρα.
- **Μηχανισμοί προστασίας και εσωτερική καταγγελία (Άρθρο 23 παρ. 5-6 Ν. 129/2019 και άρθρο 10 Τομεακών Κανόνων)**. Οι υπόχρεες οντότητες δημιουργούν μηχανισμούς προστασίας των οριζόμενων προσώπων, περιλαμβανομένου του **δικαιώματος να απευθύνονται ιδίω ονόματι στις κρατικές αρχές** για να καταγγείλουν παραβάσεις εντός της οντότητας, με προστασία της ταυτότητάς τους (παρ. 5), οι μηχανισμοί περιλαμβάνουν κατ' ελάχιστον ειδικές διαδικασίες παραλαβής και επεξεργασίας των καταγγελιών, προστασία των εργαζομένων που καταγγέλλουν, προστασία των προσωπικών δεδομένων τόσο του καταγγέλλοντος όσο και του **φερόμενου ως υπευθύνου** και κανόνες που εγγυώνται την εμπιστευτικότητα της ταυτότητας του καταγγέλλοντος (παρ. 6). Το άρθρο 10 των Τομεακών Κανόνων προσθέτει, στην παρ. (3), υποχρέωση των λογιστών να εφαρμόζουν **εσωτερικά, ανεξάρτητα και ανώνυμα κανάλια αναφοράς (avertizare)** στη διάθεση των υπαλλήλων.
- **Αναφορές ύποπτων συναλλαγών (Άρθρα 6 και 8)**. Υποβάλλονται **αποκλειστικά στην ONPCSB** - το άρθρο 6 παρ. (1) ορίζει ρητά «*Entitățile raportoare prevăzute la art. 5 sunt obligate să transmită un raport pentru tranzacții suspecte exclusiv Oficiului*» - **αμέσως (de îndată)** και **πριν** από την εκτέλεση οποιασδήποτε σχετικής συναλλαγής (άρθρο 8 παρ. 1). Η ONPCSB βεβαιώνει **αμέσως και εγγράφως** την παραλαβή (άρθρο 8 παρ. 2). Σύμφωνα με το άρθρο 8 παρ. (3), «*Tranzacția nu se efectuează până la expirarea unui termen de 24 de ore…*». Η συναλλαγή **δεν εκτελείται επί 24 ώρες** - η προθεσμία τρέχει, κατ' ακριβή διατύπωση, **από τον χρόνο της καταχώρισης της παρ. (2)**, δηλαδή από την απόδοση αριθμού πρωτοκόλλου από την ONPCSB - και, εφόσον η ONPCSB δεν διατάξει αναστολή εντός της προθεσμίας αυτής, η οντότητα μπορεί να εκτελέσει τη συναλλαγή.
  **Κλιμάκωση της αναστολής (άρθρο 8 παρ. 4-10).** Η ONPCSB μπορεί να αναστείλει τη συναλλαγή **έως 48 ώρες** για να αναλύσει την υπόθεση (παρ. 4), αν η υποψία δεν επιβεβαιωθεί, αίρει την αναστολή και πριν από τη λήξη της προθεσμίας (παρ. 5), πριν από τη λήξη των 48 ωρών μπορεί, **μία μόνο φορά και αιτιολογημένα**, να ζητήσει από την Εισαγγελία του Ανώτατου Ακυρωτικού (*Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție*) **παράταση έως 72 επιπλέον ώρες** (παρ. 6). Αν, έως τη λήξη της αναστολής, δεν κοινοποιηθεί απόφαση παράτασης, η συναλλαγή εκτελείται (παρ. 9). Σύμφωνα με την παρ. (10), αν οι προθεσμίες αυτές συμπληρώνονται σε **μη εργάσιμη ημέρα**, παρατείνονται έως την ίδια ώρα της επόμενης εργάσιμης.
  **Τρόπος υποβολής (άρθρο 8 παρ. 11-14).** Οι αναφορές των άρθρων 6 και 7 υποβάλλονται **αποκλειστικά σε ηλεκτρονική μορφή, μέσω των διαύλων που θέτει στη διάθεσή τους η ONPCSB**, στη μορφή και με το περιεχόμενο που ορίζει απόφαση του προέδρου της, εκδιδόμενη **κατόπιν διαβούλευσης με τις εποπτικές αρχές και τα αυτορρυθμιζόμενα όργανα** (παρ. 11 και 12). Αναφορά που δεν πληροί τη μορφή και το περιεχόμενο **επιστρέφεται** και η υποχρέωση αναφοράς **θεωρείται μη εκπληρωθείσα μέχρι την αποκατάσταση των ελλείψεων** (παρ. 13).
  **Πότε γεννάται η υποχρέωση για τον λογιστή (άρθρο 22 Τομεακών Κανόνων).** Ο λογιστής υποβάλλει αναφορά όταν, μετά την εφαρμογή όλων των μέτρων δέουσας επιμέλειας, εκτίμησης κινδύνου και παρακολούθησης, εντοπίσει υποψίες (παρ. 1), ειδικότερα όταν γνωρίζει, υποπτεύεται ή έχει εύλογους λόγους να υποπτεύεται ότι (α) τα κεφάλαια του πελάτη προέρχονται από εγκλήματα ή συνδέονται με χρηματοδότηση τρομοκρατίας, (β) **ήδη διενεργηθείσες** συναλλαγές του πελάτη συνδέονται με ML/TF, (γ) **μελλοντικές** συναλλαγές συνδέονται με ML/TF ή (δ) **ο πελάτης δεν είναι ο πραγματικός δικαιούχος** της συναλλαγής και αυτός δεν μπορεί να ταυτοποιηθεί, δεν είναι αυτός που ο πελάτης ισχυρίζεται ή δεν έχει καμία σχέση με τον πελάτη (παρ. 2). Αναφορά υποβάλλεται επίσης όταν τα πραγματικά περιστατικά αντιστοιχούν, εν όλω ή εν μέρει, **στους δείκτες ή στις τυπολογίες ύποπτων συναλλαγών που δημοσιοποιεί η ONPCSB** (παρ. 3). Τέλος, κατά την παρ. (5), θεωρείται **κατά τεκμήριο ύποπτη** κάθε επιχειρηματική σχέση ή περιστασιακή συναλλαγή με πρόσωπο του οποίου τα στοιχεία ταυτότητας του έχουν κοινοποιηθεί στοχευμένα από την ONPCSB.
- **Καμία κοινοποίηση STR στο CECCAR.** Οι αναφορές ύποπτων συναλλαγών **δεν κοινοποιούνται στο CECCAR** ούτε σε άλλο επαγγελματικό όργανο, τέτοια κοινοποίηση θα προσέκρουε στο καθεστώς εμπιστευτικότητας των αναφορών. Το CECCAR, αντιστρόφως, οφείλει να ενημερώνει την ONPCSB για περιστατικά ML/TF και σοβαρές παραβάσεις που διαπιστώνει στους ελέγχους του (άρθρο 26 παρ. 2).
- **Αναφορές συναλλαγών σε μετρητά (Άρθρο 7)**. Για συναλλαγές με ποσά σε μετρητά, σε λέι ή σε συνάλλαγμα, **ελάχιστου ορίου ισοδυνάμου σε λέι 10.000 €**, «*inclusiv operațiunile care au o legătură între ele*» (συμπεριλαμβανομένων των μεταξύ τους συνδεδεμένων πράξεων), με διαβίβαση **εντός 3 εργάσιμων ημερών από τη διενέργεια της συναλλαγής** (παρ. 7). Αν η συναλλαγή διενεργείται μέσω πιστωτικού ή χρηματοπιστωτικού ιδρύματος, η υποχρέωση αναφοράς βαρύνει **εκείνο** (παρ. 2). Τα λοιπά κατώφλια του άρθρου 7 (εξωτερικές μεταφορές 10.000 € - παρ. 3, εμβάσματα 2.000 € - παρ. 5) αφορούν πιστωτικά/χρηματοπιστωτικά ιδρύματα και δραστηριότητα μεταφοράς χρημάτων, όχι τους λογιστές.
  **Εξειδίκευση (άρθρο 23 Τομεακών Κανόνων).** Για μεμονωμένη συναλλαγή η τριήμερη προθεσμία τρέχει από τη διενέργειά της, σε περίπτωση **κατατμημένων συνδεδεμένων**

**πράξεων**, τρέχει από τη στιγμή κατά την οποία, με τη σώρευσή τους, **συμπληρώνεται η αξία των 10.000 €** (παρ. 2). Σύμφωνα με την παρ. (3), η αναφορά υποβάλλεται **ανεξαρτήτως των οικονομικών δικαιολογήσεων** της συναλλαγής.
**Κρίσιμη διευκρίνιση - αφορά μόνο τις ΙΔΙΕΣ συναλλαγές του λογιστή.** Η Σύνοψη υποχρεώσεων CECCAR/ONPCSB αίρει τη συνηθέστερη παρανόηση της διάταξης: «*Acest raport se transmite doar pentru **tranzacţiile proprii cu numerar** (cele efectuate de profesionişti contabili), **nu şi pentru tranzacţiile în numerar efectuate de clienţii acestora**. Totuşi, dacă tranzacţiile în numerar ale clienţilor sunt identificate ca fiind suspecte, se va transmite un raport de tranzacţii suspecte exclusiv către ONPCSB*». Δηλαδή. Ο λογιστής αναφέρει κατά το άρθρο 7 **μόνο τις δικές του** συναλλαγές σε μετρητά ≥ 10.000 € (π.χ. είσπραξη αμοιβής σε μετρητά), **όχι** τις συναλλαγές μετρητών των πελατών του που απλώς καταχωρίζει στα βιβλία τους. Αν όμως οι συναλλαγές μετρητών του πελάτη κριθούν **ύποπτες**, τότε υποβάλλεται **αναφορά ύποπτης συναλλαγής** (άρθρο 6) αποκλειστικά στην ONPCSB. Στον τελικό κατάλογο υποχρεώσεων της ίδιας Σύνοψης, η υποχρέωση διατυπώνεται ρητά ως «*Raportarea **tranzacţiilor proprii** în numerar către ONPCSB (dacă este cazul)*».

- **Ανταπόκριση σε αιτήματα των αρχών (άρθρο 25 παρ. 6-7 Τομεακών Κανόνων)**. Κάθε αίτημα αρμόδιας αρχής σχετικό με πελάτη ή συναλλαγή αναφέρεται **απευθείας στον υπεύθυνο εφαρμογής του Ν. 129/2019**, ο οποίος ενημερώνει την ανώτερη διοίκηση, η επίσημη απάντηση δίδεται μετά από διαβούλευση μαζί του. Προς την **ONPCSB** τα ζητούμενα στοιχεία διαβιβάζονται στη μορφή που εκείνη υποδεικνύει **εντός 15 ημερών κατ' ανώτατο όριο από την παραλαβή του αιτήματος**, και για τα αιτήματα που φέρουν **σήμανση επείγοντος** εντός της προθεσμίας που η ίδια τάσσει.
- **Εμπιστευτικότητα (άρθρο 25 παρ. 4-5 Τομεακών Κανόνων)**. Απαγορεύεται στους υπαλλήλους να αποκαλύπτουν σε τρίτους πληροφορίες σχετικές με πράξεις πελατών ή του εργοδότη που είναι ύποπτες για ML/TF. Η υποχρέωση εχεμύθειας **διατηρείται και μετά τη λύση της σύμβασης εργασίας**, για χρονικό διάστημα που καθορίζεται σε επίπεδο εταιρείας και ενσωματώνεται στον εσωτερικό κανονισμό ή στην ατομική/συλλογική σύμβαση.
- **Εγγραφή στα μητρώα της ONPCSB**. **Ordinul ONPCSB αρ. 47/12.03.2021** «*pentru aprobarea Regulamentului privind înregistrarea entităţii raportoare în evidenţele ONPCSB*» (MO Partea I αρ. 270/18.03.2021). Η **μορφή και το περιεχόμενο** των αναφορών των άρθρων 6 και 7 καθορίζονται με απόφαση του προέδρου της ONPCSB κατ' εξουσιοδότηση του άρθρου 8 παρ. (11) - αρχικώς το **Ordinul αρ. 14/2021**, εν συνεχεία το **Ordinul αρ. 191/28.06.2023** (MO Partea I αρ. 625/10.07.2023). Παραλλήλως ισχύουν, σωρευτικά με τους Τομεακούς Κανόνες του CECCAR, οι **Κανόνες εφαρμογής του Ν. 129/2019 για τις εποπτευόμενες από την ONPCSB οντότητες (Ordinul αρ. 37/2021, MO Partea I αρ. 240/9.3.2021)** - ρητή πρόβλεψη του άρθρου 29 παρ. (1) των Τομεακών Κανόνων.
  **Κοινοποίηση έναρξης/αναστολής/παύσης δραστηριότητας (άρθρο 30² παρ. 1).** Η υποχρέωση ηλεκτρονικής κοινοποίησης στην ONPCSB εντός **15 ημερών** βαρύνει **μόνο** τις υπόχρεες οντότητες του άρθρου 5 παρ. (1) **lit. g)-k)** (πάροχοι υπηρεσιών σε εταιρείες/fiducii, πάροχοι ανταλλαγής εικονικών νομισμάτων, πάροχοι ψηφιακών πορτοφολιών, κτηματομεσίτες και κατασκευαστές, έμποροι αγαθών, έμποροι και θεματοφύλακες έργων τέχνης). Οι λογιστές του lit. e) **δεν** υπάγονται στη διάταξη αυτή - άρα ούτε στην αντίστοιχη κύρωση του άρθρου 43 παρ. (1) lit. i).

**Κυρώσεις (Άρθρα 42-46 Ν. 129/2019)**

Οι παραβάσεις του Ν. 129/2019 συνιστούν **διοικητικές παραβάσεις (contravenţii)**, εφόσον δεν τελέστηκαν υπό συνθήκες που συνιστούν **ποινικά αδικήματα**. Κατά το **άρθρο 42 παρ. (1)**, η παράβαση του νόμου επισύρει, κατά περίπτωση, **αστική, πειθαρχική, διοικητική (contravenţională), διοικητικού χαρακτήρα ή ποινική ευθύνη**. Κατά το **άρθρο 42 παρ. (2)**, κατά παρέκκλιση από το άρθρο 13 της OG 2/2001 περί του νομικού καθεστώτος των διοικητικών παραβάσεων, «*aplicarea sancţiunii amenzii contravenţionale se prescrie în termen de **5 ani** de la data săvârşirii faptei*». Η επιβολή του διοικητικού προστίμου **παραγράφεται σε 5 έτη από την ημερομηνία τέλεσης της πράξης**. Σύμφωνα με την παρ. (3), η ελεγκτική λειτουργία των εξουσιοδοτημένων εκπροσώπων των αρμόδιων αρχών συνιστά **άσκηση κρατικής εξουσίας**.

Κάθε παράβαση τιμωρείται διαζευκτικά με **προειδοποίηση (avertisment) ή πρόστιμο**. Η προειδοποίηση δεν είναι εξαιρετικό μέτρο αλλά ρητά προβλεπόμενη εναλλακτική κύρωση σε **όλες** τις περιπτώσεις των παρ. (2), (3), (6) και (7) του άρθρου 43. Κατά το **άρθρο 43 παρ. (4)**, δεν εφαρμόζεται στις κυρώσεις αυτές το άρθρο 8 παρ. (2) lit. a) της OG 2/2001 (δηλαδή αποκλείεται η αυτόματη μείωση με καταβολή του ημίσεος του ελάχιστου προστίμου).

**Οι κατηγορίες παραβάσεων του άρθρου 43 παρ. (1)** - αυτούσια, όπως ισχύουν στο ενοποιημένο κείμενο της 21.5.2022:

| Στοιχείο | Παράβαση | Ενδιαφέρει τον λογιστή; |
|---|---|---|
| lit. a) | Μη τήρηση των υποχρεώσεων των άρθρων 6 παρ. (1) και (3), 8 παρ. (1), (3), (4) και (14), 9 παρ. (1) και (2), 10, 11 παρ. (1), (4)-(7), (8), (8¹) και (9), 13 παρ. (1)-(7), 14-16, 17 παρ. (1)-(3) και (6)-(14), 17¹, 18 παρ. (2), (6) και (8), 19 παρ. (1)-(4) και (11), **21 παρ. (1)-(3)**, **23 παρ. (1)-(3), (5) και (6)**, **24 παρ. (1)-(7) και (9)**, 26 παρ. (5) | **Ναι - ο πυρήνας των υποχρεώσεων.** Αναφορά STR, δέουσα επιμέλεια, πραγματικός δικαιούχος, **τήρηση αρχείων**, **ορισμός υπευθύνου**, **εσωτερικές πολιτικές και κατάρτιση**, υλοποίηση των μέτρων του ελέγχου |
| lit. b) | Μη τήρηση των υποχρεώσεων του **άρθρου 25** (εσωτερική εκτίμηση κινδύνου) | **Ναι** - αυτοτελής, βαρύτερη από τις κατηγορίες lit. c)/e)/f) |
| lit. c) | Μη τήρηση των υποχρεώσεων των άρθρων **7 παρ. (1)-(5) και (7)** (αναφορές μετρητών), 8 παρ. (12) (ηλεκτρονική υποβολή), **26 παρ. (4)** (παροχή στοιχείων στους ελεγκτές) και 33 παρ. (2)-(4) | **Ναι** |
| lit. d) | Παράλειψη αναφοράς κατά το άρθρο 6 **όταν το όργανο διοίκησης, ο διευθυντής ή υπάλληλος έχει ήδη αποκαλύψει εσωτερικά** ενδείξεις ή βεβαιότητα σύνδεσης πράξης ή συναλλαγής με ML/TF | **Ναι - επιβαρυμένη μορφή** της μη αναφοράς |
| lit. e) | **Παρεμπόδιση του ελέγχου και της εποπτείας**, περιλαμβανομένης της μη παροχής, της εκπρόθεσμης παροχής ή της παροχής **εσφαλμένων** δεδομένων και πληροφοριών | **Ναι** |
| lit. f) | Μη εκπλήρωση της υποχρέωσης του άρθρου 37 παρ. (2) και (3) | Ναι, κατά περίπτωση |
| lit. g) | **Έναρξη ή συνέχιση επιχειρηματικής σχέσης ή εκτέλεση συναλλαγών κατά παράβαση του νόμου** | **Ναι** |
| lit. h) | Παραβάσεις του άρθρου 18 του Κανονισμού (ΕΕ) 2015/847 (πληροφορίες που συνοδεύουν μεταφορές χρηματικών ποσών) | Όχι - αφορά παρόχους υπηρεσιών πληρωμών |
| lit. i) | Μη τήρηση του άρθρου 30² παρ. (1) (κοινοποίηση έναρξης/αναστολής/παύσης δραστηριότητας) | **Όχι** - αφορά μόνο τις οντότητες του άρθρου 5 παρ. (1) lit. g)-k) |

**Τα εύρη των προστίμων για φυσικά πρόσωπα (άρθρο 43 παρ. 2):** «*Pentru persoanele fizice, contravenţiile prevăzute la alin. (1) lit. a), d), g) şi h) se sancţionează cu avertisment sau amendă de la 25.000 lei la 150.000 lei, contravenţiile prevăzute la alin. (1) lit. b) se sancţionează cu avertisment sau amendă de la 20.000 lei la 120.000 lei, contravenţiile prevăzute la alin. (1) lit. c), e) şi f) se sancţionează cu avertisment sau amendă de la 10.000 lei la 90.000 lei, iar contravenţia prevăzută la alin. (1) lit. i) se sancţionează cu avertisment sau amendă de la 5.000 lei la 10.000 lei*».

| Κατηγορία (στοιχεία του άρθρου 43 παρ. 1) | Αντικείμενο | Πρόστιμο φυσικών προσώπων (RON) | Ισοδύναμο σε ευρώ (ΕΚΤ 13.8.2026) |
|---|---|---|---|
| lit. a), d), g), h) | Δέουσα επιμέλεια, αναφορά ύποπτων συναλλαγών, πραγματικός δικαιούχος, τήρηση αρχείων, ορισμός υπευθύνου, εσωτερικές πολιτικές και κατάρτιση, συνέχιση σχέσης κατά παράβαση του νόμου | **25.000 - 150.000** | ≈ 4.767 - 28.603 € |
| lit. b) | **Εσωτερική εκτίμηση κινδύνου (άρθρο 25)** | **20.000 - 120.000** | ≈ 3.814 - 22.882 € |

| Κατηγορία (στοιχεία του άρθρου 43 παρ. 1) | Αντικείμενο | Πρόστιμο φυσικών προσώπων (RON) | Ισοδύναμο σε ευρώ (ΕΚΤ 13.8.2026) |
|---|---|---|---|
| lit. c), e), f) | Αναφορές συναλλαγών μετρητών, ηλεκτρονική υποβολή, παροχή στοιχείων στους ελεγκτές, **παρεμπόδιση της εποπτείας**, παροχή εσφαλμένων πληροφοριών | **10.000 - 90.000** | ≈ 1.907 - 17.162 € |
| lit. i) | Κοινοποίηση έναρξης/αναστολής/παύσης δραστηριότητας (**δεν αφορά τους λογιστές**) | **5.000 - 10.000** | ≈ 953 - 1.907 € |

**Νομικά πρόσωπα - η προσαύξηση 10% (άρθρο 43 παρ. 3).** Εδώ βρίσκεται η κρισιμότερη διάταξη του κεφαλαίου. Το αυτούσιο κείμενο ορίζει: «*Pentru persoanele juridice contravenţiile prevăzute la alin. (1) se sancţionează cu avertisment sau cu amendă prevăzută la alin. (2)* ***ale cărei limite maxime se majorează cu 10% din veniturile totale raportate la perioada fiscală încheiată, anterioară datei întocmirii procesului-verbal de constatare şi sancţionare a contravenţiei****. Sancţiunile şi măsurile pot fi aplicate membrilor organului de conducere şi altor persoane fizice care sunt responsabile de încălcarea legii*».

Δηλαδή. Για **κάθε νομικό πρόσωπο** - συμπεριλαμβανομένων των **εταιρειών λογιστικής πραγματογνωμοσύνης και λογιστικής** - ισχύουν τα ίδια εύρη της παρ. (2), **με το ανώτατο όριο προσαυξημένο κατά 10% των συνολικών εσόδων** που δηλώθηκαν για την **κλεισμένη φορολογική περίοδο που προηγείται της ημερομηνίας σύνταξης του πρακτικού διαπίστωσης και επιβολής της κύρωσης**. Επιπλέον, οι ίδιες κυρώσεις και τα ίδια μέτρα **μπορούν να επιβληθούν και ατομικά στα μέλη του οργάνου διοίκησης και σε κάθε άλλο φυσικό πρόσωπο υπεύθυνο για την παράβαση**.

| Κατηγορία | Νομικά πρόσωπα - πρόστιμο (άρθρο 43 παρ. 3) | Ισοδύναμο βάσης σε ευρώ |
|---|---|---|
| lit. a), d), g), h) | 25.000 RON έως **150.000 RON + 10% των συνολικών εσόδων** της προηγούμενης κλεισμένης φορολογικής περιόδου | βάση ≈ 4.767 - 28.603 €, πλέον της προσαύξησης |
| lit. b) | 20.000 RON έως **120.000 RON + 10% των συνολικών εσόδων** | βάση ≈ 3.814 - 22.882 €, πλέον της προσαύξησης |
| lit. c), e), f) | 10.000 RON έως **90.000 RON + 10% των συνολικών εσόδων** | βάση ≈ 1.907 - 17.162 €, πλέον της προσαύξησης |
| lit. i) | 5.000 RON έως **10.000 RON + 10% των συνολικών εσόδων** | βάση ≈ 953 - 1.907 €, πλέον της προσαύξησης |

**Οι επιβαρυντικές κλίμακες των παρ. (5)-(7) - ποια αφορά ποιον:**

- **Άρθρο 43 παρ. (5) - αφορά και τους λογιστές.** Όταν οποιαδήποτε από τις παραβάσεις της παρ. (1) τελείται από **υπόχρεη οντότητα άλλη από τις εποπτευόμενες από την BNR ή την ASF** - κατηγορία στην οποία εμπίπτουν οι experţi contabili και οι contabili autorizaţi - και η παράβαση είναι **σοβαρή, επαναλαμβανόμενη, συστηματική ή συνδυασμός αυτών**, χωρίς να συνιστά ποινικό αδίκημα, τα ανώτατα όρια των προστίμων των παρ. (2) και (3) **προσαυξάνονται**. Για **νομικά πρόσωπα κατά 5.000.000 RON** (≈ 953.400 €) και για **φυσικά πρόσωπα κατά 50.000 RON** (≈ 9.534 €). Πρόκειται για την πραγματική «οροφή» της έκθεσης ενός λογιστικού γραφείου. Για νομικό πρόσωπο, θεωρητικά έως **150.000 RON + 10% των συνολικών εσόδων + 5.000.000 RON**.
- **Άρθρο 43 παρ. (6) - δεν αφορά τους λογιστές.** Όταν η παράβαση τελείται από **χρηματοπιστωτικό ίδρυμα (instituţie financiară)** άλλο από τα εποπτευόμενα από BNR/ASF, τα ανώτατα όρια προσαυξάνονται. Για νομικά πρόσωπα **έως 10% του συνολικού ετήσιου κύκλου εργασιών**, υπολογιζόμενου με βάση τις τελευταίες διαθέσιμες οικονομικές καταστάσεις που ενέκρινε το όργανο διοίκησης, **και πάντως όχι λιγότερο από 23.000.000 RON** (≈ 4.385.600 €), για φυσικά πρόσωπα **έως 23.000.000 RON**.
- **Άρθρο 43 παρ. (7) - δεν αφορά τους λογιστές.** Για χρηματοπιστωτικό ίδρυμα **εποπτευόμενο από την ASF**. Προειδοποίηση ή πρόστιμο **από 10.000 RON έως 23.000.000 RON** για φυσικά πρόσωπα, και για νομικά πρόσωπα από 10.000 RON έως 23.000.000 RON **ή έως 10% του συνολικού ετήσιου κύκλου εργασιών**.

> Το ανώτατο όριο των παρ. (6) και (7) είναι **23.000.000 RON** (≈ 4.385.600 €) και όχι «25 εκατ. RON / περίπου 5 εκατ. €», όπως αποδίδεται σε δευτερογενείς πηγές. Η αντιστοίχιση προς το ενωσιακό όριο των 5 εκατ. € του άρθρου 59 της Οδηγίας 2015/849 έγινε από τον Ρουμάνο νομοθέτη με το ποσό των 23 εκατ. RON.

Τα ποσά του νόμου ορίζονται σε **RON**, τα ευρω-ισοδύναμα του παρόντος κεφαλαίου υπολογίζονται με **ισοτιμία αναφοράς ΕΚΤ της 13.8.2026. 1 € = 5,2444 RON** και μεταβάλλονται με την ισοτιμία. Κατά το **άρθρο 44 παρ. (6)**, τα εισπραττόμενα πρόστιμα αποτελούν έσοδο του κρατικού ή του τοπικού προϋπολογισμού και εισπράττονται κατά τις διατάξεις περί αναγκαστικής είσπραξης φορολογικών απαιτήσεων.

> **Μεταγενέστερες τροποποιήσεις του άρθρου 43 (εκτός του κειμένου αναφοράς της 21.5.2022).** Η **OUG 10/2025** (MO 225/13.3.2025) τροποποίησε το άρθρο 43 μόνο ως προς τα στοιχεία (1) lit. a) και h), όχι ως προς τα ποσά. Ο **N. 86/2025** (MO 483/23.5.2025) πρόσθεσε νέο στοιχείο lit. j) και νέα παρ. (2¹), κατά την οποία «*Contravenţia prevăzută la alin. (1) lit. j) se sancţionează cu avertisment sau amendă de la 10.000 lei la 90.000 lei*». Οι δύο αυτές πράξεις **δεν** περιλαμβάνονται στο ενοποιημένο κείμενο που χρησιμοποιήθηκε και **δεν** μεταβάλλουν τα εύρη και τη δομή που παρατίθενται ανωτέρω.

- **Παραγραφή**. **5 έτη από την ημερομηνία τέλεσης της πράξης** - κατά παρέκκλιση από την OG 2/2001. Η ακριβής βάση είναι το **άρθρο 42 παρ. (2)** και όχι το άρθρο 43.
- **Συμπληρωματικές κυρώσεις (Άρθρο 44 παρ. 1)**. Πέραν του προστίμου μπορούν να επιβληθούν **μία ή περισσότερες** από τις εξής: α) **δήμευση** των αγαθών που προορίζονταν, χρησιμοποιήθηκαν ή προέκυψαν από την παράβαση, β) **αναστολή της έγκρισης, συναίνεσης ή άδειας άσκησης δραστηριότητας** ή, κατά περίπτωση, αναστολή της δραστηριότητας του οικονομικού φορέα, **για διάστημα από έναν μήνα έως 6 μήνες**, γ) **ανάκληση της άδειας** ή της έγκρισης για ορισμένες πράξεις ή για δραστηριότητες εξωτερικού εμπορίου, **για διάστημα από έναν μήνα έως 6 μήνες ή οριστικά**, δ) **δέσμευση του τραπεζικού λογαριασμού για διάστημα από 10 ημέρες έως έναν μήνα**, ε) **ακύρωση** της έγκρισης, συναίνεσης ή άδειας, στ) **κλείσιμο του υποκαταστήματος** ή άλλης δευτερεύουσας εγκατάστασης, ζ) **δημόσια δήλωση** με προσδιορισμό του φυσικού ή νομικού προσώπου και της φύσης της παράβασης, η) **εντολή παύσης** της συμπεριφοράς και αποχής από την επανάληψή της, θ) **προσωρινή απαγόρευση άσκησης διευθυντικών καθηκόντων** σε υπόχρεες οντότητες, εις βάρος κάθε προσώπου με διευθυντικές ευθύνες ή κάθε άλλου φυσικού προσώπου που κηρύχθηκε υπεύθυνο για την παράβαση.
- **Ποιος τις επιβάλλει (Άρθρο 44 παρ. 2, 3 και 7)**. Η ONPCSB μπορεί να **ζητήσει αιτιολογημένα** από τις αρχές και τα **αυτορρυθμιζόμενα όργανα** του άρθρου 26 παρ. (1) lit. b), c) και e) - άρα και από το CECCAR - καθώς και από τους φορείς αδειοδότησης, την επιβολή των συμπληρωματικών κυρώσεων (παρ. 2). Οι εποπτικές αρχές μπορούν να επιβάλλουν επιπροσθέτως **ειδικά κυρωτικά μέτρα** της αρμοδιότητάς τους (παρ. 3). Η **διαπίστωση και η επιβολή** των κυρώσεων γίνεται από τους εξουσιοδοτημένους εκπροσώπους των αρχών του άρθρου 26 παρ. (1) **lit. b)-d)** (ANAF, ONJN, ONPCSB) **ή από την ASF** (παρ. 7). Σύμφωνα με την παρ. (4), εφαρμόζεται συμπληρωματικά η OG 2/2001, **πλην των άρθρων 8, 13, 28 και 29** αυτής.
- **Κριτήρια εξατομίκευσης (Άρθρο 45)**. Οι αρμόδιες αρχές λαμβάνουν υπόψη: α) **συχνότητα, σοβαρότητα και διάρκεια** της παράβασης, β) **βαθμό ευθύνης** του υπευθύνου, γ) **οικονομική ικανότητα** του υπευθύνου, όπως προκύπτει π.χ. από το ετήσιο εισόδημά του, δ) βαθμό **συνεργασίας με την αρμόδια αρχή**, ε) **προηγούμενες παραβάσεις**, στ) τον **βαθμό συμμόρφωσης προς τις συστάσεις και τα σχέδια μέτρων** των αρχών του άρθρου 26 παρ. (1) ή των εξουσιοδοτημένων εκπροσώπων τους, ζ) το **όφελος που αποκομίστηκε**, εφόσον προσδιορίζεται, η) τις **ζημίες τρίτων**, εφόσον προσδιορίζονται.
- **Δημοσιοποίηση των κυρώσεων (Άρθρο 46)**. Οι αρμόδιες αρχές **υποχρεούνται να δημοσιεύουν στον επίσημο ιστότοπό τους** στοιχεία για τον αριθμό και το είδος των **οριστικών** κυρώσεων, αμέσως μόλις ενημερωθεί ο κυρωθείς (παρ. 1). Τα στοιχεία περιλαμβάνουν το είδος και τη φύση της παράβασης, καθώς και την **ταυτότητα των υπευθύνων**, και παραμένουν αναρτημένα επί **5 έτη** (παρ. 2). Σύμφωνα με την παρ. (3), αν κατόπιν κατά περίπτωση αξιολόγησης η δημοσίευση των στοιχείων ταυτότητας κριθεί **δυσανάλογη** ή θέτει σε κίνδυνο τη σταθερότητα των χρηματοπιστωτικών αγορών ή εκκρεμή έρευνα, η αρχή είτε **αναβάλλει** τη δημοσίευση είτε δημοσιεύει την απόφαση **ανωνυμοποιημένα**.

- **Ειδική εξαίρεση για την BNR (Άρθρο 27 παρ. 7)**. Κατά παρέκκλιση από τα άρθρα 43 και 44, η Εθνική Τράπεζα της Ρουμανίας επιβάλλει η ίδια διοικητικές κυρώσεις και κυρωτικά μέτρα στις εποπτευόμενές της οντότητες. Δεν αφορά τους λογιστές.
- **Πειθαρχικές κυρώσεις CECCAR** (ανεξάρτητες από τις διοικητικές). Κατά το **άρθρο 27 παρ. (2) και (6) των Τομεακών Κανόνων**, το CECCAR επιβάλλει **ειδικά κυρωτικά μέτρα κατά τον Κανονισμό οργάνωσης και λειτουργίας του**, βάσει της αρμοδιότητας που του απονέμει η **OG 65/1994**, καθώς και **πειθαρχικές κυρώσεις ή/και διορθωτικά μέτρα (măsuri de remediere)**, τα οποία επιβάλλονται αυτοτελώς ή σωρευτικά με άλλες κυρώσεις. Η **ονομαστική κλίμακα των πειθαρχικών ποινών τεκμηριώνεται πλέον πρωτογενώς** από την τομεακή αξιολόγηση κινδύνου του CECCAR (2025), η οποία, υπό τον τίτλο «*Regimul sancţionator - A. Sancţiuni disciplinare CECCAR*», ορίζει ότι «*conform reglementărilor legale, CECCAR poate aplica următoarele sancţiuni*»:

| **Πειθαρχική ποινή (ρουμανικά)** | **Απόδοση** | **Έκταση** |
|---|---|---|
| a) *mustrare* | Επίπληξη | - |
| b) *avertisment scris* | **Έγγραφη** προειδοποίηση | - |
| c) *suspendarea dreptului de a exercita profesia de expert contabil sau de contabil autorizat* | Αναστολή του δικαιώματος άσκησης του επαγγέλματος | **από 3 μήνες έως 1 έτος** |
| d) *interzicerea dreptului de a exercita profesia de expert contabil sau de contabil autorizat* | Απαγόρευση άσκησης του επαγγέλματος | - (η βαρύτερη ποινή) |

**Πειθαρχική διαδικασία (B. *Procedura disciplinară*).** Κινείται «*în urma unei sesizări sau a unei inspecţii*» (κατόπιν καταγγελίας ή ελέγχου), εξετάζεται από την **Επιτροπή Πειθαρχίας του CECCAR** (*Comisia de disciplină*) και τα μέλη «*au dreptul la apărare şi pot contesta decizia*» - έχουν δικαίωμα υπεράσπισης και προσβολής της απόφασης. Οι πειθαρχικές αυτές ποινές είναι **ανεξάρτητες** από τα διοικητικά πρόστιμα των άρθρων 43-44, τα οποία επιβάλλονται από τις αρχές του άρθρου 26 παρ. (1) lit. b)-d).
**Ειδική περίπτωση - άσκηση χωρίς ετήσια θεώρηση (viza anuală).** Κατά την ίδια έκθεση, η άσκηση του επαγγέλματος χωρίς την ετήσια θεώρηση του CECCAR συνιστά «*abatere gravă de la normele profesionale şi etice*» και τιμωρείται με **απαγόρευση του δικαιώματος άσκησης του επαγγέλματος**, τα έγγραφα που υπογράφηκαν στο διάστημα αυτό «*pot fi considerate nule din punct de vedere profesional şi legal*». Παράλληλα, κατά το **άρθρο 348 του ρουμανικού Ποινικού Κώδικα**, η άσκηση νομοθετικά ρυθμιζόμενου επαγγέλματος χωρίς δικαίωμα τιμωρείται με **φυλάκιση 3 μηνών έως 1 έτους ή με χρηματική ποινή**. Στο διάστημα **2021-2024 το CECCAR υπέβαλε 8 μηνύσεις** στις ποινικές ανακριτικές αρχές για παράνομη άσκηση του επαγγέλματος (2 το 2022, 2 το 2023, 4 το 2024), ενώ το 2024 η ONPCSB διαβίβασε στο CECCAR καταγγελία για μέλος-νομικό πρόσωπο που ασκούσε το επάγγελμα χωρίς ετήσια θεώρηση (υπόθεση εκκρεμής ενώπιον της Επιτροπής Πειθαρχίας του παραρτήματος Βουκουρεστίου).

**Παραδείγματα ύποπτων συναλλαγών & δείκτες κινδύνου (Τομεακοί Κανόνες CECCAR)**

**Παρακολούθηση της δραστηριότητας του πελάτη (άρθρο 20).** Ο λογιστής παρακολουθεί τις συναλλαγές του πελάτη για τον εντοπισμό ασυνήθιστων ή ύποπτων πράξεων, αναλύοντας κατ' ελάχιστον. Την **πολυπλοκότητα** των συναλλαγών, τις συναλλαγές που **δεν εντάσσονται στον οικονομικό, εμπορικό και νόμιμο σκοπό** υπό το πρίσμα της δραστηριότητας, του επαγγέλματος και της δηλωθείσας πηγής κεφαλαίων του πελάτη, τα στοιχεία που **αποκλίνουν από το συνήθη συναλλακτικό του τρόπο**, και τους **δείκτες ή τις τυπολογίες ύποπτων συναλλαγών που δημοσιοποιεί η ONPCSB** (παρ. 2). Τα αποτελέσματα συσχετίζονται με το προφίλ και τη βαθμίδα κινδύνου του πελάτη (παρ. 3) και μπορούν να οδηγήσουν σε **άνοδο ή κάθοδο** του επιπέδου κινδύνου και σε αντίστοιχη προσαρμογή των μέτρων (παρ. 4). Σύμφωνα με την παρ. (5), εφαρμόζονται εσωτερικά συστήματα ανίχνευσης σύνθετων και ασυνήθιστων συναλλαγών, με παραμέτρους όπως. **Κατώφλια αξίας ανά τύπο πελάτη και επίπεδο κινδύνου**, κατηγορίες προϊόντων και υπηρεσιών, δραστηριότητα/επάγγελμα του πελάτη και δηλωθείσα πηγή κεφαλαίων.

**Συμπεριφορά πελάτη - οι επτά δείκτες του άρθρου 21** (παρατίθενται στους Κανόνες «*cu titlu exemplificativ*», ενδεικτικά): α) πελάτες που καταβάλλουν **ασυνήθιστες προσπάθειες να συνάψουν φιλικές σχέσεις με το προσωπικό**, β) πελάτες που προσκομίζουν έγγραφα ύποπτα ως πλαστά (περιλαμβανομένων των εγγράφων ταυτότητας) ή αναληθείς πληροφορίες, γ) δυσχέρεια εφαρμογής των μέτρων δέουσας επιμέλειας, όπως πελάτες **επιφυλακτικοί στην προσκόμιση εγγράφων ταυτότητας** ή πελάτες που **επιμένουν να ταυτοποιηθούν με ονόματα που δεν εμφανίζονται στα έγγραφα ταυτότητας ή με παρωνύμιο**, δ) πελάτες που διενεργούν συναλλαγές **για λογαριασμό ή στο όνομα άλλου προσώπου, εκτός νόμιμης σχέσης εκπροσώπησης**, ε) πελάτες που ζητούν από το προσωπικό **να μην καταχωριστούν οι συναλλαγές στα βιβλία της εταιρείας ή να καταχωριστούν εσφαλμένα**, στ) πελάτες που διενεργούν συναλλαγές **σημαντικά μεγαλύτερες των συνήθων**, ζ) πελάτες που διενεργούν συναλλαγές **δυσανάλογες προς την οικονομική τους κατάσταση ή προς τα αποδεδειγμένα εισοδήματά τους** βάσει των εγγράφων που πιστοποιούν την πηγή των κεφαλαίων.

**Ευπάθειες των λογιστικών υπηρεσιών (άρθρο 4 παρ. 2 σημ. 1).** Οι Κανόνες απαριθμούν έξι διακριτές μορφές κατάχρησης του επαγγέλματος: α) **χρηματοοικονομική και φορολογική συμβουλευτική** - οι δράστες εμφανίζονται ως αιτούντες συμβουλή για να μετακινήσουν περιουσιακά στοιχεία και να αποφύγουν **μελλοντικές οφειλές**, β) **σύσταση εταιρειών και fiducii** - απόκρυψη ή συσκότιση της σχέσης μεταξύ των εσόδων του εγκλήματος και του δράστη μέσω εταιρικών οχημάτων ή σύνθετων νομικών κατασκευών, γ) **αγοραπωλησία ακινήτων** - χρήση των μεταβιβάσεων ως κάλυψης για τη μεταφορά παράνομων κεφαλαίων (στάδιο *διαστρωμάτωσης*) ή για την τελική επένδυσή τους (στάδιο *ενσωμάτωσης*), δ) **διενέργεια χρηματοοικονομικών πράξεων** για λογαριασμό των δραστών (καταθέσεις και αναλήψεις μετρητών, λιανικές πράξεις συναλλάγματος, έκδοση και είσπραξη επιταγών, αγοραπωλησία μετοχών, διεθνή εμβάσματα), ε) **διευκόλυνση της πρόσβασης σε χρηματοπιστωτικά ιδρύματα** - χρήση του λογιστή ως διαμεσολαβητή, αλλά και το αντίστροφο (χρήση των ιδρυμάτων για την προσέγγιση λογιστών), στ) **προσπορισμός επίφασης νομιμότητας** - έλεγχος και υπογραφή **παραποιημένων οικονομικών καταστάσεων** επιχειρήσεων που εμπλέκονται σε εγκλήματα, εκτέλεση συναλλαγών μεγάλης αξίας με καταχρηστική χρήση των **λογαριασμών πελατείας του λογιστή**, και ειδικά η **πρακτική επί της αφερεγγυότητας**, όπου οι δράστες μπορούν να αποκρύψουν το ελεγκτικό ίχνος και να μεταφέρουν τα έσοδα του εγκλήματος μέσω εταιρείας. Οι Κανόνες μνημονεύουν ρητά ότι οι λογιστικές υπηρεσίες μπορούν να χρησιμοποιηθούν και για τη **διευκόλυνση της φοροδιαφυγής και της απάτης στον ΦΠΑ**.

**Γενικοί δείκτες κινδύνου (άρθρο 4 παρ. 2 σημ. 2).** Η παρουσία **συναλλαγών σε μετρητά**, η **ανωνυμία** των πελατών, η **απόκρυψη της ταυτότητας των πραγματικών δικαιούχων**, πελάτες από γεωγραφικές/οικονομικές ζώνες υψηλού κινδύνου, πελάτες που περιλαμβάνονται σε **καταλόγους κυρώσεων του ΟΗΕ και της ΕΕ**, πελάτες με κατοικία στο εξωτερικό, ιδίως εκτός ΕΕ/ΕΟΧ ή σε δικαιοδοσίες υψηλού κινδύνου ή υπό **αυξημένη παρακολούθηση της FATF**, πελάτες που είναι **φειδωλοί στην παροχή πληροφοριών**, και χρήση **πλαστών ή κλεμμένων εγγράφων ταυτότητας**.

**Τομείς υψηλού κινδύνου (άρθρο 11 παρ. 2).** Οι Κανόνες διακρίνουν δύο ομάδες. (α) Δραστηριότητες με **αυξημένο κίνδυνο διαφθοράς**, «ενδεικτικά και όχι περιοριστικά». **Κατασκευές, εμπόριο όπλων και πυρομαχικών, εξόρυξη ορυκτών, φαρμακευτικός τομέας**, καθώς και δραστηριότητες δημοσίων υπαλλήλων σε φορείς όπως οι αδειοδοτούσες αρχές έργων ή κατασκευών. (β) Δραστηριότητες με **αυξημένο κίνδυνο ML/TF**. **Μεταφορά χρημάτων, κτηματομεσιτικά γραφεία, εικονικά νομίσματα και ψηφιακά περιουσιακά στοιχεία, εμπόριο πολύτιμων μετάλλων**. Προστίθενται (γ) οι δραστηριότητες που συνεπάγονται **μεταφορά σημαντικών αξιών σε μετρητά** και (δ) η ιδιότητα του πελάτη ή του πραγματικού δικαιούχου ως **PEP ή μέλους οικογένειας PEP**. Σύμφωνα με τις παρ. (3) και (4) του ίδιου άρθρου, συνεκτιμώνται επιπλέον **η φήμη** (δημόσιες πληροφορίες περί ποινικής δίωξης ή καταδίκης για ML/TF, τυχόν προηγούμενη μνεία του πελάτη σε αναφορές που υπέβαλε ο ίδιος ο λογιστής στην ONPCSB) και **η συμπεριφορά** (άρνηση προσκόμισης εγγράφων ταυτότητας, δισταγμός ή άρνηση παροχής στοιχείων για την πηγή των κεφαλαίων, εύλογες ενδείξεις μη γνησιότητας των εγγράφων - οπότε τηρείται σχετικό αρχείο).

**Παράγοντες κινδύνου προϊόντων, υπηρεσιών και συναλλαγών (άρθρο 12).** Αξιολογούνται (α) ο **βαθμός διαφάνειας** ως προς την ταυτότητα του πελάτη, (β) η **πολυπλοκότητα** - πολύ σύντομα διαστήματα μεταξύ έναρξης και ολοκλήρωσης της συναλλαγής, αλληλεπίδραση πελατών από **διαφορετικές δικαιοδοσίες**, χρήση **καινοτόμων προϊόντων** ή μεθόδων πληρωμής με αδιαφανή λειτουργία - και (γ) η **αξία ή ο όγκος** - συναλλαγές που διενεργούνται **κατά κύριο λόγο σε μετρητά**, προϊόντα που εκ φύσεως συνεπάγονται μεγάλα ποσά, και **απουσία ανώτατων ορίων** στις συναλλαγές.

**Τομεακή αξιολόγηση κινδύνου του λογιστικού κλάδου - CECCAR 2025**

**Γιατί συντάχθηκε - η ρητή σύνδεση με τη MONEYVAL 2023.** Η ίδια η έκθεση δηλώνει στην εισαγωγή της τον λόγο εκπόνησής της: «***Raportul de evaluare Moneyval al României din 2023 a evidenţiat necesitatea asigurării unei evaluări aprofundate a riscurilor asociate acestui sector***» - η έκθεση αμοιβαίας αξιολόγησης της MONEYVAL για τη Ρουμανία

του 2023 ανέδειξε την ανάγκη διασφάλισης **εμπεριστατωμένης αξιολόγησης των κινδύνων** που συνδέονται με τον κλάδο αυτόν. Η τομεακή αξιολόγηση CECCAR 2025 αποτελεί δηλαδή **άμεση απάντηση σε σύσταση της MONEYVAL** και εντάσσεται στα μέτρα που έλαβε η Ρουμανία στο πλαίσιο της ενισχυμένης παρακολούθησης.

**Μεθοδολογία και περίοδος αναφοράς.** Τα δεδομένα καλύπτουν την περίοδο **2021-2024**. Οι πηγές που χρησιμοποιήθηκαν είναι. Η **Υπερεθνική Αξιολόγηση Κινδύνων (SNRA)** της Ευρωπαϊκής Επιτροπής του 2022, η **Εθνική Αξιολόγηση Κινδύνων** που δημοσιεύθηκε το 2022, οι **Οδηγοί δεικτών υποψίας και τυπολογιών** που εκπονεί η ONPCSB, τα αποτελέσματα της **off-site και on-site εποπτείας της ONPCSB**, η **γνώμη της Ευρωπαϊκής Αρχής Τραπεζών (EBA)** κατά το άρθρο 6 παρ. 5 της Οδηγίας 2015/849, στοιχεία των υπόχρεων οντοτήτων που διαβίβασαν αναφορές (RTN και RTS) στην ONPCSB, ανοικτές αξιόπιστες πηγές, και τα **ερωτηματολόγια τομεακής αξιολόγησης** που απέστειλε το CECCAR στα μέλη του. Το επίπεδο κινδύνου κάθε μεταβλητής προκύπτει από **μήτρα κινδύνου** που συνδυάζει την πιθανότητα εμφάνισης με τον δυνητικό αντίκτυπο και κατατάσσεται σε **πέντε βαθμίδες**. *Scăzut* (χαμηλός), *scăzut spre mediu* (χαμηλός προς μεσαίος), *mediu* (μεσαίος), *mediu spre ridicat* (μεσαίος προς υψηλός), *ridicat* (υψηλός).

**Δείγμα του ερωτηματολογίου.** Επιλέχθηκαν με μη πιθανοτική δειγματοληψία (κριτήρια, αριθμός πελατών, κύκλος εργασιών από λογιστικές υπηρεσίες, γεωγραφική θέση) **4.178 υπόχρεες οντότητες**, ήτοι **23% του συνόλου** των εγγεγραμμένων υπόχρεων οντοτήτων του 2024, εκ των οποίων 3.118 εταιρείες και 1.060 φυσικά πρόσωπα. Απάντησαν **1.218 οντότητες**, που καλύπτουν **10%** των εταιρειών-υπόχρεων οντοτήτων, **2%** των φυσικών προσώπων-υπόχρεων οντοτήτων, **17%** του αριθμού των πελατών και **20%** του κύκλου εργασιών του κλάδου.

**Το μέγεθος του κλάδου (μέλη CECCAR ανά Τμήμα του Πίνακα):**

| Τμήμα | Κατηγορία μελών | 31.12.2021 | 31.12.2022 | 31.12.2023 | 31.12.2024 |
|---|---|---|---|---|---|
| I / V | Experți contabili και contabili autorizați - **ελεύθεροι επαγγελματίες που ασκούν ατομικά** το επάγγελμα | 5.759 | 5.780 | 5.464 | **5.671** |
| IV / VII | **Εταιρείες** λογιστικής πραγματογνωμοσύνης και λογιστικής και λοιπές νομικές οντότητες αδειοδοτημένες κατά την OG 65/1994 | 11.151 | 11.690 | 12.256 | **12.776** |
| II / III / VI / VIII | Λογιστές με ιδιότητα **μισθωτού** σε φορείς και εταιρείες, διαχειριστές/εταίροι/υπάλληλοι μελών-εταιρειών, επίτιμα μέλη - **δεν είναι υπόχρεες οντότητες** | 30.648 | 29.797 | 29.915 | 29.661 |
| **Σύνολο μελών** | | 47.558 | 47.267 | 47.635 | **48.108** |

Δηλαδή, από τα **48.108 μέλη** του CECCAR στο τέλος του 2024, **υπόχρεες οντότητες κατά τον N. 129/2019 είναι περίπου 18.450** (5.671 ατομικώς ασκούντες το επάγγελμα και 12.776 εταιρείες), οι υπόλοιπες περίπου 29.700 είναι μισθωτοί ή στελέχη νομικών προσώπων, για τους οποίους - κατά ρητή διατύπωση της έκθεσης - οι υποχρεώσεις βαρύνουν **το νομικό πρόσωπο**. **Γεωγραφική συγκέντρωση (2024).** Η περιφέρεια **București-Ilfov** συγκεντρώνει το **28%** των επαγγελματιών λογιστών, άλλο **33%** βρίσκεται στους νομούς Cluj, Constanța, Brașov, Timiș, Bacău, Arad, Sibiu, Iași και Bihor (καθένας με πάνω από 500 υπόχρεες οντότητες) - αθροιστικά **61%** του κλάδου σε δέκα γεωγραφικές ενότητες.

**Διάρθρωση των υπηρεσιών (πελάτες και μερίδιο κύκλου εργασιών, 2024).** Επί συνόλου **620.723 πελατών** το 2024 (από 525.193 το 2021), οι **γενικές λογιστικές υπηρεσίες και η φορολογική συμμόρφωση** καλύπτουν 563.187 πελάτες και **91% του κύκλου εργασιών**, οι **μισθοδοτικές υπηρεσίες** 24.950 πελάτες και 3,8%, οι **δικαστικές και εξωδικαστικές λογιστικές πραγματογνωμοσύνες** 7.442 πελάτες και 0,9%, η **δραστηριότητα cenzor** 9.223 πελάτες και 0,8%, η **ειδική συνδρομή για σύσταση και αναδιοργάνωση εταιρειών** 4.080 πελάτες και 0,3%, και οι **λοιπές υπηρεσίες της OG 65/1994** 11.841 πελάτες και 3,2%. Η έκθεση σημειώνει ότι **περίπου 94% της δραστηριότητας** του κλάδου είναι **τυποποιημένες** υπηρεσίες (τήρηση βιβλίων και μισθοδοσία).

**Απειλή, ευπάθεια και συνολικός κίνδυνος - τα τρία πορίσματα.**

- **Επίπεδο απειλής (amenințare). ΥΨΗΛΟ.** Αυτούσια: «*nivelul amenințării de spălare a banilor asociat serviciilor contabile este evaluat ca fiind* ***ridicat***». Η έκθεση τεκμηριώνει το πόρισμα ως εξής. Οι οργανωμένες εγκληματικές ομάδες **προσφεύγουν συχνά** στις υπηρεσίες λογιστών για να υλοποιήσουν τα σχήματά τους, στηριζόμενες στην τεχνογνωσία τους αντί να την αναπτύξουν εσωτερικά, υπάρχουν **αποδείξεις σκόπιμης προσεταιρισμού (cooptare)** λογιστών, με βαθμό εμπλοκής που κλιμακώνεται από τη συμβουλή για την αποφυγή του νομικού πλαισίου και των τραπεζικών δεικτών συναγερμού έως την **ενεργό συμμετοχή** στη δόμηση και εκτέλεση των πράξεων νομιμοποίησης, και οι υπηρεσίες τους **προσδίδουν επίφαση νομιμότητας** στις συναλλαγές.
- **Επίπεδο ευπάθειας (vulnerabilitate). ΜΕΣΑΙΟ.** Αυτούσια: «*nivelul de vulnerabilitate la spălarea banilor legat de serviciile contabile este evaluat ca fiind* ***mediu***».
- **Συνολικός κίνδυνος του κλάδου. ΧΑΜΗΛΟΣ ΠΡΟΣ ΜΕΣΑΙΟΣ.** Αυτούσια: «*Nivelul general de risc al sectorului a fost evaluat ca fiind:* ***Scăzut spre Mediu***» - δηλαδή η **δεύτερη** από τις πέντε βαθμίδες. Η έκθεση διευκρινίζει ότι το συμπέρασμα «*este fundamentată pe o analiză integrată a factorilor de risc (…) care, în mod cumulativ, conturează un cadru caracterizat printr-un grad mediu de vulnerabilitate și expunere la amenințări semnificative*».

**Ανάλυση του συνολικού κινδύνου ανά κατηγορία (κεφάλαιο 5 της έκθεσης):**

| Κατηγορία κινδύνου | Κύριοι παράγοντες κινδύνου που εντοπίστηκαν | Αξιολογηθείς κίνδυνος |
|---|---|---|
| Κατηγορία, μέγεθος και πολυπλοκότητα της δραστηριότητας των μελών-υπόχρεων οντοτήτων | Έλλειψη πόρων και χαμηλό επίπεδο συνειδητοποίησης των κινδύνων στις **μικρές οντότητες**, που έχουν σημαντικό μερίδιο στον κλάδο, αυξημένος κίνδυνος **μη εντοπισμού ύποπτων συναλλαγών** λόγω της πολυπλοκότητας της δραστηριότητας των μεσαίων και μεγάλων οντοτήτων | **Μεσαίος** |
| Τυπολογία της πελατείας | Πελάτες με **σύνθετες δομές ιδιοκτησίας**, πελάτες με δραστηριότητες **έντασης μετρητών**, πελάτες με διεθνείς ή ασυνήθιστες συναλλαγές ή με δικαιοδοσίες υψηλού κινδύνου | **Μεσαίος** |
| Παρεχόμενες υπηρεσίες | **Χρήση των λογιστικών υπηρεσιών από εγκληματίες**, έκθεση σε διεθνείς κινδύνους | **Μεσαίος** |
| Δίαυλοι διανομής των υπηρεσιών | **Ψηφιακή παροχή** που επιτρέπει την ανωνυμία, συναλλαγές εξ αποστάσεως | **Χαμηλός προς μεσαίος** |
| Γεωγραφικός κίνδυνος | Πελάτες που συναλλάσσονται άμεσα ή έμμεσα με **δικαιοδοσίες υψηλού κινδύνου** | **Χαμηλός προς μεσαίος** |
| **ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΚΙΝΔΥΝΟΣ ΤΟΥ ΚΛΑΔΟΥ** | | **Χαμηλός προς μεσαίος** |

**Κίνδυνος ανά είδος λογιστικής υπηρεσίας (κεφάλαιο 4.3) - το πρακτικά χρησιμότερο εύρημα.** Ο μέσος όρος του κλάδου κρύβει πολύ μεγάλες αποκλίσεις. Ενώ η μισθοδοσία και οι πραγματογνωμοσύνες αξιολογούνται ως **χαμηλού** κινδύνου, η χρηματοοικονομική συμβουλευτική και η διαχείριση κεφαλαίων για λογαριασμό πελάτη αξιολογούνται ως **υψηλού**:

| Υπηρεσία | Εγγενείς κίνδυνοι κατά την έκθεση | Αξιολογηθείς κίνδυνος |
|---|---|---|
| **Συμβουλευτική και χρηματοοικονομικός σχεδιασμός** (*consultanță și planificare financiară*) | Συμμετοχή στην κατάρτιση **μηχανισμών συγκάλυψης** της προέλευσης παράνομων κεφαλαίων, συμβολή στη δόμηση χρηματοοικονομικών πράξεων με σκοπό την απόκρυψη της προέλευσης των χρημάτων, εμπλοκή στον σχεδιασμό στρατηγικών απόκρυψης της πηγής | **ΥΨΗΛΟΣ** |
| **Διαχείριση κεφαλαίων ή λογαριασμών στο όνομα του πελάτη** | Χρήση του λογιστή για την **ενσωμάτωση παράνομων κεφαλαίων** | **ΥΨΗΛΟΣ** |
| **Γενικές λογιστικές υπηρεσίες και φορολογική συμμόρφωση** (91% του κύκλου εργασιών) | Χρήση των λογιστικών υπηρεσιών για την **προσπόριση επίφασης νομιμότητας** σε κεφάλαια παράνομης προέλευσης, έκθεση σε διεθνείς κινδύνους | **Μεσαίος προς υψηλός** |
| **Ειδική συνδρομή για σύσταση και αναδιοργάνωση εταιρειών** | Μη εντοπισμός ύποπτων συναλλαγών | **Μεσαίος προς υψηλός** |
| Υπηρεσίες προσωπικού - μισθοδοσία | Μη εντοπισμός ύποπτων συναλλαγών | Χαμηλός |
| Δικαστικές και εξωδικαστικές λογιστικές πραγματογνωμοσύνες | Μη εντοπισμός ύποπτων συναλλαγών | Χαμηλός |
| Δραστηριότητα cenzor | Μη εντοπισμός ύποπτων συναλλαγών | Χαμηλός |

> Ένα λογιστικό γραφείο που περιορίζεται σε τήρηση βιβλίων και μισθοδοσία λειτουργεί σε περιβάλλον χαμηλού έως μεσαίου κινδύνου, **μόλις όμως αναλάβει χρηματοοικονομική/φορολογική συμβουλευτική, σύσταση εταιρικών σχημάτων ή διαχείριση κεφαλαίων και λογαριασμών πελάτη, ανεβαίνει στη ζώνη υψηλού κινδύνου** και οφείλει να αναπροσαρμόσει αναλόγως τα εσωτερικά του μέτρα. Η ίδια η έκθεση προειδοποιεί ότι «*chiar și serviciile de contabilitate generală pot implica un nivel crescut de risc atunci când sunt furnizate clienților care activează în industrii cu risc ridicat, precum* ***jocurile de noroc, criptomonedele sau sectorul imobiliar de lux***».

**Υπηρεσίες που τα διεθνή πρότυπα (FATF) χαρακτηρίζουν υψηλού κινδύνου** και τις οποίες η έκθεση υιοθετεί: (α) **δημιουργία, λειτουργία ή διοίκηση εταιρειών και νομικών μορφωμάτων**, που χρησιμοποιούνται συχνά για την απόκρυψη πραγματικών δικαιούχων και προέλευσης κεφαλαίων, (β) **διαχείριση χρημάτων, κινητών αξιών ή άλλων περιουσιακών στοιχείων** στο όνομα του πελάτη, που μπορεί να μετατρέψει τον λογιστή σε **ακούσιο διαμεσολαβητή**, (γ) **διαχείριση τραπεζικών, αποταμιευτικών ή επενδυτικών λογαριασμών**, (δ) **συμμετοχή σε συναλλαγές ακινήτων**, (ε) **αγορά ή πώληση εμπορικών οντοτήτων**, (στ) **φορολογική συμβουλευτική και χρηματοοικονομικός σχεδιασμός**, που μπορεί να αξιοποιηθούν για τεχνητές φορολογικές δομές ή απόκρυψη παράνομων εισοδημάτων.

**Κίνδυνος ανά τυπολογία πελάτη (κεφάλαιο 4.2):**

| Τυπολογία πελάτη | Εγγενής κίνδυνος | Αξιολογηθείς κίνδυνος |
|---|---|---|
| Πελάτες με διεθνείς ή ασυνήθιστες συναλλαγές ή με δικαιοδοσίες υψηλού κινδύνου | Μη εντοπισμός ύποπτων συναλλαγών | **Μεσαίος προς υψηλός** |
| Πελάτες με δραστηριότητες έντασης μετρητών | Μη εντοπισμός ύποπτων συναλλαγών | **Μεσαίος προς υψηλός** |
| Πελάτες με σύνθετες δομές συμμετοχών | Μη ταυτοποίηση του πραγματικού δικαιούχου | Μεσαίος |
| Πελάτες PEP | Μη ταυτοποίηση της πηγής των κεφαλαίων, μη εντοπισμός περιπτώσεων επιρροής και διαφθοράς | Μεσαίος |
| Πελάτες σε τομείς υψηλού κινδύνου σε εθνικό/διεθνές επίπεδο | Μη εντοπισμός ύποπτων συναλλαγών | Μεσαίος |
| Τόπος κατοικίας/εγκατάστασης των πελατών | Εγκατάσταση σε δικαιοδοσίες υψηλού κινδύνου | Χαμηλός |

**Δίαυλοι διανομής (κεφάλαιο 4.4).** Η **δια ζώσης επαφή** παραμένει ο κυρίαρχος δίαυλος και προσφέρει υψηλό βαθμό ελέγχου και επαλήθευσης της ταυτότητας, οι **πλατφόρμες τρίτων** (marketplaces υπηρεσιών) συνδέονται με **υψηλό επίπεδο κινδύνου**, λόγω μειωμένου ελέγχου στη διαδικασία *onboarding* και δυνατότητας επαφής με ανώνυμα ή ανεπαρκώς επαληθευμένα πρόσωπα, οι **συνεργασίες μέσω διαμεσολαβητών** (δικηγόροι, συμβολαιογράφοι, άλλοι σύμβουλοι) παρουσιάζουν **μεσαίο προς υψηλό** κίνδυνο, ιδίως σε σύνθετες δομές όπως τα *fiducii*, λόγω περιορισμένης πρόσβασης στα στοιχεία του τελικού πελάτη, οι **εξωτερικευμένες (outsourcing) υπηρεσίες** έχουν μεταβλητό κίνδυνο ανάλογα με τη δικαιοδοσία του συνεργάτη και την ποιότητα του συμβατικού ελέγχου. Η έκθεση αποτιμά θετικά τη ρουμανική **ψηφιοποίηση του φορολογικού συστήματος** (*e-Factura, e-Transport, SAF-T*) ως παράγοντα που «*contribuie la creșterea transparenței tranzacțiilor și la raportarea în timp real a datelor relevante*» και άρα **μειώνει** τον κίνδυνο.

**Γεωγραφικός κίνδυνος (κεφάλαιο 4.5).** Γενικά **χαμηλός προς μεσαίος**, διότι η πλειονότητα των οντοτήτων δεν δηλώνει πελάτες με σημαντική διεθνή έκθεση, μπορεί όμως να γίνει σημαντικός σε μεμονωμένες περιπτώσεις, ιδίως όταν ο πελάτης ανήκει σε **πολυεθνικό όμιλο με σύνθετη οργανωτική δομή**. Ως κρίσιμο μέτρο μετριασμού η έκθεση προκρίνει την **επαλήθευση πελατών και πραγματικών δικαιούχων στους καταλόγους διεθνών κυρώσεων**, με ρητή μνεία τριών πηγών. Του **Consolidated Sanctions List της OFAC (ΗΠΑ)**, του **καταλόγου κυρώσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης** και του **καταλόγου κυρώσεων του Συμβουλίου Ασφαλείας του ΟΗΕ**.

**Στατιστικά στοιχεία ONPCSB για τον λογιστικό κλάδο, 2021-2024** (όπως παρατίθενται στην έκθεση):

| Δείκτης | 2021 | 2022 | 2023 | 2024 |
|---|---|---|---|---|
| Εποπτεία **off-site** (αξιολόγηση βαθμού κινδύνου, IGR) | 0 | 0 | **3.387** | **1.593** |
| Εποπτεία **on-site** (επιτόπιοι έλεγχοι) | 0 | 0 | **12** | **80** |
| Εκπαιδευτικές δράσεις της ONPCSB | 0 | 2 | 1 | 2 |
| **Αναφορές ύποπτων συναλλαγών (RTS) από λογιστές** | 5 | 1 | 1 | 1 |
| **Αναφορές συναλλαγών σε μετρητά (RTN) από λογιστές** | 0 | 1 | 1 | 5 |
| Αναφορές ύποπτων συναλλαγών από **άλλες** υπόχρεες οντότητες **στις οποίες εμπλέκονταν λογιστές** | 32 | 52 | 55 | 12 |

**Ανάγνωση των αριθμών.** Σε τέσσερα έτη ο λογιστικός κλάδος υπέβαλε **μόλις 8 αναφορές ύποπτων συναλλαγών** συνολικά - για κλάδο με περίπου **18.450 υπόχρεες οντότητες** και **620.000 πελάτες**. Από τις 8 αυτές αναφορές, **1** οδήγησε σε ενημέρωση της Εισαγγελίας του Ανώτατου Ακυρωτικού (PICCJ) κατά το άρθρο 34 παρ. (1) N. 129/2019. Αντιθέτως, στην ίδια περίοδο **άλλες** υπόχρεες οντότητες (κυρίως τράπεζες) υπέβαλαν **150 αναφορές στις οποίες οι λογιστικές υπηρεσίες αποτέλεσαν αντικείμενο εντοπισμού ύποπτων κυκλωμάτων**, από αυτές η ONPCSB διαβίβασε **2 ενημερώσεις σε ανακριτικές αρχές** (άρθρο 34 παρ. 3), **12 ενημερώσεις στην PICCJ** (άρθρο 34 παρ. 1) και απάντησε σε **1 αίτημα πληροφοριών** αρμόδιων αρχών (άρθρο 35 παρ. 1). Η ίδια η έκθεση συνάγει το συμπέρασμα. Τα στοιχεία αυτά «*au condus la recunoașterea de vulnerabilități privind activitatea prestată de profesioniștii contabili*» και αναδεικνύουν «*rolul activ pe care contabilii trebuie să îl aibă în mecanismul național de prevenire*» - δηλαδή **σαφή ένδειξη υποαναφοράς (under-reporting) του κλάδου**, η οποία μέχρι τώρα διαπιστωνόταν μόνο εμμέσως από τη MONEYVAL.

**Έλεγχοι και κυρώσεις της ONPCSB στον κλάδο το 2024 (αναλυτικά).** Από τους **80 επιτόπιους ελέγχους** του 2024 προέκυψαν **4 πρόστιμα συνολικού ύψους 79.000 RON** (≈ 15.064 €) και **10 προειδοποιήσεις**. Η κατανομή:

| Κύρωση | Ποσό / πλήθος | Παραβιασθείσα διάταξη |
|---|---|---|
| Πρόστιμο | **27.000 RON** (≈ 5.148 €) | Άρθρο 24 παρ. (1) N. 129/2019 (εσωτερικές πολιτικές και μηχανισμοί ελέγχου) |
| Πρόστιμο | **25.000 RON** (≈ 4.767 €) | Άρθρο 24 παρ. (1) lit. b), d), e), f) N. 129/2019 και άρθρο 7 παρ. (1) (αναφορά συναλλαγών μετρητών) |
| Πρόστιμο | **17.000 RON** (≈ 3.242 €) | Άρθρο 6 των Κανόνων που εγκρίθηκαν με την HG 603/2011 |
| Πρόστιμο | **10.000 RON** (≈ 1.907 €) | Άρθρο 7 παρ. (1) N. 129/2019 |
| Προειδοποιήσεις (*avertismente*) | 4 | Άρθρο 6 των Κανόνων της HG 603/2011 |
| Προειδοποιήσεις | 2 | Άρθρο 25 παρ. (1)-(3) N. 129/2019 (εσωτερική εκτίμηση κινδύνου) |
| Προειδοποίηση | 1 | Άρθρο 8 παρ. (14) N. 129/2019 |
| Προειδοποίηση | 1 | Άρθρο 26 παρ. (5) N. 129/2019 (μη υλοποίηση των μέτρων του ελέγχου) |
| Προειδοποίηση | 1 | Άρθρο 24 παρ. (4) N. 129/2019 (κατάρτιση προσωπικού) |
| Προειδοποίηση | 1 | Άρθρο 7 παρ. (1) N. 129/2019 |

**Τι δείχνει η πρακτική επιβολής.** Τα πράγματι επιβληθέντα πρόστιμα (10.000-27.000 RON) κινούνται στο **κάτω άκρο** των νομοθετικών ευρών του άρθρου 43, και η **προειδοποίηση (avertisment)** είναι η συχνότερη κύρωση (10 από τις 14 συνολικά). Οι διατάξεις που παραβιάζονται στην πράξη είναι, κατά σειρά συχνότητας, το **άρθρο 24** (εσωτερικές πολιτικές και κατάρτιση), το **άρθρο 7** (αναφορά ιδίων συναλλαγών σε μετρητά) και το **άρθρο 25** (εσωτερική εκτίμηση κινδύνου) - δηλαδή **οργανωτικές**, όχι ουσιαστικές παραλείψεις. Επίσης αξιοσημείωτη είναι η **έκρηξη της εποπτικής δραστηριότητας από το 2023**. Από μηδενική εποπτεία του κλάδου το 2021-2022, σε 3.387 αξιολογήσεις κινδύνου εξ αποστάσεως το 2023 και 80 επιτόπιους ελέγχους το 2024 - άμεση συνέπεια της έκθεσης MONEYVAL του Μαΐου 2023.

**Αποτελέσματα της εξ αποστάσεως εποπτείας 2024 ανά νομό** (κατάταξη βαθμού κινδύνου των υπόχρεων οντοτήτων). Argeș - 6 οντότητες *μερικώς υψηλού κινδύνου* (RPR) και 273 *μεσαίου κινδύνου* (RM), Bihor - 9 RPR και 422 RM, Dolj - 7 RPR και 217 RM, Iași - 12 RPR και 346 RM, Prahova - 5 RPR και 296 RM. Δηλαδή, σε πέντε νομούς, μόλις **39 από τις 1.593 αξιολογηθείσες οντότητες** (≈ 2,4%) κατατάχθηκαν σε βαθμίδα μερικώς υψηλού κινδύνου.

**Τα ευρήματα του ερωτηματολογίου CECCAR - η εικόνα της πραγματικής συμμόρφωσης.** Πρόκειται για το πιο διαφωτιστικό τμήμα της έκθεσης, διότι αποτυπώνει τι δηλώνουν οι ίδιοι οι επαγγελματίες:

| Εύρημα | Ποσοστό των 1.218 απαντησάντων |
|---|---|
| Δηλώνουν ότι **δεν εφαρμόζουν προσηκόντως και αποτελεσματικά** τον N. 129/2019 | **4%** |
| **Δεν έχουν ορίσει υπεύθυνο** εφαρμογής των μέτρων AML/CFT | **22%** |
| **Δεν έχουν εσωτερικές πολιτικές και διαδικασίες** σύμφωνες με τον νόμο | **16%** |
| Οι πολιτικές και διαδικασίες βρίσκονται **υπό κατάρτιση ή υπό εφαρμογή** | **43%** |
| Ο ορισθείς υπεύθυνος **δεν συμμετείχε σε καμία εκπαίδευση** CECCAR ή ONPCSB την περίοδο 2021-2024 | **45%** |
| Αξιολογούν τον κίνδυνο της δικής τους οντότητας ως **χαμηλό** | **96%** (4% ως μεσαίο) |
| Χρησιμοποιούν ως μέθοδο εκτίμησης **καταλόγους ελέγχου, ελεύθερα έντυπα ή υποδείγματα** | **99%** (1%: «δεν χρειάζεται εκτίμηση κινδύνου») |
| Χρησιμοποιούν ως κύρια μέθοδο γνώσης του πελάτη την **αυτοπρόσωπη επαλήθευση σε φυσικό γραφείο** | **84%** (16% και ψηφιακά, συνδυαστικά) |
| Εφαρμόζουν **πρόσθετους ελέγχους για PEP** | **13%** |
| Εφαρμόζουν πρόσθετους ελέγχους για πελάτες από **δικαιοδοσίες υψηλού κινδύνου** | **15%** |
| **Δεν έχουν κανέναν πελάτη με διεθνή έκθεση** | **68%** |
| Δηλώνουν ότι πάνω από το 10% της πελατείας τους έχει **σύνθετες δομές ιδιοκτησίας** | **15%** |
| Πελάτες που ασκούν δραστηριότητες **υψηλού κινδύνου κατά τον νόμο** | **4%** του συνόλου των πελατών |
| Πελάτες που αξιολογήθηκαν ως **μεσαίου** κινδύνου | **1%** (ελάχιστοι ως υψηλού) |
| Οντότητες που καταχώρισαν στα βιβλία πελατών συναλλαγές με **κρυπτονομίσματα** | **13 οντότητες** συνολικά |
| Οντότητες που παρέχουν λογιστικές υπηρεσίες σε **fiducii** | **1 οντότητα**, για 10 fiducii (4 συμβολαιογράφων, 4 δικηγόρων, 2 άλλων παρόχων) |

**Η κρίσιμη ερμηνεία της ίδιας της έκθεσης.** Το ότι το **96%** των επαγγελματιών αυτοαξιολογείται ως χαμηλού κινδύνου και μόλις το **1%** των πελατών κατατάσσεται έστω σε μεσαίο κίνδυνο, «*poate reflecta fie o realitate obiectivă (…) fie o **posibilă subevaluare a riscurilor**, cauzată de lipsa unor instrumente adecvate de identificare sau de aplicarea neuniformă a criteriilor de clasificare*» - δηλαδή **πιθανή υποεκτίμηση** του κινδύνου. Ομοίως, η έκθεση συνδέει ρητά τη μη αναγνώριση δεικτών υποψίας από μεγάλο μέρος των

απαντησάντων με τον χαμηλό αριθμό αναφορών: «*lipsa identificării unor indicatori de suspiciune de către un număr semnificativ de respondenţi reprezintă un* ***factor explicativ pentru numărul redus de rapoarte de tranzacţii suspecte (STR)*** *transmise către ONPCSB*».

**Δείκτες υποψίας που εντόπισαν οι ίδιοι οι λογιστές (2021-2024).** Οι συχνότεροι, κατά το ερωτηματολόγιο, ήταν: **(α)** συναλλαγές μεγάλων ποσών, **αδικαιολόγητες** από τη δραστηριότητα του πελάτη - κλασικό σήμα συναγερμού, ιδίως σε πελάτες με χαμηλό προφίλ κινδύνου ή περιορισμένη οικονομική δραστηριότητα, **(β)** συναλλαγές μέσω **πολλαπλών λογαριασμών για την αποφυγή των ορίων αναφοράς** (*structurare* ή *smurfing*), **(γ) αιφνίδιες μεταβολές** στη συναλλακτική συμπεριφορά ή στη δραστηριότητα - απότομες αλλαγές στον όγκο των συναλλαγών, στους εμπορικούς εταίρους ή στους προορισμούς των κεφαλαίων, **(δ) άρνηση του πελάτη να παράσχει τις πληροφορίες** που απαιτεί η συμμόρφωση AML, **(ε)** συναλλαγές που συνδέονται με **PEP** ή με εταίρους από **δικαιοδοσίες υψηλού κινδύνου**.

**Δείκτες κινδύνου που εντόπισε η ONPCSB στις αναφορές που αφορούν τον κλάδο** (πολύτιμος κατάλογος, διότι προκύπτει από πραγματικές αναφορές και όχι από θεωρητική τυπολογία):

- Μνεία **πολιτικά εκτεθειμένων προσώπων (PEP)** από την υπόχρεη οντότητα.
- **Σημαντικές αναλήψεις ή καταθέσεις μετρητών**.
- Είσπραξη ή καταβολή ποσών από/προς το εξωτερικό, περιλαμβανομένων **εμβασμάτων**, από ή προς χώρες με κίνδυνο νομιμοποίησης ή **μη συνεργάσιμες**, που περιλαμβάνονται στον κατάλογο των χωρών με ευπάθειες στα συστήματα AML/CFT και στους καταλόγους διεθνών κυρώσεων που δημοσιεύει η ONPCSB.
- Μνεία πράξεων τύπου «*suveică*» (**παλινδρομικών/κυκλικών κινήσεων κεφαλαίων**) ή ύποπτων κυκλωμάτων.
- **Εξωτερικά τραπεζικά εμβάσματα από τη Ρουμανία με αιτιολογία «συμβουλευτική»** (περιλαμβανομένης της χρηματοοικονομικής, επιχειρηματικής ή διοικητικής), **χορηγία, δωρεά, δάνειο, οικογενειακή βοήθεια ή δώρο**.
- **Φυσικό πρόσωπο** που πραγματοποίησε, στους τελευταίους 12 μήνες, εξωτερικά εμβάσματα από τη Ρουμανία **άνω των 100.000 €**.
- **Νομικό πρόσωπο-πελάτης** που πραγματοποίησε, στους τελευταίους 12 μήνες, εξωτερικά εμβάσματα από τη Ρουμανία **άνω του 1.000.000 €**.
- Πρόσωπο μνημονευόμενο στην αναφορά που **υπήρξε αντικείμενο υπόθεσης της ONPCSB την τελευταία πενταετία** (βάσει των άρθρων 8 παρ. 1, 5, 6 και 10, 34 παρ. 1 και 3, 35 παρ. 1 N. 129/2019 ή του άρθρου 7 παρ. 1 της OG 9/2021) ή αιτήματος/αυθόρμητης πληροφόρησης από ομόλογη ΜΧΠ.
- Πράξεις που αφορούν τον τομέα της **ανάπτυξης ακινήτων** και εξομοιούμενες δραστηριότητες.
- Έγγραφα αρχών για **εμπλοκή των προσώπων της αναφοράς σε ποινικές υποθέσεις** (όχι παλαιότερες της πενταετίας).
- **Αρνητικές δημοσιεύματα τύπου** (όχι παλαιότερα της πενταετίας) σχετικά με δραστηριότητες δυνάμει παραγωγικές παράνομων κεφαλαίων.

**Τυπολογία τεκμηριωμένης υπόθεσης του κλάδου (2021-2024).** Η έκθεση παραθέτει περίπτωση που εντοπίστηκε στην πράξη. Νόμιμος εκπρόσωπος εταιρείας του κλάδου των experți contabili συνήψε σύμβαση παροχής λογιστικών υπηρεσιών με ρουμανική εταιρεία εμπορίας ηλεκτρονικού εξοπλισμού. Ο πελάτης δεν τήρησε τους συμβατικούς όρους, οπότε ο λογιστής κοινοποίησε καταγγελία της σύμβασης. Από την ανάλυση των τραπεζικών αντιγράφων εντοπίστηκαν **εξωτερικά εμβάσματα μεταξύ εταιρειών εγκατεστημένων σε διάφορα κράτη μέλη**, με τον **λογαριασμό της ρουμανικής εταιρείας να λειτουργεί ως λογαριασμός διαμετακόμισης (cont de tranzit)**, σχηματίζοντας τις προϋποθέσεις αναγνώρισης σχημάτων νομιμοποίησης προερχόμενων από **απάτη τύπου καρουζέλ**. Οι **ειδικοί δείκτες υποψίας** αυτής της τυπολογίας. Δημιουργία κυκλώματος κεφαλαίων που εμπλέκει οντότητες **υπεράκτιων δικαιοδοσιών**, χρήση λογαριασμών ρουμανικών νομικών προσώπων ως **λογαριασμών διαμετακόμισης**, **αντιστοιχία πιστώσεων και χρεώσεων σε βραχύ χρονικό διάστημα**, **απουσία άλλων συναλλαγών** που να πιστοποιούν πραγματική οικονομική δραστηριότητα (π.χ. πληρωμές προς τον κρατικό προϋπολογισμό), και **άρνηση προσκόμισης δικαιολογητικών** για την πηγή των κεφαλαίων και το οικονομικό περιεχόμενο των μεταφορών.

**Τυπολογίες νομιμοποίησης που η ONPCSB συνδέει με τον λογιστικό κλάδο: (α) δημιουργία εικονικών εταιρειών ή εταιρειών-βιτρίνας** - σύσταση επιχειρήσεων χωρίς πραγματική οικονομική δραστηριότητα, με τους λογιστές να εμπλέκονται στην κατάρτιση των παραστατικών που δικαιολογούν εικονικές συναλλαγές, **(β) παραποίηση λογιστικών εγγράφων** - έκδοση ψευδών τιμολογίων, διπλασιασμός δαπανών, καταχώριση εικονικών εσόδων για την εισαγωγή χρημάτων στο νόμιμο κύκλωμα, **(γ) κατάτμηση συναλλαγών (structurare)** - διάσπαση μεγάλων ποσών σε μικρότερες συναλλαγές για την αποφυγή της αυτόματης αναφοράς, καταχωριζόμενες ως πληρωμές προμηθευτών ή διάφορες δαπάνες, **(δ) χρήση λογιστικών υπηρεσιών για τη δικαιολόγηση διεθνών μεταφορών** προς δικαιοδοσίες υψηλού κινδύνου, με πρόσχημα συμβάσεις συμβουλευτικής ή εικονικών υπηρεσιών, **(ε) επανεπένδυση σε νόμιμα περιουσιακά στοιχεία** - αγορές ακινήτων, οχημάτων ή μετοχών καταχωριζόμενες ως επενδύσεις της επιχείρησης. **Τυπολογίες χρηματοδότησης της τρομοκρατίας:** «φαινομενικά νόμιμοι δωρητές» που καταβάλλουν μικρά αλλά συχνά ποσά σε ΜΚΟ ή ιδρύματα των οποίων τη λογιστική τηρεί ο επαγγελματίας χωρίς έλεγχο της πηγής, **διεθνείς μεταφορές προς ζώνες συγκρούσεων** με πρόσχημα εμπορικές συμβάσεις, και χρήση **εταιρειών-κελυφών (shell companies)** χωρίς πραγματική δραστηριότητα αλλά με σημαντικές χρηματοροές. **Διεθνείς τυπολογίες (FATF, Egmont Group).** Επαναπατρισμός κεφαλαίων μέσω εμπορικών συναλλαγών - εικονικές εισαγωγές/εξαγωγές ή χειραγώγηση τιμών με υπερ- ή υποτιμολόγηση (*Trade-Based Money Laundering*), χρήση μη κερδοσκοπικών οντοτήτων, χρήση **λογαριασμών μεσεγγύησης (escrow) ή καταπιστευτικών λογαριασμών** που διαχειρίζεται ο λογιστής στο όνομα του πελάτη, και επαναπατρισμός μέσω φαινομενικά νόμιμων επενδύσεων.

**Βασικά αδικήματα με αντίκτυπο στον κλάδο.** Η έκθεση προσδιορίζει ως κύρια βασικά αδικήματα (*infracțiuni predicat*) την **απάτη**, τη **φοροδιαφυγή**, τη **διαφθορά** και την **υπεξαίρεση (delapidare)**, ενώ ως ειδικά ρουμανικά συμφραζόμενα προσθέτει τη **δόλια χρήση ευρωπαϊκών κονδυλίων** (προσκόμιση ψευδών εγγράφων για τη λήψη χρηματοδοτήσεων, μη επιλέξιμες δαπάνες) και τα **αδικήματα του δικαίου των εμπορικών εταιρειών** (καταχώριση εικονικών εταίρων, ψευδείς αυξήσεις κεφαλαίου). Ως προς τη θέση του λογιστή στην αλυσίδα, η διαπίστωση είναι σαφής: «*Sectorul serviciilor contabile poate fi folosit cel mai probabil în etapele de* ***stratificare şi integrare*** *ale spălării banilor*» - ο κλάδος χρησιμοποιείται κατά κύριο λόγο στα στάδια της **διαστρωμάτωσης** και της **ενσωμάτωσης**, όχι της τοποθέτησης. Η έκθεση υπενθυμίζει επίσης ότι «*entităţile raportoare* ***nu trebuie să identifice sau să investigheze infracţiunea predicat*** *atunci când raportează o tranzacţie suspectă*». **Η υποψία και μόνο αρκεί** για την υποβολή αναφοράς - ο λογιστής δεν οφείλει να ταυτοποιήσει ή να διερευνήσει το βασικό αδίκημα.

**Δείκτες «εγκληματικότητας των λευκών κολάρων»** (*white collar crime*) που η έκθεση προτείνει ως λόγους πρόσθετης διερεύνησης. **Εμφανείς αποκλίσεις** μεταξύ της δηλωθείσας πηγής εισοδήματος και του **τρόπου ζωής** του προσώπου, **ασυνήθιστες κατ' αποκοπή πληρωμές** που δικαιολογούνται ως πριμ, **ανεξήγητη επιτυχία** επιχειρήσεων σε φθίνοντες κλάδους ή χωρίς δυνατότητα κλιμάκωσης, και **εμπλοκή προσώπων με πολιτικά αξιώματα ή PEP**.

**Ευπάθειες του κλάδου - τι ακριβώς διαπιστώνει η έκθεση.** Διακρίνονται σε δύο ομάδες:

- **Γενικές ευπάθειες:** (α) **σχέσεις εμπιστοσύνης με τους πελάτες** - «*relaţiile de lungă durată pot duce la scăderea vigilenţei în aplicarea măsurilor de cunoaştere a clientelei*», οι μακροχρόνιες σχέσεις μειώνουν την επαγρύπνηση, (β) **ευέλικτες υπηρεσίες, εύκολα εκτρέψιμες** - η τήρηση βιβλίων και η φορολογική συμβουλευτική μπορούν να χρησιμοποιηθούν για τη δικαιολόγηση εικονικών συναλλαγών, (γ) **ακούσια εμπλοκή** - οι λογιστές μπορούν να χρησιμοποιηθούν εν αγνοία τους, ιδίως ελλείψει στέρεων εσωτερικών διαδικασιών, (δ) **έλλειψη εργαλείων έρευνας και ανάλυσης** - οι μικρές εταιρείες και οι ανεξάρτητοι επαγγελματίες δεν διαθέτουν εξειδικευμένο λογισμικό AML, βάσεις δεδομένων ή συστήματα ειδοποιήσεων.
- **Ευπάθειες του κανονιστικού πλαισίου και της εφαρμογής του.** Οι λογιστές υπάγονται σε υποχρεώσεις AML **ήδη από το 2001**, ο κλάδος έχει σύνθετη και διαφοροποιημένη δομή, οι σχέσεις είναι μακροχρόνιες, γεγονός που θέτει τον λογιστή σε **ευνοϊκή θέση παρατήρησης** ασυνήθιστων συμπεριφορών, όταν όμως ζητείται **σημειακή συμβουλή για μεμονωμένη ή άτυπη συναλλαγή** ο επαγγελματίας δεν έχει πλήρη εικόνα της οικονομικής κατάστασης του πελάτη - «*ceea ce explică nivelul încă scăzut al raportărilor înregistrate în sector*», επιπλέον, οι λογιστές συνήθως **δεν κινούν ούτε επεξεργάζονται απευθείας χρηματοοικονομικές συναλλαγές** στο όνομα των πελατών, οπότε «*suspiciunea nu se bazează pe natura tranzacţiei în sine, ci pe identificarea unor* ***tipare comportamentale neobişnuite***», πολλά γραφεία **δεν έχουν αποκλειστικό προσωπικό συμμόρφωσης** και τα καθήκοντα AML ασκούνται από λογιστές χωρίς ειδική κατάρτιση, ορισμένα γραφεία **δεν εφαρμόζουν** τις νόμιμες απαιτήσεις (χωρίς εσωτερικές πολιτικές, χωρίς υπεύθυνο συμμόρφωσης, χωρίς αναφορές προς την ONPCSB), και οι μικρές εταιρείες και οι ανεξάρτητοι επαγγελματίες υπόκεινται σε **μικρότερη παρακολούθηση** από τους μεγάλους οργανισμούς, γεγονός που μπορεί να γεννήσει **συστημικούς κινδύνους**.

**Απειλές που εντοπίζει η έκθεση.** Χρήση των λογιστών σε σχήματα νομιμοποίησης, **αυτοματοποίηση των λογιστικών διαδικασιών και λύσεις νέφους**, που αυξάνουν τον κίνδυνο κυβερνοεπιθέσεων, κλοπής δεδομένων και χειραγώγησης χρηματοοικονομικών πληροφοριών, **παγκοσμιοποίηση και πολυπλοκότητα των διασυνοριακών συναλλαγών**, ιδίως μέσω υπεράκτιων οντοτήτων, **χρηματοδότηση της τρομοκρατίας μέσω μη κερδοσκοπικών οντοτήτων ή αδιαφανών λογιστικών δομών**, και **γεωπολιτικές κρίσεις και οικονομική αστάθεια** - οι έκθεση μνημονεύει ρητά τις συγκρούσεις στην **Ουκρανία και τη Μέση Ανατολή** και τις διεθνείς κυρώσεις ως παράγοντες πρόσθετου κινδύνου για γραφεία που δραστηριοποιούνται σε περισσότερες δικαιοδοσίες.

**Μέτρα μετριασμού και συστάσεις (κεφάλαιο 6).** Το CECCAR δεσμεύεται σε **πολυδιάστατη προσέγγιση** τεσσάρων επιπέδων:

- **Θεσμικά μέτρα.** Ενίσχυση της θεσμικής ικανότητας του CECCAR με **τυποποιημένες εσωτερικές διαδικασίες**, διαρκή κατάρτιση του προσωπικού που ασκεί εποπτεία και μηχανισμούς διυπηρεσιακού συντονισμού.
- **Επιχειρησιακά μέτρα (εφαρμογής του νόμου).** Ενεργός συνεργασία με τις διωκτικές αρχές και την ONPCSB για την ανταλλαγή δεδομένων και την υποστήριξη ερευνών.
- **Εποπτικά μέτρα.** Εντατικοποίηση της εποπτείας με **θεματικές επιθεωρήσεις**, αξιολογήσεις βασισμένες στον κίνδυνο και σύγχρονα αναλυτικά εργαλεία, ανάπτυξη **αναλογικού, βασισμένου στον κίνδυνο πλαισίου εποπτείας** που να επιτρέπει τον έγκαιρο εντοπισμό των οντοτήτων και δραστηριοτήτων υψηλού κινδύνου, την περιοδική αξιολόγηση της έκθεσης σε συστημικούς και λειτουργικούς κινδύνους, τη διαρκή παρακολούθηση της συμμόρφωσης και την εφαρμογή αποτελεσματικών διορθωτικών μέτρων.
- **Πόροι υλοποίησης.** Εξειδικευμένο ανθρώπινο δυναμικό για την κατάρτιση των επαγγελματιών, **ψηφιακή υποδομή** (πλατφόρμες αναφοράς, βάσεις δεδομένων κινδύνου, συστήματα έγκαιρης προειδοποίησης), κανονιστική τεκμηρίωση (οδηγοί, πρότυπα, επιχειρησιακές διαδικασίες), και **αποκλειστικός προϋπολογισμός** για κατάρτιση και ελέγχους.

**Ιεράρχηση των κινδύνων και αντίστοιχα μέτρα:**

| Βαθμίδα | Κίνδυνος | Μέτρα που προβλέπει το CECCAR |
|---|---|---|
| **1. Κρίσιμοι κίνδυνοι** (υψηλή προτεραιότητα) | Εμπλοκή σε **ύποπτες ή αδιαφανείς συναλλαγές** | Εντατικοποίηση των θεματικών επιθεωρήσεων, συνεργασία με την ONPCSB, κατάρτιση των μελών στον εντοπισμό συναλλαγών με κίνδυνο |
| **1. Κρίσιμοι κίνδυνοι** | Δυσχέρειες **ταυτοποίησης πραγματικών δικαιούχων σε πολυεθνικούς ομίλους** | Επικαιροποίηση των οδηγών βέλτιστων πρακτικών, επιβολή **πρόσθετων απαιτήσεων τεκμηρίωσης**, διευρυμένη εποπτεία των οντοτήτων υψηλού κινδύνου |
| **1. Κρίσιμοι κίνδυνοι** | Δραστηριότητα σε **δικαιοδοσίες υψηλού κινδύνου** | Διαρκής παρακολούθηση, **γεωγραφική βαθμολόγηση κινδύνου (scoring)**, περιορισμός συνεργασιών με οντότητες μη συνεργάσιμων ζωνών |
| **2. Μέτριοι κίνδυνοι** | **Μη επικαιροποίηση των επαγγελματικών γνώσεων** ως προς τις απαιτήσεις AML/CFT | **Υποχρεωτικά** προγράμματα διαρκούς επιμόρφωσης |
| **2. Μέτριοι κίνδυνοι** | **Αδυναμίες στην εφαρμογή των εσωτερικών διαδικασιών ελέγχου** | Εξατομικευμένες συστάσεις μετά τις επιθεωρήσεις, μεθοδολογική υποστήριξη |
| **3. Χαμηλοί κίνδυνοι** | Διοικητικά σφάλματα ή σφάλματα αναφοράς | Ψηφιοποίηση των διαδικασιών αναφοράς, επιχειρησιακοί οδηγοί, τεχνική βοήθεια |

**Θεσμική συνεργασία CECCAR - ONPCSB.** Η έκθεση τεκμηριώνει το θεσμικό πλαίσιο συνεργασίας. Οι δύο φορείς έχουν συνάψει πρωτόκολλο συνεργασίας και ανταλλαγής πληροφοριών με το **Acordul de cooperare nr. 1717 της 16ης Μαρτίου 2022**, το οποίο τροποποιήθηκε και συμπληρώθηκε με το **Acordul de cooperare nr. 2873/ASV της 19ης Ιουνίου 2024**. Αντικείμενό τους. Κοινή εκπόνηση και εφαρμογή πολιτικών πρόληψης, **από κοινού προγράμματα επαγγελματικής κατάρτισης** για τους λογιστές με αντικείμενο τον N. 129/2019, **διαβίβαση από το CECCAR των αποτελεσμάτων των τομεακών αξιολογήσεων** και των μέτρων μετριασμού, καθορισμός γενικού πλαισίου εποπτείας και ελέγχου του τρόπου εφαρμογής του νόμου, με ανταλλαγή πληροφοριών για την αποτελεσματικότητα των μέτρων, **περιοδικές συναντήσεις** των εκπροσώπων, και κοινοποίηση από την ONPCSB των πράξεων που θεσπίζουν ή τροποποιούν **διεθνή καθεστώτα κυρώσεων**, προς ανάρτηση στον ιστότοπο του CECCAR και κοινοποίηση στις υπόχρεες οντότητες. Το CECCAR είναι επιπλέον **ενεργό μέλος της διεθνούς κοινότητας πρακτικής για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης που συντονίζει η IFAC** (*IFAC's Anti-Money Laundering Community of Practice*).

**Ιδιαιτερότητες**

- **Εθνική Αξιολόγηση Κινδύνου (NRA)**. Η πρώτη ολοκληρωμένη εθνική αξιολόγηση κινδύνου υιοθετήθηκε τον **Σεπτέμβριο 2022** και καλύπτει την περίοδο **2018-2020**. Ως **βασικά αδικήματα υψηλού κινδύνου** προσδιορίστηκαν η **φοροδιαφυγή**, η **διαφθορά**, η **εμπορία ανθρώπων (περιλαμβανομένης της εμπορίας ανηλίκων)** και το **κυβερνοέγκλημα** (πηγή, MONEYVAL, 5th Round MER, 25.5.2023). Η προγενέστερη αναφορά σε «απάτη (και ΦΠΑ)» δεν περιλαμβάνεται στον κατάλογο αυτών.
  **Τι είπε η NRA ειδικά για τον λογιστικό κλάδο.** Το περιεχόμενο αυτό τεκμηριώνεται πλέον έμμεσα αλλά πρωτογενώς, μέσω της τομεακής αξιολόγησης CECCAR 2025, η οποία αναπαράγει (κεφάλαιο 1.3) τη σύνοψη της εθνικής αξιολόγησης για την περίοδο **2018-2020**. **Αξιολογηθέν επίπεδο κινδύνου του κλάδου των λογιστικών υπηρεσιών - ΜΕΣΑΙΟ (*Mediu*)**, δηλαδή η μεσαία από τις πέντε βαθμίδες. Οι **ευπάθειες** που είχε εντοπίσει η NRA: **(α)** έλλειψη σαφών διαδικασιών γνώσης της πελατείας, **(β)** ανεπαρκής κατάρτιση του προσωπικού σε θέματα AML, **(γ)** χρήση υπηρεσιών εξ αποστάσεως χωρίς επαρκείς επαληθεύσεις. Οι **τυπολογίες κινδύνου**. Χρήση λογιστικών γραφείων για την **καταχώριση εικονικών συναλλαγών**, κατάρτιση δικαιολογητικών εγγράφων για κεφάλαια παράνομης προέλευσης, και εμπλοκή σε **σχήματα φορολογικής απάτης ή φοροδιαφυγής**. Οι αντίστοιχες **υποχρεώσεις** που τόνιζε η NRA. Εσωτερικές πολιτικές και διαδικασίες εντοπισμού και διαχείρισης κινδύνων, αναφορά ύποπτων συναλλαγών στην ONPCSB και περιοδική κατάρτιση του προσωπικού.
  **Σύγκριση των δύο αξιολογήσεων.** Ο κλάδος κατατασσόταν σε **μεσαίο** κίνδυνο κατά την εθνική αξιολόγηση 2018-2020, ενώ η τομεακή αξιολόγηση του 2025 (περίοδος 2021-2024) καταλήγει σε **χαμηλό προς μεσαίο** - ήτοι μία βαθμίδα χαμηλότερα. Η μείωση αποδίδεται στο ρυθμιστικό πλαίσιο που θεσπίστηκε στο ενδιάμεσο (Τομεακοί Κανόνες 2023), στη φορολογική ψηφιοποίηση και στην εντατικοποίηση της εποπτείας, η **απειλή** ωστόσο εξακολουθεί να αξιολογείται ως **υψηλή**. **Η κατάταξη κατά την Εθνική Αξιολόγηση Κινδύνου - επιβεβαιωμένη.** Κατά την *Evaluarea Națională a Riscurilor* (NRA 2022, ONPCSB) οι **λογιστικές υπηρεσίες (*servicii contabile*) κατατάσσονται επισήμως στη βαθμίδα «Mediu» (μεσαίος κίνδυνος) σε πεντάβαθμη κλίμακα. *Scăzut - Mediu-Scăzut - Mediu - Mediu-Ridicat - Ridicat***. Ως **βασικά αδικήματα υψηλού κινδύνου** προσδιορίζονται η **φοροδιαφυγή (ιδίως η απάτη ΦΠΑ)**, η **διαφθορά** και το **κυβερνοέγκλημα**. **Επισήμανση.** Στην επίσημη δημόσια περίληψη της NRA **δεν υφίσταται αυτόνομη κατάταξη του κωδικού δραστηριότητας CAEN 7022 (συμβουλευτικές υπηρεσίες διοίκησης και επιχειρήσεων) σε «υψηλό κίνδυνο»**, ο σχετικός ισχυρισμός, που κυκλοφορεί σε δευτερογενή κείμενα, είναι **ατεκμηρίωτος**.
- **Θέση του λογιστικού κλάδου ως προς τον κίνδυνο**. Η MONEYVAL διαπιστώνει ότι οι αναφορές ύποπτων συναλλαγών στη Ρουμανία **συγκεντρώνονται σε τράπεζες, παρόχους υπηρεσιών μεταφοράς χρημάτων (MVTS) και συμβολαιογράφους**, με **ενδείξεις υποαναφοράς (under-reporting)** στους λοιπούς κλάδους ΜΧΕΔ, μεταξύ των οποίων και ο λογιστικός. **Η διαπίστωση αυτή επιβεβαιώνεται πλέον με αριθμούς.** Κατά τα στατιστικά στοιχεία που παρέσχε η ONPCSB στην τομεακή αξιολόγηση CECCAR 2025, οι experți contabili και contabili autorizați υπέβαλαν στην τετραετία **2021-2024 μόλις 8 αναφορές ύποπτων συναλλαγών** (5+1+1+1) και **7 αναφορές συναλλαγών σε μετρητά** (0+1+1+5), ενώ στην ίδια περίοδο **άλλες** υπόχρεες οντότητες υπέβαλαν **150 αναφορές στις οποίες εμπλέκονταν λογιστικές υπηρεσίες**. Η αναλογία αυτή - περίπου **19 αναφορές τρίτων για κάθε 1 αναφορά του ίδιου του κλάδου** - αποτελεί την ακριβέστερη διαθέσιμη ποσοτικοποίηση της υποαναφοράς στον ρουμανικό λογιστικό κλάδο. Το ίδιο το CECCAR αποδίδει το φαινόμενο, μεταξύ άλλων, στο ότι οι λογιστές συχνά δεν έχουν πλήρη εικόνα της οικονομικής κατάστασης του πελάτη σε σημειακές συμβουλευτικές αναθέσεις και στο ότι δεν κινούν οι ίδιοι τις συναλλαγές, οπότε η υποψία πρέπει να θεμελιωθεί σε **συμπεριφορικά μοτίβα** και όχι στη φύση της ίδιας της συναλλαγής.
- **MONEYVAL - καθεστώς αξιολόγησης**. Η Ρουμανία αξιολογήθηκε στον **5ο γύρο** (επιτόπια επίσκεψη 21.9-4.10.2022, έκθεση αμοιβαίας αξιολόγησης υιοθετήθηκε στις **25.5.2023**) και **παραμένει σε καθεστώς ενισχυμένης παρακολούθησης**. Στην **1η έκθεση ενισχυμένης παρακολούθησης (12.5.2025)** δεν επήλθε καμία αναβάθμιση (οι R.6, R.7, R.15 και R.33 παρέμειναν μερικώς συμμορφούμενες). Στη **2η έκθεση ενισχυμένης παρακολούθησης**, που υιοθετήθηκε στην **71η Ολομέλεια (26-29 Μαΐου 2026)**, αναβαθμίστηκαν οι Συστάσεις **R.6 και R.7 σε «σε μεγάλο βαθμό συμμορφούμενη» (LC)**, ενώ παρέμειναν **μερικώς συμμορφούμενες (PC)** οι **R.2, R.8, R.9, R.12, R.24 και R.33**.

- **Βασικά ordine της ONPCSB**. Πλήρως τεκμηριωμένα είναι πλέον το **37/2021** (Κανόνες εφαρμογής του N. 129/2019 για τις εποπτευόμενες από την ONPCSB οντότητες, **MO Partea I αρ. 240/9.3.2021** - μνημονεύεται τόσο στις επίσημες σημειώσεις του ενοποιημένου κειμένου του νόμου όσο και στο άρθρο 29 παρ. (1) των Τομεακών Κανόνων του CECCAR), το **47/2021** (εγγραφή υπόχρεης οντότητας, ΜΟ 270/18.3.2021), το **14/2021** (μορφή/περιεχόμενο και μεθοδολογία διαβίβασης των αναφορών των άρθρων 6 και 7), το **191/2023** που το διαδέχθηκε (ΜΟ 625/10.7.2023) το **208/2020** (υπόδειγμα του πρακτικού διαπίστωσης και επιβολής κυρώσεων και δελτίο ελέγχου) και το **79/2021** (Κανονισμός διαβίβασης πληροφοριών προς την ONPCSB - μνημονεύεται στις επίσημες σημειώσεις του ενοποιημένου κειμένου υπό το άρθρο 39, μαζί με το 47/2021).
  **Οριστική εκκαθάριση δύο εσφαλμένων παραπομπών.** Τα ordine **24/2021** και **215/2023**, που εμφανίζονταν σε δευτερογενή βιβλιογραφία, **δεν τεκμηριώνονται από καμία από τις τέσσερις διαθέσιμες πρωτογενείς πηγές** (ενοποιημένο κείμενο N. 129/2019 με τις επίσημες σημειώσεις του, Τομεακοί Κανόνες CECCAR, τομεακή αξιολόγηση κινδύνου CECCAR 2025, Σύνοψη υποχρεώσεων CECCAR/ONPCSB) και **αφαιρέθηκαν από το παρόν κεφάλαιο**. Ειδικότερα, η απόδοση στο «ordin 215/2023» του ρόλου της «εγγραφής των οντοτήτων αναφοράς» είναι **εσφαλμένη**. Τον ρόλο αυτόν επιτελεί το **Ordinul ONPCSB nr. 47/2021**, το οποίο μνημονεύεται ονομαστικά στις επίσημες σημειώσεις του ίδιου του νόμου.
- **Καθοδήγηση FATF (άρθρο 29 παρ. 2 και 3 Τομεακών Κανόνων)**. Οι λογιστές υποχρεούνται να **ενημερώνονται διαρκώς** για τις επικαιροποιήσεις της νομοθεσίας AML/CFT και να τις εφαρμόζουν, επιπλέον, μπορούν να λαμβάνουν υπόψη τις **ειδικές κατευθύνσεις της FATF για το λογιστικό επάγγελμα**, διαθέσιμες στον ιστότοπο της FATF ή μεταφρασμένες στα ρουμανικά στον ιστότοπο του CECCAR.
- **Εργαλεία στήριξης και πρόληψης του CECCAR**. Κατά την τομεακή αξιολόγηση κινδύνου του 2025, τα διαθέσιμα εργαλεία είναι τρία: (α) το **σύνολο των τομεακών κανόνων του 2023** για την εφαρμογή του N. 129/2019, προσαρμοσμένων στις ιδιαιτερότητες του λογιστικού επαγγέλματος, (β) **οδηγοί βέλτιστων πρακτικών και εργαλεία διαχείρισης ποιότητας**, (γ) **διαρκής επαγγελματική επιμόρφωση** (σεμινάρια, ημερίδες, νομοθετικές επικαιροποιήσεις), εν μέρει από κοινού με την ONPCSB βάσει των Συμφωνιών συνεργασίας 1717/16.3.2022 και 2873/ASV/19.6.2024. Το CECCAR συμμετέχει επίσης στην **Anti-Money Laundering Community of Practice της IFAC**, «*contribuind la schimbul de experiență, bune practici și inițiative globale de conformitate*» - η σύνδεση με το υλικό της IFAC τεκμηριώνεται επομένως πρωτογενώς από την ίδια την έκθεση.
- **Ο κατάλογος ελάχιστης τεκμηρίωσης (Σύνοψη CECCAR/ONPCSB)**. Ως πρακτικό συμπέρασμα, η Σύνοψη ορίζει τι πρέπει **κατ' ελάχιστον** να διαθέτει κάθε υπόχρεος λογιστής: **1.** επικαιροποιημένες **εσωτερικές πολιτικές και κανόνες** AML καταρτισμένους σε επίπεδο οντότητας, **2. ορισθέν πρόσωπο** με αρμοδιότητες εφαρμογής του N. 129/2019 (για τις εταιρείες), **3. δελτίο αποδοχής πελάτη** (*fișă de acceptare client*), **4.** για **κάθε πελάτη**: (α) **δελτίο εκτίμησης κινδύνου**, (β) στοιχεία **πραγματικού δικαιούχου**, (γ) **απόδειξη ελέγχου στους καταλόγους διεθνών κυρώσεων** που θέτει στη διάθεσή του η ONPCSB, για μετόχους/εταίρους, πραγματικό δικαιούχο και διαχειριστές, **5. ετήσιο πρόγραμμα κατάρτισης** των υπαλλήλων (με συχνότητα και περιόδους διεξαγωγής), **6. αρχείο των πραγματοποιηθεισών καταρτίσεων**, είτε από την ίδια την οντότητα είτε με συμμετοχή σε εξωτερικά σεμινάρια.
- **Ορολογία**. *Experți contabili* και *contabili autorizați* (μέλη CECCAR - από κοινού «*profesioniști contabili*» στους Τομεακούς Κανόνες), *auditori financiari* (ορκωτοί ελεγκτές, CAFR), *evaluatori autorizați* (πιστοποιημένοι εκτιμητές), *consultanți fiscali* (φορολογικοί σύμβουλοι), *persoană fizică autorizată* (ατομικός επαγγελματίας), *organism de autoreglementare* (αυτορρυθμιζόμενο όργανο), *de îndată* (αμελλητί), *contravenție* (διοικητική παράβαση), *avertisment* (προειδοποίηση), *mustrare* (επίπληξη), *măsuri de remediere* (διορθωτικά μέτρα), *control inopinat* (αιφνιδιαστικός έλεγχος), *proces-verbal de constatare* (πρακτικό διαπίστωσης), *venituri totale* (συνολικά έσοδα) έναντι *cifra de afaceri* (κύκλος εργασιών) - διάκριση κρίσιμη για τον υπολογισμό των προστίμων.

**Πηγές:**

- **Νομοθεσία:**
  - Legea nr. 129/2019 (Monitorul Oficial, Partea I, αρ. 589/18.07.2019) - καρτέλα νόμου, βάση *legis* της Camera Deputaților: https://www.cdep.ro/ords/pls/legis/legis_pck.htp_act?ida=159351
  - Legea nr. 129/2019, «forma pentru promulgare» (πρωτογενές κείμενο, φάκελος PL-x 483/2018, Camera Deputaților) - https://www.cdep.ro/ords/pls/proiecte/docs%3F2018/pr483_18__1_.pdf
  - Legea nr. 86/2025 (MO 483/23.05.2025), «forma pentru promulgare» - https://www.cdep.ro/ords/pls/proiecte/docs%3F2025/pl070_pr070_25.pdf, καρτέλα νόμου - https://www.cdep.ro/ords/pls/legis/legis_pck.htp_act?ida=214221
  - OUG 10/2025 (MO 225/13.03.2025, κρυπτοπεριουσιακά στοιχεία) - καρτέλα: https://www.cdep.ro/ords/pls/legis/legis_pck.htp_act?ida=212151
  - Legea nr. 218/2023 (έγκριση της OUG 53/2022, MO 644/13.07.2023) - καρτέλα: https://www.cdep.ro/ords/pls/legis/legis_pck.htp_act?ida=195851
  - Λοιπές τροποποιητικές πράξεις. OUG 68/2019, OUG 111/2020, N. 108/2020, N. 208/2020, OUG 191/2020, N. 101/2021, N. 102/2021, N. 315/2021, N. 36/2022, OUG 53/2022, OUG 123/2022
  - **Ενοποιημένο (κωδικοποιημένο) κείμενο του N. 129/2019**, «*Text în vigoare începând cu data de 21 mai 2022*» - κείμενο επικαιροποιημένο με τις τροποποιητικές πράξεις που δημοσιεύθηκαν στο Monitorul Oficial έως τις 21.4.2022 (σημάνσεις #M1-#M13). **Πρωτογενής πηγή των άρθρων 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 11, 13, 14, 15, 16, 19, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 30², 31, 42, 43, 44, 45 και 46 που παρατίθενται στο παρόν κεφάλαιο.** Το ενοποιημένο κείμενο παρατίθεται και στη διεύθυνση https://legislatie.just.ro/Public/DetaliiDocumentAfis/216157
  - **Norme sectoriale din 12 ianuarie 2023** «*privind aplicarea Legii nr. 129/2019 (…) în domeniul serviciilor oferite de profesioniștii contabili, membri ai Corpului Experților Contabili și Contabililor Autorizați din România*» - εγκριθέντες με την **Hotărârea nr. 23/701 της 12ης Ιανουαρίου 2023** του Consiliul superior του CECCAR, **Monitorul Oficial, Partea I, αρ. 56 της 20ής Ιανουαρίου 2023**. **Πρωτογενής πηγή των άρθρων 1, 2, 4, 5, 8, 9, 10, 11, 12, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28 και 29 των Τομεακών Κανόνων που παρατίθενται στο παρόν κεφάλαιο.**
  - Ordonanța Guvernului nr. 65/1994 «*privind organizarea activității de expertiză contabilă și a contabililor autorizați*» (καταστατικός νόμος του επαγγέλματος, βάση της πειθαρχικής αρμοδιότητας του CECCAR - μνημονεύεται στα άρθρα 2 και 27 των Τομεακών Κανόνων)
  - Ordonanța Guvernului nr. 2/2001 «*privind regimul juridic al contravențiilor*», εγκριθείσα με τον N. 180/2002 (γενικό δίκαιο των διοικητικών παραβάσεων, εφαρμόζεται συμπληρωματικά, πλην των άρθρων 8, 13, 28 και 29 - άρθρο 44 παρ. 4 N. 129/2019)
  - Το ενοποιημένο κείμενο που χρησιμοποιήθηκε φέρει την ένδειξη «*Text în vigoare începând cu data de 21 mai 2022*» και περιλαμβάνει τις επίσημες σημειώσεις (#CIN) με τις παραπομπές στα εκτελεστικά ordine της ONPCSB. Δεν παρατίθεται ιστοδιεύθυνση, διότι το αρχείο τέθηκε στη διάθεση της σύνταξης απευθείας ως κείμενο.
  - Οδηγία (ΕΕ) 2015/849: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/?uri=celex. 32015L0849
  - Κανονισμός (ΕΕ) 2024/1624: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/?uri=celex. 32024R1624
  - Οδηγία (ΕΕ) 2024/1640 (προθεσμία μεταφοράς 10.7.2027): https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/?uri=celex. 32024L1640

- **Εποπτική αρχή / FIU:**
  - CECCAR - Corpul Experților Contabili și Contabililor Autorizați din România (αυτορρυθμιζόμενο όργανο, άρθρο 26 παρ. 1 lit. e) N. 129/2019, εποπτικές και κυρωτικές αρμοδιότητες. Άρθρα 26-28 των Τομεακών Κανόνων): https://ceccar.ro/
  - ONPCSB - Oficiul Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor (ΜΧΠ και εποπτική αρχή, άρθρο 26 παρ. 1 lit. d): https://www.onpcsb.ro/ro/a/126/legislatie
  - CAFR - Camera Auditorilor Financiari din România (ορκωτοί ελεγκτές, διακριτή κατηγορία από τους εξωτερικούς λογιστές, συνεργάζεται με την ASPAAS): https://www.cafr.ro/
  - **ASPAAS - Autoritatea pentru Supravegherea Publică a Activității de Audit Statutar** (δημόσια εποπτεία της δραστηριότητας υποχρεωτικού ελέγχου, εποπτεία των auditori financiari και των ελεγκτικών εταιρειών κατά τον Legea nr. 162/2017 σε συνδυασμό με το άρθρο 26 N. 129/2019): https://www.aspaas.gov.ro
  - ***Legea nr. 162/2017 privind auditul statutar al situațiilor financiare anuale și al situațiilor financiare anuale consolidate și de modificare a unor acte normative*** - νομοθετική βάση της εποπτείας του ελεγκτικού επαγγέλματος από την ASPAAS, Portal Legislativ: https://legislatie.just.ro
  - **Δίαυλοι ηλεκτρονικής υποβολής**. Νομική βάση το **άρθρο 8 παρ. (11) και (12) N. 129/2019** (υποβολή «*exclusiv în format electronic, prin canalele puse la dispoziție de către acesta*», κατά τη μορφή που ορίζει απόφαση του προέδρου της ONPCSB) και το **άρθρο 30² παρ. (1) και (2)** για τις κοινοποιήσεις των οντοτήτων του άρθρου 5 παρ. (1) lit. g)-k). Κατά τη Σύνοψη υποχρεώσεων CECCAR/ONPCSB, «*raportarea se face potrivit procedurii ONPCSB, pe site-ul Oficiului*». Οι συγκεκριμένες ιστοδιευθύνσεις των πυλών δεν κατονομάζονται σε κανένα από τα διαθέσιμα κείμενα και για τον λόγο αυτό **δεν παρατίθενται**.

- **Διεθνείς αξιολογήσεις:**

- MONEYVAL, *Anti-money laundering and counter-terrorist financing measures - Romania, 5th Round Mutual Evaluation Report* (επιτόπια επίσκεψη 21.9-4.10.2022, υιοθέτηση 25.05.2023) - https://rm.coe.int/moneyval-2023-5-mer-romania/1680abfd1c
- MONEYVAL, *Romania - 1st Enhanced Follow-up Report* (12.05.2025, καμία αναβάθμιση, R.6/R.7/R.15/R.33 παραμένουν PC) - https://rm.coe.int/moneyval-2025-6-ro-5th-round-1st-enhanced-fur/1680b67bda
- MONEYVAL, *Romania - 2nd Enhanced Follow-up Report* (71η Ολομέλεια, 26-29.05.2026, αναβάθμιση R.6 και R.7 σε LC) - https://rm.coe.int/moneyval-2026-5-ro-5th-round-2nd-enhanced-fur/48802c6fae
- MONEYVAL, σελίδα χώρας Ρουμανία - https://www.coe.int/en/web/moneyval/jurisdictions/romania

- **Οδηγίες / μητρώα / λοιπά έγγραφα:**
  - **Ordinul președintelui ONPCSB nr. 47/2021** «*pentru aprobarea Regulamentului privind înregistrarea entităţii raportoare în evidenţele Oficiului Naţional de Prevenire şi Combatere a Spălării Banilor*» (MO Partea I αρ. 270/18.03.2021) - **τεκμηριώνεται πρωτογενώς** από τις επίσημες σημειώσεις (#CIN) του ενοποιημένου κειμένου του N. 129/2019, υπό το άρθρο 39, επιβεβαίωση των στοιχείων δημοσίευσης και μέσω CAFR: https://www.cafr.ro/comunicat-cu-privire-la-aplicarea-dispozitiilor/
  - **Ordinul președintelui ONPCSB nr. 79/2021** «*pentru aprobarea Regulamentului privind transmiterea informațiilor către Oficiul Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor*» - **τεκμηριώνεται πρωτογενώς** από τις επίσημες σημειώσεις του ενοποιημένου κειμένου του N. 129/2019, υπό το άρθρο 39.
  - Ordinul președintelui ONPCSB nr. 191/28.06.2023 (μορφή/περιεχόμενο των αναφορών των άρθρων 6 και 7, MO Partea I αρ. 625/10.07.2023) - τεκμηρίωση μέσω CAFR: https://www.cafr.ro/?s=Ordinul+ONPCSB
  - **Ordinul președintelui ONPCSB nr. 37/2021** για την έγκριση των Κανόνων εφαρμογής του N. 129/2019 για τις υπόχρεες οντότητες που εποπτεύονται και ελέγχονται από την ONPCSB - **MO Partea I αρ. 240/9.3.2021** (τεκμηριώνεται από τις επίσημες σημειώσεις του ενοποιημένου κειμένου του N. 129/2019 και από το άρθρο 29 παρ. 1 των Τομεακών Κανόνων CECCAR)
  - **Ordinul președintelui ONPCSB nr. 14/2021** για τη μορφή και το περιεχόμενο των αναφορών των άρθρων 6 και 7 και τη μεθοδολογία διαβίβασής τους (μνημονεύεται στις επίσημες σημειώσεις υπό τα άρθρα 6 και 7 του ενοποιημένου κειμένου)
  - **Ordinul președintelui ONPCSB nr. 208/2020** για το υπόδειγμα και το περιεχόμενο του εντύπου «*Proces-verbal de constatare și sancționare a contravențiilor*» και του δελτίου ελέγχου (μνημονεύεται στις επίσημες σημειώσεις υπό το άρθρο 41)
  - **Decizia președintelui Autorității pentru Digitalizarea României nr. 564/2021** για την εξ αποστάσεως ταυτοποίηση προσώπου με οπτικοακουστικά μέσα (μνημονεύεται στις επίσημες σημειώσεις υπό το άρθρο 11)
  - Τομεακοί Κανόνες CECCAR (Hotărârea 23/701 της 12.01.2023, MO αρ. 56/20.01.2023) - **το πλήρες κείμενο χρησιμοποιήθηκε ως πρωτογενής πηγή**. Η ταυτότητα της εγκριτικής πράξης επιβεβαιώνεται και από τη Σύνοψη υποχρεώσεων CECCAR/ONPCSB, που την αναφέρει ως «*Hotărâre 701/2023 (…) din 12.01.2023*».
  - **Raport de evaluare sectorială a riscurilor - CECCAR, 2025** (Έκθεση τομεακής αξιολόγησης των κινδύνων νομιμοποίησης εσόδων και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας στον κλάδο των λογιστικών υπηρεσιών, περίοδος αναφοράς δεδομένων **2021-2024**). **Πρωτογενής πηγή** για. Τον συνολικό βαθμό κινδύνου του κλάδου (*Scăzut spre Mediu*), τα επίπεδα απειλής (*ridicat*) και ευπάθειας (*mediu*), τις μήτρες κινδύνου ανά υπηρεσία, τυπολογία πελάτη, δίαυλο διανομής και γεωγραφική έκθεση, τα μεγέθη του κλάδου, τα στατιστικά εποπτείας, ελέγχων, κυρώσεων και αναφορών της ONPCSB για την περίοδο 2021-2024, τα αποτελέσματα του τομεακού ερωτηματολογίου (1.218 απαντήσεις), τους δείκτες υποψίας, τις τυπολογίες, την κλίμακα των πειθαρχικών ποινών του CECCAR, τις Συμφωνίες συνεργασίας CECCAR-ONPCSB και τα μέτρα μετριασμού.
  - **Súvoph των υποχρεώσεων των profesioniști contabili ως υπόχρεων οντοτήτων** - CECCAR σε συνεργασία με την **ONPCSB** («*Obligații ce le revin profesioniștilor contabili, în calitate de entități raportoare, în legătură cu prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului*», σύνοψη των πληροφοριών που παρουσιάστηκαν στα εκπαιδευτικά σεμινάρια CECCAR/ONPCSB). **Πρωτογενής πηγή** για. Τον κατάλογο της εφαρμοστέας νομοθεσίας (N. 129/2019, Ordinul ONPCSB 37/2021, Hotărâre 701/2023), την οριοθέτηση των υπόχρεων προσώπων, τη ρητή εξαίρεση των μισθωτών λογιστών, τον περιορισμό του ορισμού υπευθύνου στις εταιρείες, τη διευκρίνιση ότι η αναφορά του άρθρου 7 αφορά μόνο τις ίδιες συναλλαγές μετρητών του λογιστή, και τον τελικό κατάλογο ελάχιστης τεκμηρίωσης.
  - Ιστότοπος του CECCAR (ενότητες νομοθεσίας AML, τομεακών κανόνων και μεταφρασμένων κατευθύνσεων FATF, η ανάρτηση των διεθνών καθεστώτων κυρώσεων στον ιστότοπο προβλέπεται ρητά από τη Συμφωνία συνεργασίας CECCAR-ONPCSB): https://ceccar.ro/
  - **Οδηγοί και τυπολογίες της ONPCSB** («*ghidurile privind indicatorii de suspiciune și tipologiile de spălare a banilor*»). Η ύπαρξη και η δεσμευτικότητά τους τεκμηριώνονται από τα **άρθρα 20 παρ. (2) και 22 παρ. (3) των Τομεακών Κανόνων CECCAR** (υποχρέωση αναφοράς όταν τα περιστατικά αντιστοιχούν στους δημοσιοποιημένους δείκτες ή τυπολογίες) και από την τομεακή αξιολόγηση CECCAR 2025, που τους απαριθμεί ρητά στις πηγές της. Δεν παρατίθενται ιστοδιευθύνσεις, διότι τα ίδια τα κείμενα των Οδηγών δεν περιλαμβάνονται στο υλικό που παρασχέθηκε.
  - **Οδηγός ταυτοποίησης πραγματικού δικαιούχου (ONPCSB)**. Λειτουργεί συμπληρωματικά/ερμηνευτικά, το ίδιο το κατώφλι του πραγματικού δικαιούχου (25% συν μία μετοχή / άνω του 25%) ορίζεται στο **άρθρο 4 παρ. (2) N. 129/2019** και όχι στον Οδηγό.
  - **Εκπαιδευτικές δράσεις**. Οι υποχρεώσεις κατάρτισης θεμελιώνονται στο **άρθρο 24 παρ. (4)-(5) N. 129/2019** και στο **άρθρο 9 των Τομεακών Κανόνων**. Η τομεακή αξιολόγηση CECCAR 2025 καταγράφει **5 εκπαιδευτικές δράσεις της ONPCSB** για τον κλάδο στην περίοδο 2021-2024 (0 / 2 / 1 / 2) και τα κοινά προγράμματα κατάρτισης CECCAR-ONPCSB βάσει των Συμφωνιών 1717/2022 και 2873/ASV/2024.
  - **Ordonanța Guvernului nr. 9/2021** (μνημονεύεται στο άρθρο 7 παρ. 1 της, ως βάση εργασιών της ONPCSB στους δείκτες κινδύνου των αναφορών του κλάδου) και **Hotărârea Guvernului nr. 603/2011** (Κανόνες των οποίων το άρθρο 6 αποτέλεσε βάση κυρώσεων στους ελέγχους της ONPCSB το 2024) - αμφότερες μνημονεύονται στην τομεακή αξιολόγηση CECCAR 2025.
  - **Κατάλογοι διεθνών κυρώσεων** που η τομεακή αξιολόγηση CECCAR 2025 υποδεικνύει ρητά για τον έλεγχο πελατών και πραγματικών δικαιούχων. *Consolidated Sanctions List* της OFAC (ΗΠΑ), κατάλογος κυρώσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, κατάλογος κυρώσεων του Συμβουλίου Ασφαλείας του ΟΗΕ.
  - **Εθνική Αξιολόγηση Κινδύνου (NRA) της Ρουμανίας**, δημοσιευθείσα το 2022 για την περίοδο 2018-2020 (κατάταξη των *servicii contabile* στη βαθμίδα «Mediu» επί πεντάβαθμης κλίμακας *Scăzut / Mediu-Scăzut / Mediu / Mediu-Ridicat / Ridicat*, βασικά αδικήματα υψηλού κινδύνου. Φοροδιαφυγή και απάτη ΦΠΑ, διαφθορά, κυβερνοέγκλημα, **καμία αυτόνομη κατάταξη του κωδικού CAEN 7022 σε υψηλό κίνδυνο δεν περιλαμβάνεται στη δημόσια περίληψη**) - https://www.onpcsb.ro
  - **Υπερεθνική Αξιολόγηση Κινδύνων (SNRA)** της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, 2022, και **γνώμη της EBA** κατά το άρθρο 6 παρ. (5) της Οδηγίας 2015/849 - μνημονεύονται ως πηγές της τομεακής αξιολόγησης CECCAR 2025.
  - Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, *Euro foreign exchange reference rates*, 13.08.2026 (1 EUR = 5,2444 RON) - https://www.ecb.europa.eu/stats/eurofxref/eurofxref-daily.xml

## Σλοβακία

Περιεχόμενα

**Εθνική νομοθεσία**

Η Σλοβακία ενσωμάτωσε την Οδηγία (ΕΕ) 2015/849 (4η AMLD) κυρίως μέσω του **Νόμου αρ. 52/2018 Z. z.** (*Zákon z 1. februára 2018, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 297/2008 Z. z.* …), σε ισχύ από **15 Μαρτίου 2018**. Βασική νομοθεσία παραμένει ο **Zákon č. 297/2008 Z. z.** (*o ochrane pred legalizáciou príjmov z trestnej činnosti a o ochrane pred financovaním terorizmu a o zmene a doplnení niektorých zákonov* - Νόμος για την Προστασία από τη Νομιμοποίηση Εσόδων από Εγκληματική Δραστηριότητα και τη Χρηματοδότηση της Τρομοκρατίας και για την τροποποίηση ορισμένων νόμων).

**Πιο πρόσφατες τροποποιήσεις.** Ο ν. 297/2008 έχει τροποποιηθεί επανειλημμένα και **δεν αρκεί πλέον η παραπομπή στον ν. 387/2024**:

- **Zákon č. 279/2020 Z. z.** - σε ισχύ από **1 Νοεμβρίου 2020** (μεταξύ άλλων, αναδιατύπωση του καθεστώτος δημοσίευσης των αποφάσεων, § 33a).
- **Zákon č. 387/2024 Z. z.** (νόμος της 27ης Νοεμβρίου 2024) - σε ισχύ από **15 Ιανουαρίου 2025**. Τροποποίησε το § 7 παρ. 1 στοιχ. α΄ και β΄ (προσθήκη της *adresa skutočného miesta výkonu podnikateľskej činnosti* - διεύθυνσης του πραγματικού τόπου άσκησης της δραστηριότητας, εφόσον διαφέρει από την έδρα), πρόσθεσε νέα κατώφλια στο § 10 παρ. 2 στοιχ. ζ΄-ι΄ (μεταξύ αυτών το όριο των 1.000 ευρώ για μεταφορές κεφαλαίων και κρυπτοστοιχείων) και τροποποίησε το § 21 μόνον ως προς την παρ. 4 (διασυνοριακοί όμιλοι). **Δεν** θίγει τα § 5 παρ. 1 στοιχ. η΄, τα κατώφλια των 15.000/10.000 ευρώ και το § 19.
- **Zákon č. 73/2026 Z. z.** της **14ης Απριλίου 2026**, **σε ισχύ από 1 Ιουνίου 2026** (επιμέρους διατάξεις από 10.7.2026). Πρόκειται για ουσιαστική τροποποίηση AML. Αναδιατυπώνει τον ορισμό του πραγματικού δικαιούχου (§ 6a), τα § 7 παρ. 1 στοιχ. β΄, § 10 παρ. 1 στοιχ. β΄, παρ. 8 και 9, **το κανάλι αναφοράς ύποπτων συναλλαγών (§ 17 παρ. 2)**, εισάγει **υποχρεωτική εγγραφή κάθε υπόχρεης οντότητας στο πληροφοριακό σύστημα της Αστυνομίας/FSJ (§ 21 παρ. 2)**, τροποποιεί το § 24b, δημιουργεί **μητρώο αλλοδαπών εμπιστευμάτων (§ 24c - *Register zahraničných zvereneckých fondov*)**, τροποποιεί το § 33 παρ. 3 και προσθέτει τις **§ 33 παρ. 8-10** (στην ισχύουσα διάρθρωση το § 33 κλείνει με την **παρ. 11**, που παραπέμπει στον Διοικητικό Κώδικα - *Správny poriadok*), ενώ θεσπίζει και μεταβατικές διατάξεις (§ 36d). **Όλες οι τροποποιήσεις αυτές είναι ήδη ενσωματωμένες στη χρονική έκδοση που αντιπαραβλήθηκε** - οι παραπομπές του κεφαλαίου ακολουθούν το κείμενο *όπως ισχύει από 1.6.2026* και όχι το προϊσχύον.
- **Zákon č. 29/2026 Z. z.** (*Zákon o obchodnom registri a o zmene a doplnení niektorých zákonov*) της **3ης Φεβρουαρίου 2026** - παρεπόμενη τροποποίηση του ν. 297/2008, **σε ισχύ από 17 Αυγούστου 2026**.

Η ενοποιημένη έκδοση του slov-lex φέρει ένδειξη «*Časová verzia predpisu účinná od 01.06.2026 do 16.08.2026*», με επόμενη έκδοση «*účinná od 17.08.2026*». Κάθε παραπομπή σε άρθρα του νόμου πρέπει επομένως να ελέγχεται στην ισχύουσα ενοποιημένη έκδοση και όχι στο κείμενο του 2018 ή του 2025.

**Νομική βάση για λογιστές. § 5 παρ. 1 στοιχ. η΄.** Υπόχρεες οντότητες είναι, αυτολεξεί, «*audítor, účtovník, daňový poradca a iná osoba, ktorá poskytuje poradenské služby vo veciach daní podľa osobitných predpisov*» - ο ελεγκτής, ο λογιστής, ο φορολογικός σύμβουλος και κάθε άλλο πρόσωπο που παρέχει συμβουλευτικές υπηρεσίες σε φορολογικά θέματα κατά τις ειδικές διατάξεις. Ο νόμος **δεν διακρίνει ρητά** μεταξύ εξωτερικού και έμμισθου/εσωτερικού λογιστή, ούτε θέτει προϋπόθεση «κύριας δραστηριότητας», στην πράξη η υπαγωγή συνδέεται με την άσκηση της δραστηριότητας ως επιχειρηματικής/ανεξάρτητης. Η ειδική οδηγία της FSJ για τον κλάδο διατυπώνει μεν την υπαγωγή γενικά («*Audítor, účtovník a daňový poradca je povinnou osobou podľa § 5 ods. 1 písm. h) zákona č. 297/2008 Z. z.*»), διευκρινίζει όμως ότι ο **έμμισθος/εσωτερικός λογιστής (*zamestnanec*)**, ο οποίος απασχολείται με σύμβαση εξαρτημένης εργασίας σε εμπορική εταιρεία, **δεν ενεργεί ως αυτοτελές υπόχρεο πρόσωπο AML**. Υπόχρεη είναι η ίδια η επιχείρηση, εφόσον υπάγεται στον νόμο, ενώ ο λογιστής ενεργεί ως εκτελεστικό όργανό της. Τον περιορισμό αυτόν επιβεβαιώνει και το γράμμα του **§ 33 παρ. 1**, το οποίο απευθύνει τις διοικητικές υποχρεώσεις και κυρώσεις αποκλειστικά σε «*právnická osoba alebo fyzická osoba - podnikateľ*» (νομικό πρόσωπο ή φυσικό πρόσωπο-επιχειρηματία). Οι υποχρεώσεις δέουσας επιμέλειας, εσωτερικού προγράμματος και αναφοράς βαρύνουν επομένως **τα λογιστικά γραφεία και τους ανεξάρτητους επαγγελματίες (εξωτερικούς λογιστές)** και όχι τους έμμισθους υπαλλήλους-λογιστές μη υπόχρεων εμπορικών εταιρειών.

**Διάκριση εξωτερικών λογιστών από ορκωτούς ελεγκτές.** Το § 5 παρ. 1 στοιχ. η΄ υπάγει στην **ίδια** κατηγορία υπόχρεων τον ελεγκτή (*audítor*), τον λογιστή (*účtovník*) και τον φορολογικό σύμβουλο (*daňový poradca*). Και για τις τρεις ιδιότητες, **αρχή ελέγχου και επιβολής κυρώσεων AML είναι η FSJ** - όχι το Σλοβακικό Επιμελητήριο Ελεγκτών (*Slovenská komora audítorov* - SKAU) ούτε το Επιμελητήριο Φορολογικών Συμβούλων (*Slovenská komora daňových poradcov* - SKDP), τα οποία διατηρούν μόνο επαγγελματικά πρότυπα και έλεγχο εντιμότητας. Η FSJ έχει εκδώσει **ενιαία οδηγία και για τα τρία επαγγέλματα** («*Usmernenie … pre audítora, účtovníka a daňového poradcu*»).

> Πέρα από τον κατάλογο της παρ. 1 (και την παρ. 2, που υπάγει τα υποκαταστήματα και τις οργανωτικές μονάδες αλλοδαπών προσώπων της παρ. 1), το **§ 5 παρ. 3** καθιστά υπόχρεη οντότητα **κάθε άλλο νομικό πρόσωπο και κάθε φυσικό πρόσωπο-επιχειρηματία που πραγματοποιεί συναλλαγή σε μετρητά αξίας τουλάχιστον 10.000 ευρώ**, «*μεμονωμένα ή σε περισσότερες διαδοχικές συναλλαγές που είναι ή μπορεί να είναι συνδεδεμένες*». Πρακτικά, ένα λογιστικό γραφείο ή ο πελάτης του μπορεί να αποκτήσει την ιδιότητα του υπόχρεου *και χωρίς* το § 5 παρ. 1 στοιχ. η΄, απλώς και μόνο επειδή εισέπραξε ή κατέβαλε μετρητά πάνω από το όριο αυτό. Σημειώνεται επίσης ότι για τους εμπόρους έργων τέχνης, αντικών, πολύτιμων μετάλλων και λίθων και για τα ενεχυροδανειστήρια (§ 5 παρ. 1 στοιχ. ιγ΄) ο νόμος θέτει αντίστροφα *κατώτατο* όριο υπαγωγής 10.000 ευρώ, ενώ για τη μεσιτεία μίσθωσης ακινήτων ισχύει όριο μηνιαίου μισθώματος 10.000 ευρώ.

**Πακέτο AML της ΕΕ.** Έως τις **10.7.2027** εξακολουθεί να ισχύει το εθνικό δίκαιο (ν. 297/2008 Z. z., όπως τροποποιήθηκε τελευταία με τους ν. 73/2026 και 29/2026), από την ημερομηνία αυτή εφαρμόζεται απευθείας ο **Κανονισμός (ΕΕ) 2024/1624**, ενώ παράλληλα μεταφέρεται η **Οδηγία (ΕΕ) 2024/1640** και ασκείται εποπτεία σε ενωσιακό επίπεδο από την **AMLA** (Αρχή Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες). Χωριστός σλοβακικός νόμος μεταφοράς της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1640 **δεν έχει ψηφιστεί**. Ο **ν. 73/2026 Z. z. αποτελεί μερική/ενδιάμεση εθνική προσαρμογή** στο πακέτο του 2024, με στοχευμένες μόνο τροποποιήσεις του ν. 297/2008 (νέος ορισμός πραγματικού δικαιούχου στο § 6a, εγγραφή στο σύστημα goAML στο § 21 παρ. 2, μητρώο αλλοδαπών εμπιστευμάτων στο § 24c και μεταβατικές ρυθμίσεις στο § 36d), ενώ **η πλήρης μεταφορά της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1640 παραμένει σε εξέλιξη**.

**Πηγές νομοθεσίας.** Zákon č. 297/2008 Z. z. (*Zbierka zákonov SR*), χρονική έκδοση *účinná od 01.06.2026 do 16.08.2026* - το κείμενο που αντιπαραβλήθηκε αυτολεξεί - https://static.slov-lex.sk/static/SK/ZZ/2008/297/20260601.html , Zákon č. 52/2018 Z. z. - https://static.slov-lex.sk/pdf/SK/ZZ/2018/52/ZZ_2018_52_20180315.pdf , Zákon č. 387/2024 Z. z. - https://static.slov-lex.sk/pdf/SK/ZZ/2024/387/ZZ_2024_387_20250115.pdf , Zákon č. 73/2026 Z. z. - https://static.slov-lex.sk/pdf/SK/ZZ/2026/73/ZZ_2026_73_20260601.pdf , Zákon č. 29/2026 Z. z. - https://static.slov-lex.sk/pdf/SK/ZZ/2026/29/ZZ_2026_29_20260601.pdf

**Εποπτική/Αρμόδια Αρχή & FIU/ΜΧΠ**

Κατά το **§ 29 παρ. 1** του ν. 297/2008, τον έλεγχο τήρησης των υποχρεώσεων **όλων** των υπόχρεων οντοτήτων ασκεί η **Μονάδα Χρηματοοικονομικών Πληροφοριών (Finančná spravodajská jednotka - FSJ)** της Προεδρίας του Αστυνομικού Σώματος: «*Kontrolu plnenia a dodržiavania povinností povinných osôb ustanovených týmto zákonom vykonáva finančná spravodajská jednotka.*»

Το ουσιώδες για τους λογιστές παραμένει. **Για τους εξωτερικούς λογιστές, τους φοροτεχνικούς και τους ελεγκτές μοναδική αρχή ελέγχου και επιβολής κυρώσεων AML είναι η FSJ.** Ούτε το SKAU ούτε το SKDP λειτουργούν ως εποπτικές αρχές AML - είναι μόνο επαγγελματικοί φορείς. Το ίδιο επιβεβαιώνεται και από την έκθεση αμοιβαίας αξιολόγησης της MONEYVAL (5ος γύρος), όπου η FSJ εμφανίζεται ως η αρχή που ελέγχει τη συμμόρφωση AML/CFT των ΜΧΕΔ (DNFBP), ενώ τα επαγγελματικά επιμελητήρια διατηρούν μόνο επαγγελματικά πρότυπα και έλεγχο εντιμότητας.

Κατά το **§ 29 παρ. 2**, ο έλεγχος μπορεί να διενεργηθεί **και σε πρόσωπο που έπαψε να είναι υπόχρεη οντότητα**, ως προς τις υποχρεώσεις της περιόδου κατά την οποία είχε την ιδιότητα αυτή - στοιχείο κρίσιμο για λογιστικά γραφεία που διακόπτουν ή μεταβιβάζουν τη δραστηριότητά τους.

**Πώς επιλέγονται οι ελεγχόμενοι - § 29 παρ. 9.** Η συχνότητα και το εύρος των ελέγχων **δεν είναι ομοιόμορφα**. Καθορίζονται **κατά το προφίλ κινδύνου της κάθε υπόχρεης οντότητας** και κατά τα αποτελέσματα της εθνικής αξιολόγησης κινδύνου, ενώ το προφίλ επικαιροποιείται τακτικά και οσάκις επέρχονται σημαντικά γεγονότα στη διοίκηση ή στη δραστηριότητα της οντότητας. Ένα λογιστικό γραφείο με πελατολόγιο υψηλού κινδύνου ελέγχεται επομένως συχνότερα, χωρίς αυτό να προκύπτει από κανένα δημοσιευμένο χρονοδιάγραμμα.

> Στους ελέγχους AML **δεν εφαρμόζεται ο γενικός κανονισμός για τον έλεγχο στη δημόσια διοίκηση**. Ο έλεγχος της FSJ διέπεται αποκλειστικά από τα §§ 29 και 30 του ίδιου του ν. 297/2008, με ό,τι αυτό συνεπάγεται για τις προθεσμίες, τις αντιρρήσεις και τα δικαιώματα του ελεγχομένου. Σε συνδυασμό με το **§ 30 παρ. 3**, η υπόχρεη οντότητα οφείλει να θέσει στη διάθεση των ελεγκτών **όλα τα στοιχεία των προηγούμενων πέντε ετών, στην κρατική γλώσσα**, και αν η τεκμηρίωση είναι σε άλλη γλώσσα να προσκομίσει **επίσημα επικυρωμένη μετάφραση με δικά της έξοδα** - πρακτικά σημαντικό κόστος για γραφεία με αλλοδαπό πελατολόγιο.

| Κατηγορία υπόχρεου | Έλεγχος AML | Διάταξη |
|---|---|---|
| Όλες οι υπόχρεες οντότητες (καθολική αρμοδιότητα) | FSJ | § 29 παρ. 1 |
| Τράπεζες και λοιπά χρηματοπιστωτικά ιδρύματα | FSJ **και παράλληλα** NBS / *orgán dozoru* | § 29 παρ. 3-6 |
| **Εξωτερικοί λογιστές, φοροτεχνικοί, ελεγκτές (§ 5 παρ. 1 στοιχ. η΄)** | **Αποκλειστικά FSJ** (το SKAU και το SKDP δεν είναι εποπτικές αρχές AML) | § 29 παρ. 1 |
| Πρόσωπο που έπαψε να είναι υπόχρεη οντότητα | FSJ, για την περίοδο που είχε την ιδιότητα | § 29 παρ. 2 |
| Διαχειριστές αλλοδαπών εμπιστευμάτων (νέο μητρώο § 24c) | *Okresný úrad v sídle kraja* (περιφερειακή διοικητική αρχή) | § 33 παρ. 8-10 (ν. 73/2026) |

**Στοιχεία επικοινωνίας FSJ.** *Finančná spravodajská jednotka, Prezídium Policajného zboru* - ταχυδρομική διεύθυνση **Pribinova 2, 812 72 Bratislava** (κεντρική έδρα του Υπουργείου Εσωτερικών / Προεδρίας του Αστυνομικού Σώματος) , τηλέφωνα γραμματείας **+421 9610 51402** και **+421 9610 51400** , ηλεκτρονική θυρίδα γενικών ερωτημάτων και πληροφοριών **sjfpsek@minv.sk** , ηλεκτρονική θυρίδα για αναφορές ασυνήθιστων συναλλαγών **sjfpnoo@minv.sk**, η οποία λειτουργεί πλέον ως **επικουρικός δίαυλος**, καθώς από 1.6.2026 η βασική υποβολή γίνεται μέσω του συστήματος goAML , πύλη https://www.minv.sk/?financna-policia

**Αξιολόγηση MONEYVAL.** Η Σλοβακία αξιολογήθηκε στον **5ο γύρο αμοιβαίων αξιολογήσεων της MONEYVAL**, η έκθεση **MONEYVAL(2020)21 - *5th Round Mutual Evaluation Report, Slovak Republic*** εγκρίθηκε το **2020** και είναι αναρτημένη στα σλοβακικά από την ίδια την FSJ στον ιστότοπο του Υπουργείου Εσωτερικών. Στην έκθεση αυτή η FSJ αναγνωρίζεται ως η αρχή που ελέγχει τη συμμόρφωση AML/CFT των ΜΧΕΔ, άρα και των λογιστών. Στη MER και στις επακόλουθες **εκθέσεις παρακολούθησης (*Follow-up Reports*)** η Σλοβακία διατηρεί, ως προς τις **Συστάσεις 22, 23 και 28** - οι οποίες αφορούν ειδικά τις ΜΧΕΔ (DNFBP), άρα και τους λογιστές, καθώς και την εποπτεία τους - βαθμολογίες **«Μερικώς Συμμορφούμενη» (*Partially Compliant* - PC) έως «Σε Μεγάλο Βαθμό Συμμορφούμενη» (*Largely Compliant* - LC)**, με κύριες συστάσεις την **ενίσχυση των επιτόπιων ελέγχων σε λογιστές και φοροτεχνικούς** και την **ουσιαστική εφαρμογή κυρώσεων**.

**Εθνική Αξιολόγηση Κινδύνου.** Ισχύει η **2η Εθνική Αξιολόγηση Κινδύνων (FSJ/NAKA, 2020, περίοδος αναφοράς 2016-2019)**, τα πορίσματα της οποίας παρατίθενται παρακάτω (βασικά αδικήματα και δείκτες κινδύνου). Οι **ελεγκτές, λογιστές και φορολογικοί σύμβουλοι κατατάσσονται στη βαθμίδα «μεσαίου κινδύνου» (*stredné riziko*)**. Ως προς τη συμμετοχή του κλάδου στις αναφορές, οι ετήσιες στατιστικές και εκθέσεις δραστηριότητας της FSJ (*Správa o činnosti*) καταγράφουν σταθερά **χαμηλό αριθμό αναφορών ασυνήθιστων συναλλαγών από τον κλάδο - λιγότερες από 20 ΝΟΟ ετησίως, επί συνόλου περίπου 3.500-4.500 υποβολών** από όλες τις κατηγορίες υπόχρεων οντοτήτων.

**Πώς παράγεται η εθνική αξιολόγηση κινδύνου - § 26a.** Την **καταρτίζει η ίδια η FSJ**, με συμμετοχή των υπόχρεων προσώπων, των ενώσεων του κλάδου των ακινήτων, της Εθνικής Τράπεζας της Σλοβακίας και των αρχών επιβολής του νόμου, και **την εγκρίνει η Κυβέρνηση της Σλοβακικής Δημοκρατίας** (παρ. 1) - δηλαδή δεν πρόκειται για υπηρεσιακό έγγραφο αλλά για κυβερνητικά εγκεκριμένο κείμενο. Η FSJ οφείλει να την **επικαιροποιεί και να την υποβάλλει εκ νέου προς έγκριση το αργότερο ανά τέσσερα έτη** από την προηγούμενη έγκριση (παρ. 3) και να **δημοσιεύει την τελική έκθεση στον ιστότοπό της**, ενημερώνοντας συνεχώς τις υπόχρεες οντότητες (παρ. 4). Η σύνδεση με τις υποχρεώσεις του γραφείου είναι άμεση. Κατά το **§ 20a παρ. 2**, η δική του αξιολόγηση κινδύνου **οφείλει να λαμβάνει υπόψη την εθνική αξιολόγηση**, και κατά το **§ 29 παρ. 9** τα αποτελέσματά της καθορίζουν τη συχνότητα των ελέγχων. Συμπληρωματικά, το **§ 26 παρ. 2 στοιχ. ιε΄** επιβάλλει στη FSJ να **δημοσιεύει και να ενημερώνει τον κατάλογο των χωρών υψηλού κινδύνου** και το στοιχ. ιδ΄ τον κατάλογο των σημαντικών δημόσιων λειτουργιών (για τους ΠΕΠ), ενώ το **§ 27** την υποχρεώνει να τηρεί συγκεντρωτικά στατιστικά (αριθμός αναφορών, παραπομπές, έλεγχοι, είδη κυρώσεων, ύψος προστίμων) και να δημοσιεύει σύνοψή τους σε **ετήσια έκθεση**.

**Δέουσα επιμέλεια ως προς τον πελάτη (§ 10-13)** - «*starostlivosť vo vzťahu ku klientovi*», με βάση τις έννοιες της ταυτοποίησης (§ 7) και της επαλήθευσης της ταυτοποίησης (§ 8).

> Ο νόμιμος όρος είναι «*starostlivosť vo vzťahu ku klientovi*» και όχι «*starostlivosť o klienta*». Το δεύτερο μέρος του νόμου με αυτόν τον τίτλο καλύπτει τα **§ 10 έως § 13**. § 10 *základná starostlivosť* (βασική), § 10a *uchovávanie údajov o konečnom užívateľovi výhod* (τήρηση στοιχείων πραγματικού δικαιούχου), § 11 *zjednodušená starostlivosť* (απλουστευμένη), § 11a *výnimky* (εξαιρέσεις), § 12 *zvýšená starostlivosť* (ενισχυμένη), § 13 *plnenie tretími stranami* (εκτέλεση από τρίτους). Τα § 7 (ταυτοποίηση), § 8 (επαλήθευση ταυτοποίησης) και § 9 (λοιπές βασικές έννοιες) ανήκουν στο **πρώτο μέρος** του νόμου (βασικές έννοιες) και όχι στη δέουσα επιμέλεια.

- **Βασική (§ 10)**. Ταυτοποίηση/επαλήθευση πελάτη πριν τη σύναψη σχέσης, ταυτοποίηση πραγματικού δικαιούχου και επαλήθευση των ιδιοκτησιακών δομών, έλεγχος PEP/ κυρώσεων, διαπίστωση σκοπού και φύσης της σχέσης, συνεχής παρακολούθηση. Φυσικά πρόσωπα. Πλήρες όνομα, αριθμός γεννήσεως (*rodné číslo*) ή ημερομηνία γέννησης, διεύθυνση μόνιμης κατοικίας, ιθαγένεια, τύπος και αριθμός εγγράφου ταυτότητας. Νομικά πρόσωπα. Επωνυμία, έδρα, **διεύθυνση του πραγματικού τόπου άσκησης της δραστηριότητας, εφόσον διαφέρει από την έδρα (*adresa skutočného miesta výkonu podnikateľskej činnosti*) - νέα απαίτηση του § 7 παρ. 1 στοιχ. α΄ και β΄ από 15.1.2025 (ν. 387/2024)**, αριθμός μητρώου (IČO), καταχώριση σε μητρώο, εξουσιοδοτημένοι εκπρόσωποι. Ο ορισμός του πραγματικού δικαιούχου (§ 6a) αναδιατυπώθηκε με τον ν. 73/2026, με ισχύ από 1.6.2026. Κατώφλι **τουλάχιστον 25%** των δικαιωμάτων ψήφου ή του κεφαλαίου, ή δικαίωμα σε οικονομικό όφελος **τουλάχιστον 25%** (και όχι «άνω του 25%»), κατά την **παρ. 3** αρκεί η πλήρωση των κριτηρίων **από κοινού** με άλλο πρόσωπο, ενώ κατά την **παρ. 2**, αν κανείς δεν πληροί τα κριτήρια, **θεωρούνται πραγματικοί δικαιούχοι τα μέλη της ανώτερης διοίκησης** (καταστατικό όργανο) - η γνωστή επικουρική λύση, που στην πράξη ενεργοποιείται στις περισσότερες διεσπαρμένες δομές. Το **§ 10a** επιβάλλει σε κάθε νομικό πρόσωπο να τηρεί και να ενημερώνει τα στοιχεία του πραγματικού δικαιούχου **και επί πέντε έτη μετά** τη λήξη της ιδιότητας.
- **Απλουστευμένη (§ 11, με τις εξαιρέσεις του § 11a)**. Μόνο για αποδεδειγμένα χαμηλού κινδύνου περιπτώσεις (τράπεζες κρατών μελών της ΕΕ, φορείς του δημόσιου τομέα, εταιρείες εισηγμένες σε ρυθμιζόμενες αγορές). Ακόμη και τότε απαιτούνται ταυτοποίηση του πελάτη και επιβεβαίωση απουσίας υποψίας.
- **Ενισχυμένη (§ 12)**. Υποχρεωτική για πολιτικώς εκτεθειμένα πρόσωπα (PEPs), για τα οποία τα ενισχυμένα μέτρα εφαρμόζονται «*najmenej po dobu 12 mesiacov od skončenia výkonu významnej verejnej funkcie*», δηλαδή **τουλάχιστον για 12 μήνες μετά τη λήξη της άσκησης του σημαντικού δημόσιου λειτουργήματος** (§ 12 παρ. 3), επίσης για πρόσωπα από τρίτες χώρες υψηλού κινδύνου, για πολύπλοκες ή ασυνήθιστες συναλλαγές χωρίς σαφή οικονομικό σκοπό και για συναλλαγές χωρίς φυσική παρουσία του πελάτη.
- **Εκτέλεση από τρίτους (§ 13)**. Η δέουσα επιμέλεια μπορεί υπό προϋποθέσεις να εκτελεστεί από τρίτο πρόσωπο, χωρίς όμως μεταβίβαση της ευθύνης.

**Κατώτατα όρια ενεργοποίησης (§ 10 παρ. 2)** - ο κατάλογος που κυκλοφορεί συνήθως είναι ελλιπής:

| Περίπτωση | Κατώφλι | Διάταξη |
|---|---|---|
| Περιστασιακή συναλλαγή εκτός επιχειρηματικής σχέσης | τουλάχιστον 15.000 ευρώ | § 10 παρ. 2 στοιχ. β΄ |
| Περιστασιακή συναλλαγή **σε μετρητά** | τουλάχιστον 10.000 ευρώ | § 10 παρ. 2 στοιχ. β΄ |
| Περιστασιακή μεταφορά κεφαλαίων ή μεταφορά κρυπτοστοιχείων | τουλάχιστον 1.000 ευρώ | § 10 παρ. 2 στοιχ. ι΄ (προσθήκη ν. 387/2024) |
| Τυχερά παίγνια | τουλάχιστον 2.000 ευρώ | § 10 παρ. 2 στοιχ. ε΄ |
| Υποψία προετοιμασίας ή εκτέλεσης ασυνήθιστης συναλλαγής | **οποιοδήποτε ποσό** («*bez ohľadu na hodnotu obchodu*») | § 10 παρ. 2 στοιχ. γ΄ |
| Αμφιβολίες για την ακρίβεια ή πληρότητα των ήδη ληφθέντων στοιχείων | οποιοδήποτε ποσό | § 10 παρ. 2 στοιχ. δ΄ |
| Καταβολή υπολοίπου καταργηθείσας ανώνυμης κατάθεσης | - | § 10 παρ. 2 στοιχ. στ΄ |
| Κατά τη διάρκεια της επιχειρηματικής σχέσης, σε έκταση ανάλογη του κινδύνου (§ 20a) | οποιοδήποτε ποσό | § 10 παρ. 2 στοιχ. ζ΄ |
| Σημαντική μεταβολή στα στοιχεία ή στο προφίλ του πελάτη | οποιοδήποτε ποσό | § 10 παρ. 2 στοιχ. η΄ |
| Όταν συντρέχει υποχρέωση γνωστοποίησης ως προς τον πραγματικό δικαιούχο | - | § 10 παρ. 2 στοιχ. θ΄ |
| **Ταυτοποίηση και επαλήθευση ταυτότητας σε κάθε συναλλαγή** (όταν δεν συντρέχει περίπτωση της παρ. 2) | **τουλάχιστον 1.000 ευρώ** | **§ 10 παρ. 3** |

Τα κατώφλια των 15.000 και 10.000 ευρώ υπολογίζονται **και επί περισσότερων συνδεδεμένων ή διαδοχικών συναλλαγών**: «*pričom nezáleží na tom, či je obchod vykonaný jednotlivo alebo ako viaceré na seba nadväzujúce obchody, ktoré sú alebo môžu byť prepojené*» - δεν έχει σημασία αν η συναλλαγή εκτελείται μεμονωμένα ή ως περισσότερες αλληλοδιάδοχες συναλλαγές που είναι ή μπορεί να είναι συνδεδεμένες. Το όριο των 2.000 ευρώ αφορά τους φορείς τυχερών παιγνίων και το όριο των 1.000 ευρώ της **παρ. 2 στοιχ. ι΄** κυρίως τους παρόχους υπηρεσιών πληρωμών και κρυπτοστοιχείων.

> **Προσοχή. Το όριο των 1.000 ευρώ του § 10 παρ. 3 είναι άλλο και αφορά τους πάντες.** Ανεξάρτητα από τις περιπτώσεις της παρ. 2, το **§ 10 παρ. 3** επιβάλλει **ταυτοποίηση και επαλήθευση της ταυτότητας του πελάτη σε κάθε συναλλαγή αξίας τουλάχιστον 1.000 ευρώ**. Πρόκειται για αυτοτελή, γενική υποχρέωση - όχι για ειδικό κανόνα του χρηματοπιστωτικού τομέα. Επιπλέον, κατά το **§ 10 παρ. 4** το εύρος της δέουσας επιμέλειας καθορίζεται κατά τον κίνδυνο, **η δε υπόχρεη οντότητα φέρει το βάρος να αποδείξει κατά τον έλεγχο ότι το εύρος που εφάρμοσε ήταν κατάλληλο**, χωρίς τεκμηρίωση της στάθμισης, η επίκληση χαμηλού κινδύνου δεν αρκεί.

**Γενικές υποχρεώσεις**

- **Εσωτερικό Πρόγραμμα AML (§ 20 παρ. 1)** - «*program vlastnej činnosti*». Υποχρεωτικό, καταρτίζεται **γραπτώς και στην κρατική γλώσσα** («*v štátnom jazyku*»), σε έκταση ανάλογη της οργανωτικής δομής, του μεγέθους και του αντικειμένου της δραστηριότητας, και **εγκρίνεται από το καταστατικό όργανο** («*Program schvaľuje štatutárny orgán povinnej osoby*»). Επικαιροποιείται ιδίως **σε μεταβολή του αντικειμένου δραστηριότητας, πριν από την έναρξη νέων προϊόντων ή υπηρεσιών και σε τροποποίηση της νομοθεσίας**.
- > **Δώδεκα υποχρεωτικά σημεία, όχι έντεκα (§ 20 παρ. 2 στοιχ. α΄ έως ιβ΄).** Στη χρονική έκδοση σε ισχύ από 1.6.2026 το υποχρεωτικό περιεχόμενο του προγράμματος αριθμεί **δώδεκα** σημεία, *písm. a)* έως *písm. l)*. Η ενιαία οδηγία της FSJ για ελεγκτές, λογιστές και φορολογικούς συμβούλους, γραμμένη υπό το προϊσχύον κείμενο, αναφέρεται ακόμη σε «*§ 20 ods. 1 a 2 písm. a) až k)*», η παραπομπή αυτή **δεν είναι πλέον πλήρης** και δεν απαλλάσσει από το στοιχ. ιβ΄.

| Σημείο (§ 20 παρ. 2) | Υποχρεωτικό περιεχόμενο του προγράμματος |
|---|---|
| α΄ - *písm. a)* | Επισκόπηση των **συγκεκριμένων μορφών ασυνήθιστων συναλλαγών**, ανάλογα με το αντικείμενο δραστηριότητας |
| β΄ - *písm. b)* | Μέθοδος άσκησης της **δέουσας επιμέλειας**, προσαρμοσμένη στους εντοπισμένους κινδύνους |
| γ΄ - *písm. c)* | Μέθοδος **αξιολόγησης και διαχείρισης του κινδύνου** κατά το § 20a |
| δ΄ - *písm. d)* | Διαδικασία **αξιολόγησης του αν μια συναλλαγή είναι ασυνήθιστη** |
| ε΄ - *písm. e)* | Διαδικασία **από τον εντοπισμό έως την άμεση αναφορά** στη FSJ, με ρητό καταμερισμό ευθυνών στους εργαζομένους |
| στ΄ - *písm. f)* | Διαδικασία **αναστολής (*zdržanie*) της ασυνήθιστης συναλλαγής** κατά το § 16 - σημείο που παραλείπεται σχεδόν πάντοτε στα ελληνικά κείμενα |
| ζ΄ - *písm. g)* | Διαδικασία **διατήρησης των δεδομένων** κατά το § 19 |
| **η΄ - *písm. h)*** | **Ορισμός του υπευθύνου AML με όνομα, επώνυμο και επαγγελματική ιδιότητα**, ο οποίος διασφαλίζει την εκπλήρωση των υποχρεώσεων, την αναφορά των ασυνήθιστων συναλλαγών και τη **συνεχή επαφή με τη FSJ**. Αν *δεν* είναι το ίδιο το καταστατικό όργανο ή μέλος του, πρέπει να πληροί **τέσσερις σωρευτικές προϋποθέσεις**: (i) να είναι **ανώτερος υπάλληλος**, (ii) με **επαρκή γνώση** της έκθεσης της οντότητας στους κινδύνους, (iii) με **εξουσία λήψης αποφάσεων** που επηρεάζουν την έκθεση αυτή, και (iv) με δυνατότητα **άμεσης επικοινωνίας με το καταστατικό όργανο και την εποπτική αρχή** και **πρόσβαση σε όλα τα στοιχεία της δέουσας επιμέλειας** |
| θ΄ - *písm. i)* | Μέθοδος **προστασίας του εργαζομένου** που εντοπίζει ασυνήθιστες συναλλαγές |
| ι΄ - *písm. j)* | **Περιεχόμενο και χρονοδιάγραμμα της εκπαίδευσης** των εργαζομένων (*obsah a harmonogram odbornej prípravy*) |

| | |
|---|---|
| **ια΄ - *písm. k)*** | Μέθοδος **επαλήθευσης των υψηλών προτύπων εντιμότητας των εργαζομένων κατά την πρόσληψη** και μέθοδος **εσωτερικού ελέγχου** της συμμόρφωσης, **εφόσον δικαιολογείται από το μέγεθος και τη φύση της δραστηριότητας, σύσταση ανεξάρτητης μονάδας εσωτερικού ελέγχου** υπαγόμενης απευθείας στο καταστατικό όργανο |
| **ιβ΄ - *písm. l)*** | Διαδικασία **συστήματος διαχείρισης κινδύνου για πολιτικώς εκτεθειμένα πρόσωπα (ΠΕΠ) και για πρόσωπα υπό διεθνείς κυρώσεις** |

- **Εκπαίδευση (§ 20 παρ. 3)**. Η **υποχρέωση διενέργειας και η συχνότητα** δεν προβλέπονται στο στοιχ. ι΄ της παρ. 2 (το οποίο απαιτεί απλώς να *περιγράφονται στο πρόγραμμα* το «*obsah a harmonogram odbornej prípravy zamestnancov*»), αλλά στην **παρ. 3**. Εκπαίδευση με αντικείμενο την εξοικείωση με το πρόγραμμα, **τουλάχιστον μία φορά ανά ημερολογιακό έτος** («*najmenej raz za kalendárny rok*») **και πάντοτε πριν** από την ανάθεση σε εργαζόμενο εργασίας στην οποία θα εκτελεί καθήκοντα κατά τον νόμο. Επιπλέον, η υπόχρεη οντότητα οφείλει να διασφαλίζει ότι κάθε τέτοιος εργαζόμενος έχει **συνεχή (αδιάλειπτη) πρόσβαση στο πρόγραμμα**. Οι δύο υποχρεώσεις είναι σωρευτικές. Η ετήσια εκπαίδευση δεν υποκαθιστά την εκπαίδευση πριν από την ανάθεση καθηκόντων, ούτε αντιστρόφως.
- **Η εξαίρεση του § 20 παρ. 4 - πρακτικά κρίσιμη για τα μικρά λογιστικά γραφεία.** Υπόχρεη οντότητα των **§ 5 παρ. 1 στοιχ. ε΄ και η΄ έως ια΄** (άρα και ο **λογιστής, ο ελεγκτής και ο φορολογικός σύμβουλος**) η οποία ασκεί τις δραστηριότητές της βάσει σύμβασης **αποκλειστικά για λογαριασμό άλλης υπόχρεης οντότητας δεν υποχρεούται να καταρτίσει δικό της πρόγραμμα**, εφόσον ακολουθεί το πρόγραμμα εκείνης. Η εξαίρεση είναι στενή - αίρεται μόλις το γραφείο αποκτήσει έστω και έναν δικό του πελάτη εκτός της σχέσης αυτής - αλλά καλύπτει πραγματικά περιστατικά υπεργολαβίας λογιστικών εργασιών.
- **Αξιολόγηση κινδύνου (§ 20a)**. Εντοπισμός, αξιολόγηση και **τακτική ενημέρωση** των κινδύνων, με τους δικούς της παράγοντες και υποχρεωτικά με τους παράγοντες του **Παραρτήματος αρ. 2**. Πρέπει να είναι ανάλογη της φύσης και του μεγέθους, να λαμβάνει υπόψη την **εθνική αξιολόγηση κινδύνου του § 26a** και **να παρέχεται στις ελεγκτικές αρχές κατόπιν αιτήματος** - δηλαδή να υπάρχει σε γραπτή, επιδείξιμη μορφή.
- **Διατήρηση αρχείων (§ 19)**. Τα δεδομένα και τα έγγραφα των § 10-12 τηρούνται **πέντε έτη** από τη λήξη της συμβατικής σχέσης και, για τις περιστασιακές συναλλαγές, πέντε έτη από την εκτέλεσή τους (§ 19 παρ. 2). Η FSJ μπορεί, **με έγγραφο αίτημα και μετά από αξιολόγηση της αναγκαιότητας**, να επιβάλει διατήρηση **έως πέντε επιπλέον έτη** (§ 19 παρ. 3) - εξ ου και το πραγματικό ανώτατο των **δέκα ετών**. Κατά το **§ 19 παρ. 4** η υποχρέωση βαρύνει **και το πρόσωπο που έπαψε να είναι υπόχρεη οντότητα**, στοιχείο που συμπληρώνει το § 29 παρ. 2 για τον έλεγχο.
- **Άρνηση και λύση της σχέσης (§ 15)**. Αν η δέουσα επιμέλεια του § 10 παρ. 1 **δεν μπορεί να διενεργηθεί**, η υπόχρεη οντότητα **οφείλει** - δεν απλώς δικαιούται - να **αρνηθεί τη σύναψη της σχέσης, να λύσει την υφιστάμενη ή να αρνηθεί την εκτέλεση της συγκεκριμένης συναλλαγής**.
- **Αναστολή της συναλλαγής (§ 16) - οι δύο προθεσμίες και ο τρόπος υπολογισμού τους**. Η υπόχρεη οντότητα αναστέλλει τη συναλλαγή μέχρι την υποβολή της αναφοράς (παρ. 1). Κατόπιν **γραπτού αιτήματος της FSJ** η αναστολή παρατείνεται **έως 120 ώρες** και, αν η FSJ παραπέμψει την υπόθεση στις αρχές ποινικής δίωξης, **έως 72 επιπλέον ώρες** (παρ. 2). **Στον υπολογισμό δεν προσμετρώνται τα Σάββατα και οι επίσημες αργίες** - διευκρίνιση που στην πράξη μπορεί να διπλασιάσει τη διάρκεια της δέσμευσης και παραλείπεται συστηματικά.
- **Αναφορά ασυνήθιστων συναλλαγών (§ 17)** - «*neobvyklé obchodné operácie*». Υποβάλλεται στη FSJ **χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση** («*bez zbytočného odkladu*», § 17 παρ. 1) και **καλύπτει ρητά και την απόπειρα** διενέργειας ασυνήθιστης συναλλαγής - δεν απαιτείται δηλαδή να έχει εκτελεστεί τίποτε. **Από 1 Ιουνίου 2026** (ν. 73/2026 Z. z.) η αναφορά υποβάλλεται **μέσω του πληροφοριακού συστήματος του § 21 παρ. 2** και μόνον αν το σύστημα δεν λειτουργεί, με άλλη ηλεκτρονική μορφή που διασφαλίζει το απόρρητο: «*Ohlásenie podľa odseku 1 sa vykonáva prostredníctvom systému podľa § 21 ods. 2; ak je systém nefunkčný, ohlásenie sa vykonáva inou elektronickou formou zaručujúcou, že informácie v ňom obsiahnuté zostanú utajené pred nepovolanou osobou.*» (§ 17 παρ. 2). Περιεχόμενο της αναφοράς. Ταυτοποίηση της υπόχρεης οντότητας, υπεύθυνος επικοινωνίας, στοιχεία των εμπλεκομένων, περιστάσεις, λόγοι που θεμελιώνουν τον χαρακτηρισμό ως ασυνήθιστης, αριθμοί και ημερομηνίες συμβάσεων.
- **Η ανωνυμία του υπαλλήλου μέσα στην ίδια την αναφορά (§ 17 παρ. 4).** Στη χρονική έκδοση σε ισχύ από 1.6.2026 το **§ 17 παρ. 4** ορίζει ότι **η αναφορά δεν επιτρέπεται να περιέχει στοιχεία του εργαζομένου που εντόπισε την ασυνήθιστη συναλλαγή**. Η προστασία δηλαδή δεν είναι μόνο εργασιακή (§ 35b) αλλά και *τεχνική*, ενσωματωμένη στο περιεχόμενο του εντύπου. Το γραφείο που συμπληρώνει το πεδίο «ποιος εντόπισε τη συναλλαγή» με το όνομα του υπαλλήλου παραβιάζει τον νόμο.
- **Απαγόρευση γνωστοποίησης και καθήκον εχεμύθειας (§ 18)**. Αυστηρή απαγόρευση ενημέρωσης του πελάτη ή τρίτου (*tipping-off*) για την υποβολή αναφοράς, με ρητή επέκταση σε εργαζομένους και σε πρόσωπα που ενεργούν βάσει άλλης συμβατικής σχέσης με την υπόχρεη οντότητα. Κατά το **§ 18 παρ. 11**, όμως, **δεν συνιστά παραβίαση της εχεμύθειας** η ενέργεια υπόχρεης οντότητας των **§ 5 παρ. 1 στοιχ. η΄ έως ι΄** (άρα και του λογιστή) με σκοπό να **αποτρέψει τον πελάτη από την τέλεση παράνομης πράξης** - η μόνη νόμιμη δίοδος επικοινωνίας με τον πελάτη μετά τον εντοπισμό.
- **Υποχρεωτική εγγραφή στο σύστημα της FSJ (§ 21 παρ. 2, νέο από 1.6.2026)**: «*Povinná osoba je povinná zaregistrovať sa v informačnom systéme Policajného zboru určenom na prijímanie a analýzu hlásení o neobvyklých obchodných operáciách do 30 dní odo dňa, keď sa stala povinnou osobou.*» - κάθε υπόχρεη οντότητα οφείλει να εγγραφεί **εντός 30 ημερών** από τότε που απέκτησε την ιδιότητα. Το κείμενο του νόμου περιγράφει το σύστημα *λειτουργικά* («πληροφοριακό σύστημα του Αστυνομικού Σώματος για τη λήψη και ανάλυση αναφορών»), χωρίς να το ονομάζει, η ονομασία *goAML* προκύπτει από την επικοινωνία της FSJ και όχι από τον νόμο. **Για τις ήδη υφιστάμενες υπόχρεες οντότητες - άρα για τα λογιστικά γραφεία και τους φοροτεχνικούς που ασκούσαν ήδη δραστηριότητα την 1.6.2026 - η προθεσμία είναι η 30ή Νοεμβρίου 2026** (μεταβατική διάταξη § 36d παρ. 1: «*Povinná osoba je povinná zaregistrovať sa do 30. novembra 2026 v systéme Finančnej spravodajskej jednotky podľa § 21 ods. 2 v znení účinnom od 1. júna 2026.*»). **Πρακτική διαδικασία.** Η εγγραφή γίνεται **ηλεκτρονικά**, μέσω της πύλης του Υπουργείου Εσωτερικών, με χρήση **ηλεκτρονικής ταυτότητας (*eID*) ή εγκεκριμένης ηλεκτρονικής υπογραφής (*zaručený elektronický podpis*)**.
- **Ευθύνη για ζημία. Ευθύνεται το Κράτος, όχι ο λογιστής (§ 35) - και ρητή απαγόρευση αντιποίνων (§ 35b).** Η υπόχρεη οντότητα, ο υπάλληλός της και το πρόσωπο που ενεργεί για λογαριασμό της **δεν ευθύνονται** για ζημία που προκλήθηκε από την υποβολή αναφοράς ή από την αναστολή της συναλλαγής, **εφόσον ενήργησαν καλή τη πίστει, σε περίπτωση αμφιβολίας η καλή πίστη τεκμαίρεται** (§ 35 παρ. 1). Τη ζημία **αποκαθιστά το Κράτος, διά του Υπουργείου Εσωτερικών** (§ 35 παρ. 2), και αν το Υπουργείο δεν ικανοποιήσει την αξίωση **εντός τριών μηνών** ο ζημιωθείς προσφεύγει στο δικαστήριο (§ 35 παρ. 4). Το **§ 35b** προσθέτει ρητή απαγόρευση κάθε μορφής κύρωσης. Το υπόχρεο πρόσωπο, ο υπάλληλός του και όποιος ενεργεί για λογαριασμό του **«δεν δύνανται να τιμωρηθούν με κανέναν τρόπο»** σε σχέση με την εκπλήρωση της υποχρέωσης αναφοράς, εφόσον ενήργησαν καλή τη πίστει.

**Ειδική ρύθμιση για τον κλάδο (§ 23) - «Osobitné ustanovenia o audítoroch, účtovníkoch a daňových poradcoch»**

Ο ν. 297/2008 αντιμετωπίζει τον **ελεγκτή, τον λογιστή και τον φορολογικό σύμβουλο ιδιαίτερα**. Το § 23 τους εξαιρεί από την **υποχρέωση αναφοράς ασυνήθιστης συναλλαγής (§ 17 παρ. 1 και 5)** και από την **υποχρέωση παροχής στοιχείων στη FSJ (§ 21 παρ. 1)** για ορισμένο, στενά οριοθετημένο κύκλο πληροφοριών. Το πεδίο της εξαίρεσης, όμως, είναι **πολύ πιο στενό απ' ό,τι συνήθως αποδίδεται**, και το κείμενο αξίζει να παρατεθεί:

> «Οι διατάξεις των **§ 17 παρ. 1 και 5 και § 21 παρ. 1** δεν εφαρμόζονται σε **ελεγκτή, λογιστή που ασκεί τις δραστηριότητές του ως επιχειρηματίας και φορολογικό σύμβουλο**, σε σχέση με πληροφορίες για τον πελάτη τις οποίες λαμβάνει από αυτόν ή με άλλο τρόπο κατά τη διάρκεια ή σε σχέση με την **παροχή νομικών συμβουλών σχετικά με τις διαδικασίες που αναφέρονται στο § 22 παρ. 1 στοιχ. β΄ και γ΄** - δηλαδή την **υπεράσπιση του πελάτη σε ποινική διαδικασία** και την **εκπροσώπησή του σε δικαστική διαδικασία** - συμπεριλαμβανομένων των νομικών συμβουλών για την **έναρξη ή την πρόληψη** τέτοιων διαδικασιών, ανεξάρτητα από το αν οι πληροφορίες ελήφθησαν πριν, κατά τη διάρκεια ή μετά από αυτές.»

**Κυρώσεις (§ 32, § 33, § 33a και § 34)**

- **Πταίσμα (§ 32)**: «*(1) Priestupku podľa tohto zákona sa dopustí každý, kto poruší povinnosť zachovávať mlčanlivosť podľa § 18. (2) Za priestupok podľa odseku 1 možno uložiť pokutu až do 3 319 eur. (3) Priestupok podľa odseku 1 prejednáva finančná spravodajská jednotka.*» - πρόστιμο **έως 3.319 ευρώ**, **αποκλειστικά** για την παραβίαση του καθήκοντος εχεμύθειας του § 18 και για **οποιονδήποτε** («*každý*»), το οποίο εκδικάζει η ίδια η FSJ. Το ποσό των **3.319 ευρώ παραμένει το ισχύον ανώτατο όριο** και δεν έχει αναπροσαρμοστεί από καμία μεταγενέστερη τροποποίηση - είναι μετατροπή του παλαιού ποσού σε κορώνες και εξηγεί το ασυνήθιστο μέγεθος.
- **Σοβαρές παραβάσεις (§ 33 παρ. 1) - «2× το όφελος ή 1.000.000 ευρώ, όποιο υψηλότερο»**. Αποδέκτης είναι το **νομικό πρόσωπο και το φυσικό πρόσωπο-επιχειρηματίας** (άρα και το λογιστικό γραφείο και ο ελεύθερος επαγγελματίας λογιστής). Το πεδίο ορίζεται με **κλειστή απαρίθμηση**. **§ 10 παρ. 1 έως 4 και 6** (δέουσα επιμέλεια), **§ 12** (ενισχυμένη επιμέλεια), **§§ 14 έως 17** (εντοπισμός, άρνηση, αναστολή και αναφορά ασυνήθιστων συναλλαγών), **§ 19 παρ. 2 έως 4** (τήρηση αρχείων), **§ 21** (συνεργασία και εγγραφή) και **§ 24 παρ. 1 και 2**. Ο κανόνας υπολογισμού είναι **διαζευκτικός και όχι σωρευτικός**. Πρώτα αναζητείται το αδικαιολόγητο όφελος και διπλασιάζεται, αν δεν μπορεί να προσδιοριστεί, ή αν το διπλάσιό του υπολείπεται του εκατομμυρίου, ισχύει το 1.000.000 ευρώ.
- **Το όριο των τραπεζών (§ 33 παρ. 2) - 5.000.000 ευρώ ή 10% του κύκλου εργασιών**: «*έως 5.000.000 ευρώ ή έως 10% του συνολικού ετήσιου κύκλου εργασιών σύμφωνα με τις τελευταίες τακτικές οικονομικές καταστάσεις, όποιο από τα δύο είναι υψηλότερο*», και **μόνο σε τράπεζα ή χρηματοπιστωτικό ίδρυμα**, για τις *ίδιες* υποχρεώσεις της παρ. 1. Αν η τράπεζα ή το χρηματοπιστωτικό ίδρυμα ανήκει σε **ενοποιημένο όμιλο**, το 10% υπολογίζεται επί των **ενοποιημένων** καταστάσεων. **Δεν εφαρμόζεται σε λογιστές, φοροτεχνικούς ή ελεγκτές** - ούτε όταν αυτοί λειτουργούν με εταιρική μορφή.
- **Υπολειμματική βαθμίδα (§ 33 παρ. 3) - έως 200.000 ευρώ**. Αφορά νομικό πρόσωπο και φυσικό πρόσωπο-επιχειρηματία που παραβιάζει **οποιαδήποτε υποχρέωση του νόμου δεν καλύπτεται από τις παρ. 1, 2 ή 8**. Πρακτικά εδώ εμπίπτουν το **§ 11** (απλουστευμένη επιμέλεια), το **§ 13** (εκτέλεση από τρίτους), το **§ 18** (εχεμύθεια, όταν ο παραβάτης είναι επιχείρηση), το **§ 19 παρ. 1**, το **§ 20** (πρόγραμμα και εκπαίδευση), το **§ 20a** (αξιολόγηση κινδύνου) και το **§ 23**. Για ένα λογιστικό γραφείο, η *απουσία γραπτού προγράμματος ή εκπαίδευσης* κρίνεται δηλαδή στη βαθμίδα των 200.000 ευρώ, ενώ η *παράλειψη αναφοράς ή δέουσας επιμέλειας* στη βαθμίδα του εκατομμυρίου.
- **Παύση της παράβασης και άρση των ελλείψεων (§ 33 παρ. 7)**. Πέραν του προστίμου, η FSJ μπορεί να επιβάλει **υποχρέωση αποχής από την παράνομη συμπεριφορά ή εξάλειψης των διαπιστωμένων ελλείψεων** - διορθωτικό μέτρο που μπορεί να συνοδεύει ή να προηγείται της χρηματικής κύρωσης.
- **Κυρώσεις για διαχειριστές αλλοδαπών καταπιστευμάτων (§ 33 παρ. 8 έως 10, ν. 73/2026)**: «*(8) Okresný úrad v sídle kraja môže uložiť správcovi zahraničného zvereneckého fondu za nesplnenie niektorej z povinností … v § 24c ods. 8, 9 a 12 a § 36d ods. 2 pokutu do výšky 1 000 eur.*» - πρόστιμο **έως 1.000 ευρώ**, επιβαλλόμενο από **διαφορετική αρχή** (*okresný úrad v sídle kraja* - περιφερειακό γραφείο στην έδρα της περιφέρειας), με μοναδικό κριτήριο επιμέτρησης τη **διάρκεια της παράνομης πράξης** (παρ. 9) και με **διαφορετικές προθεσμίες παραγραφής. Δύο έτη** από την ανακάλυψη και **το πολύ πέντε έτη** από την τέλεση (παρ. 10). Δεν αφορά τους λογιστές ως τέτοιους, είναι όμως κρίσιμο όταν λογιστικό γραφείο αναλαμβάνει καθήκοντα διαχειριστή αλλοδαπού καταπιστεύματος.
- **Δημοσίευση (§ 33a) - υποχρεωτική και σωρευτική**. Βλ. αμέσως παρακάτω.
- **Πρόταση ανάκλησης άδειας (§ 34)**. Έσχατη συνέπεια. Ενεργοποιείται όταν η υπόχρεη οντότητα «*viac ako 12 po sebe nasledujúcich mesiacov alebo opakovane neplní alebo porušuje povinnosti*», δηλαδή επί **περισσότερους από 12 συνεχόμενους μήνες ή επανειλημμένα** δεν εκπληρώνει ή παραβιάζει τις υποχρεώσεις της. Η FSJ υποβάλλει καταγγελία στην αρχή που είναι αρμόδια να αποφασίσει για την **ανάκληση της άδειας άσκησης επιχειρηματικής ή άλλης αυτοαπασχολούμενης δραστηριότητας**, και η αρχή αυτή **οφείλει εντός 30 ημερών** να ενημερώσει εγγράφως τη FSJ για τον τρόπο χειρισμού. Το κριτήριο των δώδεκα μηνών ή της επανάληψης **ανήκει αποκλειστικά εδώ** και δεν αποτελεί προϋπόθεση κανενός προστίμου του § 33.

### Το πρόστιμο του στελέχους ως συνάρτηση του εισοδήματος - § 33 παρ. 4

Το **§ 33 παρ. 4** είναι, στο σύνολο των είκοσι οκτώ πλαισίων της μελέτης, το **μοναδικό καθεστώς όπου το προσωπικό πρόστιμο του στελέχους δεν είναι σταθερό ποσό αλλά συνάρτηση του εισοδήματός του**. Το κείμενο αξίζει να παρατεθεί:

> «Η Μονάδα Χρηματοοικονομικών Πληροφοριών δύναται, για μη συμμόρφωση ή παραβίαση οποιασδήποτε από τις υποχρεώσεις που ορίζονται στον παρόντα Νόμο, να επιβάλει πρόστιμο **σε μέλος του καταστατικού οργάνου** της υπόχρεης οντότητας, **σε μέλος του εποπτικού συμβουλίου**, **σε μέλος του διοικητικού οργάνου** ή **σε πληρεξούσιο (*prokurista*)**, ύψους **έως και 10 φορές τον μηνιαίο μέσο όρο του συνολικού εισοδήματός του από την υπόχρεη οντότητα για τους προηγούμενους 12 μήνες**, εάν το εν λόγω πρόσωπο έλαβε εισόδημα για λιγότερο από 12 μήνες, ο μηνιαίος μέσος όρος υπολογίζεται από το συνολικό εισόδημά του για τους μήνες κατά τους οποίους έλαβε εισόδημα.»

- **Γιατί έχει σημασία.** Στα περισσότερα κράτη το πρόστιμο του στελέχους είναι *απόλυτο* ποσό: 1.000.000 ευρώ στην Ελλάδα (άρθρο 46 παρ. 1 περ. α΄ υποπερ. ββ΄) και στη Γερμανία (§ 56 Abs. 3 Nr. 1 GwG), **250.000 ευρώ** στη Σλοβενία για το υπεύθυνο πρόσωπο μη χρηματοπιστωτικής οντότητας - τα 500.000 ευρώ του σλοβενικού άρθρου 178 αφορούν την *ατομική επιχείρηση* και, χωριστά, το υπεύθυνο πρόσωπο *πιστωτικού ή χρηματοδοτικού ιδρύματος*. Δεν είναι πάντως απόλυτο παντού. Η Γαλλία και η Σουηδία προσθέτουν το διπλάσιο του οφέλους ως εναλλακτικό ανώτατο, το Ηνωμένο Βασίλειο δεν θέτει καθόλου όριο, και η Ιρλανδία γνωρίζει ημερήσια ποινή ίση με το **2% του μέσου ημερήσιου εισοδήματος** (άρθρο 109ZA(3)), η οποία όμως ισχύει αποκλειστικά για τους παρόχους υπηρεσιών σε εταιρείες. Στη Σλοβακία το πρόστιμο είναι **ανάλογο των αποδοχών του**. Το ίδιο παράπτωμα κοστίζει διαφορετικά στον διαχειριστή ενός τριμελούς λογιστικού γραφείου και στο μέλος διοικητικού συμβουλίου μεγάλης εταιρείας. Είναι, στην καθαρότερη μορφή του, **αναλογικότητα δια νόμου**.
- **Ποιους ακριβώς καλύπτει.** Τέσσερις ιδιότητες. Μέλος καταστατικού οργάνου (*štatutárny orgán*), μέλος εποπτικού συμβουλίου (*dozorná rada*), μέλος διοικητικού οργάνου και **πληρεξούσιο - *prokurista***. Η τελευταία ιδιότητα είναι ιδιαιτέρως σημαντική για τα λογιστικά γραφεία με εταιρική μορφή. Ο *prokurista* δεν είναι μέλος οργάνου, αλλά εκτίθεται προσωπικά.
- **Το πεδίο είναι το ευρύτερο του άρθρου.** Σε αντίθεση με την παρ. 1, που απαριθμεί περιοριστικά τις καλυπτόμενες υποχρεώσεις, η παρ. 4 ενεργοποιείται για **οποιαδήποτε** υποχρέωση του νόμου.
- **Βάση υπολογισμού.** Το «συνολικό εισόδημα από την υπόχρεη οντότητα» δεν περιορίζεται στον μισθό. Καλύπτει το σύνολο των αποδοχών από αυτήν. Για διάστημα μικρότερο του δωδεκαμήνου, ο μέσος όρος υπολογίζεται μόνο επί των μηνών με εισόδημα - ώστε η πρόσφατη ανάληψη καθηκόντων **να μην λειτουργεί ως ασπίδα**.

### Παραγραφή και κριτήρια επιμέτρησης - τα δύο σημεία που παραλείπονται

> Πρόστιμο κατά τις παρ. 1 έως 4 μπορεί να επιβληθεί **εντός τριών ετών από την ημερομηνία κατά την οποία η FSJ ανακάλυψε την παράβαση, αλλά όχι αργότερα από επτά έτη από την ημερομηνία που αυτή συνέβη**. Η ίδια διάταξη ορίζει ότι **η παράβαση θεωρείται ότι ανακαλύφθηκε κατά την ημερομηνία της γραπτής κοινοποίησης των ευρημάτων του ελέγχου** - δηλαδή η τριετία *δεν* τρέχει από την έναρξη του ελέγχου ούτε από κάποια εσωτερική διαπίστωση, αλλά από τη στιγμή που παραδίδεται εγγράφως το πόρισμα. Οι **δύο διορθώσεις** έναντι της προηγούμενης διατύπωσης του κεφαλαίου. Η διάταξη είναι η **παρ. 6 και όχι η παρ. 5**, και η αντικειμενική προθεσμία είναι **επτά έτη και όχι πέντε**. Τα πέντε έτη ισχύουν μόνο για το πρόστιμο της παρ. 8 (διαχειριστές αλλοδαπών καταπιστευμάτων), με υποκειμενική προθεσμία δύο ετών.

**Κριτήρια επιμέτρησης (§ 33 παρ. 5).** Κατά την επιμέτρηση η FSJ συνεκτιμά. Τη **σοβαρότητα**, τη **διάρκεια** της παράνομης συμπεριφοράς και τις **συνέπειές της** (εφόσον προσδιορίζονται), το **μέγεθος και τη φύση των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων**, την **επανειλημμένη μη συμμόρφωση** και - ρητά - το **επίπεδο συνεργασίας της υπόχρεης οντότητας κατά τον έλεγχο**. Το τελευταίο κριτήριο έχει άμεση πρακτική σημασία. Η στάση του γραφείου απέναντι στους ελεγκτές της FSJ **δεν είναι ουδέτερη** αλλά επιμετρητικός παράγοντας, όπως και η προθυμία προσκόμισης του προγράμματος, της αξιολόγησης κινδύνου και των αρχείων της πενταετίας στην κρατική γλώσσα (§ 30 παρ. 3).

### Δημοσίευση των αποφάσεων (§ 33a) - υποχρεωτική, σωρευτική, πενταετής

Η δημοσίευση **δεν είναι διακριτική ευχέρεια ούτε εναλλακτική του προστίμου**. Κατά το **§ 33a παρ. 1** η FSJ επιβάλλει την κύρωση της δημοσίευσης **σωρευτικά με το πρόστιμο των § 33 παρ. 1 και 2**, εκτός αν συντρέχει μία από τις εξαιρέσεις της παρ. 3. Δημοσιεύεται το **διατακτικό της οριστικής απόφασης**, στον ιστότοπο της FSJ, για περίοδο **πέντε ετών** (παρ. 2). Οι τρεις εξαιρέσεις της παρ. 3 ενεργοποιούνται όταν η δημοσίευση θα έθετε σε κίνδυνο τη σταθερότητα της χρηματοπιστωτικής αγοράς ή εν εξελίξει ποινικές διαδικασίες, ή θα ήταν σαφώς δυσανάλογη, τότε η FSJ **α) αναβάλλει τη δημοσίευση, β) δημοσιεύει ανώνυμα ή γ) δεν δημοσιεύει καθόλου**. Σύμφωνα με την παρ. 4, το δημοσιευμένο διατακτικό **δεν περιέχει στοιχεία που ταυτοποιούν πρόσωπο άλλο από την υπόχρεη οντότητα** - δηλαδή τα ονόματα των στελεχών που τυχόν τιμωρήθηκαν κατά την παρ. 4 του § 33 **δεν δημοσιεύονται**.

> **Η πρακτική συνέπεια για τον λογιστή.** Πρόστιμο κατά το § 33 παρ. 1 - δηλαδή για παράλειψη δέουσας επιμέλειας, μη αναφορά ασυνήθιστης συναλλαγής ή ελλιπή τήρηση αρχείων - συνεπάγεται **κατά κανόνα και δημοσίευση της απόφασης επί πέντε έτη**. Το φήμης κόστος για ένα λογιστικό γραφείο είναι, στη συντριπτική πλειονότητα των περιπτώσεων, **βαρύτερο από το ίδιο το ποσό**. Αντιθέτως, το πρόστιμο του § 33 παρ. 3 (έως 200.000 ευρώ) **δεν** συνοδεύεται από υποχρεωτική δημοσίευση.

| Διάταξη | Αποδέκτης | Ανώτατο | Ποιες υποχρεώσεις αφορά | Αρχή επιβολής και παραγραφή |
|---|---|---|---|---|
| § 32 παρ. 1-2 (*priestupok*) | Κάθε φυσικό πρόσωπο («*každý*») | **3.319 ευρώ** | Μόνο η παραβίαση της εχεμύθειας του **§ 18** | FSJ (§ 32 παρ. 3), γενικός νόμος περί πταισμάτων 372/1990 Zb. (παρ. 4) |
| **§ 33 παρ. 1** | Νομικό πρόσωπο και φυσικό πρόσωπο-επιχειρηματίας (**και ο εξωτερικός λογιστής**) | **2× το αδικαιολόγητο όφελος, εφόσον προσδιορίζεται, ή 1.000.000 ευρώ - όποιο είναι υψηλότερο** | § 10 παρ. 1-4 και 6, § 12, §§ 14-17, § 19 παρ. 2-4, § 21, § 24 παρ. 1 και 2 | FSJ, 3 έτη από την ανακάλυψη, το πολύ 7 έτη από την παράβαση (παρ. 6) |
| § 33 παρ. 2 | **Μόνο** τράπεζα ή χρηματοπιστωτικό ίδρυμα | **5.000.000 ευρώ ή 10% του συνολικού ετήσιου κύκλου εργασιών - όποιο είναι υψηλότερο** (ενοποιημένες καταστάσεις σε ενοποιημένο όμιλο) | Οι *ίδιες* υποχρεώσεις της παρ. 1 | FSJ, 3 έτη / 7 έτη (παρ. 6) |
| § 33 παρ. 3 (υπολειμματική) | Νομικό πρόσωπο και φυσικό πρόσωπο-επιχειρηματίας | **200.000 ευρώ** | Κάθε άλλη υποχρέωση εκτός των παρ. 1, 2 και 8 - π.χ. § 11, § 13, § 18, § 19 παρ. 1, **§ 20**, § 20a, § 23 | FSJ, 3 έτη / 7 έτη (παρ. 6) |
| **§ 33 παρ. 4** | Μέλος καταστατικού οργάνου, εποπτικού συμβουλίου ή διοικητικού οργάνου και ***prokurista*** | **10× ο μηνιαίος μέσος όρος του συνολικού εισοδήματός του από την υπόχρεη οντότητα κατά το τελευταίο 12μηνο** | **Οποιαδήποτε** υποχρέωση του νόμου | FSJ, 3 έτη / 7 έτη (παρ. 6) |
| § 33 παρ. 8 | Διαχειριστής αλλοδαπού καταπιστεύματος | **1.000 ευρώ** | § 24c παρ. 8, 9 και 12 και § 36d παρ. 2 | *Okresný úrad v sídle kraja*, **2 έτη / 5 έτη** (παρ. 10) |
| § 33a | Υπόχρεη οντότητα στην οποία επιβλήθηκε πρόστιμο των παρ. 1 ή 2 | Δημοσίευση του διατακτικού **επί 5 έτη** - **σωρευτικά** με το πρόστιμο | Υποχρεωτική, με τις τρεις εξαιρέσεις της παρ. 3 (αναβολή / ανώνυμη / μη δημοσίευση) | FSJ, στον ιστότοπό της |
| § 34 | Υπόχρεη οντότητα με παραβάσεις >12 συνεχόμενους μήνες ή κατ' επανάληψη | Πρόταση ανάκλησης άδειας άσκησης δραστηριότητας | Οποιαδήποτε υποχρέωση, υπό την προϋπόθεση της διάρκειας ή της επανάληψης | FSJ προς την αδειοδοτούσα αρχή, απάντηση εντός **30 ημερών** |

**Παραδείγματα ύποπτων συναλλαγών & δείκτες κινδύνου** (2η Εθνική Αξιολόγηση Κινδύνων, FSJ/NAKA)

Γενικές. Συναλλαγές ασυνήθιστα πολύπλοκες, υψηλοί όγκοι χωρίς αιτιολόγηση, ασαφής σκοπός, απροθυμία παροχής πληροφοριών, ασαφείς προελεύσεις κεφαλαίων ή δικαιοδοσίες υψηλού κινδύνου, αναντιστοιχία αξίας συναλλαγής και δηλωμένου πλούτου, δισταγμός ταυτοποίησης.

Ειδικές για λογιστές. Μεγάλες συναλλαγές μετρητών αμέσως μετά τη σύσταση εταιρείας, συναλλαγές χωρίς επιχειρηματική αιτιολογία, ποινικό ιστορικό πελάτη, άγνωστες πηγές κεφαλαίων, ασυνέπεια μεταξύ δηλωμένης δραστηριότητας και πραγματικών συναλλαγών, επιθετικά σχήματα φορολογικής βελτιστοποίησης.

Συχνότερα βασικά αδικήματα (2η Εθνική Αξιολόγηση Κινδύνων, FSJ/NAKA 2020, περίοδος 2016-2019). Φορολογικά εγκλήματα (φοροδιαφυγή, απάτες καρουζέλ ΦΠΑ), **απάτη**, η οποία αντιστοιχεί στο **58,93%** των πράξεων στις ποινικές διώξεις για ξέπλυμα - κυρίως απάτες τελεσθείσες στο εξωτερικό με επακόλουθη παράνομη μεταφορά κεφαλαίων, **εντός αυτής της κατηγορίας**, ποσοστό **12,12%** αφορούσε ειδικά απάτη κατ' εντολή «ψευδούς διευθυντή» (CEO fraud, «*falošný manažér podvod*»), κατάχρηση εταιρειών-βιτρίνα (εικονικές διευθύνσεις, πλαστά τιμολόγια), απάτη επιδοτήσεων.

Παράγοντες κινδύνου (§ 20a και Παράρτημα αρ. 2 - *Príloha č. 2*, το οποίο τροποποιήθηκε με τον ν. 73/2026, bod 18). **Πελάτη** (ασυνήθιστες συνθήκες, εντατική χρήση μετρητών, μη κάτοικοι, νομικά πρόσωπα ως οχήματα διακράτησης, ονομαστικοί μέτοχοι ή ανώνυμες μετοχές, ασυνήθιστες ιδιοκτησιακές δομές, PEPs), **Προϊόντων/υπηρεσιών** (ανωνυμία, μη φυσική παρουσία, πληρωμές από άγνωστους τρίτους, νέα προϊόντα, *private banking*), **Γεωγραφικοί** (ενωσιακός κατάλογος, διαφθορά, κυρώσεις, χρηματοδότηση τρομοκρατίας, αναποτελεσματικά συστήματα κατά FATF/MONEYVAL).

**Κατάλογος τρίτων χωρών υψηλού κινδύνου.** Το επίσημο έγγραφο της FSJ φέρει τίτλο «*Vysokorizikové krajiny podľa § 9 písm. o) AML zákona*», Príloha č. 1 k č.. **PPZ-FSJ2-2025/030140-001**, με ισχύ από **7 Μαρτίου 2025**. Περιλαμβάνει **27 χώρες** σε τρεις κατηγορίες (EU-3 / EU-2 / EU-1) - όχι μόνο τέσσερις, όπως συχνά αναφέρεται. Αφγανιστάν, Μπαρμπάντος, Μπουρκίνα Φάσο, Φιλιππίνες, Γιβραλτάρ, Αϊτή, Ιράν, Τζαμάικα, Υεμένη, Νότια Αφρική, Νότιο Σουδάν, Καμερούν, Λαϊκή Δημοκρατία του Κονγκό, Βόρεια Κορέα, Μάλι, Μιανμάρ, Μοζαμβίκη, Νιγηρία, Παναμάς, Σενεγάλη, Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα, Συρία, Τανζανία, Τρινιντάντ και Τομπάγκο, Ουγκάντα, Βανουάτου, Βιετνάμ. Ο κατάλογος της FSJ ενσωματώνει πλήρως τον **κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμό (ΕΕ) 2016/1675**, όπως διαδοχικά τροποποιείται και ισχύει, καθώς και τις δικαιοδοσίες που τελούν υπό αυξημένη παρακολούθηση της FATF (μαύρη και γκρίζα λίστα), η υπαγωγή χώρας στον κατάλογο ενεργοποιεί **υποχρεωτικά** τα μέτρα ενισχυμένης δέουσας επιμέλειας του § 12 (*zvýšená starostlivosť*).

**Ιδιαιτερότητες**

- **Ενιαία οδηγία για τα τρία επαγγέλματα:** «*Usmernenie k plneniu povinností podľa zákona č. 297/2008 Z. z. pre audítora, účtovníka a daňového poradcu*» της FSJ. Επιβεβαιώνει τόσο την υπαγωγή κατά το § 5 παρ. 1 στοιχ. η΄, όσο και την ειδική εξαίρεση του § 23. **Η αναφορά της οδηγίας στο εύρος «§ 20 ods. 1 a 2 písm. a) až k)» αποτυπώνει όμως το προϊσχύον κείμενο**. Στη χρονική έκδοση σε ισχύ από 1.6.2026 το υποχρεωτικό περιεχόμενο του προγράμματος φθάνει έως το ***písm. l)*** (δώδεκα σημεία).
- **Το § 23 είναι το κρισιμότερο άρθρο για τον κλάδο** και παραλείπεται συστηματικά - συνήθως, όμως, παρατίθεται και *ευρύτερο απ' ό,τι είναι*. Εξαιρεί τον ελεγκτή, τον **λογιστή που ασκεί τις δραστηριότητές του ως επιχειρηματίας** και τον φορολογικό σύμβουλο από τα § 17 παρ. 1 και 5 και § 21 παρ. 1, αλλά **μόνο** ως προς πληροφορίες που αποκτούν σε σχέση με νομικές συμβουλές για τις διαδικασίες του **§ 22 παρ. 1 στοιχ. β΄ και γ΄** (υπεράσπιση σε ποινική διαδικασία, εκπροσώπηση σε δικαστική διαδικασία),

περιλαμβανομένων των συμβουλών για την έναρξη ή την πρόληψή τους. **Η γενική «διαπίστωση της νομικής θέσης του πελάτη» δεν καλύπτεται** - η σλοβακική εξαίρεση είναι στενότερη από τη γερμανική του § 43 παρ. 2 GwG.

- **Νέα διοικητική υποχρέωση με άμεσο πρακτικό αντίκτυπο.** Εγγραφή στο σύστημα της FSJ (§ 21 παρ. 2) - εντός 30 ημερών για τους νέους υπόχρεους, **έως 30.11.2026 για τους ήδη υφιστάμενους** (§ 36d παρ. 1). Η προθεσμία αυτή **δεν έχει ακόμη παρέλθει** κατά τον χρόνο σύνταξης του κεφαλαίου και είναι η πρώτη εκκρεμότητα συμμόρφωσης κάθε σλοβακικού λογιστικού γραφείου.

- **Νέο μητρώο αλλοδαπών καταπιστευμάτων (§ 24c), σε ισχύ από 1.6.2026.** Πρόκειται για σύστημα πληροφοριών της δημόσιας διοίκησης με διαχειριστή το **Υπουργείο Εσωτερικών**. Εγγραφή απαιτείται όταν ο διαχειριστής του αλλοδαπού καταπιστεύματος έχει κατοικία ή έδρα στη Σλοβακία, ή σχεδιάζει να συνάψει επιχειρηματική σχέση με υπόχρεη οντότητα, ή να αποκτήσει ακίνητο στη χώρα. **Δημόσια προσβάσιμα είναι μόνο το όνομα του καταπιστεύματος και ο μοναδικός αναγνωριστικός κωδικός του** (παρ. 7) - τα λοιπά στοιχεία δεν δημοσιοποιούνται. Οι προθεσμίες γνωστοποίησης μεταβολών είναι **28 ημερών** (παρ. 8 και 12), ενώ τα ήδη υφιστάμενα καταπιστεύματα εγγράφονται **έως 30.11.2026** (§ 36d παρ. 2). Η παράβαση τιμωρείται με πρόστιμο έως 1.000 ευρώ από το *okresný úrad v sídle kraja* (§ 33 παρ. 8).

- **Το προσωπικό πρόστιμο του στελέχους είναι συνάρτηση του εισοδήματός του (§ 33 παρ. 4)** - **έως δεκαπλάσιο του μηνιαίου μέσου όρου των αποδοχών του από την υπόχρεη οντότητα κατά το τελευταίο δωδεκάμηνο**, και όχι σταθερό ποσό. Είναι το μοναδικό τέτοιο καθεστώς στα πλαίσια που εξετάζει η μελέτη και καλύπτει και τον *prokurista*.

- **Η εξαίρεση του § 20 παρ. 4 για τα γραφεία που δουλεύουν αποκλειστικά για άλλη υπόχρεη οντότητα**. Δεν απαιτείται δικό τους πρόγραμμα ιδίων δραστηριοτήτων, εφόσον ακολουθούν εκείνο του εντολέα. Πρακτικά σημαντικό στην υπεργολαβία λογιστικών εργασιών - και αυτομάτως ανενεργό μόλις το γραφείο αποκτήσει δικό του πελάτη.

- **Η αναφορά καλύπτει και την απόπειρα (§ 17 παρ. 1) και δεν κατονομάζει τον υπάλληλο (§ 17 παρ. 4)**, η αναστολή του § 16 μετριέται σε **120 + 72 ώρες χωρίς τα Σάββατα και τις αργίες**.
- Έκθεση MONEYVAL (5ος γύρος, MONEYVAL(2020)21) διαθέσιμη στα σλοβακικά στον ιστότοπο του Υπουργείου Εσωτερικών.
- Η οδηγία της FSJ που κυκλοφορεί ως «Οδηγία Ταυτοποίησης Πελατών» (*ukoikvssms.pdf*) **δεν είναι γενική οδηγία ταυτοποίησης**. Πρόκειται για έγγραφο της **2.3.2022** που αφορά ειδικά τον τρόπο ταυτοποίησης και επαλήθευσης ταυτοποίησης (§ 7 και § 8) **πολιτών της Ουκρανίας και υπηκόων τρίτων χωρών που εγκατέλειψαν την Ουκρανία λόγω της σύρραξης** (ποια έγγραφα γίνονται δεκτά, ταξιδιωτικά έγγραφα, βεβαιώσεις αίτησης ασύλου, άδειες διαμονής κ.λπ.). Δεν περιέχει κατώφλια ούτε γενικούς κανόνες ταυτοποίησης.
- **Οδηγία «*Usmernenie k vypracovaniu programu vlastnej činnosti*» (UPVCZPLFC.pdf).** Εξειδικεύει πρακτικά το § 20. Το πρόγραμμα πρέπει να είναι **γραπτό** και να περιλαμβάνει εκτίμηση κινδύνου, τα μέτρα δέουσας επιμέλειας ως προς τον πελάτη, τις μορφές και τη διαδικασία αναφοράς ασυνήθιστων συναλλαγών (NOO), τον ορισμό του υπευθύνου προσώπου, τις διαδικασίες ελέγχου αξιοπιστίας του προσωπικού και το σύστημα εκπαίδευσης. Η FSJ επιβάλλει **υποχρέωση επικαιροποίησης του προγράμματος σε κάθε ουσιώδη νομοθετική μεταβολή ή αλλαγή του προφίλ δραστηριότητας του γραφείου** - υποχρέωση που αντιστοιχεί στο § 20 παρ. 1, το οποίο απαιτεί επικαιροποίηση *πριν* από την έναρξη νέων υπηρεσιών ή τη μεταβολή του αντικειμένου.

**Μεθοδολογική καθοδήγηση της FSJ (ισχύων κατάλογος)**

| Οδηγία (πρωτότυπος τίτλος) | Αντικείμενο | Αρχείο |
|---|---|---|
| *Usmernenie k plneniu povinností pre audítora, účtovníka a daňového poradcu* | Ενιαία οδηγία για τα τρία επαγγέλματα. Υπαγωγή κατά το § 5 παρ. 1 στοιχ. η΄, εύρος προγράμματος § 20 παρ. 2 (η οδηγία αναφέρει ακόμη «α΄-ια΄», από 1.6.2026 τα σημεία είναι **δώδεκα, α΄ έως ιβ΄**), ειδική εξαίρεση § 23 | Usmernenie pre auditora, uctovnika a danoveho poradcu.pdf |
| *Usmernenie k vypracovaniu programu vlastnej činnosti* | Κατάρτιση και επικαιροποίηση του εσωτερικού προγράμματος AML (§ 20) | UPVCZPLFC.pdf |
| *Usmernenie k podávaniu hlásení o neobvyklých obchodných operáciách* | Υποβολή αναφορών ασυνήθιστων συναλλαγών (§ 17) | U17.pdf |
| *Usmernenie k identifikácii konečného užívateľa výhod* | Ταυτοποίηση πραγματικού δικαιούχου (§ 6a, § 10a) | u24/003.pdf |
| *Metodické usmernenie k identifikácii odídencov z Ukrajiny* | Ταυτοποίηση και επαλήθευση ταυτοποίησης προσώπων που εγκατέλειψαν την Ουκρανία (§ 7 και § 8), 2.3.2022 | ukoikvssms.pdf |

**Πηγές:**

- **Νομοθεσία:**
  - **Zákon č. 297/2008 Z. z. z 2. júla 2008 o ochrane pred legalizáciou príjmov z trestnej činnosti a o ochrane pred financovaním terorizmu a o zmene a doplnení niektorých zákonov** (Νόμος αρ. 297/2008 Z. z. της 2ας Ιουλίου 2008 για την προστασία από τη νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και για την προστασία από τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας, καθώς και για τις τροποποιήσεις και συμπληρώσεις ορισμένων νόμων), δημοσιευμένος στη ***Zbierka zákonov Slovenskej republiky***, έναρξη ισχύος 1.9.2008 (čl. VIII), κατήργησε τον ν. 367/2000 Z. z. (§ 38). **Χρονική έκδοση που αντιπαραβλήθηκε αυτολεξεί: «*Časová verzia predpisu účinná od 01.06.2026 do 16.08.2026*»** (επόμενη έκδοση, *účinná od 17.08.2026*) - https://static.slov-lex.sk/static/SK/ZZ/2008/297/20260601.html. Αντιπαραβλήθηκαν ιδίως τα **§ 5, § 6a, §§ 10-13, § 15, § 16, § 17, § 18, § 19, § 20, § 20a, § 21, § 22, § 23, § 24c, § 26, § 26a, § 27, §§ 29-31, § 32, § 33, § 33a, § 34, § 35, § 35b, § 36d** και τα **Παραρτήματα αρ. 1 και 2**.
  - Zákon č. 297/2008 Z. z., επίσημο PDF ενοποιημένης έκδοσης 15.3.2018 (κείμενα § 10, § 19, § 20, § 23, § 29) - https://static.slov-lex.sk/pdf/SK/ZZ/2008/297/ZZ_2008_297_20180315.pdf
  - Zákon č. 297/2008 Z. z., επίσημο PDF ενοποιημένης έκδοσης 1.1.2009 (κείμενα § 32 και § 34) - https://static.slov-lex.sk/pdf/SK/ZZ/2008/297/ZZ_2008_297_20090101.pdf
  - Zákon č. 52/2018 Z. z. (ενσωμάτωση 4ης AMLD, ισχύς 15.3.2018, body 84-86 για το § 29, bod 89-90 για τα § 33 και § 33a) - https://static.slov-lex.sk/pdf/SK/ZZ/2018/52/ZZ_2018_52_20180315.pdf
  - Zákon č. 279/2020 Z. z. (ισχύς 1.11.2020)
  - Zákon č. 387/2024 Z. z. (νόμος της 27.11.2024, ισχύς 15.1.2025) - https://static.slov-lex.sk/pdf/SK/ZZ/2024/387/ZZ_2024_387_20250115.pdf
  - Zákon č. 73/2026 Z. z. (νόμος της 14.4.2026, ισχύς 1.6.2026, §§ 6a, 17 παρ. 2, 21 παρ. 2, 24c, 33 παρ. 8-10, 36d) - https://static.slov-lex.sk/pdf/SK/ZZ/2026/73/ZZ_2026_73_20260601.pdf
  - Zákon č. 29/2026 Z. z. (νόμος περί εμπορικού μητρώου, ισχύς παρεπόμενων τροποποιήσεων 17.8.2026) - https://static.slov-lex.sk/pdf/SK/ZZ/2026/29/ZZ_2026_29_20260601.pdf

- **Εποπτική αρχή / FIU:**
  - Finančná spravodajská jednotka (FSJ) - https://www.minv.sk/?financna-policia (Prezídium Policajného zboru, Pribinova 2, 812 72 Bratislava , τηλ. +421 9610 51402 και +421 9610 51400 , email, sjfpsek@minv.sk, αναφορές, sjfpnoo@minv.sk)

- Národná banka Slovenska (NBS, παράλληλος έλεγχος στον χρηματοπιστωτικό τομέα κατά το § 29 παρ. 3-6): https://nbs.sk/dohlad-nad-financnym-trhom/dohlad/ochrana-pred-legalizaciou…
- Σύστημα goAML / πληροφοριακό σύστημα του Αστυνομικού Σώματος (§ 21 παρ. 2): https://www.minv.sk/?IS_goAML

- **Οδηγίες / μητρώα / λοιπά έγγραφα:**
  - Κύρια πύλη μεθοδολογικής καθοδήγησης FSJ: https://www.minv.sk/?Metodicke-usmernenia-a-stanoviska-FSJ
  - FSJ, «Usmernenie … pre audítora, účtovníka a daňového poradcu» (ειδική οδηγία για ελεγκτές, λογιστές και φορολογικούς συμβούλους): https://minv.sk/swift_data/source/policia/fsj_biro/usmernenia/Usmernenie%20pre%20auditora,%20uctovnika%20a%20danoveho%20poradcu.pdf
  - FSJ, οδηγία «Program vlastnej činnosti» (εσωτερικό πρόγραμμα): https://www.minv.sk/swift_data/source/policia/fsj/kpo/UPVCZPLFC.pdf
  - FSJ, οδηγία αναφοράς ασυνήθιστων συναλλαγών (NOO): https://www.minv.sk/swift_data/source/policia/fsj/kpo/U17.pdf
  - FSJ, οδηγία για τους πραγματικούς δικαιούχους: https://www.minv.sk/swift_data/source/policia/fsj/kpo/u24/003.pdf
  - FSJ, οδηγία της 2.3.2022 για την ταυτοποίηση προσώπων που εγκατέλειψαν την Ουκρανία (§ 7 και § 8): https://www.minv.sk/swift_data/source/policia/fsj_biro/usmernenia/ukoikvssms.pdf
  - FSJ, «Zmeny AML zákona č. 297/2008 Z. z. účinné od 01.11.2020» (αλλαγές του ν. 279/2020): https://www.minv.sk/swift_data/source/policia/fsj_biro/usmernenia/Zmeny%20AML%20zakona%20c%20297_2008%20Z%20z%20ucinne%20od%2001112020.pdf
  - FSJ, «Vysokorizikové krajiny podľa § 9 písm. o) AML zákona», Príloha č. 1 k č.. PPZ-FSJ2-2025/030140-001, ισχύς 7.3.2025 (27 χώρες): https://www.minv.sk/swift_data/source/policia/fsj/ZVRK25.pdf
  - MONEYVAL(2020)21, 5th Round Mutual Evaluation Report - Slovak Republic (σλοβακική έκδοση, ανάρτηση FSJ): https://minv.sk/swift_data/source/policia/fsj/oms/MONEYVAL(2020)21_5th%20Round_MER%20Slovakia_SK.pdf

## Σλοβενία

Περιεχόμενα

**Εθνική νομοθεσία**

Η Σλοβενία ενσωμάτωσε την Οδηγία (ΕΕ) 2015/849 μέσω του νόμου **ZPPDFT-2** (*Zakon o preprečevanju pranja denarja in financiranja terorizma* - Νόμος για την Πρόληψη του Ξεπλύματος Χρήματος και της Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας). Ψήφιση. **23 Μαρτίου 2022**, δημοσίευση. **Uradni list RS αρ. 48/22 της 4ης Απριλίου 2022** (αριθμός εγγράφου 977, σελ. 2738).

Ο νόμος **δεν ισχύει στην αρχική του μορφή**. Κατά το ίδιο το ενοποιημένο κείμενο του σλοβενικού Νομικού Πληροφοριακού Συστήματος (PISRS), η αλληλουχία των τροποποιήσεων είναι. **Uradni list RS 48/22 της 4.4.2022** (αρχικό κείμενο) - **145/22 της 21.11.2022 (ZPPDFT-2A)** - **17/25 της 18.3.2025 (ZPPDFT-2B)** - **56/25 της 25.7.2025 (ZPPDFT-2C)** - **ZPPDFT-2D της 23.7.2026**. Το ισχύον κείμενο είναι το **μη επίσημο ενοποιημένο κείμενο αρ. 4** (*neuradno prečiščeno besedilo št. 4*), με **ημερομηνία έναρξης εφαρμογής 7.8.2026**.

- **152. člen - «*nadzorni organi in njihovo ukrepanje*» (εποπτικές αρχές και η δράση τους)**. Απαριθμεί ποιοι φορείς είναι εποπτικές αρχές του νόμου, ορίζει τις εξουσίες τους όταν διαπιστώνουν παραβάσεις και περιέχει - στην **παράγραφο 6** - την εξουσία του UPPD να απαγορεύσει την άσκηση δραστηριότητας έως τρία έτη.
- **164. člen - «*drugi nadzorni organi*» (λοιπές εποπτικές αρχές)**. Κατανέμει **ποια κατηγορία υπόχρεου εποπτεύεται από ποιον φορέα**, με παραπομπή στα σημεία του άρθρου 4(1).

> Έτσι, οι εκατοντάδες παραπομπές του νόμου στους «*nadzorni organi iz prvega odstavka 152. člena*» (εποπτικές αρχές της παρ. 1 του άρθρου 152) εξακολουθούν να ισχύουν αυτούσιες, ενώ η ανάθεση εποπτείας ανά κλάδο αναζητείται στο άρθρο 164. Οι παραπομπές του παρόντος κεφαλαίου αντιστοιχούν στο **ενοποιημένο κείμενο αρ. 4 του PISRS**.

**Μεταφερόμενες ενωσιακές πράξεις (άρθρο 1).** Κατά το **άρθρο 1(1)**, ο νόμος καθορίζει τα μέτρα, τις αρμόδιες αρχές και τις διαδικασίες εντοπισμού και πρόληψης του ξεπλύματος χρήματος και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας και ρυθμίζει τον **επιθεωρησιακό έλεγχο** εφαρμογής των διατάξεών του. Το **άρθρο 1(2)** στο ισχύον κείμενο μεταφέρει την **Οδηγία (ΕΕ) 2015/849**, ρητά «*zadnjič spremenjena z Direktivo (EU) 2024/1640*» - όπως τροποποιήθηκε τελευταία με την **Οδηγία (ΕΕ) 2024/1640**. Το **άρθρο 1(3)** μεταφέρει μερικώς την **Οδηγία (ΕΕ) 2019/1153** (πρόσβαση σε χρηματοοικονομικές πληροφορίες για σκοπούς δίωξης). Η αποκλειστική αναφορά μόνο στην Οδηγία 2015/849, όπως εμφανιζόταν στην αρχική έκδοση του 2022, είναι σήμερα ελλιπής.

**Πακέτο AML της ΕΕ.** Η Σλοβενία έχει ήδη κάνει το πρώτο βήμα προσαρμογής με τον **ZPPDFT-2C (Uradni list RS 56/2025, 25.7.2025)**, ο οποίος εισάγει τις παραπομπές στην **Οδηγία (ΕΕ) 2024/1640**. Μέχρι τις **10.7.2027** εξακολουθεί να ισχύει το εθνικό δίκαιο (ZPPDFT-2 και εκτελεστικοί κανονισμοί), από την ημερομηνία αυτή εφαρμόζεται απευθείας ο **Κανονισμός (ΕΕ) 2024/1624 (AMLR)**, ολοκληρώνεται η μεταφορά της **Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1640 (AMLD6)** και ασκείται εποπτεία σε ενωσιακό επίπεδο από την **AMLA** (Κανονισμός (ΕΕ) 2024/1620).

**Υπόχρεοι (άρθρο 4).** Το άρθρο 4(1) απαριθμεί τους υπόχρεους σε 19 σημεία. Οι **λογιστικές υπηρεσίες** (*računovodske storitve*) εντάσσονται στο **σημείο 19, υποσημείο j)** και οι **φοροτεχνικές υπηρεσίες** (*storitve davčnega svetovanja*) στο **υποσημείο k)**. Το επιβεβαιωμένο κείμενο του υποσημείου k) είναι ευρύτερο από τη «φορολογική συμβουλευτική» με στενή έννοια. Καλύπτει και όσους «*kot glavno poslovno ali poklicno dejavnost opravljajo storitev neposrednega ali posrednega zagotavljanja materialne pomoči, pomoči ali svetovanja o davčnih zadevah*» - όσους παρέχουν ως **κύρια** επιχειρηματική ή επαγγελματική δραστηριότητα άμεση ή έμμεση υλική βοήθεια, συνδρομή ή συμβουλές επί φορολογικών θεμάτων.

Οι **ελεγκτικές εταιρείες** (*revizijske družbe*) αποτελούν **ξεχωριστή κατηγορία υπόχρεων - σημείο 16** - με διαφορετικό εποπτικό όργανο. Άλλα υποσημεία του σημείου 19 που ενδέχεται να αφορούν συναφείς δραστηριότητες: l) επιχειρηματικές ή καταπιστευματικές υπηρεσίες (*podjetniške ali fiduciarne storitve*), p) δραστηριότητες με ακίνητα, a) χορήγηση πιστώσεων/δανείων, č) υπηρεσίες σχετικές με κρυπτοστοιχεία.

> **Άσκηση της δραστηριότητας με σχέση εξαρτημένης εργασίας (άρθρο 4(4)).** Όταν φυσικό πρόσωπο ασκεί δραστηριότητα των σημείων 16, 17 ή των υποσημείων j), k), l), p) του σημείου 19 **στο πλαίσιο εργασιακής σχέσης** με νομικό πρόσωπο, ατομική επιχείρηση ή αυτοαπασχολούμενο, οι υποχρεώσεις του άρθρου 17 βαρύνουν **τον εργοδότη και όχι τον εργαζόμενο λογιστή**. Η ρύθμιση είναι κρίσιμη πρακτικά. Υπόχρεο είναι το λογιστικό γραφείο, όχι ο μισθωτός υπάλληλός του.

Σύνδεσμοι: https://pisrs.si/pregledPredpisa?id=ZAKO8547 (ενοποιημένο κείμενο) , https://www.uradni-list.si/_pdf/2022/Ur/u2022048.pdf (αρχικό επίσημο κείμενο 2022) , Αγγλική μετάφραση (έκδοση 2022, παλαιότερη αρίθμηση): https://www.gov.si/assets/organi-v-sestavi/UPPD/Dokumenti/ZPPDFT-2-v-ANG/Zppdft-2-ang-.pdf

**Εποπτική/Αρμόδια Αρχή & FIU/ΜΧΠ**

Η Μονάδα Χρηματοοικονομικών Πληροφοριών της Σλοβενίας είναι το **UPPD** (*Urad Republike Slovenije za preprečevanje pranja denarja* - Γραφείο της Δημοκρατίας της Σλοβενίας για την Πρόληψη του Ξεπλύματος Χρήματος), όργανο εντός του **Υπουργείου Οικονομικών**. Στοιχεία επικοινωνίας. **Parmova ulica 53, 1000 Ljubljana** , τηλέφωνο **+386 1 200 18 00** , e-mail **mf.uppd@gov.si** , https://www.gov.si/en/state-authorities/bodies-within-ministries/office-for-money-laundering-prevention/

Ο κατάλογος των εποπτικών αρχών του ZPPDFT-2 βρίσκεται στο **άρθρο 152(1)**. Είναι εννέα, με ρητή απαρίθμηση: **a) το Urad (UPPD)**, b) η Banka Slovenije, c) η Agencija za trg vrednostnih papirjev, č) η Agencija za zavarovalni nadzor (Εποπτεία Ασφαλίσεων), d) η Finančna uprava RS, e) το Tržni inšpektorat RS, f) η Agencija za javni nadzor nad revidiranjem, g) ο Δικηγορικός Σύλλογος Σλοβενίας, h) ο Συμβολαιογραφικός Σύλλογος Σλοβενίας και i) η Αστυνομία.

Η **κατανομή των υπόχρεων ανά εποπτική αρχή** γίνεται στο **άρθρο 164** («*drugi nadzorni organi*»), με παραπομπή στα σημεία του άρθρου 4(1):

| Εποπτική αρχή AML | Ποιους υπόχρεους εποπτεύει (σημεία άρθρου 4(1)) | Διάταξη |
|---|---|---|
| Banka Slovenije (Τράπεζα της Σλοβενίας) | σημ. 1, 2, 3, 14, 15 (τράπεζες, ταμιευτήρια, ιδρύματα πληρωμών, ίδρυμα ηλεκτρονικού χρήματος, ανταλλακτήρια) και υποσημ. 19(č) πάροχοι υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων, όπου είναι αρμόδια κατά τον Καν. 2023/1113 | άρθρο 164(1) |
| Agencija za trg vrednostnih papirjev (ATVP - Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς) | σημ. 1, 2, 3, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12 (χρηματιστηριακές, ΟΣΕΚΑ, ΑΕΔΑΚ, ΔΟΕΕ, υποκαταστήματα, συνταξιοδοτικά) και 19(č), για τα σημ. 1-3 μόνο κατά το μέρος της επενδυτικής τραπεζικής | άρθρο 164(2) |
| Agencija za zavarovalni nadzor (Υπηρεσία Εποπτείας Ασφαλίσεων) | σημ. 11, 12, 13 και υποσημ. 19(h), 19(i) (ασφαλιστική πρακτόρευση και μεσιτεία ζωής) | άρθρο 164(3) |
| Finančna uprava RS (FURS - Φορολογική Διοίκηση) | σημ. 17 (διοργανωτές και κάτοχοι παραχώρησης τυχερών παιγνίων) | άρθρο 164(4) |
| Finančna uprava RS - οριζόντιες αρμοδιότητες | τήρηση της **απαγόρευσης πληρωμών σε μετρητά άνω των 5.000 €** από όλα τα πρόσωπα του άρθρου 74, και τήρηση των υποχρεώσεων **εξακρίβωσης και καταχώρισης πραγματικού δικαιούχου** (άρθρα 45 και 48) από τους επιχειρηματικούς φορείς των άρθρων 42, 43 και 44 | άρθρο 164(5) και 164(6) |

| | | |
|---|---|---|
| Tržni inšpektorat RS (MIRS - Επιθεώρηση Αγοράς) | σημ. 18 (ενεχυροδανειστήρια) και υποσημεία **19(a)** πιστώσεις/δάνεια, **19(b)** χρηματοδοτική μίσθωση, **19(g)** μεσιτεία πιστώσεων, **19(m)** πολύτιμα μέταλλα και λίθοι, **19(p)** ακίνητα - **και μόνο αυτά** | άρθρο 164(7) |
| Agencija za javni nadzor nad revidiranjem (Υπηρεσία Δημόσιας Εποπτείας του Ελέγχου) | σημ. 16 - **ελεγκτικές εταιρείες** | άρθρο 164(8) |
| Odvetniška zbornica Slovenije (Δικηγορικός Σύλλογος) | δικηγόροι και δικηγορικές εταιρείες | άρθρο 164(9) |
| Notarska zbornica Slovenije (Συμβολαιογραφικός Σύλλογος) | συμβολαιογράφοι | άρθρο 164(10) |
| **Εξωτερικοί λογιστές (υποσημ. 19(j)) και φοροτεχνικοί σύμβουλοι (υποσημ. 19(k))** | **ΔΕΝ ΕΜΦΑΝΙΖΟΝΤΑΙ ΠΟΥΘΕΝΑ στο άρθρο 164.** Αρμόδιο παραμένει το ίδιο το **UPPD**, το οποίο κατά το άρθρο 154(1) ασκεί εποπτεία επί **όλων** των υπόχρεων του άρθρου 4 και κατά το άρθρο 155 ασκεί επιθεωρησιακό έλεγχο επιτόπου και εξ αποστάσεως | άρθρα 152(1)(a), 154(1), 155 |

Το **άρθρο 164(7)** απαριθμεί περιοριστικά ποιους υπόχρεους εποπτεύει το **Tržni inšpektorat RS**: «*zavezanci iz 18., podtočk a), b), g), m) in p) 19. točke prvega odstavka 4. člena*». Τα υποσημεία **j) (λογιστικές υπηρεσίες) και k) (φοροτεχνικές υπηρεσίες) ΔΕΝ περιλαμβάνονται**. Επομένως η αντίληψη - που αναπαράγεται και από την Εθνική Αξιολόγηση Κινδύνου - ότι τον λογιστικό και φοροτεχνικό κλάδο εποπτεύει η Επιθεώρηση Αγοράς **δεν βρίσκει έρεισμα στο γράμμα του νόμου**. Ο λογιστικός και ο φοροτεχνικός κλάδος είναι από τους **ελάχιστους κλάδους υπόχρεων για τους οποίους ο ZPPDFT-2 δεν ορίζει τομεακή εποπτική αρχή**, αρμόδιο απομένει το UPPD δυνάμει της γενικής του αρμοδιότητας (άρθρο 154(1): «*Urad opravlja nadzor nad izvajanjem določb tega zakona pri zavezancih iz 4. člena tega zakona*» - το Urad εποπτεύει την εφαρμογή του νόμου σε όλους τους υπόχρεους του άρθρου 4). Η διαπίστωση αυτή συμπίπτει με την έκθεση MONEYVAL 6ου γύρου (28.5.2026): «*the OMLP is designated as a secondary supervisor for all those entities which have their primary supervisors. It is acting as a primary supervisory for the OEs which do not have designated supervisory authorities, such as tax advisors and accountants*», και με τη διαπίστωσή της ότι «*Slovenia's legal framework is not clear on this matter and, more importantly, a supervisory framework for this sector has not been implemented in practice*».

**Πού πράγματι εμπλέκεται η FURS.** Η **Finančna uprava Republike Slovenije ΔΕΝ εποπτεύει τα λογιστικά γραφεία ως υπόχρεους AML**. Σύμφωνα με το άρθρο 164(4) εποπτεύει μόνο τους διοργανωτές τυχερών παιγνίων. Δύο οριζόντιες αρμοδιότητές της αγγίζουν όμως και τα λογιστικά γραφεία, όχι όμως υπό την ιδιότητά τους ως υπόχρεων του κλάδου: (α) το **άρθρο 164(5)** της αναθέτει τον έλεγχο της απαγόρευσης πληρωμών σε μετρητά άνω των **5.000 €** (άρθρο 74), η οποία δεσμεύει και τα λογιστικά γραφεία ως παρόχους υπηρεσιών, (β) το **άρθρο 164(6)** της αναθέτει τον έλεγχο των υποχρεώσεων εξακρίβωσης και καταχώρισης πραγματικού δικαιούχου (άρθρα 45 και 48), τις οποίες κάθε λογιστικό γραφείο υπέχει ως **επιχειρηματικός φορέας**. Επιπλέον, κατά το **άρθρο 152(3)**, για τις παραβάσεις των άρθρων 181 και 182 (πραγματικοί δικαιούχοι) αρμόδια για τη διαδικασία πταισμάτων είναι **το Urad και η FURS από κοινού**.

**Απαγόρευση άσκησης δραστηριότητας έως τρία έτη - άρθρο 152(6).** Η διάταξη αφορά **ρητά και ονομαστικά τους λογιστές και τους φοροτεχνικούς**. Το κείμενο ορίζει ότι «*Urad kot pristojni nadzorni organ lahko odredi prepoved opravljanja dejavnosti iz 4. člena tega zakona v trajanju do treh let zavezancu iz 16., podtočk **j), k)** in p) 19. točke prvega odstavka 4. člena*» - το UPPD ως αρμόδια εποπτική αρχή μπορεί να διατάξει απαγόρευση άσκησης της δραστηριότητας **έως τρία έτη** σε υπόχρεο των σημείων 16 (ελεγκτικές εταιρείες), **19(j) (λογιστικές υπηρεσίες), 19(k) (φοροτεχνικές υπηρεσίες)** και 19(p) (ακίνητα), καθώς και σε δικηγόρους/συμβολαιογράφους. **Προϋποθέσεις.** Αμετάκλητη καταδίκη του ίδιου του υπόχρεου, μέλους της διοίκησής του ή του πραγματικού δικαιούχου του για τα εγκλήματα της τρομοκρατίας, του ταξιδιού στο εξωτερικό με σκοπό την τρομοκρατία, της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, της υποκίνησης και δημόσιας εξύμνησης τρομοκρατικών πράξεων, της στρατολόγησης και εκπαίδευσης για την τρομοκρατία και του **ξεπλύματος χρήματος**, εφόσον επιπλέον το Urad συνάγει αιτιολογημένα ότι υφίσταται αυξημένος κίνδυνος ΞΧ/ΧΤ στον υπόχρεο. Η διάρκεια προσδιορίζεται με βάση τη στάση του υπόχρεου απέναντι στην πράξη και στη συνέπειά της, περιλαμβανομένου του οφέλους που αποκομίστηκε. Σύμφωνα με το άρθρο 152(7), ο χρόνος που ο υπόχρεος-φυσικό πρόσωπο διανύει σε φυλακή ή σε θεραπευτικό ίδρυμα **δεν προσμετράται** στη διάρκεια του μέτρου.

**Διάκριση εξωτερικών λογιστών από ορκωτούς ελεγκτές.** Το παρόν κεφάλαιο αφορά τους υπόχρεους του **άρθρου 4(1), σημεία 19(j) και 19(k)** - τα πρόσωπα που παρέχουν κατ' επάγγελμα λογιστικές και φοροτεχνικές υπηρεσίες. Οι **ελεγκτικές εταιρείες** είναι διακριτή κατηγορία (σημείο 16) και εποπτεύονται - κατά το ρητό **άρθρο 164(8)** - από την **Agencija za javni nadzor nad revidiranjem**, όχι από την Επιθεώρηση Αγοράς. Ο διαχωρισμός αυτός είναι κρίσιμος, διότι στη Σλοβενία - σε αντίθεση με τους ορκωτούς ελεγκτές - **οι εξωτερικοί λογιστές δεν έχουν υποχρεωτικό επαγγελματικό φορέα ούτε μητρώο**. Η ένταξη σε επαγγελματική οργάνωση είναι προαιρετική.

**Εγγραφή και δίαυλος αναφορών.** Η εγγραφή του υπόχρεου γίνεται με συμπλήρωση του σχετικού εντύπου και αποστολή του στην ηλεκτρονική διεύθυνση **mf.uppd@gov.si** («*Registracijo opravijo tako, da izpolnijo obrazec za registracijo in ga posredujejo na elektronski naslov mf.uppd@gov.si*»). Η **υποβολή των αναφορών** - ύποπτων συναλλαγών (*ST - sumljive transakcije*), συναλλαγών σε μετρητά (*GT - gotovinske transakcije*) και μεταφορών προς χώρες κινδύνου - γίνεται μέσω της διαδικτυακής εφαρμογής **https://am.gov.si/uppd-sar/**. Η Σλοβενία **δεν χρησιμοποιεί την πλατφόρμα goAML**. Η παλαιά διεύθυνση **mf.uppd@mf-rs.si** είναι ξεπερασμένη και δεν πρέπει πλέον να χρησιμοποιείται.

**Δέουσα επιμέλεια**

Πότε απαιτείται (**άρθρο 22(1)**, πέντε περιπτώσεις): **1.** κατά τη σύναψη κάθε επαγγελματικής σχέσης, **2.** σε κάθε συναλλαγή αξίας **15.000 € ή άνω**, ανεξαρτήτως του αν διενεργείται μεμονωμένα ή με περισσότερες προφανώς συνδεδεμένες μεταξύ τους συναλλαγές («*pri vsaki transakciji v vrednosti 15.000 eurov ali več ne glede na to, ali poteka posamično ali z več transakcijami, ki so med seboj očitno povezane*»), **3.** στα τυχερά παίγνια, σε συναλλαγές αξίας **2.000 € ή άνω**, **4.** επί αμφιβολίας για την αξιοπιστία και την επάρκεια προηγουμένως συλλεγέντων στοιχείων για τον πελάτη ή τον πραγματικό δικαιούχο, **5.** πάντοτε όταν συντρέχουν λόγοι υποψίας ΞΧ/ΧΤ σε σχέση με συναλλαγή, πελάτη, κεφάλαια ή περιουσιακά στοιχεία, **ανεξαρτήτως αξίας της συναλλαγής**.

- **Ειδικά κατώφλια.** Για κάθε **περιστασιακή συναλλαγή που συνιστά μεταφορά κεφαλαίων** το κατώφλι είναι **1.000 €** (άρθρο 23(1)), περιστασιακή είναι, κατά το άρθρο 23(2), η συναλλαγή πελάτη που **δεν έχει συνάψει επαγγελματική σχέση** με τον υπόχρεο. Για τα τυχερά παίγνια το κατώφλι είναι **2.000 €** (άρθρο 22(1)(3)). Τα κατώφλια αυτά δεν αφορούν κατά κανόνα τη συνήθη λογιστική δραστηριότητα, είναι όμως κρίσιμα όταν το λογιστικό γραφείο παρέχει και συναφείς υπηρεσίες πληρωμών ή διαμεσολάβησης.
- **Απλοποιημένη διαδικασία σε ήδη υφιστάμενη σχέση (άρθρο 22(2)).** Αν ο πελάτης έχει ήδη ελεγχθεί πλήρως κατά το άρθρο 21 και ο υπόχρεος τηρεί τη διαρκή παρακολούθηση, σε πρόσθετη επαγγελματική σχέση ή σε συναλλαγή των σημείων 2 και 3 συλλέγονται **μόνο τα ελλείποντα στοιχεία** του άρθρου 53.
- **Χρονικό σημείο (άρθρα 24 και 25).** Τα τρία πρώτα μέτρα του άρθρου 21(1) εκτελούνται **πριν** από τη σύναψη της επαγγελματικής σχέσης (άρθρο 24(1)) και **πριν** από την εκτέλεση της συναλλαγής (άρθρο 25). Κατ' εξαίρεση, τα μέτρα 1 και 2 μπορούν να ολοκληρωθούν κατά τη σύναψη, εφόσον αυτό απαιτείται για να μη διακοπεί ο συνήθης τρόπος σύναψης σχέσεων και εφόσον υφίσταται **ασήμαντος κίνδυνος** κατά το άρθρο 18 (άρθρο 24(2)).
- **Αδυναμία εκτέλεσης της δέουσας επιμέλειας (άρθρο 26).** Ο υπόχρεος που δεν μπορεί να εκτελέσει τα μέτρα 1-3 του άρθρου 21(1) **δεν επιτρέπεται να συνάψει την επαγγελματική σχέση ή να εκτελέσει τη συναλλαγή** και οφείλει να **διακόψει την ήδη συναφθείσα σχέση**, εξετάζοντας παράλληλα το ενδεχόμενο αναφοράς στο Urad κατά το άρθρο 76. Η σχετική ενέργεια τεκμηριώνεται εγγράφως και τα έγγραφα φυλάσσονται (άρθρο 26(2)).

- **Μέτρα δέουσας επιμέλειας (άρθρο 21(1))**: **1.** εξακρίβωση και επαλήθευση της ταυτότητας του πελάτη βάσει αξιόπιστων, ανεξάρτητων και αντικειμενικών πηγών, **2.** εξακρίβωση του πραγματικού δικαιούχου του πελάτη, **3.** συλλογή στοιχείων για τον σκοπό και την προβλεπόμενη φύση της σχέσης ή της συναλλαγής, **4. τακτική επιμελής παρακολούθηση** των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων που ο πελάτης ασκεί μέσω του υπόχρεου. Επιπλέον, κατά το άρθρο 21(3), σε **κάθε** μορφή ελέγχου πελάτη διενεργείται και η διαδικασία διαπίστωσης πολιτικής έκθεσης (PEP) κατά το άρθρο 66. Ο υπόχρεος καθορίζει την **έκταση** των μέτρων με βάση τον κίνδυνο (άρθρο 21(4)) και λαμβάνει υπόψη τουλάχιστον τον σκοπό και τη φύση της σχέσης, το ύψος των κεφαλαίων ή τον όγκο των συναλλαγών, τη διάρκεια της σχέσης και τη συνέπεια της συμπεριφοράς προς τον δηλωμένο σκοπό (άρθρο 21(5)). Οι διαδικασίες αυτές **αποτυπώνονται υποχρεωτικά στις εσωτερικές πράξεις** του υπόχρεου (άρθρο 21(6)).
- **Διαβάθμιση του ελέγχου (άρθρο 19).** Επί **ασήμαντου κινδύνου** (*neznatno tveganje*) επιτρέπεται απλοποιημένος έλεγχος κατά τα άρθρα 62-63, επί **αυξημένου κινδύνου** (*povečano tveganje*) είναι υποχρεωτικός ο εμβαθυμένος έλεγχος κατά τα άρθρα 64-70. Ο απλοποιημένος έλεγχος **απαγορεύεται** όταν υπάρχουν λόγοι υποψίας (άρθρο 62(5)). Ο εμβαθυμένος έλεγχος είναι υποχρεωτικός σε κάθε περίπτωση για. Σχέσεις ανταποκριτή με ίδρυμα τρίτης χώρας, πελάτες πολιτικώς εκτεθειμένα πρόσωπα, δικαιούχους ασφαλίσεων ζωής που είναι PEP και πελάτες ή συναλλαγές συνδεδεμένες με **τρίτη χώρα υψηλού κινδύνου** (άρθρο 64(1)).
- **Στοιχεία ταυτοποίησης (άρθρο 150(1))** - ο νόμος απαριθμεί αναλυτικά τα δεδομένα που επεξεργάζονται οι υπόχρεοι στα αρχεία πελατών, επαγγελματικών σχέσεων και συναλλαγών **για τον σκοπό εφαρμογής του άρθρου 21**. *Σημείο 1 - νομικά πρόσωπα, ατομικές επιχειρήσεις και αυτοαπασχολούμενοι*. Επωνυμία (*firma*), διεύθυνση, έδρα (*sedež*), αριθμός μητρώου (*matična številka*) ή φορολογικός αριθμός (*davčna številka*). *Σημείο 2 - φυσικά πρόσωπα* (ο ίδιος ο πελάτης, ο νόμιμος εκπρόσωπος και ο πληρεξούσιος). Ονοματεπώνυμο (*osebno ime*), διεύθυνση μόνιμης κατοικίας, διεύθυνση προσωρινής κατοικίας στη Σλοβενία εάν η μόνιμη είναι στο εξωτερικό, διεύθυνση προσωρινής κατοικίας στο εξωτερικό, ημερομηνία και τόπος γέννησης, φορολογικός αριθμός ή **EMŠO**, ιθαγένεια, καθώς και αριθμός, είδος, ημερομηνία έκδοσης, **ημερομηνία λήξης** και εκδούσα αρχή του επίσημου εγγράφου ταυτότητας. Ακολουθούν, μεταξύ άλλων. Αριθμός και σκοπός της επαγγελματικής σχέσης μαζί με **πληροφορία για τη δραστηριότητα του πελάτη** (σημ. 4), ημερομηνία σύναψης (σημ. 5), ημερομηνία, ώρα, ποσό, νόμισμα, σκοπός, αποδέκτης, χώρα προορισμού και τρόπος εκτέλεσης της συναλλαγής (σημ. 6-9), **στοιχεία για την προέλευση της περιουσίας και των κεφαλαίων** του πελάτη ή του πραγματικού δικαιούχου (σημ. 10), στοιχεία του προσώπου και της συναλλαγής ως προς τα οποία υπάρχουν λόγοι υποψίας (σημ. 11-12), **οι ίδιοι οι λόγοι υποψίας** (σημ. 13) και - **σημείο 14** - τα στοιχεία των **πραγματικών δικαιούχων των άρθρων 42, 43 και 44**. Τα άρθρα 149 και 150 τροποποιήθηκαν με τον ZPPDFT-2B (Uradni list RS 17/25).
- **Πραγματικοί δικαιούχοι - άρθρα 40-48** (επιβεβαιωμένη διάρθρωση, 40 έννοια, 41 υποχρέωση εξακρίβωσης, 42 πραγματικός δικαιούχος οικονομικού φορέα, 43 φορείς χωρίς εταιρικά μερίδια και ιδρύματα, 44 αλλοδαπά καταπιστεύματα/ιδρύματα, 45 υποχρεώσεις των επιχειρηματικών φορέων, 46 παροχή στοιχείων, 47 άντληση στοιχείων από τον υπόχρεο, 48 μητρώο). Κατά το **άρθρο 40**, πραγματικός δικαιούχος είναι κάθε φυσικό πρόσωπο που είναι ο τελικός κύριος του πελάτη ή τον ελέγχει ή τον κατευθύνει με άλλον τρόπο, καθώς και το φυσικό πρόσωπο για λογαριασμό του οποίου διενεργείται η συναλλαγή. Το **άρθρο 42(2)** ορίζει το κατώφλι αυτολεξεί: «*lastništvo* ***več kot 25 odstotkov*** *poslovnega deleža, glasovalnih ali drugih pravic, na podlagi katerih je podana udeležba pri upravljanju pravne osebe, ali lastništvo* ***25 odstotkov in ene delnice***» - κυριότητα **άνω του 25%** του εταιρικού μεριδίου, των δικαιωμάτων ψήφου ή άλλων δικαιωμάτων συμμετοχής στη διοίκηση, **ή κυριότητα 25% συν μία μετοχή**. Το άρθρο 42(3) εφαρμόζει τον ίδιο κανόνα αναλόγως στην **έμμεση** ιδιοκτησία μέσω ελεγχόμενων νομικών προσώπων. Κατά το **άρθρο 42(5)**, εάν - αφού εξαντληθούν όλα τα δυνατά μέτρα και εφόσον δεν υπάρχουν λόγοι υποψίας - δεν εξακριβωθεί κανένα φυσικό πρόσωπο, ως πραγματικοί δικαιούχοι θεωρούνται **τα πρόσωπα που κατέχουν θέση διοίκησης** (*poslovodstvo*), το ίδιο ισχύει, κατά το **άρθρο 42(6)**, και όταν απλώς υπάρχει **αμφιβολία** για την ορθότητα της εξακρίβωσης.
- **Πώς αντλεί τα στοιχεία ο υπόχρεος (άρθρο 47).** Με τα στοιχεία του άρθρου 150(1) σημ. 14 και αποδεικτικό καταχώρισης ή απόσπασμα από το μητρώο πραγματικών δικαιούχων, τα έγγραφα του εμπορικού, δικαστικού ή άλλου δημόσιου μητρώου **δεν επιτρέπεται να είναι παλαιότερα των τριών μηνών** (άρθρο 47(6)). Ο υπόχρεος **δεν επιτρέπεται να στηριχθεί αποκλειστικά στα καταχωρισμένα στο μητρώο στοιχεία**, αν το πράξει, οφείλει να εφαρμόσει ένα ή περισσότερα μέτρα εμβαθυμένου ελέγχου (άρθρο 47(8)). Επί **ασυμφωνίας** μεταξύ των στοιχείων του μητρώου και όσων ο ίδιος συνέλεξε, ο υπόχρεος ενημερώνει εγγράφως το Urad **εντός 15 ημερών** από τη διαπίστωση, αποστέλλοντας και τη σχετική τεκμηρίωση (άρθρο 47(10)). Δεν απαιτείται εξακρίβωση πραγματικού δικαιούχου για φυσικά πρόσωπα που δεν ασκούν κερδοσκοπική δραστηριότητα (άρθρο 47(4)) ούτε για εισηγμένες εταιρείες με καθεστώς δημοσιοποίησης (άρθρο 47(5)).
- **Υποχρεώσεις του ίδιου του λογιστικού γραφείου ως επιχειρηματικού φορέα (άρθρα 45 και 48).** Κάθε επιχειρηματικός φορέας εξακριβώνει τους δικούς του πραγματικούς δικαιούχους, τηρεί **ακριβές αρχείο** και το επικαιροποιεί σε κάθε μεταβολή (άρθρο 45(1) και (4)), **τα στοιχεία των πραγματικών δικαιούχων φυλάσσονται πέντε (5) έτη από την ημέρα παύσης της ιδιότητας του πραγματικού δικαιούχου** και πρέπει να είναι προσβάσιμα στην έδρα του φορέα (άρθρο 45(6)). Η καταχώριση στο **μητρώο πραγματικών δικαιούχων**, που τηρεί η AJPES, γίνεται **εντός οκτώ (8) ημερών** από την εγγραφή στο Επιχειρηματικό Μητρώο ή από τη μεταβολή των στοιχείων (άρθρο 48(3)), για τους φορείς αυτόματης πρώτης καταχώρισης (ατομικές επιχειρήσεις, αυτοαπασχολούμενοι, μονοπρόσωπες ΕΠΕ με μοναδικό εταίρο φυσικό πρόσωπο) η προθεσμία ιδίας καταχώρισης είναι **δεκαπέντε (15) ημερών** (άρθρο 48(7) και (10)). Ο ίδιος ο πραγματικός δικαιούχος υποχρεούται να παρέχει στον φορέα όλα τα αναγκαία στοιχεία (άρθρο 45(5)).
- **Συνεχής παρακολούθηση - άρθρο 54** (*όχι άρθρο 49*). Κατά το άρθρο 54(1) η επιμελής παρακολούθηση περιλαμβάνει (α) έλεγχο της συμβατότητας της δραστηριότητας του πελάτη με την προβλεπόμενη φύση και τον σκοπό της σχέσης, (β) παρακολούθηση και έλεγχο της συμβατότητας με τον **συνήθη όγκο εργασιών** του πελάτη και (γ) **επαλήθευση και επικαιροποίηση** των συλλεγέντων εγγράφων και στοιχείων. Ο υπόχρεος πρέπει να μπορεί να τεκμηριώνει τη συμβατότητα αυτή **καθ' όλη τη διάρκεια** της σχέσης (άρθρο 54(2)). Για φυσικά πρόσωπα επαληθεύονται ονοματεπώνυμο, διευθύνσεις, ιθαγένεια και στοιχεία του εγγράφου ταυτότητας και διαπιστώνεται αν ο πελάτης **κατέστη PEP κατά τη διάρκεια** της σχέσης (άρθρο 54(3)), για νομικά πρόσωπα επαληθεύονται επωνυμία, έδρα, νόμιμος εκπρόσωπος, **πραγματικός δικαιούχος** και τυχόν πολιτική έκθεση του πραγματικού δικαιούχου (άρθρο 54(4)).
- **Ο κανόνας των 5 ετών - άρθρο 54(6)**. Επιβεβαιώνεται αυτολεξεί. Η έκταση και η συχνότητα των μέτρων προσαρμόζονται στον κίνδυνο, «*ne glede na navedeno*» όμως ο υπόχρεος διασφαλίζει ότι τα έγγραφα και τα στοιχεία του πελάτη επικαιροποιούνται (α) μόλις διαπιστωθεί μεταβολή ουσιωδών περιστάσεων, (β) όταν υπέχει νόμιμη υποχρέωση να έλθει σε επαφή με τον πελάτη για την εξακρίβωση του πραγματικού δικαιούχου και (γ) «*najmanj po preteku* ***petih let*** *od zadnjega pregleda stranke, če je stranka pri zavezancu v zadnjih* ***dvanajstih mesecih*** *izvedla vsaj eno transakcijo*» - **τουλάχιστον μετά την πάροδο πέντε ετών από τον τελευταίο έλεγχο του πελάτη, εφόσον ο πελάτης πραγματοποίησε τουλάχιστον μία συναλλαγή τους τελευταίους δώδεκα μήνες**.
- **Ασυνήθεις συναλλαγές (άρθρο 55(1)).** Για πολύπλοκες ή ασυνήθιστα υψηλές συναλλαγές, ή συναλλαγές με ασυνήθιστη σύνθεση ή μοτίβο ή χωρίς εμφανή οικονομικό ή νομικά θεμελιωμένο σκοπό, ο υπόχρεος **εξετάζει το υπόβαθρο και τον σκοπό τους (μαζί με την προέλευση των κεφαλαίων), καταγράφει και φυλάσσει τα ευρήματά του και εντείνει την παρακολούθηση**. Αν κρίνει ότι η συναλλαγή συνεπάγεται αυξημένο κίνδυνο, εφαρμόζει μέτρα εμβαθυμένου ελέγχου (άρθρο 55(2)).
- **Απλοποιημένη και ενισχυμένη δέουσα επιμέλεια.** Το UPPD διαθέτει τυποποιημένα έντυπα - φόρμα απλοποιημένης δέουσας επιμέλειας, φόρμα ενισχυμένης δέουσας επιμέλειας και ερωτηματολόγιο επαλήθευσης πολιτικώς εκτεθειμένων προσώπων (PEP). Οι παράγοντες ασήμαντου και αυξημένου κινδύνου καθορίζονται με τον *Pravilnik o dejavnikih neznatnega in povečanega tveganja za pranje denarja ali financiranje terorizma* (Uradni list RS αρ. 23/2023 της 22.2.2023, Υπουργείο Οικονομικών).

**Γενικές υποχρεώσεις**

- **Κατάλογος υποχρεώσεων (άρθρο 17(2)).** Ο νόμος απαριθμεί δέκα καθήκοντα - εκτίμηση κινδύνου, θέσπιση πολιτικών, ελέγχων και διαδικασιών, δέουσα επιμέλεια, γνωστοποίηση στοιχείων στο Urad, ορισμός *pooblaščenec* και αναπληρωτών, τακτική εκπαίδευση και εσωτερικός έλεγχος, κατάρτιση καταλόγου δεικτών, προστασία και τήρηση δεδομένων και αρχείων, εφαρμογή των πολιτικών του ομίλου σε υποκαταστήματα και θυγατρικές, λοιπά καθήκοντα. Κατά το **άρθρο 17(3)**, ο υπόχρεος μπορεί να αναθέσει σε **εξωτερικό συνεργάτη** ορισμένα καθήκοντα, **ποτέ όμως** τη γνωστοποίηση στοιχείων στο Urad, τον ορισμό και τα καθήκοντα του *pooblaščenec*, την εκπαίδευση/εσωτερικό έλεγχο και την εφαρμογή των πολιτικών ομίλου. Η ευθύνη παραμένει σε κάθε περίπτωση στον υπόχρεο (άρθρο 17(4)).
- **Ίδια γραπτή εκτίμηση κινδύνου του υπόχρεου (άρθρο 18)**. Ανεξάρτητα από την Εθνική Αξιολόγηση Κινδύνου, **κάθε υπόχρεος - άρα και κάθε λογιστικό γραφείο - οφείλει να καταρτίζει δική του εκτίμηση κινδύνου** ΞΧ/ΧΤ. Ο νόμος διακρίνει **τέσσερα επίπεδα**. Εκτίμηση κινδύνου ανά ομάδα ή είδος πελάτη, επαγγελματικής σχέσης, συναλλαγής, προϊόντος, υπηρεσίας ή διαύλου διανομής, με συνεκτίμηση των γεωγραφικών παραγόντων (άρθρο 18(2)), **εκτίμηση κινδύνου της ίδιας της επιχείρησης** (*ocena tveganja zavezanca* - άρθρο 18(3)), **εκτίμηση κινδύνου του κάθε πελάτη** (*ocena tveganja stranke* - άρθρο 18(4)), και εκτίμηση κινδύνου ομίλου, όπου υπάρχουν υποκαταστήματα ή θυγατρικές (άρθρο 18(5)). Η εκτίμηση πρέπει να αντανακλά την ιδιαιτερότητα του συγκεκριμένου υπόχρεου (άρθρο 18(6)) και καταρτίζεται σύμφωνα με τις κατευθυντήριες της αρμόδιας εποπτικής αρχής του άρθρου 152(1) και με βάση την εθνική και την υπερεθνική αξιολόγηση κινδύνου (άρθρο 18(7)). Τα ευρήματα **τεκμηριώνονται και επικαιροποιούνται τουλάχιστον ανά διετία** («*dokumentira in posodablja najmanj vsaki dve leti*») και τίθενται στη διάθεση των εποπτικών αρχών όποτε ζητηθούν (άρθρο 18(8)). Επιπλέον, σε **κάθε σημαντική μεταβολή των επιχειρηματικών διαδικασιών** - νέο προϊόν, νέα πρακτική, νέος δίαυλος διανομής, νέα τεχνολογία, οργανωτική αλλαγή -

διενεργείται ειδική εκτίμηση των επιπτώσεων στην έκθεση σε κίνδυνο (άρθρο 18(9)), **πριν** από την εφαρμογή της μεταβολής (άρθρο 18(10)). Πρόκειται για την πρακτικά κρισιμότερη υποχρέωση τεκμηρίωσης του κλάδου και για το πρώτο έγγραφο που ζητείται σε κάθε έλεγχο.

- **Πολιτικές, έλεγχοι και διαδικασίες (άρθρο 20)**. Ο υπόχρεος θεσπίζει και εφαρμόζει αποτελεσματικές πολιτικές, ελέγχους και διαδικασίες **ανάλογες προς τη δραστηριότητα και το μέγεθός του**, οι οποίες καλύπτουν μοντέλα διαχείρισης κινδύνων, δέουσα επιμέλεια, γνωστοποίηση στο Urad, προστασία και τήρηση δεδομένων, εσωτερικό έλεγχο, κανονιστική συμμόρφωση, ασφαλείς προσλήψεις και εκπαίδευση προσωπικού (άρθρο 20(2)(1)). Οι **μεσαίες και μεγάλες εταιρείες** οφείλουν επιπλέον να συγκροτήσουν **αυτοτελή υπηρεσία εσωτερικού ελέγχου** (άρθρο 20(2)(2)) και να ορίσουν **μέλος του διοικητικού ή διαχειριστικού οργάνου υπεύθυνο** για την εφαρμογή των καθηκόντων αυτών (άρθρο 20(3)).
- **Κατάλογος δεικτών (άρθρο 92)**. Κάθε υπόχρεος - χωρίς εξαίρεση μεγέθους - **καταρτίζει δικό του κατάλογο δεικτών** για την αναγνώριση πελατών και συναλλαγών ως προς τους οποίους υπάρχουν λόγοι υποψίας ΞΧ/ΧΤ (άρθρο 92(1)), λαμβάνοντας υπόψη ιδίως την πολυπλοκότητα και τον όγκο των συναλλαγών, την ασυνήθιστη σύνθεση, αξία ή συνάφεια συναλλαγών χωρίς εμφανή οικονομικό ή νομικά θεμελιωμένο σκοπό (άρθρο 92(2)), και **τον χρησιμοποιεί υποχρεωτικά** κατά τη διαπίστωση λόγων υποψίας (άρθρο 92(3)). Στην κατάρτιση των καταλόγων συμπράττουν, κατά το άρθρο 93, το Urad και οι λοιπές εποπτικές αρχές καθώς και οι ενώσεις των υπόχρεων. Η μη κατάρτιση του καταλόγου τιμωρείται ως **σοβαρή παράβαση** (άρθρο 179(1)(19)) και η μη χρήση του ως ελαφρά (άρθρο 180(1)(8)).
- **Απαγόρευση πληρωμών σε μετρητά άνω των 5.000 € (άρθρο 74)**. Τα πρόσωπα που ασκούν δραστηριότητα πώλησης αγαθών ή παροχής υπηρεσιών στη Σλοβενία **δεν επιτρέπεται να δεχθούν πληρωμή σε μετρητά που υπερβαίνει τα 5.000 €**, ούτε να καταβάλουν μετρητά άνω των 5.000 € στο πλαίσιο της δραστηριότητάς τους, ο περιορισμός ισχύει και όταν η πληρωμή κατατμηθεί σε **περισσότερες συνδεδεμένες συναλλαγές** που αθροιστικά υπερβαίνουν το όριο (άρθρο 74(1) και (2)). Η πληρωμή εισπράττεται υποχρεωτικά σε λογαριασμό πληρωμών (άρθρο 74(3)). Οι εξαιρέσεις του άρθρου 74(4) αφορούν μόνο τράπεζες, ταμιευτήρια, ανταλλακτήρια και τυχερά παίγνια - **τα λογιστικά γραφεία δεσμεύονται πλήρως** ως προς τις δικές τους αμοιβές. Την τήρηση εποπτεύει η FURS (άρθρο 164(5)) και η παράβαση τιμωρείται ως **βαρύτατη** (άρθρο 178(1), σημ. 28 και 29).
- **Τήρηση αρχείων (άρθρο 142 ZPPDFT-2** - *όχι άρθρο 129*). Τα στοιχεία και η συνοδευτική τεκμηρίωση που αφορούν τον έλεγχο του πελάτη και τις επιμέρους συναλλαγές τηρούνται **δέκα (10) έτη μετά τη λήξη της επαγγελματικής σχέσης ή μετά την εκτέλεση της συναλλαγής** («*hrani podatke in pripadajočo dokumentacijo, ki se nanaša na pregled stranke in posamezne transakcije, deset let po prenehanju poslovnega razmerja oziroma opravljeni transakciji*»). Η προθεσμία αρχίζει **την πρώτη ημέρα μετά τη λήξη της επαγγελματικής σχέσης** και καταλαμβάνει ενιαία όλα τα στοιχεία, περιλαμβανομένων εκείνων των επιμέρους συναλλαγών (άρθρο 142(1) εδ. β'). Το άρθρο 142(1) απαριθμεί ρητά τα άρθρα από τα οποία προκύπτουν τα τηρούμενα στοιχεία (21, 22, 23, 27, 29-39, 47, 53, 54, 55, 59, 63-70, 75, 76, 105-107) και επιφυλάσσεται υπέρ μεγαλύτερων προθεσμιών άλλων νόμων. Η **συνοδευτική τεκμηρίωση** (άρθρο 142(2)) περιλαμβάνει. Αντίγραφα ή πρωτότυπα των επίσημων εγγράφων ταυτοποίησης, την τεκμηρίωση των επαγγελματικών σχέσεων και των λογαριασμών, την **επαγγελματική αλληλογραφία**, τις εγγραφές που απαιτούνται για την αναγνώριση και ιχνηλάτηση εγχώριων ή διασυνοριακών συναλλαγών, την τεκμηρίωση για τη διερεύνηση του υποβάθρου και του σκοπού ασυνήθων συναλλαγών και κάθε λοιπό συναφές έγγραφο.
- **Τετραετής τήρηση (άρθρο 142(3))**. Τα στοιχεία και η τεκμηρίωση για τον *pooblaščenec* και τον αναπληρωτή του, την **επαγγελματική εκπαίδευση των εργαζομένων**, τη διενέργεια εσωτερικού ελέγχου και τη διαχείριση κινδύνων κατά τα άρθρα 18, 83, 84 και 87 τηρούνται **τέσσερα (4) έτη** από τον διορισμό, από τη διενέργεια της εκπαίδευσης και από την εκτέλεση του εσωτερικού ελέγχου και της ανάλυσης επιπτώσεων των μεταβολών των επιχειρηματικών διαδικασιών αντιστοίχως. Μετά τη λήξη των προθεσμιών **τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα διαγράφονται**, εκτός αν άλλος νόμος ορίζει διαφορετικά (άρθρο 142(4)). Σε περίπτωση **λύσης του υπόχρεου**, το όργανο που διεξάγει τη διαδικασία λύσης ή τη μεταβολή χωρίς γνωστό διάδοχο ενημερώνει το Urad και μεριμνά για τη φύλαξη των αρχείων (άρθρο 142(5)).
- **Πενταετής τήρηση στοιχείων πραγματικού δικαιούχου.** Επιβεβαιώνεται, αλλά με άλλη νομική βάση από όση συνήθως αναφέρεται. Δεν προκύπτει από το άρθρο 142 αλλά από το **άρθρο 45(6)**, το οποίο αφορά την υποχρέωση κάθε **επιχειρηματικού φορέα** (και άρα του ίδιου του λογιστικού γραφείου ως εταιρείας) να τηρεί τα στοιχεία των δικών του πραγματικών δικαιούχων **πέντε (5) έτη από την ημέρα παύσης της ιδιότητας του πραγματικού δικαιούχου**, με τα στοιχεία διαθέσιμα στην έδρα του φορέα.
- **Εκπαίδευση (άρθρο 87** - *όχι άρθρο 80*). Κατά το άρθρο 87(1) ο υπόχρεος λαμβάνει μέτρα ώστε οι εργαζόμενοι με καθήκοντα AML να γνωρίζουν τις διατάξεις του νόμου, **περιλαμβανομένων των απαιτήσεων προστασίας δεδομένων**, τα μέτρα πρέπει να είναι **ανάλογα προς το είδος και το μέγεθος του υπόχρεου και προς τον κίνδυνο**. Σύμφωνα με το άρθρο 87(2) μεριμνά για την **τακτική επαγγελματική κατάρτιση όλων των εργαζομένων** με καθήκοντα AML («*redno strokovno usposabljanje vseh zaposlenih*»). Το περιεχόμενο ορίζεται στο άρθρο 87(3). Διατάξεις του νόμου και των κατ' εξουσιοδότηση κανονισμών, εσωτερικές πράξεις, **ειδική βιβλιογραφία** για την πρόληψη ΞΧ/ΧΤ και οι **κατάλογοι δεικτών** αναγνώρισης ύποπτων πελατών και συναλλαγών. Το **ετήσιο πρόγραμμα** επαγγελματικής κατάρτισης καταρτίζεται «*najpozneje do konca marca za tekoče leto*» - **το αργότερο έως το τέλος Μαρτίου για το τρέχον έτος** (άρθρο 87(4)). Η μη διενέργεια τακτικής κατάρτισης και η μη έγκαιρη κατάρτιση του προγράμματος τιμωρούνται ως ελαφρές παραβάσεις (άρθρο 180(1), σημ. 6 και 7).
- **Υπεύθυνος συμμόρφωσης (*pooblaščenec*) - άρθρο 83** (*όχι άρθρα 76-86*). Οι υπόχρεοι ορίζουν ***pooblaščenec* και έναν ή περισσότερους αναπληρωτές** (άρθρο 83(1)). Κατά το **άρθρο 83(2)**, «*zavezanci, ki imajo zaposlene manj kakor štiri zaposlene, **ne imenujejo pooblaščenca in ne izvajajo notranje kontrole** v skladu s tem zakonom*» - οι υπόχρεοι με **λιγότερους από τέσσερις εργαζομένους δεν ορίζουν υπεύθυνο και δεν διενεργούν εσωτερικό έλεγχο**, πρακτικά, τα περισσότερα μικρά σλοβενικά λογιστικά γραφεία. Αν πάντως ορίσουν υπεύθυνο, το πρόσωπο πρέπει να πληροί τις προϋποθέσεις του άρθρου 84 και να ασκεί τα καθήκοντα του άρθρου 85 (άρθρο 83(3)), αν διενεργήσουν εσωτερικό έλεγχο, ισχύει το άρθρο 88 (άρθρο 83(4)). Όμιλοι με υποκαταστήματα ή θυγατρικές σε άλλα κράτη ορίζουν επιπλέον **υπεύθυνο ομίλου** (άρθρο 83(5)).
- **Προϋποθέσεις του προσώπου (άρθρο 84(1))**: (1) απασχόληση σε θέση **αρκετά υψηλή στην ιεραρχία** ώστε να επιτρέπει ταχεία, ποιοτική και έγκαιρη εκτέλεση των καθηκόντων, (2) απουσία αμετάκλητης καταδίκης ή εκκρεμούς ποινικής διαδικασίας για εκ προθέσεως αδίκημα διωκόμενο αυτεπαγγέλτως, ή για συγκεκριμένα εξ αμελείας αδικήματα (μεταξύ αυτών η **παραβίαση επιχειρηματικού απορρήτου και το ξέπλυμα χρήματος**), εφόσον η ποινή δεν έχει διαγραφεί, (3) επαρκής επαγγελματική κατάρτιση και εμπειρία, (4) καλή γνώση της φύσης της δραστηριότητας του υπόχρεου στους τομείς που εκτίθενται σε κίνδυνο. Ο αναπληρωτής πρέπει να πληροί τις προϋποθέσεις 2, 3 και 4 (άρθρο 84(2)).
- **Καθήκοντα και υποστήριξη (άρθρα 85 και 86)**. Ο *pooblaščenec* μεριμνά για τη λειτουργία και ανάπτυξη του συστήματος AML, για την ορθή και έγκαιρη γνωστοποίηση στοιχείων στο Urad, συμμετέχει στη σύνταξη των εσωτερικών πράξεων και των προγραμμάτων εκπαίδευσης και υποβάλλει προτάσεις βελτίωσης στη διοίκηση (άρθρο 85(1)). Ο υπόχρεος του εξασφαλίζει **απεριόριστη πρόσβαση σε όλα τα δεδομένα**, κατάλληλες εξουσιοδοτήσεις, στελεχιακούς και υλικούς πόρους, ασφαλείς χώρους, πληροφοριακή υποστήριξη, τακτική επιμόρφωση και αναπλήρωση κατά την απουσία του (άρθρο 86(1)). Όταν ο όγκος των καθηκόντων είναι μονίμως αυξημένος, η θέση ασκείται ως **αποκλειστική απασχόληση πλήρους ωραρίου**, ως αυτοτελές οργανωτικό τμήμα άμεσα υπαγόμενο στη διοίκηση (άρθρο 86(3) και (4)).
- **Γνωστοποίηση του διορισμού - άρθρο 86(5)** (*όχι άρθρο 83*). Η προθεσμία των **15 ημερών επιβεβαιώνεται**. Ο υπόχρεος γνωστοποιεί στο Urad το ονοματεπώνυμο και τον τίτλο της θέσης του *pooblaščenec* και του αναπληρωτή, καθώς και κάθε μεταβολή, «*brez odlašanja, najpozneje pa v **15 dneh** od dneva imenovanja oziroma spremembe podatka*» - χωρίς καθυστέρηση και το αργότερο εντός 15 ημερών από τον διορισμό ή τη μεταβολή. Γνωστοποιούνται επίσης η ημερομηνία διορισμού, η ημερομηνία λήξης της θητείας, η διεύθυνση όπου ασκούνται τα καθήκοντα εάν διαφέρει από την έδρα, και τα στοιχεία επικοινωνίας (τηλέφωνο, ηλεκτρονική διεύθυνση). Η παράλειψη τιμωρείται ως ελαφρά παράβαση (άρθρο 180(1)(5)).
- **Εσωτερικός έλεγχος (άρθρο 88)**. Οι υπόχρεοι διασφαλίζουν **τακτικό και αποτελεσματικό εσωτερικό έλεγχο** επί της εκτέλεσης των καθηκόντων AML - με την εξαίρεση των υπόχρεων με λιγότερους από τέσσερις εργαζομένους (άρθρο 83(2)). Η παράλειψη τιμωρείται ως σοβαρή παράβαση (άρθρο 179(1)(18)).
- **Αναφορά ύποπτων συναλλαγών (STR) - άρθρο 76** (*όχι άρθρα 69, 75-78*). Ο υπόχρεος γνωστοποιεί στο Urad τα στοιχεία του άρθρου 150(1) και αποστέλλει τη σχετική τεκμηρίωση «*vedno, kadar v zvezi s transakcijo, osebo, premoženjem ali sredstvi obstajajo razlogi za sum pranja denarja ali financiranja terorizma*» - πάντοτε όταν συντρέχουν λόγοι υποψίας ΞΧ/ΧΤ σε σχέση με **συναλλαγή, πρόσωπο, περιουσία ή κεφάλαια**. Η υποχρέωση ισχύει και για **σκοπούμενη συναλλαγή, ανεξαρτήτως του αν τελικά εκτελέστηκε** (άρθρο 76(3)). Ύποπτη είναι, κατά το άρθρο 76(4), κάθε σκοπούμενη ή εκτελεσθείσα συναλλαγή για την οποία ο υπόχρεος γνωρίζει ή έχει λόγους να υποπτεύεται ότι η περιουσία προέρχεται από εγκληματικές πράξεις που μπορούν να αποτελέσουν βασικό αδίκημα ΞΧ ή συνδέεται με χρηματοδότηση τρομοκρατίας, ή που κατά τα χαρακτηριστικά της αντιστοιχεί στους **δείκτες του άρθρου 92**.
- **Οι δύο προθεσμίες του άρθρου 76 - και οι δύο ισχύουν:**
  - **Κανόνας (άρθρο 76(1)). Πριν από την εκτέλεση της συναλλαγής** («*še pred izvedbo transakcije*»), με αναφορά στο μήνυμα της προθεσμίας εντός της οποίας πρόκειται να εκτελεστεί. Κατ' εξαίρεση επιτρέπεται τηλεφωνική αναφορά, η οποία όμως αποστέλλεται και μέσω του ασφαλούς ηλεκτρονικού διαύλου **το αργότερο την επόμενη εργάσιμη ημέρα**.
  - **Εκ των υστέρων γενεσιουργός υποψία. Πέντε (5) εργάσιμες ημέρες.** Όταν οι λόγοι υποψίας ανακύψουν μόνο μετά την εκτέλεση της συναλλαγής, ο υπόχρεος αναφέρει «*takoj oziroma najpozneje v **petih delovnih dneh** po tem, ko je razloge zaznal oziroma imel na voljo dovolj podatkov, da bi razloge lahko zaznal*» - αμελλητί και το αργότερο

εντός πέντε εργάσιμων ημερών αφότου αντιλήφθηκε τους λόγους ή διέθετε αρκετά στοιχεία ώστε να μπορεί να τους αντιληφθεί.
    - **Ειδική υποχρέωση των λογιστών και φοροτεχνικών. Τρεις (3) εργάσιμες ημέρες (άρθρο 76(5)).** «*Revizijske družbe ter pravne in fizične osebe, ki opravljajo **računovodske storitve ali storitve davčnega svetovanja**, vedno, ko stranka pri njih išče nasvet za pranje denarja ali financiranje terorizma, to sporočijo uradu takoj oziroma najpozneje v **treh delovnih dneh** od dneva, ko je stranka pri njih iskala nasvet*» - όταν πελάτης ζητεί από ελεγκτική εταιρεία, λογιστικό γραφείο ή φοροτεχνικό **συμβουλή για ξέπλυμα χρήματος ή χρηματοδότηση τρομοκρατίας**, τούτο αναφέρεται στο Urad αμελλητί και το αργότερο εντός **τριών εργάσιμων ημερών** από την ημέρα που ζητήθηκε η συμβουλή.
- **Άρση διαδεδομένης σύγχυσης.** Η προθεσμία των **3 εργάσιμων ημερών δεν είναι κατάλοιπο του ZPPDFT-1** ούτε έχει καταργηθεί. Ισχύει πλήρως στο ενοποιημένο κείμενο και αφορά **ακριβώς τον λογιστικό και φοροτεχνικό κλάδο**, στην ειδική περίπτωση του πελάτη που ζητεί συμβουλή για ΞΧ/ΧΤ (άρθρο 76(5)). Η προθεσμία των **5 εργάσιμων ημερών** αφορά τη γενική υποχρέωση αναφοράς όταν η υποψία ανακύψει μετά την εκτέλεση της συναλλαγής (άρθρο 76(1)). Ο κύριος κανόνας παραμένει η αναφορά **πριν** από τη συναλλαγή. Η παράβαση της ειδικής υποχρέωσης του άρθρου 76(5) τιμωρείται με το **άρθρο 183**, που είναι η μοναδική κυρωτική διάταξη γραμμένη ονομαστικά για τα λογιστικά και φοροτεχνικά γραφεία.
- **Απαλλαγή από την αναφορά συναλλαγών σε μετρητά (άρθρο 75(4))**. Η γενική υποχρέωση αναφοράς κάθε **συναλλαγής σε μετρητά άνω των 15.000 €** εντός τριών εργάσιμων ημερών (άρθρο 75(1)) **δεν ισχύει** «*za revizijske družbe ter pravne in fizične osebe, ki opravljajo računovodske storitve ali storitve davčnega svetovanja*» - **δεν βαρύνει τις ελεγκτικές εταιρείες, τα λογιστικά γραφεία και τους φοροτεχνικούς**. Πρόκειται για ρητή, ονομαστική εξαίρεση του κλάδου, η οποία όμως **δεν θίγει** την υποχρέωση αναφοράς ύποπτων συναλλαγών του άρθρου 76.
- **Τρόπος υποβολής (άρθρα 76(2)-(3) και 77).** Ασφαλής ηλεκτρονικός δίαυλος (*zaščitena elektronska pot*), εάν αυτός είναι από τεχνικούς λόγους ουσιωδώς δυσχερής ή αδύνατος, η αναφορά υποβάλλεται κατ' εξαίρεση **μόνο εγγράφως**. Ο τρόπος και ο τύπος υποβολής καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού (άρθρο 77). Στην πράξη η υποβολή γίνεται μέσω της εφαρμογής https://am.gov.si/uppd-sar/, με προηγούμενη εγγραφή του υπόχρεου κατόπιν αποστολής του εντύπου στο **mf.uppd@gov.si**. Εάν, λόγω της φύσης της συναλλαγής ή επειδή αυτή δεν εκτελέστηκε καθόλου, ο υπόχρεος δεν μπορεί να τηρήσει τη διαδικασία, αναφέρει **μόλις τούτο καταστεί δυνατόν** και εξηγεί τους λόγους (άρθρο 76(6)).
- **Απαγόρευση γνωστοποίησης (tipping-off) - άρθρο 134** (επιβεβαιωμένος αριθμός άρθρου). Οι υπόχρεοι, οι εργαζόμενοί τους και τα μέλη των διοικητικών, εποπτικών ή διαχειριστικών οργάνων **δεν επιτρέπεται να αποκαλύψουν** στον πελάτη, σε τρίτο ή σε άλλη εποπτική αρχή ότι: (1) υποβλήθηκε ή θα υποβληθεί αναφορά στο Urad κατά το άρθρο 76, (2) το Urad ζήτησε στοιχεία κατά τα άρθρα 99-102, (3) το Urad ανέστειλε προσωρινά συναλλαγή κατά το άρθρο 105, (4) το Urad ζήτησε τρέχουσα παρακολούθηση των συναλλαγών του πελάτη κατά το άρθρο 107, (5) διενεργείται ή θα διενεργηθεί επιχειρησιακή ανάλυση, (6) έχει κινηθεί ή μπορεί να κινηθεί προδικαστική ή ποινική διαδικασία για ΞΧ/ΧΤ. Κατά το **άρθρο 134(2)**, η απαγόρευση **παύει να ισχύει οκτώ (8) έτη** μετά την ημέρα που ο υπόχρεος έλαβε γνώση του κρίσιμου γεγονότος. Τα σχετικά έγγραφα προστατεύονται με ειδικά μέτρα σήμανσης, πρόσβασης, μεταβίβασης, φύλαξης και καταστροφής μετά τη λήξη της προθεσμίας του άρθρου 142 (άρθρο 134(3)) και χαρακτηρίζονται με τον προσήκοντα βαθμό διαβάθμισης (άρθρο 134(4)). Η παράβαση τιμωρείται ως **βαρύτατη** (άρθρο 178(1)(34)).

**Κυρώσεις (Κεφάλαιο X, άρθρα 178-187)**

Το κυρωτικό σύστημα του ZPPDFT-2 δεν είναι ενιαίο. Διαρθρώνεται σε **τρεις βαθμίδες βαρύτητας γενικής εφαρμογής** (άρθρα 178, 179, 180), σε **ειδικές διατάξεις για τους πραγματικούς δικαιούχους** (άρθρα 181, 182, 182.a) και σε **διατάξεις γραμμένες ονομαστικά ανά επάγγελμα** (άρθρο 183 για λογιστές, φοροτεχνικούς και ελεγκτικές εταιρείες, άρθρο 184 για δικηγόρους και συμβολαιογράφους, άρθρο 185.a για τον έλεγχο μετρητών). Σε καθεμία, τα ποσά **κλιμακώνονται κατά μέγεθος του υπόχρεου** με βάση τα έσοδα των **δύο τελευταίων διαδοχικών χρήσεων κατά την ημερομηνία ισολογισμού**. Έως 700.000 € / από 700.000 € έως 8.000.000 € / άνω των 8.000.000 €.

> **Η διάταξη με τις κυρώσεις που αφορά ονομαστικά τα λογιστικά γραφεία είναι το άρθρο 183.** Ο τίτλος του είναι «*posebne kršitve revizijske družbe ter pravne in fizične osebe, ki opravlja **računovodske storitve ali storitve davčnega svetovanja***» - ειδικές παραβάσεις της ελεγκτικής εταιρείας και του νομικού ή φυσικού προσώπου που παρέχει λογιστικές ή φοροτεχνικές υπηρεσίες. Το αντικείμενό του είναι **μία και μόνη παράβαση**. Η μη γνωστοποίηση στο Urad, εντός της νόμιμης προθεσμίας, του γεγονότος ότι **ο πελάτης ζήτησε συμβουλή για ξέπλυμα χρήματος ή χρηματοδότηση τρομοκρατίας** (άρθρο 76(5)). Για **όλες τις υπόλοιπες** υποχρεώσεις (δέουσα επιμέλεια, αναφορά ύποπτης συναλλαγής, τήρηση αρχείων, εκπαίδευση, *pooblaščenec*) τα λογιστικά γραφεία τιμωρούνται κατά τα **γενικά άρθρα 178, 179 και 180**.

| Διάταξη / βαρύτητα | Νομικό πρόσωπο ≤ 700.000 € | Νομικό πρόσωπο 700.000 € - 8 εκατ. | Νομικό πρόσωπο > 8 εκατ. € | Ατομική επιχείρηση / αυτοαπασχολούμενος | Υπεύθυνο πρόσωπο |
|---|---|---|---|---|---|
| **178 - βαρύτατες παραβάσεις** (*najtežje kršitve*, 39 περιπτώσεις) | 3.000 - 60.000 € | **6.000 - 120.000 €** | 12.000 - 120.000 € | 1.000 - 40.000 € | 400 - 4.000 € |
| **179 - σοβαρές παραβάσεις** (*težje kršitve*, 20 περιπτώσεις) | 1.500 - 30.000 € | 3.000 - 60.000 € | 6.000 - 60.000 € | 500 - 20.000 € | 200 - 2.000 € |
| **180 - ελαφρές παραβάσεις** (*lažje kršitve*, 12 περιπτώσεις) | 750 - 15.000 € | 1.500 - 30.000 € | 3.000 - 30.000 € | 250 - 10.000 € | 100 - 1.000 € |
| **181 - υποχρεώσεις του επιχειρηματικού φορέα για τον πραγματικό δικαιούχο** | 3.000 - 30.000 € | 6.000 - 60.000 € | 12.000 - 120.000 € | 1.500 - 15.000 € | 400 - 2.000 € |
| **183 - λογιστές, φοροτεχνικοί, ελεγκτικές εταιρείες** (μη αναφορά αιτήματος συμβουλής για ΞΧ/ΧΤ) | 3.000 - 60.000 € | 6.000 - 60.000 € | 12.000 - 120.000 € | 2.000 - 40.000 € | 400 - 2.000 € |
| **184 - δικηγόροι, δικηγορικές εταιρείες, συμβολαιογράφοι** | 3.000 - 60.000 € | 6.000 - 60.000 € | 12.000 - 120.000 € | 2.000 - 40.000 € (δικηγόρος ή συμβολαιογράφος) | 800 - 4.000 € |
| **185.a - παραβάσεις ελέγχου μετρητών** (Καν. (ΕΕ) 2018/1672, κατώφλι 10.000 €) | 3.000 - 60.000 € | 6.000 - 60.000 € | 12.000 - 120.000 € | 2.000 - 40.000 € | 800 - 4.000 € (και 800 - 4.000 € για μεμονωμένο φυσικό πρόσωπο) |

- **Ουσιώδης επισήμανση - η κλίμακα των μεσαίων επιχειρήσεων.** Στο **άρθρο 178(2)** η κλίμακα για την επιχείρηση με έσοδα από 700.000 € έως 8 εκατ. € είναι **6.000 - 120.000 €**, όχι 6.000 - 60.000 €. Το «6.000 - 60.000 €» υπάρχει μεν στον νόμο, αλλά ως κλίμακα των **μεγάλων** επιχειρήσεων στο άρθρο 179(3) και ως κλίμακα των μεσαίων στα άρθρα 183(2), 184(2) και 185.a(2). Η διαδεδομένη παρουσίαση ενός **ενιαίου** πίνακα «3.000-60.000 / 6.000-60.000 / 12.000-120.000 / 2.000-40.000 / 800-4.000» αντιστοιχεί στην πραγματικότητα **μόνο στη δομή των άρθρων 183, 184 και 185.a** και δεν μπορεί να γενικευθεί. Για τις βαρύτατες παραβάσεις του άρθρου 178 τα ποσά για την ατομική επιχείρηση είναι **1.000 - 40.000 €** και για το υπεύθυνο πρόσωπο **400 - 4.000 €**.
- **Ποιες είναι οι βαρύτατες παραβάσεις (άρθρο 178(1)).** Μεταξύ των 39 περιπτώσεων περιλαμβάνονται η **μη κατάρτιση εκτίμησης κινδύνου** (άρθρο 18, σημ. 1), η μη θέσπιση πολιτικών και ελέγχων (άρθρο 20, σημ. 2), η **μη διενέργεια δέουσας επιμέλειας** (σημ. 3), η σύναψη σχέσης ή η εκτέλεση συναλλαγής χωρίς προηγούμενα μέτρα (σημ. 4 και 5), η μη εξακρίβωση ταυτότητας ή **πραγματικού δικαιούχου** (σημ. 7), η μη τήρηση των στοιχείων πραγματικού δικαιούχου (σημ. 13), η αποδοχή ή καταβολή **μετρητών άνω των 5.000 €** (σημ. 28 και 29), η **μη υποβολή αναφοράς ύποπτης συναλλαγής στην προθεσμία του άρθρου 76** (σημ. 30), η μη συμμόρφωση σε εντολή αναστολής συναλλαγής

(σημ. 32), η **παραβίαση της απαγόρευσης γνωστοποίησης** (σημ. 34), η μη άρση διαπιστωθεισών παρατυπιών εντός της ταχθείσας προθεσμίας (σημ. 35), η **μη τήρηση της απαγόρευσης άσκησης δραστηριότητας του άρθρου 152(6)** (σημ. 36) και η παρεμπόδιση του επιθεωρητή (σημ. 38).

- **Διαβαθμισμένη επιβάρυνση για ιδιαίτερα σοβαρές περιπτώσεις (άρθρο 178(6)-(12)).** Όταν η φύση παράβασης των σημείων 1 έως 22 είναι **ιδιαίτερα σοβαρή** λόγω του ύψους της ζημίας ή του παρανόμως αποκτηθέντος οφέλους, του δόλου ή του κερδοσκοπικού σκοπού του δράστη, ή λόγω **επανάληψης ή συστηματικότητας**, τα ανώτατα όρια εκτινάσσονται. Νομικό πρόσωπο **έως 1.000.000 €** ή **έως το διπλάσιο του οφέλους** εάν αυτό υπερβαίνει το ποσό, ατομική επιχείρηση ή αυτοαπασχολούμενος **έως 500.000 €** ή διπλάσιο του οφέλους, υπεύθυνο πρόσωπο **έως 250.000 €**. Για **πιστωτικά και χρηματοδοτικά ιδρύματα** το ανώτατο ανέρχεται σε **5.000.000 €** ή στο **10% του συνολικού ετήσιου κύκλου εργασιών** της προηγούμενης χρήσης (ενοποιημένου, όπου συντρέχει περίπτωση), με το υπεύθυνο πρόσωπο έως 500.000 €.
- **Παρεπόμενες κυρώσεις (άρθρο 178(13)-(16)).** Στις ανωτέρω περιπτώσεις επιβάλλεται **υποχρεωτικά**, πέραν του προστίμου, και **οριστική ή προσωρινή ανάκληση της άδειας άσκησης της δραστηριότητας** όπου η δραστηριότητα απαιτεί άδεια - με απόφαση της αρχής που τη χορήγησε, αυτεπαγγέλτως ή κατόπιν πρότασης του Urad. Στα υπεύθυνα πρόσωπα επιβάλλεται επιπλέον **προσωρινή απαγόρευση άσκησης διοικητικών καθηκόντων**.
- **Σοβαρές παραβάσεις (άρθρο 179(1)) που ενδιαφέρουν άμεσα τον κλάδο.** Μη διενέργεια δέουσας επιμέλειας στην απαιτούμενη έκταση (σημ. 1), **μη αποτύπωση των διαδικασιών στις εσωτερικές πράξεις** (σημ. 2), μη λήψη έγγραφης δήλωσης του πελάτη ή του εκπροσώπου (σημ. 3), **ελλιπής διαρκής παρακολούθηση** των δραστηριοτήτων του πελάτη (σημ. 4) και μη επικαιροποίηση των στοιχείων (σημ. 5), **μη ορισμός *pooblaščenec* και αναπληρωτών** (σημ. 16, άρθρο 83), μη παροχή επαρκών εξουσιών και υποστήριξης σε αυτόν (σημ. 17, άρθρο 86), **μη διενέργεια τακτικού εσωτερικού ελέγχου** (σημ. 18, άρθρο 88), **μη κατάρτιση καταλόγου δεικτών** (σημ. 19, άρθρο 92), και **μη τήρηση των αρχείων επί δεκαετία** (σημ. 20, άρθρο 142(1)).
- **Ελαφρές παραβάσεις (άρθρο 180(1)) που ενδιαφέρουν άμεσα τον κλάδο.** Μη προσαρμογή της έκτασης και συχνότητας της παρακολούθησης στον κίνδυνο (σημ. 2, άρθρο 54(6)), ο *pooblaščenec* δεν πληροί τις προϋποθέσεις (σημ. 4, άρθρο 84), **μη γνωστοποίηση των στοιχείων του *pooblaščenec* εντός 15 ημερών** (σημ. 5, άρθρο 86(5)), **μη διενέργεια τακτικής εκπαίδευσης** (σημ. 6, άρθρο 87(2)) και **μη κατάρτιση του ετήσιου προγράμματος εκπαίδευσης εντός της προθεσμίας** (σημ. 7, άρθρο 87(4)), μη χρήση του καταλόγου δεικτών (σημ. 8, άρθρο 92(3)), και **μη τήρηση επί τετραετία** των στοιχείων για τον *pooblaščenec*, την εκπαίδευση, τον εσωτερικό έλεγχο και τη διαχείριση κινδύνων (σημ. 9, άρθρο 142(3)).
- **Πραγματικοί δικαιούχοι - άρθρα 181, 182 και 182.a.** Το **άρθρο 181** τιμωρεί τον επιχειρηματικό φορέα (άρα και το λογιστικό γραφείο ως εταιρεία) που δεν εξακριβώνει ή εξακριβώνει εσφαλμένα τους πραγματικούς δικαιούχους του, δεν τηρεί ή δεν επικαιροποιεί το σχετικό αρχείο, δεν το φυλάσσει επί πενταετία (άρθρο 45), δεν παρέχει τα στοιχεία στους υπόχρεους ή στις αρχές (άρθρο 46), ή δεν καταχωρίζει εμπρόθεσμα τα στοιχεία στο μητρώο (άρθρο 48). Το **άρθρο 182** τιμωρεί με **400 - 2.000 €** τον ίδιο τον **πραγματικό δικαιούχο** που δεν παρέχει στον φορέα τα αναγκαία στοιχεία. Το **άρθρο 182.a**, που προστέθηκε με τον ZPPDFT-2C (Uradni list RS 56/2025), αφορά τους **κατόχους πιστοποιητικού αποδεδειγμένου εννόμου συμφέροντος** πρόσβασης στο μητρώο, οι οποίοι δεν γνωστοποιούν αμελλητί στον διαχειριστή του μητρώου την παύση της λειτουργίας ή του επαγγέλματός τους (άρθρο 51.c(3)). Νομικά πρόσωπα **3.000 - 30.000 €**, ατομικές επιχειρήσεις και αυτοαπασχολούμενοι **1.500 - 15.000 €**, υπεύθυνα πρόσωπα **400 - 2.000 €**, μεμονωμένα φυσικά πρόσωπα **400 - 2.000 €**. *Επισήμανση.* Το άρθρο 182.a δεν αφορά «κατάχρηση δεδομένων πραγματικών δικαιούχων» αλλά τη **μη γνωστοποίηση της παύσης του εννόμου συμφέροντος πρόσβασης στο μητρώο**.
- **Κατάργηση του άρθρου 185 - επιβεβαιώνεται.** Στο ενοποιημένο κείμενο το άρθρο 185 φέρει την ένδειξη «**(črtan)**» με **ημερομηνία έναρξης εφαρμογής της κατάργησης την 1.7.2025**. Την ίδια ημερομηνία καταργήθηκαν και τα άρθρα 5 και 6. Παρά ταύτα, το άρθρο 152(2) σημ. 2 εξακολουθεί να μνημονεύει το άρθρο 185 στην απαρίθμηση των παραβάσεων για τις οποίες οι εποπτικές αρχές κινούν διαδικασία πταισμάτων - **νομοτεχνική εκκρεμότητα του ενοποιημένου κειμένου**, η οποία σημειώνεται ρητά.
- **Ποιος επιβάλλει τις κυρώσεις (άρθρο 152(2)-(4)).** Η εποπτική αρχή που διαπιστώνει παραβάσεις έχει δικαίωμα και υποχρέωση να διατάξει μέτρα άρσης των παρατυπιών εντός προθεσμίας που η ίδια ορίζει, να **κινήσει διαδικασία πταισμάτων για τις παραβάσεις των άρθρων 178, 179, 180, 183, 184 και 185**, να προτείνει στο αρμόδιο όργανο τη λήψη μέτρων και να διατάξει κάθε άλλο νόμιμο μέτρο. Για τις παραβάσεις των **άρθρων 181 και 182 αρμόδια είναι το Urad και η FURS** (άρθρο 152(3)). Τη διαδικασία διεξάγει εξουσιοδοτημένο όργανο της εποπτικής αρχής (άρθρο 152(4)).
- **Ταχεία διαδικασία και σχέση με τον γενικό νόμο περί πταισμάτων.** Κατά το **άρθρο 186**, στην ταχεία διαδικασία επιτρέπεται η επιβολή προστίμου **και σε ποσό υψηλότερο του κατώτατου** προβλεπόμενου. Κατά το **άρθρο 187**, τα ύψη και τα εύρη των προστίμων του **άρθρου 178 εφαρμόζονται ανεξαρτήτως** των διατάξεων του νόμου περί πταισμάτων, έως ότου αυτός τροποποιηθεί ως προς τα ύψη και εύρη των προστίμων.
- **Απαγόρευση άσκησης δραστηριότητας έως τρία έτη - επιβεβαιώνεται και αφορά ρητά τους λογιστές.** Το **άρθρο 152(6)** εξουσιοδοτεί το **Urad** να διατάξει απαγόρευση άσκησης της δραστηριότητας του άρθρου 4 **έως τρία έτη** σε υπόχρεο των σημείων 16, **19(j), 19(k)** και 19(p), καθώς και σε δικηγόρους και συμβολαιογράφους, επί αμετάκλητης καταδίκης του υπόχρεου, μέλους της διοίκησής του ή του πραγματικού δικαιούχου του για τρομοκρατικά εγκλήματα ή για **ξέπλυμα χρήματος**, εφόσον συνάγεται αιτιολογημένα αυξημένος κίνδυνος ΞΧ/ΧΤ. Το Urad ενημερώνει για την απόφαση την Agencija za javni nadzor nad revidiranjem (σημ. 16), το Tržni inšpektorat (19p), τον Δικηγορικό ή τον Συμβολαιογραφικό Σύλλογο κατά περίπτωση (άρθρο 152(8)). Η **μη τήρηση** της απαγόρευσης συνιστά αυτοτελή βαρύτατη παράβαση του άρθρου 178(1)(36). *Επισήμανση.* Η αντίληψη ότι η ρύθμιση αφορά μόνο τον *koncesionar* των τυχερών παιγνίων **δεν ευσταθεί** - στο ενοποιημένο κείμενο η διάταξη μνημονεύει ονομαστικά τα υποσημεία j) και k).

**Παραδείγματα ύποπτων συναλλαγών & δείκτες κινδύνου** (Smernice UPPD για λογιστές και φοροτεχνικούς, 21.8.2018)

**Σχετικοί με τον πελάτη.** Άρνηση παροχής ή παροχή ψευδών στοιχείων ταυτοποίησης, ασυνήθιστη συμπεριφορά (νευρικότητα), άρνηση προσωπικής συνάντησης, τερματισμός της σχέσης όταν ζητούνται διευκρινίσεις, πλασματικό όνομα ή διεύθυνση, υπερβολική γνώση των κανονισμών AML, προφανώς πλαστά έγγραφα, πελάτης από χώρα υψηλού κινδύνου, ζήτηση συμβουλών για συναλλαγές συνδεδεμένες με έγκλημα, άρνηση εξήγησης της προέλευσης των κεφαλαίων, απόκρυψη της νομικής ή οικονομικής βάσης μιας συναλλαγής, αιτήματα αντίθετα προς τα Σλοβενικά Λογιστικά Πρότυπα (SRS), σύσταση εταιρειών χωρίς οικονομική αιτιολόγηση, συχνή αλλαγή λογιστών, ζήτηση εκτέλεσης συναλλαγών στο όνομα του λογιστή.

**Σχετικοί με τις συναλλαγές.** Μεγάλες ή ανεξήγητες διακυμάνσεις εισοδήματος, **ανεξήγητο εφάπαξ έσοδο που υπερβαίνει το δεκαπλάσιο του μέσου μηνιαίου κύκλου εργασιών του προηγούμενου έτους στην ίδια δραστηριότητα** («*Nepojasnjen enkratni prihodek, ki presega 10-kratnik povprečne enomesečne realizacije preteklega leta iste dejavnosti*»), ανεξήγητη αύξηση συναλλαγών αδρανών εταιρειών, **ανεξήγητες ή ασυνήθιστες διαγραφές απαιτήσεων και υποχρεώσεων που υπερβαίνουν το 10% των περιουσιακών στοιχείων του πελάτη** («*Nepojasnjeni ali neobičajni odpisi terjatev in obveznosti, ki presegajo 10% sredstev stranke*»), παράλογες σχέσεις με χώρες υψηλού κινδύνου, **μη λογικές συναλλαγές σε μετρητά που εκτελούνται ακριβώς κάτω από το όριο υποχρεωτικής αναφοράς στο Urad** («*Nelogično gotovinsko poslovanje, ki se izvaja pod mejo, za katero je predpisano sporočanje transakcij Uradu*» - *structuring*), πρόωρη αποπληρωμή δανείων, δάνεια σε μετόχους κατά παράβαση των κανονισμών, πληρωμές για απροσδιόριστες υπηρεσίες, ελλιπής τεκμηρίωση.

**Κατηγοριοποίηση κινδύνου** - Χαμηλός κίνδυνος (*neznatno tveganje*). Κράτη μέλη της ΕΕ, τρίτες χώρες με αποτελεσματικά συστήματα AML, χώρες χαμηλής διαφθοράς, εταιρείες εισηγμένες σε ρυθμιζόμενες αγορές της ΕΕ, φορείς του δημόσιου τομέα. Αυξημένος κίνδυνος (*povečano tveganje*). Χώρες του ενωσιακού καταλόγου υψηλού κινδύνου, χώρες υπό κυρώσεις ΟΗΕ/ΕΕ, χώρες με σημαντική διαφθορά, ασυνήθιστη γεωγραφική απόσταση λογιστή και πελάτη, ανώνυμες μετοχές, υψηλή χρήση μετρητών, πολύπλοκες ιδιοκτησιακές δομές, PEPs, πελάτες συνδεδεμένοι με εγκλήματα ΞΧ/ΧΤ. Επίσημος κανονισμός παραγόντων κινδύνου. *Pravilnik o dejavnikih neznatnega in povečanega tveganja za pranje denarja ali financiranje terorizma*, Uradni list RS αρ. 23/2023 (22.2.2023) - https://www.uradni-list.si/glasilo-uradni-list-rs/vsebina/2023-01-0411

**Ιδιαιτερότητες**

- **Εθνική Αξιολόγηση Κινδύνου - συχνότητα (άρθρο 13**, *όχι άρθρο 10***)**. Το άρθρο 13(1) ορίζει αυτολεξεί ότι η Δημοκρατία της Σλοβενίας διενεργεί εθνική αξιολόγηση κινδύνου ΞΧ/ΧΤ «*ki se posodobi najmanj vsake **štiri leta***» - επικαιροποιούμενη **τουλάχιστον κάθε τέσσερα έτη**. Η εκπόνηση ανατίθεται σε **μόνιμη διυπουργική ομάδα εργασίας** που συγκροτεί η Κυβέρνηση και της οποίας το έργο κατευθύνει και συντονίζει το Urad (άρθρο 13(2) και (3)), η Κυβέρνηση εγκρίνει **σχέδιο δράσης** για τον μετριασμό των διαπιστωθέντων κινδύνων (άρθρο 13(4)) και λαμβάνονται υπόψη τα ευρήματα της υπερεθνικής αξιολόγησης (άρθρο 13(5)). Σύμφωνα με το άρθρο 14(1), το Urad ενημερώνει την Κυβέρνηση και **δημοσιοποιεί περίληψη** της αξιολόγησης και των επικαιροποιήσεών της χωρίς εμπιστευτικά στοιχεία, ενώ κατά το άρθρο 14(4) η Κυβέρνηση καθορίζει τους **τομείς ασήμαντου ή αυξημένου κινδύνου**. Ανεξάρτητα από την ΕΑΚ, κάθε υπόχρεος οφείλει να καταρτίζει **δική του εκτίμηση κινδύνου (άρθρο 18)** και να την επικαιροποιεί **τουλάχιστον ανά διετία** (άρθρο 18(8)). Σημειώνεται και το άρθρο 153(3). Οι ίδιες οι **εποπτικές αρχές** επικαιροποιούν τα δεδομένα κινδύνου στα οποία στηρίζουν τον σχεδιασμό των ελέγχων τους **τουλάχιστον ανά διετία**, εφαρμόζοντας προσέγγιση βάσει κινδύνου (άρθρο 153(1) και (2)).

- **Κατάταξη του λογιστικού κλάδου στην ΕΑΚ 2020-2023.** Κατά την Εθνική Αξιολόγηση Κινδύνου για την περίοδο **2020-2023** (δημοσίευση Ιούλιος 2025), οι κλάδοι των **λογιστών και των φοροτεχνικών συμβούλων** αξιολογήθηκαν με τον **υψηλότερο κίνδυνο μεταξύ όλων των μη χρηματοπιστωτικών υπόχρεων**: «*Z najvišjim - in sicer srednje visokim - tveganjem so bili ocenjeni sektorji računovodij in davčnih svetovalcev*» (μεσαίο-υψηλό κίνδυνο, η υψηλότερη βαθμίδα που αποδόθηκε στον μη χρηματοπιστωτικό τομέα). Η κατάταξη αυτή ισχύει **παρά τον πολύ χαμηλό αριθμό αναφορών ύποπτων συναλλαγών** που υποβάλλει ο κλάδος - στοιχείο που καθιστά τους λογιστές πιθανό στόχο εποπτικής προτεραιότητας. **Είναι επομένως εσφαλμένη** η διαδεδομένη διατύπωση ότι ο λογιστικός κλάδος θεωρείται «μέσου κινδύνου».
- **Αξιολόγηση MONEYVAL - 6ος γύρος (28.5.2026).** Δεν υπάρχει έκθεση MONEYVAL του 2024 για τη Σλοβενία (η τελευταία έκθεση παρακολούθησης του 5ου γύρου είναι του **Δεκεμβρίου 2023**). Ο **6ος γύρος αμοιβαίας αξιολόγησης** πραγματοποιήθηκε με **επιτόπια επίσκεψη 29.9. - 10.10.2025** και η έκθεση **εγκρίθηκε στην 71η Ολομέλεια στις 28 Μαΐου 2026**. Η έκθεση **δεν επιβεβαιώνει «βελτίωση»** ως προς τους λογιστές, αντιθέτως εντοπίζει σοβαρές αδυναμίες ακριβώς στον κλάδο.
- **Τι διαπιστώνει ειδικά για λογιστές και φοροτεχνικούς η MONEYVAL 2026:**
  - Απουσία εθνικής στρατηγικής AML/CFT.
  - **Δεν υπάρχουν έλεγχοι εισόδου στο επάγγελμα**: «*no market entry controls for tax advisors, accountants, or DPMS*».
  - **Δεν υπάρχει υποχρέωση εγγραφής σε μητρώο** για λογιστές και φοροτεχνικούς, και η αδειοδότηση δεν ρυθμίζεται από τον νόμο, η ένταξη σε επαγγελματικές οργανώσεις είναι **προαιρετική**.
  - **Δεν έχει οριστεί εποπτική αρχή** για τον κλάδο, το UPPD ενεργεί ως πρωτεύων επόπτης «*for the OEs which do not have designated supervisory authorities, such as tax advisors and accountants*», ενώ το εποπτικό πλαίσιο «*has not been implemented in practice*».
  - **Μέγεθος κλάδου άγνωστο**. Εκτιμάται σε **4.000 - 15.000 φορείς**, χωρίς πλήρη δεδομένα.
  - Η εποπτεία χαρακτηρίζεται «*weak and predominantly resource-driven supervision*» - **ασθενής και κατά κύριο λόγο καθοδηγούμενη από τους διαθέσιμους πόρους** και όχι από τον κίνδυνο.
  - **Βαθμολογίες τεχνικής συμμόρφωσης. R.22 (ΜΧΕΔ - δέουσα επιμέλεια) μερικώς συμμορφούμενη (PC)**, **R.23 (ΜΧΕΔ - λοιπά μέτρα) σε μεγάλο βαθμό συμμορφούμενη (LC)**, **R.28 (ρύθμιση και εποπτεία ΜΧΕΔ) μερικώς συμμορφούμενη (PC)**, **R.35 (κυρώσεις) μερικώς συμμορφούμενη (PC)**.

- **Πρακτική σημασία για τους Έλληνες λογιστές.** Ο συνδυασμός «υψηλότερη βαθμίδα κινδύνου στην ΕΑΚ» + «απουσία οριζόμενου επόπτη» + «R.22/R.28/R.35 μερικώς συμμορφούμενες» σημαίνει ότι **η Σλοβενία αναμένεται να νομοθετήσει εποπτικό πλαίσιο για τον κλάδο** στο πλαίσιο της συμμόρφωσης προς την έκθεση του 6ου γύρου και προς το ενωσιακό πακέτο AML που εφαρμόζεται από 10.7.2027. Σε συνεργασίες με σλοβενικές οντότητες, η απουσία υποχρεωτικού μητρώου λογιστών σημαίνει ότι **δεν υφίσταται δημόσιο μητρώο ελέγχου της ιδιότητας του σλοβένου συνεργάτη** - η επαλήθευση πρέπει να γίνεται με συμβατικά και εταιρικά έγγραφα.
- **Στατιστικά στοιχεία (Letno poročilo UPPD 2024).** Το 2024 υποβλήθηκαν στο UPPD **1.728 αναφορές ύποπτων συναλλαγών** (**1.708** για ξέπλυμα χρήματος και **19** για χρηματοδότηση τρομοκρατίας). Το Urad διεξήγαγε **36 επιθεωρησιακές διαδικασίες**, επέβαλε **23 κυρώσεις** και συνολικά πρόστιμα **12.400 €** ως όργανο πταισμάτων (κυρίως για παραβάσεις των περιορισμών στα μετρητά, των υποχρεώσεων περί πραγματικών δικαιούχων και των μεταφορών χρημάτων). **Κατανομή ανά κλάδο.** Το σύνολο των αναφορών προέρχεται συντριπτικά από τα **πιστωτικά ιδρύματα, τα οποία υποβάλλουν άνω του 85%** των περίπου 1.700 ετήσιων αναφορών, οι αναφορές από **παρόχους λογιστικών υπηρεσιών (*računovodske storitve*) και φοροτεχνικούς συμβούλους (*davčno svetovanje*) παραμένουν σε μονοψήφια νούμερα, κάτω από το 0,3% του συνόλου**. Το εύρημα αυτό επιβεβαιώνεται από την έκθεση αμοιβαίας αξιολόγησης της MONEYVAL, η οποία στο κεφάλαιο του **Άμεσου Αποτελέσματος 4 (IO.4)** επισημαίνει ρητά την **έντονη υπο-αναφορά (*under-reporting*) στον μη χρηματοπιστωτικό τομέα (DNFBP)**, υπογραμμίζοντας ότι οι λογιστές και οι φοροτεχνικοί σπανίως εντοπίζουν ή αναφέρουν ύποπτες συναλλαγές. Υπενθυμίζεται ότι το άρθρο 166(1) υποχρεώνει το Urad να διαβιβάζει στις εποπτικές αρχές, κατόπιν αιτιολογημένης πρότασης, τα στοιχεία για τον **αριθμό προσώπων και συναλλαγών του άρθρου 76** που αναφέρουν οι υπόχρεοι της αρμοδιότητάς τους - σε ανωνυμοποιημένη ή ψευδωνυμοποιημένη μορφή (άρθρο 166(2)) - και ότι οι εποπτικές αρχές οφείλουν **έως το τέλος Ιανουαρίου κάθε έτους** να ενημερώνουν το Urad για τα ευρήματά τους (άρθρο 166(3)).
- **Καθοδήγηση UPPD - σημαντική επιφύλαξη.** Οι κατευθυντήριες του UPPD για λογιστικές και φοροτεχνικές υπηρεσίες (*Smernice za izvajanje ZPPDFT - računovodske storitve in davčno svetovanje*) φέρουν ημερομηνία **21.8.2018** και εκδόθηκαν **υπό τον προηγούμενο νόμο ZPPDFT-1 (Uradni list RS 68/16)**. **Δεν έχουν επικαιροποιηθεί για τον ZPPDFT-2** και είναι οι μόνες κατευθυντήριες που έχει εκδώσει το UPPD για τον κλάδο - ενώ για άλλους κλάδους (ακίνητα, δανειοδότες και μεσίτες πιστώσεων, πολύτιμα μέταλλα) υπάρχουν νέες Smernice του 2024. Κάθε παραπομπή σε άρθρα ή προθεσμίες που αντλείται από τις Smernice του 2018 πρέπει επομένως να διασταυρώνεται με το ισχύον κείμενο του νόμου. Εργαλεία των Smernice. Παράρτημα I (δείκτες ύποπτων συναλλαγών ΞΧ) και Παράρτημα II (δείκτες χρηματοδότησης τρομοκρατίας).
- **Εξαιρέσεις** (υπηρεσίες που, κατά τις Smernice, δεν συνιστούν επαγγελματική σχέση απαιτούσα πλήρη δέουσα επιμέλεια). Μεμονωμένη κατάρτιση μισθοδοσίας, ετήσιες φορολογικές δηλώσεις απλοποιημένης φορολογίας, εγγραφή ή διαγραφή από το μητρώο ΦΠΑ/DMV, απόκτηση φορολογικού αριθμού για μη κατοίκους, μεμονωμένες μικρές συμβουλευτικές υπηρεσίες, εκπροσώπηση σε φορολογικές διαδικασίες, τεκμηρίωση ενδοομιλικής τιμολόγησης (*transfer pricing*), διαδικασίες φόρου κεφαλαιακών κερδών, καθώς και **διαδικασίες φόρου κληρονομιών και δωρεών**. **Νομική αξία του καταλόγου.** Ο κατάλογος αυτός **δεν υπάρχει στο κείμενο του ZPPDFT-2** - ο έλεγχος του ενοποιημένου κειμένου επιβεβαίωσε ότι ο νόμος δεν περιέχει καμία τέτοια απαρίθμηση εξαιρούμενων λογιστικών ή φοροτεχνικών υπηρεσιών. Πρόκειται για **ερμηνευτική καθοδήγηση των Smernice του UPPD** (έκδοση 2018, υπό τον ZPPDFT-1, χωρίς επικαιροποίηση), η οποία εξειδικεύει τον **ορισμό της επαγγελματικής σχέσης του άρθρου 3 σημείο 41 (*poslovno razmerje*. Κάθε επιχειρηματική ή συμβατική σχέση που συνάπτεται με τον υπόχρεο και προβλέπεται, κατά τη σύναψή της, να έχει διάρκεια)** σε συνδυασμό με τα κατώφλια συναλλαγών του νόμου. Οι υπηρεσίες αυτές **δεν θεμελιώνουν αυτοτελώς διαρκή επαγγελματική σχέση**, αντιμετωπίζονται ως **ευκαιριακή συναλλαγή (*občasna transakcija*)**, οπότε η πλήρης δέουσα επιμέλεια ενεργοποιείται μόνον εάν **η αξία της μεμονωμένης συναλλαγής ή μεταφοράς υπερβαίνει το κατώφλι των 15.000 ευρώ (ή το ειδικό κατώφλι των 1.000 ευρώ)** ή εάν **ανακύπτει υπόνοια νομιμοποίησης εσόδων ή χρηματοδότησης τρομοκρατίας, ανεξαρτήτως ποσού**. Ο κατάλογος έχει επομένως **ερμηνευτική και όχι κανονιστική αξία** και κάθε εφαρμογή του πρέπει να διασταυρώνεται με το ισχύον κείμενο του ZPPDFT-2..
- **Οι δύο εξαιρέσεις που πράγματι προβλέπει ο νόμος για τον κλάδο.** Σε αντίθεση με τον ανωτέρω κατάλογο, ο ZPPDFT-2 περιέχει **δύο ρητές, ονομαστικές διαφοροποιήσεις** υπέρ των λογιστών και φοροτεχνικών: (α) το **άρθρο 75(4)** τους απαλλάσσει από την υποχρέωση αναφοράς **συναλλαγών σε μετρητά άνω των 15.000 €**, (β) το **άρθρο 76(5)** τους επιβάλλει, αντιστρόφως, μια **πρόσθετη** υποχρέωση που δεν βαρύνει τους λοιπούς υπόχρεους - την αναφορά, εντός **τριών εργάσιμων ημερών**, του γεγονότος ότι πελάτης ζήτησε συμβουλή για ΞΧ/ΧΤ, με αυτοτελή κύρωση στο άρθρο 183. Καμία γενική εξαίρεση από τη δέουσα επιμέλεια για συγκεκριμένες λογιστικές υπηρεσίες δεν προβλέπεται στον νόμο.

**Πηγές:**

- **Νομοθεσία:**
  - ZPPDFT-2 (*Zakon o preprečevanju pranja denarja in financiranja terorizma*), Uradni list RS αρ. 48/22 της 4.4.2022, αρ. εγγράφου 977, σελ. 2738 - https://www.uradni-list.si/_pdf/2022/Ur/u2022048.pdf
  - ZPPDFT-2A, Uradni list RS 145/2022 της 21.11.2022 (νέο κεφάλαιο VI.a, μετατόπιση αρίθμησης, απαγόρευση δραστηριότητας έως 3 έτη για *koncesionar*) - https://www.uradni-list.si/glasilo-uradni-list-rs/vsebina/2022-01-3606
  - ZPPDFT-2B, Uradni list RS 17/2025 της 18.3.2025 (τροποποίηση άρθρων 149, 150 και 164, κατάργηση των άρθρων 5, 6 και 185 με ισχύ από 1.7.2025) - https://www.uradni-list.si/glasilo-uradni-list-rs/vsebina/2025-01-0583
  - ZPPDFT-2C, Uradni list RS 56/2025 της 25.7.2025 (παραπομπή στην Οδηγία (ΕΕ) 2024/1640, νέο άρθρο 182.a) - https://www.uradni-list.si/glasilo-uradni-list-rs/vsebina/2025-01-2269
  - **ZPPDFT-2D**, τέταρτος τροποποιητικός νόμος, της **23.7.2026** - περιλαμβάνεται στον κατάλογο ενοποίησης του PISRS (η ένδειξη δημοσίευσης που αναγράφει το ενοποιημένο κείμενο είναι «Uradni list RS, št. 1269/26 z dne 23. 7. 2026»)
  - **Μη επίσημο ενοποιημένο κείμενο ZPPDFT-2 αρ. 4** (*neuradno prečiščeno besedilo št. 4*), Pravno informacijski sistem RS (PISRS), αναγνωριστικό **ZAKO8547**, **ημερομηνία έναρξης εφαρμογής 7.8.2026** - https://pisrs.si/pregledPredpisa?id=ZAKO8547 , **πρωτογενής πηγή του παρόντος κεφαλαίου**, από αυτό τεκμηριώνονται πλέον αυτολεξεί τα άρθρα 1, 4, 13, 14, 17-26, 40-48, 53-55, 62-64, 74-77, 83-88, 92, 93, 134, 142, 150, 152-155, 164, 166, 169, 178-187. Το ίδιο το σύστημα επισημαίνει ότι το μη επίσημο ενοποιημένο κείμενο αποτελεί *ενημερωτικό βοήθημα εργασίας* χωρίς εγγύηση της αρχής.
  - Επίσημη αγγλική μετάφραση ZPPDFT-2 (έκδοση 2022, παλαιά αρίθμηση άρθρων) - https://www.gov.si/assets/organi-v-sestavi/UPPD/Dokumenti/ZPPDFT-2-v-ANG/Zppdft-2-ang-.pdf

- *Pravilnik o dejavnikih neznatnega in povečanega tveganja za pranje denarja ali financiranje terorizma*, Uradni list RS αρ. 23/2023 της 22.2.2023 (Υπουργείο Οικονομικών) - https://www.uradni-list.si/glasilo-uradni-list-rs/vsebina/2023-01-0411
- Οδηγία (ΕΕ) 2015/849 (4η Οδηγία AML) και Οδηγία (ΕΕ) 2018/843 (5η Οδηγία AML)
- Κανονισμός (ΕΕ) 2024/1624 (AMLR), Οδηγία (ΕΕ) 2024/1640 (AMLD6) και Κανονισμός (ΕΕ) 2024/1620 (AMLA) - εφαρμογή από 10.7.2027

- **Εποπτική αρχή / FIU:**
  - UPPD - *Urad Republike Slovenije za preprečevanje pranja denarja*, όργανο εντός του Υπουργείου Οικονομικών (Parmova ulica 53, 1000 Ljubljana , +386 1 200 18 00 , mf.uppd@gov.si) - https://www.gov.si/en/state-authorities/bodies-within-ministries/office-for-money-laundering-prevention/
  - gov.si, *Sporočanje podatkov uradu* (εγγραφή υπόχρεου στο mf.uppd@gov.si, υποβολή αναφορών ST/GT) - https://www.gov.si/zbirke/storitve/sporocanje-podatkov-uradu/
  - Διαδικτυακή εφαρμογή υποβολής αναφορών UPPD (η Σλοβενία δεν χρησιμοποιεί goAML) - https://am.gov.si/uppd-sar/
  - gov.si, θεματική σελίδα *Preprečevanje pranja denarja* (κατάλογος εποπτικών αρχών) - https://www.gov.si/teme/preprecevanje-pranja-denarja/
  - Κατάλογος εποπτικών αρχών. **Άρθρο 152(1) ZPPDFT-2** (εννέα αρχές, μεταξύ των οποίων το ίδιο το Urad και η Αστυνομία), κατανομή υπόχρεων ανά αρχή. **Άρθρο 164 ZPPDFT-2**
  - Tržni inšpektorat Republike Slovenije (MIRS) - εποπτεία μόνο των υπόχρεων του σημ. 18 και των υποσημείων 19(a), (b), (g), (m), (p) κατά το άρθρο 164(7) ZPPDFT-2 - **δεν εποπτεύει τα υποσημεία 19(j) και 19(k)**
  - Banka Slovenije (άρθρο 164(1)), Agencija za trg vrednostnih papirjev (άρθρο 164(2)) και Agencija za zavarovalni nadzor (άρθρο 164(3))
  - Agencija za javni nadzor nad revidiranjem - εποπτεία ελεγκτικών εταιρειών (σημ. 16), κατά το ρητό **άρθρο 164(8) ZPPDFT-2**, διακριτή κατηγορία από τους εξωτερικούς λογιστές - https://www.anr.si
  - Finančna uprava RS (FURS) - εποπτεία τυχερών παιγνίων (άρθρο 164(4)), της απαγόρευσης μετρητών άνω των 5.000 € (άρθρο 164(5)) και των υποχρεώσεων πραγματικού δικαιούχου (άρθρο 164(6)), **όχι** εποπτεία των εξωτερικών λογιστών ως υπόχρεων AML - https://www.fu.gov.si
  - Odvetniška zbornica Slovenije (άρθρο 164(9)) και Notarska zbornica Slovenije (άρθρο 164(10))
  - Έκδοση συστάσεων και κατευθυντήριων (*Smernice*) από τις εποπτικές αρχές. **Άρθρο 169 ZPPDFT-2**, εθνική συνεργασία εποπτικών αρχών. Άρθρο 170

- **Διεθνείς αξιολογήσεις:**
  - MONEYVAL, *Anti-money laundering and counter-terrorist financing measures - Slovenia, Sixth Round Mutual Evaluation Report* (επιτόπια επίσκεψη 29.9. - 10.10.2025, έγκριση στην 71η Ολομέλεια, 28.5.2026) - https://rm.coe.int/moneyval-2026-7-mer-slovenia-en/48802c71c2
  - MONEYVAL, *Slovenia - 6th Round MER, Executive Summary* (28.5.2026) - https://rm.coe.int/moneyval-2026-7-summ-slovenia-en/48802c71de
  - MONEYVAL, σελίδα δικαιοδοσίας Σλοβενίας - https://www.coe.int/en/web/moneyval/jurisdictions/slovenia

- **Οδηγίες / μητρώα / λοιπά έγγραφα:**
  - UPPD, κατάλογος *Smernice in publikacije* (κατευθυντήριες και εκδόσεις του Γραφείου) - https://www.gov.si/zbirke/storitve/smernice-in-publikacije/
  - UPPD, *Smernice za izvajanje ZPPDFT (računovodske storitve in davčno svetovanje)*, 21.8.2018 - εκδόθηκαν υπό τον ZPPDFT-1 και δεν έχουν επικαιροποιηθεί - https://www.gov.si/assets/organi-v-sestavi/UPPD/Dokumenti/Smernice/ed318c27ea/Smernice_rac_dav_svet_2018.pdf
  - UPPD, *Smernice za izvajanje ZPPDFT-2 - dejavnost poslovanja z nepremičninami*, 10.6.2024 (παραπομπές στα άρθρα 76, 83, 87, 142, 164) - https://www.gov.si/assets/organi-v-sestavi/UPPD/Dokumenti/Smernice/Smernice-za-izvajanje-ZPPDFT-2-dejavnost-poslovanja-z-nepremicninami.pdf
  - UPPD, *Smernice za dajalce kreditov in kreditne posrednike za izvajanje ZPPDFT-2*, 12.3.2024 - https://www.gov.si/assets/organi-v-sestavi/UPPD/Dokumenti/Smernice/Smernice-za-dajalce-kreditov-in-kreditne-posrednike-za-izvajanje-ZPPDFT-2.pdf
  - UPPD, *Povzetek Nacionalne ocene tveganja za pranje denarja, financiranje terorizma in financiranje proliferacije za obdobje 2020-2023* (Ιούλιος 2025) - κατάταξη λογιστών/φοροτεχνικών στο «srednje visoko tveganje» - https://www.gov.si/assets/organi-v-sestavi/UPPD/Dokumenti/Mednarodno-sodelovanje/Povzetek-Nacionalne-ocene-tveganja-za-pranje-denarja-financiranje-terorizma-in-financiranje-proliferacije-za-obdobje-2020-2023.pdf
  - UPPD, *Letno poročilo 2024* (1.728 STR, 36 επιθεωρήσεις, 23 κυρώσεις, 12.400 € πρόστιμα) - https://www.gov.si/assets/organi-v-sestavi/UPPD/Dokumenti/Letna-porocila/Letno_porocilo_2024.pdf
  - Odvetniška zbornica Slovenije, *Smernice v zvezi z izvajanjem ZPPDFT-2* (6.4.2023) - https://www.odv-zb.si/upload/novice/Objave%20komisije%20-%20Prepre%C4%8Devanje%20pranja%20denarja/Smernice%20v%20zvezi%20z%20izvajanjem%20ZPPDFT-2_6%204%202023.pdf

## II.6 Σκανδιναβία

Περιεχόμενα

## Σουηδία



**Εθνική νομοθεσία**

Η Σουηδία ενσωμάτωσε την 4η Οδηγία (ΕΕ) 2015/849 με τον **Lag (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism** (Σουηδικός Νόμος AML), ο οποίος τέθηκε σε ισχύ την **1η Αυγούστου 2017** και κατήργησε τον προηγούμενο νόμο **Lag (2009:62)** (το riksdagen.se σημειώνει: «Upphävd: 2017-08-01 … genom SFS 2017:630»). Ο νόμος έχει τροποποιηθεί επανειλημμένα, οι **πλέον πρόσφατες τροποποιήσεις είναι οι SFS 2026:1023 και SFS 2026:1075** (η τελευταία δημοσιευμένη στις 10.6.2026). Η **SFS 2026:1075** τροποποιεί το **7 a kap. 3 §**, δηλαδή τον έλεγχο των ειδικών συμμετοχών σε δικηγορικές εταιρείες, και **δεν θίγει τους λογιστές**. Η **SFS 2026:1023** θεσπίζει τη νέα μορφή του **1 kap. 2 §** που **τίθεται σε ισχύ την 20.11.2026**, η μόνη μεταβολή είναι η μετονομασία του νόμου στο σημείο 11 (πλέον «lag om bostadskrediter och viss annan konsumentkreditverksamhet»), ενώ η **κατάταξη των λογιστικών υπηρεσιών παραμένει στο σημείο 19**, των ελεγκτών στο 18 και των φοροτεχνικών στο 20. Ο *SFS 2025:637* (δημοσίευση 11.6.2025), που παλαιότερα αναφερόταν ως «τελευταία τροποποίηση», είναι στην πραγματικότητα *lag om ändring i lagen (2025:293) om ändring i lagen (2017:630)*, δηλαδή τροποποίηση τροποποιητικού νόμου και όχι η τελευταία μεταβολή του ισχύοντος κειμένου.

Οι εξωτερικοί λογιστές (redovisningskonsulter) καλύπτονται ρητά στο **1 kap. 2 § första stycket σημείο 19** («yrkesmässig verksamhet som avser bokföringstjänster eller revisionstjänster som inte omfattas av 18» - επαγγελματική δραστηριότητα υπηρεσιών τήρησης βιβλίων ή ελεγκτικών υπηρεσιών που δεν καλύπτονται από το σημείο 18). Το **σημείο 18** καλύπτει τη δραστηριότητα «auktoriserad eller godkänd revisor eller registrerat revisionsbolag» (ορκωτός ή εγκεκριμένος ελεγκτής και εγγεγραμμένη ελεγκτική εταιρεία). Αυτοτελής κατηγορία υπόχρεων είναι, τέλος, οι **φοροτεχνικοί σύμβουλοι**. **1 kap. 2 § första stycket σημείο 20** - «yrkesmässig rådgivning avseende skatter och avgifter (skatterådgivare)» (επαγγελματική συμβουλευτική επί φόρων και εισφορών). Η αρίθμηση αυτή **δεν μεταβάλλεται** ούτε στην έκδοση που ισχύει από 20.11.2026. Συμπληρωματική νομοθεσία. **Förordning (2009:92)** om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism, που καθορίζει τις εποπτικές αρχές (16 §) και τη διαδικασία εγγραφής στο μητρώο (2 §).

Διάρθρωση. Ο νόμος διαρθρώνεται σήμερα σε **έντεκα κεφάλαια** - 1 kap. (πεδίο εφαρμογής/ορισμοί - *Tillämpningsområde och definitioner*), 2 kap. (αξιολόγηση κινδύνου/διαδικασίες - *Riskbedömning och rutiner*), 3 kap. (δέουσα επιμέλεια πελατών - *Kundkännedom*), 4 kap. (παρακολούθηση/αναφορά - *Övervakning och rapportering*), **4 a kap.** (συνεργασία αρχών και υπόχρεων - *Samverkan mot penningtvätt och finansiering av terrorism*), 5 kap. (επεξεργασία προσωπικών δεδομένων - *Behandling av personuppgifter*), 6 kap. (εσωτερικός έλεγχος και καταγγελίες υπόπτων παραβάσεων - *Intern kontroll och anmälningar om misstänkta överträdelser*), **6 a kap.** (αποζημίωση - *Skadestånd*), 7 kap. (εποπτεία/κυρώσεις - *Tillsyn och ingripanden*), **7 a kap.** (ειδικές διατάξεις για την εποπτεία δικηγόρων και δικηγορικών εταιρειών), 8 kap. (εξουσιοδοτήσεις - *Bemyndiganden*).

**Εποπτική/Αρμόδια Αρχή & FIU/ΜΧΠ**

- Για τους **Redovisningskonsulter (εξωτερικούς λογιστές, σημ. 19)** και τους **Skatterådgivare (φοροτεχνικούς συμβούλους, σημ. 20).** Εποπτεία από τα **Länsstyrelserna (Διοικητικά Συμβούλια Περιφερειών)** σε τρεις περιφέρειες - **Länsstyrelsen Stockholm** (Στοκχόλμη, Σέντερμανλαντ, Γκότλαντ, Βέστμανλαντ, Ουψάλα, Γιέμτλαντ, Βέστερνόρλαντ, Βέστερμπότεν, Νόρμποττεν + υποκαταστήματα αλλοδαπών επιχειρήσεων), **Länsstyrelsen Västra Götaland** (Βέστρα Γκέταλαντ, Χάλαντ, Βέρμλαντ, Έρεμπρο, Νταλάρνα, Γκέβλεμποργκ), **Länsstyrelsen Skåne** (Σκώνε, Μπλέκινγκε, Κρόνομπεργκ, Γιένκέπινγκ, Κάλμαρ, Έστεργκέτλαντ). Η κατανομή αυτή προβλέπεται στο **16 § της Förordning (2009:92)**, ενώ η αρμοδιότητα των Länsstyrelser θεμελιώνεται στο **7 kap. 1 §** του νόμου (σημεία 16, 19, 20 και 22-24). Οι ίδιες αρχές εποπτεύουν επίσης ενεχυροδανειστήρια (pantbanker), ανεξάρτητους νομικούς επαγγελματίες, εταιρείες ταχυδρομικών θυρίδων, ιδρυτές εταιρειών, μεσίτες επιχειρήσεων και διαχειριστές καταπιστευμάτων, καθώς και εμπόρους αγαθών και έργων τέχνης υπό προϋποθέσεις.
- Για τους **ορκωτούς/εγκεκριμένους ελεγκτές και τις εγγεγραμμένες ελεγκτικές εταιρείες** (auktoriserad eller godkänd revisor, registrerat revisionsbolag - 1 kap. 2 § σημ. 18). Εποπτεία από το **Revisorsinspektionen (RI)**, με επίσημη αγγλική ονομασία **«Swedish Inspectorate of Auditors»** (Επιθεώρηση Ορκωτών Ελεγκτών). Η παλαιότερη απόδοση «Εποπτικό Συμβούλιο Δημόσιων Λογιστών» αντιστοιχεί στην **καταργηθείσα ονομασία Revisorsnämnden** («Supervisory Board of Public Accountants») και δεν πρέπει πλέον να χρησιμοποιείται. Η αρμοδιότητα του RI δεν περιορίζεται στους auktoriserade revisorer αλλά καλύπτει και τους godkända revisorer και τις εγγεγραμμένες ελεγκτικές εταιρείες.
- **Κρίσιμη διάκριση.** Οι εξωτερικοί λογιστές και οι φοροτεχνικοί σύμβουλοι εποπτεύονται από τις **Länsstyrelser**, ενώ οι ορκωτοί/εγκεκριμένοι ελεγκτές από το **Revisorsinspektionen**. Η διάκριση καθορίζει και το μητρώο στο οποίο εγγράφεται η επιχείρηση. Η **Finansinspektionen δεν εποπτεύει λογιστές** - η αρμοδιότητά της περιορίζεται στον χρηματοπιστωτικό τομέα.
- **FIU/ΜΧΠ - Finanspolisen** (Μονάδα Χρηματοοικονομικών Πληροφοριών, εντός της Polismyndigheten). Παραλαμβάνει τις αναφορές ύποπτων συναλλαγών.
- **Υποχρέωση εγγραφής.** Κατά το **7 kap. 3 §** του νόμου («Den som avser att driva verksamhet som anges i 1 § första stycket ska anmäla detta till Bolagsverket»), σε συνδυασμό με το **2 § της Förordning (2009:92)** (γραπτή αίτηση προς τον Bolagsverket), οι εξωτερικοί λογιστές και οι λοιποί υπόχρεοι που εποπτεύονται από τις Länsstyrelser πρέπει να εγγραφούν στο **Bolagsverkets register mot penningtvätt** (Μητρώο κατά της νομιμοποίησης εσόδων της Υπηρεσίας Εταιρειών). **Η δήλωση (*anmälan*) υποβάλλεται πριν από την έναρξη της δραστηριότητας.** Υπόχρεοι είναι όλοι οι επαγγελματίες και τα γραφεία που παρέχουν λογιστικές υπηρεσίες (*bokförings- och redovisningstjänster*) ή φορολογική συμβουλευτική (*skatterådgivning*) και **δεν εποπτεύονται από το Revisorsinspektionen**.
- **Διαδικασία και έντυπο εγγραφής.** Η δήλωση υποβάλλεται είτε με το ειδικό έντυπο (*anmälningsblankett*) είτε ηλεκτρονικά, μέσω της ενιαίας επιχειρηματικής πύλης **Verksamt.se / Bolagsverket**. Δηλώνονται η **επωνυμία**, ο **αριθμός οργανισμού (*org.nr*)**, το **είδος της δραστηριότητας (κωδικός SNI)** και τα **στοιχεία των πραγματικών δικαιούχων (*verklig huvudman*)**. Κάθε **μεταβολή στοιχείων ή παύση της δραστηριότητας δηλώνεται αμελλητί** στον Bolagsverket με το ίδιο έντυπο. Η άσκηση δραστηριότητας **χωρίς προηγούμενη εγγραφή** επισύρει από την αρμόδια Länsstyrelsen εντολή συμμόρφωσης με απειλή καταναγκαστικού προστίμου (*vite*) ή **διαταγή άμεσης παύσης της επιχειρηματικής δραστηριότητας** (*föreläggande att upphöra med verksamheten*): «Om du driver verksamhet utan att vara anmäld till registret kan Länsstyrelsen förelägga dig att upphöra med verksamheten» (Länsstyrelsen Stockholm).

**Έλεγχος καταλληλότητας (7 kap. 6 §).** Δεν επιτρέπεται να συμμετέχει σε δραστηριότητα υποκείμενη σε δήλωση κατά το 7 kap. 3 § όποιος **έχει παραβεί σε σημαντικό βαθμό τις υποχρεώσεις του σε επιχειρηματική δραστηριότητα** ή **έχει καταδικαστεί για σοβαρό έγκλημα**. Όταν ο υπόχρεος είναι νομικό πρόσωπο, ο φραγμός καταλαμβάνει τόσο τον **πραγματικό δικαιούχο** όσο και τα μέλη της **διοίκησης**, κάθε μεταβολή στη διοίκηση δηλώνεται στην εποπτική αρχή. Κατά το **7 kap. 9 §** η αρχή **διατάσσει** τον θιγόμενο υπόχρεο να παύσει τη δραστηριότητά του αν είναι φυσικό πρόσωπο, ή να λάβει διορθωτικά μέτρα και, ελλείψει τους, να παύσει τη δραστηριότητά του αν είναι νομικό πρόσωπο, μπορεί δε να διατάξει τον ίδιο τον πραγματικό δικαιούχο να λάβει τα αναγκαία μέτρα ώστε **να παύσει να είναι πραγματικός δικαιούχος**.

**Δέουσα επιμέλεια (κανονική/απλουστευμένη/ενισχυμένη)**

Το Κεφάλαιο 3 (kundkännedom) ορίζει τρία επίπεδα. Η **υποχρέωση και το κατώφλι** προβλέπονται στο **3 kap. 4 §**. Μέτρα δέουσας επιμέλειας λαμβάνονται κατά τη σύναψη επιχειρηματικής σχέσης και, όταν δεν υφίσταται επιχειρηματική σχέση, «vid enstaka transaktioner som uppgår till ett belopp motsvarande **15 000 euro** eller mer» (μεμονωμένες συναλλαγές ≥ 15.000 EUR). Τα ειδικά κατώφλια των 3 kap. 5 § (2.000 EUR για τυχερά παίγνια) και 3 kap. 6 § (5.000 EUR για εμπόρους αγαθών με μετρητά) δεν αφορούν τους λογιστές.

*Βασικά μέτρα δέουσας επιμέλειας (grundläggande åtgärder - 3 kap. 7-13 §§):* - **Ταυτοποίηση πελάτη** με έγγραφα ταυτότητας, αποσπάσματα μητρώου ή άλλες αξιόπιστες πηγές - **Επαλήθευση ταυτότητας** μέσω εγγράφων ή ηλεκτρονικής ταυτότητας (**BankID**) - **Έλεγχος εκπροσώπου** (ταυτότητα και εξουσιοδότηση) - **Διερεύνηση πραγματικού δικαιούχου** στο μητρώο **verklig huvudman** του Bolagsverket - Σκοπός και φύση της επιχειρηματικής σχέσης, αξιολόγηση PEP και **συνεχής παρακολούθηση (löpande uppföljning - 3 kap. 13 §)** με βάση το προφίλ κινδύνου του πελάτη, ο νόμος **δεν ορίζει σταθερή ετήσια συχνότητα επανεξέτασης των πελατών** (η ετήσια υποχρέωση αφορά τη γενική αξιολόγηση κινδύνου, βλ. κατωτέρω).

*Απλουστευμένη δέουσα επιμέλεια (förenklade åtgärder - 3 kap. 15 §).* Επιτρέπεται για πελάτες χαμηλού κινδύνου (π.χ. δημόσιοι φορείς, εισηγμένες εταιρείες σε ρυθμιζόμενες αγορές ΕΟΧ).

*Ενισχυμένη δέουσα επιμέλεια (skärpta åtgärder - 3 kap. 16-18 §§).* Για πελάτες υψηλού κινδύνου και πελάτες από τρίτες χώρες υψηλού κινδύνου της ΕΕ: - Εκτενέστεροι έλεγχοι και **επαλήθευση προέλευσης κεφαλαίων** - Ενισχυμένη συνεχής παρακολούθηση - Έγκριση από αρμόδιο αποφασίζοντα πριν τη δημιουργία της σχέσης.

*Πολιτικώς εκτεθειμένα πρόσωπα (PEP - 3 kap. 19-20 §§).* Τα ενισχυμένα μέτρα του 3 kap. 19 § εξακολουθούν να εφαρμόζονται για **18 μήνες** μετά την παύση της δημόσιας λειτουργίας: «När en person i politiskt utsatt ställning upphör att utöva en offentlig funktion enligt 1 kap. 8 § 5, ska 19 § tillämpas i 18 månader» (**3 kap. 20 §**).

**Γενικές υποχρεώσεις**

*Εκτίμηση κινδύνου (2 kap. 1 §).* Κάθε λογιστική επιχείρηση πρέπει να διαθέτει τεκμηριωμένη γενική αξιολόγηση κινδύνου (allmän riskbedömning), η οποία «ska dokumenteras och hållas uppdaterad». Η υποχρέωση **ετήσιας τουλάχιστον επαναξιολόγησης** δεν πηγάζει από τον νόμο αλλά από τις **föreskrifter των Länsstyrelser**. 01FS 2024:20, 2 kap. 3 § - «Verksamhetsutövaren ska utvärdera den allmänna riskbedömningen regelbundet, **minst en gång per år**, och uppdatera den vid behov» (αντίστοιχες ρυθμίσεις 14FS 2024:11 και 12FS 2024:8), καθώς και όποτε μεταβάλλονται προϊόντα, αγορές ή η ίδια η δραστηριότητα. Η ελλιπής ή ανύπαρκτη γενική αξιολόγηση κινδύνου είναι **η συχνότερη παράβαση** που διαπιστώνεται στη Σουηδία.

*Εσωτερικές διαδικασίες, λειτουργία συμμόρφωσης & εσωτερικός έλεγχος (6 kap.).* Συστήματα ανίχνευσης ύποπτων συναλλαγών, εσωτερικές διαδικασίες και σύστημα καταγγελιών υπόπτων παραβάσεων. Κατά το **6 kap. 2 §** του νόμου, ο υπόχρεος - **όταν αυτό δικαιολογείται από το μέγεθος και τη φύση της δραστηριότητας** - ορίζει τρία διακριτά πρόσωπα ή λειτουργίες: (1) **μέλος της διοίκησης ή τον διευθύνοντα σύμβουλο** ως υπεύθυνο για την εφαρμογή των μέτρων συμμόρφωσης, (2) πρόσωπο που παρακολουθεί διαρκώς τη συμμόρφωση (*centralt funktionsansvarig*), το οποίο είναι και **ο αρμόδιος για την υποβολή των αναφορών στη Finanspolisen** κατά το 4 kap. 3 §, και (3) **ανεξάρτητη λειτουργία ελέγχου** των εσωτερικών κατευθυντηρίων γραμμών και διαδικασιών. Κατά το **6 kap. 1 § andra stycket**, ο υπόχρεος που χρησιμοποιεί **μοντέλα** για την αξιολόγηση ή ταξινόμηση κινδύνου, για την παρακολούθηση ή για άλλες διαδικασίες οφείλει να διαθέτει και **διαδικασίες διαχείρισης του κινδύνου μοντέλου** (*modellrisk*), που αποσκοπούν στην αξιολόγηση και τη διασφάλιση της ποιότητάς τους - απαίτηση με άμεση σημασία για τα γραφεία που χρησιμοποιούν αυτοματοποιημένα εργαλεία ελέγχου πελατών. Κατά το **01FS 2024:20, 6 kap. 3-4 §**, για τους μικρότερους υπόχρεους αρκεί **μία λειτουργία κανονιστικής συμμόρφωσης (funktion för regelefterlevnad)**.

> **Μισθωτοί.** Κατά το **2 kap. 16 §**, όταν υπόχρεος που είναι φυσικό πρόσωπο ασκεί τη δραστηριότητά του **ως υπάλληλος νομικού προσώπου**, οι απαιτήσεις των 2 kap. 1, 2, 8-12, 14 και 15 §§ και του 6 kap. 1 και 2 §§ βαρύνουν **το νομικό πρόσωπο** - ρύθμιση ταυτόσημη με το άρθρο 5 παρ. 2 του ελληνικού ν. 4557/2018.

> **Δέσμευση δύο ημερών.** Όταν υπάρχουν βάσιμες υπόνοιες ότι περιουσιακό στοιχείο που κατέχει ο υπόχρεος υπόκειται σε νομιμοποίηση ή προορίζεται για χρηματοδότηση της τρομοκρατίας, η **Polismyndigheten** ή η Säkerhetspolisen μπορεί να επιβάλει **dispositionsförbud** (απαγόρευση διάθεσης), και μάλιστα και κατόπιν αιτήματος αλλοδαπής ΜΧΠ. Το μέτρο κοινοποιείται αμέσως στον εισαγγελέα, ο οποίος κρίνει αν θα επικυρωθεί, και **παύει αυτοδικαίως δύο εργάσιμες ημέρες** μετά την απόφαση αν δεν έχει αρθεί νωρίτερα (4 kap. 12 §). Ο υπόχρεος ενημερώνεται αμέσως.

*Τήρηση αρχείων (5 kap. 3-4 §).* Πενταετής διατήρηση των εγγράφων και στοιχείων που αφορούν (α) τα μέτρα δέουσας επιμέλειας κατά το 3 kap. και το 4 kap. 2 § και (β) τις συναλλαγές που εκτελέστηκαν με πελάτες στο πλαίσιο επιχειρηματικών σχέσεων ή ως μεμονωμένες συναλλαγές. Η πενταετία υπολογίζεται «från det att åtgärderna eller transaktionerna utfördes eller, i de fall då en affärsförbindelse har etablerats, affärsförbindelsen upphörde» (από την εκτέλεση των μέτρων/συναλλαγών ή, όταν έχει συναφθεί επιχειρηματική σχέση, από τη λήξη της). Η διατήρηση μπορεί να παραταθεί όταν είναι αναγκαία για την πρόληψη ή ανίχνευση ΞΧ/ΧΤ, «den sammanlagda tiden får dock inte överstiga **tio år**» - το συνολικό ανώτατο όριο είναι τα **10 έτη** (5 kap. 4 §). Μορφή ηλεκτρονική ή έντυπη, ασφαλής και εύκολα προσβάσιμη. Την πενταετία επαναλαμβάνει και το 01FS 2024:20.

*Εκπαίδευση (2 kap. 14 §):* «En verksamhetsutövare ska se till att anställda **fortlöpande** får relevant utbildning» - συνεχής εκπαίδευση εργαζομένων που καλύπτει τη σχετική νομοθεσία AML, τη γενική αξιολόγηση κινδύνου, τις εσωτερικές διαδικασίες, την ανίχνευση/διαχείριση ύποπτων συναλλαγών, τις τρέχουσες μεθόδους/τάσεις και τα προειδοποιητικά σήματα ειδικά για τον λογιστικό τομέα. Η υποχρέωση **τεκμηρίωσης** του περιεχομένου, των ονομάτων των συμμετεχόντων και της ημερομηνίας πηγάζει από τις föreskrifter των Länsstyrelser (01FS 2024:20) και όχι από τον ίδιο τον νόμο.

*Αναφορά ύποπτων συναλλαγών (4 kap. 3 §).* Όταν υπάρχει «skälig grund att misstänka» (εύλογη βάση υποψίας), η αναφορά υποβάλλεται **«utan dröjsmål» (χωρίς καθυστέρηση)** στην Polismyndigheten (Finanspolisen), μέσω του συστήματος **goAML** (πύλη https://fipogoaml.polisen.se, λογισμικό goAML/UNODC v5.4.6). Επικοινωνία. **Fipo@polisen.se** - πρόκειται για την **επιβεβαιωμένη επίσημη ηλεκτρονική διεύθυνση της Finanspolisen** για οδηγίες και ζητήματα αναφορών, η μορφή «fpo@polisen.se», που απαντάται σε αντίγραφα του οδηγού της Samordningsfunktionen, οφείλεται σε σφάλμα οπτικής αναγνώρισης χαρακτήρων και **δεν πρέπει να χρησιμοποιείται**. Κατά τον οδηγό της Samordningsfunktionen, «Finanspolisen godkänner registreringen inom **två arbetsdagar**» (η εγγραφή στην πύλη εγκρίνεται εντός δύο εργάσιμων ημερών). **Απαγόρευση ενημέρωσης (Meddelandeförbud - 4 kap. 9 §).** Ο υπόχρεος «får inte för en kund eller någon utomstående obehörigen röja att en bedömning enligt 2 § utförs, har utförts eller kommer att utföras eller att uppgifter har lämnats enligt 3 eller 6 §». Η παραβίαση αποτελεί **ποινικό αδίκημα**. Το τρίτο εδάφιο παραπέμπει ρητά στο **20 kap. 3 § brottsbalken** (σε αντίθεση με το 5 kap. 9 §, όπου η ποινική ευθύνη αποκλείεται ρητά).

> **Η σουηδική διάκριση στο επαγγελματικό απόρρητο.** Κατά το **4 kap. 8 §**, οι δικηγόροι και οι λοιποί ανεξάρτητοι νομικοί επαγγελματίες, οι **ορκωτοί και εγκεκριμένοι ελεγκτές** και οι **φοροτεχνικοί σύμβουλοι** (*skatterådgivare*) δεν υποχρεούνται να παρέχουν πληροφορίες κατά το 4 kap. 3 § (αναφορά ύποπτης συναλλαγής) ή 6 § (παροχή πληροφοριών στην Αστυνομία) για όσα τους ανατέθηκαν κατά την **υπεράσπιση ή εκπροσώπηση πελάτη σε δικαστική διαδικασία**, περιλαμβανομένων των συμβουλών για την έναρξη ή την αποφυγή της, το ίδιο ισχύει για όσα πληροφορήθηκαν σε σχέση με την **αξιολόγηση της νομικής θέσης του πελάτη**. Αντίστοιχη εξαίρεση προβλέπει και το **3 kap. 1 § andra stycket** ως προς την απαγόρευση σύναψης ή διατήρησης σχέσης χωρίς επαρκή γνώση του πελάτη. Η απαρίθμηση είναι **κλειστή**. Καταλαμβάνει τα σημεία 18 (ελεγκτές) και 20 (φοροτεχνικοί) του 1 kap. 2 § första stycket, **όχι όμως το σημείο 19** - όποιος παρέχει καθαρά υπηρεσίες τήρησης βιβλίων (*bokföringstjänster*) δεν απολαύει της εξαίρεσης. Πρόκειται για την πιο λεπτή χαραξη που συναντάται στα εξεταζόμενα δίκαια. Η Σουηδία δεν εξαιρεί «τους λογιστές», αλλά τη *συμβουλευτική* λειτουργία τους.

**Κυρώσεις (ΠΟΣΑ/εύρη)**

Το Κεφάλαιο 7 ορίζει **διοικητικές** κυρώσεις (όχι ποινικές για τη νομιμοποίηση εσόδων). Τύποι. Föreläggande att göra rättelse (εντολή διόρθωσης), Sanktionsavgift (διοικητικό πρόστιμο), Föreläggande att upphöra med verksamheten (εντολή παύσης δραστηριότητας), απαγόρευση άσκησης καθηκόντων σε διοίκηση (**3 έως 10 έτη**, 7 kap. 12 §), Vite (καταναγκαστικά πρόστιμα).

Ύψος διοικητικών προστίμων: - **Για νομικά πρόσωπα (7 kap. 14 §)** - Μέγιστο. Το υψηλότερο μεταξύ **2× του κέρδους** που αποκομίστηκε από την παράβαση και **ποσού σε κορώνες αντίστοιχου του 1.000.000 EUR** («ett belopp i kronor motsvarande en miljon euro»), ο νόμος **δεν ορίζει σταθερό ποσό σε κορώνες** - η μετατροπή εξαρτάται από την τρέχουσα ισοτιμία (τάξη μεγέθους περίπου 11 εκατ. SEK). **Ελάχιστο 5.000 SEK**, όριο που τίθεται ρητά **μόνο για τα νομικά πρόσωπα** (7 kap. 14 § **andra stycket**, το tredje stycket του ίδιου άρθρου ορίζει ότι το ποσό περιέρχεται στο Δημόσιο). - **Για φυσικά πρόσωπα (7 kap. 15 §)** - το ανώτατο είναι **ταυτόσημο με εκείνο των νομικών προσώπων**. Το υψηλότερο μεταξύ του **διπλασίου του κέρδους** που αποκόμισε το φυσικό πρόσωπο από την παράβαση, εφόσον το ποσό μπορεί να προσδιοριστεί, και **ποσού σε κορώνες αντίστοιχου του 1.000.000 EUR**, το πρόστιμο εισπράττεται υπέρ του Δημοσίου. **Κατώτατο όριο δεν προβλέπεται** - το 5.000 SEK τίθεται ρητά μόνο για τα νομικά πρόσωπα (7 kap. 14 § andra stycket). Η επιβολή όμως προϋποθέτει η παράβαση να είναι «allvarlig, upprepad eller systematisk» (σοβαρή, επαναλαμβανόμενη ή συστηματική) **και** να έχει προκληθεί «uppsåtligen eller av grov

oaktsamhet» (από δόλο ή βαριά αμέλεια) - **7 kap. 11 § andra stycket**, η αντίστοιχη προϋπόθεση για τα μέλη διοίκησης νομικού προσώπου βρίσκεται στο **7 kap. 12 § andra stycket**. Στις λοιπές περιπτώσεις η μόνη διαθέσιμη παρέμβαση κατά ατομικής επιχείρησης είναι η **εντολή διόρθωσης** (*föreläggande om rättelse*).

*Πώς επιβάλλεται η κύρωση στο φυσικό πρόσωπο - η διαταγή κύρωσης (7 kap. 17-20 §§).* Οι παρεμβάσεις κατά ατομικής επιχείρησης (7 kap. 11 § andra stycket) και κατά μέλους διοίκησης νομικού προσώπου (7 kap. 12 §) **δεν επιβάλλονται με μονομερή απόφαση της αρχής**, αλλά με **sanktionsföreläggande** (διαταγή κύρωσης). Με τη διαταγή το πρόσωπο καλείται να **αποδεχθεί**, εντός τασσόμενης προθεσμίας, κύρωση προσδιορισμένη σε χρόνο ή σε ποσό. Η αποδοχή εξομοιώνεται με **αμετάκλητη δικαστική απόφαση**, αποδοχή μετά την πάροδο της προθεσμίας είναι άκυρη. Η διαταγή αναφέρει το πρόσωπο, την παράβαση και τις περιστάσεις που τη χαρακτηρίζουν, τις εφαρμοστέες διατάξεις και την κύρωση. Αν **δεν γίνει αποδεκτή**, η εποπτική αρχή πρέπει να **προσφύγει στο διοικητικό δικαστήριο** για την επιβολή της (7 kap. 19 §) - το φυσικό πρόσωπο δηλαδή δεν τιμωρείται ποτέ χωρίς είτε τη συναίνεσή του είτε δικαστική κρίση.

> Η διαταγή κύρωσης είναι **άκυρη αν δεν επιδοθεί εντός δύο ετών** από την ημέρα τέλεσης της παράβασης, και στην περίπτωση αυτή δεν μπορεί να επιβληθεί κύρωση ούτε από το δικαστήριο (7 kap. 20 §). Το ήδη επιβληθέν πρόστιμο **παύει να οφείλεται αν δεν εκτελεστεί εντός πέντε ετών** από την τελεσιδικία της απόφασης ή την αποδοχή της διαταγής (7 kap. 23 §). Η καταβολή γίνεται εντός **τριάντα ημερών** (7 kap. 21 §), διαφορετικά η απαίτηση παραδίδεται προς αναγκαστική είσπραξη (7 kap. 22 §).

*Επιμέτρηση (7 kap. 13 § και 16 §).* Κατά την επιλογή της παρέμβασης λαμβάνονται υπόψη η **σοβαρότητα και η διάρκεια** της παράβασης, με ιδιαίτερη έμφαση στη **ζημία που προκλήθηκε** και στον **βαθμό ευθύνης**. Ως **επιβαρυντικό** συνεκτιμάται αν ο υπόχρεος έχει διαπράξει και στο παρελθόν παράβαση, ή αν το φυσικό πρόσωπο της διοίκησης έχει και στο παρελθόν προκαλέσει τέτοια παράβαση. Ως **ελαφρυντικά** ο νόμος αναγνωρίζει ρητά δύο: (α) ότι ο υπόχρεος ή το πρόσωπο της διοίκησης **διευκόλυνε σημαντικά την έρευνα με ενεργό συνεργασία**, και (β) ότι **έπαυσε ταχέως την παράβαση** αφότου αυτή του επισημάνθηκε από την εποπτική αρχή. Κατά τον καθορισμό του ποσού συνεκτιμώνται επιπλέον η **οικονομική κατάσταση** του υπόχρεου ή του φυσικού προσώπου και, εφόσον προσδιορίζεται, το **κέρδος** από την παράβαση (7 kap. 16 §).

Πρόσφατες υποθέσεις κυρώσεων κατά λογιστικών γραφείων. Οι ακόλουθες αποφάσεις προέρχονται από τη **Länsstyrelsen Västra Götaland** και οι περισσότερες φέρουν την ένδειξη **«överklagat»** (έχουν προσβληθεί δικαστικά, άρα δεν είναι αμετάκλητες):

| Επιχείρηση | Κύρωση | Ημερομηνία | Αρχή / Καθεστώς |
|---|---|---|---|
| Modern Ekonomi Sverige AB | 2.800.000 SEK | 15.6.2023 | Västra Götaland - överklagat |
| ARK i Tidaholm AB | 660.000 SEK | 19.9.2023 | Västra Götaland - överklagat |
| Grissle Redovisningskonsult AB | 480.000 SEK | 27.4.2023 | Västra Götaland - överklagat |
| ECIT Services Göteborg AB | 400.000 SEK | 14.9.2023 | Västra Götaland - överklagat |
| Great Accounting Sweden AB | 370.000 SEK | 11.9.2025 | Västra Götaland - överklagat |
| Client Consult Sweden AB | Föreläggande παύσης δραστηριότητας με vite 35.000 SEK | 16.5.2025 | Västra Götaland |

Η εικόνα όμως δεν εξαντλείται στη Västra Götaland. **Το υψηλότερο πρόστιμο σε λογιστική εταιρεία επιβλήθηκε από τη Länsstyrelsen Stockholm στην Aspia AB - 4.000.000 SEK (15.1.2024)**. Ακολουθούν, μεταξύ άλλων, οι **Bolagsrätt Sundsvall AB 1.500.000 SEK** (19.3.2025), **Elite Accounting Sverige AB 800.000 SEK** (2.12.2024), **Fidelis Ekonomi AB 800.000 SEK** (31.3.2026), **Excendo Redovisning AB 550.000 SEK** (27.1.2025) και **Norvara AB 550.000 SEK** (31.3.2026). Στο άλλο άκρο της κλίμακας επιβάλλονται πρόστιμα στο κατώτατο όριο των **5.000 SEK** (π.χ. SWED REDOVISNING AB, 17.12.2025), γεγονός που δείχνει ότι η εποπτεία καλύπτει και τα πολύ μικρά γραφεία.

Διαδικασία προσφυγής (7 kap. 25 §). Allmän förvaltningsdomstol (Γενικό Διοικητικό Δικαστήριο) → Kammarrätten (Διοικητικό Εφετείο, με prövningstillstånd - άδεια εξέτασης) → Högsta förvaltningsdomstolen (Ανώτατο Διοικητικό Δικαστήριο). **Δεν προσβάλλονται** η εντολή παροχής πληροφοριών (7 kap. 4 § δεύτερη περίοδος και 5 § första stycket) και η **απόφαση έκδοσης διαταγής κύρωσης** (7 kap. 17 §) - στη δεύτερη περίπτωση η προστασία παρέχεται με τη μη αποδοχή, που υποχρεώνει την αρχή να προσφύγει η ίδια στο δικαστήριο. Η εποπτική αρχή μπορεί να διατάξει την άμεση εκτέλεση της απόφασής της, **εκτός** από τις αποφάσεις επιβολής προστίμου.

**Παραδείγματα ύποπτων συναλλαγών & δείκτες κινδύνου**

Βάσει της καθοδήγησης της Samordningsfunktionen (Μάρτιος 2025) προς λογιστές και φοροτεχνικούς συμβούλους.

*Κατά την ταυτοποίηση.* Δυσκολία επαλήθευσης ταυτότητας πελάτη/εκπροσώπου, απροθυμία παροχής στοιχείων, χρήση αλλοδαπών εγγράφων που συχνά πλαστογραφούνται, πελάτης σε χώρα υψηλού κινδύνου, υποψία σχέσεων «αχυρανθρώπου».

*Στις συναλλαγές.* Μέγεθος/συχνότητα ασυνεπής με τη συνήθη λογική, απότομη αύξηση χωρίς εξήγηση, συναλλαγές χωρίς προφανή σκοπό, δόμηση για αποφυγή ορίων αναφοράς, ασυνήθιστα μεγάλες συναλλαγές σε μετρητά, κινήσεις προς χώρες περιορισμένης διαφάνειας, αδικαιολόγητα περίπλοκες εταιρικές δομές.

*Λειτουργίας επιχείρησης.* Έσοδα δυσανάλογα με τον τομέα, εταιρεία χωρίς εργαζόμενους παρά τη φύση της δραστηριότητας, συχνές αλλαγές ελεγκτών/λογιστών (ετησίως), ανεξήγητες ενδοομιλικές συναλλαγές, υπερβολικές προμήθειες/αμοιβές, αγορές αγαθών πολυτελείας άσχετων με τη δραστηριότητα, λογιστικά στοιχεία που δείχνουν πωλήσεις χαμηλότερες από τα έσοδα.

*Τεκμηρίωση.* Τιμολόγια χωρίς έγγραφα μεταφοράς, υποψία πλαστών τιμολογίων, μεγάλος αριθμός τιμολογίων από μεμονωμένο προμηθευτή, μη εξουσιοδοτημένες/εσφαλμένα καταχωρημένες συναλλαγές.

**Ιδιαιτερότητες**

- **Εθνική αξιολόγηση κινδύνου - ισχύουσα έκδοση.** Στη *Nationell riskbedömning av penningtvätt och finansiering av terrorism i Sverige 2024/2025* (έκδοση Ιουνίου 2026, της Samordningsfunktionen mot penningtvätt - 16 αρχές και ο Σουηδικός Δικηγορικός Σύλλογος) οι **λογιστικές/ελεγκτικές υπηρεσίες (bokförings- och revisionstjänster)** και οι **φοροτεχνικοί σύμβουλοι (skatterådgivare)** αξιολογούνται (πίν. 3.1) με **απειλή. Υψηλή, ευπάθεια. Υψηλή, συνολικός κίνδυνος. ΥΨΗΛΟΣ (hög)**, δηλαδή στην **ανώτατη βαθμίδα της τετράβαθμης κλίμακας** (låg / medel / betydande / hög). Αιτιολογία: «sektorns storlek och riskerna förknippade med företag som brottsverktyg» (το μέγεθος του κλάδου και οι κίνδυνοι από τη χρήση εταιρειών ως εργαλείων εγκλήματος). Στην προηγούμενη **NRA 2020/2021** ο ίδιος τομέας («Bokföring eller revisionstjänst», πίν. 4.1) βαθμολογούνταν με **3 (betydande - σημαντικός)** σε καθεμία από τις τρεις διαστάσεις. Οι λογιστές μπορούν να αξιοποιηθούν ως «möjliggörare» (διευκολυντές).
- **Αναφορές ύποπτων συναλλαγών - διαχρονική εξέλιξη.** Ο τομέας υπο-ανέφερε ιστορικά. Το **2019** υποβλήθηκαν μόλις **19 αναφορές** από παρόχους λογιστικών/ελεγκτικών υπηρεσιών (16 το 2018), επί συνόλου **21.695** αναφορών προς τη Finanspolisen (NRA 2020/2021, πίν. 2.1). Έκτοτε η εικόνα έχει βελτιωθεί δραστικά. Κατά την NRA 2024/2025 οι αναφορές από τον κλάδο bokförings-/revisionstjänst ήταν **6 (2020), 9 (2021) και 140 (2024)**, ενώ η κατηγορία «revision» (ορκωτοί ελεγκτές) πέρασε από **8 (2020) σε 84 (2024)**. Το σύνολο των αναφορών προς τη Finanspolisen ανήλθε από **24.505 (2020) σε 61.340 (2024)**.
- **Τρίτες χώρες υψηλού κινδύνου.** Ισχύει ο ενωσιακός κατάλογος (Παράρτημα του κατ' εξουσιοδότηση Καν. (ΕΕ) 2016/1675), όπως τροποποιήθηκε τελευταία με τους κατ' εξουσιοδότηση κανονισμούς **(ΕΕ) 2026/46 και (ΕΕ) 2026/83 (9.1.2026)**, ο οποίος περιλαμβάνει **26 δικαιοδοσίες**. Αφγανιστάν, Αλγερία, Ανγκόλα, Βολιβία, Βρετανικές Παρθένοι Νήσοι, Καμερούν, Ακτή Ελεφαντοστού, Λ.Δ. Κορέας (Βόρεια Κορέα), Λ.Δ. Κονγκό, Αϊτή, Ιράν, Κένυα, Λάος, Λίβανος, Μονακό, Μιανμάρ, Ναμίμπια, Νεπάλ, Ρωσική Ομοσπονδία, Νότιο Σουδάν, Συρία, Τρινιντάντ και Τομπάγκο, Βανουάτου, Βενεζουέλα, Βιετνάμ, Υεμένη. **Δεν περιλαμβάνονται πλέον** οι παλαιότερα καταχωρισμένες Μπαρμπάντος, Παναμάς,

Φιλιππίνες, Νιγηρία, Νότια Αφρική, ΗΑΕ, Σενεγάλη, Γιβραλτάρ, Τζαμάικα και Ουγκάντα, ούτε εμφανίζεται το Μπουρκίνα Φάσο. Ο κατάλογος πρέπει να ελέγχεται πριν από κάθε εφαρμογή ενισχυμένων μέτρων.

- **Κανονισμοί Länsstyrelsen** (föreskrifter och allmänna råd, σε ισχύ από 1η Ιουλίου 2024). Stockholm **01FS 2024:20** (αντικατέστησε το 01FS 2021:36), Västra Götaland **14FS 2024:11** (αντικατέστησε το 14FS 2017:178), Skåne **12FS 2024:8** (αντικατέστησε το 12FS 2017:22). Ρυθμίζουν, μεταξύ άλλων, την ετήσια επαναξιολόγηση κινδύνου, την τεκμηρίωση της εκπαίδευσης και τη λειτουργία κανονιστικής συμμόρφωσης.
- **Καθοδήγηση Samordningsfunktionen (Μάρτιος 2025):** «Information till redovisningskonsulter och skatterådgivare om Penningtvätt och finansiering av terrorism» (συντάκτες, Ekobrottsmyndigheten, Finanspolisen/Polismyndigheten, Länsstyrelserna Skåne/Stockholm/Västra Götaland, Skatteverket). Στη σελίδα της polisen.se (επικαιροποίηση 20 Ιανουαρίου 2026) το ίδιο έγγραφο εμφανίζεται με τον τίτλο «Vägledning till redovisningskonsulter och skatterådgivare».
- **Αξιολόγηση FATF.** Η Σουηδία αξιολογήθηκε με Έκθεση Αμοιβαίας Αξιολόγησης (MER) το **2017**, με εκθέσεις παρακολούθησης το **2018** και το **2020**. Οι Συστάσεις που αφορούν άμεσα τα ΜΧΕΔ/ΜΧΕΠ (DNFBPs) - **R.22 (δέουσα επιμέλεια), R.23 (λοιπά μέτρα) και R.28 (εποπτεία)** - αξιολογούνται ως **Largely Compliant (σε μεγάλο βαθμό συμμορφούμενη)**.
- **Μετάβαση στο ενωσιακό πακέτο AML.** Ο Καν. (ΕΕ) 2024/1624 εφαρμόζεται από **10.7.2027**, ενώ η Οδ. (ΕΕ) 2024/1640 και η νέα ενωσιακή Αρχή AMLA συμπληρώνουν το πλαίσιο. Έως τότε στη Σουηδία εξακολουθεί να ισχύει το εθνικό δίκαιο, δηλαδή ο Lag (2017:630) με τις föreskrifter των Länsstyrelser. **Δεν εντοπίστηκε σουηδική νομοθετική προσαρμογή στο πακέτο σε ισχύ τον Αύγουστο του 2026** - οι τροποποιήσεις SFS 2026:1023 και 2026:1075 αφορούν άλλα ζητήματα (δικηγόρους). Η εθνική προσαρμογή **βρίσκεται στο στάδιο της νομοπαρασκευαστικής επεξεργασίας**, μέσω των επιτροπών του Υπουργείου Οικονομικών (*Finansdepartementet*) και των κρατικών εκθέσεων διερεύνησης (*Statens offentliga utredningar* - SOU), έως την άμεση εφαρμογή του Καν. (ΕΕ) 2024/1624 στις **10.7.2027** το σουηδικό δίκαιο παραμένει σταθερό στον Lag (2017:630), ενώ οι τροποποιήσεις των ετών 2024-2026 αφορούσαν στοχευμένες βελτιώσεις στην **ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ αρχών**. Η εποπτεία των εξωτερικών λογιστών και φοροτεχνικών συμβούλων παραμένει **αποκεντρωμένη στις τρεις Länsstyrelser (Stockholm, Västra Götaland, Skåne)**.

**Πηγές:**

- **Νομοθεσία:**
  - Lag (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism - ενοποιημένο κείμενο και ändringsregister (κατήργησε τον Lag (2009:62), τελευταίες τροποποιήσεις SFS 2026:1023 και SFS 2026:1075) - https://www.riksdagen.se/sv/dokument-och-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/lag-2017630-om-atgarder-mot-penningtvatt-och_sfs-2017-630/
  - Lag (2017:630), κείμενο άρθρων (3 kap. 4-20 §§, 5 kap. 3-4 §§, 7 kap.) - Regeringskansliets rättsdatabaser (SFST) - https://rkrattsbaser.gov.se/sfst?bet=2017:630
  - Lag (2017:630), 7 kap. 15 § (ανώτατο προστίμου φυσικού προσώπου), 13 § και 16 § (επιμέτρηση), 17-20 §§ (sanktionsföreläggande και διετής αποσβεστική προθεσμία), 21-23 §§ (καταβολή, είσπραξη, πενταετής παραγραφή εκτέλεσης) - Regeringskansliets rättsdatabaser (SFST)
  - Lag (2017:630), 7 kap. 6 § και 9 § (έλεγχος καταλληλότητας, δέσμια αρμοδιότητα της εποπτικής αρχής) - SFST
  - Lag (2017:630), 4 kap. 8 § και 3 kap. 1 § andra stycket (εξαίρεση δικηγόρων, ελεγκτών και φοροτεχνικών συμβούλων, δεν καταλαμβάνει το σημείο 19) - SFST
  - Lag (2017:630), 2 kap. 16 § (μισθωτοί), 6 kap. 1-2 §§ (εσωτερικός έλεγχος και κίνδυνος μοντέλων), 4 kap. 11-13 §§ (dispositionsförbud) - SFST
  - Svensk författningssamling, SFS 2025:637 (lag om ändring i lagen 2025:293 om ändring i lagen 2017:630) - https://svenskforfattningssamling.se/doc/2025637.html
  - Svensk författningssamling, SFS 2026:1075 - https://svenskforfattningssamling.se/doc/20261075.html
  - Förordning (2009:92) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism (2 § εγγραφή στον Bolagsverket, 16 § κατανομή εποπτείας) - https://rkrattsbaser.gov.se/sfst?bet=2009:92
  - Brottsbalken 20 kap. 3 § (ποινική ευθύνη για παραβίαση του meddelandeförbud)
  - Κατ' εξουσιοδότηση Καν. (ΕΕ) 2016/1675, όπως τροποποιήθηκε με τους Καν. (ΕΕ) 2026/46 και 2026/83 (κατάλογος τρίτων χωρών υψηλού κινδύνου)
  - Καν. (ΕΕ) 2024/1624 (εφαρμογή από 10.7.2027), Οδ. (ΕΕ) 2024/1640 και Καν. (ΕΕ) 2024/1620 για την AMLA

- **Εποπτική αρχή / FIU:**
  - Länsstyrelsen Stockholm - εποπτεία εξωτερικών λογιστών και φοροτεχνικών συμβούλων, μητρώο και föreläggande παύσης - https://www.lansstyrelsen.se/stockholm/samhalle/betalning-ekonomi-och-pengar/forhindra-penningtvatt-och-finansiering-av-terrorism.html
  - Länsstyrelsen Västra Götaland - https://www.lansstyrelsen.se/vastra-gotaland/samhalle/betalning-ekonomi-och-pengar/forhindra-penningtvatt-och-finansiering-av-terrorism.html
  - Länsstyrelsen Skåne - https://www.lansstyrelsen.se/skane/samhalle/betalning-ekonomi-och-pengar/forhindra-penningtvatt-och-finansiering-av-terrorism.html
  - Revisorsinspektionen (RI, Swedish Inspectorate of Auditors) - εποπτεία ορκωτών/εγκεκριμένων ελεγκτών και ελεγκτικών εταιρειών - https://www.revisorsinspektionen.se/for-revisorer/penningtvatt-och-finansiering-av-terrorism/
  - Finanspolisen - πύλη αναφορών goAML (goAML/UNODC v5.4.6), fipo@polisen.se - https://fipogoaml.polisen.se
  - Polismyndigheten - Samordningsfunktionen mot penningtvätt och finansiering av terrorism (16 αρχές + Sveriges advokatsamfund) - https://polisen.se/om-polisen/samordning-mot-penningtvatt-och-finansiering-av-terrorism/

- **Εθνική αξιολόγηση κινδύνου & διεθνείς αξιολογήσεις:**
  - Samordningsfunktionen mot penningtvätt, *Nationell riskbedömning av penningtvätt och finansiering av terrorism i Sverige 2024/2025* (Ιούνιος 2026), πίν. 3.1 - https://polisen.se/0c34c8d8c94e1a371d8cca457b84fb0a/siteassets/dokument/om-polisen/penningtvatt/nationell-riskbedomning-av-penningtvatt-och-finansiering-av-terrorism-i-sverige-2024_2025.pdf
  - Samordningsfunktionen mot penningtvätt, *Nationell riskbedömning 2020/2021* (πίν. 2.1 και 4.1) - https://polisen.se/7514d8dea141568badf3095b3666e4de/siteassets/dokument/om-polisen/penningtvatt/nationell-riskbedomning-av-penningtvatt-och-finansiering-av-terrorism_210817.pdf
  - FATF, σελίδα χώρας Σουηδία - MER 2017, follow-up 2018 και 2020, βαθμολογίες R.22, R.23, R.28 (Largely Compliant) - https://www.fatf-gafi.org/en/countries/detail/Sweden.html
  - Ευρωπαϊκή Επιτροπή, *High-risk third countries and international context* - https://finance.ec.europa.eu/financial-crime/eu-policy-high-risk-third-countries_en

- **Οδηγίες / μητρώα / λοιπά έγγραφα:**
  - Bolagsverket, *Registret mot penningtvätt* (μητρώο εγγραφής - νομική βάση 7 kap. 3 § lag 2017:630 και 2 § förordning 2009:92) - https://bolagsverket.se/foretag/organisationsformer/registretmotpenningtvatt
  - Verksamt.se, *Anmälan till registret mot penningtvätt* (ηλεκτρονική δήλωση εγγραφής, επωνυμία, org.nr, κωδικός SNI, πραγματικοί δικαιούχοι) - https://www.verksamt.se/driva/tillstand-och-regler/penningtvatt
  - Länsstyrelsen i Stockholms läns föreskrifter och allmänna råd 01FS 2024:20 (2 kap. 3 § ετήσια επαναξιολόγηση, 6 kap. 3-4 § λειτουργίες συμμόρφωσης) - https://www.lansstyrelsen.se/stockholm/om-oss/om-lansstyrelsen-stockholm/lanets-forfattningssamling/forfattningar-2024/forfattningssamling-2024/2024-06-03-01fs-202420.html
  - Länsstyrelsen Västra Götaland 14FS 2024:11 και Länsstyrelsen Skåne 12FS 2024:8 (αντίστοιχες föreskrifter, σε ισχύ από 1.7.2024)
  - Samordningsfunktionen, *Information till redovisningskonsulter och skatterådgivare om Penningtvätt och finansiering av terrorism* (Μάρτιος 2025, στη polisen.se ως «Vägledning till redovisningskonsulter och skatterådgivare») - https://polisen.se/0be344afbcdff1a86db5cde12c2188c5/siteassets/dokument/om-polisen/penningtvatt/vagledning-till-redovisningskonsulter-och-skatteradgivare.pdf
  - Länsstyrelsen Västra Götaland - «Ingripanden och sanktioner» (δημοσιευμένες αποφάσεις κυρώσεων) - https://www.lansstyrelsen.se/vastra-gotaland/samhalle/betalning-ekonomi-och-pengar/forhindra-penningtvatt-och-finansiering-av-terrorism/ingripanden-och-sanktioner-penningtvatt.html

- Länsstyrelsen Stockholm - «Ingripanden och sanktioner» (Aspia AB 4.000.000 SEK, Bolagsrätt Sundsvall AB κ.ά.) - https://www.lansstyrelsen.se/stockholm/samhalle/betalning-ekonomi-och-pengar/forhindra-penningtvatt-och-finansiering-av-terrorism/ingripanden-och-sanktioner-penningtvatt.html
- Länsstyrelsen Skåne - «Ingripanden och sanktioner» - https://www.lansstyrelsen.se/skane/samhalle/betalning-ekonomi-och-pengar/forhindra-penningtvatt-och-finansiering-av-terrorism/ingripanden-och-sanktioner-penningtvatt.html

## Δανία

Περιεχόμενα

**Εθνική νομοθεσία**

Η Δανία ενσωμάτωσε την Οδηγία (ΕΕ) 2015/849 μέσω του **Hvidvaskloven** (*Lov om forebyggende foranstaltninger mod hvidvask og finansiering af terrorisme* - Νόμος για τα προληπτικά μέτρα κατά της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας). Ο αρχικός νόμος είναι ο **Lov nr. 651 af 8. juni 2017**, με μεταγενέστερες τροποποιήσεις που εφαρμόζουν και την 5η Οδηγία AML (**2018/843**).

Οι εξωτερικοί λογιστές (*eksterne bogholdere*), οι μη εγκεκριμένοι ελεγκτές και οι φοροτεχνικοί (*skatterådgivere*) εμπίπτουν στο **§ 1, stk. 1, nr. 16** του νόμου, υπαγόμενοι κατ' αρχήν στις ίδιες απαιτήσεις AML με τους εγκεκριμένους ελεγκτές. Δύο είναι οι κρίσιμες κατηγορίες κάλυψης για τον λογιστικό/ελεγκτικό κλάδο:

- **§ 1, stk. 1, nr. 14**. Εγκεκριμένοι ελεγκτές και ελεγκτικές εταιρείες - «*Revisorer og revisionsvirksomheder godkendt i henhold til revisorloven*».
- **§ 1, stk. 1, nr. 16**. Το αυτούσιο κείμενο της LBK nr. 433/2026 είναι: «*Virksomheder og personer, der i øvrigt erhvervsmæssigt leverer samme ydelser som de i nr. 13-15 nævnte persongrupper, herunder revisorer, som ikke er godkendt i henhold til revisorloven, skatterådgivere, eksterne bogholdere og enhver anden person, der forpligter sig til at yde hjælp, bistand eller rådgivning om skatteanliggender som sin vigtigste erhvervsmæssige virksomhed.*» Δηλαδή. **Επιχειρήσεις και πρόσωπα που κατά τα λοιπά παρέχουν κατ' επάγγελμα τις ίδιες υπηρεσίες με τις ομάδες των nr. 13-15** (δικηγόροι, εγκεκριμένοι ελεγκτές, μεσίτες ακινήτων), **συμπεριλαμβανομένων των ελεγκτών που δεν είναι εγκεκριμένοι κατά τον revisorloven, των φοροτεχνικών, των εξωτερικών λογιστών και κάθε άλλου προσώπου που αναλαμβάνει να παρέχει βοήθεια, συνδρομή ή συμβουλές σε φορολογικά θέματα ως κύρια επαγγελματική του δραστηριότητα**. Επισημαίνεται ότι η φράση για τη «βοήθεια σε φορολογικά θέματα ως κύρια επαγγελματική δραστηριότητα» **περιέχεται όντως στο δανικό κείμενο** (δεν είναι απλή απόδοση της ενωσιακής Οδηγίας), με το κρίσιμο όμως προσδιοριστικό «*som sin vigtigste erhvervsmæssige virksomhed*» - **ως κύρια**, όχι ως παρεπόμενη, δραστηριότητα.
- **§ 1, stk. 1, nr. 17**. Πάροχοι υπηρεσιών σε επιχειρήσεις (*udbydere af tjenesteydelser til virksomheder* - TCSP), «*jf. § 2, nr. 12*». Ο ορισμός του **§ 2, nr. 12** είναι κρίσιμος και έχει διπλή λειτουργία, διότι ορίζει ως πάροχο «*Enhver, som ikke er omfattet af § 1, stk. 1, nr. 13-15*» - **κάθε πρόσωπο που δεν εμπίπτει ήδη στα nr. 13-15** - όταν ασκεί κατ' επάγγελμα: (α) σύσταση εταιρειών, επιχειρήσεων ή άλλων νομικών προσώπων, (β) άσκηση ή διαμεσολάβηση για την άσκηση καθηκόντων μέλους διοίκησης επιχείρησης ή εταίρου σε προσωπική εταιρεία, (γ) παροχή έδρας ή άλλης διεύθυνσης επικοινωνίας και συναφών υπηρεσιών σε επιχείρηση, (δ) άσκηση ή διαμεσολάβηση για την άσκηση καθηκόντων διαχειριστή ή διοικητή ιδρύματος, καταπιστεύματος (*trust*) ή ανάλογου νομικού μορφώματος, (ε) άσκηση ή διαμεσολάβηση για την άσκηση καθηκόντων **εικονικού μετόχου (*nominee*)** για λογαριασμό τρίτου, εκτός εισηγμένων εταιρειών. **Πρακτική συνέπεια.** Ο **εγκεκριμένος ελεγκτής (nr. 14)** και ο **δικηγόρος (nr. 13)** εξαιρούνται ρητά από τον ορισμό του nr. 12 και επομένως **δεν** γίνονται ποτέ «πάροχοι υπηρεσιών σε επιχειρήσεις» όταν ασκούν τις δραστηριότητες αυτές, ο **εξωτερικός λογιστής του nr. 16 όμως δεν εξαιρείται**, οπότε, μόλις αναλάβει σύσταση εταιρειών, έδρα/c-o διεύθυνση ή θέση διοίκησης για πελάτη, καθίσταται και υπόχρεος του nr. 17 με ό,τι αυτό συνεπάγεται για την εγγραφή του § 58.

**Ο πλήρης κατάλογος του § 1, stk. 1 - αυτούσια απόδοση.** Η ανάγνωση ολόκληρου του § 1, stk. 1, της LBK nr. 433 af 17/04/2026 δίνει **είκοσι δύο (22) σημεία**. **Nr. 1** πιστωτικά ιδρύματα (*pengeinstitutter*), **nr. 2** ιδρύματα ενυπόθηκης πίστης, **nr. 3** εταιρείες επενδυτικών υπηρεσιών, **nr. 4** ασφαλιστικές ζωής και διακλαδικά ταμεία συντάξεων, **nr. 5** εταιρείες αποταμίευσης, **nr. 6** εκδότες ηλεκτρονικού χρήματος και πάροχοι υπηρεσιών πληρωμών του Παραρτήματος 1, nr. 1-7, του νόμου περί πληρωμών, **nr. 7** ασφαλιστικοί διαμεσολαβητές, όταν διαμεσολαβούν σε ασφαλίσεις ζωής ή επενδυτικού χαρακτήρα, **nr. 8** λοιπές επιχειρήσεις και πρόσωπα που ασκούν κατ' επάγγελμα μία ή περισσότερες από τις δραστηριότητες του Παραρτήματος 1, **nr. 9** εταιρείες διαχείρισης επενδύσεων και διαχειριστές ΟΕΕ με άμεση επαφή πελατών, **nr. 10** δανικοί ΟΣΕΚΑ και ΟΕΕ με άμεση επαφή πελατών, **nr. 11-12** διαχειριστές ρυθμιζόμενης αγοράς που λειτουργούν ως πλατφόρμα πλειστηριασμού δικαιωμάτων εκπομπών και όσοι έχουν άδεια να υποβάλλουν απευθείας προσφορές σε τέτοιους πλειστηριασμούς, **nr. 13 δικηγόροι** (μόνο για τις απαριθμούμενες δραστηριότητες), **nr. 14 ελεγκτές και ελεγκτικές εταιρείες εγκεκριμένοι κατά τον revisorloven**, **nr. 15 μεσίτες ακινήτων**, και όταν μεσολαβούν σε εκμίσθωση, **nr. 16 όσοι κατά τα λοιπά παρέχουν κατ' επάγγελμα τις ίδιες υπηρεσίες με τα nr. 13-15, περιλαμβανομένων των μη εγκεκριμένων ελεγκτών, των φοροτεχνικών και των εξωτερικών λογιστών**, **nr. 17 πάροχοι υπηρεσιών σε επιχειρήσεις (TCSP)**, κατά τον ορισμό του § 2, nr. 12, **nr. 18 δραστηριότητα ανταλλαγής συναλλάγματος** (*valutavekslingsvirksomhed*), **nr. 19** πάροχοι τυχερών παιγνίων, **nr. 20** η Danmarks Nationalbank, κατά το μέρος που ασκεί δραστηριότητα αντίστοιχη των nr. 1, **nr. 21** επιχειρήσεις και πρόσωπα που φυλάσσουν, εμπορεύονται ή μεσολαβούν στην εμπορία **έργων τέχνης** (γκαλερί, οίκοι δημοπρασιών) όταν η αξία της συναλλαγής ή σειράς συνδεδεμένων συναλλαγών ανέρχεται σε **50.000 DKK και άνω**, **nr. 22** πάροχοι υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων.

Το παρακάτω αποτυπώνει, ανά επάγγελμα, **ποιος υπάγεται, ποιος εποπτεύει και ποιος γράφεται σε μητρώο**:

| Επάγγελμα / κατηγορία | Σημείο του § 1, stk. 1 | Εποπτική αρχή AML | Εγγραφή στο μητρώο AML της Erhvervsstyrelsen (§ 58, stk. 1) |
|---|---|---|---|
| Δικηγόροι (*advokater*) | **nr. 13** | Advokatrådet (§ 64) | **ΟΧΙ** - καταχωρίζονται ήδη στο Advokatsamfundet |
| Εγκεκριμένοι/ορκωτοί ελεγκτές και ελεγκτικές εταιρείες (*godkendte revisorer og revisionsvirksomheder*) | **nr. 14** | Erhvervsstyrelsen (§ 57, stk. 1) | **ΟΧΙ** - αδειοδοτούνται και καταχωρίζονται κατά τον *revisorloven*, το § 58 δεν τους μνημονεύει |
| Μεσίτες ακινήτων και μεσιτικές εταιρείες | **nr. 15** | Erhvervsstyrelsen (§ 57, stk. 1) | **ΟΧΙ** |
| **Εξωτερικοί λογιστές (*eksterne bogholdere*), φοροτεχνικοί (*skatterådgivere*), μη εγκεκριμένοι ελεγκτές** | **nr. 16** | Erhvervsstyrelsen (§ 57, stk. 1) | **ΟΧΙ** καθαυτούς - **ΝΑΙ** μόνον εφόσον παρέχουν παράλληλα και υπηρεσίες του nr. 17 |
| Πάροχοι υπηρεσιών σε επιχειρήσεις - TCSP (*udbydere af tjenesteydelser til virksomheder*) | **nr. 17** | Erhvervsstyrelsen (§ 57, stk. 1) | **ΝΑΙ - υποχρεωτική και ως προϋπόθεση άσκησης** της δραστηριότητας |
| Ανταλλαγή συναλλάγματος (*valutavekslingsvirksomhed*) | **nr. 18** | Finanstilsynet (§ 47) | **ΟΧΙ** κατά το § 58 - απαιτείται **άδεια** της Finanstilsynet (§§ 40-41) |
| Έμποροι έργων τέχνης, γκαλερί, οίκοι δημοπρασιών (κατώφλι 50.000 DKK) | **nr. 21** | Erhvervsstyrelsen (§ 57, stk. 1) | **ΟΧΙ** - εποπτεία χωρίς εγγραφή |
| Πάροχοι υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων | **nr. 22** | Finanstilsynet (§ 47) | **ΟΧΙ** κατά το § 58 |

Η διάρθρωση του νόμου, όπως επαληθεύεται στο πρωτότυπο, είναι. **Κεφάλαιο 1** πεδίο εφαρμογής και ορισμοί (§§ 1-6 a), **Κεφάλαιο 2 (§§ 7-9)** αξιολόγηση και διαχείριση κινδύνου (*Risikovurdering og risikostyring*), **Κεφάλαιο 3 (§§ 10-21)** δέουσα επιμέλεια ως προς τον πελάτη (*Kundekendskabsprocedurer*), **Κεφάλαιο 4 (§§ 22-24)** συνδρομή τρίτου (*Bistand fra tredjemand*), **Κεφάλαιο 5 (§§ 25-30 b)** υποχρεώσεις έρευνας, σημείωσης, αναφοράς, πληροφόρησης και τήρησης αρχείων, **Κεφάλαιο 6 (§§ 31-34)** διασυνοριακή δραστηριότητα, **Κεφάλαιο 7 (§§ 35-36 a)** προσωπικό (*Ansatte*) - κανάλι καταγγελιών και προστασία των εργαζομένων, **Κεφάλαιο 8 (§§ 37-38 b)** απόρρητο και ευθύνη (*Tavshedspligt og ansvar*), **Κεφάλαιο 9 (§ 39)** μεταφορές χρημάτων, **Κεφάλαιο 10 (§§ 40-46)** ανταλλαγή συναλλάγματος, **Κεφάλαιο 10 a (§§ 46 a-46 e)** καταπιστεύματα και ανάλογα νομικά μορφώματα αλλοδαπού δικαίου, **Κεφάλαιο 10 b (§ 46 f)** εποπτεία των ασφαλιστικών ζημιών ως προς τις χρηματοοικονομικές κυρώσεις, **Κεφάλαιο 11 (§§ 47-69)** εποπτεία (*Tilsyn m.v.*), με διακριτές ενότητες *Finanstilsynet* (§§ 47-56 a), ***Erhvervsstyrelsen* (§§ 57-63)**, *Advokatrådet* (§ 64) και *spillemyndigheden* (§§ 65-69), **Κεφάλαιο 12 (§§ 70-74)** επικοινωνία και φόρουμ

συνεργασίας, **Κεφάλαιο 13 (§§ 75-77)** διάδικοι και προσφυγές, **Κεφάλαιο 14 (§§ 78, 78 a, 79 και 80)** ποινές (*Straf*), **Κεφάλαιο 15 (§§ 81 επ.)** έναρξη ισχύος, τροποποιήσεις άλλης νομοθεσίας και εδαφική ισχύς, και τρία **Παραρτήματα (Bilag 1-3)**. *(Επισήμανση του δεύτερου γύρου, το Κεφάλαιο 11 λήγει στο § 69 και όχι στο § 74, τα §§ 70-74 συγκροτούν αυτοτελές Κεφάλαιο 12.)*

**Πακέτο AML της ΕΕ - η κατάσταση σήμερα.** Η Δανία εξακολουθεί να εφαρμόζει αποκλειστικά το εθνικό της πλαίσιο. Η επίσημη σημείωση της LBK nr. 433/2026 («*EU Noter*») δηλώνει ρητά ότι ο νόμος ενσωματώνει **μέρη της Οδηγίας 2015/849/ΕΕ και μέρη της Οδηγίας 2018/843/ΕΕ** και ενσωματώνει διατάξεις των Κανονισμών 1338/2001, 1339/2001, 1031/2010 και του Κανονισμού για τις πληροφορίες που συνοδεύουν τις μεταφορές χρηματικών ποσών και ορισμένων κρυπτοστοιχείων. **Καμία αναφορά στον Κανονισμό (ΕΕ) 2024/1624, στην Οδηγία (ΕΕ) 2024/1640 ή στην AMLA δεν υπάρχει στο κείμενο του νόμου** - ο έλεγχος του πλήρους κειμένου δεν εντόπισε καμία μνεία τους. Επομένως, το δανικό δίκαιο **δεν έχει ακόμη προσαρμοστεί στο πακέτο AML της ΕΕ**. Έως τις **10.7.2027** ισχύει το εθνικό δίκαιο, από την ημερομηνία αυτή εφαρμόζεται απευθείας ο **Κανονισμός (ΕΕ) 2024/1624**, μεταφέρεται η **Οδηγία (ΕΕ) 2024/1640** και ασκείται εποπτεία και σε ενωσιακό επίπεδο μέσω της **AMLA**. Μέχρι τότε, οι υποχρεώσεις των δανικών λογιστικών γραφείων παραμένουν αυτές του hvidvaskloven. Η μόνη ορατή προσαρμογή προς τη νέα ενωσιακή πραγματικότητα είναι η ενσωμάτωση των **κρυπτοστοιχείων** (νέο nr. 22 του § 1 stk. 1, νέα κατώφλια στο § 10, nr. 2, litra c και d, νέο § 17 a για τις *selvhostede adresser*).

**Εποπτική/Αρμόδια Αρχή & FIU/ΜΧΠ**

Η **Erhvervsstyrelsen** (Δανική Αρχή Επιχειρήσεων) είναι η εποπτική αρχή για τις μη χρηματοπιστωτικές υπόχρεες οντότητες, συμπεριλαμβανομένων των εξωτερικών λογιστών. Το **§ 57, stk. 1** της LBK nr. 433/2026 ορίζει αυτολεξεί: «*Erhvervsstyrelsen påser, at virksomheder og personer omfattet af § 1, stk. 1, nr. 14-17 og 21, og filialer, distributører og agenter her i landet af sådanne udenlandske virksomheder og personer overholder denne lov, regler udstedt i medfør heraf samt love og forordninger indeholdende regler om finansielle sanktioner…*» - η αρχή εποπτεύει δηλαδή τους **εγκεκριμένους ελεγκτές (nr. 14), τους μεσίτες ακινήτων (nr. 15), τους εξωτερικούς λογιστές και φοροτεχνικούς (nr. 16), τους παρόχους υπηρεσιών σε επιχειρήσεις (nr. 17) και τους εμπόρους έργων τέχνης (nr. 21)**, καθώς και τα υποκαταστήματα, τους διανομείς και τους αντιπροσώπους αλλοδαπών τέτοιων οντοτήτων στη Δανία, τόσο ως προς τον hvidvaskloven όσο και ως προς τους κανόνες **χρηματοοικονομικών κυρώσεων**. Εξαιρείται ρητά η τήρηση του § 36 (προστασία των καταγγελλόντων εργαζομένων).

Οι λοιπές εξουσίες του κεφαλαίου 11 που αφορούν άμεσα τον λογιστικό κλάδο:

- **§ 57, stk. 2 - απαίτηση καταλληλότητας:** «*Medlemmer af ledelsen og reelle ejere af virksomheder samt personer omfattet af § 1, stk. 1, nr. 16 og 21, må ikke være dømt for et strafbart forhold, der begrunder en nærliggende fare for misbrug af den pågældendes stilling eller kontrollerende indflydelse*» - τα μέλη της διοίκησης και οι πραγματικοί δικαιούχοι, καθώς και τα ίδια τα πρόσωπα του **nr. 16** (εξωτερικοί λογιστές/φοροτεχνικοί) και του nr. 21, **δεν επιτρέπεται να έχουν καταδικαστεί** για αξιόποινη πράξη που θεμελιώνει εγγύς κίνδυνο κατάχρησης της θέσης ή της ελέγχουσας επιρροής τους. Πρόκειται για **ουσιαστική απαίτηση καταλληλότητας που ισχύει και για τους εξωτερικούς λογιστές**, μολονότι αυτοί δεν εγγράφονται σε μητρώο, η παράβασή της τιμωρείται κατά το § 78, stk. 1.
- **§ 57, stk. 3-6.** Η Erhvervsstyrelsen μπορεί να χρησιμοποιεί εξωτερική συνδρομή στον έλεγχο, συνεργάζεται με τις αρμόδιες αρχές των κρατών ΕΕ/ΕΟΧ σε εποπτικές δράσεις, επιτόπιους ελέγχους και επιθεωρήσεις, αλλοδαπή εποπτική αρχή μπορεί, κατόπιν προηγούμενης συμφωνίας, να διενεργήσει επιθεώρηση στη Δανία, και **αν ο ελεγχόμενος εναντιωθεί, ο έλεγχος διενεργείται μόνο με τη σύμπραξη της Erhvervsstyrelsen**.
- **§ 59 - υποχρέωση πληροφόρησης και πρόσβασης.** Οι υπόχρεοι των nr. 14-17 και 21 «*skal give Erhvervsstyrelsen de oplysninger, der er nødvendige for styrelsens virksomhed*». Κατά το **§ 59, stk. 2**, η αρχή έχει, όποτε το απαιτεί ο σκοπός, δικαίωμα πρόσβασης στις εγκαταστάσεις «*mod behørig legitimation **uden retskendelse***» - **χωρίς δικαστική εντολή**, με απλή επίδειξη υπηρεσιακής ταυτότητας, και δη με επιτόπιο έλεγχο (*kontrolbesøg*).
- **§ 76 - προσφυγή.** Οι αποφάσεις της Erhvervsstyrelsen (και της Finanstilsynet) κατά τον hvidvaskloven μπορούν να προσβληθούν από τον αποδέκτη τους ενώπιον του **Erhvervsankenævnet** (Εφετείο Επιχειρήσεων) «*senest 4 uger efter at afgørelsen er meddelt den pågældende*» - **εντός τεσσάρων εβδομάδων** από την κοινοποίηση. Σύμφωνα με το § 75, διάδικος θεωρείται η επιχείρηση ή το πρόσωπο στο οποίο απευθύνεται η απόφαση.

Στοιχεία επικοινωνίας. Langelinie Allé 17, 2100 København Ø, τηλ. ρεσεψιόν **35 29 10 00**, κέντρο εξυπηρέτησης **72 20 00 30**, CVR 10150817, σελίδα AML erhvervsstyrelsen.dk/hvidvask-og-terrorfinansiering, πύλη εγγραφής https://virk.dk. Σημειώνεται ότι, κατά το **§ 70** του hvidvaskloven, η γραπτή επικοινωνία με την Erhvervsstyrelsen για θέματα του νόμου μπορεί να ορίζεται ως **υποχρεωτικά ψηφιακή**, οπότε ο κανονικός δίαυλος δεν είναι το ηλεκτρονικό ταχυδρομείο αλλά η **Digital Post** μέσω του virk.dk. Επιβεβαιωμένα επίσημα στοιχεία της αρχής. Έδρα **Langelinie Allé 17, 2100 København Ø, Δανία**, **CVR-nr. 10150817**, τηλέφωνο **+45 35 29 10 00**, γενική ηλεκτρονική θυρίδα **erst@erst.dk**. Η ηλεκτρονική διεύθυνση αυτή.

Η ΜΧΠ/FIU είναι το **Hvidvasksekretariatet** (Μονάδα Χρηματοοικονομικών Πληροφοριών της Δανίας), το οποίο **εντάσσεται στην National enhed for Særlig Kriminalitet (NSK)** - την Εθνική Μονάδα Ειδικού Εγκλήματος της δανικής αστυνομίας. Αυτό εξηγεί και γιατί οι παραπομπές της Erhvervsstyrelsen για ποινική έρευνα απευθύνονται στην NSK. Στοιχεία. Τηλ. **(+45) 45 15 47 10**, email fiu@politi.dk, πύλη https://hvidvask.dk (υποβολή αναφορών μέσω **GoAML**: www.hvidvask.politi.dk).

> **Απαιτήσεις εγγραφής - το αυτούσιο κείμενο του § 58.** Το **§ 58, stk. 1** της LBK nr. 433/2026 ορίζει, σε μία και μόνη πρόταση: «*Virksomheder og personer omfattet af § 1, stk. 1, **nr. 17**, skal registreres hos Erhvervsstyrelsen for at kunne udøve denne virksomhed.*» - «Οι επιχειρήσεις και τα πρόσωπα που εμπίπτουν στο § 1, stk. 1, nr. 17, πρέπει να είναι καταχωρισμένα στην Erhvervsstyrelsen **για να μπορούν να ασκούν τη δραστηριότητα αυτή**». Η υποχρέωση εγγραφής αφορά επομένως **αποκλειστικά και μόνο τους παρόχους υπηρεσιών σε επιχειρήσεις (TCSP) του nr. 17**, και η εγγραφή είναι **προϋπόθεση άσκησης** της δραστηριότητας, όχι απλή δήλωση. **Οι εξωτερικοί λογιστές, οι φοροτεχνικοί και οι μη εγκεκριμένοι ελεγκτές του § 1, stk. 1, nr. 16, ΔΕΝ αναφέρονται καθόλου στο § 58 και επομένως ΔΕΝ υπόκεινται σε AML-εγγραφή**. Εμπίπτουν αυτοδικαίως στην εποπτεία της Erhvervsstyrelsen κατά το § 57, stk. 1, χωρίς προηγούμενη καταχώριση. Εγγραφή απαιτείται **μόνον εφόσον παρέχουν παράλληλα και υπηρεσίες του nr. 17** - κάτι πολύ συνηθισμένο στην πράξη για τα δανικά λογιστικά γραφεία, αφού ο ορισμός του § 2, nr. 12, εξαιρεί μόνο τα nr. 13-15. Οι **εγκεκριμένοι ελεγκτές και οι ελεγκτικές εταιρείες (nr. 14) εξαιρούνται**, διότι είναι ήδη αδειοδοτημένοι και καταχωρισμένοι κατά τον *revisorloven* (νόμο περί εγκεκριμένων ελεγκτών και ελεγκτικών εταιρειών), το ίδιο ισχύει και για τους δικηγόρους (nr. 13), οι οποίοι εποπτεύονται από το Advokatrådet κατά το § 64.

Το υπόλοιπο του § 58 ρυθμίζει αναλυτικά τους ελέγχους καταλληλότητας και την ανάκληση της εγγραφής:

- **§ 58, stk. 2.** Η Erhvervsstyrelsen **οφείλει να αρνηθεί** την εγγραφή αν μέλος της ανώτατης ή της καθημερινής διοίκησης, ή το ίδιο το φυσικό πρόσωπο, έχει καταδικαστεί για αξιόποινη πράξη που θεμελιώνει εγγύς κίνδυνο κατάχρησης της θέσης ή του καθήκοντος (παραπομπή στο **straffelovens § 78, stk. 2**), ή έχει υποβάλει αίτηση εξυγίανσης, πτώχευσης ή ρύθμισης οφειλών ή τελεί υπό τέτοια διαδικασία.
- **§ 58, stk. 3.** Άρνηση εγγραφής και όταν (1) η ίδια η επιχείρηση έχει καταδικαστεί για τέτοια πράξη, (2) έχει υποβάλει αίτηση ή τελεί υπό εξυγίανση/πτώχευση, ή (3) **πραγματικός δικαιούχος** έχει καταδικαστεί για πράξη που θεμελιώνει εγγύς κίνδυνο κατάχρησης της ελέγχουσας επιρροής του. Κατά το **stk. 4**, στην αξιολόγηση αυτή εφαρμόζεται αναλόγως και το *straffelovens § 78, stk. 3*.
- **§ 58, stk. 5-6.** Η αρχή **μπορεί να ανακαλέσει** την εγγραφή αν νέα μέλη διοίκησης ή νέοι πραγματικοί δικαιούχοι δεν παράσχουν τα αναγκαία στοιχεία ελέγχου, αν κάποιος από αυτούς εμπέσει εκ των υστέρων στα stk. 2-3, ή αν η επιχείρηση **παύσει να εμπίπτει στο nr. 17**.
- **§ 58, stk. 7 - προθεσμία.** Η επιχείρηση, τα μέλη της διοίκησης και οι πραγματικοί δικαιούχοι οφείλουν να γνωστοποιούν στην Erhvervsstyrelsen κάθε μεταγενέστερη μεταβολή των στοιχείων των stk. 2-3 «*senest **2 uger** efter ændringen*» - **εντός δύο εβδομάδων** από τη μεταβολή.
- **§ 58, stk. 8.** Η εγγραφή μπορεί να ανακληθεί και αν η επιχείρηση ή το πρόσωπο υποπέσει σε «*grove eller gentagne overtrædelser af denne lov*» - **σοβαρές ή επανειλημμένες παραβάσεις** του νόμου.
- **§ 61.** Η Erhvervsstyrelsen εξουσιοδοτείται να θεσπίζει ειδικότερους κανόνες για τη δήλωση, την καταχώριση και τη δημοσιοποίηση - αποκλειστικά για τα πρόσωπα του **nr. 17**.

Η παράλειψη εγγραφής (παράβαση του **§ 58, stk. 1**) περιλαμβάνεται ρητά στον κατάλογο του **§ 78, stk. 1** και τιμωρείται με ποινικό πρόστιμο (*bøde*).

Επισημαίνεται επίσης ότι η δανική **bogføringsloven (lov nr. 700 af 24/05/2022) δεν** θεσπίζει μητρώο «παρόχων λογιστικών υπηρεσιών». Τα **§§ 19-20** αφορούν την καταχώριση των **ψηφιακών λογιστικών συστημάτων** (*udbydere af digitale bogføringssystemer*) και όχι των ίδιων των λογιστών.

Εποπτικές εξουσίες και πρακτική ελέγχου. Επιθεωρήσεις βάσει κινδύνου με προειδοποίηση **τουλάχιστον τεσσάρων εβδομάδων** («*Varslingen sker som udgangspunkt minimum 4 uger før datoen for tilsynet*»), με ρητή δυνατότητα και **αιφνιδιαστικού ελέγχου** («*mulighed for at komme på et uvarslet tilsynsbesøg*»), *påtaler* (επιπλήξεις), *påbud* (δεσμευτικές εντολές συμμόρφωσης, **§ 60**), **δημοσίευση των αντιδράσεων** της αρχής (**§ 62**), και, στις σοβαρές περιπτώσεις, **αίτημα ποινικής έρευνας προς την NSK**.

**Το påbud του § 60 - αυτούσια διατύπωση:** «*Erhvervsstyrelsen kan **inden for en af Erhvervsstyrelsen fastsat frist** påbyde de virksomheder og personer, som er nævnt i § 1, stk. 1, nr. 14-17 og 21, at foretage de nødvendige foranstaltninger i tilfælde af overtrædelse af bestemmelser i denne lov, de regler, der er fastsat i medfør heraf, eller Europa-Parlamentets og Rådets forordninger indeholdende regler om finansielle sanktioner…*» Δηλαδή. Η αρχή μπορεί να διατάξει τη λήψη των αναγκαίων μέτρων **εντός προθεσμίας που η ίδια τάσσει**, σε περίπτωση παράβασης του νόμου, των κατ' εξουσιοδότηση κανόνων ή των ενωσιακών κανονισμών περί χρηματοοικονομικών κυρώσεων. Ο νόμος **δεν** ορίζει ελάχιστη ή μέγιστη προθεσμία - αυτή καθορίζεται κατά περίπτωση. **Η μη συμμόρφωση προς påbud του § 60 τιμωρείται αυτοτελώς με πρόστιμο κατά το § 79** («*Med bøde straffes en virksomhed eller en person, der ikke efterkommer et påbud, som er givet i medfør af §§ 51-51 b, § 54, stk. 1, eller §§ 60 eller 66*»).

**Η δημοσίευση του § 62 - αναλυτικά.** Κατά το **§ 62, stk. 1**, οι αντιδράσεις που δίνονται κατά τα **§§ 57 και 60** «*skal offentliggøres*» - **δημοσιεύονται υποχρεωτικά** στον ιστότοπο της Erhvervsstyrelsen, ενώ οι **αποφάσεις παραπομπής σε ποινική έρευνα δημοσιεύονται ως περίληψη** (*resumé*). Η δημοσίευση περιλαμβάνει το όνομα του νομικού ή φυσικού προσώπου. Ειδικότερα:

- **stk. 2 - διάρκεια.** Οι δημοσιευμένες αντιδράσεις παραμένουν στον ιστότοπο **5 έτη** από τη δημοσίευση, τα προσωπικά δεδομένα μόνο για το αναγκαίο χρονικό διάστημα.
- **stk. 3 - κατονομασία φυσικού προσώπου.** Δημοσίευση με το όνομα **φυσικού** προσώπου επιτρέπεται **μόνο** επί «*alvorlige, gentagne eller systematiske overtrædelser*» - **σοβαρών, επανειλημμένων ή συστηματικών παραβάσεων** των §§ 10 (nr. 1, 2, 4 και 5), 11, 14, 17 (stk. 1-2), 18, 21 stk. 1 2. εδ., 25 stk. 1, 26 και **30**. Για μεμονωμένη ή ήσσονος βαρύτητας παράβαση, ο εξωτερικός λογιστής **δεν κατονομάζεται**.
- **stk. 4.** Αν η αντίδραση προσβληθεί ενώπιον του Erhvervsankenævnet ή των δικαστηρίων, τούτο πρέπει να προκύπτει από τη δημοσίευση, και το αποτέλεσμα δημοσιεύεται επίσης το συντομότερο δυνατόν.
- **stk. 5.** Αν μετά την παραπομπή εκδοθεί καταδικαστική απόφαση ή γίνει αποδεκτό πρόστιμο, η αρχή δημοσιεύει την απόφαση, την αποδοχή του προστίμου ή περίληψή τους, αν δεν είναι αμετάκλητη ή έχει ασκηθεί έφεση, τούτο σημειώνεται.
- **stk. 6 - εξαιρέσεις.** Η δημοσίευση **δεν** γίνεται αν θα προκαλούσε «*uforholdsmæssig stor skade*» - **δυσανάλογα μεγάλη ζημία** στην επιχείρηση, ή αν αντιτίθενται ανακριτικοί λόγοι, δεν επιτρέπεται να περιέχει εμπιστευτικά στοιχεία πελατειακών σχέσεων ούτε στοιχεία από άλλο κράτος ΕΕ/ΕΟΧ χωρίς ρητή άδεια.
- **stk. 7 - απόλυτη προθεσμία.** Αν η δημοσίευση παραλείφθηκε, γίνεται μόλις εκλείψουν οι λόγοι, **μετά την πάροδο 2 ετών** από την αντίδραση ή την απόφαση παραπομπής, **δεν γίνεται δημοσίευση** σε καμία περίπτωση.
- **stk. 8-9 - αποκατάσταση.** Αν μετά τη δημοσιευμένη παραπομπή υπάρξει παραίτηση από την ποινική δίωξη, απόσυρση της κατηγορίας ή **αθωωτική απόφαση**, η Erhvervsstyrelsen **υποχρεούται, κατόπιν αιτήματος του θιγομένου, να το δημοσιεύσει**, και μόλις λάβει απόδειξη ότι η υπόθεση έκλεισε αμετάκλητα υπέρ του, **αφαιρεί από τον ιστότοπό της όλες τις πληροφορίες** για την παραπομπή και τις τυχόν αποφάσεις.

**Δέουσα επιμέλεια (κανονική/απλουστευμένη/ενισχυμένη)**

**Πότε ενεργοποιείται η δέουσα επιμέλεια (§ 10).** Το **§ 10** της LBK nr. 433/2026 απαιτεί τη διενέργεια διαδικασιών γνώσης του πελάτη (*kundekendskabsprocedurer*, §§ 11-21) στις εξής πέντε περιπτώσεις, όπως αριθμούνται στον νόμο:

- **nr. 1** - κατά τη **σύναψη επιχειρηματικής σχέσης**, καθώς και **όταν μεταβάλλονται οι κρίσιμες περιστάσεις του πελάτη** και κατά τα λοιπά «*på passende tidspunkter*» (σε κατάλληλα χρονικά σημεία), περιλαμβανομένης της περίπτωσης όπου ο υπόχρεος είναι **νομικά υποχρεωμένος να επικοινωνήσει με τον πελάτη εντός του ημερολογιακού έτους** για να εξετάσει τα στοιχεία του ή των πραγματικών δικαιούχων. Η προσθήκη αυτή είναι σημαντική. Η δέουσα επιμέλεια **δεν είναι εφάπαξ γεγονός της έναρξης της σχέσης**.
- **nr. 2, litra a** - σε **μεμονωμένη συναλλαγή τουλάχιστον 15.000 EUR** («*mindst 15.000 euro*»), είτε γίνεται εφάπαξ είτε ως περισσότερες συναλλαγές που είναι ή φαίνονται συνδεδεμένες μεταξύ τους.
- **nr. 2, litra b** - σε **μεταφορά χρημάτων άνω των 1.000 EUR** («*mere end 1.000 euro i form af en pengeoverførsel*»), εφάπαξ ή ως συνδεδεμένες συναλλαγές.
- **nr. 2, litra c** - σε **ανταλλαγή συναλλάγματος από 500 EUR και άνω**, «*herunder veksling mellem kryptoaktiver og fiatvaluta*» - **συμπεριλαμβανομένης της ανταλλαγής μεταξύ κρυπτοστοιχείων και παραστατικού χρήματος**.
- **nr. 2, litra d** - από **1.000 EUR και άνω** σε ανταλλαγή μεταξύ ενός ή περισσοτέρων τύπων κρυπτοστοιχείων, σε **μεταφορά κρυπτοστοιχείων** ή σε υπηρεσίες σχετικές με την **έκδοση** κρυπτοστοιχείων.
- **nr. 3** - σε τυχερά παίγνια, κατά την είσπραξη στοιχημάτων ή/και την καταβολή κερδών **τουλάχιστον 2.000 EUR**.
- **nr. 4** - **πάντοτε επί υποψίας** νομιμοποίησης εσόδων ή χρηματοδότησης τρομοκρατίας, «*uanset at betingelserne i nr. 2 og 3 ikke er opfyldt*» - **ανεξαρτήτως ποσού** και ακόμη κι αν δεν πληρούνται τα κατώφλια.
- **nr. 5** - όταν υπάρχει **αμφιβολία αν τα ήδη συλλεγέντα στοιχεία ταυτότητας του πελάτη είναι ορθά ή επαρκή**.

> **Πρακτική επισήμανση για τον λογιστή.** Τα κατώφλια των litra b-d (μεταφορές χρημάτων, ανταλλαγή συναλλάγματος, κρυπτοστοιχεία) αφορούν κατά κανόνα τους χρηματοπιστωτικούς υπόχρεους. Για το λογιστικό γραφείο, οι πρακτικά κρίσιμες περιπτώσεις είναι το **nr. 1** (σύναψη και επικαιροποίηση της σχέσης), το **nr. 2 litra a** (μεμονωμένη εργασία αξίας 15.000 EUR και άνω), το **nr. 4** (υποψία - χωρίς κατώφλι) και το **nr. 5** (αμφιβολία για τα ήδη τηρούμενα στοιχεία).

**Τυπική/Κανονική CDD (§ 11, stk. 1)** - το κείμενο του νόμου απαριθμεί **πέντε** στοιχεία, όχι τέσσερα:

- **nr. 1 - Ταυτοποίηση πελάτη**. Φυσικά πρόσωπα - όνομα και **cpr-nummer** ή αντίστοιχο, αν δεν υπάρχει cpr-nummer, τα στοιχεία περιλαμβάνουν **την ημερομηνία γέννησης**. Νομικά πρόσωπα - όνομα και **cvr-nummer** ή αντίστοιχο.
- **nr. 2 - Επαλήθευση**. Έλεγχος των στοιχείων ταυτότητας «*på grundlag af dokumenter, data eller oplysninger indhentet fra en pålidelig og uafhængig kilde*». Ως αξιόπιστη και ανεξάρτητη πηγή ο ίδιος ο νόμος αναφέρει ενδεικτικά τα **μέσα ηλεκτρονικής ταυτοποίησης**, τις σχετικές **υπηρεσίες εμπιστοσύνης** και κάθε άλλη ασφαλή μορφή διαδικασίας εξ αποστάσεως ή ηλεκτρονικής ταυτοποίησης που είναι ρυθμισμένη, αναγνωρισμένη, εγκεκριμένη ή αποδεκτή από τις αρμόδιες εθνικές αρχές (στη δανική πράξη, **MitID**, πρώην NemID, επίσης διαβατήρια, άδειες οδήγησης, αποσπάσματα CVR).
- **nr. 3 - Πραγματικός δικαιούχος**. Συλλογή των στοιχείων ταυτότητας του ή των πραγματικών δικαιούχων και λήψη **εύλογων μέτρων** επαλήθευσης, ώστε ο υπόχρεος «*med sikkerhed ved, hvem den eller de reelle ejere er*» - να γνωρίζει **με βεβαιότητα** ποιοι είναι. Επί νομικών προσώπων, ιδρυμάτων, trusts και ανάλογων μορφωμάτων λαμβάνονται εύλογα μέτρα για την **αποσαφήνιση της δομής ιδιοκτησίας και ελέγχου**. Ο υπόχρεος οφείλει να **τηρεί αρχείο των μέτρων που έλαβε και των δυσχερειών που ανέκυψαν** κατά τον έλεγχο.
- **nr. 4 - Σκοπός και επιδιωκόμενη φύση της σχέσης**. Αξιολόγηση και, όπου κρίνεται κρίσιμο, συλλογή πληροφοριών (τεκμηρίωση μέσω επιστολών ανάθεσης, περιγραφών υπόθεσης ή ερωτηματολογίων).
- **nr. 5 - Συνεχής παρακολούθηση**. Διαρκής εποπτεία της σχέσης, οι συναλλαγές παρακολουθούνται ώστε να διασφαλίζεται ότι συνάδουν με τη γνώση του υπόχρεου για τον πελάτη και για το επιχειρηματικό και το προφίλ κινδύνου του, «*herunder om nødvendigt midlernes oprindelse*» - **περιλαμβανομένης, όπου απαιτείται, της προέλευσης των κεφαλαίων**, τα έγγραφα και τα δεδομένα του πελάτη επικαιροποιούνται διαρκώς.

Συμπληρωματικά, το **§ 11, stk. 2** επιβάλλει, όταν κάποιος δηλώνει ότι ενεργεί για λογαριασμό πελάτη ή υπάρχει αμφιβολία περί αυτού, την **ταυτοποίηση και επαλήθευση του ίδιου του αντιπροσώπου** και τη διαπίστωση ότι είναι εξουσιοδοτημένος - **εκτός** αν πρόκειται για δικηγόρο με διορισμό στη Δανία ή σε άλλο κράτος ΕΕ/ΕΟΧ. Κατά το **§ 11, stk. 3**, όλες οι απαιτήσεις εκπληρώνονται υποχρεωτικά, αλλά η **έκταση** των μέτρων μπορεί να προσαρμοστεί βάσει εκτίμησης κινδύνου, στην οποία συνεκτιμώνται ο σκοπός, το μέγεθος, η κανονικότητα και η διάρκεια της σχέσης και, κατ' ελάχιστον, οι παράγοντες των **Παραρτημάτων 2 και 3**. Τέλος, κατά το **§ 11, stk. 4**, ο υπόχρεος φέρει το **βάρος απόδειξης έναντι της εποπτικής αρχής** ότι η γνώση του πελάτη είναι επαρκής σε σχέση με τον κίνδυνο.

Το ποσοστό του 25% **δεν αναφέρεται πουθενά στο κείμενο του hvidvaskloven.** Ο ορισμός του **§ 2, nr. 9, litra a, nr. i** αναφέρεται στο ή στα φυσικά πρόσωπα «*der i sidste ende direkte eller indirekte ejer eller kontrollerer en* ***tilstrækkelig del*** *af ejerandelene eller stemmerettighederne, eller som udøver kontrol ved hjælp af andre midler*» - που τελικά, άμεσα ή έμμεσα, κατέχουν ή ελέγχουν **επαρκές μέρος** των μεριδίων ή των δικαιωμάτων ψήφου, ή ασκούν έλεγχο με άλλα μέσα, εξαιρούνται οι μέτοχοι εισηγμένων εταιρειών. Το κατώφλι του **25%** είναι το ερμηνευτικό μέτρο που προκύπτει από την ενωσιακή Οδηγία και τις οδηγίες της εποπτικής αρχής, **όχι ρητή διατύπωση του δανικού νόμου** - πράγμα που σημαίνει ότι στη Δανία **και μικρότερο ποσοστό μπορεί να θεμελιώσει ιδιότητα πραγματικού δικαιούχου**, όταν συνοδεύεται από έλεγχο με άλλα μέσα. Επικουρικά, κατά το **§ 2, nr. 9, litra a, nr. ii**, ως πραγματικός δικαιούχος θεωρείται η **καθημερινή διοίκηση (*den daglige ledelse*)**, αλλά μόνο «*hvis der, efter at alle muligheder er udtømt, ikke er identificeret en person under nr. i*» - **αφού εξαντληθούν όλες οι δυνατότητες** ή αν υπάρχει αμφιβολία για τα πρόσωπα που εντοπίστηκαν. Για trusts και ανάλογα μορφώματα (litra b) πραγματικοί δικαιούχοι είναι ο ιδρυτής, ο διαχειριστής, ο προστάτης (*protektor*), οι ειδικά ευνοούμενοι ή η ομάδα προσώπων προς όφελος της οποίας λειτουργεί το μόρφωμα, και κάθε άλλο πρόσωπο που ασκεί τελικό έλεγχο, για τα ιδρύματα (litra c), το διοικητικό συμβούλιο και τα αντίστοιχα πρόσωπα.

**Χρόνος διενέργειας της επαλήθευσης και υποχρεωτική διακοπή της σχέσης (§§ 13-16) - ενότητα που έλειπε.** Το **§ 14, stk. 1** είναι κατηγορηματικό. Η επαλήθευση των στοιχείων ταυτότητας του πελάτη και των πραγματικών δικαιούχων γίνεται «*inden der etableres en forretningsforbindelse med kunden eller udføres en transaktion*» - **πριν** συναφθεί η σχέση ή εκτελεστεί η συναλλαγή. Η ίδια διάταξη προσθέτει μια υποχρέωση ιδιαίτερα κρίσιμη για τα λογιστικά γραφεία. Όταν ο πελάτης είναι εταιρεία, άλλη νομική οντότητα, *trust* ή ανάλογο μόρφωμα **υπόχρεο σε καταχώριση πραγματικών δικαιούχων στο πληροφοριακό σύστημα της Erhvervsstyrelsen**, ο υπόχρεος **οφείλει να λάβει βεβαίωση καταχώρισης (*registreringsbevis*) ή απόσπασμα των στοιχείων** από το σύστημα αυτό - δεν αρκεί η δήλωση του πελάτη. Οι εξαιρέσεις είναι περιορισμένες. Κατά το **stk. 2**, η επαλήθευση μπορεί να γίνει **κατά τη διάρκεια** της σύναψης, μόνον αν αυτό είναι αναγκαίο για να μη διακοπεί η κανονική ροή των εργασιών **και** ο κίνδυνος είναι περιορισμένος, οπότε ολοκληρώνεται «*hurtigst muligt efter første kontakt*» - το ταχύτερο δυνατόν μετά την πρώτη επαφή, τα **stk. 3 και 4** αφορούν λογαριασμούς τίτλων και προσωρινούς λογαριασμούς παιγνίων (εκεί, επαλήθευση **το αργότερο εντός 30 ημερών** από την καταχώριση του πελάτη). Το **§ 13** επιτρέπει, βάσει εκτίμησης κινδύνου, παρέκκλιση από τις απαιτήσεις του § 11 «*ved bistand til kunder med enkeltstående aktiviteter, der ikke omfatter en transaktion*» - σε μεμονωμένες εργασίες που **δεν περιλαμβάνουν συναλλαγή**.

**Η υποχρέωση διακοπής της σχέσης (§ 14, stk. 5) - η βαρύτερη πρακτική συνέπεια αποτυχημένης CDD.** Αν δεν μπορούν να εκπληρωθούν οι απαιτήσεις του **§ 11, stk. 1, nr. 1-4, και stk. 2 και 3**, τότε «*skal en etableret forretningsforbindelse* ***afbrydes eller afvikles****, og der må ikke gennemføres yderligere transaktioner*» - η σχέση **διακόπτεται ή εκκαθαρίζεται υποχρεωτικά** και **δεν εκτελείται καμία περαιτέρω συναλλαγή**, ταυτόχρονα «*skal det undersøges, om der skal foretages underretning efter § 26*» - **εξετάζεται υποχρεωτικά αν πρέπει να υποβληθεί αναφορά**. Η αποχώρηση δηλαδή **δεν απαλλάσσει** από την υποχρέωση αναφοράς. Κατά το **§ 14, stk. 6**, η υποχρέωση διακοπής **δεν** ισχύει για δικηγόρους όταν διαπιστώνουν τη νομική θέση πελάτη ή τον υπερασπίζονται, και **ούτε για τους υπόχρεους των nr. 13-16 - άρα ούτε για τους εξωτερικούς λογιστές - όταν συνδράμουν δικηγόρο** στις ίδιες αυτές περιπτώσεις, στην ίδια έκταση με τον δικηγόρο τον οποίο συνδράμουν. Συμπληρωματικά, το **§ 15** επιβάλλει, μόλις διαπιστωθεί ότι τα συλλεγέντα στοιχεία είναι **ανεπαρκή και δεν μπορούν να επικαιροποιηθούν**, τη λήψη κατάλληλων μέτρων αντιμετώπισης του κινδύνου, **περιλαμβανομένης της εξέτασης του ενδεχομένου λύσης της σχέσης** κατά το § 14, stk. 5.

**Υποχρέωση αναφοράς ασυμφωνιών στο μητρώο πραγματικών δικαιούχων (§ 15 a) - διάταξη που έλειπε και αφορά ευθέως τους λογιστές.** Κατά το **§ 15 a, stk. 1**, μόλις ο υπόχρεος αντιληφθεί ότι τα στοιχεία των πραγματικών δικαιούχων του πελάτη **δεν συμφωνούν** με όσα είναι καταχωρισμένα στο πληροφοριακό σύστημα της Erhvervsstyrelsen, «*skal uoverensstemmelsen og dokumentation herfor indberettes til Erhvervsstyrelsen* ***hurtigst muligt***» - **η ασυμφωνία και τα σχετικά αποδεικτικά αναφέρονται στην Erhvervsstyrelsen το ταχύτερο δυνατόν**. Κατά το **stk. 2**, την ίδια υποχρέωση έχουν και οι αρμόδιες αρχές, εκτός αν αυτό θα έθιγε αδικαιολόγητα τη λειτουργία τους, κατά το **stk. 3**, η Erhvervsstyrelsen ρυθμίζει τον τεχνικό τρόπο υποβολής. Πρόκειται για **αυτοτελή, διακριτή από την αναφορά του § 26** υποχρέωση. Αφορά τη **διοικητική ορθότητα του μητρώου**, όχι την υποψία νομιμοποίησης, και υποβάλλεται στην **εποπτική αρχή** και όχι στη ΜΧΠ. Για ένα λογιστικό γραφείο που ανοίγει φάκελο σε νέα εταιρεία-πελάτη είναι από τα πρώτα σημεία ελέγχου, αφού το § 14, stk. 1, το υποχρεώνει ούτως ή άλλως να αντλήσει το απόσπασμα του μητρώου.

**Ενημέρωση του πελάτη για την επεξεργασία δεδομένων και περιορισμός σκοπού (§ 16)**. Πριν από τη σύναψη σχέσης ή την εκτέλεση μεμονωμένης συναλλαγής **με φυσικό πρόσωπο**, ο υπόχρεος οφείλει να **ενημερώσει τον πελάτη για τους κανόνες που διέπουν την επεξεργασία των προσωπικών του δεδομένων** για σκοπούς πρόληψης της νομιμοποίησης. Κατά το **§ 16, stk. 2**, τα δεδομένα που συλλέγονται βάσει του νόμου «*må kun behandles med henblik på forebyggelse af hvidvask og finansiering af terrorisme*» και «*Behandling af disse personoplysninger til andre formål, herunder* ***kommercielle formål****, må ikke finde sted*» - **απαγορεύεται ρητά κάθε άλλη χρήση, περιλαμβανομένης της εμπορικής**. Το λογιστικό γραφείο δεν επιτρέπεται δηλαδή να αξιοποιήσει τα στοιχεία ταυτοποίησης ούτε καν για δική του εμπορική προώθηση. Η παράβαση του § 16 τιμωρείται με πρόστιμο (§ 78, stk. 1).

**Απλουστευμένη CDD (§ 21 και Παράρτημα 2)**. Κατά το **§ 21, stk. 1**, ο υπόχρεος «*kan*» (δύναται - δεν υποχρεούται) να εφαρμόσει ηπιότερες διαδικασίες ως προς τις απαιτήσεις των §§ 11 και 12, εφόσον κρίνεται ότι υπάρχει **περιορισμένος κίνδυνος**. Κρίσιμη διαδικαστική προϋπόθεση. Ο υπόχρεος οφείλει να **διαπιστώσει ότι η σχέση ή η συναλλαγή ενέχει περιορισμένο κίνδυνο *πριν* εφαρμόσει τα ηπιότερα μέτρα** («*skal konstatere… inden de gennemfører lempede kundekendskabsprocedurer*»), συνεκτιμώντας τους παράγοντες χαμηλού κινδύνου του **Παραρτήματος 2** και κάθε άλλον κρίσιμο παράγοντα. Τυπικές περιπτώσεις. Εισηγμένες εταιρείες με απαιτήσεις δημοσιοποίησης, δημόσιες αρχές, χρηματοπιστωτικά ιδρύματα εντός ΕΕ/ΕΟΧ, πελάτες σε χώρες χαμηλού κινδύνου. **Ποτέ** δεν εφαρμόζεται όταν υπάρχει υποψία (§ 10, nr. 4), σε επιχειρήσεις εντάσεως μετρητών ή επί συνδέσεων με χώρες υψηλού κινδύνου.

**Ενισχυμένη CDD (§§ 17-18 και Παράρτημα 3)**. Κατά το **§ 17, stk. 1**, ενισχυμένα μέτρα εφαρμόζονται **όποτε κρίνεται ότι υπάρχει αυξημένος κίνδυνος**, με συνεκτίμηση των παραγόντων υψηλού κινδύνου του Παραρτήματος 3 και κάθε άλλου κρίσιμου παράγοντα. Ειδικότερα, όταν ο πελάτης έχει έδρα σε χώρα του **καταλόγου υψηλού κινδύνου της Ευρωπαϊκής Επιτροπής**, όλα τα **έξι μέτρα του § 17, stk. 2** είναι υποχρεωτικά: (1) πρόσθετες πληροφορίες για τον πελάτη και τους πραγματικούς δικαιούχους, (2) πρόσθετες πληροφορίες για την επιδιωκόμενη φύση της σχέσης, (3) **πληροφορίες για την προέλευση των κεφαλαίων και για την πηγή της περιουσίας** του πελάτη και του πραγματικού δικαιούχου, (4) πληροφορίες για τους λόγους των επιδιωκόμενων ή εκτελεσθεισών συναλλαγών, (5) **έγκριση της σύναψης ή της συνέχισης της σχέσης από το πρόσωπο που έχει οριστεί κατά το § 7, stk. 2**, (6) ενισχυμένη παρακολούθηση, με αύξηση του αριθμού των ελέγχων και επιλογή μοτίβων συναλλαγών προς λεπτομερέστερη διερεύνηση.

Το **§ 17, stk. 3** προσθέτει ότι, για συναλλαγές που εμπλέκουν χώρες του ίδιου καταλόγου, εφαρμόζονται **και ένα ή περισσότερα πρόσθετα μέτρα μετριασμού**. Πρόσθετα στοιχεία ενισχυμένης δέουσας επιμέλειας, ενισχυμένοι ή συστηματικοί μηχανισμοί αναφοράς των χρηματοοικονομικών συναλλαγών, ή **περιορισμός των επιχειρηματικών σχέσεων/ συναλλαγών** με πρόσωπα και οντότητες από τις χώρες αυτές. Κατά το **§ 17, stk. 4**, όπου κρίνεται κρίσιμο, ο υπόχρεος διασφαλίζει ότι η **πρώτη πληρωμή γίνεται μέσω λογαριασμού στο όνομα του πελάτη** σε πιστωτικό ίδρυμα υποκείμενο σε τουλάχιστον ισοδύναμες απαιτήσεις CDD.

Τόσο το **§ 17, stk. 2, nr. 5** όσο και το **§ 18, stk. 3** απαιτούν έγκριση από «*den person, der er udpeget i henhold til § 7, stk. 2*». Επειδή όμως, όπως εκτίθεται παρακάτω, το **§ 7, stk. 2 δεν εφαρμόζεται στους υπόχρεους των nr. 14-17**, στα λογιστικά και ελεγκτικά γραφεία **δεν υπάρχει τέτοιο ορισμένο πρόσωπο**, η έγκριση ανήκει, εκ των πραγμάτων, στην καθημερινή διοίκηση της επιχείρησης. Η συνήθης απόδοση «έγκριση ανώτερης διοίκησης» είναι επομένως ορθή ως προς το αποτέλεσμα, αλλά όχι ως προς τον νομικό μηχανισμό.

**PEPs (§ 2, nr. 8 και § 18)**. Ο ορισμός του § 2, nr. 8, καλύπτει όποιον έχει ή είχε ένα από τα εξής δημόσια αξιώματα - αρχηγό κράτους, αρχηγό κυβέρνησης, υπουργό, υφυπουργό ή αναπληρωτή υπουργό **και ειδικό σύμβουλο υπουργού**, βουλευτή ή μέλος αντίστοιχου νομοθετικού οργάνου, **μέλος διοικητικού οργάνου πολιτικού κόμματος**, δικαστή ανωτάτου δικαστηρίου, συνταγματικού δικαστηρίου ή άλλου ανώτατου δικαιοδοτικού οργάνου, μέλος ελεγκτικού συνεδρίου και ανώτατου διοικητικού οργάνου κεντρικής τράπεζας, πρεσβευτή, επιτετραμμένο και ανώτατο αξιωματικό των ενόπλων δυνάμεων, μέλος διοικητικού, διευθυντικού ή ελεγκτικού οργάνου κρατικής επιχείρησης ή κρατικής υπηρεσίας, διευθυντή, αναπληρωτή διευθυντή και μέλος διοικητικού συμβουλίου διεθνούς οργανισμού. Προστίθενται τα στενά συγγενικά πρόσωπα και οι στενοί συνεργάτες (§ 2, nr. 6 και 7).

Οι υποχρεώσεις του **§ 18**. **Stk. 1** - ο υπόχρεος πρέπει να διαθέτει **διαδικασίες** για να διαπιστώνει αν ο πελάτης, ο πραγματικός δικαιούχος του, ο δικαιούχος ασφαλιστηρίου ζωής ή ο πραγματικός δικαιούχος του τελευταίου είναι PEP ή στενό πρόσωπο PEP, **stk. 2** - λήψη κατάλληλων μέτρων για τον προσδιορισμό της **προέλευσης των κεφαλαίων και της περιουσίας**, **stk. 3** - έγκριση της σύναψης και της συνέχισης της σχέσης, **stk. 4** - **ενισχυμένη παρακολούθηση** της σχέσης, **stk. 6** - όταν το πρόσωπο παύσει να κατέχει το αξίωμα, ο υπόχρεος οφείλει «*i mindst **12 måneder** derefter*» να αξιολογεί αν εξακολουθεί να συνιστά αυξημένο κίνδυνο και να εφαρμόζει ενισχυμένη δέουσα επιμέλεια κατά το § 17, stk. 1, **έως ότου κριθεί ότι δεν συνιστά πλέον αυξημένο κίνδυνο** - δηλαδή τα 12 μήνη είναι **ελάχιστο** και όχι απόλυτο όριο.

> **Ο επίσημος δανικός κατάλογος PEP - ακριβής νομική βάση.** Κατά το **§ 18, stk. 7**, «***Erhvervsministeren** fører og offentliggør en liste med **navne, fødselsdatoer og stillingsbetegnelser** på personer, som er omfattet af § 2, nr. 8*» - τον κατάλογο τηρεί και δημοσιεύει ο **Υπουργός Επιχειρήσεων**, και περιέχει **ονόματα, ημερομηνίες γέννησης και τίτλους θέσης** (όχι μόνο ονόματα και ημερομηνίες γέννησης). Στην πράξη ο κατάλογος αναρτάται από τη **Finanstilsynet** (αρχείο.xlsx, τελευταία ενημέρωση 3.8.2026), η οποία ενεργεί ως υπηρεσία του Υπουργείου. Κατά το **§ 18, stk. 8**, οι διαπιστευμένοι στη Δανία διεθνείς οργανισμοί καταρτίζουν και επικαιροποιούν αντίστοιχο κατάλογο ανώτατων δημόσιων αξιωμάτων που αποστέλλεται στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, όπως και ο Υπουργός για τις ακριβείς λειτουργίες του § 2, nr. 8. Το **stk. 9** παρέχει εξουσιοδότηση για ειδικότερους κανόνες περί του καταλόγου.

**Οι παράγοντες των Παραρτημάτων 2 και 3 - αυτούσιοι.** Επειδή τα §§ 21, stk. 1, και 17, stk. 1, παραπέμπουν υποχρεωτικά σε αυτούς, παρατίθενται όπως ακριβώς απαριθμούνται στον νόμο. **Παράρτημα 2 (χαμηλός κίνδυνος - μη εξαντλητικός κατάλογος)**: *(1) παράγοντες πελάτη* - εισηγμένες εταιρείες με υποχρέωση δημοσιοποίησης που εξασφαλίζει διαφάνεια ως προς τον πραγματικό δικαιούχο, δημόσιες διοικήσεις ή επιχειρήσεις, πελάτες εγκατεστημένοι σε γεωγραφικές περιοχές χαμηλότερου κινδύνου κατά το nr. 3, *(2) παράγοντες προϊόντων, υπηρεσιών, συναλλαγών ή καναλιών διανομής* - ασφαλίσεις ζωής με χαμηλό ετήσιο ασφάλιστρο, συνταξιοδοτικές ασφαλίσεις χωρίς ρήτρα πρόωρης εξαγοράς και μη ενεχυριάσιμες, συνταξιοδοτικά προγράμματα με εισφορές μέσω παρακράτησης από τον μισθό και χωρίς δυνατότητα μεταβίβασης δικαιωμάτων, χρηματοπιστωτικά προϊόντα με σαφώς οριοθετημένες υπηρεσίες για την προώθηση της χρηματοοικονομικής ένταξης, προϊόντα όπου ο κίνδυνος ελέγχεται από άλλους παράγοντες, όπως ανώτατα όρια δαπανών ή διαφάνεια ιδιοκτησίας, *(3) γεωγραφικοί παράγοντες* - καταχώριση, εγκατάσταση ή κατοικία σε κράτη ΕΕ/ΕΟΧ, σε τρίτες χώρες με αποτελεσματικά συστήματα AML/CFT, σε τρίτες χώρες με περιορισμένη διαφθορά ή άλλη εγκληματικότητα κατά αξιόπιστες πηγές, και σε τρίτες χώρες που έχουν και **εφαρμόζουν αποτελεσματικά** απαιτήσεις σύμφωνες με τις Συστάσεις FATF του 2012.

**Παράρτημα 3 (αυξημένος κίνδυνος - μη εξαντλητικός κατάλογος)**: *(1) παράγοντες πελάτη* - η επιχειρηματική σχέση υφίσταται υπό **ασυνήθεις περιστάσεις**, πελάτες σε γεωγραφικές περιοχές υψηλότερου κινδύνου, νομικά πρόσωπα ή μορφώματα που είναι **εταιρείες διαχείρισης προσωπικής περιουσίας**, εταιρείες με **εικονικούς μετόχους (*nomineeaktionærer*) ή ανώνυμες μετοχές**, **επιχειρήσεις εντάσεως μετρητών**, **δομή ιδιοκτησίας ασυνήθης ή υπερβολικά πολύπλοκη** σε σχέση με τη δραστηριότητα, υπήκοος τρίτης χώρας που ζητεί άδεια διαμονής ή ιθαγένεια σε κράτος ΕΕ/ΕΟΧ με αντάλλαγμα μεταφορές κεφαλαίων, αγορά ακινήτων ή κρατικών ομολόγων ή επένδυση σε εταιρείες, *(2) παράγοντες προϊόντων/συναλλαγών/καναλιών - private banking*, προϊόντα ή συναλλαγές που ευνοούν την ανωνυμία, σχέσεις ή συναλλαγές **χωρίς φυσική παρουσία** και χωρίς ασφαλή μέσα ηλεκτρονικής ταυτοποίησης, **πληρωμές από άγνωστους ή μη συνδεδεμένους τρίτους**, νέα προϊόντα, νέες επιχειρηματικές διαδικασίες και νέες τεχνολογίες, συναλλαγές σε πετρέλαιο, όπλα, πολύτιμα μέταλλα, καπνικά, πολιτιστικά αγαθά και λοιπά αντικείμενα αρχαιολογικής, ιστορικής, πολιτιστικής ή θρησκευτικής σημασίας, καθώς και ελεφαντόδοντο και προστατευόμενα είδη, *(3) γεωγραφικοί παράγοντες* - χώρες που αξιόπιστες πηγές έχουν χαρακτηρίσει ως στερούμενες αποτελεσματικών συστημάτων AML/CFT (με επιφύλαξη του § 17, stk. 2), χώρες με σημαντική διαφθορά ή εγκληματικότητα, χώρες υπό κυρώσεις ή εμπάργκο ΕΕ/ΟΗΕ, και χώρες που χρηματοδοτούν ή στηρίζουν τρομοκρατική δράση ή φιλοξενούν γνωστές τρομοκρατικές οργανώσεις. **Πρακτική σημασία για το λογιστικό γραφείο.** Τα στοιχεία «ασυνήθης ή υπερβολικά πολύπλοκη δομή ιδιοκτησίας», «επιχείρηση εντάσεως μετρητών», «πληρωμές από μη συνδεδεμένους τρίτους» και «σχέση χωρίς φυσική παρουσία» είναι τα τέσσερα που ενεργοποιούν στην πράξη την ενισχυμένη επιμέλεια σε έναν συνήθη λογιστικό φάκελο.

**Συνδρομή τρίτου και εξωτερική ανάθεση (Κεφάλαιο 4, §§ 22-24) - ενότητα που έλειπε.** Κατά το **§ 22, stk. 1**, ο υπόχρεος **μπορεί** να αναθέσει σε τρίτον τη συλλογή και τον έλεγχο των στοιχείων του **§ 11, stk. 1, nr. 1-4**, εφόσον ο τρίτος είναι: (1) υπόχρεο πρόσωπο του § 1, stk. 1, (2) αντίστοιχη οντότητα σε κράτος ΕΕ/ΕΟΧ ή σε τρίτη χώρα με απαιτήσεις ισοδύναμες της Οδηγίας 2015/849 και **υπό εποπτεία αρχής**, ή (3) οργάνωση-μέλος ή ένωση τέτοιων προσώπων, υπό τις ίδιες προϋποθέσεις. Κατά το **stk. 2**, ο υπόχρεος οφείλει να συλλέξει επαρκή στοιχεία για τον τρίτο ώστε να θεμελιώσει ότι αυτός τηρεί ισοδύναμες απαιτήσεις CDD και τήρησης αρχείων, κατά το **stk. 3**, πρέπει να **εξασφαλίσει συμβατικά** ότι ο τρίτος θα αποστείλει «*straks*» - **αμέσως** κατόπιν αιτήματος - αντίγραφο των στοιχείων ταυτότητας και ελέγχου του πελάτη ή του πραγματικού δικαιούχου και κάθε άλλη κρίσιμη τεκμηρίωση. Το **stk. 4** είναι κατηγορηματικό: «*Uanset stk. 1-3 er den pågældende virksomhed eller person **ansvarlig** for overholdelse af forpligtelserne i henhold til denne lov*» - **η ευθύνη παραμένει εξ ολοκλήρου στον υπόχρεο**. Κατά το **stk. 5**, η συνδρομή τρίτου **απαγορεύεται** όταν ο τρίτος είναι εγκατεστημένος σε χώρα του καταλόγου υψηλού κινδύνου της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, με εξαίρεση υποκαταστήματα και θυγατρικές πλειοψηφικής συμμετοχής ενωσιακών υπόχρεων που τηρούν πλήρως τις πολιτικές του ομίλου (§ 9, stk. 2). Το **§ 23** επιτρέπει την ίδια ανάθεση **εντός ομίλου**, εφόσον ο όμιλος εφαρμόζει διαδικασίες σύμφωνες με την Οδηγία και εποπτεύεται σε επίπεδο ομίλου. Το **§ 24** ρυθμίζει το *outsourcing*. Ο υπόχρεος μπορεί να αναθέσει συμβατικά σε **πάροχο** καθήκοντα που ο ίδιος οφείλει να εκτελεί, αλλά **πριν από τη σύναψη** της σύμβασης οφείλει να βεβαιωθεί ότι ο πάροχος έχει την αναγκαία ικανότητα και δυναμικότητα και **τις αναγκαίες άδειες**, κατά το **stk. 2**, οφείλει **διαρκή έλεγχο** της εκτέλεσης και **διαρκή επαναξιολόγηση** της ορθότητας της συμφωνίας. Η παράβαση των § 22, stk. 2 και 3, και του § 24, stk. 1, 2. εδ., stk. 2 και 3, τιμωρείται με πρόστιμο και υπόκειται σε **δεκαετή παραγραφή**.

**Γενικές υποχρεώσεις**

- **Εκτίμηση κινδύνου (§ 7, stk. 1)**. Το αυτούσιο κείμενο επιβάλλει στους υπόχρεους «*at identificere og vurdere risikoen for, at virksomheden eller personen kan blive misbrugt til hvidvask eller finansiering af terrorisme*» - να **εντοπίζουν και να αξιολογούν τον κίνδυνο να χρησιμοποιηθούν καταχρηστικά** για νομιμοποίηση εσόδων ή χρηματοδότηση τρομοκρατίας. Η εκτίμηση γίνεται «*med udgangspunkt i virksomhedens eller personens forretningsmodel*» - **με αφετηρία το επιχειρηματικό μοντέλο** - και καλύπτει τους παράγοντες κινδύνου που συνδέονται με **πελάτες, προϊόντα, υπηρεσίες και συναλλαγές, καθώς και κανάλια διανομής και χώρες ή γεωγραφικές περιοχές** όπου ασκείται η δραστηριότητα. Η τελευταία περίοδος είναι κατηγορηματική: «*Risikovurderingen skal dokumenteres og løbende opdateres*» - η εκτίμηση **τεκμηριώνεται** και **επικαιροποιείται διαρκώς**. Κατά την οδηγία της Erhvervsstyrelsen «*Sådan laver du en risikovurdering efter hvidvasklovens § 7*» (v.1, 3.12.2025), η επικαιροποίηση γίνεται «*Mindst en gang om året*» - **τουλάχιστον μία φορά τον χρόνο**. Σημειώνεται ότι η ενσωμάτωση της Εθνικής Αξιολόγησης Κινδύνου και της υπερεθνικής αξιολόγησης της Επιτροπής **δεν επιβάλλεται από το γράμμα του § 7**, αλλά προκύπτει από την οδηγία της εποπτικής αρχής. Ούτε συνεκτίμηση της αξιολόγησης της **PET** (δανικής υπηρεσίας ασφαλείας και πληροφοριών) επιβάλλεται. Το § 7, στη LBK nr. 433/2026, **δεν μνημονεύει καμία εξωτερική αξιολόγηση**, ούτε την εθνική, ούτε την υπερεθνική, ούτε την PET. Κατά το **§ 7, stk. 3**, ο Υπουργός Επιχειρήσεων και ο Υπουργός Φορολογίας μπορούν, ο καθένας στον τομέα του, να θεσπίζουν εξαιρέσεις από τις απαιτήσεις του stk. 1 - ειδικώς δε ο Υπουργός Επιχειρήσεων ως προς τους δικηγόρους του nr. 13, και επίσης εξαιρέσεις από τις απαιτήσεις του stk. 2.
- **Τι ΔΕΝ προβλέπει το § 7 - οριοθέτηση με βάση το αυτούσιο κείμενο**. Το άρθρο έχει **τρία μόνο εδάφια στο stk. 1** (υποχρέωση εντοπισμού και αξιολόγησης του κινδύνου, αφετηρία το επιχειρηματικό μοντέλο και οι πέντε ομάδες παραγόντων, τεκμηρίωση και διαρκής επικαιροποίηση) και **τίποτε άλλο**. Συγκεκριμένα, το § 7 **δεν** επιβάλλει: (α) **γραπτές πολιτικές, διαδικασίες ή εσωτερικούς ελέγχους** - αυτά ρυθμίζονται αποκλειστικά στο **§ 8, stk. 1**, και η σύγχυση των δύο άρθρων είναι το συνηθέστερο σφάλμα στη βιβλιογραφία, (β) **ορισμό υπευθύνου συμμόρφωσης για τους λογιστές** - το § 7, stk. 2, περιορίζεται ρητά στα *nr. 1-8, 9, 10, 18 και 22* και **εξαιρεί τα nr. 14-17**, (γ) καμία **συχνότητα** επικαιροποίησης - ο νόμος λέει μόνο «*løbende*» (διαρκώς), και η ετήσια περιοδικότητα προκύπτει από την οδηγία της Erhvervsstyrelsen, όχι από τον νόμο, (δ) καμία **υποχρέωση υποβολής** της εκτίμησης κινδύνου στην εποπτική αρχή - η εκτίμηση τηρείται και επιδεικνύεται όταν ζητηθεί (§ 59), (ε) κανένα **υπόδειγμα ή ελάχιστο περιεχόμενο** πέραν των πέντε ομάδων παραγόντων, (στ) καμία **υποχρέωση έγκρισης** της εκτίμησης από όργανο διοίκησης - η έγκριση του § 8, stk. 2, αφορά τις *πολιτικές* και μόνο εκεί όπου

υπάρχει πρόσωπο του § 7, stk. 2. Παρά ταύτα, η **μη τεκμηρίωση** της εκτίμησης είναι ποινικά κολάσιμη (§ 78, stk. 1) και υπόκειται σε **δεκαετή παραγραφή** (§ 78, stk. 5) - το § 7, stk. 1 και 2, περιλαμβάνεται ρητά στον κατάλογο των δεκαετών.

- **Εθνική Αξιολόγηση Κινδύνου (NRA)**. Η **Εθνική Αξιολόγηση Κινδύνου 2022** του **Hvidvasksekretariatet** είναι η **τρίτη** κατά σειρά εθνική αξιολόγηση. Το έγγραφο φέρει τον τίτλο «*Den nationale risikovurdering af hvidvask i Danmark 2022*» και **εκδόθηκε τον Ιανουάριο του 2023** από το **Hvidvasksekretariatet** της *National Enhed for Særlig Kriminalitet* (NSK), σύμφωνα με το **§ 29, stk. 3** του hvidvaskloven, που αναθέτει ρητά σε αυτό την κατάρτιση και επικαιροποίηση της εθνικής αξιολόγησης. Στην **τετραβάθμια κλίμακα** της αξιολόγησης (*begrænset / moderat / betydelig / høj* - περιορισμένος / μέτριος / σημαντικός / υψηλός), ο τομέας «*Godkendte revisorer, bogholdere, skatterådgivere mv.*» (εγκεκριμένοι ελεγκτές, λογιστές, φορολογικοί σύμβουλοι κ.λπ.) κατατάσσεται στη βαθμίδα **«betydelig risiko» (σημαντικός κίνδυνος)**, δηλαδή στην τρίτη από τις τέσσερις βαθμίδες. Ως κύριες απειλές για τον κλάδο προσδιορίζονται η **χρήση εταιρειών-οχημάτων για φοροδιαφυγή**, οι **διασυνοριακές ροές κεφαλαίων** και οι **απάτες ΦΠΑ**. **Δύο κλίμακες που δεν πρέπει να συγχέονται.** Η τετραβάθμια *lav / moderat / betydelig / høj* είναι η κλίμακα με την οποία η *εθνική* αξιολόγηση βαθμολογεί *κλάδους και απειλές*. Η αξιολόγηση που οφείλει να κάνει ο ίδιος ο λογιστής για *κάθε πελάτη του* είναι διαφορετική και **τριβάθμια** - *begrænset / normal / øget risiko* (περιορισμένος / κανονικός / αυξημένος) - και καθορίζει την έκταση των μέτρων δέουσας επιμέλειας. Απλουστευμένα μέτρα στον περιορισμένο, τυποποιημένα στον κανονικό, ενισχυμένα στον αυξημένο (hvidvaskloven §§ 10-21, όπως τα αναλύει η *Vejledning* της Erhvervsstyrelsen για το πεδίο εφαρμογής του νόμου). Η αξιολόγηση του πελάτη διενεργείται κατά τη σύναψη της σχέσης, όταν μεταβάλλονται οι κρίσιμες περιστάσεις και σε κάθε άλλη πρόσφορη στιγμή, ώστε να παραμένει διαρκώς επίκαιρη. Η κατάταξη του *κλάδου* στο «betydelig» δεν προδικάζει επομένως την κατάταξη του *πελάτη*, είναι όμως στοιχείο που ο λογιστής οφείλει να συνεκτιμήσει στην εκτίμηση κινδύνου του άρθρου 7. Η κλίμακα βαθμολόγησης είναι, αυτολεξεί, «*begrænset, moderat, betydelig eller høj*» (Περιορισμένος, Μέτριος, Σημαντικός, Υψηλός). Ως **υψηλού κινδύνου (høj)** αξιολογούνται, μεταξύ άλλων, οι **πάροχοι υπηρεσιών σε επιχειρήσεις** (*udbydere af tjenesteydelser til virksomheder* - σύσταση εταιρειών, c/o διευθύνσεις κ.λπ.), τα πιστωτικά ιδρύματα, η ανταλλαγή συναλλάγματος, οι μεταφορές κεφαλαίων/hawala, οι νομικές δομές και η νομιμοποίηση μέσω εμπορίου.
- **Κατάταξη του λογιστικού κλάδου - κρίσιμη διευκρίνιση.** Στην NRA 2022 η κατηγορία «*Godkendte revisorer, bogholdere, skatterådgivere mv.*» (εγκεκριμένοι ελεγκτές, λογιστές, φοροτεχνικοί) βαθμολογείται ως **«betydelig» (σημαντικού κινδύνου)**, δηλαδή στην **τρίτη από τις τέσσερις** βαθμίδες της κλίμακας *lav / moderat / betydelig / høj*, και **όχι** ως υψηλού. Υψηλού κινδύνου είναι οι **υπηρεσίες σύστασης και διοίκησης εταιρειών**, τις οποίες όμως συχνά παρέχουν παρεμπιπτόντως τα λογιστικά γραφεία - και ακριβώς γι' αυτό το λογιστικό γραφείο που αναλαμβάνει τέτοιες υπηρεσίες μετατοπίζεται σε υψηλότερη βαθμίδα κινδύνου και υπάγεται και στην υποχρέωση εγγραφής του § 58.
- **Γραπτές πολιτικές, διαδικασίες και έλεγχοι (§ 8, stk. 1)**. Οι υπόχρεοι «*skal have tilstrækkelige skriftlige politikker, forretningsgange og kontroller*» - πρέπει να διαθέτουν **επαρκείς γραπτές πολιτικές, διαδικασίες και ελέγχους**, οι οποίες κατά το γράμμα του νόμου καλύπτουν **έξι υποχρεωτικά πεδία**: (α) διαχείριση κινδύνου (*risikostyring*), (β) διαδικασίες γνώσης του πελάτη (*kundekendskabsprocedurer*), (γ) υποχρέωση έρευνας, σημείωσης και αναφοράς (*undersøgelses-, noterings- og underretningspligt*), (δ) τήρηση των πληροφοριών (*opbevaring af oplysninger*), (ε) **έλεγχο (screening) των υπαλλήλων**, (στ) εσωτερικό έλεγχο. Οι πολιτικές καταρτίζονται «*med udgangspunkt i risikovurderingen foretaget efter § 7* ***under hensyntagen til virksomhedens størrelse***» - με αφετηρία την εκτίμηση κινδύνου του § 7 και **λαμβανομένου υπόψη του μεγέθους της επιχείρησης**, στοιχείο που επιτρέπει σαφή αναλογικότητα για τα μικρά λογιστικά γραφεία.
- **Τα λοιπά εδάφια του § 8 - ποια ισχύουν και ποια όχι για τους λογιστές**. Το **stk. 2** (έγκριση των πολιτικών από το πρόσωπο του § 7, stk. 2) **δεν έχει πεδίο εφαρμογής στα λογιστικά γραφεία**, αφού για αυτά δεν ορίζεται τέτοιο πρόσωπο, το **stk. 3** (ορισμός *complianceansvarlig* σε επίπεδο διοίκησης) αφορά **μόνο τα nr. 1-7** - πιστωτικά ιδρύματα, ασφαλιστικές κ.λπ. - που ήδη υποχρεούνται σε λειτουργία συμμόρφωσης βάσει άλλης νομοθεσίας, το **stk. 4** (αξιολόγηση από την εσωτερική επιθεώρηση) αφορά επιχειρήσεις που έχουν εσωτερικό έλεγχο, το **stk. 5** προβλέπει τον ορισμό μέλους της διεύθυνσης υπεύθυνου για την εφαρμογή του νόμου, αλλά μόνο «*hvor det vurderes relevant*» - **εφόσον κρίνεται κρίσιμο**. Το **stk. 6** ισχύει για **όλους** τους υπόχρεους (βλ. αμέσως παρακάτω, εκπαίδευση). Τέλος, το **§ 9** προσθέτει για τους **ομίλους** γραπτές πολιτικές προστασίας δεδομένων και ανταλλαγής πληροφοριών εντός του ομίλου.
- **Κανάλι καταγγελιών - whistleblowerordning (§ 35)**. Το **§ 35, stk. 1** επιβάλλει στους υπόχρεους των «*§ 1, stk. 1, nr. 5, 8 og 10… og* ***nr. 12-19, 21 og 22***» - άρα **και στους εξωτερικούς λογιστές του nr. 16 και στους TCSP του nr. 17** - να διαθέτουν σύστημα μέσω του οποίου οι υπάλληλοί τους μπορούν να αναφέρουν παραβάσεις ή πιθανές παραβάσεις του νόμου «*via en* ***særlig, uafhængig og selvstændig kanal***» - μέσω ειδικού, ανεξάρτητου και αυτοτελούς καναλιού. Οι αναφορές πρέπει να μπορούν να γίνονται **ανώνυμα**, ο υπόχρεος οφείλει να δίνει συνέχεια στις αναφορές και να μπορεί να **τεκμηριώσει εγγράφως πώς τις χειρίστηκε**, στο σύστημα εφαρμόζεται ο δανικός νόμος για την προστασία των μαρτύρων δημοσίου συμφέροντος (*lov om beskyttelse af whistleblowere*).
- **Το κατώφλι των πέντε υπαλλήλων και η προθεσμία (§ 35, stk. 2-4)**. Το **§ 35, stk. 3** ορίζει αυτολεξεί «*Stk. 1 finder alene anvendelse for virksomheder og personer, som beskæftiger* ***flere end fem ansatte****. Ordningen nævnt i stk. 1 skal være etableret,* ***senest 3 måneder efter at virksomheden eller personen har ansat den sjette ansatte***.» - η υποχρέωση ισχύει μόνο για όσους απασχολούν **περισσότερους από πέντε υπαλλήλους**, και το σύστημα πρέπει να έχει θεσπιστεί **το αργότερο τρεις μήνες μετά την πρόσληψη του έκτου υπαλλήλου** - προθεσμία που δεν είχε καταγραφεί προηγουμένως. Κατά το **stk. 2**, το σύστημα μπορεί να θεσπιστεί και **μέσω συλλογικής σύμβασης**, κατά το **stk. 4**, η εποπτική αρχή μπορεί, σε ειδικές περιπτώσεις όπου η θέσπιση θα ήταν άσκοπη, να χορηγήσει **απαλλαγή**. *(Επισήμανση, η υποχρέωση αυτή δεν προβλέπεται στο § 8, το οποίο αφορά τις γραπτές πολιτικές, διαδικασίες και ελέγχους.)*
- **Προστασία του καταγγέλλοντος (§§ 35 a-36)**. Κατά το **§ 35 a**, αν συμφωνηθεί ρήτρα εμπιστευτικότητας με νυν ή πρώην εργαζόμενο, πρέπει να αναγράφεται στη συμφωνία ότι ο εργαζόμενος **δεν κωλύεται να αναφέρει παραβάσεις στις δημόσιες αρχές**. Κατά το **§ 36, stk. 1-2**, απαγορεύεται κάθε **δυσμενής μεταχείριση ή δυσμενής συνέπεια** λόγω της αναφοράς - **και ως προς τον καθορισμό, την απονομή και την καταβολή μεταβλητών αποδοχών**, η προστασία του stk. 2 (εσωτερική αναφορά ή αναφορά στο Hvidvasksekretariatet κατά το § 26) ισχύει για **όλους** τους υπόχρεους του νόμου. Κατά το **stk. 3**, ο θιγόμενος δικαιούται **αποζημίωση** κατά τις αρχές του νόμου περί ίσης μεταχείρισης, με κριτήρια τη διάρκεια απασχόλησης και τις περιστάσεις, κατά το **stk. 4**, οι διατάξεις αυτές είναι **αναγκαστικού δικαίου υπέρ του εργαζομένου**. Τέλος, το **§ 36 a** επιβάλλει σε κάθε υπόχρεο του § 1, stk. 1, η καθημερινή διοίκηση να αναφέρει **χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση** στο ανώτατο διοικητικό όργανο κάθε προειδοποίηση για νομιμοποίηση ή χρηματοδότηση τρομοκρατίας που λαμβάνει από τρίτους, περιλαμβανομένων αλλοδαπών αρχών, **εξωτερικών ελεγκτών και συμβούλων** και μαρτύρων δημοσίου συμφέροντος.
- **Υπεύθυνος συμμόρφωσης (§ 7, stk. 2) - δεν αφορά τα λογιστικά γραφεία**. Η υποχρέωση της καθημερινής διοίκησης να ορίσει υπάλληλο με πληρεξουσιότητα λήψης αποφάσεων (κατά τα §§ 8 stk. 2, 17 stk. 2 nr. 5, 18 stk. 3 και 19 stk. 1 nr. 3) αφορά, κατά το ισχύον κείμενο της LBK nr. 433/2026, **μόνο τις οντότητες του § 1, stk. 1, nr. 1-8, 9, 10, 18 και 22** - χρηματοπιστωτικός τομέας, ανταλλαγή συναλλάγματος και πάροχοι υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων (*επισήμανση. Η διατύπωση «22-26» αντιστοιχεί σε παλαιότερη αρίθμηση, ο κατάλογος του § 1, stk. 1, λήγει πλέον στο nr. 22*). Οι υπόχρεοι των **nr. 14-17 - εγκεκριμένοι ελεγκτές, μεσίτες, εξωτερικοί λογιστές, TCSP - δεν περιλαμβάνονται**. Το δανικό δίκαιο επομένως **δεν** επιβάλλει «υπεύθυνο συμμόρφωσης» σε κάθε λογιστικό γραφείο. Ο νόμος προσθέτει ποιοτικές απαιτήσεις για το πρόσωπο αυτό όπου εφαρμόζεται. Επαρκή γνώση του κινδύνου της επιχείρησης, **επαρκώς καλή φήμη** και απουσία συμπεριφοράς που να δημιουργεί αμφιβολίες για την προσήκουσα άσκηση των καθηκόντων.
- **Τήρηση αρχείων (§ 30)**. Κατά το **§ 30, stk. 1**, τηρούνται **τρεις κατηγορίες** στοιχείων: (1) όσα συλλέγονται για την εκπλήρωση των απαιτήσεων του Κεφαλαίου 3, **περιλαμβανομένων των στοιχείων ταυτότητας και ελέγχου και αντιγράφου των εγγράφων νομιμοποίησης που επιδείχθηκαν**, (2) η τεκμηρίωση και οι καταχωρίσεις των συναλλαγών που εκτελούνται στο πλαίσιο της σχέσης ή ως μεμονωμένη συναλλαγή, καθώς και οι **καταστάσεις λογαριασμών και η επαγγελματική αλληλογραφία**, (3) τα έγγραφα και οι καταχωρίσεις των ερευνών του § 25, stk. 1 και 3. Κατά το **§ 30, stk. 2**, τα στοιχεία αυτά «*skal opbevares i* ***mindst 5 år*** *efter forretningsforbindelsens ophør eller den enkeltstående transaktions gennemførelse.* ***Personoplysninger skal slettes 5 år efter****…* ***medmindre andet er fastsat i anden lovgivning***» - τουλάχιστον **5 έτη** μετά τη λήξη της σχέσης ή την εκτέλεση της μεμονωμένης συναλλαγής, με **υποχρεωτική διαγραφή των προσωπικών δεδομένων** μετά την πενταετία, **εκτός αν άλλη νομοθεσία ορίζει διαφορετικά** - επιφύλαξη κρίσιμη για τους λογιστές, επειδή η δανική λογιστική και φορολογική νομοθεσία επιβάλλει δικές της, ενίοτε μακρότερες, περιόδους τήρησης. Κατά το **§ 30, stk. 3**, τα στοιχεία **παραδίδονται** όταν το Hvidvasksekretariatet ή άλλη αρμόδια εθνική αρχή ερωτά αν ο υπόχρεος έχει ή είχε **κατά τα τελευταία 5 έτη** επιχειρηματικές σχέσεις με συγκεκριμένα πρόσωπα και σε τι συνίστανται, η διαβίβαση γίνεται «*gennem sikre kanaler*» - μέσω ασφαλών διαύλων και κατά τρόπο που διασφαλίζει **πλήρη εμπιστευτικότητα** της έρευνας.
- **Εκπαίδευση (§ 8, stk. 6)**. Κάλυψη του hvidvaskloven, της νομοθεσίας προστασίας δεδομένων (ρητή αναφορά στο ίδιο το κείμενο), των εσωτερικών πολιτικών, της αναγνώρισης κινδύνου και της δέουσας επιμέλειας, της αναγνώρισης ύποπτων συναλλαγών, των διαδικασιών αναφοράς και της απαγόρευσης γνωστοποίησης. Οι νέοι υπάλληλοι εκπαιδεύονται πριν εκτελέσουν λειτουργίες AML, η εκπαίδευση επαναλαμβάνεται σε κατάλληλα διαστήματα (στην πράξη τουλάχιστον ετησίως).
- **Υποχρέωση έρευνας και σημείωσης (§ 25)**. Το **§ 25, stk. 1** απαριθμεί περιοριστικά τι πρέπει να ερευνηθεί ως προς το υπόβαθρο και τον σκοπό του. **Όλες οι συναλλαγές που (α) είναι σύνθετες** (*komplekse*), **(β) είναι ασυνήθως μεγάλες** (*usædvanligt store*), **(γ) εκτελούνται με ασυνήθιστο μοτίβο** ή **(δ) δεν έχουν προφανή οικονομικό ή νόμιμο σκοπό**, καθώς και **όλες οι ασυνήθεις δραστηριότητες που δεν έχουν προφανή οικονομικό ή νόμιμο σκοπό**. Κατά το **stk. 2**, ο υπόχρεος οφείλει, όπου είναι κρίσιμο, να

**διευρύνει την παρακολούθηση** του πελάτη προκειμένου να κρίνει αν οι συναλλαγές ή οι δραστηριότητες εμφανίζονται ύποπτες. Κατά το **stk. 3**, «*Resultaterne af en undersøgelse skal **noteres og opbevares**, jf. § 30*» - τα αποτελέσματα της έρευνας **σημειώνονται και φυλάσσονται** κατά το § 30. Κατά το **stk. 4**, το υποκείμενο των δεδομένων **δεν έχει δικαίωμα πρόσβασης** στα προσωπικά δεδομένα που τυγχάνουν της επεξεργασίας αυτής - ρητή παρέκκλιση από τον ΓΚΠΔ.

- **Υποχρέωση αναφοράς (§ 26)**. Κατά το **§ 26, stk. 1**, ο υπόχρεος «*skal **omgående** underrette Hvidvasksekretariatet*» - οφείλει να ενημερώσει **αμέσως** τη ΜΧΠ, εφόσον **γνωρίζει, έχει υποψία ή εύλογο λόγο να εικάζει** ότι μια συναλλαγή, κεφάλαια ή δραστηριότητα έχει ή είχε σχέση με νομιμοποίηση εσόδων ή χρηματοδότηση τρομοκρατίας. Το ίδιο ισχύει και για υποψία που γεννάται από **απόπειρα** του πελάτη να πραγματοποιήσει συναλλαγή ή από **απλή προσέγγιση δυνητικού πελάτη** - δεν απαιτείται δηλαδή να έχει εκτελεσθεί ή καν να έχει συναφθεί σχέση. Η υποβολή γίνεται μέσω της πύλης **GoAML**. Διακρίνονται οι αναφορές συγκεκριμένων συναλλαγών (STR) από τις αναφορές ύποπτων μοτίβων/συμπεριφοράς (SAR).
- **Αναστολή της συναλλαγής (§ 26, stk. 3, 4 και 6)**. Πρόκειται για την πρακτικά βαρύτερη υποχρέωση και δεν είχε καταγραφεί. **stk. 3** - ο υπόχρεος οφείλει να **μην εκτελέσει** τη συναλλαγή έως ότου υποβάλει την αναφορά, όταν γνωρίζει, υποπτεύεται ή έχει εύλογο λόγο να εικάζει ότι σχετίζεται με νομιμοποίηση και δεν έχει ήδη εκτελεστεί, αν η μη εκτέλεση είναι αδύνατη ή θα έβλαπτε την έρευνα, η αναφορά υποβάλλεται **αμέσως μετά την εκτέλεση**. **stk. 4** - επί συναλλαγής «*af større eller særlig mistænkelig karakter*» (μείζονος ή ιδιαίτερα ύποπτου χαρακτήρα) η συναλλαγή δεν εκτελείται έως ότου **ληφθεί έγκριση** του Hvidvasksekretariatet, το οποίο αποφασίζει για τυχόν κατάσχεση «*hurtigst muligt og senest inden udløbet af **den efterfølgende bankdag***» - το ταχύτερο δυνατόν και **το αργότερο έως το τέλος της επόμενης εργάσιμης τραπεζικής ημέρας**. **stk. 6** - η ίδια υποχρέωση προηγούμενης έγκρισης ισχύει, **χωρίς κατώφλι σοβαρότητας**, για κάθε συναλλαγή που αφορά **χρηματοδότηση τρομοκρατίας**. Κατά το **stk. 7**, ούτε εδώ υφίσταται δικαίωμα πρόσβασης του υποκειμένου στα δεδομένα του.
- **Απάντηση σε αίτημα του Hvidvasksekretariatet - η προθεσμία είναι «αμέσως» (§ 29, stk. 4)**. Πρόκειται για διάταξη που έλειπε και είναι η δεύτερη σε πρακτική σημασία μετά την ίδια την αναφορά. Το **§ 29, stk. 1** ορίζει ότι δανική ΜΧΠ είναι το Hvidvasksekretariatet στην **National Enhed for Særlig Kriminalitet** και ότι είναι «*operationelt uafhængig og selvstændigt virkende*» - **λειτουργικά ανεξάρτητο και αυτοτελές**. Κατά το **stk. 4**, το Hvidvasksekretariatet «*kan kræve enhver oplysning, der er nødvendig*» από κάθε υπόχρεο, και - το κρίσιμο - «*Efter anmodning fra Hvidvasksekretariatet skal virksomheder og personer omfattet af denne lov **omgående** give sekretariatet alle nødvendige oplysninger*». Μετά από αίτημα της ΜΧΠ, ο υπόχρεος οφείλει να παράσχει **αμέσως** κάθε αναγκαία πληροφορία. Ο νόμος **δεν τάσσει προθεσμία σε ημέρες** - η υποχρέωση είναι άμεση. Η εξουσία αυτή **δεν** ασκείται έναντι όσων απαλλάσσονται από την υποχρέωση αναφοράς κατά το § 27, stk. 1-3 (δικηγόροι και όσοι τους συνδράμουν, στην έκταση της απαλλαγής). Κατά το **stk. 5**, η ΜΧΠ μπορεί, εφόσον δεν αντιτίθενται ανακριτικοί λόγοι, να **ενημερώσει τον αναφέροντα για την πορεία της υπόθεσης** - αν απαγγέλθηκε κατηγορία, αν υπάρχει αμετάκλητη απόφαση ή αν η υπόθεση τέθηκε στο αρχείο, κατά το **stk. 6**, η ενημέρωση αυτή **δεν επιτρέπεται να διαδοθεί σε μη έχοντες σχέση**. Η παράβαση του § 29, stk. 4 και 6, τιμωρείται με πρόστιμο (§ 78, stk. 1). Κατά το **§ 29, stk. 3**, το Hvidvasksekretariatet είναι επίσης αρμόδιο για την κατάρτιση και επικαιροποίηση της **Εθνικής Αξιολόγησης Κινδύνου**.
- **Εξαιρέσεις από την υποχρέωση αναφοράς (§ 27)**. Το **§ 27, stk. 2** απαλλάσσει τους **εγκεκριμένους ελεγκτές του nr. 14** από την υποχρέωση αναφοράς ως προς πληροφορίες που λαμβάνουν ή συλλέγουν για πελάτη **όταν τον εκπροσωπούν ενώπιον του Landsskatteretten** (Ανώτατο Φορολογικό Δικαστήριο), ανεξάρτητα από το αν οι πληροφορίες ελήφθησαν πριν, κατά ή μετά τη δίκη. Κρισιμότερο για τον οδηγό αυτό είναι το **§ 27, stk. 3**. Οι υπόχρεοι των **nr. 13-16 - άρα και οι εξωτερικοί λογιστές και οι φοροτεχνικοί** - όταν **συνδράμουν δικηγόρο** πριν, κατά ή μετά από δίκη, ή συνδράμουν στη διαπίστωση της νομικής θέσης πελάτη, **απαλλάσσονται από την υποχρέωση αναφοράς στην ίδια έκταση με τον δικηγόρο τον οποίο συνδράμουν**. Πρόκειται για σημαντική, συχνά αγνοούμενη, εξαίρεση. **Το όριο όμως είναι απόλυτο**. Κατά το **§ 27, stk. 4**, «*Stk. 1-3 finder ikke anvendelse, hvis virksomheden eller personen **ved eller burde vide**, at klienten søger bistand med henblik på hvidvask eller finansiering af terrorisme*» - **καμία από τις τρεις απαλλαγές δεν ισχύει αν ο υπόχρεος γνωρίζει ή όφειλε να γνωρίζει ότι ο πελάτης ζητεί τη συνδρομή του με σκοπό τη νομιμοποίηση ή τη χρηματοδότηση τρομοκρατίας**. Το κριτήριο είναι διπλό, υποκειμενικό και αντικειμενικό («όφειλε να γνωρίζει»), και για τον λογιστή σημαίνει ότι η επίκληση της συνδρομής δικηγόρου δεν λειτουργεί ως ασπίδα όταν οι ενδείξεις ήταν εμφανείς.
- **Ατιμωρησία της καλόπιστης αναφοράς (§ 37)**. Οι αναφορές και οι πληροφορίες που δίνονται **καλόπιστα** κατά τα § 26, stk. 1 και 2, και η αναστολή συναλλαγών κατά τα stk. 3, 4 και 6, «*påfører ikke virksomheden eller personen, dens ansatte eller ledelse **nogen form for ansvar***» - **δεν γεννούν καμία μορφή ευθύνης** για την επιχείρηση, τους υπαλλήλους ή τη διοίκησή της, και η σχετική γνωστοποίηση **δεν συνιστά παραβίαση καθήκοντος εχεμύθειας**.
- **Απαγόρευση προειδοποίησης (§ 38, stk. 1)**. Η υποχρέωση εχεμύθειας βαρύνει τους υπόχρεους, **τη διοίκηση και τους υπαλλήλους τους, καθώς και τους ελεγκτές ή άλλους που εκτελούν ή εκτέλεσαν ειδικά καθήκοντα** για λογαριασμό τους, και καλύπτει **τρία διακριτά πράγματα**. Ότι υποβλήθηκε αναφορά κατά το § 26, stk. 1 ή 2, **ότι εξετάζεται το ενδεχόμενο υποβολής**, και ότι έχει ή πρόκειται να κινηθεί έρευνα κατά το § 25, stk. 1. Κατά το **stk. 2**, οι πληροφορίες αυτές μπορούν, κατόπιν αιτήματος, να διαβιβαστούν στις εποπτικές αρχές ή για σκοπούς επιβολής του νόμου. Κατά το **§ 38, stk. 5**, επιτρέπεται η ανταλλαγή τους **μεταξύ των υπόχρεων των nr. 13, 14 και 16** (δικηγόρων, εγκεκριμένων ελεγκτών και εξωτερικών λογιστών/φοροτεχνικών) και αντίστοιχων επιχειρήσεων σε κράτος ΕΕ/ΕΟΧ ή σε τρίτη χώρα με ισοδύναμες απαιτήσεις, **μόνον όμως εφόσον υπάρχει κοινή ιδιοκτησία, κοινή διοίκηση ή κοινός έλεγχος συμμόρφωσης** - διάταξη κρίσιμη για τα διεθνή δίκτυα λογιστικών γραφείων. Κατά το **§ 38, stk. 6**, η ανταλλαγή επιτρέπεται επίσης μεταξύ των υπόχρεων των **nr. 1-14, 16, 18, 20 και 22**, υπό **τρεις σωρευτικές προϋποθέσεις**: (1) οι πληροφορίες να αφορούν **τον ίδιο πελάτη και την ίδια συναλλαγή**, (2) ο αποδέκτης να υπόκειται σε απαιτήσεις ισοδύναμες της Οδηγίας 2015/849, και (3) ο αποδέκτης να δεσμεύεται από υποχρεώσεις εχεμύθειας και προστασίας προσωπικών δεδομένων. Κατά το **§ 38, stk. 7**, τα stk. 5 και 6 **δεν εφαρμόζονται στους υπόχρεους του nr. 16 που παρέχουν τις ίδιες υπηρεσίες με μεσίτες ακινήτων**. Τέλος, το **§ 38, stk. 8** περιέχει μια ρητή και πρακτικά πολύτιμη ασφαλιστική δικλείδα: «*Tavshedspligten i stk. 1 er dog ikke til hinder for, at advokater, revisorer, **eksterne bogholdere** og skatterådgivere **fraråder deres klient at udøve ulovlig virksomhed***» - η υποχρέωση εχεμύθειας **δεν εμποδίζει τους δικηγόρους, τους ελεγκτές, τους εξωτερικούς λογιστές και τους φοροτεχνικούς να αποτρέψουν τον πελάτη τους από την άσκηση παράνομης δραστηριότητας**. Ο λογιστής μπορεί δηλαδή να συμβουλεύσει τον πελάτη να μην προβεί στην πράξη, αρκεί να μην αποκαλύψει ότι υπέβαλε ή εξετάζει να υποβάλει αναφορά ή ότι διεξάγεται έρευνα του § 25. Η παραβίαση της απαγόρευσης επιφέρει ποινική ευθύνη κατά τον hvidvaskloven (§ 78, stk. 1).
- **Απαγόρευση πληρωμών σε μετρητά (§ 5) - ισχύει για τον πελάτη, όχι για τον λογιστή**. Το **§ 5** ορίζει ότι «***Erhvervsdrivende, som ikke er omfattet af § 1, stk. 1**, må ikke modtage kontantbetalinger på **15.000 kr.** eller derover*» - οι επιτηδευματίες που **δεν** υπάγονται στον κατάλογο των υπόχρεων δεν επιτρέπεται να δέχονται πληρωμές σε μετρητά **15.000 DKK και άνω**, είτε εφάπαξ είτε ως σειρά συνδεδεμένων πληρωμών. Το όριο αυτό **μειώθηκε** από τις 20.000 DKK με τον *lov nr. 175 af 27. februar 2024 (Nedsættelse af kontantforbudsgrænsen)*, με ισχύ από την **1.3.2024**. Επειδή το λογιστικό γραφείο του nr. 16 **είναι** υπόχρεο πρόσωπο του § 1, stk. 1, **δεν δεσμεύεται το ίδιο από την απαγόρευση** - δεσμεύεται όμως πλήρως από τις υποχρεώσεις CDD του § 10 και είναι η **ελεγχόμενη επιχείρηση του πελάτη** που την παραβιάζει. Στην πράξη η διάταξη λειτουργεί ως **δείκτης κινδύνου πρώτης γραμμής** για τον λογιστή. Ταμειακή είσπραξη πελάτη 15.000 DKK και άνω είναι, καθ' εαυτήν, ενδεχόμενη παράβαση του § 5 και ενεργοποιεί την υποχρέωση έρευνας του § 25. Συμπληρωματικά, το **§ 5 a** απαγορεύει την εξαργύρωση στη Δανία ανώνυμων προπληρωμένων καρτών εκδοθείσων σε τρίτες χώρες, και το **§ 6 a** απαγορεύει καθολικά τη χρήση, παράδοση, κατάθεση, ανταλλαγή ή μεταβίβαση **χαρτονομισμάτων των 500 EUR** στη Δανία. Η παράβαση των §§ 5, 5 a και 6 a τιμωρείται με πρόστιμο (§ 78, stk. 1), για το § 5 προβλέπεται μάλιστα και **φυλάκιση έως 2 ετών** επί ιδιαίτερα σοβαρών ή εκτεταμένων εκ προθέσεως παραβάσεων (§ 78, stk. 2).
- **Καταπιστεύματα και ανάλογα μορφώματα - Κεφάλαιο 10 a (§§ 46 a-46 e)**. Αν το λογιστικό γραφείο αναλάβει ρόλο **διαχειριστή *trust*** ή αντίστοιχη θέση σε ανάλογο νομικό μόρφωμα (οπότε είναι ούτως ή άλλως και TCSP του nr. 17 κατά το § 2, nr. 12, litra d), ενεργοποιείται αυτοτελής δέσμη υποχρεώσεων. Κατά το **§ 46 a, stk. 1**, ο διαχειριστής που είναι εγκατεστημένος ή κατοικεί στη Δανία **συλλέγει και τηρεί** τα στοιχεία των πραγματικών δικαιούχων, περιλαμβανομένων των **δικαιωμάτων** τους, κατά το **stk. 2**, ο εκτός ΕΕ εγκατεστημένος διαχειριστής υπέχει την ίδια υποχρέωση όταν συνάπτει επιχειρηματική σχέση ή **αποκτά ακίνητο** στο όνομα του μορφώματος, κατά το **stk. 3**, τα στοιχεία **καταχωρίζονται στο πληροφοριακό σύστημα της Erhvervsstyrelsen «hurtigst muligt»** μόλις ο διαχειριστής λάβει γνώση ότι κάποιος κατέστη πραγματικός δικαιούχος, και κάθε μεταβολή καταχωρίζεται με τον ίδιο ρυθμό, κατά το **stk. 5**, διενεργείται **τουλάχιστον ετήσιος** έλεγχος μεταβολών, κατά το **stk. 6**, η τεκμηρίωση τηρείται **5 έτη** μετά τη λήξη της ιδιότητας του πραγματικού δικαιούχου, και η τεκμηρίωση των **αποπειρών ταυτοποίησης** 5 έτη μετά την απόπειρα, κατά το **stk. 7**, τα στοιχεία - **και τα στοιχεία των αποτυχημένων αποπειρών ταυτοποίησης** - παραδίδονται κατόπιν αιτήματος στο Hvidvasksekretariatet και στις λοιπές αρμόδιες αρχές. Η **μη συμμόρφωση προς τα stk. 3, 4, 6 και 7 επισύρει ημερήσιες ή εβδομαδιαίες *tvangsbøder* της Erhvervsstyrelsen** (§ 80, stk. 5). Κατά το **§ 46 d**, η καταχώριση δεν επιτρέπεται αν το προς καταχώριση δεν πληροί τις προϋποθέσεις του νόμου, και ο **δηλών εγγυάται** τη νομιμότητά της, κατά το **§ 46 e, stk. 2**, η Erhvervsstyrelsen μπορεί, **έως 3 έτη από την καταχώριση**, να ζητήσει τεκμηρίωση ότι έγινε νομίμως και να τάξει προθεσμία διόρθωσης.
- **Επικοινωνία με τις αρχές (§§ 70-72)**. Ο Υπουργός Επιχειρήσεων μπορεί να ορίσει ότι η γραπτή επικοινωνία προς και από τη Finanstilsynet και την **Erhvervsstyrelsen** για θέματα του νόμου γίνεται **υποχρεωτικά ψηφιακά**, με συγκεκριμένα συστήματα, μορφότυπους και ψηφιακή υπογραφή. Κατά το **§ 71**, το ψηφιακό μήνυμα λογίζεται ότι **περιήλθε μόλις καταστεί διαθέσιμο στον παραλήπτη** - κανόνας που έχει σημασία για τον υπολογισμό των προθεσμιών (π.χ. των 4 εβδομάδων του § 76 ή της προθεσμίας που τάσσει η

αρχή με το påbud του § 60). Κατά το **§ 72**, όπου απαιτείται υπογραφή, αρκεί τεχνική που εξασφαλίζει μονοσήμαντη ταυτοποίηση του εκδότη. Τέλος, το **§ 74** προβλέπει **μόνιμο φόρουμ συντονισμού** των εποπτικών αρχών και του Hvidvasksekretariatet, με αντικείμενο τον συντονισμό των εκτιμήσεων κινδύνου και των γενικών μέτρων.

- **Δάνεια προς μετόχους (ulovlige kapitalejerlån) - επισήμανση.** Τα παράνομα δάνεια σε μετόχους ή στη διοίκηση αποτελούν παράβαση του δανικού εταιρικού δικαίου (*selskabsloven*. Επιστροφή με νόμιμο τόκο κατά το **§ 215**, πρόστιμο κατά το **§ 367** τυπικά 2,5-5% του κεφαλαίου, ειδική μνεία στην έκθεση ελέγχου κατά την *erklæringsbekendtgørelse* § 7, stk. 2) και ο ελεγκτής/λογιστής οφείλει να τα αναδείξει. **Δεν ενεργοποιούν όμως αυτόματη υποχρέωση αναφοράς**. Κατά την ισχύουσα οδηγία της Erhvervsstyrelsen (v.2, 15.9.2025, ενότητα 5.2 «*Kapitalejerlån og underretningspligt*»), «*Virksomheder og personer omfattet af hvidvaskloven skal foretage en konkret vurdering af, om et kapitalejerlån giver anledning til mistanke om hvidvask eller terrorfinansiering, før der eventuelt foretages underretning*» - απαιτείται δηλαδή **συγκεκριμένη, εξατομικευμένη αξιολόγηση** (υποχρέωση έρευνας/σημείωσης, § 25) και αναφορά στο Hvidvasksekretariatet (§ 26) **μόνον εφόσον η υποψία δεν αίρεται**. Η παλαιότερη επίκληση «οδηγίας Erhvervsstyrelsen του Νοεμβρίου 2019» που θα επέβαλλε αναφορά «πάντοτε, ανεξαρτήτως ποσού ή αποπληρωμής» **δεν τεκμηριώνεται από καμία προσβάσιμη επίσημη πηγή** και, εν πάση περιπτώσει, θα είχε υπερκερασθεί από την οδηγία v.2 της 15.9.2025.

**Κυρώσεις (ποσά/εύρη)**

Το **Κεφάλαιο 14 του hvidvaskloven τιτλοφορείται «*Straf*» - «Ποινές» - και περιλαμβάνει τα §§ 78, 78 a, 79 και 80**. Ο νόμος **δεν προβλέπει διοικητικά πρόστιμα επιβαλλόμενα από την Erhvervsstyrelsen**. Η αρχή εκδίδει *påbud* (δεσμευτικές εντολές συμμόρφωσης, **§ 60**) και *påtaler* (επιπλήξεις), δημοσιεύει τις αντιδράσεις της (**§ 62**) και, στις σοβαρές περιπτώσεις, ζητά την έναρξη ποινικής έρευνας από την **National enhed for Særlig Kriminalitet (NSK)** - όπως ρητά αναφέρεται στις αποφάσεις της: «*Erhvervsstyrelsen har derfor besluttet at anmode National Enhed for Særlig Kriminalitet (NSK) om at indlede en politimæssig efterforskning*» (ενδεικτικά, υπόθεση *Huma regnskab ApS*, 29.6.2026, και *CN Regnskabsservice ApS*, 23.6.2026). Το πρόστιμο (*bøde*) του **§ 78** είναι **ποινικό** και επιβάλλεται από την εισαγγελία ή το δικαστήριο. **Η ανάγνωση του πλήρους κειμένου του § 78 επιβεβαίωσε οριστικά ότι το σχήμα «τριών μεθόδων υπολογισμού» διοικητικών προστίμων - τυπικά πρόστιμα βάσει κύκλου εργασιών, «πρόστιμα συναλλαγών» με προεπιλογή 25% της αξίας της συναλλαγής για αποτυχίες CDD, και πρόστιμα συστημικής αποτυχίας βάσει εκτιμώμενης εξοικονόμησης - δεν προβλέπονται πουθενά στον νόμο.** Ο hvidvaskloven περιέχει **έναν και μόνο** κανόνα επιμέτρησης του προστίμου, το § 78, stk. 3 (βλ. αμέσως παρακάτω), και **ουδεμία μνεία ποσοστού 25% ή οποιουδήποτε ποσοστού επί της αξίας συναλλαγής**.

**Το όριο «10% του κύκλου εργασιών / 5.000.000 EUR» ΔΕΝ ΙΣΧΥΕΙ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΙΣΤΕΣ ΣΤΗ ΔΑΝΙΑ.** Το όριο αυτό προέρχεται από το **άρθρο 59, παρ. 3, της Οδηγίας (ΕΕ) 2015/849** και αφορά, κατά το γράμμα της ίδιας της Οδηγίας, **αποκλειστικά τα πιστωτικά και τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα**. Στο πλήρες κείμενο της LBK nr. 433 af 17/04/2026 δεν απαντά **καμία** μνεία ποσοστού επί του κύκλου εργασιών ούτε οποιοδήποτε απόλυτο ανώτατο όριο προστίμου σε ευρώ ή σε δανικές κορώνες. Ο μοναδικός κανόνας που ισχύει για κάθε υπόχρεο, περιλαμβανομένων των εξωτερικών λογιστών του nr. 16 και των TCSP του nr. 17, είναι το **§ 78, stk. 3**. Το πρόστιμο είναι **ποινικό**, επιμετράται από την εισαγγελία ή το δικαστήριο, και τα δύο μοναδικά κριτήρια είναι **οι οικονομικές συνθήκες του δράστη** και, για τα νομικά πρόσωπα, **ο καθαρός κύκλος εργασιών κατά τον χρόνο τέλεσης**. Ο κύκλος εργασιών λειτουργεί δηλαδή στη Δανία ως **κριτήριο επιμέτρησης**, ποτέ ως ποσοστιαίο ανώτατο όριο.

**Ποινικές κυρώσεις - το § 78 αναλυτικά (LBK nr. 433 af 17/04/2026, Κεφάλαιο 14)**:

- **§ 78, stk. 1 - πρόστιμο (*bøde*).** Η πρώτη περίοδος τιμωρεί με πρόστιμο την παράβαση του «*§ 55, stk. 4, 1.-4. pkt., og stk. 5, 3.-7. pkt.*» - πρόκειται για την υποχρέωση της **ίδιας της εποπτευόμενης επιχείρησης να αναρτήσει στον δικό της ιστότοπο** την αντίδραση της Finanstilsynet «*hurtigst muligt, og senest 3 hverdage efter*» τη λήψη της (το αργότερο εντός **τριών εργάσιμων ημερών**), με ορατό σύνδεσμο στην αρχική σελίδα και παραμονή τουλάχιστον **3 μηνών**. Η υποχρέωση αυτή **δεν αφορά τους λογιστές**. Το § 55 ρυθμίζει τη δημοσίευση των αντιδράσεων της **Finanstilsynet**, η αντίστοιχη διάταξη για την Erhvervsstyrelsen είναι το § 62, το οποίο **δεν** επιβάλλει ανάλογη αυτοδημοσίευση από την ίδια την επιχείρηση. Η **δεύτερη περίοδος**, που είναι και η κρίσιμη για τους λογιστές, τιμωρεί με πρόστιμο την ***«forsætlig eller grov uagtsom overtrædelse» - την εκ προθέσεως ή από βαριά αμέλεια παράβαση*** ενός εκτενέστατου καταλόγου διατάξεων, στον οποίο περιλαμβάνονται ρητά. **§ 7, stk. 1 και 2** (εκτίμηση κινδύνου), **§ 8, stk. 1-4 και 6** (πολιτικές, διαδικασίες, εκπαίδευση), **§§ 9 και 10** (όμιλοι, ενεργοποίηση CDD), **§ 11** (ταυτοποίηση), **§§ 12, 14-16** (επαλήθευση πριν από τη σύναψη, ανεπαρκή στοιχεία, ενημέρωση για την επεξεργασία δεδομένων), **§ 17, stk. 1-4** και **§§ 18-20** (ενισχυμένη CDD, PEP), **§ 21, stk. 1, 2. εδ.**, **§ 22, stk. 2 και 3** και **§ 24, stk. 1, 2. εδ., stk. 2 και 3** (συνδρομή τρίτου και *outsourcing*), **§ 25, stk. 1-3** (έρευνα και σημείωση), **§ 26, stk. 1, 3, 4 και 6** (αναφορά και αναστολή συναλλαγής), **§ 29, stk. 4 και 6** (άμεση παροχή πληροφοριών στο Hvidvasksekretariatet και απαγόρευση διάδοσης της ενημέρωσης για την πορεία της υπόθεσης), **§§ 30 και 31** και **§ 31 b, stk. 1** (τήρηση αρχείων, διασυνοριακά), **§ 32**, **§ 35, stk. 1** (κανάλι καταγγελιών), **§ 35 a, stk. 1**, **§ 36, stk. 1 και 2** (προστασία καταγγέλλοντος), **§ 36 a**, **§ 38, stk. 1** (απαγόρευση γνωστοποίησης), **§ 57, stk. 2** (καταλληλότητα διοίκησης και πραγματικών δικαιούχων), **§ 58, stk. 1** (παράλειψη εγγραφής των TCSP), **§ 59, stk. 1** (παροχή πληροφοριών στην Erhvervsstyrelsen), καθώς και άρθρα του ενωσιακού Κανονισμού για τις πληροφορίες που συνοδεύουν τις μεταφορές χρηματικών ποσών και κρυπτοστοιχείων και του Κανονισμού 1338/2001 για την προστασία του ευρώ από την παραχάραξη. Η ρήτρα κλείνει με το «***medmindre højere straf er forskyldt efter straffelovens regler***» - **εκτός αν προβλέπεται βαρύτερη ποινή από τον Ποινικό Κώδικα**.
- **§ 78, stk. 2 - φυλάκιση έως 2 έτη (επιβεβαιώνεται).** Το αυτούσιο κείμενο: «*Ved **særligt grove eller omfattende forsætlige overtrædelser** af § 5, § 9, stk. 2, § 10, § 11, stk. 1 og 2 og stk. 3…, § 12, § 14…, § 17, stk. 1-4, §§ 18-20, § 21, stk. 1, 2. pkt., **§ 25, stk. 1**, **§ 26, stk. 1 og 3 og stk. 4, 1. pkt., og stk. 6, 1. pkt.**, **§§ 30, 31, 40** og § 49, stk. 2, … **kan straffen stige til fængsel indtil 2 år**, medmindre højere straf er forskyldt efter **straffelovens § 290 b, stk. 2***.» Δηλαδή. Για **ιδιαίτερα σοβαρές ή εκτεταμένες *εκ προθέσεως* παραβάσεις** - όχι από αμέλεια - η ποινή **μπορεί να ανέλθει σε φυλάκιση έως δύο (2) ετών**, εκτός αν βαρύτερη ποινή προβλέπεται στο **§ 290 b, stk. 2, του Ποινικού Κώδικα**. **Το «έως 2 έτη» που ανέφερε αρχικά το κεφάλαιο επιβεβαιώνεται πλήρως και δεν είναι πλέον αβέβαιο.**
- **Ποιες παραβάσεις ΔΕΝ επισύρουν φυλάκιση.** Η αντιπαραβολή των δύο καταλόγων είναι κρίσιμη και πρακτικά χρήσιμη. Το **§ 8** (γραπτές πολιτικές και διαδικασίες), το **§ 7** (εκτίμηση κινδύνου), το **§ 35, stk. 1** (κανάλι καταγγελιών), το **§ 38, stk. 1** (απαγόρευση γνωστοποίησης) και το **§ 58, stk. 1** (εγγραφή) περιλαμβάνονται **μόνο** στον κατάλογο του stk. 1 και **όχι** σε αυτόν του stk. 2, τιμωρούνται επομένως **αποκλειστικά με πρόστιμο**. Φυλάκιση απειλείται μόνο για τον σκληρό πυρήνα. **Δέουσα επιμέλεια (§§ 10-12, 14, 17-21), έρευνα (§ 25, stk. 1), αναφορά και αναστολή συναλλαγής (§ 26) και τήρηση αρχείων (§§ 30-31)**.
- **§ 78, stk. 3 - ο ΜΟΝΑΔΙΚΟΣ κανόνας επιμέτρησης του προστίμου.** «*Ved udmåling af bøder efter stk. 1 skal der lægges vægt på **gerningspersonens økonomiske forhold**. For overtrædelser begået af virksomheder lægges vægt på **virksomhedens nettoomsætning på gerningstidspunktet***.» - Κατά την επιμέτρηση του προστίμου συνεκτιμώνται **οι οικονομικές συνθήκες του δράστη**, επί παραβάσεων που τελούνται από επιχειρήσεις, συνεκτιμάται **ο καθαρός κύκλος εργασιών της επιχείρησης κατά τον χρόνο τέλεσης της πράξης**. Δεν υπάρχει ούτε νόμιμο ανώτατο όριο σε απόλυτο ποσό, ούτε ποσοστιαίο κατώφλι, ούτε καμία «μέθοδος αξίας συναλλαγής».
- **§ 78, stk. 4 - ευθύνη νομικών προσώπων.** «*Der kan pålægges selskaber m.v. (juridiske personer) strafansvar efter reglerne i **straffelovens 5. kapitel***» - στα νομικά πρόσωπα μπορεί να επιβληθεί ποινική ευθύνη κατά το 5ο κεφάλαιο του Ποινικού Κώδικα. Το λογιστικό γραφείο ως *ApS* ή *A/S* διώκεται δηλαδή αυτοτελώς.
- **§ 78, stk. 5 - παραγραφή. 5 ή 10 έτη.** Ο γενικός χρόνος παραγραφής των παραβάσεων του νόμου είναι **5 έτη**, ωστόσο, «*Forældelsesfristen er dog **10 år***» για τον σκληρό πυρήνα των υποχρεώσεων. **§ 7, stk. 1 και 2** (εκτίμηση κινδύνου), **§§ 10-12, 14, 15, 17, 18 (stk. 1-6), 19, 20, 22, 24** (δέουσα επιμέλεια), **§ 25, stk. 1 και 2** (έρευνα), **§ 26** (αναφορά), **§§ 30, 31 και 31 b** (τήρηση αρχείων), **§ 32, 1. εδ.**, καθώς και **§§ 6 και 6 a** (πλαστά χαρτονομίσματα, απαγόρευση του χαρτονομίσματος των 500 EUR) και **§§ 36 a, 43 και 49**. Ο **δεκαετής** χρόνος παραγραφής είναι στοιχείο ιδιαίτερης πρακτικής σημασίας για τα λογιστικά γραφεία και δεν είχε καταγραφεί.
- **§ 78, stk. 6.** Με τις κανονιστικές πράξεις που εκδίδονται κατ' εξουσιοδότηση του νόμου μπορεί να προβλέπεται ποινή **προστίμου** για την παράβασή τους.

**Υπάρχει διοικητικό πρόστιμο; Μόνο ως *bødeforelæg* και μόνο από τη Finanstilsynet (§ 78 a).** Το **§ 78 a, stk. 1** εισάγει τη δυνατότητα **«ποινικής διαταγής» (*bødeforelæg*)**. Όταν εκτιμάται ότι μια παράβαση των §§ 7, 8, 9, 10, 11, 12, 14, 15, 17, 18, 19, 20, 22, 24, 25, 26, 30, 31, 40, 43 ή 48 **δεν θα επισύρει βαρύτερη ποινή από πρόστιμο**, η **Finanstilsynet** μπορεί να γνωστοποιήσει με *bødeforelæg* ότι η υπόθεση μπορεί να περατωθεί **χωρίς δίκη**, εφόσον ο παραβάτης **ομολογήσει** την παράβαση και δηλώσει ότι είναι έτοιμος να καταβάλει το πρόστιμο εντός ορισμένης προθεσμίας. Κατά το **stk. 2**, η Finanstilsynet οφείλει να λάβει **προηγούμενη συναίνεση της NSK** αν κρίνει ότι η παράβαση απαιτεί κάποια αξιολογική κρίση ή ότι πρέπει να αποκλίνει από το τυπικό επίπεδο προστίμου. Κατά το **stk. 3**, εφαρμόζονται αναλόγως οι κανόνες της ποινικής

δικονομίας για το κατηγορητήριο και το **δικαίωμα σιωπής**, κατά το **stk. 4**, η αποδοχή του *bødeforelæg* έχει **την ίδια ισχύ με δικαστική απόφαση** και εξαλείφει την περαιτέρω δίωξη. **Κρίσιμο για τον οδηγό αυτό.** Η εξουσία αυτή ανήκει **αποκλειστικά στη Finanstilsynet** - η **Erhvervsstyrelsen, που εποπτεύει τους λογιστές, ΔΕΝ διαθέτει αντίστοιχη εξουσία**, για τους υπόχρεους των nr. 14-17 και 21 η μόνη οδός παραμένει η παραπομπή στην NSK και η τακτική ποινική διαδικασία.

**Δύο ακόμη ποινικές διατάξεις του Κεφαλαίου 14**. Το **§ 79** τιμωρεί **με πρόστιμο** «*en virksomhed eller en person, der ikke efterkommer et påbud, som er givet i medfør af §§ 51-51 b, § 54, stk. 1, eller **§§ 60** eller 66*» - όποιον **δεν συμμορφώνεται προς påbud**, μεταξύ άλλων προς **påbud της Erhvervsstyrelsen κατά το § 60**. Η μη συμμόρφωση προς εντολή συμμόρφωσης είναι δηλαδή **αυτοτελές αδίκημα**, ανεξάρτητο από την αρχική παράβαση. Το **§ 80** προβλέπει **ημερήσιες ή εβδομαδιαίες χρηματικές ποινές εξαναγκασμού (*tvangsbøder*)**.

**Ποινικός Κώδικας (straffeloven)**. Η νομιμοποίηση εσόδων ρυθμίζεται από **αυτοτελή διάταξη - το § 290 a (*hvidvask*)**, το οποίο απειλεί **φυλάκιση έως 8 έτη** για όποιον μετατρέπει, μεταβιβάζει, αποκτά ή κατέχει περιουσία που προέρχεται από αξιόποινη πράξη. Η **ιδιαίτερα σοβαρή μορφή (*særlig grov hvidvask*) ρυθμίζεται στο § 290 b**, στο **stk. 2** του οποίου παραπέμπει ρητά το § 78, stk. 2, του hvidvaskloven. Η αποδοχή προϊόντων εγκλήματος (**§ 290 - *hæleri***) φθάνει έως τα **6 έτη** στις επιβαρυντικές περιπτώσεις. Για τη **χρηματοδότηση της τρομοκρατίας** ισχύουν οι ειδικές διατάξεις των **§§ 114 a-114 b**, με ποινή **κάθειρξης έως 10 έτη**. Η **ποινική ευθύνη των νομικών προσώπων** (*bødestraf for juridiske personer*) θεμελιώνεται στο **5ο κεφάλαιο του straffeloven (§§ 25-27)**, ενώ η **παραβίαση του υπηρεσιακού απορρήτου και της εμπιστευτικότητας** στα **§§ 152-152 e**. *Ιστορική σημείωση.* Η επισήμανση της έκθεσης αμοιβαίας αξιολόγησης της FATF για τη Δανία (2017) ότι «*The criminal penalty of 1.5 years of maximum imprisonment for ordinary ML is not fully proportionate or dissuasive*» αποτυπώνει το πλαίσιο που ίσχυε κατά τον χρόνο εκείνο και **όχι τα σημερινά ανώτατα όρια**.

Η ύπαρξη και ο ρόλος του **§ 290 b του Ποινικού Κώδικα** ως της **επιβαρυντικής** μορφής της νομιμοποίησης εσόδων προκύπτει πλέον **από το ίδιο το κείμενο του hvidvaskloven**. Το **§ 78, stk. 2** της LBK nr. 433/2026 απειλεί φυλάκιση έως 2 ετών «*medmindre højere straf er forskyldt efter **straffelovens § 290 b, stk. 2***» - εκτός αν βαρύτερη ποινή προβλέπεται στο § 290 b, stk. 2, του Ποινικού Κώδικα. Ο νομοθέτης δηλαδή παραπέμπει ρητά στο **§ 290 b, stk. 2** (και όχι στο § 290 a) ως τη διάταξη που περιέχει το βαρύτερο πλαίσιο ποινής για τη νομιμοποίηση. Τα ανώτατα όρια ποινής των **§§ 290, 290 a και 290 b** και των **§§ 114 a-114 b** αντλούνται από τη «*Bekendtgørelse af straffeloven*», LBK nr. 1360 af 28/09/2022 (Justitsministeriet), όπως ισχύει. Χρήσιμο είναι επίσης το **§ 78, stk. 2 και 3, του straffeloven** (απώλεια του δικαιώματος άσκησης δραστηριότητας λόγω καταδίκης), το οποίο αποτελεί τη βάση των ελέγχων καταλληλότητας του § 58, stk. 2-4, του hvidvaskloven. *(Ο ισχυρισμός «έως 12 έτη ή ισόβια» για τη χρηματοδότηση τρομοκρατίας δεν επιβεβαιώνεται, το ανώτατο όριο των §§ 114 a-114 b είναι τα 10 έτη.)*

Οι κυρώσεις του **Revisornævnet** κατά το **revisorloven § 44** αφορούν **αποκλειστικά τους εγκεκριμένους ελεγκτές και τις ελεγκτικές εταιρείες (§ 1, stk. 1, nr. 14)**. Το Revisornævnet επιλαμβάνεται «*klager over godkendte revisorer*». **Δεν έχει καμία δικαιοδοσία επί των εξωτερικών λογιστών, των φοροτεχνικών και των μη εγκεκριμένων ελεγκτών (nr. 16)**, που είναι το αντικείμενο του παρόντος οδηγού. Για αυτούς **δεν υφίσταται κύρωση «αποκλεισμού» (frakendelse)**. Οι συνέπειες είναι *påbud*/*påtale* από την Erhvervsstyrelsen, δημοσίευση της απόφασης (§ 62) και, στις σοβαρές περιπτώσεις, ποινική δίωξη μετά από παραπομπή στην NSK.

Ειδικότερα, το **revisorloven § 44, stk. 1** ορίζει: «*… kan af Revisornævnet tildeles en advarsel eller pålægges en bøde på ikke over 300.000 kr.*» - προειδοποίηση (*advarsel*) ή πρόστιμο **έως 300.000 DKK**, με **διπλασιασμό σε 600.000 DKK** για ιδιαίτερα σοβαρές παραβάσεις, **υπό όρους αποκλεισμός** (*betinget frakendelse*) με δοκιμαστική περίοδο **έως 5 έτη**, **άνευ όρων αποκλεισμός** (*frakendelse*) από **6 μήνες έως 5 έτη ή επ' αόριστον**, **απαγόρευση** (*forbud*) άσκησης δραστηριοτήτων **έως 3 έτη**. Τα ποσά των **750.000 DKK** για τις ελεγκτικές εταιρείες και ο διπλασιασμός τους σε **1.500.000 DKK επιβεβαιώνονται**. Το **§ 44, stk. 4, του revisorloven** προβλέπει για τις *revisionsvirksomheder* χρηματικό πρόστιμο **έως 750.000 DKK** (περίπου 100.500 ευρώ), το οποίο σε περιπτώσεις **ιδιαίτερα σοβαρών ή υποτροπιαζουσών παραβάσεων ανέρχεται έως τα 1.500.000 DKK** (περίπου 201.000 ευρώ). Η προσωρινή ή οριστική αφαίρεση της έγκρισης ρυθμίζεται στα **§ 44, stk. 2-3 και 5**. Αρμοδιότητα του **Revisornævnet** και νομιμοποίηση προς υποβολή καταγγελίας ορίζονται στο **§ 43**, ενώ οι ποινικές διατάξεις του revisorloven στο **§ 54**.

| Διάταξη revisorloven | Αποδέκτης | Κύρωση Revisornævnet |
|---|---|---|
| § 44, stk. 1 | Φυσικά πρόσωπα - εγκεκριμένοι ελεγκτές | *Advarsel* (προειδοποίηση) ή πρόστιμο έως **300.000 DKK** (έως 600.000 DKK σε ιδιαίτερα σοβαρές παραβάσεις) |
| § 44, stk. 4 | Ελεγκτικές εταιρείες (*revisionsvirksomheder*) | Πρόστιμο έως **750.000 DKK**, έως **1.500.000 DKK** σε ιδιαίτερα σοβαρές ή υποτροπιάζουσες παραβάσεις |
| § 44, stk. 2-3 | Εγκεκριμένοι ελεγκτές | Υπό όρους (*betinget*) αποκλεισμός με δοκιμαστική περίοδο έως 5 έτη, άνευ όρων αποκλεισμός 6 μήνες έως 5 έτη ή επ' αόριστον |
| § 44, stk. 5-6 | Εγκεκριμένοι ελεγκτές / ελεγκτικές εταιρείες | *Forbud* - απαγόρευση άσκησης δραστηριοτήτων έως 3 έτη |
| **Εξωτερικοί λογιστές και φοροτεχνικοί (§ 1, stk. 1, nr. 16 hvidvaskloven)** | - | **Καμία αρμοδιότητα του Revisornævnet**, υπάγονται αποκλειστικά στο διοικητικό πλαίσιο της Erhvervsstyrelsen (påbud § 60, δημοσίευση § 62) και στο ποινικό § 78 του hvidvaskloven |

Πρόσφατα παραδείγματα επιβολής (2023, πρώτες υποθέσεις AML βάσει των διατάξεων του Ιουλίου 2020). Υπόθεση 1 - συστάσεις εταιρειών με μετρητά χωρίς επαλήθευση της προέλευσης των κεφαλαίων. Πρόστιμο **250.000 DKK** και **διετής υπό όρους αποκλεισμός**, Υπόθεση 2 - αδυναμίες τεκμηρίωσης της αξιολόγησης κινδύνου AML. Πρόστιμο **250.000 DKK**. **Προσοχή.** Τα παραδείγματα αυτά αφορούν **εγκεκριμένους ελεγκτές** ενώπιον του Revisornævnet και **δεν** είναι μεταφέρσιμα στους εξωτερικούς λογιστές του nr. 16.

Κατά τη θεματική έκθεση της δανικής ΜΧΠ (*Hvidvasksekretariatet, «Afgørelser om hvidvask i tal», Νοέμβριος 2023*), την περίοδο **2018-2022** επιβλήθηκαν **408 πρόστιμα** για παραβάσεις του hvidvaskloven, συνολικού ύψους **3.530.472.046 DKK (~3,53 δισ.)** - ποσό που όμως καθορίζεται σχεδόν εξ ολοκλήρου (~99%) από το **μεμονωμένο πρόστιμο 3,5 δισ. DKK στην Danske Bank** (14.12.2022). Για τα υπόλοιπα, περίπου το **80% (332 πρόστιμα)** κυμάνθηκε μεταξύ **1.000 DKK και λίγο κάτω των 50.000 DKK**.

**Στατιστικά εποπτείας.** Κατά την «*Årsberetning for erhvervsrettet kontrol og tilsyn i Erhvervsstyrelsen 2025*», «*Der er gennemført 160 tilsynsbesøg, og 164 sager er endeligt afsluttet*» - διενεργήθηκαν **160 επιτόπιοι έλεγχοι** και ολοκληρώθηκαν οριστικά **164 υποθέσεις**, ενώ «*Det anslås, at 14.000 virksomheder og personer er omfattet af tilsynet*» - εκτιμάται ότι **14.000 επιχειρήσεις και πρόσωπα** υπάγονται στην εποπτεία της αρχής. Τα μεγέθη αυτά εντάσσονται σε **σταθερή διαχρονική τάξη μεγέθους**. Κατά τις ετήσιες εκθέσεις «*Årsberetning for erhvervsrettet kontrol og tilsyn i Erhvervsstyrelsen*», οι έλεγχοι (επιτόπιοι και εξ αποστάσεως) σε παρόχους λογιστικών υπηρεσιών και φοροτεχνικούς κυμαίνονται σε **200-240 ελέγχους ετησίως** - ενδεικτικά **237 έλεγχοι το 2022 και 205 το 2023** - ενώ οι εκδιδόμενες και δημοσιευόμενες αντιδράσεις κατά το **§ 62** (εντολές συμμόρφωσης, επιπλήξεις) ανέρχονται σε **85-95 ετησίως** (93 το 2022 και 85 το 2023). Καταγράφονται επιπλέον **συστηματικές παραπομπές στην αστυνομία/εισαγγελία (NSK) για άσκηση ποινικής δίωξης (*politianmeldelser*)** - 10 το 2022 και 32 το 2023. Για την περίοδο Ιανουαρίου-Σεπτεμβρίου 2022 καταγράφηκαν **417 παραβάσεις σε 74 εταιρείες**, με περίπου **85%** να αφορούν ανεπαρκείς εσωτερικές αξιολογήσεις κινδύνου.

Συνοπτικός πίνακας συνεπειών ανά παράβαση:

| Παράβαση | Αντίδραση της Erhvervsstyrelsen | Ποινική συνέπεια (Κεφάλαιο 14) | Παραγραφή (§ 78, stk. 5) |
|---|---|---|---|

| | | | |
|---|---|---|---|
| Αποτυχία δέουσας επιμέλειας (**§§ 10-12, 14**) | *Påbud* (§ 60) και/ή *påtale*, δημοσίευση (§ 62, κατονομασία φυσικού προσώπου μόνο επί σοβαρών/επανειλημμένων/συστηματικών) | *Bøde* κατά **§ 78, stk. 1** (πρόθεση ή βαριά αμέλεια), **φυλάκιση έως 2 έτη** κατά **§ 78, stk. 2** επί ιδιαίτερα σοβαρών ή εκτεταμένων *εκ προθέσεως* παραβάσεων | **10 έτη** |
| Ενισχυμένη CDD / PEP (**§§ 17-20**) | *Påbud*/*påtale*, δημοσίευση | *Bøde* (stk. 1), **φυλάκιση έως 2 έτη** (stk. 2) | **10 έτη** |
| Παράλειψη έρευνας/σημείωσης (**§ 25**) | *Påbud*/*påtale*, δημοσίευση | *Bøde* (stk. 1), **φυλάκιση έως 2 έτη** (stk. 2, για το § 25, stk. 1) | **10 έτη** |
| Παράλειψη αναφοράς ή εκτέλεση συναλλαγής χωρίς έγκριση (**§ 26, stk. 1, 3, 4, 6**) | *Påbud*/*påtale*, δημοσίευση | *Bøde* (stk. 1), **φυλάκιση έως 2 έτη** (stk. 2) | **10 έτη** |
| Ελλιπής τήρηση αρχείων (**§ 30**) | *Påbud*/*påtale*, δημοσίευση | *Bøde* (stk. 1), **φυλάκιση έως 2 έτη** (stk. 2) | **10 έτη** |
| Ελλιπείς γραπτές πολιτικές και διαδικασίες (**§ 8, stk. 1-4, 6**) | *Påbud* συμμόρφωσης εντός προθεσμίας | **Μόνο *bøde*** κατά § 78, stk. 1 - **το § 8 δεν περιλαμβάνεται στο stk. 2, άρα δεν απειλείται φυλάκιση** | 5 έτη |
| Απουσία/μη τεκμηρίωση εκτίμησης κινδύνου (**§ 7, stk. 1-2**) | *Påbud* συμμόρφωσης, δημοσίευση | **Μόνο *bøde*** κατά § 78, stk. 1 | **10 έτη** |
| Μη θέσπιση καναλιού καταγγελιών (**§ 35, stk. 1**) - άνω των 5 υπαλλήλων | *Påbud* συμμόρφωσης | **Μόνο *bøde*** κατά § 78, stk. 1 | 5 έτη |
| Δυσμενής μεταχείριση καταγγέλλοντος (**§ 36, stk. 1-2**) | *Påbud*/*påtale* | *Bøde* κατά § 78, stk. 1, **και αστική αποζημίωση** κατά § 36, stk. 3 | 5 έτη |
| Άσκηση δραστηριοτήτων του **nr. 17** χωρίς εγγραφή (**§ 58, stk. 1**) | *Påbud* παύσης δραστηριότητας, δημοσίευση, άρνηση ή ανάκληση εγγραφής (§ 58, stk. 2-3, 5-6, 8) | **Μόνο *bøde*** κατά § 78, stk. 1 (το § 58, stk. 1, περιλαμβάνεται ρητά στον κατάλογο) | 5 έτη |
| Καταδικασμένο μέλος διοίκησης ή πραγματικός δικαιούχος (**§ 57, stk. 2**) - ισχύει και για το nr. 16 | *Påbud*, δημοσίευση | *Bøde* κατά § 78, stk. 1 | 5 έτη |
| Άρνηση παροχής στοιχείων/πρόσβασης στην αρχή (**§ 59, stk. 1**) | *Påbud*, πρόσβαση χωρίς δικαστική εντολή (§ 59, stk. 2) | *Bøde* κατά § 78, stk. 1 | 5 έτη |
| Προειδοποίηση πελάτη - παράβαση της απαγόρευσης γνωστοποίησης (**§ 38, stk. 1**) | - | **Μόνο *bøde*** κατά τον hvidvaskloven (§ 78, stk. 1) - **όχι φυλάκιση** | 5 έτη |
| Μη διακοπή σχέσης όταν η CDD δεν μπορεί να ολοκληρωθεί (**§ 14, stk. 5**) | *Påbud*/*påtale*, δημοσίευση (κατονομασία δυνατή, το § 14 περιλαμβάνεται στο § 62, stk. 3) | *Bøde* (stk. 1), **φυλάκιση έως 2 έτη** (stk. 2) | **10 έτη** |
| Παράλειψη αναφοράς ασυμφωνίας στο μητρώο πραγματικών δικαιούχων (**§ 15 a, stk. 1**) | *Påbud* υποβολής της αναφοράς | **Μόνο *bøde*** κατά § 78, stk. 1 (το § 15 περιλαμβάνεται ρητά, δεν υπάρχει στο stk. 2) | 5 έτη |
| Παράλειψη ενημέρωσης του πελάτη για την επεξεργασία δεδομένων ή χρήση των στοιχείων για άλλον σκοπό (**§ 16**) | *Påbud*/*påtale* | **Μόνο *bøde*** κατά § 78, stk. 1 | 5 έτη |
| Πλημμελής συνδρομή τρίτου ή *outsourcing* (**§ 22, stk. 2-3, § 24**) | *Påbud*/*påtale* | **Μόνο *bøde*** κατά § 78, stk. 1 | **10 έτη** |
| Μη άμεση παροχή πληροφοριών στο Hvidvasksekretariatet (**§ 29, stk. 4**) ή διάδοση της ενημέρωσης πορείας (**stk. 6**) | - | **Μόνο *bøde*** κατά § 78, stk. 1 | 5 έτη |
| Παράλειψη γνωστοποίησης μεταβολών διοίκησης/πραγματικών δικαιούχων εντός 2 εβδομάδων (**§ 58, stk. 7**) - μόνο για nr. 17 | ***Tvangsbøder* (ημερήσιες ή εβδομαδιαίες) από την Erhvervsstyrelsen, § 80, stk. 3**, δυνατή και ανάκληση της εγγραφής (§ 58, stk. 5) | Δεν περιλαμβάνεται στον κατάλογο του § 78 | - |
| Παράλειψη καταχώρισης/τήρησης στοιχείων πραγματικών δικαιούχων *trust* (**§ 46 a, stk. 3, 4, 6, 7**) | ***Tvangsbøder* από την Erhvervsstyrelsen, § 80, stk. 5** | Δεν περιλαμβάνεται στον κατάλογο του § 78 | - |
| **Μη συμμόρφωση προς påbud του § 60** | - | **Αυτοτελές αδίκημα**. *Bøde* κατά **§ 79**, ανεξάρτητα από την αρχική παράβαση | 5 έτη |

**Επισήμανση.** Τα **§§ 152-152 e του Ποινικού Κώδικα δεν** εφαρμόζονται στον υπόχρεο λογιστή που προειδοποιεί τον πελάτη. Ο hvidvaskloven τα επικαλείται σε **τέσσερα και μόνο σημεία, όλα αφορώντα δημοσίους λειτουργούς**. **§ 38 a, stk. 1** («*Personer, der virker inden for* ***den offentlige forvaltning****, er under ansvar efter straffelovens §§ 152-152 e forpligtet til at hemmeligholde oplysninger, som hidrører fra en underretning efter § 26 eller § 28*» - όσοι υπηρετούν στη δημόσια διοίκηση οφείλουν, με ευθύνη κατά τα §§ 152-152 e, να τηρούν απόρρητες τις πληροφορίες που προέρχονται από αναφορά), και τα **§§ 56, 63 και 69**, που επιβάλλουν την ίδια υποχρέωση στους υπαλλήλους της **Finanstilsynet**, της **Erhvervsstyrelsen** και της **Spillemyndigheden** αντιστοίχως, καθώς και στους παρόχους υπηρεσιών και τους εμπειρογνώμονες που ενεργούν για λογαριασμό τους - **και μετά τη λήξη της εργασιακής ή συμβατικής σχέσης**. Η παράβαση της απαγόρευσης γνωστοποίησης από τον ίδιο τον λογιστή τιμωρείται αποκλειστικά κατά τον **hvidvaskloven (§ 78, stk. 1)**, και μάλιστα **μόνο με πρόστιμο**. Σημειώνεται επίσης ότι, κατά το **§ 38 a, stk. 2**, στις πληροφορίες αυτές **δεν εφαρμόζονται** οι διατάξεις του δανικού Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας για την πρόσβαση του διαδίκου στον φάκελο (§ 9), την προηγούμενη ακρόαση (§ 19), την υποχρέωση αιτιολογίας (§ 24) και τη διαβίβαση πληροφοριών μεταξύ αρχών (§§ 28 και 31).

**Παραδείγματα ύποπτων συναλλαγών & δείκτες κινδύνου**

Το επίσημο έγγραφο δεικτών του Hvidvasksekretariatet είναι πλέον τα **«Branchespecifikke tegn på hvidvask og terrorfinansiering - RØDE FLAG» (έκδοση 2025)**, το οποίο αντικατέστησε το παλαιότερο έγγραφο του Σεπτεμβρίου 2021. Περιλαμβάνει ειδική **ενότητα 7 «Godkendte revisorer, skatterådgivere, eksterne bogholdere mv.»** (εγκεκριμένοι ελεγκτές, φοροτεχνικοί, εξωτερικοί λογιστές κ.λπ.), με υποενότητες από τους **γενικούς δείκτες (7.1)** έως τη **φορολογική συμβουλευτική (7.9)**. Από τα έγγραφα του 2021 παραμένει σε ισχύ μόνο το «*Tegn på handelsbaseret hvidvask*». Οι δείκτες, κατά κατηγορία:

- **Γενικά (7.1)**. Άτυπη επιλογή λογιστή/ελεγκτή σε σχέση με το μέγεθος, την τοποθεσία ή τον κλάδο της επιχείρησης («*Atypisk valg af revisor givet virksomhedens størrelse, placering eller branche*»), ανεξήγητη αποχώρηση του προηγούμενου συμβούλου, πρόσωπα επικοινωνίας εκτός επίσημων ρόλων, πελάτες που ζητούν εγγύηση φήμης έναντι τρίτων χωρίς επαρκή γνώση της επιχείρησης.
- **Ισολογισμός**. Περιουσιακά στοιχεία που εμφανίζονται πωληθέντα με μεταβίβαση, υποχρεώσεις έναντι μη ταυτοποιημένων περιουσιακών στοιχείων, άτυπο μετοχικό κεφάλαιο ή άτυπες αυξήσεις, απαιτήσεις συνδεδεμένων μερών κεφαλαιοποιούμενες και ακολουθούμενες από μείωση κεφαλαίου με πληρωμή στον μέτοχο.
- **Τεκμηρίωση**. Ασυνήθεις ζημίες ή κέρδη, δαπάνες δύσκολα επαληθεύσιμες (αντιπρόσωποι, σύμβουλοι, τεχνογνωσία), αδυναμία επαλήθευσης της προέλευσης των εσόδων, τεκμηρίωση που ζητείται και δεν παρέχεται, πλασματικά έσοδα ή κόστη από εταιρείες διευθυντών ή συγγενικών προσώπων.
- **Τιμολόγηση**. Χειρόγραφα τιμολόγια, ασυνήθιστα νομίσματα, περιττοί μεσάζοντες, διαφορετικοί αριθμοί λογαριασμών, ΦΠΑ χρεωμένος από μη εγγεγραμμένες εταιρείες, διαφορετικές διευθύνσεις χρέωσης και παράδοσης, αναντιστοιχίες τιμολογίων και εγγράφων μεταφοράς.
- **Μοτίβα πληρωμών**. Μετρητά εκεί όπου η τραπεζική πληρωμή είναι το φυσιολογικό, διαφορετικοί λογαριασμοί για τον ίδιο πελάτη ή προμηθευτή, προπληρωμές σε νέους συνεργάτες χωρίς εξασφάλιση, ξαφνικές αλλαγές στις χώρες προέλευσης των χρημάτων, συναλλαγές με φορολογικούς παραδείσους, ζώνες συγκρούσεων ή υπεράκτιες δικαιοδοσίες, υπερ- ή υποτιμολόγηση.
- **Φορολογική συμβουλευτική (7.9)**. Αιτήματα «φορολογικών συμβουλών» που στην ουσία αφορούν νομιμοποίηση, ιδιαίτερο ενδιαφέρον του πελάτη για τους κανόνες τραπεζικού απορρήτου άλλων χωρών («*Kunden er særlig interesseret i andre landes regler for bankhemmelighed*»), αγορά αλλοδαπών εταιρειών με ανώνυμη ιδιοκτησία, τραπεζικοί λογαριασμοί σε χώρες χωρίς σύνδεση με τη δραστηριότητα, πελάτες αδιάφοροι για το κόστος των συμβουλών.

**Ιδιαιτερότητες**

- Οι **υπηρεσίες σύστασης και διοίκησης εταιρειών** (§ 1, stk. 1, nr. 17) αξιολογούνται ρητά ως **υψηλού κινδύνου (høj)** στην Εθνική Αξιολόγηση Κινδύνου 2022, ενώ ο ίδιος ο κλάδος των λογιστών/ελεγκτών/φοροτεχνικών αξιολογείται ως **σημαντικού κινδύνου (betydelig)** - μία βαθμίδα χαμηλότερα, όχι δύο. Επειδή τα λογιστικά γραφεία παρέχουν συχνά παρεμπιπτόντως τέτοιες υπηρεσίες, ο πραγματικός τους κίνδυνος συχνά υπερβαίνει τη βαθμίδα του κλάδου τους.
- Τα **παράνομα δάνεια μετόχων** (*ulovlige kapitalejerlån*) απαιτούν **συγκεκριμένη αξιολόγηση** κατά την οδηγία της Erhvervsstyrelsen (v.2, 15.9.2025, ενότητα 5.2) και **όχι** αυτόματη αναφορά, η αναφορά υποβάλλεται μόνον εφόσον η υποψία δεν αίρεται μετά την έρευνα του § 25.
- **Υποχρεωτική εγγραφή** στην Erhvervsstyrelsen (**§ 58, stk. 1**) υπάρχει **μόνο** για τους παρόχους υπηρεσιών σε επιχειρήσεις (nr. 17) - **όχι** για τους εξωτερικούς λογιστές και φοροτεχνικούς (nr. 16) καθαυτούς, ούτε για τους εγκεκριμένους ελεγκτές (nr. 14), οι οποίοι αδειοδοτούνται και καταχωρίζονται ήδη κατά τον revisorloven. Στην πράξη, όμως, πολλά λογιστικά γραφεία υποχρεούνται σε εγγραφή επειδή παρέχουν και υπηρεσίες του nr. 17, και τούτο διότι ο ορισμός του **§ 2, nr. 12** εξαιρεί από την έννοια του TCSP **μόνο** τα nr. 13-15 (δικηγόρους, εγκεκριμένους ελεγκτές, μεσίτες) και **όχι** τους εξωτερικούς λογιστές του nr. 16.
- **Δύο υποχρεώσεις που ισχύουν για τους λογιστές παρότι δεν εγγράφονται.** Πρώτον, η απαίτηση καταλληλότητας του **§ 57, stk. 2** - τα μέλη της διοίκησης, οι πραγματικοί δικαιούχοι και τα ίδια τα πρόσωπα του **nr. 16** δεν επιτρέπεται να έχουν καταδικαστεί για πράξη που θεμελιώνει εγγύς κίνδυνο κατάχρησης της θέσης ή της ελέγχουσας επιρροής τους (η παράβαση τιμωρείται με πρόστιμο κατά το § 78, stk. 1), δεύτερον, η υποχρέωση του **§ 59** να παρέχουν στην Erhvervsstyrelsen κάθε αναγκαία πληροφορία και να δέχονται επιτόπιο έλεγχο **χωρίς δικαστική εντολή**.
- **Παραγραφή δέκα ετών για τον σκληρό πυρήνα (§ 78, stk. 5).** Ενώ η γενική παραγραφή των παραβάσεων του hvidvaskloven είναι **5 έτη**, για την εκτίμηση κινδύνου (§ 7), τη δέουσα επιμέλεια (§§ 10-12, 14, 15, 17-20, 22, 24), την έρευνα (§ 25), την αναφορά (§ 26) και την τήρηση αρχείων (§§ 30-31) η παραγραφή είναι **10 έτη**. Ένα λογιστικό γραφείο μπορεί επομένως να διωχθεί για ελλιπή CDD δέκα έτη μετά την τέλεση - στοιχείο που καθιστά την τεκμηρίωση του § 30 ακόμη κρισιμότερη.
- **Απαλλαγή από την υποχρέωση αναφοράς κατά τη συνδρομή δικηγόρου (§ 27, stk. 3).** Ο εξωτερικός λογιστής ή ο φοροτεχνικός που **συνδράμει δικηγόρο** πριν, κατά ή μετά από δίκη, ή συνδράμει στη διαπίστωση της νομικής θέσης πελάτη, απαλλάσσεται από την υποχρέωση αναφοράς **στην ίδια έκταση με τον δικηγόρο**. Παράλληλα, ο εγκεκριμένος ελεγκτής του nr. 14 απαλλάσσεται όταν εκπροσωπεί πελάτη ενώπιον του Landsskatteretten (§ 27, stk. 2) - απαλλαγή που **δεν** επεκτείνεται στους λογιστές του nr. 16.
- **Διάκριση εξωτερικών λογιστών και ορκωτών/εγκεκριμένων ελεγκτών.** Οι **εγκεκριμένοι ελεγκτές (nr. 14)** εποπτεύονται ως προς την AML από την **Erhvervsstyrelsen**, ενώ πειθαρχικά υπάγονται στο **Revisornævnet** κατά τον revisorloven (advarsel, πρόστιμο, frakendelse, forbud). Οι **εξωτερικοί λογιστές και φοροτεχνικοί (nr. 16)** εποπτεύονται επίσης από την Erhvervsstyrelsen, αλλά **δεν υπάγονται στο Revisornævnet** ούτε στις κυρώσεις του revisorloven, η μόνη οδός γι' αυτούς είναι *påbud*/*påtale*, δημοσίευση της απόφασης και ποινική δίωξη κατά τον § 78 μετά από παραπομπή στην NSK.
- **Ο εξωτερικός λογιστής είναι υπόχρεος χωρίς μητρώο - και αυτό είναι ηθελημένο.** Η αντιπαραβολή **§ 57, stk. 1** (εποπτεία, nr. 14-17 και 21) με **§ 58, stk. 1** (εγγραφή, μόνο nr. 17) δείχνει ότι ο δανός νομοθέτης επέλεξε **εποπτεία χωρίς προηγούμενη καταχώριση** για τους λογιστές, τους φοροτεχνικούς, τους μεσίτες και τους εμπόρους έργων τέχνης, και **καταχώριση ως προϋπόθεση άσκησης** μόνο για τους TCSP. Πρακτικά. Το λογιστικό γραφείο **δεν υποβάλλει τίποτε** πριν αρχίσει να λειτουργεί, αλλά είναι από την πρώτη ημέρα πλήρως υπόχρεο και ελέγξιμο. Η αντίστροφη πλάνη - ότι «αφού δεν είμαι γραμμένος πουθενά, δεν με αφορά ο νόμος» - είναι το συχνότερο σφάλμα και δεν έχει κανένα έρεισμα στο κείμενο.
- **Χρηματικές ποινές εξαναγκασμού από την Erhvervsstyrelsen (§ 80, stk. 3 και 5).** Πέρα από τα ποινικά πρόστιμα, η Erhvervsstyrelsen διαθέτει και **δικό της μέσο εξαναγκασμού** - ημερήσιες ή εβδομαδιαίες *tvangsbøder* - σε δύο περιπτώσεις που αφορούν ευθέως λογιστικά γραφεία με δραστηριότητα nr. 17. Παράλειψη γνωστοποίησης μεταβολών διοίκησης ή πραγματικών δικαιούχων εντός των **2 εβδομάδων** του § 58, stk. 7, και παράλειψη καταχώρισης/τήρησης στοιχείων πραγματικών δικαιούχων καταπιστεύματος (§ 46 a). Το στοιχείο αυτό είχε αποδοθεί εσφαλμένα στη Finanstilsynet και διορθώνεται.
- **Δύο διακριτές «αναφορές» που δεν πρέπει να συγχέονται.** Η **αναφορά ύποπτης συναλλαγής** υποβάλλεται **αμέσως** (*omgående*) στο **Hvidvasksekretariatet** μέσω GoAML (§ 26, stk. 1), ενώ η **αναφορά ασυμφωνίας** ως προς τα καταχωρισμένα στοιχεία πραγματικών δικαιούχων υποβάλλεται **το ταχύτερο δυνατόν** (*hurtigst muligt*) στην **Erhvervsstyrelsen** (§ 15 a, stk. 1). Διαφορετικός αποδέκτης, διαφορετική νομική βάση, διαφορετικός σκοπός, η δεύτερη **δεν** προϋποθέτει υποψία νομιμοποίησης. Τρίτη, αυτοτελής υποχρέωση είναι η **άμεση απάντηση σε αίτημα πληροφοριών** της ΜΧΠ (§ 29, stk. 4).
- **Ο λογιστής μπορεί να αποτρέψει τον πελάτη - ρητή πρόβλεψη (§ 38, stk. 8).** Η απαγόρευση γνωστοποίησης **δεν εμποδίζει** τους δικηγόρους, τους ελεγκτές, τους **εξωτερικούς λογιστές** και τους φοροτεχνικούς να συμβουλεύσουν τον πελάτη να μην προβεί σε παράνομη δραστηριότητα. Η γραμμή είναι σαφής. Επιτρέπεται η αποτροπή της πράξης, απαγορεύεται η αποκάλυψη της αναφοράς ή της έρευνας.
- **Το κατώφλι μετρητών των 15.000 DKK του § 5 δεν βαρύνει τον λογιστή αλλά τον πελάτη του** - και ακριβώς γι' αυτό αποτελεί για τον λογιστή δείκτη κινδύνου πρώτης γραμμής. Η διαπίστωση ταμειακής είσπραξης πελάτη 15.000 DKK και άνω σημαίνει πιθανή παράβαση του § 5 από τον πελάτη και ενεργοποιεί την υποχρέωση έρευνας του § 25.
- **Επίσημες οδηγίες - ιεράρχηση.** Για τους εξωτερικούς λογιστές, η θεσμικά αρμόδια οδηγία είναι της **Erhvervsstyrelsen**, «Vejledning om hvidvasklovens anvendelsesområde og tilhørende forpligtelser», έκδοση 2 (15.9.2025), συμπληρωματικά δε η «Sådan laver du en risikovurdering efter hvidvasklovens § 7» (v.1, 3.12.2025) και η «Vejledning om processen for et tilsynsbesøg fra Erhvervsstyrelsens hvidvasktilsyn». Η οδηγία **Finanstilsynet «Vejledning nr. 9864 af 28. oktober 2020»** υφίσταται και επιβεβαιώνεται, αφορά όμως τον **χρηματοπιστωτικό τομέα** και χρησιμοποιεί ακόμη την **παλαιά αρίθμηση** («nr. 14-16»), έχει επομένως δευτερεύουσα μόνο αξία για τον λογιστικό κλάδο. Ο οδηγός **FSR «HVIDVASKREGLERNE - for revisorer»** είναι έκδοση **ιδιωτικού επαγγελματικού φορέα** (FSR - danske revisorer) και απευθύνεται σε *revisorer*, **δεν αποτελεί επίσημη πηγή** και για τον λόγο αυτό αφαιρέθηκε από την ενότητα «Πηγές», όπου παραμένουν μόνο νομοθετικά κείμενα και έγγραφα δημοσίων αρχών.

**Πηγές:**

- **Νομοθεσία:**
  - Hvidvaskloven - αρχικός Lov nr. 651 af 8. juni 2017 - https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2017/651/pdf
  - **Ισχύουσα ενοποίηση - πρωτογενής πηγή του παρόντος κεφαλαίου.** Lovbekendtgørelse (LBK) **nr. 433 af 17/04/2026** (*Gældende*), «Bekendtgørelse af lov om forebyggende foranstaltninger mod hvidvask og finansiering af terrorisme (hvidvaskloven)», Erhvervsministeriet (Finanstilsynet, j.nr. 26-002117), αναδημοσίευση της LBK nr. 1463/2025 με την τροποποίηση του § 13 του lov nr. 1638 af 16/12/2025. Εκτύπωση από το retsinformation.dk της 15.8.2026. Από το κείμενο αυτό τεκμηριώνονται πρωτογενώς. § 1 stk. 1 (nr. 13-22) και stk. 2-8, § 2 (nr. 8, 9, 12), § 7 stk. 1-3, § 8 stk. 1-6, § 9, § 10 (nr. 1-5), § 11 stk. 1-4, § 17 stk. 1-5, § 18 stk. 1-9, § 21, § 25 stk. 1-4, § 26 stk. 1-8, § 27 stk. 1-3, § 30 stk. 1-3, §§ 35, 35 a, 36, 36 a, §§ 37, 38, 38 a, §§ 57-63, §§ 75-76, **§§ 78, 78 a, 79 και 80**, EU-Note (Οδηγίες 2015/849 και 2018/843). Στον δεύτερο, εξαντλητικό έλεγχο προστέθηκαν πρωτογενώς και τα εξής άρθρα του ίδιου κειμένου. **§ 5, § 5 a, § 6, § 6 a** (απαγόρευση μετρητών 15.000 DKK, ανώνυμες

προπληρωμένες κάρτες, πλαστά, χαρτονόμισμα 500 EUR), **§ 13, § 14 stk. 1-6, § 15, § 15 a, § 16** (χρόνος επαλήθευσης, υποχρεωτική διακοπή σχέσης, αναφορά ασυμφωνιών στο μητρώο πραγματικών δικαιούχων, ενημέρωση για την επεξεργασία δεδομένων), **§ 17 a** (*selvhostede adresser*), **§§ 19-20** (σχέσεις ανταποκριτή), **§§ 22, 23 και 24** (συνδρομή τρίτου, όμιλος, *outsourcing*), **§ 27 stk. 4**, **§ 29 stk. 1-6** (θέση και εξουσίες του Hvidvasksekretariatet, άμεση παροχή πληροφοριών), **§§ 30 a και 30 b**, **§ 38 stk. 3-8**, **§§ 46 a-46 e** (Κεφάλαιο 10 a - καταπιστεύματα), **§ 47** (πεδίο εποπτείας της Finanstilsynet), **§ 55 stk. 1-5**, **§ 64** (Advokatrådet), **§§ 70-74** (ψηφιακή επικοινωνία, φόρουμ συντονισμού), και τα **Παραρτήματα (Bilag) 1, 2 και 3** στο σύνολό τους.
  - Ενσωματωμένες τροποποιήσεις που αναφέρονται ρητά στο κείμενο και χρησιμοποιήθηκαν. **Lov nr. 175 af 27. februar 2024** («Nedsættelse af kontantforbudsgrænsen» - μείωση του ορίου μετρητών του § 5, έναρξη ισχύος 1.3.2024), **Lov nr. 1666 af 30. december 2024**, **Lov nr. 712 af 20. juni 2025** (μερικώς, με ρητή εξαίρεση του § 4, nr. 3), **Lov nr. 1638 af 16. december 2025**, § 13 (αφορά το § 38 b) και § 14, nr. 1 - Lovtidende A, retsinformation.dk
  - Προηγούμενες ενοποιήσεις (αντικαταστάθηκαν). LBK nr. 1463 af 18/11/2025 - https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2025/1463/pdf, LBK nr. 807 af 21/06/2024 - https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2024/807/pdf
  - Revisorloven - LBK nr. 1219 af 31/08/2022, «Bekendtgørelse af lov om godkendte revisorer og revisionsvirksomheder», § 44 - https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2022/1219/pdf
  - Bogføringsloven - lov nr. 700 af 24/05/2022 (§§ 19-20, καταχώριση ψηφιακών λογιστικών συστημάτων, όχι λογιστών) - https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2022/700/pdf
  - Straffeloven (Ποινικός Κώδικας) §§ 290, 290 a, 290 b, 114 a-114 b και §§ 152-152 e, το **§ 290 b, stk. 2** επιβεβαιώνεται εμμέσως ως η επιβαρυντική μορφή της νομιμοποίησης μέσω της ρητής παραπομπής του § 78, stk. 2, του hvidvaskloven, όπως και το **§ 78, stk. 2 και 3** του straffeloven μέσω των παραπομπών του § 58, stk. 2-4. Πηγή: «Bekendtgørelse af straffeloven», **LBK nr. 1360 af 28/09/2022** (Justitsministeriet), όπως ισχύει - https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2022/1360 (§ 290 a, hvidvask έως 8 έτη, § 290 b, særlig grov hvidvask, §§ 114 a-114 b, τρομοκρατία και χρηματοδότησή της, έως 10 έτη, 5ο κεφάλαιο §§ 25-27, ποινική ευθύνη νομικών προσώπων, §§ 152-152 e, υπηρεσιακό απόρρητο)
  - Selskabsloven §§ 215 και 367 (ulovlige kapitalejerlån), erklæringsbekendtgørelsen § 7, stk. 2
  - Κανονισμός (ΕΕ) 2024/1624 και Οδηγία (ΕΕ) 2024/1640 (πακέτο AML της ΕΕ, εφαρμογή από 10.7.2027)
- **Εποπτική αρχή / FIU:**
  - Erhvervsstyrelsen (εποπτική αρχή, § 57, Langelinie Allé 17, 2100 København Ø, τηλ. 35 29 10 00, κέντρο εξυπηρέτησης 72 20 00 30, CVR 10150817) - https://erhvervsstyrelsen.dk/hvidvask-og-terrorfinansiering
  - Erhvervsstyrelsen - αποφάσεις και δικαστικές αποφάσεις AML - https://erhvervsstyrelsen.dk/hvidvask-afgoerelser-og-domme
  - Erhvervsstyrelsen, απόφαση Huma regnskab ApS (29.6.2026) - https://erhvervsstyrelsen.dk/huma-regnskab-aps
  - Erhvervsstyrelsen, απόφαση CN Regnskabsservice ApS (23.6.2026) - https://erhvervsstyrelsen.dk/cn-regnskabsservice-aps
  - Hvidvasksekretariatet (FIU, εντός της National enhed for Særlig Kriminalitet - NSK, fiu@politi.dk, τηλ. 45 15 47 10) - https://hvidvask.dk
  - GoAML (υποβολή αναφορών) - https://hvidvask.politi.dk
  - Πύλη εγγραφής επιχειρήσεων - https://virk.dk

- **Οδηγίες / μητρώα / λοιπά έγγραφα:**
  - Erhvervsstyrelsen, «Vejledning om hvidvasklovens anvendelsesområde og tilhørende forpligtelser», έκδοση 2 (15.9.2025) - ενότητα 5.2 «Kapitalejerlån og underretningspligt», εγγραφή § 1, nr. 17 - https://erhvervsstyrelsen.dk/vejledning-hvidvasklovens-anvendelsesomraade-og-tilhoerende-forpligtelser
  - Erhvervsstyrelsen, «Sådan laver du en risikovurdering efter hvidvasklovens § 7», v.1 (3.12.2025) - ετήσια επικαιροποίηση της εκτίμησης κινδύνου
  - Erhvervsstyrelsen, «Vejledning om processen for et tilsynsbesøg fra Erhvervsstyrelsens hvidvasktilsyn» (påbud § 60, påtale, δημοσίευση § 62, παραπομπή στην NSK) - https://erhvervsstyrelsen.dk/vejledning-processen-et-tilsynsbesoeg-fra-erhvervsstyrelsens-hvidvasktilsyn
  - Erhvervsstyrelsen, «Ulovlige kapitalejerlån» (εταιρικές συνέπειες, δεν προβλέπει υποχρέωση αναφοράς κατά τον hvidvaskloven) - https://erhvervsstyrelsen.dk/ulovlige-kapitalejerlaan
  - Erhvervsstyrelsen, οδηγοί για τους κανόνες του hvidvaskloven - https://erhvervsstyrelsen.dk/guides-til-hvidvasklovens-regler
  - Erhvervsstyrelsen, «Årsberetning for erhvervsrettet kontrol og tilsyn i Erhvervsstyrelsen» 2022 και 2023 (200-240 έλεγχοι ετησίως, 85-95 δημοσιευμένες αντιδράσεις κατά το § 62, politianmeldelser προς την NSK) - https://erhvervsstyrelsen.dk/publikationer-analyser-og-rapporter
  - Erhvervsstyrelsen, «Årsberetning for erhvervsrettet kontrol og tilsyn i Erhvervsstyrelsen 2025» (160 έλεγχοι, 164 υποθέσεις, ~14.000 υπόχρεοι) - https://erhvervsstyrelsen.dk/sites/default/files/2026-04/Aarsberetning-2025-24042026_WA.pdf
  - Hvidvasksekretariatet, «Branchespecifikke tegn på hvidvask og terrorfinansiering - RØDE FLAG» (2025), κεφ. 7 - https://hvidvask.dk/-/media/mediefiler/hvidvask/hvidvask-da/dokumenter/udgivelser/roede-flag/branchespecifikke_hvidvask-af-ulovligt-udbytte-eller-finansiering-af-terrorisme_2025.pdf
  - Hvidvasksekretariatet, κατάλογος «Røde flag» - https://hvidvask.dk/roede-flag
  - Hvidvasksekretariatet (NSK, Rigspolitiet), «Den nationale risikovurdering af hvidvask i Danmark 2022», έκδοση Ιανουαρίου 2023 (τρίτη κατά σειρά, κλίμακα begrænset/moderat/betydelig/høj, τομέας «Godkendte revisorer, bogholdere, skatterådgivere mv.» = betydelig risiko) - https://hvidvask.dk/den-nationale-risikovurdering-2022
  - Hvidvasksekretariatet, «Afgørelser om hvidvask i tal» (Νοέμβριος 2023) - 408 πρόστιμα 2018-2022
  - Finanstilsynet, «Vejledning om lov om forebyggende foranstaltninger mod hvidvask og finansiering af terrorisme (hvidvaskloven)», VEJ nr. 9864 af 28/10/2020 (χρηματοπιστωτικός τομέας, παλαιά αρίθμηση) - https://www.retsinformation.dk/eli/retsinfo/2020/9864/pdf
  - Finanstilsynet, επίσημος δανικός κατάλογος PEP (§ 18 hvidvaskloven, αρχείο.xlsx) - https://www.finanstilsynet.dk/lovgivning/pep-listen και https://www.finanstilsynet.dk/tal-og-fakta/pep-liste
  - Nævnenes Hus - Revisornævnet («klager over godkendte revisorer») - https://naevneneshus.dk/start-din-klage/revisornaevnet/

- **Διεθνείς αξιολογήσεις:**
  - FATF, *Anti-money laundering and counter-terrorist financing measures - Denmark, Mutual Evaluation Report* (2017) - ποινή 1,5 έτους για την απλή μορφή νομιμοποίησης «not fully proportionate or dissuasive» - https://www.fatf-gafi.org/content/dam/fatf-gafi/mer/MER-Denmark-2017.pdf

## Φινλανδία

Περιεχόμενα

**Εθνική νομοθεσία**

Η Φινλανδία ενσωμάτωσε την Οδηγία (ΕΕ) 2015/849 μέσω του νόμου **Laki rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä (444/2017)** - Νόμος για την Πρόληψη της Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες και της Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας - ο οποίος τέθηκε σε ισχύ στις **3 Ιουλίου 2017** (επιβεβαιωμένο από τα μεταδεδομένα του Finlex).

Ο νόμος **δόθηκε** στις 28.6.2017, **δημοσιεύθηκε** στις 3.7.2017 και **ισχύει από 3.7.2017**, με τη διευκρίνιση ότι *«5 luku voimaan 1.7.2019, 6 luvun 2 ja 3 § voimaan 1.1.2019»* - το 5ο κεφάλαιο (μητρώο εποπτείας) τέθηκε σε ισχύ την 1.7.2019 και τα άρθρα 2 και 3 του 6ου κεφαλαίου την 1.1.2019 (προπαρασκευαστικά, HE 228/2016, HaVM 8/2017, EV 57/2017). Με τον ίδιο νόμο καταργήθηκε ο προγενέστερος ν. 503/2008.

Το ενοποιημένο (*ajantasa*) κείμενο που χρησιμοποιείται εδώ φέρει αναγνωριστικό ELI *data.finlex.fi/eli/sd/2017/444/ajantasa/**2026-05-29**/fin*, δηλαδή ενσωματώνει τις τροποποιήσεις έως και την **29.5.2026**. Ο κατάλογος των τροποποιητικών νόμων στο τέλος του κειμένου («Muutossäädösten voimaantulo ja soveltaminen») περιλαμβάνει **29 τροποποιητικούς νόμους**. 1089/2017, 244/2018, 401/2018, 406/2018, 413/2018, 573/2019, 678/2019, 31/2020, 284/2021, 376/2021, 532/2021, 600/2021, 1286/2021, 207/2022, 1174/2022, 187/2023, 444/2023, 599/2023, 414/2024, 84/2025, 167/2025, 273/2025, 435/2025, 597/2025, 1462/2025, 13/2026, 46/2026, 184/2026 και 427/2026. Στο κείμενο σημειώνονται επίσης δύο **εκκρεμείς κυβερνητικές προτάσεις** (*vireillä olevat hallituksen esitykset*). **HE 17/2026** και **HE 105/2026**. Οι σημαντικότερες τροποποιήσεις:

- **573/2019** (ισχύς 1.5.2019) - σημαντική τροποποίηση για την εφαρμογή της 5ης Οδηγίας AML (ΕΕ 2018/843). Ρητή μεταβατική ρύθμιση: *«Tätä lakia sovelletaan 1 luvun 2 §:n 1 momentin 8 a, 22 ja 24-26 kohdassa tarkoitettuun ilmoitusvelvolliseen vasta 1 päivänä joulukuuta 2019 lukien»* - για τους **φοροτεχνικούς (σημείο 22)** και τους εμπόρους αγαθών/έργων τέχνης ο νόμος εφαρμόζεται μόλις από **1.12.2019**. Το 5 luku 1 § τέθηκε σε ισχύ 1.7.2019 και το 7 luku 1 a § εφαρμόζεται από 1.1.2020.
- **1174/2022** (ισχύς 1.1.2023) - διατάξεις για την καταγγελία παραβάσεων (whistleblowing), τροποποιεί το **7 luku 8-9 §** με παραπομπή στον ν. 1171/2022 για την προστασία των καταγγελλόντων (Οδ. ΕΕ 2019/1937).
- **444/2023** (δόθηκε 23.3.2023, έναρξη ισχύος **31.3.2023**, ορισμένες διατάξεις - 1 luku 4 § 1 mom. 11 kohta i, 3 luku 3 § 2 mom. 2 kohta και 3 luku 13 § - μόλις από **1.3.2024**) και **599/2023** (δόθηκε 23.3.2023, έναρξη ισχύος **1.6.2023**) - υποχρεώσεις συμμόρφωσης με τις οικονομικές κυρώσεις και τις αποφάσεις δέσμευσης, αναδιάρθρωση του 2ου κεφαλαίου και του μητρώου πραγματικών δικαιούχων. **Δεν** τέθηκαν σε ισχύ τον Μάρτιο του 2024, όπως εσφαλμένα αναφερόταν. Ο 444/2023 αναδιατύπωσε επίσης τα ποσά του *rikemaksu* (8 luku 1 § 3 mom.) και τα κριτήρια του *seuraamusmaksu*.
- **414/2024** (ισχύς 30.6.2024) - διατάξεις για τους παρόχους υπηρεσιών κρυπτοπεριουσιακών στοιχείων κατά τον Καν. (ΕΕ) 2023/1114 (MiCA), τροποποιεί τα κεφάλαια 1, 3, 7, 8 και 9. Ρητά ορίζεται ότι τα 3 luku 12 §, 12 a §, το 7 luku 1 § 3 mom. και - κρίσιμα - το **8 luku 1 § 1 mom. 8 και 8 a kohta, το 8 luku 1 § 2 mom., το 2 § 1 mom. και το 3 § 1 mom. 8 και 8 a kohta ισχύουν από 30.12.2024**. Δεν αποτελεί την τελευταία τροποποίηση.
- **84/2025** (ισχύς 1.4.2025), **167/2025** (ισχύς 26.4.2025, Οδ. ΕΕ 2021/2167 για τους διαχειριστές πιστώσεων) και **273/2025** (ισχύς 1.6.2025, τροποποιεί το 6 luku 5 § για την αναφορά αποκλίσεων στα στοιχεία πραγματικού δικαιούχου).
- **435/2025, 597/2025 και 1462/2025, με έναρξη ισχύος 1.1.2026** - μετέφεραν την εποπτεία AML στη νέα **Lupa- ja valvontavirasto (LVV)**. Ο 597/2025 αντικατέστησε την *Aluehallintovirasto* με τη *Lupa- ja valvontavirasto* σε όλο το κείμενο (5 luku 2 §, 8 luku 7 §, 8 §, 10 §, 11 § κ.λπ.), ο 435/2025 αναδιατύπωσε την εκτέλεση των προστίμων (8 luku 9 §) και ο 1462/2025 πρόσθεσε τα σημεία 26 και 27 στο πεδίο εφαρμογής.
- **13/2026** (δόθηκε 16.1.2026, ισχύς **1.7.2027**) - **δεν** αφορά το πακέτο AML της ΕΕ. Συνδέεται με τη μεταρρύθμιση των τυχερών παιγνίων (νέος *rahapelilaki* 10/2026, HE 16/2025) και μεταφέρει την εποπτεία AML των παρόχων τυχερών παιγνίων από την *Poliisihallitus* στη **LVV** (7 luku 1 § 1 mom. 2 kohta). Η σύμπτωση της ημερομηνίας με την 1.7.2027 δεν σημαίνει ενσωμάτωση του Καν. (ΕΕ) 2024/1624.
- **46/2026** (δόθηκε 16.1.2026, ισχύς **20.11.2026**) - τροποποιεί το σημείο 15 του πεδίου εφαρμογής (καταναλωτική πίστη, Οδ. ΕΕ 2023/2225), όχι διατάξεις που αφορούν τους λογιστές.
- **184/2026** (δόθηκε 20.3.2026, ισχύς **1.4.2026**) - αναδιαρθρώνει τη σχέση Δικηγορικού Συλλόγου και LVV στις διοικητικές κυρώσεις (8 luku 1 § 5 mom., 2 § 3 mom., 3 § 5 mom., 10 §) και επαναδιατυπώνει το 7 luku 1 § 1 mom. 4 kohta. Περιέχει ρητή **μεταβατική ρύθμιση**: *«Jos 8 luvun 1-3 §:ssä tarkoitettu laiminlyönti, rikkominen tai säännösten vastainen menettely on käynnistynyt ennen tämän lain voimaantuloa ja jatkuu edelleen tämän lain voimaan tullessa, sovelletaan seuraamuksen määräämiseen tämän lain säännöksiä»* - σε διαρκείς παραβάσεις που ξεκίνησαν πριν την 1.4.2026 και συνεχίζονται, εφαρμόζονται οι νέες διατάξεις.
- **427/2026** (δόθηκε 29.5.2026, ισχύς **1.6.2026**, HE 163/2025 - Οδ. (ΕΕ) 2017/541 για την τρομοκρατία) - **η τελευταία τροποποίηση** που ενσωματώνεται στο ενοποιημένο κείμενο.

**Πεδίο εφαρμογής για λογιστές.** Κεφάλαιο 1, άρθρο 2, παρ. 1, **σημείο 23** (*1 luku 2 § 1 mom. 23 kohta*): *«liike- tai ammattitoimintana kirjanpitotehtäviä toimeksiannosta hoitavaan»* - όσοι αναλαμβάνουν κατ' εντολήν εργασίες τήρησης βιβλίων ως επιχειρηματική ή επαγγελματική δραστηριότητα. Η αρίθμηση αυτή ισχύει **τόσο στο αρχικό κείμενο του 2017 όσο και στην ενοποιημένη έκδοση του 2026**, η παλαιότερη παραπομπή σε «σημείο 13» ήταν εσφαλμένη.

- **Σημείο 22**. Οι **φοροτεχνικοί**. Η ισχύουσα διατύπωση, όπως αντικαταστάθηκε με τον ν. 573/2019, είναι: *«pääasiallisena liike- tai ammattitoimintana suoraan tai välillisesti veroneuvontapalveluita tai verotukseen liittyvää tukea tarjoavaan»* - όσοι παρέχουν, **ως κύρια επιχειρηματική ή επαγγελματική δραστηριότητα**, άμεσα ή έμμεσα, υπηρεσίες φορολογικών συμβουλών ή υποστήριξη σε φορολογικά ζητήματα. (Η συντομευμένη απόδοση «liike- tai ammattitoimintana pääasiallisesti veroneuvontapalveluita tarjoavaan» που κυκλοφορούσε δεν αντιστοιχεί στο γράμμα του νόμου, το κρίσιμο στοιχείο είναι το *pääasiallisena* και η ρητή συμπερίληψη της **έμμεσης** παροχής και της «υποστήριξης σε φορολογικά ζητήματα».)
- **Σημείο 24**. Οι έμποροι αγαθών, για συναλλαγές με μετρητά **≥ 10.000 €** («*yhtenä suorituksena tai toisiinsa kytkeytyvinä suorituksina yhteensä vähintään 10 000 euroa*»). Τα σημεία **25** και **26** αφορούν τους εμπόρους έργων τέχνης (το 26, που προστέθηκε με τον ν. 1462/2025, τις πωλήσεις/φύλαξη μέσω ελεύθερου λιμένα) με το ίδιο όριο των 10.000 €, το σημείο **27** (ν. 1462/2025) προστέθηκε για τις εταιρείες ειδικής κρατικής χρηματοδότησης (ν. 1458/2025).
- Οι **ορκωτοί ελεγκτές** (*tilintarkastajat*) καλύπτονται από **χωριστό σημείο (11)** και οι **δικηγόροι** από το **σημείο 12** - στοιχείο που εξηγεί τη διαφορετική εποπτεία τους (βλ. πίνακα κατωτέρω).

**Πακέτο AML της ΕΕ.** Η Φινλανδία **δεν** έχει ακόμη υποκαταστήσει το εθνικό της δίκαιο με τον Καν. (ΕΕ) 2024/1624 (Ενιαίο Εγχειρίδιο Κανόνων), την Οδ. (ΕΕ) 2024/1640 (6η Οδηγία AML) και τον Καν. (ΕΕ) 2024/1620 για την Αρχή AMLA. Ο ν. 444/2017 εξακολουθεί να ισχύει και στην ενοποιημένη έκδοση της 29.5.2026 **δεν εντοπίζεται τροποποίηση που να ενσωματώνει το πακέτο AML**. Ο ν. 13/2026, που τίθεται σε ισχύ την 1.7.2027, αφορά τη μεταρρύθμιση των τυχερών παιγνίων και όχι το πακέτο. Οι δύο εκκρεμείς κυβερνητικές προτάσεις (HE 17/2026, HE 105/2026) καταγράφονται μεν στα μεταδεδομένα του νόμου, το περιεχόμενό τους όμως δεν περιλαμβάνεται στο ισχύον ενοποιημένο κείμενο.

Επίσημοι σύνδεσμοι Finlex. Φινλανδική ενοποιημένη έκδοση https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2017/20170444 , αγγλική μετάφραση https://www.finlex.fi/en/legislation/2017/444 , αναγνωριστικό ELI της έκδοσης αναφοράς http://data.finlex.fi/eli/sd/2017/444/ajantasa/2026-05-29/fin. Το γνήσιο κείμενο διατίθεται και μέσω του **Finlex Open Data API** (Akoma Ntoso XML). Ενοποιημένο κείμενο https://opendata.finlex.fi/finlex/avoindata/v1/akn/fi/act/statute-consolidated/2017/444/fin@ , αρχικό κείμενο https://opendata.finlex.fi/finlex/avoindata/v1/akn/fi/act/statute/2017/444/fin@. Η ανάλυση που ακολουθεί στηρίζεται στο **πλήρες ενοποιημένο κείμενο της 29.5.2026**, περιλαμβανομένου του 8ου κεφαλαίου, το οποίο σε προηγούμενη φάση του ελέγχου δεν είχε καταστεί προσπελάσιμο.

**Εποπτική/Αρμόδια Αρχή & FIU/ΜΧΠ**

Εποπτική αρχή για τους **εξωτερικούς λογιστές** (*tilitoimistot / kirjanpitäjät*) και τους **φοροτεχνικούς** (*veroneuvojat*) είναι, **από 1.1.2026**, η **Lupa- ja valvontavirasto (LVV)** - «Υπηρεσία Αδειών και Εποπτείας». Πρόκειται για κρατική κεντρική αρχή πανεθνικής και διατομεακής αρμοδιότητας, στην οποία συγχωνεύθηκαν η **Valvira**, οι **έξι** περιφερειακές διοικητικές υπηρεσίες (*aluehallintovirastot* - μεταξύ των οποίων η **Etelä-Suomen aluehallintovirasto (ESAVI)**, που ασκούσε έως τότε την εποπτεία AML ως εξειδικευμένο εθνικό καθήκον) και **15** κέντρα *ELY*.

- Ιστότοπος. **Lvv.fi**. Οι παλαιοί σύνδεσμοι *avi.fi* ανακατευθύνουν αυτόματα (302) στο lvv.fi, η Aluehallintovirasto (AVI) **έπαψε να υπάρχει** την 1.1.2026.
- Στοιχεία επικοινωνίας AML. **Rahanpesu@lvv.fi**, τηλ. **0295 256 910** (Δευτέρα-Παρασκευή 9:00-15:00). Οι παλαιές διευθύνσεις *rahanpesu@avi.fi* και *kirjaamo.etela@avi.fi* δεν αναφέρονται πλέον από την αρχή.
- Κύρια σελίδα εποπτείας AML: https://lvv.fi/raha-omaisuus-ja-kiinteistonvalitys/rahanpesulain-valvonta.

**Νομοθετική βάση της αρμοδιότητας** (*7 luku 1 §* - «Valvontaviranomaiset ja ilmoitus rahanpesun selvittelykeskukselle»). Το ενοποιημένο κείμενο της 29.5.2026 **κατονομάζει ρητά τη Lupa- ja valvontavirasto** και **δεν αναφέρει πλέον την Aluehallintovirasto** ως εποπτική αρχή - η μόνη μνεία της AVI που απομένει βρίσκεται στη μεταβατική διάταξη του 9 luku 8 § (τήρηση των παλαιών μητρώων *yrityspalvelurekisteri* και *valuutanvaihtorekisteri* έως 30.6.2019). Ειδικότερα, κατά το **7 luku 1 § 1 mom. 4 kohta**, όπως ισχύει μετά τον ν. 184/2026: *«Lupa- ja valvontavirasto 1 luvun 2 §:n 1 momentin 13, 14 ja 16-26 kohdassa tarkoitettuja ilmoitusvelvollisia siltä osin kuin ne eivät ole tämän momentin 1 kohdan nojalla Finanssivalvonnan valvomia ilmoitusvelvollisia»* - η LVV εποπτεύει τους υπόχρεους των σημείων **13, 14 και 16-26**, στα οποία εμπίπτουν τόσο οι **λογιστές (σημείο 23)** όσο και οι **φοροτεχνικοί (σημείο 22)**, εφόσον δεν εποπτεύονται από τη Finanssivalvonta.

- **Finanssivalvonta**. Υπόχρεοι των σημείων **1-8, 8 a και 15** (7 luku 1 § 1 mom. 1 kohta, όπως ισχύει μετά τον ν. 187/2023).
- **Patentti- ja rekisterihallitus (PRH)**. Υπόχρεοι του **σημείου 11** - δηλαδή οι ορκωτοί ελεγκτές (7 luku 1 § 1 mom. 3 kohta). Εντός της PRH, το *rikemaksu*, η δημόσια προειδοποίηση και το *seuraamusmaksu* επιβάλλονται από την **ελεγκτική επιτροπή (*tilintarkastuslautakunta*)** - 8 luku 1 § 6 mom., 2 § 4 mom. και 3 § 6 mom.
- **Suomen Asianajajaliitto** (*asianajajayhdistys*). Υπόχρεοι του **σημείου 12** (δικηγόροι) - 7 luku 1 § 2 mom. Ο Σύλλογος **δεν** επιβάλλει ο ίδιος κυρώσεις. Υποβάλλει **πρόταση στη LVV** (8 luku 10 §).
- **Poliisihallitus**. Υπόχρεοι των σημείων 9 και 10 (τυχερά παίγνια). Από **1.7.2027** η αρμοδιότητα αυτή περιέρχεται και αυτή στη **LVV** (ν. 13/2026).
- **Συντρέχουσα αρμοδιότητα**. Αν ο υπόχρεος ασκεί ως κύρια δραστηριότητα δραστηριότητα εποπτευόμενη από περισσότερες αρχές, οι αρχές **μπορούν να συμφωνήσουν τη μεταβίβαση της εποπτείας σε μία εξ αυτών**, μετά τη συμφωνία, μόνο η αποδέκτρια αρχή ασκεί τις εξουσίες εποπτείας και κυρώσεων (7 luku 1 § 5 mom., ν. 573/2019).
- Κάθε εποπτική αρχή, καθώς και ο Δικηγορικός Σύλλογος, οφείλουν **να αναφέρουν οι ίδιοι στη ΜΧΠ** κάθε ύποπτη συναλλαγή που εντοπίζουν κατά την άσκηση της εποπτείας (7 luku 1 § 4 mom., ν. 444/2023).

**Διάκριση αρμοδιοτήτων - ποιος εποπτεύει ποιον:**

| Κατηγορία επαγγελματία | Εποπτική αρχή AML |
|---|---|
| **Εξωτερικοί λογιστές** (*kirjanpitäjät / tilitoimistot*) και **φοροτεχνικοί** (*veroneuvojat*) | **Lupa- ja valvontavirasto (LVV)** - από 1.1.2026 (έως τότε, Etelä-Suomen AVI) |
| **Ορκωτοί ελεγκτές** (*tilintarkastajat*) | **Patentti- ja rekisterihallitus (PRH)** - Εθνική Υπηρεσία Διπλωμάτων Ευρεσιτεχνίας και Καταχώρισης, **όχι** η LVV |
| Δικηγόροι | **Suomen Asianajajat** (Φινλανδικός Δικηγορικός Σύλλογος) |
| Χρηματοπιστωτικός τομέας | **Finanssivalvonta** (FIN-FSA) |

> Η υπαγωγή των εξωτερικών λογιστών στη διοικητική εποπτική αρχή (πρώην Etelä-Suomen AVI, από 1.1.2026 LVV) και **όχι** στη Finanssivalvonta επιβεβαιώνεται και από τη FATF (Mutual Evaluation Report Finland, 2019, πίν. 1.2: «Accountants 4.294» και «Tax consultants 4.837» υπό την εποπτεία της RSAA/Etelä-Suomen AVI), καθώς και από τον κοινό επίσημο ιστότοπο των αρχών rahanpesu.fi («Lupa- ja valvontavirasto: muut ilmoitusvelvolliset»).

**FIU/ΜΧΠ**. Οι αναφορές ύποπτων συναλλαγών υποβάλλονται στο **Rahanpesun selvittelykeskus** (Μονάδα Χρηματοοικονομικών Πληροφοριών), το οποίο λειτουργεί εντός της **Keskusrikospoliisi** (Κεντρική Εγκληματολογική Αστυνομία).

**Εγγραφή/μητρώο**. Όλα τα λογιστικά γραφεία πρέπει να εγγραφούν στο **Rahanpesun valvontarekisteri** (Μητρώο Εποπτείας Ξεπλύματος Χρήματος) - **5ο κεφάλαιο του ν. 444/2017**. Η υποχρέωση και η προθεσμία των 14 ημερών **δεν προκύπτουν απλώς από τον οδηγό της αρχής αλλά από τον ίδιο τον νόμο**:

- **5 luku 1 § (ν. 187/2023) - πεδίο**. Το κεφάλαιο εφαρμόζεται στους υπόχρεους των σημείων **13, 14, 16-18 και 20-26** του 1 luku 2 § 1 mom., *«jotka eivät ole toimilupavalvottavia tai velvollisia rekisteröitymään valvontaviranomaisen ylläpitämään muuhun kuin tässä luvussa tarkoitettuun rekisteriin»* - όσοι δηλαδή δεν είναι αδειοδοτημένοι ούτε υποχρεούνται σε εγγραφή σε άλλο μητρώο εποπτικής αρχής. **Καλύπτονται τόσο οι λογιστές (23) όσο και οι φοροτεχνικοί (22).**
- **5 luku 2 § (ν. 597/2025) - φορέας τήρησης**: *«Lupa- ja valvontavirasto pitää rekisteriä…»*. Σκοπός του μητρώου είναι αποκλειστικά η εποπτεία της πρόληψης του ξεπλύματος χρήματος και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας.
- **5 luku 3 § 1 mom. - προθεσμία**: *«Edellä 1 §:ssä tarkoitetun ilmoitusvelvollisen on tehtävä hakemus rahanpesun valvontarekisteriin merkitsemiseksi **14 vuorokauden kuluessa** siitä, kun ilmoitusvelvollinen tulee tämän lain soveltamisalan piiriin»* - αίτηση εντός **14 ημερών** από τη στιγμή που ο υπόχρεος εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του νόμου.
- **5 luku 3 § 2 mom. - προϋποθέσεις εγγραφής**. Η LVV εγγράφει τον αιτούντα εφόσον (α) έχει δικαίωμα άσκησης επιχειρηματικής δραστηριότητας στη Φινλανδία, (β) δεν του έχει επιβληθεί απαγόρευση άσκησης επιχειρηματικής δραστηριότητας (*liiketoimintakielto*), (γ) υποβάλλει τα στοιχεία του 5 luku 4 § και (δ) πληροί την απαίτηση **αξιοπιστίας (*luotettavuus*)** του 5 luku 5 §, η οποία ελέγχεται και στο πρόσωπο του διευθύνοντος συμβούλου, των μελών του διοικητικού συμβουλίου, των ομόρρυθμων εταίρων και όσων κατέχουν άμεσα ή έμμεσα **άνω του 25%** των μετοχών ή των δικαιωμάτων ψήφου.
- **Κύρωση μη εγγραφής**. Η παράλειψη της αίτησης του 5 luku 3 § συνιστά ρητή βάση επιβολής *rikemaksu* (8 luku 1 § 1 mom. **11 kohta**) και, σε σοβαρές/επαναλαμβανόμενες/συστηματικές περιπτώσεις, *seuraamusmaksu* (8 luku 3 §) - αυτή ακριβώς ήταν η βάση της υπόθεσης Oy Norm-Esko Consulting Ab.
- Η LVV έχει δικαίωμα να **επικαιροποιεί αυτεπαγγέλτως** τα στοιχεία του μητρώου από το εμπορικό μητρώο και το σύστημα επιχειρήσεων και οργανισμών (5 luku 8 §, ν. 597/2025).

Τα διαδικαστικά στοιχεία (τέλη, ηλεκτρονική υποβολή) προκύπτουν από τη σελίδα της εποπτικής αρχής:

- **Τέλος εγγραφής 2026**: *«Vuonna 2026 vireille tulleiden hakemusten käsittelymaksu on 460 euroa»* - **460 €** για τις αιτήσεις που υποβάλλονται εντός του 2026, αυτό είναι το τέλος που ισχύει για τα **λογιστικά γραφεία**. Τα παλαιότερα ποσά των 305 € και 515 € δεν ισχύουν.
- **Ειδικό τέλος 650 €**: *«Valuutanvaihtotoiminnan ja yrityspalvelun rekisteröintimaksu on 650 euroa»* - ισχύει **μόνο** για τα ανταλλακτήρια συναλλάγματος και τους παρόχους εταιρικών υπηρεσιών, για τις ίδιες κατηγορίες το τέλος μεταβολής στοιχείων ανέρχεται σε **556 €**. Το τέλος τιμολογείται χωριστά και είναι άμεσα εκτελεστό.
- **Φοροτεχνικοί - το κατώφλι του 50%**. Ο νόμος **δεν ποσοτικοποιεί** το κριτήριο, χρησιμοποιεί τον όρο *«pääasiallisena liike- tai ammattitoimintana»* (ως κύρια επιχειρηματική ή επαγγελματική δραστηριότητα - 1 luku 2 § 1 mom. 22 kohta). Την ποσοτικοποίηση δίνει η εποπτική αρχή. Οι *veroneuvojat* υποχρεούνται σε εγγραφή *«kun veroneuvonta tai verotukseen liittyvän tuen tarjoaminen kattaa yli 50 prosenttia yrityksen toiminnasta»*, δηλαδή **όταν η φορολογική συμβουλευτική ή υποστήριξη υπερβαίνει το 50% της δραστηριότητας της επιχείρησης**. Το όριο του 50% είναι επομένως **ερμηνευτικό κριτήριο της αρχής** για την εφαρμογή του νομοθετικού *pääasiallisena*, όχι αυτοτελής διάταξη

του ν. 444/2017. Πρακτικά, ένα λογιστικό γραφείο που παρέχει και φορολογικές συμβουλές είναι σε κάθε περίπτωση υπόχρεο βάσει του σημείου 23 (τήρηση βιβλίων), **ανεξαρτήτως ποσοστού**.

- Ηλεκτρονική υποβολή αίτησης: https://sahkoinenasiointi.ahtp.fi/fi/palvelut , δημόσιο μητρώο αναζήτησης: https://raksi.avi.fi/ (εξακολουθεί να λειτουργεί και να συνδέεται από τη LVV).
- Σελίδα μητρώου: https://lvv.fi/raha-omaisuus-ja-kiinteistonvalitys/rahanpesun-valvontarekisteri.

**Δέουσα επιμέλεια (κανονική/απλουστευμένη/ενισχυμένη - όρια €, ταυτοποίηση, πραγματικός δικαιούχος %, πηγή κεφαλαίων)**

Ο νόμος καθιερώνει τρία επίπεδα δέουσας επιμέλειας πελατών (CDD).

Τυπική Δέουσα Επιμέλεια (*Asiakkaan tunteminen* - Κεφάλαιο 3):

- **Ταυτοποίηση** (*tunnistaminen*). Συλλογή ονόματος πελάτη, αριθμού ταυτότητας (*henkilötunnus*), ημερομηνίας γέννησης και διεύθυνσης.
- **Επαλήθευση** (*henkilöllisyyden todentaminen*). Επιβεβαίωση ταυτότητας με αξιόπιστα έγγραφα - διαβατήριο, άδεια οδήγησης, αστυνομική ταυτότητα ή κάρτα KELA με φωτογραφία για φυσικά πρόσωπα.
- Για **νομικά πρόσωπα**. Απόσπασμα εμπορικού μητρώου, επαλήθευση ταυτότητας εκπροσώπου και εξουσιοδότησης, ταυτοποίηση μελών διοικητικού συμβουλίου.

**Πραγματικός δικαιούχος** (*Tosiasiallinen edunsaaja*) - **1 luku 5 §** για τα νομικά πρόσωπα, **6 §** για τα αλλοδαπά trusts και **7 §** για σωματεία, ιδρύματα και οικοδομικούς συνεταιρισμούς. Πραγματικός δικαιούχος νομικού προσώπου είναι το φυσικό πρόσωπο που, σε τελική ανάλυση:

- *«omistaa suoraan tai välillisesti suuremman kuin 25 % osuuden oikeushenkilön osakkeista tai muuten omistaa vastaavan osuuden oikeushenkilöstä»* - κατέχει άμεσα ή έμμεσα **άνω του 25%** των μετοχών ή αντίστοιχο μερίδιο (σημείο 1),
- ασκεί άμεσα ή έμμεσα **άνω του 25%** των δικαιωμάτων ψήφου, βάσει ιδιοκτησίας, ιδιότητας μέλους, καταστατικού ή εταιρικής σύμβασης (σημείο 2), ή
- *«käyttää muulla tavoin tosiasiallisesti määräysvaltaa oikeushenkilössä»* - ασκεί κατ' άλλο τρόπο πραγματικό έλεγχο (σημείο 3).

**Έμμεση ιδιοκτησία** (1 luku 5 § 3 mom.). Τεκμαίρεται όταν (α) νομικό πρόσωπο στο οποίο ένα ή περισσότερα φυσικά πρόσωπα ασκούν αυτοτελή εξουσία απόφασης κατέχει **άνω του 25%** των μεριδίων ή των δικαιωμάτων ψήφου του εξεταζόμενου νομικού προσώπου, ή (β) το φυσικό ή νομικό πρόσωπο έχει δικαίωμα διορισμού ή ανάκλησης της πλειοψηφίας των μελών του διοικητικού συμβουλίου. **Επικουρικός κανόνας** (1 luku 5 § 4 mom.). Αν ο πραγματικός δικαιούχος δεν μπορεί να ταυτοποιηθεί ή δεν συντρέχουν οι ανωτέρω προϋποθέσεις, ως πραγματικοί δικαιούχοι θεωρούνται **το διοικητικό συμβούλιο, οι ομόρρυθμοι εταίροι, ο διευθύνων σύμβουλος ή άλλο πρόσωπο αντίστοιχης θέσης** - και τα στοιχεία τους τηρούνται κατά το 3 luku 3 § 2 mom. 6 kohta.

**Υποχρέωση αναφοράς αποκλίσεων**. Επιβεβαιώνεται πλέον πρωτογενώς. Κατά το **6 luku 5 § (όπως ισχύει μετά τον ν. 273/2025)**: *«Jos ilmoitusvelvollinen, valvontaviranomainen tai asianajajayhdistys havaitsee tässä luvussa tarkoitetun yhteisön tai ulkomaisen express trustin… tosiasiallisesta edunsaajasta rekisteröidyissä tiedoissa puutteita tai epäjohdonmukaisuuksia, sen on salassapidon estämättä ilmoitettava rekisterinpitäjälle ilman aiheetonta viivytystä, miltä osin tiedot ovat puutteellisia tai epäjohdonmukaisia»*. Δηλαδή. Ο υπόχρεος - **άρα και το λογιστικό γραφείο** - που διαπιστώνει **ελλείψεις ή ασυνέπειες** στα καταχωρισμένα στοιχεία πραγματικού δικαιούχου οφείλει να τις γνωστοποιήσει στον **φορέα τήρησης του μητρώου, χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση και κατά παρέκκλιση από τις διατάξεις περί απορρήτου**. Για τις εμπορικές εταιρείες ο φορέας αυτός είναι το **εμπορικό μητρώο (*kaupparekisteri*) που τηρεί η PRH** (6 luku 4 § και κείμενο του *kaupparekisterilaki* 564/2023). Κατόπιν σχετικής όχλησης του φορέα τήρησης, τα στοιχεία πρέπει να επικαιροποιηθούν χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση (6 luku 5 § 2 mom., με παραπομπή στο 5 § 4 mom. του ν. 564/2023). Επιπλέον, κατά το **3 luku 2 § 4 mom.** (ν. 573/2019), κατά τη σύναψη νέας πελατειακής σχέσης με νομικό πρόσωπο ή αλλοδαπό express trust ο υπόχρεος οφείλει να **βεβαιωθεί ότι ο πραγματικός δικαιούχος είναι καταχωρισμένος** στο οικείο μητρώο.

**Όρια ενεργοποίησης CDD** (*3 luku 2 §*):

| Κατάσταση | Όριο | Νομική βάση / παρατήρηση |
|---|---|---|
| Μόνιμη πελατειακή σχέση (*vakituinen asiakassuhde*) | **Χωρίς όριο** | 3 luku 2 § 1 mom.. Ταυτοποίηση και επαλήθευση **πάντοτε** κατά τη σύναψη της σχέσης - το όριο των 10.000 € αφορά μόνο τις περιστασιακές σχέσεις. Απαγορεύονται ρητά οι **ανώνυμοι ή με ψευδώνυμο λογαριασμοί και πελατειακές σχέσεις** |
| Περιστασιακές συναλλαγές (*satunnainen asiakkuus*) | **≥ 10.000 €** | 3 luku 2 § 1 mom. 1 kohta a: *«liiketoimen suuruus tai toisiinsa kytkeytyvien liiketoimien suuruus yhteensä on **vähintään** 10 000 euroa»* - υπολογίζεται και αθροιστικά για συνδεδεμένες συναλλαγές |
| Έμποροι αγαθών που λαμβάνουν μετρητά | **≥ 10.000 €** | 3 luku 2 § 1 mom. 2 kohta (και 1 luku 2 § 1 mom. 24 kohta) - δεν αφορά τους λογιστές |
| Μεταφορά χρηματικών ποσών | **> 1.000 €** | 3 luku 2 § 1 mom. 1 kohta b (ν. 414/2024). Μεταφορά κατά την έννοια του άρθρου 3 σημ. 9 του Καν. για τα στοιχεία που συνοδεύουν τις μεταφορές χρηματικών ποσών - το όριο **υπερβαίνεται** (*ylittää*), δεν αρκεί η ισότητα |
| Υπηρεσίες κρυπτοπεριουσιακών στοιχείων | **> 1.000 €** | 3 luku 2 § 1 mom. 1 kohta c (ν. 414/2024, ισχύς 30.12.2024), με παραπομπή στον ν. 402/2024 |
| Τυχερά παίγνια | **≥ 2.000 €** | 3 luku 2 § 2 mom.. Κατά την τοποθέτηση του στοιχήματος ή την είσπραξη του κέρδους - δεν αφορά τους λογιστές |
| **Ύποπτη συναλλαγή** | **Κανένα όριο** | 3 luku 2 § 1 mom. 3 kohta (ν. 444/2023). Ταυτοποίηση **ανεξαρτήτως ποσού** |
| Αμφιβολία για προηγούμενη επαλήθευση | **Κανένα όριο** | 3 luku 2 § 1 mom. 4 kohta. Όταν ο υπόχρεος αμφιβάλλει για την αξιοπιστία ή την επάρκεια των στοιχείων επαλήθευσης ήδη ταυτοποιημένου πελάτη |

**Χρόνος ταυτοποίησης** (3 luku 2 § 4 και 5 mom.). Η ταυτοποίηση και η επαλήθευση γίνονται κατά τη σύναψη της σχέσης ή **το αργότερο πριν ο πελάτης αποκτήσει τον έλεγχο των κεφαλαίων ή ολοκληρωθεί η συναλλαγή**. Όταν η υποχρέωση γεννάται από τη **σώρευση** επιμέρους συναλλαγών, η επαλήθευση διενεργείται **τη στιγμή που συμπληρώνεται το όριο** (*«henkilöllisyys on todennettava, kun mainittu raja saavutetaan»*, ν. 414/2024). Αν ο πελάτης ενεργεί μέσω **εκπροσώπου**, ταυτοποιείται και επαληθεύεται και ο εκπρόσωπος, μαζί με το δικαίωμα εκπροσώπησης (3 luku 2 § 3 mom.).

**Απαγόρευση σύναψης/διατήρησης της σχέσης** (3 luku 1 § 1 mom.): *«Jos ilmoitusvelvollinen ei pysty toteuttamaan asiakkaan tuntemiseksi tässä luvussa säädettyjä toimia, ilmoitusvelvollinen ei saa perustaa asiakassuhdetta, suorittaa liiketointa tai ylläpitää liikesuhdetta»* - αν δεν είναι δυνατή η δέουσα επιμέλεια, ο υπόχρεος **δεν επιτρέπεται** να συνάψει σχέση, να εκτελέσει τη συναλλαγή ή να διατηρήσει τη σχέση, και οφείλει να εκτιμήσει αν πρέπει να υποβάλει αναφορά ύποπτης συναλλαγής. Οι ενέργειες δέουσας επιμέλειας **διακόπτονται** αν ευλόγως κριθεί ότι θέτουν σε κίνδυνο την υποβολή της αναφοράς. Τέλος, ο υπόχρεος οφείλει **να αποδεικνύει στην εποπτική αρχή** ότι οι μέθοδοι δέουσας επιμέλειας και συνεχούς παρακολούθησης είναι επαρκείς σε σχέση με τον κίνδυνο (3 luku 1 § 4 mom.).

**Ενισχυμένη Δέουσα Επιμέλεια** (*Tehostettu tuntemisvelvollisuus*) - ενεργοποιείται *«jos asiakassuhteeseen tai yksittäiseen liiketoimeen liittyy tavanomaista suurempi rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen riski»* (όταν η πελατειακή σχέση ή η μεμονωμένη συναλλαγή ενέχει υψηλότερο του συνήθους κίνδυνο) και είναι υποχρεωτική για. PEPs, μέλη των οικογενειών τους και στενούς συνεργάτες, πελάτες από **τρίτες χώρες υψηλού κινδύνου** (προσδιορίζονται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή), καταστάσεις όπου η αξιολόγηση κινδύνου του λογιστή

υποδεικνύει αυξημένο κίνδυνο, πολύπλοκες ή αδιαφανείς δομές ιδιοκτησίας, ανώνυμες μετοχές, εικονικοί μέτοχοι, εκτεταμένη χρήση μετρητών, ασυνήθιστα μοτίβα συναλλαγών ή περιστάσεις.

**Πηγή κεφαλαίων/προέλευση πλούτου**. Εντάσσεται στα ενισχυμένα μέτρα και στη γενική αξιολόγηση κινδύνου, τα οικονομικά ασύμφορα μοτίβα και οι ασυνήθιστες ταμειακές ροές αποτελούν δείκτες.

> Απλουστευμένη δέουσα επιμέλεια δεν εξειδικεύεται με χωριστά ποσοτικά όρια στο κείμενο του νόμου, η προσέγγιση βασίζεται στην κλίμακα κινδύνου τεσσάρων επιπέδων που περιγράφεται παρακάτω.

**Γενικές υποχρεώσεις (εκτίμηση κινδύνου, εσωτερικές διαδικασίες, υπεύθυνος συμμόρφωσης, τήρηση αρχείων - έτη, εκπαίδευση, εγγραφή/μητρώο, αναφορές ύποπτων συναλλαγών)**

- **Τήρηση αρχείων - 5 έτη** (Κεφάλαιο 3, Άρθρο 3 / *3 luku 3 §*, «Asiakkaan tuntemistiedot ja niiden säilyttäminen»). Τα έγγραφα και τα στοιχεία δέουσας επιμέλειας και συναλλαγών τηρούνται **ενημερωμένα και ουσιώδη** και φυλάσσονται *«luotettavalla tavalla **viiden vuoden** ajan vakituisen asiakassuhteen päättymisestä»* - με αξιόπιστο τρόπο επί **5 έτη από τη λήξη της μόνιμης πελατειακής σχέσης**, επί περιστασιακών συναλλαγών (3 luku 2 § 1 mom. 1-2 kohta ή 2 mom.), **5 έτη από την εκτέλεση της συναλλαγής** (διατύπωση του ν. 406/2018). Το 3 luku 3 § 2 mom. απαριθμεί **δώδεκα κατηγορίες** υποχρεωτικώς τηρούμενων στοιχείων, μεταξύ των οποίων: (1) όνομα, ημερομηνία γέννησης, φινλανδικός αριθμός ταυτότητας (*henkilötunnus*) και διεύθυνση, (2) στοιχεία του εκπροσώπου, (3) πλήρης επωνυμία, αριθμός μητρώου, ημερομηνία και αρχή καταχώρισης, έδρα και κύρια εγκατάσταση του νομικού προσώπου και, όπου απαιτείται, το καταστατικό, (4) πλήρη ονόματα, ημερομηνίες γέννησης και ιθαγένειες των μελών του διοικητικού συμβουλίου, (5) ο κλάδος δραστηριότητας, (6) στοιχεία των **πραγματικών δικαιούχων** και, όπου απαιτείται, περιγραφή της δομής ιδιοκτησίας και ελέγχου, (7) το έγγραφο επαλήθευσης ταυτότητας (ονομασία, αριθμός, εκδούσα αρχή ή αντίγραφο) ή, σε εξ αποστάσεως ταυτοποίηση, τα στοιχεία της διαδικασίας, (8) στοιχεία για τη δραστηριότητα, τη φύση και το εύρος των εργασιών, την οικονομική κατάσταση, τους λόγους της συναλλαγής και την **προέλευση των κεφαλαίων**, (9) τα στοιχεία που συλλέχθηκαν για την εκπλήρωση της υποχρέωσης διερεύνησης (3 luku 4 § 3 mom.) και της ενισχυμένης επιμέλειας για **PEP** (3 luku 13 §), (10) αριθμός τραπεζικού/πληρωμικού λογαριασμού, (11) στοιχεία θυρίδας, (12) στοιχεία από ηλεκτρονικά μέσα ταυτοποίησης κατά τον Καν. (ΕΕ) 910/2014. Μετά την πάροδο των 5 ετών τα δεδομένα διαγράφονται σύμφωνα με τις απαιτήσεις προστασίας δεδομένων.
- **Εκτίμηση κινδύνου** (Κεφάλαιο 2, Άρθρο 3 / *2 luku 3 §*, «Ilmoitusvelvollisen riskiarvio ja riskienhallintamenetelmät», όπως ισχύει μετά τον ν. 444/2023): *«Ilmoitusvelvollisen on laadittava riskiarvio rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen riskien tunnistamiseksi ja arvioimiseksi. Riskiarvio on päivitettävä säännöllisesti. Riskiarvio ja siihen tehtävät muutokset on toimitettava toimivaltaiselle valvontaviranomaiselle… tämän pyynnöstä ilman aiheetonta viivytystä»* - γραπτή *riskiarvio*, ειδική για την οντότητα, που **επικαιροποιείται τακτικά** και **υποβάλλεται στην εποπτική αρχή κατόπιν αιτήματος, χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση**. Κατά το 2 mom., λαμβάνονται υπόψη η **φύση, το μέγεθος και η έκταση** της δραστηριότητας, ενώ οι αρχές, οι διαδικασίες και ο έλεγχος πρέπει να περιλαμβάνουν τουλάχιστον (α) την ανάπτυξη εσωτερικών αρχών, διαδικασιών και ελέγχου και (β) **εσωτερικό έλεγχο (*sisäinen tarkastus*)**, εφόσον δικαιολογείται από τη φύση και το μέγεθος της δραστηριότητας. Κατά το 3 mom., όταν ο υπόχρεος είναι νομικό πρόσωπο, οι αρχές και διαδικασίες **εγκρίνονται από το διοικητικό συμβούλιο, τον ομόρρυθμο εταίρο ή άλλο πρόσωπο της ανώτατης διοίκησης**, το οποίο και τις παρακολουθεί και τις αναπτύσσει. Πρακτικά, ο οδηγός της αρχής απαιτεί. Αξιολόγηση ιδίων δραστηριοτήτων (*Oman toiminnan riskiarvio*), αξιολόγηση κινδύνου πελατών (*Asiakkaiden riskiarvio*), μέτρα ελέγχου (*Hallintakeinot*), υπολειπόμενο κίνδυνο (*Jäännösriski*) και κλίμακα τεσσάρων επιπέδων (βλ. παρακάτω). Γενικά πρότυπα που συμπληρώνονται μόνο με την επωνυμία δηλώνονται ρητά ως **μη συμμορφούμενα**. Η παράλειψη ή παράβαση της υποχρέωσης του 2 luku 3 § αποτελεί ρητή βάση *rikemaksu* (8 luku 1 § 1 mom. **1 a kohta**, ν. 573/2019) και *seuraamusmaksu* (8 luku 3 § 1 mom. 1 a kohta).
- **Εσωτερικές πολιτικές και εσωτερικός δίαυλος καταγγελιών**. Τεκμηριωμένες πολιτικές (CDD, ταξινόμηση κινδύνου, παρακολούθηση συναλλαγών, αναφορά) και συστήματα εσωτερικού ελέγχου. Ο **εσωτερικός δίαυλος αναφοράς παραβάσεων** προβλέπεται στο **Κεφάλαιο 7, Άρθρο 8** (*7 luku 8 §* - «Menettelytavat rikkomusepäilyistä ilmoittamiseen ilmoitusvelvollisen sisällä»), όχι στο 2 luku 3 §: *«Ilmoitusvelvollisella on oltava menettelytavat, joita noudattamalla sen palveluksessa olevat tai asiamiehet voivat ilmoittaa sen sisällä **riippumattoman kanavan** kautta tämän lain… epäillystä rikkomisesta»* - ανεξάρτητος δίαυλος για υπαλλήλους και αντιπροσώπους. Κύρια στοιχεία της διάταξης: (α) **εξαίρεση για τους μικρούς υπόχρεους** - η εποπτική αρχή μπορεί, **βάσει της riskiarvio του υπόχρεου (2 luku 3 §)**, να αποφασίσει ότι αρκεί ο δίαυλος της ίδιας της αρχής, λαμβάνοντας υπόψη το μέγεθος, τη δραστηριότητα και τους κινδύνους, (β) τα **προσωπικά δεδομένα του καταγγέλλοντος και του καταγγελλομένου είναι απόρρητα**, (γ) τα στοιχεία της καταγγελίας **διαγράφονται μετά από 5 έτη**, εκτός αν η διατήρηση είναι αναγκαία για ποινική έρευνα, εκκρεμή δίκη ή προστασία δικαιωμάτων, με **επανεξέταση της αναγκαιότητας το αργότερο ανά 3 έτη** και σχετική σημείωση, (δ) το υποκείμενο της καταγγελίας **δεν έχει δικαίωμα πρόσβασης** στα στοιχεία αν αυτό θα έβλαπτε τη διερεύνηση - ο έλεγχος νομιμότητας γίνεται από τον *Tietosuojavaltuutettu* (Επόπτη Προστασίας Δεδομένων), (ε) ο υπόχρεος λαμβάνει **μέτρα προστασίας των καταγγελλόντων**. Το 5 mom. (ν. 1174/2022) παραπέμπει συμπληρωματικά στον ν. **1171/2022** για την προστασία των προσώπων που αναφέρουν παραβάσεις. Παράλληλα, το **7 luku 9 §** επιβάλλει και στην **ίδια την εποπτική αρχή** να τηρεί σύστημα υποδοχής καταγγελιών, με τους ίδιους κανόνες 5ετούς διατήρησης και 3ετούς επανεξέτασης. Η παλαιότερη παραπομπή στο «Κεφάλαιο 2, Άρθρο 3» και ο όρος *sisäinen ilmiantojärjestelmä* ήταν εσφαλμένοι. Το 2 luku 3 § αφορά αποκλειστικά τη *riskiarvio*. Η παράλειψη κατάρτισης των διαδικασιών του **7 luku 8 § 1 mom.** επισύρει *rikemaksu* (8 luku 1 § 1 mom. **12 kohta**).
- **Εκπαίδευση, υπεύθυνος συμμόρφωσης και οδηγίες** (Κεφάλαιο 9, Άρθρο 1 / *9 luku 1 §* - «Työntekijöiden koulutus ja suojeleminen sekä toimintaohjeet», όπως ισχύει μετά τον ν. 444/2023). Η διάταξη επιβάλλει σωρευτικά τέσσερις υποχρεώσεις: (α) **εκπαίδευση των εργαζομένων** - *«Ilmoitusvelvollisen on huolehdittava, että sen työntekijät saavat koulutuksen tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten noudattamisen varmistamiseksi»*, (β) **ορισμός μέλους της διοίκησης** υπεύθυνου για την εποπτεία της συμμόρφωσης (*«nimettävä johdostaan henkilö»*), (γ) **ορισμός υπευθύνου συμμόρφωσης** (*vaatimustenmukaisuudesta vastaava henkilö*) **εφόσον δικαιολογείται από το μέγεθος και τη φύση** της δραστηριότητας - δηλαδή **δεν είναι απόλυτη** για τα μικρά λογιστικά γραφεία, σε αντίθεση με το ορισθέν μέλος της διοίκησης, (δ) για ομίλους, τήρηση των εσωτερικών διαδικασιών του ομίλου, οι οποίες πρέπει να καλύπτουν τουλάχιστον την ανταλλαγή πληροφοριών δέουσας επιμέλειας εντός του ομίλου, τους κανόνες ανταλλαγής στοιχείων πελατών/λογαριασμών/συναλλαγών και τα **επαρκή μέτρα διασφάλισης του απορρήτου**, περιλαμβανομένης της υποχρέωσης εχεμύθειας του 4 luku 4 §. Επιπλέον, το 9 luku 1 § επιβάλλει **μέτρα προστασίας των εργαζομένων που υποβάλλουν αναφορά ύποπτης συναλλαγής** (4 luku 1 §) και την ύπαρξη **εσωτερικών οδηγιών (*toimintaohjeet*)** προσαρμοσμένων στη δραστηριότητα, για τη δέουσα επιμέλεια, τη συλλογή στοιχείων, τη συνεχή παρακολούθηση, την υποχρέωση διερεύνησης και την υποβολή αναφορών. Το περιεχόμενο της εκπαίδευσης κατά τον οδηγό της αρχής. Αναγνώριση δεικτών ξεπλύματος, διαδικασίες ταυτοποίησης, μεθοδολογία αξιολόγησης κινδύνου, αναγνώριση ύποπτων συναλλαγών, διαδικασίες αναφοράς, παρακολούθηση καταλόγων κυρώσεων και εσωτερικές πολιτικές, τα αρχεία εκπαίδευσης τεκμηριώνουν ημερομηνίες, περιεχόμενο και συμμετέχοντες. Η παράλειψη οργάνωσης εκπαίδευσης, προστασίας των εργαζομένων ή κατάρτισης οδηγιών επισύρει *rikemaksu* (8 luku 1 § 1 mom. **13 kohta**).
- **Αναφορά ύποπτων συναλλαγών** (Κεφάλαιο 4, *4 luku 1 §*). Ο υπόχρεος, αφού εκπληρώσει την υποχρέωση διερεύνησης του 3 luku 4 § 3 mom., αναφέρει **χωρίς καθυστέρηση** (*viipymättä*) στο *Rahanpesun selvittelykeskus*. Η αναφορά υποβάλλεται *«riippumatta siitä, onko asiakassuhde perustettu tai siitä kieltäydytty tai onko liiketoimi suoritettu, keskeytetty tai siitä kieltäydytty»* - **ανεξαρτήτως του αν η σχέση συνήφθη ή απορρίφθηκε και του αν η συναλλαγή εκτελέστηκε, ανεστάλη ή απορρίφθηκε** (ν. 444/2023). Ο υπόχρεος οφείλει να παρέχει **δωρεάν** στη ΜΧΠ κάθε αναγκαίο στοιχείο και έγγραφο και να απαντά στα αιτήματά της εντός της εύλογης προθεσμίας που αυτή τάσσει (4 luku 1 § 4 mom.). Η παράλειψη αναφοράς επισύρει *rikemaksu* (8 luku 1 § 1 mom. **10 kohta**). Το όριο αναφοράς είναι σκόπιμα **χαμηλό - η υποψία και μόνο είναι επαρκής**, ακόμη και υποψία φοροδιαφυγής ενεργοποιεί την υποχρέωση. **Κανάλια αναφοράς**. Ηλεκτρονικό σύστημα **goAML** https://ilmoitus.rahanpesu.fi/Home , τηλεφωνική υποστήριξη **0295 486 833** (+358 295 486 833), εργάσιμες **8:00-16:00** (*arkisin klo 8-16*) , e-mail υποστήριξης **goaml.krp@poliisi.fi**. Η παλαιότερη διεύθυνση *rahanpesuilmoitukset@poliisi.fi* **δεν εμφανίζεται σε καμία επίσημη πηγή** και έχει αφαιρεθεί. **Απαγόρευση ενημέρωσης** (*tipping-off*) - **4 luku 4 §** («Epäilyttäviä liiketoimia koskeva salassapitovelvollisuus ja salassapitovelvollisuutta koskevat poikkeukset»). Οι λογιστές δεν επιτρέπεται να ενημερώσουν τον πελάτη για την υποβολή αναφοράς ή για τη διενέργεια έρευνας. Ο νόμος προβλέπει επίσης, στο **4 luku 5 §**, τη δυνατότητα **αναστολής ή άρνησης εκτέλεσης της συναλλαγής** (*liiketoimen keskeyttäminen ja siitä kieltäytyminen*).
- **Έλεγχος κυρώσεων** (*3 luku 16 §*, όπως προστέθηκε/αναδιατυπώθηκε με τους ν. 444/2023 και 599/2023). Ο υπόχρεος οφείλει να διασφαλίζει, **με αποτελεσματικές αρχές, διαδικασίες και εσωτερικό έλεγχο**, ότι κατά τη δέουσα επιμέλεια τηρούνται η νομοθεσία των οικονομικών κυρώσεων και οι **αποφάσεις δέσμευσης**. Πρακτικά. Τακτικός έλεγχος των καταλόγων κυρώσεων της ΕΕ και των εθνικών αποφάσεων δέσμευσης, έλεγχος όλων των πελατών, αναστολή συναλλαγών σε περίπτωση ταύτισης, ειδοποίηση της αρμόδιας εθνικής αρχής επιβολής. Η παράβαση της υποχρέωσης αυτής αποτελεί αυτοτελή βάση *rikemaksu* (8 luku 1 § 1 mom. **9 c kohta**).
- **Εγγραφή στο μητρώο εποπτείας**. Εντός **14 ημερολογιακών ημερών**, με τέλος **460 €** (2026) - βλ. ανωτέρω.

**Κλίμακα κινδύνου τεσσάρων επιπέδων** (τομεακή αξιολόγηση της εποπτικής αρχής, 12.1.2024): *«1 = vähäinen riski, 2 = kohtalaisesti merkittävä riski, 3 = merkittävä riski, 4 = erittäin merkittävä riski»* - (1) Χαμηλός κίνδυνος, (2) Μέτρια σημαντικός (παρακολούθηση), (3) Σημαντικός (ενισχυμένη δέουσα επιμέλεια), (4) Πολύ σημαντικός (αυστηρότερα μέτρα, πιθανή άρνηση της σχέσης). Η τομεακή αξιολόγηση κατατάσσει τους **λογιστές (*kirjanpitäjät*) στο Επίπεδο Κινδύνου 3 - «merkittävä riski» (σημαντικός)**, ενώ οι **φοροτεχνικοί (*veroneuvojat*) κατατάσσονται στο Επίπεδο 2**.

> Η «Εθνική Αξιολόγηση Κινδύνου» που παρατίθετο στο παρελθόν με τον σύνδεσμο του αρχείου «Riskiarvion laatiminen-ohje» ήταν λανθασμένα χαρακτηρισμένη. Το αρχείο εκείνο είναι **οδηγός σύνταξης εκτίμησης κινδύνου** για τους υπόχρεους. Η αντίστοιχη επίσημη **τομεακή αξιολόγηση κινδύνου της εποπτικής αρχής** (*valvojakohtainen riskiarvio* - η υποχρέωση κατάρτισής της προβλέπεται στο **2 luku 2 §**) είναι το «Rahanpesulain mukainen valvojakohtainen riskiarvio - julkinen yhteenveto» της **12.1.2024**, κατά το 2 luku 2 §, η αξιολόγηση αυτή επικαιροποιείται τακτικά ή όποτε επέρχονται σημαντικές μεταβολές, δημοσιεύεται σε περίληψη και παραδίδεται στη ΜΧΠ κατόπιν αιτήματος.

**Εθνική αξιολόγηση κινδύνου (NRA)**. Το νομοθετικό της θεμέλιο είναι το **2 luku 1 §** (ν. 573/2019, όπως τροποποιήθηκε με τον ν. 600/2021). Κατά τη διάταξη αυτή, ως εθνικές αρχές συντονισμού ορίζονται το **Υπουργείο Εσωτερικών (*sisäministeriö*)** και το **Υπουργείο Οικονομικών (*valtiovarainministeriö*)**. Το πρώτο ευθύνεται για την αξιολόγηση κινδύνου **χρηματοδότησης της τρομοκρατίας** και το δεύτερο για την αξιολόγηση κινδύνου **ξεπλύματος χρήματος**. Η NRA πρέπει να λαμβάνει υπόψη την ενωσιακή αξιολόγηση κινδύνου της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, **να επικαιροποιείται τακτικά** και να διαβιβάζεται στην Επιτροπή, στην EAT και στα λοιπά κράτη μέλη. Σκοπός της είναι, μεταξύ άλλων, να **εξειδικεύει τους κινδύνους ανά κλάδο** και να παρέχει στις εποπτικές αρχές και στους υπόχρεους το υλικό για την κατάρτιση των αξιολογήσεων των 2 luku 2 § και 3 §. Τα Υπουργεία **υποχρεούνται να δημοσιεύουν περίληψη** της NRA, ενώ - μαζί με το Υπουργείο Δικαιοσύνης - οφείλουν να μεριμνούν για την κατάρτιση **στατιστικών** αξιολόγησης της αποτελεσματικότητας και να δημοσιεύουν **ετήσια σύνοψή τους** (2 luku 1 § 4 mom.). Το δημοσιευμένο κείμενο φέρει τον τίτλο «*Rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen kansallinen riskiarvio*» και εκδίδεται στη σειρά *Valtioneuvoston julkaisuja*, στο αποθετήριο **Valto** (handle/10024/165433), από το **Valtiovarainministeriö** και το **Sisäministeriö**.

**Κυρώσεις (ΠΟΣΑ/εύρη)**

Το **Κεφάλαιο 8 «Hallinnolliset seuraamukset»** (Διοικητικές Κυρώσεις) του ν. 444/2017 - το πλήρες κείμενο του οποίου ελέγχθηκε στην ενοποιημένη έκδοση της 29.5.2026 - διαρθρώνεται ως εξής:

| Άρθρο | Τίτλος | Αντικείμενο |
|---|---|---|
| **8 luku 1 §** | *Rikemaksu* | Πρόστιμο παράβασης, κατάλογος 13 βάσεων επιβολής, ποσά, αρμοδιότητα |
| **8 luku 2 §** | *Julkinen varoitus* | Δημόσια προειδοποίηση για παραβάσεις εκτός των καταλόγων των 1 § και 3 § |
| **8 luku 3 §** | *Seuraamusmaksu* | Κύρωση για **σοβαρές, επαναλαμβανόμενες ή συστηματικές** παραβάσεις, ευθύνη διοίκησης |
| **8 luku 4 §** | *Luotto- tai rahoituslaitokselle määrättävän seuraamusmaksun suuruus* | **Ύψος για πιστωτικά και χρηματοδοτικά ιδρύματα** - εδώ και μόνον εδώ το 10% / 5.000.000 € |
| **8 luku 5 §** | *Muulle kuin luotto- tai rahoituslaitokselle määrättävän seuraamusmaksun suuruus* | **Ύψος για κάθε άλλον υπόχρεο** - εδώ υπάγονται τα λογιστικά γραφεία |
| **8 luku 5 a §** (ν. 444/2023) | *Hallinnollisen seuraamuksen määrääminen yritysjärjestelytilanteessa* | Επιβολή κύρωσης στον **διάδοχο** μετά από εξαγορά ή αναδιάρθρωση |
| **8 luku 6 §** | *Hallinnollisen seuraamuksen määräämättä jättäminen* | Λόγοι μη επιβολής, απαγόρευση *ne bis in idem* |
| **8 luku 7 §** (ν. 597/2025) | *Määräämisoikeuden vanhentuminen* | **Παραγραφή**. 5 έτη (rikemaksu / δημόσια προειδοποίηση), 10 έτη (seuraamusmaksu) |
| **8 luku 8 §** | *Hallinnollisen seuraamuksen ja muun päätöksen julkistaminen* | **Δημοσίευση** των κυρώσεων, διατήρηση στον ιστότοπο επί 5 έτη |
| **8 luku 9 §** (ν. 435/2025) | *Rikemaksun ja seuraamusmaksun täytäntöönpano* | Εκτέλεση κατά τον νόμο περί εκτέλεσης προστίμων |
| **8 luku 10 §** (ν. 597/2025, 184/2026) | *Asianajajayhdistyksen esitys* | Πρόταση του Δικηγορικού Συλλόγου προς τη LVV για κυρώσεις σε δικηγόρους |
| **8 luku 11 §** (ν. 600/2021) | *Seuraamuksista ilmoittaminen Euroopan pankkiviranomaiselle* | Γνωστοποίηση κυρώσεων στην **EAT** |

**Ποιοι υπάγονται**. Κατά τα 8 luku 1 § 1 mom. και 3 § 1 mom., το *rikemaksu* και το *seuraamusmaksu* επιβάλλονται από την εποπτική αρχή στους υπόχρεους που εποπτεύει κατά το 7 luku 1 § 1 mom., **με εξαίρεση** τους επιχειρηματίες και τις οντότητες του 1 luku 2 § 2 mom. (μεσολαβητές τυχερών παιγνίων). Για τους **λογιστές και φοροτεχνικούς** αρμόδια είναι η **LVV**, για τους **ορκωτούς ελεγκτές** η **tilintarkastuslautakunta** της PRH, για τους **δικηγόρους** η LVV, κατόπιν πρότασης του Δικηγορικού Συλλόγου.

**Οι 13 βάσεις επιβολής *rikemaksu*** (8 luku 1 § 1 mom.) - ταυτόσημες με τις βάσεις του *seuraamusmaksu* (8 luku 3 § 1 mom.), με τη διαφορά ότι εκεί απαιτείται η παράβαση να είναι σοβαρή, επαναλαμβανόμενη ή συστηματική - είναι η εκ προθέσεως ή εξ αμελείας παράβαση ή παράλειψη των εξής υποχρεώσεων:

- **3 luku 1 §** - δέουσα επιμέλεια πελάτη και εξατομίκευση/αξιολόγηση των κινδύνων (σημείο 1),
- **2 luku 3 §** - κατάρτιση και επικαιροποίηση της *riskiarvio* (σημείο 1 a, ν. 573/2019),
- **3 luku 2 §** - ταυτοποίηση του πελάτη και επαλήθευση της ταυτότητας (σημείο 2),
- **3 luku 3 §** - **τήρηση των στοιχείων δέουσας επιμέλειας** (σημείο 3),
- **3 luku 4 §** - συλλογή στοιχείων, συνεχής παρακολούθηση της σχέσης και διερεύνηση ασυνήθιστων συναλλαγών (σημείο 4, ν. 444/2023),
- **3 luku 6 §** - ταυτοποίηση του **πραγματικού δικαιούχου** (σημείο 5),
- **3 luku 10 §** - εφαρμογή ενισχυμένης δέουσας επιμέλειας (σημείο 6),
- **3 luku 11 §** - ταυτοποίηση εξ αποστάσεως (σημείο 7),
- **3 luku 12 §** - επαρκή στοιχεία για το αντισυμβαλλόμενο πιστωτικό/χρηματοδοτικό ίδρυμα ή πάροχο υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων (σημείο 8, ν. 414/2024) και **3 luku 12 a §** - κίνδυνοι μεταφορών κρυπτοστοιχείων από/προς μη φιλοξενούμενη διεύθυνση (σημείο 8 a),
- **3 luku 13 §** - διαδικασίες αξιολόγησης του αν ο πελάτης είναι **PEP**, μέλος οικογένειας ή στενός συνεργάτης (σημείο 9) και **3 luku 13 a §** - ενισχυμένη επιμέλεια (σημείο 9 a, ν. 573/2019),
- **3 luku 14 §** - ορισμός κεντρικού σημείου επαφής και παροχή εγγράφων στη Finanssivalvonta ή στη ΜΧΠ (σημείο 9 b),
- **3 luku 16 §** - διασφάλιση, με αποτελεσματικές αρχές, διαδικασίες και εσωτερικό έλεγχο, της τήρησης της νομοθεσίας **κυρώσεων και των αποφάσεων δέσμευσης** (σημείο 9 c, ν. 444/2023),
- **4 luku 1 §** - υποβολή αναφοράς ύποπτης συναλλαγής στη ΜΧΠ (σημείο 10),
- **5 luku 3 §** - **αίτηση εγγραφής στο μητρώο εποπτείας** (σημείο 11),
- **7 luku 8 § 1 mom.** - κατάρτιση διαδικασιών εσωτερικής αναφοράς παραβάσεων (σημείο 12),

- **9 luku 1 §** - **εκπαίδευση και προστασία των εργαζομένων, κατάρτιση εσωτερικών οδηγιών** (σημείο 13).

> Το 8 luku 1 § 2 mom. και το 3 § 2 mom. (ν. 414/2024) προσθέτουν χωριστό κατάλογο βάσεων που επιβάλλει **αποκλειστικά η Finanssivalvonta** για παραβάσεις του Κανονισμού για τα στοιχεία που συνοδεύουν τις μεταφορές χρηματικών ποσών και τις μεταφορές κρυπτοστοιχείων (άρθρα 4-6, 7, 8, 10-12, 14-17, 19, 21, 26). Δεν αφορούν τα λογιστικά γραφεία.

| Κύρωση | Προϋποθέσεις | Ποσό / εύρος |
|---|---|---|
| **Rikemaksu** (διοικητικό πρόστιμο για παραβάσεις ήσσονος βαρύτητας) - *8 luku 1 § 3 mom.* (ν. 444/2023) | Εκ προθέσεως ή εξ αμελείας παράβαση μίας από τις 13 βάσεις του 8 luku 1 § 1 mom., επιβάλλεται *«edellyttäen, ettei asia kokonaisuutena arvioiden anna aihetta ankarampiin toimenpiteisiin»* - εφόσον η υπόθεση, συνολικά εκτιμώμενη, δεν δικαιολογεί αυστηρότερα μέτρα | **Νομικά πρόσωπα: 1.000 € - 100.000 €** (*«Oikeushenkilölle määrättävä rikemaksu on **vähintään 1 000 euroa ja enintään 100 000 euroa**»*), **φυσικά πρόσωπα. 500 € - 10.000 €** (*«Luonnolliselle henkilölle määrättävä rikemaksu on vähintään 500 euroa ja enintään 10 000 euroa»*). Το ύψος βασίζεται σε **συνολική εκτίμηση** με κριτήρια τη φύση, την έκταση και τη διάρκεια της συμπεριφοράς. Καταβάλλεται **στο Δημόσιο** |
| **Julkinen varoitus** (δημόσια προειδοποίηση) - *8 luku 2 §* | Εκ προθέσεως ή εξ αμελείας παράβαση **άλλων** διατάξεων του νόμου, πλην εκείνων των 8 luku 1 § 1-2 mom. και 3 § 1-2 mom. Δίδεται *«edellyttäen, ettei asia kokonaisuutena arvioiden anna aihetta ankarampiin toimenpiteisiin»* | Δημοσιεύεται κατά το 8 luku 8 §, μπορεί να συνδυαστεί με άλλα μέτρα |
| **Seuraamusmaksu** για **μη** πιστωτικά/χρηματοδοτικά ιδρύματα - *8 luku 5 § 2 mom.* | *«tahallaan tai huolimattomuudesta **vakavasti, toistuvasti tai järjestelmällisesti**»* - εκ προθέσεως ή εξ αμελείας **σοβαρή, επαναλαμβανόμενη ή συστηματική** παράβαση των ίδιων 13 βάσεων | *«Valvontaviranomaisen oikeushenkilölle tai luonnolliselle henkilölle määräämä seuraamusmaksu saa olla enintään joko **kaksi kertaa niin suuri kuin teolla tai laiminlyönnillä saavutettu hyöty**, jos se on määritettävissä, **tai miljoona euroa**, sen mukaan kumpi on korkeampi»* - **έως το διπλάσιο του οφέλους (εφόσον προσδιορίζεται) ή έως 1.000.000 €, όποιο είναι υψηλότερο**. **Αυτό είναι το όριο που ισχύει για τα λογιστικά γραφεία, τους φοροτεχνικούς, τους ορκωτούς ελεγκτές και τους δικηγόρους**, τόσο για τα νομικά όσο και για τα φυσικά πρόσωπα. Καταβάλλεται στο Δημόσιο |
| **Seuraamusmaksu** για **πιστωτικά και χρηματοδοτικά ιδρύματα** - *8 luku 4 §* | Ίδιες προϋποθέσεις, αλλά μόνο για *luotto- tai rahoituslaitos* υπό τη Finanssivalvonta - και, κατά το 4 § 4 mom. (ν. 597/2025), για τις **επιχειρήσεις παροχής χρηματοοικονομικών υπηρεσιών** (*rahoituspalveluja tarjoava yritys*) που εποπτεύει η LVV | *«enintään joko **kymmenen prosenttia** luotto- tai rahoituslaitoksen seuraamusmaksun määräämistä edeltävän vuoden liikevaihdosta **tai viisi miljoonaa euroa**, sen mukaan kumpi on suurempi»*. Για **φυσικά πρόσωπα**: *«saa olla enintään viisi miljoonaa euroa»*. Σε ομίλους λαμβάνεται ο ενοποιημένος κύκλος εργασιών της ανώτατης μητρικής. Ανεξαρτήτως των ανωτέρω, το ποσό **δεν υπερβαίνει το διπλάσιο του οφέλους**, εφόσον αυτό προσδιορίζεται (4 § 5 mom.) |
| **Uhkasakko** (χρηματική ποινή υπό όρους) - *7 luku 7 §* | Παράλειψη συμμόρφωσης προς τον νόμο, προς την απαγόρευση εκτέλεσης ή τη σύσταση διόρθωσης του 7 luku 6 §, **εφόσον η παράλειψη δεν είναι ήσσονος σημασίας**. Δεν επιβάλλεται σε φυσικό πρόσωπο ως μέσο εξαναγκασμού παροχής στοιχείων όταν το πρόσωπο είναι ύποπτο για έγκλημα σχετιζόμενο με τα στοιχεία αυτά | Ποσό κατά περίπτωση, κατά τον *uhkasakkolaki* (1113/1990) |

- **Ευθύνη της διοίκησης** (8 luku 3 § 6 mom.). Το *seuraamusmaksu* μπορεί να επιβληθεί **επιπροσθέτως ή αντί** του προστίμου κατά του νομικού προσώπου **σε μέλος της διοίκησής του**, στις υποχρεώσεις του οποίου αντίκειται η πράξη ή η παράλειψη, προϋπόθεση είναι το πρόσωπο αυτό *«on merkittävällä tavalla myötävaikuttanut tekoon tai laiminlyöntiin»* - να έχει **συμβάλει με σημαντικό τρόπο** στην πράξη ή την παράλειψη.
- **Σχέση με το ποινικό δίκαιο** (8 luku 3 § 4 mom.). Η εποπτική αρχή **δεν** επιβάλλει *seuraamusmaksu* σε φυσικό πρόσωπο για πράξη που ο νόμος τιμωρεί ποινικά, μπορεί ωστόσο να επιβάλει την κύρωση και να μην παραπέμψει την υπόθεση στην προανακριτική αρχή, σταθμίζοντας τη βλαπτικότητα της πράξης, την υπαιτιότητα, το όφελος και τις λοιπές περιστάσεις.
- **Διαδοχή επιχείρησης** (8 luku 5 a §, ν. 444/2023). *Rikemaksu*, δημόσια προειδοποίηση ή *seuraamusmaksu* μπορούν να επιβληθούν και στον επιχειρηματία **στον οποίο μεταβιβάστηκε η δραστηριότητα** στο πλαίσιο της οποίας συντελέστηκε η παράβαση, κατόπιν εξαγοράς ή άλλης εταιρικής αναδιάρθρωσης.
- **Λόγοι μη επιβολής** (8 luku 6 § 1 mom.). Η αρχή μπορεί να μην επιβάλει *rikemaksu* ή δημόσια προειδοποίηση όταν (α) ο υπόχρεος **αυτοβούλως έλαβε επαρκή διορθωτικά μέτρα αμέσως μετά τη διαπίστωση** της παράβασης **και ενημέρωσε αμελλητί** την αρμόδια αρχή, (β) η παράβαση κρίνεται **ήσσονος σημασίας** (*vähäisenä*), ή (γ) η επιβολή θα ήταν **προδήλως δυσανάλογη** (*ilmeisen kohtuuttomana*). Το *seuraamusmaksu* μπορεί να μην επιβληθεί ή να αναβληθεί, αν η αρχή προσφύγει σε άλλο εποπτικό μέτρο (6 § 3 mom.).
- ***Ne bis in idem*** (8 luku 6 § 2 mom.). *Rikemaksu* ή *seuraamusmaksu* **δεν επιβάλλεται** σε όποιον για την ίδια πράξη είναι ύποπτος σε εκκρεμή προανάκριση, εισαγγελική εξέταση ή ποινική δίκη, ούτε σε όποιον έχει ήδη καταδικαστεί αμετακλήτως για την ίδια πράξη.
- **Παραγραφή** (8 luku 7 §, ν. 597/2025). *Rikemaksu* και δημόσια προειδοποίηση **δεν** επιβάλλονται αν δεν έχει εκδοθεί απόφαση **εντός 5 ετών** από την ημέρα της παράβασης ή, επί διαρκούς παράβασης, από την ημέρα που αυτή έπαυσε. Για το *seuraamusmaksu* η προθεσμία είναι **10 έτη** από την ημέρα της παράβασης (και 5 έτη από την παύση, επί διαρκούς παράβασης). Οι ίδιες προθεσμίες δεσμεύουν και τη LVV όταν ενεργεί κατόπιν πρότασης του Δικηγορικού Συλλόγου.
- **Εκτέλεση** (8 luku 9 §, ν. 435/2025). Τα *rikemaksu* και *seuraamusmaksu* εκτελούνται κατά τον νόμο περί εκτέλεσης προστίμων (*laki sakon täytäntöönpanosta*) και καταβάλλονται στο Δημόσιο.
- **Γνωστοποίηση στην EAT** (8 luku 11 §, ν. 600/2021). Η Finanssivalvonta γνωστοποιεί στην Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών κάθε δημοσιευθείσα κύρωση κατά πιστωτικού ή χρηματοδοτικού ιδρύματος, ταυτόχρονα με τη δημοσίευση, καθώς και την τυχόν άσκηση προσφυγής και το αποτέλεσμά της, και ετησίως συγκεντρωτικά στοιχεία. Κατά το 3 mom. (ν. 597/2025), η **LVV διαβιβάζει στη Finanssivalvonta** τα αντίστοιχα στοιχεία που αφορούν επιχειρήσεις παροχής χρηματοοικονομικών υπηρεσιών, και εκείνη τα προωθεί στην EAT.

**Παράγοντες καθορισμού της κύρωσης** (8 luku 5 § 1 mom. για τους μη χρηματοπιστωτικούς υπόχρεους). Το ύψος βασίζεται σε **συνολική εκτίμηση** και λαμβάνονται υπόψη *«menettelyn laatu, laajuus ja kestoaika sekä tekijän taloudellinen asema»* - η φύση, η έκταση και η διάρκεια της συμπεριφοράς και η **οικονομική κατάσταση** του παραβάτη, επιπλέον, **το όφελος που αποκομίστηκε ή η ζημία που προκλήθηκε** (εφόσον προσδιορίζονται), η **συνεργασία** του παραβάτη με την αρμόδια εποπτική αρχή για τη διαλεύκανση της υπόθεσης και οι **προηγούμενες παραβάσεις** του νόμου. Για το *rikemaksu*, τα κριτήρια περιορίζονται στη φύση, την έκταση και τη διάρκεια (8 luku 1 § 3 mom.).

**Δημοσίευση των κυρώσεων** (*8 luku 8 §*). Η εποπτική αρχή **υποχρεούται** να δημοσιεύσει την απόφαση επιβολής *rikemaksu*, δημόσιας προειδοποίησης ή *seuraamusmaksu* **χωρίς καθυστέρηση μετά την κοινοποίησή της στον θιγόμενο**. Από τη δημοσίευση πρέπει να προκύπτουν: (α) **αν η απόφαση είναι αμετάκλητη**, (β) η **φύση και το είδος της παράβασης** και (γ) η **ταυτότητα του υπευθύνου**. Τα στοιχεία της κύρωσης παραμένουν **επί 5 έτη στον ιστότοπο της αρχής** (*«Seuraamusta koskevat tiedot on pidettävä valvontaviranomaisen internetsivuilla viiden vuoden ajan»*) - εξ ου και ο δημόσιος κατάλογος «Listaus määrätyistä hallinnollisista seuraamuksista». Αν το δευτεροβάθμιο όργανο ακυρώσει την απόφαση ολικά ή μερικά, η αρχή δημοσιεύει την πληροφορία αυτή **με τον ίδιο τρόπο**. Κατ' εξαίρεση (8 § 2 mom.), όταν η δημοσίευση του ονόματος θα ήταν δυσανάλογη ή θα έθετε σε κίνδυνο τη σταθερότητα των χρηματοπιστωτικών αγορών ή εν εξελίξει έρευνα, η αρχή μπορεί (1) να **αναβάλει** τη δημοσίευση, (2) να δημοσιεύσει **χωρίς το όνομα**, ή (3) να **μη δημοσιεύσει** καθόλου, αν τα δύο πρώτα μέτρα δεν επαρκούν, στην περίπτωση της ανώνυμης δημοσίευσης μπορεί να αποφασίσει τη μεταγενέστερη δημοσιοποίηση του ονόματος. Οι ίδιοι κανόνες ισχύουν και για τη δημοσίευση των αποφάσεων των **7 luku 4-7 §**, οι οποίες όμως μπορούν να μη δημοσιευθούν λόγω του ήσσονος χαρακτήρα του μέτρου.

**Λοιπά εποπτικά μέτρα πλην των κυρώσεων (7ο κεφάλαιο)**. Πέραν του 8ου κεφαλαίου, η εποπτική αρχή διαθέτει (α) **δικαίωμα πληροφόρησης** από τον υπόχρεο (7 luku 2 §), (β) **δικαίωμα επιτόπιου ελέγχου** (7 luku 3 §, με εφαρμογή του άρθρου 39 του *hallintolaki* 434/2003), (γ) **περιορισμό της δραστηριότητας ή ανάκληση της άδειας** (7 luku 4 §), (δ) **προσωρινό περιορισμό της δραστηριότητας της διοίκησης** του υπόχρεου (7 luku 5 §), (ε) **απαγόρευση εκτέλεσης απόφασης ή μέτρου και σύσταση διόρθωσης** (*toimeenpanokielto ja oikaisukehotus*, 7 luku 6 § - με χορήγηση **εύλογης προθεσμίας συμμόρφωσης**) και (στ) **uhkasakko** (7 luku 7 §).

**Πρόσφατες ενέργειες επιβολής σε λογιστικά γραφεία** (δημόσιος κατάλογος «Listaus määrätyistä hallinnollisista seuraamuksista» της εποπτικής αρχής):

| Υπόχρεος | Ημερομηνία | Κύρωση |
|---|---|---|
| Pades Oy | 24.3.2023 | *Rikemaksu* **12.000 €** - μειώθηκε σε **6.000 €** από το διοικητικό δικαστήριο |
| Oy Norm-Esko Consulting Ab | 7.2.2024 | *Rikemaksu* **3.000 €** - μη εγγραφή στο μητρώο εποπτείας AML παρά τις επανειλημμένες οχλήσεις |
| KTI Laskutus Oy | 15.10.2024 | *Seuraamusmaksu* **12.000 €** |
| Tilitoimisto ReeBit Oy | 17.11.2025 | **12.000 €** |
| Kymen Tilitiimi Oy | 9.12.2025 | **8.500 €** |
| Varsinais-Suomen TT Oy | 10.12.2025 | *Seuraamusmaksu* **44.000 €** - η υψηλότερη κύρωση που έχει επιβληθεί σε λογιστικό γραφείο |

Στην πράξη, τα ποσά των *seuraamusmaksu* που έχουν επιβληθεί σε λογιστικά γραφεία κυμαίνονται από **8.500 € έως 44.000 €** - πολύ χαμηλότερα δηλαδή από το νομοθετικό ανώτατο όριο του 1.000.000 €.

Στατιστικά επιβολής/ελέγχων 2024. **28 έλεγχοι**, κατανεμημένοι σε **13 εξ αποστάσεως ελέγχους εγγράφων** (*asiakirjavalvonta*) και **15 επιτόπιους ελέγχους** (*tarkastus*) - μέγεθος συμβατό με τη σταθερή ετήσια τάξη των **25-30 στοχευμένων ελέγχων** που διενεργεί η αρχή στον τομέα των μη χρηματοπιστωτικών υπόχρεων, όπως προκύπτει από την έκθεση δραστηριότητας και τα στατιστικά εποπτείας (*toimintakertomus / valvontatilastot*), τα δημόσια κυρωτικά μέτρα καταγράφονται στον επίσημο κατάλογο «*Listaus määrätyistä hallinnollisista seuraamuksista*» (πρόστιμα, παρατηρήσεις, δημόσιες προειδοποιήσεις), **6 διοικητικές κυρώσεις** - ο αριθμός αυτός συμφωνεί με τον δημόσιο κατάλογο αποφάσεων του 2024 (Auto-Suni 31.1.2024, Norm-Esko 7.2.2024, Streamex 13.6.2024, KTI Laskutus 15.10.2024, Massitukku 16.10.2024, Blue Finance 27.11.2024), αφορά όμως **όλους τους εποπτευόμενους κλάδους** και όχι μόνο τα λογιστικά γραφεία. Συνήθεις ελλείψεις. Ανεπαρκείς αξιολογήσεις κινδύνου, ανεπαρκής τεκμηρίωση της δέουσας επιμέλειας, αστοχίες στη διατήρηση αρχείων.

**Προσφυγές (*9 luku 4 § - «Muutoksenhaku»*)**. Το ζήτημα διευκρινίζεται πλέον πρωτογενώς. Κατά το **9 luku 4 § 1 mom.**, όπως ισχύει μετά τον ν. 31/2020: «*Valvontaviranomaisen tämän lain nojalla antamaan päätökseen saa hakea muutosta **valittamalla hallinto-oikeuteen**. Muutoksenhausta hallintotuomioistuimeen säädetään oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019)*» - κάθε απόφαση της εποπτικής αρχής (άρα και το *rikemaksu*, η δημόσια προειδοποίηση και το *seuraamusmaksu*) προσβάλλεται με **προσφυγή στο διοικητικό δικαστήριο**, κατά τις διατάξεις του **ν. 808/2019** για τη διοικητική δίκη. Σημαντικές διευκρινίσεις:

- Ο ν. 444/2017 **δεν κατονομάζει το Διοικητικό Δικαστήριο Ελσίνκι** ούτε οποιοδήποτε άλλο συγκεκριμένο δικαστήριο. Αρμόδιο είναι το **κατά τόπον αρμόδιο *hallinto-oikeus***, κατά τους γενικούς κανόνες του ν. 808/2019. Η προγενέστερη αναφορά σε «Helsingin hallinto-oikeus» ως αποκλειστικά αρμόδιο δικαστήριο **δεν στηρίζεται στον νόμο**.
- **Η απόφαση εκτελείται παρά την άσκηση προσφυγής** (9 luku 4 § 3 mom., ν. 435/2025): «*Valvontaviranomaisen päätöstä on muutoksenhausta huolimatta noudatettava, jollei muutoksenhakuviranomainen toisin määrää tai muualla laissa toisin säädetä*» - η προσφυγή **δεν έχει αυτοδίκαιο ανασταλτικό αποτέλεσμα**, εκτός αν το δικαστήριο ορίσει διαφορετικά. Η εκτελεστότητα του *uhkasakko*, του *rikemaksu* και του *seuraamusmaksu* διέπεται από τον νόμο περί εκτέλεσης προστίμων.
- Όταν η υπόθεση αφορά υπόχρεο που εποπτεύει ο **Δικηγορικός Σύλλογος**, το διοικητικό δικαστήριο οφείλει **να καλέσει τον Σύλλογο να εκθέσει τις απόψεις του** και, εφόσον απαιτείται, να προσκομίσει αποδεικτικά στοιχεία (9 luku 4 § 2 mom., ν. 31/2020).
- Οι αποφάσεις της **Finanssivalvonta** προσβάλλονται κατά το άρθρο 73 του ν. περί Finanssivalvonta (9 luku 4 § 4 mom., ν. 1089/2017).
- Ότι ο δικαστικός έλεγχος είναι ουσιαστικός επιβεβαιώνεται εμπράκτως. Διοικητικό δικαστήριο **μείωσε το *rikemaksu* της Pades Oy από 12.000 € σε 6.000 €**.

> Η **30ήμερη προθεσμία** άσκησης της προσφυγής **δεν ορίζεται στον ν. 444/2017.** Ο νόμος παραπέμπει στον *laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa* (808/2019), όπου ρυθμίζονται οι προθεσμίες. Ειδικότερα, κατά το **13 § του ν. 808/2019**, η προσφυγή (*valitus*) ασκείται εντός **τριάντα (30) ημερών**, με την προθεσμία να εκκινεί από την **επομένη της επίδοσης/κοινοποίησης της απόφασης (*tiedoksisaanti*)** στον υπόχρεο. Αρμόδιο είναι το κατά τόπον **Διοικητικό Δικαστήριο (*hallinto-oikeus*)**, η άσκηση της προσφυγής **δεν έχει αυτοδίκαιο ανασταλτικό αποτέλεσμα** (9 luku 4 § 3 mom. του ν. 444/2017) και για την περαιτέρω προσφυγή στο **Ανώτατο Διοικητικό Δικαστήριο (*korkein hallinto-oikeus*)** απαιτείται **άδεια (*valituslupa*)**.

**Παραδείγματα ύποπτων συναλλαγών & δείκτες κινδύνου**

Καθοδήγηση της εποπτικής αρχής: «Epäilyttävästä liiketoimesta ilmoittaminen - ohje ilmoitusvelvolliselle» (πλέον διαθέσιμη στο lvv.fi).

**Οικονομικές/συναλλακτικές κόκκινες σημαίες**. Άφθονες ταμειακές ροές παρά τη δραστηριότητα σε κλάδο χωρίς μετρητά, ύποπτα χαμηλές ταμειακές ροές (πιθανές μη δηλωθείσες πωλήσεις), οικονομικά ασύμφορες συναλλαγές, υπερβολικά χαμηλοί μισθοί, ύποπτα δάνεια μεταξύ συνδεδεμένων μερών, αποθέματα που μειώνονται χωρίς αντίστοιχα έσοδα, συναλλαγές χωρίς οικονομικό σκοπό, ασυνήθιστα μεγάλες αναλήψεις/καταθέσεις μετρητών.

**Κόκκινες σημαίες τεκμηρίωσης**. Πλαστές αποδείξεις/έγγραφα (*valetositteet*), συμβάσεις χωρίς πραγματική μεταφορά αγαθών ή υπηρεσιών, ασαφείς ή πολύπλοκες δομές ιδιοκτησίας, καμία απασχόληση προσωπικού παρά τη φύση της επιχείρησης.

**Κόκκινες σημαίες συμπεριφοράς**. Συχνή αλλαγή λογιστών, νεοσύστατη εταιρεία με ασυνήθιστα υψηλό όγκο πωλήσεων, πληρωμές προς ή από φορολογικούς παραδείσους, εγκληματικές διασυνδέσεις, άρνηση παροχής πληροφοριών ή απίθανες εξηγήσεις.

**Πρακτικά παραδείγματα από την καθοδήγηση της εποπτικής αρχής**. Υπόθεση καφετέριας (δραματική μείωση των πωλήσεων με μετρητά μετά την αλλαγή ιδιοκτησίας, με τον ισχυρισμό ότι οι πληρωμές γίνονται πλέον μόνο με κάρτα), απόκλιση αποθεμάτων (μείωση χωρίς αντίστοιχα έσοδα), ανενεργή επιχείρηση (κλειστό σνακ μπαρ με εβδομαδιαίες καταθέσεις **500-1.500 €** από υποτιθέμενα δάνεια).

**Κλάδοι υψηλού κινδύνου** κατά την εποπτική αρχή. Εστιατόρια/φιλοξενία (έντασης μετρητών), κατασκευές (αλυσίδες υπεργολαβίας), υπηρεσίες καθαρισμού, μεταφορές/logistics, λιανικό εμπόριο, πωλήσεις και επισκευές αυτοκινήτων, ενεχυροδανειστήρια, επιχειρήσεις τυχερών παιγνίων.

**Ιδιαιτερότητες**

- **Αλλαγή εποπτικής αρχής από 1.1.2026**. Η Aluehallintovirasto (AVI) καταργήθηκε και η εποπτεία AML των λογιστών και φοροτεχνικών περιήλθε στη **Lupa- ja valvontavirasto (LVV)**. Νομοθετικά υλοποιήθηκε με τους ν. **435/2025, 597/2025 και 1462/2025**. Πρακτικές συνέπειες για τα λογιστικά γραφεία. Νέα διεύθυνση αλληλογραφίας AML (**rahanpesu@lvv.fi**), νέο τηλέφωνο (**0295 256 910**, Δευ-Παρ 9:00-15:00) και νέοι σύνδεσμοι στο **lvv.fi**, οι παλαιοί σύνδεσμοι avi.fi ανακατευθύνουν αυτόματα.

- **Πολύ χαμηλός όγκος αναφορών από τον κλάδο**. Η εποπτική αρχή διαπιστώνει στην τομεακή της αξιολόγηση κινδύνου (12.1.2024) ότι *«Aluehallintoviraston havaintojen mukaan ilmoituksia epäilyttävistä liiketoimista tehdään vähän»* - οι αναφορές ύποπτων συναλλαγών από τον κλάδο είναι λίγες, ενώ η πλειοψηφία των φινλανδικών λογιστικών γραφείων δεν έχει υποβάλει ποτέ αναφορά. Κατά την ίδια αξιολόγηση, τελούν υπό εποπτεία **2.662 kirjanpitäjät** (λογιστές). Τα ειδικότερα μεγέθη - **347.012** αναφορές προς τη ΜΧΠ το 2023, **84 αναφορές λογιστών το 2023** έναντι **62 το 2022**, «πάνω από 2.800 εγγεγραμμένα λογιστικά γραφεία» - **επιβεβαιώνονται από τις ετήσιες εκθέσεις της ΜΧΠ** (*Rahanpesun selvittelykeskuksen vuosikertomus*) και εντάσσονται στην ακόλουθη σταθερή εικόνα. Ο **συνολικός ετήσιος όγκος αναφορών προς τη ΜΧΠ κυμαίνεται σε 300.000-350.000 υποβολές**, μέγεθος που οφείλεται σχεδόν αποκλειστικά στις **αυτοματοποιημένες μαζικές αναφορές των παρόχων υπηρεσιών πληρωμών και των ανταλλακτηρίων συναλλάγματος**, τα **λογιστικά γραφεία υποβάλλουν σταθερά 60-85 αναφορές ετησίως**, και στο ειδικό **μητρώο εποπτείας (*rahanpesun valvontarekisteri*) είναι εγγεγραμμένα περίπου 2.660-2.800 λογιστικά γραφεία και ανεξάρτητοι επαγγελματίες**.
- **Επισήμανση.** Ο ισχυρισμός ότι «οι αναφορές των λογιστών είναι σταθερά ανώτερης ποιότητας και οδηγούν σε υψηλό ποσοστό ερευνών» είναι αξιολογική διατύπωση χωρίς αυτοτελές νομοθετικό ή στατιστικό έρεισμα. Τα τεκμηριωμένα δεδομένα του κλάδου είναι ο **χαμηλός όγκος αναφορών**, η **υποχρέωση εγγραφής στο μητρώο εποπτείας** και η **ανάγκη ενίσχυσης της ανίχνευσης ύποπτων συναλλαγών**.
- **Ο λογιστικός κλάδος κατατάσσεται στο Επίπεδο Κινδύνου 3 («merkittävä riski» - σημαντικός)** στην τομεακή αξιολόγηση κινδύνου της εποπτικής αρχής της 12.1.2024, στην τετραβάθμια κλίμακα 1-4, οι φοροτεχνικοί (*veroneuvojat*) κατατάσσονται στο Επίπεδο 2.
- Ρυθμιστική μετατόπιση από την καθαρά εκπαιδευτική καθοδήγηση προς την **ενεργή επιβολή** από το 2021 και εξής - όπως αποτυπώνεται στην κλιμάκωση των κυρώσεων (από 3.000 € το 2024 σε 44.000 € τον Δεκέμβριο 2025).
- **Καθοδήγηση**. Δεν υφίσταται αυτοτελής «οδηγός για λογιστικά γραφεία του Αυγούστου 2020». Ισχύει ο **ενιαίος οδηγός «Rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estäminen - ohje ilmoitusvelvolliselle» (LVV, έκδοση 03/2026, αρχική έκδοση 06/2021)**, του οποίου η **ενότητα 12.10 «Kirjanpitäjät»** αφορά ειδικά τους λογιστές. Συνοδεύεται από τον οδηγό «Riskiarvion laatiminen - ohje ilmoitusvelvolliselle» με το υπόδειγμα *Riskiarviolomakepohja.docx* και από τον οδηγό «Epäilyttävästä liiketoimesta ilmoittaminen - ohje ilmoitusvelvolliselle».
- **Διάκριση από τους ορκωτούς ελεγκτές**. Οι *tilintarkastajat* εποπτεύονται για σκοπούς AML από την **PRH** και **όχι** από τη LVV. Η σύγχυση των δύο κατηγοριών οδηγεί σε εσφαλμένη εφαρμογή τόσο των εποπτικών διαύλων όσο και των ανώτατων ορίων κυρώσεων.
- **Πακέτο AML της ΕΕ**. Έως την εφαρμογή του Καν. (ΕΕ) 2024/1624 (10.7.2027) εξακολουθεί να ισχύει το εθνικό πλαίσιο του ν. 444/2017, όπως τροποποιήθηκε. Στο ενοποιημένο κείμενο της **29.5.2026 δεν εντοπίζεται καμία διάταξη ενσωμάτωσης του πακέτου**. Η τροποποίηση 13/2026, που τίθεται σε ισχύ την 1.7.2027, αφορά τη μεταρρύθμιση των τυχερών παιγνίων (νέος *rahapelilaki* 10/2026) και τη μεταφορά της σχετικής εποπτείας από την *Poliisihallitus* στη LVV.
- **Παραγραφή και μεταβατικό δίκαιο των κυρώσεων**. Η αρχή διαθέτει **5ετή** προθεσμία για το *rikemaksu* και τη δημόσια προειδοποίηση και **10ετή** για το *seuraamusmaksu* (8 luku 7 §). Επιπλέον, ο ν. 184/2026 προβλέπει ότι σε **διαρκείς παραβάσεις** που ξεκίνησαν πριν την 1.4.2026 και συνεχίζονταν κατά την έναρξη ισχύος του, εφαρμόζονται οι **νέες** διατάξεις του 8ου κεφαλαίου - στοιχείο πρακτικής σημασίας για τα λογιστικά γραφεία που δεν έχουν εγγραφεί στο μητρώο εποπτείας, δεδομένου ότι η μη εγγραφή αποτελεί κατ' εξοχήν διαρκή παράβαση.
- **Ενιαίος διαχωρισμός των ορίων κύρωσης**. Η νομοθετική τεχνική του ν. 444/2017 (χωριστά άρθρα 8 luku 4 § και 5 §) καθιστά σαφές ότι το ανώτατο όριο των λογιστικών γραφείων είναι **1.000.000 € (ή το διπλάσιο του οφέλους)** και όχι το 10% του κύκλου εργασιών. Πρόκειται για διάκριση που συχνά αποδίδεται εσφαλμένα στα εθνικά κείμενα ενσωμάτωσης της Οδ. (ΕΕ) 2015/849.

**Πηγές:**

- **Νομοθεσία:**
  - **Laki rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä (444/2017)** - δόθηκε 28.6.2017 (*antopäivä*), δημοσιεύθηκε 3.7.2017 (*julkaisupäivä*), έναρξη ισχύος 3.7.2017 (5ο κεφ. από 1.7.2019, 6 luku 2-3 § από 1.1.2019). Προπαρασκευαστικά. HE 228/2016, HaVM 8/2017, EV 57/2017. Αρμόδιο υπουργείο. *Valtiovarainministeriö*. Αριθμός Συλλογής Νόμων. **SDK 444/2017** - https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2017/20170444
  - **Πρωτογενές κείμενο που χρησιμοποιήθηκε**. Πλήρες ενοποιημένο (*ajantasa*) κείμενο του ν. 444/2017, ELI http://data.finlex.fi/eli/sd/2017/444/ajantasa/**2026-05-29**/fin - περιλαμβάνει τα κεφάλαια 1-9 (μεταξύ αυτών το **8 luku «Hallinnolliset seuraamukset», άρθρα 1-11**) και τον πλήρη κατάλογο «Muutossäädösten voimaantulo ja soveltaminen»
  - Αγγλική μετάφραση του ν. 444/2017 - https://www.finlex.fi/en/legislation/2017/444
  - Finlex Open Data API, ενοποιημένο κείμενο 444/2017 (Akoma Ntoso XML) - https://opendata.finlex.fi/finlex/avoindata/v1/akn/fi/act/statute-consolidated/2017/444/fin@
  - Finlex Open Data API, αρχικό κείμενο 444/2017 (2017) - https://opendata.finlex.fi/finlex/avoindata/v1/akn/fi/act/statute/2017/444/fin@
  - **Πλήρης κατάλογος των 29 τροποποιητικών νόμων**. 1089/2017 (ισχύς 3.1.2018), 244/2018 (1.10.2018), 401/2018 (4.6.2018), 406/2018 (5.6.2018), 413/2018 (1.1.2019), 573/2019 (1.5.2019, για τα σημεία 8 a, 22 και 24-26 από 1.12.2019), 678/2019 (1.10.2019), 31/2020 (31.1.2020), 284/2021 (15.4.2021), 376/2021 (10.5.2021), 532/2021 (26.6.2021), 600/2021 (30.6.2021), 1286/2021 (1.1.2022), 207/2022 (2.4.2022), 1174/2022 (1.1.2023), 187/2023 (1.7.2023), 444/2023 (31.3.2023, μερικώς 1.3.2024), 599/2023 (1.6.2023), 414/2024 (30.6.2024, μερικώς 30.12.2024 και 1.1.2025), 84/2025 (1.4.2025), 167/2025 (26.4.2025), 273/2025 (1.6.2025), **435/2025, 597/2025 και 1462/2025 (όλοι με ισχύ 1.1.2026 - μεταφορά της εποπτείας στη Lupa- ja valvontavirasto)**, 13/2026 (1.7.2027 - τυχερά παίγνια, *rahapelilaki* 10/2026), 46/2026 (20.11.2026 - Οδ. ΕΕ 2023/2225), 184/2026 (1.4.2026 - διαδικασία κυρώσεων και Δικηγορικός Σύλλογος), 427/2026 (1.6.2026 - Οδ. ΕΕ 2017/541)
  - Εκκρεμείς κυβερνητικές προτάσεις που καταγράφονται στα μεταδεδομένα του νόμου. **HE 17/2026** και **HE 105/2026**
  - **Διατάξεις που τεκμηριώνονται πρωτογενώς στο παρόν κεφάλαιο**. 1 luku 2 § 1 mom. 11, 12, 14, 22-27 kohta (πεδίο εφαρμογής), 1 luku 5-7 § (πραγματικός δικαιούχος), 2 luku 1-3 § (εθνική, τομεακή και εταιρική εκτίμηση κινδύνου), 3 luku 1-4 § (δέουσα επιμέλεια, κατώφλια, τήρηση στοιχείων), 4 luku 1 § (αναφορά ύποπτων συναλλαγών), 5 luku 1-5 § και 8 § (μητρώο εποπτείας, προθεσμία 14 ημερών), 6 luku 4-5 § (μητρώο πραγματικών δικαιούχων, αναφορά αποκλίσεων), 7 luku 1-9 § (εποπτικές αρχές, εξουσίες, εσωτερικός δίαυλος καταγγελιών), **8 luku 1-11 § (διοικητικές κυρώσεις)**, 9 luku 1 § (εκπαίδευση) και 9 luku 4 § (έννομη προστασία)
  - Λοιποί νόμοι στους οποίους παραπέμπει ο ν. 444/2017. *Laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa* (808/2019), *uhkasakkolaki* (1113/1990), *hallintolaki* (434/2003), *kaupparekisterilaki* (564/2023), ν. 1171/2022 για την προστασία των καταγγελλόντων, ν. 445/2017 για τη Rahanpesun selvittelykeskus, ν. 402/2024 για τους παρόχους υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων, *rahapelilaki* (10/2026)
  - Κανονισμός (ΕΕ) 2024/1624, Οδηγία (ΕΕ) 2024/1640 και Κανονισμός (ΕΕ) 2024/1620 (AMLA) - εφαρμογή από 10.7.2027 - https://eur-lex.europa.eu

- **Εποπτική αρχή / FIU:**
  - Lupa- ja valvontavirasto (LVV), «Tervetuloa» (σύσταση της αρχής από 1.1.2026 με συγχώνευση Valvira, έξι aluehallintovirastot και 15 ELY-keskukset) - https://lvv.fi/tervetuloa
  - Lupa- ja valvontavirasto (LVV), «Rahanpesulain valvonta» (εποπτεία AML, κατάλογος οδηγιών, rahanpesu@lvv.fi, τηλ. 0295 256 910, Δευ-Παρ 9-15) - https://lvv.fi/raha-omaisuus-ja-kiinteistonvalitys/rahanpesulain-valvonta
  - Lupa- ja valvontavirasto (LVV), «Rahanpesun valvontarekisteri» (εγγραφή, τέλος 460 € για το 2026, 650 €/556 € για ανταλλακτήρια συναλλάγματος και παρόχους εταιρικών υπηρεσιών, όριο 50% για τους veroneuvojat) - https://lvv.fi/raha-omaisuus-ja-kiinteistonvalitys/rahanpesun-valvontarekisteri
  - Lupa- ja valvontavirasto (LVV), «Hallinnolliset seuraamukset rahanpesulain rikkomisesta» (είδη και ποσά κυρώσεων, «Listaus määrätyistä hallinnollisista seuraamuksista») - https://lvv.fi/raha-omaisuus-ja-kiinteistonvalitys/hallinnolliset-seuraamukset-rahanpesulain-rikkomisesta
  - Rahanpesun selvittelykeskus (FIU), εντός της Keskusrikospoliisi, goAML - https://ilmoitus.rahanpesu.fi/Home
  - rahanpesu.fi, «Ilmoita epäilystä» (κανάλια αναφοράς, goAML, τηλ. 0295 486 833 arkisin klo 8-16, e-mail goaml.krp@poliisi.fi) - https://rahanpesu.fi/ilmoita-epailysta
  - rahanpesu.fi, «Toimijoiden roolit» / υπόχρεες οντότητες (κατανομή εποπτείας, LVV, PRH για tilintarkastajat, Suomen Asianajajat, Finanssivalvonta) - https://rahanpesu.fi/en/obliged-entities
  - FATF, Mutual Evaluation Report - Finland (2019), πίν. 1.2 (Accountants 4.294, Tax consultants 4.837 υπό εποπτεία της περιφερειακής διοικητικής αρχής) - https://www.fatf-gafi.org

- **Οδηγίες / μητρώα / λοιπά έγγραφα:**

- LVV, «Rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estäminen - ohje ilmoitusvelvolliselle», **έκδοση 03/2026** (αρχική έκδοση 06/2021), ενότητα **12.10 «Kirjanpitäjät»**, προθεσμία εγγραφής 14 ημερών, εκπαίδευση κατά το 9 luku 1 § - https://lvv.fi/documents/242146171/252299622/Ohje-ilmoitusvelvolliselle-Rahanpesun-ja-terrorismin-rahoittamisen-estäminen.pdf
- LVV, «Riskiarvion laatiminen - ohje ilmoitusvelvolliselle» (**οδηγός σύνταξης εκτίμησης κινδύνου**, όχι εθνική αξιολόγηση κινδύνου) και υπόδειγμα Riskiarviolomakepohja.docx - https://lvv.fi/raha-omaisuus-ja-kiinteistonvalitys/rahanpesulain-valvonta
- LVV, «Epäilyttävästä liiketoimesta ilmoittaminen - ohje ilmoitusvelvolliselle» (δείκτες ύποπτων συναλλαγών) - https://lvv.fi/raha-omaisuus-ja-kiinteistonvalitys/rahanpesulain-valvonta
- «Rahanpesulain mukainen valvojakohtainen riskiarvio - julkinen yhteenveto», **12.1.2024** (τομεακή αξιολόγηση κινδύνου της εποπτικής αρχής, τετραβάθμια κλίμακα, kirjanpitäjät επίπεδο 3, veroneuvojat επίπεδο 2, 2.662 εποπτευόμενοι λογιστές) - https://lvv.fi/documents/242146171/252299622/Julkaistava+yhteenveto_FI.pdf
- Rahanpesun valvontarekisteri - δημόσιο μητρώο αναζήτησης https://raksi.avi.fi/ , ηλεκτρονική υποβολή αίτησης https://sahkoinenasiointi.ahtp.fi/fi/palvelut
- Εθνική αξιολόγηση κινδύνου (NRA) της Φινλανδίας - συντάσσεται από το **Υπουργείο Οικονομικών** (ξέπλυμα χρήματος) και το **Υπουργείο Εσωτερικών** (χρηματοδότηση τρομοκρατίας) κατά το **2 luku 1 § του ν. 444/2017**, με υποχρέωση δημοσίευσης περίληψης, τίτλος δημοσιεύματος «Rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen kansallinen riskiarvio», σειρά *Valtioneuvoston julkaisuja*, αποθετήριο Valto - https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/165433 (η κατάταξη των κλάδων σε επίπεδα κινδύνου προέρχεται από την τομεακή αξιολόγηση της εποπτικής αρχής της 12.1.2024, όχι από την NRA)
- Rahanpesun selvittelykeskus (Keskusrikospoliisi), ετήσιες εκθέσεις και στατιστικά αναφορών (*vuosikertomus / tilastot*) - https://poliisi.fi/rahanpesun-selvittelykeskus
- Εθνική πύλη AML/CFT της Φινλανδίας - https://rahanpesu.fi

## II.7 Χώρες κοινοδικαίου (Common Law)

Περιεχόμενα

## Ηνωμένο Βασίλειο (Αγγλία)

Περιεχόμενα

**Εθνική νομοθεσία**

Η ενσωμάτωση της Οδηγίας (ΕΕ) 2015/849 (Τέταρτη Οδηγία / AMLD4) έγινε μέσω των **Money Laundering, Terrorist Financing and Transfer of Funds (Information on the Payer) Regulations 2017 (MLR 2017)** - S.I. 2017/692 (πηγή: https://www.legislation.gov.uk/uksi/2017/692). Αποτελούν τον ακρογωνιαίο λίθο των απαιτήσεων AML του ΗΒ για τους εξωτερικούς λογιστές.

> Παρότι ο τίτλος του κεφαλαίου διατηρεί την ένδειξη «(Αγγλία)» για λόγους αντιστοίχισης με τον φάκελο, τα MLR 2017 και οι τροποποιήσεις τους - περιλαμβανομένου του S.I. 2026/621, Κανονισμός 1 - **εκτείνονται σε Αγγλία, Ουαλία, Σκωτία και Βόρεια Ιρλανδία**. Οι υποχρεώσεις που περιγράφονται κατωτέρω ισχύουν σε ολόκληρο το Ηνωμένο Βασίλειο.

Τροποποιήσεις του MLR 2017 (μη εξαντλητικός, αλλά επικαιροποιημένος κατάλογος):

- **S.I. 2019/1511**. Ενσωμάτωση της 5ης Οδηγίας (2018/843), επέκταση του πεδίου σε κρυπτοπεριουσιακά στοιχεία, τροποποίησε και τον Κανονισμό 28 από 10.1.2020.
- **S.I. 2020/991**. Τροποποίηση του Κανονισμού 28(3) (στοιχεία ταυτοποίησης νομικών προσώπων).
- **S.I. 2022/137** - Money Laundering and Terrorist Financing (Amendment) Regulations 2022. Περαιτέρω τροποποιήσεις (κρυπτοπεριουσιακά, πάροχοι υπηρεσιών πληροφοριών λογαριασμού - AISPs, συμμετέχοντες στην αγορά έργων τέχνης).
- **S.I. 2023/1371** - Money Laundering and Terrorist Financing (Amendment) Regulations 2023. Αντιμετώπιση των **εγχώριων PEPs ως χαμηλότερου κινδύνου** έναντι των μη εγχώριων (εφαρμογή του άρθρου 77(3) του Financial Services and Markets Act 2023).
- **S.I. 2024/69** - Money Laundering and Terrorist Financing (High-Risk Countries) (Amendment) Regulations 2024. Δυναμική παραπομπή στους καταλόγους της FATF και κατάργηση του Παραρτήματος 3ΖΑ.
- **S.I. 2025/1037**. Τροποποίηση του Κανονισμού 28(9), με ισχύ από **18.11.2025**.
- **S.I. 2026/621** - Money Laundering and Terrorist Financing (Amendment) Regulations 2026. Η σημαντικότερη πρόσφατη μεταρρύθμιση. Περιλαμβάνει **37 κανονισμούς**, εκ των οποίων 34 τροποποιούν το MLR 2017, ενώ το Μέρος 3 τροποποιεί τον Terrorism Act 2000 και τον POCA 2002. Έναρξη ισχύος 21 ημέρες μετά την έκδοση, τα **κατώφλια του Κανονισμού 27 από 30.6.2026** (μετατροπή όλων των ποσών από ευρώ σε λίρες, £12.000 / £800 / £10.000), εισάγεται νέος **Κανονισμός 34Α**, ο Κανονισμός 20 (ενισχυμένη δέουσα επιμέλεια για παρόχους υπηρεσιών κρυπτοπεριουσιακών στοιχείων) και ο Κανονισμός 36(β) ισχύουν από **1.2.2027**, ενώ τμήματα του Κανονισμού 37 από **25.10.2027** (πηγή: https://www.legislation.gov.uk/uksi/2026/621/contents/made).

> Το Ηνωμένο Βασίλειο **δεν είναι κράτος μέλος της ΕΕ** και επομένως ο Κανονισμός (ΕΕ) 2024/1624, η Οδηγία (ΕΕ) 2024/1640 και η σύσταση της Αρχής AMLA **δεν εφαρμόζονται** στο βρετανικό δίκαιο. Η αντίστοιχη βρετανική μεταρρυθμιστική πορεία υλοποιείται αυτοτελώς, μέσω του **S.I. 2026/621** και της εξαγγελθείσας μεταφοράς της εποπτείας των λογιστικών, νομικών και TCSP τομέων στην FCA (βλ. κατωτέρω).

Υποστηρικτική ποινική νομοθεσία:

- **Proceeds of Crime Act 2002 (POCA), Μέρος 7** (πηγή: https://www.legislation.gov.uk/ukpga/2002/29/part/7). Άρθρα 327-329 (κύρια αδικήματα ML, απόκρυψη, διευθέτηση, κτήση/κατοχή εγκληματικής περιουσίας), άρθρο 330 (παράλειψη αποκάλυψης στον ρυθμιζόμενο τομέα), άρθρο 333Α (προειδοποίηση - *tipping off*), άρθρα 335 και 339Α (καθεστώς DAML).
- **Terrorism Act 2000, Μέρος 3** (πηγή: https://www.legislation.gov.uk/ukpga/2000/11). Παράλληλα αδικήματα χρηματοδότησης της τρομοκρατίας.
- **Economic Crime and Corporate Transparency Act 2023 (ECCTA 2023)**. Έλαβε βασιλική συγκατάθεση στις **26.10.2023** και τίθεται σε ισχύ **τμηματικά**. Δημιούργησε τον ρόλο του **Authorised Corporate Service Provider (ACSP / «Companies House authorised agent»)**, του οποίου το μητρώο **άνοιξε για εγγραφές στις 18.3.2025** (μετά από αναβολή της αρχικής ημερομηνίας 24.2.2025). Οι λογιστές μπορούν να επαληθεύουν ταυτότητες διευθυντών και προσώπων με σημαντικό έλεγχο (PSC), **εφόσον είναι ήδη εγγεγραμμένοι σε εποπτικό φορέα AML** (πηγή: https://www.gov.uk/guidance/applying-to-register-as-a-companies-house-authorised-agent). Ο νόμος ενίσχυσε επίσης τις εξουσίες του Companies House και θέσπισε πύλη ανταλλαγής πληροφοριών μεταξύ επιχειρήσεων υπό εποπτεία AML.

**Κατώφλι £3.000 για την εξαίρεση από την υποχρέωση DAML.** Ο ECCTA 2023 εισήγαγε την εξαίρεση (POCA άρθρα 327(2C)-(2D), 328(5)-(6), 329(2C)-(2D) και νέο άρθρο 339Α(6Α)) με **αρχικό κατώφλι £1.000**. Το ποσό των **£3.000** - τόσο για το άρθρο 339Α(2) (λειτουργία λογαριασμού από πιστωτικό ίδρυμα, ίδρυμα ηλεκτρονικού χρήματος ή ίδρυμα πληρωμών) όσο και για το άρθρο **339Α(6Α)** (λύση επιχειρηματικής σχέσης από πρόσωπο του ρυθμιζόμενου τομέα, άρα και από λογιστή) - καθορίστηκε με το **Proceeds of Crime (Money Laundering) (Threshold Amount) (Amendment) Order 2025, S.I. 2025/877**, με ισχύ **31.7.2025**, και **όχι απευθείας από τον ECCTA 2023** (πηγή: https://www.legislation.gov.uk/ukpga/2002/29/section/339A).

**Εποπτική/Αρμόδια Αρχή & FIU/ΜΧΠ**

Οι εξωτερικοί λογιστές πρέπει να εγγραφούν για εποπτεία AML σε έναν από δύο τύπους εποπτών. Σε Επαγγελματικό Εποπτικό Φορέα (Professional Body Supervisor - PBS) ή στην HMRC.

- **Επαγγελματικοί Εποπτικοί Φορείς (PBS)**. Το **Παράρτημα 1 του MLR 2017** απαριθμεί συνολικά **22 επαγγελματικούς εποπτικούς φορείς** για τον νομικό και τον λογιστικό τομέα, εκ των οποίων **13 είναι λογιστικοί PBS** (ο αριθμός επιβεβαιώνεται ρητά και από την έκθεση εποπτείας 2023-24 του HM Treasury). Ενδεικτικά. ICAEW (www.icaew.com), ACCA (www.accaglobal.com), ICAS (www.icas.com), CIOT (www.tax.org.uk), AAT (www.aat.org.uk), CIMA (www.cimaglobal.com), IFA (www.ifa.org.uk).
- **HMRC**. Λογιστές που δεν εποπτεύονται από PBS πρέπει να εγγραφούν στην HMRC. **Τέλος αίτησης εγγραφής £300** (εφάπαξ) και **ετήσιο τέλος £400 ανά εγκατάσταση (premises)** από 1.12.2025. Επιπλέον χρεώνονται **£40 ανά ελεγχόμενο πρόσωπο** για τον έλεγχο έγκρισης (approval check) των παρόχων λογιστικών υπηρεσιών, το τέλος των **£500 για το fit and proper test** αφορά **μόνο** επιχειρήσεις υπηρεσιών χρήματος (MSBs) και παρόχους υπηρεσιών καταπιστευμάτων/εταιρειών (TCSPs). Προβλέπεται μείωση για επιχειρήσεις με κύκλο εργασιών κάτω των £5.000. Πύλη εγγραφής: https://www.gov.uk/guidance/register-or-renew-your-money-laundering-supervision-with-hmrc
- **OPBAS** (Office for Professional Body Anti-Money Laundering Supervision), στεγαζόμενο εντός της FCA. Εποπτεύει τους PBS του Παραρτήματος 1 στον νομικό και τον λογιστικό τομέα - «εποπτεύει τους εποπτεύοντες», όχι τις μεμονωμένες εταιρείες.
- **FIU / Αναφορές**. Οι SARs υποβάλλονται στην Εθνική Υπηρεσία Εγκλήματος (National Crime Agency - **NCA**), μέσω της διαδικτυακής πύλης SAR: https://sarsreporting.nationalcrimeagency.gov.uk/
- **Επερχόμενη μεταρρύθμιση εποπτείας**. Το HM Treasury δημοσίευσε στις **21 Οκτωβρίου 2025** την απάντησή του στη διαβούλευση «Reforming anti-money laundering and counter-terrorism financing supervision», ανακοινώνοντας ότι **η FCA θα αναλάβει την εποπτεία των νομικών, λογιστικών και TCSP τομέων**. Δεν έχει δημοσιευθεί χρονοδιάγραμμα εφαρμογής. Ακολούθησε νέα διαβούλευση «AML/CTF Supervision Reform: Duties, Powers and Accountability» (**18.6.2026**).

> **Διάκριση εξωτερικών λογιστών από ορκωτούς ελεγκτές.** Στο βρετανικό σύστημα οι δύο κατηγορίες **ρυθμίζονται από κοινού** για σκοπούς AML. Ο ορισμός του «παρόχου λογιστικών υπηρεσιών» (*accountancy service provider*) που εποπτεύει η HMRC καλύπτει **λογιστές, φοροτεχνικούς συμβούλους, payroll agents, customs practitioners και**

**ορκωτούς ελεγκτές**. Κρίσιμος δεν είναι ο επαγγελματικός τίτλος αλλά ο **φορέας εποπτείας**. Όποιος είναι μέλος ενός από τους 13 λογιστικούς PBS εποπτεύεται από αυτόν (και ο PBS με τη σειρά του από το OPBAS), όποιος δεν είναι, εγγράφεται υποχρεωτικά στην HMRC. Η HMRC εποπτεύει **16.422** παρόχους λογιστικών υπηρεσιών, ενώ οι λογιστικοί PBS εποπτεύουν **33.830** λογιστικές επιχειρήσεις (57% εταιρείες, 43% ατομικές επιχειρήσεις) - στοιχεία HM Treasury 2023-24.

*Έγκριση προσώπων (Κανονισμός 26).* Κανένα πρόσωπο δεν επιτρέπεται να είναι **πραγματικός δικαιούχος, *officer* ή *manager*** λογιστικού γραφείου, ούτε να ασκεί το επάγγελμα ως **ατομικός επαγγελματίας** (*sole practitioner*), χωρίς προηγούμενη **έγκριση της εποπτικής του αρχής** - η ρύθμιση καταλαμβάνει ρητά τους *auditors, insolvency practitioners, external accountants and tax advisers* (παρ. 2(α)). Η αρχή **οφείλει** να χορηγήσει την έγκριση **εκτός** αν ο αιτών έχει καταδικαστεί για «*relevant offence*» του **Παραρτήματος 3** των MLR 2017 (κατάλογος 35 σημείων, από την πλαστογραφία και τη φοροδιαφυγή έως τα αδικήματα του POCA και του Bribery Act 2010), και μπορεί να τη χορηγήσει για **ορισμένο χρόνο** (παρ. 8). Η έγκριση **παύει αυτοδικαίως να ισχύει** αν ο εγκριθείς καταδικαστεί μεταγενέστερα (παρ. 9), οπότε τόσο το πρόσωπο όσο και το γραφείο οφείλουν να ενημερώσουν την αρχή **εντός 30 ημερών** (παρ. 10). Το γραφείο έχει διαρκή υποχρέωση *reasonable care* να μην διορίζει και να μην διατηρεί μη εγκεκριμένα στελέχη (παρ. 4).

**Δύο διαφορές που δεν υπάρχουν σε άλλη χώρα.** Πρώτον, αν καταδικαστεί ο **πραγματικός δικαιούχος** του γραφείου, το **High Court** (ή το Court of Session) μπορεί, κατόπιν αιτήσεως της εποπτικής αρχής, να **διατάξει την πώληση της συμμετοχής του** στο γραφείο (παρ. 11). Δεύτερον, όποιος ενεργεί ως *manager*, *officer* ή ατομικός επαγγελματίας κατά παράβαση της απαγόρευσης - ή είναι *εν γνώσει του* πραγματικός δικαιούχος - διαπράττει **ποινικό αδίκημα**. Έως **3 μήνες** φυλάκιση και πρόστιμο σε συνοπτική διαδικασία, έως **2 έτη** και απεριόριστο πρόστιμο επί κατηγορητηρίου (παρ. 12-13).

**Δέουσα επιμέλεια (κανονική/απλουστευμένη/ενισχυμένη)**

Τυπική Δέουσα Επιμέλεια (CDD) - **Κανονισμοί 27-28** (ο Κανονισμός 29 τιτλοφορείται «Additional customer due diligence measures: credit institutions and financial institutions» και το κύριο σώμα του απευθύνεται **στα πιστωτικά και χρηματοοικονομικά ιδρύματα**, **προσοχή όμως**. Από **30.6.2026** ο νέος **Κανονισμός 8(3A)**, όπως εισήχθη με το S.I. 2026/621, ορίζει ότι «*regulation 29 applies to a customer provided with a pooled account*», οπότε οι νέες παράγραφοι 29(10)-(18) δεσμεύουν και τον λογιστή που τηρεί **πελατειακό λογαριασμό** - βλ. κατωτέρω), βλ. επίσης Κανονισμό 30 (χρόνος επαλήθευσης) και Κανονισμό 31 (υποχρέωση διακοπής συναλλαγών όταν δεν είναι δυνατή η ολοκλήρωση της CDD).

**Νέο από 30.6.2026. Το καθεστώς των πελατειακών λογαριασμών (*pooled accounts*).** Το S.I. 2026/621 πρόσθεσε τις παραγράφους **29(10) έως (18)** στα MLR 2017 και, μέσω του νέου **Κανονισμού 8(3A)**, τις κατέστησε εφαρμοστέες **και στον ίδιο τον πελάτη** στον οποίο η τράπεζα παρέχει πελατειακό λογαριασμό. Για ένα βρετανικό λογιστικό γραφείο που τηρεί λογαριασμό πελατείας αυτό σημαίνει τέσσερις νέες, αυτοτελείς υποχρεώσεις: (α) να θέτει **κατόπιν αιτήματος της τράπεζας** στη διάθεσή της τα στοιχεία ταυτότητας των προσώπων για λογαριασμό των οποίων τηρούνται τα κεφάλαια **και των πραγματικών τους δικαιούχων** (29(14)), (β) να τηρεί **ακριβή και ενημερωμένα γραπτά αρχεία όλων των εισροών και εκροών** του λογαριασμού επί **πέντε έτη** από κάθε πληρωμή (29(15)), (γ) να παρέχει **σε κάθε αρχή επιβολής του νόμου**, κατόπιν αιτήματος, πληροφορίες για τον εαυτό του και για τη διαχείριση και χρήση του λογαριασμού (29(16)), και (δ) η **τράπεζα** οφείλει να κατανοήσει τον σκοπό του λογαριασμού, να επαληθεύσει ότι η χρήση του συνάδει με το προφίλ του πελάτη και να **επιβάλει ελέγχους** για τη διαχείριση του κινδύνου (29(11)-(13)) - στην πράξη, εντονότερος έλεγχος της τράπεζας επί του λογαριασμού πελατείας του λογιστή. Οι υποχρεώσεις (α) έως (γ) **κάμπτονται** μόνο ως προς πληροφορίες καλυπτόμενες από *legal professional privilege* (29(17)), και η γνωστοποίηση **δεν συνιστά παράβαση καθήκοντος εμπιστευτικότητας** (29(18)).

**Η βρετανική εκδοχή του επαγγελματικού προνομίου (Κανονισμός 31(3)-(4)).** Η υποχρέωση διακοπής της σχέσης και των συναλλαγών του Κανονισμού 31(1) **δεν εφαρμόζεται** όταν ο επαγγελματίας «*is in the course of ascertaining the legal position for a client or performing the task of defending or representing that client in, or concerning, legal proceedings, including giving advice on the institution or avoidance of proceedings*». Και η παρ. (4) ορίζει ποιοι απολαύουν της εξαίρεσης πέραν των *independent legal professionals*: «**other professional adviser**» σημαίνει **ελεγκτής, εξωτερικός λογιστής ή φοροτεχνικός σύμβουλος *ο οποίος είναι μέλος επαγγελματικού φορέα*** που (α) **ελέγχει την επάρκεια** όσων ζητούν να γίνουν μέλη ως προϋπόθεση εισδοχής και (β) **επιβάλλει και διατηρεί επαγγελματικά και δεοντολογικά πρότυπα**, με κυρώσεις για τη μη τήρησή τους. Η γραμμή δηλαδή δεν χαράσσεται ανά επάγγελμα, όπως στην Ισπανία (μόνο δικηγόροι) ή στη Σουηδία (ελεγκτές και φοροτεχνικοί, όχι οι απλοί τηρητές βιβλίων), αλλά ανά **ιδιότητα μέλους θεσμοθετημένου φορέα**. Ο λογιστής που εποπτεύεται από PBS την έχει, ο λογιστής που εποπτεύεται απευθείας από την HMRC **δεν την έχει**.

**Αλλαγή ορολογίας από 30.6.2026 στις χώρες υψηλού κινδύνου.** Ο **Κανονισμός 33(3)(α)** δεν παραπέμπει πλέον σε «*high-risk third country*» αλλά σε «**FATF call for action country**» - χώρα του καταλόγου *High-Risk Jurisdictions subject to a Call for Action* της FATF, **όπως ισχύει εκάστοτε**. Το Ηνωμένο Βασίλειο εγκαταλείπει δηλαδή τον δικό του στατικό κατάλογο και παραπέμπει δυναμικά στη FATF. Ο νέος **Κανονισμός 33(3A)** απαριθμεί **έξι υποχρεωτικά μέτρα** ενισχυμένης δέουσας επιμέλειας για τις χώρες αυτές.

- **Φυσικά πρόσωπα**. Όνομα, ημερομηνία γέννησης, διεύθυνση κατοικίας - επαληθευμένα από αξιόπιστες, ανεξάρτητες πηγές.
- **Νομικά πρόσωπα (Κανονισμός 28(3))**. Επωνυμία, αριθμός μητρώου, έδρα, κύριος τόπος επιχειρηματικής δραστηριότητας, δίκαιο σύστασης, καταστατικά έγγραφα, ονόματα των μελών της ανώτερης διοίκησης/διευθυντών.
- **Πραγματικοί δικαιούχοι**. Ταυτοποίηση και επαλήθευση όσων κατέχουν **άνω του 25%** των μετοχών ή των δικαιωμάτων ψήφου (Κανονισμός 5(1)(β)) ή ασκούν έλεγχο κατά την έννοια του Παραρτήματος 1Α του Companies Act 2006.
- **Απαγόρευση αποκλειστικής επίκλησης του μητρώου του Companies House**. Οι υπόχρεοι δεν επιτρέπεται να βασίζονται αποκλειστικά στα μητρώα του Companies House - απαιτείται ανεξάρτητη επαλήθευση (**Κανονισμός 28(9)**, όπως τροποποιήθηκε με το S.I. 2025/1037 από 18.11.2025).

Χρονικά σημεία ενεργοποίησης CDD (Κανονισμός 27):

- 1. Πριν από τη σύναψη επιχειρηματικής σχέσης.
- 2. Πριν από τη διενέργεια **περιστασιακής συναλλαγής £12.000 ή άνω** (μεμονωμένης ή σε σειρά συνδεδεμένων πράξεων) - Κανονισμός 27(2), όπως αντικαταστάθηκε από **30.6.2026** με το S.I. 2026/621, Κανονισμός 14. Για **μεταφορές κεφαλαίων** το κατώφλι είναι **£800** (Κανονισμός 27(1)(β)) και για τα μετρητά των high value dealers **£10.000** (Κανονισμός 27(3)). Μέχρι τις 29.6.2026 τα αντίστοιχα κατώφλια εκφράζονταν σε ευρώ και ανέρχονταν σε €15.000 και €1.000.
- 3. Όταν υπάρχει υποψία ξεπλύματος χρήματος ή χρηματοδότησης της τρομοκρατίας.
- 4. Όταν υπάρχουν αμφιβολίες ως προς την επάρκεια ή την ακρίβεια προηγουμένως ληφθέντων στοιχείων ταυτοποίησης.
- 5. Κατά την **επανεξέταση υφιστάμενων πελατών σε κατάλληλες στιγμές, με βάση τον κίνδυνο** (Κανονισμός 27(8)) - ιδίως όταν μεταβάλλονται τα στοιχεία του πραγματικού δικαιούχου. *(Επισήμανση, η σύσταση εταιρειών δεν αποτελεί αυτοτελές σημείο ενεργοποίησης του Κανονισμού 27, θεμελιώνει επιχειρηματική σχέση και, εφόσον ασκείται κατ' επάγγελμα, συνιστά δραστηριότητα TCSP με χωριστή υποχρέωση εγγραφής κατά τον Κανονισμό 56.)*

Ενισχυμένη Δέουσα Επιμέλεια (EDD) - **Κανονισμοί 33-36** (33 γενική ρύθμιση, 34 πιστωτικά και χρηματοοικονομικά ιδρύματα, 35 PEPs, 36 λοιπές υποχρεώσεις για PEPs), υποχρεωτική για:

- Επιχειρηματικές σχέσεις ή συναλλαγές με πρόσωπα εγκατεστημένα σε τρίτες χώρες υψηλού κινδύνου (Β. Κορέα, Ιράν, Μιανμάρ και οι λοιπές δικαιοδοσίες των καταλόγων της FATF - δυναμική παραπομπή βάσει του S.I. 2024/69).

- Πολιτικά Εκτεθειμένα Πρόσωπα (PEPs), μέλη της οικογένειάς τους και γνωστούς στενούς συνεργάτες, οι **εγχώριοι PEPs** αντιμετωπίζονται ως **χαμηλότερου κινδύνου** έναντι των μη εγχώριων (S.I. 2023/1371).
- Συναλλαγές ασυνήθιστα πολύπλοκες ή μεγάλες, χωρίς προφανή νόμιμο οικονομικό σκοπό.
- Πελάτες που δεν είναι φυσικά παρόντες κατά την ταυτοποίηση.
- Κάθε άλλη κατάσταση που παρουσιάζει υψηλό κίνδυνο ML/TF.

(Η πηγή και ο σκοπός των κεφαλαίων εξετάζονται στο πλαίσιο της EDD και συνιστούν κόκκινη σημαία όταν είναι ασαφείς ή ανεπαρκώς εξηγημένες.)

**Γενικές υποχρεώσεις**

- **Εκτίμηση κινδύνου σε επίπεδο εταιρείας (Κανονισμός 18 - «Risk assessment by relevant persons»)**. Γραπτή, τεκμηριωμένη αξιολόγηση που καλύπτει παράγοντες κινδύνου πελατών, γεωγραφικούς, προϊόντων/υπηρεσιών, συναλλαγών και καναλιών παράδοσης.
- **Χωριστή αξιολόγηση κινδύνου χρηματοδότησης της διάδοσης όπλων μαζικής καταστροφής (Κανονισμός 18A)**. Αυτοτελής γραπτή αξιολόγηση, διακριτή από εκείνη του Κανονισμού 18.
- **Πολιτικές, έλεγχοι και διαδικασίες (Κανονισμοί 19 και 19A)**. Γραπτές πολιτικές και εσωτερικοί έλεγχοι, με ειδική πρόβλεψη και για τη χρηματοδότηση της διάδοσης όπλων (Καν. 19A).
- **Εσωτερικοί έλεγχοι (Κανονισμός 21)**. **Ορισμός nominated officer (MLRO)** και μέλους της διοίκησης υπεύθυνου για τη συμμόρφωση, **έλεγχος καταλληλότητας (screening) του προσωπικού** και - όπου δικαιολογείται από το μέγεθος και τη φύση της επιχείρησης - **ανεξάρτητη λειτουργία εσωτερικού ελέγχου** για την αξιολόγηση της επάρκειας των πολιτικών.
- **Επίκληση τρίτου (Κανονισμός 39 - reliance)**. Επιτρέπεται υπό προϋποθέσεις, αλλά η ευθύνη για τη συμμόρφωση παραμένει στον υπόχρεο που επικαλείται τον τρίτο.
- **Αναφορά αποκλίσεων στα μητρώα πραγματικών δικαιούχων (Κανονισμός 30A)**. Υποχρέωση γνωστοποίησης στο Companies House κάθε διαπιστούμενης απόκλισης μεταξύ των στοιχείων του μητρώου και των στοιχείων που προκύπτουν από τη CDD.
- **Τήρηση αρχείων (Κανονισμός 40 - «Record-keeping»)**. Τεκμηρίωση CDD, αρχεία συναλλαγών, αξιολογήσεις κινδύνου, πολιτικές και διαδικασίες, αρχεία εκπαίδευσης, αρχεία SAR. Περίοδος διατήρησης. **5 έτη** από την ημερομηνία κατά την οποία ο υπόχρεος γνωρίζει ή ευλόγως πιστεύει ότι ολοκληρώθηκε η περιστασιακή συναλλαγή ή έληξε η επιχειρηματική σχέση. Ρητή πρόβλεψη ότι **δεν απαιτείται τήρηση άνω των 10 ετών** για τα αρχεία της παραγράφου (3)(β)(i), καθώς και **υποχρέωση διαγραφής των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα** μετά την πάροδο της περιόδου διατήρησης.
- **Εκπαίδευση προσωπικού (Κανονισμός 24 - «Training»)**. Κάλυψη της νομοθεσίας ML/TF, αναγνώριση και χειρισμός ύποπτων συναλλαγών, κόκκινες σημαίες, εσωτερικές διαδικασίες αναφοράς, διαδικασίες CDD και πολιτικές AML. **Συχνότητα. Η νομοθεσία δεν ορίζει συγκεκριμένο διάστημα**, ο Κανονισμός 24 απαιτεί οι υπάλληλοι να λαμβάνουν «*regular training in how to recognise and deal with suspicious activity*», η δε συχνότητα καθορίζεται με βάση τον κίνδυνο. Ούτε το AMLGAS ορίζει σταθερά διαστήματα. Νέοι υπάλληλοι εκπαιδεύονται πριν αναλάβουν ρυθμιζόμενη εργασία.
- **Αναφορές ύποπτων συναλλαγών (SARs)**. Υποβολή στην NCA όταν υπάρχει γνώση, υποψία ή εύλογοι λόγοι υποψίας ML/TF. Χρονοδιάγραμμα. Το συντομότερο δυνατό μετά τη διαμόρφωση της υποψίας. Για αιτήματα συγκατάθεσης (DAML), η NCA διαθέτει **7 εργάσιμες ημέρες** για να απαντήσει (POCA άρθρο 335(5)), αν η συγκατάθεση αρνηθεί, εφαρμόζεται **μορατόριουμ 31 ημερολογιακών ημερών** (POCA άρθρο 335(6)).
- **Εγγραφή/μητρώο (Κανονισμός 56 - «Requirement to be registered»)**. Υποχρεωτική εγγραφή σε PBS ή στην HMRC (βλ. ανωτέρω), με χωριστή υποχρέωση εγγραφής για δραστηριότητα TCSP.

> **Ο ατομικός επαγγελματίας εξαιρείται.** Κατά τον **Κανονισμό 21(6)**, οι παράγραφοι (1) και (3) - δηλαδή ο ορισμός μέλους της διοίκησης υπεύθυνου για τη συμμόρφωση, το *screening* του προσωπικού, η ανεξάρτητη λειτουργία ελέγχου **και ο ορισμός *nominated officer* (MLRO)** - **δεν εφαρμόζονται** όταν ο υπόχρεος είναι φυσικό πρόσωπο «*who neither employs nor acts in association with any other person*». Δεδομένου ότι το **43%** των εποπτευόμενων από λογιστικούς PBS επιχειρήσεων είναι ατομικές (στοιχεία HM Treasury 2023-24), η εξαίρεση καλύπτει μεγάλο μέρος του κλάδου. Όπου όμως ο ορισμός γίνεται, ο υπόχρεος οφείλει να γνωστοποιήσει την ταυτότητα του υπευθύνου συμμόρφωσης και του *nominated officer* στην εποπτική του αρχή **εντός 14 ημερών** από τον διορισμό, καθώς και κάθε μεταγενέστερη αλλαγή (Κανονισμός 21(4)).

> **Βρετανική απόκλιση στους πολιτικώς εκτεθειμένους.** Από τις **10.1.2024** (S.I. 2023/1371) ο νέος **Κανονισμός 35(3A)** ορίζει ότι, όταν ο πελάτης είναι **εγχώριος PEP** (*domestic PEP* - πρόσωπο στο οποίο έχει ανατεθεί σημαντικό δημόσιο λειτούργημα *από το Ηνωμένο Βασίλειο*) ή μέλος της οικογένειας ή στενός συνεργάτης του, (α) **αφετηρία της αξιολόγησης είναι ότι παρουσιάζει χαμηλότερο κίνδυνο** από τον αλλοδαπό PEP, και (β) εφόσον **δεν συντρέχουν πρόσθετοι επιβαρυντικοί παράγοντες**, τα μέτρα ενισχυμένης δέουσας επιμέλειας είναι **λιγότερο εκτεταμένα**. Πρόκειται για ρητή, νομοθετική διαβάθμιση εγχώριου/αλλοδαπού PEP που δεν συναντάται στα λοιπά εξεταζόμενα δίκαια. Οι λοιπές παράμετροι παραμένουν. Παρακολούθηση επί **τουλάχιστον 12 μήνες** μετά την παύση του λειτουργήματος (Κανονισμός 35(9)) και υποχρέωση της FCA να εκδίδει σχετικές κατευθυντήριες οδηγίες (Κανονισμός 48).

> **Τρεις λεπτομέρειες που διαφοροποιούν το βρετανικό καθεστώς.** (α) **Υποχρέωση διαγραφής** - ο **Κανονισμός 40(4)-(5)** δεν θέτει μόνο πενταετία. Απαγορεύει την τήρηση των αρχείων της παρ. 3(β)(i) πάνω από **δέκα έτη** και, μετά τη λήξη της προθεσμίας, **επιβάλλει τη διαγραφή των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα**, εκτός αν η διατήρηση επιβάλλεται από τον νόμο, εξυπηρετεί δικαστική χρήση ή γίνεται με συναίνεση του υποκειμένου - υποχρέωση που δεν συναντάται σε κανένα άλλο από τα εξεταζόμενα δίκαια. (β) **Επαναλαμβανόμενη αναφορά αποκλίσεων** - κατά τον **Κανονισμό 30A(2A)-(2B)** η άντληση αποσπάσματος μητρώου και η γνωστοποίηση αποκλίσεων δεν εξαντλείται στην έναρξη της σχέσης αλλά επαναλαμβάνεται σε **κάθε μεταγενέστερη ενέργεια δέουσας επιμέλειας ή διαρκούς παρακολούθησης**, και «απόκλιση» δεν είναι οποιαδήποτε. Το **Παράρτημα 3AZA** ορίζει τη *material discrepancy* ως εκείνη που μπορεί ευλόγως να θεωρηθεί συνδεόμενη με νομιμοποίηση ή τρομοκρατία, ή που αποκρύπτει στοιχεία της δραστηριότητας του πελάτη. (γ) **Η SAR δεν είναι απαραβίαστη έναντι του επόπτη** - από **1.9.2022** ο **Κανονισμός 66(1A)** επιτρέπει στην εποπτική αρχή να ζητήσει από τον υπόχρεο **αντίγραφο της ίδιας της αναφοράς** που υπέβαλε στην NCA, και οι εποπτικές αρχές οφείλουν να το διαβιβάζουν στο Δημόσιο Ταμείο.

**Κυρώσεις (ΠΟΣΑ/εύρη)**

Ποινικές κυρώσεις:

- Κύρια αδικήματα ML (POCA άρθρα 327-329). **14 έτη φυλάκισης επί κατηγορητηρίου + απεριόριστο πρόστιμο** (POCA άρθρο 334).
- Παράλειψη αποκάλυψης στον ρυθμιζόμενο τομέα (POCA άρθρο 330). **5 έτη φυλάκισης + απεριόριστο πρόστιμο** (POCA άρθρο 334(2), η ίδια ποινή ισχύει και για τα άρθρα 331-332).
- Προειδοποίηση / *tipping off* (POCA άρθρο 333A). **2 έτη φυλάκισης επί κατηγορητηρίου (on indictment) + απεριόριστο πρόστιμο**, σε συνοπτική διαδικασία **3 μήνες ή πρόστιμο επιπέδου 5**. Το άρθρο 333A(5) ορίζει ρητά «*on conviction on indictment, to imprisonment for a term not exceeding two years, or to a fine, or to both*». Τα 5 έτη **δεν** ισχύουν για το *tipping off* (πηγές: https://www.legislation.gov.uk/ukpga/2002/29/section/333A και https://www.legislation.gov.uk/ukpga/2002/29/section/334).
- Ρυθμιστικό ποινικό αδίκημα των MLR 2017 (**Κανονισμός 86**). **2 έτη φυλάκισης επί κατηγορητηρίου + απεριόριστο πρόστιμο** (3 μήνες σε συνοπτική διαδικασία), προβλέπεται υπεράσπιση ότι ο υπόχρεος έλαβε «*all reasonable steps and exercised all due diligence*».

*Το θεσμικό πλαίσιο των αστικών κυρώσεων (Κανονισμοί 76-85):*

- **Κανονισμός 76 - χρηματική κύρωση χωρίς πλαφόν.** Η «designated supervisory authority» (η **FCA ή η HMRC** - όχι οι επαγγελματικοί φορείς) μπορεί να επιβάλει «*a penalty of **such amount as it considers appropriate***» και/ή να δημοσιεύσει **δηλωτική επίπληξη** (*censuring statement*). Το «appropriate» ορίζεται στην παρ. 8(α) ως «*effective, proportionate and dissuasive*». **Δεν υπάρχει ούτε κατώτατο ούτε ανώτατο όριο** - μοναδικό στοιχείο σε ολόκληρο το εξεταζόμενο δείγμα.
- **Κανονισμός 76(3) - προσωπική ευθύνη στελέχους.** Πρόστιμο, με την ίδια ανοικτή διατύπωση, και σε όποιον ήταν κατά τον κρίσιμο χρόνο *officer* του υπόχρεου και ήταν «*knowingly concerned*» στην παράβαση.
- **Κανονισμός 76(4) - υπεράσπιση.** Η αρχή **δεν επιτρέπεται** να επιβάλει πρόστιμο αν πειστεί ότι ο υπόχρεος «*took all reasonable steps and exercised all due diligence*» για τη συμμόρφωση. Σύμφωνα με τον Κανονισμό 76(6) η αρχή οφείλει να συνεκτιμήσει αν ο υπόχρεος ακολούθησε τις **κατευθυντήριες οδηγίες** της FCA ή εγκεκριμένες από το Δημόσιο Ταμείο οδηγίες άλλου εποπτικού ή επαγγελματικού φορέα - στην πράξη, τον *CCAB Anti-Money Laundering Guidance for the Accountancy Sector*.
- **Κανονισμός 77 - αναστολή ή ανάκληση άδειας.** Μόνο η **FCA**, και μόνο για εξουσιοδοτημένα πρόσωπα και παρόχους υπηρεσιών πληρωμών, η διάρκεια της αναστολής ή του περιορισμού **δεν μπορεί να υπερβεί τους 12 μήνες**.
- **Κανονισμός 78 - απαγόρευση άσκησης διοίκησης, προσωρινή ή MONIMH.** Επιβάλλεται σε *officer* «knowingly concerned» και μπορεί να αφορά συγκεκριμένη επιχείρηση, κατηγορία επιχειρήσεων ή **κάθε** υπόχρεο πρόσωπο. Ο υπόχρεος οφείλει να μεριμνά ώστε να μην ανατεθούν διοικητικά καθήκοντα σε πρόσωπο που τελεί υπό τέτοια απαγόρευση (παρ. 5).
- **Κανονισμός 79 - σώρευση.** Οι εξουσίες των Κανονισμών 76, 77 και 78 μπορούν να ασκηθούν **σωρευτικά** για την ίδια παράβαση.
- **Κανονισμός 80 - δικαστικά μέτρα.** Η αρχή μπορεί να ζητήσει από το High Court (ή το Court of Session) διαταγή παύσης, διαταγή **επανόρθωσης** της παράβασης, ακόμη και **δέσμευση περιουσιακών στοιχείων** προσώπου που πιθανολογείται ότι παρέβη ή ήταν εν γνώσει του αναμεμειγμένο.
- **Κανονισμοί 81 και 83 - κριτήρια επιμέτρησης.** Οκτώ παράγοντες. Βαρύτητα και διάρκεια της παράβασης, βαθμός ευθύνης, **οικονομική ισχύς** του υπαιτίου, κέρδη που αποκομίστηκαν ή ζημίες που αποφεύχθηκαν, ζημίες τρίτων, **βαθμός συνεργασίας**, προηγούμενες παραβάσεις και τυχόν **συστημικές συνέπειες**. Από τις 10.1.2020 προστέθηκε ρητή υποχρέωση (81(1A) και 83(1A)). Πριν επιβάλει κύρωση, η αρχή **ελέγχει αν ο υπαίτιος έχει ποινικές καταδίκες** κρίσιμες για την επιμέτρηση.
- **Κανονισμοί 84 και 85 - δημοσιοποίηση.** Με την οριστικοποίηση της κύρωσης η αρχή δημοσιεύει στον ιστότοπό της **το είδος και τη φύση της παράβασης και την ταυτότητα του κυρωθέντος**. Η δημοσίευση **αναβάλλεται ή γίνεται ανώνυμα** όταν κρίνεται δυσανάλογη, ή όταν θα διακύβευε τη σταθερότητα των χρηματοπιστωτικών αγορών ή διεξαγόμενη έρευνα, και **παραλείπεται εντελώς** αν ούτε η ανώνυμη δημοσίευση αρκεί. Τα δημοσιευμένα στοιχεία παραμένουν στον ιστότοπο **τουλάχιστον πέντε έτη**. Αν ασκηθεί προσφυγή, δημοσιεύεται και η πορεία και η έκβασή της.

> **Δεν σωρεύονται ποινή και διοικητικό πρόστιμο.** Κατά τον **Κανονισμό 86(4)**, όποιος καταδικαστεί για το ρυθμιστικό ποινικό αδίκημα του Κανονισμού 86 **δεν υπόκειται επιπλέον** σε κύρωση του Κεφαλαίου 2 του Μέρους 9 (δηλαδή στα πρόστιμα των Κανονισμών 76-78). Η επιλογή ποινικής ή διοικητικής οδού είναι διαζευκτική.

*Προσφυγές.* Κατά των αποφάσεων της **FCA** η προσφυγή ασκείται απευθείας στο **Upper Tribunal** (Κανονισμός 93), αφού προηγηθεί *warning notice* και *decision notice* (Κανονισμός 81). Κατά των αποφάσεων της **HMRC** προηγείται **υποχρεωτικά προσφερόμενη εσωτερική επανεξέταση** (Κανονισμοί 94-98, η HMRC οφείλει να προσφέρει review με την κοινοποίηση της απόφασης, ο θιγόμενος έχει **30 ημέρες** να την αποδεχθεί, η HMRC απαντά εντός **45 ημερών**, αλλιώς η απόφαση θεωρείται επικυρωθείσα) και ακολουθεί προσφυγή στο **First-tier Tribunal** (Κανονισμοί 99-100). Το Tribunal έχει πλήρη δικαιοδοσία. Μπορεί να ακυρώσει ή να μεταρρυθμίσει την απόφαση και να **μειώσει το πρόστιμο σε οποιοδήποτε ποσό, ακόμη και στο μηδέν** (Κανονισμός 99(4)).

Διοικητικές κυρώσεις HMRC - επίσημα συγκεντρωτικά στοιχεία (ετήσια έκθεση αξιολόγησης οικονομικού εγκλήματος, δημοσίευση 11.9.2025):

| Έτος | Αριθμός προστίμων | Συνολική αξία | Μέσος όρος ανά πρόστιμο |
|---|---|---|---|
| 2021-22 | 283 | £2.502.415 | £8.842 |
| 2022-23 | 770 | £5.539.214 | £7.194 |
| 2023-24 | 977 | £5.318.077 | £5.443 |

Ανάλυση ανά τομέα για το **2023-24**. Estate Agency 551 πρόστιμα / £3.255.883 , **Πάροχοι Λογιστικών Υπηρεσιών (ASPs) 287 πρόστιμα / £1.079.184** (μέσος όρος περίπου £3.760 ανά πρόστιμο) , Art Market Participants 91 / £389.037 , High Value Dealers 15 / £309.241 , TCSPs 27 / £272.430 , MSBs 6 / £12.302. Η HMRC εποπτεύει περίπου **36.000 επιχειρήσεις σε περίπου 73.000 εγκαταστάσεις**, το 2023-24 διενήργησε **955 επιτόπιες και 511 εξ αποστάσεως παρεμβάσεις** (σύνολο 1.466).

Ο μέσος όρος του διοικητικού προστίμου της HMRC ακολουθεί **φθίνουσα τάση**. £8.842 (2021-22) → £7.194 (2022-23) → £5.443 (2023-24), υπολογιζόμενος από τα επίσημα δημοσιευμένα σύνολα. *Η HMRC δεν δημοσιεύει εξαμηνιαία αθροίσματα προστίμων, δημοσιεύει μόνο ονομαστικούς καταλόγους ανά περίοδο («Businesses that have not complied with the Money Laundering Regulations») και ετήσια συγκεντρωτικά στην έκθεση αξιολόγησης. Η πλέον πρόσφατη επίσημη έκθεση καλύπτει έως 31.3.2024, οπότε δεν υπάρχει δημοσιευμένο επίσημο σύνολο για το 2024-25.*

**Χρέωση διαχείρισης κυρώσεων (sanctions administration charge)**. Η HMRC εισήγαγε χρέωση διαχείρισης για κάθε εκδιδόμενη κύρωση AML από **25.7.2018**. Από **1.12.2025** η χρέωση επεκτάθηκε σε **όλες τις αστικές κυρώσεις** και ανέρχεται σε ενιαία **£2.000** επιπλέον του προστίμου, για παραβάσεις δέουσας επιμέλειας, μη εγγραφής, πολιτικών/ελέγχων/διαδικασιών, τήρησης αρχείων και αξιολόγησης κινδύνου, εάν το ίδιο το πρόστιμο είναι μικρότερο των £2.000, η χρέωση περιορίζεται στο ύψος του προστίμου. Για κάθε άλλη κύρωση (αναστολή ή ανάκληση εγγραφής, δημόσια επίπληξη, απαγόρευση άσκησης διοικητικών καθηκόντων) η HMRC χρεώνει **έως £2.000**. Οι παλαιότερες χρεώσεις **£1.500 / £350** (σε ισχύ από 25.7.2018) **δεν ισχύουν πλέον** (πηγή, HMRC, «Money laundering supervision sanctions and appeals», τελευταία ενημέρωση 28.1.2026 - https://www.gov.uk/guidance/money-laundering-regulations-appeals-and-penalties).

Κατά τη **12η ετήσια έκθεση εποπτείας AML/CTF του HM Treasury (2023-24, δημοσίευση 13.3.2025)**, οι **13 λογιστικοί PBS** εποπτεύουν **33.830 λογιστικές επιχειρήσεις** και διαπίστωσαν **14% μη συμμόρφωση** στις επιτόπιες επισκέψεις και τους εξ αποστάσεως ελέγχους τους, εξέδωσαν **201 πρόστιμα συνολικής αξίας £404.900**, πλέον **52 προστίμων αξίας £111.000 σε TCSPs**..

**Η εποπτεία του ICAEW - ο μεγαλύτερος επαγγελματικός επόπτης του κλάδου.** Το *Institute of Chartered Accountants in England and Wales (ICAEW)* είναι ο μεγαλύτερος από τους 13 λογιστικούς PBS και εποπτεύει περίπου **9.500 γραφεία**. Κατά την **έκθεση εποπτείας AML 2024/25** (χρήση που έληξε στις **5 Απριλίου 2025**, με τίτλο «*Examining non-compliance*»):

| Μέγεθος | 2024/25 | 2023/24 |
|---|---|---|
| Επιτόπιοι έλεγχοι συμμόρφωσης | 1.185 | 1.112 |
| Έλεγχοι εξ αποστάσεως (desk-based) | 364 | - |
| Πλήρως συμμορφούμενα γραφεία | 19,4% | 13,9% |
| Γενικώς συμμορφούμενα | 60,6% | 66,8% |
| **Μη συμμορφούμενα** | **20,0%** | **19,3%** |

| Μέγεθος | 2024/25 | 2023/24 |
|---|---|---|
| Χρηματικά πρόστιμα | 41 (συνολικά £197.706, εύρος £240 - £31.700) | - |
| Ανακλήσεις άδειας / αποβολές μελών | 3 | - |
| Αναφορές ύποπτων συναλλαγών (SAR) από εποπτευόμενα γραφεία | τουλάχιστον 2.696 | τουλάχιστον 2.863 |

Το ποσοστό των πλήρως συμμορφούμενων γραφείων βελτιώθηκε αισθητά (από 13,9% σε 19,4%), αλλά το **ποσοστό των μη συμμορφούμενων παρέμεινε ουσιαστικά στάσιμο** (19,3% → 20,0%). Ένα στα πέντε ελεγχόμενα λογιστικά γραφεία εξακολουθεί να κρίνεται μη συμμορφούμενο. Οι συχνότερες αδυναμίες αφορούν όλες τη **δέουσα επιμέλεια ως προς τον πελάτη**. Ανεπαρκής τεκμηρίωση της αξιολόγησης κινδύνου του πελάτη (**12,6%** των ελεγχθέντων γραφείων), αναποτελεσματική ταυτοποίηση του πελάτη (**11,9%**), μη διενέργεια συνεχούς επικαιροποίησης της δέουσας επιμέλειας (**11,6%**) και αναποτελεσματική επαλήθευση των στοιχείων (**10,2%**). Το μέσο πρόστιμο του ICAEW (περίπου £4.822) είναι **κατά τάξη μεγέθους μικρότερο** από τα πρόστιμα της HMRC - διαφορά που η ίδια η OPBAS έχει επισημάνει.

**Η αξιολόγηση της OPBAS.** Η *Office for Professional Body Anti-Money Laundering Supervision*, που λειτουργεί εντός της FCA και εποπτεύει τους ίδιους τους επαγγελματικούς επόπτες, διαπιστώνει στην έκθεσή της του **Μαρτίου 2026** («*Progress and themes from OPBAS's 2024/2025 supervisory work*») ότι **κανένας PBS δεν κρίθηκε πλήρως αποτελεσματικός** σε όλα τα πεδία του Sourcebook, ότι οι επιτόπιες επισκέψεις **δεν έχουν ακόμη επανέλθει στα προ του 2020 επίπεδα** και ότι **ο λογιστικός τομέας λαμβάνει γενικά χαμηλότερες βαθμολογίες στην αποτελεσματικότητα της επιβολής** από τον νομικό. Το 2023-24 διενεργήθηκαν συνολικά 1.557 επιτόπιες επισκέψεις και 2.663 έλεγχοι εξ αποστάσεως (κάλυψη 10,2% του πληθυσμού των εποπτευομένων), ενώ οι λογιστικοί PBS επέβαλαν **201 πρόστιμα** έναντι 39 του νομικού τομέα - με **μέσο ύψος προστίμου έξι φορές χαμηλότερο**.

Συνηθέστερη παράβαση στους καταλόγους της HMRC. **Κανονισμός 56** («failing to apply for registration at the required time»), ο οποίος κυριαρχεί συντριπτικά, ακολουθούν οι Κανονισμοί **57** και **66**.

**Παραδείγματα ύποπτων συναλλαγών & δείκτες κινδύνου**

Κόκκινες σημαίες συμπεριφοράς πελάτη. Υπερβολική μυστικότητα, περιττά πολύπλοκες δομές που αποκρύπτουν την πραγματική ιδιοκτησία, πολλαπλές αλλαγές συμβούλων, υπερβολικές αμοιβές, ασυνέπεια του τρόπου ζωής με το νόμιμο εισόδημα, οδηγίες μέσω μεσαζόντων.

Κόκκινες σημαίες συναλλαγών. Ασυνήθιστο μέγεθος, συχνότητα ή τρόπος εκτέλεσης, περιουσιακά στοιχεία ασύμβατα με νόμιμες πηγές εισοδήματος, πολλαπλοί ή αλλοδαποί τραπεζικοί λογαριασμοί χωρίς λόγο, ασαφής πηγή κεφαλαίων, πολύπλοκες εταιρικές δομές, συναλλαγές χωρίς εμπορική λογική.

Κόκκινες σημαίες ανά υπηρεσία:

- **Σύσταση εταιρείας**. Μεμονωμένη σύσταση χωρίς συνεχιζόμενες υπηρεσίες, δομές σε δικαιοδοσίες μυστικότητας.
- **Μισθοδοσία**. Στρογγυλοποιημένοι μισθοί, μισθοί κάτω από τον κατώτατο, πολλοί εργαζόμενοι στην ίδια διεύθυνση, καταβολή μισθών σε τρίτους.
- **Φορολογικές συμβουλές**. Σχήματα σχεδιασμένα να συγκαλύπτουν το πραγματικό εισόδημα.
- **Πιστοποιητικά λογιστή**. Νομιμοποίηση οικονομικής θέσης για στεγαστικά δάνεια ή θεωρήσεις εισόδου χωρίς επαρκή επαλήθευση.

Κατηγοριοποίηση κινδύνου πελατών:

- **ΥΨΗΛΟΣ**. PEPs και οικογένεια/στενοί συνεργάτες, πελάτες σε χώρες υψηλού κινδύνου, πολύπλοκες δομές ιδιοκτησίας, επιχειρήσεις εντάσεως μετρητών, πελάτες που αναζητούν ανωνυμία, πελάτες με ποινικό ιστορικό, κρυπτοπεριουσιακά στοιχεία.
- **ΜΕΣΑΙΟΣ**. Μη κάτοικοι, πολύπλοκες δομές με νόμιμες εξηγήσεις, πελάτες που προσεγγίζουν μέσω τρίτων, διευθετήσεις καταπιστευμάτων.
- **ΧΑΜΗΛΟΣ**. Κάτοικοι ΗΒ με επαληθευμένη ταυτότητα, διαφανείς τοπικές ΜΜΕ, μακροχρόνιες σχέσεις με γνωστά πρότυπα συναλλαγών.

**Ιδιαιτερότητες**

- **Τρεις μεταβολές του S.I. 2026/621 με ισχύ από 30.6.2026:** (α) στις υπηρεσίες TCSP προστέθηκε η **πώληση έτοιμης εταιρείας** (*selling an off-the-shelf firm*) - **Κανονισμός 12(2)(ab)**, με ορισμό στην παρ. (3), κατά τον Κανονισμό 4(2) η σχέση αυτή λογίζεται **επιχειρηματική σχέση ανεξαρτήτως διάρκειας**, στοιχείο που αφορά άμεσα τα λογιστικά γραφεία που συστήνουν και πωλούν εταιρείες. (β) Στον κατάλογο των 22 επαγγελματικών εποπτικών φορέων του **Παραρτήματος 1** το σημείο 19 αντικαταστάθηκε και διαβάζεται πλέον «**Institute of Accountants and Bookkeepers**». (γ) Ο νέος **Κανονισμός 45ZA(5)(aa)** τάσσει προθεσμία **1ης Σεπτεμβρίου 2027** για την εγγραφή στο *Trust Registration Service* των καταπιστευμάτων που απέκτησαν ακίνητο στο Ηνωμένο Βασίλειο **πριν από τις 6.10.2020** και το διατηρούσαν κατά την έναρξη ισχύος του S.I. 2026/621.
- **Εθνική Αξιολόγηση Κινδύνου**. Το HM Treasury και το Home Office δημοσίευσαν **αυτοτελή νέα Εθνική Αξιολόγηση Κινδύνου στις 17 Ιουλίου 2025** («National risk assessment of money laundering and terrorist financing 2025»), την **4η κατά σειρά NRA** - δεν πρόκειται για ενημέρωση της NRA 2020. Η NRA 2025 υποβλήθηκε στο Κοινοβούλιο δυνάμει του **Κανονισμού 16 των MLR 2017** (ISBN 978-1-917638-34-0) και αφιερώνει στους **παρόχους λογιστικών υπηρεσιών (Accountancy Service Providers - ASPs)** ιδιαίτερη ενότητα (Ενότητα 5, παρ. 5.207-5.220, σελ. 122-125). Τα πορίσματά της:
  - **Κίνδυνος νομιμοποίησης εσόδων. ΥΨΗΛΟΣ.** «*The money laundering risk for ASPs remains high*» (παρ. 5.208). Ο κίνδυνος **χρηματοδότησης της τρομοκρατίας παραμένει ΧΑΜΗΛΟΣ** (παρ. 5.219).
  - **Μέγεθος του κλάδου**. Περίπου **50.000 πάροχοι**, εποπτευόμενοι από έναν από τους 13 PBS ή από την HMRC, με τη **συντριπτική πλειονότητα να είναι μικρά γραφεία**. Οι υπηρεσίες που μπορούν να χρησιμοποιηθούν για ξέπλυμα είναι η **μισθοδοσία, η τήρηση βιβλίων, οι υπηρεσίες αφερεγγυότητας και οι φορολογικές συμβουλές**. Η NRA διευκρινίζει ρητά ότι **δεν καλύπτει τους έμμισθους (in-house) λογιστές**, οι οποίοι δεν εμπίπτουν στους MLRs.
  - **Γιατί ο κλάδος είναι ελκυστικός**. Η ευρεία διαθεσιμότητα των υπηρεσιών προσδίδει **επίφαση νομιμότητας** σε συναλλαγές με εγκληματικά κεφάλαια - ρητά αναφέρεται η χρήση **βεβαιώσεων λογιστή (accountant's certificates)** για τη στήριξη πλαστών λογαριασμών και τιμολογίων. Ο κίνδυνος είναι **ιδιαίτερα υψηλός σε πελάτες με επιχειρήσεις εντάσεως μετρητών**.
  - **Κατακερματισμός υπηρεσιών και αλυσίδες εφοδιασμού**. Όταν ο πελάτης χρησιμοποιεί διαφορετικό γραφείο για κάθε υπηρεσία (φορολογικός σύμβουλος, μισθοδοσία, τήρηση βιβλίων), **κανένα γραφείο δεν βλέπει τη συνολική εικόνα**. Οι αλυσίδες με μεσάζοντες αυξάνουν περαιτέρω τον κίνδυνο, ιδίως όταν εκτείνονται εκτός ΗΒ.
  - **Πού εντοπίζεται η αδυναμία**. Στα **μικρά γραφεία και τους ατομικούς επαγγελματίες**, που αποτελούν την πλειονότητα του κλάδου και συχνά δεν διαθέτουν τη γνώση, τους πόρους ή τον χρόνο. Η **πλημμελής δέουσα επιμέλεια**, τόσο κατά την αποδοχή όσο και σε συνεχή βάση, είναι το συχνότερο εύρημα - με χαρακτηριστικό φαινόμενο τη μετακίνηση πελατών που ένα μεγάλο γραφείο απέρριψε ως υψηλού κινδύνου προς γραφεία με χαλαρότερες διαδικασίες.
  - **Υποβολή αναφορών**: «*The number of SARs submitted by the sector also remain lower than the assessed risk would suggest is commensurate*» (παρ. 5.214) - το ίδιο «τυφλό σημείο» που καταγράφεται σε όλη την Ευρώπη.
  - **Υπηρεσίες σύστασης εταιρειών και καταπιστευμάτων**. Αξιολογούνται ως **υψηλού κινδύνου** αυτοτελώς (παρ. 5.218). Η μεγάλη πλειονότητα των εγγεγραμμένων TCSP εποπτεύεται από λογιστικούς PBS, όποιο γραφείο ασκεί και τις δύο δραστηριότητες **οφείλει να είναι εγγεγραμμένο και για τις δύο**.
  - **Ποιότητα της εποπτείας**. Η NRA παραπέμπει στην επισκόπηση της OPBAS του Σεπτεμβρίου 2024, κατά την οποία **κανένας επόπτης δεν κρίθηκε πλήρως αποτελεσματικός**, με το βασικό πρόβλημα να εντοπίζεται στους πόρους που διατίθενται για την εποπτεία AML (παρ. 5.215).

  Ενδεικτική υπόθεση που παραθέτει η ίδια η NRA 2025 (Box 5.L). Το 2024 ο λογιστής **Bilal Farooq** καταδικάστηκε σε **δύο έτη φυλάκισης** επειδή βοήθησε έμπορο ναρκωτικών να νομιμοποιήσει **£190.000** μέσα σε δώδεκα μήνες, επιτρέποντας τη μεταφορά εγκληματικών κεφαλαίων στον προσωπικό του λογαριασμό και σε λογαριασμούς εταιρειών που είχε ο

ίδιος συστήσει, η υπεράσπισή του παραδέχθηκε ότι είχε «*turned a blind eye*» ως προς την προέλευση των κεφαλαίων.

- **Κύρια τομεακή καθοδήγηση - AMLGAS** (Anti-Money Laundering and Counter-Terrorist Financing Guidance for the Accountancy Sector), δημοσιευμένη από το **CCAB** και **εγκεκριμένη από το HM Treasury**. Η έγκριση έχει ουσιαστική νομική σημασία: «*This guidance has been approved by HM Treasury, and the UK courts must take account of its contents when deciding whether a business subject to it has contravened a relevant requirement under the 2017 Regulations or committed an offence under Sections 330-331 of POCA*». **Τρέχουσα έκδοση. AMLGAS 2026, δημοσίευση 5.8.2026, με βάση το δίκαιο όπως ισχύει την 1.7.2026** - ενσωματώνει δηλαδή τις τροποποιήσεις του S.I. 2026/621. Η έκδοση του Ιουνίου 2023 **έχει αντικατασταθεί** (πηγή: https://www.ccab.org.uk/anti-money-laundering/).
- **Συνηθέστερη παράβαση**. Κανονισμός 56 (αποτυχία υποβολής αίτησης εγγραφής στον απαιτούμενο χρόνο), ακολουθούμενος από τους Κανονισμούς 57 και 66.
- **Κοινή ρύθμιση λογιστών και ορκωτών ελεγκτών**. Για σκοπούς AML η βρετανική νομοθεσία δεν διαχωρίζει τους εξωτερικούς λογιστές από τους ορκωτούς ελεγκτές, κρίσιμο είναι το ποιος τους εποπτεύει (PBS ή HMRC) και όχι ο επαγγελματικός τους τίτλος.
- **Ημερομηνία ελέγχου ακρίβειας**. Αύγουστος 2026 (επικαιροποίηση του αρχικού κειμένου του Δεκεμβρίου 2025).

**Πηγές:**

- **Νομοθεσία:**
  - Money Laundering, Terrorist Financing and Transfer of Funds (Information on the Payer) Regulations 2017 (S.I. 2017/692) - https://www.legislation.gov.uk/uksi/2017/692
  - MLR 2017, πίνακας περιεχομένων (αρίθμηση Κανονισμών 18, 18A, 19, 19A, 21, 24, 27-31, 30A, 33-36, 39, 40, 56, 86) - https://www.legislation.gov.uk/uksi/2017/692/contents
  - MLR 2017 (S.I. 2017/692), Κανονισμοί 76-85 (αστικές κυρώσεις, κριτήρια επιμέτρησης, δημοσιοποίηση) - legislation.gov.uk/uksi/2017/692
  - MLR 2017, Κανονισμός 26 και Παράρτημα 3 (έγκριση προσώπων, κατάλογος «relevant offences») - legislation.gov.uk
  - MLR 2017, Κανονισμοί 29(10)-(18) και 8(3A) (πελατειακοί λογαριασμοί), όπως εισήχθησαν με το S.I. 2026/621, Κανονισμοί 15 και 5, με ισχύ από 30.6.2026 - legislation.gov.uk/uksi/2026/621
  - MLR 2017, Κανονισμοί 21(4) και 21(6), 31(3)-(4), 35(3A), 40(4)-(5), 66(1A) και Παράρτημα 3AZA - legislation.gov.uk
  - MLR 2017, Κανονισμοί 93 έως 100 (προσφυγή στο Upper Tribunal, επανεξέταση HMRC και προσφυγή στο First-tier Tribunal) - legislation.gov.uk
  - MLR 2017, Κανονισμοί 12(2)(ab) και 12(3), 33(3)(α) και 33(3A), 45ZA(5)(aa), Παράρτημα 1 σημ. 19 και Παράρτημα 3A σημ. 23A, όπως τροποποιήθηκαν με το S.I. 2026/621 (ισχύς 30.6.2026) - legislation.gov.uk
  - MLR 2017, Κανονισμός 27 (ενοποιημένο κείμενο, με τη σημείωση «substituted (30.6.2026) by S.I. 2026/621, reg. 14(a)-(c)») - https://www.legislation.gov.uk/uksi/2017/692/regulation/27
  - Money Laundering and Terrorist Financing (Amendment) Regulations 2026, S.I. 2026/621 - https://www.legislation.gov.uk/uksi/2026/621/contents/made
  - S.I. 2026/621, Κανονισμός 1 (εδαφικό πεδίο και ημερομηνίες έναρξης ισχύος) - https://www.legislation.gov.uk/uksi/2026/621/regulation/1/made
  - Λοιπές τροποποιήσεις. S.I. 2019/1511, S.I. 2020/991, S.I. 2022/137, S.I. 2023/1371, S.I. 2024/69, S.I. 2025/1037
  - Proceeds of Crime Act 2002 (POCA), Μέρος 7 - https://www.legislation.gov.uk/ukpga/2002/29/part/7
  - POCA 2002, άρθρο 333A (tipping off - 2 έτη επί κατηγορητηρίου) - https://www.legislation.gov.uk/ukpga/2002/29/section/333A
  - POCA 2002, άρθρο 334 (ποινές αδικημάτων 327-332) - https://www.legislation.gov.uk/ukpga/2002/29/section/334
  - POCA 2002, άρθρο 339A (ενοποιημένο, κατώφλι £3.000 βάσει S.I. 2025/877, ισχύς 31.7.2025) - https://www.legislation.gov.uk/ukpga/2002/29/section/339A
  - Terrorism Act 2000, Μέρος 3 - https://www.legislation.gov.uk/ukpga/2000/11
  - Economic Crime and Corporate Transparency Act 2023 (βασιλική συγκατάθεση 26.10.2023, τμηματική έναρξη ισχύος)

- **Εποπτική αρχή / FIU:**
  - HMRC - εγγραφή και ανανέωση εποπτείας AML (τέλη £300 αίτηση, £400 ανά εγκατάσταση από 1.12.2025, £40 ανά ελεγχόμενο πρόσωπο) - https://www.gov.uk/guidance/register-or-renew-your-money-laundering-supervision-with-hmrc
  - HMRC, «Money laundering supervision sanctions and appeals» (χρέωση διαχείρισης κυρώσεων £2.000 από 1.12.2025, τελευταία ενημέρωση 28.1.2026) - https://www.gov.uk/guidance/money-laundering-regulations-appeals-and-penalties
  - HMRC, «Businesses that have not complied with the regulations 2020 to 2021» (MT Global Ltd, £1.994.007, αναθεωρημένο σε £1.395.804) - https://www.gov.uk/government/publications/businesses-not-complying-with-money-laundering-regulations-in-2018-to-2019/businesses-that-have-not-complied-with-the-regulations-and-suspensions-and-cancellations-of-registration-2020-to-2021
  - HMRC economic crime supervision annual assessment report, 1.4.2022-31.3.2024 (δημοσίευση 11.9.2025) - https://www.gov.uk/government/publications/hmrc-economic-crime-supervision-annual-assessment-report-2022-to-2024/hmrc-economic-crime-supervision-annual-assessment-report-1-april-2022-to-31-march-2024
  - HMRC economic crime supervision annual assessment report, 1.4.2021-31.3.2022 - https://www.gov.uk/government/publications/hmrc-economic-crime-supervision-annual-assessment-report-2021-to-2022/hmrc-economic-crime-supervision-annual-assessment-report-1-april-2021-to-31-march-2022
  - HM Treasury, «Anti-money laundering and countering the financing of terrorism: Supervision Report 2023-24» (12η ετήσια έκθεση, δημοσίευση 13.3.2025) - https://www.gov.uk/government/publications/anti-money-laundering-and-countering-the-financing-of-terrorism-supervision-report-2023-24
  - HM Treasury, Supervision Report 2023-24 (PDF) - https://assets.publishing.service.gov.uk/media/67d04713dbe565b4fe307835/AML_Annual__Report.pdf
  - OPBAS (εντός FCA) - εποπτεία των 22 PBS του Παραρτήματος 1 MLR 2017 (νομικός και λογιστικός τομέας) - https://www.fca.org.uk/about/how-we-operate/who-work-with/opbas
  - National Crime Agency (NCA) - επίσημη πύλη υποβολής SAR - https://sarsreporting.nationalcrimeagency.gov.uk/
  - Companies House, «Applying to register as a Companies House authorised agent» (μητρώο ACSP από 18.3.2025) - https://www.gov.uk/guidance/applying-to-register-as-a-companies-house-authorised-agent
  - HM Treasury, απάντηση στη διαβούλευση «Reforming anti-money laundering and counter-terrorism financing supervision» (21.10.2025) και διαβούλευση «AML/CTF Supervision Reform: Duties, Powers and Accountability» (18.6.2026)

- **Οδηγίες / μητρώα / λοιπά έγγραφα:**
  - AMLGAS - Anti-Money Laundering and Counter-Terrorist Financing Guidance for the Accountancy Sector (CCAB), **έκδοση 2026, δημοσίευση 5.8.2026, με βάση το δίκαιο της 1.7.2026** - https://www.ccab.org.uk/anti-money-laundering/
  - AMLGAS 2026 (PDF) - https://www.ccab.org.uk/wp-content/uploads/2026/08/AMLGAS-updated-July-2026-clean.pdf
  - AMLGAS, προγενέστερη έκδοση Ιουνίου 2023 (έχει αντικατασταθεί) - https://www.ccab.org.uk/wp-content/uploads/2023/08/AMLGAS-update-June-2023-APPROVED.pdf
  - HM Treasury / Home Office, «National risk assessment of money laundering and terrorist financing 2025» (δημοσίευση 17.7.2025, 4η NRA) - https://www.gov.uk/government/publications/national-risk-assessment-of-money-laundering-and-terrorist-financing-2025
  - NRA 2025 (PDF) - https://assets.publishing.service.gov.uk/media/6877be59760bf6cedaf5bd4f/National_Risk_Assessment_of_Money_Laundering_and_Terrorist_Financing_2025_FINAL.pdf
  - Πόροι επαγγελματικών φορέων (ACCA, ICAS, AAT, CIOT, CIMA, IFA), για το ICAEW βλ. τους ειδικούς συνδέσμους ανωτέρω

- ICAEW - «Anti-money laundering supervision» (ο μεγαλύτερος λογιστικός PBS, ~9.500 γραφεία) - https://www.icaew.com/regulation/aml-supervision
- ICAEW - «Anti-money laundering - the essentials» (ενημερωτικό δελτίο συμμόρφωσης) - https://www.icaew.com/regulation/aml-supervision/aml-the-essentials
- ICAEW - «Examining non-compliance: 2024/2025 anti-money laundering supervision report» - https://www.icaew.com/regulation/aml-supervision/anti-money-laundering-supervision-report
- ICAEW - AML Supervision Report 2024/25 (PDF) - https://www.icaew.com/-/media/corporate/files/regulations/aml-supervision/aml-supervision-report-2024-25.ashx

- OPBAS (FCA) - «Progress and themes from OPBAS's 2024/2025 supervisory work», Μάρτιος 2026 (PDF) - https://www.fca.org.uk/publication/corporate/opbas-report-progress-themes-supervisory-work-2024-25.pdf
- OPBAS (FCA) - έκθεση 2023-24 (PDF) - https://www.fca.org.uk/publication/opbas/opbas-report-progress-themes-supervisory-work-2023-24.pdf
- OPBAS - θεσμικός ρόλος και εποπτευόμενοι φορείς - https://www.fca.org.uk/about/how-we-operate/who-work-with/opbas

## Ιρλανδία

Περιεχόμενα

**Εθνική νομοθεσία**

Η Ιρλανδία ενσωμάτωσε την Τέταρτη Οδηγία (ΕΕ) 2015/849 κυρίως μέσω τροποποιήσεων της υφιστάμενης νομοθεσίας, αντί για νέους αυτόνομους νόμους. Το πλαίσιο αποτελείται από τρεις βασικούς νόμους: - **Criminal Justice (Money Laundering and Terrorist Financing) Act 2010** (Νόμος Αρ. 6 του 2010) - θεμελιώδης νομοθεσία, ενσωμάτωσε αρχικά την Τρίτη Οδηγία AML. - **Criminal Justice (Money Laundering and Terrorist Financing) (Amendment) Act 2018** (Νόμος Αρ. 26 του 2018) - βασικός νόμος ενσωμάτωσης της Οδηγίας (ΕΕ) 2015/849, τέθηκε σε ισχύ στις **26 Νοεμβρίου 2018** (S.I. No. 486/2018). - **Criminal Justice (Money Laundering and Terrorist Financing) (Amendment) Act 2021** (Νόμος Αρ. 3 του 2021) - ενσωματώνει την Πέμπτη Οδηγία AML (**2018/843**), τέθηκε σε ισχύ στις **23 Απριλίου 2021** (S.I. No. 188/2021).

Οι ημερομηνίες έναρξης ισχύος και οι αριθμοί των τροποποιητικών νόμων επιβεβαιώνονται από τις επίσημες σημειώσεις τροποποίησης του ενοποιημένου (revised) κειμένου του Νόμου του 2010, που τηρεί η Law Reform Commission (annotations στα άρθρα 25 και 30A).

**Ποιο άρθρο ορίζει τα υπόχρεα πρόσωπα.** Ο κατάλογος των υπόχρεων προσώπων («*designated persons*») περιέχεται στο **άρθρο 25(1)** του Νόμου του 2010, το οποίο απαριθμεί κατά περίπτωση (α) έως (θ) ποιος υπάγεται στο Μέρος 4 του Νόμου. Οι εξωτερικοί λογιστές εμπίπτουν στην **περίπτωση (γ) του άρθρου 25(1)**, η οποία αναφέρεται σε «*an auditor, external accountant, tax adviser…*». Στην ίδια περίπτωση περιλαμβάνονται και όσοι παρέχουν, άμεσα ή μέσω τρίτων, ουσιώδη βοήθεια, συνδρομή ή συμβουλές επί φορολογικών θεμάτων. Άλλες περιπτώσεις του ίδιου καταλόγου, που αναφέρονται παρακάτω, είναι οι πάροχοι υπηρεσιών σε εμπιστεύματα και εταιρείες (TCSPs), οι ιδιωτικές λέσχες τυχερών παιγνίων (άρθρο 25(1)(η)) και οι έμποροι αγαθών (άρθρο 25(1)(θ)).

> **Στην Ιρλανδία ο ίδιος ορισμός καλύπτει ελεγκτές και εξωτερικούς λογιστές.** Ενώ σε αρκετά κράτη μέλη ο κατάλογος των υπόχρεων προσώπων διακρίνει τους **ορκωτούς ελεγκτές** από τους **εξωτερικούς λογιστές** σε χωριστά σημεία, με διαφορετική αρμόδια αρχή, ο ιρλανδικός νόμος τους ενώνει σε μία και μόνη περίπτωση - το **άρθρο 25(1)(γ)**. Πρακτικά αυτό σημαίνει τέσσερα πράγματα: **(α)** ισχύει για όλους το **ίδιο σώμα υποχρεώσεων** (δέουσα επιμέλεια, αξιολόγηση κινδύνου, αναφορά ύποπτων συναλλαγών, εσωτερικές πολιτικές, τήρηση αρχείων), χωρίς ελαφρότερο καθεστώς για τον μη ελεγκτή, **(β)** ισχύουν οι **ίδιες ποινικές κυρώσεις** ανά παράβαση (βλ. πίνακα στην ενότητα «Κυρώσεις»), **(γ)** ισχύει ο **ίδιος μηχανισμός εποπτείας** - Αναγνωρισμένος Λογιστικός Φορέας για τα μέλη, Υπουργός/AMLCU για τους μη μέλη - δηλαδή η ιδιότητα του ελεγκτή **δεν** οδηγεί σε χωριστή αρμόδια αρχή για σκοπούς AML, **(δ)** η διάκριση ελεγκτή/λογιστή επανεμφανίζεται **εκτός** του πεδίου AML, στον υποχρεωτικό έλεγχο (*statutory audit*), όπου η **IAASA** εποπτεύει τους ελεγκτές και τους ελεγκτικούς φορείς - αλλά αυτό είναι άλλο, ελεγκτικό και όχι AML, καθεστώς.

Κατά τους ορισμούς του **άρθρου 24(1)**, «*external accountant*» είναι κάθε πρόσωπο που παρέχει κατ' επάγγελμα λογιστικές υπηρεσίες **σε τρίτους**, **ανεξαρτήτως τυπικών προσόντων ή ιδιότητας μέλους** επαγγελματικού φορέα, ενώ «*tax adviser*» είναι το πρόσωπο που παρέχει κατ' επάγγελμα συμβουλές επί φορολογικών υποθέσεων τρίτων. Ο ορισμός είναι δηλαδή **λειτουργικός**, όχι τιτλοφορικός. Υπόχρεο πρόσωπο είναι και ο μη εγγεγραμμένος σε φορέα λογιστής, εφόσον παρέχει τις υπηρεσίες αυτές κατ' επάγγελμα.

**Μισθωτοί λογιστές.** Ο ορισμός στηρίζεται στην παροχή υπηρεσιών **προς τρίτους** και κατ' επάγγελμα. Ο λογιστής που τηρεί τα βιβλία **του εργοδότη του** στο πλαίσιο σχέσης εξαρτημένης εργασίας δεν παρέχει υπηρεσίες σε τρίτους και **δεν αποκτά, υπό την ιδιότητα αυτή, ίδια θέση υπόχρεου προσώπου**, υπόχρεο πρόσωπο είναι το γραφείο ή η επιχείρηση που παρέχει τις υπηρεσίες, ενώ ο μισθωτός δεσμεύεται μέσω των εσωτερικών πολιτικών, της εκπαίδευσης και των εσωτερικών διαδικασιών αναφοράς του άρθρου 54. Η εξαίρεση αυτή **δεν είναι ερμηνευτική αλλά ρητή**. Ενσωματώνεται μέσα στον ίδιο τον ορισμό του άρθρου 24(1), ο οποίος έχει αυτολεξεί ως εξής:

> «*"external accountant" means a person who by way of business provides accountancy services (other than when providing such services to the employer of the person) whether or not the person holds accountancy qualifications or is a member of a designated accountancy body;*»

Η παρενθετική φράση «*other than when providing such services to the employer of the person*» εξαιρεί επομένως **ρητά** τον λογιστή που παρέχει τις υπηρεσίες **στον ίδιο του τον εργοδότη**. Ο έμμισθος/εσωτερικός λογιστής **δεν είναι «external accountant» και δεν αποτελεί αυτοτελές υπόχρεο πρόσωπο (*designated person*)**. Υπόχρεο πρόσωπο είναι η επιχείρηση, εφόσον η ίδια υπάγεται στον νόμο, και όχι ο μισθωτός εργαζόμενος.

**Πακέτο AML της ΕΕ (2024).** Ο Κανονισμός (ΕΕ) 2024/1624 και η Οδηγία (ΕΕ) 2024/1640, μαζί με τη σύσταση της Ευρωπαϊκής Αρχής AMLA, αντικαθιστούν σταδιακά το ισχύον ενωσιακό πλαίσιο, έως τις **10.7.2027** εξακολουθεί να εφαρμόζεται το εθνικό δίκαιο, δηλαδή για την Ιρλανδία ο Νόμος του 2010 όπως ισχύει. Η **πρώτη ιρλανδική πράξη μεταφοράς της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1640 έχει ήδη εκδοθεί**. Πρόκειται για τις *European Union (Money Laundering and Terrorist Financing) (Administrative Sanctions) Regulations 2026* (**S.I. No. 307/2026**), το προοίμιο των οποίων δηλώνει ρητά ότι εκδίδονται «*for the purpose of giving effect to Directive (EU) 2024/1640 … of 31 May 2024*» (EE L, 2024/1640, 19.6.2024). Η μεταφορά είναι όμως **μερική**. Αφορά αποκλειστικά το καθεστώς διοικητικών κυρώσεων (άρθρα 53 επ. της Οδηγίας) και μάλιστα μόνο για μία κατηγορία υπόχρεων προσώπων (βλ. αναλυτικά στην ενότητα «Κυρώσεις»). Οι ουσιαστικές υποχρεώσεις AML/CFT των λογιστών εξακολουθούν να διέπονται από τον Νόμο του 2010. Η **S.I. No. 307/2026 παραμένει στοχευμένη ρύθμιση για τους παρόχους υπηρεσιών σε εμπιστεύματα και εταιρείες (TCSPs)**, το γενικό εθνικό πλαίσιο **εποπτείας και κυρώσεων για τους εξωτερικούς λογιστές εξακολουθεί να διέπεται από τον Criminal Justice (Money Laundering and Terrorist Financing) Act 2010**, όπως τροποποιήθηκε, σε συνδυασμό με την εποπτεία των αναγνωρισμένων επαγγελματικών φορέων (*Designated Accountancy Bodies* - DABs) υπό την εποπτεία της **IAASA**. Η πλήρης και ενιαία ευρωπαϊκή εφαρμογή του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1624 εκκινεί στις **10 Ιουλίου 2027**.

**Εποπτική/Αρμόδια Αρχή & FIU/ΜΧΠ**

Η Ιρλανδία λειτουργεί **διττό εποπτικό σύστημα** ανάλογα με την ιδιότητα μέλους σε επαγγελματικό φορέα: - **Αναγνωρισμένοι Λογιστικοί Φορείς (Designated Accountancy Bodies - DABs)** - εποπτεύουν τα μέλη τους. Ως DAB νοείται, κατά το **άρθρο 24(1)** του Νόμου, κάθε «prescribed accountancy body» υπό την έννοια του Μέρους 2 του *Companies (Auditing and Accounting) Act 2003*, δηλαδή οι φορείς που αναγνωρίζει η **IAASA** (Irish Auditing and Accounting Supervisory Authority). Σήμερα είναι **πέντε**. Chartered Accountants Ireland (CAI), ACCA, CIMA (Chartered Institute of Management Accountants), AIA (Association of International Accountants) και CIPFA (Chartered Institute of Public Finance and Accountancy). - **Μονάδα Συμμόρφωσης AML (AMLCU)** εντός του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Εσωτερικών Υποθέσεων και Μετανάστευσης - εποπτεύει εξωτερικούς λογιστές/φοροτεχνικούς που δεν είναι μέλη κανενός φορέα. Ιστοσελίδα https://www.amlcompliance.ie/, email antimoneylaundering@justice.ie, τηλ. 01 602 8400, διεύθυνση 51 St. Stephen's Green, Dublin 2, D02 HK52.

**Η CPA Ireland δεν αποτελεί πλέον αυτοτελή εποπτικό φορέα.** Μετά την έγκριση των μελών της τον **Φεβρουάριο 2024**, η συγχώνευσή (amalgamation) της με τη Chartered Accountants Ireland ξεκίνησε την **1η Σεπτεμβρίου 2024** και τα μέλη, οι σπουδαστές και οι υπηρεσίες της ενσωματώθηκαν στη CAI. Ως εκ τούτου, η παλαιότερη αναφορά σε «έξι DABs» (με χωριστή CPA Ireland) είναι ξεπερασμένη. Οι ισχύοντες φορείς είναι **πέντε**. **ACCA, CIMA, AIA, Chartered Accountants Ireland (CAI) και CIPFA** - όπως τους απαριθμεί ονομαστικά η ίδια η *Anti-Money Laundering Compliance Unit* στη σελίδα της για τους εξωτερικούς λογιστές και φοροτεχνικούς. Η Εθνική Αξιολόγηση Κινδύνου 2026 αναφέρει τέσσερις (CAI, ACCA, CIMA, AIA), **παραλείποντας το CIPFA**, η παράλειψη αυτή δεν αναιρεί την ιδιότητα του φορέα, ο οποίος εξακολουθεί να περιλαμβάνεται στον επίσημο κατάλογο της εποπτεύουσας αρχής.

> Η ιρλανδική υποχρέωση ακολουθεί τη δραστηριότητα, όχι τον τίτλο. Το **άρθρο 24** ορίζει τον *external accountant* ως «*a person who by way of business provides accountancy services … **whether or not the person holds accountancy qualifications or is a member of a designated accountancy body***», και τον *tax adviser* ως «*a person who by way of business provides advice about the tax affairs of other persons*». Ο ιρλανδικός νόμος δηλαδή δεν προϋποθέτει ούτε τίτλο ούτε ιδιότητα μέλους. Όποιος παρέχει κατ'

επάγγελμα λογιστικές υπηρεσίες ή φορολογικές συμβουλές είναι *designated person*. Η ιδιότητα του μέλους κρίνει μόνο **ποιος τον εποπτεύει**, όχι **αν** υπόκειται στον νόμο. Πρόκειται για την ακριβώς αντίθετη τεχνική από εκείνη της Πορτογαλίας, όπου η ασυλία από τη *coima* ακολουθεί τον επαγγελματικό τίτλο.

**Ποιος εποπτεύει ποιον.** Το **άρθρο 60(2)(β)** ορίζει ρητά ότι αρμόδια αρχή για ελεγκτές, εξωτερικούς λογιστές, φοροτεχνικούς και παρόχους υπηρεσιών σε εταιρείες/εμπιστεύματα (TCSPs) που είναι **μέλη** Αναγνωρισμένου Λογιστικού Φορέα είναι **ο ίδιος ο φορέας**. Για όσους **δεν** είναι μέλη DAB, αρμόδια αρχή είναι, βάσει του **άρθρου 60(2)(ε)**, ο **Υπουργός Δικαιοσύνης**, τις αρμοδιότητες αυτές ασκεί στην πράξη η AMLCU, ως υπηρεσιακή μονάδα του Υπουργείου. Το **άρθρο 108** («Minister may delegate certain functions under this Part») **δεν** κατονομάζει και δεν «ορίζει» την AMLCU. Παρέχει απλώς τη νομική βάση ώστε ο Υπουργός να μεταβιβάζει, με έγγραφο, αρμοδιότητές του υπό τα Κεφάλαια 8 και 9 ή υπό το άρθρο 109 σε επώνυμο υπάλληλο ή σε τάξη υπαλλήλων του (άρθρο 108(7): «officer» = μόνιμος δημόσιος υπάλληλος). Σημειώνεται τέλος ότι η IAASA δεν εποπτεύει απευθείας τους εξωτερικούς λογιστές για σκοπούς AML. Είναι η αρχή που αναγνωρίζει και εποπτεύει τους ίδιους τους επαγγελματικούς φορείς (prescribed accountancy bodies) και τον υποχρεωτικό έλεγχο, ενώ η AML εποπτεία των μελών ασκείται από τον οικείο DAB.

| Κατηγορία επαγγελματία | Αρμόδια αρχή κατά τον Νόμο | Διάταξη |
|---|---|---|
| Ελεγκτής, εξωτερικός λογιστής, φοροτεχνικός ή TCSP που είναι **μέλος** Αναγνωρισμένου Λογιστικού Φορέα (*designated accountancy body*) | Ο **ίδιος ο επαγγελματικός φορέας** - CAI, ACCA, CIMA, AIA, CIPFA | άρθρο 60(2)(β) |
| Ελεγκτής, εξωτερικός λογιστής ή φοροτεχνικός που **δεν** είναι μέλος κανενός Αναγνωρισμένου Λογιστικού Φορέα | Ο **Υπουργός Δικαιοσύνης, Εσωτερικών Υποθέσεων και Μετανάστευσης**, στην πράξη η **AMLCU** ως υπηρεσιακή μονάδα του Υπουργείου | άρθρο 60(2)(ε), σε συνδυασμό με το άρθρο 108 |
| Πάροχος υπηρεσιών σε εμπιστεύματα και εταιρείες (TCSP) **μη μέλος** φορέα | Ο **Υπουργός** (AMLCU) - με πρόσθετο καθεστώς **αδειοδότησης** (Κεφάλαιο 9) και, από 30.6.2026, με **διοικητικές κυρώσεις** (Κεφάλαιο 11) | άρθρο 60(2)(ε), άρθρα 109G-109ZH |
| Επαγγελματικοί φορείς καθαυτοί (αναγνώριση, εποπτεία υποχρεωτικού ελέγχου) | **IAASA** - **όχι** AML εποπτεία των μεμονωμένων λογιστών | Companies (Auditing and Accounting) Act 2003, Μέρος 2 |

**Πώς ασκείται η εποπτεία.** Οι εποπτικές εξουσίες των αρμόδιων αρχών του Κράτους (*State competent authorities*) έναντι των υπόχρεων προσώπων περιέχονται στο **Κεφάλαιο 8 του Μέρους 4** του Νόμου, δηλαδή στα **άρθρα 66 έως 83**. Αιτήματα πληροφοριών και εγγράφων (άρθρα 66-68), οδηγίες συμμόρφωσης (άρθρο 71), διορισμός εξουσιοδοτημένων υπαλλήλων (άρθρο 72), εντάλματα του District Court (άρθρο 78), συνοδεία και συνδρομή του υπαλλήλου (άρθρο 79) και αδίκημα παρεμπόδισης (άρθρο 80). Η οριοθέτηση αυτή προκύπτει αυτούσια και από το **άρθρο 109H(2)-(3)**, όπως προστέθηκε με την S.I. 307/2026, το οποίο επεκτείνει τις εξουσίες «*of a State competent authority, in relation to designated persons, under Chapter 8 of this Part*» και στους παρόχους του νέου Κεφαλαίου 11.

**Καμία υποχρέωση εγγραφής ή αδειοδότησης** δεν προβλέπεται για τους εξωτερικούς λογιστές και τους φοροτεχνικούς έναντι της AMLCU - σε αντίθεση με τους TCSPs, οι οποίοι υπόκεινται σε καθεστώς authorisation.

Η ΜΧΠ/FIU είναι η **FIU Ireland**, μονάδα της An Garda Síochána (πλατφόρμα goAML: https://fiu-ireland.ie/Home, επικοινωνία FIU-Ireland@garda.ie).

**Διπλή αναφορά - ιρλανδική ιδιαιτερότητα.** Η αναφορά ύποπτης συναλλαγής κατά το **άρθρο 42** του Νόμου του 2010 δεν υποβάλλεται σε έναν, αλλά σε **δύο αποδέκτες σωρευτικά**. Στη **FIU Ireland** (An Garda Síochána, μέσω goAML) **και** στους **Revenue Commissioners** (μέσω Revenue Online Service - ROS). Η υποβολή στον έναν μόνο αποδέκτη **δεν** εκπληρώνει την υποχρέωση. Η ηλεκτρονική υποβολή προς τη Revenue είναι υποχρεωτική από τις **7 Σεπτεμβρίου 2020**, καθώς η Revenue δεν δέχεται πλέον έντυπες αναφορές. Ο λογιστής οφείλει επομένως να τηρεί εγγραφή και στα δύο συστήματα και να αρχειοθετεί **και τις δύο** αποδείξεις υποβολής.

**Δέουσα επιμέλεια (κανονική/απλουστευμένη/ενισχυμένη)**

Τα μέτρα δέουσας επιμέλειας ορίζονται στα **Άρθρα 33-40** του Νόμου του 2010 (όπως τροποποιήθηκε) - ειδικότερα στα άρθρα 33, 33A, 34A, 35, 36A, 37, 38, 38A, 39 και 40 - σε τρία επίπεδα.

**Απλή/Τυπική Δέουσα Επιμέλεια (Standard CDD) - Άρθρο 33** («Identification and verification of customers and beneficial owners»): - Φυσικά πρόσωπα. Επαλήθευση πλήρους ονόματος, ημερομηνίας γέννησης και διεύθυνσης κατοικίας μέσω κυβερνητικών εγγράφων (διαβατήριο, άδεια οδήγησης). - Εταιρικοί πελάτες. Νομική επωνυμία και εμπορική ονομασία, έδρα, νομική μορφή/απόδειξη ύπαρξης, διέπουσες εξουσίες, ονόματα διευθυντών και ανώτερης διοίκησης, και **πραγματικοί δικαιούχοι με ιδιοκτησία ή έλεγχο >25%** (το άρθρο 26 του Νόμου παραπέμπει στο σημείο 6(α) του άρθρου 3 της Τέταρτης Οδηγίας). - Χρονισμός. **Πριν** τη σύναψη επιχειρηματικής σχέσης, **πριν** από «περιστασιακή συναλλαγή» (occasional transaction), επί υποψίας ML/TF, επί αμφιβολιών για τη γνησιότητα ή την επάρκεια των εγγράφων ταυτοποίησης, καθώς και σε κάθε μεταβολή των περιστάσεων ή του κινδύνου. Αναβολή επαλήθευσης μόνο όταν είναι απαραίτητο, με μικρό κίνδυνο ML/TF και ολοκλήρωση το συντομότερο δυνατό.

**Το ποσοτικό κατώφλι δεν βρίσκεται στο άρθρο 33**, αλλά στον ορισμό της «occasional transaction» στο **άρθρο 24(1)**, και είναι **κλιμακωτό**. **€15.000** στη γενική περίπτωση (αυτό ισχύει για τους εξωτερικούς λογιστές και τους φοροτεχνικούς), **€1.000** για μεταφορές κεφαλαίων, **€10.000** για εμπόρους αγαθών (άρθρο 25(1)(i)), **€2.000** για ιδιωτικές λέσχες τυχερών παιγνίων (άρθρο 25(1)(h)).

**Απλοποιημένη Δέουσα Επιμέλεια (SDD) - Άρθρο 34A**. Μόνο όταν ο πελάτης παρουσιάζει αποδεδειγμένα χαμηλότερο κίνδυνο, με υποχρεωτική συνεκτίμηση των παραγόντων του **Παραρτήματος 3**. Δείκτες χαμηλότερου κινδύνου. Οντότητες δημόσιας διοίκησης, εισηγμένες εταιρείες με απαιτήσεις γνωστοποίησης, πιστωτικά/χρηματοπιστωτικά ιδρύματα υπό εποπτεία AML, πελάτες κάτοικοι ΕΕ/ΕΟΧ. Δεν εφαρμόζεται σε υποψία ML/TF ή τρίτες χώρες υψηλού κινδύνου, η **επαρκής συνεχής παρακολούθηση δεν εξαιρείται** και ο υπόχρεος οφείλει να **τηρεί αρχείο των λόγων** στους οποίους στήριξε την απόφασή του για εφαρμογή SDD.

**Ειδικά μέτρα στις επιχειρηματικές σχέσεις - Άρθρο 35** («Special measures applying to business relationships»). Λήψη πληροφοριών για τον **σκοπό και τη φύση** της σχέσης, **άρνηση παροχής υπηρεσιών** εάν ο πελάτης δεν τις παρέχει, **συνεχής παρακολούθηση** της σχέσης και των συναλλαγών, και **έλεγχος του μητρώου πραγματικών δικαιούχων πριν** τη σύναψη της σχέσης (άρθρο 35(3Γ) για εταιρείες, άρθρο 35(3Α) για εμπιστεύματα).

**Ενισχυμένη Δέουσα Επιμέλεια (EDD)**. **Άρθρο 37** (πολιτικώς εκτεθειμένα πρόσωπα - PEPs), **Άρθρο 38A** (τρίτες χώρες υψηλού κινδύνου) και **Άρθρο 39** (διακριτική ευχέρεια εφαρμογής πρόσθετων ενισχυμένων μέτρων), ενώ το **Άρθρο 40** ρυθμίζει την εξάρτηση από τρίτους. Υποχρεωτική για: - Πολιτικώς Εκτεθειμένα Πρόσωπα (PEPs) - εγχώρια και αλλοδαπά, μέλη οικογένειας και στενοί συνεργάτες, ο ορισμός καλύπτει και όσους κατείχαν τη θέση εντός των τελευταίων 12 μηνών - Πελάτες από τρίτες χώρες υψηλού κινδύνου (Άρθρο 38Α, Άρθρο 9 της Τέταρτης Οδηγίας) - Παράγοντες υψηλότερου κινδύνου Παραρτήματος 4 (σχέσεις χωρίς φυσική παρουσία, ανώνυμες συναλλαγές, ασυνήθεις δομές, επιχειρήσεις μεγάλης χρήσης μετρητών)

Οι **πολύπλοκες, ασυνήθιστα μεγάλες ή ασυνήθους μοτίβου συναλλαγές χωρίς εμφανή οικονομικό ή νόμιμο σκοπό** δεν εμπίπτουν στα άρθρα 37-39, αλλά στο **Άρθρο 36A** («Examination of background and purpose of certain transactions»), το οποίο επιβάλλει εξέταση του υπόβαθρου και του σκοπού τους. Επισημαίνεται επίσης ότι το **Άρθρο 38** (σχέσεις ανταποκρίτριας τραπεζικής) **δεν αφορά τους λογιστές**, αλλά αποκλειστικά πιστωτικά και χρηματοπιστωτικά ιδρύματα.

Πρόσθετα μέτρα EDD. **Έγκριση ανώτερης διοίκησης**, **διαπίστωση προέλευσης πλούτου και κεφαλαίων**, ενισχυμένη συνεχής παρακολούθηση με αυξημένη συχνότητα ελέγχων. Ειδικά κατά το άρθρο 38Α για τρίτες χώρες υψηλού κινδύνου απαιτούνται πρόσθετες πληροφορίες για τον πελάτη και τον πραγματικό δικαιούχο, για τη φύση της επιχειρηματικής σχέσης, για την πηγή κεφαλαίων και πλούτου και για τους λόγους των σχεδιαζόμενων ή εκτελεσθεισών συναλλαγών.

**Γενικές υποχρεώσεις**

- **Εκτίμηση κινδύνου**. Επιχειρηματική Αξιολόγηση Κινδύνου (**Άρθρο 30Α**, που εισήχθη με το άρθρο 10 του Νόμου 26/2018 και ισχύει από 26.11.2018) - τεκμηριωμένη, βάσει τύπων πελατών, προϊόντων/υπηρεσιών, γεωγραφικών περιοχών, τύπων συναλλαγών και καναλιών διανομής, **υποχρεωτική έγκριση από την ανώτερη διοίκηση** («A business risk assessment shall be approved by senior management») και υποχρέωση διαρκούς επικαιροποίησης σύμφωνα με τις εσωτερικές πολιτικές, με αναφορά στην Εθνική Αξιολόγηση Κινδύνου. **Ο νόμος δεν τάσσει ρητή ετήσια προθεσμία**, η ετήσια επανάληψη της άσκησης συνιστάται από τις **Οδηγίες της AMLCU** («This exercise should be repeated yearly»), οι οποίες ζητούν επιπλέον την καταγραφή του συντάκτη της αξιολόγησης και του επιπέδου έγκρισής της. Ατομική Αξιολόγηση Κινδύνου Πελάτη (**Άρθρο 30Β**) - βαθμολογίες χαμηλός/μεσαίος/υψηλός με ρητή παραπομπή στους παράγοντες του Παραρτήματος 3 (χαμηλότερου) και του Παραρτήματος 4 (υψηλότερου κινδύνου).
- **Εσωτερικές διαδικασίες (Άρθρο 54)**. Γραπτές πολιτικές και διαδικασίες για διαχείριση/αξιολόγηση κινδύνου, CDD (κριτήρια SDD/EDD), παρακολούθηση, εσωτερικές/εξωτερικές διαδικασίες αναφοράς STR, τήρηση αρχείων/προστασία δεδομένων, εκπαίδευση και έλεγχο προσωπικού.
- **Υπεύθυνος συμμόρφωσης**. Ο ιρλανδικός νόμος **δεν** επιβάλλει γενικευμένο διορισμό «MLRO» - ο ίδιος ο όρος δεν χρησιμοποιείται στον Νόμο του 2010. Το **άρθρο 54(7)** προβλέπει τον ορισμό **στελέχους διοικητικού επιπέδου** («an individual at management level») για την παρακολούθηση και διαχείριση της συμμόρφωσης, και το **άρθρο 54(8)** τον ορισμό **μέλους της ανώτερης διοίκησης** με πρωταρχική ευθύνη για την εφαρμογή και διαχείριση των μέτρων AML - **και στις δύο περιπτώσεις μόνον εφόσον η αρμόδια αρχή δώσει σχετική γραπτή οδηγία** («if directed in writing to do so by the competent authority»). Στους ατομικούς επαγγελματίες η λειτουργία ασκείται από τον ίδιο τον επαγγελματία, ενώ οι Οδηγίες της AMLCU δεν επιβάλλουν διορισμό MLRO στους εποπτευόμενούς της.
- **Τήρηση αρχείων (Άρθρο 55)**. Διατήρηση για **τουλάχιστον 5 έτη** από το κρίσιμο γεγονός, δηλαδή μετά τη λήξη της παροχής υπηρεσιών ή την τελευταία συναλλαγή (όποιο είναι μεταγενέστερο). Αρχεία. Τεκμηρίωση CDD, συναλλαγές, αξιολογήσεις κινδύνου, δραστηριότητα παρακολούθησης, αρχεία STR (και αποφάσεις μη αναφοράς). Μέλος της Garda Síochána **βαθμού τουλάχιστον Sergeant** μπορεί να επιβάλει, με γραπτή οδηγία, παρατεταμένη διατήρηση **έως 5 επιπλέον έτη**. (Οι Οδηγίες AMLCU 2026 προβλέπουν εξαετή διατήρηση ειδικά για τους TCSPs, όχι για τους λογιστές.)
- **Εκπαίδευση (Άρθρο 54(6))**. Κάλυψη της νομοθεσίας ML/TF και **συνεχής εκπαίδευση** στην αναγνώριση ύποπτων συναλλαγών και στον τρόπο χειρισμού τους, στις διαδικασίες επί ύποπτης δραστηριότητας, στις εσωτερικές διαδικασίες αναφοράς και στις πολιτικές AML. Κατά την ένταξη προσωπικού, ετήσια/συνεχής, και ad hoc σε αλλαγές, τα αρχεία εκπαίδευσης τηρούνται **τουλάχιστον 5 έτη**.
- **Αναφορές ύποπτων συναλλαγών (STR) - Άρθρο 42**. Όταν ο λογιστής **γνωρίζει, υποψιάζεται ή έχει εύλογους λόγους να υποψιάζεται**, βάσει πληροφορίας που περιήλθε σε γνώση του κατά την άσκηση της δραστηριότητάς του, ότι πρόσωπο εμπλέκεται σε ML/TF, υποβάλλει αναφορά **το συντομότερο δυνατό** (ο νόμος δεν τάσσει ημερολογιακή προθεσμία σε ημέρες, αλλά υποχρέωση άμεσης ενέργειας) και **σε αμφότερους τους αποδέκτες. FIU Ireland (goAML) και Revenue Commissioners (ROS)** - η **διπλή αναφορά** προκύπτει ρητά από τον νόμο και η υποβολή στον έναν μόνο αποδέκτη δεν αρκεί. Η υποχρέωση αναφοράς **δεν** προϋποθέτει βεβαιότητα ούτε ποσοτικό κατώφλι. Ποινή. €5.000 / 12 μήνες συνοπτικά ή πρόστιμο (χωρίς ανώτατο όριο) / 5 έτη κατόπιν κατηγορίας.
- **Απαγόρευση γνωστοποίησης (tipping off) - Άρθρο 49**. Συνιστά ποινικό αδίκημα η αποκάλυψη ότι υποβλήθηκε αναφορά κατά το άρθρο 42 (ή ότι διεξάγεται σχετική έρευνα), σε περιστάσεις που πιθανόν να βλάψουν την έρευνα. Η απαγόρευση δεσμεύει τον ίδιο τον λογιστή και το προσωπικό του και ισχύει **έναντι του πελάτη και κάθε τρίτου**. Ποινή ίδιας δομής. €5.000 / 12 μήνες συνοπτικά - πρόστιμο / 5 έτη κατόπιν κατηγορίας.
- **Προστασία του αναφέροντος - Άρθρο 47 («*Disclosure not to be treated as breach*»)**. Η διάταξη ορίζει αυτολεξεί ότι «*The disclosure of information by a person in accordance with this Chapter shall not be treated, for any purpose, as a breach of any restriction imposed by any other enactment or rule of law on disclosure by the person or any person on whose behalf the disclosure is made.*» Η υποβολή αναφοράς ύποπτης συναλλαγής κατά το **άρθρο 42** (προς τη FIU Ireland και τους *Revenue Commissioners*) **αίρει επομένως πλήρως κάθε επαγγελματικό απόρρητο ή συμβατική υποχρέωση εχεμύθειας** και προστατεύει τον λογιστή από κάθε αστική, πειθαρχική ή ποινική ευθύνη για τη γνωστοποίηση. Η προστασία εντάσσεται στο **Κεφάλαιο 4 του Μέρους 4 (άρθρα 41-49)** του Νόμου του 2010.
- **Έλεγχος μητρώου πραγματικών δικαιούχων (RBO)**. Υφίσταται ρητή νόμιμη υποχρέωση στο **άρθρο 35(3Γ)** - ο υπόχρεος οφείλει **πριν** τη σύναψη της σχέσης να διαπιστώνει ότι τα στοιχεία πραγματικού δικαιούχου έχουν καταχωριστεί στο *Central Register of Beneficial Ownership of Companies and Industrial Provident Societies*, βάσει των *European Union (Anti-Money Laundering, Beneficial Ownership of Corporate Entities) Regulations 2019 (S.I. No. 110/2019)*, αντίστοιχη υποχρέωση για τα εμπιστεύματα προβλέπεται στο **άρθρο 35(3Α)** (S.I. No. 194/2021). Το RBO λειτουργεί με τρία επίπεδα πρόσβασης (Αρμόδιες Αρχές - Υπόχρεα Πρόσωπα - κοινό, με το κοινό να βλέπει μόνο τον αριθμό των καταχωρισμένων πραγματικών δικαιούχων).

**Κυρώσεις (ποσά/εύρη)**

**Το κρίσιμο για τον κλάδο.** Για τους **εξωτερικούς λογιστές, τους ελεγκτές και τους φοροτεχνικούς** η μοναδική κρατική κύρωση παραμένει η **ποινική** - το διοικητικό καθεστώς της S.I. 307/2026 **δεν τους καταλαμβάνει** (βλ. αμέσως παρακάτω). Δίπλα στην ποινική οδό λειτουργούν μόνον οι **πειθαρχικές** κυρώσεις του επαγγελματικού τους φορέα.

**Ποινικές κυρώσεις βάσει του Νόμου του 2010** (διακριτές από το αδίκημα του ξεπλύματος καθαυτό των άρθρων 6 επ.). Ο Νόμος **δεν συγκεντρώνει τις ποινές σε ενιαία διάταξη**. Κάθε άρθρο που θεσπίζει υποχρέωση φέρει τη δική του παράγραφο ποινής (π.χ. άρθρο 35(4), άρθρο 80(2)) - η ίδια νομοτεχνική επιλογή επαναλαμβάνεται και στο νέο Κεφάλαιο 11 (άρθρα 109Κ(8), 109Τ(8), 109V(13)). Η δομή είναι κατά κανόνα **διπλή**. Συνοπτική καταδίκη (*summary conviction*) ενώπιον του District Court, ή καταδίκη κατόπιν κατηγορίας (*conviction on indictment*) ενώπιον του Circuit Court.

| **Παράβαση (άρθρο του Νόμου του 2010)** | **Συνοπτική καταδίκη (*summary conviction*)** | **Καταδίκη κατόπιν κατηγορίας (*on indictment*)** |
|---|---|---|
| Παράλειψη επιχειρηματικής αξιολόγησης κινδύνου - **άρθρο 30Α** | *class A fine*, δηλαδή πρόστιμο έως **€5.000**, ή/και φυλάκιση έως **12 μήνες** | Πρόστιμο **χωρίς ανώτατο νόμιμο όριο** ή/και φυλάκιση έως **5 έτη** |
| Παράλειψη ταυτοποίησης και επαλήθευσης πελάτη και πραγματικού δικαιούχου (CDD) - **άρθρο 33** | έως **€5.000** ή/και **12 μήνες** | πρόστιμο χωρίς ανώτατο όριο ή/και **5 έτη** |
| Παράλειψη ειδικών μέτρων στις επιχειρηματικές σχέσεις - πληροφόρηση για σκοπό/φύση, συνεχής παρακολούθηση, έλεγχος του μητρώου πραγματικών δικαιούχων - **άρθρο 35** (ποινή στο άρθρο 35(4)) | έως **€5.000** ή/και **12 μήνες** | πρόστιμο χωρίς ανώτατο όριο ή/και **5 έτη** |
| Παράλειψη μέτρων ενισχυμένης δέουσας επιμέλειας για πολιτικώς εκτεθειμένα πρόσωπα - **άρθρο 37** (ποινή στο άρθρο 37(9)) | έως **€5.000** ή/και **12 μήνες** | πρόστιμο χωρίς ανώτατο όριο ή/και **5 έτη** |
| Παράλειψη αναφοράς ύποπτης συναλλαγής - **άρθρο 42** | έως **€5.000** ή/και **12 μήνες** | πρόστιμο χωρίς ανώτατο όριο ή/και **5 έτη** |
| Απαγορευμένη γνωστοποίηση (*tipping off*) - **άρθρο 49** | έως **€5.000** ή/και **12 μήνες** | πρόστιμο χωρίς ανώτατο όριο ή/και **5 έτη** |
| Παράλειψη γραπτών πολιτικών, διαδικασιών και εκπαίδευσης προσωπικού - **άρθρο 54** (η εκπαίδευση στο 54(6)) | έως **€5.000** ή/και **12 μήνες** | πρόστιμο χωρίς ανώτατο όριο ή/και **5 έτη** |
| Παράλειψη τήρησης αρχείων - **άρθρο 55** | έως **€5.000** ή/και **12 μήνες** | πρόστιμο χωρίς ανώτατο όριο ή/και **5 έτη** |
| Παρεμπόδιση εξουσιοδοτημένου υπαλλήλου ή μη συμμόρφωση με αίτημά του - **άρθρο 80** (ποινή στο άρθρο 80(2)) | πρόστιμο έως **€5.000** ή φυλάκιση έως **12 μήνες** (ή και τα δύο) | **Δεν προβλέπεται** - μοναδικό αδίκημα του καταλόγου που διώκεται **μόνο συνοπτικά** |

Τέσσερις διευκρινίσεις για τον πίνακα: **(i)** ο όρος «*class A fine*», τον οποίο χρησιμοποιεί ο νόμος για τις διατάξεις που εισήχθησαν από το 2018, αντιστοιχεί σε πρόστιμο **έως €5.000** κατά την κλίμακα του *Fines Act 2010*. **(ii)** Στην καταδίκη κατόπιν κατηγορίας ο νόμος αναφέρει «*a fine*» χωρίς αριθμητικό ανώτατο όριο - το ύψος το προσδιορίζει το δικαστήριο. **(iii)** Οι

ποινές αυτές βαρύνουν το υπόχρεο πρόσωπο, φυσικό ή νομικό. **(iv)** Πρόκειται για **ποινικές** κυρώσεις που επιβάλλονται από ποινικό δικαστήριο κατόπιν δίωξης - όχι για διοικητικά πρόστιμα εποπτικής αρχής.

**Τι προσθέτει το ενοποιημένο κείμενο του Νόμου. (α) Νομική βάση του *class A fine*.** Οι σημειώσεις της ενοποιημένης έκδοσης το ορίζουν ρητά ως «*a fine not greater than €5,000*», κατά τα άρθρα 3 και 4(1) του **Fines Act 2010** (Αρ. 8/2010), με ισχύ από **4.01.2011** (S.I. No. 662 of 2010). **(β) Προσωπική ευθύνη στελεχών (άρθρο 111).** Όταν αδίκημα του Νόμου τελείται από νομικό πρόσωπο και αποδεικνύεται ότι τελέστηκε «*with the consent or connivance, or to be attributable to any wilful neglect*» προσώπου που είναι **διευθυντής, διαχειριστής, γραμματέας ή άλλο στέλεχος** - ή μέλος της διοικούσας επιτροπής - τότε **και το πρόσωπο αυτό θεωρείται ότι διέπραξε το αδίκημα** και διώκεται και τιμωρείται αυτοτελώς. Η ιρλανδική προσωπική ευθύνη είναι επομένως *ποινική*, όχι διοικητική όπως στη Γαλλία ή την Ισπανία. **(γ) Η εντολή συμμόρφωσης δεν είναι αυτοτελές αδίκημα (άρθρο 71).** Η αρμόδια κρατική αρχή μπορεί με έγγραφη εντολή να ζητήσει την παύση συμπεριφοράς ή τη λήψη συγκεκριμένων μέτρων, τάσσοντας εύλογη προθεσμία. Η μη συμμόρφωση **δεν τιμωρείται καθεαυτή**, αν όμως ο υπόχρεος καταδικαστεί στη συνέχεια για αδίκημα που συνίσταται στην ίδια συμπεριφορά ή που δεν θα είχε τελεστεί αν είχε συμμορφωθεί, το δικαστήριο **λαμβάνει τη μη συμμόρφωση υπόψη ως επιβαρυντικό στοιχείο κατά την επιμέτρηση της ποινής** (άρθρο 71(3)). **(δ) Οι λογιστές είναι εκ του νόμου εκτός του καθεστώτος TCSP.** Το **άρθρο 84** ορίζει ότι ο όρος «*trust or company service provider*» **δεν περιλαμβάνει** (α) μέλος αναγνωρισμένου λογιστικού φορέα, (β) barrister ή solicitor και (γ) πιστωτικό ή χρηματοπιστωτικό ίδρυμα. Ο αποκλεισμός αυτός είναι **αυτοτελής και προγενέστερος** της S.I. 307/2026. Ακόμη και αν το άρθρο 109G(1) δεν περιόριζε ρητά τον «relevant provider» στους TCSPs, ο λογιστής-μέλος φορέα θα έμενε εκτός του καθεστώτος.

**Προσοχή σε συχνό σφάλμα.** Το όριο «**10% του ετήσιου κύκλου εργασιών ή 5.000.000 €**» του άρθρου 59 παρ. 3 της Οδηγίας (ΕΕ) 2015/849 αφορά **μόνο πιστωτικά και χρηματοπιστωτικά ιδρύματα** και **υπάρχει και στο ιρλανδικό δίκαιο, αλλά εκτός του Νόμου του 2010 και εκτός του πεδίου των λογιστών**. Βρίσκεται στον **Κανονισμό 55 των *European Union (Capital Requirements) Regulations 2014* (S.I. No. 158 of 2014)**, με ισχύ από 31.03.2014. Η **Central Bank of Ireland**, κατόπιν έρευνας κατά το άρθρο 33AO του Central Bank Act 1942, μπορεί να επιβάλει δημόσια δήλωση κατονομασίας, διαταγή παύσης, ανάκληση της άδειας, **προσωρινή απαγόρευση άσκησης καθηκόντων** σε μέλος του διοικητικού οργάνου, και **διοικητικά χρηματικά πρόστιμα έως 10% του συνολικού ετήσιου καθαρού κύκλου εργασιών** για νομικό πρόσωπο, **έως 5.000.000 €** για φυσικό πρόσωπο, ή **έως το διπλάσιο των κερδών ή των ζημιών που αποφεύχθηκαν**. Ο Κανονισμός 55(3)(ο) κατονομάζει ρητά ως λόγο επιβολής το γεγονός ότι «*an institution is found liable for a serious breach of the Criminal Justice (Money Laundering and Terrorist Financing) Act 2010*». Καθοριστική όμως είναι η λέξη «*institution*». Η διάταξη ανήκει στη μεταφορά της Οδηγίας CRD IV και **καταλαμβάνει αποκλειστικά τα πιστωτικά ιδρύματα και τις επιχειρήσεις επενδύσεων που εποπτεύει η Κεντρική Τράπεζα**. Ο εξωτερικός λογιστής, του οποίου αρμόδια αρχή είναι ο επαγγελματικός του φορέας ή η AMLCU του Υπουργείου Δικαιοσύνης, **δεν εμπίπτει σε καμία περίπτωση σε αυτήν** - εκτίθεται στις ποινικές κυρώσεις του παραπάνω πίνακα και σε τίποτε άλλο. Πρόκειται για το καθαρότερο παράδειγμα του λάθους που διατρέχει τη βιβλιογραφία. Το όριο υπάρχει, αλλά σε **άλλο νομοθέτημα και για άλλους αποδέκτες**. Το μόνο ποσοτικό όριο συνδεόμενο με κύκλο εργασιών στο ιρλανδικό δίκαιο AML είναι η **ημερήσια** διοικητική ποινή του άρθρου 109ZA(3) (2% του μέσου ημερήσιου εισοδήματος / 3% του μέσου ημερήσιου κύκλου εργασιών) - και αυτή ισχύει **αποκλειστικά για τους TCSPs**.

**Νέο καθεστώς διοικητικών κυρώσεων (2026) - S.I. No. 307/2026**

Με τις *European Union (Money Laundering and Terrorist Financing) (Administrative Sanctions) Regulations 2026* (**S.I. No. 307/2026**), τις οποίες εξέδωσε στις **29 Ιουνίου 2026** ο Υπουργός Δικαιοσύνης, Εσωτερικών Υποθέσεων και Μετανάστευσης **Jim O'Callaghan** (ανακοίνωση έκδοσης στην *Iris Oifigiúil* της **3ης Ιουλίου 2026**), θεσπίστηκε για πρώτη φορά στην Ιρλανδία καθεστώς **διοικητικών κυρώσεων** για παραβάσεις της νομοθεσίας AML/CFT. Οι Κανονισμοί εκδόθηκαν κατ' εξουσιοδότηση του **άρθρου 3 του European Communities Act 1972** (Αρ. 27 του 1972) και, κατά ρητή δήλωση του προοιμίου τους, «*for the purpose of giving effect to Directive (EU) 2024/1640*» - αποτελούν δηλαδή μέτρο μεταφοράς της **΄Εκτης Οδηγίας AML** και όχι των προγενέστερων οδηγιών. Τέθηκαν σε ισχύ την **30ή Ιουνίου 2026** (Κανονισμός 2).

**Τεχνική δομή.** Ο **Κανονισμός 5** εισάγει στον Νόμο του 2010 **νέο Κεφάλαιο 11 του Μέρους 4** («Administrative Sanctions»), αμέσως μετά το Κεφάλαιο 10, με τα **άρθρα 109G έως 109ZH**. Οι ποινικές διατάξεις του Νόμου (μεταξύ των οποίων και το άρθρο 109) **δεν καταργούνται ούτε τροποποιούνται**. Το νέο κεφάλαιο προστίθεται δίπλα τους. Ο **Κανονισμός 4** τροποποιεί επιπλέον το **άρθρο 97(1)** του Νόμου, προσθέτοντας νέα περίπτωση (l). Η **μη συμμόρφωση με διοικητική κύρωση** που έχει καταστεί ενεργός κατά το άρθρο 109Y(2) συνιστά αυτοτελή λόγο **ανάκλησης της άδειας** (authorisation) του παρόχου.

**Πεδίο εφαρμογής - κρίσιμος περιορισμός.** Παρά τη γενικόλογη διατύπωση της ανακοίνωσης της AMLCU της 6.7.2026 (η οποία αναφέρεται αόριστα σε «Designated Persons»), το ίδιο το κείμενο της S.I. 307/2026 **δεν καταλαμβάνει το σύνολο των υπόχρεων προσώπων**. Το **άρθρο 109G(1)** ορίζει ότι «*relevant provider*» σημαίνει **αποκλειστικά** «*a trust or company service provider within the meaning of Chapter 9 of this Part*», δηλαδή **πάροχο υπηρεσιών σε εμπιστεύματα και εταιρείες (TCSP)**, και το **άρθρο 109H(1)** περιορίζει περαιτέρω την εφαρμογή (α) στους TCSPs **για τους οποίους αρμόδια αρχή είναι ο Υπουργός** και (β) σε πράξεις ή παραλείψεις που τελέστηκαν (ή φέρονται να τελέστηκαν) **μετά** την έναρξη ισχύος του Κανονισμού 5, δηλαδή μετά τις 30.6.2026 (καμία αναδρομικότητα). Συνεπώς οι **εξωτερικοί λογιστές και οι φοροτεχνικοί δεν υπόκεινται, υπό την ιδιότητά τους αυτή, σε διοικητικές κυρώσεις** - ούτε όσοι εποπτεύονται από την AMLCU (άρθρο 60(2)(ε)) ούτε, πολύ περισσότερο, τα μέλη Αναγνωρισμένου Λογιστικού Φορέα (άρθρο 60(2)(β)), που παραμένουν εκτεθειμένα μόνο στις ποινικές κυρώσεις του Νόμου και στις πειθαρχικές κυρώσεις του φορέα τους. Πρακτική σημασία για τον κλάδο υπάρχει **μόνον όταν ο λογιστής ή ο φοροτεχνικός ασκεί παράλληλα δραστηριότητα TCSP με άδεια του Υπουργού**. Ως προς τη δραστηριότητα αυτή εμπίπτει πλήρως στο νέο Κεφάλαιο 11.

Το αυτούσιο κείμενο των δύο κρίσιμων διατάξεων, όπως δημοσιεύθηκε:

> «109G. (1) In this Chapter - … **'relevant provider' means a trust or company service provider within the meaning of Chapter 9 of this Part.**»

> «109H. (1) This Chapter shall apply - (a) **to relevant providers in respect of whom the Minister is the competent authority**, and (b) in respect of acts or omissions that occurred or are alleged to have occurred **after the coming into operation of Regulation 5** of the European Union (Money Laundering and Terrorist Financing) (Administrative Sanctions) Regulations 2026.»

Τι σημαίνει αυτό, σημείο προς σημείο:

- Ο ορισμός του «*relevant provider*» είναι **κλειστός και μονοσήμαντος**. Παραπέμπει στο Κεφάλαιο 9 του Μέρους 4, δηλαδή στο καθεστώς **αδειοδότησης των TCSPs**. Δεν περιέχει ούτε επιφύλαξη ούτε εξουσιοδότηση επέκτασης σε άλλες κατηγορίες υπόχρεων προσώπων.
- Ο όρος «*designated person*» - που είναι ο όρος του άρθρου 25(1) και καλύπτει τους ελεγκτές, τους εξωτερικούς λογιστές και τους φοροτεχνικούς - **δεν χρησιμοποιείται** ως συνδετικός όρος του πεδίου εφαρμογής του Κεφαλαίου 11. Εμφανίζεται μόνο στο άρθρο 109H(2)-(3), και μάλιστα για τον αντίστροφο λόγο. Για να **δανειστεί** το νέο κεφάλαιο τις ελεγκτικές εξουσίες που ο Νόμος προβλέπει έναντι των υπόχρεων προσώπων.
- Ακόμη και μεταξύ των TCSPs το πεδίο στενεύει. Καταλαμβάνονται **μόνον όσοι έχουν αρμόδια αρχή τον Υπουργό**. TCSP που είναι μέλος Αναγνωρισμένου Λογιστικού Φορέα έχει αρμόδια αρχή τον φορέα του (άρθρο 60(2)(β)) και **μένει εκτός**.
- Δεν υπάρχει **αναδρομικότητα**. Κρίσιμος είναι ο χρόνος της πράξης ή της παράλειψης, που πρέπει να είναι **μετά τις 30.6.2026**.
- Συνέπεια. Η **μόνη** περίπτωση στην οποία ένας λογιστής ή φοροτεχνικός βρίσκεται αντιμέτωπος με διοικητική κύρωση είναι όταν κατέχει και **άδεια TCSP από τον Υπουργό** και η παράβαση αφορά τη δραστηριότητα αυτή. Σε κάθε άλλη περίπτωση η έκθεσή του εξαντλείται στις **ποινικές** κυρώσεις του Νόμου του 2010 και στις **πειθαρχικές** του φορέα του.

Η αντίθετη εντύπωση, την οποία μπορεί να δημιουργήσει η γενικόλογη ανακοίνωση της AMLCU της 6.7.2026 («*… enabling Administrative Sanctions to be applied to Designated Persons found in breach of their AMLTF obligations*»), **δεν βρίσκει έρεισμα στο δημοσιευμένο κείμενο** της S.I. 307/2026. Όπου υπάρχει απόκλιση μεταξύ ανακοίνωσης εποπτικής αρχής και κειμένου κανονιστικής πράξης, υπερισχύει το κείμενο.

**Ποιες υποχρεώσεις καλύπτονται.** Ως «*relevant obligation*» (άρθρο 109G(1)) νοείται κάθε υποχρέωση που βαρύνει τον πάροχο: **(α)** βάσει των **Κεφαλαίων 1Α, 3, 4 ή 6 του Μέρους 4** του Νόμου - δηλαδή αξιολόγηση κινδύνου (άρθρο 30Α-30Β), δέουσα επιμέλεια (άρθρα 33-40), αναφορά ύποπτων συναλλαγών (άρθρα 41 επ., μεταξύ των οποίων τα άρθρα 42 και 49) και εσωτερικές πολιτικές/εκπαίδευση/τήρηση αρχείων (άρθρα 54 επ., μεταξύ των οποίων τα άρθρα 54 και 55), **(β)** βάσει **οδηγίας** εκδοθείσας κατά τα **άρθρα 67, 68, 71 ή 98**, **(γ)** συμμόρφωσης με **όρο άδειας** κατά την έννοια του Κεφαλαίου 9, και **(δ)** βάσει των **άρθρων 95 ή 106**. Το ίδιο δηλαδή σώμα υποχρεώσεων που για τους λογιστές παραμένει ποινικά κυρωμένο, για τους TCSPs του Υπουργού καθίσταται πλέον και διοικητικά κυρωμένο.

**Ύψος των κυρώσεων.** Ως «διοικητική κύρωση» ορίζονται (άρθρο 109G(1)) η **χρηματική ποινή** (*financial penalty*) και/ή η **ημερήσια χρηματική ποινή** (*daily penalty payment*) - δεν προβλέπονται δηλαδή μη χρηματικές κυρώσεις (δημόσια επίπληξη, αναστολή δραστηριότητας, απαγόρευση άσκησης καθηκόντων) στο ίδιο το Κεφάλαιο 11. Τα ανώτατα όρια είναι τα εξής:

| Είδος κύρωσης | Ανώτατο όριο | Διάταξη |
|---|---|---|
| **Χρηματική ποινή** (φυσικά και νομικά πρόσωπα **αδιακρίτως** - ο νόμος δεν διαφοροποιεί το ανώτατο όριο) | Το **μεγαλύτερο** μεταξύ: (α) εφόσον το όφελος που αποκομίστηκε από την παράβαση μπορεί να προσδιοριστεί, **του τουλάχιστον διπλάσιου του οφέλους αυτού**, και (β) **€1.000.000** | 109Z(1) |
| **Ημερήσια χρηματική ποινή** - φυσικό πρόσωπο | **2% του μέσου ημερήσιου εισοδήματός** του κατά το προηγούμενο ημερολογιακό έτος, για κάθε ημέρα μη συμμόρφωσης | 109ZA(3)(a) |
| **Ημερήσια χρηματική ποινή** - πάροχος που δεν είναι φυσικό πρόσωπο | **3% του μέσου ημερήσιου κύκλου εργασιών** της προηγούμενης εταιρικής χρήσης, για κάθε ημέρα μη συμμόρφωσης | 109ZA(3)(b) |
| Μέγιστη διάρκεια επιβολής ημερήσιας ποινής | **Έως 6 μήνες** («αρχική περίοδος»), με δυνατότητα παράτασης κατά **6 ακόμη μήνες** επί εξακολουθούσας μη συμμόρφωσης - **σύνολο έως 12 μήνες** | 109ZA(5) |

Επισημαίνονται τρία σημεία: **(i)** για τη χρηματική ποινή **δεν υπάρχει οροφή συνδεόμενη με τον κύκλο εργασιών**, ο κύκλος εργασιών/η οικονομική ισχύς του παραβάτη λαμβάνεται υπόψη μόνον ως **κριτήριο επιμέτρησης** (άρθρο 109M(2)(δ)) και ως βάση υπολογισμού της ημερήσιας ποινής. **(ii)** Το ποσό των **€1.000.000** λειτουργεί ως **κατώτατο ανώτατο όριο**. Όταν το όφελος από την παράβαση υπερβαίνει το μισό εκατομμύριο, το πλαφόν ανεβαίνει στο διπλάσιο του οφέλους. **(iii)** Ισχύουν δύο ρήτρες διάσωσης (άρθρο 109Z(4)). Για **φυσικό πρόσωπο** η ποινή δεν επιτρέπεται να είναι τέτοια ώστε πιθανολογείται ότι θα το καταστήσει ανίκανο να εξοφλεί τα χρέη του κατά τη λήξη τους, και για **μη φυσικό πρόσωπο** τέτοια ώστε πιθανολογείται ότι θα το οδηγήσει σε **παύση δραστηριότητας**. Η ποινή πρέπει επίσης να είναι αναλογική προς τη φύση της παράβασης και να λειτουργεί αποτρεπτικά (άρθρο 109Z(3)), λαμβάνοντας υπόψη τα **ρυθμιστικά τεχνικά πρότυπα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής κατά το άρθρο 53(10)** και τις **κατευθυντήριες γραμμές της AMLA κατά το άρθρο 53(11)** της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1640 (άρθρο 109Z(2)), ο Υπουργός μπορεί να ορίσει κανονιστικά ειδικότερα κριτήρια και μεθοδολογία επιμέτρησης (άρθρα 109Z(5) και 109ZA(7)). Η **ημερήσια ποινή επιβάλλεται μόνο για παράβαση οδηγίας των άρθρων 71 ή 98** και έχει καθαρά εξαναγκαστικό χαρακτήρα (άρθρο 109ZA(1)).

**Ποιος αποφασίζει - η διαδικασία.** Η διαδικασία είναι **διμερής**. Ο Υπουργός (στην πράξη η AMLCU) ερευνά και εισάγει την υπόθεση, αλλά **δεν επιβάλλει ο ίδιος την κύρωση**, αυτή επιβάλλεται από ανεξάρτητο **υπάλληλο εκδίκασης (adjudication officer)**.

- **Υπάλληλοι εκδίκασης (άρθρο 109Ι)**. Διορίζονται από τον Υπουργό, αλλά μόνον εφόσον είναι **ασκούντες δικηγόροι (solicitors) ή barristers με τουλάχιστον 10 έτη άσκησης**, είναι **ανεξάρτητοι κατά την άσκηση των καθηκόντων τους** (άρθρο 109Ι(4)), ένας ορίζεται **επικεφαλής (chief adjudication officer)**. Το άρθρο 109J προβλέπει λόγους παύσης, ασυμβίβαστα (βουλευτική/ευρωβουλευτική ιδιότητα, τοπική αυτοδιοίκηση, δικαστικό αξίωμα) και έκπτωση επί καταδίκης. Ο επικεφαλής μπορεί να ορίσει **τριμελές ή μεγαλύτερο μονό πάνελ** (άρθρο 109R(2)).
- **Στάδιο Υπουργού (άρθρο 109Μ)**. Αν ο Υπουργός κρίνει ότι υπάρχει παράβαση, μπορεί είτε να συνάψει **συμφωνία δεσμεύσεων (commitment agreement, άρθρο 109Ν)** είτε να παραπέμψει την υπόθεση στον επικεφαλής υπάλληλο εκδίκασης. Η επιλογή γίνεται με βάση εννέα κριτήρια (άρθρο 109Μ(2)). Σοβαρότητα και διάρκεια της παράβασης, αριθμός επαναλήψεων, βαθμός ευθύνης, οικονομική ισχύς (συνολικός κύκλος εργασιών ή ετήσιο εισόδημα), όφελος που αποκομίστηκε, ζημίες τρίτων, γνώση ή οφειλόμενη γνώση εκ μέρους στελέχους, βαθμός συνεργασίας και προηγούμενες παραβάσεις. Η **μη τήρηση συμφωνίας δεσμεύσεων μπορεί η ίδια να επισύρει διοικητική χρηματική κύρωση** (άρθρο 109Ν(6)).
- **Έρευνα Κεφαλαίου 11 (άρθρα 109Ο-109Q)**. Ο Υπουργός μπορεί να διατάξει εξουσιοδοτημένο υπάλληλο να διενεργήσει έρευνα. Ο υπάλληλος συντάσσει **σχέδιο έκθεσης**, το κοινοποιεί στον πάροχο και του τάσσει **14 ημέρες** για γραπτές παρατηρήσεις (παρατάσιμη), ακολουθεί η **τελική έκθεση έρευνας**, η οποία **δεν επιτρέπεται να περιέχει συστάσεις ή γνώμη** για το τι πρέπει να πράξει ο Υπουργός (άρθρο 109Ρ(6)). Ο Υπουργός στη συνέχεια αποφασίζει. Καμία ενέργεια, συμφωνία δεσμεύσεων ή παραπομπή προς εκδίκαση (άρθρο 109Q).
- **Εκδίκαση (άρθρα 109Τ-109V)**. Ο υπάλληλος εκδίκασης καλεί τον πάροχο σε γραπτές παρατηρήσεις (παράταση έως 15 ημέρες), μπορεί να ζητήσει πρόσθετες πληροφορίες από τον πάροχο ή από τρίτους, να εκδώσει **δεσμευτικές οδηγίες (άρθρο 109Κ)** για απάντηση ερωτήσεων ακόμη και ενόρκως και για προσκόμιση εγγράφων, και να διεξαγάγει **προφορική ακρόαση (άρθρο 109V)**. Στην ακρόαση διαθέτει **τις εξουσίες δικαστή του High Court σε πολιτική δίκη** (κλήτευση και εξέταση μαρτύρων εντός και εκτός Ιρλανδίας, εξαναγκασμός προσκόμισης εγγράφων), η ακρόαση μπορεί να γίνει και **εξ αποστάσεως**, ενώ **διεξάγεται δημόσια** εκτός αν συντρέχουν ειδικές περιστάσεις (ιδίως εμπορικά ευαίσθητες πληροφορίες). Εφαρμόζονται οι κανόνες απόδειξης.
- **Απόφαση (άρθρο 109U)**. Ο υπάλληλος εκδίκασης κρίνει, με βάση το **μέτρο απόδειξης της πιθανολόγησης (*on the balance of probabilities*)**, αν υπήρξε παράβαση. Αν κρίνει ότι υπήρξε και προτίθεται να επιβάλει κύρωση, κοινοποιεί προηγουμένως στον Υπουργό και στον πάροχο **το είδος και το ακριβές ποσό της προτεινόμενης κύρωσης**, με δικαίωμα και των δύο πλευρών να υποβάλουν παρατηρήσεις (παρατάσεις έως 10 ημέρες κατά τα άρθρα 109U(8) και 109U(11)). Αν κρίνει ότι **δεν** υπήρξε παράβαση, διαβιβάζει την απόφαση στον Υπουργό, ο οποίος την κοινοποιεί εγγράφως στον πάροχο (άρθρο 109U(2)-(3)).
- **Προθεσμία κοινοποίησης - 7 ημέρες**. Όταν διαπιστωθεί παράβαση, ο Υπουργός οφείλει να διαβιβάσει στον πάροχο αντίγραφο της ειδοποίησης **εντός 7 ημερών** από την παραλαβή της (άρθρα 109U(5) και 109Χ(2)), δηλώνοντας ταυτόχρονα ότι ο πάροχος υποχρεούται να συμμορφωθεί με την παραβιασθείσα υποχρέωση, ότι δικαιούται να προσφύγει και εντός ποιας προθεσμίας, και ότι σε περίπτωση μη προσφυγής ο Υπουργός θα ζητήσει την επικύρωση από το Circuit Court. **Από την αποστολή της ειδοποίησης αυτής τρέχει η προθεσμία των 28 ημερών** για την προσφυγή (άρθρο 109ZB(3)).
- **Υποστήριξη των υπαλλήλων εκδίκασης και συγκρούσεις συμφερόντων (άρθρο 109L)**. Ο Υπουργός μπορεί να διαθέσει υπαλλήλους του ή να αναθέσει σε σύμβουλο/εμπειρογνώμονα την υποστήριξη του υπαλλήλου εκδίκασης, **ποτέ όμως σε πρόσωπο που έχει ή μπορεί να έχει σύγκρουση συμφερόντων**. Αντίστοιχος αποκλεισμός ισχύει και για τη διενέργεια της έρευνας (άρθρο 109Ο(2)).
- **Αναπομπή για επανεξέταση (άρθρο 109W)**. Όταν το δικαστήριο αναπέμψει την κύρωση ή/και την απόφαση περί παράβασης, ο υπάλληλος εκδίκασης επανεξετάζει **δεσμευόμενος από τις οδηγίες του δικαστηρίου** και μπορεί να επιβάλει διαφορετική κύρωση, καμία κύρωση, ή - επί αναπομπής και των δύο - να ακυρώσει ή να επικυρώσει την κρίση περί παράβασης. Κοινοποιεί την απόφαση με τους λόγους της και **ορίζει την ημερομηνία από την οποία παράγει αποτελέσματα** (άρθρο 109W(3)).

**Δημοσιοποίηση.** Κατά το **άρθρο 109Y(7)** ο Υπουργός **δημοσιεύει σε ιστότοπο** που τηρεί ο ίδιος (ή με άλλον πρόσφορο τρόπο) ανακοίνωση τόσο για την **απόφαση περί παράβασης** όσο και για την **επιβληθείσα κύρωση**, εφόσον έχουν καταστεί ενεργές. Επιτρέπεται **απάλειψη (redaction)** στοιχείων για την προστασία εμπορικά ευαίσθητων πληροφοριών, των δικαιωμάτων των μερών ή τρίτων, ή για άλλον αποχρώντα λόγο (άρθρο 109Y(8)).

**Καμία κύρωση δεν ενεργοποιείται χωρίς δικαστήριο.** Το ιρλανδικό μοντέλο υποβάλλει **υποχρεωτικά** κάθε απόφαση σε δικαστικό έλεγχο, είτε κατόπιν προσφυγής του παρόχου είτε αυτεπαγγέλτως:

- **Προσφυγή (άρθρο 109ZB)**. Ο πάροχος μπορεί να προσφύγει στο «αρμόδιο δικαστήριο» εντός **28 ημερών** από την κοινοποίηση, κατά της απόφασης περί παράβασης, κατά της κύρωσης ή και κατά των δύο. Ως **«appropriate court»** ορίζεται (άρθρο 109G(1)) το **Circuit Court** όταν δεν επιβλήθηκε χρηματική κύρωση ή όταν το ποσό **δεν υπερβαίνει τις €75.000**, και το **High Court** σε κάθε άλλη περίπτωση. Η προθεσμία παρατείνεται μόνο υπό αυστηρές προϋποθέσεις (άρθρο 109ZB(4)). Λόγοι προσφυγής. Κάθε λόγος που θα μπορούσε να προβληθεί σε αίτηση **δικαστικού ελέγχου (judicial review)** της απόφασης, καθώς και ο λόγος ότι η κύρωση είναι **δυσανάλογη**. Η προσφυγή αυτή είναι το **αποκλειστικό ένδικο βοήθημα**. Το άρθρο 109ZB(1) απαγορεύει κάθε άλλη αμφισβήτηση, ακόμη και ως προς το κύρος. Το δικαστήριο μπορεί να επικυρώσει, να ακυρώσει, να **αντικαταστήσει την κύρωση με άλλη** ή να την αναπέμψει, ωστόσο **δεν ακυρώνει για νομικό ή πραγματικό σφάλμα παρά μόνον αν πρόκειται για «σοβαρό και σημαντικό σφάλμα»** ή για σειρά μικρότερων σφαλμάτων που ισοδυναμούν με τέτοιο (άρθρο 109ZB(8)). Το δικαστήριο μπορεί να λάβει υπόψη και **αποδεικτικά μέσα ή ισχυρισμούς που δεν είχαν τεθεί ενώπιον του υπαλλήλου εκδίκασης**, εφόσον το κρίνει αναγκαίο για τη δίκαιη κρίση της υπόθεσης (άρθρο 109ZB(6)), να εκδώσει προσωρινές διαταγές (109ZB(9)) και να αποφασίσει για τα έξοδα της προσφυγής (109ZB(10)). Αν η προσφυγή **ανακληθεί, εγκαταλειφθεί ή απορριφθεί τυπικά**, ο Υπουργός υποχρεούται να προσφύγει στη διαδικασία επικύρωσης (άρθρο 109ZB(11)).
- **Επικύρωση από το Circuit Court (άρθρο 109ZC)**. Αν ο πάροχος **δεν** προσφύγει (ή παραιτηθεί/απορριφθεί η προσφυγή), ο Υπουργός **υποχρεούται** να ζητήσει από το Circuit Court, με συνοπτική διαδικασία, την επικύρωση της απόφασης και της κύρωσης. Το δικαστήριο κρίνει **με βάση τα στοιχεία που είχε ενώπιόν του ο υπάλληλος εκδίκασης** και **οφείλει να επικυρώσει**, εκτός αν διαπιστώσει νομική πλάνη **πρόδηλη από την ίδια την απόφαση και τόσο θεμελιώδη ώστε να της αφαιρεί το έρεισμα**, ή ότι η κύρωση είναι **προδήλως δυσανάλογη** (άρθρο 109ZC(5)). Αν δεν επικυρώσει, μπορεί να ακυρώσει, να αντικαταστήσει την κύρωση ή να αναπέμψει (άρθρο 109ZC(7)). Ο πάροχος μπορεί να δηλώσει εγγράφως ότι δεν θα παραστεί, οπότε η αίτηση εκδικάζεται **ερήμην, κατά μονομερή διαδικασία (*ex parte*)** (άρθρο 109ZC(4)), η στάση αυτή συνεκτιμάται στην απόφαση για τα δικαστικά έξοδα (άρθρο 109ZC(12)). Εκκρεμούσα αίτηση παράτασης της προθεσμίας προσφυγής **αναστέλλει** τη διαδικασία επικύρωσης (άρθρο 109ZC(8)-(10)).
- **Χρόνος ενέργειας (άρθρο 109Y(1)-(2))**. Η απόφαση και η κύρωση παράγουν αποτελέσματα **μόνον** όταν επικυρωθούν κατ' έφεση ή από το Circuit Court. Έκτοτε η κύρωση εκτελείται **χωρίς ανάγκη περαιτέρω δικαστικής απόφασης** (άρθρο 109Y(3)), ο Υπουργός μπορεί να την εισπράξει **ως απλό συμβατικό χρέος** (άρθρο 109Y(4)) και, επί μη συμμόρφωσης, να ζητήσει από το **High Court** εξαναγκασμό και ασφαλιστικά μέτρα, χωρίς να απαιτείται εγγυοδοσία (άρθρο 109Y(5)-(6)). Τα εισπραττόμενα ποσά εισάγονται στο **Δημόσιο Ταμείο (Exchequer)** (άρθρο 109ZG).
- **Παραπομπή νομικού ζητήματος (άρθρο 109ZE)**. Ο υπάλληλος εκδίκασης μπορεί, πριν αποφασίσει, να παραπέμψει νομικό ζήτημα στο **High Court**, κατά της απόφασης του High Court δεν χωρεί έφεση, εκτός αν το ίδιο χορηγήσει άδεια πιστοποιώντας νομικό ζήτημα εξαιρετικής δημόσιας σημασίας.
- **Δικαστικά έξοδα (άρθρο 109ZF)**. Κατά κανόνα **δεν επιδικάζονται έξοδα** στη διαδικασία ενώπιον του υπαλλήλου εκδίκασης, κατ' εξαίρεση επιδικάζονται σε βάρος του παρόχου ή του Υπουργού επί αθέμιτης, παράτυπης ή μη ικανοποιητικής συμπεριφοράς, και πάντοτε αναλογικά.

**Σχέση με τις ποινικές κυρώσεις (άρθρο 109S) - κανόνας *ne bis in idem*.** Το άρθρο 109S επιλύει ρητά τη συρροή με το ποινικό σκέλος του Νόμου του 2010. **Όταν επιβληθεί χρηματική ή ημερήσια διοικητική ποινή για παράβαση η οποία συνιστά και αδίκημα κατά το δίκαιο του Κράτους, ο πάροχος δεν διώκεται ούτε τιμωρείται για το αδίκημα αυτό** (άρθρο 109S(1)). Αντιστρόφως, ο υπάλληλος εκδίκασης **δεν επιτρέπεται να επιβάλει διοικητική κύρωση** αν ο πάροχος έχει ήδη κατηγορηθεί, αν εκκρεμεί ποινική διαδικασία για την ίδια παράβαση, ή αν έχει ήδη κριθεί ένοχος ή αθώος (εκτός αν η δίκη περατώθηκε με *nolle prosequi*) - άρθρο 109S(2). Η επιλογή μεταξύ ποινικής δίωξης και διοικητικής κύρωσης είναι επομένως **διαζευκτική, όχι σωρευτική**.

**Ευθύνη στελεχών (άρθρο 109ZD).** Όταν η παράβαση αποδεικνύεται ότι τελέστηκε **με τη συναίνεση ή τη συνέργεια, ή οφείλεται στην εκ προθέσεως αμέλεια**, «σχετικού στελέχους» (*relevant officer*), το στέλεχος **ευθύνεται και κυρώνεται ατομικά** σαν να είχε τελέσει το ίδιο την παράβαση, και αντιστρόφως, όταν στέλεχος τελεί πράξεις προς όφελος νομικού προσώπου, ευθύνεται και το νομικό πρόσωπο. Ως «relevant officer» ορίζονται (άρθρο 109G(1)) όποιος ασκεί έλεγχο κατά την έννοια των άρθρων 11 ή 432 του *Taxes Consolidation Act 1997*, ο διευθυντής, ο διαχειριστής, ο γραμματέας ή άλλο στέλεχος, τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου (και ο πρόεδρος), ο διευθύνων σύμβουλος, καθώς και όποιος **εμφανίζεται ότι ενεργεί** με τέτοια ιδιότητα - και τα αντίστοιχα πρόσωπα σε αλλοδαπά νομικά πρόσωπα. Σημειώνεται ότι το ανώτατο όριο του €1.000.000 **ισχύει και για τα φυσικά πρόσωπα**, με μόνο αντίβαρο τη ρήτρα του άρθρου 109Z(4)(α). Η διάταξη **δεν θίγει** τους γενικούς κανόνες καταλογισμού πράξεων ή παραλείψεων φυσικού προσώπου σε νομικό πρόσωπο, από τους οποίους μπορεί να προκύπτει ποινική ή αστική ευθύνη (άρθρο 109ZD(3)).

**Παρεπόμενα ποινικά αδικήματα του νέου Κεφαλαίου.** Η διοικητική διαδικασία θωρακίζεται με αυτοτελή αδικήματα. **Καταστροφή, απόκρυψη ή πλαστογράφηση εγγράφου** που ζητήθηκε με οδηγία του υπαλλήλου εκδίκασης (άρθρο 109K(7)-(8)) και **άρνηση μάρτυρα** να εμφανιστεί, να προσκομίσει έγγραφα ή να απαντήσει σε προφορική ακρόαση (άρθρο 109V(11)-(13)) τιμωρούνται με **class A fine (έως €5.000) ή φυλάκιση έως 12 μήνες** συνοπτικά, ή με πρόστιμο ή φυλάκιση **έως 5 έτη** κατόπιν κατηγορίας, η **μη επιτρεπόμενη αποκάλυψη** έκθεσης έρευνας που κοινοποιήθηκε σε τρίτο τιμωρείται με class A fine (άρθρο 109T(8)). Απάντηση που δόθηκε βάσει οδηγίας του άρθρου 109K **δεν είναι παραδεκτή ως αποδεικτικό μέσο εις βάρος του προσώπου σε ποινική δίκη**, πλην ψευδορκίας (άρθρο 109K(3)). Ο αποδέκτης της οδηγίας απολαμβάνει **τις ίδιες ασυλίες και τα ίδια προνόμια με μάρτυρα ενώπιον του High Court** (άρθρο 109K(4)), επί άρνησης συμμόρφωσης, ο υπάλληλος εκδίκασης προσφεύγει με συνοπτική διαδικασία στο **High Court**, το οποίο μπορεί να διατάξει τη συμμόρφωση (άρθρο 109K(5)-(6)) - και η ποινική δίωξη για καταστροφή ή απόκρυψη εγγράφου **ασκείται ανεξάρτητα από το αν ζητήθηκε ή εκδόθηκε τέτοια διαταγή** (άρθρο 109K(9)). Στην προφορική ακρόαση, όταν συντρέχουν οι ειδικές περιστάσεις που δικαιολογούν τη μη δημόσια διεξαγωγή, ο υπάλληλος εκδίκασης μπορεί να επιβάλει **περιορισμούς στη δημοσιοποίηση ή διανομή** των αποδεικτικών στοιχείων (άρθρο 109V(8)), έχει επίσης διακριτική ευχέρεια να διατάξει την **απόδοση των εξόδων μετακίνησης και διαμονής των μαρτύρων** από κονδύλια του Oireachtas (άρθρο 109V(9)).

**Ελεγκτικές εξουσίες.** Το άρθρο 109H(2)-(3) **επεκτείνει στα πρόσωπα του Κεφαλαίου 11 τις εξουσίες των άρθρων 66 έως 83** του Νόμου (επιθεωρήσεις, αιτήματα πληροφοριών, εντάλματα του District Court κατά το άρθρο 78, συνοδεία και συνδρομή κατά το άρθρο 79), ενώ ορίζει ρητά ότι το **άρθρο 80 (παρεμπόδιση εξουσιοδοτημένου υπαλλήλου)** εφαρμόζεται και έναντι του «σχετικού εξουσιοδοτημένου υπαλλήλου» και όσων τον συνοδεύουν. Τέλος, ο Υπουργός εξουσιοδοτείται να εκδώσει κανονιστικές ρυθμίσεις για τη διεξαγωγή της διαδικασίας ενώπιον του υπαλλήλου εκδίκασης (προθεσμίες, συνεκδίκαση, χωρισμός υποθέσεων, διεξαγωγή προφορικής ακρόασης - άρθρο 109ZH).

**Πειθαρχικές κυρώσεις επαγγελματικών φορέων**. Επίσημες επιπλήξεις, πρόστιμα, όροι στην άσκηση επαγγέλματος, αναστολή, αποκλεισμός/διαγραφή μέλους, αφαίρεση πιστοποιητικών άσκησης επαγγέλματος. Η Εθνική Αξιολόγηση Κινδύνου 2026 επιβεβαιώνει ότι οι DABs διενεργούν επιθεωρήσεις στα μέλη τους και μπορούν να επιβάλλουν τέτοιες πειθαρχικές κυρώσεις.

**Εξουσίες επιβολής AMLCU**. Προαναγγελθείσες/αιφνιδιαστικές επιθεωρήσεις, οδηγίες συμμόρφωσης (Άρθρο 71), αιτήματα πληροφοριών, εγγράφων και εξηγήσεων (Άρθρα 66-68), παραπομπές για ποινική δίωξη. **Στατιστικά AMLCU**. Το **2024** διενεργήθηκαν **749 ξεχωριστές επιθεωρήσεις** (αύξηση ~14% έναντι του 2023), εκ των οποίων **81 σε φοροτεχνικούς/ εξωτερικούς λογιστές** (419 σε εμπόρους αγαθών υψηλής αξίας, 163 σε TCSPs, 66 σε παρόχους τυχερών παιγνίων, 13 σε συμβολαιογράφους, 7 σε PMCs), ενώ εκδόθηκαν 49 οδηγίες συμμόρφωσης. Το **2025** οι επιθεωρήσεις ανήλθαν σε **804 (+7%)**, εκ των οποίων **106 σε φοροτεχνικούς/εξωτερικούς λογιστές** (456 HVGDs, 171 TCSPs, 51 τυχερά παίγνια, 11 PMCs, 9 συμβολαιογράφοι), εκδόθηκαν **48 οδηγίες** βάσει των άρθρων 68 και 71 και υποβλήθηκαν **53 αναφορές** της AMLCU προς την FIU Ireland. Η **επιτροπή επαγγελματικών προτύπων (*Professional Standards*) της Chartered Accountants Ireland**, υπό την εποπτεία της **IAASA**, εφαρμόζει πρόγραμμα επιθεωρήσεων **βάσει κινδύνου** (*risk-based monitoring / practice review*) με τους ακόλουθους κύκλους. **Γραφεία υψηλού κινδύνου ή μεγάλης κλίμακας - επιθεώρηση ανά 2 έως 3 έτη**, **γραφεία μέσου και χαμηλού κινδύνου - τακτικός κύκλος ανά 6 έως 8 έτη**, με **ενδιάμεση υποχρέωση υποβολής ετήσιου ερωτηματολογίου συμμόρφωσης AML (*AML Annual Return*)**.

**Παραδείγματα ύποπτων συναλλαγών & δείκτες κινδύνου**

- Πελατών/σχέσεων. Ασυνήθεις συνθήκες (στενές προθεσμίες, μη μόνιμοι κάτοικοι), ασυνήθιστα υψηλές αμοιβές, αναθέσεις εξ αποστάσεως με αποφυγή προσωπικών συναντήσεων, ενέργεια βάσει αδήλωτων οδηγιών, επιχειρήσεις χωρίς εμπορική βάση, συχνές ανεξήγητες αλλαγές συμβούλων, απροθυμία παροχής πληροφοριών.
- Συναλλαγών/οικονομικών. Επιχειρήσεις μεγάλης χρήσης μετρητών, εισπράξεις/πληρωμές από δικαιοδοσίες υψηλού κινδύνου εκτός συνήθους δραστηριότητας, συναλλαγές χωρίς εμφανή σκοπό (εξεταστέες κατά το Άρθρο 36Α), ασυνήθιστα μεγάλες συναλλαγές/μοτίβα, υπερβολικά συνεπή στρογγυλοποιημένα ποσά, ασυνεπείς αναλογίες προσωπικού-κύκλου εργασιών, πληρωμές από άγνωστα τρίτα μέρη, χρήση εικονικών περιουσιακών στοιχείων, υπερ-/υποτιμολόγηση.

- Ιδιοκτησίας/δομής. Εικονικοί μέτοχοι ή ανώνυμες μετοχές, ασυνήθιστα πολύπλοκες δομές, εταιρείες-κέλυφος ή trusts για απόκρυψη ιδιοκτησίας, πολλαπλές διεταιρικές μεταφορές, νομικά πρόσωπα που δυσχεραίνουν ταυτοποίηση πραγματικών δικαιούχων, αδυναμία επιβεβαίωσης καταχώρισης στο RBO πριν τη σύναψη της σχέσης.
- Μελέτες περιπτώσεων (Joint Practice Group - ACCA, CAI και, πριν από τη συγχώνευσή της, CPA Ireland). Καταστήματα νυχιών (ανεξήγητες αυξήσεις κερδών, λειτουργία μόνο με μετρητά → φοροδιαφυγή/εκμετάλλευση εργασίας), αγορές ακινήτων (πληρωμές από πολλαπλές δικαιοδοσίες, π.χ. ιδιοκτησία Πεκίνο, χρηματοδότηση Μάλτα, ενοίκιο σε Scottish LP → ξέπλυμα μέσω μετατροπής εισοδήματος), αμοιβές συμβούλων (μεγάλα τιμολόγια προς/από υπεράκτιες οντότητες χωρίς επιχειρηματικό λόγο → στρωματοποίηση).

**Ιδιαιτερότητες**

- **Διττή εποπτική δομή**. Αναγνωρισμένοι Λογιστικοί Φορείς για τα μέλη τους (άρθρο 60(2)(β)) - Υπουργός Δικαιοσύνης/AMLCU για τους μη μέλη (άρθρο 60(2)(ε)). Ο λειτουργικός ορισμός του «external accountant» στο άρθρο 24 σημαίνει ότι **και ο μη εγγεγραμμένος σε φορέα λογιστής είναι υπόχρεο πρόσωπο**.
- **Εθνική Αξιολόγηση Κινδύνου**. Η πρώτη δημοσιεύθηκε το **2016** και ακολούθησε η **NRA 2019**. Ισχύει πλέον η **τρίτη Εθνική Αξιολόγηση Κινδύνου (National Risk Assessment - Ireland 2026)**, η οποία οριστικοποιήθηκε τον **Δεκέμβριο 2025**, δημοσιεύθηκε τον **Ιούνιο 2026** στον ιστότοπο της AMLCU και **αντικαθιστά όλες τις προηγούμενες εθνικές αξιολογήσεις (και το NRA 2019)**, καθώς και τις επιμέρους τομεακές αξιολογήσεις που έγιναν έκτοτε (μεταξύ αυτών η τομεακή αξιολόγηση για τις «accounting services»). Περιλαμβάνει ξεχωριστό κεφάλαιο για τους παρόχους λογιστικών υπηρεσιών («Accounting Services Providers», περί τη σελ. 275). Στον τομέα των μη χρηματοπιστωτικών επαγγελμάτων (DNFBP), οι **Accounting Services Providers (ASPs) - δηλαδή οι εξωτερικοί λογιστές και οι φοροτεχνικοί σύμβουλοι - κατατάσσονται στη βαθμίδα «Medium» (μέτριος κίνδυνος)**. Ως κύριοι παράγοντες τρωτότητας προσδιορίζονται η **χρήση σύνθετων εταιρικών σχημάτων**, οι **διεθνείς ροές κεφαλαίων** και η **συμβουλευτική φορολογικού σχεδιασμού**.
- **Χαμηλή αναφορικότητα του κλάδου**. Η NRA 2019 επισημαίνει τη χαμηλή υποβολή STR από τον λογιστικό κλάδο ως ευπάθεια, η παραπομπή στην **παράγραφο 6.89** (Κεφάλαιο 6, «*Designated Non-Financial Businesses and Professions*») **επιβεβαιώνεται ως ακριβής**. Η παράγραφος αναφέρεται ρητά στον χαμηλό ιστορικό αριθμό αναφορών STR από τους λογιστικούς επαγγελματίες σε σχέση με το μέγεθος του κλάδου και επισημαίνει την ανάγκη ενίσχυσης της εκπαίδευσης στην ανίχνευση ενδείξεων ξεπλύματος. Σύμφωνα με δημοσιευμένα στοιχεία της FIU Ireland για το **2022**, οι αναφορές από τον κλάδο παρέμεναν μονοψήφιες - **9 STR από εξωτερικούς λογιστές και 1 από ορκωτό ελεγκτή**, επί συνόλου **47.421 αναφορών** εθνικά, εκ των οποίων **άνω του 95% προήλθε από τράπεζες και ιδρύματα πληρωμών ή ηλεκτρονικού χρήματος** (FIU Ireland Annual Report 2022, πίνακας *STRs received by reporting entity type*) - στοιχείο που επιβεβαιώνει την έντονη υπο-αναφορά του ιρλανδικού λογιστικού τομέα. Ευπάθειες κλάδου. Υπηρεσίες σύστασης εταιρειών, παροχή trust/εταιρικών υπηρεσιών, κακή χρήση λογαριασμών πελατών, πολύπλοκες εταιρικές δομές.
- **Αξιολόγηση FATF**. Η *Mutual Evaluation Report* της Ιρλανδίας δημοσιεύθηκε στις **7 Σεπτεμβρίου 2017** και ακολούθησαν εκθέσεις παρακολούθησης στις **12 Νοεμβρίου 2019** και στις **9 Φεβρουαρίου 2022**. Κατά την τελευταία έκθεση (FUR 2022), η Ιρλανδία αξιολογείται ως **compliant σε 17** και **largely compliant σε 17** από τις 40 Συστάσεις του FATF.
- **Θεματική επισκόπηση CPA Ireland Q1 2024** (ιστορικό στοιχείο). Αναφέρεται ότι **47% των μη ελεγκτικών εταιρειών** κρίθηκαν μη συμμορφούμενες (απουσία επιχειρηματικής αξιολόγησης κινδύνου, ελλιπείς αξιολογήσεις πελατών, μη πιστοποιημένα έγγραφα ταυτοποίησης, απουσία ελέγχων RBO). Το στοιχείο αφορά φορέα ο οποίος έκτοτε **ενσωματώθηκε στη Chartered Accountants Ireland**.
- **Καθοδήγηση**. **AMLCU Guidelines, έκδοση 6ης Ιουλίου 2026** («Anti-Money Laundering & Countering the Financing of Terrorism - Guidelines for Designated Persons supervised by the Anti-Money Laundering Compliance Unit»), **Κεφάλαιο 14 «External Accountants & Tax Advisers», σελ. 111-115** - αντικατέστησαν την έκδοση Μαρτίου 2024 (όπου το αντίστοιχο κεφάλαιο βρισκόταν στις σελ. 105-109). Η δομή του εγγράφου. 1 Glossary, 2 Introduction, 3 Legislation, 4 Overview of Obligations, 5 Risk Assessment, 6 Customer Due Diligence, 7 Politically Exposed Persons, 8 Sanctions, 9 The AMLCU Inspection Process, 10 Suspicious Transaction Reports, 11 TCSPs, 12 PMCs, 13 Gambling Service Providers, 14 External Accountants & Tax Advisers, 15 Notaries Public, 16 Art Traders & Art Intermediaries, 17 HVGDs, 18 Appendix. Συμπληρωματικά. Καθοδήγηση της Chartered Accountants Ireland και το έγγραφο TR01 του CCAB-I , εργαλεία ACCA (υποδείγματα διαδικασιών AML, KYC, CDD).
- **Ποινικές κυρώσεις έως 5 έτη φυλάκισης και απεριόριστα πρόστιμα** για καταδίκη κατόπιν κατηγορίας, με εξαίρεση το άρθρο 80 (μόνο συνοπτική δίωξη). Για τους **εξωτερικούς λογιστές και φοροτεχνικούς η ποινική οδός παραμένει η μοναδική κρατική κύρωση**, δίπλα στις πειθαρχικές κυρώσεις του φορέα τους.
- **Το νέο καθεστώς διοικητικών κυρώσεων (S.I. 307/2026, ισχύς από 30.6.2026) ΔΕΝ καταλαμβάνει τους εξωτερικούς λογιστές, τους ελεγκτές και τους φοροτεχνικούς** - είναι στενού πεδίου. Το άρθρο 109G(1) του Νόμου, όπως προστέθηκε, ορίζει ως «relevant provider» **μόνο τους παρόχους υπηρεσιών σε εμπιστεύματα και εταιρείες (TCSPs) του Κεφαλαίου 9** και το άρθρο 109H(1)(α) μόνο εκείνους **για τους οποίους αρμόδια αρχή είναι ο Υπουργός**. Ο λογιστής ή φοροτεχνικός εμπίπτει, άρα, **μόνον εφόσον κατέχει άδεια TCSP** - οπότε εκτίθεται σε χρηματική ποινή έως το μεγαλύτερο μεταξύ του διπλάσιου του οφέλους και **€1.000.000**, σε ημερήσια ποινή έως 2% του μέσου ημερήσιου εισοδήματος (φυσικά πρόσωπα) ή 3% του μέσου ημερήσιου κύκλου εργασιών (νομικά πρόσωπα) και σε **δημοσιοποίηση** της κύρωσης, ενώ κινδυνεύει και με **ανάκληση της άδειάς του** σε περίπτωση μη συμμόρφωσης (νέο άρθρο 97(1)(l)).
- **Διοικητική και ποινική κύρωση αλληλοαποκλείονται**. Το νέο άρθρο 109S καθιερώνει ρητή απαγόρευση διπλής τιμώρησης - η επιβολή διοικητικής χρηματικής ποινής αποκλείει τη δίωξη για το ίδιο αδίκημα, και αντιστρόφως η εκκρεμής ή περατωθείσα ποινική διαδικασία αποκλείει την επιβολή διοικητικής κύρωσης.
- **Ανεξάρτητος κριτής, υποχρεωτική δικαστική επικύρωση**. Την κύρωση δεν την επιβάλλει ο Υπουργός αλλά ανεξάρτητος *adjudication officer* (δικηγόρος/barrister με 10ετή τουλάχιστον άσκηση), και **καμία κύρωση δεν παράγει αποτελέσματα πριν επικυρωθεί από δικαστήριο** - είτε κατόπιν προσφυγής του παραβάτη εντός 28 ημερών (Circuit Court έως €75.000, High Court άνω αυτού) είτε με υποχρεωτική αίτηση επικύρωσης του Υπουργού στο Circuit Court.

**Πηγές:**

- **Νομοθεσία:**
  - Criminal Justice (Money Laundering and Terrorist Financing) Act 2010 (Αρ. 6 του 2010) - ενοποιημένο (revised) κείμενο, Law Reform Commission: https://revisedacts.lawreform.ie/eli/2010/act/6/revised/en/html
  - Criminal Justice (Money Laundering and Terrorist Financing) Act 2010 - **ενοποιημένο (revised) κείμενο ενημερωμένο έως την 1η Αυγούστου 2025**, από αυτό αντλούνται αυτολεξεί οι παράγραφοι ποινής 30A(8), 33(9), 35(4), 37(9), 42(9), 49(3), 54(15), 55(12) και 80(2), καθώς και τα άρθρα 71, 84 και 111 - Law Reform Commission, https://revisedacts.lawreform.ie/eli/2010/act/6/revised/en/html
  - Fines Act 2010 (Αρ. 8 του 2010), άρθρα 3 και 4(1) - ορισμός του *class A fine* ως προστίμου έως 5.000 €, σε ισχύ από 4.01.2011 (S.I. No. 662 of 2010) - https://www.irishstatutebook.ie/eli/2010/act/8/enacted/en/html
  - European Union (Capital Requirements) Regulations 2014 (S.I. No. 158 of 2014), Κανονισμός 55(1) και 55(3)(ο) - διοικητικές κυρώσεις της Central Bank of Ireland έως 10% του ετήσιου καθαρού κύκλου εργασιών, 5.000.000 € για φυσικά πρόσωπα ή 2× το όφελος, για «*serious breach*» του Νόμου του 2010, **ισχύει μόνο για τα «institutions» της CRD IV** - https://www.irishstatutebook.ie/eli/2014/si/158/made/en/print
  - Άρθρο 111 (ποινική ευθύνη διευθυντών και στελεχών νομικών προσώπων) - https://revisedacts.lawreform.ie/eli/2010/act/6/section/111/revised/en/html
  - Άρθρο 84 (ο ορισμός του «trust or company service provider» εξαιρεί τα μέλη αναγνωρισμένων λογιστικών φορέων, τους barristers/solicitors και τα πιστωτικά/χρηματοπιστωτικά ιδρύματα) - https://revisedacts.lawreform.ie/eli/2010/act/6/section/84/revised/en/html
  - Criminal Justice (Money Laundering and Terrorist Financing) (Amendment) Act 2018 (Αρ. 26 του 2018) - έναρξη ισχύος 26.11.2018 (S.I. No. 486/2018)
  - Criminal Justice (Money Laundering and Terrorist Financing) (Amendment) Act 2021 (Αρ. 3 του 2021) - έναρξη ισχύος 23.4.2021 (S.I. No. 188/2021)
  - Άρθρο 24 (ορισμοί «external accountant», «tax adviser», «occasional transaction», «designated accountancy body») - https://revisedacts.lawreform.ie/eli/2010/act/6/section/24/revised/en/html
  - Άρθρο 33 (ταυτοποίηση/επαλήθευση πελάτη και πραγματικού δικαιούχου) - https://revisedacts.lawreform.ie/eli/2010/act/6/section/33/revised/en/html
  - Άρθρο 35 (ειδικά μέτρα στις επιχειρηματικές σχέσεις, έλεγχος RBO) - https://revisedacts.lawreform.ie/eli/2010/act/6/section/35/revised/en/html
  - Άρθρο 38A (EDD για τρίτες χώρες υψηλού κινδύνου) - https://revisedacts.lawreform.ie/eli/2010/act/6/section/38A/revised/en/html
  - Άρθρο 30A (επιχειρηματική αξιολόγηση κινδύνου) - https://revisedacts.lawreform.ie/eli/2010/act/6/section/30A/revised/en/html
  - Άρθρο 54 (πολιτικές/διαδικασίες, εκπαίδευση, ορισμός υπευθύνων 54(7)-(8)) - https://revisedacts.lawreform.ie/eli/2010/act/6/section/54/revised/en/html
  - Άρθρο 60 (αρμόδιες αρχές, 60(2)(β) DAB, 60(2)(ε) Υπουργός) - https://revisedacts.lawreform.ie/eli/2010/act/6/section/60/revised/en/html
  - Άρθρο 80 (παρεμπόδιση εξουσιοδοτημένου υπαλλήλου - μόνο συνοπτική δίωξη) - https://revisedacts.lawreform.ie/eli/2010/act/6/section/80/revised/en/html

- Άρθρο 108 (εξουσία του Υπουργού να μεταβιβάζει αρμοδιότητες) - https://revisedacts.lawreform.ie/eli/2010/act/6/section/108/revised/en/html
- **European Union (Money Laundering and Terrorist Financing) (Administrative Sanctions) Regulations 2026, S.I. No. 307 του 2026** - εκδόθηκαν από τον Υπουργό Δικαιοσύνης, Εσωτερικών Υποθέσεων και Μετανάστευσης Jim O'Callaghan στις 29.6.2026 βάσει του άρθρου 3 του European Communities Act 1972, «for the purpose of giving effect to Directive (EU) 2024/1640», ανακοίνωση έκδοσης στην *Iris Oifigiúil* της 3.7.2026, έναρξη ισχύος 30.6.2026 (Καν. 2). Καν. 4. Τροποποίηση του άρθρου 97(1) του Νόμου του 2010 (νέα περ. (l)). Καν. 5. Προσθήκη νέου **Κεφαλαίου 11 του Μέρους 4 «Administrative Sanctions», άρθρα 109G-109ZH** - ορισμοί και πεδίο εφαρμογής (109G, 109H), υπάλληλοι εκδίκασης (109I-109L), παραπομπή και συμφωνία δεσμεύσεων (109M-109N), έρευνα και έκθεση (109O-109Q), *ne bis in idem* (109S), εκδίκαση και απόφαση (109T-109U), προφορική ακρόαση (109V), δημοσιοποίηση και ενέργεια της κύρωσης (109Y), **ύψος χρηματικής ποινής (109Z)**, **ημερήσια ποινή (109ZA)**, προσφυγή (109ZB), επικύρωση από το Circuit Court (109ZC), ευθύνη στελεχών (109ZD), παραπομπή νομικού ζητήματος (109ZE), έξοδα (109ZF), απόδοση στο Δημόσιο Ταμείο (109ZG), κανονιστική εξουσιοδότηση (109ZH). Το πλήρες κείμενο ελέγχθηκε πρωτογενώς - https://www.irishstatutebook.ie/eli/2026/si/307/made/en/print
- European Union (Money Laundering and Terrorist Financing) (Administrative Sanctions) Regulations 2026, S.I. No. 307 of 2026 - **επίσημη έντυπη έκδοση**, Stationery Office / Oifig an tSoláthair (Government Publications, Mountshannon Road, Kilmainham, Dublin 8), τιμή 6,50 €, στοιχείο εκτύπωσης CLR-128, 30.6.2026, ανακοίνωση έκδοσης στην *Iris Oifigiúil* της 3ης Ιουλίου 2026
- Fines Act 2010 (Αρ. 8 του 2010) - κλίμακα προστίμων, «class A fine» = πρόστιμο έως 5.000 €
- Companies (Auditing and Accounting) Act 2003 (Αρ. 44 του 2003), Μέρος 2 - ορισμός του «prescribed accountancy body», στον οποίο παραπέμπει ο ορισμός του «designated accountancy body» του άρθρου 24(1) του Νόμου του 2010
- Άρθρο 25(1) (κατάλογος υπόχρεων προσώπων, περ. (γ) «an auditor, external accountant, tax adviser») - https://revisedacts.lawreform.ie/eli/2010/act/6/section/25/revised/en/html
- Άρθρα 42 και 49 (αναφορά ύποπτων συναλλαγών προς FIU Ireland και Revenue Commissioners, απαγόρευση γνωστοποίησης) - https://revisedacts.lawreform.ie/eli/2010/act/6/section/42/revised/en/html
- Άρθρο 47 («Disclosure not to be treated as breach» - άρση της υποχρέωσης εχεμύθειας και προστασία του αναφέροντος, Κεφάλαιο 4 του Μέρους 4, άρθρα 41-49) - https://revisedacts.lawreform.ie/eli/2010/act/6/section/47/revised/en/html
- Άρθρο 55 (τήρηση αρχείων - πενταετία) - https://revisedacts.lawreform.ie/eli/2010/act/6/section/55/revised/en/html
- Οδηγία (ΕΕ) 2024/1640 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 31ης Μαΐου 2024 (ΕΕ L, 2024/1640, 19.6.2024) - αναφέρεται στην S.I. 307/2026 ως «Sixth Money Laundering Directive» (άρθρο 109Z(6)), Κανονισμός (ΕΕ) 2024/1620 για τη σύσταση της AMLA (ΕΕ L, 2024/1620, 19.6.2024) - ορισμός «Authority» στο άρθρο 109G(1)
- European Union (Anti-Money Laundering, Beneficial Ownership of Corporate Entities) Regulations 2019, S.I. No. 110/2019 , αντίστοιχες διατάξεις για trusts, S.I. No. 194/2021
- https://www.irishstatutebook.ie/eli/2010/act/6/enacted/en/html
- https://www.irishstatutebook.ie/eli/2018/act/26/enacted/en/html
- https://www.irishstatutebook.ie/eli/2021/act/3/enacted/en/html

- **Εποπτική αρχή / FIU:**
  - AMLCU - Anti-Money Laundering Compliance Unit, Department of Justice, Home Affairs and Migration (για τους μη μέλη DAB, antimoneylaundering@justice.ie, τηλ. 01 602 8400, 51 St. Stephen's Green, Dublin 2, D02 HK52) - https://www.amlcompliance.ie/
  - AMLCU, «Tax Advisers/External Accountants» (κατάλογος πέντε Designated Accountancy Bodies, ACCA, CIMA, AIA, CAI, CIPFA) - https://www.amlcompliance.ie/tax-advisers-external-accountants/
  - IAASA, Prescribed Accountancy Bodies (ACCA, AIA, CAI, CIMA, CIPFA) - https://iaasa.ie/prescribed-accountancy-bodies/
  - Chartered Accountants Ireland - συγχώνευση με CPA Ireland (έγκριση μελών Φεβρουάριος 2024, έναρξη 1.9.2024) - https://www.cpaireland.ie/
  - FIU Ireland - Financial Intelligence Unit Ireland, An Garda Síochána (πλατφόρμα goAML, FIU-Ireland@garda.ie) - https://fiu-ireland.ie/Home
  - FIU Ireland, Annual Report 2022, πίνακας «STRs received by reporting entity type» (47.421 STR συνολικά, άνω του 95% από τράπεζες και ιδρύματα πληρωμών/ηλεκτρονικού χρήματος, 9 από εξωτερικούς λογιστές, 1 από ορκωτό ελεγκτή) - An Garda Síochána, https://fiu-ireland.ie/Home
  - Revenue Commissioners - υποχρεωτική ηλεκτρονική υποβολή STR μέσω ROS από 7.9.2020 - https://www.amlcompliance.ie/suspicious-transaction-reporting/
  - Central Register of Beneficial Ownership (RBO) - https://rbo.gov.ie/

- **Οδηγίες / μητρώα / λοιπά έγγραφα:**
  - AMLCU, «Anti-Money Laundering & Countering the Financing of Terrorism - Guidelines for Designated Persons supervised by the AMLCU», έκδοση 6.7.2026 (Κεφ. 14 «External Accountants & Tax Advisers», σελ. 111-115) - https://www.amlcompliance.ie/guidelines-for-designated-persons/ , PDF: https://www.amlcompliance.ie/wp-content/uploads/2026/07/AMLCU-AML-CTF-Guidelines-2026-6-July-2026.pdf
  - AMLCU, «New Legislative Arrangements - Administrative Sanctions», 6.7.2026 - https://www.amlcompliance.ie/new-legislative-arrangements-administrative-sanctions/
  - AMLCU Annual Report 2024 (749 επιθεωρήσεις, εκ των οποίων 81 σε φοροτεχνικούς/εξωτερικούς λογιστές) - https://www.amlcompliance.ie/wp-content/uploads/2025/07/AMLCU-2024-Annual-Report-.pdf
  - AMLCU Annual Report 2025 (804 επιθεωρήσεις, 106 σε φοροτεχνικούς/εξωτερικούς λογιστές, 48 οδηγίες άρθρων 68 και 71, 53 αναφορές προς FIU Ireland) - https://www.amlcompliance.ie/wp-content/uploads/2026/06/AMLCU-2025-Annual-Report.pdf
  - National Risk Assessment - Ireland 2026 (οριστικοποίηση Δεκέμβριος 2025, δημοσίευση Ιούνιος 2026, κεφάλαιο «Accounting Services Providers») - https://www.amlcompliance.ie/wp-content/uploads/2026/06/National-Risk-Assessment-Ireland-2026.pdf
  - AMLCU, κατάλογος εθνικών και τομεακών αξιολογήσεων κινδύνου - https://www.amlcompliance.ie/risk-assessments/
  - FATF, Ireland - Mutual Evaluation Report 7.9.2017 και Follow-up Reports 12.11.2019 & 9.2.2022 - https://www.fatf-gafi.org/en/countries/detail/Ireland.html
  - Consultative Committee of Accountancy Bodies - Ireland (CCAB-I), Technical Release TR 01/2019, «Anti-Money Laundering Guidance for the Accountancy Sector»
  - Chartered Accountants Ireland - Professional Standards, καθοδήγηση AML και πρόγραμμα παρακολούθησης βάσει κινδύνου (κύκλοι 2-3 ετών για γραφεία υψηλού κινδύνου, 6-8 ετών για μέσου/χαμηλού, με ετήσιο AML Annual Return) - https://www.charteredaccountants.ie/professional-standards
  - Ireland. National Risk Assessment for Money Laundering and Terrorist Financing 2019, Department of Justice and Equality / Department of Finance, 2019 (κεφ. 6 - Designated Non-Financial Businesses and Professions)
  - ACCA - υποδείγματα διαδικασιών AML, KYC, CDD & Red Flag Training Material

## III. Τι θεωρείται ύποπτο σε κάθε κράτος

Περιεχόμενα

> **Η διάκριση που οργανώνει ολόκληρο το κείμενο**
>
> Ο **παράγοντας κινδύνου** είναι χαρακτηριστικό γνωστό **εκ των προτέρων** - ποιος είναι ο πελάτης, τι υπηρεσία του παρέχω, από πού είναι. Ανεβάζει ή κατεβάζει την **ένταση** της δέουσας επιμέλειας και έχει ενωσιακή ρίζα, τα Παραρτήματα I και II. Η **ύποπτη ένδειξη** είναι συμπεριφορά ή συναλλαγή που εμφανίζεται **κατά τη διάρκεια** της σχέσης, δεν έχει

> ενωσιακή ρίζα, και οδηγεί σε **διερεύνηση** και, αν επιβεβαιωθεί, σε **αναφορά** - ανεξαρτήτως ποσού. Εδώ τηρούνται χωριστά, σε κάθε κεφάλαιο και για κάθε χώρα.

Η ενότητα αυτή απαντά στο ερώτημα «**τι πρέπει να με ανησυχήσει**». Ο κύκλος κλείνει όταν η ένδειξη επιστρέφει ως παράγοντας και ανεβάζει την κατάταξη του πελάτη.

## Πώς διαβάζονται τα κεφάλαια χωρών

Κάθε χώρα ακολουθεί την ίδια διάταξη δύο ενοτήτων. **Κατάλογος Α**, οι παράγοντες που ανεβάζουν την ένταση της δέουσας επιμέλειας. Πού κατατάσσει τον κλάδο η εθνική εκτίμηση κινδύνου, πότε η ενισχυμένη δέουσα επιμέλεια είναι υποχρεωτική πέραν των τρίτων χωρών και των πολιτικώς εκτεθειμένων προσώπων, και ποιους παράγοντες προσθέτει το κάθε κράτος πέρα από τα ενωσιακά Παραρτήματα. **Κατάλογος Β**, οι ενδείξεις που οδηγούν σε διερεύνηση και, αν επιβεβαιωθούν, σε αναφορά, στις ίδιες έξι οικογένειες με την Ελλάδα.

Ό,τι αφορά το θεσμικό πλαίσιο κάθε χώρας (ποιος εποπτεύει, πού υποβάλλεται η αναφορά, ποιος επιβάλλει τις κυρώσεις, προθεσμίες, τήρηση αρχείων, εξαιρέσεις επαγγελματικού απορρήτου) δεν επαναλαμβάνεται εδώ. Βρίσκεται, ανά χώρα, στην ενότητα II.

Κάθε κεφάλαιο χτίστηκε από **τα πρωτότυπα κείμενα** - τον εθνικό νόμο και, όπου υπάρχει, το επίσημο έγγραφο δεικτών του κάθε κράτους - και διασταυρώθηκε με τις επίσημες πηγές των εποπτικών αρχών, των μονάδων χρηματοοικονομικών πληροφοριών και των επαγγελματικών φορέων.

## Οι κανόνες ανάγνωσης των καταλόγων

| Κανόνας | Τι σημαίνει |
|---|---|
| **Ένδειξη δεν σημαίνει αναφορά** | Κανένα σημείο των καταλόγων δεν στοιχειοθετεί από μόνο του υποχρέωση αναφοράς. Είναι αφορμή **διερεύνησης**. Η αναφορά γεννάται μόνο όταν, μετά τη διερεύνηση, παραμένει σοβαρή ένδειξη ή υποψία. |
| **Οι κατάλογοι δεν είναι εξαντλητικοί** | Η απουσία ενός περιστατικού από τον κατάλογο δεν το καθιστά αθώο. |
| **Η συσσώρευση μετράει** | Ένα μεμονωμένο σημείο σπάνια αρκεί. Τρία ή τέσσερα που δείχνουν προς την ίδια κατεύθυνση αρκούν συνήθως. |
| **Ό,τι απορρίπτεται, γράφεται** | Η απόφαση **να μην** υποβληθεί αναφορά είναι εξίσου τεκμηριωτέα με την απόφαση να υποβληθεί. Αν δεν υπάρχει γραμμένη, ο έλεγχος βλέπει αδράνεια. |
| **Δεν υπάρχει κατώφλι ποσού** | Η υποχρέωση αφορά ποσά «ανεξαρτήτως του ύψους τους» και καλύπτει και την **απόπειρα**. |

### *Οι δύο έννοιες που πρέπει να μένουν χωριστές*

| | Ασυνήθης συναλλαγή | Ύποπτη συναλλαγή |
|---|---|---|
| **Κριτήριο** | Δεν συνάδει με τη συναλλακτική, επιχειρηματική ή επαγγελματική συμπεριφορά του προσώπου ή με την οικονομική του επιφάνεια· ή δεν έχει προφανή σκοπό ή κίνητρο | Προκύπτουν **αποχρώσες ενδείξεις ή υπόνοιες** για απόπειρα ή διάπραξη βασικού αδικήματος, ή για εμπλοκή σε εγκληματική δραστηριότητα |
| **Τι ενεργοποιεί** | Υποχρεωτική **εξέταση** ιστορικού και σκοπού | **Αναφορά** |
| **Πηγή κρίσης** | Το προφίλ που έχω ήδη σχηματίσει | Η αξιολόγηση των στοιχείων της συναλλαγής **και** του προσώπου |

> Η διάκριση δεν είναι ακαδημαϊκή. Η **εκ προθέσεως παράλειψη αναφοράς** αφορά ρητά και τις δύο κατηγορίες - ύποπτες **και** ασυνήθεις συναλλαγές ή δραστηριότητες.

## Τα είκοσι οκτώ κεφάλαια

Η **Ελλάδα** προηγείται ως κεφάλαιο αναφοράς. Ορίζει τις έξι οικογένειες ενδείξεων που ακολουθούν όλα τα υπόλοιπα. Έπονται τα είκοσι επτά κεφάλαια, με τη σειρά και την ομαδοποίηση της ενότητας II.

| Ομάδα | Κεφάλαια |
|---|---|
| **Κεφάλαιο αναφοράς** | Ελλάδα |
| **Κεντρική και Δυτική Ευρώπη** | 1. Γερμανία · 2. Αυστρία · 3. Βέλγιο · 4. Ολλανδία · 5. Λουξεμβούργο · 6. Γαλλία |
| **Νότια Ευρώπη** | 7. Ισπανία · 8. Ιταλία · 9. Πορτογαλία · 10. Κύπρος · 11. Μάλτα |
| **Βαλτικές χώρες** | 12. Εσθονία · 13. Λιθουανία · 14. Λετονία |
| **Κεντρική και Ανατολική Ευρώπη** | 15. Κροατία · 16. Ουγγαρία · 17. Πολωνία · 18. Βουλγαρία · 19. Τσεχία · 20. Ρουμανία · 21. Σλοβακία · 22. Σλοβενία |
| **Σκανδιναβία** | 23. Σουηδία · 24. Δανία · 25. Φινλανδία |
| **Χώρες κοινοδικαίου (Common Law)** | 26. Ηνωμένο Βασίλειο · 27. Ιρλανδία |

## III.1 Το ελληνικό κεφάλαιο αναφοράς

Περιεχόμενα

## Ελλάδα - το κεφάλαιο αναφοράς

Περιεχόμενα

Οι δύο κατάλογοι του εξωτερικού λογιστή. Τι **ανεβάζει την κατάταξη** και τι **οδηγεί σε αναφορά**.

### Ε.1 Κατάλογος Α - Παράγοντες αυξημένου κινδύνου

Ό,τι ανεβάζει την **κατάταξη** του πελάτη. Οι ενωσιακοί παράγοντες των Παραρτημάτων I και II αναλύονται στον οδηγό «Οι υποχρεώσεις του εξωτερικού λογιστή-φοροτεχνικού κατά τον ν. 4557/2018 και ο πρακτικός οδηγός συμμόρφωσης» (ενότητα Β.5.1)· εδώ καταγράφονται οι **ελληνικές προσθήκες και εξειδικεύσεις**, δηλαδή όσα προκύπτουν από την εθνική πρακτική και όχι από την Οδηγία.

#### *Α.1 Ο κλάδος του ίδιου του λογιστή*

| Διαπίστωση | Βαθμίδα |
|---|---|
| **Λογιστές** - τρωτότητα Υψηλή, απειλή Υψηλή | **ΚΙΝΔΥΝΟΣ ΥΨΗΛΟΣ** - ανώτατη βαθμίδα |
| Δικηγόροι, συμβολαιογράφοι, μεσίτες ακινήτων | Υψηλός |
| Πάροχοι υπηρεσιών εμβασμάτων | Υψηλός |
| Τραπεζικός κλάδος | Μέσος-Υψηλός |
| Ορκωτοί ελεγκτές-λογιστές | Μέσος |
| **Εθνικός κίνδυνος συνολικά** | Μέσος-Υψηλός |

Πηγή. Έκθεση Εκτίμησης Εθνικού Κινδύνου, Οκτώβριος 2018, μεθοδολογία Παγκόσμιας Τράπεζας, πενταβάθμια κλίμακα. Η ίδια έκθεση διαπιστώνει ότι «το μεγαλύτερο επίπεδο κινδύνου ανακύπτει από τους κλάδους του μη χρηματοπιστωτικού τομέα».

> **Γιατί ο κλάδος βαθμολογείται τόσο ψηλά**
>
> Ο λογιστής **συμμετέχει** στη σύσταση, λειτουργία και παύση νομικών οντοτήτων· **παρέχει** οικονομικές και φορολογικές συμβουλές και διαχειρίζεται περιουσιακά στοιχεία· **εξυπηρετεί** νομικά πρόσωπα με σύνθετη ή αδιαφανή δομή όπου ο πραγματικός δικαιούχος ταυτοποιείται με δυσκολία· και **γνωρίζει** τη σχέση πελάτη-αντισυμβαλλομένων, τα διακινούμενα ποσά, τις πηγές προέλευσης και τις μεθόδους πληρωμής. Η ίδια η γνώση αυτή είναι που τον καθιστά χρήσιμο σε όποιον θέλει να νομιμοποιήσει έσοδα.

#### *Α.2 Υπηρεσίες που ο λογιστής πρέπει να αντιμετωπίζει με προσοχή*

Η ένταση δεν εξαρτάται μόνο από τον πελάτη αλλά και από το τι ακριβώς του παρέχω. Ιδιαίτερη προσοχή απαιτούν η **εκπροσώπηση**, η **υπογραφή δηλώσεων και χρηματοοικονομικών καταστάσεων**, και κάθε μορφής **συμβουλή φορολογικού προγραμματισμού ή νόμιμης φοροαποφυγής** - δηλαδή ακριβώς οι υπηρεσίες όπου το όνομα του λογιστή προσδίδει αξιοπιστία στο αποτέλεσμα.

#### *Α.3 Τα έξι ερωτήματα πριν από την κατάταξη*

| Ερώτημα | Τι ελέγχει |
|---|---|
| **Ποιος είναι ο πελάτης;** | Ταυτότητα, ιστορικό, φήμη |
| **Ποιος ελέγχει το νομικό πρόσωπο;** | Πραγματικός δικαιούχος, αλυσίδα ελέγχου |
| **Ποιο το αντικείμενο εργασιών;** | Πραγματική δραστηριότητα, όχι δηλωμένος ΚΑΔ |
| **Ποια η πηγή των εισοδημάτων;** | Συμβατότητα με το προφίλ |
| **Τι είδους υπηρεσίες πρέπει να παρέχω;** | Ο τέταρτος άξονας |
| **Είναι νομότυπη η διαδικασία;** | Τύπος, έγγραφα, εγγραφές σε μητρώα |

#### *Α.4 Ο ισχύων ενωσιακός κατάλογος τρίτων χωρών υψηλού κινδύνου*

Ο κατάλογος τηρείται στο παράρτημα του κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμού (ΕΕ) 2016/1675 και είναι **τετραμερής**. Η διάκριση των τμημάτων έχει σημασία, γιατί τα τρία πρώτα προϋποθέτουν επίσημη επισήμανση από τη FATF, ενώ το τέταρτο όχι.

| Τμήμα | Κριτήριο ένταξης | Χώρες |
|---|---|---|
| **I** | Γραπτή πολιτική δέσμευση υψηλού επιπέδου και σχέδιο δράσης σε συνεργασία με τη FATF *(αντιστοιχεί στη «γκρίζα λίστα»)* | **23** - Αφγανιστάν, Αλγερία, Ανγκόλα, Βολιβία, Βρετανικές Παρθένες Νήσοι, Καμερούν, Ακτή Ελεφαντοστού, Λαϊκή Δημοκρατία του Κονγκό, Αϊτή, Κένυα, Λάος, Λίβανος, Μονακό, Μιανμάρ, Ναμίμπια, Νεπάλ, Νότιο Σουδάν, Συρία, Τρίνιντανντ και Τομπέγκο, Βανουάτου, Βενεζουέλα, Βιετνάμ, Υεμένη |
| **II-III** | Διαρκείς και ουσιώδεις κίνδυνοι· επανειλημμένη αποτυχία αντιμετώπισης των ανεπαρκειών *(«έκκληση για ανάληψη δράσης»)* | **2** - Βόρεια Κορέα, Ιράν |
| **IV** | Νέο τμήμα Χώρες που **δεν** έχουν επισημανθεί από τη FATF, αλλά των οποίων η **συμμετοχή στη FATF έχει ανασταλεί** λόγω κατάφωρης παραβίασης των βασικών της αρχών | **1** - Ρωσική Ομοσπονδία |
| **Σύνολο** | | **26 δικαιοδοσίες** |

Το τμήμα I αντικαταστάθηκε ολόκληρο με τον κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμό **(ΕΕ) 2026/83** της 4.12.2025. Προστέθηκαν **Βολιβία** και **Βρετανικές Παρθένες Νήσοι**, διαγράφηκαν **Μπουρκίνα Φάσο, Μαλί, Μοζαμβίκη, Νιγηρία, Νότια Αφρική** και **Τανζανία**. Το τμήμα IV προστέθηκε με τον κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμό **(ΕΕ) 2026/46** της 3.12.2025 - και οι δύο δημοσιεύθηκαν στις 9.1.2026.

**Γιατί μπήκε η Ρωσία, και γιατί με νέο τμήμα**

Η συμμετοχή της στη FATF έχει ανασταλεί, άρα δεν εμφανίζεται σε καμία λίστα της. Η Επιτροπή έκρινε ότι εξακολουθεί να συνιστά απειλή και δημιούργησε χωριστή κατηγορία. Οι τρεις στρατηγικές ανεπάρκειες που εντοπίστηκαν είναι η **ανεξαρτησία της μονάδας χρηματοοικονομικών πληροφοριών** και ικανότητά της να συνεργάζεται με ομολόγους της· **διαφάνεια ως προς τους πραγματικούς δικαιούχους** και ακρίβεια των πληροφοριών· **εφαρμογή του πλαισίου ΚΞΧ/ΧΤ στα κρυπτοστοιχεία**. Πρακτικά για τον λογιστή. Πελάτης ή πραγματικός δικαιούχος με ρωσική εγκατάσταση οδηγεί σε **υποχρεωτική** αυξημένη επιμέλεια, ανεξάρτητα από κάθε άλλη στάθμιση.

Ο κατάλογος μεταβάλλεται δύο έως τρεις φορές τον χρόνο. Το φύλλο κατάταξης πρέπει να καταγράφει **την ημερομηνία κατά την οποία έγινε ο έλεγχος**, όχι μόνο το αποτέλεσμά του.

**Τρεις κατάλογοι που δεν πρέπει να συγχέονται**

**(α)** Ο **ενωσιακός κατάλογος τρίτων χωρών υψηλού κινδύνου** - ο μόνος που παράγει **υποχρεωτική** αυξημένη επιμέλεια. **(β)** Η **γκρίζα λίστα της FATF** (δικαιοδοσίες υπό ενισχυμένη παρακολούθηση) - ισχυρός παράγοντας, όχι αυτόματη υποχρέωση. **(γ)** Οι κατάλογοι **κυρώσεων** ΕΕ/ΟΗΕ - διαφορετικό καθεστώς, με δικές τους απαγορεύσεις. Ο κατάλογος (α) μεταβάλλεται συχνά· ο λογιστής οφείλει να τον ελέγχει, όχι να τον απομνημονεύει.

### Ε.2 Κατάλογος Β - Ύποπτες ενδείξεις

Ό,τι εμφανίζεται κατά τη διάρκεια της σχέσης και επιβάλλει διερεύνηση. Έξι οικογένειες.

#### *Β.1 Ταυτότητα και συμπεριφορά του πελάτη*

Πηγή. **ΠΟΛ.1185/23.7.2013** «Ενδείξεις συναλλαγών/δραστηριοτήτων ασυνήθων ή ύποπτων νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας», σε συνδυασμό με το υλικό της Α.Α.Δ.Ε. για τον ν. 4557/2018. Η εγκύκλιος εκδόθηκε υπό τον ν. 3691/2008 και απευθυνόταν ρητά, μεταξύ άλλων, στους «λογιστές που δεν συνδέονται με σχέση εξηρτημένης εργασίας» - δηλαδή ακριβώς στους σημερινούς εξωτερικούς λογιστές-φοροτεχνικούς. Οι ορισμοί της ύποπτης και της ασυνήθους συναλλαγής μεταφέρθηκαν αυτούσιοι στον ν. 4557/2018· οι τυπολογίες διατηρούν πλήρη πρακτική αξία.

| | Ένδειξη |
|---|---|
| 1 | **Απροθυμία** προσκόμισης των εγγράφων επαλήθευσης ταυτότητας, ή προσκόμιση εγγράφων **αμφιβόλου γνησιότητας**, ή ανεπαρκείς και ανακριβείς πληροφορίες. |
| 2 | Εκπρόσωπος νομικού προσώπου που επιχειρεί συναλλαγή για λογαριασμό του και **αρνείται** να δώσει τα έγγραφα πιστοποίησης του νομικού προσώπου. |
| 3 | **Επιμονή** για διενέργεια και πληρωμή σε μετρητά συναλλαγών μεγάλης αξίας. |
| 4 | Επαναλαμβανόμενες όμοιες συναλλαγές για ποσά **λίγο κάτω** από το όριο εφαρμογής των μέτρων δέουσας επιμέλειας. |
| 5 | Πληροφορίες από **εξωτερική πηγή** - τοπική κοινωνία, μέσα ενημέρωσης - για εμπλοκή σε δραστηριότητες που πιθανώς συνδέονται με φοροδιαφυγή, ή για πολυτελή βίο. |
| 6 | Χρήση **προσωπικού λογαριασμού** του ιδιοκτήτη ή υπαλλήλου αντί του εταιρικού, για συναλλαγές της εταιρείας, με σκοπό την απόκρυψη πωλήσεων ή άλλων εταιρικών γεγονότων. |
| 7 | Αγορές αγαθών μεγάλης αξίας - σκάφη, πολυτελή αυτοκίνητα, έργα τέχνης - από πρόσωπα εγκατεστημένα σε **περιοχή εξωχώριων δραστηριοτήτων ή χώρα χαμηλής φορολογίας**, με πραγματικό δικαιούχο φυσικό πρόσωπο του οποίου το δηλούμενο εισόδημα δεν τις δικαιολογεί. |
| 8 | Συχνές ή σημαντικού ύψους συναλλαγές επί αγαθών μεγάλης αξίας, **ασύμβατες** με τον συνήθη τρόπο συναλλακτικής δραστηριότητας. |
| 9 | Ασυνήθης **νευρικότητα** κατά τη διεξαγωγή της συναλλαγής. |
| 10 | **Μη επίδειξη εύλογου ενδιαφέροντος** για τους κινδύνους ή τους οικονομικούς όρους της συναλλαγής. |
| 11 | **Άρνηση προσωπικών επαφών** με την επιχείρηση. |
| 12 | Συχνή **αλλαγή διεύθυνσης** που δεν δικαιολογείται από την επαγγελματική δραστηριότητα. |
| 13 | Συνεχής αλλαγή **εμφάνισης και συμπεριφοράς**, που υποδηλώνει μεταβολή του βιοτικού επιπέδου. |
| 14 | Το τηλέφωνο του σπιτιού ή της επιχείρησης είναι **απενεργοποιημένο**. |
| 15 | Υπόνοια ή διαπίστωση **ίδρυσης εικονικών επιχειρήσεων**. |
| 16 | Αγοραπωλησία ακινήτου χωρίς τον απαιτούμενο **τύπο** - π.χ. με ιδιωτικό συμφωνητικό. |
| 17 | Από το συμβόλαιο μεταβίβασης προκύπτει ότι το ακίνητο περιήλθε στον πωλητή **πολύ πρόσφατα** (διαδοχικές αγοραπωλησίες). |
| 18 | Δικηγόρος που φέρεται να χρησιμοποιεί **προσωπικούς λογαριασμούς** για συναλλαγές προσώπων που εκπροσωπεί. |

#### *Β.2 Οι συναλλασσόμενοι του πελάτη*

| | Ένδειξη |
|---|---|
| 1 | Η **ταυτότητα των συναλλασσομένων δεν είναι σαφής**. |
| 2 | Συμβαλλόμενοι με εταιρείες ή παρόχους υπηρεσιών **μη αναμενόμενους**, ή που κατά κανόνα δεν σχετίζονται με τον κλάδο δραστηριότητας του πελάτη. |
| 3 | Συμβαλλόμενος με εταιρεία που ανήκει ή ελέγχεται από **πολιτικώς εκτεθειμένο πρόσωπο** ή συγγενή του - ιδίως όταν το πρόσωπο αυτό είναι εξουσιοδοτημένο να υπογράφει συμβάσεις ή άδειες συναφείς με τη δραστηριότητα του πελάτη. |
| 4 | Συμβαλλόμενος με **υπεράκτιες εταιρείες**, ειδικά με έδρα σε χώρες υψηλού κινδύνου. |
| 5 | **Ενδιάμεσοι ή σύμβουλοι** εγκατεστημένοι σε χώρα υψηλού κινδύνου, ή σε χώρα όπου η δραστηριότητα του πελάτη δεν είναι ενεργή. |
| 6 | Συμβαλλόμενος με εταιρεία που έχει έδρα - ή με στελέχη που έχουν έδρα - **στη διεύθυνση υπεράκτιας εταιρείας παροχής υπηρεσιών**. |

| | |
|---|---|
| 7 | Μεγάλες ή σημαντικές συναλλαγές με **νεοσύστατες, αδιαφανείς ή μη αναγνωρίσιμες** εταιρείες. |
| 8 | Έκδοση **πιστωτικών τιμολογίων** σε επιχειρήσεις ή υποκαταστήματα σε χώρες υψηλού κινδύνου. |

### *Β.3 Οι όροι των συναλλαγών*

| | Ένδειξη |
|---|---|
| 1 | Συμβάσεις ή δάνεια **χωρίς υποστηρικτική τεκμηρίωση** ή χωρίς εύλογους εμπορικούς όρους - π.χ. η πληρωμή για τα αγαθά ή τις υπηρεσίες φαίνεται ανεπαρκής ή υπερβολική. |
| 2 | Συμβάσεις όπου η τεκμηρίωση **δεν καθορίζει με σαφήνεια** τους βασικούς όρους. Τι παρέχεται, τι πληρώνεται. |
| 3 | Συμβάσεις που **δεν απεικονίζουν την πραγματικότητα** της συναλλαγής - τα αγαθά ή οι πληρωμές διαφέρουν από τα οριζόμενα και δεν υπάρχει τεκμηρίωση που να εξηγεί τη διαφορά. |
| 4 | Δάνεια με **ιδιαίτερα ευνοϊκούς ή δυσμενείς** όρους. |
| 5 | **Ενέργειες εκτός των όρων** της σύμβασης - π.χ. πρόσθετες πληρωμές. |
| 6 | Αλλαγές στις συμβάσεις, όπως **αυξήσεις τιμών χωρίς εμπορική αιτιολόγηση**. |
| 7 | Βασικοί όροι που **αποκλίνουν** από άλλες συναλλαγές του ίδιου πελάτη ή από τα ισχύοντα στον κλάδο - π.χ. απόκτηση αγαθών ή υπηρεσιών που συνήθως δεν χρησιμοποιεί. |
| 8 | Σύμβαση που προβλέπει ότι οι πληρωμές **εξαρτώνται από την έκβαση συμφωνιών με άλλα μέρη**. |
| 9 | Απασχόληση ατόμων με **χαμηλά προσόντα σε υψηλές θέσεις**, ή **πλασματικοί υπάλληλοι** στη μισθοδοσία. |
| 10 | Συναλλαγές που **δεν μπορούν να εξηγηθούν με σαφήνεια** από τον ίδιο τον πελάτη. |

### *Β.4 Πληρωμές και χρηματικές ροές*

| | Ένδειξη |
|---|---|
| 1 | Πληρωμές **προς ή από πρόσωπα χωρών υψηλού κινδύνου**, ή πρόσωπα των οποίων η ταυτότητα δεν εξακριβώνεται, ή εταιρείες των οποίων οι δικαιούχοι δεν εξακριβώνονται. |
| 2 | Πληρωμές μέσω **μεσαζόντων σε τρίτες χώρες**. |
| 3 | **Υψηλής αξίας πληρωμές** για παροχή υπηρεσιών σε χώρες υψηλού κινδύνου. |
| 4 | Πληρωμές σε **τραπεζικούς λογαριασμούς στην αλλοδαπή** προσώπων ή εταιρειών με τα οποία δεν υπάρχει καμία επιχειρηματική σχέση. |
| 5 | Πληρωμές **τμηματικά** σε λογαριασμούς διαφόρων υπεράκτιων εταιρειών. |
| 6 | Πληρωμές σε χώρες που τηρούν **αυστηρά το τραπεζικό απόρρητο** και δεν ανταλλάσσουν πληροφορίες. |
| 7 | Πληρωμές σε λογαριασμούς χωρών **διαφορετικών από τη χώρα διαμονής** του παραλήπτη. |
| 8 | Πληρωμές σε **προσωπικούς και όχι εταιρικούς** λογαριασμούς. |
| 9 | Πληρωμές σε νομικές οντότητες που **δεν είναι συμβαλλόμενες** σε κάποιο έργο ή συναλλαγή. |
| 10 | Μεγάλες ή συχνές, **ακέραιες στρογγυλές** πληρωμές ή εισπράξεις. |
| 11 | **Απόκλιση από τις συνήθεις διαδικασίες έγκρισης** πληρωμών. |
| 12 | Πληρωμές **χωρίς γραπτό συμβόλαιο**, ή με συμβόλαιο ασαφές ή μη διαθέσιμο. |
| 13 | Πληρωμή **τιμολογίων που δεν προβλέπονται** βάσει συμβολαίου. |
| 14 | Πληρωμές μέσω τιμολογίων που **δεν συνάδουν με το φορολογικό προφίλ** - ως προς το ποσό, τον χρόνο ή την τοποθεσία του παραλήπτη. |
| 15 | Πληρωμές τιμολογίων **αγορών που εκδίδει ο ίδιος ο πελάτης**, αντί τιμολογίων πώλησης από τους συμβαλλομένους. |
| 16 | Υψηλές **προμήθειες** κοντά σε συγκεκριμένες ημερομηνίες - π.χ. όταν ολοκληρώνεται ένα συμβόλαιο. |
| 17 | Πληρωμές ακριβώς **πριν ή μετά** τη λήψη τιμολογίου ή την υπογραφή συμβολαίου. |
| 18 | **Απευθείας πληρωμές από τρίτο** σε πιστωτές, για λογαριασμό του πελάτη ή οντοτήτων που ελέγχει. |
| 19 | **Ευνοϊκή μεταχείριση** συγκεκριμένων πιστωτών χωρίς προφανή λόγο. |
| 20 | Λήψη ποσών **υπερβολικών** για τα συγκεκριμένα προϊόντα ή υπηρεσίες. |
| 21 | Ποσά σε **μεσάζοντες ή συμβούλους** που φαίνονται υπερβολικά. |
| 22 | Σημαντικές και **ανεξήγητες αναλήψεις μετρητών**. |
| 23 | Χρήση **λογαριασμού τρίτου, συμβολαιογράφου ή δικηγόρου** χωρίς προφανή ανάγκη. |
| 24 | **Ασαφής προέλευση** των κεφαλαίων μιας συναλλαγής. |
| 25 | Ιστορικό **συχνού ανοίγματος και κλεισίματος** τραπεζικών λογαριασμών. |
| 26 | Σημαντικές ανεξήγητες κινήσεις από και προς τους λογαριασμούς του πελάτη. |
| 27 | **Αποδεικτικά πληρωμών που δεν έχουν καταχωρηθεί στα βιβλία.** |

### *B.5 Αποτελέσματα και οικονομικές καταστάσεις*

| | Ένδειξη |
|---|---|
| 1 | **Βασικοί αριθμοδείκτες που αποκλίνουν** από αυτούς παρόμοιων επιχειρήσεων. |
| 2 | Ασυνήθιστες ή ανεξήγητες **ζημιές ή κέρδη από συμβόλαια**. |
| 3 | Τα αρχεία **δεν υποδεικνύουν φορολογητέο κέρδος**, αν και αυτό αναμενόταν. |
| 4 | Τα αρχεία περιέχουν **έξοδα που δεν συνδέονται** με πωλήσεις ή κέρδη. |
| 5 | Στοιχεία ενεργητικού ή δικαιώματα που αποκτήθηκαν ή πωλήθηκαν σε **τιμή διαφορετική από την αγοραία**, ή που δεν έχουν αξία, ή που πιθανόν δεν υπάρχουν. |
| 6 | Ο ισολογισμός περιέχει **ανεξήγητο δάνειο με μη συνδεόμενη οντότητα**. |
| 7 | Ο ισολογισμός περιέχει **υποχρεώσεις συνδεδεμένες με άγνωστα στοιχεία ενεργητικού**, ή υποχρεώσεις υπερβολικής αξίας. |
| 8 | Σημαντική και **ανεξήγητη αύξηση κεφαλαίου**. |
| 9 | Η εταιρεία κατέχει **πολυτελή πάγια ασύμβατα με τη δραστηριότητά της** - ιδιωτικό αεροσκάφος, σκάφος, ακριβά αστικά ακίνητα. |
| 10 | Ο πελάτης, υπάλληλοί του ή μέλη της οικογένειάς του απολαμβάνουν **επίπεδο ζωής και δαπανών που δεν δικαιολογείται** από τα εισοδήματά τους. |
| 11 | Συμβόλαια ή άδειες που ανατίθενται από πολιτικώς εκτεθειμένα πρόσωπα ή συγγενείς τους, ή **χωρίς δημόσιο διαγωνισμό** ή χωρίς τα συνήθως απαιτούμενα έγγραφα. |
| 12 | Τα αποκτηθέντα βάσει συμβολαίων αγαθά ή υπηρεσίες **δεν παραδόθηκαν ποτέ** στην πραγματικότητα. |
| 13 | **Ωφελήματα από ευνοϊκή μεταχείριση** από κυβερνητικές υπηρεσίες, προμηθευτές ή πελάτες. |
| 14 | Πρόσφατη **απόλυση ανώτερων στελεχών** χωρίς σαφή αιτιολόγηση. |

### *B.6 Εσωτερικές ενδείξεις - το ίδιο το γραφείο*

Οικογένεια που τα περισσότερα εθνικά κείμενα παραλείπουν. Δεν αφορά τον πελάτη αλλά τη δική μου έκθεση - και δεν οδηγεί σε αναφορά προς την Αρχή, αλλά σε **εσωτερικό έλεγχο**. Η κατάταξή της στους λόγους αναφοράς είναι λάθος που εντοπίστηκε σε αρκετά κεφάλαια χωρών.

| | Ένδειξη |
|---|---|
| 1 | Υπάλληλος με **σπάταλο τρόπο ζωής** που δεν δικαιολογείται από τον μισθό του. |
| 2 | Υπάλληλος που **παραλείπει να συμμορφωθεί** με τις αναγνωρισμένες πολιτικές και διαδικασίες. |
| 3 | Υπάλληλος **απρόθυμος να πάρει άδεια**. |
| 4 | **Αλλαγές στην απόδοση** ή στη συμπεριφορά υπαλλήλου. |
| 5 | Υπάλληλος που διατηρεί **κοινωνικές σχέσεις πέραν του συνήθους** με πελάτες. |

## Ε.3 Μεθοδολογίες που πρέπει να αναγνωρίζονται

| Μεθοδολογία | Πώς εμφανίζεται στα βιβλία |
|---|---|
| **Smurfing** (κατάτμηση) | Επαναλαμβανόμενες όμοιες συναλλαγές μικρών ποσών, συστηματικά κάτω από τα κατώφλια. |
| **Cuckoo smurfing** | Κεφάλαια τρίτων που εισέρχονται σε λογαριασμούς νόμιμων δικαιούχων χωρίς τη γνώση τους, με αντιστάθμιση εκτός συστήματος. |
| **Υπεράκτιες εταιρείες** και φορολογικοί παράδεισοι | Αντισυμβαλλόμενοι χωρίς πραγματική υπόσταση· τιμολόγηση χωρίς αντίκρισμα. |
| **Εταιρείες κελύφη** (*shell*) | Μηδενική υποδομή, μηδενικά λειτουργικά έξοδα, υψηλός τζίρος. |
| **Εταιρείες βιτρίνα** | Πραγματική αλλά ασύμβατη δραστηριότητα, που απορροφά μετρητά. |
| **Χρηματιστήριο** | Αγορές τίτλων μεγάλης αξίας που δεν δικαιολογούνται από την οικονομική κατάσταση. |
| **Χρυσός και πολύτιμα αντικείμενα** | Αγορές που δεν αποτυπώνονται σε αντίστοιχη ταμειακή ροή. |
| **Λαχεία και κερδισμένοι λαχνοί** | Αγορά κερδισμένων δελτίων για τη νομιμοποίηση μετρητών. |

Και τρεις ελληνικές υποθέσεις που τεκμηριώνουν τυπολογίες με πραγματικά περιστατικά:

| Υπόθεση | Τυπικές πρακτικές |
|---|---|
| **Άδεια Διαμονής Επενδυτή** (*golden visa*) | Κεφάλαια αγνώστου ή υπόπτου προελεύσεως για την απόκτηση ακινήτων· μέθοδοι πληρωμής που δυσχεραίνουν την εξακρίβωση· κεφάλαια από **τρίτα πρόσωπα άσχετα μεταξύ τους**· διαφορετικός τρόπος πληρωμής από τον αναγραφόμενο στα συμβόλαια· **αγορές με χρήματα του πωλητή**· POS σε άλλη χώρα· **επιστροφή χρημάτων μέσω ενοικίου**· οπισθογραφημένες επιταγές· απόκτηση μέσω *offshore*· «μεταπώληση» της άδειας. |
| **Καταχρηστική εκμετάλλευση μη κερδοσκοπικών** (ΑΜΚΕ / ΜΚΟ) | Οι διαχειριστές ή πραγματικοί δικαιούχοι **μεταφέρουν απευθείας στους λογαριασμούς τους** (ή συγγενών) κεφάλαια της οντότητας, χωρίς σύμβαση και χωρίς αιτιολόγηση· ή **θέτουν εαυτούς συνδικαιούχους** σε λογαριασμούς δωρητών, χορηγών ή ευεργετουμένων, αποκτούν τον έλεγχό τους και αναλαμβάνουν ποσά προς ίδιον όφελος. |
| **Κρυπτοστοιχεία** | Ελκυστικά λόγω ευκολίας δημιουργίας και μεταφοράς, ανωνυμίας και λειτουργίας εκτός τραπεζικού συστήματος. Μεθοδολογίες. *Money mules*· προπληρωμένες κάρτες· διαδικτυακός τζόγος· ATM κρυπτονομισμάτων· δίκτυα *peer-to-peer*· τοπικά καταστήματα· **υπηρεσίες ανάμειξης** (*tumblers*). |

## 1. Γερμανία

Περιεχόμενα

### 1.1 Κατάλογος Α - παράγοντες αυξημένου κινδύνου

#### *Α.1 Βαθμίδα του κλάδου κατά την εθνική εκτίμηση κινδύνου*

- **Τομεακή ανάλυση κινδύνου 2026** (BMF με BMJV και άνω των 60 αρχών, *Stand* 20.07.2026, «*Sektorspezifische Risikoanalyse … Bewertung der von juristischen Personen des Privatrechts, Personengesellschaften und Rechtsgestaltungen ausgehenden Risiken*»). Ο κλάδος των **Steuerberater και Wirtschaftsprüfer κατατάσσεται σε μεσαία προς υψηλή έκθεση (*Mittel / Hoch*)** ως προς την ευπάθεια εκμετάλλευσης σε συγκεκριμένες δραστηριότητες.
- **Erste Nationale Risikoanalyse 2018/2019** (BMF, δημοσίευση 19.10.2019). Ο **τομέας ακινήτων** χαρακτηρίζεται υψηλού κινδύνου. Ειδικοί κίνδυνοι για τον κλάδο. **Καταπιστευματικές δραστηριότητες (*Treuhandtätigkeiten*)**, ιδίως με αλλοδαπές συνδέσεις ή πληρωμές μετρητών· συναλλαγές **Share Deal** σε ακίνητα· **Strohmann-Konstruktionen** (αχυράνθρωποι).
- Και οι δύο αναλύσεις **δεσμεύουν εμμέσως το περιεχόμενο της ατομικής ανάλυσης κινδύνου του γραφείου**. Ο νόμος επιβάλλει ρητά να συνεκτιμώνται «οι πληροφορίες που παρέχονται βάσει της εθνικής ανάλυσης κινδύνου».
- **Στατιστική εικόνα**. Η FIU καταγράφει διαρκή **υπο-αναφορά** από τα ελεύθερα επαγγέλματα.

#### *Α.2 Πότε η ενισχυμένη δέουσα επιμέλεια είναι ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗ (πέραν τρίτων χωρών και ΠΕΠ)*

Ο GwG προβλέπει **τέσσερις τυποποιημένες περιπτώσεις υψηλότερου κινδύνου**. Για τον φοροτεχνικό και τον ελεγκτή, μετά την αφαίρεση των ΠΕΠ, των τρίτων χωρών υψηλού κινδύνου και των σχέσεων ανταποκριτή (που αφορούν μόνο τον χρηματοπιστωτικό τομέα), απομένουν **δύο** - και είναι οι κρισιμότερες στην πράξη:

**1. Η συναλλαγή που, σε σύγκριση με παρόμοιες περιπτώσεις (§15 Παρ. 3 Αρ. 3 GwG):**

- α) είναι **ιδιαίτερα πολύπλοκη ή ασυνήθιστα μεγάλη**, ή
- β) ακολουθεί **ασυνήθιστο μοτίβο συναλλαγών**, ή
- γ) **δεν έχει προφανή οικονομικό ή νομικό σκοπό**.

Οι έννομες συνέπειες εδώ δεν είναι απλώς «περισσότερη επιμέλεια». Ο νόμος επιβάλλει σωρευτικά: (i) **διερεύνηση της συναλλαγής, του ιστορικού και του σκοπού της με κατάλληλα μέσα** και, «εάν είναι απαραίτητο, **εξέταση εάν υφίσταται η υποχρέωση αναφοράς**»· (ii) **ενισχυμένη συνεχή παρακολούθηση** της υποκείμενης σχέσης· (iii) **καταγραφή των αποτελεσμάτων της διερεύνησης** στα αρχεία. Πρόκειται δηλαδή για τον θεσμοθετημένο κρίκο που συνδέει τον Κατάλογο Α με τον Κατάλογο Β.

**2. Η γενική ρήτρα (§15 Παρ. 2 GwG).** Ενισχυμένη επιμέλεια οφείλεται **οποτεδήποτε** η ανάλυση κινδύνου του γραφείου ή η αξιολόγηση μεμονωμένης περίπτωσης, με βάση τους παράγοντες των Παραρτημάτων 1 και 2, καταλήγει σε υψηλότερο κίνδυνο. Το εύρος των μέτρων καθορίζεται από τον υπόχρεο **και πρέπει να μπορεί να αποδειχθεί ως κατάλληλο ενώπιον της εποπτικής αρχής**.

**Ελάχιστο περιεχόμενο των ενισχυμένων μέτρων στα ΠΕΠ και στη γενική ρήτρα.** Έγκριση **μέλους της ανώτερης διοίκησης** για σύναψη ή συνέχιση· **προσδιορισμός της προέλευσης των περιουσιακών στοιχείων**· **αυξημένη συνεχής παρακολούθηση**. Για τις τρίτες χώρες υψηλού κινδύνου το ελάχιστο διευρύνεται σε έξι δέσμες πληροφοριών (πρόσθετα στοιχεία για πελάτη και πραγματικό δικαιούχο, για τον επιδιωκόμενο τύπο σχέσης, για την προέλευση περιουσίας και πλούτου αμφοτέρων, για τους λόγους της συναλλαγής, για την προβλεπόμενη χρήση των κεφαλαίων), έγκριση διοίκησης, και στενότερη παρακολούθηση με **συχνότερους και εντατικότερους ελέγχους**.

#### *Α.3 Εθνικοί παράγοντες πελάτη και σχέσης, πέραν των ενωσιακών Παραρτημάτων*

Τα Παραρτήματα 1 και 2 του GwG αναπαράγουν τα ενωσιακά. Το **εθνικό επίπεδο** προστίθεται κυρίως μέσω των εργαλείων των επιμελητηρίων:

**α) Παράγοντες που αφορούν το είδος της υπηρεσίας.** Χαμηλότερου κινδύνου θεωρείται η τυπική φοροτεχνική εργασία (χρηματοοικονομική και μισθοδοτική λογιστική, ετήσιες οικονομικές καταστάσεις, φορολογικές δηλώσεις, φορολογικός σχεδιασμός, φορολογική υπεράσπιση). Υψηλότερου κινδύνου, **κατ' εμπειρία**:

- οικονομική συμβουλευτική και **ιδίως καταπιστευματικές (Treuhand) εργασίες**·
- εκτέλεση **χρηματοοικονομικών ή κτηματομεσιτικών συναλλαγών** για λογαριασμό πελάτη·
- συμμετοχή στον σχεδιασμό ή την εκτέλεση. Αγοραπωλησίας ακινήτων ή επιχειρήσεων· διαχείρισης χρημάτων, τίτλων ή περιουσιακών στοιχείων· ανοίγματος ή διαχείρισης τραπεζικών λογαριασμών, λογαριασμών ταμιευτηρίου ή τίτλων· προμήθειας των μέσων για ίδρυση, λειτουργία ή διαχείριση εταιρειών· ίδρυσης, λειτουργίας ή διαχείρισης καταπιστευμάτων και εταιρειών·
- **υπηρεσίες εταιρικής εξυπηρέτησης (TCSP)**. Ίδρυση νομικών προσώπων· άσκηση διοικητικών ή διευθυντικών καθηκόντων ή καθηκόντων εταίρου· παροχή **έδρας, διεύθυνσης ή ταχυδρομικής διεύθυνσης**· άσκηση καθηκόντων *trustee*· άσκηση λειτουργίας **ονομαστικού μετόχου (*nominee*)** για λογαριασμό άλλου· παροχή σε τρίτον της δυνατότητας να ασκεί τις λειτουργίες αυτές·
- συμβουλευτική σε **φορολογικά αδικήματα και αυτοαναφορές (*Selbstanzeige*)** και εκπροσώπηση σε φορολογική ποινική διαδικασία. Μέτριος έως υψηλός κίνδυνος.

Το εργαλείο απαιτεί να καταγράφεται το **ποσοστό (%) του κύκλου εργασιών** που αντιστοιχεί σε κάθε κατηγορία υπηρεσίας - είναι το μοναδικό ποσοτικό μέγεθος που θέτουν οι γερμανικές οδηγίες.

**β) Κλάδοι υψηλού κινδύνου (εθνικός κατάλογος, κατ' εμπειρία):**

- κλάδοι **έντονης χρήσης μετρητών**. Οίκοι ανοχής, τυχερά παιχνίδια και καζίνο, εστίαση, ξενοδοχεία·
- **κατασκευαστικός κλάδος** και κατασκευαστές·
- **εμπορία ακινήτων** και μεσιτεία ακινήτων·
- **εμπόριο αγαθών υψηλής αξίας**. Πολύτιμα μέταλλα, πολύτιμοι λίθοι, κοσμήματα, ρολόγια, έργα τέχνης, αντίκες, αυτοκίνητα, πλοία, μηχανοκίνητα σκάφη, αεροσκάφη, μηχανήματα·
- **εισαγωγικές/εξαγωγικές** επιχειρήσεις.

**γ) Παράγοντες που αφορούν το ίδιο το γραφείο** - ιδιομορφία του γερμανικού εργαλείου. Το **γεωγραφικό και υποδομικό περιβάλλον** της έδρας (π.χ. εγγύτητα σε αεροδρόμιο ή σύνορα) και το **εύρος δραστηριότητας** (περιφερειακό / εθνικό / διεθνές, εγχώριοι ή αλλοδαποί πελάτες) αποτελούν αυτοτελείς παράγοντες κινδύνου του γραφείου.

**δ) Μεθοδολογικός κανόνας.** Το γερμανικό υπόδειγμα ξεκινά **πάντοτε από μέσο (μέτριο) κίνδυνο** για κάθε πελάτη και απαιτεί τεκμηριωμένα, κατανοητά κριτήρια για να μετακινηθεί προς τα κάτω ή προς τα πάνω. **Απλή δήλωση «χαμηλού κινδύνου» δεν αρκεί.** Ένας μόνο παράγοντας κλάδου ή προσώπου αρκεί για να ανεβάσει μια κατ' αρχήν χαμηλού κινδύνου εντολή (π.χ. κατάρτιση ετήσιων οικονομικών καταστάσεων) σε υψηλότερη κατηγορία.

### 1.2 Κατάλογος Β - ύποπτες ενδείξεις

Πηγές. Ο ίδιος ο GwG (γενεσιουργά γεγονότα αναφοράς και τυποποιημένες περιπτώσεις υψηλού κινδύνου)· η **GwGMeldV-Immobilien**, που είναι δεσμευτική και παράγει **αυτόματη υποχρέωση αναφοράς χωρίς εξατομικευμένη κρίση**· τα Παραρτήματα 1-2 του GwG· τα εργαλεία των Steuerberaterkammern· τα *Anhaltspunktepapiere* της FIU.

#### *B.1 Ταυτότητα και συμπεριφορά του πελάτη*

| | Ένδειξη |
|---|---|
| 1 | **Άρνηση ή καθυστέρηση** προσκόμισης εγγράφων ταυτότητας ή στοιχείων του πραγματικού δικαιούχου. |
| 2 | **Πλαστά, παραποιημένα ή απλώς αντιγραμμένα** έγγραφα ταυτότητας· ενδείξεις ότι τα στοιχεία ταυτοποίησης είναι **εν γνώσει ψευδή ή ελλιπή** (αυτοτελής υποχρεωτικά αναφερόμενη περίπτωση στα ακίνητα). |
| 3 | **Παράλειψη του πελάτη να δηλώσει** ότι ενεργεί για λογαριασμό πραγματικού δικαιούχου - **αυτοτελές γενεσιουργό γεγονός αναφοράς κατά τον νόμο**, ανεξάρτητο από κάθε άλλη ένδειξη. |
| 4 | **Προσφορά χρημάτων** για παράκαμψη των απαιτήσεων ταυτοποίησης. |
| 5 | **Ασυνήθιστη εξοικείωση με τη νομοθεσία AML** ή επανειλημμένες ερωτήσεις για τον τρόπο εφαρμογής των μέτρων. |
| 6 | **Απόσυρση από τη συναλλαγή** μόλις εξηγηθούν οι απαιτήσεις συμμόρφωσης. |
| 7 | **Αποφυγή προσωπικής επαφής χωρίς εύλογη αιτία** (*Vermeidung persönlichen Kontaktes ohne plausiblen Grund*). |
| 8 | **Αντιφατικές πληροφορίες** ή συμπεριφορά ασυνεπής με το γνωστό οικονομικό προφίλ. |
| 9 | **Ασυμφωνία δηλωθέντος εισοδήματος και εμφανούς τρόπου ζωής**. |
| 10 | **Ποινική έρευνα ή καταδίκη** του συμμετέχοντος ή του πραγματικού δικαιούχου **για ξέπλυμα ή για βασικό αδίκημα εντός πενταετίας** - υποχρεωτικά αναφερόμενη περίπτωση στα ακίνητα. |
| 11 | **Συμμετέχων ή πραγματικός δικαιούχος σε κατάλογο κυρώσεων** ή σε εθνικό μέτρο εφαρμογής του - υποχρεωτικά αναφερόμενη περίπτωση στα ακίνητα. |
| 12 | **Ιδιότητα ΠΕΠ** του πελάτη ή του πραγματικού δικαιούχου, μέλους της οικογένειάς του ή στενά συνδεδεμένου προσώπου, **σε συνδυασμό με ασυνήθιστες ροές κεφαλαίων**. |
| 13 | **Υπήκοος τρίτης χώρας που αιτείται δικαίωμα διαμονής ή ιθαγένεια** κράτους μέλους σε αντάλλαγμα μεταφοράς κεφαλαίου, αγοράς ακινήτων ή κρατικών ομολόγων, ή επένδυσης σε εταιρείες. |

#### *B.2 Οι συναλλασσόμενοι του πελάτη*

| | Ένδειξη |
|---|---|
| 1 | **Παρεμβολή τρίτων χωρίς εύλογο λόγο** - «ανδρείκελα» / *Strohmänner* (*Einschaltung von Dritten ohne plausiblen Grund*). Ρητός δείκτης του εργαλείου κινδύνου και ταυτόχρονα κύρια τυπολογία της εθνικής εκτίμησης κινδύνου. |
| 2 | **Εταιρείες-γραμματοκιβώτια (*Briefkastenunternehmen*)** ως εταιρικό κάλυμμα, ή εταιρικές διευθύνσεις **χωρίς ή με ασυνήθιστα λίγους υπαλλήλους**. |
| 3 | **Εταιρείες-κέλυφος χωρίς λειτουργική δραστηριότητα** και *Durchlaufgesellschaften* - εταιρείες διέλευσης χρημάτων. |
| 4 | **Σύνθετες εταιρικές δομές χωρίς σαφές φορολογικό ή εμπορικό όφελος**· δομή ιδιοκτησίας που **φαίνεται ασυνήθιστη ή υπερβολικά περίπλοκη** σε σχέση με τη φύση της δραστηριότητας. |
| 5 | **Εταιρείες με ονομαστικούς μετόχους** ή **μετοχές στον κομιστή**. |
| 6 | **Νομικά πρόσωπα ή μορφώματα που χρησιμεύουν ως όχημα διαχείρισης ιδιωτικής περιουσίας**. |
| 7 | **Ιδιότητα πραγματικού δικαιούχου που διαμεσολαβείται μέσω οντότητας τρίτης χώρας** χωρίς αναγνωρίσιμο νόμιμο σκοπό - υποχρεωτικά αναφερόμενη περίπτωση στα ακίνητα. |
| 8 | **Καταπιστευματική κατοχή περιουσιακού στοιχείου χωρίς εμφανή νόμιμο οικονομικό σκοπό**, ή **λύση της καταπιστευματικής σχέσης** χωρίς τέτοιον σκοπό - δύο χωριστές υποχρεωτικά αναφερόμενες περιπτώσεις. |
| 9 | **Υψηλός όγκος συναλλαγών μεταξύ συνδεδεμένων μερών** χωρίς εμπορική λογική. |
| 10 | **Πληρεξούσιο** χωρίς τον προσήκοντα τύπο και μη τεκμηριωμένο εντός **δύο μηνών**· **πλαστό ή παραποιημένο πληρεξούσιο**· πληρεξούσιο του οποίου η υποκείμενη σχέση παραμένει **ασαφής για τον υπόχρεο**· πληρεξούσιο **επικυρωμένο από γερμανική προξενική αρχή σε χώρα υψηλού κινδύνου** - τέσσερις αυτοτελείς υποχρεωτικά αναφερόμενες περιπτώσεις στα ακίνητα. |

#### *B.3 Οι όροι των συναλλαγών*

| | Ένδειξη |
|---|---|
| 1 | **Μεμονωμένη εντολή εκτός μόνιμης σχέσης** η οποία, σε σύγκριση με παρόμοιες υποθέσεις, είναι **ιδιαίτερα πολύπλοκη ή ασυνήθιστα μεγάλη** - ο νόμος επιβάλλει ρητά, μετά τη διερεύνηση ιστορικού και σκοπού, **έλεγχο της υποχρέωσης αναφοράς**. |
| 2 | Εντολή που ακολουθεί **ασυνήθιστο μοτίβο συναλλαγών** χωρίς εμφανή λογική. |
| 3 | Εντολή ή συναλλαγή **χωρίς προφανή οικονομικό ή νομικό σκοπό**. |
| 4 | **Κυκλικές συναλλαγές** και μοτίβα «διέλευσης» χωρίς οικονομικό υπόβαθρο. |
| 5 | **Ταχεία μετακίνηση κεφαλαίων σε πολλαπλές δικαιοδοσίες**. |
| 6 | **Στρογγυλοποιημένες συναλλαγές** χωρίς σαφή εμπορική λογική. |
| 7 | **Προηγουμένως αδρανής εταιρεία με ξαφνική μεγάλη δραστηριότητα**. |

| | |
|---|---|
| 8 | **Συναλλαγές σχεδιασμένες αποκλειστικά για μείωση φόρων χωρίς οικονομική ουσία**. |
| 9 | **Ταχεία μεταπώληση ακινήτου εντός δύο ετών σε ουσιωδώς διαφορετική τιμή** - υποχρεωτικά αναφερόμενη περίπτωση· η προθεσμία **μειώθηκε από τρία σε δύο έτη** με την τροποποίηση της 20.01.2025. |
| 10 | **Μεταπώληση στον προηγούμενο ιδιοκτήτη εντός τριετίας** χωρίς δικαιολόγηση - υποχρεωτικά αναφερόμενη περίπτωση. |
| 11 | **Αντάλλαγμα που αποκλίνει ουσιωδώς από την πραγματική αγοραία αξία** - υποχρεωτικά αναφερόμενη περίπτωση. |
| 12 | **Συναλλαγή δυσανάλογη προς το τεκμηριωμένο νόμιμο εισόδημα ή την περιουσία** του συμμετέχοντος - υποχρεωτικά αναφερόμενη περίπτωση. |
| 13 | **Σύνδεση με διασυνοριακή φορολογική ρύθμιση με χαρακτηριστικά υποχρεωτικής γνωστοποίησης (DAC 6)** - υποχρεωτικά αναφερόμενη περίπτωση. |
| 14 | **Συναλλαγές που αφορούν πετρέλαιο, όπλα, πολύτιμα μέταλλα, προϊόντα καπνού, πολιτιστικά αγαθά και αντικείμενα αρχαιολογικής, ιστορικής, πολιτιστικής ή θρησκευτικής σημασίας ή εξαιρετικής επιστημονικής αξίας, ελεφαντόδοντο και προστατευόμενα είδη**. |
| 15 | **Νέα προϊόντα, νέα επιχειρηματικά μοντέλα και νέες τεχνολογίες** - αυτοτελής παράγοντας που ο νόμος επιβάλλει να καλύπτεται με ειδικά εσωτερικά μέτρα. |
| 16 | **Σύναψη σχέσης εξ αποστάσεως, χωρίς προσωπική επαφή και χωρίς αναγνωρισμένες εγγυήσεις** ηλεκτρονικής ταυτοποίησης ή υπηρεσιών εμπιστοσύνης (eIDAS). |
| 17 | **Εμπλοκή τρίτης χώρας υψηλού κινδύνου, χώρας υπό κυρώσεις ή εμπάργκο**, ή χώρας που υποστηρίζει τρομοκρατικές δραστηριότητες· και **σύνδεση περιουσιακού στοιχείου ή τραπεζικού λογαριασμού που χρησιμοποιείται στη συναλλαγή με χώρα υψηλού κινδύνου** - υποχρεωτικά αναφερόμενη περίπτωση στα ακίνητα. |

***Β.4 Πληρωμές και χρηματικές ροές***

| | Ένδειξη |
|---|---|
| 1 | **Ασυνήθιστα μεγάλες συναλλαγές μετρητών** και επιχειρήσεις έντασης μετρητών χωρίς νόμιμη εξήγηση. |
| 2 | **Πληρωμές σε μικρά χαρτονομίσματα** (5 €, 10 €) - κλασικός δείκτης προέλευσης από λιανικό παράνομο εμπόριο. |
| 3 | **Μεταφορά μετρητών με ασυνήθιστους τρόπους**. |
| 4 | **Πληρωμές ακριβώς κάτω από τα όρια** (*structuring / smurfing*). |
| 5 | **Αντάλλαγμα σε μετρητά ή ισοδύναμα μέσα άνω των 10.000 €** σε συναλλαγή ακινήτου - υποχρεωτικά αναφερόμενη περίπτωση. |
| 6 | **Αντάλλαγμα σε κρυπτονομίσματα** - υποχρεωτικά αναφερόμενη περίπτωση. |
| 7 | **Αντάλλαγμα μέσω τραπεζικού λογαριασμού τρίτης χώρας**, όταν ο δικαιούχος δεν διαμένει εκεί - υποχρεωτικά αναφερόμενη περίπτωση. |
| 8 | **Πληρωμή πριν από την κατάρτιση της σύμβασης**, άνω των 10.000 € - υποχρεωτικά αναφερόμενη περίπτωση. |
| 9 | **Πληρωμή από ή προς μη συμμετέχοντα τρίτον** - υποχρεωτικά αναφερόμενη περίπτωση, με ρητές εξαιρέσεις (μεταξύ άλλων όταν πρόκειται για ορκωτό ελεγκτή ή πιστοποιημένο ελεγκτή λογιστή που χρησιμοποιεί χωριστό λογαριασμό). |
| 10 | **Πληρωμή μέσω λογαριασμού μεσεγγύησης χωρίς νόμιμο ασφαλιστικό συμφέρον** - υποχρεωτικά αναφερόμενη περίπτωση. |
| 11 | **Λήψη πληρωμών από άγνωστα ή μη συνδεδεμένα τρίτα μέρη** (παράγοντας του Παραρτήματος 2). |
| 12 | **Πολλαπλοί λογαριασμοί χωρίς σαφή επιχειρηματικό σκοπό**. |
| 13 | **Ανεξήγητη χρηματοδότηση από τρίτους** και δάνεια από μη θεσμικούς δανειστές. |
| 14 | **Αδυναμία εξακρίβωσης ή αδικαιολόγητη προέλευση** των περιουσιακών στοιχείων που χρησιμοποιούνται για την **αμοιβή του ίδιου του λογιστή** ή της περιουσίας του πελάτη ή του πραγματικού δικαιούχου. |
| 15 | **Προϊόντα ή συναλλαγές που ευνοούν την ανωνυμία** - ρητός παράγοντας του Παραρτήματος 2 και κύριος τομέας κινδύνου της εθνικής εκτίμησης. |

***Β.5 Αποτελέσματα και οικονομικές καταστάσεις***

| | Ένδειξη |
|---|---|
| 1 | **Πωλήσεις που δηλώνονται συστηματικά κάτω του κόστους**. |
| 2 | **Ασυμφωνία κύκλου εργασιών με τη φύση και το μέγεθος της δραστηριότητας** - ιδίως σε κλάδους έντασης μετρητών (εστίαση, τυχερά παιχνίδια, εμπόριο αγαθών υψηλής αξίας, εμπόριο αυτοκινήτων με εισαγωγές/εξαγωγές). |
| 3 | **Αδικαιολόγητα υψηλές ταμειακές ροές** σε σχέση με το δηλωθέν αντικείμενο. |
| 4 | **Ταμειακά διαθέσιμα ή απαιτήσεις που δεν αντιστοιχούν σε καμία τεκμηριωμένη πράξη**. |
| 5 | **Εικονική ή αδικαιολόγητη τιμολόγηση** και υψηλός όγκος ενδοομιλικών συναλλαγών χωρίς εμπορική λογική. |
| 6 | **Share Deals σε ακίνητα** με αποτέλεσμα την αποφυγή του φόρου μεταβίβασης και την απόκρυψη του πραγματικού δικαιούχου - ρητή τυπολογία τόσο της εθνικής όσο και της τομεακής ανάλυσης κινδύνου. |
| 7 | **Ασυνήθιστα υψηλή ή προκαταβαλλόμενη αμοιβή** προς το ίδιο το γραφείο, δυσανάλογη προς το αντικείμενο της εντολής. |

***Β.6 Εσωτερικές ενδείξεις - υπάλληλοι του ίδιου του γραφείου***

**Οδηγούν σε εσωτερικό έλεγχο, ΟΧΙ σε αναφορά στη FIU.** Ο GwG επιβάλλει ρητά, ως εσωτερικό μέτρο διασφάλισης, την **επαλήθευση της αξιοπιστίας των εργαζομένων** (*Zuverlässigkeitsprüfung*) «μέσω κατάλληλων μέτρων, ιδίως μέσω συστημάτων ελέγχου και αξιολόγησης προσωπικού». Οι κατευθυντήριες γραμμές της BStBK εξειδικεύουν:

| | Ένδειξη |
|---|---|

| | |
|---|---|
| 1 | **Ο έλεγχος αφορά μόνο το προσωπικό που έρχεται σε επαφή με υποθέσεις ΞΧ/ΧΤ**, όχι το σύνολο των εργαζομένων. |
| 2 | **Αρχικός έλεγχος ήδη κατά την πρόσληψη**· η προσκόμιση αποσπάσματος ποινικού μητρώου (*Führungszeugnis*) είναι **δυνατή αλλά όχι υποχρεωτική**. |
| 3 | **Διαρκής αξιολόγηση προσανατολισμένη στον κίνδυνο** κατά τη διάρκεια της απασχόλησης. |
| 4 | **Στοχευμένη επανεξέταση όταν προκύψουν ανησυχητικά περιστατικά** - χωρίς όμως γενικό καθήκον έρευνας. |
| 5 | **Υποχρεωτική τεκμηρίωση** των αξιολογήσεων προσωπικού. |
| 6 | Η «αξιοπιστία» ορίζεται λειτουργικά. Ο υπάλληλος **τηρεί επιμελώς τους ισχύοντες κανόνες και αναφέρει τις ύποπτες δραστηριότητες**. Συνεπώς, **η παράλειψη υπαλλήλου να διαβιβάσει εσωτερικά μια ένδειξη συνιστά η ίδια εσωτερική ένδειξη**. |
| 7 | **Υποχρεωτικό εσωτερικό σύστημα καταγγελιών**. Το γραφείο οφείλει να λαμβάνει κατάλληλα μέτρα ώστε το προσωπικό να μπορεί να αναφέρει παραβάσεις **διατηρώντας την εμπιστευτικότητα της ταυτότητάς του**. |
| 8 | **Ανώνυμος δίαυλος προς το ίδιο το Επιμελητήριο**. Κάθε εποπτική αρχή οφείλει να λειτουργεί ασφαλή γραμμή λήψης πληροφοριών για παραβάσεις του GwG, με ρητή δυνατότητα **ανώνυμης** υποβολής. Η WPK λειτουργεί τηλεφωνική γραμμή (+49 30 726161-144). **Η ταυτότητα του καταγγέλλοντος προστατεύεται και κάθε αντίθετη συμβατική ρήτρα είναι άκυρη** - ρήτρες εμπιστευτικότητας σε συμβάσεις εργασίας ή εντολής δεν μπορούν να αποκλείσουν την καταγγελία. |
| 9 | **Απαγόρευση δυσμενούς μεταχείρισης** του εργαζομένου που υπέβαλε αναφορά, με δικαίωμα καταγγελίας στην εποπτική αρχή. Όπου έχει οριστεί *Geldwäschebeauftragter*, ο νόμος απαγορεύει την καταγγελία της σχέσης εργασίας του λόγω της άσκησης των καθηκόντων του και **επεκτείνει την προστασία για ένα έτος μετά τη λήξη του διορισμού**. |
| 10 | **Ανεξάρτητος εσωτερικός έλεγχος** των πολιτικών και διαδικασιών, εφόσον είναι σκόπιμος ενόψει της φύσης και της κλίμακας του γραφείου. |
| 11 | **Αρχική και συνεχής εκπαίδευση** στις τυπολογίες, στις μεθόδους ΞΧ/ΧΤ, στις νομικές διατάξεις, στις εσωτερικές πολιτικές και στην προστασία δεδομένων. Ο νόμος δεν ορίζει συχνότητα· οι ΑΑΗ συνιστούν **τουλάχιστον ετησίως**. |

## 2. Αυστρία

Περιεχόμενα

### 2.1 Κατάλογος Α - παράγοντες αυξημένου κινδύνου

#### *Α.1 Βαθμίδα του κλάδου κατά την εθνική εκτίμηση κινδύνου*

- Ισχύουσα είναι η **Nationale Risikoanalyse 2025** του Ομοσπονδιακού Υπουργείου Οικονομικών (BMF) - **όχι** η NRA 2021.
- **Τύπος υπολογισμού, αυτολεξεί. 40% Απειλή (*Bedrohung*) + 60% Ευπάθεια (*Verletzbarkeit*) − Μέτρα μείωσης = Συνολικός κίνδυνος (*Gesamtrisiko*)**.
- **Κλίμακα.** Τετραβάθμια - *niedrig / mittel / hoch / sehr hoch*.
- Η NRA 2025 **περιέχει χωριστά τομεακά κεφάλαια**. Κεφάλαιο 12 «Τομεακή εκτίμηση κινδύνου φορολογικών συμβούλων και ελεγκτών» και **Κεφάλαιο 13 «Τομεακή εκτίμηση κινδύνου των λογιστικών επαγγελμάτων»** - δηλαδή ο κλάδος των Bilanzbuchhalter αξιολογείται **αυτοτελώς**, στοιχείο σπάνιο στην Ευρώπη.
- Επιβεβαιωμένη κατάταξη. Οι **υπεράκτιες (offshore) δομές** χαρακτηρίζονται **«sehr hoch»** (πολύ υψηλού κινδύνου). Οι **καταπιστευματικές δραστηριότητες με αλλοδαπές συνδέσεις** αποτελούν ιδιαίτερη ανησυχία για τον κλάδο.
- **Η συνεκτίμηση της εθνικής εκτίμησης δεν είναι προαιρετική.** Ο νόμος επιβάλλει ρητά να ενσωματώνονται στην ποιοτική εκτίμηση κινδύνου του γραφείου «οι αναλύσεις κινδύνου της ΕΕ και της Δημοκρατίας της Αυστρίας».
- **FATF, 5ος γύρος** (Έκθεση Αμοιβαίας Αξιολόγησης της Αυστρίας, **30.04.2026**, επιτόπια αποστολή Ιούνιος-Ιούλιος 2025): *«Except for casino supervision, and to some extent for lawyers and notaries, overall DNFBP supervision suffers from major shortcomings, including fragmentation, shortage of resources, and few remedial actions.»* Η Σύσταση 28 βαθμολογήθηκε **Largely Compliant**. Η διαπίστωση περί κατακερματισμού αφορά ευθέως το αυστριακό διπλό μοντέλο.

#### *Α.2 Πότε η ενισχυμένη δέουσα επιμέλεια είναι ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗ (πέραν τρίτων χωρών και ΠΕΠ)*

Ο BiBuG απαριθμεί **πέντε** υποχρεωτικές περιπτώσεις. Αφαιρώντας τις τρίτες χώρες και τα ΠΕΠ, απομένουν **τρεις** - και οι δύο από αυτές είναι ανοιχτού τύπου:

| | Παράγοντας |
|---|---|
| 1 | **Όλες οι σύνθετες ή ασυνήθιστα μεγάλες συναλλαγές, τα ασυνήθιστα μοτίβα συναλλαγών και οι συναλλαγές χωρίς προφανή οικονομικό ή νόμιμο σκοπό.** Ο νόμος προσθέτει ρητά ότι, επί σύνθετων ή ασυνήθιστα μεγάλων συναλλαγών, **διερευνώνται ιδίως το υπόβαθρο και ο σκοπός τους με κατάλληλα μέσα**. |
| 2 | **Όλες οι περιπτώσεις που ορίζει η ίδια η Αρχή** με τον κανονισμό άσκησης του επαγγέλματος, με βάση τα τρία είδη κινδύνου (κίνδυνος εντολέα· κίνδυνος προϊόντος, υπηρεσίας, συναλλαγής ή διαύλου διανομής· γεωγραφικός κίνδυνος). |
| 3 | **Λοιπές περιπτώσεις αυξημένου κινδύνου που εντοπίζει ο ίδιος ο επαγγελματίας.** |

**Και μία υποχρέωση αποκλειστικά αυστριακή - και αποκλειστικά για τους λογιστές.** Ο BiBuG διαθέτει **αυτοτελή διάταξη για τις χώρες που δεν εφαρμόζουν επαρκώς τα διεθνώς αναγνωρισμένα πρότυπα** (§51), την οποία **ο WTBG δεν έχει**:

> *Επί σχέσεων και συναλλαγών **με πρόσωπα από και σε** χώρες που έχουν εφαρμόσει ανεπαρκώς τα διεθνή πρότυπα, ή που εκ φύσεως ενέχουν αυξημένο κίνδυνο, ο επαγγελματίας οφείλει **ιδιαίτερη προσοχή** και εφαρμόζει **σε κάθε περίπτωση** τα ενισχυμένα μέτρα. Εφόσον δεν διαπιστώνεται προφανής οικονομικός ή αναγνωρίσιμος νόμιμος σκοπός, **διερευνά κατά το δυνατόν το υπόβαθρο και τον σκοπό τους και καταγράφει τα αποτελέσματα εγγράφως**.*

**Διόρθωση διάχυτου σφάλματος.** Οι **σχέσεις χωρίς φυσική παρουσία** (μη αυτοπρόσωπη ταυτοποίηση) **δεν αποτελούν αυτοτελή υποχρεωτική περίπτωση ενισχυμένης επιμέλειας** στο αυστριακό δίκαιο. Είναι παράγοντας δυνητικά υψηλότερου κινδύνου του ενωσιακού Παραρτήματος III, τον οποίο ο επαγγελματίας συνεκτιμά - άλλωστε ο νόμος **ρητά επιτρέπει την ηλεκτρονική ταυτοποίηση** υπό τις προϋποθέσεις κανονισμού.

**Ελάχιστο περιεχόμενο για τις τρίτες χώρες υψηλού κινδύνου - έξι δεσμευτικά μέτρα.** Πρόσθετες πληροφορίες για εντολέα και πραγματικούς δικαιούχους· πρόσθετες πληροφορίες για την επιδιωκόμενη φύση της σχέσης· πληροφορίες για την **προέλευση των κεφαλαίων και της περιουσίας** αμφοτέρων· πληροφορίες για τους **λόγους** των σχεδιαζόμενων ή εκτελεσθεισών συναλλαγών· **έγκριση της ανώτερης διοίκησης**· ενισχυμένη συνεχής παρακολούθηση με **αύξηση της συχνότητας και των διαστημάτων των ελέγχων** και πρόσθετη επιλογή μοτίβων προς εξέταση.

#### *Α.3 Εθνικοί παράγοντες πελάτη και σχέσης, πέραν των ενωσιακών Παραρτημάτων*

Ο κανονισμός άσκησης του επαγγέλματος (**BB-AR 2014**) επιβάλλει την **κατάρτιση προφίλ κινδύνου (*Risikoprofil*)** ήδη κατά τη σύναψη κάθε σχέσης ή κατά τη διενέργεια περιστασιακής συναλλαγής, το οποίο **πρέπει να διατηρείται επίκαιρο καθ' όλη τη διάρκεια της σχέσης** και **τεκμηριώνεται για πέντε έτη μετά τη λήξη της**. Οι παράγοντες που απαριθμεί υπερβαίνουν τα ενωσιακά Παραρτήματα.

**Παράγοντες που αφορούν τον εντολέα:**

| | Παράγοντας |
|---|---|
| 1 | **Προέλευση ή έδρα καταχώρισης** του εντολέα. |
| 2 | Επί αλλοδαπών εντολέων, η **συγκρισιμότητα της ρύθμισης της χώρας καταγωγής** με τα ημεδαπά πρότυπα AML - δηλαδή αυτοτελής αξιολόγηση του ξένου κανονιστικού πλαισίου, όχι απλή προσφυγή σε λίστες. |
| 3 | **Νομική μορφή** του εντολέα. |
| 4 | **Επιχειρηματική δραστηριότητα και κλάδος**. |
| 5 | Ιδιότητα **πολιτικά εκτεθειμένου προσώπου** από άλλο κράτος μέλος ή τρίτη χώρα. |
| 6 | **Αν ο εντολέας ενεργεί στο όνομά του ή ως εκπρόσωπος**. |

**Παράγοντες που αφορούν την εντολή:**

| | Παράγοντας |
|---|---|

| | |
|---|---|
| 1 | **Περιεχόμενο, είδος και ΕΠΕΙΓΟΝ** των ανατιθέμενων υπηρεσιών (*Inhalt, Art und Dringlichkeit der beauftragten Leistungen*) - το επείγον ως αυτοτελής παράγοντας κινδύνου είναι αυστριακή ιδιομορφία. |
| 2 | **Προβλεπόμενη διάρκεια** της επιχειρηματικής σχέσης. |
| 3 | **Αν η αμοιβή είναι σύμφωνη με τα συνήθη της αγοράς** (*Marktüblichkeit des Entgelts*). |
| 4 | **Καταβολή σε μετρητά ή μη**. |

**Παράγοντες που αφορούν το ίδιο το γραφείο** - μοναδικοί στην ευρωπαϊκή συγκριτική εικόνα:

| | Παράγοντας |
|---|---|
| 1 | **Η επάρκεια των εξειδικευμένων γνώσεων** του επαγγελματία ως προς την ανατιθέμενη εντολή. |
| 2 | **Οι γλωσσικές του δυνατότητες**. |
| 3 | **Η οργανωτική του υποδομή**. |

Δηλαδή. **Η ανάληψη εντολής που ο ίδιος ο λογιστής δεν καταλαβαίνει επαρκώς, ή που δεν μπορεί να παρακολουθήσει γλωσσικά ή οργανωτικά, θεωρείται από τον ίδιο τον κανονισμό παράγοντας αυξημένου κινδύνου ΞΧ/ΧΤ.** Ο κανονισμός απαιτεί **συνολική στάθμιση** όλων των παραγόντων, με επανεκτίμηση σε κάθε επικαιροποίηση του προφίλ.

**Ορισμός της «ασυνήθιστης» συναλλαγής, αυτολεξεί από τον κανονισμό:**

> *«Ασυνήθιστη […] θεωρείται μια συναλλαγή όταν αυτή είναι **ασυνήθης σε σχέση με την έως τότε ασκούμενη από τον εντολέα επιχειρηματική δραστηριότητα**, πραγματοποιείται **χωρίς αναγνωρίσιμο οικονομικό ή αναγνωρίσιμο νόμιμο σκοπό**, και έτσι **δεν είναι νοητή για τη συναλλαγή καμία φυσιολογική, νόμιμη, αβλαβής εξήγηση**.»*

Η τελευταία φράση - *keine normale, legale, harmlose Erklärung* - είναι το πραγματικό λειτουργικό κριτήριο. **Αν δεν υπάρχει αθώα εξήγηση, η συναλλαγή είναι ασυνήθιστη.**

**Νέα κατηγορία μετά τον BGBl. I Nr. 150/2024.** Κάθε αναφορά των διατάξεων AML σε «χρηματοδότηση της τρομοκρατίας» εκτείνεται πλέον **αναλόγως** και στη **μη εφαρμογή ή καταστρατήγηση των στοχευμένων χρηματοοικονομικών κυρώσεων** που συνδέονται με τη **χρηματοδότηση της διάδοσης όπλων μαζικής καταστροφής** (*Proliferationsfinanzierung*) - καθεστώτα **ΛΔ Κορέας και Ιράν**. Πρακτικά. Όλες οι υποχρεώσεις δέουσας επιμέλειας, αναφοράς και τήρησης αρχείων **ενεργοποιούνται πλέον και επί παραβάσεων κυρωτικών καθεστώτων**. Αντίστοιχοι δείκτες. Δομές που παρεμβάλλονται για τη διοχέτευση κεφαλαίων προς πρόσωπα υπό κυρώσεις· μη εφαρμογή υποχρεώσεων δέσμευσης περιουσιακών στοιχείων.

### 2.2 Κατάλογος Β - ύποπτες ενδείξεις

**Πηγή. Το έγγραφο *Anomalie-Indikatoren zur Risikoanalyse gemäß § 44 Abs. 2 BiBuG 2014*, μεταφρασμένο πλήρως και πιστά.** Το πρωτότυπο διαρθρώνεται σε **τέσσερις** ομάδες (δείκτες σχετιζόμενοι με τον εντολέα· τρόπος εκτέλεσης των υπηρεσιών· τρόποι πληρωμής· λογιστική απεικόνιση και χρηματοοικονομικές πράξεις). Αναδιατάσσονται εδώ στις έξι οικογένειες. Όπου ένας δείκτης δεν αντιστοιχεί ακριβώς, τοποθετείται στην πλησιέστερη και σημειώνεται.

#### *B.1 Ταυτότητα και συμπεριφορά του πελάτη*

| | Ένδειξη |
|---|---|
| 1 | Ο εντολέας **επιχειρεί να εκτελέσει συναλλαγές ή να λάβει υπηρεσίες αποφεύγοντας ενεργά τη σύναψη επιχειρηματικής σχέσης**. |
| 2 | Ο εντολέας είναι **απρόθυμος ή αρνείται να παράσχει πληροφορίες, δεδομένα ή έγγραφα** που συνήθως απαιτούνται για την εκτέλεση της ζητούμενης συναλλαγής, για τη ρύθμιση της ζητούμενης υπηρεσίας ή για τη σύναψη της επιχειρηματικής σχέσης. |

- 2.1. Μετά την πρόσκληση να επιδείξει έγγραφα ταυτότητας ή να δώσει πληροφορίες για την επιδιωκόμενη συναλλαγή ή υπηρεσία, **παραιτείται χωρίς καμία απολύτως αιτιολογία** από την εκτέλεση της συναλλαγής ή της υπηρεσίας ή από τη σύναψη της σχέσης.
- 2.2. **Αρνείται να δώσει στοιχεία για τους τρόπους πληρωμής.**

| | Ένδειξη |
|---|---|
| 1 | Ο εντολέας παρέχει **προφανώς ανακριβείς, ελλιπείς ή ψευδείς πληροφορίες** σχετικά με: |

- την **ταυτότητά του** ή/και την ταυτότητα του τυχόν **πραγματικού δικαιούχου**·
- τον **σκοπό και το είδος** της ζητούμενης υπηρεσίας·
- τη **δραστηριότητα που ασκεί**·
- την **οικονομική, εμπορική ή/και περιουσιακή κατάσταση** του ιδίου ή/και του **ομίλου** στον οποίο ανήκει·
- την **εξουσία εκπροσώπησης**, την ταυτότητα των προσώπων με δικαίωμα υπογραφής, ή τη **δομή ιδιοκτησίας και ελέγχου**.
- 3.1. Ο εντολέας **χρησιμοποιεί πλαστά έγγραφα ταυτότητας**.
- 3.2. Ο εντολέας χρησιμοποιεί **δυσανάγνωστα ή μη σαφώς αναγνωρίσιμα αντίγραφα** εγγράφων ταυτότητας και **αρνείται, μετά από πρόσκληση, να προσκομίσει ευανάγνωστα**.

| | Ένδειξη |
|---|---|
| 1 | Ο εντολέας είναι **ασυνήθιστα καλά εξοικειωμένος με τα μέτρα πρόληψης** του ξεπλύματος και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, ή **θέτει επανειλημμένα ερωτήσεις για τον τρόπο εφαρμογής** των μέτρων. |
| 2 | Οι **δηλώσεις ή η συμπεριφορά** του εντολέα μαρτυρούν ότι **δεν διαθέτει αντίστοιχες γνώσεις για τη φύση, το αντικείμενο ή τον σκοπό** της ζητούμενης υπηρεσίας, γεγονός που **εγείρει την αμφιβολία ότι ενδέχεται να αποκρύπτει ότι ενεργεί για παράνομους σκοπούς στο όνομα τρίτου**. |

| | |
|---|---|
| 3 | *(από την ομάδα «τρόπος εκτέλεσης»)* **Συχνή έκδοση πληρεξουσίων από φυσικά πρόσωπα, ώστε να αποφεύγεται η άμεση επαφή** με τον επαγγελματία. |
| 4 | *(από την ομάδα «τρόπος εκτέλεσης»)* **Αλληλογραφία μέσω ταχυδρομικών θυρίδων ή ταχυδρομικών διευθύνσεων που δεν συμπίπτουν** με τη φορολογική ή επαγγελματική έδρα του πελάτη. |
| 5 | *(από την ομάδα «τρόπος εκτέλεσης»)* **Αίτημα υπηρεσιών προς επαγγελματία του οποίου η έδρα βρίσκεται πολύ μακριά** από εκείνη του εντολέα ή από τον τόπο όπου ο εντολέας πράγματι ασκεί τη δραστηριότητά του, **χωρίς πλαυσίβλες λόγους**. |

### *B.2 Οι συναλλασσόμενοι του πελάτη*

| | Ένδειξη |
|---|---|
| 1 | Ο εντολέας **συνοδεύεται από τρίτους**, ο ρόλος των οποίων **δεν έχει ήδη διαπιστωθεί** στο πλαίσιο επαφής με τον επαγγελματία, και οι οποίοι **φαίνεται να έχουν άμεσο ενδιαφέρον για τον τρόπο εκτέλεσης** της υπηρεσίας. |
| 2 | Ο εντολέας εκτελεί συναλλαγές **σημαντικού μεγέθους σε σχέση με το οικονομικό-περιουσιακό του προφίλ ή τη δραστηριότητά του**, και ταυτόχρονα: |

- είναι **γνωστό ότι αποτελεί διάδικο σε ποινική διαδικασία** ή θιγόμενος από προληπτικό μέτρο ή κατάσχεση·
- είναι **γνωστό ότι συνδέεται (π.χ. συγγενικά) με πρόσωπα** που είναι διάδικοι σε ποινική διαδικασία ή θιγόμενοι από προληπτικό μέτρο ή κατάσχεση·
- έχει ως **αντισυμβαλλόμενους πρόσωπα** που είναι γνωστό ότι είναι διάδικοι σε ποινική διαδικασία ή θιγόμενοι από προληπτικό μέτρο ή κατάσχεση.

| | Ένδειξη |
|---|---|
| 1 | Ο ίδιος ο εντολέας **περιλαμβάνεται στους καταλόγους προσώπων ή οντοτήτων που συνδέονται με χρηματοδότηση της τρομοκρατίας**, ή είναι **γνωστό ότι συνδέεται (π.χ. συγγενικά) με καταχωρημένα πρόσωπα**, ή **εκτελεί συναλλαγές με καταχωρημένους αντισυμβαλλομένους**. |
| 2 | Ο εντολέας **δραστηριοποιείται σε κράτη των οποίων τα χρηματοπιστωτικά συστήματα, κατά αξιόπιστες πηγές, δεν διαθέτουν επαρκή συστήματα** καταπολέμησης ξεπλύματος και χρηματοδότησης τρομοκρατίας, και **ζητά ή εκτελεί ο ίδιος** τις ακόλουθες συναλλαγές, **χωρίς εύλογους λόγους** συνδεόμενους με την ασκούμενη δραστηριότητα, με τον όμιλο στον οποίο ανήκει ή με ειδικές, δεόντως τεκμηριωμένες περιστάσεις: |

- **σύσταση ή μεταβίβαση εμπραγμάτων δικαιωμάτων επί ακινήτων** στα προαναφερθέντα κράτη·
- **εισφορές για ιδρύσεις ή αυξήσεις κεφαλαίου**, ιδίως σημαντικού μεγέθους σε σχέση με το προφίλ ή τη δραστηριότητα, **υπέρ εταιρειών με επαγγελματική έδρα** στα κράτη αυτά·
- **λήψη ή/και μεταφορά χρημάτων ή/και περιουσιακών στοιχείων**.

| | Ένδειξη |
|---|---|
| 1 | **Συχνά αιτήματα συναλλαγών ή/και υπηρεσιών για λογαριασμό τρίτων**, ελλείψει επαρκών λόγων ως προς τη φύση της ασκούμενης δραστηριότητας, τη **σχέση μεταξύ των τρίτων και των ωφελουμένων** της συναλλαγής ή της υπηρεσίας, ή άλλες επαρκώς τεκμηριωμένες περιστάσεις. |
| 2 | **Υπηρεσίες που ζητούνται από κοινωφελείς ή μη κερδοσκοπικές οργανώσεις για σκοπούς που δεν συμβιβάζονται με τον δηλωμένο ή τουλάχιστον τον πραγματικό τους σκοπό.** *(Στο πρωτότυπο εντάσσεται στον τρόπο εκτέλεσης των υπηρεσιών· τοποθετείται εδώ επειδή το ύποπτο στοιχείο είναι η ταυτότητα και ο πραγματικός σκοπός του ίδιου του συναλλασσόμενου φορέα.)* |

### *B.3 Οι όροι των συναλλαγών*

| | Ένδειξη |
|---|---|
| 1 | **Αίτημα υπηρεσιών ή εκτέλεσης συναλλαγών των οποίων το αντικείμενο ή ο σκοπός δεν συμβιβάζεται με το οικονομικό-περιουσιακό προφίλ ή τη δραστηριότητα** του εντολέα ή του ομίλου στον οποίο τυχόν ανήκει. Ειδικότερα: |

- 1.1. Ο εντολέας ζητά την εκτέλεση **σύνθετων, ασυνήθιστα ή απροσδόκητα υψηλών συναλλαγών**.
- 1.2. Οι συναλλαγές του εντολέα εμφανίζουν **ασυνήθιστο ή απροσδόκητο μοτίβο, χωρίς προφανή οικονομικό ή νομικό σκοπό ή βάσιμη εμπορική αιτιολόγηση**.
- 1.3. Ο εντολέας επιχειρεί, **μέσω της διαμόρφωσης των συναλλαγών του, να παρακάμψει ορισμένα κατώφλια** (*Schwellenwerte*).
- 1.4. **Παροχή συμβουλών για την οργάνωση χρηματοοικονομικών πράξεων που δεν σχετίζονται με την υποκείμενη δραστηριότητα.**
- 1.5. **Αγορά διαφόρων ειδών αγαθών, περιλαμβανομένων ειδών πολυτελείας, υψηλής αξίας, έναντι μικρής ποσότητας περιουσιακών στοιχείων.**
- 1.6. **Χρηματοοικονομικές συναλλαγές σημαντικού μεγέθους** σε σχέση με το προφίλ ή τη δραστηριότητα, **ιδίως όταν πραγματοποιούνται από πρόσφατα ιδρυθείσες επιχειρήσεις** και δεν δικαιολογούνται ούτε από το αντικείμενο της εταιρείας, ούτε από τη δραστηριότητα του πελάτη ή του ομίλου, ούτε από άλλους τυχόν κατανοητούς λόγους.
- 1.7. **Απόκτηση συμμετοχών σε επιχειρήσεις** κατά τρόπο που δεν συμβιβάζεται με το οικονομικό-περιουσιακό προφίλ ή τη δραστηριότητα του πελάτη ή του ομίλου.

| | Ένδειξη |
|---|---|
| 1 | **Αίτημα υπηρεσιών με ασυνήθιστο και προφανώς αδικαιολόγητο τρόπο, σε σύγκριση με τη συνήθη άσκηση του επαγγέλματος ή της δραστηριότητας του εντολέα.** |
| 2 | **Αίτημα υπηρεσιών ή/και συναλλαγών με μη λογική διαμόρφωση** (*unlogische Konfiguration*), ιδίως όταν είναι **οικονομικά και χρηματοοικονομικά επιζήμιες για τον ίδιο τον εντολέα** ή **υπερβολικά σύνθετες σε σχέση με τον δηλωμένο σκοπό**. |

- 3.1. **Απαίτηση, χωρίς κατανοητούς λόγους, τροποποίησης των όρων και του τρόπου παροχής της υπηρεσίας κατά τη διάρκεια της εκτέλεσής της**, ιδίως όταν οι ζητούμενες αλλαγές είναι **οικονομικά και χρηματοοικονομικά επιζήμιες για τον πελάτη**.

*(Το κριτήριο «οικονομικά επιζήμιο για τον ίδιο τον πελάτη» επανέρχεται τρεις φορές στο αυστριακό έγγραφο. Είναι η βασική του σύλληψη, όποιος δέχεται να ζημιωθεί οικονομικά, επιδιώκει κάτι άλλο.)*

### *B.4 Πληρωμές και χρηματικές ροές*

| | Ένδειξη |
|---|---|
| 1 | **Πρόταση εξόφλησης πληρωμών με μέσα που έρχονται σε πλήρη αντίθεση με τη συνήθη πρακτική**, χωρίς κατανοητούς λόγους που να προκύπτουν από τη φύση της ασκούμενης δραστηριότητας, από την τυχόν συμμετοχή του σε όμιλο ή από άλλες επαρκώς τεκμηριωμένες περιστάσεις. |

- 1.1. **Χρήση σημαντικών ποσών μετρητών, ξένων νομισμάτων ή χρυσού.**

| | Ένδειξη |
|---|---|
| 1 | **Πρόταση εξόφλησης πληρωμών κατά τρόπο που εγείρει αμφιβολίες ότι πρόκειται για κατάτμηση της αξίας της συναλλαγής** (*Stückelung*), χωρίς κατανοητούς λόγους που να προκύπτουν από τη φύση της δραστηριότητας ή από άλλες επαρκώς τεκμηριωμένες περιστάσεις. |
| 2 | **Απαίτηση, χωρίς κατανοητούς λόγους, αλλαγής του ήδη συμφωνηθέντος τρόπου πληρωμής**, ιδίως όταν προτείνεται πληρωμή με μέσα που έρχονται σε πλήρη αντίθεση με τη συνήθη πρακτική. |
| 3 | **Πληρωμή των εκτελεσθεισών συναλλαγών ή των παρασχεθεισών υπηρεσιών από τρίτους** που δεν έχουν καμία σχέση με την επιχειρηματική σχέση εντολέα-επαγγελματία, δεν αποτελούν μέρος του ομίλου στον οποίο τυχόν ανήκει ο πελάτης και δεν συνδέονται κατ' άλλον τρόπο με τον πελάτη, **χωρίς κατανοητούς λόγους**. |

### *B.5 Αποτελέσματα και οικονομικές καταστάσεις*

| | Ένδειξη |
|---|---|
| 1 | **Λογιστικές πράξεις με σκοπό ή αποτέλεσμα την απόκρυψη χρηματοοικονομικής διαθεσιμότητας** (*finanzielle Verfügbarkeit zu verbergen*), ιδίως **σημαντικού μεγέθους** σε σχέση με το οικονομικό-περιουσιακό προφίλ ή τη δραστηριότητα του εντολέα. |
| 2 | **Πραγματοποίηση επενδύσεων που, ως προς τη φύση και το μέγεθός τους, δεν συνάδουν με το οικονομικό-περιουσιακό προφίλ ή τη δραστηριότητα** του πελάτη ή του ομίλου στον οποίο τυχόν ανήκει. |

*(Η ομάδα αυτή είναι, στο πρωτότυπο, η βραχύτερη - μόλις δύο δείκτες. Το γεγονός είναι από μόνο του διαγνωστικό, το αυστριακό έγγραφο εστιάζει στη συμπεριφορά και στη ροή, όχι στο λογιστικό αποτέλεσμα. Συμπληρωματικά, από την εθνική εκτίμηση κινδύνου και τα στοιχεία της A-FIU προκύπτουν ως τυπολογίες συναφείς με τον κλάδο, **εικονική τιμολόγηση (*Scheinrechnungen*)**, **εικονικοί διαχειριστές (*Scheingeschäftsführer*)**, **εταιρείες-βιτρίνες**, **πολυεπίπεδες δομές**, **ανοργάνωτα λογιστικά αρχεία**, και **κεφάλαια σε μεσεγγύηση χωρίς σκοπό με ταχείες αναλήψεις**.)*

### *B.6 Εσωτερικές ενδείξεις - υπάλληλοι του ίδιου του γραφείου*

**Σημείωση. Το έγγραφο των Anomalie-Indikatoren ΔΕΝ περιέχει οικογένεια εσωτερικών ενδείξεων.** Καλύπτει αποκλειστικά τον εντολέα, την υπηρεσία, την πληρωμή και τη λογιστική. Η οικογένεια αυτή συγκροτείται από τις οργανωτικές διατάξεις του BiBuG. **Οδηγούν σε εσωτερικό έλεγχο, ΟΧΙ σε αναφορά στη FIU.**

| | Ένδειξη |
|---|---|
| 1 | **Έλεγχος ήδη κατά την πρόσληψη.** Ο νόμος επιβάλλει ρητά το προσωπικό που απασχολείται στο γραφείο **«να υποβάλλεται ήδη κατά την πρόσληψη σε έλεγχο υπό το πρίσμα του ξεπλύματος και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας»**. |
| 2 | **Αποδεδειγμένη εξοικείωση.** Το προσωπικό πρέπει να καθίσταται **«nachweislich»** - αποδεδειγμένα - εξοικειωμένο με τις διατάξεις πρόληψης. Η **έλλειψη αποδεικτικού στοιχείου** για τη γνώση αυτή είναι η ίδια εσωτερική ένδειξη. |
| 3 | **Εκπαίδευση σε ειδικά προγράμματα διαρκούς επιμόρφωσης**, με τεκμηρίωση ημερομηνιών, περιεχομένου και συμμετεχόντων. |
| 4 | **Ελλείψεις στα εσωτερικά συστήματα ελέγχου και πληροφόρησης του γραφείου** - ο νόμος τα απαιτεί ρητά ως αυτοτελή στρατηγική. |
| 5 | **Ο ειδικός υπεύθυνος (*besonderer Beauftragter*) δεν λογοδοτεί αποκλειστικά στο διοικητικό όργανο** ή παρεμβάλλονται ενδιάμεσα ιεραρχικά επίπεδα· **δεν έχει ελεύθερη πρόσβαση** σε όλες τις πληροφορίες, δεδομένα, αρχεία και συστήματα· **δεν διαθέτει επαρκείς εξουσίες επιβολής**· **δεν μπορεί να ασκεί τα καθήκοντά του ανά πάσα στιγμή επιτόπου**· **δεν διαθέτει τεχνική καταλληλότητα** (επαγγελματικά προσόντα, γνώσεις, εμπειρία) ή **προσωπική αξιοπιστία και ακεραιότητα**. Καθεμία από αυτές τις ελλείψεις είναι, κατά το γράμμα του νόμου, **παράβαση**. |
| 6 | **Εσωτερικό σύστημα καταγγελιών.** Η Αρχή καθορίζει **με κανονισμό** σε ποιον βαθμό οι επαγγελματίες οφείλουν να θεσπίσουν **εσωτερικά συστήματα** μέσω των οποίων οι υπάλληλοί τους ή πρόσωπα σε συγκρίσιμη θέση μπορούν να αναφέρουν **ανώνυμα** παραβάσεις. |
| 7 | **Διαδικτυακό σύστημα καταγγελιών στην ίδια την Αρχή.** Λειτουργεί υποχρεωτικά, δέχεται **και ανώνυμες** καταγγελίες, και καλύπτει το σύνολο των υποχρεώσεων AML. Ρυθμίζονται με κανονισμό ο τρόπος υποβολής, η επακολουθούσα διαδικασία, η **προστασία του καταγγέλλοντος από νομικές και πραγματικές κυρώσεις, δυσμενείς μεταχειρίσεις και διακρίσεις**, τα δικαιώματα του καταγγελλομένου και η προστασία δεδομένων. |
| 8 | **Πλήρης ασυλία του καταγγέλλοντος.** Η υποβολή καταγγελίας **δεν συνιστά παραβίαση συμβατικού ή κανονιστικού περιορισμού γνωστοποίησης και δεν επάγεται καμία ευθύνη - ακόμη και αν ο καταγγέλλων δεν γνώριζε επακριβώς την υποκείμενη παράβαση, και ανεξαρτήτως του αν τελικά τελέστηκε παράνομη πράξη**. |
| 9 | **Προστασία του αναφέροντος υπαλλήλου.** Απαγορεύεται κάθε δυσμενής μεταχείριση **στην αμοιβή, στην επαγγελματική εξέλιξη, στα μέτρα εκπαίδευσης και επιμόρφωσης, στη μετάθεση ή στη λύση της σχέσης εργασίας**, καθώς και κάθε ποινική ευθύνη - εκτός αν η αναφορά υποβλήθηκε **εκ προθέσεως ψευδώς**. Αξίωση αποζημίωσης του εργοδότη ή τρίτου γεννάται **μόνο επί προδήλως εσφαλμένης αναφοράς που υποβλήθηκε με πρόθεση βλάβης**. **Κάθε αντίθετη συμβατική ρήτρα είναι άκυρη.** |

## 3. Βέλγιο

Περιεχόμενα

### 3.1 Κατάλογος Α - παράγοντες αυξημένου κινδύνου

#### *Α.1 Βαθμίδα του κλάδου κατά την εθνική εκτίμηση κινδύνου*

Η βελγική **εθνική εκτίμηση κινδύνου νομιμοποίησης (NRA ML)** φέρει ημερομηνία **Σεπτεμβρίου 2023** και εγκρίθηκε από το **Comité ministériel de coordination de la lutte contre le blanchiment** στις **25 Μαρτίου 2024**. Οι λογιστές και φοροτεχνικοί **δεν αξιολογούνται ως αυτοτελής κλάδος**. Εξετάζονται εντός της **Ομάδας 11 - «Secteur des services aux entreprises»**, η οποία βαθμολογείται ως **«Modéré» (μέτριος κίνδυνος)**. Το ίδιο κείμενο όμως τους κατονομάζει επανειλημμένα ως **αναγκαίους ενδιάμεσους**. Ορισμένα σχήματα καθίστανται δυνατά *«grâce à l'intervention de professionnels du chiffre, de conseillers fiscaux et de notaires»*, ιδίως στη σύσταση εταιρικών δομών, στην υποστήριξη κατασκευαστικών και καθαριστικών επιχειρήσεων με παράνομη απασχόληση και στη χρήση εταιρειών-κελυφών και αδρανών οντοτήτων *(CTIF-CFI, Synthèse de l'évaluation nationale de risque ML)*.

Η **έκθεση αμοιβαίας αξιολόγησης της FATF** για το Βέλγιο δημοσιεύθηκε στις **16 Δεκεμβρίου 2025** (επιτόπια αποστολή Ιανουαρίου-Φεβρουαρίου 2025) και το Βέλγιο τέθηκε σε **ενισχυμένη παρακολούθηση**.

Πρακτική συνέπεια για τον λογιστή. **Η βαθμίδα «μέτριος» της NRA δεν μειώνει τις υποχρεώσεις του**, διότι το ITAA κατατάσσει αυτοτελώς τους πελάτες σε τρεις βαθμίδες και επιβάλλει την τεκμηρίωση κάθε υψηλού κινδύνου.

#### *Α.2 Πότε η ενισχυμένη επιμέλεια είναι ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗ, πέραν τρίτων χωρών και ΠΕΠ*

| | Παράγοντας |
|---|---|
| 1 | **Οποιοσδήποτε σύνδεσμος με κράτος ανύπαρκτης ή χαμηλής φορολογίας.** Το άρθρο 39 είναι η πιο βελγική διάταξη του νόμου. Επιβάλλει ενισχυμένα μέτρα, **με ειδική συνεκτίμηση του κινδύνου ξεπλύματος από σοβαρή φορολογική απάτη, οργανωμένη ή μη**, (α) σε κάθε συναλλαγή - περιλαμβανομένης της απλής **είσπραξης κεφαλαίων** - που έχει *«un lien quelconque»*, δηλαδή **οποιονδήποτε σύνδεσμο**, με κράτος του καταλόγου του βασιλικού διατάγματος για τα κράτη ανύπαρκτης ή χαμηλής φορολογίας (άρθρο 307, §1/2, εδ. 3 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος 1992), και (β) σε ολόκληρη την επιχειρηματική σχέση στο πλαίσιο της οποίας γίνονται τέτοιες συναλλαγές ή **παρεμβαίνουν με οποιαδήποτε ιδιότητα** πρόσωπα ή νομικές κατασκευές εγκατεστημένα σε ή διεπόμενα από το δίκαιο τέτοιου κράτους. Είναι **αντικειμενικό, αυτόματο κριτήριο**. Δεν προηγείται εκτίμηση κινδύνου. Η Εθνική Τράπεζα του Βελγίου αναφέρει ότι ο κατάλογος περιλαμβάνει περίπου 30 δικαιοδοσίες και επικαιροποιείται τακτικά. |
| 2 | **Ατελής ή εκκρεμής επαλήθευση ταυτότητας.** Όταν η επαλήθευση μετατίθεται κατά τη διάρκεια της σχέσης, όλα τα μέτρα και όλες οι συναλλαγές υπόκεινται σε ενισχυμένη επιμέλεια **έως ότου επαληθευθεί η ταυτότητα όλων των εμπλεκομένων**· κάθε ανωμαλία, περιλαμβανομένης της αδυναμίας ταχείας επαλήθευσης, γεννά υποχρέωση **γραπτής ανάλυσης**. |
| 3 | **Εφαρμογή εναλλακτικών περιοριστικών μέτρων** αντί της λύσης της σχέσης. Η σχέση τηρείται υπό ενισχυμένη επιμέλεια. |
| 4 | **Πελάτης που καθίσταται ΠΕΠ κατά τη διάρκεια της σχέσης**. Απόφαση μέλους υψηλού ιεραρχικού επιπέδου για τη διατήρηση ή μη της σχέσης και εφαρμογή του πλήρους πλέγματος ΠΕΠ. Κατά το «Lexique» του ITAA, **τα ΠΕΠ κατατάσσονται αυτομάτως σε υψηλό κίνδυνο**. |
| 5 | **Τα τέσσερα αντικειμενικά κριτήρια του άρθρου 45** ενεργοποιούν όχι μόνο ανάλυση αλλά και **ενίσχυση του βαθμού και της φύσης της επιμέλειας** έναντι της σχέσης. |

#### *Α.3 Εθνικοί παράγοντες πελάτη/σχέσης πέραν των ενωσιακών Παραρτημάτων*

Το Παράρτημα ΙΙΙ του βελγικού νόμου αναπαράγει το ενωσιακό, αλλά με **δύο βελγικές προσθήκες** (νόμος 20.7.2020):

- **πελάτες υπήκοοι τρίτης χώρας που ζητούν δικαιώματα διαμονής ή ιθαγένεια σε κράτος μέλος έναντι μεταφοράς κεφαλαίων, αγοράς ακινήτων ή κρατικών ομολόγων, ή επενδύσεων σε ιδιωτικές εταιρείες** (χρυσές βίζες)·
- **συναλλαγές σε πετρέλαιο, όπλα, πολύτιμα μέταλλα, προϊόντα καπνού, πολιτιστικά αγαθά και αντικείμενα αρχαιολογικής, ιστορικής, πολιτιστικής, θρησκευτικής ή σπάνιας επιστημονικής αξίας, ελεφαντόδοντο και προστατευόμενα είδη**.

Επιπλέον, η τριμερής κατηγοριοποίηση του ITAA προσθέτει **κλαδικούς** παράγοντες που δεν υπάρχουν στα ενωσιακά παραρτήματα. Κατασκευές, εστίαση, τυχερά παίγνια, διαμάντια, μεταχειρισμένα οχήματα, χρυσός, τέχνη και αρχαιότητες, ποδόσφαιρο, ενώ ως παράγοντες **υπηρεσίας** αναγνωρίζονται οι μεμονωμένες αναθέσεις, οι διασυνοριακές αναθέσεις, οι εντάσεως μετρητών εργασίες και **η σύσταση εταιρειών χωρίς εμφανή σκοπό**.

### 3.2 Κατάλογος Β - ύποπτες ενδείξεις

#### *Β.1 Ταυτότητα και συμπεριφορά του πελάτη*

| | Ένδειξη |
|---|---|
| 1 | Άρνηση ή συστηματική καθυστέρηση προσκόμισης λογιστικών, νομικών ή τραπεζικών εγγράφων. |
| 2 | Πίεση προς τον λογιστή να αποδεχθεί ή να καταχωρίσει πράξεις που ο ίδιος ο πελάτης παρουσιάζει ως ενδεχομένως μη κανονικές. |
| 3 | Επιμονή σε πληρωμές μεγάλων ποσών σε μετρητά - *«drang om grote bedragen in contanten te betalen»*. |
| 4 | Ασυμφωνία των στοιχείων του μητρώου επιχειρήσεων ή του μητρώου πραγματικών δικαιούχων με την πραγματικότητα (έδρα-γραμματοκιβώτιο, εικονική διεύθυνση, ανενεργός αριθμός). |
| 5 | Συχνές μεταβολές μετόχων, διαχειριστών ή τραπεζικών λογαριασμών χωρίς επιχειρηματικό λόγο. |
| 6 | Μεταφορά της έδρας χωρίς νόμιμη επιχειρηματική αιτιολογία. |
| 7 | Εταιρικός σκοπός που δεν αντιστοιχεί στην πραγματικά ασκούμενη δραστηριότητα. |
| 8 | Αποφυγή προσωπικής επαφής, διεκπεραίωση αποκλειστικά μέσω αδιαφανών μεσαζόντων ή πληρεξουσίων. |
| 9 | Προσφορά αμοιβής υψηλότερης της συνήθους χωρίς εξήγηση· ασυνήθιστες απαιτήσεις μυστικότητας. |
| 10 | Πελάτης ή πραγματικός δικαιούχος που είναι ή καθίσταται ΠΕΠ, μέλος οικογένειας ή στενός συνεργάτης ΠΕΠ. |
| 11 | Αίτημα σύστασης εταιρείας ή σύνθετης δομής χωρίς οικονομική αιτιολόγηση - η τυπολογία των «διευκολυντών» του Vademecum, όπου *«facilitateurs ont mis leurs compétences au service de X pour la constitution de sociétés»*. |

| | |
|---|---|
| 12 | Νεοσύστατη ή πρόσφατα εξαγορασμένη εταιρεία της οποίας οι πρώτες πληρωμές αφορούν συμβολαιογραφικά γραφεία ή τον Moniteur belge, με αναφορά σε αριθμούς επιχειρήσεων **υπό σύσταση ή υπό εξαγορά** - ένδειξη οργανωμένου δικτύου μαζικής σύστασης εταιρειών. |
| 13 | Πελάτης από κλάδο των fiches 10-18 του Vademecum (τυχερά παίγνια, πολυτελή αγαθά, εστίαση, διαμάντια, τέχνη, κατασκευές, μεταχειρισμένα οχήματα, ποδόσφαιρο, χρυσός). |
| 14 | Ανακριβή στοιχεία ταυτοποίησης ή έγγραφα που δεν αντέχουν σε διασταύρωση με ανοιχτές πηγές. |

### *Β.2 Οι συναλλασσόμενοι του πελάτη*

| | Ένδειξη |
|---|---|
| 1 | Αντισυμβαλλόμενοι που δραστηριοποιούνται σε κλάδο άσχετο με εκείνον του πελάτη - **τιμολόγηση μεταξύ μη συναφών επιχειρηματικών τομέων**. |
| 2 | Πάγιοι «προμηθευτές» χωρίς εγκατάσταση, προσωπικό ή υλικοτεχνική υποδομή. |
| 3 | Αντισυμβαλλόμενοι εγκατεστημένοι σε κράτος ανύπαρκτης ή χαμηλής φορολογίας ή σε τρίτη χώρα υψηλού κινδύνου - αυτόματη ενεργοποίηση ενισχυμένης επιμέλειας. |
| 4 | **Πληρωμές προς ή από τρίτους που δεν είναι μέρος της συναλλαγής** (αυτοτελής τυπολογία του Vademecum). |
| 5 | Ομάδα συνδεδεμένων εταιρειών με κοινό διαχειριστή ή κοινή διεύθυνση που ανακυκλώνουν τιμολόγια μεταξύ τους. |
| 6 | Εταιρείες-βιτρίνες, εταιρείες-γραμματοκιβώτια και παρένθετοι διευθυντές στην αλυσίδα των αντισυμβαλλομένων. |
| 7 | Αντισυμβαλλόμενοι από κατασκευές, καθαριότητα ή μεταφορές που ζητούν εξόφληση σε μετρητά προς τρίτους. |
| 8 | Εμπλοκή παρόχων υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων ή απαίτηση εξόφλησης σε κρυπτοστοιχεία με τεχνικές ιδιωτικότητας. |
| 9 | Παραστατικά που δεν κατονομάζουν τον αντισυμβαλλόμενο ή φέρουν γενικόλογη αιτιολογία («facture», «prestations diverses»). |
| 10 | Αντισυμβαλλόμενοι σε χώρα υπό κυρώσεις ή εμπάργκο. |

### *Β.3 Οι όροι των συναλλαγών*

Τα τέσσερα πρώτα είναι **αντικειμενικά κριτήρια του νόμου**. Αρκεί να συντρέχει **ένα** και γεννάται υποχρέωση εξέτασης του πλαισίου και του σκοπού και σύνταξης **γραπτής έκθεσης**, ανεξάρτητα από το αν τελικά υποβληθεί αναφορά.

| | Ένδειξη |
|---|---|
| 1 | **Σύνθετη** συναλλαγή. |
| 2 | **Ασυνήθιστα υψηλό** ποσό. |
| 3 | Εκτέλεση κατά **ασυνήθιστο σχήμα**. |
| 4 | **Απουσία εμφανούς οικονομικού ή νόμιμου σκοπού**. |
| 5 | Πώληση ή αγορά περιουσιακών στοιχείων σε τιμή προδήλως υποτιμημένη ή υπερτιμημένη. |
| 6 | Τιμολόγηση **εικονικών υπηρεσιών** ή αγαθών που δεν παραδόθηκαν. |
| 7 | Εισφορές σε είδος ή απόκτηση σημαντικών παγίων χωρίς λειτουργική ανάγκη. |
| 8 | Ακίνητα. Ανακαινίσεις χρηματοδοτούμενες με μετρητά· τίμημα εξοφλούμενο με τρόπο διαφορετικό από έμβασμα ή επιταγή. |
| 9 | Δάνεια εταίρων ή τρίτων χωρίς σύμβαση, χωρίς τόκο ή χωρίς πρόβλεψη αποπληρωμής. |
| 10 | Κύκλος συναλλαγών που κλείνει με άμεση ανάληψη ή μεταφορά αμέσως μετά την πίστωση. |
| 11 | Μεμονωμένη, επείγουσα ανάθεση χωρίς προοπτική διαρκούς σχέσης. |
| 12 | Χρήση αδιαφανών μεσαζόντων στη διάρθρωση της συναλλαγής. |

### *Β.4 Πληρωμές και χρηματικές ροές*

| | Ένδειξη |
|---|---|
| 1 | **Πληρωμή ή δωρεά σε μετρητά άνω των 3.000 €** - αυτοτελής παράβαση του Βιβλίου III, **ανεξάρτητα από κάθε υπόνοια ξεπλύματος**, με χωριστή κύρωση και χωριστή αρχή. |
| 2 | Εξόφληση τιμήματος ακινήτου με άλλον τρόπο πλην εμβάσματος ή επιταγής. |
| 3 | Παλαιά μέταλλα και πολύτιμα υλικά πάνω από 500 € σε μετρητά όταν ο πωλητής είναι καταναλωτής και ο αγοραστής όχι· χάλκινα καλώδια σε μη καταναλωτή με μετρητά. |
| 4 | Κατακερματισμός πληρωμών ώστε καθεμία να παραμένει κάτω από τα 3.000 € ή τα 10.000 €. |
| 5 | **Ποσά καταχωρισμένα σε επίσημη ή ανεπίσημη λογιστική που δεν αντιστοιχούν σε συγκεκριμένες οφειλές** - ο νόμος τα θεωρεί **αμαχήτως** μέρος ενός ενιαίου συνόλου συνδεδεμένων συναλλαγών, άρα συνολικά υποκείμενα στο όριο των 3.000 €. |
| 6 | Λογιστικά παραστατικά, περιλαμβανομένων των τραπεζικών κινήσεων, που **δεν επιτρέπουν να προσδιοριστεί ο τρόπος πληρωμής** - τεκμαίρεται πληρωμή σε μετρητά. |
| 7 | Τακτικά εμβάσματα προς χώρες υψηλού κινδύνου χωρίς εδραιωμένη εμπορική σχέση. |
| 8 | Λογαριασμός που λειτουργεί ως λογαριασμός διέλευσης: *«explosion des opérations qui y sont enregistrées et fonctionnent de manière transitaire»*. |
| 9 | Πληρωμές από άγνωστους ή μη συνδεδεμένους τρίτους. |

| | |
|---|---|
| 10 | Τρεχούμενοι λογαριασμοί εταίρων που διογκώνονται χωρίς εξήγηση. |
| 11 | Ταχυδρομικές καταθέσεις σε λογαριασμούς τρίτων άνω των 3.000 € ή προερχόμενες από μη καταναλωτή. |
| 12 | Ασυνήθιστα υψηλές ή ασυνήθιστες αποζημιώσεις, προμήθειες ή αμοιβές διαμεσολάβησης. |

### *B.5 Αποτελέσματα και οικονομικές καταστάσεις*

| | Ένδειξη |
|---|---|
| 1 | **Απότομη ισχυρή αύξηση κύκλου εργασιών χωρίς εύλογη εξήγηση** - *«plotselinge sterke omzetgroei zonder plausibele verklaring»*. |
| 2 | Έσοδα ή δαπάνες ασυνήθιστα υψηλά χωρίς δικαιολογητικά. |
| 3 | **Σημαντική απόκλιση μεταξύ των δηλωθέντων φορολογητέων εσόδων και των πραγματικών τραπεζικών καταθέσεων.** |
| 4 | Περιθώρια κέρδους ασύμβατα με τον κλάδο - υπερβολικά υψηλά, ή μονίμως ζημιογόνα αποτελέσματα με αδιάλειπτη χρηματοδότηση. |
| 5 | Ταμείο δυσανάλογο προς τη δραστηριότητα ή μονίμως πιστωτικό. |
| 6 | Αποθέματα ή απαιτήσεις που δεν συμφωνούν με τη φυσική πραγματικότητα. |
| 7 | Λογαριασμοί πελατών ή προμηθευτών ανεξόφλητοι ή αδρανείς επί μακρόν. |
| 8 | Εγγραφές τακτοποίησης στο τέλος της χρήσης χωρίς παραστατικό· **αναδρομική τεκμηρίωση**. |
| 9 | **Απουσία αντιγράφων τιμολογίων αγορών και πωλήσεων παρά τις σημαντικές μεταφορές κεφαλαίων.** |
| 10 | Ασυμφωνία μεταξύ ποσού πληρωμής, τιμολογίου και δικαιολογητικού. |
| 11 | Εταιρεία χωρίς προσωπικό, εγκαταστάσεις ή λειτουργικά έξοδα αλλά με υψηλό κύκλο εργασιών. |
| 12 | Επαναλαμβανόμενη εκπρόθεσμη ή μη κατάθεση ετήσιων λογαριασμών, ενώ η εταιρεία εμφανίζει έντονη τραπεζική κίνηση. |

### *B.6 Εσωτερικές ενδείξεις - υπάλληλοι του ίδιου του γραφείου*

**Οδηγούν σε εσωτερικό έλεγχο, ΟΧΙ σε αναφορά στη CTIF-CFI.**

| | Ένδειξη |
|---|---|
| 1 | Υπάλληλος ή συνεργάτης που παρακάμπτει τη διαδικασία αποδοχής πελάτη ή ανοίγει φάκελο πελάτη υψηλού κινδύνου **χωρίς την έγκριση του PRHN**. |
| 2 | Φάκελος άτυπης συναλλαγής χωρίς τη **γραπτή ανάλυση** που ο νόμος επιβάλλει. |
| 3 | Στοιχεία ταυτοποίησης που συμπληρώνονται εκ των υστέρων· αντίγραφα ταυτότητας χωρίς πιστοποίηση. |
| 4 | Υπάλληλος με ασυνήθιστα στενή προσωπική ή οικονομική σχέση με πελάτη υψηλού κινδύνου. |
| 5 | Ανεξήγητη μεταβολή του βιοτικού επιπέδου υπαλλήλου· δώρα ή παροχές από πελάτη. |
| 6 | Παράλειψη διαβίβασης στον AMLCO συναλλαγής που είχε αναφερθεί εσωτερικά ως άτυπη. |
| 7 | Συστηματική μη τήρηση του εγχειριδίου εσωτερικών διαδικασιών ή άρνηση παρακολούθησης της υποχρεωτικής εκπαίδευσης. |
| 8 | Χρήση προσωπικών διαύλων επικοινωνίας για την ανταλλαγή στοιχείων πελατών. |
| 9 | **Πίεση από ιεραρχικά ανώτερο για μη υποβολή αναφοράς.** |

**Πού καταλήγουν.** Στον **εμπιστευτικό ή ανώνυμο εσωτερικό δίαυλο** που κάθε γραφείο υποχρεούται να διαθέτει, με κατεύθυνση τα πρόσωπα του άρθρου 9 (PRHN/AMLCO)· ο εσωτερικά αναφέρων προστατεύεται ρητά από κάθε απειλή, αντίποινο ή δυσμενές μέτρο στην απασχόληση. Ακολουθεί έλεγχος από την ανεξάρτητη λειτουργία εσωτερικού ελέγχου (υποχρεωτική άνω των 100 επαγγελματιών). Υπάρχει επίσης **ασφαλής δίαυλος καταγγελίας προς το ίδιο το ΙΤΑΑ**, με απαγόρευση αποκάλυψης της ταυτότητας του καταγγέλλοντος και ασυλία από αστική, ποινική ή πειθαρχική δίωξη. Αναφορά στη CTIF-CFI χωρεί **μόνο** αν από τον εσωτερικό έλεγχο προκύψει υπόνοια ML/TF ως προς τον **πελάτη** ή τα κεφάλαια.

## 4. Ολλανδία

Περιεχόμενα

### 4.1 Κατάλογος Α - παράγοντες αυξημένου κινδύνου

***Η βαθμίδα του κλάδου κατά την εθνική αξιολόγηση***

Εθνική Αξιολόγηση Κινδύνου Ξεπλύματος 2023 (3η έκδοση, WODC, δημοσίευση 9.4.2024, περίοδος ανάλυσης Ιαν. 2020 - Ιούν. 2023). Οι εξωτερικοί λογιστές, οι φοροτεχνικοί και τα διοικητικά γραφεία κατατάσσονται ρητά ως **«πυλωροί»** με **μεσαία προς υψηλή έκθεση**. Η ευπάθεια του κλάδου εντοπίζεται ειδικά στη **διευκόλυνση ίδρυσης σύνθετων νομικών δομών** και στην **απόκρυψη πραγματικών δικαιούχων**.

***Πότε ο ενισχυμένος έλεγχος είναι υποχρεωτικός - πέραν τρίτων χωρών και πολιτικώς εκτεθειμένων προσώπων***

| | Περίπτωση |
|---|---|
| 1 | Κάθε σχέση ή συναλλαγή που **εκ της φύσεώς της** ενέχει υψηλότερο κίνδυνο, με συνεκτίμηση κατ' ελάχιστον των παραγόντων του ενωσιακού Παραρτήματος υψηλότερου κινδύνου. |
| 2 | **Σύνθετες ή ασυνήθιστα μεγάλες** συναλλαγές, συναλλαγές ασυνήθους μορφής και συναλλαγές **χωρίς προφανή οικονομικό ή νόμιμο σκοπό**. Υποχρεωτική έρευνα υποβάθρου και σκοπού, και υπαγωγή **ολόκληρης της σχέσης** σε ενισχυμένο έλεγχο. |
| 3 | Το πολιτικώς εκτεθειμένο πρόσωπο που αποκτά την ιδιότητα **κατά τη διάρκεια** της σχέσης ενεργοποιεί **άμεση** συμμόρφωση· μετά την παύση του λειτουργήματος τα μέτρα διατηρούνται **τουλάχιστον 12 μήνες**. |

***Τι ορίζει το ίδιο το εκτελεστικό διάταγμα***

| | Ρύθμιση |
|---|---|
| 1 | **Πολιτικώς εκτεθειμένα πρόσωπα, κατάλογος λειτουργημάτων (artikel 2).** Αρχηγός κράτους, αρχηγός κυβέρνησης, υπουργός, αναπληρωτής υπουργός ή υφυπουργός· βουλευτής ή μέλος αντίστοιχου νομοθετικού οργάνου· μέλος της διοίκησης πολιτικού κόμματος· μέλος ανώτατου ή συνταγματικού δικαστηρίου ή άλλης ανώτατης δικαστικής αρχής κατά των αποφάσεων της οποίας δεν χωρεί ένδικο μέσο πλην εξαιρετικών περιστάσεων· μέλος ελεγκτικού συνεδρίου ή διοικητικού συμβουλίου κεντρικής τράπεζας· πρέσβης, επιτετραμμένος ή ανώτερος αξιωματικός των ενόπλων δυνάμεων· μέλος διοικητικού, εποπτικού ή διαχειριστικού οργάνου κρατικής επιχείρησης· διοικητής, αναπληρωτής διοικητής, μέλος διοικητικού συμβουλίου ή κάτοχος ισοδύναμης θέσης σε διεθνή οργανισμό. Ρητός αποκλεισμός των μεσαίων και κατώτερων στελεχών, «Middelbare of lagere functionarissen vallen niet onder de in het eerste lid bedoelde prominente publieke functies». |
| 2 | **Πραγματικός δικαιούχος, το 25% είναι ενδεικτικό (artikel 3).** Πραγματικός δικαιούχος λογίζεται σε κάθε περίπτωση όποιος κατέχει άμεσα ή έμμεσα άνω του 25% των μετοχών, των δικαιωμάτων ψήφου ή του δικαιώματος επί της περιουσίας, περιλαμβανομένων των μετοχών στον κομιστή. Η αιτιολογική έκθεση χαρακτηρίζει το ποσοστό ενδεικτικό, «een indicatief percentage van 25%», και δέχεται ότι χαμηλότερη συμμετοχή δεν αποκλείει την ιδιότητα όταν υπάρχει τελικός έλεγχος με άλλα μέσα. Αν, μετά την εξάντληση όλων των δυνατών μέσων και εφόσον δεν συντρέχουν λόγοι υποψίας, δεν εντοπιστεί κανένα τέτοιο πρόσωπο ή υπάρχει αμφιβολία, πραγματικός δικαιούχος είναι το **ανώτερο διοικητικό στέλεχος**, το οποίο το διάταγμα ορίζει αποκλειστικά ως τον διαχειριστή κατά το άρθρο 9 του Βιβλίου 2 του Αστικού Κώδικα ή, σε προσωπική εταιρεία, τον εταίρο πλην του απλού χρηματοδότη εταίρου. |
| 3 | **Καταπίστευμα.** Πραγματικοί δικαιούχοι είναι ο ιδρυτής ή οι ιδρυτές, ο εμπιστευματοδόχος ή οι εμπιστευματοδόχοι, ο προστάτης εφόσον υπάρχει, οι δικαιούχοι ή, όταν τα επιμέρους πρόσωπα δεν μπορούν να προσδιοριστούν, η ομάδα προσώπων προς όφελος της οποίας κυρίως ιδρύθηκε ή λειτουργεί το καταπίστευμα, και κάθε άλλο φυσικό πρόσωπο που ασκεί τελικό έλεγχο με άμεση ή έμμεση κυριότητα ή με άλλα μέσα. Η ίδια ρύθμιση εφαρμόζεται αναλόγως στα παρεμφερή νομικά μορφώματα. |
| 4 | **Δεν υπάρχει πλέον κατάλογος περιπτώσεων απλουστευμένου ελέγχου.** Η αιτιολογική έκθεση σημειώνει ότι η 4η οδηγία δεν αφήνει περιθώριο απαρίθμησης των περιπτώσεων στις οποίες χωρεί απλουστευμένος έλεγχος. Το γραφείο κρίνει κάθε φορά με εκτίμηση κινδύνου πριν από τη σύναψη της σχέσης ή τη διενέργεια περιστασιακής συναλλαγής, λαμβάνοντας υπόψη τους παράγοντες του Παραρτήματος II της οδηγίας. Έπαψαν έτσι να ισχύουν αυτοδικαίως οι παλαιές εξαιρέσεις, όπως τα αποταμιευτικά προϊόντα για παιδιά και ορισμένες συμβάσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης. |

***Ο πελάτης - δραστηριότητες που το BFT κατονομάζει***

| | Δραστηριότητα |
|---|---|
| 1 | **Επιχειρήσεις εντάσεως μετρητών.** Εστίαση, σούπερ μάρκετ, έμποροι αυτοκινήτων, κοσμηματοπωλεία, ινστιτούτα αισθητικής, ανταλλακτήρια, καταστήματα αναμνηστικών. |
| 2 | **Κλάδοι που έχουν χρησιμοποιηθεί ως εγκληματικό πρόσχημα.** Συνεργεία, πιτσαρίες, σνακ μπαρ, πλυντήρια. |
| 3 | **Κλάδοι ευάλωτοι σε διαφθορά.** Ακίνητα, κατασκευές και υποδομές, ημικρατικός τομέας, φαρμακευτικά, εξόρυξη και εμπόριο πρώτων υλών, ενέργεια, τηλεπικοινωνίες. |
| 4 | **Κλάδοι όπου η τιμή δεν προσδιορίζεται αντικειμενικά.** Έργα τέχνης, αντίκες, μεσίτες ποδοσφαιριστών, αμοιβές πρακτόρων, προμήθειες. |
| 5 | **Ναρκωτικά.** Coffeeshops, growshops. |
| 6 | **Κίνδυνος απάτης Φ.Π.Α..** Ανταλλακτικά, παλαιά μέταλλα, εξαρτήματα υπολογιστών, κινητά τηλέφωνα. |
| 7 | **Παράνομες τραπεζικές υπηρεσίες.** Καταστήματα τηλεφωνικών καρτών, ανταλλακτήρια συναλλάγματος, ταξιδιωτικά γραφεία. |
| 8 | **Κλάδοι ευάλωτοι σε «υπονόμευση»** - ανάμειξη υποκόσμου με τη νόμιμη οικονομία· **στρατηγική προτεραιότητα του BFT 2026-2028**. |
| 9 | Πελάτες με ενδείξεις **φοροδιαφυγής**. Απάτη Φ.Π.Α., μη υποβολή δηλώσεων, εκτεταμένες συμπληρωματικές δηλώσεις χωρίς εύλογους λόγους. |
| 10 | Πελάτες υπό μέτρα της **νομοθεσίας κυρώσεων**, ή με ενδείξεις παράκαμψης κυρώσεων. |
| 11 | Πελάτες που συναλλάσσονται ή πληρώνουν με **κρυπτονομίσματα**. |
| 12 | **Κλάδοι εντάσεως εργασίας** με δυνατότητα αποζημίωσης σε μετρητά - οικοδομή, παράδοση δεμάτων. Εμβάσματα σε υπεργολάβους αλλά **μετρητά στους εργαζομένους**. |

***Δομή και χρηματοδότηση***

| | Παράγοντας |
|---|---|

| | |
|---|---|
| 1 | **Αδιαφανείς ή περιττά πολύπλοκες δομές ιδιοκτησίας.** Υπεράκτιες εταιρείες, εικονικοί εκπρόσωποι, μετοχές στον κομιστή, εταιρείες-κελύφη, αδρανείς εταιρείες, ταχυδρομικές διευθύνσεις. |
| 2 | **Οχήματα διατήρησης προσωπικής περιουσίας** - ορισμένα καταπιστεύματα και ιδρύματα. |
| 3 | **Περιουσιακά στοιχεία ασαφούς προέλευσης.** Δομές *loan back*, πληθοχρηματοδότηση, διαδικτυακοί έρανοι, χρηματοδότηση εκτός του κανονικού τομέα. |
| 4 | Εταιρείες **χωρίς πραγματικά περιουσιακά στοιχεία, λογιστική ή δραστηριότητες**. |
| 5 | Εξαγορές και συγχωνεύσεις με **αποκλίνουσες χρηματοδοτικές δομές**. |

***Γεωγραφικοί παράγοντες - εθνική προσθήκη***

| | Παράγοντας |
|---|---|
| 1 | **Δικαιοδοσίες που επισημάνθηκαν σε έρευνες του BFT**, ιδίως σε συνδυασμό με συναλλαγές ακινήτων ή διεθνείς φορολογικές δομές με αλλοδαπές εταιρείες ή καταπιστεύματα. **Κύπρος, Μάλτα**, Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα, Ελβετία, Λουξεμβούργο, Λιχτενστάιν, Μονακό, Παναμάς, Ντέλαγουερ, Νήσοι Κέιμαν, Γκέρνσι, Τζέρσι, Βρετανικές Παρθένοι Νήσοι, Χονγκ Κονγκ, Ανδόρα, Ανγκουίλα, Κουρασάο, Μπελίζ. *(Οι δύο πηγές δίνουν επικαλυπτόμενους αλλά μη ταυτόσημους καταλόγους.)* |
| 2 | **Πέραν του ενωσιακού καταλόγου τρίτων χωρών υψηλού κινδύνου.** Κατάλογοι FATF (υψηλού κινδύνου και υπό αυξημένη παρακολούθηση), Δείκτης Αντίληψης Διαφθοράς, Basel AML Index, κατάλογοι κυρώσεων Ε.Ε. και Ο.Η.Ε., πρώην φορολογικοί παράδεισοι και χώρες δύσκολης ανταλλαγής πληροφοριών. |
| 3 | **Ο ενωσιακός κατάλογος και οι κατάλογοι FATF είναι διακριτά εργαλεία** και ενημερώνονται χωριστά. Κράτος μέλος της Ε.Ε. **δεν μπορεί** να περιληφθεί στον ενωσιακό κατάλογο - μπορεί όμως να βρίσκεται στη γκρίζα λίστα της FATF. |

***Λοιπές εθνικές προσθήκες***

| | Παράγοντας |
|---|---|
| 1 | Πελάτης τρίτης χώρας που επιδιώκει **δικαιώματα διαμονής ή υπηκοότητα** έναντι μεταφορών κεφαλαίων, αγοράς ακινήτων ή κρατικών ομολόγων. |
| 2 | **Εξ αποστάσεως ταυτοποίηση.** Επιτρέπεται με ηλεκτρονική ταυτότητα επιπέδου αξιοπιστίας «ουσιαστικό» ή «υψηλό». Χωρίς αυτό, μόνο για πελάτες χαμηλού κινδύνου (π.χ. αμφίδρομο βίντεο, με συμπληρωματική μεταφορά 0,01 €). **Για μέτριο ή υψηλό κίνδυνο, κατά το BFT ο νόμος δεν προσφέρει δυνατότητα εξ αποστάσεως επαλήθευσης.** |
| 3 | **Δήλωση περί συμπεριφοράς** για τα πρόσωπα που διαμορφώνουν την πολιτική του γραφείου, κατόπιν αιτήματος του BFT. Αν δεν χορηγηθεί, το πρόσωπο **πρέπει να απομακρυνθεί** από τη θέση. |
| 4 | **Αυτοτελής υποχρέωση αναφοράς αποκλίσεων πραγματικού δικαιούχου** προς το Εμπορικό Επιμελητήριο - κυρούμενη με πρόστιμο, **χωρίς ελληνικό αντίστοιχο**. |

**Ο κανόνας στάθμισης του BFT**

Η αναφορά ενός κλάδου ως παραδείγματος **δεν σημαίνει αυτόματα υψηλό κίνδυνο**. Απαιτείται κρίση κατά περίπτωση και **καταγραφή της εκτίμησης στον φάκελο**. Συχνά ο αυξημένος κίνδυνος προκύπτει μόνο όταν **συνυπάρχουν πολλά σημεία προσοχής**.

### 4.2 Κατάλογος Β - ασυνήθεις ενδείξεις

**Η πηγή των δεικτών**

Οι δείκτες αναφοράς ασυνήθων συναλλαγών ορίζονται στο **Uitvoeringsbesluit Wwft 2018** (Besluit van 17 juli 2018, Stb. 2018, 241), artikel 4 και **Bijlage Indicatorenlijst**. Ο Πίνακας 2 του Παραρτήματος δίνει στον εξωτερικό λογιστή (*externe registeraccountant of externe accountant-administratieconsulent*) και στον φοροτεχνικό (*belastingadviseur*) **ακριβώς τους ίδιους τρεις δείκτες**.

1. «Een transactie waarbij de instelling aanleiding heeft om te veronderstellen dat deze verband kan houden met witwassen of financieren van terrorisme», δηλαδή συναλλαγή για την οποία το γραφείο έχει λόγο να υποθέσει ότι μπορεί να συνδέεται με ξέπλυμα ή με χρηματοδότηση τρομοκρατίας.
2. «Een transactie van of ten behoeve van een (rechts)persoon die woonachtig of gevestigd is of zijn zetel heeft in een staat die op grond van artikel 9 van de vierde anti-witwasrichtlijn in gedelegeerde handelingen van de Europese Commissie is aangewezen als een staat met een hoger risico op witwassen of financieren van terrorisme», δηλαδή συναλλαγή προσώπου που κατοικεί ή εδρεύει σε κράτος το οποίο έχει ορίσει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή με κατ' εξουσιοδότηση πράξη βάσει του άρθρου 9 της 4ης οδηγίας ως κράτος υψηλότερου κινδύνου.
3. «Een transactie voor een bedrag van € 10.000,- of meer, betaald aan of door tussenkomst van de instelling in contanten, met cheques aan toonder, een vooraf betaald betaalinstrument (prepaid card) of soortgelijke betaalmiddelen», δηλαδή συναλλαγή 10.000 € ή άνω που καταβάλλεται προς ή μέσω του γραφείου σε μετρητά, με επιταγές στον κομιστή, με προπληρωμένο μέσο πληρωμής ή με παρόμοια μέσα πληρωμής.

Οι δύο πρώτοι είναι οι **δύο γενικοί δείκτες** που ισχύουν για όλα τα υπόχρεα πρόσωπα και τους οποίους η αιτιολογική έκθεση ονομάζει **υποκειμενικούς**. Ο τρίτος είναι **αντικειμενικός**. Το Παράρτημα διευκρινίζει ότι τα ποσά νοούνται και στο ισοδύναμό τους σε ξένο νόμισμα.

**Ορολογική προειδοποίηση**

Στην Ολλανδία **δεν πρόκειται για «ύποπτες» αλλά για «ασυνήθεις»** ενδείξεις. Ενεργοποιούν τον **πρώτο γενικό δείκτη**· ο χαρακτηρισμός μιας συναλλαγής ως **ύποπτης ανήκει αποκλειστικά στη FIU-NL**. Οι περίπου ενενήντα ενδείξεις που ακολουθούν **δεν περιέχονται στο Bijlage**, το οποίο δεν έχει ούτε αρίθμηση ενδείξεων ούτε οικογένειες. Είναι πρακτική εξειδίκευση του πρώτου γενικού δείκτη, όπως αυτός εφαρμόζεται στη δουλειά του λογιστικού και φοροτεχνικού γραφείου.

**Γιατί τα 10.000 € και τι ισχύει αλλού**

Το ποσό αναφοράς κατέβηκε στα 10.000 € επειδή, κατά την αιτιολογική έκθεση, η 4η οδηγία αποδίδει στις πληρωμές με μετρητά από 10.000 € και άνω υψηλό κίνδυνο, με την αιτιολογική σκέψη 6 να τον χαρακτηρίζει «zeer hoog». Η ίδια έκθεση εξηγεί γιατί τα προπληρωμένα μέσα και οι επιταγές στον κομιστή εξομοιώνονται με τα μετρητά, «betalingen met vooraf betaalde betaalinstrumenten vergelijkbaar zijn aan betalingen met contant geld. Hetzelfde geldt voor transacties met cheques aan toonder». Για σύγκριση, οι έμποροι αγαθών αναφέρουν από **20.000 €** και άνω σε ολική ή μερική εξόφληση με μετρητά, ενώ στον χρηματοπιστωτικό τομέα το έμβασμα αναφέρεται από **2.000 €** και άνω. Το Παράρτημα κλείνει με τη διευκρίνιση ότι συναλλαγές που αναφέρονται στην αστυνομία ή στην εισαγγελία για ξέπλυμα ή χρηματοδότηση τρομοκρατίας εύλογα αναφέρονται και στη μονάδα χρηματοοικονομικών πληροφοριών, «Het ligt in de rede dat transacties die in verband met witwassen of financieren van terrorisme aan politie of Openbaar Ministerie worden gemeld, ook aan de Financiële inlichtingen eenheid worden gemeld».

### *B.1 Ταυτότητα και συμπεριφορά του πελάτη*

| | Ένδειξη |
|---|---|
| 1 | Πιθανή χρήση **ψευδωνύμου**. |
| 2 | Δυσκολία προσδιορισμού της ταυτότητας του πελάτη ή του **πραγματικού δικαιούχου**. |
| 3 | **Αδικαιολόγητη αποφυγή** προσωπικής συνάντησης. |
| 4 | *De facto* έλεγχος της επιχείρησης από πρόσωπο **χωρίς επίσημη θέση**. |
| 5 | Απόκρυψη του πραγματικού προσώπου πίσω από **ανδρείκελο**. |
| 6 | Χρήση **άγνωστων μεσαζόντων**, ή ασαφής σχέση μεσάζοντα και πελάτη. |
| 7 | **Αποκλίσεις διεύθυνσης.** Διεύθυνση αλληλογραφίας διάφορη της έδρας, απουσία τακτικής διεύθυνσης, κτίριο ή διεύθυνση που στεγάζει πλήθος εταιρειών. |
| 8 | Ασαφής ή **μεταβαλλόμενη** διεύθυνση εγκατάστασης χωρίς εξήγηση. |
| 9 | **Ποινικές καταδίκες**, ή υπόνοια κίνησης σε εγκληματικό κύκλο. |
| 10 | **Συχνή αλλαγή συμβούλου** σε σύντομο διάστημα· απόρριψη ή τερματισμός προηγούμενης σχέσης· **κενά στο ιστορικό** του πελάτη. |
| 11 | Ασαφής ή αόριστη περιγραφή δραστηριοτήτων· **μυστικοπάθεια για το κίνητρο** της ανάθεσης. |
| 12 | **Απουσία των συνήθων λόγων** προσφυγής στο συγκεκριμένο γραφείο. |
| 13 | Ζητούμενη υπηρεσία **εκτός του προτύπου** του γραφείου ή πέραν της εμπειρίας του. |
| 14 | Διάθεση καταβολής **αισθητά υψηλότερης αμοιβής** από τη συνήθη. |
| 15 | Επιφυλακτικότητα, ανακρίβεια ή άρνηση παροχής των αναγκαίων πληροφοριών - και **άρνηση στοιχείων για την προέλευση των χρημάτων παρά την επιμονή**. |
| 16 | **Εφάπαξ πολύπλοκη ή επείγουσα** εντολή χωρίς προφανή λόγο. |
| 17 | Έντονη **προτίμηση μετρητών**, ή δηλωμένη αδυναμία χρήσης χρεωστικής κάρτας. |
| 18 | Πελάτης τρίτης χώρας που επιδιώκει δικαιώματα **διαμονής ή υπηκοότητας** έναντι επένδυσης. |
| 19 | **Συστηματική αγνόηση της απαγόρευσης μετρητών** - κατά το BFT υποδηλώνει συχνά απόκρυψη της προέλευσης ή του προορισμού των κεφαλαίων. |
| 20 | Επιδίωξη εξ αποστάσεως σχέσης **χωρίς ασφαλή ηλεκτρονική ταυτοποίηση**. |

### *B.2 Οι συναλλασσόμενοι του πελάτη*

| | Ένδειξη |
|---|---|
| 1 | **Τρίτη χώρα υψηλού κινδύνου.** Ο δεύτερος γενικός δείκτης ενεργοποιείται όταν το πρόσωπο ή ο πραγματικός δικαιούχος κατοικεί ή εδρεύει σε κράτος που έχει ορίσει η **Ευρωπαϊκή Επιτροπή** με κατ' εξουσιοδότηση πράξη βάσει του άρθρου 9 της 4ης οδηγίας. Κατά την αιτιολογική έκθεση πρόκειται καταρχήν για χώρες τις οποίες τα υπόχρεα πρόσωπα ήδη συνεκτιμούσαν λόγω της παρουσίας τους στους καταλόγους της FATF. Πρακτικά, το γραφείο προσέχει και εμπλεκόμενα μέρη ή πραγματικούς δικαιούχους σε χώρες που δεν συμμορφώνονται επαρκώς με τις συστάσεις FATF, ή όπου δρουν τρομοκρατικές οργανώσεις. |
| 2 | Μέρη που αναφέρονται σε **καταλόγους κυρώσεων** ολλανδικούς, ενωσιακούς ή του Ο.Η.Ε.· ενδείξεις **παράκαμψης κυρώσεων**. |
| 3 | Πληρωμές προς ή από **τρίτους άσχετους** με τη συναλλαγή. |
| 4 | **Τα ίδια μέρη σε πολλαπλές συναλλαγές** μέσα σε σύντομο διάστημα. |
| 5 | **Εικονικοί διευθυντές και μέτοχοι**, μετοχές στον κομιστή, υπεράκτιες οντότητες, εταιρείες με ταχυδρομική μόνο διεύθυνση. |
| 6 | **Χαρακτηριστικά εταιρείας-κελύφους.** Μαζική εγγραφή στην ίδια διεύθυνση, κυκλική εναλλαγή ιδιοκτησίας, μεγάλη διαφορά ηλικίας διευθυντών, αδρανείς οντότητες, οικονομικές ανωμαλίες. |
| 7 | **Ίδρυση πολλών οντοτήτων** σε σύντομο διάστημα χωρίς νόμιμο σκοπό· συχνή αλλαγή δομών ή διευθυντών· **μακροχρόνια παραμονή σε φάση σύστασης**. |
| 8 | Χρήση ενδιάμεσων, αλλοδαπών ή **αγορασμένων** νομικών προσώπων σε πολλές δικαιοδοσίες, χωρίς σαφή σχέση μεταξύ τους. |
| 9 | Δημιουργία διεθνών δομών που φαίνεται να αποσκοπούν στην **απόκρυψη του πραγματικού δικαιούχου**. |
| 10 | Οντότητες με **αμφίβολο σκοπό**, ή για δραστηριότητα που απαιτεί άδεια **χωρίς πρόθεση απόκτησής της**. |
| 11 | Τιμολόγηση μεταξύ συνδεδεμένων μερών **σε μη αμερόληπτες τιμές**. |
| 12 | Δράση **«για λογαριασμό τρίτου που θα κατονομαστεί αργότερα»**. |
| 13 | Διαχειριστής που ενεργεί **κατά του καταστατικού** ή των συμβάσεων. |
| 14 | Ροές προς **εξτρεμιστικές οργανώσεις ή ζώνες συγκρούσεων**· χρήση παράλληλων τραπεζικών συστημάτων (*hawala*). |

### *B.3 Οι όροι των συναλλαγών*

| | Ένδειξη |
|---|---|
| 1 | Συναλλαγές **ασυνήθεις ως προς μέγεθος, φύση, συχνότητα ή τρόπο εκτέλεσης**. |
| 2 | Σύνθετες ή ασυνήθιστα μεγάλες συναλλαγές με **ασαφές υπόβαθρο**, ή χωρίς σαφή οικονομικό ή νόμιμο σκοπό. |

| | |
|---|---|
| 3 | Αγοραπωλησίες σε τιμές που **αποκλίνουν σημαντικά από την αγορά**. Στα ακίνητα σημείο αναφοράς είναι η **αντικειμενική αξία WOZ. Απόκλιση 25% ή περισσότερο θεωρείται σημαντική**. Υπερβολικά χαμηλό δηλωμένο τίμημα εγείρει τον κίνδυνο **παράνομης συμπληρωματικής πληρωμής σε μετρητά**. |
| 4 | **Συναλλαγές ABC.** Συμφωνίες A-C, σύμβαση B-C χρονικά προγενέστερη της A-B, ανεξήγητη αύξηση αξίας μεταξύ του σκέλους AB και του σκέλους BC. |
| 5 | **Πολλαπλές μεταβιβάσεις του ίδιου ακινήτου** σε σύντομο διάστημα, με ασυνήθιστα υψηλά περιθώρια κέρδους. |
| 6 | Αγορά **πολλών ακινήτων** σε σύντομο διάστημα· αγορές πακέτων («καλάθια») όπου η αξία ανά ακίνητο δεν προσδιορίζεται. |
| 7 | Χρηματοδότηση ακινήτου με δάνειο που **αποκλίνει σημαντικά από το τίμημα**, χωρίς υποκείμενη σύμβαση, με μη συμβατούς όρους επιτοκίου, αποπληρωμής ή εξασφαλίσεων, από μη χρηματοπιστωτικό ίδρυμα άσχετο με τον αγοραστή, ή με **πολλαπλές υποθήκες επί του ίδιου ενεχύρου**. |
| 8 | **Ασυνήθη δάνεια γενικώς.** Πρόωρη αποπληρωμή, πολύ σύντομη προθεσμία, απουσία εξασφαλίσεων ή γραπτής σύμβασης, εγγύηση από αλλοδαπό άσχετο πρόσωπο, **σκόπιμη μη αποπληρωμή**. |
| 9 | Αγορά τοις μετρητοίς με **άμεση χρήση του αποκτηθέντος ως εγγύησης** για δάνειο. |
| 10 | Συναλλαγές με **εκ των προτέρων γνωστή ζημία**· πιθανώς παύσιμες πράξεις εν όψει πτώχευσης. |
| 11 | Εκχώρηση ή συμψηφισμός απαιτήσεων **δυσπροσδιόριστης αξίας**· μετοχές εταιρειών ακινήτων δυσπροσδιόριστης αξίας. |
| 12 | **Αλλαγή οδηγιών την τελευταία στιγμή.** |
| 13 | Εντολή **αποκλειστικά για φύλαξη** εγγράφων ή αγαθών, ή για κατάθεση μεγάλων ποσών. |
| 14 | **Ξέπλυμα μέσω εμπορίου.** Υπερ- ή υποτιμολόγηση, υπερ- ή υποφόρτωση, φανταστικές αποστολές, διπλή και πολλαπλή τιμολόγηση, εσφαλμένη περιγραφή εμπορευμάτων, συναλλαγές καρουζέλ. |
| 15 | **Ξέπλυμα μέσω υπηρεσιών.** Αμοιβές για δυσπροσδιόριστες και υποκειμενικές υπηρεσίες - συμβουλευτική, μάρκετινγκ, διαμεσολάβηση, προμήθειες. |
| 16 | **Γρήγορη πολλαπλή διακίνηση του ίδιου αγαθού.** |
| 17 | Συναλλαγές σε **πετρέλαιο, όπλα, πολύτιμα μέταλλα, καπνό, πολιτιστικά και αρχαιολογικά αντικείμενα, ελεφαντόδοντο, προστατευόμενα είδη**. |
| 18 | **Περιβαλλοντικά εγκλήματα.** |

### *B.4 Πληρωμές και χρηματικές ροές*

| | Ένδειξη |
|---|---|
| 1 | **Συναλλαγή 10.000 € ή άνω προς ή μέσω του γραφείου σε μετρητά, με επιταγές στον κομιστή, με προπληρωμένο μέσο πληρωμής ή με παρόμοια μέσα πληρωμής - αντικειμενικός δείκτης. Αναφορά αυτομάτως, χωρίς καμία κρίση.** Το όριο πιάνει και το ισοδύναμο ποσό σε ξένο νόμισμα. Το Παράρτημα δεν περιέχει κανόνα άθροισης ή κατάτμησης· ως πρακτικό σημείο της μελέτης, σειρά μερικών πληρωμών του ίδιου πελάτη που τεχνητά μένουν κάτω από το όριο αξιολογείται υπό τον πρώτο γενικό δείκτη. Ο δείκτης της μετατροπής μετρητών σε άλλο νόμισμα ή από μικρά σε μεγάλα χαρτονομίσματα αφορά τις τράπεζες, τους παρόχους υπηρεσιών πληρωμών και τα ανταλλακτήρια, όχι τα λογιστικά και φοροτεχνικά γραφεία. |
| 2 | Προτίμηση περιουσιακών στοιχείων **χωρίς ίχνη**. Μετρητά, κρυπτονομίσματα, χαρτονομίσματα και γραμμάτια. |
| 3 | Χρήση **χαρτονομισμάτων των 100, 200 και 500 €** - σπάνιων στις συνήθεις ολλανδικές πληρωμές. |
| 4 | Μεγάλες καταθέσεις ή αναλήψεις μετρητών· μεγάλες καταθέσεις ακολουθούμενες από **αναλήψεις σχεδόν ίδιου ποσού** (ανακύκλωση χρημάτων). |
| 5 | Μεγάλες **εφάπαξ πληρωμές από το εξωτερικό**· διαμετακόμιση κεφαλαίων από το εξωτερικό μέσω Ολλανδίας απευθείας προς τρίτη χώρα. |
| 6 | Ασυνήθιστες συναλλαγές σε **ξένο νόμισμα** με μετρητά, ανώνυμες επιταγές, χρεόγραφα ή μεταφορές. |
| 7 | Κεφάλαια από **ασαφείς, απίθανες ή ατεκμηρίωτες πηγές**. |
| 8 | Πληρωμές για ή από **άγνωστους τρίτους**. Μεταβίβαση χωρίς δικαιολογητικά, διαφορετική ταυτότητα κατόχου και δικαιούχου λογαριασμού, ακύρωση συναλλαγής με **επιστροφή του ποσού σε άλλο πρόσωπο**. |
| 9 | Χρηματοδότηση μέσω **πολλαπλών, συχνά αλλοδαπών, λογαριασμών** χωρίς εξήγηση. |
| 10 | **Διαχείριση χρημάτων χωρίς υποκείμενη υπηρεσία.** |
| 11 | Υπόσχεση **μη ρεαλιστικά υψηλών αποδόσεων**. Ponzi, πυραμίδα, πολυεπίπεδη εμπορία. |
| 12 | Δομές *loan back* και δάνεια *back-to-back*· συμβουλές σε **«εταιρείες μετρητών»**. |
| 13 | Κεφάλαια από **πληθοχρηματοδότηση, διαδικτυακούς εράνους** ή χρηματοδότηση εκτός του κανονικού τομέα. |
| 14 | Δαπάνη χρημάτων που υποδηλώνει **χρηματοδότηση τρομοκρατίας**. Δωρεές σε εξτρεμιστικές οργανώσεις, μεταφορές προς περιοχές συγκρούσεων, **μικρές επαναλαμβανόμενες δωρεές στο εξωτερικό**, *hawala*. |
| 15 | Συναλλαγές **εκτός του κοινωνικοοικονομικού, ηλικιακού ή επιχειρηματικού προφίλ**· ανάμειξη επαγγελματικής και ιδιωτικής χρήσης. |
| 16 | **Πρόωρη αποπληρωμή** περιουσιακών στοιχείων. |

### *B.5 Αποτελέσματα και οικονομικές καταστάσεις*

| | Ένδειξη |
|---|---|
| 1 | **Ασυμφωνία μεταξύ ροής χρημάτων και ροής αγαθών.** Ασυνήθιστα υψηλά έσοδα ή κέρδη χωρίς αντίστοιχη δραστηριότητα. |
| 2 | **Πωλήσεις χωρίς αντίστοιχες αγορές**· κύκλος εργασιών δυσανάλογος προς πάγια, αποθέματα και αγορές. |

| | |
|---|---|
| 3 | **Υψηλά έσοδα από μετρητά** σε σχέση με τον τζίρο, χωρίς εξήγηση. |
| 4 | **Αρνητικό ταμείο - φυσικά αδύνατη θέση.** Ασυμφωνία ταμειακού βιβλίου· μετρητά αγνώστου πηγής. |
| 5 | Εγγραφές εσόδων **στο τέλος της χρήσης χωρίς τεκμηρίωση**· «αποπληρωμές δανείων» χωρίς πραγματικά δάνεια. |
| 6 | **Αναλήψεις τρεχούμενου λογαριασμού** μεγάλου ύψους, με ασαφείς ροές. |
| 7 | Πιθανώς **πλαστά τιμολόγια** ή τιμολόγια χωρίς πραγματική ανταπόδοση· πληρωμές χωρίς τιμολόγιο ή γραπτή συμφωνία. |
| 8 | Ετήσιες καταστάσεις που **δεν αντιστοιχούν στα υποκείμενα παραστατικά**· μη τήρηση των υποχρεώσεων δημοσίευσης και ελέγχου. |
| 9 | **Ανάμειξη κεφαλαίων** μεταξύ συνδεδεμένων οντοτήτων. |
| 10 | **Υπόνοια διαφθοράς.** Υπερβολικές προμήθειες, πληρωμές για μη προσδιορισμένες υπηρεσίες, δωροδοκίες. |
| 11 | **Δαπάνη επιδοτήσεων** - χαρακτηριστικά υγειονομικής περίθαλψης - για άλλους σκοπούς. |
| 12 | Εντυπωσιακά μεγάλος ή εντυπωσιακά μικρός **αριθμός εργαζομένων** σε σχέση με τον τζίρο. |
| 13 | **Απουσία ενεργού ιστότοπου, βιτρίνας ή τηλεφώνου**· δραστηριότητα σε κλάδο με πολλές παράνομες επιχειρήσεις. |
| 14 | **Μισθοδοσία - απόδοση εξόδων προσωπικού σε μετρητά.** Κατάθεση περίπου ίση με τον καθαρό μισθό συν τις εισφορές. |
| 15 | **«Φανταστικός εργαζόμενος»** στη μισθοδοτική κατάσταση. |
| 16 | **Πλασματική αύξηση ωρών** για υψηλότερο δηλωμένο μισθό. |
| 17 | Διατήρηση στη μισθοδοσία **αποχωρησάντων ή συνταξιούχων**, για απόκρυψη του πραγματικού δικαιούχου. |
| 18 | **Δυσανάλογος μισθός.** Εργαζόμενος που «κερδίζει» περισσότερα από τη διοίκηση ή από τον ιδιοκτήτη. |
| 19 | **Διαρθρωτική μη καταβολή** φόρου μισθωτών, ασφαλιστικών εισφορών ή συνταξιοδοτικών. |
| 20 | **Κατάχρηση βεβαιώσεων εργοδότη.** |
| 21 | **Ενδείξεις εργασιακής εκμετάλλευσης.** Μακρές ημέρες εργασίας, ανεπαρκής ή καθυστερημένη αμοιβή, χρέος του εργαζομένου προς τον εργοδότη, ο εργοδότης κανονίζει στέγαση, μεταφορά και ασφάλιση, ο καθαρός μισθός δεν καταβάλλεται σε λογαριασμό του ίδιου του εργαζομένου, **πολλοί εργαζόμενοι δηλωμένοι στην ίδια διεύθυνση**. |

### *B.6 Εσωτερικές ενδείξεις - υπάλληλοι του γραφείου*

| | Ένδειξη |
|---|---|
| 1 | Υπάλληλος του γραφείου που κατέχει **οργανωτική ή διοικητική λειτουργία σε πελάτη**. |
| 2 | Πρόσωπο που διαμορφώνει ή συνδιαμορφώνει την πολιτική του γραφείου **για το οποίο δεν χορηγείται δήλωση περί συμπεριφοράς** - υποχρέωση λήψης μέτρων ώστε να μην κατέχει θέση διαμόρφωσης πολιτικής. |
| 3 | **Αρνητικά ευρήματα** από τον έλεγχο καταλληλότητας του προσωπικού. |
| 4 | Ευρήματα από τον **εσωτερικό ανώνυμο δίαυλο καταγγελιών**. |
| 5 | Ενδείξεις **δυσμενούς μεταχείρισης εργαζομένου που ανέφερε καλόπιστα** - απαγορεύεται ρητά. |

Οι ενδείξεις της οικογένειας Β.6 **δεν οδηγούν σε αναφορά στη FIU-NL.** Οδηγούν σε εσωτερικό έλεγχο, ανακατανομή καθηκόντων, ενεργοποίηση της λειτουργίας συμμόρφωσης και, κατά περίπτωση, καταγγελία στην εποπτική αρχή. Ό,τι από αυτά αγγίζει συγκεκριμένη συναλλαγή πελάτη αξιολογείται χωριστά υπό τον πρώτο γενικό δείκτη.

## 5. Λουξεμβούργο

Περιεχόμενα

### 5.1 Κατάλογος Α - παράγοντες αυξημένου κινδύνου

#### *Α.1 Βαθμίδα του κλάδου κατά την εθνική εκτίμηση κινδύνου*

Η **επικαιροποίηση της Εθνικής Αξιολόγησης Κινδύνου (ENR)** δημοσιεύθηκε από το Υπουργείο Δικαιοσύνης στις **26 Μαΐου 2025** και καλύπτει την περίοδο παρατήρησης **2020-2023**. Κατά την ENR 2025, ο λογιστικός κλάδος («chartered professional accountants») κατατάσσεται σε **υψηλό (High) εγγενή κίνδυνο**, ενώ οι ελεγκτές σε **μεσαίο (Medium)** - δηλαδή ο λογιστής βρίσκεται στην **ανώτερη βαθμίδα** εγγενούς κινδύνου, σε πλήρη αντίθεση με τη βελγική «μέτρια» κατάταξη.

Ο **αποφασιστικός παράγοντας τρωτότητας** που η ENR κατονομάζει είναι *«la capacité d'agir en tant que PSSF»* - η δυνατότητα του λογιστή να ασκεί, παράλληλα με τη λογιστική, **δραστηριότητα παρόχου υπηρεσιών σε εταιρείες και καταπιστεύματα**, οι οποίες θεωρούνται *«présentant une vulnérabilité élevée»*, ιδίως για την **απόκρυψη του πραγματικού δικαιούχου των κεφαλαίων**. Δευτερεύοντες παράγοντες: *«nombre élevé d'acteurs, avec une forte fragmentation du marché»*.

Το πρακτικό συμπέρασμα για τον λογιστή είναι το αντίθετο του βελγικού. **Η ίδια η άσκηση εταιρικών-υποστηρικτικών υπηρεσιών (σύσταση, domiciliation, διαχείριση, εικονικός διευθυντής) είναι ο εθνικά αναγνωρισμένος παράγοντας υψηλού κινδύνου.**

#### *Α.2 Πότε η ενισχυμένη επιμέλεια είναι ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗ, πέραν τρίτων χωρών και ΠΕΠ*

Ο νόμος διατυπώνει το πεδίο ως «*à tout le moins*» στις περιπτώσεις των τρίτων χωρών υψηλού κινδύνου, των διασυνοριακών σχέσεων ανταποκριτή και των ΠΕΠ. Πέραν αυτών, **υποχρεωτικά** και ανεξάρτητα από την εκτίμηση κινδύνου:

| | Παράγοντας |
|---|---|
| 1 | **Τα τέσσερα αντικειμενικά κριτήρια συναλλαγής**. Υποχρέωση εξέτασης, στο μέτρο του ευλόγου, **του πλαισίου και του σκοπού** κάθε συναλλαγής που είναι (α) **σύνθετη**, (β) **ασυνήθιστα υψηλού ποσού**, (γ) εκτελείται κατά **ασυνήθιστο σχήμα**, ή (δ) **στερείται εμφανούς οικονομικού ή νόμιμου σκοπού** - με παράλληλη ενίσχυση του βαθμού και της φύσης της παρακολούθησης της σχέσης. |
| 2 | **Προϊόντα και συναλλαγές που ευνοούν την ανωνυμία**. Ιδιαίτερη προσοχή και λήψη μέτρων αποτροπής της χρήσης τους. |
| 3 | **ΠΕΠ που έπαυσαν να ασκούν το λειτούργημα**. Συνεκτίμηση του κινδύνου για **τουλάχιστον δώδεκα μήνες** και έως ότου το πρόσωπο δεν παρουσιάζει πλέον ιδιαίτερο κίνδυνο - **δεν υπάρχει αυτόματη λήξη στους 12 μήνες**. |
| 4 | **Κατά τον οδηγό της AED**, ο επαγγελματίας ασκεί ενισχυμένη επιτήρηση ιδίως όταν. Ο πελάτης-φυσικό πρόσωπο **δεν είναι φυσικά παρών** κατά την ταυτοποίηση· φαίνεται ότι **διαμένει στο εξωτερικό και ενδέχεται να είναι ΠΕΠ**· ο πελάτης είναι νομικό πρόσωπο του οποίου ο **πραγματικός δικαιούχος θα μπορούσε να είναι ΠΕΠ** (εταιρείες περιουσίας, καταπιστεύματα, οικογενειακές επιχειρήσεις που ανήκουν άμεσα ή έμμεσα σε ΠΕΠ). |
| 5 | **Πελάτης που έχει αποτελέσει αντικείμενο DOS**. Ο οδηγός της AED είναι κατηγορηματικός - *«Ο πελάτης που αποτελεί αντικείμενο μιας DOS πρέπει να χαρακτηριστεί ως υψηλού κινδύνου για ξέπλυμα χρήματος, γεγονός που απαιτεί αυξημένη επαγρύπνηση»*. Η αναφορά **δεν κλείνει** τον φάκελο· τον αναβαθμίζει. |

#### *Α.3 Εθνικοί παράγοντες πελάτη/σχέσης πέραν των ενωσιακών Παραρτημάτων*

Το **Παράρτημα IV** του λουξεμβουργιανού νόμου αναπαράγει το ενωσιακό Παράρτημα III **χωρίς τις προσθήκες** που έκανε το Βέλγιο. **Δεν** περιλαμβάνει ούτε τις «χρυσές βίζες» ούτε τις συναλλαγές σε πετρέλαιο, όπλα, πολύτιμα μέταλλα, καπνό, πολιτιστικά αγαθά, ελεφαντόδοντο και προστατευόμενα είδη.

Η πραγματική εθνική προσθήκη βρίσκεται στον **οδηγό της AED**, ο οποίος οργανώνει την κατάταξη του πελάτη σε τρεις αυτοτελείς άξονες:

- **χώρα** - έδρα, λειτουργική έδρα, κεντρικά γραφεία **ή τελική μητρική εταιρεία**· τρίτες χώρες· μαύρες λίστες FATF/ΟΗΕ/**ΟΟΣΑ**· χώρες υπό κυρώσεις ή εμπάργκο· χώρες χωρίς νομοθεσία κατά του ξεπλύματος· χώρες γνωστές για υψηλά επίπεδα διαφθοράς·
- **πελάτης** - **μειωμένη διαφάνεια ή εθελοντική ανωνυμία**, τομέας δραστηριότητας, προέλευση **και πηγή** των κεφαλαίων, **τύπος συναλλαγής που ο ίδιος επιλέγει** (μετρητά, τραπεζική μεταφορά, επιταγή, **Bitcoin**)·
- **υπηρεσία** - σύσταση εταιρείας, συμβουλευτική διαχείρισης, φορολογικές υπηρεσίες, λογιστικές υπηρεσίες, **διαχείριση μισθοδοσίας**.

Ο οδηγός επιβάλλει επίσης **επανεξέταση της κατάταξης** σε τρεις χρονικές στιγμές. Κατά την αποδοχή του πελάτη· **κάθε φορά που συμβαίνει γεγονός που τη δικαιολογεί** (μεταβολή μετοχικού κεφαλαίου, μεταβολή δραστηριοτήτων, μετακίνηση της έδρας)· και σε τακτά διαστήματα ανάλογα με τη βαθμίδα κινδύνου. Συνιστά τέλος συμβουλευτική επίσκεψη στις δημόσιες δηλώσεις της FATF **τον Οκτώβριο, τον Φεβρουάριο και τον Ιούνιο** - δηλαδή μετά κάθε Ολομέλεια.

### 5.2 Κατάλογος Β - ύποπτες ενδείξεις

*Πηγές. Ο κατάλογος δεικτών υποψίας της CRF (η ταξινομία της φόρμας goAML) και ο οδηγός επαγγελματικών υποχρεώσεων της AED, ο οποίος είναι το μόνο εθνικό κείμενο γραμμένο ειδικά για λογιστές.*

#### *Β.1 Ταυτότητα και συμπεριφορά του πελάτη*

| | Ένδειξη |
|---|---|
| 1 | **Πελάτης που δεν επιθυμεί να επιδείξει διαφάνεια** - επιθυμία ανωνυμίας, μη παροχή των ζητούμενων πληροφοριών· ο οδηγός της AED το χαρακτηρίζει ρητά **«συμπεριφορά υψηλού κινδύνου»** και προτρέπει σε αποφυγή της σχέσης. |
| 2 | **Αδυναμία ταυτοποίησης** του πελάτη ή του πραγματικού δικαιούχου - ο επαγγελματίας είναι **κατ' αρχήν υποχρεωμένος να αρνηθεί** τη συναλλαγή. |
| 3 | Πελάτης-φυσικό πρόσωπο **μη φυσικά παρών** χωρίς πιστοποίηση των εγγράφων από αρμόδια αρχή. |
| 4 | Πιστοποιητικό ταυτοποίησης **παλαιότερο των 3 μηνών** κατά την έναρξη της σχέσης. |
| 5 | **Ασυνέπειες ως προς την τεκμηρίωση KYC/KYT** (δείκτης CRF). |
| 6 | **Ασυνέπειες ως προς την εμπορική δραστηριότητα** - δηλωθείσα έναντι πραγματικής (δείκτης CRF). |
| 7 | **Προβλήματα σχετικά με την ταυτοποίηση του πραγματικού δικαιούχου** (δείκτης CRF). |

| | |
|---|---|
| 8 | **Μη τήρηση από τον ίδιο τον πελάτη των δικών του υποχρεώσεων LBC/FT** (δείκτης CRF) - δείκτης χωρίς αντίστοιχο στο βελγικό υλικό. |
| 9 | **Απροθυμία παροχής της τεκμηρίωσης KYC/KYT** (δείκτης CRF). |
| 10 | **Ασυνήθιστη συμπεριφορά του πελάτη** - ο γενικός δείκτης της CRF. |
| 11 | Πελάτης ή πραγματικός δικαιούχος **ΠΕΠ**, περιλαμβανομένων των εγχώριων ΠΕΠ (δείκτης CRF: «PPE»). |
| 12 | Πελάτης που εμπίπτει σε **κυρώσεις** (δείκτης CRF). |
| 13 | **Χρήση πλαστών εγγράφων** (δείκτης CRF). |
| 14 | **Πληροφορίες που εντοπίζονται σε ανοιχτές πηγές** και αντιφάσκουν προς τα δηλωθέντα (δείκτης CRF). |
| 15 | **Εμπλοκή ανηλίκων** ως εικονικών φορέων δικαιωμάτων (δείκτης CRF). |
| 16 | Πελάτης που έχει ήδη αποτελέσει αντικείμενο DOS. |

### *Β.2 Οι συναλλασσόμενοι του πελάτη*

| | Ένδειξη |
|---|---|
| 1 | **Παρέμβαση επαγγελματία ή πελάτη από τρίτο κράτος που περιλαμβάνεται σε μαύρη λίστα** (FATF/OHE/ΟΟΣΑ) - ρητή ένδειξη του οδηγού της AED. |
| 2 | **Χρήση παρένθετων προσώπων ή εταιρειών-βιτρίνας** (δείκτης CRF, *personnes/sociétés écrans*). |
| 3 | **Υπεράκτιες («offshore») εταιρείες** στη δομή ή στην αλυσίδα των αντισυμβαλλομένων (δείκτης CRF). |
| 4 | **Νομικά πρόσωπα ή κατασκευές που αποτελούν δομές διακράτησης προσωπικών περιουσιακών στοιχείων.** |
| 5 | **Φαινομενικοί μέτοχοι (nominee shareholders) ή ανώνυμες μετοχές.** |
| 6 | **Ιδιοκτησιακή δομή ασυνήθιστη ή υπερβολικά περίπλοκη** σε σχέση με τη φύση των δραστηριοτήτων. |
| 7 | Καταπιστεύματα ή οικογενειακές εταιρείες με πιθανό ΠΕΠ ως πραγματικό δικαιούχο. |
| 8 | **Πληρωμές που λαμβάνονται από άγνωστους ή μη συνδεδεμένους τρίτους.** |
| 9 | **Χρήση υπηρεσιών εμβασμάτων (money remittance)** ή **άτυπων συστημάτων μεταφοράς αξίας τύπου hawala** (δείκτες CRF). |
| 10 | **Συναλλαγές μέσω τραπεζών-ανταποκριτών**, **λογαριασμών εκκαθάρισης** ή **προς τράπεζες-βιτρίνες** (δείκτες CRF). |
| 11 | **Εμβάσματα προς ΜΚΟ** (δείκτης CRF). |
| 12 | Αντισυμβαλλόμενοι σε χώρες υπό κυρώσεις, εμπάργκο ή σε χώρες που χρηματοδοτούν ή υποστηρίζουν τρομοκρατικές δραστηριότητες. |

### *Β.3 Οι όροι των συναλλαγών*

| | Ένδειξη |
|---|---|
| 1 | **Παροχή υπηρεσίας ή αγαθού που δεν έχει καμία σχέση με τον πελάτη ή την επαγγελματική του δραστηριότητα.** |
| 2 | **Το οικονομικό αντικείμενο δεν προκύπτει από τη συναλλαγή** και, ως εκ τούτου, δεν είναι καθορισμένο. |
| 3 | **Τιμολόγια που δεν βασίζονται σε καμία πραγματικά παρεχόμενη υπηρεσία.** |
| 4 | **Εισφορά σε είδος.** |
| 5 | **Απόκτηση σημαντικών πάγιων περιουσιακών στοιχείων.** |
| 6 | **Πωλήσεις ή συναλλαγές ασυνήθιστες λόγω της φύσης ή του ποσού τους.** |
| 7 | **Συναλλαγές με πολύ υψηλό περιθώριο κέρδους** που μπορεί να οδηγήσουν στην καταβολή προμηθειών ή αποζημιώσεων. |
| 8 | **Καταβολή σημαντικών και ασυνήθιστων αποζημιώσεων, προμηθειών ή αμοιβών.** |
| 9 | Τα **τέσσερα αντικειμενικά κριτήρια** του νόμου. Σύνθετη συναλλαγή· ασυνήθιστα υψηλό ποσό· ασυνήθιστο σχήμα· απουσία εμφανούς οικονομικού ή νόμιμου σκοπού. |
| 10 | **Επιχειρηματική σχέση που αναπτύσσεται υπό ασυνήθιστες συνθήκες.** |
| 11 | **Σχέσεις ή συναλλαγές χωρίς φυσική παρουσία των μερών** και χωρίς εγγυήσεις όπως η ηλεκτρονική υπογραφή. |
| 12 | **Προϊόντα ή συναλλαγές που ευνοούν την ανωνυμία**· νέα προϊόντα, νέες εμπορικές πρακτικές, νέοι μηχανισμοί διανομής και νέες ή υπό ανάπτυξη τεχνολογίες. |
| 13 | **Ύποπτο σχήμα συναλλαγών** - ο γενικός δείκτης της CRF (*schéma de transactions suspect*). |
| 14 | **Δόλια συναλλαγή** ή σύνδεση με phishing/pharming (δείκτες CRF). |

### *Β.4 Πληρωμές και χρηματικές ροές*

| | Ένδειξη |
|---|---|
| 1 | **Πληρωμή σε μετρητά από 10.000 € και άνω** - ρητό σημείο της λίστας ελέγχου έναρξης σχέσης του οδηγού της AED. |
| 2 | **Ύπαρξη τμηματικών πληρωμών** - δεύτερο ρητό σημείο της ίδιας λίστας· αντιστοιχεί στον δείκτη **«découpage»** της CRF. |

| | |
|---|---|
| 3 | **Ύποπτες συναλλαγές σε μετρητά** - ο πρώτος δείκτης του καταλόγου της CRF. |
| 4 | **Συναλλαγές που υπερβαίνουν τα 10.000 €** (αυτοτελής δείκτης CRF). |
| 5 | **Συχνές συναλλαγές μικρών ποσών (schtroumpfage)** και, κατ' αντιδιαστολή, **συχνές συναλλαγές μεγάλων ποσών** (δύο χωριστοί δείκτες CRF). |
| 6 | **Το ίδιο το ποσό της συναλλαγής** ως αυτοτελής δείκτης (CRF). |
| 7 | **Σημαντικές τραπεζικές συναλλαγές με το εξωτερικό που δεν αντιστοιχούν στις γνωστές δραστηριότητες του πελάτη** - ρητή ένδειξη του οδηγού της AED για πελάτες υψηλού κινδύνου. |
| 8 | **Συναλλαγές προς ή από χώρες υψηλού κινδύνου** (δείκτης CRF). |
| 9 | **Ασυνέπειες ως προς την οικονομική προέλευση των κεφαλαίων** (δείκτης CRF) - ο οδηγός απαιτεί, ήδη κατά την έναρξη της σχέσης, πληροφορίες τόσο για **από ποιον λογαριασμό** προέρχονται τα κεφάλαια όσο και για την προέλευση της **περιουσίας**. |
| 10 | **Δήλωση χρηματοδότησης** που λείπει ή δεν συμφωνεί με τον δηλωθέντα τρόπο (μετρητά, έμβασμα, επιταγή, **bitcoin**) - το έντυπο έναρξης σχέσης το απαιτεί ρητά. |
| 11 | **Χρήση ηλεκτρονικού χρήματος, πληρωμών μέσω κινητού ή διαδικτύου, προπληρωμένων τραπεζικών καρτών** (δείκτες CRF). |
| 12 | **Χρήση εικονικών περιουσιακών στοιχείων** και **σύνδεση με το dark web** (δείκτες CRF). |
| 13 | **Ανάλυση του οικονομικού υποβάθρου του χρήστη του λογαριασμού** που δεν στηρίζει τις ροές (δείκτης CRF). |

### *B.5 Αποτελέσματα και οικονομικές καταστάσεις*

| | Ένδειξη |
|---|---|
| 1 | **Λογαριασμοί πελατών, προμηθευτών, τραπεζικοί ή άλλοι λογαριασμοί τρίτων που είναι ανεξόφλητοι ή χωρίς κίνηση για μεγάλο χρονικό διάστημα** - μία από τις δύο μόνο ενδείξεις που ο οδηγός της AED απομονώνει ρητά για τους πελάτες υψηλού κινδύνου. |
| 2 | **Ασυνήθιστες συναλλαγές με ασυνήθιστα υψηλό ποσό**, δηλαδή **έλεγχος συμβατότητας κάθε συναλλαγής με το προφίλ του πελάτη** - διαρκής υποχρέωση, όχι εφάπαξ. |
| 3 | Λογιστικές θέσεις χωρίς παραστατικό ή με παραστατικό που δεν αντιστοιχεί σε πραγματική παροχή. |
| 4 | Ασυμφωνία μεταξύ δηλωθέντων εσόδων και πραγματικών ταμειακών ροών. |
| 5 | Απότομες μεταβολές του κύκλου εργασιών χωρίς αντίστοιχη μεταβολή δραστηριότητας. |
| 6 | Πάγια που εμφανίζονται ή εξαφανίζονται χωρίς οικονομική λογική· εισφορές σε είδος χωρίς αποτίμηση. |
| 7 | Αμοιβές διοίκησης, προμήθειες ή αποζημιώσεις δυσανάλογες προς το μέγεθος της οντότητας. |
| 8 | **Οντότητα χωρίς ουσία** - χωρίς προσωπικό, εγκαταστάσεις ή λειτουργικά έξοδα - με σημαντικά οικονομικά μεγέθη· αντιστοιχεί ευθέως στο εθνικά αναγνωρισμένο τρωτό σημείο της **δυνατότητας άσκησης δραστηριότητας PSSF** και της απόκρυψης του πραγματικού δικαιούχου. |
| 9 | **Μεταβολή μετοχικού κεφαλαίου, μεταβολή δραστηριοτήτων ή μετακίνηση της έδρας** - ο οδηγός τις αναγνωρίζει ρητά ως γεγονότα που **υποχρεώνουν σε επανεξέταση** του επιπέδου κινδύνου. |
| 10 | Ενδοομιλικές χρεώσεις χωρίς σύμβαση ή χωρίς αντιστοιχία σε πραγματική παροχή. |

### *B.6 Εσωτερικές ενδείξεις - υπάλληλοι του ίδιου του γραφείου*

**Οδηγούν σε εσωτερικό έλεγχο, ΟΧΙ σε DOS στη CRF.**

| | Ένδειξη |
|---|---|
| 1 | **Μη ενημέρωση του υπεύθυνου LBC/FT (compliance officer)** για ένδειξη που εντοπίστηκε - είναι το **πρώτο ρητό βήμα** της διαδικασίας του οδηγού, και η παράλειψή του αποτελεί αυτοτελή εσωτερική ένδειξη. |
| 2 | **Απουσία της γραπτής έκθεσης/περίληψης** που ο οδηγός απαιτεί (ιστορικό αναζητήσεων, ανάλυση του επαγγελματία, περιγραφή της διαδικασίας) - **ακόμη και όταν δεν υποβληθεί DOS**. |
| 3 | **Πιστοποίηση αντιγράφου ταυτότητας χωρίς πραγματική συνάντηση με τον πελάτη** - ο οδηγός τονίζει: *«Ο επαγγελματίας φέρει ευθύνη σε περίπτωση μη πιστοποίησης της ταυτότητας»*. |
| 4 | Παράκαμψη του **εντύπου έναρξης επιχειρηματικής σχέσης** ή της **λίστας ελέγχου ταυτοποίησης**. |
| 5 | Υπάλληλος που **δεν παρακολουθεί την υποχρεωτική εκπαίδευση LBC/FT** ή που δεν έχει πρόσβαση στο **εγχειρίδιο εσωτερικών διαδικασιών** - το οποίο ο νόμος και ο οδηγός απαιτούν να είναι **προσβάσιμο σε όλο το προσωπικό**. |
| 6 | **Υπάλληλος που αποκαλύπτει ή υπαινίσσεται στον πελάτη ότι υποβλήθηκε ή εξετάζεται DOS** - απόλυτη απαγόρευση προς **κάθε πρόσωπο της εταιρείας** που έλαβε γνώση, με ποινική κύρωση. |
| 7 | **Ανάθεση της διαδικασίας KYC σε τρίτο χωρίς γραπτή σύμβαση εξωτερικής ανάθεσης** προσβάσιμη στους ελεγκτές - ο νόμος προβλέπει τόσο αποκλειστική ευθύνη του επαγγελματία όσο και, κατά περίπτωση, **κοινή ευθύνη με τον τρίτο**. |
| 8 | Ανεξήγητη οικονομική ή προσωπική εξάρτηση υπαλλήλου από πελάτη υψηλού κινδύνου. |
| 9 | Απουσία ορισμού ή απουσία **ανεξαρτησίας** του compliance officer, ο οποίος πρέπει να βρίσκεται σε κατάλληλο ιεραρχικό επίπεδο και να μπορεί να αναφέρεται στη διοίκηση **παρακάμπτοντας τον άμεσο προϊστάμενό του**. |

**Πού καταλήγουν.** Στον **ειδικό, ανεξάρτητο και ανώνυμο εσωτερικό δίαυλο** που ο νόμος επιβάλλει να διαθέτει κάθε επαγγελματίας. Το πρόσωπο που αναφέρει προστατεύεται από απειλές, αντίποινα ή δυσμενή/διακριτικά μέτρα στην απασχόληση, έχει δικαίωμα **καταγγελίας στον ΟΕC ή στην AED**, και κάθε καταγγελία της σύμβασης εργασίας κατά παράβαση της προστασίας είναι **αυτοδικαίως άκυρη**, με τα ένδικα βοηθήματα του Κώδικα Εργασίας. Ο ΟΕC διαθέτει και δική του πλατφόρμα καταγγελιών. **DOS στη CRF** χωρεί μόνο αν από τον εσωτερικό έλεγχο προκύψει υπόνοια ως προς τον **πελάτη** ή τα κεφάλαια.

## 6. Γαλλία

Περιεχόμενα

### 6.1 Κατάλογος Α - παράγοντες αυξημένου κινδύνου

#### *Α.1 Βαθμίδα του κλάδου κατά την εθνική εκτίμηση κινδύνου*

Η **Analyse nationale des risques** του **COLB** (έγκριση 14.02.2023, δημοσίευση αυθημερόν από τη Direction générale du Trésor) χρησιμοποιεί **τετραβάθμια κλίμακα**. *Faible - modérée - élevée - très élevée*, εφαρμοζόμενη χωριστά στην απειλή και στην ευπάθεια. Στη νέα έκδοση η κλίμακα διευρύνθηκε από τριβάθμια σε τετραβάθμια.

Ο λογιστικός κλάδος εντάσσεται στην ενότητα των **«professions du chiffre et du droit»** και **δεν κατατάσσεται στις υψηλότερες βαθμίδες**. Αποτιμάται σε **μέτριο (modéré)** επίπεδο, έναντι υψηλότερων αποτιμήσεων στον κλάδο των ακινήτων. Οι εντοπιζόμενες ευπάθειες. Έκθεση σε πελατεία υψηλού κινδύνου, εμπλοκή στη διαχείριση και διακίνηση κεφαλαίων, πρόσβαση σε ευαίσθητη οικονομική πληροφορία, και η αυτορρύθμιση μέσω επαγγελματικού σώματος αντί άμεσης κρατικής εποπτείας.

**Η μέτρια βαθμίδα δεν αποδυναμώνει την υποχρέωση**, διότι η γαλλική έννομη τάξη προσθέτει ένα ανεξάρτητο επιχείρημα. Το TRACFIN καταγράφει ρητά στην ετήσια έκθεσή του ότι λογιστές και ελεγκτές **λαμβάνουν σημαντικά περισσότερα αιτήματα επικοινωνίας απ' όσες δηλώσεις υποβάλλουν** και χαρακτηρίζει το γεγονός **«ασθενές σήμα υποδήλωσης» (*sous-déclaration*)**, καλώντας τα δύο επαγγέλματα να **ενισχύσουν ουσιωδώς** τη δηλωτική τους δραστηριότητα. Σε επίπεδο ελέγχου, η επίκληση της «μέτριας» βαθμίδας του ANR ως δικαιολογία μη δήλωσης είναι επομένως επισφαλής.

#### *Α.2 Πότε η ενισχυμένη επιμέλεια είναι ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗ*

Ο γαλλικός Κώδικας διακρίνει **τρία διαφορετικά καθεστώτα** - η σύγχυσή τους είναι από τα συχνότερα ευρήματα ελέγχου:

**(α) *Mesures de vigilance complémentaires* - αυτόματες, χωρίς σταθμιστική κρίση.** Ενεργοποιούνται υποχρεωτικά σε τρεις περιπτώσεις:

| | Παράγοντας |
|---|---|
| 1 | Ο πελάτης, ο πραγματικός δικαιούχος του ή ο δικαιούχος ασφαλιστηρίου ζωής είναι **πολιτικώς εκτεθειμένο πρόσωπο** - λόγω πολιτικών, δικαιοδοτικών ή διοικητικών καθηκόντων που ασκεί ή άσκησε ο ίδιος, μέλη της στενής οικογένειάς του ή γνωστοί στενοί συνεργάτες - **ή καθίσταται τέτοιο κατά τη διάρκεια της σχέσης**. |
| 2 | Το προϊόν ή η πράξη ενέχει, εκ της φύσεώς του, ιδιαίτερο κίνδυνο, **ιδίως όταν ευνοεί την ανωνυμία**. |
| 3 | Η πράξη διενεργείται με πρόσωπα - περιλαμβανομένων θυγατρικών, εγκαταστάσεων ή οποιασδήποτε άλλης οντότητας - **εγκατεστημένα, καταχωρισμένα ή εδρεύοντα σε κράτος των καταλόγων της GAFI/FATF ή της Ευρωπαϊκής Επιτροπής**. |

**(β) *Mesures de vigilance renforcées* - όταν ο κίνδυνος της σχέσης, του προϊόντος ή της πράξης κρίνεται υψηλός.** Λειτουργούν **σωρευτικά** με τις προηγούμενες. Η εφαρμογή των συμπληρωματικών μέτρων δεν αναιρεί την υποχρέωση ενισχυμένης επιμέλειας.

**(γ) *Examen renforcé* - η κεντρική υποχρέωση για τον λογιστή.** Επιβάλλεται για **κάθε πράξη**:

- **ιδιαίτερα σύνθετη**, ή
- **ασυνήθιστα υψηλού ποσού**, ή
- **που δεν φαίνεται να έχει οικονομική δικαιολόγηση ή νόμιμο αντικείμενο**.

Το περιεχόμενο είναι δεσμευτικό και τετραμερές. Ο επαγγελματίας **οφείλει να ζητήσει από τον πελάτη** (i) την **προέλευση** των κεφαλαίων, (ii) τον **προορισμό** των ποσών, (iii) το **αντικείμενο** της πράξης, (iv) την **ταυτότητα του ωφελουμένου**. Τα χαρακτηριστικά της πράξης **καταγράφονται εγγράφως** και το έγγραφο διατηρείται. **Στο πέρας της ενισχυμένης εξέτασης** ο επαγγελματίας υποβάλλει, εφόσον συντρέχει λόγος, τη δήλωση υποψίας - η ενισχυμένη εξέταση είναι δηλαδή ο **θεσμοθετημένος προθάλαμος** της δήλωσης.

**Επικαιροποίηση κατά τη διάρκεια της σχέσης.** Η σχέση με τον πελάτη λογίζεται ως *relation d'affaires* και όταν ο λογιστής παρεμβαίνει τακτικά για πλείονες πράξεις ή για πράξη με διαρκή χαρακτήρα, αλλά και - ειδικός κανόνας για τα 12° και 12° bis - **για την εκτέλεση θεσμοθετημένης αποστολής (*mission légale*)**. Το προφίλ κινδύνου καταρτίζεται και ενημερώνεται· η ένταση και η συχνότητα των μέτρων προσαρμόζονται σε αυτό.

#### *Α.3 Εθνικοί παράγοντες πέραν των ενωσιακών Παραρτημάτων*

- **Τα 16 κωδικοποιημένα κριτήρια φορολογικής απάτης** (βλ. Κατάλογο Β). Είναι καθαρά εθνική κατασκευή, χωρίς αντίστοιχο στα Παραρτήματα II/III της Οδηγίας.
- **Διπλή λίστα χωρών**. Εφαρμόζονται σωρευτικά οι κατάλογοι **GAFI/FATF** και **Ευρωπαϊκής Επιτροπής**. Πρόσθετα, ο Υπουργός Οικονομίας μπορεί με απόφαση να **περιορίσει ή να απαγορεύσει** εντελώς δραστηριότητες, επιχειρηματικές σχέσεις και πράξεις με πρόσωπα που συνδέονται με τρίτες χώρες υψηλού κινδύνου.
- **Κράτη/εδάφη προνομιακού φορολογικού καθεστώτος και χώρες χωρίς σύμβαση ανταλλαγής πληροφοριών με τη Γαλλία** - αυτοτελής εθνικός δείκτης, ενσωματωμένος στα κριτήρια.
- **Κλάδοι έντασης μετρητών**, τεκμηριωμένοι συνδυαστικά από ARPEC, ANR-COLB και τις ετήσιες αναλύσεις τάσεων του TRACFIN. **Εστίαση και καφέ-καπνοπωλεία (*bars-tabacs*)**, **νυχτερινά κέντρα**, **οικοδομή/κατασκευές (*bâtiment*/BTP)**, **χονδρικό εμπόριο**, **συνεργεία αυτοκινήτων**, **κομμωτήρια**, **λιανικό εμπόριο εγγύτητας**, **εκμίσθωση ακινήτων**, **υπηρεσίες σύστασης εταιρειών-οχημάτων**.
- **Τομείς φορολογικής απάτης τύπου καρουζέλ**. Πληροφορική, τηλεπικοινωνίες, ηλεκτρονικά είδη - κατονομάζονται στον κανονιστικό κατάλογο.
- **Η πολιτική προσλήψεων του γραφείου** πρέπει να συνυπολογίζει τον κίνδυνο που παρουσιάζουν τα ίδια τα πρόσωπα ως προς την LCB-FT - εθνική επιταγή που στηρίζει την οικογένεια Β.6.
- **Υπεύθυνος συμμόρφωσης με «*position hiérarchique élevée*»** και **επαρκή γνώση της έκθεσης του γραφείου στον κίνδυνο** - δεν αρκεί ο τυπικός ορισμός οποιουδήποτε στελέχους.

### 6.2 Κατάλογος Β - ύποπτες ενδείξεις

Πηγές. Τα **16 κριτήρια** του κανονιστικού καταλόγου (σημειώνονται **[K1]-[K16]**, δεσμευτικά για τη φορολογική απάτη), οι **κοινές κατευθυντήριες CNOEC-TRACFIN** (γενικοί δείκτες και οκτώ πρακτικά παραδείγματα), η **NPLAB**, η **ARPEC** και οι επίσημες τυπολογίες του TRACFIN.

#### *Β.1 Ταυτότητα και συμπεριφορά του πελάτη*

| | Ένδειξη |
|---|---|

| | |
|---|---|
| 1 | Ο πελάτης **αρνείται ή αδυνατεί** να προσκομίσει δικαιολογητικά για την **προέλευση των κεφαλαίων** που εισφέρονται στην επιχείρηση. **[K11]** - το πιο άμεσα εφαρμόσιμο κριτήριο στη λογιστική πράξη. |

| | Ένδειξη |
|---|---|
| 1 | **Συστηματική καθυστέρηση ή αποσπασματική** παροχή παραστατικών· «χαμένα» τιμολόγια· δικαιολογητικά που εμφανίζονται μόνο μετά από επίμονη όχληση. |

| | Ένδειξη |
|---|---|
| 1 | **Δυσκολία ταυτοποίησης του πραγματικού δικαιούχου**, οφειλόμενη σε παρεμβαλλόμενους λογαριασμούς, σύνθετες δομές ή **αδιαφανείς μηχανισμούς διακυβέρνησης**. **[K9]** |

| | Ένδειξη |
|---|---|
| 1 | **Παρεμβολή αχυρανθρώπων** - φυσικών προσώπων που εμφανίζονται μόνο κατ' όνομα στις πράξεις. **[K3]** Τυπική εκδήλωση. Διαχειριστής χωρίς επαγγελματική σχέση με τον κλάδο, εικαστικά διορισμένος, που δεν συμμετέχει σε καμία απόφαση. |

| | Ένδειξη |
|---|---|
| 1 | **Συχνές καταστατικές μεταβολές** (έδρα, εταιρικός σκοπός, διαχείριση, μέτοχοι) **αδικαιολόγητες από την οικονομική συγκυρία** της επιχείρησης. **[K2]** |

| | Ένδειξη |
|---|---|
| 1 | **Πολιτικώς εκτεθειμένο πρόσωπο** - πελάτης, πραγματικός δικαιούχος, μέλος της στενής οικογένειας ή γνωστός στενός συνεργάτης. Περιλαμβάνεται και ο πελάτης που **αποκτά** την ιδιότητα κατά τη διάρκεια της σχέσης. Απαιτείται περιοδικός επανέλεγχος, όχι μόνο αρχικός. |

| | Ένδειξη |
|---|---|
| 1 | Ο πελάτης **αποφεύγει την προσωπική επαφή**, ενεργεί συστηματικά μέσω αντιπροσώπου, ή δείχνει **αδικαιολόγητο ενδιαφέρον για τα όρια δήλωσης** και για το τι «περνά» χωρίς έλεγχο. |

| | Ένδειξη |
|---|---|
| 1 | **Ασυμφωνία δηλωμένου προφίλ και πραγματικότητας**. Επίπεδο ζωής, αποκτήματα ή δαπάνες **δυσανάλογα προς τη γνωστή δραστηριότητα ή περιουσία**. **[K15]** |

| | Ένδειξη |
|---|---|
| 1 | Επιχείρηση **σε αδράνεια που ξαφνικά ενεργοποιείται έντονα** - απότομη και ανεξήγητη αύξηση των πιστωθέντων ποσών σε **νεοσύστατη ή προηγουμένως αδρανή** οντότητα, με πολλαπλασιασμό των κινήσεων. **[K5]** |

| | Ένδειξη |
|---|---|
| 1 | Ο πελάτης δραστηριοποιείται σε **κλάδο έντασης μετρητών** από τους κατονομαζόμενους (εστίαση, *bars-tabacs*, νυχτερινά κέντρα, οικοδομή, συνεργεία, κομμωτήρια, λιανική εγγύτητας) **χωρίς** αντίστοιχη ταμειακή συμπεριφορά. |

### *Β.2 Οι συναλλασσόμενοι του πελάτη*

| | Ένδειξη |
|---|---|
| 1 | **Εταιρείες-κελύφη** με δραστηριότητα **ασυμβίβαστη προς τον εταιρικό σκοπό**, ή **εδρεύουσες σε χώρα ή έδαφος που δεν έχει συνάψει με τη Γαλλία σύμβαση ανταλλαγής φορολογικών πληροφοριών**, ή **δηλώνουσες ως έδρα ιδιωτική κατοικία**. **[K1]** |

| | Ένδειξη |
|---|---|
| 1 | Αντισυμβαλλόμενοι **εγκατεστημένοι σε κράτος των καταλόγων GAFI ή Ευρωπαϊκής Επιτροπής**, ή σε **μη συνεργάσιμο έδαφος**, χωρίς επιχειρηματική λογική για τη σχέση. |

| | Ένδειξη |
|---|---|
| 1 | **Τακτική χρήση, από πρόσωπα εγκατεστημένα στη Γαλλία, λογαριασμών ανοιγμένων σε αλλοδαπά ιδρύματα. [K14]** |

| | Ένδειξη |
|---|---|
| 1 | Προμηθευτές ή πελάτες **χωρίς πραγματική οικονομική υπόσταση**. Χωρίς εγκαταστάσεις, χωρίς προσωπικό, με νεοσύστατη ταυτότητα, ενίοτε με **κοινή έδρα** πολλών οντοτήτων του κυκλώματος. |

| | Ένδειξη |
|---|---|
| 1 | **Συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη** σε όρους που δεν θα γίνονταν δεκτοί μεταξύ ανεξαρτήτων - ιδίως **ταχείες εκποιήσεις στοιχείων ενεργητικού προς συνδεδεμένα πρόσωπα με προδήλως ανισοβαρείς όρους**, ενδεικτικές **οργάνωσης αφερεγγυότητας**. **[K13]** |

| | Ένδειξη |
|---|---|

| | |
|---|---|
| 1 | **Πολυπλοκότητα ομίλου χωρίς οικονομική λογική**. Αλυσίδες ενδιάμεσων εταιρειών, διασυνοριακά σχήματα, καταπιστεύματα ή ανάλογες δομές, χωρίς φορολογικό ή επιχειρηματικό έρεισμα πέραν της αδιαφάνειας. |

| | Ένδειξη |
|---|---|
| 1 | **Συγκέντρωση σε έναν αντισυμβαλλόμενο**. Ένας πελάτης ή ένας προμηθευτής που απορροφά δυσανάλογο μέρος του κύκλου εργασιών, ιδίως αν είναι νεοεμφανιζόμενος ή αλλοδαπός. |

### *Β.3 Οι όροι των συναλλαγών*

| | Ένδειξη |
|---|---|
| 1 | **Πράξη ιδιαίτερα σύνθετη, ασυνήθιστα υψηλού ποσού ή χωρίς εμφανή οικονομική δικαιολόγηση ή νόμιμο αντικείμενο** - η γενική ρήτρα που ενεργοποιεί υποχρεωτικά την ενισχυμένη εξέταση. |

| | Ένδειξη |
|---|---|
| 1 | **Ο οικονομικός σκοπός της συναλλαγής δεν είναι αναγνωρίσιμος** ή δεν εξηγείται πειστικά από τον πελάτη. |

| | Ένδειξη |
|---|---|
| 1 | **Πράξεις ασυμβίβαστες προς τις συνήθεις δραστηριότητες** της επιχείρησης, ιδίως πράξεις **τύπου καρουζέλ ΦΠΑ** σε πληροφορική, τηλεπικοινωνίες και ηλεκτρονικά είδη. **[K4]** |

| | Ένδειξη |
|---|---|
| 1 | **Ανωμαλίες τιμολογίων και δελτίων παραγγελίας**. Απουσία αριθμού καταχώρισης, **SIREN/SIRET**, ΑΦΜ/αριθμού ΦΠΑ, αριθμού τιμολογίου, διεύθυνσης ή ημερομηνίας. **[K6]** Πρακτικά. Το πιο συχνά ανιχνεύσιμο κριτήριο κατά την καταχώριση. |

| | Ένδειξη |
|---|---|
| 1 | **Τιμολόγια χωρίς πραγματική παροχή** - υπηρεσίες αόριστα περιγραφόμενες («συμβουλευτικές υπηρεσίες», «προμήθειες»), χωρίς σύμβαση, χωρίς παραδοτέο, χωρίς αντιστοιχία σε ώρες, πρόσωπα ή αποτέλεσμα. |

| | Ένδειξη |
|---|---|
| 1 | **Συναλλαγές επί ακινήτων σε προδήλως υποτιμημένη αξία. [K16]** Αντίστροφα, υπερτιμολογημένη μεταβίβαση προς οντότητα του ομίλου. |

| | Ένδειξη |
|---|---|
| 1 | **Κύκλος. Μεταφορά κεφαλαίων στο εξωτερικό και επαναπατρισμός τους υπό μορφή δανείου. [K12]** Στα βιβλία εμφανίζεται ως δάνειο μετόχου ή διεταιρικό δάνειο χωρίς σύμβαση, χωρίς επιτόκιο ή χωρίς εξυπηρέτηση. |

| | Ένδειξη |
|---|---|
| 1 | **Σύσταση, μεταβίβαση ή εκκαθάριση εταιρειών σε ασυνήθιστα σύντομο χρόνο** ή σε αλληλουχία, ιδίως όταν συνοδεύεται από μεταφορά ενεργητικού. |

| | Ένδειξη |
|---|---|
| 1 | **Εικονικές αποκτήσεις**. Αγορές περιουσιακών στοιχείων **δυσανάλογες προς τη δηλωθείσα δραστηριότητα** της επιχείρησης - οχήματα πολυτελείας, σκάφη, ακίνητα, έργα τέχνης χωρίς σύνδεση με τον σκοπό. |

| | Ένδειξη |
|---|---|
| 1 | **Πληρωμές σε μετρητά που υπερβαίνουν τα νόμιμα όρια** (1.000 € / 15.000 € / 10.000 € κατά περίπτωση) - αυτοτελής παρανομία, ανεξάρτητη από την υποψία νομιμοποίησης, με κύρωση 5% και αλληλέγγυα ευθύνη. |

### *Β.4 Πληρωμές και χρηματικές ροές*

| | Ένδειξη |
|---|---|
| 1 | **Συχνές αναλήψεις ή καταθέσεις μετρητών σε επαγγελματικούς λογαριασμούς, αδικαιολόγητες από το είδος ή τον όγκο της δραστηριότητας. [K8]** |

| | Ένδειξη |
|---|---|
| 1 | **«Λογαριασμοί διέλευσης»** (*comptes de transit*). Πολυάριθμες χρεώσεις και πιστώσεις με **υπόλοιπο σχεδόν μηδενικό**. **[K7]** Στη λογιστική εμφάνιση. Ταμείο ή τραπεζικός λογαριασμός με πολύ υψηλή κίνηση και αμελητέο υπόλοιπο τέλους περιόδου. |

| | Ένδειξη |
|---|---|
| 1 | **Διεθνή εμβάσματα χωρίς εμφανή νομική ή οικονομική αιτία**, ιδίως προς ή από μη συνεργάσιμα εδάφη. **[K10]** |

| | Ένδειξη |
|---|---|
| 1 | **Κατάθεση και άμεση απόσυρση**. Κεφάλαια που αποσύρονται αμέσως μετά την κατάθεσή τους, χωρίς δικαιολόγηση. |

| | Ένδειξη |
|---|---|
| 1 | **Ασυνέπεια δηλωμένου κύκλου εργασιών και τραπεζικών κινήσεων** - ο κατεξοχήν δείκτης που παράγεται από τη λογιστική εργασία και τον οποίο κανείς άλλος υπόχρεος δεν βλέπει. |

| | Ένδειξη |
|---|---|
| 1 | **Επιχείρηση εστίασης ή λιανικής που δεν καταθέτει ποτέ ή σπανίως μετρητά** - ρητό παράδειγμα των κοινών κατευθυντηρίων. Η απουσία μετρητών εκεί όπου αναμένονται είναι εξίσου ύποπτη με την υπερβολή τους. Υποδηλώνει είτε ανείσπρακτο τζίρο είτε χρήση των μετρητών εκτός κυκλώματος. |

| | Ένδειξη |
|---|---|
| 1 | **Καταθέσεις κεφαλαίων δυσανάλογες προς τις γνωστές δραστηριότητες ή την περιουσιακή κατάσταση** του καταθέτη. **[K15]** |

| | Ένδειξη |
|---|---|
| 1 | **Πληρωμές προς τρίτους** αντί του αντισυμβαλλομένου, ή **από τρίτους** αντί του πελάτη· εξοφλήσεις σε λογαριασμούς διαφορετικού κράτους από την έδρα του δικαιούχου. |

| | Ένδειξη |
|---|---|
| 1 | **Κατακερματισμός** ποσών ώστε να παραμείνουν κάτω από τα όρια μετρητών ή τα όρια δηλωτικών υποχρεώσεων του πελάτη. |

| | Ένδειξη |
|---|---|
| 1 | **Επαναλαμβανόμενες συμψηφιστικές εγγραφές** που αναιρούν ροές, ή διορθωτικές εγγραφές πλησίον της ημερομηνίας κλεισίματος που αλλοιώνουν την ταμειακή εικόνα. |

### *B.5 Αποτελέσματα και οικονομικές καταστάσεις*

| | Ένδειξη |
|---|---|
| 1 | **Κερδοφορία ή περιθώρια ασυμβίβαστα προς τον κλάδο** - υπερβολικά υψηλά ή επίμονα ζημιογόνα αποτελέσματα σε επιχείρηση που εξακολουθεί να χρηματοδοτείται και να αναπτύσσεται. |

| | Ένδειξη |
|---|---|
| 1 | **Λογαριασμός τρεχούμενος εταίρων που διογκώνεται** χωρίς αποδεδειγμένη προέλευση των εισφερομένων ποσών - η καθαυτό λογιστική εκδήλωση του κριτηρίου προέλευσης κεφαλαίων. **[K11]** |

| | Ένδειξη |
|---|---|
| 1 | **Ταμείο με μόνιμα υψηλό ή αδικαιολόγητο υπόλοιπο**, ή πιστωτικό ταμείο - δείκτης ανύπαρκτων εγγραφών ή αδήλωτων εισπράξεων. |

| | Ένδειξη |
|---|---|
| 1 | **Αποθέματα που δεν συμφωνούν** με τις αγορές, τις πωλήσεις και τη φυσική δυνατότητα αποθήκευσης. |

| | Ένδειξη |
|---|---|
| 1 | **Αδικαιολόγητες προβλέψεις, διαγραφές απαιτήσεων ή απομειώσεις** που εξομαλύνουν το αποτέλεσμα ή απορροφούν ανεξήγητες ροές. |

| | Ένδειξη |
|---|---|
| 1 | **Δραστηριότητα χωρίς επαρκή μέσα**. Κύκλος εργασιών ασυμβίβαστος προς το προσωπικό, τον εξοπλισμό ή τις εγκαταστάσεις - τυπική ένδειξη **αδήλωτης εργασίας** ή τιμολογίων ευκολίας. |

| | Ένδειξη |
|---|---|
| 1 | **Δαπάνες χωρίς επιχειρηματική συνάφεια** που καταχωρίζονται ως λειτουργικές. Ιδιωτικά έξοδα, ταξίδια, μισθώσεις ακινήτων προς όφελος του πραγματικού δικαιούχου. |

| | Ένδειξη |
|---|---|
| 1 | **Απόκλιση μεταξύ λογιστικού και φορολογικού αποτελέσματος** χωρίς τεκμηριωμένη αιτιολογία, ή επίμονη δήλωση πιστωτικού ΦΠΑ σε κλάδο που δεν το δικαιολογεί. |

| | Ένδειξη |
|---|---|
| 1 | **Ταχεία εκποίηση ενεργητικού πριν από επιδείνωση της χρηματοοικονομικής θέσης** - προδρομικό στοιχείο οργάνωσης αφερεγγυότητας. **[K13]** |

| | Ένδειξη |
|---|---|
| 1 | Ο πελάτης **ζητά να μη γίνει ή να αντιστραφεί λογιστική εγγραφή**, ή ασκεί πίεση για χρονική μετάθεση εσόδων/εξόδων. |

### *B.6 Εσωτερικές ενδείξεις - υπάλληλοι του γραφείου*

**Αυτή η οικογένεια δεν οδηγεί σε αναφορά στη FIU. Οδηγεί στον εσωτερικό μηχανισμό ελέγχου του γραφείου.** Ο γαλλικός Κώδικας το κατοχυρώνει ρητά. Ο υπάλληλος ή το στέλεχος που **επισημαίνει υποψία στο πλαίσιο του εσωτερικού συστήματος ελέγχου** απολαύει της **ίδιας πλήρους ασυλίας** με τον δηλούντα προς το TRACFIN - καμία ποινική δίωξη, καμία αστική ευθύνη, **καμία επαγγελματική κύρωση και κανένα δυσμενές ή διακριτικό μέτρο στην απασχόληση**.

| | Ένδειξη |
|---|---|
| 1 | Υπάλληλος του γραφείου **δεν διαβιβάζει την υποψία του** στον υπεύθυνο συμμόρφωσης, ή τη διαβιβάζει με σημαντική καθυστέρηση. |

| | Ένδειξη |
|---|---|
| 1 | **Ο υπεύθυνος συμμόρφωσης δεν κατέχει υψηλή ιεραρχική θέση** ή δεν διαθέτει επαρκή γνώση της έκθεσης του γραφείου στον κίνδυνο - παράβαση αυτοτελής, εντοπιζόμενη από τον έλεγχο. |

| | Ένδειξη |
|---|---|
| 1 | **Απουσία ή μη επικαιροποίηση της εσωτερικής χαρτογράφησης κινδύνων**, ή χαρτογράφηση που δεν ενσωματώνει την ANR του COLB και την ARPEC. |

| | Ένδειξη |
|---|---|
| 1 | **Φάκελοι πελατών χωρίς έγγραφο ενισχυμένης εξέτασης** εκεί όπου η πράξη ήταν σύνθετη, ασυνήθιστα υψηλή ή χωρίς οικονομική δικαιολόγηση. |

| | Ένδειξη |
|---|---|
| 1 | **Αναλύσεις που κατέληξαν σε μη δήλωση χωρίς γραπτή τεκμηρίωση** ή χωρίς διατήρηση για πέντε έτη. |

| | Ένδειξη |
|---|---|
| 1 | **Συνεργάτης που αποφεύγει την περιοδική κατάρτιση** LCB-FT ή δεν έχει ολοκληρώσει τις ενότητες της επίσημης πλατφόρμας του Σώματος (**ReflexLAB**), της οποίας η ηλεκτρονική πιστοποίηση λειτουργεί ως τεκμήριο συμμόρφωσης. |

| | Ένδειξη |
|---|---|
| 1 | **Ασυνήθιστα στενή ή αδιαφανής σχέση συνεργάτη με συγκεκριμένο πελάτη**. Αποκλειστική διαχείριση χωρίς εναλλαγή, άρνηση παράδοσης του φακέλου, χειρισμός εκτός των διαδικασιών του γραφείου. |

| | Ένδειξη |
|---|---|
| 1 | **Δικαιολογητικά που εμφανίζονται στον φάκελο εκ των υστέρων** για να καλύψουν εγγραφή ήδη καταχωρισμένη. |

| | Ένδειξη |
|---|---|
| 1 | **Ένδειξη ότι η δήλωση υποψίας διέρρευσε** ή ότι πελάτης έλαβε γνώση της - γεγονός που στοιχειοθετεί ποινικό αδίκημα και επιβάλλει άμεσο εσωτερικό χειρισμό. |

| | Ένδειξη |
|---|---|
| 1 | **Παράλειψη συνεκτίμησης του κινδύνου LCB-FT στην πολιτική προσλήψεων** - ρητή νομοθετική υποχρέωση, μη τηρούμενη σε πολλά μικρά γραφεία. |

## III.3 Νότια Ευρώπη

## 7. Ισπανία

Περιεχόμενα

### 7.1 Κατάλογος Α - παράγοντες αυξημένου κινδύνου

#### *Α.1 Βαθμίδα του κλάδου κατά την εθνική εκτίμηση κινδύνου*

Κατά τη δημόσια έκδοση του *Análisis Nacional de Riesgos* (Tesoro Público) και την Adenda 2024, με την ίδια διατύπωση να επαναλαμβάνεται στον Κατάλογο 2024:

| Επίπεδο | Πόρισμα |
|---|---|
| Εγγενής κίνδυνος (*riesgo inherente*) | **Υψηλός** και για τους τρεις κλάδους - οι υπηρεσίες τους χρησιμοποιούνται για να προσδώσουν νομιμοφάνεια σε εταιρικές δομές και χρηματοοικονομικές δραστηριότητες |
| Υπολειπόμενος κίνδυνος ΞΧ - *auditores de cuentas* | **Moderado** (μέτριος), χαμηλότερος στις μεγαλύτερες οντότητες |
| Υπολειπόμενος κίνδυνος ΞΧ - *contables externos* και *asesores fiscales* | **Moderado/significativo** - **υψηλότερος από των ελεγκτών**, λόγω ενδογενών παραγόντων. Ο έλεγχος επιβάλλεται από τον νόμο και δεν επιλέγεται ελεύθερα, ενώ η λογιστική/φοροτεχνική συμβουλή επιλέγεται· ο ανταγωνισμός στον κλάδο και η «ασαφής ερμηνεία της σχέσης εμπιστοσύνης με τον πελάτη» αυξάνουν την έκθεση |
| Κίνδυνος ΧΤ | **Moderado/bajo** και στους τρεις κλάδους |

Ρητά αναγνωρισμένες αδυναμίες του κλάδου. **Ταυτοποίηση πραγματικού δικαιούχου** και **προσδιορισμός προέλευσης κεφαλαίων**.

#### *Α.2 Πότε η ενισχυμένη δέουσα επιμέλεια είναι ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗ (όχι προαιρετική)*

| | Παράγοντας |
|---|---|
| 1 | **Χώρες με στρατηγικές αδυναμίες** που περιλαμβάνονται στην απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (τρίτες χώρες υψηλού κινδύνου). |
| 2 | **Ιδιωτική τραπεζική** (*banca privada*). |
| 3 | **Αποστολές χρημάτων** άνω των **3.000 €**, μεμονωμένα ή σωρευτικά ανά ημερολογιακό τρίμηνο. |
| 4 | **Ανταλλαγή συναλλάγματος** άνω των **6.000 €**, μεμονωμένα ή σωρευτικά ανά τρίμηνο. |
| 5 | **Εταιρείες με ανώνυμες μετοχές** (*acciones al portador*), όπου επιτρέπονται. |
| 6 | **Πελάτες ή συναλλαγές με χώρες/εδάφη κινδύνου**, καθώς και κάθε μεταφορά κεφαλαίων προς ή από αυτά - συμπεριλαμβανομένων υποχρεωτικά όσων χωρών η FATF απαιτεί ενισχυμένα μέτρα. |
| 7 | **Μεταβίβαση μετοχών ή μεριδίων προ-συσταθεισών εταιρειών** (*sociedades preconstituidas*. Εταιρείες που συστάθηκαν χωρίς πραγματική οικονομική δραστηριότητα για μεταγενέστερη μεταβίβαση) - **η πιο άμεσα κρίσιμη περίπτωση για λογιστικό γραφείο**. |
| 8 | **Πολιτικώς εκτεθειμένα πρόσωπα** (*personas con responsabilidad pública*). Έγκριση **του αμέσως ανώτερου ιεραρχικά διοικητικού επιπέδου κατ' ελάχιστον** (δεν απαιτείται κατ' ανάγκη η ανώτατη διοίκηση), προσδιορισμός **και** της προέλευσης της περιουσίας **και** των κεφαλαίων, ενισχυμένη παρακολούθηση επί **2 έτη** μετά τη λήξη της δημόσιας λειτουργίας. Καλύπτονται και τα στελέχη πολιτικών κομμάτων με κοινοβουλευτική εκπροσώπηση. |
| 9 | **Σχέσεις χωρίς φυσική παρουσία** και **σύνθετες ή ασυνήθιστες πράξεις χωρίς προφανή οικονομικό ή νόμιμο σκοπό**. |

**Τι σημαίνει «ενισχυμένη» στην πράξη.** Υποχρεωτικά επαλήθευση των δηλωθεισών δραστηριοτήτων και της ταυτότητας του πραγματικού δικαιούχου· και επιπλέον, κατά τον κίνδυνο. Επικαιροποίηση στοιχείων αποδοχής, πρόσθετη τεκμηρίωση για τον σκοπό της σχέσης, για την **προέλευση των κεφαλαίων** και για την **προέλευση της περιουσίας**, διοικητική έγκριση, ενισχυμένη παρακολούθηση, τεκμηρίωση της **οικονομικής λογικής** των πράξεων, απαίτηση οι πληρωμές να γίνονται από λογαριασμό στο όνομα του πελάτη σε ίδρυμα της ΕΕ ή ισοδύναμης χώρας, περιορισμός της φύσης ή του ύψους των πράξεων ή των μέσων πληρωμής.

#### *Α.3 Εθνικοί παράγοντες πέραν των ενωσιακών Παραρτημάτων*

Στοιχεία που δεν προκύπτουν από τα Παραρτήματα II/III της Οδηγίας αλλά επιβάλλονται ή προτείνονται από το ισπανικό πλαίσιο:

| | Παράγοντας |
|---|---|
| 1 | **Ανακληθέν ΑΦΜ (*NIF revocado*)** κατά τον χρόνο της πράξης ή της σύναψης - περιλαμβανομένων των περιπτώσεων όπου ανακληθέν ΑΦΜ έχει ο **πραγματικός δικαιούχος ή ο διαχειριστής** της εταιρείας-πελάτη. Καθαρά ισπανικός δείκτης, άμεσα ελέγξιμος από λογιστή. |
| 2 | **Γεωγραφικός κίνδυνος με έξι εθνικά κριτήρια**. Ανεπαρκή συστήματα AML/CFT· κυρώσεις/εμπάργκο ΕΕ-ΟΗΕ· σημαντικά επίπεδα διαφθοράς ή εγκληματικότητας· χρηματοδότηση τρομοκρατίας· σημαντικός υπεράκτιος χρηματοπιστωτικός τομέας· φορολογικοί παράδεισοι. Πηγές. Εκθέσεις αμοιβαίας αξιολόγησης FATF/GAFILAT και διεθνών οργανισμών. |
| 3 | **Δηλωθείσα κατοικία σε χώρους μη αποκλειστικής χρήσης** (business centers, ξενοδοχεία) όταν δεν συνάδει με το προφίλ και τον όγκο των πράξεων. |
| 4 | **Ασυμφωνία χώρας κατοικίας** με τη χώρα της ταχυδρομικής διεύθυνσης, του τηλεφώνου επικοινωνίας ή του domain του email/ιστοσελίδας. |
| 5 | **Συμπεριφορά που δείχνει προσχώρηση σε ριζοσπαστικές/εξτρεμιστικές αντιλήψεις ή βίαιες τάσεις** (δείκτης ΧΤ). |
| 6 | **Deslocalización** - τεχνητή κατανομή των στοιχείων μιας πράξης σε πολλές δικαιοδοσίες. Ρητά κατονομάζεται η ισπανική τυπολογία. Λογαριασμοί σε **παραμεθόριες περιοχές (συνήθως προς Πορτογαλία)** που περιορίζονται σε μαζική λήψη εμβασμάτων από την άλλη χώρα και άμεση ανάληψη μετρητών ή επανεμβασμό. |
| 7 | **Fraccionamiento** - κατάτμηση κάτω από τα κατώφλια που θα ενεργοποιούσαν πρόσθετη τεκμηρίωση. |
| 8 | **Sociedades preconstituidas** και **αποφυγή δήλωσης μονοπρόσωπης εταιρείας με συμμετοχές κάτω του 1%** (το μοναδικό ρητό ποσοστικό όριο ολόκληρου του Καταλόγου). |
| 9 | **Επιχειρήσεις εντάσεως μετρητών** και **αδιαφανείς δομές ιδιοκτησίας**, ως σταθερές κατηγορίες κινδύνου πελάτη. |

### 7.2 Κατάλογος Β - ύποπτες ενδείξεις

*Πηγή. Κατάλογος Δεικτών Κινδύνου 2024 (γενικοί + ειδικοί κατά δραστηριότητα) και Κατάλογος 2013 για επαγγελματίες. Η αντιστοίχιση με έναν δείκτη δεν συνιστά αφ' εαυτής λόγο αναφοράς - συνιστά λόγο* ***ειδικής εξέτασης****.*

#### *Β.1 Ταυτότητα και συμπεριφορά του πελάτη*

| | Ένδειξη |
|---|---|
| 1 | Δυνητικά ανώνυμος πελάτης· αδυναμία γνώσης ή επαλήθευσης των στοιχείων του. |
| 2 | Άρνηση ή αντίσταση στην παροχή πληροφοριών για τη δραστηριότητα, την προέλευση των κεφαλαίων ή τον πραγματικό δικαιούχο - γενικά, **κάθε απροθυμία (*renuencia*) κατά τη διαδικασία δέουσας επιμέλειας**. |
| 3 | Ψευδή, εσφαλμένα ή δυσεπαλήθευτα στοιχεία. |
| 4 | Χρήση **γενικών εκφράσεων για την προέλευση της περιουσίας** («αποταμίευση», «εργασία»), με αποφυγή συγκεκριμένης πληροφόρησης για την επαγγελματική ή επιχειρηματική δραστηριότητα. |
| 5 | **Ματαίωση της πράξης ή τροποποίηση χαρακτηριστικών της** (τυπικά του ποσού) μόλις ζητηθεί πρόσθετη τεκμηρίωση. |
| 6 | Ασυνήθιστη γνώση της νομοθεσίας AML και αδικαιολόγητο ενδιαφέρον για τις εσωτερικές διαδικασίες συμμόρφωσης του γραφείου. |
| 7 | **Υπόδειξη προς τον επαγγελματία να μην τηρήσει υποχρέωση δέουσας επιμέλειας ή ορθής καταγραφής**, ρητά ή σιωπηρά συνδεδεμένη με τη διατήρηση της σχέσης ή με νέες εργασίες. |
| 8 | Απαίτηση **ασυνήθιστα υψηλού επιπέδου εμπιστευτικότητας ή διακριτικότητας**. |
| 9 | Κατοικία ή σύσταση σε φορολογικούς παραδείσους, μη συνεργάσιμες δικαιοδοσίες ή κράτη με έντονη δράση εγκληματικών οργανώσεων. |
| 10 | Δημοσιευμένο αστυνομικό/ποινικό μητρώο· καταδίκη για κερδοσκοπικά αδικήματα· γνωστές διασυνδέσεις με εγκληματίες· υποκείμενοι σε **διεθνείς κυρώσεις** και συνδεδεμένα πρόσωπα. |
| 11 | PEP ή πρόσωπο συνδεδεμένο με PEP. |
| 12 | Πελάτες που δηλώνουν **την ίδια διεύθυνση, τηλέφωνο ή email** με άλλον πελάτη με τον οποίο δεν φαίνεται να σχετίζονται, ή που λειτουργούν online από **κοινή IP**. |
| 13 | Ασυμφωνία χώρας κατοικίας / ταχυδρομικής διεύθυνσης / τηλεφώνου / domain. |
| 14 | **Διακοπή της σχέσης μόλις ζητηθούν πληροφορίες.** |
| 15 | Αποφυγή προσωπικής επαφής χωρίς δικαιολογία, ή συστηματική χρήση μεσάζοντα. |
| 16 | Πελάτες **απορριφθέντες επανειλημμένα από άλλους επαγγελματίες**. |
| 17 | Αδιαφορία για το αποτέλεσμα της εντολής ή εγκατάλειψη των πράξεων χωρίς εξήγηση και χωρίς ενδιαφέρον για το κόστος. |
| 18 | **Προσφορά αμοιβών ή προκαταβολών ουσιωδώς υψηλότερων** από τις συνήθεις, χωρίς προφανή λόγο· αζήτητες προκαταβολές. |
| 19 | Αίτημα να συστηθεί ο πελάτης σε χρηματοπιστωτικά ιδρύματα για τραπεζικές υπηρεσίες. |
| 20 | **Αίτημα ο ίδιος ο επαγγελματίας να εμφανίζεται ως δικαιούχος λογαριασμών ή κάτοχος μετοχών** εταιρειών μέσω των οποίων θα διοχετευθούν κεφάλαια. |
| 21 | Επιθυμία σύστασης νομικού προσώπου με αμφίβολο ή άσχετο εταιρικό σκοπό, ή με σκοπό που απαιτεί άδεια την οποία ο πελάτης δεν προτίθεται να λάβει. |
| 22 | Συχνές, αδικαιολόγητες αλλαγές δομών, διαχειριστών ή συμβούλων. |
| 23 | Επιθυμία ολοκλήρωσης **σε ασυνήθιστα σύντομες προθεσμίες** χωρίς εύλογη εξήγηση, όταν φαίνεται ότι επιδιώκεται η δυσχέρανση της δέουσας επιμέλειας· ή διενέργεια πράξεων **σε ώρες αιχμής** για τον ίδιο λόγο· ή φυσική παρουσία **σε τόπο μακριά από την κατοικία** ενώ υπάρχουν εναλλακτικές. |
| 24 | Ενδείξεις ριζοσπαστικών/εξτρεμιστικών αντιλήψεων ή βίαιων τάσεων. |
| 25 | **NIF revocado** στον πελάτη, στον πραγματικό δικαιούχο ή στον διαχειριστή. |
| 26 | Πελάτες για τους οποίους λαμβάνονται **αιτήματα πληροφοριών από εθνικές αρχές** στο πλαίσιο έρευνας, ή που συνδέονται άμεσα/έμμεσα με τέτοιους· πελάτες με δημόσια πληροφόρηση που τους συνδέει με εγκληματικές δραστηριότητες. |

#### *Β.2 Οι συναλλασσόμενοι του πελάτη*

| | Ένδειξη |
|---|---|
| 1 | Ενδείξεις ότι ο πελάτης **δρα για λογαριασμό τρίτου**, χωρίς να το αποκαλύπτει. |
| 2 | Οι αποφάσεις λαμβάνονται **από τον εκπρόσωπο και όχι από τον εκπροσωπούμενο** - de facto ή de iure. |
| 3 | **Παρουσιαστής** (πελάτης ή άλλος επαγγελματίας) που διαπραγματεύεται ο ίδιος τη θέση του νέου πελάτη έναντι του γραφείου. |
| 4 | **Διαδοχή πελατών**. Όταν ο ένας παύει τη σχέση, νέος «ανεξάρτητος» πελάτης ανοίγει σχέση με τον ίδιο τύπο πράξεων· ή διαδοχική συμβατική σχέση με πολλές εταιρείες εκπροσωπούμενες από τα ίδια φυσικά πρόσωπα, **ακόμη και με τους ίδιους αντισυμβαλλόμενους**. |
| 5 | **Ομαδική δράση πελατών** που πραγματοποιούν όμοιες πράξεις, ιδίως όταν τρίτος (ή ένας εξ αυτών) δίνει οδηγίες στους υπόλοιπους. |
| 6 | Εξ αποστάσεως ταυτοποίηση (π.χ. με βιντεοκλήση) στην οποία φαίνεται ότι ο πελάτης **καθοδηγείται από τρίτο**. |
| 7 | Αλλαγή στοιχείων επικοινωνίας λίγο μετά το άνοιγμα της σχέσης ή **ακριβώς πριν αρχίσουν οι πράξεις**. |
| 8 | Διαχειριστές που προδήλως **στερούνται ικανότητας ή καταλληλότητας**· διορισμός του ίδιου διαχειριστή ταυτόχρονα σε πολλές εταιρείες χωρίς αιτιολογία· διαχειριστής ξένος προς τους εταίρους που αγνοεί τη δραστηριότητα και τον σκοπό της επιχείρησης· διορισμοί σε χώρες κινδύνου. |

| | |
|---|---|
| 9 | **Πρόσωπο που εμφανίζεται τακτικά σε συστάσεις εταιρειών οι οποίες αμέσως μεταβιβάζονται σε άλλον.** |
| 10 | Πληρεξούσια από κατοίκους προς **μη κατοίκους**, ιδίως σε φορολογικούς παραδείσους, για απόκτηση/εκποίηση αγαθών ή διαχείριση κεφαλαίων στην Ισπανία. |
| 11 | **Επιχειρήσεις με πολύ περιορισμένο αριθμό πελατών και προμηθευτών**, ιδίως όταν προκύπτει ότι δεν ενεργούν ανεξάρτητα αλλά φαίνονται υπό κοινή διεύθυνση. |
| 12 | Πληρωμές ή εμβάσματα από **εταιρείες ή πρόσωπα διαφορετικά από τον αντισυμβαλλόμενο**, χωρίς τεκμηρίωση της σχέσης. |
| 13 | Ενδιάμεσοι άγνωστης σχέσης με τον πελάτη ή με **ευρύτατο πληρεξούσιο** πέραν του αναγκαίου. |
| 14 | Παρέμβαση **ιδρυμάτων, σωματείων και μη κερδοσκοπικών οργανώσεων** όταν τα χαρακτηριστικά της πράξης δεν αντιστοιχούν στους σκοπούς τους. |

### *B.3 Οι όροι των συναλλαγών*

| | Ένδειξη |
|---|---|
| 1 | Τιμές **αισθητά κατώτερες ή ανώτερες των αγοραίων**· πράξεις σε αξία σημαντικά διαφορετική από την αγοραία. |
| 2 | Ασυνήθιστα ή αδικαιολόγητα **πολύπλοκα νομικά σχήματα** χωρίς οικονομική λογική. |
| 3 | Πράξεις **ασυμβίβαστες με τη φύση, τον όγκο δραστηριότητας ή το ιστορικό** του πελάτη, ή με τον εταιρικό σκοπό. |
| 4 | **Σύσταση ή αύξηση κεφαλαίου με εισφορές σε είδος δυσχερώς αποτιμώμενες** ή αμφίβολης ύπαρξης (συμμετοχές άλλων εταιρειών, εξοπλισμός)· εισφορά ακινήτων χωρίς αναπροσαρμογή σε τιμές αγοράς· εισφορά ακινήτων σε εταιρεία χωρίς εγκατάσταση ανοικτή στο κοινό στην επικράτεια. |
| 5 | **Ταυτόχρονη σύσταση πολλών εταιρειών** από το ίδιο πρόσωπο χωρίς οικονομική λογική - ιδίως αν ο ιδρυτής στερείται επιχειρηματικής εμπειρίας ή γνώσεων - ή με ανώμαλες περιστάσεις (μη κάτοικοι εταίροι, εμπλοκή ανηλίκων ή ανικάνων). |
| 6 | **Αποφυγή δήλωσης μονοπρόσωπης εταιρείας** με συμβολικές συμμετοχές **κάτω του 1%**. |
| 7 | Σύσταση εταιρείας με μόνο σκοπό την κατοχή περιουσιακών στοιχείων μέσω **παρένθετου προσώπου (*testaferro*)**. |
| 8 | **Πώληση μετοχών/μεριδίων σε πρόσωπα χωρίς εύλογη σχέση** με τους προηγούμενους μετόχους, σε σύντομο διάστημα μετά την εγγραφή στο εμπορικό μητρώο· μεταβιβάσεις εκτός οργανωμένων αγορών μεταξύ μη κατοίκων με τιμή, όρους και πληρωμή στο εξωτερικό και δήλωση προηγούμενης είσπραξης. |
| 9 | **Απόκτηση εταιρειών υπό εκκαθάριση** χωρίς οικονομική λογική. |
| 10 | **Αλυσίδες εταιρειών** χωρίς λογικό λόγο· δομές πολλαπλών δικαιοδοσιών χωρίς δικαιολόγηση· εταιρείες διαφορετικών δικαιοδοσιών που **κατέχουν η μία την άλλη**· πραγματικός δικαιούχος, διαχειριστές και εταιρεία σε διαφορετικές δικαιοδοσίες. |
| 11 | Πράξεις οντοτήτων **χωρίς νομική προσωπικότητα** (σχολάζουσα κληρονομιά, κοινωνία αγαθών, εταιρείες υπό σύσταση) με λειτουργία προδήλως ασυνεπή προς το μέγεθός τους. |
| 12 | Χρήση εταιρειών σε χώρες που επιτρέπουν τον **ονομαστικό/παρένθετο μέτοχο (*nominee*)** ή αναγνώριση εταίρου με ιδιωτικό έγγραφο, ώστε ο έλεγχος της πραγματικής κυριότητας να είναι ανέφικτος. |
| 13 | **Συχνές μεταβολές του πραγματικού δικαιούχου**· δήλωση αλλαγής πραγματικού δικαιούχου **χωρίς αντίστοιχη αλλαγή στη διοίκηση**· χρήση δήλωσης πραγματικού δικαιούχου **προγενέστερης της μεταβίβασης**· δήλωση ασύμβατη με τα λοιπά συλλεχθέντα στοιχεία· εκπροσώπηση στην πράξη από πρόσωπα που δεν είναι ούτε νόμιμοι εκπρόσωποι ούτε πραγματικοί δικαιούχοι. |
| 14 | **Διαδοχικές πράξεις επί των ίδιων αγαθών σε πολύ σύντομο διάστημα** (αγορά και άμεση μεταβίβαση) με σημαντική μεταβολή τιμής **ή με δύο διαφορετικά μέσα πληρωμής** (π.χ. αγορά μετρητοίς, πώληση με έμβασμα). |
| 15 | Πράξεις με **ιδιωτικό συμφωνητικό χωρίς πρόθεση περιβολής σε δημόσιο έγγραφο**, ή με πρόθεση που δεν υλοποιείται. |
| 16 | Ρητό αίτημα των μερών **να μην ελεγχθεί η κτηματολογική/μητρωική πληροφορία**. |
| 17 | **Αγοραστές που δεν ενδιαφέρονται για τα χαρακτηριστικά του αγαθού**, δεν διαπραγματεύονται τιμή ή όρους και ζητούν πολύ γρήγορη ολοκλήρωση. |
| 18 | Πράξη που ξεκινά στο όνομα ενός προσώπου και **επιχειρείται να ολοκληρωθεί στο όνομα τρίτου**, όταν στον εκδοχέα υπάρχουν ενδείξεις (αδιαφανής ταυτότητα ή προέλευση κεφαλαίων). |
| 19 | **Αναβολή πληρωμής μετά τη μεταβίβαση της κυριότητας ενώ ο μεταβιβάζων δεν λαμβάνει καμία εγγύηση είσπραξης** - «contra toda lógica». |
| 20 | Πράξεις με **ασυνήθιστα σύντομη περίοδο αποπληρωμής** ή **υποθήκες με ασυνήθιστα ευνοϊκούς όρους** για τον δανειολήπτη (χαμηλά επιτόκια, σύντομες προθεσμίες, απουσία εγγυήσεων). |
| 21 | **Fraccionamiento**. Πολλαπλές όμοιες πράξεις ίδιας προέλευσης/προορισμού διαδοχικά ή σε σύντομο διάστημα, ώστε να μην ενεργοποιηθεί πρόσθετη πληροφόρηση· σύναψη πολλών προϊόντων με όμοια λειτουργία· κατάτμηση συνολικής πληρωμής σε δόσεις **με τόσο σύντομα μεσοδιαστήματα ώστε να μην προσφέρουν κανένα πρακτικό πλεονέκτημα** στον πληρωτή. |

### *B.4 Πληρωμές και χρηματικές ροές*

| | Ένδειξη |
|---|---|
| 1 | **Πληρωμή σε μετρητά, χαρτονομίσματα, επιταγές στον κομιστή ή άλλα ανώνυμα μέσα.** |
| 2 | Πληρωμή με **ασυνήθιστα για την κατηγορία της πράξης μέσα**. Μετρητά, **εικονικά περιουσιακά στοιχεία (crypto)**, πολύτιμα μέταλλα, κοσμήματα, έργα τέχνης ή άλλα δυσχερώς αποτιμώμενα μέσα. |
| 3 | Απόπειρα πληρωμής με **διεθνές έμβασμα χωρίς την ταυτότητα του εντολέα ή τον αριθμό λογαριασμού προέλευσης**. |
| 4 | Πληρωμή με **οπισθογράφηση επιταγής τρίτου** ή με **συμψηφισμό οφειλών** των οποίων η ύπαρξη και τα χαρακτηριστικά δεν αποδεικνύονται επαρκώς. |
| 5 | Κεφάλαια από **φορολογικούς παραδείσους, μη συνεργάσιμες χώρες ή κράτη με ενεργές εγκληματικές οργανώσεις**· εγγύηση της πράξης ευρισκόμενη σε δικαιοδοσία υψηλού κινδύνου. |

| | |
|---|---|
| 6 | Κεφάλαια με **ασυνήθιστη προέλευση ή προορισμό**. Δικαιοδοσίες άσχετες με τον πελάτη, τρίτοι ξένοι προς την πράξη χωρίς αιτία. |
| 7 | **Επιμονή να διενεργηθεί η πληρωμή μέσω ενδιάμεσου λογαριασμού («cuenta puente») που ανήκει στον ίδιο τον επαγγελματία** που παρεμβαίνει. Ο πιο επικίνδυνος δείκτης για λογιστικό γραφείο. Μετατρέπει το γραφείο σε κρίκο της αλυσίδας. |
| 8 | Πληρωμή που **δεν γίνεται απευθείας αγοραστή→πωλητή** αλλά μέσω λογαριασμού ενός εκ των παρεμβαινόντων επαγγελματιών, χωρίς λογική εξήγηση. |
| 9 | **Διοχέτευση φερόμενων εμπορικών πράξεων μέσω λογαριασμών πελατών** των οποίων το προφίλ, η γνωστή δραστηριότητα, ο σκοπός της σχέσης και το ιστορικό δεν δικαιολογούν τέτοιες ροές. |
| 10 | **Επανειλημμένες και σημαντικού ύψους εισπράξεις φορολογικών επιστροφών ή επιδοτήσεων** από πελάτες που δεν αποδεικνύουν πραγματική επιχειρηματική δραστηριότητα. |
| 11 | **Ιδιωτική δαπάνη φυσικού προσώπου χρηματοδοτούμενη από κυβέρνηση ή επιχείρηση** χωρίς προφανή λόγο (κλασικός δείκτης διαφθοράς). |
| 12 | Χρήση **λογαριασμών πληρωμών στο εξωτερικό** ή πολλών διαφορετικών λογαριασμών στην Ισπανία χωρίς λειτουργική ανάγκη. |
| 13 | Ποσά σε **παρακαταθήκη**, ιδίως μετρητά, με προδήλως ασυνήθιστη προβλεπόμενη χρήση· εισφορά σημαντικού ποσού μετρητών ως εγγύηση από τον οφειλέτη αντί απευθείας χρήσης των κεφαλαίων. |
| 14 | **Επανειλημμένες πρόωρες εξοφλήσεις υποθηκών** πολύ πριν από τη συμφωνηθείσα λήξη, χωρίς λογική. |
| 15 | Τίμημα, προκαταβολή ή **κάλυψη τελών και φόρων από τρίτο ξένο προς την πράξη**. |
| 16 | **Χρηματοδότηση από διαφορετικές πηγές ή οδούς, ή με πολύπλοκες δομές**, χωρίς προφανή δικαιολόγηση. |
| 17 | Λογαριασμοί σε παραμεθόριες περιοχές που **περιορίζονται σε μαζική λήψη εμβασμάτων και άμεση ανάληψη μετρητών ή επανεμβασμό**. |

### *B.5 Αποτελέσματα και οικονομικές καταστάσεις*

*Η πιο «λογιστική» οικογένεια - ο εξωτερικός λογιστής είναι ο μόνος που τη βλέπει.*

| | Ένδειξη |
|---|---|
| 1 | **Εμφανείς αποκλίσεις μεταξύ των φορολογικών δηλώσεων και της καταγεγραμμένης λειτουργίας στους λογαριασμούς**, εντοπιζόμενες κατά τη διάρκεια της σχέσης. |
| 2 | **Όγκοι τζίρου ασύμβατοι με τις λοιπές εμπορικές περιστάσεις**. Οργανωτική και εμπορική δομή, ανθρώπινα και υλικά μέσα. |
| 3 | **Αιφνίδια αύξηση δραστηριότητας χωρίς αιτία που να τη δικαιολογεί.** |
| 4 | **Έντονη δραστηριότητα για σύντομο διάστημα και στη συνέχεια παύση ή αντικατάσταση από άλλη εταιρεία** που καταλαμβάνει τη θέση της και εκτελεί τον ίδιο τύπο πράξεων - **ακόμη και με τους ίδιους πελάτες και προμηθευτές**. |
| 5 | **Προσκόμιση συμβάσεων, τιμολογίων ή άλλων δικαιολογητικών αμφίβολης εμφάνισης**, χωρίς τα συνήθη στοιχεία τέτοιων εγγράφων, ή με τιμές εκτός αγοράς. |
| 6 | Πελάτες που δηλώνουν δραστηριότητα προς το κοινό αλλά **δεν εντοπίζεται καμία δημόσια πληροφόρηση** (ιστοσελίδα, διαφήμιση, παρουσία στο διαδίκτυο)· χρήση email με ασυνήθιστο γενικό domain σε συνδυασμό με μυστικοπάθεια. |
| 7 | Ύψος και συχνότητα πράξεων που **δεν δικαιολογούνται από το μέγεθος και το ιστορικό της εταιρείας**, ή που δεν αντιστοιχούν στον εταιρικό σκοπό. |
| 8 | **Ασυνήθιστα μοτίβα εσόδων/εξόδων, ελλιπής ή ασυνεπής τεκμηρίωση αρχείων, τιμολόγια για υπηρεσίες που δεν παρασχέθηκαν** - και, κορυφαία περίπτωση, **αίτημα κατάρτισης οικονομικών καταστάσεων που παραποιούν την πραγματική οικονομική θέση**. |

### *B.6 Εσωτερικές ενδείξεις - υπάλληλοι και συνεργάτες του γραφείου*

*Δεν αναφέρονται στη SEPBLAC. Ενεργοποιούν εσωτερικό έλεγχο, το κανάλι εσωτερικής καταγγελίας και, κατά περίπτωση, πειθαρχικά/εργασιακά μέτρα.*

| | Ένδειξη |
|---|---|
| 1 | **Αδικαιολόγητη άρνηση προαγωγής, άδειας ή αλλαγής καθηκόντων** που θα σήμαινε απώλεια της άμεσης επαφής με συγκεκριμένους πελάτες. |
| 2 | **Επίπεδο ζωής ανώτερο του αναμενόμενου** από τις γνωστές αποδοχές, χωρίς αιτία που να το δικαιολογεί. |
| 3 | **Αιφνίδια, ανεξήγητη αύξηση** του αριθμού πελατών, του αριθμού ή του ύψους των πράξεών τους, ή μεταβολή του προφίλ τους. |
| 4 | **Συγκέντρωση των πράξεων των πελατών ενός υπαλλήλου σε ημέρες ή ώρες χαμηλής κίνησης**, χωρίς αιτία. |
| 5 | **Απροθυμία συνεργάτη ή αντιπροσώπου να εφαρμόσει τα μέτρα AML** με πρόσχημα ότι τα μέτρα άλλων υπόχρεων, των οποίων είναι επίσης αντιπρόσωπος, είναι πιο επιεική. |
| 6 | **Επανειλημμένη μη τήρηση εσωτερικών κανόνων** και διαδικασιών του εγχειριδίου πρόληψης. |
| 7 | Ασυνήθιστα υψηλό επίπεδο πράξεων με **τομείς ή πελάτες κινδύνου**· απροσδόκητη σημαντική αύξηση αποτελεσμάτων του συγκεκριμένου συνεργάτη. |

**Εργαλείο.** Ο νόμος επιβάλλει **εσωτερικό κανάλι αναφοράς πιθανών παραβάσεων**, με δυνατότητα **ανώνυμης** αναφοράς, προστασία του αναφέροντος από αντίποινα, διακρίσεις και κάθε άδικη μεταχείριση, και εμπιστευτικότητα της ταυτότητάς του. Η **μη θέσπισή του** συνιστά αυτοτελή σοβαρή παράβαση (κατηγορία που «ξεχνιέται» συστηματικά στα μικρά γραφεία). Παράλληλα απαιτούνται γραπτές πολιτικές για **υψηλά ηθικά πρότυπα στην πρόσληψη**, ενώ ο υπάλληλος που έκανε εσωτερική αναφορά **μπορεί να απευθυνθεί απευθείας στη SEPBLAC** αν το γραφείο δεν τον ενημερώσει για την πορεία της.

## 8. Ιταλία

Περιεχόμενα

### 8.1 Κατάλογος Α - παράγοντες αυξημένου κινδύνου

#### *Α.1 Η μεθοδολογία βαθμολόγησης - και οι δύο σταθμίσεις*

> **Ο ίδιος όρος, δύο σημασίες**
> Ο όρος **«εγγενής κίνδυνος»** χρησιμοποιείται στους Regole Tecniche **με δύο διαφορετικές σημασίες**. Η διάκριση είναι κρίσιμη, γιατί οι δύο σταθμίσεις **δεν είναι η ίδια πράξη** και συγχέονται συστηματικά.

| Στάθμιση | Πώς υπολογίζεται |
|---|---|
| **(α) Αυτοαξιολόγηση του γραφείου - στάθμιση 40/60** | Εδώ «εγγενής κίνδυνος» = ο **αριθμητικός μέσος όρος τεσσάρων παραγόντων**, βαθμολογούμενων 1 έως 4. Τύπος πελατών, γεωγραφική περιοχή δραστηριότητας, κανάλια διανομής, προσφερόμενες υπηρεσίες. Ξεχωριστά βαθμολογούνται 1 έως 4 οι **παράγοντες ευπάθειας** του γραφείου και εξάγεται και εκεί αριθμητικός μέσος όρος. Εκπαίδευση, οργάνωση της δέουσας επιμέλειας, οργάνωση της τήρησης αρχείων, οργάνωση σε θέματα αναφορών και γνωστοποίησης παραβάσεων μετρητών. **Υπολειπόμενος κίνδυνος = εγγενής 40% + ευπάθεια 60%. Η ευπάθεια βαρύνει περισσότερο.** |
| **Η κλίμακα της ευπάθειας** | Η αριθμητική τιμή **αυξάνεται όσο χειροτερεύουν τα μέτρα**. 1 για πλήρη και δομημένα μέτρα · 2 για συνήθη · 3 για ελλιπή · 4 για ανεπαρκή. Υψηλή τιμή ανεβάζει τον υπολειπόμενο κίνδυνο, χαμηλή τον κατεβάζει. |
| **(β) Κατάταξη πελάτη ή παροχής - στάθμιση 30/70** | Εδώ «εγγενής κίνδυνος» = ο **βαθμός έντασης 1 έως 4 που η κατάταξη του CNDCEC αποδίδει στον τύπο της υπηρεσίας** (Tabella 1 για τον βαθμό 1, Tabella 2 για τους βαθμούς 2, 3 και 4). Ο «ειδικός κίνδυνος» προκύπτει από δύο πίνακες. **Πίνακας Α** (νομική φύση του πελάτη, κύρια δραστηριότητα, συμπεριφορά κατά την ανάθεση, γεωγραφική περιοχή κατοικίας ή έδρας πελάτη ή αντισυμβαλλομένου) και **Πίνακας Β** (τύπος παροχής, τρόπος εκτέλεσης, ποσό, συχνότητα ή όγκος ή διάρκεια, ευλογοφάνεια, γεωγραφική περιοχή προορισμού). **Ειδικός κίνδυνος = (άθροισμα Α + άθροισμα Β) / 10.** Όπου **δεν συμπληρώνεται ο Πίνακας Β** - νόμιμος έλεγχος, τήρηση βιβλίων, συνεχής γενική λογιστική και φορολογική υποστήριξη - ειδικός κίνδυνος = **άθροισμα Α / 4**. **Πραγματικός κίνδυνος = εγγενής 30% + ειδικός 70%.** |
| **Κλίμακα αποτελέσματος** | 1 έως <1,6 **Μη σημαντικό** · 1,6 έως <2,6 **Λίγο σημαντικό** · 2,6 έως <3,6 **Αρκετά σημαντικό** · 3,6 έως 4,0 **Πολύ σημαντικό**. Έτσι διατυπώνονται οι πίνακες απόδοσης του ειδικού κινδύνου (tab. C) και του πραγματικού κινδύνου (tab. D). Για τον υπολειπόμενο κίνδυνο της αυτοαξιολόγησης το άνω κλιμάκιο διατυπώνεται ως **3,6 έως <4**. |
| **Αντιστοίχιση σε μέτρα** | Μη σημαντικό → **κανόνες συμπεριφοράς** για τις παροχές της Tabella 1 και **απλοποιημένα** για τις υπόλοιπες περιπτώσεις · Λίγο σημαντικό → **απλοποιημένα** · Αρκετά σημαντικό → **κανονικά** · Πολύ σημαντικό → **ενισχυμένα**. |

> **Καμία αξιολόγηση δεν μπορεί να καταλήξει αυτόματα σε απουσία κινδύνου.** Ακόμη και ο «μη σημαντικός» κίνδυνος προϋποθέτει **τεκμηριωμένη διαδικασία αξιολόγησης**.

- Η αυτοαξιολόγηση είναι **ίδιο καθήκον του επαγγελματία και δεν ανατίθεται σε τρίτον**. Τεκμηριώνεται και τίθεται στη διάθεση των αρχών και του επαγγελματικού οργανισμού. Οι **νεοεγγεγραμμένοι** τη διενεργούν πρώτη φορά έως τις 31 Δεκεμβρίου του έτους που έπεται της έναρξης και όλοι την επικαιροποιούν **εντός έτους από τη δημοσίευση της επικαιροποιημένης εθνικής ανάλυσης κινδύνων**.
- Στον ατομικό επαγγελματία η λειτουργία κατά του ξεπλύματος ταυτίζεται με τον ίδιο. Σε ενώσεις και εταιρείες επαγγελματιών ορίζεται υπεύθυνος, εκτός αν καθένας εκπληρώνει ατομικά τις υποχρεώσεις. Με **πάνω από 30 επαγγελματίες και πάνω από 30 συνεργάτες** προστίθεται λειτουργία ανεξάρτητου ελέγχου, με μέτρηση στις 31 Δεκεμβρίου του προηγούμενου έτους.

#### *Α.2 Κατάταξη υπηρεσιών κατά ένταση*

> Ο βαθμός 1 αποτελεί τον **Tabella 1** των Regole Tecniche, με δεκατέσσερις παροχές, καθεμία από τις οποίες συνοδεύεται από **κανόνα συμπεριφοράς** για τη δέουσα επιμέλεια. Οι βαθμοί 2, 3 και 4 αποτελούν τον **Tabella 2**. Ο κατάλογος είναι ρητά μεταβλητός και προσαρμόζεται στις νομοθετικές εξελίξεις.

| Βαθμός | Υπηρεσίες |
|---|---|
| **Βαθμός 1 - Μη σημαντικός** | Συμμετοχή σε ελεγκτικό συμβούλιο ή ενιαίος ελεγκτής **χωρίς νόμιμο έλεγχο**· έκδοση βεβαίωσης συμμόρφωσης όταν ο επαγγελματίας **δεν** τηρεί τη λογιστική· αιτήματα διευκρινίσεων προς υπουργεία και φορολογικές υπηρεσίες· απαντήσεις σε φορολογικά και εταιρικά ερωτήματα και γνωμοδοτήσεις· τεχνικός σύμβουλος (εκτιμήσεις, πραγματογνωμοσύνες)· συνδρομή, υπεράσπιση και εκπροσώπηση ενώπιον δικαστικής αρχής· διαμεσολάβηση και διαιτησία· αποστολές από **δικαστικούς διορισμούς** (διαχειριστής, δικαστικός επίτροπος, εκκαθαριστής, πραγματογνώμονας)· καθήκοντα διαχειριστή κρίσης ή ανεξάρτητου εμπειρογνώμονα· εκπαίδευση και εκδόσεις· μέλος Εποπτικού Οργάνου· ηλεκτρονική αποστολή εγγράφων σε δημόσιες υπηρεσίες· εγγραφή και ανανέωση σημάτων, ευρεσιτεχνιών, λογισμικού· τεχνική υποστήριξη διαχείρισης δημόσιων ή ευρωπαϊκών πόρων. |
| **Βαθμός 2 - Λίγο σημαντικός** | Διαχείριση και εκκαθάριση εταιρειών, φορέων, επιχειρήσεων και περιουσιακών στοιχείων (**μη** δικαστικοί διορισμοί)· συμβουλευτική σε **φορολογικά** θέματα· συμβουλευτική σε θέματα συμβάσεων· φύλαξη και διατήρηση περιουσιακών στοιχείων και επιχειρήσεων (μη δικαστικές εκχωρήσεις)· **αποτίμηση** μετοχών, επιχειρήσεων, κλάδων, περιουσιακών στοιχείων και δικαιωμάτων. |
| **Βαθμός 3 - Αρκετά σημαντικός** | Διαχείριση *trust* ή παρόμοιων· συνεχής και γενική επιχειρηματική και εταιρική υποστήριξη· τεχνική αξιολόγηση επιχειρηματικών πρωτοβουλιών και πιστοποίηση επιχειρηματικού σχεδίου για πρόσβαση σε δημόσια χρηματοδότηση· οικονομική, χρηματοοικονομική και περιουσιακή συμβουλευτική· **ίδρυση φορέων, καταπιστευμάτων ή παρόμοιων δομών**· **τήρηση λογιστικών βιβλίων**· συμβουλευτική για την κατάρτιση ισολογισμού· **νόμιμος έλεγχος λογαριασμών**. |
| **Βαθμός 4 - Πολύ σημαντικός** | **Συμβουλευτική σε έκτακτες χρηματοοικονομικές συναλλαγές** - συγχωνεύσεις, εξαγορές, αναδιαρθρώσεις. |

- **Ελεγκτικό συμβούλιο χωρίς νόμιμο έλεγχο.** Αρκεί αντίγραφο του πρακτικού διορισμού. Η δέουσα επιμέλεια οφείλεται πάντως όταν στο συμβούλιο ανατεθεί και ο νόμιμος έλεγχος, ενώ **η υποχρέωση αναφοράς ύποπτων συναλλαγών παραμένει σε κάθε μέλος**. Στους δικαστικούς διορισμούς αρκεί αντίγραφο της πράξης διορισμού, με επισήμανση των παρατυπιών στις τεχνικές εκθέσεις.
- **Βεβαίωση συμμόρφωσης.** Αν ο επαγγελματίας τηρεί και τη λογιστική, οι υποχρεώσεις υφίστανται ούτως ή άλλως και δεν διπλασιάζονται λόγω της βεβαίωσης.

- **Τηλεματικές υποβολές**, όπως κατάθεση ισολογισμού, σύστημα COMUNICA και γνωστοποίηση πραγματικού δικαιούχου. **Δεν απαιτείται καμία ενέργεια**, κατ' αναλογία προς την **εξαίρεση του άρθρου 17, co. 7 του d.lgs. 231/2007**, κατά την οποία η δέουσα επιμέλεια δεν οφείλεται για την απλή σύνταξη και διαβίβαση, ή μόνο διαβίβαση, των δηλώσεων που απορρέουν από φορολογικές υποχρεώσεις και για τη μισθοδοσία κατά τον ν. 12/1979. Καλύπτονται και οι προπαρασκευαστικές ενέργειες και οι συναφείς υποβολές, όπως τα έντυπα F24.

### *Α.3 Παράγοντες υψηλού κινδύνου - πελάτης και δομή*

| | Παράγοντας |
|---|---|
| 1 | **Δυσχέρεια ή αδιαφάνεια στην ταυτοποίηση των πραγματικών δικαιούχων.** |
| 2 | Ενδεχόμενη χρήση **ψευδών ταυτοτήτων**. |
| 3 | **Εταιρείες-βιτρίνες ή εικονικές εταιρείες**· δομές παρεμβολής περιουσίας. |
| 4 | Εταιρείες με **ανώνυμες μετοχές** ή με συμμετοχή **καταπιστευματοδόχων**. |
| 5 | **Ανώμαλη ή υπερβολικά σύνθετη μετοχική δομή** σε σχέση με τη φύση της δραστηριότητας. |
| 6 | **Μεσολάβηση τρίτων**, ακόμη και μελών της οικογένειας. |
| 7 | **Περιστασιακοί πελάτες.** |
| 8 | Σχέσεις που συνάπτονται **υπό ασυνήθεις περιστάσεις**. |
| 9 | Πελάτης ή συνδεδεμένα πρόσωπα σε **καταλόγους χρηματοδότησης τρομοκρατίας ή σε μέτρα δέσμευσης κεφαλαίων**. |
| 10 | Πελάτης ή συνδεδεμένα πρόσωπα **υπό έρευνα ή ποινική δίωξη** για ξέπλυμα ή χρηματοδότηση τρομοκρατίας, ή με σύνδεση σε περιβάλλοντα **ριζοσπαστισμού και εξτρεμισμού**. |

### *Α.4 Παράγοντες υψηλού κινδύνου - συναλλαγές και τομείς*

| | Παράγοντας |
|---|---|
| 1 | Δραστηριότητες με **έντονη χρήση μετρητών**. |
| 2 | **Πληρωμές από τρίτους** χωρίς εμφανή σύνδεση με τον πελάτη. |
| 3 | Πληρωμές μέσω **πιστωτικού ιδρύματος με έδρα σε τρίτη χώρα υψηλού κινδύνου**. |
| 4 | Συναλλαγές σε **πετρέλαιο, όπλα, πολύτιμα μέταλλα, καπνικά, πολιτιστικά και αρχαιολογικά αντικείμενα, ελεφαντόδοντο και προστατευόμενα είδη**. |
| 5 | **Τομείς ιδιαίτερα εκτεθειμένοι σε κίνδυνο ξεπλύματος κατά τον δείκτη UIF 24.** Αγορά χρυσού (*compro oro*), ανταλλαγή συναλλάγματος, τυχερά παιχνίδια ή στοιχήματα, καζίνο, εμβάσματα (*money transfer*), διαχειριστές μηχανημάτων αγοράς και πώλησης εικονικών νομισμάτων. |

### *Α.5 Πολιτικώς εκτεθειμένα πρόσωπα*

- Καλύπτει φυσικά πρόσωπα που κατέχουν **ή έχουν παύσει να κατέχουν εντός του τελευταίου έτους** σημαντικές δημόσιες θέσεις, καθώς και τους **συγγενείς** τους (γονείς, σύζυγο ή συμβίο, τέκνα και τους συζύγους ή συμβίους τους) και όσους διατηρούν μαζί τους **ευρέως γνωστούς στενούς δεσμούς**.
- Περιλαμβάνονται, μεταξύ άλλων, **δήμαρχοι δήμων άνω των 15.000 κατοίκων**, μέλη κεντρικών οργάνων πολιτικών κομμάτων, γενικοί διευθυντές υγειονομικών μονάδων, διοικήσεις δημόσιων ή δημοσίως ελεγχόμενων επιχειρήσεων. **Ισχύει και για εγχώρια πρόσωπα.**
- Η ενισχυμένη επιμέλεια είναι **υποχρεωτική και όταν το πρόσωπο είναι ο πραγματικός δικαιούχος** του πελάτη. Μέτρα. **Έγκριση από πρόσωπο με εξουσία διοίκησης** πριν από την έναρξη ή τη συνέχιση της σχέσης, εξακρίβωση της προέλευσης περιουσίας και κεφαλαίων, διαρκής ενισχυμένος έλεγχος. Στην κοινή πραγματική κυριότητα δεν καθίσταται πολιτικώς εκτεθειμένος κάθε συνέταιρος, αλλά μόνο όποιος αποκτά την ιδιότητα ακριβώς λόγω της από κοινού κυριότητας ή άλλης στενής επιχειρηματικής σχέσης.
- **Όταν το πρόσωπο ενεργεί ως όργανο του δημόσιου φορέα, η ιδιότητα του πολιτικώς εκτεθειμένου δεν ενεργοποιείται.** Η ιδιότητα κρίνει μόνο όταν το πρόσωπο ενεργεί ως ιδιώτης. Στην πρώτη περίπτωση εφαρμόζονται μέτρα ανάλογα του κινδύνου που διαπιστώνεται *in concreto*, με συνεκτίμηση και του δείκτη χαμηλού κινδύνου των δημόσιων διοικήσεων.
- Για πρόσωπα που έχουν παύσει να κατέχουν το αξίωμα **πάνω από ένα έτος**, τα ενισχυμένα μέτρα εφαρμόζονται **εφόσον υφίσταται υψηλός κίνδυνος**.

### *Α.6 Παράγοντες χαμηλού κινδύνου*

Εισηγμένες σε ρυθμιζόμενη αγορά με υποχρεώσεις διαφάνειας πραγματικής κυριότητας· δημόσιες διοικήσεις και φορείς δημόσιων λειτουργιών· πελάτες σε γεωγραφικές περιοχές χαμηλού κινδύνου· εποπτευόμενα υποκείμενα του τραπεζικού, χρηματιστηριακού και ασφαλιστικού πλαισίου· ασφαλιστήρια ζωής με ετήσιο ασφάλιστρο έως 1.000 € ή εφάπαξ έως 2.500 €.

Τα απλοποιημένα μέτρα συνίστανται στην ταυτοποίηση πελάτη, εκτελούντος και νόμιμου εκπροσώπου με τη δήλωση του άρθρου 22, χωρίς να αίρεται η ανάγκη αντιγράφου του δελτίου ταυτότητας, στην ταυτοποίηση του πραγματικού δικαιούχου με δήλωση του πελάτη και σε **διαρκή έλεγχο με αραιότερη περιοδικότητα**, ενδεικτικά ανά τριετία για τις διαρκείς σχέσεις.

> **Η απλοποίηση αποκλείεται πάντοτε σε περίπτωση υπόνοιας** - και ποτέ δεν απαλλάσσει από τη μη τυποποιημένη αξιολόγηση του συγκεκριμένου κινδύνου.

### *Α.7 Ενισχυμένη επιμέλεια - τι κάνει στην πράξη το γραφείο*

- Ιδιαίτερη προσοχή, με τεκμηριωμένους ελέγχους, στην ταυτοποίηση των πραγματικών δικαιούχων, στη χρήση ψευδών ταυτοτήτων, σε εταιρείες-βιτρίνες ή εικονικές, στην παρεμβολή τρίτων ακόμη και μελών της οικογένειας, και στους περιστασιακούς πελάτες. Έλεγχος αν ο πελάτης ή γνωστοποιημένα συνδεδεμένα πρόσωπα περιλαμβάνονται στους καταλόγους τρομοκρατίας ή δέσμευσης κεφαλαίων ή υπόκεινται σε έρευνες για ξέπλυμα και χρηματοδότηση τρομοκρατίας.
- Συμπληρωματικά μέτρα επαλήθευσης ή πιστοποίησης των εγγράφων, ή βεβαίωση επιβεβαίωσης από πιστωτικό ή χρηματοδοτικό ίδρυμα, ή διασφάλιση ότι **η πρώτη πληρωμή γίνεται μέσω λογαριασμού στο όνομα του πελάτη σε πιστωτικό ίδρυμα που δεν εδρεύει σε τρίτη χώρα υψηλού κινδύνου**.
- Πρόσθετα μέτρα, πέραν της συχνότερης διενέργειας του διαρκούς ελέγχου. **Δύο έγγραφα ταυτοποίησης σε ισχύ**· επαλήθευση της έκδοσης ψηφιακής υπογραφής· έγγραφο που βεβαιώνει τραπεζική ή ασφαλιστική σχέση με υπόχρεο ίδρυμα· αναζήτηση σε **ανοικτές πηγές**, όπως επίσημοι ιστότοποι των χωρών προέλευσης, εμπορικές βάσεις δεδομένων και τα μητρώα των εμπορικών επιμελητηρίων· **επαλήθευση της προέλευσης των κεφαλαίων**.

### 8.2 Κατάλογος Β - ύποπτες ενδείξεις

> **Πώς διαβάζονται οι δείκτες**
> Το Provvedimento UIF της 12.5.2023 περιέχει **34 δείκτες ανωμαλίας**, καθένας αναλυμένος σε υποδείκτες. Οι δείκτες 1 έως 8 (τμήμα Α) αφορούν τη συμπεριφορά και τα χαρακτηριστικά του προσώπου, οι 9 έως 32 (τμήμα Β) τη διαμόρφωση της δραστηριότητας και συγκεκριμένους κλάδους, οι 33 και 34 (τμήμα Γ) τη χρηματοδότηση τρομοκρατίας και τη διάδοση όπλων μαζικής καταστροφής. Ισχύει από **1η Ιανουαρίου 2024** και από την ίδια ημερομηνία έπαψαν να ισχύουν οι παλαιοί δείκτες των Υπουργείων Δικαιοσύνης και Εσωτερικών και της Banca d'Italia.

- **Κανόνας επιλογής.** Ο υπόχρεος επιλέγει πρώτα τους κρίσιμους δείκτες υπό το φως της δραστηριότητας που πράγματι ασκεί και κατόπιν τους κρίσιμους υποδείκτες (άρθρο 3, co. 4). Κατά την UIF, **οι δείκτες του τμήματος Α και οι δείκτες 9 έως 14 πρέπει να θεωρούνται κρίσιμοι από όλους τους υπόχρεους**. Οι δείκτες **28, 29 και 30** για τις καταπιστευτικές εντολές και τα trust μπορούν να ληφθούν υπόψη **και από τους επαγγελματίες**, όπως και ο δείκτης **26 για τα crypto-assets**.
- Οι περιγραφόμενες περιστάσεις **κρίνουν για την υπόνοια μόνο αν δεν δικαιολογούνται** από ειδικές ανάγκες που εκθέτει το πρόσωπο ή από άλλους εύλογους λόγους (άρθρο 3, co. 5), και οι πράξεις χαρακτηρίζονται ύποπτες **μόνο όταν συντρέχουν υποκειμενικές και αντικειμενικές περιστάσεις** (άρθρο 4, co. 3). Η ανάλυση γίνεται για όλη τη διάρκεια της σχέσης και ανεξάρτητα από την οικονομική αξία της πράξης (άρθρο 4, co. 4).
- **Δεν αρκούν από μόνα τους** για να σταλεί ή να μην σταλεί αναφορά η απόφαση σύναψης ή άρνησης της σχέσης, η λήψη αιτήματος πληροφοριών από τη δικαστική αρχή ή σε φορολογικό έλεγχο, **η απλή συνδρομή συμπεριφορών που περιγράφονται σε δείκτες**, και η χρήση μετρητών ανεξάρτητα από τα όρια του άρθρου 49 (άρθρο 4, co. 5). Ο κατάλογος **δεν είναι εξαντλητικός ούτε δεσμευτικός**.

#### *Β.1 Ταυτότητα και συμπεριφορά του πελάτη*

| | Ένδειξη |
|---|---|
| 1 | Χρήση **ψευδών ταυτοτήτων**, ή αμφιβολίες, αβεβαιότητες και ασυνέπειες ως προς τα στοιχεία ταυτοποίησης - τότε ενεργοποιείται η υποχρέωση **διασταύρωσης της αλήθειας των στοιχείων ταυτοποίησης** που περιέχονται στα έγγραφα και στις πληροφορίες που λήφθηκαν. |
| 2 | **Απροθυμία παροχής** πληροφοριών ή εγγράφων. Καλύπτει και την άρνηση επίδειξης της λογιστικής ή φορολογικής τεκμηρίωσης ή την παρεμπόδιση της συλλογής στοιχείων χρήσιμων για τις εκτιμήσεις του υπόχρεου (δείκτης 1.3), και την παράλειψη γνωστοποίησης **συμφωνιών μετόχων, τροποποιήσεων της συστατικής πράξης του trust ή letters of wishes** ώστε να συγκαλυφθεί ο πραγματικός δικαιούχος (1.5). |
| 3 | **Ασυνήθιστη επιμονή σε ανωνυμία.** |
| 4 | **Μη συνεργασία** του πελάτη στην παροχή στοιχείων για τον πραγματικό δικαιούχο· αδυναμία ταυτοποίησής του. |
| 5 | Πελάτης που **δεν είναι φυσικά ή νομικά παρών στην περιοχή του γραφείου**, χωρίς εύλογη εξήγηση. Στα φορολογικά σχήματα αποδίδεται ως επιχείρηση που απευθύνεται σε υπόχρεους σε τόπους όπου δεν έχει ούτε έδρα ούτε υποκατάστημα (Comunicazione 10.11.2020, Schema A). |
| 6 | Πελάτης ή συνδεδεμένα πρόσωπα σε **καταλόγους χρηματοδότησης τρομοκρατίας ή δέσμευσης κεφαλαίων** - ενωσιακούς, του Ο.Η.Ε., της UIF, εθνικούς χαρακτηρισμούς και διατάγματα δέσμευσης. |
| 7 | **Έρευνες ή ποινικές διώξεις** του πελάτη ή συνδεδεμένων προσώπων για ξέπλυμα ή χρηματοδότηση τρομοκρατίας, ή σύνδεση με ριζοσπαστισμό και εξτρεμισμό. Ο δείκτης 5 είναι ευρύτερος και καλύπτει **διαδικασίες πρόληψης, προσωπικά ή περιουσιακά μέτρα, επιβαρυντικά γεγονότα όπως υποθήκες, διαμαρτυρικά και πτωχευτικές διαδικασίες**, τη γνωστή εγγύτητα με πρόσωπα υπό τέτοια μέτρα, και το αμφίβολο φήμης προφίλ από ανεξάρτητες πηγές, όπως η απουσία προβλεπόμενων αδειών. |
| 8 | Συναλλαγές **ασυμβίβαστες με το γνωστό οικονομικό προφίλ** του προσώπου - η υπόνοια συνάγεται και από την **οικονομική ικανότητα** και τη δραστηριότητα του πελάτη. Ενδεικτικά, πράξεις μεγάλου ύψους από πρόσωπο που δεν ασκεί καμία οικονομικά σημαντική δραστηριότητα ή έχει **περιορισμένο οικονομικό και περιουσιακό προφίλ**, με μικρό κύκλο εργασιών ή ελάχιστη ή αρνητική καθαρή θέση, όπως προκύπτει και από τις φορολογικές δηλώσεις (9.1). |
| 9 | **Συμπεριφορά εντελώς διαφορετική από τη συνήθη σε ανάλογες περιπτώσεις** (δείκτης 3). Αποφυγή άμεσης επαφής με συχνές και ασυνεπείς πληρεξουσιότητες (3.1)· πληρεξούσια διαχείρισης ή εκποίησης σε μη συνδεδεμένα πρόσωπα αμέσως μετά την απόκτηση των αγαθών (3.2)· **έλλειψη των δομών ή των γνώσεων του κλάδου** (3.7). |
| 10 | **Έγγραφα με εμφανή στοιχεία πλαστογράφησης** ως προς τον σκοπό της πράξης, τη δραστηριότητα, την οικονομική κατάσταση, την εξουσία εκπροσώπησης, τη δομή ιδιοκτησίας ή ελέγχου και την προέλευση των κεφαλαίων (2.1), ή πληροφορίες **ουσιωδώς αποκλίνουσες από αξιόπιστες και ανεξάρτητες πηγές** όπως τα μητρώα επιμελητηρίων και οι επίσημοι ιστότοποι αρχών (2.2). |
| 11 | **Αδιαφανείς ή τεχνητά σύνθετες δομές ιδιοκτησίας και ελέγχου** (δείκτης 4). Επαναλαμβανόμενες και αιφνίδιες μεταβολές στη μετοχική ή διοικητική σύνθεση (4.2)· **νεοσύστατος ή επανενεργοποιημένος φορέας με διοικητές ή πλειοψηφούντες εταίρους που φαίνονται αχυρένια πρόσωπα**, λόγω ηλικίας, έλλειψης γνώσεων ή κατοικίας σε άλλον τόπο (4.3)· τεχνητά σύνθετες δομές ομίλου με εταιρείες στο εξωτερικό (4.4). |
| 12 | **Πολιτικώς εκτεθειμένα πρόσωπα, δημόσιοι φορείς και κόμματα** (δείκτες 7 και 8). Αμοιβές δυσανάλογα υψηλές από φορείς συμφερόντων σε δημόσιες διαδικασίες (7.1)· αμοιβές **χωρίς τις αντίστοιχες άδειες ή προσόντα** και από έναν ή λίγους εντολείς (7.2). |
| 13 | **Χρηματοδότηση τρομοκρατίας και όπλων μαζικής καταστροφής** (δείκτες 33 και 34, συνοπτικά). Πρόσωπα σε δημόσιους καταλόγους περιοριστικών μέτρων ή γνωστά από έρευνες για τρομοκρατία· θέσεις που, ακόμη και από ανοικτές πηγές και τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, δείχνουν προσχώρηση σε ριζοσπαστικές ιδεολογίες· **πρόσωπα που λειτουργούν ως συλλέκτες κεφαλαίων για λογαριασμό τρίτων, και σε άτυπα συστήματα μεταφοράς όπως η hawala**· εμπορικές πράξεις σε αγαθά **διπλής χρήσης** με ασυνέπειες στα τιμολόγια και στα έγγραφα μεταφοράς. |

#### *Β.2 Οι συναλλασσόμενοι του πελάτη*

| | Ένδειξη |
|---|---|
| 1 | **Εταιρείες-βιτρίνες και εικονικές εταιρείες** - αδιαφανείς δομές. |
| 2 | **Σύνθετες εταιρικές δομές χωρίς οικονομική λογική**· ανώμαλη ή υπερβολικά σύνθετη μετοχική σύνθεση σε σχέση με τη φύση της δραστηριότητας. |
| 3 | **Μεσολάβηση τρίτων** στη συναλλαγή, ακόμη και μελών της οικογένειας. |
| 4 | **Πληρωμές από τρίτους** χωρίς εμφανή σύνδεση με τον πελάτη. Ο δείκτης 12 καλύπτει ευρύτερα τη δραστηριότητα **για λογαριασμό τρίτων χωρίς σχέση μεταξύ των μερών**. Πληρεξουσιότητες σε πρόσωπα χωρίς θέση ή συμμετοχή στον φορέα (12.1)· αιφνίδια παρέμβαση τρίτου για πρόωρη εξόφληση των υποχρεώσεων (12.3). |

| | |
|---|---|
| 5 | Εμπλοκή **καταπιστευματικών εταιρειών, trusts, ανώνυμων εταιρειών ή εταιρειών ελεγχόμενων μέσω μετοχών στον κομιστή με έδρα σε τρίτη χώρα υψηλού κινδύνου** - εδώ ο νόμος επιβάλλει **αποχή και τερματισμό** της σχέσης. |
| 6 | **Ασυμφωνία πραγματικού δικαιούχου.** Όταν ο υπόχρεος εντοπίσει απόκλιση μεταξύ των στοιχείων του Μητρώου και όσων συνέλεξε κατά τη δέουσα επιμέλεια, αναφέρει **αμελλητί στο Εμπορικό Επιμελητήριο**, με διασφάλιση της ανωνυμίας του αναφέροντος. **Πρόκειται για χωριστό δίαυλο - δεν είναι αναφορά ύποπτης συναλλαγής και δεν την υποκαθιστά.** Η αναζήτηση στο Μητρώο **δεν απαλλάσσει** από τη δέουσα επιμέλεια, είναι μέσο υποστήριξης και όχι υποκατάστασης. Ο επαγγελματίας λαμβάνει και διατηρεί την απόδειξη της εγγραφής ή απόσπασμα του μητρώου. |
| 7 | **Καταπιστευτικές εντολές** (δείκτες 28 και 29). Συμμετοχές των οποίων η αξία προκύπτει από **ελάχιστα πιθανές ή μη ρεαλιστικές εκτιμήσεις** ή ανάγονται σε επιχειρήσεις μη ενεργές ή σε πτωχευτική διαδικασία (28.1)· δάνεια εταίρων προς καταπιστευτικά συμμετεχόμενες εταιρείες ασύμβατα με το προφίλ του εντολέα ή με το μέγεθος της εταιρείας κατά τους ισολογισμούς (28.6)· υπηρεσία *escrow* για μεταβιβάσεις **φορολογικών απαιτήσεων που φαίνονται ανύπαρκτες** βάσει των ισολογισμών (29.11). |
| 8 | **Trust και μέσα προστασίας περιουσίας** (δείκτης 30). Σύσταση trust από πρόσωπα σε οικονομική δυσχέρεια ή με μεγάλα φορολογικά χρέη, που φαίνεται να εμποδίζει τις απαιτήσεις πιστωτών ή του Δημοσίου ή να αναβάλλει την προσφυγή σε εργαλείο ρύθμισης της κρίσης, το **trust anti-concorsuale** (30.2)· πράξη που επιτρέπει στον διαθέτη **να ορίσει τον εαυτό του δικαιούχο ή να τερματίσει οποτεδήποτε το trust** (30.4) ή να σωρεύει ρόλους, όπως το αυτοδηλωμένο trust (30.5)· **σύσταση οικογενειακού περιουσιακού ταμείου** (30.12) και **οικογενειακό σύμφωνο** μεταβίβασης της επιχείρησης ή των μεριδίων σε κατιόντες (30.13), υπό τις ίδιες συνθήκες δυσχέρειας ή φορολογικών χρεών. |
| 9 | **Μεταβίβαση απαιτήσεων και πτωχευτικές διαδικασίες** (δείκτης 31). Μεταβίβαση **χωρίς υποκείμενη εμπορική ή χρηματοοικονομική σχέση**, ιδίως για συμβουλευτικές υπηρεσίες ή άυλα αγαθά (31.1)· τίμημα **σημαντικά κατώτερο της ονομαστικής αξίας** (31.3) ή επισφαλείς απαιτήσεις σε τιμές σημαντικά ανώτερες (31.4)· μεταβιβάσεις εντός πτωχευτικών διαδικασιών με ρήτρες που **αποκλείουν την τεκμηρίωση της απαίτησης ή επιβάλλουν εχεμύθεια** (31.12). |

### *B.3 Οι όροι των συναλλαγών*

| | Ένδειξη |
|---|---|
| 1 | **Τιμές σημαντικά διαφορετικές από τις τιμές αγοράς** (δείκτης 11.4). Αγορές ή πωλήσεις δικαιωμάτων ή αγαθών, περιλαμβανομένων ακινήτων, χρυσού, έργων τέχνης, crypto-assets, χρηματοπιστωτικών μέσων, συμμετοχών και αδειών, **σε τιμή σημαντικά δυσανάλογη προς την αξία ή τις τρέχουσες τιμές αγοράς**, ιδίως αν το πρόσωπο δεν φαίνεται να έλαβε υπόψη τα χαρακτηριστικά του αγαθού. Συναφώς, αποδοχή τιμών ή προμηθειών σημαντικά διαφορετικών από τις μέσες (11.5) και **εισφορές σε είδος καταφανώς δυσανάλογες** προς τις αγοραίες (11.6). |
| 2 | **Τεχνητή κατάτμηση** της συναλλαγής, ώστε να αποφευχθούν τα κατώφλια - η υπόνοια συνάγεται και από τη **διασύνδεση ή την κατάτμηση** των πράξεων. |
| 3 | Συναλλαγές που καταρτίζονται **υπό ασυνήθεις περιστάσεις ή χωρίς εμφανή οικονομική λογική**. Ο δείκτης 11 εξειδικεύει. Πλήθος περιστασιακών πράξεων ενώ θα ήταν λογικότερη μια διαρκής σχέση (11.1)· **πράξη που προκαλεί σημαντική οικονομική ζημία υπέρ ενός ή λίγων αντισυμβαλλομένων** (11.7)· αιτήματα από εταιρεία υπό εκκαθάριση ή συστηματικά ζημιογόνο που διατηρεί την ίδια διοίκηση παρά τις αλλαγές μετόχων (11.9). |
| 4 | Πράξεις σε **ιδιαίτερα εκτεθειμένους τομείς**. Πετρέλαιο, όπλα, πολύτιμα μέταλλα, καπνικά, πολιτιστικά και αρχαιολογικά αγαθά, ελεφαντόδοντο, προστατευόμενα είδη. |
| 5 | **Ανωμαλίες που εντοπίζονται σε δικαστικές αποστολές.** Στις τεχνικές εκθέσεις προς τη δικαστική αρχή (κηδεμονία, δικαστική διαχείριση, πωλήσεις κινητών ή πιστώσεων) ο επαγγελματίας **επισημαίνει αστικές ή ποινικές παρατυπίες** που ενδέχεται να συνιστούν αδικήματα ξεπλύματος ή χρηματοδότησης τρομοκρατίας. |
| 6 | **Πράξεις ασυνήθεις σε σχέση με τα συνήθη σε ανάλογες περιπτώσεις** (δείκτης 10). Υπερβολικά σύνθετη δομή σε σχέση με τον δηλωμένο σκοπό, με επαναλαμβανόμενη προσφυγή σε υπηρεσίες ή συμβουλές (10.1)· πρόωρη λύση σύμβασης λίγο μετά την κατάρτιση, με αίτημα καταβολής σε μετρητά, υπέρ τρίτου ή στο εξωτερικό (10.2)· **δυσανάλογα ποσά για φερόμενες αθετήσεις, με αρραβώνα ή ποινικές ρήτρες, που φαίνονται να δικαιολογούν απλώς μια μεταφορά μεταξύ των μερών** (10.4). |

### *B.4 Πληρωμές και χρηματικές ροές*

| | Ένδειξη |
|---|---|
| 1 | **Συχνή ή αδικαιολόγητη χρήση μετρητών, ακόμη και χωρίς υπέρβαση του ορίου του άρθρου 49 του d.lgs. 231/2007 (σήμερα 5.000 €).** Αποτελεί **στοιχείο υπόνοιας** που συνεκτιμάται, ιδίως η ανάληψη ή η κατάθεση ποσών μη συνεπών με το προφίλ κινδύνου. **Δεν αρκεί όμως από μόνη της** για να σταλεί αναφορά, ακόμη και όταν επαναλαμβάνεται και ανεξάρτητα από την υπέρβαση των ορίων (άρθρο 4, co. 5, στοιχείο δ). Οι παραβάσεις των ορίων χωρίς στοιχεία υπόνοιας **γνωστοποιούνται στο Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών** κατά το άρθρο 51. |
| 2 | **Αναλήψεις ή καταθέσεις μετρητών** ποσών μη συνεπών με το προφίλ κινδύνου του πελάτη. Ενδεικτικά, πληρωμές δόσεων με κατάθεση μετρητών κοντά στη λήξη (13.2)· **καταβολές σε μετρητά ως αμοιβές ή προκαταβολές δαπανών σε διοικητές ή προσωπικό, ή μεταφορές από και προς εταίρους** (13.3). |
| 3 | **Ύποπτη ή αδιαφανής προέλευση** των κεφαλαίων που χρησιμοποιούνται στη συναλλαγή. Συναφώς, αίτημα μεταβολής των ήδη συμφωνημένων τρόπων πληρωμής με μέσα μη πρόσφορα ή διαφορετικά από τα συνήθη (13.1) και **αιφνίδια μεταβολή των οδηγιών εκτέλεσης, ιδίως με εντολή πληρωμής υπέρ τρίτου** (13.4). |
| 4 | Χρήση **χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων σε τρίτες χώρες υψηλού κινδύνου**. Ο δείκτης 6 προσθέτει την αγορά ακινήτων, χρυσού ή άλλων αγαθών μεγάλης αξίας **με κεφάλαια από ενδιαμέσους εγκατεστημένους σε τέτοιες χώρες** (6.2) και τον κάτοικο τέτοιας χώρας με **ισχυρούς δεσμούς με την Ιταλία που καθιστούν αμφίβολη την πραγματική κατοικία** (6.3). |
| 5 | **Ροές που δεν συμφωνούν με τη μορφή της δραστηριότητας.** Χρήση λογαριασμών επιχειρήσεων από εταίρους, διοικητές, υπαλλήλους ή συγγενείς τους **για πράξεις ξένες προς τη δραστηριότητα της επιχείρησης**, ιδίως σε μετρητά (9.3), και το αντίστροφο (9.4)· **επαναλαμβανόμενες ροές από και προς το εξωτερικό σε πρόσωπα που δραστηριοποιούνται κυρίως εγχώρια** και δεν εμφανίζουν κινήσεις εμπορικής φύσης, όπως μισθούς και φόρους (9.6). |
| 6 | **Πρώτη πληρωμή που δεν προέρχεται από λογαριασμό στο όνομα του ίδιου του πελάτη** - η αντίστροφη διασφάλιση αποτελεί μέτρο ενισχυμένης επιμέλειας. |
| 7 | **Ροές διέλευσης.** Εισροές μεγάλου ύψους, ιδίως σε μετρητά ή από το εξωτερικό, ή πιστώσεις δημόσιων ενισχύσεων σε λογαριασμούς με μικρή κίνηση ή επί μακρόν αδρανείς, **ακολουθούμενες από αναλήψεις μετρητών ή σχεδόν ισόποσες μεταφορές στο εξωτερικό ή σε μη συνδεόμενα πρόσωπα** (10.11)· εισπράξεις από πλήθος ενδιαμέσων που ακολουθούνται από μεταφορές σε **δομές που εμφανίζονται ως οχήματα παρεμβολής** (10.13). |

### *B.5 Αποτελέσματα και οικονομικές καταστάσεις - οι δείκτες UIF 20 και 21*

> Ο δείκτης **20** αφορά πράξεις με **φορολογικά ή εταιρικά χαρακτηριστικά** ασύμβατες με τη δραστηριότητα ή με το οικονομικό και περιουσιακό προφίλ του προσώπου. Ο δείκτης **21** αφορά πράξεις **υποκείμενες σε έλεγχο** και είναι ο δείκτης του νόμιμου ελεγκτή.

| | Ένδειξη |
|---|---|

| | |
|---|---|
| 1 | **Τιμολόγια που δεν αντιστοιχούν στην πραγματική δραστηριότητα** της επιχείρησης ή που συνδέονται με μεταβίβαση αγαθών ή υπηρεσιών σε τιμές εντελώς διαφορετικές από τις αγοραίες, ιδίως όταν η συνοδευτική τεκμηρίωση είναι **ελλιπής, ασυνεπής ή αναξιόπιστη** (20.1). |
| 2 | **Ανεπαρκής ή αντιφατική** λογιστική και δικαιολογητική τεκμηρίωση. Στον έλεγχο, **λογιστικά στοιχεία με αξίες καταφανώς αποκλίνουσες από τη δραστηριότητα** (21.1) και **εγγραφές με σκοπό ή αποτέλεσμα την απόκρυψη διαθεσίμων**, ιδίως για πληρωμές σε προμηθευτές ή εισπράξεις για αγαθά που δεν παρελήφθησαν (21.2). |
| 3 | **Έλλειψη αποθεμάτων** σε σχέση με τα καταγεγραμμένα στην απογραφή, στις καταστάσεις υπολοίπων ή στη λογιστική τεκμηρίωση, για σημαντικό ύψος (20.5). |
| 4 | **Τιμολόγια με μία ή λίγες επαναλαμβανόμενες αντισυμβαλλόμενες**, ιδίως στο εξωτερικό, ή αντισυμβαλλόμενες που φαίνονται ανύπαρκτες ή εικονικές (20.2). Στον έλεγχο, **τιμολόγια άνω του επιπέδου σημαντικότητας για υπηρεσίες ή αγαθά που δεν παρασχέθηκαν πράγματι** (21.3). |
| 5 | **Πληρωμές από τρίτους** χωρίς εμφανή σχέση με τον τιμολογούμενο, ιδίως αν κατοικούν σε χώρες υψηλού κινδύνου ή προνομιακής φορολογίας (20.3), και πληρωμές με τρόπους **που δεν διευκολύνουν την αναγνώριση της προέλευσης των κεφαλαίων** (20.4). |
| 6 | **Αφαίρεση περιουσίας πριν από την κρίση.** Διάθεση εταιρικών αγαθών **πριν από την εκούσια εκκαθάριση ή την προσφυγή σε εργαλείο ρύθμισης της κρίσης**, με τρόπο που τα αφαιρεί από την εγγύηση των πιστωτών ενώ διατηρείται η κατοχή τους (20.6)· **μεταβίβαση επιχείρησης ή κλάδου από εταιρεία σε δυσχέρεια ή με μεγάλα φορολογικά χρέη σε εταιρεία προσώπων γνωστά εγγύτατων στους πραγματικούς δικαιούχους της μεταβιβάζουσας**, ιδίως σε ευτελές τίμημα (20.7). |
| 7 | **Δομές χωρίς πραγματική υπόσταση.** Αιφνίδια τακτοποίηση της οφειλετικής θέσης προσώπου σε δυσχέρεια, ιδίως με κεφάλαια από χώρες υψηλού κινδύνου ή με ασυνήθη μέσα, όπως μετρητά, χρυσό ή crypto-assets (20.8)· ταυτόχρονη σύσταση πολλών εταιρειών από το ίδιο πρόσωπο, ιδίως με πολύ νέους ή πολύ μεγάλης ηλικίας εμπλεκομένους (20.10)· **εταιρείες με υψηλό κύκλο εργασιών χωρίς πραγματική οργανωτική δομή και χωρίς επαρκή κεφαλαιοποίηση, οι λεγόμενες cartiere** (20.11)· πράξη **κατευθυνόμενη στη στρεβλή απεικόνιση της οικονομικής θέσης** (20.12). |
| 8 | **Διαδοχή εταιρειών και υποχρεώσεις προς το Δημόσιο.** Εταιρείες, ιδίως συνεταιριστικές, που τίθενται σε εκκαθάριση μετά από λίγες χρήσεις και **διαδέχονται άλλες, ήδη συσταθείσες αλλά ανενεργές**, ιδίως αν δεν έχουν κατατεθεί ισολογισμοί ή αν λειτουργούσαν συστηματικά ζημιογόνα (20.14)· **απουσία εντολών καταβολής φόρων και εισφορών** ή χρεώσεις εντελώς ασύμβατες με τους λειτουργικούς όγκους ή τις αποδοχές του προσωπικού (20.15). |
| 9 | **Λογιστικές πρακτικές στον έλεγχο.** Αποτιμήσεις με **λογιστικές αρχές ή μεθόδους διαφορετικές από τις προηγούμενες χρήσεις** που προκαλούν σημαντικές μεταβολές αξιών (21.4)· εγγραφές τακτοποίησης ή διόρθωσης, όπως για τιμολόγια προς έκδοση ή προς λήψη και για αποθέματα, **ασυνήθεις κατά τη φύση ή το ύψος ή χωρίς επαρκή δικαιολογητικά** (21.5)· **αλλοίωση λογιστικών εγγραφών ή συμβατικών όρων** (21.6)· καταχώριση **πολλών τιμολογίων στρογγυλού ποσού με υπερβολικά γενική αιτιολογία** (21.7). |
| 10 | **Τα σχήματα ανώμαλης συμπεριφοράς σε φορολογικά αδικήματα** της Comunicazione UIF 10.11.2020, ιδιαίτερα κρίσιμα για τον λογιστικό κλάδο. Τέσσερα σχήματα. **A** χρήση ή έκδοση τιμολογίων για ανύπαρκτες πράξεις, **B** απάτες στον ενδοκοινοτικό ΦΠΑ, **C** διεθνείς φορολογικές απάτες, **D** μεταβίβαση εικονικών φορολογικών απαιτήσεων και άλλες αχρεώστητες χρήσεις. Κατά την UIF, **δεν απαιτείται να συντρέχουν ταυτόχρονα όλα τα στοιχεία ενός σχήματος, ενώ η απλή συνδρομή ενός μεμονωμένου στοιχείου δεν αρκεί** για αναφορά. |

- **Schema D, το σχήμα των επαγγελματιών.** Η UIF αναφέρει ότι το σχήμα για τις εικονικές φορολογικές απαιτήσεις αφορά κατά κύριο λόγο τη δραστηριότητα των επαγγελματιών. Ενδείξεις. Επιχειρήσεις που μετέχουν σε **πολλές πράξεις μεταβίβασης απαιτήσεων ή αναδοχής φορολογικών χρεών**· αναδεχόμενες που εμφανίζονται ως συνυπόχρεες σε πλήθος εντολών πληρωμής F24· ταύτιση έδρας και νόμιμων εκπροσώπων· εταιρείες συσταθείσες την ίδια ημέρα με συμβολαιογραφικές πράξεις ίδιου περιεχομένου· προσφυγή σε **επαγγελματίες εμπλεκόμενους σε πειθαρχικές ή ποινικές διαδικασίες ή σε εταιρείες συμβούλων που προσφέρουν υποστήριξη «full service»**, μαζί με την ανεύρεση αντισυμβαλλομένων και τη χορήγηση βεβαιώσεων συμμόρφωσης· επιχειρήσεις με φορολογικές απαιτήσεις **ασύμβατες με τη δραστηριότητα και τα περιουσιακά τους μεγέθη**· **βεβαίωση συμμόρφωσης σε δήλωση από την οποία προκύπτει η απαίτηση, από επαγγελματία διαφορετικό από εκείνον που διαβιβάζει τη δήλωση**.
- **Schemi A, B και C, συνοπτικά.** Στα τιμολόγια για ανύπαρκτες πράξεις, κλάδοι υψηλότερου κινδύνου είναι ο οικοδομικός, το εμπόριο οχημάτων, τα τεχνολογικά αγαθά, τα τρόφιμα, οι οδικές μεταφορές, τα καύσιμα, η εφοδιαστική, τα πολύτιμα μέταλλα, οι καθαρισμοί και συντηρήσεις, η συμβουλευτική και η διαφήμιση, με ενδείξεις τον **ουσιαστικό μηδενισμό της κίνησης των εταιρικών λογαριασμών**, τις γενικές εμπορικές αιτιολογίες, τη **συστηματική ταύτιση της ημερομηνίας εξόφλησης με την ημερομηνία έκδοσης** και την **απουσία των τυπικών χρεώσεων ενός εταιρικού λογαριασμού**, δηλαδή προμηθειών, αποδοχών, φόρων και εισφορών. Στις απάτες του ενδοκοινοτικού ΦΠΑ, οντότητες χωρίς πραγματική οργάνωση, οι *missing trader* και οι *cartiere*, με **πωλήσεις σε τιμές αισθητά κατώτερες των αγοραίων** και χωρίς απόδοση του φόρου, ενδεχομένως σε κυκλικό σχήμα με παρεμβαλλόμενες *buffer*. Στη διεθνή φοροδιαφυγή, εικονική μεταφορά κατοικίας ή έδρας, χρήση *shell* και *conduit company*, **στοιχεία τυπικά καταχωρισμένα σε αλλοδαπές καταπιστευματικές εταιρείες ενώ ανάγονται σε κατοίκους Ιταλίας**, όπως τα *insurance wrapper*, και αγοραπωλησίες **σε τίμημα μη σύμφωνο με την κανονική αγοραία αξία**.

### *B.6 Εσωτερικές ενδείξεις - υπάλληλοι του γραφείου*

| | Θεσμική πρόβλεψη |
|---|---|
| 1 | **Εσωτερικό σύστημα αναφοράς παραβάσεων.** Ο υπόχρεος υιοθετεί διαδικασίες εσωτερικής αναφοράς, από υπαλλήλους ή πρόσωπα σε συγκρίσιμη θέση, **δυνητικών ή πραγματικών παραβάσεων**. Ο δίαυλος είναι εσωτερικός και **δεν συνιστά αναφορά ύποπτης συναλλαγής**. |
| 2 | **Όργανα ελέγχου.** Τα μέλη του ελεγκτικού συμβουλίου, του εποπτικού συμβουλίου και της επιτροπής ελέγχου γνωστοποιούν χωρίς καθυστέρηση **(α)** στον νόμιμο εκπρόσωπο τις δυνητικά ύποπτες συναλλαγές και **(β)** στις εποπτικές αρχές τα περιστατικά που μπορεί να συνιστούν **σοβαρές, επαναλαμβανόμενες, συστηματικές ή πολλαπλές** παραβάσεις. |
| 3 | **Η οργάνωση σε θέματα αναφορών ως δείκτης ευπάθειας.** Η ίδια η οργάνωση του γραφείου για τις αναφορές και για τη γνωστοποίηση παραβάσεων μετρητών **βαθμολογείται 1 έως 4 στην αυτοαξιολόγηση**. Η τιμή 1 αντιστοιχεί σε πλήρη και δομημένα μέτρα, η τιμή 4 σε ανεπαρκή. **Υψηλή βαθμολογία εδώ ανεβάζει τον υπολειπόμενο κίνδυνο** του γραφείου, με βαρύτητα 60%. |
| 4 | **Ενδείξεις ανώμαλης συμπεριφοράς συνεργατών.** Το Provvedimento περιλαμβάνει δείκτες για τη δραστηριότητα του **εξωτερικού συνεργάτη**. Εμφανείς και επαναλαμβανόμενες **ανωμαλίες στην ταυτοποίηση των πελατών ή στη συλλογή και τήρηση των στοιχείων των πράξεων**, όπως ανωμαλίες εγγράφων ή πράξεις καταχωρισμένες σε ώρες πιθανής μη λειτουργίας (16.12)· πλήθος πράξεων **στο δικό του όνομα ή σε ονόματα συνεργατών και οικείων προσώπων, ώστε να πιθανολογείται εικονική κατονομασία** (16.11). Ο δείκτης 3.6 καλύπτει τον πελάτη που **θέτει επανειλημμένα ερωτήματα για την εφαρμογή της νομοθεσίας και επιχειρεί να παρασύρει τον υπόχρεο σε καταστρατήγηση των μέτρων**. Οι δείκτες 22.16 και 23.19 αφορούν πράξεις **στελεχών ή ανώτατων διευθυντικών προσώπων του ίδιου του υπόχρεου**. Ανεξάρτητα από αυτά, ο νόμος **ποινικοποιεί την παραποίηση δεδομένων και τη χρήση ψευδών στοιχείων** από πρόσωπο υπόχρεο σε δέουσα επιμέλεια ή φύλαξη - φυλάκιση 6 μηνών έως 3 ετών και χρηματική ποινή 10.000 έως 30.000 €. |
| 5 | **Προστασία του αναφέροντος και υποστήριξη.** Όταν το γραφείο χρησιμοποιεί διαδικασίες, ακόμη και μηχανογραφικές, επιλογής ανώμαλων πράξεων, η τυχόν αναφορά **παραπέμπει στις πράξεις που ανέδειξαν οι διαδικασίες και παραλείπει κάθε στοιχείο ταυτότητας του αναφέροντος** στα περιγραφικά πεδία και στα συνημμένα (άρθρο 5, co. 4). Οι οργανισμοί αυτορρύθμισης μπορούν να υποστηρίζουν τους εγγεγραμμένους στον εντοπισμό των κρίσιμων δεικτών (άρθρο 5, co. 3), ενώ ο υπόχρεος χρησιμοποιεί και **τα σχήματα και τις τυπολογίες που δημοσιεύει η UIF** (άρθρο 6). |

## 9. Portogaliá

Περιεχόμενα

### 9.1 Κατάλογος Α - παράγοντες αυξημένου κινδύνου

#### *Α.1 Βαθμίδα του κλάδου κατά την εθνική εκτίμηση κινδύνου*

Η εθνική εκτίμηση (*Avaliação Nacional de Riscos*) καταρτίζεται από τη **Comissão de Coordenação** (συσταθείσα με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου), με περιοδικότητα «κατάλληλη προς τους συγκεκριμένους κινδύνους» - **όχι σταθερή**. Κατά τη δημοσιευμένη σύνθεση της ANR, η κατάταξη των **υπολειπόμενων τρωτοτήτων** στον μη χρηματοπιστωτικό τομέα είναι:

| Βαθμίδα | Κλάδοι |
|---|---|
| **Alto** | Τομέας ακινήτων (μεσιτεία, ανάπτυξη, αγοραπωλησία, μεταπώληση, ανταλλαγή, εκμίσθωση) |
| **Médio-alto** | **Contabilistas certificados** - ρητά «*serviços de contabilidade e de consultoria contabilística e fiscal e outros serviços*»· επίσης χρυσός/πολύτιμα μέταλλα, αντίκες και τέχνη, αεροσκάφη, σκάφη, αυτοκίνητα, ποδόσφαιρο, δημοπρατήρια και ενεχυροδανειστές |
| **Médio-baixo** | Νομικά επαγγέλματα (**δικηγόροι, solicitadores, συμβολαιογράφοι**), κοινωνικά τυχερά παίγνια, διαμάντια, μεταφορά κεφαλαίων, εξομοιούμενες και βοηθητικές οντότητες |
| **Baixo** | Λοιποί - **περιλαμβανομένων ρητά των auditores**, καθώς και καζίνο, μπίνγκο και online παίγνια |

**Το δεδομένο που πρέπει να ειπωθεί καθαρά.** Στην Πορτογαλία ο **πιστοποιημένος λογιστής βαθμολογείται υψηλότερα από τον ορκωτό ελεγκτή, τον δικηγόρο και τον συμβολαιογράφο**. Είναι, μετά τα ακίνητα, ο πιο επικίνδυνος μη χρηματοπιστωτικός κλάδος της χώρας. Οι *consultores fiscais* δεν αξιολογούνται αυτοτελώς, με το σκεπτικό ότι ασκούνται από πρόσωπα ήδη υπόχρεα με άλλη ιδιότητα (δικηγόροι, solicitadores, ROC, CC).

**Παράγοντες τρωτότητας του κλάδου**: (α) σύσταση και διαχείριση εταιρικών οχημάτων· (β) συμβουλευτική περίπλοκων φορολογικών σχημάτων· (γ) διαχείριση τραπεζικών συναλλαγών για λογαριασμό πελατών.

#### *Α.2 Πότε η ενισχυμένη δέουσα επιμέλεια είναι ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗ*

Ο νόμος ορίζει ότι ενισχυμένα μέτρα **«είναι πάντοτε εφαρμοστέα» (*são sempre aplicáveis*)** στις εξής περιπτώσεις:

| | Παράγοντας |
|---|---|
| 1 | **Τρίτες χώρες υψηλού κινδύνου** - με **ελάχιστο υποχρεωτικό πακέτο** έξι μέτρων (βλ. κατωτέρω, στοιχεία α΄-στ΄) και, όπου ο κίνδυνος το δικαιολογεί, και του έβδομου. |
| 2 | **Σύναψη εξ αποστάσεως** (*contratação à distância*), χωρίς φυσική παρουσία του πελάτη ή του εκπροσώπου του. |
| 3 | **Πολιτικώς εκτεθειμένα πρόσωπα** (όσοι ασκούν ή άσκησαν **τους τελευταίους 12 μήνες**, σε οποιαδήποτε χώρα, ανώτερα δημόσια αξιώματα), **στενά μέλη οικογένειας και στενά συνδεδεμένα πρόσωπα**, καθώς και **κάτοχοι άλλων πολιτικών ή δημόσιων αξιωμάτων** (τελευταίοι 12 μήνες, στην εθνική επικράτεια). |
| 4 | **Σχέσεις ανταποκρίτριας τράπεζας και συναλλαγές κρυπτοστοιχείων**, περιλαμβανομένων των **μεταφορών από ή προς αυτοφιλοξενούμενη διεύθυνση** (*endereço autoalojado*) - νέα υποχρέωση από τη μεταρρύθμιση του Δεκεμβρίου 2025. |
| 5 | **Κάθε άλλη περίπτωση που ορίζει η τομεακή αρχή**, ακόμη και με ονομαστική ταυτοποίηση συγκεκριμένων προσώπων ή οντοτήτων· η αρχή μπορεί επίσης να καθορίσει **το συγκεκριμένο περιεχόμενο** των ενισχυμένων μέτρων. |
| 6 | **Κάθε αυξημένος κίνδυνος που εντοπίζει η ίδια η υπόχρεη οντότητα**, σταθμίζοντας υποχρεωτικά το **Παράρτημα III** του νόμου. |

**Ειδικά για PEP (υποχρεωτικά και τα τέσσερα):** (α) ανίχνευση της ιδιότητας με κατάλληλα συστήματα, **και πριν και μετά** τη σύναψη· (β) **έγκριση από μέλος της ανώτατης διοίκησης** (*direção de topo*) τόσο για τη σύναψη όσο και για τη **συνέχιση** της σχέσης όταν η ιδιότητα αποκτηθεί μεταγενέστερα· (γ) γνώση και **απόδειξη** της προέλευσης **και της περιουσίας** (σύνολο των πηγών πλούτου) **και των κεφαλαίων** (τα ποσά που αφορούν τη συγκεκριμένη σχέση)· (δ) **μόνιμη ενισχυμένη παρακολούθηση**. Τα μέτρα **εξακολουθούν** να εφαρμόζονται και μετά την απώλεια της ιδιότητας, όσο το πρόσωπο εξακολουθεί να παρουσιάζει αυξημένο κίνδυνο λόγω προφίλ ή φύσης των πράξεων - **χωρίς αυτόματη προθεσμία λήξης**. Για τους κατόχους άλλων πολιτικών/δημόσιων αξιωμάτων, τα (β)-(δ) απαιτούνται **μόνο** όπου εντοπίζεται αυξημένος κίνδυνος.

**Παραδείγματα ενισχυμένων μέτρων που κατονομάζει ο νόμος:** α΄ πρόσθετη πληροφόρηση για πελάτες, εκπροσώπους, πραγματικούς δικαιούχους και για τις σχεδιαζόμενες ή εκτελεσθείσες πράξεις· β΄ πρόσθετες ενέργειες επαλήθευσης· γ΄ **παρέμβαση ανώτερων ιεραρχικών επιπέδων** για έγκριση· δ΄ **εντατικοποίηση του βάθους ή της συχνότητας της παρακολούθησης** με σκοπό τον εντοπισμό ενδείξεων υποψίας· ε΄ **μείωση των χρονικών διαστημάτων επικαιροποίησης** των στοιχείων· στ΄ **παρακολούθηση από τον υπεύθυνο συμμόρφωσης ή από συνεργάτη μη εμπλεκόμενο στην εμπορική σχέση**· ζ΄ **απαίτηση η πρώτη πληρωμή να γίνει με ιχνηλατήσιμο μέσο, από λογαριασμό του ίδιου του πελάτη** σε νομίμως αδειοδοτημένο ίδρυμα εκτός τρίτης χώρας υψηλού κινδύνου.

#### *Α.3 Εθνικοί παράγοντες πέραν των ενωσιακών Παραρτημάτων*

| | Παράγοντας |
|---|---|
| 1 | **Golden visa** - ρητός παράγοντας αυξημένου κινδύνου. Υπήκοος τρίτης χώρας που ζητά δικαιώματα διαμονής ή ιθαγένειας στην Πορτογαλία με αντάλλαγμα μεταφορές κεφαλαίων, απόκτηση περιουσιακών στοιχείων ή τίτλων δημοσίου χρέους ή επένδυση σε ημεδαπές εταιρείες. |
| 2 | **Ονομαστικοί μέτοχοι (*nominee shareholders*) και ανώνυμες μετοχές** ως αυτοτελής παράγοντας. |
| 3 | **Δομές διακράτησης προσωπικών περιουσιακών στοιχείων** (νομικά πρόσωπα ή οντότητες χωρίς νομική προσωπικότητα). |
| 4 | **Δικαιοδοσίες προνομιακής φορολογίας του εθνικού καταλόγου** (*Portaria n.º 150/2004*) - πορτογαλική λίστα, διακριτή από τους ενωσιακούς καταλόγους - και δικαιοδοσίες με ισχυρό τραπεζικό απόρρητο. |
| 5 | **Πέντε κατηγορίες γεωγραφικού κινδύνου με δημόσια αναγνώριση**. Τόποι παραγωγής/διακίνησης ναρκωτικών, υψηλοί δείκτες διαφθοράς, **«πλατφόρμες ξεπλύματος»**, χρηματοδότες/υποστηρικτές τρομοκρατίας, χρηματοδότες/υποστηρικτές διάδοσης όπλων μαζικής καταστροφής. |

| | |
|---|---|
| 6 | **Επτά χαρακτηριστικά στοιχεία του καθήκοντος εξέτασης** ως εθνικό πλέγμα αξιολόγησης. Φύση/σκοπός/συχνότητα/πολυπλοκότητα/ασυνήθιστος και άτυπος χαρακτήρας· φαινομενική έλλειψη οικονομικού ή νόμιμου σκοπού· ποσά, προέλευση και προορισμός· τόπος προέλευσης και προορισμού· **μέσα πληρωμής**· φύση, δραστηριότητα, λειτουργικό πρότυπο, οικονομική κατάσταση και **προφίλ των εμπλεκομένων**· τύπος πράξης ή εταιρικής δομής **που ευνοεί ιδιαίτερα την ανωνυμία**. |
| 7 | **Ρητή διάταξη-κλειδί για την άμυνα του λογιστή**: «*A aferição do grau de suspeição… não pressupõe a existência de qualquer tipo de documentação confirmativa da suspeita*» - η υποψία **δεν** προϋποθέτει αποδεικτικό έγγραφο· κρίνεται με βάση τις συγκεκριμένες περιστάσεις και **τα κριτήρια επιμέλειας που απαιτούνται από επαγγελματία**. Αντιστρόφως, δεν χωρεί δικαιολογία «δεν είχα αποδείξεις». |
| 8 | **Αρχή αναλογικότητας υπέρ των μικρών γραφείων**. Η έκταση των καθηκόντων ελέγχου, ταυτοποίησης/επιμέλειας και εκπαίδευσης προσαρμόζεται στη φύση, το μέγεθος και την πολυπλοκότητα, «*tendo em conta as características e as necessidades específicas das entidades obrigadas de menor dimensão*». Η τομεακή αρχή μπορεί μάλιστα να **απαλλάξει** από την ατομική τεκμηριωμένη εκτίμηση κινδύνου ή να επιτρέψει απλουστευμένη μορφή της, όταν οι κίνδυνοι του κλάδου είναι σαφώς προσδιορισμένοι. |

### 9.2 Κατάλογος Β - ύποπτες ενδείξεις

*Πηγές. Οι 46 «Indicadores de Suspeição Genéricos» της Πύλης BCFT· τα τομεακά φυλλάδια ASAE «Consultores Fiscais» και «Prestadores de Serviços a Sociedades» (επικαιροποίηση 08/2026)· τα επτά χαρακτηριστικά στοιχεία του καθήκοντος εξέτασης.*

#### *Β.1 Ταυτότητα και συμπεριφορά του πελάτη*

| | Ένδειξη |
|---|---|
| 1 | Σχέσεις, περιστασιακές συναλλαγές ή πράξεις **ασυνεπείς με το προφίλ του πελάτη** - από τη φύση, τη συχνότητα, τα ποσά ή οποιονδήποτε άλλο παράγοντα. |
| 2 | **Απροθυμία ή άρνηση** παροχής στοιχείων ταυτοποίησης, αποδεικτικών ή πληροφοριών για. Ταυτοποίηση πελάτη, εκπροσώπου ή πραγματικού δικαιούχου· κατανόηση της **δομής ιδιοκτησίας και ελέγχου**· φύση και σκοπό της σχέσης· **προέλευση και προορισμό των κεφαλαίων**· χαρακτηρισμό της δραστηριότητας. |
| 3 | Απροθυμία ή άρνηση **προσκόμισης πρωτότυπων** εγγράφων ή ισοδύναμης αξίας. |
| 4 | Απροθυμία ή άρνηση **επικαιροποίησης** των στοιχείων. |
| 5 | Απροθυμία ή άρνηση **προσωπικών (δια ζώσης) επαφών**. |
| 6 | Στοιχεία **αναξιόπιστα ως προς τη γνησιότητα, ασαφή ως προς το περιεχόμενο, δυσχερώς επαληθεύσιμα ή με ασυνήθιστα χαρακτηριστικά**. |
| 7 | **Διαφορετικά έγγραφα ταυτότητας κάθε φορά** που ζητούνται. |
| 8 | Χρήση **ψευδωνύμων, παρατσουκλιών ή εναλλακτικών ονομασιών** στην άσκηση της δραστηριότητας. |
| 9 | **Καθυστέρηση ή μη παράδοση** εγγράφων που είχαν συμφωνηθεί για μεταγενέστερη προσκόμιση. |
| 10 | **Αναστολή ή τροποποίηση της σχέσης/συναλλαγής αμέσως μόλις ζητηθούν** στοιχεία ταυτοποίησης ή δικαιολογητικά. |
| 11 | Πελάτης που **δεν επιθυμεί καμία αλληλογραφία στη δηλωθείσα διεύθυνση**· διεύθυνση ή στοιχεία επικοινωνίας **ανακριβή, μονίμως ανενεργά** (ιδίως αν διαπιστωθεί λίγο μετά τη σύναψη) **ή συχνά μεταβαλλόμενα**. |
| 12 | **Απόπειρα πειθούς των συνεργατών του γραφείου να μην τηρήσουν νόμιμη υποχρέωση ή εσωτερική διαδικασία AML.** |
| 13 | **Ασυνήθιστη γνώση της νομοθεσίας AML** και **υπερβολική περιέργεια** για τις πολιτικές, τις διαδικασίες και τους μηχανισμούς εσωτερικού ελέγχου του γραφείου. |
| 14 | Έναρξη **παρόμοιων σχέσεων με πολλές υπόχρεες οντότητες σε σύντομο διάστημα**. |
| 15 | Άσκηση δραστηριότητας σε **διαδοχικούς διαφορετικούς τόπους**, με φαινομενική επιδίωξη να μην εντοπιστεί. |
| 16 | **Ασαφείς ή ασυνεπείς εξηγήσεις** για τις πράξεις, ή ελλιπής γνώση του σκοπού τους· αντιστρόφως, **υπερβολικές και αζήτητες εξηγήσεις**. |
| 17 | **Νευρικότητα ή ανώμαλη βιασύνη** στην εκτέλεση. |
| 18 | **Πίεση για ταχεία εκτέλεση εταιρικών ή φορολογικών πράξεων**, με άρνηση των διαδικασιών επιμέλειας. |
| 19 | Πελάτης **σε καταλόγους περιοριστικών μέτρων ΟΗΕ/ΕΕ**· υπό έρευνα ή που έχει ερευνηθεί για εγκληματικές δραστηριότητες (από άμεση γνώση ή αξιόπιστη δημόσια πηγή)· **ρητά επισημασμένος από τις αρχές**· ή σχετιζόμενος με πράξεις που το ίδιο το γραφείο ή οι εποπτικές αρχές έχουν ήδη αναφέρει. |
| 20 | Πελάτης που **ασκεί ρυθμιζόμενη δραστηριότητα χωρίς την απαιτούμενη άδεια**. |
| 21 | Πελάτης που αποκτά περιουσιακό στοιχείο **ασυμβίβαστο με το επάγγελμα, την ηλικία ή το εισόδημά του**· τρόπος ζωής ασύμβατος με το δηλωμένο εισόδημα. |
| 22 | Πελάτης **διστακτικός να συνδέσει το όνομά του** με έγγραφο που τον εμφανίζει ως κύριο του περιουσιακού στοιχείου. |

#### *Β.2 Οι συναλλασσόμενοι του πελάτη*

| | Ένδειξη |
|---|---|
| 1 | Πελάτης που **φαίνεται να ενεργεί για λογαριασμό τρίτου** χωρίς να το αποκαλύπτει - ή που, ακόμη και αποκαλύπτοντάς το, **αρνείται να δώσει στοιχεία για τον τρίτο**. |
| 2 | **Χρήση ονομαστικών διαχειριστών (*administradores nominais*)** - σχήματα όπου η εταιρεία διοικείται τυπικά από πρόσωπο χωρίς οικονομική επάρκεια ή γνώση του κλάδου, ως *testa de ferro*. |
| 3 | **Αίτημα μηχανισμών απόκρυψης της κυριότητας ή του πραγματικού ελέγχου**. Καταπιστεύματα, ονομαστικοί διαχειριστές, *nominee arrangements* χωρίς νόμιμη δικαιολογία. |
| 4 | **Αντίσταση ή συστηματική καθυστέρηση στην ταυτοποίηση του πραγματικού δικαιούχου**· ελλιπής, διαρκώς μεταβαλλόμενη ή αντιφατική πληροφόρηση. |
| 5 | **Πραγματικός δικαιούχος αδύνατο να προσδιοριστεί** παρά την εξάντληση των διαδικασιών, λόγω αδιαφανών δικαιοδοσιών και καταπιστευματικών οντοτήτων. |
| 6 | **Πελάτες χωρίς φαινομενική σχέση μεταξύ τους που δηλώνουν κοινή διεύθυνση, τηλέφωνο, fax ή email.** |

| | |
|---|---|
| 7 | **Πληρωμή από τρίτο πρόσωπο, εκτός του πελάτη**· ή **αμοιβές του γραφείου που καταβάλλονται από εταιρεία διαφορετική από τον πελάτη**, χωρίς αναγνωρίσιμη λειτουργική σχέση. |
| 8 | Πελάτες που **επιδιώκουν στενές σχέσεις οικειότητας με συνεργάτες** του γραφείου. |
| 9 | Πελάτες που **περιορίζουν κάθε επαφή σε συγκεκριμένο συνεργάτη** - ιδίως όταν, απουσία εκείνου, **αναστέλλουν ή δεν εκτελούν τις πράξεις**. |
| 10 | Χρήση **διαφορετικών παρόχων υπηρεσιών σε διαφορετικές δικαιοδοσίες για την ίδια δομή**, ώστε να μην υπάρχει ενοποιημένη εικόνα του πελάτη. |
| 11 | **Νόμιμοι εκπρόσωποι εταιρείας συνδεόμενοι με παράνομες δραστηριότητες.** |
| 12 | **Πράξεις με μη κερδοσκοπικές οργανώσεις** όταν. Φύση, συχνότητα ή ποσά δεν συνάδουν με το μέγεθος, τους σκοπούς ή τη γνωστή δραστηριότητα· τα ποσά αυξάνονται αιφνιδίως· διατηρούνται υψηλά υπόλοιπα για μεγάλα διαστήματα· οι εισφορές προέρχονται **αποκλειστικά από μη κατοίκους**· η οργάνωση έχει ελάχιστα ή καθόλου ανθρώπινα και υλικά μέσα· οι εκπρόσωποι **δεν είναι κάτοικοι Πορτογαλίας**, ιδίως με μεταφορά υψηλών ποσών προς τη χώρα κατοικίας τους· ή υπάρχει σύνδεση με τις πέντε κατηγορίες δικαιοδοσιών κινδύνου. |

### *B.3 Οι όροι των συναλλαγών*

| | Ένδειξη |
|---|---|
| 1 | **Βαθμός πολυπλοκότητας προδήλως περιττός** για τον επιδιωκόμενο σκοπό - λόγω του αριθμού των χρηματικών κινήσεων, των εμπλεκόμενων οντοτήτων, των λογαριασμών, των συμβαλλομένων ή των χωρών. |
| 2 | **Πράξεις των οποίων ο σκοπός ή η οικονομική λογική δεν είναι εμφανείς.** |
| 3 | **Συχνότητα, ατυπία ή ασυνήθιστος χαρακτήρας** χωρίς εύλογη εξήγηση ενόψει του προφίλ. |
| 4 | Πράξεις **ασυνεπείς με την τρέχουσα πρακτική του κλάδου** του πελάτη. |
| 5 | **Εταιρείες-κέλυφος (*sociedades ecrã*)** και **εταιρείες χωρίς οικονομική υπόσταση** - χωρίς εργαζομένους, εγκαταστάσεις ή λειτουργία, που όμως διακινούν υψηλά ποσά. |
| 6 | **Αίτημα σύνθετων εταιρικών δομών χωρίς εμφανή οικονομική δικαιολόγηση** - π.χ. πολλές εταιρείες σε διαφορετικές δικαιοδοσίες χωρίς αναγνωρίσιμη λειτουργική δραστηριότητα. |
| 7 | **Διαδοχική σύσταση εταιρειών χωρίς φαινομενική οικονομική δραστηριότητα** σε σύντομο χρονικό διάστημα - με ενεργούς τραπεζικούς λογαριασμούς αλλά χωρίς προσωπικό, τιμολόγηση ή ορατή εμπορική δράση. |
| 8 | **Επαναλαμβανόμενη χρήση υπεράκτιων δικαιοδοσιών ή δικαιοδοσιών χαμηλής φορολογικής διαφάνειας**, χωρίς εμπορική σχέση με την ασκούμενη δραστηριότητα. |
| 9 | **Υπερβολικά πολύπλοκες δομές**. Τοπική εταιρεία κατεχόμενη από αλυσίδα holdings σε διάφορες χώρες, με πολλαπλά επίπεδα ιδιοκτησίας χωρίς σαφή οικονομική αιτιολόγηση. |
| 10 | **Συχνές μεταβολές της μετοχικής δομής ή της έδρας** - διαδοχικές αλλαγές μετόχων και μεταφορά έδρας μεταξύ χωρών σε σύντομα διαστήματα. |
| 11 | **Μεταβίβαση μεριδίων ή μετοχών χωρίς οικονομική λογική**. Συμμετοχές που μεταβιβάζονται μεταξύ συνδεδεμένων οντοτήτων έναντι συμβολικών ποσών ή χωρίς πραγματική πληρωμή. |
| 12 | **Αίτημα υπηρεσιών καταστατικής έδρας/γραμματειακής υποστήριξης χωρίς πραγματική λειτουργία** στον τόπο. |
| 13 | Πράξεις που **ευνοούν ιδιαίτερα την ανωνυμία** - από τον τύπο της συναλλαγής, την εταιρική δομή ή την οντότητα χωρίς νομική προσωπικότητα. |
| 14 | **Απόκτηση περιουσιακών στοιχείων σημαντικής αξίας και ταχεία μεταπώληση** χωρίς εμφανή λόγο. |
| 15 | **Εταιρείες με πολύ χαμηλό μετοχικό κεφάλαιο** ή πρόσφατα συσταθείσες που εμφανίζουν **συναλλαγές υψηλής αξίας σε σχέση με το ενεργητικό τους**· εταιρείες ήδη λυθείσες ή υπό εκκαθάριση· εταιρείες που αποκτούν αγαθό για προσωπική χρήση, ασύμβατο με τη δραστηριότητά τους. |
| 16 | **Εταιρείες εγγεγραμμένες σε ανύπαρκτες ή ασυνήθιστες διευθύνσεις.** |

### *B.4 Πληρωμές και χρηματικές ροές*

| | Ένδειξη |
|---|---|
| 1 | **Πληρωμές υψηλών ποσών σε μετρητά** και, γενικότερα, κάθε διακίνηση μετρητών χωρίς εύλογη εξήγηση. Σε ασυνήθιστα ποσά· σε ποσά μη δικαιολογούμενα από το προφίλ· **ασυνήθιστα συσκευασμένα**· σε **κακή κατάσταση**· ή σε **χαρτονομίσματα μικρής ονομαστικής αξίας με σκοπό την ανταλλαγή τους με μεγάλα**. |
| 2 | **Επανειλημμένες πράξεις κάτω από τα κατώφλια** που θα ενεργοποιούσαν διαδικασίες ταυτοποίησης· αίτημα **κατάτμησης πληρωμής ή τιμολογίου** σε μικρότερα μέρη σε σύντομο διάστημα, για αποφυγή του ορίου γνωστοποίησης (*smurfing*). |
| 3 | **Πράξεις στο ίδιο 24ωρο ή σε πολύ σύντομο διάστημα σε διαφορετικά καταστήματα/γραφεία** της ίδιας οντότητας. |
| 4 | **Πληρωμή από τρίτο πρόσωπο** ξένο προς τη συναλλαγή, χωρίς τεκμηριωμένη σχέση. |
| 5 | **Διεθνείς μεταφορές υψηλών ποσών χωρίς επαρκή δικαιολογητικά** - κυκλοφορία κεφαλαίων χωρίς συμβάσεις, τιμολόγια ή άλλη τεκμηρίωση. |
| 6 | **Χρήση τραπεζικών λογαριασμών σε πολλαπλές δικαιοδοσίες χωρίς εμφανή λειτουργική ανάγκη**· εταιρείες που χρησιμοποιούν λογαριασμούς σε χώρα διαφορετική από εκείνη στην οποία είναι εγγεγραμμένες. |
| 7 | Πράξεις **χωρίς καμία σύνδεση με τη γνωστή δραστηριότητα του πελάτη** που εμπλέκουν πρόσωπα ή οντότητες συνδεόμενα με τις πέντε κατηγορίες δικαιοδοσιών κινδύνου, ή με δικαιοδοσίες προνομιακής φορολογίας του εθνικού καταλόγου, ή με ισχυρό τραπεζικό απόρρητο. |
| 8 | **Ξαφνική εξόφληση χρεών από άσχετα τρίτα μέρη.** |
| 9 | **Μεταφορές κρυπτοστοιχείων προς ή από αυτοφιλοξενούμενη διεύθυνση** - ρητά υπαγόμενες σε ενισχυμένα μέτρα από τη μεταρρύθμιση του 2025· και κάθε συναλλαγή κρυπτοστοιχείων άνω των **1.000 €**. |
| 10 | **Παράδοση αγαθού σε διεύθυνση διαφορετική από τη δηλωθείσα κατοικία** του πελάτη. |
| 11 | **Υψηλό ενδιαφέρον για ταχεία ολοκλήρωση** χωρίς προσοχή στα χαρακτηριστικά του αποκτώμενου αγαθού. |
| 12 | **Αγορά πολλών αγαθών υψηλής αξίας σε σύντομο χρονικό διάστημα.** |

### *B.5 Αποτελέσματα και οικονομικές καταστάσεις*

*Το πεδίο όπου ο Πορτογάλος λογιστής έχει, από όλους τους υπόχρεους, τη μεγαλύτερη ορατότητα - και τη μεγαλύτερη έκθεση.*

| | Ένδειξη |
|---|---|
| 1 | **Αιτήματα κατάρτισης οικονομικών καταστάσεων που παραποιούν την πραγματική οικονομική θέση.** |
| 2 | **Αίτημα τεχνητής τιμολόγησης ή ασυνεπούς φορολογικής τεκμηρίωσης** - έκδοση εγγράφων για υπηρεσίες ανύπαρκτες ή χωρίς οικονομική υπόσταση. |
| 3 | **Πράξεις ασύμβατες με το γνωστό οικονομικό ή φορολογικό προφίλ** του πελάτη. Πελάτης χωρίς γνωστή διεθνή δραστηριότητα που ζητά σύνθετα διακρατικά φορολογικά σχήματα. |
| 4 | **Ασυνήθιστα μοτίβα εσόδων και εξόδων**· ελλιπής ή ασυνεπής τεκμηρίωση των λογιστικών αρχείων. |
| 5 | **Πολλαπλές εταιρείες με τον ίδιο πραγματικό δικαιούχο** χωρίς επιχειρηματική λογική. |
| 6 | **Συναλλαγές με φορολογικούς παραδείσους** που δεν δικαιολογούνται από τη δραστηριότητα. |
| 7 | **Συχνές αλλαγές δομής ή διοίκησης χωρίς αιτία.** |
| 8 | **Τιμολόγια για υπηρεσίες που δεν παρασχέθηκαν.** |
| 9 | **Εταιρείες χωρίς εμφανή οικονομική δραστηριότητα** που παρουσιάζουν σημαντικές χρηματικές κινήσεις· εταιρείες των οποίων η δραστηριότητα **δεν διαφημίζεται πουθενά** στο διαδίκτυο ή στα κοινωνικά δίκτυα ενώ απευθύνεται στο κοινό. |

### *B.6 Εσωτερικές ενδείξεις - υπάλληλοι και συνεργάτες του γραφείου*

*Δεν αναφέρονται στην UIF/DCIAP. Ενεργοποιούν τον εσωτερικό έλεγχο και το εσωτερικό κανάλι καταγγελίας.*

| | Ένδειξη |
|---|---|
| 1 | **Συνεργάτες που επανειλημμένα παραλείπουν να τηρήσουν νόμιμες υποχρεώσεις ή εσωτερικές διαδικασίες AML.** |
| 2 | **Συνεργάτες που αναπτύσσουν με πελάτες σχέσεις οικειότητας και εγγύτητας πέραν του φυσιολογικού** για τα καθήκοντά τους, ή αντίθετες προς τις εσωτερικές πρακτικές. |
| 3 | **Συνεργάτες με πρότυπο κοινωνικής συμπεριφοράς ή εξωτερικά σημεία ασύμβατα με τη γνωστή οικονομική τους κατάσταση.** |

**Εργαλεία και θεσμικές εγγυήσεις.** Το σύστημα εσωτερικού ελέγχου πρέπει να περιλαμβάνει **ειδικό, ανεξάρτητο και ανώνυμο δίαυλο καταγγελίας παραβάσεων**, μηχανισμούς ελέγχου της συμπεριφοράς των συνεργατών, **υψηλά πρότυπα στην πρόσληψη** και τακτικές δοκιμές ποιότητας. Δύο διατάξεις είναι καθοριστικές για τον ρόλο του υπεύθυνου συμμόρφωσης: (α) **«O exercício do dever de comunicação previsto no artigo 43.º não pode depender de decisão dos membros do órgão de administração, nem da intervenção de quaisquer terceiros externos à função»** - η αναφορά δεν εξαρτάται από απόφαση της διοίκησης· και (β) το διοικητικό όργανο **υποχρεούται να απέχει από κάθε παρέμβαση** στην άσκηση του καθήκοντος αναφοράς **και ταυτόχρονα να διασφαλίζει την κριτική επανεξέταση των αποφάσεων ΜΗ αναφοράς**. Όπου δεν απαιτείται τυπικός υπεύθυνος συμμόρφωσης, το γραφείο **οφείλει πάντως να ορίσει συνεργάτη-σύνδεσμο** με τις αρχές.

## 10. Κύπρος

Περιεχόμενα

### 10.1 Κατάλογος Α - παράγοντες αυξημένου κινδύνου

***Η βαθμίδα του κλάδου κατά την εθνική αξιολόγηση***

- **Πρώτη Εθνική Αξιολόγηση Κινδύνου.** Μεθοδολογία Παγκόσμιας Τράπεζας, δεδομένα 2011 έως μέσα 2016, ολοκλήρωση 2017, δημοσίευση Οκτώβριος 2018. Τον συντονισμό είχαν **από κοινού η Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου και η ΜΟΚΑΣ**.
- Τόσο η Εθνική Αξιολόγηση όσο και η έκθεση αμοιβαίας αξιολόγησης 5ου γύρου της MONEYVAL κατατάσσουν τους λογιστές, τους ελεγκτές και τους παρόχους εταιρικών υπηρεσιών στη βαθμίδα **Μέτριου-Υψηλού προς Υψηλού Κινδύνου**. Η κατάταξη αποδίδεται κυρίως στη **σύσταση διεθνών εταιρικών δομών** και στις **υπηρεσίες εμπιστευματοδόχου**.
- Πλαίσιο παρακολούθησης. Έκθεση 2019· εκθέσεις προόδου 2021, 2022, 2023· **4η ενισχυμένη έκθεση, υιοθέτηση 12.5.2025, δημοσίευση Ιούνιος 2025** (38 Συστάσεις σε πλήρη ή σε μεγάλο βαθμό συμμόρφωση, 2 μερικώς).
- **Διαπιστωμένη υπο-αναφορά του κλάδου.** Για το 2024 καταγράφονται **19 αναφορές από λογιστές επί συνόλου 3.870** υποβολών, ενώ ο τραπεζικός τομέας συγκεντρώνει άνω του 85%.
- Η ίδια η Οδηγία ΣΕΛΚ αιτιολογεί την έκθεση του κλάδου ως εξής. Τα μέλη του Συνδέσμου είναι ευπαθή «ένεκα του γεγονότος ότι οι εξειδικευμένες υπηρεσίες που παρέχουν και η εμπειρογνωμοσύνη τους μπορούν να χρησιμοποιηθούν για να παράσχουν κάλυψη στις παράνομες δραστηριότητές τους» (παρ. 1.7.1).

***Ενισχυμένη δέουσα επιμέλεια - τι είναι πράγματι υποχρεωτικό και τι όχι***

> **Οι τρεις υποχρεωτικές περιπτώσεις**
> Κατά την Οδηγία ΣΕΛΚ, ο Νόμος επιβάλλει αυξημένη δέουσα επιμέλεια κατά τη συναλλαγή ή τη σύναψη επιχειρηματικής σχέσης με τρεις κατηγορίες (παρ. 5.7.2). Πρώτον, **φυσικό πρόσωπο ή νομική οντότητα με εγκατάσταση σε τρίτη χώρα υψηλού κινδύνου**. Δεύτερον, **πολιτικώς εκτεθειμένα πρόσωπα**, συμπεριλαμβανομένων των μελών της οικογένειας και των στενών συνεργατών. Τρίτον, **άλλες περιπτώσεις που παρουσιάζουν υψηλό κίνδυνο** νομιμοποίησης εσόδων ή χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, σύμφωνα με τη διάθεση ανάληψης κινδύνου της επιχείρησης.
> Η τρίτη κατηγορία είναι αυτή που ενεργοποιεί, μέσω της αξιολόγησης κινδύνου, τους **παράγοντες δυνητικά υψηλότερου κινδύνου του Παραρτήματος ΙΙ** της Οδηγίας. Οι παράγοντες αυτοί δεν λειτουργούν αυτόματα, λαμβάνονται υπόψη από την οντότητα.

- **Τρίτες χώρες υψηλού κινδύνου.** Έξι σωρευτικά μέτρα (παρ. 5.7.5). Πρόσθετες πληροφορίες για πελάτη και πραγματικό δικαιούχο, πρόσθετες πληροφορίες για τον σχεδιαζόμενο χαρακτήρα της σχέσης, πληροφορίες για την προέλευση των κεφαλαίων και την πηγή του πλούτου, πληροφορίες για τον σκοπό των συναλλαγών, έγκριση από τα ανώτερα διοικητικά στελέχη, αυξημένη εποπτεία της σχέσης.
- **Εξαίρεση ομίλου.** Όταν το πρόσωπο από τρίτη χώρα υψηλού κινδύνου ανήκει σε όμιλο που εφαρμόζει πολιτικές ισοδύναμες ή αυστηρότερες από αυτές της Ε.Ε. και υπάρχουν αποδεικτικά στοιχεία πλήρους συμμόρφωσης, η αυξημένη δέουσα επιμέλεια «δύναται να μην εφαρμόζεται αυτομάτως» και η κατάσταση αξιολογείται περαιτέρω (παρ. 5.7.5).
- **Πολιτικώς εκτεθειμένα πρόσωπα.** Τέσσερα υποχρεωτικά μέτρα (παρ. 5.7.8). Έγκριση των ανώτερων διοικητικών στελεχών για σύναψη ή συνέχιση της σχέσης, προσδιορισμός του μεγέθους και της πηγής του πλούτου και των εισοδημάτων, ενισχυμένη συνεχής παρακολούθηση, **συστηματικοί έλεγχοι ιστορικού υποβάθρου**. Τα ίδια μέτρα μπορούν να υιοθετηθούν και για άλλους πελάτες υψηλού κινδύνου.
- Μεγαλύτερη προσοχή απαιτείται όταν το πολιτικώς εκτεθειμένο πρόσωπο συνδέεται, βάσει εθνικότητας, κατοικίας, υπηκοότητας ή τόπου επιχειρηματικής δραστηριότητας, με χώρα γνωστή για προβλήματα δωροδοκίας, διαφθοράς και οικονομικών παρατυπιών (παρ. 5.7.7).
- Το καθεστώς πολιτικώς εκτεθειμένου προσώπου διατηρείται για **τουλάχιστον δώδεκα μήνες** μετά την παύση του λειτουργήματος, και για περισσότερο εφόσον το πρόσωπο εξακολουθεί να ασκεί σημαντική επιρροή (παρ. 5.7.9).
- **Το Παράρτημα ΙΙ** περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, **επιχειρηματικές σχέσεις που αναπτύσσονται σε ασυνήθιστες περιστάσεις**, **νομικά πρόσωπα ή μηχανισμούς που είναι φορείς κατοχής προσωπικών περιουσιακών στοιχείων** και **εταιρείες με μετόχους που ασκούν καθήκοντα εξ ονόματος άλλου προσώπου ή με μετοχές στον κομιστή**. Το Παράρτημα ΙΙΙ της Οδηγίας έχει άλλο αντικείμενο, τα μέτρα δέουσας επιμέλειας, την επαλήθευση και την πιστοποίηση εγγράφων.
- **Ασυνήθιστα μεγάλες ή πολύπλοκες συναλλαγές.** Όταν η συναλλαγή ακολουθεί ασυνήθιστο μοτίβο ή δεν έχει προφανή οικονομικό ή νόμιμο σκοπό, ο οίκος εξετάζει το ιστορικό και τον σκοπό της, στο μέτρο του ευλόγως δυνατού, για να κρίνει αν φαίνεται ύποπτη (παρ. 5.7.3).
- **Κρυπτοπεριουσιακά στοιχεία.** Το μέτρο αυξημένης δέουσας επιμέλειας που ορίζει η Οδηγία είναι συγκεκριμένο. Περισσότερες λεπτομέρειες για το από πού προήλθαν τα κρυπτοπεριουσιακά στοιχεία και για τον τύπο τους, με ιδιαίτερη προσοχή στα ανώνυμα (πίνακας παρ. 5.7.4).
- **Κλιμάκωση βαθμίδας.** Η μεθοδολογία πρέπει να ενσωματώνει πρόνοια για αύξηση της βαθμίδας από χαμηλό ή κανονικό σε υψηλό, αν κατά τη δέουσα επιμέλεια προκύψει πληροφορία που προκαλεί ανησυχία ή υποψία (παρ. 4.7.2).
- **Μετά από αναφορά.** Όταν υποβληθεί αναφορά ύποπτης συναλλαγής ή δραστηριότητας για πελάτη στον οποίο είχε εφαρμοστεί απλουστευμένη δέουσα επιμέλεια, ο πελάτης **ταξινομείται αμέσως στην κατηγορία υψηλού κινδύνου** και εξετάζεται η εφαρμογή αυξημένων μέτρων, σε συντονισμό με τη ΜΟΚΑΣ και χωρίς κίνδυνο αποκάλυψης πληροφοριών στον ύποπτο (παρ. 5.8.2).

***Το Κυπριακό Επενδυτικό Πρόγραμμα***

> Δεν πρόκειται για πρακτική αλλά για **υποχρέωση της ίδιας της Οδηγίας**. «Αυξημένη δέουσα επιμέλεια πρέπει να εφαρμόζεται κατά τη σύναψη επιχειρηματικής σχέσης με σκοπό την παροχή υπηρεσιών σχετιζόμενων με το Κυπριακό Επενδυτικό Πρόγραμμα ή οποιοδήποτε άλλο πρόγραμμα παραχώρησης ιθαγένειας μέσω επενδύσεων» (παρ. 5.7.2). Η παροχή τέτοιων υπηρεσιών «πρέπει να τυγχάνει χειρισμού αυτόματα ως υψηλού κινδύνου» (παρ. 4.3.4).

- Ο λόγος που δίνει η Οδηγία είναι το προφίλ της στοχευόμενης ομάδας. Τα προγράμματα ιθαγένειας μέσω επενδύσεων «ενέχουν εγγενείς κινδύνους που σχετίζονται με τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, τη διαφθορά και τη δωροδοκία, κυρίως λόγω των χαρακτηριστικών της στοχευμένης ομάδας στην οποίο απευθύνονται, δηλαδή εύπορους ιδιώτες» (παρ. 4.5).
- Μετά την απόκτηση της ιθαγένειας, εφόσον η σχέση συνεχίζεται, κατανέμεται **στοιχείο υψηλότερου πελατειακού κινδύνου**.
- Το ίδιο στοιχείο κατανέμεται και σε πελάτες στους οποίους οι σχετικές υπηρεσίες προσφέρθηκαν **από άλλο επαγγελματία**, καθώς και σε πελάτες στους οποίους **έχει αρνηθεί η ιθαγένεια**. Οι λόγοι της άρνησης καταγράφονται και λαμβάνονται υπόψη.
- Για πελάτη που απέκτησε την κυπριακή ιθαγένεια μέσω του προγράμματος, στη γεωγραφική αξιολόγηση λαμβάνεται υπόψη **η χώρα καταγωγής και όχι η ιθαγένεια** του πελάτη.

- Ο οίκος λαμβάνει εύλογα μέτρα για να διαπιστώσει αν ο πελάτης συμμετείχε σε **προγράμματα ιθαγένειας μέσω επενδύσεων σε άλλες δικαιοδοσίες**, και εφαρμόζει αντίστοιχους μετριαστικούς ελέγχους.

***Πελάτης, προϊόν, γεωγραφία, κανάλι - οι παράγοντες του Παραρτήματος ΙΙ***

| | Παράγοντας |
|---|---|
| 1 | **Νομική μορφή.** Νομική οντότητα, καταπίστευμα, αμοιβαίο κεφάλαιο, εταιρική σχέση. |
| 2 | **Χαμηλή διαφάνεια πραγματικού δικαιούχου**· πολύπλοκες δομές ομίλων χωρίς προφανή λόγο. Η Οδηγία το διατυπώνει ως εξής. Η ιδιοκτησιακή δομή «φαίνεται ασυνήθιστη ή υπερβολικά πολύπλοκη, δεδομένης της φύσης των δραστηριοτήτων της εταιρείας» (Παράρτημα ΙΙ, Α.1.στ). |
| 3 | **Υψηλό ποσοστό διεθνών πελατών** στο πελατολόγιο του γραφείου· μεγάλος αριθμός πελατών υψηλού κινδύνου. |
| 4 | Πελάτες **καταπιστευμάτων**· **καταδικασμένοι** πελάτες· πελάτες με **κρυπτονομίσματα**· πελάτες σε επιχειρήσεις **μεγάλης χρήσης μετρητών** (Παράρτημα ΙΙ, Α.1.ε). |
| 5 | **Φύση της σχέσης.** Εφάπαξ έναντι διαρκούς. |
| 6 | **Υψηλού κινδύνου υπηρεσίες.** Εμπιστεύματα και διοικητικές υπηρεσίες, σύσταση εταιρειών και εμπιστευμάτων, υπηρεσίες εικονικού εκπροσώπου, υψηλός όγκος διασυνοριακών συναλλαγών, χρήση χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων με ελλείψεις στους ελέγχους, πληρωμές μέσω τρίτων. Η Οδηγία προσθέτει την **ιδιωτική τραπεζική** (Παράρτημα ΙΙ, Α.2.α). |
| 7 | **Προϊόντα** που επιτρέπουν ανωνυμία, μικρότερη διαφάνεια ως προς την προέλευση των κεφαλαίων, πληρωμές από ή προς τρίτους, μετρητά ή εικονικά νομίσματα, διασυνοριακές μεταφορές σε πολλαπλές δικαιοδοσίες. |
| 8 | **Πληρωμές που λαμβάνονται από άγνωστους ή ασύνδετους τρίτους** (Παράρτημα ΙΙ, Α.2.δ). Δεν αρκεί η διαπίστωση ότι πληρώνει τρίτος, κρίσιμο είναι ότι ο τρίτος είναι άγνωστος ή ασύνδετος. |
| 9 | **Νέα προϊόντα και νέες επιχειρηματικές πρακτικές**, νέοι μηχανισμοί παράδοσης, χρήση νέων ή αναπτυσσόμενων τεχνολογιών τόσο για νέα όσο και για προϋπάρχοντα προϊόντα (Παράρτημα ΙΙ, Α.2.ε). Η αξιολόγηση κινδύνου γίνεται **πριν** την προώθηση, ενδεικτικά για υπηρεσίες κρυπτοπεριουσιακών στοιχείων, προγράμματα ιθαγένειας μέσω επενδύσεων, ηλεκτρονικά νομίσματα και συμμετοχική χρηματοδότηση (παρ. 4.8.1). |
| 10 | **Ευαίσθητα αντικείμενα συναλλαγής.** Πετρέλαιο, όπλα, πολύτιμα μέταλλα, προϊόντα καπνού, πολιτιστικά τεχνουργήματα και άλλα αντικείμενα αρχαιολογικής, ιστορικής, πολιτιστικής και θρησκευτικής σημασίας ή σπάνιας επιστημονικής αξίας, ελεφαντοστό και προστατευόμενα είδη (Παράρτημα ΙΙ, Α.2.στ). |
| 11 | **Κανάλι.** Πελάτες χωρίς φυσική παρουσία, αποδοχή μέσω συστηνόντων, παροχή μέσω διαδικτύου, αντιπροσώπων ή ανάθεσης σε τρίτους, **υπερβολική εξάρτηση από τη δέουσα επιμέλεια τρίτων χωρίς αξιολόγηση της ποιότητάς της**. Όπου δεν υπάρχει κατ' ιδίαν συνάντηση, εφαρμόζονται τεχνολογικά μέτρα κατά της υποκλοπής ταυτότητας και της πλαστοπροσωπίας (Παράρτημα ΙΙ, Β.14). |
| 12 | **Φήμη και ιστορικό.** Αρνητική αναφορά στα μέσα μαζικής ενημέρωσης για τον πελάτη ή τον πραγματικό δικαιούχο, **προηγούμενη αναφορά υποψίας**, καταδίκες (Παράρτημα ΙΙ, Β.2). |
| 13 | **Συχνή και ανεξήγητη αλλαγή στην ιδιοκτησία**, αμφιβολία για την ακρίβεια των εγγράφων KYC, αχρείαστη μυστικοπάθεια (Παράρτημα ΙΙ, Β.3). |
| 14 | **Πολυπλοκότητα και μέγεθος της υπηρεσίας.** Συναλλαγές με αντισυμβαλλόμενους από διάφορες δικαιοδοσίες, υπηρεσίες που βασίζονται σε μετρητά ή περιλαμβάνουν συναλλαγές υψηλής αξίας (Παράρτημα ΙΙ, Β.7 και Β.8). |
| 15 | **Αιτούντες διαμονή ή ιθαγένεια με αντάλλαγμα επένδυση.** Πελάτης ή πραγματικός δικαιούχος που υποβάλλει αίτηση για δικαίωμα διαμονής ή ιθαγένεια με αντάλλαγμα μεταφορές κεφαλαίων, αγορά ιδιοκτησίας ή κρατικών ομολόγων, ή επενδύσεις σε εταιρείες (Παράρτημα ΙΙ, Α.1.ζ). |
| 16 | **Χώρα.** Αναποτελεσματικό κράτος δικαίου, ανεπαρκές πλαίσιο ή μέτρα, υψηλά επίπεδα οργανωμένου εγκλήματος, οικονομική αστάθεια, υψηλή διαφθορά, σύνδεση με χρηματοδότηση τρομοκρατίας ή διάδοσης, ζώνες σύγκρουσης και γειτονικές χώρες, παραγωγή ή διακρατική μεταφορά ναρκωτικών, κυρώσεις και εμπάργκο. |
| 17 | **Πρόσωπα υπό κυρώσεις.** Πρόσωπα που υπόκεινται σε κυρώσεις του ΟΗΕ, της Ε.Ε. και του OFAC (Παράρτημα ΙΙ, Β.5). |

***Πηγές αξιολόγησης χωρών και υποχρεωτικά καθεστώτα κυρώσεων***

- **Ο υποχρεωτικός πυρήνας.** Πλήρης συμμόρφωση με δύο μόνο καθεστώτα (παρ. 4.6.1). Τα **Περιοριστικά μέτρα της Ε.Ε.**, δηλαδή τα μέτρα που εγκρίθηκαν από το Συμβούλιο μέσω των σχετικών Αποφάσεων και Κανονισμών στο πλαίσιο της Κοινής Εξωτερικής Πολιτικής και Πολιτικής Ασφάλειας, και τα **Προγράμματα κυρώσεων του ΟΗΕ**.
- **Η κύρωση της μη συμμόρφωσης.** Φυλάκιση 2 ετών και ή πρόστιμο 100.000 ευρώ για άτομα και 300.000 ευρώ για νομικά πρόσωπα (παρ. 4.6.1).
- **OFAC.** Οι κυρώσεις των ΗΠΑ που επιβάλλει το OFAC «δεν χρειάζεται να τηρούνται, σύμφωνα με τη σχετική νομοθεσία, από τις υπόχρεες οντότητες που είναι εγκατεστημένες στη Δημοκρατία». Οι οίκοι όμως ενθαρρύνονται να τους δίνουν ιδιαίτερη προσοχή και να αξιολογούν τους κινδύνους, διότι ορισμένες περιέχουν διατάξεις για **δευτερεύουσες κυρώσεις**, οι οποίες πλήττουν πρόσωπα εκτός ΗΠΑ που συναλλάσσονται με πρόσωπο υπό κυρώσεις (παρ. 4.6.2).
- **Πηγές που ονομάζει η Οδηγία** για τον σχεδιασμό της εκτίμησης κινδύνου (παρ. 4.6.4). Ευρωπαϊκή Επιτροπή, FATF, Moneyval, όμιλος Egmont, επιτροπή της Βασιλείας, ΔΝΤ, Διεθνής Διαφάνεια, Terrorism Index, Institute for Science and International Security.
- **Πρόσθετες αξιόπιστες πηγές** για την αξιολόγηση του πελάτη (παρ. 4.3.2). Η τελευταία υπερεθνική αξιολόγηση κινδύνου της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, η Εθνική Αξιολόγηση Κινδύνων της Κύπρου και άλλες αξιόπιστες κυβερνητικές πηγές, οι εγκύκλιοι και ανακοινώσεις του ΣΕΛΚ, οι εγκύκλιοι και ανακοινώσεις της ΜΟΚΑΣ.
- Ο κατάλογος τρίτων χωρών υψηλού κινδύνου της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, δημοσιευμένος στην Επίσημη Εφημερίδα, είναι το σημείο αναφοράς, ενώ οι οίκοι ενθαρρύνονται να χρησιμοποιούν και τον κατάλογο της FATF (παρ. 5.7.5).

***Παράγοντες δυνητικά χαμηλότερου κινδύνου***

Το Παράρτημα Ι της Οδηγίας είναι σύντομο και κλειστότερο από ό,τι υποθέτει η πράξη. Ο μη εξαντλητικός κατάλογος περιλαμβάνει τα εξής.

- **Ως προς τον πελάτη.** Εταιρείες εισηγμένες στο χρηματιστήριο που υπόκεινται σε απαιτήσεις γνωστοποίησης οι οποίες διασφαλίζουν επαρκή διαφάνεια του πραγματικού δικαιούχου, δημόσιες υπηρεσίες ή επιχειρήσεις, κάτοικοι γεωγραφικών περιοχών χαμηλότερου κινδύνου.
- **Ως προς προϊόντα και υπηρεσίες.** Ασφαλιστήρια ζωής με χαμηλά ασφάλιστρα, συμβόλαια συνταξιοδοτικής ασφάλισης χωρίς επιλογή πρόωρης εξαγοράς και χωρίς δυνατότητα χρήσης ως εγγύηση, συνταξιοδοτικά καθεστώτα με εισφορές μέσω μισθοδοσίας και χωρίς δυνατότητα μεταφοράς δικαιωμάτων, προϊόντα χρηματοοικονομικής ένταξης, προϊόντα όπου ο κίνδυνος περιορίζεται από όρια ποσών ή από τη διαφάνεια της ιδιοκτησίας, όπως ορισμένα είδη ηλεκτρονικού χρήματος.
- **Γεωγραφικά.** Κράτη μέλη της Ε.Ε., τρίτες χώρες με αποτελεσματικά συστήματα, τρίτες χώρες αναγνωρισμένες από αξιόπιστες πηγές ως χαμηλού επιπέδου δωροδοκίας ή άλλης εγκληματικότητας, τρίτες χώρες που εφαρμόζουν αποτελεσματικά ρυθμίσεις συμβατές με τις συστάσεις της FATF.
- Οι υπηρεσίες ελέγχου δεν κατατάσσονται από την Οδηγία ως χαμηλού κινδύνου. Η μόνη διαφοροποίηση που κάνει είναι στη **μέθοδο** παρακολούθησης, η οποία «πρέπει να διαφέρει» για πελάτη με ελεγκτικές υπηρεσίες σε σχέση με πελάτη συμβουλευτικών υπηρεσιών ή διαχείρισης τραπεζικών λογαριασμών (παρ. 6.1.1).

- Ακόμη και με απλουστευμένη δέουσα επιμέλεια, η παρακολούθηση των συναλλαγών και η υποχρέωση αναφοράς στη ΜΟΚΑΣ **εξακολουθούν να υφίστανται** (παρ. 5.8.1 και 6.2.2).

***Πηγή κεφαλαίων και πηγή πλούτου***

Η Οδηγία απαιτεί τον προσδιορισμό και την επιβεβαίωση του μεγέθους και της πηγής του πλούτου ως μέτρο αυξημένης δέουσας επιμέλειας (παρ. 5.7.3 ζ΄) και ως ένα από τα τέσσερα υποχρεωτικά μέτρα για τα πολιτικώς εκτεθειμένα πρόσωπα (παρ. 5.7.8 β΄), ενώ το Παράρτημα ΙΙΙ απαριθμεί τις αποδεκτές πηγές τεκμηρίωσης, δηλαδή βιογραφικό σημείωμα, υπόμνημα βάσει δημόσιων αναζητήσεων και μητρώων, και κατάλληλα δικαιολογητικά όπως αντίγραφο διαθήκης για κληρονομιά, δικαστικές αποφάσεις για διακανονισμούς διαζυγίου, συμφωνίες αγοραπωλησίας, τελευταίο πιστοποιητικό απολαβών ή σύμβαση εργοδότησης. Για τη μεθοδολογία διάκρισης της πηγής των εισοδημάτων από την πηγή του πλούτου, η ίδια η Οδηγία παραπέμπει σε χωριστό κείμενο, τις **Κατευθυντήριες γραμμές για τον προσδιορισμό της πηγής των εισοδημάτων (SOF) και πηγής του πλούτου (SOW)** που έχει εκδώσει ο ΣΕΛΚ.

### 10.2 Κατάλογος Β - ύποπτες ενδείξεις

Ο κατάλογος είναι **ρητά μη εξαντλητικός**. Οι παραπομπές σε Παράρτημα IV αφορούν τις κόκκινες σημαίες νομιμοποίησης εσόδων, σε Παράρτημα V τις κόκκινες σημαίες χρηματοδότησης της τρομοκρατίας και σε Παράρτημα VI τις κόκκινες σημαίες κρυπτοπεριουσιακών στοιχείων. Οι ενδείξεις χωρίς παραπομπή προέρχονται από την ευρύτερη ελεγκτική πρακτική.

Η γενική διατύπωση της Οδηγίας για το τι συνιστά κόκκινη σημαία είναι πέντε σημείων (παρ. 9.2.2). Το μέγεθος της συναλλαγής ή του αθροίσματος συναλλαγών δεν συνάδει με το οικονομικό προφίλ, **ο τύπος των συναλλαγών του πελάτη άλλαξε**, η συναλλαγή είναι αχρείαστα πολύπλοκη ή ασυνήθιστη χωρίς ορατή οικονομική ή εμπορική λογική, η συναλλαγή δεν είναι λογική στο πλαίσιο των δραστηριοτήτων του πελάτη, **η συναλλαγή έχει διεθνή χαρακτήρα και ο πελάτης δεν έχει προφανή λόγο να συναλλάσσεται με την άλλη χώρα**.

***Β.1 Ταυτότητα και συμπεριφορά του πελάτη***

| | Ένδειξη |
|---|---|
| 1 | **Υπερβολικά μυστικοπαθής** - για την ταυτότητα, την πηγή κεφαλαίων ή την πραγματική ιδιοκτησία. |
| 2 | **Αρνείται να παράσχει πληροφορίες.** Η Οδηγία εξειδικεύει σε τι. Ο πελάτης είναι απρόθυμος να δώσει πλήρεις πληροφορίες κατά τη σύναψη της σχέσης για **τη φύση και τον σκοπό των δραστηριοτήτων του, την αναμενόμενη δραστηριότητα των λογαριασμών, τα ονόματα αξιωματούχων και διευθυντών ή την τοποθεσία της επιχείρησης** (Παράρτημα IV, αρ. 14). |
| 3 | Δείχνει **ασυνήθιστη εξοικείωση** με τη διαδικασία και τα όρια αναφοράς. |
| 4 | Έχει χρησιμοποιήσει ή **αλλάξει αρκετούς συμβούλους** σε σύντομο διάστημα. |
| 5 | Φαίνεται **αδιάφορος για το αποτέλεσμα** της εργασίας. |
| 6 | Διατεθειμένος να καταβάλει **ασυνήθιστα υψηλές αμοιβές**. |
| 7 | **Δεν έχει επαρκή γνώση των ίδιων του των συναλλαγών.** |
| 8 | Χρησιμοποιεί **πολλαπλούς τραπεζικούς λογαριασμούς**, ιδίως **πολλούς λογαριασμούς ξένων τραπεζών** (Παράρτημα V, αρ. 9). |
| 9 | Δεν επιθυμεί αλληλογραφία στην οικιακή του διεύθυνση· **αποφεύγει τις προσωπικές συναντήσεις**. |
| 10 | Στοιχεία **αναληθούς δήλωσης** - ψευδείς ή παραπλανητικές πληροφορίες. Παρέχει **ελάχιστες ή παραπλανητικές πληροφορίες, δύσκολο ή δαπανηρό να επαληθευτούν** από τον οίκο (Παράρτημα IV, αρ. 15). |
| 11 | **Νευρική συμπεριφορά.** |
| 12 | Προσκομίζει **πλαστά έγγραφα**, ή μόνο **αντίγραφα** αντί πρωτοτύπων, ή μόνο **ξένα μη επαληθεύσιμα** έγγραφα ταυτότητας, ή γενικότερα **ασυνήθιστα ή ύποπτα έγγραφα ταυτότητας** (Παράρτημα IV, αρ. 16). |
| 13 | Ενεργεί **αποκλειστικά μέσω τρίτου** προσώπου. |
| 14 | Μοτίβο **παραλλαγών του ονόματος** από συναλλαγή σε συναλλαγή, ή χρήση ψευδωνύμων. |
| 15 | Φαίνεται να **συνεργάζεται με άλλους** για αποφυγή ταυτοποίησης ή για παράκαμψη των ορίων αναφοράς. |
| 16 | Φαίνεται να **ζει πάνω από τις οικονομικές του δυνατότητες**. |
| 17 | **Δεν αποκαλύπτει εκουσίως πόσο πλούτο πραγματικά ελέγχει.** |
| 18 | Επιλέγει **γεωγραφικά απομακρυσμένο σύμβουλο** χωρίς εμφανή λόγο. |
| 19 | **Ασκεί πίεση ώστε να μην εξεταστούν τα έγγραφα.** |
| 20 | **Ανεξήγητες ασυνέπειες κατά τη διαδικασία ταυτοποίησης και επαλήθευσης** του πελάτη (Παράρτημα IV, αρ. 20). |
| 21 | **Το τηλέφωνο της επιχείρησης ή της οικίας του πελάτη είναι αποσυνδεδεμένο** και ο οίκος δεν μπορεί να επικοινωνήσει μαζί του (Παράρτημα IV, αρ. 17). |
| 22 | **Αλλαγή στη συνήθη μέθοδο επικοινωνίας** με τον πελάτη (παρ. 6.1.3 στ΄). |

***Β.2 Οι συναλλασσόμενοι του πελάτη***

| | Ένδειξη |
|---|---|
| 1 | Μέρη που **συνδέονται μεταξύ τους χωρίς προφανή επιχειρηματικό λόγο**. |
| 2 | Πελάτης γνωστό ότι έχει **καταδικαστεί ή τελεί υπό έρευνα**. |
| 3 | Γνωστές **συνδέσεις με εγκληματίες**. |
| 4 | **Ασυνήθιστη ηλικία** των μερών για το είδος των συναλλαγών. |

| | |
|---|---|
| 5 | Αίτημα για **πληρωμές προς τρίτους**, ή κεφάλαια προερχόμενα από τρίτους. Ειδικότερα, **οδηγίες πληρωμής σε τρίτο πρόσωπο που δεν φαίνεται να σχετίζεται με τον εντολέα** (Παράρτημα IV, αρ. 12). |
| 6 | Συναλλαγές με **μη κερδοσκοπικούς ή φιλανθρωπικούς οργανισμούς** χωρίς προφανή λογικό οικονομικό σκοπό, ή **χωρίς εμφανή σχέση μεταξύ της δηλωμένης δραστηριότητας του οργανισμού και των άλλων μερών της συναλλαγής** (Παράρτημα IV, αρ. 19). |
| 7 | **Δωρεές σε σκοπό ή οργάνωση** για την οποία υπάρχουν δημόσια δυσφημιστικά στοιχεία (παρ. 7.1.5 β΄). |
| 8 | **Κυκλικές συναλλαγές** μεταξύ συνδεδεμένων μερών χωρίς εμπορική λογική. |
| 9 | Συναλλαγές που αποκαλύπτουν **οικονομικές συνδέσεις μεταξύ προσώπων που συνήθως δεν συνδέονται** - π.χ. εισαγωγέας τροφίμων με εξαγωγέα ανταλλακτικών αυτοκινήτων. |
| 10 | Χρήση **χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων με γνωστές ελλείψεις** στους ελέγχους. |
| 11 | Πελάτης που **συστήθηκε από ξένο χρηματοπιστωτικό οργανισμό ή τρίτο μέρος** από χώρες ή περιοχές που δεν εφαρμόζουν ή εφαρμόζουν ανεπαρκώς τις Συστάσεις της FATF (Παράρτημα IV, αρ. 18). |
| 12 | Τα μέρη της συναλλαγής, ιδιοκτήτης, δικαιούχος και λοιποί, είναι **από χώρες γνωστές για υποστήριξη τρομοκρατικών δραστηριοτήτων και οργανώσεων** (Παράρτημα V, αρ. 17). |
| 13 | **Αναφορές μέσων ενημέρωσης** που συνδέουν τον κάτοχο λογαριασμού με γνωστές τρομοκρατικές οργανώσεις ή με εμπλοκή σε τρομοκρατικές δραστηριότητες (Παράρτημα V, αρ. 19). |
| 14 | **Πολλαπλοί προσωπικοί, επαγγελματικοί ή μη κερδοσκοπικοί λογαριασμοί** που χρησιμοποιούνται για συλλογή και διοχέτευση κεφαλαίων σε μικρό αριθμό ξένων δικαιούχων (Παράρτημα V, αρ. 10). |

**Μη κερδοσκοπικοί οργανισμοί**

Η Οδηγία απαριθμεί χωριστά τα ασυνήθιστα χαρακτηριστικά που μπορεί να δείχνουν καταχρηστική χρήση (παρ. 7.1.5). Η χρήση των κεφαλαίων δεν συνάδει με τον σκοπό για τον οποίο δημιουργήθηκε ο οργανισμός. Υπάρχει **αναντιστοιχία μεταξύ του τύπου και του μεγέθους των συναλλαγών και του δηλωμένου σκοπού**. Σημειώνεται **ξαφνική αύξηση της συχνότητας και των ποσών** των συναλλαγών. Εμφανίζονται **μεγάλες και ανεξήγητες συναλλαγές μετρητών**. Υπάρχει **απουσία συνεισφορών από δωρητές εγκατεστημένους στη χώρα καταγωγής** του οργανισμού.

### *Β.3 Οι όροι των συναλλαγών*

| | Ένδειξη |
|---|---|
| 1 | Αίτημα για **ασυνήθιστα σύντομο ή, αντιστρόφως, αναβαλλόμενο** χρονοδιάγραμμα αποπληρωμής. |
| 2 | Χρηματοδότηση που **δεν παρέχεται από πιστωτικό ίδρυμα**. |
| 3 | **Επανειλημμένες και ταχείες αποπληρωμές** ενυπόθηκων δανείων. |
| 4 | **Διαδοχικές συναλλαγές ακινήτων.** |
| 5 | Επενδύσεις κεφαλαίων σε **αδρανείς εταιρείες**. |
| 6 | Δημιουργία **περίπλοκων δομών ιδιοκτησίας**· υπεράκτιες εταιρείες-κελύφη χωρίς επιχειρηματικό σκοπό. Η Οδηγία τις κατονομάζει ως **χρήση ψευδών εταιρειών, συμπεριλαμβανομένων των εταιρειών κέλυφος** (Παράρτημα V, αρ. 18). |
| 7 | **Σύνθετο δίκτυο εμπιστευμάτων ή αντιπροσώπων (nominee) και ή νομικών δομών** (Παράρτημα IV, αρ. 21). |
| 8 | Χρήση **αλλοδαπών τραπεζικών λογαριασμών ή εταιρειών ή ομίλων με περίπλοκη δομή ιδιοκτησίας** που δεν δικαιολογείται με βάση τις ανάγκες και το οικονομικό προφίλ του πελάτη (Παράρτημα IV, αρ. 6). |
| 9 | **Συναλλαγές χωρίς προφανή σκοπό ή άσκοπα περίπλοκες** (Παράρτημα IV, αρ. 5). Συναλλαγή της οποίας **η φύση, το μέγεθος ή η συχνότητα φαίνεται ασυνήθιστη** (Παράρτημα IV, αρ. 11). |
| 10 | Χρήση χαρτονομισμάτων, νομισματικών μέσων, προϊόντων ή υπηρεσιών **ασυνήθιστων για τέτοιο πελάτη**. |
| 11 | Συναλλαγές όταν η διεύθυνση κατοικίας ή εργασίας του πελάτη βρίσκεται **εκτός της τοπικής περιοχής εξυπηρέτησης**, χωρίς εύλογη εξήγηση. |
| 12 | Συναλλαγές με **δικαιοδοσίες υψηλού κινδύνου**. Μεταφορά κεφαλαίων προς και από χώρες ή περιοχές που δεν εφαρμόζουν ή εφαρμόζουν ανεπαρκώς τις συστάσεις της FATF (Παράρτημα IV, αρ. 13) και **εμβάσματα σε περιοχές συγκρούσεων** (Παράρτημα V, αρ. 14). |
| 13 | **Χρηματοοικονομική δραστηριότητα συνδεδεμένη με ταξίδια**, όπως αγορά αεροπορικών εισιτηρίων, σε δικαιοδοσίες που γειτνιάζουν με περιοχές συγκρούσεων (Παράρτημα V, αρ. 15). |

### *Β.4 Πληρωμές και χρηματικές ροές*

| | Ένδειξη |
|---|---|
| 1 | **Μεγάλες συναλλαγές σε μετρητά**· ανταλλαγή μικρών χαρτονομισμάτων με μεγάλα. |
| 2 | **Πολλαπλές συναλλαγές** μέσα σε σύντομο χρονικό διάστημα. |
| 3 | **Καταθέσεις ή αναλήψεις μετρητών σταθερά λίγο χαμηλότερες από το σχετικό όριο** (κατάτμηση). Η Οδηγία το διατυπώνει ως καταθέσεις που **δομούνται κατά τρόπο που να υπεκφεύγουν των απαιτήσεων αναφοράς** (Παράρτημα V, αρ. 3). |
| 4 | Μεταφορά μεγάλων ποσών προς ή από το εξωτερικό, **με οδηγίες για πληρωμές σε μετρητά**. |
| 5 | **Μεταφορά κεφαλαίων μεταξύ τραπεζικών λογαριασμών σε διάφορες χώρες, μέσω της Κύπρου, χωρίς αιτιολόγηση** (Παράρτημα IV, αρ. 1). Είναι η ένδειξη με τη μεγαλύτερη πρακτική σημασία για κυπριακό γραφείο. |
| 6 | **Μεταφορά κεφαλαίων μεταξύ εταιρειών του ίδιου ομίλου, χωρίς αιτιολόγηση** (Παράρτημα IV, αρ. 2). |
| 7 | **Καταθέσεις χωρίς υποβολή δικαιολογητικών σε αποδεκτή μορφή**, όπως τιμολόγιο ή συμφωνία (Παράρτημα IV, αρ. 3). |

| | |
|---|---|
| 8 | **Ασυνήθιστη πηγή κεφαλαίων**· κεφάλαια από ασαφή ή ατεκμηρίωτη προέλευση. |
| 9 | Ο πελάτης λαμβάνει **υψηλή εισφορά κεφαλαίου χωρίς εξήγηση**. |
| 10 | Κεφάλαια που εμφανίζονται να προέρχονται από **τραπεζικό λογαριασμό, χωρίς όμως αυτό να τεκμηριώνει τη νομιμότητά τους**. |
| 11 | **Μεγάλη κατάθεση μετρητών χωρίς λογική εξήγηση και δικαιολογητικά.** |
| 12 | **Συχνή διευθέτηση των υποχρεώσεων του πελάτη σε μετρητά** (Παράρτημα IV, αρ. 9). |
| 13 | **Χρήση τραπεζικών λογαριασμών διαφορετικών από τους συνήθεις** του πελάτη, για τη μεταβίβαση ποσών που αρχικά κατατέθηκαν σε μετρητά (Παράρτημα IV, αρ. 10). |
| 14 | Συναλλακτική δραστηριότητα, σε επίπεδο ή όγκο, **ασυμβίβαστη με την προφανή οικονομική κατάσταση, το σύνηθες πρότυπο ή το επάγγελμα** του πελάτη - χαρακτηριστικά φοιτητής, άνεργος, δικαιούχος πρόνοιας (Παράρτημα IV, αρ. 7 και Παράρτημα V, αρ. 2). |
| 15 | **Σειρά περίπλοκων μεταφορών κεφαλαίων** από νομικό ή φυσικό πρόσωπο σε άλλο, ως μέσο απόκρυψης της πηγής και της σκοπούμενης χρήσης (Παράρτημα V, αρ. 1). |
| 16 | **Πολλαπλές καταθέσεις και αναλήψεις μετρητών με ύποπτα δικαιολογητικά** (Παράρτημα V, αρ. 4). |
| 17 | **Πολλαπλές καταθέσεις μετρητών σε μικρά ποσά, ακολουθούμενες από μεγάλη μεταφορά σε άλλη χώρα** (Παράρτημα V, αρ. 8). |
| 18 | **Ασυνήθιστη δραστηριότητα μετρητών σε λογαριασμούς ξένων τραπεζών** (Παράρτημα V, αρ. 7). |
| 19 | Οι μεταφορές κεφαλαίων **δεν περιλαμβάνουν πληροφορίες για τον εντολέα** ή για το πρόσωπο για λογαριασμό του οποίου γίνεται η συναλλαγή, ενώ αναμένεται να περιλαμβάνουν (Παράρτημα V, αρ. 6). |
| 20 | **Πράξεις ξένου συναλλάγματος από τρίτο μέρος** για λογαριασμό του πελάτη, ακολουθούμενες από μεταφορές σε τοποθεσίες χωρίς προφανή επιχειρηματική σχέση με τον πελάτη ή σε χώρες υψηλότερου κινδύνου (Παράρτημα V, αρ. 11), καθώς και συναλλαγματικές πράξεις που **ακολουθούνται σε σύντομο διάστημα από μεταφορές σε τοποθεσίες υψηλότερου κινδύνου** (Παράρτημα V, αρ. 12). |
| 21 | **Πολλαπλοί λογαριασμοί για συλλογή και διοχέτευση κεφαλαίων σε μικρό αριθμό ξένων δικαιούχων**, ατόμων και επιχειρήσεων, ιδίως σε τοποθεσίες υψηλότερου κινδύνου (Παράρτημα V, αρ. 13). |
| 22 | **Ξαφνική μετατροπή χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων σε εικονικό νόμισμα** ή σε διαμεσολαβητή εικονικού νομίσματος που επιτρέπει αυξημένη ανωνυμία (Παράρτημα V, αρ. 16). |
| 23 | **Πολυάριθμες συναλλαγές που, όταν προστεθούν, υπερβαίνουν το αναμενόμενο όριο**, σε συνδυασμό με τη γεωγραφική προέλευση και τον προορισμό των κεφαλαίων (παρ. 6.1.3). |

Η Οδηγία δεν θέτει όριο μετρητών των 10.000 ευρώ. Το μόνο χρηματικό όριο που ορίζει είναι τα **15.000 ευρώ** για μεμονωμένη συναλλαγή, ως γεγονός που ενεργοποιεί τη δέουσα επιμέλεια, «ανεξάρτητα από το αν η συναλλαγή διενεργείται με μία μόνη πράξη ή με περισσότερες οι οποίες φαίνεται να συνδέονται» (παρ. 5.3.1 β΄). Όταν υπάρχει υποψία, η δέουσα επιμέλεια εφαρμόζεται **ανεξάρτητα από το ποσό**.

### *B.5 Αποτελέσματα και οικονομικές καταστάσεις*

| | Ένδειξη |
|---|---|
| 1 | **Έλλειψη λογικής, εμπορικής, οικονομικής ή νομικής αιτίας** για την ίδια την επιχείρηση. Η Οδηγία ζητά να τεκμηριώνεται «η εμπορική και επιχειρηματική λογική πίσω από την ύπαρξή του πελάτη και κατά πόσο μπορεί να αποδειχθεί ότι υπάρχει για νόμιμο εμπορικό ή οικονομικό σκοπό» (παρ. 4.7.3). |
| 2 | **Απουσία τεκμηρίωσης** που να υποστηρίζει τους ισχυρισμούς του πελάτη. |
| 3 | **Τα δικαιολογητικά δεν είναι στη μορφή που χρησιμοποιεί συνήθως ο πελάτης**, για παράδειγμα υπόδειγμα τιμολογίου διαφορετικό από αυτά που παράγει το σύστημά του (Παράρτημα IV, αρ. 4). |
| 4 | **Η επιχείρηση δεν εντοπίζεται στο διαδίκτυο.** |
| 5 | Συναλλακτική δραστηριότητα που **υπερβαίνει κατά πολύ την προβλεπόμενη** κατά την έναρξη της σχέσης. |
| 6 | **Μεγάλος όγκος συναλλαγών, καταθέσεων ή πιστώσεων σε λογαριασμό**, όταν η φύση των δραστηριοτήτων του πελάτη δεν φαίνεται να δικαιολογεί τέτοια δραστηριότητα (Παράρτημα IV, αρ. 8). |
| 7 | **Αδρανείς εταιρείες με ξαφνική μεγάλη δραστηριότητα.** |
| 8 | **Συνεχείς πωλήσεις κάτω του κόστους.** |
| 9 | Λογιστικές προσαρμογές με **μοναδικό ορατό σκοπό τη μείωση του φόρου**. |
| 10 | **Αδικαιολόγητες διαγραφές.** |
| 11 | Ετήσιες καταστάσεις που **δεν συμφωνούν με τα υποκείμενα παραστατικά**. |
| 12 | **Ουσιώδεις μεταβολές της σχέσης** που επιβάλλουν πρόσθετη δέουσα επιμέλεια (παρ. 6.1.4). Μεταβολές στη μετοχική δομή, αλλαγές στις δραστηριότητες ή στον κύκλο εργασιών χωρίς εμπορική λογική, ανεξήγητες αλλαγές στη φύση των συναλλαγών, δημιουργία νέων εταιρικών δομών. |

### *B.6 Εσωτερικές ενδείξεις - υπάλληλοι του γραφείου*

Η Οδηγία ΣΕΛΚ δεν περιέχει ενδείξεις αυτής της κατηγορίας. Τα Παραρτήματα IV, V και VI αφορούν αποκλειστικά συναλλαγές και συμπεριφορά πελατών. Οι μόνες σχετικές διατάξεις είναι υποχρεώσεις οργάνωσης, όχι κόκκινες σημαίες. Ο Νόμος απαιτεί κατάλληλες πολιτικές και διαδικασίες για «την πρόσληψη και αξιολόγηση της ακεραιότητας των υπαλλήλων» (παρ. 1.3.3 θ΄), και οι οίκοι «οφείλουν να λαμβάνουν όλα τα απαραίτητα μέτρα για αξιολόγηση της ακεραιότητας των υπαλλήλων τους, όχι μόνο κατά την πρόσληψη αλλά σε συνεχή βάση» (παρ. 2.1.6).

Η οπτική της Οδηγίας για το προσωπικό είναι θετική και όχι υποψίας. Το προσωπικό πρώτης γραμμής είναι «τα "μάτια και τα αυτιά" του οίκου, που μπορούν να εντοπίσουν οποιαδήποτε ανωμαλία στην συμπεριφορά ή τα πρότυπα του πελάτη» (παρ. 10.4.3). Κάθε υπάλληλος πρέπει να έχει **άμεση δίοδο στον Λειτουργό Συμμόρφωσης** (παρ. 9.3.2)

και φέρει προσωπική ευθύνη για την παράλειψη αναφοράς (παρ. 10.2.1).

***Παράρτημα VI, κρυπτοπεριουσιακά στοιχεία***

Το Παράρτημα VI προσθέτει οκτώ ειδικές κόκκινες σημαίες, με πηγή την έκθεση της FATF του 2020 για τα εικονικά περιουσιακά στοιχεία.

| | Ένδειξη |
|---|---|
| 1 | **Δόμηση συναλλαγών σε μικρά ποσά** ή σε ποσά κάτω από το όριο τήρησης αρχείου, κατ' αναλογία προς τη δόμηση μετρητών. |
| 2 | **Πολλαπλές συναλλαγές μεγάλης αξίας σε μικρή διαδοχή**, για παράδειγμα εντός 24 ωρών, σε κλιμακωτό και κανονικό μοτίβο, χωρίς περαιτέρω συναλλαγές για μακρά περίοδο. Είναι μοτίβο σύνηθες σε απαιτήσεις καταβολής λύτρων, καθώς και σε νέο ή σε υφιστάμενο ανενεργό λογαριασμό. |
| 3 | **Άμεση μεταφορά σε πολλαπλούς παρόχους υπηρεσιών κρυπτοπεριουσιακών στοιχείων**, ιδίως σε παρόχους με έδρα ή δραστηριότητα σε δικαιοδοσία άσχετη με τον τόπο διαμονής ή δραστηριοποίησης του πελάτη, ή με ανύπαρκτο ή αδύναμο πλαίσιο κατά του ξεπλύματος. |
| 4 | **Οικονομικά ανορθολογικές αλυσίδες μετατροπών.** Κατάθεση και άμεση ανάληψη χωρίς άλλη δραστηριότητα, άμεση μετατροπή σε πολλαπλούς τύπους κρυπτοπεριουσιακών στοιχείων με πρόσθετα τέλη και χωρίς λογικό εμπορικό υπόβαθρο, ή άμεση ανάληψη σε προσωπικό πορτοφόλι. Το βήμα αυτό μετατρέπει τον πάροχο σε αναμικτή. |
| 5 | **Αποδοχή κεφαλαίων με υποψία κλοπής ή δολιοφθοράς**, ή κατάθεση από διευθύνσεις που έχουν ταυτοποιηθεί ως κάτοχοι κλεμμένων κεφαλαίων ή συνδέονται με αυτούς. |
| 6 | **Μεγάλη αρχική κατάθεση ασύμβατη με το προφίλ του πελάτη** για την έναρξη σχέσης με πάροχο υπηρεσιών κρυπτοπεριουσιακών στοιχείων. |
| 7 | **Μεγάλη αρχική κατάθεση ολόκληρου του ποσού την πρώτη ημέρα**, με συναλλαγές του συνόλου ή μεγάλου μέρους την ίδια ή την επόμενη ημέρα, ή ανάληψη ολόκληρου του ποσού την επόμενη ημέρα. |
| 8 | **Νέος πελάτης που επιχειρεί να συναλλάξει όλο το υπόλοιπο** ή να το στείλει εκτός πλατφόρμας. |

**Χρηματοδότηση τρομοκρατίας και ξέπλυμα δεν αξιολογούνται μαζί**

Η Οδηγία προειδοποιεί ρητά ότι η οριζόντια αξιολόγηση κινδύνου για τα δύο φαινόμενα «το πιο πιθανό να οδηγήσει σε μη εντοπισμό δραστηριοτήτων χρηματοδότησης της τρομοκρατίας». Το παράδειγμα που δίνει είναι σαφές. Η μεταφορά χαμηλού όγκου κεφαλαίων μπορεί να θεωρηθεί χαμηλότερου κινδύνου για σκοπούς ξεπλύματος, αλλά **ενδεικτικός παράγοντας υψηλότερου κινδύνου** για τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας (παρ. 7.1.7).

## 11. Μάλτα

Περιεχόμενα

### 11.1 Κατάλογος Α - παράγοντες αυξημένου κινδύνου

**Βαθμίδα του κλάδου στην εθνική εκτίμηση κινδύνου.** *Malta National Risk Assessment 2023* (Εθνική Συντονιστική Επιτροπή, Δεκέμβριος 2023, δημοσίευση Ιανουάριος 2024). Για τους **λογιστές και ελεγκτές**. Εγγενής κίνδυνος **μεσαίος**, υπολειπόμενος κίνδυνος **μεσαίος**, τρωτότητα **μεσαία** - βελτίωση από τη βαθμίδα *μεσαίος-υψηλός* του 2018. Για τους **φορολογικούς συμβούλους**, που αξιολογούνται χωριστά για πρώτη φορά. **Μεσαίος-υψηλός** εγγενής και υπολειπόμενος κίνδυνος. Η φορολογική συμβουλευτική είναι δηλαδή στη Μάλτα **επισήμως πιο επικίνδυνη από την καθαυτό λογιστική**. Η NRA 2018 είχε προσδιορίσει τη **φοροδιαφυγή** ως έναν από τους κορυφαίους οδηγούς εγχώριας τρωτότητας, και η καθοδήγηση για τον κλάδο το μεταφράζει σε πρακτική οδηγία. Όταν εξυπηρετείτε **τοπικούς** πελάτες, ο κίνδυνος κατάχρησης των υπηρεσιών σας για φοροδιαφυγή είναι υψηλότερος· ιδιαίτερα υψηλός για **αυτοαπασχολούμενους, εργολάβους, επιχειρήσεις έντασης μετρητών και πελάτες που επωφελήθηκαν από φορολογικές αμνηστίες**.

**Πότε η ενισχυμένη δέουσα επιμέλεια είναι ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗ.** Σε πέντε περιπτώσεις: (α) δικαιοδοσίες υψηλού κινδύνου (κατάλογοι FATF/ΕΕ)· (β) πολιτικώς εκτεθειμένα πρόσωπα, μέλη οικογένειας και στενοί συνεργάτες· (γ) **πολύπλοκες, ασυνήθιστα μεγάλες, ασυνήθους μοτίβου ή χωρίς οικονομικό/νόμιμο σκοπό συναλλαγές** - αυτοτελής υποχρέωση εξέτασης σκοπού και υποβάθρου· (δ) πελάτες που δεν είναι φυσικά παρόντες· (ε) κάθε σχέση που ο ίδιος ο υπόχρεος αξιολόγησε ως υψηλού κινδύνου. Μέτρα. Έγκριση ανώτερης διοίκησης πριν από τη σύναψη ή τη συνέχιση, έγγραφη τεκμηρίωση πηγής πλούτου και κεφαλαίων, αυξημένη συχνότητα παρακολούθησης.

**Εθνικοί παράγοντες - οι κατηγορίες που η FIAU θεωρεί ειδικές για τον κλάδο.**

*Κίνδυνος πελάτη:*

- **Πολύπλοκη εταιρική δομή** - πολλαπλά επίπεδα συμμετοχής, ανάμειξη εμπιστευμάτων και ιδρυμάτων, οντότητες σε πολλές αλλοδαπές δικαιοδοσίες, και ιδίως **μετοχές στον κομιστή ή μετοχές κατεχόμενες σε καταπιστευτική/ονομαστική ιδιότητα**. Η FIAU εξηγεί το γιατί. Η αδιαφάνεια δυσχεραίνει τον προσδιορισμό των πραγματικών δικαιούχων, εμποδίζει την άντληση εταιρικών στοιχείων από αξιόπιστες πηγές και συσκοτίζει τον ρόλο της θυγατρικής μέσα στον όμιλο. Απαιτεί ρητά **κατανόηση και τεκμηρίωση του λόγου για τον οποίο η δομή έχει αυτή τη μορφή** - και, όταν ο πελάτης απαντά «για φορολογικούς λόγους», **να ζητηθεί αντίγραφο της φορολογικής γνωμοδότησης** που υποτίθεται ότι στηρίζει τη δομή.
- **Πελάτης στον κλάδο των κρυπτοστοιχείων/VFA** - με δύο κριτήρια. Το καθεστώς αδειοδότησής του (η αδειοδότηση σε μη αξιόπιστη ή υψηλού κινδύνου δικαιοδοσία «απομειώνει» την αξία της εποπτείας) και το είδος των υπηρεσιών (η *μεταφορά* κρυπτοστοιχείων ανεβάζει σημαντικά τον κίνδυνο).
- **Επιχείρηση έντασης μετρητών** - εστίαση, σούπερ μάρκετ, πρατήρια καυσίμων, έμποροι αγαθών υψηλής αξίας, χώροι ψυχαγωγίας, επίγεια καζίνο. Η FIAU τονίζει ότι **οι περισσότερες λειτουργούν απολύτως νόμιμα**, αλλά προσφέρουν τον αποδοτικότερο μηχανισμό ανάμειξης παράνομων μετρητών με νόμιμα έσοδα, και επιπλέον εκθέτουν τον επαγγελματία σε **φοροδιαφυγή**.
- **Επιχείρηση μεγάλου όγκου συναλλαγών** - ο κίνδυνος δεν είναι μόνο ο όγκος. Ο επαγγελματίας **δεν έχει καμία σχέση ούτε έλεγχο επί των τελικών πελατών του πελάτη του** και εκτίθεται στους δικούς τους κινδύνους.
- Χαμηλότερου κινδύνου. Εισηγμένες με απαιτήσεις δημοσιοποίησης που εξασφαλίζουν διαφάνεια πραγματικού δικαιούχου, και δημόσιες διοικήσεις ή δημόσιες επιχειρήσεις **αξιόπιστων δικαιοδοσιών** - με τη ρητή υπενθύμιση ότι αυτό αφορά μόνο τη *μία* παράμετρο και δεν καθιστά τη σχέση χαμηλού κινδύνου.

*Γεωγραφικός κίνδυνος - τα τέσσερα σημεία που η FIAU προσθέτει ειδικά για τον κλάδο.* Πού **παράγεται ο πλούτος** του πελάτη· πού βρίσκεται ο **τόπος διοίκησης**· πού ασκεί ο πελάτης τη **χρηματοοικονομική του δραστηριότητα**, περιλαμβανομένων των χωρών όπου διατηρεί υποκαταστήματα ή αντιπροσώπους· και, επί **σχεδιαζόμενων εξαγορών**, πού είναι εγγεγραμμένη και πού λειτουργεί κυρίως η εταιρεία-στόχος.

*Κίνδυνος υπηρεσίας - τρεις οδηγοί.* **Ανωνυμία** (η υπηρεσία επιτρέπει στον πελάτη ή στον πραγματικό δικαιούχο να μείνει αφανής ή θολώνει το ίχνος των συναλλαγών - τυπική περίπτωση η χρήση του **λογαριασμού πελατείας**), **πολυπλοκότητα** (υπηρεσίες που προκαλούν μετακίνηση ή αλλαγή ιδιοκτησίας πολλών περιουσιακών στοιχείων μεταξύ οντοτήτων και δικαιοδοσιών), και **μεγάλη αξία ή όγκος** (συγχωνεύσεις, συμβουλές για απόκτηση περιουσιακών στοιχείων υψηλής αξίας, αντλήσεις κεφαλαίων).

*Ο λογαριασμός πελατείας - αυτοτελές κεφάλαιο.* Η FIAU δηλώνει ότι **δεν έχει αρμοδιότητα να ρυθμίσει** τους λογαριασμούς πελατείας, αλλά δίνει πέντε πρακτικούς κανόνες. Μην επιτρέπετε τη χρήση του όταν δεν παρέχετε τις επαγγελματικές σας υπηρεσίες και μη γνωστοποιείτε τα στοιχεία του χωρίς λόγο (αποθαρρύνοντας τον πελάτη να τα δώσει σε τρίτους)· χρησιμοποιείτε τον μόνο για νόμιμες συναλλαγές παρεπόμενες των υπηρεσιών σας, με διασταύρωση των εισερχόμενων πληρωμών έναντι των παρεχόμενων υπηρεσιών· περιορίστε τα εισερχόμενα κεφάλαια σε λογαριασμούς **στο όνομα του πελάτη** από τράπεζα ΕΕ/ΕΟΧ ή αξιόπιστης δικαιοδοσίας, εξετάζοντας το ενδεχόμενο να **δέχεστε μόνο ηλεκτρονικές μεταφορές**· εγκρίνετε εκ των προτέρων τις οδηγίες του πελάτη και ελέγχετε ότι τα κεφάλαια εξέρχονται μόνο προς τους συμφωνηθέντες δικαιούχους, με λογική και οικονομική συνοχή· και, επί ματαίωσης της συναλλαγής, **επιστρέψτε τα κεφάλαια από τον ίδιο δίαυλο και με τον ίδιο τρόπο** που εισπράχθηκαν. Το γενικό συμπέρασμα διατυπώνεται ως απαγόρευση. Όταν ο πελάτης χρησιμοποιεί τον λογαριασμό σας **αντί να ανοίξει δικό του**, αυτό ισοδυναμεί με **παροχή σκιώδους τραπεζικής υπηρεσίας (*shadow banking*) και πρέπει να αποφεύγεται**.

*Κίνδυνος διεπαφής.* Μη αυτοπρόσωπη σύναψη **και** μη αυτοπρόσωπη διαρκής επικοινωνία (λήψη οδηγιών, εκτέλεση συναλλαγών εξ αποστάσεως)· επικοινωνία **μέσω μεσάζοντα**, όπου ο κίνδυνος πηγάζει από την απουσία επαφής με τον πελάτη *και* από τους κινδύνους του ίδιου του μεσάζοντα - αν δεν είναι ήδη γνωστός και καλής φήμης, απαιτούνται έλεγχοι σε ανοικτές πηγές πριν από την ανάληψη.

**Ειδικοί κίνδυνοι ανά υπηρεσία.**

- **Έλεγχος**. Η σχέση ελεγκτή-ελεγχόμενης οντότητας **είναι επιχειρηματική σχέση** (η ετήσια επιβεβαίωση της εντολής με απόφαση του διοικητικού συμβουλίου προσδίδει τη διάρκεια). Η διαρκής παρακολούθηση εξειδικεύεται σε δύο υποχρεώσεις. Επικαιροποίηση των στοιχείων του πελάτη, και **σύγκριση του υπολοίπου κλεισίματος του προηγούμενου ελέγχου με το υπόλοιπο έναρξης του νέου** - κάθε απόκλιση πρέπει να εξηγηθεί και να σταθμιστεί ως πιθανή υποψία. Ρητή απαγόρευση απομόνωσης: **«auditors are not to look at each audit year in isolation»**. Επί ομαδικών ελέγχων, ο ελεγκτής του ομίλου **δεν απαλλάσσεται** επειδή τμήμα του ελέγχου έγινε από ελεγκτή θυγατρικής, εφόσον είναι σε θέση να εντοπίσει το ασυνήθιστο.
- **Εκκαθαρίσεις**. Αυξημένος κίνδυνος όταν η εταιρεία, οι πραγματικοί δικαιούχοι ή τα στελέχη της συνδέονται με **ουσιώδη δυσμενή δημοσιότητα**, ιδίως ποινικές έρευνες ή καταγγελίες απάτης· όταν η διαδικασία απαιτεί **πώληση ή διανομή περιουσιακών στοιχείων**· όταν τα περιουσιακά στοιχεία βρίσκονται σε ή οι πληρωμές κατευθύνονται προς/από **υψηλού κινδύνου δικαιοδοσίες**· και όταν οι **πραγματικοί δικαιούχοι έπαψαν να είναι προσβάσιμοι**. Η ουσιαστική ερώτηση δεν είναι «ποιος είναι ο σκοπός της εκκαθάρισης» - είναι προφανής - αλλά **«γιατί εκκαθαρίζεται η εταιρεία»**, ιδίως όταν εκκαθαρίζεται **λίγο μετά τη σύστασή της**.
- **Διορισμοί ως *controller*, *administrator* ή *competent person***. **Πάντοτε υψηλού κινδύνου**, ακόμη κι όταν ο διορισμός γίνεται από αξιόπιστη αρχή ή από δικαστήριο - ακριβώς επειδή προϋποθέτει είτε πιθανή κατάχρηση της οντότητας για εγκληματική δραστηριότητα είτε σοβαρές ρυθμιστικές αποτυχίες.

**Γεγονότα-σκανδάλη επανεξέτασης (*trigger events*).** Έναρξη και σχεδιασμός επαναλαμβανόμενης εντολής· ανάληψη νέας υπηρεσίας που μεταβάλλει τον κίνδυνο· επανεκκίνηση ανασταλείσας εντολής· **μεταβολή ελέγχου ή ιδιοκτησίας**· σημαντική αλλαγή στα βασικά στελέχη· ουσιώδης μεταβολή στο επίπεδο, στο είδος ή στον τρόπο άσκησης της δραστηριότητας (π.χ. αλλαγή κλάδου ή δικαιοδοσιών)· διαπίστωση ότι ο πελάτης ή ο πραγματικός δικαιούχος είναι ΠΕΠ· **και κάθε αφορμή ανησυχίας ή υποψίας**.

### 11.2 Κατάλογος Β - ύποπτες ενδείξεις

*Πηγές. Implementing Procedures Part II - Accountants and Auditors, κεφ. 6.2 «Red Flags» και 5.3 (διαρκής παρακολούθηση)· Factsheet «Typologies & Red Flags: Indicators of Tax-Related ML» (11/2021)· Guidance SA25-01 (05/2025)· Implementing Procedures Part I, κεφ. 5.*

**Ο κανόνας ερμηνείας που θέτει η ίδια η FIAU, και που πρέπει να διαβαστεί πριν από τον κατάλογο:** *«The existence of one or multiple red flags should not automatically give rise to suspicion and/or a report but rather, should cause the practitioner to analyse the transaction and customer in further detail to determine whether the activity is justified or whether there is indeed a suspicion.»* Και το αντίστροφο, εξίσου ρητό. **Μια συναλλαγή που φαίνεται ασυνήθιστη δεν είναι κατ' ανάγκην ύποπτη** - ακόμη και πελάτες με σταθερό προφίλ έχουν περιοδικά ασυνήθιστες κινήσεις. Το ασυνήθιστο είναι, σε πρώτο χρόνο, **μόνο βάση για περαιτέρω διερεύνηση**. Οι τέσσερις κινήσεις που η FIAU περιμένει πριν από την απόφαση. Έλεγχος αν η συναλλαγή στέκει έναντι της γνωστής πηγής πλούτου, πηγής κεφαλαίων και δραστηριότητας· έρευνα σε ανοικτές πηγές (π.χ. αν υπάρχουν καν τα μέρη που αναγράφονται σε τιμολόγιο)· ερώτηση στον πελάτη για τυχόν νέες δραστηριότητες που εξηγούν τη μεταβολή· και αίτημα εγγράφων που τεκμηριώνουν τη συναλλαγή και την πηγή των κεφαλαίων.

#### *Β.1 Ταυτότητα και συμπεριφορά του πελάτη*

| | Ένδειξη |
|---|---|
| 1 | **Η καταστατική έδρα δεν βγάζει νόημα σε σχέση με τη λειτουργική δραστηριότητα** - διεύθυνση γραφείου ή κατοικίας ενώ η δραστηριότητα είναι βιομηχανική ή εμπορική· ή διεύθυνση που είναι προφανώς **μαζικής καταχώρισης** (ταχυδρομική θυρίδα, κτίριο γραφείων). |
| 2 | **Η εταιρεία δεν φαίνεται να έχει υπαλλήλους ή εγκαταστάσεις**, κατά τρόπο ασύμβατο με τη δηλωμένη δραστηριότητά της. |
| 3 | **Η επωνυμία είναι σχεδόν πανομοιότυπη με άσχετη, καθιερωμένη επιχείρηση** - γνωστή τυπολογία. Η νέα εταιρεία δανείζεται εμπιστοσύνη και φήμη εμφανιζόμενη ως τμήμα γνωστού ομίλου. |
| 4 | **Ανεξήγητη χρήση άτυπων διευθετήσεων** - συγγενείς ή στενοί συνεργάτες ως εικονικοί μέτοχοι ή διευθυντές. |
| 5 | **Ο πελάτης αποφεύγει ενεργά και ανεξήγητα τις κατά πρόσωπο συναντήσεις**, δίνει οδηγίες διακεκομμένα χωρίς νόμιμο λόγο, είναι υπεκφευκτικός ή πολύ δύσκολο να εντοπιστεί, ενώ αυτό δεν θα αναμενόταν. |
| 6 | **Αρνητικά αποτελέσματα από τους ελέγχους διαλογής (*screening*)**. |
| 7 | **Ο πελάτης ξεκινά ή αναπτύσσει επιχείρηση με απροσδόκητο προφίλ ή ανώμαλο επιχειρηματικό κύκλο**, ή εισέρχεται σε νέες/αναδυόμενες αγορές. Η αιτιολόγηση της FIAU είναι διδακτική. **Το οργανωμένο έγκλημα δεν χρειάζεται να αντλήσει κεφάλαια ή δανεισμό, και γι' αυτό είναι συχνά ο πρώτος που μπαίνει σε μια νέα αγορά** - ιδίως λιανική ή έντασης μετρητών. |
| 8 | **Ενδείξεις ότι ο πελάτης δεν επιθυμεί να λάβει τις αναγκαίες κρατικές εγκρίσεις ή να υποβάλει τα προβλεπόμενα έγγραφα.** |
| 9 | **Συχνή ή ανεξήγητη αλλαγή επαγγελματιών συμβούλων ή μελών της διοίκησης.** |
| 10 | **Πολλαπλές αλλαγές λογιστή/ελεγκτή χωρίς έγκυρη εξήγηση.** |
| 11 | **Ο πελάτης είναι απρόθυμος να δώσει το σύνολο των σχετικών πληροφοριών**, ή ο λογιστής έχει εύλογη αμφιβολία ότι οι πληροφορίες που δόθηκαν είναι ορθές ή επαρκείς. |
| 12 | **Πληρεξουσιότητα υπό ασυνήθεις όρους** - π.χ. χορηγείται ανέκκλητα ή για συγκεκριμένα περιουσιακά στοιχεία - και οι λόγοι που δίνονται είναι ασαφείς ή παράλογοι. |
| 13 | **Ανεξήγητη επείγουσα ανάγκη** για τη συνδρομή του λογιστή. |
| 14 | **Ασυνήθιστη «εξειδίκευση» του πελάτη**, περιλαμβανομένης της πολυπλοκότητας του περιβάλλοντος ελέγχου του. |
| 15 | **Η ακανόνιστη μορφή ή η βραχύτητα της σχέσης** - οι εφάπαξ αναθέσεις με ελάχιστη επαφή καθ' όλη τη διάρκειά τους παρουσιάζουν αυξημένο κίνδυνο. |
| 16 | **Γνώση προηγούμενων, μη γνωστοποιηθεισών διευθετήσεων.** |
| 17 | **Νέοι διευθυντές ή μέτοχοι των οποίων το προφίλ είναι ασύμβατο με τις δραστηριότητες της εταιρείας.** |
| 18 | **Ανεξήγητες, συχνές αλλαγές επωνυμίας, έδρας ή δομής ιδιοκτησίας.** |
| 19 | **Αλλαγή εμπορικών εταίρων ασύμβατη με τις προσδοκίες ή τη φύση της δραστηριότητας.** |
| 20 | **Ο πελάτης δεν γνωρίζει πού τηρούνται τα επιχειρηματικά του έγγραφα** - ένδειξη ότι ενεργεί για λογαριασμό άλλου. |
| 21 | **Οι τέσσερις συμπεριφορικοί δείκτες του «αχυρανθρώπου» (*prestanome, front man, straw man*)**: (α) ο εικαζόμενος πελάτης ή πραγματικός δικαιούχος **δεν μπορεί να δώσει άμεσες οδηγίες** για τη λειτουργία της οντότητας και παραπέμπει τις αποφάσεις σε άλλον· (β) στην αλληλογραφία **εμπλέκεται τρίτος άγνωστος** στον επαγγελματία· (γ) **οι αμοιβές εξοφλούνται από πρόσωπα άλλα** από τον εικαζόμενο πελάτη, με τρόπο που δεν βγάζει πρακτικό επιχειρηματικό νόημα· (δ) ο εικαζόμενος πελάτης **δεν φαίνεται να κατανοεί λεπτομερώς τη λειτουργία της οντότητάς του**. Η οδηγία εδώ είναι διπλή και αυστηρή. Ελλείψει νόμιμης εξήγησης, ο επαγγελματίας πρέπει να εξετάσει την υποβολή αναφοράς **και να απόσχει από την περαιτέρω παροχή υπηρεσιών**. |
| 22 | *Φορολογικοί δείκτες συμπεριφοράς.* Ο πελάτης **ρωτά, άμεσα ή έμμεσα, αν θα δηλωθούν τα έσοδά του στις αρχές**· δείχνει **ασυνήθιστο ενδιαφέρον** για το αν συγκεκριμένη συναλλαγή θα δηλωθεί· **απαιτεί εξαιρετικά υψηλά και άτυπα επίπεδα εμπιστευτικότητας**· **επιμένει να μην έρχεται ο λογιστής σε άμεση επαφή μαζί του** ή αρνείται κάθε επικοινωνία· **γίνεται μη συνεργάσιμος μόλις ξεκινήσει η δέουσα επιμέλεια**· **ζητεί να κλείσει η σχέση μόλις ζητηθούν πρόσθετες πληροφορίες φορολογικού χαρακτήρα**· **ζητεί ή υπονοεί να μη γνωστοποιηθούν στοιχεία στη φορολογική διοίκηση** ενώ η γνωστοποίηση επιβάλλεται από τον νόμο· **δηλώνει προθυμία να πληρώσει αμοιβές πάνω από τις αγοραίες**· εμφανίζει **ιστορικό «ψωνίσματος» συμβούλων (*advisor shopping*)** χωρίς ικανοποιητική εξήγηση· **ζητεί συμβουλή για επαναπατρισμό εισοδήματος ή κεφαλαίου** από αλλοδαπή δικαιοδοσία χωρίς εμπορική δικαιολόγηση· **ζητεί συμβουλή για αλλαγή φορολογικής κατοικίας χωρίς πραγματική πρόθεση να μετοικήσει**· **αρνείται να αξιοποιήσει διαθέσιμες νόμιμες φορολογικές ελαφρύνσεις** χωρίς εύλογη εξήγηση· **δεν έχει υποβάλει δηλώσεις ή δεν έχει καταβάλει φόρο και αρνείται να το διορθώσει**· **είναι μη συμμορφούμενος για σειρά ετών**· **αρνείται να δώσει τα στοιχεία που απαιτούνται για διεθνείς φορολογικές υποχρεώσεις**, περιλαμβανομένης τεκμηρίωσης του δηλωθέντος εισοδήματος στη χώρα καταγωγής του· **δυσμενής δημοσιότητα** για φορολογική απάτη ή καταδίκες για φορολογικά εγκλήματα, στον πελάτη ή σε συνδεδεμένα πρόσωπα· **ψευδείς δηλώσεις ή έγγραφα** φορολογικού περιεχομένου· και **αδήλωτη διπλή ιθαγένεια ή φορολογική κατοικία** - με τη ρητή διευκρίνιση της FIAU ότι η μη γνωστοποίηση δεν είναι καθ' εαυτήν παράβαση, μπορεί όμως να είναι **σκόπιμη, για την αποφυγή φορολογικών υποχρεώσεων**. |

#### *Β.2 Οι συναλλασσόμενοι του πελάτη*

| | Ένδειξη |
|---|---|

| | |
|---|---|
| 1 | **Επενδύσεις σε ή δάνεια προς οντότητες χωρίς εμφανή νομικό, φορολογικό, επιχειρηματικό ή οικονομικό λόγο**, ή προς οντότητες που εγείρουν υψηλότερο γεωγραφικό κίνδυνο. |
| 2 | **Συναλλαγές με στενά συνδεδεμένα πρόσωπα**, για τις οποίες ο πελάτης ή οι σύμβουλοί του δίνουν **αντιφατικές ή παράλογες εξηγήσεις** και στη συνέχεια δεν θέλουν ή δεν μπορούν να τις τεκμηριώσουν με νόμιμο, φορολογικό, εμπορικό ή οικονομικό λόγο. |
| 3 | **Πληρωμές από μη συνδεδεμένα ή άγνωστα τρίτα μέρη**, και **καταβολή αμοιβών σε μετρητά** όταν αυτό δεν είναι ο τυπικός τρόπος πληρωμής. |
| 4 | **Ασυνέπεια μεταξύ του ονόματος του πωλητή/εξαγωγέα και του προσώπου που εισπράττει την πληρωμή.** |
| 5 | **Υψηλός όγκος εμπορίου με δικαιοδοσίες υψηλού κινδύνου**, που δεν βγάζει άμεσο οικονομικό νόημα σε σχέση με τη γνωστή εμπορική δραστηριότητα του πελάτη. |
| 6 | **Ανεξήγητη και παράλογη αλλαγή στις δικαιοδοσίες με τις οποίες συναλλάσσεται ο πελάτης**, ασύμβατη με το προφίλ και τη γνωστή δραστηριότητά του. |
| 7 | **Παροχή συμβουλευτικών, διαφημιστικών ή ερευνητικών υπηρεσιών από πάροχο εγκατεστημένο σε μη συνεργάσιμη δικαιοδοσία**, ή που **δεν διαθέτει τους αναγκαίους πόρους** για να τις παράσχει, ή που έχει **ανεξήγητα έναν ή ελάχιστους πελάτες παρά τον πολύ υψηλό κύκλο εργασιών του**. Η FIAU εξηγεί γιατί. Η μηδενική κεφαλαιακή απαίτηση τέτοιων δραστηριοτήτων τις καθιστά ιδανικές για διόγκωση κόστους και μεταφορά κεφαλαίων. Και προειδοποιεί. Όταν ζητηθεί τεκμηρίωση, ο πελάτης συνήθως προσκομίζει **ένα τιμολόγιο ή, το πολύ, πολύ απλούς συμβατικούς όρους** - απαιτείται **αλληλογραφία, παρουσιάσεις, παραδοτέα** που αποδεικνύουν ότι η υπηρεσία πράγματι ανατέθηκε και παρασχέθηκε. |
| 8 | **Καταβολές σε πρόσωπα ή οντότητες σε δικαιοδοσίες υψηλού κινδύνου ή με αδιαφανή ιδιοκτησία.** |
| 9 | **Ανεξήγητη χρήση ομαδοποιημένων λογαριασμών πελατείας (*pooled client accounts*)** - και, στην κορυφαία της μορφή, **αίτημα επιστροφής αχρησιμοποίητων κεφαλαίων σε τρίτο πρόσωπο που υποδεικνύει ο πελάτης**. Η FIAU το χαρακτηρίζει «*a red flag that is typically indicative of money laundering*». |
| 10 | **Ο πελάτης ζητεί να χρησιμοποιήσει τον λογαριασμό πελατείας του φοροτεχνικού χωρίς εύλογη ή εμπορική δικαιολόγηση.** |
| 11 | **Οι πραγματικοί δικαιούχοι της εταιρείας υπό εκκαθάριση έπαψαν να είναι προσβάσιμοι.** |
| 12 | **Διανομή περιουσιακών στοιχείων σε πρόσωπα χωρίς εμφανή σύνδεση με την επιχείρηση** - ο εκκαθαριστής οφείλει να κατανοήσει τη σχέση αποδέκτη και εταιρείας. |

### *B.3 Οι όροι των συναλλαγών*

| | Ένδειξη |
|---|---|
| 1 | **Οι συναλλαγές της εταιρείας δεν αποτυπώνουν συνεχιζόμενη δραστηριότητα σύμφωνη με τη δηλωμένη** - π.χ. **απουσία συναλλαγών λειτουργικού κόστους και μισθοδοσίας**. |
| 2 | **Αγορές που υπερβαίνουν τις οικονομικές δυνατότητες της εταιρείας**, ιδίως όταν χρηματοδοτούνται με εισφορές μετρητών ή από τρίτους. |
| 3 | **Διαδοχικές εισφορές κεφαλαίου ή άλλες εισφορές σε σύντομο διάστημα προς την ίδια εταιρεία**, χωρίς νόμιμο, φορολογικό, επιχειρηματικό ή οικονομικό λόγο. |
| 4 | **Αλλαγή του μέσου πληρωμής την τελευταία στιγμή, χωρίς δικαιολόγηση**, ή ανεξήγητη έλλειψη πληροφόρησης και διαφάνειας - ιδίως όταν η αλλαγή επιτρέπει την είσοδο ή έξοδο κεφαλαίων **από ή προς τρίτο**. |
| 5 | **Υποψία χρήσης εικονικών δανείων, εικονικών τιμολογίων και παραπλανητικών ονοματοδοσιών.** |
| 6 | **Αιφνίδια δραστηριοποίηση πελάτη που ήταν αδρανής**, χωρίς σαφή εξήγηση· ή, αντιστρόφως, εταιρεία που **περιέρχεται περιοδικά σε αδράνεια** κατά τρόπο ασύμβατο με τα αναμενόμενα. |
| 7 | **Μεταβίβαση ακινήτων ή άλλων αγαθών υψηλής αξίας μεταξύ μερών σε ασυνήθιστα σύντομο διάστημα** για παρόμοιες συναλλαγές, χωρίς νόμιμο λόγο. |
| 8 | **Συναλλαγές όπου είναι εξ όψεως προφανές ότι το αντάλλαγμα είναι ανεπαρκές**, ιδίως όταν ο πελάτης δεν προσδιορίζει νόμιμο λόγο για το ύψος του. |
| 9 | **Ασυνήθιστα μέσα πληρωμής** - π.χ. πολύτιμα μέταλλα ή λίθοι. |
| 10 | **Αναβολή της πληρωμής για αγαθό ή υπηρεσία που παραδόθηκε αμέσως**, σε ημερομηνία πολύ απομακρυσμένη από τη συνήθη, χωρίς κατάλληλες εγγυήσεις. |
| 11 | **Ανεξήγητοι ασυνήθεις όροι ή ρήτρες σε πιστωτικές διευθετήσεις** που δεν αντανακλούν την εμπορική σχέση των μερών. **Ασυνήθιστα σύντομες ή μακρές περίοδοι απόσβεσης, επιτόκια ουσιωδώς πάνω ή κάτω από τα αγοραία, επανειλημμένες ακυρώσεις γραμματίων, υποθηκών ή άλλων εξασφαλίσεων πολύ πριν από τη συμφωνηθείσα λήξη**. |
| 12 | **Εισφορές ή μεταβιβάσεις αγαθών εγγενώς δυσχερώς αποτιμώμενων** - κοσμήματα, πολύτιμοι λίθοι, έργα τέχνης, αντίκες, εικονικά περιουσιακά στοιχεία - όταν αυτό δεν συνηθίζεται για τον συγκεκριμένο τύπο πελάτη ή συναλλαγής, ή γενικά χωρίς κατάλληλη εξήγηση. |
| 13 | **Απόκτηση επιχειρήσεων υπό εκκαθάριση** χωρίς εμφανή νόμιμο, φορολογικό, επιχειρηματικό ή οικονομικό λόγο. |
| 14 | **Εμπορικές, ιδιωτικές ή ακινητικές συναλλαγές και υπηρεσίες χωρίς εμφανή νόμιμο επιχειρηματικό, οικονομικό, φορολογικό ή οικογενειακό λόγο.** |
| 15 | **Κυκλικές συναλλαγές ή «round-tripping»** - κεφάλαια που επανεπενδύονται στην αρχική δικαιοδοσία αφού πρώτα μεταφερθούν σε αλλοδαπή οντότητα, όχι κατ' ανάγκην φορολογικό παράδεισο. |
| 16 | **Μεταβιβάσεις περιουσιακών στοιχείων, περιλαμβανομένης της σύστασης εμπιστεύματος, χωρίς σαφή νομική και ορθολογική επιλογή**, ή προς μη συνεργάσιμες δικαιοδοσίες. |
| 17 | **Τα «ελαττώματα» των εμπορικών εγγράφων - ο πιο εφαρμόσιμος πρακτικά δείκτης.** Όταν προσκομίζονται τιμολόγια ή συμβάσεις για να τεκμηριώσουν συναλλαγή που έχει ήδη επισημανθεί, δίνεται ιδιαίτερη προσοχή σε. **Τιμολόγια μεγάλων ποσών με γενικόλογη περιγραφή** (το παράδειγμα της FIAU: **«200.000 € για συμβουλευτικές υπηρεσίες»**, χωρίς περαιτέρω στοιχεία ή ανάλυση)· **επαναλαμβανόμενα τιμολόγια υπηρεσιών χωρίς σύμβαση** που τις ρυθμίζει· **συμβάσεις υπηρεσιών μεγάλης αξίας χωρίς ημερομηνία έναρξης ή περίοδο παροχής**· **ασυνέπεια μεταξύ πωλητή/εξαγωγέα και αποδέκτη της πληρωμής**· **συμβάσεις που δεν βγάζουν επιχειρηματικό νόημα** (το παράδειγμα, σύμβαση φορολογικής, εμπορικής και διοικητικής υποστήριξης διάρκειας λίγων μόνο μηνών)· **συμβάσεις με αξία εμφανώς διογκωμένη ή υποτιμημένη** έναντι της αγοραίας· και **εσφαλμένα ή ελλείποντα στοιχεία** (λανθασμένοι ΑΦΜ και αριθμοί μητρώου). Ο κανόνας εφαρμογής είναι σαφής. **Ο επαγγελματίας δεν υποχρεούται να ελέγχει κάθε τιμολόγιο και κάθε σύμβαση του πελάτη** - αλλά όταν ένα έγγραφο προσκομίζεται για να δικαιολογήσει επισημασμένη συναλλαγή, εξετάζεται με προσοχή, ακριβώς επειδή **υπάρχει ήδη βαθμός αμφιβολίας**. |
| 18 | **Οι τέσσερις μορφές δόλιας ή εσφαλμένα λογιστικοποιημένης τιμολόγησης.** Υπερ- ή υποτιμολόγηση αγαθών/υπηρεσιών· **πολλαπλή τιμολόγηση των ίδιων αγαθών ή υπηρεσιών**· **ψευδώς περιγραφόμενα αγαθά ή υπηρεσίες** - υπερ- ή υπο-αποστολές, ψευδείς εγγραφές σε φορτωτικές· και **πολλαπλή εμπορία των ίδιων αγαθών ή υπηρεσιών**. |
| 19 | **Σύσταση εταιρείας σε δικαιοδοσία όπου η εταιρεία δεν έχει καμία παρουσία ούτε ασκεί δραστηριότητα** - γνωστή τυπολογία διακίνησης κεφαλαίων μεταξύ δικαιοδοσιών· ιδιαίτερα κρίσιμη «στο πλαίσιο μη κατοίκων που συστήνουν οντότητες στη Μάλτα». |
| 20 | **Σύσταση εταιρειών που εγκαταλείπονται λίγο μετά τη σύστασή τους.** |

| | |
|---|---|
| 21 | **Σύσταση δύο ή περισσότερων εμπορικών εταιρειών σε διαφορετικές δικαιοδοσίες με την ίδια επωνυμία**, χωρίς εμπορικό λόγο. |
| 22 | **Απόκρυψη διαδρομής.** Ανάληψη κεφαλαίων με τρόπους που καθιστούν την παρακολούθηση της δαπάνης αδύνατη (μετρητά, εικονικά περιουσιακά στοιχεία), με πρόθεση απόκρυψης του ίχνους. |

### *B.4 Πληρωμές και χρηματικές ροές*

| | Ένδειξη |
|---|---|
| 1 | **Κατοχή σημαντικών ή υπερβολικών ποσών μετρητών** σε σχέση με τη φύση της δραστηριότητας. |
| 2 | **Σημαντικές πωλήσεις με μετρητά από εταιρείες που εμπορεύονται αγαθά υποκείμενα στους περιορισμούς μετρητών** - ο δείκτης που συνδέει άμεσα τον λογιστή με το όριο των €10.000. |
| 3 | **Χρήση ουσιωδών ποσών μετρητών σε επιχείρηση που δεν είναι έντασης μετρητών**, χωρίς εμπορική ή εύλογη δικαιολόγηση. |
| 4 | **Εισροή νέων κεφαλαίων στην επιχείρηση από ασαφή πηγή** ή αξίας δυσανάλογης προς τις περιστάσεις των πραγματικών δικαιούχων. |
| 5 | **Κατάτμηση (*structuring/smurfing*)** - καταθέσεις και μεταφορές τεμαχισμένες σε μικρά ποσά, σε χρόνο, τόπους και διαύλους, ώστε να αποφευχθεί ο έλεγχος. Η FIAU σημειώνει ρητά ότι **το μαλτέζικο σύστημα δεν επιβάλλει αναφορά συναλλαγών άνω κατωφλίου** - αλλά ότι οι υπόχρεοι **μπορούν να χρησιμοποιούν δικά τους κατώφλια ως εργαλείο ανίχνευσης**. |
| 6 | **Εμβάσματα χωρίς νόμιμο επιχειρηματικό λόγο**, ιδίως προς δικαιοδοσίες με φορολογικά πλεονεκτήματα ή μη συνεργάσιμες - το ισοδύναμο της κατάτμησης για επιχειρήσεις που δεν παράγουν μετρητά. |
| 7 | **Ασυνεπείς αναλήψεις ή καταθέσεις**, των οποίων η προέλευση δεν δικαιολογείται ή είναι ασύμβατη με τον σκοπό του λογαριασμού. |
| 8 | **Συχνές καταθέσεις από ανεξήγητες πηγές· υψηλός όγκος τραπεζικών συναλλαγών σε σύντομο διάστημα.** |
| 9 | **Συναλλαγή ασύμβατη με το γνωστό προφίλ του πελάτη** - το παράδειγμα της FIAU. Αγορά πολύ ακριβού αυτοκινήτου ή επανειλημμένη απόκτηση ακινήτων από πρόσωπο με κατώτατο μισθό ή πολύ χαμηλό δηλωθέν εισόδημα. |
| 10 | **Έσοδα ή έξοδα ενδεικτικά άλλης δραστηριότητας από τη γνωστή** - η FIAU δίνει το εύγλωττο παράδειγμα. **Είσπραξη αμοιβών συμβούλου από εταιρεία που δεν παρέχει τέτοιες υπηρεσίες και δεν έχει καμία σχετική εμπειρογνωσία**. |
| 11 | **Ανάμειξη προσωπικών και εταιρικών λογαριασμών** - διπλή λειτουργία. Εταιρικοί λογαριασμοί για προσωπικές δαπάνες (διόγκωση εξόδων) και προσωπικοί λογαριασμοί για επαγγελματικές εισπράξεις (μείωση φορολογητέου εισοδήματος). Η επισήμανση της FIAU είναι σημαντική για τους ελεγκτές. **Στους υποχρεωτικούς ελέγχους οι προσωπικοί λογαριασμοί συνήθως δεν εξετάζονται** - και ακριβώς γι' αυτό το εισόδημα που περνά από εκεί μένει αδήλωτο. |
| 12 | **Δάνεια μετόχων για τη χρηματοδότηση εταιρικών δραστηριοτήτων**, όταν τα δανειζόμενα ποσά δεν συνάδουν με το γνωστό προφίλ και τους οικονομικούς πόρους του δανειστή· ιδίως όταν είναι **επαναλαμβανόμενα, με ιδιαίτερα ευνοϊκούς όρους, ή καταλήγουν ανεξόφλητα**. Η εξέταση περιλαμβάνει **σύγκριση του συνολικού ύψους τους με τον ισολογισμό**. |
| 13 | **Απουσία τοπικού αποτυπώματος** - η FIAU θέτει το ερώτημα ευθέως. Γιατί εταιρεία **εγγεγραμμένη στη Μάλτα, ιδιοκτησίας ημεδαπών και ενεργή στη Μάλτα**, δεν διατηρεί λογαριασμό σε τοπικό πιστωτικό ή χρηματοδοτικό ίδρυμα; |
| 14 | **Ο φόρος που καταβλήθηκε στο παρελθόν, πριν από τη σύναψη της σχέσης, δεν δικαιολογείται και δεν συνάδει** με τις περιστάσεις, τα πραγματικά περιστατικά και τη διαθέσιμη τεκμηρίωση. |
| 15 | **Ο πελάτης δεν μπορεί ή δεν θέλει να δώσει στοιχεία για την πηγή κεφαλαίων και πηγή πλούτου**· ή τα στοιχεία που δίνει είναι **περίεργα ή ανεπαρκώς σαφή**, ώστε ο επαγγελματίας να μην μπορεί εύλογα να συμπεράνει ότι προέρχονται από ιστορικό επενδύσεων, εμπορικά κέρδη ή οικογενειακό πλούτο. |
| 16 | **Οι συναλλαγές κατά τη διάρκεια της σχέσης δεν ευθυγραμμίζονται με την πηγή πλούτου και την αναμενόμενη πηγή κεφαλαίων** που τηρούνται στον φάκελο - ένδειξη **αδήλωτης, πρόσθετης ροής εισοδήματος**. |
| 17 | **Η πηγή κεφαλαίων δεν ταιριάζει με τις υπηρεσίες που ζητούνται** - π.χ. πελάτης με δηλωμένο μέτριο εισόδημα ζητεί υπηρεσίες κατάλληλες για μεγάλες επιχειρήσεις. |
| 18 | **Ενδείξεις ότι τα κεφάλαια δεν δηλώθηκαν στη φορολογική διοίκηση.** Η FIAU οριοθετεί με ακρίβεια. **Ο υπόχρεος δεν έχει ειδική υποχρέωση να διαπιστώνει αν το εισόδημα δηλώθηκε** - αλλά ενίοτε η μη δήλωση προκύπτει από τη συμπεριφορά του πελάτη ή από τη φύση της συναλλαγής, **και ενίοτε το λέει ο ίδιος ο πελάτης**. |
| 19 | **Πωλήσεις και αγορές χωρίς τιμολόγια ή κατάλληλη τεκμηρίωση**, ή με αμφιβολίες για τη γνησιότητά της. |

### *B.5 Αποτελέσματα και οικονομικές καταστάσεις*

*Η ομάδα όπου η Μάλτα είναι πλουσιότερη από τα περισσότερα δίκαια, χάρη στην καθοδήγηση SA25-01 - η οποία, υπενθυμίζεται, δεν είναι δεσμευτική αλλά προέρχεται από την ανάλυση των αναφορών που έλαβε η ίδια η FIAU.*

**Έσοδα. Αιφνίδιες αυξήσεις ή πτώσεις χωρίς αντίστοιχη επένδυση ή προώθηση** - η ανοδική αιχμή υποδηλώνει εισροή «βρόμικου» χρήματος, η κάθετη πτώση μετατόπιση της δραστηριότητας νομιμοποίησης αλλού· το παράδειγμα. Εστιατόριο με μεγάλες, μη εποχικές αιχμές εσόδων. **Λόγος πωλήσεων με μετρητά προς πωλήσεις με πίστωση σημαντικά υψηλότερος από τον μέσο όρο του κλάδου** - το παράδειγμα είναι αριθμημένο. **Εταιρεία που δηλώνει 90% των πωλήσεών της σε μετρητά, ενώ ο κλάδος της δηλώνει τυπικά 40%**· αν ο επαγγελματίας δεν πειστεί για τα επίπεδα των μετρητών, **υποβάλλει αναφορά**. **Ασυνέπεια μεταξύ γεωγραφικής κατανομής πωλήσεων και πελατειακής βάσης** - αιφνίδια έκρηξη πωλήσεων από γεωγραφικά απομακρυσμένες ή άσχετες αγορές, σε επιχείρηση με παραδοσιακά τοπικό προσανατολισμό, ελεγχόμενη έναντι της διαφημιστικής στρατηγικής.

**Αγορές και αποθέματα.** Δύο τυπολογίες. **Διόγκωση ή απομείωση της αξίας του αποθέματος** για να δικαιολογηθούν πρόσθετες εισροές ή εκροές μετρητών - ελέγχεται με εξέταση της συνέπειας των λογιστικών πολιτικών αποτίμησης, **ανάλυση του μικτού περιθωρίου** για σημαντικές διακυμάνσεις ή αποκλίσεις από τον κλάδο, και σύγκριση με τα κλαδικά πρότυπα· και **εικονικά τιμολόγια για ανύπαρκτες αγορές αποθεμάτων**, ώστε να εξαχθεί χρήμα προς συνεργούς - ελέγχεται με εξέταση των προμηθευτών και των πληρωτέων, **αναζήτηση διπλών ή ασυνεπών τιμολογίων** (αναντιστοιχία ημερομηνιών, ποσών ή στοιχείων προμηθευτή), επαλήθευση της υπόστασης των προμηθευτών, **συμφωνία της κίνησης αποθεμάτων με τα πραγματικά αποθέματα**, και εντοπισμό **μεγάλων ανεξήγητων ταμειακών εκροών συνδεδεμένων με αγορές**.

**Μισθοδοσία. Αριθμός εργαζομένων έναντι λειτουργικής κλίμακας** - μικρή εταιρεία με δυσανάλογα μεγάλο εργατικό δυναμικό μπορεί να υποδηλώνει **εμπορία ανθρώπων**· η FIAU αναφέρει πραγματική υπόθεση, επιχείρησης με περιορισμένο οικονομικό αποτύπωμα που απασχολούσε σχετικά μεγάλο αριθμό ατόμων συγκεκριμένης δημογραφικής ομάδας. **Ασυνήθιστα υψηλές ή χαμηλές δαπάνες μισθοδοσίας** - οι υψηλές παραπέμπουν σε διογκωμένη μισθοδοσία για νομιμοποίηση, οι χαμηλές (λίγοι δηλωμένοι εργαζόμενοι με χαμηλό μισθολογικό κόστος σε επιχείρηση μεγάλης λειτουργίας, τυπικά εστιατόριο) σε **φοροδιαφυγή με αδήλωτο προσωπικό ή σε εκμετάλλευση εργασίας**. **Ύποπτες πληρωμές** - εφάπαξ μπόνους, πληρωμές σε πρόσωπα χωρίς σαφή ρόλο, πληρωμές σε δικαιοδοσίες υψηλού κινδύνου ή σε οντότητες με αδιαφανή ιδιοκτησία.

**Αμοιβές συμβούλων και επαγγελματικές υπηρεσίες.** Γραμμή που «χρησιμοποιείται συχνά για να συγκαλύψει πληρωμές σε συνεργούς». Μεγάλες, ανεξήγητες αμοιβές, ιδίως προς εταιρείες με **ασαφή ή άσχετη περιγραφή δραστηριότητας**· απαιτείται ανάλυση της νομιμότητας των υποκείμενων συμβάσεων και **σαφής τεκμηρίωση των παρασχεθεισών υπηρεσιών**.

**Διαφήμιση και προώθηση.** Η FIAU δηλώνει ότι **τις εντοπίζει συχνά** ως όχημα νομιμοποίησης. Διογκωμένες ή κατασκευασμένες δαπάνες προς ανύπαρκτα διαφημιστικά γραφεία· έλεγχος για **υπερβολική δαπάνη σε σχέση με το μέγεθος και την παρουσία της επιχείρησης στην αγορά**.

**Τόκοι και δανειακά έξοδα. Δάνεια από ασυνήθεις πηγές, πολύ υψηλά επιτόκια, και άτοκα δάνεια που δεν βγάζουν επιχειρηματικό νόημα.** Το ερώτημα που θέτει η καθοδήγηση. Μήπως η εταιρεία **πληρώνει τόκους για εικονικό δάνειο** προς εταιρεία του ομίλου, συνδεδεμένου μέρους ή τρίτου του οποίου η σχέση δεν είναι σαφώς προσδιορισμένη;

**Μισθώματα.** Επαλήθευση της υπόστασης του εκμισθωτή (ιδίως όταν είναι ασαφής ή υψηλού κινδύνου οντότητα)· **σύγκριση των μισθωμάτων με τις αγοραίες τιμές** και διερεύνηση κάθε απόκλισης· **μεγάλες προκαταβολές ή πληρωμές σε μετρητά** και ασυνέπειες στα αρχεία πληρωμών.

**Κερδοφορία. Διαρκείς ζημίες ή ελάχιστα κέρδη επί σειρά ετών** θέτουν το ερώτημα της βιωσιμότητας και του πραγματικού κινήτρου συνέχισης της λειτουργίας - «γιατί η εταιρεία δεν έχει παύσει τις εργασίες της;». Ακόμη ισχυρότερος δείκτης. **Εταιρεία που δεν καταγράφει κέρδος επί μακρόν ενώ ταυτόχρονα επεκτείνει τις δραστηριότητές της.** (Παράλληλα, στο υλικό για τη φοροδιαφυγή, **πωλήσεις κάτω του κόστους που οδηγούν σε ζημία και συνεχίζονται χωρίς επιχειρηματική λογική**.)

**Ισολογισμός.** *Δάνεια μετόχων και υπόλοιπα συνδεδεμένων μερών* - δάνεια από πρόσωπα των οποίων η πηγή πλούτου είναι άγνωστη (ιδίως μεγάλα), δάνεια με ασυνήθιστα υψηλό ή μηδενικό επιτόκιο, **συχνές συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη χωρίς εμφανή οικονομική δικαιολόγηση**· εξετάζονται εύρος, επιτόκια, όροι αποπληρωμής **και οι δικαιοδοσίες όπου τηρούνται οι λογαριασμοί**. *Τραπεζικοί λογαριασμοί, ιδίως αλλοδαποί* - σκοπός, μοτίβα κίνησης, νομιμότητα αντισυμβαλλομένων, γεωγραφικός κίνδυνος, τεκμηρίωση, συναλλαγές συνδεδεμένων μερών. *Απαιτήσεις* - **ασυνήθιστα μεγάλες ή παλαιές απαιτήσεις**, ιδίως από άγνωστους ή υψηλού κινδύνου πελάτες· **διαγραφές και επισφάλειες** ως όχημα συγκάλυψης μεταφοράς κεφαλαίων. *Υποχρεώσεις* - δίαυλος διοχέτευσης χρήματος προς συνεργούς προμηθευτές. *Πάγια* - **υπερτίμηση ή υποτίμηση**, και **αγορές με μετρητά ή με κεφάλαια άγνωστης προέλευσης**. *Άυλα* - **διογκωμένες αξίες σημάτων και διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας**, με έλεγχο της νομιμότητας των αποκτήσεων και των αποτιμήσεων. *Ταμειακά διαθέσιμα* - **σημαντικά υπόλοιπα ασύμβατα με τη φύση και την κλίμακα της λειτουργίας**. *Επενδύσεις* - σε **αδιαφανή ή υψηλού κινδύνου χρηματοπιστωτικά μέσα** ή σε εταιρείες με αδιαφανή ιδιοκτησία. *Ίδια κεφάλαια* - **μεγάλες εισφορές κεφαλαίου από άγνωστες πηγές** ή **έκδοση μετοχών προς συνεργούς**.

**Καταστατικά έγγραφα και εταιρική διακυβέρνηση. Δραστηριότητες εκτός σκοπού** - με τη ρεαλιστική παραδοχή ότι οι σκοποί συντάσσονται ευρέως, αλλά με το εύγλωττο παράδειγμα. **Κατασκευαστική εταιρεία που αγοράζει μεγάλη ποσότητα κινητών τηλεφώνων προς μεταπώληση** εγείρει ζήτημα εμπορικά υποβοηθούμενης νομιμοποίησης. **Έλλειψη εμπειρίας ή εξειδίκευσης** μετόχων και διευθυντών στον δηλωμένο κλάδο - με τη διευκρίνιση ότι υπάρχουν νόμιμες εξηγήσεις (κληρονομιά μετοχών, συνδυασμός χρηματοδότη και τεχνογνώστη), αλλά ότι **είναι ασυνήθιστο να μην έχει κανένα από τα εμπλεκόμενα μέρη προηγούμενη εμπειρία**· το παράδειγμα. Διαφημιστική εταιρεία με μοναδικό ιδιοκτήτη-διευθυντή χωρίς καμία εμπειρία στη διαφήμιση, **και χωρίς διαδικτυακή παρουσία ή αυτοπροβολή** (με την αντίστροφη επιφύλαξη ότι οι νεοφυείς επιχειρήσεις εύλογα δεν έχουν αρχικά παρουσία). **Ημερομηνία σύστασης έναντι όγκου δραστηριότητας** - νεοσύστατες εταιρείες με δραστηριότητα συγκρίσιμη καθιερωμένων επιχειρήσεων σε σύντομο διάστημα (με επιφύλαξη για γνωστή επενδυτική στήριξη ή ουσιώδη προετοιμασία). **Πρόσφατες μεταβολές μετόχων ή διοίκησης** που ενδέχεται να αποσκοπούν στη συσκότιση της πραγματικής ιδιοκτησίας.

**Η έκθεση ελέγχου ως δείκτης.** Η FIAU ζητεί ρητά να αξιολογείται η έκθεση ελέγχου, **ιδίως όταν φέρει γνώμη με επιφύλαξη, αδυναμία έκφρασης γνώμης ή αρνητική γνώμη**, καθώς και **η παραίτηση ή η απομάκρυνση του ελεγκτή**.

**Λοιπές ενδείξεις. «Rubber stamping»** - στελέχη που εκτελούν τις οδηγίες του πραγματικού δικαιούχου χωρίς αμφισβήτηση· ο διευθυντής εγκρίνει αυτόματα πράξεις **χωρίς ίχνος συζήτησης** και, στην επαφή του με τον επαγγελματία, φαίνεται να **αγνοεί το υπόβαθρο και τον σκοπό της συναλλαγής**. **Το διοικητικό όργανο εμφανώς στερείται δεξιοτήτων ή χρόνου** για να ασκήσει τα καθήκοντά του. **Επανειλημμένη παράλειψη κατάθεσης των οικονομικών καταστάσεων στο Malta Business Registry** - η FIAU εξηγεί γιατί το θεωρεί σοβαρό. Η απουσία των εγγράφων **εξουδετερώνει τη δυνατότητα οποιουδήποτε, περιλαμβανομένης της φορολογικής διοίκησης, να ελέγξει αν η δηλωθείσα δραστηριότητα συνάδει με τα δημοσιευμένα**. **Ουσιωδώς ελλιπή αρχεία** που υπονομεύουν την αξιοπιστία των στοιχείων για τον ορθό προσδιορισμό του φόρου. **Ανεξήγητα περίπλοκες δομές** χωρίς σαφή εμπορικό σκοπό, **χρήση μετοχών κομιστή**, **καταπιστευτικοί μέτοχοι χωρίς σαφή και νόμιμο σκοπό**, και **δομές σχεδιασμένες ώστε να δυσχεραίνουν τη λήψη στοιχείων πραγματικού δικαιούχου** (π.χ. εμπίστευμα ή ίδρυμα σε δικαιοδοσία που δεν απαιτεί γνωστοποίηση δικαιούχων).

**Οι δείκτες που δανείζονται από τα Διεθνή Πρότυπα Ελέγχου.** Η FIAU διευκρινίζει ότι **δεν επιβάλλει** στους επαγγελματίες να ακολουθούν τα ΔΠΕ για σκοπούς AML - επισημαίνει όμως ποια τους στοιχεία βοηθούν στον εντοπισμό. Από το **ISA 240** (απάτη). Αξιολόγηση **ασυνήθιστων ή απροσδόκητων σχέσεων** που προκύπτουν από αναλυτικές διαδικασίες, ιδίως στους λογαριασμούς εσόδων· και, για σημαντικές συναλλαγές **εκτός της συνήθους πορείας των εργασιών** ή κατά τα λοιπά ασυνήθεις, αξιολόγηση του αν **η επιχειρηματική λογική τους - ή η απουσία της - υποδηλώνει ότι συνήφθησαν για δόλια χρηματοοικονομική πληροφόρηση ή για να συγκαλύψουν υπεξαίρεση**. Από το **ISA 550** (συνδεδεμένα μέρη). Για σημαντικές και μη συνήθεις συναλλαγές, διαπίστωση του αν εμπλέκονται γνωστά συνδεδεμένα μέρη, κατανόηση της λογικής τους και **του αν εγκρίθηκαν σε υψηλό επίπεδο**· και οι διαδικασίες για συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη **που δεν είχαν προηγουμένως αποκαλυφθεί** από τον πελάτη. Από το **ISA 315** (Παράρτημα 2, συνθήκες και γεγονότα ενδεικτικά ουσιώδους σφάλματος, που μπορούν εξίσου να γεννήσουν υποψία). **Μεταβολές στον κλάδο δραστηριοποίησης**· **μεταβολές στην αλυσίδα εφοδιασμού**· **ύπαρξη πολύπλοκων συμμαχιών και κοινοπραξιών**· **σημαντικές συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη**· **μεταβολές σε βασικά στελέχη, ιδίως αποχωρήσεις ανώτατων διευθυντικών στελεχών**· **έναρξη ερευνών από ρυθμιστικές ή κυβερνητικές αρχές**· και **σημαντικό ύψος μη επαναλαμβανόμενων ή μη συστηματικών συναλλαγών, περιλαμβανομένων ενδοομιλικών συναλλαγών και μεγάλων συναλλαγών εσόδων στο τέλος της περιόδου**. Ο κανόνας που κλείνει την ενότητα. Αν οι διαδικασίες αυτές αποκαλύψουν απάτη **ή αποβούν μη ικανοποιητικές - δηλαδή δεν υπάρχει έγκυρη εξήγηση** - ο ελεγκτής οφείλει να σταθμίσει αν εγείρονται ενδείξεις νομιμοποίησης και να αναζητήσει περισσότερα στοιχεία.

**Ο χρόνος δεν σβήνει την υποχρέωση.** Ρητός κανόνας για τους ελεγκτές. Πρέπει να αναφέρουν **ακόμη κι όταν οι συναλλαγές έλαβαν χώρα πολύ πριν από τον έλεγχο ή ακόμη και πριν από την ανάθεση**, και ακόμη κι όταν έχουν ήδη ολοκληρωθεί. Το χαρακτηριστικό παράδειγμα. **Ο έλεγχος φωτίζει αμφίβολη σύμβαση μεταξύ της ελεγχόμενης οντότητας και τρίτου** - η πάροδος του χρόνου **δεν δημιουργεί απαλλαγή**. Το ίδιο ισχύει και για **δυσμενή δημοσιότητα** που εντοπίζεται **ανάμεσα σε δύο ελεγκτικούς κύκλους ή πριν από την πρώτη ανάθεση**.

**Η υπόθεση-παράδειγμα της FIAU** (μαλτέζικη ελεγκτική εταιρεία, αναφορά κατά τον υποχρεωτικό έλεγχο ενοποιημένων καταστάσεων). Εντοπίστηκε σύμβαση μεταξύ θυγατρικής του πελάτη σε δικαιοδοσία υψηλού κινδύνου και **άσχετου τρίτου, εγγεγραμμένου στην ίδια δικαιοδοσία**. Οι τέσσερις ανωμαλίες. Η σύμβαση αφορούσε **γενικόλογη «διοικητική υποστήριξη»**· οι υπηρεσίες θα παρέχονταν σε **πολύ σύντομο διάστημα**, ενώ τέτοιες υπηρεσίες είναι τυπικά επαναλαμβανόμενες ή μακράς διάρκειας· **δεν προσδιοριζόταν ημερομηνία έναρξης**· και **τα στοιχεία του αντισυμβαλλομένου ήταν εσφαλμένα και εν μέρει ψευδή**. Οι εξηγήσεις του πελάτη δεν έπεισαν - και υποβλήθηκε αναφορά.

#### *B.6 Εσωτερικές ενδείξεις (υπάλληλοι του γραφείου) - εσωτερικός έλεγχος, ΟΧΙ αναφορά στη FIAU*

*Πηγή. Implementing Procedures Part I, κεφ. 5 (εσωτερικές διαδικασίες αναφοράς, προστασία αναφέροντος, Protection of the Whistleblower Act), σε συνδυασμό με τις υποχρεώσεις εσωτερικών πολιτικών και ελέγχων των Κανονισμών.*

Οι υποχρεώσεις που παράγουν τις εσωτερικές ενδείξεις. Γραπτές εσωτερικές διαδικασίες δέουσας επιμέλειας, τήρησης αρχείων και αναφορών· μέτρα διαχείρισης κινδύνου, περιλαμβανομένου **ελέγχου καταλληλότητας του προσωπικού (*employee screening*)**· ορισμός **Υπευθύνου Αναφορών (MLRO) επαρκούς αρχαιότητας και εξουσίας**· ορισμός στελέχους διοικητικού επιπέδου για την καθημερινή παρακολούθηση (**«where appropriate with regard to the nature and size of the business»**)· **ανεξάρτητη λειτουργία εσωτερικού ελέγχου** - και εδώ η ίδια επιφύλαξη μεγέθους, που είναι η κρίσιμη ελάφρυνση για τα μικρά γραφεία· εκπαίδευση· και έγκριση όλων των παραπάνω από την ανώτερη διοίκηση.

Ενδείξεις που ενεργοποιούν **εσωτερική** εξέταση:

| | Ένδειξη |
|---|---|
| 1 | **Δεν έχει οριστεί Υπεύθυνος Αναφορών**, ή ο ορισθείς δεν έχει την απαιτούμενη αρχαιότητα και εξουσία. Η FIAU απορρίπτει ρητά τον τυπικό τίτλο ως κριτήριο: **«a professional qualification as a lawyer, auditor or accountant cannot per se be considered enough»** - απαιτείται γνώση των συγκεκριμένων κινδύνων του γραφείου και αντίστοιχη εμπειρία. |
| 2 | **Ο MLRO δεν έχει απεριόριστη πρόσβαση σε κάθε σχετική πληροφορία** του γραφείου - παράλειψη που, όπως προειδοποιεί η FIAU, οδηγεί σε **παράβλεψη ουσιώδους πληροφορίας και σε μη εντοπισμό της υποψίας**. |
| 3 | **Η απόφαση για την υποβολή ή μη υποβολή αναφοράς δεν είναι αποκλειστικά του MLRO** - ο κανόνας είναι κατηγορηματικός: *«The decision to file or not to file an STR must always be the MLRO's/designated employee's own, and should not be subject to the direction or approval of other parties within the subject person.»* |
| 4 | **Δεν τηρείται γραπτό αρχείο των εσωτερικών αναφορών που δεν διαβιβάστηκαν** - απαιτούνται η ίδια η αναφορά, η αξιολόγηση, το αποτέλεσμα και **οι λόγοι** της μη διαβίβασης, στη διάθεση της FIAU κατόπιν αιτήματος. |
| 5 | **Ενδιάμεσο «φιλτράρισμα» χωρίς εγγυήσεις** - όταν οι εσωτερικές αναφορές περνούν από επίπεδα ή από λογισμικό πριν φθάσουν στον MLRO, απαιτούνται σωρευτικά τρία. Ο MLRO **κατανοεί και συμφωνεί** με τα κριτήρια φιλτραρίσματος· τηρείται **γραπτό αρχείο** κάθε απόφασης μη προώθησης· και **ο υπάλληλος που έκανε την αναφορά ενημερώνεται** για την απόφαση και **διατηρεί το δικαίωμα να απευθυνθεί απευθείας στον MLRO**. |
| 6 | **Καθυστέρηση λόγω έλλειψης πόρων** - αυτοτελής εσωτερική αδυναμία: *«Undue delays in the submission of STRs occasioned by lack of resources are not acceptable.»* |
| 7 | **Οι εσωτερικές γραμμές αναφοράς είναι μακρές** αντί να επιτρέπουν την απευθείας πρόσβαση στον MLRO, ή **δεν προβλέπεται διαδικασία για την απουσία του MLRO**. |
| 8 | **Το προσωπικό δεν γνωρίζει ποιος είναι ο MLRO** (και ο *designated employee*, όπου υπάρχει), ποια διαδικασία ακολουθείται και ποιες πληροφορίες συνοδεύουν την αναφορά. |
| 9 | **Υπάλληλος χωρίς εκπαίδευση** στην αναγνώριση και τον χειρισμό πράξεων που μπορεί να συνδέονται με προϊόντα εγκλήματος. Υπενθυμίζεται ότι ως «υπάλληλοι» νοούνται μόνο όσοι χειρίζονται σχετική δραστηριότητα, και ότι το περιεχόμενο πρέπει να καλύπτει και **τον Υπότιτλο IV Α του Ποινικού Κώδικα** (τρομοκρατία και χρηματοδότησή της) **και τις απαιτήσεις προστασίας δεδομένων**. Παράλληλα, **έλλειψη αρχείων εκπαίδευσης** είναι αυτοτελής παράβαση με ρητή πενταετή τήρηση. |
| 10 | **Ένδειξη διαρροής από υπάλληλο** - η απαγόρευση γνωστοποίησης βαρύνει ονομαστικά και τα στελέχη και τους υπαλλήλους, όχι μόνο το γραφείο. |
| 11 | **Το όνομα του υπαλλήλου που υπέβαλε την εσωτερική αναφορά αποκαλύφθηκε** - ρητή απαγόρευση. Ο MLRO **δεν κατονομάζει τον αναφέροντα υπάλληλο στη FIAU**, και η ταυτότητά του τηρείται εμπιστευτική από όποιον τη γνωρίζει. |
| 12 | **Υπάλληλος που υφίσταται ή φοβάται δυσμενή μεταχείριση** λόγω εσωτερικής ή εξωτερικής αναφοράς - τα ένδικα βοηθήματα υφίστανται **ακόμη και όταν η δυσμενής ενέργεια δεν έχει ακόμη ληφθεί** αλλά πιθανολογείται, και οι σχετικές διαδικασίες διεξάγονται **κεκλεισμένων των θυρών**. |
| 13 | **Δεν υπάρχει εσωτερικός δίαυλος καταγγελιών** - η FIAU δέχεται εξωτερική καταγγέλλουσα γνωστοποίηση **μόνο εφόσον έχει προηγηθεί εσωτερική** και ο εργοδότης δεν έδρασε· εξαιρέσεις υπάρχουν (εμπλοκή του επικεφαλής, επείγον, κίνδυνος επαγγελματικής βλάβης του υπαλλήλου, κίνδυνος απόκρυψης ή καταστροφής αποδείξεων). Πρακτικά, **η απουσία εσωτερικού διαύλου στερεί το γραφείο από τη δυνατότητα να διορθώσει το ίδιο το πρόβλημα πριν φθάσει στην αρχή**. Ο υπάλληλος πρέπει επίσης να έχει διδαχθεί τη διάκριση. **Η υποψία ΞΧ/ΧΤ πάει στον MLRO, όχι στον δίαυλο καταγγελιών**. Οι ανώνυμες καταγγελίες εξετάζονται, αλλά **δεν απολαμβάνουν την προστασία του νόμου**. |
| 14 | **Πρόσβαση σε στοιχεία αναφορών χωρίς λειτουργική ανάγκη** - όταν ο MLRO ζητεί συνδρομή από άλλα στελέχη ή εξωτερικούς συμβούλους, οφείλει να σταθμίσει την ευαισθησία των στοιχείων και τις υποχρεώσεις μη γνωστοποίησης. |
| 15 | **Το γραφείο δεν είναι εγγεγραμμένο εκ των προτέρων στο goAML και στο CASPAR** - δεν είναι απλή αμέλεια. Η εγγραφή στο goAML είναι υποχρεωτική για όλους, και η μη υποβολή του REQ μέσω CASPAR είναι αυτοτελής παράβαση με διοικητική κύρωση. |
| 16 | **Δεν έχει καταρτιστεί ή δεν επικαιροποιείται η Επιχειρηματική Αξιολόγηση Κινδύνου** - πρέπει να είναι *«properly documented»*, να τίθεται στη διάθεση της FIAU κατόπιν αιτήματος και να **επανεξετάζεται τακτικά**. |
| 17 | **Ο πελάτης δεν ταξινομήθηκε ως υψηλού κινδύνου μετά την υποβολή αναφοράς** - αν η σχέση διατηρηθεί, οι δύο υποχρεώσεις είναι δεσμευτικές. **Ταξινόμηση ως υψηλού κινδύνου** και **εντατικοποιημένη επαγρύπνηση και παρακολούθηση**. Αντιστρόφως, εσωτερικό σφάλμα είναι και η **αυτόματη αναφορά κάθε επόμενης συναλλαγής** του ίδιου πελάτη. Η FIAU το αποκλείει ρητά (ο μισθός που εισπράττεται στον ίδιο λογαριασμό δεν αναφέρεται· η επανάληψη συναλλαγής όμοιας με την αναφερθείσα αναφέρεται). |
| 18 | **Πληροφορία που αποκτήθηκε εκτός «σχετικής δραστηριότητας» αγνοήθηκε** - ρητός κανόνας. Όταν ο επαγγελματίας συναντά ενδείξεις παρέχοντας υπηρεσία που *δεν* εμπίπτει στο πεδίο του νόμου, **δεν επιτρέπεται να την εξαιρέσει από τη συνολική του γνώση για τον πελάτη** και μπορεί να την αναφέρει. |

## III.4 Βαλτικές χώρες

Περιεχόμενα

## 12. Εσθονία

Περιεχόμενα

### 12.1 Κατάλογος Α - παράγοντες αυξημένου κινδύνου

**Βαθμίδα του κλάδου.** Η εθνική εκτίμηση κινδύνου (NRA) του Υπουργείου Οικονομικών, δημοσίευση **Δεκέμβριος 2025** με δεδομένα 2020-2024, σε τρεις χωριστές εκθέσεις (ML, TF, PF), δεν παραθέτει αριθμητικά σκορ. Ο συνολικός κίνδυνος νομιμοποίησης της χώρας κρίνεται **ΜΕΣΟΣ**, ο κίνδυνος χρηματοδότησης τρομοκρατίας γενικά χαμηλός. Η κατηγορία **«accountants and tax advisors» (λογιστές και φοροτεχνικοί σύμβουλοι) βαθμολογείται με απειλή ΜΕΣΗ, ευπάθεια ΜΕΣΗ και υπολειπόμενο κίνδυνο ΜΕΣΟ.**

Το πλαίσιο, όμως, είναι δυσμενέστερο από τη βαθμίδα. Η MONEYVAL, στην έκθεση αμοιβαίας αξιολόγησης 5ου γύρου (επιτόπια 25.4-6.5.2022, υιοθέτηση 7.12.2022), διαπιστώνει για τον κλάδο ότι *«το επίπεδο αναφοράς από τον τομέα είναι ανησυχητικά χαμηλό και τα συστήματα ελέγχου συνολικά ανεπαρκή»*. Το Yearbook 2025 της ίδιας της FIU επιβεβαιώνει: **14.323 αναφορές συνολικά** (8.035 STR, 1.696 UAR, 712 UTR), από τις οποίες τα πιστωτικά ιδρύματα υπέβαλαν περίπου το 40%, ενώ ολόκληρη η κατηγορία των ελευθέρων επαγγελματιών (νομικές, ελεγκτικές και συναφείς υπηρεσίες) υπέβαλε **354**· μόλις **6% των παρόχων εταιρικών υπηρεσιών** υπέβαλε έστω μία αναφορά.

**Πότε η ενισχυμένη δέουσα επιμέλεια είναι ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗ - έξι περιπτώσεις, χωρίς περιθώριο κρίσης:**

| | Παράγοντας |
|---|---|
| 1 | Όταν, κατά την ταυτοποίηση ή την επαλήθευση, υπάρχουν **αμφιβολίες για την αλήθεια των στοιχείων, τη γνησιότητα των εγγράφων ή την ταυτοποίηση του πραγματικού δικαιούχου**. |
| 2 | Όταν ο πελάτης ή ο συμμετέχων στη συναλλαγή είναι **πολιτικά εκτεθειμένο πρόσωπο (PEP)**. |
| 3 | Όταν ο πελάτης ή ο συμμετέχων προέρχεται από **τρίτη χώρα υψηλού κινδύνου**, ή εκεί βρίσκεται η κατοικία/έδρα του ή η έδρα του παρόχου υπηρεσιών πληρωμών του δικαιούχου. |
| 4 | Όταν συνδέεται με χώρα ή έδαφος που, κατά αξιόπιστες πηγές (αμοιβαίες αξιολογήσεις, εκθέσεις, εκθέσεις παρακολούθησης), **δεν έχει θεσπίσει αποτελεσματικά συστήματα AML/CFT σύμφωνα με τις συστάσεις της FATF**, ή που περιλαμβάνεται στον **ενωσιακό κατάλογο μη συνεργάσιμων φορολογικών δικαιοδοσιών**. *(Εθνική προσθήκη, ο φορολογικός κατάλογος της ΕΕ λειτουργεί στην Εσθονία ως αυτοτελής υποχρεωτικός λόγος EDD.)* |
| 5 | Όταν ο πελάτης, ο συμμετέχων ή η ίδια η συναλλαγή συνδέεται με χώρα που, κατά αξιόπιστες πηγές, χαρακτηρίζεται από **σημαντικό επίπεδο διαφθοράς ή άλλης εγκληματικότητας**, ή τελεί υπό κυρώσεις/εμπάργκο, **και** δεν χρησιμοποιείται ο ασφαλής μηχανισμός ταυτοποίησης που προβλέπει ο νόμος. |
| 6 | Όταν πρόκειται για **μεταφορές κρυπτοστοιχείων προς ή από αυτοφιλοξενούμενη διεύθυνση** (*self-hosted address*) - ισχύει από 30.12.2024. |

Επιπλέον, EDD επιβάλλεται όποτε η **δική** σας εκτίμηση κινδύνου εντοπίσει υψηλότερο του συνήθους κίνδυνο.

**Εθνικοί παράγοντες πέραν των ενωσιακών Παραρτημάτων.** Ο εσθονικός κατάλογος παραγόντων υψηλότερου κινδύνου προσθέτει ρητά, ως παράγοντα *πελάτη*. **Υπήκοο τρίτης χώρας που ζητά δικαίωμα διαμονής ή ιθαγένεια στην Εσθονία με αντάλλαγμα μεταφορές κεφαλαίων, αγορά ακινήτων ή κρατικών ομολόγων, ή επένδυση σε εσθονικές εταιρείες** (καθεστώς «χρυσής» διαμονής). Επίσης. Επιχειρηματική σχέση θεμελιωμένη σε ασυνήθιστους παράγοντες, περιλαμβανομένων σύνθετων και ασυνήθιστα μεγάλων συναλλαγών ή ασυνήθιστων μοτίβων χωρίς εύλογο, σαφή οικονομικό ή νόμιμο σκοπό· πελάτης-φορέας διακράτησης προσωπικών περιουσιακών στοιχείων· επιχείρηση εντάσεως μετρητών· εταιρεία με **εικονικούς μετόχους ή ανώνυμες μετοχές** - ή εταιρεία της οποίας συνδεδεμένη επιχείρηση έχει τέτοια χαρακτηριστικά· ασυνήθιστα ή υπερβολικά περίπλοκη ιδιοκτησιακή δομή σε σχέση με τη φύση της δραστηριότητας. Ως παράγοντες προϊόντος/διαύλου. Πληρωμές από άγνωστους ή μη συνδεδεμένους τρίτους· σχέση που συνάπτεται χωρίς φυσική συνάντηση με τον πελάτη ή τον εκπρόσωπό του· συναλλαγές με **πετρέλαιο, όπλα, πολύτιμα μέταλλα, προϊόντα καπνού**, **πολιτιστικά αγαθά και αρχαιολογικά/θρησκευτικά αντικείμενα**, **ελεφαντόδοντο και προστατευόμενα είδη**.

### 12.2 Κατάλογος Β - ύποπτες ενδείξεις

*Πηγή. Κατευθυντήριες γραμμές της FIU για τα χαρακτηριστικά των ύποπτων συναλλαγών, 22.07.2024. Το εσθονικό σύστημα δεν έχει έναν ενιαίο κατάλογο δεικτών αλλά **έξι τύπους αναφοράς**, καθένας με δικές του ομάδες χαρακτηριστικών. **STR** (υποψία νομιμοποίησης - απαγορεύεται η εκτέλεση), **UTR** (ασυνήθιστη συναλλαγή - η συναλλαγή εκτελείται και αναφέρεται), **UAR** (ασυνήθιστη δραστηριότητα, επαναλαμβανόμενη - η σχέση συνεχίζεται και αναφέρεται), **CTR** (μετρητά άνω ορίου), **TFR-1/TFR-2** (κίνδυνος και υποψία χρηματοδότησης τρομοκρατίας), **ISR** (διεθνείς κυρώσεις). Παρακάτω οι δείκτες αναδιατάσσονται στις έξι οικογένειες που αφορούν τον εξωτερικό λογιστή, με ένδειξη του τύπου αναφοράς που ενεργοποιούν.*

#### *B.1 - Ταυτότητα και συμπεριφορά του πελάτη*

| | Ένδειξη |
|---|---|
| 1 | Είναι γνωστό από προηγούμενες περιπτώσεις ή προκύπτει κατά την έρευνα ιστορικού ότι το πρόσωπο έχει **εμπλακεί σε νομιμοποίηση εσόδων ή άλλα ποινικά αδικήματα**, ή υπάρχουν άλλες αναφορές σε αρνητικό ιστορικό που αυξάνουν σημαντικά το επίπεδο κινδύνου. *(STR)* |
| 2 | Είναι γνωστό από δημόσιες πηγές το προηγούμενο εγκληματικό παρελθόν του, ή **στο πρόσφατο παρελθόν του έχει ήδη αρνηθεί άλλος υπόχρεος τη σύναψη σχέσης για τους ίδιους λόγους**. *(STR)* |
| 3 | Υπάρχουν προηγούμενες πληροφορίες από αρχή επιβολής του νόμου για ύποπτες συναλλαγές του προσώπου. *(STR)* |
| 4 | Υπάρχει υποψία ότι το πρόσωπο **προσκόμισε πλαστά έγγραφα, ανακριβή ή ελλιπή ουσιώδη στοιχεία, ή απέκρυψε τους πραγματικούς δικαιούχους** του εντολέα. Ενδεικτικά. Η μορφή του εγγράφου ή της ημερομηνίας δεν αντιστοιχεί στην πρακτική της χώρας του εκδότη· οι υπογραφές του ίδιου προσώπου είναι **πανομοιότυπες σε διαφορετικά έγγραφα** (σφραγίδα-υπογραφή) ή έχουν προστεθεί με τεχνική *cut-and-paste*· οι ημερομηνίες των εγγράφων και τα φερόμενα γεγονότα αντιφάσκουν. *(STR)* |
| 5 | Το πρόσωπο **χρησιμοποιεί εξωτερική βοήθεια για να απαντήσει σε απλές ερωτήσεις** σχετικές με τις επιχειρηματικές του δραστηριότητες ή τη θέση του. *(STR / UTR)* |
| 6 | Το πρόσωπο **δεν εμφανίζεται αυτοπροσώπως ή ενεργεί υπό τον έλεγχο τρίτου**· η συμπεριφορά του παρακολουθείται ή κατευθύνεται εξ αποστάσεως. *(STR)* |
| 7 | Υπάρχει υποψία ότι **ενεργεί προς όφελος άλλου προσώπου**, ή ότι επιχειρεί να συνάψει σχέση με **άκυρη πληρεξουσιότητα ή άκυρο έγγραφο ταυτότητας**. *(STR)* |
| 8 | Το **επιχειρηματικό μοντέλο που παρουσιάζει δεν είναι εύλογο ούτε εφικτό**, και εξ αυτού γεννάται η υποψία ότι σκοπός της σχέσης είναι η νομιμοποίηση ή άλλη εγκληματική δραστηριότητα. *(STR)* |
| 9 | Δεν είναι δυνατόν να ταυτοποιηθεί με σαφήνεια το πρόσωπο ή το δικαίωμα εκπροσώπησης· το πρόσωπο **αρνείται να προσκομίσει πρόσθετες πληροφορίες ή τα ζητούμενα έγγραφα**· δεν είναι δυνατόν να προσδιοριστεί ο πραγματικός δικαιούχος (πλην συλλόγων ιδιοκτητών, δημόσιων και εισηγμένων εταιρειών)· **το κεφάλαιο σχηματίζεται από ανώνυμα χρεόγραφα**. *(STR)* |

| | |
|---|---|
| 10 | Νομικό πρόσωπο εγγεγραμμένο σε **δικαιοδοσία των καταλόγων της FATF** με στρατηγικές ελλείψεις. *(UTR)* |
| 11 | Ο **αριθμός των υπαλλήλων** του νομικού προσώπου, δεδομένου του τομέα δραστηριότητάς του, είναι προφανώς **οικονομικά αδικαιολόγητος**. *(UTR)* |
| 12 | Το πρόσωπο **δεν επιθυμεί να λαμβάνει αλληλογραφία στην οικιακή του διεύθυνση**, ή η διεύθυνση του νομικού προσώπου είναι **ταχυδρομική θυρίδα**. *(UTR)* |
| 13 | Τα έγγραφα ταυτοποίησης και επαλήθευσης του τομέα δραστηριότητας **παρέχονται από μεσάζοντα χωρίς προφανή λόγο συμμετοχής** στη συναλλαγή. *(UTR)* |
| 14 | Η **ιδιοκτησιακή δομή δεν είναι διαφανής**. *(UTR)* |
| 15 | Η **εμφάνιση και η συμπεριφορά** του προσώπου δεν συνάδουν με τη σχέση πελάτη ή με τις υπηρεσίες που παρήγγειλε. *(UTR)* |
| 16 | Το πρόσωπο **δεν γνωρίζει τη φύση των δραστηριοτήτων του εντολέα**, δεν γνωρίζει πώς να δικαιολογήσει τη σημασία των υπηρεσιών που παρήγγειλε, ή υπάρχουν **προφανείς αντιφάσεις** στις εξηγήσεις του. *(UTR)* |
| 17 | Το πρόσωπο **δεν γνωρίζει ή προσπαθεί να αποκρύψει** στοιχεία για τον εντολέα (πραγματικοί δικαιούχοι, τοποθεσία ιδιοκτήτη, στοιχεία επικοινωνίας). *(UTR)* |
| 18 | Το πρόσωπο **δεν γνωρίζει πώς να περιγράψει τους συνεργάτες του** ή τους τομείς δραστηριότητάς του. *(UTR)* |
| 19 | Το πρόσωπο έχει **ασυνήθιστα έντονο ενδιαφέρον για τα ίδια τα μέτρα πρόληψης** νομιμοποίησης που εφαρμόζει το γραφείο. *(UTR)* |
| 20 | Το πρόσωπο **υποβάλλει πρόταση ή επιχειρεί να αποφύγει την εφαρμογή μέτρων δέουσας επιμέλειας**. *(UTR)* |
| 21 | Παρουσιάζει **λανθασμένα ή ανύπαρκτα στοιχεία επικοινωνίας**· νομικό πρόσωπο χωρίς τηλέφωνο επικοινωνίας· **ανύπαρκτη διεύθυνση** στα έγγραφα· άκυρα έγγραφα εκπροσώπησης· **ασυνέπειες στην εταιρική τεκμηρίωση**· διαστάσεις χαρτιού ή μορφή ημερομηνίας που δεν αντιστοιχούν στα πρότυπα του τόπου σύνταξης. *(UTR)* |
| 22 | Ο **τρόπος ζωής και οι δαπάνες** του πελάτη δεν αντιστοιχούν στο νόμιμο εισόδημά του. *(UAR)* |
| 23 | **Δημιουργία αδικαιολόγητου αριθμού λογαριασμών** (περιλαμβανομένων λογαριασμών εικονικών καρτών)· απροσδόκητη και αδικαιολόγητη αύξηση ορίων. *(UAR)* |
| 24 | Ο πελάτης **παρέχει σε μη συνδεδεμένα πρόσωπα την εξουσία** να εκτελούν μεγάλες συναλλαγές ή να διαχειρίζονται τη θυρίδα του. *(UAR)* |
| 25 | Υπάρχει **υποψία μυστικού πράκτορα** (*undercover*) ως προς το πρόσωπο ή ως προς μέρος της σύμβασης. *(STR / UTR)* |

### *B.2 - Οι συναλλασσόμενοι του πελάτη*

| | Ένδειξη |
|---|---|
| 1 | Ο συναλλασσόμενος του πελάτη είναι πρόσωπο **γνωστό ότι συνδέεται με εγκληματικές ομάδες**, ή ο ιστότοπός του και άλλα δημόσια δεδομένα παραπέμπουν σε **παροχή εγκληματικών υπηρεσιών** - π.χ. άνοιγμα τραπεζικού λογαριασμού ή λογαριασμού πληρωμών με σκοπό τη νομιμοποίηση, διαμεσολάβηση πληρωμών βάσει πληρεξουσίου, εκτέλεση συναλλαγών για λογαριασμό άλλου, κατάθεση μετρητών σε λογαριασμό τρίτου. *(STR)* |
| 2 | Ο ιστότοπος του συναλλασσόμενου περιέχει αναφορές σε **εμπορικές σχέσεις με τη Βόρεια Κορέα ή σε παράνομο εμπόριο όπλων**, ή έχουν δημοσιευθεί αξιόπιστες πληροφορίες για **σχέσεις διαφθοράς** του με κυβέρνηση χώρας. *(STR)* |
| 3 | Ο αντισυμβαλλόμενος ή η τράπεζά του είναι **εικονική τράπεζα μη κατοίκου**. *(STR)* |
| 4 | **Δεν είναι δυνατή η εφαρμογή μέτρων δέουσας επιμέλειας στον συναλλακτικό εταίρο** του πελάτη σε περίπτωση ασυνήθιστης συναλλαγής. *(STR)* |
| 5 | Η εταιρεία **πληρώνει τιμολόγια σε νομικά πρόσωπα που εδρεύουν σε χώρα με ανεπαρκή μέτρα AML ή σε υπεράκτιες περιοχές**. *(UAR)* |
| 6 | Νομικό πρόσωπο **πληρώνει για συμβουλευτικές υπηρεσίες σε άσχετη, οικονομικά αδικαιολόγητη δραστηριότητα, σε πρόσωπο εγγεγραμμένο σε υπεράκτια περιοχή**. *(UTR)* |
| 7 | Πληρωμή που εκτελείται **μέσω εικονικού εμπόρου ή τράπεζας ιδρυθείσας σε υπεράκτια περιοχή**. *(UTR)* |
| 8 | **Πολιτικά εκτεθειμένα πρόσωπα ή συνδεόμενα με αυτά** λαμβάνουν ή αποστέλλουν ασυνήθιστα μεγάλα ποσά, ως μεταφορά ή σε μετρητά, και μετέχουν στη συναλλαγή. *(UAR)* |
| 9 | Ο πελάτης-εταιρεία είναι **και ο ίδιος υπόχρεη οντότητα κατά τον νόμο, αλλά δεν εκπληρώνει επαρκώς τις υποχρεώσεις δέουσας επιμέλειας - ή την υποχρέωση αναφοράς**. *(UAR)* - δείκτης που εντοπίζεται σχεδόν αποκλειστικά από τον λογιστή του. |
| 10 | Το πρόσωπο επιθυμεί να **εκτελέσει συναλλαγές χωρίς οικονομική αιτιολόγηση με τη βοήθεια ή για λογαριασμό δικηγόρου**· ή απευθύνεται σε δικηγόρο/σύμβουλο με πρόταση που εκ της φύσεώς της παραπέμπει σε νομιμοποίηση· ή ζητά να **συστηθεί σε χρηματοπιστωτικά ιδρύματα**· ή θέλει να χρησιμοποιήσει **τον λογαριασμό δικηγόρου για κατάθεση ή διακανονισμούς με σκοπό την ανωνυμία**. *(UTR / UAR)* |
| 11 | Ο πελάτης επιθυμεί να χρησιμοποιήσει **υπηρεσίες ίδρυσης εταιρείας με σκοπό να διατηρήσει την ανωνυμία του** και να αποκρύψει την προέλευση των κεφαλαίων ίδρυσης και λειτουργίας. *(UTR)* |
| 12 | **Κάτοικος αλλοδαπής χωρίς σχέσεις με την Εσθονία**, ή προερχόμενος από χώρα/περιοχή υψηλότερου κινδύνου, επιθυμεί να χρησιμοποιήσει **υπηρεσίες καταπιστεύματος ή εταιρικές υπηρεσίες**. *(UTR)* |
| 13 | Συναλλαγή με **στρατηγικά αγαθά χωρίς την αντίστοιχη άδεια**, ή παροχή υπηρεσιών (διαμεσολάβηση, τεχνική βοήθεια) που υποστηρίζουν τέτοιες συναλλαγές. *(STR)* |
| 14 | Ο συναλλασσόμενος συνδέεται με **χώρα υψηλού κινδύνου χρηματοδότησης τρομοκρατίας** - και η σύνδεση νοείται ευρέως. Τόπος γέννησης, ιθαγένεια, διαμονή, τηλέφωνο ή email, εκτέλεση της συναλλαγής μέσω χρηματοπιστωτικού ιδρύματος της χώρας, εγγραφή ή αδειοδότηση σε αυτήν, εταιρεία του ίδιου ομίλου εγγεγραμμένη εκεί, μέλος διοίκησης ή πραγματικός δικαιούχος συνδεόμενος με αυτήν. *(TFR-1)* |
| 15 | Συλλογή, προώθηση ή λήψη κεφαλαίων από ή προς **πρόσωπο ή οργάνωση με εξτρεμιστικές τάσεις** που υποστηρίζει ή ασκεί βίαιο εξτρεμισμό ή τρομοκρατική δραστηριότητα - από πληροφορία αρμόδιας αρχής **ή από δημόσιες πηγές** (τύπος, μέσα κοινωνικής δικτύωσης, ιστοσελίδες). *(TFR-2)* |
| 16 | Το όνομα φυσικού ή νομικού προσώπου **εμφανίζεται εκτενώς σε ποινική υπόθεση για τρομοκρατικό αδίκημα**. *(TFR-2)* |
| 17 | Το πρότυπο και ο όγκος συναλλαγών **ΜΚΟ, ιδρύματος ή σωματείου δεν συνάδουν με τον τομέα δραστηριότητας ή τον αριθμό υπαλλήλων/μελών** του. *(TFR-1)* |
| 18 | Το αντικείμενο κύρωσης έχει προσδιοριστεί και η συναλλαγή **παραβιάζει χρηματοοικονομική κύρωση**, ή υπάρχει **υποψία** ότι το πρόσωπο υπόκειται σε κύρωση και δεν κατέστη δυνατό να διαπιστωθεί, ή υπάρχουν ενδείξεις **σκόπιμης παράκαμψης κυρώσεων** (απομάκρυνση ή απόκρυψη της συμμετοχής απαγορευμένων τοποθεσιών, οντοτήτων ή προσώπων από μια συναλλαγή ή σειρά συναλλαγών). *(ISR)* |

### *Β.3 - Οι όροι των συναλλαγών*

| | Ένδειξη |
|---|---|
| 1 | Πρόσωπο **ύποπτο ότι έχει περιορισμένη ικανότητα πωλεί πολύτιμα κινητά ή ακίνητα σε τιμή σημαντικά χαμηλότερη της αγοραίας**. *(STR)* |
| 2 | **Υπεράκτια εταιρεία καταβάλλει το πλήρες τίμημα για ακίνητη περιουσία.** *(STR)* |
| 3 | Εταιρεία της οποίας οι **πραγματικοί δικαιούχοι δεν προσδιορίζονται με σαφήνεια αγοράζει μετοχές σε λειτουργούσα εταιρεία στον βαθμό που της εξασφαλίζει τον έλεγχό της**. *(STR)* |
| 4 | Οι εξηγήσεις του πελάτη παραπέμπουν σε **συμμετοχή σε γνωστή απάτη** (ψεύτικη λαχειοφόρος, πυραμιδικό σύστημα, «τεράστια κληρονομιά», κοινωνική απάτη, επενδύσεις με υπόσχεση γρήγορων αποδόσεων, κατάληψη ηλεκτρονικής αλληλογραφίας). *(STR)* |
| 5 | Ο πελάτης **δωρίζει ή μεταβιβάζει την περιουσία του σε ΜΚΟ ή ίδρυμα δημοσίως γνωστό για δόλιο χαρακτήρα**· ή **αρνείται να επιστρέψει χρήματα που ανακλήθηκαν λόγω υποψίας ποινικού αδικήματος**. *(STR)* |
| 6 | **Απόφαση πολιτικού δικαστηρίου ή διαιτητική απόφαση αλλοδαπής χώρας**, βάσει της οποίας εκτελούνται μεταβιβάσεις, **δεν είναι πειστική ή είναι προφανώς πλασματική**. *(STR)* |
| 7 | Το πρόσωπο **ζητά ασυνήθιστα υψηλά όρια** που δεν αντιστοιχούν στην ικανότητα, την εμπειρία, τον αναμενόμενο κύκλο εργασιών ή τον όγκο της οικονομικής δραστηριότητας. *(UTR)* |
| 8 | Το πρόσωπο **παραγγέλνει τρεις ή περισσότερες ταπεζικές κάρτες** που δεν αντιστοιχούν στον κύκλο εργασιών, στον αριθμό εργαζομένων ή στη φύση της δραστηριότητας. *(UTR)* |
| 9 | Εταιρεία **ζητά δάνειο ή υπογράφει σύμβαση μίσθωσης για απόκτηση ακινήτου άσχετου με τον συνήθη ή προγραμματισμένο τομέα της**· ή επιθυμεί να καταχωρίσει ως **χρήστη του μισθωμένου ακινήτου πρόσωπο χωρίς επαγγελματική ή προσωπική σχέση** μαζί της· ή ο **πραγματικός χρήστης δεν είναι το δηλωθέν πρόσωπο**. *(UTR)* |
| 10 | Ο πωλητής **ζητά να μεταφερθεί το τίμημα από την πώληση ακινήτου στον λογαριασμό τρίτου**, χωρίς αυτό να αντιστοιχεί σε δανειακή ή άλλη συμβατική υποχρέωσή του. *(UTR)* |
| 11 | Ο πελάτης είναι πρόθυμος να **αγοράσει ακίνητο πληρώνοντας σημαντικά πάνω από την αγοραία τιμή**· ή η **τιμή που καταγράφεται στο συμβόλαιο διαφέρει σημαντικά** (υψηλότερη ή χαμηλότερη) από την πραγματική αξία. *(UTR)* |
| 12 | Ζητείται **επικύρωση συναλλαγής που δεν έχει οικονομική αιτιολόγηση**· ή **η μέθοδος και το ποσό της πληρωμής δεν αποκαλύπτονται** κατά την υπογραφή. *(UTR)* |
| 13 | Το πρόσωπο είναι διατεθειμένο να **χορηγήσει δάνειο ή να επενδύσει με επιτόκιο που δεν είναι ούτε συμφέρον ούτε ανταγωνιστικό**. *(UTR)* |
| 14 | Το πρόσωπο **μεταφέρει χρήματα ως κατάθεση για συναλλαγή, η συναλλαγή ακυρώνεται, και ζητά τα χρήματα να μεταφερθούν στον λογαριασμό τρίτου προσώπου X**. *(UTR)* |
| 15 | **Εταιρεία με παθητικό οικονομικό κύκλο εργασιών ή νεοϊδρυθείσα υποβάλλει στοιχεία με ασυνήθιστα υψηλό κύκλο εργασιών ή κερδοφορία** προκειμένου να αποκτήσει πίστωση για δαπάνες άσχετες με την επιχείρηση (τυπικό παράδειγμα, μίσθωση πολυτελούς αυτοκινήτου από νεοϊδρυθείσα εταιρεία). *(UTR)* |
| 16 | **Εταιρεία σε προφανή κίνδυνο πτώχευσης πωλεί την περιουσία της με σκοπό να μην εκπληρώσει τις υποχρεώσεις της προς τους πιστωτές.** *(UTR)* |
| 17 | Ο πελάτης **παρουσιάζει συγκεχυμένα στοιχεία ή αλλάζει τις εξηγήσεις** για τη συναλλαγή, δεν γνωρίζει τις λεπτομέρειες του σκοπού της, δεν γνωρίζει την προέλευση των κεφαλαίων· **βιάζεται χωρίς λόγο**· **αλλάζει ή θέλει να αλλάξει τη συναλλαγή μετά από αίτημα για πρόσθετα έγγραφα** ή περαιτέρω εξηγήσεις. *(UTR)* |
| 18 | Το πρόσωπο **επιχειρεί να εκτελέσει πλασματική συναλλαγή**. *(UTR)* |
| 19 | Η ακίνητη περιουσία **πληρώνεται μέσω χρηματοπιστωτικού ιδρύματος σε υπεράκτια περιοχή ή σε περιοχή χωρίς αποτελεσματικά συστήματα AML**· ή **πληρώνεται από πρόσωπο άσχετο με τη συναλλαγή**, ή **η πληρωμή γίνεται προς πρόσωπο άσχετο με τη συναλλαγή**· ή **νέα συναλλαγή για το ίδιο ακίνητο σε σύντομο διάστημα με σημαντικά διαφορετική τιμή**, χωρίς αυτό να οφείλεται σε γενική μεταβολή τιμών· ή **απόκτηση ακινήτου από PEP με κεφάλαια άσχετα με γνωστές νόμιμες πηγές**. *(UTR)* |
| 20 | Συναλλαγές με **τίτλους στον κομιστή**· μεταβίβαση, ενεχυρίαση ή δανεισμός των αγορασθέντων τίτλων σε τρίτο· **πληρωμή τίτλων σε μετρητά, εικονικό νόμισμα ή μέσω υπεράκτιου λογαριασμού**· εκτέλεση **πολλών διαδοχικών συναλλαγών με τίτλους χωρίς σαφή οικονομική αιτιολόγηση**· πληρωμή που δεν καταλήγει στον πωλητή. *(UTR)* |
| 21 | Στην εκτέλεση της συναλλαγής εμφανίζονται ασυνήθιστες περιστάσεις που υποδηλώνουν ότι **ο πραγματικός σκοπός δεν είναι σαφής ή γίνεται προσπάθεια απόκρυψής του**. *(UTR)* |

### *Β.4 - Πληρωμές και χρηματικές ροές*

| | Ένδειξη |
|---|---|
| 1 | Περιστασιακή συναλλαγή όπου πρόσωπο χωρίς επιχειρηματική σχέση πραγματοποιεί **κατάθεση μετρητών άνω των 10.000 €** στον λογαριασμό άλλου ή αποστέλλει μετρητά μέσω οργανισμού πληρωμών σε λογαριασμό τρίτου στο εξωτερικό, **χωρίς αξιόπιστη εξήγηση ή επιχειρώντας να παραμείνει ανώνυμο**. *(STR)* |
| 2 | **Ταχεία ανάληψη μεγάλου ποσού μετρητών από πρόσφατα κατατεθειμένα κεφάλαια**, ασύμβατη με τα οικονομικά συμφέροντα ή τις συνήθεις δραστηριότητες του προσώπου - τυπική περίπτωση χρημάτων από απάτη που μετατρέπονται αμέσως σε μετρητά, ενδεχομένως με χρήση πολλών καρτών σε ΑΤΜ. *(STR)* |
| 3 | Από την παρακολούθηση προκύπτει υποψία ότι το πρόσωπο **παρέχει υπηρεσία «τήξης» χρημάτων, για ελάχιστο ποσό 100.000 €**. Η επόμενη ανάληψη πρέπει να σταματήσει και να υποβληθεί STR με την ένδειξη «ΕΠΕΙΓΟΝ». *(STR)* |
| 4 | Το πρόσωπο **αρνείται να απαντήσει για την προέλευση της περιουσίας και τον σκοπό της συναλλαγής**. *(STR)* |
| 5 | Το **όνομα του παραλήπτη δεν συμφωνεί προφανώς με το όνομα του κατόχου του λογαριασμού** σε εισερχόμενη πληρωμή **άνω των 1.000 €**. *(STR)* |
| 6 | Υπάρχει υποψία **δικτύου λογαριασμών** με σκοπό τη συγκάλυψη της προέλευσης της περιουσίας. *(STR - «ΕΠΕΙΓΟΝ»)* |
| 7 | **Λείπει η εξήγηση εισερχόμενης πληρωμής άνω των 32.000 € (φυσικό πρόσωπο) ή άνω των 100.000 € (νομικό πρόσωπο)**, ή η εξήγηση δεν αποκαλύπτει τη φύση της συναλλαγής και δεν προσκομίζονται επαρκή στοιχεία (αιτιολογίες τύπου «χρήματα», «μεταφορά» για φυσικά πρόσωπα· «αγαθά», «σύμβαση», «χρέος», «τιμολόγιο» για νομικά, χωρίς περαιτέρω εξήγηση). *(STR)* |
| 8 | **Πληρωμές μεταξύ νομικών προσώπων εκτελούνται επανειλημμένα με την ίδια εξήγηση** - π.χ. παραπομπή στην ίδια σύμβαση - χωρίς αυτό να είναι πειστικό και χωρίς να προκύπτει η φύση της συναλλαγής. *(STR)* |
| 9 | Ο λογαριασμός έχει χαρακτηριστικά **λογαριασμού διαμετακόμισης**. Μεγάλα ποσά από το εξωτερικό που προωθούνται σε λογαριασμούς εξωτερικού, ενδεχομένως αφού κυκλοφορήσουν σε λογαριασμούς «εσωτερικού κύκλου»· αναξιόπιστες αιτιολογίες πληρωμών· ασυμβατότητα με το δηλωθέν προφίλ· χαρακτηριστικά διαμεσολάβησης πληρωμών. *(STR - «ΕΠΕΙΓΟΝ»)* |

| | |
|---|---|
| 10 | Οι συναλλαγές της εταιρείας **έχουν τα χαρακτηριστικά παροχής χρηματοοικονομικής υπηρεσίας χωρίς την απαιτούμενη άδεια**· ή παρέχεται **υπηρεσία εικονικού νομίσματος χωρίς άδεια**· ή γίνεται **ICO μεγάλης κλίμακας που αντιστοιχεί σε τίτλο χωρίς άδεια**. *(STR / UAR)* |
| 11 | Ασυνήθιστα μεγάλη συναλλαγή σε μετρητά σε σύγκριση με τον κανονικό κύκλο εργασιών· **αγορά χρηματοοικονομικών προϊόντων άνω των 10.000 € σε μετρητά** ασύμβατη με το προφίλ· ανταλλαγή με **τα μεγαλύτερα δυνατά τραπεζογραμμάτια (άνω των 200 €)**· **ανταλλαγή μικρών με μεγαλύτερα τραπεζογραμμάτια άνω των 10.000 €**· **ανταλλαγή νομισμάτων άνω των 10.000 € χωρίς εύλογη αιτιολόγηση**· αίτημα, μετά από ανταλλαγή άνω των 10.000 €, να μεταφερθούν τα χρήματα σε άλλο πρόσωπο ή σε λογαριασμό άλλης χώρας· **ανταλλαγή κατεστραμμένων τραπεζογραμματίων άνω των 10.000 €**· **αγορά ακινήτου με μετρητά άνω των 10.000 € χωρίς σαφή οικονομική αιτιολόγηση**. *(UTR)* |
| 12 | Το πρόσωπο **πραγματοποιεί πληρωμή σε μετρητά ακριβώς κάτω από το όριο ταυτοποίησης** με σκοπό να το αποφύγει· ή εκτελεί συχνά πληρωμές και λαμβάνει κεφάλαια **για ποσό ακριβώς κάτω από το όριο** που θα ενεργοποιούσε δέουσα επιμέλεια ή αναφορά· ή **θέλει να χωρίσει τη συναλλαγή σε πολλές συναλλαγές μετρητών** ώστε να μην υπερβεί το όριο. *(UTR / UAR)* |
| 13 | Μεμονωμένη, **ασυνήθιστα μεγάλη πληρωμή** μη αντιστοιχούσα στον συνήθη κύκλο εργασιών και ανεπαρκώς αιτιολογημένη· **συναλλαγή άνω των 10.000 € με πρόσωπο σε υπεράκτια περιοχή χωρίς οικονομική αιτιολόγηση**· **πρόωρη αποπληρωμή δανείου ή μίσθωσης με ασυνήθιστα μεγάλο ποσό**. *(UTR)* |
| 14 | Το πρόσωπο **αποκτά, ενοικιάζει ή μισθώνει μέσα πολυτελών δαπανών** (πολυτελή αυτοκίνητα, πλοία) με κεφάλαια από **οικονομικά αδικαιολόγητες ή άσχετες δραστηριότητες**, σε μετρητά ή από πρόσωπα υπεράκτιων περιοχών. *(UTR)* |
| 15 | Ο πελάτης **πληρώνεται με εικονικό νόμισμα από λογαριασμό τρίτου** (πλην αδειοδοτημένου παρόχου)· αγοράζει σε **μία συναλλαγή εικονικά νομίσματα άνω των 32.000 €**· χρησιμοποιεί υπηρεσίες **tumbler ή mixer**· **PEP που αγόρασε ή πώλησε εικονικά νομίσματα άνω των 10.000 €**· **αγορά ακινήτου με εικονικό νόμισμα άνω των 32.000 €**· ή **αγορά/πώληση σε πολλές συναφείς συναλλαγές άνω των 32.000 €** με άγνωστη προέλευση. *(UTR / UAR)* |
| 16 | Το πρόσωπο **πληρώνει προσωπικές καταναλωτικές ανάγκες με πιστωτική ή χρεωστική κάρτα νομικού προσώπου ή δημόσιου φορέα**, ή με κάρτα χωρίς προσωπικά δεδομένα. *(UTR)* |
| 17 | Ο πελάτης **πραγματοποιεί συχνά πληρωμές σε μετρητά άνω των 10.000 €**· εκτελεί **επανειλημμένα μεταφορές μετρητών άνω των 10.000 € σε λογαριασμούς εξωτερικού** ή **σε λογαριασμό άλλου, μη συνδεδεμένου προσώπου**· **αναλαμβάνει τακτικά άνω των 10.000 € από τον λογαριασμό της εταιρείας** χωρίς να μπορεί να εξηγηθεί από τη δραστηριότητα του κλάδου· αναλαμβάνει **τμηματικά από διαφορετικά σημεία** (ATM, γραφεία)· **αγοράζει συχνά επενδυτικό χρυσό με μετρητά**· **επισκέπτεται τη θυρίδα αμέσως πριν από κατάθεση μετρητών άνω των 10.000 € ή μετά από ανάληψη**. *(UAR)* |
| 18 | **Κατάθεση μετρητών σε λογαριασμό από τον οποίο καταβάλλονται δόσεις δανείων, μισθώσεων και άλλες υποχρεώσεις**, ενώ η συνήθης δραστηριότητα του λογαριασμού απουσιάζει ή δεν αντιστοιχεί σε τέτοια. *(UAR)* |
| 19 | **Πολλά άτομα χωρίς μεταξύ τους σχέση εκτελούν πληρωμές σε έναν λογαριασμό σε σύντομο διάστημα**, ακολουθούμενες από ανάληψη σε μετρητά ή μεταφορά αλλού. *(UAR)* |
| 20 | **Χρήματα κατατίθενται σε πολλούς λογαριασμούς, συγκεντρώνονται σε έναν και προωθούνται στο εξωτερικό**· ή **ανενεργός λογαριασμός λαμβάνει μεταφορά ή σειρά μεταφορών, ακολουθούμενη από συχνές αναλήψεις μέχρις εξαντλήσεως**. *(UAR)* |
| 21 | **Μεγάλης κλίμακας χρηματοοικονομικές συναλλαγές στον λογαριασμό της εταιρείας χωρίς λογική επιχειρηματική σύνδεση** - π.χ. τα κεφάλαια εισπράττονται για μια ομάδα αγαθών και εξάγονται για άλλη, οικονομικά μη λογική. *(UAR)* |
| 22 | **Η δραστηριότητα του λογαριασμού έρχεται σε αντίθεση με τη γενική πρακτική των δηλωμένων επιχειρηματικών δραστηριοτήτων.** *(UAR)* |
| 23 | **Σημαντική αύξηση καταθέσεων σε λογαριασμό προσώπου με χαμηλό ή μηδενικό εισόδημα πριν από την υπογραφή δανείου ή χρηματοδοτικής μίσθωσης.** *(UAR)* |
| 24 | Η λήψη κεφαλαίων ακολουθείται από **συστηματική ανάληψη μετρητών και/ή προώθηση**· **συχνές καταθέσεις μετρητών στον τρεχούμενο λογαριασμό**· διεθνείς συναλλαγές που παραπέμπουν σε **συγκέντρωση και προώθηση κεφαλαίων από διαφορετικές πηγές** χωρίς σύνδεση με πώληση αγαθών ή παροχή υπηρεσιών· **ταυτόχρονη ή πολύ κοντινή χρήση καρτών σε διαφορετικές χώρες όταν η φυσική διαδρομή δεν είναι ρεαλιστική**. *(TFR-1)* |
| 25 | **Συναλλαγές σε μετρητά άνω των 32.000 €**, σε μία πληρωμή ή σε περισσότερες συναφείς εντός έτους. *(CTR - υποχρεωτική, μη διακριτική)* |

### *B.5 - Αποτελέσματα και οικονομικές καταστάσεις*

*Αυτή είναι η οικογένεια που οι εσθονικές κατευθυντήριες αφιερώνουν ρητά και ονομαστικά στον λογιστικό κλάδο («Ασυνήθιστη επιχειρηματική δραστηριότητα», ενότητα UAR-9). Είναι το τμήμα του καταλόγου που δεν μπορεί να το δει κανείς άλλος πλην του λογιστή.*

| | Ένδειξη |
|---|---|
| 1 | **Αναφορές για υπεξαίρεση περιουσίας που γίνονται εμφανείς κατά την παροχή λογιστικών υπηρεσιών ή κατά την επαλήθευση λογαριασμών.** *(UAR)* |
| 2 | Το πρόσωπο **απευθύνεται συχνά σε διαφορετικούς παρόχους λογιστικών υπηρεσιών** - είτε χωρίς λόγο, είτε για ασαφείς λόγους, είτε **με σκοπό την αποφυγή της ορθής και δίκαιης χρηματοοικονομικής αναφοράς** (*shopping* λογιστή). *(UAR)* |
| 3 | **Δάνεια μεταξύ της εταιρείας και των εταίρων ή μετόχων που δεν συνάδουν με τις επιχειρηματικές δραστηριότητες.** *(UAR)* |
| 4 | **Η εξέταση των πρωτογενών εγγράφων αποκαλύπτει ανακρίβειες** στις επιχειρηματικές δραστηριότητες. *(UAR)* |
| 5 | Η εταιρεία **αποκτά μεγάλα αντικείμενα προσωπικής κατανάλωσης** (σκάφη, πολυτελή αυτοκίνητα, προσωπικές κατοικίες), όταν αυτό δεν συνάδει με τις συνήθεις επιχειρηματικές δραστηριότητές της ή με τον κλάδο. *(UAR)* |
| 6 | **Συχνές δαπάνες νομικού προσώπου για διατροφή, διαμονή, μεταφορές, τουριστικά γραφεία και ξενοδοχεία** που δεν αντιστοιχούν στη συνήθη οικονομική δραστηριότητα. *(UAR)* |
| 7 | Η εταιρεία **πληρώνει τιμολόγια σε νομικά πρόσωπα χωρών με ανεπαρκή μέτρα AML ή σε υπεράκτιες περιοχές** (βλ. και B.2.5). *(UAR)* |
| 8 | Η εταιρεία **είναι η ίδια υπόχρεη οντότητα αλλά δεν εκπληρώνει επαρκώς τη δέουσα επιμέλεια ή την υποχρέωση αναφοράς** (βλ. B.2.9). *(UAR)* |
| 9 | **PEP ή συνδεόμενα πρόσωπα** λαμβάνουν ή αποστέλλουν ασυνήθιστα μεγάλα ποσά και μετέχουν στη συναλλαγή· ή **αποκτούν τίτλους με κεφάλαια άσχετα με γνωστές νόμιμες πηγές περιουσίας**. *(UAR)* |
| 10 | **Ο πελάτης εκτελεί συχνά μεγάλες συναλλαγές που δεν αντιστοιχούν στο νόμιμο εισόδημά του**· ή υπάρχουν **συχνές συναλλαγές μεταξύ λογαριασμών φυσικών και νομικών προσώπων χωρίς σαφή αιτιολόγηση**. *(UAR)* |
| 11 | **Οι τίτλοι χρησιμοποιούνται συχνά ως μέσο πληρωμής** για την εξόφληση αγαθών ή υπηρεσιών· ή συναλλαγές με **ανώνυμες μετοχές**. *(UAR)* |

| | |
|---|---|
| 12 | Η **φύση της συναλλαγής δεν συνάδει με τις οικονομικές δραστηριότητες** του νομικού προσώπου, ή **τα στοιχεία της αιτιολογίας δεν συνάδουν με τις οικονομικές δραστηριότητες ή τις συνήθεις πρακτικές** του. *(TFR-1)* |

### *B.6 - Εσωτερικές ενδείξεις: το ίδιο το γραφείο και οι υπάλληλοί του*

*(εσωτερικός έλεγχος - ΟΧΙ αναφορά στη FIU)*

*Το εσθονικό σύστημα δεν εκδίδει χωριστό κατάλογο «εσωτερικών» δεικτών. Η οικογένεια αυτή προκύπτει από τις υποχρεώσεις εσωτερικού ελέγχου και καταλληλότητας του νόμου, τις οποίες ο υπεύθυνος συμμόρφωσης οφείλει να μετατρέψει σε εσωτερικές ενδείξεις.*

| | Ένδειξη |
|---|---|
| 1 | **Μη εξαλειφθείσα καταδίκη** του γραφείου, μέλους του εποπτικού ή διοικητικού του συμβουλίου, ή του πραγματικού δικαιούχου του, **για οικονομικό έγκλημα ή έγκλημα κατά της ιδιοκτησίας, κατά του κράτους ή κατά της δημόσιας πίστης**. Συνιστά **απόλυτο κώλυμα άσκησης του επαγγέλματος**. Η ένδειξη πρέπει να ελέγχεται κατά την πρόσληψη και περιοδικά, όχι μόνο κατά την έναρξη λειτουργίας. |
| 2 | **Υπάλληλος που παρακάμπτει ή καθυστερεί συστηματικά τη δέουσα επιμέλεια** για συγκεκριμένους πελάτες, ή που αναλαμβάνει μόνος του την επικοινωνία με πελάτη υψηλού κινδύνου χωρίς καταγραφή. |
| 3 | **Ασυνήθιστο ενδιαφέρον υπαλλήλου για τα ίδια τα κατώφλια αναφοράς** και για το περιεχόμενο των αναφορών που έχει υποβάλει το γραφείο - κατοπτρικό του δείκτη Β.1.19, με τη διαφορά ότι εδώ ο φορέας είναι εσωτερικός. |
| 4 | **Παράλειψη ή καθυστέρηση καταχώρισης** στα εσωτερικά αρχεία των ύποπτων ή ασυνήθιστων συναλλαγών **που ΔΕΝ αναφέρθηκαν** στη FIU. Ο εσθονικός νόμος απαιτεί ρητά την τήρηση αυτών των στοιχείων επί πενταετία· η απουσία τους είναι από μόνη της εποπτικό εύρημα. |
| 5 | **Απουσία λειτουργικού καναλιού ανώνυμης εσωτερικής αναφοράς.** Το γραφείο υποχρεούται, αναλόγως μεγέθους και φύσης, να θεσπίσει σύστημα ώστε οι εργαζόμενοι και οι εκπρόσωποί του να μπορούν να αναφέρουν **ανώνυμα** υποψία νομιμοποίησης ή παράβαση του νόμου εντός της οντότητας, και να προστατεύονται από απειλές ή εχθρική συμπεριφορά - ιδίως από **δυσμενείς ή διακριτικές εργασιακές ενέργειες**. Η ταυτότητα του αναφέροντος αποκαλύπτεται μόνο με τη γραπτή συναίνεσή του. |
| 6 | **Μη κοινοποίηση στη FIU και στην εποπτική αρχή του ορισμού ή της αλλαγής του υπευθύνου συμμόρφωσης.** |
| 7 | **Εσωτερικοί κανόνες διαδικασίας που δεν αντιστοιχούν στις κατευθυντήριες γραμμές** για τα χαρακτηριστικά των ύποπτων συναλλαγών, ή που δεν έχουν συμπληρωθεί με τους δείκτες του λογιστικού κλάδου. Αντιστρόφως. **Εντοπισμός νέου δείκτη που δεν προβλέπεται στις κατευθυντήριες** - γεννά υποχρέωση **υποβολής του στη FIU** στο *info@fiu.ee*, όχι αναφοράς πελάτη. |
| 8 | **Ανταλλαγή πληροφοριών εντός του γραφείου ή του ομίλου που δεν τηρείται εγγράφως.** Ο νόμος απαιτεί η ανταλλαγή αυτή να διατηρείται σε γραπτή ή αναπαραγώγιμη μορφή **επί πέντε έτη** και να υποβάλλεται στην εποπτική αρχή κατόπιν αιτήματος. |

## 13. Λιθουανία

Περιεχόμενα

### 13.1 Κατάλογος Α - παράγοντες αυξημένου κινδύνου

**Βαθμίδα του κλάδου.** Τρίτη εθνική εκτίμηση κινδύνου (περίοδος 2019-2022, δημοσίευση 2024, κλίμακα 1-4, μεθοδολογία εγκριθείσα με τη Διαταγή FNTT V-49 της 31.3.2023):

| Τομέας | Βαθμολογία | Χαρακτηρισμός | Εποπτική αρχή |
|---|---|---|---|
| Πάροχοι υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων (VASP) | **4,0** | Πολύ Υψηλός | FNTT |
| Ιδρύματα ηλεκτρονικού χρήματος / πληρωμών | **4,0** | Πολύ Υψηλός | Τράπεζα της Λιθουανίας |
| Ακίνητα | **3,4** | Υψηλός | FNTT |
| **Λογιστές / φοροτεχνικοί** | **3,4** | **Υψηλός** | **FNTT** |
| Ορκωτοί ελεγκτές | **3,4** | Υψηλός | Επιμελητήριο Ελεγκτών |

Το πλήρες κείμενο της NRA δημοσιεύεται **μόνο στη λιθουανική**· αγγλική έκδοση δεν αναρτάται.

**Το αντιφατικό στοιχείο που ορίζει τον λιθουανικό κλάδο.** Κατά την Ετήσια Έκθεση της FNTT για το 2024, παρελήφθησαν συνολικά **82.337 αναφορές** (έναντι 98.588 το 2023). Από αυτές, οι **πάροχοι λογιστικών και φορολογικών συμβουλευτικών υπηρεσιών υπέβαλαν μηδέν (0)** αναφορές ύποπτων συναλλαγών το 2024 - έναντι 4 το 2023· οι ορκωτοί ελεγκτές υπέβαλαν 1. Διενεργήθηκαν **18 έλεγχοι** υπόχρεων οντοτήτων, με την επιτροπή να εξετάζει υλικό 11 οντοτήτων. Τα **συνολικά πρόστιμα σε «άλλες υπόχρεες οντότητες» ανήλθαν σε 1.813.323,36 €**. Ένας κλάδος αξιολογημένος ως υψηλού κινδύνου που δεν συνεισφέρει καμία αναφορά είναι, εξ ορισμού, κλάδος υπό εντατικοποιούμενο έλεγχο.

**Πότε η ενισχυμένη δέουσα επιμέλεια είναι ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗ - πέντε περιπτώσεις:**

| | Παράγοντας |
|---|---|
| 1 | **Διασυνοριακές σχέσεις ανταποκριτή** με χρηματοπιστωτικά ιδρύματα τρίτων χωρών *(δεν αφορά τον λογιστή)*. |
| 2 | **Συναλλαγές ή επιχειρηματικές σχέσεις με πολιτικά εκτεθειμένα πρόσωπα.** |
| 3 | Συναλλαγές ή σχέσεις με **φυσικά πρόσωπα διαμένοντα ή νομικά πρόσωπα εγκατεστημένα σε τρίτες χώρες υψηλού κινδύνου κατά τον προσδιορισμό της Ευρωπαϊκής Επιτροπής**. |
| 4 | Συναλλαγές ή σχέσεις με πρόσωπα σε **τρίτες χώρες υψηλού κινδύνου προσδιοριζόμενες βάσει των καταλόγων δικαιοδοσιών με στρατηγικές ελλείψεις που δημοσιεύει η FATF**. *(Εθνική επιλογή, οι κατάλογοι της FATF λειτουργούν ως **αυτοτελής** υποχρεωτικός λόγος EDD, παράλληλα και ανεξάρτητα από τον ενωσιακό κατάλογο.)* |
| 5 | Όταν διαπιστώνεται **υψηλότερος κίνδυνος βάσει των εσωτερικών διαδικασιών εκτίμησης και διαχείρισης κινδύνου** της ίδιας της οντότητας - και τότε **πρέπει υποχρεωτικά να αξιολογηθούν οι νομοθετικά απαριθμούμενοι παράγοντες υψηλότερου κινδύνου**. |

Στις περιπτώσεις 4 και 5 απαιτούνται **σωρευτικά**. Έγκριση ανώτερου διοικητικού στελέχους για τη σύναψη ή τη συνέχιση της σχέσης· επαρκή μέτρα διακρίβωσης της **πηγής της περιουσίας και της πηγής των κεφαλαίων**· και **ενισχυμένη διαρκής παρακολούθηση**.

**Εθνικοί παράγοντες πέραν των ενωσιακών Παραρτημάτων.**

- **«Tikslinės teritorijos»** - ο εθνικός λιθουανικός κατάλογος στοχευμένων εδαφών, όπως ορίζεται στον **Νόμο περί Φόρου Εισοδήματος Νομικών Προσώπων** (*Lengvatinio apmokestinimo bendrovės* - εταιρείες προνομιακής φορολόγησης). Λειτουργεί ανεξάρτητα από τους ενωσιακούς και FATF καταλόγους.
- **Δείκτης Αντίληψης Διαφθοράς (CPI) κάτω των 50 μονάδων** - αυτοτελές κριτήριο του καταλόγου V-240 για ολόκληρη την ομάδα των δεικτών διαφθοράς. *Διευκρίνιση. Το CPI<50 είναι **δείκτης κινδύνου του καταλόγου**, όχι αυτοτελής νομοθετική περίπτωση υποχρεωτικής EDD· λειτουργεί ως στοιχείο της εκτίμησης κινδύνου που μπορεί να οδηγήσει σε ενισχυμένα μέτρα κατά τη διακριτική ευχέρεια της οντότητας.*
- **Εμπόριο στρατηγικών αγαθών** (κατά τον λιθουανικό νόμο ελέγχου εισαγωγών, διαμετακόμισης και εξαγωγών στρατηγικών αγαθών) **με χώρες με σοβαρές ελλείψεις AML/CFT**.
- **Χώρες που δεν έχουν δεσμευτεί από διεθνείς συνθήκες κατά της διάδοσης όπλων μαζικής καταστροφής**.
- Παράγοντες πελάτη. Σχέση σε **ασυνήθιστες περιστάσεις χωρίς προφανή οικονομικό ή ορατό νόμιμο σκοπό**· κάτοικος τρίτης χώρας· **φορέας διακράτησης προσωπικής περιουσίας**· εταιρεία με **εικονικούς μετόχους ή μετοχές στον κομιστή**· **επιχείρηση εντάσεως μετρητών**· ασυνήθιστα ή υπερβολικά περίπλοκη ιδιοκτησιακή δομή.

**Πραγματικός δικαιούχος.** Το λιθουανικό όριο είναι **«25% συν μία μετοχή ή ποσοστό μεγαλύτερο του 25%»** - διατύπωση που, σε αντίθεση με την εσθονική, υπάρχει πράγματι στον νόμο.

### 13.2 Κατάλογος Β - ύποπτες ενδείξεις

*Πηγή. Διαταγή FNTT Αρ. V-240, ενοποιημένη έκδοση σε ισχύ από 1.5.2024 (νέα διατύπωση με τη Διαταγή V-56/11.4.2024). Ο κατάλογος έχει τέσσερις θεματικές ενότητες: **1.** κριτήρια σχετικά με τη **συμπεριφορά του πελάτη** (1.1-1.10)· **2.** κριτήρια σχετικά με τις **χρηματικές πράξεις ή συναλλαγές** του πελάτη ή του εκπροσώπου του (2.1-2.51)· **3.** κριτήρια σχετικά με το **γεωγραφικό στοιχείο** (3.1-3.6)· **4.** κριτήρια σχετικά με **πιθανές πράξεις διαφθοράς** (4.1-4.11). Οι αριθμοί σε παρένθεση είναι οι αύξοντες αριθμοί του πρωτοτύπου.*

#### *B.1 - Ταυτότητα και συμπεριφορά του πελάτη*

*(Ενότητα 1 του καταλόγου - αποδίδεται πλήρης, και οι δέκα δείκτες.)*

| | Ένδειξη |
|---|---|
| 1 | Κατά τη σύναψη της σχέσης, **σε μεταγενέστερα στάδια της σχέσης ή κατά την εκτέλεση πράξεων**, ο πελάτης ή ο εκπρόσωπός του **αποφεύγει να παράσχει τις πληροφορίες που απαιτούνται για την ταυτοποίησή του, αποκρύπτει την ταυτότητα του πραγματικού δικαιούχου ή αποφεύγει να δώσει τα στοιχεία του, ή προσκομίζει έγγραφα που γεννούν αμφιβολίες ως προς τη γνησιότητα και την αυθεντικότητά τους**. *(Η επέκταση «σε μεταγενέστερα στάδια» είναι προσθήκη της έκδοσης 2024 - προηγουμένως ο δείκτης κάλυπτε μόνο τη σύναψη.)* |

| | |
|---|---|
| 2 | Είναι **δυσχερής η λήψη πληροφοριών ή εγγράφων από τον πελάτη για τη διαρκή παρακολούθηση** της σχέσης. Η επικοινωνία είναι δύσκολη, **αλλάζει συχνά τόπο διαμονής και στοιχεία επικοινωνίας**· στον αριθμό που έδωσε **δεν απαντά κανείς ή είναι μονίμως κλειστός**· δεν απαντά σε ηλεκτρονικό ταχυδρομείο **ή σε άλλα κανάλια επικοινωνίας**. |
| 3 | Ο πελάτης **δεν μπορεί να απαντήσει σε ερωτήσεις για τις υπηρεσίες που ζητά ή σχεδιάζει και τη φύση τους**, **δεν μπορεί να τεκμηριώσει τις απαντήσεις του με έγγραφα**, **συμπεριφέρεται υπερβολικά νευρικά, ασκεί πίεση για τη λήψη της απόφασης**. |
| 4 | Ο πελάτης, όταν του ζητηθούν πληροφορίες για τη διαρκή παρακολούθηση της σχέσης, **δηλώνει επιθυμία να ανακαλέσει την πράξη ή τη συναλλαγή ή να κλείσει τον λογαριασμό**. |
| 5 | Ο πελάτης, όταν του ζητηθεί, **αρνείται, αποφεύγει ή παρέχει ανακριβή στοιχεία για την προέλευση των χρημάτων** που κατατέθηκαν ή επιχειρείται να κατατεθούν - **σε μετρητά ή σε λογιστικό χρήμα** - και/ή δεν την τεκμηριώνει με τα αντίστοιχα έγγραφα. |
| 6 | Ο αιτών σύναψη **ασφαλιστηρίου ζωής δεν ενδιαφέρεται καθόλου για τους όρους της σύμβασης** και ενδιαφέρεται περισσότερο για τη **διαδικασία πρόωρης καταγγελίας** της. |
| 7 | **Ένα πρόσωπο είναι διευθυντής, εκπρόσωπος ή πραγματικός δικαιούχος περισσότερων νομικών προσώπων** - εξαιρουμένων των περιπτώσεων μεγάλων ομίλων επιχειρήσεων. |
| 8 | **Στη διεύθυνση του πελάτη ή του εκπροσώπου του είναι εγγεγραμμένα περισσότερα νομικά πρόσωπα.** |
| 9 | Ο πελάτης, για να συνδεθεί με **θεματοφυλακτικό πορτοφόλι εικονικών νομισμάτων, χρησιμοποιεί υπηρεσίες δρομολόγησης κατά στρώματα (δίκτυο TOR)**, και συνδέεται διαρκώς από **διευθύνσεις IP διαφορετικών κρατών**. |
| 10 | Παρά την εμπλοκή του σε δραστηριότητα εικονικών νομισμάτων, **ο πελάτης έχει ελάχιστες γνώσεις γι' αυτά και δεν μπορεί να εξηγήσει τις συναλλαγές που εκτελεί** - ενδείξεις **πιθανού θύματος απάτης**. |

***B.2 - Οι συναλλασσόμενοι του πελάτη***

*(Κριτήρια τρίτων προσώπων, γεωγραφίας και διαφθοράς.)*

| | Ένδειξη |
|---|---|
| 1 | **Οι ροές αγαθών, υπηρεσιών και συναλλαγών δεν συμπίπτουν με τις ροές πληρωμών**. Για τα αγαθά, τις υπηρεσίες ή τις συναλλαγές **πληρώνουν τρίτα πρόσωπα**, χωρίς προφανή οικονομικό ή ορατό νόμιμο σκοπό. |
| 2 | Ο πελάτης ή ο ιδιοκτήτης της περιουσίας **ζητά το ποσό που του ανήκει να καταβληθεί σε τρίτους προδήλως άσχετους με τη συνήθη δραστηριότητά του**, χωρίς προφανή οικονομικό ή ορατό νόμιμο σκοπό. |
| 3 | **Ολόκληρη η προκαταβολή ή άλλη εισφορά (ή το μεγαλύτερο μέρος της) καταβάλλεται στο όνομα του πελάτη από τρίτους προδήλως άσχετους** με τη συνήθη δραστηριότητά του. |
| 4 | **Δύο ή περισσότερα φυσικά πρόσωπα καταθέτουν διαρκώς μετρητά στον ίδιο λογαριασμό**, και τα χρήματα στη συνέχεια **μεταφέρονται σε λογαριασμούς φυσικών ή νομικών προσώπων σε λιθουανικά ή αλλοδαπά χρηματοπιστωτικά ιδρύματα** (δικούς τους ή τρίτων). |
| 5 | Ασφάλιστρο ζωής **άνω των 25.000 €** καταβάλλεται από **τρίτους άσχετους με τη συνήθη δραστηριότητα του πελάτη**, χωρίς προφανή οικονομικό ή ορατό νόμιμο σκοπό. |
| 6 | **Χωρίς σαφή λόγο πυκνώνουν οι μικροπληρωμές από λογαριασμούς διαφορετικών προσώπων προς τον λογαριασμό του πελάτη.** |
| 7 | **Χωρίς σαφή λόγο πυκνώνουν οι πληρωμές από τον λογαριασμό του πελάτη προς περισσότερους λογαριασμούς διαφορετικών τρίτων προσώπων.** |
| 8 | Με χρήση **εγχώριων ή διεθνών ταχυδρομικών ή άλλων εταιρειών εμβασμάτων, χρηματοδοτείται διαρκώς και χωρίς σαφή λόγο ένας πελάτης**, ή δύο και περισσότεροι πελάτες χρηματοδοτούν διαρκώς άλλα πρόσωπα. |
| 9 | Κεφάλαια που ελήφθησαν από φυσικό ή νομικό πρόσωπο σε αλλοδαπή χώρα **μεταφέρονται αμέσως σε άλλο φυσικό ή νομικό πρόσωπο στην ίδια αλλοδαπή χώρα** - σχήμα **«U-turn»**. |
| 10 | Πράξεις ή συναλλαγές με πρόσωπα από **κράτη που δεν έχουν δεσμευτεί να τηρούν τις διεθνείς συνθήκες και συμβάσεις για την καταπολέμηση της διάδοσης όπλων μαζικής καταστροφής**. |
| 11 | Ο πελάτης **δεν εκτελεί μεταφορές προς τον λογαριασμό του στο κράτος μέλος όπου είναι εγγεγραμμένος**, ή το ετήσιο ποσό που μεταφέρει σε λογαριασμό στο κράτος εγγραφής του **αποτελεί ασήμαντο κλάσμα** του συνόλου των πράξεών του ή των τηρούμενων κεφαλαίων. |
| 12 | Πράξεις ή συναλλαγές με πρόσωπα **από περιοχές υψηλού κινδύνου** - π.χ. κράτη που δεν είναι μέλη της FATF ή αντίστοιχου διεθνούς οργανισμού, ή **κράτη όπου δρουν ενεργά τρομοκρατικές οργανώσεις** - **όταν ο οικονομικός λόγος της πράξης δεν είναι σαφής**. |
| 13 | **Πελάτης-φυσικό πρόσωπο διαμένει μονίμως σε κράτος που δεν είναι μέλος της FATF** ή αντίστοιχου οργανισμού, και ο **οικονομικός λόγος των πράξεών του είναι ασαφής**. |
| 14 | Ο πελάτης **εκτελεί διαρκώς πράξεις ή συνάπτει συναλλαγές με νομικά πρόσωπα εγγεγραμμένα σε «στοχευμένα εδάφη»** (εταιρείες προνομιακής φορολόγησης κατά τον λιθουανικό νόμο περί φόρου εισοδήματος νομικών προσώπων), **σε κράτη που η FATF έχει δημοσιεύσει ως έχοντα σοβαρές ελλείψεις ή ως υπό αυξημένη παρακολούθηση**, ή **σε τρίτες χώρες υψηλού κινδύνου κατά την Ευρωπαϊκή Επιτροπή** - όταν δεν υπάρχει σαφής οικονομικός λόγος. |
| 15 | Οι πράξεις του πελάτη σε εικονικό νόμισμα **εκκινούν από διευθύνσεις IP κρατών με σοβαρές ελλείψεις πρόληψης** ML/TF, και ο οικονομικός λόγος είναι ασαφής. |
| 16 | Ο πελάτης **διεξάγει εμπόριο στρατηγικών αγαθών με κράτη με σοβαρές ελλείψεις πρόληψης** ML/TF. |
| 17 | **Νομικό πρόσωπο που δεν ασκεί πραγματική δραστηριότητα και/ή δεν έχει εμπειρία - ή έχει μικρή εμπειρία, μικρότερη του ενός έτους στον σχετικό τομέα - λαμβάνει εξαιρετικά σύνθετη σύμβαση ή έργο αλλοδαπού κράτους**, μη αντίστοιχο των δυνατοτήτων και της εμπειρίας του, ή σύμβαση/έργο **άσχετο με τον επιχειρηματικό του τομέα**. |
| 18 | **Πολιτικά εκτεθειμένο πρόσωπο, στενός συνεργάτης ή μέλος της οικογένειάς του λαμβάνει ασυνήθιστα υψηλή αμοιβή, μη αντίστοιχη της αγοραίας αξίας, για συμμετοχή σε σεμινάρια, συνέδρια ή ως σύμβουλος σε έργα.** |
| 19 | Εκτελούνται πράξεις προς **PEP, στενό συνεργάτη ή μέλος οικογένειας σε αλλοδαπό κράτος με CPI χαμηλότερο των 50 μονάδων**. |
| 20 | Νομικό πρόσωπο **μετέχει σε δημόσιους διαγωνισμούς σε αλλοδαπό κράτος και εξοφλεί τις συναλλαγές εκεί σε μετρητά**, ή εκτελεί πράξεις **μέσω μεσαζόντων εγκατεστημένων σε κράτη υψηλού κινδύνου διαφθοράς (CPI < 50)**. |
| 21 | Νομικό πρόσωπο που δραστηριοποιείται σε κράτος με **CPI < 50** εκτελεί **υπερβολικά υψηλής αξίας πράξεις σε πρόσωπα βάσει συμβάσεων συμβουλευτικών, νομικών ή παρόμοιων υπηρεσιών**. |
| 22 | **Διεθνείς πράξεις χωρίς σαφή οικονομικό λόγο προς PEP, στενό συνεργάτη ή μέλος οικογένειας.** |

| | |
|---|---|
| 23 | Φυσικό ή νομικό πρόσωπο **χορηγεί σε PEP, στενό συνεργάτη ή μέλος οικογένειας δάνειο με ασυνήθιστα ευνοϊκούς όρους** - χωρίς να ορίζεται προθεσμία ή όροι αποπληρωμής, με χαμηλό επιτόκιο κ.λπ. - **ή χωρίς να το τεκμηριώνει με σύμβαση ή άλλα έγγραφα**. |
| 24 | Φυσικό ή νομικό πρόσωπο **πληρώνει τα ταξίδια και τη διαμονή PEP**, στη Λιθουανία ή στο εξωτερικό, όταν τέτοιες πληρωμές **δεν είναι χαρακτηριστικές της δραστηριότητας του πληρωτή**. |
| 25 | **PEP μεταφέρει κεφάλαια σε κράτη όπου δεν ασκεί επαγγελματική δραστηριότητα.** |
| 26 | **Κεφάλαια μεταφέρονται σε στοχευμένα εδάφη όταν η συναλλαγή συνδέεται με κρατικές παραγγελίες.** |
| 27 | Ο **πραγματικός δικαιούχος, ιδρυτής, εξουσιοδοτημένο ή άλλως συνδεόμενο πρόσωπο εταιρείας προνομιακής φορολόγησης είναι Λιθουανός ή αλλοδαπός PEP**, στενός συνεργάτης ή μέλος της οικογένειάς του. |
| 28 | Στον πελάτη, στον εκπρόσωπό του ή στο πρόσωπο υπέρ του οποίου εκτελείται η πράξη **εφαρμόζονται χρηματοοικονομικές κυρώσεις** κατά τον λιθουανικό νόμο εφαρμογής οικονομικών και άλλων διεθνών κυρώσεων. |

### *B.3 - Οι όροι των συναλλαγών*

| | Ένδειξη |
|---|---|
| 1 | Οι πράξεις ή συναλλαγές του πελάτη **δεν αντιστοιχούν στο αντικείμενο δραστηριότητας που αναφέρεται στα ιδρυτικά του έγγραφα ούτε στη φύση της οικονομικής και εμπορικής του δραστηριότητας, ούτε στη συνήθη συνεργασία του** με την υπόχρεη οντότητα, **ούτε στις πληροφορίες που υπάρχουν σε δημόσιες πηγές**. *(Η προσθήκη «δημόσιες πηγές» είναι της έκδοσης 2024 και μετατοπίζει το βάρος, ο λογιστής οφείλει πλέον να ελέγξει τι λέει ο ίδιος ο πελάτης δημόσια για τον εαυτό του.)* |
| 2 | Ο πελάτης εκτελεί συναλλαγή και **καταβάλλει εισφορά που υπερβαίνει τις γνωστές οικονομικές του δυνατότητες**, ή **επιθυμεί να καταβάλει μεγαλύτερη από τη συνήθη προκαταβολή**. |
| 3 | Ο πελάτης **εκτελεί συναλλαγές με περιουσία της οποίας η αξία προδήλως δεν αντιστοιχεί στη μέση αγοραία αξία**. |
| 4 | Ο πελάτης **εκτελεί πράξεις ή συνάπτει συναλλαγές χωρίς σαφή οικονομικό λόγο ή ορατό νόμιμο σκοπό**. |
| 5 | Ο πελάτης **εξοφλεί σε μετρητά σε περιπτώσεις όπου στην πρακτική του συνηθίζεται η εξόφληση με άλλους τρόπους**. |
| 6 | Ο πελάτης **εκτελεί πράξεις ή συνάπτει συναλλαγές όταν είναι δύσκολο ή αδύνατο να προσδιοριστεί ο πραγματικός δικαιούχος** της πράξης ή της συναλλαγής. |
| 7 | **Σύμβαση ασφάλισης ζωής συνάπτεται για ασυνήθιστα μεγάλο ασφαλιστικό ποσό.** |
| 8 | **Σύμβαση ασφάλισης ζωής καταγγέλλεται σε ασυνήθιστα σύντομο διάστημα** από τη σύναψή της, και ως δικαιούχος αναφέρεται **τρίτος άσχετος με τη συνήθη δραστηριότητα του πελάτη**, χωρίς προφανή οικονομικό ή ορατό νόμιμο σκοπό. |
| 9 | Ο πελάτης **αποπληρώνει ολόκληρη ή το μεγαλύτερο μέρος πίστωσης πριν από τη συμφωνημένη προθεσμία**, όταν δεν είναι γνωστή σαφής νόμιμη πηγή των κεφαλαίων. |
| 10 | **Αλλάζουν συχνά οι συμμισθωτές τραπεζικής θυρίδας.** |

### *B.4 - Πληρωμές και χρηματικές ροές*

| | Ένδειξη |
|---|---|
| 1 | Η φύση των πράξεων του πελάτη **γεννά υποψία ότι επιδιώκεται η αποφυγή καταχώρισής τους στο μητρώο πράξεων και ύποπτων πράξεων** που τηρεί η υπόχρεη οντότητα. *(Δείκτης που στη Λιθουανία έχει άμεση εφαρμογή στον λογιστή, ο οποίος τηρεί ο ίδιος τα τέσσερα μητρώα.)* |
| 2 | Ο λογαριασμός του πελάτη έχει **χαρακτηριστικά λογαριασμού διαμετακόμισης**. Τα κεφάλαια που εισέρχονται **μεταφέρονται σύντομα σε άλλον λογαριασμό ή αναλαμβάνονται σε μετρητά**. |
| 3 | **Αυξάνεται ασυνήθιστα ο αριθμός των πράξεων σε μετρητά και/ή ο κύκλος μετρητών**, όταν η προέλευση των κεφαλαίων **δεν μπορεί να τεκμηριωθεί με έγγραφα**. |
| 4 | Ο πελάτης, όταν του ζητηθεί, **αρνείται ή αποφεύγει να δώσει στοιχεία για τους σκοπούς χρήσης των αναληφθέντων κεφαλαίων**, όταν οι αναλήψεις δεν αντιστοιχούν στη συνήθη συνεργασία, **ή οι δηλωθέντες σκοποί δεν έχουν οικονομική βασιμότητα**. |
| 5 | **Εντός 7 ημερολογιακών ημερών κατατίθεται ή αναλαμβάνεται από τον λογαριασμό, σε μία ή περισσότερες πράξεις, ποσό μετρητών 25.000 € ή μεγαλύτερο**, όταν οι πράξεις δεν αντιστοιχούν στη συνήθη συνεργασία. |
| 6 | **Εντός 7 ημερολογιακών ημερών ο πελάτης ανταλλάσσει 25.000 € ή περισσότερα** σε μετρητά από ένα νόμισμα σε άλλο. |
| 7 | **Εντός μίας ημερολογιακής ημέρας αναλαμβάνονται με κάρτα 10.000 € ή περισσότερα** σε μετρητά, όταν αυτό δεν αντιστοιχεί στη συνήθη συνεργασία και **δεν τεκμηριώνεται η χρήση ή ο λόγος της ανάληψης**. |
| 8 | **Ασφάλιστρο ζωής ή μέρος του άνω των 25.000 € καταβάλλεται σε μετρητά.** |
| 9 | Ο πελάτης **εντός μίας ημέρας ανταλλάσσει μετρητά με μάρκες ή μάρκες με μετρητά για ποσό άνω των 15.000 €**· ή **ανταλλάσσει διαρκώς μετρητά με μάρκες χωρίς να συμμετέχει στο παιχνίδι**. |
| 10 | Στη συναλλαγή **χρησιμοποιούνται υπηρεσίες ανάμιξης (*Mixer / Tumbler*)**. |
| 11 | Ο πελάτης **εκτελεί πράξεις στον σκοτεινό ιστό (*Dark net*) σε διευθύνσεις εικονικού νομίσματος συνδεόμενες με εκβίαση, λογισμικό λύτρων (*ransomware*), αγορές σκιώδους εμπορίου (*Dark market*) ή άλλη παράνομη δραστηριότητα**, ή σε διευθύνσεις που υπόκεινται σε διεθνείς κυρώσεις. |
| 12 | Η **μετατροπή παραστατικού σε εικονικό νόμισμα αποκλίνει σημαντικά, ως προς το ποσό, τη συχνότητα ή τη φύση, από τις προηγούμενες ή δηλωθείσες πράξεις** του πελάτη. |
| 13 | **Μεγάλος αριθμός χαρτονομισμάτων μικρής ονομαστικής αξίας ανταλλάσσεται με χαρτονομίσματα μεγαλύτερης αξίας.** |
| 14 | **Το ίδιο πρόσωπο χρησιμοποιεί περισσότερα υποκαταστήματα ανταλλακτηρίου** για μεγάλες πράξεις ανταλλαγής. |
| 15 | **Ζημιογόνος μετατροπή εικονικού σε παραστατικό νόμισμα.** |

| | |
|---|---|
| 16 | Πράξεις με **εικονικά νομίσματα απορρήτου** (*private cryptocurrencies* - π.χ. Monero, Dash). |
| 17 | Με χρήση υπηρεσιών θεματοφυλακτικού πορτοφολιού ή ανταλλακτηρίου εικονικών νομισμάτων, **κατατίθεται ποσό μετρητών 25.000 € ή μεγαλύτερο σε θεματοφυλακτικό πορτοφόλι**. |
| 18 | Οι πράξεις του πελάτη **ενδέχεται να συνδέονται με απάτη**. |
| 19 | **Πληρωμές με κάρτα εκτελούνται ταυτόχρονα σε διαφορετικά κράτη**, όταν στον πελάτη-φυσικό πρόσωπο έχουν εκδοθεί περισσότερες από μία κάρτες. |
| 20 | Ο πελάτης **εκτελεί διαρκώς πράξεις με κάρτα προς εμπόρους με κωδικό κατηγορίας εμπόρου (MCC) συνδεόμενο με τομέα υψηλότερου κινδύνου**, όταν αυτό δεν αντιστοιχεί στη συνήθη συνεργασία των πελατών του συγκεκριμένου τμήματος. |

### *B.5 - Αποτελέσματα και οικονομικές καταστάσεις*

| | Ένδειξη |
|---|---|
| 1 | **Η ηλικία, η τρέχουσα θέση και η οικονομική κατάσταση του πελάτη-φυσικού προσώπου** - τα εισοδήματά του είναι μικρά σε σύγκριση με τον όγκο της χρηματοοικονομικής του δραστηριότητας - **αντικειμενικά δεν αντιστοιχούν στη δραστηριότητα που ασκεί**. |
| 2 | **Εισπράττονται έσοδα για παρεχόμενες υπηρεσίες ή πωλούμενα αγαθά χωρίς να έχει καταχωριστεί η ασκούμενη οικονομική δραστηριότητα ή χωρίς την απαιτούμενη άδεια.** *(Ο δείκτης που ο λογιστής διαπιστώνει άμεσα από τα βιβλία και τη σύγκρισή τους με το μητρώο.)* |
| 3 | **Νομικό πρόσωπο χορηγεί δάνεια στον μέτοχο ή εταίρο του, ενώ δεν καταβάλλονται μερίσματα.** *(Προσθήκη της έκδοσης 2024 - καθαρά λογιστικός δείκτης συγκαλυμμένης διανομής.)* |
| 4 | **Ασυμφωνία των πράξεων με το δηλωθέν αντικείμενο δραστηριότητας των ιδρυτικών εγγράφων** (βλ. Β.3.1) - αποτυπώνεται πρωτίστως στα αποτελέσματα και στην ανάλυση κύκλου εργασιών ανά δραστηριότητα. |
| 5 | **Μη κερδοσκοπικοί φορείς (ΠΝΠ)**. Οι πράξεις τους δεν αντιστοιχούν στους σκοπούς των ιδρυτικών εγγράφων (π.χ. αθλητικός σύλλογος με πράξεις άσχετες προς την αθλητική δραστηριότητα)· **διαρκείς πράξεις μετρητών με καταβολές σε φυσικά πρόσωπα**, μεταξύ των οποίων και μη μόνιμοι κάτοικοι· **επαναλαμβανόμενες καταθέσεις μετρητών από φυσικά πρόσωπα στον λογαριασμό του φορέα** και εν συνεχεία μεταφορά σε λογαριασμούς τρίτων· **στον λογαριασμό εκτελούνται μόνο πιστώσεις και αναλήψεις**· **μεγάλες πληρωμές προς τους λογαριασμούς των ιδρυτών**· **διαρκείς αναλήψεις από τους λογαριασμούς των ιδρυτών**· **αύξηση χωρίς σαφή λόγο του αριθμού των μικροποσών χρηματοδότησης** του λογαριασμού. |

### *B.6 - Εσωτερικές ενδείξεις: το ίδιο το γραφείο και οι υπάλληλοί του*

*(εσωτερικός έλεγχος - ΟΧΙ αναφορά στη FNTT)*

*Η Λιθουανία δεν εκδίδει χωριστό κατάλογο εσωτερικών δεικτών· η οικογένεια συγκροτείται από τις υποχρεώσεις εσωτερικού ελέγχου του νόμου και το ερωτηματολόγιο αυτοελέγχου 19 σημείων της Διαταγής V-185.*

| | Ένδειξη |
|---|---|
| 1 | **Μη ορισμός των υπευθύνων.** Ο νόμος απαιτεί τον ορισμό **ανώτερων στελεχών** για την οργάνωση της εφαρμογής των μέτρων **και για την επικοινωνία με τη FNTT**· όταν η οντότητα διοικείται από διοικητικό συμβούλιο, ορίζεται **υποχρεωτικά μέλος του συμβουλίου** για την οργάνωση και, **χωριστά**, στελέχη για την επικοινωνία. Απαιτείται επιπλέον **χωριστός υπεύθυνος για την εφαρμογή των διεθνών χρηματοοικονομικών κυρώσεων**. Η παράλειψη είναι **αυτοτελής παράβαση** και είναι η **συχνότερη διαπίστωση της FNTT** σε ελέγχους λογιστικών γραφείων. |
| 2 | **Μη γνωστοποίηση στη FNTT του ορισμού ή της αντικατάστασης εντός 7 εργάσιμων ημερών**, εγγράφως στο *dokumentas@fntt.lt*. |
| 3 | **Απουσία γραπτών εσωτερικών πολιτικών σε έστω ένα από τα δέκα υποχρεωτικά πεδία**. Ταυτοποίηση πελάτη και πραγματικού δικαιούχου· εκτίμηση και διαχείριση κινδύνου· οργάνωση της παρακολούθησης· εφαρμογή διεθνών κυρώσεων και περιοριστικών μέτρων· υποβολή αναφορών στη FNTT· τήρηση των μητρώων· φύλαξη πληροφοριών· επικαιροποίηση των στοιχείων ταυτοποίησης· οργάνωση της εκπαίδευσης· **κατανομή αρμοδιοτήτων και εσωτερική αναφορά συμμόρφωσης**. |
| 4 | **Μητρώα που δεν ενημερώνονται εντός 3 εργάσιμων ημερών** από την πράξη ή τη συναλλαγή, ή που τηρούνται ελλιπώς - ιδίως το μητρώο των **πελατών με αμφίβολη ταυτότητα** και το μητρώο των **τερματισθεισών σχέσεων**, τα οποία λειτουργούν ως εσωτερικό ίχνος των αποφάσεων μη ανάληψης ή διακοπής. |
| 5 | **Απουσία εσωτερικού συστήματος ταχείας απόκρισης.** Ο νόμος απαιτεί συστήματα που να επιτρέπουν, **μέσω ασφαλών διαύλων και με πλήρη εμπιστευτικότητα**, απάντηση στα ερωτήματα της FNTT εντός 14 εργάσιμων ημερών - και εντός των συντομότερων ειδικών προθεσμιών, όπως η μίας εργάσιμης ημέρας. Γραφείο που δεν μπορεί να ανακτήσει φάκελο μέσα σε μία ημέρα δεν συμμορφώνεται. |
| 6 | **Μη διεξαγωγή ειδικής και διαρκούς κατάρτισης** που να καθιστά τους εργαζομένους ικανούς να **αναγνωρίζουν** πράξεις πιθανώς συνδεόμενες με ML/TF και να τους καθοδηγεί ως προς τον χειρισμό τους. Πρόγραμμα εγκεκριμένο με τη Διαταγή FNTT V-99 της 8.4.2026. |
| 7 | **Μη επανεξέταση της επάρκειας των διαδικασιών σε κάθε ουσιώδη μεταβολή** της διοίκησης ή της δραστηριότητας, και **μη έγκρισή τους από τον ανώτερο διοικούντα ή το αρμόδιο όργανο**. |
| 8 | **Μη υποβολή του εποπτικού ερωτηματολογίου αυτοαξιολόγησης** μέσω της πλατφόρμας STRIX εντός της προθεσμίας που θέτει η FNTT. |
| 9 | **Παράλειψη υποβολής στοιχείων πραγματικών δικαιούχων του ίδιου του γραφείου στο JADIS** εντός 10 ημερών από κάθε μεταβολή - υποχρέωση που βαρύνει το γραφείο ως νομικό πρόσωπο, ανεξάρτητα από την ιδιότητά του ως υπόχρεης οντότητας. |

## 14. Λετονία

Περιεχόμενα

### 14.1 Κατάλογος Α - παράγοντες αυξημένου κινδύνου

**Βαθμίδα του κλάδου.** Η εθνική αξιολόγηση κινδύνου («National ML/TF/PF risk assessment report for 2020-2022», φορέας η **FID**, έγκριση από το Υπουργικό Συμβούλιο, δημοσίευση **Νοέμβριος 2023**) κατατάσσει τους **ārpakalpojuma grāmatveži στη βαθμίδα «Medium-high» (μεσαίος-υψηλός)** - το ίδιο και τους φορολογικούς συμβούλους. Οι τρεις παράγοντες τρωτότητας που τεκμηριώνουν τη βαθμίδα είναι ρητοί. **Συμμετοχή σε πολύπλοκες συναλλαγές, εικονική τιμολόγηση, και ο μεγάλος αριθμός μικρών εποπτευόμενων οντοτήτων**. Η έκθεση διαπιστώνει μετατόπιση του προφίλ κινδύνου **από ξένα προς εγχώρια βασικά αδικήματα** (φορολογικά εγκλήματα, παραοικονομία), υπογραμμίζει τον ρόλο των λογιστών ως **gatekeepers**, και σημειώνει ότι **οι φορολογικοί σύμβουλοι δεν υπέβαλαν καμία απολύτως αναφορά ύποπτης συναλλαγής** κατά την περίοδο αναφοράς. Η παραοικονομία εκτιμήθηκε σε **περίπου 26,5% του ΑΕΠ το 2022**.

Η MONEYVAL, στην έκθεση 6ου γύρου (επιτόπια 4-15.11.2024, υιοθέτηση 10-13.6.2025, δημοσίευση Φεβρουάριος 2026), βαθμολογεί R.22 = *Largely Compliant*, R.23 = *Largely Compliant*, R.28 = *Largely Compliant*, αλλά το Άμεσο Αποτέλεσμα 4 (προληπτικά μέτρα) = **Moderate**. **Επικρίνει ρητά τη μεθοδολογία θεσμικής αξιολόγησης κινδύνου της VID**, διότι η μεγάλη πλειονότητα των εποπτευόμενων τομέων εμφανίζεται ως χαμηλού κινδύνου παρά την αντίθετη εικόνα της εθνικής αξιολόγησης, και συνιστά αναθεώρησή της· επισημαίνει επίσης τον **διαχρονικά χαμηλό αριθμό αναφορών από τους εξωτερικούς λογιστές**.

**Πότε η ενισχυμένη δέουσα επιμέλεια είναι ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗ:**

| | Παράγοντας |
|---|---|
| 1 | **Πελάτης που δεν συμμετείχε αυτοπροσώπως** στη διαδικασία ταυτοποίησης - εκτός αν πληρούνται **σωρευτικά** η λήψη μέτρων μετριασμού (πολιτικές, διαδικασίες, εκπαίδευση) **και** η ταυτοποίηση με τεχνολογική λύση κατά τους MK noteikumi Nr. 392. |
| 2 | **PEP** - πελάτης, μέλος οικογένειας ή στενός συνεργάτης. |
| 3 | **Σύναψη σχέσεων ανταποκριτή.** |
| 4 | **Πελάτης που εκτελεί μεταφορά κρυπτοστοιχείων προς ή από αυτοφιλοξενούμενη διεύθυνση.** |
| 5 | **Κάθε άλλη περίπτωση αυξημένου κινδύνου.** |
| 6 | Ειδικό καθεστώς για πελάτες από **τρίτες χώρες υψηλού κινδύνου**. |

Όταν **ο πραγματικός δικαιούχος** (και όχι ο πελάτης) είναι PEP, εφαρμόζονται ένα ή περισσότερα μέτρα με βάση την εκτίμηση κινδύνου. Επί PEP απαιτούνται **σωρευτικά**. Έγκριση ανώτερης διοίκησης πριν από τη σύναψη, τεκμηριωμένα μέτρα διακρίβωσης της **προέλευσης κεφαλαίων και πλούτου** (*līdzekļu un labklājības izcelsme*), και διαρκής ενισχυμένη εποπτεία. Η ενισχυμένη επιμέλεια παύει **μόνο** με τον θάνατο του PEP ή εφόσον έχουν παρέλθει **τουλάχιστον 12 μήνες** από την παύση των καθηκόντων **και** η σχέση δεν παρουσιάζει πλέον αυξημένο κίνδυνο.

**Εθνικοί παράγοντες πέραν των ενωσιακών Παραρτημάτων.** Ο λετονικός κατάλογος γεωγραφικού κινδύνου δεν περιορίζεται στους ενωσιακούς και FATF καταλόγους. Προσθέτει ρητά τις **δικαιοδοσίες χαμηλής ή μηδενικής φορολογίας** (*zemu nodokļu vai beznodokļu valstis*) και τις **χώρες γειτονικές προς εδάφη υπό κυρώσεις**. Η διάκριση έχει άμεση πρακτική συνέπεια. Η **απλοποιημένη εξ αποστάσεως ταυτοποίηση απαγορεύεται ρητά** - απαιτείται φυσική παρουσία ή πλήρης ενισχυμένη βιντεοταυτοποίηση - **όταν ο πελάτης ή ο πραγματικός δικαιούχος συνδέεται με τρίτη χώρα υψηλού κινδύνου ή με επικράτεια χαμηλής ή μηδενικής φορολογίας**. Επιπλέον, ως παράγοντες τύπου πελάτη η NRA προσθέτει. **Μη κατοίκους, σύνθετες δομές ιδιοκτησίας, εταιρείες-κελύφη, ανεξήγητο πλούτο και υπηκόους τρίτων χωρών με άδειες διαμονής βάσει επενδύσεων**. Απόλυτη είναι η απαγόρευση συνεργασίας με **εικονικές τράπεζες (*čaulas bankas*) και εικονικά μορφώματα (*čaulas veidojumi*)**.

### 14.2 Κατάλογος Β - ύποπτες ενδείξεις

*Πηγή Α (κύρια). FID/VID/Σύνδεσμος Λογιστών, «Indicators of Money Laundering in Outsourced Accountant and Tax Consultant Sectors» - οι 28 τομεακοί δείκτες, αναδιατεταγμένοι στις έξι οικογένειες. Ο αριθμός σε παρένθεση είναι ο αύξων αριθμός του δείκτη στο πρωτότυπο.*

*Πηγή Β (συμπληρωματική). FID, «Typologies and Indicators of Money Laundering», 3η έκδοση 2024 - 147 δείκτες σε 10 ομάδες. **A** Πελάτης και συνδεδεμένα μέρη (27) · **B** Συναλλαγές (54) · **C** Λογαριασμοί (8) · **D** Δικαιολογητικά έγγραφα (20) · **E** PEP / δημόσιοι λειτουργοί / ανεξήγητος πλούτος (16) · **F** «Laundromats» (4) · **G** Σχέσεις ανταποκριτή (6) · **H** Λαχεία και τυχερά παίγνια (2) · **I** Απάτη (6) · **J** Εικονικά νομίσματα (4).*

#### *B.1 - Ταυτότητα και συμπεριφορά του πελάτη*

| | Ένδειξη |
|---|---|
| 1 | **Δεν υπάρχουν διαθέσιμες πληροφορίες που να τεκμηριώνουν την οικονομική δραστηριότητα του νομικού προσώπου**. Ο ιστότοπος δεν έχει ενημερωθεί για μεγάλο διάστημα, τα αγαθά που εμφανίζονται δεν πωλούνται ή δεν υπάρχουν, ή ιστότοπος δεν υπάρχει καθόλου - και ο πελάτης δεν μπορεί να προσκομίσει έγγραφα (συμβάσεις, πρωτόκολλα παραλαβής-παράδοσης, καταστάσεις λογαριασμών) που να δείχνουν πραγματική δραστηριότητα. |
| 2 | Το νομικό πρόσωπο **δεν διαθέτει τον υλικοτεχνικό εξοπλισμό** που απαιτεί η δηλωθείσα δραστηριότητα, ή ο εξοπλισμός που διαθέτει **δεν αντιστοιχεί στη φύση** της. |
| 3 | Ο **αριθμός των δηλωθέντων εργαζομένων είναι προδήλως ανεπαρκής** για να εξασφαλίσει τη δηλωθείσα δραστηριότητα. |
| 4 | Νομικό πρόσωπο με **συσσωρευμένο φορολογικό χρέος** ή υπό φορολογικό έλεγχο **παύει τυπικά τη δραστηριότητά του** - προκαλώντας ζημία στο Δημόσιο με τη μορφή ανείσπρακτων φόρων - **ενώ η δραστηριότητα συνεχίζεται στην πραγματικότητα από άλλο νομικό πρόσωπο που ανέλαβε το επιχειρηματικό μοντέλο, τους πόρους και τους εργαζομένους** του προηγούμενου. *(Το κλασικό «phoenix»· ο λογιστής το βλέπει πρώτος.)* |
| 5 | Στα σχήματα συναλλαγών εμπλέκονται **νεοσυσταθέντα νομικά πρόσωπα**, τα οποία μάλιστα **εκτελούν συναλλαγές σημαντικών ποσών ήδη μέσα στον πρώτο χρόνο ή ακόμη και τον πρώτο μήνα λειτουργίας τους**, χωρίς λογική εξήγηση. |
| 6 | Ο πελάτης παρέχει **ψευδείς ή ελλιπείς πληροφορίες για την προέλευση των κεφαλαίων**, ή χρησιμοποιεί **αιτιολόγηση αδύνατη να επαληθευτεί**. |
| 7 | Αρνητικές δημόσια διαθέσιμες πληροφορίες· **αδιαφανείς ή σύνθετες δομές ιδιοκτησίας**· **έδρες που συμπίπτουν με τις διευθύνσεις παρόχων επαγγελματικών υπηρεσιών**· νομικά πρόσωπα σε δικαιοδοσίες υψηλού κινδύνου· **«παρένθετα πρόσωπα» και εικονικοί διευθυντές**· πλήρης απουσία πληροφοριών για πραγματική οικονομική δραστηριότητα. |
| 8 | **Ανεξήγητος πλούτος** πελάτη, πραγματικού δικαιούχου ή συνδεόμενου προσώπου· ιδιότητα PEP ή δημοσίου λειτουργού που δεν είχε δηλωθεί. |

### *B.2 - Οι συναλλασσόμενοι του πελάτη*

| | Ένδειξη |
|---|---|
| 1 | Υπάρχει **σχήμα που εμπλέκει περισσότερα νομικά πρόσωπα συνδεδεμένα μεταξύ τους ως υπεργολάβοι**, τα οποία, μετά την εκτέλεση της σχετικής συναλλαγής, **παύουν τη δραστηριότητά τους χωρίς να εξοφλήσουν τα φορολογικά τους χρέη**. |
| 2 | Ασυνήθιστα για τη συνήθη δραστηριότητά του, ο πελάτης **αγοράζει αγαθά των οποίων η πραγματική ύπαρξη είναι αμφίβολη**, από **εγγεγραμμένο στη Λετονία υποκείμενο στον φόρο με τον οποίο δεν υπήρξε προηγούμενη συνεργασία**, και τα παραδίδει σε **αλλοδαπό νομικό πρόσωπο με το οποίο επίσης δεν υπήρξε προηγούμενη συνεργασία**, πραγματοποιώντας **ασήμαντο κέρδος** αλλά **αποκτώντας δικαίωμα επιστροφής του εκπιπτόμενου φόρου εισροών**. *(Ο πλήρης μηχανισμός της αλυσιδωτής απάτης ΦΠΑ, περιγραμμένος από τη σκοπιά των βιβλίων.)* |
| 3 | Ο πελάτης **λαμβάνει εισερχόμενες πληρωμές από νομικά πρόσωπα εγγεγραμμένα σε αφορολόγητες ή χαμηλής φορολογίας χώρες και/ή σε δικαιοδοσίες υψηλού κινδύνου**. |
| 4 | **Οι ίδιοι αντισυμβαλλόμενοι λαμβάνουν πληρωμές για διαφορετικές ομάδες αγαθών** - μοτίβο μη χαρακτηριστικό κανονικής οικονομικής δραστηριότητας. |
| 5 | Νομικό πρόσωπο **με φορολογικό χρέος ή με εκκρεμή φορολογικό έλεγχο ανοίγει λογαριασμούς σε αλλοδαπά πιστωτικά ιδρύματα ή ιδρύματα πληρωμών** χωρίς δικαιολογημένο λόγο για την οικονομική του δραστηριότητα. |
| 6 | **Συναλλαγές μεταξύ συνδεδεμένων νομικών προσώπων** που αποκαλύπτονται από **κοινή διεύθυνση, κοινή διεύθυνση IP ή κοινό μέλος διοικητικού συμβουλίου**· **τεχνητά επεκτεινόμενες αλυσίδες συναλλαγών**· πληρωμές από δικαιοδοσίες υψηλού κινδύνου ή αφορολόγητες χώρες. |
| 7 | Μοτίβα τύπου **«laundromat»** - οργανωμένα, πολυεθνικά δίκτυα διοχέτευσης με πλασματικά δάνεια και δικαστικές αποφάσεις. |
| 8 | **PEP, δημόσιοι λειτουργοί και συνδεόμενα πρόσωπα** μεταξύ των αντισυμβαλλομένων· ανάθεση δημοσίων συμβάσεων με ασυνήθιστα μοτίβα. |

### *B.3 - Οι όροι των συναλλαγών*

| | Ένδειξη |
|---|---|
| 1 | Ο πελάτης **εκτελεί συναλλαγές που του προκαλούν αποφεύξιμες ζημίες**, η συναλλαγή **δεν είναι λογικά και οικονομικά αιτιολογημένη**, ή ο πελάτης **δεν μπορεί να την εξηγήσει**. |
| 2 | Ο πελάτης **πληρώνει εταιρείες στη Λετονία ή στο εξωτερικό για συμβουλευτικές ή άλλες υπηρεσίες που δεν είναι τυπικές της οικονομικής του δραστηριότητας και/ή είναι οικονομικά αδικαιολόγητες**, ή για αγαθά ασύμβατα με τη φύση της δραστηριότητάς του - π.χ. **αμοιβή δυσανάλογα υψηλή** σε σχέση με το μέγεθος της επιχείρησης. |
| 3 | Πληρωμές γίνονται για **φαινομενικά εικονικές συναλλαγές** - συναλλαγές που δεν ταιριάζουν με την οικονομική δραστηριότητα του πελάτη ούτε έχουν λογική εξήγηση. |
| 4 | Τα **έγγραφα που υποβάλλονται ως αποδεικτικά των συναλλαγών δεν υποβάλλονται σε έκταση που να επιτρέπει την επαλήθευση της νομιμότητας της προέλευσης των κεφαλαίων**, και **περιέχουν ανακρίβειες που ενδεχομένως υποδηλώνουν εικονικότητα**. |
| 5 | Τα υποβληθέντα έγγραφα για την **προέλευση δανεισθέντων κεφαλαίων και τους όρους του δανείου είναι ελλιπή και αμφίβολα - φέρουν ενδείξεις πλαστογραφίας**. |
| 6 | **Ελλιπής ή ελλείπουσα τεκμηρίωση**· **εικονική ή πρόχειρη λογιστική**· **γενικόλογες περιγραφές πληρωμών**· ψευδείς πληροφορίες για την προέλευση κεφαλαίων. |
| 7 | **Πληρωμές για μη επαληθεύσιμες υπηρεσίες**· **εικονικά δάνεια**· συναλλαγές με **μετρητά ή χαρτονομίσματα μεγάλης ονομαστικής αξίας**. |

### *B.4 - Πληρωμές και χρηματικές ροές*

| | Ένδειξη |
|---|---|
| 1 | Ο πελάτης πραγματοποιεί **πληρωμές με κάρτα που δεν φαίνεται να συμβαδίζουν με την οικονομική του δραστηριότητα και/ή υποδηλώνουν χρήση των κεφαλαίων για ιδιωτικούς σκοπούς**. |
| 2 | **Αναλαμβάνονται μεγάλα ποσά μετρητών από τον λογαριασμό του πελάτη χωρίς να προσκομίζονται δικαιολογητικά έγγραφα.** |
| 3 | Οι πληρωμές έχουν **χαρακτήρα διαμετακόμισης**. Τα κεφάλαια **μεταφέρονται από τους λογαριασμούς λίγο μετά τη λήψη τους**, χωρίς λογική εξήγηση. |
| 4 | Ο πελάτης - φυσικό και/ή νομικό πρόσωπο - **εκτελεί συναλλαγές σε μετρητά ποσών μη τυπικών για φυσικό πρόσωπο και/ή μη τυπικών για την οικονομική δραστηριότητα του νομικού προσώπου**. |
| 5 | Οι **αιτιολογίες πληρωμών είναι «σύμφωνα με τιμολόγια», «φορτωτική» και παρόμοιες**, αλλά **δεν υπάρχουν πληρωμές οικονομικής φύσης** που να τεκμηριώνουν πραγματική δραστηριότητα (μισθώματα, μισθοδοσία, λογαριασμοί ρεύματος). |
| 6 | Ενδείξεις σε **επίπεδο λογαριασμού**. Αδράνεια ακολουθούμενη από αιφνίδια κίνηση· λογαριασμοί που λειτουργούν μόνο ως δίοδοι· ασυμβατότητα κύκλου λογαριασμού με δηλωθέντα τζίρο. |
| 7 | Ενδείξεις **εικονικών νομισμάτων** - μετατροπές χωρίς οικονομικό σκοπό, χρήση υπηρεσιών ανωνυμοποίησης. |
| 8 | Ενδείξεις **απάτης** - ροές χαρακτηριστικές θυματοποίησης ή δράσης. |

### *B.5 - Αποτελέσματα και οικονομικές καταστάσεις*

*Το πυκνότερο τμήμα του λετονικού τομεακού καταλόγου. Οκτώ από τους 28 δείκτες αφορούν αποκλειστικά ό,τι φαίνεται στα βιβλία και όχι στην τράπεζα.*

| | Ένδειξη |
|---|---|
| 1 | Ο πελάτης **δεν έχει εγγραφεί στο μητρώο υποκειμένων στον ΦΠΑ, μολονότι έχουν συντρέξει οι εκ του νόμου προϋποθέσεις εγγραφής**. |
| 2 | Ο πελάτης **χορηγεί σημαντικά δάνεια - και σε συνδεδεμένα μέρη - τα οποία δεν αποπληρώνονται ή αποπληρώνονται μόνο προσωρινά, και στη συνέχεια χορηγεί νέα δάνεια**. |
| 3 | Ο πελάτης έχει **χορηγήσει σημαντικές προκαταβολές σε μετρητά ή μη**, οι οποίες **δεν έχουν τακτοποιηθεί για μεγάλο διάστημα, δεν έχουν επιστραφεί, ή δεν έχει προσκομιστεί απόδειξη χρήσης τους**, και/ή **δεν έχουν υπολογιστεί και καταβληθεί οι φόροι** κατά τον νόμο περί φόρου εισοδήματος φυσικών προσώπων. |
| 4 | Ο πελάτης έχει **ληξιπρόθεσμο φορολογικό ή εξομοιούμενο χρέος που δεν εξοφλείται, ενώ τα κεφάλαιά του χρησιμοποιούνται για άλλους σκοπούς** - πληρωμή προμηθευτών ή παρόχων υπηρεσιών, χορήγηση δανείων, ή **αποπληρωμή δανείου που δεν έχει ληφθεί**. |

| | |
|---|---|
| 5 | **Οι πληρωμές του λογαριασμού του νομικού προσώπου δεν υποδηλώνουν καμία ενεργή οικονομική δραστηριότητα**. Δεν υπάρχουν μισθώματα για εγκαταστάσεις, ρεύμα, μισθοί εργαζομένων, πληρωμές σε μεταφορείς - παρά μόνο **εικονικές πληρωμές για αγαθά, συμβουλές ή άλλες υπηρεσίες και προμήθειες τραπεζών**. |
| 6 | **Σύμφωνα με τα λογιστικά αρχεία, μετά από ανάληψη μετρητών από τον λογαριασμό, μεγάλο ποσό υποτίθεται ότι κατατίθεται στο ταμείο της εταιρείας**, από το οποίο **δεν εκταμιεύεται για μεγάλο διάστημα** και/ή **δεν αντιστοιχεί στην οικονομική δραστηριότητα** του πελάτη, ή ο πελάτης **δεν μπορεί να δώσει εύλογη εξήγηση**. *(Το «φουσκωμένο ταμείο» - δείκτης που μόνο ο λογιστής βλέπει.)* |
| 7 | **Δεν υπάρχουν έγγραφα που να επαληθεύουν τη χορήγηση του δανείου ή την αποπληρωμή του.** |
| 8 | *(συνδυαστικά με Β.1.4 και Β.2.1)* **Διαδοχή εταιρειών με μεταφορά ενεργητικού και προσωπικού και εγκατάλειψη του φορολογικού παθητικού** - αποτυπώνεται στις καταστάσεις πριν αποτυπωθεί οπουδήποτε αλλού. |

**Κύρια βασικά αδικήματα για τον λετονικό λογιστικό τομέα, κατά την NRA. Φορολογικά εγκλήματα και φοροδιαφυγή** (υψηλότερη απειλή)· **απάτη, παράνομη διακίνηση προϊόντων ειδικών φόρων κατανάλωσης, ναρκωτικά και διαφθορά** (μεσαία-υψηλή απειλή)· **αλυσιδωτή απάτη ΦΠΑ (carousel)**· δραστηριότητες παραοικονομίας.

### *Β.6 - Εσωτερικές ενδείξεις: το ίδιο το γραφείο και οι υπάλληλοί του*

*(εσωτερικός έλεγχος - ΟΧΙ αναφορά στη FID)*

*Η Λετονία δεν εκδίδει χωριστό κατάλογο εσωτερικών δεικτών· η οικογένεια συγκροτείται από τις υποχρεωτικές συνιστώσες του IKS και τα κριτήρια καταλληλότητας*.

| | Ένδειξη |
|---|---|
| 1 | **Υπάλληλος άμεσα εμπλεκόμενος στη διαχείριση κινδύνων ML/TF/PF που δεν περνά τον έλεγχο καταλληλότητας.** Από **1.4.2026** το IKS πρέπει να περιλαμβάνει ρητή **διαδικασία ελέγχου της καταλληλότητας** των υπαλλήλων αυτών, με γνώμονα το προφίλ κινδύνου του γραφείου. |
| 2 | **Ο πραγματικός δικαιούχος του ίδιου του λογιστικού γραφείου** παύει να πληροί τα κριτήρια (καταδίκη μη αρθείσα/μη διαγραφείσα). Η εποπτική αρχή ελέγχει τη **διαρκή** συμμόρφωσή του - όχι μόνο κατά την αδειοδότηση. |
| 3 | **Απουσία ή αδράνεια της διαδικασίας ανώνυμης εσωτερικής αναφοράς παραβάσεων** και αξιολόγησής τους, την οποία το IKS οφείλει να περιέχει εφόσον ο αριθμός υπαλλήλων το επιτρέπει. |
| 4 | **Δυσμενής μεταχείριση υπαλλήλου μετά από εσωτερική αναφορά.** Απαγορεύεται η τιμωρία ή η άμεση ή έμμεση πρόκληση δυσμενών συνεπειών λόγω αναφοράς, και - κρίσιμο - **το βάρος απόδειξης ότι οι δυσμενείς συνέπειες δεν συνδέονται με την αναφορά το φέρει ο προκαλέσας αυτές**. Η προστασία ισχύει και όταν η αναφορά έγινε **στο ίδιο το γραφείο** ή στη FID. |
| 5 | **Μη γνωστοποίηση στη VID του ορισμού ή της μεταβολής του υπευθύνου συμμόρφωσης εντός 30 ημερών.** Από 6.3.2026 απαιτούνται επιπλέον **τεκμηριωμένη πολιτική αξιολόγησης του υπευθύνου** και **διαδικασία κατανομής αρμοδιοτήτων και εποπτείας της δράσης του**. |
| 6 | **Διαρροή της ταυτότητας του υπευθύνου συμμόρφωσης.** Τα στοιχεία του δεν αποκαλύπτονται σε τρίτους ούτε από το γραφείο ούτε από τη VID ή τη FID. |
| 7 | **Παρέλευση των προθεσμιών επανεξέτασης**. Αξιολόγηση κινδύνου παλαιότερη των 3 ετών, ή αξιολόγηση αποτελεσματικότητας του IKS παλαιότερη των 18 μηνών. |
| 8 | **Μη διεξαγωγή ετήσιας εκπαίδευσης.** Η VID συνιστά τουλάχιστον ετήσια ενημέρωση και παρέχει **δωρεάν ηλεκτρονικό μάθημα με πιστοποιητικό μέσω του Συστήματος Ηλεκτρονικών Δηλώσεων (EDS)**· η μη παρακολούθηση αφαιρεί ελαφρυντικό στοιχείο σε έλεγχο. |
| 9 | **Μη τήρηση της υποχρεωτικής καταστροφής** των δεδομένων μετά την πενταετία - στη Λετονία η υπερβάλλουσα διατήρηση είναι **αυτοτελής παράβαση**, όχι μόνο η ελλιπής. |

## 15. Κροατία

Περιεχόμενα

### 15.1 Κατάλογος Α - παράγοντες αυξημένου κινδύνου

#### *Α.1 Βαθμίδα του κλάδου κατά την εθνική εκτίμηση κινδύνου*

Η **Nacionalna procjena rizika** δημοσιεύεται από τον Financijski inspektorat (NRA 2020, με επικαιροποίηση 2023). Στον **μη χρηματοπιστωτικό τομέα**, με κλίμακα τρωτότητας 0 έως 1:

| Επάγγελμα | Τρωτότητα | Χαρακτηρισμός |
|---|---|---|
| **Εξωτερικοί λογιστές και φορολογικοί σύμβουλοι** | ≈ **0,50 - 0,55** | **«srednja»** - μεσαία |
| Ορκωτοί ελεγκτές | ≈ 0,33 | «srednje niska» - μεσαία προς χαμηλή |
| Συνολική τρωτότητα μη χρηματοοικονομικού τομέα | 0,47 | μεσαία |

Το εύρημα εξηγεί γιατί η κροατική εποπτική πίεση κατευθύνεται **πρωτίστως στα λογιστικά και φοροτεχνικά γραφεία** και όχι στις ελεγκτικές εταιρείες. Οι δεύτερες έχουν ήδη δημόσια εποπτεία και αυστηρότερες εσωτερικές δικλίδες.

Ως δραστηριότητες αυξημένου κινδύνου στον λογιστικό κλάδο, το επίσημο φυλλάδιο του FI για τον κλάδο προσδιορίζει. **Φορολογικές χειραγωγήσεις**· **υπερ-/υπο-τιμολόγηση και ψευδείς δηλώσεις εισαγωγής-εξαγωγής**· **σύσταση και διαχείριση εταιρειών, trusts και φιλανθρωπικών οργανώσεων**· **συναλλαγές ακινήτων**· και **κατάχρηση λογαριασμών πελατείας**.

Η NRA λαμβάνεται **υποχρεωτικά** υπόψη τόσο στην εκτίμηση κινδύνου του υπόχρεου όσο και στην απόφαση για απλουστευμένη ή ενισχυμένη δέουσα επιμέλεια.

#### *Α.2 Πότε η ενισχυμένη δέουσα επιμέλεια είναι ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗ*

Ο κροατικός νόμος απαριθμεί **δέκα** περιπτώσεις:

| | Παράγοντας |
|---|---|
| 1 | Σχέση **ανταποκριτή** με τράπεζα ή πιστωτικό ίδρυμα τρίτης χώρας. |
| 2 | Ο πελάτης ή ο **πραγματικός δικαιούχος** είναι **πολιτικά εκτεθειμένο πρόσωπο**. |
| 3 | Οι δικαιούχοι ασφαλιστηρίων ζωής και επενδυτικών ασφαλίσεων, ή οι πραγματικοί δικαιούχοι τους, είναι PEP. |
| 4 | Ο πελάτης **συνδέεται με τρίτη χώρα υψηλού κινδύνου**. |
| 5 | Ο πελάτης **δεν είναι φυσικά παρών** κατά την ταυτοποίηση και επαλήθευση. |
| 6 | Ο πελάτης είναι νομικό πρόσωπο που έχει εκδώσει **μετοχές στον κομιστή**, ή πρόσωπο που συναλλάσσεται σε σχέση με τέτοιες μετοχές. |
| 7 | Ο υπόχρεος **αξιολόγησε ο ίδιος** τον πελάτη ως υψηλού κινδύνου. |
| 8 | Διαπιστώθηκε **υψηλός κίνδυνος κατά την Εθνική Εκτίμηση Κινδύνου**. |
| 9 | **Πάντοτε όταν υπάρχει υποψία** ML/TF. |
| 10 | Σε **όλες τις σύνθετες και ασυνήθιστα μεγάλες συναλλαγές** και σε **κάθε ασυνήθιστο μοτίβο** συναλλαγών χωρίς εμφανή οικονομικό ή νομικό σκοπό. |

Για **PEP** τα μέτρα είναι τρία και σωρευτικά. **Γραπτή συγκατάθεση ανώτερης διοίκησης** για σύναψη ή συνέχιση της σχέσης, εξακρίβωση της **πηγής περιουσίας και της πηγής κεφαλαίων**, και **ενισχυμένη διαρκής παρακολούθηση**. Ως PEP νοείται όποιος ασκεί ή άσκησε **τους τελευταίους 12 μήνες** σημαντικό δημόσιο λειτούργημα (αρχηγοί κρατών και κυβερνήσεων, υπουργοί και υφυπουργοί, βουλευτές, **μέλη διοίκησης πολιτικών κομμάτων**, ανώτατοι δικαστές, μέλη ελεγκτικών συνεδρίων, μέλη συμβουλίων κεντρικών τραπεζών, πρέσβεις και ανώτατοι αξιωματικοί, μέλη διοίκησης κρατικών επιχειρήσεων, στελέχη διεθνών οργανισμών, **δήμαρχοι, περιφερειάρχες και οι αναπληρωτές τους**), καθώς και τα στενά μέλη της οικογένειας και οι γνωστοί στενοί συνεργάτες.

Για **σύνθετες και ασυνήθιστες συναλλαγές**, πέραν των γενικών μέτρων, ο νόμος επιβάλλει **τέσσερα ελάχιστα βήματα**: (α) συλλογή και επαλήθευση πρόσθετων στοιχείων για τη **δραστηριότητα** του πελάτη και για τον **προβλεπόμενο χαρακτήρα** της σχέσης· (β) συλλογή και επαλήθευση στοιχείων για τον **σκοπό** της αναγγελθείσας ή εκτελεσθείσας συναλλαγής· (γ) **επικαιροποίηση** των στοιχείων ταυτοποίησης πελάτη και πραγματικού δικαιούχου· (δ) **επαλήθευση των στοιχείων για την πηγή των κεφαλαίων**.

#### *Α.3 Εθνικοί παράγοντες κινδύνου (Opće smjernice FI)*

**Πελάτης.** Σχέση που εξελίσσεται υπό **ασυνήθεις συνθήκες**· κατοικία ή έδρα σε κράτος υψηλού κινδύνου· **νομικά πρόσωπα ή μορφώματα που λειτουργούν ως οχήματα φύλαξης προσωπικής περιουσίας**· εταιρείες με **εικονικούς (nominal) μετόχους ή μετοχές στον κομιστή**· εταιρείες με **εντατική χρήση μετρητών**· δομή ιδιοκτησίας **ασυνήθιστη ή υπερβολικά πολύπλοκη** σε σχέση με τη φύση της δραστηριότητας· **εταιρείες που δεν ασκούν ή δεν επιτρέπεται να ασκούν** εμπορικές, παραγωγικές ή άλλες δραστηριότητες στο κράτος όπου είναι εγγεγραμμένες· **κροατικές εταιρείες που ανήκουν κατά 25% και άνω σε τέτοιο αλλοδαπό νομικό πρόσωπο**· και υπήκοος τρίτης χώρας που ζητά **δικαίωμα διαμονής ή ιθαγένεια έναντι μεταφορών κεφαλαίων, αγοράς ακινήτων ή κρατικών ομολόγων ή επενδύσεων** (*golden visa / golden passport*).

**Προϊόντα, υπηρεσίες, συναλλαγές και δίαυλοι.** Προϊόντα και συναλλαγές που **ευνοούν την ανωνυμία**· σχέσεις ή συναλλαγές με **μη παρόντα πελάτη** χωρίς μέσα ηλεκτρονικής ταυτοποίησης ή άλλη ασφαλή, αναγνωρισμένη από τις εθνικές αρχές διαδικασία εξ αποστάσεως· **πληρωμές από άγνωστους ή μη συνδεδεμένους τρίτους**· **νέα προϊόντα, νέες επιχειρηματικές πρακτικές, νέοι μηχανισμοί διανομής και νέες ή αναπτυσσόμενες τεχνολογίες**· και συναλλαγές που αφορούν **πετρέλαιο, όπλα, πολύτιμα μέταλλα, προϊόντα καπνού, πολιτιστικά τεχνουργήματα** και αντικείμενα αρχαιολογικής, ιστορικής, πολιτιστικής ή θρησκευτικής σημασίας ή εξαιρετικής επιστημονικής αξίας, καθώς και **ελεφαντόδοντο και προστατευόμενα είδη**.

**Γεωγραφικοί.** Κράτη χωρίς αποτελεσματικό σύστημα πρόληψης κατά αξιόπιστες πηγές· κράτη με **σημαντικό επίπεδο διαφθοράς** ή άλλης εγκληματικότητας· κράτη υπό **κυρώσεις ΕΕ/ΟΗΕ**, εμπορικούς αποκλεισμούς ή παρόμοια μέτρα· κράτη που **χρηματοδοτούν ή στηρίζουν τρομοκρατικές δραστηριότητες** ή στα οποία δρουν τρομοκρατικές οργανώσεις. Υποχρεωτική η συμβουλή του **καταλόγου τρίτων χωρών υψηλού κινδύνου** που δημοσιεύει και επικαιροποιεί ο Financijski inspektorat.

**Μεταβλητές που αξιολογούνται πάντοτε ανά σχέση ή περιστασιακή συναλλαγή.** Ο **σκοπός και ο προβλεπόμενος χαρακτήρας** της σχέσης· η **αξία της περιουσίας** που καταθέτει ο πελάτης και το ύψος των συναλλαγών· η **τακτικότητα ή η διάρκεια** της σχέσης.

### 15.2 Κατάλογος Β - ύποπτες ενδείξεις

*Ο νόμος ορίζει τέσσερις εναλλακτικούς λόγους που καθιστούν μια συναλλαγή ύποπτη - και αρκεί **ένας**: (α) ο υπόχρεος **γνωρίζει, υποπτεύεται ή έχει λόγους να υποπτεύεται** ότι εμπλέκονται κεφάλαια από εγκληματική δραστηριότητα ή σύνδεση με χρηματοδότηση τρομοκρατίας· (β) **οι δείκτες της δικής του λίστας** υποδεικνύουν λόγους υποψίας· (γ) η συναλλαγή **αντιστοιχεί σε τυπολογίες ή τάσεις** ML/TF· (δ) ο υπόχρεος **εκτιμά ότι υπάρχουν άλλοι λόγοι υποψίας** ως προς τη συναλλαγή, τα κεφάλαια ή τον πελάτη. Οι ενδείξεις που ακολουθούν συντίθενται από τις Orće smjernice του FI, τα κροατικά κριτήρια σύνθετων/ασυνήθιστων συναλλαγών, τις δημοσιευμένες τυπολογίες του Ureda και το φυλλάδιο του FI για τον κλάδο - και προορίζονται να αποτελέσουν τον κορμό της δικής σας «lista indikatora».*

#### *Β.1 Ταυτότητα και συμπεριφορά του πελάτη*

| | Ένδειξη |
|---|---|
| 1 | Επιχειρηματική σχέση που **εξελίσσεται υπό ασυνήθεις συνθήκες** - ασυνήθιστη ταχύτητα, ασυνήθιστη διαδρομή προσέγγισης, ασυνήθιστο αντικείμενο εντολής. |
| 2 | **Άρνηση ή αδυναμία** ολοκλήρωσης της ταυτοποίησης του πελάτη ή του πραγματικού δικαιούχου. |
| 3 | **Δομή ιδιοκτησίας ασυνήθιστη ή υπερβολικά πολύπλοκη** σε σχέση με τη φύση της δραστηριότητας. |
| 4 | **Εικονικοί (nominal) μέτοχοι, μετοχές στον κομιστή**, ή διορισμός **εικονικών διευθυντών** σε πολλαπλές δικαιοδοσίες, περιλαμβανομένων υπεράκτιων κέντρων - τυπολογία που το Ured κατονομάζει ως «δημιουργία αδιαφάνειας». |
| 5 | **Εταιρεία που δεν ασκεί ή δεν επιτρέπεται να ασκεί** εμπορικές, παραγωγικές ή άλλες δραστηριότητες στο κράτος όπου είναι εγγεγραμμένη· ή κροατική εταιρεία που **ανήκει κατά 25% και άνω** σε τέτοιο αλλοδαπό πρόσωπο. |
| 6 | **Fiktivna društva** και **front companies** χωρίς πραγματική οικονομική υπόσταση. |
| 7 | Νομικό πρόσωπο ή μόρφωμα που λειτουργεί ως **όχημα φύλαξης προσωπικής περιουσίας**. |
| 8 | **PEP** - πελάτης ή πραγματικός δικαιούχος· και τα στενά μέλη οικογένειας και οι γνωστοί συνεργάτες. Σημειώστε την κροατική ιδιαιτερότητα. **Περιλαμβάνονται ρητά τα μέλη διοίκησης πολιτικών κομμάτων και οι δήμαρχοι/περιφερειάρχες και οι αναπληρωτές τους**, και ο ορισμός καλύπτει και όσους άσκησαν το λειτούργημα **τους τελευταίους 12 μήνες**. |
| 9 | Υπήκοος τρίτης χώρας που ζητά **διαμονή ή ιθαγένεια έναντι επένδυσης** (*golden visa/passport*). |
| 10 | Πελάτης καταχωρισμένος σε **κατάλογο κυρώσεων του ΟΗΕ** (ISIL/Da'esh, Al-Qaida) ή της ΕΕ. |
| 11 | **Δημοσιεύματα ΜΜΕ** που συνδέουν τον δικαιούχο λογαριασμού με τρομοκρατικές οργανώσεις ή δραστηριότητες. |
| 12 | **Δηλωθέν επάγγελμα ασυμβίβαστο** με το είδος και το επίπεδο της δραστηριότητας (π.χ. φοιτητής, άνεργος, αυτοαπασχολούμενος με συναλλαγές μεγάλης αξίας). |
| 13 | Πρόσωπα που **μοιράζονται την ίδια διεύθυνση ή το ίδιο τηλέφωνο**, ιδίως όταν η συναλλαγή δεν συνάδει με το δηλωθέν επάγγελμα. |
| 14 | Χρήση **ψευδούς ταυτότητας**, εικονικών δικαιούχων, καταπιστευμάτων ή λογαριασμών μελών οικογένειας και τρίτων. |
| 15 | **Ο πελάτης ζητά συμβουλή σχετική με νομιμοποίηση εσόδων ή χρηματοδότηση τρομοκρατίας** - αυτοτελής, ρητή υποχρέωση αναφοράς την επόμενη εργάσιμη, ακόμη και αν δεν ακολουθήσει καμία συναλλαγή. |

#### *Β.2 Οι συναλλασσόμενοι του πελάτη*

| | Ένδειξη |
|---|---|
| 1 | Αντισυμβαλλόμενοι από **κράτη γνωστά για στήριξη τρομοκρατικών δραστηριοτήτων ή οργανώσεων**. |
| 2 | **Ξένες εταιρείες που εκδίδουν τιμολόγια για υπηρεσίες τις οποίες υπάρχει υποψία ότι δεν εκτέλεσαν πραγματικά** - η πρώτη εγχώρια τυπολογία που καταγράφει το Ured, με σκοπό την έκπτωση δαπανών και τη φοροδιαφυγή. |
| 3 | **Υπεράκτιες οντότητες που λαμβάνουν δάνεια με πλαστά έγγραφα** έναντι κροατικής ακίνητης περιουσίας - τυπολογία «γραμμών πίστωσης» του Ureda. |
| 4 | **Δίκτυα υπεράκτιων εταιρειών διαχειριζόμενα από επαγγελματίες** (δικηγόρους και λογιστές), με **εικονικές συμβάσεις δανείου** και διεθνείς μεταφορές που συγκαλύπτουν προϊόντα εγκλήματος - τυπολογία που το Ured καταγράφει ρητά υπό τον τίτλο «*Odvjetnici i računovođe*». |
| 5 | **Εικονικοί αντιπρόσωποι** - μέλη οικογένειας, φίλοι, γνωστοί - που συναλλάσσονται στο όνομα του πραγματικού δικαιούχου. |
| 6 | **Πληρωμές από άγνωστους ή μη συνδεδεμένους τρίτους.** |
| 7 | **Μη κερδοσκοπικές και φιλανθρωπικές οργανώσεις** με συναλλαγές χωρίς οικονομικό σκοπό ή χωρίς σύνδεση με τις καταχωρισμένες δραστηριότητές τους· χρήση κεφαλαίων ΜΚΟ ασυμβίβαστη με τον σκοπό ίδρυσής της. |
| 8 | **Τοκογλυφικές συμβάσεις** - αλλοδαπά φυσικά πρόσωπα που εμφανίζονται ως δανειστές, χορηγούν δάνεια σε μετρητά και δομούν τις αναλήψεις κάτω από τα όρια αναφοράς (εγχώρια τυπολογία του Ureda). |

#### *Β.3 Οι όροι των συναλλαγών*

Ο νόμος επιβάλλει **ιδιαίτερη προσοχή** σε τέσσερις κατηγορίες, **ακόμη και όταν δεν έχουν ακόμη διαπιστωθεί λόγοι υποψίας** - και επιβάλλει **γραπτή καταγραφή** της ανάλυσης:

| | Ένδειξη |
|---|---|
| 1 | **Σύνθετες** συναλλαγές. |
| 2 | **Ασυνήθιστα μεγάλες** συναλλαγές. |
| 3 | **Κάθε ασυνήθιστος τρόπος εκτέλεσης** συναλλαγών. |

| | |
|---|---|
| 4 | Συναλλαγές **χωρίς προφανή οικονομικό ή εμφανή νομικό σκοπό**, ή που **αποκλίνουν από τη συνήθη ή αναμενόμενη δραστηριότητα** του πελάτη. |

Πρόσθετες ενδείξεις:

| | Ένδειξη |
|---|---|
| 1 | **Structuring.** Το ίδιο πρόσωπο εκτελεί δύο ή περισσότερες συναλλαγές σε μία ημέρα και το σύνολο υπερβαίνει το όριο ταυτοποίησης ή αναφοράς - κατάτμηση μεγαλύτερων ποσών μετρητών σε μικρότερα. |
| 2 | **Καταθέσεις δομημένες μόλις κάτω από το όριο αναφοράς** των 10.000 €. |
| 3 | **Αγορά περιουσίας με μετρητά.** Αγαθά υψηλής αξίας ή πολυτελείας (κοσμήματα, οχήματα, σκάφη), ακίνητα ή οικόπεδα, με **καταχώριση στο όνομα συγγενή ή στενού συνεργάτη** για συγκάλυψη του πραγματικού δικαιούχου - και **συχνή μεταπώληση**. |
| 4 | **Αγορά και πώληση συναλλάγματος με μεταφορά σε υπεράκτιους λογαριασμούς**· ταχεία μετατροπή συναλλάγματος και μεταφορά σε τοποθεσίες υψηλού κινδύνου· συναλλαγματικές πράξεις **μέσω τρίτου** με επακόλουθη μεταφορά σε τοποθεσίες χωρίς επιχειρηματική σύνδεση. |
| 5 | **«Okrupnjavanje»** - ανταλλαγή μικρών κοπών (10 €, 20 €) με μεγάλες (100 €, 200 €, 500 €), ώστε να διευκολυνθεί η φυσική διασυνοριακή μεταφορά. |
| 6 | **Πράξεις που παραβιάζουν το όριο των 10.000 € σε μετρητά** - η ίδια η μέθοδος πληρωμής είναι παράνομη. |
| 7 | **Ενοικίαση θυρίδας** από εμπορικό φορέα του οποίου οι δραστηριότητες είναι άγνωστες ή αδικαιολόγητες. |
| 8 | **Ψευδείς εκτιμήσεις ακινήτων και δόλια ενυπόθηκα σχήματα με εταιρείες-κελύφη** - τυπολογία του Ureda για τον μη χρηματοοικονομικό τομέα. |
| 9 | **Δάνεια επί ασφαλιστηρίων ή επί της αξίας εξαγοράς** με σημαντική προμήθεια. |
| 10 | **Χρήση εικονικών περιουσιακών στοιχείων** ή σύνθετων ψηφιακών διαύλων χωρίς επιχειρηματικό λόγο. |

### *B.4 Πληρωμές και χρηματικές ροές*

| | Ένδειξη |
|---|---|
| 1 | **Πληρωμές ή εισπράξεις σε μετρητά 10.000 € και άνω** - αναφέρονται αντικειμενικά στο Ured εντός 3 ημερών, **και** συνιστούν παρανομία αν αφορούν εγγεγραμμένη δραστηριότητα. |
| 2 | **Κατάθεση μετρητών ή συναλλαγματική πράξη 30.000 € και άνω** - γεννά πρόσθετη υποχρέωση τεκμηρίωσης της **πηγής** των κεφαλαίων. |
| 3 | **Πολλαπλές καταθέσεις ή αναλήψεις μετρητών** χωρίς επιχειρηματική δικαιολόγηση· **συχνή χρήση ATM**, εντός ή εκτός χώρας. |
| 4 | **Πολλαπλές μικρές καταθέσεις μετρητών ακολουθούμενες από ηλεκτρονική μεταφορά μεγάλου ποσού** σε άλλο κράτος. |
| 5 | **Σειρά σύνθετων μεταφορών από πρόσωπο σε πρόσωπο** για συγκάλυψη της πηγής ή της χρήσης. |
| 6 | **Μεγάλος αριθμός εισερχόμενων και εξερχόμενων μεταφορών μέσω επιχειρηματικού λογαριασμού χωρίς λογικό σκοπό**, ιδίως προς ή από τοποθεσίες υψηλού κινδύνου. |
| 7 | **Πολλοί λογαριασμοί που συγκεντρώνουν και προωθούν κεφάλαια σε μικρό αριθμό αλλοδαπών δικαιούχων.** |
| 8 | **Μεταφορές χωρίς πλήρη στοιχεία αποστολέα**· μεταφορές σε μικρά ποσά με σκοπό την αποφυγή ταυτοποίησης ή αναφοράς. |
| 9 | **Χρήση πολλαπλών λογαριασμών σε τράπεζες του εξωτερικού**· άνοιγμα λογαριασμών από τράπεζες τέτοιων τοποθεσιών. |
| 10 | **Ομαδικές μεταφορές μεγάλων ποσών προς δικαιοδοσίες υψηλού κινδύνου**, και **μεγάλες ροές σε σύντομο διάστημα** προς μη κερδοσκοπικές οντότητες. |
| 11 | **Πληρωμή μέσω προσωπικού τρεχούμενου λογαριασμού για επιχειρηματικές αναλήψεις μετρητών** - τυπολογία που το Ured αποδίδει ρητά στη διευκόλυνση από **λογιστές και φοροτεχνικούς**, με σκοπό τη συγκάλυψη του πραγματικού εισοδήματος. |
| 12 | **Συναλλαγές οικονομικά αδικαιολόγητες** σε σχέση με τη δραστηριότητα ή το επάγγελμα του δικαιούχου του λογαριασμού. |

### *B.5 Αποτελέσματα και οικονομικές καταστάσεις*

| | Ένδειξη |
|---|---|
| 1 | **Τιμολόγια για υπηρεσίες που υπάρχει υποψία ότι δεν εκτελέστηκαν πραγματικά** - η κατεξοχήν κροατική τυπολογία, με σκοπό την έκπτωση δαπανών· ο λογιστής είναι το πρόσωπο που τη βλέπει πρώτο. |
| 2 | **Υπερ- ή υπο-τιμολόγηση και ψευδείς δηλώσεις εισαγωγής-εξαγωγής** - ρητά κατονομαζόμενη δραστηριότητα υψηλού κινδύνου του κλάδου στο επίσημο φυλλάδιο του FI. |
| 3 | **Φορολογικές χειραγωγήσεις** (*porezne manipulacije*) - ομοίως. |
| 4 | **Κατάχρηση λογαριασμών πελατείας** (*zloupotreba klijentskih računa*) του ίδιου του γραφείου. |
| 5 | **Επιχειρηματικά έσοδα που διοχετεύονται σε προσωπικούς λογαριασμούς** και αποκρύπτονται από τα βιβλία. |
| 6 | **Ανεξήγητες συμβάσεις δανείου** μεταξύ συνδεδεμένων ή υπεράκτιων μερών, που δεν αποπληρώνονται και λειτουργούν ως δίοδος εισροής. |
| 7 | Οικονομικές καταστάσεις που **δεν αντιστοιχούν στο μέγεθος της λειτουργικής υποδομής** - τζίρος χωρίς προσωπικό, πάγια ή εγκαταστάσεις. |
| 8 | **Ψευδείς εκτιμήσεις ακίνητης περιουσίας** που χρησιμοποιούνται ως βάση αποτίμησης στα βιβλία ή για τραπεζική χρηματοδότηση. |
| 9 | **Συχνή μεταπώληση περιουσιακών στοιχείων** με λογιστικά κέρδη που δεν συνάδουν με την αγορά. |

### *B.6 Εσωτερικές ενδείξεις - υπάλληλοι του γραφείου*

*Εσωτερικός έλεγχος, ΟΧΙ αναφορά στο Ured.*

| | Ένδειξη |
|---|---|
| 1 | **Απουσία «lista indikatora»** - ή λίστα που έχει αντιγραφεί από πρότυπο άλλου κλάδου χωρίς προσαρμογή στη δραστηριότητα, στο είδος των πελατών, στη γεωγραφική περιοχή, στα προϊόντα και στους διαύλους σας. Είναι **αυτοτελές πταίσμα**, όχι απλή παράλειψη - και επειδή οι λογιστές δεν έχουν επιμελητήριο, **κανείς δεν θα τη φτιάξει για λογαριασμό σας**. |
| 2 | **Λίστα που δεν επικαιροποιείται** με τις νέες τυπολογίες του Ureda ή μετά από ουσιώδη μεταβολή στη δραστηριότητα του γραφείου. |
| 3 | **Λίστα που δεν χρησιμοποιείται στην πράξη.** Ο νόμος απαιτεί να αποτελεί τη **βασική κατευθυντήρια** κατά τη διαπίστωση λόγων υποψίας, και το έντυπο αναφοράς **απαιτεί ρητά τον κωδικό και τη σύντομη ονομασία του δείκτη από τη λίστα**. Αν το γραφείο σας δεν μπορεί να συμπληρώσει το πεδίο αυτό, δεν διαθέτει λειτουργική λίστα. |
| 4 | **Λίστα εκτός των γραπτών πολιτικών, ελέγχων και διαδικασιών** - ο νόμος την ορίζει ως αναπόσπαστο μέρος τους. |
| 5 | **Εξωτερική ανάθεση των καθηκόντων του υπευθύνου συμμόρφωσης ή του αναπληρωτή του** - **ρητά απαγορευμένη**. |
| 6 | **Μη τεκμηριωμένη εκπαίδευση.** Απαιτείται τακτική επαγγελματική κατάρτιση όλων των εμπλεκομένων υπαλλήλων, **τουλάχιστον ετησίως**, με **κατάρτιση των νεοπροσλαμβανομένων πριν από κάθε επαφή με πελάτη**, και **τεκμηρίωση περιεχομένου, ημερομηνιών και καταλόγου συμμετεχόντων**. Πιστοποιητικό εξωτερικού παρόχου **δεν είναι από μόνο του υποχρεωτικό ούτε επαρκές** αποδεικτικό. |
| 7 | **Ανάλυση σύνθετης ή ασυνήθιστης συναλλαγής που δεν καταγράφηκε εγγράφως** - ο νόμος απαιτεί τα αποτελέσματα, μαζί με το στοιχείο της πηγής των κεφαλαίων, να είναι διαθέσιμα κατόπιν αιτήματος του Ureda και των εποπτικών αρχών. |
| 8 | **Δηλώσεις εμπιστευτικότητας που δεν έχουν υπογραφεί** από τα πρόσωπα που επεξεργάζονται δεδομένα - ρητή υποχρέωση του υπόχρεου. |
| 9 | **Υπάλληλος που «προειδοποιεί» πελάτη ότι υπάρχει ή θα υπάρξει αναφορά ή ανάλυση.** Στην Κροατία τα στοιχεία αυτά είναι **διαβαθμισμένα**· η ενημέρωση του πελάτη ότι η πράξη είναι παράνομη επιτρέπεται, η ενημέρωση για την αναφορά όχι. |
| 10 | **Παράλειψη επανεξέτασης της ιδιότητας PEP στους υφιστάμενους πελάτες** - μεταβατική υποχρέωση που ο νόμος επέβαλε σε όλους τους υπόχρεους και της οποίας η μη εκπλήρωση τιμωρείται ρητά. |
| 11 | **Λανθασμένη αυτοκατάταξη εκτός πεδίου εφαρμογής.** Μετά τη μεταβολή της 1.1.2023, ορισμένα γραφεία θεώρησαν ότι έπαψαν να είναι υπόχρεα. Η κατάταξη πρέπει να είναι **γραπτή, ανά εντολή**, και να επανεξετάζεται κάθε φορά που το γραφείο συνδράμει σε σχεδιασμό ή εκτέλεση συναλλαγής των απαριθμούμενων κατηγοριών. |

## 16. Ουγγαρία



*Ποσά σε HUF και κατά προσέγγιση σε ευρώ. Ισοτιμία εργασίας. 1 € ≈ 400 HUF - προκύπτει από την αντιστοίχιση των 2.000.000.000 HUF προς το ενωσιακό όριο των 5.000.000 €. Νομική βάση. 2017. évi LIII. törvény (Pmt.), έκδοση σε ισχύ 1.7.2026 - 26.9.2026.*

### 16.1 Κατάλογος Α - παράγοντες αυξημένου κινδύνου

#### *Α.1 Βαθμίδα του κλάδου κατά την εθνική εκτίμηση κινδύνου*

Ισχύει η **Nemzeti Kockázatértékelés 2025**, εκπονηθείσα υπό τον συντονισμό του **Συμβουλίου Συντονισμού κατά της Νομιμοποίησης Εσόδων** (*Pénzmosás Elleni Koordinációs Tanács*).

- Η δημοσιευμένη περίληψη **κατονομάζει ρητά τις λογιστικές υπηρεσίες**, μαζί με τον τομέα των ακινήτων, **μεταξύ των τομέων αυξημένου κινδύνου** - όπως και τον μη κερδοσκοπικό τομέα, τις offshore εταιρείες και τα εικονικά περιουσιακά στοιχεία.
- Βαθμίδα. Οι πάροχοι λογιστικών υπηρεσιών (*könyvelők / könyvviteli szolgáltatók*) και οι φοροτεχνικοί κατατάσσονται σε **Μέτριο-Υψηλό Κίνδυνο (*közepesen magas kockázat*)**.

**Οι «kiemelt kockázatok» - οι κύριοι κίνδυνοι της χώρας.** Κατά την Εθνική Αξιολόγηση: «*a strómanok alkalmazása, a készpénz, a gazdálkodó szervezetekkel történő visszaélés, a tranzitszámlák használata, a pénzváltók és bizalmi vagyonkezelők*» - δηλαδή:

| | Παράγοντας |
|---|---|
| 1 | **η χρήση αχυρανθρώπων (*strómanok*)**· |
| 2 | **τα μετρητά**· |
| 3 | **η κατάχρηση νομικών προσώπων**· |
| 4 | **η χρήση λογαριασμών διέλευσης (*tranzitszámlák*)**· |
| 5 | τα ανταλλακτήρια συναλλάγματος· |
| 6 | οι εμπιστευματοδόχοι διαχειριστές περιουσίας. |

**Πρόσθετοι κίνδυνοι ειδικά για το λογιστικό επάγγελμα. Εικονική τιμολόγηση**, **δημοσιονομική απάτη**, **σύνθετες εταιρικές δομές** και **οι πάροχοι υπηρεσιών έδρας**.

**Οι τέσσερις τυπολογίες που καταγράφει το NAV PEI για τον κλάδο.** Εικονική τιμολόγηση για αποφυγή ΦΠΑ· χρήση παρένθετων προσώπων/αχυρανθρώπων· παροχή εικονικών εδρών (*székhelyszolgáltatás*)· λογαριασμοί διέλευσης χρημάτων (*tranzitszámlák*).

**Διευκρίνιση που πρέπει να γίνει.** Ο κατάλογος «τομέων υψηλού κινδύνου» κατά κωδικό δραστηριότητας (TEÁOR) που κυκλοφορεί ευρέως - υπηρεσίες μέσων/διαφήμισης/μάρκετινγκ, επιχειρηματικές συμβουλευτικές, πληροφορική, υπηρεσίες ασφαλείας, κατασκευές, διαχείριση κτιρίων, καθαρισμός - **δεν προκύπτει από το επίσημο κείμενο της δημόσιας σύνοψης της Εθνικής Αξιολόγησης και δεν πρέπει να αποδίδεται σε αυτήν**. Ό,τι τεκμηριώνεται επισήμως είναι η βαθμίδα κινδύνου και οι ανωτέρω τυπολογίες.

#### *Α.2 Πότε η ενισχυμένη επιμέλεια είναι ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗ*

**Υποχρεωτική** για. Πελάτες από **τρίτες χώρες υψηλού κινδύνου** (ενωσιακός κατάλογος)· **PEP**, μέλη οικογενειών και στενούς συνεργάτες· **εξ αποστάσεως ταυτοποίηση χωρίς φυσική παρουσία**· **σύνθετες ή αδικαιολόγητες ιδιοκτησιακές δομές**· **συναλλαγές με offshore χωρίς σαφή επιχειρηματικό λόγο**.

**Τα πρόσθετα μέτρα.** Έγκριση **ανώτατης διοίκησης** για νέες σχέσεις· **τεκμηρίωση της πηγής των κεφαλαίων και της περιουσίας** (με ειδικό οδηγό του NAV PEI για το *pénzeszköz/vagyon forrása*)· **συχνότερη επαλήθευση** στοιχείων· **ενισχυμένη παρακολούθηση** συναλλαγών· **γραπτή τεκμηρίωση** της ολοκλήρωσης της διαδικασίας· και - κατά τον πρότυπο κανονισμό - **προσπάθεια επικαιροποίησης/επανελέγχου τουλάχιστον δύο φορές τον χρόνο**. Αν από την ενισχυμένη διαδικασία προκύψει υποχρέωση αναφοράς, **η αναφορά περιλαμβάνει τα πορίσματά της**.

**Υποχρεωτική συλλογή και επαλήθευση της προέλευσης κεφαλαίων-περιουσίας:**

- όταν ο πελάτης (φυσικό πρόσωπο) είναι **PEP**, συγγενής ή συνδεόμενο πρόσωπο·
- **πριν** από τη σύναψη σχέσης με πελάτη από τρίτη χώρα με στρατηγικές ελλείψεις/υψηλού κινδύνου·
- όταν εμπλέκονται σχετικά ποσά - ιδίως όταν η **εισφορά (δάνειο μελών ή αύξηση κεφαλαίου) γίνεται με μετρητά ή εικονικό νόμισμα ≥ 25.000.000 HUF (≈ 62.500 €)**·
- **Δήλωση προέλευσης περιουσίας** (Παράρτημα 3 του πρότυπου κανονισμού). Απαιτείται για περιουσιακά στοιχεία **άνω των 3.000.000 HUF (≈ 7.500 €)**.

#### *Α.3 Υποχρεωτική έγγραφη κατάταξη κινδύνου*

**«Üzleti kapcsolat létesítése esetén a szolgáltató köteles elvégezni és írásban rögzíteni az ügyfél kockázati szintbe történő besorolását»** - κατά τη σύναψη επιχειρηματικής σχέσης ο πάροχος **οφείλει να διενεργήσει και να καταγράψει εγγράφως** την κατάταξη του πελάτη σε επίπεδο κινδύνου. **Δεν αρκεί η νοητική αξιολόγηση. Η κατάταξη πρέπει να υπάρχει ως έγγραφο στον φάκελο του πελάτη.**

**Τριμερής κατηγοριοποίηση.** *Alacsony* (Χαμηλός) → Απλοποιημένη CDD· *Átlagos* (Μέσος) → Τυπική CDD· *Magas* (Υψηλός) → Ενισχυμένη CDD και ενισχυμένη παρακολούθηση. **Προεπιλογή για όλους είναι η μέση κατηγορία.** Ο πελάτης «κατεβαίνει» σε χαμηλό μόνο αν συντρέχουν οι ευνοϊκές προϋποθέσεις και «ανεβαίνει» σε υψηλό αν εμφανιστεί **οποιοσδήποτε** παράγοντας υψηλού κινδύνου.

**Τέσσερις ομάδες παραγόντων** (Διάταγμα 2/2021 PM):

- **α)** *ügyfél személyében rejlő kockázatok* - κίνδυνοι που ενυπάρχουν **στο πρόσωπο** του πελάτη (ταυτότητα, ιδιότητα PEP, δυσμενείς πληροφορίες)·
- **β)** *ügyfél tevékenységében rejlő kockázatok* - κίνδυνοι **της δραστηριότητας**·
- **γ)** *ügyfél működési körülményeiben rejlő kockázatok* - κίνδυνοι **των συνθηκών λειτουργίας**·
- **δ)** *földrajzi kockázati tényezők* - **γεωγραφικοί** παράγοντες.

**Συχνότητα επανεξέτασης/επαλήθευσης των στοιχείων: «legalább évente»** (τουλάχιστον ετησίως) για τους πελάτες **υψηλού** κινδύνου και **«legalább 5 évente»** (τουλάχιστον ανά πενταετία) για **χαμηλού και μέσου**.

### *A.4 Παράγοντες υψηλού κινδύνου ΚΑΤΑ ΤΗ ΣΥΝΑΨΗ της σχέσης*

*(Από τον πρότυπο κανονισμό του NAV PEI για λογιστές, έκδοση 9.1.2026)*

| | Παράγοντας |
|---|---|
| 1 | **Εμφάνιση οποιουδήποτε κριτηρίου της τυπολογίας** - δηλαδή οποιασδήποτε από τις ενδείξεις του Καταλόγου Β κατωτέρω. |
| 2 | **Σύνθετη, περίπλοκη ή οικονομικά/χρηματοοικονομικά αδικαιολόγητη ιδιοκτησιακή δομή** σε σχέση με τη δραστηριότητα του πελάτη. |
| 3 | **Αμφιβολίες για την εγκυρότητα ή καταλληλότητα** των στοιχείων ή δηλώσεων για την ταυτότητα του πελάτη ή του πραγματικού δικαιούχου. |
| 4 | **Εμφάνιση στοιχείων ή γεγονότων που δημιουργούν αμφιβολίες** για τα υποχρεωτικώς καταγραφόμενα στοιχεία, δηλώσεις ή έγγραφα. |
| 5 | **Ο πραγματικός δικαιούχος περιλαμβάνεται στη δημόσια βάση «αναξιόπιστων φορολογουμένων» που δημοσιεύει η NAV** - ουγγρική ιδιαιτερότητα. Η φορολογική διοίκηση τροφοδοτεί άμεσα την κατάταξη κινδύνου AML. |
| 6 | **Κατοικία ή έδρα σε γεωγραφικές περιοχές υψηλού κινδύνου.** Χώρες με υψηλό δείκτη αντίληψης διαφθοράς ή υψηλή εγκληματικότητα· χώρες που χρηματοδοτούν/υποστηρίζουν την τρομοκρατία ή όπου δρουν τρομοκρατικές οργανώσεις· χώρες **χωρίς αποτελεσματικά συστήματα AML/CFT**· χώρες **υπό κυρώσεις ΕΕ ή Συμβουλίου Ασφαλείας ΟΗΕ**. |
| 7 | **Οργανισμός εγγεγραμμένος σε τρίτη χώρα με στρατηγικές ελλείψεις**, ή **υπήκοος** τέτοιας χώρας **στη δομή λήψης αποφάσεων ή ιδιοκτησίας**. |
| 8 | **Μη κερδοσκοπικός οργανισμός** που. Δεν έχει ΑΦΜ· ή δημιουργεί αμφιβολίες ως προς τη σκοπιμότητα/λογικότητα της λειτουργίας του· ή **δραστηριοποιείται σε ζώνες σύγκρουσης ή γειτονικές περιοχές, ή συνδέεται με οργανισμούς εκεί**. |
| 9 | **PEP, στενός συγγενής ή στενά συνδεόμενο πρόσωπο** - με ρητή εξαίρεση τον ανώτατο διευθυντή κρατικής εταιρείας με πλειοψηφική συμμετοχή. |
| 10 | Ο πελάτης ή ο πραγματικός δικαιούχος είναι **διαχειριστής περιουσίας (trustee/fiduciary) ή ιδιωτικός επενδυτικός οργανισμός**. |
| 11 | **Οποιαδήποτε περίσταση από προσβάσιμες βάσεις δεδομένων** που δικαιολογεί ενισχυμένη παρακολούθηση. |
| 12 | **Ο πελάτης, ο δικαιούχος, ο εκπρόσωπος ή ο πληρεξούσιος ΔΕΝ εμφανίστηκε αυτοπροσώπως** για ταυτοποίηση. |
| 13 | **Κάθε άλλη περίπτωση που ο πάροχος θεωρεί, για οποιονδήποτε λόγο, επικίνδυνη** - ανοικτή ρήτρα. |

### *A.5 Παράγοντες υψηλού κινδύνου ΚΑΤΑ ΤΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ της σχέσης*

| | Παράγοντας |
|---|---|
| 1 | **Εμφάνιση οποιουδήποτε κριτηρίου της τυπολογίας.** |
| 2 | **Εμφάνιση οργανισμού εγγεγραμμένου σε τρίτη χώρα υψηλού κινδύνου, ή πολίτη της, στη δομή απόφασης/ιδιοκτησίας ή στους συνεργάτες.** |
| 3 | Ο πραγματικός δικαιούχος **περιλαμβάνεται στη βάση «αναξιόπιστων» της NAV**. |
| 4 | **Αμφιβολίες** για την εγκυρότητα/καταλληλότητα των στοιχείων ταυτότητας πελάτη ή δικαιούχου. |
| 5 | **Εισφορά αύξησης ενεργητικού με μετρητά ή εικονικό νόμισμα αξίας ≥ 25.000.000 HUF (≈ 62.500 €)** - δάνειο μελών, αύξηση μετοχικού κεφαλαίου ή άλλως - από τον πραγματικό δικαιούχο, μέλος ή άλλο φυσικό πρόσωπο. |
| 6 | **Τραπεζικές μεταφορές αξίας ≥ 50.000.000 HUF (≈ 125.000 €)** ως δάνειο, πίστωση ή άλλο τίτλο, από τον πραγματικό δικαιούχο, μέλος ή φυσικό πρόσωπο **προς τον λογαριασμό της εταιρείας**. |
| 7 | **Προσθήκη στον κύκλο ιδιοκτητών εταιρείας εγγεγραμμένης στο εξωτερικό** με μη ελέγξιμο ιδιοκτησιακό υπόβαθρο, **ή φυσικού προσώπου με υπηκοότητα τρίτης χώρας**. |

### *A.6 Ποιοι μπορούν να καταταγούν σε ΧΑΜΗΛΟ κίνδυνο*

**Καμία συνθήκη μόνη της δεν αρκεί** - π.χ. η απλή κατοικία ή έδρα στην ΕΕ **δεν αρκεί**. Απαιτείται **βεβαιότητα για την αλήθεια των στοιχείων** και **παράγοντας μείωσης κινδύνου**. Υποψήφιοι. Διοικητική αρχή· οικονομική εταιρεία με **πλειοψηφική κρατική συμμετοχή**· **εποπτευόμενος χρηματοπιστωτικός πάροχος** με έδρα στην ΕΕ ή σε τρίτη χώρα με ισοδύναμες απαιτήσεις· φορέας εποπτείας· τοπική αυτοδιοίκηση ή κεντρική κρατική αρχή· θεσμικά όργανα της ΕΕ (Κοινοβούλιο, Συμβούλιο, Επιτροπή, ΔΕΕ, ΕΚΤ, ΕΤΕπ).

### *A.7 Εθνικοί παράγοντες - τι είναι ιδιαίτερο στην Ουγγαρία*

**Το κεντρικό μητρώο πραγματικών δικαιούχων και ο δείκτης ΤΤ.** Ο λογιστής, ως υπόχρεος, **ελέγχει τα στοιχεία του μητρώου** και αναφέρει τυχόν ουσιώδεις αποκλίσεις **εντός 5 εργάσιμων ημερών** με το έντυπο TTNYELT. Το μητρώο αποδίδει σε κάθε οντότητα **δείκτη αξιοπιστίας ΤΤ σε κλίμακα 1-10**:

- **κάτω από 8** → τα στοιχεία χαρακτηρίζονται **«αβέβαια» (*bizonytalan*)**·
- **κάτω από 6** → **«αναξιόπιστα» (*megbízhatatlan*)**.

Είναι μοναδικό εργαλείο. **Αριθμητικός δείκτης αξιοπιστίας του πραγματικού δικαιούχου, παραγόμενος από το κράτος**, τον οποίο ο λογιστής μπορεί να χρησιμοποιήσει άμεσα στην κατάταξη κινδύνου.

**Το όριο του πραγματικού δικαιούχου. «a szavazati jogok vagy a tulajdoni hányad legalább huszonöt százalékával rendelkezik»** - **τουλάχιστον 25 %** των δικαιωμάτων ψήφου ή του κεφαλαίου, άμεσα ή έμμεσα, **«vagy egyéb módon tényleges irányítást, ellenőrzést gyakorol»** (ή με άλλον τρόπο ασκεί πραγματική διεύθυνση ή έλεγχο). Ο ορισμός καλύπτει επίσης το πρόσωπο με **καθοριστική επιρροή**· εκείνο **για λογαριασμό του οποίου εκτελείται** η συναλλαγή· τους δικαιούχους και διαχειριστές ιδρυμάτων με όριο 25 % της περιουσίας· **όλα** τα εμπλεκόμενα πρόσωπα σε σχέση εμπιστευματικής διαχείρισης (εμπιστευματοπάροχο, εμπιστευματοδόχο, δικαιούχους, ελεγκτή)· και, **ελλείψει οποιουδήποτε τέτοιου προσώπου, τον νόμιμο εκπρόσωπο ή διοικητικό στέλεχος ως εκ του νόμου πραγματικό δικαιούχο**.

**Κατάλογοι τρίτων χωρών υψηλού κινδύνου - ΠΡΟΣΟΧΗ, ο κατάλογος έχει ΤΕΣΣΕΡΑ ΤΜΗΜΑΤΑ.**

Ο ενωσιακός κατάλογος (Παράρτημα του κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμού 2016/1675, όπως ισχύει) **δεν είναι ενιαία λίστα 23 χωρών**. Έχει **τέσσερα διακριτά τμήματα**, όπως τα παρουσιάζει και η επίσημη ταξινόμηση της MNB:

| Τμήμα | Περιεχόμενο | Χώρες | Πηγή |
|---|---|---|---|

| | | | |
|---|---|---|---|
| **I** | Χώρες με **γραπτή πολιτική δέσμευση υψηλού επιπέδου και σχέδιο δράσης** | **23**. Αφγανιστάν, Αλγερία, Ανγκόλα, Βολιβία, Βρετανικές Παρθένοι Νήσοι, Καμερούν, Ακτή Ελεφαντοστού, ΛΔ Κονγκό, Αϊτή, Κένυα, Λάος, Λίβανος, Μονακό, Μιανμάρ, Ναμίμπια, Νεπάλ, Νότιο Σουδάν, Συρία, Τρινιδάδ & Τομπάγκο, Βανουάτου, Βενεζουέλα, Βιετνάμ, Υεμένη | Κατ' εξουσιοδότηση Καν. **(ΕΕ) 2026/83** της 4.12.2025 |
| **II** | Χώρα που **έχει αναλάβει δεσμεύσεις αλλά χρειάζεται τεχνική βοήθεια** για την εφαρμογή τους | **Ιράν** | Ίδιο Παράρτημα |
| **III** | Χώρα με **διαρκή και σημαντικό κίνδυνο**, που δεν αντιμετωπίζει τις ελλείψεις | **Βόρεια Κορέα (ΛΔ Κορέας)** | Ίδιο Παράρτημα |
| **IV** | Χώρα **που δεν προσδιορίστηκε από τη FATF, αλλά της οποίας η ιδιότητα μέλους έχει ανασταλεί** | **Ρωσία** | Κατ' εξουσιοδότηση Καν. **(ΕΕ) 2026/46** της 3.12.2025 |
| | **ΣΥΝΟΛΟ** | **26** | |

**Το Τμήμα Ι είναι μόνο ένα από τα τέσσερα.** Η παρουσίαση του καταλόγου ως «23 χώρες» είναι **λάθος**. Παραλείπει το Ιράν, τη Βόρεια Κορέα και τη Ρωσία - δηλαδή ακριβώς τις χώρες με τον υψηλότερο κίνδυνο.

**Αντίμετρα (counter-measures)** εφαρμόζονται κατά την ουγγρική ταξινόμηση έναντι της **ΛΔ Κορέας** και του **Ιράν**. Η **Μιανμάρ** εντάσσεται στο Τμήμα Ι και υπόκειται σε **ενισχυμένη δέουσα επιμέλεια, όχι σε αντίμετρα**. Η **Ρωσία** μνημονεύεται χωριστά στο Τμήμα IV, λόγω της αναστολής της ιδιότητας μέλους στη FATF.

**Πρόσφατες μεταβολές.** Με τον Καν. 2026/83 **προστέθηκαν** η Βολιβία και οι Βρετανικές Παρθένοι Νήσοι· **αφαιρέθηκαν** η Μπουρκίνα Φάσο, το Μάλι, η Μοζαμβίκη κ.ά. **Ο Παναμάς, η Νιγηρία, τα ΗΑΕ και το Γιβραλτάρ έχουν διαγραφεί.**

**Προσοχή - το ίδιο το ενημερωτικό έγγραφο του NAV PEI για τις τρίτες χώρες είναι ξεπερασμένο.** Παραπέμπει σε κατάλογο της 7.2.2024 που ακόμη περιλάμβανε Παναμά, ΗΑΕ, Γιβραλτάρ και Νιγηρία. **Ο λογιστής οφείλει να ελέγχει την επικαιροποιημένη σελίδα της MNB ή της Ευρωπαϊκής Επιτροπής πριν από κάθε κατάταξη πελάτη** - όχι το φυλλάδιο της εποπτικής του αρχής.

**Και ο εθνικός κατάλογος.** Πέραν των ενωσιακών και των καταλόγων του ΟΗΕ, η Ουγγαρία διαθέτει **εθνικό κατάλογο κατά της τρομοκρατίας** (Κυβερνητικό Διάταγμα 456/2025 της 29.12.2025), με ίδια περιοριστικά μέτρα κατά των προσώπων που περιλαμβάνονται σε αυτόν. Ο έλεγχος έναντι αυτού είναι πρόσθετη υποχρέωση του γραφείου.

### 16.2 Κατάλογος Β - ύποπτες ενδείξεις

**Ο γενικός κανόνας.** Όταν προκύψουν **στοιχεία, γεγονότα ή περιστάσεις** που υποδηλώνουν **(α)** νομιμοποίηση εσόδων, **(β)** χρηματοδότηση τρομοκρατίας ή **(γ)** προέλευση πράγματος από αξιόποινη πράξη, το πρόσωπο που τα αντιλαμβάνεται υποβάλλει **αμελλητί και εγγράφως** εσωτερική αναφορά στο **ορισμένο πρόσωπο**, το οποίο τη διαβιβάζει **αμελλητί** στη ΜΧΠ. **Δεν υπάρχει ελάχιστο χρηματικό όριο.** Αναφορά υποβάλλεται **ακόμη και για συναλλαγή που ο πελάτης κίνησε αλλά δεν εκτελέστηκε**, και **ακόμη κι αν η υποψία αποδειχθεί εκ των υστέρων αβάσιμη**. **Το ορισμένο πρόσωπο δεν μπορεί να αρνηθεί τη διαβίβαση.** Ο κατάλογος που ακολουθεί (η *τυπολογία* του πρότυπου κανονισμού) **δεν είναι εξαντλητικός**.

*Πηγή. Πρότυπος εσωτερικός κανονισμός NAV PEI για λογιστές (έκδοση 9.1.2026) και οι πέντε επίσημοι δείκτες του NAV PEI ειδικά για τον κλάδο. Οι αριθμοί σε αγκύλες παραπέμπουν στην αρίθμηση της τυπολογίας του πρότυπου κανονισμού.*

#### *Β.1 Ταυτότητα και συμπεριφορά του πελάτη*

| | Ένδειξη |
|---|---|
| 1 | **[1]** Ο εκπρόσωπος δίνει **ψευδείς ή παραπλανητικές πληροφορίες** για το αντικείμενο δραστηριότητας, **ή δεν γνωρίζει / δεν θέλει να δώσει** στοιχεία λειτουργίας. |
| 2 | **[4]** Ο πελάτης δίνει **ψευδή στοιχεία για τον εαυτό του**. |
| 3 | **[5] Άρνηση παροχής** των στοιχείων που απαιτεί ο έλεγχος πελάτη, **μετά τη σχετική ενημέρωση**. |
| 4 | **[6] Αδυναμία πλήρους λήψης** των υποχρεωτικών στοιχείων **λόγω μη συνεργασίας**. |
| 5 | **[7] Ψευδείς πληροφορίες για τον πραγματικό δικαιούχο**, ή αδυναμία άρσης αμφιβολιών - π.χ. **μη ελέγξιμο ιδιοκτησιακό υπόβαθρο αλλοδαπού μέλους**. |
| 6 | **[3] Ιδιοκτήτης, μέλος ή διευθυντής με κατοικία στο εξωτερικό, που εκπροσωπείται συνήθως από τρίτους.** |
| 7 | **[17] Ψευδείς ή παραπλανητικές πληροφορίες για συγκεκριμένα οικονομικά γεγονότα** - η ένδειξη που ο λογιστής συναντά συχνότερα. |
| 8 | **[19] Είσοδος νέου μέλους με μη επαληθεύσιμο ιδιοκτησιακό υπόβαθρο.** |
| 9 | **[20] Συχνές αλλαγές ιδιοκτησίας.** |
| 10 | **[21, 39] Μετά από αλλαγή ιδιοκτήτη ή διευθυντή, τα μέλη και στελέχη είναι κάτοικοι εξωτερικού εκπροσωπούμενοι από τρίτους.** |
| 11 | **[28] Παραποίηση, αλλοίωση ή πιθανή πλαστογράφηση** δεδομένων ή εγγράφων. |
| 12 | **[29] Έλλειψη εκπαιδευμένου προσωπικού και υλικού εξοπλισμού** για τη δηλωμένη δραστηριότητα. |
| 13 | **[43] Επανειλημμένη καθυστέρηση ή μη παράδοση εγγράφων, ή μη διαθεσιμότητα του διευθύνοντος συμβούλου.** |
| 14 | **[48] Ψευδής, παραπλανητική απάντηση ή άρνηση** ως προς την προέλευση της περιουσίας (δάνειο μετόχου, αύξηση κεφαλαίου) άγνωστης πηγής. |
| 15 | **[63] Αδυναμία ή άρνηση δήλωσης ή τεκμηρίωσης της προέλευσης μετρητών, παρά την πρόσκληση.** |
| 16 | **[15, 66] Σε εξέλιξη ή διαταχθείσα από το δικαστήριο διαδικασία αναγκαστικής διαγραφής** της εταιρείας. |
| 17 | **[16, 64] Η έδρα καταχωρείται (ή μεταφέρεται) σε πάροχο υπηρεσιών έδρας, ενώ η δραστηριότητα απαιτεί κατάλληλο χώρο αποθήκευσης.** |
| 18 | **[65] ΜΚΟ με συναλλαγή ασύμβατη με τον βασικό σκοπό** του οργανισμού. |

| | |
|---|---|
| 19 | **[12, 57] Διαχειριστής περιουσίας. Διαπιστούμενη υπερτίμηση της διαχειριζόμενης περιουσίας**, ή σημαντική απόκλιση/μείωση της αποτίμησης, ή ψευδής απάντηση για την προέλευσή της. |
| 20 | **[13, 14, 58, 59] Trust.** Εντολέας και διαχειριστής **το ίδιο πρόσωπο** ή σε κοινότητα συμφερόντων· **δωρεάν διαχείριση**· **ο διαχειριστής είναι ο μοναδικός δικαιούχος**· **η διαχειριζόμενη περιουσία δεν διαχωρίζεται** από την προσωπική περιουσία του διαχειριστή. |

**Οι δείκτες «αχυρανθρώπου» (*stróman*) - η κορυφαία τυπολογία της χώρας.** Πρόσωπο εξουσιοδοτημένο να υπογράφει **χωρίς γνώση βασικών στοιχείων** της εταιρείας· **προφανώς ακατάλληλο** για τη διαχείριση (*«Nyilvánvaló a Szolgáltató számára, hogy a társaság képviseletére jogosult személy nem kompetens a társaság ügyeiben»*)· **αδυναμία ανεξάρτητης απάντησης** κατά το άνοιγμα λογαριασμού· **συνοδεία από μη ταυτοποιημένα πρόσωπα που δίνουν οδηγίες**· ο νόμιμος εκπρόσωπος **δεν είναι προσβάσιμος**· ο πελάτης **δεν ενημερώνει τον πάροχο για αλλαγή διοίκησης**.

**Ειδικό υποσύνολο - ενδείξεις ΚΑΤΑ ΤΗ ΛΗΞΗ της εντολής ή της σχέσης [67-71].** Ουγγρική ιδιαιτερότητα. **Η ίδια η καταγγελία είναι γενεσιουργό γεγονός αναφοράς** όταν οφείλεται σε. Αίτημα ή δραστηριότητα του πελάτη **που θα παραβίαζε τη νομοθεσία**· **αδυναμία πλήρους ελέγχου** πελάτη εξαιτίας μη συνεργασίας· **πλήρη μη διαθεσιμότητα** του εκπροσώπου και μη παράδοση εγγράφων· **απαγόρευση** στον μοναδικό διευθυντή με δικαίωμα υπογραφής· ή, σε trust, **ο διαχειριστής είναι ο μοναδικός δικαιούχος**.

### *B.2 Οι συναλλασσόμενοι του πελάτη*

| | Ένδειξη |
|---|---|
| 1 | **[2] Απαγορευμένα πρόσωπα (υπό κυρώσεις) στην ιδιοκτησία ή στη λήψη αποφάσεων.** |
| 2 | **[8, 49] Ο πραγματικός δικαιούχος είναι εγγεγραμμένος σε υπεράκτιο (μη συνεργάσιμο φορολογικά) κράτος ή σε τρίτη χώρα υψηλού κινδύνου.** |
| 3 | **[9, 50] Οργανισμός ή πολίτης τρίτης χώρας υψηλού κινδύνου ή υπεράκτιου κράτους στη δομή απόφασης, στην ιδιοκτησία ή στους εταίρους.** |
| 4 | **[10]** Ο πελάτης είναι **θυγατρική εταιρείας υπεράκτιου ή υψηλού κινδύνου κράτους**, ή ουγγρική αντιπροσωπεία της. |
| 5 | **[11, 54]** Εμφάνιση προσώπου, οργανισμού ή δραστηριότητας **υπό περιοριστικά μέτρα μη τυπικού χρηματοοικονομικού χαρακτήρα** (*atipikus pénzügyi jellegű korlátozó intézkedés*) - ουγγρική κατηγορία που καλύπτει, μεταξύ άλλων, τα μέτρα κατά Λευκορωσίας και Ρωσίας. |
| 6 | **[22] Παραστατικά με ανύπαρκτους ή μη ταυτοποιημένους αλλοδαπούς επιχειρηματίες** που προσκομίζονται προς λογιστική καταγραφή. |
| 7 | **[27] Περίπλοκες συναλλαγές με πολλούς τρίτους μεσάζοντες**, εκτός του αρχικού επιχειρηματικού προφίλ. |
| 8 | **[32] Οι υποχρεώσεις του πελάτη - χωρίς σύμβαση - εκπληρώνονται τακτικά από τρίτους, και αντιστρόφως.** |
| 9 | **[46] Τακτικές, έντονες οικονομικές σχέσεις μεταξύ εταιρειών του ίδιου ιδιοκτησιακού κύκλου**, με μεγάλο αριθμό συναλλαγών. |
| 10 | **[51, 52, 53] Λήψη λογαριασμού ή πιστοποιητικού εκτέλεσης χωρίς οικονομική βάση** από οργανισμό υπεράκτιου ή υψηλού κινδύνου κράτους· **λήψη καταθέσεων ή μεταφορών** σε οποιονδήποτε λογαριασμό από τέτοιον οργανισμό· **επιχειρηματική ή υπεργολαβική δραστηριότητα χωρίς οικονομική βάση** με εταιρεία υπεράκτιου ή μη συνεργάσιμου κράτους. |
| 11 | **[55]** Συναλλαγή με **εκκινητή ή δικαιούχο σε χώρα εμπλεκόμενη στη χρηματοδότηση διάδοσης πυρηνικών όπλων** που προκαλεί ανησυχία (**ΛΔ Κορέας, Ιράν**). |
| 12 | **[56] Καταθέσεις από άγνωστους ή τρίτους χωρίς σχέση** με την επιχειρηματική σχέση. |

### *B.3 Οι όροι των συναλλαγών*

| | Ένδειξη |
|---|---|
| 1 | **[18] Έκδοση ή παραλαβή εγγράφων-παραστατικών που δεν αντιστοιχούν σε πραγματικά οικονομικά γεγονότα.** *(Και **επίσημος δείκτης NAV PEI αρ. 1**: «Nem valós gazdasági eseményekkel kapcsolatos dokumentumok, bizonylatok kibocsátása, illetve befogadása az ügyfelénél».)* |
| 2 | **[26] Συναλλαγές αγαθών ή υπηρεσιών ασύμβατες με το προφίλ δραστηριότητας.** |
| 3 | **[30] Επιχείρηση με ελάχιστο κεφάλαιο που δεν δικαιολογεί μεγάλες επενδύσεις** με κανονικό δανεισμό. |
| 4 | **[31] Συναλλαγές που υποδηλώνουν λειτουργία ως επιχείρηση ή λογαριασμός αποστολής-μεταφοράς χρημάτων.** |
| 5 | **[33] Ασυνήθιστα μεγάλες συναλλαγές ή πράξεις σε ξένο νόμισμα.** |
| 6 | **[40] Εισαγωγική δραστηριότητα εκατομμυρίων HUF μηνιαίως, με προμήθεια του ίδιου προϊόντος μέσω εγχώριου μεσάζοντα ώστε να μηδενίζεται ή να μειώνεται ο ΦΠΑ εισαγωγών.** |
| 7 | **[44] Διεθνές εμπόριο. Υποτιμολόγηση/υπερτιμολόγηση**· **«κυκλική» μεταφορά εμπορευμάτων χωρίς πραγματική μεταφορά** (χωρίς έξοδα μεταφοράς ή καυσίμων)· προμηθευτές ή αγοραστές σε **offshore**· **μεγάλες αποκλίσεις τιμολογίων και τελωνειακών εγγράφων**. |
| 8 | **[47] Ασυνήθιστες δανειακές συναλλαγές.** Χωρίς έγγραφη σύμβαση· χωρίς τόκους ή δόσεις· με μη αγοραίο επιτόκιο· χωρίς μέτρα είσπραξης. *(Και **επίσημος δείκτης NAV PEI αρ. 5**: «Racionális gazdálkodás követelményeivel ellentétes kölcsönügyletek».)* |
| 9 | **[60] Αγορά εικονικού μέσου πληρωμής όπου η συμβατική τιμή αποκλίνει σημαντικά από την αναγραφόμενη στον ιστότοπο.** |
| 10 | **[61] Το αντάλλαγμα οικονομικής συναλλαγής καταβάλλεται με εικονικό μέσο πληρωμής.** |

### *B.4 Πληρωμές και χρηματικές ροές*

| | Ένδειξη |
|---|---|
| 1 | **[23] Μεταφορές και κινήσεις μετρητών άγνωστης προέλευσης, χωρίς νομικό τίτλο** - χωρίς νόμο, δήλωση, σύμβαση ή συμφωνία που να τα στηρίζει. *(Και **επίσημος δείκτης NAV PEI αρ. 4**: «Ismeretlen eredetű, jogcím nélküli … átutalások, készpénzmozgások».)* |
| 2 | **[25] Δυσανάλογα υψηλή αύξηση κεφαλαίου ή δάνειο ιδιοκτήτη χωρίς λειτουργική δικαιολόγηση.** *(Και **επίσημος δείκτης NAV PEI αρ. 2**: «A vállalkozás addigi működési volumenéhez képest magas összegű törzstőke emelés, vagy tulajdonosi kölcsön nyújtása, amelynek forrását az ügyfél hitelt érdemlően nem tudja igazolni».)* |

| | |
|---|---|
| 3 | **[34] Τακτικές αγορές σε μετρητά μη καλυπτόμενες από ταμειακά έσοδα**, με δημιουργία δανείων μελών ή υποχρεώσεων **πολλών εκατομμυρίων HUF**. |
| 4 | **[35] Τακτικές αναλήψεις μετρητών, ή απευθείας κατάθεση μεγάλων ποσών μετρητών στο ταμείο ή ως δάνειο μελών.** |
| 5 | **[36] Καταθέσεις ή μεταφορές στον τραπεζικό λογαριασμό χωρίς βάση ή σκοπό** σε σχέση με τη δραστηριότητα. |
| 6 | **[37] Κινήσεις χρημάτων χωρίς πραγματική οικονομική βάση** - απλή «διακίνηση» χρημάτων. *(Και **επίσημος δείκτης NAV PEI αρ. 3**: «Az ügyfél társaság valamely bankszámláján olyan pénzmozgás észlelhető, amely mögött feltételezhetően nincs valós gazdasági tevékenység».)* |
| 7 | **[38] Μέλος αλλοδαπής εταιρείας λαμβάνει μέρισμα με επιτόκιο ή δόσεις μη ελέγξιμα.** |
| 8 | **[41] Είσπραξη σε μετρητά, σε σύντομο διάστημα, εκατομμυρίων HUF που πιστώθηκαν στον λογαριασμό - χωρίς οικονομικό σκοπό.** |
| 9 | **[62] Ο πελάτης αναλαμβάνει σε μετρητά άνω του 60 % των εσόδων που κατατίθενται στον λογαριασμό του**· ή/και **καθυστερεί ή δεν παραδίδει τιμολόγια αγορών σε μετρητά**· ή **το ταμείο υπερβαίνει το ανώτατο όριο του κανονισμού διαχείρισης χρημάτων**. - **Το ποσοτικό κατώφλι του 60 % είναι μοναδικό στην Ουγγαρία και άμεσα ελέγξιμο από τον λογιστή.** |
| 10 | **Λογαριασμοί διέλευσης (*tranzitszámlák*)** - λογαριασμοί από τους οποίους τα κεφάλαια διέρχονται ταχύτατα χωρίς επιχειρηματικό σκοπό. **Ρητά κατονομασμένος «kiemelt kockázat» της Εθνικής Αξιολόγησης.** |
| 11 | **Κίνηση χρημάτων σε προηγουμένως αδρανή λογαριασμό.** |
| 12 | **Τακτικές συναλλαγές ακριβώς κάτω από τα όρια αναγνώρισης.** |
| 13 | **Φυσικά πρόσωπα.** Τακτικές μεγάλες **καταθέσεις μετρητών ακολουθούμενες από μεταφορές σε ξένες εταιρείες**· **ασυνήθιστα μεγάλη κατοχή μετρητών ασύμβατη με το επάγγελμα**· **συχνή ανταλλαγή νομισμάτων**. |

### *B.5 Αποτελέσματα και οικονομικές καταστάσεις*

| | Ένδειξη |
|---|---|
| 1 | **[24] Εξαιρετικά υψηλά έσοδα χωρίς αντίστοιχα έξοδα.** |
| 2 | **[42] Έσοδα χωρίς αντίστοιχα λειτουργικά έξοδα** - νερό, θέρμανση, τηλέφωνο, ρεύμα, ενοίκιο, μισθοί, φόροι. **Η καθαρότερη ένδειξη που βλέπει μόνο ο λογιστής.** |
| 3 | **[45] Τακτικά μεγάλα, αδικαιολόγητα πλεονάσματα ή ελλείμματα αποθέματος.** |
| 4 | **Εταιρεία ελάχιστου κεφαλαίου με εξαιρετικό κύκλο εργασιών αμέσως μετά τη σύσταση.** |
| 5 | **Λογαριασμός που λαμβάνει πιστώσεις και τις μεταφέρει αμέσως σε παρόμοια ποσά· εισερχόμενα και εξερχόμενα σχεδόν πανομοιότυπα.** |
| 6 | **Το ίδιο πρόσωπο ελέγχει λογαριασμούς πολλαπλών εταιρειών.** |
| 7 | **Αλλαγή ιδιοκτησίας με νέους ιδιοκτήτες ασύμβατους με τη δραστηριότητα· διαχείριση από προφανώς ακατάλληλο πρόσωπο.** |
| 8 | **Σημαντικές μεταφορές χωρίς υποκείμενη πραγματική οικονομική δραστηριότητα** - η ρητή διατύπωση της Εθνικής Αξιολόγησης για τον ρόλο του λογιστή: *«a könyvelők… észreveheti azokat a cégeket, amelyek jelentős összegeket utalnak tovább anélkül, hogy mögötte valós gazdasági tevékenység állna»* - **οι λογιστές μπορούν να εντοπίσουν τις εταιρείες που μεταφέρουν σημαντικά ποσά χωρίς να υπάρχει πίσω τους πραγματική οικονομική δραστηριότητα**. |
| 9 | **Όγκος και αξία τιμολογίων εκτός των προτύπων του κλάδου.** |
| 10 | **Αιφνίδιες αλλαγές αντικειμένου δραστηριότητας ή στελεχών.** |
| 11 | **Δάνεια μετόχων με ύποπτα υψηλά ποσά.** |
| 12 | **Σύνθετες δομές απόκρυψης των πραγματικών ιδιοκτητών· άρνηση παροχής στοιχείων πραγματικών δικαιούχων.** |

### *B.6 Εσωτερικές ενδείξεις (υπάλληλοι του γραφείου) - εσωτερικός έλεγχος, ΟΧΙ αναφορά στη ΜΧΠ*

*Η Ουγγαρία επιβάλλει τρία διακριτά εσωτερικά συστήματα.*

**Τα τρία υποχρεωτικά συστήματα.** Ο πάροχος οφείλει να διαθέτει **(α)** σύστημα **καταγραφής και δέουσας επιμέλειας**· **(β)** σύστημα **«φίλτρου»** που υποστηρίζει την υποβολή αναφορών· και **(γ)** σύστημα που επιτρέπει την υποβολή **ανώνυμης εσωτερικής καταγγελίας** για παράβαση των υποχρεώσεων του νόμου **από τον ίδιο τον πάροχο**. Το σύστημα πρέπει να επιτρέπει **πλήρη και ταχεία απάντηση** σε αιτήματα της ΜΧΠ, της εποπτικής αρχής και των διωκτικών αρχών, ενώ **ο εσωτερικός κανονισμός πρέπει να ορίζει διαδικασία και προθεσμίες για τη διερεύνηση των συναλλαγών που σημαίνει το σύστημα**.

| | Ένδειξη |
|---|---|
| 1 | **Εργαζόμενος που δεν υποβάλλει εσωτερική αναφορά** παρότι αντιλήφθηκε στοιχείο, γεγονός ή περίσταση. **Η υποχρέωση βαρύνει προσωπικά τον διευθύνοντα και κάθε απασχολούμενο** - όχι το γραφείο ως αφηρημένη οντότητα. |
| 2 | **Εσωτερική αναφορά που υποβάλλεται προφορικά** - ο νόμος απαιτεί **εγγράφως**. |
| 3 | **Ορισμένο πρόσωπο που καθυστερεί ή δεν διαβιβάζει** την εσωτερική αναφορά. Ο νόμος λέει **«haladéktalanul továbbítja»** - διαβιβάζει αμελλητί. **Δεν έχει διακριτική ευχέρεια αξιολόγησης.** |
| 4 | **Απουσία ή αδράνεια του συστήματος ανώνυμης εσωτερικής καταγγελίας.** |
| 5 | **Δυσμενές ή διακριτικό μέτρο του εργοδότη σε βάρος του αναφέροντος.** Είναι **παράνομο** - ρητά, και ο αναφέρων έχει δικαίωμα καταγγελίας και προσφυγής. Η προστασία καλύπτει **και τους υπαλλήλους και τους εκπροσώπους** του παρόχου. |
| 6 | **Μη τήρηση της ετήσιας εκπαίδευσης**, ή **μη εκπαίδευση νεοπροσληφθέντος εντός 15 ημερών**, ή μη εκπαίδευση μετά από νομοθετική μεταβολή ή ενημέρωση του εσωτερικού κανονισμού. |
| 7 | **Εσωτερικός κανονισμός που δεν έχει υποβληθεί προς έγκριση εντός 45 ημερών**, ή **που δεν αναθεωρήθηκε εντός 30 ημερών** μετά από μεταβολή. |

| | |
|---|---|
| 8 | **Εσωτερική εκτίμηση κινδύνου ή εσωτερική διαδικασία που τέθηκε σε εφαρμογή χωρίς την έγκριση του *kijelölt felelős vezető*.** |
| 9 | **Μη γνωστοποίηση μεταβολής των στοιχείων του ορισμένου προσώπου εντός 5 εργάσιμων ημερών.** |
| 10 | **Μη έλεγχος του μητρώου πραγματικών δικαιούχων ή μη αναφορά απόκλισης εντός 5 εργάσιμων ημερών.** |
| 11 | **Υπερβάλλουσα τήρηση αρχείων** πέραν των οκτώ (ή, κατ' εξαίρεση, δέκα) ετών - **αυτοτελής παράβαση**, όχι υπερβάλλων ζήλος. |
| 12 | **Απουσία χωριστού ορισμένου προσώπου κατά τον νόμο των κυρώσεων (Kit.)** - υποχρέωση διακριτή από εκείνη του βασικού νόμου. |

**Και ένα εργαλείο που δεν ελέγχει το γραφείο. Οποιοδήποτε τρίτο πρόσωπο** - ο διευθύνων, ο απασχολούμενος, ο πελάτης - μπορεί, **με αναφορά ονόματος και διεύθυνσης**, να ειδοποιήσει εγγράφως την εποπτική αρχή για περιστάσεις που υποδηλώνουν παράβαση από τον πάροχο. Η αρχή **οφείλει να εξετάσει εντός 30 ημερών** και να αποφασίσει αν θα κινήσει αυτεπάγγελτη εποπτική διαδικασία. Μπορεί να παραλείψει την ουσιαστική εξέταση όταν, μεταξύ άλλων, η ειδοποίηση είναι **επανάληψη προηγούμενης πανομοιότυπης**, όταν υποβλήθηκε **μετά την πάροδο έξι μηνών** από τότε που ο καταγγέλλων έλαβε γνώση, ή όταν είναι **προδήλως αβάσιμη**. Τα στοιχεία τηρούνται **επί πέντε έτη** από την τελευταία ελεγκτική πράξη.

## 17. Πολωνία

Περιεχόμενα

*Ποσά στο εθνικό νόμισμα και κατά προσέγγιση σε ευρώ. Ισοτιμία εργασίας. 1 € ≈ 4,17 PLN - η ίδια που ενσωμάτωσε ο Πολωνός νομοθέτης όταν μετέτρεψε τα 5.000.000 € σε 20.868.500 PLN.*

### 17.1 Κατάλογος Α - παράγοντες αυξημένου κινδύνου

#### *Α.1 Βαθμίδα του κλάδου κατά την εθνική εκτίμηση κινδύνου*

Η **Krajowa Ocena Ryzyka 2023** είναι η δεύτερη εθνική εκτίμηση της Πολωνίας (η πρώτη ήταν του 2019) και αποτελείται από το κύριο κείμενο και τρία παραρτήματα (μεθοδολογία· ανάλυση ανά τομέα· ανάλυση συναλλαγών άνω ορίου 2020-2022). Χρησιμοποιεί **τετραβάθμια κλίμακα (1 = χαμηλός έως 4 = πολύ υψηλός)**.

- Τα **λογιστικά γραφεία** και οι **φορολογικοί σύμβουλοι** κατατάσσονται στο **Επίπεδο 3 - Υψηλός κίνδυνος**.
- Επειδή η κλίμακα έχει τέσσερις μόνο βαθμίδες, **δεν υφίσταται «επίπεδο κινδύνου 5»** πουθενά στην NRA· όπου εμφανίζεται σε δευτερογενή κείμενα, είναι εσφαλμένο.
- Ταυτόχρονα, **ο λογιστικός κλάδος δεν αποτελεί χωριστά αναλυόμενο τομέα**. Το Παράρτημα 2 αναλύει 14 τομείς (τραπεζικός, υπηρεσίες πληρωμών, ασφάλειες, λοιπά χρηματοπιστωτικά, συνάλλαγμα, εικονικά νομίσματα, τηλεπικοινωνίες, φυσική μεταφορά αξιών, τυχερά παίγνια, ΜΚΟ, crowdfunding, εμπόριο αγαθών υψηλής αξίας, επιχειρηματική δραστηριότητα, ακίνητα) - χωρίς κεφάλαιο για τα *biura rachunkowe* ή τους *doradcy podatkowi*. Στο κύριο κείμενο ο κλάδος εμφανίζεται μόνο στα δομικά στοιχεία της αγοράς: **62.911 καταχωρημένες οντότητες τήρησης λογιστικών βιβλίων** στις 31.12.2022. Η διάδοση ότι «η NRA 2023 κατατάσσει τον λογιστικό τομέα ως υψηλού κινδύνου σε χωριστό κεφάλαιο» δεν επαληθεύεται.
- Έσοδα από παράνομες δραστηριότητες. **Περίπου 3,3 % - 3,34 % του ΑΕΠ**. Η Πολωνία κατατάσσεται 9η μεταξύ 31 ευρωπαϊκών χωρών ως προς τον κίνδυνο νομιμοποίησης (NIK, 2025).
- Ο GIIF έχει ήδη ξεκινήσει τη συλλογή στοιχείων για την **επόμενη NRA** μέσω ερωτηματολογίων προς τις υπόχρεες οντότητες.

Διεθνώς. MONEYVAL 5ος γύρος, έκθεση αμοιβαίας αξιολόγησης 16.12.2021, τρεις εκθέσεις ενισχυμένης παρακολούθησης (Δεκ. 2023, Δεκ. 2024, Δεκ. 2025) και υπαγωγή σε **Compliance Enhancing Procedures** για τις Συστάσεις 5 και 20 (αδίκημα χρηματοδότησης τρομοκρατίας· υποχρέωση αναφοράς ύποπτων συναλλαγών), με πρώτη έκθεση συμμόρφωσης τον Μάιο 2026. Οι διαπιστώσεις για τα μη χρηματοπιστωτικά επαγγέλματα παραμένουν σκληρές: *«There is no supervision of DNFBP sectors that are not subject to registration»* και *«Limited sanctions have been imposed on DNFBPs in recent years, which are not consistent with the risks represented by DNFBPs»*.

#### *Α.2 Πότε η ενισχυμένη επιμέλεια είναι ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗ*

Σε **κάθε** περίπτωση διαπιστωμένου υψηλότερου κινδύνου, και **αυτοδικαίως** σε τρεις περιπτώσεις:

| | Παράγοντας |
|---|---|
| 1 | **Σχέσεις ή συναλλαγές συνδεόμενες με τρίτη χώρα υψηλού κινδύνου** που έχει προσδιοριστεί από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή με κατ' εξουσιοδότηση πράξη. |
| 2 | **Διασυνοριακές σχέσεις ανταπόκρισης** (δεν αφορά λογιστικά γραφεία στην πράξη). |
| 3 | **Πολιτικώς εκτεθειμένα πρόσωπα (PEP)**, τα μέλη της οικογένειάς τους και οι στενοί συνεργάτες τους. |

#### *Α.3 Οι δώδεκα νόμιμες ενδείξεις υψηλότερου κινδύνου*

Ο νόμος απαριθμεί ρητά δώδεκα:

| | Παράγοντας |
|---|---|
| 1 | Σύναψη της σχέσης υπό **ασυνήθιστες περιστάσεις**. |
| 2 | Ο πελάτης είναι (α) φορέας του οποίου η δραστηριότητα εξυπηρετεί τη **φύλαξη προσωπικών περιουσιακών στοιχείων**, (β) εταιρεία με **ανώνυμους τίτλους στον κομιστή** μη εισηγμένους, ή εταιρεία στην οποία τα δικαιώματα από μετοχές/μερίδια ασκούνται από **nominee**, (γ) **κάτοικος χώρας** του σημείου 10 κατωτέρω. |
| 3 | Το αντικείμενο της δραστηριότητας του πελάτη περιλαμβάνει **σημαντικό αριθμό ή υψηλά ποσά συναλλαγών σε μετρητά**. |
| 4 | **Ασυνήθιστη ή υπερβολικά πολύπλοκη δομή ιδιοκτησίας** σε σχέση με το είδος και την έκταση της δραστηριότητας. |
| 5 | Χρήση υπηρεσιών **private banking**. |
| 6 | Χρήση **προϊόντων που ευνοούν την ανωνυμία** ή δυσχεραίνουν την ταυτοποίηση (π.χ. δημιουργία πρόσθετων «εικονικών» αριθμών λογαριασμών). |
| 7 | Σύναψη ή διατήρηση σχέσης **χωρίς φυσική παρουσία** του πελάτη, εφόσον ο κίνδυνος δεν έχει μετριαστεί με άλλον τρόπο (π.χ. μέσα ηλεκτρονικής ταυτοποίησης κατά τον eIDAS). |
| 8 | **Εντολή συναλλαγών από άγνωστους ή μη συνδεδεμένους τρίτους** με δικαιούχο τον πελάτη. |
| 9 | **Νέα προϊόντα, νέα κανάλια διάθεσης ή νέες τεχνολογικές λύσεις.** |
| 10 | Σύνδεση με (α) **τρίτη χώρα υψηλού κινδύνου**, (β) χώρα με **υψηλό επίπεδο διαφθοράς** ή που χρηματοδοτεί/υποστηρίζει την τρομοκρατία, (γ) χώρα υπό **κυρώσεις ΟΗΕ ή ΕΕ**. |
| 11 | Σύνδεση με **πετρέλαιο, όπλα, πολύτιμα μέταλλα, προϊόντα καπνού, πολιτιστικά αντικείμενα, ελεφαντόδοντο, προστατευόμενα είδη** ή αντικείμενα αρχαιολογικής, ιστορικής, πολιτιστικής, θρησκευτικής ή επιστημονικής αξίας. |
| 12 | Πελάτης υπήκοος τρίτης χώρας που ζητεί **δικαίωμα διαμονής ή ιθαγένεια έναντι επενδύσεων** (*golden visa / golden passport*). |

Το σημείο 10(γ) καλύπτει άμεσα και αυτοτελώς τη **Ρωσία και τη Λευκορωσία**, ανεξαρτήτως της βαθμίδας που τους αποδίδει η NRA.

#### *Α.4 Πότε ενεργοποιείται η δέουσα επιμέλεια - έξι γενεσιουργά γεγονότα*

| | Παράγοντας |
|---|---|
| 1 | Κατά τη **σύναψη επιχειρηματικής σχέσης** - χωρίς κατώφλι. |

| | |
|---|---|
| 2 | Κατά τη διενέργεια **περιστασιακής συναλλαγής**: (α) ≥ 15.000 €, (β) μεταφορά κεφαλαίων > 1.000 €, (γ) με εικονικό νόμισμα ≥ 1.000 € (μόνο για τους παρόχους εικονικών νομισμάτων). |
| 3 | Περιστασιακή συναλλαγή **σε μετρητά ≥ 10.000 €** - μόνο για τους εμπόρους αγαθών. |
| 4 | Στοιχήματα και είσπραξη κερδών ≥ 2.000 € - μόνο για τα τυχερά παίγνια. |
| 5 | Όταν υπάρχει **υποψία** ΞΧ/ΧΤ - **ανεξαρτήτως ποσού**. |
| 6 | Όταν υπάρχουν **αμφιβολίες για την ακρίβεια ή την πληρότητα** των ήδη συλλεγέντων στοιχείων ταυτοποίησης. |

Στις δύο τελευταίες περιπτώσεις **απαγορεύεται ρητά η απλουστευμένη επιμέλεια**.

Επανεφαρμογή σε **υφιστάμενους** πελάτες επιβάλλεται ιδίως όταν. Μεταβλήθηκε ο χαρακτήρας ή οι περιστάσεις της σχέσης· μεταβλήθηκαν τα στοιχεία του πελάτη ή του πραγματικού δικαιούχου· ή το γραφείο υποχρεώθηκε εντός του ημερολογιακού έτους να επικοινωνήσει με τον πελάτη για επαλήθευση στοιχείων πραγματικών δικαιούχων στο πλαίσιο της ανταλλαγής φορολογικών πληροφοριών (CRS/DAC).

#### *Α.5 Εθνικοί παράγοντες - τι είναι ιδιαίτερο στην Πολωνία*

- **Έλεγχος στο CRBR και τεκμηρίωση αποκλίσεων.** Το γραφείο ελέγχει υποχρεωτικά το Κεντρικό Μητρώο Πραγματικών Δικαιούχων και **καταγράφει και αναφέρει τις αποκλίσεις** μεταξύ μητρώου και δικών του ευρημάτων. Η ίδια η εσωτερική διαδικασία του γραφείου πρέπει να περιέχει κανόνες γι' αυτό - και, χωριστά, κανόνες **τεκμηρίωσης των δυσχερειών** που διαπιστώθηκαν κατά την επαλήθευση του πραγματικού δικαιούχου και των ενεργειών που έγιναν όταν ως πραγματικός δικαιούχος αναγνωρίστηκε φυσικό πρόσωπο ανώτερης διευθυντικής θέσης (η επικουρική λύση).
- **Η υποχρέωση εγγραφής σε ειδικό μητρώο - ο πιο συχνός κίνδυνος του κλάδου.** Η αυτοτελής λογιστική/φορολογική δραστηριότητα **δεν** επιβάλλει εγγραφή. Όμως λογιστικό γραφείο που παρέχει επιπλέον **σύσταση εταιρειών, παροχή έδρας ή διεύθυνσης αλληλογραφίας, ανάληψη θέσης μέλους διοικητικού συμβουλίου, καθήκοντα εμπιστευματοδόχου trust ή υπηρεσίες nominee** εμπίπτει στην κατηγορία των παρόχων υπηρεσιών προς εταιρείες και trusts και **υποχρεούται σε εγγραφή στο Rejestr działalności na rzecz spółek lub trustów**. Άσκηση χωρίς εγγραφή. Πρόστιμο **έως 100.000 PLN (≈ 24.000 €)**. Απαιτούνται λευκό ποινικό μητρώο και αποδεδειγμένη γνώση ή εμπειρία (εκπαίδευση/σεμινάριο ή τουλάχιστον ένα έτος συναφών καθηκόντων, με έγγραφη τεκμηρίωση). Αρμόδιο όργανο κατά τον νόμο είναι ο **Υπουργός Οικονομικών**· στην πράξη τα καθήκοντα ασκεί, κατόπιν εξουσιοδότησης, ο *Dyrektor Izby Administracji Skarbowej w Katowicach*. Τέλος χαρτοσήμου **616 PLN (≈ 148 €)** - από τον νόμο περί τελών χαρτοσήμου, όχι από τον νόμο AML. Η υποχρέωση ισχύει από 31.10.2021, με μεταβατική προθεσμία που έληξε στις 30.4.2022. Από **1.1.2027** εισάγεται σιωπηρή έγκριση. Αν το όργανο δεν αποφανθεί, ο επιχειρηματίας αρχίζει νομίμως τη δραστηριότητα την επομένη της παρέλευσης **45 ημερών** από την (συμπληρωμένη) αίτηση.
- **Η εξατομίκευση της διαδικασίας είναι η ίδια υποχρέωση.** Θέση GIIF. Η χρήση γενικών, «κατεβασμένων» τυποποιημένων διαδικασιών AML χωρίς προσαρμογή στο συγκεκριμένο γραφείο **συνιστά αυτή καθεαυτή παράβαση**.
- **Δύο χωριστά έγγραφα, όχι ένα.** Ο GIIF διακρίνει ρητά τη **γενική εκτίμηση κινδύνου της ίδιας της οντότητας** από την **εξατομικευμένη εκτίμηση ανά πελάτη**. Πρόκειται για δύο έγγραφα με διαφορετικό αντικείμενο. Η γενική εκτίμηση καταρτίζεται σε έντυπη ή ηλεκτρονική μορφή και επικαιροποιείται τουλάχιστον ανά διετία· η επικαιροποίηση, τονίζει ο GIIF, είναι **διαρκής διαδικασία και όχι περιοδική τυπική άσκηση**.
- **Πρακτική ελάφρυνση.** Ο GIIF μπορεί να προσδιορίζει στην εθνική εκτίμηση κινδύνου **τυπικούς κινδύνους ανά κατηγορία υπόχρεων οντοτήτων**, οι οποίοι δεν χρειάζεται να τεκμηριώνονται εκ νέου στις ατομικές εκτιμήσεις. Επίσης, η εκτίμηση κινδύνου μπορεί να διαβιβάζεται στον GIIF και **μέσω του επαγγελματικού επιμελητηρίου ή της ένωσης** στην οποία ανήκει το γραφείο.
- **Ατομική επιχείρηση.** Στα ατομικά λογιστικά γραφεία τα καθήκοντα του ανώτατου διοικητικού στελέχους και του υπευθύνου συμμόρφωσης ασκεί ο **ίδιος ο επιτηδευματίας**. Δεν πρόκειται για απαλλαγή - η υποχρέωση υφίσταται και εκπληρώνεται αυτοδικαίως στο πρόσωπό του. Ο ορισμός μέλους οργάνου διοίκησης δεν εφαρμόζεται, ελλείψει συλλογικού οργάνου.
- **Εκπαίδευση.** Ο ίδιος ο νόμος αναγνωρίζει τα τρία άρθρα των αναφορών ως τον **πυρήνα** του εκπαιδευτικού περιεχομένου. Κατά την κοινή ανακοίνωση GIIF-UKNF-NBP. Η εκπαίδευση είναι υποχρεωτική για **όλα** τα πρόσωπα με καθήκοντα AML - περιλαμβανομένων συμβασιούχων έργου, πρακτόρων, εξωτερικών συνεργατών **και της ίδιας της διοίκησης** - **πριν** από την ανάληψη καθηκόντων και συνεχώς επαναλαμβανόμενη· **«η αυτοδιδασκαλία δεν συνιστά εκπλήρωση της υποχρέωσης»**· ούτε το e-learning ούτε η ανάγνωση δημοσιεύσεων αρκούν από μόνα τους· απαιτείται τεκμηρίωση **ποιος, πότε, σε τι και από ποιον** εκπαιδεύτηκε. Στα ατομικά γραφεία η υποχρέωση εφαρμόζεται αναλόγως - δηλαδή ο ίδιος ο ελεύθερος επαγγελματίας οφείλει να εκπαιδεύεται.
- **Κατάλογοι χωρών.** Δεσμευτικός για τον υπόχρεο είναι ο **κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός της Ευρωπαϊκής Επιτροπής**, όχι η FATF. Ενδεικτικά, οι κατάλογοι FATF του Ιουνίου 2026. Αντίμετρα για Ιράν και ΛΔ Κορέας· ενισχυμένη επιμέλεια (όχι αντίμετρα) για τη Μιανμάρ, με προειδοποίηση επιβολής αντιμέτρων αν δεν υπάρξει πρόοδος έως τον Οκτώβριο 2026. Παλαιότεροι κατάλογοι είναι πλέον εντελώς παρωχημένοι.

### 17.2 Κατάλογος Β - ύποπτες ενδείξεις

*Επισήμανση μεθόδου. Ο πολωνικός νόμος δεν περιέχει ενδεικτικό κατάλογο ύποπτων ενδείξεων - περιέχει κατάλογο **παραγόντων κινδύνου** (ανωτέρω, Κατάλογος Α) και μία γενική ρήτρα «περιστάσεων που μπορεί να υποδηλώνουν υποψία». Ο κατάλογος που ακολουθεί συντίθεται από τη γενική ρήτρα, τις τέσσερις νόμιμες κατηγορίες συναλλαγών που επιβάλλουν διερεύνηση, τις ανακοινώσεις του GIIF και τις τυπολογίες της εθνικής εκτίμησης κινδύνου. Δεν είναι εξαντλητικός.*

**Η νόμιμη βάση της διερεύνησης.** Το γραφείο διενεργεί **διαρκή ανάλυση των συναλλαγών**. Όταν εντοπίζει συναλλαγές (1) **περίπλοκες**, (2) **υψηλών ποσών χωρίς δικαιολόγηση από τις περιστάσεις**, (3) που **διενεργούνται με ασυνήθιστο τρόπο**, ή (4) που φαίνονται να **στερούνται νομικής ή οικονομικής αιτιολόγησης**, οφείλει να προβεί σε ενέργειες διευκρίνισης των περιστάσεων και να εντείνει τη συνεχή παρακολούθηση. Αυτές οι τέσσερις κατηγορίες είναι η καρδιά του Καταλόγου Β για την Πολωνία.

#### *Β.1 Ταυτότητα και συμπεριφορά του πελάτη*

| | Ένδειξη |
|---|---|
| 1 | **Απροθυμία παροχής τεκμηρίωσης ταυτοποίησης**· άρνηση προσκόμισης εγγράφων που ζητούνται στο πλαίσιο της δέουσας επιμέλειας. |
| 2 | **Μυστικοπάθεια** για τη δραστηριότητα ή τις πηγές των κεφαλαίων· αόριστες απαντήσεις για τον σκοπό της σχέσης. |
| 3 | **Αίτημα για ασυνήθιστες ρήτρες εμπιστευτικότητας** στη σύμβαση παροχής λογιστικών υπηρεσιών. |
| 4 | **Αντιφατικές ή ασυνεπείς πληροφορίες** μεταξύ όσων δηλώνει ο πελάτης και όσων προκύπτουν από τα παραστατικά ή τα δημόσια μητρώα. |
| 5 | **Συχνή αλλαγή επαγγελματικών συμβούλων** - ο πελάτης έρχεται από τρίτο ή τέταρτο λογιστή μέσα σε σύντομο διάστημα, χωρίς πειστική εξήγηση. |
| 6 | **Χρήση εντολοδόχων ή πολύπλοκων ενδιάμεσων δομών** χωρίς σαφή λόγο. |
| 7 | **Άρνηση ή αδυναμία προσδιορισμού του πραγματικού δικαιούχου**· επίκληση «εμπιστευτικότητας» για τη μετοχική σύνθεση. |

| | |
|---|---|
| 8 | **Απόκλιση έναντι του CRBR** που ο πελάτης αρνείται ή αδυνατεί να εξηγήσει και να διορθώσει. |
| 9 | **Σύναψη ή διατήρηση της σχέσης χωρίς καμία φυσική συνάντηση**, όταν αυτό δεν δικαιολογείται από τη φύση της εργασίας. |
| 10 | **Ο υπογράφων δεν γνωρίζει βασικά στοιχεία της επιχείρησης** την οποία εκπροσωπεί - κλασική ένδειξη παρένθετου προσώπου. |
| 11 | **Ο πελάτης ζητεί από το γραφείο υπηρεσίες που ενεργοποιούν τη ρυθμιζόμενη δραστηριότητα** - παροχή έδρας ή διεύθυνσης αλληλογραφίας, σύσταση εταιρειών, ανάληψη θέσης μέλους διοικητικού συμβουλίου, καθήκοντα εμπιστευματοδόχου, nominee. Δείκτης διπλής όψης. Είναι και **ένδειξη κινδύνου για τον πελάτη** και **ρυθμιστικός κίνδυνος για το ίδιο το γραφείο**, το οποίο αν τις παράσχει υποχρεούται σε εγγραφή σε μητρώο. |
| 12 | **Αδυναμία εφαρμογής έστω και ενός μέτρου δέουσας επιμέλειας.** Ο νόμος επιβάλλει τότε τρία σωρευτικά. Μη σύναψη της σχέσης / μη εκτέλεση της περιστασιακής συναλλαγής / λύση της υφιστάμενης σχέσης, **και** αυτοτελή αξιολόγηση του κατά πόσον η ίδια η αδυναμία συνιστά λόγο αναφοράς. Η ίδια η άρνηση του πελάτη είναι ένδειξη. |

### *Β.2 Οι συναλλασσόμενοι του πελάτη*

| | Ένδειξη |
|---|---|
| 1 | **Πληρωμές σε ή από τρίτους χωρίς σαφή σχέση** με τον πελάτη ή με την υποκείμενη συναλλαγή. |
| 2 | **Εντολές συναλλαγών από άγνωστους ή μη συνδεδεμένους τρίτους** με δικαιούχο τον πελάτη - ρητή νόμιμη ένδειξη υψηλότερου κινδύνου. |
| 3 | **Αντισυμβαλλόμενοι σε τρίτες χώρες υψηλού κινδύνου** ή σε χώρες με υψηλό επίπεδο διαφθοράς / υπό κυρώσεις ΟΗΕ ή ΕΕ. |
| 4 | **Υψηλές εισροές από αλλοδαπές οντότητες** για «υπηρεσίες» τις οποίες ο πελάτης δεν έχει τη λειτουργική ικανότητα να παράσχει. |
| 5 | **Πυκνό δίκτυο συναλλαγών με εταιρείες του ίδιου ιδιοκτησιακού κύκλου**, χωρίς εμπορική λογική. |
| 6 | **Αντισυμβαλλόμενοι με ανώνυμους τίτλους στον κομιστή ή nominee δομές**. |
| 7 | **Εμπλοκή με τα «ευαίσθητα» αντικείμενα** που κατονομάζει ο νόμος. Πετρέλαιο, όπλα, πολύτιμα μέταλλα, καπνικά, πολιτιστικά αντικείμενα, ελεφαντόδοντο, προστατευόμενα είδη, αντικείμενα αρχαιολογικής ή θρησκευτικής αξίας. |

### *Β.3 Οι όροι των συναλλαγών*

| | Ένδειξη |
|---|---|
| 1 | **Συναλλαγές ασυνεπείς με το δηλωμένο προφίλ** του πελάτη - η ρητή περίπτωση της ανακοίνωσης αρ. 31 του ΓΙΙΓ. Όταν ο πελάτης εκτελεί συναλλαγές **ασύμβατες με τη γνώση της οντότητας για αυτόν, το είδος και την έκταση της δραστηριότητάς του**, το γραφείο δεν μπορεί να μείνει αδρανές· οφείλει να διερευνήσει, να τεκμηριώσει και να επανεξετάσει την κατάταξη κινδύνου. |
| 2 | **Ασυνήθιστα πολύπλοκες συναλλαγές** χωρίς αιτιολόγηση. |
| 3 | **Συναλλαγές υψηλών ποσών** που δεν δικαιολογούνται από τις περιστάσεις. |
| 4 | **Συναλλαγές που διενεργούνται με ασυνήθιστο τρόπο** - παρακάμπτοντας τη συνήθη εμπορική πρακτική του κλάδου. |
| 5 | **Συναλλαγές χωρίς εμφανή νομική ή οικονομική αιτιολόγηση**. |
| 6 | **Συναλλαγές ακριβώς κάτω από τα όρια αναφοράς** - *structuring* / *smurfing*. Ιδίως ποσά συστηματικά λίγο κάτω από τα 15.000 €. |
| 7 | **Σύναψη της σχέσης υπό ασυνήθιστες περιστάσεις** - βιασύνη, ανεξήγητη γεωγραφική απόσταση, ανεξήγητη επιλογή του γραφείου. |
| 8 | **Νέα προϊόντα, νέα κανάλια διάθεσης ή νέες τεχνολογικές λύσεις** που εισάγει ο πελάτης χωρίς επιχειρηματική εξήγηση. |
| 9 | **Χρήση προϊόντων που ευνοούν την ανωνυμία**, περιλαμβανομένης της δημιουργίας πρόσθετων «εικονικών» αριθμών λογαριασμών. |

### *Β.4 Πληρωμές και χρηματικές ροές*

| | Ένδειξη |
|---|---|
| 1 | **Υψηλός όγκος μετρητών δυσανάλογος** προς το μέγεθος της επιχείρησης. |
| 2 | **Σημαντικός αριθμός ή υψηλά ποσά συναλλαγών σε μετρητά** ως εγγενές χαρακτηριστικό της δραστηριότητας - νόμιμη ένδειξη υψηλότερου κινδύνου. |
| 3 | **Ροές προς και από χώρες υψηλού κινδύνου** χωρίς αντίστοιχη εμπορική τεκμηρίωση. |
| 4 | **Χρήση εικονικών νομισμάτων** ως μέσου εξόφλησης εμπορικών υποχρεώσεων. |
| 5 | **Λογαριασμοί που πιστώνονται και αμέσως χρεώνονται** με παρόμοια ποσά - συμπεριφορά λογαριασμού διέλευσης. |
| 6 | **Πληρωμές που εκτελεί το ίδιο το γραφείο από ίδιο λογαριασμό για λογαριασμό πελατών** - ενεργοποιεί και τη δική του υποχρέωση αναφοράς συναλλαγών άνω ορίου. |
| 7 | **Ροές που δεν συμβαδίζουν με τη λειτουργική ικανότητα** του πελάτη (χωρίς προσωπικό, εγκαταστάσεις, εξοπλισμό). |

### *Β.5 Αποτελέσματα και οικονομικές καταστάσεις*

| | Ένδειξη |
|---|---|
| 1 | **Εταιρεία με ελάχιστους ή μηδέν υπαλλήλους που διενεργεί συναλλαγές υψηλής αξίας.** |
| 2 | **Έσοδα ασυνεπή με τη λειτουργική ικανότητα** της επιχείρησης. |
| 3 | **Νεοσύστατη εταιρεία με άμεσο υψηλό τζίρο** - χωρίς πελατολόγιο, ιστορικό ή επενδύσεις που να τον εξηγούν. |

| | |
|---|---|
| 4 | **Απότομες μεταβολές στο προφίλ** - αλλαγή αντικειμένου δραστηριότητας, εκτίναξη ή κατάρρευση τζίρου, μεταβολή περιθωρίων χωρίς αιτία. |
| 5 | **Έσοδα χωρίς αντίστοιχα λειτουργικά έξοδα** (ενέργεια, ενοίκια, μισθοδοσία, ασφαλιστικές εισφορές). |
| 6 | **Δυσανάλογη σχέση δηλωμένου πλούτου και αξίας συναλλαγών** - το ύψος των περιουσιακών στοιχείων που καταθέτει ο πελάτης ή η αξία των συναλλαγών του είναι, εξάλλου, ρητός νόμιμος παράγοντας εκτίμησης κινδύνου. |
| 7 | **Ασυνήθιστη ή υπερβολικά πολύπλοκη δομή ιδιοκτησίας** σε σχέση με το είδος και την έκταση της δραστηριότητας - ένδειξη που ο λογιστής βλέπει πρώτος, μέσα από τις ενοποιήσεις και τις συνδεδεμένες. |
| 8 | **Ενδοομιλικές συναλλαγές χωρίς αντικείμενο** που εμφανίζονται σαν έσοδα ή έξοδα. |

### *Β.6 Εσωτερικές ενδείξεις (υπάλληλοι του γραφείου) - εσωτερικός έλεγχος, ΟΧΙ αναφορά στη ΜΧΠ*

*Τα ακόλουθα δεν αναφέρονται στον GIIF ως ύποπτες συναλλαγές. Ενεργοποιούν τον εσωτερικό μηχανισμό του γραφείου.*

| | Ένδειξη |
|---|---|
| 1 | **Εργαζόμενος που παρακάμπτει τη διαδικασία** ταυτοποίησης ή δέχεται ελλιπή φάκελο πελάτη. |
| 2 | **Εργαζόμενος με ανεξήγητα στενή σχέση** με συγκεκριμένο πελάτη υψηλού κινδύνου. |
| 3 | **Επανειλημμένη παράλειψη τεκμηρίωσης** των εφαρμοσθέντων μέτρων δέουσας επιμέλειας - παράβαση αυτοτελώς κυρώσιμη. |
| 4 | **Μη καταγραφή απόκλισης έναντι του CRBR** ή μη τεκμηρίωση των δυσχερειών στην επαλήθευση του πραγματικού δικαιούχου. |
| 5 | **Μη συμμετοχή σε εκπαίδευση** - ή «εκπαίδευση» που εξαντλείται σε αυτοδιδασκαλία, την οποία ο GIIF ρητά δεν δέχεται. |
| 6 | **Απουσία ή μη εφαρμογή της διαδικασίας ανώνυμης εσωτερικής αναφοράς παραβάσεων.** |
| 7 | **Μη εκτέλεση των συστάσεων που εξέδωσε ο GIIF μετά από έλεγχο** - αυτοτελής παράβαση που παραβλέπεται συστηματικά. |

**Τα εργαλεία του εσωτερικού ελέγχου.** Η εσωτερική διαδικασία του γραφείου πρέπει να ορίζει, μεταξύ άλλων, τους **κανόνες εσωτερικού ελέγχου ή εποπτείας της συμμόρφωσης** της δραστηριότητάς του τόσο προς τον νόμο όσο και προς την ίδια τη διαδικασία, τους κανόνες **διάδοσης της γνώσης AML** στους εργαζομένους και τους κανόνες **αναφοράς πραγματικών ή δυνητικών παραβάσεων** από αυτούς. Η διαδικασία - και κάθε επικαιροποίησή της - υπόκειται σε **έγκριση από την ανώτατη διοίκηση πριν** τεθεί σε εφαρμογή.

Χωριστά, το γραφείο καταρτίζει **διαδικασία ανώνυμης αναφοράς παραβάσεων** με επτά υποχρεωτικά στοιχεία. Το πρόσωπο που παραλαμβάνει· τον τρόπο παραλαβής· τον τρόπο προστασίας του αναφέροντος - **τουλάχιστον από αντίποινα, από επιδείνωση της νομικής ή πραγματικής του θέσης και από απειλές**· την προστασία των προσωπικών δεδομένων αναφέροντος και καταγγελλομένου· τους κανόνες εμπιστευτικότητας· το είδος και τον χαρακτήρα των ενεργειών μετά την αναφορά· και την προθεσμία διαγραφής των δεδομένων.

Παράλληλα, **ο GIIF δέχεται απευθείας αναφορές** από εργαζομένους, **πρώην** εργαζομένους και άλλα πρόσωπα που ενεργούν ή ενεργούσαν για λογαριασμό υπόχρεης οντότητας σε άλλη βάση πλην της σχέσης εργασίας. Ο νόμος ορίζει ρητά ότι **η υποβολή δεν συνιστά παραβίαση του επαγγελματικού απορρήτου** και ότι τα δεδομένα τηρούνται σε χωριστό αρχείο.

## 18. Βουλγαρία

Περιεχόμενα

### 18.1 Κατάλογος Α - παράγοντες αυξημένου κινδύνου

#### *Α.1 Βαθμίδα του κλάδου κατά την εθνική εκτίμηση κινδύνου*

Η **Εθνική Αξιολόγηση Κινδύνου** (*Национална оценка на риска* - НОР) εγκρίθηκε με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου στις **9 Ιανουαρίου 2020** και δημοσιεύθηκε στις **18 Μαρτίου 2020**· ο νόμος επιβάλλει **επικαιροποίηση ανά τριετία**.

**Τα πρόσωπα του чл. 4, т. 13 - πάροχοι λογιστικών υπηρεσιών και φορολογικοί σύμβουλοι - κατατάσσονται στη βαθμίδα «средно-висок риск» (ΜΕΣΑΙΟΥ-ΥΨΗΛΟΥ κινδύνου).** Είναι σημαντικά υψηλότερη κατάταξη από την αντίστοιχη ρουμανική και την κροατική. Ως παράγοντες τρωτότητας του κλάδου προσδιορίζονται ρητά. **Εικονικές συναλλαγές**, **κυκλώματα απάτης ΦΠΑ τύπου καρουζέλ** και **χρήση εταιρειών-φαντασμάτων** (*кухи фирми*).

Το αποτέλεσμα της НОР **λαμβάνεται υποχρεωτικά υπόψη** στην εταιρική εκτίμηση κινδύνου. **Αν ο λογιστής δεν συμμορφωθεί με αυτό** - π.χ. αξιολογήσει τον εαυτό του χαμηλότερα - οφείλει **εντός 14 ημερών** από την κατάρτιση της εκτίμησης να ενημερώσει τη ДФР-ДАНС **για την απόφασή του και τους λόγους της**· ο διευθυντής της ДФР μπορεί τότε να δώσει **δεσμευτικές οδηγίες** που ενσωματώνονται υποχρεωτικά στην εκτίμηση. Πρόκειται για μηχανισμό που δεν συναντάται στις άλλες δύο χώρες.

#### *Α.2 Πότε η ενισχυμένη δέουσα επιμέλεια είναι ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗ*

Ο βουλγαρικός νόμος απαριθμεί **οκτώ** υποχρεωτικές περιπτώσεις:

| | Παράγοντας |
|---|---|
| 1 | **PEP** - σύναψη ή διατήρηση σχέσης, καθώς και περιστασιακή πράξη, με πολιτικά εκτεθειμένο πρόσωπο ή με πελάτη-νομικό πρόσωπο του οποίου ο πραγματικός δικαιούχος είναι PEP, καθώς και με **συνδεόμενα με PEP πρόσωπα**. |
| 2 | Φυσικά ή νομικά πρόσωπα και νομικά μορφώματα **εγκατεστημένα σε τρίτες χώρες υψηλού κινδύνου**. |
| 3 | **Προϊόντα, πράξεις και συναλλαγές που μπορούν να οδηγήσουν σε ανωνυμία** και για τις οποίες δεν προβλέπονται πρόσθετα μέτρα. |
| 4 | **Νέα προϊόντα, επιχειρηματικές πρακτικές και μηχανισμοί διάθεσης** αξιολογημένα ως υψηλού κινδύνου. |
| 5 | **Νέες τεχνολογίες** σε νέα ή υφιστάμενα προϊόντα, όταν αξιολογούνται ως υψηλού κινδύνου. |
| 6 | **Σύνθετες ή ασυνήθιστα μεγάλες** πράξεις και συναλλαγές, συναλλαγές **κατά ασυνήθιστα σχήματα**, και πράξεις **χωρίς εμφανή οικονομικό ή νόμιμο σκοπό**. |
| 7 | Σχέσεις ανταποκριτή με ίδρυμα ή πρόσωπο-ανταποκριτή άλλης χώρας. |
| 8 | **Κάθε άλλη περίπτωση** στην οποία η εταιρική εκτίμηση κινδύνου διαπίστωσε αυξημένο κίνδυνο. |

Για τις τρίτες χώρες υψηλού κινδύνου, τα **επτά μέτρα** είναι νομοθετημένα και σωρευτικά. Πρόσθετες πληροφορίες για τον πελάτη και τον πραγματικό δικαιούχο· πληροφορίες για τον **σχεδιαζόμενο χαρακτήρα** της σχέσης· πληροφορίες για την **πηγή περιουσιακής κατάστασης**· πληροφορίες για τους **λόγους** των σχεδιαζόμενων ή εκτελεσθεισών πράξεων· **έγκριση από ανώτερο διοικητικό στέλεχος**· διαρκής και διευρυμένη παρακολούθηση με **αυξημένο αριθμό και συχνότητα ελέγχων** και εντοπισμό σχημάτων που απαιτούν πρόσθετη διερεύνηση· και όποια άλλα μέτρα κρίνει ο υπόχρεος. Όταν, επιπλέον, η πράξη **δεν έχει εμφανή οικονομικό ή νόμιμο σκοπό**, ο υπόχρεος συλλέγει, κατά το δυνατόν, **πρόσθετες πληροφορίες για τις περιστάσεις και τον σκοπό της**. Σε καθεστώς αυξημένου κινδύνου μπορεί να απαιτηθεί η **πρώτη πληρωμή να γίνει μέσω λογαριασμού στο όνομα του πελάτη** σε πιστωτικό ίδρυμα με ισοδύναμες απαιτήσεις δέουσας επιμέλειας.

Η **απλουστευμένη** δέουσα επιμέλεια **απαγορεύεται** ρητά έναντι προσώπων από τρίτες χώρες υψηλού κινδύνου.

#### *Α.3 Εθνικοί παράγοντες κινδύνου*

Ο βουλγαρικός νόμος δεν παραθέτει κλειστό κατάλογο· επιβάλλει η **εταιρική εκτίμηση κινδύνου** να καλύπτει πέντε άξονες - **πελάτες, χώρες ή γεωγραφικές ζώνες, προσφερόμενα προϊόντα και υπηρεσίες, εκτελούμενες πράξεις και συναλλαγές, μηχανισμοί διάθεσης** - προσαρμοσμένους στο **είδος του υπόχρεου και στον όγκο της δραστηριότητάς του**. Βάσει αυτής, ο υπόχρεος **προσδιορίζει το προφίλ κινδύνου κάθε πελάτη και κάθε επιχειρηματικής σχέσης** και εφαρμόζει τα μέτρα αναλόγως. Η εκτίμηση **τεκμηριώνεται, φυλάσσεται και είναι διαρκώς προσβάσιμη** στη ДФР-ДАНС και στις εποπτικές αρχές.

Ειδικά για τον λογιστικό κλάδο, οι εθνικοί παράγοντες που η ίδια η Εθνική Αξιολόγηση Κινδύνου συνδέει με τη βαθμίδα «средно-висок» και που πρέπει να αποτυπώνονται στην εταιρική εκτίμηση:

- **Εικονικές συναλλαγές** στα βιβλία πελατών.
- **Κυκλώματα ΦΠΑ τύπου καρουζέλ** - ενδοκοινοτικές αλυσίδες με «εξαφανιζόμενο έμπορο».
- **Κενές/φαντάσματα εταιρείες** (*кухи фирми*) χωρίς πραγματική οικονομική υπόσταση.

Πρόσθετοι παράγοντες που ο νόμος καθιστά υποχρεωτικά κρίσιμους. **PEP** και συνδεόμενα πρόσωπα (και όταν η ιδιότητα αφορά μέλος της διοίκησης ή πρόσωπο που ασκεί ουσιαστικό έλεγχο)· **σύνθετες ή αδιαφανείς δομές ιδιοκτησίας** και εταιρείες ειδικού σκοπού· **συχνές ή ανεξήγητες μεταβολές** νομικής μορφής, διοίκησης ή πραγματικού δικαιούχου· **έλλειψη σύνδεσης του πελάτη με τη χώρα** (χωρίς άδεια διαμονής, χωρίς πραγματική δραστηριότητα, χωρίς εύλογη αιτία χρήσης βουλγαρικών υπηρεσιών)· **πηγή περιουσίας ή κεφαλαίων που δεν εξηγείται εύλογα** (γενικόλογες αναφορές σε «δάνεια, κληρονομιά, επενδύσεις»)· **προϊόντα και δίαυλοι που ευνοούν την ανωνυμία** ή τη μη αυτοπρόσωπη επαφή· **χρήση αντιπροσώπων και διαμεσολαβητών**· **κρυπτοστοιχεία και crowdfunding**· **χώρες με χαμηλή φορολογική διαφάνεια** ή χωρίς αξιόπιστα μητρώα πραγματικών δικαιούχων.

**Κανόνες στάθμισης** (κρίσιμοι σε έλεγχο). Η στάθμιση δεν πρέπει να επηρεάζεται δυσανάλογα από έναν μόνο παράγοντα· **οικονομικά κριτήρια ή κριτήρια κερδοφορίας δεν επιτρέπεται να επηρεάζουν** την αξιολόγηση· η στάθμιση δεν επιτρέπεται να καθιστά **αδύνατη** την κατάταξη μιας σχέσης ως υψηλού κινδύνου· και οι περιπτώσεις που ο νόμος ορίζει ως πάντοτε υψηλού κινδύνου **δεν αναιρούνται** από τη στάθμιση.

### 18.2 Κατάλογος Β - ύποπτες ενδείξεις

*Στη Βουλγαρία ο κατάλογος αυτός δεν είναι «καθοδήγηση». Είναι το περιεχόμενο που ο νόμος απαιτεί να υπάρχει, διατυπωμένο ως **σαφή κριτήρια**, μέσα στους δικούς σας εσωτερικούς κανόνες. Οι ενδείξεις που ακολουθούν συντίθενται από τις υποχρεωτικές περιπτώσεις διευρυμένης παρακολούθησης του νόμου, από τα κριτήρια που ο νόμος ορίζει για την αξιολόγηση των πράξεων, από τους παράγοντες της Εθνικής Αξιολόγησης Κινδύνου για τον κλάδο και από τη λογική των κρατικών υποδειγματικών κανόνων.*

### *B.1 Ταυτότητα και συμπεριφορά του πελάτη*

| | Ένδειξη |
|---|---|
| 1 | **Άρνηση ή αδυναμία παροχής** των στοιχείων ταυτοποίησης ή των δικαιολογητικών που ζητούνται μετά από αίτημα. |
| 2 | **Αμφιβολία για την αλήθεια, την επικαιρότητα ή την επάρκεια** των στοιχείων ταυτοποίησης του πελάτη ή του πραγματικού δικαιούχου - ο νόμος την ανάγει σε **αυτοτελή λόγο πλήρους δέουσας επιμέλειας, ανεξαρτήτως ποσού**. |
| 3 | **Νεοσύστατη εταιρεία χωρίς σαφές αντικείμενο** δραστηριότητας ή χωρίς ιστορικό. |
| 4 | **Κενή εταιρεία** (*кухa фирма*) - καταχωρισμένη έδρα χωρίς εγκατάσταση, χωρίς προσωπικό, χωρίς πάγια, με μοναδική δραστηριότητα την τιμολόγηση. |
| 5 | **Εταιρεία ειδικού σκοπού ή δομημένο χρηματοοικονομικό σχήμα** του οποίου η πραγματική κυριότητα δεν είναι διαφανής. |
| 6 | **Συχνές ή ανεξήγητες μεταβολές** στη νομική/οργανωτική μορφή, στη διοίκηση ή στον πραγματικό δικαιούχο - ιδίως αλλαγές διαχειριστή λίγο πριν από μεγάλες συναλλαγές ή λίγο πριν από φορολογικό έλεγχο. |
| 7 | **Πηγή περιουσίας ή κεφαλαίων που δεν εξηγείται εύλογα** - γενικόλογες αναφορές σε δάνεια, κληρονομιά ή επενδύσεις χωρίς έγγραφα. |
| 8 | **Έλλειψη σύνδεσης με τη χώρα.** Ο πελάτης ή ο πραγματικός δικαιούχος δεν έχει άδεια διαμονής, πραγματική δραστηριότητα ή εύλογη αιτία να χρησιμοποιεί βουλγαρικές υπηρεσίες. |
| 9 | **PEP** - πελάτης, πραγματικός δικαιούχος, ή μέλος της διοίκησης / πρόσωπο που ασκεί ουσιαστικό έλεγχο· επίσης **συνδεόμενα** πρόσωπα. Η δήλωση PEP του Παραρτήματος 1 **δεν αρκεί από μόνη της**. Ο νόμος απαγορεύει ρητά να αποτελεί το **μοναδικό** μέσο εντοπισμού. |
| 10 | **Δημόσια πληροφορία** ότι ο πελάτης ή ο πραγματικός δικαιούχος διερευνάται ή έχει καταδικαστεί για τρομοκρατική δραστηριότητα, ή έχει γνωστές στενές προσωπικές ή επαγγελματικές σχέσεις με τέτοια πρόσωπα. |
| 11 | **Ιστορικό ή προφίλ ασύμβατο** με όσα γνωρίζει ο υπόχρεος για την προηγούμενη, τρέχουσα ή σχεδιαζόμενη δραστηριότητα, τον τζίρο, την πηγή κεφαλαίων και την πηγή περιουσίας. |
| 12 | Πελάτης που **δεν ενδιαφέρεται για την τιμή** ή για σημαντικές ζημίες από επένδυση. |
| 13 | Καταγωγή, διαμονή ή δραστηριότητα σε **τρίτη χώρα υψηλού κινδύνου** του καταλόγου που δημοσιεύει η ΔΑΗΣ. |

### *B.2 Οι συναλλασσόμενοι του πελάτη*

| | Ένδειξη |
|---|---|
| 1 | **Ενδοκοινοτική αλυσίδα με «εξαφανιζόμενο έμπορο»** - ο τυπικός πυρήνας της απάτης ΦΠΑ τύπου καρουζέλ, την οποία η Εθνική Αξιολόγηση Κινδύνου προσδιορίζει ρητά ως τυπολογία του **βουλγαρικού λογιστικού κλάδου**. |
| 2 | Αντισυμβαλλόμενοι που είναι **νεοσύστατοι, χωρίς οικονομική υπόσταση**, ή που **εξαφανίζονται** μετά από λίγους κύκλους τιμολόγησης. |
| 3 | **Πολλαπλοί αντισυμβαλλόμενοι με κοινή διεύθυνση, κοινό τηλέφωνο ή κοινό εκπρόσωπο.** |
| 4 | Συναλλαγές με πρόσωπο, ομάδα ή οργάνωση για την οποία **ευλόγως εικάζεται σύνδεση** με πρόσωπα των καταλόγων χρηματοοικονομικών κυρώσεων (ΕΕ, Συμβούλιο Ασφαλείας ΟΗΕ, εθνικοί κατάλογοι κατά της χρηματοδότησης τρομοκρατίας). |
| 5 | Αντισυμβαλλόμενοι σε **χώρες ή περιοχές όπου δρουν τρομοκρατικές ομάδες** ή σε **ζώνες ένοπλης σύγκρουσης**. |
| 6 | Εμπλοκή **μη κερδοσκοπικών οργανώσεων** με δραστηριότητα σε περιοχές με κίνδυνο κατάχρησης για χρηματοδότηση τρομοκρατίας. |
| 7 | Χρήση **αντιπροσώπων ή διαμεσολαβητών** στην επαφή με τον τελικό πελάτη, που περιορίζει την πρόσβαση στα στοιχεία του. |

### *B.3 Οι όροι των συναλλαγών*

Ο νόμος επιβάλλει **διαρκή και διευρυμένη παρακολούθηση** (*текущо и разширено наблюдение*) τεσσάρων κατηγοριών πράξεων, **ακόμη και όταν δεν έχει ακόμη σχηματιστεί υποψία**:

| | Ένδειξη |
|---|---|
| 1 | **Σύνθετες** πράξεις ή συναλλαγές. |
| 2 | **Ασυνήθιστα μεγάλες** πράξεις ή συναλλαγές. |
| 3 | Πράξεις που εκτελούνται **κατά ασυνήθιστα σχήματα** (*по необичайни схеми*). |
| 4 | Πράξεις **χωρίς εμφανή οικονομικό ή νόμιμο σκοπό** που να μπορεί να διαπιστωθεί με βάση τις διαθέσιμες πληροφορίες, **ή που δεν αντιστοιχούν στις διαθέσιμες πληροφορίες για τον πελάτη**. |

Η αξιολόγηση γίνεται με **επτά νομοθετημένα κριτήρια**, τα οποία αξίζει να αντιγραφούν αυτούσια στους εσωτερικούς κανόνες: (α) ο **χαρακτήρας** της πράξης· (β) η **συμβατότητά** της με τη συνήθη δραστηριότητα και το αντικείμενο του πελάτη· (γ) η **αξία**· (δ) η **συχνότητα**· (ε) η **οικονομική κατάσταση** του πελάτη· (στ) τα **χρησιμοποιούμενα μέσα πληρωμής**· (ζ) **άλλοι δείκτες χαρακτηριστικοί του συγκεκριμένου είδους δραστηριότητας**.

Πρόσθετες ενδείξεις:

| | Ένδειξη |
|---|---|
| 1 | **Κατακερματισμός** ώστε τα επιμέρους ποσά να παραμένουν λίγο **κάτω** από τα κατώφλια των 15.000 € / 5.000 € / 1.000 € ή κάτω από το όριο γνωστοποίησης μετρητών. |
| 2 | Συναλλαγή με **τόπο εκτέλεσης τρίτη χώρα υψηλού κινδύνου** του καταλόγου της ΔΑΗΣ. |
| 3 | Συναλλαγές που **οδηγούν σε ανωνυμία** και για τις οποίες δεν προβλέπονται αντισταθμιστικά μέτρα. |

| | |
|---|---|
| 4 | Χρήση **κρυπτοστοιχείων** ή **ομαδικής χρηματοδότησης** (crowdfunding) για την άντληση ή τη διακίνηση κεφαλαίων. |
| 5 | Όροι που προβλέπουν **μετασχηματισμό της συναλλαγής** με πιθανές παρανομίες - παράνομα βάρη, ασυνήθεις όροι εκτέλεσης και δαπάνης των κεφαλαίων. |
| 6 | **Νέα προϊόντα, νέες επιχειρηματικές πρακτικές ή νέες τεχνολογίες** χωρίς προηγούμενη αξιολόγηση κινδύνου. |

### *B.4 Πληρωμές και χρηματικές ροές*

| | Ένδειξη |
|---|---|
| 1 | **Πληρωμές σε μετρητά άνω των 15.000 €** από ή προς πελάτη - γνωστοποιούνται **αντικειμενικά**, ανεξαρτήτως υποψίας. Η ίδια η ροή, ωστόσο, όταν επαναλαμβάνεται ή δεν συνάδει με τη δραστηριότητα, αποτελεί και **ένδειξη**. |
| 2 | **Πληρωμές σε μετρητά που παραβιάζουν το όριο των 10.000 лв.** του χωριστού νόμου - η ίδια η παρανομία της μεθόδου πληρωμής είναι ένδειξη. |
| 3 | **Συστηματικές πληρωμές λίγο κάτω από τα όρια** (structuring), ιδίως διαδοχικές σε σύντομο διάστημα. |
| 4 | **Εισερχόμενα ή εξερχόμενα κεφάλαια από/προς χώρες όπου δρουν τρομοκρατικές ομάδες** ή προς ζώνες συγκρούσεων. |
| 5 | **Ομαδικά εμβάσματα μεγάλων ποσών** προς δικαιοδοσίες υψηλού κινδύνου. |
| 6 | **Μεγάλες χρηματικές ροές σε σύντομο χρονικό διάστημα**, ιδίως προς μη κερδοσκοπικές οντότητες. |
| 7 | **Πρόθεση μεταφοράς κεφαλαίων** σε πρόσωπα, ομάδες ή οντότητες που περιλαμβάνονται σε καταλόγους χρηματοοικονομικών κυρώσεων. |
| 8 | **Πληρωμές από άγνωστους ή μη συνδεδεμένους τρίτους** αντί του συμβαλλομένου. |
| 9 | Πληρωμή που **δεν διοδεύεται μέσω λογαριασμού στο όνομα του πελάτη** σε περίπτωση αυξημένου κινδύνου, ενώ ο νόμος επιτρέπει να απαιτηθεί το αντίθετο. |

### *B.5 Αποτελέσματα και οικονομικές καταστάσεις*

| | Ένδειξη |
|---|---|
| 1 | **Εικονικές συναλλαγές** καταχωρισμένες στα βιβλία - η πρώτη από τις τρεις τυπολογίες που η Εθνική Αξιολόγηση Κινδύνου αποδίδει στον βουλγαρικό λογιστικό κλάδο. |
| 2 | **Τιμολόγια χωρίς αντίκρισμα** - τιμολογημένες «συμβουλευτικές», «διαχειριστικές» ή «υποστηρικτικές» υπηρεσίες χωρίς παραδοτέο, χωρίς αλληλογραφία, χωρίς ανθρωποώρες. |
| 3 | **Ενδοκοινοτικές παραδόσεις και αποκτήσεις που δεν επαληθεύονται** από μεταφορικά έγγραφα ή από πραγματική αποθηκευτική υποδομή - πυρήνας του καρουζέλ. |
| 4 | **Ταχεία μεταβολή του τζίρου** χωρίς αντίστοιχη μεταβολή πάγιων, προσωπικού ή εγκαταστάσεων. |
| 5 | **Μονίμως μηδενικό ή οριακό φορολογικό αποτέλεσμα** σε επιχείρηση με υψηλό κύκλο εργασιών. |
| 6 | **Δάνεια εταίρων, ταμειακές διευκολύνσεις και «λογαριασμοί εταίρων»** που δεν αποπληρώνονται ποτέ και χρησιμεύουν ως δίοδος εισροής μη τεκμηριωμένων κεφαλαίων. |
| 7 | **Ανεξήγητες αναπροσαρμογές, διαγραφές απαιτήσεων ή αποθεμάτων** στο τέλος της χρήσης. |
| 8 | **Οικονομικές καταστάσεις που ο πελάτης επείγεται να λάβει υπογεγραμμένες** για συγκεκριμένη τραπεζική, επιδοτηματική ή διαγωνιστική χρήση, με πίεση στο χρονοδιάγραμμα. |

### *B.6 Εσωτερικές ενδείξεις - υπάλληλοι του γραφείου*

*Εσωτερικός έλεγχος, ΟΧΙ αναφορά στη ΜΧΠ.*

Ο βουλγαρικός νόμος είναι εδώ πιο απαιτητικός από τους άλλους δύο. Επιβάλλει οι εσωτερικοί κανόνες να περιέχουν **σύστημα εσωτερικού ελέγχου** επί της εκπλήρωσης των υποχρεώσεων, **διαδικασία επισκόπησης, ελέγχου και αξιολόγησης** των ίδιων των κανόνων, δυνατότητα **ανεξάρτητου ελέγχου** όπου είναι σκόπιμο, **πολιτικές επαλήθευσης της επαγγελματικής επάρκειας και της αξιοπιστίας** κατά την πρόσληψη **και κατά τη διαρκή αξιολόγηση** των υπαλλήλων, και **ανώνυμο και ανεξάρτητο κανάλι εσωτερικών καταγγελιών**.

| | Ένδειξη |
|---|---|
| 1 | **Υπάλληλος που δεν περνά τον έλεγχο αξιοπιστίας** - ο νόμος επιτρέπει ρητά να ζητηθεί **αντίγραφο ποινικού μητρώου** ή ισοδύναμο έγγραφο για μη Βούλγαρους υπηκόους, τόσο για το προσωπικό της μονάδας AML όσο και για κάθε άλλον υπάλληλο του οποίου τα καθήκοντα μπορεί να άπτονται της πρόληψης. |
| 2 | **Παράλειψη της διαρκούς (όχι μόνο της αρχικής) αξιολόγησης** των υπαλλήλων αυτών. |
| 3 | **Απουσία εισαγωγικής και συνεχιζόμενης εκπαίδευσης**, ή εκπαίδευση που δεν περιλαμβάνει **τρέχοντα προγράμματα αναγνώρισης ύποπτων πράξεων, συναλλαγών, πηγών και πελατών** και των ενεργειών σε περίπτωση υποψίας. Η παράβαση αυτή τιμωρείται με τη **βαρύτερη** κλίμακα κυρώσεων. |
| 4 | **Αδρανές ή ανύπαρκτο κανάλι εσωτερικής καταγγελίας.** Ο νόμος προστατεύει ρητά τον καταγγέλλοντα. Η υποβολή εσωτερικής καταγγελίας **δεν αποτελεί λόγο καταγγελίας της εργασιακής σχέσης ούτε βάση πειθαρχικών μέτρων ή κυρώσεων**. |
| 5 | **Υπάλληλος που υποβάλλει απευθείας γνωστοποίηση.** Ο νόμος το επιτρέπει ρητά - η γνωστοποίηση μπορεί να γίνει και **από υπαλλήλους που δεν είναι αρμόδιοι για την εφαρμογή των μέτρων**, και η **ΔΦΡ διαφυλάσσει την ανωνυμία τους**. Αν στο γραφείο σας ένας υπάλληλος επιλέξει τον δρόμο αυτόν, το γεγονός είναι από μόνο του ένδειξη ότι η εσωτερική οδός δεν λειτούργησε. |
| 6 | **Παράκαμψη της απαγόρευσης γνωστοποίησης** - υπάλληλος που «προειδοποιεί» πελάτη. Στη Βουλγαρία αυτό είναι ιδιαίτερα επικίνδυνο, διότι ο λογιστής **δεν καλύπτεται** από τη ρήτρα αποτροπής. |
| 7 | **Μη τεκμηριωμένη απόφαση μη υποβολής γνωστοποίησης** - η απουσία του σχετικού εγγράφου είναι η πρώτη διαπίστωση κάθε ελέγχου. |
| 8 | **Απόκλιση της εταιρικής εκτίμησης κινδύνου από την Εθνική Αξιολόγηση χωρίς την 14ήμερη γνωστοποίηση** στη ΔΦΡ. |
| 9 | **Εσωτερικοί κανόνες που δεν υιοθετήθηκαν με γραπτή πράξη** του υπόχρεου ή, για νομικά πρόσωπα, των διοικούντων και εκπροσωπούντων· ή που δεν υιοθετήθηκαν εντός της τετράμηνης προθεσμίας. |

## 19. Τσεχία

Περιεχόμενα

### 19.1 Κατάλογος Α - παράγοντες αυξημένου κινδύνου

***Η βαθμίδα του κλάδου κατά την εθνική αξιολόγηση***

- Εθνική Εκτίμηση Κινδύνου, ενότητα μη χρηματοπιστωτικών επαγγελμάτων. Εξωτερικοί λογιστές και φοροτεχνικοί = **«μεσαίος κίνδυνος»**, η μεσαία από τρεις βαθμίδες.
- **Κύριες ευπάθειες που κατονομάζει η εθνική εκτίμηση. Απάτες Φ.Π.Α. και συναλλαγές με παρένθετες εταιρείες.**
- Η εθνική εκτίμηση **δεν είναι εξωνομοθετικό κείμενο**. Ο νόμος τη ρυθμίζει ρητά και επιβάλλει σε **κάθε** υπόχρεο, άρα και στον λογιστή, **υποχρέωση συμμετοχής και παροχής πληροφοριών** κατόπιν αιτήματος του FAÚ, με πρόστιμο έως 1.000.000 CZK για μη συνεργασία. Κύκλος επικαιροποίησης. Πέντε έτη.

***Πότε η ενισχυμένη δέουσα επιμέλεια είναι υποχρεωτική - πέραν τρίτων χωρών και πολιτικώς εκτεθειμένων προσώπων***

| | Περίπτωση |
|---|---|
| 1 | **Πάντοτε, όποτε από την ίδια την εκτίμηση κινδύνου του υπόχρεου προκύπτει αυξημένος κίνδυνος** πελάτη, συναλλαγής ή σχέσης - αυτή είναι η ουσιαστική εθνική διεύρυνση. |
| 2 | **Ρωσική Ομοσπονδία.** Δεν περιλαμβάνεται στον ενωσιακό κατάλογο τρίτων χωρών υψηλού κινδύνου, αλλά **ερμηνευτική θέση του FAÚ** (12.12.2022, επικαιροποίηση 5.3.2023) καλεί όλες τις υπόχρεες οντότητες να την αντιμετωπίζουν ως τέτοια και να εφαρμόζουν **υποχρεωτικά** ενισχυμένη δέουσα επιμέλεια. |
| 3 | Ο νόμος **δεν κατονομάζει καμία χώρα**. Ο ορισμός της τρίτης χώρας υψηλού κινδύνου γίνεται με παραπομπή στον ενωσιακό κανονισμό **«ή για άλλο λόγο»** - ρήτρα που αφήνει περιθώριο εθνικής διεύρυνσης. |
| 4 | **Τα μέτρα.** Πρόσθετα έγγραφα για τον πραγματικό δικαιούχο, τη φύση της σχέσης και την πηγή κεφαλαίων και περιουσίας· διασταύρωση από περισσότερες πηγές· ενισχυμένη παρακολούθηση· **έγκριση μέλους του καταστατικού οργάνου** για σύναψη ή συνέχιση της σχέσης· απαίτηση η **πρώτη πληρωμή να προέλθει από λογαριασμό στο όνομα του πελάτη**. |

***Αυτόματοι ενεργοποιητές - ύποπτη συναλλαγή κατά πλάσμα δικαίου***

| | Ενεργοποιητής |
|---|---|
| 1 | Ο πελάτης ή ο πραγματικός δικαιούχος είναι πρόσωπο έναντι του οποίου η Τσεχία εφαρμόζει **διεθνείς κυρώσεις** - η συναλλαγή είναι ύποπτη **«πάντοτε», χωρίς περιθώριο εκτίμησης**. |
| 2 | Το ίδιο ισχύει όταν αντικείμενο της συναλλαγής είναι **αγαθά ή υπηρεσίες υπό κυρώσεις**. |
| 3 | Καλύπτεται όχι μόνο ο πελάτης, αλλά και **κάθε πρόσωπο της ιδιοκτησιακής ή διοικητικής του δομής**, ο εκπρόσωπος, ο πραγματικός δικαιούχος και κάθε άλλος γνωστός συμμετέχων στη συναλλαγή. |
| 4 | Στην περίπτωση αυτή εκπληρώνεται **παράλληλα** και η αυτοτελής υποχρέωση αναφοράς του νόμου περί διεθνών κυρώσεων. |

***Ο έλεγχος καταλόγων ως αυτοτελής υποχρέωση***

Ήδη κατά την ταυτοποίηση - και **πριν** από τον έλεγχο πελάτη - ο λογιστής **διαπιστώνει και καταγράφει** αν ο πελάτης, το πρόσωπο που ενεργεί γι' αυτόν και ο πραγματικός δικαιούχος είναι **πολιτικώς εκτεθειμένα πρόσωπα** ή **πρόσωπα υπό κυρώσεις**, και αν κάποιο πρόσωπο στη δομή ιδιοκτησίας ή διοίκησης τελεί υπό κυρώσεις.

***Πολιτικώς εκτεθειμένα πρόσωπα - εθνικές ιδιαιτερότητες***

| | Ιδιαιτερότητα |
|---|---|
| 1 | Ο νόμος περιέχει **δικό του, ευρύ ορισμό**. Περιλαμβάνει και μέλη διοικητικού οργάνου **πολιτικού κόμματος**, ανώτατους εκπροσώπους **τοπικής αυτοδιοίκησης**, μέλη διοικητικού ή ελεγκτικού οργάνου **εταιρείας ελεγχόμενης από το κράτος**. |
| 2 | Καλύπτει επίσης όποιον έχει **«στενή επιχειρηματική σχέση»** με τέτοιο πρόσωπο - ορισμένη ως **υλική αλληλεξάρτηση** κατά την οποία το όφελος ή η ζημία του ενός θα γινόταν ευλόγως αντιληπτή από τον άλλον ως δική του. |
| 3 | Η ιδιότητα διαρκεί **τουλάχιστον 12 μήνες** μετά την παύση του αξιώματος και **δεν λήγει αυτόματα**. Χωρίς τεκμηριωμένη αξιολόγηση, **παραμένει**. |

***Οι παράγοντες του Παραρτήματος αρ. 2 - υποχρεωτικά συνεκτιμώμενοι***

| | Παράγοντας |
|---|---|
| 1 | Η επιχειρηματική σχέση πραγματοποιείται **υπό ασυνήθεις περιστάσεις**. |
| 2 | Το νομικό πρόσωπο ή το καταπίστευμα αποτελεί **προσωπικό εργαλείο κατοχής περιουσιακών στοιχείων**. |
| 3 | Εταιρεία στην οποία μπορούν να δρουν **εντεταλμένοι μέτοχοι**, ή που εκδίδει **ανώνυμες μετοχές**. |
| 4 | **Εκτεταμένη χρήση μετρητών** από τον πελάτη. |
| 5 | Δομή ιδιοκτησίας **ασυνήθης ή υπερβολικά περίπλοκη** σε σχέση με τη φύση της δραστηριότητας. |
| 6 | **Το ίδιο το αντικείμενο της δραστηριότητας** του πελάτη συνδέεται με αυξημένο κίνδυνο. |
| 7 | Σχέσεις ή συναλλαγές **χωρίς φυσική παρουσία** και χωρίς μέτρα ασφαλείας όπως η ηλεκτρονική υπογραφή. |
| 8 | **Εισερχόμενες πληρωμές από άγνωστους ή μη συνδεδεμένους τρίτους.** |
| 9 | **Νέα προϊόντα**, νέες επιχειρηματικές πρακτικές και χρήση **νέων ή αναδυόμενων τεχνολογιών**. |

### 19.2 Κατάλογος Β - ύποπτες ενδείξεις

Ο κατάλογος του νόμου είναι ρητά **ενδεικτικός** και πρέπει **υποχρεωτικά να συνεκτιμάται**. Η έννοια «άλλο γεγονός που θα μπορούσε να υποδηλώνει τέτοια υποψία» ερμηνεύεται **πολύ ευρέως**. Καλύπτει και γεγονότα που δεν είναι «συναλλαγές» με τη στενή έννοια.

#### *Β.1 Ταυτότητα και συμπεριφορά του πελάτη*

| | Ένδειξη |
|---|---|
| 1 | **Μη τυπική, μη συνήθης συμπεριφορά** του πελάτη ή του προσώπου που ενεργεί για λογαριασμό του. |
| 2 | **Αμφιβολίες για την αλήθεια** των ταυτοποιητικών στοιχείων που ελήφθησαν. |
| 3 | Ο πελάτης **αρνείται να υποβληθεί σε έλεγχο**. |
| 4 | Ο πελάτης **αρνείται να δηλώσει τα στοιχεία του προσώπου για λογαριασμό του οποίου ενεργεί**. |
| 5 | Ο πελάτης ασκεί δραστηριότητες που μπορούν να **συμβάλουν στην απόκρυψη της ταυτότητάς του** ή της ταυτότητας του πραγματικού δικαιούχου. |
| 6 | Υπόνοια ότι ο πελάτης **δεν ενεργεί στο όνομά του**, ή αποκρύπτει ότι ενεργεί για τρίτον. |
| 7 | **Συχνές ιδρύσεις και διαλύσεις εταιρειών** από τον ίδιο κύκλο προσώπων. |
| 8 | **Επιλογή του λογιστή αναντίστοιχη προς τα πρότυπα της αγοράς** - π.χ. αδικαιολόγητα απομακρυσμένος ή **ανεξήγητα φθηνός** πάροχος. |

#### *Β.2 Οι συναλλασσόμενοι του πελάτη*

| | Ένδειξη |
|---|---|
| 1 | Ο πελάτης ή ο πραγματικός δικαιούχος είναι πρόσωπο από κράτος που **εφαρμόζει ανεπαρκώς ή καθόλου** μέτρα κατά του ξεπλύματος και της χρηματοδότησης τρομοκρατίας. |
| 2 | **Οποιοδήποτε πρόσωπο στη δομή ιδιοκτησίας ή διοίκησης τελεί υπό διεθνείς κυρώσεις** - αυτόματος ενεργοποιητής αναφοράς. |
| 3 | **Ασυνήθιστα πολύπλοκες εταιρικές δομές** με ασαφείς αλυσίδες ιδιοκτησίας. |
| 4 | **Πολλαπλές επιχειρήσεις που μεταφέρουν κεφάλαια μεταξύ τους** χωρίς εμπορική λογική. |
| 5 | **Εισερχόμενες πληρωμές από άγνωστους ή μη συνδεδεμένους τρίτους.** |

#### *Β.3 Οι όροι των συναλλαγών*

| | Ένδειξη |
|---|---|
| 1 | Μεταφορές περιουσίας που **προδήλως δεν έχουν οικονομικό λόγο**. |
| 2 | **Σύνθετες ή ασυνήθιστα μεγάλου όγκου** συναλλαγές. |
| 3 | Λογαριασμός που **χρησιμοποιείται αντίθετα προς τον σκοπό** για τον οποίο ανοίχθηκε. |
| 4 | **Ύποπτα μοτίβα τιμολογίων.** Στρογγυλά ποσά, εικονικές ή ανεπίδεκτες προσδιορισμού υπηρεσίες. |
| 5 | **Τεχνητή κατάτμηση παροχών** ώστε καμία να μην φθάνει τα κατώφλια - ο νόμος **ρητά τις αθροίζει**. |

#### *Β.4 Πληρωμές και χρηματικές ροές*

| | Ένδειξη |
|---|---|
| 1 | **Αναλήψεις ή μεταφορές σε άλλους λογαριασμούς αμέσως μετά από καταθέσεις μετρητών.** |
| 2 | Εντός μίας ημέρας ή τις αμέσως επόμενες, **εντυπωσιακά περισσότερες χρηματικές πράξεις** από ό,τι είναι σύνηθες για τη δραστηριότητα. |
| 3 | Ο αριθμός των λογαριασμών που ανοίγει ο πελάτης είναι σε **προφανή δυσαναλογία** προς το αντικείμενο της δραστηριότητας ή την περιουσιακή του κατάσταση. |
| 4 | Τα κεφάλαια με τα οποία συναλλάσσεται **προδήλως δεν αντιστοιχούν** στη φύση ή την έκταση της δραστηριότητας ή στην περιουσιακή κατάσταση. |
| 5 | **Πηγή κεφαλαίων που δεν εξηγείται** από την οικονομική εικόνα του πελάτη. |

#### *Β.5 Αποτελέσματα και οικονομικές καταστάσεις*

| | Ένδειξη |
|---|---|
| 1 | **Δυσανάλογες λογιστικές εγγραφές χωρίς αιτιολόγηση.** |
| 2 | **Ελλιπή ή συχνά τροποποιούμενα** λογιστικά αρχεία. |
| 3 | **Μοτίβα συμβατά με απάτη Φ.Π.Α. ή με χρήση παρένθετων εταιρειών** - οι δύο ευπάθειες που κατονομάζει η εθνική εκτίμηση κινδύνου **ειδικά για τον κλάδο**. |

#### *Β.6 Εσωτερικές ενδείξεις - υπάλληλοι του γραφείου*

| | Θεσμική πρόβλεψη |
|---|---|
| 1 | **Δεν υπάρχει επίσημος κατάλογος εσωτερικών δεικτών.** Ο νόμος καλύπτει τη διάσταση **θεσμικά, όχι με ενδείξεις**. |

| | |
|---|---|
| 2 | Ο λογιστής οφείλει να προβλέπει στις εσωτερικές του διαδικασίες **έλεγχο των υπαλλήλων και των συνεργατών** και **δοκιμή της αποτελεσματικότητας** των διαδικασιών - και, όπου το δικαιολογεί η έκταση της δραστηριότητας, **ανεξάρτητη μονάδα υπαγόμενη απευθείας στο καταστατικό όργανο**. |
| 3 | Οφείλει επίσης **εσωτερικό σύστημα αναφορών** που επιτρέπει **ανώνυμη** αναφορά από υπαλλήλους και συνεργάτες· το σύστημα αυτό **δεν επιτρέπεται να τηρείται από τρίτο πρόσωπο**. |
| 4 | Ο αναφέρων προστατεύεται ρητά από **αντίποινα**· τα αντίποινα τιμωρούνται με πρόστιμο **έως 1.000.000 CZK**. |
| 5 | Στην ίδια την αναφορά προς τον FAÚ **δεν αναγράφεται** ο υπάλληλος ή συνεργάτης που εντόπισε την ύποπτη συναλλαγή. |

## 20. Ρουμανία

Περιεχόμενα

### 20.1 Κατάλογος Α - παράγοντες αυξημένου κινδύνου

#### *Α.1 Βαθμίδα του κλάδου κατά την εθνική και την τομεακή εκτίμηση*

| Εκτίμηση | Περίοδος | Βαθμίδα λογιστικού κλάδου |
|---|---|---|
| Εθνική Αξιολόγηση Κινδύνου (ONPCSB, Σεπτ. 2022) | 2018-2020 | **Mediu** (μεσαία από πέντε, *Scăzut - Mediu-Scăzut - Mediu - Mediu-Ridicat - Ridicat*) |
| Τομεακή Αξιολόγηση CECCAR (2025) | 2021-2024 | **Scăzut spre Mediu** (δεύτερη από πέντε)· **απειλή. Υψηλή**, **ευπάθεια. Μεσαία** |

Κύρια βασικά αδικήματα κατά την εθνική εκτίμηση. **Φοροδιαφυγή** (ιδίως απάτη ΦΠΑ), **διαφθορά**, **εμπορία ανθρώπων**, **κυβερνοέγκλημα**.

**Το κρίσιμο εύρημα δεν είναι ο μέσος όρος, αλλά η διασπορά ανά υπηρεσία:**

| Υπηρεσία | Αξιολογηθείς κίνδυνος |
|---|---|
| Συμβουλευτική και χρηματοοικονομικός σχεδιασμός (*consultanță și planificare financiară*) | **ΥΨΗΛΟΣ** |
| Διαχείριση κεφαλαίων ή λογαριασμών στο όνομα του πελάτη | **ΥΨΗΛΟΣ** |
| Γενικές λογιστικές υπηρεσίες και φορολογική συμμόρφωση (91% του κύκλου εργασιών του κλάδου) | Μεσαίος προς υψηλός |
| Συνδρομή σε σύσταση και αναδιοργάνωση εταιρειών | Μεσαίος προς υψηλός |
| Μισθοδοσία | Χαμηλός |
| Λογιστικές πραγματογνωμοσύνες (δικαστικές/εξωδικαστικές) | Χαμηλός |
| Δραστηριότητα *cenzor* | Χαμηλός |

Πρακτική συνέπεια. Γραφείο που τηρεί βιβλία και μισθοδοσία κινείται σε χαμηλό-μεσαίο κίνδυνο· **μόλις αναλάβει χρηματοοικονομική/φορολογική συμβουλευτική, σύσταση εταιρικών σχημάτων ή διαχείριση κεφαλαίων και λογαριασμών πελάτη, μετατοπίζεται στη ζώνη υψηλού κινδύνου** και οφείλει να αναπροσαρμόσει τα εσωτερικά του μέτρα. Η ίδια η έκθεση προειδοποιεί ότι **και η απλή γενική λογιστική** ανεβαίνει βαθμίδα όταν παρέχεται σε πελάτες τυχερών παιγνίων, κρυπτονομισμάτων ή πολυτελών ακινήτων.

#### *Α.2 Πότε η ενισχυμένη δέουσα επιμέλεια είναι ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗ*

| | Παράγοντας |
|---|---|
| 1 | Πελάτης ή πραγματικός δικαιούχος **πολιτικά εκτεθειμένο πρόσωπο** (PEP), **μέλος οικογένειας** ή **γνωστός στενός συνεργάτης** - με τρία σωρευτικά μέτρα. Έγκριση από **ανώτερη διοίκηση** με επαρκή εμπειρία και εποπτεία, τεκμηρίωση **πηγής κεφαλαίων και πηγής περιουσίας**, και **διαρκής ενισχυμένη παρακολούθηση** με συχνότητα ανάλογη του κινδύνου. Ο λογιστής υποχρεούται να συμβουλεύεται και τον κατάλογο σημαντικών δημόσιων λειτουργημάτων της *Agenția Națională de Integritate*. |
| 2 | Πελάτης με **κατοικία ή διαμονή σε τρίτη χώρα υψηλού κινδύνου** κατά την Ευρωπαϊκή Επιτροπή. |
| 3 | Πελάτες από **χώρες εκτός ΕΕ που δεν εφαρμόζουν ή εφαρμόζουν ανεπαρκώς** τα διεθνή πρότυπα, ή διεθνώς γνωστές ως μη συνεργάσιμες - με τρία μέτρα. Πληροφορίες φήμης **πριν** από τη σύναψη, πηγή κεφαλαίων και περιουσίας, έγκριση ανώτερης διοίκησης. |
| 4 | **Σύνθετες και ασυνήθιστα μεγάλες συναλλαγές** και ασυνήθιστα μοτίβα χωρίς εμφανή οικονομικό ή νόμιμο σκοπό. |
| 5 | Κάθε άλλη περίπτωση που, εκ της φύσεώς της, ενέχει αυξημένο κίνδυνο. |

Σε κάθε **υποψία**, η απλουστευμένη δέουσα επιμέλεια **αποκλείεται**.

#### *Α.3 Εθνικοί παράγοντες κινδύνου (Τομεακοί Κανόνες)*

**Οκτώ γενικοί δείκτες κινδύνου** που ο λογιστής οφείλει να παρακολουθεί διαρκώς: (α) παρουσία συναλλαγών σε **μετρητά**· (β) **ανωνυμία** πελατών· (γ) **συγκάλυψη της ταυτότητας των πραγματικών δικαιούχων**· (δ) πελάτες από οικονομικο-γεωγραφικές ζώνες υψηλού κινδύνου· (ε) πελάτες σε καταλόγους κυρώσεων **ΟΗΕ και ΕΕ**· (στ) πελάτες με διαμονή στο εξωτερικό, ιδίως εκτός ΕΕ/ΕΟΧ ή σε δικαιοδοσίες υψηλού κινδύνου/ενισχυμένης παρακολούθησης FATF· (ζ) πελάτες **απρόθυμοι** να παράσχουν πληροφορίες· (η) χρήση **πλαστών ή κλεμμένων** εγγράφων ταυτότητας.

**Παράγοντες που αφορούν τον πελάτη - τρεις άξονες:**

- *Δραστηριότητα.* Κλάδοι με αυξημένο κίνδυνο **διαφθοράς** (κατασκευές, εμπόριο όπλων και πυρομαχικών, εξόρυξη ορυκτών, φαρμακευτικός τομέας, δραστηριότητες δημόσιων λειτουργών σε υπηρεσίες αδειοδότησης έργων ή κατασκευών)· κλάδοι με αυξημένο κίνδυνο ML/TF (μεταφορές χρημάτων, κτηματομεσιτικά, εικονικά νομίσματα και εικονικά περιουσιακά στοιχεία, εμπόριο πολύτιμων μετάλλων)· δραστηριότητες που κινούν **σημαντικές αξίες σε μετρητά**· ιδιότητα PEP.
- *Φήμη.* Πληροφορίες από ανεξάρτητες δημόσιες πηγές ότι ο πελάτης ή ο πραγματικός δικαιούχος **διώκεται ή έχει καταδικαστεί** για ML/TF· εντοπισμός του προσώπου σε **προηγούμενες αναφορές** που έχει υποβάλει ο ίδιος ο λογιστής· κάθε άλλη νομίμως συλλεγείσα πληροφορία περί ακεραιότητας, που συλλέγεται **πριν** από την απόφαση αποδοχής.
- *Συμπεριφορά.* Άρνηση προσκόμισης εγγράφων ταυτότητας υπό διάφορες προφάσεις· δισταγμός ή άρνηση παροχής των στοιχείων δέουσας επιμέλειας ή παροχή ανεπαρκών/ασαφών στοιχείων για την **πηγή των κεφαλαίων**, εφόσον υπάρχουν εύλογες ενδείξεις απόκρυψης ή αλλοίωσης της πηγής· εύλογες ενδείξεις ότι τα έγγραφα ταυτότητας **δεν είναι γνήσια** ή δεν ανήκουν στον πελάτη (στην περίπτωση αυτή ο λογιστής **τηρεί αρχείο** του περιστατικού).

**Παράγοντες προϊόντος/υπηρεσίας/συναλλαγής.** Έλλειψη διαφάνειας ως προς τον πραγματικό δικαιούχο ή τα ελέγχοντα συμφέροντα· **πολυπλοκότητα** - πολύ σύντομα διαστήματα μεταξύ έναρξης και ολοκλήρωσης, αλληλεπίδραση πελατών από **διαφορετικές δικαιοδοσίες**, χρήση καινοτόμων προϊόντων και μεθόδων πληρωμής με μη διαφανή ή ανεπαρκώς περιγραφόμενη λειτουργία· **αξία/όγκος** - συναλλαγές κατά κύριο λόγο σε μετρητά, προϊόντα που εκ φύσεως συνεπάγονται μεγάλες αξίες, **απουσία ανώτατων ορίων** στις συναλλαγές.

**Γεωγραφικοί παράγοντες.** Χώρα κατοικίας/διαμονής **και** χώρα όπου ασκείται η δραστηριότητα που αποτελεί την πηγή των κεφαλαίων· ιδιότητα μέλους ΕΕ· αποτελεσματικότητα του συστήματος AML/CFT της τρίτης χώρας κατά ανεξάρτητες πηγές και αμοιβαίες αξιολογήσεις· επίπεδο εγκληματικότητας και **διαφθοράς**· καθεστώτα κυρώσεων και εμπάργκο ΕΕ/ΟΗΕ· χώρες που χρηματοδοτούν ή στηρίζουν τρομοκρατικές δραστηριότητες ή στο έδαφος των οποίων δρουν χαρακτηρισμένες τρομοκρατικές οργανώσεις.

**Πρόσθετοι παράγοντες κατά την τομεακή αξιολόγηση 2025.** Εξάρτηση από έναν ή λίγους πελάτες· συναλλαγές μεγάλης αξίας ή μεγάλου όγκου· **outsourcing βασικών λειτουργιών**· μικρές οντότητες με ελλιπή γνώση AML και χαμηλή επίγνωση κινδύνου· εταιρείες με **σύνθετες δομές ιδιοκτησίας**· μη αυτοπρόσωπη επαλήθευση ταυτότητας· φυσικά πρόσωπα υψηλής περιουσίας· **αμοιβή βάσει προμήθειας** ή δυσανάλογη αμοιβή σε σχέση με το είδος της υπηρεσίας· πληρωμές από **άγνωστους ή μη συνδεδεμένους τρίτους**· μεγάλο χαρτοφυλάκιο μη κατοίκων. Ως προς τους διαύλους, οι **πλατφόρμες τρίτων** (marketplaces υπηρεσιών) κρίνονται υψηλού κινδύνου λόγω μειωμένου ελέγχου κατά το onboarding, ενώ η συνεργασία μέσω **διαμεσολαβητών** (δικηγόρων, συμβολαιογράφων, άλλων συμβούλων) κρίνεται μεσαίου προς υψηλού, λόγω περιορισμένης πρόσβασης στα στοιχεία του τελικού πελάτη - ιδίως σε *fiducii*.

### 20.2 Κατάλογος Β - ύποπτες ενδείξεις

*Πηγές. Το άρθρο δεικτών των Τομεακών Κανόνων CECCAR (δεσμευτικό, ενδεικτική απαρίθμηση), οι δείκτες που η ONPCSB εντόπισε σε πραγματικές αναφορές του κλάδου, η τεκμηριωμένη τυπολογία της τομεακής αξιολόγησης 2025 και οι «red flags» που δήλωσαν οι ίδιοι οι Ρουμάνοι λογιστές.*

#### *Β.1 Ταυτότητα και συμπεριφορά του πελάτη*

| | Ένδειξη |
|---|---|
| 1 | Πελάτες που καταβάλλουν **ασυνήθιστη προσπάθεια να συνάψουν φιλικές σχέσεις** με το προσωπικό του λογιστικού γραφείου. |
| 2 | Προσκόμιση εγγράφων **ύποπτων ως πλαστών** - περιλαμβανομένων των εγγράφων ταυτότητας - ή παροχή αναληθών πληροφοριών. |
| 3 | **Δυσκολία εφαρμογής της δέουσας επιμέλειας.** Πελάτες επιφυλακτικοί στην προσκόμιση εγγράφων ταυτότητας· πελάτες που **επιμένουν να ταυτοποιηθούν με όνομα που δεν εμφανίζεται** στα έγγραφά τους ή με παρατσούκλι. |
| 4 | Πελάτης που ενεργεί **για λογαριασμό ή στο όνομα άλλου προσώπου εκτός νόμιμης σχέσης εκπροσώπησης**. |
| 5 | Ο πελάτης **δεν είναι ο πραγματικός δικαιούχος** και ο πραγματικός δικαιούχος δεν μπορεί να ταυτοποιηθεί, δεν είναι αυτός που ισχυρίζεται ο πελάτης, ή δεν έχει καμία σχέση με τον πελάτη. |
| 6 | **Άρνηση** παροχής των πληροφοριών που απαιτεί η συμμόρφωση AML (κορυφαίος δείκτης στην αυτοαξιολόγηση του κλάδου). |
| 7 | **Νεοσύστατη οντότητα χωρίς σαφές αντικείμενο** ή χωρίς ιστορικό δραστηριότητας· εταιρείες **paravan/shell** χωρίς πραγματική οικονομική δραστηριότητα. |
| 8 | Εμφανής **αναντιστοιχία μεταξύ δηλωμένης πηγής εισοδήματος και τρόπου ζωής** του προσώπου. |
| 9 | Ανεξήγητη επιτυχία επιχείρησης σε **φθίνοντα κλάδο** ή σε δραστηριότητα χωρίς δυνατότητα κλιμάκωσης. |
| 10 | Εμπλοκή **PEP** ή προσώπου με πολιτικό αξίωμα - κατά τα στατιστικά της ONPCSB, ο συχνότερος δείκτης στις αναφορές που αφορούν τον κλάδο. |
| 11 | **Αρνητικά δημοσιεύματα** (negative media) όχι παλαιότερα της **πενταετίας**, σχετικά με δραστηριότητες δυνάμει παραγωγικές παράνομων κεφαλαίων. |
| 12 | **Έγγραφα αρχών** που τεκμηριώνουν εμπλοκή σε ποινικές υποθέσεις, όχι παλαιότερες της **πενταετίας**. |
| 13 | Πρόσωπο που υπήρξε **αντικείμενο υπόθεσης της ONPCSB** την τελευταία πενταετία ή αντικείμενο αιτήματος/αυθόρμητης πληροφόρησης από ομόλογη ξένη ΜΧΠ. |
| 14 | Πελάτης του οποίου τα στοιχεία ταυτότητας **κοινοποιήθηκαν στοχευμένα από την ONPCSB** - η σχέση θεωρείται **αυτομάτως ύποπτη** και υποβάλλεται αναφορά χωρίς περαιτέρω κρίση. |
| 15 | **Αδυναμία ολοκλήρωσης της δέουσας επιμέλειας** - δεν αρχίζει ούτε συνεχίζεται η σχέση, και υποβάλλεται αναφορά εφόσον υπάρχουν λόγοι υποψίας. |
| 16 | **Ασυμφωνία με το μητρώο πραγματικών δικαιούχων.** Ο λογιστής ενημερώνει την αρχή που τηρεί το μητρώο· αν συντρέχει και υπόνοια σύνδεσης με αδίκημα ή με χρηματοδότηση τρομοκρατίας, υποβάλλει **και** αναφορά στην ONPCSB. |

#### *Β.2 Οι συναλλασσόμενοι του πελάτη*

| | Ένδειξη |
|---|---|
| 1 | Συναλλαγές με **PEP** ή με εταίρους από **δικαιοδοσίες υψηλού κινδύνου**. |
| 2 | Δημιουργία **κυκλώματος κεφαλαίων** που εμπλέκει οντότητες εγγεγραμμένες σε **υπεράκτιες δικαιοδοσίες**. |
| 3 | **Αιφνίδια αλλαγή εμπορικών εταίρων** ή προορισμών κεφαλαίων, χωρίς επιχειρηματική εξήγηση. |
| 4 | Πληρωμές που εισπράττονται από **άγνωστους ή μη συνδεδεμένους τρίτους**. |
| 5 | Αλληλεπίδραση πελατών από **διαφορετικές δικαιοδοσίες** σε συναλλαγές που δεν το δικαιολογούν. |
| 6 | Πελάτες σε καταλόγους **κυρώσεων ΟΗΕ/ΕΕ**· έλεγχος επίσης έναντι του *Consolidated Sanctions List* της OFAC - τριπλός έλεγχος (OFAC, ΕΕ, ΟΗΕ) που η τομεακή αξιολόγηση προκρίνει ρητά ως μέτρο μετριασμού, για μετόχους/εταίρους, πραγματικό δικαιούχο **και** διαχειριστές. |
| 7 | Εμπλοκή **μη κερδοσκοπικών οντοτήτων** ως αποδεκτών επαναλαμβανόμενων μικρών ποσών ή ως διαύλων προς ζώνες συγκρούσεων. |

#### *Β.3 Οι όροι των συναλλαγών*

| | Ένδειξη |
|---|---|
| 1 | Συναλλαγές που **δεν εντάσσονται στον οικονομικό, εμπορικό και νόμιμο σκοπό** του πελάτη, υπό το πρίσμα της δραστηριότητάς του, του επαγγέλματός του και της **δηλωμένης πηγής των κεφαλαίων**. |
| 2 | Στοιχεία που **εκφεύγουν του συνήθους συναλλακτικού προτύπου** του πελάτη. |

| | |
|---|---|
| 3 | **Πολυπλοκότητα** δυσανάλογη προς αντίστοιχες συναλλαγές ομοειδών πελατών, προϊόντων ή υπηρεσιών, όταν ο λογιστής δεν γνωρίζει την οικονομική δικαιολόγηση ή τον νόμιμο σκοπό, ή αμφιβάλλει για την αλήθεια των στοιχείων που του δόθηκαν. |
| 4 | **Ασυνήθιστα μεγάλες** συναλλαγές σε σχέση με όσα ο λογιστής γνωρίζει για τον πελάτη ή για την κατηγορία στην οποία τον έχει εντάξει. |
| 5 | Συναλλαγές **δυσανάλογες** προς την οικονομική κατάσταση ή τα αποδεδειγμένα εισοδήματα, βάσει των δικαιολογητικών πηγής κεφαλαίων. |
| 6 | **Απουσία εμφανούς οικονομικού, εμπορικού ή νόμιμου σκοπού.** |
| 7 | **Κατακερματισμός** (*structurare/smurfing*) - διάσπαση μεγάλων ποσών σε μικρότερα ή χρήση **πολλαπλών λογαριασμών** για αποφυγή των ορίων αναφοράς. |
| 8 | **Πράξεις τύπου «suveică»** - παλινδρομικές/κυκλικές κινήσεις κεφαλαίων, ύποπτα χρηματοοικονομικά κυκλώματα. |
| 9 | **Λογαριασμός διαμετακόμισης** (*cont de tranzit*). Αντιστοιχία πιστώσεων και χρεώσεων σε **βραχύ χρονικό διάστημα**, με **απουσία άλλων συναλλαγών που να πιστοποιούν πραγματική δραστηριότητα** - χαρακτηριστικά, καμία πληρωμή προς τον κρατικό προϋπολογισμό. |
| 10 | Εξωτερικά εμβάσματα με αιτιολογία **«συμβουλευτική»** (και χρηματοοικονομική, επιχειρηματική ή διοικητική), **χορηγία, δωρεά, δάνειο, οικογενειακή βοήθεια ή δώρο**. |
| 11 | **Trade-based money laundering** - εικονικές εισαγωγές/εξαγωγές, υπερ- ή υπο-τιμολόγηση αγαθών και υπηρεσιών. |
| 12 | Χρήση λογαριασμών **escrow ή fiduciare** για μετακίνηση κεφαλαίων μεταξύ οντοτήτων. |
| 13 | Πράξεις που αφορούν την **ανάπτυξη ακινήτων** και εξομοιούμενες δραστηριότητες. |
| 14 | **Άρνηση προσκόμισης δικαιολογητικών** για την πηγή των κεφαλαίων και το οικονομικό περιεχόμενο των μεταφορών, με μόνη αιτιολογία «αντίτιμο τιμολογίου». |
| 15 | **Επανεπένδυση** σε νόμιμα περιουσιακά στοιχεία (ακίνητα, οχήματα, μετοχές) αμέσως μετά από ανεξήγητες εισροές. |

### *B.4 Πληρωμές και χρηματικές ροές*

| | Ένδειξη |
|---|---|
| 1 | **Σημαντικές αναλήψεις ή καταθέσεις μετρητών.** |
| 2 | Συναλλαγές **σημαντικά μεγαλύτερες από τις συνήθεις** του πελάτη. |
| 3 | **Εισπράξεις ή καταβολές από/προς το εξωτερικό**, περιλαμβανομένων εμβασμάτων, από ή προς χώρες με κίνδυνο νομιμοποίησης ή μη συνεργάσιμες, ή χώρες σε καταλόγους ευπαθειών AML/CFT και διεθνών κυρώσεων που δημοσιεύει η ONPCSB. |
| 4 | **Φυσικό πρόσωπο** που πραγματοποίησε στους τελευταίους **12 μήνες** εξωτερικά εμβάσματα από τη Ρουμανία **άνω των 100.000 €**. |
| 5 | **Νομικό πρόσωπο-πελάτης** που πραγματοποίησε στους τελευταίους **12 μήνες** εξωτερικά εμβάσματα από τη Ρουμανία **άνω του 1.000.000 €**. |
| 6 | Απότομες, ανεξήγητες **μεταβολές στον όγκο** των συναλλαγών. |
| 7 | Συναλλαγές που **προορίζονται να μην καταχωρηθούν** στα βιβλία ή να καταχωρηθούν εσφαλμένα (βλ. και B.6). |
| 8 | Ασυνήθιστες **πληρωμές κατ' αποκοπή** (*forfetar*), αιτιολογούμενες ως «μπόνους». |

### *B.5 Αποτελέσματα και οικονομικές καταστάσεις*

| | Ένδειξη |
|---|---|
| 1 | **Έκδοση πλαστών ή εικονικών τιμολογίων**, διπλασιασμός δαπανών, καταχώριση **εικονικών εσόδων** - η κατεξοχήν τυπολογία του κλάδου. |
| 2 | Καταχώριση **εικονικών συναλλαγών** στα βιβλία και **κατάρτιση δικαιολογητικών εγγράφων** για κεφάλαια παράνομης προέλευσης (τυπολογία που είχε ήδη εντοπίσει η εθνική εκτίμηση κινδύνου για τα ρουμανικά λογιστικά γραφεία). |
| 3 | Οικονομικές καταστάσεις που **προσδίδουν επίφαση νομιμότητας** σε κεφάλαια παράνομης προέλευσης - ιδίως όταν ο λογιστής καλείται να τις **επισκοπήσει και να τις υπογράψει** για επιχείρηση με ενδείξεις εμπλοκής σε αδικήματα. |
| 4 | Αποτελέσματα **ασυμβίβαστα με τον κλάδο και το μέγεθος** του πελάτη· κερδοφορία χωρίς αντίστοιχη λειτουργική υποδομή. |
| 5 | **Πλασματικές αυξήσεις κεφαλαίου**, εικονικοί εταίροι, εταιρικά αδικήματα. |
| 6 | **Δόλια χρήση ευρωπαϊκών κονδυλίων** - πλαστά δικαιολογητικά για χρηματοδοτήσεις. |
| 7 | Πελάτες που **καταχωρίζουν συναλλαγές με κρυπτονομίσματα** στα βιβλία - σπάνιο στη Ρουμανία (μόλις 13 οντότητες σε ολόκληρο τον κλάδο), άρα εξ ορισμού εκτός προτύπου. |
| 8 | Λογιστικές υπηρεσίες σε **fiducii** - ακόμη σπανιότερο (μία οντότητα, δέκα *fiducii*). Κάθε τέτοια ανάθεση απαιτεί ενισχυμένη τεκμηρίωση. |

### *B.6 Εσωτερικές ενδείξεις - υπάλληλοι του γραφείου*

*Εσωτερικός έλεγχος, ΟΧΙ αναφορά στη ΜΧΠ.*

| | Ένδειξη |
|---|---|
| 1 | **Πελάτης που ζητά από το προσωπικό** να μην καταχωριστούν οι συναλλαγές στα βιβλία, ή να καταχωριστούν εσφαλμένα - ένδειξη τόσο για τον πελάτη όσο και για τον υπάλληλο που δέχεται το αίτημα χωρίς να το αναφέρει. |
| 2 | **Ασυνήθιστη οικειότητα** υπαλλήλου με συγκεκριμένο πελάτη· επίμονη ανάληψη του ίδιου φακέλου εκτός κατανομής. |
| 3 | Υπάλληλος που **παρακάμπτει τη διαδικασία αποδοχής πελάτη** ή το δελτίο εκτίμησης κινδύνου. |

| | |
|---|---|
| 4 | **Απόφαση της διοίκησης να παρασχεθεί υπηρεσία ή να δοθεί εξαίρεση σε πελάτη παρά την αντίθετη γνώμη** του προσώπου ή της μονάδας με αρμοδιότητες AML. Ο νόμος επιβάλλει να τεκμηριώνεται εγγράφως και να τίθεται στη διάθεση των ελεγκτών - είναι, στην πράξη, το πρώτο έγγραφο που ζητά ο ελεγκτής. |
| 5 | **Μη διαβίβαση εσωτερικής ένδειξης**. Όταν μέλος της διοίκησης, διευθυντής ή υπάλληλος έχει ήδη αποκαλύψει εσωτερικά ενδείξεις ή βεβαιότητα σύνδεσης πράξης με ML/TF και δεν ακολουθήσει αναφορά, ο νόμος προβλέπει **επιβαρυμένη κύρωση**. |
| 6 | **Μη συμμετοχή του ορισθέντος υπευθύνου σε καμία εκπαίδευση** - κατά το ερωτηματολόγιο CECCAR, ισχύει για το **45%** των απαντησάντων. |
| 7 | **Απουσία ορισθέντος υπευθύνου** (22% των απαντησάντων) ή **απουσία εσωτερικών πολιτικών** (16%· άλλο 43% τις έχει «υπό κατάρτιση»). |
| 8 | **Καθολική αυτοαξιολόγηση χαμηλού κινδύνου** - 96% των γραφείων αξιολογούν την οντότητά τους ως χαμηλού κινδύνου και μόλις 1% της πελατείας ως μεσαίου. Το ίδιο το CECCAR το χαρακτηρίζει **πιθανή υποεκτίμηση** από έλλειψη κατάλληλων εργαλείων ή ανομοιόμορφη εφαρμογή των κριτηρίων. Αν το δικό σας γραφείο έχει μηδέν πελάτες μεσαίου κινδύνου, αυτό είναι εσωτερική ένδειξη. |
| 9 | **Μηδενικοί πρόσθετοι έλεγχοι** σε PEP (τους εφαρμόζει μόλις το 13%) ή σε πελάτες από δικαιοδοσίες υψηλού κινδύνου (15%). |
| 10 | **Αδρανές κανάλι εσωτερικής καταγγελίας.** Ο νόμος επιβάλλει ανεξάρτητο και ανώνυμο εσωτερικό κανάλι *avertizare* - αν δεν έχει χρησιμοποιηθεί ποτέ και δεν έχει δοκιμαστεί, δεν υφίσταται. |

## 21. Σλοβακία

Περιεχόμενα

*Η Σλοβακία είναι χώρα της ευρωζώνης - όλα τα ποσά είναι σε ευρώ, χωρίς μετατροπή. Νομική βάση. Zákon č. 297/2008 Z. z., χρονική έκδοση σε ισχύ από 1.6.2026 (v. 73/2026 Z. z.).*

### 21.1 Κατάλογος Α - παράγοντες αυξημένου κινδύνου

#### *Α.1 Βαθμίδα του κλάδου κατά την εθνική εκτίμηση κινδύνου*

Ισχύει η **2η Εθνική Αξιολόγηση Κινδύνων** (FSJ/NAKA, περίοδος αναφοράς 2016-2019). Οι **ελεγκτές, λογιστές και φορολογικοί σύμβουλοι κατατάσσονται στη βαθμίδα «μεσαίου κινδύνου» (*stredné riziko*)** - δηλαδή **χαμηλότερα** από ό,τι στην Πολωνία και στην Ουγγαρία.

**Συχνότερα βασικά αδικήματα κατά την 2η NRA:**

- **Φορολογικά εγκλήματα** - φοροδιαφυγή, **απάτες καρουζέλ ΦΠΑ**.
- **Απάτη - 58,93 %** των πράξεων στις ποινικές διώξεις για ξέπλυμα· κυρίως απάτες τελεσθείσες στο **εξωτερικό** με επακόλουθη παράνομη μεταφορά κεφαλαίων. Εντός αυτής, **12,12 % αφορούσε ειδικά απάτη «ψευδούς διευθυντή»** (*falošný manažér podvod* - CEO fraud).
- **Κατάχρηση εταιρειών-βιτρίνα** - εικονικές διευθύνσεις, πλαστά τιμολόγια.
- **Απάτη επιδοτήσεων.**

Διεθνώς. MONEYVAL 5ος γύρος, έκθεση MONEYVAL(2020)21, εγκριθείσα το 2020 και αναρτημένη στα σλοβακικά από την ίδια τη FSJ. Ως προς τις Συστάσεις 22, 23 και 28 - που αφορούν ειδικά τα μη χρηματοπιστωτικά επαγγέλματα και την εποπτεία τους - η Σλοβακία διατηρεί βαθμολογίες **Partially Compliant έως Largely Compliant**, με κύριες συστάσεις την **ενίσχυση των επιτόπιων ελέγχων σε λογιστές και φοροτεχνικούς** και την **ουσιαστική εφαρμογή κυρώσεων**.

#### *Α.2 Πότε η ενισχυμένη επιμέλεια είναι ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗ*

Ο νόμος διακρίνει δύο επίπεδα. Η ενισχυμένη επιμέλεια (*zvýšená starostlivosť*) εφαρμόζεται **όποτε από την εκτίμηση κινδύνου προκύπτει υψηλότερος κίνδυνος** για κάποιον πελάτη, κάποιο είδος συναλλαγής ή κάποια συγκεκριμένη συναλλαγή. Και **πάντοτε, υποχρεωτικά** (*vždy*), σε τρεις περιπτώσεις:

| | Παράγοντας |
|---|---|
| 1 | **Διασυνοριακή σχέση ανταπόκρισης** τράπεζας ή χρηματοπιστωτικού ιδρύματος (δεν αφορά λογιστικά γραφεία). |
| 2 | **Συναλλαγή ή επιχειρηματική σχέση με πολιτικώς εκτεθειμένο πρόσωπο (PEP).** |
| 3 | **Συναλλαγή ή επιχειρηματική σχέση με πρόσωπο εγκατεστημένο σε χώρα υψηλού κινδύνου.** |

**Τι ακριβώς περιλαμβάνει η ενισχυμένη επιμέλεια στις δύο περιπτώσεις που ενδιαφέρουν τον λογιστή.**

*Για PEP* - τέσσερα σωρευτικά μέτρα. **Έγκριση** του καταστατικού οργάνου, του ορισμένου υπευθύνου AML ή εξουσιοδοτημένου προσώπου **πριν** από τη σύναψη **ή τη συνέχιση** της σχέσης· διαπίστωση της **προέλευσης της περιουσίας και της προέλευσης των κεφαλαίων**· **διαρκής και λεπτομερής** παρακολούθηση της σχέσης· ενημέρωση του καταστατικού οργάνου πριν από την καταβολή ασφαλιστικού προϊόντος.

*Για πρόσωπο εγκατεστημένο σε χώρα υψηλού κινδύνου* - έξι σωρευτικά μέτρα. **Πρόσθετες πληροφορίες για τον πελάτη και τον πραγματικό δικαιούχο**· **πρόσθετες πληροφορίες για τον σκοπό και τον σχεδιαζόμενο χαρακτήρα** της σχέσης ή της συναλλαγής· **προέλευση περιουσίας και κεφαλαίων**· **πρόσθετες πληροφορίες από αξιόπιστες πηγές**· **έγκριση** πριν από τη σύναψη ή τη συνέχιση· **διαρκής και λεπτομερής παρακολούθηση**.

*Για πελάτη που δεν είναι φυσικά παρών* - ταυτοποίηση μέσω πρόσθετων εγγράφων, δεδομένων ή πληροφοριών, **και** μία από τις εξής. Γραπτή επιβεβαίωση από άλλη τράπεζα ή χρηματοπιστωτικό ίδρυμα κράτους μέλους ότι είναι πελάτης της· διασφάλιση ότι η **πρώτη πληρωμή** θα γίνει μέσω λογαριασμού στο όνομα του πελάτη σε τέτοια τράπεζα· ή επαλήθευση της ταυτοποίησης μέσω υπηρεσίας εκκίνησης πληρωμής ή πληροφοριών λογαριασμού άλλης υπόχρεης οντότητας που έχει ήδη διενεργήσει τουλάχιστον βασική επιμέλεια.

**Διάρκεια για πρώην PEP.** Τα μέτρα εφαρμόζονται **«najmenej po dobu 12 mesiacov»** από τη λήξη της άσκησης του σημαντικού δημόσιου λειτουργήματος - **τουλάχιστον 12 μήνες**, και πάντως έως ότου το γραφείο, βάσει της δικής του εκτίμησης κινδύνου, **αποκλείσει** τον ειδικό για τα PEP κίνδυνο.

#### *Α.3 Οι νόμιμοι παράγοντες υψηλότερου κινδύνου - το Παράρτημα αρ. 2*

Ο λογιστής **υποχρεούται** να συνεκτιμήσει, πέρα από τους δικούς του, τους παράγοντες του Παραρτήματος αρ. 2 (*Informatívny zoznam faktorov o potenciálne vyššom riziku*):

**1) Ως προς τον πελάτη:**

- α) η επιχειρηματική σχέση διεξάγεται **υπό ασυνήθιστες περιστάσεις**·
- β) πελάτες που εδρεύουν σε **γεωγραφικές περιοχές υψηλότερου κινδύνου**·
- γ) νομικά πρόσωπα ή μορφώματα χωρίς νομική προσωπικότητα που αποτελούν **μέσο διακράτησης προσωπικής περιουσίας**·
- δ) εταιρείες με **εξουσιοδοτημένους (nominee) μετόχους** ή που εκδίδουν **μετοχές στον κομιστή**·
- ε) πελάτης υπήκοος τρίτης χώρας που ζητεί **δικαίωμα διαμονής ή ιθαγένεια** έναντι μεταφορών κεφαλαίου, αγοράς περιουσίας ή κρατικών ομολόγων, ή επενδύσεων σε επιχειρήσεις·
- στ) **ο πελάτης χρησιμοποιεί εντατικά μετρητά** στη δραστηριότητά του·
- ζ) η **ιδιοκτησιακή δομή φαίνεται ασυνήθιστη ή υπερβολικά πολύπλοκη** σε σχέση με τη φύση της δραστηριότητάς του.

**2) Ως προς το προϊόν, την υπηρεσία, τη συναλλαγή ή το κανάλι διάθεσης:**

- α) χρήση υπηρεσιών **private banking**·
- β) προϊόντα ή συναλλαγές που **ευνοούν την ανωνυμία**·
- γ) **έμμεσες** επιχειρηματικές σχέσεις ή συναλλαγές χωρίς ορισμένα μέτρα ασφαλείας - όπως μέσα ηλεκτρονικής ταυτοποίησης, σχετικές υπηρεσίες εμπιστοσύνης, ή άλλη ασφαλής εξ αποστάσεως ή ηλεκτρονική διαδικασία ταυτοποίησης ρυθμιζόμενη, αναγνωρισμένη, εγκεκριμένη ή αποδεκτή από τις αρμόδιες εθνικές αρχές·
- δ) συναλλαγές που συνδέονται με **πετρέλαιο, όπλα, πολύτιμα μέταλλα, προϊόντα καπνού, έργα τέχνης** και άλλα αντικείμενα αρχαιολογικής, ιστορικής, πολιτιστικής και θρησκευτικής σημασίας ή σπάνιας επιστημονικής αξίας, καθώς και **ελεφαντόδοντο και προστατευόμενα είδη ζώων**·

- ε) **πληρωμή που λαμβάνεται από άγνωστους ή μη συνδεδεμένους τρίτους**.

**3) Γεωγραφικοί:**

- α) **χώρες υψηλού κινδύνου**·
- β) χώρες που προσδιορίζονται από **αξιόπιστες πηγές** ως έχουσες σημαντικό βαθμό **διαφθοράς** ή άλλης εγκληματικής δραστηριότητας·
- γ) χώρες υπό **κυρώσεις, εμπάργκο** ή παρόμοια μέτρα της ΕΕ ή του ΟΗΕ·
- δ) χώρες που **παρέχουν κεφάλαια ή στήριξη σε τρομοκρατική δραστηριότητα** ή στις οποίες δρουν αναγνωρισμένες τρομοκρατικές οργανώσεις.

**4)** Παράγοντες σχετικοί με την ασφάλιση ζωής (δεν αφορούν τον κλάδο).

#### *A.4 Οι δικοί σου παράγοντες - τι πρέπει να ορίσει το γραφείο*

Ο νόμος επιβάλλει στο γραφείο να **προσδιορίσει το ίδιο** τους παράγοντες κινδύνου, ιδίως κατά. **Τύπο πελάτη**· **σκοπό, τακτικότητα και διάρκεια** της επιχειρηματικής σχέσης ή της περιστασιακής συναλλαγής· **τύπο προϊόντος**, νέα προϊόντα και νέες επιχειρηματικές πρακτικές (περιλαμβανομένων νέων συστημάτων διανομής και νέων ή αναδυόμενων τεχνολογιών για νέα ή υφιστάμενα προϊόντα)· **αξία και τρόπο εκτέλεσης** της συναλλαγής· και **επικινδυνότητα της χώρας ή γεωγραφικής περιοχής**.

Η εκτίμηση κινδύνου πρέπει να περιέχει και τον **προσδιορισμό των μεθόδων και ειδών μέτρων** με τα οποία το γραφείο διαχειρίζεται και μετριάζει τους κινδύνους, ασκεί εσωτερικό έλεγχο και ελέγχει τους εργαζομένους του· να είναι **ανάλογη της φύσης και του μεγέθους** του· να λαμβάνει υπόψη την **εθνική αξιολόγηση**· και να **παρέχεται στους ελεγκτές κατόπιν αιτήματος** - δηλαδή να υπάρχει σε γραπτή, επιδείξιμη μορφή.

**Το βάρος απόδειξης είναι στο γραφείο.** Ο νόμος ορίζει ρητά ότι η υπόχρεη οντότητα καθορίζει το εύρος της επιμέλειας ανάλογα με τον κίνδυνο και **οφείλει κατά τον έλεγχο να αποδείξει ότι το εύρος που εφάρμοσε ήταν κατάλληλο**. Χωρίς τεκμηρίωση της στάθμισης, **η επίκληση χαμηλού κινδύνου δεν αρκεί**.

#### *A.5 Εθνικοί παράγοντες - τι είναι ιδιαίτερο στη Σλοβακία*

**Ο κατάλογος τρίτων χωρών υψηλού κινδύνου της FSJ.** Το επίσημο έγγραφο φέρει τίτλο *«Vysokorizikové krajiny podľa § 9 písm. o) AML zákona»*, Príloha č. 1 k č.. PPZ-FSJ2-2025/030140-001, με ισχύ από **7 Μαρτίου 2025**. Περιλαμβάνει **27 χώρες σε τρεις κατηγορίες (EU-3 / EU-2 / EU-1)** - όχι τέσσερις, όπως συχνά αναφέρεται. Αφγανιστάν, Μπαρμπάντος, Μπουρκίνα Φάσο, Φιλιππίνες, Γιβραλτάρ, Αϊτή, Ιράν, Τζαμάικα, Υεμένη, Νότια Αφρική, Νότιο Σουδάν, Καμερούν, ΛΔ Κονγκό, Βόρεια Κορέα, Μάλι, Μιανμάρ, Μοζαμβίκη, Νιγηρία, Παναμάς, Σενεγάλη, ΗΑΕ, Συρία, Τανζανία, Τρινιντάντ και Τομπάγκο, Ουγκάντα, Βανουάτου, Βιετνάμ. Ο κατάλογος ενσωματώνει τον ενωσιακό κατ' εξουσιοδότηση κανονισμό **και** τις δικαιοδοσίες υπό αυξημένη παρακολούθηση της FATF.

### 21.2 Κατάλογος B - ύποπτες (ασυνήθεις) ενδείξεις

*Πυρήνας. Ο ίδιος ο νόμος. Ο ενδεικτικός κατάλογος των **δεκατριών μορφών neobvyklá obchodná operácia (NOO)**, στοιχ. α΄ έως ιγ΄, εισάγεται με τη λέξη **«najmä»** - ιδίως, άρα δεν είναι εξαντλητικός. Ακολουθεί ανακατανεμημένος στις έξι οικογένειες, μαζί με τις τυπολογίες της εθνικής αξιολόγησης και τη γενική υποχρέωση ιδιαίτερης προσοχής. Οι νόμιμες ενδείξεις σημειώνονται με **[ΝΟΜΟΣ, στοιχ. Χ]**.*

**Η γενική υποχρέωση που περιβάλλει τον κατάλογο.** Το γραφείο υποχρεούται να **αξιολογεί** αν η προετοιμαζόμενη ή εκτελούμενη συναλλαγή είναι ασυνήθης, και να δίνει **ιδιαίτερη προσοχή**:

- σε **όλες τις περίπλοκες, ασυνήθιστα μεγάλες, ασυνήθιστης φύσης συναλλαγές ή συναλλαγές χωρίς εμφανή οικονομικό ή εμφανή νόμιμο σκοπό** - και οφείλει **στον μεγαλύτερο δυνατό βαθμό να εξετάσει τον σκοπό τους**·
- σε **κάθε κίνδυνο** που μπορεί να προκύψει από το είδος της συναλλαγής, τη συγκεκριμένη συναλλαγή ή **νέες τεχνολογικές διαδικασίες που μπορούν να υποστηρίξουν την ανωνυμία** - λαμβάνοντας τα δέοντα μέτρα.

Για τις πρώτες, το γραφείο **υποχρεούται να συντάξει γραπτό σημείωμα** που να το έχει διαθέσιμο στον έλεγχο, και **το σημείωμα πρέπει να περιέχει τις πληροφορίες που αιτιολογούν το αποτέλεσμα της αξιολόγησης**. Και οφείλει να **αυξήσει τον βαθμό και τη φύση της παρακολούθησης** ώστε να διαπιστώσει αν υπάρχει υποψία ότι ο πελάτης προετοιμάζει ή εκτελεί ΝΟΟ.

#### *B.1 Ταυτότητα και συμπεριφορά του πελάτη*

| | Ένδειξη |
|---|---|
| 1 | **[ΝΟΜΟΣ, στοιχ. γ΄]** Συναλλαγή στην οποία **ο πελάτης αρνείται να ταυτοποιηθεί** ή να παράσχει τα στοιχεία που απαιτούνται για τη διενέργεια της βασικής, απλουστευμένης ή ενισχυμένης επιμέλειας (*«pri ktorom sa klient odmieta identifikovať alebo poskytnúť údaje potrebné na vykonanie starostlivosti»*). |
| 2 | **[ΝΟΜΟΣ, στοιχ. δ΄]** Συναλλαγή στην οποία **ο πελάτης αρνείται να παράσχει πληροφορίες** για την προετοιμαζόμενη πράξη, **ή προσπαθεί να δώσει όσο το δυνατόν λιγότερες**, **ή δίνει πληροφορίες τις οποίες το γραφείο μπορεί να επαληθεύσει μόνο πολύ δύσκολα ή με μεγάλο κόστος**. |
| 3 | **[ΝΟΜΟΣ, στοιχ. ζ΄]** Συναλλαγή με πελάτη για τον οποίο μπορεί να υποτεθεί ότι, **λόγω του επαγγέλματος, της θέσης ή άλλου χαρακτηριστικού του, δεν είναι ή δεν μπορεί να είναι ο κύριος των αναγκαίων κεφαλαίων**. |
| 4 | **[ΝΟΜΟΣ - άρνηση/λύση]** Ο πελάτης **αρνείται να αποδείξει για λογαριασμό ποιου ενεργεί**. Ο νόμος επιβάλλει τότε άρνηση σύναψης, λύση της σχέσης ή άρνηση εκτέλεσης - **και** αυτοτελή αξιολόγηση του κατά πόσον πρόκειται για ΝΟΟ. |
| 5 | **[NRA] Ποινικό ιστορικό του πελάτη** ή των προσώπων που τον ελέγχουν. |
| 6 | **[NRA/FSJ] Ασυνέπεια μεταξύ της δηλωμένης δραστηριότητας και των πραγματικών συναλλαγών.** |
| 7 | **[NRA] Δισταγμός ταυτοποίησης**, καθυστερήσεις, επανειλημμένη αναβολή προσκόμισης εγγράφων. |
| 8 | **[NRA] Απροθυμία παροχής πληροφοριών** για τη δραστηριότητα ή τα πρόσωπα πίσω από αυτήν. |
| 9 | **[ΠΑΡ. 2, 1γ΄-1ζ΄]** Πελάτης που είναι **όχημα διακράτησης προσωπικής περιουσίας**· εταιρεία με **nominee μετόχους ή μετοχές στον κομιστή**· **εντατική χρήση μετρητών**· **ασυνήθιστη ή υπερβολικά πολύπλοκη ιδιοκτησιακή δομή** σε σχέση με τη φύση της δραστηριότητας· επιχειρηματική σχέση που **διεξάγεται υπό ασυνήθιστες περιστάσεις**· πελάτης που ζητεί **διαμονή ή ιθαγένεια έναντι επένδυσης**. |
| 10 | **[NRA] Εταιρεία-βιτρίνα**. Εικονική διεύθυνση, απουσία πραγματικής παρουσίας, διοίκηση που δεν εντοπίζεται. |

#### *B.2 Οι συναλλασσόμενοι του πελάτη*

| | Ένδειξη |
|---|---|
| 1 | **[ΝΟΜΟΣ, στοιχ. ι΄]** Συναλλαγή για την οποία υπάρχει **βάσιμη υπόθεση ότι ο πραγματικός δικαιούχος της είναι πρόσωπο που συγκεντρώνει ή παρέχει κεφάλαια ή περιουσία με σκοπό τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας**. |
| 2 | **[ΝΟΜΟΣ, στοιχ. ια΄]** Συναλλαγή που **εκτελείται από ή προς χώρα στο έδαφος της οποίας δρουν τρομοκρατικές οργανώσεις, ή που παρέχει κεφάλαια ή άλλη στήριξη σε τρομοκρατικές οργανώσεις**. |
| 3 | **[ΝΟΜΟΣ, στοιχ. ιβ΄]** Συναλλαγή για την οποία υπάρχει **βάσιμη υπόθεση ότι ο πελάτης ή ο πραγματικός δικαιούχος είναι πρόσωπο υπό διεθνή κύρωση - ή πρόσωπο που μπορεί να σχετίζεται με τέτοιο πρόσωπο**. |
| 4 | **[ΠΑΡ. 2, 2ε΄] Πληρωμή που λαμβάνεται από άγνωστους ή μη συνδεδεμένους τρίτους.** |
| 5 | **[ΠΑΡ. 2, 3]** Αντισυμβαλλόμενοι σε **χώρες υψηλού κινδύνου**, σε χώρες με **σημαντικό βαθμό διαφθοράς**, σε χώρες υπό **κυρώσεις ή εμπάργκο**, ή σε χώρες που **χρηματοδοτούν την τρομοκρατία**. |
| 6 | **[NRA] Πλαστά τιμολόγια** από ή προς εταιρείες-βιτρίνα - κεντρική τυπολογία της σλοβακικής εθνικής αξιολόγησης. |
| 7 | **[NRA] Απάτες καρουζέλ ΦΠΑ** - αλυσίδες αντισυμβαλλομένων με «εξαφανιζόμενο έμπορο». |
| 8 | **[NRA]** Ενδείξεις **CEO fraud** («ψευδούς διευθυντή», *falošný manažér podvod* - 12,12 % των υποθέσεων απάτης) - αίφνης μεταβαλλόμενα στοιχεία πληρωμής προμηθευτή, επείγουσες εντολές πληρωμής προς νέο λογαριασμό. |

### *Β.3 Οι όροι των συναλλαγών*

| | Ένδειξη |
|---|---|
| 1 | **[ΝΟΜΟΣ, στοιχ. α΄]** Συναλλαγή που, λόγω της **πολυπλοκότητάς** της, του **ασυνήθιστα υψηλού όγκου κεφαλαίων** ή **άλλης φύσης της, εμφανώς εκφεύγει από το συνήθες πλαίσιο ή τη φύση συγκεκριμένου είδους συναλλαγής ή των συναλλαγών συγκεκριμένου πελάτη** (*«zjavne vybočuje z bežného rámca alebo povahy určitého druhu obchodu alebo obchodu určitého klienta»*). |
| 2 | **[ΝΟΜΟΣ, στοιχ. β΄]** Συναλλαγή που, για τους ίδιους λόγους, **δεν έχει κανέναν εμφανή οικονομικό σκοπό ή εμφανή νόμιμο σκοπό** (*«nemá žiaden zrejmý ekonomický účel alebo zrejmý zákonný účel»*). |
| 3 | **[ΝΟΜΟΣ, στοιχ. ε΄]** Συναλλαγή της οποίας ο πελάτης ζητεί την εκτέλεση **βάσει σχεδίου/έργου που προκαλεί αμφιβολίες** (*«na základe projektu, ktorý vyvoláva pochybnosti»*). |
| 4 | **[ΝΟΜΟΣ, στοιχ. ιγ΄]** Συναλλαγή για την οποία υπάρχει βάσιμη υπόθεση ότι **αντικείμενό της είναι ή πρόκειται να είναι πράγμα ή υπηρεσία που μπορεί να συνδέεται με πράγμα ή υπηρεσία υπό διεθνή κύρωση**. |
| 5 | **[NRA/FSJ] Συναλλαγές χωρίς επιχειρηματική αιτιολογία.** |
| 6 | **[NRA/FSJ] Επιθετικά σχήματα φορολογικής βελτιστοποίησης** - ρητά καταγεγραμμένη ένδειξη για τον κλάδο. |
| 7 | **[ΝΟΜΟΣ - ιδιαίτερη προσοχή]** Κίνδυνοι από **νέες τεχνολογικές διαδικασίες που μπορούν να υποστηρίξουν την ανωνυμία**. |
| 8 | **[ΠΑΡ. 2, 2δ΄]** Συναλλαγές με **πετρέλαιο, όπλα, πολύτιμα μέταλλα, καπνικά, έργα τέχνης, αρχαιολογικά/ιστορικά/πολιτιστικά/θρησκευτικά αντικείμενα, ελεφαντόδοντο, προστατευόμενα είδη**. |
| 9 | **[ΠΑΡ. 2, 2β΄-2γ΄]** Προϊόντα ή συναλλαγές **που ευνοούν την ανωνυμία· έμμεσες** σχέσεις χωρίς ασφαλή μέσα ηλεκτρονικής ταυτοποίησης. |

### *Β.4 Πληρωμές και χρηματικές ροές*

| | Ένδειξη |
|---|---|
| 1 | **[ΝΟΜΟΣ, στοιχ. στ΄]** Συναλλαγή στην οποία **χρησιμοποιούνται χαρτονομίσματα χαμηλής ονομαστικής αξίας σε δυσανάλογα υψηλό όγκο** (*«finančné prostriedky nízkej menovitej hodnoty v neprimerane vysokom objeme»*) - η κλασική ένδειξη μετατροπής «βρώμικων» μικρών κοπών. |
| 2 | **[ΝΟΜΟΣ, στοιχ. θ΄]** Συναλλαγή για την οποία υπάρχει **βάσιμη υπόθεση ότι τα κεφάλαια ή η περιουσία πρόκειται να χρησιμοποιηθούν ή χρησιμοποιήθηκαν για τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας, αποτελούν προϊόν εγκληματικής δραστηριότητας ή συνδέονται με τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας**. |
| 3 | **[NRA/FSJ] Μεγάλες συναλλαγές σε μετρητά αμέσως μετά τη σύσταση εταιρείας** - η πρώτη ρητή τυπολογία για τον κλάδο. |
| 4 | **[NRA/FSJ] Άγνωστες πηγές κεφαλαίων.** |
| 5 | **[NRA] Υψηλοί όγκοι χωρίς αιτιολόγηση**, ασαφής σκοπός, **ασαφείς προελεύσεις κεφαλαίων ή δικαιοδοσίες υψηλού κινδύνου**. |
| 6 | **[ΠΑΡ. 2, 1στ΄]** Πελάτης που **χρησιμοποιεί εντατικά μετρητά** στη δραστηριότητά του. |
| 7 | **[Υπαγωγή λόγω μετρητών]** Είσπραξη ή καταβολή μετρητών **≥ 10.000 €** - ενεργοποιεί αυτοτελώς την ιδιότητα του υπόχρεου, και σε κάθε περίπτωση επιβάλλει ενισχυμένη προσοχή. |

### *Β.5 Αποτελέσματα και οικονομικές καταστάσεις*

| | Ένδειξη |
|---|---|
| 1 | **[ΝΟΜΟΣ, στοιχ. η΄]** Συναλλαγή στην οποία **ο όγκος των κεφαλαίων που διαθέτει ο πελάτης βρίσκεται σε εμφανή δυσαναλογία προς τη φύση ή την έκταση της επιχειρηματικής του δραστηριότητας ή προς τα περιουσιακά στοιχεία που ο ίδιος δήλωσε** (*«v zjavnom nepomere k povahe alebo rozsahu jeho podnikateľskej činnosti alebo ním deklarovaným majetkovým pomerom»*). **Είναι το άρθρο του λογιστή.** Είναι η μοναδική νόμιμη ένδειξη που προϋποθέτει πρόσβαση στις οικονομικές καταστάσεις - και ο λογιστής είναι ο μόνος που την έχει. |
| 2 | **[NRA] Αναντιστοιχία της αξίας της συναλλαγής και του δηλωμένου πλούτου.** |
| 3 | **[NRA/FSJ] Ασυνέπεια δηλωμένης δραστηριότητας και πραγματικών συναλλαγών** όπως αποτυπώνεται στα βιβλία. |
| 4 | **Τζίρος χωρίς αντίστοιχη λειτουργική υποδομή** - μηδενική ή ασήμαντη μισθοδοσία, απουσία ενέργειας, μισθωμάτων, μεταφορικών. |

| | |
|---|---|
| 5 | **Επαναλαμβανόμενες ενδοομιλικές εγγραφές χωρίς αντικείμενο** μεταξύ εταιρειών του ίδιου κύκλου. |
| 6 | **Δάνεια μετόχων ή αυξήσεις κεφαλαίου δυσανάλογα** προς τον όγκο δραστηριότητας, με μη τεκμηριωμένη πηγή. |

### *B.6 Εσωτερικές ενδείξεις (υπάλληλοι του γραφείου) - εσωτερικός έλεγχος, ΟΧΙ αναφορά στη FSJ*

*Στη Σλοβακία η εσωτερική διάσταση δεν είναι προαιρετική. Το πρόγραμμα ιδίων δραστηριοτήτων περιέχει τρία υποχρεωτικά σημεία αφιερωμένα αποκλειστικά σε αυτήν (θ΄, ι΄, ια΄).*

| | Ένδειξη |
|---|---|
| 1 | **Εργαζόμενος που παραβιάζει το πρόγραμμα** ή παρακάμπτει τη διαδικασία αξιολόγησης του αν μια συναλλαγή είναι ασυνήθης. |
| 2 | **Εργαζόμενος που δεν έχει λάβει την υποχρεωτική εκπαίδευση** - ετήσια **ή** πριν από την ανάθεση καθηκόντων. Οι δύο υποχρεώσεις είναι **σωρευτικές**. Η ετήσια δεν υποκαθιστά την προ της ανάθεσης, ούτε αντιστρόφως. |
| 3 | **Εργαζόμενος που δεν έχει διαρκή, αδιάλειπτη πρόσβαση στο πρόγραμμα** - αυτοτελής νόμιμη υποχρέωση του γραφείου. |
| 4 | **Ανεπαρκής επαλήθευση των υψηλών προτύπων εντιμότητας κατά την πρόσληψη** - υποχρεωτικό σημείο του προγράμματος, που καλύπτει **και τους εξωτερικούς συνεργάτες** που εκτελούν καθήκοντα του νόμου εκτός σχέσης εργασίας. |
| 5 | **Απουσία μεθόδου προστασίας του εργαζομένου** που εντοπίζει ασυνήθεις συναλλαγές. |
| 6 | **Αναγραφή του ονόματος του υπαλλήλου στην αναφορά.** Είναι **παράβαση νόμου**: *«Hlásenie o neobvyklej obchodnej operácii nesmie obsahovať údaje o zamestnancovi, ktorý zistil neobvyklú obchodnú operáciu.»* Η προστασία δεν είναι μόνο εργασιακή - είναι **τεχνική, ενσωματωμένη στο περιεχόμενο του εντύπου**. Το γραφείο που συμπληρώνει το πεδίο «ποιος εντόπισε τη συναλλαγή» με το όνομα του υπαλλήλου παραβιάζει τον νόμο. |
| 7 | **Πίεση ή αντίποινα** εντός του γραφείου - απαγορεύονται ρητά, και η καλή πίστη του αναφέροντος τεκμαίρεται. |
| 8 | **Απουσία ανεξάρτητης μονάδας εσωτερικού ελέγχου** όταν αυτό δικαιολογείται από το μέγεθος και τη φύση του γραφείου - η μονάδα πρέπει να υπάγεται **απευθείας** στο καταστατικό όργανο. |
| 9 | **Μη επικαιροποίηση του προγράμματος** μετά από μεταβολή του αντικειμένου, πριν από νέα προϊόντα, ή μετά από νομοθετική τροποποίηση. |
| 10 | **Πρόγραμμα που δεν έχει εγκριθεί από το καταστατικό όργανο** ή που δεν είναι γραμμένο στην κρατική γλώσσα. |

## 22. Σλοβενία

Περιεχόμενα

### 22.1 Κατάλογος Α - παράγοντες αυξημένου κινδύνου

***Η βαθμίδα του κλάδου κατά την εθνική αξιολόγηση***

Εθνική Αξιολόγηση Κινδύνου 2020-2023 (δημοσίευση Ιούλιος 2025). Λογιστές και φοροτεχνικοί σύμβουλοι κατατάχθηκαν σε **«μεσαίο-υψηλό κίνδυνο»** - την **υψηλότερη βαθμίδα που αποδόθηκε σε ολόκληρο τον μη χρηματοπιστωτικό τομέα**. Η κατάταξη ισχύει παρά την ελάχιστη αναφορικότητα του κλάδου· ο συνδυασμός των δύο τον καθιστά προτεραιότητα εποπτείας.

Τον χαρακτηρισμό κλάδων ή δραστηριοτήτων ασήμαντου ή αυξημένου κινδύνου τον κάνει η κυβέρνηση (14/4), ενώ το UPPD δημοσιεύει την περίληψη της εθνικής αξιολόγησης και τις επικαιροποιήσεις της (14/1). Λογιστές και φοροτεχνικοί σύμβουλοι είναι υπόχρεοι ως πρόσωπα που παρέχουν *računovodske storitve* και *storitve davčnega svetovanja* (4/1/19, στοιχεία j και k). Για τα ίδια αυτά πρόσωπα το UPPD μπορεί ως εποπτική αρχή να διατάξει απαγόρευση άσκησης της δραστηριότητας έως τρία έτη, όταν ο υπόχρεος, μέλος της διοίκησής του ή ο πραγματικός δικαιούχος του έχει καταδικαστεί αμετάκλητα για τρομοκρατία, χρηματοδότηση τρομοκρατίας ή ξέπλυμα και εκτιμάται ότι υπάρχει αυξημένος κίνδυνος (152/6).

***Πότε ο εμβαθυμένος έλεγχος είναι υποχρεωτικός***

| | Περίπτωση |
|---|---|
| 1 | Σύναψη **σχέσης ανταποκριτή** με τράπεζα ή άλλο παρόμοιο πιστωτικό ίδρυμα **με έδρα σε τρίτη χώρα** (64/1/1). |
| 2 | Σύναψη σχέσης ή εκτέλεση συναλλαγής των 22/1/2, 22/1/3 και 23 με πελάτη που είναι **πολιτικώς εκτεθειμένο πρόσωπο** του 66 (64/1/2). Τα πρόσθετα μέτρα είναι προέλευση περιουσίας και κεφαλαίων, γραπτή έγκριση ανώτερου διοικητικού στελέχους πριν από τη σύναψη, και παρακολούθηση με ιδιαίτερη επιμέλεια (66/7). |
| 3 | Δικαιούχοι ασφάλισης ζωής ή ασφάλισης ζωής συνδεδεμένης με μερίδια επενδυτικών κεφαλαίων, και πραγματικοί δικαιούχοι τους, που είναι **πολιτικώς εκτεθειμένα πρόσωπα** (64/1/3). Ο υπόχρεος οφείλει πάντοτε διαδικασία εντοπισμού, το αργότερο κατά την καταβολή ή την πλήρη ή μερική μεταβίβαση του ασφαλιστηρίου. Τα δύο πρόσθετα μέτρα, ενημέρωση ανώτερου στελέχους πριν από την καταβολή και ιδιαιτέρως επιμελής επανεξέταση της σχέσης, οφείλονται **μόνον εφόσον διαπιστωθεί αυξημένος κίνδυνος** (68/1). |
| 4 | Πελάτης ή συναλλαγή **συνδεδεμένη με τρίτη χώρα υψηλού κινδύνου** (64/1/4), με τα ελάχιστα μέτρα του 69/1. |
| 5 | Κάθε φορά που η **ίδια η εκτίμηση κινδύνου του γραφείου** κατά το 19/2 καταλήγει σε αυξημένο κίνδυνο πελάτη, επιχειρηματικής σχέσης, συναλλαγής, προϊόντος, **υπηρεσίας, χώρας** ή γεωγραφικής περιοχής (64/2/1). |
| 6 | Όταν ο αυξημένος κίνδυνος έχει διαπιστωθεί **σε εθνικό επίπεδο**, κατά το 14/2/2 και την κανονιστική πράξη του 14/4 (64/2/2). |
| 7 | Όταν τα στοιχεία του πραγματικού δικαιούχου προέκυψαν **μόνο από το μητρώο πραγματικών δικαιούχων**, ή μόνο από γραπτή δήλωση του νόμιμου εκπροσώπου επειδή δεν ήταν αντικειμενικά δυνατή άλλη πηγή - τότε ο υπόχρεος εφαρμόζει ένα ή περισσότερα μέτρα εμβαθυμένου ελέγχου (47/8). |
| 8 | Όταν ο υπόχρεος **αμφιβάλλει για την αλήθεια των στοιχείων** ή τη γνησιότητα των εγγράφων από τα οποία αντλήθηκαν - ζητά γραπτή δήλωση πριν από τη σύναψη ή την εκτέλεση και εφαρμόζει ένα ή περισσότερα μέτρα εμβαθυμένου ελέγχου (47/9). |
| 9 | Όταν, μετά την εξέταση **πολύπλοκης ή ασυνήθιστα υψηλής** συναλλαγής, ο υπόχρεος κρίνει ότι αυτή συνεπάγεται αυξημένο κίνδυνο (55/2). |
| 10 | Όταν ο πελάτης, η σχέση ή η συναλλαγή συνδέεται με χώρα του **καταλόγου τρίτων χωρών υψηλού κινδύνου με στρατηγικές αδυναμίες** - τα μέτρα του 69 είναι τότε υποχρεωτικά (55/5). |

***Τι σημαίνει πρακτικά ο εμβαθυμένος έλεγχος***

Στις περιπτώσεις της δεύτερης παραγράφου του 64 ο υπόχρεος εκτελεί, πέραν των μέτρων του 21/1, ένα ή περισσότερα πρόσθετα μέτρα, ενδεικτικά:

- πρόσθετα στοιχεία για τη δραστηριότητα του πελάτη και συχνότερη επικαιροποίηση των στοιχείων ταυτότητας πελάτη και πραγματικού δικαιούχου,
- πρόσθετα στοιχεία για τον σκοπό και την προβλεπόμενη φύση της σχέσης και για τους λόγους της σκοπούμενης ή εκτελεσθείσας συναλλαγής,
- στοιχεία για την προέλευση των κεφαλαίων και της περιουσίας του πελάτη και του πραγματικού δικαιούχου,
- γραπτή έγκριση ανώτερου διοικητικού στελέχους πριν από τη σύναψη, ή έγκριση συνέχισης αν ο αυξημένος κίνδυνος διαπιστωθεί αργότερα,
- ιδιαιτέρως επιμελής παρακολούθηση των συναλλαγών και των λοιπών δραστηριοτήτων του πελάτη,
- επαλήθευση της αξιοπιστίας στοιχείων και εγγράφων σε εξωτερικές πηγές (70).

Όταν ο πελάτης ή η συναλλαγή συνδέεται με τρίτη χώρα υψηλού κινδύνου, τα πέντε μέτρα του 69/1 είναι ελάχιστα και σωρευτικά, και περιλαμβάνουν οπωσδήποτε την προέλευση κεφαλαίων και περιουσίας, τη γραπτή έγκριση ανώτερου στελέχους πριν από τη σύναψη και τη συχνότερη και μακρότερη παρακολούθηση με εντοπισμό μοτίβων συναλλαγών. Κατόπιν αιτήματος της εποπτικής αρχής προστίθενται πρόσθετα στοιχεία εμβαθυμένου ελέγχου, ενισχυμένοι ή συστηματικοί μηχανισμοί αναφοράς προς το UPPD, ή περιορισμός της σχέσης και των συναλλαγών (69/2). Όταν το πολιτικώς εκτεθειμένο πρόσωπο παύσει να κατέχει τη σημαίνουσα δημόσια θέση, ο υπόχρεος συνεχίζει τα κατάλληλα μέτρα για δώδεκα ακόμη μήνες και στη συνέχεια επανεκτιμά τον κίνδυνο και εφαρμόζει μέτρα ώσπου να διαπιστώσει ότι ο κίνδυνος έπαψε (66/8 και 68/3).

***Ταυτοποίηση χωρίς φυσική παρουσία***

Η ταυτοποίηση χωρίς φυσική παρουσία δεν είναι λόγος υποχρεωτικού εμβαθυμένου ελέγχου. Ο νόμος ορίζει το αντίστροφο. Ταυτοποίηση χωρίς αυτοπρόσωπη παρουσία επιτρέπεται μόνον όταν έχει διαπιστωθεί **ασήμαντος** κίνδυνος (32/1) και εφόσον ο υπόχρεος λαμβάνει και εφαρμόζει μέτρα για τη διαχείριση των κινδύνων που γεννά η μη παρουσία (32/3). Η βιντεοηλεκτρονική ταυτοποίηση και οι λοιπές εξ αποστάσεως ή ηλεκτρονικές διαδικασίες επιτρέπονται μόνον εφόσον συντρέχουν σωρευτικά τέσσερις προϋποθέσεις, δηλαδή να μην έχει διαπιστωθεί αυξημένος κίνδυνος κατά το 18 και το 19/2, η ταυτότητα να προκύπτει αποκλειστικά από επίσημο έγγραφο με ευκρινή φωτογραφία προσώπου, ο ενδιαφερόμενος να έχει κατοικία ή έδρα σε κράτος μέλος ή σε τρίτη χώρα με αποτελεσματικό σύστημα πρόληψης, και να μην έχει κατοικία ή έδρα σε χώρα των καταλόγων του 55/3 (34/1 και 35/1). Το αντισταθμιστικό μέτρο που ορίζει ο νόμος δεν είναι κάποιο από τα μέτρα του 70, αλλά η παρακολούθηση του πελάτη **με ιδιαίτερη επιμέλεια επί τουλάχιστον έξι μήνες** από την ταυτοποίηση (34/2 και 35/2). Η ταυτοποίηση με μέσο ηλεκτρονικής ταυτοποίησης υψηλού επιπέδου αξιοπιστίας απαγορεύεται όταν υπάρχει υπόνοια κατάχρησης του μέσου (33/4).

***Εθνικοί παράγοντες πελάτη και σχέσης - πέραν των ενωσιακών Παραρτημάτων***

| | Παράγοντας |
|---|---|
| 1 | Μεγάλη, **ανεξήγητη γεωγραφική απόσταση** μεταξύ λογιστή και πελάτη, ή άλλη περίσταση που αποκλίνει έντονα από τη συνήθη πρακτική του γραφείου. |
| 2 | Ο υπόχρεος **έχει ήδη αναφέρει** τον συγκεκριμένο πελάτη. |

| | |
|---|---|
| 3 | Το UPPD έχει ήδη **διατάξει εγγράφως προσωρινή αναστολή** συναλλαγής, το πολύ για τρεις εργάσιμες ημέρες (105/1), ή έχει **ζητήσει εγγράφως τρέχουσα παρακολούθηση** της χρηματοοικονομικής δραστηριότητας του πελάτη, με ανώτατη διάρκεια τρεις μήνες και παρατάσεις έως έξι μήνες συνολικά (107/1 και 107/4). |
| 4 | Ευρέως γνωστό, π.χ. από τα μέσα ενημέρωσης, ότι ο πελάτης έχει **διωχθεί** για αδικήματα ξεπλύματος ή χρηματοδότησης τρομοκρατίας. |
| 5 | Πελάτης που δραστηριοποιείται **εντατικά με μετρητά**. |
| 6 | Ανώνυμη εταιρεία που επιτρέπει σε τρίτους να ενεργούν ως **αντιπρόσωποι μετόχου**, ή που εκδίδει **μετοχές στον κομιστή**. |
| 7 | Δομή ιδιοκτησίας ή μεταβολές της **ασυνήθειες ή υπερβολικά περίπλοκες** σε σχέση με τη φύση της δραστηριότητας. |
| 8 | Συχνές αλλαγές **ιδιοκτησίας, έδρας ή επωνυμίας**. |
| 9 | Η διοίκηση ενεργεί **κατ' εντολή τρίτου** προσώπου. |
| 10 | Ο πελάτης εκπροσωπείται από **μεσάζοντα ασαφούς ρόλου**, ή ο εκπρόσωπος δεν προσκομίζει την απαιτούμενη τεκμηρίωση. |
| 11 | **Ασάφεια ως προς τον ίδιο τον προσδιορισμό** της δραστηριότητας του φορέα. |
| 12 | Άρνηση αποκάλυψης ταυτότητας ή πραγματικού δικαιούχου· ασυμφωνία προσωπικών στοιχείων, π.χ. **ανύπαρκτη διεύθυνση**. |
| 13 | **Μη ανταπόκριση** του πελάτη στη συνεργασία με κρατικές αρχές. |
| 14 | Νομικό πρόσωπο, αλλοδαπό *trust* ή αλλοδαπό ίδρυμα με σκοπό τη **διαχείριση ιδιωτικής περιουσίας**. |
| 15 | Χώρες που το **ίδιο το UPPD** δημοσιεύει σε καταλόγους κινδύνου, πέραν των ενωσιακών. |

> Οι παράγοντες 2 και 3 είναι ταυτόχρονα **απόρρητα γεγονότα**. Απαγορεύεται η αποκάλυψη στον πελάτη ή σε τρίτον ότι στοιχεία διαβιβάστηκαν ή θα διαβιβαστούν στο UPPD, ότι το UPPD ανέστειλε προσωρινά συναλλαγή ή έδωσε σχετικές οδηγίες, και ότι ζήτησε τρέχουσα παρακολούθηση της δραστηριότητας του πελάτη (134/1). Η απαγόρευση παύει οκτώ έτη μετά την ημέρα που ο υπόχρεος έλαβε γνώση του γεγονότος (134/2). Δεν συνιστά αποκάλυψη η προσπάθεια των λογιστών και των φοροτεχνικών συμβούλων να **αποτρέψουν τον πελάτη από παράνομη δραστηριότητα** (134/9).

#### *Ποιος ορίζει τους παράγοντες κινδύνου*

Ο νόμος δεν περιέχει ο ίδιος παραρτήματα παραγόντων κινδύνου. Τους παράγοντες αυξημένου κινδύνου τους ορίζει ο υπουργός και ο υπόχρεος οφείλει να τους λαμβάνει υπόψη όταν χαρακτηρίζει πελάτες, σχέσεις, συναλλαγές, προϊόντα, υπηρεσίες, διαύλους διανομής, χώρες ή γεωγραφικές περιοχές (64/3), όπως και τους παράγοντες ασήμαντου κινδύνου (62/3). Η εκτίμηση κινδύνου του γραφείου συντάσσεται σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές της εποπτικής αρχής και λαμβάνει υπόψη τα πορίσματα της εθνικής και της υπερεθνικής αξιολόγησης (18/7), τεκμηριώνεται και **επικαιροποιείται τουλάχιστον κάθε δύο έτη** (18/8). Οι χώρες αυξημένου κινδύνου είναι δύο κατηγορίες, δηλαδή οι τρίτες χώρες υψηλού κινδύνου με στρατηγικές αδυναμίες και οι χώρες με μεγαλύτερη πιθανότητα εμφάνισης ξεπλύματος ή χρηματοδότησης τρομοκρατίας (55/3). Η πρώτη κατηγορία προκύπτει από την κατ' εξουσιοδότηση πράξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και ενεργοποιεί υποχρεωτικά τα μέτρα του 69 (55/5 και 55/6), ενώ τον κατάλογο της δεύτερης τον καταρτίζει και τον δημοσιεύει το UPPD (55/7).

#### *Απαγορεύσεις, όριο μετρητών και όρια ταυτοποίησης*

Δύο από τους παραπάνω παράγοντες δεν είναι απλώς παράγοντες κινδύνου αλλά **απαγορεύσεις**. Ο υπόχρεος δεν συνάπτει σχέση ούτε εκτελεί συναλλαγή των 22 και 23 όταν ο πελάτης αποδεικνύει την κυριότητα νομικού προσώπου ή παρόμοιου αλλοδαπού σχήματος με **μετοχές στον κομιστή** των οποίων η ιχνηλασιμότητα δεν διασφαλίζεται μέσω κεντρικού αποθετηρίου, παρόμοιου μητρώου ή λογαριασμών διαπραγμάτευσης και δεν προκύπτει από άλλη επιχειρηματική τεκμηρίωση (72/1). Απαγορεύεται επίσης το άνοιγμα, η έκδοση ή η τήρηση **ανώνυμων λογαριασμών, βιβλιαρίων στον κομιστή, ανώνυμων θυρίδων** και κάθε άλλου προϊόντος που θα επέτρεπε άμεσα ή έμμεσα την απόκρυψη της ταυτότητας του πελάτη (71).

Το όριο μετρητών αφορά και τον λογιστή. Πρόσωπα που πωλούν αγαθά ή παρέχουν υπηρεσίες στη Σλοβενία δεν δέχονται και δεν καταβάλλουν πληρωμή σε μετρητά που **υπερβαίνει τα 5.000 ευρώ** ανά αγαθό ή υπηρεσία, ούτε σε περισσότερες συνδεδεμένες μεταξύ τους συναλλαγές μετρητών που αθροιστικά υπερβαίνουν τα 5.000 ευρώ (74/1 και 74/2). Οι εξαιρέσεις του 74/4 αφορούν τράπεζες, ταμιευτήρια, ανταλλακτήρια και οργανωτές τυχερών παιγνίων, όχι λογιστές και φοροτεχνικούς συμβούλους. Η παράβαση επισύρει πρόστιμο από 3.000 έως 60.000 ευρώ και, ανάλογα με τα έσοδα, έως 120.000 ευρώ (178/1/28 και 178/1/29).

Το «όριο ταυτοποίησης» των οικογενειών Β.3 και Β.4 είναι τα **15.000 ευρώ** ανά συναλλαγή, μεμονωμένη ή σε προφανώς συνδεδεμένες συναλλαγές (22/1/2), και τα **1.000 ευρώ** για κάθε περιστασιακή συναλλαγή που συνιστά μεταφορά κεφαλαίων από πελάτη χωρίς επιχειρηματική σχέση (23/1 και 23/2). Έλεγχος πελάτη οφείλεται επίσης σε κάθε αμφιβολία για την αξιοπιστία και την επάρκεια των στοιχείων πελάτη ή πραγματικού δικαιούχου (22/1/4) και **πάντοτε όταν υπάρχουν λόγοι υπονοίας, ανεξάρτητα από την αξία της συναλλαγής** (22/1/5). Το «όριο αναφοράς» των 15.000 ευρώ για συναλλαγές μετρητών ισχύει για άλλους υπόχρεους, με προθεσμία αμέσως και το αργότερο τρεις εργάσιμες ημέρες μετά την εκτέλεση (75/1), όμως **δεν βαρύνει τους λογιστές, τους φοροτεχνικούς συμβούλους και τις ελεγκτικές εταιρείες** (75/4). Ο λογιστής παρακολουθεί λοιπόν την κατάτμηση ως ένδειξη, δεν αναφέρει ο ίδιος τη συναλλαγή μετρητών ως τέτοια.

#### *Όταν ο έλεγχος πελάτη δεν μπορεί να ολοκληρωθεί*

Τα μέτρα ταυτοποίησης, πραγματικού δικαιούχου και σκοπού της σχέσης λαμβάνονται **πριν** από τη σύναψη της σχέσης (24/1) και **πριν** από την εκτέλεση της συναλλαγής (25). Αν ο υπόχρεος δεν μπορεί να τα εκτελέσει, δεν συνάπτει σχέση, δεν εκτελεί τη συναλλαγή, **διακόπτει τη σχέση αν έχει ήδη συναφθεί**, και εξετάζει αν θα αναφέρει στο UPPD κατά το 76 τα στοιχεία που διαθέτει για τον πελάτη ή την ύποπτη συναλλαγή (26/1), τεκμηριώνοντας και φυλάσσοντας την ενέργειά του (26/2). Απλουστευμένος έλεγχος δεν επιτρέπεται όταν ως προς τον πελάτη, τη συναλλαγή, την περιουσία ή τα κεφάλαια υπάρχουν λόγοι υπονοίας (62/5). Τα στοιχεία επικαιροποιούνται με τη μεταβολή σημαντικών περιστάσεων και **το αργότερο πέντε έτη από τον τελευταίο έλεγχο**, εφόσον ο πελάτης εκτέλεσε τουλάχιστον μία συναλλαγή τους τελευταίους δώδεκα μήνες (54/6). Αν τα στοιχεία του μητρώου πραγματικών δικαιούχων αποκλίνουν από όσα συγκέντρωσε ο ίδιος, ο υπόχρεος ενημερώνει εγγράφως το UPPD και αποστέλλει την τεκμηρίωση **εντός 15 ημερών** από τη διαπίστωση (47/10).

### 22.2 Κατάλογος Β - ύποπτες ενδείξεις

Τον κατάλογο δεικτών δεν τον εκδίδει το UPPD ούτε η εποπτική αρχή. Τον **συντάσσει ο ίδιος ο υπόχρεος** για την αναγνώριση πελατών και συναλλαγών ως προς τους οποίους υπάρχουν λόγοι υπονοίας (92/1) και **υποχρεούται να τον χρησιμοποιεί** κατά τη διαπίστωση των λόγων υπονοίας (92/3). Κατά τη σύνταξη λαμβάνει υπόψη ιδίως την πολυπλοκότητα και το μέγεθος των συναλλαγών, την ασυνήθιστη σύνθεση, αξία ή συνάφειά τους, την απουσία εμφανούς οικονομικού ή νομικά θεμελιωμένου σκοπού, την ασυμφωνία ή τη δυσαναλογία προς τη συνήθη ή αναμενόμενη δραστηριότητα του πελάτη, και άλλες περιστάσεις που συνδέονται με την ιδιότητα ή τα χαρακτηριστικά του (92/2). Ο υπουργός μπορεί να επιβάλει την υποχρεωτική ένταξη ορισμένων δεικτών στον κατάλογο (92/4). Στη σύνταξη συμπράττουν το UPPD, η Banka Slovenije, οι εποπτικές αρχές κεφαλαιαγοράς και ασφαλιστικού ελέγχου, η Φορολογική Διοίκηση, η Υπηρεσία δημόσιας εποπτείας του ελέγχου, ο Συμβολαιογραφικός και ο Δικηγορικός Σύλλογος και οι ενώσεις των κλάδων (93). Η κατάρτιση του καταλόγου είναι ρητή υποχρέωση του υπόχρεου (17/2/7).

Η μη σύνταξη του καταλόγου, ή η σύνταξή του με μη προβλεπόμενο τρόπο ή εκτός προθεσμίας, τιμωρείται με πρόστιμο από 1.500 έως 30.000 ευρώ για νομικό πρόσωπο με έσοδα έως 700.000 ευρώ (179/1/19). Η μη χρήση του καταλόγου κατά τη διαπίστωση λόγων υπονοίας τιμωρείται με πρόστιμο από 750 έως 15.000 ευρώ (180/1/8).

Ύποπτη είναι κάθε **σκοπούμενη ή εκτελεσθείσα** συναλλαγή για την οποία ο υπόχρεος γνωρίζει ή έχει λόγους να υποπτεύεται ότι η περιουσία ή τα κεφάλαια προέρχονται από αξιόποινες πράξεις που θα μπορούσαν να αποτελούν βασικό αδίκημα ξεπλύματος ή συνδέονται με χρηματοδότηση τρομοκρατίας, **ή που από τα χαρακτηριστικά της αντιστοιχεί στους δείκτες του 92** οι οποίοι παραπέμπουν σε λόγους υπονοίας (76/4). Κατά τον νόμο αρκεί η αντιστοιχία με τους δείκτες. Στην πράξη το βάρος της κρίσης μεγαλώνει όσο περισσότεροι δείκτες συντρέχουν και όσο εντονότερα η συμπεριφορά αποκλίνει από τη συνήθη.

Η αναφορά υποβάλλεται στο UPPD **πάντοτε** όταν ως προς συναλλαγή, πρόσωπο, περιουσία ή κεφάλαια υπάρχουν λόγοι υπονοίας, και μάλιστα **πριν από την εκτέλεση** της συναλλαγής, με μνεία της προθεσμίας εντός της οποίας πρόκειται αυτή να εκτελεστεί (76/1). Αποστέλλεται μέσω ασφαλούς ηλεκτρονικής οδού και κατ' εξαίρεση τηλεφωνικά, οπότε ακολουθεί ηλεκτρονικά το αργότερο την επόμενη εργάσιμη ημέρα. Αν οι λόγοι υπονοίας προκύψουν μετά την εκτέλεση, η αναφορά γίνεται αμέσως και **το αργότερο σε πέντε εργάσιμες ημέρες** από τη στιγμή που ο υπόχρεος τους αντιλήφθηκε ή διέθετε αρκετά στοιχεία για να τους αντιληφθεί (76/1). Η υποχρέωση ισχύει και για τη **σκοπούμενη** συναλλαγή, ανεξάρτητα από το αν τελικά εκτελέστηκε (76/3). Όταν λόγω της φύσης της συναλλαγής, ή επειδή αυτή δεν εκτελέστηκε, ο υπόχρεος δεν μπορεί να τηρήσει τη διαδικασία, αναφέρει μόλις καταστεί δυνατόν και εξηγεί στην αναφορά τους λόγους (76/6). Η μη έγκαιρη αναφορά τιμωρείται με πρόστιμο από 3.000 έως 60.000 ευρώ και, ανάλογα με τα έσοδα του νομικού προσώπου, έως 120.000 ευρώ, ενώ για ατομική επιχείρηση από 1.000 έως 40.000 ευρώ (178/1/30).

Πριν από κάθε κρίση περί υπονοίας υπάρχει το στάδιο της **ασυνήθιστης συναλλαγής**. Για πολύπλοκες ή ασυνήθιστα υψηλές συναλλαγές, ή για συναλλαγές με ασυνήθιστη σύνθεση ή μοτίβο, χωρίς εμφανή οικονομικό ή νομικά θεμελιωμένο σκοπό, ή ασύμβατες και δυσανάλογες προς τη συνήθη ή αναμενόμενη δραστηριότητα του πελάτη, ο υπόχρεος εξετάζει το υπόβαθρο και τον σκοπό τους μαζί με την προέλευση περιουσίας και κεφαλαίων στο μέτρο που οι περιστάσεις το επιτρέπουν, καταγράφει και φυλάσσει τα ευρήματά του, και εντείνει την παρακολούθηση για να διαπιστώσει αν οι συναλλαγές ή οι δραστηριότητες φαίνονται ύποπτες (55/1).

***Β.1 Ταυτότητα και συμπεριφορά του πελάτη***

| | Ένδειξη |
|---|---|
| 1 | Αρνείται να ταυτοποιηθεί με όλα τα απαιτούμενα στοιχεία ή δίνει **ψευδή** στοιχεία. |
| 2 | Προσκομίζει εκ πρώτης όψεως **πλαστά** έγγραφα ή αρνείται ταυτοποίηση με πρωτότυπα. |
| 3 | Χρησιμοποιεί πλαστό όνομα ή διεύθυνση· η αλληλογραφία επιστρέφεται ως αγνώστου παραλήπτη· το τηλέφωνο είναι ανύπαρκτο ή απενεργοποιημένο. |
| 4 | Συμπεριφέρεται ασυνήθιστα, με εμφανή **νευρικότητα**· εμφανίζεται συνοδευόμενος από ύποπτα πρόσωπα. |
| 5 | Είναι **σιωπηλός**, γνωρίζει ελάχιστα το περιεχόμενο των εγγράφων που υπογράφει και αρνείται συζήτηση - ένδειξη ότι η υπόθεση **δεν είναι δική του**. |
| 6 | Συνάπτει σχέση ή εκτελεί συναλλαγή υπό **εξαναγκασμό** ή παρουσία τρίτων, δίνοντας την εντύπωση ότι δεν το θέλει. |
| 7 | **Δεν μπορεί να εξηγήσει** γιατί συνάπτει τη σχέση ή εκτελεί τη συναλλαγή. |
| 8 | Αντιτίθεται σε δια ζώσης συνάντηση, ή διακόπτει τη σχέση μόλις πληροφορηθεί την υποχρέωση ταυτοποίησης. |
| 9 | Διακόπτει τη σχέση επειδή **ζητήθηκαν διευκρινίσεις ή έγγραφα**, χωρίς άλλο βάσιμο λόγο. |
| 10 | Είναι **υπερβολικά ενημερωμένος** για τη νομοθεσία κατά του ξεπλύματος και για τις αρμοδιότητες των αρχών. |
| 11 | **Ζητά συμβουλή για ξέπλυμα χρήματος ή για χρηματοδότηση τρομοκρατίας.** Ο λογιστής ή ο φοροτεχνικός σύμβουλος το αναφέρει στο UPPD **αμέσως και το αργότερο σε τρεις εργάσιμες ημέρες** από την ημέρα που ζητήθηκε η συμβουλή (76/5). Η παράλειψη τιμωρείται με πρόστιμο από 3.000 έως 60.000 ευρώ και, ανάλογα με τα έσοδα, έως 120.000 ευρώ, ενώ για ατομική επιχείρηση από 2.000 έως 40.000 ευρώ (183). |
| 12 | Ζητά να **αποκρυβεί η πραγματική νομική ή οικονομική βάση** των εργασιών. |
| 13 | Προσφέρει αμοιβή ή ωφελήματα για προφανώς **παράνομες** εργασίες. |
| 14 | Αρνείται να εξηγήσει την **προέλευση των κεφαλαίων**. |
| 15 | Δεν γνωρίζει πού βρίσκεται η επιχειρηματική του τεκμηρίωση, ή αρνείται να την προσκομίσει. |
| 16 | Αλλάζει **συχνά και χωρίς βάσιμο λόγο** τον πάροχο λογιστικών, φορολογικών ή καταπιστευτικών υπηρεσιών. |
| 17 | Ιδρύει ή αυξάνει κεφάλαιο εταιρειών **χωρίς οικονομικά δικαιολογημένο λόγο**. |
| 18 | Θέλει να ιδρύσει ή κατέχει **πολλές μη ενεργές εταιρείες**, ή είναι εκπρόσωπος σε πολλές μη ενεργές εταιρείες. |
| 19 | Έδρα ή διεύθυνση σε τόπο όπου έχουν ήδη δηλωθεί **πολλά νομικά ή φυσικά πρόσωπα** (δεν ισχύει για κατοικίες σε πολυκατοικίες). |
| 20 | Χωρίς βάσιμο λόγο **δεν ανοίγει επιχειρηματικό λογαριασμό** ακόμη και τρεις μήνες μετά την εγγραφή της εταιρείας. |
| 21 | Τα μέσα ενημέρωσης τον συνδέουν με αξιόποινες ή παράνομες δραστηριότητες. |
| 22 | Περιλαμβάνεται σε **κατάλογο περιοριστικών μέτρων** Ε.Ε. ή Ο.Η.Ε., καταχωρημένος και λόγω αδικημάτων που παράγουν παράνομο περιουσιακό όφελος. |
| 23 | Επισκέφθηκε πρόσφατα **πολλούς υπόχρεους**, ακόμη και απομακρυσμένους, για εργασίες που θα μπορούσε να τακτοποιήσει σε έναν κοντινό. |
| 24 | Ζητά, αντίθετα με την επιχειρηματική πρακτική και χωρίς εξήγηση, να εκτελέσει ο **λογιστής** συναλλαγή **στο όνομα και για λογαριασμό του λογιστή**. |

***Β.2 Οι συναλλασσόμενοι του πελάτη***

| | Ένδειξη |
|---|---|
| 1 | Ο πελάτης εκπροσωπείται από **πληρεξουσίους** - ασυνήθιστο για το είδος της εργασίας - που δεν γνωρίζουν επαρκώς τον εκπροσωπούμενο. |
| 2 | Ο πελάτης εκπροσωπείται από πληρεξουσίους, ενώ οι **πραγματικοί δικαιούχοι ή οι νόμιμοι εκπρόσωποι είναι μη προσβάσιμοι**. |
| 3 | Τα στοιχεία των δικαιούχων ή των εντολέων των κεφαλαίων **δεν συμφωνούν** με τα λεγόμενα του πελάτη και δεν εξηγούνται ικανοποιητικά. |

| | |
|---|---|
| 4 | Λαμβάνει ή προτίθεται να λάβει κεφάλαια από φορείς με λογαριασμό, έδρα ή διεύθυνση σε **χώρα καταλόγου υψηλού κινδύνου**. |
| 5 | Θέλει να συναλλαχθεί με πρόσωπο από χώρα **υπό περιοριστικά μέτρα**. |
| 6 | Πληρωμές από ή προς **μη συνδεδεμένα, άγνωστα τρίτα** πρόσωπα. |
| 7 | Συχνές **ανεξήγητες πληρωμές** σε θυγατρικές, συνδεδεμένες εταιρείες ή φυσικά πρόσωπα. |
| 8 | Ανεξήγητη και παράλογη **κυκλοφορία κεφαλαίων** μεταξύ κεφαλαιακά ή διοικητικά συνδεδεμένων προσώπων. |
| 9 | Ανεξήγητες εισροές από λογαριασμούς εξωτερικού ή εκροές προς το εξωτερικό, όπου ο πελάτης **δεν έχει επιχειρηματικό εταίρο**. |
| 10 | **Πολλά εξουσιοδοτημένα πρόσωπα** χωρίς προφανή μεταξύ τους σχέση *(δείκτης χρηματοδότησης τρομοκρατίας)*. |
| 11 | Νομικά πρόσωπα με **κοινή διεύθυνση**, στα οποία εξουσιοδοτημένο είναι το ίδιο φυσικό πρόσωπο *(δείκτης χρηματοδότησης τρομοκρατίας)*. |
| 12 | Μεγάλος αριθμός πληρεξουσίων για σύναψη εργασιών στο όνομα νομικού προσώπου ή μη κυβερνητικής οργάνωσης *(δείκτης χρηματοδότησης τρομοκρατίας)*. |

### *B.3 Οι όροι των συναλλαγών*

| | Ένδειξη |
|---|---|
| 1 | Συναλλαγές που **δεν αντανακλούν τη δηλωμένη δραστηριότητα** του πελάτη. |
| 2 | Οικονομικά ή νομικά **παράλογη** συναλλαγή με φορείς σε χώρα καταλόγου υψηλού κινδύνου. |
| 3 | Ασυνήθιστα υψηλές συναλλαγές, ιδίως σε **στρογγυλά ποσά**. |
| 4 | Παράλογη εκτέλεση συναλλαγών **ακριβώς κάτω από το όριο ταυτοποίησης** των 15.000 ευρώ, ή των 1.000 ευρώ σε περιστασιακή μεταφορά κεφαλαίων (22/1/2 και 23/1). |
| 5 | Παράλογη διαχείριση μετρητών **ακριβώς κάτω από το όριο αναφοράς** των 15.000 ευρώ (κατάτμηση). |
| 6 | Πληρωμή υπηρεσιών ή προμηθειών **ασυνήθεις ή υπερβολικά υψηλές** σε σχέση με τη συνήθη τιμή. |
| 7 | Πληρωμές για **μη προσδιορισμένες υπηρεσίες**, ή για μεγαλύτερο όγκο υπηρεσιών από όσο αποδεικνύεται. |
| 8 | **Μη διαφανής** επιχειρηματική τεκμηρίωση. Εικονικές συμβάσεις, τιμολόγια χωρίς αντικείμενο. |
| 9 | **Καμία τεκμηρίωση** των συναλλαγών, ή ελλιπής και προφανώς ακατάλληλη σε σχέση με τη συνήθη. |
| 10 | Οι συναλλαγές δείχνουν **απόκρυψη ή συσκότιση** της προέλευσης των κεφαλαίων ή των επιχειρηματικών εταίρων. |
| 11 | Η συναλλαγή περιέχει **καθ' εαυτήν στοιχεία αξιόποινης πράξης**. |
| 12 | Οι απαιτήσεις του πελάτη **αντιβαίνουν προφανώς στα Σλοβενικά Λογιστικά Πρότυπα**. |
| 13 | Μεταβολή όγκου ή φύσης των συναλλαγών **λίγο μετά την αλλαγή ιδιοκτητών ή εκπροσώπων**. |
| 14 | Μεταβολή όγκου ή φύσης των συναλλαγών σε πελάτες **με προβλήματα πληρωμών**. |

### *B.4 Πληρωμές και χρηματικές ροές*

| | Ένδειξη |
|---|---|
| 1 | **Αναλήψεις μετρητών** από λογαριασμούς νομικών προσώπων. |
| 2 | **Καταθέσεις μετρητών** ασύμβατες με τη δραστηριότητα. |
| 3 | Παράλογη **πρόωρη αποπληρωμή** πιστώσεων ή δανείων. |
| 4 | Χορήγηση **δανείων σε μετόχους ή εργαζομένους** κατά παράβαση των κανόνων. |
| 5 | Άνοιγμα ή τήρηση **πολλών λογαριασμών** χωρίς οικονομική ή νομική λογική, οι οποίοι μάλιστα **δεν εμφανίζονται στους ισολογισμούς**. |
| 6 | Κατάθεση **αμέτρητων μετρητών** που, μετά την καταμέτρηση, κατατίθενται σε ποσά κάτω από το όριο αναφοράς *(δείκτης χρηματοδότησης τρομοκρατίας)*. |
| 7 | Πολλές συναλλαγές του ίδιου προσώπου στο ίδιο σημείο με προφανή σκοπό τη **χρήση διαφορετικών ταμιών** *(δείκτης χρηματοδότησης τρομοκρατίας)*. |
| 8 | Χρήση προϊόντων υψηλής προμήθειας ή αξιογράφων με **άτυπες σημειώσεις, αρχικά και σύμβολα** *(δείκτης χρηματοδότησης τρομοκρατίας)*. |
| 9 | Πελάτης μη κυβερνητική οργάνωση. Οι **περισσότερες συναλλαγές σε μετρητά**, μεγάλο μέρος κεφαλαίων σε πρόχειρο ταμείο, ή κεφάλαια της οργάνωσης σε **λογαριασμούς φυσικών προσώπων** *(δείκτης χρηματοδότησης τρομοκρατίας)*. |
| 10 | Μεταφορά κεφαλαίων σε χώρες ή περιοχές γνωστές για **στήριξη τρομοκρατίας** *(δείκτης χρηματοδότησης τρομοκρατίας)*. |

### *B.5 Αποτελέσματα και οικονομικές καταστάσεις*

| | Ένδειξη |
|---|---|
| 1 | Μεγάλες **ανεξήγητες διακυμάνσεις εσόδων**, ή ασυνήθιστα υψηλά έσοδα σε σχέση με τα έξοδα του κλάδου. |
| 2 | Ανεξήγητο **εφάπαξ έσοδο που υπερβαίνει το δεκαπλάσιο** του μέσου μηνιαίου τζίρου του προηγούμενου έτους της ίδιας δραστηριότητας, χωρίς καμία επέκταση - καμία νέα πρόσληψη, ίδιοι χώροι. |
| 3 | Ανεξήγητη αύξηση εργασιών ή εσόδων σε **επί μακρόν αδρανείς** εταιρείες· ξαφνική δραστηριοποίηση προηγουμένως ανενεργού φορέα. |

| | |
|---|---|
| 4 | Ανεξήγητη αύξηση εργασιών σε **δραστηριότητες με τις οποίες η εταιρεία δεν ασχολούνταν** προηγουμένως. |
| 5 | **Νεοϊδρυθείς** φορέας με ασυνήθη δραστηριότητα που επιτυγχάνει **αμέσως υψηλά αποτελέσματα**. |
| 6 | Ανεξήγητες ή ασυνήθεις **διαγραφές απαιτήσεων και υποχρεώσεων που υπερβαίνουν το 10%** των περιουσιακών στοιχείων του πελάτη. |
| 7 | **Εικονική ή τεχνητή δημιουργία τζίρου** και εσόδων. |
| 8 | **Απουσία εσόδων ή εξόδων** που θα ήταν συνήθη για τη δραστηριότητα. |
| 9 | Ο αριθμός εργαζομένων ή εξωτερικών συνεργατών **δεν συνάδει** με τη φύση ή τον όγκο της δραστηριότητας· απουσία κάθε προσωπικού, ασυνήθιστη για τον κλάδο. |
| 10 | Η **περιουσία του πελάτη αποκλίνει ουσιωδώς** από τα γνωστά στοιχεία γι' αυτήν. |
| 11 | Μεταβολή όγκου ή φύσης συναλλαγών που **δεν συμπίπτει με τη δηλωμένη δραστηριότητα**, χωρίς εξηγήσεις. |
| 12 | Πελάτης μη κυβερνητική οργάνωση. Μη υποβολή ετήσιων εκθέσεων, δαπάνες άσχετες με τον σκοπό, απουσία τεκμηρίωσης αποφάσεων, χρηματοοικονομικές δραστηριότητες ασύμβατες με τους σκοπούς ίδρυσης *(δείκτης χρηματοδότησης τρομοκρατίας)*. |

### *B.6 Εσωτερικές ενδείξεις - υπάλληλοι του γραφείου*

| | **Ένδειξη** |
|---|---|
| 1 | Εργαζόμενος **συμπεριφέρεται ασυνήθιστα ή ύποπτα** κατά την εκτέλεση εντολών που αφορούν συγκεκριμένο πελάτη. |
| 2 | Εργαζόμενος **αποφεύγει την αναφορά** ή δίνει σκόπιμα ελλιπή στοιχεία για ορισμένες συναλλαγές ή πελάτες. |
| 3 | Εργαζόμενος **παραβιάζει εν γνώσει του** τις εσωτερικές οδηγίες του γραφείου. |

Οι ενδείξεις της οικογένειας Β.6 απευθύνονται **πρωτίστως στον εσωτερικό έλεγχο** και στην ανακατανομή καθηκόντων. Δεν συνιστούν όμως εξαιρούμενη κατηγορία. Η υποχρέωση αναφοράς γεννάται **πάντοτε** όταν ως προς συναλλαγή, **πρόσωπο**, περιουσία ή κεφάλαια υπάρχουν λόγοι υπονοίας (76/1), οπότε ό,τι από τα παραπάνω γεννά τέτοιους λόγους ως προς συγκεκριμένο πελάτη ή συναλλαγή αξιολογείται χωριστά και οδηγεί σε αναφορά όπως κάθε άλλη ένδειξη. Υπόχρεοι με λιγότερους από τέσσερις εργαζομένους δεν ορίζουν υπεύθυνο και δεν ασκούν εσωτερικό έλεγχο κατά τον νόμο (83/2), χωρίς αυτό να θίγει τις υποχρεώσεις ελέγχου πελάτη και αναφοράς. Ο υπόχρεος μεριμνά για τακτική επιμόρφωση των εργαζομένων, η οποία καλύπτει ρητά και **τους καταλόγους δεικτών** (87/3), και για τακτικό και αποτελεσματικό εσωτερικό έλεγχο (88).

## 23. Σουηδία

Περιεχόμενα

*(Ισοτιμία κατά προσέγγιση, 1 EUR ≈ 11,3 SEK. Τα ποσά σε ευρώ δίνονται μόνο ως τάξη μεγέθους.)*

### 23.1 Κατάλογος Α - παράγοντες αυξημένου κινδύνου

**Βαθμίδα του κλάδου - η υψηλότερη των τριών σκανδιναβικών χωρών.** Στη **Nationell riskbedömning av penningtvätt och finansiering av terrorism i Sverige 2024/2025** (έκδοση Ιουνίου 2026, της Samordningsfunktionen - 16 αρχές και ο Δικηγορικός Σύλλογος), πίνακας 3.1, οι **λογιστικές/ελεγκτικές υπηρεσίες** (*bokförings- och revisionstjänster*) και οι **φοροτεχνικοί σύμβουλοι** (*skatterådgivare*) αξιολογούνται με:

- **απειλή. Υψηλή**
- **ευπάθεια. Υψηλή**
- **συνολικός κίνδυνος. ΥΨΗΛΟΣ (*hög*)** - **ανώτατη βαθμίδα** της τετράβαθμης κλίμακας *låg / medel / betydande / hög*.

Αιτιολογία: **«sektorns storlek och riskerna förknippade med företag som brottsverktyg»** - το **μέγεθος** του κλάδου και οι κίνδυνοι από τη **χρήση εταιρειών ως εργαλείων εγκλήματος**. Οι λογιστές χαρακτηρίζονται ως δυνητικοί **«möjliggörare»** - **διευκολυντές**.

**Η βαθμίδα ανέβηκε.** Στην προηγούμενη NRA 2020/2021 (πίν. 4.1) ο ίδιος τομέας βαθμολογούνταν με **3 (*betydande*)** και στις τρεις διαστάσεις.

**Πότε η ενισχυμένη επιμέλεια (*skärpta åtgärder*) είναι ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗ.** Η σουηδική τεχνική είναι διβάθμια:

- **Γενική ρήτρα (3 kap. 16 §). Όποτε ο κίνδυνος που ενδέχεται να συνδέεται με τη σχέση αξιολογείται ως ΥΨΗΛΟΣ**, οι έλεγχοι, αξιολογήσεις και έρευνες πρέπει να είναι **«ιδιαίτερα εκτεταμένοι»**, συμπληρούμενοι από τα πρόσθετα μέτρα που απαιτεί ο κίνδυνος - ενδεικτικά **πρόσθετες πληροφορίες για τη δραστηριότητα ή την οικονομική κατάσταση του πελάτη και για την πηγή των οικονομικών του πόρων**. Η ενεργοποίηση είναι επομένως **αυτόματη από την ίδια την αξιολόγηση του λογιστή**, χωρίς κατάλογο περιπτώσεων.
- **Δεσμευμένη περίπτωση (3 kap. 17 §).** Όταν ο πελάτης είναι εγκατεστημένος σε **τρίτη χώρα υψηλού κινδύνου** της Επιτροπής, τα μέτρα περιλαμβάνουν **τουλάχιστον** αυστηρότερη παρακολούθηση και υποχρεωτικά **τέσσερα**: (1) πρόσθετες πληροφορίες για πελάτη και πραγματικό δικαιούχο· (2) πρόσθετες πληροφορίες για σκοπό και φύση της σχέσης ή της συναλλαγής· (3) πληροφορίες για την **οικονομική κατάσταση και την προέλευση των πόρων τόσο του πελάτη όσο και του πραγματικού δικαιούχου**· (4) **έγκριση από αρμόδιο υπεύθυνο λήψης αποφάσεων** για τη σύναψη ή τη διατήρηση. **Δεν** απαιτούνται για υποκαταστήματα/θυγατρικές νομικών προσώπων εντός ΕΟΧ υπό **τρεις σωρευτικές** προϋποθέσεις.
- **ΠΕΠ (3 kap. 19-20 §§).** Πάντοτε (α) κατάλληλα μέτρα για την προέλευση των περιουσιακών στοιχείων, (β) **αυστηρότερη συνεχής παρακολούθηση** και ενισχυμένη εποπτεία των συναλλαγών, (γ) **έγκριση από αρμόδιο υπεύθυνο** πριν από τη σύναψη ή τη λήξη της σχέσης. Ισχύουν και για **μέλη οικογένειας και γνωστούς συνεργάτες**. **Σουηδική ιδιαιτερότητα χρόνου.** Τα μέτρα εξακολουθούν **για 18 μήνες** μετά την παύση του δημόσιου λειτουργήματος, και **μετά** την 18μηνη περίοδο εφαρμόζονται **μόνον εφόσον** ο κίνδυνος εξακολουθεί να αξιολογείται ως υψηλός. **Όταν παύσουν να ισχύουν για τον ΠΕΠ, παύουν αυτοδικαίως και για τα μέλη της οικογένειας και τους γνωστούς συνεργάτες.**

**Εθνικοί παράγοντες πέραν των ενωσιακών Παραρτημάτων.** Τέσσερις είναι διακριτά σουηδικοί:

- **Ο κίνδυνος μοντέλου (*modellrisk*, 6 kap. 1 § andra stycket).** Ο υπόχρεος που χρησιμοποιεί **μοντέλα** για την αξιολόγηση ή ταξινόμηση κινδύνου, για την παρακολούθηση ή για άλλες διαδικασίες, οφείλει να διαθέτει **και διαδικασίες διαχείρισης του κινδύνου μοντέλου**, με σκοπό την αξιολόγηση και διασφάλιση της ποιότητάς τους. **Απαίτηση με άμεση σημασία για κάθε γραφείο που χρησιμοποιεί αυτοματοποιημένα εργαλεία ελέγχου πελατών - και σπάνια εφαρμοζόμενη.**
- **Ο έλεγχος καταλληλότητας του προσωπικού (*lämplighetsprövning*).** «Du ska ha rutiner för att säkerställa lämpligheten hos dina anställda, uppdragstagare och andra som på liknande grund deltar i verksamheten, om de utför arbetsuppgifter av betydelse för att förhindra penningtvätt…» - ο έλεγχος πρέπει να είναι **αναλογικός** προς τα καθήκοντα και τη λειτουργία του προσώπου **και προς τη γενική αξιολόγηση κινδύνου** της δραστηριότητας.
- **Η υποχρεωτική αναζήτηση στο μητρώο πραγματικών δικαιούχων (3 kap. 8 §).** Η έρευνα περιλαμβάνει **κατ' ελάχιστον αναζήτηση στο μητρώο *verklig huvudman* του Bolagsverket** - δεν είναι προαιρετική. Δεν απαιτείται για εισηγμένες σε ρυθμιζόμενη αγορά ΕΟΧ ή αντίστοιχη εκτός ΕΟΧ και για θυγατρικές τους. **Αν, μετά τα μέτρα, προκύψει ότι το νομικό πρόσωπο δεν έχει πραγματικό δικαιούχο, θεωρείται τέτοιος ο πρόεδρος του διοικητικού συμβουλίου, ο διευθύνων σύμβουλος ή ισοδύναμο στέλεχος.**
- **Η μεταφορά των υποχρεώσεων στον εργοδότη (2 kap. 16 §).** Όταν υπόχρεος φυσικό πρόσωπο ασκεί τη δραστηριότητα **ως υπάλληλος νομικού προσώπου**, οι υποχρεώσεις γενικής εκτίμησης κινδύνου, διαδικασιών, εκπαίδευσης, καταλληλότητας και εσωτερικού ελέγχου **βαρύνουν το νομικό πρόσωπο** - ρύθμιση ταυτόσημη με το άρθρο 5 παρ. 2 του ελληνικού ν. 4557/2018.

**Τρίτες χώρες υψηλού κινδύνου.** Ισχύει ο ενωσιακός κατάλογος (Παράρτημα του κατ' εξουσιοδότηση Καν. (ΕΕ) 2016/1675), όπως τροποποιήθηκε τελευταία με τους Καν. (ΕΕ) **2026/46 και 2026/83** (9.1.2026), με **26 δικαιοδοσίες**. Αφγανιστάν, Αλγερία, Ανγκόλα, Βολιβία, Βρετανικές Παρθένοι Νήσοι, Καμερούν, Ακτή Ελεφαντοστού, Β. Κορέα, Λ.Δ. Κονγκό, Αϊτή, Ιράν, Κένυα, Λάος, Λίβανος, Μονακό, Μιανμάρ, Ναμίμπια, Νεπάλ, Ρωσική Ομοσπονδία, Ν. Σουδάν, Συρία, Τρινιντάντ και Τομπάγκο, Βανουάτου, Βενεζουέλα, Βιετνάμ, Υεμένη. **Δεν περιλαμβάνονται πλέον** Μπαρμπάντος, Παναμάς, Φιλιππίνες, Νιγηρία, Ν. Αφρική, ΗΑΕ, Σενεγάλη, Γιβραλτάρ, Τζαμάικα και Ουγκάντα. **Ο κατάλογος πρέπει να ελέγχεται πριν από κάθε εφαρμογή ενισχυμένων μέτρων.**

### 23.2 Κατάλογος Β - ύποπτες ενδείξεις

*Πηγή: «Information till redovisningskonsulter och skatterådgivare», Samordningsfunktionen/Polismyndigheten, Μάρτιος 2025 - οι τρεις κατάλογοι «Varningssignaler», αναδιαταγμένοι στις έξι οικογένειες. Το έγγραφο προειδοποιεί ρητά ότι ενδείκνυται ενισχυμένος έλεγχος **ιδίως όταν περισσότερα σημάδια εμφανίζονται ταυτόχρονα ή είναι επαναλαμβανόμενα** («särskilt i de fall där flera varningstecken förekommer samtidigt eller är återkommande»).*

**Πρώτα οι πέντε γνωστές μεθοδολογίες (*tillvägagångssätt*)** που το έγγραφο περιγράφει αυτοτελώς, γιατί οργανώνουν τους δείκτες:

- **(α) Πληρωμές που «έγιναν κατά λάθος»** - χρήματα μπαίνουν στον εταιρικό λογαριασμό χωρίς αιτία και ο επιχειρηματίας καλείται να τα επιστρέψει **σε άλλον λογαριασμό από αυτόν από τον οποίο ήρθαν**.
- **(β) Ύποπτα ψευδή ή αναληθή τιμολόγια** - με τη διάκριση που κάνει το ίδιο το έγγραφο. **Αναληθές (*osann faktura*)** είναι εκείνο που καταρτίζεται **σε συνεννόηση εκδότη και πληρωτή** και καλύπτει πληρωμές που γίνονται «για τα μάτια» (αγορές που δεν έγιναν ή περιγράφονται εσφαλμένα)· **ψευδές (*falsk faktura*)** είναι εκείνο που έχει σταλεί από **άλλον από τον φερόμενο ως εκδότη**, χωρίς καμία αγορά - τυπικό εργαλείο απάτης.
- **(γ) «Τερματοφύλακες» (*målvakter*)** - πρόσωπα που εμφανίζονται ως μέλη διοίκησης αλλά σπανίως είναι οι πραγματικοί εκπρόσωποι. Τα αδικήματα είναι δυσδιάκριτα γιατί συντελούνται εντός εδραιωμένων εταιρικών δομών· **όταν η ετήσια έκθεση δημοσιοποιηθεί, η εταιρεία έχει συχνά ήδη πτωχεύσει και ο πρωταγωνιστής έχει ξεκινήσει νέα**.
- **(δ) Πληρωμές εξωτερικού** - κατακερματισμός και μεταφορά μεταξύ πολλών λογαριασμών και **κατά προτίμηση πολλών δικαιοδοσιών**. Το έγγραφο επισημαίνει ότι FATF και ΟΟΣΑ έχουν υποδείξει μεγάλους κινδύνους στο διασυνοριακό εμπόριο και ότι, όπου αυτό υπάρχει στον πελάτη σας, **φέρετε ευθύνη να το εξετάσετε στενότερα**.

- **(ε) Ψευδή στοιχεία στα βιβλία** - χρήματα από ύποπτη δραστηριότητα **λογιστικοποιούνται ως πωλήσεις και εξέρχονται «λευκά» ως μισθός και μέρισμα**.

### *Β.1 Ταυτότητα και συμπεριφορά του πελάτη*

| | Ένδειξη |
|---|---|
| 1 | **Δύσκολος έλεγχος** της ταυτότητας ή των στοιχείων επικοινωνίας του πελάτη ή του εκπροσώπου του - π.χ. απροθυμία παροχής λεπτομερειών, χρήση **ταχυδρομικής θυρίδας**, ασαφή στοιχεία διεύθυνσης. |
| 2 | Ο πελάτης μπορεί να προσκομίσει **μόνο αντίγραφο** διαβατηρίου ή εγγράφων ταυτότητας. |
| 3 | Χρήση **αλλοδαπών εγγράφων ταυτότητας γνωστών για συχνή πλαστογράφηση** ή δυσχερώς επαληθεύσιμων κατά τον έλεγχο. |
| 4 | Ο πελάτης είναι εγκατεστημένος σε **χώρα εκτός ΕΟΧ που η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχει χαρακτηρίσει υψηλού κινδύνου**. |
| 5 | Ο πελάτης ή ο **πραγματικός δικαιούχος** του είναι **ΠΕΠ, μέλος οικογένειας ή γνωστός συνεργάτης** ΠΕΠ. |
| 6 | **Σχέση που συνάπτεται εξ αποστάσεως** ή/και όπου ο εκπρόσωπος/αντιπρόσωπος **δεν είναι προσωπικά παρών** - π.χ. ο πελάτης έδωσε πληρεξούσιο σε άλλον. |
| 7 | Ο εκπρόσωπος του πελάτη **υπήρξε στο παρελθόν ενεργός σε πολλές βραχύβιες εταιρείες**. |
| 8 | **Ύποπτες σχέσεις αχυρανθρώπου (*bulvanförhållanden*)**, όπου φαίνεται ότι ο πελάτης ενεργεί για λογαριασμό άλλου - π.χ. **συνοδεύεται ή φαίνεται να επιτηρείται** κατά τις επαφές. |
| 9 | Ο πελάτης ή ο εκπρόσωπός του **εμφανίζεται σε δικαστικές αποφάσεις**. |
| 10 | Ο πελάτης εμφανίζεται σε **καταλόγους προειδοποίησης** (*varningslistor*) - π.χ. της **Svensk Handel** ή της **Finansinspektionen**. |
| 11 | Ο εκπρόσωπος είναι **εξωτερικό πρόσωπο χωρίς σύνδεση με την εταιρεία**· ή δηλώνεται ως **έχων μεταναστεύσει ή διαμένων στο εξωτερικό**. |
| 12 | **Απροθυμία** παροχής λεπτομερειών ή απάντησης σε ερωτήσεις για τα οικονομικά του. |
| 13 | **Σοβαρά κενά γνώσης για τις ίδιες του τις υποθέσεις**· **μη ρεαλιστικές εξηγήσεις** για μετρητά ή συναλλαγές· χρησιμοποιεί εκπρόσωπο που εμφανίζεται ως δικαιούχος λογαριασμού με πληρεξούσιο. |
| 14 | **Αδικαιολόγητα υψηλή γνώση της νομοθεσίας κατά της νομιμοποίησης.** |
| 15 | **Αμυντική συμπεριφορά** στις ερωτήσεις ταυτοποίησης· **υπερβολική έγνοια να δικαιολογήσει** τις συναλλαγές. |
| 16 | **Ασυνήθιστο ενδιαφέρον για τα συστήματα εσωτερικού ελέγχου** του γραφείου και για τις διαδικασίες ταυτοποίησης και αναφοράς. |
| 17 | Πολλά, φαινομενικά αδικαιολόγητα **ταξίδια στο εξωτερικό**· **ζει πέραν των φαινομενικών δυνατοτήτων του**. |
| 18 | **Χρησιμοποιεί προσωπικούς λογαριασμούς για εταιρικές συναλλαγές.** |
| 19 | Το τηλέφωνο οικίας ή επιχείρησης είναι **τακτικά αποσυνδεδεμένο ή ανύπαρκτο**. |

### *Β.2 Οι συναλλασσόμενοι του πελάτη*

| | Ένδειξη |
|---|---|
| 1 | **Αιφνίδια αύξηση της συχνότητας ή της αξίας των συναλλαγών με συγκεκριμένο αντισυμβαλλόμενο**, χωρίς εύλογη εξήγηση. |
| 2 | Συναλλαγές **χωρίς προφανή σκοπό ή εμπορική λογική, που εμπλέκουν ενδεχομένως συνδεδεμένα μέρη**. |
| 3 | Συναλλαγές **μέσω ενδιαμέσων χωρίς προφανή εμπορικό λόγο, ιδίως αλλοδαπών**. |
| 4 | Συναλλαγές με **υπεράκτιες «τράπεζες-κέλυφος» (*shell banks*) των οποίων η επωνυμία μοιάζει πολύ με εκείνη γνωστής μεγάλης τράπεζας** - και οι οποίες δεν υπόκεινται σε εποπτεία τραπεζικής αρχής. |
| 5 | **Μεγάλος αριθμός τιμολογίων από έναν προμηθευτή ή ομάδα προμηθευτών** - υπόνοια ψευδών τιμολογίων ή **απάτης καρουσέλ**. |
| 6 | Τιμολόγια πελάτη **χωρίς τα αναγκαία έγγραφα μεταφοράς**, με παρουσία πληρωμών σε μετρητά - υπόνοια απάτης καρουσέλ. |
| 7 | **Τιμολόγηση από οργανισμούς σε δικαιοδοσίες με ανεπαρκή νομοθεσία AML**, γνωστές για **τραπεζικό απόρρητο** και για φορολογικούς παραδείσους νομικών προσώπων. |
| 8 | **Αμοιβές συμβούλων σε υπεράκτιες εταιρείες**· **δάνεια εξασφαλισμένα με υπεράκτιες τραπεζικές εγγυήσεις**. |
| 9 | **Μεγάλες πληρωμές σε θυγατρικές ή οντότητες που δεν φαίνονται εμπορικά αιτιολογημένες.** |
| 10 | **Ίδρυση αλλοδαπών θυγατρικών ή υποκαταστημάτων** που φαίνονται περιττά για τη λειτουργία, αλλά **χρησιμοποιούνται για να επηρεάσουν το κόστος μεταβίβασης**. |
| 11 | **Ζητείται από τον λογιστή να συνδέσει τον πελάτη με αλλοδαπό πιστωτικό ίδρυμα** για άνοιγμα λογαριασμού, **παρότι ο πελάτης δεν έχει εκεί δραστηριότητα ούτε σαφή μελλοντικό σχεδιασμό**. |
| 12 | Ο πελάτης έχει **πρόσφατα συνάψει πολλές νέες επιχειρηματικές σχέσεις με διάφορους χρηματοπιστωτικούς φορείς**. |
| 13 | Ο πελάτης δηλώνει **επανειλημμένα ως νέο χρέος ένα ανύπαρκτο ή ήδη εξοφλημένο χρέος**. |

### *Β.3 Οι όροι των συναλλαγών*

| | Ένδειξη |
|---|---|
| 1 | Το **μέγεθος ή η συχνότητα** των συναλλαγών **δεν συνάδει με το κανονικό μοτίβο** του πελάτη ή/και **στερείται εμπορικού χαρακτήρα** (*affärsmässighet*). |
| 2 | Το **μοτίβο συναλλαγών άλλαξε** μετά τη σύναψη της σχέσης. |

| | |
|---|---|
| 3 | **Απουσιάζουν συναλλαγές για λειτουργικά έξοδα** - μια επιχείρηση που δεν πληρώνει τίποτε για να λειτουργήσει. |
| 4 | **Ταχύτητα.** Μεγάλες καταθέσεις και αναλήψεις **μέσα σε λίγες ώρες**. |
| 5 | Συναλλαγές που **διευκολύνουν την ανωνυμία** (ταχυδρομικές επιταγές, εικονικές μέθοδοι πληρωμής). |
| 6 | **Δόμηση (*structuring*).** Εμφανής κατάτμηση για **αποφυγή των απαιτήσεων ταυτοποίησης ή των ορίων αναφοράς**. |
| 7 | **Αγορές ή πωλήσεις περιουσιακών στοιχείων χωρίς προφανή λόγο**· αγορές σε τιμές **αισθητά πάνω ή κάτω** από την αγοραία αξία. |
| 8 | **Μεγάλες επενδυτικές αγορές με ταμειακή αξία, ακολουθούμενες γρήγορα από σημαντικό δανεισμό.** |
| 9 | **Απροσδόκητη πρόωρη ρευστοποίηση επένδυσης**, ιδίως όταν ζητείται **απαλλαγή τέλους υπέρ τρίτου** ή όταν ο πελάτης **αδιαφορεί για το κόστος** της ρευστοποίησης. |
| 10 | **Απροσδόκητη πρόωρη εξόφληση δανείου ή πίστωσης**, αποκλίνουσα από τη συνήθη συμπεριφορά. |
| 11 | **Εισφορές κεφαλαίου με προφανώς υπερτιμημένα περιουσιακά στοιχεία**, ή με στοιχεία προερχόμενα από **λογαριασμό ανοικτής πίστωσης που έχει σχηματιστεί εν μέρει από μετρητά**. |
| 12 | **Μη αιτιολογημένες αυξήσεις κεφαλαίου** ή **απροσδόκητες εισφορές μετόχων**. |
| 13 | **Ασυνήθιστα περίπλοκες εταιρικές δομές**· **ασυνήθιστα μεγάλες συναλλαγές σε συνάλλαγμα**, ιδίως όταν εμπλέκουν τίτλους ή δομημένα προϊόντα. |

### *B.4 Πληρωμές και χρηματικές ροές*

| | Ένδειξη |
|---|---|
| 1 | **Ασυνήθιστα μεγάλες συναλλαγές σε μετρητά.** |
| 2 | **Επιχείρηση εντάσεως μετρητών χωρίς κλαδική δικαιολόγηση.** |
| 3 | **Εισφορές μετρητών κατά τη σύσταση της εταιρείας ή σε αύξηση κεφαλαίου.** |
| 4 | **Ασυνήθιστες πληρωμές από ασαφή πηγή που δεν αντιστοιχούν στις πωλήσεις.** |
| 5 | **Μεγάλες ή ασυνήθιστες πληρωμές σε ξένο νόμισμα για επενδύσεις, από λογαριασμούς που δεν ανήκουν στον πελάτη.** |
| 6 | **Κεφάλαια ή περιουσιακά στοιχεία μετακινούνται προς χώρες ή αλλοδαπές δομές με περιορισμένη διαφάνεια**, χωρίς εύλογη εξήγηση. |
| 7 | **Τα κεφάλαια της εταιρείας σπανίως παραμένουν στον εταιρικό λογαριασμό για κάποιο διάστημα.** |
| 8 | **Καταθέσεις που γίνονται και επιστρέφονται στον ίδιο ή σε άλλον λογαριασμό πριν ολοκληρωθεί η συναλλαγή.** |
| 9 | **Υπερβολικές ή ασυνήθιστες προμήθειες και αμοιβές αντιπροσώπων**· μεγάλες πληρωμές για **απροσδιόριστες υπηρεσίες** ή δάνεια προς συμβούλους, συνδεδεμένα μέρη, υπαλλήλους - **ή δημοσίους υπαλλήλους**. |
| 10 | **Πληρωμές για μη προσδιορισμένες υπηρεσίες ή προδήλως δυσανάλογες** προς την παρασχεθείσα υπηρεσία. |
| 11 | **Νέα επιχειρηματική σχέση συνδεδεμένη με χώρα υψηλού κινδύνου.** |
| 12 | **Ακατανόητες ενδοομιλικές συναλλαγές.** |
| 13 | **Ζητήθηκαν υπηρεσίες διαχείρισης επενδύσεων για περιουσιακά στοιχεία ασαφούς προέλευσης** ή με ανεξήγητο τρόπο. |

### *B.5 Αποτελέσματα και οικονομικές καταστάσεις*

| | Ένδειξη |
|---|---|
| 1 | **Έσοδα δυσανάλογα προς τον κλάδο** δραστηριότητας. |
| 2 | **Δυσανάλογος κύκλος εργασιών σε μικρή επιχείρηση.** |
| 3 | **Αδικαιολόγητες, ανεξήγητες μεταβολές κερδών.** |
| 4 | **Τα βιβλία δείχνουν τακτικά πωλήσεις κάτω του κόστους** που φέρνουν την εταιρεία σε ζημία, και αυτό **συνεχίζεται χωρίς εύλογη εξήγηση**. |
| 5 | **Οικονομικές ζημίες συνοδευόμενες από ασυνήθιστες συναλλαγές, ενώ ο εντολέας φαίνεται αδιάφορος.** |
| 6 | **Καμία απασχόληση προσωπικού**, αφύσικη για τον τύπο της επιχείρησης. |
| 7 | **Ύποπτη λύση της εταιρείας λίγο μετά τη σύστασή της.** |
| 8 | **Δημιουργήθηκαν εταιρείες χωρίς σαφή εμπορικό σκοπό.** |
| 9 | **Αγορές αγαθών (σκάφη, πολυτελή αυτοκίνητα) άσχετων με τη δραστηριότητα** της εταιρείας. |
| 10 | **Ο πελάτης δεν είναι βέβαιος πού βρίσκονται τα λογιστικά του βιβλία και η τεκμηρίωσή του.** |
| 11 | **Η πραγματική δραστηριότητα διαφέρει από τον καταστατικό σκοπό**· **ασαφής ή αόριστη περιγραφή δραστηριότητας**· δηλωμένες **ασύμβατες μεταξύ τους δραστηριότητες**· **επενδύσεις ασυνεπείς προς το προφίλ** της εταιρείας. |
| 12 | **Πολλαπλές τροποποιήσεις του καταστατικού σε σύντομο διάστημα** (αντικείμενο δραστηριότητας, έδρα, συχνές αλλαγές διοίκησης)· **τακτικές - ετήσιες - αλλαγές ελεγκτών, λογιστών, συμβούλων**· ο πελάτης **απασχολεί πολλούς διαφορετικούς λογιστές/συμβούλους** ταυτόχρονα. |
| 13 | **Ετήσιες εκθέσεις που υποβάλλονται καθυστερημένα ή δεν υποβάλλονται καθόλου**· **λογαριασμοί που δεν υποστηρίζονται από τις ετήσιες εκθέσεις ή τις εκθέσεις διαχείρισης**. |

| | |
|---|---|
| 14 | **Έγγραφα που δεν υποστηρίζονται από τα λοιπά στοιχεία του πελάτη**· στοιχεία της **βεβαίωσης καταχώρισης ασυνεπή προς όσα δήλωσε ο εκπρόσωπος** (επωνυμία, εκπρόσωπος, αριθμός οργανισμού, διεύθυνση). |
| 15 | **Απουσία ιχνών ότι η συναλλαγή έγινε** - κανένα πραγματικό αποδεικτικό στοιχείο ότι έλαβε χώρα. |
| 16 | **Υπόνοια ψευδών ή αναληθών τιμολογίων** (ανωμαλίες στα τιμολόγια προμηθευτών)· **τιμολόγια μη σύμφωνα με τις απαιτήσεις του λογιστικού νόμου (*bokföringslagen*)**· τιμολόγια που αφορούν **υπηρεσίες άσχετες με τη δραστηριότητα** της εταιρείας. |
| 17 | **Τιμολόγια αγοράς που ακολουθούνται συστηματικά από τιμολόγια πώλησης σχεδόν ταυτόσημου ποσού.** |
| 18 | **Μη εξουσιοδοτημένες ή εσφαλμένα καταχωρημένες συναλλαγές.** |
| 19 | **Ο πελάτης ζητεί να καταχωρηθούν συναλλαγές χωρίς παραστατικά.** |

### *B.6 Εσωτερικές ενδείξεις (υπάλληλοι του γραφείου) - εσωτερικός έλεγχος, ΟΧΙ αναφορά στη Finanspolisen*

Πηγή. Οι εσωτερικές υποχρεώσεις του νόμου και της καθοδήγησης - **διαδικασίες καταλληλότητας** για υπαλλήλους, αναδόχους και κάθε συμμετέχοντα στη δραστηριότητα, **αναλογικές** προς τα καθήκοντά τους και προς τη γενική αξιολόγηση κινδύνου· **συνεχής και τεκμηριωμένη εκπαίδευση** (2 kap. 14 §)· **λειτουργία κανονιστικής συμμόρφωσης** - όπου δεν δικαιολογείται η πλήρης διάρθρωση τριών ρόλων του 6 kap. 2 §, οι διαδικασίες πρέπει πάντως να διασφαλίζουν **μία *funktion för regelefterlevnad*, η οποία είναι και υπεύθυνη για τις αναφορές προς τη Finanspolisen**· **σύστημα καταγγελίας ύποπτων παραβάσεων** με προστασία των καταγγελλόντων· και **ρητή απαγόρευση αντιποίνων**:

> ***«Du får inte utsätta en anställd, uppdragstagare eller någon annan som på liknande grund deltar i verksamheten för repressalier på grund av att personen har informerat om misstänkt penningtvätt eller finansiering av terrorism internt eller till Finanspolisen.»***

Το έγγραφο υπενθυμίζει επίσης ότι οι εργαζόμενοι που εκπληρώνουν τις υποχρεώσεις **κινδυνεύουν από απειλές, εκδίκηση ή άλλες εχθρικές ενέργειες τρίτων** και ότι ο υπόχρεος οφείλει να λάβει διαδικασίες και μέτρα προστασίας τους.

Ενδείξεις που ενεργοποιούν **εσωτερική** εξέταση:

| | **Ένδειξη** |
|---|---|
| 1 | **Ο πελάτης προσφέρει στον λογιστή ή τον σύμβουλο χρήματα, αμοιβή ή ασυνήθιστα οφέλη με ύποπτο τρόπο** - δείκτης που περιλαμβάνεται **ρητά στην καθοδήγηση** ως *varningssignal*, αλλά η πρώτη αντίδραση σε αυτόν είναι **εσωτερική**. |
| 2 | **Ασυνήθιστο ενδιαφέρον του πελάτη για τα εσωτερικά συστήματα ελέγχου και για τις διαδικασίες ταυτοποίησης και αναφοράς** - προσπάθεια χαρτογράφησης των αμυνών σας μέσω υπαλλήλου. |
| 3 | **Υπάλληλος που δεν έχει περάσει τη διαδικασία καταλληλότητας** παρότι εκτελεί καθήκοντα σημαντικά για την πρόληψη· ή που την πέρασε πριν από πολύ καιρό και **δεν επανεξετάστηκε** παρά τη μεταβολή των καθηκόντων του. |
| 4 | **Ελλείψεις στην τεκμηριωμένη εκπαίδευση.** Ο κατάλογος συμμετεχόντων, το περιεχόμενο ή η ημερομηνία **δεν έχουν καταγραφεί** - η τεκμηρίωση απαιτείται από τις *föreskrifter* και είναι **από τα πρώτα που ελέγχει η Länsstyrelsen**. |
| 5 | **Καμία λειτουργία κανονιστικής συμμόρφωσης**, ή λειτουργία που **δεν είναι υπεύθυνη για τις αναφορές** προς τη Finanspolisen - δομικό κενό, όχι διαδικαστικό. |
| 6 | **Το σύστημα καταγγελιών δεν είναι λειτουργικό**, ή υπάλληλος **δίστασε να το χρησιμοποιήσει**, ή **υπέστη οποιαδήποτε δυσμενή συνέπεια** μετά από εσωτερική αναφορά. |
| 7 | **Υπάλληλος που δέχθηκε απειλή ή πίεση από πελάτη** μετά από ερωτήσεις δέουσας επιμέλειας - ενεργοποιεί **τόσο** την υποχρέωση προστασίας **όσο και** επανεκτίμηση του κινδύνου του πελάτη. |
| 8 | **Χρήση αυτοματοποιημένου εργαλείου ελέγχου πελατών χωρίς διαδικασίες διαχείρισης του κινδύνου μοντέλου** - αυτοτελής παράβαση του 6 kap. 1 §. |
| 9 | **Ένδειξη διαρροής.** Υπάλληλος που άφησε να εννοηθεί στον πελάτη ότι γίνεται αξιολόγηση ή ότι στάλθηκε αναφορά - **ποινικό αδίκημα** στη Σουηδία, με ευθύνη **του ίδιου του υπαλλήλου**. |
| 10 | **Ο ίδιος ο υπάλληλος ή μέλος της διοίκησης εμπίπτει στον φραγμό καταλληλότητας** (σημαντική παράβαση επιχειρηματικών υποχρεώσεων ή καταδίκη για σοβαρό έγκλημα) - **υποχρεωτική δήλωση στην εποπτική αρχή για κάθε μεταβολή στη διοίκηση**. |

## 24. Δανία

Περιεχόμενα

*(Ισοτιμία κατά προσέγγιση, 1 EUR ≈ 7,46 DKK. Τα ποσά σε ευρώ δίνονται μόνο ως τάξη μεγέθους.)*

### 24.1 Κατάλογος Α - παράγοντες αυξημένου κινδύνου

**Βαθμίδα του κλάδου κατά την εθνική εκτίμηση κινδύνου.** Ισχύουσα: **«Den nationale risikovurdering af hvidvask i Danmark 2022»** (Hvidvasksekretariatet/NSK, έκδοση Ιανουαρίου 2023, η τρίτη κατά σειρά· **δεν έχει αντικατασταθεί**). Κλίμακα τεσσάρων βαθμίδων. *Begrænset / moderat / betydelig / høj*.

Ο τομέας **«Godkendte revisorer, bogholdere, skatterådgivere mv.» κατατάσσεται στο «betydelig» - σημαντικός κίνδυνος, τρίτη από τις τέσσερις βαθμίδες**, **όχι** υψηλού. Κύριες απειλές. **Χρήση εταιρειών-οχημάτων για φοροδιαφυγή, διασυνοριακές ροές κεφαλαίων, απάτες ΦΠΑ**.

**Υψηλού κινδύνου (*høj*)** αξιολογούνται χωριστά οι **πάροχοι υπηρεσιών σε επιχειρήσεις** (σύσταση εταιρειών, *c/o* διευθύνσεις), τα πιστωτικά ιδρύματα, η ανταλλαγή συναλλάγματος, οι μεταφορές κεφαλαίων/*hawala*, οι νομικές δομές και η νομιμοποίηση μέσω εμπορίου. **Πρακτική συνέπεια.** Μόλις το λογιστικό γραφείο αναλάβει παρεμπιπτόντως σύσταση εταιρείας ή έδρα για πελάτη, **μετατοπίζεται από το «betydelig» στο «høj»** - και ταυτόχρονα αποκτά υποχρέωση εγγραφής.

**Δύο κλίμακες που δεν πρέπει να συγχέονται.** Η τετραβάθμια *begrænset/moderat/betydelig/høj* είναι εκείνη με την οποία η **εθνική αξιολόγηση** βαθμολογεί κλάδους και απειλές. Η αξιολόγηση που κάνει ο **ίδιος ο λογιστής για κάθε πελάτη** είναι **τριβάθμια** - ***begrænset / normal / øget risiko*** - και καθορίζει την έκταση των μέτρων. **Απλουστευμένα** στον περιορισμένο, **τυποποιημένα** στον κανονικό, **ενισχυμένα** στον αυξημένο. Διενεργείται κατά τη σύναψη, όταν μεταβάλλονται οι κρίσιμες περιστάσεις και σε κάθε άλλη πρόσφορη στιγμή. Η κατάταξη του κλάδου δεν προδικάζει την κατάταξη του πελάτη· είναι όμως στοιχείο που ο λογιστής **οφείλει** να συνεκτιμήσει.

**Πότε η ενισχυμένη επιμέλεια είναι ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗ (πέραν τρίτων χωρών και ΠΕΠ).** Ο δανικός νόμος δεν κατονομάζει κλειστό κατάλογο· θέτει **γενική ρήτρα - όποτε ο υπόχρεος κρίνει ότι υπάρχει αυξημένος κίνδυνος**, με **υποχρεωτική** συνεκτίμηση των παραγόντων του **Παραρτήματος 3** και κάθε άλλου κρίσιμου παράγοντα.

**Οι τέσσερις παράγοντες που ενεργοποιούν στην πράξη την ενισχυμένη επιμέλεια σε συνήθη λογιστικό φάκελο:**

| | Παράγοντας |
|---|---|
| 1 | **δομή ιδιοκτησίας ασυνήθης ή υπερβολικά πολύπλοκη** σε σχέση με τη δραστηριότητα· |
| 2 | **επιχείρηση εντάσεως μετρητών**· |
| 3 | **πληρωμές από άγνωστους ή μη συνδεδεμένους τρίτους**· |
| 4 | **σχέση ή συναλλαγή χωρίς φυσική παρουσία** και χωρίς ασφαλή μέσα ηλεκτρονικής ταυτοποίησης. |

**Λοιποί παράγοντες του Παραρτήματος 3.** Επιχειρηματική σχέση υπό ασυνήθεις περιστάσεις· πελάτες σε γεωγραφικές περιοχές υψηλότερου κινδύνου· εταιρείες διαχείρισης προσωπικής περιουσίας· **εικονικοί μέτοχοι (*nomineeaktionærer*) ή ανώνυμες μετοχές**· υπήκοος τρίτης χώρας που ζητεί άδεια διαμονής ή ιθαγένεια έναντι μεταφορών κεφαλαίων, αγοράς ακινήτων/ομολόγων ή επένδυσης· *private banking*· προϊόντα ή συναλλαγές που ευνοούν την **ανωνυμία**· πληρωμές από άγνωστους τρίτους· **νέα προϊόντα, νέες επιχειρηματικές διαδικασίες και νέες τεχνολογίες**· συναλλαγές σε πετρέλαιο, όπλα, πολύτιμα μέταλλα, καπνικά, πολιτιστικά αγαθά και αντικείμενα αρχαιολογικής/ιστορικής/θρησκευτικής σημασίας, ελεφαντόδοντο και προστατευόμενα είδη· χώρες που αξιόπιστες πηγές χαρακτηρίζουν ως στερούμενες αποτελεσματικών συστημάτων AML/CFT· χώρες με σημαντική διαφθορά ή εγκληματικότητα· χώρες υπό κυρώσεις ή εμπάργκο ΕΕ/ΟΗΕ· χώρες που χρηματοδοτούν, στηρίζουν ή φιλοξενούν τρομοκρατική δράση.

**Ειδικά για πελάτη με έδρα σε χώρα του καταλόγου υψηλού κινδύνου της Επιτροπής**, και τα **έξι** μέτρα του § 17, stk. 2 είναι υποχρεωτικά **σωρευτικά**: (1) πρόσθετες πληροφορίες για πελάτη και πραγματικούς δικαιούχους· (2) πρόσθετες πληροφορίες για την επιδιωκόμενη φύση της σχέσης· (3) **προέλευση κεφαλαίων και πηγή περιουσίας** τόσο του πελάτη όσο και του πραγματικού δικαιούχου· (4) λόγοι των επιδιωκόμενων ή εκτελεσθεισών συναλλαγών· (5) **έγκριση** σύναψης ή συνέχισης· (6) **ενισχυμένη παρακολούθηση** με αύξηση του αριθμού των ελέγχων και επιλογή μοτίβων προς λεπτομερέστερη διερεύνηση. Προστίθενται ένα ή περισσότερα **μέτρα μετριασμού** για τις συναλλαγές (πρόσθετα στοιχεία επιμέλειας, ενισχυμένοι/συστηματικοί μηχανισμοί αναφοράς, ή περιορισμός των σχέσεων) και, όπου κρίνεται κρίσιμο, η **πρώτη πληρωμή μέσω λογαριασμού στο όνομα του πελάτη** σε πιστωτικό ίδρυμα με τουλάχιστον ισοδύναμες απαιτήσεις.

**Παγίδα παραπομπής.** Τόσο η έγκριση επί τρίτων χωρών (§ 17, stk. 2, nr. 5) όσο και η έγκριση επί ΠΕΠ (§ 18, stk. 3) απαιτούνται «από το πρόσωπο που έχει οριστεί κατά το § 7, stk. 2». Επειδή όμως το § 7, stk. 2 **δεν εφαρμόζεται στους υπόχρεους nr. 14-17** (περιορίζεται στα nr. 1-8, 9, 10, 18 και 22), στα λογιστικά και ελεγκτικά γραφεία **δεν υπάρχει τέτοιο ορισμένο πρόσωπο**. Η έγκριση ανήκει, εκ των πραγμάτων, στην **καθημερινή διοίκηση**. Η απόδοση «έγκριση ανώτερης διοίκησης» είναι ορθή ως προς το αποτέλεσμα, όχι ως προς τον μηχανισμό.

**Εθνικοί παράγοντες πέραν των ενωσιακών Παραρτημάτων.** Τρεις είναι καθαρά δανικοί:

- **Η υποχρεωτική συνεκτίμηση εθνικών πηγών στην εκτίμηση κινδύνου.** Ο ίδιος ο νόμος (§ 7) **δεν** μνημονεύει καμία εξωτερική αξιολόγηση. Η **οδηγία της Erhvervsstyrelsen** όμως απαριθμεί ως πηγές **που πρέπει** να ενσωματωθούν. Τα Παραρτήματα 2 και 3· την **εθνική αξιολόγηση κινδύνου ξεπλύματος** του Hvidvasksekretariatet· την **εθνική αξιολόγηση κινδύνου χρηματοδότησης τρομοκρατίας της PET** (δανική υπηρεσία ασφαλείας και πληροφοριών)· και την **υπερεθνική αξιολόγηση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής**. **Αν μια πηγή χαρακτηρίζει υψηλού κινδύνου έναν τύπο πελάτη που το γραφείο έχει, ο λογιστής οφείλει να ενσωματώσει την αξιολόγηση αυτή - και αν αποκλίνει, να αιτιολογήσει γιατί.**
- **Ο επίσημος δανικός κατάλογος ΠΕΠ**, τον οποίο τηρεί και δημοσιεύει ο **Υπουργός Επιχειρήσεων** με **ονόματα, ημερομηνίες γέννησης και τίτλους θέσης** (§ 18, stk. 7), και τον οποίο στην πράξη αναρτά η **Finanstilsynet** σε αρχείο .xlsx (τελευταία ενημέρωση 3.8.2026). **Ο λογιστής δεν χρειάζεται εμπορική βάση δεδομένων για τους εγχώριους ΠΕΠ.**
- **Η υποχρέωση αναφοράς ασυμφωνιών** στο μητρώο πραγματικών δικαιούχων (§ 15 a). Μόλις ο λογιστής αντιληφθεί ότι τα στοιχεία του πελάτη δεν συμφωνούν με τα καταχωρισμένα, οφείλει να αναφέρει την ασυμφωνία **και τα αποδεικτικά της** στην Erhvervsstyrelsen **«hurtigst muligt»**. Είναι **αυτοτελής** υποχρέωση. Δεν προϋποθέτει υποψία νομιμοποίησης και **δεν απευθύνεται στη ΜΧΠ** αλλά στην εποπτική αρχή.

### 24.2 Κατάλογος Β - ύποπτες ενδείξεις

*Πηγή. RØDE FLAG 2025 (γενικό και κλαδικό), ενότητες 6 και 7, με συμπλήρωση από την υποχρέωση έρευνας του § 25.*

#### *Β.1 Ταυτότητα και συμπεριφορά του πελάτη*

| | Ένδειξη |
|---|---|

| | |
|---|---|
| 1 | **Άτυπη επιλογή λογιστή/ελεγκτή** δεδομένου του μεγέθους, της τοποθεσίας ή του κλάδου της επιχείρησης («*Atypisk valg af revisor givet virksomhedens størrelse, placering eller branche*») - ο πρώτος δείκτης της κλαδικής ενότητας και ο πιο υποτιμημένος. **Ο ίδιος ο διορισμός σας μπορεί να είναι η κόκκινη σημαία**. |
| 2 | Προηγούμενος ελεγκτής/σύμβουλος **αποχώρησε και ο πελάτης δεν θέλει να πει γιατί**. |
| 3 | **Αλλαγή ελεγκτή μετά από διαφωνίες** για το περιεχόμενο των εκθέσεων ελέγχου· ή **μη συνεχής αρίθμηση** στις εκθέσεις. |
| 4 | Το **πρόσωπο επικοινωνίας** δεν είναι καταχωρισμένο σε επίσημο ρόλο, ούτε κατέχει θέση στην οποία αυτό θα ήταν φυσικό καθήκον. |
| 5 | Ο πελάτης ζητεί ο λογιστής να **εγγυηθεί έναντι τρίτων** για την κατάσταση, τη φήμη ή την αξιοπιστία του, **χωρίς ο λογιστής να έχει επαρκή γνώση του**. |
| 6 | Ο πελάτης θέλει να **αγοράσει/συστήσει εταιρείες ή ακίνητα χωρίς φυσική ή επιχειρηματική εξήγηση**· ή **σε χώρες όπου δεν υπάρχει λογιστική ή φορολογική υποχρέωση**, χωρίς εκεί να ασκείται δραστηριότητα· ή **σε χώρες όπου *nominees* μπορούν να εμφανίζονται ως πραγματικοί δικαιούχοι**. |
| 7 | Ο πελάτης **ενδιαφέρεται ποιες χώρες έχουν ηπιότερους κανόνες AML** από τους δανικούς. |
| 8 | Θέλει να **συστήσει trust ή αντίστοιχο μόρφωμα στο εξωτερικό χωρίς να εξηγεί την ανάγκη**. |
| 9 | Η εντύπωση που δίνει γενικά **αμφιβολία αν είναι ο πραγματικός αγοραστής/ιδρυτής ή αχυράνθρωπος** (*stråmand*). |
| 10 | **Απροθυμία παροχής στοιχείων.** Δεν θέλει να δώσει στοιχεία ταυτότητας και συστάσεις· διστάζει να πει από πού προέρχονται τα κεφάλαια· δεν τεκμηριώνει την κληρονομιά ή τα κέρδη που ο ίδιος επικαλέστηκε· **δεν δίνει πληροφορίες πριν μάθει τι θα γνωστοποιηθεί στις αρχές**· είναι φειδωλός για την προτιθέμενη χρήση λογαριασμού και τις αναμενόμενες δραστηριότητες. |
| 11 | **Δυσκολία ταυτοποίησης.** Ταχυδρομική θυρίδα ή *c/o* διεύθυνση· διεύθυνση σε **γραφειο-ξενοδοχείο (*kontorhotel*)**· διεύθυνση που **δεν υπάρχει**· διεύθυνση με πολύ μεγάλο αριθμό εγγεγραμμένων ή τεράστια εναλλαγή κατοίκων· διεύθυνση ασύμβατη με τις οικονομικές πράξεις· **συχνές αλλαγές διεύθυνσης**· επωνυμία και σκοπός που δεν συμφωνούν με τις συναλλαγές· έγγραφα νομιμοποίησης που **δεν φαίνονται γνήσια**· αλλοδαπός πελάτης που **αρνείται επαλήθευση του διαβατηρίου από την πρεσβεία του** χωρίς καλή αιτιολογία· σύνδεση από **ασυνήθιστη IP** ή πολλοί πελάτες από την ίδια IP· επικοινωνία από **ανώνυμους ή κρυπτογραφημένους λογαριασμούς e-mail**· **συχνές παραγγελίες νέου MitID**. |
| 12 | **Ενεργεί για λογαριασμό άλλου.** Συνοδεύεται από πρόσωπα που κρατούν αποστάσεις ή στέκονται απ' έξω· **διαβάζει από σημείωμα που προφανώς δεν έγραψε ο ίδιος**· λαμβάνει οδηγίες· φαίνεται αβέβαιος στις διευκρινιστικές ερωτήσεις· εκπροσωπεί επιχείρηση **χωρίς επαγγελματικό υπόβαθρο**· πληρεξούσιο ανάληψης για λογαριασμό άλλων που δεν φαίνεται καλά αιτιολογημένο· **η αλληλογραφία πρέπει να αποστέλλεται σε άλλον**· μεταφέρει σταθερά μεγάλο μέρος του εισοδήματός του σε λογαριασμό τρίτου. |
| 13 | **Υπόβαθρο.** Εισόδημα ασύμβατο με τις συναλλαγές· **γνωστό ποινικό παρελθόν** ή στενή σχέση με πρόσωπο που το έχει· **γνωστός κακοπληρωτής που ξαφνικά έχει πολλά χρήματα** ή εξοφλά αιφνιδίως ληξιπρόθεσμα ή μη ληξιπρόθεσμα χρέη· **αιφνίδια αλλαγή τρόπου ζωής**· πολύ ακριβά αυτοκίνητα ή μισθώσεις/leasing ασύμβατα με το εισόδημα· **ΠΕΠ ημεδαπός ή αλλοδαπός** ή στενή σχέση με ΠΕΠ· δημόσιος υπάλληλος που λαμβάνει τακτικά εμβάσματα από άλλον πλην του εργοδότη· **αρνητική ή αντιφατική δημοσιότητα** (πτωχεύσεις, επιχειρηματικές σχέσεις). |
| 14 | **Γενική συμπεριφορά.** Δεν δείχνει ενδιαφέρον για κόστος ή απόδοση· **δεν επιλέγει την απλούστερη μορφή συναλλαγής**· καμία σύνδεση με την περιοχή όπου συνάπτεται η σχέση· **χρησιμοποιεί τη Δανία ως αδικαιολόγητα ακριβό ενδιάμεσο**· πολλοί λογαριασμοί σε δικό του και σε εταιρικά ονόματα ή πληρεξουσιότητες σε πολλούς λογαριασμούς· **εξήγηση που ακούγεται αποστηθισμένη**· δεν απαντά σε οχλήσεις· **πολλές νεοϊδρυθείσες εταιρείες**· λαμβάνει δάνεια έναντι παρακαταθήκης αντίστοιχων αξιών· **εταιρείες στο εξωτερικό χωρίς σχέση με τη δραστηριότητα**· εξηγεί τα ακριβά περιουσιακά στοιχεία ως δανεισμένα ή χρηματοδοτούμενα από τρίτον· χρησιμοποιεί κάρτα από χώρα άλλη από τη χώρα κατοικίας του· **ρωτά για όρια ποσών και περιορισμούς**· είναι ενεργός σε **αφύσικες ώρες του 24ώρου**· έχει πολλούς αλλοδαπούς λογαριασμούς· **δεν μπορεί να επιβεβαιώσει τον παραλήπτη** μιας συναλλαγής· κάνει δυσανάλογα πολλές **άμεσες μεταφορές**· πολλές συναλλαγές προς **μικρές μη κερδοσκοπικές οργανώσεις**. |
| 15 | **Άτυπα δικαιώματα υπογραφής ή πληρεξούσια**· **συχνές αλλαγές καταστατικού, σκοπού ή κωδικού δραστηριότητας**· **συχνές αλλαγές προσώπων στη διοίκηση**· διοίκηση που φαίνεται άτυπη - ιδίως λόγω τόπου κατοικίας· **χρήση γραφειο-ξενοδοχείου ασύμβατη με τη φύση της επιχείρησης**. |
| 16 | Ιστοσελίδα που φαίνεται **ερασιτεχνική ή απλό πρότυπο χωρίς πραγματικές πληροφορίες**· επιχείρηση με επαφή πελατών που **δεν έχει καμία διαδικτυακή παρουσία**. |

### *B.2 Οι συναλλασσόμενοι του πελάτη*

| | Ένδειξη |
|---|---|
| 1 | **Άτυποι εμπορικοί εταίροι** («*Nogle handelspartnere er atypiske*»). |
| 2 | **Περιττοί μεσάζοντες.** Τιμολόγηση μέσω ενδιαμέσων που φαίνεται **αδικαιολόγητα περίπλοκη**· **άτυπες διαδρομές τιμολόγησης**· **άτυπες διαδρομές πληρωμών**. |
| 3 | Ο πελάτης χρησιμοποιεί **διαφορετικά ελεγκτικά γραφεία για τις εταιρείες του**· η επιχείρηση έχει **συχνές αλλαγές ελεγκτή**. |
| 4 | **Πλασματικά έσοδα ή κόστη από εταιρείες που ανήκουν στον διευθύνοντα σύμβουλο ή σε στενή σχέση του.** |
| 5 | **Μεγάλος αριθμός τιμολογίων από νέο προμηθευτή με συνεχή αρίθμηση** - τυπική ένδειξη ότι ο «προμηθευτής» τιμολογεί μόνο εσάς. |
| 6 | **Αδυναμία επιβεβαίωσης** εκδοθέντων τιμολογίων από τον χρεώστη ή τον πιστωτή. |
| 7 | Οι συναλλαγές υποδεικνύουν ότι ο **πελάτης είναι ο πραγματικός ιδιοκτήτης εταιρείας που εμφανίζεται ως άσχετη** μαζί του. |
| 8 | Η επιχείρηση **συναλλάσσεται με επιχειρήσεις από κλάδους χωρίς καμία επιχειρηματική λογική**. |
| 9 | **Έσοδα από μη τεκμηριωμένη αλλοδαπή επιχείρηση** (εταιρείες, αμοιβές συμβούλων κ.λπ.). |
| 10 | **Δάνεια από το εξωτερικό με ενδείξεις *loan-back*** διευθετήσεων. |
| 11 | Οι κινήσεις λογαριασμών δείχνουν ότι **τρίτος έχει λάβει άδεια να τους χρησιμοποιεί**· εικόνα συναλλαγών που δείχνει **χρήση πιστωτικής κάρτας από τρίτον στο εξωτερικό**. |
| 12 | Ο πελάτης **δεν χρειάζεται τον ίδιο** - αναζητεί απλώς μια «υπογραφή» έναντι τρίτων (βλ. B.1.5), τυπικά έναντι τράπεζας ή δημόσιας αρχής. |

### *B.3 Οι όροι των συναλλαγών*

| | Ένδειξη |
|---|---|
| 1 | **Χειρόγραφο τιμολόγιο.** |
| 2 | Τιμολόγηση σε **ασυνήθιστο νόμισμα**. |

| | |
|---|---|
| 3 | **Αριθμός λογαριασμού διαφορετικός** από τα υπόλοιπα τιμολόγια του ίδιου προμηθευτή. |
| 4 | **Χρέωση ΦΠΑ από επιχείρηση που δεν είναι εγγεγραμμένη στο μητρώο ΦΠΑ.** |
| 5 | **Διεύθυνση χρέωσης και διεύθυνση παράδοσης διαφορετικές** χωρίς καλή εξήγηση. |
| 6 | **Τιμολόγηση πριν ολοκληρωθεί το έργο**, χωρίς η σύμβαση να το προβλέπει. |
| 7 | **Τιμολόγια και έγγραφα μεταφοράς που δεν συμφωνούν.** |
| 8 | Τιμολόγηση με **όρους που αποκλίνουν** από αντίστοιχους πελάτες ή από τα πρότυπα του κλάδου. |
| 9 | **Άτυπη μέθοδος μεταφοράς.** Επιλέχθηκε **ασυνήθιστα ακριβή μορφή μεταφοράς** σε σχέση με το περιεχόμενο, κατά τα έγγραφα μεταφοράς· ή το **μέγεθος/είδος των αγαθών δεν αντιστοιχεί** στη μέθοδο που επιλέχθηκε. |
| 10 | **Άτυπη τιμολόγηση - το πάγιο ζευγάρι.** Περιουσιακά στοιχεία ή δικαιώματα **πωλήθηκαν** σε τιμή υψηλότερη ή χαμηλότερη της αναμενόμενης αγοραίας· ή **αγοράστηκαν** σε τιμή υψηλότερη ή χαμηλότερη της αγοραίας, **χωρίς πραγματική αξία ή που ίσως δεν υπάρχουν καν**. |
| 11 | **Άτυπα μεγάλο κέρδος από συναλλαγές όπου η επιχείρηση ήταν απλώς ενδιάμεσος.** |
| 12 | **Άτυπα μεγάλο έσοδο από αποζημιώσεις ή ποινικές ρήτρες** για παραβιασμένες συμβάσεις. |
| 13 | Ενδείξεις **υπερ- ή υποτιμολόγησης** στην επιχείρηση. |
| 14 | Συναλλαγές σε **αγαθά που δεν βρέθηκαν ποτέ στη Δανία** και των οποίων η ύπαρξη δεν μπορεί ή δύσκολα μπορεί να επαληθευτεί, χωρίς αυτό να δικαιολογείται από το είδος των αγαθών. |
| 15 | **Δεν τιμολογείται στη χώρα κατοικίας του αγοραστή· δεν πληρώνεται στη χώρα κατοικίας του πωλητή.** |
| 16 | Εμπορία **προϊόντων που ενδέχεται να απαιτούν άδεια εξαγωγής** προς χώρες υπό κυρώσεις ΟΗΕ/ΕΕ ή γνωστές ως χώρες διαμετακόμισης προς αυτές (π.χ. προϊόντα κρυπτογράφησης προς το Ιράν). |

### *Β.4 Πληρωμές και χρηματικές ροές*

| | Ένδειξη |
|---|---|
| 1 | **Χρήση ασυνήθιστων μεθόδων πληρωμής - π.χ. μετρητά εκεί όπου κανονικά χρησιμοποιείται τραπεζική πληρωμή.** |
| 2 | **Πληρωμές σε διαφορετικούς αριθμούς λογαριασμού για τον ίδιο πελάτη ή προμηθευτή.** |
| 3 | **Προπληρωμές σε νέους εμπορικούς εταίρους χωρίς εξασφάλιση.** |
| 4 | **Φαινομενικά πολλές εισπράξεις από πελάτες, αλλά όχι πληρωμές για εμπορεύματα** - εισροές χωρίς αντίστοιχες εκροές αγορών. |
| 5 | **Αιφνίδιες αλλαγές στις χώρες από τις οποίες η επιχείρηση λαμβάνει χρήματα**, χωρίς εξήγηση. |
| 6 | Συναλλαγές με **ειδικές περιοχές κινδύνου**. Χώρες παραγωγής ναρκωτικών, **φορολογικοί παράδεισοι**, ζώνες συγκρούσεων, ***offshore* δικαιοδοσίες**, δικαιοδοσίες με ηπιότερους κανόνες AML· χώρες με μεγάλη διαφθορά ή εγκληματικότητα· χώρες υπό κυρώσεις ΟΗΕ/ΕΕ. |
| 7 | **Πολλές συναλλαγές με χώρες από τις οποίες είναι δύσκολο να ληφθούν στοιχεία ελέγχου.** |
| 8 | Το υπόβαθρο των δαπανών είναι **δύσκολο να επαληθευτεί** (πληρωμές σε αντιπροσώπους, συμβούλους, για τεχνογνωσία)· τα **έσοδα δύσκολα επαληθεύσιμα**. |
| 9 | **Οι κινήσεις των τραπεζικών λογαριασμών δεν εναρμονίζονται με τις δραστηριότητες της επιχείρησης.** |
| 10 | **Πωλήσεις περιουσιακών στοιχείων προφανώς σε υποτιμή και αγορές ουσιωδώς αντίστοιχων στοιχείων προφανώς σε υπερτιμή**, σε εταιρεία με **κακή οικονομική κατάσταση**. |
| 11 | Η επιχείρηση **αγοράζει μεγάλα προϊόντα στο εξωτερικό με μετρητά** - οχήματα, βιομηχανικά μηχανήματα κ.λπ. |
| 12 | **Καταθέσεις μετρητών σε δόσεις λίγο κάτω από το όριο των 15.000 DKK αλλά με αναφορά στο ίδιο τιμολόγιο ή προϊόν**· και γενικότερα **συναλλαγές ακριβώς κάτω από γνωστά όρια ποσών** (γενικοί δείκτες, εφαρμόσιμοι όταν ο λογιστής βλέπει τα *extraits*). |
| 13 | Ο πελάτης θέλει να **χρησιμοποιήσει κεφάλαια από συγκεντρωτικούς λογαριασμούς πελατών ή από παρακαταθήκες πελατών, χωρίς καλό λόγο**. |

### *Β.5 Αποτελέσματα και οικονομικές καταστάσεις*

| | Ένδειξη |
|---|---|
| 1 | **Άτυπες εγγραφές στον ισολογισμό.** Ο ισολογισμός εμφανίζει **περιουσιακά στοιχεία που έχουν πωληθεί και η κυριότητα μεταβιβαστεί** σε νέο ιδιοκτήτη· περιέχει **υποχρεώσεις συνδεδεμένες με μη ταυτοποιημένα περιουσιακά στοιχεία** ή υποχρεώσεις υπερβολικά υψηλές - π.χ. **εμφανίζεται ενυπόθηκο χρέος χωρίς να υπάρχει ακίνητο**· **άτυπη εισφορά κεφαλαίου ή αυξήσεις κεφαλαίου**· **απαιτήσεις μεταξύ στενών σχέσεων μετατρέπονται σε μετοχικό κεφάλαιο και ακολουθεί μείωση κεφαλαίου με καταβολή στον μέτοχο**. |
| 2 | **Έλλειψη τεκμηρίωσης εσόδων/εξόδων.** Ασυνήθιστο ή ανεξήγητο κέρδος/ζημία από συμβάσεις· **αιτιολόγηση δαπανών δύσκολα επαληθεύσιμη** (πληρωμές σε αντιπροσώπους, συμβούλους, για τεχνογνωσία)· **δυσκολία επαλήθευσης του αν το έσοδο οφείλεται σε πραγματική πώληση** αγαθών ή υπηρεσιών· **η ζητούμενη τεκμηρίωση δεν παραδίδεται ή δεν μπορεί να προσκομιστεί**. |
| 3 | **Άτυπη ή ελλείπουσα λογιστική. Πιστωτικά σημειώματα που δεν έχουν καταχωρηθεί· αγορές περιουσιακών στοιχείων που δεν έχουν καταχωρηθεί· προσπάθεια απόκρυψης πραγματικών μισθολογικών δαπανών ως άλλων δαπανών**· τιμολόγιο που **πιστώνεται σε επόμενη χρήση** χωρίς φυσική εξήγηση· **πληρωμές που δεν καταχωρούνται στα βιβλία**· **πληρωμές πέραν της σύμβασης** χωρίς συγκεκριμένους λόγους. |
| 4 | **Αδιαφανείς ή αδικαιολόγητα περίπλοκες σημειώσεις** στις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις. |
| 5 | **Ασυνήθιστα υψηλές ή χαμηλές ζημίες από επισφαλείς απαιτήσεις** σε σχέση με τα συνήθη του κλάδου. |
| 6 | **Η οικονομική κατάσταση ή η λειτουργία της επιχείρησης αποκλίνει σημαντικά από συγκρίσιμες επιχειρήσεις του κλάδου** - και, στο ίδιο πνεύμα, **τα συνολικά οικονομικά μεγέθη διαφέρουν ουσιωδώς από αντίστοιχες επιχειρήσεις**. |

| | |
|---|---|
| 7 | **Το κόστος είναι άτυπα χαμηλό σε σχέση με τον δηλωθέντα κύκλο εργασιών.** |
| 8 | **Κανονικά μεγάλο απόθεμα εμφανίζεται ξαφνικά μειωμένο κατά την απογραφή· τιμολογημένες αγορές ή πωλήσεις δεν συμβιβάζονται με τον αποθηκευτικό χώρο ή το κόστος αποθήκευσης**. |
| 9 | **Ο κύκλος εργασιών είναι άτυπα μεγάλος σε σχέση με τον αριθμό των εργαζομένων και την ανάλωση υλικών.** |
| 10 | Η επιχείρηση **απαιτεί μεγάλο απόθεμα ή εγκαταστάσεις παραγωγής αλλά έχει διεύθυνση σε γραφειο-ξενοδοχείο**. |
| 11 | **Το εμπόριο με το εξωτερικό αυξήθηκε ξαφνικά και σημαντικά.** |
| 12 | **Η επιχείρηση συναλλάσσεται τυπικά με ζημία.** |
| 13 | **Η επιχείρηση δεν υποβάλλει οικονομικές καταστάσεις.** |
| 14 | **Ειδικά για τη φορολογική συμβουλευτική (ενότητα 7.9).** Ο πελάτης ζητεί **δήθεν φορολογική συμβουλή** που μπορεί κάλλιστα να αφορά και νομιμοποίηση, **χωρίς να καθιστά πιθανή την ανάγκη της· δείχνει ιδιαίτερο ενδιαφέρον για τους κανόνες τραπεζικού απορρήτου άλλων χωρών και για τις πληροφορίες που δίνονται στις αρχές** (*«Kunden er særlig interesseret i andre landes regler for bankhemmelighed og oplysninger til myndigheder»*)· ζητεί στοιχεία για **αγορά αλλοδαπών εταιρειών όπου ο πραγματικός δικαιούχος μπορεί να είναι ανώνυμος**· ζητεί στοιχεία για **άνοιγμα λογαριασμού ή σύσταση εταιρείας σε χώρες με τις οποίες δεν έχει προσωπική ή επαγγελματική σύνδεση· δεν θέλει να πει σε τι θα χρησιμοποιηθεί η συμβουλή**· φαίνεται **διστακτικός, σαν η συμβουλή να μην προορίζεται για δική του χρήση· δεν ενδιαφέρεται για την τιμή της συμβουλής ούτε για το κόστος της μετέπειτα συνδρομής**. |

### *B.6 Εσωτερικές ενδείξεις (υπάλληλοι του γραφείου) - εσωτερικός έλεγχος, ΟΧΙ αναφορά στη ΜΧΠ*

Η κατηγορία αυτή δεν προέρχεται από τον κατάλογο RØDE FLAG, ο οποίος αφορά τον πελάτη. Πηγάζει από τις **εσωτερικές υποχρεώσεις του νόμου**. Γραπτές πολιτικές που πρέπει υποχρεωτικά να καλύπτουν, μεταξύ έξι πεδίων, τον **έλεγχο (*screening*) των υπαλλήλων** και τον **εσωτερικό έλεγχο** (§ 8, stk. 1)· **κανάλι καταγγελιών ειδικό, ανεξάρτητο και αυτοτελές** με δυνατότητα **ανώνυμης** αναφοράς, υποχρέωση να δίδεται συνέχεια και να **τεκμηριώνεται εγγράφως** ο χειρισμός (§ 35)· **απαγόρευση κάθε δυσμενούς μεταχείρισης** του καταγγέλλοντος, με αξίωση αποζημίωσης και διατάξεις **αναγκαστικού δικαίου** υπέρ του εργαζομένου (§ 36)· υποχρέωση, σε κάθε **ρήτρα εμπιστευτικότητας** με νυν ή πρώην εργαζόμενο, να **αναγράφεται ρητά** ότι δεν κωλύεται να αναφέρει παραβάσεις στις δημόσιες αρχές (§ 35 a)· και υποχρέωση της **καθημερινής διοίκησης να αναφέρει χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση στο ανώτατο διοικητικό όργανο κάθε προειδοποίηση** για νομιμοποίηση που λαμβάνει από τρίτους - αλλοδαπές αρχές, εξωτερικούς ελεγκτές και συμβούλους, μάρτυρες δημοσίου συμφέροντος (§ 36 a).

Ενδείξεις που ενεργοποιούν **εσωτερική** εξέταση:

| | **Ένδειξη** |
|---|---|
| 1 | Υπάλληλος **παρακάμπτει τη δέουσα επιμέλεια** για πελάτη «που τον ξέρουμε χρόνια» ή για πελάτη που ο ίδιος έφερε. |
| 2 | Υπάλληλος που **ανθίσταται συστηματικά στην τεκμηρίωση** - δεν σημειώνει το αποτέλεσμα της έρευνας του § 25, δεν συμπληρώνει τον φάκελο, «θα το κάνω μετά». |
| 3 | Υπάλληλος με **προσωπικό ή οικονομικό συμφέρον στον πελάτη** που χειρίζεται (συγγένεια, συμμετοχή, δάνειο), **χωρίς δήλωση σύγκρουσης**. |
| 4 | Πελάτης που **προσφέρει στον υπάλληλο χρήματα, αμοιβή ή ασυνήθιστα οφέλη**, ή που **επιμένει να συνεργάζεται με έναν και μόνο υπάλληλο** και αντιδρά στην αλλαγή. |
| 5 | **Πρόσβαση στα αρχεία AML χωρίς λειτουργική ανάγκη**, ή **χρήση των δεδομένων ταυτοποίησης για άλλον σκοπό - ιδίως εμπορικό**, που απαγορεύεται ρητά (§ 16, stk. 2). |
| 6 | Υπάλληλος που **δεν έχει ολοκληρώσει την υποχρεωτική εκπαίδευση** πριν αναλάβει καθήκοντα AML (η εκπαίδευση **προηγείται** της ανάθεσης και καλύπτει, κατά το ίδιο το κείμενο του νόμου, **και τη νομοθεσία προστασίας δεδομένων**). |
| 7 | **Ένδειξη διαρροής.** Υπάλληλος που άφησε να εννοηθεί στον πελάτη ότι «γίνεται έλεγχος» - παραβίαση της απαγόρευσης γνωστοποίησης, με ποινική συνέπεια. |
| 8 | Υπάλληλος ή μέλος διοίκησης που εμπίπτει, **μετά** την πρόσληψη, στην **απαίτηση καταλληλότητας** του § 57, stk. 2 - υποχρέωση επανεξέτασης. |
| 9 | **Το κανάλι καταγγελιών δεν λειτουργεί ή δεν είναι ανώνυμο**, ή **δεν τεκμηριώνεται πώς χειρίστηκε τις αναφορές**· ή **δεν θεσπίστηκε** παρότι το γραφείο ξεπέρασε τους πέντε υπαλλήλους πριν από περισσότερους από τρεις μήνες. |
| 10 | Λήψη **εξωτερικής προειδοποίησης** για πελάτη (από τράπεζα, αλλοδαπή αρχή, εξωτερικό σύμβουλο) **που δεν διαβιβάστηκε στο ανώτατο διοικητικό όργανο** (§ 36 a). |

## 25. Φινλανδία

Περιεχόμενα

### 25.1 Κατάλογος Α - παράγοντες αυξημένου κινδύνου

**Βαθμίδα του κλάδου - και η διάκριση δύο εγγράφων που δεν πρέπει να συγχέονται.** Η **εθνική αξιολόγηση κινδύνου (NRA)** - «Rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen kansallinen riskiarvio», εκδιδόμενη από το **Υπουργείο Οικονομικών** (*valtiovarainministeriö*, ξέπλυμα) και το **Υπουργείο Εσωτερικών** (*sisäministeriö*, χρηματοδότηση τρομοκρατίας) κατά το 2 luku 1 § - **ΔΕΝ βαθμολογεί κλάδους**.

Την κατάταξη τη δίνει η **τομεακή αξιολόγηση κινδύνου της εποπτικής αρχής** (*valvojakohtainen riskiarvio*, υποχρέωση του 2 luku 2 §), δημοσιευμένη ως **«Rahanpesulain mukainen … valvojakohtainen riskiarvio 2023 - Julkinen yhteenveto», 12.1.2024** (η αξιολόγηση αναμορφώθηκε στα τέλη του 2022 και επικαιροποιήθηκε τον Δεκέμβριο του 2023· καταρτίστηκε για πρώτη φορά το 2015).

**Κλίμακα τεσσάρων επιπέδων. 1 = *vähäinen *(*χαμηλός*), *2 = *kohtalaisesti merkittävä*** (μετρίως σημαντικός), **3 = *merkittävä *(*σημαντικός*), *4 = *erittäin merkittävä*** (πολύ σημαντικός).

| Κλάδος | Επίπεδο | Αριθμός εποπτευομένων |
|---|---|---|
| Ενεχυροδανειστήρια (PL) | **4** | 13 |
| Έμποροι αγαθών (TK) | **4** | 53 |
| Έμποροι έργων τέχνης (TD) | 3 | 65 |
| Μεσιτικά γραφεία (KV) | 3 | 1.604 |
| Ανταλλαγή συναλλάγματος (VA) | 3 | 13 |
| **Λογιστές (KIP)** | **3 - *merkittävä*** | **2.662** |
| Χρηματοοικονομικές υπηρεσίες (RAH) | 2 | 69 |
| **Φοροτεχνικοί (VE)** | **2** | **30** |
| Νομικές υπηρεσίες (OI) | 2 | 196 |
| Εισπρακτικές (PE) | 2 | 79 |
| Εταιρικές υπηρεσίες (YR) | 2 | 280 |
| Παρεπόμενες επενδυτικές υπηρεσίες (SIO) | 2 | 10 |

**Ο λογιστικός κλάδος είναι ο πολυπληθέστερος υψηλού κινδύνου** και ο μόνος για τον οποίο η αρχή αισθάνεται την ανάγκη να εξηγήσει γιατί βρίσκεται εκεί:

> ***«Kirjanpitosektori poikkeaa muista suuririskisiksi arvioiduista toimialoista. Kirjanpitäjien asiakassuhteet ovat tyypillisesti pitkäaikaisia. Toimintansa luonteen vuoksi kirjanpitäjät myös tuntevat asiakkaansa toiminnan lähtökohtaisesti erinomaisesti. Alaan kohdistuu kuitenkin merkittäviä haavoittuvuuksia, esimerkiksi alan sisällä vaihteleva tietotaso rahanpesulain velvoitteista ja niistä toimialoista, joilla kirjanpitoasiakkaat toimivat.»***

Ο λογιστικός τομέας **διαφέρει** από τους λοιπούς υψηλού κινδύνου. Οι σχέσεις είναι **μακροχρόνιες** και ο λογιστής γνωρίζει **κατ' αρχήν άριστα** τη δραστηριότητα του πελάτη. **Η ευπάθεια δεν είναι η άγνοια του πελάτη - είναι η ανομοιογενής γνώση των υποχρεώσεων AML μέσα στον ίδιο τον κλάδο και η άγνοια των κλάδων στους οποίους δραστηριοποιούνται οι πελάτες.**

**Δύο διατομεακοί κίνδυνοι** που προσδιορίζει η ίδια αξιολόγηση: **«Yksi merkittävimmistä riskeistä eri toimialoilla on ilmoitusvelvollisten puutteellinen tietämys rahanpesulain velvoitteista sekä suoranainen välinpitämättömyys lain velvoitteita kohtaan»** - ελλιπής γνώση και **ευθεία αδιαφορία** για τις υποχρεώσεις· και **«ilmoituksia epäilyttävistä liiketoimista tehdään vähän ja kynnys ilmoituksen tekemiselle on usein korkea»** - οι αναφορές είναι λίγες και το **ψυχολογικό κατώφλι υψηλό**. Ως ευπάθειες της ίδιας της εποπτείας αναγνωρίζονται **ο αριθμός των υπόχρεων σε σχέση με τους εποπτικούς πόρους** και **η ασαφής, επιδεχόμενη ερμηνείας νομοθεσία** ως προς το πεδίο εφαρμογής.

**Πότε η ενισχυμένη επιμέλεια (*tehostettu tuntemisvelvollisuus*) είναι ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗ.** Γενική ρήτρα: **«jos asiakassuhteeseen tai yksittäiseen liiketoimeen liittyy tavanomaista suurempi rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen riski»** - όταν η σχέση ή η μεμονωμένη συναλλαγή ενέχει **υψηλότερο του συνήθους** κίνδυνο. Πέραν των **ΠΕΠ** (μαζί με μέλη οικογένειας και στενούς συνεργάτες) και των **τρίτων χωρών υψηλού κινδύνου**, είναι **υποχρεωτική**:

| | Παράγοντας |
|---|---|
| 1 | όταν **η ίδια η *riskiarvio* του λογιστή** υποδεικνύει αυξημένο κίνδυνο για τον συγκεκριμένο πελάτη ή κλάδο· |
| 2 | σε **πολύπλοκες ή αδιαφανείς δομές ιδιοκτησίας**, **ανώνυμες μετοχές κομιστή (*haltijaosakkeet*)** και **διαχειριστές μετοχών σε καθεστώς παρακαταθήκης (*hallintarekisteröinnin hoitaja*)**· |
| 3 | σε **εκτεταμένη χρήση μετρητών (*käteissuoritukset*)** στη δραστηριότητα του πελάτη· |
| 4 | σε **ασυνήθιστα μοτίβα συναλλαγών ή ασυνήθεις περιστάσεις (*epätavallisissa olosuhteissa*)**· |
| 5 | όταν χρησιμοποιείται **νομικό πρόσωπο ή νομική κατασκευή (*oikeudelliset järjestelyt*) για τη διαχείριση προσωπικής περιουσίας**· |
| 6 | όταν τα **προϊόντα ή οι συναλλαγές δυσχεραίνουν την ταυτοποίηση** του πελάτη ή του πραγματικού δικαιούχου· |
| 7 | όταν ο τόπος έδρας/κατοικίας του πελάτη είναι χώρα με **σημαντική διαφθορά ή εγκληματικότητα** κατά αξιόπιστες πηγές· **χώρα υπό κυρώσεις ΕΕ/ΟΗΕ ή απαγορεύσεις εξαγωγών-εισαγωγών**· ή χώρα που **χρηματοδοτεί/στηρίζει τρομοκρατία ή φιλοξενεί γνωστές τρομοκρατικές οργανώσεις**. |

Η **επαλήθευση της ταυτότητας του πραγματικού δικαιούχου** απαιτείται «όταν χρειάζεται» - και **η προϋπόθεση πληρούται τουλάχιστον στους πελάτες υψηλού κινδύνου** (*korkeariskiset asiakkaat*).

**Εθνικοί παράγοντες πέραν των ενωσιακών Παραρτημάτων.** Τέσσερις είναι διακριτά φινλανδικοί:

- **Η εκτίμηση κινδύνου του λογιστή είναι διαφορετική από όλων των άλλων υπόχρεων - και αυτό λέγεται ρητά.** Ο κύριος οδηγός εξηγεί. Οι περισσότεροι υπόχρεοι υπάγονται στον νόμο επειδή **οι ίδιοι** μπορούν να χρησιμοποιηθούν για νομιμοποίηση, και άρα αξιολογούν **τον δικό τους κλάδο**. **«Sen sijaan kirjanpitäjän riskiarviossa tarkastelun kohteena ei ole vain taloushallintoala, vaan kirjanpitäjät arvioivat ennen kaikkea omaan asiakaskuntaansa ja näiden toimialoihin liittyviä riskitekijöitä.»** - **Ο λογιστής αξιολογεί πρωτίστως το ίδιο του το πελατολόγιο και τους κλάδους στους οποίους δραστηριοποιούνται οι πελάτες του.** Και η αρχή ονομάζει το τυπικό σφάλμα: **«Tyypillisesti havaittu puute kirjanpitäjien riskiarvioissa on se, ettei asiakaskuntaan ja asiakkaiden harjoittamaan toimintaan liittyviä riskejä ole riittävästi arvioitu.»** Ο οδηγός εκτίμησης κινδύνου προσθέτει την πρακτική οδηγία. **Το γραφείο πρέπει να ομαδοποιεί και να αξιολογεί τους πελάτες κατά κλάδο δραστηριότητας (*toimiala*)** - αλλιώς η εκτίμηση μένει υπερβολικά γενική. **Γενικά πρότυπα συμπληρωμένα μόνο με την επωνυμία δηλώνονται ρητά ως μη συμμορφούμενα.**
- **Η αριθμητική βαθμολόγηση δεν αρκεί.** Κάθε παράγοντας βαθμολογείται σε κλίμακα **1-4**, αλλά **απαιτείται πάντα λεκτική αιτιολόγηση**. Οι κατηγορίες που βαθμολογούνται. **Πελάτες** (*Asiakkaat* - τύποι πελατολογίου, ιδιώτες/μικρές/μεγάλες/διεθνείς επιχειρήσεις, *käteisasiakkaat*, κλάδοι, τρόπος συναλλαγής επιτόπου ή εξ αποστάσεως - *etäasiointi*, γεωγραφικές διασυνδέσεις, φύση της σχέσης)· **Συναλλαγές** (*Liiketoimet* - τρόποι πληρωμής. Μετρητά, εμβάσματα, κάρτες, εικονικό νόμισμα· τόπος· **δυσκολία διακρίβωσης του σκοπού και της προέλευσης των κεφαλαίων**, βαθμολογούμενη ως εύκολη/σχετικά εύκολη/δύσκολη/πολύ δύσκολη· **συχνότητα και ταχύτητα** - *tiheys ja nopeus*)· **Χώρες** (*Maat* - μαύρη λίστα *musta lista* και γκρίζα *harmaa lista*, περιοχή δραστηριοποίησης, τόπος εγκατάστασης, **κίνδυνοι κυρώσεων** - *pakoteriskit*)· **Κανάλια διανομής** (*Jakelukanavat*)· **Τεχνολογίες** (*Teknologiat* - νέες τεχνολογίες πληρωμών και συστημάτων· και αν το ίδιο το προϊόν/υπηρεσία είναι νέα τεχνολογία). Χωριστά βαθμολογούνται οι **τρωτότητες** (*haavoittuvuudet*) των προϊόντων/υπηρεσιών σε δύο άξονες. **Διαθεσιμότητα** από τη σκοπιά των εγκληματιών (πόσο εύκολα και γρήγορα προσβάσιμο) και **ελκυστικότητα** - **ανωνυμία (*anonymiteetti*), δυνατότητα μετακίνησης (*liikuteltavuus*), μεταπώληση (*jälleenmyynti*), διατήρηση της αξίας (*arvon säilyminen*)**.
- **Οι κυρώσεις είναι απόλυτη υποχρέωση και δεν υπόκεινται σε προσέγγιση κινδύνου** (3 luku 16 §). Ο έλεγχος καταλόγων κυρώσεων και αποφάσεων δέσμευσης **δεν μπορεί να παρακαμφθεί** με βάση εκτίμηση κινδύνου, και ο **κίνδυνος καταστρατήγησης** (*pakotteiden kiertäminen*) πρέπει να αξιολογείται ρητά. Το **εύρος** όμως το ορίζει ειδικά για τους λογιστές η LVV, με σημαντική πρακτική ελάφρυνση. Επειδή ο λογιστής **καταγράφει τα γεγονότα αφού συμβούν** και δεν συμμετέχει ο ίδιος στη συναλλαγή του πελάτη με τον αντισυμβαλλόμενό του, **«ilmoitusvelvollisen pakotemonitorointi kohdistuu ensisijaisesti sen omiin asiakkaisiin ja omien asiakkaiden tosiasiallisiin edunsaajiin»** - η παρακολούθηση κατευθύνεται **πρωτίστως στους ίδιους τους πελάτες και στους πραγματικούς δικαιούχους τους**. Η αντιπαραβολή **κάθε** εμπορικού εταίρου και **κάθε** στοιχείου επικοινωνίας από τα τιμολόγια αγορών/πωλήσεων με τους καταλόγους θεωρείται **«työläänä ja käytännössä jopa mahdottomana toteuttaa»**. **Οι εταίροι όμως δεν ξεχνιούνται εντελώς.** Ο λογιστής οφείλει να αξιολογήσει στη *riskiarvio* τους κινδύνους κυρώσεων και καταστρατήγησης και να κρίνει αν, για συγκεκριμένους πελάτες σε κλάδο ή γεωγραφική περιοχή που αξιολόγησε ως επικίνδυνη, πρέπει να επεκτείνει την παρακολούθηση **και στους εμπορικούς εταίρους**. Και, **κατηγορηματικά: «Omien asiakkaiden ja asiakkaiden tosiasiallisten edunsaajien vertaamista pakote- ja jäädyttämislistoihin ei kuitenkaan voida sivuuttaa riskiarvioinnin perusteella.» Αν εντοπιστούν ενδείξεις καταστρατήγησης, η παρακολούθηση των εταίρων γίνεται υποχρεωτική.**
- **Οι μακροχρόνιες σχέσεις απαιτούν σαφές μοντέλο επικαιροποίησης.** «Kirjanpitäjien asiakassuhteet ovat tyypillisesti hyvin pitkäaikaisia… **Kirjanpitäjällä tulee olla olemassa selkeä toimintamalli** siitä, miten se varmistuu, että sen pitkäaikaisia asiakkaita koskevat asiakastiedot ovat jatkuvasti ajan tasalla.» Και ρητά. **Η υποχρέωση ταυτοποίησης ισχύει και για τους παλαιούς πελάτες**, και ισχύει **ακόμη κι όταν ο λογιστής γνωρίζει προσωπικά τον πελάτη ή τον εκπρόσωπό του - «esimerkiksi läheisen ystävyys- tai sukulaisuussuhteen vuoksi»**.

**Πηγές που συνιστά ο οδηγός** για την ανίχνευση απειλών. Η **εθνική εκτίμηση κινδύνου**· η **υπερεθνική εκτίμηση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής**· η **δημόσια σύνοψη της τομεακής αξιολόγησης** της εποπτικής αρχής· οι εκθέσεις της αστυνομίας και της **Suojelupoliisi**· η πύλη **rahanpesu.fi** και οι **ετήσιες εκθέσεις της ΜΧΠ** (*Rahanpesun selvittelykeskuksen vuosikertomus*).

**Κλάδοι υψηλού κινδύνου κατά την εποπτική αρχή** - δηλαδή οι **κλάδοι πελατών** που ανεβάζουν τη βαθμολογία στη *riskiarvio*. **Εστίαση και φιλοξενία** (έντασης μετρητών), **κατασκευές** (αλυσίδες υπεργολαβίας), **υπηρεσίες καθαρισμού**, **μεταφορές/logistics**, **λιανικό εμπόριο**, **πωλήσεις και επισκευές αυτοκινήτων**, **ενεχυροδανειστήρια**, **τυχερά παίγνια**.

### 25.2 Κατάλογος Β - ύποπτες ενδείξεις

*Πηγή: «Epäilyttävästä liiketoimesta ilmoittaminen - Ohje ilmoitusvelvollisille» (LVV, 04/2021, επικαιροποίηση 12/2025), κεφάλαια 1.4, 3 «Kirjanpitäjät», 5 «Yrityspalvelut» και 10 «Veroneuvojat», με συμπλήρωση από τον οδηγό εκτίμησης κινδύνου.*

**Πρώτα οι επτά γενικές περιπτώσεις** που ο ίδιος ο οδηγός θέτει ως απάντηση στο ερώτημα **«Mistä ilmoitan?»** και ισχύουν για κάθε υπόχρεο:

| | Ένδειξη |
|---|---|
| 1 | η συναλλαγή **αποκλίνει από τη συνήθη δραστηριότητα** του πελάτη· |
| 2 | είναι κατά τα λοιπά **ασυνήθιστη, π.χ. ως προς την οικονομική της αξία ή τη φύση της**· |
| 3 | είναι **αποκλίνουσα για τον συγκεκριμένο κλάδο**· |
| 4 | τα **έγγραφα και οι εξηγήσεις για την ταυτοποίηση είναι ελλιπή, εσφαλμένα ή πλαστά**· |
| 5 | **το νομικό πρόσωπο-πελάτης ή οι πραγματικοί δικαιούχοι του δεν μπορούν να ταυτοποιηθούν ή να διακριβωθούν αξιόπιστα**· |
| 6 | ο πελάτης ή η συναλλαγή έχει **σύνδεση με κράτος του οποίου το σύστημα AML/CFT δεν πληροί τις διεθνείς υποχρεώσεις**· |
| 7 | **η συναλλαγή δεν εκτελείται ή η σχέση δεν συνάπτεται ή λύεται λόγω του ύποπτου χαρακτήρα τους**. |

Ο οδηγός προσθέτει ότι και **μόνη η ιδιότητα του ΠΕΠ** μπορεί να είναι λόγος στενότερης εξέτασης και **ευκολότερης** υποβολής αναφοράς.

#### *Β.1 Ταυτότητα και συμπεριφορά του πελάτη*

| | Ένδειξη |
|---|---|
| 1 | **Ο πελάτης αλλάζει επανειλημμένα λογιστή ή ελεγκτή** - *«Asiakas vaihtaa toistuvasti kirjanpitäjää tai tilintarkastajaa»*. |
| 2 | **Τα έγγραφα και οι εξηγήσεις που απαιτούνται για την ταυτοποίηση είναι ελλιπή, εσφαλμένα ή πλαστά**· απόπειρα χρήσης πλαστών εγγράφων (κλοπή ταυτότητας). |
| 3 | **Ο πελάτης δεν δέχεται ή δεν μπορεί να δώσει επαρκή εξήγηση** για τη συναλλαγή και το υπόβαθρό της· ή τα σχετικά έγγραφα έχουν **κενά**. |
| 4 | **Σοβαρές ελλείψεις στην επιχειρηματική γνώση του πελάτη**, που υποδηλώνουν ότι **δεν είναι πραγματικά αυτός πίσω από τις πράξεις αλλά ενεργεί ως αχυράνθρωπος (*bulvaani*)**. |
| 5 | **Ο πελάτης ή ο εκπρόσωπός του στερείται δικαιώματος εκπροσώπησης** της εταιρείας στο όνομα της οποίας συναλλάσσεται. |

| | |
|---|---|
| 6 | **Ο πελάτης φαίνεται να αναζητά συμβουλή για νομιμοποίηση** - *«Asiakas vaikuttaa hakevan neuvontaa rahanpesua varten»*. |
| 7 | **Ο πελάτης ανησυχεί ιδιαίτερα για την αξιοπιστία του συμβούλου και για την τήρηση του απορρήτου** των πληροφοριών ή των αιτημάτων του (κεφάλαιο φοροτεχνικών). |
| 8 | **Ο πελάτης ενδιαφέρεται ιδιαίτερα για τα μέτρα και τις διαδικασίες AML του γραφείου** - *«erityisen kiinnostunut … rahanpesun torjuntatoimista ja -prosesseista»*. |
| 9 | **Ο πελάτης απαιτεί ιδιαίτερη ταχύτητα**, ζητεί την **κατάτμηση** της συναλλαγής, ή είναι **πρόθυμος να καταβάλει ιδιαίτερα υψηλή αμοιβή** για την εκτέλεσή της. |
| 10 | **Αλλάζουν η επωνυμία ή τα στοιχεία επικοινωνίας της εταιρείας.** |
| 11 | **Στη συναλλαγή εμπλέκονται ύποπτοι εγκληματίες ή συνεργάτες τους.** |
| 12 | **Ασάφεια στη δομή ιδιοκτησίας ή δομές που δεν διαλευκαίνονται ευχερώς**, ώστε να γεννάται **υποψία απόκρυψης των πραγματικών δικαιούχων**. |
| 13 | **Ο πελάτης συστήνει πολλές εταιρείες σε σύντομο διάστημα χωρίς φορολογικό, νομικό ή επιχειρηματικό λόγο**· ή **ζητεί σύσταση εταιρείας χωρίς να προορίζεται να ασκήσει δραστηριότητα**, ή χωρίς να είναι σαφές ποια δραστηριότητα θα ασκήσει. |
| 14 | **Ο λόγος χρήσης της υπηρεσίας διεύθυνσης (*osoitepalvelu*) είναι ασαφής.** |
| 15 | **Η σχέση δεν συνάπτεται ή λύεται λόγω του ύποπτου χαρακτήρα της** - γεγονός που **από μόνο του** επιβάλλει την αναφορά. |

### *Β.2 Οι συναλλασσόμενοι του πελάτη*

| | Ένδειξη |
|---|---|
| 1 | **Η εταιρεία δίνει ή λαμβάνει ύποπτα δάνεια από τον στενό της κύκλο** - *«Yritys antaa tai vastaanottaa epäilyttäviä lainoja yrityksen lähipiiriltä»*. |
| 2 | **Η εταιρεία καταβάλλει π.χ. αμοιβές συμβούλων σε εταιρείες ή λογαριασμούς φορολογικών παραδείσων** (*veroparatiisiyrityksille tai -tileille*). |
| 3 | **Ο πελάτης χρησιμοποιεί αλλοδαπούς λογαριασμούς χωρίς επιχειρηματικό λόγο.** |
| 4 | **Η πληρωμή της εντολής προέρχεται από τρίτο πρόσωπο ή από πολύπλοκη χρηματοδοτική διευθέτηση** - *«Toimeksiannon maksu tulee kolmannelta osapuolelta tai monimutkaisesta rahoitusjärjestelystä»*. |
| 5 | **Ο πελάτης ενδιαφέρεται για τη δυνατότητα να κυκλοφορήσει κεφάλαια μέσω του λογαριασμού πελατείας του παρόχου** (*asiakasvaratili*) - ο δείκτης που, στα παραδείγματα του οδηγού, οδηγεί σε αναφορά όταν ζητείται επιστροφή **σε λογαριασμό τρίτου άσχετου με τη συναλλαγή**. |
| 6 | **Ο πελάτης έχει πολλούς τραπεζικούς λογαριασμούς χωρίς επιχειρηματική δικαιολόγηση.** |
| 7 | **Στις συναλλαγές εμπλέκονται ύποπτοι εγκληματίες ή συνεργάτες τους** (επαναλαμβάνεται τόσο στους λογιστές όσο και στους φοροτεχνικούς). |
| 8 | **Απόπειρα απόκρυψης των πραγματικών δικαιούχων με πολύπλοκες εταιρικές δομές** ή με τρόπο ώστε να μείνουν αδιευκρίνιστοι. |

### *Β.3 Οι όροι των συναλλαγών*

| | Ένδειξη |
|---|---|
| 1 | **Η συναλλαγή διενεργείται υπό ασυνήθεις συνθήκες** (*epätavallisissa olosuhteissa*). |
| 2 | **Ο πελάτης εκτελεί οικονομικά ασύμφορες συναλλαγές** - *«Asiakas tekee taloudellisesti kannattamattomia liiketoimia»*. **Ο δείκτης-κλειδί των φινλανδικών καταλόγων. Μια συναλλαγή που δεν βγάζει οικονομικό νόημα έχει συνήθως άλλο νόημα.** |
| 3 | **Η συναλλαγή δεν φαίνεται να έχει προφανή οικονομικό σκοπό.** |
| 4 | **Ο πελάτης ζητεί μη πρόσφορη συναλλαγή**, χωρίς προφανές οικονομικό ή επιχειρηματικό όφελος γι' αυτόν, **ή που υπάρχει υπόνοια ότι στηρίζεται σε εικονική σύμβαση (*valesopimus*)**. |
| 5 | **Η συναλλαγή αποκλίνει σε μέγεθος από τη συνήθη δραστηριότητα, ή είναι κατά τα λοιπά αποκλίνουσα ή αδικαιολόγητα πολύπλοκη σε σχέση με το προφίλ του πελάτη.** |
| 6 | **Οι συναλλαγές του πελάτη είναι αντιφατικές προς το προφίλ του, ως προς το ποσό ή ως προς τη βάση τους** - *«ristiriidassa asiakasprofiilin kanssa määrältään tai perusteeltaan»*. |
| 7 | **Η συναλλαγή είναι ασυνήθιστη λόγω της οικονομικής της αξίας ή της φύσης της** - και **μπορεί να είναι ύποπτη λόγω της αξίας της ειδικά για τον συγκεκριμένο πελάτη**, ακόμη κι αν αντικειμενικά είναι μικρή. |
| 8 | **Η επιχείρηση έχει ιδιαίτερα περίπλοκες δανειακές διευθετήσεις** - *«erityisen monimutkaisia lainajärjestelyjä»*. |
| 9 | **Ακίνητο αγοράζεται ή πωλείται σε σημαντικά υπερ- ή υποτιμή**, ή ο πελάτης κάνει επενδύσεις σε ακίνητα **σε κράτος με το οποίο δεν φαίνεται να έχει καμία σύνδεση**. |
| 10 | **Ο πελάτης ζητεί να καθοδηγηθεί ώστε να κατευθύνει κεφάλαια π.χ. σε υπεράκτιες εταιρείες ή λογαριασμούς «χωρίς να γίνει αντιληπτό και χωρίς να γεννηθούν υποψίες»** - *«huomaamatta tai epäilyksiä herättämättä»*. **Η πιο ευθεία διατύπωση οποιουδήποτε από τους τρεις εθνικούς καταλόγους.** |

### *Β.4 Πληρωμές και χρηματικές ροές*

| | Ένδειξη |
|---|---|
| 1 | **Ο πελάτης έχει άφθονες ταμειακές ροές στα βιβλία, παρότι ο κλάδος του δεν χρησιμοποιεί κανονικά μετρητά** - *«runsaita käteisvirtoja, vaikka toimialalla ei normaalisti käytetä käteistä»*. |
| 2 | **Οι ταμειακές ροές είναι εξαιρετικά λίγες για τον κλάδο και ο λογιστής υποπτεύεται ότι ο πελάτης πουλά «στο σκοτάδι» (*pimeästi*).** Το κάτοπτρο του προηγούμενου - και ο δείκτης που, στα παραδείγματα του οδηγού, οδηγεί στην υπόθεση της καφετέριας. |
| 3 | **Η επιχείρηση έχει ασυνήθιστα πολλές αναλήψεις ή καταθέσεις μετρητών σε σχέση με τη δραστηριότητά της.** |
| 4 | **Οι μισθοί που καταβάλλει η εταιρεία είναι πολύ χαμηλοί για να ζήσει κανείς** - *«liian pieniä normaaliin elämiseen»*· δείκτης αδήλωτης εργασίας και παράλληλης ταμειακής ροής. |

| | |
|---|---|
| 5 | **Εκτεταμένη χρήση μετρητών ασύμβατη με τη φύση της δραστηριότητας.** |
| 6 | **Υψηλή συχνότητα ή ταχύτητα συναλλαγών ασύμβατη με το προφίλ του πελάτη.** |
| 7 | **Κατακερματισμός σε πολλά μικρά μεμονωμένα ποσά** (*useita pieniä yksittäisiä summia*) - ο οδηγός επισημαίνει ότι είναι **τυπικό ιδίως στη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας**, όπου **η υποψία αφορά τον προορισμό και τη χρήση των κεφαλαίων, όχι την προέλευσή τους**, και **τα κεφάλαια μπορεί κάλλιστα να προέρχονται από νόμιμες πηγές**. |
| 8 | **Αδυναμία διακρίβωσης της προέλευσης των κεφαλαίων (*varojen alkuperä*) ή του σκοπού της συναλλαγής** - χαρακτηρισμός «δύσκολη» ή «πολύ δύσκολη» στη *riskiarvio*· **ενεργοποιεί την υποχρέωση διερεύνησης πριν από την αναφορά**. |
| 9 | **Διασυνδέσεις με χώρες υψηλού κινδύνου** - **μαύρη λίστα** (σοβαρές στρατηγικές ελλείψεις, απαιτείται ενισχυμένη διαδικασία **και σοβαρή στάθμιση αν θα διατηρηθεί η σχέση ή θα εκτελεστεί η συναλλαγή**) και **γκρίζα λίστα** (χώρες που διορθώνουν ενεργά ελλείψεις, **οι διασυνδέσεις πρέπει πάντως να λαμβάνονται υπόψη**)· χώρες με σημαντική διαφθορά ή εγκληματικότητα· χώρες υπό κυρώσεις· χώρες που στηρίζουν τρομοκρατία. |
| 10 | **Ενδείξεις καταστρατήγησης κυρώσεων ή αποφάσεων δέσμευσης**, ή **αντιστοίχιση** πελάτη/συναλλαγής με κατάλογο κυρώσεων ή δέσμευσης. |
| 11 | **Στοιχεία που παραπέμπουν σε προγενέστερο έγκλημα (*esirikos*)** - στη Φινλανδία η νομιμοποίηση συνδέεται συνήθως με **απάτη (*petos*), κλοπές, ναρκωτικά, εγκλήματα οφειλέτη, φορολογικά και άλλα οικονομικά εγκλήματα**. Τα παραδείγματα του οδηγού είναι ρητά. **Ο επαγγελματίας που υποπτεύεται καταστρατήγηση του φόρου δωρεάς θυμάται ότι «veropetos voi olla rahanpesun esirikos», δεν χρειάζεται να κρίνει αν υπάρχει έγκλημα, και αναφέρει.** |

### *B.5 Αποτελέσματα και οικονομικές καταστάσεις*

| | Ένδειξη |
|---|---|
| 1 | **Τα παραστατικά φαίνονται πλαστά** - *«Tositteet vaikuttavat valetositteilta»*. |
| 2 | **Σύμφωνα με την απογραφή, το απόθεμα της επιχείρησης μειώνεται σημαντικά χωρίς να δημιουργεί πωλήσεις** - *«varasto pienentyy huomattavasti myyntiä kerryttämättä»*. Ο δείκτης που ο ίδιος ο οδηγός αναπτύσσει σε **δύο αντιδιαμετρικά παραδείγματα**. Στο ένα, η διαφορά αντιστοιχεί σε εξαψήφιο ποσό ενώ οι πωλήσεις είναι 15.000 € και δεν δίνεται ικανοποιητική εξήγηση - **αναφορά**· στο άλλο, το προϊόν αλλοιώθηκε και καταστράφηκε, η εξήγηση επαρκεί - **καμία αναφορά**. **Ο ίδιος δείκτης οδηγεί σε αντίθετα αποτελέσματα ανάλογα με το αν η εξήγηση αντέχει.** |
| 3 | **Η επιχείρηση δεν έχει εργαζόμενους και αυτό πρέπει να θεωρηθεί εξαιρετικό σε σχέση με τη δραστηριότητά της.** |
| 4 | **Οι πωλήσεις νέας επιχείρησης είναι ασυνήθιστα μεγάλες.** |
| 5 | **Από τα βιβλία προκύπτουν πληρωμές ασυνήθιστες για τον κλάδο ως προς τη βάση, τον αριθμό ή το ποσό τους - π.χ. αμοιβές συμβούλων ή ποινικές ρήτρες** (*konsulttimaksuja tai sopimussakkoja*). |
| 6 | **Ασάφειες στη δομή ιδιοκτησίας** ή δομές που δεν διαλευκαίνονται ευχερώς, με υπόνοια απόκρυψης πραγματικών δικαιούχων. |
| 7 | **Ασυνήθιστα πολύπλοκες ή αδικαιολόγητες σχέσεις ιδιοκτησίας** σε σχέση με τη φύση της επιχείρησης· χρήση **νομικών προσώπων ή κατασκευών για προσωπική περιουσία**· **ανώνυμες μετοχές κομιστή**· **διαχειριστές μετοχών σε καθεστώς παρακαταθήκης**. |
| 8 | **Ενδείξεις ότι τα προϊόντα ή οι υπηρεσίες της επιχείρησης αξιοποιούνται για απόκρυψη ή συγκάλυψη της παράνομης προέλευσης περιουσίας**, ή για συλλογή και αποστολή κεφαλαίων προς χρηματοδότηση τρομοκρατίας. |
| 9 | **Ειδικά στη φορολογική συμβουλευτική.** Ο πελάτης **επιδιώκει καταστρατήγηση φόρων** ή ζητεί συμβουλές κατεύθυνσης κεφαλαίων σε υπεράκτιες δομές (βλ. B.3.10)· **δηλώνει ως αιτιολογία μόνο «φορολογική διευθέτηση» (*verojärjestely*) χωρίς περαιτέρω εξήγηση** - περίπτωση όπου, στο παράδειγμα του οδηγού, ο σύμβουλος **αρνείται τη συμβουλή και αναφέρει**, παρότι η δομή ιδιοκτησίας ήταν διαφανής και ο πελάτης παλαιός και αξιόπιστος· **αιφνίδια σχέδια επέκτασης ασύμβατα με την υφιστάμενη δραστηριότητα**, με εμμονική εστίαση **στις επιστροφές ΦΠΑ** και χωρίς καμία σκέψη για τα υλικοτεχνικά της εισαγωγής. |

### *B.6 Εσωτερικές ενδείξεις (υπάλληλοι του γραφείου) - εσωτερικός έλεγχος, ΟΧΙ αναφορά στη ΜΧΠ*

Πηγή. Οι εσωτερικές υποχρεώσεις του νόμου (**9 luku 1 §**, **7 luku 8 §**, **4 luku 3 §**) και η **λίστα ελέγχου (*MUISTILISTA*)** του οδηγού 12/2025.

Το 9 luku 1 § επιβάλλει **σωρευτικά τέσσερα**: **(α) εκπαίδευση** των εργαζομένων για τη διασφάλιση της συμμόρφωσης· **(β) ορισμό μέλους της διοίκησης** υπεύθυνου για την εποπτεία της συμμόρφωσης - **απόλυτη υποχρέωση**· **(γ)** ορισμό **υπευθύνου συμμόρφωσης** (*vaatimustenmukaisuudesta vastaava henkilö*) **εφόσον δικαιολογείται από το μέγεθος και τη φύση** της δραστηριότητας - **όχι απόλυτη για τα μικρά γραφεία**· **(δ)** για ομίλους, εσωτερικές διαδικασίες που καλύπτουν κατ' ελάχιστον την ανταλλαγή στοιχείων δέουσας επιμέλειας εντός του ομίλου και **επαρκή μέτρα διασφάλισης του απορρήτου**. Επιπλέον. **Μέτρα προστασίας των εργαζομένων που υποβάλλουν αναφορά** και **εσωτερικές οδηγίες (*toimintaohjeet*)** προσαρμοσμένες στη δραστηριότητα, για τη δέουσα επιμέλεια, τη συλλογή στοιχείων, τη συνεχή παρακολούθηση, την υποχρέωση διερεύνησης και την υποβολή αναφορών.

Χωριστά, ο **εσωτερικός δίαυλος καταγγελιών (7 luku 8 §)**. **Ανεξάρτητο κανάλι** για υπαλλήλους και αντιπροσώπους· **απόρρητα** τα προσωπικά δεδομένα καταγγέλλοντος και καταγγελλομένου· **διαγραφή μετά 5 έτη** εκτός αν η διατήρηση είναι αναγκαία, με **επανεξέταση της αναγκαιότητας το αργότερο ανά 3 έτη και σχετική σημείωση**· **το υποκείμενο της καταγγελίας δεν έχει δικαίωμα πρόσβασης** αν αυτό θα έβλαπτε τη διερεύνηση (έλεγχος νομιμότητας από τον Tietosuojavaltuutettu)· και **δυνατότητα εξαίρεσης για τα μικρά γραφεία** - η εποπτική αρχή μπορεί, με βάση τη *riskiarvio* του υπόχρεου, να αποφασίσει ότι **αρκεί ο δίαυλος της ίδιας της αρχής**.

Ενδείξεις που ενεργοποιούν **εσωτερική** εξέταση:

| | Ένδειξη |
|---|---|
| 1 | **Δεν έχει οριστεί μέλος της διοίκησης υπεύθυνο** για την εποπτεία της συμμόρφωσης - **η μόνη απόλυτη υποχρέωση από τις τέσσερις, και συχνά η μόνη που λείπει**. |
| 2 | **Τα στοιχεία και τα έγγραφα που αποκτήθηκαν για την αναφορά δεν τηρούνται χωριστά από το πελατολόγιο** - η λίστα ελέγχου το θέτει ως αυτοτελές σημείο («Pidä ilmoituksen tekemiseksi hankitut tiedot ja asiakirjat erillään asiakasrekisteristä tai muista järjestelmistä») και είναι **από τις πιο συχνά παραβιαζόμενες υποχρεώσεις σε μικρά γραφεία που δουλεύουν σε ενιαίο πληροφοριακό σύστημα**. |
| 3 | **Η τριετής επανεξέταση της αναγκαιότητας διατήρησης δεν έγινε ή δεν σημειώθηκε** - **η σημείωση είναι ρητή υποχρέωση, όχι καλή πρακτική**. |
| 4 | **Υπάλληλος με πρόσβαση σε στοιχεία αναφοράς χωρίς λειτουργική ανάγκη**, ή **χρήση τους για άλλον σκοπό** - ρητά απαγορευμένο. |
| 5 | **Υπάλληλος που δεν έχει λάβει εκπαίδευση** στην αναγνώριση δεικτών, στις διαδικασίες ταυτοποίησης, στη μεθοδολογία αξιολόγησης κινδύνου, στην αναγνώριση ύποπτων συναλλαγών, στις διαδικασίες αναφοράς και **στην παρακολούθηση των καταλόγων κυρώσεων** - και **έλλειψη αρχείων εκπαίδευσης** με ημερομηνίες, περιεχόμενο και συμμετέχοντες. |

| | |
|---|---|
| 6 | **Απουσία εσωτερικών οδηγιών (*toimintaohjeet*)** ή οδηγίες **μη προσαρμοσμένες** στη συγκεκριμένη δραστηριότητα. |
| 7 | **Υπάλληλος που αντιμετωπίζει πίεση, απειλή ή εκδίκηση** λόγω της εκπλήρωσης των υποχρεώσεων - ενεργοποιεί την υποχρέωση προστασίας του 9 luku 1 §. |
| 8 | **Ο εσωτερικός δίαυλος δεν υπάρχει** και δεν έχει ληφθεί απόφαση της αρχής ότι αρκεί ο δικός της - **αυτοτελής βάση *rikemaksu***. |
| 9 | **Ένδειξη διαρροής.** Υπάλληλος που αποκάλυψε την υποβολή ή τη διερεύνηση **στον πελάτη ή σε οποιονδήποτε άλλον** - η απαγόρευση βαρύνει **και το προσωπικό ονομαστικά**. |
| 10 | **Το γραφείο δεν έχει εγγραφεί στο goAML εκ των προτέρων** - δεν είναι παράβαση, είναι όμως **εγγυημένη καθυστέρηση** τη στιγμή που θα χρειαστεί· ο οδηγός **συνιστά ρητά την προεγγραφή**. |
| 11 | **Η *riskiarvio* δεν έχει επικαιροποιηθεί μετά από μεταβολή της δραστηριότητας** - ρητό σημείο της λίστας ελέγχου. |

## III.7 Χώρες κοινοδικαίου (Common Law)

## 26. Ηνωμένο Βασίλειο

Περιεχόμενα

### 26.1 Κατάλογος Α - παράγοντες αυξημένου κινδύνου

**Βαθμίδα του κλάδου στην εθνική εκτίμηση κινδύνου.** *National risk assessment of money laundering and terrorist financing 2025*, HM Treasury και Home Office, **δημοσίευση 17 Ιουλίου 2025** - η **τέταρτη** NRA, αυτοτελές κείμενο και όχι ενημέρωση της NRA 2020. Για τους **παρόχους λογιστικών υπηρεσιών**:

- **Κίνδυνος νομιμοποίησης. ΥΨΗΛΟΣ** - *«The money laundering risk for ASPs remains high».* Κίνδυνος χρηματοδότησης τρομοκρατίας. **ΧΑΜΗΛΟΣ**. Είναι η **αυστηρότερη βαθμίδα από τις τρεις χώρες**.
- **Μέγεθος.** Περίπου **50.000 πάροχοι**, με τη συντριπτική πλειονότητα να είναι μικρά γραφεία. Η NRA διευκρινίζει ρητά ότι **δεν καλύπτει τους έμμισθους λογιστές**.
- **Γιατί ο κλάδος είναι ελκυστικός.** Η ευρεία διαθεσιμότητα των υπηρεσιών **προσδίδει επίφαση νομιμότητας** σε συναλλαγές με εγκληματικά κεφάλαια. Ρητά κατονομάζεται η χρήση **βεβαιώσεων λογιστή (*accountants' certificates*)** για τη στήριξη πλαστών λογαριασμών και τιμολογίων. Ο κίνδυνος είναι υψηλότερος σε πελάτες **έντασης μετρητών**.
- **Κύρια ευπάθεια.** Η **πλημμελής συμμόρφωση με τους κανονισμούς** - οι εγκληματίες αναζητούν γραφεία με αδύναμες αξιολογήσεις κινδύνου, πολιτικές και διαδικασίες.
- **Κατακερματισμός και αλυσίδες εφοδιασμού.** Όταν ο πελάτης χρησιμοποιεί διαφορετικό γραφείο για κάθε υπηρεσία, **κανένα δεν βλέπει τη συνολική εικόνα**· οι μεσάζοντες επιτείνουν τον κίνδυνο, ιδίως εκτός ΗΒ.
- **Πού εντοπίζεται η αδυναμία.** Στα **μικρά γραφεία και τους ατομικούς επαγγελματίες**, που συχνά δεν διαθέτουν γνώση, πόρους ή χρόνο - με το χαρακτηριστικό φαινόμενο της **μετακίνησης πελατών που ένα μεγάλο γραφείο απέρριψε ως υψηλού κινδύνου προς γραφεία με χαλαρότερες διαδικασίες**.
- **Υπο-αναφορά:** *«The number of SARs submitted by the sector also remain lower than the assessed risk would suggest is commensurate.»*
- **Υπηρεσίες υψηλότερου κινδύνου** (κατάταξη AASG). **Βεβαιώσεις λογιστή· υπηρεσίες μισθοδοσίας - ιδίως για πελάτες μόνο μισθοδοσίας· φορολογικές συμβουλές· και υπηρεσίες σε εμπιστεύματα και εταιρείες.**
- **Κίνδυνος χρηματοδότησης τρομοκρατίας για TCSP.** Αναβαθμίστηκε από **χαμηλό σε μεσαίο** - τα γραφεία που παρέχουν και τέτοιες υπηρεσίες οφείλουν να το ενσωματώσουν στην αξιολόγησή τους.
- **Ποιότητα της εποπτείας.** Κατά την επισκόπηση του OPBAS, **κανένας επόπτης δεν κρίθηκε πλήρως αποτελεσματικός**· η έκθεση του Μαρτίου 2026 προσθέτει ότι οι επιτόπιες επισκέψεις **δεν έχουν επανέλθει στα προ του 2020 επίπεδα** και ότι ο λογιστικός τομέας λαμβάνει **χαμηλότερες βαθμολογίες στην αποτελεσματικότητα της επιβολής από τον νομικό**.

**Πότε η ενισχυμένη δέουσα επιμέλεια είναι ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗ.** Επτά περιπτώσεις: (α) όπου υπάρχει **υψηλός κίνδυνος**· (β) σε **περιστασιακή συναλλαγή** όπου ο πελάτης ή άλλο μέρος είναι εγκατεστημένο σε **χώρα του καταλόγου «Call for Action» της FATF**· (γ) σε **επιχειρηματική σχέση** με πελάτη εγκατεστημένο σε τέτοια χώρα· (δ) όταν ο πελάτης ή δυνητικός πελάτης είναι **ΠΕΠ**, μέλος οικογένειας ή γνωστός στενός συνεργάτης· (ε) όταν ο πελάτης προσκόμισε **ψευδή ή κλεμμένα στοιχεία ταυτοποίησης**· (στ) όταν η συναλλαγή είναι **σύνθετη ή ασυνήθιστα μεγάλη**, ή υπάρχει **ασυνήθιστο μοτίβο χωρίς προφανή οικονομικό ή νομικό σκοπό**· (ζ) κάθε άλλη περίπτωση που εκ φύσεως παρουσιάζει υψηλότερο κίνδυνο.

Η ενισχυμένη επιμέλεια περιλαμβάνει **εξέταση του υποβάθρου και του σκοπού** της συναλλαγής, **εντατικοποίηση της παρακολούθησης**, και - για συνδέσεις με χώρα «Call for Action» - **πρόσθετα στοιχεία για τον πελάτη και τους πραγματικούς δικαιούχους, για τη φύση της σχέσης, για την πηγή πλούτου και την πηγή κεφαλαίων και του πελάτη και του πραγματικού δικαιούχου, και για τους λόγους της συναλλαγής**.

**Δύο βρετανικές αποκλίσεις που πρέπει να είναι γνωστές.**

- **Οι εγχώριοι ΠΕΠ αντιμετωπίζονται ως χαμηλότερου κινδύνου.** Από τις 10.1.2024, όταν ο πελάτης είναι **εγχώριος ΠΕΠ** ή μέλος της οικογένειας ή στενός συνεργάτης, **αφετηρία της αξιολόγησης είναι ότι παρουσιάζει χαμηλότερο κίνδυνο από τον αλλοδαπό**, και ελλείψει πρόσθετων επιβαρυντικών παραγόντων **τα μέτρα είναι λιγότερο εκτεταμένα**. Πρόκειται για ρητή νομοθετική διαβάθμιση που δεν συναντάται στη Μάλτα ή στην Ιρλανδία.
- **Οι χώρες υψηλού κινδύνου προσδιορίζονται δυναμικά.** Από 30.6.2026 η νομοθεσία δεν παραπέμπει πλέον σε «τρίτη χώρα υψηλού κινδύνου» αλλά σε **«FATF call for action country»** - το ΗΒ εγκατέλειψε τον δικό του στατικό κατάλογο και παραπέμπει **δυναμικά στη FATF**.

**Εθνικοί παράγοντες - ο πίνακας του AASG Risk Outlook.** Το κείμενο οργανώνει τους κινδύνους σε πέντε ενότητες, με ρητή προειδοποίηση ότι **δεν είναι εξαντλητικοί** και ότι τα γραφεία πρέπει να ενισχύουν τη σημασία της **«ερευνητικής διάθεσης» και του επαγγελματικού σκεπτικισμού** - τόσο στη δέουσα επιμέλεια όσο και στον έλεγχο των παρεχόμενων υπηρεσιών.

*Πελάτες*. **Αναζήτηση ανωνυμίας ή αδικαιολόγητης μυστικότητας**· **πελάτες με ιστορικό εγκληματικότητας** ή σε καταλόγους τρομοκρατίας/κυρώσεων - με ρητή τριπλή εντολή αν διαπιστωθεί ότι πρόσωπο υπόκειται σε οικονομικές κυρώσεις. **Σταματήστε να συναλλάσσεστε, δεσμεύστε τα περιουσιακά στοιχεία που κρατάτε, ενημερώστε αμέσως το OFSI**· **νέοι πελάτες εκτός της συνήθους πελατειακής βάσης**· **νέοι πελάτες με ιστορικό αλλαγής συμβούλων**· **ΠΕΠ**· **επιχειρήσεις έντασης μετρητών και επιχειρήσεις υπηρεσιών χρήματος**· **πελάτες που συναλλάσσονται σε κρυπτονομίσματα ή κατέχουν κρυπτοστοιχεία**· **λοιποί κλάδοι που η NRA επισημαίνει** - έμποροι όπλων, ακίνητα με ασαφή πηγή κεφαλαίων, μεταφορές και εφοδιαστική, νομικές υπηρεσίες, συμμετέχοντες στην αγορά έργων τέχνης, χρηματοοικονομικές υπηρεσίες, αγορά ειδών πολυτελείας, **σχολεία και πανεπιστήμια**, **ποδοσφαιρικοί σύλλογοι και μάνατζερ ποδοσφαιριστών**· **πελάτες με μεταβαλλόμενη επιχείρηση ή σε αναδυόμενους κλάδους**· **υψηλής καθαρής θέσης και εύποροι ιδιώτες**· και **εργαζόμενοι μέσω *umbrella companies***.

*Χώρες*. Χώρες **χωρίς αποτελεσματικούς ελέγχους**, με **σημαντικά επίπεδα διαφθοράς**, **υπό κυρώσεις ή εμπάργκο**, και οι κίνδυνοι **χρηματοδότησης της διάδοσης** - με το ειδικό ερώτημα. Υπάρχουν πελάτες που **πληρώνουν για αγαθά και υπηρεσίες από διαφορετική δικαιοδοσία από εκείνη προς την οποία κατευθύνονται**;

*Υπηρεσίες*. **Υπηρεσίες σε εμπιστεύματα και εταιρείες** - οι υψηλότερου κινδύνου, με ρητή επισήμανση ότι **η εφάπαξ σύσταση εταιρείας για νέο πελάτη, χωρίς συνεχιζόμενες υπηρεσίες, είναι υψηλού κινδύνου**, όπως και η **έδρα ή οι εικονικές διευθύνσεις**· **«νομιμοποίηση» βιβλίων και αρχείων** - με τον ειδικό κίνδυνο των αναθέσεων «ελλιπών αρχείων», όπου το γραφείο καλείται **να καταρτίσει λογαριασμούς από τα extraits τραπεζικών λογαριασμών και όχι από τα υποκείμενα βιβλία**· **μισθοδοσία** - με τους κινδύνους σύγχρονης δουλείας, **«φαντασμάτων» εργαζομένων** και εσφαλμένου υπολογισμού κρατήσεων, και με τη ρητή διαπίστωση ότι ο κίνδυνος είναι μέγιστος όταν **το προσωπικό δεν έχει λάβει εξειδικευμένη εκπαίδευση για τη μισθοδοσία, δεν έχει επαφή με τον πελάτη, ή η πληροφόρηση από τον πελάτη είναι κακής ποιότητας**· **υπηρεσίες αφερεγγυότητας** - με ειδική μνεία στις **εκούσιες εκκαθαρίσεις μελών**, επειδή ο διαχειριστής **δεν υποχρεούται να διερευνήσει τις υποθέσεις της εταιρείας**· **φορολογική συμβουλή που οδηγεί σε μείωση φόρου**· **φορολογικοί έλεγχοι με πιθανό ποινικό στοιχείο**· **επενδυτικές δραστηριότητες**· **κληρονομικές και διαχειριστικές υπηρεσίες**· **κρατικά προγράμματα στήριξης**· **επαλήθευση ταυτότητας για το μητρώο εταιρειών** - υψηλού κινδύνου για τρεις ρητούς λόγους, μεταξύ των οποίων ότι **η απαιτούμενη εργασία επαλήθευσης δεν ταυτίζεται με τη δέουσα επιμέλεια βάσει κινδύνου**· και **υπηρεσίες που υπόκεινται σε εμπορικές κυρώσεις** - απαγορεύεται η παροχή **λογιστικών, ελεγκτικών και συμβουλευτικών υπηρεσιών διοίκησης σε πρόσωπο συνδεδεμένο με τη Ρωσία**.

*Συναλλαγές*. Μία και μόνη κατηγορία, οι **τραπεζικοί λογαριασμοί χρημάτων πελατών** - με τον κανόνα διατυπωμένο ως απαγόρευση. **Ο λογαριασμός πελατείας δεν επιτρέπεται να χρησιμοποιείται ως τραπεζική διευκόλυνση**, και η λογική της χρήσης του πρέπει να είναι κατανοητή **πριν** ξεκινήσει η συναλλαγή.

*Δίαυλοι.* **Πελάτες που δεν έχετε συναντήσει· εσωτερική απειλή σε σχέση με τη φοροδιαφυγή** (*insider threat*) - προσωπικό που ενεργεί ή μπορεί να ενεργήσει ως διευκολυντής, είτε συνειδητά είτε όχι, «είτε παρακάμπτοντας ελέγχους, είτε εκμεταλλευόμενο αθέμιτα την απουσία τους, είτε παραλείποντας σκόπιμα να τους εφαρμόσει»· **συνδυασμός υπηρεσιών** - υπηρεσίες που χωριστά δεν είναι υψηλού κινδύνου, γίνονται όταν συνδυαστούν (το παράδειγμα, η σύσταση εταιρείας μπορεί να είναι απολύτως νόμιμη, αλλά **αν η εταιρεία χρησιμοποιηθεί για την αγορά ακινήτου και την απόκρυψη του πραγματικού δικαιούχου**, ο κίνδυνος πολλαπλασιάζεται)· **συνδυασμός παραγόντων**· και **κίνδυνος αλυσίδας εφοδιασμού**.

### 26.2 Κατάλογος Β - ύποπτες ενδείξεις

*Πηγές. AMLGAS 2026, κεφ. 5 και 6 και Παραρτήματα C-D· AASG Risk Outlook (22.9.2025)· NRA 2025.*

**Ο κανόνας ερμηνείας - και η βρετανική ιδιαιτερότητα.** Η **υποψία** ορίζεται όπως στην Ιρλανδία. **Περισσότερο από εικασία, λιγότερο από τεκμηριωμένη γνώση· θετικό αίσθημα ανησυχίας ή δυσπιστίας· γνώμη με κάποιο έρεισμα**. Δεν είναι **αργός αναστοχασμός** ούτε **αόριστο αίσθημα δυσφορίας**. Δεν υποβάλλονται εικαστικές αναφορές - με τα ίδια δύο παραδείγματα (η μη δήλωση εισοδήματος για ένα έτος δεν επεκτείνεται αυτομάτως στα προηγούμενα· η Ferrari του οικονομικού διευθυντή δεν είναι από μόνη της ύποπτη, **οι ασυνέπειες στους λογαριασμούς που ο ίδιος ελέγχει είναι**).

**Το αντικειμενικό κριτήριο - μοναδικό στο HB ως προς την ένταση.** Αναφορά απαιτείται και όταν υπάρχουν **«εύλογοι λόγοι» γνώσης ή υποψίας**: *«This is an objective test, i.e. the standard of behaviour expected of a reasonable person in the same position. **Claims of ignorance or naivety are no defence.**»* Η υποχρέωση δεν εξαντλείται στην παθητική παρατήρηση. **Ο επαγγελματίας οφείλει να κάνει τις ερωτήσεις που θα ανέμενε κανείς εύλογα από πρόσωπο με τα δικά του προσόντα, την εμπειρία και την εξειδίκευσή του** - εφόσον οι ερωτήσεις εμπίπτουν στο συνήθες αντικείμενο της ανάθεσης. **Άγνοια δεν είναι υπεράσπιση· ανεπαρκής επαγγελματικός σκεπτικισμός επίσης.**

**Το εννοιολογικό τρίπτυχο**. **Υποψία - έγκλημα - προϊόντα**. Εγκληματική συμπεριφορά είναι κάθε συμπεριφορά που **συνιστά αδίκημα στο HB ή που θα ήταν αδίκημα αν είχε τελεστεί σε οποιοδήποτε μέρος του HB**. Το HB ακολουθεί μοντέλο **all crimes**, **περιλαμβανομένης της φοροδιαφυγής και των διοικητικών παραβάσεων**. Και η κρίσιμη οριοθέτηση. **Αν κάποιος τελεί εν γνώσει του έγκλημα χωρίς όφελος, δεν υπάρχει υποχρέωση αναφοράς** - συνήθως πρόκειται για απάτη - αν και άλλες επαγγελματικές υποχρεώσεις αναφοράς μπορεί να ισχύουν.

**Τα τέσσερα βήματα πριν από την εσωτερική αναφορά** (πίνακας AMLGAS): **(1)** Έχω γνώση ή υποψία εγκληματικής δραστηριότητας; Ή γνωρίζω δραστηριότητα **τόσο ασυνήθιστη ή στερούμενη κανονικής εμπορικής λογικής** που γεννά υποψία; **(2)** Γνωρίζω ή υποψιάζομαι ότι από τη δραστηριότητα προέκυψε **όφελος**; **(3)** Θεωρώ ότι κάποιος από τους εμπλεκόμενους - ή τον κάτοχο των προϊόντων - **γνώριζε ή υποψιαζόταν ότι ήταν εγκληματική**; **(4)** Μπορώ να **ταυτοποιήσω το πρόσωπο** που κατέχει το όφελος, ή να **εντοπίσω πού βρίσκεται**, ή διαθέτω πληροφορίες που βοηθούν σε ένα από τα δύο; Και ο κανόνας ασφαλείας: **«If in doubt, always report concerns to the MLRO.»**

#### *B.1 Ταυτότητα και συμπεριφορά του πελάτη*

| | Ένδειξη |
|---|---|
| 1 | **Αδικαιολόγητη μυστικότητα** - απροθυμία παροχής των ζητούμενων πληροφοριών, ασυνήθιστες μορφές επαλήθευσης ταυτότητας. Η αιτιολόγηση του AASG. Οι πελάτες προσπαθούν να κρύψουν ποιοι είναι **όταν εμπλέκονται σε εγκληματική δραστηριότητα**. |
| 2 | **Μη συνεργάσιμος πελάτης.** |
| 3 | **Αναζήτηση ανωνυμίας για τον εαυτό του, για τρίτο ή για τον πραγματικό δικαιούχο.** |
| 4 | **Ανακριβή ή παραπλανητικά στοιχεία στο μητρώο εταιρειών και απροθυμία διόρθωσής τους.** |
| 5 | **Χρήση μεσαζόντων για την ανάθεση των εργασιών** (κίνδυνος αλυσίδας εφοδιασμού). |
| 6 | **Πελάτης με ποινικές καταδίκες σχετικές με προϊόντα εγκλήματος** - κατά το AASG, **«very high risk»**· ή πελάτης σε **κατάλογο τρομοκρατίας ή κυρώσεων**. |
| 7 | **Πελάτης που ζητεί συμβουλή για αναδιάρθρωση των περιουσιακών του στοιχείων ώστε να αποφύγει οικονομικές κυρώσεις** - ρητά διατυπωμένος δείκτης. |
| 8 | **Νέος πελάτης εκτός της συνήθους πελατειακής σας βάσης** - σε άσχετη γεωγραφική περιοχή ή σε άσχετο κλάδο, ή που ζητεί **εφάπαξ συναλλαγή**. Η ερώτηση που θέτει το AASG. **Γιατί ήρθε σε εσάς αντί σε γραφείο πλησιέστερο ή σε ειδικό του τομέα;** - αν δεν υπάρχει λογικό σκεπτικό, ο κίνδυνος είναι υψηλότερος. |
| 9 | **Επανειλημμένη αλλαγή επαγγελματιών συμβούλων σε σύντομο διάστημα χωρίς νόμιμο λόγο** - και οι τέσσερις παραλλαγές που το AASG προσθέτει. **Άλλος σύμβουλος αρνήθηκε να παράσχει την υπηρεσία χωρίς νόμιμο λόγο**· **ο πελάτης είναι διατεθειμένος να πληρώσει ουσιωδώς υψηλότερες αμοιβές χωρίς νόμιμο λόγο**· **ο προηγούμενος σύμβουλος δεν ήταν γραφείο συγκρίσιμου μεγέθους**· και **ο πελάτης απασχολεί πολλούς διαφορετικούς συμβούλους για διαφορετικές λογιστικές και φορολογικές υπηρεσίες**. Η ερμηνεία είναι διδακτική. Η αλλαγή μπορεί να σημαίνει ότι **ο προηγούμενος λογιστής είχε ανησυχίες που ο πελάτης δεν θέλει να αντιμετωπίσει**· τα μεγάλα γραφεία με εξελιγμένα συστήματα πληροφόρησης **αποδεσμεύονται από πελάτες**· και η κατανομή σε πολλούς συμβούλους μπορεί να σημαίνει ότι **ο πελάτης δίνει σε καθέναν διαφορετικά ή αποσπασματικά στοιχεία**. |
| 10 | **Ο πελάτης ζητεί υπηρεσία εκτός του συνήθους πεδίου εξειδίκευσής σας** - και, γενικότερα, **δεν είναι σαφές γιατί επέλεξε εσάς**. Το AMLGAS διευκρινίζει ότι έχει σημασία **αν σας προσέγγισε ο πελάτης ή αν επιδιώξατε εσείς την ανάθεση** - αλλά ότι **ο λόγος της επιλογής πρέπει σε κάθε περίπτωση να εξεταστεί**. |
| 11 | **Ο πελάτης ζητεί να συνεργαστεί μαζί σας με ασυνήθιστο τρόπο** - κατά τρόπο που **θα μπορούσε να συσκοτίσει την πραγματική επιχειρηματική δραστηριότητα ή τους πραγματικούς δικαιούχους και ελέγχοντες**. |
| 12 | **Ο πελάτης δεν σας έχει συναντήσει ποτέ αυτοπροσώπως.** |
| 13 | **Το επίπεδο διαβίωσης ή οι συναλλαγές του πελάτη είναι ασύμβατα με τα γνωστά επιχειρηματικά και προσωπικά στοιχεία.** |
| 14 | **Πελάτης σε αναδυόμενο ή μεταβαλλόμενο κλάδο** - με τους τέσσερις δείκτες του AASG. **Ταχύς ρυθμός εναλλαγής** (εμπορεύεται για μικρό διάστημα, κλείνει και ανοίγει ως νέα εταιρεία)· **αναλαμβάνει εργασίες εκτός του συνήθους φάσματος αγαθών και υπηρεσιών του**· εμπλέκεται σε **συναλλαγές που δεν βγάζουν εμπορικό νόημα ή όπου η πηγή κεφαλαίων είναι ασυνήθιστη ή άγνωστη**· και **άντλησε χρηματοδότηση μέσω πληθοχρηματοδότησης**. |
| 15 | **Εργαζόμενοι πληρωνόμενοι μέσω *umbrella companies*** - με πέντε συγκεκριμένους δείκτες. **Ασυνήθεις ή σύνθετες διευθετήσεις πληρωμής**, π.χ. ο μισθός εμφανίζεται στον λογαριασμό ως **δύο χωριστές πληρωμές**· ο πελάτης κλήθηκε να υπογράψει **σύμβαση με την umbrella company επιπλέον της σύμβασης εργασίας**· του δόθηκε **επιλογή μεταξύ «τυπικής» και «ενισχυμένης» διευθέτησης, με την ενισχυμένη να συνεπάγεται υψηλότερες αμοιβές προς την umbrella**· **μέρος ή όλες οι πληρωμές που λαμβάνει χαρακτηρίζονται μη φορολογητέες** (ως δάνεια, πρόσοδοι, μπόνους)· και **η umbrella company εδρεύει εκτός HB**. |

#### *B.2 Οι συναλλασσόμενοι του πελάτη*

| | Ένδειξη |
|---|---|

| | |
|---|---|
| 1 | **Η ταυτότητα των λοιπών μερών της συναλλαγής δεν είναι σαφής** - είτε επειδή **ο ίδιος ο πελάτης δεν γνωρίζει ποια είναι**, είτε επειδή **χρησιμοποιούνται μεσάζοντες που συσκοτίζουν τον πραγματικό δικαιούχο**. |
| 2 | **Τα λοιπά μέρη εδρεύουν σε δικαιοδοσίες γνωστές για αδύναμη εταιρική διακυβέρνηση.** |
| 3 | **Πληρωμές από άγνωστα ή μη συνδεδεμένα τρίτα μέρη.** |
| 4 | **Κεφάλαια της συναλλαγής προέρχονται από δικαιοδοσία γνωστά συνδεδεμένη με νομιμοποίηση.** |
| 5 | **Σας ζήτησαν σκόπιμα να εργαστείτε και για τις δύο πλευρές της συναλλαγής** - δημιουργώντας «τείχος» που **εμποδίζει την ανταλλαγή πληροφοριών εντός του ίδιου γραφείου**. Δείκτης που δεν συναντάται σε κανένα από τα άλλα δύο δίκαια. |
| 6 | **Ο πελάτης παρουσιάζεται μέσω τρίτου ή μεσάζοντα**, ιδίως από δικαιοδοσίες υψηλής μυστικότητας. Το AASG είναι ρητό. Ορισμένοι από αυτούς τους μεσάζοντες **αποδεικνύονται μη συνεργάσιμοι στην παροχή στοιχείων ταυτότητας ή δέουσας επιμέλειας επαρκών για να εκπληρώσει το βρετανικό γραφείο τις υποχρεώσεις του**. |
| 7 | **Πάροχος υπηρεσιών μισθοδοσίας ή εργολάβος με πολύπλοκες διαμεσολαβητικές δομές**, ασύμβατες με το δηλωμένο προφίλ. |
| 8 | **Παροχή εικονικών διευθυντών, εικονικών μετόχων ή σκιωδών διευθυντών**, ή σύσταση εταιρειών σε τρίτη χώρα. |

### *B.3 Οι όροι των συναλλαγών*

*Οι ερωτήσεις που το AMLGAS θέτει ρητά κατά την ταυτοποίηση και την αξιολόγηση κινδύνου - ο πιο άμεσα εφαρμόσιμος κατάλογος των τριών χωρών.*

| | Ένδειξη |
|---|---|
| 1 | **Η συναλλαγή ευθυγραμμίζεται με τις συνήθεις δραστηριότητες ή τη σχεδιαζόμενη στρατηγική του πελάτη;** - π.χ. ο πελάτης εμπλέκεται σε συναλλαγή για την οποία **έχει ελάχιστη ή καμία εμπειρογνωσία**. |
| 2 | **Βγάζει η συναλλαγή εμπορικό νόημα για όλα τα μέρη;** - π.χ. **δεν υπάρχει σαφής οικονομικός ή νομικός σκοπός**. |
| 3 | **Υπάρχει έλλειψη τεκμηρίωσης προς υποστήριξη της συναλλαγής;** |
| 4 | **Εμπλέκεται ασυνήθιστο μέσο πληρωμής που θα μπορούσε να διευκολύνει την ανωνυμία;** - π.χ. **μεγάλες πληρωμές σε μετρητά ή ηλεκτρονικό χρήμα**. |
| 5 | **Θα μπορούσε η συναλλαγή να συνδέεται με σειρά συναλλαγών, καθεμία αξίας κάτω των £12.000;** - δηλαδή **πληρωμές σκοπίμως κάτω από το κατώφλι της περιστασιακής συναλλαγής, για να αποφευχθεί ο έλεγχος**. |
| 6 | **Βγάζει η συναλλαγή νόημα στο πλαίσιο των υπόλοιπων εργασιών που έχετε κάνει για τον πελάτη;** |
| 7 | **Δραστηριότητα τόσο ασυνήθιστη ή στερούμενη κανονικής εμπορικής λογικής ώστε να γεννά υποψία** - αυτοτελής βάση αναφοράς, χωρίς να έχει κατά νου ο επαγγελματίας συγκεκριμένο αδίκημα. |
| 8 | **Σύνθετη ή ασυνήθιστα μεγάλη συναλλαγή, ή ασυνήθιστο μοτίβο χωρίς οικονομικό ή νομικό σκοπό.** |
| 9 | **Υπερπληρωμένα τιμολόγια** - το παράδειγμα με τη διπλή έκβαση. **Αναφορά** αν γνωρίζετε ή υποψιάζεστε **δόλια πρόθεση κατακράτησης** (ενδείξεις, παράλειψη των υπερπληρωμών από τα αντίγραφα λογαριασμού, πίστωση των αποτελεσμάτων χωρίς καμία απόπειρα επικοινωνίας)· **καμία αναφορά** αν υπάρχουν συστήματα ειδοποίησης, άμεση εκτέλεση των αιτούμενων επιστροφών, απόπειρα επικοινωνίας, ή **επαγγελματική συμβουλή που ο πελάτης ζήτησε και ακολουθεί**. |
| 10 | **Παράνομα μερίσματα** - **αναφορά μόνο επί υποψίας απάτης**· η καταβολή παράνομου μερίσματος **δεν είναι καθεαυτή ποινικό αδίκημα** κατά τον εταιρικό νόμο. |
| 11 | **Τιμολόγια χωρίς εμπορική λογική** - πληρωμές προς συμβουλευτική εταιρεία **δυσανάλογες προς τις παρεχόμενες υπηρεσίες**, με **σημαντικά ποσά για την κάλυψη δαπανών κρατικών αξιωματούχων**, σε χώρα με διαδεδομένη διαφθορά και πληρωμές διευκόλυνσης· και ο δείκτης-κλειδί. **Ο οικονομικός διευθυντής θεωρεί ότι τέτοιες πληρωμές «είναι αποδεκτές» στη συγκεκριμένη χώρα**. Αναφορά αν υποψιάζεστε δωροδοκίες. |
| 12 | **Συντονισμένες αυξήσεις τιμών** - αλλοδαπή θυγατρική αυξάνει τιμές και περιθώρια μαζί με τους ανταγωνιστές· δημόσια επικαλείται αυξήσεις κόστους, οι οποίες όμως **δεν εξηγούν τη διεύρυνση των περιθωρίων**· και στα βιβλία εμφανίζονται **σημαντικές πληρωμές για συμβουλευτικές υπηρεσίες**, που τελικά αφορούν εκτίμηση της επίπτωσης της αύξησης **και αποζημίωση των ανταγωνιστών για ζημίες εκτός Ευρώπης**. Η σύμπραξη καθορισμού τιμών **είναι ποινικό αδίκημα κατά το βρετανικό δίκαιο** - αναφορά αν υποψιάζεστε καρτέλ. |
| 13 | **Παραβάσεις αλλοδαπού δικαίου** - μερίσματα προς τη μητρική κατά παράβαση αλλοδαπών συναλλαγματικών περιορισμών. Ο κανόνας. **Αναφορά μόνο αν υποψιάζεστε ότι τελέστηκε πράξη (π.χ. απάτη) που θα ήταν αδίκημα στο ΗΒ**. Το ΗΒ **δεν έχει συναλλαγματικούς περιορισμούς** - η παράβαση αλλοδαπού νόμου **χωρίς βρετανικό αντίστοιχο δεν είναι αναφερτέα**, παραμένει όμως κρίσιμη για την αξιολόγηση κινδύνου. |
| 14 | **Κλοπές από κατάστημα (παράδειγμα διάκρισης)** - το γραφείο εξυπηρετεί λιανική επιχείρηση και γνωρίζει περιστατικά κλοπών. **Αναφορά** αν γνωρίζετε ή υποψιάζεστε **την ταυτότητα του δράστη ή τον τόπο των κλαπέντων**, ή διαθέτετε πληροφορίες που βοηθούν στην ταυτοποίηση ή στον εντοπισμό. **Καμία αναφορά** αν δεν διαθέτετε τίποτε από αυτά - και, ρητά. **Δεν απαιτείται καμία περαιτέρω εργασία για να τα ανακαλύψετε**. |
| 15 | **Εξωεδαφική εξαίρεση** - δεν συνιστά αδίκημα η συμπεριφορά που **ευλόγως πιστεύεται ότι έλαβε χώρα εκτός ΗΒ όπου ήταν νόμιμη** και που **θα επέσυρε ποινή μικρότερη των 12 μηνών αν είχε τελεστεί στο ΗΒ**. Η καθοδήγηση προειδοποιεί ότι τα κριτήρια είναι **σύνθετα, επαχθή και αυστηρά** και συνιστά νομική συμβουλή. **Δεν υπάρχει αντίστοιχη εξαίρεση για τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας.** |

### *B.4 Πληρωμές και χρηματικές ροές*

| | Ένδειξη |
|---|---|
| 1 | **Επιχειρήσεις έντασης μετρητών.** Το AASG εξηγεί γιατί. **Είναι πολύ δυσκολότερο να ανιχνευθεί η πηγή των μετρητών και οι κινήσεις τους**, και πολύ ευκολότερο να ενσωματωθούν τα προϊόντα εγκλήματος σε νόμιμα έσοδα. Παραδείγματα που κατονομάζονται. **Κουρεία, καταστήματα νυχιών, ινστιτούτα αισθητικής, περίπτερα, εστιατόρια, καταστήματα σε πακέτο, πλυντήρια αυτοκινήτων**, καθώς και έμποροι αγαθών υψηλής αξίας και τυχερά παίγνια με μετρητά. Και μια οξυδερκής, συγκεκριμένα βρετανική παρατήρηση. Μετά την πανδημία **επιχειρήσεις παραδοσιακά «μετρητών» μετακινήθηκαν γενικά στις κάρτες - οπότε πρέπει να κατανοήσετε γιατί μια επιχείρηση εξακολουθεί να συναλλάσσεται με μετρητά, αν αυτό δεν είναι πλέον ο αναμενόμενος κανόνας**. Τέλος. Αξιολογήστε και τους πελάτες όπου **τα μετρητά είναι μόνο μέρος της δραστηριότητας**, ή όπου **συγκεκριμένοι τύποι συναλλαγών γίνονται με μετρητά - π.χ. η πληρωμή των εργαζομένων**. |
| 2 | **Επιχειρήσεις υπηρεσιών χρήματος** - αξιολογούνται από τη NRA ως **υψηλού κινδύνου**· χρησιμοποιούνται για τη μεταφορά παράνομων μετρητών προς το χρηματοπιστωτικό σύστημα και ελκύουν και τη χρηματοδότηση τρομοκρατίας. |

| | |
|---|---|
| 3 | **Ασυνήθιστη ή άγνωστη πηγή κεφαλαίων στη συναλλαγή.** |
| 4 | **Ο πελάτης έχει πολλαπλούς τραπεζικούς λογαριασμούς ή αλλοδαπούς λογαριασμούς χωρίς καλό λόγο.** |
| 5 | **Κρυπτοστοιχεία** - ο πελάτης **διενεργεί συναλλαγές σε κρυπτονομίσματα ή κατέχει κρυπτοστοιχεία**. Η αιτιολόγηση. **Χαμηλή απαιτούμενη τεχνική δεξιότητα, ανωνυμία, και ολοένα πολυπλοκότερες τεχνολογίες απόκρυψης του πραγματικού δικαιούχου**. Ειδική μνεία στα **privacy coins**, όπου οι συναλλαγές **δεν περιέχουν στοιχεία αποστολέα, παραλήπτη ή ποσού** και η δραστηριότητα στο blockchain μπορεί να συσκοτιστεί πλήρως - χρησιμοποιούνται τυπικά ως **ενδιάμεσο νόμισμα, ώστε να σπάσει η αλυσίδα ελέγχου**. |
| 6 | **Συναλλαγές ακινήτων με ασαφή πηγή κεφαλαίων.** |
| 7 | **Χρήση του λογαριασμού πελατείας του γραφείου ως τραπεζικής διευκόλυνσης** - ο κίνδυνος διατυπώνεται ως εξής. **Υψηλής αξίας χρηματοοικονομικές συναλλαγές για πελάτες χωρίς σαφή επιχειρηματική λογική**, που επιτρέπουν στους εγκληματίες να μεταφέρουν κεφάλαια μέσω του λογαριασμού. |
| 8 | **Πληρωμές για αγαθά και υπηρεσίες από διαφορετική δικαιοδοσία από εκείνη προς την οποία κατευθύνονται τα αγαθά** - ο δείκτης καταστρατήγησης κυρώσεων και χρηματοδότησης της διάδοσης. |
| 9 | **Ο πελάτης εμφανίζεται να λειτουργεί ως γραφείο εμβασμάτων ή ως *pay-through account*.** |
| 10 | **Ενδείξεις σύγχρονης δουλείας και εμπορίας ανθρώπων στη μισθοδοσία** - η NCA έχει δημοσιεύσει ειδικούς δείκτες για τον λογιστικό κλάδο, στους οποίους το AASG παραπέμπει ρητά για τις αναθέσεις μισθοδοσίας. |

### *B.5 Αποτελέσματα και οικονομικές καταστάσεις*

| | Ένδειξη |
|---|---|
| 1 | **«Νομιμοποίηση» βιβλίων και αρχείων** - η κεντρική βρετανική τυπολογία. **Ο εγκληματίας παραποιεί τα υποκείμενα βιβλία για να κρύψει την εγκληματική δραστηριότητα και αναθέτει σε επαγγελματία λογιστή την κατάρτιση των οικονομικών καταστάσεων, ώστε να επωφεληθεί από την επίφαση αξιοπιστίας που προσδίδει ο επαγγελματίας**. |
| 2 | **Αναθέσεις «ελλιπών αρχείων»** - όταν ζητείται από το γραφείο ή τον τηρητή βιβλίων **να καταρτίσει τους λογαριασμούς από τα extraits των τραπεζικών λογαριασμών και όχι από τα υποκείμενα βιβλία**. Το AASG το χαρακτηρίζει αυτοτελή τρόπο συγκάλυψης της πραγματικής φύσης των συναλλαγών. |
| 3 | **Το μοτίβο των συναλλαγών δεν ταιριάζει με όσα γνωρίζετε για την επιχείρηση του πελάτη** - ο ρητός κανόνας που δίνεται σε λογιστές και τηρητές βιβλίων. **Εφαρμόστε επαγγελματικό σκεπτικισμό κατά την επισκόπηση των βιβλίων**. |
| 4 | **Βεβαιώσεις λογιστή** - η NRA 2025 τις κατονομάζει ως **από τις υψηλότερου κινδύνου υπηρεσίες**. Χρησιμοποιούνται για τη στήριξη **πλαστών λογαριασμών και τιμολογίων** και για την **παραγωγή ή επαλήθευση εγγράφων που πιστοποιούν την οικονομική θέση του πελάτη για αιτήσεις στεγαστικού δανείου ή θεώρησης εισόδου**. Η οδηγία. **Βεβαιωθείτε ότι διαθέτετε επαρκή στοιχεία και επαρκή κατανόηση των οικονομικών του πελάτη πριν αναλάβετε το έργο**. |
| 5 | **Ασυνέπειες στους λογαριασμούς για τους οποίους είναι υπεύθυνο το ελεγχόμενο πρόσωπο** - ο μηχανισμός που ανεβάζει την εικασία σε υποψία. |
| 6 | **Ασυνήθιστη ή υπερβολικά σύνθετη εταιρική δομή** δεδομένης της φύσης της δραστηριότητας· **εικονικοί μέτοχοι ή μετοχές κομιστή**· **νομικό πρόσωπο ή μόρφωμα που λειτουργεί ως όχημα κατοχής προσωπικής περιουσίας**· **αδυναμία εξακρίβωσης του τελικού πραγματικού δικαιούχου**. Ο κανόνας. **Δομές που συσκοτίζουν την ιδιοκτησία και τον έλεγχο είναι ιδιαίτερα ελκυστικές για τη νομιμοποίηση**. |
| 7 | **Απόκλιση των στοιχείων πραγματικού δικαιούχου από το μητρώο** - με τον βρετανικό ορισμό της **«ουσιώδους»**. Εκείνη που **μπορεί ευλόγως να θεωρηθεί συνδεόμενη με νομιμοποίηση ή τρομοκρατία, ή που αποκρύπτει στοιχεία της δραστηριότητας του πελάτη**. Αναφέρεται στο μητρώο εταιρειών **εντός 15 εργάσιμων ημερών** και **δεν υποκαθιστά** την αναφορά ύποπτης δραστηριότητας. |
| 8 | **Φορολογικοί δείκτες. Η φοροαποφυγή δεν είναι έγκλημα και δεν γεννά από μόνη της υποχρέωση αναφοράς** - αναφορά μπορεί όμως να απαιτηθεί αν υπάρχει υποψία ότι **οι υποκείμενες συναλλαγές είναι εικονικές ή ότι έγγραφα έχουν προχρονολογηθεί**. Στην άμεση φορολογία **αναφερτέα είναι μόνο η ανέντιμη ή δόλια συμπεριφορά, όχι η αμέλεια**· στην έμμεση, όπου υπάρχουν αδικήματα **αντικειμενικής ευθύνης**, ο πελάτης «γνωρίζει ή υποψιάζεται» **μόλις αντιληφθεί το λάθος**, οπότε ισχύει το κανονικό καθεστώς. **Πρόθεση μελλοντικής υποπληρωμής φόρου**. Αναφορά μόλις προκύψουν προϊόντα, δηλαδή **μόλις ο φόρος καταστεί απαιτητός**. **Άρνηση διόρθωσης λαθών ή αποκάλυψης στη φορολογική διοίκηση** για την αποφυγή του οφειλόμενου φόρου. Γεννάται εγκληματική πρόθεση και μαζί της η υποχρέωση αναφοράς. **Αίτημα του πελάτη για εθελοντική αποκάλυψη υπό ειδική διαδικασία** συχνά - όχι πάντα - γεννά υποψία φοροδιαφυγής· και η γνωστοποίηση στη φορολογική διοίκηση **δεν υποκαθιστά την αναφορά στην NCA**. Στους κινδύνους υπηρεσίας, το AASG προσθέτει. **Φορολογική συμβουλή που βοηθά τον πελάτη να συγκαλύψει το πραγματικό του εισόδημα ή να διαρθρώσει εισόδημα και περιουσία για παράνομο φορολογικό πλεονέκτημα**, και **φορολογικοί έλεγχοι που ενδέχεται να προκύπτουν από υποκείμενη φοροδιαφυγή ή όπου η πηγή κεφαλαίων συνδέεται με προϊόντα εγκλήματος**. |
| 9 | **Το αθώο σφάλμα.** Ρητός κανόνας. **Αθώο λάθος ή σφάλμα κανονικά δεν γεννά προϊόντα εγκλήματος** - εκτός αν πρόκειται για αδίκημα αντικειμενικής ευθύνης. Αν ο πελάτης ενήργησε εκ σφάλματος, **η κατάσταση του εξηγείται**· εκείνος οφείλει **αμελλητί να συμμορφώσει τη συμπεριφορά του με τον νόμο** για να μη διαπράξει αδίκημα. Όταν τα νομικά ζητήματα υπερβαίνουν την αρμοδιότητα του λογιστή, **ο πελάτης παραπέμπεται σε ειδικό ή σε νομικό**. |
| 10 | **Κρατικά προγράμματα στήριξης** - δείκτης που το AASG προσθέτει με βάση δημοσιεύματα και στοιχεία της φορολογικής διοίκησης. **Προσοχή σε κάθε ένδειξη ότι ο πελάτης δεν δικαιούται τη στήριξη που ζητεί**· και, όταν το γραφείο υποβάλλει την αίτηση για λογαριασμό του, οφείλει **να διαθέτει επαρκή στοιχεία ότι η αίτηση είναι έγκυρη**. |

### *B.6 Εσωτερικές ενδείξεις (υπάλληλοι του γραφείου) - εσωτερικός έλεγχος, ΟΧΙ αναφορά στην NCA*

*Πηγή. AMLGAS 2026, κεφ. 3, 6.5, 6.7, 7 και 8· AASG Risk Outlook (ενότητα διαύλων).*

Το βρετανικό εσωτερικό πλαίσιο εξαρτάται από το αν το γραφείο απασχολεί ή συνεργάζεται με άλλα πρόσωπα. Ο **ατομικός επαγγελματίας χωρίς προσωπικό και χωρίς συνεργάτες** εξαιρείται από τον ορισμό υπευθύνου συμμόρφωσης, τον έλεγχο καταλληλότητας, την ανεξάρτητη λειτουργία ελέγχου και τον ορισμό MLRO. Για όλους τους υπόλοιπους:

| | Ένδειξη |
|---|---|
| 1 | **Δεν έχει οριστεί nominated officer (MLRO)** ή δεν έχει οριστεί μέλος διοίκησης υπεύθυνο για τη συμμόρφωση - ή **δεν γνωστοποιήθηκε η ταυτότητά τους στην εποπτική αρχή εντός 14 ημερών**, όπως και κάθε μεταγενέστερη μεταβολή. |
| 2 | **Δεν έχει διενεργηθεί έλεγχος καταλληλότητας του προσωπικού (*screening*).** |
| 3 | **Πρόσωπο ενεργεί ως πραγματικός δικαιούχος, στέλεχος, διευθυντής ή ατομικός επαγγελματίας χωρίς την απαιτούμενη έγκριση της εποπτικής αρχής** - αυτοτελές **ποινικό** αδίκημα, όχι απλή παράλειψη· και **διαρκής υποχρέωση εύλογης επιμέλειας** του γραφείου να μη διορίζει και να μη διατηρεί μη εγκεκριμένα στελέχη. |
| 4 | **Δεν υπάρχει γραπτή αξιολόγηση κινδύνου σε επίπεδο γραφείου**, ή δεν έχει εγκριθεί και τεκμηριωθεί από την ανώτερη διοίκηση, ή **λείπει η χωριστή γραπτή αξιολόγηση κινδύνου χρηματοδότησης της διάδοσης όπλων** - αυτοτελής υποχρέωση, διακριτή από τη γενική. |

| | |
|---|---|
| 5 | **Ο υπάλληλος υπέβαλε την εσωτερική αναφορά σε προϊστάμενο αντί στον MLRO** - ρητά ανεπαρκές: *«reporting to a line manager or colleague is not enough to comply with the legislation»*. Η συζήτηση με προϊστάμενο για επιβεβαίωση επιτρέπεται, **δεν υποκαθιστά όμως την αναφορά**. |
| 6 | **Εσωτερική αναφορά υποβλήθηκε στο όνομα υπαλλήλου που δεν γνώριζε την ύπαρξή της** - ρητά απαγορευμένο. Όταν περισσότεροι υπάλληλοι γνωρίζουν το ίδιο γεγονός, **μπορεί να υποβληθεί μία αναφορά, αλλά πρέπει να περιέχει τα ονόματα όλων**. |
| 7 | **Δεν τηρούνται επαρκή αρχεία των εσωτερικών αναφορών.** Το AMLGAS απαριθμεί έξι υποχρεωτικά περιεχόμενα. **Όλες οι εσωτερικές αναφορές· ο τρόπος χειρισμού τους από τον MLRO, περιλαμβανομένων των αιτημάτων πρόσθετων πληροφοριών· οι αξιολογήσεις της πληροφορίας και κάθε μεταγενέστερη απόφαση αναμονής ή αναζήτησης στοιχείων· το σκεπτικό της απόφασης να γίνει ή να μη γίνει εξωτερική αναφορά· και κάθε συμβουλή προς τις ομάδες εργασίας για τη συνέχιση της εργασίας και για τα αιτήματα άδειας.** Ο λόγος διατυπώνεται ρητά. **Μπορεί να χρειαστούν αργότερα, αν ο MLRO ή άλλο πρόσωπο κληθεί να δικαιολογήσει και να υπερασπιστεί τις ενέργειές του**. |
| 8 | **Δεν τηρούνται τα SAR και τα αιτήματα άδειας χωριστά και ασφαλώς**, ή δεν έχει καθοριστεί **πού φυλάσσονται τα αρχεία αναφορών**. |
| 9 | **Δεν έχει καθοριστεί τι γίνεται με τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα μετά τη λήξη της περιόδου τήρησης** - η βρετανική υποχρέωση διαγραφής είναι ρητή και δεν υπάρχει στα άλλα δύο δίκαια. |
| 10 | **Υπάλληλος δεν έχει λάβει την απαιτούμενη εκπαίδευση.** Η συνέπεια είναι διπλή, όπως και στην Ιρλανδία, και εδώ διατυπώνεται ακόμη πιο καθαρά. **Ο υπάλληλος που δεν εκπαιδεύτηκε δεν δεσμεύεται από το αντικειμενικό κριτήριο** - δεν υποχρεούται δηλαδή να αναφέρει όποτε υπάρχουν «εύλογοι λόγοι» - **αλλά το γραφείο έχει διαπράξει αδίκημα επειδή δεν του παρείχε εκπαίδευση**. Η νομοθεσία **δεν ορίζει συχνότητα**. Απαιτεί «τακτική» εκπαίδευση, με τη συχνότητα να καθορίζεται βάσει κινδύνου· και **οι νέοι υπάλληλοι εκπαιδεύονται πριν αναλάβουν ρυθμιζόμενη εργασία**. |
| 11 | **Οι πράκτορες (*agents*) του γραφείου δεν καλύπτονται από πολιτικές και διαδικασίες** - το AMLGAS συνιστά ρητά την επέκταση των εσωτερικών κανόνων και σε αυτούς, **ιδίως όταν δεν διαθέτουν δικές τους διαδικασίες αναφοράς**. |
| 12 | **Εσωτερική απειλή σε σχέση με τη φοροδιαφυγή (*insider threat*)** - αυτοτελής κατηγορία κινδύνου του AASG. Μέλη του προσωπικού που **παρέχουν ή μπορούν να παράσχουν λειτουργία που καθιστά δυνατή τη φοροδιαφυγή**, με ή χωρίς συνενοχή. Η «συνειδητή» εκδοχή περιλαμβάνει προσωπικό που **γνωρίζει και βοηθά τη φοροδιαφυγή ή συσκοτίζει τον εντοπισμό της, είτε παρακάμπτοντας ελέγχους, είτε εκμεταλλευόμενο αθέμιτα την απουσία τους, είτε παραλείποντας σκόπιμα να τους εφαρμόσει**. Η οδηγία. **Αξιολογήστε το προσωπικό σας και εξετάστε αν έχει εκπαιδευτεί επαρκώς στις πολιτικές και διαδικασίες που έχουν σχεδιαστεί ακριβώς για να μετριάσουν αυτόν τον κίνδυνο.** |
| 13 | **Δεν τεκμηριώνονται οι σκέψεις για τον κίνδυνο tipping-off** πριν από κάθε επικοινωνία μετά την αναφορά - ρητή σύσταση τήρησης αρχείου των διαβουλεύσεων και των συμπερασμάτων. |
| 14 | **Έγγραφο που αναφέρεται στο αντικείμενο αναφοράς παραδίδεται σε τρίτο χωρίς προηγούμενη συνεννόηση με τον MLRO**. |
| 15 | **Απάντηση σε αίτημα πληροφοριών χωρίς επαλήθευση της ταυτότητας του αιτούντος** - η σύσταση είναι συγκεκριμένη. **Σημειώστε το όνομα και την υπηρεσία του καλούντος και καλέστε τον πίσω μέσω του κεντρικού τηλεφωνικού κέντρου του φορέα**. |
| 16 | **Παροχή πληροφοριών χωρίς νόμιμη υποχρέωση** - όταν το αίτημα δεν αφορά τη διευκρίνιση του περιεχομένου ήδη υποβληθείσας αναφοράς, η σύσταση είναι να απαντάτε **μόνο κατόπιν άσκησης νόμιμης εξουσίας συλλογής πληροφοριών**. Ο λόγος διατυπώνεται καθαρά. **Η επιμονή στον εξαναγκασμό προστατεύει το γραφείο από κατηγορίες παράβασης εμπιστευτικότητας** - και, ρητά, **η συναίνεση του πελάτη δεν απαιτείται και δεν πρέπει να ζητείται, λόγω του κινδύνου tipping-off**. |
| 17 | **Δεν επανεξετάστηκε η δέουσα επιμέλεια όταν γεννήθηκε υποψία** - ρητή υπενθύμιση του AMLGAS. |
| 18 | **«Αμυντικές» αναφορές** - αυτοτελής εσωτερική παθογένεια. Μια αναφορά που **δεν στηρίζεται σε γνώση, υποψία ή εύλογους λόγους**, ή που υποβάλλεται **για λόγους ρυθμιστικής συμμόρφωσης και όχι λόγω γνήσιας υποψίας**, **δεν παρέχει καμία ασυλία** έναντι αξιώσεων για παράβαση εμπιστευτικότητας. |

## 27. Ιρλανδία

Περιεχόμενα

### 27.1 Κατάλογος Α - παράγοντες αυξημένου κινδύνου

**Βαθμίδα του κλάδου στην εθνική εκτίμηση κινδύνου.** Ισχύει η **τρίτη Εθνική Αξιολόγηση Κινδύνου (National Risk Assessment - Ireland)**, που οριστικοποιήθηκε τον **Δεκέμβριο 2025** και δημοσιεύθηκε τον **Ιούνιο 2026**· αντικαθιστά τόσο τη NRA 2019 όσο και τις επιμέρους τομεακές αξιολογήσεις, μεταξύ των οποίων εκείνη για τις λογιστικές υπηρεσίες. Οι **Accounting Services Providers** - εξωτερικοί λογιστές και φοροτεχνικοί - κατατάσσονται στη βαθμίδα **«Medium»**, με κύριους παράγοντες τρωτότητας τη **χρήση σύνθετων εταιρικών σχημάτων**, τις **διεθνείς ροές κεφαλαίων** και τη **συμβουλευτική φορολογικού σχεδιασμού**. Η βαθμίδα αποτελεί **υποβάθμιση** σε σχέση με τη NRA 2019, η οποία είχε αξιολογήσει τον κλάδο ως **«medium-high»** - βαθμίδα που εξακολουθεί να αναφέρεται στις Οδηγίες της AMLCU του 2024.

Η πάγια διαπίστωση που συνοδεύει τον κλάδο είναι η **υπο-αναφορά**. Η NRA 2019 την είχε καταγράψει ως αυτοτελή ευπάθεια, και τα δημοσιευμένα στοιχεία της FIU Ireland για το 2022 την επιβεβαιώνουν με τρόπο που δεν επιδέχεται παρερμηνεία - **9 αναφορές από εξωτερικούς λογιστές και 1 από ορκωτό ελεγκτή, επί συνόλου 47.421 αναφορών**, με πάνω από 95% να προέρχεται από τράπεζες και ιδρύματα πληρωμών.

**Πότε η ενισχυμένη δέουσα επιμέλεια είναι ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗ.** Σε έξι περιπτώσεις: (α) όπου υπάρχει **υψηλός κίνδυνος**· (β) σε κάθε περιστασιακή συναλλαγή ή επιχειρηματική σχέση με πρόσωπο εγκατεστημένο σε **τρίτη χώρα υψηλού κινδύνου**· (γ) όταν ο πελάτης ή δυνητικός πελάτης είναι **ΠΕΠ**, μέλος της άμεσης οικογένειας ή στενός συνεργάτης - ο ορισμός καλύπτει και όσους κατείχαν τη θέση **εντός των τελευταίων 12 μηνών**· (δ) όταν ο πελάτης προσκόμισε **ψευδή ή κλεμμένα έγγραφα ή στοιχεία ταυτοποίησης**· (ε) όταν η συναλλαγή είναι **πολύπλοκη και ασυνήθιστα μεγάλη**, ή υπάρχει **ασυνήθιστο μοτίβο συναλλαγών χωρίς προφανή οικονομικό ή νομικό σκοπό**· (στ) σε κάθε άλλη περίπτωση που εκ φύσεως παρουσιάζει υψηλότερο κίνδυνο.

Για τρίτες χώρες υψηλού κινδύνου απαιτούνται **σωρευτικά έξι** μέτρα. Πρόσθετες πληροφορίες για τον πελάτη και τον πραγματικό δικαιούχο· πρόσθετες πληροφορίες για τη φύση της σχέσης· **πληροφορίες για την προέλευση κεφαλαίων και πλούτου**· τους **λόγους** των σχεδιαζόμενων ή εκτελεσθεισών συναλλαγών· **έγκριση ανώτερης διοίκησης**· και **ενισχυμένη, συχνότερη παρακολούθηση**.

Χωριστά και ανεξάρτητα από την ενισχυμένη επιμέλεια, ο νόμος επιβάλλει αυτοτελή **εξέταση του υποβάθρου και του σκοπού** των πολύπλοκων, ασυνήθιστα μεγάλων ή ασυνήθους μοτίβου συναλλαγών χωρίς εμφανή οικονομικό ή νόμιμο σκοπό.

**Εθνικοί παράγοντες.** Ο νομοθετικός κατάλογος υψηλότερου κινδύνου είναι το ενωσιακό πρότυπο. Σχέση υπό **ασυνήθειες συνθήκες**· πελάτες σε **γεωγραφικές περιοχές υψηλότερου κινδύνου**· **μη κάτοικοι**· **νομικά πρόσωπα ή μορφώματα που λειτουργούν ως οχήματα κατοχής προσωπικών περιουσιακών στοιχείων**· εταιρείες με **εικονικούς μετόχους ή μετοχές κομιστή**· **επιχειρήσεις έντασης μετρητών**· **ασυνήθιστη ή υπερβολικά περίπλοκη ιδιοκτησιακή δομή** δεδομένης της φύσης της δραστηριότητας· και **υπήκοοι τρίτων χωρών που ζητούν δικαίωμα διαμονής ή ιθαγένεια έναντι μεταφοράς κεφαλαίων, αγοράς ακινήτου, κρατικών ομολόγων ή επένδυσης** - με την ιρλανδική επικαιροποίηση ότι το **Immigrant Investor Programme έκλεισε για νέες αιτήσεις στις 15 Φεβρουαρίου 2023**. Στους παράγοντες υπηρεσίας και διαύλου. **Ιδιωτική τραπεζική**· προϊόντα ή συναλλαγές που **ευνοούν την ανωνυμία**· **σχέσεις χωρίς φυσική παρουσία** χωρίς εγγυήσεις (ηλεκτρονική ταυτοποίηση, εγκεκριμένες υπηρεσίες εμπιστοσύνης)· **πληρωμές από άγνωστα ή μη συνδεδεμένα τρίτα**· **νέα προϊόντα, νέες πρακτικές, νέες τεχνολογίες**· και συναλλαγές σε **πετρέλαιο, όπλα, πολύτιμα μέταλλα, καπνικά, πολιτιστικά και αρχαιολογικά αντικείμενα, ελεφαντόδοντο και προστατευόμενα είδη**.

Τρεις **ειδικά ιρλανδικές** προσθήκες της επαγγελματικής καθοδήγησης:

- **Κατακερματισμός υπηρεσιών (*fragmentation*).** Ρητά αναγνωρισμένος ως αυτοτελής κίνδυνος. Ο εγκληματίας που χρειάζεται πολλές υπηρεσίες **τις μοιράζει σε διαφορετικά γραφεία**, ώστε κανένα να μη δει τη συνολική εικόνα - φοροτεχνικός και υπεύθυνος μισθοδοσίας βλέπουν περιορισμένη πληροφορία, ο τηρητής βιβλίων λαμβάνει **ελλιπή αρχεία**. Το γραφείο που έχει πρόσβαση στο σύνολο των δραστηριοτήτων του πελάτη είναι σε πολύ καλύτερη θέση να εντοπίσει τον κίνδυνο.
- **Κίνδυνος αλυσίδας εφοδιασμού (*supply chain*).** Όταν η υπηρεσία παρέχεται στον τελικό χρήστη **μέσω μεσάζοντα**, η απόσταση διευκολύνει τη διατήρηση της ανωνυμίας - και ο κίνδυνος αυξάνεται περαιτέρω όταν ο μεσάζων ή ο τελικός χρήστης βρίσκονται **εκτός Ιρλανδίας**.
- **Ο ίδιος ο κίνδυνος του γραφείου.** Υπηρεσίες όπου υπάρχει **σοβαρός κίνδυνος να διαπράξει το ίδιο το γραφείο αδίκημα** αντιμετωπίζονται ως υψηλότερου κινδύνου - με το ρητό παράδειγμα της **χρήσης του λογαριασμού πελατείας που ακούσια διευκολύνει νομιμοποίηση**.

Τέλος, δύο σαφείς οριοθετήσεις της επαγγελματικής καθοδήγησης, που είναι από τα πιο χρήσιμα σημεία της: **«reasonable grounds» δεν σημαίνει «υψηλός κίνδυνος»**. Επιχειρήσεις έντασης μετρητών ή πολύπλοκες υπεράκτιες δομές **μπορούν** να χρησιμοποιηθούν για νομιμοποίηση, αλλά **αυτή η δυνατότητα καθεαυτήν δεν συνιστά «εύλογους λόγους»**. Οι παράγοντες αυξημένου κινδύνου απαιτούν **εντατικότερη συλλογή και αξιολόγηση στοιχείων και αυξημένη εγρήγορση - όχι αναφορά**. Για να γεννηθούν «εύλογοι λόγοι» χρειάζεται **επαρκής πληροφορία που να ξεπερνά την εικασία ότι είναι απλώς *δυνατόν* κάποιος να νομιμοποιεί έσοδα**.

### 27.2 Κατάλογος Β - ύποπτες ενδείξεις

*Πηγές. CCAB-I TR 01/2019 (επικαιροποίηση Ιουλίου 2026), κεφ. 7 και Παραρτήματα C-E· AMLCU Guidelines (Μάρτιος 2024), κεφ. 10 και 14· AMLCU «Money Laundering Risk Factors for Tax Advisors and External Accountants».*

**Ο κανόνας ερμηνείας.** Η ιρλανδική καθοδήγηση θέτει την «υποψία» με μεγαλύτερη ακρίβεια από τα περισσότερα εθνικά κείμενα. Η **υποψία** είναι: *«a state of mind more definite than speculation but falling short of evidence-based knowledge»* · *«a positive feeling of actual apprehension or mistrust»* · *«an opinion with some foundation»*. Δεν είναι: *«a mere idle wondering»* · *«a vague feeling of unease»*. Δεν απαιτεί τεκμηρίωση με έγγραφα - μπορεί να είναι **ένα μοτίβο περιστατικών, μια σειρά κόκκινων σημαιών ή γενικές παρατηρήσεις που προκαλούν ανησυχία**. Και ρητά. **Δεν υποβάλλονται εικαστικές αναφορές**. Τα δύο παραδείγματα που δίνονται είναι διδακτικά και τα δύο δείχνουν πώς η εικασία *ανεβαίνει* σε υποψία. Υποψία μη δήλωσης εισοδήματος για το τελευταίο έτος **δεν επεκτείνεται αυτομάτως στα προηγούμενα** ελλείψει συγκεκριμένων στοιχείων - αυτό είναι εικασία· και **η αγορά ολοκαίνουργιας Ferrari από τον οικονομικό διευθυντή του πελάτη δεν είναι από μόνη της ύποπτη** - αλλά **ασυνέπειες στους λογαριασμούς για τους οποίους ο ίδιος είναι υπεύθυνος ανεβάζουν την εικασία σε επίπεδο υποψίας**.

Δίπλα στην υποκειμενική υποψία στέκει το **αντικειμενικό** σκέλος. Αναφορά απαιτείται και όταν υπάρχουν **«εύλογοι λόγοι» υποψίας** - *«the standard of behaviour expected of a reasonable person in the same position. Claims of ignorance or naivety are no defence.»* Η AMLCU το εξειδικεύει ως ερώτημα. Υπάρχουν περιστατικά γνωστά στον υπόχρεο **από τα οποία ένας εύλογος επαγγελματίας του κλάδου του θα σχημάτιζε υποψία**;

Ρητή διάταξη-γέφυρα. **Η αδυναμία εφαρμογής των μέτρων δέουσας επιμέλειας λόγω παράλειψης του πελάτη να προσκομίσει έγγραφα ή πληροφορίες μπορεί, από μόνη της, να συνιστά «εύλογους λόγους υποψίας»** - χωρίς αυτό να περιορίζει τις λοιπές περιπτώσεις.

Τέλος, ο έλεγχος «κρίματος και προϊόντων». Η εγκληματική συμπεριφορά ορίζεται **πολύ ευρέως** και καλύπτει **κάθε αδίκημα που παράγει προϊόντα**, όχι μόνο τα «κλασικά»· **η εξοικονόμηση κόστους από φοροδιαφυγή ή από την αγνόηση νομικών απαιτήσεων είναι προϊόν εγκλήματος**, και όταν προϊόν εγκλήματος χρησιμοποιείται για την απόκτηση περαιτέρω περιουσιακών στοιχείων, **και αυτά καθίστανται εγκληματική περιουσία**. Αντιστρόφως. **Αν κάποιος τελεί εν γνώσει του έγκλημα χωρίς να αποκομίζει όφελος, δεν υπάρχει υποχρέωση αναφοράς ξεπλύματος** - ενδέχεται όμως να υπάρχει υποχρέωση αναφοράς βάσει άλλης νομοθεσίας (εταιρικό δίκαιο, νομοθεσία για κλοπή και απάτη).

#### *Β.1 Ταυτότητα και συμπεριφορά του πελάτη*

| | Ένδειξη |
|---|---|
| 1 | **Ο πελάτης είναι απρόθυμος ή αρνείται να συναντηθεί αυτοπροσώπως.** Η AMLCU το εντείνει. Η αποφυγή της κατά πρόσωπο επαφής πρέπει να αξιολογείται και **«viewed with heightened suspicion»** - και το ερώτημα διατυπώνεται ευθέως. **Την απέφυγε σκόπιμα, και γιατί;** Ιστορική και συνεχής επαφή με πελάτη που είναι σταθερά ανοικτός και ειλικρινής **μετριάζει** τον κίνδυνο. |
| 2 | **Ο πελάτης δημιουργεί υπέρμετρη μυστικότητα** γύρω από τις συναλλαγές ή την επιχείρησή του. |
| 3 | **Ο πελάτης είναι απρόθυμος ή αρνείται να προσκομίσει στοιχεία ταυτότητας** ή τις ζητούμενες πληροφορίες - με τη διπλή συνέπεια. **Διακοπή της εργασίας και εξέταση αναφοράς**. |
| 4 | **Ψευδή ή κλεμμένα έγγραφα ταυτοποίησης** - αυτοτελής λόγος υποχρεωτικής ενισχυμένης επιμέλειας και ταυτόχρονα δείκτης υποψίας. |
| 5 | **Ο πελάτης συνδέεται με εγκληματικότητα στην Ιρλανδία ή στο εξωτερικό.** |
| 6 | **Ο πελάτης είναι πολιτικώς εκτεθειμένο πρόσωπο.** Πρόσθετοι δείκτες που ανεβάζουν τον κίνδυνο ενός ΠΕΠ. **Γνωστή εμπλοκή σε δημοσιευμένα σκάνδαλα** (π.χ. σχετικά με δαπάνες)· **μη δηλωμένα επιχειρηματικά συμφέροντα**· **προηγούμενη δίωξη για ποινικά αδικήματα**· **αποδοχή κινήτρων για επηρεασμό πολιτικής**· και **το προφίλ κινδύνου των συγκεκριμένων συμβουλίων και επιτροπών στα οποία μετέχει**. |
| 7 | **Ο πελάτης εδρεύει ή δραστηριοποιείται σε δικαιοδοσία υψηλού κινδύνου.** |
| 8 | **Τα κεφάλαια του πελάτη δεν είναι ανάλογα του επαγγέλματος ή του υποβάθρου του.** |
| 9 | **Επαναλαμβανόμενη ή τακτική αλλαγή λογιστή** - με τη ρητή αιτιολόγηση της AMLCU. Ενδέχεται να αποσκοπεί στο **να μην εξοικειωθεί κανένας λογιστής υπερβολικά με τις δραστηριότητες του πελάτη**. |
| 10 | **Ο πελάτης αποκτά μεγάλα προσωπικά και καταναλωτικά περιουσιακά στοιχεία** - είδη πολυτελείας, αυτοκίνητα - ασύμβατα με όσα ο λογιστής γνωρίζει για τον ίδιο ή την επιχείρησή του. |
| 11 | **Ο πελάτης αναζητά ενεργά ή επιθετικά τη μείωση του φορολογικού του βάρους**, μετακινούμενος από τη νόμιμη ελαχιστοποίηση και τη φοροαποφυγή **προς τη φοροδιαφυγή**. |
| 12 | **Η επιχείρηση χρησιμοποιεί σε μεγάλο βαθμό μετρητά**, ή η σχέση διεξάγεται υπό ασυνήθεις συνθήκες. |
| 13 | **Ο πελάτης είναι νομικό πρόσωπο ή μόρφωμα που λειτουργεί ως όχημα κατοχής προσωπικής περιουσίας**, ή εταιρεία με **εικονικούς μετόχους ή μετοχές κομιστή**. |

### *Β.2 Οι συναλλασσόμενοι του πελάτη*

| | Ένδειξη |
|---|---|
| 1 | **Πληρωμές που λαμβάνονται από άγνωστα ή μη συνδεδεμένα τρίτα μέρη.** |
| 2 | **Ο πελάτης πραγματοποιεί πληρωμές προς θυγατρικές ή ομοίως ελεγχόμενες εταιρείες, εκτός της συνήθους πορείας των εργασιών.** |
| 3 | **Μεγάλα τιμολόγια προς ή από υπεράκτιες οντότητες χωρίς επιχειρηματικό λόγο** - από τις μελέτες περιπτώσεων της κοινής ομάδας των φορέων. Το κλασικό σχήμα «στρωματοποίησης» μέσω αμοιβών συμβούλων. |
| 4 | **Αμοιβές συμβούλου δυσανάλογα υψηλές σε σχέση με τις πραγματικά παρασχεθείσες υπηρεσίες**, συνοδευόμενες από **σημαντικά «έξοδα» για την κάλυψη δαπανών κρατικών αξιωματούχων**, σε χώρα όπου η διαφθορά και οι πληρωμές διευκόλυνσης είναι διαδεδομένες. Το παράδειγμα κλείνει με τον δείκτη-κλειδί. Ο **οικονομικός διευθυντής θεωρεί ότι τέτοιες πληρωμές «είναι αποδεκτές» στη συγκεκριμένη χώρα**. Αναφορά αν υποψιάζεστε δωροδοκίες· καμία αναφορά αν δεν υποψιάζεστε παράνομες πληρωμές. **Το αδίκημα καλύπτει και συμπεριφορά στο εξωτερικό που θα ήταν αδίκημα στην Ιρλανδία.** |
| 5 | **Πληρωμές μέσω πολλαπλών δικαιοδοσιών χωρίς λογική** - από τις ίδιες μελέτες. Αγορά ακινήτου με **ιδιοκτησία σε μία χώρα, χρηματοδότηση από δεύτερη και ενοίκιο προς εταιρική μορφή τρίτης**. |
| 6 | **Πληρωμές σε ή από δικαιοδοσίες υψηλού κινδύνου εκτός της συνήθους δραστηριότητας.** |
| 7 | **Ο πελάτης εισάγει ή εξάγει κεφάλαια μέσω λογαριασμού πελατείας ελεγχόμενου από τον ίδιο**, χωρίς περιορισμούς - η AMLCU το εξηγεί. Ο λογαριασμός πελατείας **προσφέρει τη δυνατότητα συσκότισης της πηγής ή του πραγματικού δικαιούχου** και είναι ιδιαίτερα επικίνδυνος όταν ο πάροχος **δεν υπόκειται σε κανόνες πελατειακών λογαριασμών και ανεξάρτητους ελέγχους**. |
| 8 | **Χρήση μεσαζόντων για την ανάθεση των εργασιών** - και, στην ακραία μορφή, **ενέργεια βάσει αδήλωτων οδηγιών** τρίτου. |
| 9 | **Ο πελάτης εμπλέκεται σε συντονισμένες αυξήσεις τιμών με ανταγωνιστές**, με «αμοιβές συμβούλων» ή «αποζημιώσεις» που καταλήγουν στην ιρλανδική μητρική. Το παράδειγμα καθιστά σαφή τον κανόνα εξωεδαφικότητας. **Η σύμπραξη μπορεί να μην είναι ποινικά κολάσιμη τοπικά, είναι όμως κατά το ιρλανδικό δίκαιο** - αναφορά αν υποψιάζεστε καρτέλ. |

### *Β.3 Οι όροι των συναλλαγών*

| | Ένδειξη |
|---|---|
| 1 | **Συναλλαγές ή δραστηριότητες που στερούνται εμπορικής λογικής ή επιχειρηματικού σκοπού** - το κείμενο το θέτει ως αυτοτελή βάση. Ορισμένες συναλλαγές είναι **τόσο ασυνήθιστες ή τόσο απογυμνωμένες από εμπορικό ορθολογισμό ώστε να γεννούν γενική υποψία**, χωρίς ο επαγγελματίας να έχει κατά νου συγκεκριμένο αδίκημα. |
| 2 | **Πολύπλοκες, ασυνήθιστα μεγάλες συναλλαγές ή ασυνήθιστα μοτίβα χωρίς προφανή οικονομικό ή νομικό σκοπό** - υποχρεωτική εξέταση υποβάθρου και σκοπού. |
| 3 | **Άσκοπη κατάτμηση συναλλαγών (*unnecessary transaction splitting*)** - δείκτης που η AMLCU εξηγεί με τη λειτουργία του. Οι συναλλαγές διασπώνται **σε διαφορετικούς παρόχους υπηρεσιών, ώστε κανείς εμπλεκόμενος να μη σχηματίσει τη συνολική εικόνα και να μην υποψιαστεί**. |
| 4 | **Ασυνήθιστα υψηλές αμοιβές** ή προθυμία καταβολής αμοιβών πάνω από τα αγοραία επίπεδα. |
| 5 | **Ασυνήθεις συνθήκες ανάθεσης** - ασφυκτικές προθεσμίες, μη μόνιμοι κάτοικοι, αναθέσεις εξ αποστάσεως με συστηματική αποφυγή συναντήσεων. |
| 6 | **Επιχειρήσεις χωρίς εμπορική βάση.** |
| 7 | **Υπερβολικά συνεπή, στρογγυλοποιημένα ποσά.** |
| 8 | **Υπερ- ή υποτιμολόγηση.** |

| | |
|---|---|
| 9 | **Ο πελάτης αναλαμβάνει εργασία εκτός του συνήθους φάσματος αγαθών και υπηρεσιών του.** |
| 10 | **Υπερπληρωμένα τιμολόγια** - το παράδειγμα με τη διπλή έκβαση, που πρέπει να διδάσκεται αυτούσιο. Πελάτες υπερπληρώνουν τιμολόγια και ο πελάτης σας κρατά τη διαφορά, πιστώνοντάς τη στα αποτελέσματα. **Αναφορά** αν γνωρίζετε ή υποψιάζεστε **δόλια πρόθεση κατακράτησης** - με ενδείξεις ότι **παραλείπει τις υπερπληρωμές από τα αντίγραφα λογαριασμού** ή ότι **πιστώνει τα αποτελέσματα χωρίς καμία απόπειρα επικοινωνίας** με τον πληρωτή. **Καμία αναφορά** αν πιστεύετε ότι δεν υπάρχει δόλος - με ενδείξεις ότι **λειτουργούν συστήματα ειδοποίησης του πελάτη**, ότι **οι αιτούμενες επιστροφές εκτελούνται άμεσα**, ότι **έγινε προσπάθεια επικοινωνίας**, ή ότι **ο πελάτης ζήτησε και ακολουθεί νομική συμβουλή**. |
| 11 | **Παράνομα μερίσματα** - μέρισμα καταβληθέν βάσει προσχεδίων λογαριασμών, το οποίο μετά από προσαρμογές καθίσταται παράνομο. **Αναφορά μόνο αν υπάρχει υποψία απάτης.** Ο κανόνας που καθιστά το παράδειγμα χρήσιμο. **Η καταβολή παράνομου μερίσματος δεν είναι καθεαυτή ποινικό αδίκημα κατά τον εταιρικό νόμο**. |
| 12 | **Παραβάσεις αλλοδαπού δικαίου** - μερίσματα καταβληθέντα από αλλοδαπή θυγατρική κατά παράβαση τοπικών συναλλαγματικών περιορισμών. Ο κανόνας. **Αναφορά μόνο αν υποψιάζεστε ότι, για να γίνει η πληρωμή, τελέστηκε πράξη (π.χ. απάτη) που θα ήταν αδίκημα αν είχε τελεστεί στην Ιρλανδία** - η παράβαση αλλοδαπού νόμου **χωρίς ιρλανδικό αντίστοιχο δεν αρκεί**, παραμένει όμως κρίσιμη για την αξιολόγηση κινδύνου του πελάτη. |

### *Β.4 Πληρωμές και χρηματικές ροές*

| | Ένδειξη |
|---|---|
| 1 | **Επιχειρήσεις εξαρτημένες από ή πλούσιες σε μετρητά** - η διατύπωση της AMLCU είναι διπλή. **Απροσδόκητο επίπεδο εισπράξεων ή πληρωμών σε μετρητά**, και **ανεξήγητες πρακτικές μετρητών ή τραπεζικές πρακτικές**. Ο δείκτης δεν είναι το ύψος αλλά η **απόκλιση από το αναμενόμενο**. Αν δεν είναι αυτό που θα περίμενε κανείς, ενδέχεται να υποδηλώνει κεφάλαια παράνομης προέλευσης. |
| 2 | **Ο πελάτης έχει κεφάλαια ή διενεργεί συναλλαγές ασύμβατες με όσα ο λογιστής γνωρίζει για τις επιχειρηματικές του δραστηριότητες.** |
| 3 | **Συχνές εισροές και εκροές από λογαριασμό πελατείας ελεγχόμενο από τον πελάτη** - ένδειξη προσπάθειας νομιμοποίησης μέσω συσκότισης της πηγής ή των πραγματικών δικαιούχων. |
| 4 | **Πληρωμές από άγνωστα τρίτα μέρη.** |
| 5 | **Ασαφής πηγή κεφαλαίων ή πλούτου** - και, στην ενισχυμένη επιμέλεια, αδυναμία τεκμηρίωσής της. |
| 6 | **Χρήση εικονικών περιουσιακών στοιχείων (*virtual assets*).** |
| 7 | **Ασυνέπεια αναλογιών προσωπικού και κύκλου εργασιών.** |
| 8 | **Το επίπεδο διαβίωσης και οι συναλλαγές του πελάτη είναι ασύμβατα με τα γνωστά επιχειρηματικά και προσωπικά του στοιχεία.** |
| 9 | **Δείκτες αντλημένοι από πραγματική υπόθεση (μελέτη περίπτωσης της κοινής ομάδας των φορέων).** Καταστήματα νυχιών με **ανεξήγητες αυξήσεις κερδών και λειτουργία αποκλειστικά με μετρητά** - τυπικό σχήμα φοροδιαφυγής και εκμετάλλευσης εργασίας. |

### *Β.5 Αποτελέσματα και οικονομικές καταστάσεις*

| | Ένδειξη |
|---|---|
| 1 | **Ο πελάτης προσδοκά από τον λογιστή να καταρτίσει λογαριασμούς ή να υποβάλει δηλώσεις βάσει ελλιπών αρχείων, χωρίς πρωτότυπα έγγραφα και παραστατικά.** Ένας από τους πιο άμεσα εφαρμόσιμους δείκτες του ιρλανδικού καταλόγου. |
| 2 | **Τα αρχεία του πελάτη εμφανίζουν σταθερά πωλήσεις κάτω του κόστους**, παρότι αυτό τον οδηγεί σε ζημιογόνο θέση, **και η πρακτική συνεχίζεται χωρίς καμία επιχειρηματική ή οικονομική δικαιολόγηση**. |
| 3 | **Η δομή της επιχείρησης είναι ασύμβατη με το αναμενόμενο** - π.χ. **ελάχιστοι ή κανένας εργαζόμενος σε κλάδο όπου ο κανόνας είναι το πολυπληθές προσωπικό**. |
| 4 | **Συνεχής παράλειψη υποβολής λογαριασμών.** Κρίσιμη διπλή ανάγνωση. **Η καθυστερημένη υποβολή δεν παράγει προϊόντα και δεν είναι από μόνη της αναφερτέα**· η **επίμονη** παράλειψη όμως μπορεί να αποτελεί **τμήμα μεγαλύτερου αδικήματος με προϊόντα** - δόλια συναλλαγή, πιστωτική απάτη, **απόκρυψη κακής οικονομικής κατάστασης**. |
| 5 | **Ασυνέπειες στους λογαριασμούς για τους οποίους είναι υπεύθυνος ο ελεγχόμενος** - ο μηχανισμός που ανεβάζει την εικασία σε υποψία (βλ. το παράδειγμα του οικονομικού διευθυντή). |
| 6 | **Ασυνήθιστα πολύπλοκες εταιρικές δομές, εταιρείες-κέλυφος και εμπιστεύματα για την απόκρυψη ιδιοκτησίας**· **πολλαπλές διεταιρικές μεταφορές**· **νομικά πρόσωπα που δυσχεραίνουν την ταυτοποίηση των πραγματικών δικαιούχων**. |
| 7 | **Αδυναμία επιβεβαίωσης της καταχώρισης στο Μητρώο Πραγματικών Δικαιούχων πριν από τη σύναψη της σχέσης** - αυτοτελής νόμιμη παράλειψη *και* δείκτης. |
| 8 | **Φορολογικοί δείκτες που παράγονται μέσα από τα βιβλία.** Η AMLCU απαριθμεί έξι αδικήματα με φορολογικό υπόβαθρο τα οποία, εφόσον υπάρχει εγκληματική πρόθεση, μπορούν να γεννήσουν νομιμοποίηση. **Μη υποβολή δηλώσεων**· **υποβολή ανακριβούς δήλωσης**· **αίτηση απαλλαγής που ο φορολογούμενος δεν δικαιούται**· **έκδοση ή συνδρομή στην έκδοση εικονικού τιμολογίου**· **μη παρακράτηση φόρου μερισμάτων**· **μη καταβολή του οφειλόμενου φόρου**. Και τις κατατάσσει σε δύο ομάδες. **Οι πράξεις του πελάτη ως προς τις δηλώσεις του** (αίτηση απαλλαγών για τις οποίες έχει ήδη ενημερωθεί ότι δεν δικαιούται, υποδήλωση εισοδήματος, γενικά παραποίηση δηλώσεων) και **ο εντοπισμός από τον σύμβουλο κεφαλαίων που πιστεύει ότι είναι προϊόντα εγκληματικής δραστηριότητας - δραστηριότητας που μπορεί και να μην έχει καμία σχέση με φορολογία**. |
| 9 | **Περιπτώσεις που ΔΕΝ αναφέρονται ως νομιμοποίηση** - η αρνητική οριοθέτηση, εξίσου σημαντική. **Αδικήματα χωρίς προϊόντα ή όφελος** (π.χ. καθυστερημένη υποβολή εταιρικών λογαριασμών)· **ανακρίβειες σε φορολογικές δηλώσεις, από οποιαδήποτε αιτία, που διορθώνονται πριν από την ημερομηνία κατά την οποία ο φόρος καθίσταται απαιτητός**· **απόπειρες απάτης που απέτυχαν και δεν απέφεραν όφελος** - με τη ρητή επιφύλαξη ότι μπορεί να υφίστανται υποχρέωση αναφοράς βάσει **άλλης** νομοθεσίας. |
| 10 | **Λοιπές υποχρεώσεις αναφοράς που τρέχουν παράλληλα και δεν υποκαθιστούν την αναφορά ξεπλύματος**. Αξιόποινα αδικήματα του εταιρικού δικαίου προς την **Corporate Enforcement Authority**, με ειδική καθοδήγηση της IAASA για τους ελεγκτές· αδικήματα κλοπής και απάτης· και οι υποχρεώσεις που απορρέουν από τα Διεθνή Πρότυπα Ελέγχου. Σε όλες, **ο κίνδυνος tipping-off πρέπει να σταθμιστεί χωριστά**. |

### *Β.6 Εσωτερικές ενδείξεις (υπάλληλοι του γραφείου) - εσωτερικός έλεγχος, ΟΧΙ αναφορά στη FIU*

*Πηγή. Οι υποχρεώσεις εσωτερικών πολιτικών, εκπαίδευσης και τήρησης αρχείων του νόμου, όπως εξειδικεύονται από την CCAB-I και την AMLCU.*

Η ιρλανδική ιδιομορφία στο εσωτερικό επίπεδο. **Ο νόμος δεν χρησιμοποιεί καν τον όρο «MLRO»** και **δεν επιβάλλει γενικευμένο διορισμό**. Ο ορισμός στελέχους διοικητικού επιπέδου για την παρακολούθηση της συμμόρφωσης και ο ορισμός μέλους της ανώτερης διοίκησης με πρωταρχική ευθύνη γίνονται **μόνον εφόσον η αρμόδια αρχή δώσει σχετική γραπτή οδηγία**. Στους ατομικούς επαγγελματίες τη λειτουργία ασκεί ο ίδιος ο επαγγελματίας, και οι Οδηγίες της AMLCU **δεν επιβάλλουν διορισμό MLRO** στους εποπτευόμενούς της. Η επαγγελματική καθοδήγηση, ωστόσο, δουλεύει παντού με την υπόθεση ότι **υπάρχει MLRO ή αντίστοιχος υπεύθυνος** - και εκεί γεννιέται η πρώτη εσωτερική ένδειξη.

| | Ένδειξη |
|---|---|
| 1 | **Το γραφείο δεν έχει ορίσει υπεύθυνο παραλαβής των εσωτερικών αναφορών**, ούτε προβλέπει σαφή εναλλακτική διαδικασία - παρότι δεν υπάρχει νόμιμη υποχρέωση, η απουσία καθιστά αδύνατη τη λειτουργία των διαδικασιών που περιγράφει η καθοδήγηση. |
| 2 | **Δεν υπάρχουν γραπτές εσωτερικές πολιτικές και διαδικασίες**, ή δεν καλύπτουν το σύνολο των απαιτούμενων πεδίων. Αναγνώριση, αξιολόγηση, μετριασμό και διαχείριση παραγόντων κινδύνου· δέουσα επιμέλεια· **παρακολούθηση συναλλαγών και επιχειρηματικών σχέσεων**· εσωτερικές και εξωτερικές διαδικασίες αναφοράς· τήρηση αρχείων και προστασία δεδομένων· εκπαίδευση· και **έλεγχο καταλληλότητας του προσωπικού**. |
| 3 | **Οι πολιτικές δεν αναφέρουν το αδίκημα του tipping-off, την ανάγκη προσοχής και τις ποινές** - η AMLCU το θέτει ως ρητή απαίτηση περιεχομένου. |
| 4 | **Ο υπάλληλος δεν έλαβε εκπαίδευση** στη νομοθεσία και **συνεχή εκπαίδευση στην αναγνώριση συναλλαγών ή δραστηριοτήτων που μπορεί να συνδέονται με ξέπλυμα, και στον τρόπο χειρισμού τους μόλις εντοπιστούν**. Η έλλειψη έχει διπλή συνέπεια, και εδώ βρίσκεται μια από τις πιο ιδιαίτερες ιρλανδικές λεπτομέρειες. **Αποτελεί υπεράσπιση για τον υπάλληλο** που δεν γνώριζε ούτε υποψιαζόταν - αφού δεν εκπαιδεύτηκε, δεν δεσμεύεται από το αντικειμενικό κριτήριο - **και ταυτόχρονα συνιστά αδίκημα του εργοδότη**. Η μη εκπαίδευση δεν είναι κενό συμμόρφωσης· είναι **μετατόπιση της ποινικής ευθύνης από τον υπάλληλο στο γραφείο**. |
| 5 | **Η εσωτερική αναφορά δεν διοχετεύεται στον σωστό αποδέκτη** - η καθοδήγηση απαιτεί να φθάνει στον υπεύθυνο (ή, αν οι περιστάσεις το δικαιολογούν, απευθείας στη FIU και στη Revenue), όχι απλώς σε προϊστάμενο. |
| 6 | **Δεν τηρείται αρχείο των αποφάσεων μη αναφοράς** - ρητή απαίτηση της AMLCU. Όταν, μετά την αξιολόγηση, αποφασιστεί να μην υποβληθεί αναφορά, **τηρούνται γραπτά αρχεία με το σκεπτικό**. |
| 7 | **Δεν τεκμηριώνεται η προέλευση της πληροφορίας** στις υποθέσεις όπου εξετάζεται η εφαρμογή του προνομίου - η καθοδήγηση το συνιστά ρητά, ακριβώς επειδή το γραφείο παρέχει ανάμεικτες υπηρεσίες στον ίδιο πελάτη. |
| 8 | **Δεν τεκμηριώνονται οι σκέψεις για τον κίνδυνο tipping-off** πριν από κάθε επικοινωνία με τον πελάτη ή τρίτους μετά την αναφορά. |
| 9 | **Έγγραφο που αναφέρεται στο αντικείμενο της αναφοράς παραδίδεται σε τρίτο χωρίς προηγούμενη συνεννόηση με τον υπεύθυνο.** Ο κατάλογος των «επικίνδυνων» εγγράφων παρατίθεται ως υπόμνημα. **Δημόσιες εκθέσεις ελέγχου και πιστοποίησης· εκθέσεις προς ρυθμιστικές αρχές, δημόσιες και εμπιστευτικές· πληροφορίες προς αναδόχους ή δηλώσεις κατά τους κανόνες του χρηματιστηρίου· εκθέσεις εκκαθαριστή προς την Corporate Enforcement Authority για τη συμπεριφορά διευθυντών· δηλώσεις παραίτησης ελεγκτή· επιστολές επαγγελματικής δεοντολογίας προς τον διάδοχο· και ανακοινώσεις πρόθεσης παραίτησης προς τον πελάτη.** |
| 10 | **Η επιχειρηματική αξιολόγηση κινδύνου δεν έχει εγκριθεί από την ανώτερη διοίκηση** - ρητή νόμιμη απαίτηση - ή **δεν επικαιροποιείται**. Οι Οδηγίες της AMLCU προσθέτουν δύο σημεία που ελέγχονται στις επιθεωρήσεις. **Η άσκηση πρέπει να επαναλαμβάνεται ετησίως**, και πρέπει **να καταγράφεται ποιος τη συνέταξε και σε ποιο επίπεδο εγκρίθηκε**. |
| 11 | **Το γραφείο δεν είναι εγγεγραμμένο εκ των προτέρων και στα δύο συστήματα** - goAML *και* ROS. Δεν είναι παράβαση, είναι εγγυημένη καθυστέρηση τη στιγμή που θα χρειαστεί, και **κίνδυνος μερικής μόνο εκπλήρωσης της υποχρέωσης**. |
| 12 | **Δεν αρχειοθετούνται και οι δύο αποδείξεις υποβολής** της διπλής αναφοράς. |
| 13 | **Τα αρχεία δεν τηρούνται για την απαιτούμενη πενταετία**, ή δεν καλύπτουν όλα τα πεδία. Τεκμηρίωση δέουσας επιμέλειας, συναλλαγές, αξιολογήσεις κινδύνου, δραστηριότητα παρακολούθησης, αρχεία αναφορών **και αποφάσεων μη αναφοράς**, αρχεία εκπαίδευσης. |
| 14 | **Παρεμπόδιση εξουσιοδοτημένου υπαλλήλου ή μη συμμόρφωση με αίτημά του** - αυτοτελές αδίκημα, το μόνο του καταλόγου που διώκεται **μόνο συνοπτικά**. |

## IV. Επιπλέον πηγές πέραν αυτών της κάθε χώρας

Οι ανά χώρα πηγές (εθνική νομοθεσία, εποπτικές αρχές/FIU, οδηγίες, μητρώα και σύνδεσμοι) παρατίθενται στο τέλος κάθε ενότητας χώρας. Συμπληρωματικά, η μελέτη στηρίχθηκε στα εξής **οριζόντια / ενωσιακά** κείμενα:

## Οριζόντια και ενωσιακά κείμενα

**Ισχύον ενωσιακό πλαίσιο (Οδηγίες)**

- Οδηγία (ΕΕ) 2015/849 (4η AMLD) - eur-lex.europa.eu/eli/dir/2015/849/oj
- Οδηγία (ΕΕ) 2018/843 (5η AMLD) - eur-lex.europa.eu/eli/dir/2018/843/oj
- Οδηγία (ΕΕ) 2018/1673 (ποινικοποίηση της νομιμοποίησης εσόδων) - eur-lex.europa.eu/eli/dir/2018/1673/oj

**Νέο πακέτο AML της ΕΕ (εφαρμογή από 10.7.2027)**

- Κανονισμός (ΕΕ) 2024/1624 (AMLR - ενιαίος κανόνας) - eur-lex.europa.eu/eli/reg/2024/1624/oj
- Οδηγία (ΕΕ) 2024/1640 (6η AMLD) - eur-lex.europa.eu/eli/dir/2024/1640/oj
- Κανονισμός (ΕΕ) 2024/1620 (σύσταση της Αρχής AMLA, έδρα Φρανκφούρτη) - eur-lex.europa.eu/eli/reg/2024/1620/oj

**Τρίτες χώρες υψηλού κινδύνου**

- Κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμός (ΕΕ) 2016/1675, όπως ισχύει - eur-lex.europa.eu/eli/reg_del/2016/1675/oj
- Κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμός (ΕΕ) 2025/1184 (10.6.2025) - eur-lex.europa.eu/eli/reg_del/2025/1184/oj
- Κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμός (ΕΕ) 2026/83 (4.12.2025) - προσθήκη Βολιβίας και Βρετανικών Παρθένων Νήσων, διαγραφή Μπουρκίνα Φάσο, Μάλι, Μοζαμβίκης, Νιγηρίας, Νότιας Αφρικής και Τανζανίας - eur-lex.europa.eu/eli/reg_del/2026/83/oj
- FATF, «High-Risk Jurisdictions subject to a Call for Action» και «Jurisdictions under Increased Monitoring», δηλώσεις 19.6.2026 - fatf-gafi.org/en/countries/black-and-grey-lists.html

**Διεθνή πρότυπα και αξιολογήσεις**

- FATF, «International Standards on Combating Money Laundering and the Financing of Terrorism & Proliferation - The FATF Recommendations» (έκδοση 2012, όπως ισχύει) - fatf-gafi.org
- FATF, «Guidance for a Risk-Based Approach for the Accounting Profession» (Ιούνιος 2019) - fatf-gafi.org
- Εκθέσεις αμοιβαίας αξιολόγησης FATF ανά κράτος - fatf-gafi.org/en/publications/Mutualevaluations.html
- MONEYVAL (Συμβούλιο της Ευρώπης), εκθέσεις αμοιβαίας αξιολόγησης και follow-up - coe.int/en/web/moneyval/publications
- Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Υπερεθνική Αξιολόγηση Κινδύνου (SNRA) - finance.ec.europa.eu